

СВЕТО ПИСМО СТАРОГА И НОВОГА ЗАВЈЕТА БИБЛИЈА

СВЕТИ АРХИЈЕРЕЈСКИ СИНОД
СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ
БЕОГРАД 2020.

САДРЖАЈ

КЊИГЕ СТАРОГА ЗАВЈЕТА

	Страна
Прва књига Мојсијева, 50 глава	9
Друга књига Мојсијева, 40 глава	69
Трећа књига Мојсијева, 27 глава	120
Четврта књига Мојсијева, 36 глава	156
Пета књига Мојсијева, 34 главе	208
Књига Исуса Навина, 24 главе	252
Књига о судијама, 21 глава	282
Књига о Рути, 4 главе	311
Прва књига Самуилова, 31 глава	315
Друга књига Самуилова, 24 главе	353
Прва књига о царевима, 22 главе	385
Друга књига о царевима, 25 глава	422
Прва књига дневника, 29 глава	458
Друга књига дневника, 36 глава	493
Прва књига Јездрина, 10 глава	535
Књига Немајина, 13 глава	547
Друга књига Јездрина, 9 глава	564
Књига о Товиту, 14 глава	583
Књига о Јудити, 16 глава	594
Књига о Јестири, 10 глава	611
Прва књига Макавејска, 16 глава	624
Друга књига Макавејска, 15 глава	664
Трећа књига Макавејска, 7 глава	693
Књига о Јову, 42 главе	707
Псалми Давидови, 150 псалама	738

	Страна
Приче Соломонове, 31 глава	820
Књига проповједникова, 12 глава	847
Пјесма над пјесмама, 8 глава	856
Премудрости Соломонове, 19 глава	861
Премудрости Исуса сина Сирахова, 51 глава	879
Књига пророка Исаије, 66 глава	928
Књига пророка Јеремије, 52 главе	986
Плач Јеремијин, 5 глава	1050
Посланица Јеремијина, 1 глава	1056
Књига пророка Варуха, 5 глава	1059
Књига пророка Језекиља, 48 глава	1065
Књига пророка Данила, 14 глава	1123
Књига пророка Осије, 14 глава	1148
Књига пророка Јоиља, 3 главе	1157
Књига пророка Амоса, 9 глава	1160
Књига пророка Авдије, 1 глава	1167
Књига пророка Јоне, 4 главе	1168
Књига пророка Михеја, 7 глава	1170
Књига пророка Наума, 3 главе	1175
Књига пророка Авакума, 3 главе	1177
Књига пророка Софоније, 3 главе	1179
Књига пророка Агеја, 2 главе	1182
Књига пророка Захарије, 14 глава	1184
Књига пророка Малахије, 4 главе	1194

КЊИГЕ НОВОГА ЗАВЈЕТА

Свето Јеванђеље од Матеја, 28 глава	1199
Свето Јеванђеље од Марка, 16 глава	1239
Свето Јеванђеље од Луке, 24 главе	1264
Свето Јеванђеље од Јована, 21 глава	1307
Дјела Светих апостола, 28 глава	1340
Посланица Св. апостола Павла Римљанина, 16 глава	1381
Прва посланица Св. апостола Павла Коринћанима, 16 глава	1398
Друга посланица Св. апостола Павла Коринћанима, 13 глава	1415
Посланица Св. апостола Павла Галатима, 6 глава	1426
Посланица Св. апостола Павла Ефесцима, 6 глава	1431
Посланица Св. апостола Павла Филипљанима, 4 главе	1437
Посланица Св. апостола Павла Колошанима, 4 главе	1441
Прва посланица Св. апостола Павла Солунјанима, 5 глава	1445
Друга посланица Св. апостола Павла Солунјанима, 3 главе	1449
Прва посланица Св. апостола Павла Тимотеју, 6 глава	1451

Друга посланица Св. апостола Павла Тимотеју, 4 главе	1456
Посланица Св. апостола Павла Титу, 3 главе	1459
Посланица Св. апостола Павла Филимону, 1 глава	1461
Посланица Св. апостола Павла Јеврејима, 13 глава	1462
Саборна посланица Св. апостола Јакова, 5 глава	1475
Прва саборна посланица Св. апостола Петра, 5 глава	1479
Друга саборна посланица Св. апостола Петра, 3 главе	1484
Прва саборна посланица Св. апостола Јована Богослова, 5 глава	1487
Друга саборна посланица Св. апостола Јована Богослова, 1 глава	1491
Трећа саборна посланица Св. апостола Јована Богослова, 1 глава	1492
Саборна посланица Св. апостола Јуде (Јаковљевог), 1 глава	1493
Откривење Светога Јована Богослова, 22 главе	1494

СКРАЋЕНИЦЕ

НАЗИВА КЊИГА СВЕТОГА ПИСМА

СТАРИ ЗАВЈЕТ

1 Мој	Прва књига Мојсијева
2 Мој	Друга књига Мојсијева
3 Мој	Трећа књига Мојсијева
4 Мој	Четврта књига Мојсијева
5 Мој	Пета књига Мојсијева
ИНав	Књига Исуса Навина
Суд	Књига о судијама
Рута	Књига о Руту
1 Сам	Прва књига Самуилова
2 Сам	Друга књига Самуилова
1 цар	Прва књига о царевима
2 цар	Друга књига о царевима
1 дн	Прва књига дневника
2 дн	Друга књига дневника
1 Језд	Прва књига Јездрина
2 Језд	Друга књига Јездрина
Нем	Књига Немијина
Тов	Књига о Товиту
Јдт	Књига о Јудити
Јест	Књига о Јестири
1 Мак	Прва књига Макавејска
2 Мак	Друга књига Макавејска
3 Мак	Трећа књига Макавејска
Јов	Књига о Јову
Пс	Псалми Давидови
ПрС	Приче Соломонове
Проп	Књига проповједникова
Пп	Пјесма над пјесмама
ПремС	Премудрости Соломонове
Сирах	Премудрости Исуса сина Сирахова
Ис	Књига пророка Исаије
Јер	Књига пророка Јеремије
ПлЈ	Плач Јеремијин
ПослЈ	Посланица Јеремијина
Вар	Књига пророка Варуха
Јез	Књига пророка Језекиља
Дан	Књига пророка Данила
Ос	Књига пророка Осије
Јл	Књига пророка Јоила
Ам	Књига пророка Амоса
Авд	Књига пророка Авдије
Јона	Књига пророка Јоне
Мих	Књига пророка Михеја

Нм	Књига пророка Наума
Авак	Књига пророка Авакума
Соф	Књига пророка Софоније
Аг	Књига пророка Агеја
Зах	Књига пророка Захарије
Мал	Књига пророка Малахије

НОВИ ЗАВЈЕТ

СВЕТО ЈЕВАНЂЕЉЕ

Мт	Од Матеја
Мк	Од Марка
Лк	Од Луке
Јн	Од Јована

ДАП ДЈЕЛА АПОСТОЛСКА

ПОСЛАНИЦЕ

СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА

Рим	Римљанима
1 Кор	Прва Коринћанима
2 Кор	Друга Коринћанима
Гал	Галатима
Еф	Ефесцима
Флп	Филипљанима
Кол	Колошанима
1 Сол	Прва Солуњанима
2 Сол	Друга Солуњанима
1 Тим	Прва Тимотеју
2 Тим	Друга Тимотеју
Тит	Титу
Флм	Филимону
Јев	Јеврејима

САБОРНЕ ПОСЛАНИЦЕ

Јак	Јаковљева
1 Пет	Прва Петрова
2 Пет	Друга Петрова
1 Јн	Прва Јованова
2 Јн	Друга Јованова
3 Јн	Трећа Јованова
Јуд	Јудина

ОТК ОТКРИВЕЊЕ ЈОВАНОВО

СВЕТО ПИСМО СТАРОГА ЗАВЈЕТА

ПРЕВЕО
ЂУРА ДАНИЧИЋ

КЊИГЕ ШИРЕГ КАНОНА
(ДЕВТЕРОКАНОНСКЕ)

ПРЕВЕЛИ

Митрополит црногорско-приморски
АМФИЛОХИЈЕ (Радовић)

Умировљени епископ захумско-херцеговачки
АТАНАСИЈЕ (Јевтић)

ПРВА КЊИГА МОЈСИЈЕВА КОЈА СЕ ЗОВЕ ПОСТАЊЕ

*Стварање свијетла.
Човјек облиције Божије.*

1. У *почетку створи † Бог небо и земљу. *Јн 1, 1, 2;

Јев 11, 3; Отк 4, 11; † Дап 17, 24.

2. А земља бјеше без обличја и пуста, и бјеше тама над безданим; и дух Божји дизаше се над водом.

3. И *рече Бог: Нека буде † свјетлост. И би свјетлост.

*Пс 33, 9; † 2 Кор 4, 6.

4. И видје Бог свјетлост да је добра; и растави Бог свјетлост од таме.

5. И свјетлост назва Бог дан, а таму назва ноћ. И би вече и би јутро, дан први.

6. Потом рече Бог: Нека буде свод посред воде, да раставља воду од воде.

7. И створи Бог свод, и растави воду под сводом од воде над сводом; и би тако.

8. А свод назва Бог небо. И би вече и би јутро, дан други.

9. Потом рече Бог: Нека се сабере *вода што је под небом на једно мјесто, и нека се покаже сухо. И би тако.

*Јов 38, 8; 2 Пет 3, 5.

10. И сухо назва Бог земља, а зборишта водена назва мора; и видје Бог да је добро.

11. Опет рече Бог: Нека пусти земља из себе траву, биље, што носи сјеме, и дрво родно, које рађа род по својим врстама, у којем ће бити сјеме његово на земљи. И би тако.

12. И пусти земља из себе траву, биље, што носи сјеме по својим врстама, и дрво, које рађа род, у којем је сјеме његово по њиховијем врстама. И видје Бог да је добро.

13. И би вече и би јутро, дан трећи.

14. Потом рече Бог: Нека буду *видјела на своду небеском, да дијеле дан и ноћ, да буду знаци временима и данима и годинама; *Пс 74, 16.

15. И нека свијетле на своду небеском, да обасјавају земљу. И би тако.

16. И створи Бог два *видјела велика: видјело веће да управља даном, и видјело мање да управља ноћу, и звијезде. *Пс 136, 7.

17. И постави их Бог на своду небеском да обасјавају земљу.

18. И да управљају даном и ноћу, и да дијеле свјетлост од таме. И видје Бог да је добро.

19. И би вече и би јутро, дан четврти.

20. Потом рече Бог: Нека врве по води живе душе, и птице нека лете изнад земље под свод небески.

21. И створи Бог китове велике и све живе душе што се мичу, што проврвјеше по води по врстама својим, и све птице крилате по врстама њиховијем. И видје Бог да је добро;

22. И благослови их Бог говорећи: Рађајте се и множите се, и напуните воду по морима, и птице нека се множе на земљи.

23. И би вече и би јутро, дан пети.

24. Потом рече Бог: Нека земља пусти из себе душе живе по врстама њиховијем, стоку и ситне животиње и звијери земаљске по врстама њиховијем. И би тако.

25. И створи Бог звијери земаљске по врстама њиховијем, и стоку по врстама њезинијем, и све ситне животиње на земљи по врстама њиховијем. И видје Бог да је добро.

26. Потом рече Бог: Да начинимо *човјека по својему обличју, као што смо ми, који ће бити † господар од

риба морских и од птица небеских и од стоке и од цијеле земље и од свијех животиња што се мичу по земљи.

*Еф 4, 24; Кол 1, 15; 3, 10; † Пс 8, 6.

27. И створи Бог човјека по обличју својему, по обличју Божијему створи га; *мушко и женско створи их.

*Мт 19, 4.

28. И благослови их Бог, и рече им Бог: Рађајте се и множите се, и напуните земљу, и владајте њом, и будите господари од риба морских и од птица небеских и од свега звериња што се миче по земљи.

29. И још рече Бог: Ево, дао сам вам све биље што носи сјеме по свој земљи, и сва дрвета родна која носе сјеме; то ће вам бити за храну.

30. А свјему звјерињу земаљском и свјема птицама небеским и свјему што се миче на земљи и у чем има душа жива, дао сам сву траву да једу. И би тако.

31. Тада погледа Бог све што је створио, и гле, *добро бјеше веома. И би вече и би јутро, дан шести.

*1 Тим 4, 4.

*Човјек у рају. Божија зајовијест.
Стварање жене: брак.*

2. Тако се доврши небо и земља и сва војска њихова.

2. И *сврши Бог до седмога дана дјела своја, која учини; и почину у седми дан од свијех дјела својих, која учини;

*Јев 4, 4.

3. И благослови Бог седми дан, и посвети га, јер у тај дан почину од свијех дјела својих, која учини.

4. То је постање неба и земље, кад посташе, кад Господ Бог створи земљу и небо,

5. И сваку биљку пољску, докле је још не бјеше на земљи, и сваку травку пољску докле још не ницаше; јер

Господ Бог још не пусти дажда на земљу, нити бјеше човјека да ради земљу,

6. Али се подизаше пара са земље да натапа сву земљу.

7. А створи Господ Бог човјека од праха земаљскога, и дуну му у нос дух животни; и поста *човјек душа жива.

*1 Кор 15, 45.

8. И насади Господ Бог врт у Едему на истоку; и ондје намјести човјека, којега створи.

9. И учини Господ Бог, те никоме из земље свакојака дрвета лијепа за гледање и добра за јело, и дрво од *живота усред врта и дрво од знања добра и зла.

*1 Мој 3, 22; Отк 2, 7; 22, 2.

10. А вода тецијаше из Едема натапајући врт, и оданде се дијељаше у четири ријеке.

11. Једној је име Фисон, она тече око цијеле земље Евилске, а ондје има злата,

12. И злато је оне земље врло добро; ондје има и бдела и драгога камена оникса.

13. А другој је ријеци име Геон, она тече око цијеле земље Хуске.

14. А трећој је ријеци име Хидекел, она тече к Асирској. А четврта је ријека Еуфрат.

15. И узевши Господ Бог човјека намјести га у врту Едемском, да га ради и да га чува.

16. И запријети Господ Бог човјеку говорећи: Једи слободно са свакога дрвета у врту;

17. Али с дрвета од знања добра и зла, с њега не једи; јер у који дан окусиш с њега, *умријећеш.

*1 Кор 15, 21; Рим 6, 23.

18. И рече Господ Бог: Није добро да је човјек сам; да му начиним друга према њему.

19. Јер Господ Бог створи од земље све звијери пољске и све птице небеске, и доведе к Адаму да види

како ће коју назвати, па како Адам назове коју животињу, онако да јој буде име;

20. И Адам надједо име сваком живинчету и свакој птици небеској и свакој звијери пољској; али се не нађе Адаму друг према њему.

21. И Господ Бог пусти тврд сан на Адама, те заспа; па му узе једно ребро, и мјесто попуни месом;

22. И Господ Бог створи жену од ребра, које узе Адаму, и доведе је к Адаму.

23. А Адам рече: Сада ето кост од мојих кости, и тијело од мојега тијела. Нека јој буде име човјечица, јер је узета од човјека.

24. Зато ће *оставити човјек оца својега и матер своју, и прилијепиће се к жени својој, и биће двоје једно тијело. *Мт 19, 5; 1 Кор 6, 16; Еф 5, 31.

25. А бјеху обоје голи, Адам и жена му, и не бјеше их срамота.

*Први тријех, проклетство
и прошење о Сјемени женином
(протојеванђеље).*

3. Али *змија бјеше лукава мимо све звијери пољске, које створи Господ Бог; па рече жени: Је ли истина да је Бог казао да не једете са свакога дрвета у врту?

*Отк 12, 9; 20, 2.

2. А жена рече змији: Ми једемо рода са свакога дрвета у врту;

3. Само рода с онога *дрвета усред врта, казао је Бог, не једите и не дирајте у њ, да не умрете. *1 Мој 2, 17.

4. А змија рече жени: Нећете ви умријети;

5. Него зна Бог да ће вам се у онај дан кад окусите с њега отворити очи, па ћете постати као богови и знати што је добро што ли зло.

6. И жена, видећи да је род на дрвету добар за јело и да га је милина

гледати и да је дрво врло драго ради знања, *узабра рода с њега и окуси, па даде и мужу својему, те и он окуси.

*1 Тим 2, 14.

7. Тада им се отворише очи, и видјеше да су *голи; па сплетоше лишћа смокова и начинише себи прегаче.

*1 Мој 2, 25.

8. И зачуше глас Господа Бога, који иђаше по врту кад захлади; и *сакри се Адам и жена му испред Господа Бога међу дрвета у врту.

*Јер 23, 24; Пс 139, 7-10.

9. А Господ Бог викну Адама и рече му: Гдје си?

10. А он рече: Чух глас твој у врту, па се поплаших, јер сам го, те се сакрих.

11. А Бог рече: Ко ти каза да си го? Да нијеси јео с онога дрвета што сам ти забранио да не једеш с њега?

12. А Адам рече: Жена коју си удружио са мном, она ми даде с дрвета, те једох.

13. А Господ Бог рече жени: Зашто си то учинила? А жена одговори: *Змија ме превари, те једох.

*2 Кор 11, 3.

14. Тада рече Господ Бог змији: Кад си то учинила, да си проклета мимо свако живинче и мимо све звијери пољске; на трбуху да се вучеш и *прах да једеш до својега вијека.

*Ис 65, 25.

15. И још мећем непријатељство између тебе и жене и између сјемена *твојега и сјемена † њезина; *оно ће ти на главу стајати, а ти ћеш га у пету уједати.

*1 Јн 3, 8; † Гал 4, 4;

**Рим 16, 20; Јев 2, 14; Отк 12, 7, 17.

16. А жени рече: Теби ћу многе муке задати кад затрудниш, с мукама ћеш дјецу рађати, и воља ће твоја стајати под влашћу мужа твојега, и он ће ти бити *господар.

*Еф 5, 22, 23, 24; 1 Тим 2, 11, 12.

17. Па онда рече Адаму: Што си послушао жену и окусио с дрвета с којег сам ти забранио рекавши да не једеш с њега, *земља да је проклета с тебе; с муком ћеш се од ње хранити до својег вијека;

*1 Мој 8, 21, 22; Јов 31, 38, 39.

18. Трње и коров ће ти рађати, а ти ћеш јести зеље пољско;

19. *Са знојем лица својег јешћеш хлеб, докле се не вратиш у земљу од које си узет; јер си прах, и у прах ћеш се вратити.

*Проп 12, 7; Пс 104, 29; 2 Сол 3, 10.

20. И Адам надједе жени својој име Ева, зато што је она мати свјема живима.

21. И начини Господ Бог Адаму и жени његовој хаљине од коже, и обуче их у њих.

22. И рече Господ Бог: Ето, *човјек поста као један од нас знајући што је добро што ли зло; али сада да не пружи руке своје и узбере и с дрвета од живота, и окуси, те до вијека живи!

*1 Мој 3, 5.

23. И Господ Бог изагна га из врта Едемскога да ради земљу, од које би узет;

24. И изагнав човјека, постави пред вртом Едемским херувима с пламенијем мечем, који се вијаше и тамо и амо, да чува пут ка дрвету од живота.

*Адамови синови. Каиново убиство
брата својег. Њихови потоци.*

4. После тога Адам позна Еву жену своју, а она затрудње и роди Каина, и рече: Добих човјека од Господа.

2. И роди опет брата његова Авеља. И Авељ поста пастир, а Каин ратар.

3. А после некога времена догоди се, те Каин принесе Господу принос од рода земаљскога;

4. А и Авељ принесе од првина стада својег и од њихове претилине. И Господ *погледа на Авеља и на његов принос,

*Јев 11, 4.

5. А на Каина и на његов принос не погледа. Зато се Каин расрди веома, и лице му се промијени.

6. Тада рече Господ Каину: Што се срдиш? Што ли ти се лице промијени?

7. Нећеш ли бити мио кад добро чиниш? А кад не чиниш добро, гријех је на вратима. А воља је његова под твојом влашћу, и ти си му старији.

8. После говорише Каин с Авељом братом својим. Али кад бијаху у пољу, скочи Каин на Авеља, брата својег, и *уби га.

*1 Јн 3, 12.

9. Тада рече Господ Каину: Гдје ти је брат Авељ? А он одговори: Не знам; зар сам ја чувар брата својег?

10. А Бог рече: Шта учини! Глас крви брата твојег *виче са земље к мени.

*Мт 23, 35; Јев 12, 24.

11. И сада, да си проклет на земљи, која је отворила уста своја да прими крв брата твојег из руке твоје.

12. Кад земљу узрадиш, неће ти више давати блага својег. Бићеш попукач и бјегунац на земљи.

13. А Каин рече Господу: Кривица је моја велика да ми се не може опростити.

14. Ево ме *тјераш данас из ове земље да се кријем испред тебе, и да се скитам и потуцам по земљи, па ће ме убити ко ме удеси.

*Јов 15, 20-24.

15. А Господ му рече: Зато, ко убије Каина, седам ће се пута за то показати. И начини Господ *знак на Каину да га не убије ко га сретне.

*Јез 9, 6; Отк 7, 3, 4.

16. И отиде Каин испред Господа, и насели се у земљи Наидској на истоку према Едему.

17. И позна Каин жену своју, а она затрудње и роди Еноха. И сазида град и прозва га по имену сина својега Енох.

18. А Еноху роди се Гаидад; а Гаидад роди Малелеила; а Малелеило роди Матусала; а Матусал роди Ламеха.

19. И узе Ламех двије жене: једној бјеше име Ада, а другој Села.

20. И Ада роди Јовила; од њега се народише који живе под шаторима и стоку пасу.

21. А брату његову бјеше име Јувал; од њега се народише гудачи и свирачи.

22. А и Села роди Товела, који бјеше вјешт ковати свашта од мједи и од гвожђа; а сестра Товелу бјеше Ноема.

23. И рече Ламех својим женама, Ади и Сели: Чујте глас мој, жене Ламехове, послушајте ријечи моје: Убићу човјека за рану своју и младића за масницу своју.

24. Кад ће се Каин осветити *седам пута, Ламех ће седамдесет и седам пута. *1 Мој 4, 15.

25. А Адам опет позна жену своју, и она роди сина, и надје му име Сит, јер ми, рече, Бог даде другога сина за Авеља, којег уби Каин.

26. И Ситу се роди син, којему надједе име Енос. Тада се поче *призивати име Господње. *1 Мој 12, 8.

*Родослов патиријараха
од Адама до Ноја.*

5. Ово је *племе Адамово. Кад Бог створи човјека, по облику својему створи га.

*Лк 3, 38.

2. *Мушко и женско створи их, и благослови их, и назва их човјек, кад бише створени. *1 Мој 1, 27.

3. И поживје Адам сто и тридесет година, и роди сина по облику својему, као што је он, и надједе му име Сит.

4. А родив Сита, поживје Адам осам стотина година, рађајући синове и кћери;

5. Тако поживје Адам свега девет стотина и тридесет година; и умрије.

6. А Сит поживје сто и пет година, и роди Еноса;

7. А родив Еноса, поживје Сит осам стотина и седам година, рађајући синове и кћери;

8. Тако поживје Сит свега девет стотина и дванаест година; и умрије.

9. А Енос поживје деведесет година, и роди Кајинана;

10. А родив Кајинана, поживје Енос осам стотина и петнаест година, рађајући синове и кћери;

11. Тако поживје Енос свега девет стотина и пет година; и умрије.

12. А Кајинан поживје седамдесет година, и роди Малелеила;

13. А родив Малелеила, поживје Кајинан осам стотина и четрдесет година, рађајући синове и кћери;

14. Тако поживје Кајинан свега девет стотина и десет година; и умрије.

15. А Малелеило поживје шездесет и пет година, и роди Јареда;

16. А родив Јареда, поживје Малелеило осам стотина и тридесет година, рађајући синове и кћери;

17. Тако поживје Малелеило свега осам стотина и деведесет и пет година; и умрије.

18. А Јаред поживје сто и шездесет и двије године, и роди Еноха;

19. А родив Еноха, поживје Јаред осам стотина година, рађајући синове и кћери;

20. Тако поживје Јаред свега девет стотина и шездесет и двије године; и умрије.

21. А Енох поживје шездесет и пет година, и роди Матусала;

22. А родив Матусала, поживје Енох једнако *по вољи Божјој триста година, рађајући синове и кћери;

*1 Мој 6, 9.

23. Тако поживје Енох свега триста и шездесет и пет година;

24. И живећи *Енох једнако по вољи Божјој, нестале га, јер га узео Бог.

*2 цар 2, 11; Јев 11, 5.

25. А Матусал поживје сто и осамдесет и седам година, и роди Ламеха;

26. А родив Ламеха, поживје Матусал седам стотина и осамдесет и двије године, рађајући синове и кћери;

27. Тако поживје Матусал свега девет стотина и шездесет и девет година; и умрије.

28. А Ламех поживје сто и осамдесет и двије године, и роди сина,

29. И надједо му име Ноје говорећи: Овај ће нас одморити од посала наших и од труда руку наших на земљи, коју *прокле Господ. *1 Мој 3, 17.

30. А родив Ноја, поживје Ламех пет стотина и деведесет и пет година, рађајући синове и кћери;

31. Тако поживје Ламех свега седам стотина и седамдесет и седам година; и умрије.

32. А Ноју кад би пет стотина година, роди Ноје Сима, Хама и Јафета.

Неваљалство људи. Ноје. Објављење Пошлой. Грађење ковчега.

6. А кад се људи почеше множити на земљи, и кћери им се народише,

2. Видећи *синови Божји кћери човјечије како су лијепе, узимаше их за жене које хтјеше. *Јов 1, 6; 2 Пет 2, 4; Јуд 6.

3. А Господ рече: Неће се дух мој до вијека прети с људима, јер су тијело; нека им још сто и двадесет година.

4. А бијаше тада дивова на земљи; а и послјије, кад се синови Божји са-стајаху са кћерима човјечијим, па им оне рађаху синове; то бејаху *силни људи, од старине на гласу. *Јез 32, 27.

5. И Господ видећи да је неваљалство људско велико на земљи, и да су све *мисли срца њихова свагда само зле,

*1 Мој 8, 21.

6. *Покаја се Господ што је створио човјека на земљи, и би му жао у срцу.

*4 Мој 23, 19.

7. И рече Господ: Хоћу да истријем са земље људе које сам створио, од човјека до стоке и до ситне животиње и до птица небеских; јер се кајем што сам их створио.

8. Али Ноје нађе милост пред Господом.

9. Ово су догађаји Нојеви: Ноје бјеше човјек *праведан и безазлен својега вијека; † по вољи Божјој свагда живљаше Ноје. *Јев 11, 7; † 1 Мој 5, 22.

10. И роди Ноје три сина: Сима, Хама и Јафета.

11. А земља се поквари пред Богом, и напуни се земља безакоња.

12. И *погледа Бог на земљу, а она бјеше покварена; јер свако тијело поквари пут свој на земљи. *Пс 14, 2, 3.

13. И рече Бог Ноју: *Крај свакоме тијелу дође преда ме, јер напунише земљу безакоња; и ево хоћу да их затрем са земљом. *Ам 8, 2.

14. Начини себи ковчег од дрвета гофера, и начини преградке у ковчегу; и затопи га смолом изнутра и споља.

15. И начини га овако: у дужину нека буде триста лаката, у ширину педесет лаката, и у висину тридесет лаката;

16. Пусти доста свјетлости у ковчег; и кров му сведи озго од лакта; и

удари врата ковчегу са стране; и начини га на три боја: доњи, други и трећи.

17. Јер, ево, пустићу потоп на земљу, да истријебим свако тијело, у којем има жива душа под небом; што је год на земљи све ће изгинути.

18. Али ћу с тобом учинити завјет свој: и ући ћеш у ковчег ти и синови твоји и жена твоја и жене синова твојих с тобом.

19. И од свега жива, од свакога тијела, узећеш у ковчег по двоје, да сачуваш у животу са собом; а мушко и женско нека буде.

20. Од птица по врстама њиховијем, од стоке по врстама њезинијем, и од свега што се миче на земљи по врстама његовијем, од свега по двоје нека уђе с тобом, да их сачуваш у животу.

21. И узми са собом свега што се једе, и чувај код себе, да буде хране теби и њима.

22. И Ноје учини како му заповједи Бог, све онако учини.

Настаје Пошлой.

7. И рече Господ Ноју: Ући у ковчег ти и сав дом твој; јер те нађох праведна пред собом овога вијека.

2. Узми са собом од свијех животиња чистих по седморо, све мужјака и женку његову; а од животиња нечистих по двоје, мужјака и женку његову,

3. Такође и од птица небеских по седам, мужјака и женку његову, да им се сачува сјеме на земљи.

4. Јер ћу до седам дана пусти-ти дажд на земљу за четрдесет дана и четрдесет ноћи, и истријебићу са земље свако тијело живо које сам створио.

5. И Ноје учини *све што му заповједи Господ. ^{*1 Мој 6, 22.}

6. И бјеше Ноју шест стотина година кад дође потоп на земљу.

7. И уђе Ноје у ковчег и синови његови и жена његова и жене синова његовијех с њим због потопа.

8. Од животиња чистих и од животиња нечистих и од птица и од свега што се миче по земљи,

9. Уђе к Ноју у ковчег по двоје, мушко и женско, као што бјеше Бог заповједио Ноју.

10. А у седми дан дође потоп на земљу.

11. Кад је било Ноју шест стотина година, те године другога мјесеца, седамнаести дан тога мјесеца, тај дан развалише се сви извори великога бездана, и отворише се уставе небеске;

12. И удари дажд на земљу за четрдесет дана и четрдесет ноћи.

13. Тај дан уђе у ковчег Ноје и Сим и Хам и Јафет, синови Нојеви, и жена Нојева и три жене синова његовијех с њима;

14. Они и свакојаке звијери по врстама својим, и свакојака стока по врстама својим, и што се год миче по земљи по врстама својим, и птице све по врстама својим, и што год лети и има крила;

15. Дође к Ноју у ковчег по двоје од свакога тијела у којем има жива душа.

16. Мушко и женско од свакога тијела уђоше, као што бјеше Бог заповједио Ноју; па Господ затвори за њим.

17. И би потоп на земљи за четрдесет дана; и вода дође и узе ковчег, и подиже га од земље.

18. И навали вода, и уста јако по земљи, и ковчег стаде пловити водом.

19. И наваливаше вода све већма по земљи, и покри сва највиша брда што су под цијелијем небом.

20. Петнаест лаката дође вода изнад брда, пошто их покри.

21. Тада изгибе свако *тијело што се мицаше на земљи, птице и стока, и звијери и све што гамиже по земљи, и сви људи. *Јов 22, 16; 2 Пет 3, 6.

22. Све што имаше душу живу у носу, све што бијаше на суку, помрије.

23. И истријеби се свако тијело живо на земљи, и људи и стока што год гамиже и птице небеске, све, велим, истријеби се са земље; само Ноје оста и што с њим бјеше у ковчегу.

24. И стајаше вода поврх земље сто и педесет дана.

Крај Потпоја. Нојеве жртве из захвалности. Господње обећање.

8. А Бог се опомену Ноја и свијех звијери и све стоке што бјеху с њим у ковчегу; и посла Бог вјетар на земљу да узбије воду.

2. И затворише се *извори бездану и уставе небеске, и дажд с неба престаде. *1 Мој 7, 11.

3. И стаде вода опадати на земљи, и једнако опадаше послије сто и педесет дана;

4. Те се устави ковчег седмога мјесеца дана седамнаестог на планини Арарату.

5. И вода опадаше све већма до десетог мјесеца; и првога дана десетог мјесеца показаше се врхови од брда.

6. А послије четрдесет дана отвори Ноје прозор на ковчегу, који бјеше начинио;

7. И испусти гаврана, који једнако одлијеташе и долијеташе докле не пресахну вода на земљи.

8. Па пусти и голубицу да би видио је ли опала вода са земље.

9. А голубица не нашавши гдје би стала ногом својом, врати се к њему

у ковчег, јер још бјеше вода по свој земљи; и Ноје пружио руку, ухвати је и узе к себи у ковчег.

10. И почека још седам дана, па опет испусти голубицу из ковчега.

11. И пред вече врати се к њему голубица и, гле, у кљуну јој лист маслинов, који бјеше откинула; тако позна Ноје да је опала вода са земље.

12. Али почека још седам дана, па опет испусти голубицу, а она му се више не врати.

13. Шест стотина прве године вијека Нојева први дан првога мјесеца усахну вода на земљи; и Ноје откри кров на ковчегу, и угледа земљу суку.

14. А другог мјесеца двадесет седмога дана бјеше сва земља суха.

15. Тада рече Бог Ноју говорећи:

16. Изиди из ковчега, ти и жена твоја и синови твоји и жене синова твојих с тобом;

17. Све звијери што су с тобом од свакога тијела, птице и стоку и што год гамиже по земљи, изведи са собом, нека се разиђу по земљи, и нека се *плоде и множе на земљи.

*1 Мој 1, 22.

18. И изиде Ноје и синови његови и жена његова и жене синова његовијех с њим.

19. Све звијери, све ситне животиње, све птице и све што се миче по земљи по својим врстама изидоше из ковчега.

20. И начини Ноје жртвеник Господу и узе од сваке чисте стоке и од свијех птица чистијех и принесе на жртвенику жртве паљенице.

21. И Господ омириша мирис угодни и рече у срцу својем: Нећу више клети земље с људи, што је *мисао срца човјечјега зла од малена; нити ћу више убијати свега што живи, као што учиних.

*1 Мој 6, 5; Јов 14, 4; Мт 15, 19; Рим 3, 23.

22. Отселе докле буде земље, неће *нестајати сјетве ни жетве, студе-

ни ни врућине, љета ни зиме, дана ни ноћи.
*Ис 54, 9.

Закони за нови свијет. Завјет и дуа. Нојево проклетство и благослов његове дјеце.

9. И Бог благослови Ноја и синове његове, и рече им: *Рађајте се и множите се, и напуните земљу; *1 Мој 1, 28.

2. И све звијери земаљске и све птице небеске и све што иде по земљи и све рибе морске нека вас се боје и страше; све је предано у ваше руке.

3. Што се год миче и живи, нека вам буде за јело, све вам *то дадох као зелену траву. *Кол 2, 16.

4. Али не једите меса с душом његовом, а то му је крв.

5. Јер ћу и вашу крв, душе ваше, искати; од сваке ћу је звијери искати; из руке самога човјека, из руке свакога брата његова искаћу душу човјецију.

6. Ко пролије крв човјечију, његову ће крв пролити *човјек; јер је Бог по својему ↑ облику створио човјека. *3 Мој 24, 17; Мт 26, 52; Отк 13, 10; † 1 Мој 1, 27.

7. Рађајте се, дакле, и множите се; народите се веома на земљи и размножите се на њој.

8. И рече Бог Ноју и синовима његовијем с њим, говорећи:

9. А *ја, ево, постављам завјет свој с вама и с вашим сјеменом након вас, *1 Мој 6, 18.

10. И са свијем животињама што су с вама од птица, од стоке и од свега звијерја земаљскога што је с вама, са свачим што је изашло из ковчега, и са свијем звијерјем земаљским.

11. Постављам завјет свој с вама, те отселе неће ниједно тијело поги-

нути од потопа, нити ће више бити потопа да затре земљу.

12. И рече Бог: Ево знак завјета који постављам између себе и вас и сваке живе твари, која је с вама до вијека:

13. Метнуо сам дугу своју у облаке, да буде знак завјета између мене и земље.

14. Па кад облаке навучем на земљу, видјеће се дуга у облацима,

15. И опоменућу се завјета својега који је између мене и вас и сваке душе живе у сваком тијелу, и неће више бити од воде потопа да затре свако тијело.

16. Дуга ће бити у облацима, па ћу је погледати, и опоменућу се вјечнога завјета између Бога и сваке душе живе у сваком тијелу које је на земљи.

17. И рече Бог Ноју: То је знак завјета који сам учинио између себе и свакога тијела на земљи.

18. А бијаху синови Нојеви који изидоше из ковчега: *Сим и Хам и Јафет; а Хам је отац Хананцима.

*1 Мој 5, 32.

19. То су три сина Нојева, и од њих се насели сва земља.

20. А Ноје поче радити земљу, и посади виноград.

21. И напив се вина, опи се и откри се наспред шатора својега.

22. А Хам, отац Хананцима, видје голотињу оца својега и каза обојици браће своје напољу.

23. А Сим и Јафет узеше хаљину и огрнуше је обојица на рамена своја, и идући натрашке покрише њом голотињу оца својега, лицем натраг окренувши се да не виде голотиње оца својега.

24. А кад се Ноје пробуди од вина, дозна шта му је учинио млађи син,

25. И рече: Проклет да је Ханан, и да буде слуга слугама браће своје!

26. И још рече: Благословен да је Господ Бог Симов, и Ханан да му буде слуга!

27. Бог да рашири Јафета да *живи у шаторима Симовијем, а Ханан да им буде слуга! *Еф 3, 6.

28. И поживје Ноје послје потопа триста и педесет година.

29. А свега поживје Ноје девет стотина и педесет година; и умрије.

Таблица народâ.

10. А ово су племена синова Нојевијех, Сима, Хама и Јафета, којима се родише синови послје потопа.

2. Синови Јафетови: Гамер и Магог и Мадај и Јаван и Товел и Месех и Тирас.

3. А синови Гамерови: Асханас и Рифат и Тогарма.

4. А синови Јаванови: Елиса и Тарсис, Китим и Доданим.

5. Од њих се раздијелише острва народâ на земљама својим, свако по језику својему и по породицама својим, у народима својим.

6. А синови Хамови: Хус и Месраин, Фуд и Ханан.

7. А синови Хусови: Сава и Евила и Савата и Регма и Саватака. А синови Регмини: Сава и Дадан.

8. Хус роди и Неврода; а он први би силан на земљи;

9. Бјеше добар ловац пред Господом; зато се каже: Добар ловац пред Господом као Неврод.

10. А почетак царству његову бјеше Вавилон и Орех и Архад и Халани у земљи Сенару.

11. Из те земље изађе Асур, и сазида Ниневију и Ровот град и Халах,

12. И Дасем између Ниневије и Халаха; то је град велик.

13. А Месраин роди Лудеје и Енемеје и Лавеје и Нефталеје,

14. И Патросеје и Хасмеје, одакле изађоше Филистеји и Гафтореји.

15. А Ханан роди Сидона, првенца својега, и Хета,

16. И Јевусеја и Амореја и Гергесеја,

17. И Евеја и Арукеја и Асенеја,

18. И Арадеја и Самареја и Амаатеја. А послје се расијаше племена Хананејска.

19. И бјеху међе Хананејске од Сидона идући на Герар па до Газе, и идући на Содом и Гомор и Адаму и Севојим па до Даса.

20. То су синови Хамови по породицама својим и по језицима својим, у земљама својим и у народима својим.

21. И Симу родише се синови, најстаријему брату Јафетову, оцу свијех синова Еверовијех.

22. Синови Симови бјеху: Елам и Асур и Арфаксад и Луд и Арам.

23. А синови Арамови: Уз и Ул и Гатер и Мас.

24. А Арфаксад роди Салу, а Сала роди Евера.

25. А Еверу се родише два сина: Једном бјеше име Фалек, јер се у његово вријеме *раздијели земља, а брату његову име Јектан. *5 Мој 32, 8.

26. А Јектан роди Елмодада и Салета и Сармота и Јараха,

27. И Одора и Евила и Деклу,

28. И Евала и Авимаила и Саву,

29. И Уфира и Евилу и Јовава, ти сви бјеху синови Јектанови.

30. И живљаху од Маса, како се иде на Сафир, до гора источнијех.

31. То су синови Симови по породицама својим и по језицима својим, у земљама својим и у народима својим.

32. То су породице синова Нојевијех по племенима својим, у народима својим; и од *њих се раздијелише народи по земљи послје потопа.

*1 Мој 9, 19.

Грађење куле у Вавилону. Помешња језик и расељење народâ. Родослов од Сима до Аврама.

11. А бијаше на цијелој земљи један језик и једнаке ријечи.

2. А кад отидоше од истока, нађоше равницу у земљи Сенарској, и населише се ондје.

3. Па рекоше међу собом: Хајде да правимо плоче и да их у ватри печемо. И бјеху им опеке умјесто камена и смола земљана умјесто креча.

4. Послије рекоше: Хајде да сазидамо град и кулу, којој ће врх бити до неба, да стечемо себи име, да се не бисмо расијали по земљи.

5. А Господ *сиђе да види град и кулу, што зидаху синови човјечији.

*1 Мој 18, 21.

6. И рече Господ: Гле, народ један, и један језик у свијех, и то почеше радити, и неће им сметати ништа да не ураде што су наумили.

7. Хајде да сиђемо и да им пометемо језик да не разумију један другога што говоре.

8. Тако их Господ расу оданде по свој земљи, те не сазидаше града.

9. Зато се прозва Вавилон, јер ондје помете Господ језик цијеле земље, и оданде их расу Господ по свој земљи.

10. Ово је племе *Симово: Бијаше Симу сто година кад роди Арфаксада, друге године послвије потопа.

*1 Мој 10, 22.

11. А родив Арфаксада, поживје Сим пет стотина година, рађајући синове и кћери.

12. А Арфаксад поживје тридесет и пет година, и роди Салу;

13. А родив Салу, поживје Арфаксад четири стотине и три године, рађајући синове и кћери.

14. А Сала поживје тридесет година, и роди Евера;

15. А родив Евера, поживје Сала четири стотине и три године, рађајући синове и кћери.

16. А Евер поживје тридесет и четири године, и роди Фалека;

17. А родив Фалека, поживје Евер четири стотине и тридесет година, рађајући синове и кћери.

18. А Фалек поживје тридесет година, и роди Рагава;

19. А родив Рагава, поживје Фалек двјеста и девет година, рађајући синове и кћери.

20. А Рагав поживје тридесет и двије године и роди Серуха;

21. А родив Серуха, поживје Рагав двјеста и седам година, рађајући синове и кћери.

22. А Серух поживје тридесет година, и роди Нахора;

23. А родив Нахора, поживје Серух двјеста година, рађајући синове и кћери.

24. А Нахор поживје двадесет и девет година, и роди Тару;

25. А родив Тару, поживје Нахор сто и деветнаест година, рађајући синове и кћери.

26. А Тара поживје седамдесет година, и роди Аврама, Нахора и Арана.

27. А ово је племе Тарино: Тара роди Аврама, Нахора и Арана; а Аран роди Лота.

28. И умрије Аран прије Таре оца својега на постојбини својој, у Уру Халдејском.

29. И ожени се Аврам и Нахор, и жени Аврамовој бјеше име Сара, а жени Нахоровој име *Мелха, кћи Арана, оца Мелхе и Јесхе.

*1 Мој 22, 20.

30. А Сара бјеше нероткиња, и не имаше порода.

31. И узе Тара сина својега Аврама и Лота сина Аранова, унука својега, а Сару снаху своју, жену Аврама сина својега; и пођоше заједно из

*Ура Халдејскога да иду у земљу Хананску, и дођоше до Харана и ондје се настанише. *Нем 9, 7.

32. И поживје Тара свега двјеста и пет година; и умрије Тара у Харану.

Позив Аврам. Полазак у земљу

Хананску. Прво обећање.

Боравак као странца у Мисир.

12. И *рече Господ Авраму: Иди из земље своје и од рода својега и из дома оца својега у земљу коју ћу ти ја показати. *4 Мој 23, 9; Дап 7, 3; Јев 11, 8.

2. И учинићу од тебе велик народ, и *благословићу те, и име твоје прославићу, и ти ћеш бити благослов.

*1 Мој 24, 35.

3. *Благословићу оне који тебе узблагосиљају, и проклећу оне који тебе успроклињу; и † у теби ће бити благословена сва племена на земљи.

*2 Мој 23, 22; † 1 Мој 18, 18; 22, 18; 26, 4;

Пс 72, 17; Дап 3, 25; Гал 3, 8.

4. Тада пође Аврам, као што му каза Господ, и с њим пође Лот. А бјеше Аврам седамдесет и пет година кад пође из Харана.

5. И узе Аврам Сару, жену своју, и Лота, сина брата својега, са свијем благом које бјеху стекли и с душама које бјеху добили у Харану; и пођоше у земљу Хананску, и дођоше у њу.

6. И прође Аврам ту земљу до мјеста Сихема и до равнице Морешке; а бијаху тада Хананеји у тој земљи.

7. И јави се Господ Аврам и рече: *Твојему сјему даћу земљу ову. И Аврам начини ондје жртвеник Господу који му се јавио.

*1 Мој 13, 15; 17, 8; Дап 7, 5.

8. Послије отиде оданде на брдо које је према истоку од Ветилџа, и ондје разапе шатор свој, те му Ветилџ бјеше са запада, а Гај с истока; и

ондје начини Господу жртвеник, и призва име Господње.

9. Оданде отиде Аврам даље идући на југ.

10. Али наста глад у оној земљи, те Аврам сиђе у Мисир да се ондје склони; јер глад бјеше велика у оној земљи.

11. А кад се приближи да већ уђе у Мисир, рече Сари, жени својој: Гле, знам да си жена лијепа у лицу.

12. Зато кад те виде Мисирци рећи ће: Ово му је жена. Па ће ме убити, а тебе ће оставити у животу.

13. Него хајде, кажи да си ми сестра, те ће мени бити добро тебе ради и остаћу у животу уз тебе.

14. И кад дође Аврам у Мисир, видјеше Мисирци жену да је врло лијепа.

15. И видјеше је кнезови Фараонови, и хвалише је пред Фараоном. И узеше је у двор Фараонов.

16. И он чињаше добро Аврам и ради, те имаше оваца и говеда и магараца и слугу и слушкиња и магарица и камила.

17. Али Господ пусти велика *зла на Фараона и на дом његов због Саре, жене Аврамове. *Пс 105, 14.

18. Тада дозвола Фараон Аврам и рече му: Шта ми то учини? Зашто ми нијеси казао да ти је жена?

19. Зашто си казао: Сестра ми је, те је узех за жену? Сад ето ти жене, узми је, па иди.

20. И Фараон заповједи људима за њ, те га испратише и жену његову и што год имаше.

Аврам се одјељује од Лота.

Поновљено обећање.

13. Тако отиде Аврам из Мисира горе на југ, он и жена му и све што имаше, такођер и Лот с њим.

2. А бијаше Аврам врло *богат стоком, сребром и златом. *Прс 10, 22.

3. И иђаше својим путовима од југа све до Ветиља, до мјеста гдје му прво бијаше шатор, између Ветиља и Гаја,

4. *До мјеста гдје пређе бјеше начинио жртвеник; и ондје призва Аврам име Господње. *1 Мој 12, 8.

5. А и Лот који иђаше с Аврамом, имаше оваца и говеда и шатора.

6. И земља не могаше их носити заједно, јер благо њихово бијаше велико да не могаху живјети заједно,

7. И бијаше свађа међу пастирима Аврамове стоке и пастирима Лотове стоке. А у то вријеме живљаху Хананеји и Ферезеји у оној земљи.

8. Па Аврам рече Лоту: Немој да се свађамо ја и ти, ни моји пастири и твоји пастири; јер смо браћа.

9. Није ли ти отворена цијела земља? Одијели се од мене. Ако ћеш ти налијево, ја ћу надесно; ако ли ћеш ти надесно, ја ћу налијево.

10. Тада Лот подиже очи своје и сагледа сву равницу Јорданску како цијелу натапаше ријека, бјеше као врт Господњи, као земља Мисирска, све до Загора, прије него Господ затре Содом и Гомору.

11. И Лот изабра себи сву равницу Јорданску, и отиде Лот на исток; и раздијелише се један од другог:

12. Аврам живљаше у земљи Хананској, а Лот живљаше по градовима у оној равници премјештајући своје шаторе до Содома.

13. А људи у Содому бијаху *неваљали, и гријешаху Господу веома.

*1 Мој 18, 20; 19, 4-9.

14. А Господ рече Авраму, пошто се Лот одијели од њега: Подигни сада очи своје, па погледај с мјеста гдје си на сјевер и на југ и на исток и на запад.

15. Јер сву земљу што видиш теби ћу дати и сјемену твојему до вијека.

16. И *учинићу да сјемена твојега буде као праха на земљи; ако ко узможе избројити прах на земљи, моћи ће избројити и сјеме твоје.

*1 Мој 28, 14; 4 Мој 23, 10.

17. Устани и пролази ту земљу у дужину и у ширину; јер ћу је теби дати.

18. И Аврам диже шаторе и дође и *наслови се у равници Мамријској, која је код Хеврона, и ондје начини жртвеник Господу. *1 Мој 14, 13, 24.

Раи царева. Аврам сјасава Лоџа, а Мелхиседек блајосиља Аврама.

14. А кад бјеше Амарфал цар Сенарски, Ариох цар Еласарски, Ходологомор цар Еламски и Таргал цар Гојимски,

2. Заовјштитише на Валу цара Содомскога, и на Варсу цара Гоморскога, и на Сенара цара *Адамскога, и на Симовора цара Севојимскога и на цара од Валаке, који је сада Сигор.

*5 Мој 29, 23.

3. Сви се ови скупише у долини Сидимској, која је сада Слано море.

4. Дванаест година бјеху служили Ходологомору, па тринаесте године одметнуше се.

5. А четрнаесте године дође Ходологомор и цареви који бијаху с њим, и побише Рафаје у Астароту Карнајимском и Зузеје у Аму и Омеје у пољу Киријатајском,

6. И Хореје у планини њиховој Сиру до равнице Фаранске покрај пустиње.

7. Отуда вративши се, дођоше у Ен-Миспат, који је сада Кадис, и исекоше све који живљаху у земљи Амаличкој, и Амореје који живљаху у Асасон-Тамару.

8. Тада изиде цар Содомски и цар Гоморски и цар Адамски и цар

Севојимски и цар од Валахе, која је сада Сигор, изидоше на њих у долину Сидимску,

9. На Ходологомора цара Еламскога, и на Таргала цара Гојимскога, и на Амарфала цара Сенарскога, и на Ариоха цара Еласарскога, четири цара на пет.

10. А у долини Сидимској бијаше много рупа из којих се вадила смола; и побјеже цар Содомски и цар Гоморски, и ондје падоше, а што оста побјеже у планину.

11. И узеше све благо у Содому и Гомори и сву храну њихову, и отидоше.

12. Узеше и Лота, синовца Аврамова, и благо његово, и отидоше, јер живљаше у *Содому. *1 Мој 13, 12.

13. А дође један који бјеше утекао, те јави Авраму Јеврејину, који живљаше у равни Мамрија Аморејина, брата Есхолу и брата Авнану, који бјеху у вери с Аврамом.

14. А кад Аврам чу да му се заробио синовац, наоружа слуге своје, триста осамнаест, који се родише у његовој кући, и пође у потјеру до Дана.

15. Ондје разредивши своје, удари на њих ноћу са слугама својим, и разби их, и отјера их до Ховала, који је налијево од Дамаска,

16. И поврати све благо; поврати и Лота, синовца својега, с благом његовијем, и жене и људе.

17. А цар Содомски изиде му на сусрет, кад се врати разбивши Ходологомора и царева што бијашу с њим, у долину Савину, која је сада Долина царева.

18. А Мелхиседек, цар Салимски, изнесе хљеб и вино; а он бијаше свештеник Бога Вишњег.

19. И благослови га говорећи: Благословен да је Аврам Богу Вишњему, чије је небо и земља!

20. И благословен да је Бог Вишњи, који предаде непријатеље твоје у руке твоје! И даде му Аврам десетак од свега.

21. А цар Содомски рече Авраму: Дај мени људе, а благо узми себи.

22. А Аврам рече цару Содомском: Дижем руку своју ка Господу Богу Вишњему, чије је небо и земља, заклињући се:

23. Ни конца ни ремена од обуће нећу узети од свега што је твоје, да не речеш: Ја сам обогатио Аврама,

24. Осим што су појели момци, и осим дијела људима који су ишли са мном, Есхолу, Авнану и Мамрију, они нека узму свој дио.

Бој обећао Авраму сина. Његово вјеровање. Божији Завети са њим.

15. После овијех ствари дође Авраму ријеч Господња у утвари говорећи: Не бој се, Авраме, ја сам ти *штит, и плата је твоја врло велика.

*Пс 3, 3; 84, 11; 119, 114.

2. А Аврам рече: Господе, Господе, шта ћеш ми дати кад живим без дјете, а на ком ће остати моја кућа то је Елијезер овај Дамаштанин?

3. Још рече Аврам: Ето, мени нијеси дао порода, па ће слуга рођен у кући мојој бити мој насљедник.

4. А гле, Господ му проговори: Неће тај бити насљедник твој, него који ће изаћи од тебе – тај ће ти бити насљедник.

5. Па га изведе напоље и рече му: Погледај на небо и преброј звијезде, ако их можеш пребројити. И рече му: *Тако ће бити сјеме твоје. *1 Мој 22, 17;

2 Мој 32, 13; 5 Мој 1, 10; Рим 4, 18.

6. И *повјерова Аврам Богу, а он му прими то у правду.

*Рим 4, 3, 9, 22; Јак 2, 23.

7. И рече му: Ја сам Господ који те изведох из Ура Халдејскога да ти дам земљу ову да буде твоја.

8. А он рече: Господе, Господе, *по чему ћу познати да ће бити моја?

*2 цар 20, 8; Лк 1, 18.

9. И рече му: Принеси ми јуницу од три године и козу од три године и овна од три године и грлицу и голупче.

10. И он узе све то, и *расијече на поле, и метну све поле једну према другој; али не расијече птица.

*Јер 34, 18, 19.

11. А птице слијетаху на те мртве животиње; а Аврам их одгоњаше.

12. А кад сунце бјеше на заходу, ухвати Аврам тврд *сан, и гле, страх и мрак велик обузе га.

*Јов 4, 13.

13. И Господ рече Аврам: Знај за цијело да ће сјеме твоје бити *дошљаци у земљи туђој, па ће јој служити, и она ће их мучити четири стотине година.

*2 Мој 12, 40; Дап 7, 6.

14. Али ћу судити и народу којему ће служити; а послје ће они изаћи с великим благом.

15. А ти ћеш отићи к оцима својим у миру, и бићеш погребен у доброј старости.

16. А они ће се у четвртом кољену вратити овамо; јер гријесима Аморејским још није крај.

17. А кад се сунце смири и кад се смрче, гле, пећ се димљаше, и пламен огњени пролажаше између онијех дијелова.

18. Тај дан учини Господ завјет с Аврамом говорећи: *Сјемуу твојему дадох земљу ову од воде Мисирске до велике воде, воде Ефрата, *1 Мој 12, 7.

19. Кенејску, Кенезејску и Кедмонејску,

20. И Хетејску и Ферезејску и Рафајску,

21. И Аморејску и Хананејску и Гергесејску и Јевусејску.

*Агара рађа Исмаила.
Њено бјежање и повратак.*

16. Али Сара, жена Аврамова, не рађаше му дјеце. А имаше робинју Мисирку, по имену Агару.

2. Па *рече Сара Аврам: Господ ме је затворио да не родим; него иди к робинји мојој, не бих ли добила дјеце од ње. И Аврам приста на ријеч Сарину.

*1 Мој 30, 3.

3. И Сара, жена Аврамова, узе Агару Мисирку, робинју своју, и даде је за жену Аврам мужу својему послје десет година откако се настани Аврам у земљи Хананској.

4. И он отиде к Агари, и она затрудње; а кад видје да је трудна, понесе се од госпође своје.

5. А Сара рече Аврам: Увреди моја пада на тебе; ја ти метнух на крило робинју своју, а она видјевши да је трудна, понесе се од мене. Господ ће судити мени и теби.

6. А Аврам рече Сари: Ето, робинја је твоја у твојим рукама, чини с њом што ти је воља. И Сара је стаде злоставити, те она побјеже од ње.

7. Али* анђео Господњи нађе је код студенца у пустињи, код студенца на путу у Сур.

*2 Мој 14, 19; 23, 20; 4 Мој 22, 22; 1 цар 19, 7; 2 цар 19, 35.

8. И рече јој: Агаро, робинја Сарина, откуда идеш, куда ли идеш? А она рече: Бјежим од Саре госпође своје.

9. А анђео јој Господњи рече: Врати се госпођи својој и покори јој се.

10. Опет јој рече анђео Господњи: Умножићу веома сјеме твоје да се неће моћи пребројати од множине.

11. Још јој рече анђео Господњи: Ето си трудна, и родићеш сина, и нађени му име Исмаило; јер је Господ видео муку твоју.

12. А биће човјек убојица; рука ће се његова дизати на свакога а свачија на њега, и *наставаће на погледу свој браћи својој.

*1 Мој 25, 18.

13. Тада Агара призна име Господа који говори с њом: Ти си Бог који види. Јер говораше: Зар још гледам иза онога који ме видје?

14. Тога ради зове се студенац онај Студенац живог који ме *види; а он је између Кадиса и Варада.

*1 Мој 24, 62; 25, 11.

15. И роди Агара Авраму сина; и надједе Аврам сину својему, којег му роди Агара, име Исмаило.

16. А бјеше Авраму осамдесет и шест година кад му Агара роди Исмаила.

*Аврам и Сара добијају име
Аврам и Сара. Обрезавање.
Обећање Исака.*

17. А кад Авраму би деведесет и девет година, јави му се Господ и рече му: Ја сам *Бог свемогући, по мојој вољи живи и буди поштен.

*1 Мој 35, 13; 48, 15; 2 Мој 6, 3.

2. И учинићу завјет између себе и тебе, и врло ћу те умножити.

3. А Аврам паде ничице. И Господ му још говори и рече:

4. Од мене ево завјет мој с тобом да ћеш бити отац многим народима.

5. Зато се више нећеш звати Аврам, него ће ти име бити Аврам, јер сам те учинио оцем многих народа;

6. Даћу ти породицу врло велику, и начинићу од тебе народе многе, и цареви ће изаћи од тебе.

7. А постављам завјет свој између себе и тебе и сјемена твојега након тебе од кољена до кољена, да је завјет вјечан, *да сам Бог теби и сјемену твојему након тебе;

*Јев 11, 16.

8. И даћу теби и сјемену твојему након тебе земљу у којој си *дошљак, сву земљу Хананску у државу вјечну, и бићу им Бог.

*1 Мој 23, 4.

9. И рече Бог Авраму: Ти пак држи завјет мој, ти и сјеме твоје након тебе од кољена до кољена.

10. А ово је завјет мој између мене и вас и сјемена твојега након тебе, који ћете држати: Да се обрезаје између вас све *мушкиње.

*Дат 7, 8.

11. А обрезаваћете крајак тијела својега, да буде знак завјета између мене и вас.

12. Свако мушко дијете кад му буде осам дана да се обрезаје од кољена до кољена, родило се у кући или било купљено за новце од којих год странаца, које не буде од сјемена твојега.

13. Да се обрезаје које се роди у кући твојој и које се купи за новце твоје; тако ће бити завјет мој на тијелу вашем завјет вјечан.

14. А необрезано мушко, којему се не обреже крајак тијела његова, да се истријеби из народа својега, јер поквари завјет мој.

15. И још рече Бог Авраму: А Сару жену своју не зови је више Сара него нека јој буде име Сара.

16. И ја ћу је благословити, и даћу ти сина од ње; благословићу је, и биће мати многим народима, и цареви народима изаћи ће од ње.

17. Тада паде Аврам ничице, и *насмја се говорећи у срцу својем: Еда ће се човјеку од сто година родити син? И Сари? Еда ће жена од деведесет година родити?

*1 Мој 18, 12; 21, 6.

18. И Аврам рече Богу: Нека жив буде Исмаило пред тобом!

19. И рече Бог: Заиста Сара, жена твоја, родиће ти сина, и надјећеш му име Исак; и поставићу завјет свој с њим да буде завјет вјечан сјемену његову након њега.

20. А и за Исмаила услишио сам те; ево, благословио сам га, и даћу му породицу велику, и умножићу га веома; и родиће *дванаест кнезова, и учинићу од њега велик народ.

*1 Мој 25, 16; † 1 Мој 21, 18.

21. А завјет свој учинићу с Исаком кад ти га роди Сара, догодине у ово доба.

22. И Бог изговоривши, отиде од Аврама горе.

23. И Аврам узе Исмаила, сина својега, и све који се родише у дому његову и које год бјеше купио за своје новце, све мушкиње од домаћих својих; и обреза окрајак тијела њихова у исти дан, као што му каза Бог.

24. А бјеше Авраму деведесет и девет година кад обреза окрајак тијела својега.

25. А Исмаилу сину његову бјеше тринаест година кад му се обреза окрајак тијела његова.

26. У један дан обреза се Аврам и син му Исмаило,

27. И сви домашњи његови, рођени у кући и купљени за новце од странаца, бише обрезани с њим.

Три ђушника у Мамрији. Исак још једном обећан. Најављена пројасиј Содома. Аврамова молба.

18. После му се јави Господ у равници Мамријској кад сјеђаше на вратима пред шатором својим у подне.

2. Подигавши очи своје, погледа и, гле, три човјека стајаху према њему. И угледавши их, потрча им у сусрет испред врата шатора својега, и поклони се до земље; *Јев 13, 2.

3. И рече: Господе, ако сам нашао милост пред тобом, немој проћи слуге својега.

4. Да вам донесемо мало воде и оперите ноге, те се наслоните мало под овијем дрветом.

5. И изнијећу мало хљеба, те поткријепите срце своје, па онда пођите, кад идете поред слуге својега. И рекоше: Учини што си казао.

6. И Аврам отрча у шатор к Сари, и рече: Брже замијеси три копање бијелога брашна и испеци погаче.

7. Па отрча ка говедима и ухвати теле младо и добро, и даде га момку да га брже зготови.

8. Па онда изнесе масла и млијека и теле које бјеше зготовио, и постави им, а сам стајаше пред њима под дрветом докле јеђаху.

9. И они му рекоше: Гдје је Сара, жена твоја? А он рече: Ено је под шатором.

10. А један између њих рече: Догодине у ово доба опет ћу *доћи к теби, а Сара ће жена твоја имати сина. А Сара слушаше на вратима од шатора иза њега. *1 Мој 17, 19; Рим 9, 9.

11. А Аврам и Сара бијаху стари и временити, и у Саре бјеше престало што бива у жена.

12. Зато се *насмија Сара у себи говорећи: Пошто сам остарјела, сад ли ће ми доћи радост? А и † господар ми је стар. *1 Мој 17, 17; † 1 Пет 3, 6.

13. Тада рече Господ Авраму: Што се смије Сара говорећи: Истина ли је да ћу родити кад сам остарјела?

14. *Има ли што тешко Господу? Догодине у ово доба опет ћу доћи к теби, а Сара ће имати сина. *Лк 1, 37.

15. А Сара се престаши говорећи: Нијесам се смијала. Јер се уплаши. Али он рече: Није истина, него си се смијала.

16. Потом усташе људи оданде, и пођоше пут Содома; и Аврам пође с њима да их испрати.

17. А Господ рече: Како бих тајио од Аврама шта ћу учинити,

18. Кад ће од Аврама постати велик и силан народ, и *у њему ће се благословити сви народи на земљи?

*1 Мој 12, 3.

19. Јер знам да ће заповједити синовима својима и дому својему након себе да се држе путова Господњих и

да чине што је право и добро, да би Господ навршио на Авраму што му је обећао.

20. И рече Господ: Вика је у Содому и Гомори велика, и гријех је њихов грдан.

21. Зато ћу *сићи да видим еда ли све чине као што вика дође преда ме; ако ли није тако да знам. *1 Мој 11, 5.

22. И људи окренувши се *пођоше пут Содома; али Аврам још стајаше пред Господом, *1 Мој 19, 1.

23. И приступив Аврам рече: Хоћеш ли *погубити и праведнога с неправедним? *4 Мој 16, 22; 2 Сам 24, 17.

24. Може бити да има педесет праведника у граду; хоћеш ли и њих погубити, и нећеш опростити мјесту за онијех педесет праведника што су у њему?

25. Немој то чинити, ни губити праведника с неправедником, да буде праведнику као и неправеднику; немој; еда ли судија цијеле земље неће судити право?

26. И рече Господ: *Ако нађем у Содому педесет праведника у граду, опростићу цијелом мјесту њих ради. *Јез 22, 30.

27. А Аврам одговори и рече: Гле, сада бих проговорио Господу, ако и јесам прах и пепео.

28. Може бити праведника педесет мање пет, хоћеш ли за овијех пет затрти сав град? Одговори: Нећу ако нађем четрдесет и пет.

29. И стаде даље говорити, и рече: Може бити да ће се наћи четрдесет. Рече: Нећу због онијех четрдесет.

30. Потом рече: Немој се гњевити, Господе, што ћу рећи; може бити да ће се наћи тридесет. И рече: Нећу ако нађем тридесет.

31. Опет рече: Гле, сада бих проговорио Господу; може бити да ће се наћи двадесет. Рече: Нећу их погубити за онијех двадесет.

32. Најпослије рече: *Немој се гњевити, Господе, што ћу још једном проговорити; може бити да ће се наћи десет. Рече: Нећу их погубити због онијех десет. *Суд 6, 39.

33. И Господ отиде свршивши разговор с Аврамом; а Аврам се врати на своје мјесто.

*Уништење Содома. Лошово спасење.
Гријех кћери Лошових.*

19. А увече *дођоше два анђела у Содом; а Лот сјеђаше на вратима Содомским; и кад их угледа, устаде те их сретe, и поклони се лицем до земље, *1 Мој 18, 22.

2. И рече: Ходите, господо, у кућу слуге својега, и преноћите и оперите ноге своје; па сјутра рано кад устанете, пођите својим путем. А они рекоше: Не, него ћемо преноћити на улици.

3. Али он навали на њих, те се увратише к њему и уђоше у кућу његову, и он их угости, и испече хљебова пријеснијех, и једоше.

4. И још не бјеху легли, а грађани Содомљани слеглоше се око куће, старо и младо, сав народ са свијех крајева,

5. И викаху Лота и говораху му: Гдје су људи што дођоше синоћ к теби? Изведи их к нама да их познамо?

6. А Лот изиде к њима пред врата затворив врата за собом,

7. И рече им: Немојте, браћо, чинити зла.

8. Ево имам двије кћери које још не познаше човјека; њих ћу вам извести, па чините с њима што вам је воља; само не дирајте у оне људе, јер су зато ушли под мој кров.

9. А они му рекоше: Ходи амо. Па онда рекоше: Овај је сам *дошао

амо да живи као дошљак, па још хоће да нам суди; сад ћемо теби учинити горе него њима. Па навалише јако на човјека, на Лота, и стадоше разваљивати врата. *2 Пет 2, 7, 8.

10. А она два човјека дигоше руке, и увукоше Лота к себи у кућу, и затворише врата.

11. А људи што бијаху пред вратима кућним, уједанпут ослијепише од најмањег до највећег, те не могаху наћи врата.

12. Тада она два човјека рекоше Лоту: Ако имаш овдје још кога својег, или зета или сина или кћер, или кога год својег у овом граду, гледај нек иду одавде;

13. Јер хоћемо да затremo мјесто ово, јер је *вика њихова велика пред Господом, па нас посла Господ да га затremo. *1 Мој 18, 20.

14. И изиде Лот, и каза зетовима својим, за које шћаше дати кћери своје, и рече им: *Устајте, идите из мјеста овога, јер ће сада затрти Господ град овај. Али се зетовима његовијем учини да се шали. *4 Мој 16, 21.

15. А кад зора забијеље, навалише анђели на Лота говорећи: Устани, узми жену своју и двије кћери своје које су ту, да не погинеш у безакоњу града тога.

16. А он стаде оклијевати, те људи узеше за руку њега и жену његову и двије кћери његове, јер га бјеше жао Господу, и изведоше га и пустише иза града.

17. И кад их изведоше напоље, рече један: Избави душу своју и *не обзири се натраг, и у цијелој овој равни да нијеси стао; бјежи на оно брдо да не погинеш. *Мт 24, 16.

18. А Лот им рече: Немој, Господе!

19. Гле, слуга твој нађе милости пред тобом, и милост је твоја превелика коју ми учини сачувавши ми

живот; али не могу утећи на брдо да ме не стигне зло и не погинем.

20. Ено град близу; онамо се може утећи, а мали је; да бјежим онамо; та мали је, те ћу остати жив.

21. А он му рече: Ето, послушаћу те и за то, и нећу затрти града за који рече.

22. Брже бјежи онамо; јер не могу чинити ништа докле не стигнеш онамо. Зато се прозва онај град Сигор.

23. И кад сунце ограну по земљи, Лот дође у Сигор.

24. Тада *пусти Господ на Содом и на Гомору од Господа с неба дажд од сумпора и огња, *5 Мој 29, 23; Пс 13, 19; Ам 4, 11; Лк 17, 29; 2 Пет 2, 6.

25. И затре оне градове и сву ону раван, и све људе у градовима и род земаљски.

26. Али жена Лотова бјеше се обазрела идући за њим, и поста *слан камен. *Лк 17, 32.

27. А сјутрадан рано уставши Аврам, отиде на мјесто гдје је стајао пред Господом;

28. И погледа на Содом и Гомору и сву околину по оној равни, и угледа, а то се дизаше дим од земље као дим из пећи.

29. Али кад Бог затираше градове у оној равни, опомену се Бог Аврама, и изведе Лота из пропасти кад затре градове гдје живљаше Лот.

30. А Лот отиде из Сигора и настани се на оном брду с двије кћери своје, јер се бојаше остати у Сигору; и живљаше у пећини с двије кћери своје.

31. А старија рече млађој: Наш је отац стар, а нема никога на земљи да дође к нама као што је обичај по свој земљи.

32. Хајде да дамо оцу вина нека се опије, па да легнемо с њим, еда бисмо сачувале сјеме оцу својему.

33. И дадоше оцу вина ону ноћ; и дошавши старија леже с оцем својим,

и он не осјети ни кад она леже ни кад устаде.

34. А сјутрадан рече старија млађој: Гле, ноћас спавах с оцем својим. Да му дамо вина и довече, па иди ти и лези с њим еда бисмо сачувале сјеме оцу својему.

35. Па и то вече дадоше оцу вина, и уставши млађа леже с њим, и он не осјети ни кад она леже ни кад устаде.

36. И обје кћери Лотове затрудњеше од оца својега.

37. И старија роди сина и надједе му име Моав; од њега су *Моавци до данашњега дана. *5 Мој 2, 9.

38. Па и млађа роди сина и надједе му име Вен-Амије; од њега су *Амонци до данашњега дана.

*5 Мој 2, 19; 23, 3.

Авимелех узима Сару од Аврама и враћа му је са даром.

20. А Аврам отиде оданде на југ, и настани се између Кадиса и Сура; и живљаше као дошљак у Герару.

2. И говораше за жену своју Сару: Сестра ми је. А цар Герарски Авимелех посла, те узе Сару.

3. Али дође Бог Авимелеху ноћу у сну, и рече му: Гле, погинућеш са жене коју си узео, јер има мужа.

4. А Авимелех не бјеше се ње дотакао, и зато рече: Господе, еда ли ћеш и праведан народ погубити?

5. Није ли ми сам казао: Сестра ми је? А и она сама каза: Брат ми је. Учинио сам у чистоти срца својега и у правди руку својих.

6. Тада му рече Бог у сну: Знам да си учинио у чистоти срца својега, зато те сачувах да ми не сагријесиш, и не дадох да је се дотакнеш.

7. А сада врати човјеку жену његову, јер је пророк, и молиће се за те,

те ћеш остати жив. Ако ли не вратиш, знај да ћеш умријети ти и сви твоји.

8. И ујутру рано уста Авимелех, и сазва све слуге своје, и каза им све ово да чују. И уплашише се људи веома.

9. Тада Авимелех дозва Аврама и рече му: Шта си нам учинио? Шта ли сам ти згријесио, те навуче на ме и на царство моје толико зло? Учинио си ми што не ваља чинити.

10. И још рече Авимелех Авраму: Шта ти је било, те си то учинио?

11. А Аврам одговори: Мишљах: Јамачно нема страха Божијега у овом мјесту, па ће ме убити због жене моје.

12. А управо и јест ми сестра, кћи оца мојега; али није кћи моје матере, па пође за ме.

13. А кад ме Бог изведе из дома оца мојега, ја јој рекох: Учини добро, и кажи за ме гдје год дођемо: Брат ми је.

14. Тада Авимелех узео оваца и говеда и слуга и слушкиња, те даде Авраму, и врати му Сару жену његову.

15. И рече Авимелех Авраму: Ево, земља ти је моја отворена, живи слободно гдје ти је воља.

16. А Сари рече: Ево дао сам твојему брату тисућу сребрника; гле, он ти је очима покривало пред свима који буду с тобом; и то све да ти је за науку.

17. И Аврам се помоли Богу, и исцијели Бог Авимелеха и жену његову и слушкиње његове, те рађаху.

18. Јер Господ бјеше сасвијем затворио сваку материцу у дому Авимелеху због Саре, жене Аврамове.

*Рођење Исака. Истијеривање
Исмаила и његове мајке. Аврамов
завјет са Авимелехом.*

21. И Господ походи Сару, као што бјеше рекао, и учини Господ Сари као што бјеше *казао. *1 Мој 18, 10; Јев 11, 11.

2. Јер затрудње и роди Сара Авраму сина у старости његовој у исто вријеме кад каза Господ.

3. И Аврам надједо име сину који му се роди, којег му роди Сара, Исак.

4. И обреза Аврам сина својега Исака кад би од осам дана, као што му *заповједи Бог. *1 Мој 17, 10, 12.

5. А Авраму бјеше *сто година кад му се роди син Исак. *1 Мој 17, 17.

6. А Сара рече: Бог ми учини смијех; ко год чује, смијаће ми се.

7. И рече: Ко би рекао Авраму да ће Сара дојити дјецу? Ипак му *родих сина у старости његовој. *1 Мој 18, 12.

8. А кад дијете дорасте да се одбије од сисе, учини Аврам велику гозбу онај дан кад одбише Исака од сисе.

9. И Сара видје сина Агаре Мисирке, која га роди Авраму, гдје се подсмјева;

10. Па рече Авраму: *Отјерај ову робинју са сином њезинијем, јер син ове робинје неће бити наследник с мојим сином, с Исаком. *Гал 4, 30.

11. А то Аврам би врло криво због сина његова.

12. Али Бог рече Авраму: Немој да ти је криво због дјетета и због робинје твоје. Што ти је год казала Сара, послушај; јер ће ти се *у Исаку сјеме прозвати. *Рим 9, 7, 8; Јев 11, 18.

13. Али ћу и од сина робинина учинити *народ, јер је твоје сјеме.

*1 Мој 17, 20.

14. И Аврам устав ујутру рано, узео хљеба и мјешину воде, и даде Агари метнувши јој на леђа, и дијете, и отпусти је. А она отишавши луташе по пустињи Вирсавској.

15. А кад нестало воде у мјешини, она баци дијете под једно дрво,

16. Па отиде колико се може стрижом добацити и сједе према њему; јер говораше: Да не гледам како ће умријети дијете. И сједећи према њему, стаде иза гласа плакати.

17. А Бог чу глас дјетињи, и анђео Божји викну с неба Агару и рече јој: Што ти је, Агаро? Не бој се, јер Бог чу глас дјетињи оданде гдје је.

18. Устани, дигни дијете и узми га у наручје; јер ћу од њега учинити велик народ.

19. И Бог јој отвори очи, те угледа студенац; и отишавши напуни мјешину воде и напоји дијете.

20. И Бог бијаше с дјететом, те одрасте, и живљаше у пустињи и поста стријелац.

21. А живљаше у пустињи Фарану. И мати га ожени из земље Мисирске.

22. У то вријеме рече *Авимелех и Фихол, војвода његов, Авраму говорећи: Бог је с тобом у свему што радиш. *1 Мој 26, 26.

23. Закуни ми се сада Богом да нећеш преварити мене ни сина мојега ни унука мојега, него да ћеш добро онако како сам ја теби чинио и ти чинити мени и земљи у којој си дошљак.

24. А Аврам рече: Хоћу се заклети.

25. Али Аврам прекори Авимелеха за студенац, који *узеше на силу слуге Авимелехове. *1 Мој 26, 15, 18.

26. А Авимелех рече: Не знам ко је то учинио; нити ми ти каза, нити чух до данас.

27. Тада Аврам узео оваца и говеда, и даде Авимелеху, и ухватише вјеру међу собом.

28. И Аврам одлучи седам јагањаца из стада.

29. А Авимелех рече Авраму: Шта ће оно седам јагањаца што си одлучио?

30. А он одговори: Да примиш из моје руке оно седам јагањаца, да ми буде свједочанство да сам ја ископао овај студенац.

31. Отуда се *прозва оно мјесто Вир-Савеја, јер се ондје заклеше обојица. *1 Мој 26, 33.

32. Тако ухватише вјеру на Вирсавеји. Тада се диже Авимелех и Фихол, војвода његов, и вратише се у земљу Филистејску.

33. А Аврам посади луг на Вирсавеји, и ондје призва име Господа Бога *вјечнога. *Ис 40, 28; Рим 16, 26.

34. И Аврам живљаше као дошљак у земљи Филистејској много времена.

Жртвовање Исака. Поштерђивање обећања. Нахорови поштомци.

22. После тога шћаше Бог *окушати Аврама, па му рече: Авраме! А он одговори: Ево ме. *Јев 11, 17; Јак 1, 12.

2. И рече му Бог: Узми сада сина својега, јединца својега милога, Исака, па иди у земљу *Морију и спали га на жртву тамо на брду гдје ћу ти казати. *2 дн 3, 1.

3. И сјутрадан рано уставши, Аврам осамари магарца својега, и узе са собом два момка и Исака сина својега; и нацијепавши дрва за жртву подиже се и пође на мјесто које му каза Бог.

4. Трећи дан подигавши очи своје, Аврам угледа мјесто издалека.

5. И рече Аврам момцима својим: Останите ви овдје с магарцем, а ја и дијете идемо онамо, па кад се помолимо Богу, вратићемо се к вама.

6. И узевши Аврам дрва за жртву, напрти Исаку сину својему, а сам узе у своје руке огња и нож; па отидоше обојица заједно.

7. Тада рече Исаак Авраму оцу својему: Оче! А он рече: Што, сине! И рече Исаак: Ето огња и дрва, а гдје је јагње за жртву?

8. А Аврам одговори: Бог ће се, синко, постарати за јагње себи на жртву. И иђаху обојица заједно.

9. А кад дођоше на мјесто које му Бог каза, Аврам начини ондје жртвеник, и метну дрва на њ, и свезавши Исака сина својега, *метну га на жртвеник врх дрва; *Јак 2, 21.

10. И измахну Аврам руком својом и узе нож да закоље сина својега.

11. Али анђеоски Господњи викну га с неба и рече: Авраме! Авраме! А он рече: Ево ме.

12. А анђеоски рече: Не дижи руке своје на дијете, и не чини му ништа; јер сада познах да се бојиш Бога кад нијеси пожалио сина својега, јединца својега, мене ради.

13. И Аврам подигавши очи своје погледа; и гле, ован иза њега заплео се у чести роговима; и отишавши Аврам узе овна и спали га на жртву умјесто сина својега.

14. И назва Аврам оно мјесто: Господ ће се постарати. Зато се и данас каже: На брду, гдје ће се Господ постарати.

15. И анђеоски Господњи опет викну с неба Аврама.

16. И рече: *Собом се заклех, вели Господ: Кад си тако учинио и нијеси пожалио сина својега, јединца својега, *Јев 6, 13.

17. Заиста ћу те благословити и сјеме твоје веома умножити, да га буде као *звјезда на небу и као † пијеска на бријегу морском; и **наслиједиће сјеме твоје врата непријатеља својих. *1 Мој 15, 5; † 1 Мој 13, 16; **1 Мој 24, 60.

18. И *благословиће се у сјемени твојем сви народи на земљи кад си послушао глас мој. *1 Мој 12, 3; Гал 3, 16.

19. Тада се Аврам врати к момцима својим, те се дигоше, и отидоше заједно у Вирсавеју, јер Аврам живљаше у Вирсавеји.

20. После тога јавише Авраму говорећи: Гле, и *Мелха роди синове брату твојему Нахору: *1 Мој 11, 29.

21. Уза првенца и Вуза брата му, и Камуила, оца Арамова,

22. И Хазада и Азава и Фалдеса и Јелдафа и Ватуила.

23. А *Ватуило роди Ревеку. Осам их роди Мелха Нахору, брату Авраму.
*1 Мој 24, 15.

24. А иноча његова, по имену Ревма, роди и она Тавека и Гама и Тохоса и Моха.

*Сарина смрт и погреб.
Аврам кукљује породично мјесто
погребља.*

23. А поживје Сара сто и двадесет и седам година; то су године вијека Сарина;

2. И умрије Сара у Киријат-Аври, а то је Хеврон, у земљи Хананској. И дође Аврам да ожали Сару и оплаче.

3. А кад уста Аврам од мртваца својега, рече синовима Хетовијем говорећи:

4. Странац сам и дошљак код вас; дајте ми да имам гроб код вас да погребем мртваца својега испред очију својих.

5. А синови Хетови одговорише Авраму говорећи му:

6. Чуј нас, господару; ти си кнез од Бога међу нама; у најбољем гробу нашем погребм мртваца својега; нико између нас неће ти затворити гроба својега да не погребеш мртваца својега.

7. Тада уста Аврам и поклонил се народу земље оне, синовима Хетовијем;

8. И рече им говорећи: Ако хоћете да погребем мртваца својега испред очију својих, послушајте ме, и говорите за мене Ефрону, сину Сарову,

9. Нека ми да пећину у Макпели, која је крај њиве његове; за новце нека ми је да међу вама колико вреди, да имам гроб.

10. А Ефрон сјеђаше усред синова Хетовијех. Па рече Ефрон Хетейн

Авраму пред синовима Хетовијем, који слушаху, пред свијем који улажаху на врата града његова, говорећи:

11. Не, господару; чуј ме: Поклањам ти њиву, и пећину код ње поклањам ти; пред синовима народа својега поклањам ти је, погребм мртваца својега.

12. А Аврам се поклати народу земље оне,

13. И рече Ефрону пред народом земље оне говорећи: Ако си вољан, чуј ме: Да ти дам шта вреди њива, узми од мене, па ћу онда погребм мртваца својега ондје.

14. А Ефрон одговори Авраму говорећи му:

15. Господару, чуј ме: Земља вреди четири стотине сикала сребра између мене и тебе; шта је то? Само ти погребм мртваца својега.

16. А Аврам чувши Ефрона измјери му сребро, које рече пред синовима Хетовијем, четири стотине сикала сребра, како су ишли међу трговцима.

17. И *њива Ефронова у Макпели према Мамрији, њива с пећином која је на њој, и сва дрвета на њиви и по међи њезиној унаоколо,

*1 Мој 25, 9; 49, 30; 50, 13.

18. Поста Аврамова пред синовима Хетовијем, пред свјема који улазе на врата града онога.

19. Потом погребм Аврам Сару жену своју у пећини на њиви Макпели према Мамрији, а то је Хеврон, у земљи Хананској.

20. И потврдише синови Хетови њиву и пећину на њој Авраму да има гроб.

Исак се жени Ревеком.

24. А Аврам бјеше стар и временит, и Господ бјеше *благословио Аврама у свему;

*1 Мој 12, 2; Пс 112, 3.

2. И рече Аврам служи својему најстаријему у кући својој, који бјеше над свијем добром његовијем: Метни руку своју под стегно моје,

3. Да те закунем Господом Богом небеским и Богом земаљским да нећеш *довести жене сину мојему између кћери овијех Хананеја, међу којима живим; *1 Мој 28, 1; 2 Мој 34, 16.

4. Него да ћеш отићи у земљу моју и у род мој и довести жену сину мојему Исаку.

5. А слуга му рече: И ако дјевојка не хтједне поћи са мном у ову земљу; хоћу ли одвести сина твојега у земљу из које си се иселио?

6. А Аврам му рече: Пази да не одведеш сина мојега онамо.

7. Господ Бог небески, који ме је *узео из дома оца мојега и из земље рода мојега, и који ми је рекао и заклео ми се говорећи: Сјемућу ћу твојему дати земљу ову, он ће послати анђела својега пред тобом да доведеш жену сину мојему оданде. *2 дн 36, 23; Нем 2, 20; † 1 Мој 12, 1.

8. Ако ли дјевојка не хтједне поћи с тобом, онда да ти је проста заклетва моја; само сина мојега немој одвести онамо.

9. И метну слуга руку своју под стегно Авраму, господару својему, и закле му се за ово.

10. Тада слуга узе десет камила између камила господара својега да иде, јер све благо господара његова бјеше под његовом руком; и отишав дође у Месопотамију до града *Нахорова. *1 Мој 27, 43.

11. И пусти камиле да полијежу иза града код студенца пред вече када излазе грађанке да хватају воде;

12. И рече: Господе Боже господара мојега Аврама, дај ми срећу данас и учини милост господару мојему Авраму.

13. Ево, ја ћу стајати код овога студенца, а грађанке ће доћи да хватају воде.

14. Којој дјевојци речем: Нагни крчаг свој да се напијем, а она рече: На пиј, и камиле ћу ти напојити; дај то да буде она коју си намијенио служи својему Исаку; и по томе да познам да си учинио милост господару мојему.

15. И он још не изговори, а то Ревека, кћи Ватуила, сина *Мелхе, жене Нахора брата Аврамова, дође с крчагом на рамену. *1 Мој 22, 23.

16. И бјеше врло лијепа, још дјевојка, још је човјек не бјеше познао. Она сиђе на извор, и наточи крчаг и пође;

17. А слуга искочи пред њу и рече: Дај ми да се напијем мало воде из крчага твојега.

18. А она рече: На пиј, господару. И брже спусти крчаг на руку своју и напоји га.

19. И кад га напоји, рече: И камилама ћу твојим налити нека се напију.

20. И брже изручи крчаг свој у појило, па опет отрча на студенац да налије, и нали свијем камилама његовијем.

21. А човјек јој се дивљаше, и ћуташе, неће ли познати је ли Господ дао срећу путу његову или није.

22. А кад се камиле напише, извади човјек златну гривну од по сикла и метну јој око чела, и двије наруквике метну јој на руке од десет сикала злата.

23. И рече: Чија си кћи? Кажи ми. Има ли у кући оца твојега мјеста за нас да преноћимо?

24. А она му рече: Ја сам кћи Ватуила, сина Мелшина, којега роди Нахору.

25. Још рече: Има у нас много сламе и пића и мјеста за ноћиште.

26. Тада човјек савивши се покло ни се Господу,

27. И рече: Благословен да је Господ Бог господара мојега Аврама

што не остави милости своје и вјере своје према господару мојем, и путем доведе ме Господ у дом родбине господара мојега.

28. А дјевојка отрча и све ово каза у дому матере своје.

29. А Ревека имаше брата којему име бјеше Лаван; и истрча Лаван к човјеку на студенац,

30. Како видје гривну и наруквице на рукама сестре своје и чу гдје Ревека, сестра му, рече: Тако ми каза човјек; дође к човјеку; а он стајаше код камила на студенцу.

31. И рече: Ходи, који си благословен од Господа; што би стајао напољу? Спремио сам кућу, има мјеста и за камиле.

32. И доведе човјека у кућу, и рас-товари камиле; и дадоше сламе и пиће камилама, и донесоше воде за ноге њему и људима што бијаху с њим;

33. И поставише му да једе; али он рече: Нећу јести докле не кажем ствар своју. А Лаван му рече: Говори.

34. Тада рече: Ја сам слуга Аврамов.

35. А Господ је благословио господара мојега веома, те је постао велик, и дао му је оваца и говеда, и сребра и злата, и слуга и слушкиња, и камила и магараца.

36. И још Сара, жена господара мојега, роди сина господару мојему у старости његовој, и он му даде све што има.

37. А мене закле господар мој говорећи: Немој довести сину мојему жене између кћери овијех Хананеја, међу којима живим;

38. Него иди у дом оца мојега и у род мој, да доведеш жену сину мојему.

39. А ја рекох господару својему: Може бити да дјевојка неће хтјети поћи са мном.

40. А он ми рече: Господ, по чијој вољи свагда живљах, послаће ан-

ђела својега с тобом, и даће срећу твојему путу да доведеш жену сину мојему од рода мојега, из дома оца мојега.

*1 Мој 17, 1.

41. Онда ће ти бити проста заклетва моја, кад отидеш у род мој; ако ти је и не даду, опет ће ти бити проста заклетва моја.

42. И кад дођох данас на студенац, рекох: Господе Боже господара мојега Аврама, ако си дао срећу путу мојему, којим идем,

43. Ево, ја ћу стајати код студенца: Која дјевојка дође да захвати воде, и ја јој кажем: Дај ми да се напијем мало воде из крчага твојега,

44. А она ми одговори: И ти пиј и камилама ћу твојим налити; то нека буде жена коју је намијенио Господ сину господара мојега.

45. Ја још не изговорих у срцу својем, а дође Ревека с крчагом на рамену, и сишавши на извор захвати; и ја јој рекох: Дај ми да се напијем.

46. А она брже спустивши са себе крчаг, рече: На пиј, и камиле ћу ти напојити. И кад се напих, напоји и камиле моје.

47. И запитих је говорећи: Чија си кћи? А она одговори: Ја сам кћи Ватуила, сина Нахорова, којега му роди Мелха. Тада јој метнух гривну око чела и наруквице на руке;

48. И падох и поклоних се Господу, и захвалих Господу Богу господара мојега Аврама што ме доведе правијем путем да нађем кћер брата господара својега за сина његова.

49. Ако ћете, дакле, учинити љубав и вјеру господару мојему, кажите ми; ако ли нећете, кажите ми, да идем надесно или налијево.

50. А Лаван и Ватуило одговарајући рекоше: Од Господа је ово дошло; ми ти не можемо казати ни зло ни добро.

51. Ето, Ревека је у твојој власти, узми је па иди, и нека буде жена сину

твојега господара, као што каза Господ.

52. А кад чу слуга Аврамов ријечи њихове, поклони се Господу до земље;

53. И извади слуга закладе сребрне и златне и хаљине, и даде Ребеки; такођер и брату њезину и матери њезиној даде дарове.

54. Потом једоше и пише он и људи који бијаху с њим, и преноћише. А кад ујутру усташе, рече слуга: Пустите ме господару мојему.

55. А брат и мати њезина рекоше: Нека остане дјевојка код нас који дан, барем десет дана, па онда нека иде.

56. А он им рече: Немојте ме задржавати кад је Господ дао срећу мојему путу; пустите ме да идем господару својему.

57. Тада рекоше: Да зовемо дјевојку и упитамо шта она вели.

58. И дозвоаше Реваку и рекоше јој: Хоћеш ићи с овијем човјеком? А она одговори: Хоћу.

59. И пустише Реваку сестру своју и дојкињу њезину са слугом Аврамовијем и људима његовијем.

60. И благословише Реваку и рекоше јој: Сестро наша, да се намножиш на тисуће тисућа, и сјеме твоје да *наслиједи врата својих непријатеља! *1 Мој 22, 17.

61. И подиже се Ревета с дјевојкама својим, и посједаше на камиле, и пођоше с човјеком; и слуга узев Реваку отиде.

62. А Исак иђаше враћајући се од *Студенца живог који ме види (јер живљаше у јужном крају);

*1 Мој 16, 14; 25, 11.

63. А бјеше изашао Исак у поље пред вече да се помоли Богу; и подигао очи своје, угледа камиле гдје иду.

64. И Ревета подигавши очи своје, угледа Исака, те скочи с камиле,

65. И рече слуги: Ко је онај човјек што иде преко поља пред нас? А слуга рече: Оно је господар мој. И она узе покривало и покри лице.

66. И приповједи слуга Исаку све што је свршио.

67. И одведе је Исак у шатор Саре матере своје; и узе Реваку, и она му поста жена, и омиље му. И Исак се утјеши за матером својом.

*Аврамов дрући брак, смрт и погреб.
Исмаилово њеме. Исав и Јаков. Исав
продаје своје љивнаштво.*

25. А Аврам узе другу жену, по имену Хетуру.

2. И она му роди Зомрана и Јоксана и Мадана и Мадидјама и Јесвока и Сојјена.

3. А Јоксан роди Савана и Дедана. А Деданови синови бише Асурим и Латусим и Лаомим.

4. А синови Мадидјама: Ефар и Афир и Енох и Авида и Елдага. Сви бјеху дјеца Хетурина.

5. А Аврам даде све што имаше Исаку;

6. А синовима својих иноча даде Аврам даре, и оправи их од Исака сина својега још за живота својега на исток, у источни крај.

7. И вијека Аврамова што поживје бјеше сто и седамдесет и пет година.

8. И онемоћав *умрије Аврам у доброј старости, сит живота, и би прибран к роду својему. *1 Мој 15, 15.

9. И погребеше га Исак и Исмаило у пећини Макпелској на њиви Ефрона, сина Сара Хетејина, која је према Мамрији;

10. На *њиви коју купи Аврам од синова Хетовијех, ондје је погребен Аврам са Саром женом својом.

*1 Мој 23, 16.

11. И по смрти Аврамовој благослови Бог Исака сина његова; а Исак

живљаше код *Студенца живог који ме види. *1 Мој 24, 62.

12. А ово је племе Исмаила, сина Аврамова, којег роди Авраму Агара Мисирка, робиња Сарина,

13. И ово су имена синова Исмаилових, како се зваху у племенима својим; првенац Исмаилов Навајот, па Кидар и Навдеило и Масам,

14. И Масма и Дума и Маса,

15. И Хадар и Теман и Јетур и Нафес и Кедма.

16. То су синови Исмаилови, и то су им имена по селима и градовима њиховијем, *дванаест кнезова над својим народима. *1 Мој 17, 20.

17. А године су вијека Исмаилова сто и тридесет и седам година. Послије онемоћав умрије, и би прибран к роду својему.

18. И живљаху од Евилата до Сура према Мисиру, како се иде у Асирију; и допаде му *према свој браћи својој да живи. *1 Мој 16, 12.

19. А ово је племе Исака, сина Аврамова: Аврам роди Исака;

20. А Исаку бјеше четрдесет година кад се ожени Ревеком, кћерју Ватуила Сирина из Месопотамије, сестром Лавана Сирина.

21. И Исак се мољаше Господу за жену своју, јер бјеше нероткиња; и умоли Господа, те затрудње Ревека жена његова.

22. Али удараху једно о друго дјеца у утроби њезиној, те рече: Ако је тако, на што сам? И отиде да пита Господа.

23. А Господ јој рече: Два су племена у утроби твојој, и два ће народа изаћи из тебе; и један ће народ бити јачи од другог народа, и *већи ће служити мањему. *1 Мој 27, 29;

Мал 1, 3; Рим 9, 12.

24. И кад дође вријеме да роди, а то близанци у утроби њезиној.

25. И први изађе црвен, сав као руно рутав; и надјеше му име Исав.

26. А послѣје изађе брат му, држећи руком за пету Исава; и надјеше му име Јаков. А бјеше Исаку шездесет година кад их роди Ревека.

27. И дјеца одрастоше, и Исав поста ловац и ратар, а Јаков бјеше човек кротак и бављаше се у шаторима.

28. И Исак миловаше Исава, јер радо јеђаше лова његова; а Ревека миловаше Јакова.

29. Једном Јаков скуха јело, а Исав дође из поља уморан.

30. И рече Исав Јакову: Дај ми да једем тога јела црвенога, јер сам уморан. Отуда се прозва Едом.

31. А Јаков му рече: Продај ми данас првенаштво своје.

32. А Исав одговори: Ево, хоћу да умрем, па што ће ми првенаштво?

33. А Јаков рече: Закуни ми се данас. И он му се закле; тако *продаде своје првенаштво Јакову.

*1 Мој 27, 36; Јев 12, 16.

34. И Јаков даде Исаву хљеба и скуханог лећа, и он се наједе и напи, па уста и отиде. Тако Исав није марио за првенаштво своје.

Обновљено обећање Исаку.

Исак и Ревека у Герару.

26. А ли наста глад у земљи сврх *прве глади која бјеше за времена Аврамова; и Исак отиде к † Авимелеху, цару Филистейском, у Герар. *1 Мој 12, 10; † 1 Мој 20, 2.

2. И јави му се Господ и рече: Немој ићи у Мисир, него сједи у земљи коју ћу ти казати.

3. Сједи у тој земљи, и ја ћу бити с тобом, и благословићу те; јер ћу теби и сјему твојему дати све ове земље, и *потврдићу заклетву којом сам се заклео Авраму оцу твојему. *1 Мој 22, 16.

4. И *умножићу сјеме твоје да га буде као звијезда на небу, и даћу сјему

твојему све ове земље; и † у сјемењу твојем благословиће се сви народи на земљи. *1 Мој 15, 5; † 1 Мој 12, 3.

5. Зато што је Аврам слушао глас мој и чувао наредбу моју, заповијести моје, правила моја и законе моје.

6. И оста Исак у Герару.

7. А људи у мјесту оном питаху за жену његову, а он говораше: Сестра ми је. Јер се бојаше казати: Жена ми је; да ме, вели, не убију ови људи због Ревеке, јер је лијепа.

8. И кад проведе много време на ондје, догоди се, те погледа Авимелех цар Филистејски с прозора, и видје Исака гдје се шали с Ревеком женом својом.

9. И дозвоа Авимелех Исака и рече: Та то ти је жена; како си казао: Сестра ми је? А Исак му одговори: Рекох да не погинем с ње.

10. А Авимелех рече: Шта си нам учинио? Лако је могао ко од народа овога лећи с твојом женом, те би нас ти увалио у гријех.

11. И заповједи Авимелех свему народу својему говорити: Ко се дотакне овога човјека или жене његове, погинуће.

12. И Исак стаде сијати у овој земљи, и доби оне године по сто, тако га благослови Господ.

13. И *обогати се човјек, и напредоваше све већма, те поста силан.

*ПрС 10, 22.

14. И имаше оваца и говеда и много слуга; а Филистеји му завиђаху,

15. Па све студенце које бјеху ископале слуге оца његова за времена Аврама оца његова заронише Филистеји, и засуше их земљом.

16. И Авимелех рече Исаку: Иди од нас, јер си постао силнији од нас.

17. И Исак отиде оданде, и разапешаторе у долини Герарској, и настану се ондје.

18. И стаде Исак откопавати студенце који бјеху ископани за време-

на Аврама оца његова, и које заронише Филистеји по смрти Аврамовој; и прозва их именима која им бјеше надио отац његов.

19. И копајући слуге Исакове у оном долу, нађоше студенац живе воде.

20. Али се свадише пастири Герарски с пастирима Исаковим говорити: Наша је вода. И надједо име оном студенцу Есек, јер се свадише с њим.

21. Послије ископаше други студенац, па се и око њега свадише, зато га назва Ситна.

22. Тада се подиже оданде, и ископа други студенац, и око њега не би свађе; зато га назва Реховот, говорити: Сад нам даде Господ простора да растемо у овој земљи.

23. И отиде оданде горе у Вирсавеју.

24. И исту ноћ јави му се Господ и рече: Ја сам Бог Аврама оца твојега. Не бој се, јер сам ја с тобом, и благословићу те и умножићу сјеме твоје Аврама ради слуге својега.

25. И *начини ондје жртвеник, и призва име Господње; и ондје разапешатор свој; и слуге Исакове ископаше ондје студенац. *1 Мој 12, 7.

26. И дође к њему Авимелех из Герара с Охозатом, пријатељем својим, и с *Фихолом, војводом својим.

*1 Мој 21, 22.

27. А Исак им рече: Што сте дошли к мени кад мрзите на ме и отјерасте ме од себе?

28. А они рекоше: Видјесмо заиста да је Господ с тобом, па рекосмо: Нека буде заклетва између нас, између нас и тебе; хајде да ухватимо вјеру с тобом:

29. Да нам не чиниш зла, као што се ми тебе не дотакосмо и као што ми теби само добро чинисмо, и пустисмо те да идеш на миру, и ето си благословен од Господа.

30. Тада их он угости; те једоше и пише.

31. А сјутрадан уставши рано, заклеше се један другоме, и отпусти их Исак и отидоше од њега с миром.

32. Исти дан дошавши слуге Исакове казаше му за студенац који ископаше, и рекоше му: Нађосмо воду.

33. И назва га Савеја; *отуда се зове град онај Вирсавеја до данашњега дана. *1 Мој 21, 31.

34. А кад би Исаву четрдесет година, *узе за жену Јудиту, кћер Веоха Хетејина, и Васемату, кћер Елона Хетејина. *1 Мој 36, 2.

35. И оне задаваху много јада Исаку и Ревеки.

Јаков добија лукавством блајослов првенца. Исав ради својем браћу о љави. Јаковљево бјекство у Харан.

27. Кад Исак остарје и очи му потамњеше, те не виђаше, дозво Исаву, старијега сина својега, и рече му: Сине! А он одговори: Ево ме.

2. Тада рече: Ево, остарио сам, не знам кад ћу умријети;

3. Узми оружје своје, тул и лук, и изиђи у планину, те ми улови лова;

4. И зготови ми јело по мојој вољи, и донеси ми да једем, па да те благослови душа моја док нијесам умро.

5. А Ревека чу шта Исак рече сину својему Исаву. И Исав отиде у планину да улови лова и донесе.

6. А Ревека рече Јакову сину својему говорећи: Гле, чух оца твојега, гдје бесједи с Исавом братом твојим и рече:

7. Донеси ми лова и зготови јело да једем, па да те благословим пред Господом док нијесам умро.

8. Него сада, сине, послушај ме што ћу ти казати.

9. Иди сада к стаду и донеси два добра јарета да зготовим оцу твојему јело од њих, како радо једе.

10. Па ћеш унијети оцу да једе и да те благослови док није умро.

11. А Јаков рече Ревеки матери својој: Али је *Исав брат мој рутав, а ја сам гладак; *1 Мој 25, 25.

12. Може ме опипати отац, па ће се осјетити да сам га хтио преварити, те ћу навући на се проклетство умјесто благослова.

13. А мати му рече: Нека проклетство твоје, сине, падне на мене; само ме послушај, и иди и донеси ми.

14. Тада отишав узе и донесе матери својој; а мати његова зготови јело како јеђаше радо отац његов.

15. Па онда узе Ревека најљепше хаљине старијега сина својега, које бијашу у ње код куће, и обуче Јакова млађега сина својега.

16. И јарећим кожицама обложи му руке и врат гдје бјеше гладак.

17. И даде Јакову сину својему у руке јело и хљеб што зготови.

18. А он уђе к оцу својему и рече: Оче. А он одговори: Ево ме; који си ти, сине?

19. И Јаков рече оцу својему: Ја, Исав твој првенац; учинио сам како си ми рекао; дигни се, посади се да једеш лова мојега, па да ме благослови душа твоја.

20. А Исак рече сину својему: Кад брже нађе, сине? А он рече: Господ Бог твој даде, те изађе преда ме.

21. Тада рече Исак Јакову: Ходи ближе, сине, да те опипам јеси ли син мој Исав или не.

22. И приступи Јаков к Исаку оцу својему, а он га опипа, па рече: Глас је Јаковљев, али руке су Исавове.

23. И не позна га, јер му руке бјеху као у Исаву брата његова рутаве; зато га благослови;

24. И рече му: Јеси ли ти син мој Исав? А он одговори: Ја сам.

25. Тада рече: А ти дај, сине, да једом лова твојега, па да те благослови душа моја. И даде му, те једе; па му донесе и вина, те пи.

26. Потом Исак отац његов рече му: Ходи, сине, целуј ме.

27. И он приступи и цјелива га; а Исак осјети мирис од хаљина његовијех, и благослови га говорећи: Гле, мирис сина мојега као мирис од поља које благослови Господ.

28. Бог ти дао росе небеске, и добре земље и пшенице и вина изобила!

29. *Народи ти служили и племена ти се клањала! Био господар браћи својој и клањали ти се синови матере твоје! † Проклет био који тебе успроклиње, а благословен који тебе узблагосиља! *1 Мој 25, 23; † 1 Мој 12, 3.

30. А кад Исак благослови Јакова, и Јаков отиде испред Исака оца својега, у тај час дође Исав брат његов из лова.

31. Па зготови и он јело и унесе оцу својему, и рече му: Устани, оче, да једеш што ти је син уловио, па да ме благослови душа твоја.

32. А Исак отац његов рече му: Ко си ти? А он рече: Ја, син твој, првенац твој, Исав.

33. Тада се препаде Исак и рече: Ко? Па гдје је онај који улови и донесе ми лова, и од свега једох прије него ти дође, и благослових га? Он ће и остати благословен.

34. А кад чу Исав ријечи оца својега, *вриште иза гласа и ожалости се веома, и рече оцу својему: Благослови и мене, оче. *Јев 12, 17.

35. А он му рече: Дође брат твој с пријеваром и однесе твој благослов.

36. А Исав рече: *Право је што му је име Јаков, јер ме већ другом превари. † Првенаштво ми узе, па ето сада ми узе и благослов. Потом рече: Нијеси ли и мени оставио благослов? *1 Мој 25, 26; † 1 Мој 25, 33.

37. А Исак одговори и рече Исаву: Ето сам га поставио теби за господа-

ра; и сву браћу његову дадох му да му буду слуге; пшеницом и вином укријепих га; па шта бих сада теби учинио, сине?

38. А Исав рече оцу својему: Еда ли је само један благослов у тебе, оче? Благослови и мене, оче. И стаде иза гласа плакати Исав.

39. А Исак отац његов одговарајући рече му: Ево, стан ће ти бити на родној земљи и роси небеској озго.

40. Али ћеш живјети од мача својега, и брату ћеш својему служити; али ће *доћи вријеме, те ћеш пошто се наплачеш, скршити јарам његов с врата својега. *2 цар 8, 20.

41. И Исав омрзе љуто на Јакова због благослова којим га благослови отац, и говораше у срцу својем: Близу су жалосни дани оца мојега, тада ћу убити Јакова брата својега.

42. И казаше Ребеки ријечи Исава сина њезина старијега, а она пославши дозво Јакова млађега сина својега, и рече му: Гле, Исав брат твој тјеш се тијем што хоће да те убије.

43. Него, сине, послушај што ћу ти казати: Устани и бјежи к Лавану брату мојему у Харан.

44. И остани код њега неко вријеме докле прође срдња брата твојега,

45. Докле се гњев брата твојега одврати од тебе, те заборави што си му учинио; а онда ћу ја послати да те доведу оданде. Зашто бих остала без обојице вас у један дан?

46. А Исаку рече Ребека: *Омрзао ми је живот ради овијех Хетејака. Ако се Јаков ожени Хетејком, каквом између кћери ове земље, да што ми живот? *1 Мој 26, 35.

Бјекство у Харан. Небеске лествице.

28. Тада Исак дозво Јакова и благослови га,

и заповједи му и рече: *Немој да се ожениш којом између кћери Хананејских. *1 Мој 24, 3.

2. Устани, иди у Падан-Арам у дом *Ватуила, оца матере своје, и оданде се ожени између кћери † Лавана ујака својега.

*1 Мој 22, 23; † 1 Мој 24, 29.

3. А Бог свемогући да те благослови, и да ти да велику породицу и умножи те да од тебе постане мноштво народа.

4. И да ти да *благослов Аврамов, теби и сјмену твојему с тобом, да наслиједиш земљу у којој си дошљак, коју Бог даде Авраму. *1 Мој 12, 2.

5. Тако оправи Исак Јакова, и он пође у Падан-Арам к Лавану, сину Ватуила Сирина, брату Ревеке, матере Јаковљеве и Исавове.

6. А Исав видје гдје Исак благослови Јакова и оправи га у Падан-Арам да се оданде ожени, и гдје благосиљајући га заповједи му и рече: Немој да се ожениш којом између кћери Хананејских,

7. И гдје Јаков послуша оца својега и матер своју, и отиде у Падан-Арам;

8. И видје Исав да кћери Хананејске нијесу по вољи Исаку оцу његову.

9. Па отиде Исав к Исмаилу, и узе за жену преко жена својих Маелету, кћер Исмаила, сина Аврамова, *сестру Навајотову. *1 Мој 25, 13.

10. А Јаков отиде од Вирсавеје идући у Харан.

11. И дође на једно мјесто, и ондје заноћи, јер сунце бјеше зашло; и узе камен на оном мјесту, и метну га себи под главу, и заспа на оном мјесту.

12. И усни, а то љестве стајаху на земљи, а врхом тицаху у небо, и гле, *анђели Божји по њима се пењаху и слажаху; *Јн 1, 51.

13. И гле, на врху стајаше Господ и рече: Ја сам Господ Бог Аврама оца

твојега и Бог Исаков; ту земљу на којој спаваш теби ћу дати и сјмену твојему;

14. И *сјемена ће твојега бити као праха на земљи, те ћеш се раширити на запад и на исток и на сјевер и на југ, и сви народи на земљи благословиће се у теби и † у сјмену твојем.

*1 Мој 13, 16; † 1 Мој 12, 3.

15. И ево, ја сам с тобом, и чуваћу те куда год поћеш, и довешћу те на траг у ову земљу, јер те нећу оставити докле год не учиним што ти рекох.

16. А кад се Јаков пробуди од сна, рече: Зацијело је Господ на овом мјесту; а ја не знах.

17. И уплаши се и рече: Како је страшно мјесто ово! Овдје је доиста кућа Божја, и ово су врата небеска.

18. И уста Јаков ујутру рано, и узе камен што бјеше метнуо себи под главу, и утврди га за спомен и прели га уљем.

19. И прозва оно мјесто Ветил, а пређе бјеше име ономе граду Луз.

20. И учини Јаков завјет говорећи: Ако Бог буде са мном и сачува ме на путу којим идем и да ми хљеба да једем и одијела да се облачим,

21. И ако се вратим на миру у дом оца својега, Господ ће ми бити Бог;

22. А камен овај који утврдих за спомен, *биће дом Божји; и што ми год даш, од свега ћу десето дати теби. *1 Мој 35, 7.

*Јаков служи код Лавана
за Лију и Рахилу.*

29. Тада се подиже Јаков и отиде у земљу источну.

2. И обзирајући се, угледа студенац у пољу; и гле, три стада оваца лежаху код њега, јер се на оном студенцу појаху стада, а велики камен бијаше студенцу на вратима.

3. Ондје се скупљаху сва стада, те пастири одваљиваху камен с врата студенцу и појаху стада, и послите опет приваљиваху камен на врата студенцу на његово мјесто.

4. И Јаков им рече: Браћо, одакле сте? Рекоше: Из Харана смо.

5. А он им рече: Познајете ли Лавана, сина Нахорова? Они рекоше: Познајемо.

6. Он им рече: Је ли здрав? Рекоше: Јест, и ево Рахиље, кћери његове, гдје иде са стадом.

7. И он рече: Ето још је рано, нити је вријеме враћати стоку; напојте стоку, па идите и пасите је.

8. А они рекоше: Не можемо докле се не скупе сва стада, да одвалимо камен с врата студенцу, онда ћемо напојити стоку.

9. Док он још говораше с њима, дође Рахиља са стадом оца својега, јер она пасијаше овце.

10. А кад Јаков видје Рахиљу кћер Лавана ујака својега, и стадо Лавана ујака својега, приступи Јаков и одвали камен студенцу с врата, и напоји стадо Лавана ујака својега.

11. И пољуби Јаков Рахиљу, и повивавши заплака се.

12. И каза се Јаков Рахиљи да је род оцу њезину и да је син Ребекин; а она отрча те јави оцу својему.

13. А кад Лаван чу за Јакова, сина сестре своје, истрча му у сусрет, и загрли га и пољуби, и уведе у своју кућу. И он приповједи Лавану све ово.

14. А Лаван му рече: Та ти си кост моја и тијело моје. И оста код њега цио мјесец дана.

15. Тада рече Лаван Јакову: Зар бадава да ми служиш што си ми род? Кажи ми шта ће ти бити плата?

16. А Лаван имаше двије кћери: Старијој бјеше име Лија, а млађој Рахиља.

17. И у Лије бјеху кварне очи, а Рахиља бјеше лијепа стаса и лијепа лица.

18. И Јакову омиље Рахиља, те рече: Служићу ти седам година за Рахиљу, млађу кћер твоју.

19. А Лаван му рече: Боље теби да је дам него другом; остани код мене.

20. И одслужи Јаков за Рахиљу седам година, и учинише му се као неколико дана, јер је љубљаше.

21. И рече Јаков Лавану: Дај ми жену, јер ми се наврши вријеме, да легнем с њом.

22. И сазва Лаван све људе из онога мјеста и учини гозбу.

23. А увече узе Лију кћер своју и уведе је к Јакову, и он леже с њом.

24. И Лаван даде Зелфу, рођињу своју, Лији кћери својој да јој буде рођиња.

25. А кад би ујутру, гле, оно бјеше Лија; те рече Јаков Лавану: Шта си ми то учинио? Не служим ли за Рахиљу код тебе? Зашто си ме преварио?

26. А Лаван му рече: Не бива у нашем мјесту да се уда млађа прије старије.

27. Наврши недјељу дана с том, па ћемо ти дати и другу за службу што ћеш служити код мене још седам година других.

28. Јаков учини тако, и наврши с њом недјељу дана, па му даде Лаван Рахиљу кћер своју за жену.

29. И даде Лаван Рахиљи кћери својој рођињу своју Валу да јој буде рођиња.

30. И тако *леже Јаков с Рахиљом; и вољаше Рахиљу него Лију, и стаде служити код Лавана још седам других година. * 3 Мој 18, 18.

31. А Господ, видећи да Јаков не мари за Лију, отвори њојзи материцу, а Рахиља оста нероткиња.

32. И Лија затрудње и роди сина, и надједе му име Рувим говорећи:

Господ погледа на јаде моје, сада ће ме љубити муж мој.

33. И опет затрудње, и роди сина, и рече: Господ чу да сам презрена, па ми даде и овога. И надједе му име Симеон.

34. И опет затрудње, и роди сина и рече: Да ако се сада већ приљуби к мени муж мој, кад му родих три сина. Зато му надјеше име Левије.

35. И затрудње опет, и роди сина, и рече: Сада ћу хвалити Господа. За то му надједе име Јуда; и преста рађати.

*Јаковљев блајослов у дјецџи
и бољаштџиво.*

30. Рахиља, видјевши гдје не рађа дјеце Јакову, позавидје сестри својој; и рече Јакову: Дај ми дјеце или ћу умријети.

2. А Јаков се расрди на Рахиљу и рече: Зар сам ја а не Бог који ти не да порода?

3. А она рече: Ето робиње моје *Вале, лези с њом, нека роди на мојим кољенима, па ћу и ја имати дјеце од ње. *1 Мој 16, 2.

4. И даде му Валу робињу своју за жену, а Јаков леже с њом.

5. И затрудње Вала, и роди Јакову сина.

6. А Рахиља рече: Господ ми је судио и чуо глас мој, те ми даде сина. Зато му надједе име Дан.

7. И Вала робиња Рахиљина затрудње опет и роди другог сина Јакову.

8. А Рахиља рече: Борах се жестоко са сестром својом, али одољех. И надједе му име Нефталим.

9. А Лија, видјевши гдје преста рађати, узе Зелфу робињу своју и *даде је Јакову за жену. *1 Мој 30, 4.

10. И роди Зелфа, робиња Лијина, Јакову сина;

11. И Лија рече: Дође чета. И надједе му име Гад.

12. Опет роди Зелфа, робиња Лијина, другог сина Јакову;

13. И рече Лија: Благо мени, јер ће ме блаженом звати жене. Зато му надједе име Асир.

14. А Рувим изиде у вријеме жетве пшеничне и нађе мандрагору у пољу, и донесе је Лији матери својој. А Рахиља рече Лији: Дај ми мандрагору сина својега.

15. А она јој рече: Мало ли ти је што си ми узела мужа? Хоћеш да ми узмеш и мандрагору сина мојега? А Рахиља јој рече: Нека ноћас спава с тобом за мандрагору сина твојега.

16. И увече кад се Јаков враћаше из поља, изиде му Лија у сусрет и рече: Спаваћеш код мене, јер те купих за мандрагору сина својега. И спава код ње ону ноћ.

17. А Бог услиши Лију, те она затрудње, и роди Јакову петог сина.

18. И рече Лија: Господ ми даде плату моју што дадох робињу своју мужу својему. И надједе му име Исахар.

19. И затрудње Лија опет и роди Јакову шестог сина;

20. И рече Лија: Дарива ме Господ даром добријем; да ако се сада већ приљуби к мени муж мој, јер му родих шест синова. Зато му надједе име Завулон.

21. Најпослије роди кћер и надједе јој име Дина.

22. Али се Господ *опомену Рахиље; и услишив је, отвори јој материцу; *1 Сам 1, 19.

23. И затрудње и роди сина, и рече: Узе *Бог срамоту моју. *Ис 4, 1; Лк 1, 25.

24. И надједе му име Јосиф, говорећи: Нека ми дода Господ још једнога сина.

25. А кад Рахиља роди Јосифа, рече Јаков Лавану: Пустџи ме да идем у своје мјесто и у своју земљу.

26. Дај ми жене моје *за које сам ти служио, и дјецу моју, да идем, јер знаш како сам ти служио.

*1 Мој 29, 20, 30.

27. А Лаван му рече: Немој ако сам нашао милост пред тобом; видим да ме је благословио Господ тебе ради.

28. И још рече: Ишти колико хоћеш плате, и ја ћу ти дати.

29. А Јаков му одговори: Ти знаш како сам ти служио и каква ти је стока постала код мене.

30. Јер је мало било што си имао докле ја не дођох; али се умножи веома, јер те Господ благослови кад ја дођох. Па кад ћу и ја тако себи кућу кућити?

31. И рече му Лаван: Шта хоћеш да ти дам? А Јаков одговори: Не треба ништа да ми даш; него ћу ти опет пасти стоку и чувати ако ћеш ми учинити ово:

32. Да зађем данас по свој стоци твојој, и одлучим све што је шарено и с биљегом, и све што је црно између оваца, и што је с биљегом и шарено између коза, па што послјије буде тако, оно да ми је плата.

33. Тако ће ми се послјије посвједочити правда моја пред тобом кад доћеш да видиш заслугу моју: Што год не буде шарено ни с биљегом ни црно између оваца и коза у мене, биће крадено.

34. А Лаван рече: Ето, нека буде како си казао.

35. И одлучи Лаван исти дан јарце с биљегом и шарене и све козе с биљегом и шарене, и све на чем бијаше што бијело, и све црно између оваца, и предаде синовима својим.

36. И остави даљине три дана хода између себе и Јакова. И Јаков пасијаше осталу стоку Лаванову.

37. И узе Јаков зеленијех прUTOва топовијех и љесковијех и кестено-

вијех, и нагули их до бјелине која бјеше на прUTOвима.

38. И меташе нагуљене прUTOве пред стоку у жљебове и корита кад долажаше стока да пије, да би се упаљивала кад дође да пије.

39. И упаљиваше се стока гледајући у прUTOве, и што се млађаше бијаше с биљегом, прутасто и шарено.

40. И Јаков одлучиваше млад, и обрађаше стадо Лаваново да гледа у шарене и у све црне; а своје стадо одвајаше и не обрађаше га према стаду Лаванову.

41. И кад се год упаљиваше стока рана, меташе Јаков прUTOве у корита пред очи стоци да би се упаљивала гледајући у прUTOве;

42. А кад се упаљиваше позна стока, не меташе; тако позне биваху Лаванове, а ране Јаковљеве.

43. И тако се тај човјек обогати врло, те имаше много стоке и слуга и слушкиња и камила и магараца.

Јаковљево бјекство са својима.

Помирење с Лаваном.

31. А Јаков чу гдје синови Лаванови говоре:

Јаков узе све што бјеше нашега оца, и од онога што бјеше нашега оца стече све ово благо.

2. И видје Јаков гдје лице Лаваново није према њему као прије.

3. И Господ рече Јакову: Врати се у земљу отаца својих и у род свој, и ја ћу бити с тобом.

4. И послав Јаков дозва Рахиљу и Лију у поље к стаду својему.

5. И рече им: Видим гдје лице оца нашега није према мени као прије; али је Бог оца мојега био са мном.

6. И ви знате да сам служио оцу вашему како сам год могао;

7. А отац ме је ваш varaо и мијењао ми плату десет пута; али му Бог не даде да ме оштети;

8. Кад он рече: *Што буде шарено нека ти је плата, онда се младило све шарено; а кад рече с биљегом што буде нека ти је плата, онда се младило све с биљегом. *1 Мој 30, 32.

9. Тако Бог узе стоку оцу вашему и даде је мени;

10. Јер кад се упаљиваше стока, подигох очи своје и видјех у сну, а то овнови и јарци што скачу на овце и козе бијаху шарени, с биљегама прутастим и коластим.

11. А анђео Господњи рече ми у сну: Јакове! А ја одговорих: Ево ме.

12. А он рече: Подигни сад очи своје и гледај: овнови и јарци што скачу на овце и козе, шарени су, с биљегама прутастим и коластим; јер видјех све што ти чини Лаван.

13. Ја сам Бог од Ветилџа, *гдје си прелио камен и учинио ми завјет; устани сада и иди из ове земље, и врати се на постојбину своју.

*1 Мој 28, 18, 19, 20.

14. Тада одговори Рахиља и Лија, и рекоше му: Еда ли још имамо какав дио и нашљедство у дому оца својега?

15. Није ли нас држао као туђинке кад нас је *продео? Па је још и наше новце једнако јео. *1 Мој 29, 15, 27.

16. Јер све ово благо што узе Господ оцу нашем, наше је и наше дјеце. Зато чини све што ти је Господ казао.

17. И подиже се Јаков, и метну дјецу своју и жене своје на камиле;

18. И одведе сву стоку своју и све благо што бјеше стекао, стоку коју бјеше стекао у Падан-Араму, и пође к Исаку оцу својему у земљу Хананску.

19. А Лаван бјеше отишао да стриже овце своје; и Рахиља украде идоле оцу својему.

20. И Јаков отиде крадом од Лавана Сирина не јавивши му да хоће да иде.

21. И побјеже са свијем благом својим, и подиже се, те пријеђе преко воде и упути се ка гори Галаду.

22. А трећи дан јавише Лавану да је побјегао Јаков.

23. И узе са собом браћу своју и пође за њим у потјеру, и за седам дана стиже га на гори Галаду.

24. Али Бог *дође Лавану Сирину ноћу у сну и рече му: Чувај се да не говориш с Јаковом ни лијепо ни ружно. *1 Мој 20, 3.

25. И стиже Лаван Јакова; а Јаков бјеше разапео шатор свој на гори, па и Лаван такођер разапео свој с браћом својом на гори Галаду.

26. И Лаван рече Јакову: Шта учини те крадом побјеже од мене и одведе кћери моје као на мач отете?

27. Зашто тајно побјеже и крадом отиде од мене? Нити ми рече да те испратим с весељем и с пјесмама, с бубњима и с гуслама?

28. Нити ми даде да изљубим синове своје и кћери своје? Лудо си радио.

29. Могао бих вам досадити; али Бог оца нашега ноћас ми рече говори: Чувај се да не говориш с Јаковом ни лијепо ни ружно.

30. Иди, дакле, кад си се тако ужелио куће оца својега; али зашто украде богове моје?

31. А Јаков одговори и рече: Бојак се и мишљах: Хоћеш силом отети кћери своје од мене.

32. А богове своје у кога нађеш, онај нека не живи више; пред нашом браћом тражи што је твоје у мене, па узми. Јер Јаков није знао да их је украда Рахиља.

33. И уђе Лаван у шатор Јаковљев и у шатор Лијин и у шатор двију робина, и не нађе их; и изашав из шатора Лијина, уђе у шатор Рахиљин.

34. А Рахиља узе идоле и сакри их под самар камиле своје и сједе озго;

и Лаван пипаше по цијелом шатору, и не нађе.

35. А она рече оцу својему: Немој се срдити, господару, што ти не могу устати, *јер ми је што у жена бива. Тражив, дакле, не нађе идола својих.

* 3 Мој 15, 19, 20.

36. И Јаков се расрди, и стаде корити Лавана, и говорећи рече му: Шта сам учинио, шта сам скривио, те си ме тако жестоко тјерао?

37. Пипао си сав пртљак мој, па шта си нашао из своје куће? Дај овамо пред моју и своју браћу, нека расуде између нас двојице.

38. Ево двадесет година бијох код тебе: Овце твоје и козе твоје не јаловише се, а овнова из стада твојега не једох.

39. *Што би звијерје заклало нијесам ти доносио, сам сам подмиривао; од мене си искао што би ми било украдено дању или ноћу. *2 Мој 22, 10.

40. Дању ме убијаше врућина, а ноћу мраз; и сан ми не падаше на очи.

41. Тако ми је било двадесет година у твојој кући; *служио сам ти четрнаест година за двије кћери твоје и шест година за стоку твоју, и плату си ми мијењао десет пута.

*1 Мој 29, 27, 28.

42. Да није Бог оца мојега, Бог Аврамов, и *страх Исаков био са мном, би ме зацијело отпустио празна. Али је Бог видио невољу моју и труд руку мојих, па те укори ноћас.

*1 Мој 31, 53.

43. А Лаван одговори Јакову и рече: Ове су кћери моје кћери, и ови су синови моји синови, и ова стока моја стока, и што год видиш, све је моје; па шта бих учинио данас кћерима својим или синовима њиховијем које родише?

44. Него, хајде да ухватимо вјеру, ја и ти, да буде свједочанство између мене и тебе.

45. И Јаков *узе камен и утврди га за спомен.

*1 Мој 28, 18.

46. И рече Јаков браћи својој: Накупите камења. И накупише камења и сложише на гомилу, и једоше на гомили.

47. И Лаван га назва Јегар-Сахадут, а Јаков га назва Галед.

48. И рече Лаван: *Ова гомила нека буде свједок између мене и тебе данас. Зато се прозва Галед.

*И Нав 24, 27.

49. А прозва се и Миспа, јер рече Лаван: Нека Господ гледа између мене и тебе кад не узможемо видјети један другога.

50. Ако учвијелиш кћери моје и ако узмеш жене преко мојих кћери, неће човјек бити између нас, него гле Бог свједок између мене и тебе.

51. И још рече Лаван Јакову: Гледај ову гомилу и гледај овај споменик, који подигох између себе и тебе.

52. Свједок је ова гомила и свједок је овај споменик: да ни ја нећу пријећи преко ове гомиле к теби, ни ти к мени да нећеш пријећи преко ове гомиле и споменика овога на зло.

53. Бог Аврамов и богови Нахорови, богови оца њихова, нека *суде међу нама. А Јаков се закле † страхом оца својега Исака.

*1 Мој 16, 5; † 1 Мој 31, 42.

54. И Јаков принесе жртву на гори, и сазва браћу своју на вечеру; и једоше па ноћише на гори.

55. А ујутру рано уста Лаван, и изљуби своју унучад и кћери своје, и благослови их, па отиде и врати се у своје мјесто.

*Јаковљев сусрет са анђелима.
Његов страх од Исава. Молишва
и шајанстивена борба. Име Израаљ.*

32. А Јаков отиде својим путем; и сretoше га анђели Божији;

2. А кад их угледа Јаков, рече: Ово је ђко Божји. И прозва оно мјесто Маханаим.

3. И Јаков посла пред собом гласнике к Исаву брату својему у земљу *Сир, крајину Едомску. *1 Мој 36, 8.

4. И заповједи им говорећи: Овако кажите господару мојему Исаву: Слуга твој Јаков овако каже: Био сам дошљак код Лавана и бавио се досад.

5. А имам волова и магараца, оваца и слуга и слушкиња, и послах да јавим теби, господару својему, еда бих нашао милост пред тобом.

6. И вратише се гласници к Јакову и рекоше му: Идосмо до брата твојега Исав, и ето он ти иде у сусрет с четири стотине момака.

7. А Јаков се уплаши јако и забрину се; па раздијели своје људе и овце и говеда и камиле у двије чете.

8. И рече: Ако Исав удари на једну чету и разбије је, да ако друга утече.

9. И рече Јаков: Боже оца мојега Аврама и Боже оца мојега Исака, Господе, *који си ми казао: Врати се у земљу своју и у род свој, и ја ћу ти бити добротвор! *1 Мој 31, 3, 13.

10. Нијесам вриједан толике милости и толике вјере што си учинио служи својему; јер само са штапом својим пријеђох преко Јордана, а сада сам господар од двије чете.

11. Избави ме из руке брата мојега, из руке Исавове, јер се бојим да не дође и убије мене и матери с дјецом.

12. А *ти си казао: Заиста, ја ћу ти бити добротвор, и учинићу сјеме твоје да буде као пијеска морскога, који се не може избројити од множине.

*1 Мој 28, 13, 14.

13. И заноћи ондје ону ноћ, и узео што му дође до руке, да пошље на дар Исаву брату својему,

14. Двјеста коза с двадесет јараца, двјеста оваца с двадесет овнова,

15. Тридесет камила дојилица с камиладма, четрдесет крава с десеторо телади, двадесет магараца с десеторо магаради.

16. И предаде их слугама својим, свако стадо напосе, и рече слугама: Идите напријед преда мном остављајући доста мјеста између једнога стада и другога.

17. И заповједи првому говорећи: Кад сретнеш Исав брата мојега, па те запита: Чији си и куда идеш и чије је то што гониш пред собом?

18. А ти реци: Слуге твојега Јакова, а ово шаље на дар господару својему Исаву, а ето, и сам иде за нама.

19. Тако заповједи и другому и трећему и свијема који иђаху за стадом, и рече: Тако кажите Исаву кад наиђете на њ.

20. И још кажите: Ето, Јаков слуга твој иде за нама. Јер говораше: Ублажићу га даром који иде преда мном, па ћу му онда видјети лице, да ако ме лијепо прими.

21. Тако отиде дар напријед, а он преноћи ону ноћ код чете своје.

22. И по ноћи уста, и узео обје жене и двије робиње и једанаесторо дјеце своје; и преброди брод Јавок.

23. А пошто њих узео и превео преко потока, претури и остало што имаше.

24. А кад оста Јаков сам, тада се један човјек рваше с њим до зоре.

25. И кад видје да га не може савладати, удари га по зглавку у стегну, те се Јакову ишчаша стegno из зглавка, кад се човјек рваше с њим.

26. Па онда рече: Пустите ме, зора је. А Јаков му рече: *Нећу те пустити докле ме не благословиш.

Мт 15, 22-28.

27. А човјек му рече: Како ти је име? А он одговори: Јаков.

28. Тада му рече: *Отселе се нећеш звати Јаков, него Израил; јер си

се † јуначки борио и с Богом и с људима, и одолио си.

*1 Мој 35, 10; † Јер 20, 7.

29. А Јаков запита и рече: Кажи ми како је теби име. А он рече: *Што питаш како ми је име? И благослови га ондје. *Суд 13, 18.

30. И Јаков надједо име оному мјесту Фануил; јер, вели, *Бога видјех лицем к лицу, и душа се моја избави. *2 Мој 33, 20.

31. И сунце му се роди кад прође Фануил, и храмаше на стегно своје.

32. Зато синови Израилеви не једу крајева од мишића на зглавку у стегну до данашњег дана, што се Јакову повриједише крајеви од мишића на зглавку у стегну.

Јаковљево помирење са Исавом.

Јаков се настџањује код Сихема.

33. А Јаков, подигав очи своје погледа, а то *Исав иде, и четири стотине људи с њим. И раздјели дјецу уз Лију и уз Рахиљу и уз двије робиње. *1 Мој 32, 6.

2. И намјести напријед робиње и њихову дјецу, па Лију и њезину дјецу за њима, а најпослије Рахиљу и Јосифа.

3. А сам прође напријед, и поклонил се до земље седам пута докле дође до брата својега.

4. А Исав притрча преда њ и загрли га и паде му око врата и цјелива га, и обојица се заплакаше,

5. И Исав подигав очи угледа жене и дјецу, па рече: Ко су ти оне? А Јаков рече: Дјеца *коју Бог милостиво дарова служи твојему. *Пс 127, 3.

6. И приступише робиње с дјецом својом, и поклонили се.

7. Потом приступи Лија и дјеца њезина, и поклонили се; а најпослије приступи Јосиф и Рахиља, и поклонили се.

8. А Исав рече: Шта ће ти читава *војска она коју сретох? А он рече: Да нађем милост пред господаром својим. *1 Мој 32, 16.

9. А Исав рече: Има, брате, у мене доста; нека теби што је твоје.

10. А Јаков рече: Не; ако сам сада нашао милост пред тобом, прими дар из моје руке, јер *видјех лице твоје као да видјех лице Божје, тако си ме лијепо дочекао. *2 Сам 14, 24.

11. Прими *дар мој, који ти је доведен; јер ме је обилато обдарио Бог, и имам свега. И навали на њ, те прими. *1 Сам 25, 27; 30, 26.

12. Послије рече Исав: Хајде да идемо, ићи ћу и ја с тобом.

13. А Јаков му рече: Зна господар мој да су ова дјеца нејака, и имам оваца и крава дојилица, па ако их устјерам један дан, погинуће ми све стадо.

14. Него господар мој нека иде пред slugом својим, а ја ћу полако ићи колико могу дјеца и стока, докле дођем ка господару својему у Сир.

15. А Исав рече: А оно да ти оставим неколико људи што су са мном. А он рече: Нашто? Дај да нађем милост пред господаром својим.

16. И тако Исав врати се исти дан својим путем у Сир.

17. А Јаков отиде у Сокот, и ондје начини себи кућу, а стоци својој начини стаје; зато назва оно мјесто Сокот.

18. Послије дође Јаков здраво у град Сихем у земљи Хананској, врати се из Падан-Арама, и намјести се према граду.

19. И *купи комад земље, гдје разапе шатор свој, од синова Емора, оца Сихемова, за сто новаца. *И Нав 24, 32.

20. И начини ондје жртвеник, и назва га: Силни Бог Израилев.

Дина и Сихем. Покољ у Сихему.

34. А *Дина, кћи Лијина, коју роди Јакову, изађе да гледа дјевојке у оном крају.

*1 Мој 30, 12.

2. А угледа је *Сихем, син Емора Евејина, кнеза од оне земље, и узе је и леже с њом и осрамоти је. *Суд 9, 28.

3. И приону срце његово за Дину, кћер Јаковљеву, и дјевојка му омиље, и он јој се умиљаваше.

4. И рече Сихем Емору оцу својему говорећи: О жени ме овом дјевојком.

5. А Јаков чу да је осрамотио Дину кћер његову; а синови његови бијаху у пољу са стоком његовом, и Јаков оћутје докле они не дођу.

6. А Емор, отац Сихемов, изиде к Јакову да се разговори с њим.

7. А кад дођоше синови Јаковљеви из поља и чуше шта је било, жао би људима врло и разгњевише се веома што учини срамоту Израилју облежав кћер Јаковљеву, како не би ваљало чинити.

8. Тада им рече Емор говорећи: Син мој Сихем срцем приону за вашу кћер; подајте му је за жену.

9. И опријатељите се с нама; кћери своје удајите за нас и кћерима нашим жените се.

10. Па живите с нама, и земља ће вам бити отворена; настаните се и тргујте и држите баштине у њој.

11. И рече Сихем оцу дјевојчину и браћи јој: Да нађем милост пред вама, и даћу што ми год кажете.

12. Иштите ми колико год хоћете ударја и *дара, ја ћу дати што год кажете; само ми дајте дјевојку за жену.

*2 Мој 22, 16.

13. А синови Јаковљеви одговореше Сихему и Емору оцу његову пријеварно, јер осрамоти Дину сестру њихову.

14. И рекоше им: Не можемо то учинити ни дати сестре своје за чо-вјека необрезана, јер је то срамота нама.

15. Него ћемо вам учинити по вољи ако ћете се изједначити с нама и обрезати све мушкиње између себе.

16. Онда ћемо удавати своје кћери за вас и женићемо се вашим кћерима, и постаћемо један народ.

17. Ако ли не пристањете да се обрежете, ми ћемо узети своју дјевојку и отићи ћемо.

18. И по вољи бише ријечи њихове Емору и Сихему, сину Еморову.

19. И момак не оклијеваше учинити то; јер му кћи Јаковљева омиље веома; и он бјеше највише поштован између свијех у кући оца својега.

20. И отиде Емор и син му Сихем на врата града својега, и рекоше грађанима говорећи:

21. Ови људи хоће мирно да живе с нама, да се настане у овој земљи и да тргују по њој; а ево земља је широка и за њих; па ћемо се кћерима њиховијем женити и своје ћемо кћери удавати за њих.

22. Али ће тако пристати да живе с нама и да постанемо један народ ако се све мушкиње међу нама обреже, као што су они обрезани.

23. Њихова стока и њихово благо и сва говеда њихова неће ли бити наша? Сложимо се само с њима, па ће остати код нас.

24. И који год излажаху на врата града његова, сви послушаше Емору и Сихема, сина његова; и обреза се све мушкиње, сви који излажаху на врата града његова.

25. А трећи дан кад они бијаху у боловима, узеше два сина Јаковљева, *Симеон и Левије, браћа Динина, сваки свој мач и уђоше слободно у град и побише све мушкиње.

*1 Мој 49, 5, 6, 7.

26. Убише и Емора и сина му Сихема оштрим мачем, и узевши Дину из куће Сихемове, отидоше.

27. Тада дођоше синови Јаковљеви на побијене, и оплијенише град, јер у њему би осрамоћена сестра њихова.

28. И узеше овце њихове и говеда њихова и магарце њихове, што год бјеше у граду и што год бјеше у пољу.

29. И све благо њихово, и сву дјецу и жене њихове похваташе и одведоше, и што год бјеше у којој кући.

30. А Јаков рече Симеону и Левију: Сметосте ме, и *омразисте ме народу ове земље, Хананејима и Ферезејима; у мене има мало људи, па ако се скупе на ме, хоће ме убити, те ћу се истријебити ја и дом мој.

*2 Мој 5, 21.

31. А они рекоше: Зар са сестром нашом да раде као с курвом?

Јаковљево виђење у Ветилу. Рахилина и Исакова смрт. Јаковљеви синови.

35. А Бог рече Јакову: Устани, иди горе у *Ветил и ондје стани; и начини ондје жртвеник Богу, †који ти се јавио кад си бјежао од Исава брата својега.

*1 Мој 28, 19; † 1 Мој 28, 13.

2. И Јаков рече породици својој и свијема који бијаху с њим: Баците *туђе богове што су у вас, и очистите се и преобуците се;

*1 Мој 31, 19; ИНав 24, 23; 1 Сам 7, 3.

3. Па да се дигнемо и идемо горе у Ветил, да начиним ондје жртвеник Богу, који ме је чуо у дан невоље моје и *био са мном на путу којим сам ишао.

*1 Мој 28, 20.

4. И дадоше Јакову све богове туђе који бијаху у њиховијем рукама, и обоце које имаху у ушима; и Јаков их закопа под *храстом код Сихема.

*ИНав 24, 26; Суд 9, 6.

5. Потом отидоше. А страх Божји дође на градове који бијаху око њих, те се не дигоше у потјеру за синовима Израилевијем.

6. И Јаков и сва чељад што бијаше с њим дођоше у Луз у земљи Хананској, а то је Ветил.

7. И ондје начини жртвеник, и назва оно мјесто: Бог Ветилски, јер му се ондје јави Бог кад је бјежао од брата својега.

8. Тада умрије *Девора, дојкиња Ревекина, и погребоше је испод Ветила под храстом, који назва Јаков Алон-Вакут.

*1 Мој 24, 59.

9. И јави се Бог Јакову опет, пошто изиде из Падан-Арама, и благослови га,

10. И рече му Бог: Име ти је Јаков; *али се одсад нећеш звати Јаков, него ће ти име бити Израил. И надједе му име Израил.

*1 Мој 32, 28.

11. И још му рече Бог: *Ја сам Бог свемогући; расти и множи се; † народ и многи ће народи постати од тебе, и цареви ће изаћи из бедара твојих.

*1 Мој 17, 1; 28, 3, 4; † 1 Мој 17, 6.

12. И даћу ти земљу коју сам дао Авраму и Исаку, и након тебе сјемени твојему даћу земљу ову.

13. Потом отиде од њега Бог с мјеста гдје му говори.

14. А Јаков мјетну *споменик на истом мјесту гдје му Бог говори, споменик од камена, и покропи га кропљењем и прели га уљем.

*1 Мој 28, 18.

15. И Јаков прозва мјесто гдје му говори Бог Ветил.

16. И отидоше од Ветила. А кад им оста још мало пута до Ефрате, породи се Рахила, и бјеше јој тежак порођај.

17. И кад се веома мучаше, рече јој бабица: Не бој се, имаћеш још једнога сина.

18. А кад се растављаше с душом те умираше, назва га Венонија; али му отац надједе име Венијамин.

19. И умрије Рахиља, и погребеше је на путу који иде у *Ефрату, а то је Витлејем. *Мих 5, 2.

20. И метну Јаков споменик на гроб њезин. То је споменик на гробу Рахиљину до данашњег дана.

21. Одатле отишав Израилъ разапешатор свој иза *куле Мигдоледерске. *Мих 4, 8.

22. И кад Израилъ живљаше у оној земљи, отиде Рувим и *леже с Валом, иночком оца својег. И то дочу Израилъ. А имаше Јаков дванаест синова. *1 Мој 49, 4.

23. Синови Лијини бјеху Рувим, првенац Јаковљев, и Симеон и Левије и Јуда и Исахар и Завулон;

24. А синови Рахиљини: Јосиф и Венијамин;

25. А синови Вале, робиње Рахиљине: Дан и Нефталим;

26. А синови Зелфе, робиње Лијине: Гад и Асир. То су синови Јаковљеви, који му се родише у Падан-Араман.

27. И Јаков дође к Исаку оцу свому у Мамрију у Киријат-Арву, које је Хеврон, гдје Аврам и Исак бијаху дошљаци.

28. А Исаку бјеше сто и осамдесет година;

29. И онемоћав умрије Исак, и би *прибран к роду својему стар и сит живота; и погребеше га Исав и Јаков, синови његови. *1 Мој 25, 8.

Родослов племена Исавова.

36. А ово је племе Исавово, а он је *Едом.

*1 Мој 25, 30.

2. *Исав се ожени између кћери Хананејских Адом, кћерју Елома Хе-

тејина, и Оливемом, кћерју Ане, сина Севегона Евејина, *1 Мој 26, 34.

3. И *Васематом, кћерју Исмаиловом, сестром Наваотовом. *1 Мој 28, 9.

4. И роди Ада Исаву Елифаса, а Васемата роди Рагуила.

5. А Оливема роди Јеуса и Јеглома и Кореја. То су синови Исавови, који му се родише у земљи Хананској.

6. И Исав узео жене своје и синове своје и кћери своје и све домашње своје, и стада своја и сву стоку своју и све благо своје што бјеше стекао у земљи Хананској; па отиде у другу земљу далеко од Јакова брата својег.

7. Јер им *благо бијаше врло велико, те не могаху живјети заједно; нити их земља гдје бијаху дошљаци могахе носити од множине стоке њихове. *1 Мој 13, 6.

8. И Исав живљаше на планини Сиру. Исав је Едом.

9. А ово је племе Исавова, оца Едомцима, на планини Сиру.

10. Ово су имена синова Исавових: Елифас, син Аде жене Исавове, и Рагуило, син Васемате, жене Исавове.

11. А Елифасови синови бјеху: Теман, Омар, Софар, Готом и Кенез.

12. А Тамна бјеше иноча Елифасу, сину Исавову, и роди Елифасу Амалика. То су синови Аде, жене Исавове.

13. А ово су синови Рагуилови: Нахот, Заре, Соме и Мозе. То бјеху синови Васемате, жене Исавове.

14. А ово су синови Оливеме, кћери Ане, сина Севегонова, жене Исавове. Она роди Исаву Јеуса и Јеглома и Кореја.

15. Ово су старјешине синовима Исавовијем: Синови Елифаса, првенца Исавова: старјешина Теман, старјешина Омар, старјешина Софар, старјешина Кенез,

16. Старјешина Кореј, старјешина Готом, старјешина Амалик. То су

старјешине од Елифаса у земљи Едомској. То су синови Адини.

17. А синови Рагуила, сина Исавова: старјешина Нахот, старјешина Заре, старјешина Соме, старјешина Мозе. То су старјешине од Рагуила у земљи Едомској. То су синови Васемате, жене Исавове.

18. А синови Оливеме, жене Исавове: старјешина Јеус, старјешина Јеглом, старјешина Кореј. То су старјешине од Оливеме, кћери Анине, жене Исавове.

19. То су синови Исавови, и то су старјешине њихове; а он је Едом.

20. А ово су синови Сира *Хорејина, који живљаху у оној земљи: Лотан и Совал и Севергон и Ана.

*1 Мој 14, 6; 5 Мој 2, 12.

21. И Дисон и Асар и Рисон. То су старјешине Хорејима, синови Сирови у земљи Едомској.

22. А синови Лотанови бјеху Хорија и Емам, а сестра Лотанова бјеше Тамна.

23. А ово су синови Савалови: Голлам и Манахат и Гевил и Софар и Омар.

24. А ово су синови Севергонови: Аије и Ана. А тај је Ана који пронађе топле изворе у пустињи пасући магарце Севергона оца својега.

25. А ово су дјеца Анина: Дисон и Оливема, кћи Анина.

26. А ово су синови Дисонови: Амада и Асван и Итран и Харан.

27. А ово су синови Асарови: Валлам и Заван и Акан.

28. А ово су синови Рисонови: Уз и Аран.

29. И ово су старјешине Хорејима: старјешина Лотан, старјешина Совал, старјешина Севергон, старјешина Ана,

30. Старјешина Дисон, старјешина Асар, старјешина Рисон. То су старјешине Хорејима, како им старјешоваху у земљи Сиру.

31. А ово су цареви који цароваше у земљи Едомској прије него се зацари цар над синовима Израиљевијем.

32. Царова у Едомској Валак, син Веоров, а граду му бјеше име Денава.

33. А кад умрије Валак, зацари се на његово мјесто Јовав, син Зарин од Восоре.

34. А кад умрије Јовав, зацари се на његово мјесто Асом од земље Темановске.

35. А кад умрије Асом, зацари се на његово мјесто Адад, син Варадов, који исијече Мадиданце у пољу Моавском, а граду му бјеше име Гетен.

36. А кад умрије Адад, зацари се на његово мјесто Самада из Масекаса.

37. А кад умрије Самада, зацари се на његово мјесто Саул из Ровота на ријеци.

38. А кад умрије Саул, зацари се на његово мјесто Валенон, син Аховоров.

39. А кад умрије Валенон, син Аховоров, зацари се на његово мјесто Адар, а град му се звахе Фогор, а жени му бјеше име Метевеиља, која бјеше кћи Матраиде, кћери Мезевове.

40. И ово су имена старјешинама од Исав по породицама њиховијем, по мјестима њиховијем, по именима њиховијем: старјешина Тамна, старјешина Гола, старјешина Јетер,

41. Старјешина Оливема, старјешина Ила, старјешина Финон,

42. Старјешина Кенез, старјешина Теман, старјешина Мазар,

43. Старјешина Магедило, старјешина Зафој. То су старјешине Едомске како наставаху у својој земљи. Овај Исав би отац Едомцима.

Јосифови снови. Његова продаја у Мисир. Јаковљево шутовање.

37. А Јаков живљаше у земљи гдје му је отац био дошљак, у земљи Хананској.

2. Ово су догађаји Јаковљеви. Јосиф кад бјеше момак од седамнаест година, пасијаше стоку с браћом својом, коју родише Вала и Зелфа, жене оца његова; и доношаше Јосиф зле гласове о њима оцу својему.

3. А Израил љубљаше Јосифа највећма између свијех синова својих, јер му се родио под старост; и начини му шарену хаљину.

4. А браћа видећи гдје га отац љуби највећма између све браће његове, стадоше мрзити на њ тако да му не могаху лијепе ријечи проговорити.

5. Уз то, усни Јосиф сан и приповједи браћи својој, те они још већма омрзну на њ.

6. Јер им рече: Да чујете сан што сам снио:

7. Везасмо снопље у пољу, па мој сноп уста и исправи се, а ваши снопови иђаху унаоколо и клањаху се снопу мојему.

8. Тада му браћа рекоше: Да нећеш још бити цар над нама и заповиједати нам? Стога још већма стадоше мрзити на њ због санова његовијех и због ријечи његовијех.

9. Послије опет усни други сан, и приповједи браћи својој говорећи: Усних опет сан, а то се сунце и мјесец и једанаест звијезда клањаху мени.

10. А приповједи и оцу својему и браћи својој; али га отац прекори и рече му: Какав је то сан што си снио? Еда ли ћемо доћи ја и мати твоја и браћа твоја да се клањамо теби до земље?

11. И завиђаху му браћа; али отац његов чуваше ове ријечи.

12. А кад браћа његова отидоше да пасу стоку оца својега код Сихема,

13. Рече Израил Јосифу: Не пасу ли браћа твоја стоку код Сихема? Хајде да те пошљем к њима. А он рече: Ево ме.

14. А он му рече: Иди, види како су браћа твоја и како је стока, па дођи да ми јавиш. И оправи га из долине *Хевронске, и он отиде пут Сихема.
*1 Мој 35, 27.

15. И човјек један нађе га, а он лута по пољу, те га запита говорећи: Шта тражиш?

16. А он рече: Тражим браћу своју; кажи ми, молим те, гдје су са стоком?

17. А човјек рече: Отишли су одавде, јер чух гдје рекоше: Хајдемо у Дотаим. И отиде Јосиф за браћом својом, и нађе их у Дотаиму.

18. А они га угледаше издалека; и док још не дође близу њих, стадоше се договарати да га убију,

19. И рекоше међу собом: Гле, ево онога што сне сања.

20. Хајде сада да га убијемо и да га бацимо у коју од ових јама, па ћемо казати: Љута га је звјерка изјела. Онда ћемо видјети шта ће бити од његовијех санова.

21. Али *Рувим кад чу то, избави га из руку њиховијех рекав: Немојте да га убијемо.
*1 Мој 42, 22.

22. И још им рече Рувим: Немојте крви прољевати; баците га у ову јаму у пустињи, а не дижите руке на њ. А он га шћаше избавити из руку њиховијех и одвести к оцу.

23. И кад Јосиф дође к браћи својој, свукоше с њега хаљину његову, хаљину шарену, коју имаше на себи.

24. И ухвативши га, бацише га у јаму: А јама бјеше празна, не бјеше воде у њој.

25. Послије седоше да једу. И подигавши очи угледаше, а то гомила Исмаиљаца иђаше од Галада с камилама натовареним мирисавога коријења и тамјана и смирне, те ношаху у Мисир.

26. И рече Јуда браћи својој: Каква ће бити корист што ћемо убити брата својега и затајити крв његову?

27. Хајде да га продамо оввијем Исмаиљцима па да не дижемо руке своје на њ, јер нам је брат, наше је тијело. И послушаше га браћа његова.

28. Па кад трговци Мадријански бијаху поред њих, они извукоше и извадише Јосифа из јама, и продадоше Јосифа Исмаиљцима за двадесет сребрника; и они одведоше Јосифа у Мисир.

29. А кад се Рувим врати к јами, а то нема Јосифа у јами; тада раздрије хаљине своје,

30. Па се врати к браћи својој, и рече: Нема дјетета; а ја куда ћу?

31. Тада узеше хаљину Јосифову, и заклавши јаре, замочише хаљину у крв,

32. Па онда послаше шарену хаљину оцу његову поручивши: Нађосмо ову хаљину, види је ли хаљина сина твојега или није.

33. А он је позна и рече: Сина је мојега хаљина; љута га је *звјерка изјела; Јосиф је доиста раскинут.

*1 Мој 37, 20.

34. И *раздрије Јаков хаљине своје, и веза костријет око себе; и тужаше за сином својим дуго времена.

*1 Мој 37, 29.

35. И сви синови његови и све кћери његове усталоше око њега тјешћи га, али се он не дадијаше утјешити, него говораше: С тугом ћу у гроб лећи за сином својим. Па и његов отац плакаше за њим.

36. А Мадријанци продадоше га у Мисир Петефрију, дворанину Фараонову, заповједнику стражарском.

Јудин тријех с Тамаром.

38. А у то вријеме догоди се, те Јуда отиде од браће своје и уврати се код некога Одоламејца, којему име бјеше Ирас.

2. И ондје видје Јуда кћер некога Хананејца, којему име бјеше Сава, и узе је и леже с њом;

3. И она затрудње и роди сина, којему надједо име Ир.

4. И опет затрудњевши роди сина, којему надједо име Авнан.

5. И опет роди сина, и надједо му име Силом; а Јуда бијаше у Хасви кад она тога роди.

6. И Јуда ожени првенца својега Ира дјевојком по имену Тамаром.

7. Али Ир, првенац Јудин, бјеше неваљао пред Господом, и уби га Господ.

8. А Јуда рече Авнану: Уђи к жени *брата својега и ожени се њом на име братово, да подигнеш сјеме брату својему.

*5 Мој 25, 5.

9. А Авнан, знајући да неће бити његов пород, кад лијегаше са женом брата својега просипаше на земљу, да не роди дјете брату својему.

10. Али Господу не би мило што чинаше, те уби и њега.

11. И Јуда рече Тамари, снаси својој: Остани удовицом у кући оца својега докле одрасте Силом, син мој. Јер говораше: Да не умре и он као браћа му. И отиде Тамара, и живљаше у кући оца својега.

12. А кад прође много времена, умрије кћи Савина, жена Јудина. И кад се Јуда утјеша, пође у Тамну к људима што му стризијаху овце, сам с Ирасом, пријатељем својим Одоламејцем.

13. И јавише Тамари говорећи: Ето, свекар твој иде у Тамну да стриже овце своје.

14. А она скиде са себе удовичко рухо своје, и узео покривало и покри лице, и сједо на раскршће на путу који иде у Тамну. Јер видје да је Силом одрастао, а њу још не удаше за њ.

15. А Јуда кад је видје, помисли да је курва, јер бјеше покрила лице своје.

16. Па сврну с пута к њој и рече јој: Пусту да легнем с тобом. Јер није познао да му је снаха. А она рече: Шта ћеш ми дати да легнеш са мном?

17. А он рече: Послаћу ти јаре из стада. А она му рече: Али да ми даш залог докле га не пошљеш.

18. А он рече: Какав залог да ти дам? А она рече: Ето, прстен и рубац, и штап што ти је у руци. И он јој даде, те леже с њом, и она затрудње од њега.

19. Послије уставши Тамара отиде и скиде покривало са себе и обуче удовичко рухо.

20. А Јуда посла јаре по пријатељу свом Одоламејцу да му донесе натраг од жене залог. Али је он не нађе.

21. Па питаше људе по оном мјесту гдје је она била говорећи: Гдје је она курва што је била на раскршћу на овом путу? А они рекоше: Није овдје било курве.

22. И врати се к Јуди и рече: Не нађох је, него још рекоше мјештани: Није овдје било курве.

23. А Јуда рече: Нека јој да се не срамотимо; ја сам слао јаре, али је ти не нађе.

24. А кад прође до три мјесеца дана, јавише Јуди говорећи: Тамара, снаха твоја, учини прелубу, и ево затрудње од прелубе. А Јуда рече: Изведите је да се спали.

25. А кад је поведоше, посла к свекру својему и поручи: С човјеком чије је ово затрудњела сам. И рече: Тражи чији је овај прстен и рубац и штап.

26. А Јуда позна и рече: Правија је од мене, јер је не дадох сину својему Силому. И више не леже с њом.

27. А кад дође вријеме да роди, а то близанци у утроби њезиној.

28. И кад се порађаше, једно дијете помоли руку, а бабица узе и веза му црвен конац око руке говорећи: Овај је први.

29. Али он увуче руку, и гле изађе брат његов, а она рече: Како продрије? Продирање нека ти буде. И надјеше му име *Фарес. *Рута 4, 18; Мт 1, 3.

30. А послѣ изађе брат му, којему око руке бијаше црвени конац, и надјеше му име Зара.

Јосифово служење код Петтефрија, чедности и шамновање.

39. А Јосифа одведоше у Мисир; и Петтефрије, дворанин Фараонов, заповједник стражарски, човјек Мисирац, *купи га од Исмаиљаца, који га одведоше онамо. *1 Мој 37, 28.

2. И Господ бјеше с Јосифом, те би срећан, и живљаше у кући господара својега Мисирца.

3. И господар његов видје да је Господ с њим и да све што ради Господ води у напредак у руци његовој.

4. И Јосиф стече милост у њега, и двораше га; а најпослије постави га над цијелијем домом својим, и што год имаше њему даде у руке.

5. А кад га постави над домом својим и над свијем што имаше, од тада *Господ благослови дом тога Мисирца због Јосифа; и благослов Господњи бјеше на свему што имаше у кући и у пољу. *1 Мој 30, 27.

6. И остави у Јосифовијем рукама све што имаше, и не разбираше ни за што осим јела које јеђаше. А Јосиф бијаше лијепа стаса и лијепа лица.

7. И догоди се послѣ, те се жена господара његова загледа у Јосифа, и рече: Лези са мном.

8. А он не хтје, него рече жени господара својега: Ето, господар мој не разбира ни за што што је у кући, него што год има даде мени у руке.

9. Ни сам није већи од мене у овој кући, и ништа не крије од мене осим

тебе, јер си му жена; па како бих учи-
нио тако грдно зло и Богу згријешио?

10. И она говораше таке ријечи
Јосифу сваки дан, али је не послуша
да легне с њом ни да се бави код ње.

11. А један дан кад дође Јосиф у
кућу да ради свој посао, а не бјеше
никога од домашњих у кући,

12. Она га ухвати за хаљину гово-
рећи: Лези са мном. Али он оставив
јој у рукама хаљину своју, побјеже и
отиде.

13. А кад она видје гдје јој остави
у рукама хаљину своју и побјеже,

14. Викну чељад своју, и рече им
говорећи: Гледајте, довео нам је чо-
вјека Јеврејина да нас срамоти; дође
к мени да легне са мном, а ја повиках
иза гласа;

15. А он кад чу гдје вичем, оста-
ви хаљину своју код мене и побјеже
и отиде.

16. И она остави хаљину његову
код себе док му господар дође кући.

17. А тада му рече овако говоре-
ћи: Слуга Јеврејин, којег си нам до-
вео, дође к мени да ме осрамоти;

18. А ја повиках иза гласа, те он
оставив хаљину своју код мене, по-
бјеже.

19. А кад господар његов чу рије-
чи жене своје гдје му рече: То ми је
учинио слуга твој, разгњеви се врло.

20. И господар Јосифов ухвати
га, и баци га у тамницу, гдје лежаху
сужњи царски; и он би ондје у там-
ници.

21. Али Господ бјеше с Јосифом и
рашири милост своју над њим и учи-
ни те омиље тамничару.

22. И повјери тамничар Јосифу
све сужње у тамници, и што је год
требало ондје чинити он уређиваше.

23. И тамничар не надгледаше
ништа што бјеше у Јосифовој руци,
јер Господ бјеше с њим; и што год чи-
њаше, Господ вођаше у напредак.

*Јосиф шумачи двојици сумања
њихове снове.*

40. После тога догоди
се, те пехарник ца-
ра Мисирскога и хљебар скривише
господару својему, цару Мисирском.

2. И Фараон се разгњеви на та два
дворанина, на старјешину над пехар-
ницима и на старјешину над хљеба-
рима;

3. И *баци их у тамницу у кући за-
повједника стражарскога, гдје Јосиф
бјеше сумањ. *1 Мој 39, 20.

4. А заповједник стражарски од-
реди им Јосифа да им служи; и бија-
ху дуго у тамници.

5. И уснише сан обојица у једну ноћ,
сваки по значењу својега сна за себе, и
пехарник и хљебар цара Мисирскога,
који бијаху сужњи у тамници.

6. И сјутрадан кад дође Јосиф к
њима, погледа их, а они бјеху врло
невесели.

7. Па запита дворане Фараонове,
који бијаху сужњи с њим у кући го-
сподара његова, и рече: Што сте да-
нас лица невесела?

8. А они му рекоше: Сан уснисмо
обојица, а нема ко да нам каже шта
значе. А Јосиф им рече: Шта значе,
*није ли у Бога? Али приповједите
ми. *1 Мој 41, 16; Дан 2, 28.

9. И старјешина над пехарницима
приповједи сан свој Јосифу говоре-
ћи: Сних, а преда мном чокот;

10. И на чокоту бјеху три лозе, и
напути и процвате, и грожђе на ње-
му узре;

11. А у руци ми бјеше чаша Фара-
онова, те побрах зрело грожђе и ис-
циједих га у чашу Фараонову, и дадох
чашу Фараону.

12. А Јосиф му рече: Ово значи:
Три су лозе три дана.

13. Још три дана, и Фараон броје-
ћи своје дворане, узеће и тебе, и опет

те поставити у пређашњу службу, и опет ћеш му додавати чашу као и пређе док си му био пехарник.

14. Али немој заборавити мене кад будеш у добру, учини милост и помени за ме Фараону, и извади ме из ове куће.

15. Јер су ме украли из земље Јеврејске, а овдје нијесам ништа учинио да ме баци у ову јаму.

16. А кад видје старјешина над хљебарима како лијепо каза сан, рече Јосифу: И ја сних, а мени на глави три котарице бијеле;

17. И у најгорњој котарици бијаше свакојакних колача за Фараона, и птице јеђаху из котарице на мојој глави.

18. А Јосиф одговори и рече: Ово значи: Три котарице три су дана.

19. Још три дана, и Фараон бројећи дворане своје, избациће те и објесиће те на вјешала, и птице ће јести с тебе месо.

20. И кад дође трећи дан, то бјеше дан у који се родио Фараон, и учини Фараон гозбу свима слугама својим, и наиђе међу слугама својим на старјешину над пехарницима и на старјешину над хљебарима;

21. И поврати старјешину над пехарницима у службу да додаје чашу Фараону;

22. А старјешину над хљебарима објеси, као што каза Јосиф.

23. И старјешина над пехарницима не опомену се Јосифа, него га заборави.

*Јосиф шумачи фараонове снове.
Найредовање у служби. Унајређење
земље и сшарање о њој.*

41. А послије двије године дана усни Фараон, а он стоји на једној ријечи.

2. И где, из ријеке изађе седам крава лијегијех и дебелијех, и стадоше пасти по обали.

3. И где, иза њих изађе из ријеке седам других крава, ружнијех и мршавијех, и стадоше поред онијех крава на обали.

4. И ове краве ружне и мршаве поједоше онијех седам крава лијегијех и дебелијех. У том се пробуди Фараон.

5. Па опет заспав, усни другом, а то седам класова израсте из једнога стабла једријех и лијегијех;

6. А иза њих исклија седам класова малијех и штურიјех;

7. Па ови класови мали поједоше онијех седам великијех и једријех. У том се пробуди Фараон и видје да је сан.

8. И кад би ујутру, он се *забрину у духу, и послав сазва све гатаре Мисирске и све мудраце, и приповједи им што је снио; али нико не може казати Фараону шта значи. *Дан 2, 1, 9.

9. Тада проговори старјешина над пехарницима Фараону и рече: Данас се опоменух гријеха својега.

10. Кад се Фараон расрди на слуге своје и баци у тамницу у кући заповједника стражарскога мене и старјешину над хљебарима,

11. Уснисмо у једну ноћ ја и он, сваки за себе по значењу сна својега уснисмо.

12. А ондје бијаше с нама момче Јеврејче, слуга заповједника стражарскога, и ми му приповједисмо сне, а он нам каза шта чији сан значи.

13. И зби се како нам каза: мене поврати Фараон у службу, а онога објеси.

14. Тада Фараон посла по Јосифа, и брже га изведоше из тамнице, а он се обрија и преобуче се, те изађе пред Фараона.

15. А Фараон рече Јосифу: Усних сан, па ми нико не умије да каже шта значи, а за тебе чујем да умијеш казивати сне.

16. А Јосиф одговори Фараону и рече: То није у мојој власти, *Бог ће јавити добро Фараону. *1 Мој 40, 8.

17. И рече Фараон Јосифу: Усних, а ја стојим крај ријеке на обали.

18. И гле, из ријеке изађе седам крава дебелијех и лијепијех, те стадоше пасти по обали.

19. И гле, иза њих изађе седам других крава рђавијех, и врло ружнијех и мршавијех, каквијех нијесам видио у цијелој земљи Мисирској.

20. И ове краве мршаве и ружне поједоше онијех седам дебелијех.

21. И кад им бише у трбуху, не познаваше се да су им у трбуху, него опет бјеху онако ружне као прије. Утом се пробудих.

22. Па опет усних, а то седам класова израсте из једнога стабла једријех и лијепијех;

23. А иза њих исклија седам малијех, танкијех и штуријех.

24. И ови танки класови прождријеше онијех седам лијепијех. И ово приповједих гатарима, али ми ниједан не зна казати шта значи.

25. А Јосиф рече Фараону: Оба су сна Фараонова једнака; Бог јавља Фараону шта је наумио.

26. Седам лијепијех крава јесу седам година, а седам лијепијех класова јесу седам година; оба су сна једнака.

27. А седам крава мршавијех и ружнијех, што изађоше иза онијех, јесу седам година; и седам класова ситнијех и штуријех биће седам година гладнијех.

28. То је што рекох Фараону: Бог каже Фараону шта је наумио.

29. Ево, доћи ће седам година врло роднијех свој земљи Мисирској.

30. А иза њих настаће седам гладнијех година, гдје ће се заборавити све обиље у земљи Мисирској, јер ће глад сатрти земљу,

31. Те се неће знати то обиље у земљи од глади потоње, јер ће бити врло велика.

32. А што је два пута засопце Фараон снιο, то је зато што је зацијело Бог тако наумио, и наскоро ће то учинити Бог.

33. Него сада нека потражи Фараон човјека мудра и разумна, па нека га постави над земљом Мисирском.

34. И нека гледа Фараон да постави старјешине по земљи, и покупи петину по земљи Мисирској за седам роднијех година;

35. Нека скупљају од свакога жита за роднијех година које иду, и нека снесу под руку Фараонову свакога жита у све градове, и нека чувају,

36. Да се нађе хране земљи за седам година гладнијех, кад настану, да не пропадне земља од глади.

37. И ово се учини добро Фараону и свијем слугама његовијем.

38. И рече Фараон слугама својим: Можемо ли наћи човјека какав је овај, у којем би био дух Божји?

39. Па рече Фараон Јосифу: Кад је теби јавио Бог све ово, нема никога тако мудра и разумна као што си ти.

40. *Ти ћеш бити над домом мојим, и сав ће ти народ мој уста љубити; само ћу овијем пријестолом бити већи од тебе. *Дан 7, 10.

41. И још рече Фараон Јосифу: Ево, постављам те над свом земљом Мисирском.

42. И *скиде Фараон прстен с руке своје и метну га Јосифу на руку, и обуче га у хаљине од танкога платна, и † објеси му златну верижицу о врату, *Јест 3, 10; 8, 2, 8; † Дан 5, 29.

43. И посади га на кола која бијашу друга за његовијем, и заповједи да пред њим вичу: Клањајте се! И да га је поставио над свом земљом Мисирском.

44. И још рече Фараон Јосифу: Ја сам Фараон, али без тебе неће нико

маћи руке своје ни ноге своје у свој земљи Мисирској.

45. И надје Фараон Јосифу име Псонтмфаних, и ожени га Асентом, кћерју Потифере свештеника Онскога. И пође Јосиф по земљи Мисирској.

46. А бијаше Јосифу тридесет година кад изађе пред Фараона цара Мисирскога. И отишав од Фараона, обиђе сву земљу Мисирску.

47. И за седам роднијех година роди земља свашта изобила.

48. И стаде Јосиф купити за тијех седам година свакога жита што бјеше по земљи Мисирској, и сносити жито у градове; у сваки град сношаше жито с њива које бјеху око њега.

49. Тако накупи Јосиф жита врло много колико је пијеска морскога, тако да га преста мјерити, јер му не бјеше броја.

50. И докле још не наста гладна година, родише се Јосифу два сина, које му роди Аснета, кћи Потифере свештеника Онскога.

51. И првенцу надједе Јосиф име Манасија, говорећи: Јер ми Бог даде да заборавим сву муку своју и сав дом оца својега.

52. А другоме надједе име Јефрем, говорећи: Јер ми Бог даде да растем у земљи невоље своје.

53. Али прође седам година роднијех у земљи Мисирској;

54. И наста седам година гладнијех, као што је Јосиф напријед казао. И бјеше глад по свијем земљама, а по свој земљи Мисирској бјеше хљеба.

55. Али најпослије наста глад и по свој земљи Мисирској, и народ повика к Фараону за хљеб; а Фараон рече свима Мисирцима: Идите к Јосифу, па што вам он каже, оно чините.

56. И кад глад бјеше по свој земљи, отвори Јосиф све житнице, и продаваше Мисирцима. И глад поста врло велика у земљи Мисирској.

57. И из свијех земаља долажаху у Мисир к Јосифу да купују; јер поста велика глад у свакој земљи.

Прво љутовање синова Јаковљевих у Мисир, без Венијамина.

42. А Јаков, видећи да има жита у Мисиру, рече синовима својим: Шта гледате један на другога?

2. И рече: Ето чујем да у Мисиру има жита; идите онамо те нам купите отуда, да останемо живи и не помремо.

3. И десеторица браће Јосифове отидоше да купе жита у Мисиру.

4. А Венијамина, брата Јосифова, не пусти отац с браћом говорећи: Да га не би задесило какво зло.

5. И дођоше синови Израилеви да купе жита с осталима који долажаху; јер бјеше глад у земљи Хананској.

6. А Јосиф управљаше земљом, и продаваше жито свему народу по земљи. И браћа Јосифова дошавши поклонилише му се лицем до земље.

7. А Јосиф угледав браћу своју, позна их; али се учини да их не познаје, и оштро им проговори и рече: Одакле сте дошли? А они рекоше: Из земље Хананске, да купимо хране.

8. Јосиф, дакле, позна браћу своју; али они њега не познаше.

9. И *опомену се Јосиф санова које је снιο за њих; и рече им: Ви сте уходе; дошли сте да видите гдје је земља слаба.

*1 Мој 37, 5, 9.

10. А они му рекоше: Нијесмо, господару; него слуге твоје дођоше да купе хране.

11. Сви смо синови једнога човјека, поштени људи, нигда нијесу слуге твоје биле уходе.

12. А он им рече: Није истина, него сте дошли да видите гдје је земља слаба.

13. А они рекоше: Нас је било дванаест браће, слуга твојих, синова једнога човјека у земљи Хананској; и ено, најмлађи је данас код оца нашега, а једнога нема више.

14. А Јосиф им рече: Кажем ја да сте ви уходе.

15. Него хоћу да се увјерим овако: Тако жив био Фараон, нећете изаћи одавде докле не дође амо најмлађи брат ваш.

16. Пошљите једнога између себе нека доведе брата вашег, а ви ћете остати овдје у тамници, па ћу видјети је ли истина што говорите; иначе сте уходе, тако жив био Фараон!

17. И затвори их у тамницу на три дана.

18. А трећи дан рече им Јосиф: Ако сте ради животу, ово учините, јер се ја Бога бојим;

19. Ако сте поштени људи, један брат између вас нека остане у тамници, а ви идите и однесите жита колико треба породицама вашим.

20. Па онда доведите к мени најмлађег брата својега да се посвједоче ријечи ваше и да не изгинете. И они учинише тако.

21. И рекоше један другом: Доиста се огријешисмо о брата својега, јер видјесмо муку душе његове кад нам се мољаше, па га се оглушисмо; зато дође на нас ова мука.

22. А Рувим одговори им говорећи: Нијесам ли вам *говорио: Немојте се гријешити о дијете? Али ме не послушасте; и зато се, ево, тражи од нас крв његова. *1 Мој 37, 21.

23. А они не знадијаху да их Јосиф разумије, јер се с њим разговараху преко тумача.

24. А Јосиф окрете се од њих, и заплака се. Потом се опет окрете к њима, и проговори с њима, и узев између њих Симеона, веза га пред њима.

25. И заповједи Јосиф да им наспу вреће жита, па и новце што је ко-

ји дао да метну свакоме у врећу, и да им даду брашњенице на пут. И тако би учињено.

26. И натоваривши жито своје на магарце своје, отидоше.

27. А један од њих отворив своју врећу да нахрани магарца својега у једној гостионици, видје новце своје озго у врећи.

28. И рече браћи својој: Ја добих натраг новце своје, ево их у мојој врећи. И задрхта срце у њима и уплашише се говорећи један другоме: Што нам то учини Бог?

29. И дошавши к Јакову оцу својему у земљу Хананску, приповједише му све што им се догоди, говорећи:

30. Оштро говораше с нама човјек, који заповиједа у оној земљи, и дочека нас као уходе.

31. А кад му рекосмо: Ми смо поштени људи, нигда нијесмо били уходе;

32. Било нас је дванаест браће, синова оца нашега; једнога већ нема, а најмлађи је данас код оца нашега у земљи Хананској;

33. Рече нам човјек који заповиједа у оној земљи: Овако ћу дознати јесте ли поштени људи: Брата једнога између себе оставите код мене, а што вам треба за породице ваше гладни ради, узмите и идите.

34. Послије доведите к мени брата својега најмлађег да се увјерим да нијесте уходе него поштени људи; брата ћу вам вратити, и моћи ћете трговати по овој земљи.

35. А кад изручиваху вреће своје, гле, свакоме у врећи бјеху у завежљају новци његови; и видјевши завежљаје новаца својих, уплашише се и они и отац им.

36. И рече им Јаков, отац њихов: Потрсте ми дјецу; Јосифа нема, Симеона нема, па хоћете и Венијамина да узмете; све се скупило на ме.

37. А Рувим проговори и рече оцу својему: Два сина моја убиј ако ти га не доведем натраг; дај га у моје руке, и ја ћу ти га опет довести.

38. А он рече: Неће ићи син мој с вама, јер је брат његов умро и он оста сам, па ако би га задесило какво зло на путу на који ћете ићи, свалили бисте ме стара с тугом у гроб.

Друго путовање синова Јаковљевих у Мисир, са Венијамином.

43. Али глад бјеше врло велика у оној земљи.

2. Па кад поједоше жито које бијаху донијели из Мисира, рече им отац: Идите опет и купите нам мало хране.

3. А Јуда му проговори и рече: Тврдо нам се зарекао онај човјек говорећи: Нећете видјети лица мојега ако не буде с вама *брат ваш.

*1 Мој 42, 20.

4. Ако ћеш пустити с нама брата нашега, ићи ћемо и купићемо ти хране.

5. Ако ли нећеш пустити, нећемо ићи, јер нам је казао онај човјек: Нећете видјети лица мојега, ако не буде с вама брат ваш.

6. А Израилъ рече: Што ми то зло учинисте и казасте човјеку да имате још једнога брата?

7. А они рекоше: Човјек је потанко распитивао за нас и за род наш говорећи: Је ли вам јоште жив отац? Имате ли још браће? А ми му одговорасмо како нас питаше. Јесмо ли могли како знати да ће казати: Доведите брата својега?

8. И рече Јуда Израилу, оцу својему: Пусти дијете са мном, па ћемо се подигнути и отићи, да останемо живи и не помremo и ми и ти и наша дјеца.

9. Ја ти се јемчим за њ, из моје га руке ишти; ако ти га не доведем натраг и преда те не ставим, да сам ти крив довијека.

10. Да нијесмо толико оклијевали, до сада бисмо се два пута вратили.

11. Онда рече Израилъ, отац њихов: Кад је тако, учините ово: Узмите што најљепше има у овој земљи у своје вреће и понесите човјеку оном *дар: мало тамјана и мало меда, мирисава корјења и смирне, урме и бадема.

*Прс 18, 16.

12. А новаца понесите двојином, и узмите новце *што бијаху озго у врећама вашим и однесите натраг, може бити да је погрјешка. *1 Мој 42, 25, 35.

13. И узмите брата својега, па устаните и идите опет к оном човјеку.

14. А Бог свемогући да вам да да нађете милост у онога човјека, да вам пусти брата вашег другог и Венијамина; ако ли останем без дјецe, нек останем без дјецe.

15. Тада узевши даре и новаца двојином, узевши и Венијамина, подигоше се и отидоше у Мисир, и изађоше пред Јосифа.

16. А Јосиф кад видје с њима Венијамина, рече човјеку који управљахe кућом његовом: Одведи ове људе у кућу, па накољи меса и зготови, јер ће у подне са мном јести ови људи.

17. И учини човјек како Јосиф рече, и уведе људе у кућу Јосифову.

18. А они се бојаху кад их човјек вођаше у кућу Јосифову, и рекоше: За новце који пређе бјеху метнути у вреће наше води нас, докле смисли како ће нас окривити, да нас зароби и узме наше магарце.

19. Па приступивши к човјеку који управљахe кућом Јосифовом, проговорише му на вратима кућним,

20. И рекоше: Чуј, господару, дошли смо били и пређе, и куписмо хране;

21. Па кад дођосмо у једну гостионицу и отворисмо вреће, а то новци свакога од нас бијаху озго у врећи његовој, новци наши на мјеру; и ево смо их донијели натраг;

22. А друге смо новце донијели да купимо хране; не знамо ко нам метну новце наше у вреће.

23. А он им рече: Будите мирни, не бојте се! Бог ваш и Бог оца вашег метнуо је благо у вреће ваше; новци су ваши били у мене. И изведе им Симеона.

24. И уведе их човјек у кућу Јосифову, и *донесе им воде те опраше ноге, и магарцима њиховијем положи.

*1 Мој 18, 4.

25. И приправише дар чекајући докле дође Јосиф у подне, јер чуше да ће они ондје обједовати.

26. И кад Јосиф дође кући, изнекоше му дар који имаху код себе, и поклонилише му се до земље.

27. А он их запита како су, и рече: Како је отац ваш стари, *за кога ми говористе? Је ли јоште жив?

*1 Мој 42, 13.

28. А они рекоше: Добро је слуга твој, отац наш; још је жив. И *поклонилише му се.

*1 Мој 37, 7, 10.

29. А он погледав видје Венијамина брата својега, сина матере своје, и рече: Је ли вам то најмлађи брат ваш за којега ми говористе? И рече: Бог да ти буде милостив, синко!

30. А Јосифу гораше срце од љубави према брату својему, те брже потражи гдје ће плакати, и ушав у једну собу, плака ондје.

31. Послије умив се изађе, и устежући се рече: Дајте објед.

32. И донесоше њему напосе, и њима напосе, и Мисирцима који обједоваху у њега напосе, јер не могаху Мисирци јести с Јеврејима, јер је то *нечисто Мисирцима.

*1 Мој 46, 34; 2 Мој 8, 26.

33. А сјеђаху пред њим старији по старјешинству својем, а млађи по младости својој. И згледаху се од чуда.

34. И узимајући јела испред себе, слаше њима, и Венијамину допаде пет пута више него другима. И пише и напише се с њим.

Јосифову браћу застрашују.

44. И заповједи Јосиф човјеку што управљаху кућом његовом говорећи: Наспи овијем људима у вреће жита колико могу понијети, и сваком у врећу метни озго новце његове.

2. И чашу моју, чашу сребрну, метни најмлађему у врећу озго и новце за његово жито. И учини како му Јосиф рече.

3. А ујутру кад свану, отпустише људе с магарцима њиховијем.

4. А кад изађоше из мјеста и још не бијаху далеко, рече Јосиф човјеку што управљаху кућом његовом: Устани, иди брже за онијем људима, и кад их стигнеш, реци им: Зашто враћате зло за добро?

5. Није ли то чаша из које пије мој господар? И неће ли по њој зације-ло познати какви сте? Зло сте радили што сте то учинили.

6. И он их стиже, и рече им тако.

7. А они му рекоше: Зашто говориш, господару, такве ријечи? Сачувај Боже да слуге твоје учине тако што!

8. Ено смо ти донијели натраг из земље Хананске *новце које нађосмо озго у врећама својим, па како бисмо украли из куће господара твојега сребро или злато?

*1 Мој 43, 21.

9. У којега се између слуга твојих нађе, онај нека погине и, сврх тога, ми ћемо бити робови господару мому.

10. А он рече: Нека буде како рекосте; али у кога се нађе, онај да ми буде роб, а ви остали нећете бити криви.

11. И брже поскидаше сви на земљу вреће своје, и раздријешеше сваки своју врећу.

12. А он стаде тражити почев од најстаријега, а кад дође на најмлађега, нађе се чаша у врећи Венијаминовој.

13. Тада *раздријеше хаљине своје, и натоваривши сваки свој товар на својега магарца, вратише се у град.

*1 Мој 37, 29.

14. И дође Јуда с браћом својом Јосифу у кућу, док он још бијаше код куће, и падоше пред њим на земљу.

15. А Јосиф им рече: Шта сте то учинили? Зар нијесте знали да човјек као што сам ја може зацијело дознати?

16. Тада рече Јуда: Шта да ти речемо, господару? Шта да говоримо? Како ли да се правдамо? Бог је открио злочинство твојих слуга. Ево, ми смо сви робови твоји, господару, и ми и овај у кога се нашла чаша.

17. А Јосиф рече: Боже сачувај! Нећу ја то; у кога се нашла чаша он нека ми буде роб, а ви идите с миром оцу својему.

18. Али Јуда приступив к њему, рече: Чуј ме, господару; допусти да проговори слуга твој господару својему, и нека се гњев твој не распали на слугу твојега, јер си ти као сам Фараон.

19. Господар мој запита слуге своје говорећи: Имате ли оца или брата?

20. А ми рекосмо господару својему: Имамо стара оца и брата најмлађега, који му се роди у старости; а његов је брат умро, и он оста сам од матере своје, и отац га пази.

21. А ти рече слугама својим: Доведите ми га да га видим својим очима.

22. И рекосмо господару својему: Неће моћи дијете оставити оца својега; да остави оца својега, одмах ће отац умријети.

23. А ти *рече слугама својим: Ако не дође с вама брат ваш најмлађи, нећете више видјети лица мојега.

*1 Мој 43, 3-5.

24. А кад се вратисмо к слуги твојему а оцу мојему, казасмо му ријечи господара мојега.

25. Послије рече нам отац: Идите опет, купите нам хране.

26. А ми рекосмо: Не можемо ићи, осим ако буде брат наш најмлађи с нама, онда ћемо ићи, јер не можемо видјети лица онога човјека ако не буде с нама брат наш најмлађи.

27. А слуга твој, отац мој, рече нам: Знате да ми је жена родила два сина.

28. И један од њих отиде од мене, и рекох: *Зацијело га је раскинула звјерка; и до сада га не видјех.

*1 Мој 37, 33.

29. Ако и *овога одведете од мене и задеси га какво зло, свалићете ме стара у гроб с тугом.

*1 Мој 42, 38.

30. Па сада да отидем к слуги твојему, оцу својему, а ово дијете да не буде с нама, како је душа онога везана за душу овога,

31. Умријеће кад види да нема дјетета, те ће слуге твоје свалити старог слугу твојега а оца својега с тугом у гроб.

32. А твој се слуга подјемчио за дијете оцу својему рекав: *Ако ти га не доведем натраг, да сам крив оцу својему до вијека.

*1 Мој 43, 9.

33. Зато нека слуга твој остане умјесто дјетета да буде роб господару мојему, а дијете нека иде с браћом својом.

34. Јер, како бих се вратио к оцу својему без дјетета, да гледам јаде који би ми оца задесили?

*Јосиф се показује својој браћи
и уређује га му отац дође у Мисир.*

45. Тада Јосиф, не могући се уздржати пред осталима који стајаху око њега, повика: Изађите сви напоље. Тако не оста нико код њега кад се Јосиф показа браћи својој.

2. Па брзину плакати тако да чуше Мисирци, чу и дом Фараонов.

3. И рече Јосиф браћи својој: Ја сам Јосиф; је ли ми отац још у животу? Али му браћа не могаху одговорити, јер се препадоше од њега.

4. А Јосиф рече браћи својој: Приступите ближе к мени. И приступише; а он рече: Ја сам Јосиф брат ваш, којег *продаoste у Мисир.

*1 Мој 37, 28.

5. А сада немојте жалити, нити се кајати што ме продаoste овамо, јер *Бог мене посла пред вама ради живота вашег.

*1 Мој 50, 20.

6. Јер је већ двије године дана глад у земљи, а биће још пет година, гдје неће бити ни орања ни жетве.

7. А Бог ме посла пред вама да вас сачува на земљи и да вам избави живот избављањем превеликим.

8. И тако нијесте ме ви оправили овамо, него сам Бог који ме постави *оцем Фараону и господарем од свега дома његова и старјешиним над свом земљом Мисирском.

*1 Мој 41, 43.

9. Вратите се брже к оцу мојему и кажите му: Овако вели син твој Јосиф: Бог ме је поставио господарем свему Мисиру, ходи к мени, немој оклијевати.

10. Сједјеш у земљи Гесемској и бићеш близу мене, ти и синови твоји и синови синова твојих, и овце твоје и говеда твоја и што је год твоје.

11. И ја ћу те хранити ондје, јер ће још пет година бити глад, да не погинеш од глади ти и дом твој и што је год твоје.

12. А, ето, видите очима својима, и брат мој Венијамин својима очима, да вам ја из уста говорим.

13. Кажите оцу мојему сву славу моју у Мисиру и што сте год видјели; похитајте и доведите овамо оца мојега.

14. Тада паде око врата Венијамину, брату својему, и плака. И Венијамин плака о врату његову.

15. И изљуби сву браћу своју и исплака се над њима. Потом се браћа његова разговараху с њим.

16. И чу се глас у кући Фараоновој, и рекоше: Дођоше браћа Јосифу. И мило би Фараону и слугама његовијем.

17. И рече Фараон Јосифу: Кажу браћи својој: Овако учините: Натоварите магарце своје, па идите и вратите се у земљу Хананску.

18. Па узмите оца својега и чељад своју, и дођите к мени, и даћу вам најбоље што има у земљи Мисирској, и јешћете најбоље обиље ове земље.

19. А ти им заповједи: Овако учините: Узмите са собом из земље Мисирске кола за дјецу своју и за жене своје, и повезите оца својега и дођите овамо;

20. А на покућство своје не гледајте, јер што има најбоље у свој земљи Мисирској, ваше је.

21. И синови Израиљеви учинише тако; и Јосиф им даде кола по заповијести Фараоновој; даде им и брашњенице на пут.

22. И свакоме даде по двоје хаљине, а Венијамину даде триста сребрника и петоре хаљине.

23. А оцу својему посла још десет магараца натоваренијех најлепшијех ствари што има у Мисиру, и десет магараца натоваренијех жита и хљеба и јестива оцу на пут.

24. Тако оправи браћу своју, и пођоше; и рече им: Немојте се корити путем.

25. Тако се вратише из Мисира, и дођоше у земљу Хананску к Јакову, оцу својему.

26. И јавише му и рекоше: Још је жив Јосиф, и заповједа над свом земљом Мисирском. А у њему срце пренеможе, јер им не вјероваше.

27. Али кад му казаше све ријечи Јосифове, које им је Јосиф рекао, и видје кола која посла Јосиф по оца, тада оживје дух Јакова оца њихова;

28. И рече Израилъ: Доста ми је кад је још жив син мој Јосиф; идем да га видим докле нијесам умро.

Јаковљев ђуш у Мисир. Њејова дјеца и унуци. Јосиф их дочекује.

46. Тада пође Израилъ са свијем што имаше, и дошав у Вирсавеју, принесе жртву *Богу оца својега Исака.

*1 Мој 26, 24, 25.

2. И Бог рече Израилу ноћу у утвари: Јакове! Јакове! А он одговори: Ево ме.

3. И Бог му рече: Ја сам Бог, Бог оца твојега; не бој се отићи у Мисир; јер ћу ондје начинити од тебе народ велик.

4. Ја ћу ићи с тобом у Мисир, и ја ћу те одвести онамо, и Јосиф ће метнути руку своју на очи твоје.

5. И пође Јаков од Вирсавеје; и синови Израилеви посадише Јакова оца својега и дјецу своју и жене своје на кола која посла Фараон по њ.

6. И узеше стоку своју и благо своје што бијаху стекли у земљи Хананској; и дођоше у Мисир Јаков и сва породица његова.

7. Синове своје и синове синова својих, кћери своје и кћери синова својих, и сву породицу своју доведе са собом у Мисир.

8. А ово су *имена дјеце Израилеве што дођоше у Мисир: Јаков и си-

нови његови. Првенац Јаковљев Рувим;

*2 Мој 6, 14-16.

9. И синови Рувимови: Енох, Фалуј, Есрон и Хармија.

10. А синови Симеонови: Јемуило, Јамин, Аод, Јахин, Соар и Саул, син једне Хананејке.

11. Синови Левијеви: Гирсон, Кат и Мерарије.

12. Синови Јудини: Ир, Авнан, Силом, Фарес и Зара; а *умрли бјеху Ир и Авнан у земљи Хананској, али бијаху синови † Фаресови Есром и Јемуило.

*1 Мој 38, 3; † 1 Мој 38, 29.

13. Синови Исахарови: Тола, Фува, Јов и Симрон.

14. Синови Завулонови: Серед, Алон и Ахојило.

15. То су синови Лијини које роди Јакову у Падан-Араму, и јоште Дина кћи његова. Свега душа, синова његовијех и кћери његовијех бјеше тридесет и три.

16. Синови Гадови: Сифон, Агије, Суније, Есвон, Ирије, Ародије и Арилије.

17. Синови Асирови: Јемна, Јесва, Јесвија и Верија, и сестра њихова Сара. А синови Веријини Ховор и Мелхило.

18. То су синови Зелфе, коју даде Лаван Лији кћери својој, и она их роди Јакову, шеснаест душа.

19. А синови Рахиле, жене Јаковљеве: Јосиф и Венијамин.

20. А *Јосифу се родише у Мисиру од Асенете, кћери Потифере свештеника Онскога: Манасија и Јефрем.

*1 Мој 41, 50.

21. А синови Венијаминови: Вела, Вехер, Асвил, Гира, Наман, Ихије, Рос, Мупим, Упим и Арад.

22. То су синови Рахилини што се родише Јакову; свега четрнаест душа.

23. И син Данов: Асом.

24. А синови Нефталимови: Асило, Гуније, Јесер и Силим.

25. То су синови Вале, коју даде Лаван Рахили кћери својој и она их роди Јакову; свега седам душа.

26. А свега душа што дођоше с Јаковом у Мисир, а изађоше од бедара његовијех, осим жена синова Јаковљевијех, свега душа бјеше шездесет и шест.

27. И два сина Јосифова који му се родише у Мисиру; свега, дакле, душа дома Јаковлева, што дођоше у Мисир, бјеше седамдесет.

28. А Јуду посла Јаков напријед к Јосифу, да му јави да изађе преда њ у Гесем. И дођоше у земљу Гесемску.

29. А Јосиф упреже у кола своја и изађе на сусрет Израиљу оцу својему у Гесем; и кад га видје Јаков, паде му око врата, и плака дуго о врату његову.

30. И рече Израиљ Јосифу: Сада не марим умријети кад сам те видио да си још жив.

31. А Јосиф рече браћи својој и дому оца својега: Идем да јавим Фараону; али ћу му казати: Браћа моја и дом оца мојега из земље Хананске дођоше к мени;

32. А ти су људи пастири и свагда су се бавили око стоке, и доведоше овце своје и говеда своја и што год имају.

33. А кад вас Фараон дозове, рећи ће вам: Какву радњу радите?

34. А ви кажите: Пастири су били слуге твоје од младости, и ми и стари наши; да бисте остали у земљи Гесемској; јер су Мисирцима сви пастири ^{*1}нечисти. ^{*1}Мој 43, 32.

*Настањивање у земљи Гесемској.
Јаков пред Фараоном. Глад у Мисиру.
Јаковлев крај се приближује.*

47. И отишав Јосиф јави Фараону и рече: От-

ац мој и браћа моја с овцама својим и говедима својим и са свијем што имају дођоше из земље Хананске, и ево их у земљи Гесемској.

2. И узев неколицину браће своје, пет људи, изведе их пред Фараона.

3. А Фараон рече браћи његовој: *Какву радњу радите? А они рекоше Фараону: Пастири су слуге твоје, и ми и наши стари. ^{*1}Мој 46, 33.

4. Још рекоше Фараону: Дођосмо да живимо као дошљаци у овој земљи, јер нема паше за стоку твојих слуга, јер је велика глад у земљи Хананској; а сада допусти да живе у земљи Гесемској слуге твоје.

5. А Фараон рече Јосифу: Отац твој и браћа твоја дођоше к теби;

6. У твојој је власти земља Мисирска; на најбољем мјесту у овој земљи насели оца својега и браћу своју, нека живе у земљи Гесемској; и ако које знаш између њих да су вриједни људи, постави их над мојом стоком.

7. Послије доведе Јосиф и Јакова оца својега и изведе га пред Фараона, и благослови Јаков Фараона.

8. А Фараон рече Јакову: Колико ти има година?

9. Одговори Јаков Фараону: Мени има сто и тридесет година, ^{*}како сам дошљак. Мало је дана живота мојега и зли су били, нити стижу вијека отаца мојих колико су они живјели.

^{*Пс 39, 12; Јев 11, 13.}

10. И благословив Јаков Фараона, отиде од Фараона.

11. А Јосиф насели оца својега и браћу своју, и даде им добро у земљи Мисирској на најбољем мјесту те земље, у земљи Рамеској, као што заповједи Фараон.

12. И хранише Јосиф хљебом оца својега и браћу своју и сав дом оца својега до најмањег.

13. Али нестало хљеба у свој земљи, јер глад бијаше врло велика, и узмучи

се земља Мисирска и земља Хананска од глади.

14. И покупи Јосиф све новце што се налажаху по земљи Мисирској и по земљи Хананској за жито које куповаху, и слагаше новце у кућу Фараонову.

15. А кад нестало новца у земљи Мисирској и у земљи Хананској, стадоше сви Мисирци долазити к Јосифу говорећи: Дај нам хљеба; зашто да мремо код тебе, што новаца нема?

16. А Јосиф им говораше: Дајте стоку своју, па ћу вам дати хљеба за стоку, кад је нестало новаца.

17. И довођаху стоку своју к Јосифу, и Јосиф им даваше хљеба за коње и за овце и за говеда и за магарце. Тако их прехрани ону годину хљебом за сву стоку њихову.

18. А кад прође она година, стадоше опет долазити к њему друге године говорећи: Не можемо тајити од господара својега, али је новаца нестало, и стока коју имасмо у нашега је господара; и није остало ништа да донесемо господару својему осим тјелеса наших и њива наших.

19. Зашто да мремо на твоје очи? Ево и нас и наших њива; купи нас и њиве наше за хлеб, да с њивама својим будемо робови Фараону, и дај жита да останемо живи и не помремо и да земља не опусте.

20. Тако покупова Јосиф Фараону све њиве у Мисиру, јер Мисирци продаваху сваки своју њиву кад глад узе јако мах међу њима. И земља поста Фараонова.

21. А народ пресели у градове од једнога краја Мисира до другог.

22. Само не купи свештеничких њива; јер Фараон одреди дио свештеницима, и храњаху се од својега дијела, који им даде Фараон, те не продаше својих њива.

23. А Јосиф рече народу: Ево, купих данас вас и њиве ваше Фараону; ево вам сјемена па засијте њиве.

24. А што буде рода, даћете пето Фараону, а четири дијела нека буду вама за сјеме по њивама и за храну вама и онијема који су по кућама вашим и за храну дјеци вашој.

25. А они рекоше: Ти си нам живот сачувао; нека нађемо милост пред господарем својим да будемо робови Фараону.

26. И постави Јосиф закон до данашњег дана за њиве Мисирске да се даје пето Фараону; само њиве свештеничке не посташе Фараонове.

27. А дјеца Израилјева живљаху у земљи Мисирској у крају Гесемском, и држаху га, и народише се и намножише се веома.

28. И Јаков поживје у земљи Мисирској седамнаест година; а свега би Јакову сто и четрдесет и седам година.

29. А кад се приближи вријеме Израилу да умре, дозва сина својега Јосифа, и рече му: Ако сам нашао милост пред тобом, *метни руку своју под стегно моје, и учини ми милост и вјеру, немој ме погрепсти у Мисиру;

*1 Мој 24, 2.

30. Него нека лежим код отаца својих; и ти ме однеси из Мисира и *погреби ме у гробу њихову. А он рече: Учинићу како си казао.

*1 Мој 49, 29.

31. И рече му Јаков: Закуни ми се. И он му се закле. И поклони се Израил преко узглавља од одра својега.

*Јаков блајосиља Јосифове синове
Јефрема и Манасију.*

48. **П**ослије јавише Јосифу: Ено, отац ти је болестан. А он поведе са собом два сина своја, Манасију и Јефрема.

2. И јавише Јакову и рекоше: Ево син твој Јосиф иде к теби. А Израиљ се окријепи, те сједи на постељи својој.

3. И рече Јаков Јосифу: Бог све-могући јави се мени у *Лузу у земљи Хананској и благослови ме;

*1 Мој 28, 19.

4. И рече ми: Учинићу те да нарастеш и намножиш се; и учинићу од тебе мноштво народа, и даћу земљу ову сјемени твојему након тебе да је њихова довијека.

5. Сада, дакле, *два сина твоја, што ти се родише у земљи Мисирској прије него дођох к теби у Мисир, моји су, Јефрем и Манасија као Рувим и Симеон нека буду моји. *1 Мој 41, 50.

6. А дјеца коју родиш послје њих, нека буду твоја и нека се по имену браће своје зову у нашљедству својем.

7. Јер кад се вратих из Падана, *умрије ми Рахиља у земљи Хананској на путу, кад бјеше још мало до Ефрате; и погребих је на путу у Ефрату, а то је Витлејем. *1 Мој 35, 19.

8. А видјев Израиљ синове Јосифове, рече: Ко су ови?

9. А Јосиф рече оцу својему: *Моји синови, које ми Бог даде овдје. А он рече: Доведи их к мени да их благословим. *1 Мој 35, 5.

10. А очи бјеху Израиљу отежале од старости, те не могаше добро видјети. А кад му их приведе, цјелива их и загрли.

11. И рече Израиљ Јосифу: *Није сам мислио да ћу видјети лице твоје; а, гле, Бог ми даде да видим и пород твој. *1 Мој 45, 26.

12. А Јосиф одмаче их од кољена његовијех и поклони се лицем до земље.

13. Па их узе Јосиф обојицу, Јефрема себи с десне стране а Израиљу с лијеве, Манасију пак себи с лијеве

странице а Израиљу с десне; и тако их примаче к њему.

14. А Израиљ, пружив десну руку своју, метну је на главу Јефрему млађему, а лијеву на главу Манасији, тако намјестив руке навлаш, ако и јест Манасија био првенац.

15. И благослови Јосифа говорећи: Бог којему су свагда угађали оци моји Аврам и Исак, Бог који ме је хранио откако сам постао до данашњег дана,

16. Анђео *који ме је избављао од свакога зла, да благослови дјецу ову, и да се по мојему имену и по имену отаца мојих Аврама и Исака прозову, и да се као рибе намноже на земљи!

*1 Мој 31, 11, 13.

17. А Јосиф, кад видје гдје отац метну десну руку своју на главу Јефрему, не би му мило, па ухвати за руку оца својега да је премјести с главе Јефремове на главу Манасијину.

18. И рече Јосиф оцу својему: Не тако, оче; ово је првенац, метни десницу њему на главу.

19. Али отац његов не хтје, него рече: Знам, сине, знам; и од њега ће постати народ, и он ће бити велик; али ће *млађи брат његов бити већи од њега, и сјеме ће његово бити велико мноштво народа.

*4 Мој 1, 33, 35; 5 Мој 33, 17.

20. И благослови их у онај дан и рече: Тобом ће Израиљ благосиљати говорећи: Бог да те учини као Јефрема и као Манасију. Тако постави Јефрема пред Манасију.

21. Послје рече Израиљ Јосифу: Ево, ја ћу скоро умријети; али ће Бог бити с вама и одвешће вас опет у земљу отаца ваших.

22. И ја ти *дајем један дио више него браћи твојој, који узех из руку Аморејских мачем својим и луком својим.

*Јн 4, 5.

*Јаков блајосиља своје синове,
последње завештање и смрти.*

49. После сазва Јаков синове своје и рече: Скупите се да вам јавим шта ће вам бити до пошљетка.

2. Скупите се и послушајте, синови Јаковљеви, послушајте Израиља оца својега.

3. *Рувиме, ти си првенац мој, крјепост моја и † почетак силе моје; први господством и први снагом.

*1 Мој 29, 32; † 5 Мој 21, 17.

4. Навро си као вода; нећеш бити први; јер си *стао на постељу оца својега и оскврнио је легав на њу.

*1 Мој 35, 22.

5. Симеон и Левије, браћа, мачеви су им оружје неправди.

6. У тајне њихове да не улази душа моја, са збором њиховијем да се не саставља слава *моја; јер † у гњеву својем побише људе, и за своје весеље покидаше волове.

*Пс 16, 9; 30, 12; 57, 8; † 1 Мој 34, 26.

7. Проклет да је гњев њихов, што бјеше нагао, и љутина њихова, што бјеше жестока; *раздијелићу их по Јакову, и расућу их по Израиљу.

*ИНав 19, 1; 21, 5.

8. Јуда, тебе ће хвалити браћа твоја, а рука ће ти бити за вратом непријатељима твојим, и клањаће ти се синови оца твојега.

9. *Лавићу Јуда! С плијена си се вратио, сине мој; † спусти се и леже као лав и као љути лав; ко ће га пробудити?

*Отк 5, 5; † 4 Мој 23, 24.

10. *Палица владалачка неће се одвојити од Јуде, нити од ногу његовијех онај који поставља закон, докле не дође онај коме припада, и њему ће се покоравати народи.

*4 Мој 24, 17; 1 дн 5, 2; 28, 4; Јев 7, 14.

11. Веже за чокот магаре своје, и за племениту лозу младе од магари-

це своје; у вину пере хаљину своју и огртач свој у соку од грозђа.

12. Очи му се црвене од вина и зуби бијеле од млијека.

13. *Завулон ће живјети покрај мора и гдје пристају лађе, а међа ће му бити до Сидона.

*ИНав 19, 10.

14. Исахар је магарац јак у кости-ма, који лежи у тору,

15. И видјев да је почивање добро и да је земља мила, сагнуће рамена своја да носи, и плаћаће данак.

16. Дан ће судити својему народу, као једно између племена Израиљевих.

17. Дан ће бити змија на путу и гуја на стази, која уједа коња за кичицу, те пада коњик наузнако.

18. Господе, *тебе чекам да ме избавиш.

*Пс 119, 166.

19. А Гад, њега ће војска свладати; али ће најпослије он надвладати.

20. У *Асира ће бити обилата храна, и он ће давати сласти царске.

*ИНав 19, 24.

21. *Нефталим је кошута пуштена, и говориће лијепе ријечи.

*Суд 4, 6-10.

22. Јосиф је родна грана, родна грана крај извора, којој се огранци раширише сврх зида.

23. Ако га и уцвијелише љуто и стријелаше на њ, и бише му непријатељи стријелци,

24. Опет оста јак лук његов и ојачаше мишице руку његовијех од руку јакога Бога Јаковљева, одакле поста пастир, камен Израиљу,

25. Од силнога Бога оца твојега, који ће ти помагати, и од Свемогућега, који ће те благословити благословима озго с неба, благословима оздо из бездана, благословима од дојака и од материце.

26. Благослови оца твојега надви-сише благослове мојих старијех сврх брда вјечнијех, нека буду над главом

Јосифовом и над тјемом одвојено-
га између браће.

27. *Венијамин је вук грабљиви,
јутром једе лов, а вечером дијели
плијен. *Суд 20, 25; 1 Сам 9, 1, 2.

28. Ово су дванаест племена
Израиљевих, и ово им отац изговори
кад их благослови, свако благосло-
вом његовијем благослови их.

29. Потом им заповједи и рече им:
Кад се приберем к роду својему, *по-
гребите ме код отаца мојих у пећини
која је на њиви Ефрона Хетејина.

*1 Мој 47, 30.

30. У пећини која је на њиви Мак-
пелској према Мамрији у земљи Ха-
нанској, *коју купи Аврам с њивом у
Ефрона Хетејина да има свој гроб.

*1 Мој 23, 16.

31. *Ондје погребеше Аврама и
Сару жену његову, ондје погребеше
Исака и Реваку жену његову, и ондје
погребех Лију.

*1 Мој 23, 19.

32. А купљена је њива и пећина на
њој у синова Хетовијех.

33. А кад изговори Јаков заповје-
сти синовима својим, диже ноге сво-
је на постељу и умрије, и прибран би
к роду својему.

*Јаковљев погреб у Хеврону. Јосифова
и његова смрт.*

50. Тада Јосиф *паде на ли-
це оцу својему, и пла-
ка над њим цјелујући га. *1 Мој 46, 4.

2. И заповједи Јосиф слугама сво-
јим љекарима да мирисима помажу
оца његова; и љекари помазаше ми-
рисима Израиља.

3. И наврши му се четрдесет дана,
јер толико дана треба онијем које по-
мажу мирисима; и плакаше за њим
Мисирци седамдесет дана.

4. А кад прођоше жалосни дани,
рече Јосиф домашњима Фараонови-

јем говорећи: Ако сам нашао милост
пред вама, говорите Фараону и реци-
те:

5. *Отац ме је мој заклео говоре-
ћи: Ево, ја ћу скоро умријети; у гро-
бу мојем, који ископах у земљи Ха-
нанској, ондје ме погребите. Па сада да
идем да погребем оца својега, а по-
слије ћу опет доћи. *1 Мој 47, 29.

6. А Фараон му рече: Иди, погребите
оца својега како те је заклео.

7. И отиде Јосиф да погребете оца
својега; и с њим пођоше све слуге Фа-
раонове, старјешине од дома његова
и све старјешине од земље Мисир-
ске,

8. А сав дом Јосифов и браћа ње-
гова и дом оца његова; само дјецу
своју и овце своје и говеда своја оста-
више у земљи Гесемској.

9. И пође с њим и кола и коњика
толико да бјеше војска врло велика.

10. А кад дођоше на гумно Атадо-
во, које је с ону страну Јордана, пла-
каше ондје много и врло тужно; а Јо-
сиф учини жалост за оцем својим за
седам дана.

11. А људи из оне земље, Хананеј-
ци, кад видјеше плач на гумну Ата-
дову, рекоше: У великој су жалости
Мисирци. Зато прозваше оно мјесто
с ону страну Јордана Жалост Мисир-
ска.

12. И учинише му синови његови
како им бјеше заповједио.

13. *Однесоше га синови његови
у земљу Хананску, и погребеше га у
пећини на њиви Макпелској, коју †
купи Аврам да има свој гроб у Ефро-
на Хетејина према Мамрији.

*1 Мој 49, 29; † 1 Мој 23, 16.

14. И погребавши оца својега,
врати се Јосиф у Мисир и браћа ње-
гова и сви који бијаху изашли с њим
да погребу оца његова.

15. А браћа Јосифова видећи гдје
им отац умрије, рекоше: Може бити

да се Јосиф срди на нас, па ће нам се осветити за све зло што му учинисмо.

16. Зато поручише Јосифу: Отац твој заповједи на самрти и рече:

17. Овако кажите Јосифу: Молим те, опрости браћи својој безакоње и гријех, што ти пакостише; сада опрости безакоње слугама Бога оца твојега. А Јосиф заплака се кад му то рекоше.

18. Послије дођоше и браћа његова и падоше пред њим и рекоше: Ево смо слуге твоје.

19. А Јосиф им рече: Не бојте се, зар сам ја умјесто Бога?

20. Ви сте мислили зло по ме, али је *Бог мислио добро, да учини што се данас збива, да се сачува у животу многи народ. *1 Мој 45, 5.

21. Не бојте се, дакле; ја ћу хранити вас и вашу дјецу. Тако их утјеши и ослободи.

22. Тако живљаше Јосиф у Мисиру с домом оца својега, и поживје сто и десет година.

23. И видје Јосиф синове Јефремове до трећега кољена; и синови Махира, сина Манасијина, родише се и одрастоше *на кољенима Јосифовијем. *1 Мој 30, 3.

24. И рече Јосиф браћи својој: Ја ћу скоро умријети; али ће вас зацџјело *Бог походити, и извешће вас из ове земље у земљу за коју се заклео Авраму, Исаку и Јакову. *Јев 11, 22.

25. И закле Јосиф синове Израиљеве и рече: *Заиста ће вас походити Бог; а ви онда † однесите кости моје одавде. *2 Мој 13, 19; † ИНав 24, 32.

26. Потом умрије Јосиф, а бјеше му сто и десет година; и помазавши га мирисима, метнуше га у ковчег у Мисиру.

ДРУГА КЊИГА МОЈСИЈЕВА КОЈА СЕ ЗОВЕ ИЗЛАЗАК

*Умножавање и невоље синова
Израиљевих у Мисиру.*

1. **О**во су *имена синова Израиљевијех који дођоше у Мисир, дођоше с Јаковом, сваки са својом породицом: *1 Мој 46, 8.

2. Рувим, Симеон, Левије и Јуда,

3. Исахар, Завулон и Венијамин,

4. Дан и Нефталим, Гад и Асир.

5. А свега бијаше их од бедара Јаковљевијех *седамдесет душа с Јосифом, који бјеше у Мисиру. *1 Мој 46, 27.

6. А *Јосиф умрије и сва браћа његова и сав онај нараштај. *1 Мој 50, 26.

7. И синови Израиљеви народише се и умножише се, и напредоваше и осилише веома, да их се земља напуни.

8. Тада наста нов цар у Мисиру, који не знадијаше за Јосифа;

9. И рече народу својему: Гле, народ синова Израиљевијех већи је и силнији од нас.

10. Него хајде мудро да поступамо с њима, да се не множе, и кад настане рат да не пристану с непријатељима нашим и не ударе на нас и не отиду из земље.

11. И поставише над њима настојнике да их *муче тешким пословима; и грађаше народ Израиљев Фараону градове Питом и Рамесу. *1 Мој 15, 13.

12. Али што га више мучаху, то се више множаше и напредоваше, да се грожаху од синова Израиљевијех.

13. И жестоко нагоњаху Мисирци синове Израиљеве на послове,

14. И загорчаваху им живот тешким пословима, блатом и опекама и сваким радом у пољу, и сваким другим послом, на који их жестоко нагоњашу.

15. И још заповједи цар Мисирски бабицама Јеврејским, од којих једној бјеше име Сефора а другој Фува,

16. И рече: Кад бабичите Јеврејке, и у порођају видите да је мушко, убијте га, а кад буде женско, нек остане живо.

17. Али се бабице бојаху Бога и не чињаху како им рече цар Мисирски, него остављаху дјецу у животу.

18. А цар Мисирски дозва бабице и рече им: Зашто то чините, те остављате у животу мушку дјецу?

19. А бабице рекоше Фараону: Јеврејке нису као жене Мисирке; јаче су; док им дође бабица, оне већ роде.

20. И Бог учини добро бабицама; и народ се умножи и осили веома;

21. И што се бабице бојаху Бога, начини им куће.

22. Тада заповједи Фараон свему народу својему говорећи: Свакога сина који се роди баците у воду, а кћери све остављајте у животу.

Мојсијево рођење, чудесно избављење и тајење. Бјекство у Мадијам и брак.

2. А *неко од племена Левијева отиде и ожени се кћерју Левијевом.

*2 Мој 6, 20; 4 Мој 26, 59.

2. И она затрудње и роди сина; и *видећи га лијепа, кријаше га три мјесеца.

*Дап 7, 20; Јев 11, 23.

3. А кад га не може више крити, узне ковчежић од сите и обли га смолом и паклином, и метну дијете у њ, и однесе га у трску крај ријеке.

4. А *сестра његова стаде подаље да види шта ће бити од њега. *2 Мој 15, 20.

5. А кћи Фараонова дође да се купа у ријеци, и дјевојке њезине ходаху крај ријеке; и она угледа ковчежић у трсци, и посла дворкињу своју те га извади.

6. А кад отвори, видје дијете и, гле, дијете плакаше; и сажали јој се, и рече: То је Јеврејско дијете.

7. Тада рече сестра његова кћери Фараоновој: Хоћеш ли да идем да ти дозовем дојкињу Јеврејку, да ти доји дијете?

8. А кћи Фараонова рече јој: Иди. И отиде девојчица, и дозва матер дјетињу.

9. И кћи Фараонова рече јој: Узми ово дијете и одој ми га, а ја ћу ти платити. И узне жена дијете и одоји га.

10. А кад дијете одрасте, одведе га ка кћери Фараоновој, а она га поси-ни; и надједо му име Мојсије говорећи: Јер га из воде извадих.

11. И *кад Мојсије бијаше велик, изиде к браћи својој, и гледаше невољу њихову. И видје гдје некакав Мисирац бије човјека Јеврејина између браће његове. *Дап 7, 24; Јев 11, 24, 25.

12. И обзрев се и тамо и амо, кад видје да нема никога, уби Мисирца, и закопа га у пијесак.

13. И сјутрадан изиде опет, а то се два Јеврејина свађашу, и рече оному који чињаше криво: Зашто бијеш ближњег својега?

14. А он рече: *Ко је тебе поставио кнезом и судијом над нама? Хоћеш ли да ме убијеш као што си убио Мисирца? Тада се Мојсије уплаши и рече: Заиста се дознало. *Дап 7, 27, 28.

15. И Фараон чув за то, тражаше да погуби Мојсија. Али *Мојсије побјеже од Фараона и дође у земљу Мадијамску, и сједо код једнога студенца. *Јев 11, 27.

16. А *свештеник Мадијамски имаше седам кћери, и оне † дођоше

и стадоше захватати воду и наљевати у појила да напоје стадо оца својега.

*2 Мој 3, 1; † 1 Мој 29, 10.

17. А дођоше пастири и отјераше их; а Мојсије уста и одорани их, и напоји им стадо.

18. И оне се вратише к оцу својему Рагуилу; а он рече: Што се данас тако брзо вратисте?

19. А оне рекоше: Један Мисирац одбрани нас од пастира, и нали нам и напоји стадо.

20. А он рече кћерима својим: Па гдје је? Зашто остависте тога човјека? Зовите га да једе.

21. И Мојсије се склони да живи код онога човјека, и он даде Мојсију кћер своју Сефору.

22. И она роди сина, и он му надједе име *Гирсам, јер сам, рече, дошљак у земљи туђој. *2 Мој 18, 3.

23. А послѣ многа времена умрије цар Мисирски; и уздисаху од невоље синови Израљеви и викаху; а вика њихова услед невоље дође до Бога.

24. И Бог чу уздисање њихово, и опомену се Бог завјета својега с Аврамом, с Исаком и с Јаковом.

25. И погледа Бог на синове Израљеве, и видје их.

Призив Мојсија. Купина која ђори а не сагорѣва на Хориву.

3. А Мојсије пасијаше стадо Јотору, тасту својему, свештенику Мадѣјамскому, и одведе стадо преко пустиње, и дође на гору Божију Хорив.

2. И јави му се *анђео Господњи у пламену огњеном из купине. И погледа, а то купина огњем гори а не сагорѣва. *5 Мој 33, 16; Дав 7, 30.

3. И Мојсије рече: Идем да видим ту утвару велику, зашто не сагорѣва купина.

4. А Господ, кад га видје гдје иде да види, викну га Бог из купине и рече: Мојсије! Мојсије! А он одговори: Ево ме.

5. А Бог рече: Не иди овамо. *Изуј обућу своју с ногу својих, јер је мјесто гдје стојиш света земља. *И Нав 5, 15.

6. Још рече: *Ја сам Бог оца твојега, Бог Аврамов, Бог Исаков и Бог Јаковљев. А Мојсије заклони лице своје, јер га страх бијаше гледати у Бога. *1 Мој 28, 13; Мт 22, 32.

7. И рече Господ: Добро *видјех невољу народа својега у Мисиру, и чух вику његову од зла које му чине настојници, јер познах муку његову.

*2 Мој 2, 23.

8. И сиђох да га избавим из руку Мисирских, и да га изведем из оне земље у земљу добру и пространу, у земљу гдје млијеко и мед тече, на мјесто гдје су Хананеји и Хетеји и Амореји и Ферезеји и Јевеји и Јевусеји.

9. И сада, ево, вика синова Израљевијех дође преда ме, и видјех муку којом их муче Мисирци.

10. Сада хајде да те пошљем к Фараону, да изведеш народ мој, синове Израљеве, из Мисира.

11. А Мојсије рече Богу: *Ко сам ја да идем к Фараону и да изведем синове Израљеве из Мисира?

*Ис 6, 5, 8; Јер 1, 6.

12. А Бог му рече: Ја ћу бити с тобом, и ово нека ти буде знак да сам те ја послао: Кад изведеш народ из Мисира, служићете Богу на овој гори.

13. А Мојсије рече Богу: Ево, кад отидем к синовима Израљевијем, па им речем: Бог отаца ваших посла ме к вама, ако ми реку: Како му је име? Шта ћу им казати?

14. А Господ рече Мојсију: Ја сам онај што јест. И рече: Тако ћеш казати синовима Израљевијем: *Који јест, он ме посла к вама.

*2 Мој 6, 3; Мал 3, 6; Отк 1, 4.

15. И опет рече Бог Мојсију: Овако кажи синовима Израилевијем: Господ Бог отаца ваших, Бог Аврамов, Бог Исаков и Бог Јаковљев посла ме к вама; то је име моје довијека, и то је спомен мој од кољена на кољено.

16. Иди, и скупи старјешине Израилске, па им реци: Господ Бог отаца ваших јави ми се, Бог Аврамов, Исаков и Јаковљев, говорећи: Доиста обидох вас, и видјех како вам је у Мисиру.

17. Па рекох: Извешћу вас из невоље Мисирске у земљу Хананејску и Хетејску и Аморејску и Ферезејску и Јевејску и Јевусејску, у земљу гдје тече млијеко и мед.

18. И они ће послушати глас твој; па ћеш ти и старјешине Израилске отићи к цару Мисирском, и рећи ћете му: Господ Бог Јеврејски спрете нас, па ти се молимо да изидемо три дана хода у пустињу да принесемо жртву Господу Богу својему.

19. А ја знам да вам неће допустити цар Мисирски да изидете без руке крјепке.

20. Али ћу пружити руку своју и ударићу Мисир свијем чудесима својим, која ћу учинити у њему. И послјије ће вас пустити.

21. И учинићу да народ нађе љубав у Мисираца, па кад поћете, нећете поћи празни; *2 Мој 11, 3; 12, 36.

22. *Него ће свака жена заискати у сусједе своје и у домаћице своје накита сребрнога и накита златнога и хаљина; и метнућете на синове своје и на кћери своје, и оплијенићете Мисир. *1 Мој 15, 14.

*Мојсије обдарен да чини чуда.
Повраћах у Мисир.*

4. А Мојсије одговори и рече: Али неће ми вјеро-

вати ни послушати гласа мојега; јер ће рећи: Није ти се Господ јавио.

2. А Господ му рече: Шта ти је то у руци? А он одговори: Штап.

3. А Бог му рече: Баци га на земљу. И баци га на земљу, а он поста змија. И Мојсије побјеже од ње.

4. А Господ рече Мојсију: Пружи руку своју, па је ухвати за реп. И пружи руку своју, и ухвати је, и опет поста штап у руци његовој.

5. То учини, рече Господ, да вјерују да ти се јавио Господ Бог отаца њиховијех, Бог Аврамов, Бог Исаков и Бог Јаковљев.

6. И опет му рече Господ: Тури сада руку своју у њедра своја. И он тури руку своју у њедра своја; а кад је извади из њедара, а то рука му губава, бијела као снијег.

7. А Бог му рече: Тури опет руку своју у њедра своја. И опет тури руку своју у њедра своја; а кад је извади из њедара, а то опет постала као и остало тијело његово.

8. Тако, рече Бог, ако ти не узвјерују и не послушају гласа твојега за први знак, послушаће за други знак.

9. Ако ли не узвјерују ни за та два знака и не послушају гласа твојега, а ти захвати воде из ријеке, и пролиј на земљу, и претвориће се *вода коју захватиш из ријеке, и проврћи ће се у крв на земљи. *2 Мој 7, 19.

10. А Мојсије рече Господу: Молим ти се, Господе, нијесам рјечит човјек, нити сам прије био нити сам откако си проговорио са слугом својим, него сам *споријех уста и спора језика. *2 Мој 6, 12.

11. А Господ му рече: *Ко је дао уста човјеку? Или, ко може створити нијема или глуха или оката или слијепца? Зар не ја, Господ? *Пс 94, 4.

12. Иди, дакле, ја ћу бити *с устима твојим и учићу те шта ћеш говорити. *Мт 10, 19.

13. А Мојсије рече: Молим те, Господе, пошљи онога кога треба да пошљеш.

14. И разгневи се Господ на Мојсија, и рече му: Није ли ти брат Арон Левит? Знам да је он рјечит; и, ево, он ће те срести, и кад те види, обрадоваће се у срцу својем.

15. Њему ћеш *казати и метнућеш ове ријечи у уста његова, и ја ћу бити с твојим устима и с његовијем устима, и учићу вас шта ћете чинити.

*2 Мој 7, 1, 2.

16. И он ће умјесто тебе говорити народу, и он ће бити теби умјесто уста, а ти ћеш бити њему умјесто Бога.

17. А тај штап узми у руку своју, њим ћеш чинити чудеса.

18. И отиде Мојсије и врати се к Јотору тасту својему, и рече му: Пустите ме да идем, да се вратим к браћи својој у Мисиру, да видим јесу ли још у животу. И рече Јотор Мојсију: Иди с миром.

19. И рече Господ Мојсију у земљи Мадијамској: Иди, врати се у Мисир, јер су *помрли сви који су тражили душу твоју.

*Мт 2, 20.

20. И узе Мојсије жену своју и синове своје, и посади их на магарца, и пође натраг у земљу Мисирску. И узе Мојсије штап Божји у руку своју.

21. И рече Господ Мојсију: Кад отидеш и вратиш се у Мисир, гледај да учиниш пред Фараоном сва чудеса која ти метнух у руку: А *ја ћу учинити да му отврдне срце и не пусти народа.

*2 Мој 9, 12, 35; 10, 1.

22. А ти ћеш рећи Фараону: Овако каже Господ: *Израиљ је син мој, † првенац мој.

*Ос 11, 1. † Јер 31, 9.

23. И казах ти: Пустите сина мојега да ми послужи. А ти га не хтејте пустити; ево, *ја ћу убити сина твојега, првенца твојега.

*2 Мој 11, 5; 12, 29.

24. И кад бијаше на путу у гостионици, дође к њему Господ и шћаше да га *убије.

*1 Мој 17, 14.

25. А Сефора узе оштар нож, и обреза сина својега, и окрајак баци к ногама његовијем говорећи: Ти си ми крвав заручник.

26. Тада га остави Господ; а она услед обрезања рече: Крвав заручник.

27. А Господ рече Арону: Изиди у пустињу у сусрет Мојсију. И отиде и сrete га на гори Божијој, и пољуби га.

28. И Мојсије каза Арону све ријечи Господње за које га посла, и све знаке које му заповједи.

29. И отидоше Мојсије и Арон, и скупише све старјешине синова Израиљевијех.

30. И Арон каза све ријечи које бјеше рекао Господ Мојсију, а Мојсије учини знаке пред народом.

31. И народ вјерова; и разумјеше да је Господ *походио синове Израиљеве и видио невољу њихову; и савивши се поклонише се.

*2 Мој 3, 16.

Мојсије пред Фараоном.

Фараон презире Мојсија, а народ још више ђати.

5. А послѣ изиде Мојсије и Арон пред Фараона, и рекоше му: Овако вели Господ Бог Израиљев: Пустите народ мој да ми празнују празник у пустињи.

2. Али Фараон рече: Ко је Господ да послушам глас његов и пустим Израиља? Не знам Господа, нити ћу пустити Израиља.

3. А они рекоше: Бог Јеврејски сrete нас; молимо ти се да отидемо три дана хода у пустињу да принесемо жртву Господу Богу својему, да не пошље на нас помор или мач.

4. А цар Мисирски рече им: Мојсије и Ароне, зашто одвлачите народ од рада његова? Идите на свој посао.

5. Још рече Фараон: Ето, народа је *много у земљи; а ви још хоћете да оставља своје послове. *2 Мој 1, 7.

6. И у исти дан заповједи Фараон настојницима над народом и управитељима његовијем, и рече:

7. Отселе немојте давати народу пљеве за опеке као дослије, нека иду сами и купе себи пљеву.

8. А колико су опека дослије на-чињали, толико изгоните и отселе, нити што смањите; јер беспосличе, и зато вичу говорећи: Да идемо да при-несемо жртву Богу својему.

9. Ваља навалити послове на те људе, па ће радити и неће слушати лажљивијех ријечи.

10. И изашавши настојници на-родни и управитељи рекоше народу говорећи: Тако вели Фараон: Ја вам нећу давати пљеве.

11. Идите сами и купите себи пљеве гдје нађете, а од посла вам се неће попустити ништа.

12. И разиде се народ по свој зе-мљи Мисирској да чува стрњику умјесто пљеве.

13. А настојници наваљиваху гово-рећи: Свршујте послове своје колико долази на дан, као кад је било пљеве.

14. И управитељи синова Израи-љевијех, које поставише над њима на-стојници Фараонови, допадаху боја, и говораше им се: Зашто ни јуче ни да-нас не начинисте онолико опека ко-лико вам је одређено, као прије?

15. И отидоше управитељи синова Израилевљих и повикаше к Фараону говорећи: Зашто чиниш тако слугама својим?

16. Пљева се не даје слугама тво-јим, па опет кажу нам: Градите опе-ке. И ево, бију слуге твоје, а крив је твој народ.

17. А он рече: Беспосличите, бес-посличите, и зато говорите: Да идемо да принесемо жртву Господу.

18. Него идите, радите; пљева вам се неће давати, а опеке да дајете на број.

19. И управитељи синова Израи-љевијех видјеше да је зло по њих што им се каза: да не буде опека мање на дан.

20. И отишавши од Фараона сре-тоше Мојсија и Арона, који изидоше пред њих.

21. Па им рекоше: Господ нека вас види и суди што нас *омразисте Фа-раону и слугама његовијем, и дадо-сте им мач у руку да нас побију.

*1 Мој 34, 30.

22. И Мојсије се врати ка Господу и рече: Госпode, зашто си навукао то зло на народ? Зашто си ме послао?

23. Јер откако изидох пред Фарао-на и проговорих у твоје име, још горе поступа с народом овијем, а ти не из-бави народа својега.

*Мојсије добија нове заповијести
од Бога. Преци Мојсија и Арона.*

6. А Господ рече Мојсију: Сад ћеш видјети шта ћу учинити Фараону; јер под руком крјепком пустиће их, и *истјераће их из земље своје под руком крјепком.

*2 Мој 11, 1; 12, 31.

2. Још говори Бог Мојсију и рече му: Ја сам Господ.

3. И јавио сам се Авраму, Исаку и Јакову именом *Бог Свемогући, а именом својим † Господ не бих им познат. *1 Мој 17, 1; † 2 Мој 3, 14.

4. И учиних завјет свој с њима да ћу им дати земљу Хананску, земљу у којој бијаху дошљаци, у којој живља-ху као странци.

5. И чух уздисање синова Израи-љевијех, које Мисирци држе у роп-ству, и опоменух се завјета својега.

6. Зато кажи синовима Израиле-вијем: Ја сам Господ, и извешћу вас

испод бремена Мисирских, и опростићу вас ропства њихова, и избавићу вас машицом подигнутом и судовима великим.

7. И узео вас да ми будете народ, и ја ћу вам бити Бог, те ћете познати да сам ја Господ Бог ваш који вас изводим испод бремена Мисирских.

8. Пак ћу вас одвести у своју земљу, за коју *подигох руку своју заклињући се да ћу је дати Авраму, Исаку и Јакову, и даћу вам је у наследство, ја Господ. *5 Мој 32, 40.

9. И Мојсије каза тако синовима Израљевијем; али не послушаше Мојсија од слабости духа својега и од љутога ропства.

10. И Господ рече Мојсију говорећи:

11. Иди, кажи Фараону, цару Мисирском, нека пусти синове Израљеве из земље своје.

12. А Мојсије проговори пред Господом и рече: Ето, синови Израљеви не послушаше ме, а како ће ме послушати Фараон кад сам необрезанијех усана?

13. Али Господ говори Мојсију и Арону, и заповеди им да иду к синовима Израљевијем и к Фараону, да изведу синове Израљеве из земље Мисирске.

14. Ово су поглавице у домовима отаца својих: *Синови Рувима, првенца Израљева: Енох и Фалуј, Асрон и Хармија; то су породице Рувимове. *1 Мој 46, 9.

15. А синови Симеонови: Јемуило и Јамин и Аод и Ахин и Сар и Саул, син неке Хананејке; то су породице Симеонове.

16. А ово су имена *синова Левијевих по породицама њиховијем: Гирсон и Кат и Мерарије; а Левије поживје сто и тридесет и седам година. *1 дн 6, 1.

17. А ово су синови Гирсонови: Ловеније и Семеј по породицама својим.

18. А синови Катови: Амрам и Исар и Хеврон и Озило; а Кат поживје сто и тридесет и три године.

19. А синови Мераријеви: Молија и Мусија. То су породице Левијеве по лозама својим.

20. А *Амрам се ожени Јохаведом, братучедом својом, и она му роди Арона и Мојсија. А поживје Амрам сто и тридесет и седам година. *2 Мој 2, 1.

21. А *синови Исарови бјеху: Корей и Нафек и Зехрија. *4 Мој 16, 1.

22. А *синови Озилови: Мисаило и Елисафан и Сегрија. *3 Мој 10, 4.

23. А Арон се ожени Јелисаветом, кћерју Аминадавовом, сестром Насоновом; и она му роди Надава и Авијуда и Елеазара и Итамара.

24. А синови Корејеви бјеху: Асир и Елкани и Авијасар. То су породице Корејеве.

25. И Елеазар, син Аронов, ожени се једном од кћери Футиловијех, и она му роди *Финеса. То су поглавице између отаца Левитских по својим породицама. *4 Мој 25, 7.

26. То је Арон и Мојсије, којима рече Господ: Изведите синове Израљеве из земље Мисирске у четама њиховијем.

27. То су који говорише Фараону, цару Мисирском, да изведу синове Израљеве из Мисира; то је Мојсије и то је Арон.

28. И кад Господ говораше Мојсију у земљи Мисирској,

29. Рече Господ Мојсију говорећи: Ја сам Господ; кажи Фараону, цару Мисирском, све што сам ти казао.

30. И Мојсије рече пред Господом: Ево сам необрезанијех усана, па како ће ме послушати Фараон?

Мојсије и Арон чине чуда пред Фараоном. Претшваране воде у крв.

7. И Господ рече Мојсију: Ево, поставио сам те

да си *Бог Фараону; а Арон брат твој биће пророк твој. *2 Мој 4, 16.

2. Говорићеш све што ти заповједим; Арон пак брат твој говориће Фараону да пусти синове Израиљеве из земље своје.

3. А *ја ћу учинити да отврдне срце Фараону, те ћу умножити знаке своје и чудеса своја у земљи Мисирској. *2 Мој 4, 21.

4. И неће вас ипак послушати Фараон; а ја ћу метнути руку своју на Мисир, и извешћу војску своју, народ свој, синове Израиљеве из земље Мисирске судовима великим.

5. И *познаће Мисирци да сам ја Господ кад дигнем руку своју на Мисир, и изведем синове Израиљеве између њих. *2 Мој 8, 22.

6. И учини Мојсије и Арон, како им заповједи Господ, тако учинише.

7. А Мојсију бијаше осамдесет година, а Арону осамдесет и три године кад говораху с Фараоном.

8. И рече Господ Мојсију и Арону говорећи:

9. Кад вам каже Фараон и рече: Учините неко чудо, онда реци Арону: *Узми штап свој и баци га пред Фараона, те ће се прометнути у змију.

*2 Мој 4, 2.

10. И изађоше Мојсије и Арон пред Фараона и учинише како заповједи Господ; и баци Арон штап свој пред Фараона и пред слуге његове, и прометну се у змију.

11. А Фараон дозвола мударце и врачаре; те и врачари Мисирски *учинише тако својим врачањем. *2 Мој 7, 22.

12. И бацише сваки свој штап, али прометнуше се штапови у змије; али штап Аронов прождрије њихове штапове.

13. И отврдну срце Фараоново, и не послуша их, *као што бјеше казао Господ. *2 Мој 4, 21.

14. И рече Господ Мојсију: Отежа срце Фараоново; неће да пусти народа.

15. Иди ујутру к Фараону. Гле, он ће изаћи на воду, па стани према њему на обали, а штап који се био прометнуо у змију, узми у руку.

16. И реци му: Господ Бог Јеврејски посла ме к теби да ти кажем: Пусти народ мој да ми *послужи у пустињи. Али ти ето још не послуша.

*2 Мој 5, 1.

17. Зато Господ овако вели: Овако ћеш познати да сам ја Господ: Ево, ударићу штапом што ми је у руци по води што је у ријечи, и *прометнуће се у крв.

*2 Мој 4, 9.

18. И рибе у ријечи помријеће, а ријека ће се усмрдјети, и Мисирци ће се узмучити тражећи воде да пију из ријеке.

19. И Господ рече Мојсију: Реци Арону: Узми штап свој, и пружи руку своју на воде Мисирске, на потоке, на ријеке и на језера њихова и на сва зборишта вода њиховијех; и прометнуће се у крв, и биће крв по свој земљи Мисирској, и по судовима дрвенијем и каменијем.

20. И учинише Мојсије и Арон како им заповједи Господ; и подигав Арон штап свој, удари по води која бјеше у ријечи пред Фараоном и слугама његовијем. И сва вода што бјеше у ријечи прометну се у крв.

21. И помријеше рибе што бијаху у ријечи, и усмрдје се ријека тако да не могаху Мисирци пити воде из ријеке, и бјеше крв по свој земљи Мисирској.

22. *Али и врачари Мисирски учинише тако својим врачањем; и срце Фараону отврдну, те их не послуша, као што бјеше казао Господ.

*2 Мој 7, 11.

23. И окренув се, Фараон отиде кући својој и не мари ни за то.

24. А Мисирци сви копахе око ријеке тражећи воде да пију; јер не могаху пити воде из ријеке.

25. И наврши се седам дана како ријеку удари Господ.

Казне од жаба, бубина и вашију.

8. И рече Господ Мојсију: Иди к Фараону и реци му: Овако вели Господ: Пустити народ мој да ми послужи.

2. Ако ли нећеш пустити, ево ћу морити сву земљу жабама.

3. И ријека ће се напунити жаба, и оне ће изаћи и скакати теби по кући и по клијети гдје спаваш и по постели твојој и по кућама слуга твојих и народа твојега и по пећима твојим и по наћвама твојим;

4. И на тебе и на народ твој и на све слуге твоје скакаће жабе.

5. И рече Господ Мојсију: Кажу Арону: Пружи руку своју са штапом својим на ријеку и на потоке и на језера, и учини нек изађу жабе на земљу Мисирску.

6. И пружи Арон руку своју на воде Мисирске, и изађоше жабе и покрише земљу Мисирску.

7. *Али и врачари Мисирски учинише тако својим врачањем, учинише те изађоше жабе на земљу Мисирску. *2 Мој 7, 11.

8. А Фараон дозва Мојсија и Аро-на и рече: *Молите Господа да уклони жабе од мене и од народа мојега, пак ћу пустити народ да принесу жртву Господу. *2 Мој 9, 28; 10, 17.

9. А Мојсије рече Фараону: Част да ти је нада мно! Докле да му се молим за те и за слуге твоје и за народ твој да одбије жабе од тебе и из кућа твојих, и само у ријеци да остану?

10. А он рече: До сјутра. А Мојсије рече: Биће како си казао, да познаш да *нико није као Господ Бог наш.

*2 Мој 9, 14.

11. Отићи ће жабе од тебе и из кућа твојих и од слуга твојих и од народа твојега; само ће у ријеци остати.

12. И отиде Мојсије и Арон од Фараона; и завапи Мојсије ка Господу за жабе које бјеше пустио на Фараона.

13. А Господ учини по ријечи Мојсијевој; и поцркаше жабе, и опростише их се куће и села и поља.

14. И на гомиле их гртаху, да је смрдјела земља.

15. А кад Фараон видје гдје одахну, отврдну му срце и не послуша их, као што бјеше казао Господ.

16. А Господ рече Мојсију: Кажу Арону: Пружи штап свој и удари по праху на земљи, нек се претвори у ваши по свој земљи Мисирској.

17. И учинише тако: Арон пружи руку своју са штапом својим, и удари по праху на земљи, и посташе ваши по људима и по стоци, сав прах на земљи претвори се у ваши по цијелој земљи Мисирској.

18. А гледаше и врачари Мисирски врачањем својим да учине да постану ваши, али не могоше. И бијаху ваши по људима и по стоци.

19. И рекоше врачари Фараону: Ово је прст Божји. Али опет отврдну срце Фараону, те их не послуша као што бјеше казао Господ.

20. А Господ рече Мојсију: Устани рано и изађи пред Фараона, ево, он ће изаћи к води, па му реци: Овако вели Господ: Пустити народ мој да ми послужи.

21. Ако ли не пустиш народа мојега, ево, пустићу на тебе и на слуге твоје и на народ твој и на куће твоје свакојаке бубине, и напуниће се бубина куће Мисирске и земља на којој су.

22. Али ћу у тај дан одвојити земљу Гесемску, гдје живи мој народ, и ондје неће бити бубина, да познаш да сам ја Господ на земљи.

23. И поставићу разлику између народа својега и народа твојега. Сјутра ће бити знак тај.

24. И учини Господ тако, и дођоше силне бубине у кућу Фараонову и у куће слуга његовијех и у сву земљу Мисирску, да се све у земљи поквари од бубина.

25. И Фараон дозва Мојсија и Арона, и рече им: Идите, принесите жртву Богу својему овдје у земљи.

26. А Мојсије рече: Не ваља тако; јер бисмо принијели на жртву Господу Богу својему што је *нечисто Мисирцима; а кад бисмо принијели на жртву што је нечисто Мисирцима на очи њихове, не би ли нас побили камењем? *1 Мој 43, 32.

27. *Три дана хода треба да идемо у пустињу да принесемо жртву Господу Богу својему, као што нам је казао. *2 Мој 3, 18.

28. А Фараон рече: Пуститићу вас да принесете жртву Господу Богу својему у пустињи; али да не идете даље; па се молите за ме.

29. А Мојсије рече: Ево, ја идем од тебе, и молићу се Господу да отиду бубине од Фараона и од слуга његовијех и од народа његова сјутра; али немој опет да превариш, и да не пустиш народа да принесе жртву Господу.

30. И отиде Мојсије од Фараона и помоли се Господу.

31. И учини Господ по ријечи Мојсијевој, те отидоше бубине од Фараона и од слуга његовијех и од народа његова; не оста ни једна.

32. Али опет *отврдну срце Фараоново, и не пусти народа. *2 Мој 4, 21.

Помор стоке. Црне бојине. Град.

9. Тада рече Господ Мојсију: Иди к Фараону, и реци

му: Овако вели Господ Бог Јеврејски: Пустити народ мој да ми послужи!

2. Ако ли их не пустиш, него их још станеш задржавати,

3. Ево, рука Господња доћи ће на стоку твоју у пољу, на коње, на магарце, на камиле, на волове и на овце, с помором врло великим.

4. А одвојиће Господ стоку Израилску од стоке Мисирске; те од свега што је синова Израилевијех неће погинути ништа.

5. И поставио је Господ рок рекавши: Сјутра ће то учинити на земљи Господ.

6. И Господ учини то сјутрадан, и сва стока Мисирска угину; а од стоке синова Израилевијех не угину ниједно.

7. И посла Фараон да виде, и гле, од стоке Израилске не угину ниједно; ипак отврдну срце Фараону, и не пусти народа.

8. Тада рече Господ Мојсију и Арону: Узмите пепела из пећи пуне прегршти, и Мојсије нека га баци у небо пред Фараоном;

9. И постаће прах по свој земљи Мисирској, а од њега ће постати *крсте пуне гноја и на људима и на стоци по свој земљи Мисирској.

*Отк 16, 2.

10. И узеше пепела из пећи, и стадоше пред Фараона, и баци га Мојсије у небо, и посташе *крсте пуне гноја по људима и по стоци. *5 Мој 28, 27.

11. И врачари не могоше стајати пред Мојсијем од краста; јер бијаху крсте и на врачарима и на свијем Мисирцима.

12. И Господ учини те отврдну срце Фараоново, и не послуша их, *као што бјеше казао Господ Мојсију.

*2 Мој 4, 21.

13. Послије рече Господ Мојсију: Устани рано и изађи пред Фараона, и реци му: Овако вели Господ Бог Је-

врејски: Пусту народ мој да ми послужи.

14. Јер ћу сада пустити сва зла своја на срце твоје и на слуге твоје и на народ твој, да знаш да нико није као ја на цијелој земљи.

15. Јер сада кад пружих руку своју, могах и тебе и народ твој ударити помором, па те не би више било на земљи;

16. Али те *оставих да покажем на теби силу своју, и да се приповиједа име моје по свој земљи. *Рим 9, 17.

17. И ти се још подижеш на мој народ, и нећеш да га пустиш?

18. Ево, сјутра ћу у ово доба пустити град врло велик, каквога није било у Мисиру откако је постао па до сада.

19. Зато сада пошљи, те скупи стоку своју и што год имаш у пољу, јер ће пасти град на све људе и на стоку што се затече у пољу и не буде скупљено у кућу, и изгинуће.

20. Који се год између слуга Фараонових побоја ријечи Господње, он брже скупи слуге своје и стоку своју у кућу;

21. А који не мараше за ријеч Господњу, он остави слуге своје и стоку своју у пољу.

22. И Господ рече Мојсију: Пружи руку своју к небу, нека удари *град по свој земљи Мисирској, на људе и на стоку и на све биље по пољу у земљи Мисирској. *Отк 16, 21.

23. И Мојсије пружи штап свој к небу, и Господ пусти громове и град, да огањ скакаше на земљу. И тако Господ учини, те паде град на земљу Мисирску.

24. А бјеше град и огањ смијешан с градом силан веома, каквога не бјеше у свој земљи Мисирској откако је људи у њој.

25. И поби град по свој земљи Мисирској што год бјеше у пољу од

човјека до живинчета; и све биље у пољу потре град, и сва дрвета у пољу поломи.

26. Само у земљи Гесемској, гдје бијаху синови Израилеви, не бјеше града.

27. Тада посла Фараон, те дозвола Мојсија и Арона и рече им: *Сада згријеших; Господ је праведан, а ја и мој народ јесмо безбожници.

*2 Мој 10, 16.

28. Молите се Господу, јер је доста, нека престану громови Божји и град, па ћу вас пустити, и више вас неће нико устављати.

29. А Мојсије му рече: Кад изађем из града, раширићу руке своје ка Господу, а громови ће престати и града неће више бити, да знаш да је Господња земља.

30. А ти и слуге твоје знам да се још нећете бојати Господа Бога.

31. И пропаде лан и јечам, јер јечам бјеше класао, а лан се главичио.

32. А пшеница и крупник не пропаде, јер бјеше позно жито.

33. И Мојсије отишав од Фараона из града, рашири руке своје ка Господу, и престаше громови и град, и дажд не падаше на земљу.

34. Али Фараон видјев гдје преста дажд и град и громови, стаде опет гријешити, и срце му отврдну и њему и слугама његовијем.

35. *Отврдну срце Фараону, те не пусти синова Израилевијех, као што бјеше казао Господ преко Мојсија.

*2 Мој 4, 21.

Скакавци и шама.

10. А Господ рече Мојсију: Иди к Фараону, јер сам ја учинио да отврдне срце његово и срце слуга његовијех, да учиним ове знаке своје међу њима,

2. И да приповиједаш синовима својим и унуцима својим шта учиних у Мисиру и какве знаке своје показах на њима, да бисте знали да сам ја Господ.

3. И отиде Мојсије и Арон к Фараону, и рекоше му: Овако вели Господ Бог Јеврејски: Докле ћеш се противити да се не понизиш преда мном? Пустите народ мој да ми послужи.

4. Јер ако нећеш пустити народа мојега, ево сјутра ћу нанијети скакавце на земљу твоју;

5. И покриће сву земљу да се неће видјети земље, и појешће остатак што се сачувао, који вам је остао иза града, и појешће сва дрвета што вам расту у пољу.

6. И напуниће их се куће твоје и куће свијех слуга твојих и куће свијех Мисираца, што нијесу видјели оци твоји, ни оци отаца твојих, откако су постали на земљи до данас. И окренув се, отиде од Фараона.

7. А слуге рекоше Фараону: Докле ће нас тај мучити? Пустите их нека послуже Господу Богу својему. Зар још не видиш гдје пропаде Мисир?

8. И дозваше опет Мојсија и Арона пред Фараона, и рече им: Идите, послужите Господу Богу својему. А који су што ће ићи?

9. А Мојсије рече: С дјецом својом и са старцима својим ићи ћемо, са синовима својим и са кћерима својим, са стоком својом ситном и крупном ићи ћемо, јер имамо *празник Господњи. *2 Мој 5, 1.

10. А он им рече: Тако био Господ с вама, како ћу вас ја пустити с дјецом вашом! Видите да зло мислите.

11. Неће бити тако; него ви људи идите и послужите Господу, јер то иштете. И отјера их од себе Фараон.

12. Тада рече Господ Мојсију: Пружи руку своју на земљу Мисирску, да дођу скакавци на земљу Ми-

сирску и поједу све биље по земљи, што год оста иза града.

13. И пружи Мојсије штап свој на земљу Мисирску, и Господ наведе устоку на земљу, те дува цијели дан и цијелу ноћ; а кад свану, донесе устока скакавце.

14. И дођоше скакавци на сву земљу Мисирску, и попадале по свијем крајевима Мисирским силни веома, каквих прије нигда није било, нити ће кад бити онаких.

15. И покрише сву земљу да се земља не виђаше, и поједоше сву траву на земљи и сав род на дрветима, што оста иза града, и не оста ништа зелено од дрвета и од биља пољскога у свој земљи Мисирској.

16. Тада Фараон брже дозвола Мојсија и Арона, и рече: *Згријеших Господу Богу вашему и вама.

*2 Мој 9, 27.

17. Али ми још сада само опрости гријех мој, и молите се Господу Богу својему да уклони од мене само ову смрт.

18. И отиде Мојсије од Фараона, и помоли се Господу.

19. И окрену Господ вјетар од запада врло јак, који узме скакавце и баци их у Црвено море, и не оста ниједан скакавац у цијелој земљи Мисирској.

20. Али Господ учини те *отврдну срце Фараону, и не пусти синова Израљевијех. *2 Мој 4, 21.

21. И рече Господ Мојсију: Пружи руку своју к небу, и биће тама по земљи Мисирској таква да ће је пипати.

22. И Мојсије пружи руку своју к небу, и поста густа тама по свој земљи Мисирској за три дана.

23. Не виђаху један другога, и нико се не маче с мјеста гдје бјеше за три дана; али се код свијех синова Израљевијех видјело по становима њиховијем.

24. Тада Фараон дозвола Мојсија, и рече: Идите, послужите Господу; само стока ваша ситна и крупна нека остане, а *дјеца ваша нека иду с вама. *2 Мој 10, 10.

25. А Мојсије рече: Треба да нам даш и што ћемо принијети и сажећи на жртву Господу Богу својему;

26. Зато и стока наша нек иде с нама, да не остане ни папка, јер између ње треба да узмемо чим ћемо послужити Господу Богу својему, а не знамо којим ћемо послужити Господу докле не дођемо онамо.

27. Али Господ учини те *отврдну срце Фараону, и не хтје их пустити. *2 Мој 4, 21.

28. И рече му Фараон: Иди од мене, и чувај се да ми више не дођеш на очи, јер ако ми дођеш на очи, погинућеш.

29. А Мојсије рече: Право си ка-зао; нећу ти више доћи на очи.

Пријетња десетом казном.

11. А Господ рече Мојсију: Још ћу једно зло пу-стити на Фараона и на Мисир, па ће вас онда пустити; пустиће сасвијем, и још ће вас тјерати.

2. А сада кажи народу нека сваки човек иште у сусједа својега и свака жена у сусједе своје *накита сребрни-јех и накита златнијех. *2 Мој 3, 22.

3. И Господ учини те народ на-ђе љубав у Мисираца; и сам Мојси-је бјеше врло велик човек у земљи Мисирској код слуга Фараонових и код народа.

4. И рече Мојсије: Овако вели Го-спод: Око поноћи проћи ћу кроз Ми-сир,

5. И помријеће сви првенци у зе-мљи Мисирској, од првенца Фарао-нова, који шћаше сједјети на прије-столу његову, до првенца слушкиње

за жрвњем, и од стоке што је год пр-венац.

6. И биће вика велика по свој зе-мљи Мисирској, какве још није било нити ће је кад бити.

7. А код синова Израљевијех ни-гдје неће ни пас језиком својим ма-ћи ни међу људима ни међу стоком, да знате да је Господ учинио разлику између Израљаца и Мисираца.

8. И доћи ће све те слуге твоје к ме-ни, и поклониће ми се говорећи: Иди, и ти и сав народ који је пристао за то-бом. И онда ћу изаћи. И отиде Мојси-је од Фараона с великим гњевом.

9. А Господ рече Мојсију: Неће вас послушати Фараон, да бих умно-жио чудеса своја у земљи Мисирској.

10. И Мојсије и Арон учинише сва ова чудеса пред Фараоном, а Господ учини те отврдну срце Фараону, и не пусти синова Израљевијех из земље своје.

Пасха.

Поубљење мисирских ђрвенаца.

Почетак изласка из Мисира.

12. И рече Господ Мојси-ју и Арону у земљи Мисирској говорећи:

2. *Овај мјесец да вам је почетак мјесецима, да вам је први мјесец у години. *2 Мој 13, 4.

3. Кажите свему збору Израљеву и реците: Десетого дана овога мјесе-ца сваки нека узме јагње или јаре, по породицама, по једно на дом;

4. Ако ли је дом мали за јагње или јаре, нека узме к себи сусједа, који му је најближи, с онолико душа колико треба да могу појести јагње или јаре.

5. А јагње или јаре да вам буде *здрави, мушко, од године; између оваца или између коза узмите.

*3 Мој 22, 20.

6. И чувајте га до четрнаестог дана овога мјесеца, а тада сав колики збор Израилев нека га закоље увече.

7. И нека узму крви од њега и покропе оба довратка и горњи праг на кућама у којима ће га јести.

8. И нека једу месо исте ноћи, на ватри печено, с хљебом пријеснијем и са зељем горким нека једу.

9. Немојте јести сирово ни у води кухано, него на ватри печено, с главом и с ногама и с дробом.

10. И ништа немојте оставити до јутра; ако ли би што остало до јутра, спалите на ватри.

11. А овако једите: Опасани, обућа да вам је на ногу и штап у руци, и једите хитно, јер је пролазак Господњи.

12. Јер ћу проћи по земљи Мисирској ту ноћ, и побићу све првенце у земљи Мисирској од човјека до живинчета, и *судићу свијем боговима Мисирским, ја Господ. *4 Мој 33, 4.

13. А крв она биће вам знак на кућама у којима ћете бити; и кад видим крв, проћи ћу вас, те неће бити међу вама помора кад станем убијати по земљи Мисирској.

14. И тај ће вам дан бити за спомен, и празноваћете га Господу од кољена до кољена; празнујте га законом вјечнијем.

15. *Седам дана једите хљебове пријесне, и првога дана уклоните квасац из кућа својих; јер ко би год јео што с квасцем од првога дана до седмога, истријебиће се она душа из Израиља. *2 Мој 13, 7.

16. Први дан биће свети сабор, тако и седми дан имаћете свети сабор; никакав посао да се не ради у те дане, осим што треба за јело свакој души, то ћете само готовити.

17. И држите дан пријеснијех хљебова, јер у тај дан изведох војске ваше из земље Мисирске, држите тај

дан од кољена до кољена законом вјечнијем.

18. Првога мјесеца четрнаести дан увече почните јести пријесне хљебове па до двадесет првога дана истог мјесеца увече.

19. За седам дана да се не нађе квасца у кућама вашим; јер ко би год јео што с квасцем, истријебиће се она душа из збора Израилева, био дошљак или рођен у земљи.

20. Ништа с квасцем немојте јести, него једите хљеб пријесан по свијем становима својим.

21. И сазва Мојсије све старјешине Израилске, и рече им: Изаберите и узмите себи јагње или јаре по породицама својим, и закољите пасху.

22. И узмите киту исопа и замочите је у крв, која ће бити у здјели, и покропите горњи праг и оба довратка крвљу, која ће бити у здјели, и ниједан од вас да не излази на врата кућа на до јутра.

23. Јер ће заћи Господ да бије Мисир, па кад види крв на горњем прагу и на оба довратка, проћи ће Господ мимо она врата, и неће дати крвнику да уђе у куће ваше да убија.

24. И држите ово као закон теби и синовима твојим довијека.

25. И кад дођете у земљу коју ће вам дати Господ, као што је казао, држите ову службу.

26. И кад вам реку синови ваши: Каква вам је то служба?

27. Реците: Ово је жртва за пролазак Господњи, кад прође куће синова Израилевих у Мисир убијајући Мисирце, а домове наше сачува. Тада народ сави главу и поклони се.

28. И отидоше и учинише синови Израилеви како заповједи Господ преко Мојсија и Арона, тако учинише.

29. А око поноћи поби Господ све првенце у земљи Мисирској *од пр-

венца Фараонова који шћаше сједјети на пријестолу његову до првенца сужња у тамници, и што год бјеше првенац од стоке. *2 Мој 4, 23.

30. Тада уста Фараон оне ноћи, он и све слуге његове и сви Мисирци, и би вика велика у Мисиру, јер не бјеше куће у којој не би мртваца.

31. И дозвоа Мојсија и Арона по ноћи и рече: Устајте, идите из народа мојега и ви и синови Израиљеви, и отидите, послужите Господу, као што говористе.

32. *Узмите и овце своје и говеда своја, као што говористе, и идите, па и мене благословите. *2 Мој 10, 26.

33. И Мисирци наваљиваху на народ да брже иду из земље, јер говораху: Изгубосмо сви.

34. И народ узе тијесто своје још неускисло, уматавши га у хаљине своје, на рамена своја.

35. И учинише синови Израиљеви по заповијести Мојсијевој, и заискаше у Мисираца *накита сребрнијех и накита златнијех и хаљина.

*2 Мој 11, 2.

36. И *Господ учини, те народ нађе љубав у Мисираца, те им дадоше; тако оплијенише Мисирце.

*2 Мој 3, 21.

37. И отидоше синови Израиљеви из Рамесе у Сохот, око шест стотина тисућа пјешака, самијех људи осим дјеце.

38. И других људи много отиде с њима, и стоке ситне и крупне врло много.

39. И од тијеста које изнесоше из Мисира испекоше погаче пријесне, јер не бјеше ускисло кад их потјераше Мисирци, те не могаше оклијевати, нити спремише себи брашњенице.

40. А бавише се синови Израиљеви у Мисиру *четири стотине и тридесет година.

*1 Мој 15, 13.

41. И кад се наврши четири стотине и тридесет година, у исти дан изађоше све војске Господње из земље Мисирске.

42. Та се ноћ светкује Господу, у коју их изведе из Мисира; то је ноћ Господња, *коју треба да светкују синови Израиљеви од кољена на кољено. *Ис 30, 29.

43. И рече Господ Мојсију и Арону: Ово нека буде закон за пасху: Ниједан туђин да је не једе;

44. А сваки слуга ваш купљен за новце, кад га обрежете, онда нека је једе.

45. Дошљак или најамник да је не једе.

46. У истој кући да се једе, да не изнесете меса од ње из куће, и *кости да јој не преломите. *Јн 19, 36.

47. Сав збор Израиљев нека чини тако.

48. Ако би код тебе сједио туђин и хтио би светковати пасху Господњу, нека му се обреже све мушкиње, па онда нека приступи да је светкује, и нека буде као рођен у земљи; а нико необрезан да је не једе.

49. Закон један да је и рођеноме у земљи и дошљаку који сједи међу вама.

50. И учинише сви синови Израиљеви како заповједи Господ Мојсију и Арону, тако учинише.

51. И тај дан изведе Господ синове Израиљеве из земље Мисирске у четама њиховијем.

*Посвећивање израиљских првенца.
Зајовијест о бесквасном хљебу.
Сћуј од облака и сћуј од ојња.*

13. И рече Господ Мојсију говорећи:

2. *Посвети ми свакога првенца, што год отвора материцу у синова

Израиљевијех, и од људи и од стоке; јер је моје. *4 Мој 8, 17; 18, 15; Лк 2, 23.

3. И Мојсије рече народу: Памтите овај дан у који изидосте из Мисира, из дома ропскога, јер вас руком крјепком изведе Господ оданде; нека се, дакле, не једе ништа с квасцем.

4. Данас излазите, мјесеца Авива;

5. Па кад те Господ уведе у земљу Хананејску и Хетејску и Аморејску и Јевејску и Јевусејску, *за коју се заклео оцима твојим да ће ти је дати, земљу у којој тече млијеко и мед, тада да служиш службу ову овога мјесеца; *1 Мој 15, 18.

6. *Седам дана једи хљебове пријесне, а седми дан нека је празник Господњи. *2 Мој 12, 15, 16.

7. Хљебови пријесни да се једу седам дана, и да се не види у тебе ништа с квасцем, нити да се види у тебе квасац у цијелом крају твојем.

8. И казаћеш сину својему у тај дан говорећи: Ово је за оно што ми је учинио Господ кад сам излазио из Мисира.

9. И нека ти буде као *знак на руци твојој и као спомен пред очима твојима, да ти закон Господњи буде у устима; јер те је руком крјепком извео Господ из Мисира. *5 Мој 6, 8; 11, 18.

10. Зато врши закон овај на вријеме, од године до године.

11. И кад те уведе Господ у земљу Хананејску, као што се заклео теби и твојим оцима, и да ти је,

12. Одвајаћеш Господу што год отвара материцу, и од стоке твоје што год отвара материцу, што је мушко, да буде Господу.

13. А свако магаре првенче откупи јагњетом или јаретом; ако ли га не би откупио, сломи му врат. Али свакога првенца човјечијега између синова својих откупи.

14. А *кад те запита син твој у напредак говорећи: Шта је то? реци му:

Руком крјепком изведе нас Господ из Мисира, из дома ропскога.

*2 Мој 12, 26.

15. Јер кад отврдну Фараон, те нас не хте пустити, *поби Господ све првенце у земљи Мисирској од првенца човјечијега до првенца од стоке; зато приносим Господу све мушко што отвара материцу, а свакога првенца синова својих откупљујем.

*2 Мој 12, 29.

16. И то нека ти је као знак на руци и као почеоник међу очима твојима, да нас је руком крјепком извео Господ из Мисира.

17. А кад Фараон пусти народ, не одведе их Бог путем к земљи Филистејској, ако и бјеше краћи, јер Бог рече: Да се не покаје народ кад види рат, и не врати се у Мисир.

18. Него Бог заведе народ путем преко пустиње ка Црвеном мору. А војничким редом изидоше синови Израиљеви из земље Мисирске.

19. И Мојсије узе кости Јосифове са собом; јер бјеше заклео синове Израиљеве рекавши: *Заиста ће вас походити Бог, а тада изнесите кости моје одавде са собом.

*1 Мој 50, 25; ИНав 24, 32.

20. Тако отишавши из Сохота, стадоше у доко у Етаму, на крају пустиње.

21. А *Господ иђаше пред њима дању у ступу од облака водећи их путем, а ноћу у ступу од огња свијетлећи им, да би путовали дању и ноћу.

*2 Мој 40, 38; 4 Мој 9, 15; 1 Кор 10, 1.

22. И не уклањаше испред народа ступа од облака дању ни ступа од огња ноћу.

*Прелазак преко Црвеног мора.
Продорок Мисираца у Црвеном мору.*

14. И рече Господ Мојсију говорећи:

2. Кажи синовима Израљевијем нека савију и стану у ђко пред Пи-Аирот између Мигдола и мора према Вел-Сефону; према њему нека стану у ђко покрај мора.

3. Јер ће Фараон рећи за синове Израљеве: Зашли су у земљу, затворила их је пустиња.

4. И *учинићу да отврдне срце Фараону, те ће поћи у потјеру за вама, и ја ћу се † прославити на њему и на свој војсци његовој, и Мисирци ће познати да сам ја Господ. И учинише тако. *2 Мој 4, 21; † 2 Мој 9, 16.

5. А кад би јављено цару Мисирском да је побјегао народ, *промије-ни се срце Фараоново и слуга његовијех према народу, те рекоше: Шта учинисмо, те пустисмо Израїла да нам не служи? *Пс 105, 25.

6. И упреже у кола своја, и узе народ свој са собом.

7. И узе шест стотина кола изабраних и што још бјеше кола Мисирских, и над свјема војводе.

8. И Господ учини, те отврдну срце Фараону, цару Мисирском, и поће у потјеру за синовима Израљевијем, кад синови Израљеви отидоше под руком високом.

9. И тјеравши их Мисирци стигоше их, сва кола Фараонова, коњици његови и војска његова, кад бјеху у околу на мору код Пи-Аирота према Вел-Сефону.

10. И кад се приближи Фараон, подигоше синови Израљеви очи своје, а то Мисирци иду за њима, и уплашише се врло, и повикаше синови Израљеви ка Господу.

11. И рекоше Мојсију: Зар не бјеше гробова у Мисиру, него нас доведе да изгинемо у пустињи? Шта учини, те нас изведе из Мисира.

12. Нијесмо ли ти говорили у Мисиру и рекли: Прођи нас се, нека служимо Мисирцима? Јер би нам боље

било служити Мисирцима него изгинути у пустињи.

13. А Мојсије рече народу: *Не бојте се, станите па гледајте како ће вас Господ избавити данас; јер Мисирце које сте видјели данас, нећете их нигда више видјети до вијека.

*2 дн 20, 15.

14. *Господ ће се бити за вас, а ви ћете † мучати. *5 Мој 1, 30; † Ис 30, 15.

15. А Господ рече Мојсију: Што вичеш к мени? Кажи синовима Израљевијем нека иду.

16. А ти дигни штап свој и пружи руку своју на море, и расцијепи га, па нека иду синови Израљеви посред мора сухим.

17. И гле, ја ћу учинити да отврдне срце Мисирцима, те ће поћи за њима; и *прославићу се на Фараону и на свој војсци његовој, на колима његовијем и на коњицима његовијем.

*2 Мој 14, 4.

18. И Мисирци ће познати да сам ја Господ кад се прославам на Фараону, на колима његовијем и на коњицима његовијем.

19. И подиже се анђеос Господњи, *који иђаше пред војском Израљском, и отиде им за леђа; и подиже се ступ од облака испред њих, и стаде им за леђа. *2 Мој 13, 21.

20. И дошав међу војску Мисирску и војску Израљску, бјеше онијем облак мрачан а овијем свијетлаше по ноћи, те не приступише једни другима цијелу ноћ.

21. И пружи Мојсије руку своју на море, а Господ узби море вјетром источнијем, који јако дуваше цијелу ноћ, и осуши море, и вода се раступи.

22. И *пођоше синови Израљеви посред мора сухим, и вода им стајаше као зид с десне стране и с лијеве стране. *1 Кор 10, 1; Јев 11, 29.

23. И Мисирци тјерајући их пођоше за њима посред мора, сви коњи Фараонови, кола и коњици његови.

24. А у стражу јутрењу погледа Господ на војску Мисирску из ступа од огња и облака, и смете војску Мисирску.

25. И позбаца точкове колима њиховијем, те их једва вуцијаху. Тада рекоше Мисирци: Бјежимо од Израиља, јер се Господ *бије за њих с Мисирцима. *2 Мој 14, 14.

26. А Господ рече Мојсију: Пружи руку своју на море, нека се врати вода на Мисирце, на кола њихова и на коњике њихове.

27. И Мојсије пружи руку своју на море, и дође опет море на силу своју пред зору, а Мисирци нагоше бјежати према мору; и Господ баци Мисирце усред мора.

28. А вративши се вода потопа кола и коњике са свом војском Фараоновом, што их год бјеше пошло за њима у море, и не оста од њих ниједан.

29. И *синови Израиљеви иђаху посред мора сухим; и стајаше им вода као зид с десне стране и с лијеве стране. *2 Мој 14, 22.

30. И избави Господ Израиља у онај дан из руку Мисирских; и видје Израиљ мртве Мисирце на обали морској.

31. И видје Израиљ силу велику, коју показа Господ на Мисирцима, и народ се побоја Господа, и вјерова Господу и Мојсију, слуги његову.

Захвална пјесма Мојсијева. Горка вода у Мери претворена у слатку.

15. Тада запјева Мојсије и синови Израиљеви ову пјесму Господу, и рекоше овако: *Пјеваћу Господу, јер се славно прослави; коња и коњика врже у море.

*Отк 15, 3.

2. Сила је моја и *пјесма моја Господ, који ме избави; он је Бог мој, и

славићу га; † Бога оца мојега, и узвишаваћу га.

*Пс 118, 14; Ис 12, 2; † 2 Мој 3, 15.

3. Господ је велик ратник; име му је Господ.

4. Кола Фараонова и војску његову врже у море; избране војводе његове утопише се у Црвеном мору.

5. Бездани их покрише; падоше у дубину као камен.

6. Десница твоја, Господе, прослави се у сили; десница твоја, Господе, сатре непријатеља.

7. И мноштвом величанства својега оборио си оне који усташе на те; пустио си гњев свој, и прождрије их као *сламу. *Ис 47, 14.

8. Од даха ноздара твојих сабра се вода; стаде у гомилу вода која тече; стинуше се вали усред мора.

9. Непријатељ рече: Тјераћу, стигнућу, дијелићу плијен; наситиће их се душа моја, извући ћу мач свој, истријебиће их рука моја.

10. Ти дуну вјетром својим, и море их покри, и утонуше као олово у дубокој води.

11. Ко је као ти међу силнима, Господе? Ко је као ти славан у светости, страшан у хвали, и да чини чудеса?

12. Ти пружи десницу своју, и прождрије их земља.

13. Водиш милошћу својом народ који си искупио, водиш крјепошћу својом у стан светости своје.

14. *Чуће народи, и задрхтаће; мука ће спопасти оне који живе у земљи Филистејској. *ИНав 2, 9, 10.

15. Тада ће се препаста старјешине Едомске, јунаке Моавске спопашће дрхат, уплашиће се сви који живе у Хананској.

16. Спопашће их страх и трепет; од величине руке твоје замукнуће као камен, докле не прође народ твој, Господе, докле не прође народ, који си задобио.

17. Одвешћеш их и посадићеш их на гори наслєдства својега, на мјесту које си себи за стан спремио, Господе, у светињи, Господе, коју су твоје руке утврдиле.

18. Господ ће царовати довијека.

19. Јер уђоше *коњи Фараонови с колима његовијем и с коњацима његовијем у море, и Господ поврати на њих воду морску; а синови Израиљеви пријеђоше сухим посред мора.

*2 Мој 14, 23.

20. И Марија пророчица, сестра Аронова, узе бубањ у руку своју; а за њом изидоше све жене *с бубњима и свиралама.

*Пс 68, 25.

21. И отпијеваше им Марија: *Пјевајте Господу, јер се славно прослави; коња и коњика врже у море.

*2 Мој 15, 1.

22. Потом крену Мојсије синове Израиљеве од Мора црвенога, и пођоше у пустињу Сур; и три дана ишавши по пустињи не нађоше воде.

23. Оданде дођоше у Меру, али не могоше пити воде у Мери, јер бјеше горка; отуда се прозва мјесто Мера.

24. Тада стаде народ викати на Мојсија говорећи: Шта ћемо пити?

25. И Мојсије завапи ка Господу, а Господ му показа дрво, те га метну у воду, и вода поста слатка. Ондје му даде уредбу и закон, и ондје га окуша.

26. И рече: *Ако добро узаслушаш глас Господа Бога својега, и учиниш што је право у очима његовијем, и ако пригнеш ухо к заповијестима његовијем и ушћуваш све уредбе његове, ниједне болести коју сам пустио на Мисир нећу пустити на тебе; јер сам ја Господ, лекар твој.

*5 Мој 7, 15.

27. И дођоше у Елим, гдје бијаше дванаест извора и седамдесет палама; и ондје стадоше у ђко код воде.

Преилице и мана.

16. Од Елима се подигоше, и сав збор синова Израиљевијех дође у пустињу Син, која је између Елима и Синаја, петнаестог дана другог мјесеца пошто изидоше из земље Мисирске.

2. И стаде викати сав збор синова Израиљевијех на Мојсија и на Арона у пустињи,

3. И рекоше им синови Израиљеви: Камо да смо помрли од руке Господње у земљи Мисирској кад сјеђасмо код лонаца с месом и јеђасмо хљеба изобила! Јер нас изведосте у ову пустињу да поморите сав овај збор глађу.

4. А Господ рече Мојсију: Ево, учинићу *да вам дажди из неба хљеб, а народ нека излази и купи сваки дан колико треба на дан, да га окушам хоће ли ходити по моме закону или неће.

*Јн 6, 31.

5. А шестог дана нека зготове што донесу, а нека буде двојном онолико колико накупе сваки дан.

6. И рече Мојсије и Арон свијем синовима Израиљевијем: Довече ћете познати да вас је Господ извео из земље Мисирске;

7. А сјутра ћете видјети славу Господњу; јер је чуо вику вашу на Господа. Јер шта смо ми да вичете на нас?

8. И рече Мојсије: Довече ће вам дати Господ меса да једете, а ујутру хљеба да се наситите; јер је чуо Господ вику вашу, којом вичете на њ. Јер што смо ми? Није на нас ваша вика него на Господа.

9. И рече Мојсије Арону: Кажу свему збору синова Израиљевих: Приступите пред Господа, јер је чуо вику вашу.

10. И кад рече Арон свему збору синова Израиљевих, погледаше у пустињу, и гле, слава Господња *показа се у облаку.

*4 Мој 16, 19.

11. И Господ рече Мојсију говорећи:

12. Чуо сам вику синова Израиљевих. Кажи им и реци: Довече ћете јести меса, а сјутра ћете се наситити хљеба, и познаћете да сам ја Господ Бог ваш.

13. И увече долетјеше *препелице и прекрилише ђко, а ујутру паде роса око окола; *4 Мој 11, 31.

14. А кад се диже роса, а то по пустињи нешто ситно округло, ситно као слана по земљи.

15. И кад видјеше синови Израиљеви, говораху један другому: Шта је ово? Јер не знадијаху шта бјеше. А Мојсије им рече: То је хљеб што вам даде Господ да једете.

16. То је за што заповједи Господ: Купите га сваки дан колико коме треба за јело, по гомор на главу, по броју душа ваших, сваки нека узме за оне који су му у шатору.

17. И учинише тако синови Израиљеви; и накупише који више, који мање.

18. Па мјерише на гомор, *и не дође више оном који накупи много, нити мање оном који накупи мало, него сваки накупи колико му је требало да једе. *2 Кор 8, 15.

19. И рече им Мојсије: Нико да не оставља од тога за сјутра.

20. Али не послушаше Мојсија, него неки оставише од тога за сјутра, те се учрва и усмрдје. И расрди се Мојсије на њих.

21. Тако га купљаху свако јутро, сваки колико му требаше за јело; а кад сунце огријеваше, тада се растапаше.

22. А у шести дан накупише хљеба двојином, по два гомора на свакога; и дођоше све старјешине од збора, и јавише Мојсију.

23. А он им рече: Ово каза Господ: Сјутра је *субота, одмор свет Госпо-

ду; што ћете пећи, печите, и што ћете кухати, кухајте данас; а што претече, оставите и чувајте за сјутра.

*1 Мој 2, 3; 2 Мој 20, 8.

24. И оставише за сјутра, као што заповједи Мојсије, и не усмрдје се, нити бјеше црва у њему.

25. И рече Мојсије: Једите то данас, јер је данас субота Господња, данас нећете наћи у пољу.

26. Шест ћете дана купити, а седми је дан субота, тада га неће бити.

27. И у седми дан изидоше неки од народа да купе, али не нађоше.

28. А Господ рече Мојсију: Докле ћете се противити заповјестима мојим и законима мојим?

29. Видите, Господ вам је дао суботу, зато вам даје шестога дана хљеба на два дана. Стојте сваки на свом мјесту, и нека не одлази нико са својега мјеста у седми дан.

30. И почину народ у седми дан.

31. И дом Израиљев прозва тај хљеб маџа; а бијаше као сјеме коријандрово, бијела, и на језику као медени колачи.

32. И рече Мојсије: Ово је заповједио Господ: Напуни гомор тога, нека се чува од кољена до кољена вашег, да виде хљеб којим сам вас хранио у пустињи кад вас изведох из земље Мисирске.

33. И рече Мојсије Арону: *Узми крчаг и наспи пун гомор маџе, и метни пред Господа да се чува од кољена до кољена вашег. *Јев 9, 4.

34. И остави га Арон пред свједочанством да се чува, као што заповједи Господ Мојсију.

35. А синови Израиљеви једоше ману четрдесет година *док не дођоше у земљу у којој ће живјети; једоше маџу док не дођоше на међу земље Хананске. *ИНав 5, 12.

36. А гомор је десетина ефе.

*Дјеца Израїлева пију из стијене
у Маси и Мериви.*

Побједа над Амаличанима.

17. И подиже се из пус-
тиње Сина сав збор
синова Израїлевих путем својим,
по заповјести Господњој, и стадоше
у око у Рафидину; а ондје не бјеше
воде да народ пије.

2. И народ се свађаше с Мојсијем
говорећи: Дај нам воде да пијемо. А
он им рече: Што се свађате са мном?
Што *кушате Господа?

*5 Мој 6, 16; 1 Кор 10, 9.

3. Али народ бјеше ондје жедан
воде, те викаше народ на Мојсија и
говораше: Зашто си нас извео из Ми-
сира да нас и синове наше и стоку
нашу помориш жеђу?

4. А Мојсије завапи ка Господу
говорећи: Шта ћу чинити с овијем
народом? Још мало па ће ме засути
камењем.

5. А Господ рече Мојсију: Прођи
пред народ, и узми са собом старјеши-
не Израїлске, и штап свој којим си
ударио воду узми у руку своју, и иди.

6. А *ја ћу стајати пред тобом он-
дје на стијени на Хориву; а ти удари у
стијену, и потећи ће из ње вода да пи-
је народ. И учини Мојсије тако пред
старјешинама Израїлским.

*4 Мој 20, 11; 1 Кор 10, 4.

7. А мјесто оно прозва *Маса и
Мерива зато што се свађаше сино-
ви Израїлеви и што кушаше Госпа-
да говорећи: Је ли Господ међу нама
или није?

*Пс 95, 8.

8. Али дође Амалик да се бије с
Израїлем у Рафидину.

9. А Мојсије рече Исусу: Избери
нам људе, те изађи и биј се с Амали-
ком; а ја ћу сјутра стати на врх брда
са штапом Божјим у руци.

10. И учини Исус како му рече
Мојсије, и поби се с Амаликом; а

Мојсије и Арон и Ор изађоше на врх
брда.

11. И докле Мојсије држаше увис
руке своје, надбијаху Израїлци, а
како би спустио руке, одмах надбија-
ху Амаличани.

12. Али руке Мојсију отежаше, за-
то узеше камен и подметнуше пода
њ, те сједи; а Арон и Ор држаху му
руке један с једне стране а други с
друге, и не клонуше му руке до захо-
да сунчаногa.

13. И разби Исус Амалика и народ
његов оштријем мачем.

14. Потом рече Господ Мојсију:
Запиши то за спомен у књигу, и кажи
Исусу нека памти да ћу сасвијем *ис-
тријебити спомен Амаликов испод
неба.

*5 Мој 25, 19; 1 Сам 15, 3.

15. Тада начини Мојсије олтар, и
назва га: Господ застава моја.

16. И рече: Што се рука бјеше по-
дигла на пријесто Господњи, Господ
ће ратовати на Амалика од кољена до
кољена.

*Јотор походи Мојсија.
Посиљање судија.*

18. А *Јотор, свештеник ма-
дијамски, таст Мој-
сијев, чу све што учини Господ Мој-
сију и Израїљу народу својему, како
изведе Господ Израїља из Мисира;

*2 Мој 3, 1.

2. И узе Јотор, таст Мојсијев, Се-
фору, жену Мојсијеву, коју бјеше по-
слао натраг,

3. И два сина њезина, од којих јед-
ном бјеше име *Гирсам, јер рече: Ту-
ђин сам у земљи туђој,

*2 Мој 2, 22.

4. А другом бјеше име Елиезер,
јер рече: Бог оца мојега би ми у по-
моћи и оте ме од мача Фараонова.

5. И пође Јотор, таст Мојсијев,
са синовима његовијем и са женом

његовом к Мојсију у пустињу, гдје бјеше у околу под гором Божијом.

6. И поручи Мојсију: Ја таст твој Јотор идем к теби и жена твоја и оба сина њезина с њом.

7. И Мојсије изиде у сусрет тасту својему и поклони му се и цјелива га; и упиташе се за здравље, па уђоше под шатор његов.

8. И приповједи Мојсије тасту својему све што учини Господ Фараону и Мисирцима ради Израиља, и све невоље које их налазише путем, и како их избави Господ.

9. И радоваше се Јотор свему доbru што учини Господ Израиљу избавивши га из руке Мисирске;

10. И рече Јотор: Благословен да је Господ који вас избави из руке Мисирске и из руке Фараонове, који избави народ из ропства Мисирскога.

11. Сад видим да је Господ већи од свијех богова, јер чим се *поношаху, онијем их самијем надвиси.

*Нем 9, 10.

12. И узе Јотор, таст Мојсијев, и принесе Богу жртву паљеницу и принос; и дође Арон и све старјешине Израиљске, и једоше с тастом Мојсијевијем пред Богом.

13. А сјутрадан сједе Мојсије да суди народу; и стајаше народ пред Мојсијем од јутра до вечера.

14. А таст Мојсијев, гледајући све шта ради с народом, рече: Шта то радиш с народом? Зашто сједиш сам, а вас народ стоји пред тобом од јутра до вечера?

15. А Мојсије рече тасту својему: Јер долази народ к мени да пита Бога.

16. Кад имају шта међу собом, долазе к мени, те им судим и казујем наредбе Божје и законе његове.

17. А таст Мојсијев рече му: Није добро што радиш.

18. Уморићеш се и ти и народ који је с тобом; јер је то тешко за тебе, *нећеш моћи сам вршити.

*4 Мој 11, 14; 5 Мој 1, 9.

19. Него послушај мене; ја ћу те свјетовати, и Бог ће бити с тобом; ти буди пред Богом за народ, и ствари њихове јављај Богу;

20. И учи их наредбама и законима његовијем, и показуј им пут којим ће ићи и шта ће радити.

21. А из свега народа избери људе поштене који се боје Бога, људе праведне који мрзе на мито, па их постави над њима за поглаваре, тисућнике, стотинике, педесетнике и десетнике;

22. Они нека суде народу у свако доба; па сваку ствар велику нека јављају теби, а сваку ствар малу нека расправљају сами; тако ће ти бити лакше кад и они стану носити терет с тобом.

23. Ако то учиниш, и Бог ти заповједи, можеш се одржати, и сав ће народ доћи мирно на своје мјесто.

24. И Мојсије послуша таста својега, и учини све што рече.

25. И изабра Мојсије из свега Израиља људе поштене, и постави их за поглаваре над народом, тисућнике, стотинике, педесетнике и десетнике,

26. Који суђаху народу у свако доба, а ствари тешке јављаху Мојсију, а мале ствари расправљаху сами.

27. Послије отпусти Мојсије таста својега, који се врати у своју земљу.

Јављање Боја на Њори Синајској.

Пријрема за давање Закона.

19. Првога дана трећег мјесеца, пошто изађоше синови Израиљеви из Мисира, тога дана дођоше у пустињу Синајску.

2. Кренувши се из Рафидина, до-
ђоше у пустињу Синајску, и стадо-
ше у око у пустињи, а око начинише
Израиљци ондје под гором.

3. И Мојсије изађе на гору к Богу;
и повика му Господ с горе говорећи:
Овако кажи дому Јаковљеву, и реци
синовима Израиљевим:

4. Видјели сте шта сам учинио
Мисирцима и *како сам вас као на
крилима орловијем носио и довео
вас к себи. *5 Мој 32, 11.

5. А сада ако добро узаслушате
глас мој и ушћувате завјет мој, *биће-
те моје благо мимо све народе, прем-
да је моја сва земља. *5 Мој 7, 6.

6. И бићете ми *царство свеште-
ничко и народ свет. То су ријечи које
ћеш казати синовима Израиљевим.

*1 Пет 2, 5, 9; Отк 1, 6.

7. А Мојсије дође и сазва старје-
шине народне; и каза им све ове ри-
јечи које му Господ заповједи.

8. А сав народ одговори сложено и
рече: Што је год казао Господ чини-
ћемо. И Мојсије јави Господу ријечи
народне.

9. А Господ рече Мојсију: Ево ја ћу
доћи к теби у густом облаку, да народ
чује кад ти станем говорити и да ти
вјерује до вијека. Јер Мојсије бјеше
јавио Господу ријечи народне.

10. И рече Господ Мојсију: Иди к
народу, и *освештај их данас и сјутра,
и нека оперу хаљине своје; *Јев 10, 22.

11. И нека буду готови за трећи
дан, јер ће у трећи дан сићи Господ
на гору Синајску пред свијем наро-
дом.

12. А поставићеш народу међу
унаоколо, и рећи ћеш: Чувајте се да
не ступите на гору и да се не дотак-
нете краја њезина; *што се год дотак-
нете горе, погинуће; *Јев 12, 20.

13. Тога да се нико не дотакне ру-
ком, него камењем да се заспе или да

се устријели, било живинче или чо-
вјек, да не остане у животу. Кад рог
затруби отежући, онда нека пођу на
гору.

14. И Мојсије сиђе с горе к наро-
ду; и освешта народ, и опраше хаљи-
не своје.

15. И рече народу: Будите готови
за трећи дан, и не лијежите са жена-
ма.

16. А трећи дан кад би ујутру, гро-
мови загрмјеше и муње засијеваше,
и поста густ облак на гори, и затруби
труба веома јако да задрхта сав на-
род који бијаше у околи.

17. Тада Мојсије изведе народ из
окола пред Бога, и стадоше испод го-
ре.

18. А гора се Синајска сва димља-
ше, јер сиђе на њу Господ у огњу; и
дим се из ње подизаше као дим из
пећи, и сва се гора тресијаше вео-
ма.

19. И труба све јаче трубљаше, и
Мојсије говораше, а Бог му одговара-
ше гласом.

20. И Господ сишавши на гору Си-
најску, на врх горе, позва Мојсија на
врх горе; и изађе Мојсије.

21. А Господ рече Мојсију: Сићи,
опомени народ да не преступе међе
да виде Господа, да не би изгинули од
мене.

22. И сами свештеници, који при-
ступају ка Господу, нека се освешта-
ју, да их не би побио Господ.

23. А Мојсије рече Господу: Неће
моћи народ изаћи на гору Синајску,
јер си нас ти опоменуо рекавши: На-
чини међу гори и освештај је.

24. А Господ му рече: Иди, сићи,
па онда доћи ти и Арон с тобом; а
свештеници и народ нека не престу-
пе међе да се попну ка Господу, да их
не би побио.

25. И сиђе Мојсије к народу и ка-
за им.

Десет Божијих заповијести.

(уј. 5 Мој 5, 6–21)

20. Тада рече Бог све ове ријечи говорећи:

2. Ја сам Господ Бог твој, који сам те извео из земље Мисирске, из дома ропскога.

3. Немој имати других Богова уза ме.

4. *Не гради себи лика резана нити какве слике од онога што је горе на небу, или доље на земљи, или у води испод земље. *3 Мој 26, 1;

5 Мој 27, 15; Пс 97, 7; Рим 1, 23.

5. Немој им се клањати нити им служити, јер сам ја Господ Бог твој, Бог ревнитељ, *који походим гријехе отачке на синовима до трећег и до четвртог кољена, онијех који мрзе на мене;

*Јов 21, 19; Јер 31, 29, 30; Јез 18, 5–20.

6. А чиним милост на тисућама онијех који ме љубе и чувају заповијести моје.

7. Не узимај узалуд *имена Господа Бога својега; јер неће пред Господом бити прав ко узме име његово узалуд. *3 Мој 19, 12; 24, 16.

8. *Сјећај се дана од одмора да га светкујеш. *2 Мој 16, 25–29.

9. Шест дана ради, и свршуј све послове своје.

10. А седми је дан одмор Господу Богу твојему; тада немој радити ниједнога посла, ни ти, ни син твој, ни кћи твоја, ни слуга твој, ни слушкиња твоја, ни живинче твоје, ни странац који је међу вратима твојим.

11. Јер је *за шест дана створио Господ небо и земљу, море и што је год у њима; а у седми дан почину; зато је благословио Господ дан одмора и посветио га.

*1 Мој 2, 2; Мт 15, 4; Еф 6, 2.

12. Поштуј оца својега и матер своју, да ти се продује дани на земљи, коју ти да Господ Бог твој.

13. *Не убиј.

*5 Мој 5, 17; Мт 5, 21; Рим 13, 9.

14. *Не чини прељубе. *5 Мт 15, 19.

15. *Не кради. *3 Мој 19, 11; Еф 4, 28.

16. *Не свједочи лажно на ближњег својега. *2 Мој 23, 1; Еф 4, 25.

17. *Не пожели куће ближњег својега, не пожели жене ближњег својега, ни слуге његова, ни слушкиње његове, ни вола његова, ни магарца његова, нити ишта што је ближњег твојега. *Рим 7, 7; 13, 9.

18. И сав народ видје гром и муњу и трубу гдје труби и гору гдје се дими; и народ видјевши то, узмаче се и стаде издалека,

19. И рекоше Мојсију: *Говори нам ти, и слушаћемо; а нека нам не говори Бог, да не поумремо. *Јев 12, 19.

20. А Мојсије рече народу: Не бојте се, јер Бог дође да вас искуша и да вам пред очима буде страх његов да не бисте гријешили.

21. И народ стајаше издалека, а Мојсије приступи к мраку у којем бјеше Бог.

22. И Господ рече Мојсију: Овако кажи синовима Израиљевим: Видјели сте гдје вам с неба говорих.

23. Не градите уза ме богова сребрнијех, ни богова златнијех не градите себи.

24. Олтар од земље начини ми, на којем ћеш ми приносити жртве своје паљенице и жртве своје захвалне, ситну и крупну стоку своју. На којем год *мјесту заповједим да се спомене име моје, доћи ћу к теби и благословићу те. *5 Мој 12, 5.

25. Ако ли ми *начиниш олтар од камена, немој начинити од тесаног камена; јер ако повучеш по њему гвожђем, оскврнићеш га.

*5 Мој 27, 5; ИНав 8, 31.

26. Немој уз басамаке ићи к олтару мојему, да се не би открила голо-тиња твоја код њега.

Грађански закони: Закон о робовима,
убиству и тијелесним повредама.

21. А ово су закони које
ћеш им поставити:

2. *Ако купиш роба Јеврејина,
шест година нека те служи, а седме
нек отиде слободан без откупа.

*3 Мој 25, 39, 40; 5 Мој 15, 12; Јер 34, 14.

3. Ако буде дошао инокосан, нека
и отиде инокосан; ако ли буде имао
жену, нека иде и жена с њим.

4. Ако га господар његов ожени, и
жена му роди синове или кћери, же-
на с дјецом својом нека буде госпо-
дару његову, а он нека отиде сам.

5. Ако ли роб рече тврдо: Љубим
господара својега, жену своју и дјецу
своју, нећу да идем да будем слобо-
дан,

6. Онда нека га доведе господар
његов пред *судије и постави на вра-
тима или код довратка, и ондје нека
му господар пробуши ухо шилом, па
нека му робује довијека.

*2 Мој 22, 8, 28.

7. Ако ко прода кћер своју да буде
робиња, да не одлази као робови што
одлазе.

8. Ако не буде по вољи господару
својему, и он је не узме за жену, нека
је пусти на откупе; али да нема вла-
сти продати је у туђ народ учинивши
јој неvjеру.

9. Ако ли је заручи сину својему, да
јој учини по праву које имају кћери.

10. Ако ли узме другу, да јој не
умали хране ни одијела ни заједни-
це.

11. Ако јој ово троје не учини, он-
да нек отиде без откупа.

12. Ко *удари човјека, те умре да
се погуби.

*1 Мој 9, 6.

13. *Ако ли не буде хтио, него му
га Бог даде у руке, одредићу ти мјесто
куда може утећи.

*4 Мој 35, 22; 5 Мој 19, 4, 5.

14. Ако би ко навалице устао на
ближњег својега да га убије из при-
јеваре, одвуци га и од олтара мојега
да се погуби.

15. Ко удари оца својега или ма-
тер своју, да се погуби.

16. *Ко украде човјека и прода
или се нађе у његовијем рукама, да
се погуби.

*5 Мој 24, 7.

17. *Ко опасује оца својега или
матер своју, да се погуби.

*Прс 20, 20; Мт 15, 4.

18. Кад се сваде људи, па један
удари другог каменом или песни-
цом, али онај не умре него падне у
постељу,

19. Ако се придигне и изађе о
штапу, да не буде крив онај који је
ударио, само дангубу да му накнади
и сву видарину да плати.

20. Ко удари роба својега или ро-
бињу штапом тако да му умре под
руком, да је крив;

21. Али ако преживи дан или два,
да није крив, јер је његов новац.

22. Кад се сваде људи, па који од
њих удари грудну жену тако да изађе
из ње дијете, али се не догоди смрт,
да плати глобу колико муж женин
рече, а да плати преко судија;

23. Ако ли се догоди смрт, тада
ћеш узети живот за живот,

24. *Око за око, зуб за зуб, руку за
руку, ногу за ногу,

*3 Мој 24, 20; 5 Мој 19, 21; Мт 5, 38.

25. Ужег за ужег, рану за рану, мо-
дрицу за модрицу.

26. Ако ко удари по оку роба сво-
јега или робињу своју, те му поквари
око, да га отпусти слободна за око
његово.

27. И ако избије зуб робу својему
или робињи својој, да га пусти слобод-
на за зуб његов.

28. Ако во убоде човјека или жену,
те умре, *да се во заспе камењем и да
се не једе месо од њега, а господар од
вола да није крив.

*1 Мој 9, 5.

29. Али ако је во прије био бодач и господар његов знао за то па га није чувао, те убије човјека или жену, во да се заспе камењем, и господар његов да се погуби.

30. Ако му се одреди да се откупи, нека да откуп за живот свој, колико му се одреди.

31. Ако убоде сина или кћер, да му буде по истом закону.

32. Ако ли роба убоде во или робину, да да господару њихову тридесет сикала сребра и во да се заспе камењем.

33. Ако ко открије јаму или ископа јаму а не покрије, па упадне во или магарца,

34. Да накнади господар од јаме и плати новцем господару њихову, а што је угинуло да је његово.

35. Ако во једнога убоде вола друге, те погине, онда да продаду вола живог и новце да подијеле, тако и убијенога вола да подијеле.

36. Ако ли се знало да је во прије био бодач па га није чувао господар његов, да да вола за вола, а убијени нека буде њему.

*Закони о оштети својине ближњега,
о јавном моралу, против шлачења
сиромашних и друго.*

22. Ко украде вола или овцу или козу, и закоље или прода, да врати пет волова за једнога вола, а четири овце или козе за једну овцу или козу. *Лк 19, 8.

2. Ако се лупеж ухвати гдје поткопава, те буде рањен тако да умре, да не буде крив за крв онај који га буде убио;

3. Али ако се буде сунце родило, да је крив за крв. А лупеж све да накнади; ако ли не би имао, онда да се он прода за своју крађу.

4. Ако се нађе што је покрао у његовој руци живо, био во или магарца или овца или коза, да врати двоструко.

5. Ко потре њиву или виноград пустивши стоку своју да пасе по туђој њиви, да накнади најбољим са своје њиве и најбољим из свога винограда.

6. Ако изађе ватра и наиђе на трње, па изгори стог или жито које још стоји или њива, да накнади онај који је запалио.

7. Ако ко да ближњему својему новце или посуђе на оставу, па се украде из куће његове, ако се нађе лупеж, да плати двојном;

8. Ако ли се не нађе лупеж, онда господар од оне куће да стане пред *судије да се закуне да није посегао руком својом на ствар ближњега својега. *2 Мој 21, 6.

9. За сваку ствар за коју би била распра, или за вола или за магарца или за овцу или за козу, или за халину, за сваку ствар изгубљену, кад ко каже да је његова, пред судије да дође распра обојице, па кога осуде судије, онај да врати ближњему својему двојном.

10. Ако ко да ближњему својему да чува магарца или вола или овцу или козу или како год живинче, па угине или охроне, или га ко отјера а да нико не види,

11. Заклетва Господња нека буде између њих, да није посегао руком својом на ствар ближњега својега, и господар од ствари нека пристане, а онај да не плати.

12. *Ако ли му буде украдено, нека плати господару његову. *1 Мој 31, 39.

13. Ако ли га буде растргла звјерка, да донесе од њега свједоцбу, и да не плати што је растргнуто.

14. Ако ко узме у ближњега својега живинче на послугу, па охроне или угине, а господар му не буде код њега, да плати.

15. Ако ли господар буде код њега, да не плати. Ако ли буде најмљено, да плати само најам.

16. Ко би преварио дјевојку, која није заручена, те би спавао с њом, да јој да прђију и узме је за жену.

17. А ако му је отац њезин не би хтио дати, да да новац колико иде у прђију дјевојци.

18. *Вјештици не дај да живи.
*3 Мој 20, 27; 5 Мој 18, 10; 1 Сам 28, 9.

19. *Ко би облежио живинче, да се погуби.
*3 Мој 18, 23.

20. *Ко жртву приноси боговима другим осим јединога Господа, да се истријеби као проклетник.
*5 Мој 17, 2-5.

21. *Дошљаку немој чинити криво нити га цвијелити, јер сте били дошљаци у земљи Мисирској.
*2 Мој 23, 9; 3 Мој 19, 33; 5 Мој 10, 19.

22. *Немојте цвијелити удовице и сироте.
*5 Мој 24, 17, 19; Ис 1, 17.

23. Ако ли коју цвијелиш у чем год, и повиче к мени, чућу вику њезину,

24. И запалиће се *гњев мој, и побићу вас мачем, па ће ваше жене бити удовице и ваша дјеца сироте.
*Пс 69, 24.

25. *Кад даш у зајам новаца народу мојему, сиромашу који је код тебе, немој му бити као каматник, не ударајте на њ камате.
*3 Мој 25, 36; 5 Мој 23, 20.

26. *Ако узмеш у залогу хаљину ближњему својему, врати му је прије него сунце зађе;
*5 Мој 24, 10, 13.

27. Јер му је то све одијело чим заклања тијело своје; у чем ће спавати? Па кад повиче к мени, ја ћу га чути, јер сам милостив.

28. *Немој псовати судија, и старјешини народа својега не говори ружно.
*Проп 10, 20; Дап 23, 5.

29. Од љетине своје и од житких ствари својих немој се затезати да

принесеш првине; *првенца између синова својих мени да даш.

*2 Мој 13, 2, 12.

30. Тако чини с волем својим и с овцом и с козом; *седам дана нека буде с мајком својом, а осмога дана да га даш мени.
*3 Мој 22, 27.

31. Бићете ми *свети људи; † меса у пољу растргнута не једите, баците га псима.
*5 Мој 14, 21; † Јез 44, 31.

*Закони о својини, о правди и љубави према ближњем.
Истијеривање Хананаца.*

23. Не износи лажнијех гласова; не пристај с безбожником да *свједочиш криво.

*2 Мој 20, 16.

2. Не иди за множином на зло, и не говори на суду поводећи се за већим бројем да се изврне правда.

3. Сиромашу у парници његовој не гледај што је сиромаш.

4. Ако наиђеш на вола непријатеља својега или на магарца његова, гдје је залутао, одведи га к њему.

5. Ако видиш гдје је ненавиднику твојему пао магарац под теретом својим, немој да га оставиш, него му помози.

6. *Немој изврнути правде сиромашу својему у парници његовој.

*5 Мој 27, 19.

7. Ријечи лажне клони се, и безазленог и правога немој убити, јер нећу оправдати безбожника.

8. Не узимај поклоне, јер поклон засљепљује окате и изврће ријечи правима.

9. *Дошљаке не цвијели, јер ви знате како је душа дошљаку, јер сте били дошљаци у земљи Мисирској.

*2 Мој 22, 21.

10. *Шест година засијевај земљу своју и сабирај род њезин; *3 Мој 25, 3.

11. А седме године остави је нека почине, да једу сиромаси народа твојега, а што иза њих остане нека једу звијери пољске; тако ради и с виноградом својим и с маслиником својим.

12. *Шест дана ради послове своје, а у седми дан почини, да се одмори во твој и магарац твој, и да одахне син робиње твоје и дошљак.

*2 Мој 20, 8.

13. Држите се свега што сам вам казао. Не помињите имена богова туђих, и да се не чује из уста ваших.

14. *Три пута преко године светкуј ми:

*3 Мој 23, 4; 5 Мој 16, 16.

15. *Празник пријеснијех хљебова држи; седам дана једи хљебове пријесне, као што сам ти заповједио, на вријеме, мјесеца Авива, јер си тада изашао из Мисира; и нико да не издаје преда ме празан;

*2 Мој 12, 15.

16. И празник жетве првина од труда твојега што посијеш у пољу својем; и празник бербе на свршетку сваке године, кад сабереш труд свој с њиве.

17. Три пута преко године све мушкиње твоје да излази пред Господа Бога.

18. *Крви од жртве моје не приноси уз хљебове киселе, и претилина празника мојега да не преноћи до јутра.

*2 Мој 12, 8.

19. Првине од првога рода земље своје донеси у кућу Господа Бога својега; немој кухати јагњета у млијеку мајке његове.

20. Ево, *ја шаљем анђела својега пред тобом да те чува на путу, и да те одведе на мјесто које сам ти приправио.

*2 Мој 14, 19.

21. Чувај га се, и слушај га, немој да га расрдиш, јер вам неће опростити гријеха, јер је моје име у њему.

22. Него ако га добро узаслушаш и уствориш све што кажем, ја ћу би-

ти непријатељ твојим непријатељима и противник твојим противницима.

23. Јер ће анђеол мој ићи пред тобом и одвешће те у земљу Аморејску и Хетејску и Ферезејску и Хананејску и Јевејску и Јевусејску, и ја ћу их истрејебити.

24. *Немој се клањати боговима њиховијем нити им служити, † ни чинити што они чине, него их сасвијем обори и ликове њихове сасвијем изломи.

*2 Мој 20, 5; † 3 Мој 18, 3.

25. И служите Господу Богу својему, и он ће благословити хљеб твој и воду твоју; и *уклонићу болест између вас.

*2 Мој 15, 26.

26. Неће бити пометкиње ни нероткиње у земљи твојој; и број дана твојих напунићу.

27. Пустиићу страх свој пред тобом, и уплашићу сваки народ на који дођеш, и обратићу к теби плећи свијех непријатеља твојих.

28. Послаћу и *стршљене пред тобом да тјерају Јевеје, Хананеје и Хетеје испред тебе.

*5 Мој 7, 20; ИНав 24, 12.

29. Нећу их отјерати испред тебе за једну годину, да не опусти земља и да се звјерје пољско не намножи на тебе.

30. Помало ћу их одгонити испред тебе докле се не намножиш и заузмеш земљу.

31. И *поставићу међе твоје од мора Црвенога до мора Филистејскога и од пустиње до ријеке; јер ћу вама у руке дати оне који живе у оној земљи да их отјераш испред себе.

*1 Мој 15, 18.

32. *Немој хватати вјере с њима, ни с боговима њиховијем.

*2 Мој 34, 12; 5 Мој 7, 2.

33. Нека не сједи у земљи твојој да те не наврате да се огријесиш о мене, јер би служио боговима њиховијем, и *то би ти била замка.

*Суд 2, 3.

*Завјетна књига и завјетна жртва.
Свечани завјет Израїља с Богом.
Мојсије се поново њење на гору.*

24. И рече Мојсију: Изађи горе ка Господу, и ти и Арон и Надав и Авијуд и *седамдесет старјешина Израїлевих, и поклоните се издалека. *4 Мој 11, 16.

2. И Мојсије сам нека приступи ка Господу, а они нека не приступе; и народ нека не иде нагоре с њим.

3. И дође Мојсије, и каза народу све ријечи Господње и све законе. И одговори народ једнијем гласом и рекоше: *Чинићемо све што је рекао Господ. *2 Мој 19, 8; 24, 7.

4. И написа Мојсије све ријечи Господње, и уставши рано, начини олтар под гором и дванаест ступова за дванаест племена Израїлевих.

5. И посла младиће између синова Израїлевих, који принесоше жртве паљенице и принесоше теоце на жртве захвалне Господу.

6. И узевши Мојсије половину крви, метну у здјеле, а половину крви изли на олтар.

7. И узе књигу завјетну и прочита народу. А они рекоше: *Што је год рекао Господ чинићемо и слушаћемо.

*2 Мој 24, 3.

8. А Мојсије узео крв, и покропи њом народ, и рече: Ево, *крв завјета који учини Господ с вама за све ријечи ове.

*Јев 9, 20.

9. Потом отиде горе Мојсије и Арон, Надав и Авијуд, и седамдесет старјешина Израїлевих.

10. И видјеше Бога Израїлева, и под ногама његовијем као дјело од камена *сафира и као небо кад је ведро.

*Јез 1, 26.

11. И не пружи руке своје на изабране између синова Израїлевих, него *видјеше Бога, па једоше и пише.

*2 Мој 33, 20.

12. И рече Господ Мојсију: Попни се к мени на гору, и остани овдје, и даћу ти *плоче од камена, закон и заповијести, које сам написао, да их учиш.

*2 Мој 31, 18.

13. Тада уста Мојсије с Исусом, који га служаше, и изађе Мојсије на гору Божију.

14. А старјешинама рече: Сједите ту док се вратимо к вама; а ето, Арон и Ор с вама; ко би имао што, нека иде к њима.

15. И отиде Мојсије на гору, а облак покри гору.

16. И бијаше *слава Господња на гори Синајској, и облак је покриваше шест дана; а у седми дан викну Мојсија испред облака.

*2 Мој 16, 10.

17. И слава Господња бјеше по виђењу као *огањ који сажиже на врх горе пред синовима Израїлевым.

*Јев 12, 29.

18. И Мојсије уђе усред облака, и попе се на гору; и *оста Мојсије на гори четрдесет дана и четрдесет ноћи.

*2 Мој 34, 28.

*Прописи за израђу скиније.
Прилози. Ковчег и заклопац, што за
хљебове предложена, свијећњак.*

25. И Господ рече Мојсију говорећи:

2. Реци синовима Израїлевым да ми скупе прилог: *Од свакога који драге воље да, узмите прилог мени.

*2 Мој 35, 5, 21.

3. А ово је прилог што ћете узимати од њих, злато и сребро и мјед,

4. И порфиру и скерлет и црвац и танко платно и костријет,

5. И коже овнујске првене обојене, и коже јававче, и дрво ситим,

6. Уље за видјело, мирисе за уље помазања и за мирисави кад,

7. Камење онихово и камење за укивање на оплећак и напрсник.

8. И нека ми начине светињу да међу њима наставам;

9. *Као што ћу ти показати слику од шатора и слику од свијех ствари његовијех, тако да начините.

*2 Мој 25, 40.

10. Нека начине ковчег од дрвета ситима, у дужину од два лакта и по, а у ширину од подруг лакта, и у висину од подруг лакта.

11. И покуј га чистим златом, изнутра и споља покуј га; и озго му начини златан вијенац унаоколо.

12. И салиј му четири биочуга од злата, и метни му их на четири угла, да му с једне стране буду два биочуга и с друге стране два биочуга.

13. И начини полуге од дрвета ситима, и окуј их у злато.

14. И провучи полуге кроз биочуге с обје стране ковчегу, да се о њима носи ковчег;

15. У биочузима на ковчегу нека стоје полуге, да се не ваде из њих.

16. Па у ковчег метни свједочанство, које ћу ти дати.

17. И начини заклопац од чистог злата, у дужину од два лакта и по, а у ширину од подруг лакта.

18. И начини два херувима златна, једноставне их начини, на два краја заклопцу.

19. И начини херувима једнога на једном крају, а другог херувима на другом крају; на заклопцу начините два херувима на оба краја.

20. И нека *херувими рашире крила увис да заклањају крилима заклопац, и нека буду лицем окренути један другом, према заклопцу нека су окренута лица херувимима.

*1 цар 8, 7; Јев 9, 5.

21. И метнућеш заклопац озго на ковчег, а у ковчег ћеш метнути свједочанство, које ћу ти дати.

22. И ту ћу се састајати с тобом и говорићу ти озго са заклопца *изме-

ђу два херувима, који ће бити на ковчегу од свједочанства, све што ћу ти заповиједати за синове Израиљеве.

*4 Мој 7, 89.

23. Начини и сто од дрвета ситима, у дужину од два лакта, а у ширину од једног лакта, а у висину од подруг лакта.

24. И покуј га чистијем златом, и начини му вијенац златан унаоколо.

25. И начини му оплату унаоколо с подланице, и начини златан вијенац око оплате.

26. И начини му четири биочуга од злата, и метни му те биочуге на четири угла који ће му бити код четири ноге.

27. Под оплатом нека буду биочузи, да у њима стоје полуге да се носи сто.

28. А полуге начини од дрвета ситима, и окуј их златом да се о њима носи сто.

29. И начини му здјеле и чаше и виједра и кутлиће, којима ће се прелјевати, а начинићеш их од чистог злата.

30. И метаћеш на сто хљебове, да су *постављени свагда преда мном.

*3 Мој 24, 5, 6.

31. И начини свијетњак од чистог злата, једноставан нека буде свијетњак; ступ и гране и чашице, јабуке, и цвјетови нека буду у њега.

32. А шест грана нека му излази са стране, три гране с једне стране свијетњака, а три гране с друге стране свијетњака.

33. Три чашице као бадем нека буду на једној грани и јабука и цвијет, и три чашице као бадем и јабука и цвијет на другој грани; тако нека буде на шест грана што излазе из свијетњака.

34. И на самом свијетњаку нека буду четири чашице као бадем и јабуке и цвјетови.

35. Једна јабука под двије гране што излазе из њега, и једна јабука под друге двије гране што излазе из њега, и једна јабука под друге двије гране што излазе из њега; тако ће бити под шест грана што ће излазити из свијетњака;

36. Јабуке и гране њихове из њега нека излазе; све једноставно од чистог злата.

37. И начинићеш му седам жижака, и палићеш их да свијетле са сваке стране;

38. И усекачи и спремице за гар нека буду од чистог злата.

39. Од таланта чистог злата нека буде начињен са свијем тијем справама.

40. И *гледај, те начини све ово по слици која ти је показана на гори.

*2 Мој 26, 30; Дап 7, 44; Јев 8, 5.

Шатор са објема завјесама.

26. А шатор ћеш начинити од десет завјеса од танкога платна узведенога и од порфире и од скерлета и од црвца; и по њима да буду везени херувими.

2. Једна завјеса нека буде двадесет и осам лаката дуга и четири лакта широка; све завјесе да буду једне мјере.

3. Пет завјеса нека се састављају једна с другом, и пет других завјеса нека се састављају једна с другом.

4. И начини петље од порфире по крају једне завјесе, гдје ће се крајеви састављати, и тако начини по крају друге завјесе, гдје ће се крајеви састављати.

5. Педесет петља начини на једној завјеси, а педесет петља начини на крају друге завјесе гдје ће се састављати с другом, а петље да буду једна према другој.

6. И начини педесет кука од злата, да запнеш завјесе једну за другу кукама, и тако ће бити шатор један.

7. И начини завјесе од костријети за наслон над шатором; једанаест таквих завјеса начини.

8. Завјеса једна нека буде тридесет лаката дуга, а широка четири лакта; тијех једанаест завјеса да су једне мјере.

9. И састави пет завјеса заједно, а шест осталијех заједно, на двоје ћеш превити шесту завјесу с предње стране наслону.

10. И начини педесет петља на стражњем крају прве завјесе где ће се састављати, а педесет петља на крају друге завјесе гдје ће се састављати.

11. И начини кука мједенијех педесет, и запни куке на петље, и састави наслон, да буде једно.

12. А што је више у завјеса на наслону, половина завјеса што претјече, нека виси на стражњој страни шатору.

13. И лакат с једне стране, а лакат с друге стране што има више у дужину у завјеса на наслону, нека виси шатору са стране и тамо и амо, да га заклања.

14. И начини покривач наслону од кожа овнујских црвених обојених, и сврх њега покривач од кожа јазавчјих.

15. И начини за шатор даске од дрвета ситима, које ће стајати право.

16. Десет лаката нека буде свака даска дуга, а подруг лакта широка.

17. Два чепа нека буду на дасци, један према другој на једнако; тако начини на свакој дасци за шатор.

18. Тако начини даске за шатор, двадесет дасака на јужној страни.

19. А под двадесет дасака начини четрдесет стопица од сребра: двије стопице под једну даску за два чепа

њезина, и двије стопице под другу даску за два чепа њезина.

20. А на другој страни шатора према сјеверу двадесет дасака.

21. Са четрдесет стопица сребрнијех, двије стопице под једну даску и двије стопице под другу даску.

22. А на западној страни шатора начини шест дасака,

23. И двије даске на два угла од шатора.

24. И оне нека се састављају оздо и нека се састављају озго биочугом; тако нека буде у обје које ће бити на оба угла.

25. Тако ће бити осам дасака са стопицама сребрнијем, са шеснаест стопица, двије стопице под једну даску, а двије стопице под другу даску.

26. И начини пријеворнице од дрвета ситима, пет за даске на једној страни шатора,

27. И пет пријеворница за даске на другој страни шатора, и пет пријеворница за даске на западној страни шатора до оба угла.

28. А средња пријеворница да иде преко сриједи дасака од једнога краја до другога.

29. А даске окуј златом, и биочуге им начини од злата, да се кроз њих провуку пријеворнице, а и пријеворнице окуј златом.

30. Тако ћеш подигнути шатор *по слици која ти је показана на гори.

*2 Мој 25, 9.

31. И *начини завјесу од порфире и од скерлета и од црвца и од танкога платна узведенога, и по њој нека буду везени херувими.

*Мт 27, 51.

32. И објеси је о четири ступа од дрвета ситима, окована златом, са кукама златним, на четири стопице сребрне.

33. И објеси завјесу о куке, и унеси иза завјесе ковчег од свједочанства, да вам завјеса раставља *светињу од светиње над светињама.

*Јев 9, 2, 3.

34. И *метни заклопац на ковчег од свједочанства у светињи над светињама.

*2 Мој 25, 21.

35. И намјести сто пред завјесу и свијетњак према столу на јужној страни шатора, да сто стоји на сјеверној страни.

*2 Мој 40, 22.

36. И на врата наслону начинићеш завјесу од порфире и од скерлета и од црвца и од танкога платна узведенога, везен;

37. И за ту завјесу начинићеш пет ступова од дрвета ситима, које ћеш оковати златом, са кукама златнијем, и салићеш за њих пет стопица од мједи.

О жртвенику, ширјему и светлом уљу.

27. И начини олтар од дрвета ситима, пет лаката у дужину и пет лаката у ширину, четвороугласт да буде олтар, три лакта висок.

2. И на четири угла начини му рогове, из њега да излазе рогови, и оваћеш га у мјед.

3. И начинићеш му лонце за пео и лопатице и котлиће и виљушке и машице; све му посуђе начини од мједи.

4. И начини му решетку од мједи као мрежу, и начини у решетки четири биочуга од мједи на четири угла њезина.

5. И метни је испод олтара унаоколо, да буде решетка до средине олтара.

6. Начини и полуге олтару, полуге од дрвета ситима, и окуј их у мјед.

7. И полуге да се провуку кроз биочуге, да буду полуге с двије стране олтару, кад се носи.

8. Начинићеш га од дасака да буде изнутра шупаљ; *као што ти је показано на гори, тако нека начине.

*2 Мој 26, 30.

9. И *начинићеш тријем шатору на јужној страни; завјесе тријему да буду од танкога платна узведенога, сто лаката у дужину на једној страни. *2 Мој 38, 9.

10. И двадесет ступова и под њих двадесет стопица од мједи, а куке на ступовима и пасови њихови од сребра.

11. Тако и са западне стране да буду завјесе сто лаката дуге, и двадесет ступова и двадесет стопица од мједи, на ступовима куке и њихови пасови од сребра.

12. А ширина ће тријему имати са западне стране завјесе од педесет лаката, десет ступова за њих и десет стопица под њих.

13. А на предњој страни према истоку биће тријем широк педесет лаката.

14. Од петнаест лаката нека буду завјесе на једној страни, и за њих три ступа и три стопице под њих;

15. На другој страни завјесе од петнаест лаката, и три ступа за њих и три стопице под њих.

16. А над вратима од тријема завјеса од двадесет лаката од порфире и од скерлета и од црвца и од танкога платна узведенога, везена, и четири ступа за њу, и под њих четири стопице.

17. Сви ступови у тријему унаоколо да буду опасани сребром, и куке да су им сребрне, а стопице од мједи.

18. У дужину ће тријем имати сто лаката, у ширину педесет свуда, а у висину пет лаката, да буде од танкога платна узведенога, а стопице од мједи.

19. Све посуђе у шатору за сваку службу, и све коље у њему и све коље у тријему да буде од мједи.

20. И *ти заповједи синовима Израиљевим да ти донесу уља маслинова чистог цијеђенога за видјело, да би жишци горјели свагда. *3 Мој 24, 2.

21. У шатору од састанка пред завјесом, која ће заслањати свједочанство, нека их Арон и синови његови спремају да горе од вечера до јутра пред Господом. То нека је уредба вјечна кољенима њиховијем међу синовима Израиљевим.

*Избор свештеника и њихове одежде.
Аронове одежде.*

28. А ти узми к себи Арона, брата својега, са синовима његовијем између синова Израиљевих да ми буду свештеници, Арон и Надав и Авијуд и Елеазар и Итамар, синови Аронови.

2. И начини свете хаљине Арону, брату својему, за част и дику.

3. И кажи свијем људима вјештијем, *које сам напунио духа мудрости, нека начине хаљине Арону, да се посвети да ми буде свештеник.

*2 Мој 31, 3.

4. А ово су хаљине што ће начинити: напрсник и оплећак и плашт, кошуља везена, капа и појас. Те хаљине свете нека направе Арону брату твојему и синовима његовијем, да ми буду свештеници,

5. И нека узму злата и порфире и скерлета и црвца и танкога платна;

6. И нека начине оплећак од злата и од порфире и од скерлета и од црвца и од танкога платна узведенога, везен.

7. Двије пораменице нека буду на њему, које ће се састављати на два краја, да се држи заједно.

8. А појас на њему нека буде направе исте као и он, од злата, од порфире, од скерлета, од црвца и од танкога платна узведенога.

9. И узми два камена ониха, и на њима изрежи имена синова Израиљевих,

10. Шест имена њиховијех на једном камену, а шест имена осталијех на другом камену по реду како се који родио.

11. Вјештином каменарском, којом се режу печати, изрезаћеш на та два камена имена синова Израљевијех, и опточи их златом унаоколо.

12. И метни та два камена на пораменице оплећку, да буду камени за спомен синовима Израљевијем, и Арон да носи имена њихова пред Господом на оба рамена своја за спомен.

13. И начини копче од злата.

14. И два ланца од чистог злата начини једнака плетена, и објеси ланце плетене о копче.

15. И напрсник судски начини направе везене онаке као оплећак, од злата, од порфире, од скерлета, од црвца и од танкога платна узведенога начини га.

16. Нека буде четвороугласт и двострук, у дужину с педи и у ширину с педи.

17. И удари по њему драго камење, у четири реда нека буде камење. У првом реду: сардоних, топаз и смарагд;

18. А у другом реду: кароункул, сафир и дијамант;

19. А у трећем реду: лигур и ахат и аметист;

20. А у четвртм реду: хрисолит, оних и јаспид; нека буду уковани у злато у свом реду.

21. И тијех камена с именима синова Израљевијех биће дванаест по именима њиховијем, да буду резани као печат, сваки са својим именом, за дванаест племена.

22. И на напрсник метни ланце једнаке, плетене, од чистог злата.

23. И двије гривне златне начини на напрсник, и метни двије гривне на два краја напрснику.

24. Па провучи два ланца златна кроз двије гривне на крајевима напрснику.

25. А друга два краја од два ланца запни за двије копче, и метни на пораменице од оплећка спријед.

26. И начини друге двије гривне златне, и метни их на друга два краја напрснику изнутра на страни која је од оплећка.

27. И начини још двије златне гривне, и метни их на пораменице од оплећка оздо према саставцима његовијем, више појаса на оплећку.

28. Тако нека вежу напрсник гривне његове за гривне на оплећку врвцом од порфире, да стоји над појасом од оплећка, да се не одваја напрсник од оплећка.

29. И нека носи Арон имена синова Израљевијех на напрснику судском на срцу свом кад улази у светињу за спомен пред Господом вазда.

30. И *метни на напрсник судски Урим и Тумим, да буде на срцу Арону кад улази пред Господа, и Арон ће носити суд синова Израљевијех на срцу свом пред Господом вазда.

*3 Мој 8, 8; 4 Мој 27, 21; 5 Мој 33, 8.

31. И начини плашт под оплећак сав од порфире.

32. И озго нека буде прорез у сриједи, и нека буде опточен прорез свуда унаоколо траком тканијем, као прорез у оклопа, да се не раздре.

33. А по скуту му начини шипке од порфире и од скерлета и од црвца свуда унаоколо, и међу њима златна звонца свуда унаоколо:

34. Звонце златно па шипак, звонце златно па шипак по скуту од плашта свуда унаоколо.

35. И то ће бити на Арону кад служи, да се чује глас кад улази у светињу пред Господа и кад излази, да не погине.

36. И начини плочу од чистог злата, и на њој изрежи као на печату: Светиња Господу.

37. И вежи је врвцом од порфире за капу, спријед на капи да стоји.

38. И биће на челу Аронову, да носи Арон гријехе светијех приноса које принесу синови Израилјеви у свијем даровима својих светијех приноса; биће на челу његову вазда, да би били мили Господу.

39. И начини кошуљу од танкога платна изметаног, и начини капу од танкога платна, а појас начини везен.

40. И синовима Ароновијем начини кошуље, и начини им појасе, и капице им начини за част и дику.

41. Па то обуци Арону, брату својему, и синовима његовијем, и помажи их и *напуни им руке и посвети их да ми буду свештеници.

*2 Мој 29, 9; 3 Мој 8, 12.

42. И начини им гаће ланене, да се покрије голо тијело; од бедара до дно стегна да буду.

43. И то нека је на Арону и на синовима његовијем кад улазе у шатор од састанка или кад приступају к олтару да служе у светињи, да не би носећи гријехе погинули. Ово ће бити уредба вјечна њему и сјемени његову након њега.

Посвећење Арона и свештеника

и освећење жртвеника.

Свакодневна жртва.

29. Учинићеш им ово кад их станеш освештавати да ми врше службу свештеничку: Узми теле и два овна здрава,

2. И хљебове пријесне и колаче пријесне замијешене с уљем, и погаче пријесне намазане уљем, од брашна пшеничнога умјеси их.

3. И метни их у једну котарицу, и принеси их у котарици с телетом и с два овна.

4. И доведи Арона и синове његове пред врата шатора од састанка, и умиј их водом.

5. И узевши хаљине, обуци Арону кошуљу и плашт испод оплећка и оплећак и напрсник, и опаши га појасом од оплећка.

6. И метни му капу на главу и свету плочу на капу.

7. И узми *уље за помазање и излиј му на главу, и помазаћеш га.

*2 Мој 30, 25.

8. И синове његове доведи и обуци им кошуље;

9. И опаши их појасима, Арона и синове његове, и метни им капе на главе, да имају свештенство уредбом вјечном. Тако ћеш *посветити руке Арону и синовима његовијем.

*2 Мој 28, 41.

10. И доведи теле пред шатор од састанка, а Арон и синови његови нека метну руке телету на главу.

11. И закољи теле пред Господом на вратима шатора од састанка.

12. И узевши крви од телета, помажи роге олтару прстом својим, а осталу крв сву пролиј на подножје олтару.

13. И узми све сало по цријевима, и мрежицу на јетри, и оба бубрега и сало око њих, и запали на олтару.

14. А *месо од телета и кожу и бадегу спали огњем изван окола; то је жртва за гријех.

*Мој 4, 11, 12.

15. Потом узми овна једнога, и на главу овну нека метну руке своје Арон и синови његови.

16. И закољи овна и узми крви од њега и покропи олтар унаоколо.

17. А овна изуди, и опери дроб и ноге, и метни их на удове његове и на главу.

18. И свега овна запали на олтару; то је жртва паљеница Господу, мирис угодни, жртва огњена Господу.

19. Па узми и другог овна, и нека му метне Арон и синови његови руке своје на главу.

20. И закољи тога овна, и узми крви од њега и помажи њом крај од деснога уха Арону и крај од деснога уха синовима његовијем, и палац у десне руке њихове и палац у десне ноге њихове, а осталом крвљу покропи олтар унасколо.

21. И узми крви која буде на олтару и уља за помазање, и покропи Арона и хаљине његове, и синове његове и хаљине њихове, и биће свет он и хаљине његове и синови његови и хаљине њихове.

22. Потом узми сало од овна и реп и сало што је по пријевима и мрежицу на јетри и оба бубрега и сало око њих, и десно плеће; јер је ован посветни;

23. И један хљеб и један колач с уљем и једну погачу из котарице у којој буду пријесни хљебови пред Господом.

24. И то све метни у руке Арону и у руке синовима његовијем, и обрћи тамо и амо, да буде жртва обртана пред Господом.

25. Потом узми им то из руку, и запали на олтару сврху жртве паљенице, да буде мирис угодан пред Господом; то је жртва огњена Господу.

26. И узми груди од овна посветнога, који буде за Арона, и обртаћеш их тамо и амо, да буде жртва обртана пред Господом; и то ће бити твој дио.

27. Тако ћеш осветити *груди од жртве обртане и плеће од жртве подизане, што је обртано и што је подизано од овна посветнога за Арона и за синове његове. *4 Мој 18, 18.

28. И то ће бити Арону и синовима његовијем уредбом вјечном од

синова Израиљевих, јер је жртва подизана. Кад је жртва подизана синова Израиљевих од њиховијех жртава захвалнијех, жртва подизана биће Господу.

29. А свете хаљине Аронове нека буду синовима његовијем након њега да се помазују у њима и да им се у њима посвећују руке.

30. Седам дана нека их облачи који на његово мјесто буде свештеник између синова његовијех, који ће улазити у шатор од састанка да служи у светињи.

31. А овна посветнога узми и скухај месо од њега на мјесту светом.

32. И Арон и синови његови нека на вратима шатора од састанка једу месо од тога овна и хљеб што је у котарици.

33. Нека га једу они за које је било очишћење да би им се посветиле руке да би били посвећени; а други да не једе, јер је ствар света.

34. Ако ли би остало што меса посветнога или хљеба до јутра, онда што остане сажези огњем, а да се не једе, јер је ствар света.

35. И тако учини Арону и синовима његовијем по свему што ти заповједих; седам дана светићеш им руке.

36. И сваки ћеш дан приносити на жртву теле за гријех ради очишћења; и очистићеш олтар чинећи очишћење на њему, и помазаћеш га да се освети.

37. Седам дана чинићеш очишћење на олтару и осветићеш га, те ће олтар бити светиња над светињама; што се год дотакне олтара, биће свето.

38. И ово ћеш приносити на олтару: два јагњета од године сваки дан без прекида.

39. Једно јагње приноси јутром, а друго приноси вечером,

40. И јоште десетину ефе пшеничнога брашна смијешана с уљем цијењеним, којег да буде четврт ина, и наљев вина, четврт ина на једно јагње.

41. А друго јагње принеси *увече; као са жртвом јутрењом и с наљевом њезинијем, тако и с овом чини да буде мирис угодан, жртва огњена Господу. *Пс 141, 2.

42. То нека буде жртва паљеница свагда од кољена до кољена вашег на вратима шатора од састанка пред Господом, гдје ћу се састајати с вама да говорим с тобом.

43. И ондје ћу се састајати са синовима Израљевијем, да се освећује славом мојом.

44. И осветићу шатор од састанка и олтар; и Арона и синове његове осветићу да су ми свештеници.

45. И наставаћу међу синовима Израљевијем, и бићу им Бог.

46. И познаће да сам ја Господ Бог њихов, који сам их извео из земље Мисирске да наставам међу њима, ја Господ Бог њихов.

Кадиони олтар, свети порез по глави, умиваоница од мједи, уље помазања и кад.

30. Јоште начини олтар кадиони, од дрвета ситима начини га.

2. Дужина нека му буде лакат, и ширина лакат, четвороугласт да буде, и два лакта висок; из њега нека му излазе рогови.

3. И покуј га чистијем златом, озго са страна унаоколо, и рокове његове; и начини му вијенац златан унаоколо.

4. И начини му по два биочуга златна испод вијенца на два угла његова с обје стране, и кроз њих ћеш провући полуге да се може носити.

5. А полуге начини од дрвета ситима, и окуј их у злато.

6. И метни га пред завјесу која visi пред ковчегом од свједочанства према *заклопцу који је над свједочанством, гдје ћу се с тобом састајати. *2 Мој 25, 22.

7. И нека кади на њему Арон кадом мирисним; свако јутро нека кади кад спреми жишке.

8. И кад запали Арон жишке увече, нека кади; нека буде кад свагдашњи пред Господом од кољена до кољена вашег.

9. Не приносите на њему када *туђег, нити жртве паљенице нити приноса; ни налева не левајте на њему. *3 Мој 10, 1.

10. Само *очишћење нека чини над роговима његовијем Арон једном у години; крвљу од жртве за гријех у дан очишћења једном у години чиниће очишћења на њему од кољена до кољена вашег; јер је то светиња над светињама Господу. *3 Мој 16, 18.

11. Јоште рече Господ Мојсију говорећи:

12. Кад станеш бројити синове Израљеве, између онијех који иду у број, сваки нека даде откуп за живот свој Господу, кад их станеш бројити, да не би дошло на њих какво зло кад их станеш бројити.

13. А нека да сваки који иде у број по сикла, по сиклу светом (а тај је сикал двадесет новчића); пола сикла биће прилог Господу.

14. Ко год иде у број, од двадесет година и више, нека да прилог Господу.

15. Богати да не да више, а сиромах да не да мање од по сикла, кад дају прилог Господу на очишћење душа ваших.

16. И узевши новце за очишћење од синова Израљевијех, остави их за потребу у шатору од састанка,

и биће синовима Израиљевијем спомен пред Господом за очишћење душа ваших.

17. Још рече Господ Мојсију говорећи:

18. *Начини и умиваоницу од мједи и подножје јој од мједи за умивање; и метни је између шатора од састанка и олтару, и налиј у њу воде,

*2 Мој 38, 8.

19. Да из ње пере Арон и синови његови руке своје и ноге своје.

20. Кад иду у шатор од састанка, нека се умивају водом, да не изгину, или кад приступају к олтару да служе и да пале жртву огњену Господу.

21. Тада нека перу руке своје и ноге своје да не изгину. То нека им буде уредба вјечна Арону и сјемуку његову од кољена до кољена.

22. Још рече Господ Мојсију говорећи:

23. Узми мириса најбољих: смирене најчистије пет стотина сикала и цимета мирисавага пола толико, двјеста педесет, и иђирота такође двјеста педесет,

24. И касије пет стотина мјером светом, и уља маслинова један ин.

25. И од тога начини уље за свето помазање, уље најбоље вјештином апотекарском; то да буде *уље светог помазања.

*2 Мој 37, 29.

26. И њим помажи шатор од састанка и ковчег од свједочанства,

27. И сто и све справе његове, и свијетњак и справе његове, и олтар кадиони,

28. И олтар на којем се приноси жртва паљеница, и све справе његове, и умиваоницу и подножје њезино.

29. Тако ћеш их осветити, те ће бити светиња над светињом, и што их се год дотакне, биће свето.

30. *Помажи и Арона и синове његове, и осветићеш их да ми буду свештеници.

*2 Мој 29, 7.

31. А синовима Израиљевијем кажи и реци: Ово нека ми буде уље светог помазања од кољена до кољена вашег.

32. Тијело човјечје нека се не маже њим, нити правите таквога уља какво је оно; свето је, нека вам буде свето.

33. Ако ли би ко начинио такво уље или намазао њим другога, истријебиће се из народа својега.

34. И рече Господ Мојсију: *Узми мириса, стакте, ониха и халвана мирисавага, и тамјана чистог, колико једнога толико другога.

*2 Мој 37, 29.

35. И од тога начини кад, састављен вјештином апотекарском, чист и свет.

36. И истуцавши га наситно, мети га пред свједочанством у шатору од састанка, гдје ћу се састајати с тобом; то нека вам буде светиња над светињама.

37. А таквога када какав начиниш немојте себи правити; то нека ти је светиња за Господа.

38. Ако ли би ко начинио такав да га мирише, истријебиће се из народа својега.

*Градишћељи скиније Веселеило
и Елијав. Празновање субоше.*

Плоче Закона.

31. И рече Господ Мојсију говорећи:

2. Гле, позвах по имену Веселеила, сина Урије сина Орова, од племена Јудина.

3. И *напуних га духа светог, мудрости и разума и знања и сваке вјештине,

*1 цар 7, 14.

4. Да вјешто измишља како се што може начинити од злата и од сребра и од мједи,

5. Да умије резати камење и укивати, да умије тесати дрво, и сваки посао радити.

6. И ево, удружих с њим Елијава, сина Ахисамахова од племена Данова, и свакому вјештом човјеку у срце дадох вјештину да израде све што сам ти заповједио.

7. Шатор од састанка, и ковчег за свједочанство и заклопац на њ, и све справе у шатору,

8. И сто и справе његове, и свијетњак чисти са свијем справама његовијем, и олтар кадиони,

9. И олтар за жртву паљеницу са свијем справама његовијем, и умиваоницу и подножје њезино,

10. И хаљине службене и свете хаљине Арону свештенику и хаљине синовима његовијем, да врше службу свештеничку,

11. И уље помазања, и кад мирисни за светињу. Све нека начине онако како сам ти заповједио.

12. И рече Господ Мојсију говорећи:

13. А ти кажи синовима Израљевијем и реци: Али суботе моје чувајте, јер је знак између мене и вас од кољена до кољена, да знате да сам ја Господ који вас посвећујем.

14. Чувајте дакле суботу, јер вам је света; ко би је оскврнио, да се погуби; јер *ко би год радио какав посао у њу, истријебиће се она душа из народа својега. *4 Мој 15, 35.

15. Шест дана нека се ради; а седми је дан субота, одмор, свет Господу; *ко би год радио посао у дан суботни, да се погуби. *Јер 17, 21-23.

16. Зато ће чувати синови Израљеви суботу празнујући суботу од кољена до кољена завјетом вјечним.

17. То је знак између мене и синова Израљевих довијека; *јер је за шест дана створио Господ небо и земљу, а у седми дан почину и одмори се. *1 Мој 2, 2.

18. И изговоривши ово Мојсију на гори Синајској, даде му *двје плоче свједочанства, плоче камене писане прстом Божијим.

*2 Мој 32, 15, 16; 34, 28;

5 Мој 4, 13; 5, 22; 9, 10.

*Злаћно шеле. Мојсије ревноје
за Боја и моли се за народ.*

32. А народ видјевши гдје Мојсије за дуго не силази с горе, скупи се народ пред Арона, и рекоше му: Хајде, начини нам богове који ће ићи пред нама, јер томе Мојсију који нас изведе из земље Мисирске не знамо шта би.

2. А Арон им рече: Поскидајте златне обоце што су у ушима жена ваших, синова ваших и кћери ваших, и донесите ми.

3. И поскида сав народ златне обоце што им бијаху у ушима, и донесоше Арону.

4. А он *узев из руку њиховијех, сали у калуп, и начини теле саливено. И рекоше: Ово су богови твоји, Израилу, који те изведоше из земље Мисирске.

*1 цар 12, 28; Пс 106, 19; Дап 7, 41.

5. А кад то видје Арон, начини олтар пред њим; и повика Арон, и рече: Сјутра је празник Господњи.

6. И сјутрадан уставши рано, принесоше жртве паљенице и жртве захвалне; и *посједа народ, те једоше и пише, а послѣје усташе да се играју.

*1 Кор 10, 7.

7. А Господ рече Мојсију: Иди, сићи, јер се поквари твој народ, који си извео из земље Мисирске.

8. Брзо зађоше с пута, који сам им *заповједио; начинише себи теле ливено, и поклонили се му се, и принесосе му жртву, и рекоше: Ово су богови твоји, Израилу, који те изведоше из земље Мисирске. *2 Мој 20, 4, 23.

9. Још рече Господ Мојсију: Погледах народ овај, и ето је народ тврда врата.

10. И сада пусти ме да се распаљи гњев мој на њих и да их истријем; али *од тебе ћу учинити народ велик.

*4 Мој 14, 12.

11. А Мојсије се замоли Господу Богу својему и рече: Зашто се, Господе, распаљује гњев твој на народ твој, који си извео из земље Мисирске силом великом и руком крјепком?

12. Зашто да говоре Мисирци и да реку: На зло их изведе, да их побие по планинама и да их истријеби са земље? Поврати се од гњева својега, и пожали народ свој ода зла.

13. Опомени се Аврама, Исака и Израиља, слуга својих, *којима си се собом заклео и обрекао им: † Умножићу сјеме ваше као звезде на небу, и земљу ову, за коју говорих, сву ћу дати сјемуна вашем да је њихова довијека.

*1 Мој 22, 16; † 1 Мој 28, 13.

14. И ражали се Господу учинити зло народу својему, које рече.

15. Тада се врати Мојсије, и сиђе с горе са двије плоче свједочанства у рукама својим; и плоче бјеху писане с обје стране, отуд и одовуд писане.

16. И бјеху *плоче дјело Божије, и писмо бјеше писмо Божије, урезано на плочама.

*2 Мој 31, 18.

17. А Исус чувши вику у народу, кад викаху, рече Мојсију: Вика убојна у околу.

18. А он рече: Није то вика како вичу који су јачи, нити је вика како вичу који су слабији, него чујем вику онијех који пјевају.

19. И кад дође близу окола, угледа теле и игре, те се разгњеви Мојсије, и баци из руку својих плоче, и разби их под гором.

20. Па узео теле које бијаху начинили и спали га огњем, и сатре га у прах, и просу га по води, и запоји синове Израиљеве.

21. И рече Мојсије Арону: Шта ти је учинио овај народ, те га ували у толики гријех?

22. А Арон му рече: Немој се гњевити, господару; ти знаш овај народ да је брз на зло.

23. Јер рекоше ми: Начини нам богове који ће ићи пред нама, јер томе Мојсију који нас изведе из земље Мисирске не знамо шта би.

24. А ја им рекох: Ко има злата, нека га скида са себе. И дадоше ми, и ја га бацих у ватру, и изађе то теле.

25. А Мојсије видећи народ го, јер га оголи Арон на срамоту пред противницима његовијем,

26. Стаде Мојсије на врата од окола и рече: К мени ко је Господњи. И скупише се пред њега сви синови Левијеви.

27. И рече им: Овако каже Господ Бог Израиљев: Припашите сваки свој мач уз бедро своје, па прођите тамо и амо по околу од врата до врата, и побијте сваки брата својега и пријатеља својега и ближњега својега.

28. И учинише синови Левијеви по заповијести Мојсијевој, и погибе народа у онај дан до три тисуће људи.

29. Јер Мојсије рече: Посветите данас руке своје Господу, сваки на синову свом и на брату свом, да би вам дао данас благослов.

30. А сјутрадан рече Мојсије народу: Ви љуто сагријешисте; зато сада идем горе ка Господу, еда бих га умолио да вам опрости гријех.

31. И врати се Мојсије ка Господу, и рече: Молим ти се; народ овај љуто сагријеша начинивши себи богове од злата.

32. Али опрости им гријех: Ако ли нећеш, *избриши ме † из књиге своје, коју си написао.

*Пс 69, 28; Рим 9, 3; † Дан 12, 1.

33. А Господ рече Мојсију: Ко ми је згријешао, онога ћу избрисати из књиге своје.

34. А сада иди, води тај народ куда сам ти казао. Ево, *мој ће анђео ићи пред тобом, а кад их походим, походићу на њима гријех њихов.

*2 Мој 33, 2, 14.

35. И Господ би народ зато што начинише теле, које сали Арон.

Зайовијест за полазак.

Мојсије се моли за скрушени народ и жуди видјети славу Господњу.

33. И рече Господ Мојсију: Иди, дигни се одакле, ти и *народ који си извео из земље Мисирске, пут земље за коју се заклех Авраму, Исаку и Јакову говорећи: † Сјемени твојему даћу је.

*2 Мој 32, 7; † Мој 12, 7.

2. И *послаћу пред тобом анђела, и изагнаће Хананеје, Амореје и Хетеје и Ферезеје и Јевеје и Јевусеје.

*2 Мој 32, 34.

3. И одвешће вас у земљу гдје теће млијеко и мед; јер нећу сам ићи с тобом зато што си народ *тврдоврат, па бих те могао сатрти путем.

*2 Мој 32, 9.

4. А народ чувши ову злу ријеч, ожалости се, и нико не метну на се својега накита.

5. Јер Господ рече Мојсију: Кажите синовима Израилевијем: Ви сте народ тврдоврат; доћи ћу часом усред тебе, и истријебићу те; а сада скини накит свој са себе, и знаћу шта ћу чинити с тобом.

6. И поскидаше са себе синови Израилеви наките своје код горе Хорива.

7. А Мојсије узео шатор и разапегла себи иза окола далеко, и *назва га шатор од састанка, и ко год тражаше Господа, долажаше к шатору од састанка иза окола.

*2 Мој 29, 42.

8. И кад Мојсије иђаше у шатор, сав народ устајаше, и сваки стајаше на

вратима својега шатора, и гледаху за Мојсијем док не уђе у шатор.

9. А кад Мојсије улажаше у шатор, спушташе се ступ од облака и устављаше се на вратима од шатора, и Господ говораше с Мојсијем.

10. И сав народ, видећи ступ од облака гдје стоји на вратима од шатора, устајаше сав народ, и сваки се клањаше на вратима од својега шатора.

11. И *Господ говораше с Мојсијем лицем к лицу као што говори човјек с пријатељем својим. Потом се враћаше Мојсије у окло, а слуга његов Исус син Навин, момак, не излажаше из шатора.

*4 Мој 12, 8; 5 Мој 34, 10.

12. И рече Мојсије Господу: Гледај, ти ми кажеш: Води тај народ. А нијеси ми казао кога ћеш послати са мном, а рекао си: Знаш те по имену и нашао си милост преда мном.

13. Ако сам, дакле, нашао милост пред тобом, покажи ми пут свој, да те познам и нађем милост пред тобом; и види да је овај народ твој народ.

14. И рече Господ: Моје ће лице ићи напријед, и даћу ти одмор.

15. А Мојсије му рече: Ако неће ићи напријед лице твоје, немој нас кретати одавде.

16. Јер по чему ће се познати да смо нашли милост пред тобом, ја и народ твој? Зар не по томе што ти идеш с нама? *Тако ћемо се разликовати ја и народ твој од свакога народа на земљи.

*5 Мој 4, 7.

17. А Господ рече Мојсију: Учинићу и то што си казао, јер си нашао милост преда мном и знам те по имену.

18. Опет рече Мојсије: Молим те, покажи ми славу своју.

19. А Господ му рече: Учинићу да прође све добро моје испред тебе, и повикаћу по имену: Господ пред тобом. *Смиловаћу се коме се смиљујем, и пожалићу кога пожалим.

*Рим 9, 15.

20. И рече: Али нећеш моћи видјети лица мојега, јер *не може човјек мене видјети и остати жив.

*1 Мој 32, 30; Ис 6, 5.

21. И рече Господ: Ево мјесто код мене, па стани на стијену.

22. И кад стане пролазити слава моја, метнућу те у расјелину камену, и заклонићу те руком својом док не прођем.

23. Потом ћу дигнути руку своју, и видјећеш ме с леђа, а лице се моје не може видјети.

*Нове плоче Закона. Јављање Бога.
Обновљење завети. Мојсије свијетла
лица док силази са горе.*

34. И рече Господ Мојсију: *Истеси себи двије плоче од камена као што су биле прве, да напишем на тијем плочама рјечи које су биле на првијем плочама, које си разбио.

*2 Мој 32, 19.

2. И буди готов за сјутра да рано изађеш на гору Синајску, и станеш преда ме на врх горе.

3. Али нека нико *не иде с тобом, и нико нека се не покаже на свој гори, ни овце ни говеда да не пасу близу горе.

*2 Мој 19, 12, 13.

4. И истеса Мојсије двије плоче од камена као што су биле прве, и уставши рано изађе на гору Синајску, као што му заповједи Господ, и узе у руку своју двије плоче камене.

5. А Господ сиђе у облаку, и стаде ондје с њим, и *повика по имену: Господ.

*2 Мој 33, 19.

6. Јер пролазећи Господ испред њега викаше: Господ, Господ, *Бог милостив, жалостив, спор на гњев и обилан милосрђем и истином.

*4 Мој 14, 18; Пс 103, 8.

7. *Који чува милост тисућама, прашта безакоња и неправде и грије-

хе, који не правда кривога, и походи гријехе отачке на синовима и на унуцима до трећега и четвртога кољена.

*2 Мој 20, 6.

8. А Мојсије брже сави главу до земље и поклони се,

9. И рече: Ако сам нашао милост пред тобом, Господе, нека иде Господ посред нас, јер је народ тврдоврат; и опрости нам безакоње наше и гријех наш, и узми нас за наслједство.

10. А он рече: Ево постављам завет; пред цијелим народом твојим учинићу чудеса, која нијесу учињена нигдје на земљи ни у ком народу, и видјеће дјело Господње сав народ, међу којим си, јер ће бити страшно што ћу ја учинити с тобом.

11. Држи што ти данас заповједам; ево, ја ћу изагнати испред тебе Амореје и Хананеје и Хетеје и Ферезеје и Јевеје и Јевусеје.

12. *Чувај се да не хваташ вјере с онима који живе у земљи у коју ћеш доћи, да ти не буду замка усред тебе.

*2 Мој 23, 32.

13. Него *олтаре њихове оборите, и ликове њихове изломите, и гајеве њихове исијеците.

*2 Мој 23, 24.

14. Јер не ваља да се клањаш *другому богу: Јер се Господ зове ревнитељ, Бог је ревнитељ.

*2 Мој 20, 3, 5.

15. *Немој хватати вјере с онима који живе у оној земљи, да не би ти чинећи прељубу са боговима својим и приносећи жртву боговима својим, позвали те и ти јео жртве њихове.

*2 Мој 34, 12; † 5 Мој 31, 16;

Суд 2, 17; Јер 3, 9; Јез 6, 9.

16. И да *не би кћерима њиховим женио синове своје, и да не би кћери њихове, чинећи прељубу са боговима својим, учиниле да синови твоји чине прељубу са боговима њиховим.

*5 Мој 7, 3; 1 цар 11, 2.

17. Ливених богова не гради себи.

18. Празник пријеснијех хљебова држи; седам дана једи пријесне хље-

бове, као што сам ти заповједио, на вријеме, мјесеца Авива, јер си тога мјесеца изашао из Мисира.

19. Све што отвора материцу, моје је, и свако мушко у стоци твојој што отвора материцу, говече или ситна стока.

20. Али *магаре које отвори материцу, опткупи јагњетом или јаретом; ако ли га не би откупио, сломи му врат; и свакога првенца између синова својих откупи; и да се нико не покаже празан преда мнош.

*2 Мој 13, 13; 4 Мој 18, 15.

21. Шест дана ради, а у седми дан почини, и од орања и од жетве почини.

22. Празнуј празник седмица, првина жетве пшеничне, и празник бебрбе на свршетку године.

23. Три пута у години да се свако мушко између вас покаже пред Господом Богом Израиљевим.

24. Јер ћу изагнати народе испред тебе, и међе твоје раширићу, и нико неће пожељети земље твоје, кад станеш долазити да се покажеш пред Господом Богом својим три пута у години.

25. Немој приносити крви од жртве моје уз хлебова киселе, и да не преноћи до јутра жртва празника пасхе.

26. Првине од првога рода земље своје донеси у кућу Господа Бога својега; *немој кухати јарета у млијеку мајке његове. *2 Мој 23, 19; 5 Мој 14, 21.

27. И рече Господ Мојсију: Напиши себи те ријечи; јер по тијем ријечима учиних завјет с тобом и с Израиљем.

28. И Мојсије *оста ондје код Господа четрдесет дана и четрдесет ноћи; и † написа Господ на плоче ријечи завјета, десет ријечи.

*2 Мој 24, 18; Мт 4, 2; † 2 Мој 31, 18.

29. И кад Мојсије слажаше с горе Синајске, и држаше у руци двије

плоче свједочанства слазећи с горе, не знађаше да му *кожа на лицу поста свијетла докле говораше с њим.

*2 Кор 3, 7, 13.

30. И видје Арон и сви синови Израиљеви Мојсија, а то му се свијетли кожа на лицу, и не смјеше приступити к њему.

31. Али их зовну Мојсије, и вратише се к њему Арон и сви главари у збору, и говори с њима Мојсије.

32. Потом приступише сви синови Израиљеви, и заповједи им све што му каза Господ на гори Синајској.

33. А кад им Мојсије изговори, застрије лице своје покривалом.

34. Али кад Мојсије долажаше пред Господа да с њим говори, скидаше покривало докле не би изашао; а изашавши казиваше синовима Израиљевијем што му се заповједаше.

35. Тада виђаху синови Израиљеви лице Мојсијево, гдје се свијетли кожа на лицу његову, те Мојсије опет застираше покривалом лице своје докле не би опет ушао да говори с њим.

Закон о суботи. Прилози за скинију. Њени традицији Веселеило и Елијав.

35. Потом сабра Мојсина је сав збор синова Израиљевих, и рече им: Ово је заповједио Господ да чините:

2. *Шест дана да се ради, а седми да вам је свет, субота почивања Господњег; ко би радио у тај дан, да се погуби. *2 Мој 20, 9; 31, 14, 15.

3. Ватре не ложите по становима својим у дан суботни.

4. Још рече Мојсије свему збору синова Израиљевих говорећи: *Ово је заповједио Господ и рекао:

*2 Мој 25, 2.

5. Скупите између себе прилог Господу; ко год хоће драге воље, нека

донесе прилог Господу: Злато и сребро и мјед,

6. И порфиру и скерлет и црвац и танко платно и костријет,

7. И коже овнујске црвене обојене и коже јазавчије и дрво ситим,

8. И уље за видјело, и мирисе за уље помазања и за кад мирисни,

9. И камење онихово, и камење за укивање по оплећку и по напрснику.

10. И који су год вјешти међу вама нека дођу да раде што је заповједио Господ:

11. Шатор, и наслон његов, и покривач његов, и куке његове, и даске његове, пријеворнице његове, ступове његове и стопице његове,

12. Ковчег, и полуге његове, и заклопац, и завјесу,

13. Сто, и полуге његове и све справе његове, и хљеб за постављење,

14. И свијетњак за видјело са справама његовијем, и жишке његове, и уље за видјело,

15. И олтар кадиони, и полуге његове, и уље помазања, и кад мирисни, и завјесу на врата од шатора,

16. Олтар за жртву паљеницу, и решетку његову од мједи, полуге његове и све справе његове, умиваоницу и подножје њезино,

17. Завјесе за тријем, ступове његове и стопице његове, и завјесу на врата од тријема,

18. Коље за шатор, и коље за тријем с ужима њиховијем.

19. Хаљине службене за службу у светињи, и хаљине свете Арону свештенику, и хаљине синовима његовијем за службу свештеничку.

20. Тада отиде сав збор синова Израиљевијех од Мојсија;

21. И вратише се, сваки којег *подиже срце његово и кога год дух покрете драговољно, и донесоше прилог Господу за грађење шатора од састанка и за сву службу у њему и за хаљине свете.

*2 Мој 36, 2; 1 дн 29, 9; 2 Кор 9, 7.

22. Долазише људи и жене, ко год бјеше драговољна срца, и доносише споне и обоце и прстење и наруквице и свакојаке наките златне; и сваки донесе прилог злата Господу.

23. Ко год имаше порфире, скерлета, црвца, танкога платна, костријети, кожа овнујских црвенијех обојених и кожа јазавчијих, сваки доношаше.

24. И ко год прилагаше сребро или мјед, доношаше у прилог Господу; и у кога год бијаше дрвета ситима, за сваку потребу у служби доношаше.

25. И све жене вјеште предоше својим рукама, и доносише што напредоше за порфиру, скерлет, црвац и танко платно.

26. И све жене које подиже срце њихово и бијаху вјеште, предоше костријет.

27. А главари доносише камење онихово и камење за укивање по оплећку и по напрснику,

28. И мирисе и уље за видјело и уље за помазања и за кад мирисни.

29. Сви људи и жене, које подиже драговољно срце да доносе што треба за све дјело које Господ заповједи преко Мојсија да се начини, донесоше синови Израиљеви драговољни прилог Господу.

30. Тада рече Мојсије синовима Израиљевим: Видите, Господ позва по имену Веселеила, сина Урије сина Орова, од племена Јудина,

31. И напуни га духа Божијега, мудрости, разума и знања и вјештине за сваки посао,

32. Да вјешто измишља како се што ради од злата и од сребра и од мједи,

33. Да умије резати камење и укивати, да умије тесати дрво и радити сваки посао врло вјешто.

34. И даде му у срце, њему и Елијаву, сину Ахисамахову, од племена Данова, да могу учити друге.

35. Напуни их вјештине да раде сваки посао, да кују, тешу, везу, и ткају порфиру, скерлет, црвац и танко платно, и да раде свакојаке послове вјешто измишљајући.

*Дарежљивости народа.
Грађење скиније.*

36. И стаде радити Веселеило и Елијав и сви људи вјешти, којима бјеше Господ дао мудрост и разум да умију радити сваки посао за службу у светињи, и све што је заповједио Господ.

2. И позва Мојсије Веселеила и Елијава и све људе вјеште, којима Господ даде мудрост у срце, које год подиже срце њихово да дођу да раде тај посао.

3. И узеше од Мојсија све прилоге, које донесоше синови Израиљеви да се уради дјело за службу у светињи. Али још доношаху к њему драговољне прилоге свако јутро.

4. Тада дођоше сви вјешти људи, који рађаху дјело за светињу, сваки од својега посла, који рађаху,

5. И рекоше Мојсију говорећи: Више доноси народ него што треба да се уради дјело које је Господ заповједио да се уради.

6. И заповједи Мојсије да се огласи по околу говорећи: Ни човјек ни жена да не доноси више прилога за светињу. И забрани се народу да не доноси.

7. Јер бијаше свега доста да се уради све дјело, и још претјечаше.

8. И људи вјешти између онијех који радише ово дјело, начинише шатор од десет завјеса од танкога платна узведенога и од порфире и од скерлета и од црвца, с херувимима, вјешто везеним начинише.

9. У дужину бјеше једна завјеса од двадесет и осам лаката, а у ширину од четири лакта; све завјесе бјеху једне мјере.

10. И саставише пет завјеса једну с другом, и пет других завјеса саставише једну с другом.

11. И начинише петље од порфире по крају прве завјесе на оној страни гдје ће се саставити с другом; и тако начинише на свакој завјеси по крају гдје ће се саставити с другом.

12. Педесет петаља начинише на првој завјеси, и педесет петаља начинише на крају сваке завјесе гдје се саставља с другим; петље бјеху једна према другој.

13. И начинише педесет златнијех кука, и саставише кукама завјесе једну с другом; тако се шатор састави.

14. И начинише завјесе од костријети за наслон над шатором; једанаест таквих завјеса начинише.

15. У дужину бјеше једна завјеса од тридесет лаката, а у ширину од четири лакта; једне мјере бјеше свијех једанаест завјеса.

16. И саставише пет завјеса заједно, а других шест завјеса заједно.

17. И начинише педесет петаља по крају једне завјесе гдје се саставља с другим, и педесет петаља начинише по крају друге завјесе да се састави.

18. И начинише педесет кука од мједи да се састави наслон.

19. И начинише покривач на наслон од кожа овнујских црвених обојених, и покривач од кожа јазавчјих озго.

20. И начинише даске шатору од дрвета ситима, које ће стајати право.

21. Даска бјеше дуга десет лаката, а подруг лакта широка свака даска.

22. По два чепа бјеху на дасци, један према другом; тако начинише на свијем даскама за шатор.

23. А овијех дасака за шатор начинише двадесет дасака за јужну страну;

24. И четрдесет стопица сребрнијех начинише под двадесет дасака, двије стопице под једну даску за два чепа њезина, а двије стопице под другу даску за два чепа њезина.

25. Тако и на другој страни шатора, према сјеверу, начинише двадесет дасака,

26. И четрдесет стопица сребрнијех под њих, двије стопице под једну даску, а двије стопице под другу даску.

27. А на западној страни шатора начинише шест дасака;

28. И још двије даске начинише на углове шатору с обје стране;

29. Оне бјеху састављене оздо, и бијаху састављене озго биочугом; тако начинише с обје стране на два угла.

30. И тако бијаше осам дасака и шеснаест стопица њиховијех сребрнијех, по двије стопице под сваку даску.

31. И начинише пријеворнице од дрвета ситима: пет за даске на једној страни шатора,

32. И пет пријеворница за даске на другој страни шатора, и пет пријеворница за даске на западној страни шатора до оба угла.

33. И начинише пријеворницу средњу да иде преко сриједе дасака од једнога краја до другога.

34. А даске оковаше златом, и биочуге на њих начинише од злата, да у њима стоје пријеворнице, и оковаше златом пријеворнице.

35. И начинише завјесу од порфира и од скерлета и од црвца и од танкога платна узведенога, с херувима вјешто везеним начинише га.

36. И начинише за њ четири ступа од дрвета ситима, и оковаше их златом,

а куке на њима бјеху од злата, и салише им четири стопице од сребра.

37. И начинише завјесу на врата наслону од порфира и од скерлета и од црвца и од танкога платна узведенога везену,

38. И пет ступова за њ с кукама њиховијем, и врхове им и појасе оковаше златом, и пет стопица под њих од мједи.

*Ковчеј завјеша, што с хљебовима
предложења, свијећњак, кадиони
олишар.*

37. И начини Веселеило ковчег од дрвета ситима, два и по лакта дуг и подруг лакта широк и подруг лакта висок.

2. И покова га чистијем златом изнутра и споља; и начини му златан вијенац унаоколо.

3. И сали му четири биочуга од злата на четири угла његова: два биочуга с једне стране, а два с друге.

4. И начини полуге од дрвета ситима, и окова их златом.

5. И провуче полуге кроз биочуге с обје стране ковчегу, да се може носити ковчег.

6. И начини заклопац од чистог злата, у дужину од два и по лакта, а у ширину од подруг лакта.

7. И начини два херувима од злата, једноставне начини их, на два краја заклопцу,

8. Једнога херувима на крају одонуд, а другога херувима на крају одонуд; заклопцу на оба краја начини херувиме.

9. И у херувима бијаху крила раширена увис, и заклањаху крилима својим заклопац, и лицем бјеху окренути један другом, и гледаху према заклопцу херувими.

10. И начини сто од дрвета ситима, у дужину од два лакта, а у ширину од лакта, и од подруг лакта у висину.

11. И покова га чистим златом, и начини му вијенац златан унаоколо.

12. И начини му оплату с подла-
нице унаоколо, и начини вијенац
златан уз оплату унаоколо.

13. И сали му четири биочуга од
злата, и метну биочуге на четири
угла, који му бијаху на четири ноге.

14. Према оплати бијаху биочузи,
а у њима полуге, да се може носити
сто.

15. А полуге начини од дрвета си-
тима, и окова их златом, да се може
носити сто.

16. И начини од чистог злата по-
суђе што се меће на сто: здјеле и ча-
ше и кутлиће и виједра, којим ће се
прељевати.

17. И начини свијетњак од чисто-
га злата, једноставан начини свијет-
њак; ступ му и гране, чашице и јабу-
ке и цвијетови излажаху из њега.

18. Шест грана излажаху му са
страна; три гране свијетњака с једне
стране, а три гране свијетњака с дру-
ге стране;

19. Три чашице као бадем на јед-
ној грани и јабука и цвијет, а три ча-
шице као бадем на другој грани и
јабука и цвијет; тако на свијех шест
грана које излажаху из свијетњака.

20. А на самом свијетњаку бјеху
четири чашице као бадем са својим
јабукама и цвијетовима,

21. Једна јабука бјеше под двије
гране из њега, и једна јабука под дру-
ге двије гране из њега и једна јабука
под друге двије гране из њега; тако
под шест грана које излажаху из ње-
га.

22. Јабуке њихове и гране им из-
лажаху из њега, и једна јабука под
друге двије гране из њега; све бјеше
од чистог злата једноставно.

23. И начини му седам жижака и
усекаче и спремице за гар од чистог
злата.

24. Од таланта чистог злата начи-
ни га са свијем справама његовијем.

25. И начини олтар кадиони од
дрвета ситима у дужину од једнога
лакта, и у ширину од једнога лакта,
четвороугласт, и од два лакта у висини;
из њега излажаху му рогови.

26. И покова га чистијем златом
озго и са стране унаоколо, и рокове;
и начини му вијенац од злата унао-
коло.

27. И два биочуга од злата начини
му испод вијенца на два угла његова
с обје стране, да у њима стоје полуге
да се може носити о њима.

28. А полуге начини од дрвета си-
тима, и окова их златом.

29. И начини уље за свето помаза-
ње и чисти кад мирисни вјештином
апотекарском.

*Жртвеник за жртве паљенице,
умиваоница, трагња шријема,
ушрошак у злату, сребру и мједи.*

38. И начини од дрвета си-
тима олтар за жртве
паљенице у дужину од пет лаката, и
у ширину од пет лаката, четвороу-
гласт, висок три лакта.

2. И начини му на четири угла ње-
гова рокове; из њега излажаху рого-
ви, и окова га у мјед.

3. И начини све посуђе за олтар,
лонце и лопатице и котлиће и виљу-
шке и клијешта; све му посуђе начи-
ни од мједи.

4. И начини олтару решетку као
мрежу од мједи испод олтара унао-
коло ода дна до средине.

5. И сали четири биочуга за чети-
ри угла решетки мједене, да се кроз
њих провуку полуге.

6. А полуге начини од дрвета ситима, и окова их у мјед.

7. И провуче полуге кроз биочуге с обје стране олтара, да се може носити, од дасака начини га шупља.

8. И начини *умиваоницу мједену и подножје јој мједено од огледала која доношаху гомилама жене долазећи на врата шатору од састанка.

*2 Мој 30, 18.

9. И начини тријем на јужној страни, и завјесе тријему од танкога платна узведенога од сто лаката,

10. И двадесет ступова за њих и двадесет стопица под њих од мједи, а куке на ступове и пријеворнице од сребра.

11. Тако и на сјеверној страни завјесе од сто лаката, двадесет ступова за њих и двадесет стопица под њих од мједи; а куке на ступове и пријеворнице њихове од сребра;

12. А на западној страни завјесе од педесет лаката, десет ступова за њих и десет стопица њиховијех од мједи, куке на ступове и појасеве њихове од сребра;

13. А на предњој страни према истоку завјесе од педесет лаката;

14. С једне стране завјесе од петнаест лаката, три ступа за њих и три стопице под њих;

15. А с друге стране, до врата од тријема и отуда и одовуда, завјесе од петнаест лаката, три ступа за њих и три стопице под њих.

16. Све завјесе на тријему унаоколо бјеху од танкога платна узведенога;

17. А стопице под ступовима од мједи, куке на ступовима и појасови на њима од сребра; и врхови им бијаху сребрни; сви ступови у тријему бијаху опасани сребром.

18. А завјеса на вратима од тријема бијаше од порфира и од скерлета и од црвца и од танкога платна узве-

денога, везена, у дужину од двадесет лаката, а у висину по ширини пет лаката, као и друге завјесе у тријему.

19. И четири ступа за њ, и четири стопице под њих од мједи, чепови на њима од сребра и врхови им и појасови од сребра.

20. А све коље шатору и тријему унаоколо бијаше од мједи.

21. Те су ствари пребројене за шатор, шатор од свједочанства, које је пребројио по заповијести Мојсијевој *Итамар, син Арона свештеника, за службу Левитску.

*4 Мој 4, 28.

22. А Веселеило, син Урије сина Орова, од племена Јудина, начини све то што заповједи Господ Мојсију,

23. И с њим Елијав, син Ахисамахов, од племена Данова, дрводјела и вјешт ткати и вести по порфири, по скерлету, по црвцу и по танком платну.

24. А свега злата што отиде на ово дјело, на све дјело за светињу, које злато бјеше приложено, свега га бјеше двадесет и девет таланата, седам стотина и тридесет сикала, по светом сиклу;

25. А сребра што дође од збора, сто таланата, и тисућа седам стотина и седамдесет и пет сикала, по светом сиклу;

26. По *сикла од главе, по сиклу светом, од свакога који уђе у број, од двадесет година и више, од шест стотина и три тисуће и пет стотина и педесет.

*2 Мој 30, 13.

27. Од сто таланата сребра салише се стопице за светињу и стопице за завјесу; сто стопица од сто таланата, таланат на стопицу.

28. А од тисућу и седам стотина и седамдесет и пет сикала начини куке на ступове, и окова им врхове и опаса их.

29. А мједи приложене бијаше седамдесет таланата, и двије тисуће и четири стотине сикала.

30. И од тога начини стопице на вратима шатора од састанка, и мједени олтар и решетку мједену за њ, и све справе за олтар,

31. И стопице у тријему унаоколо, и стопице на вратима од тријема, и све коље за шатор и све коље за тријем унаоколо.

*Свештеничке одежде и напрсник.
Мојсије блајосиља изведене радове.*

39. А од порфире и скерлета и црвца начинише хаљине за службу, да се служи у светињи; и начинише свете хаљине Арону, као што бјеше заповједио Господ Мојсију.

2. Начинише оплећак од злата, и од порфире и од скерлета и од црвца и од танкога платна узведенога.

3. Истеглише листове од злата, и исјекоше жице, те извезоше порфиру и скерлет и црвац и танко платно врло вјешто.

4. Пораменице му начинише да се састављају, да се саставља на два краја своја.

5. И појас на оплећку излажаше од њега и бјеше исте направе, од злата и од порфире и од скерлета и од црвца и од танкога платна узведенога; као што бјеше заповједио Господ Мојсију.

6. И уковаше два камена ониха у злато, и изрезаше на њима имена синова Израиљевих, као што се режу печати.

7. И ударише их на пораменице од оплећка, да буду камени за спомен синовима Израиљевијем, као што бјеше заповједио Господ Мојсију.

8. И начинише напрсник врло вјеште направе као што је направа у оплећка, од злата и од порфире и

од скерлета и од црвца и од танкога платна узведенога;

9. Четвороугласт и двострук начинише напрсник, у дужину с педи и у ширину с педи, двострук.

10. И ударише по њему четири реда камења; у првом реду: сардоних, топаз и смарагд;

11. А у другом реду: карбункул, сафир и дијамант;

12. А у трећем реду: лигур, ахат и аметист;

13. А у четвртном реду: хрисолит, оних и јаспид, све опточено златом у свијем редовима.

14. Тијех камена с именима синова Израиљевијех бјеше дванаест према њиховијем именима, резани као печати, за дванаест племена, свако по свом имену.

15. И начинише на напрсник ланце једнаке, плетене, од чистог злата.

16. И начинише двије копче златне и двије гривне златне, и метнуше те двије гривне на два краја напрснику,

17. И провукоше два златна ланца кроз двије гривне на крајевима напрснику,

18. А друга два краја од два ланца запеше за двије копче, и притврдише их за пораменице на оплећку спријед.

19. И начинише још двије златне гривне, и метнуше их на два краја напрснику на страни према оплећку изнутра.

20. И начинише још двије гривне златне, које метнуше на двије пораменице на оплећку оздо напријед гдје се саставља, више појаса на оплећку.

21. Тако привезаше напрсник кроз гривне на њему и гривне на оплећку врвцом од порфире, да стоји сврх појаса од оплећка и да се не раздваја напрсник од оплећка, као што бјеше заповједио Господ Мојсију.

22. И начинише плашт под оплећак, ткан, сав од порфире.

23. И прорез на плашту у сриједи као прорез на оклопу, и око прореза оплату да се не раздре.

24. И начинише по скуту од плашта шипке од порфире и од скерлета и од црвца и од танкога платна узведенога.

25. И начинише звонца од чистог злата, и метнуше звонца међу шипке, по скуту од плашта унаоколо између шипака,

26. Звонце па шипак, звонце па шипак по скуту од плашта унаоколо, за службу, као што бјеше заповједио Господ Мојсију.

27. И начинише кошуље од танкога платна изметаног Арону и синовима његовијем;

28. И капу од танкога платна, и капице кићене од танкога платна, и гаће платнене од танкога платна узведенога;

29. И појас од танкога платна узведенога и од порфире и од скерлета и од црвца, везен, као што бјеше заповједио Господ Мојсију.

30. И начинише плочицу за свето оглавље од чистог злата, и написа-ше на њој писмом како се реже на печатима: Светиња Господу.

31. И притврдише за њу врвцу од порфире да се веже за капу озго, као што бјеше заповједио Господ Мојсију.

32. И тако се сврши сав посао око шатора и наслона од састанка. И начинише синови Израилјеви све; како бјеше заповједио Господ Мојсију, тако начинише.

33. И донесоше к Мојсију шатор, наслон и све справе његове, куке, даске, пријеворнице, ступове и стопице,

34. И покривач од кожа овнујских црвених обојених и покривач од ко-жа јазавчијих, и завјесу,

35. И ковчег од свједочанства и полуге за њ, и заклопац,

36. Сто са свијем справама, и хљеб за постављање,

37. Свијетњак чисти, жишке његове, жишке наређане, и све справе његове, и уље за видјело.

38. И олтар златни, и уље помазања, и кад мирисни, и завјесу на врата од шатора,

39. Олтар мједени и решетку мједену за њ, полуге његове и све справе његове, умиваоницу и подножје њезино,

40. Завјесе за тријем, ступове за њих и стопице њихове, и завјесу на врата од тријема, ужа његова и коље његово, и све справе за службу у шатору, за шатор од састанка.

41. Хаљине за службу, да се служи у светињи, хаљине свете Арону свештенику и хаљине синовима његовијем, да врше службу свештеничку.

42. Све како бјеше заповједио Господ Мојсију, онако урадише синови Израилјеви све ово дјело.

43. И погледа Мојсије све то дјело, и гле, начинише га, као што бјеше заповједио Господ, тако га начинише; и благослови их Мојсије.

Подизање и освећивање шатора од састанка. Слава Господња испуњава шатор.

40. И Господ рече Мојсију говорећи:

2. Први дан првога мјесеца подигни шатор, шатор од састанка,

3. И метни ондје ковчег од свједочанства, и заклони га завјесом.

4. И унеси сто, и уреди што треба уредити на њему; унеси и свијетњак, и запали жишке на њему.

5. И намјести златни олтар кадио-ни пред ковчегом од свједочанства; и објеси завјесу на вратима од шатора.

6. И метни олтар за жртву паљеницу пред врата шатору, шатору од састанка,

7. И метни умиваоницу између шатора од састанка и олтара, и у њу налиј воде.

8. И подигни тријем унаоколо, и метни завјесу на врата од тријема.

9. И узми уље помазања, и помажи шатор и све што је у њему, и освети га и све справе његове, и биће свет.

10. Помажи и олтар за жртву паљеницу и све справе његове, те ћеш осветити олтар, и олтар ће бити светиња над светињом.

11. Помажи и умиваоницу и подножје њезино, и освети је.

12. И кажи Арону и синовима његовијем да приступе на врата шатора од састанка, и умиј их водом;

13. И обуци Арона у свете хаљине и помажи га и освештај га, да ми врши службу свештеничку.

14. И синовима његовијем заповједи нека приступе, и обуци им кошуље.

15. И помажи их, као што помажеш оца њихова, да ми врше службу свештеничку; и помазање њихово биће им за вјечно свештенство од кољена до кољена.

16. И учини Мојсије све, како му заповједи Господ тако учини.

17. И подиже се шатор друге године првога мјесеца први дан.

18. И Мојсије подиже шатор, и подметну му стопице, и намјести даске, и повуче пријеворнице, и исправи ступове.

19. Па разапе наслон над шатор, и метну покривач на наслон озго, као што бјеше заповједио Господ Мојсију.

20. И узев свједочанство, метну га у ковчег, и провуче полуге на ковчегу, и метну заклопац озго на ковчег.

21. И унесе ковчег у шатор и објеси завјесу, те заклони ковчег са свје-

дочанством, као што бјеше заповједио Господ Мојсију.

22. И намјести сто у шатору од састанка на сјеверну страну шатора пред завјесом,

23. И постави на њему хљеб пред Господом, као што бјеше заповједио Господ Мојсију.

24. И намјести свијетњак у шатору од састанка, према столу на јужну страну шатора.

25. И запали жишке на њему пред Господом, као што бјеше заповједио Господ Мојсију.

26. И намјести олтар златни у шатору од свједочанства пред завјесом.

27. И покади на њему кадм мириснијем, као што бјеше заповједио Господ Мојсију.

28. И објеси завјесу на врата од шатора.

29. И олтар за жртву паљеницу намјести на врата од шатора, шатора од састанка, и принесе на њему жртву паљеницу, и дар, као што бјеше заповједио Господ Мојсију.

30. И метну умиваоницу између шатора од састанка и олтара, и нали у њу воде за умивање.

31. И праше из ње руке и ноге своје Мојсије и Арон и синови његови.

32. Кад улажаху у шатор од свједочанства и кад приступаху к олтару, умиваху се најприје, као што бјеше заповједио Господ Мојсију.

33. И подиже тријем око шатора и олтара, и метну завјесу на врата тријему. Тако сврши Мојсије посао тај.

34. Тада *облак покри шатор од састанка, и напуни се шатор славе Господње.

*4 Мој 9, 15; 1 цар 8, 10, 11.

35. И не могаше Мојсије ући у шатор од састанка, јер бјеше на њему облак, и славе Господње бјеше пун шатор.

36. А кад се подизаше облак са шатора, тада полажаху синови Израиљеви, докле год путоваху.

37. А кад се не подизаше облак, онда ни они не полажаху до дана кад се подиже.

38. Јер облак Господњи бјеше на шатору дању, а ноћу огањ бјеше на њему пред очима свега дома Израиљева, докле год путоваху.

ТРЕЋА КЊИГА МОЈСИЈЕВА КОЈА СЕ ЗОВЕ ЛЕВИТСКА

Закон о жртвама паљеницама.
(уј. 6, 1-6).

1. И викну Господ Мојсија, и рече му из шатора од састанка говорећи:

2. Кажи синовима Израиљевим, и реци им: Кад ко између вас хоће да принесе Господу жртву од стоке, принесите жртву своју од говеда или од оваца или од коза.

3. Ако му је жртва паљеница од говеда, нека принесе мушко, здраво, на вратима шатора од састанка нека је принесе драге воље пред Господом.

4. И нека метне руку своју на главу жртви паљеници, и примиће му се, и очистиће га од гријеха. *2 Мој 29, 10.

5. И нека закоље теле пред Господом, и нека синови Аронови свештеници принесу крв, и покропе крвљу олтар озго унаоколо, који је пред вратима шатора од састанка.

6. Потом нека се одре жртва паљеница и расијече на дијелове.

7. И синови Аронови свештеници нека наложе огањ на олтару, и метну дрва на огањ.

8. Па онда синови Аронови свештеници нека намјесте дијелове, главу и сало на дрва на огњу, који је на олтару.

9. А цријева и ноге нека се оперу водом; свештеник нека запали све то на олтару; то је жртва паљеница, жртва огњена на *угодни мирис Господу. *1 Мој 8, 21.

10. Ако ли би хтио принијети жртву паљеницу од ситне стоке, од ова-

ца или од коза, нека принесе мушко, здраво.

11. И нека се закоље на сјеверној страни олтара пред Господом, и синови Аронови свештеници нека покропе крвљу олтар озго унаоколо.

12. И нека се расијече на дијелове с главом и са салом, и свештеник нека то намјести на дрва на огњу, који је на олтару.

13. А цријева и ноге нека се оперу водом; и свештеник нека принесе све то и запали на олтару; то је жртва паљеница, жртва огњена на угодни мирис Господу.

14. Ако ли ко хоће да принесе птицу Господу на жртву паљеницу, нека принесе жртву од грлица или од голубића.

15. И свештеник нека је метне на олтар, и главу нека јој засијече ноктом, и запали на олтару искиједивши јој крв низ олтар са стране.

16. И нека јој извади воњу с нечистотом и баци крај олтара према истоку гдје је пепео.

17. И нека је задре за крила, али да не раскине; тако нека је свештеник запали на олтару на дрвима која су на огњу; то је жртва паљеница, жртва огњена на угодни мирис Господу.

Закон о жртвама јестивним.
(уј. 6, 7-11).

2. А кад ко хоће да принесе на жртву Господу дар, бијело брашно нека буде жртва њего-

ва, и нека је полије уљем и метне на њу кад.

2. И нека је донесе синовима Ароновијем свештеницима, и нека свештеник узме тога брашна пуну шаку и уља и сав кад, и нека то запали свештеник на олтару за спомен њезин; то је жртва огњена на угодни мирис Господу.

3. А што остане од тога дара, нека буде Арону и синовима његовијем; то је светиња над светињама између жртава које се пале Господу.

4. Ако ли хоћеш да принесеш дар печен у пећи, нека буду погаче пријесне од бијелога брашна, замијешене с уљем, или колачи пријесни, намазани уљем.

5. Ако ли ти је дар печено што у тави, нека је од бијелога брашна без квасца замијешено с уљем.

6. Разломи га на дијелове, и полиј уљем; то је дар.

7. Ако ли ти је дар готовљен у котлићу, нека је од бијелога брашна с уљем.

8. И доноси дар који начиниш од тога Господу, и подај га свештенику, и он ће га однијети на олтар;

9. И узеће свештеник од дара спомен његов, и запалиће га на олтару; то је жртва огњена на угодни мирис Господу.

10. А што остане од дара, нека буде Арону и синовима његовијем; то је светиња над светињама између жртава које се пале Господу.

11. Ниједан дар који приносите Господу да не буде с квасцем, јер ни квасца ни меда не треба да палите на жртву огњену Господу.

12. Само у жртви од првина можете то принијети Господу; али на олтар не међите за угодни мирис.

13. А сваки дар који приносиш осоли сољу, и немој оставити дара својега без соли завјета Бога својега;

са сваким даром својим принеси соли.

14. А кад приносиш дар од првина Господу, класове нове осуши на огњу, и што истреш из класова нових принеси на дар од првина својих.

15. И полиј га уљем и кад метни на њ; то је дар.

16. И свештеник узевши истрвенога жита и уља са свијем кадом нека запали спомен. То је жртва огњена Господу.

Закон о жртвама захвалним.

(уј. 7, 11–21, 28–34).

3. Кад ко приноси жртву захвалну, ако од говеда приноси, мушко или женско нека принесе здраво пред Господом.

2. И нека метне руку своју на главу жртви својој, и нека је свештеник закоље на вратима шатора од састанка, и крвљу њезином нека синови Аронови свештеници покропе олтар озго унаоколо.

3. Потом нека свештеник принесе од жртве захвалне оно што се пали Господу, сало што покрива цријева и све сало што је на њима;

4. И оба бубрега и сало што је на њима и на слабинама, и мрежицу што је на јетри, нека је извади с бубрезима.

5. И нека то запале синови Аронови на олтару заједно са жртвом паљењем, која буде на дрвима на огњу. То је жртва огњена на угодни мирис Господу.

6. Ако ли од ситне стоке приноси на жртву захвалну Господу, мушко или женско нека принесе здраво.

7. Ако приноси јагње на жртву, нека га принесе пред Господом;

8. И нека метне руку своју на главу жртви својој, и нека је закоље пред

шатором од састанка, и нека покропе синови Аронови крвљу њезином олтар озго унаоколо.

9. Потом нека свештеник принесе од жртве захвалне оно што се пали Господу, сало, цио реп до леђа, сало што покрива пријева и све сало што је на пријевима;

10. И оба бубрега и сало што је на њима и на слабинама, и мрежицу на јетри, с бубрезима нека је извади;

11. И нека запали свештеник на олтару; то је јело од жртве огњене Господу.

12. Ако ли приноси козу, нека је принесе пред Господом.

13. И нека јој метне руку своју на главу, и нека је закоље пред шатором од састанка, и нека синови Аронови покропе крвљу њезином олтар озго унаоколо.

14. Потом нека свештеник принесе од ње на жртву што се пали Господу, сало што покрива пријева и све сало што је на пријевима,

15. И оба бубрега, и сало што је на њима и на слабинама, и мрежицу на јетри, с бубрезима нека је извади;

16. И нека запали свештеник на олтару; то је јело од жртве огњене за угодни мирис. Све је сало Господње.

17. Вјечан закон нека вам буде од кољена до кољена у свијем становима вашим: *Да не једете сала ни крви.

*1 Мој 9, 4;

3 Мој 7, 23, 26; 17, 10, 11; 5 Мој 12, 16.

Закон о жртвама за гријех.

4. Још рече Господ Мојсију говорећи:

2. Кажи синовима Израљевим, и реци: Ако ко згријеш нехотице и учини штогод што је Господ забранио да се не чини,

3. Ако свештеник помазани згријеш, те буде на гријех народу, нека

за гријех свој који је учинио принесе теле здраво Господу на жртву за гријех.

4. И доведавши теле на врата шатору од свједочанства пред Господа, нека метне руку своју телету на главу, и закоље теле пред Господом.

5. И нека узме свештеник помазани крви од телета, и унесе је у шатор од састанка.

6. И нека замочи свештеник прст свој у крв, и крвљу седам пута покропи пред Господом пред завјесом од светиње.

7. И нека помаже свештеник том крвљу рогове олтару, на ком се кади мирисима пред Господом у шатору од састанка, а осталу крв од телета сву нека излије на подножје олтару, на ком се пале жртве на вратима шатора од састанка.

8. И нека извади све сало из телета за гријех, сало што покрива пријева и све сало што је на пријевима;

9. И оба бубрега, и сало што је на њима и на слабинама, и мрежицу на јетри с бубрезима нека извади,

10. Онако како се вади из говечета за жртву захвалну; и нека запали свештеник на олтару, на ком се жртва пали.

11. А кожу од телета и све месо с главом и с ногама и пријева и балегу,

12. И цијело теле нека изнесе напоље из окола на чисто мјесто, гдје се просипа пепео, и нека га *спали огњем на дрвима; на мјесту гдје се просипа пепео нека се спали.

*Јев 13, 11.

13. *Ако ли би сав збор синова Израљевих згријешо нехотице и не би збор знао за то, и учинили би штогод што је Господ забранио да се не чини, те би скривили,

*4 Мој 15, 24.

14. Кад се дозна за гријех који су учинили, онда нека збор принесе теле на жртву за гријех, и нека га доведу пред шатор од састанка.

15. И старјешине од збора нека метну телету на главу руке своје пред Господом, и свештеник нека закоље теле пред Господом.

16. И свештеник помазани нека унесе крви од телета у шатор од састанка,

17. И нека свештеник замочи прст свој у крв, и седам пута покропи пред Господом пред завјесом.

18. И том крвљу нека помаже рогове олтару који је пред Господом у шатору од састанка, а осталу крв сву нека излије на подножје олтару на ком се пали жртва, на вратима шатора од састанка.

19. А све сало извадивши из њега, нека запали на олтару.

20. И с тијем телетом нека чини онако како чини с телетом за свој гријех; тако нека учини с њим; тако ће их свештеник очистити од гријеха, и опростиће им се.

21. А теле нека изнесе напоље из окола, и спали га као и прво теле; то је жртва за гријех свега збора.

22. Ако ли поглавар згријеши, и учини нехотице штогод што је Господ Бог његов забранио да се не чини, те скриви,

23. Кад дозна за гријех свој који је учинио, тада нека доведе на жртву јаре мушко, здраво.

24. И нека метне руку своју јарету на главу, и свештеник нека га закоље гдје се коље жртва паљеница пред Господом; то је жртва за гријех.

25. И нека узме свештеник крви од жртве за гријех на прст свој, и помаже рогове олтару на ком се жртва пали; а осталу крв нека излије на подножје олтару на ком се жртва пали.

26. А све сало нека запали на олтару као сало од жртве захвалне; и тако ће га очистити свештеник од гријеха његова, и опростиће му се.

27. Ако ли ко из простог народа згријеши нехотице и учини штогод

што је Господ забранио да се не чини, те скриви,

28. Кад дозна за гријех свој, који је учинио, тада нека доведе на жртву јаре женско здраво за гријех, који је учинио.

29. И нека метне руку своју на главу жртви за гријех, и нека је свештеник закоље на мјесту гдје се коље жртва паљеница.

30. И нека узме свештеник крви од ње на прст свој, и помаже рогове олтару на ком се пали жртва; а осталу крв сву нека излије на подножје олтару.

31. И *све сало из ње нека извади као што се вади сало из жртве захвалне, и нека га запали свештеник на олтару за угодни мирис Господу; а тако ће га очистити од гријеха свештеник, и опростиће му се. *3 Мој 3, 14.

32. Ако ли би довео између оваца на жртву за гријех, нека доведе женско здраво.

33. И нека метне руку своју на главу жртви за гријех, и нека је свештеник закоље на мјесту гдје се коље жртва паљеница.

34. И нека узме свештеник крви од жртве за гријех на прст свој, и нека помаже рогове олтару на ком се пали жртва; а осталу крв сву нека излије на подножје олтару.

35. И све сало нека извади као што се вади сало из јагњета за жртву захвалну; и нека га свештеник запали на олтару за жртву огњену Господу; и тако ће га очистити свештеник од гријеха његова који је учинио, и опростиће му се.

Закон о жртвама за гријех; закон о жртвама за иријескују.

5. И кад ко згријеши што чује клетву и буде јој свједок видјевши или чувши, па не каже, носиће своје безакоње.

2. Или *кад се ко дотакне нечисте ствари, стрва од нечисте звјерке или стрва од нечиста живинчета или стрва од нечисте животиње која гамиже, ако и у незнању учини, ипак ће се оскврнити и биће крив. *3 Мој 11, 24.

3. Или кад се дотакне нечистоте човјечије, била нечистота његова каква му драго, којом се оскврни, знајући или не знајући, крив је.

4. Или кад се ко закуне говорећи својим устима да ће учинити што зло или добро, а за коју год ствар за коју човјек говори заклинајући се, знао или не знао, крив је за једну од тијех ствари.

5. Кад буде крив за једну од тијех ствари, нека призна гријех свој.

6. И нека доведе на жртву Господу за гријех, што је згријешо, женско од ситне стоке, јагње или јаре, за гријех; и свештеник ће га очистити од гријеха његова.

7. Ако ли не би могао примијети јагњета или јарета, онда нека донесе на жртву Господу, за пријеступ, којим је згријешо, двије грлице или два голубића, једно на жртву за гријех, а друго на жртву паљеницу.

8. Нека донесе свештенику, а он нека принесе прво оно што је за гријех, и *ноктом нека му засијече главу к шији, али да не раздвоји. *3 Мој 1, 15.

9. И крвљу од жртве за гријех нека покропи стране олтару; а што остане крви нека се испиједи на подножје олтару. То је жртва за гријех.

10. А од другог нека начини жртву паљеницу по *обичају; тако ће га очистити свештеник од гријеха његова који је учинио, и опростиће му се.

*3 Мој 1, 14.

11. Ако ли не би могао примијети ни двије грлице или два голубића, онда нека за жртву зато што је згријешо донесе десетину ефе бијелога брашна да буде жртва за гријех, а не-

ка не додаје уља и не меће када, јер је жртва за гријех.

12. И кад донесе к свештенику, нека узме свештеник пуну шаку за *спомен њезин, и нека запали на олтару поред жртве огњене Господу. То је жртва за гријех. *3 Мој 2, 2.

13. И очистиће га свештеник од гријеха којим се огријешо у чем год од овога, и опростиће му се; а *остатак ће бити свештенику као од дара. *3 Мој 2, 3.

14. Опет рече Господ Мојсију говорећи:

15. Ко се превари, те се огријешо нехотице о ствари посвећене Господу, нека принесе на жртву Господу за пријеступ свој овна здрава с цијеном којом ти процијениш свету ствар на сикле сребрне, по сиклима светим, према пријеступу.

16. И тако, колико се огријешо о свету ствар нека накнади, и на то још нека *дометне пети дио, и нека да свештенику; а свештеник ће га очистити овном принесенијем на жртву за пријеступ, и опростиће му се.

*3 Мој 22, 14.

17. Ко згријешо и учини штогод што је Господ забранио да се не чини, ако и није знао, ипак је крив, и носиће своје безакоње.

18. Нека доведе к свештенику овна здрава с цијеном којом процијениш пријеступ; и очистиће га свештеник од гријеха његова, који је учинио не знајући, и опростиће му се.

19. Пријеступ је; згријешо је Господу.

О жртвама: паљеница, за јело (дар) и за гријех.

6. Опет рече Господ Мојсију говорећи:

2. Кад ко згријеш и учини зло дјело Господу ударивши у бах ближњему својему за оставу или за ствар предану у руке или отевши што или занесавши ближњег својега,

3. Или нађе изгубљено што, па удари у бах, или се криво закуне за коју год ствар коју може човјек учинити и огријешити се њом,

4. Кад тако згријеш и скриви, нека врати што је отео или присвојио пријеваром или што му је било дано на оставу или што је изгубљено нашао,

5. Или зашто се заклео криво, нека плати цијело и још дометне пети дио онемо чије је; нека му да онај дан кад принесе жртву за свој гријех.

6. А на жртву за гријех свој нека принесе Господу овна здрава, са цијеном којом процијениш кривицу нека га доведе свештенику.

7. И очистиће га свештеник пред Господом, и опростиће му се свака ствар коју је учинио, те скривио.

8. И рече Господ Мојсију говорећи:

9. Заповједи Арону и синовима његовијем, и реци им: Ово је закон за жртву паљеницу: Жртва паљеница нека стоји на огњу на олтару цијелу ноћ до јутра, и огањ на олтару нека гори једнако.

10. *Свештеник нека обуче своју хаљину ланену, и гаће ланене нека обуче на тијело своје, и нека згрне пепео кад огањ спали на олтару жртву паљеницу, и нека га изручи код олтара. *2 Мој 28, 43.

11. Потом нека свуче хаљине своје и обуче друге хаљине, и нека изнесе пепео напоље из окола на чисто мјесто.

12. А огањ што је на олтару нека гори на њему, нека се не гаси, него нека свештеник ложи на огањ дрва свако јутро, и нека намјешта на њ

жртву паљеницу, и нека пали на њему сало од жртава захвалних.

13. Огањ нека једнако гори на олтару, нека се не гаси.

14. А *ово је закон за дар: синови Аронови нека га принесу Господу пред олтаром. *3 Мој 2, 1.

15. Узевши шаку бијелога брашна и уља од дара и сав кад који буде на дару, нека запали на олтару спомен његов на угодни мирис Господу.

16. А што претече, нека једе Арон и синови његови; нека се једе без квасца на светом мјесту; у тријему од шатора од састанка нека једу.

17. Нека се не мијеси с квасцем; то им дадох да им буде дио од жртава мојих огњених; то је светиња над светињама као жртва за гријех и као жртва за пријеступ.

18. Свако мушко између синова Ароновијех нека то једе законом вјечним од кољена до кољена од жртава које се пале Господу; што се год дотакне тога, биће свето.

19. И рече Господ Мојсију говорећи:

20. *Ово је жртва Аронова и синова његовијех, коју ће приносити Господу онај дан кад се који помаже: десетину ефе бијелога брашна за дар свагдашњи, половину ујутру а половину увече. *2 Мој 29, 2.

21. У тави с уљем нека се готови; пржено нека донесе; и пржене комаде дара нека принесе на угодни мирис Господу.

22. И свештеник између синова његовијех, који буде помазан након њега, нека чини тако исто законом вјечним; нека се пали Господу све то;

23. И сваки дар свештеников нека се сав спали, а нека се не једе.

24. Још рече Господ Мојсију говорећи:

25. Кажи Арону и синовима његовијем, и реци: Ово је закон за жртву

ради гријеха: На мјесту гдје се коље жртва паљеница, нека се коље и жртва за гријех пред Господом; светиња је над светињама.

26. Свештеник који принесе жртву за гријех нека је једе; на светом мјесту нека се једе, у тријему од шатора од састанка.

27. Што се год дотакне мяса њезина биће свето; и ако ко покапа крвљу њезином хаљину, оно што покапа нека опере на светом мјесту.

28. И суд земљани у којем буде кухано нека се разбије; ако ли је кухано у суду мједеном, нека се истре и водом опере.

29. Свако мушко између свештеника нека то једе; светиња је над светињама.

30. Али ниједна жртва за гријех, од које се крв унесе у шатор од састанка да се учини очишћење од гријеха у светињи, нека се не једе, него нека се огњем сажеже.

Други жртвени закони.

7. А ово је закон за *жртву ради пријеступа; светиња је над светињама. *3 Мој 5, 19.

2. *На којем се мјесту коље жртва паљеница, на оном нека се коље и жртва за пријеступ; и крвљу њезином нека се покропи олтар озго унаоколо. *3 Мој 1, 3, 5.

3. А *све сало њезино нека се принесе, и реп и сало што покрива кријева, *3 Мој 3, 9, 10.

4. И оба бубрега, и сало што је на њима и на слабинама, и мрежицу на јетри нека извади с бубрезима,

5. И нека запали то свештеник на олтару на жртву огњену Господу; то је жртва за пријеступ.

6. Свако мушко између свештеника нека је једе; на светом мјесту нека се једе; светиња је над светињама.

7. Жртва је за пријеступ као жртва за гријех, један је закон за обје; који свештеник учини њом очишћење, његово је.

8. А кад свештеник принесе чију жртву паљеницу, кожа од жртве коју принесе његова је.

9. И сваки дар печен у пећи и зготовљен у котлићу или у тави, онога је свештеника који га принесе.

10. И сваки дар замијешен с уљем или сух, свијех је синова Ароновијех, како једнога тако другога.

11. А ово је закон *за жртву захвалну, која се принесе Господу;

*3 Мој 3, 1.

12. Ако би је ко приносио да захвали, нека принесе на жртву захвалну колаче без квасца замијешене с уљем и погаче без квасца намазане уљем, и бијелога брашна попржена с тијем колачима замијешеним с уљем.

13. Осим колача хљеб кисели нека принесе за принос свој са жртвом захвалном, којом захваљује.

14. И од свега што приноси нека принесе по једно за жртву подигнуту Господу; и то ће бити онога свештеника који покропи крвљу од жртве захвалне.

15. А месо од жртве захвалне, којом се захваљује, нека се поједе онај дан када се принесе; и нека не остаје ништа до јутра.

16. Ако ли принесе *жртву ради завјета или од воље, нека се једе онај дан кад се принесе; ако што остане, нека се поједе сјутрадан. *3 Мој 19, 6.

17. Ако ли што мяса од те жртве остане до трећег дана, нека се сажеже огњем.

18. Ако ли би ко трећи дан јео мяса од жртве захвалне, неће бити угодан онај који је примио, нити ће му се она примити, него ће бити мрска, и ко би је год јео, носиће гријех свој.

19. И месо које би се дотакло чега нечистог, да се не једе, него нека се

сажеже огњем; а друго месо може јести ко је год чист.

20. А ко би јео меса од жртве захвалне принесене Господу, а не би био чист, тај да се истријеби из народа својега.

21. И ко се дотакне чега нечистог, или нечиста човјека или нечиста живинчета, или којег му драго гада нечистог, па једе меса од жртве захвалне принесене Господу, тај да се истријеби из народа својега.

22. И рече Господ Мојсију говорећи:

23. Кажи синовима Израиљевим, и реци: *Не једите сала од вола ни од овце ни од козе. *3 Мој 3, 17.

24. Може се узети за сваку потребу сало од живинчета које цркне или га звјерка раздре; али га не једите;

25. Ко ли би јео сало од стоке коју приноси човјек на жртву огњену Господу, нека се истријеби из народа својега онај који једе.

26. Ни *крви не једите у становама својим ни од птице нити од којег живинчета. *3 Мој 3, 17; 17, 10-14.

27. Сваки који би јео какву крв, нека се истријеби из народа својега.

28. Опет рече Господ Мојсију говорећи:

29. Кажи синовима Израиљевим и реци: Ко приноси жртву своју захвалну Господу, нека донесе Господу принос свој од жртве захвалне.

30. Својим рукама нека донесе што се сажиге Господу, сало с груди нека донесе, и *груди нека се обрну тамо и амо на жртву пред Господом. *2 Мој 29, 24; 9, 21.

31. А свештеник нека запали сало на олтару, груди пак нек буду Арону и синовима његовијем.

32. И десно плеће од својих жртава захвалних подајте свештенику да буде жртва подигнута.

33. А који између синова Ароновијех принесе крв и сало од жртве захвалне, њему нека буде десно плеће.

34. Јер груди што се обрћу и плеће што се подиже узех од синова Израиљевих од свијех њиховијех жртава захвалних, и дадох Арону свештенику и синовима његовијем законом вјечним да се узимају од синова Израиљевих.

35. То је помазаног Арона и помазаних синова његовијех од огњених жртава Господњих од дана кад их доведе да врше службу свештеничку Господу.

36. То заповједи Господ да им од дана кад их помаза дају синови Израиљеви законом вјечним од кољена на кољено.

37. То је закон за жртву паљеницу за дар, за жртву ради гријеха и за жртву ради пријеступа, и за освештење и за жртву захвалну.

38. Што је Господ заповједио Мојсију на гори Синајској кад заповједи синовима Израиљевим у пустињи Синајској да приносе жртве своје Господу.

*Свештенство Старога заветна:
Посвећење Арона и свештеника.
(уј. 2 Мој 29).*

8. И рече Господ Мојсију говорећи:

2. Узми Арона и синове његове с њим и одијело и уље помазања и теле за жртву ради гријеха и два овна и котарицу пријеснијех хљебова.

3. И сабери сав збор пред врата шатору од састанка.

4. И учини Мојсије како му заповједи Господ, и сабра се збор пред врата шатору од састанка.

5. И рече Мојсије збору: Ово је заповједио Господ да се учини.

6. И доведе Мојсије Арона и синове његове, и опра их водом.

7. И обуче му кошуљу, и опаса га појасом, и огрну га плаштем, и метну му

сврх њега оплећак, и стеже око њега појас од оплећка, и опаса га њим.

8. И метну на њ напрсник, а *на напрсник метну Урим и Тумим.

*2 Мој 28, 30.

9. Још му метну капу на главу, и на капу метну спријед плочу златну, круну свету, као што *заповједи Господ Мојсију.

*2 Мој 28, 37.

10. И *узе Мојсије уље помазања, и помаза шатор и све ствари у њему, и освети их.

*2 Мој 30, 26.

11. И покропи њим олтар седам пута, и помаза олтар и све справе његове, и умиваоницу и подножје њезино, да се освети.

12. И изли уља помазања на главу Арону, и помаза га да се освети.

13. И доведе Мојсије синове Аронове, и обуче им кошуље, и опаса их појасом, и веза им капице на главе, као што му бјеше заповједио Господ.

14. И доведе теле за гријех, и Арон и синови његови метнуше руке своје на главу телету за гријех.

15. И закла га Мојсије, и узевши крви његове, помаза рокове олтару унаоколо прстом својим, и очисти олтар, а осталу крв изли на подножје олтару, и освети га да се на њему чини очишћење од гријеха.

16. И узе све сало што је на пријевима, и мрежицу с јетре, и оба бубрега, и сало око њих, и запали Мојсије на олтару.

17. А теле с кожом и с месом и балегом спали огњем иза окола, као што бјеше Господ заповједио Мојсију.

18. И доведе овна за жртву паљеницу, и Арон и синови његови метнуше руке своје на главу овну;

19. И закла га Мојсије, и покропи крвљу његовом олтар озго унаоколо.

20. И исјекавши овна на дијелове, запали Мојсије главу и дијелове и сало.

21. А пријева и ноге опра водом, и тако спали Мојсије свега овна на олтару; и би жртва паљеница за угодни мирис, жртва огњена Господу, као што бјеше Господ заповједио Мојсију.

22. И доведе другога овна, овна за посвећење; и Арон и синови његови метнуше руке своје на главу овну.

23. И заклавши га Мојсије узе крви његове, и помаза њом крај деснога уха Арону и палац десне руке његове и палац десне ноге његове.

24. И доведе Мојсије синове Аронове, па и њима помаза истом крвљу крај деснога уха и палац десне руке и палац десне ноге; а осталу крв изли Мојсије по олтару унаоколо.

25. Потом узе сало и реп и све сало што је на пријевима, и мрежицу с јетре, и оба бубрега, и сало око њих, и плеће десно,

26. А из котарице у којој стајаху пријесни хљебови пред Господом узе један колач пријесан, и један колач хљеба с уљем и једну погачу, и метну на сало и на плеће десно.

27. И метну то све Арону у руке, и синовима његовијем у руке, и обрну тамо и амо за жртву обртану пред Господом.

28. Послије узевши то из руку њиховијех, Мојсије запали на олтару сврх жртве паљенице; то је посвећење на угодни мирис, жртва огњена Господу.

29. И узе Мојсије груди, и обрну их тамо и амо за жртву обртану пред Господом; и од овна посветнога допаде Мојсију дио, као што бјеше Господ заповједио Мојсију.

30. И узе Мојсије уља за помазање и крви која бјеше на олтару, и покропи Арона и хаљине његове, и синове његове и хаљине њихове с њим; и тако посвети Арона и хаљине његове, и синове његове и хаљине њихове с њим.

31. Потом рече Мојсије Арону и синовима његовијем: Кухајте то месо на вратима шатора од састанка, и ондје га једите и хљеб посветни што је у котарици, као што сам заповједио рекавши: Арон и синови његови нека једу то.

32. А што остане мяса или хљеба, огњем сажезите.

33. И не излазите с врата шатора од састанка седам дана, докле се не наврше дани посвећења вашег, јер ћете се седам дана посвећивати.

34. Како је било данас, тако је Господ заповједио да се чини, да бисте се очистили од гријеха.

35. Зато на вратима шатора од састанка останите дању и ноћу за седам дана, и извршите што је Господ заповједио да извршите, да не помрете, јер ми је тако заповјеђено.

36. И Арон и синови његови учинише све што бјеше Господ заповједио преко Мојсија.

*Служба свештеника на службу.
Прву жртву Аронову оца његова.*

9. А у осми дан сазва Мојсије Арона и синове његове и старјешине Израилске.

2. И рече Арону: Узми теле за жртву ради гријеха и овна за жртву паљеницу, оба здрава; и принеси их пред Господом.

3. А синовима Израилевим кажи и реци: Узмите јаре за жртву ради гријеха, и теле и јагње, обоје од године дана, и здраво, за жртву паљеницу.

4. И вола и овна за жртву захвалну, да принесете пред Господом, и дар с уљем замијешен, јер ће вам се данас јавити Господ.

5. И узеше што заповједи Мојсије, и донесоше пред шатор од састанка, и приступивши сав збор стадоше пред Господом.

6. И рече Мојсије: Учините што је заповједио Господ, и показаће вам се слава Господња.

7. И рече Мојсије Арону: Приступи к олтару, и *принеси жртву за гријех свој и жртву своју паљеницу, и очисти од гријеха себе и народ; и принеси жртву народу и очисти их од гријеха, као што је заповједио Господ.
**Јев 5, 3; 7, 27.*

8. Тада Арон приступи к олтару, и закла теле за се.

9. И синови Аронови додаше му крв, а он замочи прст свој у крв, и помаза роге олтару; а осталу крв изли на подножје олтару.

10. А сало и бубреге и мрежицу с јетре од жртве за гријех запали на олтару, као што бјеше заповједио Господ Мојсију.

11. А месо и кожу сажеже огњем иза окола.

12. Потом закла жртву своју паљеницу, и синови Аронови додаше му крв од ње, и покропи њом олтар озго унаоколо.

13. И додаше му жртву паљеницу исјечену на дијелове заједно с главом, и запали је на олтару.

14. И оправши пријева и ноге од ње, запали их на олтару сврх жртве паљенице.

15. Потом принесе жртву народну: узе јаре за гријех које бјеше за народ, и закла га, и принесе за гријех као и прво.

16. Иза тога принесе и жртву паљеницу, и сврши по закону.

17. Принесе и дар, и узевши од њега пуну шаку запали на олтару сврх јутрење жртве паљенице.

18. Потом закла вола и овна на жртву захвалну за народ; и додаше му синови Аронови крв, и покропи њом олтар озго унаоколо.

19. Па му додаше и сало од вола, и од овна реп, и сало што покрива пријева, и бубреге и мрежицу с јетре,

20. И метнуше све сало на груди, и запали сало на олтару.

21. А груди и десно плеће обрну Арон тамо и амо на *жртву обртану пред Господом, као што бјеше Господ заповједио Мојсију. *3 Мој 7, 30–34.

22. Тада подиже Арон руке своје према народу и *благослови их; и сиђе свршив жртву за гријех и жртву паљеницу и жртву захвалну. *4 Мој 6, 23.

23. Потом уђе Мојсије с Ароном у шатор од састанка, а кад опет изађоше, благословише народ; и слава се Господња показа свему народу.

24. Јер *дође огањ од Господа, и спали на олтару жртву паљеницу и сало. И видјевши то сав народ пови-ка и паде ничице. *1 цар 18, 38.

*Огањ сјаљује Нагава и Авијуда.
Закон за свешћенослужитеље
поводом овога.*

10. А синови Аронови, Надав и Авијуд, узевши сваки своју кадионицу метнуше огањ у њих и на огањ метнуше кад, и при-несоше пред Господом огањ туђ, а то им не бјеше заповједио.

2. Тада *дође огањ од Господа и удари их, те погибоше пред Господом. *4 Мој 16, 35.

3. Тада рече Мојсије Арону: То је што је казао Господ говорећи: У они-ма који приступају к мени бићу свет и пред цијелим народом прославићу се. А Арон оћутје.

4. А Мојсије дозва Мисаила и Ели-сафана, синове *Озила стрица Аро-нова, и рече им: Ходите и изнесите браћу своју испред светиње напоље из окола. *2 Мој 6, 22; Дар 5, 6, 9, 10.

5. И приступише и изнесоше их у кошуљама њиховијем напоље из око-ла, као што рече Мојсије.

6. Тада рече Мојсије Арону и Еле-азару и Итамару, синовима његови-

јем: Немојте *откривати глава сво-јих, ни хаљина својих раздирати, да не изгинете и да се Господ не разгне-ви на сав збор; него браћа ваша, сав род Израиљев, нека плаче ради по-жара који учини Господ. *3 Мој 21, 10.

7. И с врата шатора од састанка немојте излазити, да не изгинете, јер је на вама уље помазања Господњег. И учинише по ријечи Мојсијевој.

8. И Господ рече Арону говорећи:

9. *Вина и силовита пића немој пити ти ни синови твоји с тобом кад улазите у шатор од састанка да не из-гинете. То нека вам је уредба вјечна од кољена на кољено,

*Јез 44, 21; 1 Тим 3, 3; Тит 1, 7.

10. Да бисте могли распознавати шта је свето шта ли није, и шта је чи-сто шта ли нечисто,

11. И да бисте учили синове Изра-иљеве свијем уредбама које им је ка-зао Господ преко Мојсија.

12. А Мојсије рече Арону и Еле-азару и Итамару, синовима његови-јем који осташе: Узимајте дар што остане од огњених жртава Господ-њих, и једите с хљебом пријеснијем код олтара; јер је светиња над све-тињама.

13. Зато ћете га јести на светом мјесту, јер је дио твој и дио синова твојих од огњених жртава Господ-њих; јер ми је тако заповјеђено.

14. А груди од жртве обртане и плеће од жртве подизане једите на чистом мјесту, ти и синови твоји и кћери твоје с тобом; јер је тај дио дан теби и синовима твојим од захвалних жртава синова Израиљевих.

15. Плеће од жртве подизане и груди од жртве обртане доносиће се са салом што се сажиге, да се обр-не тамо и амо пред Господом, и биће твоје и синова твојих с тобом зако-ном вјечнијем, као што је заповједио Господ.

16. И Мојсије потражи јаре за гријех; али гле, бјеше изгорјело; зато се разгђеви на Елеазара и на Итамара, синове Аронове који осташе, и рече:

17. Зашто не једосте жртве за гријех на светом мјесту? Светиња је над светињама, и даде вам је Господ да носите гријех свега збора, да би се очистили од гријеха пред Господом.

18. А ето, крв њезина није унесе-на у светињу; ваљаше вам је јести на светом мјесту, као што сам заповје-дио.

19. Тада рече Арон Мојсију: Ето, данас принесосхе жртву своју за гријех и жртву своју паљеницу пред Господом, и то ми се догоди. А да сам данас јео жртве за гријех, би ли било по вољи Господу?

20. Кад то чу Мојсије, приста на то.

*Закон о чистим и нечистим
животињама.
(уљ. 5 Мој 14, 3–20).*

11. И рече Господ Мојси-ју и Арону говорећи им:

2. Кажите синовима Израиљевим и реците: Ово су *животиње које ћете јести између свијех животиња на земљи: *Дап 10, 14.

3. Што год има папке и папци су му раздвојени и прежива између жи-вотиња, то једите.

4. Али онијех што само преживају или што само имају папке раздвоје-не, не једите, као што је камила, јер прежива али нема папака раздвоје-них; да вам је нечиста;

5. И питоми зец, јер прежива али нема папака раздвојених; нечист да вам је;

6. И зец дивљи, јер прежива али нема папака раздвојених; нечист да вам је;

7. И свиња, јер има папке раздво-јене али не прежива; нечиста да вам је.

8. Меса од њих не једите нити се стрва њихова додијевајте; јер вам је нечисто.

9. А између свега што је у води ово једите: Што год има пера и љуску у води, по мору и по ријекама, једите.

10. А што нема пера и љуске у мо-ру и у ријекама између свега што се миче по води и живи у води, да вам је гадно.

11. Гадно да вам је; меса да им не једете, и на стрв њихов да се гадите.

12. Што год нема пера и љуске у води, то да вам је гадно.

13. А између птица ове да су вам гадне и да их не једете: орао и јастри-јеб и морски орао,

14. Еја и крагуј по својим врстама,

15. И сваки гавран по својим вр-стама,

16. И совуљага и ћук и лиска и ко-бац по својим врстама,

17. И буљина и гњурац и ушара,

18. И лабуд и гем и сврака,

19. И рода и чапља по својим вр-стама, и пупавац и љиљак.

20. Што год гамиже а има крила и иде на четири ноге, да вам је гадно.

21. Али између свега што гамиже а има крила и иде на четири ноге је-дите што има стегна на ногама сво-јим, којима скаче по земљи.

22. Између њих једите ове: арба по врстама његовим, салема по врстама његовим, аргота по врстама његовим и агава по врстама његовим.

23. А што још гамиже а има крила и четири ноге, да вам је гадно.

24. И о њих ћете се оскврнити; ко се год дотакне мртва тијела њихова, да је нечист до вечера.

25. И ко би год носио мртва тије-ла њихова, нека опере хаљине своје, и да је нечист до вечера.

26. Свака животиња која има папке али нераздвојене и не прежива, да вам је нечиста; ко их се год дотакне, да је нечист.

27. И што год иде на шапама између свијех животиња четвороногих, да вам је нечисто; ко би се дотакао стрва њихова, да је нечист до вечера.

28. И ко би носио стрв њихов, нека опере хаљине своје, и да је нечист до вечера; то да вам је нечисто.

29. И између животиња које пужу по земљи да су вам нечисте: ласица и миш и корњача по својим врстама,

30. И јеж и гуштер и твор и пуж и кртица.

31. То вам је нечисто између животиња које пужу; ко их се дотакне мртвијех, да је нечист до вечера.

32. И свака ствар на коју падне које од њих мртво биће нечиста, била справа дрвена или хаљина или кожа или торба, и свака ствар која треба за какав посао, нека се метне у воду, и да је нечиста до вечера, послвије да је чиста.

33. А сваки суд земљани, у који падне што од тога, и што год у њему буде, биће нечист, и разбијте га.

34. И свако јело што се једе, ако на њега дође онаква вода, да је нечисто, и свако пиће што се пије у сваком таком суду, да је нечисто.

35. И на што би пало што од тијела њихова мртва, све да је нечисто, и пећ и огњиште нека се развали, јер је нечисто и нека вам је нечисто.

36. А студенац и убао, гдје се вода скупља, биће чист; али што се дотакне стрва њихова, биће нечисто.

37. Ако ли што од стрва њихова падне на сјеме које се сије, оно ће бити чисто.

38. Али ако буде полито сјеме водом, па онда падне што од стрва њихова на сјеме, да вам је нечисто.

39. И кад угине животиња од они-

јех које једете, ко се дотакне стрва њезина, да је нечист до вечера.

40. А ко би јео од стрва њезина, нека опере хаљине своје и да је нечист до вечера; и ко би однио стрв њезин, нека опере хаљине своје, и да је нечист до вечера.

41. И све што пуже по земљи, да вам је гадно, да се не једе.

42. Што год иде на трбуху и што год иде на четири ноге или има више нога између свега што пуже по земљи, то не једите, јер је гад.

43. Немојте се поганити ничим што гамиже и немојте се скврнити њима, да не будете нечисти с њих.

44. Јер ја сам Господ Бог ваш; за то се освећујте и *будите свети; јер сам ја свет; и немојте се скврнити ничим што пуже по земљи.

*3 Мој 19, 2.

45. Јер ја сам Господ, који сам вас извео из земље Мисирске да вам будем Бог; будите дакле свети, јер сам ја свет.

46. Ово је закон за звијери и за птице, и за све животиње што се мичу по води, и за сваку душу живу која пуже по земљи,

47. Да се распознаје нечисто од чистог и животиња која се једе од животиње која се не једе.

Очишћење за породиче.

12. И рече Господ Мојсију говорећи:

2. Кажу синовима Израилевијем и реци: Кад *жена затрудни и роди мушко, нечиста да је седам дана, као у дане кад се одваја ради немоћи своје, биће нечиста. *3 Мој 15, 19.

3. А у *осми дан нека се обреже дијете. *1 Мој 17, 12; Лк 2, 21; Јн 7, 22.

4. А она још тридесет и три дана нека остане чистећи се од крви; ни-

једне свете ствари да се не додијева и у светињу да не иде док се не наврше дани чишћења њезина.

5. А кад роди женско, онда да је нечиста двије недјеље дана, као кад се одваја ради немоћи своје, и шездесет и шест дана нека остане чистећи се од крви.

6. А кад се наврше дани чишћења њезина ради сина или ради кћери, нека донесе свештенику на врата шатора од састанка јагње од године за жртву паљеницу, и голупче или грлицу за жртву ради гријеха.

7. И свештеник ће принијети жртву пред Господом и очистиће је од гријеха њезина; и тако ће се очистити од течења крви своје. То је закон за жену кад роди мушко или женско.

8. *Ако ли не може дати јагњета, онда нека узме двије грлице или два голубића, једно за жртву паљеницу а друго за жртву ради гријеха; и очистиће је свештеник од гријеха њезина и биће чиста.

*Лк 2, 22.

Закон о установању губе на људима и хаљинама.

13. Још рече Господ Мојсију и Арону говорећи:

2. Човјек у којег би на кожи тијела његова био оток или краста или бубуљица, и било би на кожи тијела његова налик на губу, нека се доведе к Арону свештенику или ка којему сину његову свештенику.

3. И нека свештеник види бољетицу на кожи тијела његова; ако длака на бољетици буде побијељела и бољетица буде на очи нижа од остале коже тијела његова, онда је губа; па кад је види свештеник, прогласиће га да је нечист.

4. Ако ли буде бијела бубуљица на кожи тијела његова и не буде на

очи нижа од остале коже нити длака на њој побијељела, онда нека затвори свештеник за седам дана човјека с таквом бољетицом.

5. А седмога дана нека види свештеник; ако опази да је бољетица остала како је била и није се даље разишла по кожи, нека га затвори свештеник опет за седам дана.

6. И нека га свештеник опет види седмога дана, па ако опази да се бољетица смањала и није се даље разишла по кожи, прогласиће га свештеник да је чист; краста је; и он нека опере хаљине своје и биће чист.

7. Ако ли се даље рашири краста по кожи његовој, пошто га свештеник види и прогласи да је чист, ново нека се покаже свештенику;

8. Ако види свештеник да се краста раширила по кожи његовој, прогласиће свештеник да је нечист; губа је.

9. Кад је губа на човјеку, нека га доведу к свештенику.

10. И свештеник нека га види; ако буде бијел оток на кожи и длака буде побијељела, ако би и здраво месо било на отоку,

11. Губа је застарјела на кожи тијела његова; зато ће га свештеник прогласити да је нечист, и неће га затворити, јер је нечист.

12. Ако ли се губа изаспе по кожи и покрије сву кожу човјеку од главе до пете, гдје би год свештеник очима погледао,

13. Кад свештеник види да је губа покрила сву кожу на њему, прогласиће да је човјек чист, јер је све побијељело па је чист.

14. Али ако се покаже на њему дивље месо, биће нечист.

15. Па кад свештеник види дивље месо, прогласиће га да је нечист; оно је дивље месо нечисто, губа је.

16. А кад би се дивље месо промијенило и побијељело, нека дође к свештенику.

17. И кад види свештеник да је бољетица побијељела свештеник ће прогласити да је чист; чист је.

18. Кад у кога на кожи буде чир, па прође,

19. А послје на мјесту гдје је био чир изађе оток бијел или бубуљица бијела и црвенкаста, нека се покаже свештенику.

20. Ако свештеник види да је на очи нижа од остале коже и длака на њој побијељела, прогласиће га свештеник да је нечист, губа је, изашла је из чира.

21. Ако ли свештеник гледајући види да није длака на њој побијељела нити је нижа од коже, него се смањала, онда ће га затворити свештеник за седам дана.

22. Ако се рашири по кожи, онда ће га свештеник прогласити да је нечист; болест је.

23. Ако ли остане на свом мјесту бубуљица и не рашири се, пожиљак је од чира; зато ће га свештеник прогласити да је чист.

24. Ако се ко по кожи ожеже огњем, па пошто се залијечи остане бубуљица бијела и црвенкаста или само бијела,

25. Нека га види свештеник; ако длака на бубуљици буде побијељела и ако на очи буде нижа него кожа, губа је, изашла је из ожеглине; зато ће га свештеник прогласити да је нечист; губа је.

26. Ако ли свештеник види да на бубуљици нема бијеле длаке нити је нижа од коже, него се смањала, затвориће га за седам дана.

27. Па ће је седмога дана погледати свештеник; ако се буде раширила по кожи, тада ће га свештеник прогласити да је нечист; губа је.

28. Ако ли бубуљица буде остала на свом мјесту, и не буде се раширила по кожи, него се смањала, онда је

рана од тога што се ожегао; зато ће га свештеник прогласити да је чист, јер је пожиљак од ожеглине.

29. Ако у човјека или у жене буде бољетица на глави или на бради,

30. Свештеник нека види бољетицу; ако на очи буде нижа од остале коже и на њојзи длака жућкаста и танка, свештеник ће прогласити да је нечист; оспа је, губа на глави или на бради;

31. А кад свештеник види бољетицу и опази да на очи није нижа од остале коже и да нема на њој црне длаке, тада ће затворити свештеник за седам дана онога на ком је оспа.

32. Па кад свештеник седми дан види а оспа се није даље разишла нити длака на њој пожутјела, нити је на очи оспа нижа од коже,

33. Тада нека се обрије, али оспу да не обрије, и свештеник нека затвори још за седам дана онога на ком је оспа.

34. И седмога дана нека свештеник опет види оспу; ако опази да се оспа није даље разишла по кожи нити је на очи ниже од остале коже, тада ће га прогласити свештеник да је чист, па нека опере хаљине своје, и биће чист.

35. Ако ли се рашири оспа по кожи, пошто буде проглашен да је чист,

36. Тада нека га види свештеник; ако се буде раширила оспа по кожи, нека више не гледа свештеник има ли жутијех длака; нечист је.

37. Ако ли опази да је оспа остала гдје је била и да је црна длака израсла по њој, залијечила се оспа, чист је, и свештеник ће прогласити да је чист.

38. Кад у човјека или у жене буду бубуљице по кожи тијела њихова, бубуљице бијеле,

39. Свештеник нека види; ако на кожи тијела њихова буду бијеле бу-

буљице мале, бијела је оспа изашла по кожи, чист је.

40. Кома опадне коса с главе, ћелав је, чист је.

41. Ако му сприједом опадне коса с главе, пола је ћелав, и чист је.

42. Кад на глави сасвијем ћелавој или пола ћелавој буде бијела и црвенкаста бољетица, губа је, изашла на глави свој ћелавој или пола ћелавој.

43. И нека га види свештеник; ако опази да је бијел и црвенкаст оток на глави свој ћелавој или пола ћелавој налик на губу по кожи осталог тијела.

44. Човјек је губав, нечист је, и свештеник ће га прогласити да је нечист; губа му је на глави.

45. А губавац на ком је та болест, нека иде у хаљинама раздртијем и гологлав, и уста нека застрје, и нека виче: Нечист, нечист.

46. Докле је год болест на њему, нека буде нечист; нечист је, нека живи сам, *иза окола нека му буде стан.

*4 Мој 5, 2.

47. И ако на хаљини буде губа, на хаљини вуненој или ланеној,

48. Или на основи или на поуцици од лана или од вуне, или на кожи, или на чем год од коже,

49. И ако бољетица буде зеленкаста или црвенкаста на хаљини или на кожи или на основи или на поуцици или на чем год од коже, губа је, и нека се покаже свештенику.

50. И кад види свештеник болест, нека затвори за седам дана ствар на којој је губа.

51. И седмога дана ако види да се даље разишла болест по хаљини или по основи или по поуцици или по кожи или по чему год од коже, љута је губа болест она, ствар је нечиста.

52. Зато нека спали ону хаљину или основу или поуцицу од вуне или

од лана, или што год буде од коже, на чем буде болест; јер је љута губа, огњем нека се спали.

53. Ако ли опази свештеник да се болест није разишла по хаљини или по основи или поуцици, или по чему год од коже,

54. Тада нека заповједи свештеник да се опере оно на чем је болест, па онда нека затвори опет за седам дана.

55. Па нека види свештеник пошто се опере ствар на којој је болест, и ако опази да болест није промијенила боје своје, ако се и не буде даље разишла, ствар је нечиста, спали је огњем; јер је љута губа на горњој или на доњој страни.

56. Ако ли види свештеник да се мјесто смањило пошто је опрано, онда нека га откине од хаљине или од коже или од основе или од поуцице.

57. Ако ли се опет покаже на хаљини или на основи или на поуцици или на чем год од коже, губа је која се шири, огњем спали оно на чем буде.

58. А хаљину или основу или поуцицу или што му драго од коже, кад опереш, па отиде с њега та болест, опери још једном, и биће чисто.

59. Ово је закон за губу на хаљини вуненој или ланеној, или на основи или на поуцици, или на чем год од коже, како се може знати је ли што чисто или нечисто.

Закон о чишћењу губе на људима и кућама.

14. Још рече Господ Мојсију говорећи:

2. Ово је закон за губавца кад се чисти: *Нека се доведе к свештенику,

*Мт 8, 4.

3. А свештеник нека изађе иза окола; и ако види да је излијечена губа на губавцу,

4. Онда ће заповједити свештеник ономе који се чисти да узме две птице живе чисте, и дрво кедрово и црвца и исопа.

5. И нека заповједи свештеник да се једна птица закоље над судом земљаним и над водом живом.

6. Па нека узме живу птицу и дрво кедрово и црвац и исоп, и све то заједно са живом птицом нека замочи у крв од птице заклане над водом живом.

7. И нека покропи седам пута онога који се чисти од губе, и нека га прогласи да је чист, и нека пусти живу птицу у поље.

8. Тада који се чисти нека опере хаљине своје и обрије све длаке своје, и нека се окупа у води и биће чист; потом нека уђе у окó, али да стоји напољу не улазећи у свој шатор седам дана.

9. А у седми дан нека обрије све длаке своје, главу и браду и обрве над очима, и све длаке своје нека обрије, и нека опере хаљине своје, па нека се окупа у води и биће чист.

10. А у осми дан нека узме два јагњета здрава и једну овцу од године здраву и три десетине ефе бијелога брашна замијешена с уљем за дар, и један лог уља.

11. А свештеник који га чисти нека постави онога који се чисти заједно с тијем стварима пред Господом на вратима шатора од састанка.

12. И узевши свештеник једно јагње, нека га принесе на жртву за пријеступ заједно с логом уља, и нека обрне тамо и амо пред Господом на жртву обртану.

13. А послије нека закоље јагње на мјесту гдје се коље жртва за гријех и жртва паљеница на светом мјесту, јер *жртва за пријеступ припада свештенику као и жртва за гријех; светиња је над светињама. *3 Мој 7, 7.

14. Тада нека свештеник узме крви од жртве за пријеступ и *помаже крај деснога уха ономе који се чисти и палац десне руке његове и палац десне ноге његове. *3 Мој 8, 23.

15. Потом нека узме свештеник од лога уља и налије на длан свој лијеви.

16. Па нека замочи свештеник прст од десне руке своје у уље што му је на лијевом длану, и нека покропи уљем с прста својега седам пута пред Господом.

17. А осталијем уљем што му је на длану нека помаже свештеник крај деснога уха ономе који се чисти, и палац десне руке његове и палац десне ноге његове по крви жртве за пријеступ.

18. А што још остане уља на длану свештенику, онијем нека намаже главу ономе који се чисти, и тако ће га очистити свештеник пред Господом.

19. Потом нека свештеник принесе жртву за гријех, и очистиће онога који се чисти од своје нечистоте; а послије нека закоље жртву паљеницу.

20. И нека принесе свештеник жртву паљеницу заједно с даром на олтару; и тако ће га очистити, и биће чист.

21. Али ако је сиромас те не може донијети толико, онда нека узме једно јагње за жртву ради пријеступа да се принесе жртва обртана за очишћење његово, и једну десетину ефе бијелога брашна замијешена с уљем за дар, и лог уља,

22. И двије грлице или два голу-бића, које може прискрбити, да буде једно жртва за гријех, а друго жртва паљеница.

23. И то нека донесе у осми дан својега чишћења свештенику на врата шатора од састанка пред Господом.

24. Тада свештеник нека узме јагње за пријеступ и лог уља, и то нека свештеник обрне пред Господом за жртву обртану.

25. И нека закоље јагње за жртву ради пријеступа, и узевши свештеник крви од жртве за пријеступ нека помаже крај деснога уха ономе који се чисти и палац десне руке његове и палац десне ноге његове.

26. И уља нека налије свештеник на длан свој лијеви,

27. Па нека замочи прст од десне руке своје у уље што му је на лијевом длану, и покропи њим седам пута пред Господом.

28. И уљем што му је на длану нека помаже свештеник крај деснога уха ономе који се чисти, и палац десне руке његове и палац десне ноге његове по мјесту гдје је крв од жртве за пријеступ.

29. А што остане уља на длану свештенику, онијем нека намаже главу ономе који се чисти; и тако ће га очистити пред Господом.

30. Тако нека учини и с једном грлицом или голупчетом од онијех које прискрби.

31. Што је прискрбио, једно ће бити жртва за гријех, а друго жртва паљеница с даром; и тако ће свештеник очистити пред Господом онога који се чисти.

32. То је закон за губавца који не може прискрбити свега што треба за очишћење.

33. И рече Господ Мојсију и Ароњу говорећи:

34. Кад дођете у земљу Хананску, коју ћу вам ја дати да је ваша, па кад пустим губу на коју кућу у земљи коју ћете држати,

35. Онда онај чија је кућа нека дође и јави свештенику говорећи: Чини ми се као да је губа на кући.

36. А свештеник нека заповједи да се испразни кућа прије него он дође

да види губу, да се не би оскврнило што је у кући; потом нека дође свештеник да види кућу.

37. Па кад види болест, ако буде болест на зидовима кућним као рупице зеленкасте или црвенкасте и на очи ниже од зида,

38. Нека изађе свештеник из куће оне на врата кућна, и затвори кућу за седам дана.

39. Послије опет нека дође свештеник у седми дан, па ако види да се болест даље разишла по зидовима кућним,

40. Заповједиће свештеник да поваде камење на ком је болест и да га баце иза града на мјесто нечисто,

41. А кућу заповједиће да остружу изнутра свуда унаоколо, и прах што састружу да проспу иза града на мјесто нечисто,

42. И да узму друго камење и углаве на мјесто гдје је било пређашње камење; тако и блато друго узевши да олијепе кућу.

43. Ако се поврати болест и опет израсте по кући, пошто се повади камење и оструже кућа и наново олијепи,

44. Тада дошав свештеник ако види да се болест разишла по кући, љута је губа на кући, нечиста је.

45. Нека се разруши она кућа, камење и дрва и сав лијеп од оне куће, и нека се изнесе иза града на мјесто нечисто.

46. А ко би ушао у кућу ону док је затворена, да је нечист до вечера.

47. И ко би спавао у оној кући, нека опере хаљине своје; тако и ко би јео у оној кући, нека опере хаљине своје.

48. Ако ли свештеник дошав види да се није болест разишла по кући пошто је кућа наново олијепљена, нека прогласи свештеник да је чиста, јер се излијечила болест.

49. И нека узме да би се кућа очисти-
тила две птице и дрво кедрово и
црвца и исопа,

50. И нека закоље једну птицу над
судом земљаним над водом живом.

51. Па нека узме дрво кедрово и
исоп и црвац и другу птицу живу, и
нека замочи у крв од заклане птице
и у воду живу, и покропи кућу седам
пута.

52. И тако ће очистити кућу ону
крвљу птичијом и водом живом и
птицом живом и дрветом кедровијем
и исопом и црвцем.

53. Па онда нека пусти птицу жи-
ву из града у поље; и очистиће кућу,
и биће чиста.

54. Ово је закон за сваку губу и за
оспу,

55. За губу на хаљини и на кући,

56. И за оток и за красту и за бу-
буљицу,

57. Да се зна кад је ко нечист и кад
је ко чист. То је закон за губу.

О тијелесној нечистићи.

15. Још рече Господ Мојси-
ју и Арону говорећи:

2. Кажите синовима Израиљевим
и реците им: *Кома човјеку тече сје-
ме од тијела његова, нечист је.

*4 Мој 5, 2.

3. А оваква је нечистота његова од
тога течења: Ако испусти тијело ње-
гово течење своје, или се устави те-
чење у тијелу његову, нечистота је на
њему.

4. Свака постеља на коју леже онај
коме тече сјеме, да је нечиста; и све
на што сједе, да је нечисто.

5. И ко се год дотакне постеље ње-
гове, нека опере хаљине своје и нека се
окупа у води, и биће нечист до вечера.

6. И ко сједе на оно на чим је сје-
дио онај коме тече сјеме, нека опере

хаљине своје и нека се окупа у води,
и биће нечист до вечера.

7. И ко се дотакне тијела онога
коме тече сјеме, нека опере хаљине
своје и нека се окупа у води, и биће
нечист до вечера.

8. И ако онај коме тече сјеме плу-
не на чистога, он нека опере хаљине
своје и нека се окупа у води, и биће
нечист до вечера.

9. И свако седло на ком би сједио
онај коме тече сјеме, да је нечисто.

10. И ко би се дотакао чега год
што је било под њим, да је нечист до
вечера; и ко би што такво носио, нека
опере хаљине своје и окупа се у води,
и биће нечист до вечера.

11. И кога би се дотакао онај ко-
ме тече сјеме не оправши руку сво-
јих водом, нека опере хаљине своје
и окупа се у води, и биће нечист до
вечера.

12. И *суд земљани којег би се
дотакао онај коме тече сјеме, нека се
разбије, а дрвени суд нека се опере
водом.

*3 Мој 11, 33.

13. А кад се онај коме тече сјеме
очисти од течења својег, нека броји
седам дана пошто се очисти, и нека
опере хаљине своје и нека тијело сво-
је опере водом живом, и биће чист.

14. А у осми дан нека узме двије
грлице или два голубића, и нека дође
пред Господа на врата шатора од са-
станка, и нека их да свештенику.

15. И свештеник нека принесе јед-
но од њих на жртву за гријех, а друго
на жртву паљеницу; тако ће га очи-
стити свештеник пред Господом од
течења његова.

16. И *човјек коме изађе сјеме кад
спава са женом нека опере водом ци-
јело тијело своје, и биће нечист до
вечера.

*3 Мој 22, 4.

17. И свака хаљина и свака кожа
на којој буде тако сјеме, нека се опе-
ре водом и биће нечисто до вечера.

18. И жена код које буде спавао таки човјек, и она и он нека се окупају у води и биће нечисти до вечера.

19. А жена кад има вријеме, кад иде крв од тијела њезина, нека се одваја седам дана, и ко је се год дотакне, да је нечист до вечера.

20. И на што год легне док се одваја, да је нечисто, и на што год сједе, да је нечисто.

21. И ко се дотакне постеље њезине, нека опере хаљине своје и нека се окупа у води, и биће нечист до вечера.

22. И ко се дотакне чега на чем је она сједјела, нека опере хаљине своје и нека се окупа у води, и биће нечист до вечера.

23. И што би год било на постељи њезиној или на чем је она сједјела, па се ко дотакне тога, да је нечист до вечера.

24. А ко би спавао с њом те би нечистота њезина дошла на њ, да је нечист седам дана, и постеља на којој лежи да је нечиста.

25. А жена од које би ишла крв дуго времена или осим обичнога времена или у обично вријеме али дуже, докле год тече нечистота њезина биће нечиста као у вријеме кад се одваја.

26. Постеља на којој лежи докле јој год крв иде, да јој је као постеља кад се одваја; и на чем би год сједјела да је нечисто као што је нечисто кад се одваја.

27. И ко се год дотакне тијех ствари, нечист је; зато нека опере хаљине своје и окупа се у води, и биће нечист до вечера.

28. А *кад се очисти од течења крви своје, нека броји седам дана, па онда да је чиста. *3 Мој 15, 13.

29. И у осми дан нека узме двије грлице или два голубића, и нека их однесе свештенику на врата шатора од састанка.

30. И нека свештеник принесе једно на жртву за гријехе а друго на жртву паљеницу, и очистиће је свештеник пред Господом од течења нечистоте њезине.

31. Тако ћете одлучивати синове Израиљеве од нечистота њиховијех, да не гину с нечистота својих скврнећи шатор мој што је усред њих.

32. То је закон за онога коме тече сјеме и коме изађе сјеме кад спава са женом те буде нечист,

33. И за жену кад болује од течења крви своје, и за свакога који болује од течења свога, било мушко или женско, и за човјека који би лежао с нечистом.

*Велики дан очишћења и помирења.
(уј. 23, 26–32; 4 Мој 29, 7–11; Јев 9, 7–14).*

16. И рече Господ Мојсију *пошто погибоше два сина Аронова, а погибоше кад приступише пред Господа,

*3 Мој 10, 1, 2.

2. И каза Господ Мојсију: Реци Арону, брату својему, да не улази у свако доба у светињу иза завјесе пред заклопац који је на ковчегу, да не погине, јер ћу се у облаку над заклопцем јављати.

3. С овијем нека улази Арон у светињу: С *јунцем за жртву ради гријеха и с овном за жртву паљеницу.

*3 Мој 4, 3.

4. *Свету кошуљу ланену нека обуче, и гаће ланене нека су на тијелу његову, и нека се опаше појасом ланенијем и капу ланену нека метне на главу; то су хаљине свете, и нека опере тијело своје водом, па онда нека их обуче.

*2 Мој 28, 39, 42, 43.

5. А од збора синова Израиљевијех нека узме два јарца за жртву ради гријеха, и једнога овна за жртву паљеницу.

6. И нека принесе Арон јунца својега на жртву за гријех и *очисти себе и дом свој. *Јев 7, 27.

7. Потом нека узме два јарца, и нека их метне пред Господа на врата шатора од састанка.

8. И нека Арон баци ждријеб за та два јарца, један ждријеб Господу, а други ждријеб Азазелу.

9. И нека Арон принесе на жртву јарца на којег падне ждријеб Господњи, нека га принесе на жртву за гријех.

10. А јарца на којег падне ждријеб Азазелов нека метне жива пред Господа, да учини очишћење на њему, па нека га пусти у пустињу Азазелу.

11. И нека Арон принесе јунца својега на жртву за гријех и очисти себе и дом свој, и нека закоље јунца својега на жртву за гријех.

12. И нека узме кадионицу пуну жеравице с олтара, који је пред Господом, и пуне прегршти када мириснога истуцаногa, и нека унесе за завјесу.

13. И нека метне кад на огањ пред Господом, да дим од када заклони заклопац који је на свједочанству; тако неће погинути.

14. Послије нека узме крви од јунца и покропи с прста својега по заклопцу према истоку, а пред заклопцем нека седам пута покропи том крвљу с прста својега.

15. И нека закоље јарца на жртву за гријех народни, и нека унесе крв његову иза завјесе; и нека учини с крвљу његовом као што је учинио с крвљу јунчијом, и покропи њом по заклопцу и пред заклопцем.

16. И тако ће очистити светињу од нечистота синова Израиљевих и од пријеступа њиховијех у свијем гријесима њиховијем; тако ће учинити и у шатору од састанка, који је међу њима усред нечистота њиховијех.

17. А нико да не буде у шатору од састанка кад он уђе да чини очишћење у светињи, докле не изађе и сврши очишћење за се и за дом свој и за сав збор Израиљски.

18. А нека изађе к олтару који је пред Господом, и *очисти га; и узевши крви од јунца и крви од јарца, нека помаже рогове олтару унаоколо;

*2 Мој 30, 10; 3 Мој 4, 7, 18; Јев 9, 22, 23.

19. И нека га покропи озго истом крвљу с прста својега седам пута; тако ће га очистити и *посветити га од нечистота синова Израиљевих.

*Јев 43, 20.

20. А кад *очисти светињу и шатор од састанка и олтар, тада нека доведе јарца живогa. *3 Мој 16, 16; Јев 45, 20.

21. И метнувши Арон обје руке своје на главу јарцу живому, нека исповједи над њим сва безакоња синова Израиљевих и све пријеступе њихове у свијем гријесима њиховијем, и *метнувши их на главу јарцу, нека га да човјеку спремно да га истјера у пустињу. *Ис 53, 6.

22. И јарац ће однијети на себи сва безакоња њихова у пустињу; и пустиће онога јарца у пустињу.

23. Потом нека опет уђе Арон у шатор од састанка и свуче хаљине ланене које је обукао кад је ишао у светињу, и ондје нека их остави.

24. Па нека опере тијело своје на светом мјесту и обуче своје хаљине; и изашав нека принесе своју жртву паљеницу и народну жртву паљеницу, и очисти себе и народ.

25. А сало од жртве за гријех нека запали на олтару.

26. А ко одведе јарца за Азазела, нека опере хаљине своје и окупа тијело своје у води, па онда нека уђе у окò.

27. А *јунца за гријех и јарца за гријех, од којих је крв унесена да се учини очишћење у светињи, нека из-

несу напоље из окола, и нека спале огњем коже њихове и месо њихово и балегу њихову. *3 Мој 4, 12; Јев 13, 11.

28. А ко их спали, нека опере хаљине своје и окупа тијело своје у води, па онда нека дође у окол.

29. И ово нека вам буде вјечна уредба: Десети дан седмога мјесеца мучите душе своје, и не радите никаквога посла, ни домородац ни дошљак који се бави међу вама.

30. Јер у тај дан бива очишћење за вас, да се *очистите; бићете очишћени од свијех гријеха својих пред Господом. *Јев 10, 1, 2.

31. То нека вам је почивање суботно, и мучите душе своје по уредби вјечној.

32. А свештеник који буде помазан и који буде освећен да врши службу свештеничку намјесто оца својега, он нека очишћа обукавши се у хаљине ланене, хаљине свете.

33. И нека очисти светињу свету и шатор од састанка; и олтар нека очисти; и свештенике и сав народ сабрали нека очисти.

34. И ово нека вам је вјечна уредба да очишћате синове Израиљеве од свијех гријеха њиховијех једанпут у години. И учини Мојсије како му заповједи Господ.

Одређивање мјеста за жртве.

Забрањено јести крв.

17. Још рече Господ Мојсију говорећи:

2. Кажи Арону и синовима његовијем и свијем синовима Израиљевијем, и реци им: Ово је заповједио Господ говорећи:

3. Ко год од дома Израиљева закоље вола или јагње или козу у околу, или ко год закоље изван окола,

4. А не доведе на врата шатора од састанка, да принесе принос Господу

пред шатором Господњим, крив је за крв; пролио је крв; зато да се истријеби онај човјек из народа својега.

5. Зато синови Израиљеви нека доведу жртве своје, које би клали у пољу, нека их доведу Господу на врата шатора од састанка к свештенику, и нека принесу жртве захвалне Господу.

6. И свештеник нека покропи крвљу по олтару Господњем на вратима шатора од састанка, и сало нека запали на угодни мирис Господу.

7. И нека више не приносе жртве своје *ђаволима, са којима они чине прељубу. Ово нека им буде закон вјечан од кољена на кољено. *5 Мој 32, 17.

8. Зато им реци: Ко би год од дома Израиљева или између странаца који се баве међу њима принео жртву паљеницу или другу жртву,

9. А не би је довео на врата шатора од састанка да је принесе Господу, тај човјек да се истријеби из народа својега.

10. И *ко би год од дома Израиљева или између странаца који се баве међу њима јео какве год крви, окренућу лице своје насупрот оному човјеку који буде јео крви, и истријебићу га из народа његова. *3 Мој 3, 17.

11. Јер је душа тијелу у крви; а ја сам вам је одредио за олтар да се чисте душе ваше; јер је крв што душу очишћа.

12. Зато рекох синовима Израиљевим: Нико између вас да не једе крви; ни дошљак који се бави међу вама да не једе крви.

13. И ко би год између синова Израиљевих или између дошљака који се баве код њих уловио звјерку или птицу, која се једе, нека исциједи крв из ње, и заспе је земљом.

14. *Јер је душа свакога тијела крв његова, то му је душа. Зато рекох синовима Израиљевим: Крви ниједнога

тијела не једите, јер је душа свакога тијела крв његова. Ко би је год јео, да се истријеби. *1 Мој 9, 4.

15. А ко би јео месо од животиње која цркне или коју раскине звјерка, био домородац или дошљак, нека опере хаљине своје и окупа се у води, и биће нечист до вечера, а послјије ће бити чист.

16. Ако ли их не опере, и тијела својега не окупа, носиће безакоње своје.

Забрана женидбе и удадбе са блиским сродницима и забрана групух великих тријехова.

18. Још рече Господ Мојсију говорећи:

2. Кажи синовима Израиљевим, и реци им: Ја сам Господ Бог ваш.

3. Немојте чинити што се чини у земљи Мисирској, у којој сте живјели, нити чините *што се чини у земљи Хананској, у коју вас водим, и по уредбама њиховијем немојте живјети. *2 Мој 23, 24.

4. Него моје законе вршите и моје уредбе држите живећи по њима. Ја сам Господ Бог ваш.

5. Држите уредбе моје и законе моје; *ко их врши, жив ће бити кроз њих. Ја сам Господ.

*Јез 20, 11; Рим 10, 5; Гал 3, 12.

6. Нико да не приступа к родици својој по крви, да открије голотињу њезину. Ја сам Господ.

7. Голотиње оца својега ни голотиње матере своје не откриј; мати ти је; не откриј голотиње њезине.

8. *Голотиње жене оца својега не откриј; голотиња је оца твојега.

*5 Мој 27, 20; 1 Кор 5, 1.

9. Голотиње сестре своје, кћери оца својега или кћери матере своје, која је рођена у кући или изван куће, не откриј голотиње њихове.

10. Голотиње кћери сина својега, или кћери кћери своје не откриј, јер је твоја голотиња.

11. Голотиње кћери жене оца својега, коју је родио отац твој, не откриј; сестра ти је.

12. Голотиње сестре оца својега не откриј; једна је крв с оцем твојим.

13. Голотиње сестре матере своје не откриј; јер је једна крв с матером твојом.

14. Голотиње брата оца својега не откриј приступајући к жени његовој; стрина ти је.

15. *Голотиње жене сина својега не откриј; снаха ти је, не откриј голотиње њезине. *1 Мој 38, 18.

16. Голотиње жене брата својега не откриј; голотиња је брата твојега.

17. Голотиње жене и кћери њезине не откриј; кћери сина њезина ни кћери кћери њезине немој узети да откријеш голотињу њихову; једна су крв; зло је.

18. Немој узети жене преко једне жене, да је уцвијелиш откривајући голотињу другој за живота њезина.

19. *К жени докле се одваја због нечистоте своје не иди да откријеш голотињу њезину. *Јез 18, 6; 22, 10.

20. Са женом ближњега својега не лези скврнећи се с њом.

21. *Од сјемена својега не дај да се однесе Молоху, да не оскврниш имена Бога својега; ја сам Господ.

*2 цар 21, 6.

22. С мушкарцем не лези као са женом; гадно је.

23. *Живинчета никаквога немој облежати скврнећи се с њим; и жена да не легне под живинче; грдило је.

*2 Мој 22, 19.

24. Немојте се скврнити ниједном овом стварју; јер су се свијем тијем стварима оскврнили народи које ћу одагнати испред вас.

25. Јер се оскврнила земља, и неваљалство ћу њезино походити на

њој, и изметнуће земља становнике своје.

26. Него ви држите законе моје и уредбе моје, и не чините ниједнога овога гада, ни домородац ни дошљак који се бави међу вама;

27. Јер све ове гадове чинише људи у овој земљи који су били прије вас, и земља је од тога оскврњена;

28. Да не изметне земља вас, ако је оскврните, као што је изметнула народ који је био прије вас.

29. Јер ко учини што год од ових гадова, истријебиће се из народа својега душе које учине.

30. Зато држите што сам наредио да се држи, да не чините што од гадних обичаја који су били прије вас, и да се не скврните о њих. Ја сам Господ Бог ваш.

*Поједини пројиси о култи
и о живоју у заједници.*

19. Још рече Господ Мојсију говорећи:

2. Кажу свему збору синова Израиљевих, и реци им: "Будите свети, јер сам ја свет, Господ Бог ваш.

*3 Мој 11, 44; 1 Пет 1, 16.

3. Сваки да се боји матере своје и оца својега; и *држите суботе моје; ја сам Господ Бог ваш.

*2 Мој 20, 8.

4. *Не обраћајте се к идолима, и богова ливенијех не градите себи; ја сам Господ Бог ваш.

*2 Мој 20, 4.

5. А *кад приносите жртву захвалну Господу, приносите је драге воље.

*3 Мој 7, 16.

6. У који је дан принесете, нека се једе, и сјутрадан; а што остане до трећег дана, нека се огњем сажеже.

7. А ако би се што јело трећи дан, гад је, неће бити угодна.

8. Ко би је год јео, носиће своје безаконе, јер оскврњи светињу Госпо-

ду; зато ће се истријебити она душа из народа својега.

9. А кад *жањете род земље своје, немој пожети сасвијем њиве своје, нити пабирчи по жетви.

*3 Мој 23, 22; 5 Мој 24, 19; Рута 2, 15, 16.

10. Ни винограда својега немој пабирчити, и немој купити зрна која падну по винограду твојем; него остави сиромашу и дошљаку. Ја сам Господ Бог ваш.

11. *Не крадите; не лажите и не варајте ближњег својега. *Мој 20, 15.

12. *Не куните се именом мојим криво; јер ћеш оскврнити име Бога својега. Ја сам Господ.

*2 Мој 20, 7; Мт 5, 33.

13. *Не закидај ближњег својега и не отимај му; плаћа надничарова да не преноћи код тебе до јутра.

*5 Мој 24, 14, 15; Јак 5, 4.

14. Немој псовати глуха, ни *пред слијепца метати што да се спотакне; него се бој Бога својега; ја сам Господ.

*5 Мој 27, 18.

15. Не чините *неправде на суду, не гледај што је ко сиромаш, нити се поводи за богатијем; право суди ближњему својему.

*5 Мој 16, 19.

16. Не иди као опадач по народу својем, и не устај на крв ближњег својега; ја сам Господ.

17. Немој мрзити на брата својега у срцу својем; *слободно искарај ближњег својега, и немој трпјети гријеха на њему.

*Мт 18, 15.

18. Не буди осветљив, и не носи срдње на синове народа својега; него *љуби ближњег својега као себе самога; ја сам Господ.

*Мт 5, 43; 22, 39; Рим 13, 9; Гал 5, 14; Јак 2, 8.

19. Уредбе моје држите; живинчета својега не пуштај на живинче друге врсте; *не засијевај њиве своје двојаким сјеменом, и не облачи на се хаљине од двојаких ствари.

*5 Мој 22, 9, 10.

20. Ако би ко облежао робину која је испрошена али није откупљена ни ослобођена, обоје да се шибају, али да се не погубе; јер није била ослобођена.

21. И *нека он принесе Господу жртву за пријеступ свој на врата шатора од састанка, овна за пријеступ.

*3 Мој 5, 15.

22. И нека га очисти пред Господом свештеник овном принесеним за пријеступ од гријеха који је учинио; и опростиће му се гријех његов.

23. А кад дођете у земљу и насадите свакојакога воћа, обрежете му окрајак, род његов; три године нека вам је необрезано, и не једите га,

24. А четврте године нека буде сав род његов посвећен у хвалу Господу.

25. Па тек пете године једите воће с њега, да би вам се умножио род његов. Ја сам Господ Бог ваш.

26. Ништа не једите с крвљу. Не мојте врачати, ни гатати по времену.

27. *Не стризите косе своје уокруг, ни грдите браде своје.

*3 Мој 21, 5.

28. *За мртвцем не режете тијела својега, ни ударајте на се каквих биљега. Ја сам Господ.

*5 Мој 14, 1.

29. Немој скврнити кћери своје пуштајући је да се курва, да се не би земља прокурвала и напунила се безакоња.

30. Држите суботе моје, и светињу моју поштујте. Ја сам Господ.

31. *Не обраћајте се к врачарима и гатарима, нити их питајте, да се не скврните о њих. Ја сам Господ Бог ваш.

*3 Мој 20, 6; 5 Мој 18, 10; 1 Сам 28, 7.

32. Пред сиједом главом устани, и поштуј лице старчево, и бој се Бога својега. Ја сам Господ.

33. Ако је у теби дошљак у земљи вашој, не чини му криво.

34. Ко је дошљак међу вама, нека вам буде као онај који се родио међу вама, и љуби га као себе самога; јер

сте и ви били дошљаци у земљи Мисирској. Ја сам Господ Бог ваш.

35. Не чините неправде у суду, ни мјером за дужину, ни мјером за тежину, ни мјером за ствари које се сипају.

36. Мјерила нека су вам права, камење право, ефа права, ин прав. Ја сам Господ Бог ваш, који сам вас извео из земље Мисирске.

37. Држите, дакле, све уредбе моје и све законе моје, и вршите их. Ја сам Господ.

Казне за разне велике тријехе.

20. И рече Господ Мојсију говорећи:

2. Још реци синовима Израиљевим: Ко год између синова Израиљевих или између дошљака који се баве у Израиљу, да од сјемена својега Молоху, нека се погуби, народ у земљи нека га заспе камењем.

3. И ја ћу окренути лице своје на супрот таквом човјеку, и истријебићу га из народа његова, што од сјемена својега даде Молоху, и запрзни светињу моју и оскврни свето име моје.

4. Ако ли народ какогод затвори очи да не види тога човјека кад да од својега сјемена Молоху, и не убију га,

5. Ја ћу окренути лице своје на супрот оном човјеку и на супрот дому његову, и истријебићу га, и све који за њим чине прељубу чинећи прељубу за Молохом, из народа њихова.

6. А *ко се обрати к врачарима и гатарима да чини прељубу за њима, окренућу лице своје на супрот њему, и истријебићу га из народа његова.

*3 Мој 19, 21.

7. Зато *посвећујте се, и будите свети, јер сам ја Господ Бог ваш.

*3 Мој 19, 2.

8. И *чувајте уредбе моје и вршите их. Ја сам Господ који вас посвећујем. *3 Мој 19, 37.

9. *Ко опсује оца својега или матер своју, да се погуби; опсовао је оца својега или матер своју; крв његова на њ. *2 Мој 21, 17.

10. А човјек који учини прељубу с туђом женом, што је учинио прељубу са женом ближњег својега, да се погуби и прељубочинац и прељубочиница.

11. Ко би спавао са женом оца својега, открио је голотињу оца својега; обоје да се погубе; крв њихова на њих.

12. Ко би спавао са женом сина својега, обоје да се погубе; учинише срамоту; крв њихова на њих.

13. Ко би мушкарца облежао као жену, учинише гадну ствар обојица; да се погубе; крв њихова на њих.

14. И ко би узео жену и матер њезину, зло је; огњем да се спали он и она, да не буде зла међу вама.

15. Ко би облежао живинче, да се погуби; убијте и живинче.

16. И ако би жена легла под живинче, убиј и жену и живинче, нека погину, крв њихова на њих.

17. Ко би узео сестру своју, кћер оца својега или кћер матере своје, видео би голотињу њезину и она би видјела голотињу његову, срамота је; зато да се истријебе испред синова народа својега; открио је голотињу сестре своје, нека носи безакоње своје.

18. И ко би спавао са женом кад има вријеме и открио голотињу њезину откривши течење њезино, и она би открила течење крви своје, да се истријебе обоје из народа својега.

19. Голотиње сестре матере своје и сестре оца својега не откриј, јер би открио своју крв; нека носе безакоње своје.

20. А ко би спавао са женом стрица својега, открио би голотињу стрица својега; нека носе обоје гријех свој, нека помру без дјеце.

21. Ко би узео жену брата својега, ружно је, открио је голотињу брата својега; без дјеце да буду.

22. Чувајте све уредбе моје и све законе моје, и вршите их, да вас земља не изметне, у коју вас водим да живите у њој.

23. Немојте живјети по уредбама народа које ћу отјерати испред вас, јер су чинили све то, зато ми омрзоше.

24. И рекох вам: *Ви ћете наслиједити земљу њихову и ја ћу вам је дати у државу, земљу у којој тече олијек и мед. Ја сам Господ Бог ваш, који вас одвојих од других народа.

* 2 Мој 19, 5, 6.

25. Зато разликујте стоку чисту од нечисте, и птицу чисту од нечисте, и немојте скврнути душа својих стоком или птицом или чим год што пуже по земљи, што сам вам одвојио да је нечисто.

26. И бићете ми свети, јер сам свет ја, Господ, и одвојих вас од других народа да будете моји.

27. А *човјек или жена, у којима би био дух врачарски или гатарски да се погубе, камењем да се заспу, крв њихова на њих.

* 2 Мој 22, 18.

Прописи о свештеницима.

21. Још рече Господ Мојсију: Кажите свештеницима синовима Ароновијем, и реци им: За мртвацем да се не скврни ни један у народу својем,

2. Осим за родом својим по крви, за матером својом или за оцем својим или за сином својим или за кћерју својом или за братом својим,

3. Или за рођеном сестром својом, дјевојком која није имала мужа; за њом се може оскврнити.

4. Ако је ожењен, да се не осквр-
ни за женом својом у народу својем
учинивши се нечист.

5. *Да се не начине ћелави чупа-
јући косе с главе своје и да не брију
браде своје, нити се режу по тијелу
својем. *3 Мој 19, 27, 28.

6. Нека буду свети Богу својему,
и нека не скврне имена Бога својега,
јер приноси жртве огњене Господње,
хљеб Бога својега, зато нека су свети.

7. Нека се не жене женом курвом
или силованом; ни пуштеницом нека
се не жене; јер су свети Богу својему.

8. И теби нека је сваки свет, јер
приноси хљеб Бога твојега; свет нека
ти је, јер сам ја свет, Господ који вас
посвећујем.

9. А кћи свештеничка која се
оскврни курвајући се, скврни оца
својега, нека се огњем спали.

10. А свештеник највиши између
браће своје, којему се на главу изли-
ло уље помазања и који је посвећен
да се облачи у свете хаљине, *нека не
открива главе своје, и хаљина својих
нека не раздире. *3 Мој 10, 6.

11. И к мртвацу ниједном нека не
иде, ни за оцем својим ни за матером
својом да се не оскврни.

12. И из светиње нека не излази да
не би оскврнио светињу Бога својега,
јер је на њему вијенац, уље помазања
Бога његова; ја сам Господ.

13. Он нека се жени дјевојком.

14. Удовицом ни пуштеницом ни
силованом ни курвом да се не жени;
него дјевојком из народа својега нека
се ожени.

15. И нека не скврни сјемена сво-
јега у народу својем, јер сам ја Го-
спод који га посвећујем.

16. Опет рече Господ Мојсију го-
ворећи:

17. Кажи Арону и реци: У кога би
из сјемена твојега од кољена до ко-
љена била мана на тијелу, онај нека

не приступа да приноси хљеб Бога
својега.

18. Јер нико на коме би била ма-
на не ваља да приступа, ни слијеп, ни
хром, ни у кога би био који уд превећ
мали или превећ велики,

19. Ни у кога је сломљена нога
или рука.

20. Ни грбав, ни дрљав, ни ко има
биону на оку, ни шугав, ни лишајив,
ни просут.

21. У кога би год из сјемена Арона
свештеника била каква мана на тије-
лу, нека не приступа да приноси жр-
тве огњене Господу; мана је на њему;
да не приступа да приноси хљеб Бога
својега.

22. Али хљеб Бога својега од ства-
ри пресветих и од ствари светих нека
једе;

23. Али иза завјесе нека не улази;
к олтару нека се не приближује, јер
је мана на њему, па нека не скврни
светиње моје, јер сам ја Господ који
их посвећујем.

24. И Мојсије каза то Арону и си-
новима његовијем и свијем синовима
Израиљевим.

Ко сме јести од принетих жртвава.

*Жртве треба да буду без
недостатака.*

22. И рече Господ Мојсију говорећи:

2. Кажи Арону и синовима њего-
вијем да се чувају од светијех ствари
синова Израиљевих, да не би осквр-
нили свето име моје у оном што ми
они посвећују; ја сам Господ.

3. Реци им: Ко би год из сјемена
вашега од кољена на кољено присту-
пио к светијем стварима, које би по-
светили синови Израиљеви Господу,
кад је нечистота његова на њему, тај
нека се истријеби испред лица моје-
га; ја сам Господ.

4. Ко би год из сјемена Аронова био губав или *би ишло сјеме од њега, нека не једе светијех ствари докле не буде чист; тако и који би се дотакао кога нечиста од мртва тијела или онога од кога је изашло сјеме.

*3 Мој 15, 2.

5. Или *ко би се дотакао чега што гамиже по земљи, од чега би се оскврнио, или човјека од којег би се оскврнио какве му драго ради нечистоте његове,

*3 Мој 11, 24.

6. Ко би се дотакао таквога чега, биће нечист до вечера; зато нека не једе светијех ствари ако не окупа тијела својега у води.

7. А кад зађе сунце, биће чист, и онда може јести од светијех ствари; јер му је храна.

8. *Мрцинога или што раскине звјерка нека не једе, да се њим не скврни; ја сам Господ. *2 Мој 22, 31.

9. Тако нека држе што сам уредио да се држи, да не навуку на се гријеха и не умру од њега оскврнивши се. Ја сам Господ који их посвећујем.

10. Нико други да не једе светијех ствари, ни укућанин свештеников ни надничар да не једе светијех ствари.

11. А кад свештеник купи кога за новце, тај нека их једе, и који се роди у кући његовој; они нека једу јела његова.

12. Али кћи свештеничка кад се уда за човјека другога племена, она да не једе од жртава подигнутијех светијех ствари.

13. А кћи свештеничка ако обудови, или је пусти муж, ако нема порода, нека се врати кући оца својега као што је била у дјетињству својем, хљеб оца својега нека једе; али нико другога племена да га не једе.

14. А ко би *нехотице јео свету ствар, нека дометне пети дио и накнади свештенику свету ствар,

*3 Мој 5, 16.

15. Да не би скврнили светијех ствари синова Израилевих, које приносе Господу,

16. И да не би навлачили на њих кара за пријеступ једући свете ствари њихове, јер сам је Господ који их посвећујем.

17. Још рече Господ Мојсију говори:

18. Кажи Арону и синовима његовијем и свијем синовима Израилевијем, и реци им: Ко год од дома Израилева или између странаца који су у Израилу хоће да принесе жртву своју по каквом год завјету свом, или од добре воље своје дар, што се приноси Господу на жртву паљеницу,

19. Нека принесе драге воље мушко здраво од говеда или од оваца или од коза.

20. *На чем би била мана, оно не приносите, јер вам се не би примило.

*5 Мој 15, 21; 17, 1; Мал 1, 8.

21. И кад ко хоће да принесе жртву захвалну Господу, извршујући завјет или од своје воље дајући дар, од говеда или од ситне стоке, нека буде здраво, да би било примљено; никакве мане да нема на њему.

22. Слијепо или којему је што сломљено или одбијено, ни гутава ни краставо ни лишајиво, што је такво не приносите Господу, и не међите их на олтар Господњи за жртву огњену.

23. А вола или овцу или козу с удом којим превеликим или премалим можеш принијети за добровољни дар; али за завјет неће се примити.

24. Ујаловљено увртањем, тучењем, кидањем или резањем, не приносите Господу; и не чините тога у земљи својој.

25. И из руке туђинске немојте узимати ниједне ствари да принесете хљеб Богу својему; јер је квар њихов у

њима; имају ману, неће вам се примити.

26. Још рече Господ Мојсију говорећи:

27. *Теле и јагње и јаре кад се омлади, нека буде седам дана код мајке своје, па од осмога дана и послије биће угодно за жртву огњену Господу. *2 Мој 22, 30.

28. А *краве ни овце ни козе не кољите у један дан с младетом њезинијем. *5 Мој 22, 6.

29. И кад приносите Господу жртву ради хвале, принесите је драговољно.

30. Нека се једе истога дана и не остављајте ништа до јутра; ја сам Господ.

31. Зато држите заповијести моје, и вршите их; ја сам Господ.

32. И немојте скврнити светога имена мојега, и ја ћу се светити међу синовима Израиљевим; ја сам Господ који вас посвећујем.

33. Који сам вас извео из земље Мисирске да вам будем Бог; ја сам Господ.

О главним празницима:

Субота, Пасха, Празник пресних (бесквасних) хљебова, Педесетница, Нова Јудина (Празник труба), Дан очишћења. Сјенице.

23. Још рече Господ Мојсију говорећи:

2. Кажу синовима Израиљевим, и реци им: Празници Господњи, које ћете звати свети сабори, ово су празници моји:

3. *Шест дана ради, а седми дан који је субота за почивање, нека буде свети сабор, не радите ниједнога посла; субота је Господња по свијем становима вашим. *2 Мој 20, 9.

4. Ово су *празници Господњи, сабори свети, на које ћете се сабирати у вријеме њихово: *2 Мој 23, 14.

5. *Четрнаестог дана првога мјесеца увече пасха је Господња.

*2 Мој 12, 6.

6. А петнаестог дана истога мјесеца празник је пријеснијех хљебова Господу; седам дана једите хљебове пријесне.

7. Први дан нека вам буде сабор свети, никаквога посла ропскога не радите.

8. Него *за седам дана приносите Господу жртве огњене; а седми дан нека је сабор свети; не радите ниједнога посла ропскога. *2 Мој 13, 6.

9. Још рече Господ Мојсију говорећи:

10. Кажу синовима Израиљевим, и реци им: Кад дођете у земљу коју ћу вам дати, и станете жети у њој, тада донесите сноп *првина од жетве своје к свештенику; *1 Кор 15, 20.

11. А он нека обрће сноп пред Господом, да би вам се примио; сјутрадан по суботи нека га обрће свештеник.

12. А исти дан кад будете обртали сноп, принесите јагње од године дана здраво на жртву паљеницу Господу;

13. И дар уза њ, двије десетине ефе бијелога брашна замијешена с уљем, да буде жртва огњена Господу на угодни мирис; и наљев уза њ, вина четврт ина.

14. А хљеба, ни зрна пржена ни зрна у класу немојте јести до онога дана кад принесете жртву Богу својему; то да вам је вјечна уредба од кољена до кољена по свијем становима вашим.

15. Потом *од првога дана по суботи, од дана кад принесете сноп за жртву обртану, бројте седам недјеља пунијех;

*4 Мој 28, 26-31; 5 Мој 16, 9-12.

16. До првога дана по седмој не-
дјељи набројте педесет дана; онда
принесите нов дар Господу.

17. Из станова својих донесите
два хљеба за жртву обртану; од двије
десетине ефе бијелога брашна да бу-
ду, с квасцем нека буду печени; то су
првине Господу.

18. А с тијем хљебом принесите
седам јагањаца од године здравијех,
и једно теле и два овна, да буде жртва
паљеница Господу с даровима својим
и наљевима својим да буде жртва ог-
њена на угодни мирис Господу.

19. Закољите и јарца једнога за
гријех и два јагњета од године за жр-
тву захвалну.

20. И свештеник нека то обрне та-
мо и амо с хљебом од првина и са два
јагњета на жртву обртану пред Го-
сподом; и биће свете ствари Господу
за свештеника.

21. И саберите се у тај дан, сабор
свети да вам је; ниједнога посла роп-
скога не радите законом вјечним по
свијем становима својим од кољена
до кољена.

22. А *кад станете жети у земљи
својој, немој сасвијем пожети њиве
своје, ни пабирчи по жетви; остави
сиромашу и дошљаку; ја сам Господ
Бог ваш. *3 Мој 19, 9.

23. Још рече Господ Мојсију гово-
рећи:

24. Кажи синовима Израиљевим и
реци: Први дан *седмога мјесеца не-
ка вам је одмор, спомен трубни, са-
бор свети. *4 Мој 29, 10, 10.

25. Ниједнога посла ропскога не-
мојте радити, него принесите жртву
огњену Господу.

26. Још рече Господ Мојсију гово-
рећи:

27. А десети је дан тога мјесеца
седмога дан очишћења; сабор свети
нека вам је, и мучите душе своје, и
принесите Господу жртву огњену.

28. У тај дан немојте радити ни-
једнога посла, јер је *дан очишћења,
да се очистите пред Господом Богом
својим. *5 Мој 16.

29. А свака душа која се не би му-
чила у тај дан, да се истријеби из на-
рода својега.

30. И сваку душу која би радила
какав посао у тај дан, ја ћу затрти ду-
шу ону у народу њезину.

31. Ниједнога посла немојте ра-
дити; то да је вјечна уредба од ко-
љена до кољена у свијем становима
вашим.

32. Субота почивања нека вам бу-
де, и мучите душе своје; деветога да-
на истога мјесеца кад буде вече, од
вечера до вечера празнујте починак
свој.

33. Још рече Господ Мојсију гово-
рећи:

34. Кажи синовима Израиљевим,
и реци: *Петнаестога дана седмога
мјесеца празник је сјеница за седам
дана Господу.

*2 Мој 23, 16; 4 Мој 29, 12; 5 Мој 16, 13-15.

35. Први дан нека буде сабор све-
ти, ниједнога посла ропскога немојте
радити.

36. За седам дана приносите жр-
тве огњене Господу; *осми дан нека
вам буде сабор свети, и принесите
жртве огњене Господу; празник је,
ниједнога посла ропскога немојте
радити. *Јн 7, 37.

37. То су празници Господњи, које
ћете празновати на саборима светим
да принесете жртве огњене Господу:
жртву паљеницу и дар и жртву за-
хвалну и наљев, све кад је чему дан,

38. Осим субота Господњих и
осим дарова ваших и осим свијех за-
вјета ваших и осим свијех добровољ-
нијех приноса ваших, које ћете дава-
ти Господу.

39. Али петнаести дан тога мјесеца
седмога, кад саберете род земаљски,

празнујте празник Господу седам дана; у први је дан одмор и у осми је дан одмор.

40. *У први дан узмите воћа с лијепијех дрвета, и грана палмовијех и грана с густијех дрвета и врбе с потока, и веселите се пред Господом Богом својим седам дана. *Нем 8, 15.

41. И празнујте тај празник Господу седам дана сваке године законом вјечним од кољена до кољена, седмога мјесеца празнујте га.

42. И под сјеницама будите седам дана, ко је год рођен у Израиљу нека буде под сјеницама,

43. Да би знало натражје ваше да сам ја учинио да живе под сјеницама синови Израиљеви кад сам их извео из земље Мисирске. Ја сам Господ Бог ваш.

44. И Мојсије каза празнике Господње синовима Израиљевијем.

*Закони о жишцима и хљебовима
предложења. Каменовање
бојохулника. Казна за убиство
и групе шјелесне повреде.*

24. Још рече Господ Мојсију говорећи:

2. *Заповједи синовима Израиљевим нека ти донесу уља маслинова чиста, цијеђена, за видјело, да жишци горе вазда. *2 Мој 27, 20.

3. Пред завјесом свједочанства у шатору од састанка Арон ће их намјештати да горе од вечера до јутра пред Господом вазда законом вјечним од кољена до кољена.

4. На свијетњак чисти намјештаће жишке пред Господом вазда.

5. И узми бијелога брашна, и испечи дванаест *колача, сваки колач да буде од двије десетине ефе.

*2 Мој 25, 30.

6. И постави их у два реда, по шест у један ред, на чистом столу пред Господом.

7. И на сваки ред метни када чиста, да буде за сваки хљеб спомен, жртва огњена Господу.

8. Сваке суботе нека их поставља свештеник пред Господом вазда узимајући од синова Израиљевих законом вјечним.

9. И биће Аронови и синова његовијех, који ће јести на мјесту светом, јер им је светиња над светињама од огњенијех жртава Господњих законом вјечним.

10. А изађе син једне Израиљке, којему је отац био Мисирац, међу синове Израиљеве, и свади се у околу син жене Израиљке с неким Израиљцем.

11. И псујући син жене Израиљке похули име Божије, те га доведоше к Мојсију; а мати му бјеше по имену Саломита, кћи Давријина, од племена Данова.

12. И *метнуше га у затвор докле им се каже шта ће чинити с њим по ријечи Господњој. *4 Мој 15, 34.

13. А Господ рече Мојсију говорећи:

14. Изведи тога псовача напоље из окола, и нека сви који су чули метну руке своје на главу његову, и нека га сав народ заспе камењем.

15. А синовима Израиљевим кажи и реци: Ко би год похулио Бога својега, носиће гријех свој.

16. Ко би ружио име Господње, да се погуби, сав народ да га заспе камењем; и дошљак и домородац који би ружио име Господње, да се погуби.

17. И ко убије човјека, да се погуби.

18. А ко убије живинче, нека врати друго, живинче за живинче.

19. И ко рани ближњег својега, како *учини, тако да му буде:

*2 Мој 21, 24.

20. *Улом за улом, око за око, зуб за зуб; како оштети тијело човјеку, онако да му се учини. *2 Мој 21, 23-25.

21. Ко убије живинче, да врати друго; али ко убије човјека, да се погуби.

22. *Закон да вам је један, дошљаку да буде као и рођеном у земљи. Јер сам ја Господ Бог ваш. *2 Мој 12, 49.

23. И Мојсије каза синовима Израиљевим, а они изведоше псовача напоље из окола, и засуше га камењем; и учинише синови Израиљеви како Господ заповједи Мојсију.

Суботина и опросна (јубиларна) година.

25. Још рече Господ Мојсију на гори Синајској говорећи:

2. Кажи синовима Израиљевим, и реци им: Кад дођете у земљу коју вам ја дајем, нека празнује земља *суботу Господњу. *2 Мој 23, 10-11.

3. Шест година засијевај њиву своју, и шест година режи виноград свој и сабирај род.

4. А седма година нека буде субота за одмор земљи, субота Господња; немој сијати у пољу својем ни резати винограда својега.

5. Што само од себе роди иза жетве твоје немој жети, и грожђа у винограду својем нерезаном немој брати; нека буде година одмора земљи.

6. Али што роди земља за почивања својега, оно нека вам буде храна теби и служи твојему и слушкињи твојој и најамнику твојему и укућанину твојему који је код тебе.

7. И стоци твојој и свијем животињама што су у твојој земљи, сав род њезин нека буде храна.

8. И наброј седам седмина година, седам пута по седам година, тако да ти седам седмина година буде четрдесет и девет година.

9. Тада заповједи нека затруби труба десети дан седмога мјесеца, *на дан очишћења нека труби труба по свој земљи вашој. *3 Мој 23, 27.

10. И посветите годину педесету, и *прогласите слободу у земљи свима који живе у њој; то нека вам је опросна година, и тада се вратите сваки на своју баштину, и сваки у род свој вратите се. *Ис 61, 2; Лк 4, 19.

11. Опросна година да вам је та педесета година; немојте сијати, нити жањите што само роди те године, нити берите грожђа у виноградима нерезаним.

12. Јер је опросна година; нека вам је света; са свакога поља једите род његов.

13. Те године опросне вратите се сваки на своју баштину.

14. И ако продаш што ближњему својему или купиш што од ближњег својега, не варајте један другог.

15. Према броју година по опросној години купуј од ближњег својега, и према броју година у које ћеш брати род нека ти продаје.

16. Што више буде година, то ће цијена бити већа ономе што купујеш, а што мање буде година, то ће мања бити цијена, јер ти се продаје број љетина.

17. Зато не варајте један другог, него се бојте Бога својега; јер сам ја Господ Бог ваш.

18. Држите уредбе моје и чувајте законе моје и вршите их, *па ћете живјети у земљи без страха.

*3 Мој 26, 5; 1 цар 5, 4.

19. И земља ће рађати род свој, и јешћете га, и бићете сити, и живјећете у њој без страха.

20. И ако бисте рекли: Шта ћемо јести седме године, ето, нећемо сијати нити ћемо брати љетине?

21. *Пустиху благослов свој на вас шесте године, те ће родити за три године. *5 Мој 28, 8.

22. И сијаћете осме године, а јешћете лџину стару до девете године, докле не приспије род њезин, јешћете стари.

23. Али да се земља не продаје за свагда, јер је моја земља, а ви сте *дошљаци и укућани код мене. *Пс 39, 14.

24. Зато по свој земљи државе ваше нека се откупљују земље.

25. *Ако осиромаши брат твој и прода нешто од баштине своје, а послије дође ко од рода његова најближи њему да откупи, нека откупи што брат његов продаде. *Рута 4, 4.

26. Ако ли не би имао никога да откупи, него би се помогао и зглавио колико треба за откуп,

27. Онда нека одбије године откако је продао, па што остане нека исплати ономе коме је продао, и тако нека опет дође до своје баштине.

28. Ако ли нема колико би требало вратити, онда остаје ствар продана у онога ко је купио до године опросне, а опросне године оставиће се, и он ће се вратити на своју баштину.

29. Ко прода кућу у којој се сједи у мјесту ограђену зидом, властан је откупити је докле се не наврши година дана откако је прода; цијелу годину дана има власт откупити је.

30. А ако је не откупи за годину дана, онда остаје кућа у мјесту ограђену зидом ономе ко је купио сасвијем од кољена на кољено, и неће је оставити опросне године.

31. А куће по селима која нијесу ограђена зидом, нека се узимају као њиве, могу се откупити, и године опросне враћају се.

32. А *мјеста Левитска и куће у мјестима њиховијем свагда могу откупити Левити. *4 Мој 35, 2-5.

33. Али ко купи од Левита, нека опросне године остави купљену кућу и што је имао у мјесту; јер куће по мјестима Левитским јесу њихове међу синовима Израиљевим.

34. Али поље под мјестима њиховијем да се не продаје; јер је њихово достојање довијека.

35. Ако осиромаши брат твој и изнемогне рука његова поред тебе, прихвати га, и као странац и дошљак нека поживи уз тебе.

36. *Немој узимати од њега камате ни добити; него се бој Бога да би поживио брат твој уз тебе. *2 Мој 22, 25.

37. Новаца немој му давати на камату, нити му хране своје позаимај ради добити.

38. Ја сам Господ Бог ваш, који сам вас извео из земље Мисирске да вам дам земљу Хананску и да вам будем Бог.

39. И *ако осиромаши брат твој код тебе тако да ти се прода, немој га држати као роба; *2 Мој 21, 2.

40. Као најамник и као дошљак нека буде код тебе; до опросне године нека служи код тебе.

41. А онда нека иде од тебе са синовима својим, нека се врати у род свој, и на баштину отаца својих нека се врати.

42. Јер су моје слуге, које сам извео из земље Мисирске, нека се не продају као робови.

43. *Немој господарити над њим жестоко, него се бој Бога својега.

*2 Мој 21, 20, 21; Еф 6, 9.

44. А роб твој и робиња твоја што ћеш имати нека буду од онијех народа који ће бити око вас, од њих купујте роба и робињу.

45. И између синова странаца који буду код вас, између њих купујте и из породица онијех који буду код вас, који се роде у земљи вашој, и ти нека вам буду имање.

46. Они ће постати ваши и синова ваших након вас, и биће вам достојање, да вам сваку службу врше довијека; али над браћом својом, синовима Израиљевим, нико над братом својим да не господари жестоко.

47. Ако ли се обогати дошљак или гост који живи с тобом, а брат твој осиромаша код њега тако да се прода дошљаку који живи с тобом, или коме год од туђега рода,

48. Кад се прода, може се откупити; ко год од браће његове нека га откупи;

49. Или стриц његов, или син стрица његова нека га откупи, или ко други од крви његове у роду његову нека га откупи; или ако се помогне, нека се сам откупи.

50. Нека се прорачуна с купцем својим од године кад се продао до године опросне, да цијена за коју се продао дође према броју година; као надничару нека му се рачуна вријеме које је одслужио.

51. Ако остаје још много година, према њима нека плати откуп од цијене за коју је купљен.

52. Ако ли остаје мало година до опросне године, нека се прорачуна с њим и нека плати откуп према тијем годинама.

53. Као најамник годишњи нека буде у њега, и нека не господари над њим жестоко на твоје очи.

54. Ако ли се овако не откупи, нека отиде године опросне и он и синови његови с њим.

55. Јер су синови Израиљеви моје слуге, моје су слуге, које сам извео из земље Мисирске; ја сам Господ Бог ваш.

*Обећање блајослова и
пријетња проклетством.
(уп. 2 Мој 23, 20–35; 5 Мој 28).*

26. Не мојте градити себи *идола ни ликова резанијех, нити ступова подижите, ни камења са сликама међите у својој земљи да му се клањате; јер сам ја Господ Бог ваш.

*2 Мој 20, 4, 5.

2. Држите суботе моје, и светињу моју поштујте; ја сам Господ.

3. Ако уживите по мојим уредбама, и заповијести моје уздржите и ушчините,

4. Даваћу вам дажд на вријеме, и земља ће рађати род свој, и дрвета ће у пољу рађати род свој;

5. И *вршидба ће вам стизати бербу виноградску, а берба ће виноградска стизати сијање, и јешћете хљеб свој до ситости, и † живјећете без страха у земљи својој.

*Амос 9, 13; † Јов 11, 18.

6. Јер ћу дати мир земљи, те ћете спавати, а неће бити никога да вас плаши; учинићу те ће нестати *зле звијери из земље, и мач неће пролазити преко ваше земље. *Јез 34, 25.;

7. Него ћете тјерати непријатеље своје, и падаће пред вама од мача.

8. Вас ће *петорица тјерати стотину, а вас стотина тјераће десет тисућа, и падаће непријатељи ваши пред вама од мача. *5 Мој 32, 30; ИНав 23, 10.

9. И обратићу се к вама, и учинићу вам да растете, и умножићу вас, и утврдићу завјет свој с вама.

10. И јешћете жито старо, од много година, и изасипаћете старо кад дође ново.

11. И намјестићу стан свој међу вама, и душа моја неће мрзити на вас.

12. И *ходићу међу вама, и бићу вам Бог, и ви ћете бити мој народ.

*Јер 7, 23; 2 Кор 6, 16.

13. Ја сам Господ Бог ваш, који вас изведох из земље Мисирске да им не робујете, и поломих палице јарма вашег, и исправих вас да ходите право.

14. Ако ли ме не узаслушате, и не ушчините све ове заповјести,

15. Ако повргнете уредбе моје и души вашој омрзну закони моји да не творите све заповијести моје, и раскинете завјет мој,

16. И ја ћу вама учинити ово: пустићу на вас страх, суху болест и врућу, које ће вам очи искварити и душу уцвијелити; и залуду ћете сијати сјеме своје, јер ће га јести непријатељи ваши.

17. И окренућу лице своје насупрот вама, и сјећи ће вас непријатељи ваши, и који мрзе на вас биће вам господари, и бјежаћете кад вас нико не тјера.

18. Ако ме ни тада не станете слушати, караћу вас још седам пута више за гријехе ваше.

19. Потрћу понос силе ваше, и учинићу да *небо над вама буде као гвожђе, а земља ваша као мјед.

*5 Мој 11, 17.

20. Снага ће се ваша трошити узалуд, јер *земља ваша неће рађати рода својега, и дрвета по земљи неће рађати рода својега.

*5 Мој 11, 17.

21. Ако ми узидете насупрот и не хтједбудете слушати ме, додаћу вам седам пута више мука према гријесима вашим.

22. Пустићу на вас* звијери пољске, које ће вам дјецу изјести и стоку потрти и вас умалити, и опустјеће путови ваши.

*Јез 5, 17.

23. Ако се ни од тога не поправе, него ми јоште узидете насупрот,

24. *И ја ћу вама ићи насупрот, и бићу вас још седам пута више за гријехе ваше.

*2 Сам 22, 27.

25. Пустићу на вас мач који ће осветити мој завјет; а кад се слежете у градове своје, тада ћу пустити помор међу вас, и бићете предани у руке непријатељу.

26. И кад вам сломим* потпору у хљебу, десет ће жена пећи хљеб ваш у једној пећи, и даваће вам хљеб ваш на мјеру, и јешћете а нећете се наситити.

*Ис 3, 1.

27. Ако ме ни тако не станете слушати, него ми узидете насупрот,

28. И ја ћу вама с гњевом ићи насупрот, и седам пута већма караћу вас за гријехе ваше.

29. И јешћете месо од синова својих, и месо од кћери својих јешћете.

30. Развалићу висине ваше, и *оборићу идоле ваше, и метнућу трупове ваше на трупове гадних богова ваших, и мрзиће душа моја на вас.

*Јез 6, 4, 6.

31. И обратићу градове ваше у пуштош, и разорићу светиње ваше, и нећу више мирисати мириса вашег.

32. И опустићу земљу да ће јој се чудити непријатељи ваши, који ће живјети у њој.

33. А вас ћу расијати по народима, и учинићу да вас гоне с голијем мачем; и земља ће ваша бити пуста и градови ваши раскопани.

34. *Тада ће земљи бити миле суботе њезине за све вријеме докле буде пуста; и кад будете у земљи својих непријатеља, земља ће почивати, и биће јој миле суботе њезине.

*2 дн 36, 21.

35. За све вријеме докле буде пуста почиваће, јер није почивала у ваше *суботе, кад сте у њој живјели.

*3 Мој 25, 2.

36. А који вас остану, метнућу страх у срца њихова у земљама непријатеља њиховијех, те ће их гонити лист кад шушне заљулавши се, и они ће бјежати као испред мача, и падаће, а нико их неће тјерати.

37. И падаће један преко другога као од мача, а нико их неће тјерати; и нећете се моћи држати пред непријатељима својим.

38. Него ћете изгинути међу народима, и прождријеће вас земља непријатеља ваших.

39. А који вас остану, чиљеће за безакоње своје у земљи непријатеља својих, и за безакоње отаца својих чиљеће.

40. Али ако признаду безакоње своје и безакоње отаца својих по гријесима којима ми гријешите и којима ми идоше насупрот,

41. Те и ја њима идох насупрот и одведох их у земљу непријатеља њиховијех; ако се тада понизи *срце њихово необрезано, и буде им право што су покарани за безакоње своје,

*5 Мој 10, 16; Јер 9, 25.

42. Тада ћу се *опоменути завјета својега с Јаковом, и завјета својега с Исаком, и завјета својега с Аврамом опоменућу се, и земље ћу се опоменути,

*2 Мој 2, 24.

43. Кад се земља опрости њих и буду јој миле суботе њезине кад опустити с њих, и њима буде право што су покарани за безакоње своје, јер судове моје повргоше и души њиховој омрзоше уредбе моје.

44. А зато ни онда кад буду у земљи непријатеља својих нећу их поврћи, нити ћу тако омрзнути на њих да их потрем и раскинем завјет свој с њима; јер сам ја Господ Бог њихов.

45. Него ћу се њих ради опоменути завјета са старима њиховијем, које изведох из земље Мисирске народима на видуку да им будем Бог, ја Господ.

46. Ово су уредбе и судови и закони које постави Господ између себе и синова Израилевих на гори Синајској преко Мојсија.

Пројиси о завјету и десетку.

27. Још рече Господ Мојсију говорећи:

2. Кажи синовима Израилевим, и реци им: Кад ко завјетује душу своју Господу, ти га уцијени:

3. А *овако ћеш цијенити: мушко од двадесет година до шездесет цијенићеш педесет сикала сребра, по сиклу светом.

*Суд 11, 31; Сам 1, 11.

4. Ако буде женско, цијенићеш тридесет сикала.

5. Ако је од пет до двадесет година, цијенићеш мушко двадесет сикала, а женско десет сикала.

6. Ако је од једног мјесеца до пет година, цијенићеш мушко пет сикала сребра, а женско ћеш цијенити три сикла сребра.

7. Ако ли буде од шездесет година и више, ако је мушко, цијенићеш петнаест сикала, а женско десет сикала.

8. Ако је сиромах да не може платити цијене, онда нека дође к свештенику да га уцијени свештеник, и према ономе што може дати који се завјетовао, нека га свештеник уцијени.

9. Ако би завјетовао живинче од онијех што се приносе Господу, што год да Господу, свето је.

10. Да га не промијени ни даде друго за оно, ни добро за рђаво, ни рђаво за добро; ако ли би како промијенио живинче, онда ће бити свето и оно и друго које је дао за оно.

11. Ако ли би завјетовао живинче нечисто од онијех што се не приносе Господу, нека се доведе живинче пред свештеника;

12. И нека га процијени свештеник, било добро или рђаво; и како га процијени свештеник, тако да буде.

13. Ако би га хтио откупити, нека на цијену твоју *дометне још пети дио.

*5 Мој 5, 16.

14. Кад би ко завјетовао кућу своју, да је света Господу, нека је процијени свештеник, била добра или рђава; како је процијени свештеник, тако да буде.

15. Ако би онај који завјетује хтио откупити кућу своју, нека на цијену твоју дометне још пети дио, па нека је његова.

16. Ако би ко завјетовао Господу дио њиве своје, цијенићеш је према усјеву: гомер јечма гдје се посије, цијенићеш *педесет сикала сребра.

*2 Сам 24, 24.

17. Ако би од опросне године завјетовао њиву своју, нека остане по твојој цијени.

18. Ако ли послѣ опросне године завјетује њиву своју, тада нека му свештеник прорачуна новце према броју година које остају до опросне године, и нека се одбије од твоје цијене.

19. И ако би хтио откупити њиву своју онај ко је завјетује, нека дометне на цијену твоју још пети дио, и нека буде његова.

20. Али ако не откупи њиве, и њива се прода другоме, не може се више откупити;

21. Него ће она њива, кад се опрости опросне године, бити света Господу, као њива завјетована, свештеникова нека буде.

22. Ако ли би ко завјетовао Господу њиву купљену, која није достојање његово,

23. Свештеник нека му прорачуна цијену до године опросне, и нека у онај дан да ту цијену да буде ствар света Господу.

24. А године опросне да се врати њива ономе од кога је купљена, чије је достојање она њива.

25. А свака цијена твоја нека буде на сикле свете, а у сиклу има двадесет новаца.

26. Али *првина од стоке, које су Господње, нико да не завјетује, било

говече или ситна стока, јер је Господње. *2 Мој 13, 2.

27. Ако ли би било од животиња нечистијех, онда нека откупи по твојој цијени дометнув пети дио озго; ако ли се откупи, нека се прода по твојој цијени.

28. Али ни једна ствар завјетована, што ко завјетује Господу од чега му драго што има, од људи или од стоке или од њиве своје, да се не продаје ни откупљује; свака ствар завјетована светиња је над светињама Господу.

29. *Живинче завјетовано, које човјек завјетује, да се не откупљује, него да се убије. *4 Мој 21, 2, 3; 4 Мој 18, 21.

30. И сваки десетак земаљски од усјева земаљскога и од воћа, Господњи је, светиња је Господу.

31. Али ко би хтио откупити што десетка својега, нека на цијену дометне још пети дио.

32. И десетак од говеда и од ситне стоке, које дође под штап пастирски десето, да је свето Господу.

33. Да се не бира добро ни рђаво, ни да се мијења; ако ли би се какогод промијенило, онда нека буде и оно и друго промијењено света ствар, и да се не откупи.

34. *Ово су заповјести које заповједи Господ Мојсију за синове Израиљеве на гори Синајској. *3 Мој 26, 46.

ЧЕТВРТА КЊИГА МОЈСИЈЕВА КОЈА СЕ ЗОВЕ БРОЈЕВИ

Бројање људи способних за борбу.

1. Још рече Господ Мојсију у пустињи Синајској у шатору од састанка први дан другог мјесеца друге године по изласку њихову из земље Мисирске, говорећи:

2. *Избројте сав збор синова Израиљевих по породицама њиховијем и по домовима отаца њиховијех и по именима њиховијем, све мушкиње, главу по главу,

*2 Мој 30, 12; 4 Мој 26, 2.

3. Од двадесет година и више, све који могу ићи на војску у Израиљу,

избројте их по четама њиховијем ти и Арон;

4. И с вама нека буде по један човек од свакога племена, који је поглавар у дому отаца својих.

5. А ово су имена људи који ће бити с вама: од племена Рувимова Елисур, син Седијуров;

6. Од Симеонова Саламило, син Сурисадејев;

7. Од Јудина Насон, син Аминадавов;

8. Од Исахарова Натанаило, син Согаров;

9. Од Завулонова Елијав, син Хелон;

10. Од синова Јосифовијех: од племена Јефремова Елисама, син Емијудов; од Манасијина Гамалило, син Фадасуров;

11. Од Венијаминава Авидан, син Гадеонијев;

12. Од Данова Ахијезер, син Амисадајев;

13. Од Асирова Фагаило, син Ехранов;

14. Од Гадова Елисаф, син Рагуилов;

15. Од Нефталимова Ахиреј, син Енанов.

16. То су који се сазиваху на збор, кнезови у племенима отаца својих, тисућници Израилеви.

17. И узе Мојсије и Арон те људе који бише именовани.

18. И сабраше сав збор први дан другога мјесеца, и пописаше их по породицама њиховијем и по домовима отаца њиховијех и по именима њиховијем од двадесет година и више, главу по главу.

19. Како бјеше Господ заповједио Мојсију, тако их изброји у пустињи Синајској.

20. И бјеше синова првенца Израилева Рувима, рода њихова по породицама њиховијем и по домовима

отаца њиховијех, кад се изброји по именима с главе на главу све мушкиње од двадесет година и више, што могаше ићи на војску,

21. Бјеше их избројени од племена Рувимова четрдесет и шест тисућа и пет стотина.

22. Синова Симеоновијех, рода њихова по породицама њиховијем и по домовима отаца њиховијех, кад се изброји по именима с главе на главу све мушкиње од двадесет година и више, што могаше ићи на војску,

23. Бјеше их избројенијех од племена Симеонова педесет и девет тисућа и три стотине.

24. Синова Гадовијех, рода њихова по породицама њиховијем и по домовима отаца њиховијех, кад се избројише по именима од двадесет година и више сви што могаху ићи на војску,

25. Бјеше их избројенијех од племена Гадова четрдесет и пет тисућа, шест стотина и педесет.

26. Синова Јудинијех, рода њихова по породицама њиховијем и по домовима отаца њиховијех, кад се избројише по именима од двадесет година и више сви што могаху ићи на војску,

27. Бјеше их избројенијех од племена Јудина седамдесет и четири тисуће и шест стотина.

28. Синова Исахаровијех, рода њихова по породицама њиховијем и по домовима отаца њиховијех, кад се избројише по именима од двадесет година и више сви што могаху ићи на војску,

29. Бјеше их избројенијех од племена Исахарова педесет и четири тисуће и четири стотине.

30. Синова Завулоновијех, рода њихова по породицама њиховијем и по домовима отаца њиховијех, кад се избројише по именима од двадесет

година и више сви што могаху ићи на војску,

31. Бјеше их избројенијех од племена Завулонова педесет и седам тисућа и четири стотине.

32. Од синова Јосифовијех: синова Јефремовијех, рода њихова по породицама њиховијем и по домовима отаца њиховијех, кад се избројише по именима од двадесет година и више сви што могаху ићи на војску,

33. Бјеше их избројенијех од племена Јефремова четрдесет тисућа и пет стотина.

34. Синова Манасијиних, рода њихова по породицама њиховијем и по домовима отаца њиховијех, кад се избројише по именима од двадесет година и више сви што могаху ићи на војску,

35. Бјеше их избројенијех од племена Манасијина тридесет и двије тисуће и двјеста.

36. Синова Венијаминовијех, рода њихова по породицама њиховијем и по домовима отаца њиховијех, кад се избројише по именима од двадесет година и више сви што могаху ићи на војску,

37. Бјеше их избројенијех од племена Венијаминова тридесет и пет тисућа и четири стотине.

38. Синова Дановијех, рода њихова по породицама њиховијем и по домовима отаца њиховијех, кад се избројише по именима од двадесет година и више сви што могаху ићи на војску,

39. Бјеше их избројенијех од племена Данова шездесет и двије тисуће и седам стотина.

40. Синова Асировијех, рода њихова по породицама њиховијем и по домовима отаца њиховијех, кад се избројише по именима од двадесет година и више сви што могаху ићи на војску,

41. Бјеше их избројенијех од племена Асирова четрдесет и једна тисућа и пет стотина.

42. Синова Нефталимовијех, рода њихова по породицама њиховијем и по домовима отаца њиховијех, кад се избројише по именима од двадесет година и више сви што могаху ићи на војску,

43. Бјеше их избројенијех од племена Нефталимова педесет и три тисуће и четири стотине.

44. Ово су они које Мојсије и Арон избројише с кнезовима Израилским, с дванаест људи који бијаху по један за сваки дом отаца својих.

45. И свега бјеше синова Израљевијех избројенијех по домовима отаца својих од двадесет година и више, свијех што могаху ићи на војску,

46. Бјеше их избројенијех *шест стотина и три тисуће и пет стотина и педесет. *2 Мој 12, 37; 4 Мој 2, 32.

47. Али Левити по племену отаца својих не бише бројени међу њих.

48. Јер Господ рече Мојсију говори:

49. *Племена Левијева немој бројати, нити броја њихова саставити са синовима Израљевијем. *4 Мој 2, 33.

50. Него постави Левите над шатором од свједочанства и над свијем посуђем у њему и над свијем што припада њему; они нека носе шатор и све посуђе његово, нека служе у њему, и *стају око шатора.

*4 Мој 3, 23, 29, 35, 38.

51. И кад се шатор крене, нека га сложе Левити; и кад шатор стане, онда нека га разапну Левити. А ко би *други приступио, да се погуби.

*4 Мој 3, 10.

52. И синови Израљеви нека стају сваки у свом околу и сваки код своје заставе по четама својим.

53. А Левити нека стају око шатора од свједочанства, да не дође гњев

на збор синова Израилевијех; и нека Левити раде што треба око шатора од свједочанства.

54. И учинише синови Израилеви како Господ заповједи, све тако учинише.

*Распоред племена у околу
при путовању.*

2. Потом рече Господ Мојсију и Арону говорећи:

2. Синови Израилеви нека стају у око сваки код своје заставе са знаком дома отаца својих, према шатору од састанка унаоколо.

3. С истока нека стаје у око застава војске Јудине по четама својим с војводом синова Јудинијех Насоном, сином Аминадавовим;

4. А у војсци његовој седамдесет и четири тисуће и шест стотина избројенијех.

5. А до њега нека стаје у око племе Исахарово с војводом синова Исахаровијех Натанаилом, сином Согаровијем;

6. А у војсци његовој педесет и четири тисуће и четири стотине избројенијех.

7. Па онда племе Завулоново с војводом синова Завулоновијех Елијавом, сином Хелонијем;

8. А у војсци његовој педесет и седам тисућа и четири стотине избројенијех.

9. Свега избројенијех у војсци Јудиној сто и осамдесет и шест тисућа и четири стотине по четама њиховијем. Они нека иду напријед.

10. А застава војске Рувимове по четама својим нека буде с југа, с војводом синова Рувимовијех Елисуром, сином Седијуровијем;

11. А у војсци његовој четрдесет и шест тисућа и пет стотина избројенијех.

12. А до њега нека стаје у око племе Симеоново с војводом синова Симеоновијех Саламилом, сином Сурисадајевим;

13. А у војсци његовој педест и девет тисућа и три стотине избројенијех.

14. Па онда племе Гадово с војводом синова Гадовијех Елисафом, сином Рагуиловим;

15. А у војсци његовој четрдесет и пет тисућа и шест стотина и педесет избројенијех.

16. А свега избројенијех у војсци Рувимовој сто и педесет и једна тисућа и четири стотине и педесет по четама њиховијем. И *они нека иду други. *4 Мој 10, 18.

17. *Потом нека иде шатор од састанка с војском синова Левијевих усред остале војске; како у око стају, тако нека и иду, сваки својим редом под својом заставом. *4 Мој 10, 17, 21.

18. Застава војске Јефремове по четама својим нека буде са запада, с војводом синова Јефремовијех Елисамом, сином Емијудовим;

19. А у војсци његовој четрдесет тисућа и пет стотина избројенијех.

20. А до њега племе Манасијино с војводом синова Манасијиних Гамалилом, сином Фадасуровим;

21. А у његовој војсци тридесет и двије тисуће и двјеста избројенијех.

22. Па онда племе Венијаминово с војводом синова Венијаминовијех Авиданом, сином Гадеонијевим;

23. А у војсци његовој тридесет и пет тисућа и четири стотине избројенијех.

24. А свега избројенијех у војсци Јефремовој сто и осам тисућа и сто по четама њиховијем. И они нека иду трећи.

25. Застава војске Данове по четама својим нека буде са сјевера с војводом синова Дановијех Ахијезером, сином Амисадајевим;

26. А у војсци његовој шездесет и двије тисуће и седам стотина избројенијех.

27. А до њега нека стаје у окò племе Асирово с војводом синова Асировијех Фагаилом, сином Ехрановијем;

28. А у војсци његовој четрдесет и једна тисућа и пет стотина избројенијех.

29. За њима племе Нефталимово с војводом синова Нефталимовијех Ахирејем, сином Енановијем;

30. А у његовој војсци педесет и три тисуће и четири стотине избројенијех.

31. А свега избројенијех у војсци Дановој сто и педесет и седам тисућа и шест стотина. И они нека иду најпослије уза заставе своје.

32. То су синови Израљеви који бише избројени по домовима отаца својих. *Свега избројенијех у цијелој војсци по четама њиховијем шест стотина и три тисуће и пет стотина и педесет.

*4 Мој 1, 46.

33. Али *Левити не бише бројени међу синове Израљеве, као што Господ бјеше заповједио Мојсију.

*4 Мој 1, 47.

34. И учинише синови Израљеви све; како заповједи Господ Мојсију, тако стајаху у окò, и тако иђаху сваки по породици својој и по дому отаца својих.

*Аронова породица.
Служба левита и племе Левијево.
Ошкуј првенаца.*

3. А ово је племе Ароново и Мојсијево, кад Господ говори с Мојсијем на гори Синајској.

2. И ово су имена синова Ароновијех: *првенац Надав, па Авијуд и Елеазар и Итамар.

*2 Мој 6, 23.

3. То су имена синова Ароновијех, свештеника, који бише помазани и посвећени да врше службу свештеничку.

4. Али *погибе Надав и Авијуд пред Господом кад принесоше огањ туђ пред Господом у пустињи Синајској; и не имаше дјеце; зато Елеазар и Итамар отправљаху службу свештеничку за живота Арона, оца својега.

*3 Мој 10, 1.

5. А Господ рече Мојсију говорећи:

6. Кажу нека приступи племе Левијево, и постави га пред Ароном свештеником да му служи,

7. И да раде за њ и за сав збор пред шатором од састанка служећи шатору,

8. И да чувају све посуђе у шатору од састанка, и да страже за синове Израљеве служећи шатору.

9. Па ћеш дати Левите Арону и синовима његовијем; они су даровани њему између синова Израљевијех.

10. А Арона и синове његове постави да врше свештеничку службу своју; ако ли би ко други приступио, да се погуби.

11. Још рече Господ Мојсију говорећи:

12. Ево *узех Левите између синова Израљевијех за све првенце што отворају материцу међу синовима Израљевијем; зато ће моји бити Левити.

*4 Мој 8, 16.

13. *Јер је мој сваки првенац; од онога дана кад побих све првенце у земљи Мисирској, посветих себи свакога првенца у Израљу од човјека до живинчета; моји ће бити; ја сам Господ.

*2 Мој 13, 2.

14. Још рече Господ Мојсију у пустињи Синајској говорећи:

15. Изброј синове Левијеве по домовима отаца њиховијех, по породицама њиховијем, све мушкиње од мјесеца дана и више изброј.

16. И Мојсије их изброји по заповијести Господњој, како му би заповјеђено.

17. И бјеху *синови Левијеви по имену ови: Гирсон и Кат и Мерарије.

*2 Мој 6, 16; 4 Мој 26, 57.

18. А ово су имена синова Гирсоновијех по породицама њиховијем: Ловеније и Семеј.

19. А синови Катови по породицама својим: Амрам и Исар, Хеврон и Озило.

20. А синови Мераријеви по породицама својим: Малије и Мусије. То су породице Левитске по домовима отаца својих.

21. Од Гирсона породица Ловенијева и породица Семејева. То су породице Гирсонове.

22. А избројених међу њима, кад се изброји све мушкиње од мјесеца дана и више, бјеше их избројенијех свега седам тисућа и пет стотина.

23. Породице Гирсонове стајаху у окрџа шатора са запада.

24. А старјешина од дома отачкога у породицама Гирсоновим бјеше Елисаф, син Даилов.

25. А синови Гирсонови чуваху у шатору од састанка шатор и наслон, покривач његов и завјесу на вратима шатора од састанка,

26. И завјесе од тријема и завјесу на вратима од тријема што је окрџа шатора и окрџа олтара, и ужа његова за сваку потребу његову.

27. А од Ката бјеше породица Амрамова и породица Исарова и породица Хевронова и породица Озилова. То су породице Катове.

28. Свега мушкиња од мјесеца дана и више бјеше на број осам тисућа и шест стотина, који служаху окрџа светиње.

29. Породице синова Катовијех стајаху у окрџа поред шатора с југа.

30. А старјешина од дома отачкога у породицама Катовијем бјеше Елисафан, син Озилов.

31. А они чуваху ковчег и сто и свијетњак и олтар и посуђе у светињи којим служе, и завјесу, и све што припада к њему.

32. А старјешина над старјешинама Левитским бјеше Елеазар, син Арона свештеника, постављен над онима који чувају светињу.

33. А од Мерарија бјеше породица Малијева и породица Мусијева. То су породице Мераријеве.

34. И бјеше их избројенијех, кад се изброји све мушкиње од мјесеца дана и више, шест тисућа и двјеста.

35. А старјешина од дома отачкога у породицама Мераријевим бјеше Сурило, син Авихејев; они стајаху у окрџа поред шатора са сјевера.

36. И синови Мераријеви чуваху даске од шатора и пријеворнице његове и ступце његове и стопице његове и све справе његове и све што к њему припада,

37. И ступце од тријема унаоколо и стопице њихове и коље и ужа њихова.

38. А пред шатором од састанка с истока стајаху у окрџа Мојсије и Арон и синови његови чувајући светињу за синове Израилеве; а да ко *други приступи, погинуо би. *4 Мој 3, 10.

39. А свега Левита кад их изброји Мојсије и Арон по заповијести Господњој по породицама њиховијем, свега мушкиња од мјесеца дана и више, бјеше двадесет и двије тисуће.

40. И Господ рече Мојсију: Изброј све првенце мушке међу синовима Израилевим од мјесеца дана и више, и сабери број имена њиховијех.

41. И узми Левите за мене (ја сам Господ) умјесто свијех првенаца међу синовима Израилевим, и стоку Левитску умјесто свијех првенаца од стоке синова Израилевих.

42. И изброји Мојсије како му заповједи Господ, све првенце међу синовима Израљевијем;

43. И свега првенаца мушких, кад се избројише по именима од једнога мјесеца и више, бјеше избројенијех двадесет и двије тисуће и двјеста и седамдесет и три.

44. И Господ рече Мојсију говорећи:

45. *Узми Левите умјесто свијех првенаца међу синовима Израљевим и стоку Левитску умјесто стоке њихове, да буду моји Левити; ја сам Господ.

*4 Мој 3, 12.

46. А да се откупе они двјеста и седамдесет и три што има првенаца међу синовима Израљевијем *више него Левита,

*4 Мој 3, 39, 43.

47. Узми по пет сикала од главе; узми по светом сиклу (а у тај сикал иде двадесет гера).

48. И подај те новце Арону и синовима његовијем, откуп за оне који прелазе број њихов.

49. И узе Мојсије откуп од онијех који осташе преко онијех који бише промијењени за Левите.

50. И узе новце од првенаца синова Израљевијех, тисућу и триста и шездесет и пет сикала, по светом сиклу.

51. И даде Мојсије тај откуп Арону и синовима његовијем по заповјести Господњој, као што заповједи Господ Мојсију.

Дужности левита при поласку из окола. Бројање левита.

4. Још рече Господ Мојсију и Арону говорећи:

2. Изброј синове Катове између синова Левијевих по породицама њиховијем и по домовима отаца њиховијех.

3. *Од тридесет година и више до педесет година све који су за посао да могу радити послове у шатору од састанка.

*4 Мој 8, 24.

4. А ово ће бити посао синовима Катовијем у шатору од састанка у светињи над светињама:

5. Кад полази војска, доћи ће Арон са синовима својим, и скинуће завјесу с врата, и покриће њом ковчег од свједочанства.

6. Па ће по њој простријети покривач од кожа јазавчјих, и озго ће простријети простирач од саме порфире, и провући ће му полуге.

7. И по столу за хљебове постављене нека простру простирач од порфире, и нека метну на њ здјеле и чаше и виједра и кутлиће, и хљеб свагда нека је на њему.

8. Па врх тога нека простру простирач од црвца, и нека покрију покривачем од кожа јазавчјих, и нека му провуку полуге.

9. И нека узму простирач од порфире и покрију *свијетњак и жишке његове и усекаче његове и лопатице његове и све судове за уље, којима служе ђако њега.

*2 Мој 25, 31.

10. И нека га са свијем справама његовијем завију у покривач од кожа јазавчјих, и метну га на полуге.

11. И по златном олтару нека простру простирач од порфире и покрију га покривачем од кожа јазавчјих, и провуку му полуге.

12. И нека узму све справе за службу, којима служе у светињи, и нека их метну у простирач од порфире и завију у покривач од кожа јазавчјих, и метну на полуге.

13. И нека омету пепео с олтара и по олтару простру простирач од скерлета,

14. И нека метну на њ све справе његове, којима служе на њему, машице, виљушке, лопатице и котлиће

и све справе за олтар, и нека га покрију покривачем од кожа јазавчјих, па му провуку полуге.

15. И кад то сврши Арон и синови његови и завију светињу и све справе за светињу, да пође војска, онда нека *дођу синови Катови да носе, али нека се не дотакну ниједне ствари свете, да не погину. То је посао синова Катовијех у шатору од састанка.

*4 Мој 7, 9.

16. А Елеазар, син Арона свештеника, нека се стара за уље за видјело, и за кад мирисни, и за жртву свагдашњу, и за уље помазања, нека пази на сав шатор и на све што је у њему, на светињу и на посуђе њезино.

17. И рече Господ Мојсију и Аро-ну говорећи:

18. Немојте да се истријеби кољено породица Катовијех између Леви-та;

19. Него им учините ово да би остали живи и не би помрли кад приступају к светињи над светињама: Арон и синови његови нека дођу и одреде свакому шта ће који радити и шта ће носити.

20. А *они нека не долазе да гледају кад се завијају свете ствари, да не помру.

*1 Сам 6, 19.

21. Опет рече Господ Мојсију говорећи:

22. Изброј и синове Гирсонове по домовима отаца њиховијех и по породицама њиховијех.

23. Од тридесет година и више до педесет година изброј их све који су за службу да могу служити у шатору од састанка.

24. Ово је посао породицама Гирсоновијех што ће радити и носити:

25. Нека носе завјесе од наслона у шатор од састанка, покривач његов и покривач од кожа јазавчјих што је озго на њему, и завјесу на уласку у шатор од састанка,

26. И завјесе од тријема и завјесу на вратима од тријема што је док шатора и док олтара, и ужа њихова и све посуђе за службу њихову и што год треба док тога радити нека раде.

27. По наредби Ароновој и синова његовијех нека бива сва служба синова Гирсоновијех за све што ће носити и што ће радити, и оставите им нека чувају све што су дужни носити.

28. То је служба породица синова Гирсоновијех у шатору од састанка; а Итамар, син Арона свештеника, нека управља њима.

29. Изброј и синове Мераријеве по породицама њиховијех и по домовима отаца њиховијех,

30. *Од тридесет година и више до педесет година изброј их све који су за службу да могу служити у шатору од састанка.

*4 Мој 4, 3.

31. А ово им је дужност носити, осим све службе њихове у шатору од састанка: даске од шатора и пријеворнице његове и ступце његове и стопице његове,

32. И ступце од тријема унаоколо, и стопице њихове и коље њихово, и ужа њихова, и све справе њихове, и што год треба за те ствари; а поименце избројте све справе што ће они носити.

33. То је служба породица синова Мераријевих што су дужни радити у шатору од састанка под руком Итамара, сина Арона свештеника.

34. И изброји Мојсије и Арон с кнезовима народним синове Катове по породицама њиховијех и по домовима отаца њиховијех,

35. Од тридесет година и више до педесет година све који су за службу да могу служити у шатору од састанка.

36. И бјеше их избројенијех по породицама њиховијех двије тисуће и седам стотина и педесет.

37. То су избројени из породица Катовијех што бјеху за службу у шатору од састанка, које изброји Мојсије и Арон, као што заповједи Господ преко Мојсија.

38. А синова Гирсоновијех по породицама њиховијем и по домовима отаца њиховијех бјеше избројенијех,

39. Од тридесет година и више до педесет година, свијех што бијаху за службу да служе у шатору од састанка,

40. Бјеше из избројенијех по породицама њиховијем и по домовима отаца њиховијех двије тисуће и шест стотина и тридесет.

41. То су избројени из породица синова Гирсоновијех, што бјеху за службу у шатору од састанка, које изброји Мојсије и Арон по заповијести Господњој.

42. А из породица синова Мераријевих по породицама њиховијем и по домовима отаца њиховијех бјеше избројенијех,

43. Од тридесет година и више до педесет година, свијех што бијаху за службу да служе у шатору од састанка,

44. Бјеше их избројенијех по породицама њиховијем три тисуће и двјеста.

45. То су избројени из породица синова Мераријевих, које изброји Мојсије и Арон као што заповједи Господ преко Мојсија.

46. А свега бјеше избројенијех Левита, које изброји Мојсије и Арон с кнезовима Израиљевим по породицама њиховијем и по домовима отаца њиховијех,

47. Од тридесет година и више до педесет година, што бјеху за службу да служе и да носе у шатору од састанка,

48. Свега их бјеше избројенијех осам тисућа и пет стотина и осамдесет.

49. Како Господ заповједи преко Мојсија, бише избројени, сваки за оно што треба да ради и да носи; и избројени бише они које је Господ заповједио Мојсију да се изброје.

Одвајање нечистих.

Жртва због сумње у верности жене.

Принос поводом сумње у верности и вода проклетства.

5. И рече Господ Мојсију говорећи:

2. Заповједи синовима Израиљевијем нека истјерају из окола све *губаве и све којима тече сјеме и све који су се оскврнили о мртваца,

*3 Мој 13, 46; 4 Мој 12, 14.

3. Био човјек или жена, истјерајте, иза окола истјерајте их, да не скврне окола онима међу којима наставам.

4. И учинише тако синови Израиљеви, и истјераше их из окола; како Господ каза Мојсију, тако учинише синови Израиљеви.

5. Још рече Господ Мојсију говорећи:

6. Реци синовима Израиљевим: Човјек или жена кад учини какав гријех људски, те згријеши Господу, и буде она душа крива,

7. Тада нека признаду гријех који су учинили, и ко је крив нека врати цијело чим је крив и нека дометне озго пети дио и да оному коме је скривио.

8. И ако онај нема никога кому би припала накнада за штету, нека се да Господу и нека буде свештенику осим овна за очишћење којим ће га очистити.

9. Тако и сваки *принос између свијех ствари које посвећују синови Израиљеви и доносе свештенику, његов нека буде;

*4 Мој 18, 8.

10. И што год ко посвети, нека је његово, и што год ко да свештенику, нека је његово.

11. Још рече Господ Мојсију говорећи:

12. Кажи синовима Израиљевим и реци им: Чија би жена застранила, те би му згријешила,

13. И други би је облежао, а муж њезин не би знао, него би она затајила да се оскврнила, и не би било свје-дока на њу, нити би се затекла,

14. А њему би дошла сумња љубавна, те би из љубави сумњао на своју жену, а она би била оскврњена; или би му дошла сумња љубавна те би из љубави сумњао на своју жену, а она не би била оскврњена;

15. Онда нека муж доведе жену своју к свештенику, и нека донесе за њу принос њезин, десети дио ефе брашна јечменог, али нека га не полије уљем и нека не метне на њ када, јер је принос за сумњу љубавну, дар за спомен да се спомене гријех;

16. И нека је свештеник приведе и постави пред Господом.

17. И нека узме свештеник свете воде у суд земљани; и праха с пода у шатору нека узме и успе у воду.

18. И поставивши свештеник жену пред Господом, нека јој открије главу и метне јој на руке дар за спомен који је дар за сумњу љубавну; а свештеник нека држи у руци својој горку воду, која носи проклетство.

19. И нека свештеник закуне жену, и рече јој: Ако није нико спавао с тобом, и ако нијеси застранила од мужа својега на нечистоту, нека ти не буде ништа од ове воде горке, која носи проклетство.

20. Ако ли си застранила од мужа својега и оскврнила се, и когод други осим мужа твојега спавао с тобом,

21. Тада свештеник заклињући жену нека је прокуне и рече жени: Да те Господ постави за уклин и за клетву у народу твом учинивши да ти бедро спадне, а трбух отече.

22. И нека ти ова вода проклета уђе у цријева да ти отече трбух и да ти бедро спадне. А жена нека рече: Амин, амин.

23. Тада нека напише свештеник те кетве у књигу, и нека их спере водом горком.

24. И нека да жени да се напије горке воде проклете да уђе у њу вода проклета и буде горка.

25. И нека узме свештеник из руку жени дар за сумњу љубавну, и обрне дар пред Господом и принесе га на олтару.

26. И нека узме свештеник у шаку од дара њезина спомен, и запали на олтару, па онда нека да жени воду да попије.

27. А кад јој да воду да пије, ако се буде оскврнила и учинила невјеру мужу својему, онда ће ући вода проклета у њу и постаће горка, и трбух ће јој отећи и спасти бедро, и она ће жена постати уклин у народу својем.

28. Ако ли се не буде оскврнила жена, него буде чиста, неће јој бити ништа и имаће дјеце.

29. Ово је закон за сумњу љубавну, кад жена застрани од мужа својега и оскврни се;

30. Или кад коме дође сумња љубавна, те посумња из љубави на жену своју и постави је пред Господом и сврши јој свештеник све по овом закону.

31. И муж да је прост од гријеха, али жена да носи своје безакоње.

*Закон о назирејима.
Свештенички блајослов.*

6. Још рече Господ Мојсију говорећи:

2. Реци синовима Израиљевијем, и кажи им: Кад човјек или жена учини завјет назирејски, да буде назиреј Господу,

3. Нека се *уздржава од вина и силовита пића, и нека не пије оцта винскога ни оцта од силовита пића нити каквога пића од грозђа, и нека не једе грозђа ни новoga ни сухога.

*Лк 1, 15.

4. Докле год траје његово назирејство, нека не једе ништа од винове лозе, ни зрна ни љуске.

5. Докле траје његово назирејство, нека му *брита не пријеђе преко главе; докле се не наврше дани за које се учинио назиреј Господу, нека буде свет и нека оставља косу на глави својој.

*Суд 13, 5; 16, 17; 1 Сам 1, 11.

6. Докле трају дани за које се учинио назиреј Господу, *нека не приступа к мртвацу.

*3 Мој 21, 11; 4 Мој 19, 11.

7. Ни за оцем својим ни за матером својом ни за братом својим ни за сестром својом, нека се за њима не скврњи кад умру; јер је назирејство Бога његова на глави његовој.

8. Докле год траје назирејство његово, свет је Господу.

9. Ако ли би ко умро до њега на пречац, те би оскврњио назирејство главе његове, нека обрије главу своју у дан чишћења својега, седми дан нека је обрије.

10. А *осми дан нека донесе двије грлице или два голубића свештенику на врата шатора од састанка.

*3 Мој 5, 7.

11. И свештеник нека зготови од једнога жртву за гријех, а од другога жртву паљеницу, и нека га очисти од онога што је згријешио код мртваца; тако ће посветити главу његову у тај дан.

12. И нека одијели Господу дане назирејства својега, и донесе јагње од године за кривицу; а пређашњи дани пропадају, јер му се оскврнило назирејство.

13. А ово је закон за назиреје: кад се наврше дани назирејству његову,

нека дође на врата шатора од састанка.

14. И нека донесе за жртву Господу јагње мушко од године здраво за жртву паљеницу, и јагње женско од године здраво за гријех, и овна здрава за жртву захвалну,

15. И котарицу хљебова пријеснијех, колача од бијелога брашна замијешенијех с уљем, и погача пријеснијех намазанијех уљем, с даром њиховијем и с наљевом њиховијем.

16. А то ће свештеник принијети пред Господом и учинити жртву за гријех његов и жртву његову паљеницу.

17. А овна ће принијети на жртву захвалну Господу с котарицом пријеснијех хљебова; принијеће свештеник и дар његов и наљев његов.

18. Тада назиреј нека обрије главу својега назирејства на вратима шатора од састанка; и узев косу назирејства својега, нека је метне у огањ који је под жртвом захвалном.

19. И свештеник нека узме плеће кухано од овна и један колач пријесан из котарице и једну погачу пријесну, и нека метне на руке назиреју, пошто обрије назирејство своје.

20. И свештеник нека обрће те ствари на жртву обртану пред Господом; то је светиња која припада свештенику осим груди обртаних и плећа подигнутога; а послије тога назиреј може пити вина.

21. То је закон за назиреја који се заветује, и то је принос његов Господу за назирејство његово, осим онога што би више могао учинити; какав му буде зајет којим се зајетује, тако нека учини осим закона својега назирејства.

22. Још рече Господ Мојсију говорећи:

23. Реци Арону и синовима његовијем и кажи: Овако *благосиљајте синове Израилеве говорећи им:

*3 Мој 9, 22.

24. Да те благослови Господ и да те *чува! *Пс 121, 7.

25. *Да те обасја Господ лицем својим и буде ти милостив! *Пс 80, 3.

26. Да Господ обрати лице своје к теби и даде ти мир!

27. И нека призивају име моје на синове Израїлеве, и ја ћу их благословити.

*Жртве племенских кнезова
за освешћење шаттора од састанка.*

7. И онај дан кад Мојсије сврши и подиже шатор, и кад га помаза и освети са свијем посуђем његовијем и олтар са свијем посуђем његовијем, кад помаза и освети,

2. Донесоше кнезови Израїлеви, старјешине у домовима отаца својих, кнезови над племенима и поглавари од онијех који бише избројени,

3. Донесоше прилог свој пред Господа, шестора кола покривена и дванаест волова, једна кола два кнеза и по једнога вола сваки, и донесоше пред шатор.

4. А Господ рече Мојсију говорећи:

5. Узми то од њих да буде за службу у шатору од састанка, и подај Левитима, свакому према служби његовој.

6. И узе Мојсије кола и волове, и даде их Левитима.

7. Двоја кола и четири вола даде синовима Гирсоновијем према служби њиховој.

8. А остала четвора кола и осам волова даде синовима Мераријевим према служби њиховој *под управом Итамара, сина Арона, свештеника.

*4 Мој 4, 28, 33.

9. А синовима Катовијем не даде ништа, јер им *посао бијаше служити светињи, и ношаху на раменима.

*4 Мој 4, 15.

10. И донесоше кнезови да се *посвети олтар кад би помазан, донесоше кнезови прилоге своје пред олтар. *2 дн 7, 9.

11. А Господ рече Мојсију: Један кнез у један дан, а други кнез у други дан нека доносе своје прилоге да се посвети олтар.

12. И први дан донесе прилог свој Насон, син Аминадавов, од племена Јудина;

13. А прилог његов бјеше једна здјела сребрна од сто и тридесет сикала, једна чаша сребрна од седамдесет сикала, по сиклу светом; а обоје пуно брашна бијелога помијешана с уљем за дар;

14. Једна кадионица златна од десет сикала, пуна кáда;

15. Једно теле, један ован, једно јагње од године за жртву паљеницу;

16. Један јарац за гријех;

17. А за жртву захвалну два вола, пет овнова, пет јараца, пет јагањаца од године. То би прилог Насона, сина Аминадавова.

18. Други дан донесе Натанаило, син Согаров, кнез племена Исахарова,

19. Донесе прилог свој: једну здјелу сребрну од сто и тридесет сикала, једну чашу сребрну од седамдесет сикала по сиклу светом, обоје пуно бијелога брашна помијешана с уљем за дар;

20. Једну кадионицу златну од десет сикала пуно кáда;

21. Једно теле, једнога овна, једно јагње од године за жртву паљеницу;

22. Једнога јарца за гријех;

23. А за жртву захвалну два вола, пет овнова, пет јараца, пет јагањаца од године. То би прилог Натанаила, сина Согарова.

24. Трећи дан донесе кнез синова Завулоновијех, Елијав, син Хелонов;

25. Његов прилог бјеше: једна здјела сребрна од сто и тридесет сикала,

једна чаша сребрна од седамдесет сикала, по сиклу светом, а обоје пуно бијелога брашна помијешана с уљем за дар;

26. Једна кадионица златна од десет сикала пуна кáда;

27. Једно теле, један ован, једно јагње од године за жртву паљеницу;

28. Један јарац за гријех;

29. А за жртву захвалну два вола, пет овнова, пет јараца, пет јагањаца од године. То би прилог Елијава, сина Хелонова.

30. Четврти дан донесе кнез синова Рувимовијех Елисур, син Седијуров;

31. Прилог његов бјеше: једна здјела сребрна од сто и тридесет сикала, једна чаша сребрна од седамдесет сикала, по сиклу светом, обоје пуно бијелога брашна помијешана с уљем за дар;

32. Једна кадионица златна од десет сикала пуна кáда;

33. Једно теле, један ован, једно јагње од године за жртву паљеницу;

34. Један јарац за гријех;

35. А за жртву захвалну два вола, пет овнова, пет јараца, пет јагањаца од године. То би прилог Елисура, сина Седијурова.

36. Пети дан донесе кнез синова Симеоновијех Саламило, син Сурисадајев;

37. Прилог његов бјеше: једна здјела сребрна од сто и тридесет сикала, једна чаша сребрна од седамдесет сикала, по сиклу светом, обоје пуно бијелога брашна помијешана с уљем за дар;

38. Једна кадионица златна од десет сикала пуна кáда;

39. Једно теле, један ован, једно јагње од године за жртву паљеницу;

40. Један јарац за гријех;

41. А за жртву захвалну два вола, пет овнова, пет јараца, пет јагањаца

од године. То би прилог Саламила, сина Сурисадајева.

42. Шести дан донесе кнез синова Гадовијех Елисаф, син Рагуилов;

43. Прилог његов бјеше: једна здјела сребрна од сто и тридесет сикала, једна чаша сребрна од седамдесет сикала, по сиклу светом, обоје пуно бијелога брашна помијешана с уљем за дар;

44. Једна кадионица златна од десет сикала пуна кáда;

45. Једно теле, један ован, једно јагње од године за жртву паљеницу;

46. Један јарац за гријех;

47. А за жртву захвалну два вола, пет овнова, пет јараца, пет јагањаца од године. То би прилог Елисафа, сина Рагуилова.

48. Седми дан донесе кнез синова Јефремовијех Елисама, син Емијудов;

49. Прилог његов бјеше: једна здјела сребрна од сто и тридесет сикала, једна чаша сребрна од седамдесет сикала, по сиклу светом, обоје пуно бијелога брашна помијешана с уљем за дар;

50. Једна кадионица златна од десет сикала пуна кáда;

51. Једно теле, један ован, једно јагње од године за жртву паљеницу;

52. Један јарац за гријех;

53. А за жртву захвалну два вола, пет овнова, пет јараца, пет јагањаца од године. То би прилог Елисаме, сина Емијудова.

54. Осми дан донесе кнез синова Манасијиних Гамалило, син Фадасуров;

55. Прилог његов бјеше: једна здјела сребрна од сто и тридесет сикала, једна чаша сребрна од седамдесет сикала, по сиклу светом, обоје пуно бијелога брашна помијешана с уљем за дар;

56. Једна кадионица златна од десет сикала пуна кáда;

57. Једно теле, један ован, једно јагње од године за жртву паљеницу;

58. Један јарац за гријех;

59. А за жртву захвалну два вола, пет овнова, пет јараца, пет јагањаца од године. То би прилог Гамалила, сина Фадасурова.

60. Девети дан донесе кнез синова Венијаминових Авидан, син Гадеонијев;

61. Прилог његов бјеше: једна здјела сребрна од сто и тридесет сикала, једна чаша сребрна од седамдесет сикала, по сиклу светом, обоје пуно бијелога брашна помијешана с уљем за дар;

62. Једна кадионица златна од десет сикала пуна када;

63. Једно теле, један ован, једно јагње од године за жртву паљеницу;

64. Један јарац за гријех;

65. А за жртву захвалну два вола, пет овнова, пет јараца, пет јагањаца од године. То би прилог Авидана, сина Гадеонијева.

66. Десети дан донесе кнез синова Дановијех Ахијезер, син Амисадајев;

67. Прилог његов бјеше: једна здјела сребрна од сто и тридесет сикала, једна чаша сребрна од седамдесет сикала, по сиклу светом, обоје пуно бијелога брашна помијешана с уљем за дар;

68. Једна кадионица златна од десет сикала пуна када;

69. Једно теле, један ован, једно јагње од године за жртву паљеницу;

70. Један јарац за гријех;

71. А за жртву захвалну два вола, пет овнова, пет јараца, пет јагањаца од године. То би прилог Ахијезера, сина Амисадајева.

72. Једанаести дан донесе кнез синова Асировијех Фагаило, син Ехранов;

73. Прилог његов бјеше: једна здјела сребрна од сто и тридесет си-

кала, једна чаша сребрна од седамдесет сикала, по сиклу светом, обоје пуно бијелога брашна помијешана с уљем за дар;

74. Једна кадионица златна од десет сикала пуна када;

75. Једно теле, један ован, једно јагње од године за жртву паљеницу;

76. Један јарац за гријех;

77. А за жртву захвалну два вола, пет овнова, пет јараца, пет јагањаца од године. То би прилог Фагаила, сина Ехранова.

78. Дванаести дан донесе кнез синова Нефталимовијех Ахиреј, син Енанов;

79. Прилог његов бјеше: једна здјела сребрна од сто и тридесет сикала, једна чаша сребрна од седамдесет сикала, по сиклу светом, обоје пуно бијелога брашна помијешана с уљем за дар;

80. Једна кадионица златна од десет сикала пуна када;

81. Једно теле, један ован, једно јагње од године за жртву паљеницу;

82. Један јарац за гријех;

83. А за жртву захвалну два вола, пет овнова, пет јараца, пет јагањаца од године. То би прилог Ахирејај сина Енанова.

84. То је прилог од кнезова Израљевијех да се посвети олтар пошто би помазан: дванаест здјела сребрнијех, дванаест чаша сребрнијех, дванаест кадионица златнијех;

85. Свака здјела сребрна од сто и тридесет сикала, и свака чаша од седамдесет сикала; свега сребра у тијем судовима двије тисуће и четири стотине сикала, по сиклу светом;

86. Дванаест кадионица златнијех пунијех када, свака кадионица од десет сикала, по сиклу светом; свега злата у кадионицама сто и двадесет сикала;

87. Свега стоке за жртву паљеницу дванаест телаца, дванаест овнова,

дванаест јагањаца од године с даром својим, и јараца дванаест за гријех;

88. А свега стоке за жртву захвалну двадесет и четири вола, шездесет овнова, шездесет јараца, шездесет јагањаца од године. То би прилог да се посвети олтар, пошто би помазан.

89. И кад Мојсије улажаше у шатор од састанка да говори пред Богом, тада чујаше *глас гдје му говори са заклопца што бјеше на ковчегу од свједочанства између два херувима; и говораше му.

*2 Мој 25, 22.

О златном свијећњаку. Посвећење и старосно доба Левити.

8. И рече Господ Мојсију говорећи:

2. Кажи Арону и реци му: Кад *запалиш жишке, седам жижака нека свијетли спријед на свијећњаку.

*2 Мој 25, 37.

3. И учини Арон тако, и запали жишке да свијетле спријед на свијећњаку, као што Господ заповједи Мојсију.

4. А свијећњак бјеше скован од злата, и ступац му и цвијеће сковано; по прилици коју показа Господ Мојсију тако бјеше начинио свијећњак.

5. Још рече Господ Мојсију говорећи:

6. Узми Левите између синова Израљевијех, и очисти их.

7. А учини им ово да их очистиш: Покропи их *водом очишћења, а они нека ђобрију све тијело своје и оперу хаљине своје, и очистиће се.

*4 Мој 19, 9, 17; † 3 Мој 14, 8.

8. Потом нека узму теле с даром уз њега, бијелим брашном помијешаним с уљем; и друго теле узми за гријех.

9. Па доведи Левите пред шатор од састанка, и сазови сав збор синова Израљевијех.

10. И доведи Левите пред Господа, и нека метну синови Израљеви руке своје на Левите.

11. И Арон нека принесе Левите Господу за принос од синова Израљевијех да врше службу Господу.

12. А Левити нека метну руке своје на главе теоцима, па принеси једно теле за гријех, а друго на жртву паљеницу Господу да се очисте Левити.

13. И постави Левите пред Ароном и синовима његовијем, и принеси их за принос Господу.

14. И одвој Левите између синова Израљевијех да буду *моји Левити.

*4 Мој 3, 45.

15. А послите нека дођу Левити да служе у шатору од састанка, кад их очистиш и принесеш за принос.

16. Јер су мени дани између синова Израљевијех; *за све што отвора материцу, за све првенце између синова Израљевијех узех њих.

*4 Мој 3, 12.

17. *Јер је мој сваки првенац међу синовима Израљевијем и од људи и од стоке; онај дан кад побих све првенце у земљи Мисирској, посветио сам их себи.

*2 Мој 13, 2.

18. А Левите узех за све првенце синова Израљевијех.

19. И дадох *Левите на дар Арону и синовима његовијем између синова Израљевијех, да служе умјесто синова Израљевијех у шатору од састанка, и да буду откуп за синове Израљеве, да не би долазио помор на синове Израљеве, кад би приступали к светињи синови Израљеви.

*4 Мој 3, 9.

20. И учини Мојсије и Арон и сав збор синова Израљевијех Левитима све што заповједи Господ Мојсију за Левите, тако им учинише синови Израљеви.

21. И очистише се Левити, и опраше хаљине своје, и *принесе их Арон

за принос пред Господом, и очисти их Арон да би били чисти. *4 Мој 8, 11.

22. И онда тек приступише Левити да врше службу своју у шатору од састанка пред Ароном и пред синовима његовијем; као што заповједи Господ Мојсију за Левите, тако им учинише.

23. И опет рече Господ Мојсију говорећи:

24. И ово је за Левите: *од двадесет и пет година и више нека ступају у службу да служе у шатору од састанка. *4 Мој 4, 3.

25. А кад коме буде педесет година, нека излази из те службе и више нека не служи.

26. Али нека служи браћи својој у шатору од састанка радећи што треба радити, а сам нека не врши службе. Тако учини Левитима за послове њихове.

*Пройиси о слављењу Пасхе.
Пасха за нечистије и џушнике.
Сћуи од облака и сћуи од ођа.*

9. Још рече Господ Мојсију у пустињи Синајској друге године по изласку њихову из земље Мисирске првога мјесеца, говорећи:

2. Нека славе синови Израљеви *пасху у одређено вријеме.

*2 Мој 12, 1 и даље; 3 Мој 23, 5;

4 Мој 28, 16; 5 Мој 16, 1.

3. Четрнаестог дана овога мјесеца увече славите је у одређено вријеме, по свијем законима и по свијем уредбама њезинијем славите је.

4. И рече Мојсије синовима Израљевијем да славе пасху.

5. И *славише пасху првога мјесеца четрнаестог дана увече у пустињи Синајској; како бјеше Господ заповједио Мојсију, све онако учинише синови Израљеви. *ИНав 5, 10.

6. А бијаху неки који се оскврнеше *о мртваца, те не могаху славити пасхе онај дан; и дођоше исти дан пред Мојсија и пред Арона; *4 Мој 19, 11.

7. И рекоше му људи они: Ми смо нечисти од мртваца; зашто да нам није слободно принијети жртву Господу у вријеме заједно са синовима Израљевијем?

8. А Мојсије им рече: Станите да чујем шта ће заповједити Господ за вас.

9. А Господ рече Мојсију говорећи:

10. Кажите синовима Израљевијем и реци: Ко би био нечист од мртваца или би био на даљном путу између вас или између вашег натражја, нека слави пасху Господу,

11. Другога мјесеца четрнаестог дана увече нека је славе с пријеснијем хљебом и с горким зељем нека је једу.

12. Нека не остављају од ње ништа до јутра, и кости да јој не преломе, по свему закону за пасху нека је славе.

13. А ко је чист и није на путу, па би пропустио славити пасху, да се истријеби душа она из народа својега, јер не принесе Господу жртве на вријеме, гријех свој нека носи онај човјек.

14. И ако би међу вама живио странац и славио би пасху Господу, по закону и уредби за пасху нека је слави; а закон да вам је једнак и странцу и оному ко се родио у земљи.

15. А *у који дан би подигнут шатор, покри облак шатор над наслоном од свједочанства; а увече бјеше над шатором као огањ до јутра.

*2 Мој 40, 34.

16. Тако бијаше једнако: облак га заклањаше, али ноћу бијаше као огањ.

17. И кад би се облак подигао изнад шатора, тада полажаху синови

Израиљеви, а гдје би стао облак, ондје се устављаху синови Израиљеви.

18. По заповијести Господњој полажаху синови Израиљеви, и по заповијести Господњој устављаху се; докле год стајаше облак над шатором, они стајаху у околу,

19. И кад облак дуго стајаше над шатором, тада свршиваху синови Израиљеви што треба свршивати Господу и не полажаху.

20. И кад облак бијаше над шатором мало дана, по заповијести Господњој стајаху у околу и по заповијести Господњој полажаху.

21. Кад би пак облак стајао од вечера до јутра, а ујутру би се подигао облак, тада полажаху; било дању или ноћу, кад би се облак подигао, они полажаху.

22. Ако ли би два дана или мјесец дана или годину облак стајао над шатором, стајаху у околу синови Израиљеви и не полажаху, а како би се подигао, они полажаху.

23. По заповијести Господњој стајаху у окò, и по заповијести Господњој полажаху; и свршиваху што треба свршивати Господу, као што бјеше заповједио Господ преко Мојсија.

Упошреба труба. Распоред илемена за полазак из Синајске пустиње.

10. Још рече Господ Мојсију говорећи:

2. Начини себи двије трубе од сребра, коване да буду; њима ћеш сазивати збор и заповједати да полази војска.

3. Кад обје затрубе, тада нека се скупља к теби сав збор на врата шатора од састанка.

4. А кад једна затруби, тада нека се скупљају к теби кнезови, главари од тисућа Израиљевијех.

5. А кад затрубите потресајући, тада нека се креће окò који лежи према истоку.

6. А кад затрубите други пут потресајући, онда нека се креће окò који је према југу; потресајући нека се труби кад треба да пођу.

7. А кад сазивате збор, трубите, али не потресајући.

8. А нека трубе у трубе синови Аронови свештеници; то да вам је уредба вјечна од кољена до кољена.

9. И кад пођете на војску у земљи својој на непријатеља који удари на вас, трубите у трубе потресајући; и Господ Бог ваш опоменуће вас се, и сачуваћете се од непријатеља својих.

10. Тако и *у дан весеља својега и на празнике своје и почетке мјесеца својих трубите у трубе приносећи жртве своје паљенице и жртве своје захвалне, и биће вам спомен пред Богом вашим. Ја сам Господ Бог ваш. *3 Мој 23, 24.

11. И у двадесети дан другога мјесеца друге године подиже се облак изнад шатора од свједочанства.

12. И пођоше синови Израиљеви својим редом из пустиње Синајске, и устави се облак у пустињи Фаранској.

13. Тако пођоше први пут, као што Господ заповједи преко Мојсија.

14. И пође напријед застава војске синова Јудинијех у четама својим; и над војском њиховом бјеше Насон, син Аминадавов;

15. А над војском племена синова Исахаровијех Натанаило, син Согавров;

16. А над војском племена синова Завулоновијех Елијав, син Хелонов.

17. И сложише шатор, па пођоше синови Гирсонови и синови Мераријеви носећи шатор.

18. Потом пође застава војске синова Рувимовијех у четама својим, а

над њиховом војском бјеше Елисур, син Седијуров,

19. А над војском племена синова Симеоновијех Саламило, син Сури-садајев,

20. А над војском племена синова Гадовијех Елисаф, син Рагуилов.

21. И пођоше синови Катови носећи светињу, да би они подигли шатор докле ови дођу.

22. Потом пође застава војске синова Јефремовијех у четама својим, а над војском њиховом бјеше Елисама, син Емијудов,

23. А над војском племена синова Манасијиних Гамалило, син Фадасуров,

24. А над војском племена синова Венијаминових Авидан, син Гадеонијев.

25. Најпослије пође застава војске синова Дановијех у четама својим, задња војска, и над војском њиховом бјеше Ахијезер, син Амисадајев,

26. А над војском племена синова Асировијех Фагаило, син Ехранов,

27. А над војском племена синова Нефталимовијех Ахиреј, син Енанов.

28. Тијем редом пођоше синови Израиљеви у четама својим, и тако иђаху.

29. А Мојсије рече Јоваву, сину *Рагуилову Мадиянину, тасту својему: Идемо на мјесто за које рече Господ: Вама ћу га дати. Хајде с нама, и добро ћемо ти учинити, јер је Господ обећао Израиљу много добра.

*2 Мој 2, 18.

30. А он му рече: Нећу ићи, него идем у своју земљу и у род свој.

31. А Мојсије рече: Немој нас оставити, јер знаш мјеста у пустињи гдје бисмо могли стајати, па нам буди вођ.

32. И ако поћеш с нама, кад дође добро које ће нам учинити Господ, учинићемо ти добро.

33. И тако пођоше од горе Господње, и иђаху три дана, и ковчег завјета Господњег иђаше пред њима три дана тражећи мјесто гдје би починули.

34. И *облак Господњи бјеше над њима сваки дан кад полажаху с мјеста, гдје бијаху у околу. *2 Мој 13, 21.

35. И кад полажаше ковчег, говораше Мојсије: *Устани, Господе, и нека се разаспу непријатељи твоји, и нека бјеже испред тебе који мрзе на те.

*Пс 68, 2; 132, 8.

36. А кад се устављаше, говораше: Уврати се, Господе, к мноштву тисућа Израиљевијех.

Лакомост народа.

Седамдесет стотина илјада.

Прејелице и Киврот-Атлава.

11. После стаде се ту жити народ да му је тешко; а то не би по вољи Господу; и кад Господ чу, разгњеви се; *и распа-ли се на њих огањ Господњи, и саже-же крајње у околу. *3 Мој 10, 2.

2. Тада завапи народ к Мојсију, а Мојсије се помоли Господу, и угаси се огањ.

3. И прозва се оно мјесто Тавера, јер се распали на њих огањ Господњи.

4. А свјетина што бијаше међу њима, бјеше врло лакома, те и синови Израиљеви стадоше плакати говорећи: Ко ће нас нахранити меса?

5. *Опоменусмо се риба што јеђасмо у Мисиру забадава, и краставаца и диња и лука црнога и бијелог.

*2 Мој 16, 3.

6. А сада посахну душа наша, нема ништа осим ма̀на пред очима на-шима.

7. А *ма̀на бјеше као сјеме кори-јандрово, а боја му бјеше као боја у бдела.

*2 Мој 16, 14, 31.

8. И излажаше народ, те купљаху, и мељаху на жрвњима или туцаху у ступама, и кухаху у котлу, или мијешаху погаче; а кус јој бијаше као кус од новог уља.

9. И кад падаше роса по околу ноћу, падаше с њом и маџа.

10. И чу Мојсије гдје народ плаче у породицама својим, сваки на вратима од шатора својега; и Господ се разгневи врло, и Мојсију би тешко.

11. Па рече Мојсије Господу: Зашто учини тако зло служи својему? И зашто не нађох милости пред тобом, него метну на ме терет свега народа овога?

12. Еда ли ја зачех сав овај народ? Еда ли га ја родих кад ми кажеш: Изнеси га у наручју својем, као што носи дојиља дијете, у ону земљу за коју си се заклео оцима њиховијем.

13. Откуда мени меса да дам свему овом народу? Јер плачу преда мношвом говорећи: Дај нам меса да једимо.

14. Не могу ја сам носити свега народа овога, јер је тешко за мене.

15. Ако ћеш тако чинити са мношвом, убиј ме боље, ако сам нашао милост пред тобом, да не гледам зла својега.

16. А Господ рече Мојсију: Сабери ми *седамдесет људи између старјешина Израилевијех, које знаш да су старјешине народу и управитељи његови, и доведи их к шатору од састанка, нека ондје стану с тобом.

*2 Мој 24, 1, 9.

17. Тада ћу сићи и говорити ондје с тобом, и узевћу од духа који је на теби и метнућу на њих, да носе с тобом терет народни и да не носиш ти сам.

18. А народу реци: *Приправите се за сјутра да једете меса, јер плакасте да Господ чу, и рекосте: Ко ће нас нахранити меса? Јер нам добро бијаше у Мисиру. Даће вам, дакле, Господ меса и јешћете. *2 Мој 19, 10.

19. Нећете јести један дан, ни два дана, ни пет дана, ни десет дана, ни двадесет дана;

20. Него цио мјесец дана, докле вам на нос не удари и не огади вам се, зато што одбацисте Господа који је међу вама и плакасте пред њим говорећи: Зашто изидосмо из Мисира?

21. А Мојсије рече: Шест стотина тисућа пјешака има народа у којем сам, па ти кажеш: Даћу им меса да једу цио мјесец дана.

22. *Еда ли ће им се поклати овце и говеда да им достане? Или ће им се покупити све рибе морске да им буде доста?

*Јн 6, 7, 9.

23. А Господ рече Мојсију: *Зар рука Господња неће бити довољна? Видјећеш хоће ли бити што ти рекох или неће.

*Ис 50, 2; 59, 1.

24. И Мојсије изиде и рече народу ријечи Господње; и сабра седамдесет људи између старјешина народнијех, и постави их око шатора.

25. И Господ сиђе у облаку, и говори к њему, и узевши од духа који бјеше на њему, метну на онијех седамдесет људи старјешина; и кад дух дође на њих, пророковаху, али више никад.

26. А два човјека осташе у околу, једном бјеше име Елдад, а другом Моадад, на које дође дух, јер и они бијаху записани, али не дођоше к шатору, и стадоше пророковати у околу.

27. И дотрча момак, те јави Мојсију говорећи: Елдад и Моадад пророкују у околу.

28. А Исус, син Навин, слуга Мојсијев, један од момака његовијех, рече говорећи: Мојсије господару мој, *забрани им.

*Мк 9, 38.

29. А Мојсије му одговори: Зар заводиш мене ради? Камо да сав народ Господњи постану пророци и да Господ пусти дух свој на њих!

30. Потом се врати Мојсије у око са старјешинама Израилевијем.

31. Тада се подиже *вјетар од Господа, и потјера од мора препелице, и разасу их по околу, на дан хода одовуда и на дан хода одонуда окола, на два лакта од земље. *2 Мој 16, 13.

32. И уставши народ цео онај дан и сву ноћ и цео други дан купљаше препелице: и ко накупи најмање, накупи десет гомора; и повјешаше их себи редом окола.

33. Али месо још им бијаше у зубима, јоште га не поједоше, а Господ се разгњеви на народ, и удари Господ народ помором врло великим.

34. И прозва се оно мјесто Киврот-Атава, јер ондје укопаше народ који се бјеше полакомио.

35. И пође народ од Киврот-Атаве у Асирот, и стадоше у Асироту.

Марија оубавила.

12. И стадоше викати Марија и Арон на Мојсија због жене Мадиганке, којом се ожени, јер се ожени *Мадиганком.

*2 Мој 2, 21.

2. И рекоше: Зар је само преко Мојсија говорио Господ? Није ли говорио и преко нас? И то чу Господ.

3. А Мојсије бјеше човјек врло кротак мимо све људе на земљи.

4. И одмах рече Господ Мојсију и Арону и Марији: Дођите вас троје у шатор од састанка. И отидоше њих троје.

5. Тада сиђе Господ у ступу од облака, стаде на вратима од шатора. И викну Арона и Марију, и дођоше обоје.

6. И рече им: Чујте сада ријечи моје: Пророк кад је међу вама, ја ћу му се Господ јављати у утвари и говорићу с њим у сну.

7. Али није такав мој слуга Мојсије, *који је вјеран у свем дому мојем.

*Јев 3, 2.

8. Њему говорим *из уста к устима, и он ме гледа доиста, а не у тами, нити у каквој прилици Господњој. Како се, дакле, не побојасте викати на слугу мојега, на Мојсија? *2 Мој 33, 11.

9. И гњев се Господњи распали на њих, и он отиде.

10. И облак се подиже са шатора; и *гле, Марија бјеше губава, бијела као снијег. И Арон погледа Марију, а она губава. *5 Мој 24, 9.

11. Тада рече Арон Мојсију: Господару, молим те, не међи на нас гријеха овога, јер лудо учинисмо и згријешисмо.

12. Немој да ова буде као мртво дијете, којему је месо пола труло кад излази из утробе матере своје.

13. И вапи Мојсије ка Господу говорећи: Боже, молим ти се, исцијели је.

14. А Господ одговори Мојсију: Да јој је отац њезин пљунуо у лице, не би ли се стидјела седам дана? Нека буде *одлучена седам дана изван окола, а послјије нека буде опет примљена.

*3 Мој 13, 46.

15. Тако би Марија одлучена изван окола седам дана; и народ не пође оданде докле Марија не би опет примљена.

*Слање ухода у Ханан;
они се враћају и плаше народ.*

13. А потом пође народ од Асирота, и стадоше у пустињи Фаранској.

2. И Господ рече Мојсију говорећи:

3. Пошљи људе да уходе земљу Хананску, коју ћу дати синовима Израљевијем; по једнога човјека од свакога племена отаца њиховијех пошљите, све главаре између њих.

4. И посла их Мојсије из пустиње Фаранске по заповијести Господњој; и

сви људи бјеху главари синова Израиљевијех.

5. А ово су им имена: од племена Рувимова Самуило, син Захуров;

6. Од племена Симеонова Сафат, син Сурин;

7. Од племена Јудина *Халев, син Јефонијин; *ИНав 14, 7.

8. Од племена Исахарова Игал, син Јосифов;

9. Од племена Јефремова Авсије, син Навин;

10. Од племена Венијамина Фалтије, син Рафујев;

11. Од племена Завулонова Гудило, син Судин;

12. Од племена Јосифова, од племена Манасијина Гадије, син Сусин;

13. Од племена Данова Амило, син Гамалин;

14. Од племена Асирова Сатур, син Михайлов;

15. Од племена Нефталимова Навија, син Савин;

16. Од племена Гадова Гудило, син Махилов.

17. То су имена људима које посла Мојсије да уходе земљу. И назва Мојсије Авсија, сина Навина, Исус.

18. И шаљући их Мојсије да уходе земљу Хананску, рече им: Идите ову-да на југ, па изидите на гору;

19. И видите земљу каква је и какав народ живи у њој, је ли јак или слаб, је ли мали или велик;

20. И каква је земља у којој живи, је ли добра или рђава; и каква су мјеста у којима живи, еда ли под шаторима или у тврдим градовима;

21. И каква је сама земља, је ли родна или неродна, има ли у њој дрвета или нема; будите слободни, и узмите рода оне земље. А тада бјеше вријеме првом грожђу.

22. И отишавши уходише земљу од пустиње Синске до Реова како се иде у Емат.

23. И идоше на југ, и дођоше до Хеврона, где бијаху Ахиман и Сесије и Телиман, синови Енакови. А Хеврон бјеше сазидан на седам година прије Соана Мисирскога.

24. Потом дођоше до потока Есхола, и ондје одсјекоше лозу с гроздом једнијем, и понесоше га двојица на моци; тако и шипака и смокава.

25. И прозва се оно мјесто поток Есхол од грозда, који ондје одсјекоше синови Израиљеви.

26. И послје четрдесет дана вратише се из земље коју уходише.

27. И вративши се дођоше к Мојсију и Арону и ка свему збору синова Израиљевијех у пустињу Фаранску, у Кадис; и приповједише њима и свему збору ствар, и показаше им род оне земље.

28. И приповиједајући им, рекоше: Идосмо у земљу у коју си нас послао; доиста *тече у њој млијеко и мед, и ево рода њезина. *2 Мој 3, 8.

29. Али је јак народ који живи у оној земљи, и градови су им тврди и врло велики; а видјесмо ондје и синове Енакове.

30. Амалик живи на јужној страни; а Хетеји и Јевусеји и Амореји живе у планини, а Хананеји живе на мору и на Јордану.

31. А *Халев утишаваше народ пред Мојсијем; и говораше: Хајде да идемо да је узмемо, јер је можемо покорити. *4 Мој 14, 6.

32. Али други људи који идоше с њим говораху: Не можемо ићи на онај народ, јер је јачи од нас.

33. И просуше зао глас о земљи коју уходише међу синовима Израиљевијем говорећи: Земља коју прођосмо и уходисмо земља је која прождире своје становнике, и сав народ који видјесмо у њој јесу људи врло велики.

34. Видјесмо ондје и дивове, *синове Енакове, рода дивовскога, и чи-

њаше нам се да смо према њима као скакавци, такви се и њима чињасмо.

*5 Мој 9, 2.

Народ њунђа и бива кажњен.

14. Тада се подиже сав збор и стаде викати, и народ плакаше ону ноћ.

2. И *викаху на Мојсија и на Арона сви синови Израиљеви; и сав збор рече им: Камо да смо помрли у земљи Мисирској или да помремо у овој пустињи!

*2 Мој 16, 2.

3. Зашто нас води Господ у ту земљу да изгинемо од мача, жене наше и дјеца наша да постану робље? Није ли боље да се вратимо у Мисир?

4. И рекоше међу собом: Да поставимо старјешину, па да се вратимо у Мисир.

5. Тада *Мојсије и Арон падоше ничице пред свијем збором синова Израиљевијех.

*4 Мој 16, 4.

6. А Исус, син Навин, и Халев, син Јефонијин, између онијех што уходише земљу, раздријеше хаљине своје,

7. И рекоше свему збору синова Израиљевијех говорећи: Земља коју прођосмо и уходисмо, врло је добра земља.

8. Ако смо мили Господу, он ће нас одвести у ту земљу, и даће нам је; а то је земља *у којој тече млијеко и мед.

*4 Мој 13, 28.

9. Само се не одмећите Господа, и не бојте се народа оне земље; јер их можемо појести; одступио је од њих заклон њихов, а с нама је Господ, не бојте их се.

10. Тада *рече сав збор да их побију камењем; али † се показа слава Господња свијем синовима Израиљевијем у шатору од састанка.

*2 Мој 17, 4; † 2 Мој 16, 10.

11. И рече Господ Мојсију: Докле ће ме вријеђати тај народ? Кад ли ће

ми вјеровати последије толиких знака што сам учинио међу њима?

12. Ударићу га помором, и расућу га; а *од тебе ћу учинити народ велик и јачи од овога.

*2 Мој 32, 10.

13. А Мојсије рече Господу: Али ће чути Мисирци између којих си извео овај народ силом својом,

14. И рећи ће с људима ове земље, који су чули да си ти, Господе, био усред народа и да си се очима виђао, Господе, и облак твој да је стајао над њима, и у ступу од облака да си ишао пред њима дању и у ступу огњеном ноћу;

15. Па кад побијеш овај народ све до једнога, говориће народи који су чули приповијест о теби, говорећи:

16. *Није могао Господ довести народа овога у земљу коју им је са заклетвом обећао, зато их поби у пустињи.

*5 Мој 9, 28.

17. Нека се, дакле, прослави сила Господња, као што си рекао говорећи:

18. *Господ дуго чека и обилан је милошћу, прашта безакоње и grijех, али не правда кривога, него походи безакоње отачко на синовима до трећега и четвртога кољена.

*2 Мој 34, 6.

19. Опрости безакоње овому народу ради велике милости своје, као што си праштао народу овому од Мисира додје.

20. А Господ рече: Праштам по ријечи твојој.

21. Али тако ја жив био, и тако сва земља била пуна славе Господње,

22. *Ти људи који видјеше славу моју и знаке моје што сам учинио у Мисиру и у овој пустињи, и кушаше ме већ десет пута, и не послушаше ријечи моје,

*Пс 95, 11; Јев 3, 17, 18.

23. Неће видјети земље коју са заклетвом обећах оцима њиховијем, неће видјети ни један од онијех који ме увриједише.

24. А слугу *својега Халева, у којем бјеше други дух и који се сасвијем мене држао, њега ћу одвести у земљу у коју је ишао, и сјеме ће је његово наслиједити. *ИНав 14, 6, 8, 9.

25. Али Амалик и Хананеј сједе у долини, зато се сјутра вратите на траг, и идите у пустињу к Црвеном мору.

26. Још рече Господ Мојсију и Арону говорећи:

27. Докле ће тај зли збор викати на ме? Чуо сам вику синова Израилевијех којом вичу на ме.

28. Кажи им: Тако ја жив био, каже Господ, учинићу вам онако како сте говорили и ја чух.

29. У овој ће пустињи попадати мртва тјелеса ваша, и сви између вас који су избројени у свем броју вашем од двадесет година и више, који ви-касте на ме,

30. Нећете ући у земљу за коју, подигав руку своју, заклех се да ћу вас населити у њој, осим Халева, сина Јефонијина и Исуса, сина Навина.

31. А дјecu вашу, за коју рекосте да ће постати робље, њих ћу одвести, и они ће познати земљу за коју ви не марите.

32. А ваша тјелеса мртва ће попадати у овој пустињи.

33. А дјеца ваша биће пастири по пустињи четрдесет година, и носиће кар за прељубе ваше, докле не испропадају тјелеса ваша у пустињи.

34. По броју дана, за које уходите земљу, четрдесет дана, на сваки дан по годину, носићете гријехе своје, четрдесет година, и познаћете да сам прекинуо с вама.

35. Ја Господ рекох, и тако ћу учинити свему том збору злomu који се сабрао на ме: У пустињи ће пропасти и ту помријети.

36. А људи које бјеше послао Мојсије да уходе земљу, и који вративши

се побунише сав збор да виче на њ, просувши зао глас о земљи,

37. Ти људи, који просуше зао глас о земљи, *помријеше од помора пред Господом; *1 Кор 10, 10; Јуд 5.

38. А Исус, син Навин, и Халев, син Јефонијин, останаху живи између људи који су ишли да уходе земљу.

39. И Мојсије каза све ове ријечи свијем синовима Израилевијем, и народ плака веома.

40. А сјутрадан уставши, пођоше наврх горе и рекоше: Ево нас, идемо на мјесто за које је говорио Господ, јер згријешисмо.

41. Али Мојсије рече: Зашто преступате заповијест Господњу? Од тога неће бити ништа.

42. Не идите горе, јер Господ није међу вама; немојте да вас побију непријатељи ваши.

43. Јер је Амалик и Хананеј тамо пред вама, и изгинућете од мача, јер одустависте Господа, па неће ни Господ бити с вама.

44. Али они ипак навалише да иду наврх горе; али ковчег завјета Господњег и Мојсије не изађоше из окола.

45. Тада сиђе Амалик и Хананеј, који живљаху у оној гори, и разбише их и бацише дори до *Орме.

*4 Мој 21, 3.

*О даровима у јелу и њићу и
ирвинама шијестиа. Гријеси због
слабости и због њакости. Казна због
обесвећења субоше. Ресе на хаљинама
ради ојомињања.*

15. О пет рече Господ Мојсију говорећи:

2. Реци синовима Израилевијем и кажи им: Кад дођете у земљу гдје ћете наставати, коју ћу вам ја дати,

3. И станете приносити жртву огњену Господу, жртву паљеницу или жртву *завјета ради или од драге воље, или о празницима својим, готовећи мирис угодни Господу од крупне или од ситне стоке, *3 Мој 7, 16.

4. Тада ко принесе принос свој Господу, нека донесе уза њ дар, десетину ефе бијелогa брашна помијешана с четвртином ина уља,

5. И *вина четврт ина за наљев донеси уз жртву паљеницу или уз другу жртву, на свако јагње. *4 Мој 28, 7.

6. А уз овна донеси дар, двије десетине бијелогa брашна помијешана с трећином ина уља,

7. И вина за наљев трећину ина приносићеш за мирис угодни Господу.

8. А кад приносиш теле на жртву паљеницу или на жртву ради завјета или на жртву захвалну Господу,

9. Онда нека се донесе уз теле дар, три десетине ефе бијелогa брашна помијешана с по ина уља,

10. И вина донеси за наљев по ина; то је жртва огњена за мирис угодни Господу.

11. Тако нека буде уза свакога вола и уза свакога овна и уза свако живинче између оваца или коза.

12. Према броју колико принесете, учините тако уза свако, колико их буде.

13. Сваки домородац тако нека чини приносећи жртву паљеницу за мирис угодни Господу.

14. Тако, ако буде међу вама и дошљак или ко би се бавио међу вама, па би приносио жртву огњену за мирис угодни Господу, нека чини онако како ви чините.

15. Зборе! *Вама и дошљаку који је међу вама један да је закон, закон вјечан од кољена на кољено; дошљак ће бити као и ви пред Господом.

*2 Мој 12, 49.

16. Један закон и једна уредба да буде вама и дошљаку који је међу вама.

17. Још рече Господ Мојсију говорећи:

18. Кажи синовима Израљевијем и реци им: Кад дођете у земљу у коју ћу вас ја одвести;

19. Па станете јести хљеб оне земље, тада принесите принос Господу.

20. Од првина тијеста својега приносите у принос колач, као принос од гумна тако га приносите.

21. Од првина тијеста својега дајите Господу принос од кољена до кољена.

22. А *кад бисте погријешили, те не бисте учинили свијех овијех заповјести које каза Господ Мојсију,

*3 Мој 4, 2.

23. Све што вам је заповједио Господ преко Мојсија, од дана кад заповједи Господ и послјије од кољена до кољена,

24. Ако се буде учинило погрјешком, да збор не зна, онда сав збор нека принесе на жртву паљеницу за мирис угодни Господу теле с даром његовијем и с наљевом његовијем по уредби, и једно јаре на жртву за гријех.

25. И свештеник нека очисти сав збор синова Израљевијех, и опростиће им се, јер је погрјешка и они донесоше пред Господа свој принос за жртву огњену Господу и принос за гријех свој ради погрјешке своје.

26. Опростиће се свему збору синова Израљевијех и дошљаку који се бави међу њима, јер је погрјешка свега народа.

27. *Ако ли једна душа згријеши не знајући, нека принесе козу од године на жртву за гријех. *3 Мој 4, 27, 28.

28. И свештеник нека очисти душу која буде згријешила не знајући

пред Господом, и кад је очисти опростиће јој се.

29. И за рођенога у земљи синова Израљевијех и за дошљака, који се бави међу вама, један закон да буде кад ко згријеши не знајући.

30. Али *ко од силе згријеши између рођенијех у земљи или између дошљака, он ружи Господа; нека се истријеби она душа из народа својега. *Јев 10, 26.

31. Јер презре ријеч Господњу, и заповијест његову погази; нека се истријеби она душа; безакоње је њезино на њој.

32. А кад бијаху синови Израљеви у пустињи, нађоше једнога гдје купи дрва у суботу.

33. И који га нађоше гдје купи дрва, доведоше га к Мојсију и к Арону и ка свему збору.

34. И *метнуше га под стражу, јер не бјеше казано шта ће се чинити с њим. *3 Мој 24, 12.

35. А Господ рече Мојсију: *Нека се погуби тај човјек; нека га заспе камењем сав збор иза окола. *2 Мој 31, 14.

36. И сав збор изведе га иза окола и засуше га камењем, и умрије, као што заповједи Господ Мојсију.

37. Још рече Господ Мојсију говори:

38. Реци синовима Израљевијем и кажи им, нека ударају *ресе по skutовима од хаљина својих од кољена до кољена, и над ресе нека међу врвцу плаву. *5 Мој 22, 12; Мт 23, 5.

39. И имаћете ресе зато да се гледајући их, опомињете свијех заповијести Господњих и творите их, и да се не заносите за срцем својим и за очима својима, за којима чините прелјубу;

40. Него да памтите и творите све заповијести моје, и будете свети Богу својему.

41. Ја сам Господ Бог ваш који сам вас извео из земље Мисирске да вам будем Бог. Ја сам Господ Бог ваш.

Корејева побуна и пројаси његове дружине. Кадионице трјешника и Аронова кадионица.

16. А *Кореј, син Исара, сина Ката, сина Левијева, и Датан и Авирон, синови Елијавови, и Авнан, син Фалета, сина Рувимова, побунише се,

*2 Мој 6, 21; 4 Мој 26, 9; Јуд 11.

2. И усташе на Мојсија, и с њима двјеста и педесет људи између синова Израљевијех, глаvara народнијех, који се сазиваху на збор и бијаху људи знатни.

3. И скупише се на Мојсија и на Арона, и рекоше им: Доста нек вам је; сав овај народ, сви су свети, и међу њима је Господ; зашто се ви подижете над збором Господњим?

4. Кад то чу Мојсије, *паде ничице. *4 Мој 14, 5.

5. Потом рече Кореју и свој дружини његовој говорећи: Сјутра ће показати Господ ко је његов, и ко је свет, и кога је пустио к себи, јер кога је изабрао онога ће пустити к себи.

6. Ово учините: Узмите кадионице, Кореј са свом дружином својом.

7. И метните сјутра у њих огња и метните у њих када пред Господом, и кога избере Господ, онај ће бити свет. Доста нек вам је, синови Левијеви!

8. И рече Мојсије Кореју: Чујте, синови Левијеви!

9. Мало ли вам је што вас је Бог Израљеов одвојио од збора Израљеова пустивши вас к себи да вршите службу у шатору Господњем и да стојите пред збором и служите за њ?

10. Пустео је к себи тебе и сву браћу твоју, синове Левијеве, с тобом, а ви тражите још и свештенство?

11. Зато ти и сва дружина твоја скуписте се на Господа. Јер *Арон шта је да вичете на њ? *2 Мој 16, 8.

12. И посла Мојсије да дозову Датана и Авирона, синове Елијавове. А они одговорише: Нећемо да идемо.

13. Мало ли је што си нас извео из земље у којој тече млијеко и мед да нас побијеш у овој пустињи, него још хоћеш да владаш над нама?

14. Јеси ли нас одвео у земљу *гдје тече млијеко и мед? И јеси ли нам дао да имамо њива и винограда? Хоћеш ли очи овијем људима да ископаш? Нећемо да идемо. *2 Мој 3, 8.

15. Тада се расрди Мојсије врло, и рече Господу: Немој погледати на дар њихов; *ниједнога магарца нијесам узео од њих, нити сам коме од њих учинио каква зла.

*1 Сам 12, 3; Дап 20, 33.

16. Потом рече Мојсије Кореју: *Ти и сви твоји станите сјутра † пред Господом, ти и они и Арон.

*4 Мој 16, 6, 7; † 1 Сам 12, 7.

17. И узмите сваки своју кадионицу, и метните у њих кáда, и станите пред Господом сваки са својом кадионицом, двјеста и педесет кадионица, и ти и Арон, сваки са својом кадионицом.

18. И узеше сваки своју кадионицу, и метнувши у њих огња, метнуше у њих кáда, и стадоше на врата шатора од састанка с Мојсијем и Ароном.

19. А Кореј сабра на њих сав збор на врата шатора од састанка; тада *се показа слава Господња свему збору.

*4 Мој 14, 10.

20. И рече Господ Мојсију и Аро-ну говорећи:

21. Одвојте се из тога збора, да их одмах сатрем.

22. А они падоше ничице и рекоше: Боже, *Боже духовима и сваком тије-

лу! Овај један згријешео, и на сав ли ћеш се збор гњевити? *Јов 10, 12; 12, 10.

23. Опет рече Господ Мојсију говорећи:

24. Реци збору и кажи: Одступите од шатора Корејева и Датанова и Авиронова.

25. И уставши Мојсије отиде к Датану и Авирону, а за њим отидоше старјешине Израиљеве.

26. И рече збору говорећи: Одступите од шатора тијех безбожника, и не додијевајте се ничега што је њихово, да не изгинете са свијех гријеха њиховијех.

27. И одступише са свијех страна од шатора Корејева и Датанова и Авиронова; а Датан и Авирон изашавши стадоше сваки на врата од шатора својега са женама својим и са синовима својим и с дјецом својом.

28. Тада рече Мојсије: Овако ћете познати да ме је Господ послао да чиним сва ова дјела, и да ништа не чиним од себе:

29. Ако ови помру као што мру сви људи, и ако буду покарани као што бивају покарани сви људи, није ме послао Господ;

30. Ако ли што ново учини Господ, и земља отвори уста своја и прождре их са свијем што је њихово, и сићу живи у гроб, тада знајте да су ови људи увриједили Господа.

31. А *кад изговори ријечи ове, расједе се земља под њима,

*5 Мој 11, 6.

32. И отворивши земља уста своја, прождрије их, и долове њихове и све људе Корејева и све благо њихово.

33. И тако сићоше са свијем што имаху живи у гроб, и покри их земља и нестало их из збора.

34. А сви Израиљци који бијаху око њих, побегоше од вике њихове, јер говораху: Да нас не прождре земља.

35. И *изађе огањ од Господа, и сажеже онијех двјеста и педесет људи који принесоше кад.

*3 Мој 10, 2; Пс 106, 18.

36. Тада рече Господ Мојсију говорећи:

37. Кажу Елеазару, сину Арона свештеника, нека покупи кадионице из тога гаришта и угљевље из њих нека разбаци, јер су свете;

38. Кадионице онијех који огријешисе душе своје нека раскују на плоче да се окује олтар, јер кадише њима пред Господом, зато су свете, и нека буду синовима Израљевијем знак.

39. И покупи Елеазар свештеник кадионице мједене, којима бјеху кадили они што изгорјеше, и расковаше их на оков олтару

40. За спомен синовима Израљевијем, да не приступа нико други који није рода Аронова да кади пред Господом, да му не буде као Кореју и дружини његовој, као што му бјеше казао Господ преко Мојсија.

41. А сјутрадан викаше сав збор синова Израљевијех на Мојсија и на Арона говорећи: Побисте народ Господњи.

42. А кад се стјецаше народ на Мојсија и на Арона, погледаше на шатор од састанка, а то облак на њему, и показа се слава Господња.

43. И дође Мојсије и Арон пред шатор од састанка.

44. И рече Господ Мојсију говорећи:

45. Уклоните се из тога збора да их одмах потрем. А они падоше ницице.

46. И рече Мојсије Арону: Узми кадионицу, и метни у њу огња с олтару, и метни када, и иди брже ка збору, и очисти их; јер гњев жесток изађе од Господа, и помор поче.

47. И узевши Арон кадионицу, као што му рече Мојсије, отрча усред

збора, и гле, помор већ бјеше почео у народу; и окадив очисти народ.

48. И стајаше међу мртвима и живима, и устави се помор.

49. А онијех који помријеше од тога помора бјеше четрнаест тисућа и седам стотина, осим онијех што изгибоше с Кореја.

50. И врати се Арон к Мојсију на врата шатора од састанка, кад се устави помор.

Процвјетала Аронова палица.

17. Потом рече Господ Мојсију говорећи:

2. Реци синовима Израљевијем, и узми од њих по једну палицу од свакога дома отаца њиховијех, од свијех кнезова њиховијех, по домовима отаца њиховијех, дванаест палица, и име свакога напиши на палици његовој.

3. А на палици Левијевој напиши име Ароново, јер је свака палица за једног поглавара од дома отаца њиховијех.

4. И остави их у шатору од састанка пред свједочанством, *гдје се састајем с вама.

*2 Мој 25, 22.

5. И *кога изаберем, његова ће палица процвјетати; тако ћу утишати пред собом вику синова Израљевијех што вичу на вас.

*4 Мој 16, 5.

6. Кад то рече Мојсије синовима Израљевијем, дадоше му сви кнезови њихови палице, сваки кнез по палицу од дома оца својега, дванаест палица, и палица Аронова бјеше међу палицама њиховијем.

7. И остави Мојсије палице пред Господом у шатору од свједочанства.

8. А сјутрадан дође Мојсије у шатор од свједочанства, и гле, процвјетала палица Аронова од дома Левијева; бјеше напутила и цвјетала, и бадеми зрели на њој.

9. И изнесе Мојсије све оне палице испред Господа к свијем синовима Израилевијем, и разгледавши их, узеше сваки своју палицу.

10. А Господ рече Мојсију: Донеси опет палицу *Аронову пред свједо-чанство да се чува за знак непокор-нима, да престане вика њихова на ме, да не изгину. *Јев 9, 4.

11. И учини Мојсије, како му за-повједи Господ тако учини.

12. Тада рекоше синови Израиле-ви Мојсију говорећи: Помријесмо, пропадосмо, сви пропадосмо.

13. Ко се год приближи к шатору Господњему гине; хоћемо ли сви из-гинути?

*Служба и издржавање свештеника
и Левита.*

18. А Господ рече Ароњу: Ти и синови твоји и дом оца твојега с тобом *носите гри-јехе о светињу; ти и синови твоји с тобом носите гријехе свештенства својега. *2 Мој 28, 38.

2. И браћу своју, племе Левијево, племе оца својега узми к себи да бу-ду уза те и *служе ти; а † ти ћеш и синови твоји с тобом служити пред шатором од састанка.

*4 Мој 3, 6, 7; † 4 Мој 3, 10.

3. Нека добро слушају запови-јести твоје и раде што треба у свем шатору; али к судовима од светиње к олтару нека не приступају, да не из-гину и они и ви.

4. Нека буду, дакле, уза те и нека раде све што треба у шатору од са-станка у свакој служби у њему; али нико други да не приступи с вама.

5. А ви радите што треба у свети-њи и што треба на олтару, да више не дође гњев на синове Израилеве.

6. Јер, ево, ја *узех браћу вашу Ле-вите између синова Израилевијех, и

вама су дани на дар за Господа, да вр-ше службу у шатору од састанка.

*4 Мој 3, 12, 45.

7. А ти и синови твоји с тобом вр-шите свештеничку службу своју у свему што припада к олтару и што бива иза завјеса, и служите; свештен-ство даровах вам, зато ко би други приступио, да се погуби.

8. Још рече Господ Ароњу: Ево, *дајем ти и приносе своје што се увис подижу, између свијех ствари које посвећују синови Израилеви дајем их теби ради помазања и сино-вима твојим законом вјечним.

*3 Мој 26, 6, 7.

9. То нека је твоје од ствари по-свећенијех, које се не сажиху; сваки принос њихов између свијех дарова њиховијех и између свијех приноса за гријех и свијех приноса за криви-цу, које ми донесу, светиња над све-тињама да је твоја и синова твојих.

10. У светињи га једи, све мушки-ње нека га једе, света ствар да ти је.

11. Твоје су, дакле, жртве даро-ва њиховијех које се увис подижу; и сваку жртву синова Израилевијех која се обрће теби дајем и синовима твојим и кћерима твојим с тобом за-коном вјечним; ко је год чист у дому твојем, нека једе.

12. Најбоље од уља и најбоље од вина и жита, првине које дају Госпо-ду, теби дајем.

13. Првине од свега што роди у земљи њиховој, *које донесу Господу, твоје нека буду; ко је год чист у дому твојем нека једе.

*2 Мој 23, 19.

14. *Све завјетовано Богу и Израи-љу, твоје нека је.

*3 Мој 27, 28.

15. Што год отвора материцу из-међу свакога тијела које приносе Го-споду, и између људи и између стоке, твоје да буде; али првенац човјечји нека се откупљује; и првенац нечисте стоке нека се откупљује.

16. А откуп нека му буде кад буде од мјесеца дана по твојој цијени пет сикала сребра, по сиклу светом; у њему је двадесет гера.

17. А првенца од краве или првенца од овце или првенца од козе не дај да се откупи; свете су ствари; крвљу њиховом покропи олтар, и сало њихово запали, да буде жртва огњена за мирис угодни Господу.

18. А месо од њих да је твоје, као груди што се обрћу и као плеће десно, да је твоје.

19. Све приносе што се подижу од посвећенијех ствари, што приносе синови Израљеви Господу, дајем теби и синовима твојим и кћерима твојим с тобом законом вјечним; то ће бити завјет осољен, вјечан пред Господом теби и сјемењу твојему с тобом.

20. Још рече Господ Арону: У земљи њиховој да немаш наслједства, ни дијела међу њима да немаш; *ја сам дио твој и твоје наслједство међу синовима Израљевијем.

*5 Мој 10, 9; ИНав 13, 14, 33.

21. А синовима Левијевим, ево, *дајем у наслједство све десетке од Израља за службу њихову што служе у шатору од састанка. *3 Мој 27, 30.

22. А синови Израљеви нека више не приступају к шатору од састанка, да се не огријеше и не изгину.

23. Него сами Левити нека служе службу у шатору од састанка, и они нека носе гријех свој законом вјечним од кољена до кољена, па да немају наслједства међу синовима Израљевијем.

24. Јер десетке синова Израљевијех, што ће доносити Господу на жртву што се подиже, дајем Левитима у наслједство; тога ради рекох за њих: Међу синовима Израљевијем да немају наслједства.

25. Још рече Господ Мојсију говори:

26. Реци Левитима и кажи им: Кад узмете од синова Израљевијех десетак који вам дадох од њих за наслједство ваше, онда принесите од њега принос што се подиже Господу, десето од десетого.

27. И примиће вам се принос ваш као жито с гумна и као вино из каце.

28. Тако и ви приносите принос што се подиже Господу од свијех десетака својих, које ћете узимати од синова Израљевијех, и дајите од њих принос Господњи Арону свештенику.

29. Од свега што вам се да приносите сваки принос што се подиже Господу, од свега што буде најбоље свети дио.

30. И реци им: Кад принесете најбоље од тога, тада ће се примити Левитима као доходак од гумна и као доходак од каце.

31. А јести можете то на сваком мјесту и ви и породице ваше, јер *вам је плата за службу вашу у шатору од састанка. *Мт 10, 10.

32. И нећете зато навући на се гријеха кад станете приносити што је најбоље, и нећете оскврнити светијех ствари синова Израљевијех, и нећете изгинути.

*Жртва црвене јунице.
Вода очишћења.*

19. Још рече Господ Мојсију и Арону говорећи:

2. Ово је уредба и закон што заповједи Господ говорећи: Реци синовима Израљевијем нека ти доведу јуницу црвену здраву, на којој нема мане, и која још није била у јарму;

3. И подајте је Елеазару свештенику, а он нека је изведе напоље из окола да је закољу пред њим.

4. И узевши Елеазар крви њезине на прст свој, нека *покропи крвљу

према шатору од састанка седам пута. *3 Мој 4, 6.

5. Потом нека заповједи да се спали јуница пред његовијем очима; ко жу њезину и месо њезино и крв њезину с балегом нека спале.

6. И свештеник узевши *дрвета кедрова, исопа и црвца, нека баца у огањ гдје гори јуница. *3 Мој 14, 6.

7. Потом нека опере хаљине своје и опере тијело своје водом, па онда нека уђе у око, и нека буде свештеник нечист до вечера.

8. Тако и ко је спали, нека опере хаљине своје водом, и тијело своје нека опере водом, и нека буде нечист до вечера.

9. А чист човјек нека покупи пепео од јунице и изручи га иза окола на чисто мјесто, да се чува збору синова Израљевијех за воду очишћења; то је жртва за гријех.

10. И онај који покупи пепео од јунице, нека опере хаљине своје, и нека буде нечист до вечера. То нека је синовима Израљевијем и дошљаку који се бави међу њима вјечан закон.

11. Ко се дотакне мртва тијела човјечијега, да је нечист седам дана.

12. Он нека се очисти оном водом трећи дан и седми дан, и биће чист; ако ли се не очисти трећи дан и седми, неће бити чист.

13. Ко се дотакне мртва тијела човјечијега па се не очисти, онај је *оскврњио шатор Господњи; зато да се истријеби она душа из Израља; јер није покропљен водом очишћења, зато је нечист, и нечистота је његова на њему. *3 Мој 15, 31.

14. Ово је закон кад човјек умре у шатору: Ко год уђе у онај шатор и ко год буде у шатору, нечист да је седам дана;

15. И сваки суд откривен, који не буде добро заклопљен, нечист је.

16. И ко се год дотакне у пољу посјеченога мачем или умрлога или ко-

сти човјечије или гроба, нечист да је седам дана.

17. И нека за нечистога узму пепела од јунице спаљене за гријех, и нека налију на њ воде живе у суд.

18. Потом нека узме чист човјек исопа и замочи у ону воду, и покропи њом шатор и све судове и људе који су у њему били; тако и онога који би се дотакао кости или човјека посјечена или умрла или гроба.

19. Чисти нечистога нека покропи трећи и седми дан; и кад га очисти седми дан, нека опере хаљине своје и себе нека опере водом, и биће чист увече.

20. А ко буде нечист па се не очисти, да се истријеби она душа из збора; јер је светињу Господњу оскврњио, а није покропљен водом очишћења; нечист је.

21. И ово нека им је закон вјечан: И који покропи водом очишћења, нека опере хаљине своје; и ко се год дотакне воде очишћења, да је нечист до вечера.

22. И чега се год дотакне ко је нечист, да је нечисто; и ко се њега дотакне, да је нечист до вечера.

Смрт Маријина и смрт Аронова.

Вода из стијене у Мериви.

Едом сиречава пролаз.

20. И синови Израљеви, сав збор њихов, дођоше у пустињу Синску првога мјесеца, и стаде народ у Кадису; и ондје умрије Марија, и би погребена ондје.

2. А *ондје немаше збор воде, те се скупише на Мојсија и на Арона.

*2 Мој 17, 1.

3. И свађаше се народ с Мојсијем, и говораху: Камо да смо помрли кад помријеше браћа наша пред Господом!

4. Зашто доведосте збор Господњи у ову пустињу да изгинемо овдје и ми и стока наша?

5. И зашто нас изведосте из Мисира да нас доведете на ово зло мјесто, гдје не роди ни жито ни смоква ни грожђе ни шипак, а ни воде нема за пиће?

6. И дође Мојсије и Арон испред збора на врата шатора од састанка, и падоше ничице; и *показа им се слава Господња. *4 Мој 14, 10.

7. И рече Господ Мојсију говорећи:

8. Узми штап, и сазовите збор ти и Арон брат твој, и проговорите стијени пред њима, те ће дати воду своју; тако ћеш им извести воду из стијене, и напојићеш збор и стоку њихову.

9. И Мојсије узе штап испред Господа, како му заповједи Господ.

10. И сазваше Мојсије и Арон збор пред стијену, и он им рече: *Слушајте, одметници! Хоћемо ли вам из ове стијене извести воду? *Пс 106, 33.

11. И диже Мојсије руку своју и удари у стијену штапом својим два пута, и изиде вода многа, те се напоји народ и стока њихова.

12. А Господ рече Мојсију и Арону: Што ми *не вјеровасте и не прослависте ме пред синовима Израиљевим, зато нећете одвести збора тога у земљу коју сам им дао.

*4 Мој 27, 14; 5 Мој 1, 37; 3, 26; 32, 51.

13. То је вода од свађе, гдје се свађаше синови Израиљеви с Господом, и он се прослави међу њима.

14. Послије тога *посла Мојсије посланике из Кадиса к цару Едомском да му реку: † Овако каже брат твој Израиљ: Ти знаш све невоље које нас снађоше:

*Суд 11, 17; † 5 Мој 23, 7.

15. Како наши оци сиђоше у Мисир, и бијасмо у Мисиру дуго времена, и како Мисирци зло чинише нама и оцима нашим;

16. И викасмо ка Господу, и Господ чу глас наш, и *посла анђела, који нас изведе из Мисира; и ево смо у Кадису, граду на твојој међи.

*2 Мој 23, 20; 33, 2.

17. *Пусти нас да прођемо кроз твоју земљу; нећемо ићи преко поља ни преко винограда, нити ћемо пити воде из којег студенца; ићи ћемо царским путем, нећемо свртати ни надесно ни налијево док не пријеђемо међу твоју. *4 Мој 21, 22.

18. А Едом му одговори: Не иди преко моје земље да не изидем с мачем преда те.

19. А синови Израиљеви рекоше му: Ићи ћемо утреником, и ако се напијемо воде твоје, ми или стока наша, платићемо је; ништа више, само да прешамо прођемо.

20. А он им одговори: Нећете проћи. И изиде Едом пред њих с много народа и с великом силом.

21. И кад не хтје Едом допустити Израиљу да пријеђе преко међе његове, Израиљ отиде од њега.

22. И кренувши се од Кадиса, дођоше синови Израиљеви, сав збор њихов, ка гори Ору.

23. И Господ рече Мојсију и Арону на гори Ору код међе Едомске говорећи:

24. Арон ваља да се прибере к роду својему, јер неће ући у земљу коју сам дао синовима Израиљевијем, јер не послушасте заповијести моје на води од свађе.

25. Узми Арона и Елеазара, сина његова, и изведи их на гору Ор.

26. И свуци Арону хаљине његове и обуци их Елеазару, сину његову, па ће се Арон прибрати и умријети ондје.

27. И учини Мојсије како заповједи Господ; и изиђоше на гору Ор пред свијем збором.

28. И свуче Мојсије с Арона хаљине његове и обуче их Елеазару, сину

његову, и *умрије ондје Арон наврх горе, а Мојсије и Елеазар сидоше с горе. *4 Мој 33, 38; 5 Мој 10, 6; 32, 50.

29. А кад видје сав збор да умрије Арон, плака сав дом Израиљев за Ароном тридесет дана.

Змија од мједи. Побједа над царевима Сионом и Огом на југу.

21. А кад чу Хананеј, цар Арадски, који живљаше на југу, да иде Израиљ путем којим идоше уходе, он се побі с њима и зароби их неколико.

2. Тада се Израиљ завјетова Господу и рече: Ако даш овај народ мени у руке, до темеља ћу раскопати градове њихове.

3. И услиши Господ глас Израиљев и даде му Хананеје, а он затре њих и градове њихове, и прозва оно мјесто Орма.

4. Потом пођоше од горе Ора к Црвеном мору обилазећи земљу Едомску, и ослаби дух народу од пута.

5. И викаше народ на Бога и на Мојсија: Зашто нас изведосте из Мисира да изгинемо у овој пустињи? Јер нема ни хљеба ни воде, а *овај се никакви хљеб већ огадио души нашој.

*4 Мој 11, 6.

6. А *Господ пусти на народ змије ватрене, које их уједаху те помрије много народа у Израиљу. *1 Кор 10, 9.

7. Тада дође народ к Мојсију и рекоше: Згријешисмо што викасмо на Господа и на тебе; моли Бога нека уклони змије од нас. И Мојсије се помоли за народ.

8. И Господ рече Мојсију: Начини змију ватрену, и метни је на мотку, и кога уједе змија, нека погледа у њу, па ће оздравити.

9. И *начини Мојсије змију од мједи, и метну је на мотку, и кога

год уједе змија, он погледа у змију од мједи и оздрави. *Јн 3, 14.

10. Потом пођоше синови Израиљеви, и стадоше у окò у Овоту.

11. И из Овота отишавши стадоше у окò на брдима Аваримским у пустињи која је према Моавској с истока.

12. Оданде отишавши стадоше у окò у долини Зареду.

13. И одатле отишавши, стадоше у окò на броду на Арнону, који је у пустињи и излази од међе Аморејске. Јер је Арнон међа Моавска између Моаваца и Аморејаца.

14. Зато се каже у књизи о ратовима Господњим: На Вајева у Суфи и на потоке Арнонске.

15. Јер ти потоци, који допиру до мјеста Ара, теку покрај међе Моавске.

16. А отуда дођоше к Виру; то је студенац за који бјеше рекао Господ Мојсију: Скупи народ, и даћу им воде.

17. Тада пјева Израиљ пјесму ову: Диж се, студенче; припијевајте га;

18. Студенче, који копаше кнезови, који ископаше поглавари народни с онијем који постави закон, па лицама својим. А из пустиње отидоше у Мантанаил,

19. А из Мантанаила у Надил, а из Надила у Вамот,

20. А из Вамота у долину која је у пољу Моавском код горе Фазге и гледа у пустињу.

21. Тада *посла Израиљ посланике к Сиону, цару Аморејском, говорећи: *5 Мој 2, 26, 27.

22. *Пусти да прођемо кроз твоју земљу, нећемо свртати ни у поље ни у виноград, нити ћемо пити воде из студенаца; ићи ћемо царским путем докле не пријеђемо међу твоју.

*4 Мој 20, 17.

23. Али не даде Сион Израиљу да прође кроз земљу његову, него сабра

Сион сав народ свој, и изађе на Израиља у пустињу, и дође у Јасу, и поби се с Израиљем.

24. Али га исијече Израиљ оштрим мачем, и освоји земљу његову од Арнона па до Јавока до синова Амоновијех, јер тврда бјеше међа синова Амоновијех.

25. И узе Израиљ сва она мјеста и насели се у свијем градовима Аморејским, у Есевону и у свијем селима његовијем.

26. Јер Есевон бјеше град Сиона, цара Аморејскога, који бјеше први завојштио на цара Моавскога и бјеше му узео сву земљу његову до Арнона.

27. Зато говоре у причи: Ходите у Есевон да се сагради и подигне град Сионов.

28. Јер огањ изађе из Есевона, пламен из града Сионова, и спали Ар Моавски и становнике на висини Арнонској.

29. Тешко теби, Моаве: пропао си, народе *Хамосов; дао је синове своје који утекоше и кћери своје у ропство Сиону, цару Аморејском.

*Суд 11, 24; 1 цар 11, 7.

30. Али их постријељасмо, пропаде Есевон до Девона, и потрсмо их до Нофе, која допире до Медеве.

31. И тако живје Израиљ у земљи Аморејској.

32. Потом посла Мојсије да уходе Јазир, и узеше села око њега, и изагнаше Аморејце који бијаху ондје.

33. Потом *обративши се, пођоше у Васан; и изиде Ог, цар Васански, пред њих, он и сав народ његов на бој у Едрајин.

*5 Мој 3, 1.

34. А Господ рече Мојсију: Не бој га се; јер сам га дао у твоје руке и сав народ његов и земљу његову; и *учини му како си учинио Сиону, цару Аморејском, који живљаше у Есевону.

*Пс 136, 20.

35. И побише га и синове његове и сав народ његов, да не оста ниједан и освојише земљу његову.

Моавски цар Валак позива Валама да прокуне Израиља, али га он блајосиља. Валамова мајарица говори.

22. Одатле се подигоше синови Израиљеви, и стадоше у око у пољу Моавском с ону страну Јордана према Јерихону.

2. И видје Валак, син Сефоров, све што учини Израиљ Амореју,

3. И уплаши се Моав од народа веома; јер га бјеше много, и притужи Моаву од синова Израиљевијех.

4. Па рече Моав старјешинама Мадиянским: Сада ће ова множина појести све што је око нас као во траву у пољу. А Валак, син Сефоров, бјеше у оно вријеме цар Моавски.

5. И *посла посланике к Валаму, сину Веорову, у Фатуру, која је на ријеци у земљи народа његова, говорећи: Ево, народ изиде из Мисира, ево прекрилио је земљу, и стоји према мени.

*ИНав 24, 9; Мих 6, 5.

6. Него ходи, прокуни ми овај народ, јер је јачи од мене, еда бих му одолио и побио га или истјерао из земље ове; јер знам, кога благословиш биће благословен, а кога прокунеш биће проклет.

7. И отидоше старјешине Моавске и старјешине Мадиянске носећи дарове за врачање; и дођоше к Валаму, и казаше му ријечи Валакове.

8. А он им рече: Останите овдје ову ноћ, и одговорићу вам како ми Господ каже. И осташе кнезови Моавски код Валама.

9. А Бог дође к Валаму и рече му: Какви су то људи код тебе?

10. И рече Валам Богу: Валак, син Сефоров, цар Моавски, посла их к мени говорећи:

11. Ево, народ изиде из Мисира и прекрили земљу; него ходи, прокуни ми га еда бих га надбио и отјерао га.

12. А Бог рече Валаму: Не иди с њима, нити куни тога народа, јер је благословен.

13. И ујутру уставши Валам рече кнезовима Валаковијем: Вратите се у своју земљу, јер ми не да Бог да идем с вама.

14. И уставши кнезови Моавски дођоше к Валаку, и рекоше: Не хтје Валам поћи с нама.

15. Тада опет посла Валак више кнезова и веће од привијех.

16. И они дошавши к Валаму, рекоше му: Овако вели Валак, син Сефоров: Немој се затезати, молим те, него дођи к мени.

17. Јер ћу те добро даривати, и што ми год речеш чинићу; зато дођи, молим те, прокуни ми овај народ.

18. А Валам одговори и рече слушама Валаковијем: Да ми да Валак кућу своју пуну сребра и злата, не бих могао преступити ријечи Господа Бога својега да учиним што мало или велико.

19. Али опет останите овдје и ви ову ноћ, да видим што ће ми сада казати Господ.

20. И дође Бог ноћу к Валаму и рече му: Кад су дошли ти људи да те зову, устани, иди с њима, али што ти кажем оно да чиниш.

21. И ујутру уставши Валам осамари магарицу своју, и пође с кнезовима Моавским.

22. Али се разгневи Бог што он пође; и стаде анђео Господњи на пут да му не да; а он сјеђаше на магарици својој и имаше са собом два момка своја.

23. А кад магарица видје анђела Господњега гдје стоји на путу с голијем мачем у руци, сврну магарица с пута и пође преко поља. А Валам је стаде бити да је врати на пут.

24. А анђео Господњи стаде на стазу међу виноградима, а бијаше зид и одовуд и одонуд.

25. И магарица, видећи анђела Господњега, приби се уз други зид, и притиште ногу Валамову о зид; а он је стаде опет бити.

26. Потом анђео Господњи отиде даље, и стаде у тјеснацу, гдје не бјеше места да се сврне ни надесно ни налијево.

27. И магарица, видећи анђела Господњега, паде под Валамом, а Валам се врло разљути, и стаде бити магарицу својим штапом.

28. Тада Господ отвори уста магарици, те она рече Валаму: Шта сам ти учинила, те ме бијеш већ трећи пут?
*2 Пет 2, 16.

29. А Валам рече магарици: Што ми пркосиш? Да имам мач у руци, сад бих те убио.

30. А магарица рече Валаму: Нијесам ли твоја магарица? Јашеш ме откако сам постала твоја до данас; јесам ли ти кад тако учинила? А он рече: Нијеси.

31. Тада Господ отвори очи Валаму, који угледа анђела Господњега гдје стоји на путу с голијем мачем у руци. И он сави главу и поклони се лицем својим.

32. И рече му анђео Господњи: Зашто си био магарицу своју већ три пута? Ево, ја изидох да ти не дам, јер твој пут није мени по вољи.

33. Кад ме угледа магарица, она се уклони испред мене већ три пута; а да се није уклонила испред мене, тебе бих већ убио, а њу бих оставио у животу.

34. А Валам рече анђелу Господњему: Згријешо сам, јер нијесам знао да ти стојиш преда мноме на путу; ако теби није по вољи, ја ћу се вратити.

35. А анђео Господњи рече Валаму: Иди с тијем људима, али само

оно говори што ти ја кажем. Тада Валам отиде с кнезовима Валаковим.

36. А кад чу Валак да иде Валам, изиде му на сусрет у град Моавски на међи Арнонској, на крају међе.

37. И рече Валак Валаму: Нијесам ли слао к теби и звао те? Зашто ми не дође? Еда ли те не могу даривати?

38. А Валам рече Валаку: Ево сам дошао к теби; али хоћу ли моћи што говорити? *Што ми Бог метне у уста, оно ћу говорити. *4 Мој 23, 26.

39. И отиде Валам с Валаком, и дођоше у град Узот.

40. И накла Валак волова и оваца, и посла Валаму и кнезовима који бијаху с њим.

41. А ујутру узе Валак Валама и одведе га на висину Валову, и оданде му показа један крај народа.

Валамово проклињање. Бог прешвара два џуша у благослов.

23. И рече Валам Валаку: Начини ми овдје седам олтара, и приправи ми овдје седам телаца и седам овнова.

2. И учини Валак како му рече Валам; и принесе Валак с Валамом на сваком олтару по једно теле и овна.

3. Па рече Валам Валаку: Стој код своје жртве паљенице; а ја идем еда бих се срео с Господом, па што ми јави казаћу ти. И он отиде сам.

4. И сplete Бог Валама, а он му рече: Седам олтара спремих, и принесох по теле и овна на сваком олтару.

5. А Господ метну ријечи у уста Валаму, и рече: Врати се к Валаку и тако му реци.

6. И врати се к њему, а он стајаше код жртве своје паљенице и сви кнезови Моавски.

7. А он отвори причу своју, и рече: Из Арама доведе ме Валак, цар Мо-

авски, с планине источне, говорећи: Ходи, прокуни ми Јакова, ходи, наружи Израиља.

8. Како бих клео онога кога не ку-не Бог? Или како бих ружио онога кога Господ не ружи?

9. Јер сврх стијена видим га, и с хумова гледам га. Гле, овај ће народ наставити сам, и с другим народима неће се помијешати.

10. *Ко ће избројити прах Јаковљев и број од четврти Израиља? Да бих ја умро смрћу праведничком, и крај мој да би био као њихов!

*1 Мој 13, 16.

11. Тада рече Валак Валаму: Шта то радиш од мене? Ја те дозвох да прокунеш непријатеље моје, а гле, ти благосиљаш једнако.

12. А он одговори и рече: *Зар нећу пазити и говорити оно што ми је Господ метнуо у уста? *4 Мој 22, 38.

13. Тада му рече Валак: Ходи са мнош на друго мјесто одакле ћеш га видјети; само му крај видиш, а свега га не видиш; прокуни ми га оданде.

14. И доведе га у поље Зофим, на врх Фазге, и начини седам олтара, и принесе на сваком олтару по једно теле и овна.

15. Тада Валам рече Валаку: Стој ту код жртве своје паљенице, а ја идем онамо у сусрет Господу.

16. И сplete Господ Валама, и метну му ријеч у уста, и рече: Врати се к Валаку, и тако говори.

17. И дође к њему, а он стајаше код жртве своје паљенице и с њим кнезови Моавски; и рече Валак: Шта вели Господ?

18. А он отвори причу своју, и рече: Устани, Валаче, и послушај, чуј ме, сине Сефоров!

19. *Бог није човјек да лаже, ни син човјечји да се покаје. Што каже неће ли учинити, и што рече неће ли извршити?

*1 Сам 15, 29.

20. Гле, примих да благословим; јер је он благословио, а ја нећу порећи.

21. Не гледа на безакоње у Јакову ни на неваљалство у Израиљу; Господ је његов с њим, и граја у њему као цар кад надвлада.

22. Бог га је извео из Мисира, он му је као снага једнорогова.

23. Јер нема чини на Јакова ни врачања на Израиља; у ово доба говориће се о Јакову и о Израиљу, шта је учинио Бог.

24. Ево, народ ће устати као силан лав, и као лавић скочиће; неће лећи докле не поједе лова и попије крви побијенијех.

25. Тада рече Валак Валаму: Не мој га ни клети ни благосиљати.

26. А Валам одговори Валаку: Нијесам ли ти казао да ћу чинити што ми год Господ каже?

27. А Валак рече Валаму: *Ходи, одвешћу те на друго мјесто; да ако Богу буде воља да ми га оданде прокунеш.

*4 Мој 23, 13.

28. И одведе Валак Валама наврх Фегора, који гледа у пустињу.

29. И рече Валам Валаку: *Начини ми овдје седам олтара, и приправи ми овдје седам телаца и седам овнова.

*4 Мој 23, 1.

30. И учини Валак како рече Валам и принесе жртву по теле и овна на сваком олтару.

*Валамово пророштво о Месији:
Звијезда из Јакова.*

24. И видјевши Валам да је Божја воља да благосиља Израиља, не хтје више нићи као прије по врачање, него се окрете лицем к пустињи,

2. И подигавши очи своје, угледа Израиља гдје стоји по племенима својим; и дух Божји дође на њ.

3. И отвори причу своју, и рече: Каже Валам, син Веоров; каже човјек којему су отворене очи;

4. Каже онај који чује ријечи Божје, који види утвару Свемогућега, који кад падне, отворене су му очи:

5. Како су лијепи шатори твоји, Јакове, и колибе твоје, Израиљу!

6. Пружили су се као потоци, као вртови крај ријеке, као мирисава дрвета која је посадио Господ, као кедри на води.

7. Потећи ће вода из виједра његова, и сјеме ће његово бити међу великим водама, и цар ће се његов подигнути сврх Агага, и царство ће се његово узвисити.

8. Бог га је извео из Мисира, и он му је као снага једнорогова; појешће народе који су му непријатељи, и кости ће њихове потрти, и стријелама својим постријељати их.

9. *Спустио се, лежи као лавић и као љути лав; ко ће га пробудити? † Ко тебе благосиља, биће благословен; а ко тебе куне, биће проклет.

*1 Мој 49, 9; † 1 Мој 12, 3; 27, 29.

10. Тада се разгњеви Валак на Валама, и плесну се рукама, и рече Валак Валаму: Дозвах те да прокунеш непријатеље моје, а ти си благословио ето већ три пута.

11. Одлази у своје мјесто; рекох да ћу те даривати, а ето Господ не да ти дара,

12. А Валам рече Валаку: Нијесам ли и посланицима твојим које си послао к мени рекао говорећи:

13. Да ми да Валак кућу своју пуну сребра и злата, не бих могао преступити ријечи Господње да учиним што добро или зло од себе; што каже Господ оно ћу казати.

14. Ја сада, ево, идем к народу својему, али да ти кажем шта ће тај народ учинити народу твојему најпослије.

15. Потом *отвори причу своју, и рече: Каже Валам, син Веоров, каже човјек коме су отворене очи,

*4 Мој 24, 3, 4.

16. Каже који чује ријечи Божје, и који зна знање о Вишњем, и који види утвару Свемогућега и кад падне отворене су му очи:

17. Видим га, али не сад; гледам га, али не изблиза; изаћи ће *Звијезда из Јакова и устаће Палица из Израиља, која ће разбити кнезове Моавске и разорити све синове Ситове.

*Мт 2, 2; Лк 1, 78.

18. И *Едома ће освојити и Сира ће освојити непријатељи његови; јер ће Израиљ радити јуначки. *2 Сам 8, 14.

19. И владаће који је од Јакова, и затрће остатак од града.

20. А угледав Амалика, отвори причу своју и рече: Амалик је почетак народима, али ће најпослије *пропасти.

*2 Мој 17, 14.

21. А угледав Кенеја, отвори причу своју и рече: Тврд ти је стан, и на стијени си савио гнијездо своје;

22. Али ће бити изагнан Кенеј; Асур ће га заробити.

23. И опет отвори причу своју и рече: Јаох! Ко ће бити жив кад то учини Бог!

24. И лађе из земље Китимске допловиће и досадиће Асирцима и досадиће Јеврејима; али ће и сами пропасти.

25. Потом уставши Валам отиде, и врати се у своје мјесто; и Валак отиде својим путем.

Казна због прељубе и клањања бојовима. Финесово ревновање.

25. И живљаше Израиљ у Ситиму, и *народ стаде чинити прељубу са кћерима Моавским.

*4 Мој 31, 16.

2. Оне позиваху народ на жртве својих богова, и народ јеђаше, и клањаше се боговима њиховијем.

3. И Израиљ приону уз Велфегора; и разгњеви се Господ на Израиља.

4. И рече Господ Мојсију: *Узми све кнезове народне, и објеси их Господу према сунцу, да се одврати гњев Господњи од Израиља.

*5 Мој 4, 3.

5. И рече Мојсије судијама Израиљевијем: Побийте сваки своје који су прионули уз Велфегора.

6. И гле, један између синова Израиљевијех дође и доведе к браћи својој једну Мадиянку на очи Мојсију и на очи свему збору синова Израиљевијех; а они заплакаше на врати-ма шатора од састанка.

7. А кад то видје Финес, син Елеазара, сина Арона свештеника, уста испред збора и узе копље у руку;

8. И уђе за човјеком Израиљцем у шатор, и прободе их обоје, човјека Израиљца и ону жену, кроз трбух, и преста погибија међу синовима Израиљевијем.

9. И изгибе их од те погибије двадесет и четири тисуће.

10. Тада рече Господ Мојсију говорећи:

11. Финес, син Елеазара, сина Арона свештеника, одврати гњев мој од синова Израиљевијех отворивши ревност за ме међу њима, да не бих истребио синове Израиљеве у ревности својој.

12. Зато му кажи: Ево, дајем му свој завјет мирни.

13. И имаће он и сјеме његово након њега завјет свештенства вјечнога, јер ревнова за Бога својега и очисти синове Израиљеве.

14. А човјеку Израиљцу убијеноме, који би убијен с4 Мадиянком, бјеше име Замрије, син Салмонов, кнез од дома оца својега од племена Симеонова.

15. А убијеној жени Мадиянци бјеше име Хазвија, кћи *Сура, кнеза народнога у дому оца својега међу Мадиянцима. *4 Мој 31, 8.

16. И рече Господ Мојсију говорећи:

17. *Завојштите на Мадиянце, и бијте их; *4 Мој 31, 2.

18. Јер они завојштише на вас пријеварама својим, и преварише вас Велфегором и Хазвијом, кћерју кнеза Мадиянскога, сестром својом, која би убијена у дан погибије која дође с Фегора.

Ново пребројавање народа по племенима ради подјеле земље.

26. А после те погибије рече Господ Мојсију и Елеазару, сину Аронову, свештенику, говорећи:

2. Избројте сав збор синова Израилевијех од двадесет година и више по домовима отаца њиховијех, све који могу ићи на војску у Израиљу.

3. И рече им Мојсије и Елеазар свештеник у пољу Моавском на Јордану према Јерихону говорећи:

4. Да се изброје од двадесет година и више, како заповједи Господ Мојсију и синовима Израилевијем, који изађоше из земље Мисирске.

5. *Рувим бјеше првенац Израилев; а синови Рувимови: од Еноха породица Енохова; од Фалуја породица Фалујева; *1 Мој 46, 8.

6. Од Асрона породица Асронова, од Хармије породица Хармијина.

7. То су породице Рувимове; а избројенијех бјеше међу њима четрдесет и три тисуће и седам стотина и тридесет.

8. Син Фалујев бјеше Елијав.

9. А синови Елијавови: Намуило и Датан и Авирон. Овај Датан и овај

Авирон који бијаху од онијех што се сазиваху на збор, усташе на Мојсија и Арона у буни Корејевој, кад бјеше буна на Господа;

10. И земља отворивши уста своја прождрије њих и Кореја, и изгибе та гомила, и спали их огањ двјеста и педесет људи, који посташе углед.

11. А синови Корејеви не погибоше.

12. Синови Симеонови по породицама својим: од Намуила породица Намуилова; од Јамина породица Јамина; од Јахина породица Јахинова;

13. Од Заре породица Зарина, од Саула породица Саулова.

14. То су породице Симеонове; од њих бјеше двадесет и двије тисуће и двије стотине.

15. А синови Гадови по породицама својим: од Сифона породица Сифонова; од Агија породица Агијева; од Сунџа породица Сунџева;

16. Од Азена породица Азенова; од Ирија породица Иријева;

17. Од Арода породица Ародова; од Арилија породица Арилијева.

18. То су породице синова Гадовијех, а међу њима бјеше избројенијех четрдесет тисућа и пет стотина.

19. Синови Јудини: Ир и Авнан; али умријеше Ир и Авнан у земљи Хананској.

20. Бијаху пак синови Јудини по породицама својим: од Силома породица Силомова; од Фареса породица Фаресова; од Заре породица Зарина.

21. А синови Фаресови бјеху: од Асрона породица Асронова; од Јамуила породица Јамуилова.

22. То су породице Јудине, а међу њима бјеше избројенијех седамдесет и шест тисућа и пет стотина.

23. А синови Исахарови по породицама својим: од Толе породица Толина; од Фуве породица Фувина;

24. Од Јасува породица Јасувова; од Амрама породица Амрамова.

25. То су породице Исахарове; а међу њима бјеше избројенијех шездесет и четири тисуће и три стотине.

26. Синови Завулонови по породицама својим: од Сарета породица Саредова; од Алоне породица Алонова; од Алила породица Алилова.

27. То су породице Завулонове, а међу њима бјеше избројенијех шездесет тисућа и пет стотина.

28. Синови Јосифови по породицама својим: Манасија и Јефрем;

29. Синови Манасијини: од Махира породица Махирова; а Махир роди Галада, од којег је породица Галадова.

30. Ово су синови Галадови: од *Ахијезера породица Ахијезерова; од Хелека породица Хелекова;

*ИНав 17, 2.

31. Од Есрила породица Есрилова; од Сихема породица Сихемова;

32. Од Симаера породица Симеорова; од Офера породица Оферова;

33. А *Салпад син Оферов немаше синова него кћери, којима су имена Мала и Нуја и Егла и Мелха и Терса.

*4 Мој 27, 1.

34. То су породице Манасијине, а од њих бјеше избројенијех педесет и двије тисуће и седам стотина.

35. Синови пак Јефремови по породицама својим: од Сутала породица Суталова; од Вехера породица Вехерова; од Тахана породица Таханова.

36. А ово су синови Суталови: од Ерана породица Еранова.

37. То су породице синова Јефремовијех; а међу њима бјеше избројенијех тридесет и двије тисуће и пет стотина. То су синови Јосифови по породицама својим.

38. А синови Венијаминови по породицама својим: од Веле породица

Велина; од Асвила породица Асвилова; од Ахирама породица Ахиромова;

39. Од Суфама породица Суфамова; од Уфама породица Уфамова.

40. А Велини синови бјеху: Адер и Наман; од Адера породица Адерова; од Намана породица Наманова.

41. То су синови Венијаминови по породицама својим, а међу њима бјеше избројенијех четрдесет и пет тисућа и шест стотина.

42. А ово су синови Данови по породицама својим: од Самеја породица Самејева; то је род Данов по породицама својим.

43. У свијем породицама Самејевијем бјеше избројенијех шездесет и четири тисуће и четири стотине.

44. Синови Асирови по породицама својим: од Јамина породица Јаминова; од Јесуја породица Јесујева; од Верија породица Веријина.

45. Синови Веријини: од Ховера породица Ховерова; од Мелхила породица Мелхилова.

46. А кћери Асировој бјеше име Сара.

47. То су породице синова Асировијех; а међу њима бјеше избројенијех педесет и три тисуће и четири стотине.

48. Синови Нефталимови по породицама својим: од Асила породица Асилова; од Гунија породица Гунијева;

49. Од Јесера породица Јесерова; од Селима породица Селимова.

50. То је род Нефталимов по породицама својим, а међу њима бјеше избројенијех четрдесет и пет тисућа и четири стотине.

51. То су избројени међу синовима Израилевијем, шест стотина и једна тисућа и седам стотина и тридесет.

52. А Господ рече Мојсију говори:

53. Тијем нека се подијели земља у нашљедство према броју имена;

54. Којих има више, подај им веће нашљедство, а којих има мање, њима мање; сви према броју избројенијех својих нека имају нашљедство.

55. Али *ждријебом нека се подијели земља: по именима племена отаца својих нека добију нашљедство. *4 Мој 33, 54; ИНав 14, 2.

56. Ждријебом нека се подијели свакоме племену, било велико или мало.

57. А *ово су избројени између Левита по породицама својим: од Гирсона породица Гирсонова; од Ката породица Катова; од Мерарија породица Мераријева. *2 Мој 6, 16.

58. Ово су породице Левијеве: породица Ловенијева, породица Хевронова, породица Малијева, породица Мусијева, породица Корејева. А Кат је родио Амрама.

59. А име је жени Амрамовој Јохавета, кћи Левијева, која му се родила у Мисиру; а она роди Амраму Арона и Мојсија, и Марију сестру њихову.

60. А Арону се роди Надав и Авијуд и Елеазар и Итамар.

61. Али *Надав и Авијуд погибоше кад принесеше туђ огањ пред Господом. *3 Мој 10, 1, 2.

62. И бјеше их избројенијех двадесет и три тисуће, свега мушкиња од једнога мјесеца и више; и не бише бројени међу синове Израилеве, јер им није дано нашљедство међу синовима Израилевијем.

63. То су избројени кад Мојсије и Елеазар свештеник избројише синове Израилеве у пољу Моавском на Јордану према Јерихону.

64. А међу њима не бјеше ниједан од онијех које избројише Мојсије и Арон свештеник кад бројише синове Израилеве у пустињи Синајској.

65. Јер Господ бјеше рекао за њих: *Помријеће у пустињи. И не оста их ниједан осим Халева, сина Јефонијина, и Исуса, сина Навина. *4 Мој 14, 22-38.

Право наслѣдства кћери. Исус посвећен за наслѣдника Мојсијевој.

27. Тада дођоше кћери *Салмпада, сина Офера, сина Галада, сина Махира, сина Манасијина, од племена Манасије, сина Јосифова, а имена им бјеху Мала, Нуја, Егла, Мелха и Терса.

*4 Мој 26, 33; 36, 1; ИНав 17, 3.

2. И стадоше пред Мојсија и пред Елеазара свештеника и пред кнезове и сав збор на вратима шатора од састанка, и рекоше:

3. Отац наш *умрије у пустињи, али не бјеше у друштву с онима који се побунише на Господа † у буни Корејевој, него умрије од гријеха својега, а не остави синова.

*4 Мој 26, 65; † 4 Мој 16, 2.

4. Зашто да се истријеби име оца нашега из породице његове зато што није имао сина? Дај нам нашљедство међу браћом оца нашега.

5. И изнесе Мојсије ствар њихову пред Господа.

6. А Господ рече Мојсију говорећи:

7. Право говоре кћери Салпадове; подај им право да имају нашљедство међу браћом оца својега, и пренеси нашљедство оца њихова на њих.

8. А синовима Израилевијем кажи и реци: Кад ко умре а нема сина, онда пренесите нашљедство његово на кћер његову;

9. Ако ли ни кћери нема, онда подајте нашљедство његово браћи његовој;

10. Ако ли ни браће нема, онда подајте нашљедство његово браћи оца његова;

11. Ако ли нема ни браће очине, онда подајте наслєдство његово оному ко му је најближи у роду његову, и нека је његово. И то нека буде синовима Израиљевијем закон за суђење, како заповједи Господ Мојсију.

12. Још рече Господ Мојсију: *Изиди на гору ову Аваримску, и види земљу коју сам дао синовима Израиљевијем. *5 Мој 32, 49.

13. И кад је видиш, *прибраћеш се к роду својему и ти, као што се прибрао Арон брат твој. *4 Мој 20, 24, 28.

14. Јер *не послушасте ријечи моје у пустињи Сину у свађи народној, кад је требало да ме прославите на води пред очима њиховијем. То је вода од свађе у Кадису у пустињи Сину. *4 Мој 20, 12.

15. И рече Мојсије Господу говори:

16. Госпoде *Боже духовима и сваком тијелу, постави човјека над овим збором, *4 Мој 16, 22.

17. Који ће излазити пред њима и који ће долазити пред њима, који ће их изводити и опет доводити, да не би био збор Господњи *као овце које немају пастира. *Мт 9, 36.

18. А Господ рече Мојсију: Узми к себи Исуса, сина Навина, човјека у ком је дух мој, и *метни руку своју на њ, *5 Мој 34, 9.

19. И изведи га пред Елеазара свештеника и пред сав збор, и подај му заповијести пред њима.

20. И *подај му од славе своје, да га слуша сав збор синова Израиљевијех. *2 цар 2, 15.

21. И нека стаје пред Елеазара свештеника да га пита *за суд Урим пред Господом; по заповијести његовој нека полазе и по заповијести његовој нека долазе он и сви синови Израиљеви с њим и сав збор. *2 Мој 28, 30.

22. И учини Мојсије како му заповједи Господ; и узев Исуса постави

га пред Елеазара свештеника и пред сав збор.

23. И метну руке своје на њ, и даде му заповијести, како бјеше заповједио Господ преко Мојсија.

Понављање закона о жртвама: свакодневной, суботной, у почетку мјесеца, пасхалној, десетиничкој.

28. Још рече Господ Мојсију говорећи:

2. Заповједи синовима Израиљевијем и реци им: Приносе моје, *хљeb мој, жртве што ми се сажижу за угодни мирис, пазите да ми приносите на вријеме. *3 Мој 21, 6.

3. Реци им, дакле: *Ово је жртва огњена што ћете приносити Господу: два јагњета од године здрава, сваки дан на жртву паљеницу без престанка: *2 Мој 29, 38.

4. Једно јагње прinesi ујутру, а друго јагње прinesi увече,

5. И десетину ефе бијелога брашна за *дар смијешана с четвртином ина чистогa уља. *3 Мој 2, 1.

6. То је жртва паљеница свагдашња, која би принесена на гори Синајској за мирис угодни, жртва огњена Господу.

7. И наљев њезин да буде четвртина на свако јагње; у светињи приноси наљев добра пића Господу.

8. А друго јагње прinesi увече; дар као ујутру и наљев његов прinesi за жртву огњену, за угодни мирис Господу.

9. А у суботу два јагњета од године здрава, и двије десетине бијелога брашна смијешана с уљем за дар с наљевом његовијем.

10. То је суботна жртва паљеница сваке суботе, осим свагдашње жртве паљенице и наљева њезина.

11. И *у почетак мјесеца својих приносите Господу жртву паљеницу,

по два телета и једнога овна и седам јагањаца од године здравијех;

*4 Мој 10, 10.

12. И три десетине бијелога брашна помијешана с уљем за дар на свако теле, и двије десетине бијелога брашна помијешана с уљем за дар на овна;

*4 Мој 15, 4–12.

13. И по једну десетину бијелога брашна помијешана с уљем за дар на свако јагње; то је жртва паљеница на угодни мирис, жртва огњена Господу.

14. А наљев њихов да буде вина по ина на теле, трећина ина на овна, и четврт ина на јагње. То је жртва паљеница у почетак мјесеца, свакога мјесеца у години.

15. И *јарца једнога за гријех, осим свагдашње жртве паљенице, приносите Господу с наљевом његовијем.

*4 Мој 28, 22.

16. А првога мјесеца четрнаести дан да је пасха Господу;

17. А петнаести дан тога мјесеца празник: Седам дана једите пријесне хљебове.

18. Први дан нека је сабор свети; никаквога посла ропскога не радите.

19. Него принесите Господу жртву паљеницу, два телета и једнога овна и седам јагањаца од године, све да вам је здраво;

20. А дар уз њих бијелога брашна помијешана с уљем три десетине уза свако теле и двије десетине уз овна принесите.

21. По једну десетину принесите уза свако јагње од онијех седам јагањаца;

22. И *једнога јарца за гријех, ради очишћења вашег.

*4 Мој 28, 15.

23. То принесите осим јутрење жртве паљенице, која је жртва свагдашња.

24. Тако приносите сваки дан за онијех седам дана, да буде јело, жртва огњена на угодни мирис Господу,

осим свагдашње жртве паљенице и њезина наљева приносите.

25. И седми дан да имате свети сабор; посла ропскога ниједнога не радите.

26. И *на дан првина, кад приносите нов дар Господу послјије својих недјеља, да имате сабор свети, ниједнога посла ропскога не радите;

*3 Мој 23, 15.

27. Него принесите жртву паљеницу за угодни мирис Господу, два телета, једнога овна, седам јагањаца од године;

28. И дар уз њих: бијелога брашна помијешана с уљем по три десетине уз теле, двије десетине уз овна,

29. По једну десетину уза свако јагње од онијех седам јагањаца;

30. Једнога јарца, ради очишћења вашег.

31. Принесите то, осим свагдашње жртве паљенице и дара њезина; а све нека вам је здраво с наљевом својим.

*Понављање закона о жртвама
на Дан труба, Дан очишћења
и на Празник сјеница.*

29. А седмога мјесеца први дан да имате свети сабор; посла ропскога ниједнога не радите; *то да вам је трубни дан.

*3 Мој 23, 24.

2. И принесите жртву паљеницу за мирис угодни Господу, једно теле, једнога овна, седам јагањаца од године здравијех;

3. А дар уз њих бијелога брашна смијешана с уљем три десетине уз теле и двије десетине уз овна,

4. И по једну десетину уза свако јагње од седам јагањаца;

5. И једнога јарца за гријех, ради очишћења вашег;

6. Осим жртве паљенице у почетку мјесеца и дара њезина, и осим свагдашње жртве паљенице и дара њезина и наљева њиховијех по уредби њиховој, за мирис угодни, за жртву огњену Господу.

7. И *десети дан тога мјесеца седмога да имате свети сабор; и мучите душе своје; не радите никакога посла; *з Мој 23, 27.

8. Него принесите Господу за мирис угодни жртву паљеницу, једно теле, једнога овна, седам јагањаца од године, а нека вам је здраво;

9. И дар уз њих бијелога брашна помијешана с уљем три десетине уз теле, двије десетине уз овна,

10. По једну десетину уза свако јагње од онијех седам јагањаца;

11. Јарца једнога за гријех, осим жртве за гријех ради очишћења, и осим свагдашње жртве паљенице и дара њезина и наљева њиховијех.

12. И *петнаести дан тога мјесеца седмога да имате свети сабор; ниједнога посла ропскога не радите; него празнујте празник Господу седам дана. *з Мој 23, 34.

13. И принесите жртву паљеницу, огњену жртву за угодни мирис Господу, тринаест телаца, два овна, четрнаест јагањаца од године, а нека су здрави;

14. И дар уз њих брашна бијелога смијешана с уљем по три десетине уза свако теле од тринаест телаца, по двије десетине уза свакога овна од она два овна,

15. И по једну десетину уза свако јагње од онијех четрнаест јагањаца;

16. И једнога јарца за гријех, осим свагдашње жртве паљенице и дара њезина и наљева њезина.

17. А други дан дванаест телаца, два овна, четрнаест јагањаца од године здравијех,

18. И дар њихов и наљев њихов, уз теоце, уз овнове и уз јагањце, по броју њихову, како је уређено;

19. И јарца једнога за гријех, осим свагдашње жртве паљенице и дара њезина и наљева њезина.

20. А трећи дан једанаест телаца, два овна и четрнаест јагањаца од године здравијех;

21. И дарове њихове и наљеве њихове, уз теоце, уз овнове и уз јагањце, по броју њихову, како је уређено;

22. И једнога јарца за гријех, осим свагдашње жртве паљенице и дара њезина и наљева њезина.

23. А четврти дан десет телаца, два овна, четрнаест јагањаца од године здравијех;

24. И дар њихов и наљеве њихове, уз теоце, уз овнове и уз јагањце, по броју њихову, како је уређено;

25. И једнога јарца за гријех, осим свагдашње жртве паљенице и дара њезина и наљева њезина.

26. А пети дан девет телаца, два овна, четрнаест јагањаца од године здравијех;

27. И дар њихов и наљеве њихове, уз теоце, уз овнове и уз јагањце, по броју њихову, како је уређено;

28. И једнога јарца за гријех, осим свагдашње жртве паљенице и дара њезина и наљева њезина.

29. А шести дан осам телаца, два овна, четрнаест јагањаца од године здравијех,

30. И дар њихов и наљеве њихове, уз теоце, уз овнове и уз јагањце, по броју њихову, како је уређено;

31. И једнога јарца за гријех, осим свагдашње жртве паљенице и дара њезина и наљева њезина.

32. А седми дан седам телаца, два овна, четрнаест јагањаца од године здравијех,

33. И дар њихов и наљеве њихове, уз теоце, уз овнове и уз јагањце, по броју њихову, како је уређено;

34. И јарца за гријех, осим свагдашње жртве паљенице и дара њезина и наљева њезина.

35. А осми дан да вам је празник; ниједнога посла ропскога не радите.

36. Него принесите жртву паљеницу, жртву огњену за угодни мирис Господу, једно теле, једнога овна, седам јагањаца од године здравијех,

37. И дар њихов и наљеве њихове, уз теле, уз овна и уз јагањце по броју њихову, како је уређено;

38. И једнога јарца за гријех, осим свагдашње жртве паљенице и дара њезина и наљева њезина.

39. То приносите Господу на празнике своје, осим онога што бисте по завјету или од своје воље примијели за жртве паљенице или дарове или наљеве или жртве захвалне.

Закон о завјетима.

30. И каза Мојсије синови-ма Израљевијем све што заповједи Господ.

2. И рече Мојсије кнезовима од племена синова Израљевијех говорећи: Ово је заповједио Господ:

3. *Кад који човјек учини завјет Господу, или се закуне везавши се душом својом, нека не погази ријечи своје, него нека учини све што изађе из уста његовијех. *3 Мој 27, 2-25;

5 Мој 23, 21; Суд 11, 35; Проп 5, 4.

4. А кад жена учини завјет Господу или се веже у младости својој, докле је у кући оца својега,

5. И чује отац њезин за завјет њезин или како се везала душом својом, па јој отац не рече ништа, онда да су тврди сви завјети њезини, и све чим је везала душу своју да је тврдо.

6. Ако ли отац њезин порече то онај дан кад чује, завјети њезини и чим је год везала душу своју, ништа да није тврдо; и Господ ће јој опростити, јер отац њезин порече.

7. Ако ли се уда па има на себи завјет или изрече што на уста своја чим би се везала,

8. А муж њезин чувши не рече јој ништа онај дан кад чује, онда да су тврди завјети њезини, и тврдо да је све чим је везала душу своју.

9. Ако ли муж њезин кад чује онај дан порече, укида се завјет који је био на њој или што је изрекла на уста своја те се везала; и Господ ће јој опростити.

10. А завјет који учини удовица или пуштеница, и све чим веже душу своју, да јој је тврдо.

11. Али ако буде у кући мужа својега учинила завјет и за што везала душу своју заклетвом,

12. И муж њезин чувши оћути и не порече, тада да су тврди сви завјети њезини, и да је тврдо све за што је везала душу своју.

13. Ако ли то порече муж њезин онај дан кад чује, сваки завјет који би изашао из уста њезинијех и све чим би везала душу своју да није тврдо; муж је њезин порекао, и Господ ће јој опростити.

14. Сваки завјет и све за што би се везала заклетвом да мучи душу своју, муж њезин потврђује и укида.

15. Ако би муж њезин од дана до дана ћутао, онда потврђује све завјете њезине и све за што би се везала; потврђује, јер јој не порече у онај дан кад чу.

16. Ако ли порече пошто чује, сам ће носити гријех њезин.

17. Ово су наредбе које заповједа Господ Мојсију за мужа и жену, за оца и кћер у младости њезиној, докле је у кући оца својега.

Побједа над Магијанцима и подјела илијена.

31. Опет рече Господ Мојсију говорећи:

2. *Освети синове Израиљеве на Мадиданцима, пак † ћеш се онда прибрати к роду својему.

*4 Мој 25, 6-9, 17; † 4 Мој 27, 13.

3. И Мојсије рече народу говорећи: Опремите између себе људе на војску да иду на Мадиданце да учине освету Господњу на Мадиданцима,

4. По тисућу од племена, од свакога племена Израиљева опремите на војску.

5. И дадоше од тисућа Израиљевих по тисућу од свакога племена, дванаест тисућа опремише на војску.

6. И посла Мојсије по тисућу од свакога племена на војску, и с њима Финеса, сина Елеазара свештеника, и у њега бјеху судови свети и трубе.

7. И завојштише на Мадиданце, како заповједи Господ Мојсију, и побише све мушкиње.

8. Побеше и *царе Мадиданске, с другима које им побеше, Евина и Рокома и Сура и Ура и Ровока, пет царева Мадиданских, и Валама, сина Веорова, убише мачем. *ИНав 13, 21.

9. И заробише синови Израиљеви жене Мадиданке и дјецу њихову, и заплијенише сву стоку њихову, крупну и ситну, и све благо њихово.

10. А мјеста њихова у којима живљаху и градове њихове све попалише огњем.

11. И све робље и сав плијен, људе и стоку, узеше;

12. И поведоше к Мојсију и Елеазару свештенику и ка збору синова Израиљевих, и робље и остали плијен и добит у ђко на пољу Моавском, које је на Јордану према Јерихону.

13. А Мојсије и Елеазар свештеник и сви кнезови од збора изиђоше им на сусрет из окола.

14. И Мојсије се разгњеви на војводе, на тисућнике и стотинаре, који се враћаху с војске;

15. И рече им Мојсије: А што остависте у животу све жене?

16. Та оне, *по ријечи Валамовој, † навратише синове Израиљеве да згријеше Господу с Фегора, те дође она погибија на народ Господњи.

*Отк 2, 14; † 4 Мој 25, 2.

17. Зато сада побијте сву дјецу мушку, и све жене побијте, које су познале човјека.

18. А дјевојке, које не познаше човјека, оставите у животу.

19. А ви останите изван окола седам дана; сваки који је убио кога и *који се дотакао убијенога очистите се трећи дан и седми дан, себе и робље своје.

*4 Мој 19, 11.

20. И све хаљине и све ствари кожне и све што је од костријети и све судове дрвене очистите.

21. И рече Елеазар свештеник војницима, који бијаху ишли на војску: Ово је наредба и закон што је Господ заповједио Мојсију:

22. Злато, сребро, мјед, гвожђе, коситер и олово,

23. Што год подноси ватру, пропуштите кроз ватру, и очистите се, али пошто се очисти водом очишћења; а што год не подноси ватре, пропусти-те кроз воду.

24. И оперите хаљине своје седми дан, и бићете чисти; и онда ћете ући у ђко.

25. Још рече Господ Мојсију говорећи:

26. Изброј све што је заплијењено, људе и стоку, ти и Елеазар свештеник и поглавари од племена народних.

27. И *раздијели све заплијењено на двоје: на војнике који су ишли на војску и на сав збор.

*ИНав 22, 8; 1 Сам 30, 27.

28. И узми дио за Господа од војника који су ишли на војску, по једну душу од педесет, и од људи и од говеда и од магарца и од оваца.

29. Од њихове половине то узмите, и подајте Елеазару свештенику за принос Господу.

30. И од половине која допаде синовима Израиљевијем узми по једно од педесет, и од људи и од говеда и од магараца и од оваца и од сваке стоке, и то подај Левитима који раде што треба за шатор Господњи.

31. И учини Мојсије и Елеазар свештеник како заповједи Господ Мојсију.

32. И бјеше плијена што оста од плијена који заплијени војска: шест стотина и седамдесет и пет тисућа оваца,

33. И седамдесет и двије тисуће говеда,

34. И шездесет и једна тисућа магараца,

35. И женскиња што не бјеше познало човјека, свега тридесет и двије тисуће душа.

36. А у половини, у дијелу онијех који бијаху ишли на војску, бјеше на број три стотине и тридесет и седам тисућа и пет стотина оваца,

37. А од тога дио Господу бјеше шест стотина и седамдесет и пет оваца;

38. И тридесет и шест тисућа говеда, а од тога дио Господу седамдесет и два;

39. И тридесет тисућа и пет стотина магараца, а од тога дио Господу шездесет и један;

40. И шеснаест тисућа душа људских, а од тога дио Господу тридесет и двије душе.

41. И даде Мојсије Елеазару свештенику дио за принос Господу, *као што му заповједи Господ.

*4 Мој 18, 8, 19.

42. А од друге половине, која допаде синовима Израиљевијем, коју узе Мојсије од људи који бјеху ишли на војску,

43. (А и у тој половини, која допаде збору, бјеше три стотине и тридесет и седам тисућа и пет стотина оваца,

44. Тридесет и шест тисућа говеда,

45. Тридесет тисућа и пет стотина магараца,

46. И шеснаест тисућа душа људских.)

47. Од те половине, која допаде синовима Израиљевијем, узе Мојсије по једно од педесет, и од људи и од стоке, и даде Левитима који раде што треба за шатор Господњи, као што му Господ заповједи,

48. И приступише к Мојсију војводе, тисућници и стотинари,

49. И рекоше му: Слуге твоје пребројише војнике који бијаху под нашом руком, и ниједнога није мање.

50. Зато приносимо Господу принос, сваки што је ко задобио, златнијех заклада, копчи, наруквица, прстена, ободаца и ланчића, да би се очистиле душе наше пред Господом.

51. И узе Мојсије и Елеазар свештеник од њих злато, свакојаке закладе.

52. А бјеше свега злата принесенога, што принесоме Мојсију тисућници и стотинари, шеснаест тисућа и седам стотина и педесет сикала.

53. А војници задржаше себи што који бјеше заплијенио.

54. И узевши Мојсије и Елеазар злато од тисућника и стотинара, унесоме га у шатор од састанка за спомен синовима Израиљевијем пред Господом.

Подјела земље источно од Јордана на њелемена Рувимово, Гадово и полуйелеме Манасијино.

32. А синови Рувимови и синови Гадови имаху врло много стоке, и видјеше земљу Јазирску и земљу Галадску да је добра за стоку.

2. И дошавши, синови Гадови и синови Рувимови рекоше Мојсију и Елеазару свештенику и кнезовима од збора говорећи:

3. Атарот и Девон и Јазир и Намра и Есевон и Елеалија и Севама и Навав и Веан,

4. Та је земља, коју Господ покори збору Израилском, добра за стоку, а слуге твоје имају стоке.

5. Ако смо, рекоше, нашли милост пред тобом, нека се та земља даде слугама твојим у нашљедство, немој нас водити преко Јордана.

6. А Мојсије рече синовима Гадовијем и синовима Рувимовијем: Браћа ће ваша ићи на војску, а ви хоћете овдје да останете?

7. Зашто обарате срце синовима Израилевијем да не пријеђу у земљу коју им је дао Господ?

8. Тако су учинили оци ваши кад их *послах из Кадис-Варне да уходе земљу; *4 Мој 13, 3, 26.

9. И отидоше до потока Есхола, и уходише земљу; и оборише срце синовима Израилевијем да не иду у земљу коју им даде Господ;

10. И *разгњеви се онда Господ и закле се говорећи: *4 Мој 14, 21.

11. Неће ти људи који изађоше из Мисира, од двадесет година и више, видјети земље за коју се заклех Авраму, Исаку и Јакову, јер се не држаше мене сасвијем,

12. Осим Халева, сина Јефонијина Кенезеја, и Исуса, сина Навина, јер се сасвијем држаше Господа.

13. И разгњеви се Господ на Израиља, и учини те се потуцаше по пустињи четрдесет година, докле не помрије сав онај нараштај који чињаше зло пред Господом.

14. А ви сада изађосте на мјесто отаца својих, род гријешних људи, да умножавате жестину гњева Господњег на Израиља.

15. Ако се одвратите од њега, он ће га још оставити у пустињи, и тако ћете упропастити сав онај народ.

16. А они приступише опет к њему и рекоше му: Ми смо ради само торове начинити овдје за стада своја и градове за дјецу своју.

17. А сами ћемо наоружани јуначки поћи пред синовима Израилевијем докле их не одведемо на њихово мјесто; а наша дјеца нека стоје у градовима тврдијем ради становника те земље.

18. Нећемо се вратити кућама својим докле синови Израилеви не приме сваки своје нашљедство.

19. Нити ћемо узети нашљедства с њима с ону страну Јордана ни даље ако нам допадне нашљедство с ову страну Јордана према истоку.

20. Тада им *рече Мојсије: Ако ћете учинити тако и ићи под оружјем пред Господом на војску, *ИНав 1, 14.

21. Ако сваки од вас под оружјем пријеђе преко Јордана пред Господом, докле не отјера испред себе непријатеља својих,

22. И докле се не покори земља пред Господом, па се онда вратите и не згријешите Господу ни Израиљу, онда ће ова земља припасти вама у нашљедство пред Господом.

23. Ако ли не учините тако, гле, згријешите Господу и знајте да ће вас гријех ваш стићи.

24. Градите себи градове за дјецу своју и торове за стоку своју; и што је изашло из уста ваших, учините.

25. И рекоше Мојсију синови Гадови и синови Рувимови говорећи: Слуге ће твоје учинити како господар наш заповиједа.

26. Дјеца наша и жене наше, стада наша и сва стока наша овдје ће остати у градовима Галадским;

27. А слуге ће твоје пријећи сваки наоружан да се бије пред Господом, као што говори господар наш.

28. Тада Мојсије заповједи за њих Елеазару свештенику и Исусу, сину Навину, и главарима од домова отачких међу синовима Израљевијем,

29. И рече им: Ако пријеђу синови Гадови и синови Рувимови с вама преко Јордана, сви оружани, да се бију пред Господом, и кад вам буде земља покорена, онда подајте њима земљу Галадску у наслједство.

30. Ако ли не пријеђу с вама под оружјем, онда нека им буде наслједство међу вама у земљи Хананској.

31. И одговорише синови Гадови и синови Рувимови говорећи: Како је Господ казао слугама твојим, тако ћемо учинити.

32. Пријећи ћемо под оружјем пред Господом у земљу Хананску, а наше наслједство да буде с ову страну Јордана.

33. И *даде Мојсије синовима Гадовијем и синовима Рувимовијем и половини племена Манасије, сина Јосифова, царство Сиона, цара Аморејскога, и царство Ога, цара Васанскога, земљу и градове по међама њезинијем, градове оне земље унаоколо. *ИНав 13, 8.

34. И саградише синови Гадови Девон и Атарот и Ароир.

35. И Атрот-Софан и Јазир и Јогвеју,

36. И Вет-Нимру и Вет-Аран, градове тврде, и торове за стоку.

37. А синови Рувимови саградише Есевон и Елеалију и Киријатајим,

38. И Навон и Велмеон предјевуши им имена, и Сивму; и надјеше друга имена градовима које саградише.

39. А синови Махира, сина Манасијина, отидоше у Галад, и узеше га, и изагнаше Амореје који бијаху ондје.

40. И Мојсије даде Галад Махиру, сину Манасијину, који се ондје насели.

41. И *Јаир, син Манасијин, отиде и узе села њихова и прозва их Села Јаирова. *5 Мој 3, 14.

42. И Навав отиде и узе Кенат са селима његовијем, и прозва га Навав по имену својему.

*Списак мјестâ гдје су били околи.
Зайовијести о истијеривању Хананаца.*

33. Ово су путови синова Израљевијех кад изађоше из земље Мисирске у четама својим под управом Мојсијевојем и Ароновом.

2. И Мојсије пописа како изиђоше и гдје стајаше по заповијести Господњој; и ово су путови њихови како путоваше.

3. Пођоше из Рамесе првога мјесеца петнаести дан, сјутрадан послје пасхе, и изиђоше синови Израљеви *руком подигнутом пред очима свијех Мисираца. *2 Мој 14, 8.

4. А Мисирци погребавашу првенце које поби Господ међу њима, кад и *на боговима њиховијем изврши Господ судове. *2 Мој 12, 12.

5. И *отишавши синови Израљеви из Рамесе, стадоше у ѓко у Сохоту. *2 Мој 12, 37.

6. А из *Сохота отишавши стадоше у ѓко у Етаму, који је крај пустиње. *2 Мој 13, 20.

7. А из *Етама отишавши савише к Ироти, који је према Велсефону, и стадоше у ѓко пред Магдалом. *2 Мој 14, 2.

8. А од Ирота отишавши *пријеђоше преко мора у пустињу, и ишавши три дана преко пустиње Етама стадоше у ѓко у Мери. *2 Мој 14, 22; 15, 23.

9. А из Мере отишавши *дођоше у Елим, гдје бијаше дванаест студенаца и седамдесет палмовијех дрвета, и ондје стадоше у ѓко. *2 Мој 15, 27.

10. А из Елима отишавши стадоше у òкò код Црвенога Мора.

11. И отишавши од Црвенога Мора стадоше у òкò у *пустињи Сину.

*2 Мој 16, 1.

12. А из пустиње Сина отишавши стадоше у òкò у Рафаку.

13. А из Рафака отишавши стадоше у òкò у Елусу.

14. А из Елуса отишавши стадоше у òкò у *Рафидину, гдје немаше народ воде да пије.

*2 Мој 17, 1.

15. А из Рафидина отишавши стадоше у òкò у *пустињи Синајској.

*2 Мој 19, 1.

16. А из пустиње Синајске отишавши стадоше у òкò у *Киврот-Атави.

*4 Мој 11, 34.

17. А из Киврот-Атаве отишавши стадоше у òкò у *Асироту.

*4 Мој 11, 35.

18. А из Асирота отишавши стадоше у òкò у Ратаму.

19. А из Ратама отишавши стадоше у òкò у Ремнон-Фаресу.

20. А из Ремнон-Фареса отишавши стадоше у òкò у Лемвону.

21. А из Лемвона отишавши стадоше у òкò у Ресану.

22. А из Ресана отишавши стадоше у òкò у Макелату.

23. А из Макелата отишавши стадоше у òкò код горе Сафера.

24. А од горе Сафера отишавши стадоше у òкò у Хараду.

25. А из Харада отишавши стадоше у òкò у Макидоту.

26. А из Макидота отишавши стадоше у òкò у Катату.

27. А из Катата отишавши стадоше у òкò у Тарату.

28. А из Тарата отишавши стадоше у òкò у Метеку.

29. А из Метека отишавши стадоше у òкò у Аселмону.

30. А из Аселмона отишавши стадоше у òкò у *Мосироту.

*5 Мој 10, 6.

31. А из Мосирота отишавши стадоше у òкò у Ванакану.

32. А из Ванакана отишавши стадоше у òкò у планини Гададу.

33. А из планине Гадада отишавши стадоше у òкò у Етевати.

34. А из Етевате отишавши стадоше у òкò у Еврону.

35. А из Еврона отишавши стадоше у òкò у Гесион-Гаверу.

36. А из Гесион-Гавера отишавши стадоше у òкò у *пустињи Сину, а то је Кадис.

*4 Мој 20, 1.

37. А из *Кадиса отишавши стадоше у òкò код горе Ора на међи земље Едомске.

*4 Мој 20, 22, 23.

38. И изиде Арон свештеник на гору Ор по заповјести Господњој, и умрије ондје четрдесете године по изласку синова Израилевијех из земље Мисирске, први дан петогa мјесеца.

39. А Арону бјеше сто и двадесет и три године кад умрије на гори Ору.

40. Тада чу Хананеј, цар *Арадски, који живљаше на југу у земљи Хананској, да иду синови Израилеви.

*4 Мој 21, 1.

41. Потом отишавши од горе Ора стадоше у òкò у Селмону.

42. А из Селмона отишавши стадоше у òкò у Финону.

43. А из Финона отишавши стадоше у òкò у *Овоту.

*4 Мој 21, 10.

44. А из Овота отишавши стадоше у òкò на хумовима Аваримским на међи Моавској.

*4 Мој 21, 11.

45. А од тих хумова отишавши стадоше у òкò у Девон-Гаду.

46. А из Девон-Гада отишавши стадоше у òкò у Гелмон-Девлатаиму.

47. А из Гелмон-Девлатаима отишавши стадоше у òкò у планинама Аваримским према Нававу.

48. А из планина Аваримских отишавши стадоше у òкò у *пољу Моавском на Јордану према Јерихону.

*4 Мој 22, 1.

49. И стајаху у околу крај Јордана од Есимота до *Вел-Сатима у пољу Моавском.

*4 Мој 25, 1.

50. И рече Господ Мојсију у пољу Моавском на Јордану према Јерихону говорећи:

51. Кажу синовима Израљевијем и реци им: Кад пријеђете преко Јордана у земљу Хананску,

52. Отјерајте од себе све који живе у оној земљи, и потрите све слике њихове резане, и све слике њихове ливене потрите, и све висине њихове оборите.

53. А кад их истјерате из земље, населите се у њој; јер сам вама дао ону земљу да је ваша.

54. И *раздијелите је у наслједство ждријебом на породице своје; којих има више, њима веће наслједство подајте; а којих има мање, њима подајте мање наслједство; које мјесто коме ждријебом допадне, оно нека му буде; на племена отаца својих раздијелите наслједство. *4 Мој 26, 55.

55. Ако ли не отјерате од себе онијех који живе у оној земљи, онда ће они које оставите бити *трње очима вашима и остани вашим боковима, и пакостиће вам у земљи у којој ћете живјети. *ИНав 23, 13.

56. И што сам мислио учинити њима, учинићу вама.

Међе Хананске земље.

Имена људи који ће је подијелити.

34. Још рече Господ Мојсију говорећи:

2. Заповједи синовима Израљевијем и реци им: Кад дођете у земљу Хананску, та ће вам земља припасти у наслједство, земља Хананска с међама својим.

3. Јужни крај да вам је од пустиње Сина, уз међу Едомску, и да вам је јужна међа од обале Сланог мора на исток;

4. И та међа нека се савије од југа к Акравиму и иде до Сина, и нека се

пружи од југа преко Кадис-Варне, а отуда нека изиде на село Адар и иде до Аселмона;

5. Потом нека се савије та међа од Аселмона до потока Мисирскога и иде до мора.

6. А западна међа да вам буде Велико море; то да вам је западна међа.

7. А сјеверна међа ово да вам буде: од Великога мора повуците себи међу до горе Ора;

8. А од горе Ора повуците себи међу како се иде у Емат, и та међа нека иде на Седад;

9. И нека иде та међа до Зефрона, и крај нека јој буде код села Енана; то да вам буде сјеверна међа.

10. А с истока повуците себи међу од села Енана до Сефама;

11. А од Сефама нека иде та међа к Ривли, с истока Аину, и нека иде даље та међа докле дође до мора Хинерота к истоку;

12. И нека се спусти та међа ка Јордану, и нека изађе на Слано море. Та ће земља бити ваша с међама својим унаоколо.

13. И каза Мојсије синовима Израљевијем говорећи: То је земља коју ћете добити у наслједство ждријебом, за коју је заповједио Господ да је добије девет племена и по.

14. *Јер племе синова Рувимовијех по породицама отаца својих, и племе синова Гадовијех по породицама отаца својих, и половина племена Манасијина примише своје наслједство. *4 Мој 32, 33.

15. Ова два племена и по примише наслједство своје с ову страну Јордана према Јерихону с источне стране.

16. Опет рече Господ Мојсију говорећи:

17. Ово су имена људи који ће вам раздијелити у наслједство земљу:

*Елеазар свештеник и Исус, син Навин. *ИНав 14, 1.

18. И по једнога кнеза из свакога племена узмите да дијели земљу.

19. А ово су имена тијех људи: од племена Јудина Халев, син Јефонијин,

20. Од племена синова Симеоновијех Самуило, син Емијудов,

21. Од племена Венијамина Еллад, син Хаслонов,

22. Од племена синова Дановијех кнез Вокор, син Јеклинов,

23. Од синова Јосифовијех: од племена синова Манасијиних кнез Анило, син Суфидов,

24. Од племена синова Јефремовијех, кнез Камуило, син Сафтанов,

25. Од племена синова Завулоновијех кнез Елисафан, син Харнахов,

26. Од племена синова Исахаровијех кнез Фалтило, син Озаинов,

27. Од племена синова Асировијех кнез Ахиор, син Селемијин,

28. И од племена Нефталимова кнез Фадаило, син Амијудов.

29. Овима заповједи Господ да раздијеле наслједство синовима Израљевијем у земљи Хананској.

О левијским градовима и о градовима уточишта.

35. Још рече Господ Мојсију у пољу Моавском на Јордану према Јерихону говорећи:

2. *Заповједи синовима Израљевијем нека даду од наслједства својега Левитима градове гдје ће живјети; и подграђа око градова подајте им,

*ИНав 21, 2.

3. Да у градовима живе, а у подграђима њиховијем да им стоји стока и имање њихово и све животиње њихове.

4. А подграђа која дате Левитима, нека буду на тисућу лаката далеко од зидова градских унаоколо.

5. Зато измјерите иза свакога града на исток двије тисуће лаката, и на југ двије тисуће лаката, и на запад двије тисуће лаката, и на сјевер двије тисуће лаката, тако да град буде у сриједи. Толика нека буду подграђа њихова.

6. А од градова које дате Левитима одвојте *шест градова за уточиште да онамо утече ко би кога убио; и осим њих подајте им четрдесет и два града. *5 Мој 4, 41.

7. Свега градова које ћете дати Левитима, да буде четрдесет и осам градова, сваки са својим подграђем.

8. А тијех градова што ћете дати од наслједства синова Израљевијех, *од онијех који имају више подајте више, а од онијех који имају мање подајте мање; сваки према наслједству које ће имати нека да од својих градова Левитима. *4 Мој 26, 54.

9. Још рече Господ Мојсију говорећи:

10. Реци синовима Израљевијем и кажи им: Кад пријеђете преко Јордана у земљу Хананску,

11. Од градова који вам допадну, одвојте градове за уточиште да у њих утече крвник који убије кога нехотице.

12. И ти ће вам градови бити уточишта од осветника, да не погине крвник докле не стане на суд пред збор.

13. И тако од тијех градова које дате шест градова биће вам уточишта,

14. Три таква града подајте с ову страну Јордана, а три града подајте у земљи Хананској, ти градови нека буду уточишта.

15. Синовима Израљевијем и дошљаку и странцу, који се бави међу њима, нека тијех шест градова буду уточишта, да утече у њих ко год убије кога нехотице.

16. Али ако гвожђем удари кога, те онај умре, крвник је, нека се погуби такав крвник.

17. И ако каменом из руке, од којега може човјек погинути, удари кога, те онај умре, крвник је, нека се погуби такав крвник.

18. Или ако дрветом из руке, од којега може човјек погинути, удари кога, те онај умре, крвник је, нека се погуби такав крвник.

19. Осветник нека погуби крвника; кад га удеси, нека га погуби.

20. Ако га из мржње тури, или се баци чим на њ навалице, те онај умре,

21. Или ако га из непријатељства удари руком, те онај умре, нека се погуби такав убојица, крвник је; осветник нека погуби тога крвника кад га удеси.

22. Ако ли га нехотице тури без непријатељства, или се баци на њ чим нехотице,

23. Или каменом од којега може човјек погинути, ако се баци на њ нехотице, те онај умре, а није му непријатељ, нити му тражи зла,

24. Тада да суди збор између убојице и осветника по овом закону.

25. И збор нека избави крвника из руке осветникове и врати га у уточиште његово, куда је утекао, и ондје нека остане докле не умре поглавар свештенички, који је помазан светим уљем.

26. Ако крвник како год изиде преко међе својега уточишта, у које је утекао,

27. И нађе га осветник преко међе уточишта његова, ако крвника убије осветник, неће бити крив за крв.

28. Јер у уточишту својем ваља да стоји докле не умре поглавар свештенички; па кад умре поглавар свештенички, онда треба да се врати крвник у земљу наслѣдства својега.

29. Ово да вам је уредба за суђење од кољена до кољена по свијем ставовима вашим.

30. Ко би хтио погубити човјека, по свједоцима нека погуби крвника; али *један свједок не може свједочити да се ко погуби. * 5 Мој 17, 6; 19, 15.

31. Не узимајте откупа за крвника, који заслужи смрт, него нека се погуби.

32. Ни од онога не узимајте откупа који утече у уточиште, да би се вратио да живи у својој земљи прије него умре свештеник;

33. Да не бисте скврнили земљу у којој сте, јер крв она скврни земљу, а земља се не може очистити од крви која се пролије на њој друкчије него *крвљу онога који је пролије.

*1 Мој 9, 6.

34. Зато не скврните земље у којој наставате и у којој ја наставам, јер *ја Господ наставам усред синова Израиљевијех.

*2 Мој 29, 45.

Кћери наслѣднице не треба да се удају изван племена својега.

36. Тада приступише старјешине из породице синова Галада, сина Махира, сина Манасијина од племена синова Јосифовијех, и рекоше пред Мојсијем и пред кнезовима, главарима од домова отачких међу синовима Израиљевијем,

2. И говорише: *Господару нашему заповједи Господ да подијели ждриједом земљу у наслѣдство синовима Израиљевијем; и господар наш има заповијест од Господа да да наслѣдство Салпада, брата нашега, кћерима његовијем. *4 Мој 26, 55.

3. Ако се оне удаду за кога из другог племена синова Израиљевијех, онда ће се наслѣдство њихово откупити од

нашљедства отаца наших и додаће се нашљедству онога племена у које се удаду, и тако ће се дио наш окрњити.

4. И кад буде *опросна година синовима Израљевијем, опет ће остати нашљедство њихово с нашљедством онога племена у које се буду удале, и тако ће од нашљедства племена отаца наших остати откинута нашљедство њихово. *3 Мој 25, 10.

5. Тада заповједи Мојсије синовима Израљевијем по заповијести Господњој говорећи: Право говори племена синова Јосифовијех.

6. Ово заповједи Господ за кћери Салпадове и рече: Нека се удаду за кога им буде воља, али у породици племена својега нека се удаду,

7. Да се не би преносило нашљедство синова Израљевијех од једнога племена на друго; јер ће синови Израљеви држати сваки нашљедство племена отаца својих.

8. И свака кћи у племенима синова Израљевијех којој допадне нашљедство, нека се удаје за кога из породице племена оца својега, да би синови Израљеви држали сваки нашљедство отаца својих,

9. Да се не би преносило нашљедство од једнога племена на друго, него сваки из племена синова Израљевијех да држи своје нашљедство.

10. Како заповједи Господ Мојсију, тако учинише кћери Салпадове.

11. Јер Мала и Терса и Егла и Мелха и Нуја, кћери Салпадове, удале се за синове стричева својих,

12. У породице синова Манасије, сина Јосифова, удале се и оста нашљедство њихово у племену породице оца њихова.

13. То су заповијести и закони које заповједи Господ преко Мојсија синовима Израљевијем у пољу Моавском на Јордану према Јерихону.

ПЕТА КЊИГА МОЈСИЈЕВА КОЈА СЕ ЗОВЕ ЗАКОНИ ПОНОВЉЕНИ

*Говор Мојсијев: Добра гјела
Божија и незахвалност Израљева.*

1. **О**во су ријечи које говори Мојсије свему Израљу с ону страну Јордана, у пустињи, у пољу према Црвеном мору, између Фарана и Тофола и Ловона и Асирота и Дизава,

2. Једанаест дана хода од Хорива преко горе Сира до Кадис-Варније.

3. А бјеше четрдесете године, први дан једанаестог мјесеца, кад Мојсије каза синовима Израљевијем све што му бјеше заповједио Господ да им каже,

4. *Пошто уби Сиона, цара Аморејскога, који живљаше у Есевону, и

Ога, цара Васанскога, који живљаше у Астароту и у Едраину. *4 Мој 21, 24, 33.

5. С ону страну Јордана у земљи Моавској поче Мојсије казивати овај закон говорећи:

6. Господ Бог наш рече нам на Хориву говорећи: *Доста сте били на овој гори. *4 Мој 10, 11.

7. Обрните се и подигните се и идите ка гори Аморејској и у сву околицу њезину, у равнице и у брда и у долине, и на југ и на брегове морске, у земљу Хананску и на Ливан и до ријеке велике, ријеке Ефрата.

8. Ето, дао сам вам земљу, уђите у њу, и узмите земљу, за коју се заклео Господ оцима вашим, Авраму, Исаку

и Јакову, да ће им је дати и сјемуу њихову након њих.

9. И *рекох вам онда говорећи: Не могу вас носити сам.

*2 Мој 18, 18; 4 Мој 11, 14.

10. Господ Бог ваш умножио вас је, и ето вас данас има *много као звијезда небеских.

*1 Мој 15, 5; 5 Мој 10, 22.

11. Господ Бог отаца ваших да вас умножи још тисућу пута више, и да вас благослови као што вам је казао.

12. Како бих ја сам носио муке ваше, бремена ваша и распре ваше?

13. Дајте из племена својих људе мудре и вјеште и познате да вам их поставим за старјешине.

14. Тада ми одговористе и рекосте: Добро је да се учини што си казао.

15. Тада узевши старјешине од племена ваших, људе мудре и познате, поставих вам их за старјешине, за тисућнике и стотинаре и педесетаре и десетаре и управитеље по племенима вашим.

16. И заповједих онда судијама вашим говорећи: Саслушавајте распре међу браћом својом и судите право између човјека и брата његова и између дошљака који је с њим.

17. *Не гледајте ко је ко на суду, саслушајте и малога и великога, не бојте се никога, јер је суд Божји, а ствар која би вам била тешка, изнесите преда ме да је чујем.

*3 Мој 19, 15; 5 Мој 16, 19.

18. И заповједих вам онда све што ћете чинити.

19. Потом отишавши од Хорива, пријеђосмо сву ону пустињу велику и страшну, коју видјесте, идући ка гори Аморејској, као што нам заповједи Господ Бог наш, и дођосмо до Кадис-Варније.

20. Тада вам рекох: Дођосте до горе Аморејске, коју нам даје Господ Бог наш.

21. Гле, дао ти је Господ Бог твој ту земљу, иди и узми је, као што ти је рекао Господ Бог отаца твојих; не бој се, и не плаши се.

22. А ви сви дођосте к мени и рекосте: Да пошљемо људе пред собом да нам уходе земљу, и да нам јаве за пут којим ћемо ићи и за градове у које ћемо доћи,

23. И то ми би по вољи, и узех између вас дванаест људи, из свакога племена по једнога;

24. И они се подигоше и изашавши на гору, дођоше до потока Есхола, и уходише земљу;

25. И набраше рода оне земље и донесоше нам, и јавише нам говорећи: Добра је земља коју нам даје Господ Бог наш.

26. Али *не хтјесте ићи, него се супротисте заповијести Господа Бога својега.

*4 Мој 14, 1-4.

27. И викасте у шаторима својим говорећи: Мрзи на нас Господ, зато нас изведе из земље Мисирске, да нас да у руке Аморејцима и да нас потре.

28. Куда да идемо? Браћа наша уплашише срце наше говорећи: *Народ је већи и виши од нас, градови су велики и ограђени до неба, па и синове Енакове видјесмо овдје.

*5 Мој 9, 1, 2.

29. А ја вам рекох: Не плашите се и не бојте их се.

30. *Господ Бог ваш, који иде пред вама, он ће се бити за вас онако како вам је учинио у Мисиру на ваше очи,

*2 Мој 14, 14, 25.

31. И у пустињи, гдје си видио како те је *носио Господ Бог твој као што човјек носи сина својега, цијелијем путем којим сте ишли докле дођосте до овога мјеста.

*2 Мој 19, 4.

32. Али зато опет не вјеровасте Господу Богу својему,

33. *Који иђаше пред вама путем тражећи вам мјесто гдје бисте стали,

иђаше ноћу у огњу да вам свијетли путем којим бисте ишли, а дању у облаку. *2 Мој 13, 21.

34. И чу Господ глас ријечи ваших, и разгњеви се и закле се говориће:

35. Ниједан од овога рода злога неће видјети ове добре земље, за коју се заклех да ћу дати вашим оцима,

36. Осим Халева, сина Јефонијина; он ће је видјети, и њему ћу дати земљу по којој је ишао, и синовима његовијем, јер се сасвијем држао Господа.

37. Па *и на мене се разгњеви Господ с вас и рече: Ни ти нећеш ући онамо. *4 Мој 20, 12.

38. Исус, син Навин, који те служи, он ће ући онамо, њега утврди; јер ће је он раздијелити синовима Израиљевијем у наслједство.

39. А дјеца ваша, за коју рекосте да ће постати робље, синови ваши који данас не знају ни шта је добро ни шта је зло, они ће ући онамо, и њима ћу је дати и они ће је наслједити.

40. Ви, пак, вратите се и идите у пустињу к Црвеноме мору.

41. А ви одговористе и рекосте ми: Сагријешисмо Господу; ићи ћемо и бићемо се сасвијем како нам је заповједио Господ Бог наш. И узевши сваки своје оружје, хтјесте, изаћи на гору.

42. А Господ ми рече: Кажи им: Не идите и не бијте се, јер нијесам међу вама, да не изгинете пред непријатељима својим.

43. И ја вам рекох; али не послушасте, него се опријесте заповијести Господњој, и навалисте на гору.

44. Тада изидоше пред вас Аморјеји, који сјеђаху у оној планини, и погнаше вас као што чине пчеле, и побише вас на Сиру па до Орме.

45. И вративши се плакасте пред Господом, али Господ не послуша

глас вашег нити окрете уха својега к вама.

46. И остадосте у Кадису дуго времена докле ондје стајасте.

*Путовање кроз пустињу
до побједе над царем Сином.*

2. **П**отом се вратисмо, и идосмо у пустињу к Црвеноме мору, *као што ми заповједи Господ, и обилазисмо гору Сир дуго времена. *5 Мој 1, 40.

2. И рече ми Господ:

3. Доста сте обилазили ту гору, обрните се на сјевер.

4. И заповједи народу и реци: *Сада ћете пријећи преко међе браће своје, синова Исавових, који живе у Сиру; и они ће вас се бојати, али се и ви добро чувајте. *4 Мој 20, 14.

5. Немојте приметити боја с њима, јер вам нећу дати земље њихове ни стопе, *јер сам дао Исаву гору Сир у наслједство. *1 Мој 36, 8.

6. Јела купујте од њих за новце, и једите; и воду купујте од њих за новце, и пијте.

7. Јер те је Господ Бог твој благословио у сваком послу руку твојих; и зна пут твој по овој великој пустињи, и ово четрдесет година бијаше с тобом Господ Бог твој, и ништа ти није недостајало.

8. И прођосмо браћу своју, синове Исавове, који живе у Сиру, пољем од Елата и од Гесион-Гавера; и оданде савивши, ударисмо преко пустиње Моавске.

9. И Господ ми рече: Немој пакостити Моавцима ни приметити боја с њима, јер ти нећу дати земље њихове у наслједство; јер дадох *синовима Лотовијем у наслједство Ар.

*1 Мој 19, 37.

10. (Пређе живљаху ондје Емеји, народ велик и јак и висок као Енакими;

11. О њима се мислило да су дивови као и Енакими; али их Моавци зваху Емеји.

12. И *Хореји живљаху пређе у Сиру, али их синови Исавови истјераше и истријебише испред себе и населише се на њихово мјесто, као што учини Израил у земљи својега наслједства, које му даде Господ.)

*1 Мој 14, 6; 36, 20.

13. А сада устаните и пријеђите преко потока *Зареда. И пријеђосмо преко потока Зареда.

*4 Мој 21, 12.

14. А времена за које идосмо од Кадис-Варније па докле пријеђосмо преко потока Зареда, бјеше тридесет и осам година, докле не изумрије у околу сав онај нараштај, људи за војску, *као што им се бјеше заклео Господ.

*5 Мој 1, 34.

15. Јер и рука Господња бијаше противу њих потирући их из окола докле не помријеше.

16. И кад сви ти људи за војску помријеше у народу,

17. Рече ми Господ говорећи:

18. Ти ћеш данас пријећи преко међе Моавске код Ара;

19. И доћи ћеш близу синова Амоновијех; немој им пакостити ни заметати боја с њима, јер ти нећу дати земље Амонске у наслједство, јер је дадох *синовима Лотовим у наслједство.

*1 Мој 19, 38.

20. (И за њу се мислило да је земља дивовска; у њој пређе живљаху дивови, које Амонци зваху Замзуми.

21. Бијаху народ велик и јак и висок као Енакими; али их истријеби Господ испред њих, те они преузеше земљу њихову и населише се на њихово мјесто;

22. Као што учини синовима Исавовијем, који живљаху у Сиру, јер

истријеби Хореје испред њих, и преузеше земљу њихову и осташе на њихову мјесту до данас.

23. И Авеје, који живљаху у Асироту па до Газе, истријебише *Кафтореји, који изађоше од Кафтора, и населише се на њихово мјесто.)

*1 Мој 10, 14.

24. Устаните, идите и пријеђите преко потока Арнона; гле, дао сам ти у руке Сиона Аморејина, цара Есевонскога, и земљу његову; почни узимати наслједство, и завојшти на њ.

25. Данас почињем задавати страх и трепет од тебе народима под цијељијем небом; који год чују за те, дрхтаће и препадаће се од тебе.

26. И послах посланике из пустиње Кедамота к Сиону, цару Есевонском, с мирнијем ријечима говорећи:

27. *Да пријеђем преко твоје земље; управо ћу путем ићи, нећу свртати ни надесно ни налијево.

*4 Мој 21, 21, 22.

28. Храну да ми дајеш за новце да једем, и воду за новце да ми дајеш да пијем, само да прођем пјешнице,

29. Као што ми учинише синови Исавови који живе у Сиру, и Моавци који живе у Ару, докле не пријеђем преко Јордана у земљу коју нам даје Господ Бог наш.

30. Али не хтје Сион, цар Есевонски, пустити да прођемо кроз његову земљу, јер Господ Бог твој учини те отврдну дух његов и срце његово поста упорно да би га предао у твоје руке, као што се види данас.

31. И рече ми Господ: Гледај, почех *предавати теби Сиона и земљу његову; почни узимати земљу његову да је наслиједиш.

*И Нав 10, 12; Јер 24, 8.

32. И изиде пред нас Сион и сав народ његов на бој у Јасу.

33. И даде нам га Господ Бог наш, и убисмо га са синовима његовијем и свијем народом његовијем.

34. И узесмо тада све градове његове, и побисмо људе по свијем тијем градовима, и жене и дјецу, не остависмо жива ниједнога.

35. Само стоку заплијенисмо за се и плијен што бјеше по градовима које узесмо.

36. Од Ароира који је на потоку Арнону, и од града који је у долини, па до Галада не бјеше града који би нам одолио: све то даде нам Господ Бог наш.

37. Само к земљи синова Амонових нијеси приступио, нити ка којему крају на потоку Јавоку, ни ка градовима у гори нити којему мјесту што је забранио Господ Бог наш.

*Побједа над Оџом, царем васанским.
Подјела земље источно од Јордана.
Мојсије неће ући у Обећану земљу.*

3. Потом обративши се идосмо к Васану. И *изиде пред нас Ог, цар Васански, и сав народ његов на бој у Едрајин.

*4 Мој 21, 33 и даље.

2. И Господ ми рече: Не бој га се, јер га дадох у твоје руке са свијем народом његовијем и са земљом његовом, да учиниш с њим онако како си учинио са Сионом, царем Аморејским, који сјеђаше у Есевону.

3. Тако нам даде Господ Бог наш у руке и Ога, цара Васанскога, са свијем народом његовијем, и разбисмо га и не остависмо му ни једнога жива.

4. И узесмо тада све градове његове; не би града којег не узесмо, шездесет градова, сав крај Арговски, царство Ога у Васану.

5. Сви ти градови бјеху утврђени зидом високим, вратима и пријеворницама, осим других мјеста без зидова врло много.

6. И раскопасмо их као што учинисмо Сиону, цару Есевонском, по-

бивши по свијем мјестима и људе и жене и дјецу.

7. А сву стоку и плијен по градовима заплијенисмо за се.

8. Тако узесмо онда земљу из руку двојице царева Аморејских, која је с ову страну Јордана од потока Арнона до горе Ермона,

9. (Сидонци зову *Ермон Сирион, а Амореји га зову † Сенир,)

*5 Мој 4, 48; Пс 29, 6; † 1 дн 5, 23.

10. Сва мјеста у равни и сав Галад и сав Васан до Салхе и Едрајина, градове царства Ога у Васану.

11. Јер само Ог, цар Васански, бјеше остао од дивова. Гле, одар његов, одар гвозден, није ли у Рави синова Амоновијех? Девет је лаката дуг а широк четири лакта, лакта човјечија.

12. Тако наслиједисмо ту земљу онда; од Ароира, који је на потоку Арнону, и половину горе Галада с *градовима њезинијем дадох синови-ма Рувимовијем и Гадовијем.

*4 Мој 32, 33.

13. И остатак Галада и сав Васан, царство Огово, дадох половини племена Манасијина; сав крај Арговски по свему Васану звахе се земља дивовска.

14. Јаир, син Манасијин, узе сав крај Арговски до међе Гесурске и Махатске; и прозва Васанску својим именом: Села Јаирова до данашњега дана.

15. А Махиру дадох Галад.

16. А Рувимову племену и Гадову племену дадох од Галада до потока Арнона, како захвата поток с међама, па до потока Јавока, гдје је међа синова Амоновијех,

17. И поље и Јордан с међама од Хинерота до мора уз поље, до мора Сланог, испод Фазге према истоку.

18. И заповједих вам онда и рекох: Господ Бог ваш дао вам је ову земљу у наслједство; наоружани хај-

дете пред браћом својом, синовима Израљевијем, ко је год за војску.

19. А жене ваше и дјеца ваша и стока ваша (знам да имате много стоке) нека остану у градовима вашим које вам дадох,

20. Докле не смири Господ и браћу вашу као вас, да и они наслиједе земљу, коју ће им Господ Бог ваш дати с ону страну Јордана; онда се вратите сваки на своје наслједство које вам дадох.

21. А *Исусу онда заповједих говорећи: Очи твоје виде све што је учинио Господ Бог ваш с она два цара; онако ће Господ учинити са свијем царствима у која дођеш. *4 Мој 27, 18.

22. Немојте их се бојати, јер *ће се Господ Бог ваш бити за вас.

*5 Мој 1, 30.

23. И молим се Господу онда говорећи:

24. Господе Боже! Ти си почео показивати слуги својему величину своју и крјепку руку своју, јер који је Бог на небу или на земљи који би творио дјела каква су твоја и у кога би сила била каква је твоја?

25. Дај ми да пријеђем и видим земљу добру која је преко Јордана и гору добру, Ливан.

26. Али Господ Бог бјеше *гњеван на ме с вас, и не услиши ме, него ми рече: Доста; не говори ми више за то. *4 Мој 20, 12.

27. Попни се на врх ове горе, и подигавши очи своје на запад и на сјевер и на југ и на исток, види очима својима, јер нећеш пријећи преко Јордана.

28. Него подај заповијести Исусу, и утврди га и укријепи га; јер ће он пријећи пред народом тијем, и он ће им раздијелити у наслједство земљу коју видиш.

29. И остасмо у овој долини према Вет-Фегору.

*Ојомена на послушности Закону.
Одређена три прага за ушћичише
са оне стране Јордана.*

4. А сада, Израиљу, чуј уредбе и законе, које вас учим да творите да бисте поживјели и ушли у земљу коју вам даје Господ Бог отаца ваших и да бисте је наслиједили.

2. *Ништа не додајте к ријечи коју вам ја заповиједам, нити одузмите од ње, да бисте сачували заповијести Господа Бога својега које вам ја заповиједам. *ПрС 30, 6; Отк 22, 18, 19.

3. Очи су ваше видјеле шта учини Господ с *Велфегора; јер свакога човјека који пође за Велфегором истрејеби Господ Бог твој између тебе.

*4 Мој 25, 4 и даље.

4. А ви који се држасте Господа Бога својега, ви сте сви живи данас.

5. Гле, учио сам вас уредбама и законима, као што ми заповједи Господ Бог мој, да бисте тако творили у земљи у коју идете да је наслиједите.

6. Држите, дакле, и извршуйте их, јер је то мудрост ваша и разум ваш пред народима, који ће кад чују све ове уредбе рећи: Само је овај велики народ – народ mudar и разуман.

7. Јер *који је велики народ којему је Бог близу као што је Господ Бог наш кад га год зазовемо? *2 Сам 7, 23.

8. И који је народ велики који има уредбе и законе праведне као што је сав овај закон који износим данас пред вас?

9. Само пази на се и добро чувај душу своју да не заборавиш онијех ствари које су видјеле очи твоје, и да не изиду из срца твојега докле си год жив; него да их *обзнаниш синовима својим и синовима синова својих.

*5 Мој 6, 7; 11, 19.

10. *Онај дан кад стајасте пред Господом Богом својим код Хорива,

кад ми Господ рече: Сабери ми народ да им кажем ријечи своје, којима ће се научити да ме се боје док су живи на земљи, и да уче томе и синове своје; *2 Мој 19, 16.

11. Кад приступисте и стајасте под гором, а гора огњем гораше до самога неба и бјеше на њој тама и облак и мрак;

12. И проговори Господ к вама усред огња; глас од ријечи чусте, али осим гласа лика не видјесте;

13. И објави вам завјет свој, који вам заповједи да држите, десет ријечи, које написа на двије плоче камене.

14. И мени заповједи онда Господ да вас учим уредбама и законима да их творите у земљи у коју идете да је наслиједите.

15. Зато чувајте добро душе своје; јер не видјесте никаквога лика у онај дан кад вам говори Господ на Хориву усред огња,

16. Да се не бисте покварили и *начинили себи лик резан или какву год слику од човјека или од жене,

*2 Мој 20, 4.

17. Слику од каквога живинчета које је на земљи, или слику од какве птице крилате која лети испод неба;

18. Слику од чега што пуже по земљи, или слику од какве рибе која је у води под земљом;

19. И да не би *подигавши очи своје к небу и видјевши сунце и мјесец и звијезде, сву војску небеску, преварио се и клањао им се и служио им; јер их Господ Бог твој даде свијем народима под цијелијем небом;

*5 Мој 17, 3.

20. А вас узео Господ и изведе вас из пећи гвоздене, из Мисира, да му budete народ наслједни, као што се види данас.

21. Али се Господ разгневи на ме за ваше ријечи, и закле се да нећу

пријећи преко Јордана ни ући у доbru земљу, коју ти Господ Бог твој даје у наслједство.

22. И ја ћу умријети у овој земљи и нећу пријећи преко Јордана; а ви ћете пријећи и наслиједити *ону доbru земљу. *5 Мој 3, 25.

23. Пазите да не заборавите завјета Господа Бога својега, који учини с вама, и да не градите себи лика резаног, слике од које год твари, као што ти је забранио Господ Бог твој.

24. Јер је *Господ Бог твој огањ који спаљује и † Бог који ревнује.

*5 Мој 9, 3; Јев 12, 29; † 2 Мој 20, 5.

25. Кад изродиш синове и унуке, и остарите у оној земљи, ако се покварите и начините слику резану од какве твари и учините што није угодно Господу Богу вашем, дражећи га,

26. *Свједочим вам данас небом и земљом да ће вас брзо нестати са земље у коју идете преко Јордана да је наслиједите, нећете бити дуго у њој, него ћете се истријебити. *5 Мој 30, 19.

27. Или ће вас расијати Господ међу народе, и мало ће вас остати међу народима у које вас одведе Господ;

28. И служићете ондје боговима које су начиниле руке човјечије, од дрвета и од камена, *који не виде ни чују, нити једу ни миришу. *Пс 115, 4, 5.

29. Али ако и ондје потражиш Господа Бога својега, наћи ћеш га, ако га потражиш свијем срцем својим и свом душом својом.

30. Кад будеш у невољи и све те то снађе, ако се у пошљедње вријеме обратиш ка Господу Богу својему, и послушаш глас његов,

31. Господ је Бог твој милостив Бог, неће те оставити ни истријебити, јер неће заборавити завјета с оцима твојим, за који им се заклео.

32. Јер запитај сада за стара времена, која су била прије тебе, од онога дана кад створи Бог човјека

на земљи, и од једнога краја неба до другога, је ли кад била оваква ствар велика, и је ли се кад чуло што тако?

33. Је ли кад чуо који народ глас Божји гдје говори усред огња, као што си ти чуо и остао жив?

34. Или, је ли Бог покушао да дође те узме себи народ из другога народа *кушањем, † знацима и чудесима и ратом и **руком крјепком и †† мишицом подигнутом и ***страхотама великим, као што је учинио све то за вас Господ Бог наш у Мисиру на ваше очи? *5 Мој 7, 19; 29, 3; † 2 Мој 7, 3;

**2 Мој 13, 3; †† 2 Мој 6, 6;

***2 Мој 26, 8; 34, 12.

35. Теби је то показано да познаш да је Господ Бог, и да *нема другога осим њега. *5 Мој 32, 39; 1 Сам 2, 2;

Ис 45, 5, 18, 22; Мк 12, 29, 32.

36. *Дао ти је да чујеш глас његов с неба да би те научио, и показао ти је на земљи огањ свој велики, и ријечи његове чуо си усред огња.

*2 Мој 19, 9, 19; 20, 18, 22; 24, 16; Јев 12, 18.

37. И што му мили бијаху оци твоји, зато изабра сјеме њихово након њих, и *изведе те сам великом силом својом из Мисира, *2 Мој 13, 14.

38. Да отјера испред тебе народе веће и јаче од тебе, и да тебе уведе у њихову земљу и даде ти је у наслједство, као што се види данас.

39. Знај, дакле, и памти у срцу својем да је Господ Бог, горе на небу и доље на земљи, нема другога.

40. И држи уредбе његове и заповијести његове, које ти ја данас заповиједам, да би добро било теби и синовима твојим након тебе, да би ти се продужили дани на земљи коју ти Господ Бог твој даје за свагда.

41. Тада *одијели Мојсије три града с ову страну Јордана према истоку, *4 Мој 19, 2-13; 35, 6, 14.

42. *Да би утјецао у њих крвник који убије ближњег својег нехоти-

це не мрзивши прије на њ, и кад утече у који од тијех градова, да би остао жив: *5 Мој 19, 4.

43. Восор у пустињи, на равници у земљи племена Рувимова, и Рамот у Галаду у племену Гадову, Голан у Васанској у племену Манасијину.

44. Ово је закон који постави Мојсије синовима Израљевијем.

45. Ово су свједочанства и уредбе и закони које каза Мојсије синовима Израљевијем кад изидоше из Мисира,

46. С ову страну Јордана у долини према Вет-Фегору у земљи Сиона, цара Аморејскога, који живљаше у Есевону, којег уби Мојсије и синови Израљеви кад изидоше из Мисира,

47. И освојише земљу његову и земљу Ога, цара Васанскога, два цара Аморејска, која је с ову страну Јордана према истоку,

48. Од Ароира, који је на потоку Арнону, до горе Сиона, а то је *Ермон, *5 Мој 3, 9.

49. И све поље с ову страну Јордана према истоку до мора уз равницу под Азот-Фазгом.

*Понављање Десетх Божијих зајовијести. (в. 2 Мој 20).
Мојсије као посредник.*

5. И Мојсије сазва сав народ Израљев, и рече им: Чуј Израилу уредбе и законе које ћу данас казати да чујете, да их научите и држите их и творите.

2. *Господ Бог наш учини с нама завјет на Хориву. *2 Мој 19, 5.

3. Није с оцима нашим учинио тај завјет, него с нама, који смо данас ту сви живи.

4. Лицем к лицу говорио вам је Господ на овој гори усред огња;

5. Ја тада стајаш између Господа и вас да вам јавим ријечи Господње,

јер вас бјеше страх од огња и не изидосте на гору; и рече:

6. Ја сам Господ Бог твој који сам те извео из земље Мисирске, из дома ропскога.

7. Немој имати богова других до мене.

8. Не гради себи lika резаногa, нити какве слике од твари које су горе на небу или које су доље на земљи или које су у води испод земље.

9. Немој им се клањати нити им служити, јер сам ја Господ Бог твој, Бог ревнитељ, који на синовима похoдим безакoњa oтаца њиховијех до трећегa и до четвртогa кољена, онијех који мрзе на ме,

10. А чиним милост на тисућама онијех који ме љубе и чувају заповјести моје.

11. Не узимај узалуд имена Господа Бога својега, јер неће пред Господом бити прав ко узме име његово узалуд.

12. Држи дан од одмора и светкују га, као што ти је заповједио Господ Бог твој.

13. Шест дана ради и свршуј све послове своје.

14. А седми је дан одмор Господу Богу твојему; немој радити никаквога посла ни ти ни син твој ни кћи твоја ни слуга твој ни слушкиња твоја, ни во твој ни магарац твој, нити које живинче твоје, ни дошљак који је код тебе, да би се одморио слуга твој и слушкиња твоја као и ти.

15. И *памти да си био роб у земљи Мисирској, и Господ Бог твој изведе те оданде руком крјепком и мишицом подигнутом. Зато ти је Господ Бог твој заповједио да светкујеш дан одмора. *5 Мој 15, 15; 16, 12; 24, 18, 22.

16. Поштуј оца својега и матер своју, као што ти је заповједио Господ Бог твој, да би се продуљили дани твоји и да би ти добро било на земљи коју ти даје Господ Бог твој.

17. Не убиј.

18. Не чини прељубе.

19. Не кради.

20. Не свједочи лажно на ближњегa својега.

21. Не пожели жене ближњегa својега, не пожели куће ближњегa својега, ни њиве његове, ни слуге његова, ни слушкиње његове, ни вола његова, ни магараца његова, нити ишта шта је ближњегa твојега.

22. Те ријечи изговори Господ свему збору вашему на гори усред огња, облака и мрака, гласом великим, и ништа више, него их написа на двије *плоче камене које ми даде.

*2 Мој 31, 18..

23. А ви кад чусте глас усред таме, јер гора огњем гораше, приступисте к мени, сви главари од племена ваших и старјешине ваше,

24. И рекосте: Гле, показа нам Господ Бог наш славу и величину своју, и чусмо глас његов усред огња; данас видјесмо гдје Бог говори с човјеком, и човјек оста *жив. *5 Мој 4, 33.

25. Па сада зашто да помремо? Јер ће нас спалити онај огањ велики; ако јоште чујемо глас Господа Бога својега, помријећемо.

26. *Јер које је тијело чуло глас Бога живогa гдје говори усред огња, као ми, и остало живо? *5 Мој 4, 33.

27. Иди ти и саслушај све што ће казати Господ Бог наш, па онда ти кажи нама што ти год рече Господ Бог наш, а ми ћемо слушати и творити.

28. И Господ чу глас од ријечи ваших кад ви говорасте, и рече ми Господ: Чух глас од ријечи тога народа које рекоше теби; што рекоше, добро рекоше.

29. О, кад би им било срце свагда тако да ме се боје и држе све заповјести моје свагда, да би добро било њима и синовима њиховијем довијека.

30. Иди, реци им: Вратите се у шаторе своје.

31. А ти стани овдје код мене, и казаћу ти све заповијести и уредбе и законе, које ћеш их научити да творе у земљи коју им дајем у наслједство.

32. Гледајте, дакле, да чините како вам је заповједио Господ Бог ваш, не свршите ни надесно ни налијево.

*ИНав 1, 8; ПрС 4, 27.

33. Цијелијем путем који вам је заповједио Господ Бог ваш, идите да бисте живи били и да би вам добро било, и да би вам се продужили дани у земљи коју ћете наслиједити.

*Објашњење прве заповијести.
О послушности и љубави
према Господу.*

6. А ово су заповијести и уредбе и закони које Господ Бог ваш заповједи да вас учим да их творите у земљи у коју идете да је наслиједите,

2. Да би се бојао Господа Бога својега држећи све уредбе његове и заповијести његове, које ти ја заповиједам, ти и син твој и унук твој свега вијека својега, да би ти се продужили дани твоји.

3. Чуј, дакле, Израиљу, и гледај да тако чиниш да би ти добро било и да бисте се умножили веома у земљи у којој тече млијеко и мед, као што ти је рекао Господ Бог отаца твојих.

4. *Чуј, Израиљу: Господ је Бог наш једини Господ. *Мк 12, 29; 1 Кор 8, 4, 6.

5. Зато *љуби Господа Бога својега из свега срца својега и из све душе своје и из све снаге своје.

*5 Мој 10, 12; 2 цар 23, 25; Мт 22, 37.

6. И *нека ове ријечи које ти ја заповиједам данас буду у срцу твом.

*5 Мој 11, 18-20.

7. И често их напомињи синовима својим, и говори о њима кад сједиш

у кући својој и кад идеш путем, кад лијежеш и кад устајеш.

8. И *вежи их себи на руку за знак, и нека ти буду као почасник међу очима. *2 Мој 13, 9; Мт 23, 5.

9. И напиши их на довратницима од куће своје и на вратима својим.

10. А кад те уведе Господ Бог твој у земљу за коју се заклео оцима твојим, Авраму, Исаку и Јакову, да ће ти је дати, у градове велике и добре, којих нијеси зидао.

11. И у куће пуне свакога добра, којих нијеси пунио, и на студенце ископане, којих нијеси копао, у винограде и у маслинике, којих нијеси садио, и *станеш јести и наситиш се, *5 Мој 8, 10.

12. Чувај се да не заборавиш Господа који те је извео из земље Мисирске, из куће ропске.

13. *Господа Бога својега бој се, и њему служи, и његовим се именом куни. *5 Мој 10, 20; Мт 4, 10.

14. Не идите за другим боговима између богова других народа, који су око вас.

15. Јер је *Бог ревнитељ, Господ Бог твој, усред тебе, па да се не би разгневио Господ Бог твој на те и истрејебио те са земље. *2 Мој 20, 5.

16. *Немојте кушати Господа Бога својега † као што га кушасте у Маси. *Мт 4, 7; † 2 Мој 17, 2, 7.

17. Држите добро заповијести Господа Бога својега и свједочанства његова и уредбе његове које ти је заповједио,

18. И чини што је право и добро пред Господом да би ти било добро и да би ушао у добру земљу, за коју се заклео Господ оцима твојим, и да би је наслиједио,

19. Да би отјерао све непријатеље твоје испред тебе, као што ти је рекао Господ.

20. Па *кад те запита послје син твој говорећи: Каква су то свједочанства и

уредбе и закони, што вам је заповједио Господ Бог наш? *2 Мој 13, 14.

21. Онда кажи *сину својему: Бијасмо робови Фараонов у Мисиру, и изведе нас Господ из Мисира руком крјепком, *Пс 44, 2.

22. И учини Господ знаке и чудеса велика и зла у Мисиру на Фараону и на свему дому његову пред нама,

23. А нас изведе оданде да нас уведе у земљу за коју се заклео оцима нашим да ће нам је дати.

24. И заповједи нам Господ да вршимо све ове уредбе бојећи се Господа Бога својега, да би нам било добро свагда и да би нас сачувао у животу, као што се види данас.

25. И биће нам правда ако уздржимо и устворимо све заповијести ове пред Господом Богом својим, како нам је заповједио.

*Уиозорење на ојасности дружења
с групим народима.*

Обећање божанској блајослова.

7. **К**ад те Господ Бог твој уведе у земљу у коју идеш да је наслиједиш, и отјера испред тебе народе многе, Хетеје и Гергесеје и Амореје и Хананеје и Ферезеје и Јевеје и Јевусеје, седам народа већих и јачих од тебе,

2. И преда их Господ Бог твој теби, и ти их разбијеш, потри их, не хватај с њима вјере, нити се смилуј на њих;

3. Нити се пријатељи с њима; кћери своје не даји за сина њихова, нити кћери њихове узимај за сина својега.

4. Јер би отпадила сина твојега од мене, и служио би боговима другим, те би се разгневио Господ на вас и потро вас брзо.

5. Него ово им учините: *Олтаре њихове раскопајте, и ликове њихове поломите, лугове њихове исијеците,

и резане богове њихове огњем спалите. *2 Мој 34, 13; 5 Мој 12, 2, 3.

6. *Јер си ти народ свет Господу Богу својему, тебе је изабрао Господ Бог твој да му будеш народ особит мимо све народе на земљи. *2 Мој 19, 6.

7. Не зато што би вас било више него других народа прихвати вас Господ и изабра вас; јер вас бијаше мање него икојега другог народа;

8. Него што вас Господ милује и што држи заклетву којом се заклео оцима вашим, зато вас је Господ извео руком крјепком и избавио вас из куће ропске, из руке Фараона, цара Мисирскога.

9. И тако знај да је Господ Бог твој Бог, Бог вјеран, који држи завјет свој и милост своју до тисућу кољена онима који га љубе и држе заповијести његове,

10. И плаћа онима који мрзе на њ, свакоме истребљујући га, и не одгађа ономе који мрзи на њ, плаћа свакоме.

11. Зато држи заповијести и уредбе и законе, које ти данас ја заповиједдам, да их твориш.

12. И ако ове законе узаслушате и уздржите и устворите, и Господ ће Бог твој држати теби завјет и милост, за коју се заклео оцима твојим;

13. И миловаће те и благословиће те и умножиће те; благословиће плод утробе твоје и плод земље твоје, житото твоје и вино твоје и уље твоје, плод говеда твојих и стада оваца твојих у земљи за коју се заклео оцима твојим да ће ти је дати.

14. Бићеш благословен мимо све народе: неће бити у тебе ни мушкога ни женскога неплодна, ни међу стоком твојом.

15. И уклониће од тебе Господ сваку болест, и од љутих зала Мисирских која знаш неће ниједнога пустити на тебе, него ће их пустити на оне који мрзе на те.

16. И истријеби све народе које ти Господ Бог твој преда, нека их не пожали око твоје, и немој служити боговима њиховијем, јер би ти то било замка.

17. Ако би рекао у срцу свом: Већи су ови народи од мене, како их могу изагнати?

18. Не бој их се; памти добро што је учинио Господ Бог твој с Фараоном и са свијем Мисирцима,

19. *Велика кушања која видјеше очи твоје, и знаке и чудеса и руку крјепку и мишицу подигнуту којом те изведе Господ Бог твој; онако ће учинити Господ Бог твој са свијем народима од којих би се уплашио.

*5 Мој 4, 34.

20. И *стршљене ће послати Господ Бог твој на њих докле не изгину које би остали и сакрили се од тебе.

*2 Мој 23, 28.

21. Не плаши се од њих, јер је Господ Бог твој усред тебе, Бог велики и страшни.

22. Господ ће Бог твој мало помало потрти те народе испред тебе; нећеш их моћи одједанпут истријебити да се не би умножило на тебе звијерје пољско.

23. Али ће их предати Господ Бог твој теби, и затираће их затирањем великим докле се не затру.

24. И предаће цареве њихове у твоје руке да затреш име њихово под небом, неће се ниједан одржати пред тобом, докле их не потреш.

25. Резане богове њихове спали огњем, немој да се полакомиш на сребро или злато што је на њима и да га узмеш, да ти не буде замка, јер је гадно пред Господом Богом твојим.

26. И немој да унесеш гада у дом свој, да не будеш проклет као и он, него се гади на њ и грози се од њега, јер је проклето.

Опомињање на благодарење Господу.

8. Држите и творите све заповједама данас, да бисте живи били и умножили се, и да бисте ушли у земљу за коју се Господ заклео оцима вашим, и да бисте је наслиједили.

2. И опомињи се свега пута којим те је водио Господ Бог твој четрдесет година по пустињи, да би те намучио и *искушао, да се зна шта ти је у срцу, хоћеш ли држати заповијести његове или нећеш.

*5 Мој 13, 3; 1 Мој 22, 1;

2 Мој 16, 4; 20, 20; Суд 2, 22.

3. И мучио те је, и глађу те морио; али те је опет *хранио мањом, за коју ти нијеси знао ни оци твоји, да би ти показао да човјек † не живи о самом хљебу него о свему што излази из уста Господњих.

*2 Мој 16, 12; † Мт 4, 4.

4. *Одијело твоје не овешта на теби, нити нога твоја отече за овијех четрдесет година;

*5 Мој 29, 5.

5. Зато познај у срцу свом да те Господ Бог твој гаји као што човјек гаји своје дијете.

6. И држи заповијести Господа Бога својега ходећи путовима његовијем и бојећи се њега.

7. Јер Господ Бог твој увешће те сада у добру земљу, у земљу у којој има доста потока и извора и језера, што извиру по долинама и по брдима;

8. У земљу изобилну пшеницом и јечмом и виновом лозом и смоквама и шипцима, земљу изобилну маслином, од које бива уље, и медом;

9. У земљу гдје нећеш сиротињски јести хљеба, гдје ти неће ништа недостајати; у земљу гдје је камење гвожђе и гдје ћеш из брда њезинијех сјећи мјед.

10. Јешћеш и бићеш сит, па благосиљај Господа Бога својега за добру земљу коју ти да.

11. И чувај се да не заборавиш Господа Бога својега бацивши у немар заповијести његове и законе његове и уредбе његове, које ти ја заповиједам данас.

12. И кад узједеш и наситиш се, и добре куће начиниш и у њима станеш живјети,

13. И кад се говеда твоја и овце твоје наплоде, и кад ти се намножи сребро и злато, и што год имаш кад ти се намножи,

14. Немој да се понесе срце твоје и заборавиш Господа Бога својега који те је извео из земље Мисирске, из куће ропске;

15. Који те је водио преко оне пустиње велике и страшне гдје живе *змије ватрене и скорпије, гдје је суша а нема воде; који ти је извео воду из тврдога камена; *4 Мој 21, 6.

16. Који те је хранио у пустињи мањом, за коју не знаше оци твоји, да би те намучио и искушао те и, најпослије, да би ти добро учинио.

17. Нити говори у срцу својем: Моја снага и сила моје руке додала ми је ово благо.

18. Него се опомињи Господа Бога својега; јер ти он даје снагу да добављаш благо, да би потврдио завјет свој, за који се заклео оцима твојим, као што се види данас.

19. Ако ли заборавиш Господа Бога својега, и поћеш за другим боговима и њима станеш служити и клањати се, свједочим вам данас да ћете зацијело пропасти,

20. Пропашћете као народи које Господ потиरे испред вас, јер не послушасте гласа Господа Бога својега.

*Опомињање на смјерности
пред Господом.*

9. Чуј, Израиљу! Ти данас прелазиш преко Јор-

дана да ућеш и наслиједиш народе веће и јаче од себе, градове велике и *ограђене до неба; *5 Мој 1, 28.

2. Велик и висок народ, *синове Енакове, које знаш и за које си слушао: *4 Мој 13, 33.

3. Знај, дакле, данас да је Господ Бог твој, који иде пред тобом, *огањ који спаљује; он ће их истријебити и он ће их оборити пред тобом, и изагнаћеш их и истријебити брзо, као што ти је казао Господ. *5 Мој 4, 24.

4. Кад их Господ Бог твој отјера испред тебе, *немој да речеш у срцу свом: За правду моју уведе ме Господ у ову земљу да је наслиједим; јер Господ тјера оне народе испред тебе † за неваљалство њихово!

*5 Мој 8, 17; † 1 Мој 15, 16.

5. Не идеш за правду своју ни за чистоту срца својега да наслиједиш ту земљу; него за неваљалство тијех народа Господ Бог твој тјера их испред тебе, и да одржи ријеч за коју се заклео оцима твојим, Авраму, Исаку и Јакову.

6. Знај, дакле, да ти Господ Бог твој не даје те добре земље за правду твоју да је наслиједиш, јер си *тврдоврат народ. *2 Мој 32, 9.

7. Памти и не заборави како си гњевио Господа Бога својега у пустињи; од онога дана кад изидосте из земље Мисирске па докле дођосте на ово мјесто, непокорни бијасте Господу.

8. И *код Хорива разгневисте Господа, и од гњева шћаше вас Господ да истријеби. *2 Мој 32, 4.

9. Кад изидох на гору да примим плоче камене, плоче завјета који с вама учини Господ, тада стајаш на гори четрдесет дана и четрдесет ноћи хљеба не једући ни воде пијући.

10. И даде ми Господ двије плоче камене, исписане прстом Господњим, на којима бијаху ријечи све

које вам изговори Господ на гори изсред огња на дан збора вашег.

11. Послије четрдесет дана и четрдесет ноћи даде ми Господ двије плоче камене, плоче завјетне.

12. И рече ми Господ: Устани, сиђи брже одавде; јер се поквари народ твој који си извео из Мисира, сиђоше брзо с пута који им заповједих, и начинише себи ливен лик.

13. Још ми рече Господ говорећи: Погледах овај народ, и ето је народ тврда врата.

14. Пустите ме да их истријебим и име њихово затрем под небом; а од тебе ћу учинити народ јачи и већи него што је овај.

15. И ја се вратих и сиђох с горе, а гора огњем гораше, и двије плоче завјетне бијаху ми у руку.

16. И погледах, а то згријешисте Господу Богу својему саливши себи теле, и брзо сиђосте с пута који вам бјеше заповједио Господ.

17. Тада узех оне двије плоче и бацих их из руку својих, и разбих их пред вама.

18. Потом *падох и лежах пред Господом као прије, четрдесет дана и четрдесет ноћи, хљеба не једући ни воде пијући, због свијех гријеха ваших којима се огријешисте учинивши што је зло пред Господом и разгњевивши га. *2 Мој 34, 28.

19. Јер се *бојаш гњева и јарости којом се бјеше Господ разљутио на вас да вас истријеби; и услиши ме Господ и тада. *Јев 12, 21.

20. Бјеше се Господ и на Арона разгњевио веома да га шћаше убити; али се молих тада и за Арона.

21. И узех гријех ваш који учинисте, теле, и сажегох га огњем, и разбих га и сатрх га у прах, и просух прах његов у поток који тече с оне горе.

22. И у *Тавери и у † Маси и у Киврот-Атави гњевисте Господа.

*4 Мој 11, 3; † 2 Мој 17, 7.

23. И кад вас посла Господ из Кадис-Варније говорећи: Идите и узмите ту земљу коју сам вам дао, опет се супротисте ријечи Господа Бога својега, и не вјеровасте му и не послушаште гласа његова.

24. Непокорни бијасте Господу откад вас познах.

25. Зато падох и лежах пред Господом четрдесет дана и четрдесет ноћи, јер бјеше рекао Господ да ће вас потрти.

26. И молих се Господу и рекох: Господе, Господе! немој потрти народа својега и наслједства својега које си избавио величанством својим, које си извео из Мисира крјепком руком.

27. Опомени се слуга својих Аврама, Исака и Јакова, не гледај на тврђу народа овога, на неваљалство његово и на гријехе његове;

28. *Да не реку који живе у земљи одакле си нас извео: Није их могао Господ увести у земљу коју им обећа, или мрзио је на њих, зато их изведе да их побије у пустињи. *4 Мој 14, 16.

29. Јер су твој народ и твоје наслједство, које си извео силом својом великом и мишицом својом подигнутом.

Нове плоче Закона. Аронова смрт.

Издвајање Левијевог племена.

Шта тражи Господ од Израиља?

Обрезање срца.

10. У то вријеме рече ми Господ: *Истеси двије плоче од камена као што бјеху прве, и изиди к мени на гору, и † начини ковчег од дрвета.

*2 Мој 34, 1; † 2 Мој 25, 10.

2. И написаћу на тијем плочама ријечи које су биле на *првијем плочама што си разбио, па ћеш их метнути у ковчег. *2 Мој 32, 19.

3. Тако начиних ковчег од дрвета ситима, и истесах двије плоче од камена, као што бјеху прве, и изидох на гору с двјема плочама у руку.

4. И написа на тијем плочама што бјеше прво написао, десет ријечи, које вам изговори Господ на гори усред огња *на дан збора вашег; и даде ми их Господ. *5 Мој 9, 10.

5. И вратив се, сиђох с горе и *метних плоче у ковчег који начиних, и осташе ондје, као што ми заповједи Господ. *2 Мој 25, 21.

6. А синови Израиљеви пођоше од Вирота синова *Јакановијех у Мосеру. † Ондје умрије Арон и ондје би погребен; а Елеазар син његов поста свештеник на његово мјесто.

*4 Мој 33, 31; † 4 Мој 20, 28.

7. Оданде отидоше у Гадгад, а од Гадгада у Јотвату, земљу гдје има много потока.

8. У то вријеме одвоји Господ племе Левијево да носе ковчег завјета Господњег, *да стоје пред Господом и служе му и † да благосиљају у име његово до данашњег дана.

*5 Мој 18, 5; † 4 Мој 6, 23.

9. *Зато нема племе Левијево дијела ни наслједства с браћом својом; Господ је наслједство његово, као што му Господ Бог твој каза. *4 Мој 18, 20.

10. А ја стајох на гори као прије, четрдесет дана и четрдесет ноћи; и услиши ме Господ и тада, и не хтје те Господ затрти,

11. Него ми рече Господ: Устани и иди пред народом овијем да уђу у земљу за коју сам се заклео оцима њиховијем да ћу им је дати и да је наслиједе.

12. Сада, дакле, Израиљу, *шта иште од тебе Господ Бог твој осим да се бојиш Господа Бога својег, да ходиш по свијем путовима његовијем и да га љубиш и служиш Господу Богу својему из свега срца својег и из све душе своје, *Мих 6, 8.

13. Држећи заповијести Господње и уредбе његове, које ти ја данас заповиједам, да би ти било добро?

14. Гле, Господа је Бога твојег небо, и небо над небесима, земља, и све што је на њој.

15. Али само твоји оци омиљеше Господу, и изабра сјеме њихово након њих, вас између свијех народа, као што се види данас.

16. Зато *обрежите срце своје, и немојте више бити тврдоврати.

*5 Мој 30, 6.

17. Јер је Господ Бог ваш Бог над боговима и господар над господарима, Бог велики, силни и страшни, који не гледа ко је ко, нити прима поклона;

18. Даје правичу сироти и удовици; и љуби дошљака дајући му хљеб и одијело.

19. Љубите, дакле, дошљака, јер сте били дошљаци у земљи Мисирској.

20. Бој се Господа Бога својег, њему служи и њега се држи, и његовијем се именом куни.

21. Он је хвала твоја и он је Бог твој, који тебе ради учини велике и страшне ствари, које видјеше очи твоје.

22. *Седамдесет душа бјеше отаца твојих кад сиђоше у Мисир; а сада учини ти Господ Бог твој те вас има много † као звијезда небеских.

*1 Мој 46, 27; † 5 Мој 1, 10.

Опомињање на добра која је Бог чинио. Блајослов за слушање, и проклејство за неслушање.

11. Љуби, дакле, Господа Бога својег, и извршуј једнако што је заповједио да извршујеш, и уредбе његове, и законе његове и заповијести његове.

2. И познајте данас што ваши синови не знају нити видјеше, карање

Господа Бога својега, величанство његово, крјепку руку његову и мишицу његову подигнуту,

3. И знаке његове и дјела његова, што учини усред Мисира на Фараону, цару Мисирском, и на свој земљи његовој,

4. И што учини војсци Мисирској, коњма и колима њиховијем, како учини, те *их вода Црвенога мора потопи кад вас тјераху, и затре их Господ до данашњег дана, *2 Мој 14, 27.

5. И што вама учини у пустињи докле не дођосте до овога мјеста,

6. И *што учини Датану и Авирону, синовима Елијава сина Рувимова, како земља отвори уста своја и прождрије њих и породице њихове и шаторе њихове и све благо њихово што имаху, усред Израиља. *4 Мој 16, 31.

7. Јер ваше очи видјеше сва дјела Господња велика, која учини.

8. Зато држите све заповијести које вам ја данас заповиједам, да бисте се укријепили и наслиједили земљу, у коју идете да је наслиједите;

9. И да би вам се продужили дани у земљи за коју се закле Господ оцима вашим да ће је дати њима и сјемењу њихову, *земљу у којој тече млијеко и мед. *2 Мој 3, 17.

10. Јер земља у коју идеш да је наслиједиш, није као земља Мисирска из које сте изишли, гдје си сијао своје сјеме и залијевао на својима ногама као врт од зеља;

11. Него је земља у коју идете да је наслиједите земља у којој су брда и долине, и натапа је дажд небески;

12. Земља којом се стара Господ Бог твој и на коју су једнако обраћене очи Господа Бога твојега од почетка године до краја.

13. Зато, ако добро узаслушате заповијести које вам ја заповиједам данас, љубећи Господа Бога својега и служећи му свијем срцем својим и свом душом својом,

14. Тада *ћу давати дажд земљи вашој на вријеме, и рани и позни, и сабираћеш жито своје и вино своје и уље своје; *3 Мој 26, 4.

15. И за стоку ћу твоју дати траву у пољу твојем; и јешћеш и бићеш сит.

16. Чувајте се да се не превари срце ваше да се одметнете и служите туђим боговима и поклањате им се;

17. Да се не би разгневио Господ на вас и затворио небо да не буде дажда, и земља да не да рода својега, те бисте брзо изгинули у доброј земљи коју вам Господ даје.

18. Него *сложите ове ријечи моје у срце своје и у душу своју, и вежите их за знак себи на руку, и нека вам буду као почеоник међу очима вашим. *5 Мој 6, 6-9.

19. И учите их синове своје говорећи о њима кад сједиш у кући својој и кад идеш путем, и кад лијечеш и кад устајеш.

20. И напиши их на довратницима дома својега и на вратима својим,

21. Да би се умножили дани ваши и дани синова ваших по земљи, за коју се заклео Господ оцима вашим да ће им је дати, као дани небу над земљом.

22. Јер ако добро уздржите све ове заповијести које вам ја заповиједам да творите љубећи Господа Бога својега, и ходећи свијем путовима његовијем и њега се држећи,

23. Тада ће отјерати Господ све ове народе испред вас, и наслиједите народе веће и јаче него што сте сами.

24. Свако мјесто на које ступи стопало ноге ваше, ваше ће бити; од пустиње до Ливана, и од ријеке, ријеке Еуфрата, до мора западнога биће међа ваша.

25. Неће се нико одржати пред вама; страх и трепет ваш пустиће Господ Бог ваш на сву земљу на коју ступите, као што вам каза.

26. Гле, *износим данас пред вас благослов и проклетство:

*5 Мој 30, 1, 15.

27. *Благослов, ако узаслушате заповијести Господа Бога својега које вам ја данас заповиједам; *5 Мој 28, 2.

28. А проклетство, ако не узаслушате заповијести Господа Бога својега него сиђете с пута који вам ја данас заповиједам, те пођете за другим боговима којих не познајете.

29. И кад те уведе Господ Бог твој у земљу у коју идеш да је наслиједиш, тада *изреци благослов онај на гори Гаризиму, а проклетство на гори Евалу. *5 Мој 27, 12, 13; ИНав 8, 33-34.

30. Оне су с ону страну Јордана, идући к западу, у земљи Хананеја који живе у равни према Галгалу *код равнице Морешке. *1 Мој 12, 6.

31. Јер ћете пријећи преко Јордана да уђете у земљу коју вам даје Господ Бог ваш да је наслиједите, и наслиједићете је и наставаћете у њој.

32. Гледајте, дакле, да творите све ове уредбе и законе које ја данас износим пред вас.

Мојсије објављује уредбе

(глава 12-26).

*О мјесту и начину бојослужења.
Испребљење идолопоклоничке службе.*

12. **О**во су уредбе и закони које ћете држати и творити у земљи коју ти је Господ Бог отаца твојих дао да је наслиједиш, докле сте год живи на земљи.

2. *Раскопајте сасвијем сва мјеста у којима су служили боговима својим народи које ћете наслиједити, по високим брдима и по хумовима и под сваким зеленијем дрветом.

*5 Мој 7, 5.

3. Оборите олтане њихове и разбијте ликове њихове, и лугове њихове попалите огњем, и резане богове

њихове изломите, и истријebите име њихово из онога мјеста.

4. Не чините тако Господу Богу својему.

5. Него га тражите у мјесту које избере Господ Бог ваш између свијех племена ваших себи за стан да ондје намјести име своје, и онамо идите.

6. Онамо носите жртве своје паљенице и друге жртве своје и десетке своје и приносе руку својих и завјете своје и драговољне приносе своје и првине од стоке своје крупне и ситне.

7. И једите ондје пред Господом Богом својим, и веселите се, ви и породице ваше, свачим за што се схватите руком својом, чим те благоволити Господ Бог твој.

8. Не чините како ми сада чинимо, што је коме драго.

9. Јер још нијесте дошли до ора и нашљедства, које ти даје Господ Бог твој.

10. Него кад пријеђете преко Јордана и станете живјети у земљи коју вам даје Господ Бог ваш да је наслиједите, и *смири вас од свијех непријатеља ваших унаоколо, и станете живјети без страха,

*ИНав 1, 13; 2 Мој 24, 1; 1 цар 5, 5;

Пс 95, 11; Овд 20; Јев 4, 11.

11. Онда у мјесто које избере Господ Бог ваш да у њему станите име своје, донесите све што вам ја заповиједам, жртве своје паљенице и друге жртве своје, десетке своје и приносе руку својих и све што буде најбоље у ономе што завјетуете Господу.

12. И веселите се пред Господом Богом својим, ви и синови ваши кћери ваше и слуге ваше и слушкиње ваше, и Левит који у мјесту вашем јер он нема дијела у нашљедствама.

13. Чувај се да не приносиш жртва својих паљеница на ком год мјесту које угледаш;

него на оном мјесту које изабере Господ Бог у једном од твојих племена ондје приноси жртве своје паленице ондје чини све што ти заповиједам.

25. Али ти моћи клати и јести не можеш, како твоја душа зажели у сваком мјесту својем по благослову Господа Бога својега; ни ти да; *чист и нечист може јести као срну и јелена.

*5 Мој 12, 22; 14, 5.

26. Само крви не једите; пролијте је на земљу као воду.

27. Нећеш моћи јести у мјесту својем ни од жита од жита својега ни од вина својега, ни од уља својега, ни првина од стоке своје крупне и ситне, ни онога што вањављеш; ни приноса драговољнијег, ни приноса руку својих.

18. Не једи пред Господом Богом својим ни у мјесту које избере Господ Бог твој, ни син твој и кћи твоја и слуга твој и суженица твоја, и Левит који је у мјесту свом; и весели се пред Господом Богом твојим свачим за што се прихватио пред њим.

*5 Мој 12, 23.

19. *Чувај се да не оставиш мјесто док си год жив на земљи. *5 Мој 12, 24.

20. Кад рашири Господ Бог међе твоје, као што ти је казао, а речеш: Да једем меса, кад душа твоја зажели да једе меса, једи меса по свој жељи душе своје.

21. Ако би било далеко од тебе мјесто које Господ Бог твој избере да ондје намјести име своје, закољи од стоке своје крупне или ситне, коју ти да Господ, као што сам ти заповједио, и једи у свом мјесту по свој жељи душе своје.

22. *Како се једе срна и јелен, онако једи; и чист и нечист нека једе.

*5 Мој 12, 25.

23. *Само пази да не једеш месо јер је крв душа, па не једи месо с месом.

*5 Мој 12, 16.

24. Не једи је; него је пролиј на земљу као воду.

25. Не једи је, да би добро било теби и синовима твојим након тебе, кад чиниш што је угодно Господу.

26. Али ствари своје свете, које имаш, и што завјетујеш, узми и дођи на мјесто које избере Господ.

27. И принеси жртве своје паленице, месо и крв, на олтару Господа Бога својега; крв пак од других жртава твојих нека се пролије на олтар Господа Бога твојега, а месо једи.

28. Чувај и слушај све ове ријечи које ти ја заповиједам, да би добро било теби и синовима твојим након тебе довијека кад чиниш што је добро и право пред Господом Богом твојим.

29. Кад истријеби Господ Бог твој испред тебе народе ка којима идеш да наслиједиш земљу њихову, и наслиједивши је кад се настаниш у земљи њиховој,

30. *Чувај се да се не ухватиш у замку пошавши за њима пошто се потру испред тебе, и да не потражиш богова њиховијех, и речеш: Како су ови народи служили својим боговима, тако ћу и ја чинити. *5 Мој 7, 16.

31. Не чини тако Господу Богу својему; јер они чинише својим боговима све што је гадно пред Господом и на што он мрзи; јер су и синове његове и кћери своје сажизали богови својим.

32. Што вам год ја заповиједам, слушајте и творите, *нити што додате к томе, ни одузмите од тога.

*5 Мој 4, 2.

зна лажних пророка и заводника на идољоклоничку службу.

13. Ако устане међу вама пророк или који снеса, и каже ти знак или чудо,

2. Па се збуде тај знак или чудо које ти каже, и он ти рече: Хајде да идемо за другим боговима којих не знаш, и њима да служимо,

3. Немој послушати што ти каже тај пророк или сањач, јер вас *куша Господ Бог ваш да би се знало љубите ли Господа Бога својега из свега срца својега и све душе своје. *5 Мој 8, 2.

4. За Господом Богом својим идите, и њега се бојте; његове заповијести чувајте, и глас његов слушајте, и њему служите и њега се држите.

5. А *онај пророк или сањач да се погуби, јер вас је наговарао да се одметнете Господа Бога својега, који вас изведе из земље Мисирске и искупи вас из куће ропске, и одвраћао од пута који ти је заповједио Господ Бог твој да идеш њим; тако † истријеби зло из себе. *5 Мој 18, 20; †1 Кор 5, 13.

6. Ако би те подбадао брат твој, син матере твоје, или син твој или кћи твоја, или жена твоја мила, или пријатељ твој који ти је као душа твоја, говорећи ти тајно: Хајде да служимо другим боговима којих нијеси знао ни ти ни оци твоји,

7. Између богова других народа који су око вас, близу или далеко од тебе, од једнога краја земље до другога,

8. Не пристај с њим, нити га послушај; нека га не жали око твоје, и немој му се смиловати нити га таји,

9. Него га убиј; твоја рука нек се прва дигне на њ да га убијеш, па онда рука свега народа.

10. Заспи га камењем да погине; јер те шћаше одвратити од Господа Бога твојега, који те је извео из земље Мисирске, из куће ропске;

11. Да сав Израил чује и боји се, и да се више не учини тако зло међу вама.

12. Ако за какав град свој, који ти Господ Бог твој да да у њему живиш, чујеш гдје говоре:

13. Изидоше људи неваљали између тебе и отпадише све који живе у граду њихову, говорећи: Хајде да служимо другим боговима којих не познајете,

14. Тада истражи и распитај, извиди добро, па ако буде истина и доиста се учинила она гадна ствар међу вама,

15. Побиј мачем све који живе у граду оном, и затри и њега и све што би у њему било, и стоку мачем побиј.

16. И сав плијен из њега скупи наспред улице његове, спали огњем и онај град и сав плијен из њега Господу Богу својему, да буде гомила довијека и да се више не сазида.

17. И нека ти од проклетијех ствари не прионе ништа за руку, еда би се Господ повратио од жестине гњева својега, учинио ти милост и смиловао се на те, и умножио те, као што се заклео оцима твојим,

18. Кад слушаш глас Господа Бога својега држећи све заповијести његове, које ти ја данас заповиједам, да би чинио што је право пред Господом Богом твојим.

Забрана незнабожачких обичаја у жалости. Чиста и нечиста јела (ујор. 3. Мојсијева 11). Десетак.

14. Ви сте синови Господа Бога својега; *немојте се резати нити бријати међу очима за мртвацем. *3 Мој 19, 28.

2. Јер си народ свет Господу Богу својему, и тебе изабра Господ да си му народ особит између свијех народа на земљи.

3. Не једи ништа гадно.

4. Ово су животиње које ћете јести: говече, овцу, козу,

5. Јелена, срну, бивола, дивокозу, једнорога и козу камењачу;

6. И све животиње које имају папке расцијепљене на двоје, и које преживају између животиња, њих једите.

7. Али не једите онијех које само преживају или које само имају папке расцијепљене на двоје, као: камиле, зеца, питомога зеца, јер преживају а немају папака раздвојенијех; да вам је нечисто;

8. Ни свињчета, јер има раздвојене папке али не прежива; да вам је нечисто; меса од њега не једите, и стрва се његова не дохватајте.

9. А између онијех што су у води, једите ове: што год има пера и љуске, једите;

10. А што нема пера и љусака, не једите; да вам је нечисто.

11. Све птице чисте једите;

12. А овијех не једите: орла, ни јастријеба, ни морскога орла,

13. Ни сокола, ни еје, ни крагуја по врстама њиховијем,

14. Ни гаврана по врстама његовијем,

15. Ни ћука, ни совуљаге, ни лиске, ни копца по врстама његовијем,

16. Ни буљине, ни ражња, ни лабуда,

17. Ни гема, ни свраке, ни гњурца,

18. Ни роде, ни чапље по врстама њезинијем, ни пупавца, ни љиљка.

19. И све бубине крилате да су вам нечисте; не једите их.

20. И све птице чисте једите.

21. *Ништа мрцино не једите; дошљаку који је код тебе подај нека једе или продај туђину; јер си народ свет Господу Богу својему. † Не кухај јарета у млијеку матере његове.

* 2 Мој 22, 30; † 2 Мој 23, 19.

22. *Десетак даји од свега рода усјева својега, што дође с њиве твоје, сваке године.

*3 Мој 27, 30.

23. И једи пред Господом Богом својим на мјесту које избере да ондје

настани име своје, десетак од жита својега, од вина својега и од уља својега, и првине од стоке своје крупне и ситне, да се учиш бојати се Господа Бога својега свагда.

24. Ако би ти био пут далек, те не би могао однијети зато што је далеко од тебе мјесто које избере Господ Бог твој да ондје намјести име своје, кад те Господ Бог твој благослови,

25. Онда учини у новац, и узев новац у руку своју, отиди у мјесто које избере Господ Бог твој,

26. И за те новце узми што зажели душа твоја, говеда, оваца, вина или другог јаког пића, и што би год зажелела душа твоја, па једи ондје пред Господом Богом својим, и весели се ти и дом твој.

27. Али *Левита који би био у мјесту твом, немој оставити, јер нема дијела ни наслједства с тобом.

*5 Мој 12, 19; 3 Мој 27, 32, 33.

28. *Сваке треће године одвој сав десетак од доходака својих оне године, и остави га у свом мјесту.

*5 Мој 26, 12.

29. Па нека дођу Левити (јер немају дијела ни наслједства с тобом) и дошљаци и сироте и удовице што су у мјесту твојем, и нека једу и насите се, да би те благословио Господ Бог твој у сваком послу руку твојих који би радио.

*Суботња година. О отицуштању
куљених јеврејских робова.
Посвећивање црвенаца стоке.*

15. Сваке *седме године опраштај.

*2 Мој 23, 10, 11.

2. А опраштање да бива овако: коме је ко дужан што, нека опрости што би могао тражити од ближњега својега; нека не тражи од ближњега својега и од брата својега, јер је опраштање Господње оглашено.

3. Од туђина тражи, али што би имао у брата својега, оно нека му опрости рука твоја,

4. Да не би било сиромаха међу вама, јер ће те обилно благословити Господ у земљи коју ти Господ Бог твој да у наслєство да је твоја.

5. Само ако добро узаслушаш глас Господа Бога својега гледајући да чиниш све ове заповијести које ти ја заповиједам данас.

6. Благословиће те Господ Бог твој, као што ти је казао, те *ћеш давати у зајам многим народима, а ни од кога нећеш узимати у зајам, и владаћеш многим народима, а они тобом неће владати. *5 Мој 28, 12.

7. Ако буде у тебе који сиромаш између браће твоје у ком мјесту твом, у земљи твојој коју ти даје Господ Бог твој, *немој да ти се стврдне срце твоје и да стиснеш руку своју брату својему сиромашу. *1 Јн 3, 17.

8. Него *отвори руку своју и позајми му радо колико му год треба у потреби његовој. *Лк 6, 34, 35.

9. Чувај се да не буде какво неваљалство у срцу твом, па да речеш: Близу је седма година, година опросна; и да око твоје не буде зло према брату твојему сиромашу, па да му не даш, а он зато да вапије ка Господу на те и буде ти гријех.

10. Подај му и нека не жали срце твоје кад му даш, јер ће за ту ствар благословити тебе Господ Бог твој у сваком послу твом и у свему за што се прихватиш руком својом.

11. Јер *неће бити без сиромаха у земљи; зато ти заповиједам и кажем: Отварај руку своју брату својему, невољнику и сиромашу својему у земљи својој. *Мт 26, 11.

12. *Ако ти се прода брат твој Јеврејин или Јеврејка, нека ти служи шест година, а седме године отпусти га од себе слободна. *2 Мој 21, 2.

13. А кад га отпустиш од себе слободна, немој га отпустити празна.

14. Даруј га чим између стоке своје и с гумна својега и из каце своје; подај му чим те је благословио Господ Бог твој.

15. И *опомињи се да си био роб у земљи Мисирској и да те је избавио Господ Бог твој; зато ти ја заповиједам ово данас. *5 Мој 5, 15.

16. Ако ли ти рече: Нећу да идем од тебе зато што те љуби и дом твој, јер му је добро код тебе,

17. Тада узми шило и пробуши му ухо на вратима, и биће ти слуга довијека; и слушкињи својој учини тако.

18. Немој да ти буде тешко кад га отпушташ од себе слободна, јер је двојином онолико колико најамник заслужио у тебе за шест година, да би те благословио Господ Бог твој у свему што радиш.

19. *Све првенце у стоци својој крупној и ситној што буде мушко посвети Господу Богу својему; не ради на првенцу од краве своје, и не стризи првенца од оваца својих. *2 Мој 12, 2.

20. *Пред Господом Богом својим једи их ти и породица твоја сваке године на мјесту које избере Господ.

*5 Мој 14, 23.

21. *Ако ли на њему буде мана, ако буде хромо или слијепо, или која год зла мана буде на њему, не кољи га Господу Богу својему. *3 Мој 22, 20.

22. У свом мјесту поједи га; *и чист и нечист нека једе као срну и јелена. *5 Мој 12, 15, 22.

23. *Само крви од њега не једи; пролиј је на земљу као воду.

*5 Мој 12, 16, 23.

О шрима Јоѓишњим Љавним
йразницима (у. 2 Мој 23, 14–17; 34, 18–24;
3 Мој 23); о судијама и уйравишељима.

16. Држи мјесец *Авив, те слави пасху Господу

Богу својему, јер мјесеца Авива из-
вео те је Господ Бог твој из Мисира
ноћу. *2 Мој 12, 2 и даље.

2. И закољи пасху Господу Богу
својему, од крупне и ситне стоке, на
мјесту које избере Господ да ондје
настани име своје.

3. Не једи с њом хљеба киселог;
седам дана једи с њом пријесан хљеб,
хљеб невољнички, јер си *хитећи иза-
шао из земље Мисирске, па да се опо-
мињеш дана кад си изашао из Мисира
док си год жив. *2 Мој 12, 11.

4. И да се не види у тебе квасац
за седам дана нигдје међу граница-
ма твојим, и да не остане преконоћ
ништа до јутра од меса које закољеш
први дан увече.

5. Не можеш клати пасхе на сва-
ком мјесту свом које ти да Господ Бог
твој;

6. Него на мјесту које избере Го-
спод Бог твој да ондје настани име
своје, ондје кољи пасху увече о сун-
чаном заходу у исто вријеме кад си
пошао из Мисира.

7. А пеци је и једи на мјесту које
избере Господ Бог твој; и сјутрадан
вративши се иди у своје шаторе.

8. Шест дана једи пријесне хљебо-
ве, а седми дан да је празник Господ-
њи, тада не ради ништа.

9. Седам недјеља наброј; кад ста-
не срп радити по љетини, онда почни
бројити седам недјеља.

10. Тада празнуј празник недјеља
Господу Богу својему; што можеш
приноси драговољно како те буде
благословио Господ Бог твој.

11. И весели се пред Господом Бо-
гом својим ти и син твој и кћи твоја и
слуга твој и слушкиња твоја, и Левит
који буде у мјесту твојем, и дошљак и
сирота и удовица, што буду код тебе,
на мјесту које избере Господ Бог твој
да ондје настани име своје.

12. *И опомињи се да си био роб у
Мисиру, те чувај и твори уредбе ове.
*5 Мој 5, 15.

13. Празник сјеница празнуј се-
дам дана, кад збереш с гумна својега
и из каце своје.

14. И весели се на празник свој ти
и син твој и кћи твоја и слуга твој и
слушкиња твоја, и Левит и дошљак и
сирота и удовица, што буду у мјесту
твојем.

15. Седам дана празнуј празник
Господу Богу својему на мјесту које
избере Господ, кад те благослови Го-
спод Бог твој у свакој љетини твојој
и у сваком послу руку твојих; и буди
весео.

16. Три пута у години нека дође
свако мушко пред Господа Бога тво-
јега на мјесто које избере: на пра-
зник пријеснијех хљебова, на пра-
зник недјеља и на празник сјеница,
али нико да не дође празан пред Го-
спода;

17. Него сваки с даром од онога
што има, према благослову Господа
Бога твојега којим те је даривао.

18. Судије и управитеље постави
себи по свијем мјестима која ти да
Господ Бог твој по племенима тво-
јим, и нека суде народу право.

19. Не изврћи правде и *не гле-
дај ко је ко; не примај поклона, јер
поклон зашљепљује очи мудрима и
изврће ријечи праведнима.

*5 Мој 1, 17.

20. Сасвијем иди за правдом да би
био жив и наслиједио земљу коју ти
даје Господ Бог твој.

21. Не сади луга ни од каквијех
дрвета код олтара Господа Бога сво-
јега који начиниш;

22. *И не подижи никаквога лика;
на то мрзи Господ Бог твој.

*3 Мој 26, 1; Јер 2, 17.

Казна за идолопоклонство. Највиши суд свештеника. Закон о цару.

17. Не приноси Господу Богу својему ни вола ни јагњета ни јарета на ком има мана или како год зло; јер је гадно пред Господом Богом твојим.

2. *Ако се нађе код тебе у којем од мјеста твојих, која ти да Господ Бог твој, човјек или жена да учини зло пред Господом Богом твојим преступајући завјет његов, *5 Мој 13, 6.

3. И отиде те служи другим боговима и клања им се, или *сунцу или мјесецу или чему год из војске небеске, што нијесам заповједио, *5 Мој 4, 19.

4. И теби се то јави и ти чујеш, онда распитај добро; па ако буде истина и доиста се учинила она гадна ствар у Израиљу,

5. Изведи онога човјека или ону жену, који учинише оно зло, на врата своја, човјека онога или жену, и заспи их камењем да погину.

6. На свједочанство *два или три човјека да се погуби онај кога ваља погубити; али на свједочанство † једнога човјека да се не погуби.

5 Мој 19, 15; † 1 цар 21, 10; Јев 10, 28.

7. Свједоци нека први дигну руке на њ да га убију; а потом сав народ; тако извади зло из себе.

8. Кад ти буде тешко расудити између крви и крви, између распре и распре, или између ране и ране, око којих буде парница у твојем мјесту, тада устани и иди у мјесто које избере Господ Бог твој;

9. И отиди к свештеницима Левитима или к судији који онда буде, па их упитај, и они ће ти казати како ваља пресудити.

10. И учини онако како ти кажу у мјесту које избере Господ, и гледај да учиниш сасвијем онако како те науче.

11. По закону којему те науче, и по пресуди коју ти кажу, учини; не

одступи од онога што ти кажу ни надесно ни налијево.

12. Ако ли би се ко упро те не би хтио послушати свештеника који ондје стоји те служи Господу Богу твојему, или судије, такав човјек да се погуби; и извади зло из Израиља,

13. Да сав народ чује и боји се, и у напредак да не ради упорно.

14. Кад уђеш у земљу коју ти даје Господ Бог твој да је наслиједиш и населиш се у њој, ако речеш: *Да поставим себи цара, као што имају сви народи око мене, *1 Сам 8, 5-9.

15. Само онога постави себи за цара којег избере Господ Бог твој; између браће своје постави цара себи; а немој поставити над собом човјека туђина, који није брат твој.

16. Али да не држи много *коња, и да не враћа народа у Мисир да би имао много коња, јер вам је Господ казао: Не враћајте се више овијем путем. *1 цар 10, 26, 28.

17. И да нема много жена, *да се не би отпадило срце његово, ни сребра ни злата да нема врло много. *1 цар 11, 4.

18. А кад сједе на пријесто царства својега, нека препише себи у књигу овај закон од свештеника Левита;

19. И нека га држи код себе и нека га чита док је жив, да се учи бојати се Господа Бога својега, држати све ријечи овога закона и ове уредбе, и творити их;

20. Да се не би подигло срце његово изнад браће његове, и да не би одступило од ове заповијести ни надесно ни налијево, да би дуго царовао он и синови његови у Израиљу.

Левитско свештеништво. Ујозорење на врацање и итање. Обећање правога пророка.

18. Свештеници Левити и све племе Левијево *да немају дијела ни наслједства

с осталијем синовима Израљевијем; нека једу огњене жртве Господње и његово наслједство.

*4 Мој 18, 20; 5 Мој 10, 9.

2. Нашлједства, дакле, да немају међу браћом својом: Господ је наслједство њихово, као што им је казао.

3. Али ово да припада свештеницима од народа, од онијех који принесу жртву, било вола или јагње: да се даје свештенику плеће и обје вилице и желудац.

4. Првине од жита својега, од вина својега и од уља својега, и првине од вуне с оваца својих подај му.

5. Јер њега изабра Господ Бог твој између свијех племена твојих да стоји и служи у име Господње, он и синови његови довијека.

6. И кад дође који Левит из којег год мјеста твојега из свега Израља, гдје настава, кад дође по жељи душе своје у мјесто које избере Господ,

7. Нека служи у име Господа Бога својега као и друга браћа његова Левити, који ондје стоје пред Господом.

8. Нека једу једнак дио, осим онога што би које продао у породици отаца својих.

9. Кад уђеш у земљу коју ти Господ Бог твој даје, не учи се чинити гадна дјела онијех народа.

10. Нека се не нађе у тебе који би водио сина својега или кћер своју *кроз огањ, ни † врачар, ни који гата по звијездама, ни који гата по птицама, ни урочник,

*3 Мој 18, 21; † 3 Мој 19, 26, 31; 20, 27.

11. Ни бајач, ни који се договара са злијем духовима, ни опсјенар, ни који пита мртве.

12. Јер је гад пред Господом ко год тако чини, и за такве гадове тјера те народе Господ Бог твој испред тебе.

13. Држи се сасвијем Господа Бога својега.

14. Јер ти народи које ћеш наслиједити, слушају гатаре и врачаре, а теби то не допушта Господ Бог твој.

15. *Пророка усред тебе, између браће твоје, као што сам ја, подигнуће ти Господ Бог твој; њега слушајте,

*Јн 1, 45; 6, 14; 7, 40; Дап 3, 22; 7, 37.

16. По свему како си искао од Господа Бога својега на Хориву на дан сабора својега говорећи: *Да више не чујем гласа Господа Бога својега и да више не гледам огња тога великога, да не погинем. *2 Мој 20, 19; Јев 12, 19.

17. Зато ми рече Господ: *Добро рекоше што рекоше. *5 Мој 5, 28.

18. Пророка ћу им подигнути између браће њихове, као што си ти, и метнућу ријечи своје у уста његова, и казиваће им све што му заповједим.

19. А ко год не би послушао ријечи мојих, које ће говорити у моје име, од тога ћу ја тражити.

20. Али *пророк који би се усудио говорити што у моје име што му ја не заповиједим да говори, или који би говорио у име других богова, такав пророк да се погуби. *5 Мој 13, 5; Јер 14, 15.

21. Ако ли речеш у срцу својем: Како ћемо познати ријеч које није Господ рекао?

22. Што би пророк рекао у име Господње, па се не збуди и не наврши се, то је ријеч које није рекао Господ; него је из охолости рекао онај пророк, не бој га се.

Градови уточишта. Нейовредивост међе. Казна за лажне свједоке.

19. Кад Господ Бог твој потре народе којих земљу даје теби Господ Бог твој, и кад их наслиједиш и настаниш се по градовима њиховијем и по кућама њиховијем,

2. Одвој три града усред земље своје, коју ти даје Господ Бог твој да је наслиједиш,

3. Начини пут и раздијели на троје крајеве земље своје, коју ти да Господ Бог твој у наслједство, па нека бјежи онамо сваки крвник.

4. А овако нека буде с крвником који утече онамо да би остао жив: ко убије ближњег својег нехотице, не мрзивши прије на њ,

5. Као кад би ко отишао с ближњим својим у шуму да сијече дрва, па би замахнуо сјекиром у руци својој да посијече дрво, а она би спала с држалице и погодила би ближњег његова тако да умре, он нека утече у који од тих градова да остане жив,

6. Да не би осветник потјерао крвника док му је срце распаљено, и да га не би стигао на далеку путу и убио га, премда није заслужио смрти, јер није прије мрзио на њ.

7. Зато ти заповиједам и велим: Три града одвој.

8. А кад рашири Господ Бог твој међе твоје, као што се заклео оцима твојим, и да ти сву земљу коју је рекао дати оцима твојим,

9. Ако уздржиш и уствориш све ове заповијести које ти ја данас заповиједам, да љубиш Господа Бога својег и ходиш путовима његовијем свагда, онда додај још три града осим она три,

10. Да се не прољева крв права у земљи твојој, коју ти Господ Бог твој даје у наслједство, и да не буде на теби крв.

11. Али ако ко мрзи на ближњег својег и вреба га, и скочи на њ, и удари га тако да умре, а он утече у који од тих градова,

12. Онда старјешине мјеста његова нека пошљу и узму га оданде, и предаду га у руке осветнику да се погуби.

13. Нека га не жали око твоје, него скини крв праву с Израиља, да би ти добро било.

14. *Не помичи међе ближњег својег коју поставе стари у наслједству твојем које добијеш у земљи коју ти Господ Бог твој даје да је наслиједиш. *5 Мој 27, 17.

15. *Нека не устаје један свједок на човјека ни за какво зло и ни за каква гријех између свијех гријеха који се чине, него на ријечима два или три свједока да остаје ствар.

*5 Мој 17, 6; 4 Мој 35, 30; Јн 8, 17; 2 Кор 13, 1; Јев 10, 28.

16. Ако би устао лажан свједок на кога да свједочи на њега да се одмеће Бога,

17. Онда нека стану та два човјека, који имају ту распру, пред Господа, *пред свештенике и пред судије које буду у то вријеме; *5 Мој 17, 9.

18. И нека добро испитају судије; ако свједок онај буде лажан свједок и лажно свједочи на брата својег,

19. Учините му онако како је он мислио учинити брату својему; и извади зло из себе,

20. Да се остали чувши то боје и у напредак више не чине такво зло усред тебе.

21. Нека не жали око твоје: *живот за живот, око за око, зуб за зуб, руку за руку, ногу за ногу.

*2 Мој 21, 23-25.

Закон о рату, ослобађању од војничке дужности и о поштувању с непријатељским градовима.

20. Кад отидеш на војску на непријатеља својег и видиш коње и кола и народ већи од себе, немој се уплашити од њих, јер је с тобом Господ Бог твој, који те је извео из земље Мисирске.

2. И кад поћете да се побијете, нека приступи свештеник и проговори народу,

3. И нека им рече: Слушај Израилу! Ви полазите данас у бој на непријатеље своје, нека не трне срце ваше, не бојте се и не плашите се, нити се предајте од њих.

4. Јер Господ Бог ваш иде с вама и биће се за вас с непријатељима вашим да вас сачува.

5. Потом и војводе нека проговоре народу и реку: Ко је саградио нову кућу а није почео сједјети у њој, нека иде, нек се врати кући својој, да не би погинуо у боју, и други почео сједјети у њој.

6. И ко је посадио виноград а још га *није брао, нека иде, нек се врати кући својој, да не би погинуо у боју, и други га брао. *3 Мој 19, 24; 5 Мој 28, 30.

7. И *ко је испросио дјевојку а још је није одвео, нека иде, нек се врати кући својој, да не би погинуо у боју, и други је одвео. *5 Мој 24, 5.

8. Још и ово нека кажу војводе народу и реку: *Ко је страховит и трне му срце, нека иде, нек се врати кући својој, да не би трнуло срце браћи његовој као њему. *Суд 7, 3.

9. И кад војводе изговоре народу, онда нека намјесте главаре од чета пред народ.

10. Кад дођеш под који град да га бијеш, прво га понуди миром.

11. Ако ти одговори миром и отвори ти врата, сав народ који се нађе у њему нека ти плаћа данак и буде ти покоран.

12. Ако ли не учини мира с тобом него се стане бити с тобом, тада га биј.

13. И кад га Господ Бог твој преда у руке твоје, *побиј све мушкиње у њему мачем. *4 Мој 31, 7.

14. А жене и дјецу и стоку и што год буде у граду, сав плијен у њему, отми, и једи плијен од непријатеља својих који ти да Господ Бог твој.

15. Тако чини са свијем градовима који су далеко од тебе и нијесу од градова овијех народа.

16. А у градовима овијех народа које ти Господ Бог твој даје у наслједство, не остави у животу ниједне душе живе.

17. Него их затри сасвијем, Хетеје и Амореје и Хананеје и Ферезеје и Јевеје и Јевусеје, као што ти је заповједио Господ Бог твој.

18. Да вас не науче чинити гадна дјела која чинише боговима својим, и да не згријешите Господу Богу својему.

19. Кад опколиш какав град и будеш дуго под њим бијући га да би га узео, не квари дрвета његовијех сјекиром; јер можеш с њих јести, зато их не сијечи; јер дрво пољско је ли човјек да уђе у град испред тебе?

20. Него дрвета која знаш да им се род не једе, њих обаљуј и сијечи и гради заклон од града који се бије с тобом, докле не падне.

О непознатом убиству; о заробљеним женама; о праву њрвенаштва у синова од двије жене; о непослушним синовима и о обешеним.

21. Кад се нађе убијен човјек у земљи коју ти даје Господ Бог твој да је наслиједиш, гдје лежи у пољу, а не зна се ко га је убио,

2. Тада нека изиду старјешине твоје и судије твоје, и нека измјере од убијенога до градова који су око њега.

3. Па који град буде најближе убијенога, старјешине онога града нека узму јуницу из говеда на којој се још није радило, која није вукла у јарму,

4. И нека одведу старјешине онога града ту јуницу у пусту долину гдје се не копа ни сије, и нека закољу јуницу ондје у долини.

5. Потом нека приступе свештеници, синови Левијеви; јер њих изабра Господ Бог твој да му служе и да благосиљају у име Господње, и *на њиховијем ријечима да остаје свака распра и свака штета; *5 Мој 17, 8-9.

6. И све старјешине онога града који буду најближе убијенога *нека оперу руке своје над закланом јуницом у оној долини. *Мт 27, 24.

7. И тврдећи нека реку: Руке наше нијесу пролиле ове крви, нити су очи наше видјеле;

8. Милостив буди народу својему Израиљу, који си искупио, Господе, и не међи пр'аве крви на народ свој Израиља. Тако ће се очистити од оне крви.

9. И ти ћеш скинути пр'аву крв са себе кад учиниш што је право пред Господом.

10. Кад отидеш на војску на непријатеље своје, и преда их Господ Бог твој у руке твоје и заробиш их много.

11. И угледаш у робљу лијепу жену, и омили ти да би је хтио узети за жену,

12. Одведи је кући својој; и нека обрије главу своју и среже нокте своје;

13. И нека скине са себе хаљине своје у којима је заробљена, и нека сједи у кући твојој, и жали за оцем својим и за матером својом цио мјесеца дана; потом лези с њом, и буди јој муж и она нек ти буде жена.

14. Ако ти послјије не би била по вољи, пусти је нека иде куда јој драго, али никако да је не продаш за новце ни да њом тргујеш, јер си је осрамотио.

15. Ко би имао двије жене, једну милу а другу немилу, па би родила синове, и мила и немила, и првенац би био од немиле,

16. Онда кад дође вријеме да подијели синовима својим што има, не

може првенцем учинити сина од миле преко сина од немиле који је првенац;

17. Него за првенца нека призна сина од немиле и даде му два дијела од свега што има, јер је он *почетак силе његове, његово је право првеначко. *1 Мој 49, 3.

18. Ко би имао сина самовољна и непокорна, који не слуша оца својега ни матере своје, и којега они и караше па опет не слуша,

19. Нека га узму отац и мати, и нека га доведу к старјешинама града својега на врата мјеста својега,

20. И нека кажу старјешинама града својега: Овај син наш самовољан је и непокоран, не слуша нас, изјелица је и пијаница.

21. Тада сви људи онога мјеста нека га заспу камењем да погине; и тако извади зло из себе, да *сав Израиљ чује и боји се. *5 Мој 13, 11.

22. *Ко згријеш тако да заслужи смрт, те буде осуђен на смрт и објесиш га на дрво,

*4 Мој 25, 4; ИНав 8, 20; 10, 26-27; 1 Сам 31, 10; 2 Сам 4, 12; 21, 6-9.

23. *Нека не преноћи тијело његово на дрвету, него га исти дан погребити, јер је † проклет пред Богом ко је објешен; зато не скврни земље коју ти Господ Бог твој даје у наслједство.

*ИНав 8, 29; 10, 27; † Гал 3, 13.

Разни прописи, особито о љубави према људима и о сажалењу према животињама. Закони због тријеха прелубе и нечедности.

22. Кад *видиш вола или овцу брата својега гдје лута, немој проћи мимо њих, него их одведи брату својему. *2 Мој 23, 4.

2. Ако ли ти брат твој није близу или га не знаш, одведи их својој кући

нека буду код тебе докле их не потражи брат твој, и тада му их врати.

3. Тако учини и с магарцем његовијем и с хаљином његовом; и тако учини са сваком стварју брата својега изгубљеном, кад је изгуби а ти је нађеш, немој проћи мимо њу.

4. Кад видиш магарца или вола брата својега гдје је пао на путу, немој их проћи, него их подигни с њим.

5. Жена да не носи мушкога одијела нити човјек да се облачи у женске хаљине, јер је гад пред Господом Богом твојим ко год тако чини.

6. Кад наиђеш путем на гнијездо птичије, на дрвету или на земљи, са птићима или с јајцима, а мајка лежи на птићима или на јајцима, *немој узети мајке с птићима. *3 Мој 22, 28.

7. Него пусти мајку, а птиће узми, да би ти добро било и да би ти се продужили дани.

8. Кад градиш нову кућу, начини ограду око стрехе своје да не би навукао крви на дом свој кад би ко пао с њега.

9. *Не сиј у винограду својем другог сјемена да не би оскврнио и род од сјемена које посијеш и род виноградски. *3 Мој 19, 19.

10. Не ори на вољу и на магарцу заједно.

11. *Не облачи хаљине ткане од вуне и од лана заједно. *3 Мој 19, 19.

12. *Начини себи ресе на четири краја од хаљине коју облачиш.

*4 Мој 15, 38.

13. Ко се ожени, па му жена омрзне пошто легне с њом,

14. Па да прилику да се говори о њој и проспе рђав глас о њој говорећи: Ожених се овом, али легавши с њом, не нађох у ње дјевојаштва;

15. Тада отац дјевојчин и мати нека узму и донесу знаке дјевојаштва њезина пред старјешине града својега на врата,

16. И нека рече отац дјевојчин старјешинама: Ову кћер своју дадох овому човјеку за жену, а он мрзи на њу,

17. И даде прилику да се говори о њој рекав: Не нађох у твоје кћери дјевојаштва; а ево знака дјевојаштва кћери моје. И нека разастру хаљину пред старјешинама градским.

18. Тада старјешине града онога нека узму мужа њезина и накарају га,

19. И нека га оглобе сто сикала сребра, које нека даду оцу дјевојчину зато што је изнио рђав глас на дјевојку Израилку, и нека му буде жена; да је не може пустити док је жив.

20. Али ако буде оно истина, да се није нашло дјевојаштво у дјевојке,

21. Тада нека изведу дјевојку на врата оца њезина и нека је заспу камењем људи онога мјеста да погине зато што *учини срамоту у Израилу курвавши се у дому оца својега. Тако извади зло из себе. *1 Мој 34, 7.

22. *Ако се ко ухвати гдје лежи са женом удатом, нека се погубе обоје, човјек који је лежао са женом и жена. Тако извади зло из Израиља.

*3 Мој 20, 10.

23. Кад дјевојка буде испрошена за кога, па је нађе когод у мјесту и облежи је,

24. Изведите их обоје на врата онога мјеста, и заспите их камењем да погину, дјевојку што није викала у мјесту, а човјека што је осрамотио жену ближњег својега. Тако извади зло из себе.

25. Ако ли у пољу нађе човјек дјевојку испрошену, и силом је облежи, тада да се погуби само човјек који је облежа;

26. А дјевојци не чини ништа, није учинила гријеха који заслужује смрт, јер као кад ко скочи на ближњег својега и убије га, таква је и та ствар;

27. Јер нађе је у пољу, и дјевојка испрошена вика, али не би никога да је одбрани.

28. Ако ко нађе дјевојку која није испрошена и ухвати је и легне с њом, и затеку се,

29. Тада човјек онај који је легао с њом да да оцу дјевојчину педесет сикала сребра, и нека му она буде жена зато што је осрамоти; да је не може пустити док је жив.

30. Нико да се не жени женом оца својега, ни да открије скута оца својега.

Примање и непримање у сабор Господњи. Разни дрући закони.

23. У сабор Господњи да не улази ни утучен ни ушкопљен.

2. У сабор Господњи да не улази копиле, ни десето кољено његово да не улази у сабор Господњи.

3. Ни Амонац ни Моавац да не улази у сабор Господњи, ни десето кољено њихово, да не улази у сабор Господњи довијека.

4. Зато што не изидоше пред вас с хљебом и водом на путу кад сте ишли из Мисира, и што *најмише за новце на вас Валама, сина Веорова, из Феторе у Месопотамији да те прокуне,
*4 Мој 22, 5, 6.

5. Премда не хтје Господ Бог твој послушати Валама, него ти Господ Бог твој обрати проклетство у благослов, јер те милова Господ Бог твој.

6. Не тражи мира њихова ни добра њихова нигда за свога вијека.

7. Немој се гадити на Идумејца, јер ти је брат; немој се гадити на Мисирца, јер си био дошљак у земљи његовој.

8. Синови који се роде од њих у трећем кољену, нека долазе у сабор Господњи.

9. Кад отидеш на војску на непријатеље своје, тада се чувај од сваке эле ствари.

10. *Ако се међу вама ко оскврни од чега што му се ноћу догоди, нека изиде иза окола и не улази у окол.
*3 Мој 15, 16.

11. А пред вече нека се опере водом, па кад сунце зађе нека уђе у окол.

12. И имај мјесто иза окола гдје ћеш излазити напоље.

13. И имај лопатицу у оправи својој, па кад изидеш напоље, закопај њом, а кад поћеш натраг, загрни нечист своју.

14. Јер Господ Бог твој *иде усред окола твојега да те избави и да ти преда непријатеље твоје: Зато нека је окол твој свет, да не види у тебе никакве нечистоте, да се не би одвратио од тебе.
*3 Мој 26, 12.

15. Немој издати слуге господару његову, који утече к теби од господара својега;

16. Него нека остане код тебе, усред тебе, у мјесту које избере у којем граду твом, гдје му буде драго; *немој га цвијелити.
*2 Мој 22, 21.

17. *Да не буде курве између кћери Израљевијех, ни адувана између синова Израљевих.
*3 Мој 19, 29.

18. Не носи у дом Господа Бога својега ни по каквом завјету плате курвине ни цијене од пса, јер је обоје гад пред Господом Богом твојим.

19. *Не даји на добит брату својему ни новаца ни хране нити ишта што се даје на добит.
*2 Мој 22, 25; 3 Мој 25, 36.

20. Странцу подај на добит, али брату својему немој давати на добит, да би те благословио Господ Бог твој у свему зашто се прихватиш руком својом у земљи у коју идеш да је наслиједиш.

21. *Кад учиниш завјет Господу Богу својему, не оклијевај испунити

га, јер ће га тражити од тебе Господ Бог твој, и биће на теби гријех.

*4 Мој 30, 3.

22. Ако ли се не завјетујеш, неће бити на теби гријеха.

23. Што ти изиде из уста, оно држи и учини, као што завјетујеш Господу Богу својему драговољно, што изречеш устима својим.

24. Кад уђеш у виноград ближњега својега, можеш јести гроздја по вољи док се наситиш; али га не мећи у суд свој.

25. Кад уђеш у усјев ближњега својега, *можеш тргати класје руком својом; али да не зажњеш српом у усјев ближњега својега. *Мт 12, 1.

Књига ошћусна. Разни закони, особито о сиромасима, сирочади и странцима.

24. Кад ко *узме жену и ожени се њом, па се догоди да му она не буде по вољи, што он нађе на њојзи штогод ружно, нека јој напише књигу распусну и да јој у руке, па нека је отпусти из своје куће. *Мт 5, 31; 19, 7.

2. А она отишавши из куће његове, ако отиде и уда се за другога,

3. Па ако овај други муж омрзне на њу и напише јој књигу распусну и да јој у руку, и отпусти је из своје куће, или ако умре овај други муж који се ожени њом,

4. Тада пређашњи муж који је отпусти не може је опет узети за жену, пошто се с њега она оскврнила, јер је гад пред Господом. Тако не дај да се гријеши земља коју ти Господ Бог твој даје у наслједство.

5. *Ко се скоро буде оженио, нека не иде на војску, и не намећи на њ никаквога посла; нека буде слобо-

дан у кући својој годину дана и нека се радује са женом својом коју је довео. *5 Мој 20, 7.

6. Нико да не узима у залогу жрвња горњег ни доњег, јер би узео душу у залогу.

7. *Ко се нађе да је украо човјека између браће своје, синова Израилевих, и трговао њим и продао га, нека погине онај крадљивац; тако † извади зло из себе. *2 Мој 21, 16; † 5 Мој 19, 19.

8. Чувај се болести *губе, и пази добро и чини све што вас уче свештеници Левити, као што сам им заповједио, држите и чините. *3 Мој 13, 2; 14, 2.

9. Опомињи се шта је учинио Господ Бог твој *Марији на путу кад изидосте из Мисира. *4 Мој 12, 10.

10. Кад ти је ближњи твој дужан што му драго, не иди у кућу његову да му узмеш залог;

11. Него стој напољу, а човјек који ти је дужан нека ти изнесе напоље залог свој.

12. Ако је сиромас, не спавај са залогом његовијем;

13. *Него му врати залог његов до захода сунчаног, да би лежећи на својој хаљини благосиљао те, а то ће ти се примити у правду пред Господом Богом твојим. *2 Мој 22, 26.

14. Немој занијети најамника, сиромаша и потребитога између браће своје, ни дошљака који је код тебе у земљи твојој у мјесту твојем.

15. Подај му најам његов исти дан, и да га не зађе сунце у тебе, јер је сиромас и тијем душу држи, да не би завикао на те ка Господу, и било би ти гријех.

16. *Нека не гину оцеви за синове ни синови за оцева; сваки за свој гријех нека гине. *2 цар 14, 6; Јез 18, 20.

17. *Не изврћи правце дошљаку ни сироти, и не узимај у залогу хаљине удовици. *2 Мој 22, 21.

18. Него *се опомињи да си био роб у Мисиру, и да те је искупио

оданде Господ Бог твој; зато ти запо-
виједам да ово чиниш. *5 Мој 16, 12.

19. *Кад жањеш љетину своју на
њиви својој, ако заборавиш који сноп
на њиви, не враћај се да га узмеш; нека
га дошљаку, сироти и удовици, да би те
благословио Господ Бог твој у сваком
послу руку твојих. *3 Мој 19, 9, 10.

20. Кад тресеш маслине своје, не
загледај грану по грану пошто отресе-
ш; нека дошљаку, сироти и удови-
ци.

21. Кад береш виноград свој, не
пабирчи пошто обереш; нека дошља-
ку, сироти и удовици.

22. И опомињи се да си био роб у
земљи Мисирској; зато ти ја запови-
једам да ово чиниш.

*Разно, особито заповијести о женидби
браштовом удовицом и забрана
нешачне мјере. Заширање Амаличана.*

25. Кад је распра међу љу-
дима, па дођу на суд
да им суде, тада правога нека оправ-
дају, а кривога нека осуде.

2. И ако криви заслужује бој, тада
судија нека заповједи да га повале и
бију пред њим, на број према криви-
ци његовој.

3. *До четрдесет удараца нека за-
повједи да му ударе, не више, да се
не би поништио брат твој у твојим
очима кад би му се ударило више
удараца. *2 Кор 11, 24.

4. *Немој завезати уста вољу кад
врше. *1 Кор 9, 9; 1 Тим 5, 18.

5. *Кад браћа живе заједно, па умре
један од њих без дјете, онда жена умр-
лога да се не уда из куће за другога;
брат његов нека отиде к њој и узме је
за жену и учини јој дужност дјеверску.

*1 Мој 38, 8; Рута 4, 53; Мт 22, 24.

6. И први син којег она роди не-
ка се назове именом брата његова

умрлога, да не погине име његово у
Израиљу.

7. Ако ли овај човјек не би хтио
узети снахе своје, онда снаха његова
нека дође на врата пред старјешине,
и рече: Неће дјевер мој да подигне
брата својему сјемеу у Израиљу, не-
ће да ми учини дужности дјеверске.

8. Тада нека га дозову старјешине
мјеста онога и разговоре се с њим;
па ако се он упре и рече: Нећу да је
узмем;

9. Онда нека приступи к њему
снаха његова пред старјешинама, и
нека му изује обућу с ноге његове и
пљуне му у лице, и проговоривши
нека рече: Тако ваља да буде човјеку
који неће да зида куће брата својега.

10. И он нека се зове у Израиљу:
*Дом босога. *Рута 4.

11. Ако би се свадиле људи, један
с другим, па би дошла жена једнога
да отме мужа својега из руке другога
који га бије, и пруживши руку своју
ухватила би га за мошнице,

12. Одсијечи јој руку; нека не жа-
ли око твоје.

13. *Немој имати у торби својој
двојаку мјеру, велику и малу.

*3 Мој 19, 35, 36; Јез 45, 10;

Ам 8, 5; Мих 6, 11.

14. Немој имати у кући својој дво-
јаку ефу, велику и малу.

15. Мјера потпуна и права нека ти
је; ефа потпуна и права нека ти је, да
би ти се продужили дани твоји у зе-
мљи коју ти даје Господ Бог твој.

16. Јер је гад пред Господом Бо-
гом твојим ко год чини тако, ко год
чини криво.

17. *Опомињи се шта ти је учинио
Амалик на путу кад иђасте из Миси-
ра, *2 Мој 17, 8.

18. Како те дочека на путу и поби
на крају све уморне који иђаху за то-
бом, кад си био сустао и изнемогао, и
не боја се Бога.

19. Зато *кад те Господ Бог твој смири од свијех непријатеља твојих унаоколо у земљи коју ти даје Господ Бог твој да је наслиједиш, тада затри спомен Амалику под небом; не заборави.
*1 Сам 15, 3.

*Говори при приношењу првих
плодова и десетина. Опомена на
слушање Бога.*

26. А кад уђеш у земљу коју ти даје Господ Бог твој у наслједство, и наслиједиш је и населиш се у њој,

2. *Узми првина од свакога воћа оне земље које ћеш приносити од земље своје коју ти Господ Бог твој даје, и метнувши у котарицу, иди на мјесто које Господ Бог твој избере да ондје настани име своје, *2 Мој 23, 19; 34, 26.

3. И дошавши к свештенику који буде онде реци му: Признајем данас пред Господом Богом твојим да сам ушао у земљу за коју се Господ заклео оцима нашим да ће нам је дати.

4. А свештеник нека узме котарицу из твоје руке и метне је пред олтаром Господа Бога твојега.

5. *Тада проговори и реци пред Господом Богом својим: Отац мој бијаше сиромас Сиријин и сиђе у Мисир с мало чељади, и би ондје дошљац, па поста народ велик и силан и обилан на броју.
*5 Мој 6, 20-25;

ИНав 24, 2-13; Пс 78; 105; 136.

6. Али *Мисирци стадоше зло поступати с нама, мучише нас и удараше на нас тешке послове. *2 Мој 1, 11, 14.

7. И ми заваписмо ка Господу Богу отаца својих, и Господ чу глас наш, и погледа на муку нашу, на труд наш и на невољу нашу.

8. И изведе нас Господ из Мисира руком крјепком и мишицом подигнутом, и страхотом великом и знацима и чудесима.

9. И доведе нас на ово мјесто, и даде нам земљу ову, земљу у којој тече млијеко и мед.

10. Зато сад, ево, донесох првине од рода ове земље коју си ми дао, Господе. И остави их пред Господом Богом својим, и поклони се пред Господом Богом својим.

11. И *весели се сваким добром које ти да Господ Бог твој и дому твојему, ти и Левит и дошљак који је код тебе.
*5 Мој 16, 11.

12. А кад даш све десетке од дохода својих треће године, која је *година десетка, и даш Левиту, дошљаку, сироти и удовици да једу у мјестима твојим и насите се, *5 Мој 14, 28, 29.

13. Онда реци пред Господом Богом својим: Изнесох из дома својега што је свето, и дадох Левиту и дошљаку, сироти и удовици сасвијем по заповијести коју си ми заповиједио, не преступих заповијести твојих нити заборавих;

14. Не једох од тога у жалости својој, нити узех од тога на потребу нечисту, нити дадох од тога на мртваца; слушах Господа Бога својега, учиних све како си ми заповједио.

15. Погледај из светогa стана својега с неба, и благослови народ свој Израиља и земљу коју си нам дао као што си се заклео оцима нашим, земљу у којој тече млијеко и мед.

16. Данас ти Господ Бог твој заповиједа да извршујеш ове уредбе и ове законе. Пази, дакле, и извршуј их од свега срца својега и од све душе своје.

17. Данас си се зарекао Господу да ће ти бити Бог и да ћеш ићи путовима његовијем и држати уредбе његове, и заповијести његове и законе његове, и да ћеш слушати глас његов.

18. А Господ се теби данас зарекао да ћеш му бити народ особит, као што ти је говорио, да би држао све заповијести његове;

19. И да ће те подигнути над све народе, које је створио хвалом, именом и славом, да будеш народ свет Господу Богу својему, као што ти је говорио.

*Сјомен-каменови са Законом.
Дванаест и проклетштва са Јоре Евала.*

27. И заповједи Мојсије са старјешинама Израљевијем народу говорећи: Држите све ове заповијести које вам ја данас заповиједам.

2. И кад пријеђеш преко Јордана у земљу коју ти даје Господ Бог твој, подигни себи камење велико и намажи га кречом.

3. И напиши на њему све ријечи овога закона, кад пријеђеш да уђеш у земљу коју ти даје Господ Бог твој, у земљу гдје тече млијеко и мед, као што ти је казао Господ Бог отаца твојих.

4. Када, дакле, пријеђеш преко Јордана, подигни то камење, за које ти заповиједам данас, на гори Евалу, и намажи га кречом.

5. И начини ондје олтар Господу Богу својему, олтар од камења, *али га немој гвожђем тесати. *2 Мој 20, 25.

6. Од цијела камења начини олтар Господу Богу својему, и на њему принеси Господу Богу својему жртве паљенице.

7. Принеси и захвалне жртве, и једи их ондје, и весели се пред Господом Богом својим.

8. И напиши на том камењу све ријечи овога закона добро и разговорно.

9. И рече Мојсије и свештеници Левити свему Израљу говорећи: Пази и чуј Израљу! *Данас си постао народ Господа Бога својега. *5 Мој 26, 18.

10. Зато слушај глас Господа Бога својега, и твори заповијести његове и

уредбе његове, које ти ја данас заповиједам.

11. И заповједи Мојсије у онај дан народу говорећи:

12. Ови нека стану да благосиљају народ *на гори Гаризину кад пријеђете преко Јордана: Симеон, Левије, Јуда, Исахар, Јосиф и Венијамин.

*5 Мој 11, 29.

13. А ови нека стану да проклињу на гори Евалу: Рувим, Гад, Асир, Завулон, Дан и Нефталим.

14. И нека проговоре Левити гласовито и реку свјема у Израљу:

15. *Проклет да је човјек који би начинио лик резан или ливен, ствар гадну пред Господом, дјело руку умјетничких, ако би и на скривену мјесту метнуо. А сав народ одговарајући нека рече: Амин. *2 Мој 20, 23; 34, 17.

16. *Проклет да је који би ружио оца својега или матер своју. А сав народ нека рече: Амин. *2 Мој 21, 17.

17. *Проклет да је који би помакао међу ближњег својега. А сав народ нека рече: Амин. *5 Мој 18, 14.

18. *Проклет да је који би завео слијепца с пута. А сав народ нека рече: Амин. *3 Мој 19, 14.

19. *Проклет да је који би изврнуо правцу дошљаку, сироти или удовици. А сав народ нека рече: Амин.

*2 Мој 22, 21.

20. *Проклет да је који би облежао жену оца својега, те открио скут оца својега. А сав народ нека рече: Амин. *3 Мој 18, 8.

21. *Проклет да је који би облежао какво год живинче. А сав народ нека рече: Амин. *2 Мој 22, 19.

22. *Проклет да је који би облежао сестру своју, кћер оца својега или кћер матере своје. А сав народ нека рече: Амин. *3 Мој 18, 9.

23. *Проклет да је који би облежао ташту своју. А сав народ нека рече: Амин. *3 Мој 18, 17.

24. *Проклет да је који би убио ближњег својег из потаје. А сав народ нека рече: Амин.

*2 Мој 21, 12; 4 Мој 35, 30.

25. *Проклет да је који би примио какав поклон да убије човјека права. А сав народ нека рече: Амин.

*5 Мој 16, 19.

26. *Проклет да је који не би остао на ријечима овога закона, и творио их. А сав народ нека рече: Амин.

*Гал 3, 10.

*Пророчки блајослови и
клетве Мојсијеве.*

28. Ако добро узаслушаш глас Господа Бога својег држећи и творећи све заповијести његове, које ти ја данас заповиједам, *узвисиће те Господ Бог твој више свијех народа на земљи.

*5 Мој 26, 19.

2. И доћи ће на те сви ови благослови, и стећи ће ти се, ако узаслушаш глас Господа Бога својег.

3. Благословен ћеш бити у граду, и благословен ћеш бити у пољу,

4. Благословен ће бити плод утробе твоје, и плод земље твоје и плод стоке твоје, млад говеда твојих и стада оваца твојих.

5. Благословена ће бити котарица твоја и наћве твоје.

6. *Благословен ћеш бити кад долазиш и благословен ћеш бити кад полазиш.

*Пс 121, 8.

7. Даће ти Господ непријатеље твоје који устану на те да их бијеш; једнијем ће путем доћи на те, а на седам ће путова бјежати од тебе.

8. Господ ће *послати благослов да буде с тобом у житницама твојим и у свему зашто се прихватиш руком својом, и благословиће те у земљи коју ти даје Господ Бог твој.

*3 Мој 25, 21.

9. *Поставиће те Господ да му будеш народ свет, као што ти се заклео, ако уздржиш заповијести Господа Бога својег и узидеш путовима његовијем.

*2 Мој 19, 5, 6.

10. И видјеће сви народи на земљи да се име Господње призива на тебе, и бојаће се тебе.

11. И учиниће Господ да си обилан сваким добром, плодом утробе своје и плодом стоке своје и плодом земље своје на земљи за коју се заклео Господ оцима твојим да ће ти је дати.

12. Отвориће ти Господ добру ризницу своју, небо, да да дажд земљи твојој на вријеме, и благословиће свако дјело руку твојих, те ћеш давати у зајам многим *народима, а сâм нећеш узимати у зајам.

*5 Мој 15, 6.

13. И учиниће те Господ Бог твој да си глава а не реп, и бићеш само горе а нећеш бити доље, ако узаслушаш заповијести Господа Бога својег, које ти данас ја заповиједам, да их држиш и твориш,

14. И не одступиш ни од једне рјечи коју вам данас ја заповиједам, ни надесно ни налијево, пристајући за другим боговима да им служиш.

15. Али *ако не узаслушаш гласа Господа Бога својег да држиш и твориш све заповијести његове и уредбе његове, које ти ја данас заповиједам, доћи ће на тебе све ове клетве и стигнуће те.

*Дан 9, 11.

16. Проклет ћеш бити у граду, и проклет ћеш бити у пољу.

17. Проклета ће бити котарица твоја и наћве твоје.

18. Проклет ће бити плод утробе твоје и плод земље твоје, млад говеда твојих и стада оваца твојих.

19. Проклет ћеш бити кад долазиш, и проклет ћеш бити кад полазиш.

20. Послаће Господ на тебе клетву, расап и погубао у свему за што

се прихватиш руком својом и што узрадиш, докле се не затреш и пропаднеш на пречац за зла дијела своја којима си ме одуставио.

21. Учиниће Господ Бог твој да се прилијепи за те помор, докле те не истријеби са земље у коју идеш да је наслиједиш.

22. Удариће те Господ сухом болешћу и врућицом, и грозницом и жегом и мачем, и сушом и медљиком, које ће те гонити докле не пропаднеш.

23. А небо над главом твојом биће од мједи, а земља под тобом од гвожђа.

24. Учиниће Господ да дажд земљи твојој буде прах и пепео, који ће падати с неба на те, докле се не истријебиш.

25. Даће те Господ Бог твој непријатељима твојим да те бију; једнијем ћеш путем изаћи на њих, а на седам ћеш путова бјежати од њих, и потуцаћеш се по свијем царствима на земљи.

26. И мртво тијело твоје биће храна свијем птицама небеским и звијерју земаљском, нити ће бити ко да их поплаши.

27. Удариће те Господ *приштеви-ма Мисирским и шуљевима и шугом и крастама да се нећеш моћи исцијелити.

*2 Мој 9, 9.

28. Удариће те Господ лудилом и шљепотом и бјеснилом.

29. И пипаћеш у подне као што пипа слијепец по мраку, нити ћеш имати напретка на путовима својим; и чиниће ти се криво и отимаће се од тебе једнако, и неће бити никога да ти поможе.

30. Оженићеш се, а други ће спавати с твојом женом; сазидаћеш кућу, а нећеш сједјети у њој; *посадићеш виноград, а нећеш га брати.

*5 Мој 20, 6.

31. Во твој клаће се на твоје очи, а ти га нећеш јести; магарац твој отеће се пред тобом, и неће ти се вратити; овце твоје даће се непријатељу твојему, и неће бити никога да ти поможе.

32. Синови твоји и кћери твоје даће се другому народу, а очи ће твоје гледати и капаће једнако за њима, а неће бити снаге у руци твојој.

33. Род земље твоје и сву муку твоју изјешће народ којег не знаш, и чиниће ти криво и газиће те једнако.

34. И полудјећеш од онога што ћеш гледати својим очима.

35. Удариће те Господ приштем злим у кољенима и на голијенима да се нећеш моћи исцијелити, од стопала ноге твоје до тјемена.

36. Одвешће Господ тебе и цара твојега, којег поставиш над собом, у народ којег нијеси знао ти ни стари твоји, и *ондје ћеш служити другим боговима, дрвету и камену.

*5 Мој 4, 28.

37. И бићеш *чудо и прича и подсмјех свијем народима у које те одведе Господ.

*1 цар 9, 7.

38. *Много ћеш сјмена изнијети у поље, а мало ћеш сабрати, јер ће га изјести скакавци.

*Мих 6, 15.

39. Винограде ћеш садити и радићеш их, а нећеш пити вина нити ћеш их брати, јер ће изјести црви.

40. Имаћеш маслина по свијем крајевима својим, али се нећеш уљем намазати, јер ће опасти маслине твоје.

41. Родићеш синове и кћери, али неће бити твоји; јер ће отићи у ропство.

42. Све воће твоје и род земље твоје изјешће бубе.

43. Странац који је код тебе попеће се нада те високо, а ти ћеш сићи доље веома ниско.

44. *Он ће ти давати у зајам, а ти нећеш њему давати у зајам; он ће постати глава, а ти ћеш постати реп.

*5 Мој 28, 12.

45. И доћи ће на те све ове клетве и гониће те и стизаће те докле се не истријебиш, јер нијеси слушао гласа Господа Бога својега и држао заповијести његове и уредбе његове, које ти је заповједио.

46. И оне ће бити знак и чудо на теби и на сјемени твојему до вијека.

47. Јер нијеси служио Господу Богу својему радосна и весела срца у сваком обиљу.

48. И служићеш непријатељу својему, којег ће Господ послати на тебе, у глади и у жеђи, у голотини и у свакој оскудици; и метнуће ти гвозден јарам на врат докле те не сатре.

49. *Подигнуће Господ на тебе народ из далека, с краја земље, који ће долетјети као орао, народ којему језика нећеш разумјети, *Јер 5, 15.

50. Народ бездушан, који неће марили за старца нити ће дјетета жалити.

51. И изјешће плод стоке твоје и плод земље твоје докле се не истријебиш; и неће ти оставити ништа, ни жита ни вина ни уља, ни плода говеда твојих ни стада оваца твојих докле те не сатре.

52. И стегнуће те по свијем мјестима твојим докле не нападају зидови твоји високи и тврди, у које се уздаш, по свој земљи твојој; стегнуће те по свијем мјестима твојим, по свој земљи твојој коју ти да Господ Бог твој;

53. *Те ћеш у тјескоби и невољи којом ће ти притужити непријатељи твоји јести плод утробе своје, месо од синова својих и од кћери својих које ти да Господ Бог твој.

*2 цар 6, 28, 29; Јер 19, 9;

Плј 2, 20; 4, 10; Јез 5, 10.

54. Човјек који је био мек и врло њежан међу вама, прозлиће се према брату својему и према милој жени својој и према осталијем синовима, који му остану,

55. Те неће дати никоме између њих меса од синова својих које ће јести, јер неће имати ништа друго у невољи и тјескоби којом ће ти притужити непријатељ твој по свијем мјестима твојим.

56. Жена која је била мека и врло њежна међу вама, која од мекоте и њежности није била навикла стајати ногом својом на земљу, прозлиће се према миломе мужу свом и према сину свом и према кћери својој,

57. И постељици која изиде између ногу њезинијех, и дјечи коју роди; јер ће их јести кришом у оскудици свакој од невоље и од тјескобе којом ће ти притужити непријатељ твој по свијем мјестима твојим.

58. Ако не уздржиш и не уствориш све ријечи овога закона, које су написане у овој књизи, не бојећи се славнога и страшнога имена Господа Бога својега,

59. Пустиће Господ на тебе и на сјеме твоје зла чудеса, велика и дуга, болести љуте и дуге.

60. И обратиће на тебе све поморе Мисирске, од којих си се плашио, и прилијепиће се за тебе.

61. И све болести и сва зла која нијесу записана у књизи овога закона, пустиће Господ на тебе докле се не истријебиш.

62. И остаће вас мало, а пређе вас бијаше много као звијезда небеских; јер нијеси слушао гласа Господа Бога својега.

63. И као што вам се Господ радовао добро вам чинећи и множећи вас, тако ће вам се Господ *радовати затирући вас и истребљујући вас; и нестаће вас са земље у коју идете да је наслиједите. *Прс 1, 26.

64. И расијаће те Господ по свима народима с једнога краја земље до другога, и ондје ћеш служити другим боговима, којих нијеси знао ти ни оци твоји, дрвету и камену.

65. Али у онијем народима нећеш одахнути, нити ће се стопало ноге твоје одморити; него ће ти Господ дати ондје срце плашљиво, очи ишчиљеле и душу изнемоглу.

66. И живот ће твој бити као да виси према теби, и плашићеш се ноћу и дању, и нећеш бити миран животом својим.

67. Јутром ћеш говорити: Камо да је вече! А вечером ћеш говорити: Камо да је јутро! од страха којим ће се страшити срце твоје и од онога што ћеш гледати очима својима.

68. И *вратиће те Господ у Мисир на лађама, путем за који ти рекох: † Нећеш га више видјети. И ондје ћете се продавати непријатељима својим да будете робови и робиње, а неће бити купца. *Ос 8, 1; † 5 Мој 17, 16.

Обнављање завјешта у Моаву.

29. **О**во су ријечи завјета који заповједи Господ Мојсију да учини са синовима Израљевијем у земљи Моавској, осим завјета који је учинио с њима на Хориву.

2. И сазва Мојсије све синове Израљеве и рече им: *Видјели сте све што учини Господ на ваше очи у земљи Мисирској Фараону и свијем slugама његовијем и свој земљи његовој, *2 Мој 19, 4.

3. Кушања велика која видјеше очи твоје, оне знаке и чудеса велика.

4. Али вам *не даде Господ срца, да разумијете, ни очију, да видите, ни ушију да чујете до овога дана.

*Ис 6, 9, 10.

5. И *водих вас четрдесет година по пустињи; не овешташе хаљине ваше на вама, нити обућа твоја овешта на ногама твојима. *5 Мој 8, 2-4.

6. Хљеба не једосте, ни писте вина и силовита пића да бисте познали да сам ја Господ Бог ваш.

7. И кад дођосте на ово мјесто, изиде *Сион, цар Есевонски, и Ог, цар Васански, пред нас у бој; и побисмо их. *4 Мој 21, 23, 24, 33.

8. И узесмо земљу њихову, и *дадосмо је у наслједство племену Рувимову и племену Гадову и половини племена Манасијина. *4 Мој 32, 33.

9. Зато држите ријечи овога завјета и творите их да бисте напредовали у свему што радите.

10. Ви стојите данас сви пред Господом Богом својим, главари од племена ваших, старјешине ваше и управитељи ваши, сви људи Израљци,

11. Дјеца ваша, жене ваше, и дошљак који је у вашем околу, и онај који ти дрва сијече и онај који ти воду носи.

12. Да пристанеш на завјет Господа Бога својега и на клетву његову, коју учини с тобом данас Господ Бог твој,

13. Да те данас постави себи за народ и да ти он буде Бог, као што ти је рекао и као што се заклео оцима твојим, Авраму, Исаку и Јакову.

14. И не с вама самима чиним овај завјет и ову клетву;

15. Него са сваким који данас стоји овдје с нама пред Господом Богом нашим, и са сваким који није данас овдје с нама.

16. Јер ви знате како смо живјели у земљи Мисирској, и како смо прошли кроз народе кроз које смо прошли.

17. И видјели сте гадове њихове и идоле њихове од дрвета и од камена, од сребра и од злата, који су код њих.

18. Нека не буде међу вама човјека ни жене ни породице ни племена којему би се срце одвратило данас од

Господа Бога нашега да иде да служи боговима онијех народа; *нека не буде међу вама коријена на ком би растао отров или пелен, *Јев 12, 15.

19. И чувши ријечи ове клетве, да се не похвали у срцу свом говорећи: Бићу миран ако узидем за онијем што у срцу свом смислим, додајући пијанство жеђи.

20. Неће Господ опростити такво-ме, него ће се онда распалити гњев Господњи и ревност његова на таквога човјека, и пашће на њ сва клетва која је написана у овој књизи, и истријебиће Господ име његово под небом.

21. И одлучиће га Господ на зло од свијех племена Израљевијех по свијем клетвама завјета написаногa у књизи овога закона.

22. Тада ће говорити потоњи на-раштај, синови наши који настану изa вас и дошљак који дође из дале-ке земље, кад виде зла у земљи овој и болести које ће Господ пустити на њу,

23. Земљу ову опаљену сумпором и сољу, гдје се не сије, нити што ниче ни-ти на њој расте каква биљка, *као гдје је пропао Содом и Гомора, Адама и Се-војим, које затре Господ у гњеву своје-му и у јарости својој, *1 Мој 19, 24.

24. Говориће сви народи: Зашто учини ово Господ од ове земље? Ка-ква је то жестина великога гњева?

25. И одговараће се: Јер одустави-ше завјет Господа Бога отаца својих, који учини с њима кад их изведе из земље Мисирске.

26. Јер идоше и служише другим боговима и поклањаше им се, бого-вима којих не знаше и који им ништа не дадоше.

27. Зато се Господ разгњеви на ту земљу, и пусти на њу сва проклетства записана у овој књизи.

28. И истријеби их Господ Бог из земље њихове у гњеву и у јарости и у

љутини великој, и избаци их у другу земљу, као што се види данас.

29. *Што је тајно, оно је Господа Бога нашега, а јавно је наше и синова наших довијека да бисмо извршивали све ријечи овога закона. *5 Мој 32, 34.

*Мојсије објављује послушнима животи
и блаослов, а непослушнима
проклетство и казну.*

30. А кад дође на тебе *све ово, благослов и кле-тва коју изнесох преда те, ако их се опоменеш у срцу свом, гдје би год био међу народима у које те загна Господ Бог твој, *5 Мој 28.

2. И обратиш се ка Господу Бо-гу својему и послушаш глас његов у свему што ти ја заповједам данас, ти и синови твоји, из свега срца својега и из све душе своје,

3. *Тада ће Господ Бог твој повра-тити робље твоје и смиловаће се на тебе, и опет ће те † сабрати између свијех народа по којима те буде ра-сијао Господ Бог твој. *Јер 29, 14;

Јез 16, 53; Ам 9, 14; † Јер 32, 37.

4. Ако би ко твој и на крај свијета загнан био, отуда ће те опет сабрати Господ Бог твој и отуда те узети.

5. И одвешће те опет Господ Бог твој у земљу коју бијаху наслиједили оци твоји, и наслиједићеш је, и учи-ниће ти добро и умножиће те већма него оце твоје.

6. И *обрезаће Господ Бог твој срце твоје и срце сјемена твојега да би љу-био Господа Бога својега из свега срца својега и из све душе своје, да будеш жив. *5 Мој 10, 16; Јез 11, 19; Рим 2, 29.

7. А све кетве ове обратиће Господ Бог твој на непријатеље твоје и на не-навиднике твоје који су те гонили.

8. А ти кад се обратиш и станеш слушати глас Господа Бога својега и

творити све заповијести његове, које ти ја данас заповиједам,

9. Даће ти Господ Бог твој срећу у сваком дјелу руку твојих, у плоду утробе твоје, у плоду стоке твоје, у плоду земље твоје; јер ће ти се Господ Бог твој опет радовати чинећи ти добро, као што се радовао оцима твојим,

10. Ако узаслушаш глас Господа Бога својега држећи заповијести његове и уредбе његове, написане у књизи овога закона; кад се обратиш ка Господу Богу својему свијем срцем својим и свом душом својом.

11. Јер заповијест ова коју ти ја заповиједам данас, нити је високо ни далеко од тебе;

12. *Није на небу да речеш: Ко ће нам се попети на небо да нам је скине и каже нам је, да бисмо је творили? *Рим 10, 6-8.

13. Нити је преко мора да речеш: Ко ће нам отићи преко мора да нам је донесе и каже нам је да бисмо је творили?

14. Него ти је врло близу ова ријеч, у устима твојима и у срцу твојем, да би је творио.

15. Гле, *изнесох данас преда те живот и добро, смрт и зло. *5 Мој 11, 26.

16. Јер ти заповиједам данас да љубиш Господа Бога својега ходећи путовима његовијем и држећи заповијести његове и уредбе његове и законе његове да би жив био и умножио се, и да би те благословио Господ Бог твој у земљи у коју идеш да је наслиједиш.

17. Ако ли се одврати срце твоје и не узаслушаш, него застраниш да се клањаш другим боговима и њима служиш,

18. *Јављам вам данас да ћете заиста пропасти, нити ћете продужити дана својих на земљи у коју идеш преко Јордана да је наслиједиш. *5 Мој 4, 26.

19. *Свједочим вам данас небом и земљом да сам ставио пред вас живот и смрт, благослов и проклетство; зато избери живот да будеш жив ти и сјеме твоје, *5 Мој 4, 26.

20. Љубећи Господа Бога својега, слушајући глас његов и држећи се њега; јер је он живот твој и дуљина дана твојих; да би наставао на земљи, за коју се заклео Господ оцима твојим, Авраму, Исаку и Јакову, да ће им је дати.

Мојсије оставља своју службу и пошавља Исуса за своја наследника.

31. **П**отом дође Мојсије и каза ове ријечи свему Израиљу,

2. И рече им: *Мени има данас сто и двадесет година, не могу више одлазити ни долазити; а и Господ ми је рекао: † Нећеш пријећи преко тога Јордана. *5 Мој 34, 7; † 4 Мој 20, 12.

3. Господ ће Бог твој ићи пред тобом и истријебиће оне народе испред тебе, и ти ћеш их наслиједити; Исус ће ићи пред тобом, као што је казао Господ.

4. И учиниће Господ с њима како је учинио са Сионом и Огом, царевима Аморејским, и са земљом њиховом, те их је истријебио. *4 Мој 21, 24-33.

5. Зато, *кад вам их преда Господ, учините им сасвијем онако како сам вам заповједио. *5 Мој 7, 2.

6. Будите слободни и храбри, и не бојте се и не плашите се од њих; јер Господ Бог твој иде с тобом, неће одступити од тебе, нити ће те оставити.

7. Потом дозво Мојсије Исуса и рече му пред свијем Израиљем: *Буди слободан и храбар; јер ћеш ти ући с овијем народом у земљу за коју се заклео Господ оцима њиховијем да ће им је дати, и ти ћеш им је раздијелити у наслједство. *ИНав 1, 6.

8. Јер Господ који иде пред тобом биће с тобом, неће одступити од тебе, нити ће те оставити, не бој се и не плаши се.

9. И Мојсије написа овај закон, и даде га свештеницима, синовима Левијевим, који ношаху ковчег завета Господњег, и свијем старјешинама Израиљевијем.

10. И заповједи им Мојсије говорећи: Сваке седме године, у одређено вријеме *године опросне, † на празник сјеница, *5 Мој 15, 1; † 5 Мој 16, 13.

11. Кад дође сав Израил и стане пред Господа Бога својега на мјесту које избере, читај овај Закон пред свијем Израиљем да чују,

12. Сабравши народ, људе и жене и дјецу и дошљаке, који буду у мјестима твојим, да чују и уче и да се боје Господа Бога вашег, и држе и творе све ријечи овога Закона;

13. И синови њихови, који још не знају, нека чују и уче бојати се Господа Бога вашег докле сте год живи на земљи у коју идете преко Јордана да је наслиједите.

14. А Господ рече Мојсију: Ево, приближи се вријеме да умреш. Дозови Исуса и станите обојица у шатору од састанка, да му дам заповијести. И отиде Мојсије и Исус, и стадоше у шатору од састанка.

15. И јави се Господ у шатору у ступу од облака, и стајаше ступ од облака над вратима од шатора.

16. И рече Господ Мојсију: Ево, ти ћеш починути с оцима својим; а народ овај уставши чиниће прелубу за туђим боговима оне замље у коју иде, и оставиће ме и поквариће завет мој који учиних с њима.

17. И онда ће се распалити мој гњев на њих, и оставићу их, и сакрићу лице своје од њих; они ће се прождријети, и снаћи ће их зла многа и невоље; и онда ће рећи: Да ме не сна-

ђоше ова зла зато што Бог мој није посред мене?

18. А ја ћу онда сасвијем сакрити лице своје за сва зла која учинише обративши се к другим боговима.

19. Зато сад напишите себи ову пјесму и научи је синове Израиљеве; метни им је у уста да им та пјесма буде свједок на синове Израиљеве.

20. Јер ћу га одвести у земљу за коју сам се заклео оцима његовијем, у којој тече млијеко и мед; ондје ће јести и наситиће се *и угојиће се, па ће се онда обратити к другим боговима и њима ће служити, а за мене неће марити, и поквариће завет мој.

*5 Мој 32, 15.

21. А кад га снађу зла многа и невоље, онда ће та пјесма свједочити на њих; јер се неће заборавити нити ће је нестати из уста сјемења њихова. Јер знам мисли њихове и што ће још данас чинити прије него их уведем у земљу за коју сам се заклео.

22. И написа Мојсије ту пјесму онај дан, и научи синове Израиљеве.

23. И Господ даде заповијести Исусу, сину Навину, говорећи: Буди слободан и храбар, јер ћеш ти увести синове Израиљеве у земљу за коју сам им се заклео и ја ћу бити с тобом.

24. И кад написа Мојсије ријечи овога Закона у књигу, све до краја,

25. Заповједи Мојсије Левитима, који ношаху ковчег завета Господњег, говорећи:

26. Узмите ову књигу Закона и метните је покрај ковчега завета Господа Бога својега да буде ондје свједок на вас.

27. Јер знам непокорност твоју и тврди врат твој. Ето, докле сам још жив с вама, до данас, бијасте непокорни Господу; а камоли кад ја умрем?

28. Скупите к мени све старјешине од племена својих и управитеље

своје да им кажем да чују ове ријечи и да им засвједочим небом и земљом. *5 Мој 32, 1.

29. Јер знам да ћете се по смрти мојој покварити и заћи с пута који вам заповједих; и зато ће вас задесити ово зло најпослије, кад станете чинити што је зло пред Господом гњевићи га дјелом руку својих.

30. И изговори Мојсије да чује сав збор Израиљев ријечи ове пјесме до краја:

*Мојсијева пјесма обличења.
Бој га припрема за смрт.*

32. Слушај, *небо, говори-ћу; и земља нека чује говор уста мојих. *5 Мој 31, 28; Ис 1, 2.

2. *Нека се спусти као дажд наука моја, и нека падне као роса говор мој, као ситан дажд на младу траву и као крупан дажд на одраслу траву.

*Ис 55, 10, 11.

3. Јер ћу јављати име Господње; величајте Бога нашега.

4. Дјело је те стијене савршено, јер су сви путеви његови правда; Бог је вјеран, без неправде; праведан је и истинит.

5. Они се покварише према њему; њихово неваљалство није неваљалство синова његовијех; то је род зао и покварен.

6. Тако ли враћате Господу, народе луди и безумни? Није ли он *отац твој који те је задобио? Он те је начинио и створио. *Ис 63, 16.

7. Опомени се негдашњих дана, погледајте године свакога вијека; питај оца својега и он ће ти јавити, старије своје и казаће ти.

8. Кад Вишњи *раздаде наслједство народима, кад † раздијели синове Адамове, постави међе народима по броју синова Израиљевих.

*Дап 17, 26; † 1 Мој 11, 8.

9. Јер је дио Господњи народ његов, Јаков је уже наслједства његова.

10. Нађе га у земљи пустој, на мјесту страшну гдје бучи пустош; води га унаоколо, учи га и чува као зеницу ока својега.

11. *Као што орао измамљује орлиће своје, диже се над птићима својим, шири крила своја, узима их и носи на крилима својим, *2 Мој 19, 4.

12. Тако га Господ вођаше, и с њим не бјеше туђега бога;

13. Вођаше га на висине земаљске да једе род пољски, и даваше му да сиса мед из стијене и уље из тврдога камена,

14. Масло од крава и млијеко од оваца с претилином од јагањаца и овнова Васанских и јараца, са срцем зрна пшеничних; и пио си вино, крв од грозђа.

15. Али се *Израиљ угоји, па се стаде ритати; † утио си, удебљао и засалио; па остави Бога који га је створио, и презре стијену спасења својега. *Ис 44, 2; † 5 Мој 31, 20; Нем 9, 25.

16. На ревност раздражише га туђим боговима, гадовима разгњевише га.

17. Приносише жртве ђаволима, не Богу, боговима којих нијесу знали, новим који из близа дођоше, којих се нијесу страшили оци ваши.

18. Стијену која те је родила заборавио си; заборавио си Бога створитеља својега.

19. Кад то видје Господ, разгњеви се на синове своје и на кћери своје,

20. И рече: Сакрићу од њих лице своје, видјећу какав ће им бити пошљедак, јер су род покварен, синови у којима нема вјере.

21. Они ме раздражише на ревност онијем што није Бог, разгњевише својим таштинама; и ја ћу њих раздражити на ревност онијем који није народ, народом лудијем разљутићу их.

22. Јер се огањ разгорио у гњеву мојем, и горјеће до најдубљега пакла; спалиће земљу и род њезин, и попалиће темеље брдима.

23. Згргућу на њих зла, стријеле своје побацаћу на њих.

24. Глад ће их циједити, врућице и љути помори прождираће их; и зубе звјерске послаћу на њих и јед змија земаљских.

25. Споља ће их убијати мач, а по клијетима страх, и момка и дјевојку, дијете на сиси и сиједа човјека.

26. Рекао бих: Расијаћу их по свим угловима земљаским, учинићу да нестане спомена њихова између људи,

27. Да ми није до мржње непријатељеве, да се не би непријатељи њихови понијели и рекли: Рука се наша узвисила, а није Господ учинио све ово.

28. Јер су народ који пропада са својих намјера, и *нема у њих разума. *Ис 27, 11; Јер 4, 22.

29. Камо да су паметни да разумију ово, и гледају на пошљедак свој!

30. Како би *један гонио тисућу, а двојица тјерала десет тисућа, да их није стијена њихова продала и Господ их предао? *3 Мој 26, 8; Ис 30, 17.

31. Јер стијена њихова није као наша стијена; непријатељи наши нека буду судије.

32. Јер је *чокот њихов од чокота Содомскога и из поља Гоморскога; грожђе је њихово грожђе отровно, пуца су му горка. *Ис 1, 10.

33. Вино је њихово отров змајевски, и љути јед аспидин.

34. Није ли то сакривено код мене, запечаћено у ризницама мојим?

35. *Моја је освета и плата, у своје вријеме попузнуће нога њихова, јер је близу дан пропасти њихове, и иде брзо што ће их задесити.

*Пс 94, 1; Рим 12, 19; Јев 10, 30.

36. Судиће Господ народу својему, и жао ће му бити слуга његовијех кад види да је прошла снага и да нема ништа ни од ухваћенога ни од остављенога.

37. И рећи ће: Гдје су богови њихови? Стијена у коју се уздаше?

38. Који сало од жртава његовијех једоше и пише вино од налева њиховијех. Нека устану и помогу вам, и нека вам буду заклон.

39. Видите сада да сам ја, ја сам, и *да нема Бога осим мене. † Ја убијам и оживљујем, раним и исцјељујем, и нема никога ко би избавио из моје руке. *5 Мој 4, 35; Ис 45, 5;

† 1 Сам 2, 6; Јов 5, 18; Ос 6, 1.

40. Јер *подижем к небу руку своју и кажем: Ја сам жив довијека.

*2 Мој 6, 8.

41. Ако наоштрим сјајни мач свој и узем у руку суд, учинићу освету на непријатељима својим и вратићу онима који мрзе на ме.

42. Опојићу стријеле своје крвљу, и мач ће се мој најести меса, крвљу исјеченијех и заробљенијех, кад почнем освету на непријатељима.

43. *Веселите се, народи, с народом његовијем, јер ће покајати крв слуга својих, и осветиће се непријатељима својим, и очистиће земљу своју и народ свој. *Рим 15, 10.

44. И доће Мојсије и изговори све ријечи пјесме ове народу, он и Исус, син Навин.

45. А кад изговори Мојсије све ријечи ове свему Израиљу,

46. Рече им: Привијте срце своје к свијем ријечима које вам ја данас засвједочавам, и казујте их синовима својим да би држали све ријечи овога закона и творили их.

47. Јер није празна ријеч да за њу не марите, *него је живот ваш; и том ћете ријечју продужити дане своје на земљи у коју идете преко Јордана да је наслиједите. *3 Мој 18, 5.

48. У исти дан рече Господ Мојсију говорећи:

49. Изиди на ову гору Аваримску, на гору Навав, која је у земљи Моавској према Јерихону, и види земљу Хананску коју дајем синовима Израиљевијем у државу.

50. И умри на гори на коју изидеш, и прибери се к роду својему, као што је умро *Арон брат твој на гори Ору и прибрао се к роду својему.

*4 Мој 20, 23-29.

51. Јер ми *згријешисте међу синовима Израиљевијем на води од свађе у Кадису, у пустињи Сину, што ме не прослависте међу синовима Израиљевијем.

*4 Мој 20, 11-13.

52. Пред собом ћеш видјети земљу, али нећеш у њу ући, у земљу коју дајем синовима Израиљевијем.

*5 Мој 34, 4.

*Мојсијев пророчански благослов
племенима Израиљевим.*

33. А ово је *благослов којим благослови Мојсије, човјек Божји, синове Израиљеве пред смрт своју.

*1 Мој 49, 28.

2. И рече: Господ изиде са Синаја, и показа им се са Сира; засја с горе Фаранске, и дође с мноштвом тисућа светаца, а у десници му закон огњени за њих.

3. Доиста љуби народе; сви су свети његови у руци твојој; и они се слепоше к ногама твојим да приме ријечи твоје.

4. Мојсије нам даде закон, наслједство збору Јаковљеву.

5. Јер бијаше цар у Израиљу кад се сабираху кнезови народни, племена Израиљева.

6. Да живи Рувим и не умре, а људи његовијех да буде мало!

7. А за Јуду рече: Услиши, Господе, глас Јудин и доведи га опет к народу

његову; руке његове нека војују за њ, а ти му помажи против непријатеља његовијех.

8. И за Левија рече: *Твој Тумим и твој Урим нека буду у човјека твојега светог, † којег си окушао у Маси и с којим си се препирао на води Мери-ви; *2 Мој 28, 30; † 2 Мој 17, 7; 4 Мој 20, 13.

9. Који рече оцу својему и матери својој: Не гледам на вас; *који не познаје браће своје и за синове своје не зна; јер држе ријечи твоје, и зајет твој чувају.

*2 Мој 32, 26-28.

10. Они уче уредбама твојим Јакова и закону твојему Израиља, и међу кад под ноздрве твоје и жртву што се сажиже на олтар твој.

11. Благослови, Господе, војску његову и нека ти мило буде дјело руке његовијех; поломи бедре онима који устају на њ и који мрзе на њ, да не устану.

12. За Венијамина рече: Мили Господу наставаће без страха с њим; заклањаће га сваки дан и међу плећима његовијем наставаће.

13. И за Јосифа рече: Благослове-на је земља његова од Господа благом с неба, росом, и из дубине оздо,

14. И благом које долази од сунца, и благом које долази од мјесеца,

15. И благом старијех брда и благом вјечнијех хумова,

16. И благом на земљи и обиљем њезинијем, и милошћу онога *који стоји у купини. Нека то † дође на главу Јосифу и на тјеме одвојеноме између браће своје.

*2 Мој 3, 2-4; † 1 Мој 49, 26.

17. Красота је његова као у првенца телета, и рогови његови као рогови у једнорога; њима ће бости народе све до краја земље; то је мноштво тисућа Јефремовијех и тисуће Манасијине.

18. А за Завулону рече: Весели се, Завулоне, изласком својим и, Исахаре, шаторима својим.

19. Народе ће сазвати на гору, ондје ће принијети жртве праведне; јер

ће обиље морско сисати и сакривено благо у пијеску.

20. А за Гада рече: Благословен је који шири Гада; он настава као лав, и кида руку и главу.

21. *Изабра себи прво, јер ондје доби дио од онога који даде закон; зато ће ићи с кнезовима народнијем, и извршивати правду Господњу и судове његове с Израиљем.

*4 Мој 32, 29-32.

22. А за Дана рече: Дан је лавић који ће искарати из Васана.

23. И за Нефталима рече: Нефталиме, сити милости и пуни благослова Господњег, запад и југ узми.

24. И за Асира рече: Асир ће бити благословен мимо друге синове, биће мио браћи својој, замакаће у уље ногу своју.

25. Гвожђе и мјед биће под обућом твојом; и докле трају дани твоји трајаће снага твоја.

26. Израиљу! Нико није као Бог, који иде по небу теби у помоћ, и у величанству својем на облацима.

27. Заклон је Бог вјечни и под мишицом вјечном; он ће одагнати испред тебе непријатеље твоје, и рећи ће: Затри!

28. Да би наставао Израиљ сам *безбрижно, извор Јаковљев, у земљи обилној житом и вином; и небо ће његово кропити росом. *4 Мој 23, 9.

29. *Благо теби, Израиљу! Ко је као ти, народ којег је сачувао Господ, штит помоћи твоје и мач славе твоје? Непријатељи ће се твоји понизити, а ти ћеш газити висине њихове. *Пс 33, 12; 144, 15.

Смрт Мојсијева.

34. Тада изиде Мојсије из поља Моавског на гору Навав, на врх Фазге, која је према Јерихону; и *показа му Господ сву земљу од Галада до Дана; *5 Мој 3, 27.

2. И сву земљу Нефталимову, и земљу Јефремову и Манасијину, и сву земљу Јудину до мора западног,

3. И јужну страну, и равницу, долину под Јерихоном, мјестом гдје има много палмових дрвета, до Сигора.

4. И рече му Господ: *Ово је земља за коју сам се заклео Авраму, Исаку и Јакову говорећи: Сјмену твојему даћу је. Показах ти је да је видиш очима својима, али у њу нећеш ући.

*1 Мој 12, 7.

5. И *умрије ондје Мојсије слуга Господњи у земљи Моавској по ријечи Господњој. *5 Мој 32, 50.

6. А погребе га Господ у долини у земљи Моавској према Вет-Фегору; и *нико не дозна за гроб његов до данашњег дана. *Јуд 9.

7. И бјеше Мојсију сто и двадесет година кад умрије, и не бјеху потамњеле очи његове, нити га снага издала.

8. И плакаше синови Израиљеви за Мојсијем у пољу Моавском *тридесет дана; и прођоше плачни дани жалости за Мојсијем. *4 Мој 20, 29.

9. А Исус, син Навин, бјеше пун духа мудрости, *јер Мојсије бјеше метнуо на њ руке своје. И слушаху га синови Израиљеви, и творише као што заповједи Господ преко Мојсија.

*4 Мој 27, 18; 1 Тим 4, 14; 2 Тим 1, 6.

10. Али не уста више пророк у Израиљу као Мојсије, *којег Господ позна лицем к лицу.

*2 Мој 33, 11; 4 Мој 12, 6-8; 1 Кор 13, 12.

11. У свијем *знацима и чудесима, за која га посла Господ да их учини у земљи Мисирској на Фараону и на свијем слугама његовијем и на свој земљи његовој, *5 Мој 4, 34; 7, 19.

12. И у свијем дјелима крјепке руке и у свијем страхотама великим, које учини Мојсије пред свијем Израиљем.

КЊИГА ИСУСА НАВИНА

*Бог будри Исуса у његовом животу.
Народ му обећава послушност.*

1. А по смрти Мојсија, слуге Господњега, рече Господ Исусу сину Навину, слуги Мојсијеву, говорећи:

2. *Мојсије, слуга мој, умрије; зато сада устани, пријеђи преко тога Јордана ти и сав тај народ у земљу коју ја дајем синовима Израилевијем. *5 Мој 34, 5.

3. *Свако мјесто на које ступите стопама својим дао сам вам, као што рекох Мојсију. *5 Мој 11, 24.

4. Од пустиње и од овога Ливана до ријеке велике, ријеке Ефрата, сва земља Хетејска до Великога мора на западу, биће међа ваша.

5. Нико се неће одржати пред тобом свега вијека твојега; *с тобом ћу бити као што сам био с Мојсијем, нећу одступити од тебе нити ћу те оставити. *5 Мој 31, 8; Јев 13, 5.

6. Буди слободан и храбар, јер ћеш ти предати томе народу у наслједство земљу за коју сам се заклео оцима њиховијем да ћу им је дати.

7. Само буди *слободан и храбар да држиш и твориш све по закону који ти је заповједио Мојсије, слуга мој, не одступај од њега ни надесно ни налијево да би напредовао куда год поћеш. *5 Мој 3, 28.

8. Нека се не раставља од уста твојих књига овога закона, него *размишљај о њему дан и ноћ, да држиш и твориш све како је у њему написано; јер ћеш тада бити срећан на путовању својим и тада ћеш напредовати. *Пс 1, 2.

9. Нијесам ли ти заповједио: Буди слободан и храбар? Не бој се и не

плаши се; јер је с тобом Господ Бог твој куда год идеш.

10. Тада заповједи Исус управитељима народнијем говорећи:

11. Прођите кроз доко и заповједите народу говорећи: Спремите себи брашњенице; јер ћете до три дана пријеђи преко Јордана да ућете и узмете земљу коју вам Господ Бог ваш даје у наслједство.

12. А *племену Рувимову и Гадову и половини племена Манасијина рече Исус говорећи:

5 Мој 3, 12-20; 4 Мој 32, 20-29.

13. Опомените се *шта вам је заповједио Мојсије, слуга Господњи, рекав: Господ Бог ваш смири вас и даде вам ову земљу. *4 Мој 32, 20.

14. Жене ваше, дјеца ваша, и стока ваша нека остану у земљи коју вам даде Мојсије с ову страну Јордана; ви пак пријеђите под оружјем пред браћом својом, који сте год за војску, и помозите им,

15. Докле не смири Господ и браћу вашу као вас, и наслиједе и они земљу коју им даје Господ Бог ваш; па се онда вратите на наслједство своје које вам је дао Мојсије, слуга Господњи, с ову страну Јордана к истоку, и држите га.

16. А они одговорише Исусу говорећи: Што си нам год заповједио чинићемо, и куда нас год пошљеш ићи ћемо.

17. Слушаћемо те како смо слушали Мојсија; само нека Господ Бог твој буде с тобом као што је био с Мојсијем.

18. Ко би се противио твојој заповјести и не би слушао ријечи твојих у свему што му заповиједиш, нека се погуби; само буди слободан и храбар.

*Рава сјасава двојицу израиљских
ухода у Јерихону уз обећање да ће са
својом породицом бити пошљењена.*

2. А Исус, син Навин, посла
је уходе рекавши им: Идите, видите
земљу и Јерихон. И они отидоше, и
*дођоше у кућу једној курви, којој
име бјеше Рава, и починуше ондје.

*Мт 1, 5; Јев 11, 31; Јак 2, 25.

2. Али би јављено цару Јерихон-
ском и казано: Ево, људи дођоше
овамо ноћас између синова Израи-
љевих да уходе земљу.

3. И посла цар Јерихонски к Рави
и поручи: Изведи људе који су дошли
к теби и ушли у твоју кућу, јер су до-
шли да уходе сву земљу.

4. Али жена, узевши она два чо-
вјека, сакри их; па рече: Јест истина
да су људи дошли к мени, али ја не
знах одакле бијаху;

5. И кад се врата затвараху у су-
мрак, људи изидоше; не знам куда
отидоше; идите брзо за њима; стиг-
нућете их;

6. А она их бјеше извела на кров, и
сакрила их под лан нетрвен, који би-
јаше разастрла по крову.

7. И људи пођоше за њима у по-
тјеру пут Јордана до брода; и врата се
затворише кад изиде потјера за њима.

8. Они пак још не бјеху поспали, а
она дође к њима на кров,

9. И рече им: Знам да вам је Господ
дао ову земљу, јер *нас нападе страх
од вас, и препали су се од вас сви који
живе у овој земљи. *2 Мој 23, 27.

10. Јер чусмо како је Господ *осу-
шио пред вама Црвено море кад изи-
дoste из Мисира, и † шта сте учини-
ли од два цара Аморејска који бијаху
преко Јордана, од Сиона и Ога, које
побисте. *2 Мој 14, 21; † 4 Мој 21, 24, 35.

11. И кад то *чусмо, † растопи се
срце наше, и ни у коме већ нема ју-

наштва од страха вашег; **јер је Го-
спод, Бог ваш, Бог горе на небу и до-
ље на земљи. *2 Мој 15, 14, 15;

† И Нав 5, 1; **5 Мој 4, 39.

12. Него сада закуните ми се Го-
сподом да ћете учинити милост до-
му оца мојега као што ја вама учиних
милост, и дајте ми знак истинит,

13. Да ћете сачувати живот моје-
му оцу и мојој матери и мојој браћи
и мојим сестрама и свјема њихови-
јем, и да ћете избавити душе наше од
смрти.

14. А људи јој одговорише: Ми ће-
мо изгинуту за вас ако не издате ове
наше ствари; и кад нам Господ да ову
земљу, учинићемо ти милост и вјеру.

15. Тада их она спусти кроз про-
зор по конопцу; јер кућа њезина бје-
ше на зиду градском, и она на зиду
наставаше.

16. И рече им: Идите у гору да не
наиђе на вас потјера, и ондје се криј-
те три дана докле се не врати потје-
ра, па онда идите својим путем.

17. А људи јој рекоше: Бићемо
прости од ове твоје заклетве којом
си нас заклела;

18. Ево, кад дођемо у земљу, ве-
жи ову врвцу од скерлета на прозор,
кроз који си нас спустила, и скупи
код себе у ту кућу оца својега и ма-
тер и браћу и сав дом оца својега.

19. И ко би год изашао из твоје ку-
ће, крв његова нека буде на његову
главу, а ми да нијесмо криви; а ко год
буде с тобом у кући, крв његова нека
дође на наше главе, ако га се ко ру-
ком дотакне.

20. Али ако издаш ову ствар нашу,
тада ћемо бити прости од твоје за-
клетве којом си нас заклела.

21. А она одговори: Како рекосте,
тако нека буде. Тада их пусти, и оти-
доше; и она веза врвцу од скерлета
на прозор.

22. А они отишавши дођоше у
гору, и осташе ондје три дана докле
се не врати потјера; јер их потјера

тражаше по свијем путовима, али их не нађе.

23. И вратише се она два човјека, и сишавши с горе пребродише и дођоше к Исусу, сину Навину, и приповједише му све што им се догодило,

24. И рекоше Исусу: Заиста дао нам је Господ у руке сву ту земљу, и сви становници оне земље уплашили су се од нас.

*Синови Израиљеви прелазе преко
Јордана не оквасивши ногу.*

3. И уста Исус ујутру рано, и кретоше се од Ситима и дођоше до Јордана, он и сви синови Израиљеви, и ноћише ондје а не пријеђоше.

2. А послвије три дана прођоше управитељи кроз њо,

3. И заповједише народу говорећи: Кад видите ковчег завјета Господа Бога својега и свештенике Левите гдје га носе, пођите и ви с мјеста својега и идите за њим.

4. Али нека буде даљина између вас и њега до двије тисуће лаката; ближе до њега не примичите се да бисте познали пут којим ћете ићи, јер још никада нијесте ишли тијем путем.

5. И Исус рече народу: *Освештајте се, јер ће сјутра учинити Господ чудеса међу вама. *2 Мој 19, 10.

6. Потом рече Исус свештеницима говорећи: Узмите ковчег завјетни и идите пред народом. И узеше ковчег завјета и пођоше пред народом.

7. А Господ рече Исусу: Данас те почињем *узвишавати пред свијем Израиљем да познаду да ћу и с тобом бити † као што сам био с Мојсијем.

*ИНав 4, 14; † ИНав 1, 5.

8. Зато ти заповједи свештеницима који носе ковчег завјетни и реци: Кад дођете на крај воде Јордана, станите у Јордану.

9. И рече Исус синовима Израиљевим: Приступите овамо и чујте ријечи Господа Бога својега.

10. Потом рече Исус: По овом ће-те познати да је Бог живи посред вас и да ће доиста одагнати испред вас Хананеје и Хетеје и Јевеје и Ферезеје и Гергесеје и Амореје и Јевусеје:

11. Ево, ковчег завјета Господа свој земљи поћи ће пред вама преко Јордана.

12. Зато сада изберите дванаест људи из племена Израиљева, по једнога човјека из свакога племена.

13. И чим свештеници, носећи ковчег завјета Господа Господа свој земљи, стану ногама својим у води Јорданској, вода ће се у Јордану раступити, те ће вода која тече озго стати у гомилу.

14. И кад се подиже народ из шатора својих да пријеђе преко Јордана, и свештеници понесоше ковчег завјетни пред народом,

15. И кад они што ношаху ковчег, дођоше до Јордана, и свештеници носећи ковчег оквасише ноге своје на крају воде (јер је Јордан пун преко обала својих за цијело вријеме жетве),

16. Устави се вода што тецијаше озго, и стаде у једну гомилу врло надалеко, од града Адама, који је крај Заретана; а што тецијаше доље у море крај поља, море Слано, отече сасвијем; и народ прелажаше према Јерихону.

17. А свештеници који ношаху ковчег завјета Господњега, стајаху на суху усред Јордана тврдо, и сав Израиљ иђаше по суху, докле сав народ не пријеђе преко Јордана.

*Камени за спомен на чудесни
прелазак преко Јордана.*

4. А кад сав народ пријеђе преко Јордана, рече Господ Исусу говорећи:

2. Изберите из народа дванаест људи, по једнога човјека из свакога племена.

3. И заповједите им и реците: Узмите одавде, усред Јордана, с мјеста гдје стоје ногама својим свештеници, дванаест камена и однесите их са собом, и метните их ондје гдје ће те ноћас ноћити.

4. Тада дозвола Исус дванаест људи које бјеше одредио између синова Израиљевих, по једнога човјека из свакога племена.

5. И рече им Исус: Идите пред ковчег Господа Бога својега усред Јордана, и узмите сваки по један камен на раме своје, према броју племена синова Израиљевих,

6. Да буде знак међу вама. Кад вас послје *запитају синови ваши говорећи: Шта ће вам то камење?

*2 Мој 12, 26.

7. Реците им: Јер се вода у Јордану раступи пред ковчегом завјета Господњег кад прелажаше преко Јордана, раступи се вода у Јордану, и ово је камење спомен синовима Израиљевим довијека.

8. И учинише синови Израиљеви како заповједи Исус; и узеше дванаест камена испред Јордана, како бјеше рекао Господ Исусу, према броју племена синова Израиљевих; и однесоше их са собом на ноћиште, и метнуше их ондје.

9. А и усред Јордана постави Исус дванаест камена на мјесту гдје стајаху ногама својим свештеници носећи ковчег завјетни, и ондје осташе до данас.

10. Свештеници, пак, који ношаху ковчег, стајаху усред Јордана докле се не сврши све што бјеше Господ заповједио Исусу да каже народу, савијем како бјеше Мојсије заповједио Исусу. И народ похитје и пријеђе.

11. А кад пријеђе сав народ, онда пријеђе и ковчег Господњи и свештеници, а народ гледаше.

12. *Пријеђоше и синови Рувимови и синови Гадови и половина племена Манасијина под оружјем пред синовима Израиљевим, као што им бјеше казао Мојсије. *4 Мој 32, 20.

13. Око четрдесет тисућа наоружаних пријеђоше пред Господом преко Јордана на бој у поље Јерихонско.

14. Тај дан *узвиси Господ Исуса пред свијем Израиљем; и бојаху га се, као што су се бојали Мојсија свега вијека његова. *ИНав 3, 7.

15. И рече Господ Исусу говорећи:

16. Заповједи свештеницима који носе ковчег од сведочанства нека изиду из Јордана.

17. И заповједи Исус свештеницима говорећи: Изидите из Јордана.

18. А чим свештеници који ношаху ковчег завјета Господњег изидоше усред Јордана, и стадоше на сухо ногом својом свештеници, одмах се поврати вода у Јордану на мјесто своје, и потече као и прије поврх свијех обала својих.

19. А изиде народ из Јордана десетог дана првога мјесеца, и стадоше у око *у Галгалу, с истока Јерихону.

*ИНав 5, 9.

20. А онијех дванаест камена што изнесоше из Јордана, постави Исус у Галгалу,

21. И рече синовима Израиљевим говорећи: *Кад унапредак запитају синови ваши оце своје говорећи: Шта ће то камење? *ИНав 4, 6.

22. Тада обавијестите синове своје и реците им: Сухим пријеђе Израиљ преко овога Јордана.

23. Јер Господ Бог ваш осуши Јордан пред вама докле пријеђосте, као што је учинио Господ Бог ваш код Црвенога мора *осушивши га пред нама докле пријеђосмо;

*ИНав 3, 9-17; 2 Мој 14, 21.

24. Да би познали сви народи на земљи да је рука Господња крјепка, да бисте се свагда бојали Господа Бога својега.

*Страх стјановника земље Хананске.
Обрезивање и изазивање Пасхе у
Ханану. Мана престаје.
Исусу се појављује анђео Божји.*

5. А кад чуше сви цареви Аморески, који бијаху с ову страну Јордана к западу, и сви цареви Ханански, који бијаху покрај мора, да је Господ осушио Јордан пред синовима Израљевијем докле пријеђоше, растопи се срце у њима и неста у њима јунаштва од страха синова Израљевијех.

2. У то вријеме рече Господ Исусу: Начини *оштре ноже и обрежи опет синове Израљеве.

*2 Мој 4, 25; † 1 Мој 17, 12-24;

3. И начини Исус оштре ноже и обреза синове Израљеве на брдашцу Аралоту.

4. А ово је узрок зашто их Исус обреза: *Сав народ што изиде из Мисира, све мушкиње, сви људи војници помријеше у пустињи на путу, пошто изидоше из Мисира;

*4 Мој 14, 29; 26, 64, 65; 5 Мој 2, 16.

5. Јер бјеше обрезан сав народ који изиде, али не обрезаше никога у народу који се роди у пустињи на путу пошто изидоше из Мисира.

6. Јер четрдесет година иђаху синови Израљеви по пустињи докле не помрије сав народ, људи војници, што изидоше из Мисира, јер не слушаше гласа Господњег, те им се закле Господ *да им неће дати да виде земљу за коју се заклео Господ оцима њиховијем да ће нам је дати, земљу гдје тече млијеко и мед;

*4 Мој 14, 23.

7. И на мјесто њихово подиже синове њихове; њих обреза Исус, јер

бијаху необрезани, јер их не обреза-ше на путу.

8. А кад се сав народ обреза, осташе на својем мјесту у околу докле не оздравише.

9. Тада рече Господ Исусу: Данас скидох с вас срамоту Мисирску. И прозва се оно мјесто Галгал до данашњега дана.

10. И синови Израљеви, стојећи у околу у Галгалу, славише пасху *четрнаестог дана онога мјесеца увече у пољу Јерихонском.

*2 Мој 12, 6.

11. И сјутрадан послје пасхе једоше од жита оне земље хљебове пријесне и зрна пржена, исти дан.

12. И *преста мана сјутрадан пошто једоше жита оне земље, и већ више не имаше мана синови Израљеви, него једоше од рода земље Хананске оне године.

*2 Мој 16, 35.

13. И кад Исус бијаше код Јерихона, подиже очи своје и погледа, а то човјек стоји према њему *с голијем мачем у руци. И приступи к њему Исус и рече му: Јеси ли наш или наших непријатеља?

*4 Мој 22, 23-31.

14. А он рече: Нијесам; него сам војвода војске Господње, сада дођох. И Исус паде ничице на земљу, и поклони се и рече му: Шта заповиједа господар мој слуги својему?

15. А војвода војске Господње рече Исусу: *Изуј обућу с ногу својих, јер је мјесто гдје стојиш свето. И учини Исус тако.

*2 Мој 3, 5.

Синови Израљеви освајају и разарају Јерихон, Раву и њену кућу шшеде.

6. А Јерихон се затвори, и и чуваше се од синова Израљевијех; нико не излажаше, нити ко улажаше.

2. А Господ рече Исусу: Ево, дајем ти у руке Јерихон и цара његова и јунаке његове.

3. Зато обидите око града, сви војници, идући око града једанпут на дан; тако учини шест дана.

4. А седам свештеника нека носе седам труба од рогова овнујских пред ковчегом; а седмога дана обидите око града седам пута, и свештеници нека трубе у трубе.

5. Па кад отежући затрубе у рогове овнујске, чим чујете глас од трубе, нека повиче сав народ иза гласа; и зидови ће градски попадати на својем мјесту, а народ нека улази, сваки напрема се.

6. Тада Исус син Навин дозвола свештенике, и рече им: Узмите ковчег заветни, а седам свештеника нека носе седам труба од рогова овнујских пред ковчегом Господњим.

7. А народу рече: Идите и обидите око града, и војници нека иду пред ковчегом Господњим.

8. А кад Исус рече народу седам свештеника носиће седам труба од рогова овнујских, пођоше пред Господом и затрубише у трубе, а ковчег завета Господњег пође за њима.

9. А војници пођоше пред свештеницима који трубљаху у трубе, а остали пођоше за ковчегом; идући трубљаху у трубе.

10. А народу заповједи Исус говорећи: Не вичите и немојте да вам се чује глас, и ниједна ријеч да не изиде из уста ваших до дана кад вам ја кажем: Вичите; тада ћете викати.

11. Тада обиде ковчег Господњи око града једном; па се вратише у ђко, и ноћише у околу.

12. А сјутрадан уста Исус рано, и свештеници узеше ковчег Господњи.

13. И седам свештеника, носећи седам труба од рогова овнујских, иђаху пред ковчегом Господњим и идући трубљаху у трубе; а војници иђаху пред њима, а остали иђаху за ковчегом Господњим, идући трубљаху у трубе.

14. И обидоше око града једном другога дана, па се вратише у ђко; тако учинише шест дана.

15. А седмога дана усташе зором, и обидоше око града исто онако седам пута; само тога дана обидоше око града седам пута.

16. А кад би седми пут да затрубе свештеници у трубе, Исус рече народу: Вичите, јер вам Господ даде град.

17. А град да буде *проклет Господу и што је год у њему; † само Рава курва нек остане у животу и сви који буду код ње у кући, јер сакри посланике које бијасмо послали.

*5 Мој 20, 16, 17; † ИНав 2, 12, 13; Јев 11, 31.

18. Али се чувајте *од проклетијех ствари да и сами не будете проклети узевши што проклето, и да не навуцете проклетство на ђко Израиљев и сметете га. *3 Мој 27, 8; 5 Мој 13, 18.

19. Него све сребро и злато и посуђе од мједи и од гвожђа нека буде свето Господу, нека уђе у ризницу Господњу.

20. Тада повика народ и затрубише трубе, и кад народ чу глас трубни и повика иза гласа, *попадалаше зидови на мјесту свом; и народ уђе у град, сваки напрема се; и узеше град.

*Јев 11, 30.

21. И побише као проклето оштријем мачем све што бјеше у граду, и жене и људе, и дјецу и старце, и волове и овце и магарце.

22. А оној двојици што уходише земљу рече Исус: Идите у кућу оне жене курве, и изведите њу и све што је њезино, *као што сте јој се заклели.

*ИНав 2, 14.

23. И отишавши они момци што уходише земљу, изведоше Раву и оца јој и матер јој и браћу јој и што год бјеше њезино, и сав род њезин изведоше, и оставише их *иза окола Израиљева.

4 Мој 31, 19.

24. А град спалише огњем и што бјеше у њему; само сребро и злато и посуђе од мједи и од гвожђа метнуше у ризницу дома Господњег.

25. А Раву курву и дом оца њезина и све што бјеше њезино остави у животно Исус, и *она оста међу Израиљцима до данас, јер сакри посланике које посла Исус да уходе Јерихон. *Мт 1, 5.

26. И у то вријеме прокле Исус говорећи: *Проклет да је пред Господом човјек који би устао да гради овај град Јерихон! На првенцу свом основао га, и на мјезинцу свом поставио му врата! *1 цар 16, 34.

27. И Господ бијаше с Исусом, и разгласи се име његово по свој земљи.

*Аханова крађа проклетих ствари
доноси народу несрећу.
Ахан је кажњен каменовањем.*

7. **А**ли се огријешите синови Израиљеви о проклетињу, јер Ахан, син Хармије сина Завдије сина Зарина, од племена Јудина узео од проклетијех ствари; зато се разгневи Господ на синове Израиљеве.

2. А Исус посла људе из Јерихона у Гај, који бијаше близу Вет-Авена с истока Ветилу, и рече им говорећи: Идите и уходите земљу. И људи отидоше и уходише Гај.

3. И вративши се к Исусу рекоше му: Нека не иде сав народ; до двије тисуће људи или до три тисуће људи нека иду, и освојиће Гај; немој трудити свега народа, јер их је мало.

4. И отиде их онамо из народа око три тисуће људи; али побјегоше од Гајана.

5. И Гајани посјекоше их до тридесет и шест људи; и гонише их од врата дори до Сиварима, и побише их на стрмени; и растопи се срце у народу и поста као вода.

6. А Исус раздрије хаљине своје и паде лицем на земљу пред ковчегом Господњим, и лежа до вечера, он и старјешине Израиљеве, и посуше се прахом по глави.

7. И рече Исус: Јаох, Господе Боже, зашто преведе овај народ преко Јордана да нас предаш у руке Аморјцима да нас побију? О, да шћасмо остати преко Јордана!

8. Јаох, Господе, шта да кажем, кад је Израиљ обратио плећи пред непријатељима својим?

9. Чуће Хананеји и сви становници те земље, и слећи ће се око нас, и истријебиће име наше са земље; и *шта ћеш учинити од великога имена својега? *4 Мој 32, 12.

10. А Господ рече Исусу: Устани; што си пао на лице своје?

11. Згријешо је Израиљ, и преступио завет мој који сам им заповједио: Јер узеше од проклетијех ствари, и украдоше, и затајише и метнуше међу своје ствари.

12. Зато неће моћи синови Израиљеви стајати пред непријатељима својим; плећи ће обраћати пред непријатељима својим, јер су под проклетством; нећу више бити с вама, ако не истријебите између себе проклетиње.

13. Устани, освештај народ, и реци: *Освештајте се за сјутра; јер овако вели Господ Бог Израиљев: Проклетство је усред тебе, Израиљу; нећеш моћи стајати пред непријатељима својим докле не уклоните проклетства између себе. *ИНав 3, 5.

14. Приступићете ујутру по племенима својим; и које племе обличи Господ, оно ће приступити по породицама својим; и коју породицу обличи Господ, она ће приступити по домовима својим; и који дом обличи Господ, приступиће људи из њега један по један.

15. Па ко се нађе у проклетству, нека се спали огњем и он и све његово, јер преступи зајет Господњи и учини безакоње у Израиљу.

16. И уставши Исус ујутру рано, рече те приступи Израиљ по племенама својим; и обличи се племе Јудино.

17. Потом рече, те приступише породице Јудине; и обличи се породица Зарина; потом рече, те приступи породица Зарина, домаћин један по један, и обличи се Завдија.

18. И рече, те приступи његов дом, људи један по један, и обличи се Ахан, син Хармије сина Завдије сина Зарина, од племена Јудина.

19. И рече Исус Ахану: Сине, хајде дај хвалу Господу Богу Израиљеву, и признај пред њим, и кажи ми шта си учинио, немој тајити од мене.

20. А Ахан одговори Исусу и рече: Истина је, *ја згријеших Господу Богу Израиљеву, и учиних тако и тако:

*4 Мој 21, 7; Суд 10, 10; 1 Сам 7, 6.

21. Видјех у плијену један лијеп плашт Вавилонски и двјеста сикала сребра, и једну шипку злата од педесет сикала, па се полакомих и узех; и ено је закопано у земљу усред мојега шатора, и сребро оздо.

22. Тада Исус посла посланике, који отрчаше у шатор и гле, бјеше закопано у шатору његову, и оздо сребро.

23. И узеше из шатора и донеше к Исусу и свијем синовима Израиљевијем, и метнуше пред Господа.

24. Тада Исус и с њим сав Израиљ *узеше Ахана, сина Зарина, и сребро и плашт и шипку злата, и синове његове и кћери његове, и волове његове и магарце његове, и овце његове, и шатор и све што бјеше његово, и изведеше у долину Ахор. *3 Мој 24, 14, 15.

25. И рече Исус: Што си нас смео? Господ да те смеће данас! И *засу га ка-

мењем сав Израиљ, и спалише све огњем засувши камењем. *5 Мој 11, 16, 17.

26. Потом набацаше на њ велику гомилу камења, која стоји и данас. И Господ се поврати од жестине гњева својега. Отуда се прозва оно мјесто *долина Ахор до данас.

*Ис 65, 10; Ос 2, 15.

Освајање града Гаја.

Чишање блајослова и ироклейства на Јорама Гаризину и Евалу.

8. И за тога рече Господ Исусу: Не бој се и не плаши се; узми са собом сав народ што је за бој, па устани и иди на Гај; ево, предадох ти у руке цара Гајскога и народ његов и град његов и земљу његову.

2. И учини с Гајем и царем његовијем како си учинио с *Јерихоном и његовијем царем; али † плијен из њега и стоку његову разграбите за се. Намјести засједу иза града.

*ИНав 6, 21; † 5 Мој 20, 10-18.

3. И уста Исус и сав народ што бјеше за бој да иду на Гај; и изабра Исус тридесет тисућа јунака, и посла их ноћу;

4. И заповједи им говорећи: Гледајте ви који ћете бити у засједи иза града, да не будете врло далеко од града него будите сви готови.

5. А ја и сав народ што је са мном примакнућемо се ка граду; па кад они изиду пред нас, ми ћемо као и прије побјећи испред њих,

6. Те ће они поћи за нама докле их не одвојимо од града, јер ће рећи: Бјеже испред нас као и прије. И ми ћемо бјежати испред њих.

7. Тада ви изидите из засједе и истјерајте из града што буде остало. Јер ће вам га дати Господ Бог ваш у руке.

8. А кад узмете град, запалите га огњем; по ријечи Господњој учините. Ето, заповједио сам вам.

9. Тако их посла Исус, и они отидоше у засједу и стадоше између Ветиља и Гаја, са запада Гају; а Исус преноћи ону ноћ међу народом.

10. А ујутру уста Исус рано и преброји народ, па пође са старјешинама Израиљевијем пред народом на Гај.

11. И сва војска што бјеше с њим пође и примакавши се, дођоше према граду и стадоше у окло са сјевера Гају; а бијаше долина између њих и Гаја.

12. И узе око пет тисућа људи, и намјести их у засједу између Ветиља и Гаја, са запада граду Гају.

13. И кад се намјести сав народ, сва војска, што бијаше са сјевера граду и што бијаше у засједи са запада граду, изиде Исус ону ноћ усред долине.

14. И кад то видје цар Гајски, људи у граду похитјеше и уранише; и изидоше онај час у поље пред Израиља у бој, цар и сав народ његов. А не знађаше да има засједа за њим иза града.

15. Тада Исус и сав Израиљ, као да их побише, нагоше бјежати к пустињи.

16. А они сазваше сав народ што бјеше у граду да их тјерају. И тјераше Исуса, и одвојише се од свога града.

17. И не оста нико у Гају ни у Ветиљу да не пође за Израиљем; и оставише град отворен, и тјераху Израиља.

18. Тада рече Господ Исусу: Дигни заставу што ти је у руци према Гају, јер ћу ти га дати у руке. И подиже Исус заставу што му бјеше у руци према граду.

19. А они што бијаху у засједи, одмах усташе са својега мјеста, и потрчаше чим он подиже руку своју, и уђоше у град и узеше га и брзо запалише град огњем.

20. А кад се Гајани обазреше, а то дим од града дизаше се до неба, и не

имаху куда бјежати ни тамо ни амо; а народ који бјешаше у пустињу поврати се на оне који га тјераху.

21. И Исус и сав Израиљ, видјевши да је засједа њихова узела град и гдје се диже дим од града, вратише се и ударише на Гајане.

22. А они из града изидоше пред њих, те бијаху међу Израиљцима одовуд и одонуд, и побише их тако да ниједан не оста жив нити утече.

23. А цара Гајскога ухватише жива и доведоше к Исусу.

24. А кад побише Израиљци све Гајане у пољу, у пустињи, куда их гонише, и падоше сви од оштрога мача, те се истријебише, онда се вратише сви Израиљци у Гај и исјекоше што још бјеше у њему оштријем мачем.

25. А свијех што изгибоше онај дан, и људи и жена, бјеше дванаест тисућа, самијех Гајана.

26. И Исус не спусти руке своје, коју бјеше подигао са заставом, докле не побише све становнике Гајске.

27. Само стоку и плијен из града онога разграбише Израиљци за се, као што бјеше Господ заповједио Исусу.

28. И Исус спали Гај, и обрати га у гомилу вјечну и у пустош до данашњег дана.

29. А цара Гајскога објеси на дрво и остави до вечера; *а о заходу сунчаном заповједи Исус, те скидоше тијело његово с дрвета и бацише пред врата градска, и набацише на њ велику гомилу камења, која стоји и данас.

*ИНав 10, 27.

30. Тада Исус начини олтар Господу Богу Израиљеу *на гори Евалу,

*5 Мој 27, 4, 5.

31. *Као што бјеше заповједио Мојсије, слуга Господњи, синовима Израиљевим, као што пише у књизи закона Мојсијева, олтар од цијелога камења, преко којег није превучено

гвожђе; и принесоше на њему жртве паљенице Господу, и принесоше жртве захвалне. *2 Мој 20, 25; 24, 1-8.

32. И преписа ондје на камењу Закон Мојсијев, који је написао синонима Израилјевијем.

33. И сав Израил и старјешине његове и управитељи и судије његове стадоше с обје стране ковчега, према свештеницима Левитима, који ношаху ковчег завјета Господњег, и странац и домородац; половина према гори Гаризину а половина према гори Евалу, *као што бјеше заповједио Мојсије, слуга Господњи, да благослови народ Израилев најприје.

*5 Мој 11, 29; 27, 12-26; 28.

34. И потом прочита све ријечи Закона, благослов и проклетство, све како је написано у књизи Закона.

35. Не би ни једне ријечи од свега што је Мојсије написао које не прочита Исус пред свијем збором Израилевим, и женама и дјецом и странцима који иђаху међу њима.

Становници Гаваона загобијају лукавством пријатељство синова Израилевих и буду одређени да стално служе.

9. А кад то чуше сви цареви који бијаху с ову страну Јордана по брдима и по долинама и по свој обали Великога мора дори до Ливана, Хетејин и Аморејин, Хананејин, Ферезејин, Јевејин и Јевусејин,

2. Скупише се сви да се сложено бију с Исусом и с Израилем.

3. А који живљаху у Гаваону, чувши шта учини Исус од Јерихона и од Гаја,

4. Учинише и они пријевару; јер отидоше и начинише се посланици, и узеше старе торбе на своје магар-

це и старе мјехове винске, подеране и искрпљене,

5. И обућу стару и искрпљену на ноге своје, и хаљине старе на се; и сав хљеб што понесоше на пут бјеше сух и плеснив.

6. И отидоше к Исусу у око у Галгалу, и рекоше њему и људима Израилјцима: Дођосмо из даљне земље; хајде, ухватите вјеру с нама.

7. А људи Израилјци рекоше *Јевејима: Може бити да сједите усред нас, па † како ћемо ухватити вјеру с вама? *ИНав 11, 9; † 2 Мој 23, 32.

8. Али они рекоше Исусу: Ми смо слуге твоје. А Исус им рече: Ко сте и откуда идете?

9. А они му рекоше: Из земље врло даљне дођоше слуге твоје у име Господа Бога твојега; јер чусмо славу његову и све што је учинио у Мисиру,

10. И *све што је учинио двојици царева Аморејских, који бијаху с ону страну Јордана, Сиону, цару Есевонском, и Огу, цару Васанском, који бијаше у Астароту. *4 Мој 21, 24, 33.

11. И рекоше нам старјешине наше и сви становници наше земље говорећи: Узмите брашњенице на пут, и идите им на сусрет и реците им: Ми смо слуге ваше, хајде ухватите вјеру с нама.

12. Ово је хљеб наш: врућ смо понијели на пут од кућа својих кад смо пошли пред вас, а сад, ето, осушио се и уплеснивио.

13. А ово су мјехови вински: налисмо нове, и ето су се већ подерали; и хаљине наше и обућа наша овешта од даљнога пута.

14. И повјероваше људи по брашњеници, а *не упиташе Господа шта ће рећи. *4 Мој 27, 21.

15. И Исус учини с њима мир, и зададе им вјеру да ће их оставити у животу; и заклеше им се кнезови од збора.

16. Али последије три дана кад ухватише вјеру с њима, чуше да су им сусједи и да живе усред њих.

17. Јер пођоше синови Израилеви и дођоше у градове њихове трећи дан; а градови им бијаху: Гаваон и Кефира и Вирот и Киријат-Јарим.

18. И не побише их синови Израилеви, јер им се кнезови од збора заклеше Господом Богом Израилевијем. Али сав збор викаше на кнезове.

19. Тада сви кнезови рекоше свему збору: Ми смо им се заклели Господом Богом Израилевијем; зато сада не можемо дирати у њих.

20. Учинимо им то, и оставимо их у животу да не дође *гњев на нас ради заклетве којом им се заклесмо.

*4 Мој 1, 53; 2 Сам 21, 1, 2.

21. Још им рекоше кнезови: Нека остану у животу, па нека сијеку дрва и носе воду свему збору, како им кнезови казаше.

22. Потом их дозвоа Исус и рече им говорећи: Зашто нас преваристе и рекосте: Врло смо далеко од вас, кад ето живите усред нас?

23. Зато сада да сте проклети и да сте довијека робови и да сијечете дрва и носите воду за дом Господа Бога мојега.

24. А они одговорише Исусу и рекоше: Доиста је било јављено слугама твојим како је заповједио Господ Бог твој Мојсију, служи својему, да вам да сву ову земљу и да истријеби све становнике ове земље испред вас; стога се врло побојасмо животу својему од вас и учинисмо тако.

25. А сада, ето, смо ти у руку; чини што мислиш да је добро и правдо да с нама учиниш.

26. И учини им тако и сачува их од руку синова Израилевијех, те их не побише.

27. И одреди их Исус у тај дан да *сијеку дрва и носе воду збору и за

олтар Господњи до данашњега дана на † мјесту које избере.

*5 Мој 21, 10; † 1 дн 21, 29; 2 дн 1, 3.

*Чудесна побједа Исуса над њим
аморејских царева.
Освојење јужној Ханана.*

10. А кад чу Адониседек, цар Јерусалимски, да је Исус узео Гај и раскопао га, као што је учинио с Јерихоном и његовијем царем, тако да је учинио и с *Гајем и његовијем царем, и † да су Гаваоњани учинили мир с Израилем и стоје усред њих,

*ИНав 8, 22, 26, 28; † ИНав 9, 15.

2. Уплаши се врло; јер Гаваон бијаше велик град као какав царски град, и бијаше већи од Гаја, и сви људи у њему бијаху храбри.

3. Зато посла Адониседек, цар Јерусалимски, к Оаму, цару Хевронском, и к Пираму, цару Јармутском, и к Јафији, цару Лахиском, и к Давиру, цару Јеглонском, и поручи:

4. Ходите к мени и помозите ми да ударимо на Гаваон, јер учини мир с Исусом и са синовима Израилевим.

5. И скупи се и пође пет царева Аморејских, цар Јерусалимски, цар Хевронски, цар Јармутски, цар Лахиски, цар Јеглонски, они и сва војска њихова, и ставши у окло под Гаваоном, почеше га бити.

6. Тада Гаваоњани послаше к Исусу у окло у Галгалу и рекоше: Немој дигнути руку својих са слуга својих; ходи брзо к нама избави нас и помози нам, јер се скупише на нас сви цареви Аморејски који живе у горама.

7. И изиде Исус из Галгала, он и с њим сав народ што бјеше за бој, сви јунаци.

8. И Господ рече Исусу: Не бој их се; јер их дадох теби у руке, ниједан их се неће одржати пред тобом.

9. И Исус удари на њих изненада, ишавши цијелу ноћ од Галгала,

10. И смете их Господ пред Израиљем, који их љуто поби код Гаваона, па их потјера путем како се иде у Веторон, и сјекоше их до Азике и до Макиде.

11. А кад бјежаху испред Израиља и бијаху низ врлет Веторонску, баца Господ на њих камење велико из неба дори до Азике, те гињаху: И више их изгибе од камења граднога него што их побише синови Израиљеви мачем.

12. Тада проговори Исус Господу онај дан кад Господ предаде Аморејца синовима Израиљевијем, и рече пред синовима Израиљевијем: Стани сунце над Гаваоном, и мјесече над долином Елонском!

13. И стаде сунце и устави се мјесец докле се не освети народ непријатељима својим. *Не пише ли то у књизи истинитога? И стаде сунце на сред неба и не наже к западу скоро за цио дан.

*2 Сам 1, 18.

14. И не би таквога дана ни прије ни послјије да Господ послуша глас човјечји, јер Господ војева за Израиља.

*2 Мој 14, 25.

15. И врати се Исус и сав Израиљ с њим у окол у Галгал.

16. А онијех пет царева утекоше и сакрише се у пећину код Макиде.

17. И дође глас Исусу: Нађе се пет царева сакривенијех у пећини код Макиде.

18. А Исус рече: Привалите велико камење на врата пећини и намјестите људе код ње да их чувају.

19. А ви не стојте, него гоните непријатеље своје и бијте остатак њихов, не дајте им да уђу у градове своје, јер вам их даде у руке Господ Бог ваш.

20. А кад Исус и синови Израиљеви престаше бити их у боју врло

великом, разбивши их сасвијем, а који их оставе живи, утекоше у тврде градове,

21. Врати се сав народ здраво у окол к Исусу у Макиду, и нико не маче језиком својим на синове Израиљевије, ни на једнога.

22. Тада рече Исус: Отворите врата од оне пећине, и изведите к мени онијех пет царева из пећине.

23. И учинише тако, и изведоше к њему онијех пет царева из пећине: цара Јерусалимскога, цара Хевронскога, цара Јармутскога, цара Лахискога, цара Јеглонскога.

24. А кад изведоше те цареве к Исусу, сазва Исус све људе Израиљце и рече војводама од војске које бијаху ишли с њим: Приступите и станите ногама својим на вратове овијем царевима. И они приступише и стадоше им на вратове ногама својим.

25. А Исус им рече: Не бојте се и не плашите се; будите слободни и храбри, јер ће тако учинити Господ свијем непријатељима вашим на које завојштите.

26. Потом их поби Исус и погуби их, и објеси их на пет дрвета, и оставе висећи на дрветима до вечера.

27. А о заходу сунчаном заповједи Исус, те их скидоше с дрвета и бацише их у пећину у коју се бијаху сакрили, и метнуше велико камење на врата пећини, које оста ондје до данас.

*5 Мој 21, 23; ИНав 8, 29.

28. Истога дана узе Исус и Макиду, и све у њој исијече оштријем мачем, и цара њезина и њих поби, све душе које бјеху у њој, не остави једнога жива; и учини с царем Макидским *као што учини с царем Јерихонским.

*ИНав 6, 21.

29. Потом отиде Исус и сав Израиљ с њим из Макиде у Ливну, и стаде бити Ливну.

30. Па и њу предаде Господ у руке Израиљу и цара њезина; и исијече све оштријем мачем, све душе које бијаху у њој, не остави у њој ниједнога жива; и учини с царем њезинијем као што учини с царем Јерихонским.

31. Потом отиде Исус и сав Израил с њим из Ливне на Лахис, и стаде у окó пред њим, и стаде га бити.

32. И Господ предаде Лахис у руке Израиљу, и он га узе сјутрадан, и исијече све оштријем мачем, све душе што бијаху у њему, исто онако како учини с Ливном.

33. Тада дође Орам, цар Гезерски, у помоћ Лахису; али поби Исус њега и народ његов да не оста ниједан жив.

34. Потом пође Исус и сав Израил с њим из Лахиса на Јеглон, и ставши у окó према њему, ударише на њ;

35. И узеше га исти дан, и исијекоше све оштријем мачем; све душе што бијаху у њему поби тај дан исто онако како учини с Лахисом.

36. Потом се подиже Исус и сав Израил с њим из Јеглона на Хеврон, и стадоше га бити;

37. И узеше га и исијекоше оштријем мачем, и цара његова и све градове његове, све душе што бијаху у њима; не остави ниједнога жива исто онако како учини с Јеглоном; затре га са свијем душама што бијаху у њему.

38. Потом се обрати Исус и сав Израил с њим на Давир, и стаде га бити;

39. И узе га и цара његова и све градове његове, и исијекоше их оштријем мачем и згубише све душе што бијаху у њима; не остави ниједнога жива; као што учини с Хевроном, тако учини с Давиром и царем његовијем, и као што учини с Ливном и царем њезинијем.

40. Тако поби Исус сву земљу, горе и јужну страну и равнице и долине, и све цареve њихове; не остави

ниједнога жива, него све душе живе згуби, као што бјеше *заповједио Господ Бог Израиљев. *5 Мој 20, 16-18.

41. И поби их Исус од Кадис-Варније до Газе, и *сву земљу Госенску до Гаваона. *ИНав 11, 16.

42. А све те цареve и земљу њихову узе Исус уједанпут; јер *Господ Бог Израиљев војеваше за Израиља.

*ИНав 10, 14.

43. Потом се врати Исус и сав Израил с њим у окó у Галгал.

Побједа код Мерома и освојење северној Ханана.

11. А кад то чу Јавин, цар Асорски, посла к Јоваву, цару Мадонском, и к цару Симронском и к цару Ахсавском,

2. И к царевима који бијаху на сјеверу у горама и по равницама на југу од Хинерота и у долини и у Нафат-Дору на запад,

3. Ка Хананејину на истоку и западу, и Аморејину и Хетејину и Ферејејину и Јевусејину у горама, и к Јевејину под Ермоном у земљи Миспи.

4. И изидоше они и сва војска њихова с њима, многи народ као пијесак на обали морској, и коњи и кола многа веома.

5. Сви ти цареvi договорише се и дођоше, и стадоше заједно у окó на води Мерому, да ударе на Израиља.

6. А Господ рече Исусу: Не бој их се; јер сјутра у ово доба ја ћу учинити те ће сви бити побијени пред Израиљем; коњма њиховијем испресијецај жиле, и кола њихова попали огњем.

7. И изиде Исус и сва војска с њим на њих на воду Мером изненада, и ударише на њих.

8. И Господ их даде у руке Израиљу, те их разбише и тјераше их до

Сидона великога и до воде *Мисрефота и до поља Миспе на исток; и тако их побише да не оставише ниједнога жива. *ИНав 13, 6.

9. И учини им Исус како му бјеше заповједио Господ: Коњма њиховијем испресијеца жиле, и кола њихова попали огњем.

10. И вративши се Исус у то вријеме, узео Асор и убио цара његова мачем; а Асор бјеше прије глава свијем тијем царствима.

11. И побише све живо што бјеше у њему оштријем мачем сијекући, те не оста ништа живо; а Асор спалише огњем.

12. И све градове онијех царева и све цареве њихове узео Исус и исијекао их оштријем мачем и побио их, као што бјеше заповједио Мојсије, слуга Господњи.

13. Али ниједнога града који оста у опкопима својим не попали Израил, осим самога Асора, који спали Исус.

14. А сав плијен из тих градова и стоку пограбише за себе синови Израилеви; само људе све исјекоше оштријем мачем, те их истријебише, не оставише ништа жива.

15. Како заповједи Господ Мојсију, слуги својему, тако Мојсије заповједи Исусу, а Исус тако учини; ништа не изостави од свега што бјеше Господ заповједио Мојсију.

16. И тако узео Исус сву ту земљу, горе и сав јужни крај и *сву земљу Готсенску, и равницу и поље, гору Израилеву и равницу његову, *ИНав 10, 41.

17. Од горе Алака, која се пружа к Сиру, до Вал-Гада у пољу Ливанском, под гором Ермоном; и све цареве њихове зароби и побио их и погуби.

18. Дуго времена војева Исус на те цареве.

19. Не би ниједнога града који учини мир са синовима Израилеви-

јем, осим Јевеја који живљаху у Гаваону; све их узеше ратом.

20. Јер од Господа би, те *отврдну срце њихово да изиду у бој на Израиле, да би их потро и да им не би било милости, него да би их истријебио, као што бјеше заповједио Господ Мојсију. *2 Мој 4, 21.

21. У то вријеме дође Исус, те истријеби *Енакима из гора, из Хеврона, из Давира, из Анава и из све горе Јудине и из све горе Израилеве, с градовима њиховијем потре их Исус. *4 Мој 13, 23; 5 Мој 1, 28.

22. Ниједан Енаким не оста у земљи синова Израилевих; само у Гази, у *Гату и у Азоту осташе.

*1 Сам 17, 4; 2 Сам 21, 22.

23. Тако узео Исус сву земљу, као што бјеше казао Господ Мојсију; и даде је у наслједство Израилу према дијеловима њиховијем, по племенима њиховијем. *И земља почину од рата. *ИНав 14, 15.

*Побијеђен тридесет и један цар
на објема странама Јордана.*

12. А ово су цареви земаљски које побише синови Израилеви и земљу њихову освојише с ону страну Јордана к истоку, од потока Арнона до горе Ермона, и сву равницу к истоку:

2. *Сион, цар Аморејски, који стајаше у Есевону и владаше од Ароира који је на обали потока Арнона, и од половине потока и половином Галада до потока Јавока, гдје је међа синова Амонских; *4 Мој 21, 24.

3. И од равнице до мора Хинеротскога к истоку, и до мора уз поље, до мора Сланог к истоку, како се иде к Ветсимоту, и с југа под гору Фазгу;

4. И сусјед му Ог, цар Васански, који бјеше остао од Рафаја и сјеђаше у Астароту и у Едрајину,

5. И владаше гором Ермоном и Салхом и свијем Васаном до међе Гесурске и Махатске, и половином Галада до међе Сиона, цара Есевонскога.

6. Њих поби Мојсије, слуга Господњи, и синови Израиљеви; и ту земљу *даде Мојсије слуга Господњи у наслѣдство племену Рувимову и племену Гадову и половини племена Манасијина. *4 Мој 32, 33.

7. А ово су цареви земаљски које поби Исус са синовима Израиљевијем с ону страну Јордана к западу, од Вал-Гада у пољу Ливанском па до горе Алака како се иде к Сиру; и ту земљу даде Исус племенима Израиљевијем у наслѣдство према дијеловима њиховијем,

8. По горама и по равницама, по пољима и по долинама, и у пустињи и на јужном крају, земљу Хетејску, Аморејску и Хананејску, Ферезејску, Јевејску и Јевусејску:

9. *Цар Јерихонски један; † цар Гајски до Ветиља један;

*ИНав 6, 2; † ИНав 8, 29.

10. *Цар Јерусалимски један; цар Хевронски један;

*ИНав 10, 23.

11. Цар Јармутски један; *цар Лакиски један;

*ИНав 10, 33.

12. Цар Јеглонски један; цар Гезерски један;

13. *Цар Давирски један; цар Гадерски један;

*ИНав 10, 38.

14. *Цар Орамски један; † цар Арадски један;

*Суд 1, 17; † 4 Мој 21, 1.

15. *Цар од Ливне један; цар Одоламски један;

*ИНав 10, 29.

16. *Цар Макидски један; цар Ветиљски један;

*ИНав 10, 28.

17. *Цар Тафувски један; цар Еферски један;

*ИНав 15, 53.

18. Цар Афечки један; цар Саронски један;

19. *Цар Мадонски један; цар Асорски један;

*ИНав 11, 1, 10.

20. Цар Симрон-Меронски један; цар Ахсавски један;

21. Цар Танашки један; цар Мегидски један;

22. *Цар Кедески један; † цар Јокнеамски код Кармела један;

*ИНав 19, 37; † ИНав 19, 11.

23. Цар Дорски у *Нафат-Дору један; цар Гојимски у Галгалу један;

*ИНав 11, 2.

24. *Цар Тераски један. Свега тридесет и један цар.

*1 цар 14, 17.

Подјела земље. Наслѣдства двају и по илемена са оне стране Јордана.

13. А Исус већ бијаше стар и временит. И рече му Господ: Ти си стар и временит, а земље је остало врло много да се освоји.

2. Ово је земља што је остала: све међе Филистејске и сва *Гесурска,

*1 Сам 27, 8.

3. Од Сиора, који је пред Мисиром, до међе Акаронске на сјевер; то припада Хананејима; пет кнежевина Филистејских, Газејска, Азотска, Аскалонска, Гетејска и Акаронска, и Авеји;

4. С југа сва земља Хананејска и Меара, што припада Сидонцима до Афека, до међе Аморејске.

5. И земља Гивлејска и сав Ливан к истоку, од Вал-Гада под гором Ермоном па до уласка Ематскога;

6. Све који живе у тој гори од Ливана до воде *Мисрефота, све Сидонце ја ћу отјерати испред синова Израиљевих; само је раздијели ждријебом Израиљу у наслѣдство, као што сам ти заповједио.

*ИНав 11, 8.

7. Раздијели, дакле, ту земљу у наслѣдство међу девет племена и половину племена Манасијина.

8. Јер с другом половином племе Рувимово и Гадово примише свој

дио, који им даде Мојсије с ону страну Јордана к истоку, како им даде Мојсије, слуга Господњи,

9. Од Ароира који је на обали потока Арнона и града насред потока, и сву равницу Медевску до Девона,

10. И све градове Сиона, цара Аморејскога, који царева у Есевону, до међе синова Амоновијех,

11. И Галад и међу *Гесурску и Махатску и сву гору Ермонску и сав Васан до Салхе;

*5 Мој 3, 14; 2 Сам 3, 3; 15, 8.

12. Све царство Огово у Васану, који Ог царова у Астароту и Едрајину и бјеше остао од Рафаја; а Мојсије их поби и истријеби.

13. Али Гесуреја и Махатеја не изагнаше синови Израиљеви, него Гесуреји и Махатеји осташе међу Израиљем до данас.

14. Само племену Левијеву не даде наслѣдства; жртве огњене Господа Бога Израиљева јесу наслѣдство његово, *као што му је рекао.

*ИНав 13, 33; 1 Мој 49, 5; 4 Мој 18, 20, 21.

15. А даде Мојсије племену синова Рувимовијех по породицама њиховијем,

16. И међе им бјеху од Ароира који је на обали потока Арнона, и град који је на сриједи потока, и сва раван до Медеве,

17. Есевон са свијем градовима својим у равни, Девон и Вамот-Вал и Вет-Валмеон,

18. И Јаса и Кадимот и Мифат,

19. И Киријатаим и Сивма и Зарет-Сар на гори код долине,

20. И Вет-Фегор и Аздот-Фазга и Вет-Јесимот,

21. И сви градови у равни, и све царство Сиона, цара Аморејскога, који царова у Есевону, којега уби Мојсије с кнезовима Мадидјамским, Евијом и Рекемом и Суром и Уром и Ревом, кнезовима Сионовим, који живљаху у оној земљи.

22. И *Валама, сина Веорова, врача, убише синови Израиљеви мечем с другима побијенијем. *4 Мој 22, 5; 31, 8.

23. И бјеху међе синова Рувимовијех Јордан с међама својим. То је наслѣдство синова Рувимовијех по породицама њиховијем, градови и села њихова.

24. И даде Мојсије племену Гадову синовима Гадовијем по породицама њиховијем,

25. И бјеху им међе Јазир и сви градови Галадски и половина земље синова Амоновијех до Ароира који је према Рави,

26. И од Есевона до Рамот-Миспе и Ветонима, и од Маханаима до међе Давирске;

27. И у долини Вет-Арам и Вет-Нимра и Сокот и Сафон; остатак царства Сиона, цара Есевонскога, Јордан и међа његова до краја мора Хинеротскога с ону страну Јордана на исток.

28. То је наслѣдство синова Гадових по породицама њиховијем, градови и села њихова.

29. И даде Мојсије половини племена Манасијина, и доби половина племена синова Манасијиних по породицама својим;

30. Међа им бјеше од Маханаима, сав Васан, све царство Ога, цара Васанскога, и *сва села Јаирова, што су у Васану, шездесет градова.

*4 Мој 32, 41; 1 Дн 2, 23.

31. И половина Галада, и *Астарот и Едрајин, градови царства Огова у Васану, допадоше синовима Махира, сина Манасијина, половини синова Махировијех по породицама њиховијем.

*ИНав 12, 4.

32. То је што раздијели у наслѣдство Мојсије у пољу Моавском с ону страну Јордана према Јерихону на истоку.

33. А племену Левијеву не даде Мојсије наслѣдства; Господ је Бог

Израиљев њихово наслједство, као што им је рекао. *4 Мој 18, 20.

*Подјела земље зајадно од Јордана.
Халеево наслједство.*

14. А ово је што добише у наслједство синови Израиљеви у земљи Хананској, *што раздијелише у наслједство Елеазар свештеник и Исус, син Навин, и поглавари породица отачких по племенама синова Израиљевих, *4 Мој 34, 17.

2. *Ждријебом дијелећи им наслједство, као што заповиједи Господ преко Мојсија, међу девет племена и половину племена. *4 Мој 26, 55.

3. *Јер Мојсије даде наслједство двјема племенима и половини племена с ову страну Јордана, а Левитима не даде наслједства међу њима.

*ИНав 13, 32, 33.

4. Јер синова Јосифовијех бјеху два племена: Манасијино и Јефремово, и Левитима не дадоше дијела у земљи, осим градова у којима ће живјети и подграђа њиховијех за стоку њихову и за благо њихово.

5. Како бјеше заповједио Господ Мојсију, тако учинише синови Израиљеви и подијелише земљу.

6. А синови Јудини дођоше к Исусу у Галгалу, и рече му Халев, син Јефонијин Кенезеј: Ти знаш *шта је казао Господ Мојсију, служи Божијему, за ме и за те у Кадис-Варнији.

*4 Мој 14, 24; 5 Мој 1, 36.

7. Било ми је четрдесет година кад ме посла Мојсије, слуга Господњи, из Кадис-Варније да уходим земљу и јавих му ствар, како ми је било у срцу.

8. А браћа моја што идоше са мном, уплашише срце народу; али се ја једнако држах Господа Бога својега.

9. И закле се Мојсије онај дан говорећи: Заиста, земља по којој си хо-

дио ногама својима, допашће теби у наслједство и синовима твојим до вијека; јер си се сасвијем држао Господа Бога мојега.

10. А сада, ето, сачува ме Господ у животу, као што је рекао; има већ четрдесет и пет година како то рече Господ Мојсију, кад Израиљ иђаше по пустињи; и сад, ето, има ми данас осамдесет и пет година.

11. *И данас сам јоште крјепак, као што сам био кад ме је Мојсије слао; крјепост ми је и сад онаква каква је била онда за бој и да одлазим и долазим. *5 Мој 34, 7.

12. Зато, дај ми сада ову гору, за коју је говорио Господ у онај дан; јер си чуо у онај дан да су ондје *Енакими и градови велики и тврди; да ако буде Господ са мном, те их истјерам, као што је Господ казао. *ИНав 11, 21.

13. И Исус га благослови, и *даде Хеврон Халеву сину Јефонијину у наслједство. *ИНав 15, 13; 21, 11, 12.

14. Зато припадае Хеврон Халеву, сину Јефонијину Кенезеју, у наслједство до данашњега дана, *јер се једнако држао Господа Бога Израиљева. *4 Мој 32, 12.

15. А име Хеврону бијаше пређе Киријат-Арва, а Арва бијаше велик човјек међу Енакимима. *И земља почину од рата.

*4 Мој 13, 22; † ИНав 11, 23.

Међе и градови племена Јудиној.

15. А ово бјеше дио синова Јудинијех по породицама њиховијем: *уз међу Едомску, пустиња Син к југу на крају јужне стране; *4 Мој 34, 3.

2. И бјеше им јужна међа од краја Сланогa мора, од залива који иде к југу.

3. А отуда иде на југ на брдо Акравим, прелази преко Сина, и пружа се

од југа на Кадис-Варнију и допире до Есрона, а отуда иде на Адар и савија се на Карку;

4. Отуда идући до Аселмона, излази на поток Мисирски, и крај тој међи удара у море. То вам је јужна међа.

5. А међа к истоку Слано море до краја Јордана; а међа са сјеверне стране од залива морскога до краја Јордана;

6. Одатле иде та међа на Вет-Оглу, и пружа се од сјевера до Вет-Араве; и одатле иде та међа на *камен Воана, сина Рувимова; *ИНав 18, 17.

7. Одатле иде та међа до Давира од долине Ахора, и на сјевер иде на Галгал, према брду Адумимском на јужној страни потока; потом иде та међа до воде Ен-Семеса, и удара у студенац *Рогил; *2 Сам 17, 17.

8. Одатле иде та међа преко долине синова Еномовијех покрај Јевусеја с југа, а то је Јерусалим; отуда иде међа на врх горе која је према долини Еному к западу и која је накрај долине Рафајске к сјеверу;

9. Потом се савија међа с врха те горе к извору воде Нефтоје и излази на градове у гори Ефрону; а одатле се пружа међа до Вала, а то је Киријат-Јарим;

10. Потом иде међа до Вала на запад ка гори Сиру, и иде покрај горе Јарима са сјевера, а то је Хасалон, и спушта се на Вет-Семес, и долази до Тамне;

11. И иде међа покрај Акарона к сјеверу, и допире до Сикрона, и иде преко горе Вала и пружа се до Јавни-ла, и излази та међа на море.

12. А међа је западна покрај Великога мора и његовијех међа. То су међе синова Јудинијех унаоколо по породицама њиховијем.

13. А *Халеу, сину Јефонијину, даде Исус дио међу синовима Јуди-

нијем, као што му заповједи Господ: † Киријат-Арву; а Арва је био отац Енаков, и то је Хеврон;

*ИНав 14, 13; † ИНав 14, 15.

14. И одатле изагна Халев *три си-на Енакова: Сесаја и Ахимана и Тал-маја, синове Енакове. *Суд 1, 10.

15. И одатле отиде на Давирани; а Давир се прије звахе Киријат-Се-фер.

16. И рече Халев: Ко савлада Ки-ријат-Сефер и узме га, даћу му за же-ну Ахсу, кћер своју.

17. И узе га *Готонило, син Кене-зов, брат Халевов; и даде му Ахсу, кћер своју за жену. *Суд 3, 9.

18. И кад полагааше, наговараше га да иште поље у оца њезина; па ско-чи с магарца. А Халев јој рече: Шта ти је?

19. А она рече: Дај ми дар; кад си ми дао сухе земље, дај ми и извора воденијех. И даде јој изворе горње и изворе доње.

20. Ово је наслѣдство племена синова Јудинијех по породицама њи-ховијем;

21. Ово су градови по крајевима племена синова Јудинијех, дуж ме-ђе Едомске к југу: Кавсеил и Едер и Јагур,

22. И Кина и Димона и Адада,

23. И Кадес и Асор и Итнан,

24. Зиф и Телем и Валот,

25. И Асор-Адата и Кириот; Есрон је Асор;

26. Амам и Сама и Молада,

27. И Асар-Гада и Есемон и Вет-Фалет,

28. И Асар-Суал и Вир-Савеја и Визиотија,

29. Вала и Им и Асем,

30. И Елтолад и Хесил и Орма,

31. И Сиклаг и Мадмана и Санса-на,

32. И Леваот и Силеим и Ајин и Римон; свега двадесет и девет градова са селима својим.

33. У равни *Естаол и Сараја и Асна, *Суд 13, 25; 16, 31.

34. И Заноја и Ен-Ганим, Тафуја и Инам,

35. Јармут и Одолам, Сохот и Азика.

36. И Сагарим и Адитајим и Гедира и Гедиротајим; четрнаест градова са селима својим.

37. Севан и Адаса и Магдал-Гад.

38. И Дилан и Миспа и Јоктеил,

39. Лахис и Васкат и Јеглон,

40. И Хавон и Ламас и Хитлис,

41. И Гедирот, Вет-Дагон, и Нама и Макида; шеснаест градова са селима својим.

42. Ливна и Етер и Асан,

43. И Јефта и Асна и Несив,

44. И Кеила и *Ахзив и Мариса; девет градова са селима својим.

*ИНав 19, 29.

45. *Акарон са селима и засеоцима, *1 Сам 5, 10; ИНав 19, 41-46.

46. Од Акарона до мора све што је покрај Азота са селима својим;

47. Азот са селима и засеоцима, Газа са селима и засеоцима до потока Мисирскога *и до Великога мора с међама. *4 Мој 34, 6.

48. А у гори: Самир и Јатир и Сохот,

49. И Дана и Киријат-Сана, а то је Давир,

50. И Анав и Естемон и Аним,

51. И Госен и Олон и Гилон; једанаест градова са селима својим.

52. Арав и Дума и Есан,

53. И Јанум и Вет-Тафуја и Афека,

54. И Хумата и Киријат-Арва, а то је Хеврон, и Сиор; девет градова са селима својим.

55. Маон, Кармел и Зиф и Јута,

56. Језраел и Јогдеам и Заноја,

57. Кајин, Гаваја и Тамна; десет градова са селима својим.

58. Алул, Вет-Сур и Гедор,

59. И Марат и Вет-Анот и Елтекон; шест градова са селима својим.

60. *Киријат-Вал, то је Киријат-Јарим, и Рава; два града са селима својим. *ИНав 18, 14.

61. У пустињи: Вет-Арава, Мидин и Сехаха,

62. И Нивсан, и град соли, и Енгадија; шест градова са селима својим.

63. А Јевусеја који живљаху у Јерусалиму, не моглоше истјерати *синови Јудини; зато осташе † Јевусеји са синовима Јудинијем у Јерусалиму до данас.

*2 Сам 5, 6; † ИНав 18, 28; 2 Сам 5, 6, 7.

Нашљедство племена Јефремовој.

16. И допаде дио синовима Јосифовијем од Јордана код Јерихона, од воде Јерихонске к истоку на пустињу која иде од Јерихона на гору Ветиљску,

2. А од Ветиља иде на Луз и долази до међе Архијске до Атарота,

3. Потом иде на запад до међе Јафлетске па до међе доњег Вет-Орона и до Гезера, и излази на море.

4. Тако добише нашљедство синови Јосифови, Манасија и Јефрем.

5. А бјеше међа синовима Јефремовијем, по породицама њиховијем, бјеше међа нашљедства њихова к истоку Атарот-Адар до горњег Вет-Орона,

6. И излази међа на море код Михмете са сјеверне стране, па се обрће међа к истоку до Танат-Силона, и пролази с истока до Јанохе,

7. Потом слази од Јанохе до Атарота и Нарата, и дошавши до Јерихона, удара у Јордан.

8. Од Тафује иде међа к истоку до потока Кане и излази на море. То је нашљедство племена синова Јефремовијем по породицама њиховијем.

9. А *градови бијаху одвојени синовима Јефремовијем у нашљедству синова Манасијиних, сви градови са селима својим. *ИНав 17, 9.

10. А *не изагнаше Хананејина који живљаху у † Гезеру; зато осташе Хананеји међу синовима Јефремовијем до данас плаћајући данак.

*1 цар 9, 16; †Суд 1, 29; 1 цар 9, 16.

*Нашљедство групе половине
племена Манасијиној.*

17. И допаде дио племену Манасијину, а он бјеше првенац Јосифов; *Махиру, првенцу Манасијину оцу Галадову, јер бјеше човјек јунак, зато му допаде Галад и Васан; *ИНав 13, 31; 4 Мој 26, 29.

2. Добише дио и остали синови Манасијини по породицама својим, синови *Авијезерови, и синови Хелекови, и синови Азрилови, и синови Сихемови, и синови Еферови и синови Семидини. То су синови Манасије, сина Јосифова; људи по породицама својим. *Суд 6, 11; 11, 24; 8, 32.

3. А *Салпад, син Ефера сина Галада сина Махира сина Манасијина, није имао синова него кћери; и ово су имена кћерима његовијем: † Мала и Нуја, Егла, Мелха и Терса.

*4 Мој 25, 33; 27, 1. † 4 Мој 27, 1-8; 36.

4. И оне дођоше пред Елеазара свештеника и пред Исуса, сина Навина, и пред кнезове, и рекоше: Господ је заповједио Мојсију да нам се даде нашљедство међу браћом нашом. И даде им Исус по заповијести Господњој нашљедство међу браћом оца њихова.

5. И допаде Манасији десет дијелова, осим земље Галадске и Васанске, које су с ону страну Јордана.

6. Јер кћери Манасијине добише нашљедство међу синовима његови-

јем, а земља Галадска допаде другим синовима Манасијиним.

7. А међа Манасијина бјеше од Асира к Михмети, која је према Сихему, потом иде та међа надесно к становницима Ентафујским.

8. А Манасијина је земља Тафујска, али Тафуја на међи Манасијиној припада синовима Јефремовијем.

9. Одатле слази међа на поток Кану, с јужне стране тога потока; и *градови су Јефремови међу градовима Манасијиним; а међа је Манасијина са сјеверне стране потока и излази на море. *ИНав 16, 9.

10. С југа је Јефремово, а са сјевера Манасијино, а море им је међа; а с Асиром граниче на сјеверу а с Исахаром на истоку.

11. *Јер је Манасијино у племену Исахарову и Асирову: Вет-Сан са селима својим, и Ивлеам са селима својим, и Дорани са селима својим, и Ен-Дорани са селима својим, и Танашани са селима својим, и Мегиђани са селима својим; та три краја. *Суд 1, 27, 28.

12. Али синови Манасијини не моглоше изагнати Хананеја из тијех градова, него Хананеји стадоше живјети у тој земљи.

13. Али кад ојачаше синови Израиљеви, ударише *данак на Хананеје, али их не изагнаше. *ИНав 16, 10.

14. А синови Јосифови рекоше Исусу говорећи: Зашто си нам дао у нашљедство један дио и једно уже кад је нас множина и Господ нас је благословио догде?

15. А Исус им рече: Кад вас је множина, идите у шуму и ондје окрчите себи у земљи Ферезејској и Рафајској ако вам је тијесна гора Јефремова.

16. А синови Јосифови рекоше: Неће нам бити доста ова гора; а сви Хананеји који живе у долини имају гвоздена кола; и они који су у Вет-Сану и

у селима његовијем и они који су у долини Језраелској.

17. А Исус рече дому Јосифову, Јефрему и Манасији, говорећи: Велик си народ и силан си, нећеш имати једнога дијела.

18. Него гора нека буде твоја; ако је шума, исијечи је, пак ћеш имати међе њезине; јер ћеш изагнати Хана-неје ако и имају гвоздена кола, ако и јесу јаки.

Шатор од састанка у Силому.

Подјела преостале земље.

Насљедство племена Венијаминовој.

18. И сабра се сав збор синова Израљевијех у *Силом и ондје намјестише шатор од састанка, пошто покорише земљу.

*Суд 21, 19; 1 Сам 1, 3; 4, 4; Јер 7, 12-15.

2. Али још бијаше синова Израљевијех седам племена којима не би дато наслједство.

3. И Исус рече синовима Израљевијем: Докле ћете оклијевати, те не идете и узмете земљу коју вам је дао Господ Бог отаца ваших?

4. Изберите између себе по три човјека из свакога племена, па нека се дигну и прођу земљу, и нека је препишу на наслједства своја, па онда нека дођу к мени.

5. И нека је раздијеле на седам дијелова; Јуда ће остати у својим међама с југа, и дом ће Јосифов остати у међама својим са сјевера.

6. А ви препишите земљу на седам дијелова, и донесите амо к мени да бацим ждријеп за племена ваша овдје пред Господом Богом нашим.

7. Јер *Левити немају дијела међу вама, јер је свештенство Господње њихово наслједство; а Гад и Рувим и половина племена Манасијина примише наслједство своје с ону страну

Јордана на истоку, које им даде Мојсије, слуга Господњи. *ИНав 13, 33.

8. Тада усташе људи и пођоше; а Исус заповједи људима који отидоше да препишу земљу говорећи: Идите и прођите земљу и препишите је, па онда дођите к мени, те ћу бацити ждријеп за вас овдје пред Господом у Силому.

9. И отидоше људи и пођоше земљу и преписах је у књигу, село по село на седам дијелова; потом се вратише к Исусу у окр у Силом.

10. И Исус баци ждријеп за њих у Силому пред Господом, и ондје подијели Исус земљу међу синове Израљеве по дијеловима њиховијем.

11. И изиде ждријеп за племе синова *Венијаминовијех по породицама њиховијем, и дође међа дијела њихова међу синове Јудине и синове Јосифове. *1 Мој 49, 27.

12. И би им међа са сјевера до Јордана, и она иде покрај Јерихона са сјевера и пружа се на гору к западу, и излази у пустињу *Вет-Авен;

*ИНав 7, 22.

13. А одатле иде та међа до Луза, с јужне стране Лузу, *а то је Ветил, и слази до Атарот-Адара покрај горе која је с југа Вет-Орону доњему.

*1 Мој 28, 19.

14. Отуда излази међа и савија се покрај мора к југу од горе, која је према Вет-Орону на југ, и излази на *Киријат-Вал, а то је Киријат-Јарим, град синова Јудинијех. То је западна страна.

*ИНав 15, 9.

15. А јужна страна од краја Киријат-Јарима и излази та међа к западу, па иде на извор воде Нефтоје,

16. И слази та међа накрај горе која је према долини сина Еномова, а у долини Рафајској к западу, и иде преко долине Енонове покрај Јеву-сеја к југу и слази на извор Рогил;

17. Потом се обрће од сјевера и иде на Ен-Семес, а отуда иде на Гали-

лот, који је према гори Адумимској, и слази на камен Воана сина Руви-мова;

18. Отуда иде страном која је према Арави к сјеверу и слази у Араву;

19. Потом иде покрај Вет-Огле к сјеверу и удара у залив Сланог мора са сјеверне стране до краја Јордана на јуту. То је јужна међа.

20. А Јордан је међа с источне стране. То је наслѣдство синова Венијаминовијех с међама њиховијем унаоколо по породицама њиховијем.

21. А градови племена синова Венијаминовијех по породицама њиховијем јесу: Јерихон и Вет-Огла и Емек-Кесис,

22. И Вет-Арава и Семарајим и Ветил,

23. И Авин и Фара и Офра,

24. И Хефар-Амона и Офнија и Гава; дванаест градова са селима својим.

25. Гаваон и Рама и Вирот,

26. И Миспа и Хефира и Моса,

27. И Рекем и Јерфаил и Тарала,

28. И Сила, Елеф и *Јевус, а то је Јерусалим, Гават, Киријат; четрнаест градова са селима својим. То је наслѣдство синова Венијаминовијех по породицама њиховијем.

*ИНав 15, 63; Суд 1, 21.

Наслѣдство осталих шест и племена и Исусово наслѣдство.

19. Потом изиде други ждријеб за Симеона, племе синова *Симеоновијех по породицама њиховијем, и би наслѣдство њихово усред наслѣдства синова Јудинијех.

*1 Мој 49, 5.

2. И допаде им у наслѣдство* Вир-Савеја и Савеја и Молада,

*1 Мој 21, 14; 31, 33.

3. И Асар-Суал и Вала и Асем,

4. И Елтолад и Ветул и Орма,

5. И Сиклаг и Вет-Маркавот и Асар-Суса,

6. И Вет-Леваот и Саруен; тринаест градова са селима својим;

7. Ајин, Ремон и Етер и Асан, четири града са селима својим;

8. И сва села што бијаху око тијех градова дори до Валат-Вира, а то је Рамат јужни. То је наслѣдство племена синова Симеоновијех по породицама њиховијем.

9. Од дијела синова Јудинијех допаде наслѣдство синовима Симеоновијем, јер дио синова Јудинијех бијаше велик за њих, зато синови Симеонови добише наслѣдство на њихову наслѣдству.

10. Потом изиде трећи ждријеб за синове *Завулонове по породицама њиховијем; и међа наслѣдству њихову би до Сарида.

*1 Мој 49, 13;

11. А одатле иде међа њихова покрај мора на Маралу, и допире до Давасета, и иде на поток који је према Јокнеаму,

12. Па се окреће од Сарида на исток до међе Кислот-Таворске, и иде на Даврат и излази до Јафе;

13. Отуда иде опет к истоку до Гита-Ефера, а то је Ита-Касин, и излази на Ремон-Метоар, а то је Неја;

14. Отуда се савија међа к сјеверу на Анатон, и излази у долину Јефтаил,

15. С Кататом и с *Налалом и Сироном и Идалом и Витлејемом, дванаест градова са селима својим.

*Суд 1, 30.

16. То је наслѣдство синова Завулоновијех по породицама њиховијем, то су градови и села њихова.

17. За Исахара изиде ждријеб четврти, за синове *Исахарове по породицама њиховијем;

*1 Мој 49, 14.

18. А међа им би: Језраел и Кесулот и Суним,

19. И Аферајим и Сеон и Анахат-рат,

20. И Равит и Кисион и Авес,

21. И Ремет и Ен-Ганим и Ен-Ада и Вет-Фасис,

22. А отуда иде међа на Тавор и на Сахасиму и Вет-Семес, и удара у Јордан; шеснаест градова са селима својим.

23. То је наслѣдство племена синова Исахаровијех по породицама њиховијем; то су градови и села њихова.

24. Потом изиде ждријеб пети за племе синова *Асировијех по породицама њиховијем. *1 Мој 49, 20.

25. И међа им би: Хелкат и Алија и Ветен, и Ахсаф,

26. И Аламелех и Амад и Мисал, и пружа се до Кармела к мору и до Сихор-Ливната,

27. И одатле се савија к истоку на Вет-Дагон, и допире до Завулоне и до долине Јефтаила к сјеверу, и до Ветемека и Наила, и иде до Хавула налијево;

28. И Хеврон и Реов и Амон и Кана *дори до Сидона великога;

*Суд 1, 31.

29. Отуда се савија међа на Раму и до тврдога града Тира, а отуда се савија на Осу и излази на море покрај дијела *Ахсивскога;

*ИНав 15, 44; Суд 1, 31.

30. И Ама и Афек и Реов; двадесет и два града са селима својим.

31. То је наслѣдство племена синова Асировијех по породицама њиховијем, то су градови и села њихова.

32. За синове Нефталимове изиде ждријеб шести, за синове *Нефталимове по породицама њиховијем,

*1 Мој 49, 21.

33. И међа им би од Елафа и од Алоне до Сананима, и од Адами-Некева и Јавнила до Лакума, и излази на Јордан;

34. Потом се обрће међа на запад к Азнот-Тавору, и иде на Укок, и допире до Завулоне с југа и до Асира са запада и до Јуде на Јордану с истока;

35. А тврди су градови: Сидим, Сер и Амад, Ракат и Хинерот,

36. И Адама и Рама и Асор,

37. И Кедес и Едреј и Ен-Асор,

38. И Ирон Мигдалил, Орем и *Вет-Анат и Вет-Семес; деветнаест градова са селима својим. *Суд 1, 33.

39. То је наслѣдство племена синова Нефталимовијех по породицама њиховијем, то су градови са селима својим.

40. Седми ждријеб изиде за племе синова *Дановијех по породицама њиховијем, *1 Мој 49, 16.

41. И међа наслѣдству њихову би Сара и Естаол и Ир-Семес,

42. И *Салавин и Ајалон и Јетла,

*Суд 1, 35.

43. И Елон и *Тамната и Акарон,

*ИНав 15, 10.

44. И Елтекон и Гиветон и Валат,

45. И Јуд и Вани-Варак и Гат-Римон,

46. И Ме-Јаркон и Ракон с међама својим према *Јона 1, 3.

47. Али *међе синова Дановијех изидоше мале за њих; зато изидоше синови Данови и ударише на Лесем и узеше га и побише оштријем мечем и освојише га, и населише се у њему, и Лесем прозваше Дан по имену Дана оца својега. *Суд 18, 27-29.

48. То је наслѣдство племена синова Дановијех по породицама њиховијем; то су градови и села њихова.

49. А кад подијелише земљу по међама њезинијем, дадоше синови Израилеви наслѣдство Исусу, сину Навину, међу собом.

50. По заповијести Господњој дадоше му град који заиска, *Тамнат-Сарах у гори Јефремовој, а он сагради град и насели се у њему. *ИНав 24, 30.

51. То су наслѣдства која *Елеазар свештеник и Исус, син Навин, и главари породица отачких у племенима синова Израиљевијех подијелише ждријебом љу Силому пред Господом на вратима шатора од састанка, и тако подијелише земљу.

*ИНав 14, 1; †ИНав 18, 1.

Одређивање градова уточишта.

20. Потом рече Господ Исусу говорећи:

2. Кажи синовима Израиљевијем и реци: *Одредите градове за уточишта, за које сам вам говорио преко Мојсија, *4 Мој 35, 6, 11, 14.

3. Да онамо утече крвник који убије кога нехотице, не мислећи, да вам буду уточишта од осветника.

4. Па кад ко утече у који од тих градова, нека стане пред вратима градским и нека каже старјешинама онога града ствар своју, па нека га приме к себи, и даду му мјесто да сједи код њих.

5. И ако дође за њим осветник, нека му не даду крвника у руке, јер је нехотице убио ближњег, нити је прије мрзио на њ.

6. Него нека сједи у граду оном докле не стане пред збор на суд, до смрти поглавара свештеничкога који буде онда, тада нека се крвник врати и иде у свој град и својој кући, у град из којег је утекао.

7. И одијелише *Кедес у Галилеји у гори Нефталимовој и Сихем у гори Јефремовој и † Киријат-Арву, то је Хеврон, у гори Јудиној.

*ИНав 19, 37; † ИНав 15, 33.

8. А преко Јордана од Јерихона на исток одредише *Восор у пустињи, у равни, од племена Рувимова, и Рамот у Галаду од племена Гадова, и Голан у Васану од племена Манасијина. *5 Мој 4, 43.

9. То су градови одређени свијем синовима Израиљевијем и дошљаку који се бави међу њима, да утече у њих ко год убије кога нехотице и да не погине од руке осветникова докле не стане пред збор.

Одређивање левитских градова

(уј. 1 гл 6, 54-81).

Обећање се испунило.

21. Тада дођоше главари отачких породица Левитских к *Елеазару свештенику и к Исусу, сину Навину, и главарима породица отачких и племенима синова Израиљевијех. *ИНав 14, 1.

2. И рекоше им у Силому у земљи Хананској говорећи: *Господ је заповједио преко Мојсија да нам се даду градови гдје ћемо живјети и подграђа њихова за стоку нашу. *4 Мој 35, 2.

3. И дадоше синови Израиљеви Левитима од наслѣдства својега по заповијести Господњој ове градове и подграђа њихова:

4. Изиде ждријеб за породице Катове; и допаде синовима Арона свештеника између Левита ждријебом тринаест градова од племена Јудина и од племена Симеонова и од племена Венијамина.

5. А осталијем синовима Катовијем допаде ждријебом десет градова од породица племена Јефремова и од племена Данова и од половине племена Манасијина.

6. А синовима Гирсоновијем допаде ждријебом од породица племена Исахарова и од племена Асирова и од племена Нефталимова и од половине племена Манасијина у Васану тринаест градова;

7. Синовима Мераријевим по породицама њиховијем од племена Рувимова и од племена Гадова и од племена Завулонова дванаест градова.

8. Дадоше, дакле, синови Израиљеви Левитима те градове и подграђа њихова ждријебом, као што бјеше заповједио Господ преко Мојсија.

9. И дадоше од племена синова Јудинијех и од племена синова Симеоновијех ове градове који се казују по именима;

10. И допаде синовима Ароновијем од породица Катовијех између синова Левијевих, за које паде први ждријеб,

11. Њима допаде: Киријат-Арва, а Арва је отац Анаков, а тај је град Хеврон *у гори Јудиној, с подграђем својим унаоколо. *ИНав 20, 7.

12. А *поље око тога града и села његова дадоше Халеу, сину Јефонијину, у наслједство. *ИНав 14, 14.

13. Дадоше, дакле, синовима Арона свештеника град за уточиште крвнику Хеврон с подграђем, и Ливну с подграђем,

14. И Јатир с подграђем, и Естемоју с подграђем,

15. И Олон с подграђем, и Давир с подграђем,

16. И Ајин с подграђем, и Јуту с подграђем, и *Вет-Семес с подграђем: девет градова од та два племена. *1 Сам 6, 12. 15.

17. А од племена Венијаминава Гаваон с подграђем, и Гавају с подграђем,

18. Анатот с подграђем, и Алмон с подграђем: четири града.

19. Свега градова синова Арона свештеника тринаест градова с подграђима.

20. А породицама синова Катовијех, Левитима што их још бјеше од синова Катовијех, допадоше на њихов ждријеб градови од племена Јефремова;

21. Допаде им град за уточиште крвнику *Сихем с подграђем у гори Јефремовој, и Гезер с подграђем,

*ИНав 20, 7.

22. И Кивсајим с подграђем, и Вет-Орон с подграђем: четири града.

23. А од племена Данова: Елтекон с подграђем, Гиветон с подграђем,

24. Ајалон с подграђем, Гат-Римон с подграђем: четири града.

25. А од половине племена Манасијина: Танах с подграђем и Гат-Римон с подграђем: два града.

26. Свега десет градова с подграђима дадоше породицама синова Катовијех осталијем.

27. А синовима Гирсоновијем између породица Левитских дадоше од половине племена Манасијина град за уточиште крвнику *Голан у Васану с подграђем, и Вестеру с подграђем: два града. *ИНав 20, 8.

28. А од племена Исахарова: Кисон с подграђем, Даврот с подграђем,

29. Јармут с подграђем, Ен-Ганим с подграђем: четири града.

30. А од племена Асирова: Мисал с подграђем, Авдон с подграђем,

31. Хелкат с подграђем, и Реов с подграђем: четири града.

32. А од племена Нефталимова град за уточиште крвнику *Кедес у Галилеји с подграђем, и Амот-Дор с подграђем, и Картан с подграђем: три града. *ИНав 20, 7.

33. Свега градова синова Гирсоновијех по породицама њиховијем тринаест градова с подграђима.

34. А породицама синова Мераријевих, осталијем Левитима, дадоше од племена Завулонова Јокнеам с подграђем, Карту с подграђем,

35. Димну с подграђем, Налол с подграђем: четири града.

36. А од племена Рувимова: *Восор с подграђем, и Јазу с подграђем, *ИНав 20, 8.

37. Кедимот с подграђем, и Мифат с подграђем: четири града.

38. А од племена Гадова: град за уточиште крвнику *Рамот у Галаду

с подграђем, и Маханајим с подграђем. *ИНав 20, 8.

39. Есевон с подграђем, Јазир с подграђем; свега четири града.

40. Све ове градове дадоше синовима Мераријевим по породицама њиховијем, што још бијаху између породица Левитских; и дође на ждријеб њихов дванаест градова.

41. Свега градова Левитских у наслѣдству синова Израилевијех бјеше четрдесет и осам градова с подграђима.

42. А сви градови имају своја подграђа унаоколо; тако је у свакога града.

43. Тако даде Господ Израилу сву земљу за коју се закле оцима њиховијем да ће им је дати, и наслиједише је и населише се у њој.

44. И *умири их Господ од свуда унаоколо, као што се заклео оцима њиховијем; и нико се не одржа пред њима од свијех непријатеља њиховијех; све непријатеље њихове предаде им Господ у руке. *5 Мој 12, 9, 10.

45. *Ништа не изоста од свега добра што бјеше обрекао Господ дому Израилеву; све се зби.

*ИНав 23, 14; 1 цар 8, 56.

Исус отиђуши два и по племена, која идођу олигар на Јордану; остали народ је противио њој, али се умирује.

22. Тада сазва Исус синове Рувимове и синове Гадове и половину племена Манасијина,

2. И рече им: Ви држасте *све што вам је заповједио Мојсије, слуга Господњи, и слушасте глас мој у свему што сам вам заповиједао.

*4 Мој 32, 20; 5 Мој 3, 18.

3. Не остависте браће своје дуго времена, до овога дана, и добро чувасте заповијест Господа Бога својега.

4. А сада Господ је Бог ваш смирио браћу вашу, како ми је рекао; сада, дакле, вратите се и идите у шаторе своје у земљу наслѣдства својега, *коју вам је дао Мојсије, слуга Господњи, с ону страну Јордана.

*4 Мој 32, 33; 5 Мој 29, 8; ИНав 13, 8.

5. Само *пазите добро да вршите заповијест и закон што вам је заповједио Мојсије слуга Господњи, † да љубите Господа Бога својега и да ходите свијем путовима његовијем, и чувате заповијести његове и држите их се, и да му служите свијем срцем својим и свом душом својом.

*5 Мој 6, 6, 17; 11, 22; † 5 Мој 10, 12.

6. И благослови их Исус, и отпусти их да иду у своје шаторе.

7. А половини племена Манасијина бјеше дао Мојсије наслѣдство у Васану, а другој половини даде Исус с браћом њиховом, с ову страну Јордана к западу. И отпуштајући их Исус у шаторе њихове, благослови их,

8. И рече им говорећи: С великим благом враћате се у шаторе своје, са стоком врло многим; са сребром и златом и мјеђу и гвожђем и одијелом врло многим; *подијелите плијен од непријатеља својих с браћом својом.

*4 Мој 31, 27.

9. И вративши се синови Рувимови и синови Гадови и половина племена Манасијина отидоше од синова Израилевијех из Силома, који је у земљи Хананској, идући у земљу Галадску, у земљу наслѣдства својега, коју наслиједише, како бјеше Господ заповједио преко Мојсија.

10. А кад дођоше на међу Јорданску у земљи Хананској, начинише синови Рувимови и синови Гадови и половина племена Манасијина олтар ондје на Јордану, олтар велик и наочит.

11. И чуше синови Израилеви гдје се говори: Гле, синови Рувимови

и синови Гадови и половина племена Манасијина начинише олтар према земљи Хананској на међи Јорданској, покрај синова Израљевијех.

12. А кад чуше синови Израљеви, скупи се сав збор синова Израљевијех у Силом да иду да се бију с њима.

13. И послаше синови Израљеви к синовима Рувимовијем и синовима Гадовијем и половини племена Манасијина у земљу Галадску *Финеса, сина Елеазара свештеника, *4 Мој 25, 7.

14. И с њим десет кнезова, по једнога кнеза од дома отачкога од свијех племена Израљевијех, а сваки их бјеше поглавар у дому отаца својих у тисућама Израљевијем.

15. А они дођоше к синовима Рувимовијем и синовима Гадовијем и половини племена Манасијина у земљу Галадску, и рекоше им говорећи:

16. Овако вели сав збор Господњи: Какав је то гријех којим се огријешисте Богу Израљеву одвративши се данас од Господа начинивши олтар *да се одметнете данас од Господа?

*3 Мој 17, 8, 9; 5 Мој 12, 13, 14.

17. Мало ли нам је гријеха *Фегорова, од којег се још нијесмо очистили до данас и с којег дође погибао на збор Господњи,

*4 Мој 25, 3, 4; 5 Мој 4, 3.

18. Те се данас одвраћате од Господа и одмећете се данас од Господа, да се сјутра разгневи на сав збор Израљев?

19. Ако је земља нашљедства нашега нечиста, пријеђите у земљу нашљедства Господњег у којој стоји шатор Господњи, и узмите нашљедство међу нама; само се не одмећите од Господа и не одмећите се од нас градећи себи олтар мимо олтар Господа Бога нашега.

20. *Није ли се Ахан, син Зарин, огријешо о ствари проклете, те дође

гнев на сав збор Израљев? И он не погибе сâм за гријех свој.

*ИНав 7, 1, 5.

21. А синови Рувимови и синови Гадови и половина племена Манасијина одговорише и рекоше *поглаварима тисућа Израљевих:

*4 Мој 1, 16; 10, 4.

22. Господ Бог над боговима, Господ Бог над боговима, он зна, и Израљ нека зна. Ако смо ради одметати се и гријешити Господу, нека нас не сачува данас.

23. Ако смо начинили олтар да се одвратимо од Господа или да приносимо на њему жртве паљенице или даре или да приносимо на њему жртве захвалне, Господ нека тражи.

24. Него то учинисмо бојећи се овога: рекосмо: Сјутра ће рећи синови ваши синовима нашим говорећи: Шта ви имате с Господом Богом Израљевим?

25. Међу је поставио Господ између нас и вас, синови Рувимови и Гадови, Јордан; ви немате дијела у Господа. Те ће синови ваши одбити синове наше да се не боје Господа.

26. Зато рекосмо: Учинимо тако, и начинимо олтар, не за жртву паљеницу ни за другу жртву,

27. Него да буде *свједок међу нама и вама, и међу натражјем нашим након нас, да бисмо служили Господу пред њим жртвама својим паљеницама и приносима својим, и жртвама својим захвалним, и да не би рекли кадгод синови ваши синовима нашим: Ви немате дијела у Господа.

*ИНав 24, 27.

28. Јер рекосмо: Ако кад реку тако нама или натражју нашем, тада ћемо им казати: Видите слику од олтару Господњегу коју начинише оци наши не за жртву паљеницу ни за другу жртву, него да је свједочанство међу нама и вама.

29. Не дај Боже да се одмећемо Господу и да се данас одвраћамо од Господа начинивши олтар за жртву паљеницу, за дар или за принос, мимо олтар Господа Бога нашега, који је пред шатором његовијем.

30. А кад чу Финес свештеник и кнезови од збора, поглавари од тисућа Израилевих који бијаху с њим, ријечи које им рекоше синови Рувимови и синови Гадови и синови Манасијини, би им по вољи.

31. И рече Финес, син Елеазара свештеника, синовима Рувимовијем и синовима Гадовијем и синовима Манасијиним: Данас познасмо да је међу нама Господ кад се огријешисте Господу тијем гријехом, и сачувасте синове Израилеве од руку Господњих.

32. И Финес, син Елеазара свештеника, и они кнезови вратише се од синова Рувимовијех и од синова Гадовијех из земље Галадске у земљу Хананску к синовима Израилевијем, и јавише им ствар.

33. И би по вољи синовима Израилевијем; и хвалише Бога синови Израилеви, и не говорише више да иду да се бију с њима да потру земљу у којој живе синови Рувимови и синови Гадови.

34. И прозваше синови Рувимови и синови Гадови онај олтар Ед, говорећи: Свједок је међу нама да је Господ Бог.

*Исус окуиља све синове Израилеве
ради ојомене.*

23. А послјије много времена, пошто Господ *умири Израиља од свијех непријатеља његовијех унаоколо, и Исус би стар и временит, *ИНав 21, 44.

2. Дозва Исус све синове Израилеве, старјешине њихове и погла-

варе њихове и судије и управитеље њихове, и рече им: Ја сам стар и временит;

3. А ви сте видјели све што је учинио Господ Бог ваш свијем овијем народима вас ради, јер је Господ Бог ваш сâм војевао за вас.

4. Видите, раздијелио сам вам ждријебом ове народе, који осташе, у нашљедство по племенима вашим од Јордана, све народе које истријебих до Великога мора на запад.

5. И Господ Бог ваш разгнаће их испред вас и истријебиће их испред вас, и наслиједићете земљу њихову, као што вам је рекао Господ Бог ваш.

6. Зато укријепите се добро да држите и творите све што је написано у књизи закона Мојсијева, да не одступате од њега ни надесно ни налијево,

7. Да се не помјешате с тијем народима што су остали међу вама, и *да не помињете имена богова њиховијех, и да се не кунете њима, нити да им служите нити им се клањате.

*2 Мој 23, 13, 24.

8. Него се држите Господа Бога својега као што сте чинили до данас.

9. Зато је *Господ одагнао испред вас народе велике и јаке, и нико се није одржао пред вама до данас.

*3 Мој 26, 7, 8.

10. Један човјек између вас гониће тисућу, јер Господ Бог ваш војује за вас, као што вам је рекао.

11. Пазите, дакле, добро да љубите Господа Бога својега.

12. Јер ако се одвратите и пристанете за остатком тијех народа што су још остали међу вама, и с њима се опријатељите и помијешате се с њима и они с вама,

13. Знајте заиста да Господ Бог ваш неће више изгонити тијех народа испред вас, *него ће вам они постати замка и мрежа, и бич боковима вашим, и трње очима вашим, докле

не изгинете на овој доброј земљи коју вам је дао Господ Бог ваш.

*4 Мој 35, 55; 5 Мој 7, 16; Суд 2, 3.

14. И ево, *ја идем сада куда иде све на земљи; познајте, дакле, свијем срцем својим и свом душом својом да није изостало ништа од свега добра што вам је обрекао Господ Бог ваш, све вам се навршило, није изостало ништа.

*1 цар 2, 2.

15. *А како вам се навршило свако добро што вам је обрекао Господ Бог ваш, тако ће Господ пустити на вас сва зла докле вас не истријеби с ове добре земље коју вам је дао Господ Бог ваш,

*5 Мој 28, 15-47;

16. Ако преступите завјет Господа Бога својега који вам је заповједио, и отидете да служите другим боговима, и станете им се клањати; распаљиће се гњев Господњи на вас, и нестаће вас брзо с те добре земље коју вам је дао.

Исусов посљедњи сабор у Сихему.

Смрти његова и Елеазарова.

Појреб костију Јосифових.

24. Потом сабра Исус сва племена Израилева у Сихем, и сазва старјешине Израилеве и поглаваре његове и судије његове и управитеље његове, и стадоше пред Богом.

2. И рече Исус свему народу: Овако вели Господ Бог Израилев: *С ону страну ријеке живјеше негда оци ваши, Тара, отац Аврамов и отац Нахоров, и † служише другим боговима.

*1 Мој 11, 26; † 1 Мој 31, 19; 35, 2.

3. Али узех оца вашег Аврама испреко ријеке и проведох га кроз сву земљу Хананску и умножих сјеме његово давши му Исака.

4. А Исаку дадох Јакова и Исава, и дадох Исаву гору *Сир да је његова;

а † Јаков и синови његови сидоше у Мисир.

*1 Мој 32, 4; † 1 Мој 46, 6.

5. И *послах Мојсија и Арона, и мучих Мисир, како учиних усред њега, потом вас изведох.

*3 Мој 3, 10.

6. А кад изведох из Мисира оце ваше, дођоше на море, а Мисирци гнаше оце ваше с колима и с коњима до Црвенога мора.

7. Тада *завапише ка Господу, и поставих таму између вас и Мисираца, и наведох на њих море које их затрпа, и очи ваше видјеше шта учиних од Мисираца; потом остасте у пустињи дуго времена.

*2 Мој 14, 10.

8. Иза тога доведох вас у земљу Амореја који живљаху с ону страну Јордана; и они се побише с вама, али их дадох вама у руке, те наслиједисте земљу њихову, и истријебих их испред вас.

9. А Валак, син Сефоров, цар Моавски подиже се да се бије с Израиљем, и *посла те дозва Валама, сина Веорова, да вас прокуне.

*4 Мој 22, 5.

10. Али не хтјех послушати Валама, *те вас он још благослови, и избавих вас из руке његове.

*4 Мој 23, 11, 20.

11. Потом *пријеђосте преко Јордана и дођосте под Јерихон, и бише се с вама † Јерихоњани, Амореји и Ферезеји и Хананеји и Хетеји и Герегеји и Јевеји и Јевусеји; и дадох их вама у руке.

*ИНав 3, 14; † ИНав 6, 1.

12. И *послах пред вама стршљене, који их изагнаше испред вас, два цара Аморејска; † не мачем твојим, ни луком твојим.

*2 Мој 23, 28; † 5 Мој 6, 10, 11.

13. И дадох вам земље које не радисте, и градове којих не градисте, и у њима живите; из винограда и из маслиника којих нијесте сажали, једете.

14. Зато сада бојте се Господа и служите му вјерно и истинито; и

поврзите богове којима су служили оци ваши с ону страну ријеке и у Мисиру, па служите Господу.

15. Ако ли вам није драго служити Господу, изберите себи данас *коме ћете служити: или богове којима су служили оци ваши с ону страну ријеке, или богове Амореја у којих земљи живите; а ја и дом мој служићемо Господу. *5 Мој 6, 13. 14.

16. А народ одговори и рече: Не дај Боже да оставимо Господа да служимо другим боговима.

17. Јер Господ Бог наш, он је извео нас и оце наше из земље Мисирске, из дома ропскога, и он је учинио пред нашим очима оне знаке велике, и чувао нас цијелијем путем којим идосмо, и по свијем народима кроз које прођосмо.

18. И Господ је истјерао испред нас све народе и Амореје, који живљаху у овој земљи; и ми ћемо служити Господу, јер је Бог наш.

19. А Исус рече народу: Не можете служити Господу, јер је свет Бог, Бог *ревнитељ неће подносити ваше невјере и ваших гријеха. *2 Мој 20, 5.

20. Кад оставите Господа и станете служити туђим боговима, окрећуће се и зло ће вам учинити, и истребиће вас пошто вам је добро чинио.

21. А народ рече Исусу: Не, него ћемо Господу служити.

22. А Исус рече народу: Сами сте себи свједоци да сте изабрали себи Господа да му служите. И они рекоше: Свједоци смо.

23. *Поврзите, дакле, богове туђе што су међу вама и привијте срце своје ка Господу Богу Израиљеву.

*1 Мој 35, 2.

24. А народ рече Исусу: Господу Богу својему служићемо и глас његов слушаћемо.

25. Тако учини Исус *завјет с народом онај дан и постави им уредбе и законе у Сихему. *2 цар 23, 3,

26. И записа Исус ове ријечи у књигу Закона, Божијега; и узевши *камен велик, подиже га ондје под храстом који бијаше код светиње Господње. *Суд 9, 6.

27. И рече Исус свему народу: Ево, камен овај нека вам буде *свједочанство; јер је чуо све ријечи Господње, које нам је говорио; и нека вам буде свједочанство да не бисте слагали Богу својему.

*1 Мој 31, 48; ИНав 22, 27.

28. Потом распусти Исус народ, свакога на његово наслједство.

29. А послјије овјех ствари умрије Исус, син Навин, слуга Господњи, кад му бијаше сто и десет година.

30. И погребеше га у међама наслједства његова у *Тамнат-Сараху, који је у гори Јефремовој са сјевера гори Гасу. *ИНав 19, 50.

31. И *служи Израиљ Господу свега вијека Исусова, и свега вијека старјешина које дуго живјеше иза Исуса и које знаху сва дјела Господња која учини Израиљу. *Суд 2, 7.

32. И *кости Јосифове, које донесоше синови Израиљеви из Мисира, погребеше у Сихему, у дијелу поља † које је купио Јаков од синова Емора, оца Сихемова, за сто новаца; и бише у синова Јосифовијех у наслједству њихову. *1 Мој 50, 25; † 1 Мој 33, 19.

33. И Елеазар, син Аронов, умрије, и погребеше га на брду Финеса, сина његова, које му бјеше дано у гори Јефремовој.

КЊИГА О СУДИЈАМА

*Племя Јудино зайочише рати
послије Исусове смрти.
Сви Хананци су проиђерани.*

1. А по смрти Исусовој *упиташе синови Израилјеви Господа говорећи: Ко ће између нас ићи први на Хананеје да се бије с њима? *Суд 20, 18.

2. И Господ рече: Јуда нека иде; ето, дао сам му земљу у руке.

3. А Јуда рече Симеону, брату свому: Хајде са мном на мој дио да се бијемо с Хананејима; пак ћу и ја ићи с тобом на твој дио. И пође Симеон с њим.

4. И изиде Јуда; и даде им Господ Хананеје и Ферезеје у руке, и побише их у Везеку десет тисућа људи.

5. Јер нађоше Адони-Везека у Везеку и ударише на њ, и побише Хананеје и Ферезеје.

6. И побјеже Адони-Везек, а они га потјераше и ухватише га, одсјекоше му палце у руку и у ногу.

7. Тада рече Адони-Везек: Седам-десет царева одсјеченијех палаца у руку и у ногу купише што бјеше под мојим столом; како сам чинио, тако ми плати Бог. И одведоше га у Јерусалим, и ондје умрије.

8. Јер синови Јудини ударише на Јерусалим и узеше га, и исјекоше грађане оштријем мачем, а град сажегоше огњем.

9. *Потом изидоше синови Јудини да војују на Хананеје који живљаху у гори и на југу и у равни. *ИНав 11, 21.

10. И Јуда изиде на Хананеје који живљаху у Хеврону, а Хеврону бијаше пређе име *Киријат-Арва; и побише Сесаја и Ахимана и Талмаја.

*ИНав 15, 13, 14.

11. А одатле отидоше на Давиране, а Давиру прије бјеше име Киријат-Сефер.

12. И рече Халев: Ко савлада Киријат-Сефер и узме га, даћу му Ахсу, кћер своју за жену.

13. И узе га Готонило, син Кенезов, млађи брат Халевов; и даде му Ахсу, кћер своју, за жену.

14. И кад полажаше, наговараше га да иште у оца њезина поље; па скочи с магарца. А Халев јој рече: Што ти је?

15. А она му рече: Дај ми дар; кад си ми дао сухе земље, дај ми и извора воденијех. И даде јој Халев изворе горње и изворе доње.

16. А и *синови Кенеја, таста Мојсијева, изидоше из града палмова са синовима Јудинијем у пустињу Јудину, која је на југу од Арада. И дошавши живљаху с народом. *Суд 4, 11, 17.

17. Потом изиде Јуда са Симеоном, братом својим, и побише Хананеје који живљаху у Сефату, и распонаше га, и прозва се град *Орма.

*4 Мој 21, 3.

18. И Газу узе Јуда с међама њезинијем, и Аскалон с међама његовијем, и Акарон с међама његовијем.

19. Јер Господ бјеше с Јудом, те освоји гору; али не изагна онијех који живљаху у долини, јер имаху *гвоздена кола.

*ИНав 17, 16, 18.

20. И *дадоше Халеву Хеврон, као што бјеше заповједио Мојсије, а он изагна оданде три сина Енакова.

*ИНав 14, 9, 13.

21. А *синови Венијаминови не изагнаше Јевусеја који живљаху у Јерусалиму, него Јевусеји осташе у Јерусалиму са синовима Венијаминовијем до овога дана.

*ИНав 15, 63; 18, 28.

22. Изидоше и синови Јосифови на Ветиљ, и Господ бијаше с њима.

23. И уходише Ветиљ синови Јосифови, а име граду бјеше прије *Луз. *1 Мој 28, 19.

24. И уходе видјеше човјека који иђаше из града и рекоше му: Хајде, покажи нам куда ћемо ући у град, па ћемо ти учинити милост.

25. А он им показа куда ће ући у град; и исјекоше у граду све оштријем мачем, а онога човјека пустише са свом породицом његовом.

26. И отиде онај човјек у земљу Хетејску, и ондје сазида град и прозва га Луз; то му је име до данас.

27. А *Манасија не изагна становника из Вет-Сана и села његовијех, ни из Танаха и села његовијех, ни становника из Дора и села његовијех, ни становника из Ивлеама и села његовијех, ни становника из Мегида и села његовијех; и Хананеји стадоше живјети у тој земљи. *ИНав 17, 11-13.

28. А кад ојача Израиљ, удари на Хананеје данак, али их не изагна.

29. *Ни Јефрем не изагна Хананеја који живљаху у Гезеру, него осташе Хананеји с њим у Гезеру.

*ИНав 16, 10.

30. Завулон не изагна становника из Китрона, ни *становника из На-лола, него осташе Хананеји с њим, и плаћаху данак. *ИНав 19, 15.

31. Асир не изагна становника из Акона, ни становника из Сидона ни из Алава, ни из Ахазива, ни из Хелве, ни из Афика, ни из Реова,

32. Него Асир живљаше међу Хананејима, становницима оне земље, јер их не изагна.

33. *Нефталим не изагна становника из Вет-Семеса, ни становника из Вет-Аната, него живљаше међу Хананејима становницима оне земље; и становници у Вет-Семесу и у Вет-Анату плаћаху им данак.

*ИНав 19, 38.

34. А Амореји притјешњаваху синове Данове у гори, и не дадијаху им слазити у долину.

35. И Амореји стадоше живјети у гори Ересу, у *Ајалону и у Салвиму; а кад осили рука дома Јосифова, плаћаше данак. *ИНав 19, 42.

36. А међа Аморејима бјеше од горе Акравимске, од стијене па навише.

Нейслушност и кајање, колебивост и казна синова Израиљевих. Судије.

2. И дође анђео Господњи од Галгала у Воким и рече: Извео сам вас из Мисира и довео вас у земљу за коју сам се заклео оцима вашим; и рекох: Нећу покварити зајета својега с вама довијека.

2. А *ви не хватате вјере са становницима те земље, олтаре њихове раскопајте. Али не послушасте гласа мојега. Шта сте то учинили?

*5 Мој 7, 2.

3. Зато и ја рекох: *Нећу их одагнати испред вас, него ће вам бити као трње, и богови њихови биће вам замка. *ИНав 23, 13.

4. А кад изговори анђео Господњи ове ријечи свијем синовима Израиљевијем, народ подиже глас свој и плака.

5. Зато прозваше оно мјесто Воким; и ондје принесоше жртве Господу.

6. А Исус распусти народ, и разидоше се синови Израиљеви сваки на своје наслједство, да наслиједе земљу.

7. И *служи народ Господу свега вијека Исусова и свега вијека старјешина које живјеше дуго иза Исуса и које бијаху видјеле сва велика дјела Господња што учини Израиљу.

*ИНав 24, 31.

8. Али умрије Исус, син Навин, слуга Господњи, кад му бјеше сто и десет година.

9. И *погребоше га у међама наслѣдства његова у Тамнат-Аресу у гори Јефремовој са сјевера гори Гасу. *ИНав 24, 30.

10. И сав онај нараштај прибра се к оцима својим, и наста други нараштај иза њих, који не познаваше Господа ни дјела која је учинио Израљу.

11. И синови Израилеви чинише што је зло пред Господом, и служише Валима.

12. И оставише Господа Бога отаца својих, који их је извео из земље Мисирске, и пођоше за другим боговима између богова онијех народа који бијаху око њих, и клањаше им се, и разгњевише Господа.

13. И оставише Господа и служише Валу и Астаротама.

14. И разгњеви се Господ на Израља, и даде их у руке људима који их плијењаху, и продаде их у руке непријатељима њиховијем унаоколо, и не могоше се више држати пред непријатељима својим.

15. Куда год полажаху, рука Господња бјеше против њих на зло, као што бјеше рекао Господ и *као што им се бјеше заклео Господ; и бијаху у великој невољи.

*3 Мој 26, 17; 5 Мој 28, 20.

16. *Тада им Господ подизаше судије, који их избављаху из руку онијех што их плијењаху. *Дан 13, 20.

17. Али ни судија својих не слушаше, него чинише прелубу за другим боговима, и клањаше им се; брзо зађоше с пута којим идоше оци њихови слушајући заповијести Господње; они не чинише тако.

18. И кад им Господ подизаше судије, бијаше Господ са сваким судијом, и избављаше их из руку непри-

јатеља њиховијех свега вијека судијина; јер се сажали Господу због њихова уздисања на оне који им криво чиняху и који их цвијељаху.

19. А кад судија умрије, они се враћаху опет и биваху гори од отаца својих идући за боговима другим и служећи им и клањајући им се; не остављаху се дјела својих нити путова својих опаких.

20. Зато се распали гњев Господњи на Израља, и рече: Кад је тај народ преступио мој завет који сам заповједио оцима њиховијем, и не послушаше гласа мојега,

21. Ни ја нећу више ниједнога гонити испред њих између народа које остави Исус кад умрије,

22. *Да њима кушам Израља хоће ли се држати пута Господњега ходећи по њему, као што су се држали оци њихови, или неће. *Суд 3, 1, 4.

23. И Господ остави те народе и не изагна их одмах не предавши их у руке Исусу.

*Идолопоклонство и подјармљење
синова Израилевих. Ослобађају их
судије Гошонило, Аод и Самејар.*

3. А ово су *народи које остави Господ да њима куша Израља, све оне који не знаху за ратове Хананске, *Суд 2, 22.

2. Да би барем натражје синова Израилевих знало и разумјело што је рат, барем они који од прије нијесу знали:

3. *Пет кнежевина Филистејских, и сви Хананеји и Сидонци и Јевеји, који живљаху на гори Ливану од горе Вал-Ермона до Емата. *ИНав 13, 3.

4. Ти народи осташе да се Израил њима куша, да се види хоће ли слушати заповијести Господње, које је заповједио оцима њиховијем преко Мојсија.

5. И живљаху синови Израљеви усред Хананеја и Хетеја и Амореја и Ферезеја и Јевеја и Јевусеја.

6. И *жењаху се кћерима њиховим и удаваху кћери своје за синове њихове, и служажу боговима њиховим.
*5 Мој 7, 3.

7. И чињаху синови Израљеви што је зло пред Господом, и заборавише Господа Бога својега и служажу Валима и луговима.

8. Зато се разгњеви Господ на Израиља, и даде их у руке Хусан-Рисатајиму, цару Месопотамском; и служише синови Израљеви Хусан-Рисатајиму осам година.

9. Потом вапише синови Израљеви ка Господу, и подиже Господ избавитеља синовима Израљевијем да их избави, *Готонила, сина Кенезова, млађега брата Халеева,
*Суд 1, 13.

10. И *бијаше на њему дух Господњи, и суђаше Израиљу; и изиде на војску, и предаде му Господ у руке Хусан-Рисатајима, цара Месопотамскога; и рука његова надјача Хусан-Рисатајима.
*Суд 6, 34.

11. И земља би мирна четрдесет година. Потом умрије Готонило, син Кенезов.

12. А синови Израљеви стадоше опет чинити што је зло пред Господом; а Господ укријепи Еглона, цара Моавскога, на Израиља, јер чињаху што је зло пред Господом.

13. Јер скупи к себи синове Амонове и Амалике, и изашавши поби Израиља, и освојише *град палмов.
*Суд 1, 16.

14. И синови Израљеви служише Еглону, цару Моавском, осамнаест година.

15. Потом вапише синови Израљеви ка Господу; и Господ им подиже избавитеља Аода, сина Гире сина Венијаминаова, човјека који бијаше левак. И послаше синови Израљеви по њему дар Еглону, цару Моавском.

16. А Аод начини себи мач с обје стране оштар, од лакта у дужину; и припаса га под хаљине своје уз десну бедрицу.

17. И однесе дар Еглону, цару Моавском; а Еглон бјеше човјек врло дебео.

18. И кад предаде дар, отпусти људе који су носили дар.

19. Па сâм вратив се од ликова каменијех, који бијаху код Галгала, рече: Имам, царе, неку тајну да ти кажем. А он рече: Мучи! И отидоше од њега сви који стајаху пред њим.

20. А Аод приступи к њему; а он сјеђаше сам у љетној соби; па рече Аод: Ријеч Божију имам да ти кажем. Тада он уста с пријестола.

21. А Аод потеже лијевом руком својом и узе мач од десне бедрице, и сатјера му га у трбух,

22. И држак уђе за мачем, и сало се склопи за мачем, те не може извући мача из трбуха; и изиде нечист.

23. Потом изиде Аод из собе, и затвори врата за собом и закључа.

24. А кад он отиде, дођоше слуге, и погледаше, а то врата од собе закључана, па рекоше: Ваља да иде напоље у клијети до љетне собе.

25. И већ им се досади чекати, а врата се од собе не отварају, те узеше кључ и отворише, а гле, господар им лежи на земљи мртав.

26. А Аод, докле се они забавише, побјеже и прође ликове камене и утече у Сеирот.

27. И кад дође, затруби у трубу у гори Јефремовој; и сиђоше с њим синови Израљеви с горе, а он напријед.

28. Па им рече: Хајдете за мном, јер Господ предаде вам у руке непријатеље ваше Моавце. И сидоше за њим, и узеше Моавцима бродове Јорданске, и не дадијаху никоме пријећи.

29. И тада побише Моавце, око десет тисућа људи, све богате и храбре, и ниједан не утјече.

30. Тако у тај дан потпадоше Моавци под руку Израиљеву; и земља би мирна осамдесет година.

31. А послије њега наста Самегар, син Анатов, и поби шест стотина Филитеја останом вољујским, и избави и он Израиља.

*Јавин злоставља синове Израиљеве,
а њега побјеђују Варак и Девора.
Јаиља убија Сисару.*

4. А по смрти Аодовој опет синови Израиљеви чинише што је зло пред Господом.

2. И Господ их даде у руке Јавину, цару Хананском, који владаше у Асору, а војсци његовој бјеше војвода Сисара, који живљаше у Аросету незнабожачком.

3. И синови Израиљеви вапише ка Господу; јер он имаше девет стотина гвозденијех кола, и веома притјешњаваше синове Израиљеве двадесет година.

4. У то вријеме Девора пророчица, жена Лафидотова, суђаше Израиљу.

5. И Девора становаше под палмом између Раме и Ветиља у гори Јефремовој, и долажаху к њој синови Израиљеви на суд.

6. А она пославши, дозва Варака, сина Авинејемова, из Кедеса Нефталимова, и рече му: Није ли заповједио Господ Бог Израиљев: Иди, скупии народ на гору Тавор, и узми са собом десет тисућа људи између синова Нефталимовијех и синова Завулоновијех?

7. Јер ћу довести к теби на поток Кисон Сисару, војводу Јавинова, и кола његова и људство његово, и предаћу га теби у руке.

8. А Варак јој рече: Ако ћеш ти ићи са мнош, ићи ћу; ако ли нећеш ићи са мнош, нећу ићи.

9. А она рече: Ја ћу ићи с тобом, али нећеш имати славе на путу којим ћеш ићи; јер ће жени у руку дати Господ Сисару. И уставши Девора отиде с Вараком у Кедес.

10. И Варак, сазвавши синове Завулонове и Нефталимове у Кедес, поведе за собом десет тисућа људи; и Девора иђаше с њим.

11. А Евер *Кенејин бјеше се одвојио од Кенеја, од синова † Овава, таста Мојсијева, и бјеше разапео свој шатор код храстова Занајимских, а то је код Кедеса.

*Суд 1, 16; † 4 Мој 10, 29.

12. И јавише Сисари да је изашао Варак, син Авинејемов, на гору Тавор.

13. И Сисара скупии сва кола своја, девет стотина кола гвозденијех, и сав народ који бијаше с њим од Аросета незнабожачкога до потока Кисона.

14. Тада рече Девора Вараку: Устани, јер је ово дан у који ти даде Господ Сисару у руке. Не иде ли Господ пред тобом? И Варак сиђе с горе Тавора, и десет тисућа људи за њим.

15. И Господ смете Сисару и сва кола његова и сву војску оштрим мачем пред Вараком; и Сисара сиђе с кола својих и побјеже пјешице.

16. А Варак потјера кола и војску до Аросета незнабожачкога; и паде сва војска Сисарина од оштрога мача, не оста ниједан.

17. А Сисара утјече пјешице до шатора Јаиље, жене Евера Кенејина; јер бијаше мир међу Јавином, царем Асорским, и домом Евера Кенеина.

18. И изиде Јаиља насусрет Сисари, и рече му: Склони се, господару, склони се код мене; не бој се. И он се склони код ње у шатор, и она га покри покривачем.

19. А он јој рече: Дај ми мало воде да се напијем, јер сам жедан. А она отвори мијех млијека и напоји га, па га покри.

20. А он јој рече: Стој на вратима од шатора, и ако ко дође и запита те и рече: Има ли ту ко? реци: Нема.

21. Тада Јаиља, жена Еверова, узео колац од шатора, и узео маљ у руку, и приступи к њему полако, и сатјера му колац кроз слијепе очи, те прође у земљу, кад спаваше тврдо уморан, и умрије.

22. И гле, Варак тјераше Сисару, и Јаиља му изиде насусрет, и рече му: Ходи да ти покажем човјека којег тражиш. И уђе к њој, и гле, Сисара лежаше мртав, и колац му у слијепијем очима.

23. Тако покори Бог у онај дан Јавина, цара Хананскога, пред синовима Израљевијем.

24. И рука синова Израљевијех биваше све тежа Јавину, цару Хананском, докле не истријебише Јавина, цара Хананскога.

*Деворина и Варакова
захвална ђесма.*

5. И у тај дан пјева Девора и Варак, син Авинејемов, говорећи:

2. Благосиљајте Господа што учини освету у Израиљу и што народ драговољно приста.

3. Чујте цареви, слушајте кнезови; ја, ја ћу Господу пјевати, попијеваћу Господу Богу Израљеву.

4. Господе! *Кад си слазио са Сисара, кад си ишао из поља Едомскога, †земља се тресијаше, и небеса капаху, облаци капаху водом.

*5 Мој 33, 2; † Авак 3, 3.

5. Брда се растапаху пред Господом; тај Синај пред Господом Богом Израљевијем.

6. За времена *Самегара, сина Анатова, за времена Јаиљина нестало путова, и који иђаху стазама, иђаху кривијем путовима. *Суд 3, 31.

7. Неста села у Израиљу, нестало их, докле не настах ја, Девора, докле не настах мајка Израиљу.

8. Он изабра нове богове, тада рат бијаше на вратима; *виђаше ли се штит или копље међу четрдесет тисућа у Израиљу? *1 Сам 13, 19, 22.

9. Срце се моје привило к управитељима Израљевијем, који драговољно пристах између народа. Благосиљајте Господа.

10. *Који јашете на бијелијем магарицама, који сједите у суду и који ходите по путовима, приповиједајте. *Суд 10, 4; 12, 14.

11. Престала је праска стрељачка на мјестима гдје се вода црпи; ондје нека приповиједају правду Господњу, правду к селима његовијем у Израиљу; тада ће народ Господњи слазити на врата.

12. Устани, устани, Деворо; устани, устани, зацјевај пјесму; устани, Вараче, води у ропство робље своје, сине Авинејемов.

13. Сада ће потлачени овладати силнима из народа; Господ ми даде да владам силнима.

14. Из Јефрема изиде коријен њихов на Амалике; за тобом бјеше Венијамин с народом твојим; од Махира изидоше који постављају законе, а од Завулоне писари.

15. И кнезови Исахарови бише с Девором, Исахар као и Варак би послан у долину с људима које вођаше. У дијелу Рувимову бијаху људи високих мисли.

16. Што си сједио међу торовима слушајући како блеје стада? У дијелу Рувимову бијаху људи високих мисли.

17. Галад оста с ону страну Јордана; а Дан што се забави код лађа? Асир зашто сједе на обали морској и у кршевицама својим оста?

18. Завулон је народ који даде душу своју на смрт, тако и Нефталим, на високом пољу.

19. Дођоше цареви, бише се; бише се цареви Ханански у Танаху на води Мегидској; али ни мрве сребра не добише.

20. С неба се војева, *звјезде с мјеста својих војеваше на Сисару.

*Суд 4, 15.

21. Поток Кисон однесе их, поток Кадимин, поток Кисон; погазила си, душо моја, снажно.

22. Тада изотпадаше коњма копи-та од тјерања јунака њиховијех.

23. Проклињите Мироз, рече анђео Господњи, проклињите становнике његове; јер не дођоше у помоћ Господу, у помоћ Господу с јунацима.

24. Да је благословена мимо жене Јаиља, жена Евера Кенејина; мимо жене у шаторима да је благословена.

25. *Заиска воде, млијека му даде, у господској здјели донесе му повлаку.

*Суд 4, 19.

26. Лијевом руком маши се за колац, а десном за маљ ковачки, и удари Сисару, размрска му главу; прободје и проби му слијепе очи.

27. Међу ноге њезине сави се, паде, лежа; међу ноге њезине сави се, паде; гдје се сави, ондје паде мртав.

28. С прозора гледаше мајка Сисарина, и кроз решетку викаше: Што се тако дуго не враћају кола његова? Што се тако полако мичу точкови кола његовијех?

29. Најмудрије између дворкиња њезинијех одговараху јој, а и сама одговараше себи:

30. Нијесу ли нашли? Не дијеле ли плијен? По једну дјевојку, по двије дјевојке на свакога. Плијен шарен

Сисари, плијен шарен, везен; шарен, везен с обје стране, око врата онима који заплијенише.

31. Тако да изгину сви непријатељи твоји, Господе; а који те љубе да буду као сунце кад излази у сили својој. И земља би мирна четрдесет година.

*Мадијанци злостављају Израиљце.
Геодеон позван за судију.*

6. А синови Израиљеви чинише што је зло пред Господом, и Господ их даде у руке Мадијанима за седам година.

2. И осили рука Мадијанска над Израиљем, те од страха Мадијанскога начинише себи синови Израиљеви јаме које су по горама, и пећине и оградје.

3. И кад би Израиљци посијали, долажаху Мадијани и Амалици и источни народ, долажаху на њих.

4. И ставши у окó против њих, *потираху род земаљски дори до Газе, и не остављаху хране у Израиљу, ни овце ни вола ни магарца.

*5 Мој 28, 33.

5. Јер се подизаху са стадима својим и са шаторима својим, и долажаху као скакавци, тако много, и не бјеше броја њима ни камилама њиховијем, и долазећи у земљу пустошаху је.

6. Тада осиромаше Израиљ веома од Мадијана, и повикаше ка Господу синови Израиљеви.

7. А кад повикаше синови Израиљеви ка Господу од Мадијана,

8. Господ посла пророка к синови-ма Израиљевијем, а он им рече: Овако вели Господ Бог Израиљев: Ја сам вас извео из Мисира, и извео сам вас из дома ропскога,

9. И избавио сам вас из руке Мисирске и из руке свијех онијех који

вас мучаху; и одагнао сам их испред вас, и дао сам вама земљу њихову.

10. Пак вам рекох: Ја сам Господ Бог ваш, не бојте се богова Амореја у којих земљи живите. Али не послушасте гласа мојега.

11. Потом дође анђеол Господњи и сједе под храстом у Офри, који бијаше Јоаса Авијезерита; а син његов Гедеон врсијаше пшеницу на гумну да би побјегао с њом од Мадияана.

12. И јави му се анђеол Господњи и рече му: Господ је с тобом, храбри јуначе!

13. А Гедеон му рече: О господару мој! Кад је Господ с нама, зашто нас снађе све ово? И гдје су сва чудеса његова која нам приповиједаше оци наши говорећи: Није ли нас Господ извео из Мисира? А сада нас је оставио Господ и предао нас у руке Мадияанима.

14. А Господ га погледа и рече му: *Иди у тој сили својој и избавићеш Израиља из руку Мадияанских. Не послах ли те? *1 Сам 12, 11; Јев 11, 32.

15. А он му рече: О Господе, чим ћу избавити Израиља? Ето, род је мој најсиромашнији у племену Манасијину, а ја сам најмањи у дому оца својега.

16. Тада му рече Господ: *Ја ћу бити с тобом, те ћеш побити Мадияанце као једнога. *2 Мој 3, 12.

17. А Гедеон му рече: Ако сам нашао милост пред тобом, дај ми знак да ти говориш са мном.

18. *Немој отићи одавде докле се ја не вратим к теби и донесем дар свој и ставим преда те. А он рече: Чекаћу докле се вратиш. *Суд 13, 15.

19. Тада отиде Гедеон, и зготови јаре и од ефе брашна хљебове пријесне, и метну месо у котарицу а јуху у лонац, и донесе му под храст и постави.

20. А анђеол Божји рече му: Узми то месо и те хљебове пријесне и метни на ону стијену, а јуху пролиј. И он учини тако.

21. Тада анђеол Господњи пружи крај од штапа који му бјеше у руци и дотаче се меса и хљебова пријеснијех; и *подиже се огањ са стијене и спали месо и хљебове пријесне. И анђеол Господњи отиде испред очију његовијех. *3 Мој 9, 24.

22. А Гедеон, *видећи да бјеше анђеол Господњи, рече: Ах, Господе Боже! Зато ли видјех анђела Господњег лицем к лицу? *Суд 13, 21.

23. А Господ му рече: Буди миран, не бој се, нећеш умријети.

24. И Гедеон начини ондје олтар Господу и назва га мир Господњи. Стоји и данас у Офри Авијезеритској.

25. И исту ноћ рече му Господ: Узми јунца који је оца твојега, јунца другога од седам година; и раскопај олтар Валов који има отац твој, и исијечи луг који је код њега.

26. И начини олтар Господу Богу својему наврх ове стијене, на згодну мјесту; па онда узми другога јунца и принеси жртву паљеницу на дрвима онога луга који исијечеш.

27. Тада узе Гедеон десет људи између слуга својих и учини како му заповједи Господ; али се бојаше дома оца својега и мјештана, те не учини дању него учини ноћу.

28. А кад ујутру усташе мјештани, а то раскопан олтар Валов и луг код њега исјечен; а јунац други принесен на жртву паљеницу на олтару начињеном.

29. И рекоше један другому: Ко то учини? И траживши и распитавши рекоше: Гедеон, син Јоасов, учини то.

30. Па рекоше мјештани Јоасу: Изведи сина својега да се погуби што раскопа олтар Валов и што исијече луг код њега.

31. А Јоас рече свјема који стајаху око њега: Ви ли хоћете да браните Вала? Ви ли хоћете да га избавите? Ко га брани, погинуће јутрос. Ако је бог, нека сâм расправи с њим што му је раскопао олтар.

32. И прозва га онога дана Јеровал говорећи: Нека расправи с њим Вал што му раскопа олтар.

33. А сви Мадиијани и Амалици и источни народ бијаху се скупили и прешавши преко Јордана, бијаху стали у окол у долини Језраелу,

34. А *дух Господњи наоружа Гедеона, и он затруби у трубу и скупѝ око себе породицу Авијезеру.

*Суд 3, 10.

35. И посла гласнике по свему племену Манасијину, и скупѝше се око њега; посла гласнике и у племе Асирово и Завулоново и Нефталимово, те и они изидоше пред њих.

36. Тада рече Гедеон Богу: Ако ћеш ти избавити мојом руком Израиља, као што си рекао,

37. Ево, ја ћу метнути руно на гумну: ако роса буде само на руно а по свој земљи сухо, онда ћу знати да ћеш мојом руком избавити Израиља, као што си рекао.

38. И би тако; јер када уста сјутрадан, исциједи руно и истече росе из руна пуна здјела.

39. Опет рече Гедеон Богу: *Немој се гњевити на ме, да проговорим још једном; да обидем руном још једном, нека буде само руно сухо, а по свој земљи нека буде роса. *1 Мој 18, 32.

40. И Бог учини тако ону ноћ; и би само руно сухо, а по свој земљи би роса.

Гедеон побјеђује Мадиијанце.

7. И урани *Јеровал, то је Гедеон, и сав народ што

бијаше с њим, и стадоше у окол код извора Арода; а војска Мадиијанска бјеше му са сјевера крај горе Мореха у долини. *Суд 6, 32.

2. А Господ рече Гедеону: Много је народа с тобом, зато им нећу дати Мадиијана у руке да се не би хвалио Израиљ супрот мени говорећи: Моја ме рука избави.

3. Него сада огласи да чује народ и реци: *Ко се боји и кога је страх, нека се врати и нек иде одмах ка гори Галаду. И врати се из народа двадесет и двије тисуће; а десет тисућа оста.

*5 Мој 20, 8.

4. Опет рече Господ Гедеону: Још је много народа; сведи их на воду, и ондје ћу ти их пребрати; за којег ти год речем: Тај нека иде с тобом, нека иде с тобом; а за кога ти год речем: Тај нека не иде с тобом, нека не иде.

5. И сведе народ на воду; а Господ рече Гедеону: Који стане лаптати језиком воду, као што лапће пас, метни га на страну; тако и свакога који клекне на кољена да пије.

6. И онијех који лапташе, руком својом к устима принесавши воду, бјеше три стотине људи; а сав остали народ клече на кољена своја да пију воде.

7. Тада рече Господ Гедеону: *С тијех триста људи који лапташе воду избавићу вас и предаћу ти у руке Мадиијане; нека, дакле, одлази сав овај народ сваки на своје мјесто.

*1 Сам 14, 6.

8. И народ узе брашњенице и трубе; и Гедеонпусти све људе Израиљце да иду сваки у свој шатор, а онијех триста људи задржа. А окол Мадиијански бијаше ниже њега у долини.

9. И ону ноћ рече му Господ: Устани, сиђи у окол, јер ти га дадох у руке.

10. Ако ли се бојиш сам сиђи, сиђи у окол с Фуrom, момком својим,

11. И чућеш шта говоре, па ће ти осилити руке и ударићеш на ѓко. И сиђе он и Фура, момак његов, до краја војске која бијаше у околу.

12. А Мадиијани и Амалици и сав народ источни лежаху по долини као скакавци, тако их бјеше много; и камилама њиховијем не бјеше броја; бјеше их много као пијеска по обали морској.

13. И кад дође Гедеон, а то један приповиједаше другу својему сан, и говораше: Гле, усних, а то печен хљеб јечмен котрљаше се к околу Мадиијанском и дође до шатора и стаде ударати о њих, те падаху, и испремешта их, и попадахе шатори.

14. А друг му одговори и рече: То није друго него мач Гедеона, сина Јосова, човјека Израильца; предао му је у руке Бог Мадиијане и сав овај ѓко.

15. И кад Гедеон чу како онај приповједи сан и како га овај истумачи; поклони се и врати се у ѓко Израильски и рече: Устајте, јер вам даде Господ у руке ѓко Мадиијански.

16. Потом раздијели триста људи у три чете, и даде свакоме по трубу у руку и по празан жбан и по луч у жбан.

17. И рече им: На мене гледајте, па тако чините; гле, ја ћу доћи на крај окола, па шта ја ушчиним, то чините.

18. Кад ја затрубим у трубу и сви који буду са мнош, тада и ви затрубите у трубе око свега окола, и вичите: Мач Господњи и Гедеонов.

19. И дође Гедеон и сто људи што бијаху с њим на крај окола, у почетак средње страже, истом бијаху промијенили стражу; а они затрубише у трубе, и полупаше жбанове које имаху у рукама.

20. Тако три чете затрубише у трубе и полупаше жбанове, и држаху у лијевој руци лучеве, а у десној

трубе трубећи, и повикаше: Мач Господњи и Гедеонов.

21. И стадоше сваки на свом мјесту око војске; а сва се војска смете и стадоше викати и бјежати.

22. А кад затрубише у трубе онијех три стотине, Господ обрати мач свакоме на друга његова по свему околу, те побјеже војска до Вет-Асете, у Зерерат, до обале Авел-меолске код Тавата.

23. А Израильци из племена Неф-талимова и Асирова и из свега племена Манасијина стекоше се и гонилише Мадиијане.

24. И Гедеон посла гласнике по свој гори Јефремовој говорећи: Сиђите пред Мадиијане и ухватите им воде до Ветваре дуж Јордана. И стекоше се сви људи из племена Јефремова и ухватише воде до Ветваре дуж Јордана.

25. И ухватише два кнеза Мадиијанска, Орива и Зива, и убише Орива на стијени Оривовој, а Зива убише код тијеска Зивова; и гонилише Мадиијане, и донесоше главу Оривову и Зивову ка Гедеону преко Јордана.

*Гедеон јони нејријашеља.
Његова дјеца и његова смрт.*

8. А *људи од племена Јефремова рекоше му: Шта нам то учини те нас не позва кад пође у бој на Мадиијане? И викаху на њ жестоко. *Суд 12, 1; 1 Сам 19, 41.

2. А он им рече: Па шта сам учинио тако као ви? Није ли пабирчење Јефремово боље него берба Авијезерова?

3. Вама је у руке дао Господ кнезове Мадиијанске, Орива и Зива; па што ја могах учинити тако као ви? Тада се утиша дух њихов према њему кад тако говори.

4. А кад Гедеон дође на Јордан, пријеђе преко њега с триста људи који бјеху с њим, а бјеху уморни гонехи.

5. Па рече људима Сокоћанима: Дајте неколико хљебова народу који иде за мном, јер су уморни, а ја гоним Зевеја и Салмана, цареве Мадиджанске.

6. А главари Сокотски рекоше му: Је ли песница Зевејева и Салманова већ у твојој руци да дамо хљеба твојој војсци?

7. А Гедеон им рече: Кад ми Бог преда Зевеја и Салмана у руку, тада ћу помлатити тјелеса ваша трњем из ове пустиње и драчом.

8. И отиде оданде у Фануил, и рече Фануиљанима исто онако, а они му одговорише као што одговорише људи у Сокоту.

9. Зато и људима Фануиљанима рече: Кад се вратим здраво, развалићу ту кулу.

10. А Зевеј и Салман бијаху у Каркору, и војска њихова с њима, око петнаест тисућа, што их год оста од све војске источне; а побијенијех бијаше сто и двадесет тисућа људи који махаху мачем.

11. И отиде Гедеон преко онијех што живе под шаторима, с истока Нови и Јогвеји, и удари на војску кад војска стајаше безбрижна.

12. А Зевеј и Салман побјегоше, а он их потјера, и ухвати два цара Мадиджанска, Зевеја и Салмана, и распуди сву војску.

13. И врати се Гедеон, син Јоасов, из боја прије сунчаног рођаја.

14. И ухвати момка из Сокота и испитива га; а он му пописа кнезове Сокотске и старјешине, седамдесет и седам људи.

15. Па кад дође к Сокоћанима, рече: Ево Зевеја и Салмана за које ми се ругасте говорећи: Је ли песница

Зевејева и Салманова већ у твојој руци да дамо хљеба уморнијем људима твојим?

16. И узевши старјешине онога мјеста и трња из пустиње и драче, даде на њима углед Сокоћанима.

17. И кулу Фануилску развали и поби људе тамошње.

18. Потом рече Зевеју и Салману: Какви бјеху људи које побисте на Тавору? А они рекоше: Такви као ти; сваки бјеше на очима као царски син.

19. А он рече: То бјеху моја браћа, синови моје матере. Тако Господ био жив! Да сте их оставили у животу, не бих вас погубио.

20. Тада рече Јетеру, првенцу својему: Устани, погуби их. Али дијете не извуче мача својега, јер се бојаше, јер бјеше још дијете.

21. Тада рече Зевеј и Салман: Устани ти, уложи на нас; јер какав је човјек, онака му је и снага. И уставши Гедеон погуби Зевеја и Салмана, и узео мјесечиће који бијаху о вратовима камила њиховијех,

22. Потом рекоше Израиљци Гедеону: Буди нам господар ти и син твој и син сина твојега, јер си нас избавио из руке Мадиджанске.

23. А Гедеон им рече: Нећу вам ја бити господар, нити ће вам син мој бити господар; Господ ће вам бити Господар.

24. Још им рече Гедеон: Једно ћу искати од вас: Да ми дате сваки гривну од плијена својега. А гривне имаху златне, јер бјеху Исмаиљци.

25. И одговорише: Даћемо драге воље. И разастрвши хаљину, бацаше на њу гривне, сваки од плијена својега.

26. И бјеше на меру златнијех гривана што изиска тисућа и седам стотина сикала злата, осим мјесечића и ланчића и хаљина скерлетнијех,

што ношаху цареви Мадидански, и осим литарова што бијаху око врата камила њиховијех.

27. И Гедеон *начини од тога оплећак, и остави га у својем граду Офри; и ондје сав Израилъ стаде чинити прељубу за њим, и би Гедеону и дому његову замка. *Суд 17, 5.

28. Тако бише покорени Мадидани пред синовима Израилевијем, и више не дигоше главе. И *земља би мирна четрдесет година за вијека Гедеонова. *Суд 5, 31.

29. И отишав Јеровал, син Јоасов, оста у својој кући.

30. А имаше Гедеон седамдесет синова који изидоше од бедара његовијех, јер имаше много жена.

31. А иноча његова, која бијаше у Сихему, и она му роди сина и надје му име Авимелех.

32. Потом умрије Гедеон, син Јоасов, у доброј старости, и би погребен у гробу Јоаса, оца својега Авијезерита, у Офри.

33. А кад умрије Гедеон, опет синови Израилеви чинише прељубу за Валима, и *поставише себи Вал-Верита за бога. *Суд 9, 4.

34. И не сјећаше се синови Израилеви Господа Бога својега, који их је избавио из руку свијех непријатеља њиховијех унаоколо,

35. И не учинише милости дому Јеровала Гедеона према свему добру што је он учинио Израилу.

*Авимелехово брајшоубистиво,
царовања и нечаштан свршетак.
Јошмова басна.*

9. И Авимелех, син Јеровалов, отиде у Сихем *к браћи матере своје и рече њима и свему роду отачкога дома матере своје говорећи: *Суд 8, 31.

2. Кажите свијем Сихемљанима: Шта вам је боље, да су вам господари седамдесет људи, сви синови Јеровалови, или да вам је господар један човјек? И опомињите се да сам ја кост ваша и тијело ваше.

3. Тада рекоше браћа матере његове за њ свијем Сихемљанима све те ријечи, и срце њихово приви се к Авимелеху, јер рекоше: Наш је брат.

4. И дадоше му седамдесет сикала сребра из дома *Вал-Веритова, за које најми Авимелех људи празнова и скитница, те иђаху за њим. *Суд 8, 33.

5. И дође у кућу оца својега у Офру, и поби браћу своју, синове Јеровалове, седамдесет људи, на једном камену; али оста Јотам, најмлађи син Јеровалов, јер се сакри.

6. Тада се скупише сви Сихемљани и сав дом Милов, и отидоше и поставише Авимелеха царем *код храма који стоји у Сихему. *ИНав 24, 26.

7. А кад то јавише Јотаму, отиде и стаде наврх горе Гаризина, и подигавши глас свој повика и рече им: Чујте ме, Сихемљани, тако вас Бог чуо!

8. Ишла дрвета да помажу себи цара, па рекоше маслини: Буди нам цар.

9. А маслина им рече: Зар ја да оставим претилину своју којом се част чини Богу и људима, па да идем да тумарам за друга дрвета?

10. Потом рекоше дрвета смокви: Ходи ти, буди нам цар.

11. А смоква им рече: Зар ја да оставим сласт своју и красни род свој, па да идем да тумарам за друга дрвета?

12. Тада рекоше дрвета виновој лози: Ходи ти, буди нам цар.

13. А лоза им рече: Зар ја да оставим вино своје које весели Бога и људе, па да идем да тумарам за друга дрвета?

14. Тада сва дрвета рекоше трну: Ходи ти, буди нам цар.

15. А трн одговори дрветима: Ако доиста хоћете мене да помажете себи за цара, ходите склоните се у хлад мој; ако ли нећете, нека изиде огањ из трна и спали кедре Ливанске.

16. Тако сада, јесте ли пр'аво и поштено радили поставивши Авимелеха царем? И јесте ли добро учинили Јеровалу и дому његову? И јесте ли му учинили како вас је задужио?

17. Јер је отац мој војевао за вас и није марио за живот свој, и избавио вас је из руку Мадиянских.

18. А ви данас устасте на дом оца мојега, и побисте синове његове, седамдесет људи, на једном камену, и постависте царем Авимелеха, сина слушкиње његове, над Сихемљанима зато што је брат ваш.

19. Ако сте пр'аво и поштено радили данас према Јеровалу и његову дому, веселите се с Авимелеха и он нека се весели с вас.

20. Ако ли нијесте, *нека изиде огањ од Авимелеха и спали Сихемљане и дом Милов, и нека изиде огањ од Сихемљана и од дома Милова и спали Авимелеха. *Суд 9, 57.

21. Тада побјеже Јотам, и побјегав дође у Вир, и ондје оста бојећи се Авимелеха, брата својега.

22. И влада Авимелех Израиљем три године.

23. Али Бог пусти злу вољу међу Авимелеха и међу Сихемљане; и Сихемљани изневјерише Авимелеха,

24. Да би се осветила неправда учињена на седамдесет синова Јероваловијех, и крв њихова да би дошла на Авимелеха, брата њихова, који их уби, и на Сихемљане, који укријепише руку његову да убије браћу своју.

25. И Сихемљани пометаше му засједе по врховима горским, па плијењаху све који пролажаху мимо њих

онијем путем. И би јављено Авимелеху.

26. Потом дође Гал, син Еведов, са својом браћом, и уљезоше у Сихем, и Сихемљани се поуздаше у њ.

27. И изашавши у поље, браше винограде своје и газише грожђе, и веселише се; и уђоше у кућу бога својега, и једоше и пише, и псоваше Авимелеха.

28. И Гал, син Еведов, рече: Ко је Авимелех и шта је Сихем да му служимо? Није ли син Јеровалов? А Зевул није ли његов пристав? Служите синовима *Емора, оца Сихемова. А што бисмо служили тому? *1 Мој 34, 2.

29. О кад би тај народ био под мојом руком да сметнем Авимелеха! И рече Авимелеху: Прикупи војску своју и изиди.

30. А кад чу Зевул, управитељ градски, ријечи Гала, сина Еведова, разгневи се врло.

31. И посла тајно посланике к Авимелеху и поручи му: Ево Гал, син Еведов, и браћа му дођоше у Сихем и ево побунише град на те.

32. Него устани ноћу ти и народ што је с тобом, и засједи у пољу.

33. А ујутру кад сунце огране, дигни се и удари на град; и ево он и народ који је с њим изаћи ће преда те, па учини с њим што ти може рука.

34. И Авимелех уста ноћу и сав народ што бјеше с њим; и засједоше Сихему у четири чете.

35. А Гал, син Еведов, изиде и стаде пред вратима градским; а Авимелех и народ што бјеше с њим изиде из засједе.

36. А Гал видјев народ рече Зевулу: Ено, народ слази сврх горе. А Зевул му одговори: Од сјена горскога чине ти се људи.

37. Опет проговори Гал и рече: Ено народ слази с виса, и чета једна иде путем к шуми Меоненимској.

38. А Зевул му рече: Гдје су ти сада уста којима си говорио: Ко је Авимелех да му служимо? Није ли то онај народ који си презирао? Изиди сада и биј се с њим.

39. И изиде Гал пред Сихемљанима, и поби се с Авимелехом.

40. Али Авимелех га потјера, и он побјеже од њега; и падоше многи побијени до самијех врата градских.

41. И Авимелех оста у Аруми; а Зевул истјера Гала и браћу његову, те не могаху сједети у Сихему.

42. А сјутрадан изиде народ у поље, и би јављено Авимелеху.

43. А он узе народ свој и раздијели га у три чете, и намјести их у засједу у пољу; и кад видје гдје народ излази из града, скочи на њих и поби их.

44. Јер Авимелех и чета која бијаше с њим ударише и стадоше код врата градских; а друге двије чете ударише на све оне који бијаху у пољу, и побише их.

45. И Авимелех бијаше град цео онај дан, и узе га, и поби народ који бјеше у њему, и раскопа град и посија со по њему.

46. А кад то чуше који бијаху у кули Сихемској, уђоше у кулу куће *бога Верита. *Суд 8, 33.

47. И би јављено Авимелеху да су се ондје скупили сви који бијаху у кули Сихемској.

48. Тада Авимелех изиде на гору Салмон, он и сав народ што бјеше с њим; и узев Авимелех сјекиру у руку, одсијече грану од дрвета и подиже је и метну је на раме, и рече народу који бијаше с њим: Што видјесте да сам ја учинио, брзо чините као ја.

49. И сваки из народа одсијече себи грану, и пођоше за Авимелехом и пометаше гране око куле, и запалише њима град; и изгибоше сви који бијаху у кули Сихемској, око тисућу људи и жена.

50. Потом отиде Авимелех на Тевес, и стаде у ђко код Тевеса, и узе га.

51. А бијаше тврда кула усред града и у њу побјегоше сви људи и жене и сви грађани, и затворивши се попеше се на кров од куле.

52. А Авимелех дође до куле и удари на њу, и дође до врата од куле да је запали огњем.

53. Али једна жена баци комад жрвња на главу Авимелеху и разби му главу.

54. А он брже *викну момка који му ношаше оружје и рече му: Извади мач свој и убиј ме да не реку за ме: Жена га је убила. И прободе га слуга његов, те умрије. *1 Сам 31, 4.

55. А кад видјеше Израиљци гдје погибе Авимелех, отидоше сваки у своје мјесто.

56. Тако плати Бог Авимелеху за зло које је учинио оцу својему убивши седамдесет браће своје.

57. И све зло људи Сихемљана поврати Бог на њихове главе, и стече им се *клетва Јотама, сина Јеровалова. *Суд 9, 20.

Судије Тола и Јаир. Филистјејци и Амонци злостављају идолопоклоничке синове Израиљеве.

10. А послѣје Авимелеха уста да избави Израиља Тола, син Фуве сина Додова, човек племена Исахарова, који сјеђаше у Самиру у гори Јефремовој.

2. И би судија Израиљу двадесет и три године, па умрије и би погребен у Самиру.

3. Послѣје њега уста Јаир од племена Галадова, и би судија Израиљу двадесет и двије године;

4. И имаше тридесет синова који јахашу на тридесеторо магаради, и имаху тридесет градова који се зову

Села Јаирова до данас и јесу у земљи Галадовој.

5. И умрије Јаир и би погребен у Камону.

6. А синови Израилеви опет чинише што је зло пред Господом, и служише Валима и Астаротама, и боговима Сирским, и боговима Сидонским, и боговима Моавским, и боговима синова Амоновијех и боговима Филистејским; и оставише Господа и не служише му.

7. Зато се разгњеви Господ на Израилџа, те их даде у руке Филистејима и у руке синовима Амоновијем.

8. А они газише и сатираше синове Израилеве од оне године осамнаест година, све синове Израилеве који бијаху с ону страну Јордана, у земљи Аморејској, која је у Галаду.

9. И пријеђоше синови Амонови преко Јордана да се бију и с Јудом и с Венијамином и с домом Јефремовијем; и би Израил у великој невољи.

10. Тада вапише синови Израилеви ка Господу говорећи: Сагријешисмо ти што остависмо Бога својега и служисмо Валима.

11. А Господ рече синовима Израилевијем: Од Мисираца и од Амореја и од синова Амоновијех и од Филистеја,

12. И од Сидоњана и од Амалика и од Маонаца, који вас мучише, нијесам ли вас избављао кад вапијасте к мени?

13. Али ви остависте мене и служисте другим боговима; зато вас више нећу избављати.

14. Идите и *вичите оне богове које сте изабрали, нека вас они избаве у невољи вашој. *5 Мој 32, 37, 38; Јер 2, 28.

15. А синови Израилеви рекоше Господу: Сагријешисмо; чини с нама што ти је драго, само нас сада избави.

16. И побацише између себе богове туђе и стадоше служити Госпо-

ду; и сажали му се ради муке синова Израилевијех.

17. А синови Амонови скупише се и стадоше у окр у Галаду; скупише се и синови Израилеви и стадоше у окр у Миспи.

18. А народ и кнезови Галадски рекоше један другому: Ко ће почети бој са синовима Амоновијем? Он нека буде *поглавар свјема који живе у Галаду.

*Суд 11, 8, 11.

*Судија Јефтај,
његова побједа и завјешт.*

11. А Јефтај од Галада би-
јаше храбар јунак,
али син једне курве с којом Галад роди
Јефтаја.

2. Али Галаду и жена његова роди синова, па кад дорастоше синови те жене, отјераше Јефтаја рекавши му: Нећеш имати наслједства у дому оца нашега, јер си син друге жене.

3. Зато побјеже Јефтај од браће своје, и настани се у земљи Тову; и стекоше се к њему људи *празнови, и иђаху с њим.

*Суд 9, 4; 1 Сам 22, 2.

4. А послје некога времена завојштише синови Амонови на Израилџа.
5. И кад завојштише синови Амонови на Израилџа, отидоше старјешине Галадске да доведу Јефтаја из земље Това.

6. И рекоше Јефтају: Ходи и буди нам војвода да војујемо са синовима Амоновијем.

7. А Јефтај рече старјешинама Галадским: Не мрзите ли ви на ме, и не истјерасте ли ме из дома оца мојега? Што сте, дакле, дошли к мени сада кад сте у невољи?

8. *А старјешине Галадске рекоше Јефтају: Зато смо сада дошли опет к теби да поћеш с нама и да војујеш са синовима Амоновијем и да нам

будеш поглавар свјема који живимо у Галаду. *Суд 10, 18.

9. А Јефтај рече старјешинама Галадским: Кад хоћете да ме одведете натраг да војујем са синовима Амоновијем, ако ми их дâ Господ, хоћу ли вам бити поглавар?

10. А старјешине Галадске рекоше Јефтају: Господ нека буде свједок међу нама ако не учинимо како си казао.

11. Тада отиде Јефтај са старјешинама Галадским, и народ га постави поглаварем и војводом над собом; и Јефтај изговори *пред Господом у Миспи све ријечи које бјеше рекао.

*Суд 20, 1.

12. Потом посла Јефтај посланике к цару синова Амоновијех и поручи: Шта имаш ти са мном, те си дошао к мени да ратујеш по мојој земљи?

13. А цар синова Амоновијех рече посланицима Јефтајевим: Што је узео Израил моју земљу кад дође из Мисира, од Арнона до Јавока и до Јордана, сада, дакле, врати ми је с миром.

14. Али Јефтај посла опет посланике к цару синова Амоновијех,

15. И поручи му: Овако вели Јефтај: *Није узео Израил земље Моавске ни земље синова Амоновијех.

*5 Мој 2, 9, 19.

16. Него изашавши из Мисира, пријеђе Израил преко пустиње до Црвенога мора и дође до Кадиса.

17. И *посла Израил посланике к цару Едомском и рече: Пустите да прођем кроз твоју земљу. † Али не послуша цар Едомски. Посла такођер к цару Моавском; али ни он не хтје. И тако стаја Израил у Кадису.

*4 Мој 20, 14, 17; † 4 Мој 20, 18, 21.

18. Потом идући преко пустиње, обиде земљу Едомску и земљу Моавску, и дошавши с истока земљи Моавској, *стаде у окó с ону страну

Арнона; али не пријеђоше преко међе Моавске, јер Арнон бјеше међа Моавска.

*4 Мој 21, 13.

19. Него *посла Израил посланике к Сиону, цару Аморејском, цару Есевонском, и рече му Израил: Допусти нам да прођемо кроз твоју земљу до својега мјеста.

*4 Мој 21, 21, 22; 5 Мој 2, 26, 27.

20. Али Сион не вјерова Израилу да га пусти да пријеђе преко међе његове, него Сион скупѝ сав свој народ и стадоше у окó у Јаси, и поби се с Израилем.

21. А Господ Бог Израилев предаде Сиона и сав народ његов у руке синовима Израилевијем, те их побише; и задоби Израил сву земљу Амореја који живљаху у оној земљи.

22. Задобише сву земљу Аморејску од Арнона до Јавока, и од пустиње до Јордана.

23. Тако је, дакле, Господ Бог Израилев отјерао Амореје испред народа својега Израила, па ти ли хоћеш да је земља њихова твоја?

24. Није ли твоје оно што ти дâ да је твоје *Хемос бог твој? Тако, кога год Господ Бог наш отјера испред нас, онога је земља наша.

*4 Мој 21, 29.

25. Или си ти по чем бољи од *Валака, сина Сефорова, цара Моавскога? Је ли се он кад свађао са Израилем? Је ли кад војевао с нама?

*4 Мој 22, 2.

26. Израил живи у *Есевону и у селима његовијем и у † Ароиру и селима његовијем и по свијем градовима дуж Арнона три стотине година: Зашто не отесте за толико времена?

*4 Мој 21, 25; † 5 Мој 2, 36.

27. И тако нијесам ја теби скривѝо, него ти мени чиниш зло ратујући на ме. Господ судија нек суди данас између синова Израилевијех и синова Амоновијех.

28. Али цар синова Амоновијех не послуша ријечи које му поручи Јефтај.

29. И сиђе на Јефтаја дух Господњи, те прође кроз Галад и кроз Манасију, прође и Миспу Галадску, и од Миспе Галадске дође до синова Амоновијех.

30. И завјетова Јефтај завјет Господу и рече: Ако ми даш синове Амонове у руке,

31. Што год изиде на врата из куће моје у сусрет мени, кад се вратим здрав од синова Амоновијех, биће Господње, и принијећу на жртву паљеницу.

32. И тако дође Јефтај до синова Амоновијех да се бије с њима; и Господ му их даде у руке.

33. И поби их од Ароира па до Минита у двадесет градова и до равнице виноградске у боју врло великом; и синови Амонови бише покорени пред синовима Израиљевијем.

34. А кад се враћаше Јефтај кући својој у Миспу, гле, кћи његова изиде му на сусрет с бубњима и свиралама; она му бијаше јединица, и осим ње не имаше ни сина ни кћери.

35. Па кад је угледа, раздрије хаљине своје и рече: Ах, кћери моја! Веле ли ме обори! Ти си од онијех што ме цвијеле; *јер сам отворио уста своја ка Господу и не могу порећи.

*4 Мој 30, 3.

36. А она му рече: Оче мој, кад си отворио уста своја ка Господу, учини ми како је изашло из уста твојих, кад те је Господ осветио од непријатеља твојих, синова Амоновијех.

37. Још рече оцу својему: Учини ми ово: Остави ме до два мјесеца да отидем да се попнем на горе да оплачем своје дјевојаштво с другима својим.

38. А он јој рече: Иди. И пусти је на два мјесеца, и она отиде с другима

својим и оплакива дјевојаштво своје по горама.

39. А кад прођоше два мјесеца, врати се к оцу својему, и он сврши на њој завјет свој који бјеше завјетовао. А она не позна човјека. И поста обичај у Израиљу:

40. Да од године до године иду кћери Израиљеве да плачу за кћерју Јефтаја од Галада, четири дана у години.

Пройашт племена Јефремова. Авесан, Елон и Авдон судије у Израиљу.

12. А људи од племена Јефремова скупише се и прешавши на сјевер, рекоше Јефтају: *Зашто си ишао у бој на синове Амонове а нас нијеси позвао да идемо с тобом? Спалићемо огњем дом твој и тебе.

*Суд 8, 1.

2. А Јефтај им рече: Имах велику распру са синовима Амоновијем, ја и мој народ, и позвах вас, али ме не избависте из руку његовијех.

3. Па видећи да ме не избависте, ставих душу своју у руку своју, и отидох на синове Амонове, и Господ ми их даде у руке; па што сте сада дошли к мени да се бијете са мном?

4. Тада Јефтај скупи све људе од Галада, и удари на Јефрема; и људи од Галада побише Јефрема; јер говораху: Бјегунци сте Јефремови ви, људи од Галада, који се бавите међу Јефремом и међу Манасијом.

5. И Галад узе Јефрему бродове Јорданске. И кад који од Јефрема добјеже и рече: Пусти ме да пријеђем, рекоше му они од Галада: Јеси ли од Јефрема? И кад он рече: Нијесам,

6. Онда му рекоше: Реци: Шиболет. А он рече: Сиболет, не могући добро изговорити. Тада га ухватише и заклаше на броду Јорданском.

И погибе у оно вријеме из племена Јефремова четрдесет и двије тисуће.

7. И Јефтај би судија Израиљу шест година; и умрије, и би погребен у граду Галадском.

8. А послије њега би судија Израиљу Авесан из Витлејема.

9. И имаше тридесет синова и тридесет кћери, које разуда из куће, а тридесет дјевојака доведе синовима својим из других кућа; и би судија Израиљу седам година.

10. Потом умрије Авесан, и би погребен у Витлејему.

11. А послије њега би судија Израиљу Елон од Завулоне; он би судија Израиљу десет година.

12. Потом умрије Елон од Завулоне и би погребен у Ајалону у земљи Завулоновој.

13. Послије њега би судија Израиљу Авдон, син Елилов Фаратоњанин.

14. Он имаше четрдесет синова и тридесет унука, који јахаху седамдесеторо магаради. И би судија Израиљу осам година.

15. Потом умрије Авдон, син Елилов Фаратоњанин, и би погребен у Фаратону у земљи Јефремовој на гори Амаличкој.

Самсоново рођење објављује анђео.

13. А синови Израиљеви опет чинише што је зло пред Господом, и Господ их даде у руке Филистејима за четрдесет година.

2. А бијаше један човјек од Сараје од племена синова Дановијех, по имену Маноје, и жена му бјеше нероткиња и не рађаше.

3. Тој жени јави се анђео Господњи и рече јој: Гле, ти си сад нероткиња, и нијеси рађала; али ћеш затрудњети и родићеш сина.

4. Него сада чувај се *да не пијеш вина ни силовита пића, и да не једеш ништа нечисто. *4 Мој 6, 3.

5. Јер гле, затрудњеш, и родићеш сина, и *бритва да не пријеђе по његовој глави, јер ће дијете бити назиреј Божји од утробе материне, и он ће почети избављати Израиља из руку Филистејских. *4 Мој 6, 5; 1 Сам 1, 11.

6. И жена дође и рече мужу свому говорећи: Човјек Божји дође к мени, и лице му бијаше као лице анђела Божијега, врло страшно; али га не запитах одакле је, нити ми он каза својега имена.

7. Него ми рече: Гле, ти ћеш затрудњети и родићеш сина; зато сада не пиј вина ни силовита пића и не једи ништа нечисто; јер ће дијете бити назиреј Божји од утробе материне па до смрти.

8. Тада се Маноје помоли Господу и рече: О Господе! Нека опет дође к нама човјек Божји, којег си слао, да нас научи шта ћемо чинити с дјететом кад се роди.

9. И услиши Господ глас Манојев; и дође опет анђео Господњи к жени кад сјеђаше у пољу; а Маноје, муж њезин, не бјеше код ње.

10. Тада жена брже отрча и јави мужу својему говорећи му: Ево, јави ми се онај човјек који ми је прије долазио.

11. А Маноје уставши пође са женом својом; и кад дође к човјеку, рече му: Јеси ли ти онај човјек што је говорио овој жени? Он одговори: Јесам.

12. А Маноје рече: Кад буде што си казао, како ће бити правило за дијете и шта ће се чинити с њим?

13. А анђео Господњи рече Маноју: Жена нека се чува од свега што сам јој казао.

14. Нека не једе ништа што долази с винове лозе, *и вина ни силовита

пића нека не пије, и ништа нечисто нека не једе. Што сам јој заповједио све нека држи. *Суд 13, 4.

15. Тада рече Маноје анђелу Господњему: *Ради бисмо те уставити да ти зготовимо јаре. *Суд 6, 13.

16. А анђео Господњи одговори Маноју: Да ме и оставиш, нећу јести твојега јела; него ако хоћеш, зготовити жртву паљеницу, принеси је Господу. Јер Маноје није знао да је анђео Господњи.

17. Опет рече Маноје анђелу Господњему: Како ти је име? Да ти захвалимо кад се збуди што си рекао.

18. А анђео Господњи одговори му: Што питаш за име моје? Чудно је.

19. Тада Маноје узе јаре и дар и *принесе Господу на стијени; а анђео учини чудо пред Манојем и женом његовом; *Суд 6, 20.

20. Јер кад се подиже пламен с олтара к небу, анђео Господњи подиже се у пламену с олтара; а Маноје и жена његова видећи то, падоше ничице на земљу;

21. И анђео се Господњи не јави више Маноју ни жени његовој. Тада Маноје разумје да је анђео Господњи.

22. И рече Маноје жени својој: *Зацијело ћемо умријети, јер видјесмо Бога. *2 Мој 33, 20; Суд 6, 22.

23. А жена му рече: Кад би хтио Бог да нас убије, не би примио из наших руку жртве паљенице ни дара, нити би нам показао свега овога, нити би нам сад објавио таквих ствари.

24. И тако та жена роди сина, и надје му име Самсон; и дијете одрасте, и Господ га благослови.

25. И дух Господњи поче ходити с њим по околу Данову, између Сараје и Естаола.

Самсонова борба са лавом, женидба и зајонетика.

14. И сиђе Самсон у Тамнат, и видје ондје једну дјевојку између кћери Филистејских.

2. И вративши се каза оцу својему и матери својој говорећи: Видјех дјевојку у Тамнату између кћери Филистејских; ожените ме њом.

3. А отац и мати рекоше му: Зар нема дјевојке међу кћерима твоје браће у свем народу мом да идеш да се ожениш између Филистеја *необрезанијех? А Самсон одговори оцу својему: Њом ме ожени, јер ми је она омиљела. *2 Мој 34, 16.

4. А отац и мати његова не знадијаху да је то од Господа, и да тражи задјевицу с Филистејима; јер у оно вријеме Филистеји владаху синовима Израилевијем.

5. И тако сиђе Самсон с оцем својим и с матером својом у Тамнат, и кад дођоше до винограда Тамнатских, гле, млад лав ричући сукоби га.

6. И *дух Господњи сиђе на њ, те растрже лава као јаре немајући ништа у руци; и не каза оцу ни матери шта је учинио. *Суд 13, 25.

7. И тако дошавши говори с дјевојком, и она омиље Самсону.

8. А послѣје неколико дана идући опет да је одведе, сврне да види мртвога лава: А гле, у мртвом лаву рој пчела и мед.

9. И извади га у руку и пође путем једући; и кад дође к оцу и матери, даде им те једоше; али им не рече да је из мртвога лава извадио мед.

10. И тако дође отац његов к оној дјевојци, и Самсон учини ондје весеље, јер тако чињаху момци.

11. И кад га видјеше Филистеји, изабраше тридесет друга да буду с њим.

12. И рече им Самсон: Ја ћу вам загонетнути загонетку, па ако ми је одгонетнете за седам дана док је весеље и погодите, даћу вам тридесет кошуља и тридесеторе свечане хаљине.

13. Ако ли не одгонетнете, ви ћете дати мени тридесет кошуља и тридесеторе свечане хаљине. А они му рекоше: Загонетни загонетку своју да чујемо.

14. Тада им рече: Од онога који једе изиде јело, и од љутога изиде слатко. И не моглоше одгонетнути загонетке три дана.

15. И седми дан рекоше жени Самсоновој: Наговори мужа својега да нам каже загонетку, или ћемо спалити огњем тебе и дом оца твојега. Јесте ли нас зато позвали да нам узмете имање? Је ли тако?

16. И стаде плакати жена Самсонова пред њим говорећи: *Ти мрзиш на ме, и ти ме не љубиш; загонетнуо си загонетку синовима народа мојега, а нећеш мени да је кажеш. А он јој рече: Гле, ни оцу својему ни матери својој нијесам је казао, а теби да је кажем? *Суд 16, 15.

17. И она плака пред њим за седам дана докле трајаше весеље. А седми дан каза јој, јер бјеше навалила на њ; а она каза загонетку синовима народа својега.

18. Тада му рекоше људи града онога седми дан док сунце не зађе: Шта је слађе од меда, и шта је љубље од лава? А он им рече: Да нијесте орали на мојој јуници, не бисте погодили моје загонетке.

19. И дође на њ дух Господњи, те сиђе у Аскалон и поби ондје тридесет људи, и узео одијело с њих и даде свечане хаљине онима који одгонетнуше загонетку; и расрди се врло и отиде кући оца својега.

20. А жена Самсонова *уададе се за друга његова с којим се бијаше удружио. *Суд 15, 2.

Самсон ирочињава Филистејцима велике невоље.

15. А послјије неколико дана, о пшеничној жетви, дође Самсон да походи жену своју донесавши јој јаре, и рече: Идем к жени својој у ложницу. Али му отац њезин не даде да уђе.

2. Јер рече отац њезин: Ја мишљах зацијело да ти није по вољи, *па је дадох другу твојему; него млађа сестра њезина није ли љепша од ње? Узми њу мјесто оне. *Суд 14, 20.

3. А Самсон им рече: Ја нећу бити крив Филистејима кад им учиним зло.

4. И отишавши Самсон ухвати триста лисица, и узео луча, и свеза по двије за репове, и метну по један луч међу два репа,

5. Па запали лучеве, и пусти у љетину Филистејску, и попали љетину пожњевену и непожњевену, и винограде и маслинике.

6. Тада Филистеји рекоше: Ко је то учинио? И одговорише: Самсон зет Тамнађанинов, јер му узео жену и даде је другу његову. Тада дођоше Филистеји и спалише огњем њу и оца њезина.

7. А Самсон им рече: Ако сте и учинили тако, опет ћу вам се осветити, па ћу се онда оканити.

8. И поломи их љуто ногама по бедрима: Потом отиде и настани се у пећини од стијене Итама.

9. Тада изидоше Филистеји и стадоше у окр према Јуди, и раширише се до Лехије.

10. А људи од Јуде рекоше: Што сте изашли на нас? И одговорише: Изашли смо да свежемо Самсона и да му учинимо како је он нама учинио.

11. Тада изиде три тисуће људи из Јуде к пећини у стијени Итаму, и рекоше Самсону: Не знаш ли да Филистеји владају над нама? Зашто си нам, дакле, то учинио? А он им рече: Како

су они мени учинили, тако ја учиних њима.

12. Они му рекоше: Дошли смо да те свежемо и предамо у руке Филистејима. А Самсон им рече: Закуните ми се да нећете ви уложити на ме.

13. Они му одговорише и рекоше: Нећемо; него ћемо те само свезати и предати у њихове руке, али те нећемо погубити. И свезаше га у два нова ужа и одведоше га из стијене.

14. И кад он дође до Лехије, Филистеји га среташе вичући од радости; а *дух Господњи сиђе на њ, и ужа на рукама његовима посташе као конци изгорјели од ватре, и спадоше свезе с руку његовијех. *Суд 14, 6.

15. И он нађе чељуст магарећу још сирову, и пружив руку своју узе је, и поби њом тисућу људи.

16. Потом рече Самсон: Чељушћу магарећом једну гомилу, двије гомиле, чељушћу магарећом побих тисућу људи.

17. А кад изрече, баци чељуст из руке своје, и назва оно мјесто Рамат-Лехија.

18. И бијаше жедан јако, те завапи ка Господу и рече: Ти си учинио руком слуге својега ово избављење велико, а сада хоћу ли умријети од жеђи, или ћу пасти у руке необрезанима?

19. Тада Бог расцијепи стијену у Лехији и протече вода из ње, те се напи, и поврати му се дух и оживје. Зато се прозва онај извор Ен-Акоре, који је у Лехији до данашњега дана.

20. И би судија Израилу за време на Филистејскога двадесет година.

*Самсонов паг, бијед
и посљедња освета.*

16. **П**отом отиде Самсон у Газу, и ондје видје једну жену курву и уђе к њој.

2. И људима у Гази би казано: Дође Самсон овамо. И опколише и вребаше га цијелу ноћ на вратима градским; и стајаху у потаји цијелу ноћ говорећи: Док сване, убићемо га.

3. Али Самсон спавао до поноћи, уста у поноћи и шчепа врата градска с оба довратка и ишчупа их с пријеворницом заједно, и метну их на рамена и однесе наврх горе која је према Хеврону.

4. Послије тога замилова дјевојку на потоку Сорику, којој бјеше име Далида.

5. И дођоше к њој кнезови Филистејски и рекоше јој: *Превари га и искушај гдје му стоји велика снага и како бисмо му досадили да га свежемо и свладамо; а ми ћемо ти дати сваки по тисућу и сто сребрника.

*Суд 14, 15.

6. И Далида рече Самсону: Хајде кажи ми гдје стоји твоја велика снага и чим би се могао свезати и свладати.

7. А Самсон јој рече: Да ме свежу у седам гужава сировијех неосушенијех, онда бих изгубио снагу и био као и други човјек.

8. И донесоше јој кнезови Филистејски седам гужава сировијех, још неосушенијех, и она га свеза њима.

9. А код ње бијаше заседа у соби; и она му рече: Ето Филистеја на те, Самсоне! А он покида гужве као што се кида конач од кудеље кад осјети ватру; и не дозна се за снагу његову.

10. Потом рече Далида Самсону: Гле, преварио си ме и слагао си ми; него хајде кажи ми чим би се могао свезати.

11. А он јој рече: Да ме добро свежу новим ужима којима није ништа рађено, тада бих изгубио снагу и био бих као други човјек.

12. И Далида узе нова ужа и свеза га њима, пак му рече: Ето Филисте-

ја на те, Самсоне! А засједа бијаше у соби. А он раскиде с руку ужа као конац.

13. Тада рече Далида Самсону: Једнако ме вараш и лажеш ми; кажи ми чим би се могао свезати? А он јој рече: Да седам прамена косе на глави мојој привијеш на вратило.

14. И она заглавивши вратило коцем, рече: Ево Филистеја на те, Самсоне! А он се пробуди од сна и истрже колац и основу и вратило.

15. Опет му она рече: Како можеш говорити: Љубим те кад срце твоје није код мене? Већ си ме три пута преварио не хотећи ми казати гдје ти је велика снага.

16. И она му досађиваше својим ријечима сваки дан и наваљиваше на њ, и душа му пренеможе да умре.

17. Те јој отвори цијело срце своје и рече јој: *Бритва није никад прешла преко главе моје, јер сам назиреј Божји од утробе матере своје; да се обријем, оставила би ме снага моја и ослабио бих, и био бих као сваки човјек.

*Суд 13, 5.

18. А Далида, видећи да јој је отворио цијело срце своје, посла и позва кнезове Филистејске поручивши им: Ходите сада, јер ми је отворио цијело срце своје. Тада дођоше кнезови Филистејски к њој и донесоше новце у рукама својим.

19. А она га успава на крилу својем и дозвољава човека те му обрија седам прамена косе с главе, и она га прва свлада кад га остави снага његова.

20. И она рече: Ето Филистеја на те, Самсоне! А он пробудив се од сна, рече: Изаћи ћу као и прије и отећу се. Јер не знадијаше да је Господ *одступио од њега.

*1 Сам 16, 14.

21. Тада га ухватише Филистеји, и ископаше му очи, и одведоше га у Газу и оковаше га у двоје вериге мједене; и мељаше у тамници.

22. А коса на глави његовој поче расти као што је била кад га обријаше.

23. И кнезови Филистејски скупеше се да принесу велику жртву Дагону богу својему, и да се провеселе; па рекоше: Предаде нам бог наш у руке наше Самсона, непријатеља нашега.

24. Такођер и народ видјевши га, хваљаше бога својега говорећи: Предаде нам бог наш у руке наше непријатеља нашега и затирача земље наше и који поби толике између нас.

25. И кад се развесели срце њихово, рекоше: Зовите Самсона да нам игра. И дозваше Самсона из тамнице да им игра, и намјестише га међу два ступа.

26. Тада Самсон рече момку који га држаше за руку: Пустите ме да опипам ступове на којима стоји кућа, да се наслоним на њих.

27. А кућа бијаше пуна људи и жена и сви кнезови Филистејски бијаху ондје; и на крову бијаше око три тисуће људи и жена који гледаху како Самсон игра.

28. Тада Самсон завапи ка Господу и рече: Господе, Господе! Опомени ме се, молим те, и укријепи ме, молим те, само сада, о Боже! Да се осветим једанпут Филистејима за оба ока своја.

29. И загрли Самсон два ступа средња, на којима стајаше кућа, и наслони се на њих, на један десном, а на други лијевом руком својом.

30. Па онда рече Самсон: Нека умрем с Филистејима. И належа јако, и паде кућа на кнезове и на сав народ који бјеше у њој; и би мртвијех које поби умирући више него онијех које поби за живота својега.

31. Послије дођоше браћа његова и сав дом оца његова и узеше га, и вративши се, *погребоше га између Сараје и Естаола у гробу Маноја, оца његова. А он би судија Израиљу двадесет година.

*Суд 13, 25.

*Миха врши
идолопоклоничку службу.*

17. А бијаше један човјек из горе Јефремове по имену Миха.

2. Он рече матери својој: Тисућа и сто сребрника што су ти украдени, за које си клела и говорила предомном, ево, то је сребро у мене, ја сам га узео. А мати му рече: Господ да те благослови, сине!

3. А кад врати тисућу и сто сребрника матери својој, рече мати његова: То сам сребро посветила Господу из своје руке за тебе, сине мој, да се начини од њега лик резан и ливен; зато ти га сада дајем натраг.

4. Али он опет даде сребро матери својој, а мати узе двјеста сребрника и даде златару, а он начини од њега лик резан и ливен, те бијаше у кући Михиној.

5. И тај Миха имаше кућу за богове, и начини *оплећак и ликове, и посвети једнога између синова својих да му буде свештеник. *Суд 8, 27.

6. *У то вријеме не бјеше цара у Израиљу; сваки чињаше што му бијаше драго. *Суд 18, 1; 19, 1; 21, 25.

7. А бјеше један младић из Витлејема Јудина, од породице Јудине, који бјеше Левит и ондје борављаше.

8. Он отиде из тога града, Витлејема Јудина, да се настани гдје може; и идући својим путем дође у гору Јефремову до куће Михине.

9. А Миха му рече: Откуда идеш? Одговори му Левит: Из Витлејема Јудина, идем да се настаним гдје могу.

10. А Миха му рече: Остани код мене и буди ми отац и свештеник, а ја ћу ти дати десет сребрника на годину и двоје хаљине и храну. И отиде Левит к њему.

11. И Левиту би по вољи да остане код њега, и би му тај младић као да му је син.

12. И Миха посвети Левита да му је свешеник тај младић, и оста у кући Михиној.

13. Тада рече Миха: Сада знам да ће ми Господ учинити добро зато што имам Левита свештеника.

*Плеће Даново осваја Лаис
и ту установљава Михину
идолопоклоничку службу.*

18. У *то вријеме не бјеше цара у Израиљу, и у то вријеме плеће Даново тражаше себи наслједство гдје би наставало, јер му до тада не бјеше допало наслједство међу племенима Израиљевијем. *Суд 17, 6.

2. Зато послаше синови Данови из породице своје пет људи између себе, храбре људе од *Сараје и Естаола, да уходе земљу и добро размотре, и рекоше им: Идите, размотрите земљу. И они отидоше у гору Јефремову у кућу Михину и зановише ондје.

*Суд 13, 25.

3. И кад бијаху код куће Михине, познаше глас онога младића Левита, и свративши се онамо рекоше му: Ко те доведе овамо? И шта радиш ту? И шта ћеш ту?

4. А он им рече: Тако и тако учини ми Миха, и најми ме да му будем свештеник.

5. А они му рекоше: Упитај Бога да знамо хоће ли нам бити срећан пут на који пођосмо.

6. А свештеник им рече: Идите с миром; по вољи је Господу пут којим идете.

7. И тако пошавши онијех пет људи дођоше у Лаис, и видјеше тамошњи народ гдје живи без страха по обичају Сидонском, мирно и без страха, и да нема никога у земљи ко би им чимгод досађивао или отимао

власт, и да су далеко од Сидоњана, нити имају шта с ким.

8. Па кад се вратише к браћи својој у Сарају и Естаол, рекоше им браћа: Што је?

9. А они рекоше: Устајте да идемо на њих; јер видјесмо земљу, и врло је добра. И ви не марите? Немојте се лијенити, него похитајте да узмете земљу.

10. Кад дођете, доћи ћете к народу безбрижном и у земљу пространу; јер је предаде Бог у ваше руке; то је мјесто гдје нема недостатака ни у чем што има на земљи.

11. Тада пођоше оданде из Сараје и Естаола шест стотина људи од породице Данове наоружанијех.

12. И отишавши стадоше у ђоко код Киријат-Јарима у Јуди; зато се прозва оно мјесто Махане-Дан до данас, и јест иза Киријат-Јарима.

13. А оданде пошавши у гору Јефремову, дођоше у кућу Михину.

14. Тада проговорише петорица што бијаху ишли да уходе земљу Лаиску, и рекоше браћи својој: *Знате ли да у овијем кућама има оплећак и ликова, и лик резан и лик ливен? Сада, дакле, гледајте што ћете радити.

*Суд 17, 5.

15. А они свративши се онамо, уђоше у кућу гдје бјеше младић Левит, у кућу Михину, и упиташе га за здравље.

16. А шест стотина људи наоружанијех од синова Дановијех стадоше пред вратима.

17. А пет људи што бјеху ишли да уходе земљу отишавши, уђоше и узеше лик резан и оплећак и ликове и лик ливен; а свештеник стајаше на вратима са шест стотина људи наоружанијех.

18. И они што уђоше у кућу Михину кад узеше лик резани, оплећак, ликове и лик ливени, свештеник им рече: Шта радите?

19. А они му рекоше: Мучи, метни руку на уста, па хајде с нама, и буди нам отац и свештеник. Што ти је боље, бити свештеник кући једнога човјека или бити свештеник племену и породици у Израиљу?

20. И свештеник се обрадова у срцу, и узео оплећак и ликове и лик резани, и уђе међу народ.

21. И окренувши се, пођоше пустивши дјецу и стоку и закладе напријед.

22. А кад бијаху далеко од куће Михине, онда људи који живљаху у кућама близу куће Михине скупише се и пођоше у потјеру за синовима Дановијем.

23. И викаше за синовима Дановијем, а они обазревши се рекоше Михи: Што ти је те си скупио толике људе?

24. А он рече: Узели сте моје богове које сам начинио, и свештеника, па отидосте. Шта још имам? Па још кажете: Што ти је?

25. А синови Данови рекоше му: Немој да ти се чује глас за нама да не би ударили на вас људи гњевни, те ћеш изгубити душу своју и душу дома својега.

26. И синови Данови отидоше својим путем, а Миха, видећи да су јачи од њега, врати се и отиде кући својој.

27. И они узевши што бјеше начинио Миха, и свештеника, којега имаше, дођоше у Лаис к народу мирном и безбрижном; па их исјекоше оштријем мачем, а град упалише огњем.

28. И не бјеше никога да их избави; јер бијаху далеко од Сидона и не имаху ништа ни с ким; а град бијаше у долини која је код Вет-Реова. После је сазидаше град и населише се у њему.

29. И назваше град *Дан по имену Дана оца својега, који се роди Израиљу; а прије се град звахе Лаис.

*ИНав 19, 47; 1 цар. 12, 29.

30. И синови Данови намјестише себи онај лик резани; а Јонатан, син Гирсона Манасијина, и синови његови бијаху свештеници племену Данову докле се год не исели из земље.

31. И намјештен им стајаше онај лик резани који начини Миха, *за све вријеме докле дом Божји бијаше у Силому. *ИНав 18, 1.

Страшно дјело сшановника Гаваје у Венијаминовом племену.

19. И у то вријеме, *кад не бјеше цара у Израиљу, бјеше један Левит који живљаше као дошљак крај горе Јефремове, и узе иночу из Витлејема Јудина.

*Суд 17, 6.

2. А иноча његова чињаше прељубу код њега, па отиде од њега кући оца својега у Витлејем Јудин, и оста ондје четири мјесеца.

3. А муж њезин уста и отиде за њом да јој лијепо говори и да је доведе натраг, имајући са собом момка својега, и два магарца; и она га уведе у кућу оца својега, и кад га видје отац њезин, обрадова се доласку његову.

4. И устави га таст његов, отац младичин, и оста код њега три дана, и ондје јеђаху и пијаху и ноћиваху.

5. А четврти дан кад усташе рано, уста и он да иде; али отац младичин рече зету својему: Поткријепи срце своје залагајем хљеба, па онда идите.

6. И тако сједоше и сједоше обојица заједно и напише се; па рече отац младичин мужу: Хајде, остани још ноћас и буди весео.

7. Али човјек уста да иде; али таст његов навали на њ, те опет ноћи ондје.

8. Потом урани петогa дана да иде; и рече му отац младичин: Поткријепи срце своје. И једући заједно забавише се докле и дан наже.

9. Тада уста човјек да иде, он и иноча му и момак; а таст његов, отац младичин, рече му: Ето, дан је већ нагао, вече је, преноћите овдје; ето, доцкан је, преноћи овдје и буди весео, па сјутра ураните на пут, и иди к својему шатору.

10. Али човјек не хтје ноћити, него уста и пође; и дође до Јевуса, а то је Јерусалим, и с њим два магарца натоварена и иноча његова.

11. А кад бијаху близу Јевуса, дан бијаше нагао врло, па рече слуга господару својему: Хајде брже да се свратимо у тај град Јевус, и ту да ноћимо.

12. А господар му рече: Нећемо свратити у туђ град, који није синова Израиљевијех, него ћемо ићи до Гаваје.

13. Још рече момку својему: Хајде брже да стигнемо у које од тих мјеста и да ноћимо у Гаваји или у Рами.

14. И минуше онуда и отидоше; и сунце их зађе близу Гаваје Венијаминове.

15. И окретоше онамо да отиду и преноће у Гаваји; и кад уђе, сједи на улици градској; и не би никога да их прими у кућу да преноће.

16. И гле, један старац враћаше се с посла својега из поља увече, а бијаше из горе Јефремове и живљаше као дошљак у Гаваји; а људи онога мјеста бјеху синови Венијаминови.

17. И он, подигав очи своје, угледа онога човјека путника на улици градској; и рече му старац: Куда идеш? И откуда идеш?

18. А он му одговори: Идемо од Витлејема Јудина до на крај горе Јефремове; оданде сам, па сам ишао до Витлејема Јудина, а сада идем к дому Господњему, и нема никога да ме прими у кућу.

19. А имамо и сламе и пиће за магарце своје, и хљеба и вина за се и за

слушкињу твоју и за момка који је са слугом твојим имамо свега доста.

20. А старац му рече: Буди миран; што ти год недостаје, ја ћу се старати за то; само немој ноћити на улици.

21. И уведе га у своју кућу, и положи магарцима; потом опраше ноге, и једоше и пише.

22. А кад се развеселише, гле, *људи онога града, безаконици, опколише кућу, и стадоше лупати у врата, и рекоше старцу, господару од куће, говорећи: Изведи тога човјека што је ушао у твоју кућу да га познамо.

*1 Мој 9, 4.

23. И изашав к њима *онај човјек, господар од куће, рече им: Не, браћо, не чините зла; кад је човјек ушао у моју кућу, не чините тога безумља.

*1 Мој 19, 7.

24. Ево, кћи моја дјевојка и иноча његова, њих ћу вам извести, па њих осрамотите и чините с њима што вам је воља, само човјеку овому не чините тога безумља.

25. Али га не хтјеше послушати они људи. Тада онај човјек узе иночу своју и изведе је напоље к њима, и они је познаше, и злоставише је цијелу ноћ до зоре, и пустише је кад зора забијеље.

26. И дошавши жена у зору, паде код врата од куће онога човјека гдје бјеше господар њезин, и лежа докле се не расвану.

27. А господар њезин уста ујутру, и кад отвори врата и изађе да иде својим путем, а то жена иноча његова лежаше на вратима кућнијем, и руке јој на прагу.

28. И рече јој: Устани да идемо. Али не би одговора. Тада је метну на магарца, и уставши човјек пође у мјесто своје,

29. И дошав кући својој, узе мач и узе иночу своју и *исијече је с костима на дванаест комада и разасла у све крајеве Израиљеве. *1 Сам 11, 7.

30. И ко год видје говораше: Није се учинило нити се видјело тако што откад изидоше синови Израиљеви из Мисира до данас. Промислите о том и вијећајте и говорите.

*Остала племена војују против
племена Венијаминовој
и њиховој зашиту.*

20. Тада изидоше сви синови Израиљеви, и сабра се сав народ једнодушно, од Дана до Вирсавеје и до земље Галадове, ка Господу у *Миспу.

*Суд 11, 11; 1 Сам 7, 5.

2. И главари свега народа, свијех племена Израиљевијех, дођоше на збор народа Божијега, четири стотине тисућа људи пјешака који махаху мачем.

3. А синови Венијаминови чуше да су синови Израиљеви отишли у Миспу. Синови Израиљеви рекоше: Кажите како се догодило то зло.

4. А Левит, муж убијене жене, одговори и рече: *Дођох с иначом својом у Гавају Венијаминову да преноћим.

*Суд 19, 15.

5. А Гавајани усташе на ме, опколише ме у кући ноћу, и хтјеше ме убити; и иночу моју злоставише тако да умрије.

6. Зато узев иночу своју, исјекох је на комаде и разаслах је у све крајеве наслједства Израиљева; јер учинише грдило и срамоту у Израиљу.

7. Ето, ви сте сви синови Израиљеви; промислите и вијећајте.

8. А сав народ уста једнодушно и рече: Да не идемо ниједан к шатору својему, и ниједан да се не враћа кући својој.

9. Него ово да учинимо Гаваји: да бацимо ждријеб за њу.

10. Да узмемо по десет људи од стотине по свијем племенима

Израиљевијем, и по стотину од тисуће, и по тисућу од десет тисућа, да донесе храну народу, а он да иде да учини Гаваји Венијаминовој како је заслужила грдилом које је учинила Израиљу.

11. И скупи се сав народ Израиљев на онај град сложивши се једнодушно.

12. Тада послаше племена Израиљева људе у све породице Венијаминове, и поручише им: Какво се то зло учини међу вама?

13. Сада дајте те безаконике што су у Гаваји да их погубимо и извадимо зло из Израиља. Али не хтјеше синови Венијаминови послушати браће своје, синова Израиљевијех.

14. Него се скупише синови Венијаминови из својих мјеста у Гавају да изиду да се бију са синовима Израиљевијем.

15. И наброји се у то време синова Венијаминовијех из њиховијех градова двадесет и шест тисућа људи који махаху мачем осим становника Гавајских, којих бјеше на број седам стотина људи одабранијех.

16. У свем том народу бјеше седам стотина људи одабранијех, који бијеху љеваци, и сваки гађаше каменом из праћке у длаку не промашујући.

17. А људи Израиљаца наброји се, осим синова Венијаминовијех, четири стотине тисућа људи који махаху мачем, самијех војника.

18. И уставши *отидоше к дому Бога силнога, и † упиташе Бога и рекоше синови Израиљеви: Ко ће између нас ићи први у бој на синове Венијаминове? А Господ рече: Јуда нек иде први. *Суд 20, 26; † Суд 1, 1.

19. Потом уставши рано, синови Израиљеви стадоше у окр према Гаваји.

20. И изидоше синови Израиљеви у бој на синове Венијаминове, и

уврсташе се синови Израиљеви да ударе на Гавају.

21. А синови Венијаминови изидоше из Гаваје, и поваљаше по земљи између Израиљаца у онај дан двадесет и двије тисуће људи.

22. Али се народ синова Израиљевијех ослободи, те се опет уврсташе на истом мјесту гдје се бијаху уврстали првога дана.

23. Јер синови Израиљеви отидоше те плакаше пред Господом до вечера, и упиташе Господа говорећи: Хоћемо ли опет изаћи у бој на синове Венијамина, брата својега? А Господ им рече: Изидите на њих.

24. И изидоше синови Израиљеви на синове Венијаминове други дан.

25. И синови Венијаминови изидоше пред њих из Гаваје други дан; и поваљаше по земљи између синова Израиљевијех опет осамнаест тисућа људи, који сви махаху мачем.

26. Тада сви синови Израиљеви и сав народ *изидоше и дођоше к дому Бога силнога, и плакаше и стајаше ондје пред Господом, и постише се онај дан до вечера, и принесоше жртве паљенице и жртве захвалне пред Господом. *Суд 20, 18.

27. Па упиташе синови Израиљеви Господа; јер ондје бијаше ковчег завјета Божијега у оно вријеме;

28. И Финес, син Елеазара сина Аронова, стајаше пред њим у оно вријеме. И рекоше: Хоћемо ли опет изаћи у бој на синове Венијамина, брата својега, или ћемо се оканити? А Господ им рече: Изидите, јер ћу их сјутра предати вама у руке.

29. Тада намјести Израиљ засједе око Гаваје.

30. И синови Израиљеви изидоше трећи дан на синове Венијаминове, и уврсташе се према Гаваји као првом и другом.

31. А синови Венијаминови, изашавши пред народ, одвојише се од

града, и стадоше бити и сјећи народ као првом и другом по путовима, од којих један иде к дому Бога силнога, а други у Гавају, и по пољу, и убише до тридесет људи из Израиља.

32. И рекоше синови Венијамино-ви: Падају пред нама као прије. А синови Израиљеви рекоше: Да бјежимо да их отргнемо од града на путове.

33. Тада сви синови Израиљеви кретоше се са својега мјеста и уврсташе се у Вал-Тамару; и засједи Израиљеве искочише из мјеста својега, из лука Гавајских.

34. И дође на Гавају десет тисућа људи изабранијех из свега Израиља, и бој поста жешћи, а они не опазише да ће их зло задесити.

35. И Господ поби Венијамина пред Израиљем, и синови Израиљеви погубише онај дан од синова Венијаминовијех двадесет и пет тисућа и сто људи, који сви мачем махаху.

36. И синови Венијаминови видјеше да су надбијени; јер синови Израиљеви узмакоше испред синова Венијаминовијех уздајући се у засједи које бијаху намјестили код Гаваје.

37. А они што бијаху у засједи, навалише брже у Гавају, и ушавши исјекоше све по граду оштријем мачем.

38. А бијаху синови Израиљеви уговорили с онима у засједи да за знак запале ватру да се дигне велик дим из града.

39. Тако синови Израиљеви стадоше бјежати из боја, а синови Венијаминови почеше убијати, и исјекоше до тридесет људи између синова Израиљевијех говорећи: Доиста падају пред нама као у пређашњем боју.

40. Али кад се пламен и дим као ступ диже из града, обазреше се синови Венијаминови, и гле, огањ се из града дизаше до неба.

41. Тада се вратише синови Израиљеви, а синови Венијаминови сметоше се видећи да их је зло задесило;

42. И побјегоше испред синова Израиљевијех к пустињи; али их војска гоњаше, и који из градова излажаху, бише их међу собом.

43. Тако опколише синове Венијаминове, гонише их, тлачише их од Менује до Гаваје к истоку.

44. И погибе синова Венијаминовијех осамнаест тисућа људи, самијех јунака.

45. А онијех што се окретоше и побјегоше у пустињу к стијени Римону, напабирчише их по путовима пет тисућа људи, и тјераше их до Гидома и побише их двије тисуће људи.

46. И тако свега погибе онај дан синова Венијаминовијех двадесет и пет тисућа људи који махаху мачем, све самијех јунака.

47. И бјеше *шест стотина људи који се окретоше и утекоше у пустињу к стијени Римону, и осташе на стијени Римону четири мјесеца.

*Суд 21, 13.

48. Потом синови Израиљеви вративши се к синовима Венијаминовијем, исјекоше оштријем мачем и људе по градовима и стоку и што се год нађе; и све градове који осташе попалише огњем.

Како се Јоново додијело племе Венијаминово.

21. А *синови Израиљеви бијаху се заклели у Миспи рекавши: Ниједан између нас да не да кћери своје за жену сину Венијаминовоу.

*Суд 20, 1.

2. Зато отиде народ *к дому Божијему, и осташе ондје до вечера пред Богом, и подигавши глас свој плакаше врло,

*Суд 20, 18.

3. И рекоше: Зашто се, Господе Боже Израиљев, догоди ово у Израиљу данас да нестане једнога племена из Израиља?

4. И сјутрадан урани народ, и начини ондје олтар, и принесоше жртве паљенице и жртве захвалне.

5. Тада рекоше синови Израиљеви: Има ли ко да није дошао на збор из свијех племена Израиљевијех ка Господу? Јер се бијаху тешко заклели за онога ко не дође у Миспу ка Господу рекавши: Да се погуби.

6. Јер се синовима Израиљевијем сажали за Венијаминоом, братом њиховијем, и рекоше: Данас се истријеби једно племе из Израиља.

7. Шта ћемо чинити с онима што су остали да би имали жене кад се заклесмо Господом да им не дамо кћери својих за жене?

8. Па рекоше: Има ли ко из племена Израиљевијех да није дошао у Миспу ка Господу? И гле, не бјеше дошао на војску, на збор, нико из Јависа Галадова.

9. Јер кад се народ преброји, гле, не бјеше ондје ниједнога од онијех који живе у Јавису Галадову.

10. Зато посла збор онамо дванаест тисућа храбријех људи и заповједи им говорећи: Идите и побијте становнике у Јавису Галадову оштријем мачем и жене и дјецу.

11. Ово ћете, дакле, учинити: *Све мушкиње и све женскиње што је познало човјека побијте. *4 Мој 31, 17.

12. И нађоше међу становницима Јависа Галадова четири стотине дјевојака које не бјеху познале човјека, и доведоше их у око у Силом, који је у земљи Хананској.

13. Тада посла сав збор, те говорише синовима Венијаминовијем *који бјеху у стијени Римону, и објавише им мир. *Суд 20, 47.

14. Тако се вратише синови Венијаминови у то вријеме, и дадоше им жене које оставише у животу између жена из Јависа Галадова; али их не бјеше доста за њих.

15. А народу бјеше жао Венијамина што Господ окрњи племена Израиљева.

16. Па рекоше старјешине од збора: Шта ћемо чинити с овима што су остали да би имали жене? Јер су изгинуле жене у племену Венијаминову.

17. Потом рекоше: Нашљедство Венијаминово припада онима што су остали, да се не би затрло племе из Израиља.

18. А ми им не можемо дати жена између кћери својих, јер су се заклели синови Израиљеви рекавши: Да је проклет ко да жену синовима Венијаминовијем.

19. Потом рекоше: Ево, годишњи је празник Господњи у Силому, који је са сјевера Ветиљу, к истоку, на путу који иде од Ветиља у Сихем, и с југа Левони.

20. И заповједише синовима Венијаминовијем говорећи: Идите и засједите по виноградима.

21. И пазите: па кад изиду кћери Силомске да играју, изидите из винограда и отмите сваки себи жену између кћери Силомских; и идите у земљу Венијаминову.

22. А кад дођу оци њихови или браћа њихова к нама да се суде, ми ћемо им казати: Смиљуте им се нас ради, јер у овом рату нијесмо заробили жене за свакога од њих, а ви им нијесте дали, и тако нећете бити криви.

23. Тада синови Венијаминови учинише тако, и доведоше жене према броју свом између играчица које отеше, и отишавши вратише се на нашљедство своје, и сазидаше опет градове и населише се у њима.

24. И тако разидоше се синови Израиљеви оданде у оно вријеме сваки у своје племе и у породицу своју, и отидоше оданде сваки на своје нашљедство.

25. *У оно вријеме не бјеше цара у Израиљу; сваки чињаху што му бјеше драго. *Суд 17, 6.

КЊИГА О РУТИ

*Руџа оглази са Нојемином
у Витлејем.*

1. **А** у оно вријеме кад *су-
ђаху судије бй глад у
земљи; † и један човјек из Витлејема
Јудина отиде да живи као дошљак у
земљи Моавској са женом својом и
са два сина своја.

*4 Мој 25, 1-5; †1 Сам 22, 3, 4.

2. А име тому човјеку бјеше Ели-
мелех, а жени му име Нојемина, а
имена двојице синова његовијех Ма-
лон и Хелеон; и бијаху Ефрањани, из
Витлејема Јудина; и дођоше у земљу
Моавску и настанише се ондје.

*1 Мој 48, 7; Мх 5, 1.

3. Потом умрије Елимелех, муж Но-
јеминин, и она оста са два сина своја.

4. Они се оженише Моавкама: јед-
ној бјеше име Орфа, а другој Рута; и
ондје стајаху до десет година.

5. Потом умријеше обојица, Ма-
лон и Хелеон; и жена оста без два си-
на своја и без мужа својега.

6. Тада се она подиже са снахама
својима да се врати *из земље Мо-
авске, јер чу у земљи Моавској да је
Господ походио народ свој давши им
хљеба.

*2 цар 8, 3.

7. И изиде из мјеста гдје бијаше, и
обје снахе њезине с њом; пођоше пу-
тем да се врате у земљу Јудину.

8. Тада рече Нојемина објема сна-
хама својима: Идите, вратите се сва-
ка у дом матере своје; Господ нека
вам учини милост као што ви учини-
сте умрлима и мени.

9. Да вам да Господ да нађете *по-
чинак свака у дому мужа својега. И
пољуби их; а оне повикавши запла-
каше,

*Рута 3, 1.

10. И рекоше јој: Не, него ћемо се
с тобом вратити у твој народ.

11. А Нојемина им рече: Идите
натраг, кћери моје; што бисте ишле
са мнош? Зар ћу још имати синова у
утроби својој да вам буду мужеви?

12. Вратите се, кћери моје, идите;
јер сам остарјела и нијесам за удају.
А и да кажем да се надам и да се још
ноћас удам, и да родим синове,

13. Зар ћете их ви чекати док од-
расту? Зар ћете тога ради стајати не-
удате? Немојте, кћери моје; јер су
моји јади већи од ваших, јер се *рука
Господња подигла на ме.

*Јов 19, 21.

14. Тада оне подигавши глас свој
плакаше опет; и Орфа пољуби свекр-
ву своју; а Рута оста код ње.

15. А она јој рече: Ето, јетрва се
твоја вратила к народу својему и к
боговима својим; врати се и ти за је-
трвом својом.

16. Али Рута рече: Немој ме наго-
варати да те оставим и од тебе оти-
дем; јер куда год ти идеш, идем и ја;
и гдје се год ти настаниш, настанићу
се и ја; твој је народ мој народ, и твој
је Бог мој Бог.

17. Гдје ти умријеш, умријећу и
ја, и ондје ћу бити погребена. То нека
ми учини Господ и то нека ми дода,
смрт ће ме само раставити с тобом.

18. А она кад видје да је тврдо нау-
мила ићи с њом, преста је одвраћати.

19. Тако идоше обје док не дођо-
ше у Витлејем; а кад дођоше у Витле-
јем, сав град узавре њих ради, и гово-
раху: Је ли то Нојемина?

20. А она им говораше: Не зови-
те ме више Нојемина, него ме зовите
*Мара, јер ми велике јаде зададе све-
могући.

*2 Мој 15, 23.

21. Обилна сам отишла, а празну
ме врати Господ. Зашто ме зовете
Нојемина кад ме Господ обори и Све-
могући ме уцвијели.

22. Тако дође натраг Нојемина и с њом Рута Моавка, снаха њезина, вративши се из земље Моавске; а дођоше у Витлејем о почетку јечмене жетве.

*Рута кући класје по Возовом пољу
и налази милости у њега.*

2. **А** бијаше један човјек, род мужу Нојеминину, човјек богат од породице Елимелехове, којему име бијаше Воз.

2. И Рута Моавка рече Нојемини: Да идем у поље да пабирчим класје за онијем пред ким нађем милост. А она јој рече: Иди, кћери моја.

3. И она отиде, и дошавши стаде пабирчити по њиви за жетеоцима; и догоди се те дође на њиву која припадаше Возу, који бијаше од породице Елимелехове.

4. И гле, дође Воз из Витлејема, а рече жетеоцима: Господ да је с вама! И они му рекоше: Да те благослови Господ!

5. Тада рече Воз служи својему који бијаше над жетеоцима: Чија је она младаца?

6. А слуга који бјеше над жетеоцима одговори му: Моавка је младаца која се вратила с Нојемином из земље Моавске.

7. И рече: Да пабирчим, да купим класје између снопова за жетеоцима. И дошавши бави се од јутра до сада; само је мало била код куће.

8. Тада Воз рече Рут: Чујеш, кћери моја; немој ићи на другу њиву да пабирчиш, нити одлази одавде, него се држи мојих дјевојака.

9. Пази на којој њиви они жању, па иди за њима; јер сам заповједио момцима својим да те нико не дира; а кад ожедниш, иди к судовима и пиј што моје слуге захитају.

10. Тада она паде ничице и поклони се до земље, и рече му: Како нађох милост пред тобом да ме погледаш *кад сам туђинка?

*5 Мој 23, 4-6.

11. А Воз одговори и рече јој: Чуо *сам ја све што си чинила свекрви својој по смрти мужа својега, и како си оставила оца својега и матер своју и постојбину своју, па си дошла к народу којег нијеси знала прије.

*Рута 1, 16, 17.

12. Господ да ти плати за дјело твоје, и да ти плата буде потпуна од Господа Бога Израилева кад си дошла да се *под крилима његовијем склониш.

*Пс 36, 8.

13. А она рече: Нађох милост пред тобом, господару, јер си ме утјешо и милостиво проговорио слушкињи својој, ако и нијесам као једна од твојих слушкиња.

14. А Воз јој рече: Кад буде вријеме јести, дођи овамо и једи хљеба и умочи залагај свој у оцат. И она сједе покрај жетелаца, и он јој пружи прженијех зрна, и она једе и насити се, и претече јој.

15. Потом уста да пабирчи. А Воз заповједи момцима својим говорећи: Нека пабирчи и међу сноповима, немојте да је застидите.

16. Него још навлаш испуштајте руковети и *остављајте јој нека купи, и не корите је.

*3 Мој 19, 9, 10.

17. И она пабирчи на њиви до вечера, и оврше што напабирчи, и дође око ефе јечма.

18. И узевши отиде у град, и видје свекрва њезина шта је напабирчила; а она извади и даде јој и оно што јој је претекло пошто се наситила.

19. И рече јој свекрва: Гдје си пабирчила данас, и гдје си радила? Да је благословен који те је погледао! А она каза свекрви својој код кога је радила говорећи: Име је човјеку код којег сам данас радила Воз.

20. А Нојемина рече снаси својој: Господ да га благослови кад није укратио милости своје к живима и к мртвима. И рече јој Нојемина: Тај је човјек нама род, и *један од осветника наших. *Рута 4, 4.

21. А Рута Моавка рече: Још ми је рекао: Држи се моје чељади докле не пожању све моје.

22. А Нојемина рече Руте, снаси својој: Добро је, кћери моја, да идеш с његовијем дјевојкама да те не би дирали на другој њиви.

23. И тако се држаше дјевојака Возовијех пабирчећи докле се не сврши жетва јечмена и жетва пшенична; и живљаше код свекрве своје.

Рута слуша Нојеминин савјет.

3. Потом рече јој Нојемина, свекрва њезина: Кћери моја, не треба ли да ти потражим *починка да би ти добро било?

*Рута 1, 9.

2. Ево, није ли нам род Воз код којега си била с дјевојкама његовијем? Ево, он ће ову ноћ вијати јечам на гумну.

3. Умиј се, дакле, и намажи се и обуци хаљине своје на се, па иди на гумно; али да не дозна за те човјек докле не једе и не напије се.

4. Па кад легне, запамти мјесто гдје легне, па онда отиди и дигни покривач с ногу његовијех, те лези ондје; а он ће ти казати шта ћеш ради-ти.

5. А Рута јој рече: Што ми год кажеш, учинићу.

6. И отиде на гумно и учини све што јој заповједи свекрва.

7. А Воз, једавши и пивши и провеселивши се, отиде те леже код стога; а она дође полако, подиже покривач с ногу његовијех и леже.

8. А кад би око поноћи, трже се човјек и обрну се, а гле, жена лежаше код ногу његовијех.

9. И он јој рече: Ко си? Одговори: Ја сам Рута, слушкиња твоја; *рашири крило своје на слушкињу своју, јер си ми † осветник. *Јез 16, 8; † Рута 4, 4.

10. А он рече: Господ да те благослови, кћери моја; ова потоња милост коју ми показујеш већа је од прве: што нијеси тражила младића, ни сиромашна ни богата.

11. Зато сада, кћери моја, не бој се; што год речеш учинићу ти; јер зна цијело мјесто народа мојега да си поштена жена.

12. Јест истина, ја сам ти осветник; али има јоште ближи од мене.

13. Преноћи овдје; па сјутра ако те хтједбуде узети, добро, нека узме; ако ли не хтједбуде узети, ја ћу те узети, тако жив био Господ! Спавај до јутра.

14. И она спава код ногу његовијех до јутра; потом уста док још не могаше човјек човјека распознасти, јер Воз рече: Да се не дозна да је жена долазила на гумно.

15. И рече: Дај огртач који имаш на себи; и држи га. И она га подржа, а он јој измјери шест мјерица јечма, и напрти јој и она отиде у град.

16. И дође свекрви својој, која јој рече: Шта би, кћери моја? А она јој каза све што јој учини онај човјек.

17. И рече: Овијех шест мјерица јечма даде ми, јер ми рече: Немој се вратити празна к свекрви својој.

18. А она јој рече: Почекај, кћери моја, док дознаш како ће изаћи; јер онај човјек неће се смирити док не сврши ствар данас.

*Воз се жени Рутом.
Давидов родослов.*

4. А Воз изиде на врата градска, и сједе ондје. И гле,

наиђе онај осветник за којег Воз говораше, и рече му Воз: Ходи овамо, сједи овдје. И он дође и сједе.

2. Потом узе Воз десет људи између старјешина градских и рече: Посједајте овдје. И посједаше.

3. Тада рече оному осветнику: Њиву која је била брата нашега Елимелеха продала је Нојемина, која се вратила из земље Моавске.

4. Зато рекох: Да јавим теби и кажем ти: Узми њиву пред овима што сједе овдје и пред старјешинама народа мојега; ако ћеш откупити, откупи; ако ли нећеш откупити, кажи ми да знам; *јер осим тебе нема другога који би откупио, а послје тебе идем ја. А он рече: Ја ћу откупити.

*3 Мој 25, 25.

5. А Воз рече: У који дан узмеш њиву из руке Нојеминине, треба да узмеш и Руту Моавку, жену умрлог, *да подигнеш име умрлому у наслједству његову.

*5 Мој 25, 5, 6.

6. Тада рече онај осветник: Не могу откупити да не распем својега наслједства; откупи ти што би требало да ја откупим, јер ја не могу откупити.

7. А *бијаше од старине обичај у Израиљу о откупљивању и промијењивању, да би свака ствар била тврда, да један изује обућу своју и да другому, и то бијаше свједоцба у Израиљу.

*5 Мој 25, 7-10.

8. Кад, дакле, онај осветник рече Возу: Узми ти, изу обућу своју.

9. А Воз рече старјешинама и свему народу: Ви сте свједоци данас да сам откупио из руке Нојеминине што је год било Елимелехово и што је год било Хелеоново и Малоново;

10. И да сам узео за жену Руту Моавку, жену Малонову, да подигнем

име умрлому у наслједству његову, да не би погинуло име умрлому међу браћом његовом и у мјесту његову; ви сте свједоци данас.

11. И сав народ који бијаше на вратима градским и старјешине рекоше: Свједоци смо; да да Господ да жена која долази у дом твој буде као Рахиља и Лија, које обје сазидаше дом Израиљев; богати су у Ефрати, и прослави име своје у Витлејему!

12. И од сјемена које ти Господ да од те жене, да постане дом твој као дом Фареса *којега роди Тамара Јуди.

*1 Мој 38, 29.

13. И тако узе Воз Руту и би му жена, и он леже с њом, и Господ јој даде те затрудње и роди сина.

14. И рекоше жене Нојемини: Да је благословен Господ који те није оставио данас без осветника, да се име његово слави у Израиљу!

15. Он ће ти утјешити душу и биће потпора старости твојој, јер га роди снаха твоја која те љуби и која ти је боља него седам синова.

16. И узе Нојемина дијете и метну га на крило своје, и бјеше му дадиља.

17. И сусједи надјеше му име говорећи: Роди се син Нојемини, и прозваше га *Овид. Он би отац Јесеја, оца Давидова.

*Мт 1, 5, 6; Лк 3, 22.

18. А ово је племе Фаресово: *Фарес роди Есрома;

*1 Мој 46, 12; 1 дн 2, 4.

19. А *Есром роди Арама; а Арам роди Аминадава;

*1 дн 2, 9-15.

20. А Аминадав роди *Насона; а Насон роди Салмона;

*4 Мој 1, 7.

21. А Салмон роди Воза; а Воз роди Овида;

22. А Овид роди Јесеја; а Јесеј роди *Давида.

*1 Сам 16, 11-13.

ПРВА КЊИГА САМУИЛОВА КОЈА СЕ ЗОВЕ И ПРВА КЊИГА О ЦАРЕВИМА

*Анина молишва и услишење.
Самуилово рођење и посвећивање за
службу свештњи.*

1. Б^ијаше један човјек из Раматајим-Софима, из горе Јефремове, којему име бјеше *Елкана, син Јероама, сина Елива, сина Това, сина Суфова, Ефраћанин.

^{*1 дн 6, 11, 12, 19, 20.}

2. И имаше двије жене, једној бјеше име Ана, а другој Фенина; и Фенина имаше дјеце, а Ана немаше дјеце.

3. И иђаше тај човјек сваке године из својега града да се поклати и принесе жртву Господу над војскама у *Силом; а ондје бијаху два сина Илијева, Офније и Финес, свештеници Господњи.

^{*ИНав. 18, 1.}

4. И један дан кад Елкана принесе жртву, даде Фенини, жени својој, и свијем синовима њезинијем и кћерима њезинијем по дио;

5. Ани пак даде два дијела, јер љубљаше Ану, а њој Господ бјеше затворио материцу.

6. И противница је њезина врло цвијелаше пркосећи јој што јој Господ бјеше затворио материцу.

7. Тако чињаше Елкана сваке године, и Ана хођаше у дом Господњи, а она је цвијелаше, те плакаше и не јеђаше.

8. А Елкана, муж њезин, рече јој једном: Ана, зашто плачеш? И зашто не једеш? И зашто је срце твоје невесело? Нијесам ли ти ја бољи него десет синова?

9. А Ана уста, пошто једоше и пише у Силому; а Илије свештеник сјеђаше на столици на прагу дома Господњег.

10. И она тужна у срцу, помоли се Господу плачући много.

11. И завјетова се говорећи: Господе над војскама! Ако погледаш на муку слушкиње своје, и опоменеш ме се, и не заборавиш слушкиње своје, него даш слушкињи својој мушко чедо, ја ћу га дати Господу докле је год жив, и *бритва неће пријећи преко главе његове.

^{*4 Мој 6, 5.}

12. И кад се она дуго мољаше пред Господом, Илије мотраше на уста њезина.

13. Али Ана говораше у срцу својем, уста јој се само мицаху, а глас јој се не чујаше; стога Илије помисли да је пијана.

14. Па јој рече Илије: Докле ћеш бити пијана? Отријезни се од вина својега.

15. Али Ана одговори и рече: Нијесам пијана, господару, него сам жена тужна у срцу; нијесам пила вина ни силовита пића; него *излијевам душу своју пред Господом.

^{*Пс 62, 8.}

16. Немој једначити слушкиње своје с неваљалом женом; јер сам од велике туге и жалости своје говорила досад.

17. Тада одговори Илије и рече: Иди с миром; а Бог Израилев да ти испуни молбу за што си га молила.

18. А она рече: Нека нађе слушкиња твоја милост пред тобом! Тада отиде жена својим путем и једе, и лице јој не бјеше више као прије.

19. И сјутрадан уранише, и поклатише се Господу, и вратише се и дођоше кући својој у Рамат. И Елкана позна Ану жену своју, и *Господ се опомену ње.

^{*1 Мој 30, 22.}

20. И кад би вријеме пошто Ана затрудње роди сина, и надје му име Самуило, јер, рече, испросих га у Господа.

21. Потом пође онај човјек Елкана са свијем домом својим да принесе Господу годишњу жртву и завјет свој.

22. Али Ана не пође, јер рече мужу својему: Докле одојим дијете, онда ћу га одвести да изиде пред Господом и остане ондје до вијека.

23. И рече јој Елкана, муж њезин: Чини како ти драго; остани докле га не одојиш; само да хоће Господ испунити ријеч своју. И тако жена оста; и дојаше сина својега докле га не одоји.

24. А кад га одоји, одведе га са собом узевши три телета и ефу брашна и мијех вина, и уведе га у дом Господњи у Силому; а дијете бијаше још мало.

25. И заклаше теле и доведоше дијете к Илију.

26. И она рече: Чуј, господару! Како је жива душа твоја, господару, ја сам она жена која је стајала овдје код тебе молећи се Господу.

27. Молих се за ово дијете, и испуни ми Господ молбу моју за што сам га молила.

28. *Зато и ја дајем њега Господу; докле је год жив, да је дат Господу. И поклонише се ондје Господу.

*1 Сам 1, 11.

Анина захвална ђјесма. Пакості синова Илијевих; објављивање суда.

2. И Ана се помоли и рече: *Развесели се срце моје у Господу; подиже се рог мој у Господу; отворише се уста моја на непријатеље моје, јер сам радосна ради спасења твојега.

*Лк 1, 46-55.

2. Нема светог а као што је Господ; јер нема другога осим тебе; и нема *стијене као што је Бог наш.

*1 Мој 49, 24; 5 Мој 32, 18.

3. Не говорите више поносито, и нека не излазе из уста ваших ријечи охولة; јер је Господ Бог који све зна, и он удешава намјере.

4. Лљк јунацима сломи се, и изнемогли опасаше се снагом.

5. Који бијаху сити, наимају се за хљеб; а који бијаху гладни, нијесу више; и нероткиња роди седморо, а која имаше дјеце, изнеможе.

6. *Господ убија, и оживљује; спушта у гроб, и извлачи. *5 Мој 32, 39.

7. Господ сиромаша, и богати; понижује, и узвишује.

*Пс 75, 8.

8. *Сиромаша подиже из праха, и из буњишта узвишује убогога да га посади с кнезовима, и даје им да наслиједе пријесто славе; јер су Господњи темељи земаљски, и на њима је основао васељену.

*Пс 113, 7, 8.

9. Сачуваће ноге милијех својих, а безбожници ће умукнути у мраку; јер својом снагом неће човјек надјачати.

10. Који се супроте Господу, сатрће се; на њих ће загрмјети с неба; Господ ће судити крајевима земаљским, и даће снагу Цару својему, и узвисиће рог Помазанику својему.

11. Потом отиде Елкана у Рамат кући својој, а дијете служаше Господу пред Илијем свештеником.

12. А синови Илијеви бијаху неваљали, и не знадијаху за Господа.

13. Јер у тијех свештеника бјеше обичај према народу: кад ко приносише жртву, долажаше момак свештеников док се кухаше месо с виљушкама трокраким у руци,

14. И забадаше у суд, или у катао, или у таву, или у лонац, и што се год набоду на виљушке узимаше свештеник. Тако чињаху свему Израиљу који долажаше у Силом.

15. Тако и прије него би *запалили сало, дошао би момак свештеников, те би рекао човјеку који приношаше жртву: Дај месо да испечем свеште-

нику, јер ти нећу примити мяса кухана, него сирово. *3 Мој 3, 3-5.

16. Ако би му тада човјек одговорио: Нека се прво запали сало, па онда узми што ти год душа жели, он би рекао: Не, него дај сада; ако ли не даш, узећу силом.

17. И гријех онијех младића бијаше врло велик пред Господом, јер људи не мараху за принос Господњи.

18. А Самуило служаше пред Господом још дијете у оплећку ланеном.

19. А мати му начини мали плашт и донесе му, и тако чињаше сваке године долазећи с мужем својим да принесе жртву годишњу.

20. А Илије благослови Елкану и жену његову говорећи: Господ да ти да порода од те жене за овога којега је дала Господу! И отидоше у своје мјесто.

21. И Господ походи Ану, и она затрудње и роди три сина и двије кћери. А дијете Самуило *растијаше пред Господом. *Лк 1, 80.

22. А Илије бијаше врло стар, и чу све што чињаху синови његови свему Израилу, и како спаваху са *женама које долажаху гомилама на врата шатора од састанка. *2 Мој 38, 8.

23. И говораше им: Зашто то радите? Јер чујем зле ријечи о вама од свега народа.

24. Немојте, дјецо моја; јер није добро што чујем; отпађујете народ Господњи.

25. Кад човјек згријеши човјеку, судиће му судија; али кад ко згријеши Господу, ко ће молити за њ? Али не послушаше оца својега, јер Господ шћаше да их убије.

26. А дијете Самуило растијаше и бијаше *мио и Господу и људима.

*Лк 2, 52.

27. Тада дође човјек Божји к Илију и рече му: Овако вели Господ: Не

јавих ли се дому оца твојега кад бијашу у Мисиру у кући Фараоновој?

28. И *изабрах га између свијех племена Израилевијех себи за свештеника да приноси жртве на олтару мојем и да кади кадом и носи оплећак преда мношвом, и дадох дому оца твојега све жртве огњене синова Израилевијех? *4 Мој 18, 7.

29. Зашто газите жртву моју и принос мој, које сам заповједио да се приносе у шатору? И пазиш синове своје већма него мене, да се гојите првинама свијех приноса Израилја народа мојега?

30. Зато Господ Бог Израилев каже: Рекао сам доиста: *Дом твој и дом оца твојега служиће преда мношвом до вијека; али каже Господ: Неће бити тако, јер оне ћу поштовати † који мене поштују, а који мене презиру, биће презрени.

*2 Мој 28, 1; † Мал 3, 16-18.

31. Гле, *иду дани кад ћу одсјећи теби руку и руку дому оца твојега, да не буде старца у дому твојем.

*1 цар 2, 27.

32. И видјећеш невољу у шатору умјесто свега добра што је Господ чинио Израилу; неће бити старца у дому твојем довијека.

33. А кога од твојих не истријебим испред олтара својега, онај ће остати да ти чиле очи и да ти се цвијели душа; и сав подмладак дома твојега умиратиће у најбољим годинама.

34. И ово да ти је знак што ће доћи на оба сина твоја, на Офнија и Финеса: *у један дан погинуће обојица.

*1 Сам 4, 11.

35. А *себи ћу подигнути свештеника вјерна, он ће радити по срцу мојему и по души мојој; и сазидаћу му тврђу, и он ће ходити пред Помазаником мојим вазда.

*1 цар 2, 35; Јев 5, 4-6.

36. И ко остане од дома твојега, доћи ће да му се поклони за сребрн

новац и за комад хљеба, и говориће: Прими ме у какву службу свештеничку да имам комад хљеба.

Самуило се удостојио првога открићења. Вјеран пророк Господњи.

3. А дијете Самуило служаше Господу пред Илијем; и *ријеч Господња бјеше ријетка у оно вријеме, и не јављаху се утваре. *Ам 8, 11.

2. Једном у то вријеме Илије лежаше на свом мјесту; а очи му почињаху тамњети те не могаше видјети;

3. И Самуило лежаше у дому Господњем гдје бијаше ковчег Божји, и *жишци Господњи још не бјеху погашени. *4 Мој 7, 89.

4. И викну Господ Самуила, а он рече: Ево ме.

5. И притрча к Илију и рече му: Ево ме, што си ме звао? А он рече: Нијесам те звао, иди лези. И он отиде и леже.

6. А Господ опет викну Самуила, и Самуило уста, и отиде к Илију и рече: Ево ме, што си ме звао? А он рече: Нијесам те звао, сине; иди лези.

7. А Самуило још не познаваше Господа, и још му не бјеше јављена ријеч Господња.

8. Тада опет викну Господ Самуила трећи пут, и он уста и отиде к Илију и рече: Ево ме, што си ме звао? Тада разумје Илије да Господ зове дијете.

9. И рече Илије Самуилу: Иди лези; а ако те зовне, а ти реци: Говори Господе, чује слуга твој. И Самуило отиде и леже на своје мјесто.

10. А Господ дође и стаде; и зовну као прије: Самуило! Самуило! А Самуило рече: Говори, чује слуга твој.

11. И рече Господ Самуилу: Ево, учинићу нешто у Израиљу да ће зујати оба уха свакоме ко чује.

12. У тај дан ћу учинити Илију све што сам говорио за кућу његову, од почетка до краја.

13. Јер сам му јавио да ћу судити дому његову довијека за неваљалство за које је знао да њим навлаче на се проклетство синови његови, па им није забранио.

14. Зато се заклех дому Илијеву да се неће очистити неваљалство дома Илијева никаквом жртвом ни приносом довијека.

15. И Самуило спава до јутра, па отвори врата дома Господњег. Али се бојаше Самуило казати Илију за утвару.

16. А Илије зовну Самуила и рече: Самуило, сине! А он рече: Ево ме.

17. А он рече: Какве су ријечи што ти је казао? Немој затајити од мене; тако ти учинио Бог и тако ти додао ако затајиш од мене што год што ти је казао.

18. И Самуило му каза све и ништа не затаји од њега. А он рече: Господ је, *нека чини што му је воља.

*2 Сам 15, 26.

19. А Самуило растијаше, и Господ бијаше с њим, и не пусти да падне на земљу ниједна ријеч његова.

20. И сав Израиљ од Дана до Вирсавеје позна да је Самуило вјеран пророк Господњи.

21. И Господ се стаде опет јављати у Силому, јер се Господ јављаше Самуилу у Силому ријечју Господњом.

Филистејци побјеђују синове Израиљеве и односе ковчеј заветаша. Смрт Илија и његових синова.

4. И што рече Самуило, зби се свему Израиљу. Јер Израиљ изиде на војску на Филистеје, и стадоше у окò код Евен-Езера, а Филистеји стадоше у окò у *Афеку.

*ИНав 15, 53.

2. А Филистеји се уврсташе према Израиљу, и кад се отвори бој, разбише Филистеји Израиља, и изгибе их у боју у пољу око четири тисуће људи.

3. И кад народ дође у ђкѡ, рекоше старјешине Израиљеве: Зашто нас данас разби Господ пред Филистејима? Да донесемо из Силома *ковчег завјета Господњег, да буде међу нама и избави нас из руку непријатеља наших. *2 Мој 25, 10; ИНав 3, 6, 11.

4. И народ посла у Силом да донесу оданде ковчег завјета Господа над војскама, *који сједи на херувимима; а бијаху ондје код ковчега завјета Господњег два сина Илијева, Офније и Финес. *2 Мој 25, 22; 2 Сам 6, 2.

5. А кад дође ковчег завјета Господњег у ђкѡ, повика сав Израиљ од радости да земља зајеча.

6. А Филистеји, чувши веселу вику, рекоше: Каква је то вика весела у околу Јеврејском? И разумјеше да је дошао ковчег Господњи у ђкѡ њихов.

7. И уплашише се Филистеји кад рекоше: Бог је дошао у ђкѡ. И говораху: Тешко нама! Јер то није бивало прије.

8. Тешко нама! Ко ће нас избавити из руку тијех силнијех богова? То су богови што побише Мисирце у пустињи свакојаким мукама.

9. Охрабрите се и будите људи, о Филистеји! Да не служите Јеврејима *као што су они вама служили; будите људи и удрите. *Суд 13, 1.

10. И Филистеји ударише, и Израиљци се опет разбише и побјегоше к шаторима својим; и бој бјеше врло велик, јер паде из Израиља тридесет тисућа пјешака.

11. И ковчег Божији би отет, и два сина Илијева Офније и Финес погибоше.

12. А један између синова Венијаминових побјеже из боја, и дође у Силом исти дан раздртијех хаљина и главе посуте прахом.

13. И кад дође, гле, Илије сјеђаше на столици украј пута поглéдајући; јер срце његово бијаше у страху за ковчег Божији. И дошав онај човјек у град, ка за гласе, и стаде вика свега града.

14. А Илије чувши вику рече: Каква је то врева? И човјек брже дотрча да јави Илију.

15. А Илију бијаше деведесет и осам година, и *очи му бијаху потамњеле, те не могаше видјети. *1 Сам 3, 2.

16. И рече човјек Илију: Ја идем из боја, утекох данас из боја. А он рече: Шта би, сине?

17. А гласник одговарајући рече: Побјеже Израиљ испред Филистеја, и изгибе много народа, и оба сина твоја погибоше, Офније и Финес, и ковчег Божји отет је.

18. А кад спомену ковчег Божји, паде Илије са столице наузнако код врата и сломи врат и умрије, јер бијаше човјек стар и тежак. Он би судија Израиљу четрдесет година.

19. А снаха његова, жена Финесова, бијаше трудна и на том доба, па чувши глас да је ковчег Божији отет и да јој је погинуо свекар и муж, сави се и порођи, јер јој дођоше болови.

20. И кад умираше, *рекоше јој које стајаху код ње: Не бој се, родила си сина. Али она не одговори, нити хајаше за то. *1 Мој 35, 17.

21. Него дјетету надје име Ихавод говорећи: *Отиде слава од Израиља; јер ковчег Божији би отет, и свекар јој и муж погибоше. *Пс 78, 61.

22. Зато рече: Отиде слава од Израиља; јер би отет ковчег Божји.

*Ковчег завјета у Давиновом храму.
Невоља Филистејаца.*

5. А Филистеји узеше ковчег Божји и однесоше из Евен-Езера у *Азот. *ИНав 15, 47.

2. И узевши Филистеји ковчег Божји, унесоше га у дом *Дагонов, и намјестише га до Дагона. *Суд 16, 23.

3. А сјутрадан кад усташе Азоћани рано, а то Дагон лежахше ничице на земљи пред ковчегом Господњим; и они узеше Дагона и метнуше га опет на његово мјесто.

4. А кад сјутрадан рано усташе, гле, опет Дагон лежахше ничице на земљи пред ковчегом Господњим, а глава Дагону и обје руке одсјечене бијаху на прагу; само труп од Дагона бјеше остао.

5. Зато свештеници Дагонови и који год улазе у дом Дагонов не стају на праг Дагонов у Азоту до данас.

6. Тада отежа рука Господња Азоћанима, и мораше их и *удараше их шуљевима у Азоту и међама његовијем. *Пс 78, 66.

7. А кад Азоћани видјеше шта је, рекоше да не стоји код нас ковчег Бога Израилева; јер је рука његова тешка над нама и над Дагоном, богом нашим.

8. И послаше, те сабраше к себи све кнезове Филистејске, и рекоше им: Што ћемо чинити с ковчегом Бога Израилева? А они рекоше: Да се пренесе у *Гат ковчег Бога Израилева. И пренесоше ковчег Бога Израилева. *ИНав 11, 22.

9. А кад га пренесоше, би рука Господња на граду с муком врло великом, и стаде бити грађане од малога до великога, и дођоше на њих тајни шуљеви.

10. Зато послаше ковчег Божји у *Акарон; а кад дође ковчег Божји у Акарон, повикаше Акароњани говорећи: Донесоше к нама ковчег Бога Израилева да помори нас и наш народ. *ИНав 15, 45.

11. Зато послаше, те сабраше све кнезове Филистејске и рекоше: Посаљите ковчег Бога Израилева нека

се врати на своје мјесто, да не помори нас и народа нашега. Јер бијаше смртан страх по цијелом граду, и врло тешка бијаше рука Господња ондје.

12. Јер људи који остајаху живи, боловаху од шуљева тако да се вика у граду подизаше до неба.

Ковчеј завјешта враћен с даровима.

6. И бијаше ковчег Господњи у земљи Филистејској седам мјесеци.

2. Тада дозваше Филистеји свештенике и враче, па им рекоше: Шта ћемо чинити с ковчегом Господњим? Научите нас како ћемо га послати натраг на његово мјесто.

3. А они рекоше: Ако ћете натраг послати ковчег Бога Израилева, не шаљите га празна, него уза њ подајте принос за гријех; тада ћете оздравити и дознаћете зашто се рука његова није одмакла од вас.

4. А они рекоше: Какав ћемо му дати принос за гријех? А они рекоше: *Према броју кнежевина Филистејских пет златнијех шуљева и пет златнијех мишева; јер је зло једнако на свјема вама и на кнезовима вашим. *ИНав 13, 3.

5. Начините, дакле, слике од својих шуљева и слике од мишева који кваре земљу, и подајте славу Богу Израилеву. Може бити да ће улакшати руку своју над вама и над боговима вашим и над земљом вашом.

6. И зашто бисте били упорна срца као што бијаху упорна срца Мисирци и Фараон? И пошто учини чудеса на њима, еда ли их тада не пустише, те *отидоше? *2 Мој 12, 31.

7. Зато начините једна кола нова, и узмите двије краве дојилице, на којима још није био јарам, па упрегни-

те краве у кола, а телад њихову одвеште од њих кући.

8. Па узмите ковчег Господњи и метните га на кола; а закладе златне што ћете му дати за гријех, метните у ковчежић покрај њега, и пустите га нека иде.

9. И гледајте: Ако пође путем к међи својој у Вет-Семес, он нам је учинио ово велико зло; ако ли не пође тако, онда ћемо знати да нас се није дохватила рука његова, него нам се догодило случајно.

10. И учинише тако они људи; и узевши двије краве дојилице, упрегоше их у кола, а телад њихову затворише код куће.

11. И метнуше ковчег Господњи на кола, и мали ковчежић с мишевима златнијем и са сликама својих шуљева.

12. И пођоше краве право путем у Вет-Семес, и једнако иђаху истијем путем мучући и не сврћући ни надесно ни налијево; а кнезови Филистејски иђаху за њима до међе Вет-Семеске.

13. А Вет-Семешани жњаху пшеницу у долини, и подигавши очи своје, видјеше ковчег и обрадоваше се видјевши га.

14. И дођоше кола на њиву Исуса Вет-Семешанина и стадоше ондје. А бијаше ондје велик камен; и исцјепаше дрва од кола, и принесоше оне краве на жртву паљеницу Господу.

15. А Левити снимивши ковчег Господњи и ковчежић што бјеше покрај њега, у којем бијаху заклади златни, метнуше на онај велики камен; а људи из Вет-Семеса готовише жртве паљенице и приносише жртве Господу онај дан.

16. А то видјевши пет кнезова Филистејских, вратише се у Акарон исти дан.

17. А ово бјеху златни шуљеви које дадоше Филистеји Господу за гри-

јех: за Азот један, за Газу један, за Аскалон један, за Гат један, за Акарон један.

18. И мишеви златни бјеху према броју свијех градова Филистејских, у пет кнежевина, свијех зиданијех градова и села неограђенијех до великога камена, на који метнуше ковчег Господњи, и који је и данас у пољу Исуса Вет-Семешанина.

19. Али *поби Господ неке између Вет-Семешана који загледаше у ковчег Господњи, и поби из народа педесет тисућа и седамдесет људи. И плака народ што га Господ удари великом погибљу. *4 Мој 4, 20; 2 Сам 6, 7.

20. И људи из Вет-Семеса рекоше: Ко може остати пред тијем Господом Богом светијем? И ка коме ће отићи од нас?

21. И послаше посланике к становницима Киријат-Јаримским говорити: Донесоше натраг Филистеји ковчег Господњи, ходите, однесите га к себи.

Покајање синова Израљевих и побједа над Филистејцима.

Евен-Езер. Самуило као судија.

7. Тада дођоше људи из Киријат-Јарима: И узеше ковчег Господњи и однесоше га у кућу Авинадотову на брду, а Елеазара сина његова посветише да чува ковчег Господњи.

2. А кад ковчег оста у Киријат-Јариму, прође много времена, двадесет година, и плакаше сав дом Израљев за Господом.

3. А Самуило рече свему дому Израљеву говорећи: Ако се свијем срцем својим обраћате ка Господу, *поврзите туђе богове између себе и Астароте, и спремите срце своје за Господа, њему јединому служите,

па ће вас избавити из руку Филистејских. *1 Мој 35, 2; ИНав 24, 23.

4. И повргоше синови Израиљеви Вале и Астароте, и служише Господу јединому.

5. Потом рече Самуило: *Скупите свега Израиља у Миспу да се помолим Господу за вас. *Суд 10, 1.

6. И скупише се у Миспу, и црпући воду прољеваше пред Господом, и постише онај дан, и ондје рекоше: Сагријешисмо Господу. И Самуило суђаше синовима Израиљевијем у Миспи.

7. А Филистеји, кад чуше да су се синови Израиљеви скупили у Миспу, изидоше кнезови Филистејски на Израиља. А кад то чуше синови Израиљеви, уплашише се од Филистеја.

8. И рекоше синови Израиљеви Самуилу: Не престај вапити за нас ка Господу Богу нашему еда би нас избавио из руку Филистејских.

9. Тада Самуило узе једно јагње одојче и принесе га свега Господу на жртву паљеницу; и вапи Самуило ка Господу за Израиља, и услиши га Господ.

10. И кад Самуило приношаше жртву паљеницу, приближише се Филистеји да ударе на Израиља; али загрмје Господ грмљавином великом у онај дан на Филистеје и смете их, и бише побијени пред Израиљем.

11. А Израиљци изидоше из Миспе, и потјераше Филистеје, и бише их до под Вет-Хар.

12. Тада узе Самуило камен и метну га између Миспе и Сена, и назва га Евен-Езер, јер рече: Довде нам Господ поможе.

13. Тако бише покорени Филистеји, и више не долазише на међу Израиљеву. И рука Господња бјеше против Филистеја свега вијека Самуилова.

14. И повратише се Израиљу градови које бјеху узели Филистеји Израиљу, од Акарона до Гата, и међе њихове избави Израиљ из руку Филистејских; и би мир међу Израиљем и Аморејима.

15. А Самуило суђаше Израиљу свега вијека својега.

16. И идући сваке године обилажаше Ветил и Галгал и Миспу, и суђаше Израиљу у свијем тијем мјестима.

17. Потом се враћаше у Раму, јер ондје бијаше кућа његова, и суђаше ондје Израиљу, и ондје начини олтар Господу.

*Синови Израиљеви жуде за царем.
Самуило објављује царска права.*

8. А кад Самуило остарје, постави синове своје за судије Израиљу.

2. А име сину његову првенцу бјеше Јоило, а другому Авија, и суђаху у Вирсавеји.

3. Али синови његови не хођаху путовима његовијем, него ударише за добитком, и *примаху поклоне и извртаху правду. *5 Мој 16, 19.

4. Тада се скупише све старјешине Израиљеве и дођоше к Самуилу у Раму.

5. И рекоше му: Ето, ти си оста-рио, а синови твоји не ходе твојим путовима; зато, *постави нам цара да нам суди као што је у свијех народа.

*5 Мој 17, 14; Ос 13, 10; Дап 13, 21.

6. Али Самуилу не би по вољи што рекоше: Дај нам цара да нам суди. И Самуило се помоли Господу.

7. А Господ рече Самуилу: Послушај глас народни у свему што ти говоре; јер не одбацише тебе, него мене одбацише да не царујем над њима.

8. Како чинише од онога дана кад их изведох из Мисира до данас, и ос-

тавише ме и служише другим боговима, по свијем тијем дјелима чине и теби.

9. Зато сада послушај глас њихов; али им добро засвједочи и кажи начин којим ће цар царовати над њима.

10. И каза Самуило све ријечи Господње народу који искаше од њега цара;

11. И рече: Ово ће бити начин којим ће цар царовати над вама: синове ваше узимаће и метати их на кола своја и међу коњике своје, и они ће трчати пред колима његовијем;

12. И поставиће их да су му тисућници и педесетници, и да му ору њиве и жњу љетину, и да му граде ратне справе и што треба за кола његова.

13. Узимаће и кћери ваше да му граде мирисне масти и да му буду кухарице и хљебарице.

14. И њиве ваше и винограде ваше и маслинике ваше најбоље узимаће и раздавати слугама својим.

15. Узимаће десетак од усјева ваших и од винограда ваших, и даваће дворанима својим и слугама својим.

16. И слуге ваше и слушкиње ваше и младиће ваше најљепше и маргарце ваше узимаће, и обртати на своје послове.

17. Стада ће ваша десетковати и ви ћете му бити робови.

18. Па ћете онда викати због цара својега, којег изабрасте себи; али вас Господ неће онда услишити.

19. Али народ не хтје послушати ријечи Самуиловијех, и рекоше: Не, него цар нека буде над нама,

20. Да будемо и ми као сви народи; и нека нам суди цар наш и иде пред нама и води наше ратове.

21. А Самуило, чувши све ријечи народне, каза их Господу.

22. А Господ рече Самуилу: Послушај глас њихов, и постави им цара. И Самуило рече Израиљцима: Идите сваки у свој град.

*Саул тражи маћарице
и долази Самуилу.*

9. **А** бјеше један човјек од племена Венијамина, којему име бјеше Кис, син Авиле, сина Серора, сина Вехората, сина Афије, сина једнога човјека од племена Венијамина, храбар јунак.

2. Он имаше сина по имену Саула, који бјеше млад и лијеп да не бјеше лепшега од њега међу синовима Израиљевијем, а главом бјеше виши од свега народа.

3. А Кису, оцу Саулову, нестарица, па рече Кис Саулу, сину својему: Узми са собом једнога момка, па устани и иди те тражи маћарице.

4. И он прође гору Јефремову, и прође земљу Салиску; али не нађоше; па прођоше у земљу Салимску, и не бјеше их; па прођоше и земљу Венијаминову, и не нађоше.

5. А кад дођоше у земљу Суфску, рече Саул момку својему који бијаше с њим: Хајде да се вратимо да се не би отац оканио маћарица и забринуо се за нас.

6. А он му рече: Ево, у овом граду има човјек Божијег којег веома поштују; што год каже све се збива; хајдемо к њему, може бити да ће нас упутити куда бисмо ишли.

7. А Саул рече момку својему: Хајде да идемо; али шта ћемо одијети човјеку? Јер нам је хљеба нестало у торбама, а дара немамо да однесемо човјеку Божијему. Шта имамо?

8. А момак опет одговарајући рече Саулу: Ето у мене четврт сикла сребра; то да дам човјеку Божијему да нас упутује.

9. У старо вријеме ко би ишао да пита Бога говораше: Хајде да идемо к видиоцу. Јер ко се сада зове пророк у старо се вријеме звахе *видјелац.

*2 цар 17, 13.

10. И Саул рече момку својему: Добро велиш; хајде да идемо. И пођоше у град гдје бјеше човјек Божји.

11. И кад иђаху уз брдо градско, сретоше дјевојке које излажаху да захватају воду, па им рекоше: Је ли ту видјелац?

12. А оне одговарајући рекоше: Јест, ето пред тобом; похитај, јер је данас дошао у град, јер данас народ има жртву на гори.

13. Како уђете у град, наћи ћете га прије него пође на гору да једе; јер народ неће јести докле он не дође, јер он треба да благослови жртву, па онда ће званице јести; зато идите, јер ћете га сада наћи.

14. И отидоше у град; а кад дођоше усред града, гле, Самуило полазећи на гору, срете их.

15. А Господ бјеше објавио Самуилу дан прије него дође Саул рекавши:

16. Сјутра у ово доба послаћу к теби једнога човјека из земље Венијаминове, њега помажи да буде вођ народу мојему Израиљу, и он ће изабавити мој народ из руку Филистејских. Јер погледах на народ свој, јер вика његова дође до мене.

17. И кад Самуило угледа Саула, рече му Господ: Ето човјека за којег ти рекох; тај ће владати мојим народом.

18. И Саул приступи к Самуилу на вратима, и рече: Кажи ми гдје је кућа видјочева?

19. А Самуило одговори Саулу и рече: Ја сам видјелац. Хајде преда мном на гору, и данас ћете са мном јести; а сјутра ћу те отпустити и што ти је год у срцу, казаћу ти.

20. А за магарице, којих ти је нестало прије три дана, не брини се; јер су се нашле. И чије ће бити све што је најбоље у Израиљу? Еда ли не твоје и свега дома оца твојега?

21. А Саул одговори и рече: *Нијесам ли од племена Венијаминова, најмањег племена Израиљева, и дом мој најмањи између свијех домова племена Венијаминова? Што ми, дакле, говориш тако? *1 Сам 15, 17.

22. А Самуило узео Саула и његова момка, и одведе их у собу, и посади их у зачеље међу званицама којих бјеше до тридесет људи.

23. И Самуило рече кухару: Донеси дио који ти дадох и за који ти рекох: Остави га код себе.

24. Тада донесе кухар плеће и што бјеше на њему; а Самуило га метну пред Саула и рече: Ево што је остало, узми преда се, те једи, јер је сачувано дослије за тебе, кад рекох: Позвао сам народ. Тако једе Саул са Самуилом онај дан.

25. Потом сидоше с горе у град, и Самуило се разговара са Саулом на крову.

26. А ујутру уранише, и кад свиташе, зовну Самуило Саула на кров и рече му: Дигни се да те отпустим. И кад се диже Саул, изидоше обојица, он и Самуило.

27. И кад дођоше на крај града, рече Самуило Саулу: Реци момку нека иде напријед (и он прође напријед), а ти стани мало да ти јавим рјеч Божију.

Самуило помазује Саула за цара и показује га народу.

10. Тада Самуило узео уљаницу и изли му уље на главу, па га цјелова и рече му: Ето, није ли те помазао Господ над нашљедством својим да му будеш вођ?

2. Кад отидеш данас од мене, наћи ћеш два човјека код *гроба Рахилина у крају Венијаминову у Селси,

који ће ти рећи: Нашле су се магарице које си пошао да тражиш, и ево, отац твој не марећи за магарице забринуо се за вас говорећи: Шта ћу чинити поради сина својега?

*1 Мој 35, 19.

3. И отишавши оданде даље, кад дођеш у равницу Таворску, сретће те ондје три човјека идући к Богу у Ветил, носећи један три јарета, а други носећи три хљеба, а трећи носећи мјешину вина.

4. Па ће те упитати за здравље и даће ти два хљеба, које прими из руку њиховијех.

5. Потом ћеш доћи на *хум Божји, гдје је стража Филистејска, и кад уђеш у град, сретће те гомила пророка силазећи с горе, а пред њима псалтири и бубњи и свирале и гусле; и они ће пророковати. *1 Сам 10, 10.

6. И сићи ће на те дух Господњи, те ћеш пророковати с њима, и постаћеш други човјек.

7. И кад ти дођу ти знаци, чини што ти дође на руку, јер је Бог с тобом.

8. Потом ћеш отићи прије мене у Галгал, и гле, ја ћу доћи к теби да принесем жртве паљенице и да принесем жртве захвалне. *Седам дана чекај докле дођем к теби и кажем ти шта ћеш чинити. *1 Сам 13, 8.

9. И кад се окрете да иде од Самуила, Бог му даде друго срце; и сви се они знаци збише онај дан.

10. И кад дођоше на хум, гле, сретте га *гомила пророка, и дође на њ дух Божји, и пророкова међу њима.

*1 Сам 19, 20.

11. И кад га видјеше сви који га познаваху од пређе гдје пророкује с пророцима, рекоше један другоме: Шта то би од сина Кисова? Еда ли је и Саул међу пророцима?

12. А један оданде одговори и рече: Ко ли им је отац? Отуда поста

прича: Еда ли је и Саул међу пророцима?

13. И преставши пророковати, дође на гору.

14. А стриц Саулов рече њему и момку његову: Куда сте ишли? А он одговори: Да тражимо магарице; и кад видјесмо да их нигдје нема, отидосмо к Самуилу.

15. А стриц Саулов рече: Кажи ми шта вам је рекао Самуило?

16. А Саул рече стрицу својему: Казао нам је да су се нашле магарице. Али му не рече за царство што му је казао Самуило.

17. А Самуило сазва народ у Миспу ка Господу.

18. И рече синовима Израиљевијем: Овако вели Господ Бог Израиљев: Ја изведох Израиља из Мисира, и избавих вас из руку Мисирских и из руку свијех царстава која вас мучаху.

19. *А ви данас одбацисте Бога својега, који вас сам избавља од свијех зала ваших и невоља ваших, и рекосте му: Постави цара над нама. Сада, дакле, станите пред Господом по племенима својим и по тисућама својим.

*1 Сам 8, 7.

20. И *приведе Самуило сва племена Израиљева, и паде на племе Венијаминово.

*И Нав 7, 16.

21. Потом приведе племе Венијаминово по породицама његовијем, и паде на породицу Матријеву; потом паде на Саула, сина Кисова. И тражише га, али се не нађе.

22. Тада опет упиташе Господа: Хоће ли још доћи овамо тај човјек? А Господ рече: Ето, сакрио се за пртљагом.

23. Тада отрчаше и доведоше га оданде. И стаде усред народа и бијаше главом виши од свега народа.

24. И рече Самуило свему народу: Видите ли кога је изабрао Господ

да нико није као он у свему народу?
И сав народ повика и рече: *Да живи цар!
*1 цар 1, 25.

25. Тада Самуило каза народу *права царска и написа у књигу, и метну је пред Господом. Потом Самуило распусти народ да иде сваки својој кући.
*5 Мој 17, 14 и даље.

26. И Саул такођер отиде својој кући у Гавају, и с њим отидоше војници, којима Бог такну срца.

27. *А људи неваљали рекоше: Тај ли ће нас избавити? И презираху га, нити му донесоше дара. Али се он учини као да није чуо.
*1 Сам 11, 12.

Саулова прва побједа над Амонцима; великодушност према онима који га презиру; жртвена захвалница у Галгалу.

11. Тада дође Нас Амонац и стаде у окрџу према Јавису Галадову. И сви људи из Јависа рекоше Насу: Учини вјеру с нама, па ћемо ти служити.

2. А Нас Амонац одговори им: Овако ћу учинити вјеру с вама: Да вам свакоме ископам десно око, и ту срамоту учиним свему Израиљу.

3. А старјешине Јависке рекоше му: Остави нам седам дана да пошљемо посланике у све крајеве Израиљеве; па ако не буде никога да нас избави, тада ћемо изаћи к теби.

4. И дођоше посланици у Гавају Саулову, и казаше ове ријечи народу; тада сав народ подиже глас свој, и плакаху.

5. А где, Саул иђаше за говедима својим из поља и рече: Шта је народу те плаче? И казаше му шта су поручили Јавишани.

6. Тада *сиђе дух Божји на Саула кад чу те ријечи, и он се разгњеви врло.
*Суд 14, 6.

7. Па узе два вола, и *исијече их на комаде, и разасла их у све крајеве

Израиљеве по истијем посланицима поручивши: Ко не пође за Саулом и за Самуилом, овако ће бити с говедима његовијем. И страх Господњи попаде народ, те изидоше једнодушно.

*Суд 19, 29.

8. И изброји их у Везеку, и бјеше синова Израиљевијех триста тисућа, а синова Јудинијех тридесет тисућа.

9. Потом рекоше посланицима који бијаху дошли: Овако реците људима у Јавису Галадову: Сјутра ћете се избавити, кад огрије сунце. И посланици се вратише и јавише ово Јавишанима, и они се обрадоваше.

10. И рекоше Јавишани Амонцима: Сјутра ћемо изаћи к вама да учините од нас што вам буде драго.

11. И сјутрадан раздијели Саул народ у три чете, и уђоше усред окола о јутрењој стражи, и бише Амонце докле сунце не огрија, и који осташе, распршаше се да не осташе ни двојица заједно.

12. Тада рече народ Самуилу: *Који је оно што рече: Еда ли ће Саул царовати над нама? Дајте их да их погубимо.
*1 Сам 10, 27.

13. Али Саул рече: Да се не погуби данас нико, јер је данас Господ учинио спасење у Израиљу.

14. Тада Самуило рече народу: Хајдете да идемо у *Галгал да ондје поновимо царство.
*1 Сам 10, 8.

15. И сав народ отиде у Галгал, и поставише ондје Саула царем пред Господом у Галгалу, и ондје принесоше жртве захвалне пред Господом. И провесели се ондје Саул и сав Израиљ веома.

Самуило оставља свечано своју судијску службу.

12. Тада рече Самуило свему Израиљу: Ето, по-

слушао сам глас ваш *у свему што ми рекосте, † и поставих цара над вама.

*1 Сам 8, 5, 19, 20; † 1 Сам 11, 15.

2. И сада, ето, цар иде пред вама, а ја сам остарио и осижедио; и синови моји ето су међу вама; и ја сам ишао пред вама од младости своје до данас.

3. Ево ме, одговорите ми пред Господом и пред помазаником његовим. *Коме сам узео вола или коме сам узео магарца? Коме сам учинио насиље? Коме сам учинио криво? Или из чије сам руке узео поклон да бих стискао очи њега ради? Пак ћу вам вратити. *4 Мој 16, 15.

4. А они рекоше: Нијеси нам учинио силе, нити си коме учинио криво, нити си узео што из чије руке.

5. Јоште им рече: Свједок је Господ на вас, и свједок је помазаник његов данас да нијесте нашли ништа у мојим рукама. И рекоше: Свједок је.

6. Тада рече Самуило народу: Господ је који је поставио Мојсија и Арона, и који је извео оце ваше из земље Мисирске.

7. Сада, дакле, станите да се прем с вама пред Господом за сва добра што је чинио Господ вама и вашим очима.

8. Пошто дође Јаков у Мисир, викаше оци ваши ка Господу, и Господ посла Мојсија и Арона, који изведоше оце ваше из Мисира и населише их на овом мјесту.

9. Али заборавише Господа Бога својега, *те их даде у руке Сисари, војводи Асорском, и † у руке Филистејима, и **у руке цару Моавском, који војеваше на њих.

*Суд 4, 2; † Суд 10, 7; 13, 1; **Суд 3, 12.

10. Али викаше ка Господу и рекоше: Сагријешисмо што остависмо Господа и служисмо Валима и Астаротама; али сада избави нас из руку

непријатеља наших, па ћемо ти служити.

11. И Господ посла *Јеровала и Ведана и Јефтаја и Самуила, и оте вас из руку непријатеља ваших унаоколо, те живјесте без страха.

*Суд 6, 14.

12. Али кад видјесте Наса, цара Амонскога, гдје дође на вас, *рекоште ми: Не, него цар нека царује над нама, премда Господ Бог ваш бјеше цар ваш.

*1 Сам 8, 19.

13. Сада, дакле, ето цара којега изабрасте, којега искасте; ево, Господ је поставио цара над вама.

14. Ако се узбојите Господа, и њему узаслужите, и узаслужате глас његов и не успротивите се заповијести Господњој, тада ћете и ви и цар ваш који царује над вама ићи за Господом Богом својим.

15. Ако ли не узаслужате гласа Господњег, него се успротивите заповијести Господњој, тада ће бити рука Господња против вас као што је била против отаца ваших.

16. Али станите сада јоште, и видите ову ствар велику коју ће учинити Господ пред вашим очима.

17. Није ли данас жетва пшенична? Ја ћу призвати Господа, и спустиће громове и дажд да разумијете и видите колико је зло што учинисте пред Господом искавши себи цара.

18. Тада Самуило завапи ка Господу, и Господ спусти громове и дажд у тај дан; и сав се народ побоја врло Господа и Самуила.

19. И рече сав народ Самуилу: Моли се за слуге своје Господу Богу својему да не помремо, јер додасмо к свијем гријесима својим зло иштући себи цара.

20. Тада рече Самуило народу: Не бојте се, ви сте учинили све ово зло; али не одступајте од Господа, него служите Господу свијем срцем својим.

21. Не одступајте, јер бисте пошли за ништавим стварима, које не помажу, нити избављају, јер су ништаве.

22. Јер Господ неће оставити народа својега ради великога имена својега; јер Господу би воља да вас учини својим народом.

23. А мени не дао Бог да згријеши Господу и престанем молити се за вас; него ћу вас упућивати на пут добар и прав.

24. Само се бојте Господа и служите му истинито, свијем срцем својим, јер видите какве је велике ствари учинио за вас.

25. Ако ли зло ушчините, пропаћћете и ви и цар ваш.

Јонатан побеђује Филистејце.

*Самуило кажњава Саулову
пренајелену жртву. Нови рај.*

13. Кад Саул би цар годину дана (а царова двије године над Израиљем),

2. Изабра себи Саул три тисуће између синова Израиљевих; и бијашу код Саула двије тисуће у Михмасу и у гори Ветиљској, а једна тисућа с Јонатаном у Гаваји Венијаминовој; а остали народ распусти у шаторе њихове.

3. И Јонатан поби стражу Филистејску која бјеше у Гаваји, и чуше за то Филистеји. А Саул заповједи, те трубише у трубе по свој земљи говорећи: Нека чују Јевреји.

4. И тако чу сав Израиљ гдје рекоше: Поби Саул стражу Филистејску; и стога Израиљ омрзну Филистејима. И сазван би народ за Саулом у Галгал.

5. А Филистеји се скупише да војују на Израиља, тридесет тисућа кола и шест тисућа коњика, и мноштво народа као пијесак на обали морској;

и изашавши стадоше у окр у Михмасу, с истока од Вен-Авена.

6. И Израиљци се видјеше у невољи, јер народ би притијешњен; те се сакри у пећине и у честе и у камењаке и у расјелине и у јаме.

7. А други Јевреји пријеђоше преко Јордана у земљу Гадову и Галадову. А Саул још бијаше у Галгалу, и сав народ што иђаше за њим бијаше у страху.

8. И *почека седам дана до рока Самуилова. Али Самуило не дође у Галгал, те се народ стаде разлазити од њега.

*1 Сам 10, 8.

9. Тада рече Саул: Додајте ми жртву паљеницу и жртве захвалне. И принесе жртву паљеницу.

10. И кад принесе жртву паљеницу, где, дође Самуило. И Саул изиде му у сусрет да га поздрави.

11. А Самуило му рече: Шта си учинио? А Саул одговори: Кад видјех гдје се народ разлази од мене, а ти не дође до рока, и Филистеји се скупили у Михмасу,

12. Рекох: Сад ће ударити Филистеји на ме у Галгал, а ја се још не помолих Господу; те се усудих и принесох жртву паљеницу.

13. Тада рече Самуило Саулу: Лудо си радио што нијеси држао заповјести Господа Бога својега, коју ти је заповједио, јер би сада Господ утврдио царство твоје над Израиљем довијека.

14. А сада царство твоје неће се одржати. *Господ је нашао себи човјека по срцу својему, и њему је заповједио Господ да буде вођ народу његову, јер нијеси држао што ти је заповједио Господ.

*Дан 13, 22.

15. Потом диже се Самуило и отиде из Галгала у Гавају Венијаминову. И Саул изброји народ који оста код њега, и бјеше га до шест стотина људи.

16. И Саул и син му Јонатан и народ што бјеше с њима стајаху у Гаваји Венијаминовој; а Филистеји стајаху у околу у Михмасу.

17. И изидоше три чете из окола Филистејскога да плијене: једна чета удари путем к Офри у земљу Совалску;

18. А друга чета удари путем к Вет-Орону; а трећа удари путем к међи која гледа према долини Севонској у пустињу.

19. А у цијелој земљи Израилској не бјеше ковача, јер Филистеји рекоше: Да не би градили Јевреји мачева ни копаља.

20. Зато слажаху сви Израилци к Филистејима кад који шћаше поклепати раоник или мотику или сјекиру или срп.

21. И бијаху се затупили раоници и мотике и виле тророге и сјекире, и саме остане требаше заоштрили.

22. Зато кад дође вријеме боју, не нађе се мача ни копаља ни у кога у народу који бјеше са Саулом и Јонатаном; само бијаше у Саула и у Јонатана, сина његова.

23. И стража Филистејска изиде у кланац код Михмаса.

*Јонатаново јуначко дјело.
Заклетва Саулова у невријеме.
Његови ратници и његов дом.*

14. Један дан рече Јонатан, син Саулов, момку својему који му ношаше оружје: Хајде да идемо к стражи Филистејској која је на оној страни. А оцу својему не каза ништа.

2. А Саул стајаше крај брда под шипком који бијаше у Мигрону; и народа бјеше с њим око шест стотина људи.

3. И Ахија, син Ахитова брата Ихавода, сина Финеса, сина Илија,

свештеника Господњег у Силому, ношаше оплећак. И народ не знадијаше да је отишао Јонатан. *1 Сам 4, 21.

4. А у кланцу којим шћаше Јонатан отићи к стражи Филистејској, бијаху двије стрмене стијене, једна с једне стране а друга с друге, и једна се зваше Восес а друга Сене.

5. И једна од њих стајаше са сјевера према Михмасу, а друга с југа према Гаваји.

6. И Јонатан рече момку који му ношаше оружје: Хајде да отидемо к стражи тијех необрезанијех; може бити да ће нам учинити што Господ, *јер Господу не смета избавити с множином или с малином.

*Суд 7, 7; 2 дн 14, 11.

7. А онај што му ношаше оружје одговори му: Чини што ти је год у срцу, иди, ево ја ћу ићи с тобом куда год хоћеш.

8. А Јонатан му рече: Ево, отићи ћемо к тијем људима и показаћемо им се.

9. Ако нам реку: Чекајте докле дођемо к вама, тада ћемо се уставити на свом мјесту, и нећемо ићи к њима.

10. Ако ли реку: Ходите к нама, тада ћемо отићи, јер нам их Господ предаде у руке. То ће нам бити знак.

11. И показаше се обојица стражи Филистејској; а Филистеји рекоше: Гле, излазе Јевреји из рупа у које су се сакрили.

12. И стражари рекоше Јонатану и момку који му ношаше оружје: Ходите к нама да вам кажемо нешто. И Јонатан рече оному што му ношаше оружје: Хајде за мном, јер их предаде Господ у руке Израилу.

13. Тако пузаше Јонатан рукама и ногама, а за њим момак што му ношаше оружје; и падаху пред Јонатаном, и убијаше их за њим онај што му ношаше оружје.

14. И то би први бој у ком победи Јонатан и момак што му ношаше

оружје око двадесет људи, отприлике на по рала земље.

15. И уђе страх у ђко у пољу и у сав народ; и стража и они који бјеху изашли да плијене препадоше се, и земља се усколеба, јер бјеше страх од Бога.

16. А стража Саулова у Гаваји Венијаминовој опази гдје се мноштво узбунило и успрепадало.

17. Тада рече Саул народу који бијаше с њим: Прегледајте и видите ко је отишао од нас. И кад прегледаше, гле, не бјеше Јонатана и момка његова који му ношаше оружје.

18. И рече Саул Ахији: Донеси ковчег Божји; јер ковчег Божји бијаше тада код синова Израљевијех.

19. А док говораше Саул свештенику, забуна у околу Филистејском биваше све већа, и Саул рече свештенику: Остави.

20. И Саул и сав народ што бјеше с њим скупише се и дођоше до боја, и гле, повадили бјеху мачеве *један на другога, и забуна бјеше врло велика.

*Суд 7, 22; 2 дн 20, 23.

21. А бијаше с Филистејима Јевреја као прије, који иђаху с њима на војску свуда; па и они присташе уз Израљце који бијаху са Саулом и Јонатаном.

22. И сви Израљци који се бијаху сакрили у гори Јефремовој, кад чуше да бјеже Филистеји, наклопише се и они за њима бијући их.

23. И избави Господ Израља у онај дан; и бој отиде дори до Вет-Авена.

24. И Израљци се врло уморише онај дан; а Саул закле народ говорехи: Да је проклет који једе што до вечера да се осветим непријатељима својим. И не окуси народ ништа.

25. И сав народ оне земље дође у шуму гдје бјеше много меда по земљи.

26. И кад дође народ у шуму, видје мед гдје тече; али нико не принесе руке к устима својим, јер се народ бојаше заклетве.

27. Али Јонатан не чу кад отац његов закле народ, те пружи штап који му бјеше у руци, и замочи крај у сат, и примаче руку своју к устима својим, и засвијетлише му се очи.

28. А један из народа проговори и рече: Отац је твој заклео народ рекавши: Да је проклет ко би јео што данас; стога сушта народ.

29. Тада рече Јонатан: Смео је земљу отац мој; видите како ми се засвијетлише очи чим окусих мало меда.

30. А да је још народ слободно јео данас од плијена непријатеља својих који нађе! Не би ли полом Филистејски био још већи?

31. И тако побише онај дан Филистеје од Михмаса до Ајалона, и народ се врло умори.

32. И наклони се народ на плијен, и нахваташе оваца и волова и телаца, и поклаше их на земљи, и стаде народ јести *с крвљу.

*3 Мој 3, 17.

33. И јавише Саулу говорехи: Ево народ гријеши Господу једући с крвљу. А он рече: Невјеру учинисте; доваљајте сада к мени велик камен.

34. За тијем рече Саул: Разидите се међу народ и реците: Доведите сваки к мени вола својега и овцу своју; и овдје закољите и једите, и нећете гријешити Господу једући с крвљу. И донесе сав народ, сваки свога вола својом руком оне ноћи, и ондје клаше.

35. И начини Саул олтар Господу; то би први олтар који начини Господу.

36. Потом рече Саул: Хајдемо за Филистејима ноћас да их плијенимо до јутра, и да их не оставимо ниједрога. А они рекоше: Чини што ти је

год воља. Али свештеник рече: Да приступимо овдје к Богу.

37. И упита Саул Бога: Хоћу ли ићи за Филистејима? Хоћеш ли их дати у руке Израиљу? Али не одговори му онај дан.

38. Зато рече Саул: Приступите овамо сви главари народни, и тражите и видите на ком је гријех данас.

39. Јер како је жив Господ који изабавља Израиља, ако буде и на Јонатану сину мојем, погинуће заиста. И не одговори му нико из свега народа.

40. Потом рече свему Израиљу: Ви будите с једне стране, а ја и Јонатан, син мој, бићемо с друге стране. А народ рече Саулу: Чини што ти је драго.

41. Тада рече Саул Господу Богу Израиљеву: Покажи пр'абога. И *обличи се Јонатан и Саул, а народ изиде пр'ав.

*1 Сам 10, 20.

42. И рече Саул: Баците ждријеб за ме и за Јонатана, сина мојега. И обличи се Јонатан.

43. Тада рече Саул Јонатану: *Кажи ми шта си учинио? И каза му Јонатан и рече: Само сам окусио мало меда на крај штапа који ми бјеше у руци; ево ме; хоћу ли погинути?

*И Нав 7, 19.

44. А Саул рече: То нека ми учини Бог и то нека дода, погинућеш, Јонатане!

45. Али народ рече Саулу: Зар да погине Јонатан који је учинио ово спасење велико у Израиљу? Боже сачувај! Тако жив био Господ, неће пасти на земљу ниједна длака с главе његове. Јер је с помоћу Божјом учинио то данас. И тако избави народ Јонатана, те не погибе.

46. Тада се врати Саул од Филистеја, а Филистеји отидоше у своје мјесто.

47. И Саул, царујући над Израиљем, ратоваше на све непријатеље

своје, на Моавце и на синове Амонове и на Едомце и на цареve Совске и на Филистеје, и куда се год обрађаше надвлађиваше.

48. Скупи такођер војску и поби Амалика; и избави Израиља из руку онијех који га плијењаху.

49. А Саул имаше синове: Јонатана и Исуја и Мелхисуја; а двјема кћерима његовијем бјеху имена: првеници Мерава, а млађој Михала.

50. А жени Сауловој бјеше име Ахиноама, кћи Ахимасова; а војводи његову бјеше име Авенир, син Нира, стрица Саулова.

51. Јер Кис, отац Саулов, и Нир, отац Авениров, бијаху синови Авилови.

52. И бијаше велик рат с Филистејима свега вијека Саулова; и кога год виђаше Саул храбра и јунака, узимаше га к себи.

*Саул побјеђује Амаличане,
а бива одбачен због непослушности
према заповијестима Божијој.*

15. А

Самуило рече Саулу: Господ ме је послао да те помажем за цара над народом његовијем, над Израиљем; слушај, дакле, ријечи Господње.

2. Овако вели Господ над војскама: *Опоменух се шта је учинио Амалик Израиљу, како му се опро на путу кад је ишао из Мисира.

*2 Мој 17, 8-14; 5 Мој 25, 17-19.

3. Зато иди и побиј Амалика, и затри као проклето све што год има; не жали га, него побиј и људе и жене и дјецу и што је на сиси и волове и овце и камиле и магарце.

4. Тада Саул сазва народ и изброји их у Телаиму, и бјеше их двјеста тисућа пјешака и десет тисућа људи од Јуде.

5. И дође Саул до града Амаличкога и намјести засједу у потоку.

6. И рече Саул *Кенејима: Идите, одвојте се, уклоните се од Амалика, да вас не би потро с њима; јер сте ви учинили милост свијем синовима Израиљевијем кад су ишли из Мисира. И отидоше Кенеји од Амалика.

*Суд 1, 16.

7. И Саул поби Амалике од Авиле до Сура, који је према Мисиру.

8. И ухвати Агага, цара Амаличкога, жива, а сав народ његов поби оштријем мечем.

9. И Саул и народ његов поштедје Агага и најбоље овце и најбоље волове и угојену стоку и јагањце и све што бијаше добро и не хтјеше побити; него што бијаше зло и без цијене, оно само побише.

10. Зато дође ријеч Господња к Самуилу говорећи:

11. Кајем се што сам Саула поставио царем, јер је одступио од мене, и није извршио мојих ријечи. И расрди се Самуило врло и викаше ка Господу сву ноћ.

12. И уставши рано Самуило пође пред Саула. И јавише Самуилу говорећи: Саул дође у Кармил, и ено подиже себи споменик, па се врати оданде и отиде даље и сиђе у Галгал.

13. Кад Самуило дође к Саулу, рече му Саул: Благословен да си, Господу! Извршио сам ријеч Господњу.

14. А Самуило рече: Каква је то блека оваца у ушима мојим и рика волова коју чујем?

15. А Саул рече: Од Амалика догнаше их; јер народ поштедје најбоље овце и најбоље волове да принесе на жртву Господу Богу твојему; остало пак побисмо као проклето.

16. А Самуило рече Саулу: Стани да ти кажем што ми је рекао Господ ноћас. Рече му: Говори.

17. Тада рече Самуило: *Нијеси ли био мали сам у својим очима, пак

си постао глава племенима Израиљевијем, и Господ те помаза за цара над Израиљем? *1 Сам 9, 21.

18. И Господ те посла на овај пут и рече: Иди, побиј грјешне Амалике и војуј на њих докле их не истријебите.

19. Зашто, дакле, не послуша гласа Господњег, него се наклопи на плијен и учини зло пред Господом?

20. А Саул одговори Самуилу: Та послушао сам глас Господњи, и ишао сам путем којим ме посла Господ и довео сам Агага, цара Амаличкога, а Амалике сам истријебио.

21. Него народ узео од плијена овце и волове, најбоље између проклетијех ствари, да принесе на жртву Господу Богу твојему у Галгалу.

22. Али Самуило рече: *Зар су миле Господу жртве паљенице и приноси као кад се слуша глас његов? Гле, † послушност је боља од жртве и покорност је боља од претилине овнујске. *Ис 1, 11; † Ос 6, 6; Мт 9, 13; 12, 7.

23. Јер је непослушност као гријех од чарања, и непокорност као сујевјерство и идолопоклонство. Одбацио си ријеч Господњу, зато је и он тебе одбацио да не будеш више цар.

24. Тада рече Саул Самуилу: Згријешио сам што сам преступио заповијест Господњу и твоје ријечи, јер побојаш се народа и послушах глас његов.

25. Него сада опрости ми гријех мој, и врати се са мном да се поклоним Господу.

26. А Самуило рече Саулу: Нећу се вратити с тобом, јер си одбацио ријеч Господњу, и зато је тебе Господ одбацио да не будеш више цар над Израиљем.

27. И Самуило се окрете да иде, али га Саул ухвати за скут од плашта његова, те се одадрије.

28. Тада му рече Самуило: *Одадро је Господ царство Израиљево од

тебе данас, и дао га ближњему твојему који је бољи од тебе. *1 Сам 28, 17.

29. *И доиста јунак Израиљев неће слагати, нити ће се раскајати; јер није човјек да се каје. *4 Мој 23, 19.

30. А он рече: Згријешо сам, али ми сад учини част пред старјешинама народа мојега и пред Израиљем, и врати се са мношвом да се поклоним Господу Богу твојему.

31. И вративши се Самуило отиде за Саулом, и поклони се Саул Господу.

32. Потом рече Самуило: Доведи те ми Агага, цара Амаличкога. И дође к њему Агаг весео, јер говораше Агаг: Заиста, прошла је горчина смртна.

33. Али Самуило рече: Како је твој мач учинио те су жене остале без дјетета, тако ће остати без дјетета твоја мајка међу женама. И исијече Самуило Агага пред Господом у Галгалу.

34. Потом отиде Самуило у Раму, а Саул отиде кући својој у Гавају Саулову.

35. И Самуило више не видје Саула до своје смрти, и плакаше Самуило за Саулом што се Господ показа што је поставио Саула царем над Израиљем.

Позивање Давида и прво помазивање за цара. Давид долази на Саулов двор.

16. А Господ рече Самуилу: *Докле ћеш ти плакати за Саулом кад га ја ђ одбацих да не царује више над Израиљем? Напуни рог свој уља и ходи да те пошљем к Јесеју Витлејемцу, јер између његовијех синова изабрах себи цара. *1 Сам 15, 35; † 1 Сам 15, 23.

2. А Самуило рече: Како да идем? Јер ће чути Саул, па ће ме убити. А Господ одговори: Узми са собом

јуницу из говеда, па реци: Дођох да принесем жртву Господу.

3. И позови Јесеја на жртву, а ја ћу ти показати шта ћеш чинити, и помажи ми онога кога ти кажем.

4. И учини Самуило како му каза Господ, и дође у Витлејем; а старјешине градске уплашивши се истрчаше преда њ и рекоше му: *Јеси ли дошао добро? *2 цар 9, 22.

5. А он рече: Добро; дошао сам да принесем жртву Господу; освештајте се и ходите са мношвом на жртву. Па освешта и Јесеја и синове његове и позва их на жртву.

6. И кад дођоше видјевши Елијаву, рече: Јамачно је пред Господом помазаник његов.

7. Али Господ рече Самуилу: Не гледај на лице његово ни на висину раста његова, јер сам га одбацио; јер не гледам на што човјек гледа: Човјек гледа што је на очима, *а Господ гледа на срце. *Пс 7, 9.

8. И дозва Јесеј Авинадава и рече му да иде пред Самуила. А он рече: Ни тога није изабрао Господ.

9. Потом Јесеј рече Сами да иде. А он рече: Ни тога није изабрао Господ.

10. Тако рече Јесеј, те прођоше седам синова његовијех пред Самуилом; а Самуило рече Јесеју: Није Господ изабрао тијех.

11. Потом рече Самуило Јесеју: Јесу ли ти то сви синови? А он рече: *Остао је још најмлађи; ено га, пасе овце. Тада рече Самуило Јесеју: Пошљи, те га доведи, јер нећемо сједати за сто докле он не дође. *1 Сам 17, 12.

12. И посла, те га доведе. А бијаше смеђ, лијепијех очију и лијепа стаса. И Господ рече: Устани, помажи га, јер је то.

13. Тада Самуило узе рог с уљем и помаза га усред браће његове, и сиђе дух Господњи на Давида и оста на њему од тога дана. Потом уста Самуило и отиде у Раму.

14. *А дух Господњи отиде од Саула, и узнемираваше га зао дух од Господа. *1 Сам 18, 12.

15. И рекоше Саулу слуге његове: Гле, сада те узнемирује зли дух Божији.

16. Нека господар наш заповиједи слугама својим које стоје пред тобом, да потраже човјека који зна ударати у гусле, па кад те нападне зли дух Божији, *нека удара руком својом и одлакшаће ти. *2 цар 3, 15.

17. И рече Саул слугама својим: Потражите човјека који зна добро ударати у гусле, и доведите ми га.

18. А један између слуга његовијех одговори и рече: Ево, ја знам сина Јесеја Витлејемца, који умије добро ударати у гусле, и храбар је јунак и убојник, и паметан је и лијеп, и Господ је с њим.

19. И Саул посла људе к Јесеју и поручи: Пошљи ми Давида, сина својега, који је код оваца.

20. А Јесеј узе магарца и хљеба и мјешину вина и једно јаре, и посла Саулу по Давиду, сину својему.

21. И Давид дође к Саулу и изиде преда њ, и омиље Саулу веома, те га постави да му носи оружје.

22. Потом посла Саул к Јесеју и поручи: Нека Давид остане код мене, јер је нашао милост преда мнош.

23. И *кад би дух Божји напао Саула, Давид узевши гусле ударао би руком својом, то би Саул одахнуо и било би му боље, јер би зли дух отишао од њега. *1 Сам 16, 14.

Давид и Голијат.

17. Тада Филистеји скупиле војску своју да војују, и скупише се у Сокоту Јудину, и стадоше у окр између Сокота и Азике на међи Дамимској.

2. А Саул и Израилци скупише се и стадоше у окр у долини Или, и уврсташе се према Филистејима.

3. И Филистеји стајаху на брду одонуда, а Израилци стајаху на брду одовуда, а међу њима бјеше долина.

4. И изиде из окола Филистејскога један заточник по имену Голијат из *Гата, висок шест лаката и пед.

*ИНав 11, 22.

5. И на глави му бјеше капа од мједи, и оклоп плочаст на њему од мједи; и бијаше оклоп тежак пет тисућа сикала.

6. И ногавице од мједи бјеху му на ногу, и штит од мједи на раменима.

7. А копљача од копља му бјеше као вратило, а гвозђа у копљу му бјеше шест стотина сикала; и који му оружје ношаше иђаше пред њим.

8. Он ставши викаше војску Израилску и говораше им: Што сте изашли уврставши се? Нијесам ли ја Филистејин, а ви слуге Саулове? Изберите једнога између себе, па нека изађе к мени.

9. Ако ме надјача и погуби ме, ми ћемо вам бити слуге; ако ли ја њега надјачам и погубим га, онда ћете ви бити нама слуге, и служићете нам.

10. Још говораше Филистејин: Ја осрамотих данас војску Израилску: Дајте ми човјека да се бијемо.

11. А кад Саул и сав Израил чу шта рече Филистејин, препадоме се и уплашише се врло.

12. А *бијаше Давид син једнога Ефрањанина, из Витлејема Јудина, којему име бјеше Јесеј, који имаше осам синова и бијаше у вријеме Саулово стар и временит међу људима.

*1 Сам 16, 1, 18.

13. И три најстарија сина Јесејева отидоме за Саулом на војску; а имена тројици синова његовијех који отидоме на војску бијаху *првенцу Елијав, а другоме Авинадав, а трећем Сама.

*1 Сам 16, 6, 8, 9.

14. А Давид бијаше најмлађи. И она три најстарија отидоше за Саулом.

15. А Давид отиде од Саула и врати се у Витлејем да пасе овце оца својега.

16. А Филистејин излажаше јутром и вечером, и стаја четрдесет дана.

17. А Јесеј рече Давиду, сину својему: Узми сада за браћу своју ефу овога прженога жита и ових десет хљебова, и однеси брже у окр браћи својој.

18. А ових десет младијех сираца однеси тисућнику, и види браћу своју како су и донеси од њих знак.

19. А Саул и они и сав Израиљ бијаху у долини Или ратујући с Филистејима.

20. И тако Давид уста рано и остави овце на чувару; па узе и отиде како му заповједи Јесеј; и дође на мјесто гдје бјеше окр, и војска излажаше да се врста за бој и подизаше убојну вику.

21. И стајаше војска Израилска и Филистејска једна према другој.

22. Тада остави Давид свој пртљаг код чувара, који чуваше пртљаг, и отрча у војску, и дође и запита браћу своју за здравље.

23. И докле говораше с њима, гле, онај заточеник по имену Голијат Филистејин из Гата изиде из војске Филистејске и говораше као прије, и Давид чу.

24. А сви Израилци, кад видјеше тога човјека, узбјегоше од њега и бјеше их страх веома.

25. И говораху Израилци: Видјесте ли тога човјека што изиде? Јер изиде да срамоти Израиља. А ко би га погубио, цар би му дао силно благо, и кћер своју дао би му; и ослободио би дом оца његова у Израиљу.

26. Тада рече Давид људима који стајаху око њега говорећи: Шта ће се учинити човјеку који погуби тога Филистејина и скине срамоту с Изра-

иља? Јер ко је тај Филистејин необрезани да срамоти војску Бога живога?

27. А народ му одговори исте ријечи говорећи: То ће се учинити ономе ко га погуби.

28. А кад чу Елијав, брат његов најстарији, како се разговара с тијем људима, разљути се Елијав на Давида и рече му: Што си дошао? И на ком си оставио оно мало оваца у пустињи? Знам ја обијест твоју и злоћу срца твојега; дошао си да видиш бој.

29. А Давид рече: Шта сам сад учинио? Заповјеђено ми је.

30. Потом окрену се од њега к другоме и запита као прије; и народ му одговори као прије.

31. И кад се чуше ријечи које говораше Давид, јавише их Саулу, а он га дозва к себи.

32. И Давид рече Саулу: Нека се нико не плаши од онога, слуга ће твој изаћи и биће се с Филистејином.

33. А Саул рече Давиду: Не можеш ти ићи на Филистејина да се бидеш с њим, јер си ти дијете, а он је војник од младости своје.

34. А Давид рече Саулу: Слуга је твој пасео овце оца својега; па кад дође лав или медвјед и однесе овцу из стада,

35. Ја потрчах за њим, и ударих га и отех му из чељусти; и кад би скочио на ме, ухватих га за грло, те га бих и убих.

36. И лава и медвједа убијао је твој слуга, па ће и тај Филистејин необрезани проћи као они; јер осрамоти војску Бога живога.

37. Још рече Давид: Господ који ме је сачувао од лава и медвједа, он ће ме сачувати и од овога Филистејина. Тада рече Саул Давиду: Иди и Господ нека буде с тобом.

38. И Саул даде Давиду своје оружје, и метну му на главу капу своју од мједи и метну оклоп на њ.

39. И припаса Давид мач његов преко својега одијела и пође, али не бјеше навикао, па рече Давид Саулу: Не могу ићи с тијем, јер нијесам навикао. Па скиде Давид са себе.

40. И узео штап свој у руку, и изабра на потоку пет глатких камена и метну их у торбу пастирску коју имао, и узео праћу своју у руку, и тако пође ка Филистејину.

41. А и Филистејин иђаше све ближе к Давиду, а човек који му ношаше оружје, иђаше пред њим.

42. А кад Филистејин погледа и видје Давида, подсмјехну му се што бјеше млад и смеђ и лијепа лица.

43. И рече Филистејин Давиду: Еда ли сам псето те идеш на ме са штапом? И проклињаше Филистејин Давида боговима својим.

44. И рече Филистејин Давиду: Ходи к мени да дам тијело твоје птицама небеским и звјерима земаљским.

45. А Давид рече Филистејину: Ти идеш на ме с мачем и с копљем и са штитом; а ја идем на те у име Господа над војскама, Бога војске Израилеве којег си ружио.

46. Данас ће те Господ дати мени у руке, и убићу те, и скинућу главу с тебе, и даћу данас тјелеса војске Филистејске птицама небеским и звијерима земаљским, и познаће сва земља да је Бог у Израиљу.

47. И знаће сав овај збор да Господ не спасава мачем ни копљем, јер је рат Господњи, зато ће вас дати нама у руке.

48. А кад се Филистејин подиже и дође ближе к Давиду, Давид брже истрча на бојиште пред Филистејина.

49. И Давид тури руку своју у торбу своју, и извади из ње камен, и баци га из праће, и погоди Филистејина у чело и уђе му камен у чело, те паде ничице на земљу.

50. Тако Давид праћом и каменом надјача Филистејина, и удари Филистејина и уби га; а немаше Давид мача у руци.

51. И притрчав Давид стаде на Филистејина, и зграби мач његов и извуче га из корица и погуби га и одсијече му главу. А Филистеји, кад видјеше гдје погибе јунак њихов, побјегоше.

52. А Израиљци и Јудејци усташе и повикаше и потјераше Филистеје до долине и до врата Акаронских; и падаше побијени Филистеји по путу Сарајимском до Гата и до Акарона.

53. Потом се вратише синови Израилеви тјеравши Филистеје, и оплијенише око њихов.

54. А Давид узео главу Филистејину и однесе је у Јерусалим, а оружје његово остави у својој колиби.

55. А кад Саул видје Давида гдје иде пред Филистејина, рече Авениру војводи: Чији је син тај младић, Авенире? А Авенир рече: Како је жива душа твоја, царе, не знам.

56. А цар рече: Питај чији је син тај младић.

57. А кад се врати Давид погубивши Филистејина, узео га Авенир и изведе га пред Саула, а у руци му бјеше глава Филистејинова.

58. И Саул рече му: Чији си син, дијете? А Давид рече: Ја сам син слуге твојега Јесеја Витлејемца.

Давид се сјријашељује с Јонатаном, народ га слави, Саул му завиди.

Давид се жени Михалом.

18. И кад сврши разговор са Саулом, душа Јонатанова приону за душу Давидову, и Јонатан га запази *као своју душу.

*1 Сам 20, 17.

2. И узео га Саул тај дан и не даде му да се врати кући оца својега.

3. И Јонатан учини вјеру с Давидом, јер га љубљаше као своју душу.

4. И скиде Јонатан са себе плашт који ношаше и даде га Давиду, и одијело своје и мач свој и лук свој и појас свој.

5. И иђаше Давид на што га год Саул пошиљаше, и бијаше *срећан, и постави га Саул над војницима, и омиље свему народу, па и слугама Сауловијем. *1 Сам 18, 14.

6. А кад се враћаху, и кад се Давид враћаше убивши Филистејина, *излазише жене из свакога града Израиљева пјевајући и играјући у сусрет цару Саулу, с бубњима и с весељем и гуслама. *Суд 11, 34.

7. И отпијевајући жене једне другима уза свирке говораху: *Саул згуби своју тисућу, али Давид својих десет тисућа. *1 Сам 21, 11; 29, 5.

8. И разгневи се Саул врло, и не бише му по вољи те ријечи и рече: Давиду дадохе десет тисућа, а мени дадохе тисућу; још му само царство треба.

9. И од тога дана Саул гледаше непријекo Давида.

10. А сјутрадан нападе Саула *зли дух послат од Бога, те пророковаше у кући, а Давид му удараше руком својом у гусле као прије. А Саулу у руци бјеше копље. *1 Сам 16, 14.

11. И *Саул баци копље говорећи: Да прикујем Давида за зид. Али му се Давид измаче два пута.

*1 Сам 19, 10; 20, 33.

12. И Саула бјеше страх од Давида, јер Господ бјеше с њим, а од Саула бјеше одступио.

13. Зато га уклони Саул од себе, и постави га тисућником; и он одлажаше и долажаше пред народом.

14. И Давид бијаше срећан у свему што чињаше, јер Господ бијаше с њим.

15. А Саул, видећи да је веома срећан, бојаше га се.

16. А сав Израиљ и Јуда љубљаше Давида, јер он одлажаше и долажаше пред њима.

17. И рече Саул Давиду: Ево, кћер своју старију Мераву даћу ти за жену, само ми буди храбар и води ратове Господње. Јер Саул говораше: Нећу да се дигне моја рука на њ, него Филистејска рука нека се дигне на њ.

18. А Давид рече Саулу: Ко сам ја и какав је живот мој или дом оца мојега у Израиљу да будем зет царев?

19. А кад дође вријеме да Мераву, кћер Саулову, даду Давиду, дадохе је Адрилу Меолаћанину за жену.

20. Али Давида љубљаше Михала, кћи Саулова; а кад то јавише Саулу, би му по вољи.

21. И рече Саул: Даћу му је да му буде замка и да се диже на њ рука Филистејска. А Давиду рече Саул: Бићеш ми данас зет с другом.

22. И заповједи Саул слугама својим: Реците Давиду тајно и говорите: Гле, омилио си цару, и све слуге његове љубе те; буди сада зет царев.

23. И слуге Саулове рекоше те ријечи Давиду, а Давид рече: Мислите ли да је лако бити зет царев? Та ја сам сиромах и мали човјек.

24. И Саулу јавише ово слуге његове говорећи: Овако рече Давид.

25. А Саул рече: Овако реците Давиду: Не тражи цар уздарја, него сто окрајака Филистејских, да се цар освети својим непријатељима. А Саул мишљаше како би Давид пао у руке Филистејима.

26. И слуге његове казаше Давиду те ријечи, и Давиду би по вољи да постане царев зет. И вријеме се још не наврши.

27. А Давид уста и отиде са својим људима, и поби двјеста Филистеја. И донесе Давид окрајке њихове, и дадохе их на број цару да би постао царев зет. И Саул му даде за жену Михалу, кћер своју.

28. И Саул видје и позна да је Господ с Давидом; и Михала, кћи Саулова, љубљаше га.

29. А Саул се још већма побоја Давида; и бијаше Саул једнако непријатељ Давиду.

30. А кнезови Филистејски удараху; и кад год удараху, Давид бијаше срећнији од свијех слуга Сауловијех, и име се његово врло прослави.

Саул ђроћони Давида, он бјежи Самуилу. И Саул међу ђророцима.

19. И Саул говори Јонатану, сину својему, и свијем слугама својим да убију Давида; али *Јонатан, син Саулов, љубљаше веома Давида. *1 Сам 18, 1.

2. И јави Јонатан Давиду и рече му: Саул, отац мој, тражи да те убије; него се чувај сјутра, склони се гдје год и прикриј се.

3. А ја ћу изаћи и стајаћу поред оца својега у пољу гдје ти будеш, и говорићу о теби с оцем својим, и што дознам јавићу ти.

4. И Јонатан проговори за Давида Саулу, оцу својему, и рече му: Да се не огријеши цар о слугу својега Давида, јер се он није огријешо о тебе, него је још врло добро за те што је чинио.

5. Јер није марио за живот свој и *побио је Филистеје, и Господ учини спасење велико свему Израилу; видео си и радовао си се; па зашто би се огријешо о крв праћу и убио Давида ни за што? *1 Сам 17, 50.

6. И послуша Саул Јонатана и закле се Саул: Тако жив био Господ, неће погинути.

7. Тада Јонатан дозвољава Давида и каже му Јонатан све ово; и доведе Јонатан Давида к Саулу, и опет би пред њим као пређе.

8. И наста опет рат, и Давид изиде и поби се с Филистејима и разби их веома, те бјежаше од њега.

9. Потом зли дух Господњи нападе Саула кад сјеђаше код куће и држаше копље у руци, а Давид удараше руком о гусле.

10. И Саул шћаше Давида копљем приковати за зид, али се он измаче Саулу, те копље удари у зид, а Давид побјеже и избави се ону ноћ.

11. А *Саул посла људе ка кући Давидовој да га чувају и ујутру убију. А то јави Давиду жена његова Михала говорећи: Ако ноћас не избавиш душе своје, ујутру ћеш погинути.

**Пс 59 натпис.*

12. Тада Михала спусти Давида кроз прозор, те отиде и побјеже и избави се.

13. А Михала узео лик, и метну га у постељу, и метну му под главу узглавље од костријети и покри га хаљином.

14. И кад Саул посла људе да ухвате Давида, она рече: Болестан је.

15. А Саул посла опет људе да виде Давида говорећи: Донесите ми га у постељи да га погубим.

16. А кад дођоше послани, гле, лик у постељи и узглавље од костријети под главом му.

17. И рече Саул Михали: Што ме тако превари и пусти непријатеља мојега да утече? А Михала рече Саулу: Он ми рече: Пусти ме или ћу те убити.

18. Тако Давид утече и избави се, и дође к Самуилу у Раму, и приповједи му све што му је учинио Саул. И отидоше он и Самуило и осташе у Најоту.

19. А Саулу дође глас и рекоше му: Ено Давида у Најоту у Рами.

20. Тада посла Саул људе да ухвате Давида; и они видјеше збор пророка гдје пророкују, а Самуило им

старјешина. И дух Господњи дође на посланике Саулове, те и они пророковаху.

21. А кад то јавише Саулу, он посла друге посланике, али и они пророковаху; те Саул опет посла треће посланике, али и они пророковаху.

22. Тада сам пође у Раму, и кад дође на велики студенац који је у Сокоту, запита говорећи: Гдје је Самуило и Давид? И рекоше му: Ено их у Најоту у Рами.

23. И пође у Најот у Рами; али и на њега сиђе дух Божји, те идући даље, пророковаше докле дође у Најот у Рами.

24. Па скиде и он хаљине своје са себе, и пророкова и он пред Самуилом, и паднувши лежахше го цео онај дан и сву ноћ. Стога се говори: Еда ли је и Саул међу пророцима?

*Давид и Јонатан учвршћују своје
пријатељство.*

20. А Давид побјеже из Најота у Рами и дође и рече Јонатану: Шта сам учинио? Каква је кривица моја? И шта сам згријешо оцу твојему, те тражи душу моју?

2. А он му рече: Сачувај, Боже! Нећеш ти погинути. Ево, отац мој не чини ништа, ни велико ни мало, а да мени не каже; а како би то тајио од мене отац мој? Неће то бити.

3. А Давид заклињући се опет рече: Отац твој зна добро да сам нашао љубав у тебе, па вели: Не треба да дозна за ово Јонатан да се не ожалости. Али тако жив био Господ и тако жива била душа твоја, само је један корак између мене и смрти.

4. А Јонатан рече Давиду: Шта жели душа твоја? Ја ћу ти учинити.

5. И Давид рече Јонатану: Ево сјутра је младина, кад треба с царем да

једем, пусти ме, дакле, да се сакријем у пољу до трећег вечера.

6. Ако запита за ме отац твој, ти реци: Врло ми се молио Давид да отрчи у Витлејем град свој, јер је ондје годишња жртва свега рода његова.

7. Ако рече: Добро, биће миран слуга твој; ако ли се разгњеви, знај да је зло наумио.

8. Учини, дакле, милост служи својему, *кад си вјеру Господњу ухватио са слугом својим; ако је каква кривица на мени, убиј ме сам, јер зашто би ме водио к оцу својему? *1 Сам 18, 3.

9. А Јонатан му рече: Боже, сачувај; јер да дознам да је отац мој наумио зло да те задеси, зар ти не бих јавио?

10. А Давид рече Јонатану: Ко ће ми јавити ако ти отац одговори што зло?

11. А Јонатан рече Давиду: Ходи да изидемо у поље. И изидоше оборица у поље.

12. И Јонатан рече Давиду: Господе Боже Израилев! Кад искушам оца својега сјутра у ово доба или преко сјутра, и буде добро по Давида, ако не пошљем к теби и не јавим ти,

13. Нека Господ учини тако Јонатану и тако нека дода. Ако ли отац мој буде наумио да ти учини зло, ја ћу ти јавити, и оправиху те и отићи ћеш с миром; и Господ нека буде с тобом као што је био с оцем мојим.

14. А и ти, докле сам жив, чинићеш мени милост Господњу да не погинем;

15. И нећеш укратити милости своје дому мојему довијека, ни онда кад Господ истријеби све непријатеље Давидове са земље.

16. Тако Јонатан учини вјеру с домом Давидовијем говорећи: Господ нека тражи из руку непријатеља Давидовијех.

17. И још закле Јонатан Давида љубављу својом к њему, јер га љубљаше као своју душу.

18. Потом рече му Јонатан: Сјутра је младина и питаће се за те, јер ће твоје мјесто бити празно.

19. А ти чекај до трећег дана, па онда отиди брзо и дођи на мјесто гдје си се био сакрио кад се ово радило, и сједи код камена Езила.

20. А ја ћу бацити три стријеле украј тога камена као да гађам биљегу.

21. И ево, послаћу момка говорити му: Иди, наћи стријеле. Ако речем момку: Ето стријеле су за тобом овамо ближе, дигни их; тада дођи, добро је по те, и неће ти бити ништа, тако жив био Господ!

22. Ако ли овако речем момку: Ето, стријеле су пред тобом тамо даље; онда иди, јер те Господ шаље.

23. А за ове ријечи што рекосмо ја и ти, ево, Господ је свједок између мене и тебе довијека.

24. Потом се Давид сакри у пољу; и дође младина, и цар сједе за сто да једе.

25. А кад цар сједе на своје мјесто по обичају на мјесто код зида, Јонатан уста, а Авенир сједе до Саула, а мјесто Давидово бјеше празно.

26. И Саул не рече ништа онај дан, јер мишљаше: Догодило му се штогод, те *није чист, зацијело није чист.

*3 Мој 15, 5 и даље.

27. А сјутрадан, други дан мјесеца, опет бјеше празно мјесто Давидово, а Саул рече Јонатану сину својему: Зашто син Јесејев не дође на објед ни јуче ни данас?

28. А Јонатан одговори Саулу: Врло ме је молио Давид да отиде до Витлејема,

29. Рекавши: Пустите ме, јер породица наша има жртву у граду, и сам ми је брат заповједио; ако сам, дакле,

нашао милост пред тобом, да отидем и видим браћу своју. Зато није дошао на царев објед.

30. Тада се разгневи Саул на Јонатана, те му рече: Неваљали и непослушни сине! Зар ја не знам да си изабрао сина Јесејева себи на срамоту и на срамоту својој неваљалој мајци?

31. Јер докле је жив син Јесејев на земљи, нећеш се утврдити ни ти ни царство твоје; зато пошљи сада и доведи га к мени, јер је заслужио смрт.

32. А Јонатан одговори Саулу, оцу својему, и рече му: Зашто да се погуби? Шта је учинио?

33. Тада се Саул *баци копљем на њ да га убије. Тада видје Јонатан да је отац његов наумио убити Давида.

*1 Сам 18, 11.

34. И уста Јонатан од стола гњеван, и ништа не једе други дан по младини; јер се забрину за Давида што га отац осрамоти.

35. А кад би ујутру, изиде Јонатан у поље у вријеме како бјеше уговорио с Давидом, и с њим једно момче.

36. И рече момку својему: Трчи да ми наћеш стријеле које ћу пустити. И момче отрча, а он пусти стријелу преко њега.

37. А кад дође момак до мјеста куда бјеше застријелио Јонатан, викну Јонатан за момком говорећи: Није ли стријела даље напријед?

38. Још викну Јонатан за момком: Брже, не стој. И момак Јонатанов купи стријеле и врати се господару својему.

39. Али момак не знаше ништа, само Јонатан и Давид знаху шта је.

40. И Јонатан даде оружје своје момку који бијаше с њим, и рече му: Иди, однеси у град.

41. И кад момак отиде, Давид уста с јужне стране и паде ничице на земљу и поклони се три пута, и пољу-

бише се, и плакаше обојица, а Давид особито.

42. И рече Јонатан Давиду: Иди с миром као што смо се заклели обојица именом Господњим рекавши: Господ да је свједок између мене и тебе и између мојега сјемена и твојега сјемена довијека.

43. И тако Давид уставши отиде, а Јонатан се врати у град.

Давид у Нову добија од свештеника Ахимелеха светије хљебове и мач Голијатов; бјежи цару Ахису.

21. Тада Давид дође у Нов к Ахимелеху свештенику; а Ахимелех се уплаши и истрча пред Давида, и рече му: Зашто си сам и нема никога с тобом?

2. А Давид рече Ахимелеху свештенику: Цар ми нешто заповједи и рече ми: Нико да не дозна зашто те шаљем и шта сам ти заповједио. А слуге сам оправио у то и то мјесто.

3. Него шта имаш при руци? Дај ми пет хљебова, или шта имаш.

4. А свештеник одговори Давиду и рече: Немам при руци обичнога хљеба; него има светог хљеба; али јесу ли се момци чували од жена?

5. А Давид одговори свештенику и рече му: Није било жена код нас ни јуче ни ономадне, откако сам пошао, и судови су у момака били свети. А ако би пут и нечист био, осветиће се данас судовима.

6. Тада му *даде свештеник хљебове свете, јер не бјеше хљеба осим хљебова постављенијех, који бијаху узети испред Господа да се поставе хљебови топли онај дан кад се они узеше. *Мт 12, 3.

7. А ондје бијаше онај дан један од слуга Сауловијех бавећи се пред Господом, којему име бјеше *Доик

Идумејац, старјешина над пастирима Сауловијем. *1 Сам 22, 9.

8. И Давид рече Ахимелеху: Имаш ли ту какво копље или мач? Јер ни мача својега ни оружја не понесох, јер ствар царева бијаше хитна.

9. А свештеник рече: Овдје је мач Голијата Филистејина, којега си убио у *долини Или, увијен у платно иза **оплећка; ако хоћеш, узми га, јер другога осим њега нема овдје. А Давид рече: Таквога више нема, дај ми га. *1 Сам 17, 50. ** Суд 8, 27.

10. Потом се подиже Давид и побјеже онај дан од Саула, и дође к Ахису цару Гатском.

11. А Ахису *рекоше слуге његове: Није ли ово Давид цар земаљски? Нијесу ли о њему пјевали играјући и говорећи: † Саул згуби своју тисућу, а Давид својих десет тисућа?

*Пс 56 натпис; † 1 Сам 18, 7; 29, 5.

12. И Давид метну ове ријечи у срце своје, и побоја се веома Ахиса, цара Гатскога.

13. И *претвори се пред њима и учини се луд у рукама њиховијем; и шараше по вратима и бацаше пјену низ браду своју. *Пс 34 натпис.

14. И Ахис рече слугама својим: Ето, видите да је човјек луд; што сте ми га довели?

15. Зар немам доста лудијех, него ми доведосте тога да лудује пред мношвом? Зар ће тај ући у кућу моју?

Давид бјежи даље. Уз помоћ издајника Доика, Саул убија осамдесет и пет свештеника.

22. Тада Давид отиде одану де и *утече у пећину Одоламску. А кад то чуше браћа његова и сав дом оца његова, дођоше онамо к њему. *Пс 57 натпис.

2. И *скупише се око њега који год бијаху у невољи и који бијаху

задужени и који год бијаху тужна срца; и он им поста поглавица; и бјеше их с њим око четири стотине људи.

*Суд 11, 3.

3. И оданде отиде Давид у Ми-спу Моавску и рече цару Моавском: Допусти да се отац мој и мати моја склоне код вас докле видим шта ће Бог учинити са мном.

4. И изведе их пред цара Моавскога, и осташе код њега за све вријеме докле Давид бјеше у оном граду.

5. Али пророк Гад рече Давиду: Немој остати у том граду, иди и врати се у земљу Јудину. И Давид отиде и дође у шуму Арет.

6. А Саул чу да се појавио Давид и људи што бијаху с њим. Тада Саул сјеђаше у Гаваји под шумом у Рами, с копљем у руци, а све слуге његове стајаху пред њим.

7. И рече Саул слугама својим које стајаху пред њим: Чујте, синови Венијаминови; хоће ли вама свјема син Јесејев дати њиве и винограде? Хоће ли све вас учинити тисућницима и стотиницима?

8. Те сте се сви сложили на ме, и нема никога да ми јави да се *мој син сложио са сином Јесејевијем, и нема никога међу вама да мари за ме и да ми јави да је син мој подигао слугу мојега на ме да ми засједа, као што се данас види.

*1 Сам 18, 3.

9. Тада одговори *Доик Идумејац, који стајаше са слугама Сауловијем, и рече: Видио сам сина Јесејева гдје дође у Нов к Ахимелеху, сину Ахитовову.

*Пс 52 натпис.

10. Он пита за њ Господа и даде му брашњенице; и мач Голијата Филитејина даде му.

11. Тада цар посла да доведу Ахимелеха, сина Ахитовова, свештеника и сав дом оца његова, свештенике, који бијаху у Нову. И дођоше сви к цару.

12. Тада рече Саул: Чуј сада, сине Ахитовов. А он одговори: Ево ме, господару.

13. А Саул му рече: Зашто сте се сложили на ме ти и син Јесејев, те си му дао хљеба и мач, и питао си Бога за њ да би устао на ме да ми засједа, као што се види данас?

14. А Ахимелех одговори цару и рече: А ко је између свијех слуга твојих као Давид, вјеран, и зет царев и послушан теби и поштован у кући твојој?

15. Еда ли сам сад први пут питао Господа за њ? Сачувај, Боже! Нека цар не биједи таквим чим слуге својега нити кога у дому оца мојега; јер није знао слуга твој од свега тога ништа.

16. Али цар рече: Погинућеш, Ахимелеше! И ти и сав дом оца твојега.

17. Тада цар рече слугама које стајаху пред њим: Окрените се и погубите свештенике Господње, јер је њихова рука с Давидом, и знајући да је побјегао, не јавише ми. Али слуге цареве не хтјеше подигнути руке своје да уложе на свештенике Господње.

18. Тада цар рече Доику: Окрените се ти, те уложи на свештенике. И окренувши се Доик Идумејац уложи на свештенике, и поби их онај дан осамдесет и пет, који ношаху оплећак ланени.

19. И у Нову, граду свештеничком, исијече оштријем мачем и људе и жене и дјецу и која сисаху, и волове, и магарце и ситну стоку оштријем мачем.

20. Али утече један син Ахимелеха, сина Ахитовова, по имену Авијатар, и побјеже к Давиду.

21. И Авијатар јави Давиду да је Саул побио свештенике Господње.

22. А Давид рече Авијатару: Знао сам онога дана кад је био ондје Доик

Идумејац да ће зацијело казати Саулу; ја сам крив за све душе дома оца твојега.

23. Остани код мене, не бој се; јер ко тражи моју душу, тражиће и твоју; код мене ћеш бити сачуван.

Давид ослобађа траг Кеилу од Филистејаца; издају га и њене, али се спасава на чудесан начин.

23. Тада јавише Давиду говорећи: Ево, Филистеји ударише на *Кеилу и харају гумна.

*ИНав 15, 44.

2. И *упита Давид Господа говорећи: Хоћу ли ићи и ударити на те Филистеје? А Господ рече Давиду: Иди, и побићеш Филистеје и избавити Кеилу.

*1 Сам 23, 4, 6, 9; 30, 8; 2 Сам 5, 19, 23.

3. А Давиду рекоше људи његови: Ево нас је страх овдје у Јудиној земљи, а шта ће бити кад пођемо у Кеилу на окó Филистејски.

4. Зато Давид опет упита Господа, а Господ му одговори и рече: Устани, иди у Кеилу, јер ћу ја предати Филистеје у руке твоје.

5. Тада отиде Давид са својим људима у Кеилу, и удари на Филистеје, и отјера им стоку и поби их љуто; тако избави Давид становнике Кеилске.

6. А кад Авијатар, син Ахимелехов, *побјеже к Давиду у Кеилу, донесе собом оплећак.

*1 Сам 22, 20.

7. Потом јавише Саулу да је Давид дошао у Кеилу; и рече Саул: Дао га је Бог у моје руке јер се затворио ушавши у град, који има врата и пријеворнице.

8. И сазва Саул сав народ на војску да иде на Кеилу и опколи Давида и људе његове.

9. Али Давид дознавши да му Саул зло кује, *рече Авијатару свештенику: Узми на се оплећак.

*1 Сам 30, 7.

10. И рече Давид: Господе Боже Израиљев! Чуо је слуга твој да се Саул спрема да дође на Кеилу да раскопа град мене ради.

11. Хоће ли ме Кеиљани предати у његове руке? Хоће ли доћи Саул као што је чуо слуга твој? Господе Боже Израиљев! Кажу служи својему. А Господ одговори: Доћи ће.

12. Опет рече Давид: Кеиљани хоће ли предати мене и моје људе у руке Саулове? А Господ одговори: Предаће.

13. Тада се Давид подиже са својим људима, око шест стотина људи, и отидоше из Кеиле и идоше куда могоше. А кад Саулу јавише да је Давид побјегао из Кеиле, тада он не хтје ићи.

14. А Давид се бављаше у пустињи по тврдијем мјестима, и намјести се на једном брду у пустињи Зифу. А Саул га тражаше једнако, али га Господ не даде у његове руке.

15. И Давид видећи да је Саул изашао те тражи душу његову, оста у пустињи Зифу, у шуми.

16. А Јонатан, син Саулов, подиже се и дође к Давиду у шуму, и укријепи му руку у Господу;

17. И рече му: Не бој се, јер те неће стигнути рука Саула оца мојега; него ћеш царовати над Израиљем, а ја ћу бити други за тобом; и *Саул отац мој зна то.

*1 Сам 24, 20.

18. И *учинише њих двојица вјеру пред Господом; и Давид оста у шуми, а Јонатан отиде кући својој.

*1 Сам 18, 3.

19. Тада *дођоше Зифеји к Саулу у Гавају и рекоше: Не крије ли се Давид код нас по тврдијем мјестима у шуми на брду Ехели надесно од Гесимона?

*1 Сам 26, 1; Пс 54 натпис.

20. Сада, дакле, по својој жељи душе своје, царе, изиди, а наше ће бити да га предамо у руке цару.

21. А Саул рече: Господ да вас благослови што ме пожалисте.

22. Идите сада и дознајте још боље и разберите и промотрите гдје се сакрио и ко га је ондје видио; јер ми кажу да је врло лукав.

23. Промотрите и видите сва мјеста гдје се крије, па опет дођите к мени кад добро дознате, и ја ћу поћи с вама; и ако буде у земљи, тражићу га по свијем тисућама Јудинијем.

24. Тада усташе и отидоше у Зиф прије Саула; а Давид и људи његови бијаху у пустињи Маону у равници надесно од Гесимона.

25. И Саул изиде са својим људима да га тражи; а Давиду јавише, те он сиђе са стијене и стаде у пустињи Маону. А Саул кад то чу, отиде за Давидом у пустињу Маон.

26. И Саул иђаше једном страном планине, а Давид са својим људима другом страном планине; и Давид хиђаше да утече Саулу, јер Саул са својим људима опкољаваше Давида и његове људе да их похвата.

27. У том дође гласник Саулу говорећи: Брже ходи, јер Филистеји ударише на земљу.

28. Тада се врати Саул не тјерајући даље Давида, и отиде пред Филистеје. Отуда се прозва оно мјесто Села-Амалекот.

Давид штеди Саулов живот у пећини. Саул увиђа своју неправду.

24. А Давид, отишавши оданде, стаде на тврдијем мјестима Енгадским.

2. И кад се Саул врати одагнавши Филистеје, рекоше му говорећи: Ено Давида у пустињи Енгадској.

3. Тада узе Саул три тисуће људи изабранијех из свега Израиља, и отиде да тражи Давида и људе његове по врлетима гдје су дивокосе.

4. И дође к торовима овчијим украј пута гдје бијаше пећина; и Саул уђе у њу рад себе; а *Давид и његови људи сјеђаху у крају у пећини.

*Пс 142 натпис.

5. И рекоше Давиду људи његови: Ево дана за који ти рече Господ: Ево ја ти предајем непријатеља твојега у руке да учиниш с њим што ти је воља. И Давид уста, те полако одсијече скут од плашта Саулова.

6. А послје задрхта срце Давиду што одсијече скут Саулу.

7. И рече својим људима: Не дао Бог да то учиним господару својему, помазанику Господњему, да подигнем руку своју на њ. Јер је помазаник Господњи.

8. И одврати ријечима Давид људе своје и не даде им да устану на Саула. И Саул изашав из пећине, пође својим путем.

9. Потом Давид уста, и изашав из пећине, стаде викати за Саулом говорећи: Царе господине! А Саул се обазре, а Давид се сави лицем до земље и поклони се.

10. И рече Давид Саулу: Зашто слушах што ти кажу људи који говоре: Ето Давид тражи зло твоје?

11. Ево, данас видјеше очи твоје да те је Господ био предао данас у моје руке у овој пећини, и рекоше ми да те убијем: Али те поштедјех и рекох: Нећу дигнути руке своје на господара својега, јер је помазаник Господњи.

12. Ево, оче мој, ево види скут од плашта својега у мојој руци; одсијекх скут од плашта твојега, а тебе не убих; познај и види да нема зла ни неправде у руци мојој, и да ти нијесам згријешо; а ти вребаш душу моју да је узмеш.

13. Господ нека суди између мене и тебе, и нека ме освети од тебе; али рука се моја неће подигнути на те.

14. Како каже стара прича: Од безбожнијех излази безбожност; зато се рука моја неће подигнути на те.

15. За ким је изашао цар Израиљев? Кога гониш? Мртва пса, буху једну.

16. Господ нека буде судија, и нека расуди између мене и тебе; он нека види и расправи моју парницу и избави ме из руке твоје.

17. А кад изговори Давид ове ријечи Саулу, рече Саул: Је ли то твој глас, сине Давиде? И подигавши Саул глас свој, заплака.

18. И рече Давиду: Правији си од мене, јер си ми вратио добро за зло које сам ја теби учинио.

19. И данас си ми показао да ми добро чиниш; јер ме Господ даде теби у руке, а ти ме опет не уби.

20. И ко би нашавши непријатеља својега, пустио га да иде добријем путем? Господ нека ти врати добро за ово што си ми учинио данас.

21. И сада, ево, *знам да ћеш зацјело бити цар, и јако ће бити у твојој руци царство Израиљево. *1 Сам 23, 17.

22. Зато ми се сада закуни Господом да нећеш истријебити сјемена мојега послје мене, ни имена мојега затрти у дому оца мојега.

23. И закле се Давид Саулу; и Саул отиде кући својој, а Давид и људи његови отидоше на тврдо мјесто.

Самуилова смрт. Навалова неразумност и Авијејина разумност.

25. У том *умрије Самуило, и сабра се сав Израиљ и плакаше за њим, и погребеше га у дому његову у Рами. А Давид уста и сиђе у пустињу Фаранску.

*1 Сам 28, 3.

2. А бијаше један човјек у Маону, а стока му бијаше на Кармилу; и

бијаше човјек врло богат, јер имаше три тисуће оваца и тисућу коза, и тада стрижаше овце своје на Кармилу.

3. И бјеше име тому човјеку Навал, а жени му име Авијеја; и она бијаше жена разумна и лијепа, а он бијаше тврда срца и opak, а бијаше од рода Халеева.

4. И Давид чу у пустињи да Навал стриже овце.

5. И посла Давид десет момака, и рече Давид момцима: Идите на Кармил и отидите к Навалу, и поздравите га од мене.

6. И реците му: Здраво! И мир да ти је, и дому твојему да је мир, и све му што имаш да је мир!

7. Чуо сам да стрижеш овце; пастири су твоји бивали код нас, и не учинисмо им неправде, и ништа им није нестало докле год бијаху на Кармилу.

8. Питај слуге своје, и казаће ти. Нека ови момци нађу милост пред тобом, јер дођосмо у добар дан. Дај слугама својим и Давиду, сину својему, што ти дође до руке.

9. И дођоше момци Давидови, и казаше Навалу у име Давидово све ове ријечи, и умучаше.

10. А Навал одговори слугама Давидовијем и рече: Ко је Давид? И ко је син Јесејев? Данас има много слуга које бјеже од својих господара.

11. Еда ли ћу узети хљеб свој и воду своју и месо што сам поклао за људе који ми стрижу овце, па дати људима којих не знам одакле су?

12. Тада се вратише момци Давидови својим путем, вратише се и дошавши казаше му све ове ријечи.

13. А Давид рече својим људима: Припашите сваки свој мач. И припасаше сваки свој мач, и Давид припаса свој мач; и пође за Давидом до четири стотине људи, а двјеста осташе код пртљага.

14. Али Авигеји, жени Наваловој, каза један између слуга његовијех говорећи: Ево, Давид посла из пустиње посланике да поздраве господара нашега, а он их отјера.

15. А ти су нам људи били врло добри, нити нам учинише криво, нити нам чега неста докле год бијасмо код њих у пољу.

16. Него нам бијаху зидови и ноћу и дању, докле год бијасмо код њих пасући овце.

17. Зато сада гледај и промисли шта ћеш чинити, јер је готово зло господару нашему и свему дому његову; а он је зао човјек да му се не може говорити.

18. Тада Авигеја брже узе двјеста хљебова и двије мјешине вина и пет оваца зготовљенијех и пет мјерица пржена жита, и сто гроздова сухога грождја и двјеста грудa сухих смокава, и метну на магарце.

19. И рече момцима својим: Хајдете напријед, а ја ћу ићи за вама. А мужу својему Навалу ништа не рече.

20. И сједавши на магарца, иђаше испод горе, а гле, Давид и људи његови слажаху пред њу, и сукоби се с њима.

21. А Давид говораше: Еле сам залуду чувао све што је тај имао у пустињи да му ништа не бјеше нестало од свега што има; јер ми врати зло за добро.

22. То нека учини Бог непријатељима Давидовијем и то нека дода, ако му до зоре од свега што има оставим и оно што *мокри уза зид.

*1 цар 14, 10; 21, 21.

23. А кад Авигеја угледа Давида, брже сиђе с магарца, и паде пред Давидом на лице своје и поклони се до земље;

24. И паднувши му к ногама, рече: На мени, господару, нека буде та кривица; али да проговори слушки-

ња твоја теби, и чуј ријечи слушкиње своје.

25. Нека господар мој не гледа на тога неваљалога човјека, Навала, јер је као име што му је; Навал му је име, и безумље је код њега. А ја, слушкиња твоја, нијесам видјела момака господара својега које си слао.

26. Зато сада, господару, тако жив био Господ и тако жива била душа твоја, Господ ти не да да идеш на крв и да се осветиш својом руком. Зато сада нека буде непријатељима твојим као Навалу и свјема који траже зла господару мојему.

27. Ево дар што је донијела слушкиња твоја господару својему, да се да момцима који иду за господаром мојим.

28. Опрости слушкињи својој кривицу; јер ће Господ зацијело начинити тврду кућу господару мојему; јер ратове Господње води господар мој и није се нашло зло на теби никад тога вијека.

29. И да устане човјек да те гони и тражи душу твоју, душа ће господара мојега бити везана у свежњу живијех код Господа Бога твојега, а душе ће непријатеља твојих бацити као из праће.

30. И кад Господ учини господару мојему свако добро које ти је обрекао, и постави те вођем Израиљу,

31. Неће ти бити спотицања ни саблазни срцу господара мојега да је пролио крв ни за што и да се сам осветио господар мој. И кад учини Господ добро господару мојему, опоменућеш се слушкиње своје.

32. Тада рече Давид Авигеји: Да је благословен Господ Бог Израиљев који те данас посла мени на сусрет!

33. И да су благословене ријечи твоје, и ти да си благословена која ме одврати данас да не идем на крв и осветим се својом руком.

34. Доиста, тако жив био Господ Бог Израилев који ми не даде да ти учиним зло, да ми нијеси брже изашла на сусрет, не би остало Навалу до зоре ни оно што уза зид мокри.

35. И прими Давид из руке њезине што му бјеше донијела, и рече јој: Иди с миром кући својој; ето, послушах те и погледах на те.

36. Потом се Авигеја врати к Навалу; а гле, код њега гозба у кући, као царска гозба, и срце Навалу бјеше весело и бијаше пијан врло. Зато му она не рече ништа до јутра.

37. А ујутру, кад се Навал отријезни, каза му жена све ово; а у њему обамрије срце његово и он поста као камен.

38. А кад прође до десет дана, удари Господ Навала, те умрије.

39. А кад Давид чу да је умро Навал, рече: Да је благословен Господ који освети срамоту моју од Навала и задржа слугу својега ода зла, а обрати Господ Навалу на главу злоћу његову. Потом посла Давид и поручи Авигеји да ће је узети за жену.

40. И слуге Давидове дођоше к Авигеји на Кармил и рекоше јој говорећи: Давид нас посла к теби да те узме за жену.

41. А она уста и поклони се лицем до земље и рече: Ево слушкиње твоје да служи и да пере ноге слугама господара својега.

42. Потом брже уста Авигеја и сједе на магарца, и пет дјевојака њезинијех пође за њом, и отиде за посланицима Давидовијем и поста му жена.

43. А Давид узе и Ахиноаму из Је-зраела: и *обје му бјеху жене.

*1 Сам 27, 3; 30, 5.

44. Јер Саул даде *Михалу, кћер своју, жену Давидову, Фалтију, сину Лаисову из Галима.

*2 Сам 3, 14.

Давид узима Саулово коње и чашу за воду и посрамљује га поштомедом живота његова по друћу њућ.

26. О пет дођоше Зифеји к Саулу у Гавају говорећи: *Не крије ли се Давид на брду Ехели према Гесимону?

*1 Сам 23, 19; Пс 54 натпис.

2. А Саул се подиже и сиђе у пустињу Зифску, и с њим три тисуће људи изабранијех из Израиља, да тражи Давида у пустињи Зифској.

3. И стаде Саул у окò на брду Ехели према Гесимону крај пута: А Давид оста у пустињи и опази да Саул иде за њим у пустињу.

4. И посла Давид уходе и од њих дозна зацијело да је дошао Саул.

5. Тада се подиже Давид и дође на мјесто гдје Саул бијаше с војском. И Давид видје мјесто гдје спаваше Саул и *Авенир, син Ниров, војвода његов; а спаваше Саул међу колима, а народ лежаше око њега.

*1 Сам 14, 50; 17, 55.

6. И Давид проговори и рече Ахимелеху Хетејину и Ависају, сину Серујину, брату Јоавову: Ко ће сићи са мнош к Саулу у окò? А Ависај одговори: Ја ћу сићи с тобом.

7. И тако Давид и Ависај дођоше ноћу к народу; а гле, Саул лежаше и спаваше између кола, и копље му бјеше чело главе пободено у земљу; Авенир пак и народ лежаху око њега.

8. Тада рече Ависај Давиду: Данас ти даде Бог непријатеља твојега у руке; зато сада да га прободем копљем за земљу једанпут, нећу више.

9. А Давид рече Ависају: Немој га убити, јер ко ће подигнути руку своју на помазаника Господњег и бити прав?

10. Још рече Давид: Тако жив био Господ, Господ ће га убити, или ће доћи дан његов да умре, или ће изаћи у бој и погинути.

11. Не дао ми Бог да дигнем руку своју на помазаника Господњег! Него узми сада копље што му је чело главе и чашу за воду, па да идемо.

12. И Давид узе копље и чашу за воду што бјеше чело главе Саулу, и отидоше; и нико их не видје ни осјети, нити се који пробуди, него сви спаваху; јер *бјеше напао на њих тврд сан од Господа. *1 Мој 2, 21; 15, 12.

13. И Давид прешав на другу страну, стаде наврх брда издалека; и бјеше између њих много мјеста.

14. И стаде Давид викати народ и Авенира, сина Нирова, говорећи: Што се не одзиваш, Авенире? А Авенир се одазва и рече: Који си ти што вичеш цара?

15. А Давид рече Авениру: Нијеси ли ти јунак? И ко је као ти у Израиљу? Зашто нијеси чувао цара, господара својега? Јер је ишао један из народа да убије господара твојега.

16. Нијеси добро радио. Тако да је жив Господ, заслужили сте смрт што нијесте чували господара својега, помазаника Господњег. Ето, гледај, гдје је копље царско и чаша за воду што му бјеше чело главе?

17. Тада Саул позна глас Давидов и рече: Је ли то твој глас, сине Давиде? А Давид рече: Мој је глас, цара господару!

18. Још рече: Зашто господар мој гони слугу својега? Јер шта сам учинио? И како је зло у руци мојој?

19. Зато сада, цара господару мој, послушај ријечи слуге својега. Ако те Господ дражи на мене, нека му је угодан принос твој; ако ли синови човјечији, проклети су пред Господом, јер ме изагнаше данас да се не држим нашљедства Господњег и рекоше: Иди, служи туђим боговима.

20. Али сада да не падне крв моја на земљу далеко од очију Господњих; јер цар Израиљев изиде да тражи

буху једну, као кад ко гони јаребицу по планини.

21. Тада рече Саул: Згријешо сам; врати се, сине Давиде, нећу ти отсаде чинити зла кад ти данас драга би душа моја; ево, лудо сам радио и погријешо сам веома.

22. А Давид одговори и рече: Ево копља царева; нека дође који од момака и нека га узме.

23. А Господ ће платити свакоме по правди његовој и по вјери његовој, јер те бјеше предао Господ данас у руке моје, али не хтјех дигнути руке своје на помазаника Господњег.

24. И зато, ево, како је данас мени драга била душа твоја, тако нека буде драга моја душа пред Господом и нека ме избави из сваке невоље.

25. А Саул рече Давиду: Да си благословен, сине мој Давиде! Извршићеш и надвладаћеш. Тада Давид отиде својим путем, а Саул се врати у своје мјесто.

*Давид у Сиклаћу
у Филистјејској земљи.*

27. Али Давид рече у срцу својем: Погинућу кадгод од руке Саулове; нема боље за ме него да побјегнем у земљу Филистјејску, те ће ме се Саул оканити и неће ме више тражити по крајевима Израиљевијем; тако ћу се избавити из руку његовијех.

2. Тада се подиже Давид и отиде са шест стотина људи који бијаху с њим к *Ахису, сину Маохову, цару Гатском. *1 Сам 21, 10.

3. И оста Давид код Ахиса у Гату и људи његови, сваки са својом породицом, Давид *са двије жене своје, Ахиноамом из Језраела и Авигејом из Кармила, женом Наваловом.

*1 Сам 25, 43.

4. И кад јавише Саулу да је Давид утекао у Гат, преста га тражити.

5. А Давид рече Ахису: Ако сам нашао милост пред тобом, нека ми даду мјесто у ком граду ове земље да сједим ондје, јер зашто да сједи слуга твој с тобом у царском граду?

6. И даде му Ахис онога дана Сиклаг. Зато *Сиклаг припада царевима Јудинијем до данашњега дана.

*Инав 15, 31.

7. И оста Давид у земљи Филистејској годину и четири мјесеца.

8. И излажаше Давид са својим људима, и удараше на Гесуреје и Герзеје и на Амалике; јер ти народи живљаху од старине у оној земљи од Сура па до земље Мисирске.

9. И пустошаше Давид ону земљу не остављајући у животу ни човјека ни жене, и отимаше овце и волове и магарце и камиле и рухо, и враћајући се долажаше к Ахису.

10. И Ахис питаше: Гдје сте данас ударали? А Давид говораше: На јужну страну Јудину, и на јужну страну Јерамеилску, и на јужну страну Кењеску.

11. Али не остављаше Давид у животу ни човјека ни жене да доведе у Гат говорећи: Да нас не туже говорећи: Тако је урадио Давид. И такав му бијаше обичај за све вријеме докле бијаше у земљи Филистејској.

12. И Ахис вјероваше Давиду и говораше: Баш се омразио с народом својим Израиљем; зато ће ми бити слуга довијека.

Саул код врачаре у Ендору.

28. И у оно вријеме скупише Филистеји војску своју да завојште на Израиља; и рече Ахис Давиду: Знај да ћеш ићи са мношвом на војску, ти и твоји људи.

2. А Давид рече Ахису: Сад ћеш видјети шта ће учинити твој слуга. А Ахис рече Давиду: Зато ћу те поставити да си чувар главе моје свагда.

3. А *Самуило бијаше умро, и плака за њим сав Израиљ, и погребеше га у Рами, у његову граду. И Саул бијаше † истријебио из земље гатаре и врачаре.

*1 Сам 25, 1; † 2 Мој 22, 18.

4. И Филистеји скупивши се дођоше и стадоше у ђоко код Сунима; скуппи и Саул све Израиљце, и стадоше у ђоко код Гелвује.

5. Саул, пак, видећи војску Филистејску, уплаши се и срце му уздрхта веома.

6. И упита Саул Господа, али му Господ *не одговори ни у сну ни преко † Урима, ни преко пророка.

*1 Сам 14, 37; † 2 Мој 28, 30.

7. И Саул рече слугама својим: Тражите ми жену с духом врачарским да отидем к њој и упитам је. А слуге му рекоше: Ево у Ендору има жена у којој је дух врачарски.

8. Тада се Саул преруши обукав друге хаљине, и отиде са два човјека, и дође к оној жени ноћу; и он јој рече: Хајде, врачај ми духом врачарским и дозови ми онога кога ти кажем.

9. Али му жена рече: Та ти знаш шта је учинио Саул и како је истријебио из земље гатаре и врачаре; зашто, дакле, мећеш замку души мојој да ме убијеш?

10. А Саул јој се закле Господом говорећи: Тако жив био Господ! Неће ти бити ништа за то.

11. Тада рече жена: Кога да ти дозовем? А он рече: Самуила ми дозови.

12. А кад жена видје Самуила, повика иза гласа, и рече жена Саулу говорећи: Зашто си ме преварио? Та ти си Саул.

13. А цар јој рече: Не бој се; него шта си видјела? А жена рече Саулу:

Богове сам видјела гдје излазе из земље.

14. Он јој опет рече: Какав је? Она му рече: Стар човјек излази огрнут плаштем. Тада разумје Саул да је Самуило, и сави се лицем до земље и поклони се.

15. А Самуило рече Саулу: Зашто си ме узнемирио и изазвао? Одговори Саул: У невољи сам великој, јер Филистеји завојштише на ме, а Бог је одступио од мене, и не одговори ми више ни преко пророка ни у сну, зато позвах тебе да ми кажеш шта ћу чинити.

16. А Самуило рече: па што мене питаш кад је Господ отступио од тебе и постао ти непријатељ?

17. Господ је учинио како је казао преко мене; јер је Господ истргао царство из твоје руке и дао га ближњему твојему Давиду;

18. Јер нијеси послушао гласа Господњег, нити си извршио жестокога гњева његова на Амалику; зато ти је данас Господ то учинио.

19. И Господ ће предати и Израиља с тобом у руке Филистејима; те ћеш сјутра ти и синови твоји бити код мене; и око Израилски предаће Господ у руке Филистејима.

20. А Саул уједанпут паде на земљу колико је дуг, јер се врло уплаши од ријечи Самуиловијех, и не бјеше снаге у њему, јер не бјеше ништа јео цео дан и сву ноћ.

21. Тада жена приступи к Саулу, и видећи га врло уплашена, рече му: Ево, слушкиња те је твоја послушала, и нијесам за живот свој марила да бих те послушала што си ми казао.

22. Него сада и ти послушај шта ће ти слушкиња твоја казати: Поставићу ти мало хљеба, те једи да се окријепиш да се можеш вратити својим путем.

23. А он не хтје и рече: Нећу јести. Али навалише на њ слуге његове

и жена, те их послуша, и уставши са земље, сједи на постељу.

24. А жена имаше код куће теле угојено и брже га закла, и узе брашна те умијеси и испече хљебове пријесне.

25. Потом постави Саулу и слугама његовијем, те једоше. А послје усташе и отидоше исте ноћи.

Филистејци враћају Давида.

29. А Филистеји скупише сву војску своју код *Афека, а Израил стаде у око код извора у Језраелу. ^{*1 Сам 4, 1.}

2. И кнезови Филистејски иђаху са стотинама и тисућама; а Давид и његови људи иђаху најпослије с Ахисом.

3. И рекоше кнезови Филистејски: Што ће ти Јевреји? А Ахис рече кнезовима Филистејским: Није ли ово Давид, слуга цара Израилскога Саула, који је код мене толико времена, толико година, и не нађох на њему ништа откако је добјегао до овога дана?

4. Али се расрдише на њ кнезови Филистејски, и рекоше му кнезови Филистејски: Пошљи натраг тога човјека, нека се врати у своје мјесто гдје си га поставио, и нека не иде с нама у бој да се не окрене на нас у боју; јер чим би се опет умилио господару својему ако не главама ових људи?

5. Није ли то Давид о којем се пјевало играјући и говорило: *Згуби Саул своју тисућу, али Давид својих десет тисућа? ^{*1 Сам 18, 7.}

6. Тада Ахис дозвољава Давида и рече му: Тако био жив Господ, ти си поштен, и мило ми је да *ходиш са мном у бој, јер не нађох никаквога зла на теби откако си дошао к мени

до овога дана; али нијеси по вољи кнезовима. *2 Сам 3, 25.

7. Него врати се и иди с миром да не учиниш нешто што не би било мило кнезовима Филистејским.

8. А Давид рече Ахису: Али шта сам учинио? Шта ли си нашао на слуги својем откако сам код тебе до овога дана, да не идем да се бијем с непријатељима господара својега цара?

9. А Ахис одговарајући рече Давиду: Знам; доиста си ми мио *као анђео Божји; али кнезови Филистејски рекоше: Нека не иде с нама у бој.

*2 Сам 19, 27.

10. Него, устани сјутра рано са слугама господара својега које су дошле с тобом; устаните рано чим сване, па идите.

11. И урани Давид и људи његови, и отиде рано, и врати се у земљу Филистејску; а Филистеји отидоше у Језраел.

*Амаличани оћљачкали Сиклаї,
а Давид им одузима пљијен.*

30. И трећи дан дође Давид са својим људима у Сиклаг, а Амалици бијаху ударили на јужну страну и на Сиклаг, и развалили Сиклаг и огњем га спалили.

2. И бјеху заробили женскиње које бјеше ондје, и мало и велико; али не бјеху убили никога, него их бјеху одвели и отишли својим путем.

3. И кад Давид дође са својим људима у град, а то град спаљен огњем, и жене њихове и синови и кћери њихове заробљене.

4. И подиже Давид и народ који бијаше с њим глас свој, и плакаше докле већ не моглоше плакати.

5. И *обје жене Давидове заробише се, Ахиноама из Језраела и Авијеја из Кармила, жена Навалова.

*1 Сам 25, 42, 43.

6. И Давид бјеше на муци великој, јер народ говораше да га заспу камењем; јер жалостан бјеше сав народ, сваки за синовима својим и за кћерима својим; али се Давид охрабри у Господу Богу својем.

7. И *рече Давид Авијатару свештенику, сину Ахимелехову: Узми оплећак за ме. И узе Авијатар оплећак за Давида.

*1 Сам 23, 9.

8. И упита Давид Господа говорећи: Хоћу ли потјерати ту чету? Хоћу ли је стигнути? А Господ му рече: Потјерај, јер ћеш зацијело стигнути и избавићеш.

9. И пође Давид са шест стотина људи што бијаху с њим, и дођоше до потока Восора; и ондје осташе једни.

10. А Давид са четири стотине људи потјера даље, а двјеста људи оста који сустиаше, те не моглоше пријећи преко потока Восора.

11. И нађоше једнога Мисирца у пољу и доведоше га к Давиду, и дадоше му хљеба да једе и воде да пије,

12. И дадоше му груду смокава и два грозда суха. И поједавши опорави се, јер три дана и три ноћи не бјеше ништа јео нити воде пио.

13. Тада му рече Давид: Чији си ти? И одакле си? А он рече: Ја сам родом Мисирац, слуга једнога Амалика, а господар ме остави, јер се разболех прије три дана.

14. Ударисмо на јужну страну *Херетејску и на Јудину и на јужну страну † Халевову, и Сиклаг спалисмо огњем.

*2 Сам 8, 18; † ИНав 14, 13.

15. А Давид му рече: Би ли ме могао одвести к тој чети? А он рече: Закуни ми се Богом да ме нећеш погубити ни издати у руке мојему господару, па ћу те одвести к тој чети.

16. И одведе га; и гле, они се бијаху раширили по свој земљи оној једући и пијући и веселећи се великим пљијеном који заплијенише из земље Филистејске и из земље Јудине.

17. И Давид их бѣ од вечера до вечера другога дана, те нико не утече, осим четири стотине младића, који сједавши на камиле побјегоше.

18. И тако избави Давид све што бијаху узели Амалици, и обје жене своје избави Давид.

19. И ништа не изгубише, ни мало ни велико, ни синове ни кћери, ни што од плијена и од свега што им бијаху узели; све поврати Давид.

20. Такођер узе Давид и остале све овце и волове, које гонећи пред својом стоком говораху: Ово је плијен Давидов.

21. И кад се врати Давид к онијем двјеста људи који бјеху сустали те не моглоше ићи за Давидом, и које остави на потоку Восору, изидоше у сусрет Давиду и народу који бијаше с њим. И Давид приступивши к народу, поздрави их.

22. Тада проговорише сви зли и неваљали људи између онијех који су ишли с Давидом, и рекоше: Што нијесу ишли с нама зато да им не дамо од плијена који избависмо, него сваки жену своју и синове своје нека узму, па нек иду.

23. Али Давид рече: Немојте тако чинити, браћо моја, с онијем што нам је дао Господ који нас је сачувао и дао нам у руке чегу која бјеше изашла на нас.

24. И ко ће вас послушати у томе? Јер ^{*}какав је дио ономе који иде у бој, такав је и ономе који остане код пртљага; једнако треба да подијеле.

^{*}4 Мој 31, 27.

25. Тако би од тога дана унапредак, и то поста уредба и закон у Израиљу до данас.

26. И кад дође Давид у Сиклаг, посла он плијена старјешинама Јудинијем, пријатељима својим, говорећи: Ево вам дар од плијена непријатеља Господњих;

27. Онима у Ветиљу, и онима у Рамоту на југу, и онима у Јатиру,

28. И онима у Ароиру, и онима у Сифмоту, и онима у Естемоји,

29. И онима у Рахалу, и онима у градовима Јерамеилским, и онима у градовима Кенејским,

30. И онима у Орми, и онима у Хор-Асану, и онима у Атаху,

31. И онима у Хеврону и по свим мјестима у која је долазио Давид с људима својим.

Потубљење Саула и његових синова.

31. А Филистеји се побише с Израиљцима, и побјегоше Израиљци испред Филистеја, и падаху мртви на гори Гелвуји.

2. И стигоше Филистеји Саула и синове његове; и погубише Филистеји Јонатана и Авинадава и Мелхи-Сува, синове Саулове.

3. И бој поста жешћи око Саула, и нађоше га стријелци, и он се врло уплаши од стријелаца.

4. И ^{*}рече Саул момку који му носаше оружје: Извади мач свој и прободи ме да не дођу ти необрезани и прободу ме и наругају ми се. Али не хтје момак што му носаше оружје, јер га бјеше врло страх. Тада Саул узе мач и баци се на њ. ^{*}Суд 9, 54.

5. А кад момак који носаше оружје видје Саула мртва, баци се и он на свој мач и умрије с њим.

6. Тако погибе Саул и три сина његова и момак који му носаше оружје и сви људи његови заједно онога дана.

7. А Израиљци који бијаху с ову страну потока и с ову страну Јордана, кад видјеше гдје Израиљци побјегоше и гдје погибе Саул и његови синови, оставише градове и побјегоше, те дођоше Филистеји и осташе у њима.

8. А сјутрадан дођоше Филистеји да свлаче мртве; и нађоше Саула и три сина његова гдје леже на гори Гелвуји.

9. И одсјекоше му главу, и скидоше оружје с њега, и послаше у земљу Филистејску на све стране да се објави у кући њиховијех лажнијех богова и по народу.

10. И оставише оружје његово у кући Астаротиној, а тијело његово објесише на зид Ветсански.

11. А *чуше становници у Јавису Галадову шта учинише Филистеји од Саула. *1 Сам 11, 1-11.

12. И подигоше се сви људи храбри, и ишавши сву ноћ, скидоше тијело Саулово и тијелеса синова његовијех са зида Вет-санскога, па се вратише у Јавис, и ондје их спалише.

13. И узеше кости њихове и погребоше их под дрветом у Јавису и *постише седам дана. *2 Сам 1, 12.

ДРУГА КЊИГА САМУИЛОВА КОЈА СЕ ЗОВЕ И ДРУГА КЊИГА О ЦАРЕВИМА

Давид наређује да се поћуби доносилац царској вијенца Сауловој.

Његова шутованка наг Саулом и Јонатаном.

1. А по смрти Сауловој, кад се Давид врати побивши Амалике и оста у Сиклагу два дана,

2. Трећега дана, гле, дође један из војске Саулове раздртијех хаљина и главе посуте прахом; и дошав к Давиду, паде на земљу и поклони се.

3. И рече му Давид: Откуда идеш? А он му рече: Из окола Израилскога утекох.

4. А Давид му рече: Шта би? кажи ми. А он рече: Народ побјеже из боја; и много народа паде и изгибе, погибе и Саул и син му Јонатан.

5. А Давид рече момку који му донесе глас: Како знаш да је погинуо Саул и син му Јонатан?

6. А момак који му донесе глас рече: Случајно дођох на гору Гелвују, а то се Саул наслонио на копље своје, а кола и коњици приближаваху се к њему.

7. А он обазревши се натраг, угледа ме, па ме викну, а ја му рекох: Ево ме.

8. А он ми рече: Ко си? А ја му рекох: Амалик сам.

9. А он ми рече: Приступи к мени и убиј ме; јер ме обузеше муке, а још је сасвијем душа у мени.

10. И приступих к њему и убих га, јер сам знао да неће остати жив пошто паде; и узех вијенац царски који му бјеше на глави и гривну која му бјеше на руци и, ево, донесох господару својему.

11. Тада Давид зграби хаљине на себи и раздрије их; тако и сви људи који бијаху с њим.

12. И ридаше и плакаше, и постише до вечера за Саулом и за Јонатаном, сином његовијем, и за народом Господњим и за домом Израилевијем што изгибоше од мача.

13. И рече Давид момку који му донесе глас: Одакле си? А он рече: Ја сам син једнога дошљака Амалика.

14. Рече му Давид: Како те није било страх *подићи руку своју и убити помазаника Господњег? *1 Сам 24, 6.

15. И *дозва Давид једнога између момака својих и рече: Ходи, погуби га. А он га удари, те умрије.

*2 Сам 4, 10, 12.

16. И рече му Давид: Крв твоја на твоју главу; јер твоја уста свједочише на те говорећи: Ја сам убио помазаника Господњег.

17. Тада Давид нарица овако за Саулом и за Јонатаном, сином његовијем,

18. И изговори да би се учили синови Јудини лџку, и ето је написано у Књизи истинитога:

19. Дико Израилева! На твојим висинама побијени су; како падоше јунаци?

20. *Не казујте у Гату, и не разглашујте по улицама Аскалонским, да се не веселе кћери Филистејске и да не играју кћери фнеобрезанијех.

*Мих 1, 10; † 1 Сам 18, 6.

21. Горе Гелвујске! Не падала роса ни дажд на вас, и не родило поље за принос, јер је ту бачен штит с јунака, штит Саулов, као да није помазан уљем.

22. Без крви побијенијех и без масти од јунака није се враћао лџк Јонатанов, нити је мач Саулов долазио натраг празан.

23. Саул и Јонатан, мили и драги за живота, ни за смрти се не раставише; лакши од орлова бијаху.

24. Кћери Израилеве? Плачите за Саулом који вас је облачио у скерлет лијепо, и китио вас златнијем закладима по хаљинама вашим.

25. Како падоше јунаци у боју! Јонатан како погибе на твојим висинама!

26. Жао ми је за тобом, брате Јонатане; био си ми мио врло; већа ми је била љубав твоја од љубави женске.

27. Како падоше јунаци, и пропаде оружје убојито!

*Давид, цар над домом Јудиним,
Исвостеј над домом Израилевим.
Авенир убија Асаила.*

2. А послѣје тога Давид *упита Господа говорећи: Хоћу ли отићи у који град Јудин? А Господ му рече: Отиди. А Давид рече: У који да отидем? Рече: Хеврон.

*1 Сам 30, 8.

2. И Давид отиде онамо са двије жене своје, Ахиноамом из Језраела и Авигејом која прије бјеше жена Навала из Кармила.

3. И људе који бијаху с њим одведе Давид, све с породицама њиховијем, и настанише се по градовима Хевронским.

4. И дођоше људи од Јуде и помазаше ондје Давида за цара над домом Јудинијем. И јавише Давиду говорећи: *Људи из Јависа Галадова погребоше Саула.

*1 Сам 31, 11.

5. И Давид посла посланике к људима у Јавису Галадову и рече им: Да сте благословени Господу што учинисте милост господару својему, Саулу, и погребосте га.

6. Зато да учини Господ вама милост и вјеру; а ја ћу вам учинити добро што сте то учинили.

7. И нека вам се укријепе руке и будите храбри; јер Саул господар ваш погибе, а дом Јудин помаза мене за цара над собом.

8. Али *Авенир, син Ниров, војвода Саулов, узе Исвостеја, сина Саулова, и одведе га у Маханајим, *1 Сам 14, 50.

9. И зацари га над Галадом и над Асуром и Језраелом и Јефремом и Венијамином и над свијем Израилем.

10. Четрдесет година бјеше Исвостеју, сину Саулову, кад поче царовати над Израилем; и царова двије године. Само дом Јудин држаше се Давида.

11. А Давид царова у Хеврону над домом Јудинијем седам година и шест мјесеца.

12. Потом изиде Авенир, син Ниров, и слуге Исовстеја, сина Саулова, из Маханајима у Гаваон.

13. Такођер и Јоав, син Серујин, и слуге Давидове изидоше и сретоше се с њима код језера Гаваонскога, и стадоше један с једне стране језера, а други с друге стране.

14. Тада рече Авенир Јоаву: Нека устану момци и нека се поиграју пред нама. И рече Јоав: Нека устану.

15. И усташе и изидоше на број: дванаест од Венијамина са стране Исовстеја, сина Саулова, и дванаест између слуга Давидовијех.

16. И ухватише један другог за главу, и тисну један другому мач свој у бок и попадаше заједно. Отуда се прозва оно мјесто Халкат-Асурим код Гаваона.

17. И би жесток бој онога дана; и слуге Давидове разбише Авенира и Израћљце.

18. А ондје бијаху три сина Серујина: Јоав и Ависај и Асаило. А Асаило бијаше лак на ногу као срна у пољу;

19. И потјера Асаило Авенира, и не сврну ни надесно ни налијево иза Авенира.

20. И Авенир обазре се натраг и рече: Јеси ли ти, Асаило? А он рече: Ја сам.

21. А Авенир му рече: Сврни надесно или налијево, и узми једнога од тијех момака и скини одору с њега. Али не хтје Асаило сврнути иза њега.

22. И Авенир опет рече Асаилу: Одступи од мене; зашто да те саставим са земљом? И како бих смео погледати у Јоава, брата твојега?

23. Али он не хтје одступити; и Авенир га удари копљем *под пето ребро, и изађе му копље на леђа, те он паде

ондје и умрије на мјесто. И ко год дође на оно мјесто гдје паде и погибе Асаило, устављаше се.

*2 Сам 3, 27.

24. Али Јоав и Ависеј потјераше Авенира, и сунце зађе кад дођоше до брда Аме, која је према Гији на путу у пустињу Гаваонску.

25. И скупише се синови Венијаминови за Авениром, те се начини чета, и стадоше на врх једнога брда.

26. И Авенир викну Јоава и рече: Хоће ли мач прождирати довијека? Не знаш ли да јади бивају напошљетку? Зашто већ не кажеш народу да се прођу браће своје?

27. А Јоав рече: Тако жив био Бог, да нијеси казао, народ би још јутрос отишао, ниједан не би тјерао брата својега.

28. Тада затруби Јоав у трубу, и устави се сав народ и престаше тјерати Израћља и не бише се више.

29. И тако Авенир и људи његови идоше преко поља цијелу ону ноћ, и пријеђоше преко Јордана, и прошавши сав Витрон, дођоше у Маханаим.

30. А Јоав се врати од Авенира, и кад скупи сав народ, не бјеше од слуга Давидовијех деветнаест људи и Асаила.

31. Али слуге Давидове побише синова Венијаминовијех, људи Авенировијех, три стотине и шездесет људи, који изгибоше.

32. А Асаила узеше и погребоше у гробу оца његова који бијаше у Витлејему. И Јоав и људи његови идоше сву ноћ, и освануше у Хеврону.

Давидови синови. Авенир присијаје уз Давида, али га Јоав убија.

3. И дуго бијаше рат између дома Саулова и дома Давидова; али Давид све већма јачаше, а дом Саулов постајаше све слабији.

2. И *Давиду се родише синови у Хеврону: првенац му бјеше Амнон од Ахиноаме Језраеланке; *1 дн 3, 1-4.

3. Други бјеше Хилеав од Авигеје, жене Навала Кармилца; трећи Авесалом, син Махе, кћери Талмаја, цара Гесурскога;

4. Четврти *Адонија син Агитин; и пети Сефатија, син Авиталин;

*1 цар 1, 5.

5. И шести Итрам од Егле, жене Давидове. Ти се родише Давиду у Хеврону.

6. И док бијаше рат између дома Саулова и дома Давидова, Авенир брањаше дом Саулов.

7. А Саул имаше иночу по имену *Ресфу, кћер Ајину; и Исвостеј рече Авениру: Зашто си спавао код иначе оца мојега?

*2 Сам 21, 8.

8. И Авенир се разгневи на ријечи Исвостејеве и рече: Јесам ли ја пасја глава који сада чиним на Јуди милост дому Саула, оца твојега, и браћи његовој и пријатељима његовијем, и нијесам те пустио у руке Давидове, те данас тражиш на мени зло ради те жене?

9. Тако нека учини Бог Авениру, и тако нека дода ако не учиним Давиду како му се Господ заклео!

10. Да се пренесе ово царство од дома Саулова, и да се утврди пријесто Давидов над Израиљем и над Јудом, од Дана до Вирсавеје.

11. И он не може више ништа одговорити Авениру, јер га се бојаше.

12. И Авенир посла посланике к Давиду од себе и поручи: Чија је земља? И поручи му: Учини вјеру са мнош, и ево рука ће моја бити с тобом да обратим к теби свега Израиља.

13. А он одговори: Добро; ја ћу учинити вјеру с тобом; али једно иштем од тебе, и то: Да не видиш лица мојега ако ми прво не доведеш

Михалу, кћер Саулову, кад дођеш да видиш лице моје.

14. И посла Давид посланике к Исвостеју, сину Саулову, и поручи му: Дај ми жену моју Михалу коју испросих *за сто окрајака Филистејских.

*1 Сам 18, 25, 27.

15. И Исвостеј посла те је узе од мужа, од *Фалтила, сина Лаисова.

*1 Сам 25, 44.

16. А муж њезин пође с њом и једнако плакаше за њом до Ваурима. Тада му рече Авенир: Иди, врати се натраг. И он се врати.

17. Потом Авенир говори старјешинама Израиљским и рече им: Пређе тражисте Давида да буде цар над вама.

18. Ето, сада учините, јер је Господ рекао за Давида говорећи: Прeko Давида, слуге својега, избавићу народ свој Израиља из руку Филистејских и из руку свијех непријатеља њиховијех.

19. Тако говори Авенир и синовима Венијаминовијем. Потом отиде Авенир и у Хеврон да каже Давиду све што за добро нађе Израиљ и сав дом Венијаминов.

20. И кад дође Авенир к Давиду у Хеврон и с њим двадесет људи, учини Давид гозбу Авениру и људима који бијаху с њим.

21. И рече Авенир Давиду: Да устанем и идем да скупим к цару господару својему сав народ Израиљев да учине вјеру с тобом, па да царујеш како ти душа жели. И Давид отпусти Авенира да иде с миром.

22. А гле, слуге Давидове враћаху се с Јоавом из боја и тјераху са собом велик плијен; а Авенир већ не бјеше код Давида у Хеврону, јер га отпусти, те отиде с миром.

23. Јоав, дакле, и сва војска што бјеше с њим дођоше онамо; и јавише Јоаву говорећи: Авенир, син Ниров,

долазио је к цару и он га отпусти, те отиде с миром.

24. И Јоав отиде к цару и рече: Шта учини? Гле, Авенир је долазио к теби; зашто га пусти те отиде?

25. Познајеш ли Авенира, сина Нирова? Долазио је да те превари, да види куда ходиш и да дозна све шта радиш.

26. Потом отишав Јоав од Давида, посла људе за Авениром да га врате од студенца Сире, а Давид не знадијаше за то.

27. И кад се врати Авенир у Хеврон, *одведе га Јоав на страну под врата као да говори с њим насамом; ондје га удари под пето ребро, те умрије за крв † Асаила, брата његова.

*1 цар 2, 5; † 2 Сам 2, 23.

28. А кад Давид последије то чу, рече: Ја нијесам крив ни царство моје пред Господом довијека за крв Авенира, сина Нирова.

29. Нека падне на главу Јоавову и на сав дом оца његова; и нека дом Јоавов не буде никад без човјека болна од течења или губава или који иде о штапу или који падне од мача или који нема хљеба.

30. Тако Јоав и Ависај, брат његов, убише Авенира што он погуби Асаила, брата њихова, код Гаваона у боју.

31. И рече Давид Јоаву и свему народу који бијаше с њим: Раздерите хаљине своје и припашите костријет, и плачите за Авениром. И цар Давид иђаше за носилима.

32. А кад погребеше Авенира у Хеврону, цар подиже глас свој и плака на гробу Авенирову; плака и сав народ.

33. И наричући за Авениром рече: Умрије ли Авенир како умире безумник?

34. Руке твоје не бише везане, нити ноге твоје у оков оковане; пао си као што се пада од неваљалијех

људи. Тада још већма плака за њим сав народ.

35. И дође сав народ нудећи Давида да једе што док још бијаше дан; али се Давид закле и рече: Бог нека ми учини тако, и тако нека дода, ако окусим хљеба или што друго док не зађе сунце.

36. И сав народ чу то, и би им по вољи; што год чињаше цар, бјеше по вољи свему народу.

37. И позна сав народ и сав Израил у онај дан да није било од цара што погибе Авенир, син Ниров.

38. И цар рече слугама својим: Не знате ли да је војвода и то велики погинуо данас у Израилу?

39. Али ја сам сада још слаб, ако и јесам помазани цар; а ови људи, синови Серујини, врло су ми силни. Нека Господ плати ономе који чини зло према злоћи његовој.

Исвосијей убијен. Давидова освети.

4. А кад чу син Саулов да је погинуо Авенир у Хеврону, клонуше му руке, и сав се Израил смете.

2. А имаше син Саулов двије војводе над четама; једном бјеше име Вана, а другом бјеше име Рихав, синови Римона Вироћанина, од синова Венијаминовијех; јер се и Вирот бројаше Венијамину;

3. А Вироћани бијаху побјегли у Гитајим, гдје осташе као дошљаци до данашњег дана.

4. И *имаше Јонатан, син Саулов, сина хрома на ногу, којему бијаше пет година кад дође глас о смрти Сауловој и Јонатановој из Језраела, те га узе дадиља његова и побјеже, и кад брзо бјежаше, он паде и охрону; а име му бијаше Мефивостеј.

*2 Сам 9, 3.

5. И пођоше синови Римона Вироћанина, Рихав и Вана, и дођоше у

подне у кућу Исвостејеву; а он почи-
ваше у подне.

6. И уђоше у кућу као да узму
пшенице, и прободоше га под пето
ребро Рихав и Вана и побјегоше.

7. Кад уђоше у кућу, он лежаше на
постељи својој у клијети гдје спава-
ше, те га прободоше и убише, и од-
сјекоше му главу и узеше је, па оти-
доше путем преко поља цијелу ону
ноћ.

8. И донесоше главу Исвостејеву
Давиду у Хеврон, и рекоше цару: Ево
главе Исвостеја, сина Саулова, не-
пријатеља твојега, који је тражио ду-
шу твоју; и Господ освети данас цара
господара мојега, од Саула и сјемена
његова.

9. Али Давид одговарајући Рихаву
и Вани брату његову, синовима Ри-
мона Вироћанина, рече им: Тако да
је жив Господ који је избавио душу
моју из сваке невоље!

10. Кад онога који ми јави говоре-
ћи: Гле, погибе Саул, и мишљаше да
ће ми јавити добре гласе, *ухватих и
убих у Сиклагу, и то му би од мене
дар за гласе његове, *2 Сам 1, 15.

11. А камоли људе безбожне који
убише човјека прѣва, у кући његовој,
на постељи његовој! Нећу ли искати
крви његове из ваших руку, и вас ис-
тријебити са земље?

12. И заповједи Давид момцима
својим, те их погубише, и одсјекоше
им руке и ноге, и објесише код језе-
ра Хевронскога; а главу Исвостејеву
узеше и погребеше у гробу Авениро-
ву у Хеврону.

*Остала љемена йомазују Давида у
Хеврону. Јерусалим освојен. Давидов
дом и побједа над Филистејцима.*

5. Тада дођоше сва племе на
Израиљева к Давиду у

Хеврон, и рекоше му говорећи: Ево,
ми смо кост твоја и тијело твоје.

2. И прије, док Саул бијаше цар
над нама, ти си одводио и доводио
Израиља; и Господ ти је рекао: Ти
ћеш пасти народ мој Израиља и ти
ћеш бити вођ Израиљу.

3. Тако дођоше све старјешине
Израиљеве к цару у Хеврон, и учи-
ни с њима цар Давид вјеру у Хеврону
пред Господом; и помазаше Давида
за цара над Израиљем.

4. Тридесет година бијаше Давиду
кад се зацари, и царова четрдесет го-
дина.

5. У Хеврону царова над Јудом
*седам година и шест мјесеца; а у Је-
русалиму царова тридесет и три го-
дине над свијем Израиљем и Јудом.

*1 цар 2, 11.

6. А цар отиде са својим људима у
Јерусалим на Јевусеје који живљаху
у оној земљи. И они рекоше Давиду
говорећи: Нећеш ући овамо док не
узмеш слијепе и хроме, хотећи каза-
ти: Неће ући овамо Давид.

7. Али Давид узе кулу Сион, то је
град Давидов.

8. Јер рече Давид у онај дан: Ко
год побије Јевусеје и дође до јаза, и
до слијепијех и хромијех, на које мр-
зи душа Давидова, биће војвода. Зато
се каже: Слијепи и хроми да не улазе
у ову кућу.

9. И сједе Давид у кули и назва је
градом Давидовијем. И погради је
Давид унаоколо од Милона и унутра.

10. И Давид једнако напредоваше,
јер Господ Бог над војскама бјеше с
њим.

11. И Хирам, цар Тирски, посла
посланике к Давиду, и кедровијех др-
ва и дрводеља и каменара, и сагради-
ше кућу Давиду.

12. И разумје Давид да га је Го-
спод утврдио за цара над Израиљем,

и да је узвисио царство његово ради народа својега Израиља.

13. И узе Давид још иноча и жена из Јерусалима, пошто дође из Хеврона; и роди се Давиду још синова и кћери.

14. И ово су имена онијех који му се родише у Јерусалиму: Самуја и Совав и Натан и Соломон,

15. И Јевар и Елисуја и Нафиг и Јафија,

16. И Елисама и Елијада и Елифалет.

17. А Филистеји чувши да су помазали Давида за цара над Израиљем, изидоше сви Филистеји да траже Давида; а Давид чувши то, отиде у кулу.

18. И Филистеји дошавши раширише се по долини Рафајској.

19. Тада Давид упита Господа говорећи: Хоћу ли изаћи на Филистеје? Хоћеш ли их дати у моје руке? А Господ рече Давиду: Изаћи; доиста ћу дати Филистеје у твоје руке.

20. Тада Давид дође у Вал-Ферасим, и поби их ондје, и рече: Продрије Господ непријатеље моје преда мною као кад вода продире. Отуда се прозва оно мјесто Вал-Ферасим.

21. И оставише ондје лажне богове своје; а Давид и људи његови однесоше их.

22. И опет наново дођоше Филистеји и раширише се у долини Рафајској.

23. И Давид упита Господа који рече: Не иди пред њих, него им зађи за леђа, па удари на њих према дувима.

24. Па кад чујеш да зашушти по врховима од дудова, онда се крени, јер ће онда поћи Господ пред тобом да побије војску Филистејску.

25. И Давид учини тако како му заповједи Господ, и поби Филистеје од Гаваје до Гезера.

*Пренос ковчеја завјешта у Јерусалим.
Михалино йодсмијевање.*

6. Послеје скупиле опет Давид све људе изабране из Израиља, тридесет тисућа.

2. Па се подиже Давид и сав народ што бијаше с њим и отиде из Вале Јудине да пренесе отуда ковчег Божји, код којег се призивље име, име Господа над војскама, који сједи на херувимима.

3. И метнуше ковчег Божји на нова кола, и повезоше га из куће Авинадавове која бијаше на брду; а Уза и Ахијо, синови Авинадавови, управљаху новијем колима.

4. И одвезоше ковчег Божји из *куће Авинадавове, која бијаше на брду, и Ахијо иђаше пред ковчегом.

*1 Сам 7, 1.

5. А Давид и сав дом Израиљев удаху пред Господом у свакојаке справе од дрвета кедрова, у гусле, у псалтире, у бубње, у свирале и у кимвале.

6. А кад дођоше до гумна Нахона, Уза се маши за ковчег Божји и прихвати га, јер волови потегоше на страну.

7. И Господ се разгњеви на Узу, и *удари га Бог ондје за ту непажњу, те умрије ондје код ковчега Божијега.

*1 Сам 6, 19.

8. И ожалости се Давид што Господ уби Узу. Зато се прозва оно мјесто Фарес-Уза до данас.

9. И уплаши се Давид од Господа у онај дан и рече: Како ће доћи к мени ковчег Господњи?

10. И не хтје Давид одвести ковчега Господњега к себи у град Давидов, него га склони Давид у кућу Овид-Едома Гетејина.

11. И оста ковчег Господњи у кући Овид-Едома Гетејина три мјесеца, и благослови Господ Овид-Едома и сав дом његов.

12. И јавише цару Давиду говори: Господ благослови дом Овид-Едомов и све што има ради ковчега Божијега. Тада отиде Давид, и прене-се ковчег Божји из куће Овид-Едомо-ве у град Давидов с весељем.

13. И кад они који ношаху ковчег Господњи поступише шест корака, принесе на жртву вола и дебела овна.

14. И Давид играше из све сна-ге пред Господом, и бјеше огрнут оплећком ланенијем.

15. Тако Давид и сав дом Израи-љев ношаху ковчег Господњи подви-кујући и трубећи у трубе.

16. А кад ковчег Господњи улажа-ше у град Давидов, Михала кћи Сау-лова, гледајући с прозора, видје цара Давида гдје скаче и игра пред Госпо-дом, и подругну му се у срцу својем.

17. А кад донесоше ковчег Господ-њи, намјестише га на његово мјесто у шатору који му разапел Давид. И при-несе Давид жртве паљенице и жртве захвалне пред Господом.

18. Потом принесавши Давид жр-тве паљенице и жртве захвалне, *благослови народ у име Господа над војскама.

*1 цар 8, 55.

19. И раздаде међу сав народ, ме-ђу све мноштво Израилево, и људи-ма и женама, свакоме по један хљеб и комад мяса и жбан вина. Потом отиде народ, свако својој кући.

20. И Давид се врати да благосло-ви свој дом; а Михала, кћи Саулова, изиде на сусрет Давиду, и рече: Како је славан био данас цар Израилев кад се данас откривао пред слушкињама слуга својих, као што се откривају никакви људи!

21. А Давид рече Михали: Пред Господом, који ме је изабрао преко оца твојега и преко свега дома ње-гова, те ми заповједио да будем вођ народу Господњему, Израиљу, играо сам и играћу пред Господом.

22. И још ћу се већма понизити и још ћу мањи себи бити; и опет ћу би-ти славан пред слушкињама за које говориш.

23. И Михала, кћи Саулова, не има порода до смрти своје.

Давид хоће да гради храм и добија Божије обећање о вјечитом царству сјемења његовог. Његова молитва.

7. А кад цар сјеђаше код ку-ће своје, и Господ му даде мир свуда унаоколо од свијех непријатеља његовијех,

2. Рече цар Натану, пророку: Ви-ди, ја стојим у кући од кедрова дрве-та, а ковчег Божији стоји под завје-сима.

3. А Натан рече цару: Шта ти је год у срцу, иди, чини, јер је Господ с тобом.

4. Али ону ноћ дође ријеч Господ-ња к Натану говорећи:

5. Иди и реци слуги мојему Дави-ду: Овако вели Господ: *Ти ли ћеш ми начинити кућу да у њој наставам?

*1 дн 22, 8.

6. Кад нијесам наставао у кући *од кад изведох синове Израилеве из Мисира до данас, него сам ходио у шатору и у наслону.

*1 цар 8, 16.

7. Куда сам год ходио са сви-јем синовима Израилевијем, јесам ли једну ријеч рекао коме од судија Израилевијех, којима заповиједах да пасу народ мој Израиља и казао: За-што ми не начините куће од кедра?

8. Овако, дакле, реци Давиду, слуги мојему: Овако вели Господ над војскама: *Ја те узех од тора, од оваца, да будеш вођ народу мојему, Израиљу;

*1 Сам 16, 11, 12.

9. И бјех с тобом куда си год хо-дио, и истријебих све непријатеље твоје испред тебе, и стекох ти име

велико, као што је име великијех људи који су на земљи.

10. И одредићу мјесто народу својему Израиљу, и посадићу га, те ће наставати у свом мјесту, и неће се више претресати, нити ће их више мучити неправедници као прије,

11. И од онога дана кад поставих судије над народом својим Израиљем; и смирићу те од свијех непријатеља твојих. Јоште ти јавља Господ да ће ти Господ начинити кућу.

12. Кад се наврше дани твоји и починеш код отаца својих, *подигнућу сјеме твоје након тебе, које ће изаћи из утробе твоје, и утврдићу царство његово. *1 цар 8, 20.

13. Он ће сазидати дом имену моме, и *утврдићу пријесто царства његова довијека. *Пс 89, 4.

14. *Ја ћу му бити отац, и он ће ми бити син. Ако учини што зло, караћу га прутом људским и ударцима синова човјечијих. *Пс 89, 27; Јев 1, 5.

15. Али милост моја неће се уклонити од њега *као што сам је уклонио од Саула, којег уклоних испред тебе. *1 Сам 15, 23, 28.

16. Него ће тврд бити дом твој и царство твоје довијека пред тобом, и пријесто ће твој стајати довијека.

17. По свијем овијем ријечима и по свој овој утвари каза Натан Давиду.

18. Тада дође цар Давид и стаде пред Господом, и рече: *Ко сам ја, Господе, Господе, и шта је мој дом, те си ме довео догде? *1 Мој 32, 10.

19. Па и то ти се још чини мало, Господе, Господе, него си говорио и за дом слуге својега на дуго времена. Је ли то закон човјечи, Господе, Господе!

20. Али шта ће јоште Давид да ти говори? Та ти знаш слугу својега, Господе, Господе!

21. Ради ријечи своје и по срцу својему учинио си све ове велике ствари обзнањујући их слуги својему.

22. Зато си велик, Господе Боже, нема таквога какав си ти; и нема Бога осим тебе, по свему што чусмо својим ушима.

23. Јер *који је народ на земљи као твој народ Израиљ, којег је ради Бог ишао да га искупи да му буде народ и да стече себи име и да вам учини велика и страшна дјела у земљи твојој, пред народом твојим, који си искупио себи из Мисира, од народа и богова њиховијех? *5 Мој 4, 7.

24. Јер си утврдио себи народ свој Израиља да ти буде народ довијека; а ти си им, Господе, Бог.

25. И тако, Господе Боже, ријеч коју си обрекао слуги својему и дому његову, потврди за свагда и учини како си рекао.

26. Нека се велича име твоје до вијека да се говори: Господ је над војскама Бог над Израиљем; и дом слуге твојега Давида нека стоји тврдо пред тобом.

27. Јер си ти, Господе над војскама, Боже Израиљев, јавио слуги својему говорећи: Дом ћу сазидати теби. Зато слуга твој нађе у срцу својем да ти се помоли овом молитвом.

28. Тако, Господе, Господе, ти си Бог, и ријечи су твоје истина; ти си ово добро обрекао слуги својему.

29. Буди, дакле, вољан и благослови дом слуге својега да буде довијека пред тобом; јер си ти, Господе, рекао и твојим ће благословом бити благословен дом слуге твојега довијека.

Давидове побјеге и скупоцјени илијен. Успосиљавање власи.

8. **П**ослије тога разби Давид Филистеје, и покори их, и узе Давид Метег-Аму из руку Филистејских.

2. Разби и Моавце, и измјери их ужем поваљавши их по земљи, и

измјери их два ужа да се погубе, а једно уже да се оставе у животу. И Моавци посташе слуге Давидове и плаћаху му данак.

3. Давид разби и Адад-Езера, сина Реовова, цара Совскога, изашав да рашири власт своју до ријеке Ефрата.

4. И зароби их Давид тисућу и седам стотина коњаника и двадесет тисућа пјешака, и *подреза Давид жиле свијем коњма колским, само остави за сто кола. *И Нав 11, 9.

5. И бијаху дошли Сирци из Дамаска у помоћ Адад-Езеру, цару Совском, и Давид поби двадесет и двије тисуће Сираца.

6. И намјести Давид војску у Сирији што је под Дамаском, и Сирци посташе слуге Давидове плаћајући му данак. И Господ чуваше Давида куда год иђаше.

7. И Давид узе златне штитове које имаху слуге Адад-Езерове, и донесе их у Јерусалим.

8. И из Ветаха и из Виротаја, градова Адад-Езеровијех, однесе цар Давид силну мјед.

9. А кад чу Тоја цар Ематски да је Давид побио сву војску Адад-Езерову,

10. Посла Тоја Јорама, сина својега, к цару Давиду да га поздрави и да му честита што је војевао на Адад-Езера и уби га, јер Тоја имаше рат с Адад-Езером; и донесе Јорам заклада златнијех и сребрнијех и мједенијех.

11. Па и то цар Давид посвети Господу са сребром и златом што бјеше посветио од свијех народа које покори,

12. Од Сираца и од Моаваца и од синова Амоновијех и од Филистеја и од Амалика, и од плијена Адад-Езера, сина Реовова, цара Совскога.

13. И Давид стече име кад се врати побив Сирце, *осамнаест тисућа, у Славој долини. *Пс 60 натпис.

14. И намјести војску по Идумеји, по свој Идумеји намјести војску, и *сви Едомци посташе слуге Давидове. И Господ чуваше Давида куда год иђаше. *1 Мој 27, 40.

15. Тако царова Давид над свијем Израиљем, судећи и дајући правду свему народу својему.

16. И *Јоав, син Серујин, бјеше над војском; а Јосафат, син Ахилудов, паметар; *2 Сам 20, 23.

17. А Садок, син Ихитовов, и Ахимелех, син Авијатаров, свештеници; а Сераја писар;

18. А *Венаја, син Јодајев, бјеше над *Херетејима и Фелетејима; а синови Давидови кнезови.

*1 дн 18, 17; † 1 Сам 30, 14.

Давид позива Мефивостеја на свој двор.

9. И рече Давид: Има ли још ко да је остао од дома Саулова? Да му учиним милост због Јонатана.

2. А бијаше један слуга дома Саулова, по имену *Сива; и дозваше га к Давиду. И рече му цар: Јеси ли ти Сива? А он рече: Ја сам, слуга твој.

*2 Сам 16, 1.

3. А цар рече: Има ли још ко од дома Саулова да му учиним милост Божију? А Сива рече цару: Још има син Јонатанов, *хром на ногу.

*2 Сам 4, 4.

4. И рече му цар: Гдје је? А Сива рече цару: Ено га у дому *Махира, сина Амилова, у Лодевару. *2 Сам 17, 27.

5. Тада посла цар Давид да га доведу из Лодевара из дома Махира, сина Амилова.

6. А кад дође к Давиду Мефивостеј, син Јонатана, сина Саулова, паде на лице своје и поклонил се. А Давид рече: Мефивостеју! А он рече: Ево слуге твојега.

7. А Давид му рече: Не бој се; јер ћу ти учинити милост због Јонатана, оца твојега; даћу ти натраг све њиве Саула, оца твојега; а ти ћеш свагда јести за мојим столом.

8. А он се поклати и рече: Ко сам ја слуга твој, те си погледао на *мртва пса као што сам ја? *1 Сам 24, 15.

9. И цар дозвола Сиву, слугу Саулова, и рече му: Што је год било Саулово и свега дома његова, дао сам сину твојега господара.

10. Ради му, дакле, земљу ти и синовии твоји и слуге твоје, и доноси да син господара твојега има хљеба да једе; али Мефивостеј, син господара твојега, јешће свагда за мојим столом. Сива пак имаше петнаест синова и двадесет слуга.

11. И рече Сива цару: Како је цар господар мој заповиједио служи својему, све ће чинити слуга твој. Али Мефивостеј, рече цар, јешће за мојим столом као царски син.

12. А Мефивостеј имаше малога сина, којему име бјеше Миха; а сви који живљаху у дому Сивину бијаху слуге Мефивостејево.

13. А Мефивостеј сјеђаше у Јерусалиму, јер *свагда јеђаше за царевим столом, а † бјеше хром на обје ноге. *2 Сам 9, 7, 10; † 2 Сам 9, 3.

*Амонци срамоте Давидове
посланике, али и њих и њихове
савезнике Давид побеђује.*

10. А послнје тога умрије *цар синова Амоновијех, и зацари се Анун, син његов, на његово мјесто. *1 дн 19, 1 и даље.

2. И рече Давид: Да учиним милост Ануну, сину Насову, као што је отац његов мени учинио милост. И посла Давид да га потјешн за оцем преко слуга својих. И дођоше слуге

Давидове у земљу синова Амоновијех.

3. А кнезови синова Амоновијех рекоше Ануну, господару својему: Мислиш да је Давид зато послао људе да те потјеше, што је рад учинити част оцу твојему? А није зато послао Давид к теби слуге своје да промотри град и уходи, па послнје да га раскопа?

4. Тада Анун ухвати слуге Давидове, и обрнја им браде до пола и одснјече им хаљине по поле, до задњице, и оправи их натраг.

5. А кад то јавише Давиду, он посла пред њих, јер људи бијаху грдно осрамоћени, и поручи им цар: Сједите у Јерихону докле вам нарасте брада, па онда дођите натраг.

6. Тада синови Амонови, видећи гдје се омразише с Давидом, послаше синови Амонови, те најмише Сираца од Вет-Реова и Сираца од Сове двадесет тисућа пјешака, и у цара од Махе тисућу људи, и од Ис-Това два-наест тисућа људи.

7. А Давид кад то чу, посла Јоава са свом храбром војском својом.

8. И изидоше синови Амонови и уврсташе се пред вратима, а Сирци из Сове и из Реова и људи из Ис-Това и из Махе бијаху за себе у пољу.

9. И Јоав, видећи намјештену војску према себи спрнјед и озад, узео одабране из све војске Израилске, и намјести их према Сирцима;

10. А остали народ предаде Ави-сају, брату својему, да их намјести према синовима Амоновијем.

11. И рече: Ако Сирци буду јачи од мене, дођи ми у помоћ; ако ли синови Амонови буду јачи од тебе, ја ћу доћи теби у помоћ.

12. Буди храбар, и држимо се храбро за свој народ и за градове Бога својега; а Господ нека учини што му је по вољи.

13. Тада Јоав и народ који бјеше с њим, примакосе се да ударе на Сирце, али они побјегоше испред њега.

14. А синови Амонови, видећи гдје побјегоше Сирци, побјегоше и они испред Ависаја и уђоше у свој град. И врати се Јоав од синова Амоновијех и дође у Јерусалим.

15. Али Сирци, кад видјеше гдје их надбише Израилци, скупише се опет.

16. И Ададезер посла, те доведе Сирце испреко ријеке, који дођоше у Елам; а Совак, војвода Ададезеров, иђаше пред њима.

17. Кад то јавише Давиду, он скупи све Израилце, и пријеђе преко Јордана и дође у Елам; и Сирци се намјестише против Давида и побише се с Давидом.

18. Али побјегоше Сирци испред Израиља, и поби Давид Сираца седам стотина и четрдесет тисућа коњика; и Совака, војводу њихова, уби, те погибе ондје.

19. И кад видјеше сви цареви, слуге Ададезерове, да их разби Израиљ, учинише мир с Израиљем, и служажу им, и Сирци не смијаху више помагати синовима Амоновијем.

Давидова љељуба и тријех у крви.

11. А кад *прође година, у вријеме кад цареви иду на војску, посла Давид Јоава и слуге своје с њим, и свега Израиља, те потираху синове Амонове, и опколише Раву; а Давид оста у Јерусалиму.

*1 дн 20, 1.

2. И пред вече уста Давид с постеље своје, и ходајући по крову царскога двора, *угледа с крова жену гдје се мије, а жена бијаше врло лијепа на очи.

*Мт 5, 28.

3. И Давид посла да пропитају за жену и рекоше: Није ли то Витсавеја, кћи Елијамова, жена *Урије Хетејина?

*2 Сам 23, 39.

4. И Давид посла посланике да је доведу; и кад дође к њему, он леже с њом, а она се бјеше *очистила од нечистоте своје; послјије се врати својој кући.

*3 Мој 15, 19.

5. И затрудње жена, те посла и јави Давиду говорећи: Трудна сам,

6. Тада Давид посла к Јоаву и поручи: Пошљи ми Урију Хетејина. И посла Јоав Урију к Давиду.

7. И кад Урија дође к њему, запита га Давид како је Јоав и како је народ и како иде рат.

8. Потом рече Давид Урији: Иди кући својој и опери ноге своје. И Урија изиде из царева двора, а за њим изнесоше јело царско.

9. Али Урија леже на вратима двора царева са свијем слугама господара својега, и не отиде кући својој.

10. И јавише Давиду говорећи: Урија није отишао кући својој. А Давид рече Урији: Нијеси ли дошао с пута? Зашто не идеш кући својој?

11. А Урија рече Давиду: Ковчег и Израиљ и Јуда стоје под шаторима, и Јоав господар мој и слуге господара мојега стоје у пољу, па како бих ја ушао у кућу своју да једем и пијем и спавам са женом својом? Тако ти био жив и тако била жива душа твоја, нећу то учинити.

12. Тада рече Давид Урији: Остани овдје још данас, па ћу те сјутра отпустити. Тако оста Урија у Јерусалиму, онај дан и сјутрадан.

13. И позва га Давид да једе и пије с њим, те га опије. А увече отиде, те леже на постељу своју са слугама господара својега, а кући својој не отиде.

14. А ујутру написа Давид књигу Јоаву, и посла по Урији.

15. А у књизи писа и рече: Намјестите Урију гдје је најжешћи бој, па се узмакните од њега да би га убили да погине.

16. И Јоав опколивши град намјести Урију на мјесто гдје је знао да су најхрабрији људи.

17. И изидоше људи из града и побише се с Јудом. И погибе из народа неколико слуга Давидовијех; погибе и Урија Хетејин.

18. Тада Јоав посла к Давиду и јави му све што би у боју.

19. И заповиједи гласнику говори: Кад приповиједиш цару све што је било у боју,

20. Ако се разгњеви цар и рече ти: Зашто сте ишли тако близу града да се бијете? Зар нијесте знали како се стријеља с града?

21. Ко је убио *Авимелеха, сина Јерувесетова? Није ли жена бацила на њ комад жрвња са зида, те погибе у Тевесу? Зашто сте ишли близу зида? Тада реци: Погинуо је и слуга твој Урија Хетејин. *Суд 9, 53.

22. И отиде гласник, и дошавши јави Давиду све за што га је послао Јоав.

23. И рече гласник Давиду: Бијакху јачи од нас, и изидоше у поље на нас, али их узбисмо до врата градских.

24. А стријелци стадоше стријељати на слуге твоје са зида, и погибе неколико слуга царевијех, тако и слуга твој Урија Хетејин погибе.

25. Тада рече Давид гласнику: Овако реци Јоаву: Не буди зловољан за то; јер мач прождире сад овога сад онога; удри још јаче на град и раскопај га. Тако га охрабри.

26. А жена Уријина, чувши да је погинуо муж њезин Урија, плака за мужем својим.

27. А кад прође жалост, посла Давид и узе је у кућу своју, и она му поста жена и роди му сина. Али не бјеше по вољи Господу што учини Давид.

*Натанова пријекорна бесједа.
Давид признаје свој тријех и губија
ојрошћење. Соломоново рођење.
Освојење амонске престонице Раве.*

12. И посла Господ Натана к Давиду; и он дошав к њему рече му: У једном граду бијаху два човјека, један богат а други сиромас.

2. Богати имаше оваца и говеда врло много;

3. А сиромас немаше ништа до једну малу овчицу, коју бјеше купио, и храњаше је, те одрасте уза њ и уз дјецу његову, и јеђаше од његова залогаша, и из његове чаше пијаше, и на крилу му спаваше, и бијаше му као кћи.

4. А дође путник к богатоме човјеку, а њему би жао узети из својих оваца или говеда да зготови путнику који дође к њему, него узе овцу онога сиромаша, и зготови је човјеку који дође к њему.

5. Тада се Давид врло разгњеви на онога човјека, и рече Натану: Тако жив био Господ, заслужио је смрт онај који је то учинио.

6. И овцу нека плати учетворо, што је то учинио и није му жао било.

7. Тада рече Натан Давиду: Ти си тај. Овако вели Господ Бог Израиљев: Ја сам те помазао за цара над Израиљем, и ја сам те избавио из руку Сауловијех.

8. И дао сам ти дом господара твојега, и жене господара твојега на крило твоје, дао сам ти дом Израиљев и Јудин; и ако је мало, додао бих ти то и то.

9. Зашто си презрео ријеч Господњу чинећи што њему није по вољи? *Урију Хетејина убио си мачем и узео си жену његову себи за жену, а њега си убио мачем синова Амоновијех.

*2 Сам 11, 15-17, 27.

10. Зато неће се одмаћи мач од дома твојега довијека што си ме презрео и узео жену Урије Хетејина да ти буде жена.

11. Овако вели Господ: Ево, ја ћу подигнути на те зло из дома твојега, и *узећу жене твоје на твоје очи, и даћу их ближњему твојему, те ће спавати са женама твојим на видiku свакому. *2 Сам 16, 22.

12. Јер ти си учинио тајно, али ћу ја ово учинити пред свијем Израиљем и свакому на видiku.

13. Тада рече Давид Натану: *Сагријеших Господу. А Натан рече Давиду: И Господ је пронио гријех твој; нећеш умријети. *2 Сам 24, 10; Пс 51, 4.

14. Али што си тијем дјелом дао прилику непријатељима Господњим да хуле, зато ће ти умријети син који ти се родио.

15. Потом Натан отиде својој кући. А Господ удари дијете које роди жена Уријина Давиду, те се разболе на смрт.

16. И Давид се мољаше Богу за дијете, и пошћаше се Давид, и дошавши лежаше преко ноћи на земљи.

17. И старјешине дома његова усташе око њега да га подигну са земље, али он не хтје, нити једе што с њима.

18. А кад би седми дан, умрије дијете; и не смијаху слуге Давидове јавити му да је дијете умрло, јер говорашу: Ево, док дијете бијаше живо, говорасмо му, па нас не хтје послушати; а како ћемо му казати: Умрло је дијете? Хоће га уцвијелити.

19. А Давид видећи гдје слуге његове шапћу међу собом, досјети се да је умрло дијете; и рече Давид слугама својим: Је ли умрло дијете? А они рекоше: Умрло је.

20. Тада Давид уста са земље, и уми се, и намаза се и преобуче се; и

отиде у дом Господњи и поклони се. Потом опет дође кући својој и заиска да му донесу да једе; и једе.

21. А слуге његове рекоше му: Шта то радиш? Док бијаше дијете живо, постио си и плакао; а кад умрије дијете, устао си и једеш.

22. А он рече: Док дијете бијаше живо, постио сам и плакао, јер говораш: Ко зна, може се смиловати Господ на ме да дијете остане живо.

23. А сада умрло је; што бих постио? Могу ли га повратити? Ја ћу отићи к њему, али он неће се вратити к мени.

24. Потом Давид утјеши Витсавеју, жену своју, и отиде к њој и леже с њом. И она роди сина, којему надје име Соломон. И мио бјеше Господу.

25. И посла Натана пророка, те му надје име Једидија, ради Господа.

26. А Јоав, бијући Раву синова Амонових, узео царски град.

27. И посла посланике к Давиду и рече: Бих Раву и узех град на води.

28. Него сада скупи остали народ, и стани у окр према граду и узми га, да га не бих ја узео и моје се име спомињало на њему.

29. И Давид скупив сав народ, отиде на Раву и удари на њу, и узео је.

30. И узео цару њихову с главе круну, у којој бјеше таланат злата, с драгим камењем, и метнуше је на главу Давиду, и однесе из града плијен врло велик.

31. А народ који бијаше у њему изведе и метну их под пиле и под брање гвоздене и под сјекире гвоздене, и сагна их у пећи гдје се опеке пеку. И тако учини свијем градовима синова Амоновијех. Потом се врати Давид са свијем народом у Јерусалим.

*Амнонов тријех и смрт.
Авесаломово бјекство.*

13. А потом се догоди: *Авесалом, син Давидов, имаше лијепу сестру по имену Тамару, и замилова је Амнон, син Давидов. *2 Сам 3, 3.

2. И тужаше Амнон тако да се разболе ради Тамаре, сестре своје; јер бјеше дјевојка, те се Амнону чињаше тешко да јој учини што.

3. А имаше Амнон пријатеља којему име бјеше Јонадав, син Саме брата Давидова; и Јонадав бјеше врло домишљат.

4. И рече му: Што се тако сушиш, царев сине, од дана на дан? Не би ли ми казао? А Амнон му рече: Љубим Тамару, сестру Авесалома брата својега.

5. Тада му рече Јонадав: Лези у постељу своју и учини се болестан; па кад дође отац твој да те види, ти му реци: Нека дође Тамара, сестра моја, да ме нахрани и да зготови пред мојим очима јело да гледам, и из њезине руке да једем.

6. И Амнон леже и учини се болестан; и кад дође цар да га види, рече Амнон цару: Нека дође Тамара, сестра моја, и зготови преда мном два јелца да једем из њезине руке.

7. Тада Давид посла к Тамари кући и поручи јој: Иди у кућу брата својега Амнона и зготови му јело.

8. И Тамара отиде у кућу брата својега Амнона, и он лежаše: И узе брашна и замијеси и зготови јело пред њим и скуха.

9. Потом узе тавицу и изручи преда њ; али Амнон не хтје јести, него рече: Кажите нека изиду сви који су код мене. И изидоше сви.

10. Тада рече Амнон Тамари: Донеси то јело у клијет да једем из твоје руке. И Тамара узе јело што бјеше

зготовила и донесе Амнону брату својему у клијет.

11. А кад му пружи да једе, он је ухвати и рече јој: Ходи, лези са мном, сестро моја!

12. А она му рече: Не, брате, немој ме осрамотити, *јер се тако не ради у Израиљу, не чини тога безумља. *3 Мој 18, 9.

13. Куда бих ја са срамотом својом? А ти би био као који од најгорих људи у Израиљу. Него говори цару; он ме неће теби одрећи.

14. Али је он не хтје послушати, него савладавши је, осрамоти је и облежа је.

15. А послѣје омрзе на њу Амнон веома, те мржња којом мржаше на њу бјеше већа од љубави којом је прије љубљаше. И рече јој Амнон: Устани, одлази.

16. А она му рече: То ће бити веће зло од онога које си ми учинио што ме тјераш. Али је он не хтје послушати,

17. Него викну момка који га слушаше и рече му: Води ову од мене напоље, и закључај врата за њом.

18. А она имаше на себи шарену хаљину, јер такве хаљине ношаху царске кћери док су дјевојке. И слуга његов изведе је напоље, и закључа за њом врата.

19. Тада Тамара *посу се пепелом по глави и раздрије шарену хаљину коју имаше на себи, и метну руку своју на главу, и отиде вичући. *Јов 2, 12.

20. А брат њезин Авесалом рече јој: Да није Амнон брат твој био с тобом? Али, сестро моја, ћути, брат ти је, не мисли о том. И тако оста Тамара осамљена у кући брата својега Авесалома.

21. И цар Давид чувши све ово разгњеви се врло.

22. Авесалом пак не говораше с Амноном ни ружно ни лијепо; јер

Авесалом мржаше на Амнона што му осрами сестру Тамару.

23. А послѣ две године кад се стрижијаху овце Авесаломове у Вал-Асору, који је код Јефрема, он позва све синове царева.

24. И дође Авесалом к цару и рече му: Ево, сад се стригу овце служи твојему; нека пође цар и слуге његове са слугом својим.

25. Али цар рече Авесалому: Немој, сине, немој да идемо сви, да ти не будемо на теготу. И премда наваљиваше, опет не хтје ићи, него га благослови.

26. А Авесалом рече: Кад ти нећеш, а оно нека иде с нама Амнон, брат мој. А цар му рече: Што да иде с тобом?

27. Али навали Авесалом на њ, те пусти с њим Амнона и све синове царске.

28. Тада Авесалом заповједи момцима својим говорећи: Пазите, кад се срце Амнону развесели од вина, и ја вам речем: Убијте Амнона; тада га убијте; не бојте се, јер вам ја заповиједам, будите слободни и храбри.

29. И учинише с Амномом слуге Авесаломове како им заповједи Авесалом. Тада усташе сви синови цареви и појашаше сваку своју мазгу и побјегоше.

30. А докле још бијаху на путу, дође глас Давиду да је Авесалом побио све синове царева, да није остао од њих ниједан.

31. Тада уставши цар раздрије хаљине своје, и леже на земљу, и све слуге његове које стајаху око њега раздријеше хаљине своје.

32. А Јонадав, син Саме брата Давидова, проговори и рече: Нека не говори господар мој да су побили сву дјецу, царева синове; погинуо је само Амнон, јер Авесалом бјеше тако наумио од онога дана кад Амнон осрами Тамару, сестру његову.

33. Нека, дакле, цар господар мој не мисли о том у срцу својем говорећи: Сви синови цареви погибоше, јер је само Амнон погинуо.

34. А Авесалом побјеже. А момак на стражи подиже очи своје и угледа, а то многи народ иде к њему покрај горе.

35. И Јонадав рече цару: Ево, иду синови цареви; као што је казао слуга твој, тако је било.

36. И кад изрече, а то синови цареви дођоше, и подигавши глас свој плакаше; а и цар и све слуге његове плакаше врло.

37. Авесалом пак побјеже и отиде к *Талмају, сину Амијудову, цару † Гесурском. А Давид плакаше за сином својим сваки дан. *2 Сам 3, 3; † 2 Сам 14, 23.

38. А кад Авесалом утече и дође у Гесур, оста ондје три године.

39. Потом зажеље цар Давид отићи к Авесалому, јер се утјеша за Амномом што погибе.

Јоав загобија милости за Авесалома уз помоћ жене из Текује.

14. А Јоав, син Серујин, опази да се срце царево обратило к Авесалому.

2. И посла Јоав у Текују, те дозвола жену лукаву, па јој рече: Учини се као да си у жалости, и обуци жалосне хаљине, и немој се намазати уљем, него буди као жена која одавна жали за мртвијем.

3. И отиди к цару и говори му тако и тако. И научи је Јоав шта ће говорити.

4. И кад отиде жена Текујанка к цару да говори, паде ничице на земљу и поклони се, и рече: Помагај, царе!

5. А цар јој рече: Што ти је? А она рече: Удовица сам, умро ми је муж.

6. А имаше слушкиња твоја два сина, па се свадише у пољу, а не бјеше никога да их развади, те један удари другога и уби га.

7. И гле, *сав дом уста на слушкињу твоју говорећи: Дај тога што је убио брата својега да га погубимо за душу брата његова, којег је убио, и да истријебимо нашљедника; и тако хоће да угасе искру која ми је остала, да не оставе имена мужу мојему, ни остатка на земљи. *5 Мој 19, 12.

8. А цар рече жени: Иди кући својој, а ја ћу наредити за те.

9. А жена Текујанка рече цару: Царе господару! Нека на ме и на дом оца мојега падне кривица, а цар и његов пријесто нека је прав.

10. А цар рече: Ко узговори на те, доведи га к мени, и неће те се више дотаћи.

11. А она рече: Нека се опомене цар Господа Бога својега, да се не умноже осветници који убијају, и да не убију сина мојега. А он рече: Тако жив био Господ, *ниједна длака с твојега сина неће пасти на земљу. *1 Сам 14, 45.

12. А жена рече: Да каже слушкиња твоја нешто цару господару. А он рече: Говори.

13. А жена рече: А зашто си намислио такву ствар народу Божијему? Јер цар као да је крив говорећи тако, јер неће цар да дозове натраг онога кога је одагнао.

14. Јер ћемо доиста помријети, и јесмо као вода која се проспе на земљу и више се не може скупити; јер му Бог није узео живота, него је *наумио да одагнани не остане одагнан од њега. *Јез 18, 32.

15. И тако дођох да кажем ово цару господару својему, јер ме народ уплаши; зато рече слушкиња твоја: Да говорим цару, може бити да ће учинити цар што слушкиња његова каже.

16. Јер ће цар услишити и избавити слушкињу своју из руке онога који хоће да истријеби мене и сина мојега из нашљедства Божијега.

17. И слушкиња твоја рече: Ријеч цара, господара мојега биће ми утјеха, *јер је цар, господар мој, као анђеол Божиј, те слуша и добро и зло, и Господ ће Бог твој бити с тобом. *2 Сам 19, 27.

18. А цар одговори и рече жени: Немој тајити од мене што ћу те питати. А жена рече: Нека говори цар, господар мој.

19. Тада цар рече: Да није Јоавов посао у свему томе што чиниш? А жена одговори и рече: Тако да је жива душа твоја, царе господару, не може се ни надесно ни налијево од свега што каза цар, господар мој; јер слуга твој Јоав заповиједио ми је и научио слушкињу твоју све ово да говорим.

20. Слуга је твој Јоав учинио, те сам овако извила бесједу своју; али *је господар мој мудар као анђеол Божији, те зна све што бива на земљи. *2 Сам 14, 17.

21. Тада рече цар Јоаву: Ево, ти си учинио то, иди, доведи натраг дијете Авесалома.

22. Тада паде Јоав лицем на земљу, и поклони се и благослови цара, и рече Јоав: Данас види слуга твој да сам нашао милост пред тобом, царе господару, кад је цар учинио што му слуга његов рече.

23. Потом се подиже Јоав и *отиде у Гесур, и доведе натраг у Јерусалим Авесалома. *2 Сам 13, 37.

24. И цар рече: Нека иде својој кући, а лица мојега да не види. И отиде Авесалом својој кући, и не видје лица царева.

25. А не бјеше човјека тако лијепа као Авесалом у свем Израилу да га тако хвале; од пете до тјемења не бјеше њему мане.

26. И кад би стригао главу (а има-ше обичај сваке године стрићи је, јер му бијаше тешко), мјерио би косу с главе своје, и биваше је двјеста сика-ла царском мјером.

27. И родише се Авесалому три сина и једна кћи којој бијаше име Та-мара, и она бијаше лијепа.

28. И Авесалом оста цијеле двије године у Јерусалиму, а лица царева не видје.

29. Тада посла Авесалом по Јоа-ва да га пошље к цару, али он не хтје доћи к њему; и посла опет други пут, али он не хтје доћи.

30. Тада рече слугама својим: Ви-дите ли њиву Јоавову поред моје? На њој је јечам; идите и упалите је. И упалише слуге Авесаломове ону њиву.

31. Тада се подиже Јоав, и дође к Авесалому у кућу и рече му: Зашто слуге твоје упалише моју њиву?

32. Авесалом рече Јоаву: Ето, слао сам к теби говорећи: Ходи ова-мо да те пошљем к цару да му кажеш: Зашто сам дошао из Гесура? Боље би било да сам још ондје. Зато да видим лице царево, ако ли има каква кри-вица на мени, нека ме погуби.

33. И отиде Јоав к цару и ка-за му. И дозвола Авесалома; а он до-шавши к цару поклони се лицем до земље пред царем, и цар цјелова Авесалома.

Авесаломова буна.

Давидово бјекство из Јерусалима.

15. А послије тога *набави себи Авесалом кола и коња и педесет људи, који трчаху пред њим. *1 цар 1, 5.

2. И устајаше рано Авесалом, и стајаше крај пута код врата; и ко год имаше парницу и иђаше цару на суд,

Авесалом га дозиваше к себи и гово-раше: Из кога си града? А кад би онај одговорио: Слуга је твој из тога и то-га племена Израиљева,

3. Тада би му рекао Авесалом: Ви-диш, твоја је ствар добра и праведна, али те нема ко саслушати код цара.

4. Још говораше Авесалом: *Кад бих ја био постављен да судим у зе-мљи, да сваки к мени долази који има посла на суду, ја бих му дао пра-вицу. *Суд 9, 29.

5. И кад би му ко приступио да му се поклони, он би пружио руку своју, те би га ухватио и пољубио.

6. Тако чињаше Авесалом са сва-ким Израиљцем који долажаше на суд к цару; и Авесалом примамљива-ше срца људи Израиљаца.

7. А кад прође четрдесет година, рече Авесалом цару: Да отидем у Хе-врон да извршим завјет који сам за-вјетовао Господу.

8. Јер *кад сјеђах у Гесуру у Сири-ји, учини завјет слуга твој рекавши: † Ако ме Господ одведе натраг у Јеру-салим, послужићу Господу.

*2 Сам 13, 38; † 1 Мој 28, 20.

9. А цар му рече: Иди с миром. И он се подиже и отиде у Хеврон.

10. И разасла Авесалом по свијем племенима Израиљевим уходе пору-чивши: Кад чујете трубе да затрубе, реците: Зацари се Авесалом у Хеврону.

11. А с Авесаломом отиде двјеста људи из Јерусалима позванијех; али отидоше у простоти својој не знајући ништа.

12. А Авесалом посла и по Ахито-фела Гилоњанина, савјетника Дави-дова, да дође из града својега Гилона, кад приношаше жртве. И буна поста јака, и народ се све више стјецаше к Авесалому.

13. Тада дође гласник к Давиду и рече: Срце Израиљу приста за Авеса-ломом.

14. А Давид рече свијем слугама својим које бијаху с њим у Јерусалиму: Устајте, да *бјежимо, иначе нећемо утећи од Авесалома; брже похитајте да не похита он и не стигне нас и обори на нас зло, и града не окрене под мач.

*Пс 3 натпис.

15. А слуге царева рекоше цару: Што је год воља цару, господару нашем, ево слуга твојих.

16. И отиде цар пјешнице и сав дом његов; само десет жена иноча остави цар да му чувају кућу.

17. И кад отиде цар и сав народ пјешнице, оставише се на једном мјесту подалеко.

18. А све слуге његове иђаху уза њ, и *сви Херетеји и сви Фелетеји; и сви Гетеји, шест стотина људи, који бијаху дошли пјешке из Гата, иђаху пред царем.

*2 Сам 8, 18.

19. И рече цар *Итају Гетејину: Што и ти идеш с нама? Врати се и остани код цара; јер си странац и опет ћеш отићи у своје мјесто.

*2 Сам 18, 2.

20. Јуче си дошао, па зар данас да те крећем да се потуцаш с нама? Ја ћу ићи куда могу, а ти се врати и одведи натраг браћу своју. Нека милост и вјера буде с тобом.

21. А Итај одговори цару и рече: Тако жив да је Господ и тако да је жив цар господар мој, гдје буде цар господар мој, било на смрт или на живот, ондје ће бити и слуга твој.

22. Тада рече Давид Итају: А ти ходи. И тако пође Итај Гетејин са свијем људима својим и свом дјецом што бијаху с њим.

23. И сва земља плакаше иза гласа и сав народ прелажаше. И тако цар пријеђе преко *потока Кедрона, и сав народ пријеђе идући к пустињи.

*Јн 18, 1.

24. А, гле, и Садок бијаше ондје и сви Левити с њим носећи ковчег звјета Божијега; и спустише ковчег

Божји, а пође и Авијатар, докле сав народ изиде из града.

25. И рече цар Садоку: Носи ковчег Божји натраг у град; ако нађем милост пред Господом, он ће ме довести натраг, и даће ми да опет видим њега и дом његов.

26. Ако ли овако рече: *Нијеси ми мио; ево ме, † нека учини са мном што му буде воља.

*2 Сам 22, 30; † 1 Сам 3, 18.

27. Још рече цар Садоку свештенику: Нијеси ли ти видјелац? Врати се у град с миром, и Ахимас, син твој, и Јонатан, син Авијатаров, два сина ваша с вама.

28. Видите, ја ћу се забавити у пољу у пустињи докле не дође од вас гласник да ми јави.

29. И тако Садок и Авијатар однесоше ковчег Божји натраг у Јерусалим и осташе ондје.

30. А Давид иђаше уз гору Маслинску, и идући плакаше, и покривене главе и бос иђаше; тако и сав народ који бјеше с њим, сваки покривене главе иђаше и идући плакаше.

31. Тада јавише Давиду и рекоше му: Ахитофел је међу онима који се побунише с Авесаломом. А Давид рече: Разбиј намјеру Ахитофелову, Господе!

32. И кад Давид дође наврх горе, гдје се шћаше поклонити Богу, гле, сретe га Хусај Архијанин раздрте хаљине и главе посуте прахом.

33. И рече му Давид: Ако поћеш са мном, бићеш ми на теготу.

34. Али да се вратиш у град и речеш Авесалому: Бићу твој слуга, царе! Био сам дуго слуга твоме оцу, а сада ћу тако бити теби слуга; разбићеш ми намјеру Ахитофелову.

35. И свештеници Садок и Авијатар неће ли бити с тобом? Што год чујеш из куће царева, докажи Садоку и Авијатару свештеницима.

36. Ето, ондје су с њима два сина њихова, Ахимас Садоков и Јонатан Авијатаров, по њима ми јављајте што год дочујете.

37. И отиде у град Хусај, *пријатељ Давидов, и Авесалом дође у Јерусалим. *1 дн 27, 33.

Сива оца Мефивостеја. Симеј исује Давида. Авесалом извршује сраман савјет Ахитофелов.

16. А кад Давид пријеђе мало преко врха, где, *Сива, момак Мефивостејев, спрете га са два магарца натоварена, на којима бјеше двеста хљебова и сто гроздова сухих и сто грудa смокава и мијех вина. *2 Сам 9, 2.

2. И рече цар Сиви: Шта ће ти то? А Сива му рече: Магарци су за чељад цареву, да јашу, а хљебови и воће да једу момци, а вино да пије ко се умори у пустињи.

3. А цар му рече: А гдје је син твога господара? *Рече Сива цару: Ено га, остао је у Јерусалиму, јер рече: Данас ће ми дом Израилев вратити царство оца мојега.

*2 Сам 19, 27.

4. Тада *рече цар Сиви: Ево, твоје је све што је било Мефивостејево. А Сива рече: Клањам ти се да нађем милост пред тобом, царе господару!

*ПрС 18, 13.

5. И дође цар Давид до Ваурина. А где, изиде оданде један од рода дома Саулова, по имену *Симеј, син Гирин, и идући псоваше. *1 цар 2, 8.

6. И бацаше се камењем на Давида и на слуге цара Давида, које му и с десне и с лијеве стране бијаше сав народ и сви јунаци.

7. А Симеј овако говораше псујући: Одлази, одлази, крвопијо и зликовче!

8. Обрати Господ на тебе све крви дома Саулова на чије си се мјесто зацарио, и предаде Господ царство у руке Авесалому, сину твојему; ето те сада у твојем злу, јер си крвопија.

9. Тада рече цару Ависај, син Серујин: Зашто да псује овај мртви пас цара господара мојега? Идем да му скинем главу.

10. Али цар рече: *Шта је вама до мене, синови Серујини? Нека псује; јер му је Господ рекао: Псуј Давида. Па ко смије казати: Зашто тако чиниш? *2 Сам 19, 22.

11. Још рече Давид Ависају и свим слугама својим: Ето, мој син, који је изашао од бедара мојих, тражи душу моју, а како неће овај син Венијаминово? Оставите га нека псује, јер му је Господ заповједио.

12. Да ако Господ погледа на невољу моју, и врати ми Господ добро за псовку његову данашњу.

13. И тако Давид са својим људима иђаше својим путем; а Симеј иђаше покрај горе према њему једнако псујући и бацајући се камењем на њ, и подижући прах.

14. И дође цар и сав народ што бијаше с њим, уморни, и одморише се ондје.

15. А Авесалом и сав народ Израилев дођоше у Јерусалим, и Ахитофел с њим.

16. А кад Хусај Архијанин, пријатељ Давидов, дође к Авесалому, рече Хусај Авесалому: Да живи цар! Да живи цар!

17. А Авесалом рече Хусају: Таква ли је љубав твоја према пријатељу твојему? Зашто нијеси отишао с пријатељем својим?

18. А Хусај рече Авесалому: Не; него кога је изабрао Господ и овај народ и сви Израилци, његов ћу бити и код њега ћу остати.

19. Сврх тога, коме бих служио? Еда ли не сину његову? Како сам служио оцу твојему, тако ћу и теби.

20. А Авесалом рече Ахитофелу: Свјетуј шта ћемо чинити.

21. А Ахитофел рече Авесалому: Лежи с *иночама оца својега које је оставио да му чувају кућу, па кад чује сав Израиљ како си се омразио с оцем својим, осилиће рука свјема који су с тобом. *2 Сам 15, 16.

22. Тада разапеше Авесалому шатор на крову, и Авесалом леже с иночама оца својега *на видику свему Израиљу. *2 Сам 12, 11.

23. И савјет који даваше Ахитофел у оно вријеме бијаше као да би ко Бога упитао; такав бијаше сваки савјет Ахитофелов и у Давида и у Авесалома.

*Ахитофелов лукави савјет проиђа.
Његов сраман свршењак.
Давид у Маханајиму.*

17. Још рече Ахитофел Авесалому: Да одаберем дванаест тисућа људи, па да идем и тјерам Давида ноћас.

2. Па ћу га стигнути док је уморан и изнемоглијех руку; и уплашићу га, те ће побјећи сав народ што је с њим, па ћу убити цара самога.

3. И обратићу сав народ к теби; јер за онијем кога тражиш стоји да се сви врате к теби; тада ће се сав народ умирити.

4. И то се учини добро Авесалому и свијем старјешинама Израиљевијем.

5. Али рече Авесалом: Дозовите и Хусаја Архијанина да чујемо што ће и он рећи.

6. А кад дође Хусај к Авесалому, рече му Авесалом говорећи: Тако и тако рече Ахитофел; хоћемо ли чинити како он рече или нећемо? Кажи ти.

7. А Хусај рече Авесалому: Није добар савјет што је сада свјетовао Ахитофел.

8. Још рече Хусај: Ти знаш оца својега и људе његове да су храбри и да су љута срца као медвједица кад јој отму медвједиће у пољу; сврх тога, твој је отац ратник, неће ноћити с народом.

9. Гле, он се је сада сакрио у какву јаму или на друго какво мјесто. Па ако у први мах који од ових погину, ко год чује сваки ће рећи: Побијен је народ који приста за Авесаломом.

10. А тада ће најхрабрији, у којих је срце као срце лавово, клонути. Јер сав Израиљ зна да је твој отац јунак и да су храбри који су с њим.

11. Зато ја свјетујем да скупиш к себи све Израиљце од Дана до Вирсавеје да их буде као пијеска на мору, па ти главом иди у бој.

12. Тада ћемо поћи на њ гдје би се год налазио, и напашћемо на њ као што роса пада на земљу, да му не остане ниједан од свијех људи што су с њим.

13. Ако ли утече у град, сав народ Израиљски нека донесе ужа под онај град, па ћемо га свући у поток, да се ни камен не нађе ондје.

14. Тада рече Авесалом и сви Израиљци: Бољи је савјет Хусаја Архијанина него савјет Ахитофелов. Јер *Господ бјеше наредио да се разбије савјет Ахитофелов, који бјеше бољи, да би Господ навучао зло на Авесалома. *2 Сам 15, 31, 34.

15. Потом рече Хусај свештеницима Садоку и Авијатару: Тако и тако свјетова Ахитофел Авесалома и старјешине Израиљеве, а ја свјетовах тако и тако.

16. Него брже пошљите, те јавите Давиду и реците: Немој ноћас ноћити у пољу у пустињи, него пријеђи пријеко да не буде прождрт цар и сав народ што је с њим.

17. А Јонатан и Ахимас стајаху код студенца Рогила, и дође једна слушкиња и каза им да би отишли те јавили цару Давиду; јер се не смијаху показати ни ући у град.

18. Али их видје један момак, те каза Авесалому; а они обојица брже отидоше, и дођоше у Ваурим у кућу једнога човјека, који имаше на двору студенац, те се спустише у њ.

19. И жена узе и разастрије поњаву поврх студенца, и поврх ње разасу прекрупу. И тако се не дозна.

20. Јер дођоше слуге Авесаломове к оној жени у кућу и рекоше јој: Гдје је Ахимас и Јонатан? А жена им рече: Отидоше преко потока. Тако траживши и не наставши, вратише се у Јерусалим.

21. А кад отидоше, они ижлезосхе из студенца, и отидоше те јавише цару Давиду и рекоше му: Устаните и пријеђите брже преко воде, јер је тако и тако свјетовао Ахитофел на вас.

22. Тада уста Давид и сав народ што бијаше с њим, и пријеђоше преко Јордана прије зоре, не оста ниједан да не пријеђе преко Јордана.

23. Ахитофел, пак, видећи гдје се не учини како он свјетова, оседла својега магарца, па се подиже и отиде кући својој, у свој град, и наредивши за своју кућу, *објеси се те умрије, и би погребен у гробу оца својега.

*Мт 27, 5.

24. А Давид дође у Маханајим; Авесалом, пак, пријеђе преко Јордана и сав Израил што бјеше с њим.

25. И постави Авесалом Амасу над војском, на мјесто Јоавово; а Амоса бјеше син некога човјека по имену Итре Израилца, који облежа Авигеју, кћер Насову, сестру Серује, матере Јоавове.

26. И стаде у окó Израил с Авесаломом у земљи Галадовој.

27. А кад дође Давид у Маханајим, Совије, син Насов, из Раве синова

Амоновијех и *Махир, син Амилов, из Лодевара и † Варзелај од Галада из Рогелима,

*2 Сам 9, 4; † 1 цар 2, 7.

28. Донесоше постеле и чаша и судова земљанијех и пшенице и јечма и брашна и прекрупe и боба и лећа и прженијех зрна,

29. И меда и масла и оваца и сира крављега; донесоше Давиду и народу што бјеше с њим да једу. Јер говораху: Народ је гладан и уморан и жедан *у тој пустињи.

*2 Сам 16, 2.

*Авесалом пошучен и Јоав га убија.
Хусије власник. Давидова шужбалица
за сином.*

18. И преброји Давид народ што бијаше с њим, и постави им тисућнике и стотинике.

2. И предаде Давид трећину народа Јоаву, и трећину Ависају, сину Серујину, брату Јоавову, и трећину *Итају Гетејину. Па онда рече цар народу: И ја ћу ићи с вама.

*2 Сам 15, 19.

3. Али народ рече: Немој ти ићи; јер и да побјегнемо, неће марити за то; или да нас пола изгине, неће марити за то; јер си ти сам као нас десет тисућа, зато је боље да нам из града помажеш.

4. А цар им рече: Што вам се чини да је добро учинићу. И цар стаде код врата, и сав народ излажаше по сто и по тисућу.

5. И заповједи цар Јоаву и Ависају и Итају, и рече: Чувајте ми дијете Авесалома. И *сав народ чу како цар заповједи свијем војводама за Авесалома.

*2 Сам 18, 12.

6. И тако изиде народ у поље пред Израил, и заметну се бој у шуми Јефремовој.

7. Ондје разбише народ Израилев слуге Давидове, и много изгибе ондје у онај дан, двадесет тисућа.

8. Јер се бој рашири по свој земљи, и више прождрије народа у онај дан шума, него што прождрије мач.

9. А Авесалом се сукоби са слугама Давидовијем, и Авесалом јахаше на мазги, и мазга наиђе под гранат велики храст, те он запе главом за храст и оста висећи између неба и земље, а мазга испод њега отрча.

10. Видјевши то, један човјек јави Јоаву и рече: Гле, видјех Авесалома гдје виси о храсту.

11. А Јоав рече човјеку који му то каза: Гле, видје, па зашто га не уби и не свали га на земљу? Ја бих ти дао десет сикала сребра и један појас.

12. А човјек рече Јоаву: Да ми је у рукама измјерено тисућа сикала сребра, не бих дигао руке своје на сина царава; *јер смо чули како је цар заповједио теби и Ависају и Итају говорићи: Чувајте ми сви дијете Авесалома.

*2 Сам 18, 5.

13. Или да сам учинио невјеру на своју душу, ништа се не може од цара затајити, и ти би сам устао на ме.

14. А Јоав рече: Нећу ја дангубити с тобом. Па узев три стријеле у руку, застријели их у срце Авесалому, још живу о храсту.

15. Потом опколише Авесалома десет момака, који ношаху оружје Јоаву, и бише га и убише.

16. Тада Јоав затруби у трубу, и народ преста гонити Израиља, јер Јоав устави народ.

17. И узеше Авесалома и бацише у шуми у велику јаму, и набацаше на њ врло велику гомилу камења; а Израиљци сви побјегоше сваки к своје шатору.

18. Авесалом, пак, бјеше подигао себи споменик за живота у Долини царској; јер говораше: Немам сина да се сачува спомен имену мојему. И назва онај споменик својим именом, који се зове мјесто Авесаломово до данашњега дана.

19. Тада рече Ахимас, син Садоков: Да отрчим да однесем глас цару, да га је Господ избавио из руку непријатеља његовијех.

20. А Јоав му рече: Немој данас бити гласник, него ћеш јавити други дан; а данас немој носити гласа, јер је син царев погинуо.

21. Затијем рече Јоав Хусију: Иди, јави цару што си видио. И поклони се Хусије Јоаву и отрча.

22. А Ахимас, син Садоков, опет рече Јоаву: Што му драго, да трчим и ја за Хусијем. Рече Јоав: Што би трчао, сине, кад немаш добра гласа?

23. Опет рече: Што му драго, да трчим. Одговори му: А ти трчи. И отрча Ахимас пречим путем, и претече Хусија.

24. А Давид сјеђеше међу двојим вратима, и стражар изиде на кров од врата, на зид, и подигавши очи своје угледа, а то један човјек трчи.

25. Па повика стражар и јави цару. А цар рече: Ако је један, глас носи. И онај иђаше све ближе.

26. Потом угледа стражар другога човјека гдје трчи. И повика стражар к вратару и рече: Ево још један, трчи сам. А цар рече: И он носи глас.

27. И рече стражар: Трк првога чини ми се као да је трк Ахимаса, сина Садокова. Рече цар: Добар је човјек и иде с добријем гласом.

28. Тада повика Ахимас и рече цару: Сретно! И поклони се цару лицем до земље и рече: Да је благословен Господ Бог твој који предаде људе који подигоше руке своје на цара господара мојега.

29. А цар му рече: Је ли здраво дијете Авесалом? Одговори Ахимас: Видио сам велику вреву кад Јоав посла слугу царава и мене слугу својега, али не знам шта бјеше.

30. А цар му рече: Уклони се и стани тамо. И он се уклони и стаде.

31. Тада, гле, дође Хусије и рече: Глас цару и господару мојему да те је Господ избавио данас из руку свијех који усташе на те.

32. А цар рече Хусију: Је ли здраво дијете Авесалом? А Хусије рече: Нека непријатељи господара мојега цара и који год устају на те зла ради, нека прођу као то дијете.

33. Тада се цар сневесели, и попе се у горњу клијет над вратима и стаде плакати, а идући говораше: Сине мој Авесаломе, сине мој, сине мој Авесаломе! Камо да сам ја умро умјесто тебе! Авесаломе, сине мој, сине мој!

Давидово јадиковање. Људи од Јуде враћају га као цара у Јерусалим. Његова царска великодушност и захвалност.

19. И јавише Јоаву: Ево, цар плаче и тужи за Авесаломом.

2. И побједа онога дана претвори се у жалост свему народу, јер народ чу у онај дан гдје говоре: Жали цар сина својега.

3. И народ се у онај дан кријаше улазећи у град као што се крије народ који се стиди кад побјегне из боја.

4. А цар покри лице своје; и викаше иза гласа: Сине мој Авесаломе! Авесаломе, сине мој, сине мој!

5. Тада уђе Јоав к цару у кућу и рече: Посрамио си данас све слуге своје које ти данас душу сачуваше, и синовима твојим и кћерима твојим и женама твојим и иночама твојим.

6. Јер љубиш оне који мрзе на те, а мрзиш на оне који те љубе; јер си показао данас да не мариш за војводе и за слуге; и видим данас да би ти мило било да је Авесалом жив, а ми сви да смо изгинули.

7. Зато устани сада, и изиди и говори лијепо слугама својим; јер заклињем се Господом, ако не изидеш, неће ниједан остати код тебе ову ноћ, и то ће бити горе по те неголи сва зла која су те сналазила од младости твоје до сада.

8. Тада уста цар и сједи на вратима; и показаше свему народу говорећи: Ево, сједи цар на вратима. И дође сав народ пред цара. Али Израиљци бјеху побјегли, сваки у свој шатор.

9. И сав се народ свађаше међу собом по свијем племенима Израиљевим говорећи: Цар нас је избавио из руку непријатеља наших, и избавио нас је из руку Филистејских, а сада је побјегао из земље од Авесалома.

10. Авесалом, пак, којега помазасмо за цара над собом, погибе у боју. Сада, дакле, зашто оклијевате те не доведете натраг цара?

11. Зато цар Давид посла к Садокy и Авијатару, свештеницима, и поручи: Говорите старјешинама Јудинијем и реците: Зашто ви да будете пошљедњи који ће цара натраг довести у кућу његову? Јер говор свега Израиља дође до цара у кућу његову.

12. Ви сте моја браћа, ви сте кост моја и тијело моје. Зашто бисте, дакле, били пошљедњи који ће натраг довести цара?

13. *Реците и Амаси: Нијеси ли кост моја и тијело моје? Бог нека ми учини тако, и тако нека дода, ако ми не будеш војвода док си жив намјесто Јоава.

*2 Сам 17, 25.

14. И склони срца свијех људи од рода Јудина као једнога човјека, те послаше к цару говорећи: Врати се са свијем слугама својим.

15. И тако се цар врати, и дође до Јордана; а Јуда дође до Галгала да сретца цара и да га преведе преко Јордана.

16. Похитје и *Симеј, син Гирин, од Венијамина, који бијаше из Вау-

рима, и сиће с људима рода Јудина на сусрет цару Давиду; *1 цар 2, 8.

17. И тисућа људи бјеше с њим од рода Венијамина; такођер и *Сива, слуга дома Саулова, с петнаест синова својих и двадесет слуга својих; и пријеђоше преко Јордана пред цара.

*2 Сам 16, 1, 2.

18. Превукоше и лађу да превезу чељад цареву и да учине што би му било угодно. А Симеј, син Гирин, паде пред царем кад шћаше да пријеђе преко Јордана,

19. И рече цару: Не прими ми безакоња, господару мој, и не помињи пакости *коју је учинио слуга твој у онај дан кад је цар господар мој изашао из Јерусалима; нека цар не мисли о том.

*2 Сам 16, 5 и даље.

20. Јер слуга твој види да је згријешио; и ево, дошао сам данас први из свега дома Јосифова да сретем цара, господара својега.

21. Али одговори Ависај, син Серујин, и рече: Еда ли тога ради неће погинути Симеј што је псовао помазаника Господњег?

22. А Давид рече: *Шта је вама до мене, синови Серујини, те сте ми данас противници? Зар ће данас погинути ко у Израиљу? Зар не знам да сам данас постао цар над Израиљем?

*2 Сам 16, 10.

23. И рече цар Симеју: Нећеш погинути. И закле му се цар.

24. Тако и Мефивостеј, син Саулов, дође цару у сусрет; он пак не опра ногу својих, нити браде своје очешља, ни опра хаљине своје од онога дана кад отиде цар до дана кад се врати с миром.

25. И срете цара кад се враћаше у Јерусалим; и рече му цар: Зашто не пође са мнош, Мефивостеју?

26. А он рече: Цару господару мој, превари ме слуга мој; јер слуга твој рече: Оседлаћу себи магарца и узја-

хаћу га и поћи ћу с царем, јер је хром слуга твој.

27. И *он опаде слугу твојега код господара мојега цара; † али је цар господар мој као анђео Божји; зато чини што ти је драго.

*2 Сам 16, 3; † 2 Сам 14, 17.

28. Јер сав дом оца мојега бијаху људи који заслужише смрт пред царем господарем мојим, *а ти посади слугу својега међу оне који једу за столом твојим, па како имаш још право и како се могу још тужити цару?

*2 Сам 9, 10.

29. А цар му рече: Шта би ми више говорио? *Казао сам: Ти и Сива подијелите њиву.

*2 Сам 16, 4.

30. А Мефивостеј рече цару: Нека узме све кад се цар господар мој вратио на миру у дом свој.

31. И *Варзелај од Галада дође из Рогелима и пође с царем преко Јордана да га прати преко Јордана.

*1 цар 2, 7.

32. А бјеше Варзелај врло стар, бјеше му осамдесет година, и *храћаше цара док бијаше у Маханајиму, јер бјеше врло богат човјек.

*2 Сам 17, 27.

33. И рече цар Варзелају: Хајде са мнош; ја ћу те хранити код себе у Јерусалиму.

34. Али Варзелај рече цару: Колико има вијека мојега да идем с царем у Јерусалим?

35. Има ми данас осамдесет година; могу ли распознавати добро и зло? Може ли слуга твој укусом разликовати што ће јести и што ће пити? Могу ли јоште слушати глас пјевачима и пјевачицама? И зашто би слуга твој још био на теготу цару, господару мојему.

36. Мало ће проћи слуга твој преко Јордана с царем; а зашто би ми цар тако наплатио?

37. Нека се слуга твој врати да умрем у свом граду код гроба оца

својега и матере своје. Него, ево, слуга твој Химам нека иде с царем, господарем мојим, учини њему што ти буде драго.

38. А цар рече: Нека иде са мном Химам; ја ћу му учинити што буде теби драго, и што год заиштеш у мене, све ћу ти учинити.

39. И кад пријеђе сав народ преко Јордана и цар пријеђе, цијелога цар Варзелаја и благослови га, и он се врати у мјесто своје.

40. Отуда цар отиде у Галгал, и Химам отиде с њим. И тако сав народ Јудин допрати цара, и половина народа Израиљева.

41. А где, сви људи Израиљци дођоше к цару и рекоше му: Зашто те украдоше браћа наша, људи Јудини, и преведоше преко Јордана цара и дом његов и све људе Давидове с њим?

42. А сви људи од Јуде одговореше људима од Израиља: Јер је цар нама род; па што се срдите тога ради? Јесмо ли што појели цару? Је ли нас даром даривао?

43. Тада одговорише људи од Израиља људима од Јуде и рекоше: Ми имамо десет дијелова у цара, и Давиду смо више него ви, зашто дакле не маристе за нас? Нијесмо ли ми први говорили да доведемо на траг цара својега? Али бесједа људи од Јуде бјеше тврђа од бесједе људи од Израиља.

*Севина буна. Јоав убија Амасу.
Службеници у Давидовом царству.*

20. А ондје се деси неваљао човјек, по имени Сева, син Вихријев, од Венијамина. Он затруби у трубу и рече: Ми немамо дијела с Давидом, ни наслѣдства са сином Јесејевијем; свако у свој шатор, о Израиљу!

2. Тако сви Израиљци одступише од Давида и отидоше за Севом, сином Вихријевим; људи, пак, од Јуде држаше се цара својега и отпратише га од Јордана до Јерусалима.

3. А кад цар Давид дође у кућу своју у Јерусалим, узео цар десет жена *иноча које бјеше оставио да му чувају кућу, и метну их у затвор, гдје их хранише али не лијегаше с њима, него осташе затворене до смрти своје и живљаху као удовице. *2 Сам 16, 21.

4. Потом рече цар Амаси: Сазови ми људе од Јуде до три дана, и нађи се и ти овдје.

5. И отиде Амаса да сазове народ Јудин; али се забави преко рока који му бјеше одређен.

6. А Давид рече Ависају: Сад ће нам Сева, син Вихријев, чинити горе него Авесалом. Него, узми слуге господара својега и гони га да не нађе за се који тврд град и не умакне нам из очију.

7. Тако изидоше за њим људи Јоавови, и Херетеји и Фелетеји и сви јунаци, изидоше из Јерусалима да гоне Севу, сина Вихријева.

8. И кад бијаху код великога камена у Гаваону, срете их Амаса. А Јоав бијаше опасан преко хаљине коју имаше на себи, и озго бијаше припасао мач уз бедрицу у корицама. И кад пође, мач му испале.

9. Тада рече Јоав Амаси: Јеси ли здраво, брате? И дохвати се Јоав десном руком својом браде Амаси да га цијелује.

10. А Амаса не узимаше на ум мача, који бијаше Јоаву у руци; а он га удари њим *под пето ребро и просу му цријева на земљу, те од једнога ударца умрије. Потом Јоав и Ависај, брат његов, отидоше у потјеру за Севом, сином Вихријевим *1 цар 2, 5.

11. А један од момака Јоавовијех стаде код њега и рече: Ко љуби Јоава и ко је Давидов, за Јоавом!

12. А Амасе се ваљаше у својој крви насред пута. И видећи онај човјек гдје се уставља сав народ, одвуче Амасу с пута у поље и баци хаљину на њ кад видје гдје се уставља сваки ко наиђе на њ.

13. И кад би уклоњен с пута, прођоше сви за Јоавом да тјерају Севу, сина Вихријева.

14. И он прође кроз сва племена Израилева до Авела и до Ветмахе са свијем Виранима, који се окупише те иђаху за њим.

15. И дошавши опколише га у Авел-Вет-Маси, и ископаше опкоп око града тако да стајаху пред зидом; и сав народ што бјеше с Јоавом наваљиваше да обори зид.

16. Тада викну једна мудра жена из града: Чујте, чујте! Кажите Јоаву: Приступи овамо да говорим с тобом.

17. А кад он приступи к њој, рече жена: Јеси ли ти Јоав? А он рече: Јесам. А она рече: Послушај ријечи слушкиње своје. А он рече: Да чујем.

18. А она рече говорећи: Од старине се говори: Ваља питати у Авелу. И тако се извршиваше.

19. Ја сам један од мирнијех и вјернијех градова у Израилу, а ти хоћеш да затреш град, и то мајку у Израилу. Зашто хоћеш да прождреш наше наследство Господње?

20. А Јоав одговори и рече: Сачувај, Боже! Сачувај, Боже! Нећу да прождрем ни да раскопам.

21. Није тако; него један из горе Јефремове, по имену Сева, син Вихријев, подигао је руку своју на цара Давида; дајте само њега, па ћу отићи од града. А жена рече Јоаву: Ево, глава његова бациће ти се преко зида.

22. И жена отиде к свему народу с мудрошћу својом; и одсјекоше главу Севи, сину Вихријеву, и бацише је Јоаву. А он затруби у трубу, те се разидоше од града свак у свој шатор. А Јоав се врати у Јерусалим к цару.

23. А бијаше *Јоав над свом војском Израилевом; а Венаја, син Јодајев, бијаше над Хетејима и Фелетејима; *2 Сам 8, 16, 18; 1 цар 4, 4-6.

24. А Адорам бјеше *над данцима; а Јосафат, син Ахилудов, бјеше паметар; *1 цар 4, 6.

25. Сеја писар; а Садок и Авијатар свештеници.

26. И Ира Јаиранин бјеше кнез Давиду.

*Глад због Сауловог тријеха у крви
према Гаваоњанима. Ресфа.
Јунашићева Давидових рајника
у сукобу с Филистјејцима.*

21. И би глад за времена Давидова три године застоппе. И Давид потражи лице Господње; а Господ му рече: То је са Саула и с дома његова крвничкога што погуби Гаваоњане.

2. Тада цар сазва Гаваоњане и говори им. А Гаваоњани не бјеху од синова Израилевијех, него остатак од Амореја, *којима се бјеху заклели синови Израилеви, али Саул гледаше да их побије ревнујући за синове Израилеве и Јудине. *ИНав 9, 15-19.

3. И рече Давид Гаваоњанима: Шта да вам учиним и чим да вас намирим да благословите достојање Господње?

4. А Гаваоњани му рекоше: Не тражимо ни сребра ни злата од Саула или од дома његова, нити да се ко погуби у Израилу. А он рече: Шта, дакле, велите да вам учиним?

5. Тада рекоше цару: Ко нас је потро и радио да нас истријеби, да нас не буде нигдје у међама Израилевијем,

6. Од његовијех синова нека нам се да седам људи да их објесимо Господу у Гаваји Саула, избраника Господњег. И рече цар: Ја ћу дати.

7. Али цар поштједе Мефивостеја, сина Јонатана, сина Саулова, *услед заклетве Господње која би међу њима, међу Давидом и Јонатаном, сином Сауловијем. *1 Сам 20, 15.

8. И узе цар два сина *Ресфе, кћери Ајине, које роди Саулу, Армонија и Мефивостеја, и пет синова Михале кћери Саулове, које роди Адрилу, сина Варзелаја Меолаћанина. *2 Сам 3, 7.

9. И даде их у руке Гаваоњанима, а они их објесише на гори пред Господом; и сва седморица погибоше заједно; а бише убијени првијех дана жетве, у почетку јечмене жетве.

10. А Ресфа, кћи Ајина, узе врећу и прострије по стијени у почетку жетве докле не паде на њих дажд с неба, и не дадијаше птицама небеским да падају на њих дању ни звјерима пољским ноћу.

11. И јавише Давиду шта учини Ресфа, кћи Ајина, иноча Саулова.

12. И Давид отиде те узе кости Саулове и кости Јонатана сина његова од грађана у Јавису Галадову, *који их бијаху украли с улице Вет-Санске, гдје их објесише Филистеји кад убише Филистеји Саула на Гелвуји.

*1 Сам 31, 11-13.

13. И однесе оданде кости Саулове и кости Јонатана, сина његова, па скупише и кости објешенијех.

14. И погребеше их с костима Сауловијем и Јонатана, сина његова, у земљи Венијаминовој у Сили у гробу Киса, оца његова, и учинише све како заповједи цар. *Тако се послјије тога умилостави Господ земљи.

*2 Сам 24, 25.

15. И наста опет рат између Филистеја и Израиља, и Давид отиде са слугама својим, и бише се с Филистејима тако да Давид сушта.

16. Тада Јесви-Венов, који бјеше од синова Рафајевијех, и у копљу му бјеше триста сикала мједи, и имаше ново оружје, шћаше да убије Давида.

17. Али му поможе Ависај, син Се-рујин, и удари Филистејина и уби га. Тада се заклеше људи Давидови рекавши му: Нећеш више ићи с нама у бој да не угасиш видјела Израиљева.

18. Послије тога наста опет рат с Филистејима у Гову; и тада Сивехај Хусаћанин уби Сафа, који бијаше од синова Рафајевих.

19. И опет наста други рат у Гову с Филистејима; и тада Елханан, син Јаре-Орегимов Витлејемац, уби брата Голијата Гетејина, којему копљача бјеше као вратило.

20. И опет наста рат у Гату, гдје бијаше један човјек врло висок, који имаше по шест прста на рукама и на ногама, свега двадесет и четири, и он бијаше такођер рода Рафајева.

21. И ружаше Израиља те га уби Јонатан, син Саме, брата Давидова.

22. Та четворица бијаху синови истога Рафаја из Гата, и погибоше од руке Давидове и од руке слуга његовијех.

*Давидова ђјесма захвалности
на спасењу од непријатеља.*

(Види псалам 18.)

22. И изговори Давид Господу ријечи ове пјесме, кад га избави Господ из руку свијех непријатеља његовијех и из руке Саулове;

2. И рече: Господ је моја стијена и град мој и избавитељ мој.

3. Бог је стијена моја, у њега ћу се уздати, штит мој и рог спасења мојега, заклон мој и уточиште моје, спаситељ мој, који ме избавља од силе.

4. Призивам Господа којјега ваља хвалити, и опраштам се непријатеља својих.

5. Јер обузеше ме смртни болови, потоци неваљалијех људи уплашише ме.

6. Болови гробни опколише ме, стегоше ме замке смртне.

7. У тјескоби својој призвах Господа, и к Богу својему повиках, он чу из двора својега глас мој, и вика моја дође му до ушију.

8. Затресе се и поколеба се земља, темељи небесима задрмаше се и помјерише се, јер се он разгњеви.

9. Подиже се дим из ноздара његовијех и из уста његовијех огањ који прождиरे, живо угљевље одскакаше од њега.

10. Сави небеса и сиђе; а мрак бијаше под ногама његовијем.

11. И сједе на херувима и полетје, и показа се на крилима вјетрнијем.

12. Од мрака начини око себе шатор, од мрачнијех вода, облака ваздушнијех.

13. Од сијевања пред њим гораше живо угљевље.

14. Загрмје с небеса Господ, и вишњи пусти глас свој.

15. Пусти стријеле своје, и разметну их; муње, и разасу их.

16. Показаше се дубине морске, и открише се темељи василеној од пријетње Господње, од дихања духа из ноздара његовијех.

17. Тада пружи с висине руку и ухвати ме, извуче ме из воде велике.

18. Избави ме од непријатеља мојега силнога и од мојих ненавидника, кад бијаху јачи од мене.

19. Усташе на ме у дан невоље моје, али ми Господ би потпора.

20. И изведе ме на пространо мјесто, избави ме, јер сам му мио.

21. Даде ми Господ по правди мојој, по чистоти руку мојих дарива ме.

22. Јер се држах путова Господњих, и не одметнух се Бога својега.

23. Него су сви закони његови преда мном, и заповијести његовијех не уклањам од себе.

24. И бих му вјеран, и чувах се од безакоња својега.

25. Даде ми Господ по правди мојој, по чистоти мојој пред очима његовима.

26. Са светима поступах свето, с човјеком вјернијем вјерно;

27. С чистијем чисто поступах, а с неваљалијем насупрот њему.

28. Јер помажеш народу невољном, а на поносите спушташ очи своје и понижаваш их.

29. Ти си видјело моје, Господе, и Господ просвјетљује таму моју.

30. С тобом разбијам војску, с Богом својим скачем преко зида.

31. Пут је Божји вјеран, ријеч Господња чиста. Он је штит свјема који се уздају у њ.

32. Јер ко је Бог осим Господа? И ко је стијена осим Бога нашега?

33. Бог је крјепост моја и сила моја, и чини да ми је пут без мане.

34. Даје ми ноге као у јелена, и на висине моје ставља ме.

35. Учи руке моје боју, те ломе лук мједени мишице моје.

36. Ти ми дајеш штит спасења својега, и милост твоја чини ме велика.

37. Шириш кораке моје пода мном, те се не омичу глежњи моји.

38. Тјерам непријатеље своје, и потирем их, и не враћам се докле их не истријебим.

39. И истребљујем их, и обарам их да не могу устати, него падају под ноге моје.

40. Јер ме ти опасујеш снагом за бој; који устану на ме, обараш их по да ме.

41. Непријатеља мојих плећи ти ми обраћаш, и потирем ненавиднике своје.

42. Обзиру се, али нема помагача; вичу ка Господу, али их не слуша.

43. Сатирем их као прах земаљски, као блато по улицама газим их и размећем.

44. Ти ме избављаш од буне народа мојега, чуваш ме да сам глава

народима; народ којег не познавах служи ми.

45. Туђини ласкају ми, чујући покоравају ми се.

46. Туђини блиједе, дршћу у градовима својим.

47. Жив је Господ, и да је благословена стијена моја. Да се узвиси Бог, стијена спасења мојега.

48. Бог који ми даје освету, и покова ми народе,

49. Који ме изводи из непријатеља мојих, и подиже ме над оне који устају на ме, и од човјека жестока избавља ме.

50. Тога ради хвалим те, Господе, по народима, и појем имену твојему,

51. Који славно избављаш цара својега, и чиниш милост помазанику својему Давиду и сјемуку његову довијека.

*Давидове последње ријечи;
његови јунаци.*

23. **А** ово су последње ријечи Давидове: Рече Давид, син Јесејев, рече човјек који би постављен високо, помазаник Бога Јаковљева, и љубак у пјесмама Израиљевим:

2. Дух Господњи говори преко мене, и бесједа његова би на мојем језику.

3. Рече Бог Израиљев, каза ми стијена Израиљева: Који влада људима, нека је праведан владајући у страху Божијем;

4. И биће као свјетлост јутрења кад сунце излази јутром без облака, и као трава која расте из земље од свјетлости иза дажда.

5. Ако и није такав дом мој пред Богом, ипак је учинио завјет вјечан са мнош, у свему добро уређен и утврђен. И то је све спасење моје и сва жеља моја, ако и не да да расте.

6. А безаконици ће свиколики бити као трње почупани, које се не хвата руком.

7. Него ко хоће да га се дохвати, узме гвожђе или копљачу; и сажиге се огњем на мјесту.

8. Ово су имена јунака Давидовијех: Јосев-Васевет Тахмонац, први између тројице; њему милина би ударити с копљем на осам стотина и поби их уједанпут.

9. За њим Елеазар, син Додона, сина Ахохова, између три јунака који бијаху с Давидом, и осрамотише Филистеје скупљене на бој кад Израиљци отидоше;

10. Он се подиже и би Филистеје докле му се рука не умори и укочи се при мачу; и Господ даде велико спасење онај дан, те се народ врати за њим само да покупи плијен.

11. А за њим Сама, син Агејев Араранин; кад се Филистеји скупише у гомилу, и ондје бјеше њива пуна лећа, и народ побјеже од Филистеја,

12. Стаде усред њиве и одбрани је, и поби Филистеје, и Бог даде велико спасење.

13. И та три прва између тридесет сиђоше и дођоше о жетви к Давиду у пећину Одоламску, кад војска Филистејска стајаше у околу у долини Рафајској.

14. А Давид бијаше онда у граду и бјеше онда стража Филистејска у Витлејему.

15. А Давид жажеље и рече: Ко би ми донио воде да пијем из студенца Витлејемскога што је код врата!

16. Тада она три јунака продријеше кроз око Филистејски, и захватише воде из студенца Витлејемскога што је код врата, и донесоше и дадоше Давиду; али он је не хте пити, него је проли пред Господом;

17. И рече: Не дај, Боже, да бих то учинио. Није ли то крв овијех људи

који не марећи за живот свој, идоше. И не хтје пити. То учинише ова три јунака.

18. И Ависај, брат Јоавов, син Серујин, бјеше први између тројице; он махну копљем својим на три стотине и поби их, и прослави се међу тројицом.

19. Између те тројице бјеше најславнији, и поста им поглавар; али оне тројице не стиже.

20. И Венаја, син Јодајев, син човјека јунака, велик дјелима, из *Кавсеила; он погуби два јунака Моавска, и сишав, уби лава у јами кад бјеше снијег. *ИНав 15, 21.

21. Он уби и једнога Мисирца, знатна човјека; имаше Мисирац копље у руци, а он изиде на њ са штапом, и истрже Мисирцу копље из руке, и уби га његовијем копљем.

22. То учини Венаја, син Јодајев, и би славан међу ова три јунака.

23. Бјеше најславнији између тридесеторице, али оне тројице не стиже; и Давид га постави над пратиоцима својим.

24. *Асаило, брат Јоавов, бјеше међу тридесеторицом, а то бјеху: Елханан, син Додонов, из Витлејема, *2 Сам 2, 18.

25. Сама Арођанин, Елика Арођанин.

26. Хелис Фалћанин, Ира, син Икисов Текојанин,

27. Авијезер Анатођанин, Меву-неј Хусађанин,

28. Салмон Ахошанин, Марај Нетофађанин,

29. Хелев, син Ванин Нетофађанин, Итај, син Ривејев, из Гаваје синова Венијаминових,

30. Венаја Пиратођанин, Идај из долине Гаса.

31. Ави-Алвон Арвађанин, Азмавет Варумљанин,

32. Елијава Салвођанин, Јонатан од синова Јасинових,

33. Сама Апаранин, Ахијам, син Сараров Апаранин,

34. Елифелет, син Асвеја Махађанина, Елијам, син Ахитофела Гилоњанина.

35. Есрај Кармилац, Фареј Арвљанин,

36. Игал, син Натанов из Сове, Ванија од Гада,

37. Селек Амонац, Нареј Вирођанин, који ношаше оружје Јоаву сину Серујину,

38. Ира Јетранин, Гарив Јетранин,

39. *Урија Хетејин; свега тридесет и седам. *2 Сам 11, 3.

*Давидово пребројавање народа
кажњено помором. Жртва на тумну
Орне. Проналазак мјеста за храм.*

24. А *Господ се опет разгњеви на Израиља, и надражи Давида на њих говорећи: Хајде, изброј Израиља и Јуду. *1 дн 21, 1.

2. И рече цар Јоаву, војводи свом: Прођи по свијем племенима Израиљевијем од Дана до Вирсавеје, и избројте народ да знам колико има народа.

3. А Јоав рече цару: Нека дода Господ Бог твој к народу колико га је сад још сто пута толико, и да цар господар мој види својим очима; али зашто цар господар мој хоће то?

4. Али ријеч царева би јача од Јоава и војвода; и отиде Јоав и војводе од цара да преброје народ Израиљев.

5. И прешавши преко Јордана, стадоше у окò у Ароиру, с десне стране града, који је на средини потока Гадова и код Јазира.

6. Потом дођоше у Галад и у доњу земљу Одсију, а одатле отидоше у Дан-Јан и у околину Сидонску.

7. Потом дођоше до града Тира и у све градове Јевејске и Хананејске; и отидоше на јужну страну Јудину у Вирсавеју.

8. И обишавши сву земљу, вратише се у Јерусалим послје девет мјесеци и двадесет дана.

9. И Јоав даде цару број пописаног народа; и бјеше од Израиља осам стотина тисућа људи за војску који махаху мечем, а људи од Јуде пет стотина тисућа.

10. Тада Давида такну у срце, пошто преброји народ, и рече Давид Господу: Сагријеших веома што то урадох. Али, Господе, узми безаконје слуге својега, јер веома лудо радих.

11. А кад Давид уста ујутру, дође ријеч Господња Гаду, пророку, који бијаше Давиду видјелац, и рече:

12. Иди и кажи Давиду: Овако вели Господ: Троје ти дајем, избери једно да ти учиним.

13. И дође Гад к Давиду и каза му говорећи: Хоћеш ли ти да буде седам гладнијех година у земљи твојој, или да бјежиш три мјесеца од непријатеља својих и они да те гоне, или да буде три дана помор у твојој земљи? Сад промисли и гледај шта ћу одговорити ономе који ме је послао.

14. А Давид рече Гаду: У тјескоби сам љутој; али нека западнемо Господу у руке, јер је милост његова велика; а људима да не западнемо у руке.

15. И тако пусти Господ помор на Израиља од јутра до одређенога времена, и помрије народа од Дана до Вирсавеје седамдесет тисућа људи.

16. А кад анђеол пружи руку своју на Јерусалим да га убија, сажали

се Господу са зла и рече анђелу који убијаше народ: Доста, спусти руку. А анђеол Господњи бијаше код гумна Орне Јевусејина.

17. А Давид, кад видје анђела гдје бије народ, проговори и рече Господу: Ево, ја сам згријешио, ја сам зло учинио, а те овце што су учиниле? Нека се рука твоја обрати на мене и на дом оца мојега.

18. Потом опет дође Гад к Давиду исти дан и рече му: Иди, начини Господу олтар на гумну Орне Јевусејина.

19. И отиде Давид по ријечи Гадовој, како Господ заповједи.

20. Тада Орна обазревши се угледа цара и слуге његове гдје иду к њему; и отиде Орна и поклони се цару лицем до земље,

21. И рече: Што је дошао цар господар мој служи својему? А Давид рече: Да купим од тебе то гумно, да начиним на њему олтар Господу да би престао помор у народу.

22. А Орна рече Давиду: Нека узме цар господар мој и принесе на жртву што му је воља; ево, волова за жртву паљеницу и кола и јармова волујских за дрва.

23. Све то даваше цару Орна као цар, и рече Орна цару: Господ Бог твој нека те милостиво прими.

24. А цар рече Орни: Не; него ћу купити од тебе по цијени, нити ћу принијети Господу Богу својему жртве паљенице поклоњене. И тако купи Давид гумно и волове за педесет сикала сребра;

25. И ондје начини Давид олтар Господу, и принесе жртве паљенице и жртве захвалне. И *Господ се умилистави земљи, и преста помор у Израиљу.

*2 Сам 21, 14.

ПРВА КЊИГА О ЦАРЕВИМА КОЈА СЕ ЗОВЕ И ТРЕЋА КЊИГА О ЦАРЕВИМА

*Давид се жени Ависаџом.
Адонија ђолаже право на пријестџо.
Соломон ђомазан за цара.*

1. **А** цар Давид остарје и би временит, и колико га покриваху хаљинама, не могаше се загријати.

2. Тада му рекоше слуге његове: Нека потраже цару господару нашему младу дјевојку, па она нека стоји пред царем и двори га, и на крилу нека му спава, да се загријева цар господар наш.

3. И потражише лијепу дјевојку по свијем крајевима Израилским, и нађоше Ависагу Сунамку, те је доведоше цару.

4. А та дјевојка бијаше врло лијепа, и двораше цара и служаше му: Али је цар не позна.

5. А *Адонија, син Агитин, подиже се говорећи: Ја ћу бити цар. И † набави себи кола и коњика, и педесет људи који трчаху пред њим.

*2 Сам 3, 4; † 2 Сам 15, 1.

6. И отац га нигда не накара, ни ти му рече: Зашто радиш тако? А он бјеше врло лијеп, и мати га роди иза Авесалома.

7. И договараше се с Јоавом, сином Серујиним, и с Авијатаром свештеником, који помагаху Адонији.

8. Али Садок свештеник и Венаја, син Јодајев, и Натан пророк и Семеј и Реј и јунаци Давидови не присташе за Адонијом.

9. Тада накла Адонија оваца и волова и угојене стокe код камена Зоелета, који је код извора Рогила, и позва сву браћу своју, синове царева, и све људе од Јуде, слуге царева;

10. Али не позва Натана пророка, ни Венаје, ни осталијех јунака, ни Соломона, брата својега.

11. Тада рече Натан Витсавеји, матери Соломоновој, говорећи: Јеси ли чула да се зацарио Адонија, син Агитин? А господар наш Давид не зна.

12. Него сада хајде, ја ћу те свјетовати како ћеш избавити душу своју и душу сина својега Соломона.

13. Хајде, отиди к цару Давиду и реци му: Нијеси ли се ти, господару мој царе, заклео слушкињи својој говорећи: Соломон, син твој, биће цар послије мене, и он ће сједјети на пријестолу мојем? Зашто се, дакле, зацари Адонија?

14. И гле, док ти још будеш ондје говорећи с царем, ја ћу доћи за тобом и допунићу твоје ријечи.

15. И тако уђе Витсавеја к цару у клијет. А цар бијаше врло стар; и Ависага Сунамка двораше га.

16. И савивши се Витсавеја поклони се цару; а цар јој рече: Шта ћеш?

17. А она му рече: Господару мој, ти си се заклео Господом Богом својим слушкињи својој: Соломон, син твој, биће цар послије мене, и он ће сједјети на пријестолу мојем.

18. А сада, ево, Адонија се зацари, а ти, господару мој царе, и не знаш.

19. Наклао је волова и угојене стокe и оваца много, и позвао све синове царева, и Авијатара свештеника и Јоава војводу; а Соломона, слуге твојега, није позвао.

20. Сада, царe господару мој, очи су свега Израиља упрте у тебе да им кажеш ко ће сјести на пријесто твој, господару мој царе, послије тебе.

21. Иначе, кад господар мој цар почине код отаца својих, бићемо ја и син мој Соломон криви.

22. И гле, док она још говораше цару, дође пророк Натан.

23. И јавише цару говорећи: Ево Натана пророка. И он ступивши пред цара, поклони се цару лицем до земље.

24. И рече Натан: Царе, господару мој, јеси ли ти казао: Адонија ће бити цар послјије мене, и он ће сједјети на пријестолу мојем?

25. Јер отиде данас и накла волова и угојене стоке и оваца много, и позва све синове царева и војводе и Авијатара свештеника; и, ено, једу и пију с њим и говоре: Да живи цар Адонија!

26. Мене пак, слуге твојега, не позва, ни Садока свештеника, ни Венаје, сина Јодајева, ни Соломона, слуге твојега.

27. Је ли то цар господар мој наредио не казав слуги својему ко ће сјести на пријесто господара мојега цара послјије њега?

28. А цар Давид одговори и рече: Зовите ми Витсавеју. И она дође пред цара и стаде пред царем.

29. Тада се закле цар говорећи: Тако да је жив Господ који је избавио душу моју од сваке невоље!

30. Како сам ти се заклео Господом Богом Израиљевим рекавши: Соломон, син твој, биће цар послјије мене, и он ће сједјети на пријестолу мојем умјесто мене, тако ћу учинити данас.

31. Тада Витсавеја сави се лицем до земље и поклони се цару, па рече: Да живи господар мој цар Давид довијека!

32. Потом рече цар Давид: Зовите ми Садока свештеника и Натана пророка и Венају, сина Јодајева. И они дођоше пред цара.

33. А цар им рече: Узмите са собом слуге господара својега, и посадите Соломона, сина мојега, на моју мазгу и одведите га до Гиона;

34. И нека га ондје Садок свештеник и Натан пророк помажу за цара над Израиљем, и затрубите у трубу и реците: Да живи цар Соломон!

35. Потом се вратите за њим, и он нека дође и сједне на пријесто мој и царује умјесто мене; јер сам њега одредио да буде вођ Израиљу и Јуди.

36. А Венаја, син Јодајев, одговори цару и рече: Амин! Нека тако рече Господ Бог господара мојега цара.

37. Како је Господ био с господарем мојим царем, тако нека буде и са Соломоном, и нека подигне пријесто његов још више него пријесто господара мојега цара Давида.

38. И тако отиде Садок свештеник и Натан пророк и *Венаја, син Јодајев, и Херетеји и Фелетеји, и посадише Соломона на мазгу цара Давида и одведоше га до Гиона. *2 Сам 8, 18.

39. И Садок свештеник узе рог с уљем из шатора и *помаза Соломона. Потом затрубише у трубу и сав народ рече: Да живи цар Соломон!

*1 дн 29, 22.

40. И сав народ пође за њим, и народ свираше у свирале и веселаше се веома да се земља разлијегаше од вике њихове.

41. И зачу Адонија и све званице које бијаху с њим, пошто једоше; зачу и Јоав глас трубни, па рече: Каква је то вика и врева у граду?

42. И докле он још говораше, гле, дође Јонатан, син Авијатара свештеника; и Адонија му рече: Ходи, јер си јунак и носиш добре гласе.

43. А Јонатан одговори и рече Адонији: Та, господар наш цар Давид постави Соломона царем.

44. Јер цар посла с њим Садока свештеника и Натана пророка и Венају, сина Јодајева, и Херетеје и Фелетеје, и посадише га на цареву мазгу.

45. И помазаше га Садок свештеник и Натан пророк код Гиона за

цара, и отидоше оданде веселећи се тако да је град узаврео; то је вика коју чуше.

46. И Соломон је већ сјео на царски пријесто.

47. И дошле су слуге царева, и благословише господара нашега цара Давида говорећи: Да Бог прослави име Соломоново још већма него твоје, и пријесто његов да подигне још више него твој. И поклони се цар на постељи својој.

48. Још овако рече цар: Да је благословен Господ Бог Израилљев *који даде данас ко ће сједјети на пријестолу мојем да виде моје очи. *1 цар 3, 6.

49. Тада се препадоше, и усташе све званице Адонијине и отидоше сваком својим путем.

50. А Адонија, бојећи се Соломона, уста и отиде, и ухвати се за роге олтара.

51. И јавише Соломону говорећи: Ено, Адонија се уплашио од цара Соломона, и ено га, ухватио се за роге олтара и вели: Нека ми се закуне цар Соломон да неће убити слуге својега мачем.

52. А Соломон рече: Ако буде поштен човјек, ни длака с главе његове неће пасти на земљу; али ако се нађе зло на њему, погинуће.

53. И тако посла цар Соломон, те га доведоше од олтара; и кад дође, поклони се цару Соломону; а Соломон му рече: Иди кући својој.

*Давидова посљедња воља и смрт.
Соломон сједа на пријестолу, његова
сиротињство при стицању на власи.*

2. А кад дође вријеме Давиду да умре, заповједи Соломону, сину својему, говорећи:

2. Ја идем куда иде све на земљи; а ти буди храбар и буди човјек.

3. И *држи што ти је Господ Бог твој заповједио да држиш ходећи путевима његовијем и држећи уредбе његове и заповјести његове и законе његове и сведочанства његова, како је написано у закону Мојсијеву, да би напредовао у свему што узрадиш и за чим се год окренеш, *5 Мој 17, 18-20.

4. Да би Господ испунио ријеч своју коју ми је рекао говорећи: Ако успазе синови твоји на пут свој ходећи преда мношвом вјерно, свијем срцем својим и свом душом својом, тада ти неће нестати човјека на пријестолу Израилљеву.

5. А ти знаш шта ми је учинио Јоав, син Серујин, шта је учинио двјема војводама Израилљевијем, *Авениру, сину Нирову. и † Амаси, сину Јетерову, које уби проливши у миру крв као у рату, и окаља крвљу као у рату појас свој око себе, и обућу своју на ногу.

*2 Сам 3, 27; † 2 Сам 20, 10.

6. Учини, дакле, по мудрости својој, и немој дати да се сиједи глава његова спусти с миром у гроб.

7. Синовима пак Варзелаја од Галада учини милост, и нека буду међу онима који једу за твојим столом, *јер су тако дошли к мени кад сам бјежао од Авесалома, брата твојега.

*2 Сам 17, 27.

8. И ето, код тебе је *Симеј, син Гирин од Венијамина из Ваурима, који ме је љуто ружио кад иђах у Маханајим; али ми дође на сусрет на † Јордан, и **заклех му се Господом рекавши: Нећу те убити мачем.

*2 Сам 16, 5;

† 2 Сам 19, 18, 19; **2 Сам 19, 23.

9. Али му ти немој опростити, јер си mudar човјек и знаћеш шта ћеш му учинити, да оправаш сиједу главу његову с крвљу у гроб.

10. Тако *почину Давид код отаца својих и би погребен у граду Давидову.

*Дан 13, 36.

11. А *царова Давид над Израилљем четрдесет година: У Хеврону

царова седам година, а у Јерусалиму царова тридесет и три године.

*1 дн 29, 27.

12. И Соломон сједе на пријесту Давида, оца својега, и царство се његово утврди јако.

13. Тада дође Адонија, син Агитин, к Витсавеји, матери Соломоновој; а она рече: Јеси ли добро дошао? А он рече: Добро.

14. Потом рече: Имам нешто да ти кажем. А она рече: Говори.

15. Тада рече: Ти знаш да је *моје било царство, и да је у мене био упроочи сав Израил да ја будем цар; али се царство пренесе и допаде брату мојему, јер му га Господ даде. *1 цар 1, 5.

16. Зато те сада молим за једно; немој ме одбити. А она му рече: Говори.

17. А он рече: Говори цару Соломону, јер ти он неће одбити, нека ми да за жену *Ависагу Сунамку. *1 цар 1, 3.

18. А Витсавеја рече: Добро, ја ћу говорити цару за те.

19. И дође Витсавеја к цару Соломону да му говори за Адонију; а цар уста и срете је и поклонив јој се, сједе на свој пријесту и заповједи те намјестише столицу матери његовој, и она сједе њему с десне стране.

20. Тада она рече: Искала бих од тебе једну малу ствар, немој ме одбити. А цар јој рече: Ишти, мајко, нећу те одбити.

21. Она рече: Подај Ависагу Сунамку Адонију, брату својему, за жену.

22. А цар Соломон одговори матери својој и рече: Зашто иштеш Ависагу Сунамку за Адонију? Ишти и царство за њ, јер је он брат мој старији и има уза се *Авијатара свештеника и Јоава, сина Серујина. *1 цар 1, 7.

23. И закле се цар Соломон Господом говорећи: Тако да ми учини Бог и тако да дода, себи на смрт каза то Адонија данас.

24. И зато, тако да је жив Господ који ме је утврдио и посадио ме на пријестолу Давида оца мојега, и који ми је начинио кућу као што је рекао, данас ће погинути Адонија.

25. И посла цар Соломон Венају, сина Јодајева, који уложи на њ, те погибе.

26. А Авијатару свештенику рече цар: Иди у Анатот на њиву своју, јер си заслужио смрт, али те нећу данас погубити, јер си носио ковчег Господњи пред Давидом оцем мојим и *подносио си све невоље које је подносио отац мој.

*1 Сам 22, 20; 2 Сам 15, 24.

27. Тако Соломон свргне Авијатара да не буде свештеник Господњи, *да испуни ријеч Господњу што рече у Силому за дом Илијев. *1 Сам. 2, 31.

28. И овај глас дође до Јоава; а Јоав бјеше пристао за Адонијом, премда за Авесаломом не бјеше пристао; и утече Јоав у шатор Господњи и *ухвати се за рогове олтару. *1 цар 1, 50.

29. И јавише цару Соломону: Јоав утече у шатор Господњи, и ено га код олтара. А Соломон посла Венају, сина Јодајева, говорећи: Иди, уложи на њ.

30. И ушав Венаја у шатор Господњи, рече му: Цар је казао изиди. А он рече: Нећу; него овдје хоћу да умрем. А Венаја јави цару говорећи: Тако рече Јоав и тако ми одговори.

31. А цар му рече: Учини како је рекао, уложи на њ, и погребите га, и скините с мене и с дома оца мојега крв праву коју је пролио Јоав.

32. И нека Господ обрати крв његову на његову главу што уложи на два човјека праведнија и боља од себе, и уби их мачем без знања оца мојега Давида: Авенира, сина Нирова, војводу Израилева и Амасу, сина Јетерова, војводу Јудина;

33. Нека се, дакле, крв њихова врати на главу Јоавову и на главу сје-

мена његова довијека; а Давиду и сјемену његову и дому његову и пријестолу његову нека буде мир довијека од Господа.

34. И отиде Венаја, син Јодајев, и уложи на њ и погуби га, и би погребен код куће своје у пустињи.

35. Тада постави цар Венају, сина Јодајева, на његово мјесто над војском, а Садока свештеника постави цар на мјесто Авијатарово.

36. Потом посла цар и дозво Симеја и рече му: Сагради себи кућу у Јерусалиму, па ту сједи и не излази одатле никуда.

37. Јер у који дан изидеш и пријеђеш преко потока Кедрона, знај зацијело да ћеш погинути, и крв ће твоја пасти на твоју главу.

38. А Симеј рече цару: Добра је та ријеч; како је рекао господар мој цар, тако ће учинити слуга твој. И сједје Симеј у Јерусалиму дуго времена.

39. Али се догоди послје три године, те утекоше двије слуге Симејеве к Ахису, сину Махину, цару Гатском. И би јављено Симеју: Ено ти слугу у Гату.

40. Тада уста Симеј, и осамари свога магарца и отиде у Гат к Ахису да тражи слуге своје. И врати се Симеј и доведе натраг слуге своје из Гата.

41. И јавише Соломону да је Симеј био отишао из Јерусалима у Гат и да се вратио.

42. Тада цар послав дозво Симеја и рече му: Нијесам ли те заклео Господом и нијесам ли ти тврдо рекао: У који дан изидеш куда му драго, знај зацијело да ћеш погинути? И ти ми рече: Добра је та ријеч коју чух.

43. Зашто, дакле, нијеси држао заклетве Господње и заповијести коју сам ти заповједио?

44. Потом рече цар Симеју: Ти знаш све зло за које зна срце твоје

што си учинио Давиду оцу мојему; Господ враћа твоје зло на твоју главу.

45. А цар ће Соломон бити благословен, а пријесто Давидов утврђен пред Господом довијека.

46. И заповједи цар Венаји, сину Јодајеву, те изиде и уложи на њ, те погибе. И *царство се утврди у руци Соломоновој.

*2 дн 1, 1.

*Соломонов брак,
молишва за мудрост и пресуда.*

3. А Соломон се опријатељи с Фараоном, царем Мисирским, и ожени се кћерју Фараоновој, и доведе је у град Давидов докле не доврши свој дом и дом Господњи и зид око Јерусалима.

2. Али народ приношаше жртве на висинама; јер још не бјеше сазидан дом имену Господњему до тада.

3. А Соломон љубљаше Господа ходећи по уредбама оца својега Давида, само што на висинама приношаше жртве и кађаше.

4. Зато отиде цар у Гаваон да ондје принесе жртву, јер то бијаше велика висина; и Соломон принесе тисућу жртава паљеница на оном олтару.

5. И јави се Господ Соломону у Гаваону ноћу у сну и рече Бог: Ишти што хоћеш да ти дам.

6. А Соломон рече: Ти си учинио велику милост слуги својему Давиду, оцу мојему, као што је ходио пред тобом вјерно и праведно и с правијем срцем према теби; и сачувао си му ову велику милост, те му дао сина да сједи на пријестолу његову, као што се види данас.

7. И тако, Господе Боже мој, ти си поставио слугу својега царем на мјесто Давида оца мојега, а ја сам млад, нити знам полазити ни долазити.

8. И твој је слуга међу народом твојим, који си изабрао, народом

великим, који се не може избројати ни прорачунати од множине.

9. Дај, дакле, служи својему срце разумно да може судити народу твојему и распознавати добро и зло. Јер ко може судити народу твојему тако великом?

10. И би мило Господу што Соломон то заиска.

11. И рече му Бог: Кад то иштеш, а не иштеш дуга живота, нити иштеш блага, нити иштеш душа непријатеља својих, него иштеш разума да умијеш судити;

12. Ево, учиних по твојим ријечима; ево ти дајем срце мудро и разумно да таквога какав си ти ни прије тебе није било, нити ће послје тебе настати такви какав си ти.

13. А *сврх тога дајем ти и што нијеси искао, и благо и славу, да таквога какав ћеш ти бити неће бити међу царевима свега вијека твојега. *Мт 6, 33.

14. И ако узидеш мојим путовима држећи уредбе моје и заповјести моје, као што је ишао Давид отац твој, продужићу дане твоје.

15. Тада се пробуди Соломон и угле, оно бјеше сан. И дође у Јерусалим и ставиши пред ковчег завјета Господњега, принесе жртве паљенице и жртве захвалне и почасте све слуге своје.

16. Тада дођоше двије жене курве к цару и стадоше пред њим.

17. И рече једна жена: Ах, господару; ја и ова жена сједимо у једној кући, и породих се код ње у истој кући.

18. А трећи дан послје мога порођаја породи се и ова жена, и бијасмо заједно и не бијаше нико други с нама у кући, само нас двије бијасмо у кући.

19. И умрије син ове жене ноћас, јер она леже на њ.

20. Па уставши у поноћи, узе син мојега искрај мене кад слушкиња

твоја спаваше, и стави га себи у наручје, а свога сина мртвога стави мени у наручје.

21. А кад устах ујутру да подојим сина својега, а то, мртав; али кад разгледах ујутру, а то, не бјеше мој син, којег ја родих.

22. Тада рече друга жена: Није тако; него је мој син овај живи, а твој је син онај мртви. Али она рече: Није тако, него је твој син онај мртви, а мој је син овај живи. Тако говораху пред царем.

23. А цар рече: Ова каже: Овај је живи мој син, а твој је син онај мртви; а она каже: Није тако, него је твој син онај мртви, а мој је син овај живи.

24. И рече цар: Дајте ми мач. И донесоше мач пред цара.

25. Тада рече цар: Расијеците живо дијете на двоје, и подајте половину једној и половину другој.

26. Тада жена којој син бјеше живи рече цару, *јер јој се ускочеба утроба за сином: Ах, господару, подајте њој дијете живо, а немојте га убијати. А она рече: Нека не буде ни мени ни теби, расијеците га. *Ис 49, 15.

27. Тада одговори цар и рече: Подајте оној живо дијете, немојте га убити, она му је мати.

28. И сав Израил чу суд који изрече цар, и побојаше се цара, јер видјеше да је у њему мудрост Божија да суди.

*Соломонови ирисијави;
његова моћ и мудрости.*

4. А цар Соломон цароваше над свијем Израиљем.

2. А ово бијаху кнезови његови: Азарија, син Садоков, намјесник;

3. Елиореф и Ахија, синови Сисини, писари; Јосафат, син Ахилудов, паметар;

4. *Венаја, син Јодајев, војвода; а Садок и Авијатар свештеници;

*1 цар 2, 35.

5. А Азарија, син Натанов, бјеше над приставима; а Завуд, син Натанов, први вијећник, пријатељ царев;

6. А Ахисар, управитељ дворски; а Адонирам, син Авдин, над царским посленицима.

7. И имаше Соломон дванаест пристава по свему Израиљу, који храњаху цара и сав дом његов; по мјесец дана у години сваки бијаше дужан хранити.

8. А ово су им имена: Син Уров у гори Јефремовој;

9. Син Декеров у Макасу и у Салвиму и Ветсемесу и Елону Ветананском;

10. Син Еседов у Арувоту; под њим бијаше Сохот и сва земља Еферова;

11. Син Авинадавов над свијем крајем Дорским; жена му бјеше Тафата кћи Соломонова;

12. Вана, син Ахилудов, над Тенахом и Мегидоном и свијем Ветсаном, који је до Сартане под Језраелом, од Вет-Сана до Авел-Меола, до преко Јок-Меама;

13. Син Геверов у Рамоту Галадском; имаше *Села Јаира, сина Манасијина, у Галаду и крај Арговски у Васану, шездесет великих градова са зидовима и пријеворницима мједенијем;

*4 Мој 32, 41.

14. Ахинадав, син Идов, у Маханајиму;

15. Ахимас у Нефталиму; и он бјеше ожењен кћерју Соломоновом Васематом;

16. Вана, син Хусајев, у Асиру и у Алоту;

17. Јосафат, син Фарујин, у Исахару;

18. Симеј, син Илин, у Венијамину;

19. Гевер, син Уријев, у земљи Галадској, у земљи Сиона, цара Амо-

рејскога и Ога, цара Васанскога; један бјеше пристав у тој земљи.

20. *Јуде и Израиља бијаше много као пијеска покрај мора; и јеђаху и пијаху и весељаху се.

*1 Мој 22, 17; 1 цар 3, 8.

21. А Соломон владаше свијем царствима од ријеке до земље Филистејске и до међе Мисирске, и доношаху даре и слушаху Соломону свега вијека његова.

22. А храна Соломонова бијаше на дан тридесет кора бијелога брашна, и шездесет кора другогa брашна;

23. Десет волова угојенијех и двадесет с паше, и сто оваца, осим јелена и срна и дивокоза и угојенијех птица.

24. Јер он владаше свуда с ову страну ријеке од Тапсе до Газе, над свијем царевима с ову страну ријеке, и бјеше миран са свију страна унаоколо.

25. И живљаху Јуда и Израиљ без страха, сваки под својом лозом и под својом смоквом, од Дана до Вирсавеје, свега вијека Соломонова.

26. И имаше Соломон четрдесет тисућа коња за јаслима за кола своја, и двадесет тисућа коњика.

27. И пристави храњаху цара Соломона и све који долажаху за сто цара Соломона, сваки свога мјесеца, и не дадијаху да се чега премакне.

28. А јечам и сламу за коње и за мазге доношаху на мјесто гдје бијаху, сваки како му бијаше одређено.

29. И *Бог даде мудрост Соломону и разум врло велик и срце пространо као пијесак на обали морској.

*1 цар 3, 12.

30. Јер мудрост Соломонова бијаше већа од мудрости свијех источнијех народа и од све мудрости Мисирске.

31. Мудрији бијаше од свакога човјека, и од Етана Езраита и од Емана

и од Халкола и од Дарде, синова Маоловијех; и разгласи се име његово по свијем народима унаоколо.

32. И *изговори три тисуће прича, и бијаше пјесама његовијех тисућа и пет. *Проп 12, 11.

33. Говорио је о дрвећу, од кедрa на Ливану до исопа који ниче из зида; говорио је и о стоци и о птицама и о бубинама и о рибама.

34. И *долажаху из свијех народа да чују мудрост Соломонову, од свијех царева на земљи, који чуше за мудрост његову. *1 цар 10, 1.

Соломонов савез са Хирамом и припрема за подизање храма.

5. И Хирам, цар Тирски, посла слуге своје к Соломону чувши да су га помазали за цара намјесто оца његова, јер *Хирам љубљаше Давида свагда. *2 Сам 5, 11.

2. А Соломон посла ка Хираму и поручи му:

3. Ти знаш да Давид отац мој није могао саградити дома имену Господа Бога својега од ратова којима га опколише, докле их Господ не положи под ноге његове.

4. А сада Господ Бог мој дао ми је мир одсвуда, немам ниједнога непријатеља ни зле сметње.

5. Зато, ево, велим да саградим дом имену Господа Бога својега, *као што је рекао Господ Давиду оцу мојему говорећи: Син твој, којегa ћу посадити мјесто тебе на пријесто твој, он ће саградити дом имену мојему. *2 Сам 7, 13.

6. Зато заповједи сада нека ми насијеку дрва кедровијех на Ливану, а слуге ће моје бити са слугама твојим, а плату слугама твојим даћу ти како год речеш; јер ти знаш да у нас нема људи који умију сјећи дрва као Сидонци.

7. И кад Хирам чу ријечи Соломонове, обрадова се веома и рече: Да је благословен Господ данас који даде Давиду мудра сина над онијем народом великим.

8. И посла Хирам Соломону и поручи: Чуо сам чега ради си слао к мени; ја ћу учинити сву вољу твоју за дрва кедрова и за дрва јелова.

9. Моје ће слуге снџјети с Ливана на море, и ја ћу их повезати у сплавове и спустити морем до мјеста које ми кажеш, и ондје ћу развезати, па их носи; а ти ћеш учинити моју вољу и дати храну чељади мојој.

10. И тако даваше Хирам Соломону дрва кедрова и дрва јелова, колико му бјеше воља.

11. А Соломон даваше Хираму двадесет тисућа кора пшенице за храну чељади његовој, и двадесет кора уља цијећеногa; толико даваше Соломон Хираму сваке године.

12. И Господ даде мудрост Соломону *како му бјеше обрекао, и бјеше мир између Хирама и Соломона, и ухватише вјеру међу собом. *1 цар 3, 12.

13. И одреди Соломон људе из свега Израиља, и би одређенијех тридесет тисућа људи.

14. И слаше их на Ливан по десет тисућа свакогa мјесеца наизмјенце; један мјесец бијаху на Ливану, а два мјесеца код кућа својих. А *Адонирам бјеше над овијем посленицима. *1 цар 4, 6.

15. И имаше Соломон седамдесет тисућа носилаца и осамдесет тисућа тесача у планини,

16. Осим настојника Соломоновијех, који бијаху над тијем послом, три тисуће и триста, који управљају народом који пословаше тај посао.

17. И заповједи цар да сносе велико камење, скупоцјено камење за темељ дому, тесано камење.

18. И тесаху посленици Соломонови и посленици Хирамови и Гивлеји, и приправљаху дрво и камење да се зида дом.

Подизање храма.

6. Четири стотине и осамдесете године по изласку синова Израљевијех из земље Мисирске, четврте године царовања Соломонова над Израљем, мјесеца Зифа, а то је други мјесец, поче зида-ти дом Господу.

2. А дом што га зида цар Соломон Господу бијаше у дужину од шездесет лаката, а у ширину од двадесет лаката, а у висину од тридесет лаката.

3. И бијаше тријем пред црквом двадесет лаката дуг, према ширини дома, а десет лаката широк пред домом.

4. И начини прозоре на дому изнутра широке, а споља уске.

5. И уза зид дому начини ходнике свуда унаоколо уза зид дому око цркве и светиње над светињама, и начини клијети свуда унаоколо.

6. Најдоњи ходник бјеше пет лаката широк, а средњи шест лаката широк, а трећи седам лаката широк; јер начини засјеке на дому споља унаоколо да се греде не улажу у зид од дома.

7. А кад зидаху дом, зидаху од камена, који довозаху сасвијем приготовљен, те се ни чекић ни сјекира нити какво оруђе гвоздено не чу у дому кад се зидаше.

8. Врата од средњег ходника бијаху на десној страни дома, и излажаше се на завојицу на средњи ходник, и из средњег на трећи.

9. Тако сазида дом, и доврши га, и покри дом гредама и даскама кедровијем.

10. И начини ходнике око цијелог дома од пет лаката у висину сваки, и састављаху их с домом греде кедрове.

11. Тада дође ријеч Господња Соломону говорећи:

12. То је дом што градиш; ако узидеш по мојим уредбама, и уствориш моје законе и уздржиш све моје заповјести ходећи по њима, потврдићу ти ријеч своју *коју сам рекао Давиду оцу твојему. ^{*2 Сам 7, 13.}

13. И становаћу међу синовима Израљевијем, и нећу оставити народа својег Израља.

14. И тако сазида Соломон дом, и доврши га.

15. И обложи зидове дому изнутра даскама кедровијем, од пода дома до врх зидова обложи дрветом изнутра; и под дому обложи даскама јеловијем.

16. И начини преграду од двадесет лаката од једне стране дома до друге од дасака кедровијех, од пода до врх зидова; и то начини унутра за шатор, за светињу над светињама.

17. А дом, црква напријед, бијаше од четрдесет лаката.

18. А по даскама кедровијем унутра у дому бјеху изрезане јабуке и цвјетови развијени, све од кедра, тако да се не виђаше нигдје камен.

19. И светињу над светињама уреди унутра у дому да се ондје намјести ковчег завјета Господњег.

20. А светиња над светињама унутра бјеше двадесет лаката дуга, и двадесет лаката широка, и двадесет лаката висока, и обложи је чистијем златом; тако обложи и олтар од кедра.

21. И тако обложи Соломон дом изнутра чистијем златом, и затеже златне ланце пред светињом над светињама, коју такођер обложи златом.

22. И сав дом обложи златом; тако и сав олтар пред светињом над светињама обложи златом.

23. А у светињи над светињама *начини два херувима од дрвета маслинова; десет лаката бјеше висок сваки. *2 Мој 37, 7-9.

24. А од пет лаката бјеше једно крило у херувима, и од пет лаката друго крило у херувима; десет лаката бјеше од краја једнога крила до краја другогa крила.

25. Тако и други херувим бијаше од десет лаката; једне мјере и једне направе бјеху оба херувима.

26. Десет лаката бјеше висок један херувим, тако и други.

27. И намјести херувиме усред унутрашњег дома, и раширише херувими крила своја тако да крило једнога тицаше у један зид, а крило другогa херувима тицаше у други зид, а усред дома тицаху крила једно у друго.

28. И обложи херувиме златом.

29. А све зидове дому унаоколо искити резанијем херувимима и палмама и развијенијем цвјетовима изнутра и споља.

30. И под дому обложи златом изнутра и споља.

31. И на уласку у светињу над светињама начини двокрилна врата од дрвета маслинова, којима прагови с доворотницима бјеху на пет углова.

32. И на тијем двокрилнијем вратима од дрвета маслинова изреза херувиме и палме и развијене цвјетове, и обложи их златом, и херувиме и палме обложи златом.

33. Тако на уласку у цркву начини прагове од дрвета маслинова на четири угла;

34. И врата двокрилна од дрвета јелова; на двије се стране отвараше једно крило, и на двије стране отвараше се друго крило.

35. И изреза на њима херувиме и палме и развијене цвјетове, и обложи златом све што бјеше изрезано.

36. Потом начини тријем унутрашњи од три реда тесаногa камена и једнога реда дрвета кедрова стругана.

37. *Четврте године мјесеца Зифа би постављен темељ дому Господњему; *1 цар 6, 1.

38. А једанаесте године мјесеца Вула, који је осми мјесец, сврши се дом са свијем стварима својим и са свијем што му припада. Тако га сазида за седам година.

*Подизање царских двораца;
сћубови и йосуђе храма.*

7. **П**отом *зида Соломон себи дом тринаест година, и сврши га. *1 цар 9, 10.

2. Сазида и дом из шуме Ливанске, сто лаката дуг и педесет лаката широк и тридесет лаката висок, на четири реда ступова кедровијех, с гредама кедровијем сврх ступова.

3. И бјеше покривен дрветом кедровијем горе на гредама, које бијажу на четрдесет и пет ступова, по петнаест у једном реду.

4. И прозора бијажу три реда, прозор над прозором у три реда.

5. И сва врата и прагови бјеху на четири угла, и прозори, и један прозор бјеше према другом у три реда.

6. И начини тријем од ступова, педесет лаката дуг и тридесет лаката широк; и тај тријем бјеше спријед, и ступови и греде бијажу спријед.

7. И начини тријем у којем бјеше пријесто гдје суђаше, тријем судски, који бијаше обложен кедром од пода до врха.

8. И у његовој кући гдје живљаше бијаше други тријем иза онога трије-

ма, посао бијаше исти. Начини дом и кћери Фараоновој, *којом се ожени Соломон, као тај тријем. *1 цар 3, 1.

9. Све ово бјеше од скупоцјенога камена, тесаногa на мјеру и пилом сјеченогa, изнутра и споља од пода до крова, и споља до великогa тријема.

10. И темељ бијаше од камења скупоцјеногa, камења великогa, од десет лаката и од осам лаката.

11. А озго бијаше камење скупоцјено на мјеру тесано и даске кедрове.

12. И велики тријем унаоколо имаше три реда камења тесаногa и један ред кедровијех брвана, као тријем унутрашњи дома Господњегa и као тријем истогa дома.

13. И посла цар Соломон и позва Хирама из Тира.

14. А он бијаше син једне удовице од племена Нефталимова, а отац му бјеше из Тира, умјетник мједарски, *врло вјешт и разуман, те умијаше свашта градити од мједи; он дошав к цару Соломону, изради му сав посао. *2 Мој 31, 3.

15. Сали *два ступа од мједи, један ступ бјеше од осамнаест лаката у висину, а унаоколо од дванаест лаката; такви бјеше и други ступ. *2 цар 25, 17.

16. И начини два оглавља да се метну озго на ступове, саливена од мједи; пет лаката бјеше високо једно оглавље и пет лаката бјеше високо друго оглавље.

17. И плетенице испреплетане и врвце као вериге начини на оглавља, која бијаху наврх ступова, седам на једно оглавље и седам на друго оглавље.

18. Тако начини на ступове и два реда шипака на једну плетеницу унаоколо да покривају оглавље које бијаше на врху; тако начини и на другом оглављу.

19. И на та два оглавља наврх ступова у тријему бијаху начињени лиљани од четири лакта.

20. И на два оглавља на два ступа бијаху озго и према средини под плетеницама шипци, којих бијаше двјеста у два реда унаоколо на једном и на другом оглављу.

21. И постави те ступове у тријему црквеном, и поставивши десни ступ назва га Јахин, потом поставивши ступ лијеви назва га Воас.

22. И наврх ступова намјести израђено цвијеће лиљаново. И тако се свршише ступови.

23. И сали море; десет лаката бјеше му од једногa краја до другогa, округло унаоколо, а пет лаката бјеше високо, а унаоколо му бјеше тридесет лаката.

24. И испод краја његова бијаху испупчене као јабуке свуда унаоколо по десет на један лакат, којима бјеше опточено море унаоколо, два реда јабука бјеше саливено с њим.

25. И стајаше на дванаест волова; три гледаху на сјевер, три гледаху на запад, три гледаху на југ, а три гледаху на исток; а море стајаше на њима озго, и задња страна свијех њих бијаше унутра.

26. Дебљина му бијаше с подланице, а крај му бијаше као крај у чаше, као цвијет лиљанов, а примаше двије тисуће вата.

27. И начини десет подножја од мједи, у дужину од четири лакта бјеше свако подножје, а у ширину од четири лакта, а у висину од три лакта.

28. А направа бјеше у свакогa подножја оваква: Оплата бијаше у њих унаоколо, и оплата бијаше између углова.

29. А на оплати међу угловима бијаху лавови и волови и херувими; а на угловима бијаше ступац озго, а испод лавова и волова бијаше вијенац кован.

30. И под сваким подножјем бијаху по четири точка од мједи с плочама мједенијем, и на четири угла бијаху као рамена, и под сваком умиваоницом бијаху та рамена саливена према сваком вијенцу.

31. Дубина умиваоници од врха до дна над ступцем бијаше с лакта, и у врху бијаше округла као и ступац који бијаше од подруг лакта, и по врху јој бијаше резано, а оплата јој бијаше на четири угла, не округла.

32. И тако по четири точка бијаху под том оплатом, и осовине точковима излажаху на подножју, и сваки то чак бијаше висок подруг лакта.

33. И направа у тијех точкова бијаше као направа у точкова колских; осовине њихове, главчине, наплаци и паоци, све бјеше ливено.

34. И четири рамена бијаху на четири угла у свакога подножја, из подножја излажаху његова рамена.

35. А озго у подножја бијаше висине по лакта, која бјеше свуда округла, и озго на подножју бјеху стране његове и оплате које излажаху из њега.

36. И по странама његовијем и по оплатама његовијем изреза херувиме, лавове и палме, једно до другог уз вијенце унаоколо.

37. На тај начин начини десет подножја; сва бијаху једнако саливена, једне мере и једне направе.

38. И начини десет умиваоница од мједи; по четрдесет вата узимаше једна умиваоница, и свака умиваоница бијаше од четири лакта; по једна умиваоница стајаше на сваком подножју од десет подножја.

39. И намјести пет подножја на десној страни дома, а пет на лијевој страни дома, а море намјести на десну страну дома према истоку с југа.

40. Тако начини Хирам умиваонице и лопате и котлиће; и сврши Хирам сав посао који ради цару Соломону за дом Господњи:

41. Два ступа и два оглавља округла наврх два ступа, и двије плетенице да покривају она два оглавља округла наврх ступова.

42. И четири стотине шипака на двије плетенице; два реда шипака на свакој плетеници, да покривају два оглавља округла наврх ступова;

43. И десет подножја, и десет умиваоница на њима;

44. И море једно, и волова дванаест под морем;

45. И лонце и лопате и котлиће; а сви судови што начини Хирам цару Соломону за дом Господњи бјеху од мједи углађене.

46. То је цар саливао у равници Јорданској, у земљи иловачи између Сохота и Сартана.

47. И Соломон не измјери тијех судова, јер их бјеше врло много, не тражише тежине мједи.

48. Начини Соломон и све друго посуђе за дом Господњи: Златни олтар, и златни сто на ком стајаху хљебови постављени,

49. И пет свијетњака с десне стране и пет с лијеве стране пред светињом од чистог злата, и цвјетове и жишке и усекаче од злата,

50. И чаше и виљушке и котлиће и кадионице и машице од чистог злата; и чепови на вратима унутрашњег дома, светиње над светињама, и чепови на вратима црквенијем бијаху од злата.

51. И тако се сврши сав посао, који уради цар Соломон дому Господњему; и унесе Соломон што бјеше посветио Давид отац његов, сребро и злато и судове, и остави у ризницу дома Господњег.

*Освећење храма и Соломонова
молитва и жртва.*

8. Тада сабра Соломон старјешине Израиљеве и све главаре племенске, кнезове домова отачких синова Израиљевијех, к себи у Јерусалим да се пренесе ковчег зајвјета Господњег из града Давидова, а то је Сион.

2. И скупише се к цару Соломону сви људи Израиљеви мјесеца Етанима на празник, а тај је мјесец седми.

3. И кад дођоше све старјешине Израиљеве, подигоше свештеници ковчег;

4. И пренесоше ковчег Господњи и шатор од састанка и све судове свете што бјеху у шатору; пренесоше их свештеници и Левити.

5. А цар Соломон и сав збор Израиљев, који се сабра к њему, *принесоше с њим пред ковчегом оваца и говеда толико да се не могаше ни избројити ни прорачунати од мноштва. *2 Сам 6, 13.

6. И унесоше свештеници ковчег зајвјета Господњег на његово мјесто, у унутрашњи дом, у светињу над светињама, под крила херувимима.

7. Јер херувимима бијаху раширена крила над мјестом гдје ће стајати ковчег, и заклањаху херувими ковчег и полуге његове озго.

8. И *повукоше му полуге тако да се крајеви виђаху у светињи на предњој страни светиње над светињама, али се напоље не виђаху; и ондје осташе до данашњег дана. *2 Мој 25, 14, 15.

9. У ковчегу не бјеше ништа осим двије плоче камене, које метну у њ Мојсије на Хориву, кад Господ учини зајвет са синовима Израиљевијем пошто изидоше из земље Мисирске.

10. А кад свештеници изидоше из светиње, *облак напуни дом Господњи, *2 Мој 40, 34, 35.

11. Те не могаху свештеници стајати да служе од облака; јер се славе Господње напуни дом Господњи.

12. Тада рече Соломон: Господ је рекао *да ће наставати у мраку.

*2 Мој 20, 21; 5 Мој 4, 11.

13. Сазидах дом теби за стан, мјесто да у њему наставаш довијека.

14. И окренувши се лицем својим, цар благослови сав збор Израиљев, а сав збор Израиљев стајаше.

15. И рече: Благословен да је Господ Бог Израиљев који је говорио својим устима Давиду оцу мојему, и испунио руком својом говорећи:

16. Од онога дана кад изведох из Мисира народ свој Израиља, не изабрах ниједнога града међу свијем племенима Израиљевијем да се сазида дом гдје би било име моје, него изабрах Давида да буде над народом мојим Израиљем.

17. *И науми Давид, отац мој, да сазида дом имену Господа Бога Израиљева. *2 Сам 7, 2.

18. Али Господ рече Давиду, оцу мојему: Што си наумио сазидати дом имену мојему, добро си учинио што си то наумио;

19. Али нећеш ти сазидати тога дома, него син твој који ће изаћи из бедара твојих, он ће сазидати дом имену мојему.

20. И тако испуни Господ ријеч своју коју рече; јер устах на мјесто оца својега Давида и сједох на пријесто Израиљев, као што рече Господ, и сазидах овај дом имену Господа Бога Израиљева.

21. И одредих овдје мјесто ковчегу у ком је зајвет Господњи што је учинио с оцима нашим кад их је извео из земље Мисирске.

22. Потом стаде Соломон пред олтар Господњи пред свијем збором Израиљевијем и подиже руке своје к небу,

23. И рече: Господе Боже Израиљев! Нема Бога таквога какав си ти горе на небу ни доље на земљи, који чуваш завјет и милост слугама својим које ходи пред тобом свијем срцем својим;

24. Који си испунио слуги својему Давиду, оцу мојему, што си му рекао; што си устима својим рекао, то си руком својом испунио, као што се види данас.

25. Сада, дакле, Господе Боже Израиљев, држи слуги својему Давиду, оцу мојему, што си му рекао говорећи: Неће ти нестати човјека испред мене који би сједио на пријестолу Израиљеву само ако синови твоји ушчувају пут свој ходећи преда мноом, као што си ти ходио преда мноом.

26. Сада, дакле, Боже Израиљев, нека се потврди ријеч твоја коју си рекао слуги својему Давиду, оцу мојему.

27. Али *хоће ли доиста Бог ставати на земљи? Ето, небо и небеса над небесима не могу те обухватити, а камоли овај дом што га сазида?

*Ис 66, 1; Дав 7, 49; 17, 24.

28. Али погледај на молитву слуге својега и на молбу његову, Господе Боже мој, чуј вику и молитву којом ти се данас моли слуга твој;

29. Да буду очи твоје отворене над домом овијем дан и ноћ, над овијем мјестом за које си рекао: *Ту ће бити име моје; да чујеш молитву којом ће се молити слуга твој на овом мјесту.

*5 Мој 12, 11.

30. Чуј молбу слуге својега и народа својега Израиља којом ће се молити на овом мјесту; чуј с мјеста гдје станујеш, с неба, чуј и смилуј се.

31. Кад ко згријеш ближњему својему, те му се да заклетва да се закуне и заклетва дође пред твој олтар у овом дому,

32. Ти чуј с неба, и учини и суди слугама својим осуђујући кривца и дјела његова обрађујући на његову главу, а правога правдајући и плаћајући му по правди његовој.

33. Кад разбију непријатељи народ твој Израиља зато што ти згријеше, па се обрете к теби и даду славу имену твојему, и помоле ти се и замоле те у овом дому,

34. Ти чуј с неба и опрости гријех народу својему Израиљу, и доведи их опет у земљу коју си дао оцима њиховијем.

35. Кад се затвори небо, те не буде дажда зато што згријеше теби, па ти се замоле на овом мјесту и даду славу имену твојему и од гријеха се својега обрете, кад их намучиш,

36. Ти чуј с неба и опрости гријех слугама својим и народу својему Израиљу показав им пут добри којим ће ходити, и пусти дажд на земљу своју коју си дао народу својему у наслједство.

37. Кад буде глад у земљи, кад буде помор, суша, медљика, скакавци, гусјенице, или кад га притијесни непријатељ његов у земљи његовој властитој, или какво год зло, каква год болест,

38. Сваку молбу и сваку молитву која буде од кога год човјека или од свега твојега народа Израиља, ко позна муку срца својега и подигне руке своје у овом дому,

39. Ти чуј с неба, из стана својега, и смилуј се и учини и подај свакоме по свијем путовима његовијем које знаш у срцу његову; јер ти сам знаш срца свијех синова човјечијих;

40. Да те се боје докле су год живи на земљи коју си дао оцима нашим.

41. И странац који није од твојега народа Израиља, него дође из даљне земље имена твојега ради,

42. (Јер ће се чути за име твоје велико и за руку твоју крјепку и миши-

цу твоју подигнуту) кад дође и помоли се у овом дому,

43. Ти чуј с неба, из стана својега, и учини све за што повиче к теби онај странац, да би познали име твоје сви народи на земљи и бојали се тебе као народ твој Израил и да би знали да је име твоје призвано над овијем домом који сазидах.

44. Кад народ твој изиде на војску на непријатеља својега путем којим га пошљеш, и помоле се Господу обративши се ка граду који си изабрао, и к дому који сам сазидао имену твојему,

45. Чуј с неба молбу њихову и подај им правицу.

46. Кад ти згријеше, јер нема чојека који не гријеш, и разгневивши се на њих, даш их непријатељима њиховијем, те их заробе и одведу у земљу непријатељску далеко или близу,

47. Ако се дозову у земљи у коју буду одведени у ропство, и обратe се и стану ти се молити у земљи онијех који их заробише и реку: Сагријешисмо и зло учинисмо, скривисмо,

48. И тако се обратe к теби свијем срцем својим и свом душом својом у земљи непријатеља својих који их заробе, и помоле ти се окренувши се к земљи својој коју си дао оцима њиховијем, ка граду који си изабрао, и к дому који сам сазидао имену твојему,

49. Тада чуј с неба, из стана својега, молбу њихову и молитву њихову, и подај им правицу,

50. И опрости народу својему што ти буду згријешили и све пријеступе којима ти буду преступили, и умиловити им оне који их заробе да се смилују на њих.

51. Јер су твој народ и твоје наслједство које си извео из Мисира, усред пећи гвоздене.

52. Нека буду очи твоје отворене на молбу слуге твојега и на молбу народа твојега Израиља, и чуј их кад те год призову.

53. Јер си их ти одвојио себи за наслједство од свијех народа на земљи, као што си рекао преко Мојсија слуге својега кад си извео оце наше из Мисира, Господе, Господе!

54. А кад Соломон, молећи се Господу, сврши сву ову молбу и молитву, уста испред олтарa Господњегa гдје бјеше клекао и руке своје подигао к небу;

55. И стојећи, *благослови сав збор Израиљев гласом великим говорећи: ^{2 Сам 6, 18.}

56. Благословен да је Господ који је смирио народ свој Израиља, као што је говорио; *није изостала ниједна ријеч од свијех добријех ријечи његовијех које је говорио преко Мојсија, слуге својега. ^{*ИНав 21, 45.}

57. Да Господ Бог наш буде с нама као што је био с оцима нашим, да нас не остави и не напусти.

58. Него нека пригне срце наше к себи да бисмо ходили свијем путовима његовијем и држали заповијести његове и уредбе његове и законе његове што је заповједио оцима нашим.

59. И нека буду ове ријечи моје, којима се молих Господу, близу Господа Бога нашега дан и ноћ, да би давао правицу слуги својему и народу својему Израиљу у свако доба;

60. Да би познали сви народи на земљи да је Господ сам Бог и да нема другога.

61. И нека срце ваше буде цијело према Господу Богу нашем, да ходите по уредбама његовијем и држите заповијести његове као данас.

62. Тада цар и сав Израил с њим принесоше жртве пред Господом.

63. И Соломон принесе на жртву захвалну, коју принесе Господу,

двадесет и двије тисуће волова и сто и двадесет тисућа оваца. Тако посветише дом Господњи цар и сви синови Израиљеви.

64. У тај дан посвети цар средину тријема који је пред домом Господњим; јер ондје принесе жртве паљенице и даре и претилину од жртава захвалнијех; јер мједени олтар који бијаше пред Господом бијаше мален и не могаху на њ стати жртве паљенице и дари и претилина од жртава захвалнијех.

65. И у то вријеме празнова Соломон празник и сав Израил с њим, сабор велик од уласка у Емат до потока Мисирскога, пред Господом Богом нашим, седам дана и опет седам дана, то је четрнаест дана.

66. А у осми дан отпусти народ; и благословише цара и отидоше к шаторима својим радујући се и веселећи се у срцу за све добро што учини Господ Давиду, служи својему, и Израиљу, народу својему.

Бој говори са Соломоном. Соломон подиже градове; његова морнарица.

9. **А** кад Соломон сврши дом Господњи и дом царски и све што жељаше Соломон и рад бијаше начинити,

2. Јави се Господ Соломону други пут, *као што му се бјеше јавио у Гаваону; *1 цар 3, 5.

3. И рече му Господ: Услишио сам молбу твоју и молитву твоју којом си ми се молио; посветио сам тај дом који си сазидао *да ту намјестим име своје довијека; и очи ће моје и срце моје бити ондје вазда. *1 цар 8, 29.

4. А ти, ако узидеш преда мнома како је ишао Давид отац твој с цијелијем и правијем срцем творећи све што сам ти заповједио и држећи уредбе моје и законе моје,

5. Утврдићу пријесто царства твојега над Израиљем навијек, *као што сам казао Давиду, оцу твојему, говорећи: Неће ти нестати човјека на пријестолу Израиљеву. *2 Сам 7, 12.

6. Али ако се ви и синови ваши одвратите од мене и не уздржите заповијести мојих и уредаба мојих које сам вам дао, и отидете и станете служити другим боговима и клањати им се,

7. *Тада ћу истријебити Израиља са земље коју сам вам дао, и овај дом који сам посветио имену својему, одбацићу од себе, и Израил ће постати прича и подсмјех међу свијем народима; *5 Мој 4, 26.

8. А дом овај колико је славан, ко год прође мимо њ, зачудиће се и запиштаће и рећи ће: Зашто учини Господ ово од ове земље и од овога дома?

9. И одговараће се: Јер одусташе Господа Бога својега који изведе оце њихове из земље Мисирске, и узеше друге богове, и клањаше им се и служише им; зато пусти на њих Господ све ово зло.

10. А *кад прође двадесет година, у које сазида Соломон ова два дома, дом Господњи и дом царски,

*1 цар 6, 38; 7, 1.

11. А Хирам, цар Тирски, даде Соломону дрва кедровијех и дрва јеловијех и злата колико му год воља бјеше, тада цар Соломон даде Хираму двадесет градова у земљи Галилејској.

12. И дође Хирам из Тира да види градове које му даде Соломон, али не бише му по вољи.

13. Па рече: Какви су то градови што си ми их дао, брате? И назва их: Земља Кавул; и оста им то име до данас.

14. А Хирам бјеше послао цару сто и двадесет таланата злата.

15. И тако цар Соломон одреди људе, те сазида дом Господњи и дом свој и Милон, и зидове око Јерусалима, и Асор и Мегидон и Гезер.

16. Јер Фараон, цар Мисирски, изиде и узе Гезер, и спали га огњем, и *поби Хананеје који живљаху у граду, и даде га у прђију кћери својој, жени Соломоновој. *ИНав 16, 10.

17. А Соломон сазида Гезер и Вет-Орон Доњи.

18. И Валат и Тадмор у пустињи у земљи,

19. И све градове у којима Соломон имаше житнице, и градове у којима му бијаху кола, и градове у којима му бијаху коњици, и што год Соломону би воља зидати у Јерусалиму и на Ливану и у свој земљи царства својега.

20. И сав народ који бјеше остао од Амореја, Хетеја, Ферезеја, Јевеја и Јевусеја, који не бијаху од синова Израљевијех,

21. Синове њихове, који бјеху остали иза њих у земљи, којих не моглоше синови Израљеви истријебити, њих Соломон нагна да плаћају данак и робују до данашњег дана.

22. А од синова Израљевијех не учини ниједнога робом, него бијаху војници и слуге његове и кнезови, војводе његове, и заповједници над колима његовијем и над коњцима његовијем.

23. И бјеше главнијех настојника над послом Соломоновијем пет стотина и педесет, који управљаху народом који рађаше посао.

24. А кћи Фараонова пресели се из града Давидова у дом свој који јој сазида. Тада сазида и Милон.

25. И Соломон приношаше три пута на годину жртве паљенице и жртве захвалне на олтару који начини Господу, и кађаше на олтару који бјеше пред Господом, кад сврши дом.

26. И лађе начини цар Соломон у Есион-Гаверу, који је код Елота на обали Црвенога мора у земљи Едомској.

27. И *посла Хирам на тијем лађама слуге своје, лађаре вјеште мору, са слугама Соломоновијем;

*1 цар 10, 11.

28. И дођоше у Офир, и узеше оданде злата четири стотине и двадесет таланата, и донесоше цару Соломону.

*Царица Савска походи Соломона.
Бојатство и слава Соломонова.*

10. А *царица Савска чу глас о Соломону и о имену Господњем, и дође да га искуша загонеткама. *Мт 12, 42.

2. И дође у Јерусалим са силном пратњом, с камилама које ношаху мириса и злата врло много и драгога камења; и дошавши к Соломону, говори с њим о свему што јој бјеше у срцу.

3. И Соломон јој одговори на све ријечи њезине; не бјеше од цара сакривено ништа да јој не би одговорио.

4. А кад царица Савска видје сву мудрост Соломонову и дом који бјеше сазидао,

5. И јела на столу његову и станове слуга његовијех и дворбу дворана његовијех и одијело њихово, и пехарнике његове и жртве његове паљенице које приношаше у дому Господњем, она дође изван себе;

6. Па рече цару: Истина је што сам чула у својој земљи о стварима твојим и о мудрости твојој.

7. Али не хтјех вјеровати што се говораше докле не дођем и видим својим очима; а гле, ни пола ми није казано; твоја мудрост и доброта надвишује глас који сам слушала.

8. Благо људима твојим, благо слугама твојим који једнако стоје пред тобом и слушају мудрост твоју.

9. Да је благословен Господ Бог твој којему си омилио, те посади те на пријесто Израиљев; јер Господ љуби Израиља увијек, и постави те царем да судиш и дијелиш праву.

10. Потом даде цару сто и двадесет таланата злата и врло много мириса и драгог камења; нигда више не дође толико таквих мириса колико даде царица Савска цару Соломону.

11. И *лађе Хирамове, које доношаху злато из Офира, донесоше из Офира врло много дрвета алмугима и драгога камења. *1 цар 9, 27.

12. И начини цар од тога дрвета алмугима заграду у дому Господњем и у дому царском, и харфе и псалтире за пјеваче; нигдје се више није довезло таквога дрвета алмугима, нити се видјело до данашњег дана.

13. А цар Соломон даде царици Савској што год зажеље и заиска, осим онога што јој даде сâм по могућству цара Соломона. Потом она отиде и врати се у земљу своју са слугама својим.

14. А злата што дохођаше Соломону сваке године, бјеше шест стотина и шездесет и шест таланата,

15. Осим онога што дохођаше од трговаца и онијех који продаваху мирисе и од свијех царева Арапских и управитеља земаљских.

16. И цар Соломон начини двјеста штитова од кованог злата, шест стотина сикала злата дајући на један штит;

17. И *три стотине малијех штитова од кованог злата, по три мине злата дајући на сваки штитић; и остави их цар у дому од шуме Ливанске. *1 цар 14, 26.

18. И начини цар велик пријесто од слонове кости и обложи га чистијем златом.

19. Шест басемака бјеше у пријестолу, и врх округао бјеше озад на пријестолу, и ручице бјеху с обје стране сједишта, и два лава стајаху покрај тијех ручица.

20. И дванаест лавова стајаху на шест басемака отуд и одовуд. Не би такав начињен ни у којем царству.

21. И сви судови из којих пијаше цар Соломон бијаху златни, и сви судови у дому од шуме Ливанске бијаху од чистог злата; од сребра не бјеше ништа; сребро бјеше ништа за времена Соломонова.

22. Јер цар имаше лађе Тарсиске на мору с лађама Хирамовијем; једанпут у три године враћаху се лађе Тарсиске доносећи злато и сребро, слонове кости, мајмуне и пауне.

23. Тако цар Соломон бијаше већи од свијех царева земаљских богатством и мудрошћу.

24. И из цијеле земље тражаху да виде Соломона, да чују мудрост његову коју му даде Господ у срце.

25. И доносаху му сви даре, судови сребрне и судови златне, и хаљине и оружје, и мирисе, и коње и мазге, сваке године.

26. Тако накупи Соломон кола и коњика, и имаше тисућу и четири стотине кола и дванаест тисућа коњика, које разреди по градовима гдје му бијаху кола и код себе у Јерусалиму.

27. И учини цар, те у Јерусалиму бијаше сребра као камења и кедровијех дрва као дивљих смокава које расту по пољу, тако много.

28. И довођаху Соломону коње из Мисира и свакојаки трг, јер трговци цареви узимаху трг различан за цијену.

29. И долажаху кола из Мисира по шест стотина сикала сребра, а коњ по сто и педесет. И тако сви цареви Хетејски и цареви Сирски добијаху коње преко њих.

Жене, идолойоклонство, непријатељи и смрт Соломонова.

11. Али *цар Соломон љубљаше многе жене туђинке, осим кћери Фараонове, Моавке, Амонке, Едомке, Сидонке и Хетејке, *5 Мој 17, 17.

2. Од ових народа за које бјеше рекао Господ синовима Израиљевим: *Не идите к њима и они да не долазе к вама, јер ће занијети срце ваше за својим боговима. За њих приону Соломон љубећи их. *2 Мој 34, 16.

3. Те имаше жена царица седам стотина и три стотине инова; и жене његове занесоше срце његово.

4. И кад остарје Соломон, жене занесоше срце његово за туђим боговима; и срце његово не би цијело према Господу Богу његову као што је било срце Давида, оца његова.

5. И Соломон хођаше за Астаротом, богињом Сидонском, и за Мелхомом, гадом Амонским.

6. И чињаше Соломон што бјеше зло пред Господом и не хођаше са свијем за Господом као Давид, отац његов.

7. Тада сагради Соломон висину *Хемосу, гаду Моавском, † на гори према Јерусалиму, и Молоху, гаду Амонском. *4 Мој 21, 29; † 2 цар 23, 13.

8. Тако учини свијем женама туђинкама, те кађаху и приношаху жртве својим боговима.

9. А Господ се разгневи на Соломона што се одврати срце његово од Господа Бога Израиљева, *који му се бјеше јавио два пута. *1 цар 3, 5; 9, 2.

10. И бјеше му заповједио да не иде за другим боговима, а он не одржа што му Господ заповједи.

11. И рече Господ Соломону: Што се то нађе на теби и нијеси држао за вјета мојега ни уредаба мојих, које сам ти заповједио, зато ћу отргнути

од тебе царство и даћу га служи твојему.

12. Али за твојега вијека нећу то учинити због Давида оца твојега, него ћу га отргнути из руку сина твојега,

13. Али нећу отргнути свега царства; једно ћу племе дати сину твојему због Давида, слуге својега, и због Јерусалима који изабрах.

14. И подиже Господ противника Соломону, Адада Идумејца, који бијаше од царскога рода у Идумеји.

15. Јер, *кад Давид бијаше у Идумеји и Јоав војвода дође да покопа побијене, поби све мушкиње у Идумеји. *2 Сам 8, 14.

16. Јер Јоав оста ондје шест мјесеца са свијем Израиљем докле не поби све мушкиње у Идумеји.

17. Тада утече Адад с неколико Идумејаца, слуга оца својега, и отиде у Мисир; а Адад бјеше тада дијете.

18. И отишавши из Мадјама, дођоше у Фаран; и узевши са собом људе из Фарана, дођоше у Мисир к Фараону цару Мисирском, који му даде кућу и одреди му храну, а даде му и земље.

19. И Адад нађе велику милост у Фараона, те га ожени сестром жене своје, сестром царице Тахпенесе.

20. И сестра Тахпенесина роди му сина Генувата, којега отхрани Тахпенеса у двору Фараонову, и бјеше Генуват у двору Фараонову међу синовима Фараоновијем.

21. А кад Адад чу у Мисиру да је Давид починуо код отаца својих и да је умро Јоав војвода, рече Адад Фараону: Пусти ме да идем у своју земљу.

22. А Фараон му рече: А шта ти је мало код мене, те хоћеш да идеш у своју земљу? А он рече: Ништа, али ме пусти.

23. Подиже му Бог још једнога противника, Резона, сина Елијадина, који бјеше побјегао од господара својега Ададезера, цара Совскога.

24. И скупив к себи људе, поста старјешина од чете *кад их Давид убијаше; потом отишавши у Дамаск, осташе ондје и овладаше Дамаском.

*2 Сам 10, 18.

25. И бјеше противник Израиљев свега вијека Соломонова, и то осим зла које чињаше Адад; и мржаше на Израиља царујући у Сирији.

26. И Јеровоам, син Наватов, Ефрањанин из Сариде, чија мати бјеше по имену Серуја, жена удовица, слуга Соломонов, подиже се на цара.

27. А ово би узрок зашто се подиже на цара: Соломон грађаше Милон и зазиђиваше пролом града Давида, оца својега;

28. А Јеровоам бијаше крјепак и храбар; зато видећи Соломон младића да настаје за послом, постави га над свијем данцима дома Јосифова.

29. Па у то вријеме кад Јеровоам отиде из Јерусалима, нађе га на путу Ахија Силомљанин пророк имајући на себи нову хаљину, и бијаху њих двојица сами у пољу.

30. И Ахија узе нову хаљину која бјеше на њему и раздрије је на два-наест комада.

31. И рече Јеровоаму: Узми десет комада, јер овако вели Господ Бог Израиљев: Ево, истргнућу царство из руке Соломонове и даћу теби десет племена.

32. Само ће једно племе остати њему због слуге мојега Давида и због града Јерусалима, који изабрах између свијех племена Израиљевих.

33. Јер оставише мене и поклонише се Астароти, богињи Сидонској, и Хемосу, богу Моавском, и Мелхому, богу синова Амоновијех, и не ходише путовима мојим чинећи што је право преда мном, уредбе моје и законе моје, као Давид отац његов.

34. Али нећу узети царства из руке његовијех, него ћу га оставити нека влада докле је год жив због Давида,

слуге својега, којег изабрах, који је држао заповијести моје и уредбе моје.

35. *Него ћу узети царство из руку сина његова и даћу теби од њега десет племена.

*1 цар 12, 16.

36. А сину ћу његову дати једно племе да буде видјело Давиду, слуги мојему, вазда преда мном у граду Јерусалиму, који изабрах да у њему намјестим име своје.

37. Тебе ћу, дакле, узети да царујеш над свијем што ти душа жели, и бићеш цар над Израиљем.

38. И ако узаслушаш све што ти заповједим, и узидеш мојим путовима и ушчиниш што је право преда мном, држећи уредбе моје и заповијести моје, као што је чинио Давид слуга мој, бићу с тобом и сазидаћу ти тврд дом као што сам сазидао Давиду, и даћу ти Израиља.

39. И мучићу сјеме Давидово за то, али не свагда.

40. Зато тражаше Соломон да убије Јеровоама; али се Јеровоам подиже и побјеже у Мисир к Сисаку, цару Мисирском, и би у Мисиру док не умрије Соломон.

41. А остала дјела Соломонова и што је год чинио, и мудрост његова није ли то записано у књизи дјела Соломоновијех?

42. А царова Соломон у Јерусалиму над свијем Израиљем четрдесет година.

43. И почину Соломон код отаца својих, и би погребен у граду Давида, оца својега; а Ровоам, син његов, зацари се на његово мјесто.

*Десет њ племена се буну и бира
Јеровоама за цара; и долой поклонство
Јеровоамово.*

12. Тада отиде Ровоам у Си-
хем, јер се ондје скуп
сав Израиљ да га зацаре.

2. А Јеровоам, син Наватов, *који још бијаше у Мисиру побјегавши онамо од цара Соломона, кад чу, он још оста у Мисиру. *1 цар 11, 40.

3. Али послаше и дозваше га. Тако Јеровоам и сав збор Израиљев дођоше и рекоше Ровоаму говорећи:

4. Твој је отац метнуо на нас тежак јарам; него ти сада олакшај љуту службу оца својега и тешки јарам који је метнуо на нас, пак ћемо ти служити.

5. А он им рече: Идите, па до три дана дођите опет к мени. И народ отиде.

6. Тада цар Ровоам учини вијеће са старцима који стајаше пред Соломоном, оцем његовијем, док бијаше жив и рече: Како свјетујете да одговорим народу?

7. А они му одговорише говорећи: Ако данас угодиш народу и послушаш их и одговориш им лијепијем ријечима, они ће ти бити слуге свагда.

8. Али он остави свјет што га свјетоваше старци и учини вијеће с младићима који одрастоше с њим и који стајаху пред њим.

9. И рече им: Шта ви свјетујете да одговоримо народу који ми рекоше говорећи: Олакшај јарам који је метнуо на нас твој отац?

10. Тада му одговорише младићи који одрастоше с њим, и рекоше: Овако кажи народу што ти рече: Твој је отац метнуо на нас тежак јарам, него нам ти олакшај; овако им реци: Мој је мали прст дебљи од бедара оца мојега.

11. Отац је мој метнуо на вас тежак јарам, а ја ћу још дометнути на ваш јарам; отац вас је мој шибао бичевима, а ја ћу вас шибати бодљивијем бичевима.

12. А трећи дан дође Јеровоам и сав народ к Ровоаму, како им бјеше

казао цар рекавши: Дођите опет к мени до три дана.

13. И цар одговори оштро народу оставивши свјет што га свјетоваше старци;

14. И рече им како га свјетоваше младићи говорећи: Мој је отац метнуо на вас тежак јарам, а ја ћу још дометнути на јарам ваш; отац вас је мој шибао бичевима, а ја ћу вас шибати бодљивијем бичевима.

15. И цар оглуши се народа, јер Господ бјеше тако уредио да би потврдио ријеч своју *што је рекао преко Ахије Силомљанина Јеровоаму, сину Наватову. *1 цар 11, 31.

16. А кад видје сав Израиљ гдје их се цар оглуши, одговори народ цару говорећи: *Какав дио ми имамо с Давидом? Немамо наслједства са сином Јесејевијем. У шаторе своје, Израиљу! А ти, Давиде, сад гледај своју кућу. Тако отиде Израиљ у шаторе своје. *2 Сам 20, 1.

17. Само над синовима Израиљевијем који живљаху по градовима Јудинијем, зацари се Ровоам.

18. И цар Ровоам посла Адорама који бијаше над данком; али га сав Израиљ засу камењем, те погибе, а цар Ровоам брже сједе на кола, те побјеже у Јерусалим.

19. Тако отпаде Израиљ од дома Давидова до данашњега дана.

20. И кад чу сав Израиљ да се вратио Јеровоам, пославши дозваше га на скупштину и поставише га царем над свијем Израиљем. Не приста за домом Давидовијем ниједно племе осим самога племена Јудина.

21. А Ровоам дошав у Јерусалим, сазва сав дом Јудин и племе Венијаминово, сто и осамдесет тисућа одабранијех војника, да завојште на дом Израиљев да поврате царство Ровоаму, сину Соломонову.

22. Али дође ријеч Божја Семеју, човјеку Божијему, говорећи:

23. Кажи Ровоаму, сину Соломонову, цару Јудину, и свему дому Јудину и Венијаминову и осталоме народу, и реци:

24. Овако вели Господ: Не идите и не бијте се с браћом својом, синовима Израљевијем; вратите се свако својој кући, јер сам ја наредио тако да буде. И они послушаше ријеч Господњу и вративши се отидоше како Господ рече.

25. Потом сазида Јеровоам Сихем у гори Јефремовој и насели се у њему; а послјије отиде оданде и сазида Фануил.

26. И рече Јеровоам у срцу свом: Може се царство повратити дому Давидову.

27. Ако овај народ стане ићи у Јерусалим да приноси жртве у дому Господњем, срце ће се народу обратити ка господару његову Ровоаму, цару Јудину, те ће ме убити и повратиће се к Ровоаму, цару Јудину.

28. Зато цар смисли, те начини два телета од злата, па рече народу: Не треба више да идете у Јерусалим; *ево богова твојих, Израље, који су те извели из земље Мисирске.

*2 Мој 32, 4, 8.

29. И намјести једно у Ветиљу, а друго намјести у *Дану. *Суд 18, 29.

30. И то би на гријех, јер народ иђаше к једноме до Дана.

31. И начини кућу на висини, и постави свештенике од простог народа који не бијаху од синова Левијевих.

32. И учини Јеровоам празник осмога мјесеца петнаестог дана, као што је празник у земљи Јудиној, и принесе жртве на олтару; тако учини и у Ветиљу приносећи жртве теоцима које начини; и постави у Ветиљу свештенике висинама које начини.

33. И петнаестог дана осмога мјесеца, који бјеше смислио у срцу

свом, приношаше жртве на олтару који начини у Ветиљу, и празноваше празник са синовима Израљевијем и приступи к олтару да кади.

Царство Израљево.

*Пророк из земље Јудине прориче
против идољоклонства у Ветиљу,
чини знак на Јеровоаму, буде заведен
и лав ња закоље.*

13. А гле, човјек Божји дође из земље Јудине с ријечју Господњом у Ветиљ кад Јеровоам стајаше код олтара да кади.

2. И повика пут олтара ријечју Господњом говорећи: Олтаре! Олтаре! Овако вели Господ: *Ево, родиће се син дому Давидову по имену Јосија, који ће на теби клати свештенике висина, који каде на теби, и људске ће кости спалити на теби. *2 цар 23, 15.

3. И учини знак истог дана говорећи: Ово је знак да је Господ то рекао: Ето, олтар ће се распасти и просуће се пепео што је на њему.

4. А кад цар Јеровоам чу ријечи човјека Божијега које викаше олтару Ветиљском, пружи руку своју с олтара говорећи: Држите га! Али усахну му рука коју пружи на њ, и не могаše је повратити к себи.

5. А олтар се распаде и просу се пепео с олтара, по знаку који учини човјек Божји ријечју Господњом.

6. Тада цар рече човјеку Божијему: *Припадни ка Господу Богу својему и помоли се за ме да ми се поврати рука. И човјек се Божји помоли Господу, и поврати се цару рука и поста као што је била. *2 Мој 8, 8.

7. И рече цар човјеку Божијему: Ходи са мном кући мојој и поткријепи се, и даћу ти дар.

8. Али човјек Божји рече цару: *Да ми даш по куће своје, не бих ишао с

тобом, нити бих јео хљеба ни воде пио у овом мјесту. *4 Мој 22, 18.

9. Јер ми је тако заповједио својом ријечју Господ говорећи: Не једи хљеба ни пиј воде, нити се враћај истијем путем којим отидеш.

10. И отиде другим путем, а не врати се онијем којим бјеше дошао у Ветиљ.

11. А у Ветиљу живљаше један стар пророк, којему дође син његов и приповједи све што учини пророк Божји онај дан у Ветиљу, и ријечи које рече цару; и приповједише синови тога пророка оцу својему.

12. А отац им рече: Којим је путем отишао? И показаше синови пут којим отиде човјек Божији који бјеше дошао из земље Јудине.

13. А он рече синовима својим: Осамарите ми магарца. И осамарише му магарца, те усједи на њ.

14. И пође за човјеком Божјим, и нађе га, а он сједи под храстом, па му рече: Јеси ли ти човјек Божји што дође из земље Јудине? Он му одговори: Ја сам.

15. А он му рече: Ходи са мном мојој кући да једеш хљеба.

16. Али он одговори: Не могу се вратити с тобом ни ићи с тобом, нити ћу јести хљеба ни пити воде с тобом у овом мјесту.

17. Јер ми је речено ријечју Господњом: Не једи хљеба ни пиј воде ондје, нити се враћај путем којим отидеш.

18. А он му рече: И ја сам пророк као ти, и анђео Господњи рече ми ријечју Господњом говорећи: Врати га са собом у своју кућу нека једе хљеба и пије воде. Али му слага.

19. И врати се с њим, те једе хљеба у његовој кући и пи воде.

20. А кад сјеђаху за столом, дође ријеч Господња пророку који га бјеше вратио;

21. И повика на човјека Божијега који бјеше дошао из земље Јудине, и рече: Овако вели Господ: Што нијеси послушао ријечи Господње и нијеси држао заповијести коју ти је заповједио Господ Бог твој,

22. Него си се вратио и јео хљеба и пио воде на мјесту за које ти је рекао: Не једи хљеба ни пиј воде; зато неће твоје тијело доћи у гроб твојих отаца.

23. И пошто се пророк којег бјеше вратио најде хљеба и пошто се напи, осамари му магарца.

24. А кад отиде, *удеси га лав на путу и закла га. И тијело његово лежаше на путу, и магарац стајаше код њега; такођер и лав стајаше код тијела. *1 цар 20, 36.

25. И гле, људи пролазећи видјеше тијело гдје лежи на путу и лава гдје стоји код тијела, и дошавши јавише у граду у којем живљаше стари пророк.

26. А кад то чу пророк који га бјеше вратио с пута, рече: Оно је човјек Божји који не послуша ријечи Господње, зато га даде Господ лаву да га растргне и усмрти, по ријечи Господњој коју му рече.

27. И рече синовима својим говорећи: Осамарите ми магарца. И осамарише.

28. И отишав нађе тијело гдје лежи на путу, и магарца и лава гдје стоје код тијела; лав не бјеше изјео тијела ни магарца растргао.

29. Тада пророк подиже тијело човјека Божијега, и метнув га на магарца, однесе га натраг, и дође у град стари пророк да га ожали и погребје.

30. И метну тијело у свој гроб, и плакаху над њим говорећи: *Јаох, брате! *Јер 22, 18.

31. А пошто га погребје, рече синовима својим говорећи: Кад умрем, погребите ме у гробу гдје је погребен човјек Божји, покрај костију његових метните кости моје.

32. Јер ће се зацијело збити што је огласио по ријечи Господњој за олтар Ветилски и за све куће висина које су по градовима Самаријским.

33. *Пошто ово би, опет се Јероваам не врати са својега злога пута; него опет начини из простог народа свештенике висинама; ко год хоћаше, томе он посвећиваше руке и тај постајаше свештеник висинама.

*1 цар 12, 31.

34. *И то би на гријех дому Јеровамову да † би се истријебио и да би га нестало са земље.

*1 цар 12, 30; † 1 цар 14, 10.

*Царство Израилево: Ахије
прорице против Јероваама.
Јероваам умире. Царство Јудино:
владавина, тријех и казна Ровоама.*

14. У то вријеме разболе се Авија, син Јероваамов.

2. И Јероваам рече жени својој: Устани и преобуци се да те не познаду да си жена Јероваамова, па иди у Силом. Ето, ондје је Ахија пророк *који ми је казао да ћу бити цар над овим народом.

*1 цар 11, 31.

3. И понеси десет хљебова и колача и жбан меда, па отиди к њему; он ће ти казати шта ће бити од дјетета.

4. И учини тако жена Јероваамова, и уставши отиде у Силом и уђе у кућу Ахијину. Ахија пак не могаше видјети, јер му очи бијаху потамнеле од старости.

5. Али Господ рече Ахији: Ето, иде жена Јероваамова да те пита за сина својега, јер је болестан; ти јој кажи то и то; а она кад дође, учиниће се да је друга.

6. И Ахија чувши шуштање ногу њезинијех кад уђе на врата, рече: Ходи, жено Јероваамова; што се чиниш

да си друга? Ја сам послан к теби да ти зло кажем.

7. Иди, реци Јеровааму: Овако вели Господ Бог Израилев: *Што сам те подигао између народа и поставио те вођом народу својему Израиљу,

*1 цар 16, 2.

8. И отргав царство од дома Давида дадох теби, а ти не би као слуга мој Давид, који је држао заповијести моје и ходио за мном свијем срцем својим чинећи само што је право преда мном,

9. Него си радио горе од свијех који бише прије тебе, и отишао си и начинио себи друге богове и ликове ливене да би ме дражио, па си ме бацао за леђа своја;

10. Зато, ево, *ја ћу пустити зло на дом Јероваамов, и истријебићу Јеровааму и оно што мокри уза зид, и ухваћенога и остављенога у Израиљу, и дом ћу Јероваамов омести као што се мете кал, да га не остане ништа.

*1 цар 15, 29; 21, 21.

11. *Ко Јероваамов погине у граду, изјешће га пси, а ко погине у пољу, изјешће га птице небеске; јер Господ рече.

*1 цар 16, 4; 21, 24.

12. А ти устани, иди кући својој; и кад ступиш ногама својим у град, одмах ће умријети дијете.

13. И сав ће Израил плакати за њим, и погрешће га; јер ће он сам од дома Јероваамова доћи у гроб, јер се на њему самом у дому Јероваамову нађе нешто добра пред Господом Богом Израилевијем.

14. А *Господ ће подигнути себи цара над Израилем, који ће истријебити дом Јероваамов у онај дан; да, шта? Сад већ.

*1 дн 15, 29.

15. И удариће Господ Израиља да ће се заљуљати као што се љуља трска у води, и ишчупаће Израиља из ове добре земље, коју је дао оцима њиховијем, и разасуће их далеко

преко ријеке зато што начинише себи лугове гњевећи Господа.

16. И напустиће Израиља за гријехе Јероваомове, *којима је гријешао и на гријех навео Израиља.

*1 цар 12, 30; 13, 34.

17. Тада уста жена Јероваомова, и отиде и дође у Терсу; и кад ступи на праг кућни, умрије дијете.

18. И погребеше га, и сав Израил плака за њим, по ријечи Господњој коју рече преко слуге својега Ахије пророка.

19. А остала дјела Јероваомова, како је војевао и како је царовао, ено записана су у дневнику царева Израљевијех.

20. А царова Јероваам двадесет и двије године; и почину код отаца својих, а Надав, син његов, зацари се на његово мјесто.

21. А Ровоам, син Соломонов, цароваше над Јудом; бјеше Ровоаму четрдесет и једна година кад поче царовати, и царова седамнаест година у Јерусалиму граду, који изабра Господ између свијех племена Израљевијех да ондје намјести име своје. Матери његовој бјеше име Нама Амонка.

22. И Јуда чињаше што је зло пред Господом; и гријесима својим којим гријешаху дражише га већма него оци њихови свијем што чинише.

23. Јер и они начинише себи висине и ступове и лугове на сваком високом хуму и под сваким зеленим дрветом.

24. *А бијаше и аџувана у земљи, и чињаху све гадове народа које бјеше истјерао Господ испред синова Израљевијех.

*5 Мој 23, 17.

25. А *пете године царовања Ровоамова дође Сисак, цар Мисирски, на Јерусалим.

*1 цар 11, 40.

26. И узео благо из дома Господњега и благо из дома царева, све то узео;

и узео све *штитове златне које начини Соломон.

*1 цар 10, 16.

27. И на њихово мјесто начини цар Ровоам штитове од мједи, и предаде их старјешинама над стражарима који чуваху врата дома царева.

28. И кад цар иђаше у дом Господњи, ношаху их стражари, а послјије их опет остављаху у ризницу своју.

29. А остала дјела Ровоамова и све што је чинио, није ли записано у дневнику царева Јудинијех?

30. *А бијаше рат између Ровоама и Јероваама једнако.

*1 цар 15, 6.

31. И почину Ровоам код отаца својих, и би погребен код отаца својих у граду Давидову. А име матери његовој бјеше Нама Амонка. А на мјесто његово зацари се Авијам, син његов.

Царство Јудино: Авијам, Аса.

Царство Израљево: Надав, Васа.

15. А осамнаесте године царовања Јероваама, син Наватова, зацари се Авијам над Јудом.

2. И царова три године у Јерусалиму. А матери му бјеше име Маха, кћи Авесаломова.

3. Он хођаше у свијем гријесима оца својега, које је чинио пред њим, и не бјеше срце његово цијело према Господу Богу његову као срце Давида, оца његова.

4. Али *због Давида даде му Господ Бог његов видјело у Јерусалиму подигава сина његова након њега и утврдив Јерусалим;

*1 цар 11, 36.

5. Јер је Давид чинио што је право пред Господом, нити је одступао од чега што му је заповједио свега вијека својега *осим ствари с Уријом Хетејином.

*2 Сам 12, 9.

6. А *рат бјеше између Ровоама и Јероваама до његова вијека.

*1 цар 14, 30.

7. А остала дјела Авијамова и све што је чинио, није ли записано у дневнику царева Јудинијех? А бијаше рат између Авијама и Јеровоама.

8. И Авијам почину код отаца својих, и погребеше га у граду Давидову, а на његово мјесто зацари се Аса, син његов.

9. Године двадесете царовања Јеровоамова над Израиљем зацари се Аса над Јудом.

10. Четрдесет и једну годину царева у Јерусалиму. А матери му бјеше име Маха, кћи Авесаломова.

11. И твораше Аса што је прavo пред Господом као Давид отац му.

12. Јер истријеби адуване из земље и укиде све гадне богове које бјеху начинили оци његови.

13. И матер своју Маху сврже с власти, јер она начини идола у лугу; и Аса изломи идола и сажеже на потоку Кедрону.

14. *Али висине не бише оборене; али срце Асино бјеше цијело према Господу свега вијека његова.

*1 цар 22, 44.

15. И унесе у дом Господњи што бјеше посветио отац његов и што он посвети, сребро и злато и судове.

16. И бјеше рат између Асе и Васе, цара Израиљева, свега вијека њихова.

17. Јер Васа, цар Израиљев, изиде на Јуду и стаде зидати Раму да не да никоме отићи к Аси, цару Јудину, ни од њега доћи.

18. Али Аса узев све сребро и злато што бјеше остало у ризници Господњој и у ризници дома царева, даде га слугама својим, и посла их цар Аса Вен-Ададу, сину Тавримона, сина Есионова, цару Сирском који становаше у Дамаску, и поручи:

19. Вјера је између мене и тебе, између оца твојега и оца мојега; ево, шаљем ти дар, сребро и злато; хајде, поквари вјеру коју имаш с Васом, ца-

рем Израиљевим, еда би отишао од мене.

20. И послуша Вен-Адад цара Асу, и посла војводе своје на градове Израиљеве и покори *Ијон и Дан и Авел-Ветмаху и сав Хинерот и сву земљу Нефталимову. *2 цар 15, 29.

21. А кад Васа то чу, преста зидати Раму и врати се у Терсу.

22. Тада цар Аса сазва сав народ Јудин, никога не изузимајући; те однесоше камење из Раме и дрва, чим зидаше Васу, и од њега сазида цар Аса Геву Венијаминову и Миспу.

23. А остала сва дјела Асина и сва јунаштва његова, и што је год чинио и које је градове саградио, није ли све записано у дневнику царева Јудинијех? Али у старости својој боловаше од ногу.

24. И Аса почину код отаца својих и би погребен код отаца својих у граду Давида, оца својега. А на његово мјесто зацари се Јосафат, син његов.

25. А Надав, син Јеровоамов, поче царовати над Израиљем друге године царовања Асина над Јудом; и царева над Израиљем двије године.

26. И чињаше што је зло пред Господом ходeћи путем оца својега и у *гријеху његову, којим наведе на гријех Израиља. *1 цар 12, 30.

27. И диже буну на њ Васа, син Ахијин, од дома Исахарова, и уби га Васа код Гиветона, који бијаше Филистејски, кад Надав и сав Израиљ бјеху опколили Гиветон.

28. И тако га уби Васа треће године царовања Асина над Јудом, и зацари се на његово мјесто.

29. А кад се зацари, поби сав дом Јеровоамов, и не остави ниједне душе од рода Јеровоамова докле све не истријеби, *по ријечи Господњој коју рече преко слуге својега Ахије Силомљанина, *1 цар 14, 10.

30. За гријехе Јеровоамове којима је гријешио и којима је на гријех

навео Израиља и за дражење којим је дражио Господа Бога Израилева.

31. А остала дјела Надавова и све што је чинио, није ли то записано у дневнику царева Израилевијех?

32. И *бјеше рат између Асе и Васа цара Израилева свега вијека њихова. *1 цар 15, 16.

33. Треће године царовања Асина над Јудом зацари се Васа. син Ахијин, над свијем Израиљем у Терси, и царева двадесет и четири године.

34. И чинаше што је зло пред Господом ходећи путем Јероваомијем и у гријеху његову, којим наведе на гријех Израиља.

*Царство Израилево: Васина смрт.
Цареви Ила, Зимрије, Амрије и Ахав.
Подићуша Самарија и обновљен
Јерихон.*

16. И дође ријеч Господња *Јују, сину Ананијеву, за Васу говорећи: *1 цар 16, 7.

2. *Што те подигох из праха и поставих вођем народу својему Израиљу, а ти идеш путем Јероваомијем и наводиш на гријех народ мој Израиља да ме гњеви гријесима својим, *1 цар 14, 7.

3. Ево, ја ћу затрти натражје Васино и натражје дома његова, и учинићу с домом твојим као с домом Јеровама, сина Наватова.

4. *Ко Васин погине у граду, изјешће га пси, а ко погине у пољу изјешће га птице небеске. *1 цар 14, 11.

5. А остала дјела Васина и што је чинио и јунаштво његово, није ли то записано у дневнику царева Израилевијех?

6. И почину Васа код отаца својих и би погребен у Терси; а на његово мјесто зацари се Ила, син његов.

7. И тако преко пророка *Јуја, сина Ананијева, дође ријеч Господ-

ња против Васа и дома његова за све зло што учини пред Господом гњеви га дјелима својих руку, те би као дом Јероваомов, и зато што га победи. *1 цар 16, 1.

8. Двадесет шесте године царовања Асина над Јудом зацари се Ила, син Васин, над Израиљем и царева двије године у Терси.

9. А слуга његов Зимрије, старјешина над половином кола, диже буну на Илу кад пијаше у Терси и опи се у кући Арсе, који управљаше домом његовијем у Терси.

10. И *дође Зимрије и уби га и погуби га двадесет осме године царовања Асина над Јудом, и зацари се на његово мјесто. *2 цар 9, 31.

11. А чим се зацари и сједи на пријесту свој, победи сав дом Васин, не остави му ни што уза зид мокри, и родбину његову и пријатеље његове.

12. Тако Зимрије затре сав дом Васин, *по ријечи Господњој коју рече за Васу преко Јуја пророка, *1 цар 16, 3.

13. За све гријехе Васине и за гријех Иле, сина његова, којима гријешеше и којима на гријех наводише Израиља гњеви Господа Бога Израилева таштинама својим.

14. А остала дјела Илина и све што је чинио, није ли то записано у дневнику царева Израилевијех?

15. Године двадесет седме царовања Асина над Јудом зацари се Зимрије и царева седам дана у Терси; а народ тада стајаше у околу код *Гиветона, који бјеше Филистески. *1 цар 15, 27.

16. И народ што бјеше у околу, кад чу да је Зимрије дигао буну и цара убио, исти дан сав Израиљ у околу постави царем над Израиљем Амрија, војводу.

17. И Амрије и сав Израиљ с њим отидоше од Гиветона и опколише Терсу.

18. А Зимрије, кад видје гдје освојише град, отиде у двор царски и запали над собом двор царски, те погибе,

19. За гријехе своје којима је гријешо чинећи што је зло пред Господом, ходећи путем Јеровамовијем и у гријеху његову, којим је гријешо наводећи на гријех Израиља.

20. А остала дјела Зимријева и буна коју подиже, није ли то записано у дневнику царева Израљевијех?

21. Тада се раздијели народ Израиљев на двоје: половина народа приста за Тивнијом, сином Гинатовијем, да га учини царем, а друга половина приста за Амријем.

22. Али народ који приста за Амријем би јачи од народа који приста за Тивнијом, сином Гинатовијем. И умрије Тивнија, а царова Амрије.

23. Тридесет прве године царовања Асина над Јудом поче царовати Амрије над Израиљем и царова дванаест година; у Терси царова шест година.

24. И купи гору Самаријску од Семера за два таланта сребра, и сагради град на гори, и назва град који сагради Самарија по имену Семера, господара од горе.

25. А *Амрије чињаше што је зло пред Господом, и горе чињаше од свијех који бијаху прије њега. *Мих 6, 16.

26. Јер хођаше свијем путовима Јероваама, сина Наватова, и у гријеху његову, којим је навео на гријех Израиља гњевићи Господа Бога Израиљева таштинама својим.

27. А остала дјела Амријева и све што је чинио, и јунаштва која је чинио, није ли то записано у дневнику царева Израљевијех?

28. И почину Амрије код отаца својих и би погребен у Самарији; а на његово се мјесто зацари Ахав, син његов.

29. И Ахав, син Амријев, поче царовати над Израиљем тридесет осме године царовања Асина над Јудом, и царова Ахав, син Амријев, над Израиљем у Самарији двадесет и двије године.

30. И чињаше Ахав, син Амријев, што је зло пред Господом, више од свијех који бијаху прије њега.

31. И мало му бијаше што хођаше у гријесима Јероваама, сина Наватова, него се још ожени Језавељом, кћерју Етвала, цара Сидонскога, и отиде те служаше Валу и клањаше му се.

32. И начини олтар Валу *у дому Валову који сазида у Самарији.

*2 цар 10, 27.

33. И начини Ахав гај, и учини Ахав више од свијех царева Израљевијех који бијаше прије њега да би разгњевио Господа Бога Израиљева.

34. За његова времена Хил Ветиланин сазида Јерихон. На Авирону првенцу својем основа га, а на Сегуву мјезинцу својем метну му врата, *по ријечи Господњој коју рече преко Исуса, сина Навина. *ИНав 6, 26.

Царство Израљево: пророк Илија објављује сушу; таврани ја хране; чудом храни удовицу у Сарейши и васкрсава њезина сина.

17. Тада рече Ахаву Илија Тесвићанин, један од насељеника Галадских: Тако да је жив Господ Бог Израиљев пред којим стојим, *овијех година неће бити росе ни дажда докле ја не речем.

*Јак 5, 17.

2. Потом дође њему ријеч Господња говорећи:

3. Иди одавде и обрати се на исток, и сакриј се код потока Хората према Јордану.

4. И из онога потока пиј, а гавранима сам заповједио да те хране ондје.

5. И он отиде и учини по ријечи Господњој, и отишав стани се код потока Хората, који је према Јордану.

6. И ондје му гаврани доношаху хљеба и мяса јутром и вечером, а из потока пијаше.

7. Али послвије годину дана пресухну поток, јер не бјеше дажда у земљи.

8. Тада дође њему ријеч Господња говорећи:

9. *Устани, иди у Сарепту Сидонску и сједи ондје; ево, заповједио сам ондје жени удовици да те храни. *Лк 4, 26.

10. И уставши отиде у Сарепту, и кад дође на врата градска, гле, жена удовица купљаше ондје дрва; и он је дозвола и рече јој: Донеси ми мало воде у суду да се напијем.

11. И она пође да донесе; а он је викну и рече: Донеси ми и хљеба мало.

12. А она рече: Тако да је жив Господ Бог твој, немам печена хљеба до грст брашна у здјели и мало уља у крчагу; и, ето, купим дрваца да отидем и зготовим себи и сину својему да поједемо, па онда да умремо.

13. А Илија јој рече: Не бој се, иди, зготови како си рекла; али умјеси прво мени један колачић од тога и донеси ми, па послвије готови себи и сину својему.

14. Јер овако вели Господ Бог Израилев: Брашно се из здјеле неће потрошити, нити ће уља у крчагу нестати докле не пусти Господ дажда на земљу.

15. И она отиде и учини како рече Илија; и једе и она и он и дом њезин годину дана;

16. Брашно се из здјеле не потроши, нити уља у крчагу нестало, по ријечи Господњој коју рече преко Илије.

17. А послвије тога разболе се син жени домаћици, и болест његова би врло тешка тако да издахну.

18. И она рече Илији: *Шта је теби до мене, човјече Божји? Јеси ли дошао к мени да споменеш безакоње моје и да ми умориш сина? *Лк 5, 8.

19. А он јој рече: Дај ми сина својега. И узев га из наручја њезина, однесе га у горњу клијет гдје он сјеђаше, и положи га на постељу своју.

20. Тада завапи ка Господу и рече: Господе Боже мој, зар си и ову удовицу код које сам гост тако учвијелио уморивши јој сина?

21. И *пружив се над дјететом, три пута завапи ка Господу говорећи: Господе Боже мој, нека се поврати у дијете душа његова. *2 цар 4, 34.

22. И Господ услиши глас Илијин, те се поврати у дијете душа његова, и *оживје. *Јев 11, 35.

23. А Илија, узев дијете, снесе га из горње клијети у кућу и даде га матери његовој, и рече Илија: Види, жив је твој син!

24. А жена рече Илији: Сада знам да си човјек Божји и да је ријеч Господња у твојим устима истина.

*Илија и Авдија. Цар Ахав.
Суд Божији на јору Кармилској.*

18. **П**ослвије много времена, треће године, дође ријеч Господња Илији говорећи: Иди, покажи се Ахаву, и пустићу дажд на земљу.

2. И отиде Илија да се покаже Ахаву, а бијаше велика глад у Самарији.

3. И Ахав дозвола Авдију, који бијаше управитељ двора његова; а Авдија се бојаше Господа веома.

4. Јер кад Језавеља убијаше пророке Господње, узе Авдија сто пророка и

сакри их, по педесет у једну пећину, и храни их хљебом и водом.

5. И рече Ахав Авдији: Пођи по земљи на изворе и на потоке, еда бисмо нашли траве да сачувамо у животу коње и мазге, да нам не изгине стока.

6. И подијелише међу се земљу куда ће ићи: Ахав отиде једнијем путем сâм, а Авдија отиде другим путем сâм.

7. А кад Авдија бијаше на путу, гле, сретe га Илија; и он га позна, и паде ничице и рече: Јеси ли ти, господару мој, Илија?

8. А он му рече: Ја сам; иди, кажи господару својему: Ево Илије.

9. А он рече: Шта сам згријешо да слугу својега предаш у руке Ахаву да ме погуби?

10. Тако да је жив Господ Бог твој, нема народа ни царства куда није слао господар мој да те траже; и рекоше: Нема га. А он закле царства и народе да те не могу да нађу.

11. А ти сада кажеш: Иди, кажи господару својему: Ево Илије.

12. А кад ја отидем од тебе, дух ће те Господњи однијети, а ја нећу знати куда; па да отидем и прокажем Ахаву, а он да те не нађе, убиће ме; а слуга се твој боји Господа од младости своје.

13. Није ли казано господару мојему шта сам учинио кад Језавела убијаше пророке Господње? Како сакрих стотину пророка Господњих, по педесет у једну пећину, и храних их хљебом и водом.

14. А ти сада кажеш: Иди, кажи господару својему: Ево Илије. Убиће ме.

15. А Илија рече: Тако да је жив Господ над војскама пред којим стојим, данас ћу му се показати.

16. Тада отиде Авдија пред Ахава и каза му; и Ахав отиде пред Илију.

17. А кад видје Ахав Илију, рече му Ахав: Јеси ли ти онај што *несрећу доносиш на Израиља? *Дап 16, 20.

18. А он рече: Не доносим ја несреће на Израиља, него ти и дом оца твојега оставивши заповијести Господње и приставиши за Валима.

19. Него сада пошљи и сабери к мени свега Израиља на гору Кармилску, и четири стотине и педесет пророка Валовијех и *четири стотине пророка из луга, који једу за столом Језавелиним. *1 цар 16, 33.

20. И посла Ахав к свијем синовима Израиљевијем и сабра оне пророке на гору Кармилску.

21. Тада приступи Илија ка свему народу и рече: *Докле ћете храмати на обје стране? † Ако је Господ Бог, идите за њим; ако ли је Вал, идите за њим. Али народ не одговори му ни ријечи. *Мт 6, 24; † ИНав 24, 15.

22. А Илија рече народу: Ја сам сâм остао пророк Господњи; а пророка Валовијех има четири стотине и педесет.

23. Дајте нам два јунца, и нека они изберу себи једнога, и нека га исијеку на комаде и метну на дрва, али огња да не подмећу; а ја ћу приготовити другога јунца, и метнућу га на дрва, али огња нећу подметати.

24. Тада призовите име својих богова, а ја ћу призвати име Господње, па који се Бог одзове огњем, онај нека је Бог. И сав народ одговори и рече: Добро рече.

25. Потом рече Илија пророцима Валовијем: Изберите себи једнога јунца и приготовите га прво, јер је вас више; и призовите име богова својих, али огња не подмећите.

26. И узеше јунца којега им даде, и приготовише, и стадоше призивати име Валово од јутра до подне говорећи: Вале, услиши нас! Али никаква гласа, ни кога да одговори. И скакаху око олтара који начинише.

27. А кад би у подне, стаде им се ругати Илија говорећи: Вичите већма, јер је он бог! Ваљада се нешто замислио, или је у послу, или на путу, или може бити спава, да се пробуди.

28. А они стадоше викати иза гласа и парати се ножима и шилима по свом обичају, докле их крв не обли.

29. А кад прође подне, стадоше пророковати докле дође вријеме да се принесе дар; али никаква гласа, ни кога да одговори, ни кога да чује.

30. Тада рече Илија свему народу: Приступите к мени. И приступи к њему сав народ. Тада он оправи олтар Господњи који бјеше разваљен.

31. И узе Илија дванаест камена према броју племена синова Јакова, којему дође ријеч Господња говорећи: *Израиљ ће ти бити име. *1 Мој 32, 28.

32. И начини од тога камења олтар у име Господње, и око олтара ископа опкоп широк да би се могле посијати двије мјере жита.

33. И намјести дрва и јунца исјечена на комаде метну на дрва.

34. И рече: Напуните четири виједра воде, и излијте на жртву и на дрва. Па опет рече: Учините још једном. И учинише још једном. Па опет рече: Учините и трећом. И учинише трећом,

35. Те вода потече око олтара, и напуни се опкоп воде.

36. А кад би вријеме да се принесе жртва, приступи Илија пророк и рече: Господе Боже Аврамов, Исаков и Израиљев, нека данас познаду да си ти Бог у Израиљу и ја да сам твој слуга, и да сам по твојој ријечи учинио све ово.

37. Услиши ме, Господе, услиши ме да би познао овај народ да си ти Господе Бог кад опет обратиш срца њихова.

38. *Тада паде огањ Господњи и спали жртву паљеницу и дрва и камен и прах, и воду у опкопу попи.

*3 Мој 9, 24.

39. А народ кад то видје, сав попада ничице, и рекоше: Господ је Бог, Господ је Бог.

40. Тада им рече Илија: *Похватајте те пророке Валове да ниједан не утече. И похваташе их, и Илија их одведе на поток Кисон и покла их ондје.

*2 цар 10, 25.

41. И рече Илија Ахаву: Иди, једи и пиј, јер уји велик дажд.

42. И отиде Ахав да једе и пије; а Илија се попе на врх Кармила, *и саже се к земљи и метну лице своје међу кољена своја.

*Јак 5, 18.

43. А момку својему рече: Иди, погледај пут мора. А он отишав погледа, па рече: Нема ништа. И рече му: Иди опет седам пута.

44. А кад би седми пут, рече: Ено, мали облак као длан човјечји диже се од мора. Тада рече: Иди, реци Ахаву: Прежи и иди да те не ухвати дажд.

45. Утом се замрачи небо од облака и вјетра, и удари велик дажд. А Ахав сједавши на кола отиде у Језраел.

46. А рука Господња дође над Илију и он, опасавши се, отрча пред Ахавом докле дође у Језраел.

Илија бјежи од Језавеље.

Бој му се јавља на јори Хориву.

Јелисеј, његов ученик.

19. А Ахав приповједи Језавељи све што је учинио Илија *и како је све пророке исјекао мачем.

*1 цар 18, 40.

2. Тада Језавеља посла гласнике к Илији и поручи му: Тако да учине богови и тако да додаду ако сјутра у ово доба не учиним од тебе што је од којег год тијех.

3. А он видећи то, уста и отиде душе своје ради, и дође у Вирсавеју Јудину и ондје остави момка својега.

4. А сам отиде у пустињу дан хода; и дошав сједе под смреку, и *зажеље да умре и рече: Доста је већ, Господе, прими душу моју, јер нијесам бољи од отаца својих. *Јн 4, 3.

5. Потом леже и заспа под смреком. А гле, анђео такну га и рече му: Устани, једи.

6. А он погледа и, гле, чело главе му хљеб на угљену печен и крчаг воде. И једе и напи се, па леже опет.

7. А анђео Господњи дође опет другом и такну га говорећи: Устани, једи, јер ти је пут далек.

8. А он уставши једе и напи се; потом окријепив се онијем јелом, иде четрдесет дана и четрдесет ноћи докле дође на гору Божију Хорив.

9. А ондје уђе у једну пећину и заноћи у њој; и, гле, ријеч Господња дође му говорећи: Шта ћеш ти ту, Илија?

10. А он рече: *Ревновах веома за Господа Бога над војскама; јер синови Израиљеви оставише зајет твој, твоје олтаре развалише и пророке твоје побише мачем; † а ја остах сам, па траже душу моју да ми је узму.

*Рим 11, 3; † 1 цар 18, 22.

11. А он рече: Изиди и стани на гори пред Господом. И гле, Господ пролажаше, а пред Господом велик и јак вјетар, који брда разваливаше и стијене разламаше; али Господ не бјеше у вјетру; а иза вјетра дође трус; али Господ не бјеше у трусу;

12. А иза труса дође огањ; али Господ не бјеше у огњу. А иза огња дође глас тих и танак.

13. А кад то чу Илија, заклони лице своје плаштем и изашав стаде на вратима од пећине. И гле, дође му глас говорећи: Шта ћеш ти ту, Илија?

14. А он рече: *Ревновах веома за Господа Бога над војскама; јер синови Израиљеви оставише зајет твој, твоје олтаре развалише, и пророке

твоје побише мачем; а ја остах сам, па траже моју душу да ми је узму.

*1 цар 19, 10.

15. Тада му рече Господ: Иди, врати се својим путем у пустињу Дамаштанску, и кад дођеш, *помажи Азавила за цара над Сиријом. *2 цар 8, 13.

16. А *Јуја, сина Нимсијина, помажи за цара над Израиљем, а Јелисија, сина Сафатова, из Авел-Меоле помажи за пророка, умјесто себе. *2 цар 9, 1-3.

17. Јер ко утече од мача Азаилова, њега ће погубити Јуј; а ко утече од мача Јујева, њега ће погубити Јелисије.

18. *Али сам оставио у Израиљу седам тисућа који ниједан не савише кољена пред Валом, нити га устима својим цјеливаше. *Рим 11, 4.

19. И отиде оданде и нађе Јелисеја, сина Сафатова, гдје оре, а дванаест јармова пред њим, а сам бијаше код дванаестог; и идући мимо њ, Илија баци на њ плашт свој.

20. А он остави волове, и отрча за Илијом и рече: *Да цјелујем оца својега и матер своју; па ћу ићи за тобом. А он му рече: Иди, врати се, јер шта сам ти учинио? *Лк 9, 61.

21. И он се врати од њега, и узе јарам волова и закла их, и на дрвима од плуга скуха месо и даде га народу, те једоше; потом уставши отиде за Илијом и служаше му.

*Царство Израиљево: Ахавови рашови
и побједа над сиријским
царем Вен-Агадом.*

20. А Вен-Адад, цар Сирски, и имаше са собом тридесет и два цара, и коње и кола; и отишавши опколи Самарију и стаде је бити.

2. И посла посланике к Ахаву, цару Израиљеву, у град,

3. И поручи му: Овако вели Вен-Адад: Сребро твоје и злато твоје моје је, тако и жене твоје и твоји лијепи синови моји су.

4. А цар Израиљев одговори и рече: Као што си рекао, господару мој царе, ја сам твој и све што имам.

5. А посланици опет дођоше и рекоше: Овако вели Вен-Адад: Послао сам к теби и поручио: Сребро своје и злато своје и жене своје и синове своје да ми даш.

6. Зато ћу сјутра у ово доба послати слуге своје к теби да прегледају кућу твоју и кућу слуга твојих, и што ти је год мило, они ће узети и однијети.

7. Тада дозвола цар Израиљев све старјешине земаљске и рече: Гледајте и видите како овај тражи зло; јер посла к мени по мене и по синове моје, по сребро моје и по злато моје, и ја му не браних.

8. А све старјешине и сав народ рекоше му: Не слушај га и не пристај.

9. И рече посланицима Вен-Ададовијем: Кажите цару господару мојему: Што си прво поручио служи својему све ћу учинити; али ово не могу учинити. Тако отидоше посланици и однесоше му тај одговор.

10. А Вен-Адад посла к њему и поручи: Тако да ми учине богови и тако да додаду! Неће бити доста праха од Самарије да свему народу који иде за мношвом допадне по једна грст.

11. А цар Израиљев одговори и рече: Кажите: Нека се не хвали онај који се опасује као онај који се распасује.

12. А кад он то чу, пијући с царевима под шаторима, рече слугама својим: Дижите се. И дигоше се на град.

13. Тада, гле, приступи један пророк к Ахаву, цару Израиљеву, и рече: Овако вели Господ: Видиш ли све ово

мноштво? Ево, ја ћу ти га дати у руке данас да познаш да сам ја Господ.

14. А Ахав рече: Преко кога? А он рече: Овако вели Господ: Преко момака кнезова земаљских. Опет рече: Ко ће зачети бој? А он рече: Ти.

15. Тада преброји момке кнезова земаљских, и бјеше их двјеста и тридесет и два; послје њих преброја сав народ, све синове Израиљеве, и бјеше их седам тисућа.

16. И изидоше у подне; а Вен-Адад пијући опи се у шаторима с тридест и два цара који му дођоше у помоћ.

17. И изидоше прво момци кнезова земаљских; а Вен-Адад посла, и јавише му и рекоше: Изидоше људи из Самарије.

18. А он рече: Ако су изашли мира ради, похватајте их живе; ако су изашли на бој, похватајте их живе.

19. И изидоше из града момци кнезова земаљских, и војска за њима.

20. И сваки уби с којим се сукоби, те Сирци побјегоше, а Израиљци их потјераше. И Вен-Адад, цар Сирски, побјеже на коњу с коњацима.

21. И цар Израиљев изиде и поби коње и кола, и учини велик покољ међу Сирцима.

22. Потом дође пророк к цару Израиљеву и рече му: Иди, буди храбар; и промисли и види шта ћеш чинити, јер ће догодине опет доћи цар Сирски на те.

23. А цару Сирском рекоше слуге његове: Њихови су богови горски богови, зато нас надјачаше; него да се бијемо с њима у пољу, зацијело ћемо их надјачати.

24. Учини, дакле, овако: Уклони те царе с мјеста њиховијех и постави војводе умјесто њих.

25. Па скупи војску каква је била она која ти је изгинула, и коње какви су били они коњи, и кола као она кола, па да се побијемо с њима у пољу;

зацијело ћемо их надјачати. И послуша их и учини тако.

26. А кад прође година, Вен-Адад преброји Сирце, и пође у Афек да војује на Израиља.

27. И синови Израиљеви пребројише се и, понесавши хране, изидоше пред њих. И стадоше у окр синови Израиљеви према њима, као два мала стада коза, а Сирци бијаху прекрилили земљу.

28. Тада дође човјек Божји, и говори цару Израиљеву и рече: Овако вели Господ: Што Сирци рекоше да је Господ горски Бог а није Бог пољски, зато ћу ти дати у руке све ово мноштво велико да знате да сам ја Господ.

29. И стајаху у околу једни према другима седам дана; а седмога дана побише се, и синови Израиљеви побише Сираца сто тисућа пјешака у један дан.

30. А остали побјегоше у град Афек, и паде зид на двадесет и седам тисућа људи који бијаху остали. И Вен-Адад, побјегав у град, уђе у најтајнију клијет.

31. А слуге му рекоше: Ево, чули смо да су цареви дома Израиљева милостиви цареви; да вежемо костријет око себе и да метнемо узице себи око вратова, па да изидемо пред цара Израиљева да ако остави у животу душу твоју.

32. И везаше костријет око себе, и метнуше узице себи око вратова, и дођоше к цару Израиљеву и рекоше: Слуга твој Вен-Адад вели: Остави у животу душу моју. А он рече: Је ли још жив? Брат ми је.

33. А људи узеше то за добар знак, и одмах, да би га ухватили за ријеч, рекоше: Брат је твој Вен-Адад. А он рече: Идите, доведите га. Тада Вен-Адад изиде к њему; а он га посади на своја кола.

34. Тада му рече Вен-Адад: Градове које је узео отац мој твојмо оцу, вратићу, и начини себи улице у

Дамаску као што је отац мој учинио у Самарији. А он одговори: С том вјером отпустићу те. И учини вјеру с њим и отпусти га.

35. Тада један између синова пророчких рече другоме по ријечи Господњој: Биј ме. Али га онај не хтје бити.

36. А он му рече: Што не послуша гласа Господњег, зато, ево, кад отидеш од мене, лав ће те заклати. И кад отиде од њега, *сукоби га лав и закла га. *1 цар 13, 24.

37. Опет нашав другог, рече му: Биј ме. А онај га изби и израни га.

38. Тада отиде пророк и стаде на пут куда ће цар проћи, и нагрди се пепелом по лицу.

39. А кад цар пролажаше, он викну цара и рече: Твој слуга бијаше изашао у бој, а један дошавши доведе ми човјека и рече: Чувај овога човјека; ако ли га нестане, *биће твоја душа за његову душу, или ћеш платити таланат сребра. *2 цар 10, 24.

40. А кад твој слуга имаше посла тамо-амо, њега нестало. Тада му рече цар Израиљев: То ти је суд, сам си одсудио.

41. А он брже убриса пепео с лица, и цар Израиљев позна га да је један од пророка.

42. А он му рече: Овако вели Господ: Што си пустио из руку човјека којег сам ја осудио да се истријеби, душа ће твоја бити за његову душу и народ твој за његов народ.

43. И отиде цар Израиљев кући својој зловољан и љутит, и дође у Самарију.

*Царство Израиљево: Навушеј
убијен због винограда њој наложено
Језавеле. Илија пророче истребљење
дома Ахавова.*

21. А послѣе овијех ствари догоди се: Навушеј Језраеланин имаше виноград у

Језраелу до двора Ахава, цара Самаријскога.

2. И рече Ахав Навутеју говорећи: Дај ми свој виноград да начиним од њега врт за зеље, јер је близу до двора мојега; а ја ћу ти дати за њ бољи виноград или, ако волиш, даћу ти у новцу шта вриједи.

3. А Навутеј рече Ахаву: Сачувај Боже да бих ти дао наслједство отаца својих.

4. Тада Ахав дође кући зловољан и љутит због ријечи коју му рече Навутеј Језраеланин говорећи: Не дам ти наслједства отаца својих. И леже на постељу своју, и окрену лице своје на страну и не једе хљеба.

5. Тада дође к њему Језавеља, жена његова, и рече му: Зашто је душа твоја зловољна те не једеш хљеба?

6. А он јој рече: Јер говорих с Навутејем Језраеланином и рекох му: Дај ми виноград свој за новце или, ако волиш, даћу ти други виноград за тај. А он рече: Не дам ти свога винограда.

7. Тада му рече Језавеља, жена његова: Ти ли си цар над Израиљем? Устани, једи хљеба и буди весео. Ја ћу ти дати виноград Навутеја Језраеланина.

8. И написа књигу на име Ахавово и запечати је печатом његовијем, и посла књигу старјешинама и главарима који бијаху у граду његову, који наставаху с Навутејем.

9. А у књизи написа ово: Огласите пост и посадите Навутеја међу главаре народне.

10. И поставите два неваљала човјека према њему, па нека засвједоче на њ говорећи: *Хулио си на Бога и на цара. Тада га изведите и заспите камењем да погине. *2 Мој 22, 28.

11. И учинише људи онога града, старјешине и главари, који живљаху у граду његову, како им заповједи

Језавеља, како бијаше написано у књизи коју им посла.

12. И огласише пост, и посадише Навутеја међу главаре народне.

13. И дођоше два неваљала човјека и сједоше према њему; и свједочише на Навутеја ти неваљали људи пред народом говорећи: Навутеј је хулио на Бога и на цара. И изведоше га иза града и засуше га камењем, те погибе.

14. Потом послаше к Језавељи и поручише јој: Засут је камењем Навутеј, и погинуо је.

15. А кад Језавеља чу да је Навутеј засут камењем и погинуо, рече Ахаву Језавеља: Устани, узми виноград Навутеја Језраеланина, који ти не хтје дати за новце, јер Навутеј није жив него је умро.

16. А кад чу Ахав да је умро Навутеј, уста и пође у виноград Навутеја Језраеланина да га узме.

17. Али дође ријеч Господња к Илији Тесвићанину говорећи:

18. Устани, изиди на сусрет Ахаву, цару Израиљеву, који сједи у Самарији; ено га у виноград Навутејеву куда је отишао да га узме.

19. И реци му и кажи: Овако вели Господ: Нијеси ли убио и нијеси ли присвојио? Па му кажи и реци: Овако вели Господ: *Како пси лизаше крв Навутејеву, тако ће лизати пси и твоју крв. *1 цар 22, 38.

20. А Ахав рече Илији: Нађе ли ме, непријатељу мој? А он рече: Нађох, јер си се продао да чиниш што је зло пред Господом.

21. Ево, *пустићу зло на те, и узећу натражје твоје, и истријебићу Ахаву и оно што уза зид мокри, и ухваће-нога и остављенога у Израиљу.

*2 цар 9, 8.

22. И *учинићу с домом твојим као с домом Јероваама, сина Наватова, и као с † домом Васе, сина Ахијина,

што си ме гњевео и што си навео на
гријех Израиља.

*1 цар 15, 29; † 1 цар 16, 11.

23. Такођер и за Језавељу рече Господ говорећи: *Пси ће изјести Језавељу испод зидова Језраелских.

*2 цар 9, 35, 36.

24. *Ко Ахавов погине у граду, изјешће га пси, а ко погине у пољу, изјешће га птице небеске. *1 цар 14, 11.

25. И не би таквога као Ахав, који се продаде да чини што је зло пред Господом, јер га подговараше жена његова Језавеља.

26. И почини врло грдна дјела идући за гадним боговима сасвијем као што чинише Амореји, које изагна Господ испред синова Израиљевијех.

27. А кад Ахав чу те ријечи, раздрије хаљине своје, и привеза костријет око тијела својега, и пошћаше, и спаваше у костријети и хођаше полагано.

28. И дође ријеч Господња Илији Тесвићанину говорећи:

29. Јеси ли видио како се Ахав понизио преда мном? Зато што се тако понизио преда мном, нећу пустити онога зла за његова живота; него *за сина његова пустићу оно зло на дом његов.

*2 цар 9, 25.

Ратн пројив Сиријаца. Пророк Михеја прориче полом. Ахавова пројаси. Јосафатова владавина над Јудом. Цар Охозиија у Израиљу.

22. И прођоше три године без рата између Си-
раца и Израиљаца.

2. А треће године дође *Јосафат, цар Јудин, к цару Израиљеву.

*2 дн 18, 2 и даље.

3. И рече цар Израиљев слугама својим: Не знате ли да је наш Рамот у Галаду? А ми не радимо да га узмемо из руку цара Сирскога.

4. И рече Јосафату: Хоћеш ли ићи са мном на војску на Рамот Галадски? А Јосафат рече цару Израиљеву: *Ја као ти, народ мој као твој народ, коњи моји као твоји коњи.

*2 цар 3, 7.

5. Још рече Јосафат цару Израиљеву: Упитај данас шта ће Господ рећи.

6. Тада цар Израиљев сабра око четири стотине пророка и рече им: Хоћу ли ићи на војску на Рамот Галадски или ћу се оканити? А они рекоше: Иди, јер ће га Господ дати у руке цару.

7. А *Јосафат рече: Има ли ту још који пророк Господњи да га питамо?

*2 цар 3, 11.

8. А цар Израиљев рече Јосафату: Има још један човјек преко којег бисмо могли упитати Господа; али ја мрзим на њ, јер ми не прориче добра него зло; то је Михеја, син Јемлин. А Јосафат рече: Нека цар не говори тако.

9. Тада цар Израиљев дозво једнога дворанина и рече му: Брже доведи Михеју, сина Јемлина.

10. А цар Израиљев и Јосафат, цар Јудин, сјеђаху сваки на својем пријестолу обучени у царске хаљине на пољани код врата Самаријских, и сви пророци пророковаху пред њима.

11. И Седекија, син Хананин, начини себи гвоздене рогове и рече: Овако вели Господ: Овијем ћеш побости Сирце докле их не истријебиш.

12. Тако и сви пророци пророковаху говорећи: Иди на Рамот Галадски и бићеш срећан, јер ће га Господ дати цару у руке.

13. А посланик који отиде да дозове Михеју, рече му говорећи: Ево, пророци проричу сви једнијем гласом добро цару; нека и твоја ријеч буде као ријеч њихова, говори добро.

14. А Михеја рече: Тако да је жив Господ, говорићу оно што ми Господ каже.

15. И кад дође к цару, рече му цар: Михеја! Хоћемо ли ићи на војску на Рамот Галадски или ћемо се оканити? А он му рече: Иди, бићеш срећан, јер ће га Господ дати цару у руке.

16. А цар му рече: Колико ћу те пута заклињати да ми не говориш нешто истину у име Господње?

17. Тада рече: Видјех сав народ Израиљев разасут по планинама као овце које немају пастира; јер рече Господ: Ови немају господара; нека се врате свака својој кући с миром.

18. Тада рече цар Израиљев Јосафату: Нијесам ли ти рекао да ми неће пророковати добра него зло?

19. А Михеја му рече: Зато чуј рјеч Господњу; видјех Господа гдје сједи на пријестолу својем, а сва војска небеска стајаше му с десне и с лијеве стране.

20. И рече Господ: Ко ће преварити Ахава да отиде и падне код Рамота Галадскога? И један рече ово, а други оно.

21. Тада изиде један дух и, ставши пред Господа, рече: Ја ћу га преварити. А Господ му рече: Како?

22. Одговори: Изаћи ћу и бићу лажљив дух у устима свијех пророка његовијех. А Господ му рече: Преварићеш га и надвладаћеш, иди и учини тако.

23. Зато сада ето: Господ је метнуо лажљив дух у уста свијем твојим пророцима, а Господ је изрекао зло по те.

24. Тада приступи Седекија, син Хананин, и удари Михеју по образу говорећи: Куда је отишао дух Господњи од мене да говори с тобом?

25. А Михеја му рече: Ето, видјеш у онај дан кад отидеш у најтајнију клијет да се сакријеш.

26. Тада цар Израиљев рече: Ухвати Михеју и одведи га к Амону, заповједнику градском, и к Јоасу, сину цареву;

27. И реци им: Овако вели цар: Метните овога у тамницу и дајте му по мало хљеба и по мало воде докле се не вратим у миру.

28. А Михеја рече: Ако се вратиш у миру, није Господ говорио преко мене. Још рече: Чујте, сви народи!

29. И отиде цар Израиљев с Јосафатом, царем Јудинијем, на Рамот Галадски.

30. И рече цар Израиљев Јосафату: Ја ћу се преобући кад пођем у бој, а ти обуци своје одијело. И преобуче се цар Израиљев и отиде у бој.

31. А цар Сирски заповједи војводама, којих бијаху тридесет и двије над колима његовијем, и рече: Не ударајте ни на малог ни на великога, него на самога цара Израиљева.

32. И кад војводе од кола видјеше Јосафата, рекоше: Зацијело је цар Израиљев. И окренуше се на њ да ударе; али Јосафат повика.

33. А војводе од кола видјеше да није цар Израиљев, те одступише од њега.

34. А један застријели из лука нагоном и устријели цара Израиљева гдје спуча оклоп. А он рече својему возачу: Савиј руком својом и извези ме из боја, јер сам рањен.

35. И бој би жесток онога дана, а цар заоста на колима својим према Сирцима, па умрије увече, и крв из ране његове тецијаше у кола.

36. И прође гласник по војсци о заходу сунчаном говорећи: Свака у свој град и свака у своју земљу!

37. Тако умрије цар, и однесе га у Самарију; и погребеше цара у Самарији.

38. А кад праху кола на језеру Самаријском, лизаше пси крв његову, тако и кад праху оружје његово, *по рјечи коју рече Господ.

*1 цар 21, 19.

39. А остала дјела Ахавова и све што је учинио, и за кућу од слонове кости коју је саградио и за све градове што је саградио, није ли то записано у дневнику царева Израљевијех?

40. Тако почину Ахав код отаца својих, и на његово се мјесто зацари Охозиа, син његов.

41. А Јосафат, син Асин, зацари се над Јудом четврте године царовања Ахавова над Израљем;

42. И имаше Јосафат тридесет и пет година кад поче царовати, и царова двадесет и пет година у Јерусалиму. А матери му бјеше име Азува, кћи Силејева.

43. И хођаше путем Асе, оца својега, сасвијем, и не одступи од њега чинећи све што је право пред Господом.

44. Али *висина не оборише; народ још приношаше жртве и кађаше на висинама. *1 цар 15, 14; 2 цар 12, 3.

45. И учини мир Јосафат с царем Израљевијем.

46. А *остала дјела Јосафатова и јунаштва што учини и како војева, није ли то записано у дневнику царева Јудинијех? *2 дн 17-20.

47. Он истријеби из земље своје *остатак ацувана, који бијаху остали за живота Асе, оца његова. *1 цар 15, 12.

48. У то вријеме не бијаше цара у Идумеји, него бијаше намјесник царева.

49. И Јосафат начини лађе Тарсиске да иду у Офир по злато; али не отидоше јер се лађе разбише у Есион-Гаверу.

50. Тада рече Охозиа, син Ахавов, Јосафату: Нека иду моје слуге с твојим слугама на лађама. Али Јосафат не хтје.

51. И почину Јосафат код отаца својих, и погребеше га код отаца његовијех у граду Давида, оца његова, а на његово се мјесто зацари Јорам, син његов.

52. *Охозиа, син Ахавов, зацари се над Израљем у Самарији седамнаесте године царовања Јосафатова над Јудом; и царова над Израљем двије године. *1 цар 22, 40.

53. И чињаше што је зло пред Господом, и хођаше путем оца својега и путем матере своје и путем Јероваама, сина Наватова, који наведе на гријех Израља.

54. И *служаше Валу и клањаше му се, и гњевљаше Господа Бога Израљева сасвијем како је чинио отац његов. *1 цар 16, 31.

ДРУГА КЊИГА О ЦАРЕВИМА КОЈА СЕ ЗОВЕ И ЧЕТВРТА КЊИГА О ЦАРЕВИМА

*Царство Израљево: болест и смрт
Охозиа. Илија пушта отац с неба.*

1. А по смрти Ахавовој *одметнуше се Моавци од Израља. *2 цар 3, 5.

2. А Охозиа паде кроз решетку из горње собе своје у Самарији и разболе се; па посла посланике и рече им: Идите, питајте Велзевула, бога Ака-

ронскога, хоћу ли оздравити од ове болести.

3. Али анђео Господњи рече Илији Тесвићанину: Устани, изиди на сусрет посланицима цара Самаријскога и реци им: Еда ли нема Бога у Израљу, те идете да питате Велзевула, бога у Акаруну?

4. А зато овако вели Господ: Неш се дигнути са постеље на коју

си легао, него ћеш умријети. Потом отиде Илија.

5. А слуге се вратише к Охозии и он им рече: Што сте се вратили?

6. А они му рекоше: Срете нас један човјек и рече нам: Идите, вратите се к цару који вас је послао и реците му: Овако вели Господ: Еда ли нема Бога у Израиљу, те шаљеш да питаш Велзевула, бога у Акаруну? Зато нећеш се дигнути с постеље на коју си легао, него ћеш умријети.

7. А он им рече: Какав бјеше на очи тај човјек који вас срете и то вам рече?

8. А они му одговорише: Бјеше сав *космат и опасан кожнијем појасом. А он рече: То је Илија Тесвићанин.

*Зах 13, 4; Мт 3, 4.

9. Тада посла к њему педесетника с његовом педесеторицом; и он отиде к њему; и гле, он сјеђаше наврх горе, и педесетник му рече: Човјече Божји, цар је заповједио, сиђи.

10. А Илија одговарајући рече педесетнику: Ако сам човјек Божји, нека сиђе огањ с неба и прождре тебе и твоју педесеторицу. И сиђе огањ с неба и прождрије њега и његову педесеторицу.

11. Опет посла к њему другог педесетника с његовом педесеторицом, који проговори и рече му: Човјече Божји, цар је тако заповједио, сиђи брже.

12. А Илија одговори и рече им: Ако сам човјек Божји, нека сиђе огањ с неба и прождре тебе и твоју педесеторицу. И сиђе огањ Божји с неба и прождрије њега и његову педесеторицу.

13. Тада опет посла трећег педесетника с његовом педесеторицом. А овај трећи педесетник кад дође, клече на кољена своја пред Илијом и молећи га, рече му: Човјече Божји, да ти је драга душа моја и душа ове педесеторице, слуга твојих.

14. Ето, сишао је огањ с неба и прождро прва два педесетника с њиховом педесеторицом; али сада да ти је драга душа моја.

15. А анђео Господњи рече Илији: Иди с њим и не бој га се. И уста Илија и отиде с њим к цару.

16. И рече му: Овако вели Господ: Зато што си слао посланике да питају Велзевула, бога у Акаруну, као да нема Бога у Израиљу да би га питао, нећеш се дигнути с постеље на коју си легао, него ћеш умријети.

17. И умрије, по ријечи Господњој, коју рече Илија, а *на његово се мјесто зацари Јорам друге године царовања Јорама, сина Јосафатова, над Јудом, јер он нема сина. *2 цар 3, 1.

18. А остала дјела Охозиина што је чинио, нијесу ли записана у дневнику царева Израиљевијех?

Царство Израиљево: Илијин одлазак на небо. Јелисеј исијељује воду у Јерихону и кажњава дјецу у Ветилију.

2. А кад Господ шаљаше узети Илију у вихору на небо, пођоше Илија и Јелисеј из Галгала.

2. И рече Илија Јелисеју: Остани ти овдје, јер мене Господ шаље до Ветилија. Али Јелисеј рече: Тако жив био Господ и тако жива била душа твоја, нећу те оставити. И дођоше у Ветил.

3. Тада дођоше к Јелисеју синови пророчки који бијаху у Ветилију, и рекоше му: Знаш ли да ће данас Господ узети господара твојега од тебе? А он рече: Знам, мучите.

4. Опет му рече Илија: Јелисеју, остани ти ту, јер ме Господ шаље у Јерихон. А он рече: Тако жив био Господ и тако жива била душа твоја, нећу те оставити. Тако дођоше у Јерихон.

5. А синови пророчки који бијаху у Јерихону, приступише к Јелисеју, и

рекоше му: Знаш ли да ће данас узети Господ од тебе господара твојега? А он рече: Знам, мучите.

6. Опет му рече Илија: Остани ти ту, јер ме Господ шаље на Јордан. А он рече: Тако жив био Господ и тако била жива твоја душа, нећу те оставити. Тако отидоше обојица.

7. И педесет људи између синова пророчких отидоше и стадоше према њима издалека, а они обојица уставише се код Јордана.

8. И узео Илија плашт свој и савив га, удари њим по води, а *она се раступи тамо и амо, те пријеђоше обојица сухим. *2 Мој 14, 21; ИНав 3, 16.

9. А кад пријеђоше, рече Илија Јелисеју: Ишти шта хоћеш да ти учиним докле се нијесам узео од тебе. А Јелисеј рече: Да буду два дијела духа твојега у мене.

10. А он му рече: Заискао си тешку ствар; али ако ме видиш кад се узем од тебе, биће ти тако; ако ли не видиш, неће бити.

11. И кад иђаху даље разговарајући се, гле, огњена кола и огњени коњи раставише их, и Илија отиде у вихору на небо.

12. А Јелисеј видећи то викаше: Оче мој, оче мој! *Кола Израилева и коњици његови! И не видје га више; потом узео хаљине своје и раздрије их на два комада. *2 цар 13, 14.

13. И подиже плашт Илијин, који бјеше спао с њега, и вратив се стаде на обали Јорданској.

14. И узев плашт Илијин који бјеше спао с њега, удари по води и рече: Гдје је Господ Бог Илијин? А кад и он удари по води, *раступи се вода тамо и амо, и пријеђе Јелисеј. *2 цар 2, 8.

15. А кад с друге стране видјеше синови пророчки, који бијаху у Јерихону, рекоше: Почину дух Илијин на Јелисеју. И сретоме га и поклонилисе му се до земље.

16. И рекоше му: Ево, има у слуга твојих педесет јунака, нека иду и траже твојега господара да га не буде узео дух Господњи и бацио га на какво брдо или у какав до. А он рече: Не шаљите.

17. Али они наваљиваху на њ докле му се не досади, те рече: Пошљите. И послаше педесет људи који га тражише три дана, али не нађоше.

18. И вратише се к њему, а он бијаше у Јерихону, па им рече: Нијесам ли вам говорио да не идете?

19. Тада грађани рекоше Јелисеју: Гле, добро је живјети у овом граду, као што господар наш види; али је вода зла и земља неродна.

20. А он им рече: Донесите ми новкутао и метните у њ соли. И донесоше му.

21. А он изиде на извор и баци у њ со говорећи: Овако вели Господ: Испијелих ову воду да не буде више од ње смрти ни неродности.

22. И вода поста здрава до данашњег дана, по ријечи Јелисејевој коју изрече.

23. Потом отиде оданде у Ветил; и кад иђаше путем, изидоше мала дјеца из града и ругаху му се говорећи му: Ходи, ћело! Ходи, ћело!

24. А Јелисеј обазре се и, видећи их, прокле их именом Господњим. Тада изидоше двије медвједице из шуме и растргоше четрдесет и двоје дјеце.

25. Оданде отиде на гору Кармилску, а оданде се врати у Самарију.

Царство Израилево: Јорамова владавина и рат са Јосафатом, царем Јудиним, против Моаваца.

3. А *Јорам, син Ахавов, зацари се над Израиљем у Самарији осамнаесте године царо-

вања Јосафатова над Јудом, и царова дванаест година. *2 цар 1, 17.

2. И чињаше што је зло пред Господом, али не као отац његов и као мати његова, јер обори *лик Валов који бјеше начинио отац његов.

*1 цар 16, 32.

3. Али оста *у гријесима Јеровоама, сина Наватова, којима наведе на гријех Израиља, и не одступи од њих.

*1 цар 12, 31.

4. А Миса, цар Моавски, имаше много стоке и даваше цару Израиљеви сто тисућа јагањаца и сто тисућа овнова под руном.

5. Али кад умрије Ахав, одметну се цар Моавски од цара Израиљева.

6. А цар Јорам изиде у то вријеме из Самарије и преброји свега Израиља.

7. И отиде, те посла к Јосафату, цару Јудину, и поручи му: Цар Моавски одметну се од мене; хоћеш ли ићи са мношћом на војску на Моавце? А он рече: Хоћу, *ја као ти, мој народ као твој народ, моји коњи као твоји коњи.

*1 цар 22, 4.

8. Иза тога рече: А којим ћемо путем ићи? А он рече: Преко пустиње Едомске.

9. И тако изиде цар Израиљев и цар Јудин и цар Едомски, и идоше путем седам дана, и не бијаше воде војсци ни стоци која иђаше за њима.

10. И рече цар Израиљев: Јаох! Дозва Господ ова три цара да их преда у руке Моавцима.

11. А *Јосафат рече: Има ли ту који пророк Господњи да упитамо Господа преко њега? А један између слуга цара Израиљева одговори и рече: Овдје је Јелисеј, син Сафатов, који је Илији пољевао водом руке.

*1 цар 22, 7.

12. Тада рече Јосафату: У њега је ријеч Господња. И отидоше к њему цар Израиљев и Јосафат и цар Едомски.

13. А Јелисеј рече цару Израиљеви: Шта је мени до тебе? Иди ка пророчима оца својега и ка пророчима матере своје. А цар Израиљев рече му: Не, јер Господ дозва ова три цара да их преда у руке Моавцима.

14. А Јелисеј рече: Тако да је жив Господ над војскама пред којим стојим, да не гледам на Јосафата, цара Јудина, не бих марио за те, нити бих те погледао.

15. Него сада доведите ми гудача. И кад гудач гуђаше, дође рука Господња на да њ;

16. И рече: Овако вели Господ: Начините по овој долини много јама.

17. Јер овако вели Господ: Нећете осјетити вјетра, нити ћете видјети дажда, али ће се долина ова напуни-ти воде, те ћете пити и ви и људи ваши и стока ваша.

18. Па и то је мало Господу, него и Моавце ће вам предати у руке.

19. И раскопаћете све тврде градове и све изабране градове, и посјећи ћете сва добра дрвета и заронити све изворе водене, и сваку њиву добру потрћете камењем.

20. А ујутру кад се приноси дар, гле, дође вода од Едомске и напуни се земља воде.

21. А сви Моавци, чувши да су изишли цареви да ударе на њих, сазваше све који се почињаху пасати и старије и стадоше на међи.

22. А ујутру, кад усташе и сунце ограну над оном водом, угледаше Моавци према себи воду гдје се црвени као крв.

23. И рекоше: Крв је; побили су се цареви и један другог погубили; сада, дакле, на плијен, Моавци!

24. А кад дођоше до окола Израиљева, подигоше се Израиљци и разбише Моавце, те побјегоше испред њих, а они уђоше у земљу Моавску бијући их.

25. И градове њихове раскопаше, и на сваку добру њиву бацајући сваки по камен, засуше је и све изворе водене заронише, и сва добра дрвета посјекоше тако да само оставише камење у Кирарасету. И опколивши га, праћари стадоше га бити.

26. А цар Моавски кад видје да ће га надвладати војска, узе са собом седам стотина људи који махаху мачем, да продру кроз војску цара Едомскога, али не могоше.

27. Тада узе сина својега првенца који шћаше бити цар на његово мјесто и принесе га на жртву паљеницу на зиду. Тада се подиже велики гњев на Израиља, те отидоше оданде и вратише се у своју земљу.

*Царство Израиљево: Јелисеј
умножава уље удовице, обећава
Сунамци сина, васкрсава га из смрти,
шкодљива јела чини здравим и храни
многе са двадесет хљебова.*

4. А једна између жена синова пророчких повика к Јелисеју говорећи: Слуга твој, муж мој, умрије, и ти знаш да се слуга твој бојао Господа; па сада дође рукодавалац да ми узме два сина у робље.

2. А Јелисеј јој рече: Што ћу ти? Кажи ми шта имаш у кући? А она рече: Слушкиња твоја нема у кући ништа до судић уља.

3. А он јој рече: Иди, ишти у наруч празнијех судова у свијех сусједа својих; немој мало да иштеш.

4. Па отиди и затвори се у кућу са синовима својим, па онда налевај у све судове, и кад се који напуни, кажи нека уклоне.

5. И она отиде од њега и затвори се у кућу са синовима својим; они јој додаваху, а она налеваше.

6. А кад се судови напунише, она рече сину својему: Дај још један суд. А он јој рече: Нема више. Тада стаде уље.

7. Потом она отиде и каза човјеку Божијему; а он јој рече: Иди, продај уље и одужи се; а што претече, онијем се храни са својим синовима.

8. Послије тога једном иђаше Јелисеј кроз *Сунам, а ондје бијаше богата жена која га устави да једе хљеба; и отада кад год пролажаше, увраћаше се к њој да једе хљеба. *ИНав 19, 18.

9. И она рече мужу својему: Гле, видим да је свети човјек Божији овај што све пролази овуда.

10. Да начинимо малу клијет и да му намјестимо постељу и сто и столицу и свијетњак, па кад дође к нама, нека се ту склони.

11. Потом он дође једном онамо, и ушав у клијет почину ондје.

12. И рече момку својему Гијезију: Зови Сунамку. И он је дозва, и она стаде пред њим.

13. И он рече Гијезију: Кажи јој: Ето стараш се за нас свакојако; шта хоћеш да ти учиним? Имаш ли што да говорим цару или војводи? А она рече: Ја живим усред својега народа.

14. А он рече: Шта бих јој, дакле, учинио? А Гијезије рече: Ето, нема сина, а муж јој је стар.

15. А он рече: Зови је. И он је дозва, и она стаде на вратима.

16. А он рече: *Догодине у ово доба грлићеш сина. А она рече: Немој господару мој, човјече Божји, немој варати слушкиње своје.

*1 Мој 18, 10, 14.

17. И затрудње жена и роди сина друге године у исто доба, као што јој рече Јелисеј.

18. И дијете одрасте. И једном изиде к оцу својему к жетеоцима;

19. И рече оцу својему: Јаох, глава, јаох, глава! А он рече момку: Носи га матери.

20. И он га узе и однесе матери његовој, и лежа на крилу њезину до подне, па умрије.

21. Тада отиде она горе и намјести га у постељу човјека Божијега, и затворивши га изиде.

22. Потом викну мужа својега и рече му: Пошљи ми једнога момка и једну магарицу да отрчим до човјека Божијега и да се вратим.

23. А он рече: Зашто данас хоћеш да идеш к њему? Нити је младина ни субота. А она рече: Не брини се.

24. И она, осамаривши магарицу, рече момку својему: Води и иди и немој застајати мене ради на путу докле ти не кажем.

25. Тако пошавши дође к човјеку Божијему на гору Кармилску. А кад је човјек Божји угледа гдје иде к њему, рече Гијезију, служи својему: Ево Сунамке.

26. Трчи сад пред њу и реци јој: Јеси ли здраво? Је ли здраво муж твој? Је ли здраво син твој? А она рече: Здравно смо.

27. А кад дође к човјеку Божијему на гору, загрли му ноге, а Гијезије приступи да је отјера; али човјек Божји рече: Остави је, јер јој је душа у јаду, а Господ сакри од мене и не јави ми.

28. А она рече: Јесам ли искала сина од господара својега? Нијесам ли казала: *Немој ме варати? *2 цар 4, 16.

29. А он рече Гијезију: Опаши се и узми штап мој у руку, па иди; ако сретнеш кога, *немој га поздрављати, и ако те ко поздрави, немој му одговарати, и метни мој штап на лице дјетету. *Лк 10, 4.

30. А мати дјетиња рече: Тако да је жив Господ и тако да је жива душа твоја, нећу те се оставити. Тада он уста и пође за њом.

31. А Гијезије отиде напријед и метну штап на лице дјетету, али не

би гласа ни осјећања. Тада се врати преда њ и јави му говорећи: Не пробуди се дијете.

32. И Јелисеј уђе у кућу и, гле, дијете мртво лежи на његовој постељи.

33. И ушав затвори се с дјететом и помоли се Господу.

34. Потом стаде на постељу и леже на дијете метнув уста своја на уста дјетету, и очи своје на очи његове, и дланове своје на његове дланове, и *пружи се над њим, те се загрија тијело дјетету. *1 цар 17, 21.

35. Потом уста, и пријеђе по кући једном тамо и једном амо, потом отиде опет и пружи се над дјететом. И кихну дијете седам пута и отвори дијете очи своје.

36. Тада дозва Гијезија и рече му: Зови Сунамку. И он је дозва, те дође к њему. И он јој рече: Узми сина својега.

37. И она ушавши паде к ногама његовијем и поклони му се до земље, и *узевши сина својега отиде. *Јев 11, 35.

38. Потом врати се Јелисеј у Галгал. А бијаше глад у оној земљи, и синови пророчки сјеђаху пред њим; а он рече момку својему: Пристави велики лонац и скухај зеља синовима пророчким.

39. А један отиде у поље да набере зеља, и нађе дивљу лозу и набра с ње дивљих тиквица пун плашт, и дошавши сасијече их у лонац гдје бјеше зеље, јер их не познаваху.

40. И усусе људима да једу; а кад стадоше јести онога зеља, повикаше говорећи: Смрт је у лонцу, човјече Божји! И не могаху јести.

41. А он рече: Донесите брашна. И сасу брашно у лонац и рече: Успи људима нека једу. И не би више никаквога зла у лонцу.

42. А дође неко из Вал-Салисе и донесе човјеку Божијему хљеба од

првина, двадесет хљебова јечменијех и новијех зрна у класу. А он рече: Постави народу, нека једу.

43. А слуга му рече: *Како ћу то поставити пред сто људи? Опет рече: Постави народу, нека једу; јер је тако казао Господ: Јешће и претећи ће.

*Јн 6, 9.

44. А он им постави, те једоше; и претече, по ријечи Господњој.

*Царство Израљево. Јелисеј исијељује
јубавога Сиријца Немана и кажњава
Гијезија јубом.*

5. И бјеше Неман, војвода цара Сирскога, човјек велик у господара својега и у части, јер преко њега сачува Господ Сирију; али тај велики јунак бјеше губав.

2. А из Сирије изиде чета и зароби у земљи Израљској малу дјевојку, те она служаше жену Неманову.

3. И она рече својој госпођи: О кад би мој господар отишао к пророку у Самарији! Он би га опростио од губе.

4. Тада Неман отиде к своме господару и јави му говорећи: Тако и тако каже дјевојка из земље Израљске.

5. А цар Сирски рече му: Хајде, иди, а ја ћу послати књигу цару Израљеву. И он отиде, и понесе десет таланата сребра и шест тисућа сикала злата и десеторе стајаће хаљине.

6. И однесе књигу цару Израљеву која овако говораше: Ето, кад ти дође ова књига, знај да шаљем к теби Немана, слугу својега, да га опростиш губе.

7. А кад цар Израљев прочита књигу, раздрије хаљине своје и рече: Зар сам ја Бог да могу убити и повратити живот, те шаље к мени да опростим човјека губе? Пазите и видите како тражи задјевнице са мнош.

8. А кад чу Јелисеј, човјек Божи, да је цар Израљев раздри хаљине своје, посла к цару и поручи: Зашто си раздри хаљине своје? Нека дође к мени да позна да има пророк у Израљу.

9. И тако дође Неман с коњма и колима својим, и стаде на вратима дома Јелисејева.

10. А Јелисеј посла к њему и поручи: Иди и окупај се седам пута у Јордану, и оздравиће тијело твоје и очистићеш се.

11. Тада се расрди Неман и пође говорећи: Гле! Ја мишљах, он ће изаћи к мени, и стаће и призваће име Господа Бога својега, и метнути руку своју на мјесто и очистити губу.

12. Нијесу ли Авана и Фарфар воде у Дамаску боље од свијех вода Израљских? Не бих ли се могао у њима окупати и очистити? И окренувши се, отиде гњеван.

13. Али слуге његове приступивши рекоше му говорећи: Оче, да ти је казао пророк што велико, не би ли учинио? А зашто не би кад ти рече: Окупај се, па ћеш се очистити?

14. И тако сиђе и зарони у Јордан седам пута по ријечима човјека Божијега, и тијело његово поста као у малога дјетета и *очисти се.

*Лк 4, 27.

15. Тада се врати к човјеку Божијему са пратњом својом, и дошав стаде пред њим и рече: Ево, сад видим да нема Бога нигдје на земљи до у Израљу. Него узми дар од слуге својега.

16. Али он рече: Тако да је жив Господ пред којим стојим, нећу узети. И он наваљиваше на њ да узме; али он не хтје.

17. Тада рече Неман: Кад нећеш, а оно нека се да служи твојему ове земље колико могу понијети двије мазге. Јер слуга твој неће више приносити жртва паљеница ни других жртва другим боговима, него Господу.

18. А Господ нека опрости ово служи твојему: Кад господар мој уђе у дом Римонов да се поклони ондје, *па се прихвати за моју руку, да се и ја поклоним у дому Римонову, нека опрости Господ служи твојему кад се тако поклоним у дому Римонову.

*2 цар 7, 2.

19. А он му рече: Иди с миром. И он отиде од њега и пријеђе једно потркалиште.

20. Тада рече Гијезије, слуга Јелисеја, човјека Божијега: Гле, господар мој не хтје примити из руку тога Немана Сирца што бјеше донио. Али тако да је жив Господ, потрчаћу за њим и узећу што од њега.

21. И Гијезије отрча за Неманом. А кад га видје Неман гдје трчи за њим, скочи с кола својих и срете га, па му рече: Је ли добро?

22. А он рече: Добро је. Господар мој посла ме да ти кажем: Ево, баш сад дођоше к мени два младића из горе Јефремове, пророчки синови, дај за њих таланат сребра и двоје стајаће хаљине.

23. А Неман рече: Узми и два таланта. И натјера га; и свеза два таланта сребра у два тобоца и двоје стајаће хаљине, и даде двојици момака својих да носе пред њим.

24. А он кад дође на брдо, узе из руку њиховијех и остави у једној кући, а људе отпусти, те отидоше.

25. Потом дошавши стаде пред Господаром својим. А Јелисеј му рече: Откле Гијезије? А он рече: Није ишао слуга твој никуда.

26. Али му он рече: Зар срце моје није ишло онамо кад се човјек врати с кола својих преда те? Зар је то било вријеме узимати сребро и узимати хаљине, маслинике, винограде, овце, говеда, слуге и слушкиње?

27. Зато губа Неманова нека прионе за те и за сјеме твоје довијека. И отиде од њега губав, био као снијег.

Царство Израљево: Сјекира илива. Сирјици слијети. Ойсада и глад у Самарији.

6. А синови пророчки рекоше Јелисеју: Гле, мјесто гдје сједимо пред тобом тијесно нам је.

2. Него хајде да отидемо на Јордан, па да узмемо ондје сваки по брвно и начинимо ондје мјесто гдје ћемо боравити. А он рече: Идите.

3. А један рече: Буди вољан, пођи и ти са слугама својим. А он рече: Хоћу.

4. И тако пође с њима. И дошавши на Јордан, сјекоше дрва.

5. А кад један од њих сијецијаше дрво, паде му сјекира у воду; а он повика говорећи: Авај, господару, још је у наруч узета.

6. А човјек Божји рече му: Гдје је пала? А кад му показа мјесто, он одсијече дрво и баци га онамо, и учини те сјекира исплива.

7. А он рече: Узми је. И човјек пружи руку, те је узео.

8. А кад цар Сирски војеваше на Израиља, вијеђаше са слугама својим, и рече: Ту и ту нека стане војска моја.

9. А човјек Божји посла к цару Израиљеву и поручи: Чувај се да не идеш онуда, јер су ондје Сирци у засједи.

10. И цар Израиљев посла на оно мјесто за које рече човјек Божји и опомену га, те се чуваше. И то не би једанпут ни два пута.

11. И смути се срце цару Сирском зато и, сазвавши слуге своје, рече им: Хоћете ли ми казати ко од наших доказује цару Израиљеву?

12. А један од слуга његовијех рече му: Нико, царе господару мој; него Јелисеј, пророк у Израиљу, доказује цару Израиљеву ријечи које говориш у ложници својој.

13. Тада рече: Идите, видите гдје је да пошљем да га ухвате. И јавише му говорећи: Ено га у Дотану.

14. И посла онамо коње и кола с великом војском; и они дошавши, ноћу опколише град.

15. А ујутру слуга човјека Божијега уставши изиде, а то војска око града и коњи и кола. И рече му слуга: Јаох, господару, шта ћемо сад?

16. А он му рече: Не бој се, јер је више наших него њиховијех.

17. И помоли се Јелисеј говорећи: Господе, отвори му очи да види. И Господ отвори очи момку, те видје, а то гора пуна коња и кола огњенијех око Јелисеја.

18. А кад пођоше Сирци к њему, помоли се Јелисеј Господу и рече: Ослијепи овај народ. И *ослијепи их по ријечи Јелисејевој. *1 Мој 19, 11.

19. Тада им рече Јелисеј: Није ово пут, није ово град; ходите за мношвом и одвешћу вас човјеку којег тражите. И одведе их у Самарију.

20. А кад дођоше у Самарију, рече Јелисеј: Господе, отвори им очи да виде. И Господ им отвори очи и видјеше, а то бијаху усред Самарије.

21. А цар Израилев рече Јелисеју кад их угледа: Хоћу ли бити, хоћу ли бити, оче мој?

22. А он рече: Немој бити; еда ли ћеш оне побити које заробиш мачем својим и луком својим? Изнеси им хљеба и воде нека једу и пију, па онда нека иду господару својему.

23. И уготови им гозбу велику, те једоше и пише, па их отпусти, а они отидоше господару својему; и од тада не долазише чете Сирске у земљу Израилеву.

24. А послѣ тога Вен-Адад, цар Сирски, скупи сву војску своју и изиде и опколи Самарију.

25. И наста велика глад у Самарији, јер, гле, бјеше опкољена толико да

глава магарећа бијаше за осамдесет сикала сребра, а четврт кава голубињег кала за пет сикала сребра.

26. И кад цар иђаше по зидовима, једна жена повика к њему говорећи: Помагај, царе господару!

27. А он рече: Господ ти не помаже, како ћу ти ја помоћи? С гумна ли, или из каце?

28. Још јој рече цар: Што ти је? А она рече: Ова жена рече ми: Дај сина свога да га поједемо данас, а сјутра ћемо појести мога сина.

29. И *скухасмо сина мојега и поједосмо га; а сјутрадан рекох јој: Дај сина својега да га поједемо. Али она сакри свога сина. *5 Мој 28, 53.

30. А кад цар чу ријечи женине, раздрије хаљине своје; и кад иђаше по зиду, видје народ гдје костријет бијаше оздо на тијелу његову.

31. Тада рече цар: Тако да ми учини Бог и тако да дода, ако глава Јелисеја, сина Сафатова, остане данас на њему.

32. А Јелисеј сјеђаше у својој кући, и старјешине сјеђаху код њега. И посла цар једнога од онијех што стајаху пред њим; а док још не дође послани к њему, он рече старјешинама: Видите ли гдје онај крвнички син посла да ми одсијече главу? Гледајте кад дође послани, закључајте врата, и одбијте га од врата; ето, и бахат ногу господара његова за њим.

33. И док још говораше с њима, гле, послани дође к њему, и рече: Гле, ово је зло од Господа; чему ћу се још надати од Господа?

*Јелисеј објављује јевѣиноћу
у Самарији након што је Господ
на чудесан начин отијерао Сиријце.*

7. Тада рече Јелисеј: Чујте ријеч Господњу; тако ве-

ли Господ: Сјутра ће у ово доба бити мјера бијелога брашна за сикал, а двије мјере јечма за сикал на вратима Самаријским.

2. А *војвода, † на којег се руку цар наслањаше, одговори човјеку Божијему и рече: Да Господ начини окна на небу, би ли могло то бити? А Јелисеј рече: Ето, ти ћеш видјети својим очима, али га нећеш јести.

*2 цар 7, 17; † 2 цар 5, 18.

3. А бијаху на *вратима четири човјека губава, и рекоше један другому: Што сједимо овдје да умremo?

*3 Мој 13, 46.

4. Да речемо: Да уђемо у град, глад је у граду, те ћемо умријети ондје; а да останемо овдје, опет ћемо умријети; него хајде да ускочимо у окó Сирски; ако нас оставе у животу, остаћемо у животу, ако ли нас погубе, погинућемо.

5. И тако уставши у сумрак, пођоше у окó Сирски и дођоше до краја окола Сирскога и, гле, не бјеше никога.

6. Јер Господ учини те се у околу Сирском чу лупа кола и коња и велике војске, те рекоше један другому: Ето, цар је Израилев најмио на нас цареве Хетејске и царева Мисирске да ударе на нас.

7. Те се подигоше и побјегоше по мраку оставивши шаторе своје и коње своје и магарце своје и окó као што је био, и побјегоше ради душа својих.

8. Па кад дођоше губавци на крај окола, уђоше у један шатор, и наједоше се и напише се, и покупише из њега сребро и злато и хаљине, и отидоше те сакрише. Па се вратише и уђоше у други шатор, па покупише и из њега и отидоше, те сакрише.

9. Тада рекоше међу собом: Не радимо добро; овај је дан дан добријех гласова; а ми шутимо. Ако ушче-

камо до зоре, стигнуће нас безакоње. Зато сада хајде да идемо и јавимо дому цареву.

10. И тако дошавши дозваше вратара градскога и показаше му говорећи: Идосмо у око Сирски и, гле, нема никога, ни гласа човјечијег; него коњи повезани и магарци повезани, и шатори како су били.

11. А он дозвола остале вратаре и јавише у дом царев.

12. А цар, уставши по ноћи, рече слугама својим: Казаћу вам сада шта су нам учинили Сирци. Знаду да гладујемо, зато отидоше из окола да се сакрију у пољу говорећи: Кад изиђу из града, похватаћемо их живе и ући ћемо у град.

13. А један од слуга његовијех одговори и рече: Да узмемо пет осталијех коња што још има у граду; гле, то је све што је остало од мноштва коња Израилјских; то је све што није изгинуло од мноштва коња Израилјских; да пошљемо да видимо.

14. И узеше два коња колска које посла цар за војском Сирском, говорећи: Идите и видите.

15. И отидоше за њима до Јордана и, гле, по свему путу бијаше пуно хаљина и судова које побацише Сирци у хитњи. Тада се вратише посланици и јавише цару.

16. Тада изиде народ и разграби окó Сирски; и бјеше мјера бијелога брашна за сикал, и двије мјере јечма за сикал, *по ријечи Господњој.

*2 цар 7, 1.

17. И цар постави на врата онога војводу на којег се руку наслањаше, а народ га изгази на вратима, те умрије, *по ријечи човјека Божијег коју рече кад цар к њему дође.

*2 цар 7, 2.

18. Јер кад човјек Божји рече цару: Двије мјере јечма за сикал и мјера бијелога брашна за сикал биће

сјутра у ово доба на вратима Самаријским, *2 цар 7, 1.

19. А онај војвода одговори човјеку Божијему говорећи: Да Господ начини окна на небу, би ли могло бити што кажеш? А Јелисеј рече: Ти ћеш видјети својим очима, али га нећеш јести.

20. И зби му се то, јер га изгази народ на вратима, те умрије.

Седмогодишња љад. Сунамка. Азаило, цар у Сирији. Царство Јудино: цареви Јорам и Охозиа.

8. И говори Јелисеј жени *којој сина поврати у живот, и рече: Устани и иди с домом својим и склони се гдје можеш; јер је Господ дозвоао глад која ће доћи и бити на земљи седам година. *2 цар 4, 35.

2. А жена уста и учини како рече човјек Божји, јер отиде с домом својим и оста у земљи Филистејској седам година.

3. А кад прође седам година, врати се жена из земље Филистејске и отиде да моли цара за кућу своју и за њиву своју.

4. А цар говораше с Гијезијем, момком човјека Божијега, и рече: Приповједи ми сва велика дјела која је учинио Јелисеј.

5. А кад он приповједаше цару како је мртва оживио, гле, жена којој је сина оживио, стаде молити цара за кућу своју и за њиву своју. А Гијезије рече: Господару мој, царе, ово је она жена и ово је син њезин којег је Јелисеј оживио.

6. Тада цар запита жену, и она му приповједи. И цар јој даде једнога дворанина и рече му: Поврати јој све што је њезино и све приходе од њива од дана кад је оставила земљу све до сада.

7. Послије тога дође Јелисеј у Дамасак, а цар Сирски Вен-Адад бијаше болестан, и јавише му говорећи: Дошао је човјек Божји овамо.

8. А цар рече Азаилу: Узми са собом дар и иди у сусрет човјеку Божијему, и преко њега питај Господа хоћу ли оздравити од ове болести.

9. Тада отиде Азаило у сусрет њему понесавши дар, свакојаким добријех ствари из Дамаска натоваренијех на четрдесет камила; и дошав стаде пред њим и рече: Син твој Вен-Адад, цар Сирски, посла ме к теби говорећи: Хоћу ли оздравити од ове болести?

10. А Јелисеј му рече: Иди, реци му: Оздравитићеш; али ми је Господ показао да ће умријети.

11. И упрвиши очи у њ, гледаше дуго и *заплака се човјек Божји.

*Лк 19, 41.

12. А Азаило му рече: Што плаче господар мој? А он рече: *Јер знам какво ћеш зло учинити синовима Израилевијем, градове ћеш њихове палити огњем, и младиће ћеш њихове сјећи мачем, и дјецу ћеш њихову разбијати и трудне жене њихове разтрзати.

*2 цар 10, 32.

13. А Азаило рече: А шта је слуга твој, пас, да учини тако велику ствар? А Јелисеј му рече: *Показао ми је Господ да ћеш ти бити цар у Сирији.

*1 цар 19, 15.

14. Тада отишав од Јелисеја, дође ка господару својему; а он му рече: Што ти рече Јелисеј? А он одговори: Рече ми да ћеш оздравити.

15. Али сјутрадан узе Азаило покривач и, замочивши га у воду, простирије му по лицу, те умрије. А на његово мјесто зацари се Азаило.

16. Пете године царовања Јорама, сина Ахавова, над Израилем, кад Јосафат бјеше цар Јудин, поче царовати Јорам, син Јосафатов, цар Јудин.

17. Имаше тридесет и двије године кад поче царовати и царова осам година у Јерусалиму.

18. И хођаше путем царева Израилевијех, као што је чинио дом Ахавов; *јер кћи Ахавова бјеше му жена, те он чињаше што је зло пред Господом. *2 цар 8, 26.

19. Али Господ не хтје затрти Јуде због Давида, слуге својега, *као што му бјеше рекао да ће му дати видјело између синова његовијех довијека.

*2 Сам 7, 13; 1 цар 11, 36.

20. За његова времена одврже се Едом да не буде под Јудом и постави цара над собом.

21. Зато отиде Јорам у Саир и сва кола његова с њим; и уста ноћу и удари на Едомце који га бијаху опколили, и на заповиједнике од кола, и побјеже народ у своје шаторе.

22. Ипак се одвргоше Едомци да не буду под Јудом, до данашњег дана. У исто вријеме одметну се и Ливна.

23. А остала дјела Јорамова и све што је чинио, није ли то записано у дневнику царева Јудинијех?

24. И Јорам почину код отаца својих и би погребен код отаца својих у граду Давидову. А на његово се мјесто зацари син његов *Охозиа.

*2 дн 22, 1 и даље.

25. Године дванаесте царовања Јорама, сина Ахавова, над Израиљем поче царовати Охозиа, син Јорамов, цар Јудин.

26. Имаше Охозиа двадесет и двије године кад се зацари, и царова годину дана у Јерусалиму. Матери му бјеше име Готолија, *кћи Амрија, цара Израилева. *2 цар 8, 18.

27. Он хођаше путем дома Ахавова и чињаше што је зло пред Господом, као дом Ахавов, јер бјеше зет дому Ахавову.

28. Зато пође с Јорамом, сином Ахавовијем, на војску на Азаила, ца-

ра Сирскога, у Рамот Галадски; али Сирци разбише Јорама.

29. *И врати се цар Јорам да се лијечи у Језраелу од рана које му задаше Сирци у Рами кад се бијаше с Азаилом, царем Сирским; а Охозиа, син Јорамов, цар Јудин, отиде да види Јорама, сина Ахавова, у Језраелу, јер бијаше болестан. *2 цар 9, 15, 16.

Царство Израилево: Јуј помазан за цара, убија Јорама, Охозиају и Језавељу.

9. А Јелисеј пророк дозвољено једнога између синова пророчких и рече му: Опаши се и узми ову уљаницу, па иди у Рамот Галадски.

2. И кад дођеш онамо, видјећеш ондје Јуја, сина Јосафата, сина Нимсијина и ушавши, изведи га између браће његове и одведи га у најтајнију клијет.

3. И узми уљаницу и излиј му на главу и реци: Овако вели Господ: Помазах те за цара над Израиљем. Затим отвори врата и бјежи, и не забављај се.

4. И отиде младић, момак пророков, у Рамот Галадски.

5. И кад уђе, гле, сјеђаху војводе; а он рече: Војводо, имам нешто да ти кажем. А Јуј му рече: Ко ме између свијех нас? А он рече: Теби, војводо.

6. Тада уста и уђе у кућу, а он му изли на главу уље и рече му: Овако вели Господ Бог Израиљев: Помазах те за цара над народом Господњим, Израиљем.

7. И побиј дом Ахава, господара својега, јер хоћу да покајем крв слуга својих пророка и крв свијех слуга Господњих од руке Језавељине.

8. И тако ће изгинути сав дом Ахавов, и *истријебићу Ахаву и оно што

уза зид мокри, и ухваћенога и остављенога у Израиљу. *1 цар 21, 21.

9. И учинићу с домом Ахавовијем као с домом *Јеровоама, сина Наватова, и као с домом † Васе, сина Ахијина. *1 цар 14, 10; † 1 цар 16, 3, 11.

10. И *Језавељу ће изјести пси у пољу Језраелском, и неће бити никога да је погребе. Потом отвори врата и побјеже. *1 цар 21, 23.

11. А Јуј изиде к слугама господара својега и запиташе га: Је ли добро? Што је дошао тај безумник к теби? А он им рече: Знате човјека и бесједу његову.

12. А они рекоше: Није истина; кажи нам. А он им рече: Тако и тако рече ми говорећи: Овако вели Господ: Помазах те за цара над Израиљем.

13. Тада брже *узеше свак своју хаљину и метнуше пода њ на највишем басамаку, и затрубише у трубу и рекоше: Јуј поста цар. *Мт 21, 7.

14. Тако се побуни Јуј, син Јосафата, сина Нимсијина, на Јорама; а Јорам чуваше Рамот Галадски са свијем Израиљем од Азаила, цара Сирскога.

15. А *бјеше се вратио цар Јорам да се лијечи у Језраелу од рана које му задаше Сирци кад се бијаше с Азаилом, царем Сирским. И рече Јуј: Ако вам је воља, нека нико не излази из града да отиде и јави у Језраел. *2 цар 8, 29.

16. И Јуј сједи на кола и отиде у Језраел, јер Јорам лежаше ондје; и *Охозија, цар Јудин, бјеше дошао да види Јорама. *2 цар 8, 29.

17. А стражар који стајаше на кули у Језраелу, кад угледа људство Јујево гдје иде, рече: Неко људство видим. Тада рече Јорам: Узми коњика и пошљи га пред њих, и нека запита: Је ли мир?

18. И отиде коњик преда њ и рече: Овако вели цар: Је ли мир? А Јуј

рече: Шта је теби до мира? Хајде за мном. А стражар јави говорећи: Гласник дође до њих, али се не враћа.

19. И посла другог коњика, који кад дође к њима, рече: Овако вели цар: Је ли мир? А Јуј рече: Шта је теби до мира? Хајде за мном.

20. Опет јави стражар говорећи: Дође до њих, али се не враћа; а ход као да је ход Јујев, јер иде помамно.

21. Тада рече Јорам: Прежи. И упрегоше у кола његова. Тако изиде Јорам, цар Израиљев, и Охозија, цар Јудин, сваки на својим колима, и отидоше на сусрет Јују и сретоше га на њиви Навутеја Језраеланина.

22. И кад Јорам угледа Јуја, рече му: Је ли мир, Јују? А он одговори: Какав мир? Док је толикога курвања Језавеље, матере твоје, и чарања њезинијех.

23. Тада Јорам окрете се и побјеже говорећи Охозији: Издаја, Охозија!

24. Али Јуј зграби лук свој и устријели Јорама међу плећи да му стријела прође кроз срце, те паде у колима својим.

25. Тада рече Јуј Вадекару, војводи свом: Узми га и баци га на њиву Навутеја Језраеланина; јер опомени се кад ја и ти заједно јахасмо за Ахавом, оцем његовијем, како *Господ изрече за њ ово зло: *1 цар 21, 19.

26. Заиста, крв Навутејеву и крв синова његовијех видјех синоћ, рече Господ, и платићу ти на овој њиви, рече Господ. Зато узми га сад и баци на ту њиву, по ријечи Господњој.

27. А Охозија, цар Јудин, видјевши то, побјеже к дому у врту; али га потјера Јуј и рече: Убијте и тога на његовијем колима. И ранише га на брду Гуру које је код Ивлеама. И *утече у Мегидон и ондје умрије. *2 дн 22, 9.

28. И слуге га његове метнуше на кола и одвезоше у Јерусалим, и

погребоше га у гробу његову код отаца његовијех у граду Давидову.

29. А једанаесте године царовања Јорама, сина Ахавова, поче царовати Охозиа над Јудом.

30. Иза тога Јуј дође у Језраел. А Језавеља кад чу, намаза лице своје и накити главу своју, па гледаше с прозора.

31. И кад Јуј улажаше на врата, рече она: Је ли мир, Зимрије, крвниче господара својега?

32. А он погледа на прозор и рече: Ко је са мном? Ко? Тада погледаше у њ два-три дворанина.

33. А он им рече: Баците је доље. И бацише је, и прште крв њезина по зиду и по коњма, и погази је.

34. Потом ушавши једе и пи, па рече: Видите ону проклетницу и погребите је, јер је царска кћи.

35. И отидоше да је погребу и не нађоше од ње ништа до лубању и стопала и шаке.

36. И дођоше натраг и јавише, а он рече: То је ријеч Господња, коју је рекао преко слуге својега Илије Тесвићанина говорећи: *У пољу Језраелском изјешће пси тијело Језавељино.

*1 цар 21, 23.

37. Нека буде тијело Језавељино као гној на њиви у пољу Језраелском да се не може казати: Ово је Језавеља.

Јуј зашлуре дом Ахавов и убија свешћенике Валоуе.

10. А Ахав имаше седамдесет синова у Самарији; и Јуј написа књигу и посла је у Самарију ка главарима Језраелским, старјешинама и хранитељима Ахавовијем, и рече:

2. Како ова књига дође к вама, у којих су синови господара вашег и кола и коњи и град тврди и оружје,

3. Гледајте који је најбољи и највјештији између синова господара вашег, те га посадите на пријесто оца његова и бијте се за дом господара свога.

4. Али се они врло уплашише и рекоше: Ето, два цара не одољеше му, а како ћемо му ми одољети?

5. И који бијаше над домом, и који бијаше над градом, и старјешине и хранитељи послаше к Јују говорећи: Ми смо слуге твоје, чинићемо све што нам кажеш; нећемо никога постављати царем; чини што ти је воља.

6. И он им написа другу књигу говорећи: Ако сте моји и слушате мене, узмите главе свијех синова господара својега и дођите к мени сјутра у ово доба у Језраел. А синови цареви, седамдесет људи, бијаху код најзнатијех грађана који их храћаху.

7. И кад им дође ова књига, узеше синове царева и поклаше, седамдесет људи, и метнувши главе њихове у котарице, послаше му у Језраел.

8. И дође гласник који му јави говорећи: Донесоше главе синова царевијех. А он рече: Сложите их у двије гомиле на вратима, нека стоје до сјутра.

9. А ујутру изашав стаде и рече свему народу: Ви нијесте криви; ето, ја се подигох на господара својега и убих га; али ко поби све ове?

10. Видите сада да није изостала ниједна ријеч Господња коју рече Господ за дом Ахавов, него је Господ учинио *што је говорио преко слуге својега Илије.

*1 цар 21, 21.

11. Потом поби Јуј све који бијаху остали од дома Ахавова у Језраелу и све властеље његове и пријатеље његове и свешћенике његове, да не оста ниједан.

12. Потом се подиже и пође да иде у Самарију; и кад бијаше код колибе пастирске на путу,

13. *Нађе Јуј браћу Охозиије, цара Јудина, и рече: Ко сте? Они рекоше: Ми смо браћа Охозиијина и идемо да поздравимо синове царева и синове царичине. *2 цар 22, 8.

14. Тада рече: Похватајте их живе. И похватише их живе и поклаше их на студенцу код колибе пастирске, њих четрдесет, и не остави ниједнога од њих.

15. Потом отишав оданде, нађе *Јонадава, сина Рихавова, који га сретe. А он га поздрави и рече му: Је ли срце твоје пр'аво као што је моје срце према твоме? А Јонадав одговори: Јест. Ако јест, одговори Јуј, дај ми руку. И даде му руку; а он га узе к себи у кола. *Јер 35, 6.

16. И рече: Хајде са мнош, и види моју ревност за Господа. И одвезоше га на његовијем колима.

17. И кад дође у Самарију, поби све што бјеше остало од дома Ахавова у Самарији докле га не истријеби, *по ријечи коју Господ рече Илији.

*1 цар 21, 21.

18. Потом сабра Јуј сав народ и рече му: *Ахав је мало служио Валу, Јуј ће му служити више. *1 цар 16, 31, 32.

19. Зато, дозовите ми све пророке Валове, све слуге његове и све свештенике његове, ниједан да не изостане, јер велику жртву хоћу да принесем Валу; ко не дође, погинуће. А Јуј чињаше тако из пријеваре хотећи побити слуге Валове.

20. И рече Јуј: Светкујте светковину Валу. И огласише је.

21. И посла Јуј по свему Израиљу, те дођоше све слуге Валове, и не изоста ниједан да не дође; и уђоше у кућу Валову и напуни се кућа Валова од краја до краја.

22. Тада рече оному који бијаше над ризницом: Изнеси хаљине свијем слугама Валовијем. И изнесе им хаљине.

23. Затијем уђе Јуј с Јонадавом, сином Рихавовијем, у кућу Валову и рече слугама Валовијем: Промотрите и видите да није ту с вама који слуга Господњи, него саме слуге Валове.

24. И тако уђоше да принесу приносе и жртве паљенице, а Јуј намјести напољу осамдесет људи и рече: Ако утече који од овијех људи које вам дајем у руке, *душа ће ваша бити за душу његову. *1 цар 20, 39.

25. А кад се сврши жртва паљеница, заповједи Јуј војницима и војводама: Уђите, побијте их да не изађе ниједан. И тако их побише оштријем мачем и побацаше их војници и војводе; потом отидоше у сваки град гдје бјеше кућа Валова.

26. И избацише ликове из куће Валове и спалише их.

27. И изломише лик Валов и раскопаше кућу Валову, и од ње начинише проходе до данашњег дана.

28. Тако Јуј истријеби Вала из Израиља.

29. Али не одступи Јуј од гријехова Јеровоама, сина Наватова, којима наведе на гријех Израиља, *од златнихих телаца који бијаху у Ветиљу и у Дану. *1 цар 12, 28, 29.

30. А Господ рече Јују: Што си добро свршио што је пр'аво преда мнош и што си учинио дому Ахавову све што ми је било у срцу, зато ће *синови твоји сједјети на пријестолу Израиљеву до четвртога кољена. *2 цар 15, 12.

31. Али Јуј не пажаше да ходи по закону Господа Бога Израиљева свијем срцем својим, не одступи од гријехова Јеровоамовијех, којима наведе на гријех Израиља.

32. У то вријеме поче Господ крњити Израиља, *јер их поби Азаило по свијем међама Израиљевим.

*2 цар 8, 12.

33. Од Јордана к истоку сунчаном, сву земљу Галадску, Гадову и

Рувимову и Манасијину, од Ароира на потоку Арнону, и Галад и Васан.

34. А остала дјела Јујева и све што је чинио и сва јунаштва његова, нијесу ли записана у дневнику царева Израиљевијех?

35. И почину Јуј код отаца својих, и погребеше га у Самарији; а на његово се мјесто зацари Јоахаз, син његов.

36. А царова Јуј над Израиљем у Самарији двадесет и осам година.

*Царство Јудино: насиље Готтолијино.
Јоав постојаје цар, Готтолија ћине.*

11. А Готтолија, *мати Охозиијина, видјевши да јој погибе син, уста и поби сав род царски. ^{*2 цар 8, 26.}

2. Али Јосавеја, кћи цара Јорам, сестра Охозиијина, узе Јоаса, сина Охозиијина, и украде га између синова царевијех које убијаху, и с дојкињом његовом сакри га од Готтолије у ложницу, те не погибе.

3. И би сакривен с њом у дому Господњем шест година, а Готтолија цароваше у земљи.

4. А седме године посла Јодај и дозвола стотинике и војводе и војнике, и уведе их к себи у дом Господњи, и ухвати вјеру с њима, и закле их у дому Господњем и показа им сина царева.

5. И заповједи им говорећи: Ово учините: Вас трећина који долазите у суботу, нека чувају стражу у двору царском.

6. А трећина нека буде на вратима Сурским, а трећина на вратима која су иза војника; и чувајте дом од силе.

7. А два дијела вас свијех који одлазе у суботу, нека чувају стражу у дому Господњем око цара.

8. И опколите цара сваки са својим оружјем у руци, и ко би навалио

међу врсте нека се погуби, и будите с царем кад стане излазити и улазити.

9. И стотиници учинише све како заповједи Јодај свештеник; и узеше сваки своје људе који долажаху у суботу с онима који одлажаху у суботу, и дођоше к свештенику Јодају.

10. И свештеник даде стотиницима копља и *штитове цара Давида, што бијаху у дому Господњем.

^{*2 Сам 8, 7.}

11. И војници стадоше сваки са својим оружјем у руци од десне стране дома до лијеве стране дома према олтару и према дому око цара.

12. Тада изведе сина царева, и метну му вијенац на главу, и даде му свједочанство, и поставише га царем, и помазаше га и плескајући рукама, говораху: Да живи цар!

13. А кад Готтолија чу вику народа, који се стјецаше, дође к народу у дом Господњи;

14. И погледа и, гле, цар стајаше код ступа по обичају, и кнезови и трубе око цара, и сав народ из земље радоваше се, и трубе трубљаху. Тада Готтолија раздрије хаљине своје и повика: Буна! Буна!

15. А свештеник Јодај заповједи стотиницима који бијаху над војском и рече им: Изведите је из врста напоље, и ко пође за њом, погубите га мачем; јер рече свештеник: Да не погине у дому Господњем.

16. И начинише јој мјесто; и кад дође на пут којим се иде у дом царски коњским вратима, ондје је убише.

17. Тада Јодај учини завјет између Господа и цара и народа да ће бити народ Господњи, такођер и између цара и народа.

18. Потом сав народ земаљски отиде у *дом Валов, и раскопаше дом и олтар и изломише ликове његове сасвијем; а Матана, свештеника Валова,

убише пред олтарима. А свештеник опет уреди службу у дому Господњем. *2 цар 10, 26.

19. И узе стотинике и војводе и војнике и сав народ земаљски, и изведоше цара из дома Господњег и уђоше у дом царски путем на врата војничка. И сједи на царски пријесто.

20. И радоваше се сав народ земаљски, и град се умири пошто Готилију убише мечем код царскога дома.

21. Јоасу бјеше седам година кад се зацари.

*Царство Јудино: Јоас цар.
Оправка храма. Јоаса убијају.*

12. Седме године Јујеве поче царовати Јоас и царова четрдесет година у Јерусалиму. Матери му бјеше име Сивија из Вирсавеје.

2. И чињаше Јоас што је прво пред Господом докле га год учаше свештеник Јодај.

3. *Али висине не бише оборене; народ још приношаше жртве и кађаше на висинама. *1 цар 22, 44; 2 цар 14, 4.

4. И Јоас рече свештеницима: *Сав новац посвећени, што се доноси у дом Господњи, новац онијех † који иду у број, и новац од уцјене свачије, и сав новац **што ко доноси од своје воље у дом Господњи, *2 цар 22, 4;

† 2 Мој 30, 13; **2 Мој 35, 5; 1 дн 29, 9.

5. Нека свештеници узимају, сваки од својега познаника, и они нека оправљају што је трошно у дому гдје се год нађе да треба оправити.

6. Али до године двадесет треће царовања Јоасова *свештеници још не оправлише што бијаше трошно у дому. *2 дн 24, 5.

7. *Тада цар Јоас дозва Јодаја свештеника и остале свештенике и рече

им: Зашто не оправљате што је трошно у дому? Од сада не узимајте новаца од својих познаника, јер треба да вратите да се оправли што је трошно у дому. *2 дн 24, 6.

8. И свештеници присташе да не узимају новаца од народа и да не оправљају што је трошно у дому.

9. Тада свештеник Јодај узе један ковчег и прореза рупу на заклопцу, и метну га код олтара с десне стране како се улази у дом Господњи; и свештеници који чуваху врата, меташе у њ све новце који се доношаху у дом Господњи.

10. А кад виђаху да има много новаца у ковчегу, тада долажаше писар царев с поглаваром свештеничким, и избројивши свезиваху новце који би се нашли у дому Господњем.

11. Потом даваху готове новце онима који управљаху послом и стараху се за дом Господњи, а они их издаваху дрводјељама и посленицима који оправљаху дом Господњи,

12. И зидарима и каменарима, и да се добавља дрво и тесано камење, да се оправли што бјеше трошно у дому Господњем, и да се додоби све што требаше да се оправли дом.

13. Али новцима који се доношаху у дом Господњи, не грађаху чаша сребрнијех за дом Господњи, ни виљушка, ни котлића, ни труба, нити каквих судова златнијех ни сребрнијех;

14. Него их даваху онима који бијаху над послом да се оправли за њих дом Господњи.

15. И *не тражаху рачуна од људи којима предаваху новце да издају посленицима, јер вјерно рађаху.

*2 цар 22, 7.

16. Новци за пријеступ и новци за гријехе не доношаху се у дом Господњи; припадаху свештеницима.

17. Тада изиде Азаило, цар Сирски, и удари на Гат и узе га; потом се окрете Азаило да иде на Јерусалим.

18. А Јоас цар Јудин *узе све посвећене ствари што Јосафат и Јорам и Охозија оци његови цареви Јудини бијаху посветили, и све што сâм бјеше посветио, и све злато што се нађе у ризницама дома Господњег и дома царева, и посла Азаилу, цару Сирском; и тако отиде од Јерусалима.

*1 цар 15, 18.

19. А остала дјела Јоасова и све што је чинио, није ли то записано у дневнику царева Јудинијех?

20. А *слуге његове подигоше се и побунише се, и убише Јоаса у дому Милону, куда се иде у Силу.

*2 цар 14, 5.

21. Јоазахар, син Симеатов, и Јозавад, син Сомиров, слуге његове, убише га, те умрије; и погребеше га код отаца његовијех у граду Давидову; а на његово мјесто зацари се Амасија, син његов.

*Царство Израилево: Јоахаз и Јоас.
Јелисеј умире. Његово тело васкрсава
мртваца.*

13. Године двадесет треће царовања Јоаса, сина Охозијина, над Јудом зацари се Јоахаз, син Јујев, над Израилем у Самарији, и царова седамнаест година.

2. И чињаше што је зло пред Господом, јер хођаше за гријесима Јероваама, сина Наватова, којима наведе на гријех Израиља и не одступи од њих.

3. Зато се разгневи Господ на Израиља и даде их у руке Азаилу, цару Сирском, и у руке Вен-Ададу, сину Азаилову, за све оно вријеме.

4. Али се Јоахаз помоли Господу и Господ га услиши, јер видје невољу Израилеву како их мучи цар Сирски.

5. *И даде Господ Израиљу избавитеља, те се опростише руке Сирске, и

живљаху синови Израилеви у шаторима својим као прије. *2 цар 14, 25.

6. Али не одступише од гријехова дома Јероваамова којима на гријех наведе Израиља, него ходише у њима, *и сам луг још стајаше у Самарији.

*1 цар 16, 33.

7. А не оста Јоахазу народа више од педесет коњика и десет кола и десет тисућа пјешака; него их поби цар Сирски и сатре их, те бише као прах кад се врше.

8. А остала дјела Јоахазова и све што је чинио и јунаштва његова, није ли то записано у дневнику царева Израилевијех?

9. И почину Јоахаз код отаца својих и погребеше га у Самарији; а на мјесто његово зацари се Јоас, син његов.

10. Године тридесет седме царовања Јоасова над Јудом зацари се Јоас, син Јоахазов, над Израилем у Самарији и царова шеснаест година.

11. И чињаше што је зло пред Господом, не одступи ни од једнога гријеха Јероваама, сина Наватова, који наведе Израиља на гријех, него у њима хођаше.

12. А *остала дјела Јоасова и све што је чинио и јунаштва његова, како је војевао с Амасијом, царем Јудинијем, није ли то записано у дневнику царева Израилевијех?

*2 цар 14, 8-16.

13. И почину Јоас код отаца својих, а Јероваам сједи на пријесту његов; и погребеше Јоаса у Самарији код царева Израилевијех.

14. А Јелисеј разболе се од болести од које и умрије; и Јоас, цар Израилев, дође к њему и плачући пред њим, говораше: Оче мој, оче мој, *кола Израилева и коњици његови!

*2 цар 2, 12.

15. А Јелисеј му рече: Узми лук и стријеле. И он узе лук и стријеле.

16. Тада рече цару Израилеву: Натegni лук руком својом. И натеже

лук руком својом. А Јелисеј метну руке своје цару на руке.

17. И рече: Отвори прозор с истока. И отвори, а Јелисеј рече: Пусте стријелу. И он пусти стријелу, а Јелисеј рече: Стријела избављења Господњега, стријела избављења од Сираца; јер ћеш побити Сирце у Афеку и сатрћеш их.

18. Још рече: Узми стријеле. И узме, а он рече цару Израиљеву: Удари у земљу. И удари три пута, па стаде.

19. Тада се расрди на њ човјек Божји и рече: Да си ударио пет пута или шест пута, тада би побио Сирце сасвијем; а сада ћеш их само три пута разбити.

20. Потом умрије Јелисеј и погребше га. А друге године ударише чете Моавске на земљу.

21. И догоди се кад погребавашу некога човјека, угледаше чету и бацише човјека у гроб Јелисејев; и кад човјек паде и дотаче се костију Јелисејевих, оживје и уста на ноге своје.

22. А Азаило, цар Сирски, мучаше Израиља свега вијека Јоахазова.

23. Али се Господу сажали за њима и смилова се на њих и погледа на њих, због завјета својега с Аврамом, Исаком и Јаковом, и не хтје их истрјелити и не одврже их од себе до сада.

24. И умрије Азаило, цар Сирски, и на његово се мјесто зацари Вен-Адад, син његов.

25. А Јоас, син Јоахазов, поврати из руку Вен-Адада, сина Азаилова, градове које бјеше Азаило узео ратом Јоахазу, оцу његову, *три пута га разби Јоас и поврати градове Израиљеве. *2 цар 13, 19.

Царство Јудино: Цареви Амасија и Азарија. Царство Израиљево: Јероваам Дрући, цар.

14. Друге године царовања Јоаса, сина Јоахазо-

ва, над Израиљем зацари се Амасија, син Јоасов, над Јудом.

2. Бијаше му двадесет и пет година кад поче царовати и царова двадесет и девет година у Јерусалиму. Матери му бјеше име Јоадана, из Јерусалима.

3. И чињаше што је пра̀во пред Господом, али не као Давид отац његов; сасвијем чињаше онако како је чињио отац његов Јоас.

4. Јер висине не бише оборене; народ још приношаше жртве и кађаше на висинама.

5. А кад се утврди царство у руци његовој, он поби слуге своје које су убиле цара, оца његова.

6. Али синова тијех крвника не поби, као што пише у књизи закона Мојсијева, гдје је заповједио Господ говорећи: *Оцеви да не гину за синове нити синови за оцева, него сваки за свој grijех нека гине. *5 Мој 24, 16.

7. Он поби десет тисућа Едомаца у Сланог долини и узме Селу ратом, и прозва је Јоктеил, које оста до данас.

8. Тада посла Амасија посланике к Јоасу, сину Јоахаза, сина Јујева, цару Израиљеву и рече: Дођи да се огледамо.

9. А Јоас, цар Израиљев, посла к Амасији, цару Јудину, и поручи му: *Трн на Ливану посла ка кедру на Ливану и поручи: Дај своју кћер сину мојему за жену; али наиђе звијерје Ливанско и изгази трн. *Суд 9, 8.

10. Побие си Едомце, па се понесе срце твоје; хвали се и сједи код куће своје; зашто би се заплетао у зло да паднеш и ти и Јуда с тобом?

11. Али не послуша Амасија; и подиже се Јоас, цар Израиљев, и огледаше се, он и Амасија, цар Јудин, у Ветсемесу Јудину.

12. Али Јуду разби Израиљ, те побјегоше сваки к својему шатору.

13. А Амасију, цара Јудина, сина Јоаса, сина Охозиијина, ухвати Јоас,

цар Израиљев, у Ветсемесу; потом дође у Јерусалим и обори зид Јерусалимски од врата Јефремовијех до врата на углу четири стотине лаката.

14. И узе све злато и сребро и све посуђе што се нађе у дому Господњем и у ризницама дома царева, и таоце, па се врати у Самарију.

15. А остала дјела Јоасова, што је учинио и јунаштва његова, и како је војевао с Амасијом, царем Јудинијем, није ли то записано у дневнику царева Израиљевијех?

16. И почину Јоас код отаца својих и би погребен у Самарији код царева Израиљевијех, а на његово се мјесто зацари Јеровоам, син његов.

17. Амасија, пак, син Јоасов, цар Јудин поживје петнаест година по смрти Јоаса, сина Јоахазова, цара Израиљева.

18. А остала дјела Амасијина нијесу ли записана у дневнику царева Јудинијех?

19. И дигоше буну на њ у Јерусалиму, те побјеже у Лахис, а они послаше за њим у Лахис и убише га ондје.

20. А оданде га донесоше на коњма и би погребен у Јерусалиму код отаца својих у граду Давидову.

21. Тада сав народ Јудин узе Азарију, коме бијаше шеснаест година, и зацарише га на мјесто оца његова Амасије.

22. Он сазида *Елат, повратив га Јуди пошто цар почину код отаца својих. *2 цар 22, 16, 6.

23. Године петнаесте царовања Амасије, сина Јоасова, над Јудом зацари се Јеровоам, син Јоасов, над Израиљем у Самарији, и царова четрдесет и једну годину.

24. И чињаше што је зло пред Господом и не одступи ни од једнога гријеха Јеровоама, сина Наватова, којима наведе на гријех Израиља.

25. Он поврати међе Израиљеве од Емата до мора уз поље, по ријечи Господа Бога Израиљева коју рече преко слуге својега *Јоне, сина Аматијина, пророка из Гатефера. *Јн 1, 1.

26. Јер Господ видје да је у љутој невољи Израиљ *и да нема ништа ни од ухваћенога ни од остављенога, и да нема никога да поможе Израиљу.

*5 Мој 32, 36.

27. *И не бјеше рекао Господ да затре име Израиљево под небом; зато их избави преко Јеровоама, сина Јоасова. *2 цар 13, 5.

28. А остала дјела Јеровоамова и све што је чинио и јунаштва његова, како је војевао и како је повратио Дамасак и Емат од Јуде Израиљу, није ли то записано у дневнику царева Израиљевијех?

29. Потом почину Јеровоам код отаца својих, царева Израиљевијех, а на његово се мјесто зацари *Захарија, син његов. *2 цар 15, 8.

Царство Јудино: цареви Азарија или Озија и Јошам. Царство Израиљево: цареви Захарија, Салум, Менајим, Факија и Фекај. Почетак Асирског ројства.

15. Године двадесет седме царовања Јеровоамова над Израиљем зацари се *Азарија, син Амасијин, над Јудом. *2 цар 14, 21.

2. Бјеше му шеснаест година кад се зацари и царова педесет и двије године у Јерусалиму. Матери му бјеше име Јехолија, из Јерусалима.

3. Он чињаше што је право пред Господом сасвијем као што је чинио Амасија, отац његов.

4. *Али висине не бише оборене: народ још приношаше жртве и кађаше на висинама. *2 цар 14, 4.

5. А Господ удари цара, те би губав до смрти своје, *и живљаше у

одвојеном дому; а Јотам син царев, управљаше двором и суђаше народу у земљи. *3 Мој 13, 46.

6. А остала дјела Азаријина и све што је чинио, није ли то записано у дневнику царева Јудинијех?

7. И почину Азарија код отаца својих и погребеше га код отаца његовијех у граду Давидову; а на његово се мјесто зацари Јотам, син његов.

8. Тридесет осме године царовања Азаријина над Јудом зацари се Захарија, син Јероваамов, над Израиљем у Самарији и царова шест мјесеца.

9. И чињаше што је зло пред Господом као што су чинили оци његови; не одступи од гријехова Јероваама, сина Наватова, којима наведе на гријех Израиља.

10. И побуни се на њ Салум син Јависов, и *уби га пред народом и погуби га, и зацари се на његово мјесто. *Ам 7, 9.

11. А остала дјела Захаријина, ено записана у дневнику царева Израиљевијех.

12. *То је ријеч Господња коју рече Јују говорећи: Синови твоји до четвртога кољена сједеће на пријестолу Израиљеу. И зби се тако. *2 цар 10, 30.

13. Салум, син Јависов, зацари се тридесет девете године царовања Озијина над Јудом, а царова мјесец дана у Самарији.

14. Јер Менајим, син Гадијев, из Терсе подиже се и дође у Самарију и уби Салума, сина Јависова, у Самарији и погуби га, и зацари се на његово мјесто.

15. А остала дјела Салумова и буна коју подиже, ето, то је записано у дневнику царева Израиљевијех.

16. Тада Менајим раскопа Тапсу и поби све који бијаху у њој и у међама њезинијем од Терсе, јер му не отворише, зато их поби и све трудне жене њихове распори.

17. Године тридесет девете царовања Азаријина над Јудом зацари се Менајим, син Гадијев, над Израиљем, и царова десет година у Самарији.

18. И чињаше што је зло пред Господом, не одступи свега вијека својега од гријехова Јероваама, сина Наватова, којима наведе на гријех Израиља.

19. Тада Фул, цар Асирски, удари на земљу, а Менајим даде Фулу тисућу таланата сребра да би му помогао да утврди царство у својој руци.

20. А те новце узе Менајим од Израиља, од свијех богатијех људи, да их да цару Асирском, од свакога по педесет сикала. Тако се врати цар Асирски и не забави се ондје у земљи.

21. А остала дјела Менајимова и што је год чинио, није ли записано у дневнику царева Израиљевијех?

22. И почину Менајим код отаца својих, а на његово се мјесто зацари Факија, син његов.

23. Године педесете царовања Азаријина над Јудом зацари се Факија, син Менајимов, над Израиљем у Самарији и царова двије године.

24. И чињаше што је зло пред Господом, не одступи од гријехова Јероваама, сина Наватова, којима наведе на гријех Израиља.

25. И побуни се на њ Фекај, син Ремалијин, војвода његов, и уби га у Самарији у царском двору, с Арговом и Аријем и с педесет људи синова Галадовијех; и убивши га, зацари се на његово мјесто.

26. А остала дјела Факијина и што је год чинио, ено је записано у дневнику царева Израиљевијех.

27. Године педесет друге Азарије, цара Јудина, зацари се Фекај, син Ремалијин, над Израиљем у Самарији и царова двадесет година.

28. И чињаше што је зло пред Господом, не одступи од гријехова

Јероваама, сина Наватова, којима наведе на гријех Израиља.

29. У вријеме Фекаја, цара Израиљева, дође *Теглат-Феласар, цар Асирски, и узе Ијон и Авел-Ветмаху и Ја-нох и Кедес и Асор и Галад и Галилеју, сву земљу Нефталимову, и пресели народ оданде у Асирију. *1 дн 5, 26.

30. Тада се побуни Осија, син Илин, на Фекаја, сина Ремалијина, и уби га и погуби га, *и зацари се на његово мјесто двадесете године Јотама, сина Озијина. *2 цар 17, 1.

31. А остала дјела Фекајева и све што је чинио, ено је записано у дневнику царева Израиљевијех.

32. Друге године царовања Фекаја, сина Ремалијина, над Израиљем зацари се Јотам, син Озијин, над Јудом.

33. Бијаше му двадесет и пет година кад поче царовати и царова шеснаест година у Јерусалиму. Матери му бјеше име Јеруса, кћи Садокова.

34. И чињаше што је прָво пред Господом, сасвијем чињаше *како је чинио Озија, отац његов. *2 цар 15, 3.

35. Али висине не бише оборене; народ још приношаше жртве и кађаше на висинама. Он начини највиша врата на дому Господњем.

36. А остала дјела Јотамова и све што је чинио, није ли записано у дневнику царева Јудинијех?

37. У то вријеме поче Господ пуштати на Јуду *Ресина, цара Сирскога, и Фекаја, сина Ремалијина. *2 цар 16, 5.

38. И Јотам почину код отаца својих и би погребен код отаца својих у граду Давида, оца својега; а на његово се мјесто зацари Ахаз, син његов.

*Царство Јудино: цар Ахаз.
Туђи олтар у храму.*

16. Године седамнаесте Фекаја, сина Ремалијина,

зацари се Ахаз, син Јотамов, цар Јудин.

2. Двадесет година бијаше Ахазу кад поче царовати и царова шеснаест година у Јерусалиму, али не чињаше што је прָво пред Господом Богом његовијем као Давид, отац његов.

3. Јер хођаше путем царева Израиљевијех, *па и сина својега пусти кроз огањ по гаднијем дјелима народа које одагна Господ испред синова Израиљевијех. *3 Мој 18, 21.

4. И приношаше жртве и кађаше *на висинама и по хумовима и под сваким зеленијем дрветом.

*5 Мој 12, 2; 1 цар 14, 23.

5. Тада дође Ресин, цар Сирски, и Фекај, син Ремалијин, цар Израиљев, *дођоше да бију Јерусалим, и опколише Ахаза; али га не могоше освојити. *Ис 7, 1, 4 и даље.

6. У то вријеме Ресин, цар Сирски, *поврати Сирцима Елат и изагна Јудеје из Елата, и дођоше Сирци у Елат и осташе ондје до данас. *2 цар 14, 22.

7. Али Ахаз посла посланике к *Теглат-Феласару, цару Асирском, и поручи му: Слуга сам твој, ходи и избави ме из руку цара Сирскога и из руку цара Израиљева, који се подигоше на ме.

8. И узе Ахаз злато и сребро што се нађе у дому Господњем и у ризницама дома царскога, и посла на дар цару Асирском.

9. И послуша га цар Асирски и дође на Дамасак и узе га, и пресели народ оданде у Кир, а Ресина погуби.

10. Тада цар Ахаз отиде у сусрет Теглат-Феласару, цару Асирском, у Дамасак; и видје цар Ахаз олтар који бијаше у Дамаску, па посла свештенику Урији слику од тога олтара и од све направе његове.

11. И начини свештеник Урија олтар сасвијем како посла цар Ахаз

из Дамаска, онако начини Урија свештеник докле се врати цар Ахаз из Дамаска.

12. Па кад се цар врати из Дамаска и видје олтар, приступи к њему и принесе жртву на њему.

13. И запали жртву своју паљеницу и дар свој, и изли наљев свој, и покропи олтар крвљу захвалнијех жртава својих.

14. А мједени олтар што бјеше пред Господом пренесе с предње стране дома да не стоји између његова олтара и дома Господњег, и намјести га покрај свога олтара к сјеверу.

15. И заповједи цар Ахаз Урији свештенику говорећи: На великом олтару пали жртву паљеницу јутрењу и дар вечерњи и жртву паљеницу цареву с даром њезинијем и жртву паљеницу свега народа земаљскога с даровима њиховијем и наљевима њиховијем; и по њему кропи сваком крвљу од жртава паљеница и сваком крвљу од других жртава. А за олтар мједени промислићу.

16. И учини свештеник Урија све како му заповједи цар Ахаз.

17. И *оплате с подножја скиде цар Ахаз и узе с њих умиваонице, и † море скиде с волова мједенијех који бијаху под њим, и метну га на под камени. *1 цар 7, 27, 28; † 1 цар 7, 23, 25.

18. И стреху суботну, коју бијаху начинили у дому, и улазак царски, који бијаше споља, уклони такођер од дома Господњег, бојећи се цара Асирскога.

19. А остала дјела Ахазова што је чинио, нијесу ли записана у дневнику царева Јудинијех?

20. И почину Ахаз код отаца својих и би погребен код отаца својих у граду Давидову; а на његово се мјесто зацари Језекија, син његов.

Царство Израљево: Осија, посљедњи цар. Пад Самарије и Асирског ројства збој народној вјерској оштрада.
Настанак Самарјана.

17. Дванаесте године царовања Ахазова над Јудом зацари се у Самарији над Израљеом *Осија, син Илин, и царова девет година. *2 цар 15, 30.

2. И чињаше што је зло пред Господом, али не као цареви Израљеви који бише прије њега.

3. На њега дође *Салманасар, цар Асирски, и Осија му поста слуга, те му плаћаше данак. *2 цар 18, 9, 10.

4. Али цар Асирски опази да Осија хоће да се одметне, јер Осија посла посланике к Соју, цару Мисирском, и не посла данка годишњег цару Асирском; зато га опколи цар Асирски и свезавши баци га у тамницу.

5. А цар Асирски прође сву земљу и дође на Самарију, и би је три године.

6. Девете године Осијине узе цар Асирски Самарију и одведе Израља у Асирију и насели у Алају и у Авору на води Гозану и у градовима Мидским.

7. А то би што синови Израљеви гријешеше Господу Богу својему, који их је извео из земље Мисирске испод руке Фараона, цара Мисирскога, и бојаше се других богова,

8. И *ходише по уредбама народа који одагна Господ испред синова Израљевијех, и како чинише цареви Израљеви; *2 цар 16, 3.

9. И тајно чинише синови Израљеви што није пр'аво пред Господом Богом њиховијем, и поградише висине по свијем градовима својим, од куле стражарске до градова озиданијех.

10. И подигоше *ликове и лугове † на сваком високом хуму и под сваким зеленијем дрветом.

*1 цар 14, 23; † 2 цар 16, 4.

11. И кађаху онуда по свијем висинама као народи које одагна Господ испред њих, и чињаху зле ствари гњевићи Господа.

12. И служаху гаднијем боговима, *за које им бјеше Господ рекао: Не чините то. *2 Мој 20, 3.

13. И Господ опомињаше Израиља и Јуду преко свијех пророка и свијех видјелаца говорећи: Вратите се са злијех путова својих и држите заповијести моје и уредбе моје по свему закону који сам заповједио оцима вашим и који сам вам послао по слугама својим пророцима.

14. Али не послушаше, него бјеху тврдоврати као и оци њихови који не вјероваше Господу Богу својему.

15. И одбацише уредбе његове и зајет његов, који учини с оцима њиховијем, и свједочанства његова којима им свједочаше, и ходише за ништавилом и посташе ништави, и за народима који бијаху око њих, за које им бјеше заповједио Господ да не чине као они.

16. И оставише све заповијести Господа Бога својега, и *начинише себи ливене ликове, два телета, и † лугове, и клањаше се свој војсци небеској и служише Валу.

*1 цар 12, 28; † 1 цар 16, 33.

17. *И проводише синове своје и кћери своје кроз огањ, и даваше се на врачање и гатање, и продаше се да чине зло пред Господом гњевићи га.

*2 цар 16, 3.

18. Зато се Господ разгневи врло на Израиља и одбаци их од себе, те не оста него само племе Јудино.

19. Па ни Јуда не држаше заповијести Господа Бога својега, него хођаше по уредбама које начинише Израиљци.

20. Зато Господ поврже све сјеме Израиљево, и мучи их и предаде их у руке онима који их плијене докле их и одбаци од себе.

21. Јер се отцијепише Израиљци од дома Давидова и поставише царем Јеровоама, сина Наватова, а Јеровоам одби Израиљце од Господа и наведе их да гријеше гријехом великим. *1 цар 12, 20.

22. И ходише синови Израиљеви у свијем гријесима Јеровоамовијем које је он чинио, и не одступише од њих;

23. Докле Господ не одбаци Израиља од себе као што је говорио преко свијех слуга својих пророка; и тако пресељен би Израил из земље своје у Асирску до данашњега дана.

24. Потом доведе цар Асирски људе из Вавилона и из Хуте и из Аве и из Емата и из Сефарвима, и насели их у градовима Самаријским умјесто Израиљаца, и наслиједише Самарију и живљаху по градовима њезинијем.

25. А кад почеше живјети ондје, не бојаху се Господа, а Господ посла на њих лавове који их дављаху.

26. Зато рекоше цару Асирском говорећи: Ови народи које си довео и населио у градовима Самаријским, не знају закона Бога оне земље; зато посла на њих лавове који их, ето, море, јер не знају закона Бога оне земље.

27. Тада заповједи цар Асирски и рече: Одведите онамо једнога од свештеника које сте довели оданде, па нека иде и сједи ондје, нека их учи закону Бога оне земље.

28. И тако један од свештеника које бијаху одвели из Самарије, дође и настани се у Ветиљу, и учаше их како ће се бојати Господа.

29. Али начинише себи сваки народ своје богове и пометаше их у куће висина које бијаху начинили Самаријани, сваки народ у својим градовима у којима живљаху.

30. Јер Вавилоњани начинише Сокот-Веноту, а Хуђани начинише Нергала, а Емађани начинише Асима;

31. И Ављани начинише Ниваза и Тартака, а Сефарвимци спаљиваху синове своје огњем Адрамелеху и Анамелеху, боговима Сефарвимским.

32. Али се бојаху Господа и поставише између себе свештенике висинама, који им служаху у домовима висина;

33. Бојаху се Господа, али и својим боговима служаху по обичају онијех народа из којих их преселише.

34. И до данашњег дана раде по старијем обичајима; не боје се Господа, а не раде ни по својим уредбама и обичајима, ни по закону и заповијестима што је заповједио Господ синовима Јакова, којему надје име Израил;

35. С којима учини Господ завјет и заповједи им и рече: Не бојте се других богова, нити им се клањајте, нити им служите, нити им приносите жртва;

36. Него Господа који вас је извео из земље Мисирске силом великом и мишицом подигнутом, њега се бојте и њему се клањајте и њему приносите жртве;

37. И уредбе и правила и закон и заповијести што вам је написао држите извршујући их вазда, и не бојте се других богова.

38. И не заборављајте завјета који је учинио с вама, и не бојте се других богова.

39. Него Господа Бога својега бојте се, и он ће вас избавити из руку свијех непријатеља ваших.

40. Али не послушаше, него радише по старом свом обичају.

41. Тако ови народи бојаху се Господа и идолима својим такођер служаху; и синови њихови и синови синова њиховијех чине до данашњег дана онако како су чинили оци њихови.

*Царство Јудино: цар Језекија.
Сенахирим ојсјега Јерусалим.*

18. А треће године царовања Осије, сина Или-на, над Израиљем зацари се Језекија, син Ахазов, над Јудом.

2. Бијаше му двадесет и пет година кад поче царовати и царова двадесет и девет година у Јерусалиму. Матери му бјеше име Авија, кћи Захаријина.

3. И чињаше што је пр'аво пред Господом сасвијем као што је чинио Давид, отац његов.

4. *Он обори висине, и изломи ликове и исјече лугове, и разби † змију од мједи коју бјеше начинио Мојсије, јер јој до тада кађаху синови Израиљеви; и прозва је Неустан.

*2 дн 31, 1; † 4 Мој 21, 9.

5. Уздаше се у Господа Бога Израиљева, и *не би таквога између свијех царева Јудинијех послје њега ни прије њега.

*2 цар 23, 25.

6. Јер приону за Господа, не одступи од њега, него држа заповијести које заповједи Господ Мојсију.

7. И Господ бијаше с њим; куда год иђаше напредоваше; и одметну се од цара Асирскога, те му не би слуга.

8. Он поби Филистеје до Газе и међе њезине, од куле стражарске до града озидаана.

9 *А четврте године царовања Језекијина, а то је седма година царовања Осије, сина Илина, над Израиљем, подиже се Салманасар, цар Асирски, на Самарију и опколи је.

*2 цар 17, 3.

10. И послје три године узе је; шесте године царовања Језекијина, а девете године царовања Осијина над Израиљем, би узета Самарија.

11. И одведе цар Асирски Израиљце у Асирију, и насели их у Алају и у Авору на води Гозану и по градовима Мидским.

12. Јер не слушааше гласа Господа Бога својега и преступаше завјет његов, све што им је заповједио Мојсије слуга Господњи, не слушааше нити творише.

13. А четрнаесте године царовања Језекијина подиже се Сенахирим, цар Асирски, на све тврде градове Јудине, и узео их.

14. Тада Језекија, цар Јудин, посла у Лахис к цару Асирском и поручи му: Згријешии сам; врати се од мене, што год наметнеш на ме носићу. А цар Асирски наметну на Језекију, цара Јудина, триста таланата сребра и тридесет таланата злата.

15. *И даде цар Језекија све сребро што се нађе у дому Господњем и у ризницама царскога двора.

*2 цар 16, 8.

16. У то вријеме цар Језекија раскопа врата на цркви Господњој и прагове које сам бјеше оковао, и даде цару Асирском.

17. Али цар Асирски посла Тарта-на и Равсариса и Равсака из Лахиса к цару Језекији у Јерусалим с великом војском; и они се подигоше и дођоше у Јерусалим; и подигавши се и дошавши, стадоше код јаза Горњег језера, који је покрај пута у пољу бјелареву.

18. И стадоше викати цара. Тада дође к њима Елијакин, син Хелкијин, који бијаше над двором, и Сомна писар и Јоах, син Асафов, паметар.

19. И рече им Равсак: Кажите цару Језекији: Овако каже велики цар, цар Асирски: Каква је то узданица у коју се уздаш?

20. Ти велиш, али су празне ријечи, да имаш свјета и силе за рат. У што се, дакле, уздаш, те си се одметнуо од мене?

21. Гле, уздаш се у Мисир, у штап од трске сломљене, на који ако се ко наслони, ући ће му у руку и пробо-

шће је; такав је Фараон, цар Мисирски, свима који се уздају у њ.

22. Ако ли ми речете: Уздамо се у Господа Бога својега; није ли то онај чије је висине и олтаре оборио Језекија и заповједио Јуди и Јерусалиму: Пред овим олтаром клањајте се у Јерусалиму.

23. Хајде, затеци се мојему господару, цару Асирском; и даћу ти двије тисуће коња, ако можеш додати који ће јахати на њима.

24. Како ћеш, дакле, одбити и једнога војводу између најмањих слуга господара мојега? Али се ти уздаш у Мисир за кола и коњике.

25. Сврх тога, еда ли сам ја без Господа дошао на ово мјесто да га затрем? Господ ми је рекао: Иди на ту земљу и затри је.

26. Тада Елијаким, син Хелкијин, и Сомна и Јоах рекоше Равсаку: Говори слугама својим Сирски, јер разумијемо, а немој нам говорити Јудејски да слуша народ на зиду.

27. А Равсак им рече: Еда ли ме је господар мој послао ка господару твојему или к теби да кажем ове ријечи? Није ли к тијем људима што сједе на зиду, да једу своју нечист и да пију своју мокраћу с вама?

28. Тада стаде Равсак и повика иза гласа Јудејски и рече говорећи: Чујте ријеч великога цара, цара Асирскога.

29. Овако каже цар: Немојте да вас вара Језекија; јер вас не може избавити из моје руке.

30. Немојте да вас наговори Језекија да се поуздате у Господа говорећи: Господ ће нас избавити, и овај се град неће дати у руке цару Асирском.

31. Не слушајте Језекије; јер овако каже цар Асирски: Учините мир са мношћом и ходите к мени, па једите сваки са свога чокота и сваки са своје

смокве, и пијте сваки из својега студенца.

32. Докле не дођем и однесем вас у земљу као што је ваша, у земљу обилну житом и вином, у земљу обилну хљебом и виноградима, у земљу обилну маслином и уљем и медом, па ћете живјети и нећете изгинути. Не слушајте Језекије, јер вас вара говорећи: Господ ће нас избавити.

33. *Је ли који између богова других народа избавио своју земљу из руке цара Асирскога? *Ис 10, 10, 11.

34. Гдје су богови Ематски и Арфадски? Гдје су богови Сефарвимски, Енски и Авски? Јесу ли избавили Самарију из мојих руку?

35. Који су између свијех богова овијех земаља избавили земљу своју из моје руке? А Господ ће избавити Јерусалим из моје руке?

36. Али народ мучаше и не одговорише му ни ријечи, јер цар бјеше заповједио и рекао: Не одговарајте му.

37. Тада Елијаким, син Хелкијин, који бијаше над двором и Сомна, писар и Јоах, син Асафов, паметар, дођоше к Језекији раздрвши хаљине, и показаше му ријечи Равсакове.

*Језекијина молитва. Исаија
предсказује спасење.
Сенахирим убијен.*

19. А кад то чу цар Језекија, раздрије хаљине своје и веза око себе костријет, па отиде у дом Господњи.

2. И посла Елијакима, који бијаше над двором, и Сомну писара и најстарије свештенике обучене у костријет к Исаји, пророку, сину Амову.

3. И рекоше му: Овако вели Језекија: Ово је дан невоље и кара и ру-

га; јер прискпјеше дјеца до порођаја, а нема снаге да се роде.

4. Да ако је чуо Господ Бог твој све што рече Равсак, којег посла цар Асирски, господар његов, *да ружи Бога живог и да га вријеђа ријечима које је чуо Господ Бог твој, помоли се за остатак који се налази. *2 цар 18, 35.

5. И дођоше к Исаји слуге цара Језекије.

6. И рече им Исаија: Овако реци-те господару својему: Овако вели Господ: Не плаши се од ријечи које си чуо, којима хулише на ме слуге цара Асирскога.

7. *Ево, ја ћу пустити на њ дух, те ће чути глас и вратити се у своју земљу, и учинићу да погине од мача у својој земљи. *2 цар 19, 35-37.

8. И тако вративши се, Равсак нађе цара Асирскога гдје бије Ливну, јер бјеше чуо да је отишао од Лакхиса.

9. А он чу за Тираку, цара Хускога, гдје казаше: Ево, иде да се бије с тобом. Зато опет посла посланике к Језекији говорећи:

10. Овако реците Језекији, цару Јудину: Немој да те вара Бог твој у којег се уздаш говорећи: Неће се дати Јерусалим у руке цару Асирском.

11. Ето, чуо си шта су учинили цареви Асирски свијем земаљама потврши их сасвијем, а ти ли ћеш се избавити?

12. *Јесу ли народе које сатрше оци моји избавили богови њихови, Госанце, Харанце, Ресефе и синове Еденове, који бијаху у Теласару?

*2 цар 18, 33.

13. Гдје је цар Ематски и цар Арфадски и цар од града Сефарвима, од Ене и Аве?

14. А кад Језекија прими књигу из руку посланика и прочита је, отиде у дом Господњи и разви је Језекија пред Господом.

15. И помоли се Језекија Господу говорећи: Господе Боже Израиљев,

који сједиш на херувимима, ти си сâм Бог свијем царствима на земљи, ти си створио небо и земљу,

16. Пригни, Госпoде, ухо своје и чуј; отвори, Госпoде, очи своје и види; чуј ријечи Сенахирима који посла да ружи Бога живoгa.

17. Истина је, Госпoде, опустошили су цареви Асирски оне народе и земље њихове;

18. И побацали су богове њихове у oгaњ, јер не бијаху богови, него дјело руку човјечијих, дрво и камен; зато их потрше.

19. И зато, Госпoде Боже наш, избави нас из руку његовијех да познаду сва царства на земљи да си ти Госпoде сâм Бог.

20. Тада посла Исаија, син Амов, к Језекији, и поручи му: Овако вели Господ Бог Израиљев: Услишио сам зашто си ми се молио због Сенахирима, цара Асирскогa.

21. Ово је ријеч коју изрече Господ за њ: Руга ти се и подсмјева ти се дјевојка, кћи Сионска, за тобом маше главом кћи Јерусалимска.

22. Кога си ружио и хулио? И на кога си подигао глас? И подигао увис очи своје? На свеца Израиљева.

23. Преко посланика својих ружио си Господа и рекао си: С мноштвом кола својих изидох на високе горе, на стране Ливанске, и посјећи ћу високе кедре његове и лијепе јеле његове, и ући ћу у крајњи стан његов, у шуму његова Кармила.

24. Ја сам копао и пио воду туђу и исушио сам стопама својим све потоке градовима.

25. Нијеси ли чуо да ја то одавна чиним и од искона да сам тако уредио? Сада пуштам то да превратиш тврде градове у пусте гомиле.

26. Зато, који у њима живе изнемогоше, уплашише се и сметоше се, посташе као трава пољска, као

зелена травица, као трава на крововима која се суши прије него сазри.

27. Знам сјећење твоје, и полажење твоје и долажење твоје знам, и како бјесниш на ме.

28. Јер бјесниш на ме и твоја објест дође до мојих ушију; зато ћу метнути брњицу своју на ноздрве твоје и узду своју у губицу твоју, па ћу те одвести натраг путем којим си дошао.

29. А теби ово нека буде знак: Је-шћете ове године што само од себе роди, и друге године што опет само од себе роди; а треће године сијте и жањите и садите винограде и једите род с њих.

30. Јер остатак дома Јудина, што остане, опет ће пустити жиле оздо и родити озго.

31. Јер ће из Јерусалима изаћи остатак, и из горе Сиона, који се сачувају. *Ревност Господа над војскама учиниће то. *Ис 9, 6.

32. Зато овако вели Господ за цара Асирскогa: Неће ући у овај град, нити ће бацити амо стријеле, неће се примаћи к њему са штитом, нити ће ископати опкопа око њега.

33. Вратиће се путем којим је дошао, а у град овај неће ући, вели Господ.

34. *Јер ћу бранити тај град, и сачуваћу га себе ради и ради Давида слуге својега. *2 цар 20, 6.

35. И исту ноћ анђео Господњи изиде и поби у околун Асирском сто и осамдесет и пет тисућа; и кад усташе ујутру, а то све сами мртваци.

36. Те се подиже Сенахирим цар Асирски, и отиде и вративши се, оста у Ниневији.

37. И кад се клањаше у дому Нисрока, бога својега, Адрамелех и Сарасар, синови његови, *убише га мачем, а сами побјегоше у земљу Ара-ратску, и на његово се мјесто зацари Есарадон син његов. *2 цар 19, 7.

*Језекијина болест и оздрављење.
Разметљивост пред посланицима
из Вавилона и смрт.*

20. У ^{*}то вријеме раз-
боље се Језекија на
смрт; и дође к њему пророк Исаија,
син Амов, и рече му: Овако вели Го-
спод: Нареди за кућу своју, јер ћеш
умријети и нећеш остати жив.

^{*}2 дн 32, 24 и даље; Ис 38, 1 и даље.

2. А он се окрете лицем к зиду и
помоли се Господу говорећи:

3. Ох, Господе, опомени се да сам
једнако ходио пред тобом вјерно и с
цијелијем срцем, и творио што је те-
би угодно. И плака Језекија веома.

4. И Исаија још не бјеше отишао
до половине двора, а дође му ријеч
Господња говорећи:

5. Врати се и реци Језекији, во-
ђу народа мојега: Овако вели Господ
Бог Давида, оца твојега: Чуо сам мо-
литву твоју и видио сам сузе твоје;
ево, исцијелићу те, до три дана ићи
ћеш у дом Господњи.

6. И додаћу ти вијеку петнаест го-
дина, и избавићу тебе и овај град из
руку цара Асирскога, и ^{*}бранићу овај
град због себе и због Давида, слуге
својега.

^{*}2 цар 19, 34.

7. Потом рече Исаија: Донесите
грудну сухих смокава. И донесавши,
привише му на оток, и исцијели се.

8. А Језекија рече Исаији: Шта ће
бити знак да ће ме Господ исцијели-
ти и да ћу до три дана отићи у дом
Господњи?

9. А Исаија рече: Ово нека ти бу-
де знак од Господа да ће учинити Го-
спод што је рекао: Хоћеш ли да отиде
сјен десет кољенаца напријед или да
се врати десет кољенаца натраг?

10. А Језекија рече: Лако је да сјен
отиде напријед десет кољенаца; не-
мој, него нека се врати сјен десет ко-
љенаца натраг.

11. И Исаија пророк завапи ка Го-
споду, и врати Господ сјен по кољен-
цима по којима бијаше отишао на
сунчанику Ахазову натраг за десет
кољенаца.

12. У то вријеме Веродах-Вала-
дан, син Валаданов, цар Вавилонски
посла књигу с даром Језекији, јер
бјеше чуо да је болестан Језекија.

13. И Језекија саслушав послани-
ке, показа им све ризнице своје, сре-
бро и злато и мирисе, и најбоље уље,
и кућу гдје му бјеше оружје, и што се
год налажаше у ризницама његови-
јем, не оста ништа да им не показа
Језекија у кући својој и у свему го-
сподству својем.

14. Тада дође пророк Исаија к ца-
ру Језекији и рече му: Шта су гово-
рили ти људи и одакле су дошли к те-
би? А Језекија рече: Из даљне земље
дошли су, из Вавилона.

15. А он рече: Шта су видјели у
твом двору? А Језекија рече: Видје-
ли су све што има у мом двору; није
остало ништа у ризницама мојим да
им нијесам показао.

16. Тада рече Исаија Језекији: Чуј
ријеч Господњу.

17. Ево, доћи ће вријеме ^{*}кад ће
се однијети у Вавилон све што има
у кући твојој, и што су сабирали оци
твоји до данас, неће остати ништа,
вели Господ.

^{*}2 цар 24, 13.

18. И синове твоје који ће изаћи
од тебе, које ћеш родити, узеће да
буду ^{*}дворани у двору цара Вавилон-
скога.

^{*}Дан 1, 3.

19. А Језекија рече Исаији: ^{*}Добра
је ријеч Господња коју си рекао. Још
рече: Је ли? За мојега вијека биће
мир и вјера?

^{*}1 Сам 3, 18.

20. А остала дјела Језекијина и сва
јунаштва његова, и како је начинио
језеро и воду довео у град, није ли
записано у дневнику царава Јудини-
јех?

21. И почину Језекија код отаца својих, а на његово се мјесто зацари Манасија, син његов.

*Царство Јудино:
Цареви Манасија и Амон.*

21. Даванаест година бјеше Манасији кад поче царовати, и царова педесет и пет година у Јерусалиму. Матери му бјеше име Ефсива.

2. И чињаше што је зло пред Господом по гаднијем дјелима народа које Господ одагна испред синова Израљевијех;

3. Јер опет начини висине, које бјеше потро Језекија отац његов, и подиже олтаре Валу, и начини луг *као што бјеше начинио Ахав, цар Израљев, и клањаше се свој војсци небеској и служаше јој. *1 цар 16, 33.

4. И начини олтаре у дому Господњем за који бјеше рекао Господ: У Јерусалиму ћу намјестити име своје;

5. Начини олтаре свој војсци небеској у два тријема дома Господњег.

6. *И сина својега проведе кроз огањ, и врачаше и гаташе, и уреди оне што се договарају с духовима и врачаре; и чињаше врло много што је зло пред Господом, гњевићи га.

*2 цар 16, 3.

7. И постави резан лик шумски који начини у дому, за који бјеше рекао Господ Давиду и Соломону, сину његову: *У овом дому и у Јерусалиму, који изабрах између свијех племена Израљевијех, намјестићу име своје довијека;

*1 цар 8, 29; 9, 3.

8. И нећу више дати да се макне нога синовима Израљевијем из земље коју дадох оцима њиховијем ако само уздрже и устворе све што сам им заповједио, и сав закон који им је заповједио мој слуга Мојсије.

9. Али не послушаше, јер их заведе Манасија, те чинише горе него народи које истријеби Господ испред синова Израљевијех.

10. А Господ говораше преко слуга својих пророка говорећи:

11. Што учини Манасија, цар Јудин, та гадна дјела чинећи горе од свега што су чинили Амореји који прије њега бише, и наведе на гријех и Јуду гаднијем боговима својим;

12. Зато овако вели Господ Бог Израљев: Ево, ја ћу пустити зло на Јерусалим и на Јуду да ће свакоме ко чује *зујати оба уха. *Јер 19, 3.

13. Јер ћу затегнути над Јерусалимом уже Самаријско и мјерила дома Ахавова, и збрисаћу Јерусалим као што се брише здјела, избрише се па се изврне.

14. И оставићу остатак наслједства својега, и даћу их у руке непријатељима њиховијем да буду плијен и грабеж свијем непријатељима својим.

15. Јер чинише што је зло преда мнош, и гњевише ме од дана кад изидоше оци њихови из Мисира до данас.

16. *Још и праћу крв веома многу проли Манасија тако да напуни Јерусалим од краја до краја, осим гријеха својега којим наведе Јуду на гријех да чини што је зло пред Господом.

*2 цар 24, 4.

17. А остала дјела Манасијина и све што је чинио, и гријех којим је гријешао, није ли то записано у дневнику царева Јудинијех?

18. И почину Манасија код отаца својих и би погребен у врту код дома својега, у врту Озину; а на његово мјесто зацари се Амон, син његов.

19. Двадесет и двије године имаше Амон кад поче царовати, и царова двије године у Јерусалиму. Матери му бјеше име Месулемета, кћи Арусова, из Јотеве.

20. Он чињаше што је зло пред Господом, као што је чинио Манасија отац његов.

21. И хођаше свијем путем којим је ходио отац његов, и служаше гаднијем боговима којима је служио отац његов, и клањаше им се.

22. И остави Господа Бога отаца својих и не ходи путем Господњим.

23. А слуге Амонове побунише се на њ и убише цара у двору његову.

24. А народ земаљски поби све који се бијаху побунили на цара Амона; и зацари народ земаљски на његово мјесто Јосију, сина његова.

25. А остала дјела Амонова, што је чинио, нијесу ли записана у дневнику царева Јудинијех?

26. И погребеше га у његову гробу у врту Озину; и Јосија, син његов, би цар на његово мјесто.

*Царство Јудино: цар Јосија
и проналазак Књиге закона.
Пророчица Олда.*

22. Осам година бијаше *Јосији кад поче царовати, и царова тридесет и једну годину у Јерусалиму. Матери му бјеше име Једида, кћи Адајева, из Воската.

*2 дн 34, 1.

2. Он чињаше што је пра́во пред Господом и хођаше свијем путем Давида, оца својега, и *не одступаху ни надесно ни налијево. *5 Мој 5, 32.

3. А осамнаесте године царовања Јосијина посла цар Сафана, сина Азалије, сина Месуламова, писара, у дом Господњи говорећи:

4. Иди ка Хелкији, поглавару свештеничком, нека изброји новце донесене у дом Господњи, што су накупили од народа вратари.

5. И нека их да посленицима који надгледају дом Господњи, па нека

дају посленицима који раде око дома Господњег да се оправи што је трошно у дому.

6. Дрводјељама и каменарима и зидарима, и да се купује дрво и камен тесани да се оправи дом.

7. *Али да им се не траже рачуни од новаца који им се даду, јер ће вјерно радити. *2 цар 12, 15.

8. Тада рече Хелкија, поглавар свештенички, Сафану, писару: Нађох законик у дому Господњем. И Хелкија даде књигу Сафану, и он је прочита.

9. А Сафан, писар, отиде к цару и јави цару говорећи: Покупише слуге твоје новце што се нађоше у дому, и предаше их посленицима који надгледају дом Господњи.

10. И каза Сафан, писар, цару говорећи: Књигу ми даде Хелкија свештеник. И прочита је Сафан цару.

11. А кад цар чу ријечи у закону, раздрије хаљине своје.

12. И заповједи цар Хелкији свештенику и Ахикаму, сину Сафанову, и Ахвору, сину Михејину, и Сафану, писару, и Асаји, слуги цареву, говорећи:

13. Идите, упитајте Господа за ме и за народ и за свега Јуду ради ријечи ове књиге што се нађе; јер је велик гњев Господњи који се распалио на нас зато што оци наши не слушаше ријечи ове књиге да чине све онако како нам је написано.

14. И тако отиде Хелкија свештеник и Ахикам и Ахвор и Сафан и Асаја к пророчици Олди, жени Салума, сина Текуја, сина Араса, ризничара; а она стајаше у Јерусалиму у другом крају, и говораше с њом.

15. А она им рече: Овако вели Господ Бог Израилев: Кажите човјеку који вас је послао к мени:

16. Овако вели Господ: Ево, пустићу зло на то мјесто и на становнике његове, све што говори књига коју је прочитао цар Јудин,

17. Зато што ме оставише и кадише другим боговима да би ме гњевили својим дјелима руку својих; зато се гњев мој распалио на то мјесто, и неће се угасити.

18. А цару Јудину, који вас је послао да упитате Господа, овако му кажите: Овако вели Господ Бог Израиљев за ријечи које си чуо:

19. Што је умекнуло срце твоје, и понизио си се пред Господом кад си чуо шта сам говорио за то мјесто и за становнике његове да ће бити пуштош и проклетиња, и што си раздро хаљине своје и плакао преда мном, зато и ја услиших тебе, вели Господ.

20. Зато, ево, ја ћу те прибрати к оцима твојим *и на миру ћеш бити прибран у гроб свој, и нећеш очима својим видјети зла које ћу пустити на то мјесто. И казаше то цару. *Ис 57, 1, 2.

*Јосија обнавља завјет њ народни пред Господом, саште идолопоклонство и празнује Пасху. Његова смрт.
Цареви Јоахаз и Јоаким.*

23. Тада *посла цар, те се скупише к њему све старјешине Јудине и Јерусалимске.

*2 дн 34, 29 и даље.

2. И отиде цар у дом Господњи и с њим сви људи из земље Јудине и сви Јерусалимљани и свештеници и пророци и сав народ, мало и велико, и прочита им све ријечи књиге завјетне која се нађе у дому Господњем.

3. И цар *стојећи код ступа, учини завјет пред Господом да ће они ићи за Господом и држати заповијести његове и свједочанства његова и уредбе његове свијем срцем и свом душом, вршећи ријечи тога завјета написане у тој књизи. И сав народ приста на завјет. *2 цар 11, 14.

4. Тада заповједи цар Хелкији, поглавару свештеничком, и свештеницима другога реда и онима који

чуваху врата, да изнесу из цркве Господње све ствари које бијаху начињене Валу и *гају и свој војсци небеској; и спали их иза Јерусалима у пољу Кедронском, и однесе пепео од њих у Ветилъ. *2 цар 21, 3.

5. И сврже свештенике идолске које бијаху поставили цареви Јудини да каде по висинама у градовима Јудинијем и око Јерусалима, тако и оне који кађаху Валу, сунцу и мјесецу и звијездама и свој војсци небеској.

6. И изнесе гај из дома Господњег иза Јерусалима на поток Кедрон, и спали га на потоку Кедрону и сатре у прах, и просу прах на гробове синова народнијех.

7. И поквари куће *курварске које бијаху у дому Господњем, у којима жене ткаху застираче за гај. *1 цар 14, 24.

8. И доведавши све свештенике из градова Јудинијех, оскврни висине гдје кађаху свештеници од Геве до Вирсавеје, и поквари висине на вратима, и која бијаше на уласку на вратима Исуса, заповједника градскога, налијево од врата градских.

9. Али свештеници онијех висина не приступаху к олтару Господњему у Јерусалиму, него јеђаху пријесне хљебове међу браћом својом.

10. Оскврни и Тофет, који бијаше у долини синова Еномовијех, да не би нико више *водио сина својега ни кћери своје кроз огањ Молоху.

*3 Мој 18, 21.

11. И уклони коње које бијаху поставили цареви Јудини сунцу од уласка у дом Господњи до куће Натан-Мелеха дворанина, која бијаше у Фаруриму; а кола сунчана сажеже огањ.

12. И олтаре на крову собе Ахазове, које бијаху начинили цареви Јудини, и *олтаре које бијаше начинио Манасија у оба тријема дома Господњег, поквари цар и, узевши их оданде, баци прах од њих у поток Кедрон. *2 цар 21, 5.

13. И висине према Јерусалиму с десне стране на гори Маслинској, *које бијаше начинио Соломон, цар Израилев, Астароти, гаду Сидонском, и Хемосу, гаду Моавском, и Мелхому, гаду синова Амоновијех, оскврни цар. *1 цар 11, 7.

14. И изломи ликове и исјече гајеве, и мјеста њихова напуни костију људских.

15. И олтар који бјеше у Ветиљу, висину *коју бјеше начинио Јеровоам, син Наватов, који наведе на гријех Израиља, и олтар и висину поквари, и спаливши висину, сатре је у прах, и спали гај. *1 цар 12, 28 и даље.

16. И обазревши се, Јосија видје гробове који бијаху ондје на гори, и посла те извадише кости из гробова, и сажеже их на олтару и оскврни га, *по ријечи Господњој коју рече човјек Божји, који напријед каза те ствари. *1 цар 13, 2.

17. И рече: Какав је оно споменик што видим? Рекоше му грађани: *Оно је гроб човјека Божијега који дође из Јуде и напријед каза то што си учинио на олтару у Ветиљу.

*1 цар 13, 30.

18. А он рече: Оставите га, нико да му не креће кости. Тако се сачуваше кости његове с костима онога пророка који дође из Самарије.

19. И све домове висина по градовима Самаријским, које начинише цареви Израилеви гњевећи Господа, поквари Јосија; и учини с њима све онако како учини у Ветиљу.

20. И покла све свештенике висина, који бијаху онуда, на олтарима, и сажеже кости људске на њима; потом се врати у Јерусалим.

21. Тада заповједи цар свему народу говорећи: Празнујте пасху Господу Богу својему, *као што пише у Књизи завјетној. *2 Мој 12, 3.

22. Јер не би празнована овако пасха од времена судија које суди-

ше Израиљу и за све вријеме царева Израилевијех и царева Јудинијех.

23. Као што би осамнаесте године цара Јосије празнована пасха Господу у Јерусалиму.

24. И оне што се договарају с духовима и врачаре, и ликове и гадне богове и све гадове који се виђаху у земљи Јудиној и у Јерусалиму истријеби Јосија да изврши ријечи *закона написане у књизи коју нађе Хелкија свештеник у дому Господњем.

*3 Мој 20, 27.

25. *Ни прије њега не бјеше таквога цара који би се обратио ка Господу свијем срцем својим и свом душом својом и свом снагом својом, сасвијем по закону Мојсијеву, нити послите њега наста такав као он. *2 цар 18, 5.

26. Али се Господ не поврати од жестине великога гњева својега, којом се бјеше распалио гњев његов на Јуду *за све дражење којим га бјеше дражио Манасија. *2 цар 21, 11, 12.

27. И рече Господ: И Јуду ћу одбацили од себе *као што сам одбацио Израиља, и град ћу овај одбацили, који сам изабрао, Јерусалим, и дом за који рекох: Ту ће бити име моје.

*2 цар 17, 18.

28. А остала дјела Јосијина и све што је чинио, није ли записано у дневнику царева Јудинијех?

29. У његово вријеме изиде Фарон Нехаон, цар Мисирски, на цара Асирскога к ријечи Ефрату, и цар Јосија изиде преда њ, а он како га видје, уби га у Мегидону.

30. И мртва метнуше га слуге његове на кола и одвезоше га из Мегидона у Јерусалим, и погребеше га у гробу његову; и народ земаљски узе Јоахаза, сина Јосијина, и помазаше га и зацарише га на мјесто оца његова.

31. Двадесет и три године бјеше Јоахазу кад поче царовати, и царева

три мјесеца у Јерусалиму. Матери му бјеше име Амутала, кћи Јеремијина, из Ливне.

32. Он чињаше што је зло пред Господом сасвијем како су чинили оци његови.

33. И свеза га Фараон Нехаон у Ривли у земљи Ематској да више не царује у Јерусалиму, и оглоби земљу сто таланата сребра и таланат злата.

34. А царем постави Фараон Нехаон Елијакима, сина Јосијина, на мјесто Јосије, оца његова, и предје му име Јоаким; а Јоахаза узе и отиде у Мисир, а он умрије ондје.

35. А оно сребро и злато даде Јоаким Фараону разрезавши на земљу да би дао новце по заповијести Фараоновој, од свакога узимајући како бјеше цијењен, сребро и злато по народу у земљи, да да Фараону Нехаону.

36. Двадесет и пет година бијаше Јоакиму кад поче царовати, и царова једанаест година у Јерусалиму. Матери му бјеше име Зевуда, кћи Федајева, из Руме.

37. А он чињаше што је зло пред Господом сасвијем како су чинили оци његови.

Царство Јудино:

Јоаким, Јоахин и Седекија.

Навуходоносор ојсјега Јерусалим.

Почетак вавилонскога робовања.

24. **З**а његова времена дође *Навуходоносор, цар Вавилонски; и Јоаким му би слуга три године; потом одуста и одметну се од њега. *2 дн 36, 6.

2. И Господ посла на њ чете Халдејске и чете Сирске и чете Моавске и чете синова Амоновијех; посла их на Јуду да га потру, по ријечи Господ-

њој коју говори преко слуга својих пророка.

3. По заповијести Господњој зби се то Јуди да би га одбацио од себе *за гријехе Манасијине по свему што бјеше учинио; *2 цар 21, 11; 23, 26.

4. И за крв пра́ву коју бјеше пролио напунивши Јерусалим крви пра́ве; зато Господ не хтје опростити.

5. А остала дјела Јоакимова и све што је учинио, није ли записано у дневнику царева Јудинијех?

6. И почину Јоаким код отаца својих; а на његово се мјесто зацари Јоахин.

7. А цар Мисирски не изиде више из земље своје, јер цар Вавилонски узе од ријеке Мисирске до ријеке Ефрата све што бјеше цара Мисирскога.

8. Осамнаест година бијаше Јоахину кад се зацари, и царова три мјесеца у Јерусалиму. Матери му бјеше име Неуста, кћи Елнатовна, из Јерусалима.

9. И он чињаше зло пред Господом сасвијем како је чинио отац његов.

10. У то вријеме дођоше слуге Навуходоносора, цара Вавилонскога, на Јерусалим, и град би опкољен.

11. Дође и Навуходоносор, цар Вавилонски, на град кад га слуге његове опколише.

12. Тада Јоахин, цар Јудин, изиде к цару Вавилонском с матером својом и са слугама својим и с кнезовима својим и с дворанима својим; а цар га Вавилонски зароби осме године својега царовања.

13. *И однесе све благо дома Господњег и благо дома царскога, и полупа све судове златне, које бјеше начинио Соломон цар Израилљев за цркву Господњу, као што бјеше рекао Господ. *2 цар 20, 17.

14. И пресели сав Јерусалим, све кнезове и све јунаке, десет тисућа робова, и све дрводјелѣ и све коваче, не оста ништа осим сиромашнога народа по земљи.

15. *Одведе и Јоахина у Вавилон и матер цареву и жене цареве и дворане његове, и главаре земаљске одведе у ропство из Јерусалима у Вавилон.

*Јер 22, 24 и даље.

16. И све јунаке на број седам тисућа, и дрводјелѣ и коваче, тисућу, све што бијаху за војску одведе цар Вавилонски у Вавилон у ропство.

17. И постави царем цар Вавилонски на мјесто Јоахиново Матанију, стрица његова, и предје му име Седекија.

18. *Двадесет и једна година бјеше Седекији кад поче царовати, и царова једанаест година у Јерусалиму. Матери му бјеше име Амутала, кћи Јеремијина, из Ливне. *Јер 52, 1.

19. Он чињаше што је зло пред Господом сасвијем како је чинио Јоаким.

20. Јер од гњева Господњег зби се то Јерусалиму и Јуди, да их одбаци од себе. А Седекија се одметну од цара Вавилонскога.

*Разорење Јерусалима. Вавилонско
ройство. Исмаило убија Годолију.*

*Цар вавилонски џушја
из шамнице Јоахина.*

25. И тако *девете године његова царовања, десетог мјесеца десетог дана, дође Навуходоносор, цар Вавилонски, са свом војском својом на Јерусалим, и стадоше у окр под њим, и начинише опкопе око њега.

*2 дн 36, 17; Јер 39, 1; 52, 4.

2. И град би опкољен до једанаесте године царовања Седекијина.

3. И деветог дана мјесеца четвртог поста велика глад у граду, те народ земаљски немаше хљеба.

4. Тада град би проваљен, а војници сви побјегоше ноћу на врата између два зида уз врт царев; а Халдеји бијаху свуда око града; и цар отиде путем к пустињи.

5. Али војска Халдејска потјера цара, и стигоше га у пољу Јерихонском, а сва војска што бијаше с њим разбјеже се од њега.

6. И ухватише цара и одведоше га к цару Вавилонском у Ривлу, и ондје му судише.

7. И синове Седекијине поклаше на његове очи, па онда Седекији ископаше очи, и свезаше га у два ланца мједена и одведоше га у Вавилон.

8. А седмога дана петог мјесеца године деветнаесте царовања Навуходоносора, цара Вавилонскога, дође у Јерусалим Невузардан, заповједник стражарски, слуга цара Вавилонскога.

9. И попали дом Господњи и дом царски и све домове у Јерусалиму; све велике куће попали огњем.

10. И зидове Јерусалимске унаоколо развали сва војска халдејска, која бијаше са заповједником стражарским.

11. А остатак народа што оста у граду, и пребјеге што пребјегоше к цару Вавилонском и остали прости народ одведе Невузардан, заповједник стражарски.

12. Само од сиромаша у земљи остави заповједник стражарски који ће бити виноградар и ратари.

13. И ступове мједене што бијаху у дому Господњем, и подножја, и море мједено које бијаше у дому

Господњем, *изломише Халдејци, и мјед од њих однесе у Вавилон.

*2 цар 20, 17; Јер 27, 19, 22.

14. И лонце и лопате и виљушке и кадионице и све судове мједене који-ма служажу, узеше,

15. И клијешта и котлиће, што год бјеше златно и што год бјеше сребрно, узе заповједник стражарски,

16. Два ступа, једно море и подножја, што начини Соломон за дом Господњи; не бјеше мјере мједи од свијех тијех судова;

17. *Осамнаест лаката бијаше висок један ступ, и озго на њему бијаше оглавље мједено, и оглавље бијаше високо три лакта, и плетенице и шипци око оглавља, све од мједи; такав бијаше и други ступ с плетеницом.

*1 цар 7, 15.

18. Узе заповједник стражарски и Серају, првога свештеника, и Софонију, другога свештеника, и три вратара.

19. А из града узе једнога дворанина који бијаше над војницима и пет људи који стајаху пред царем, који се нађоше у граду, и првога писара војничкога који пописиваше народ по земљи у војску, и шездесет људи из народа земаљскога који се нађоше у граду.

20. Узе их Невузардан, заповједник стражарски, и одведе к цару Вавилонском у Ривлу.

21. А цар их Вавилонски поби и погуби у Ривли у земљи Ематској. Тако би пресељен Јуда из земље своје.

22. *А над народом који оста у земљи Јудиној, који остави Навуходносор, цар Вавилонски, над њим

постави Годолију, сина Ахикама, сина Сафанова.

*Јер 40, 8.

23. А кад чуше све војводе и људи њихови да је цар Вавилонски поставио Годолију, дођоше ка Годолији у Миспу, наиме: Исмаило, син Нетанијин, и Јоанан, син Каријајев, и Сераја, син Тануметов из Нетофата, и Јазанија, син Махатов, они и људи њихови.

24. И Годолија се закле њима и људима њиховијем и рече: Не бојте се службе Халдејима; сједите у земљи и служите цару Вавилонском, и биће вам добро.

25. Али седмога мјесеца дође Исмаило, син Нетаније, сина Елисамова, рода царскога, и десет људи с њим, и убише Годолију, те погибе; тако и Јудеје и Халдеје који бијаху с њим у Миспи.

26. Тада се подиже сав народ, мало и велико, и војводе, те отидоше у Мисир, јер се побојаше Халдеја.

27. *А тридесет седме године откако се зароби Јоахин, цар Јудин, дванаестог мјесеца, двадесет седмога дана, Евил-Меродах, цар Вавилонски, исте године зацарив се извади из тамнице Јоахина, цара Јудина.

*Јер 52, 31 и даље.

28. И лијепо говори с њим, и намјести му пријесто више пријестола других царева који бијаху код њега у Вавилону.

29. И промијени му хаљине тамничке, и он јеђаше свагда с њим свега вијека својега.

30. И храна му се једнако даваше од цара сваки дан свега вијека његова до смрти његове.

ПРВА КЊИГА ДНЕВНИКА

*Списак праоцаца од Агама до Исака.
Синови Исавови и едомски цареви.*

1. **А**дам, Сит, Енос,
2. Кајинан, Малелеило, Јаред

3. Енох, Матусал, Ламех,
4. Ноје, Сим, Хам и Јафет.

5. *Синови Јафетови: Гомер и Ма-
гог и Мадај и Јаван и Товел и Мосох
и Тирас. *1 Мој 10, 2 и даље.

6. А синови Гомерови: Асхенас и
Рафат и Тогарма.

7. А синови Јаванови: Елиса и
Тарсис, Китим и Доданим,

8. *Синови Хамови: Хус и Мисра-
им, Фут и Ханан. *1 Мој 10, 6 и даље.

9. А синови Хусови: Сава и Авила
и Савата и Регма и Саватака. А сино-
ви Регмини: Сава и Дедан.

10. И Хус роди Неврода. Он први
би силан на земљи.

11. А Мисраим роди Лудеје и Ана-
меје и Леавеје и Нафтухеје,

12. И Патрусеје и Хаслухеје, од
којих изидоше Филистеји и Кафто-
реји.

13. А Ханан роди Сидона, првенца
својега, и Хета,

14. И Јевусеје и Амореје и Герге-
сеје,

15. И Јевеје и Арукеје и Асенеје,

16. И Арвадеје и Самареје и Ама-
теје.

17. *Синови Симови: Елам и Асур
и Арфаксад и Луд и Арам и Уз и Ул и
Гетер и Месех. *1 Мој 10, 22 и даље.

18. А Арфаксад роди Салу, а Сала
роди Евера.

19. А Еверу се родише два сина;
једноме бјеше име Фалег, јер се у ње-
гово вријеме раздијели земља; а име
брату његову Јектан.

20. А Јектан роди Алмодада и Са-
лефа и Асармота и Јараха,

21. И Адорама и Узала и Диклу,

22. И Евала и Авимаила и Саву,

23. И Офира и Евилу и Јовава; ти
сви бјеху синови Јектанови.

24. *Сим, Арфаксад, Сала,

*1 Мој 11, 10 и даље.

25. Евер, Фалет, Рагав,

26. Серух, Нахор, Тара,

27. Аврам то је Аврам.

28. Синови Аврамови: *Исак и †
Исмаило. *1 Мој 21, 3; † 1 Мој 16, 15.

29. Ово је племе њихово: *првенац
Исмаилов Навајот, па Кидар и Авде-
ило и Мивсам.

*1 Мој 25, 13 и даље.

30. Мисма и Дума, Маса, Адад и
Тема,

31. Јетур, Нафис и Кедма; то су
синови Исмаилови.

32. А синови Хетуре, инокче Авра-
мове: она роди Земрана и Јоксана и
Мадана и Мадидана и Јесвока и Суја.
А синови Јоксанови: Сава и Дедан.

33. А синови Мадиданови: Гефа и
Ефер и Енох и Авида и Елдага. Ти сви
бјеху синови Хетурина.

34. Тако Аврам роди Исака; *а си-
нови Исакови бјеху Исав и Израил.

*1 Мој 25, 25, 26.

35. *Синови Исавови: Елифас, Ра-
гуило и Јеус и Јеглом и Кореј.

*1 Мој 36, 10 и даље.

36. Синови Елифасови: Теман и
Омар, Софар и Готом, Кенез и Тамна
и Амалик.

37. Синови Рагуилови: Нахат, За-
ра и Сомат и Моза.

38. А *синови Сирови: Лотан и Со-
вал и Севегон и Ана и Дисон и Есер и
Дисан. *1 Мој 36, 20.

39. А синови Лотанови: Хорије и
Емам; а сестра Лотанова Тамна.

40. Синови Совалови: Елан и Ма-
нахат и Евал, Сефија и Онам. А сино-
ви Севегонови: Аја и Ана.

41. Синови Анины: Дисон, и сино-
ви Дисонови: Амрам и Асван и Итран
и Харан.

42. Синови Есерови: Валан и За-
ван и Јакан. Синови Дисанови: Уз и
Аран.

43. А *ово су цареви који цароваше
у земљи Едомској прије него се заца-
ри цар над синовима Израљевијем:
Валак, син Веоров, а граду му бјеше
име Денава. *1 Мој 36, 31 и даље.

44. А кад умрије Валак, зацари се
на његово мјесто Јоав, син Зарин, од
Восоре.

45. А кад умрије Јоав, зацари се
на његово мјесто Асом од земље Те-
мановске.

46. А кад умрије Асом, зацари се
на његово мјесто Адад, син Варадов,
који исијече Мадијанце у пољу Мо-
авском; а граду му бјеше име Гетем.

47. А кад умрије Адад, зацари се
на његово мјесто Самада из Масека-
са.

48. А кад умрије Самада, зацари
се на његово мјесто Саул из Ровота
на ријеци.

49. А кад умрије Саул, зацари се
на његово мјесто Валенон, син Ахо-
воров.

50. А кад умрије Валенон, заца-
ри се на његово мјесто Адад; а град
му се звахе Фогор, а жени му бјеше
име Метевеила, кћи Матраиде, кће-
ри Мезовове.

51. А кад умрије Адад, насташе
кнезови у Едомској: кнез Тамна, кнез
Алва, кнез Јетет,

52. Кнез Оливема, кнез Ила, кнез
Финон,

53. Кнез Кенез, кнез Теман, кнез
Мивсар,

54. Кнез Магедило, кнез Ирам. То
бјеху кнезови Едомски.

*Синови Јаковљеви
и њихови Јудини.*

2. Ово су синови Израље-
ви: Рувим, Симеон, Ле-
вије и Јуда, Исахар и Завулон,

2. Дан, Јосиф и Венијамин, Неф-
талим, Гад и Асир.

3. *Синови Јудини: Ир и Авнан и
Сила; та му три роди кћи † Сувина Ха-
нанејка; али **Ир првенац Јудин бје-
ше неваљао пред Господом, те га уби.

*1 Мој 38, 3; † 1 Мој 38, 2; **1 Мој 38, 7.

4. А Тамара, снаха његова, роди
му Фареса и Зару. Свега пет бјеше си-
нова Јудинијех.

5. *Синови Фаресови: Есрон и
Амул. *1 Мој 46, 12.

6. А синови Зарини: Зимрије и
Етан и Еман и Халкол и Дара; свега
пет.

7. И *синови Хармијини: Ахан,
који смути Израља огријешив се о
ствари проклете. *ИНав 7, 1.

8. А синови Етанови: Азарија.

9. А синови Есронови, што му се
родише: Јерамеило и Арам и Халев.

10. А *Арам роди Аминадава, а
Аминадав роди Насона, кнеза сино-
ва Јудинијех; *Рута 4, 19, 20; Мт 1, 4.

11. А Насон роди Салмона; а Сал-
мон роди Воза;

12. А Воз роди Овида; а Овид роди
Јесеја;

13. А *Јесеј роди првенца својега
Елијава, и Авинадава другога и Саму
трећега, *1 Сам 16, 6.

14. Натанила четвртога, Радаја
петого,

15. Осема шестого, Давида седмо-
га,

16. И сестре им Серују и Авигеју.
А *синови Серујини бјеху Ависај и
Јоав и Асаило, тројица. *2 Сам 2, 18.

17. А Авигеја роди Амасу; а отац
Амасин бјеше Јетер Исмаиљац.

*2 Сам 17, 25.

18. А Халев, син Есронов, роди с Азувом, женом својом, и с Јериотом синове, и синови му бјеху Јесер и Со-
вав и Ардон.

19. А кад умрије Азува, Халев се ожени *Ефратом, која му роди Ора;

*1 дн 2, 50.

20. А *Ор роди Урију, а Урија роди Веселеила.

*2 Мој 31, 2.

21. Потом отиде Есрон ка кћери Махира, оца Галадова, и ожени се њом кад му бијаше шездесет година, и она му роди Сегува.

22. А Сегув роди Јаира, који има-
ше двадесет и три града у земљи Га-
ладској.

23. Јер узе Гесурејима и Сирци-
ма Села Јаирова и Кенат са селима
његовијем, шездесет градова. То све
узеше синови Махира, оца Галадова.

24. И кад умрије Есрон у Халев-
Ефрати, жена Есронова Авија роди му
*Асхора, оца Текојанима.

*1 дн 4, 5.

25. А синови Јерамеила, првенца
Есронова, бјеху: првенац Арам, па
Вуна и Орен и Осем и Ахија.

26. Имаше и другу жену Јерамеи-
ло, по имену Атару, она је мати Она-
мова.

27. А синови Арама, првенца Јера-
меилова, бјеху: Мас и Јамин и Екер.

28. И синови Онамови бјеху: Са-
мај и Јадај; а синови Самајеви: Надав
и Ависур.

29. И име жени Ависуровој бјеше
Авихаила, која му роди Авана и Мо-
лида.

30. А синови Надавови: Селед и
Апаим; али Селед умрије без дјете.

31. А синови Апаилови: Јесеј; а
синови Јесејеви: Сисан, и кћи Сиса-
нова Алаја.

32. А синови Јадаја, брата Самаје-
ва: Јетер и Јонатан; али Јетер умрије
без дјете.

33. А синови Јонатанови: Фалет и
Заза. Ти бијаху синови Јерамеилови.

34. А Сисан не имаше синова него
кћери; и имаше Сисан слугу Мисир-
ца по имену Јарају.

35. Зато Сисан даде кћер своју Ја-
раји, служи својему, за жену; а она му
роди Атаја.

36. А Атај роди Натана; а Натан
роди Завада;

37. А Завад роди Ефлала; а Ефлал
роди Овида;

38. А Овид роди Јуја; а Јуј роди
Азарију;

39. А Азарија роди Хелиса; а Хе-
лис роди Елеасу;

40. А Елеаса роди Сисамаја; а Си-
самај роди Салума;

41. А Салум роди Јекамију; а Јека-
мија роди Елисама.

42. А синови Халева, брата Јера-
меилова, бјеху: Миса, првенац ње-
гов, отац Зифејима; па синови Мари-
се, оца Хевронова.

43. А синови Хевронови: Кореј и
Тафуја и Рекем и Сема.

44. А Сема роди Рама, оца Јоркоа-
мова; а Рекем роди Самаја.

45. А син Самајев бјеше Маон, а
тај Маон би отац Вет-Суру.

46. И Гефа, иноча Халеева, роди
Харана и Мосу и Газеса.

47. А синови Јадајеви: Регем и Јо-
там и Гисан и Фелет и Гефа и Сагаф.

48. Маха, иноча Халеева, роди
Севера и Тирхану.

49. Роди и Сагафа, оца Мадман-
цима, и Севу, оца Махвинцима и
Гавајанима; а кћи Халеева бијаше
*Ахса.

*Инав 15, 17.

50. Ово бијаху синови Халева, си-
на Ора, првенца Ефратина; Совал
отац Киријатјариму,

51. Салма отац Витлејему, Ареф
отац Вет-Гадеру.

52. А имаше синове Совал, отац Ки-
ријатјариму: Ароја и Аси-Аменухота.

53. А породице Киријатјаримске
бјеху: Јетрани и Фућани и Сумаћани

и Мисрајани. Од њих изидоше Сарађани и Естаољани.

54. Синови Салмини: Витлејемци и Нетофађани, Атарођани од дома Јоавова, и Зорани, половина Манахађана,

55. И породице писарске у Јавису, Тирађани, Симеађани, Сухађани; *то су Кенеји који се народише од Емата, оца дома † Рихавова.

*Суд 1, 16; † Јер 35, 2.

*Списак синова Давидових
и царева Јудиних.*

3. А ово су синови Давидови *који му се родише у Хеврону: првенац Аммон од Ахиноаме Језраеланке, други Данило од Авигеје Кармилке, *2 Сам 3, 2 и даље.

2. Трећи Авесалом, син Махе, кћери Талмаја, цара Гесурскога, четврти Адонија, син Агитин,

3. Пети Сефатија од Авитале, шесте Итрам од Егле, жене његове.

4. Шест му се роди у Хеврону, гдје царова седам година и шест мјесеца, а тридесет и три царова у Јерусалиму.

5. А *ови му се родише у Јерусалиму: Самаја и Совав и Натан и Соломон, четири, од Витсавеје, кћери Амилове. *2 Сам 5, 14 и даље; 1 дн 14, 4.

6. И Јевар и Елисама и Елифалет,

7. И Нога и Нефег и Јафија,

8. И Елисама и Елијада и Елифелет, девет,

9. Све синови Давидови, осим синова иноча његовијех и осим *Тамаре, сестре њихове. *2 Сам 13, 1.

10. А син Соломонов бијаше Ровоам, а његов син Авија, а његов син Аса, а његов син Јосафат,

11. А његов син Јорам, а његов син Охозиија, а његов син Јоас,

12. А његов син Амасија, а његов син Азарија, а његов син Јотам,

13. А његов син Ахаз, а његов син Језекија, а његов син Манасија,

14. А његов син Амон, а његов син Јосија.

15. А синови Јосијини: првенац Јоанан, други Јоаким, трећи Седекија, четврти Салум.

16. А синови Јоакимови: Јехонија син му, и његов син Седекија.

17. А синови Јехоније сужња: Салатило син му.

18. А његови синови Малхирам и Федаја и Сенасар, Јекамија, Осама и Недавија.

19. А синови Федајини: Зоровавељ и Симеј; а синови Зоровавељеви: Месулам и Ананија и сестра им Селомета.

20. А синови Месуламови: Асува и Оило и Варахија и Асадија и Јусавесед, пет.

21. А синови Ананијини: Фелатија и Јесаја, синови Рефајини, синови Арнанови, синови Овадијини, синови Сеханијини.

22. А синови Сеханијини: Семаја, и синови Семајини: Хатус и Игеал и Варија и Неарија и Сафат, шест.

23. А синови Неаријини: Елиоинај и Језекија и Азрикам, три.

24. А синови Елиоинајеви: Одаја и Елиасив и Фелаја и Акув и Јоанан и Далаја и Анан, седам.

Потомци Јудини и Симеонови.

4. Синови *Јудини бјеху: Фарес, Есрон и Хармија и Ор и Совал. *1 дн 2, 4.

2. А Реаја, син Совалов, роди Јата, а Јат роди Ахумаја и Лада. То су породице Саратске.

3. А ово су од оца Итама: Језраел и Јесма и Једвас, а сестри њиховој бјеше име Аселелфонија.

4. И Фануило бјеше отац Гедору, и Есер отац Хусин. *То бијаху синови

Ора првенца Ефрате, оца Витлејемцима. *1 дн 2, 50.

5. А Асхор, отац Текујанима, има-ше двије жене, Елу и Нару.

6. И Нара му роди Ахузама и Ефе-ра и Темана и Ахастара. То су синови Нарини.

7. А синови Елини: Серед, Јесоар и Етнан.

8. А Кос роди Анува и Совиву и породице Ахарила сина Арумова.

9. А Јавис бјеше славнији од своје браће, и мати му надје име Јавис го-ворећи: Родих га с болом.

10. И Јавис призва Бога Израиле-ва говорећи: О, да би ме благословио и раширио међе моје, и рука твоја да би била са мнош, и да би ме сачувао ода зла да ме не уцвијели! И учини Бог за што га моли.

11. А Хелув, брат Сујин, роди Ме-хира. Он би отац Естонов.

12. А Естон роди Вет-Рафу и Фе-сеју и Техину, оца граду Насу. То су људи Рихавови.

13. А синови Кенезови бјеху *Го-тонило и Сераја. А синови Готонило-ви: Атаг. *ИНав 15, 17.

14. А Меонотај роди Офру; а Се-раја роди Јоава, оца онијех што живе у долини дрводјељској, јер бијаху др-водјеље.

15. А синови Халева, сина Јефо-нијина, бијаху Ир, Ила и Нам. А син Илин бјеше Кенез.

16. А синови Јелелеилови: Зиф и Зифа, Тирија и Асареило.

17. А синови Езрини: Јетер и Ме-ред и Ефер и Јалон; а жена Мередова роди Маријама и Самаја и Јесву, оца Естемоји.

18. А жена његова Јудија роди Је-реда, оца Гедору, и Евера, оца Сохо-ту, и Јекутила, оца Заноји. А то бија-ху синови Витије, кћери Фараонове, којом се ожени Меред.

19. А синови жене Одијине, се-стре Нама, оца Кеили, бијаху Гарми-ја и Естемоја Махањанин.

20. А синови Симонови: Амнон и Рина и Вен-Анан и Тилон. А синови Јесејеви: Зохет и Вен-Зохет.

21. А синови Силе, сина Јудина: Ир, отац Лиху и Лада, отац Мариси, и породице дома платнарскога, дома Асвејина.

22. И Јоким и Хасивљани, и Јоас и Сараф, који владаху у Моавској, и Ја-суви-Лехем. Али то су старе ствари.

23. То бијаху лончари и живљаху у садовима и забранима, и бијаху он-дје код цара за његове послове.

24. *Синови Симеонови: Немуило и Јамин, Јарив, Зера, Саул; *1 Мој 46, 10.

25. А његов син Салум, а његов син Мивсам, а његов син Мисма.

26. А синови Мисмини: Амуило син му, и његов син Захур, и његов син Симеј.

27. А Симеј имаше шеснаест си-нова и шест кћери; а браћа његова немаху много синова, и све породи-це њихове не бјеше тако много као синова Јудинијех.

28. А *живљаху у Вирсавеји и Мо-лади и Асар-Суалу, *ИНав 19, 2.

29. И у Вали и у Асему и у Толаду,

30. И у Ветуилу и у Орми и у Си-клагу,

31. И у Вет-Мархавоту и у Асар-Сусиму и у Вет-Виреју и у Сараиму. То бјеху градови њихови до цара Да-вида.

32. А села њихова бијаху Итам и Ајин, Римон и Тохен и Асан, пет гра-дова,

33. И сва села њихова што бијаху око тијех градова до Вала. То бијаху станови њихови по роду њихову.

34. А Месовав и Јамлих и Јоса, син Амасијин,

35. И Јоило и Јуј, син Јосивије, си-на Сераје, сина Асилова,

36. И Елиоинај и Јакова и Јесохаја и Асаја и Адило и Јесимило и Венаја,

37. И Зиса, син Сифија, сина Алона, сина Једаје, сина Симрија, сина Семајина;

38. Ти именовани бијаху кнезови у породицама својим, и домови отаца њиховијех умножише се веома.

39. И зато отидоше у Гедор до источне стране долине да траже пашу стоци својој.

40. И нађоше пашу обилату и добру, и земљу пространу и мирну и родну, јер прије ондје живљаху који бијаху од Хама.

41. Ти, дакле, записани по имену дошавши за Језекије, цара Јудина разбише шаторе њихове и становнике који се нађоше ондје, и побише их као проклете да не оста ниједан до данас, и населише се мјесто њих, јер ондје бијаше паше за стоку њихову.

42. А између њих, синова Симеоновијех, изиде на гору Сир пет стотина људи, а поглавице им бијаху Фелатија и Неарија и Рефаја и Озило, синови Јесејеви.

43. И побише *остатак што бијаху утекли између Амалика, и населише се ондје до данашњег дана.

*1 Сам 15, 8.

Потомци Рувимови, Гадови и Манасијини источно од Јордана.

5. А синови Рувима, првенца Израилева, јер он бијаше првенац, али кад *оскврни постељу оца својега, дано би његово првенаштво синовима Јосифа, сина Израилева, али не тако да се броји првенац,

*1 Мој 35, 22; 49, 4.

2. Јер *Јуда би најсилнији међу браћом својом и од њега је вођ, али првенаштво доби Јосиф;

*1 Мој 49, 8, 10.

3. *Синови Рувима, првенца Израилева, бијаху: Анох и Фалуј, Есрон и Хармија,

*2 Мој 6, 14.

4. Синови Јоилови: Семаја син му, а његов син Гог, а његов син Симеј,

5. А његов син Миха, а његов син Реаја, а његов син Вал,

6. А његов син Веира, којег одведе Телгат-Фелнасар, цар Асирски; он бијеше кнез племена Рувимова.

7. А браћи његовој по породицама њиховијем кад се избројише по кољенима својим, бјеше кнез Јеило и Захарија,

8. И Вела, син Азаза, сина Семе, сина Јоилова; он живљаше у Ароиру и до Невона и Валмеона.

9. Потом живљаше к истоку дори до пустиње од ријеке Ефрата, јер им се стока умножи у земљи Галадској.

10. И за времена Саулова војеваше на Агарене, који изгибоше од руке њихове; и тако се населише у шаторима њиховијим по свему источном крају земље Галадске.

11. А синови Гадови живљаху према њима у земљи Васанској до Салхе.

12. Јоило им бијаше поглавар, а Сафан други, па Јанај и Сафат у Васану.

13. А браћа њихова по домовима отачким бијаху: Михаило и Месулам и Сева и Јорај и Јахан и Зије и Евер, седморица.

14. Ти бијаху синови Авихаила, сина Урија, сина Јароје, сина Галада, сина Михаила, сина Јесисаја, сина Јадона, сина Вузова.

15. Ахије, син Авдила, сина Гунијева, бијаше поглавар у дому отаца њиховијех.

16. И живљаху у Галаду, у Васану и у селима његовијем и у свијем подграђима Саронским до међа његовијех.

17. Сви ови бише избројени за времена *Јотама, цара Јудина, и за времена Јеровоама, цара Израилева.

*2 цар 15, 32.

18. Синова Рувимовијех и Гадовијех и половине племена Манасијина, храбријех људи што ношаху штит и мач, и затезаху лук, и вјештијех боју, бијаше четрдесет и четири тисуће и седам стотина и шездесет, који иђаху на војску;

19. И војеваше на Агарене, на Јетуреје и Нафисеје и Нодавеје,

20. И дође им помоћ супрот њих, и Агарени им бише дани у руке и све што имаху; јер завапише к Богу у боју, и услиши их, јер се поуздаше у њ.

21. И заплијенише стоку њихову, педесет тисућа камила и двјеста и педесет тисућа оваца и двије тисуће магараца и сто тисућа душа људских.

22. А рањенијех много паде; јер тај бој би од Бога; и наставаше на мјесту њихову до сеобе своје.

23. А синови половине племена Манасијина живљаху у тој земљи од Васана до Вал-Ермона и Сенира, до горе Ермона; бијаху се умножили.

24. А ово бијаху поглавари у дому отаца њиховијех: Ефер и Јесеј и Елило и Азрило и Јеремија и Одавија и Јадило, људи храбри и на гласу, поглавари у дому отаца својих.

25. Али кад згријешеше Богу отаца својих и чинише прелјубу за боговима народа оне земље, које Бог истријеби испред њих,

26. Подиже Бог Израилљев дух *Фула, цара Асирскога, и дух † Телгат-Фелнасара, цара Асирскога, и преселише племе Рувимово и племе Гадово и половину племена Манасијина, и одведоше их у Алу и у Авор и у Ару, и на ријеку Гозан, гдје осташе до данас.

*2 цар 15, 19; † 2 цар 15, 29.

*Имена и ѿрадови синова
Левиевих и Аронових.*

6. Синови Левиејеви бијаху: Гирсон, Кат и Мерарије.

2. А синови Катови: Амрам, Исар и Хеврон и Озило.

3. А синови Амрамови: Арон и Мојсије, и кћи Марија. А синови Аронови: Надав и Авијуд и Елеазар и Итамар.

4. Елеазар роди Финеса; а Финес роди Ависују;

5. А Ависуја роди Вукија; а Вукије роди Озију;

6. А Озија роди Зерају; а Зераја роди Мерајота;

7. А Мерајот роди Амарију; а Амарија роди Ахитова;

8. А *Ахитов роди Садока; а Садок роди Ахимаса; *2 Сам 8, 17; 15, 27.

9. А Ахимас роди Азарију; а Азарија роди Јоанана;

10. А Јоанан роди Азарију, који би свештеник у дому што сазида Соломон у Јерусалиму;

11. А Азарија роди Амарију; а Амарија роди Ахитова;

12. А Ахитов роди Садока; а Садок роди Салума;

13. А Салум роди Хелкију; а Хелкија роди Азарију;

14. А Азарија роди Серају; а Сераја роди Јоседека.

15. А Јоседек отиде *кад Господ пресели Јудеје и Јерусалим руком Навуходоносоровом. *2 цар 25, 18.

16. *Синови Левиејеви бијаху: Гирсон, Кат и Мерарије.

*2 Мој 6, 16, 17 и даље.

17. А ово су имена синовима Гирсоновијем: Ловеније и Симеј.

18. А синови Катови бјеху: Амрам и Исар и Хеврон и Озило.

19. Синови Мараријеви: Молија и Мусија. И ово су породице Левитске по оцима својим:

20. Гирсонова: Левеније син му, а његов син Јат, а његов син Зима,

21. А његов син Јоах, а његов син Идо, а његов син Зера, а његов син Јетрај.

22. Синови Катови: Аминадав син му, а његов син Кореј, а његов син Асир.

23. А његов син Елкана, а његов син Евијасаф, а његов син Асир,

24. А његов син Тахат, а његов син Урило, а његов син Озија, а његов син Саул.

25. А синови Елканини: Амасај и Ахимот,

26. Елкана; синови Елканини: Суфија син му, а његов син Махат;

27. А његов син Елијав, а његов син Јероам, а његов син Елкана.

28. А синови Самуилови: Васнија првенац, па Авија.

29. Синови Мераријеви: Молија, а његов син Ловеније, а његов син Симеј, а његов син Уза,

30. А његов син Симаја, а његов син Агија, а његов син Асаја.

31. А ово су које постави Давид да пјевају у дому Господњем кад се најмјести ковчег,

32. Који служаху пред шатором од састанка пјевајући, док не сазида Соломон дом Господњи у Јерусалиму, и стајаху по реду свом у служби својој;

33. Ови су што стајаху и синови њихови: Од синова Катовијех Еман пјевач, син Јоила сина Самуила,

34. Сина Елкане, сина Јероама, сина Елила, сина Тоје,

35. Сина Суфа, сина Елкане, сина Мата, сина Амасаја,

36. Сина Елкане, сина Јоила, сина Азарије, сина Софоније,

37. Сина Тахате, сина Асира, сина Авиасафа, сина Кореја,

38. Сина Исара, сина Ката, сина Левија, сина Израилева.

39. И брат му Асаф, који му стајаше с десне стране; а Асаф бијаше син Варахије, сина Симеје,

40. Сина Михаила, сина Васије, сина Малхије,

41. Сина Етнија, сина Зера, сина Адаје,

42. Сина Етана, сина Зиме, сина Симеја,

43. Сина Јата, сина Гирсона, сина Левијева.

44. А синови Мераријеви, браћа њихова, стајаху с лијеве стране: Етан, син Кисије, сина Авдија, сина Малуха,

45. Сина Асавије, сина Амасије, сина Хелкије,

46. Сина Амсије, сина Ваније, сина Самира,

47. Сина Молије, сина Мусије, сина Мерарија, сина Левијева.

48. А браћа њихова, остали Левити, бише одређени на сву службу у шатору дома Божијега.

49. А Арон и синови његови паљаху на олтару за жртве паљенице и на олтару кадионом, вршећи све послове у светињи над светињама, и чинећи очишћење за Израиља по свему како је заповједио Мојсије слуга Божи.

50. А ово су синови Аронови: Елеазар син му, а његов син Финес, а његов син Ависуја,

51. А његов син Вукије, а његов син Озије, а његов син Зераја,

52. А његов син Мерајот, а његов син Амарија, а његов син Ахитов,

53. А његов син Садок, а његов син Ахимас.

54. А *ово су им станови по градовима њиховијем у међама њиховијем: синовима Ароновијем од породице Катове допаде ждријебом,

*ИНав 21.

55. И дадоше им Хеврон у земљи Јудиној, и подграђа његова око њега;

56. А поље градско и села његова дадоше Халеву, сину Јефонијину;

57. Дадоше, дакле, синовима Ароновијем градове Јудине: Хеврон уточиште, и Ливну и подграђа њезина, и Јатир и Естемоју и подграђа њезина,

58. И Илон и подграђа његова, Де-
вир и подграђа његова,

59. И Асан и подграђа његова, и
Вет-Семес и подграђа његова;

60. А од племена Венијамина: Га-
вају и подграђа њезина, и Алемет и
подграђа његова, и Анатот и подгра-
ђа његова; свега градова њиховијех
тринаест по породицама њиховијем.

61. И осталијем синовима Катови-
јем од породице тога племена даше
ждријебом од половине племена, од
половине Манасијине десет градова.

62. А синовима Гирсоновијем по
породицама њиховијем тринаест гра-
дова од племена Исахарова и од пле-
мена Асирова и од племена Нефта-
лимова и од племена Манасијина у
Васану.

63. Синовима Мераријевим по
породицама њиховијем даше ждри-
јебом од племена Рувимова и од пле-
мена Гадова и од племена Завулоно-
ва дванаест градова.

64. Тако даше синови Израилеви
Левитима те градове и подграђа њи-
хова.

65. И даше ждријебом од племена
синова Јудинијех и од племена сино-
ва Симеоновијех и од племена сино-
ва Венијаминовијех те градове, које
именоваше поименце.

66. И онима који бијаху од рода
синова Катовијех, а градови њихови
и међе њихове бијаху у племену Је-
фремову,

67. Њима даше град за уточиште
Сихем и подграђа његова у гори Је-
фремовој, и Гезер и подграђа његова,

68. И Јокмеам и подграђа његова,
и Вет-Орон и подграђа његова,

69. И Ејалон и подграђа његова, и
Гат-Римон и подграђа његова,

70. И од половине племена Мана-
сијина Анир и подграђа његова, и Ви-
леам и подграђа његова, породицама
синова Катовијех осталијем.

71. А синовима Гирсоновијем даше
од породице половине племена Мана-
сијина Голан у Васану и подграђа ње-
гова, и Астарот и подграђа његова;

72. А од племена Исахарова Кедес
и подграђа његова, Даврат и подгра-
ђа његова,

73. И Рамот и подграђа његова, и
Аним и подграђа његова;

74. А од племена Асирова Масал и
подграђа његова, и Авдон и подграђа
његова,

75. И Хукок и подграђа његова, и
Реов и подграђа његова;

76. А од племена Нефталимова
Кедес у Галилеји и подграђа његова,
и Амон и подграђа његова, и Кирија-
тајим и подграђа његова.

77. Синовима Мераријевим оста-
лијем даше од племена Завулонова
Римон и подграђа његова, Тавор и
подграђа његова;

78. А преко Јордана према Јери-
хону на источној страни Јордана, од
племена Рувимова Восор у пустињи
и подграђа његова, и Јасу и подграђа
њезина,

79. И Кедимот и подграђа његова,
и Мифат и подграђа његова;

80. А од племена Гадова Рамот у
Галаду и подграђа његова, и Махана-
јим и подграђа његова,

81. И Есевон и подграђа његова, и
Јазир и подграђа његова.

*Потомци племена Исахарової,
Венијаминової, Нефталимової,
Манасијиної, Јефремової и Асирової.*

7. А синови Исахарови бија-
ху: Тола и Фуја и Јасув
и Симрон, четворица.

¹1 Мој 46, 13; 4 Мој 26, 23.

2. А синови Толини: Озије и Ре-
фаја и Јерило и Јамај и Јефсам и
Самуило, поглавари отачких домова

својих од Толе, храбри људи у породицама својим; бјеше их за времена Давидова на број двадесет и двије тисуће и шест стотина.

3. А синови Озијеви: Израја, и синови Израјини: Михаило и Овадија и Јоило и Јесија, скупа пет поглавара.

4. И с њима у породицама њиховијем по домовима отаца њиховијех бјеше војника тридесет и шест тисућа, јер имаху много жена и синова.

5. И браће њихове по свијем домовима Исахаровијем, храбријех људи, бијаше осамдесет и седам тисућа, свега избројенијех.

6. *Синови Венијаминови: Вела и Вехер и Једиаило, тројица.

*1 Мој 46, 21; 1 дн 8, 1, 2.

7. А синови Велини: Есвон и Озије и Озило и Јеримот и Ирије, пет поглавара домова отачких, храбри људи; на број их бјеше двадесет и двије тисуће и тридесет и четири.

8. А синови Вехерови: Земира и Јоас и Елијезер и Елиоинај и Амрије и Јеримот и Авија и Анатот и Аламет, сви синови Вехерови.

9. И избројенијех по породицама својим, по поглаварима отачкога дома својега, бјеше их двадесет тисућа и двјеста храбријех људи.

10. А синови Једиаилови: Валан, и синови Валанови: Јеус и Венијамин и Ехуд и Ханана и Зитан и Тарсис и Ахисар.

11. Свијех овијех синова Једиаилових по поглаварима породица отачких, храбријех људи, бјеше седамдесет тисућа и двјеста, који иђаху на војску.

12. И Суфеји и Упеји бијаху синови Ирови, и Усеји синови Ахирови.

13. *Синови Нефталимови: Јасило и Гуније и Јесер и Салум, синови Валини.

*1 Мој 46, 24.

14. Синови Манасијини: *Азрило, којега му жена роди; иноча његова Сирка роди Махира, оца Галадова;

*4 Мој 26, 31.

15. А Махир се ожени од Упеја и Суфеја, а име сестри њиховој бјеше Маха; а име другому бјеше *Салпад; а Салпад имаше кћери.

*4 Мој 27, 1.

16. А Маха, жена Махинова, роди сина којему надје име Фарес, а брату му надје име Серес, а његови синови бјеху Улам и Ракем.

17. А синови Уламови: Ведан. То су синови Галада, сина Махира, сина Манасијина.

18. А сестра његова Амолекета роди Исуда и Авијезера и Малу.

19. А синови Семидини бијаху Ахијан и Сихем и Лихија и Анијам.

20. А *синови Јефремови: Сутала, а његов син Веред, а његов син Тахат, а његов син Елеада, а његов син Тахат,

*4 Мој 26, 35.

21. А његов син Завад, а његов син Сутала и Есер и Елеад. А њих убише људи из Гата, рођени у земљи, јер си доше да им узму стоку.

22. Зато тужаше Јефрем отац њихов дуго времена, и дођоше браћа његова да га тјеше.

23. Потом леже са женом својом, а она затрудње и роди сина, и он му надје име Верија, јер несрећа задеси дом његов.

24. И кћи му бјеше Сера, која сазида Веторон Доњи и Горњи и Узен-Серу.

25. И син му бјеше Рефа и Ресеф, а његов син бјеше Тела, а његов син Тахан,

26. А његов син Ладан, а његов син Амијуд, а његов син Елисама,

27. А *његов син Нон, а његов син Исус.

*4 Мој 13, 9.

28. А достојање њихово и насеље бјеше Ветил и села његова, и с истока Наран, а са запада Гезер и села његова, и Сихем и села његова до Газе и села њезинијех.

29. И покрај синова Манасијиних Вет-Сан и села његова, Танах и села

његова, *Мегидон и села његова, Дор и села његова; ту наставаху синови Јосифа, сина Израилева. *ИНав 17, 11.

30. *Синови Асирови бијаху Јемна и Јесва и Јесвај и Верија, и Сера сестра њихова. *1 Мој 46, 17.

31. А синови Веријини: Евер и Малхило; овај је отац Вирзавитов.

32. А Евер роди Јафлита и Сомира и Хотам, и Сују сестру њихову.

33. А синови Јафлитови бијаху: Фасах и Вимал и Асват; то бијаху синови Јафлитови.

34. А синови Сомирови: Ахије и Рога, Јехува и Арам.

35. А синови Елема брата његова: Софа и Јемна и Селис и Амал.

36. Синови Софини: Суја и Арнефер и Согал и Верије и Јемра,

37. И Восор и Од и Сама и Силиса и Итран и Веира.

38. А синови Јетерови: Јефонија и Фиспа и Ара.

39. И синови Улини: Арах и Анило и Рисија.

40. Сви ови бијаху синови Асирови, поглавари домова отачких, избрани, храбри људи, поглавари међу кнезовима. Бјеше их за војску на број двадесет и шест тисућа људи.

*Племе Венијаминово;
породица Саулова.*

8. А *Венијамин роди Велу, првенца својега, Асвила другога, и Ару трећега, *1 Мој 46, 21.

2. Ноја четвртога, и Рафу петога.

3. А синови Велини бијаху: Адар и Гира и Авијуд,

4. И Ависуја и Наман и Ахоја,

5. И Гира и Сефуван и Урам.

6. А ови бијаху синови Ехудови, бијаху поглавари домова отачких онима који живљаху у Гаваји, те их преселише у Манахат;

7. Наман и Ахија и Гира, он их пресели; и роди Узу и Ахијуда.

8. А Сарајим, пошто их посла, роди синове у земљи Моавској с Усिमом и Варом женама својим.

9. Роди с Одесом, женом својом, Јовава и Сивију и Мису и Малхама,

10. И Јеуса и Сахију и Мирму; ти бјеху синови његови, поглавари домова отачких.

11. А с Усимом роди Авитова и Елфала.

12. А синови Елфалови бјеху: Евер и Мисам и Самед; он сазида Онон и Лод и села његова;

13. И Верија и Сема, који бијаху поглавари домова отачких онима који живљаху у Ејалону; они истјераше становнике Гатске;

14. А Ахијо, Сасак и Јеремот,

15. И Зевадија и Арад и Адер,

16. И Михаило и Јеспа и Јоха бјеху синови Веријини;

17. А Завадија и Месулам и Езекије и Евер,

18. И Исмерај и Језлија и Јоав бјеху синови Елфалови;

19. А Јаким и Зихрије и Завдије,

20. И Елинај и Зилтај и Елило,

21. И Адаја и Вераја и Симрат бјеху синови Семини;

22. А Јесфан и Евер и Елило,

23. И Авдон и Зихрије и Анан,

24. И Ананија и Елам и Антотија,

25. И Јефедија и Фануило бјеху синови Сасакови;

26. А Самсерај и Сеарија и Готилија,

27. И Јаресија и Илија и Зихрије бјеху синови Јероамови.

28. То бјеху поглавари домова отачких по породицама својим, и наставаху у Јерусалиму.

29. *А у Гаваону наставаше отац Гаваону; а жени му бјеше име Маха.

*1 дн 9, 35.

30. А син првенац његов бјеше Авдон, па Сур и Кис и Вал и Надав,

31. И Гедор и Ахијо и Захер,

32. И Миклот, који роди Симеју. И они живљаху према браћи својој у Јерусалиму с браћом својом.

33. А *Нир роди Киса; а Кис роди Саула; а Саул роди Јонатана и Малхисуја и Авинадава и Есвала.

*1 Сам 14, 51.

34. А син Јонатанов бјеше Меривал; а Меривал роди Миху;

35. А Михини синови бјеху: Фитон и Мелех и Тареја и Ахаз.

36. А Ахаз роди Јоаду; а Јоада роди Алемета и Азмавета и Зимрија. А Зимрије роди Мосу;

37. А Моса роди Винеју; а његов син бјеше Рафа, а његов син Елеаса, а његов син Асило.

38. А Асило имаше шест синова, којима су имена: Азрикам, Вохеруј и Исмаило и Сеарија, и Овадија и Анан. Ти сви бјеху синови Асилови.

39. А синови Исека, брата његова: Улам првенац му, Јеус други, и Елифелет трећи.

40. И бијаху синови Уламови јунаци, који натежаху лук, и имаху много синова и унука, сто и педесет. Сви ти бјеху од синова Венијаминовијех.

Службовници у Јерусалиму и Гаваону.

Службе левита у светилини.

Породица Саулова.

9. И тако сав Израилъ би избројен и, ето, записани су у књизи о царевима Израилевијем и Јудинијем; и бише пресељени у Вавилон за безакоње своје.

2. А који прије наставаху на достојању својем по градовима својим, Израилъци, свештеници, Левити и *Нетинеји,

*Језд 8, 20.

3. *Наставаху у Јерусалиму и од синова Јудинијех и од синова Венијаминовијех и од синова Јефремовијех и Манасијиних:

*Нем 11, 1.

4. Гутај, син Амијуда, сина Амрија, сина Имрија, сина Венија, од синова Фареса сина Јудина;

5. И од синова Силоновијех: Асаја првенац и синови његови;

6. А од синова Зеринијех Јеуило и браће његове шест стотина и деведесет;

7. А од синова Венијаминовијех Салуј, син Месулама, сина Одује, сина Асенујина,

8. И Јевнија, син Јероамов, и Ила, син Озија, сина Махријева, и Месулам, син Сефатије, сина Рагуила, сина Ивнијина;

9. И браће њихове по породицама својим девет стотина педесет и шест; сви бјеху људи поглавари од породица по домовима отаца својих.

10. А од свештеника: Једаја и Јојарив и Јахин,

11. И Азарија, син Хелкије, сина Месулама, сина Садока, сина Мерарјота, сина Ахитовова, старјешина у дому Господњем,

12. И Адаја, син Јероама, сина Пасхора, сина Малхијина, и Масај, син Адила, сина Јазире, сина Месулама, сина Месилемита, сина Имирова;

13. И браће њихове, поглавара отачких домова својих, тисућа и седам стотина и шездесет људи вриједнијех на послу у служби у дому Господњем.

14. А од Левита Семаја, син Асува, сина Азрикама, сина Асавијина, између синова Мераријевих;

15. И Ваквакар и Ерес и Галал и Матанија, син Михе, сина Зихрија, сина Асафова;

16. И Овадија, син Семаје, сина Галала, сина Једутунова, и Варахија, син Асе, сина Елканина, који становаху у селима Нетофатским.

17. И вратари: Салум и Акув и Талмон и Ахиман, и браћа њихова; а Салум бјеше поглавар.

18. Он до сада бијаше на вратима царским к истоку; то бијаху вратари по четама синова Левијевих.

19. А Салум, син Кореја, сина Евијасафа, сина Корејева, и браћа његова од дома оца његова, синови Корејеви, у послу службеном чуваху прагове код шатора, као што оци њихови у околу Господњем чуваху улазак;

20. А над њима бјеше старјешина Финес, син Елеазаров, и Господ бијаше с њим.

21. Захарија, син Меселемијин, бијаше вратар на вратима шатора од састанка.

22. Свијех овијех изабранијех за вратаре на праговима бијаше двјеста и дванаест; бише пописани по селима својим; Давид и Самуило *видјелац поставише их ради вјерности њихове,
*1 Сам 9, 9.

23. Да они и синови њихови чувају стражу на вратима дома Господњег, дома од шатора.

24. На четири стране бијаху вратари: на истоку, на западу, на југу и на сјеверу.

25. И браћа њихова по селима својим долажаху сваких седам дана за своје вријеме да су с њима.

26. Јер у служби бијаху свагда четири прва вратара, Левита, и бијаху постављени над клијетима и над ризницама дома Божијег;

27. И око дома Божијег ноћиваху, јер на њима бијаше стража и дужни бијаху отворати свако јутро.

28. И неки од њих бијаху над посућем службенијем, јер га на број уношаху и на број изношаху.

29. А неки од њих бијаху постављени над другим стварима и над свијем стварима посвећенијем, над брашном и вином и уљем и кадом и мирисима.

30. А неки синови свештенички готовљаху *маст од тијех мириса.
*2 Мој 30, 23.

31. А Мататија између Левита, првенац Салумов од породице Корејеве, бијаше над стварима које се пеку у тави.

32. А између синова Катовијех, браће њихове, бијаху неки *над хљебом постављенијем готовећи га сваке суботе.
*3 Мој 24, 8.

33. Између њих бијаху и пјевачи поглавари домова отачких међу Левитима, који становаху по клијетима без другога посла, јер дан и ноћ бијаху у свом послу.

34. То су поглавари домова отачких међу Левитима, по породицама својим, поглавари, и живљаху у Јерусалиму.

35. А у Гаваону становаше Јехило, отац Гаваону; а име жени његовој бјеше *Маха;
*1 дн 8, 29.

36. А син му првенац бјеше Авдон, па Сур и Кис и Вал и Нир и Надав,

37. И Гедор, и Ахијо и Захарија и Миклот;

38. А Миклот роди Симеама; и они наставаху према браћи својој у Јерусалиму с браћом својом.

39. А Нир роди Киса; а Кис роди Саула; а Саул роди Јонатана и Малхисуја и Авинадава и Есвала.

40. А син Јонатанов бјеше Меривал; а Меривал роди Миху.

41. А синови Михини бјеху: Фитон и Мелех и Тареја.

42. А Ахаз роди Јару; а Јара роди Алемета и Азмавета и Зимрија; а Зимрије роди Мосу;

43. А Моса роди Винеју; а његов син бјеше Рефаја, а његов син Елеаса, а његов син Асило.

44. Асило пак имаше шест синова, којима су имена: Азрикам, Вохеруј и Исмаило и Сеарија и Овадија и Анан. То су синови Асилови.

*Саулова појатибија у борби
са Филистејцима.*

10. А *Филистеји се побеше с Израиљем, и побјегоше Израиљци испред Филистеја и падаху мртви на гори Гелвуји.

*1 Сам 31.

2. И стигоше Филистеји Саула и синове његове, и погубише Филистеји Јонатана и Авинадава и Малхисуја, синове Саулове.

3. И бој поста жешћи око Саула, и нађоше га стријелци, и он се уплаши од стријелаца.

4. И рече Саул момку који му ношаше оружје: Извади мач свој, и прободи ме да не дођу ти необрезани и наругају ми се. Али не хтје момак који му ношаше оружје, јер га бјеше врло страх. Тада Саул узео мач и баци се на њ.

5. А кад момак који му ношаше оружје, видје гдје умрије Саул, баци се и он на свој мач и умрије.

6. Тако погибе Саул; и три сина његова и сва чељад његова погибоше заједно.

7. А кад сви Израиљци који бијашу у долини, видјеше гдје побјегоше Израиљци и гдје погибе Саул и синови његови, оставише градове своје и побјегоше, те дођоше Филистеји и осташе у њима.

8. А сјутрадан дођоше Филистеји да свлаче мртве, и нађоше Саула и синове његове гдје леже на гори Гелвуји.

9. И свукавши га узеше главу његову и оружје његово, и послаше у земљу Филистејску на све стране да се објави код лажнијех богова њиховијех и по народу.

10. И оставише оружје његово у кући богова својих, а главу му објесише у кући Дагоновој.

11. А кад чуше сви у Јавису Галадском све што учинише Филистеји од Саула,

12. Подигоше се сви јунаци и узеше тијело Саулово и тјелеса синова његовијех, и донесоше их у Јавис, и погребоме кости њихове под храстом у Јавису, и постише седам дана.

13. И тако погибе Саул за безаконје своје, које учини Господу што не слуша ријечи Господње и што тражи да пита дух врачарски,

14. А не пита Господа; зато га уби, и пренесе царство на Давида, сина Јесејева.

*Давид једнодушно помазан за цара,
он осваја Сион и настањује се у њему.
Давидови јунаци.*

11. И *сабраше се сви Израиљци к Давиду у Хеврон и рекоше: Ево, ми смо кост твоја и тијело твоје.

*2 Сам 5, 1.

2. И пређе док Саул бијаше цар ти си одводио и доводио Израиља; и Господ Бог твој рекао ти је: Ти ћеш пасти народ мој Израиља; и ти ћеш бити вођ народу мојему Израиљу.

3. Тако дођоше све старјешине Израиљеве к цару у Хеврон, и учини с њима Давид вјеру у Хеврону пред Господом, и помазаше Давида за цара над Израиљем, *као што бјеше рекао Господ преко Самуила.

*1 Сам 16, 1, 12.

4. Потом отиде Давид са свијем Израиљем на Јерусалим, а то је Јевус, јер ондје бијашу Јевусеји који живљаху у оној земљи.

5. И рекоше Јевушани Давиду: Нећеш ући овамо. Али Давид узео кулу Сион, то је град Давидов.

6. Јер Давид рече: Ко први надбије Јевусеје, биће кнез и војвода. И Јоав, син Серујин, изиде први и поста кнез.

7. Послије сјеђаше Давид у том граду, зато га прозваше град Давидов.

8. И сазида град унаоколо, од Милона унаоколо; а Јоав оправи остатак града.

9. И Давид једнако напредоваше и сиљаше се, јер Господ над војскама бјеше с њим.

10. А*ово су поглавице међу јунацима Давидовијем који јуначки радише уза њ за царство његово са свијем Израиљем да буде цар над Израиљем по ријечи Господњој;

*2 Сам 23, 8.

11. И ово је број јунака Давидовијех: Јасовеам, син Ахмонијев, први између тридесет; он махну копљем својим на три стотине, и поби их уједанпут.

12. А за њим Елеазар, син Додов Ахшанин, он бијаше један од три јунака.

13. Он бијаше с Давидом у Фас-Дамиму, кад се Филистеји скупише на бој; и ондје бијаше њива пуна јечма, и народ побјеже од Филистеја.

14. А они стадоше усред њиве и одбранише је побивши Филистеје; и Господ даде избављење велико.

15. И та три прва између тридесет сидоше ка стијени к Давиду у пећину Одаламску, кад војска Филистејска стајаше у околи у долини Рафајској.

16. А Давид бијаше онда у граду, а стража Филистејска бијаше тада у Витлејему.

17. И Давид зажеље и рече: Ко би ми донио воде да пијем из студенца Витлејемскога што је код врата?

18. Тада та тројица продријеше кроз окô Филистејски, и захватише воде из студенца Витлејемскога који је код врата, и донесоше и дадоше Давиду; а Давид не хтје пити, него је изли Господу.

19. И рече: Не дао ми Бог мој да то учиним! Еда ли ћу пити крв тијех људи који не марише за живот свој? Јер је донесоше не марећи за живот

свој. И не хтје је пити. То учинише та три јунака.

20. И Ависај, брат Јоавов, бјеше први између тројице. И он махну копљем својим на три стотине и поби их, и прослави се међу тројицом;

21. Међу тројицом бјеше славнији од друге двојице и бјеше им поглавица; али оне тројице не стиже.

22. Венаја, син Јодајев, син човјека јунака из Кавсеила, који учини велика дјела, он погуби два јунака Моавска, и сишав уби лава у јами кад бјеше снијег.

23. Он уби и некога Мисирца висока пет лаката. Имаше Мисирац у руци копље као вратило, а он изиде на њ са штапом, и истрже Мисирцу копље из руке и уби га његовијем копљем.

24. То учини Венаја, син Јодајев, и би славан међу ова три јунака.

25. Бјеше најславнији између тридесеторице, али оне тројице не стиже. И Давид га постави над пратиоцима својим.

26. Јунаци између војника бијаху: Асаило, брат Јоавов, Елханан, син Додов из Витлејема,

27. Самот Ароранин, Хелис Фелонанин,

28. Ира, син Икисов из Текоје, Авијезер из Анатота,

29. Сивехај из Хусата, Илај из Ахоха,

30. Марај из Нетофата, Хелед, син Ванин из Нетофата,

31. Итај, син Ривајев, из Гаваје, синова Венијаминових, Венаја из Фаратона,

32. Урај од потока Гаских, Авило из Арвата,

33. Азмавет из Варума, Елијава из Салвона,

34. Синови Асима Гизоњанина, Јонатан, син Сагијин Араранин,

35. Ахијам, син Сахаров Араранин, Елифал син Уров,

36. Ефер из Мехирата, Ахија из Фелона,

37. Есро Кармилац, Нарај, син Есвајев,

38. Јоило, брат Натанов, Мивар, син Агиријев,

39. Селек Амонац, Нарај Вироћанин, који ношаше оружје Јоаву, сину Серујину,

40. Ира Јетранин, Гарив Јетранин,

41. Урија Хетејин, Завад, син Алајев,

42. Адина, син Сизин од синова Рувимовијех, поглавар синова Рувимовијех, и тридесет с њим,

43. Анан, син Машин, и Јосафат из Митне,

44. Озија из Астерота, Сама и Јехило синови Хотана Ароиранина,

45. Једиаило, син Симријев и Јоха, брат му из Тисе,

46. Елило Мављанин, и Јеривај и Јосавија, синови Елнамови, и Јетема Моавац,

47. Елило и Овид и Јасило из Месоваје.

*Борци који помажу Давида у Сиклаџу.
Његова војска у Хеврону.*

12. А ово су који дођоше к Давиду у *Сиклаг док се још кријаше од Саула, сина Кисова, и бијаху међу јунацима помажући у рату, *1 Сам 27, 6.

2. Наоружани луком, из десне руке и из лијеве гађаху камењем и из лука стријелама, између браће Саулове, од племена Венијаминаова:

3. Поглавар Ахијезер и Јоас, синови Семаје из Гаваје, Језило и Фелет, синови Азмаветови, и Вераха и Јуј из Анатота,

4. И Исмаја Гаваоњанин, јунак међу тридесеторицом и над тридесеторицом, и Јеремија и Јазило и Јоанан и Јозавад од Гедирота,

5. Елузај и Јеримот и Валија и Семарија и Сефатија од Аруфа,

6. Елкана и Јесија и Азареило и Јоезер и Јасовеам Коријани,

7. И Јоила и Зевадија, синови Јероамови из Гедора.

8. И од племена Гадова пребјегоше к Давиду у град у пустињу храбри јунаци, вјешти боју, наоружани штитом и копљем, којима лице бијаше као лице лавовско, *и бијаху брзи као срне по горама: *2 Сам 2, 18.

9. Есер први, Овадија други, Елијав трећи,

10. Мисмана четврти, Јеремија пети,

11. Атај шести, Елило седми,

12. Јоанан осми, Елзавал девети,

13. Јеремија десети, Мохванај једанаести.

14. То бијаху између синова Гадовијех поглавари у војсци, најмањи над стотином, а највећи над тисућом.

15. Они пријеђоше преко Јордана првога мјесеца кад се разли преко свијех брегова својих, и отјераше све из долина на исток и на запад.

16. А дођоше и од синова Венијаминовијех и Јудинијех к Давиду у град.

17. И изиде им Давид у сусрет, и говорећи рече им: Ако мира ради идете к мени да ми помогете, срце ће се моје здружити с вама; ако ли сте дошли да ме издате непријатељима мојим, неправде нема на мени, нека види Господ отаца наших и нека суди.

18. Тада дух дође на Амасаја, поглавара међу војводама, те рече: Твоји смо, Давиде, и с тобом ћемо бити, сине Јесејев; мир, мир теби и помагачима твојим, јер ти помаже Бог твој. Тако их прими Давид и постави их међу поглаваре над четама.

19. И од синова Манасијиних неки пребјегоше к Давиду кад иђаше с

Филистејима на Саула у бој, али им не помогаше; јер кнезови Филистејски договоривши се вратише га говорећи: *На погибао нашу пребјегнуће господару својему Саулу. *1 Сам 29, 4.

20. Кад се враћаше у Сиклаг, пребјегоше к њему из племена Манасијина: Адна и Јозавад и Једиаило и Михаило и Јозавад и Елиуј и Салтај, тисућници у племену Манасијину.

21. И они помагаху Давиду противу чети, јер храбри јунаци бјеху сви, те посташе војводе у његовој војсци.

22. Јер сваки дан долажаху к Давиду у помоћ докле поста велика војска као војска Божија.

23. А ово је број људи наоружанијех за војску који дођоше к Давиду у Хеврон да пренесу царство Саулово на њ по ријечи Господњој:

24. Синова Јудинијех који ношаху штит и коплје шест тисућа и осам стотина наоружанијех за војску;

25. Синова Симеоновијех храбријех војника седам тисућа и сто;

26. Синова Левијевих четири тисуће и шест стотина;

27. И Јодај, поглавар између синова Ароновијех, и с њим три тисуће и седам стотина;

28. И Садок младић, храбар јунак, и од дома оца његова двадесет и два кнеза;

29. И синова Венијаминових, браће Саулове, три тисуће; јер их се многи још држаху дома Саулова;

30. И синова Јефремовијех двадесет тисућа и осам стотина храбријех јунака, људи на гласу у породицама отаца својих;

31. А од половине племена Манасијина осамнаест тисућа, који бише именовани поименце да дођу да поставе Давида царем;

32. И синова Исахаровијех који добро разумијеваху времена да би знали шта ће чинити Израил, кнезо-

ва њиховијех двјеста, и сва браћа њихова слушаху их;

33. Синова Завулоновијех који иђаху на војску и наоружани бијаху за бој свакојаким оружјем, педесет тисућа, који се постављаху у врсте поуздана срца;

34. А од племена Нефталимова тисућа поглавара и с њима тридесет и седам тисућа са штитовима и коплјима;

35. А од племена Данова двадесет и осам тисућа и шест стотина наоружанијех за бој;

36. А од племена Асирова четрдесет тисућа војника вјештијех поставити се за бој;

37. А онијех испреко Јордана, од племена Рувимова и Гадова и од половине племена Манасијина, сто и двадесет тисућа са свакојаким оружјем убојитијем.

38. Сви ови војници у војничком реду дођоше цијела срца у Хеврон да поставе Давида царем над свијем Израљем. А и остали сви Израљци бијаху сложни да царем поставе Давида.

39. И бијаху ондје с Давидом три дана једући и пијући, јер им браћа бијаху приправила.

40. А и они који бијаху близу њих, све до Исахара и Завулоне и Нефталима, доношаху хлеба на магарцима и на камилама и на мазгама и на воловима, јела, брашна, смокава и сухога грождја и вина и уља, волова, оваца изобила; јер бијаше радост у Израљу.

Давид доноси ковчеј завети из Киријат-Јарима и поставља га у кућу Овид-Едома.

13. И Давид учини вијеће с тисућницима и са стотиницима и са свијем војводама,

2. И рече Давид свему збору Израиљеву: Ако вам је по вољи и ако је од Господа Бога нашега, да пошаљемо на све стране к браћи својој осталој по свијем крајевима Израиљевијем, и к свештеницима и Левитима по градовима и подграђима њиховијем, да се скупе к нама,

3. Па да донесемо к себи ковчег Бога својега, јер га не тражисмо за времена Саулова.

4. А сав збор рече да се тако учини, јер то би по вољи свему народу.

5. И тако Давид сабра сав народ Израиљев од Сихора Мисирскога све до Емата, да донесу ковчег Божји из Киријат-Јарима.

6. И отиде Давид са свијем Израиљем у *Валу, у Киријат-Јарим Јудин, да пренесу оданде ковчег Бога Господа који сједи на херувимима, чије се име призивље. *ИНав 15, 9.

7. И повезоше ковчег Божји на новијем колима из куће Авинадавове; а Уза и Ахијо управљаху колима.

8. А Давид и сав народ Израиљев играху пред Богом из све снаге пјевајући и ударајући у гусле и у псалтире и у бубње и у кимвале и трубећи у трубе.

9. А кад дођоше до гумна Хидонова, Уза се маши руком да прихвати ковчег, јер волови потегоше на страну.

10. И Господ се разгневи на Узу и удари га што се маши руком за ковчег, те умрије ондје пред Богом.

11. И ожалости се Давид што Господ уби Узу; зато се прозва оно мјесто Фарес-Уза до данас.

12. И уплаши се Давид од Бога у онај дан и рече: Како ћу донијети к себи ковчег Божји?

13. И не пренесе Давид ковчега к себи у град Давидов, него га склони у кућу Овид-Едома Гетејина.

14. И оста ковчег Божји код породице Овид-Едомове у кући њего-

вој три мјесеца. И Господ благослови дом Овид-Едомов и све што имаше.

Давидов двор, жене, дјеца и побједе над Филистејцима.

14. А *Хирам, цар Тирски, посла посланике к Давиду и дрва кедровијех и зидара и дрводјеља да му саграде кућу.

*2 Сам 5, 11 и даље.

2. И разумје Давид да га је Господ утврдио за цара над Израиљем и да се царство његово подиже високо ради народа његова Израиља.

3. И Давид узе још жена у Јерусалиму и изроди још синова и кћери.

4. И ово су имена онијех који му се родише у Јерусалиму: Самуја и Совав, Натан и Соломон,

5. И Јевар и Елисуја и Елфалет,

6. И Нога и Нефег и Јафија,

7. И Елисама и Велијада и Елифалет.

8. А Филистеји, чувши да је Давид помазан за цара над свијем Израиљем, изидоше сви Филистеји да траже Давида; а Давид чувши то изиде пред њих.

9. И Филистеји дошавши раширише се по долини Рафајској.

10. Тада Давид упита Господа говорећи: Хоћу ли изаћи на Филистеје? И хоћеш ли их дати у моје руке? А Господ му рече: Изађи, и даћу их у твоје руке.

11. Тада отидоше у Вал-Ферасим и поби их ондје Давид, и рече Давид: Продрије Бог непријатеље моје мојом руком, као што вода продире. Отуда се прозва мјесто Вал-Ферасим.

12. И оставише ондје богове своје; а Давид заповједи, те их спалише огњем.

13. А Филистеји опет по други пут раширише се по оном долу.

14. И Давид опет упита Бога, а Бог му рече: Не иди за њима, него се врати од њих, па удари на њих према доловима.

15. И кад чујеш да зашупшти по врховима од дудова, тада изиди у бој; јер ће поћи Бог пред тобом да побије војску Филистејску.

16. И учини Давид како му заповједи Бог, и побише војску Филистејску од Гаваона до Гезера.

17. И разгласи се име Давидово по свијем земљама; и Господ зададе страх од њега свијем народима.

Ковчег завјешта пренесен у Јерусалим.

15. И начини себи Давид куће у граду Давидову, и спреми мјесто за ковчег Божји, и разапе му шатор.

2. Тада рече Давид: Не ваља да носи ковчег Божји нико осим Левита, јер је њих изабрао Господ да носе ковчег Божји и да му служе довијека.

3. И скупи Давид све синове Израиљеве у Јерусалим да пренесу ковчег Господњи на мјесто његово које му бјеше спремио.

4. Скупи Давид и синове Аронове и Левите,

5. Од синова Катовијех: Урила, поглавара, и браће његове сто и двадесет;

6. Од синова Мераријевих: Асају поглавара и браће његове двјеста и двадесет;

7. Од синова Гирсоновијех: Јоила, поглавара, и браће његове сто и тридесет;

8. Од синова Елисафанових: Семају, поглавара, и браће његове двјеста;

9. Од синова Хевроновијех: Елила поглавара и браће његове осамдесет;

10. Од синова Озиловијех: Аминадава, поглавара, и браће његове сто и дванаест.

11. Тада дозвола Давид Садока и Авијатара свештенике, и Левите и Урила и Асају и Јоила и Самају и Елила и Аминадава,

12. И рече им: Ви сте поглавари породица отачких међу Левитима; освештајте себе и браћу своју, да донесите ковчег Господа Бога Израиљева на мјесто које сам му спремио.

13. Јер што пређе не учинисте тога, *Господ Бог наш продрије нас; јер га не тражисмо како треба.

^{*1 дн 13, 10, 11.}

14. И освешташе се свештеници и Левити да пренесу ковчег Господа Бога Израиљева.

15. И носише синови Левитски ковчег Божји *као што је заповједио Мојсије по ријечи Господњој на раменима својим и полугама.

^{*2 Мој 25, 14; 4 Мој 4, 15.}

16. И рече Давид поглаварима Левитским да поставе између браће своје пјеваче са справама музичким, са псалтирима и гуслама и кимвалима, да пјевају углас весело.

17. И поставише Левити Емана, сина Јоилова, и од браће његове Асафа, сина Варахијина, и од синова Мераријевих, браће њихове, Етана, сина Кисајина;

18. И с њима браћу њихову другог реда: Захарију и Вена и Јазила и Семирамота и Јехила и Унија и Елијава и Венају и Масију и Мататију и Елифела и Микнеју и Овид-Едома и Јеила, вратаре.

19. И пјевачи Еман и Асаф и Етан удараху у кимвале мједене;

20. А Захарија и Озило и Семирамот и Јехило и Уније и Елијав и Масија и Венаја у псалтире високо,

21. А Мататија и Елифел и Микнеја, и Овид-Едом, и Јеило и Азазија у гусле ниско.

22. А Хенанија, поглавар међу Левитима који ношаху ковчег, уређиваше како ће се носити, јер бјеше вјешт.

23. А Варахија и Елкана бјеху вратари код ковчега.

24. А Севанија и Јосафат и Натаило и Амасај и Захарија и Венаја и Елијезер, свештеници, трубљаху у трубе пред ковчегом Божјим; а Овид-Едом и Јехија бјеху вратари код ковчега.

25. И тако Давид и старјешине Израиљеве и тисућници иђаху пратећи ковчег завјета Господњег из куће Овид-Едомове с весељем.

26. И кад Бог поможе Левитима који ношаху ковчег завјета Господњег, принесоше седам волова и седам овнова.

27. И Давид бијаше огрнут плаштем од танкога платна, тако и сви Левити који ношаху ковчег и пјевачи, и Хенанија који управљаше носiocима међу пјевачима. И Давид имаше на себи оплећак ланен.

28. И тако сав народ Израиљев праћаше ковчег завјета Господњег кликујући и трубећи у трубе и у рокове и ударајући у кимвале и у псалтире и у гусле.

29. А кад ковчег завјета Господњег улажаше у град Давидов, Михала, кћи Саулова, гледајући с прозора, видје цара Давида гдје скаче и игра, и подругну му се у срцу свом.

Давидов ђсалам у славу доношења ковчега завјета. Служба левита у свештени.

16. И кад донесоше ковчег Божји, намјестише га усред шатора, који му разапел Давид; и принесоше жртве паљенице и жртве захвалне пред Богом.

² Сам 6, 17.

2. Потом принесавши Давид жртве паљенице и жртве захвалне, благослови народ у име Господње.

3. И раздаде свијем Израиљцима, и људима и женама, сваком по један хљеб и комад мяса и врч вина.

4. Потом постави пред ковчегом Господњим слуге између Левита да поминају и славе и хвале Господа Бога Израиљева:

5. Асафа, поглавара, а другога за њим Захарију, и Јеила и Семирамота и Јехила и Мататију и Елијава и Венају и Овид-Едома; и Јеило удараше у псалтире и гусле, а Асаф у кимвале,

6. А Венаја и Јазило, свештеници, бијаху једнако с трубама пред ковчегом завјета Господњег.

7. У тај дан нареди Давид први пут да хвале Господа Асаф и браћа његова:

8. Хвалите Господа; гласите име његово; јављајте по народима дјела његова.

9. Пјевајте му, славите га, казујте сва чудеса његова.

10. Хвалите се светијем именом његовијем; нека се весели срце онијех који траже Господа.

11. Тражите Господа и силу његову; тражите лице његово без прес-танка.

12. Памтите чудеса његова, која је учинио, знаке његове и судове уста његовијех.

13. Сјеме Израиљево слуге су његове, синови Јаковљеви избрани његови.

14. Он је Господ Бог наш, по свој су земљи судови његови.

15. Памтите увијек завјет његов, ријеч коју је дао на тисућу кољена.

16. Што је завјетовао Авраму и за што се клео Исаку,

17. То је поставио Јакову за закон и Израиљу за завјет вјечни,

18. Говорећи: Теби ћу дати земљу Хананску у нашљедни дио.

19. Тада вас још бијаше мало на број; бијаше вас мало, и бијасте дошљаци.

20. Иђаху од народа до народа, и из једнога царства к другому племену.

21. Не даде никому да им науди, и *караше за њих царева:

*1 Мој 12, 17; 20, 3.

22. Не дирајте у помазанике моје, и пророцима мојим не чините зла.

23. *Пјевај Господу, сва земљо! Јављајте од дана на дан спасење његово.

*Пс 96, 1.

24. Казујте по народима славу његову, по свијем племенима чудеса његова.

25. Јер је велик Господ и ваља га хвалити веома; страшнији је од свијех богова.

26. Јер су сви богови у народа ништа; а Господ је небеса створио.

27. Слава је и величанство пред њим, сила и радост у стану његову.

28. Дајте Господу, племена народна, дајте Господу славу и част.

29. Дајте Господу славу према имену његову, носите даре и идите преда њ, поклоните се Господу у светој красоти.

30. Стрепи пред њим, сва земљо; зато је васиљена тврда и неће се помјестити.

31. Нек се веселе небеса и земља се радује; и нека говоре по народима: Господ царује.

32. Нека пљеска море и што је у њему; нека скаче поље и све што је на њему.

33. Тада нека се радују дрвета шумска пред Господом, јер иде да суди земљи.

34. *Хвалите Господа, јер је добар, јер је довијека милост његова.

*Пс 106, 1-15; 107, 1; 118, 1; 136, 1.

35. *И реците: Спаси нас, Боже спасења нашега, и скупи нас и избави нас од народа да славимо свето име твоје, да се хвалимо твојом славом.

*Пс 106, 47, 48.

36. *Благословен Господ Бог Израиљев од вијека до вијека. † Тада сав народ рече: Амин; и хвалише Господа.

*1 цар 8, 15; † 5 Мој 27, 15.

37. И остави ондје пред ковчегом завјета Господњег Асафа и браћу његову да служе пред ковчегом без престанка као што треба од дана на дан,

38. И Овид-Едома и браћу његову, шездесет и осам, Овид-Едома, сина Једутунова, и Осу, да буду вратари;

39. А Садока свештеника и браћу његову свештенике *пред шатором Господњим † на висини у Гаваону,

*1 дн 21, 29; 2 дн 1, 3; † 1 цар 3, 4.

40. Да приносе жртве паљенице Господу на олтару за жртве паљенице *без престанка јутром и вечером, и да чине све што је написано у закону Господњем што је заповједио Израиљу,

*2 Мој 29, 38; 4 Мој 28, 3.

41. И с њима Емана и Једутуна и друге изабране, који бише поименце именовани да хвале Господа, *јер је довијека милост његова,

*1 дн 16, 34;

2 дн 5, 13; 7, 2; Језд 3, 11; Јер 33, 11.

42. С њима Емана и Једутуна, да трубе у трубе и ударају у кимвале и у друге справе музичке Богу; а синове Једутунове да буду вратари.

43. *Потом се разиде сав народ, свако својој кући, а Давид се врати да благослови дом свој.

*2 Сам 6, 19, 20.

Давид намјерава да подигне храм.

Господ преко пророка Натана обећава владавину његовом сјемени довијека.

(2 Сам 7, 1-16; 17-29.)

17. **А** кад Давид сјеђаше код куће своје, рече Давид Натану пророку: Гле, ја стојим у кући од кедрова дрвета, а ковчег завјета Господњег под завјесима.
2. А Натан рече Давиду: Што ти је год у срцу, чини, јер је Бог с тобом.

3. Али ону ноћ дође ријеч Божија Натану говорећи:

4. Иди и реци Давиду, служи мојему: Овако вели Господ: Ти ми нећеш сазидати куће да у њој наставам.

5. Кад нијесам наставао у кући откад изведох Израиља до данас, него сам ишао од шатора до шатора и од наслона до наслона,

6. Куда сам год ходио са свијем Израиљем, јесам ли једну ријеч рекао коме између судија Израиљевијех којима заповиједах да пџсу народ мој, и казао: Зашто ми не начините кућу од кедра?

7. Овако, дакле, реци служи мојему Давиду: Овако вели Господ над војскама: Ја те узех од тора, од оваца, да будеш вођ народу мојему Израиљу.

8. И бјех с тобом куда си год ишао, и истријебих све непријатеље твоје испред тебе, и стекох ти име као што је име великих људи на земљи.

9. И одредићу мјесто народу својему Израиљу, и посадићу га, те ће наставати у свом мјесту и неће се више претресати; нити ће им више досађивати неправедници као прије,

10. И од онога дана кад сам поставио судије над народом својим Израиљем; и покорићу све непријатеље твоје; него ти јављам да ће ти Господ сазидати кућу.

11. И кад се наврше дани твоји да отидеш к оцима својим, подигнућу сјеме твоје након тебе, које ће бити између синова твојих, и утврдићу царство његово.

12. Он ће ми сазидати дом, и утврдићу пријесто његов довијека.

13. Ја ћу му бити отац, и он ће ми бити син; а милости своје нећу уклонити од њега као што сам уклонио од онога који бјеше прије тебе.

14. Него ћу га утврдити у дому свом и у царству свом довијека, и пријесто ће његов стајати довијека.

15. По свијем овијем ријечима и по свој овој утвари каза Натан Давиду.

16. Тада дође цар Давид и стаде пред Господом, и рече: Ко сам ја, Господе Боже и шта је дом мој, те си ме довео догде?

17. И то ти се чини мало, Боже, него си говорио и за дом слуге својега на дуго времена, и постарао си ми се за ту славу законом човјечијим, Господе Боже.

18. Шта ће још Давид да ти говори о части слуге твојега кад ти знаш слугу својега?

19. Господе, слуге својега ради и по срцу својему чиниш сву ову велику ствар, обзнањујући све ове велике ствари.

20. Господе, нема таквога какав си ти и нема Бога осим тебе, по свему што чусмо својим ушима.

21. Јер који је народ на земљи као твој народ Израиљ? Ради којег је Бог ишао да га искупи да му буде народ, и да стече себи име великим и страшним дјелима изгонећи народе испред народа својега, који си искупио из Мисира.

22. Јер си учинио народ свој Израиља својим народом довијека; а ти си ми, Господе, Бог.

23. И тако, Господе, ријеч коју си обрекао служи својему и дому његову, нека буде тврда довијека и учини како си рекао.

24. Нека буде тврда да се велича име твоје довијека и да се говори: Господ над војскама, Бог Израиљев јесте Бог над Израиљем, и дом Давида слуге твојега нека стоји тврдо пред тобом.

25. Јер си ти, Боже мој, јавио служи својему да ћеш му сазидати дом, зато се слуга твој усуди да ти се помоли.

26. Тако, Господе, ти си Бог и обрекао си служи својему то добро.

27. Буди, дакле, вољан и благослови дом слуге својега да буде довијека пред тобом; јер кад ти, Господе, благословиш, биће благословен довијека.

*Давид загодија у ратновима злато,
сребро и мјед и то намјењује грађењу
храма. Његови службеници.*

18. А послѣје тога *поби Давид Филистеје и покори их, и узе Гат и села његова из руку Филистејских. *2 Сам 8, 1-14.

2. Поби и Моавце, и посташе Моавци слуге Давидове и плаћаху му данак.

3. Разби Давид и Адад-Езера, цара Совскога, у Емату изашав да рашири власт своју до ријеке Ефрата.

4. И узе му Давид тисућу кола и седам тисућа коњика и двадесет тисућа пјешака, и подреза Давид жиле свијем коњма колским, само остави за сто кола.

5. А бијаху дошли Сирци из Дамаска у помоћ Адад-Езеру, цару Совском, и Давид поби двадесет и двије тисуће Сираца.

6. И намјести Давид војску у Сирији што је под Дамаском, и Сирци посташе слуге Давидове плаћајући му данак. И Господ чуваше Давида куда год иђаше.

7. И Давид узе златне штитове које имаху слуге Адад-Езерове, и донесе их у Јерусалим.

8. И из Тивата и из Хуна, градова Адад-Езеровијех, однесе Давид силну мјед, од које *Соломон начини море мједено и ступове и посуђе мједено. *1 цар 7, 15, 23.

9. А кад чу Тоја, цар Ематски, да је Давид побио сву војску Адад-Езера, цара Совскога,

10. Посла Адорама сина својега к цару Давиду да га поздрави и да му

честита што је војевао на Адад-Езера и убио га, јер Тоја имаше рат са Адад-Езером, и свакојаким заклада златнијех и сребрнијех и мједенијех.

11. Па и то цар Давид посвети Господу са сребром и златом што бјеше узео од свијех народа, од Едомаца и од Моаваца и од синова Амоновијех и од Филистеја и од Амалика.

12. И Ависај, син Серујин, поби осамнаест тисућа Идумејаца у Слатној долини.

13. И намјести војску по Идумеји, и сви Идумејци посташе слуге Давидове. И Господ чуваше Давида куда год иђаше.

14. Тако царова Давид над свијем Израиљем судећи и дајући правду свему народу својему.

15. И Јоав, син Серујин, бјеше над војском, а Јосафат, син Ахилудов, паматар,

16. А Садок, син Ахитовов, и Авимелех, син Авијатаров, свештеници, а Суса писар,

17. А Венаја, син Јодајев, бјеше над Херетејима и Фелетејима, а синови Давидови први до цара.

*Давид се свети Амонцима за срамоту
нанесену његовим посланицима.*

19. А послѣје тога *умрије Нас, цар синова Амоновијех, и зацари се син његов на његово мјесто. *2 Сам 10, 1 и даље.

2. И рече Давид: Да учиним милост Ануну, сину Насову, јер је отац његов учинио мени милост. И посла Давид посланике да га потјеше за оцем. И дођоше слуге Давидове у земљу синова Амоновијех к Ануну да га потјеше.

3. А кнезови синова Амоновијех рекоше Ануну господару својему: Мислиш да је Давид зато послао

људе да те потјеше што је ра̑д учинити част оцу твојему? А нијесу зато дошле слуге његове к теби да промотре и уходе и оборе земљу?

4. Тада Анун ухвати слуге Давидове, и обрија их и одсијече им хаљине по поле до задњице, и оправи их на траг.

5. А кад неки отидоше, те јавише Давиду за те људе, он посла пред њих, јер људи бијаху грдно осрамоћени, и поручи им цар: Сједите у Јерихону док вам нарасте брада, па онда дођите натраг.

6. А кад видјеше синови Амонови гдје се омразише с Давидом, онда Анун и синови Амонови послаше тисућу таланата сребра да најме кола и коњика из Месопотамије и из Сирије Махе и из Сове.

7. И најмише тридесет и двије тисуће кола и цара од Махе с народом његовијем, који дођоше и стадоше у окол према Медеви. А и синови Амонови скупише се из градова својих и дођоше на бој.

8. А Давид кад то чу, посла Јоава са свом храбром војском.

9. И изидоше синови Амонови и уврсташе се пред вратима градским; а цареви који дођоше бијаху за се у пољу.

10. И Јоав видјевши намјештену војску према себи спријед и састраг, узе одабране из све војске Израилске и намјести их према Сирцима.

11. А остали народ предаде Ависају, брату својему; и намјестише их према синовима Амоновијем.

12. И рече: Ако Сирци буду јачи од мене, дођи ми у помоћ; ако ли синови Амонови буду јачи од тебе, ја ћу теби доћи у помоћ.

13. Буди јунак и држимо се јуначки за свој народ и за градове Бога својега; а Господ нека учини што му је драго.

14. Тада Јоав и народ који бијаше с њим, примакоше се да ударе на Сирце; али они побјегоше испред њих.

15. А синови Амонови, кад видјеше гдје побјегоше Сирци, побјегоше и они испред Ависаја, брата његова, и уђоше у свој град. Потом се Јоав врати у Јерусалим.

16. Али Сирци, кад видјеше гдје их надбише Израилци, послаше посланике те доведоше Сирце испреко ријеке; а Софак, војвода Адад-Езеров, иђаше пред њима.

17. Кад то јавише Давиду, он скупи све Израилце, и пријеђе преко Јордана, и дође к њима и намјести војску према њима; а кад намјести Давид војску према њима, побише се с њим.

18. Али побјегоше Сирци испред Израилца, и поби Давид Сираца седам тисућа кола и четрдесет тисућа пјешака, и Софака војводу погуби.

19. И кад видјеше слуге Адад-Езорове да их разби Израил, учинише мир с Давидом и слушаху му; и не хтјеше више Сирци помагати синовима Амоновијем.

*Освајање амонских градова.
Јуначка гјела људи Давидових.*

20. А кад прође година, у вријеме кад цареви иду на војску, *Јоав изведе војску, те потираще земљу синова Амоновијех, и дошавши опколи Раву; а Давид бјеше остао у Јерусалиму. † И Јоав освоји Раву и раскопа је.

*2 Сам 11, 1; † 2 Сам 12, 26.

2. И Давид узе цару њихову с главе круну и нађе да потеже таланат злата, и драго камење бјеше у њој; и метнуше је на главу Давиду, и однесе из града плијен врло велик.

3. А народ што бијаше у њему изведе и исијече их пилама и гвозденијем

бранама и сјекирама. И тако учини Давид свијем градовима синова Амоновијех. Потом се врати Давид са свијем народом у Јерусалим.

4. *А послѣје тога наста рат у Гезе-ру с Филистејима; тада Сивехај Хуса-ћанин уби Сифаја који бијаше рода дивовскога, и бише покорени.

*2 Сам 21, 18.

5. Наста опет рат с Филистејима, у ком Елханан, син Јаиров, уби Ла-мију брата Голијата Гетејина, којему копљача бијаше као вратило.

6. И опет наста рат у Гату, гдје би-јаше један човјек врло висок, који имаше по шест прста, скупа двадесет и четири; и он бијаше рода дивовско-га.

7. И ружаше Израиља, те га уби, Јонатан, син Самаје, брата Давидова.

8. Ти бијаху синови истога дива из Гата, и погибоше од руке Давидове и од руке слуга његовијех.

Казна због Давидовог пребројавања народа. Давид кућује тумно Орнано-во за мјесто храме.

21. Али *уста сотона на Израиља и наврати Давида да изброји Израиља.

*2 Сам 24, 1 и даље.

2. И рече Давид Јоаву и кнезови-ма народнијем: Идите, избројте си-нове Израиљеве од Вирсавеје све до Дана, па ми јавите да знам колико их има.

3. Али Јоав рече: Нека дода Господ народу својему колико га је сада још сто пута толико; нијесу ли, царе го-сподару мој, сви слуге господару мо-јему? Зашто тражи то господар мој? Зашто да буде на гријех Израиљу?

4. Али ријеч царева надјача Јоа-ва. И тако отиде Јоав и обиде свега Израиља, па се врати у Јерусалим.

5. И даде Јоав број прописаногa народа Давиду; и бијаше свега на-рода Израиљева тисућа тисућа и сто тисућа људи који махаху мачем, а народа Јудина четири стотине и се-дамдесет тисућа људи који махаху мачем.

6. *А племена Левијева и Венија-минова не изброји с њима, јер мрска бјеше Јоаву заповијест царева.

*1 дн 27, 24.

7. А не бјеше мила Богу та ствар; зато удари Израиља.

8. И Давид рече Богу: Сагријеших веома што то урадих; али узми бе-закоње слуге својега, јер веома лудо радих.

9. А Господ рече Гаду, видиоцу Да-видову, говорећи:

10. Иди кажи Давиду и реци: Ова-ко вели Господ: Троје ти дајем, избе-ри једно да ти учиним.

11. И дође Гад к Давиду и рече му: Тако вели Господ, бирај:

12. Или глад за три године, или три мјесеца да бјежиш од непријате-ља својих и мач непријатеља твојих да те стиже, или три дана мач Го-сподњи и помор да буде у земљи и анђео Господњи да убија по свијем крајевима Израиљевијем. Сада, да-кле, гледај што ћу одговорити оному који ме је послао.

13. А Давид рече Гаду: У тјескоби сам љутој; али нека западнем Госпо-ду у руке, јер је веома велика милост његова; а људима да не западнем у руке.

14. И тако пусти Господ помор на Израиља, те паде Израиља седамде-сет тисућа људи.

15. И посла Господ анђела у Јеру-салим да га убија; и кад убијаше, по-гледа Господ и сажали му се са зла; и рече анђелу који убијаше: Доста, спу-сти руку своју. А анђео Господњи ста-јаше код гумна Орнана Јевусејина,

16. А Давид подиже очи своје и видје анђела Господњег где стоји између земље и неба, а у руци му го мач којим бјеше замахнуо на Јерусалим; и паде Давид и старјешине ницице, обучени у костријет.

17. И рече Давид Богу: Нијесам ли ја заповједио да се изброји народ? Ја сам, дакле, згријешо и зло учинио; а те овце шта су учиниле? Господе Боже мој, нека се рука твоја обрати на ме и на дом оца мојега; али не на тај народ да га потре.

18. Тада анђео Господњи рече Гаду да каже Давиду да изиде горе и начини олтар Господу на гумну Орнана Јевусејина.

19. И изиде Давид по ријечи Гадовој, коју му рече у име Господње.

20. А Орнан окренув се угледа анђела и сакри се са четири сина своја. Јер Орнан врсијаше пшеницу.

21. Утом дође Давид до Орнана; и погледав Орнан кад видје Давида изиде из гумна и поклони се Давиду лицем до земље.

22. Тада рече Давид Орнану: Дај ми то гумно да начиним на њему олтар Господу; за новце колико вриједи дај ми га да би престао помор у народу.

23. А Орнан рече Давиду: Узми и нека чини господар мој цар што му је драго; ево, дајем и волове за жртве паљенице, и кола за дрва и пшеницу за дар; све то дајем.

24. А цар Давид рече Орнану: Не, него ћу купити за новце шта вриједи, јер нећу да принесем Господу што је твоје, ни да принесем жртве паљенице поклоњене.

25. И даде Давид Орнану за оно мјесто на мјеру шест стотина сикала злата.

26. И ондје начини Давид олтар Господу, и принесе жртве паљенице и жртве захвалне; и призна Господа и

услиши га спустивши огањ с неба на олтар жртве паљенице.

27. И заповједи Господ анђелу, те врати мач свој у корице.

28. У оно вријеме видјев Давид да га Господ услиши на гумну Орнана Јевусејина, приношаше жртве ондје.

29. А шатор Господњи који начини Мојсије у пустињи и олтар за жртве паљенице бијаше у то вријеме на висини у Гаваону.

30. И Давид не може ићи к њему да тражи Бога, јер се уплаши од мача анђела Господњег.

Давидове припреме за грађење храма и његови савјети сину Соломону да обави ово дјело.

22. И рече Давид: *Ово је кућа Господа Бога и ово је олтар за жртву паљеницу Израиљу. *2 дн 3, 1.

2. И заповједи Давид да се скупе иностранци који бијаху у земљи Израилевој, и одреди каменаре да тешу камен да се гради дом Божји.

3. И гвожђа много за клине на крила вратима и на саставке приправи Давид, и мједи много без мјере,

4. И дрва кедровијех без броја; јер довозаху Сидонци и Тирци много дрва кедровијех Давиду.

5. Јер Давид говорише: *Соломон је син мој, дијете младо, а дом који треба зидати Господу треба да буде врло велик за славу и дику по свијем земљама; зато ћу му приправити што треба. И приправи Давид мноштво прије смрти своје. *1 дн 29, 1.

6. Потом дозва сина својега Соломона и заповједи му да сазида дом Господу Богу Израилеву.

7. И рече Давид Соломону: Сине! *Био сам наумио да сазидам дом име- ну Господа Бога својега. *1 дн 17, 1; 28, 2.

8. Али ми дође ријеч Господња говорећи: Много си крви пролио и велике си ратове водио; нећеш ти сазидати дома имену мојему, јер си много крви пролио на земљу преданом.

9. Ево, родиће ти се син, он ће бити миран човјек и смирићу га од свих непријатеља његовијех унаоколо; зато ће му бити име Соломон; и мир и покој даћу Израиљу за његова времена.

10. Он ће сазидати дом имену мојему, и он ће ми бити син, а ја њему отац, и утврдићу пријесто царства његова над Израиљем довијека.

11. Зато, сине, Господ ће бити с тобом, и бићеш срећан, те ћеш сазидати дом Господа Бога својега као што је говорио за те.

12. Само да ти да Господ разум и мудрост кад те постави над Израиљем да држиш закон Господа Бога својега.

13. Тада ћеш бити срећан ако уздржиш и уствориш уредбе и законе које је заповједио Господ преко Мојсија Израиљу. Буди слободан и храбар, не бој се и не плаши се.

14. И, ево, у невољи својој приправио сам за дом Господњи сто тисућа таланата злата и тисућу тисућа таланата сребра; а мједи и гвожђа без мјере, јер га има много, такођер и дрва и камена приправио сам; а ти додај још.

15. А имаш и посленика много, каменара и зидара и дрводјела, и свакојаких људи вјештијех сваком послу.

16. Има злата, сребра, и мједи и гвожђа без мјере; настани, дакле, и ради и Господ ће бити с тобом.

17. Потом заповједи Давид свијем кнезовима Израиљевијем да помажу Соломону сину његову:

18. Није ли с вама Господ Бог ваш који вам је дао мир од свуда? Јер је

дао у руке моје становнике ове земље, и земља је покорена Господу и народу његову. *1 дн 23, 25.

19. Сада, дакле, управите срце своје и душу своју да тражите Господа Бога својега; настаните и зидајте светињу Господу Богу да унесете ковчег завјета Господњег и свето посуђе Божије у дом који ће се сазидати имену Господњему.

Број левиџа, распоред и службе.

23. И тако Давид, стар и сит живота, *постави Соломона, сина својега, царем над Израиљем. *1 цар 1, 33, 36.

2. И сабра све кнезове Израиљеве и свештенике и Левите.

3. И бише избројени Левити од тридесет година и више, и бјеше их на број с главе на главу тридесет и осам тисућа људи.

4. Између њих бијаше двадесет и четири тисуће одређенијех на посао у дому Господњем, а шест тисућа управитеља и судија;

5. А четири тисуће вратара и четири тисуће који хваљаху Господа уз оруђа која начини за хвалу.

6. И раздијели их Давид у редове по синовима Левијевим, Гирсону, Кату и Мерарију.

7. Од Гирсона бијаху: Ладан и Симеј;

8. Синови Ладанови: поглавар Јехило и Зетам и Јоило, тројица;

9. Синови Симејеви: Селомит и Азило и Харан, тројица. То су поглавари отачких породица Ладановијех.

10. А синови Симејеви: Јат, Зина и Јеус и Верија, та су четворица синови Симејеви.

11. А Јат бијаше поглавар, а Зиза други; а Јеус и Верија немаху много дјеце, зато се бројаху у један дом отачки.

12. Синови Катови: Амрам, Исар, Хеврон и Озило, четворица.

13. Синови Амрамови: Арон и Мојсије. *Али Арон би одвојен да освећује светињу над светињама, он и синови његови довијека, да каде пред Господом, да му служе и да благосиљају у име његово довијека.

*Јев 5, 4.

14. А синови Мојсија, човјека Божијега, броје се у племе Левијево.

15. *Синови Мојсијеви: Гирсом и Елијезер. *2 Мој 18, 3, 4.

16. Синови Гирсомови: *Севуило поглавар. *1 дн 26, 24.

17. А синови Елијезерови: Реавија поглавар. А немаше Елијезер више синова, него се синови Реавијини умножише веома.

18. Синови Исарови: Селомит, поглавар.

19. Синови Хевронови: Јерија први, Амарија други, Јазило трећи, и Јекамеам четврти.

20. Синови Озилови: Миха први и Јесија други.

21. Синови Мераријеви: Малије и Мусије. Синови Малијеви; Елеазар и Кис.

22. А Елеазар умрије и не имаше синова него само кћери, и њима се оженише синови Кисови, браћа њихова.

23. Синови Мусијеви: Малије и Едер и Јеремот, тројица.

24. То су синови Левијеви по отачким домовима својим, поглавари домова отачких, који бише избројени по броју имена с главе на главу, који рађаху посао за службу у дому Господњем, од двадесет година и више.

25. Јер Давид рече: Мир даде Господ Бог Израилев народу својему, и наставаће у Јерусалиму довијека.

26. И Левити неће више носити шатора и посуђа његова за службу његову.

27. Јер по пошљедњој наредби Давидовој бише избројени синови Левијеви од двадесет година и више;

28. Јер одређени бијаху да помажу синовима Ароновијем у служби у дому Господњем у тријемовима и у клијетима, и да чисте све свете ствари и да раде око службе у дому Господњем,

29. И око хљебова постављенијех, и око бијелог брашна за дар и око колача пријеснијех и око тавица, и око свега што се пржи, и око сваке мјере,

30. И да стоје јутром и хвале и славе Господа, и тако вечером,

31. И кад се год приносе жртве паљенице Господу, у суботе, и на младине и празнике, у броју по реду свом свагда пред Господом,

32. И да раде што треба радити у шатору од састанка и у светињи, и за синове Аронове, браћу своју, у служби у дому Господњем.

Старјешине двадесет и четири реда свештеника и левиџа.

24. А међу синовима Ароновијем ови су редови: Синови Аронови бјеху Надав и Авијуд, Елеазар и Итамар.

2. Али Надав и Авијуд умријеше прије оца својега и немаху дјеце; зато бише свештеници Елеазар и Итамар.

3. И раздијели их Давид: Садока, који бијаше од синова Елеазаровијех, и Ахимелеха, који бијаше од синова Итамаровијех, по реду њихову у служби њиховој.

4. И нађе се синова Елеазаровијех више поглавица него синова Итамаровијех, кад их раздијелише: од синова Елеазаровијех бијаше поглавица по домовима отачким шеснаест, а

од синова Итамаровијех осам по домовима отачким.

5. И бише раздијељени ждријебом и један и други; јер поглавари у светињи и поглавари пред Богом бијаху и од синова Елеазаровијех и од синова Итамаровијех.

6. И пописа их Семаја, син Натанаилов, писар, од племена Левијева пред царем и кнезовима и Садоком свештеником и Ахимелехом, сином Авијатаровијем, и пред поглаварима породица отачких међу свештеницима и Левитима, један дом отачки узевши за Елеазара, а један за Итамара.

7. И паде први ждријеб на Јојарива, други на Једају,

8. Трећи на Харима, четврти на Сеорима,

9. Пети на Малхију, шести на Мејамина,

10. Седми на Акоса, осми на *Авију, *Лк 1, 5.

11. Девети на Исуја, десети на Сеханију,

12. Једанаести на Елијасива, дванаести на Јакима,

13. Тринаести на Уфу, четрнаести на Јесевава,

14. Петнаести на Вилгу, шеснаести на Имира,

15. Седамнаести на Езира, осамнаести на Афисиса,

16. Деветнаести на Петају, двадесети на Језекиља,

17. Двадесет први на Јахина, двадесет други на Гамула,

18. Двадесет трећи на Делају, двадесет четврти на Мазију.

19. То је ред њихов за службу њихову, којим иду у дом Господњи на посао свој по наредби Арона, оца својега, како му бјеше заповједио Господ Бог Израиљев.

20. А од осталијех синова Левијевих бијаше од синова Амрамовијех

Суваило; од синова Суваиловијех Једаја,

21. Од *Реавије, од синова Реавијиних поглавар Јесија; *1 дн 23, 17.

22. Од синова Исаровијех Селомот, од синова Селомотовијех Јат;

23. А од синова Јеријиних Амарија други, Јазило трећи, Јекамеам четврти;

24. Од синова Узиловијех Миха; од синова Михинијех Самир;

25. Брат Михин Јесија, од синова Јесијиних Захарија.

26. Синови Мераријеви: Малије и Мусије; од синова Јазијиних Вено.

27. Синови Мераријеви од Јазије: Вено и Соам и Захур и Иврије;

28. Од Малија Елеазар, који немаше синова;

29. Од Киса, од синова Кисовијех: Јерамеило;

30. И од синова Мусијевих: Малије и Едер и Јеримот. То бијаху синови Левитски по домовима отаца својих.

31. И они бацаше ждријеб према браћи својој, синовима Ароновијем, пред Давидом и Садоком и Ахимелехом и поглаварима домова отачких, међу свештеницима и Левитима, од домова отачких сваки поглавар према брату својему млађему.

*Двадесет и четири реда пјевача
и музичара.*

25. И одвоји Давид с војводама за службу синове Асафове и Еманове и Једутунове, који ће пророковати уз гусле и псалтире и кимвале; и бише између њих избројени људи за посао у својој служби:

2. Од синова Асафовијех: Захур и Јосиф и Нетанија и Асарила, синови Асафови, под руком Асафа, који пророковаше по наредби царевој;

3. Од Једутуна: шест синова Једу-
туновијех: Гедалија и Сорије и Јеса-
ија, Асавија и Мататија и Симеј под
руком оца својега Једутуна, који про-
роковаше уз гусле хвалећи и славећи
Господа;

4. Од Емана: Синови Еманови:
Вукија, Матанија, Озило, Севуило и
Јеримот, Ананија и Ананије, Елијата,
Гидалтија и Ромамти-Езер, Јосвека-
са, Малотије, Отир и Мазииот.

5. Ти сви бијаху синови Емана,
видиоца цара, у ријечима Божијим
да се узвишује рог; јер Бог даде Ема-
ну четрнаест синова и три кћери.

6. Сви они бијаху под руком оца
својега пјевајући у дому Господњем
уз кимвале и псалтире и гусле за слу-
жбу у дому Божијем, како цар наре-
ђиваше Асафу и Једутуну и Еману.

7. И бјеше их на број с браћом њи-
ховом обученом пјесмама Господ-
њим, двјеста и осамдесет и осам, са-
мијех вјештака.

8. И бацише ждријеб за службу
своју, мали као велики, учитељ као
ученик;

9. И паде први ждријеб за Асафа
на Јосифа, други на Гедалију с бра-
ћом и синовима његовијем, њих два-
наест;

10. Трећи на Захура, синове њего-
ве и браћу његову, њих дванаест;

11. Четврти на Исерија, синове
његове и браћу његову, њих дванаест;

12. Пети на Нетанију, синове ње-
гове и браћу његову, њих дванаест;

13. Шести на Вукију, синове њего-
ве и браћу његову, њих дванаест;

14. Седми на Јесарилу, синове ње-
гове и браћу његову, њих дванаест;

15. Осми на Јесају, синове њего-
ве и браћу његову, њих дванаест;

16. Девети на Матанију, синове
његове и браћу његову, њих дванаест;

17. Десети на Симеја, синове ње-
гове и браћу његову, њих дванаест;

18. Једанаести на Азареила, сино-
ве његове и браћу његову, њих двана-
ест;

19. Дванаести на Асавију, синове
његове и браћу његову, њих дванаест;

20. Тринаести на Савуила, синове
његове и браћу његову, њих дванаест;

21. Четрнаести на Мататију, сино-
ве његове и браћу његову, њих двана-
ест;

22. Петнаести на Јеремота, сино-
ве његове и браћу његову, њих двана-
ест;

23. Шеснаести на Ананију, синове
његове и браћу његову, њих дванаест;

24. Седамнаести на Јосвекасу, си-
нове његове и браћу његову, њих два-
наест;

25. Осамнаести на Ананија, сино-
ве његове и браћу његову, њих двана-
ест;

26. Деветнаести на Малотија, си-
нове његове и браћу његову, њих два-
наест;

27. Двадесети на Елијату, синове
његове и браћу његову, њих дванаест;

28. Двадесет први на Отира, сино-
ве његове и браћу његову, њих двана-
ест;

29. Двадесет други на Гидалтију,
синове његове и браћу његову, њих
дванаест;

30. Двадесет трећи на Мазииота,
синове његове и браћу његову, њих
дванаест;

31. Двадесет четврти на Ромамти-
Езера, синове његове и браћу његову,
њих дванаест.

*Постављање вратара при храму,
блајајника и судија.*

26. А редови вратарски би-
јаху: од синова Коре-
јевих бијаше Меселемија, син Коре-
јев, између синова Асафовијех;

2. А синови Меселемијини: Захарија првенац, Једиаило други, Зевадија трећи, Јатнило четврти,

3. Елам пети, Јоанан шести, Елиоинај седми;

4. И Овид-Едомови синови: Семаја првенац, Јозавад други, Јоах трећи и Сахар четврти и Натанаило пети,

5. Амило шести, Исахар седми, Феултај осми; јер га благослови Бог.

6. И Семаји сину његову родише се синови, који старјешоваху у дому оца својега, јер бијаху добри јунаци.

7. Синови Семајини: Готније и Рафаило и Овид и Елзавад, браћа његова, храбри људи, Елиуј и Семахија.

8. Сви ови бијаху од синова Овид-Едомовијех, и они и синови њихови и браћа њихова, сви храбри људи, крјепки за службу, бијаше их шездесет и два од Овид-Едома.

9. А Меселемијинијих синова и браће, храбријех људи, бијаше осамнаест.

10. А Осини синови, од синова Мераријевих: Симрије, поглавар, премда не бјеше првенац, али га отац постави поглаварем;

11. Хелкија други, Тевалија трећи, Захарија четврти; свијех синова и браће Осине бијаше тринаест.

12. Од њих бијаху редови вратарски по поглаварима да чувају стражу наизмјенце с браћом својом служећи у дому Господњем.

13. Јер меташе ждријеб за малога као и за великога по домовима својих отаца, за свака врата.

14. И паде ждријеб на исток Селимији; а Захарији, сину његову, мудрому савјетнику, кад бацише ждријеб, паде му ждријеб на сјевер;

15. А Овид-Едому на југ, а синови-ма његовијем на ризницу;

16. Суфиму и Оси на запад с вратима Салехетским на путу који иде горе; стража бјеше према стражи:

17. С истока шест Левита; са сјевера четири на дан; с југа на дан четири; а код ризнице по два;

18. На Парвару са запада четири на путу, два код Парвара.

19. То су редови вратарски међу синовима Корејевим и синовима Мераријевим.

20. И ови још бијаху Левити: Ахија над благом дома Божијега, над благом од посвећенијех ствари.

21. Од синова *Ладановијех између синова Гирсоновијех од Ладана, између главара домова отачких од Ладана, сина Гирсонова, бијаше Јехило, *1 дн 23, 8.

22. Синови Јехилови: Зетам и Јоило, брат му, бијаху над благом дома Господњега;

23. Од синова Амрамовијех, Исаровијех, Хевроновијех, Озиловијех,

24. Бијаше Севуило, син Гирсона, сина Мојсијева, старјешина над благом.

25. А браћа његова од Елијезера: Реавија, син му, а његов син Јесаија, а његов син Јорам, а његов син Зирије, а његов син Селомит;

26. Овај Селомит и браћа његова бијаху над свијем благом од посвећенијех ствари, које посвети цар Давид и поглавари домова отачких и тисућници и стотиници и војводе;

27. Од ратова и од плијена посветише да се оправи дом Господњи;

28. И што год бјеше посветио Самуило видјелац и Саул, син Кисов, и Авенир, син Ниров, и Јоав, син Серујин; ко год посвећиваше, даваше у руке Селомиту и браћи његовој.

29. Од синова Исаровијех: Хенанија и синови његови бијаху над спољашњим пословима у Израиљу, управитељи и судије.

30. Од синова Хевроновијех Асавија и браћа његова, тисућа и седам стотина храбријех људи, бијаху над

Израиљем с ову страну Јордана на истоку за сваки посао Господњи и за службу царску.

31. Између синова Хевроновијех бијаше Јерија поглавар синовима Хевроновијем по породицама њиховијем и домовима отачким. Четрдесете године царовања Давидова потражише их и нађоше међу њима храбријех јунака у Јазире Галадском.

32. И браће његове, храбријех људи, бијаше двије тисуће и седам стотина главара у домовима отачким; и постави их цар Давид над синовима Рувимовијем и Гадовијем и половином племена Манасијина за све послове Божије и царске.

Старјешине дванаест редова у војсци, кнезови њихови, дворови и службеници Давидови.

27. А синови Израиљеви по свом броју главари домовата отачких, тисућници и стотиници и управитељи њихови, служашу цару у сваком послу у редовима, који долажаху и одлажаху од мјесеца до мјесеца, свакога мјесеца у години; а у сваком реду бијаше их двадесет и четири тисуће.

2. Над првијем редом првога мјесеца бијаше Јасовеам, син Завдилов, и у његову реду бијаше двадесет и четири тисуће.

3. Од синова Фаресовијех бијаше поглавар над свијем старјешинама у војсци првога мјесеца.

4. А над редом другога мјесеца бијаше Додај Ахошанин, и војвода у његову реду бјеше Миклот; и у његову реду бјеше двадесет и четири тисуће.

5. Трећи војвода трећег мјесеца бјеше Венаја, син Јодаја свештеника, поглавар; и у његову реду бјеше двадесет и четири тисуће.

6. Овај Венаја бјеше јунак међу тридесеторицом и над тридесеторицом; и над редом његовијем бјеше Амизавад, син му.

7. Четврти, четвртога мјесеца Асаило, брат Јоавов, и за њим Зевадија, син му; и у реду његову бјеше двадесет и четири тисуће.

8. Пети, петог мјесеца, поглавар Самут Језрајанин, и у његову реду бјеше двадесет и четири тисуће.

9. Шести, шестог мјесеца, Ира, син Икисов Текојанин, и у његову реду бјеше двадесет и четири тисуће.

10. Седми, седмога мјесеца, Хелис Фелоњанин од синова Јефремовијех, и у његову реду бјеше двадесет и четири тисуће.

11. Осми, осмога мјесеца, Сивехај Хусањанин од синова Заринијех, и у његову реду бјеше двадесет и четири тисуће.

12. Девети, деветог мјесеца, Авијезер Анатоњанин од синова Венијаминових, и у његову реду бјеше двадесет и четири тисуће.

13. Десети, десетог мјесеца, Марај Нетофањанин од синова Заринијех, и у његову реду бјеше двадесет и четири тисуће.

14. Једанаести, једанаестог мјесеца, Венаја Фаратоњанин од синова Јефремовијех, и у његову реду бјеше двадесет и четири тисуће.

15. Дванаести, дванаестог мјесеца, Хелдај Нетофањанин од Готонила, и у његову реду бјеше двадесет и четири тисуће.

16. А над племенима Израиљевијем бијашу: над племеном Рувимовијем кнез Елијезер, син Зихријев; над Симеоновијем Сефатија, син Мишин;

17. Над Левијевим Асавија, син Кемуилов; над Ароновијем Садок;

18. Над Јудинијем Елиуј од браће Давидове; над Исахаровијем Амрије син Михаилов;

19. Над Завулоновијем Исмаја, син Овадијин; над Нефталимовим Јеримот, син Азрилов;

20. Над синовима Јефремовијем Исус, син Азазијев; над половином племена Манасијина Јоило, син Федајин;

21. Над другом половином племена Манасијина у Галаду Идо, син Захаријин; над Венијаминовим Јасило, син Авениров;

22. Над Дановијем Азарейло, син Јероамов. То бијаху кнезови племена Израїљевијех.

23. А не изброји Давид онијех који имаху мање од двадесет година, јер Господ бјеше рекао да ће умножити синове Израїлєве као звијезде небеске.

24. Јоав, син Серујин, поче бројити, али не доврши; јер дође гњев Божји за то на Израїља; зато тај број не дође у књигу о цару Давиду.

25. Над благом царевијем бијаше Азмавет, син Адилов, а над благом по земљи, по градовима и по селима и по кулама Јонатан, син Озијин.

26. А над ратарима, који рађаху земљу, бијаше Езрије, син Хелуов;

27. А над виноградарима Симеј Рамаћанин; а над родом виноградским и над пивницама Завдије Сифмејин;

28. А над маслинама и смоквама по пољима Вал-Анан Гедеранин; а над уљем Јоас;

29. Над говедима што пасијаху у Сарону Ситрај Сароњанин, а над говедима по долинама Сафат Адлајев;

30. Над камилама Овил Исмаиљац; над магарцима Једаја Мероноћанин;

31. А над овцама Јазиз Агарејин. Сви ови бијаху настојници над благом цара Давида.

32. А Јонатан, стриц Давидов, бијаше савјетник, мудар човјек и књи-

жевник; он и Јехило, син Ахмонијев, бијаху са синовима царевијем.

33. И *Ахитофел бијаше савјетник царев, и † Хусај Архијанин пријатељ царев. *2 Сам 15, 12; † 2 Сам 15, 37.

34. А послѣ Ахитофела бијаше Јодај, син Венајин, и Авијатар, а војвода царев бјеше Јоав.

Давид представља народу Соломона као својега наследника, предаје му излед храма и ствари за храм.

28. И Давид сабра у Јерусалим све поглаваре Израїлєве, поглаваре племенске и поглаваре од редова који служаху цару, и тисућнике и стотинике, и који бијаху над свијем благом и стоком царевом, и синове своје и дворане и јунаке и све људе храбре,

2. И уставши цар Давид на ноге, рече: Чујте ме, браћо моја и народе мој! Ја бих наумио да сазидам дом гдје би почивао ковчег Господњи и да буде подножје ногама Бога нашега, и приправих што треба за зидање.

3. Али ми Бог рече: *Нећеш сазидати дома имену мојему, јер си ратник и крв си прољевао. *2 Сам 7, 5.

4. Али Господ Бог Израїљев изабра ме из свега дома оца мојега да будем цар над Израїљем довијека; *јер Јуду изабра за вођа, и из дома Јудина † дом оца мојега; и између синова оца мојега би му воља да мене постави царем над свијем Израїљем. *1 Мој 49, 8; † 1 Сам 16, 1.

5. А тако између свијех синова мојих (јер много синова даде ми Господ) изабра Соломона, сина мојега, да сједи на пријестолу царства Господњега над Израїљем.

6. И рече ми: Соломон, син твој, сазидаће мој дом и тријемове моје; јер њега изабрах себи за сина, и ја ћу му бити отац.

7. И утврдићу царство његово до-
вијека ако буде постојан да извршује
заповијести моје и законе моје као
данас.

8. Сада, дакле, пред свијем Израи-
љем, збором Господњим, и да чује Бог
наш, кажем вам: Држите и тражите
све заповијести Господа Бога својега
да бисте држали ову добру земљу и
оставили је у наслједство синовима
својим након себе довијека.

9. А ти, Соломоне сине, знај Бога
оца својега и служи му цијелим ср-
цем и душом драговољном; *јер сва
срца испитује Господ и сваку поми-
сао зна; ако га устражиш, наћи ћеш
га; ако ли га оставиш, одбациће те за
свагда. *Пс 7, 9.

10. Види сада да те је Господ иза-
брао да сазидаш дом за светињу; бу-
ди храбар и ради.

11. Тада предаде Давид Соломо-
ну, сину својему, слику од тријема и
од кућа његовијех, и од ризница и од
соба и од клијети унутрашњих, и од
мјеста за заклопац очишћења,

12. И слику од свега што бјеше
смислио за тријемове дома Господ-
њег и за све клијети унаоколо и за
ризницу дома Божијега и за ризницу
од светијех ствари,

13. И за редове свештеничке и Ле-
витске и за сваки посао у служби у
дому Господњем и за све посуђе у до-
му Господњем;

14. Злато под мјеру за судове
златне за сваку службу, и сребро за
све судове сребрне под мјеру, за све
судове за сваку службу;

15. Под мјеру за свијетњаке злат-
не и жишке златне, по тежини свако-
га свијетњака и жижак његовијех, и
за свијетњаке сребрне по тежини сва-
кога свијетњака и жижак његовијех,
према потреби свакога свијетњака;

16. И злата под мјеру за столове
на којима ће стајати хљебови поста-

вљени, за сваки сто; и сребра за сто-
лове сребрне;

17. И за виљушке и за котлиће и за
здјеле злата чистог, и за златне ча-
ше под мјеру, за сваку чашу, и за сре-
брне чаше сребра под мјеру за сваку;

18. И за олтар кадиони чисто-
га злата под мјеру; и слику од кола
златнијех херувима, који ће раши-
ривши крила заклањати ковчег завје-
та Господњег.

19. То ми је све дошло писано ру-
ком Господњом да бих знао све како
што треба урадити.

20. И тако рече Давид Соломо-
ну, сину својему: *Буди слободан и
храбар, и ради, не бој се и не плаши
се, јер ће Господ Бог, Бог мој, бити с
тобом, неће те оставити, нити ће од-
ступити од тебе докле не свршиш сав
посао за службу у дому Господњем.

*5 Мој 31, 7; 1 дн 22, 13.

21. А, ево, редови свештенички и
Левитски за сваку службу у дому Бо-
жијем; и имаш уза се за сваки посао
људи драговољнијех и вјештијех сва-
ком послу, и поглаваре и сав народ за
сваку заповијест своју.

*Богати прилози за грађење храма.
Давидова молитва благодарности.
Соломон помазан за цара.
Давидова смрт.*

29. Потом рече цар Давид
свему збору: Једно-
га Соломона, сина мојега, изабрао је
Господ, *младо дијете, а ово је велик
посао; јер неће бити човјеку тај двор
него Господу Богу. *1 дн 22, 5.

2. Ја колико могох приправих за
дом Бога својега злата за ствари злат-
не, сребра за сребрне, мједи за мје-
дене, гвожђа за гвоздене, и дрва за
дрвене, камења онихова, и камења за
укивање, и камења за накит и за вез,

и свакојакога драгога камења, и камена мрамора изобила.

3. И још из љубави к дому Бога својега, што имам свога злата и сребра, осим свега што сам приправио за дом свети, дајем и то на дом Бога својега:

4. Три тисуће таланата злата Офирскога, и седам тисућа таланата чистог сребра, да се обложе зидови домовима.

5. Злато за златне ствари, а сребро за сребрне и за свако дјело руке умјетничких. А би ли још ко хтио драговољно што данас приложити Господу?

6. Тада драговољно приложише кнезови домовата отачких и кнезови племена Израљевијех и тисућници и стотиници и кнезови над пословица царским.

7. И дадоше за службу у дому Божијем злата пет тисућа таланата и десет тисућа златица, и сребра десет тисућа таланата, и мједи осамнаест тисућа таланата, и гвозђа сто тисућа таланата.

8. И камења у кога год бијаше, сви дадоше у ризницу дома Господњег, у руке Јехила од синова Гирсоновијех.

9. И радоваше се народ што драговољно прилагаху, јер прилагаху цијелијем срцем Господу; и цар се Давид радоваше веома.

10. Потом Давид благослови Господа пред свијем збором, и рече Давид: Благословен си, Господе Боже Израља оца нашега, од вијека до вијека.

11. *Твоје је, Господе, величанство и сила и слава и вјечност и част, и све што је на небу и на земљи; твоје је, Господе, царство, и ти си узвишен врх свега поглавар; *Отк 5, 13.

12. Богатство и слава од тебе је, и ти владаш свијем, и у твојој је руци моћ и сила, и у твојој је руци узвиси-ти и укријепити све.

13. Сада, дакле, Боже наш, хвалимо те и славио име твоје славно.

14. Јер ко сам ја и шта је мој народ да бисмо могли оволико принијети теби драговољно? Јер је од тебе све, и из твојих руку примивши да-смо ти.

15. *Јер смо дошљаци пред тобом и гости као сви оци наши; † дани су наши на земљи као сјен и нема стајања. *Јев 11, 13; † Јов 14, 2.

16. Господе Боже наш, све ово благо што ти приправисмо за грађење дома имену твојему светоме, из твоје је руке, и све је твоје.

17. Али знам, Боже мој, *да ти испитујеш срца и што је прavo хоћеш; ја прaviјем срцем драговољно принесох све ово, и с радосћу видјех народ твој који је овдје како ти драговољно приноси. *1 дн 28, 9.

18. Господе Боже Аврама, Исака и Израља, отаца наших, сачувај довијека ову вољу и помисао срдачну народа својега, и управљај срце њихово к себи.

19. И Соломону, сину мојему, подај срце прavo да би држао заповијести твоје, свједочанства твоја и уредбе твоје, и да би отворио све и да би сазидao двор овај за који сам приправио.

20. Потом рече Давид свему збору: Благословите сада Господа Бога својега. И сав збор благослови Господа Бога отаца својих, и савивши се, поклонилише се Господу и цару.

21. И принесоше Господу жртве, и принесоше Господу жртве паљенице сјутрадан: тисућу волова, тисућу овнова, тисућу јагањаца с наљевима њиховијем, и других жртава много за сав народ.

22. И једоше и пише пред Господом онај дан веселећи се веома. И поставише другом Соломона, сина Давидова царем, и помазаше га Господу за вођа, а Садока за свештеника.

23. И тако сједе Соломон на пријесто Господњи да царује умјесто Давида, оца својега, и бијаше срећан, и слушахше га сав Израиљ.

24. И сви кнезови и јунаци и сви синови цара Давида дадоше руке да ће бити покорни цару Соломону.

25. И Господ узвиси веома Соломона пред свијем Израиљем и даде му славу царску какве ниједан цар прије њега није имао у Израиљу.

26. Тако Давид, син Јесејев, царова над свијем Израиљем.

27. А времена за које царова над Израиљем бијаше четрдесет година:

а у Хеврону царова седам година, а у Јерусалиму царова тридесет и три године.

28. И умрије у доброј старости, сит живота, богатства и славе; и зацари се Соломон, син његов, на његово мјесто.

29. А дјела цара Давида, прва и пошљедња, ено су записана у књизи Самуила видиоца и у књизи Натана пророка и у књизи Гада видиоца,

30. Са свијем царовањем његовијем и силом његовом и с временима која прођоше преко њега и Израиља и свијех царевина земаљских.

ДРУГА КЊИГА ДНЕВНИКА

Соломон приноси жртве у Гаваону.

*Бог се јавља Соломону и,
на његову молишву, даје му
мудрости и бојаштиво.*

1. И *Соломон, син Давидов, утврди се у царству свом, и Господ Бог његов бјеше с њим и узвиси га веома. *1 цар 2, 46.

2. И Соломон рече свему Израиљу, тисућницима и стотиницима и судијама и свијем кнезовима свега Израиља, главарима домова отачких,

3. Те отидоше, Соломон и сав збор с њим, на висину која бијаше у *Гаваону; јер ондје бијаше шатор од састанка Божијега, који начини Мојсисе слуга Господњи у пустињи.

*1 дн 16, 39; 21, 29.

4. А *ковчег Божији бјеше пренио Давид из Киријат-Јарима на мјесто које му спреми Давид; јер му разапе шатор у Јерусалиму. *1 дн 16, 1.

5. И *олтар мједени који начини *Веселеило, син Урија, сина Орова, бијаше ондје пред шатором Господ-

њим. И потражи га Соломон и сав збор. *2 Мој 38, 1, 2.

6. И *принесе Соломон ондје пред Господом на олтару мједеном, који бијаше пред шатором од састанка, принесе на њему тисућу жртава паленица. *1 цар 3, 4.

7. Ону ноћ јави се Бог Соломону и рече му: Ишти шта хоћеш да ти дам.

8. А Соломон рече Богу: Ти си учинио велику милост Давиду, оцу мојему, и поставио си мене царем на његово мјесто.

9. Нека, дакле, Господе Боже, буде тврда ријеч твоја коју си рекао Давиду, оцу мојему, јер си ме поставио царем над народом којег има много као праха на земљи.

10. Зато дај ми мудрост и знање да полазим пред народом овијем и долазим, јер ко може судити народу твојему тако великому?

11. Тада рече Бог Соломону: Што ти је то у срцу, а не иштеш богатства, блага ни славе, ни душа ненавидника својих, нити иштеш дуга живота,

него иштеш мудрости и знања да можеш судити народу мојему, над којим те поставих царем,

12. Мудрост и знање даје ти се; а даћу ти и богатства и славе какве нијесу имали цареви прије тебе, нити ће послије тебе имати.

13. И врати се Соломон с висине која бијаше у Гаваону испред шатора од састанка у Јерусалим, и цароваше над Израиљем.

14. И накупи Соломон кола̑ и коњика, и имаше тисућу и четири стотине кола и дванаест тисућа коњика, које намјести по градовима гдје му бијаху кола и код себе у Јерусалиму.

15. *И учини цар те бијаше у Јерусалиму сребра и злата као камена, а кедровијех дрва као дивљих смокава које расту по пољу, тако много.

*2 дн 9, 27.

16. И довођаху Соломону коње из Мисира и свакојаки трг, јер трговци цареви узимаху свакојаки трг за цијену.

17. И одлажаху, те догоњаху из Мисира кола по шест стотина сикала сребра, а коње по сто педесет; и тако сви цареви Хатејски и цареви Сирски преко њих добиваху.

*Соломонова ђођодба с Хирамом,
царем ширским, о зидању храма.*

2. И науми Соломон да зида дом имену Господњему и дом царски себи.

2. И *одброји Соломон седамдесет тисућа носилаца и осамдесет тисућа који ће тесати у гори, и три тисуће и шест стотина настојника над њима.

*1 цар 5, 15.

3. И посла Соломон ка Хираму, цару Тирском, и поручи му: *Како си чинио Давиду, оцу мојему, и слао

му дрва кедровијех да зида себи кућу гдје ће сједјети, учини тако и мени.

*1 дн 14, 1.

4. Ево, рад сам зидати дом имену Господа Бога својега да му га посветим да се кади пред њим кадом мириснијем и да се постављају хљебови вазда и да се приносе жртве паљенице јутром и вечером, и у суботе и на младине и на празнике Господа Бога нашега, што треба да бива у Израиљу довијека.

5. А дом који ћу зидати биће велик, јер је Бог наш већи од свијех богова.

6. *А ко би могао њему сазидати дом кад га небо и небеса над небесима не могу обухватити? И ко сам ја да му сазидам дом? Него само да се кади пред њим. *1 цар 8, 27; 2 дн 6, 18.

7. Тако сада пошљи ми човјека вјешта, који умије радити од злата и од сребра и од мједи и од гвозђа и од скерлета и од црвца и од порфире, и који зна резати, да ради с умјетницима које имам код себе у Јудеји и у Јерусалиму, које је добавио Давид отац мој.

8. И пошљи ми дрва кедровијех и јеловијех и алгумима с Ливана, јер знам да слуге твоје умију сјећи дрва Ливанска; а, ево, слуге ће моје бити с твојим слугама,

9. Да ми приправе много дрва, јер дом што ћу зидати биће велик и диван.

10. А, ево, посленицима који ће сјећи дрво, слугама твојим, даћу пшенице овршене двадесет тисућа кора, и двадесет тисућа кора јечма, и вина двадесет тисућа вата, и уља двадесет тисућа вата.

11. И одговори Хирам, цар Тирски, у књизи коју посла Соломону: Што Господ љуби свој народ зато те постави царем над њим.

12. И говораше Хирам: Благословен да је Господ Бог Израиљев, који

је створио небо и земљу, што је дао цару Давиду сина мудра, паметна и разумна, који ће сазидати дом Господу и царски дом себи.

13. Шаљем ти, дакле, човјека вјешта и разумна, Хирама Авива,

14. Сина једне жене између кћери Дановијех, којему је отац био Тирац; он умије радити од злата и од сребра, од мједи, од гвожђа, од камена и од дрвета, од скерлета, од порфире и од танкога платна и од црвца, и резати свашта, и измислити свашта вјешто што му се да, нека ради с твојим умјетницима и с умјетницима господара мојега Давида, оца твојега.

15. Нека, дакле, пшеницу и јечам, уље и вино, што је рекао господар мој, пошље слугама својим.

16. А ми ћемо насјећи дрва на Ливану колико ти год треба, и спустићемо их у сплавовима морем у Јопу, а ти их оданде вози у Јерусалим.

17. Тада Соломон изброји све иностранце који бијаху у земљи Израилевој послје бројења кад их изброји Давид, отац његов, и нађе их се сто и педесет и три тисуће и шест стотина;

18. И одреди од њих седамдесет тисућа који ће носити и осамдесет тисућа који ће тесати у планини, а три тисуће и шест стотина настојника да настоје да ради народ.

Грађење и опис храма.

3. И *поче Соломон зидати дом Господњи у Јерусалиму, † на брду Морији, **које би показано Давиду оцу његову на мјесту које бјеше припремио Давид, на гумну Орнана Јевусејина. *1 цар 6, 1 и даље;

† 1 Мој 22, 2; **1 дн 21, 18.

2. А поче зидати другога дана другога мјесеца четврте године царовања својега.

3. А овако заснова Соломон да зида дом Божји: У дужину шездесет лаката по старој мјери, а у ширину двадесет лаката.

4. А тријем који бијаше пред дужином уз ширину дома имаше двадесет лаката, а у висину сто и двадесет; и обложи га изнутра чистијем златом.

5. А дом велики обложи дрветом јеловијем, потом га обложи чистијем златом, и озго начини палме и ланце.

6. И обложи дом камењем драгим да је накићен, а злато бијаше Парвајимско.

7. Обложи златом дом, греде, прагове и зидове и врата, и изреза херувиме по зидовима.

8. И начини дом за светињу над светињама, дуг уз ширину дома двадесет лаката, и широк двадесет лаката и обложи га чистијем златом, којега отиде до шест стотина таланата.

9. А на клине даде педесет сикала злата; и клијети обложи златом.

10. И начини у дому светиње над светињама два херувима, направе умјетничке, и обложи их златом.

11. И крила тијех херувима имаху у дужину двадесет лаката: Једно крило бијаше од пет лаката и тицаше у зид од дома и друго крило бијаше од пет лаката и тицаше у крило другога херувима;

12. Тако и другога херувима крило бијаше од пет лаката и тицаше у зид од дома, и друго му крило бијаше од пет лаката и састављаше се с крилом другога херувима.

13. Крила тијем херувимима бијаху раширена на двадесет лаката, а они стајаху на ногама својим, лицем окренутим у дом.

14. И начини *завјесу од порфире, од скерлета, од црвца и од танкога платна, и по њој начини херувиме.

*2 Мој 26, 31.

15. И начини пред домом два ступа, у висину од тридесет и пет лаката, и оглавља озго на сваком од пет лаката.

16. И начини ланце као у светињи, и метну их на врх ступова, и начини сто шипакâ, и метну их међу ланце.

17. И постави ступове пред црквом, један с десне стране а други с лијеве, и десни назва Јахин, а лијеви Воас.

*Опис појединих дјелова храма
и предмета у њему.*

4. И начини олтар од мједи, двадесет лаката дуг и двадесет лаката широк, а десет лаката висок.

2. *И сали море, десет лаката бјеше му од једнога краја до другога, округло унаоколо, пет лаката високо; а унаоколо му бјеше тридесет лаката.

*1 цар 7, 23.

3. А под њим бијаху ликови воловски, који стаху свуда унаоколо, по десет на једном лакту, те окружаваху море; два реда бијаше тијех волова, саливенијех с морем.

4. И стајаше море на дванаест волова, три гледаху на сјевер, а три гледаху на запад, а три гледаху на југ, а три гледаху на исток, а море стајаше озго на њима, и задња страна свијех њих бијаше унутра.

5. Дебљина му бијаше с подланице, а крај му бијаше као крај у чаше, као цвијет љианов, а примаше три тисуће вата.

6. И начини десет умиваоница, и метну их пет с десне стране, а пет с лијеве, да се у њима пере; што год требаше за жртву паљеницу, у њима праху; а море бијаше за свештенике да се у њему умивају.

7. И начини десет свијетњака од злата, облика какви им требаше,

и намјести их у цркви, пет с десне стране а пет с лијеве.

8. И начини десет столова, и намјести их у цркви, пет с десне стране а пет с лијеве; и начини стотину чаша од злата.

9. И начини тријем свештенички и велики тријем, и врата на тријему, и окова врата у мјед.

10. А море метну на десну страну к истоку с југа.

11. Још начини Хирам лонце и лопате и котлиће, и сврши Хирам посао који ради цару Соломону за дом Божји:

12. Два ступа, и два оглавља округла наврх ступова, и плетенице двије да покривају два оглавља наврх ступова;

13. И четири стотине шипакâ на двије плетенице, два реда шипакâ на свакој плетеници, да покривају два оглавља наврх ступова;

14. И начини подножја, и умиваонице начини на подножја;

15. Једно море, и дванаест волова под њим;

16. И лонце и лопате и виљушке, и све справе за њих начини Хирам Авив цару Соломону за дом Господњи од углађене мједи.

17. То је цар саљевао у равни Јорданској у земљи иловачи између Сохота и Саридате.

18. И начини Соломон свега овога посуђа врло много да се није тражило мјера мједи.

19. Начини Соломон и све друге справе за дом Божји, и олтар од злата и столове на којима стаху хљебови постављени;

20. И свијетњаке са жишцима њиховијем од чистог злата да горе пред светињом над светињама по обичају;

21. И цвијетове и жишке и усекаче од злата; а то злато бијаше веома добро;

22. И ножеве и котлиће и кадио-
нице и клијешта од чистог злата; и
врата од дома, врата унутрашња од
светиње над светињама, и врата од
дома на која се улажаше у цркву би-
јаху од злата.

Освећење храма.

5. И тако се сврши сав по-
сао што уради Соломон
за дом Господњи; и унесе Соломон
што бјеше посветио Давид, отац ње-
гов, и сребро и злато и судове, и оста-
ви у ризницу дома Божијега.

*1 цар 7, 51.

2. Тада *сабра Соломон старјешин-
е Израиљеве и све главаре племен-
ске, кнезове домова отачких синова
Израиљевијех у Јерусалим да прене-
су ковчег завјета Господњег из града
Давидова, које је Сион. *1 цар 8, 1-11.

3. И скупише се к цару сви људи
Израиљеви на празник који бива сед-
мога мјесеца.

4. И кад дођоше све старјешине
Израиљеве, узеше Левити ковчег.

5. И пренесоше ковчег и шатор од
састанка и све судове свете што бје-
ху у шатору, пренесоше свештеници
и Левити.

6. А цар Соломон и сав збор Изра-
иљски који се сабра к њему прине-
соше пред ковчегом на жртву оваца
и говеда толико да се не могаше од
мноштва ни избројити ни прорачу-
нати.

7. И унесоше свештеници ков-
чег завјета Господњег на мјесто
његово, у унутрашњи дом, у свети-
њу над светињама, под крила херу-
вимима.

8. Јер херувимима бијаху раши-
рена крила над мјестом гдје ће стаја-
ти ковчег и заклањаху херувими ков-
чег и полуге његове озго.

9. И повукоше му полуге тако
да им се крајеви виђаху од ковчега
на предњој страни светиње над све-
тињама, али се напоље не виђаху, и
осташе ондје до данас.

10. У ковчегу не бјеше ништа
осим двије плоче које метну Мојсије
на Хориву кад Господ учини завјет са
синовима Израиљевијем пошто изи-
доше из Мисира.

11. А кад свештеници изидоше из
светиње, јер свештеници који се на-
ђоше освешташе се не пазећи на ред,

12. *И Левити пјевачи сви, који
бијаху уз Асафа и Емана и Једутуна,
и синови њихови и браћа њихова, об-
учени у танко платно, стајаху с ким-
валима и псалтирима и с гуслама с
источне стране олтару, и с њима сто
и двадесет свештеника који трубљаху
у трубе,

*1 дн 25, 1.

13. И кад они који трубљаху у тру-
бе и који пјеваху, сложено једнијем
гласом хваљаху и слављаху Господа,
и кад подизаху глас уз трубе и ким-
вале и гусле, хвалећи Господа *да је
добар, да је довијека милост његова,
тада се напуни облака дом Господ-
њи,

*1 дн 16, 34.

14. Те не могаху свештеници ста-
јати да служе од облака, јер се славе
Господње напуни дом Божји.

*Молитва Соломонова при
освећењу храма.*

6. Тада *рече Соломон: Го-
спод је рекао да ће на-
ставати у мраку.

*1 цар 8, 12-53.

2. А ја сазидох дом теби за стан и
мјесто да у њему наставаш довијека.

3. И окренувши се лицем својим,
цар благослови сав збор Израиљев, а
сав збор Израиљев стајаше.

4. И рече: Благословен да је Го-
спод Бог Израиљев који је говорио

својим устима Давиду оцу мојему и испунио руком својом говорећи:

5. Од онога дана кад изведох народ свој из земље Мисирске, не изабрах града међу свијем племенима Израиљевијем да се сазиди дом гдје би било име моје, нити изабрах човјека који би био вођ народу мојему Израиљу,

6. Него изабрах Јерусалим да у њему буде име моје, и изабрах Давида да буде над народом мојим Израиљем.

7. *И науми Давид, отац мој, да сазиди дом имену Господа Бога Израиљева.

*2 Сам 7, 2.

8. Али Господ рече Давиду, оцу мојему: Што си наумио сазидати дом имену мојему, добро си учинио што си то наумио.

9. Али нећеш ти сазидати тога дома, него син твој који ће изаћи из бедара твојих, он ће сазидати дом имену мојему.

10. И тако испуни Господ ријеч своју коју је рекао, јер устах на мјесто оца својега Давида и сједох на пријесто Израиљев, као што је рекао Господ, и сазидах овај дом имену Господа Бога Израиљева.

11. И намјестих овдје ковчег у ком је завјет Господњи што је учинио са синовима Израиљевијем.

12. Потом стаде Соломон пред олтар Господњи пред свијем збором Израиљевијем и подиже руке своје.

13. А бјеше начинио Соломон подножје од мједи и метнуо га на сред тријема, пет лаката дуго и пет лаката широко, а три лакта високо; па стаде на њ, и клече на кољена пред свијем збором Израиљевијем и подиже руке своје к небу.

14. И рече: Господе Боже Израиљев! Нема Бога таквога какав си ти ни на небу ни на земљи, који чуваш завјет и милост слугама својим, које

ходе пред тобом свијем срцем својим;

15. Који си испунио служи својему Давиду, оцу мојему, што си му рекао; што си устима својим рекао, то си руком својом испунио, као што се види данас.

16. Сада, дакле, Господе Боже Израиљев, држи Давиду, оцу мојему, што си му рекао говорећи: *Неће ти нестати човјека испред мене који би сједио на пријестолу Израиљеву само ако ушчувају синови твоји пут свој ходећи по закону мојему, као што си ти ходио преда мнош.

*2 Сам 7, 16.

17. Сада, дакле, Господе Боже Израиљев, нека се потврди ријеч твоја коју си рекао служи својему Давиду.

18. Али хоће ли доиста Бог становати с човјеком на земљи? *Ето, небо и небеса над небесима не могу те обухватити, а камоли овај дом што га сазидах.

*2 дн 2, 6.

19. Али, погледај на молитву слуге својега и на молбу његову, Господе Боже мој, чуј вику и молитву којом ти се данас моли слуга твој.

20. Да буду очи твоје отворене над домом овијем дању и ноћу, над овијем мјестом гдје си рекао да ћеш намјестити име своје, да чујеш молитву којом ће се молити слуга твој на овом мјесту.

21. Чуј молбе слуге својега и народа својега Израиља, којима ће се молити на овом мјесту, чуј с мјеста гдје станујеш, с неба, чуј и смилуј се.

22. Кад ко згријеш ближњему својему, те му се да заклетва да се закуне, и заклетва дође пред твој олтар у овом дому,

23. Ти чуј с неба, и учини, и суди слугама својим плаћајући кривицу и дјела његова обраћајући на његову главу, а правога правдајући и плаћајући му по правди његовој.

24. И кад се разбије пред непријатељем народ твој Израиљ зато што ти згријеше, па се обрати и даду славу имену твојему и помоле ти се и замоле те у овом дому,

25. Ти чуј с неба, и опрости гријех народу својему Израиљу и доведи их опет у земљу коју си дао њима и оцима њиховијем.

26. Кад се затвори небо, те не буде дажда зато што згријеше теби, па ти се замоле на овом мјесту и даду славу имену твојему и од гријеха се својега обрати, кад их намучиш,

27. Ти чуј с неба и опрости гријех слугама својим и народу својему Израиљу показав им пут добри којим ће ходити, и пусти дажд на земљу своју коју си дао народу својему у наслєдство.

28. Кад буде глад у земљи, кад буде помор, суша или медљика, скакавци или гусјенице кад буду, или га стегне непријатељ његов у земљи његовој властитој, или какво год зло и каква год болест,

29. Сваку молбу и сваку молитву која буде од кога год човјека или од свега народа твојега Израиља, ко позна муку своју и бол свој и подигне руке своје у овом дому,

30. Ти чуј с неба, из стана својега, и опрости и подај свакоме по путовима његовијем, што знаш у срцу његову, јер ти сâм знаш срца синова човјечијих,

31. Да те се боје ходећи путовима твојим докле су год живи на земљи, коју си дао оцима нашим.

32. И иностранац који није од народа твојега Израиља, него дође из далеке земље имена ради твојега великога и руке твоје крјепке и мишице твоје подигнуте, кад дође и помоли се у овом дому,

33. Ти чуј с неба, из стана својега, и учини све за што повиче к теби онај странац да би познали сви народи на

земљи име твоје и бојали се тебе као народ твој Израиљ, и да би знали да је име твоје призвано над овај дом који сазидах.

34. Кад народ твој изиде на војску на непријатеље своје путем којим га пошљеш и помоле ти се окренувши се ка граду овому који си изабрао, и к овому дому који сам сазидао имену твојему,

35. Чуј с неба молбу њихову и молитву њихову и добави им правицу.

36. Кад ти згријеше, јер нема човјека који не гријеша, и разгњевивши се на њих даш их непријатељима, те их заробе и одведу у земљу даљњу или која је близу,

37. Ако се дозову у земљи у коју буду одведени у ропство, и обрати се и стану ти се молити у земљи ропства својега и реку: Сагријешисмо и зло учинисмо и скривисмо;

38. И тако се обрати к теби свијем срцем својим и свом душом својом у земљи ропства својега, у коју буду одведени у ропство, и помоле ти се окренувши се к земљи својој коју си дао оцима њиховијем, и ка граду који си изабрао, и к дому који сам сазидао имену твојему,

39. Тада чуј с неба, из стана својега, молбу њихову и молитву њихову, и добави им правицу и опрости народу својему што ти буду згријешили.

40. Тако, Боже мој, нека буду очи твоје отворене и уши твоје пригнуте на молбу у овом мјесту.

41. И тако, *стани, Господе Боже, на почивалишту својем, ти и ковчег силе твоје; свештеници твоји, Господе Боже, нека се обуку у спасење, и свеци твоји нека се радују добру.

*Пс 132, 8-10.

42. Господе Боже, немој одврати лица својега од помазаника својега; опомињи се милости обећане Давиду, служи твојему.

*Соломонова свечана жртва.
Госпог се друји љути јавља Соломону.*

7. **А** кад сврши Соломон молитву, *сиђе огањ с неба и спали жртву паљеницу и друге жртве, и † славе Господње напуни се дом,

*3 Мој 9, 24; 1 цар 18, 38; † 2 Мој 40, 32.

2. Те не могаху свештеници ући у дом Господњи, јер се славе Господње напуни дом Господњи.

3. А сви синови Израилеви видећи гдје сиђе огањ и слава Господња на дом савише се лицем к земљи до пода и поклонилише се и хвалише Господа, *јер је добар, јер је довијека милост његова. *Пс 136, 1.

4. *И цар и сав народ принесоше жртве пред Господом. *1 цар 8, 62, 63.

5. И принесе цар Соломон на жртву двадесет и двије тисуће волова и сто и двадесет тисућа оваца, и тако посветише дом Божји цар и сав народ.

6. А свештеници стајаху на служби својој, и Левити са справама за пјесме Господње што их бјеше начинио цар Давид да хвале Господа, јер је довијека милост његова, пјесмом Давидовом коју им даде; а други свештеници трубљаху у трубе према њима, а сви синови Израилеви стајаху.

7. И посвети Соломон средину тријема који је пред домом Господњим, јер ондје принесе жртве паљенице и претилину од жртава захвалнијех, јер на мједеном олтару који начини Соломон, не моглоше стати жртве паљенице и дари и претилина њихова.

8. И у то вријеме светкова Соломон светковину седам дана и сав Израил с њим, сабор веома велик од Емата до потока Мисирскога.

9. И у осми дан празноваше празник, јер посвећивање олтара светковаше седам дана, и светковину седам дана.

10. А двадесет трећег дана седмога мјесеца отпусти народ к шаторима њиховијем, и бијаху радосни и весели ради добра што учини Господ Давиду и Соломону и Израилу народу својему.

11. *И сврши Соломон дом Господњи и дом царски, и би срећан у свему што бјеше наумио да начини у дому Господњем и у дому свом.

*1 цар 9, 1.

12. Потом јави се Господ Соломону ноћу и рече му: Услишио сам молбу твоју *и изабрао сам то мјесто да ми буде дом за жртве.

*5 Мој 12, 5; Мк 11, 17.

13. Ако затворим небо да не буде дажда, или ако заповједим скакавцима да попасу земљу, или ако пустим помор на народ свој,

14. И понизи се народ мој на који је призвано име моје, и помоле се, и потраже лице моје и поврати се од злијех путова својих, и ја ћу тада услишити с неба и опростићу им гријех њихов, и исцијелићу земљу њихову.

15. *И очи ће моје бити отворене и уши моје пригнуте к молитви с тога мјеста.

*2 дн 6, 40.

16. Јер сада изабрах и посветих дом тај да буде име моје ту довијека; и биће ту очи моје и срце моје вазда.

17. А ти ако узидеш преда мнома како је ишао Давид отац твој, творећи све што сам ти заповједио и држећи уредбе моје и законе моје,

18. Утврдићу пријесто царства твојега како сам обећао Давиду, оцу твојему, говорећи: Неће ти нестати човјека који би владао у Израилу.

19. Али ако се одвратите и оставите уредбе моје и заповјести моје, које сам вам дао, и отидете и станете служити другим боговима и клањати им се,

20. Тада ћу их истријебити из земље своје коју сам им дао, и овај дом,

који сам посветио имену својему, одбацићу од себе и учинићу од њега причу и подсмјех међу свијем на-родима.

21. И дом овај колико је славан, ко год прође мимо њ, зачудиће му се и рећи ће: *Зашто учини ово Господ од ове земље и од овога дома?

*5 Мој 29, 23, 24; Јер 22, 8, 9.

22. И одговориће се: Јер оставише Господа Бога отаца својих, који их изведе из земље Мисирске, и узеше друге богове и клањаше им се и служише им, зато пусти на њих све ово зло.

*Соломон поидиже градове.
Распоред служби при храму.
Путовање морем у Офир.*

8. А *кад прође двадесет година, у које сазида Соломон дом Господњи и дом свој,

*1 цар 9, 10 и даље.

2. Погради Соломон градове које му даде Хирам, и насели онуда синове Израїлєве.

3. Потом отиде Соломон на Емат Совски, и освоји га.

4. И сазида Тадмор у пустињи и све градове за житнице сазида у Емату.

5. Сазида и Вет-Орон Горњи и Вет-Орон Доњи, тврде градове, са зидовима, вратима и пријеворницама,

6. И Валат и све градове у којима Соломон имахе житнице, и градове у којима му бијаху кола, и градове у којима бијаху коњици, и што год Соломону би воља зидати у Јерусалиму и на Ливану и у свој земљи царства својега.

7. И сав народ што бјеше остао од Хетеја и од Амореја и од Ферезеја и од Јевеја и од Јевусеја, који не бијаху од Израїла,

8. Од синова њиховијех који бјеху остали иза њих у земљи, којих не потрше синови Израїлєви, њих нагна Соломон да плаћају данак до данашњег дана.

9. А од синова Израїлєвијех, којих не учини Соломон робовима за свој посао, него бијаху војници и поглавари над војводама његовијем, и заповједници над колима и коњицима његовијем,

10. Од њих бијаше главнијех настојника, које имахе цар Соломон, двјеста и педесет, који управљаху народом.

11. И кћер Фараонову пресели Соломон из града Давидова у дом који јој сазида, јер рече: Неће сједјети жена моја у дому Давида, цара Израїлєва, јер је свети што је дошао у њ ковчег Господњи.

12. Тада приношаше Соломон жртве паљенице Господу на олтару Господњем који начини пред тријемом,

13. *Што требаше од дана на дан приносити, по заповијести Мојсијевој, у суботе и на младине и на празнике, три пута у години, на празник пријеснијех хљебова и на празник седмица и на празник сјеница.

*3 Мој 23; 4 Мој 28, 9, 11, 26.

14. И постави, по наредби Давида оца својега, редове свештеничке према служби њиховој, и Левитске према дужности њиховој, да хвале Бога и служе пред свештеницима како треба сваки дан, и вратаре по редовима њиховијем над сваким вратима; јер таква бијаше заповијест Давида, човјека Божијега.

15. И не одступише од заповијести царева за свештенике и Левите ни у чем, ни за ризнице.

16. Тако се сврши све дјело Соломоново од онога дана кад би основан дом Господњи па докле га не доврши, и готов би дом Господњи.

17. Тада отиде Соломон у Есион-Гавер и у Елот на бријегу морском у земљи Едомској.

18. А Хирам посла му по својим слугама лађе и слуге вјеште мору, и отидоше са слугама Соломоновијем у Офир и узеше оданде четири стотине и педесет таланата злата и донесоше цару Соломону.

*Соломона походи царица Савска и дарује га. Његово бољаштво и смрт.
(в. 1 цар 10, 1-13)*

9. А царица Савска чу глас о Соломону, па дође у Јерусалим да испуша Соломона заго-неткама са силном пратњом и с камилама које ношаху мириса и злата врло много и драгог камења; и дошавши к Соломону, говори с њим о свему што јој бјеше у срцу.

2. И Соломон јој одговори на све ријечи њезине; не бјеше од цара сакривено ништа што јој не би одговорио.

3. А кад царица Савска видје мудрост Соломонову и дом који бјеше сазидао,

4. И јела на столу његову, и станове слуга његовијех и дворбу дворана његовијех и одијело њихово, и пехарнике његове, и њихово одијело, и његове жртве паљенице које приношаше у дому Господњем, она дође изван себе,

5. Па рече цару: Истина је што сам чула у својој земљи о стварима твојим и о мудрости твојој.

6. Али не хтјех вјеровати што говоряху докле не дођем и видим својим очима; а, гле, ни пола ми није казано о великој мудрости твојој; надвисио си глас који сам слушала.

7. Благо људима твојим и благо свијем слугама твојим, који једнако

стоје пред тобом и слушају мудрост твоју.

8. Да је благословен Господ Бог твој којему си омилио, те те посади на пријесто свој да царујеш умјесто Господа Бога својега; јер Бог твој љуби Израиља да би га утврдио довијека, зато им постави тебе царем да судиш и дијелиш правцу.

9. Потом даде цару сто и двадесет таланата злата и врло много мириса и драгога камења; нигда више не би таквих мириса какве даде царица Савска цару Соломону.

10. И слуге Хирамове и слуге Соломонове које донесоше злата из Офира, довезоше дрвета алмугима и драгога камења.

11. И начини цар од тога дрвета алмугима пут у дом Господњи и у дом царев, и гусле и псалтире за пјеваче; нигда се прије нијесу видјеле такве ствари у земљи Јудиној.

12. А цар Соломон даде царици Савској што год зажеље и заиска, осим уздарја за оно што бјеше донијела цару. Потом она отиде и врати се у земљу своју са слугама својим.

13. А злата што дохођаше Соломону сваке године, бјеше шест стотина и шездесет и шест таланата,

14. Осим онога што доношаху трговци и они који продаваху мирисе; и сви цареви Арапски и главари земаљски доношаху Соломону злато и сребро.

15. И начини цар Соломон двјеста штитова од кованог злата, шест стотина сикала кованог злата дајући на један штит,

16. И три стотине малијех штитова од кованог злата, дајући триста сикала злата на један штитић. И остави их цар у дому од шуме Ливанске.

17. И начини цар велик пријесто од слонове кости, и обложи га чистијем златом.

18. А бијаше шест басамака у пријестола, и подножје од злата састављено с пријестолом, и ручице с обје стране сједишта, и два лава стајаху покрај ручица.

19. И дванаест лавова стајаше на шест басамака отуд и одовуд. Не би такав начињен ни у којем царству.

20. И сви судови из којих пијаше цар Соломон бијаху златни, и сви судови у дому од шуме Ливанске бијаху од чистог злата; од сребра не бјеше ништа; сребро бјеше ништа за времена Соломонова.

21. Јер царева лађе хођаху у Тарсис са слугама Хирамовијем: једанпут у три године враћаху се лађе Тарсиске доносећи злато и сребро, слонове кости и мајмуне и пауне.

22. Тако цар Соломон бијаше већи од свијех царева земаљских богатством и мудрошћу.

23. И сви цареви земаљски тражаху да виде Соломона, да чују мудрост његову коју му даде Господ у срце.

24. И донашаху му сви даре, судове сребрне и судове златне, и хаљине и оружје и мирисе, коње и мазге сваке године.

25. *Тако да имаше Соломон четиритисуће стаја за коње и кола, и дванаест тисућа коњика, које намјести по градовима гдје му бијаху кола и код себе у Јерусалиму. *2 дн 1, 14-17.

26. И владаше над свијем царевима од ријеке до земље Филистејске и до међе Мисирске.

27. И учини цар, те у Јерусалиму бјеше сребра као камена, а кедровијех дрва као дивљих смокава које расту по пољу, тако много.

28. И довођаху Соломону коње из Мисира и из свијех земаља.

29. А остала дјела Соломонова, прва и пошљедња, нијесу ли записана у књизи Натана пророка и у пророчанству *Ахије Силомљанина и у

утвари Ида видиоца о Јеровоаму, сину Наватову? *1 цар 11, 29.

30. А царова Соломон у Јерусалиму над свијем Израиљем четрдесет година.

31. И почину Соломон код отаца својих, и погребеше га у граду Давида оца његова; а на његово мјесто зацари се Ровоам, син његов.

Ровоам постоје цар. Подјела царства на Јудино и Израиљево. (в. 1 цар 12, 1-24)

10. Тада отиде Ровоам у Сихем, јер се ондје скупи сав Израиљ да га зацаре.

2. А кад чу Јеровоам, син Наватов, који бијаше у Мисиру *побјежав онамо од цара Соломона, врати се Јеровоам из Мисира. *1 цар 11, 40.

3. Јер послаше, те га дозваше; и дође Јеровоам и сав Израиљ и рекоше Ровоаму говорећи:

4. Твој је отац метнуо на нас тежак јарам; него ти сада олакшај љуту службу оца својега и тешки јарам који је метнуо на нас, па ћемо ти служити.

5. А он им рече: До три дана дођите опет к мени. И народ отиде.

6. Тада цар Ровоам учини вијеће са старцима који стајаше пред Соломоном, оцем његовијем, док бијаше жив, и рече: Како свјетујете да одговорим народу?

7. А они му одговорише говорећи: Ако се одобриш народу и угодиш им и одговориш им лијепијем ријечима, они ће ти бити слуге свагда.

8. Али он остави свјет што га свјетоваше старци, и учини вијеће с младичима који одрастоше с њим и који стајаху пред њим;

9. И рече им: Шта ви свјетујете да одговоримо народу који ми рекоше

говорећи: Олакшај јарам који је метнуо на нас твој отац.

10. Тада му одговорише младићи који одрастоше с њим, и рекоше: Овако кажи народу што ти рече: Отац је твој метнуо на нас тежак јарам, него нам ти олакшај; овако им реци: Мој мали прст дебљи је од бедара оца мојега.

11. Отац је мој метнуо на вас тежак јарам, а ја ћу још дометнути на ваш јарам; отац вас је мој шибао бичевима, а ја ћу вас шибати бодљивим бичевима.

12. А трећи дан дође Јеровоам и сав народ к Ровоаму како им бјеше казао цар рекав: Дођите опет к мени до три дана.

13. И цар им одговори оштро, јер остави цар Ровоам свјет старачки,

14. И одговори им како га свјетоваше младићи говорећи: Мој је отац метнуо на вас тежак јарам, а ја ћу још дометнути на њ; отац вас је мој шибао бичевима, а ја ћу бодљивијем бичевима.

15. И цар се оглуши народа, јер Бог бјеше тако уредио да би потврдио Господ ријеч своју што је рекао преко *Ахије Силомљанина Јеровоаму, сину Наватову. *1 цар 11, 29-31.

16. А кад видје сав Израиљ да их се цар оглуши, одговори народ цару говорећи: Какав дио ми имамо с Давидом? Немамо наслѣдства са сином Јесејевијем. Свак у свој шатор, Израиљу! А ти, Давиде, сад гледај своју кућу. Тако отиде сав Израиљ у шаторе своје.

17. Само над синовима Израиљевијем који живљаху по градовима Јудинијем зацари се Ровоам.

18. И цар Ровоам посла Адорама који бијаше над данком, али га синови Израиљеви засуше камењем, те погибе. Тада цар Ровоам брже сједе на кола, те побјеже у Јерусалим.

19. Тако отпаде Израиљ од дома Давидова до данашњег дана.

Бог забрањује Ровоаму да рашује с Израиљем. Ровоамове шврђаве.

Свештеници налазе у њега прибијекниште. Његове жене и дјеца.

11. А *кад дође Ровоам у Јерусалим, сазва дом Јудин и Венијаминов, сто и осамдесет тисућа одабранијех војника, да завојште на Израиља да поврате царство Ровоаму. *1 цар 12, 21-24.

2. Али дође ријеч Господња Семаси, човјеку Божијему, говорећи:

3. Кажи Ровоаму, сину Соломонову, цару Јудину, и свијем синовима Израиљевијем од Јуде и Венијамина, и реци:

4. Овако вели Господ: Не идите и не бијте се с браћом својом, вратите се свако својој кући, јер сам ја наредио тако да буде. И они послушаше ријеч Господњу и вратише се и не идоше на Јеровоама.

5. И Ровоам сједе у Јерусалиму, и сазида тврде градове у земљи Јудиној;

6. Сазида Витлејем и Итам и Текују,

7. И Вет-Сур и Сохот и Одолам,

8. И Гат и Марису и Зиф,

9. И Адораим и Лахис и Азику,

10. И Сарају и Ејалон и Хеврон, који су у земљи Јудиној и Венијаминовој тврди градови.

11. А кад утврди те градове, намјести у њима заповједнике, и стаје за жито и за уље и за вино,

12. И у сваком граду штитова и копаља, и утврди их јако. Тако његов бијаше Јуда и Венијамин.

13. И свештеници и Левити, који бијаху по свему Израиљу, сабраше се к њему из свијех крајева својих.

14. Јер оставише Левити подграђа своја и достојања своја, и отидоше у Јудејску и у Јерусалим, *јер их отјера Јеровоам и синови његови да не врше службе свештеничке Господу.

*2 ди 13, 9.

15. *И постави себи свештенике за висине и за ђаволе и за теоце, које начини. *1 цар 12, 31.

16. А за њима из свијех племена Израилевијех који управе срце своје да траже Господа Бога Израилева, дођоше у Јерусалим да принесу жртву Господу Богу отаца својих.

17. И тако утврдише царство Јудино, и укријепише Ровоама, сина Соломонова, за три године, јер за те три године хођаху путем Давидовијем и Соломоновијем.

18. А Ровоам се ожени Маелетом, кћерју Јеримота, сина Давидова, и Авихаилом, кћерју Есијава, сина Јесејева,

19. Која му роди синове: Јеуса и Самарију и Зама.

20. А послје ње ожени се Махом, кћерју Авесаломовом, која му роди Авију и Атаја и Зиву и Селомита.

21. А љубљаше Ровоам Маху кћер Авесаломову, већма од свијех жена својих и иноча својих; јер имаше осамнаест жена и шездесет иноча, и роди двадесет и осам синова и шездесет кћери.

22. И Ровоам постави Авију, сина Машина, поглаваром и кнезом над браћом његовом, јер га шћаше поставити царем.

23. И мудро радећи, растури све синове своје по свијем крајевима Јудинијем и Венијаминовијем, по свијем тврдијем градовима, и даде им хране изобила, и доведе им много жена.

Ровоама побјеђује Сисак, цар мисирски. Даља владавина и смрт.

12. А кад Ровоам утврди царство и кад осили, *остави закон Господњи и сав Израил с њим. *1 цар 14, 22-24.

2. А пете године царовања Ровоамова дође Сисак, цар Мисирски, на Јерусалим, јер згријешисе Господу,

3. С тисућу и двије стотине кола и са шездесет тисућа коњика, и не бјеше броја народу који дође с њим из Мисира, Лувејима, Сухејима и Хусејима.

4. И узе тврде градове Јудине и дође до Јерусалима.

5. Тада дође Семаја пророк к Ровоаму и кнезовима Јудинијем, који се бијаху скупили у Јерусалим од Сисака, и рече им: Овако вели Господ: Ви остависте мене, зато и ја остављам вас у руке Сисаку.

6. Тада се понизише кнезови Израилеви и цар, и рекоше: Праведан је Господ.

7. А кад их видје Господ гдје се понизише, дође ријеч Господња Семаји говорећи: Понизише се, нећу их потрти, него ћу им сада дати избављење, и неће се излити јарост моја на Јерусалим преко Сисака.

8. Него ће му бити слуге да познату шта је мени служити, шта ли служити царствима земаљским.

9. И тако дође Сисак, цар Мисирски, у Јерусалим и узе благо дома Господњег и благо дома царева, све то узе; узе и штитове златне које бјеше начинио Соломон;

10. И на њихово мјесто начини цар Ровоам штитове од мједи и предаде их старјешинама над стражарима који чувају врата дома царева.

11. И кад иђаше цар у дом Господњи, долажаху стражари и ношаху их, а послје их опет остављаху у ризницу стражарску.

12. Што се дакле понизи, одврати се од њега гњев Господњи, и не затре га сасвијем, јер још у Јуди бјеше добра.

13. И утврди се цар Ровоам у Јерусалиму, и царова; јер бијаше Ровоаму

четрдесет и једна година кад се зацари, и седамнаест година царова у Јерусалиму граду, који изабра Господ између свијех племена Израиљевих да ондје намјести име своје. А матери његовој бјеше име Нама, Амонка.

14. Али он чињаше зло, јер не управи срца својега да тражи Господа.

15. Али дјела Ровоамова, прва и пошљедња, нијесу ли записана у књизи пророка Семаје и видиоца *Ида, гдје се казују кољена а и ратови који бијаху једнако међу Ровоамом и Јеровоамом? *2 дн 13, 22.

16. И почину Ровоам код отаца својих, и би погребен у граду Давидову; а на његово се мјесто зацари Авија син његов.

*Јудин цар Авија побјеђује
Јеровоама Израиљевог.*

13. Године *осамнаесте царовања Јеровоамова зацари се Авија над Јудом.

*1 цар 15, 1-8.

2. Три године царова у Јерусалиму. Матери му бјеше име Михаја, кћи Урилова, из Гаваје. А бијаше рат између Авије и Јеровоама.

3. И Авија изиде на бој с храбром војском, четири стотине тисућа изабранијех војника; а Јеровоам уврста према њему војску, осам стотина тисућа изабранијех храбријех војника.

4. И ста Авија наврх брда Семарјима у гори Јефремовој, и рече: Чујте ме, Јеровоаме и сав Израиљу!

5. Не требаше ли вам знати да је Господ Бог Израиљев предао Давиду царство над Израиљем довијека, њему и синовима његовијем, завјетом осоленијем?

6. Али уста Јеровоам, син Наватов, слуга Соломона, сина Давидова, и одврже се од господара својега.

7. И скупише се к њему људи празнови и неваљалци, и одапријеше се Ровоаму, сину Соломонову, који бијаше дијете и страшљива срца, те им се не одаприје.

8. Па ви сад велите да се опрете царству Господњему, које је у руку синова Давидовијех, јер вас је много и имате код себе златне теоце *које вам је начинио Јеровоам да су вам богови. *1 цар 12, 28.

9. *Нијесте ли отјерали свештенике Господње, синове Аронове, и Левите? И начинили себи свештенике као народи по другим земљама? Ко год дође да му се посвете руке с телетом и са седам овнова, постаје свештеник онима који нијесу богови.

10. Али с нама је Господ Бог, нити смо га оставили, а свештеници који служе Господу јесу синови Аронови, и Левити раде свој посао;

11. И пале Господу жртве паљенице свако јутро и свако вече, и каде мирисима, и хљебови постављени стоје на чистом столу, и пале се свако вече жишци на златном свијетњаку; јер држимо што је Господ Бог наш наредио, а ви га остависте,

12. Зато, ево, с нама је напријед Бог и свештеници његови *и трубе гласне да трубе противу вас. Синови Израиљеви, не војујте на Господа Бога отаца својих, јер нећете бити срећни. *4 Мој 10, 3-8.

13. Али Јеровоам заведе засједу да им зађу за леђа, и тако Јудејцима бијаху спријед једни, а с леђа засједа.

14. И кад се обазреше Јудејци, а то бој и спријед и састраг, те повикаше ка Господу, свештеници затрубише у трубе.

15. И народ Јудин опет повика, и кад викаше народ Јудин, разби Бог Јеровоама и свега Израиља пред Авијом и Јудом.

16. И побјегоше синови Израиљеви од Јуде, и даде их Бог њима у руке.

17. И поби их љуто Авија и народ његов, и паде од Израиља побијенијех пет стотина тисућа одабранијех људи.

18. Тако бише покорени синови Израиљеви у то вријеме, а синови Јудини осилише, јер се поуздаше у Господа Бога отаца својих.

19. И Авија потјера Јеровоама, и узе му градове Ветиљ и села његова, и Јесану и села њезина, и Ефрон и села његова.

20. И Јеровоам се више не опора-ви за живота Авијина; и удари га Господ, те умрије.

21. А Авија утврди се, и узе четрнаест жена, и роди двадесет и два сина и шеснаест кћери.

22. А остала дјела Авијина и путови његови и бесједе његове записане су у књизи пророка *Ида. *2 дн 12, 15.

*Јудин цар Аса обара иголе
и побјеђује Етиопљане.*

14. А кад почину Авија код отаца својих и погребеше га у граду Давидову, зацари се на његово мјесто Аса, син његов. За његова времена почину земља десет година.

2. И чињаше *Аса што је добро и право пред Господом Богом његовијем. *1 цар 15, 9-12.

3. Јер обори олтаре туђе и висине, и изломи ликове њихове и исијече лугове њихове.

4. И заповједи синовима Јудинијем да траже Господа Бога отаца својих и да извршују закон и заповијест његову.

5. Обори по свијем градовима Јудинијем висине и сунчане ликове, и почину царство за његова времена.

6. И сазида тврде градове у земљи Јудиној, јер земља бијаше у миру, ни-

ти бјеше рата с њим онијех година, јер му Господ даде мир.

7. И рече Јуди: Да сазидамо ове градове и да их опашемо зидом и кулама и вратима и пријеворницама док је земља наша; јер тражимо Господа Бога својега, тражисмо га и даде нам мир одсвуда. И тако зидаше, и бише срећни.

8. И имаше Аса војске триста тисућа од Јуде са штитовима и копљима, а од Венијамина двјеста и осамдесет тисућа са штитовима и луковима. Сви бијаху храбри војници.

9. И изиде на њих Зара Етиопљанин с тисућу тисућа војске и с триста кола, и дође до Марисе.

10. И Аса изиде преда њ; и уврсташе се војске у долини Сефати код Марисе.

11. И завапи Аса ка Господу Богу својему говорећи: Господе, *теби је ништа помоћи множини или нејакому; помози нам, Господе Боже наш, јер се у те уздамо, и у твоје име дођосмо на ово мноштво. Господе, ти си Бог наш, не дај да може што на те човек. *1 Сам 14, 6.

12. И разби Господ Етиопљане пред Асом и пред Јудом, и побјегоше Етиопљани.

13. И тјера их Аса и народ који бијаше с њим све до Герара. И нападаше Етиопљани да их ниједан не оста жив, јер се сатрше пред Господом и пред војском његовом; и они однесоше плијен велик веома.

14. И побише све градове око Герара, јер дође на њих страх Господњи, и оплијенише све оне градове, јер бијаше у њима много плијена.

15. Побише и по становима пастирским људе, и одведоше много оваца и камила; и вратише се у Јерусалим.

*Предсказање Азаријино.
Цар Аса наставља истрајење
идолопоклонства. Обнова савеза са
Господом.*

15. Тада дух Божји дође на Азарију, сина Одидова,
2. Те отиде пред Асу и рече му: Чујте ме, Асо и све племе Јудино и Венијаминово! Господ је с вама, јер сте ви с њим; и ако га устражите, наћи ћете га; ако ли га оставите, и он ће вас оставити.

3. *Дуго је Израил без правога Бога и без свештеника учитеља, и без закона. *Ос 3, 4.

4. А да су се у невољи својој обратили ка Господу Богу Израиљеву и *тражили га, нашли би га. *Јер 29, 13, 14.

5. Али у ово вријеме не може се на миру одлазити ни долазити; јер је немир велик међу свијем становницима земаљским;

6. И потиру народ један други, и градови један други, јер их Бог смете свакојаким невољама.

7. Зато ви будите храбри и немојте да вам клону руке, јер има плата за ваш труд.

8. А кад чу Аса те ријечи и прошто пророка Одида, охрабри се и истријеби гадне богове из све земље Јудине и Венијаминове и из градова које бјеше узео у гори Јефремовој, и понови олтар Господњи који бијаше пред тријемом Господњим.

9. Потом сазва све племе Јудино и Венијаминово и дошљаке који бијаху код њих од Јефрема и Манасије и Симеона, јер их много пребјеже к њему из народа Израиљева кад видјеше да је Господ Бог његов с њим.

10. И искупише се у Јерусалим трећег мјесеца петнаесте године царовања Асина.

11. И у онај дан принесоше Господу жртве од плијена који догнаше,

седам стотина волова и седам тисућа оваца.

12. И ухватише вјеру да траже Господа Бога отаца својих свијем срцем својим и свом душом својом;

13. А ко год не би тражио Господа Бога Израиљева, да се погуби, био мали или велики, човјек или жена.

14. И заклеше се Господу гласом великим и уз кликовање и уз трубе и рогове.

15. И радоваше се сав народ Јудин због те заклетве, јер из свега срца својега заклеше се, и од све воље своје тражише га и нађоше га; и *Господ им даде мир одсвуда. *2 дн. 14, 5, 6; 20, 30

16. *Још и Маху, матер своју, сврже Аса с власти, јер бјеше начинила у лугу идола; и Аса обали идола њезина и изломи га и сажеже на потоку Кедрону. *1 цар 15, 13.

17. Али висине не бише оборене у Израиљу, али срце Асина бјеше право свега вијека његова.

18. И унесе у дом Божји што бјеше посветио отац његов и што бјеше сам посветио, сребро и злато и судове.

19. И не би рата до тридесет пете године царовања Асина.

Аса се, кад му запријети Васа, цар Израиљев, тријеши о Господу и његовога пророка. Смрт његова.

16. Године тридесет шесте царовања Асина изиде *Васа, цар Израиљев, на Јуду и стаде зидати Раму да не да никому отићи к Аси, цару Јудину, ни од њега доћи.

*1 цар 15, 17-24.

2. Тада узе Аса сребро и злато из ризница дома Господњег и дома царева, и посла Вен-Ададу, цару Сирском, који живљаше у Дамаску, и поручи:

3. Вјера је између мене и тебе, између оца мојега и оца твојега, ево,

шаљем ти сребра и злата, хајде по-
квари вјеру коју имаш с Васом, ца-
рем Израилевијем, еда би отишао од
мене.

4. И послуша Вен-Адад цара Асу,
и посла војводе своје на градове
Израилеве, и освојише Ијон и Дан и
Авел-Мајим и све градове Нефтали-
мове у којима бијаху житнице.

5. А кад Васа то чу, преста зидати
Раму и остави дјело своје.

6. Тада цар Аса узе сав народ Ју-
дин, те однесе камење из Раме и
дрво, чим зидаше Васа, и од њега са-
зида Гавају и Миспу.

7. А у то вријеме дође Ананије ви-
дјелац к Аси, цару Јудину, и рече му:
*Што си се поуздао у цара Сирскога,
а нијеси се поуздао у Господа Бога
својега, зато се војска цара Сирскога
измаче из твојих руку. *Јер 17, 5.

8. *Нијесу ли Етиопљани и Лувеји
имали велике војске с врло много кола
и коњика? Па кад си се поуздао у Го-
спода даде ти их у руке. *2 дн 14, 9.

9. Јер очи Господње гледају по
свој земљи да би показивао силу сво-
ју према онима којима је срце цијело
према њему. Лудо си у том радио; за-
то ће одселе бити ратови на те.

10. Тада се Аса разгневи на про-
рока *и врже га у тамницу, јер се ра-
срди на њ за то; и потлачи Аса неке
из народа у то вријеме.

*2 дн 18, 26; Мт 14, 3.

11. Али, гле, *дјела Асина, прва и
пошљедња, ено записана су у књизи
о царевима Јудинијем и Израилеви-
јем. *1 цар 15, 23.

12. И разболе се Аса тридесет де-
вете године царовања својега од ногу,
и болест његова би врло тешка, али
ни у болести својој не тражи Господа
него лекаре.

13. И тако почину Аса код отаца
својих, и умрије четрдесет прве годи-
не царовања својега.

14. И погребеше га у гробу његову,
који ископа себи у граду Давидову,
и метнуше га на постељу коју бјеше
напунио мирисавијех ствари и масти
зготовљенијех вјештином апотекар-
ском, и *спалише му их врло много.

*2 дн 21, 19; Јер 34, 5.

*Блајочеслива и блајословена влада
Јудиној цара Јосафата.*

17. Тада се зацари *Јоса-
фат, син његов, на ње-
гово мјесто, и укрепи се на Израиља.

*1 цар 15, 24.

2. И понамјешта војску по свијем
тврдијем градовима Јудинијем, и по-
намјешта страже по земљи Јудиној и
по градовима Јефремовијем, које за-
доби Аса, отац његов.

3. И бијаше Господ с Јосафатом,
јер хођаше прaviјем путовима Дави-
да, оца својега, и не тражаше Валѧ.

4. Него Бога оца својега тражаше
и по заповијестима његовијем хођа-
ше, и не чињаше као синови Израи-
љеви.

5. Зато утврди Господ царство у
руци његовој, и сав народ Јудин дава-
ше даре Јосафату, *те имаше велико
благо и славу. *2 дн 18, 1.

6. И срце се његово ослободи на
путовима Господњим, те још обори
висине и лугове у Јудеји.

7. И треће године свога царовања
посла кнезове своје Вен-Аила и Ова-
дију и Захарију и Натанаила и Михе-
ју да уче по градовима Јудинијем;

8. И с њима Левите: Семају и На-
танију и Зевадију и Асаила и Семира-
мота и Јонатана и Адонију и Товију и
Тов-Адонију, Левите, и с њима Ели-
саму и Јорама, свештенике.

9. И учаху по Јудеји имајући при
себи књигу закона Господњега и прохо-
ђаху све градове Јудине учећи народ.

10. И дође страх Господњи на сва царства по земљама око Јуде, те не војеваше на Јосафата.

11. И сами Филистеји доношаху Јосафату даре и данак у новцу; и Арапи догоњашу му стоку, по седам тисућа и седам стотина овнова и по седам тисућа и седам стотина јараца.

12. Тако напредоваше Јосафат и подиже се веома; и сазида у Јудеји куле и градове за житнице.

13. И имаше много добра по градовима Јудинијем, и војника, храбријех јунака у Јерусалиму.

14. А ово је број њихов по домовима отаца њиховијех; од Јуде тисућници: Адна, војвода, с којим бијаше три стотине тисућа храбријех јунака.

15. А за њим Јоанам, војвода, с којим бијаше двјеста и осамдесет тисућа;

16. А за њим Амасија, син Зихријев, који се драговољно даде Господу, и с ким бијаше двјеста тисућа храбријех јунака.

17. А од Венијамина: храбри јунак Елијада, с којим бијаше двјеста тисућа наоружанијех луком и штитом;

18. А за њим Јозавад, с којим бијаше сто и осамдесет тисућа наоружанијех за бој.

19. Ови служаху цару осим онијех које понамјешта цар по тврдијем градовима у свој земљи Јудиној.

Поход Јосафатов са Ахавом на Сиријце. Михеј предсказује пројасћ. Ахавова погибља.

(уј. 1 цар 22)

18. И Јосафат, *имајући велико благо и славу, опријатељи се с Ахавом. *2 дн 17, 5.

2. И послије неколико година отиде к Ахаву у Самарију; и накла му Ахав много оваца и волова и народу

који бијаше с њим, и наговараше га да пође на Рамот Галадски.

3. И рече Ахав, цар Израиљев, Јосафату, цару Јудину: Хоћеш ли ићи са мном на Рамот Галадски? А он рече: Ја као ти, народ мој као твој народ; хоћемо с тобом на војску.

4. Још рече Јосафат цару Израиљеву: Питај данас шта ће Господ рећи.

5. Тада сазва цар Израиљев пророке своје, четири стотине људи, и рече им: Хоћемо ли ићи на војску на Рамот Галадски, или ћу се оканити? А они рекоше: Иди, јер ће га Господ дати у руке цару.

6. А Јосафат рече: Има ли ту још који пророк Господњи да га питамо?

7. А цар рече Јосафату: Има још један човјек преко којег бисмо могли упитати Господа; али ја мрзим на њ, јер ми не прориче добра него свагда зло; то је Михеја, син Јемлин. А Јосафат рече: Нека цар не говори тако.

8. Тада цар Израиљев дозвоља једнога дворанина и рече му: Брже доведи Михеју, сина Јемлина.

9. А цар Израиљев и Јосафат, цар Јудин, сјеђаху сваки на свом пријестолу обучени у царске хаљине, сјеђаху на пољани код врата Самаријских, и сви пророци пророковаху пред њима.

10. И Седекија, син Хананин, начини себи гвоздене рогове и рече: Овако вели Господ: Овијем ћеш бити Сирце докле их не истријебиш.

11. Тако и сви пророци пророковаху говорећи: Иди на Рамот Галадски и бићеш срећан, јер ће га Господ предати цару у руке.

12. А посланик који отиде да дозове Михеју, рече му говорећи: Ево, пророци проричу сви једнијем гласом добро цару; нека и твоја ријеч буде као њихова, и говори добро.

13. А Михеја рече: Тако да је жив Господ, говорићу оно што рече Бог мој.

14. И кад дође к цару, рече му цар: Михеја! Хоћемо ли ићи на војску на Рамот Галадски, или ћу се оканити? А он рече: Идите, бићете срећни, и даће вам се у руке.

15. А цар му рече: Колико ћу те пута заклињати да ми не говориш не-го истину у име Господње?

16. Тада рече: Видио сам сав народ Израиљев разасут по планинама као овце које немају пастира, јер рече Господ: Ови немају господара, не-ка се врате свака својој кући с миром.

17. Тада рече цар Израиљев Јосафату: Нијесам ли ти рекао да ми не-ће пророковати добра него зло?

18. А Михеја рече: Зато чујте ри-јеч Господњу; видјех Господа гдје сје-ди на пријестолу свом, а сва војска небеска стајаше му с десне и с лијеве стране;

19. И Господ рече: Ко ће превари-ти Ахава, цара Израиљева, да отиде и падне код Рамота Галадскога? Још рече: Један рече ово, а други оно.

20. Тада изиде један дух и ставши пред Господа, рече: Ја ћу га превари-ти. А Господ му рече: Како?

21. Одговори: Изићи ћу и бићу лажљив дух у устима свијех пророка његовијех. А Господ му рече: Прева-рићеш га и надвладаћеш, иди учини тако.

22. Зато сада, ето, Господ је метнуо лажљив дух у уста тијем пророцима твојим; а Господ је изрекао зло по те.

23. Тада приступи Седекија, син Хананин, и удари Михеју по образу говорећи: Којим је путем отишао дух Господњи од мене да говори с тобом?

24. А Михеја му рече: Ето, видје-ћеш у онај дан кад отидеш у најтајни-ју клијет да се сакријеш.

25. Тада цар Израиљев рече: Ухва-тите Михеју и одведите га к Амону,

заповједнику градском, и к Јоасу, си-ну цареви.

26. И реците им: Овако вели цар: *Метните овога у тамницу, а дајите му по мало хљеба и по мало воде докле се не вратим у миру. *2 дн 16, 10.

27. А Михеја рече: Ако се вратиш у миру, није Господ говорио преко мене. Још рече: Чујте, сви народи!

28. И отиде цар Израиљев с Јоса-фатом, царем Јудинијем, на Рамот Галадски.

29. И рече цар Израиљев Јосафа-ту: Ја ћу се преобући кад пођем у бој, а ти обуци своје одијело. И преобуче се цар Израиљев, и отидоше у бој.

30. А цар Сирски заповједи вој-водама од кола својих говорећи: Не ударајте ни на малог ни на велико-га, него на самога цара Израиљева.

31. А кад војводе од кола видјеше Јосафата, рекоше: То је цар Изра-иљев. И окренуше се на њ да ударе. Али Јосафат повика, и Господ му по-може; и одврати их Бог од њега.

32. Јер видјевши војводе од кола да није цар Израиљев, одступише од њега.

33. А један застријели из лука на-гоном и устријели цара Израиљева гдје спуча оклоп. А он рече својему возачу: Савиј руком својом и извези ме из боја, јер сам рањен.

34. И бој би жесток онога дана, а цар Израиљев заоста на колима својим према Сирцима до вечера, и умрије о сунчаном заходу.

Јосафат љокаран од видјеоца Јуја због пријатељства с Ахавом; враћа народ Господу и уређује судство.

19. А кад се Јосафат, цар Јудин, враћаше с ми-ром кући својој у Јерусалим,

2. Изиде преда њ Јуј, син Ана-нијев, видјелац, и рече Јосафату:

Безбожнику ли помажеш, и оне који мрзе на Господа љубиш? Зато се подигао на те гњев Господњи.

3. Али се *нашло добра на теби што си истријебио лугове из земље и што си управио срце своје да тражиш Бога. *2 дн 17, 4, 6.

4. Потом Јосафат сјеђаше у Јерусалиму, и опет прође по народу од Вирсавеје до горе Јефремове, и поврати их ка Господу Богу отаца њиховијех.

5. И постави судије у земљи по свијем тврдијем градовима Јудинијем, у сваком граду.

6. И рече судијама: Гледајте шта ћете радити, јер нећете судити за чо-вјека него за Господа, који је с вама кад судите.

7. Зато нека буде * страх Господњи у вама; пазите и радите, † јер у Господу Бога нашега нема неправде, нити гледа ко је ко, нити прима поклона.

*2 Мој 18, 21; † 5 Мој 10, 17; Рим 2, 11

8. Такођер и у Јерусалиму постави Јосафат од Левита и свештеника и главара домова отачких у Израиљу за судове Господње и за распре; јер долажаху опет у Јерусалим.

9. И заповједи им говорећи: Тако радите у страху Господњем, вјерно и цијела срца.

10. И у свакој парници која дође к вама од браће ваше што сједе по градовима својим, да расудите између крви и крви, између закона и заповијести, између уредаба и судова, обавијестите их да не би гријешили Господу, да не би дошао гњев његов на вас и на браћу вашу; тако чините, те нећете згријешити.

11. И, ево, Амарија, поглавар свештенички, биће над вама у свијем пословима Господњим, а Завдија, син Исмаилов, вођ дома Јудина у свијем пословима царским; такођер Левити управитељи биће уз вас. Бу-

дите слободни, и радите, и Господ ће бити с добријем.

Јосафатова побједа над Амонцима и Моавцима. Његов савез са Израиљевим царем Охозиијом.

20. А послје тога синови Моавови и синови Амонови и с њима који живе међу синовима Амоновијем, дођоше да војују на Јосафата.

2. И дођоше те јавише Јосафату говорећи: Иде на те велико мноштво испреко мора, из Сирије; и ено их у Асасон-Тамару, а то је Ен-Гад.

3. А Јосафат се уплаши и обрати лице своје да тражи Господа, и огласи пост по свој земљи Јудиној.

4. И скупише се сви синови Јудини да траже Господа, и из свијех градова Јудинијех дођоше да траже Господа.

5. Тада стаде Јосафат у збору Јудину и Јерусалимском у дому Господњем пред тријемом новијем,

6. И рече: Господе Боже отаца наших! Нијеси ли ти Бог на небу и владаш свијем царствима народнијем? *Није ли у твојој руци моћ и сила да ти нико не може одољети?

*1 дн 29, 12.

7. Нијеси ли ти, Боже наш, одагнао становнике ове земље испред народа својега Израиља, и дао је навијек сјемуна Аврама, пријатеља својега?

8. Те се населише у њој и саградише ти у њој светињу за име твоје говорећи:

9. *Кад нас задеси какво зло, мач освјетни или помор или глад, стаћемо пред овијем домом и пред тобом, јер је име твоје у овом дому, и вапићемо теби у невољи својој, услиши и избави.

*2 дн 6, 28-30.

10. А сад, ево, синови Амонови и Моавови и они из горе Сира, *кроз које нијеси дао синовима Израљевијем проћи кад иђаху из земље Мисирске, него их обидоше и не истријебише; *5 Мој 2, 4, 9, 19.

11. А, ево, они нам враћају дошавши да нас истјерају из наслѣдства твојега, које си нам предао.

12. Боже наш, зар им нећеш судити? Јер у нама нема снаге да се опремо томе мноштву великом, које иде на нас, нити ми знамо што бисмо чинили, него су очи наше упрте у те.

13. А сви синови Јудини стајаху пред Господом, и дјеца њихова, жене њихове и синови њихови.

14. Тада сиђе дух Господњи усред збора на Јазила, сина Захарије, сина Венаје, сина Јеила, сина Матанијина, Левита између синова Асафовијех,

15. И рече: Слушајте, сви синови Јудини и Јерусалимљани, и ти царе Јосафате, овако вам вели Господ: *Не бојте се и не плашите се тога мноштва великога, јер није ваш рат него Божји. *2 Мој 14, 14.

16. Сјутра изидите на њих; они ће поћи уз брдо Зис, и наћи ћете их на крај потока према пустињи Јеруилу.

17. Не треба ви да се бијете у овом боју; поставите се, стојте, па гледајте како ће вас избавити Господ, Јудо и Јерусалиме! Не бојте се и не плашите се, сјутра изидите пред њих, и Господ ће бити с вама.

18. Тада се Јосафат сави лицем к земљи, и сви Јудејци и Јерусалимљани падоше пред Господом, и поклонише се Господу.

19. А Левити од синова Катовијех и од синова Корејевијех усташе, те хвалише Господа Бога Израљева гласом веома високим.

20. А ујутру уставши рано, изидоше у пустињу Текујску; а кад излажаху, стаде Јосафат и рече: Чујте ме,

Јудејци и Јерусалимљани: Вјерујте Господу Богу својему и бићете јаки, вјерујте пророцима његовијем и бићете срећни.

21. И тако договорив се с народом, постави пјеваче Господње да хвале свету красоту идући пред војском и говорећи: Хвалите Господа, јер је довијека милост његова.

22. А кад почеше пјесму и хвалу, *обрати Господ засједу на синове Амонове и синове Моавове и на оне из горе Сира, који изидоше на Јуду, те се разбише. *1 Сам 14, 20.

23. Јер синови Амонови и Моавови усташе на оне из горе Сира да их побију и потру; и кад побише оне из горе Сира, ударише једни на друге, те се потрше.

24. А кад Јуда дође до стражаре према пустињи и погледа на мноштво, а то мртва тјелеса леже по земљи, и ниједан не бјеше остао жив.

25. Зато дође Јосафат с народом својим да покупе плијен; и нађоше код њих много блага и драгоценијех накита на мртвацима, и наплијенише да већ не моглоше носити; три дана купише плијен, јер га бјеше много.

26. А четврти дан скупише се у Долини благословној, јер ондје благословише Господа; зато се прозва мјесто Долина Благословена до данас.

27. Потом окренуше сви Јудејци и Јерусалимљани и Јосафат пред њима да се врате у Јерусалим с весељем, јер их овесели Господ непријатељима њиховијем.

28. И дођоше у Јерусалим са псалтирима и гулама и трубама у дом Господњи.

29. И страх Божји дође на сва царства земаљска кад чуше да је Господ војевао на непријатеље Израљеве.

30. И тако се смири царство Јосафатово, *јер му Бог његов даде мир одсвуда. *2 дн 15, 15.

31. *И цароваше Јосафат над Јудом; тридесет и пет година бијаше му кад поче царовати, и царова двадесет и пет година у Јерусалиму. Матери му бјеше име Азува, кћи Силејева. *1 цар 22, 41-50.

32. И хођаше путем оца својега Асе, нити зађе с њега, чинећи што је право пред Господом.

33. Али висине не бише оборене, јер још не бјеше народ управио срца својега к Богу отаца својих.

34. А остала дјела Јосафатова, прва и пошљедња, ено, записана су у књизи Јуја, сина Ананијева, која је стављена у књигу о царевима Израљевијем.

35. Потом здружи се Јосафат, цар Јудин, с *Охозијом, царем Израљевијем, који чињаше безакоња.

*1 цар 22, 52-54.

36. А здружи се с њим зато да начини лађе да иду у Тарсис; и начинише лађе у Есион-Гаверу.

37. Тада пророкова Елијезер, син Додавин, из Марисе за Јосафата говорећи: Што си се здружио с Охозијом, зато Господ разметну дјела твоја. И разбише се лађе и не могоше ићи у Тарсис.

*Безбожна владавина Јорама Јудиној;
Едом се одмеће; предсказање пророка
Илије; смрт Јорамова.
(уј. 1 цар 22, 51; 2 цар 8, 16-22)*

21. Потом почину Јосафат код отаца својих, и би погребен код отаца својих у граду Давидову; а на његово се мјесто зацари Јорам, син његов.

2. А браћа му, синови Јосафатови, бијаху: Азарија и Јехило и Захарија и Азарија и Михаило и Сефатија; ти сви бијаху синови Јосафата, цара Израљева.

3. И отац им даде велике дарове, сребра и злата и заклада с тврдијем

градовима у земљи Јудиној; царство, пак, даде Јораму, јер бјеше првенац.

4. А Јорам ступив на царство оца својега и утврдив се, поби сву браћу своју мачем и неке кнезове Израљеве.

5. Имаше Јорам тридесет и двије године кад се зацари, и царова осам година у Јерусалиму.

6. И хођаше путем царева Израљевијех, као што чињаше дом Ахавов, јер се ожени кћерју Ахавовом; и чињаше што је зло пред Господом.

7. *Али Господ не хтје затрти дома Давидова због завјета који учини с Давидом и што му бјеше рекао да ће дати видјело њему и синовима његовијем увијек.

*2 Сам 7, 12; 1 цар 11, 36; Пс 132, 11.

8. За његова времена одврже се Едом да не буде под Јудом, и поставише себи цара.

9. Зато отиде Јорам с војводама својим и са свијем колима својим; и уста ноћу, те поби Едомце који га бијаху опколили, и заповједнике од кола.

10. Ипак се одвргоше Едомци да не буду под Јудом до данас. У исто вријеме одврже се и Ливна да не буде под њим, јер остави Господа Бога отаца својих.

11. Још и висине начини по брди-ма Јудинијем, и наведе на прељубу Јерусалимљане и преласти Јуду.

12. Тада му дође књига од Илије пророка, гдје му говораше: Овако вели Господ Бог Давида оца твојега: Што нијеси ходио путовима Јосафата, оца својега, и путовима Асе, цара Јудина,

13. Него си ходио путем царева Израљевијех и навео си на прељубу Јуду и Јерусалимљане, као што је дом Ахавов навео на прељубу Израиља, и још си побио браћу своју, дом оца својега, боље од себе,

14. Ево, Господ ће ударити великим злом народ твој и синове твоје и жене твоје и све што имаш.

15. И ти ћеш боловати тешко, од болести у цријевима, да ће ти цријева изаћи од болести, која ће трајати двије године.

16. И тако подиже Господ на Јорам дух Филистејима и Арапима који живе од Етиопљана.

17. И они, дошавши на земљу Јудину, продријеше у њу и однесоше све благо што се нађе у дому цареву, и синове његове и жене његове, да му не оста ниједан син осим Јоахаза, најмлађег сина његова.

18. И послѣ свега тога удари га Господ болешћу у цријевима, којој не бјеше лијека.

19. И дан по дан пролажаше, и кад се навршише двије године, изидоше му цријева с болешћу и умрије од тешких болова, и народ му не пали мириса *као што је чинио оцима његовијем. *2 дн 16, 14.

20. Имаше тридесет и двије године кад поче царовати, и царова осам година у Јерусалиму, и премину да нико не зажали за њим; и погребеше га у граду Давидову, али не у гробу царском.

*Охозѣјина рђава владавина
и пропаст. Освети његове мајке
Готолије.
(уџ. 2 цар 8, 25-29)*

22. А Јерусалимљани зацарише на његово мјесто Охозѣју, најмлађег сина његова, јер старије све поби чета која дође с Арапима у оџо; и тако Охозѣја, син Јорамов, поста цар Јудин.

2. Имаше Охозѣја четрдесет и двије године кад поче царовати, и царова годину дана у Јерусалиму.

Матери му бјеше име Готолија, кћи Амријева.

3. И он хођаше путовима дома Ахавова, јер га мати наговараше на зла дјела.

4. И чињаше што је зло пред Господом као дом Ахавов; јер му они бијаху савјетници по смрти оца његова на погибао његову.

5. И по њихову свјету ходећи, изиде с Јорамом, сином Ахавовијем, царем Израѣлевијем, на војску на Азила, цара Сирскога, у Рамот Галадски; и ондје Сирци ранише Јорама.

6. А он се врати да се лијечи у Језраелу од рана које му задаше у Рами, кад се бијаше с Азаилом, царем Сирским. А Азарија, син Јорамов, цар Јудин, дође у Језраел да види Јорама, сина Ахавова, јер бијаше болестан.

7. Али бијаше од Бога на пропаст Охозѣји што дође к Јораму; јер дошав отиде с Јорамом на Јуја, сина Нимсијина, *којега Господ помаза да истријеби дом Ахавов. *2 цар 9, 6.

8. *Јер кад Јуј извршиваше освету на дому Ахавову, нађе кнезове Јудине и синове браће Охозѣјине, који служаху Охозѣји, и погуби их.

*2 цар 10, 13, 12-14.

9. *Потом потражи Охозѣју, и ухватише га кад се кријаше у Самарији, и доведавши га к Јују, погубише га, и погребеше га; јер рекоше: Син је Јосафата који је тражио Господа свјетом срцем својим. И тако не би никога од дома Охозѣјина који би могао бити цар. *2 цар 9, 27-29.

10. Зато *Готолија, мати Охозѣјина, видјевши да јој син погибе, уста и поби све царско сјеме дома Јудина.

*2 цар 11, 1.

11. Али Јосавета, кћи царева, узе Јосаса, сина Охозѣјина, и украде га између синова царевијех које убијашу; и сакри га с дојкињом његовом у ложницу. И тако Јосавета, кћи цара

Јорама, жена Јодаја свештеника, сакри га од Готолије, јер бијаше сестра Охозиијина, те га не уби.

12. И бијаше с њима сакривен у дому Божијем шест година; а Готолија цароваше у земљи.

Свештеник Јодај помазује Јоаса за цара; Готолија пољубљена и раскојан дом Валов.

23. А *седме године ослободи се Јодај, и узео к себи стотинике Азарију, сина Јероамова, и Исмаила, сина Јоананова, и Азарију, сина Овидова, и Масију, сина Адајева, и Елисафата, сина Зихријева, и ухвати вјеру с њима,

*2 цар 11, 4 и даље.

2. Те пролазећи земљу Јудину, сабраше Левите из свијех градова Јудијних и главаре породица отачких у Израиљу, и дођоше у Јерусалим.

3. И сав збор учини вјеру у дому Божијем с царем; и Јодај им рече: Ево, син ће царев царовати, као што је рекао Господ за синове Давидове.

4. Ово учините: Трећина вас који долазите у суботу између свештеника и Левита нека буду вратари на прагу;

5. А друга трећина нека буде у царском двору; а остала трећина на вратима од темеља, а сав народ у тријемовима дома Господњег.

6. Нико да не улази у дом Господњи осим свештеника и онијех Левита који служе; они нека улазе, јер су посвећени, а сав народ нека чини што је Господ заповједио да чини.

7. И Левити нека опколе цара сваки с оружјем својим у руци; и ко би год ушао у дом, да се погуби; и будите уз цара кад стане улазити и излазити.

8. И учинише Левити и сав народ Јудин све што заповједи свештеник

Јодај; и узеше сваки своје људе који долажаху у суботу и који одлажаху у суботу; јер Јодај свештеник не отпусти редова.

9. И даде Јодај свештеник стотиницама копља и штитове и штитиће цара Давида што бијаху у дому Божијем.

10. И постави сав народ све с оружјем у руку, од десне стране дома до лијеве према олтару и према дому, око цара.

11. Тада изведоше сина царева и метнуше му на главу вијенац, и даше му свједочанство и зацарише га, и Јодај и синови његови помазаше га и рекоше: Да живи цар!

12. А кад Готолија чу вику народа који се стјецаше и хваљаше цара, дође к народу у дом Господњи.

13. И погледа и, гле, цар стајаше код својега ступа на уласку, а кнезови и трубе око цара, и сав народ земаљски радоваше се и трубе трубљаху и пјевачи пјеваху уз оруђа музичка и они који почињаху у пјевању. Тада раздрије Готолија хаљине своје и повика: Буна! Буна!

14. А Јодај свештеник заповједи да изиду стотиници који бијаху над војском, и рече им: Изведите је из врста напоље, и ко пође за њом нека се погуби мачем; јер рече свештеник: Немојте је убити у дому Господњем.

15. И начинише јој мјесто, те отиде како се иде вратима коњским у дом царев, и ондје је погубише.

16. Тада Јодај учини вјеру међу собом и свијем народом и царем да ће бити народ Господњи.

17. Потом сав народ отиде у дом Валов и раскопаше га, и олтаре његове и ликове његове изломише, а Матана, свештеника Валова, убише пред олтарима.

18. И Јодај уреди опет службу у дому Господњем међу свештеницима

и Левитима, које Давид бјеше одредио дому Господњему да би приносили жртве паљенице Господу, као што пише у закону Мојсијеву, с весељем и пјесмама, по наредби Давидовој.

19. Постави и вратаре на вратима дома Господњег да не би улазио нечист ода што му драго.

20. И узе стотинике и знатније људе и који управљаху народом, сав народ земаљски, и изведе цара из дома Господњег и уђоше високим вратима у дом царски, и посадише цара на царски пријесто.

21. И радоваше се сав народ земаљски, и град се умири кад Готолију убише мачем.

Добра цјела Јоасова, ойрема храма, идолопоклонство, казна и смрт.

(уј. 2 цар 12, 1-7)

24. Бијаше Јоасу седам година кад се зацари, и царова четрдесет година у Јерусалиму. Матери му бјеше име Сивија из Вирсавеје.

2. И чињаше Јоас што је првo пред Господом докле год бијаше жив Јодај свештеник.

3. И Јодај га ожени двјема женама, те роди синове и кћери.

4. Потом Јоас науми да оправи дом Господњи.

5. И сазва свештенике и Левите, па им рече: Пођите по градовима Јудинијем и купите од свега Израиља новаца да се оправља дом Бога вашег од године до године, и ви похитајте с тијем. Али не хтјеше Левити.

6. Зато цар дозво Јодаја, поглавар, и рече му: Зашто не настојиш да Левити доносе из Јудеје и Јерусалима прилоге *које је наредио Мојсије слуга Господњи збору Израиљеву на шатор од састанка? *2 Мој 30, 12.

7. Јер безбожна Готолија и синови њезини оплијенише дом Господњи и све ствари посвећене дому Господњему обратише на Вале.

8. И тако заповједи цар, те начинише ковчег и метнуше га на врата дома Господњег споља.

9. И огласише по Јудеји и по Јерусалиму да доносе Господу прилог *који је наредио Мојсије слуга Божји Израиљу у пустињи. *2 дн 24, 6.

10. И обрадоваше се кнезови и сав народ, и доносећи метаху у ковчег докле се не сврши.

11. И кад доношаху Левити ковчег, по заповијести царевој, *видјевши да има много новаца, долажаше писар царев и посланик поглавара свештеничкога, те изручиваху ковчег, потом га опет одношаху и остављаху на његово мјесто; и тако чињаху сваки дан, и накупише много новаца. *2 цар 12, 10.

12. И даваше га цар Јодај настојницима над послом око дома Господњег, а они наимаху каменаре и дрводјеље да се обнови дом Господњи, и коваче који раде од гвожђа и од мједи, да се оправи дом Господњи.

13. И пословаху посленици, и оправљање напредоваше под њиховијем рукама, те повратише дому Божијему обличје његово, и утврдише га.

14. А кад свршише, донесоше пред цара и Јодаја новце што претекоше; и од тога начини судове за дом Господњи, судове за службу и за жртве, и кадионице, и друге судове златне и сребрне. И тако приношаху жртве паљенице у дому Господњем једнако свега вијека Јодајева.

15. Потом, *остарјевши, Јодај сит живота умрије; сто и тридесет година бјеше му кад умрије. *1 дн 29, 28.

16. И погребеше га у граду Давидову код царева; јер чињаше добро у Израиљу и Богу и дому његову.

17. А кад умрије Јодај, дођоше кнезови Јудини и поклонили се цару; тада их послуша цар,

18. Те оставише дом Господа Бога отаца својих и стадоше служити луговима и идолима; и подиже се гњев Господњи на Јуду и на Јерусалим за тај гријех њихов.

19. И слаше им пророке да их врате ка Господу, и они им сведочаху, али их не послушаше.

20. И дође дух Господњи на Захарију, сина Јодаја свештеника, те стаде више народа и рече им: Овако вели Бог: Зашто преступате заповијести Господње? Нећете бити срећни што остависте Господа, зато и он вас остави.

21. А они се побунише на њ, *и засуше га камењем, по заповијести царевој, у тријему дома Господњег.

*Мт 23, 35.

22. И не опомену се цар Јоас милости коју му учини Јодај, отац његов, него уби сина његова; а он умирући рече: Господ нека види и тражи.

23. А кад прође година, подиже се на њ војска Сирска и уђе у земљу Јудејску и у Јерусалим, и побише по народу све кнезове народне, и сав плијен од њих послаше цару у Дамасак.

24. Ако и мала бјеше војска Сирска која дође, ипак Господ даде у руке њихове врло велику војску, јер бјеху оставили Господа Бога отаца својих. И тако на Јоасу извршише суд.

25. А кад отидоше од њега, оставивши га у тешкој болести, побунише се на њ слуге његове за крв синова Јодаја свештеника, и убише га на постељи његовој, те погибе; и погребеше га у граду Давидову, али га не погребеше у гробовима царским.

26. А ово су што се побунише на њ: Завад, син Симеате Амонке, и Јозавад, син Симрите Моавке.

27. А о синовима његовијем и о великој порези што би под њим, и о грађењу дома Божијег, ето, записао је у књизи о царевима. А зацари се на његово мјесто Амасија, син његов.

*Амасија, цар Јудин. Побједа над
Сиријом, торгоси и смрти.
(уј. 2 цар 14, 1-20)*

25. Бијаше Амасији двадесет и пет година кад поче царовати, и царова двадесет и девет година у Јерусалиму. Матери му бјеше име Јоадана из Јерусалима.

2. Он чињаше што је прavo пред Господом, али не цијелијем срцем.

3. И кад се утврди у царству, поби слуге своје који убише цара, оца његова.

4. Али синова њиховијех не погуби, него учини како пише у закону, у књизи Мојсијевој, гдје је заповједио Господ говорећи: *Оцеви да не гину за синове, ни синови за оцева, него сваки за свој гријех нека гине. *5 Мој 24, 16.

5. Иза тога скупи Амасија народ Јудин, и постави по домовима отачким тисућнике и стотинике по свој земљи Јудиној и Венијаминовој, и изброји их од двадесет година и више, и нађе их триста тисућа војника изабранијех који ношаху копље и штит.

6. И још најми између Израиљаца сто тисућа храбријех људи за сто таланата сребра.

7. Али дође му човјек Божји и рече: Царе, да не иде с тобом војска Израиљска, јер Господ није с Израиљцима, нити са синовима Јефремовијем.

8. Него иди ти и буди храбар у боју; иначе ће те оборити Бог пред непријатељем, јер Бог може и помоћи и оборити.

9. Тада рече Амасија човјеку Божијему: А шта ће бити од сто талана-та што сам дао војсци Израилевој? А човјек Божиј рече: Има Господ да ти да више од тога.

10. И тако одвоји Амасија војску што му бјеше дошла од Јефрема да отиду у своје мјесто; а они се врло расрдише на Јуду и вратише се у своје мјесто с великим гњевом.

11. А Амасија ослободивши се поведе народ свој и отиде у Слану долину, и поби десет тисућа синова Сировијех;

12. И десет тисућа живијех заробише Јудејци; и одведоше на врх стијене и побацаше их са врх стијене да се сви распадоше.

13. А војници које Амасија посла натраг да не иду с њим у бој, навалише на градове Јудине од Самарије до Вет-Орона, и побише по њима три тисуће и заплијенише велик плијен.

14. А кад се врати Амасија разбивши Идумеје, донесе богове синова Сировијех, и постави их себи за богове и клањаше им се и кађаше им.

15. Тада се разгневи Господ на Амасију и посла к њему пророка који му рече: Зашто тражиш богове тога народа који не избавише својега народа из твоје руке?

16. И кад говораше цару, он му рече: Јеси ли постављен цару за савјетника? Престани; зашто да погинеш? И тако преста пророк, али рече: Знам да те је Бог наумио истријебити кад то радиш, а не слушаш савјета мојега.

17. Тада смисли Амасија, цар Јудин, и посла к Јоасу, сину Јоахаза, сина Јујева, цару Израилеву, и поручи: Ходи да се огледамо.

18. А Јоас цар Израилев посла к Амасији, цару Јудину, и поручи му: Трн на Ливану посла ка кедру на Ливану и поручи: Дај своју кћер сину мојему за жену. Али наиђе звијерје Ливанско и изгази трн.

19. Велиш, побио си Едомце, па се понесе срце твоје, и тражиш славе; сједи код куће своје; зашто би се заплетао у зло да паднеш и ти и Јуда с тобом?

20. Али не послуша Амасија, јер од Господа то би да их да у руке непријатељу, што тражише богове Едомске.

21. И отиде Јоас, цар Израилев, и огледаше се, он и Амасија, цар Јудин, у Вет-Семесу Јудину.

22. Али Јуду разби Израил, те побјегоше сваки ка својему шатору.

23. А Амасију, цара Јудина, сина Јоаса, сина Јоахазова, ухвати Јоас, цар Израилев у Вет-Семесу и одведе га у Јерусалим; и обори зид Јерусалимски од врата Јефремовијех до врата на углу, четири стотине лаката.

24. И узео све злато и сребро и све посуђе што се нађе у дому Божијем у Овид-Едома и у ризници дома царскога, и таоце, па се врати у Самарију.

25. И поживје Амасија, син Јоасов, цар Јудин, по смрти Јоаса, сина Јоахаза, цара Израилева, петнаест година.

26. А остала дјела Амасијина, прва и пошљедња, ето, нијесу ли записана у књизи о царевима Јудинијем и Израилевијем?

27. И пошто Амасија одступи од Господа, диглоше буну на њ у Јерусалиму, а он побјеже у Лахис. Али послаше за њим у Лахис и убише га ондје.

28. И донесоше га на коњма и погребеше га код отаца његовијех у граду Јудину.

Јудин цар Озија влада у почетку добро и срећно, али се понесе срце његово; збој кађења кажњен јубом.

(уј. 2 цар 14, 21, 22; 15, 1-7)

26. Тада сав народ Јудин узео Озију, коме бијаше

шеснаест година, и зацарише га на мјесто оца његова Амасије.

2. Он сазиди Елот повратив га Јуди, пошто цар почину код отаца својих.

3. *Озији бијаше шеснаест година кад се зацари, и царова педесет и двије године у Јерусалиму. Матери му бијаше име Јехолија из Јерусалима. *2 цар 15, 2.

4. Он чињаше што је право пред Господом сасвијем како је чинио Амасија, отац његов.

5. И тражаше Бога докле жив бијаше Захарија који разумијеваше утваре Божије; и докле год тражаше Господа, даваше му срећу Бог.

6. Јер изашав војеваше с Филистеејима, и обори зидове Гату и зидове Јавни и зидове Азоту; и сазиди градове у земљи Азотској и по Филистеејима.

7. И Бог му поможе против Филистееја и против Арапа, који живљаху у Гурвалу, и против Моанаца.

8. И Амонци даваху даре Озији, и разнесе се име његово до Мисира, јер осили веома.

9. И сазиди Озија куле у Јерусалиму на вратима на углу, и на вратима у долу, и на углу, и утврди их.

10. Сазиди и у пустињи куле и ископа много студенаца, јер имаше много стоке и у долинама и у равницама, и ратара и виноградара по брдима и на Кармилу, јер му мила бјеше пољска радња.

11. И имаше Озија убојиту војску, која иђаше у рат у четама бројем, како их изброји Јеило, писар, и Масија, управитељ, под управом Ананије, војводе царава.

12. Свега на број бијаше главара домова отачких храбријех јунака двије тисуће и шест стотина,

13. А под њиховом руком војске три стотине и седам тисућа и пет стотина храбријех војника, да помажу цару против непријатеља.

14. И начини Озија свој војсци штитове и копља и шљемове и оклопе и лукове и камење за праће.

15. И начини у Јерусалиму бројне справе врло вјешто измишљене да стоје на кулама и на угловима да међу стријеле и велико камење; и разнесе се име његово далеко, јер му се дивно помагаше докле осили.

16. Али кад осили, *понесе се срце његово, те се поквари и сагријеси Господу Богу својему, јер уђе у цркву Господњу да кади на олтару кадионом: *2 дн 25, 19.

17. А за њим уђе Азарија свештеник и с њим осамдесет свештеника Господњих, храбријех људи;

18. И опријеше се цару Озији говорећи: *Није твоје, Озија, кадити Господу, него свештеника, синова Ароновијех, који су посвећени да каде; изиди из светиње, јер си згријесио, и неће ти бити на част пред Господом Богом. *4 Мој 18, 7.

19. Тада се разгњеви Озија држећи у руци кадионицу да кади; и кад се гњевљаше на свештенике, изиде му губа на челу пред свијем свештеницима у дому Господњем код олтара кадионога.

20. И погледа га Азарија, поглавар свештенички и сви свештеници, а он губав на челу; и брже га изведоше напоље, а и сам похитје да изиде, јер га Господ удари.

21. И оста цар Озија губав до смрти своје, и сјеђаше *у одвојеном дому губав, јер би одлучен од дома Господњег; а Јотам, син његов, управљаше домом царвијем и суђаше народу у земљи. *4 Мој 5, 2.

22. А остала дјела Озијина, прва и пошљедња, написао је пророк *Исаија, син Амосов. *Ис 1, 1; 6, 1.

23. И почину Озија код отаца својих, и погребеше га код отаца његовијех у гробном пољу царском, јер рекоше: Губав је. И зацари се на његово мјесто Јотам, син његов.

*Добра и срећна владавина Јошаме,
цара Јудиној.
(уј. 2 цар 15, 32-38)*

27. Д двадесет и пет година бијаше Јотаму кад поче царовати, и царова шеснаест година у Јерусалиму; матери му бјеше име Јеруса, кћи Садокова.

2. Он чињаше што је пр'аво пред Господом сасвијем како је чинио Озија, отац његов, само што не уђе у цркву Господњу; али народ још бијаше покарен.

3. Он начини висока врата на дому Господњем, и на зиду Офилу много назида.

4. Још сазида и градове у гори Јудиној, и у шумама погради дворове и куле.

5. И војева с царем синова Амоновијех и свлада их; и дадоше му синови Амонови оне године сто таланата сребра и десет тисућа кора пшенице и јечма десет тисућа. Толико му дадоше синови Амонови и друге и треће године.

6. И тако осили Јотам, јер управи путове своје пред Господом Богом својим.

7. А остала дјела Јотамова и сви ратови његови и путеви његови, ено су записани у књизи о царевима Израљевијем и Јудинијем.

8. Двадесет и пет година бјеше му кад поче царовати, и царова шеснаест година у Јерусалиму.

9. И почину Јотам код оца својих, и погребеше га у граду Давидову; а на његово се мјесто зацари Ахаз, син његов.

*Ахазова идолопоклоничка владавина;
пророк Одиј; Бој кажњава Ахаза.
(уј. 2 цар 16)*

28. Д двадесет година бијаше *Ахазу кад поче

царовати, и царова шеснаест година у Јерусалиму; али не чињаше што је пр'аво пред Господом као Давид отац његов.

2. Јер хођаше путовима царева Израљевијех, и још сали ликове Валима.

3. И с'ам кађаше у долини сина Еномова, и сажизаше синове своје огњем по гаднијем дјелима онијех народа које одагна Господ испред синова Израљевијех.

4. И приношаше жртве и кађаше на висинама и по брдима и под сваким зеленијем дрветом.

5. Зато га даде Господ Бог његов у руке цару Сирском, те га разбише и заробише му велико мноштво, и одведоше их у Дамасак. Још би дат у руке и цару Израљеву, те га разбиљуто.

6. Јер Фекај, син Ремалијин, поби сто и двадесет тисућа Јудејаца у један дан, све храбријех људи, јер оставише Господа Бога оца својих.

7. И Зихрије, јунак од Јефрема, уби Масију, сина царева, и Азрикама, управитеља дворскога, и Елкану, другога до цара.

8. И заробише синови Израљеви браћи својој двјеста тисућа жена и синова и кћери; и заплијенише велик плијен од њих, и однесоше плијен у Самарију.

9. А ондје бијаше пророк Господњи по имену Оидид, и изиде пред војску која иђаше у Самарију и рече им: Гле, Господ Бог оца ваших разгњеви се на Јудејце, зато их даде у ваше руке, те их побисте љуто да до неба доприје.

10. И још мислите подврћи синове Јудине и Јерусалимске да вам буду робови и робинје; а нијесте ли и ви сами скривили Господу Богу својему?

11. Зато, послушајте ме сада и вратите натраг то робље што заробисте

браћи својој, јер се распалио гњев Господњи на вас.

12. Тада усташе поглавари синова Јефремовијех: Азарија, син Јоананов, Варахија, син Месилемотов, и Језекија, син Салумов, и Амаса, син Адлајев, на оне што се враћаху с војске,

13. И рекоше им: Нећете довести овамо тога робља, јер би нам било на гријех пред Господом што ви мислите domeћући на гријехе наше и на кривице наше, јер је велика кривица на нама и гњев се распалио на Израиља.

14. И оставише војници робље и плијен свој пред кнезовима и свијем збором.

15. И усташе људи именовани и узеше робље, и све голе између њих одјеше из плијена; а кад их одјеше и обуше, *нахранише их и напојише и намазаше, и одведоше на магарцима све изнемогле и доведоше их у Јерихон град гдје има много палама, к браћи њиховој, па се вратише у Самарију.

* 2 цар 6, 22; ПрС 25, 21, 22.

16. У то вријеме посла цар Ахаз к царевима Асирским да му помогну.

17. Јер још и Идумејци дођоше и разбише Јуду и одведоше робље;

18. И Филистеји ударише на градове по равни и на јужном крају Јудину, и узеше Вет-Семес, и Ејалон и Гедирот и Сохот и села његова и Тамну и села њезина и Гимзон и села његова, и населише се у њима.

19. Јер Господ обараше Јуду с Ахаза, цара Израиљева, јер одвуче Јуду да грдно гријешу Господу.

20. И дође к њему Телгат-Фелнасар, цар Асирски, и ојади га а не утврди.

21. Јер Ахаз узе дио из дома Господњег и из дома царског и од кнезова, и даде цару Асирском, али му не поможе.

22. И кад бијаше у невољи, он још већма гријешаше Господу; такав бијаше цар Ахаз.

23. И приношаше жртве боговима Дамаштанским, који га разбише, и говораше: Кад богови царева Сирских њима помажу, приносићу њима жртве да би ми помагали; али му они бише на то да падне он и сав Израиљ.

24. А Ахаз покупи судове дома Божијег, и изломи судове дома Божијег, и затвори врата дома Господњег и начини себи олтаре по свијем угловима у Јерусалиму.

25. И у сваком граду Јудину начини висине да кади боговима туђим; и гњеви Господа Бога отаца својих.

26. А остала дјела његова и сви путеви његови, први и пошљедњи, ето, записани су у књизи о царевима Јудинијем и Израиљевијем.

27. И почину Ахаз код отаца својих и погребеше га у граду Јерусалиму; али га не метнуше у гроб царева Израиљевијех. И зацари се на његово мјесто Језекија, син његов.

*Цар Језекија чисти и освећује храм Господњи. Васпосиљавља њрава бојослужења и жртвовања.
(уј. 2 цар 18, 1-6)*

29. Језекији бјеше двадесет и пет година кад поче царовати, и царова двадесет и девет година у Јерусалиму. Матери му бјеше име Авија, кћи Захаријина.

2. И чињаше што је прво пред Господом сасвијем како је чинио Давид, отац његов.

3. Прве године својега царовања, првога мјесеца, *отвори врата на дому Господњем и оправил их.

* 2 дн 28, 24.

4. И сазва свештенике и Левите, и сабра их на источну улицу,

5. И рече им: Чујте ме, Левити, освештајте се сада и осветите дом Господа Бога отаца својих и изнесите нечистоту из светиње.

6. Јер сагријешите оци наши и чинише што је зло пред Господом

Богом нашим, и оставише га; и одвратише лице своје од шатора Господњег и окренуше му леђа;

7. И затворише врата од тријема, и погасише жишке, и кадом не кадише, нити жртва паљеница приносише у светињи Богу Израиљеву.

8. *Зато се разгневи Господ на Јуду и на Јерусалим, † те их даде да се потуцају и да буду чудо и подсмјех, како видите својим очима.

*2 дн 24, 18; † Јер 29, 18.

9. Јер, ето, падоше оци наши од мача, и синови наши и кћери наше и жене наше заробише се зато.

10. Сада, дакле, наумио сам задати вјеру Господу Богу Израиљеву да би се одвратила од нас жестина гњева његова.

11. Синови моји, не оклијевајте више, јер је вас изабрао Господ да стојите пред њим и служите му, и да му budete слуге и да му кадите.

12. Тада усташе Левити Мат, син Амасејев, и Јоило, син Азаријин, од синова Катовијех; а од синова Мераријевих Кис, син Авдијев, и Азарија, син Јалелеилов; и од синова Гирсоновијех Јоах, син Зимин, и Еден, син Јоахов;

13. И од синова Елисафановијех Симрије и Јеило, и од синова Асафовијех Захарија и Матанија;

14. И од синова Амоновијех Јеило и Симеј, и од синова Једутуновијех Семаја и Озило;

15. И скупише браћу своју, и осветавши се дођоше, како бјеше заповједио цар по ријечи Господњој, да очисте дом Господњи.

16. И ушавши свештеници у дом Господњи да га очисте, износише сву нечистоту што нађоше у цркви Господњој у тријем дома Господњег; а Левити купише и износише напоље на поток Кедрон.

17. А почеше освећивати првога дана првога мјесеца; а осмога дана

тога мјесеца уђоше у тријем Господњи, и освећиваше дом Господњи осам дана, и шеснаестога дана првога мјесеца свршише.

18. Потом дођоше к цару Језекији и рекоше: Очистисмо сав дом Господњи и олтар за жртве паљенице и све судове његове и сто за постављање и све судове његове,

19. И све судове које бјеше бацио цар Ахаз докле цароваше гријешећи, и спремисмо и осветисмо, и ено их пред олтаром Господњим.

20. Потом цар Језекија уста рано, и сазва управитеља градске и отиде у дом Господњи.

21. И доведе седам јунаца и седам овнова и седам јагањаца и седам јараца за гријех, за царство и за светињу и за Јуду; и рече синовима Ароновијем, свештеницима, да принесу на олтару Господњем.

22. Тада заклаше говеда, и свештеници узевши крв њихову, покропише олтар; заклаше и овнове и крвљу њиховом покропише олтар; и заклаше јагањце и крвљу њиховом покропише олтар.

23. Потом *доведоше јарце за гријех пред цара и пред збор, и они метнуше руке своје на њих. * 3 Мој 16, 15-22.

24. И заклаше их свештеници и очистише крвљу њиховом олтар на очишћење свему Израиљу, јер цар заповједи да се за сав народ Израиљев принесе жртва паљеница и жртва за гријех.

25. И постави Левите у дому Господњем с кимвалима и псалтирима и гулама, *како бјеше заповједио Давид и Гад, видјелац царев, и Натан пророк; јер од Господа бјеше заповијест преко пророка његовијех.

*1 дн 25, 1.

26. И тако стајаху Левити са справама Давидовијем, а свештеници с трубама.

27. Тада заповједи Језекија да принесу жртву паљеницу на олтару. И кад се поче жртва паљеница, поче се пјесма Господња уз трубе и справе Давида, цара Израилева.

28. И сав се збор клањаше, и пјевачи пјеваху и трубачи трубљаху, и то све докле се не сврши жртва паљеница.

29. А кад свршише жртву, цар и сви који бијаху с њим падоше и поклонили се.

30. Потом рече цар и кнезови Левитима да хвале Господа ријечима Давидовијем и Асафа видеоца; и хвалише с великим весељем, и савивши се поклонили се.

31. Тада Језекија проговори и рече: Сада посветисте руке своје Господу, приступите и донесите приносе и жртве захвалне у дом Господњи. И донесе сав збор приносе и жртве захвалне, и ко год бјеше вољна срца жртве паљенице.

32. И на број бјеше жртава паљеница што донесе збор, седамдесет волова, сто овнова, двјеста јагањаца, све за жртву паљеницу Господу;

33. А других ствари посвећенијех бјеше шест стотина волова и три тисуће оваца.

34. Али мало бијаше свештеника, те не могаху дријети свијех жртава паљеница; зато им помагаху браћа њихова Левити докле се не сврши посао и докле се не освешташе други свештеници; *јер Левити бијаху радији освештати се него свештеници.

*2 дн 30, 3.

35. И бијаше врло много жртава паљеница с *претилином од жртава захвалнијех и † налева на жртве паљенице. Тако би повраћена служба у дому Господњем.

*3 Мој 3, 16; † 4 Мој 15, 4-10.

36. И радоваше се Језекија и сав народ што Бог управи народ, јер ово би нагло.

Језекија обнавља иразновање Пасхе.

30. **П**отом посла Језекија к свему Израилу и Јуди, и написа књиге синовима Јефремовијем и Манасијиним да дођу у дом Господњи у Јерусалим да прославе пасху Господу Богу Израилеву.

2. Јер цар и кнезови његови и сав збор свијећаше у Јерусалиму да славе пасху другога мјесеца.

3. Јер је не могао славити у то вријеме, јер не бијаше доста свештеника посвећенијех и народ се не бјеше скупио у Јерусалим.

4. И то би по вољи цару и свему збору.

5. И одредише да огласе по свему Израилу од Вирсавеје до Дана да дођу у Јерусалим да прославе пасху Господу Богу Израилеву, јер је одавна не бјеху славили како је написано.

6. И тако отидоше гласници с књигама од цара и од кнезова по свему Израилу и Јуди, и по заповијести царској говораху: Синови Израилеви, обратите се ка Господу Богу Аврамову, Исакову и Израилеву, па ће се и он обратити к остатку који сте остали од руку царева Асирских.

7. Не будите као оци ваши и као браћа ваша што гријешите Господу Богу отаца својих, те их даде да буду чудо, како видите.

8. Не будите, дакле, тврдоврати као оци ваши, дајте руке Господу и ходите у светињу његову коју је осветио навијек, и служите Господу Богу својему, па ће се одвратити од вас жестина гњева његова.

9. Јер ако се обратите ка Господу, браћа ће ваша и синови ваши стећи милост у онијех који их заробише, те ће се вратити у ову земљу; јер је Господ Бог ваш милостив и жалостив, и неће одвратити лица од вас ако се обратите к њему.

10. А кад ти гласници иђаху од града до града по земљи Јефремовој и Манасијиној све до Завулоне, под-смјеваху им се и ругаху им се.

11. Али неки од Асира и од Мана-сије и од Завулоне покоровиши се до-ђоше у Јерусалим.

12. И над Јуду дође рука Господ-ња, те им даде једно срце да учине што бјеше заповједио цар и кнезови по ријечи Господњој.

13. И скупи се у Јерусалим мно-штво народа да празнују празник пријеснијех хљебова другог мјесе-ца, и би сабор веома велик.

14. Тада се подигоше и оборише олтаре што бијаху у Јерусалиму, и све олтаре кадионе оборише и баци-ше у поток Кисон.

15. Потом заклаше пасху четрна-естога дана другог мјесеца; а све-штеници и Левити постидјевши се освешташе се, и унесоше жртве па-љенице у дом Господњи.

16. И стадоше својим редом како треба по закону Мојсија, слуге Божи-јега; и свештеници кропише крвљу примајући из руку Левитима.

17. Јер их много бијаше у збору који се не бјеху освештали; *зато Ле-вити клаху пасху за свакога који не бјеше чист да би их посветили Госпо-ду. ^{*2 дн 29, 34.}

18. Јер мноштво народа, многи од Јефрема и од Манасије и од Исахара и од Завулоне не очистише се, него једоше пасху *не како је написано. Али се за њих помоли Језекија гово-рећи: Господ благи нека очисти сва-кога, ^{*2 Мој 12, 43 и даље.}

19. Ко је управио срце своје да тражи Бога Господа, Бога отаца сво-јих, ако и не би био чист према све-том очишћењу.

20. И услиши Господ Језекију и сачува народ.

21. И тако синови Израилеви ко-ји бјеху у Јерусалиму, празноваше

празник пријеснијех хљебова седам дана у великом весељу, и хваљаху Го-спода сваки дан Левити и свештени-ци уз оруђа за славу Господњу.

22. И Језекија говори љубазно са свијем Левитима који вјешти бијаху служби Господњој; и једоше о пра-знику седам дана приносећи жртве захвалне и славећи Господа Бога ота-ца својих.

23. И сав збор договори се да пра-знује још седам дана; и празноваше још седам дана у весељу.

24. Јер Језекија, цар Јудин, *даде збору тисућу јунаца и седам тисућа оваца; а кнезови дадоше збору ти-сућу јунаца и десет тисућа оваца; и освешта се много свештеника.

^{*2 дн 35, 7.}

25. И тако се провесели сав збор Јудин и свештеници и Левити, и сав збор што бјеше дошао од Израиља, и дошљаци што бјеху дошли из земље Израилеве и који живљаху у земљи Јудиној.

26. И би весеље велико у Јеруса-лиму; јер од времена Соломона, сина Давидова, цара Израилева, не би та-ко у Јерусалиму.

27. Потом усташе свештеници и Левити и благословише народ; и услишен би глас њихов, и молитва њихова дође у стан светиње Господ-ње на небо.

*Језекија заштире иголойоклонство
и васпоставља свештеничке
и левитске редове и уређује начин
њиховој издржавања.*

31. А кад се све ово сврши, сви синови Израи-љеви што се нађоше ондје, зађоше по градовима Јудинијем, *и изломише ликове и исјекоше лугове, и обори-ше висине и олтаре по свој земљи

Јудиној и Венијаминовој, и по земљи Јефремовој и Манасијиној, докле све не свршише; потом се вратише сви синови Израиљеви свака на своје наслједство, у своје градове.

* 5 Мој 7, 5; 2 цар 18, 4.

2. А Језекија опет уреди редове свештеничке и Левитске, по редовима њиховијем, свакога по служби његовој, свештенике и Левите, за жртве паљенице и захвалне, да служе и да славе и хвале Господа на вратима окола његова.

3. И одреди дио царски од блага својега за жртве паљенице што се приносе јутром и вечером и за жртве паљенице што се приносе у суботе и на младине и на празнике, како је написано у *закону Господњем.

*4 Мој 28, 29.

4. И заповједи народу, Јерусалимљанима, да дају дио свештеницима и Левитима, да се јаче држе закона Господњег.

5. А чим се то разгласи, стадоше доносити синови Израиљеви силу првина од жита и од вина и од уља и од меда и свакога рода земаљскога; и десетка од свега доносише врло много.

6. И синови Израиљеви и Јудини који живљаху по градовима Јудинијем, доносише и они десетак од говеда и оваца, и десетак од светијех ствари посвећенијех Господу Богу њихову, и меташе у гомиле.

7. Трећег мјесеца почеше метати у гомиле, а седмог мјесеца свршише.

8. И дође Језекија с кнезовима и видјевши гомиле, благословише Господа и народ његов Израиља.

9. И Језекија запита свештенике и Левите за гомиле.

10. А Азарија, поглавар свештенички од дома Садокова, рече му: Откад почеше доносити ове прилоге

у дом Господњи, једемо и сити смо и претјече много, јер је Господ благословио свој народ, те је претекло ово мноштво.

11. Тада заповједи Језекија да се начине клијети у дому Господњем; и начинише;

12. И ондје остављаху вјерно прилоге и десетке и ствари посвећене; и над тијем бјеше поглавар Хонанија Левит и Симеј, брат му, други до њега.

13. А Јехило и Азарија и Нахат и Асаило и Јеримот и Јозавад и Елило и Исмахија и Мат и Венаја бијаху настојници под руком Хонаније и брата му Симеја по наредби цара Језекије и Азарије, старјешине у дому Божијем.

14. А Кореј, син Јемне Левита, вратар на истоку, бијаше над онијем што се драговољно приношаше Богу, да би раздјеливао принос Господњи и ствари свете над светијем.

15. А под њим бјеше Еден и Мињијамин и Исус и Семаја и Амарија и Сеханија по градовима свештеничким, људи поуздани, да раздају браћи својој дијелове, великому и малому,

16. Осим мушкиња у роду њихову од три године и више, свакому који улажаше у дом Господњи на посао свакидашњи по дужности њиховој у служби њиховој по реду њихову,

17. И онима који бише избројени у роду свештеничком по домовима отаца њиховијех, и Левитима од двадесет година и више по служби њиховој у редовима њиховијем,

18. И породици њиховој, свој дјеци њиховој, женама њиховијем, синовима њиховијем и кћерима њиховијем, свему мноштву; јер се вјерно посветише светињи;

19. И синовима Ароновијем свештеницима у подграђима градова њиховијех, по свијем градовима, људи именовани даваху дијелове свако-

ме мушкарцу између свештеника и свакому рода Левитскога.

20. И тако учини Језекија у свој земљи Јудиној; и чињаше што је добро и право и истинито пред Господом Богом његовијем.

21. И у сваком послу који поче за службу дома Божијега и у закону и у заповијести тражећи Бога својега, труђаше се свијем срцем својим и срећан бијаше.

Асирски цар Сенахирим ојкољава Јерусалим. Град чудом сјасен. Језекијина болест, шашићина и смрт.
(уј. 2 цар 18, 13-19, 37; Ис 36; 37)

32. Послије тијех ствари и пошто се оне утврдише, дође Сенахирим, цар Асирски, и уђе у земљу Јудину, и опколи тврде градове и мишљаше их освојити.

2. А кад видје Језекија гдје дође Сенахирим и гдје се окрену да удари на Јерусалим,

3. Учини вијеће с кнезовима својим и с јунацима својим да зарони изворе водене који бијаху иза града, и помогоше му.

4. Јер се сабра мноштво народа, те заронише све изворе и поток који тече посред земље говорећи: Зашто кад дођу цареви Асирски да нађу толико воде?

5. И охрабри се, те озида вас зид *оборени, и подиже куле, и споља озида још један зид; и утврди Милон у граду Давидову, и начини много оружја и штитова. *2 дн 25, 23.

6. И постави војводе над народом, и сабра их к себи на улицу и код врата градских, и говори им љубазно и рече:

7. Будите слободни и храбри, не бојте се и не плашите се цара Асирскога, ни свега мноштва што је с њим, јер је с нама већи него с њим.

8. *С њим је мишица тјелесна, а с нама је Господ Бог наш да нам поможе и да бије наше бојеве. И народ се ослони на ријечи Језекије, цара Јудина. *Јер 17, 5, 7.

9. Потом Сенахирим, цар Асирски, док бјеше на Лакису са свом силом својом, посла слуге своје у Јерусалим к Језекији, цару Јудину, и ка свему народу Јудину који бијаше у Јерусалиму, и поручи:

10. Овако вели Сенахирим, цар Асирски: У што се уздате, те стојите у Јерусалиму затворени?

11. Не наговара ли вас Језекија да вас помори глађу и жеђу говорећи: Господ Бог наш избавиће нас из руку цара Асирскога?

12. Није ли тај Језекија оборио висине његове и олтаре његове, и заповједио Јуди и Јерусалимљанима говорећи: Клањајте се само пред једнијем олтаром и на њему кадите?

13. Еда ли не знате шта сам учио, ја и моји стари, од свијех народа на земљи? Јесу ли богови народа земаљских могли избавити земљу своју из мојих руку?

14. Који је између свијех богова онијех народа које затрше оци моји, могао избавити свој народ из мојих руку, да би могао ваш бог вас избавити из моје руке?

15. Немојте, дакле, да вас вара Језекија и да вас тако наговара, и не вјерујте му; јер ниједан бог ниједнога народа или царства није могао избавити народа својега из мојих руку, ни из руку мојих отаца, а камоли ће ваши богови избавити вас из мојих руку?

16. И још више говорише слуге његове на Господа Бога и на Језекију, слугу његова.

17. А и књигу написа ружећи Господа Бога Израилева и говорећи на њ ријечима: Као што богови народа

земаљских нијесу избавили својега народа из мојих руку, тако неће ни Бог Језекијин избавити народа својега из мојих руку.

18. И викаху иза гласа Јудејски народу Јерусалимском који бијаше на зиду да их уплаше и смету да би узели град.

19. И говораху о Богу Јерусалимском као о боговима народа земаљских који су дјело руку човјечијих.

20. Тада се помоли тога ради цар Језекија и пророк Исаија, син Амосов, и вапише к небу.

21. И посла Господ анђела који поби све јунаке и војводе и кнезове у војсци цара Асирскога, те се врати са срамотом у своју земљу. И кад уђе у кућу својега бога, убише га ондје мачем који изидоше од бедара његовијех.

22. Тако сачува Господ Језекију и народ Јерусалимски од руку Сенахирима, цара Асирскога, и од руку свих других, и чува их на све стране.

23. И многи доношаху даре Господу у Јерусалим и закладе Језекији, цару Јудину; и од тада се узвиси пред свијем народима.

24. У то вријеме разбоље се Језекија на смрт, и помоли се Господу, који му проговори и учини му чудо.

25. Али Језекија не поступи према добру које му се учини, *јер се понесе срце његово; зато се подиже на њ гњев и на Јуду и на Јерусалим.

*2 дн 26, 16.

26. Али се понизи Језекија зато што се бјеше понијело срце његово, и он и Јерусалимљани, те не дође на њих гњев Господњи за живота Језекијина.

27. А имаше Језекија врло велико благо и славу; и начини себи ризнице за сребро и злато и за драго камење и за мирисе и за штитове и за свакојаке закладе,

28. И стаје за доходе од жита и од вина и од уља, и стаје за свакојаку стоку, и торове за овце.

29. И градове сазида себи, и имаше много стоке, и оваца и говеда, јер му Бог даде веома велико благо.

30. Исти Језекија загати горњи извор воде Гиона, и право је сведе доље на западну страну града Давидова; и бијаше срећан Језекија у сваком послу свом.

31. Само кад дођоше посланици кнезова Вавилонских, који послаше к њему да распитају за чудо које би у земљи, остави га Бог да би га искушао да би се знало све што му је у срцу.

32. А остала дјела Језекијина и милости његове, ето, то је записано у утвари пророка Исаије, сина Амосова, и у књизи о царевима Јудинијем и Израилевијем.

33. И почину Језекија код отаца својих, и погребеше га више гробова синова Давидовијех; и учинише му на смрти част сви Јудејци и Јерусалимљани. А на његово се мјесто зацари Манасија, син његов.

Манасијино идолопоклонство, заробљење, покајање и молитва. Насљедника Амона, идолопоклоника, убијају.

(уи. 2 цар 21, 1-18)

33. Дванаест година бјеше Манасији кад поче царовати, и царова педесет и пет година у Јерусалиму.

2. А чињаше што је зло пред Господом *по гаднијем дјелима онијех народа које одагна Господ испред синова Израилевијех.

*5 Мој 18, 9.

3. Јер опет погради висине *које бјеше раскопао Језекија, отац његов, и подиже олтаре Валима, и начини лугове, и клањаше се свој војсци небеској и служаше јој.

*2 цар 18, 4.

4. Начини олтаре и у дому Господњем, за који бјеше рекао Господ: *У Јерусалиму ће бити име моје довијека. * 5 Мој 12, 5, 11; 1 цар 9, 3.

5. Начини олтаре свој војсци небеској у два тријема дома Господњег.

6. И *проводи синове своје кроз огањ у долини сина Еномова, и † гледаше на времена и гаташе и врачаше, и уреди оне што се договарају с духовима и врачаре, и чињаше врло много што је зло пред Господом гњеви га. * 2 дн 28, 3; † 3 Мој 20, 6.

7. И постави лик резан који начини у дому Божијем, за који бјеше рекао Бог Давиду и Соломону, сину његову: У овом дому и у Јерусалиму, који изабрах између свијех племена Израљевијех, намјестићу име своје довијека.

8. И нећу више кренути ноге синовима Израљевијем из земље коју сам одредио оцима вашим ако само уздрже и устворе све што сам им заповједио преко Мојсија, сав закон и уредбе и судове.

9. Али Манасија заведе Јуду и Јерусалим, те чинише горе него народи које истријеби Господ испред синова Израљевијех.

10. И Господ говораше Манасији и народу његову, али не хтјеше слушати.

11. Зато доведе Господ на њих главаре од војске цара Асирскога, и ухватише Манасију у трњу, и свезавши га у двоје вериге мједене, одведоше га у Вавилон.

12. И кад бијаше у невољи, мољаше се Господу Богу својему и понизи се веома пред Богом отаца својих.

13. И молећи се умоли му се, те услиши молитву његову и поврати га у Јерусалим на царство његово. Тада позна Манасија да је Господ Бог.

14. А послије тога озида зид иза града Давидова са запада Гиону, од

самога потока па до рибљих врата и око Офила, и изведе га врло високо; и постави војводе по свијем тврдијем градовима Јудинијем.

15. И изнесе из дома Господњег богове туђе и лик и све олтаре које бјеше начинио на гори дома Господњег и у Јерусалиму, и баца иза града.

16. Па оправи олтар Господњи и принесе на њему жртве захвалне и у славу, и заповједи Јудејцима да служе Господу Богу Израљеу.

17. Али народ још приношаше жртве на висинама, али само Господу Богу својему.

18. А остала дјела Манасијина и молитва његова Богу његову и ријечи које му говорише видиоци у име Господа Бога Израљева, то је све у књизи о царевима Израљевијем.

19. А молитва његова и како се умолио, и сви гријеси његови и пријеступи, и мјеста гдје је поградио висине и подигао лугове и ликове резане прије него се понизи, то је све записано у књигама пророчким.

20. И почину Манасија код отаца својих, и погребеше га у дому његову. А на његово се мјесто зацари Амон, син његов.

21. Двадесет и двије године имаше *Амон кад поче царовати, и царова двије године у Јерусалиму.

* (уп. 2 цар 21, 19-26.)

22. И чињаше што је зло пред Господом као што је чинио Манасија, отац му; јер свијем ликовима резанијем, које начини Манасија отац његов, приношаше Амон жртве и служаше им.

23. Али се не понизи пред Господом *као што се понизи Манасија отац његов; него исти Амон још више гријешаше. *1 дн 33, 12.

24. И побунише се на њ слуге његове и убише га у кући његовој.

25. Тада поби народ земаљски све који се бијаху побунили на цара

Амона, и зацари народ земаљски Јосију, сина његова, на његово мјесто.

Јосија искоријењује идолопоклонство и поправља храм. Чита народу Књигу заветаша. Пророчица Олда. Обновљење заветаша.

34. **О**сам година бијаше *Јосији кад поче царовати, и царова тридесет и једну годину у Јерусалиму. *2 цар 22, 1, 2; 23, 4-14.

2. Он чињаше што је пра́во пред Господом и хођаше путовима Давида, оца својега, и не одступахе ни надесно ни налијево.

3. Јер осме године царовања својега, док још бјеше дијете, поче тражити Бога Давида, оца својега; а два наесте године поче чистити Јудеју и Јерусалим од висина и од лугова и од ликова резанијех и ливенијех.

4. *Јер пред њим раскопаше олтаре Валима, и ликове сунчане који бијаху на њима исјече, и гајеве, и ликове резане и ливене изломи и сатре, и разасу по гробовима онијех који им приносише жртве; *3 Мој 26, 30.

5. *А кости свештеничке сажеже на олтарима њиховијем; и очисти Јудеју и Јерусалим; *1 цар 13, 2.

6. Тако и градове Манасијине и Јефремове и Симеонове и до Нефталима, и пустоши њихове унаоколо.

7. И тако обори олтаре и гајеве, и ликове изломи и сатре, и све ликове сунчане исјече по свој земљи Израљевој; потом се врати у Јерусалим.

8. А осамнаесте године царовања својега пошто очисти земљу и дом, посла Сафана, сина Азалијина, и Масију, заповједника градскога, и Јоаха, сина Јоахазова, паметара, да се оправи дом Господа Бога његова.

9. И они отидоше ка Хелкији главару свештеничком, и предаше

новце донесене у дом Божји, које скупише Левити вратари од синова Манасијиних и Јефремовијех и од свега остатка Израљева, и од свега Јуде и Венијамина, па се вратише у Јерусалим;

10. И дадоше настојницима над послом, који бијаху над домом Господњим, а они их даваху посленицима који рађаху у дому Господњем оправљајући што је трошно и утврђујући дом;

11. Даваху дрводјељама и каменима да се купује камење тесано и дрво за греде и да се побрвнају куће које бијаху развалили цареви Јудини.

12. А ти људи рађаху вјерно посао; и над њима бијаху постављени Јат и Овадија, Левити од синова Мераријевих, и Захарија и Месулам од синова Катовијех да настоје око посла; и ти Левити сви умијаху ударати у справе музичке.

13. И бијаху над носиоцима и над свијем посленицима у свакој служби, и писари и управитељи и вратари бијаху Левити.

14. И кад изношаху новце донесене у дом Господњи, нађе Хелкија свештеник књигу закона Господњег данога преко Мојсија.

15. И каза Хелкија Сафану, писару, и рече: Нађох законик у дому Господњем. И даде Хелкија књигу Сафану.

16. А Сафан однесе књигу цару и јави му говорећи: Слуге твоје раде све што им је заповјеђено.

17. Јер покупивши новце што се нађоше у дому Господњем, дадоше их настојницима и посленицима.

18. И још каза Сафан, писар, цару говорећи: Књигу ми даде Хелкија свештеник. И прочита је Сафан цару.

19. А кад цар чу шта говори закон, раздрије хаљине своје.

20. И заповједи цар Хелкији и Ахикаму, сину Сафанову, и Авдону, сину Михејину, и Сафану, писару, и Асаји, слуги цареву, говорећи:

21. Идите упитајте Господа за ме и за остатак у Израиљу и Јуди због ријечи ове књиге што се нађе, јер је велик гњев Господњи који се излио на нас зато што оци наши не држаше ријечи Господње да чине све онако како је написано у овој књизи.

22. И тако отиде Хелкија и људи цареви к Олди пророчици, жени Салума, сина Текуја, сина Асре, ризничара, а она сјеђаше у Јерусалиму у другом крају, и говораше с њом о том.

23. А она им рече: Овако вели Господ Бог Израиљев: Кажите човјеку који вас је послао к мени:

24. Овако вели Господ: Ево, пустићу зло на то мјесто и на становнике његове, све кетве написане у књизи коју су прочитали цару Јудину.

25. Зато што ме оставише и кадише другим боговима да би ме гњевили свијем дјелима руку својих, зато ће се излити гњев мој на то мјесто и неће се угасити.

26. А цару Јудину који вас је послао да упитате Господа, овако му реците: Овако вели Господ Бог Израиљев за ријечи које си чуо:

27. Што је одмекнуло срце твоје и понизио си се пред Богом кад си чуо што је рекао за то мјесто и за становнике његове, и понизивши се преда мном, раздро си хаљине своје и плакао преда мном, зато и ја услиших тебе, вели Господ.

28. Ево, ја ћу те прибрати к оцима твојим, и на миру ћеш бити прибран у гроб свој, и нећеш видјети својим очима зла која ћу пустити на то мјесто и на становнике његове. И казаће то цару.

29. Тада посла цар те скупи све старјешине Јудине и Јерусалимске.

30. И отиде цар у дом Господњи и сви људи из земље Јудине и Јерусалимљани, и свештеници и Левити и вас народ, мало и велико, и прочита им све ријечи књиге завјетне која се нађе у дому Господњем.

31. И цар стојећи на свом мјесту, зададе вјеру пред Господом да ће ићи за Господом и држати заповијести његове и свједочанства његова и уредбе његове свијем срцем и свом душом својом вршећи ријечи тога завјета написане у тој књизи.

32. И каза, те присташе сви који се нађоше у Јерусалиму и у племену Венијаминову; и чињаху Јерусалимљани по завјету Бога Бога отаца својих.

33. И укиде Јосија све гадове по свијем крајевима синова Израиљевих, и учини те сви који бијаху у Израиљу, службаху Господу Богу својему. Свега вијека његова не одступише од Господа Бога отаца својих.

Јосија свечано празнује Пасху и њине у райу са мисирским царем Нехаоном.

35. И *празнова Јосија у Јерусалиму пасху Господу; и клаше пасху четрнаестог дана првога мјесеца. *2 цар 23, 21-23.

2. И постави свештенике у службе њихове и утврди их да служе у дому Господњем.

3. И рече Левитима који уцаху вас народ Израиљев и бијаху посвећени Господу: Намјестите свети ковчег у дому који је сазидао Соломон, син Давидов, цар Израиљев, не треба више да га носите на раменима; сада служите Господу Богу својему и народу његову Израиљу.

4. И приправите се по домовима отаца својих по редовима својим како је наредио Давид, цар Израиљев, и Соломон, син његов.

5. И стојте у светињи по редовима домова отачких браће своје, синова народнијех, и по редовима домова отачких међу Левитима.

6. И тако закољите пасху, и освештајте се и приправите браћу своју да би чинили како је рекао Господ преко Мојсија.

7. И Јосија *даде народу од стоке јагањаца и јарића, све за пасху, свјема који бијаху ондје, на број двије тисуће и шест стотина, и три тисуће говеда, све од царева блага.

*2 дн 30, 24.

8. И кнезови његови дадоше драговољно народу, свештеницима и Левитима: Хелкија и Захарија и Јехило, старјешине у дому Божијем, дадоше свештеницима за пасху двије тисуће и шест стотина јагањаца и јарића и три стотине говеда.

9. Хонанија и Семаја и Натанаило, браћа његова, и Асавија и Јеило и Јозавад, поглавари Левитски, дадоше Левитима за пасху пет тисућа јагањаца и јарића и пет стотина говеда.

10. И кад би спремљено за службу, стадоше свештеници на своје мјесто и Левити у редовима својим, по заповијести царевој.

11. И клаху пасху, и свештеници кропљаху крвљу примајући из њиховијех руку, а Левити дераху.

12. И одвојише жртву паљеницу да даду народу по редовима домова отачких да се принесе Господу, како је написано у књизи Мојсијевој. Тако учинише и с говедима.

13. И пекоше пасху на огњу по обичају; а друге посвећене ствари кухаше у лонцима и у котловима и у тавама, и раздаваше брзо свему народу.

14. Потом готовише себи и свештеницима; јер свештеници, синови Аронови, имаху посла око жртава паљеница и претилина до ноћи; зато

Левити готовише и себи и свештеницима, синовима Ароновијем.

15. И пјевачи, синови Асафови, стајаху на свом мјесту, *по заповијести Давидовој и Асафовой и Емановој и Једутуна, видиоца царева; и вратари на сваким вратима не мицаху се од службе своје, него браћа њихова, остали Левити, готовише им.

*1 дн 25, 1.

16. Тако бѝ уређена сва служба Господња у онај дан да се прослави пасха и принесу жртве паљенице на олтару Господњем, по заповијести цара Јосије.

17. И празноваше синови Израилеви који се нађоше ондје пасху у то вријеме и празник пријеснијех хљебова седам дана.

18. И не би пасха празнована као ова у Израилу од времена Самуила пророка, нити који царева Израилевијех празнова пасху као што је празнова Јосија са свештеницима и Левитима и са свијем Јудом и Израилем што га се нађе, и с Јерусалимљанима.

19. Осамнаесте године царовања Јосијина празнована би та пасха.

20. Послије свега тога, кад Јосија уреди дом, дође Нехаон, цар Мисирски, да бије Харкемис на Ефрату, и Јосија изиде преда њ.

21. А он посла к њему посланике и поручи: Шта ја имам с тобом, царе Јудин? Не идем ја данас на тебе, него на дом који војује на мене, и Бог ми је заповједио да похитам. Прођи се Бога који је са мношвом, да те не убије.

22. Али се Јосија не одврати од њега, него се преобуче да се бије с њим, и не послуша ријечи Нехаоновијех из уста Божјих, него дође да се побије у пољу Мегидонском.

23. И стријелци устријелише цара Јосију, и цар рече слугама својим: Извезите ме одавде, јер сам љуто рањен.

24. И скидоше га слуге његове с кола, и метнуше на друга кола која имаше и одвезоше га у Јерусалим; и умрије, и би погребен у гробљу отаца својих. И сав Јуда и Јерусалим плака за Јосијом.

25. И пророк Јеремија нарица за Јосијом. И сви пјевачи и пјевачице спомињаше у тужбалицама својим Јосију до данашњега дана, и уведоше их у обичај у Израиљу и, ето, написане су у плачу.

26. А остала дјела Јосијина и милостиње његове, како пише у закону Господњем,

27. Дјела његова прва и пошљедња, ето, записана су у књизи о царевима Израиљевијем и Јудинијем.

Јудини цареви Јоахаз, Јоаким, Јоахин и Седекија. Вавилонско ројство.

Персијски цар Кир доуштиа повраћак из ројства.

(уј. 2 цар 23, 30 – 24, 17)

36. Тада *узе народ земаљски Јоахаза, сина Јосијина, и зацарише га намјесто оца његова у Јерусалиму

2. Двадесет и три године имаше Јоахаз кад поче царовати, и царова три мјесеца у Јерусалиму.

3. Јер га сврже цар Мисирски у Јерусалиму и оглоби земљу сто талана та сребра и таланат злата.

4. И постави цар Мисирски Елијакима, брата његова, царем над Јудом и Јерусалимом, и предје му име Јоаким; а Јоахаза, брата његова, узео Нехаон и одведе га у Мисир.

5. Двадесет и пет година бијаше Јоакиму кад поче царовати, и царова једанаест година у Јерусалиму; и чињаше зло пред Господом Богом својим.

6. И дође на њ Навуходоносор, цар Вавилонски, и свеза га у двоје вериге мједене *и одведе га у Вавилон.

*Јер 22, 18.

7. И судове дома Господњега однесе Навуходоносор у Вавилон, и метну их у цркву своју у Вавилону.

8. А остала дјела Јоакимова и гадови које је чинио, и што се на њему нађе, ето, то је записано у књизи о царевима Израиљевијем и Јудинијем; и зацари се на његово мјесто Јоахин, син његов.

9. Бијаше Јоахину осам година кад поче царовати, и царова три мјесеца и десет дана у Јерусалиму; и чињаше што је зло пред Господом.

10. И кад прође она година, посла цар Навуходоносор, те га однесе у Вавилон са закладима дома Господњега, а царем постави Седекију, брата његова, над Јудом и Јерусалимом.

11. *Двадесет и једна година бијаше Седекији кад поче царовати, и царова једанаест година у Јерусалиму.

* 2 цар 24, 18 – 25, 21; Јер 52, 1-30.

12. И чињаше зло пред Господом Богом својим, и не покори се пред Јеремијом пророком, који му говораше из уста Господњих;

13. Него се још одврже од цара Навуходоносора, који га бјеше заклео Богом; и отврдну вратом својим и уприје се срцем својим да се не обрати ка Господу Богу Израиљеву.

14. И сви главари између свештеника и народ гријешеше веома много по свијем гаднијем дјелима других народа, скврнећи дом Господњи, који бјеше осветио у Јерусалиму.

15. И Господ Бог отаца њиховијех слаше к њима зарана једнако гласнике своје; јер му бјеше жао народа његова и стана његова.

16. А они се ругаху гласницима Божјим, и не мараху за ријечи његове, и смијаху се пророцима његовијем,

докле се не распали гњев Господњи на народ његов, те не би лијека.

17. И доведе на њих цара Халдејскога, који поби младиће њихове мачем у дому светиње њихове, и не пожали ни младића ни дјевојке, ни старца ни немоћна. Све му даде у руке.

18. И све судове дома Божијега, велике и мале, и благо дома Господњег и благо цареве и кнезова његовијех, све однесе у Вавилон.

19. И упалише дом Божји, и развалише зид Јерусалимски, и све дворове у њему попалише огњем и искварише све драгоцене закладе његове.

20. И што их оста од мача, однесе их у Вавилон и бише робови њему и синовима његовијем докле не наста царство Персијско,

21. *Да се испуни ријеч Господња коју рече устима Јеремијинијем, † докле се земља не издовољи суботам својим, јер почиваше за све вријеме докле бјеше пуста, докле се не наврши седамдесет година.

*Јер 25, 9, 11; † 3 Мој 26, 34.

22. *Али прве године Кира, цара Персијскога, да би се испунила ријеч Господња † коју рече на уста Јеремијина, подиже Господ дух **Кира цара Персијскога, те огласи по свему царству својему и расписа говорећи:

*Језд 1, 1; † Јер 29, 10; **Ис 44, 28.

23. Овако вели Кир, цар Персијски: Сва царства земаљска дао ми је Господ Бог небески, и он ми је заповједио да му сазидам дом у Јерусалиму у Јудеји. Ко је између вас од свега народа његова? Господ Бог његов нека буде с њим, па нек иде.

Молитва Манасијина

Господе Сведржитељу, Боже отаца наших, Аврамов и Исаков и Јаковљев, и сјемења њиховог праведнога. Који си створио небо и земљу

са свом љепотом њиховом, Који си свезао море рјечју заповести Твоје, Који си затворио бездан и запечатих га страшним и славним Именом Твојим; Ти Кога се сви боје и трепте од лица силе Твоје; јер нико не може стајати пред величанством славе Твоје, и неподношљива је жестина претње Твоје грешницима, и неизмјерна је и неиспитива милост обећања Твога. Јер си Ти Господ Вишњи, Милосрдан, Дуготрпељив и Многомилостив, и жалиш због злоба људских. Ти си, Господе, по мноштву доброте Твоје, обећао покајање и опроштење онима који Ти сагрјешилише, и мноштвом милосрђа Твога одредио си покајање грјешницима за спасење. Ти, дакле, Господе Боже Сила, ниси одредио покајање праведнима, Авраму и Исаку и Јакову, који ти не сагријешилише, него си одредио покајање мени грјешноме, јер сагријешних више од песка морскога. Умножише се безакоња моја, и нисам достојан погледати и видјети висину небеску због мноштва неправди мојих, будући свезан многим оковима железним, да не могу уздићи главу своју, и нема ми олакшања. Јер изазвах срдбу Твоју, и зло пред Тобом учиних, не чинивши вољу Твоју, и не сачувавши заповјести Твоје. И сада, преклањам колена срца свога, тражећи од Тебе благости: Сагрешних, Господе, сагрешних, и знам моја безакоња. Но иштем молећи се: Опрости ми, Господе, опрости ми, и немој ме погубити са безакоњима мојим, нити ћеш довијека у гневу задржати зла моја, нити ме осудити у дубине земље. Јер си Ти, Боже, Бог оних који се кају, и на мени ћеш пројавити сву доброту Твоју, јер ћеш ме као недостојнога спасити, по многој милости Твојој, и хвалићу Те свагда у све дане живота мога. Јер Теби пјевају све Силе Небеске, и Твоја је слава у вјекове вијекова. Амин.

ПРВА КЊИГА ЈЕЗДРИНА

*Персијски цар Кир дойушиа
Јудејцима слободан повраћац из
ројства ради подизања Храма.*

(уи. 2. дн 36, 22, 23)

1. Прве године Кира, цара Персијскога, да би се испунила ријеч Господња *коју рече на уста Јеремијина, подиже Господ дух Кира, цара Персијскога, те огласи по свему царству својему и расписа говорећи:

**2 дн 36, 22, 23; Јер 25, 12; 29, 10.*

2. Овако вели Кир, цар Персијски: Сва царства земаљска дао ми је Господ Бог небески, *и он ми је заповједио да му сазидам дом у Јерусалиму у Јудеји.

**Ис 44, 28; 45, 1.*

3. Ко је између вас од свега народа његова? Бог небески нека буде с њим, па нек иде у Јерусалим у Јудеји, и нека зида дом Господа Бога Израилева, Бога који је у Јерусалиму.

4. А ко би остао у којем год мјесту гдје се бави, нека га људи онога мјеста потпомогну сребром и златом и имањем и стоком, осим драговољнога прилога на дом Божји у Јерусалиму.

5. Тада усташе главари породица отачких од Јуде и Венијамина, и свештеници и Левити и сви којима Бог подиже дух да иду да зидају дом Господњи у Јерусалиму.

6. И потпомогаше их сви који бијаху око њих судовима сребрнијем и златнијем, имањем и стоком и стварима скупоцјенијем, осим свега што драговољно приложише.

7. И цар Кир издаде судове дома Господњег које бијаше однио из Јерусалима *цар Навуходоносор и метнуо у дом својих богова;

**2 дн 36, 7, 18.*

8. А издаде их Кир, *цар Персијски, преко Митридата, ризничара, који их изброји *Сасавасару, кнезу Јудејском.

**2 дн 36, 7, 18.*

9. А ово им је број: здјела златнијех тридесет, здјела сребрнијех тисућа, ножева двадесет и девет,

10. Чаша златнијех тридесет, других чаша сребрнијех четири стотине и десет, других судова тисућа;

11. Свега судова златнијех и сребрнијех пет тисућа и четири стотине; све то понесе Сасавасар кад се врати из Вавилона у Јерусалим.

*Списак Јудејаца повраћеника из
ројства са Зоровавељом и Исусом.
Њихови прилози за зидање Храма.*

(уи. Нем 7, 5-72)

2. А ово су људи оне земље што пођоше из ропства од онијех који бише пресељени, које пресели Навуходоносор, цар Вавилонски, у Вавилон, и вратише се у Јерусалим и у Јудеју, сваки у свој град:

2. Који дођоше са Зоровавељем, с Исусом, Немијом, Серајом, Релајом, Мардохејем, Вилсаном, Миспаром, Вигвајем, Реумом и Ваном; на број бјеше људи народа Израилева:

3. Синова Фаросовијех двије тисуће, сто и седамдесет и два;

4. Синова Сефатијиних триста и седамдесет и два;

5. Синова Араховијех седам стотина и седамдесет и пет;

6. Синова Фат-Моавовијех, од синова Исусовијех и Јоавовијех, двије тисуће осам стотина и дванаест;

7. Синова Еламовијех тисућа и двјеста и педесет и четири;

8. Синова Затујевих девет стотина и четрдесет и пет;

9. Синова Захајевих седам стотина и шездесет;

10. Синова Ванијевих шест стотина и четрдесет и два;

11. Синова Вивајевих шест стотина и двадесет и три;

12. Синова Азгадовијех тисућа и двјеста и двадесет и два;

13. Синова Адоникамових шест стотина и шездесет и шест;

14. Синова Вигвајевих двије тисуће и педесет и шест;

15. Синова Адиновијех четири стотине и педесет и четири;

16. Синова Атировијех од Језекије деведесет и осам;

17. Синова Висајевих триста и двадесет и три;

18. Синова Јоринијех сто и дванаест;

19. Синова Асумовијех двјеста и двадесет и три;

20. Синова Гиваровијех деведесет и пет;

21. Синова Витлејемских сто и двадесет и три;

22. Људи из Нетофата педесет и шест;

23. Људи из Анатота сто и двадесет и осам;

24. Синова Азмаветских четрдесет и два;

25. Синова Киријат-Аримских, Хефирских и Виротских седам стотина и четрдесет и три;

26. Синова Рамских и Гавајских шест стотина и двадесет и један;

27. Људи из Михмаса сто и двадесет и два;

28. Људи из Ветиља и Гаја двјеста и двадесет и три;

29. Синова Невонских педесет и два;

30. Синова Магвисових сто и педесет и шест;

31. Синова Елама другог тисућа и двјеста и педесет и четири;

32. Синова Харимовијех триста и двадесет;

33. Синова Лодских, Адидских и Ононских седам стотина и двадесет и пет;

34. Синова Јерихонских триста и четрдесет и пет;

35. Синова Сенајских три тисуће и шест стотина и тридесет.

36. Свештеника: синова Једајиних од дома Исусова девет стотина и седамдесет и три;

37. Синова Имировијех тисућа и педесет и два;

38. Синова Пасхоровијех тисућа и двјеста и четрдесет и седам;

39. Синова Харимовијех тисућа и седамнаест;

40. Левита: синова *Исусових и Кадмилових између синова Одујиних седамдесет и четири; *Нем 12, 8.

41. Пјевача: синова Асафовијех сто и двадесет и осам;

42. Синова вратарских: синова Салумовијех, синова Атировијех, синова Талмоновијех, синова Акувовијех, синова Атитиних, синова Совајевих, свега сто и тридесет и девет;

43. *Нетинеја: синова Сишинијех, синова Асуфинијех, синова Таваотовијех, *Језд 8, 20.

44. Синова Кирсовијех, синова Сијајиних, синова Фадонових,

45. Синова Леваниних, синова Агавиних, синова Акувових,

46. Синова Агавовијех, синова Самлајевих, синова Анановијех,

47. Синова Гидиловијех, синова Гаровијех, синова Реајиних,

48. Синова Ресинових, синова Некодинијех, синова Газамовијех,

49. Синова Узинијех, синова Фасејиних, синова Висајевих,

50. Синова Асениних, синова Менимовијех, синова Нефусимовијех,

51. Синова Ваквуковијех, синова Акуфинијех, синова Аруровијех,

52. Синова Васлутовијех, синова Меидинијех, синова Арсинијех,

53. Синова Варкосовијех, синова Сисаринијех, синова Таминијех,

54. Синова Несијиних, синова Атифинијех,

55. Синова *слуга Соломоновијех: синова Сотажевих, синова Соферетовијех, синова Ферудинијех, *1 цар 9, 21.

56. Синова Јалинијех, синова Дарконовијех, синова Гидиловијех,

57. Синова Сефатијинијех, синова Атиловијех, синова Фохерета од Севајима, синова Амијевијех,

58. Свега Нетинеја и синова слуга Соломоновијех триста и деведесет и два.

59. И ови пођоше из Тел-Мелаха и Тел-Арисе, Херув, Адан и Имир, али не моглоше показати отачкога дома својега и сјемена својега, еда ли су од Израиља,

60. И синови Делајини, синови Товијини, синови Некодини, њих шест стотина и педесет и два;

61. И од синова свештеничких: синови Авајини, синови Акосови, синови *Варзелаја, који се ожени једном између кћери Варзелаја Галађанина, те се прозва њиховијем именом.

*2 Сам 17, 27; 19, 32.

62. Они тражише по књигама да би показали род свој, али се не нађоше, зато бише одлучени од свештенства.

63. И запријети им Тирсата да не једу од *светиње над светињама докле не настане свештеник с † Уримом и Тумимом.

*4 Мој 18, 9; †2 Мој 28, 30; 1 Сам 14, 41.

64. Свега збора скупа бјеше четрдесет и двије тисуће и три стотине и шездесет,

65. Осим слуга њиховијех и слушкиња њиховијех, којих бијаше седам тисућа и три стотине и тридесет и седам, а међу њима бијаше двјеста пјевача и пјевачица.

66. Имаху седам стотина и тридесет шест коња, двјеста и четрдесет и пет мазги,

67. Четири стотине и тридесет и пет камила, шест тисућа и седам стотина и двадесет магараца.

68. И неки између домова отачких, дошавши к дому Господњему у Јерусалиму, приложише драговољно да се гради дом Божји на свом мјесту.

69. По могућству својему дадоше у ризницу за посао: злата шездесет и једну тисућу драма, сребра пет тисућа мина и хаљина свештеничких стотину.

70. И тако се населише свештеници и Левити и неки из народа, и пјевачи и вратари и Нетинеји у градовима својим, и сав Израиљ у својим градовима.

*Подизање олџара за жртву
паљеницу. Празник сјеница.
Полаћање шемеља Храму.*

3. А кад дође седми мјесец и синови Израиљеви бијаху у својим градовима, сабра се народ једнодушно у Јерусалим.

2. Тада уста *Исус син Јоседеков, с браћом својом свештеницима и Зоровавел, син Салатилев, с браћом својом, и изградише олтар Бога Израиљева да приносе на њему жртве паљенице, † како пише у закону Мојсија човјека Божијега.

*Језд 2, 2; Мој 27, 1; †3 Мој 6, 2.

3. И подигоше олтар на мјесту његову, ако и бијаху у страху од народа земаљских; и приносише на њему жртве паљенице Господу, жртве паљенице јутром и вечером;

4. И празноваше *празник сјеница, како је писано, † приносећи жртве

паљенице сваки дан на број, како је уређено за сваки дан.

*3 Мој 23, 34-43; † 4 Мој 29, 12 и даље.

5. А потом приносише жртву паљеницу свагдашњу, и на младине и на све празнике Господње освећене и од свакога који драговољно приносише принос Господу.

6. Од првога дана мјесеца седмога почеше приносити жртве паљенице Господу, а дом Господњи још не бјеше основан.

7. И дадоше новце каменарима и дрводјелама, и храну и пиће и уље Сидоњанима и Тирцима да довозе дрва кедрова с Ливана у море Јопско, како им бјеше допустио Кир, цар Персијски.

8. И друге године по повратку њихову к дому Божијему у Јерусалим, другога мјесеца почеше Зоровавел, син Салатиллов, и Исус, син Јоседекков, и остала браћа њихова, свештеници и Левити, и сви који дођоше из ропства у Јерусалим, и поставише Левите од двадесет година и више да настоје над послом око дома Господњега.

9. И би постављен *Исус и синови његови и браћа његова, и Кадмило и синови његови, синови Јудини, заједно да настоје над посленицима у дому Божијем, и синови Инададови и њихови синови и браћа њихова Левити.

*Језд 2, 40.

10. И кад зидали полагаху темељ цркви Господњој, поставише свештенике обучене с трубама и Левите, синове Асафове, с кимвалима да хвале Господа, по уредби Давида цара Израилева.

11. И пјеваху наизмјенце хвалећи и славећи Господа, *јер је довијека милост његова над Израилем. И сав народ подвикиваше иза гласа хвалећи Господа што се осниваше дом Господњи.

*2 дн 5, 13; Пс 118, 1.

12. А *многи од свештеника и Левита и главара домова отачких, старци који бијаху видјели пређашњи дом, плакаху иза гласа гледајући овај дом који се осниваше, а многи опет подвикиваху од радости,

*Аг 2, 3.

13. Те народ не могаше разазнати вике радосне од вике плачне у народу, јер народ подвикиваше иза гласа, и вика се чујаше далеко.

Самарјани и рођив подизања Храма и јерусалимских зигова.

Тужба на Јудејце у време Кира.

4. А кад чуше непријатељи Јудини и Венијаминови да они који се вратише из ропства, зидају цркву Господу Богу Израилеву,

2. Дођоше к Зоровавелу и ка главарима домова отачких, и рекоше им: Да и ми зидамо с вама, јер ћемо као и ви тражити Бога вашег, и њему приносимо жртве *од времена Есарадона, цара Асирскога, који нас је довео овамо.

*2 цар 17, 24, 33; 19, 37.

3. А Зоровавел и Исус и остали главари домова отачких у Израилу рекоше им: Не можете ви с нама зидати дома Богу нашем, него ћемо ми сами зидати Господу Богу Израилеву, *како нам је заповједио Кир, цар Персијски.

*Језд 1, 3.

4. Тада народ земаљски досађиваше народу Јудину и сметаше их у зидању;

5. И наимаху савјетнике супрот њима да расипају намјеру њихову свега времена Кира, цара Персијскога, до владе Дарија, цара Персијскога.

6. А кад се зацари Асвир, у почетку његова царовања написаху тужбу на становнике Јудејске и Јерусалимске.

7. И за времена Артаксерксова писа Вислам, Митредат, Тавеило и остали другови његови Артаксерксу, цару Персијском; а књига бјеше писана Сирским писмом и Сирским језиком.

8. Реум, старјешина у вијећу, и Симсај писар написах једну књигу против Јерусалима цару Артаксерксу овако:

9. Реум, старјешина у вијећу, и Симсај писар и остали другови њихови, Дињани, Афарсашани, Тарфалјани, Афаршани, Архевљани, Вавилоњани, Сусанашани, Деављани, Еламљани,

10. И остали народ које пресели велики и славни Асенафар и насели по градовима Самаријским, и остали с ове стране ријеке, тада и тада.

11. Ово је пријепис од књиге коју му послаше: Цару Артаксерксу. Слуге твоје, људи с ове стране ријеке, тада и тада.

12. Да је на знање цару да Јудејци који пођоше од тебе к нама, дођоше у Јерусалим, и град одметнички и опаки зидају, зидове оправљају и из темеља подижу.

13. Него да је на знање цару: Ако се овај град сазида и зидови оправе, они неће давати данка ни порезе ни царине, те ће бити штета ризници царској.

14. Што, дакле, плату од двора примамо, те нам не приличи да гледамо штету цареву, тога ради шаљемо и јављамо цару,

15. Да се потражи у књизи дневника отаца твојих, па ћеш наћи у књизи дневника и дознати да је овај град одметнички и да је на штету царевима и земљама и да су се у њему дизале буне од давнина, те зато би раскопан овај град.

16. Дајемо на знање цару: Ако се овај град сазида и зидови се његови

оправе, онда овај дио преко ријеке неће више бити твој.

17. Тада цар посла одговор Реуму, старјешини у вијећу, и Симсају писару и осталијем друговима њиховијем који сјеђаху у Самарији и осталијем с ону страну ријеке: Поздравље, тада и тада.

18. Књига коју нам посласте разговјетно би прочитана преда мном.

19. И заповједих, те потражише и нађоше да је тај град од давнина устајао на цареve и да су у њему бивали одмети и буне,

20. И да су силни цареви бивали у Јерусалиму, који владаху свијем што је преко ријеке, и даваху им се данци и порезе и царине.

21. Зато наредите да се забрани онијем људима да се онај град зида докле ја не заповједим.

22. И пазите да не погријешите у том. Јер зашто би зло расло на штету царевима?

23. А кад се пријепис од књиге цара Артаксеркса прочита пред Реумом и Симсајем писарем и пред друговима њиховијем, они брже отидоше у Јерусалим к Јудејцима, те им забранише оружаном силом.

24. Тада стаде посао око дома Божијега у Јерусалиму, и стаја до друге године царовања Дарија, цара Персијскога.

*Настављено зидање Храма
(520–515) онако како су
пророковали Агеј и Захарија.
Извештај о том цару Дарију.*

5. Тада *Агеј пророк и † Захарија, син Идов, пророк пророковаху Јудејцима који бијаху у Јудеји и у Јерусалиму у име Бога Израилјева. *Аг 1, 4; † Зах 1, 1.

2. И уста Зоровавел, син Салатил, и Исус, син Јоседеков, и почеше

опет зидати дом Божји у Јерусалиму, и бјеху с њима пророци Божји помажући им.

3. У то вријеме дође к њима Татнај, управитељ, с ову страну ријеке, и Сетар-Воснај и другови њихови, и рекоше им овако: Ко вам је дао власт да зидате ту кућу и да оправљате те зидове?

4. Тада им одговорисмо именујући људе који грађаху ту грађевину.

5. Али бјеше око Божије на старјешинама Јудејским, те им не забранише докле не отиде ствар до Дарија и донесу одговор о том.

6. А ово је пријепис од књиге коју посла цару Дарију Татнај, управитељ, с ове стране ријеке и Сетар-Воснај с друговима својим Афарсашанима који бијаху с ове стране ријеке.

7. Послаше му књигу, а у њојзи бјеше написано овако: Дарију цару свако добро.

8. Да је на знање цару да дођосмо у Јудејску земљу, к дому Бога великога, који зидају од великога камена, и дрвље међу у зидове, и посао се брзо ради и напредује у рукама њиховијем.

9. И запитасмо тамошње старјешине рекавши им: Ко вам је дао власт да зидате тај дом и да оправљате те зидове?

10. Па их и за имена њихова запитасмо да бисмо ти јавили, и записасмо имена онијех који су главари међу њима.

11. А они нам одговорише овако говорећи: Ми смо слуге Бога небескога и земаљскога, и зидамо дом који је био сазидан прије много времена, који је зидао и подигао велик цар Израиљев.

12. Али кад оци наши разгњевише Бога небескога, *даде их у руке Навуходоносору, цару Вавилонском, Халдејцу, који † раскопа овај дом, а народ пресели у Вавилон.

*2 цар 25, 9; †2 цар 25, 9.

13. Али *прве године Кира, цара Вавилонскога, цар Кир заповједи да се сазида овај дом Божји. *Језд 1, 1.

14. *Још и судове дома Божијега, златне и сребрне, које Навуходоносор бјеше узео из цркве Јерусалимске и однио у цркву Вавилонску, изнесе их цар Кир из цркве Вавилонске и бише дани човеку по имену Сасавасару, којега постави управитељем, *Језд 1, 8.

15. И рече му: Узми ове судове па иди и однеси их у цркву која је у Јерусалиму, и дом Божји нека се сазида на својем мјесту.

16. Онда тај Сасавасар дође и постави темељ дому Божијему у Јерусалиму; и од тога времена досад зида се и још није довршен.

17. Ако је, дакле, угодно цару, нека се потражи у ризници царској у Вавилону је ли *цар Кир заповједио да се сазида овај дом Божји у Јерусалиму, и вољу своју о том нека нам цар пошље. *Језд 8, 36.

Пошто је сстиао од Дарија повољан одговор, Храм се довршује, посвећује и празнује Пасха 515. г.

6. Тада цар Дарије заповједи, те тражише у књијници гдје се остављаше благо у Вавилону.

2. И нађоше у Ахмети, у двору царском, у земљи Мидској, књигу у којој бјеше записан овај спомен:

3. Прве године цара Кира заповједи цар Кир: Дом Божји у Јерусалиму да се сазида да буде мјесто гдје ће се приносити жртве, и темељи да му се изидају, да буде висок шездесет лака-та и широк шездесет лаката.

4. Три реда да буду од камења великога и један ред од дрвета новог, а трошак да се даје из царскога дома.

5. И судови дома Божијега, златни и сребрни, што Навуходоносор бјеше

узео из цркве Јерусалимске и донио у Вавилон, да се врате и опет однесу у цркву Јерусалимску на своје мјесто и да се оставе у дому Божијем.

6. Зато Татнају, управитељу с оне стране ријеке, Сетар-Воснају с друговима својим Афарсашанима, који сте с оне стране ријеке, уклоните се одатле.

7. Оставите нека се гради тај дом Божи, управитељ Јудејски и старјешине њихове нека зидају тај дом Божи на мјесту његову.

8. Још заповиједам шта ћете чинити старјешинама Јудејским да би се сазидао тај дом Божи: од блага царскога, од доходака с оне стране ријеке, да се даје без оклијевања трошак онијем људима да се не устављају.

9. И што треба, било јунаца или овнова и јагањаца за жртве паљенице Богу небескому, или пшенице, соли, вина и уља, како реку свештеници Јерусалимски, да им се даје сваки дан без одгађања,

10. Да приносе мирисне жртве Богу небескому и да се моле за живот царев и синова његовијех.

11. Још заповиједам: Ко би учинио друкчије, из његове куће да се узме брвно и пободе, и он на њему да се погуби, и његова кућа да буде буниште за то.

12. И Бог који је ондје наста нио име своје, да обори свакога цара и сваки народ који би дигао руку да промијени ово и раскопа тај дом Божи у Јерусалиму. Ја, Дарије заповиједам ово, одмах да се изврши.

13. Тада Татнај, управитељ с оне стране ријеке, Сетар-Воснај и други њихови учинише одмах како заповједи Дарије.

14. И старјешине Јудејске зидаше и напредоваше, по пророштву Агеја пророка и Захарије, сина Идова; зидаше и довршише, по заповијести Бога Израилева и по заповијести Ки-

ра и Дарија и Артаксеркса, цара Персијскога.

15. И сврши се тај дом до трећег дана мјесеца Адара шесте године царовања цара Дарија.

16. И синови Израилеви, свештеници и Левити и остали између онијех који се вратише из ропства *посветише тај дом Божи радујући се.

*1 цар 8, 63.

17. И *принесоше на посвећење тога дома Божијег сто јунаца, двјеста овнова, четири стотине јагањаца и дванаест јараца на жртву за гријех за свега Израиља, према броју племена Израилевијех.

*4 Мој 7, 10.

18. И поставише свештенике по редовима њиховијем и Левите по редовима њиховијем да служе Богу у Јерусалиму *како је написано у књизи Мојсијевој.

*4 Мој 3, 6.

19. Потом славише који се вратише из ропства пасху *четрнаестог дана првога мјесеца.

*2 Мој 12, 6.

20. Јер се очистише и свештеници и Левити, те бијаху сви чисти, и клаше пасху за све који се вратише из ропства и за браћу своју свештенике и за себе саме.

21. И *једоше синови Израилеви који се вратише из ропства и сви који се од нечистоте народа земаљских одвојише к њима да траже Господа Бога Израилева.

*5 Мој 16, 18.

22. И празноваше празник пријеснијех хљебова седам дана веселећи се; јер их развесели Господ и обрати срце цара Асирскога к њима да укријепи руке њихове у послу око дома Бога, Бога Израилева.

Јездра се враћа у Јерусалим и са указом цара Артаксеркса ојеш заводи бојослужења.

7. А послѣје овијех ствари, за царовања Артаксеркса,

цара Персијскога, Јездра, син Сераје, сина Азарије, сина Хелкије,

2. Сина Салума, сина Садока, сина Ахитова,

3. Сина Амарије, сина Азарије, сина Мерајота,

4. Сина Зераје, сина Озије, сина Вукија,

5. Сина Авусије, сина Финеса, сина Елеазара, сина Арона, поглавара свештеничкога,

6. Тај Јездра врати се из Вавилонске, а бијаше књижевник вјешт закону Мојсијеву, који даде Господ Бог Израиљев, и цар му даде све што заиска, *јер рука Господа Бога његова бијаше над њим,

*Језд 7, 9; 9, 28; 8, 18; Нем 2, 8.

7. И вратише се у Јерусалим неки синови Израиљеви и свештеници и Левити и пјевачи и вратари и *Нетинеји седме године цара Артаксеркса.

*Језд 2, 43.

8. А дође у Јерусалим петога мјесеца седме године тога цара.

9. Јер првога дана првога мјесеца пође из Вавилонске, а првога дана петога мјесеца дође у Јерусалим, *јер добра рука Бога његова бјеше над њим.

*Језд 7, 6.

10. Јер Јездра бјеше управио срце своје да истражује закон Господњи и да га извршује и да учи Израиља уредбама и законима.

11. А ово је пријепис од књиге коју даде цар Артаксеркс Јездри, свештенику, књижевнику вјештому стварима што је заповједио Господ и уредбама његовијем у Израиљу:

12. Артаксеркс, *цар над царевима, Јездри, свештенику, књижевнику вјештому у закону Бога небескога, свако добро; тада и тада.

*Јез 26, 7.

13. Ја заповиједам: Ко год у мом царству од народа Израиљева и од свештеника његовијех и Левита хоће од своје воље да иде с тобом у Јерусалим, нек иде.

14. Јер се шаљеш од цара и од седам савјетника његовијех да надгледаш Јудеју и Јерусалим по закону Бога својега који ти је у руци,

15. И да однесеш сребро и злато што цар и савјетници његови драговољно приносе Богу Израиљеву, којему је стан у Јерусалиму,

16. И све сребро и злато што накупиш у свој земљи Вавилонској с драговолнијем прилозима које народ и свештеници драговољно приложе на дом Бога својега у Јерусалиму.

17. Па одмах за те новце купи јунаца и овнова и јагањаца с даровима њиховијем и наљевима њиховијем, и принеси их на олтару дома Бога вашег у Јерусалиму.

18. И што се теби и браћи твојој свиди учинити с осталијем сребром и златом, учините по вољи Бога својега.

19. И судове који су ти дати за службу у дому Бога твојега, остави пред Богом у Јерусалиму.

20. И што би још требало дому Бога твојега, те би ваљало дати, подај из царске ризнице.

21. И још заповиједам ја, цар Артаксеркс, свијем ризничарима с оне стране ријеке, да што год заиште од вас Јездра, свештеник, књижевник вјешти закону Бога небескога, одмах да се учини,

22. До сто таланата сребра и до сто кора пшенице и до сто вата вина и до сто вата уља, а соли без мјере,

23. Што год заповједи Бог небески, одмах да се учини за дом Бога небескога, да не дође гњев на царство, на цара и на синове његове.

24. И још вам јављамо да се ни од једнога између свештеника и Левита и пјевача и вратара и Нетинеја и других слуга тога дома Божијега не смије узимати данак ни пореза ни царина.

25. А ти, Јездра, по мудрости Бога својега која ти је дата, постави управитеље и судије да суде свему народу што је с оне стране ријеке између свијех који знаду закон Бога твојега, и ко не зна, учите га.

26. А ко не би извршивао закона Бога твојега и закона царева, одмах да му се суди, било да се погуби или да се прогна или да се оглоби или да се баци у тамницу.

27. Благословен да је Господ Бог отаца наших који даде то цару у срце да украси дом Господњи у Јерусалиму,

28. И даде ми, те нађох милост пред царем и савјетницима његовијем и пред свијем силнијем кнезовима царевијем. И ја се ослободих, *јер рука Господа Бога мојега бјеше надом, и скупих главаре из Израиља да иду са мном. *Језд 7, 6.

Јездрини сајућници, поштови и дарови. Долазак у Јерусалим из Вавилона.

8. А ово су главари домова отачких и племе онијех што пођоше са мном из Вавилона за владе цара Артаксеркса:

2. Од синова Финесовијех Гирсом; од синова Итамаровијех Данило; од синова Давидовијех Хатус;

3. Од синова *Сеханије, који бјеше од синова Фаросовијех, Захарија и с њим на број мушкиња сто и педесет;

*1 дн 3, 22.

4. Од синова Фат-Моавовијех Ели-оинај, син Зерајин, и с њим мушкиња двјеста;

5. Од синова Сеханијиних син Јасилов и с њим мушкиња три стотине;

6. И од синова Адиновијех Евед, син Јонатанов, и с њим мушкиња педесет;

7. И од синова Еламовијех Исаија, син Аталијин, и с њим мушкиња седамдесет;

8. И од синова Сефатијиних Зевадија, син Михаилов, и с њим мушкиња осамдесет;

9. Од синова Јоавовијех Овадија, син Јехилов, и с њим мушкиња двјеста и осамдесет;

10. И од синова Селомитовијех, син Јосифијин, и с њим мушкиња сто и шездесет;

11. И од синова Вивајевих Захарија, син Вивајев, и с њим мушкиња двадесет и осам;

12. И од синова Азгадовијех Јоанан, син Акатанов, и с њим мушкиња сто и десет;

13. И од синова Адоникамовијех пошљедњих по имену Елифелет, Јеило и Семаја и с њима мушкиња шездесет;

14. И од синова Вигвајевијех Гутај и Завуд, и с њима мушкиња седамдесет.

15. И сабра их код ријеке која тече у Аву, и ондје стајасмо у околу три дана; послѣје прегледах народ и свештенике, али не нађох ондје ниједнога од синова Левијевих.

16. Зато послах Елијезера, Арила, Семају и Елнатана и Јарива и Елнатана и Натана и Захарију и Месулама, главаре, и Јојарива и Елнатана, учитеље,

17. И оправих их к Иду, поглавару у мјесту Касифији, и научих их шта ће говорити Иду и браћи његовој Нетинејима у мјесту Касифији да би нам довели слуге за дом Бога нашега.

18. И доведоше нам, јер добра рука Божија бјеше над нама, човјека разумна између синова Малија, сина Левија, сина Израиљева, Серевѣју са синовима његовијем и браћом његовом, њих осамнаест;

19. И Асавију и с њим Исаију од синова Мераријевих, с браћом његовом

и њиховијем синовима, њих двадесет;

20. И од Нетинеја, које одреди Давид и кнезови да служе Левитима, двјеста и двадесет Нетинеја, који сви бише именовани поименце.

21. Тада огласих ондје на ријеци Ави пост да бисмо се понизили пред Богом својим и измолили у њега срећан пут себи и дјеци својој и свему благу својему.

22. Јер ме бијаше стид искати од цара војске и коњика да нас бране од непријатеља путем, јер бијасмо рекли цару говорећи: *Рука је Бога нашега на добро над свима који га траже, и јачина је његова и гњев на све који га остављају. *Језд 7, 6.

23. Тако постисмо и молисмо Бога својега за то, и умолисмо га.

24. Тада одвојих између главара свештеничких дванаест, Серевују, Асавују и с њима десеторицу браће њихове.

25. И измјерих им сребро и злато и судове, прилоге дому Бога нашега што приложи цар и савјетници његови и кнезови његови и сав народ Израиљев који се нађе;

26. Измјерих им у руке шест стотина и педесет таланата сребра, и судова сребрнијех сто таланата, и сто таланата злата,

27. И двадесет чаша златнијех од тисућу драма, и два суда од мједи добре и скупочјене као злато.

28. И рекох им: Ви сте свети Господу и ови су судови свети, и ово сребро и злато драговољан је прилог Господу Богу отаца ваших.

29. Пазите и чувајте докле не измјерите пред главарима свештеничким и Левитима и главарима отачких домова Израиљевијех у Јерусалиму у клијетима дома Господњег.

30. И тако примише свештеници и Левити измјерено сребро и злато и

судове да однесу у Јерусалим у дом Бога нашега.

31. И пођосмо од ријеке Аве дванаестог дана првога мјесеца да идемо у Јерусалим, и рука Бога нашега бијаше над нама и избави нас из руке непријатељских и засједачких на путу.

32. И дођосмо у Јерусалим и стајасмо ондје три дана.

33. А четврти дан измјери се сребро и злато и судови у дому Бога нашега у руке Меримоту, сину Уријину свештенику, с којим бијаше Елеазар, син Финесов, и с њима Јозавад, син Исусов, и Ноадија, син Венујев, Левити.

34. Све на број и на мјеру, и мјера би записана од свега у исто вријеме.

35. И који бише у ропству па се вратише из ропства, принесосше на жртву паљеницу Богу Израиљеву дванаест јунаца за свега Израиља, деведесет и шест овнова, седамдесет и седам јагањаца, *дванаест јараца за гријех, све то на жртву паљеницу Господу. *Језд 6, 17.

36. И предаше *заповијести цареве намјесницима царевујем и кнезовима с ове стране ријеке, и они потпомогосше народ и дом Божји.

*Језд 7, 21.

*Тужбалица због бракова с шућинкама.
Покајничка молитва.*

9. А кад се то сврши, приступише к мени кнезови говорећи: Народ Израиљев и свештеници и Левити нијесу се одвојили од народа земаљских због гадова њиховијех, од Хананеја, Хетеја, Ферезеја, Јевусеја, Амонаца, Моаваца, Мисираца и Амореја.

2. *Јер узеше кћери њихове себи и синовима својим, те се помијеша

свето сјеме с народима земаљским; и рука свештеничка и главарска бјеше прва у том пријеступу.

*5 Мој 7, 3; 23, 3; Нем 13, 23.

3. И кад чух то, раздријех хаљину своју и плашт свој, и скидох косу с главе своје и браду своју, и сједох тужан.

4. И скупише се к мени сви који се бојаху ријечи Бога Израилева за пријеступ онијех који дођоше из ропства, а ја сјеђах тужан до вечерње жртве.

5. А о вечерњој жртви устах од јада својега у раздртој хаљини и плашту, и клекавши на кољена своја, раширих руке своје ка Господу Богу својему,

6. И рекох: Боже мој! Стидим се и *срамим се подигнути очи своје к теби, Боже мој, † јер безакоња наша намножише се сврх главе и кривице наше нарастоше до неба.

*Дан 9, 7, 8; † Пс 38, 4.

7. Од времена отаца својих до данас под кривицом смо великом, и за безакоња своја бисмо предани ми и цареви наши и свештеници наши у руке царевима земаљским под мач, у ропство, у грабеж и у срамоту, као што се види данас.

8. А сада зачас дође нам милост од Господа Бога нашега, те нам остави остатак и даде нам *клин у светом мјесту свом да би просвијетлио очи наше Бог наш и дао нам да мало одахнемо у ропству својем.

*ИНав 22, 23.

9. Јер робље смо, али у ропству нашем није нас оставио Бог наш, него нам даде те нађосмо милост пред царевима Персијским давши нам да одахнемо да подигнемо дом Бога својега и оправимо пустотине његове, *и давши нам ограду у Јудеји у Јерусалиму.

*ИНав 5, 2.

10. Сада, дакле, шта да кажемо, Боже наш, последије тога? Јер остависмо заповијести твоје,

11. Које си заповједио преко слуга својих пророка говорећи: *Земља у коју идете да је наслиједите, земља је нечиста од нечистоте народа земаљских, с гадова њиховијех којима је напунише од краја до краја у нечистоти својој.

*3 Мој 18, 25.

12. *И зато кћери својих не дајите за синове њихове, и кћери њиховијех не узимајте за синове своје, и не тражите мира њихова ни добра њихова довијека да бисте се окријепили и јели добра оне земље и оставили је у наслједство синовима својим довијека.

*5 Мој 7, 3.

13. И последије свега што дође на нас за зла дјела наша и за велику кривицу нашу, јер си нас, Боже наш, покарао мање него што гријеси наши заслужују, и дао си нам остатак оваки,

14. Еда ли ћемо опет преступати заповијести твоје и пријатељити се с овијем гаднијем народима? Не би ли се разгњевио на нас докле нас не би потро да ниједан не остане и не избави се?

15. Госпode Боже Израилев! *Ти си праведан, јер остасмо остатак, као што се види данас. Ево, ми смо пред тобом с кривицом својом, премда се не може стајати пред тобом за то.

*Нем 9, 33.

Израиљци отиђуши дају жене туђинке.

10. А кад се мољаше Јездра и исповиједаше гријехе плачући и лежећи пред домом Божјим, скупи се к њему из Израиља велико мноштво људи и жена и дјеце; и народ плакаше веома.

2. Тада проговори Сеханија, син Јехилов, од синова Еламовијех, и рече Јездри: Ми смо сагријешили Богу својему што узесмо жене туђинке из

народа земаљских; али још има надања Израиљу за то.

3. Да учинимо сада завјет Богу својему, да отпустимо све жене и пород њихов по вољи Господњој и онијех који се боје заповијести Бога нашега, и по закону нека буде.

4. Устани, јер је ово твој посао; а ми ћемо бити уза те, буди слободан и ради.

5. Тада уста Јездра и закле главаре свештеничке и Левите и свега Израиља да учине тако. И заклеше се.

6. Потом уста Јездра испред дома Божијега и отиде у клијет Јоанана, сина Елиасивова; и ушавши не једе хљеба нити воде пи, јер тужаше због пријеступа онијех који бише у ропству.

7. Потом огласише по Јудеји и Јерусалиму свијем који се вратише из ропства, да се скупе у Јерусалим,

8. А ко не би дошао за три дана по договору кнезовском и старјешинском, да се све имање његово разаспе, а сâм да се одлучи од збора онијех који се вратише из ропства.

9. Тако се скупише сви људи од Јуде и Венијамина у Јерусалим за три дана, мјесеца деветога. И сјеђаше сав народ на улици пред домом Божјим дршћући ради те ствари и од дажда.

10. Тада уставши Јездра свештеник рече им: Ви сагријешисте што се оженисте туђинкама, те умножисте кривицу Израиљеву.

11. Зато сада исповједите се Господу Богу отаца својих, и учините вољу његову, и одвојте се од народа земаљских и жена туђинки.

12. И сав збор одговори и рече иза гласа: Како нам каза учинићемо.

13. Али народа има много и иде дажд, не може се стајати напољу, а тај посао није за један дан ни за два, јер нас има много који сагријешисмо у том.

14. Да се одреде кнезови наши из свега збора, па који су год у градови-

ма нашим ожењени туђинкама, нека долазе у одређено вријеме и с њима старјешине свакога града и судије докле не одвратимо од себе жестоки гњев Бога својега за ту ствар.

15. И одређен би на то Јонатан, син Асаилов, и Јазија, син Текујев; а Месулам и Саветај, Левити, помагаше им.

16. И учинише тако који се вратише из ропства. И одвојише се Јездра свештеник и главари домова отачких по домовима отаца својих, сви поименце, и сједоше првога дана десетог мјесеца да извиђају ствар.

17. И до првога дана првога мјесеца свршише са свима онима који се бијаху оженили туђинкама.

18. А нађоше се између синова свештеничких ожењени туђинкама: између синова *Исуса, сина Јоседекова, и браће његове: Масија и Елијезер и Јарив и Гедалија; *Језд 3, 2.

19. И дадоше руке да ће пустити жене своје; и који бијаху згријешили, принесоше по једнога овна за кривицу своју;

20. И од синова Имировијех Ананије и Зевадија;

21. И од синова Харимовијех Масија и Илија и Семаја и Јехило и Озија,

22. И од синова Пасхоровијех Елиоинај, Масија, Исмаило, Натанаило, Јозавад и Еласа,

23. А од Левита Јозавад и Симеј и Келаја, то је Келита, и Петаја и Јуда и Елијезер;

24. И од пјевача Елијасив; и од вратара Салум и Телем и Урија;

25. А од Израиља, од синова Фаросовијех Рамија и Језија и Малхије и Мијамин и Елеазар и Малхија и Венаја;

26. И од синова Еламовијех: Матанија, Захарија и Јехило и Авдија и Јеремот и Илија;

27. И од синова Затовијех Елион-нај, Елијасив, Матанија и Јеримот и Завад и Азиза;

28. И од синова Вивајевијех Јоанан, Ананија, Завај, Атлај,

29. И од синова Ванијевих Месулам, Малух и Адаја, Јасув и Сеал и Рамот;

30. И од синова Фат-Моавовијех Адна и Хелал, Венаја, Масија, Матанија, Везелеило и Винуј и Манасија;

31. И од синова Харимовијех Елијезер, Јесија, Малхија, Семаја, Симеон,

32. Венијамин, Малух, Семарија;

33. Од синова Асумовијех Матенај, Матата, Завад, Елифелет, Јеремај, Манасија, Симеј;

34. Од синова Ванијевих Мадаја, Амрам и Уило,

35. Венаја, Ведеја, Хелуј,

36. Ванија, Меримот, Елијасив,

37. Матанија, Матенај и Јасав,

38. И Ваније, Винуј, Симеј,

39. И Селемија и Натан и Адаја,

40. Махнадевај, Сасај, Сарај,

41. Азарейло и Селемија, Семарија,

42. Салум, Амарија, Јосиф;

43. Од синова Невовијех: Јесило, Матанија, Завад, Зевина, Јадав, Јоило и Венаја.

44. Сви се ови бијаху оженили туђинкама, и неке између њих бијаху и дјецу изродиле.

КЊИГА НЕМИЈИНА

*Немијина молитва због шужног
стања Јудеје и Јерусалима
(445. џре Христа).*

1. Ријечи Немије, сина Ахалијина. Мјесеца Хислева године двадесете, кад бијах у Сусану граду,

2. Дође Ананије, један од браће моје, с неким из Јудеје; и запитах их за Јудејце, за остатак што бјеше остао од ропства, и за Јерусалим.

3. А они ми рекоше: Остатак што оста од ропства, ондје у земљи, у великој је невољи и срамоти, и *зид је Јерусалимски разваљен и врата су му огњем попаљена. *2 дн 36, 39.

4. А кад чух те ријечи, *сједох и плаках, и тужих неколико дана, и постих и молих се пред Богом небеским, *Језд 9, 3.

5. И рекох: *Ох Господе Боже небески, Боже велики и страшни, који чуваш завјет и милост онима који те љубе и држе твоје заповијести. *Дан 9, 4.

6. Нека буде ухо твоје пригнуто и очи твоје отворене да чујеш молитву слуге својега којом се сада молим пред тобом дан и ноћ за синове Израиљеве, слуге твоје, и исповиједам гријехе синова Израиљевијех којима ти згријешисмо.

7. Скривисмо ти и не држасмо заповијести ни уредбе ни закона које си заповједио преко Мојсија слуге својега.

8. Али се опомени ријечи коју си заповједио Мојсију, слуги својему, говорећи: Ви ћете згријешити и *ја ћу вас расијати међу народе; *5 Мој 4, 27.

9. Али ако се обратите к мени и станете држати заповијести моје и творити их, *ако будете изгнани и на крај свијета, сабраћу вас оданде и одвешћу вас на мјесто које сам изабрао да ондје настаним име своје. *5 Мој 30, 4-9.

10. А ово су слуге твоје и народ твој, који си искупио силом својом великом и руком својом крјепком.

11. Ох Господе! Нека буде ухо твоје пригнуто к молитви слуге твојега и к молитви слуга твојих, који су ради бојати се имена твојега, и дај данас срећу слуги својему и учини да нађе милост пред овим човјеком. А ја бијах пехарник царев.

Цар доуштира Немији да обнавља Јерусалим. Разгледање стања зидова.

2. А мјесеца Нисана године двадесете Артаксеркса цара бијаше вино пред њим, и ја узев вино, дадох га цару. А пређе не бијах невесео пред њим.

2. И рече ми цар: Што си лица невесела кад нијеси болестан? Није друго него туга у срцу. А ја се уплаших врло.

3. И рекох цару: Да је жив цар довијека! Како не бих био лица невесеља кад је град гдје су гробови мојих отаца опустио и врата му огњем спаљена?

4. А цар ми рече: Шта хоћеш? Тада се помолих Богу небескому,

5. И рекох цару: Ако је угодно цару и ако ти је мио слуга твој, пошљи ме у Јудеју, у град гдје су гробови отаца мојих да га саградим.

6. А цар ми рече, а жена његова сјеђаше до њега: Колико ти времена треба на пут, и кад ћеш се вратити? И би угодно цару, и пусти ме кад му казах врјеме.

7. Потом рекох цару: Ако је угодно цару, да ми се да књига на кнезове преко ријеке да ме прате докле не дођем у Јудеју,

8. И књига на Асафа, чувара шума цареве, да ми да дрва за брвна на врата од двора уз дом Божји и за зид градски и за кућу у коју ћу ући. И даде ми цар, *јер добра рука Бога мојега бјеше нада мнош.

*Језд 7, 6.

9. И тако дођох ка кнезовима преко ријеке, и дадох им књиге цареве. А цар посла са мнош војводе и коњике.

10. А кад то чу Санавалат Ороњанин и Товија, слуга Амонац, би им врло мрско што дође човјек да се постави за добро синовима Израилевијем.

11. Потом дођох у Јерусалим и бих ондје три дана.

12. Па устах ноћу с неколико људи, а никому не казах што ми је Бог мој дао у срце да учиним у Јерусалиму; и не имах кљусета са собом осим онога на ком јахах.

13. И изидох ноћу на врата од долине, на извор змајевски, и на врата гнојна, и разгледах зидове Јерусалимске како бјеху разваљени и како му врата бјеху огњем попаљена.

14. Отуда прођох на *изворска врата и на царско језеро, а ондје не бјеше мјеста да кљусе пода мнош пријеђе.

*Нем 3, 15.

15. Зато јахах уз поток по ноћи и разгледах зид, па се вратих на врата од долине, и тако дођох натраг.

16. Али поглавари не знадијаху куда сам ишао ни шта сам радио, јер до тада не бијах ништа рекао ни Јудејцима ни свештеницима ни кнезовима ни поглаварима ни другима који управљаху послом.

17. Зато им рекох: Видите у каквом смо злу! Јерусалим пуст и врата му попаљена огњем; дајте да зидамо зидове Јерусалимске да више не будемо руг.

18. И казах им како је добра рука Бога мојега нада мнош и ријечи цареве које ми је рекао. Тада рекоше: Устанимо и зидајмо. И укријепише им се руке на добро.

19. А кад то чу Санавалат Ороњанин и Товија, слуга Амонац, и Гисем Арапин, подсмјеваше нам се и ругаше нам се говорећи: Шта то радите? Да се нећете одметнути цару?

дођох ка кнезови, ја им одговорих и рекох: Бог
дадох им књиге и даде нам срећу, а ми слуге
мног војводе и устасмо и зидамо; али ви не-
го чу Санавалат, јела ни права ни спомена у
слуга Амонац, биму.

дође човјек да с
новима Израил
дођох у Јерусалема јерусалимских зидова.
дана.

Добровољци у раду.

х ноћу с неколи
е казах што ми
да учиним у Јер
лусета са собор
х.

х ноћу на врата и осветише их до куле Меје, до
змајевски, и не

едах зидове Ј

ху разваљени до њега зидаше Јерихоњани, а

гњем попаљен, зида Захур, син Имријев;

рођох на *из, А врата рибља зидаше синови

ко језеро, а он иници, они их побрвнаше и мет-

кљусе пода крила и браве и пријеворнице.

*Не, А до њих оправља Меримот,

уз поток по н, рије сина Акосова; а до њих

се вратих на, ља Месулам, син Варахије си-

дођох натраг, сизавеилова; а до њих оправља

вари не зна, син Ванин.

шта сам ради, А до њих оправљаше Текојани,

ишта рекао, оглавице њихове не савише вра-

еницима ни к, Јега на службу Господу својему.

ма ни другим, А стара врата оправља Јодај,

кох: Видите, Фасејин, и Месулам, син Весо-

салим пуст и, и, они их побрвнаше и метнуше

ем; дајте да, А до њих оправљаше Мелатија

мске да ви, њанин и Јадон Меровњанин, љу-

а с ове стране ријеке.

ако је добра, До њих оправља Узило, син

ом и ријечки, златар; а до њега оправља

11. Толико оправља Малхија, син
Харимов, и Асув, син Фат-Моавов, и
кулу код пећи.

12. А до њега оправља Салум, син
Лоисов, поглавар над половином кра-
ја Јерусалимскога са кћерима својим.

13. Врата долињска оправља Анун
са становницима Занојским; они их
саградише и метнуше крила и браве
и пријеворнице, и тисућу лаката зида
до гнојнијех врата.

14. А гнојна врата оправља Мал-
хија, син Рихавов, поглавар над кра-
јем Вет-Керемским, он их сагради и
метну крила и браве и пријеворнице.

15. А врата изворска оправља Са-
лум, син Хол-Озин, поглавар над
крајем у Миспи, он их сагради и по-
кри и метну им крила и браве и при-
јеворнице; и зид код *бање Силоам-
ске од врта царева до басамака који
слазе из града Давидова.

**2 цар 20, 20; Јн 9, 7.*

16. За њим оправља Немија, син
Аззуков, поглавар над половином
краја Вет-Сурскога, до према гробо-
вима Давидовијем и до језера начи-
њенога и до куће јуначке.

17. За њим оправљаше Левити,
Реум, син Ванијев, а до њега оправља
Асавија, поглавар над половином
краја Кеилскога, са својим крајем.

18. За њим оправљаше браћа њи-
хова, Вавај, син Инададов, поглавар
над половином краја Кеилскога.

19. А до њега оправља Есер, син
Исусов, поглавар од Миспе, толико
према мјесту куда се иде к ризници
на углу.

20. За њим разгорјевши се Варух,
син Завајев, оправља толико од угла
до врата од куће Елијасива, поглава-
ра свештеничкога.

21. За њим оправља Меримот, син
Урије сина Акосова, толико од врата
куће Елијасивове до краја куће Ели-
јасивове.

22. А за њим оправљаше свештеници који живљаху у равници.

23. За њима оправља Венијамин и Асув према својим кућама; а за њима оправља Азарија, син Масије, син Ананијина, уз своју кућу.

24. За њим оправља Винуј, син Инададов, толико од куће Азаријине до савитка и до угла.

25. Фалал, син Узајев, оправља према савитку и према кули која се издиже из горњег дома царева код *тријема тамничкога; за њим Федаја, син Фаросов; *Јер 32, 2; 33, 1.

26. И Нетинеји који живљаху у Офилу, до према вратима воденијем на исток и кули високој;

27. За њима оправљаше Текојани толико према великој кули високој до зида Офилскога;

28. Од *врата коњских оправљаше свештеници сваки према свакој кући; *2 цар 11, 16.

29. За њима оправља Садок, син Имиров, према својој кући; а за њим оправља Семаја, син Сеханијин, чувар врата источнијех;

30. За њим оправља Ананија, син Селемијин, и Анун, шести син Салафов, толико; за њима оправља Месулам, син Варахијин, према својој клијети;

31. За њим оправља Малхија, син златарев, до куће Нетинејске и трговачке према вратима Мифкадским до узбрдице на углу;

32. А између узбрдице на углу и овчијих врата оправљаше златари и трговци.

Зидане се наставља и поред порућа и смејњи. Мјере предострожности приликом зидања.

4. А *кад чу Санавалат да зидамо зид, разгњеви се

и расрди се врло, и ругаше се Јеврејима, *Нем 2, 19.

2. И говорише пред браћом својом и војницима Самаријским: Шта раде ти немоћни Јудејци? Хоћемо ли их оставити? Хоће ли приносити жртве? Хоће ли сада свршити? Еда ли ће у живот повратити из праха камење спаљено?

3. А Товија Амонац који бијаше уза њ рече: Нека зидају; да лисица дође, провалиће камени зид њихов.

4. Чуј, Боже наш, како нас презиру; обрати руг њихов на њихову главу и дај да буду грабеж у земљи гдје би робовали.

5. И не покривај безакоња њихова, и гријех њихов да се не избрише пред тобом, јер те дражише за оне који зидају.

6. И тако зидасмо зид, и сав се зид састави до половине, и народ имаше вољу да ради.

7. А кад чу Санавалат и Товија и Арапи и Амонци и Азоћани да се оправља зид Јерусалимски и да се почело затварати што је проваљено, разгњевише се врло;

8. И сложише се сви заједно да дођу и ударе на Јерусалим и да смету.

9. А ми се молисмо Богу својему и постављасмо стражу према њима дан и ноћ од страха њихова.

10. А Јудејци рекоше: Клонула је снага носиоцима, а праха има много, не можемо зидати зида.

11. А наши непријатељи рекоше: Да не дознаду и не опазе докле не дођемо усред њих, па ћемо их побити и прекинути посао.

12. Али дођоше Јудејци који код њих живљаху и казаше нам десет пута: Чувајте сва мјеста куда се иде к нама.

13. Тада намјестих народ у низима иза зида и на стрменима, поставих народ по породицама с мачевима и копљима и луковима.

14. И разгледавши устах и рекох старјешинама и главарима и осталом народу: Не бојте их се. Помените Господа великога и страшнога, и бијте се за браћу своју, за синове своје и кћери своје, за жене своје и куће своје.

15. А кад чуше непријатељи наши да смо дознали, *разби Господ њихову намјеру, и ми се вратисмо сви к зиду, сваки на свој посао. *Јов 5, 12.

16. И отада половина мојих момака пословаше, а друга половина држаше копља и штитове и лукове и оклопе, и кнезови стајаху иза свега дома Јудина.

17. И који зидаху и који ношаху терет и који товараху, сваки једном руком рађаше, а у другој држаше копље.

18. А који зидаху, сваки имаху мач припасан уз бедрицу, и тако зидаху. А трубач стајаше код мене.

19. Јер рекох старјешинама и главарима и осталом народу: Посао је велик и дуг, и ми смо се расули по зиду далеко један од другог.

20. Гдје чујете трубу да труби, онамо трчите к нама; *Бог наш војеваће за нас. *2 Мој 14, 14.

21. Тако рађасмо посао, и полови-на их држаше копља од зоре па докле звијезде не изиду.

22. У то вријеме још рекох народу: Сваки с момком својим нека ноћује у Јерусалиму да би нам ноћу стражили а дању радили.

23. А ја и моја браћа и момци моји и стражари што иду за мном, нећемо свлачити са себе хаљина; у свакога да је мач и вода.

*Немија ослобађа сиромаше
од државних дажбина.
Његова несебичност.*

5. И стаде велика вика људи и жена на браћу њихову Јудејце.

2. Јер неки говораху: Нас и синова наших и кћери наших има много; да добавимо жита да једемо и останемо живи.

3. Други опет говораху: Да заложимо поља своја и винограде и куће да добијемо жита у овој глади.

4. Још други говораху: Да узајмимо новаца на поља своја и винограде за данак царски.

5. А тијело је наше као тијело браће наше, синови наши као њихови синови и, ето, треба да дамо синове своје и кћери своје у робље, и неке кћери наше већ су робинје, а ми не можемо ништа, јер поља наша и винограде наше држе други.

6. Зато се расрдих врло кад чух вику њихову и те ријечи.

7. И смислих у срцу свом и укорих кнезове и поглаваре, и рекох им: *Ви мећете бремена сваки на брата својег. И сазвах велики збор њих ради.

*2 Мој 22, 25.

8. И рекох им: Ми откуписмо колико могосмо браћу своју Јудејце што бјеху *продани народима; а ви ли ћете продавати браћу своју или ће се продавати нама? А они умукосе и не нађоше што би одговорили.

*3 Мој 25, 47-49.

9. И рекох: Није добро што ради-те. Не треба ли вам ходити у страху Бога нашега да нам се не ругају на-роди, непријатељи наши?

10. И ја и браћа моја и момци моји давали смо им новаца и жита; *али опростимо им тај дуг. *5 Мој 15, 1-11.

11. Хајде, вратите им данас поља њихова и винограде и маслинике и куће и што им на стотину узимате од новца и жита и вина и уља.

12. А они одговорише: Вратићемо и нећемо искати од њих; учинићемо како велиш. Тада сазвах свештенике, и заклех их да ће тако учинити.

13. И истресох њедра своја и ре-кох: Овако да истресе Бог свакога из

куће његове и из труда његова ко год не испуни ове ријечи, и овако да се истресе и буде празан. И сав збор рече: Амин. И хвалише Господа, и учини народ по тој ријечи.

14. И откад ми цар заповједи да им будем управитељ у земљи Јудиној, од године двадесете до тридесет друге године цара Артаксеркса, дванаест година, ја и браћа моја не једосмо хране управитељске.

15. А пређашњи управитељи који бијаху прије мене, бијаху тешки народу узимајући од њега хљеба и вина, осим четрдесет сикала сребра, и слуге њихове заповиједаху по народу; али ја тако не чиних бојећи се Бога.

16. Него и око грађења зида радих, и не куписмо њиве; и сви момци моји бијаху скупа ондје на послу.

17. И Јудејаца и поглавара сто и педесет људи и који долажаху к нама из околних народа бијаху за мојим столом.

18. И готовљаше се сваки дан по једно говече, шест оваца изабранијех, и птице готовљашу ми се, и сваких десет дана даваше се свакојакога вина изобила. И опет не исках хране управитељске; јер служба бјеше тешка народу.

19. *Помени ме, Боже мој, на добро за све што сам чинио овому народу.

*Нем 13, 14, 22.

*Немија избјегава замке
непријатељске и довршује израдске
зигове.*

6. А кад чу Санавалат и Товија и Гисем Арапин и остали наши непријатељи да сам сазидао зид и да није остало у њему ништа проваљено, а до тада још не бијаша намјестио крила на врата,

2. Посла Санавалат и Гисем к мени и поручи: Ходи да се састанемо у ком селу у пољу Ононском. А они мишљаху зло по ме.

3. И послах к њима гласнике и поручих: У послу сам великом, зато не могу доћи. Јер би стао посао кад бих га оставио да дођем к вама.

4. И слаше тако к мени четири пута; и ја им онако одговорих.

5. Тада Санавалат посла к мени тако пети пут слугу својега с књигом отвореном у руци.

6. А у њој писаше: Чује се по народима и Гасмуј каже да се ти и Јудејци мислите одметнути, зато зидаш зид, и хоћеш да им будеш цар, како се говори,

7. И да си поставио пророке да разглашују за тебе у Јерусалиму и говоре: Цар је у Јудеји. А то ће доћи до цара; него ходи да се договоримо.

8. Тада послах к њему и поручих: Није тако како ти кажеш; него си сам измислио.

9. Јер они сви шћаху нас уплашити говорећи: Клоњуће руке њихове од посла и неће се свршити. Зато, Боже, укријепи руке моје.

10. Јоште отидох у кућу Семаји, сину Далаје сина Метавеилова, који се бјеше затворио, и рече ми: Да отидемо заједно у дом Божји усред цркве и да закључамо врата цркви, јер ће доћи да те убију, доћи ће ноћу да те убију.

11. А ја рекох: Зар ће човјек какав сам ја бјежати? Или ко би овакав какав сам ја ушао у цркву да остане у животу? Нећу ићи.

12. И разумјех да га није Бог послао, него то пророштво каза за ме, јер га Товија и Санавалат поткупише.

13. Зато бјеше поткупљен да ме уплаши да онако учиним и згријешим да бих се осрамио да ме могу ружити.

14. Помени, Боже мој, Товију и Санавалата по овијем дјелима њиховијем, и Ноадију пророчицу и друге пророке који ме шћаху уплашити.

15. И тако доврши се зид двадесет петога дана мјесеца Елула за педесет и два дана.

16. И кад чуше сви непријатељи наши и видјеше сви народи који бијаху око нас, уплашише се врло, јер познаше да је Бог наш учинио то дјело.

17. И у оне дане многи главари Јудејски слаху књиге Товији, и од Товије њима долажаху књиге.

18. Јер многи Јудејци бијаху му се заклели; јер бјеше зет Сеханији, сину Арахову, и Јоанан, син његов, бјеше ожењен кћерју Месулама, сина Варахијана.

19. И говораху преда мном добро о њему, и ријечи моје доказиваху му; и Товија слаше књиге да ме уплаши.

*Постављање градских стражара.
Пребројавање ѿвратника (уп. Језд 2,
167). Добровољни ѿрилози храму.*

7. А кад се сазида зид и намјестих врата, и постављени бише вратари и пјевачи и Левити,

2. Заповједих Ананију, брату свому, и Ананији, заповједнику од града Јерусалимскога, јер бјеше вјеран човјек и бојаше се Бога више него многи,

3. И рекох им: Да се не отварају врата Јерусалимска докле сунце не огрије, и кад они што стоје ондје затворе врата, огледајте, и да се поставе стражари између становника Јерусалимских, сваки на своју стражу и сваки према својој кући.

4. А град бијаше широк и велик, али народа бјеше мало у њему и куће не бјеху пограђене.

5. И Бог мој даде ми у срце, те сабрах главаре и старјешине и народ да се изброје по племенима. И нађох књигу, у којој бијаше пријепис онијех који се вратише први пут; и нађох у њој записано:

6. *Ово су људи из овога краја што се вратише из ропства између онијех који бише пресељени, које пресели Навуходоносор, цар Вавилонски, па се вратише у Јерусалим и у Јудеју, сваки у свој град, *Језд 2.

7. Који дођоше са Зоровавелем, Исусом, Немијом, Азаријом, Рамијом, Наманијем, Мардохејем, Вилсаном, Мисперетом, Вигвајем, Неумом, Ваном; на број бјеше људи народа Израилјева:

8. Синова Фаросовијех двије тисуће и сто и седамдесет и два;

9. Синова Сефатијиних триста и седамдесет и два;

10. Синова Араховијех шест стотина и педесет и два;

11. Синова Фат-Моавовијех, од синова Исусовијех и Јоавовијех двије тисуће и осам стотина и осамнаест;

12. Синова Еламовијех тисућа и двјеста и педесет и четири;

13. Синова Затујевих осам стотина и четрдесет и пет;

14. Синова Захајевих седам стотина и шездесет;

15. Синова Винујевих шест стотина и четрдесет и осам;

16. Синова Вивајевих шест стотина и двадесет и осам;

17. Синова Азгадовијех двије тисуће и три стотине и двадесет и два;

18. Синова Адоникамовијех шест стотина и шездесет и седам;

19. Синова Вигвајевијех двије тисуће и шездесет и седам;

20. Синова Адиновијех шест стотина и педесет и пет;

21. Синова Атировијех од Језекије деведесет и осам;

22. Синова Асумовијех триста и двадесет и осам;

23. Синова Висајевијех триста и двадесет и четири;

24. Синова Арифовијех сто и два наест;

25. Синова Гаваонских деведесет и пет;

26. Људи из Витлејема и Нетофата сто и осамдесет и осам;

27. Људи из Анатота сто и двадесет и осам;

28. Људи из Вет-Асмавета четрдесет и два;

29. Људи из Киријат-Јарима, Хефире и Вирота седам стотина и четрдесет и три;

30. Људи из Раме и Гаваје шест стотина и двадесет и један;

31. Људи из Михмаса сто и двадесет и два;

32. Људи из Ветиља и Гаја сто и двадесет и три;

33. Људи из другога Невона педесет и два;

34. Синова Елама другога тисућа и двјеста и педесет;

35. Синова Харимовијех триста и двадесет;

36. Синова Јерихонских триста и четрдесет и пет;

37. Синова Лодских, Адидских и Ононских седам стотина и двадесет и један;

38. Синова Сенајских три тисуће и девет стотина и тридесет;

39. Свештеника: синова Једајиних од дома Исусова девет стотина и седамдесет и три;

40. Синова Имровијех тисућа и педесет и два;

41. Синова Пасхоровијех тисућа и двјеста и четрдесет и седам;

42. Синова Харимовијех тисућа и седамнаест;

43. Левита: синова Исусовијех и Кадмиловијех између синова Одавијиних седамдесет и четири;

44. Пјевача: синова Асафовијех сто и четрдесет и осам;

45. Вратара: синова Салумовијех, синова Атировијех, синова Талмоновијех, синова Акувовијех, синова Атитинијех, синова Совајевијех сто и тридесет и осам;

46. Нетинеја: синова Сишинијех, синова Асуфинијех, синова Таваото-вијех,

47. Синова Кирсовијех, синова Сијајиних, синова Фадановијех,

48. Синова Леваниних, синова Агавиних, синова Салмајевих,

49. Синова Анановијех, синова Гидиловијех, синова Гаровијех,

50. Синова Реајиних, синова Ресиновијех, синова Некодинијех,

51. Синова Газамовијех, синова Узинијех, синова Фасејиних,

52. Синова Висајевих, синова Менимовијех, синова Нафусесимовијех,

53. Синова Ваквуковијех, синова Акуфинијех, синова Аруровијех,

54. Синова Васлитовијех, синова Меидинијех, синова Арсинијех,

55. Синова Варкосовијех, синова Сисаринијех, синова Таминијех,

56. Синова Несијиних, синова Атифиних;

57. Синова слуга Соломоновијех, синова Сотажевих, синова Соферетових, синова Феридинијех,

58. Синова Јалинијех, синова Дарконовијех, синова Гидиловијех,

59. Синова Сефатијиних, синова Атиловијех, синова Фохерета од Севајима, синова Амоновијех,

60. Свега Нетинеја и синова слуга Соломоновијех, триста и деведесет и два.

61. И ови дођоше из Тел-Мелеха и Тел-Арисе, Херув, Адон и Имир, али не могоше показати отачкога дома својега и сјемена својега, еда ли су од Израиља,

62. И синови Делајини, синови Товијини, синови Некодини, њих шест стотина и четрдесет и два,

63. И од свештеника: синови Авајини, синови Акосови, синови Варзелаја, који се ожени између кћери Варзелаја Галађанина, те се прозва њиховијем именом.

64. Они тражише по књигама да би показали род свој, али се не нађе, зато бише одлучени од свештенства.

65. И запријети им Тирсата да не једу од *светиње над светињама докле не настане свештеник с † Уримом и Тумимом.

*4 Мој 18, 9; †2 Мој 28, 30; 1 Сам 14, 41.

66. Свега збора скупа бјеше четрдесет и двије тисуће и три стотине и шездесет,

67. Осим слуга њиховијех и слушкиња њиховијех, којих бјеше седам тисућа и три стотине и тридесет и седам; и међу њима бјеше пјевача и пјевачица двјеста и четрдесет и пет;

68. Имаху седам стотина и тридесет и шест коња, двије стотине и четрдесет и пет мазги,

69. Четири стотине и тридесет и пет камила, шест тисућа и седам стотина и двадесет магараца.

70. Тада неки између главара домова отачких приложише на посао. Тирсата даде у ризницу тисућу драма злата, педесет чаша, пет стотина и тридесет хаљина свештеничких.

71. А главари домова отачких дадоше у ризницу за посао двадесет тисућа драма злата, и сребра двије тисуће и двјеста мина.

72. А што даде остали народ бјеше двадесет тисућа драма злата, и двије тисуће мина сребра, и шездесет и седам хаљина свештеничких.

73. И тако се населише свештеници и Левити и вратари и пјевачи и људи из народа и Нетинеји и сав Израилъ у својим градовима; и кад

дође седми мјесец, синови Израилеви бијаху у својим градовима.

*Народ пажљиво слуша Јездрино
читање Закона.*

Светиковање Празника сјеница.

8. Тада се скупи сав народ једнодушно на улицу која је пред вратима воденијем, и рекоше Јездри, *књижевнику, да донесе књигу закона Мојсијева који даде Господ Израилју.

*Језд 7, 6.

2. И *донесе Јездра свештеник закон пред збор у ком бјеху људи и жене и сви који могаху разумјети, првога дана седмога мјесеца.

*5 Мој 31, 10-13.

3. И чита је на улици која је пред вратима воденијем од јутра до подне пред људима и женама и онијем који могаху разумјети, и уши свему народу бијаху обраћене ка књизи законској.

4. А Јездра, књижевник, стајаше на мјесту повисоку, које бјеху начинили од дрвета за то; и до њега стајаше Мататија и Сема и Анаја и Урија и Хелкија и Масија с десне стране, а с лијеве Федаја и Мисаило и Малхија и Асум и Асвадана, Захарија и Месулам.

5. И отвори Јездра књигу на виду свему народу, јер бијаше више свега народа, и кад је отвори, уста сав народ.

6. И Јездра благослови Господа Бога великога, а сав народ одговори: Амин, амин, подигавши руке своје, па се савише и поклонише се Господу лицем до земље.

7. А Исус и Ваније и Серевија, Јамин, Акув, Саветај, Одија, Масија, Келита, Азарија, Јозавад, Анан, Федаја и други Левити поучаваху народ закону, и народ стајаше на мјесту.

8. И читаху књигу, закон Божи, разговјетно, и разлагаху смисао, те се разумијеваше што се читаше.

9. Потом Немија, који је Тирсата, и свештеник Јездра, књижевник, и Левити који поучаваху народ, рекоше свему народу: Овај је дан свети Господу Богу нашему; не тужите ни плачите. Јер плакаше сав народ слушајући што говори закон.

10. И рече им: Идите и једите претило и пијте слатко и шаљите дијелове онима који немају ништа зготовљено, јер је овај дан свети Господу нашему. Зато не будите жалосни, јер је радост Господња ваша сила.

11. И Левити утишаше народ говорећи: Мучите, јер је овај дан свети, и не будите жалосни.

12. И отиде сав народ да једе и пије и да шаље дијелове, и веселише се веома што разумјеше ријечи које им се казаше.

13. А сјутрадан скупише се главари домова отачких из свега народа, свештеници и Левити, к Јездри књижевнику да уче што закон говори.

14. И нађоше написано у закону да је Господ заповједио преко Мојсија да синови Израиљеви *бораве у сјеницама на празник седмога мјесеца.

*3 Мој 23, 42.

15. И објавише и прогласише по свијем градовима својим и у Јерусалиму говорећи: Идите у гору, и *донесите грања маслинова и грања од дивље маслине и грања миртова и палмова и грања од шумнатијех дрвета, да начините сјенице, како је написано.

*3 Мој 23, 40.

16. И народ изиде и донесе и начини сјенице сваки на свом крову и у свом тријему и у тријемовима дома Божијега и на улици код врата воде-нијех и на улици код врата Јефремовијех.

17. И тако начини сјенице сав збор што се бјеше вратио из ропства,

и борављаху под сјеницама. А од времена Исуса, сина Навина, до тога дана не чинише тако синови Израиљеви. И би весеље веома велико.

18. И читаше се књига закона Божијега сваки дан, од првога дана до пошљедњега; и празноваше празник седам дана, а осми дан би сабор, како је уређено.

Јавно народно покајање.

9. **П**отом двадесетчетвртога дана тога мјесеца скупише се синови Израиљеви постећи и у костријети и посувши се земљом.

2. И одвоји се сјеме Израиљево од свијех туђинаца, и стадоше те исповиједаху гријехе своје и безакоња отаца својих.

3. И стајаху на свом мјесту, те им се читаше закон Господа Бога њихова четврт дана, а другу четврт исповиједаху се и поклањаху се Господу Богу својему.

4. А Исус и Ваније, Кадмило, Севанија, Вуније, Серевија, Ваније и Хананије, попевши се на мјесто подигнуто за Левите, вапијаху гласом великим ка Господу Богу својему.

5. И рекоше Левити Исус и Кадмило, Ваније, Асавнија, Серевија, Одија, Севанија и Петаја: Устаните, благосиљајте Господа Бога својега од вијека до вијека; и да се благосиља име твоје славно и узвишено сврх свакога благослова и хвале.

6. Ти си сџм Господ; ти си створио небо, небеса над небесима и сву војску њихову, земљу и све што је на њој, мора и све што је у њима, и ти оживљаваш све то, и војска небеска теби се клања.

7. Ти си Господ Бог који си изабрао *Аврама и извео из Ура Халдејскога и надио му име † Авра̃м;

*1 Мој 11, 31; † 1 Мој 17, 5.

8. И нашао си срце његово вјерно пред собом, и учинио си с њим завјет *да ћеш дати земљу Хананску, Хетејску, Аморејску, Ферезејску, и Јевусејску и Гергесејску, да ћеш дати сјемину његову, и испунио си ријечи своје, јер си праведан. *1 Мој 15, 18.

9. *Јер си погледао на муку отаца наших у Мисиру, и вику њихову чуо си на мору Црвеном; *2 Мој 3, 7.

10. И учинио си знаке и чудеса на Фараону и на свијем слугама његовијем и на свем народу земље његове, јер си знао да су обијесно поступали с њима; и стекао си себи име, као што се види данас.

11. *И море си раздвојио пред њима, те пријеђоше посред мора сухим, и бацио си у дубине оне који их гнаху † као камен у воду.

*2 Мој 14, 21; † 2 Мој 15, 5, 10.

12. *И у ступу од облака водио си их дању, а ноћу у ступу огњеном свијетлећи им путем којим ће ићи.

*2 Мој 13, 21.

13. *И сишао си на гору Синајску и говорио с њима с неба, и дао им судове праве и законе истините, уредбе и заповијести добре. *2 Мој 20, 1.

14. И обзанио си им суботу своју свету, и дао им заповијести и уредбе и закон преко Мојсија, слуге својега.

15. *И хљеб с неба дао си им у глади њиховој, и † воду из камена извео си им у жеђи њиховој, и рекао си им да **иду и наслиједе земљу за коју си подигао руку своју да ћеш им је дати.

*2 Мој 16, 14; † 2 Мој 17, 6; **5 Мој 1, 8.

16. Али они и очи наши узобијестише се и отврднуше вратом својим, и не слушаше заповијести твојих.

17. Не хтјеше слушати, и не опомињаше се чудеса твојих која си им чинио, него отврднуше вратом својим, и у одмету свом постављаше себи *вођа да се врате у ропство своје. Али ти, Боже, који опрашташ, † који

си жалостив и милостив, који дуго трпиш и велике си милости, нијеси их оставио. *4 Мој 14, 4; † 2 Мој 34, 6.

18. И онда *кад начинише себи теле ливено и рекоше: Ово је твој Бог који те је извео из Мисира, и хулише веома, *2 Мој 32, 4.

19. Ни онда их због велике милости своје нијеси оставио у пустињи; ступ од облака није одступао од њих дању водећи их путем, нити ступ огњени ноћу свијетлећи им путем којим ће ићи.

20. И дао си им добри свој дух да их уразумљује, и мање своје нијеси устегао од уста њиховијех, и воде си им дао у жеђи њиховој.

21. И четрдесет година хранио си их у пустињи, ништа им није недостајало: *Одијело им не оветша и ноге им не отекоше. *5 Мој 8, 4.

22. И дао си им царства и народе, подјелио си их по крајевима, јер наслиједише земљу *Сионову, земљу цара Есевонскога и земљу цара Васанскога; *4 Мој 21, 21 и даље.

23. И умножио си синове њихове као звијезде небеске, и увео си их у земљу за коју си рекао оцима њиховијем да ће ући у њу и наслиједити је.

24. И уђоше синови њихови и наслиједише земљу, и покорио си им Хананеје, становнике земаљске, и предао их у њихове руке, и цареве њихове и народе земаљске, да чине од њих што им је воља.

25. И тако узеше тврде градове и земљу родну, и наслиједише куће пуне свакога добра, студенце ископане, вино граде, маслинике и воћке многе, и једоше и наситише се † и угојише се, и благоваху по великој твојој доброти. *5 Мој 6, 11; † 5 Мој 32, 15.

26. Али те разгњевише и одметнуше се тебе; бацише закон твој за леђа и пророке твоје побише, који им

свједочаху да би их обратили к теби, и хулише веома.

27. *Зато си их давао у руке непријатељима њиховијем који их мучише. А кад у невољи својој викаше к теби, ти си их услишио с неба и по великој милости својој давао си им избавитеље, који их избављаше из руку непријатеља њиховијех. *Суд 3, 8.

28. Али чим отпочинуше, опет чинише зло пред тобом, зато си их остављао у руку непријатеља њиховијех да владају њима; а кад се обрађаше и викаше к теби, ти си их услишио с неба и избављао их по милости својој много пута.

29. И опомињао си их да би их обратио к закону својему, али они бијаху обијесни и не слушаше заповијести твојих и гријешеше о твоје законе, *које ко врши жив ће бити кроз њих; и измичући рамена своја, отврднуше вратом својим и не слушаше. *3 Мој 18, 5.

30. И трпио си их много година *опомињући их духом својим преко пророка својих; али не слушаше; тада си их дао у руке народима земаљским. *Јер 7, 25, 26; 44, 46.

31. Али ради милости своје велике нијеси дао да сасвијем пропадну, нити си их оставио, јер си Бог *милостив и жалостив. *2 Мој 34, 6; Плј 3, 22.

32. Сада, дакле, Боже наш, Боже велики, силни и страшни, који чуваш *завјет и милост, немој да је мало пред тобом што нас снађе сва ова мукa, цареve наше, кнезове и свештенике наше и пророке наше и оце наше и сав народ твој од времена царева Асирских до данас.

*5 Мој 7, 9, 12; 1 цар 8, 23.

33. Ти си праведан у свему што нас је снашло, јер си ти праву учинио, *а ми смо безбожно радили. *Дан 9, 5, 6.

34. И цареви наши, кнезови наши и оци наши не извршиваше закона

твојега, нити марише за заповијести твоје и свједочанства твоја којима си им свједочио.

35. Јер у царству свом и у великом добру твојем које си им чинио, и у земљи пространој и родној коју си им дао, не служише теби, нити се повратише од злијех дјела својих.

36. Ево, ми смо данас робови, и још у земљи коју си дао оцима нашим да једу род њезин и добра њезина, ево ми смо робови у њој.

37. И она род свој обилати рађа царевима које си поставио над нама за гријехе наше, и који господаре над нашим тјелесима и над стоком нашом по својој вољи, те смо у великој тјескоби.

38. А ради свега тога чинимо тврд завјет и пишемо, а кнезови наши, Левити наши, свештеници наши печате.

*Народ се заједњује да ће се држати
Закона Божијега.*

10. А који запечатише бјеху ови: Немија, Тирсата, син Ахалијин, и Седекија, 2. Сераја, Азарија, Јеремија, 3. Пасхор, Амарија, Малхија, 4. Хатус, Севанија, Малух, 5. Харим, Меримот, Овадија, 6. Данило, Гинетон, Варух, 7. Месулам, Авија, Мијамин, 8. Мазија, Вилгај, Семаја; то бјеху свештеници;

9. А Левити: Исус син Азанијин, Винуј између синова Инададовијех, Кадмило,

10. И браћа њихова: Севанија, Одија, Келита, Фелаја, Анан,

11. Муха, Реов, Асавија,

12. Захур, Серевија, Севанија,

13. Одија, Ваније, Венинуј;

14. Главари народни: *Фарос, Фат-Моав, Елам, Затуј, Ваније,

*Језд 2, 3 и даље.

15. Вуније, Азгад, Вивај,
16. Адонија, Вигвај, Адин,
17. Атир, Језекија, Азур,
18. Одија, Асум, Висај,
19. Ариф, Анатот, Невај,
20. Магфија, Месулам, Езир,
21. Месизавеило, Садок, Јадва,
22. Фелатија, Анан, Анаја,
23. Осија, Ананија, Асуч,
24. Лоис, Филеја, Совик,
25. Реум, Асавна, Масија,
26. Ахија, Анан, Ганан,
27. Малух, Харим, Вана.

28. И остали народ, свештеници, Левити, вратари, пјевачи, Нетинеји и сви који се одвојише од народа земаљских к закону Божијему, жене њихове, синови њихови и кћери њихове, сви који знаху и разумијеваху,

29. Присташе с браћом својом, главарима својим, и дођоше те се заклеше и клетвом заведаше да ходимо по закону Божијему, који је дат преко Мојсија, слуге Божијега, и да држимо и извршујемо све заповијести Господа Бога својега и законе његове и уредбе његове.

30. И да не дајемо *кћери својих народима земаљским, нити † кћери њиховијех да узимамо за синове своје.

*5 Мој 7, 3; †2 Мој 34, 16; Језд 9, 2.

31. И *од народа земаљских који донесу трг или какву год храну у суботу на продају, да не узимамо у суботу ни у други свети дан, и да остављамо седме године да почива земља и опраштамо сваки дуг.

*Нем 13, 15.

32. И постависмо себи уредбу да дајемо сваке године трећину сикала на службу у дому Бога својега:

33. На хљебове постављене, на дар свагдашњи и жртву паљеницу свагдашњу за суботе, за младине и за празнике, и на светињу и на жртве за гријех да се очишћа Израил, и на свако дјело у дому Бога нашега.

34. И бацасмо ждријеб за свештенике и Левите и народ ради ношења

дрва да се доноси у дом Бога нашега по домовима отаца наших на вријеме од године до године, да гори на олтару Господа Бога нашега, како пише у закону;

35. И *да доносимо првине од земље своје и првине од свакога рода од свакога дрвета од године до године у дом Господњи;

*2 Мој 23, 19.

36. И првенце од синова својих и стоке своје, како пише *у закону, и првенце од говеда својих и од оваца својих да доносимо у дом Бога својега свештеницима који служе у дому Бога нашега;

*2 Мој 13, 2.

37. И првине тијеста својега и приносе своје и род од свијех дрвета, вино и уље да доносимо свештеницима у клијети дома Бога својега, и Левитима *десетак од земље своје, и Левити да узимају десетак по свијем мјестима гдје узрадио;

*4 Мој 18, 21.

38. И да буде свештеник, син Аронов, с Левитима *кад Левити узимају десетак, и да Левити доносе десетак од десетка у дом Бога нашега, у клијети, у спреме његове.

*4 Мој 18, 26, 28.

39. Јер у те клијети дужни су синови Израилеви и Левити доносити принос од жита, од вина и уља, гдје су свети судови, и свештеници који служе, и вратари и пјевачи, да не остављамо дома Бога својега.

*Списак нових сѣановника у
Јерусалиму и у унуѣрашњостѣи
(уѣ. 1 гн 9, 2-17).*

11. И населише се кнезови народни у Јерусалиму, а остали народ мета ждријеб да узму једнога од десет да сједи у Јерусалиму светом граду, а осталијех девет дијелова по другим градовима.

2. И благослови народ све људе који сами од своје воље присташе да сједе у Јерусалиму.

3. Ово су *главари земаљски који се населише у Јерусалиму, а по осталијем градовима Јудејским настанише се сваки на својем наслѣдству по градовима својим Израиљци, свештеници и Левити, Нетинеји и синови слуга Соломоновијех: *1 дн 9, 2, 3.

4. У Јерусалиму, дакле, населише се неки од синова Јудинијех и Венијаминовијех: од синова Јудинијех: Атаја, син Озије, сина Захарије, сина Амарије, сина Сефатије, сина Малелеилова, од синова Фаресовијех;

5. И Масија, син Варуха, сина Холозе сина Азаје, сина Адаје, сина Јоарива, сина Захарије, сина Силонијева;

6. Свега синова Фаресовијех што се населише у Јерусалиму, четири стотине и шездесет и осам храбријех људи;

7. А између синова Венијаминовијех: Салуј, син Месулама, сина Јоада, сина Федаје, сина Колаје, сина Масије, сина Итила, сина Исајијина,

8. И за њим Гавај, Салај, девет стотина и двадесет и осам;

9. А Јоило, син Зихријев, бјеше над њима, а Јуда, син Сенујин, бјеше други над градом;

10. Од свештеника: Једаја, син Јојаривов, Јахин,

11. Сераја, син Хелкије, сина Месулама, сина Садока, сина Мерајота, сина Ахитовова, старјешина у дому Божијем,

12. А браће њихове што служашу у дому осам стотина и двадесет и два; и Адаја, син Јероама, сина Фелалије, сина Амсија, сина Захарије, сина Пасхора, сина Малхијина,

13. И браће његове главара у домовима отачким двјеста и четрдесет и два; и Амасја, син Азареила, сина Азаја, сина Месилемота, сина Имирова,

14. И браће њихове храбријех људи сто и двадесет и осам, а над њима бјеше Завдило, син Гедолимов;

15. И од Левита: Семаја, син Асува, сина Азрикама, сина Асавије, сина Вунијева;

16. И Саветај, и Јозавад бијаху над послом спољашњим за дом Божји између главара Левитских,

17. А Матанија, син Михе, сина Завдије, сина Асафова, бијаше поглавар који почињаше хвале у молитви, и Ваквукија, други између браће своје, и Авда, син Салије, сина Гала-ла, сина Једутунова;

18. Свега Левита у светом граду бјеше двије стотине и осамдесет и четири;

19. А од вратара: Акув, Талмон, и браће њихове што чуваху стражу на вратима, сто и седамдесет и два;

20. А остатак народа Израиљева, свештеника, и Левита бјеше по свијем градовима Јудинијем, свака на свом наслѣдству.

21. А Нетинеји населише се у Офилу, и Сиха и Гиспа бјеху над Нетинејима.

22. А над Левитима у Јерусалиму бјеше Озије, син Ванија, сина Асавије, сина Матаније, сина Мишина. Између синова Асафовијех пјевачи бијаху у служби за дом Божји.

23. Јер бјеше царева заповијест за њих и бјеше одређена плата пјевачима за сваки дан

24. И Петаја, син Месизавеилов, од синова Заре, сина Јудина, бјеше мјесто цара за сваки посао с народом.

25. А по селима и пољима њиховијем неки од синова Јудинијех настанише се у *Киријат-Арви и засеоцима њезинијем, и у Дивону и у засеоцима његовијем, и у Јекавсеилу и селима његовијем, *ИНав 20, 7.

26. И у Јесуји и Молади и Вет-Фелету,

27. И у Асар-Суалу и Вирсавеји и засеоцима њезинијем,

28. И у *Сиклагу и у Мекони и засеоцима њезинијем, *ИНав 15, 31.

29. И у Ен-Римону и у Сареји и у Јармуту,

30. У Заноји, у Одоламу, и селима њиховијем, у Лахису с пољем његовијем, у Азики и засеоцима њезинијем. И тако се населише од Вирсавеје до долине Енома.

31. А синови Венијаминови населише се од Гаваје у Михмасу и Аји и *Ветиљу и засеоцима његовијем, *ИНав 18, 22.

32. У Анатоту, у Нову, у Ананији,

33. У Асору, у Рами, у Гитајиму,

34. У Адиду, у Севојиму, у Невалату,

35. У Лоду, у Онону, и у долини дрводјељској.

36. А Левити подијелише се међу Јудом и Венијамином.

*Спискови свештеника и Левити
иовраићника са Зоровавељем.*

Освећење традских зигова.

*Постављање чувара над даровима
Храму.*

12. А ово су *свештеници и Левити који дођоше са Зоровавељем, сином Салатилвијем, и Исусом: Сераја, Јеремија, Јездра, *Језд 2, 2.

2. Амарија, Малух, Хатус,

3. Сеханија, Реум, Леримот,

4. Идо, Гинето, *Авија, *Лк 1, 5.

5. Мијамин, Мадија, Вилга,

6. Семаја, Јојарив, Једаја,

7. Салуј, Амок, Хелкија, Једаја. То бјеху главари између свештеника и браће своје за времена Исусова.

8. А Левити: Исус, Винуј, Кадмилло, Серевија, Јуда и Матанија, *који с браћом својом бјеше над пјевањем. *Нем 11, 17.

9. А Ваквукија и Уније, браћа њихова, бијаху према њима у редовима својим.

10. А Исус роди Јоакима, а Јоаким роди Елијасива, а Елијасив роди Јојаду;

11. А Јојада роди Јонатана, а Јонатан роди Јадву.

12. А за времена Јоакимова бјеху свештеници, главари домова отачких: од дома Серајина Мераја, од Јеремијина Ананија,

13. Од Јездрина Месулам, од Амаријина Јоанан,

14. Од Мелихујева Јонатан, од Севанијина Јосиф,

15. Од Харимова Адна, од Мерајотова Елкај,

16. Од Идова Захарија, од Гинетова Месулам,

17. Од Авијина Зихрије, од Минијамина и Моадијина Филтај,

18. Од Вилжина Самуја, од Сематина Јонатан,

19. Од Јојаривова Матенај, од Једајина Озије,

20. Од Салајева Калај, од Амокова Евер,

21. Од Хелкијина Асавија, од Једајина Натанаило.

22. А Левити, главари домова отачких, за времена Елијасива, Јојаде, Јоанана и Јадве бише пописани са свештеницима до царовања Дарија, цара Персијскога;

23. Синови Левијеви, главари домова отачких, бише пописани у књижи дневника до времена Јоанана, сина Елијасивова;

24. И главари Левитски бјеху: Асавија, Серевија и Исус, син Кадмилов, и браћа њихова према њима да хвале и славе Бога *по заповијести Давида, човјека Божијега, † ред према реду; *1 дн 25; † Језд 3, 11.

25. Матанија и Ваквукија, Овадија, Месулам, Талмон, Акув, бијаху вратари који чуваху стражу код ризница на вратима.

26. Ти бијаху за времена Јоакима, сина Исуса, сина Јоседекова, и за

времена Немије кнеза и свештеника Јездре, књижевника.

27. А кад се освећиваше зид Јерусалимски, тражише Левите по свим мјестима њиховијем да их доведу у Јерусалим да се сврши посвећење с весељем, хвалом и пјесмама уз ким-вале, псалтире и гусле.

28. И скупише се синови пјевачки и из равница око Јерусалима и из села Нетофатских,

29. И из Вет-Гилгала и из поља Гевских и Азмаветских, јер пјевачи бијаху населили села око Јерусалима.

30. И очистише се свештеници и Левити, и очистише народ и врата и зид.

31. Послије тога заповједих кнезовима Јудејским да изађу на зид, и поставих два велика збора пјевачка, и један од њих иђаше надесно с горње стране зида *к вратима гнојнијем. *Нем 2, 12; 3, 13.

32. А за њима иђаше Осаја и половина кнезова Јудинијех,

33. И Азарија, Јездра и Месулам,

34. Јуда и Венијамин и Семаја и Јеремија,

35. И од синова свештеничких с трубама Захарија, син Јонатана, сина Семаје, сина Матаније, сина Захура, сина Асафова,

36. И браћа његова Семаја и Азареило, Милалај, Гилалај, Мај, Натанаило и Јуда и Ананије са справама музичким Давида, човјека Божијега, а Јездра књижевник пред њима;

37. Потом к вратима код студенца, која бијаху према њима, иђаху уз басамаке града Давидова куда се иде на зид, изнад дома Давидова па до *врата воденијех к истоку. *Нем 3, 26.

38. А други збор пјевачки иђаше према онима, и ја за њим, и половина народа по зиду изнад *куле пећске до широкога зида, *Нем 3, 11.

39. И изнад врата Јефремовијех к вратима старијем и к вратима риблим и ка кули Ананеиловој и кули Меји, па до врата овчијих; и стадоше код врата тамничких.

40. Потом стадоше оба збора пјевачка у дому Божијем, и ја и половина главара са мношвом,

41. И свештеници Елијахим, Масија, Минијамин, Михаја, Елиоинај, Захарија, Ананија с трубама,

42. И Масија и Семаја и Елеазар и Озије и Јоанан и Малхија и Елам и Есер. И пјевачи пјеваху гласно с Језрајом, начелником својим.

43. И принесосше велике жртве тај дан и веселише се; јер их Бог разве-сели весељем великим; и жене и дјеца веселише се, и весеље Јерусалимско чујаше се далеко.

44. И постављени бише тај дан људи над клијетима у којима се остављаху приноси, првине и десетак, да сабирају у њих с њива градских законите дијелове за свештенике и за Левите, јер се Јуда радоваше свештеницима и Левитима што стајаху на послу,

45. И извршиваху што им је Бог њихов заповједио да извршују и што требаше извршивати за очишћење, као и пјевачи и вратари, *по заповијести Давида и Соломона, сина његова. *1 дн 25.

46. Јер отприје, за времена Давидова и Асафова бише постављени главари пјевачки и пјесме у хвалу и славу Богу.

47. И зато сав Израил за времена Зоровавеља и за времена Немијина даваше дијелове пјевачима и вратарима свакидашњи оброк, и Левитима што бјеше њима посвећено, а *Левити синовима Ароновијем што њима бјеше посвећено.

*Нем 10, 39; 4 Мој 18, 26.

*Немијин друџи боравак у Јерусалиму.
Одлучно сузбија разне злоуишребѣ.
Поштовање субоџе. Забрањује брак
са шућинкама.*

13. У то вријеме чита се књига Мојсијева народу, и у њој се нађе написано да не улази Амонац ни Моавац у сабор Божји довијека; *5 Мој 23, 4.

2. Јер не среташе синова Израилевијех с хљебом и водом, него *најмише на њих Валама да их прокуне, али Бог наш обрати ону клетву у благослов. *4 Мој 22, 5-6.

3. А кад чуше тај закон, одлучише од Израилѣ све туђинце.

4. А прије тога Елијасив свештеник, који бјеше над клијетима дома Бога нашега, опријатељи се с Товијом,

5. И начини му велику клијет, гдје се прије остављаху дари и кад и судови и десетак од жита, вина и уља, одређени Левитима и пјевачима и вратарима, и приноси за свештенике.

6. А кад то све биваше, не бјех у Јерусалиму, јер тридесет друге године Артаксеркса, цара Вавилонскога, вратих се к цару, и послѣје неколико година измолих се опет у цару.

7. И кад дођох у Јерусалим, видјех зло што учини Елијасив ради Товије начинивши му клијет у тријему дома Божијега.

8. И би ми врло мрско, те избацих све покућство Товијино напоље из клијети.

9. И заповједих, те очистише клијети; и унесох у њих опет посуђе дома Божијега, даре и кад.

10. Потом дознах да се Левитима нијесу давали дијелови, те су се разбјегли сваки на своју њиву и Левити и пјевачи, који рађаху посао.

11. И укорих старјешине и рекох: Зашто је остављен дом Божји? И

сабрах их опет и поставих на њихово мјесто.

12. И сви Јудејци доносише десетке од жита и вина и уља у спреме.

13. И поставих настојнике над спремама, Селемију свештеника и Садока књижевника, и између Левита Федају, и уз њих Анана, сина Захура сина Матанијина, јер се за вјерне држаху; и бијаше им посао дијелити браћи својој.

14. *Помени ме, Боже мој, за то, и немој избрисати добара мојих која учиних дому Бога својега и служби његовој. *Нем 5, 19; 13, 31.

15. У то вријеме видјех у Јудеји гдје газе у кацама у суботу и носе снопове натоваривши на магарце, и вино, грожђе и смокве и свакојаке товари, и *носе у Јерусалим у суботу, и прекорих их онај дан кад продаваху житак. *Нем 10, 31; Јер 17, 21, 22.

16. И Тирци који живљаху у Јерусалиму, донашаху рибу и свакојаки трг и продаваху у суботу синовима Јудинијем у Јерусалиму.

17. Зато прекорих главаре Јудејске и рекох им: Какво је то зло што чините, те скврните суботу?

18. Нијесу ли тако чинили оци ваши, те Бог наш пусти на нас и на овај град све ово зло? И ви још умножавате гњев на Израилѣ скврнећи суботу.

19. И кад дође сјен на врата Јерусалимска уочи суботе, заповједих те затворише врата, и заповједих да их не отварају до послѣје суботе; и поставих неколико својих момака на вратима да се не уноси никакав товар у суботу.

20. И преноћише трговци и који продаваху свакојаки трг иза Јерусалима једном и другом.

21. И опоменух их и рекох им: Зашто ноћујете око зида? Ако још једном то учините, уложићу на вас. Од тада не долазише у суботу.

22. А Левитима заповједих да се очисте и да дођу и чувају врата да буде свети дан суботни. И за ово *помени ме, Боже мој, и опрости ми по великој милости својој. *Нем 13, 14.

23. Још видјех у то вријеме Јудејце који се бијаху оженили Азоћанкама, Амонкама и Моавкама.

24. И синови њихови говораху пола Азотски, и не умијаху говорити Јудејски, него језиком и једнога и другога народа.

25. Зато их карах и псовах, и неке између њих бих и чупах, и заклех их Богом да не дају кћери својих синовима њиховијем, нити да узимају кћери њиховијех за синове своје или за себе.

26. Није ли тијем *згријешо Соломон, цар Израиљев, ако и не бјеше у многим народима цара њему равна и мио бјеше Богу својему и Бог га бје-

ше поставио царем над свијем Израиљем, па опет га навратише на гријех жене туђинке? *1 цар 11, 1-8.

27. А вама ли ћемо допустити да чините то све велико зло и гријешите Богу нашем узимајући жене туђинке?

28. И од синова Јојаде, сина Елијасива, поглавара свештеничкога, један бјеше зет Санавалату Ороњанину, којега отјерах од себе.

29. Помени их, Боже мој, што оскврнише свештенство и *завјет свештенички и †Левитски.

*4 Мој 25, 12; 13; † Мал 2, 8.

30. И тако их очистих од свијех туђинаца, и опет поставих редове свештеничке и Левитске, свакога на посао његов,

31. И да се доносе дрва за жртве на рокове, и првине. Помени ме, Боже мој, на добро.

ДРУГА КЊИГА ЈЕЗДРИНА

Цар Јосија прославља Пасху у Јерусалиму. Левити приносе жртву пасхалну за народ, свештенике, себе. Јосија рађује са Етијшом и умире. Наслеђују га Јехонија и Јоаким, одведен у ројство вавилонско, а после њега зацари се Седекија.

1. И учини Јосија Пасху у Јерусалиму Господу своме и жртва Пасху у четрнаести дан мјесеца првога, 2 цар 23, 21; 5 Мој 35, 1.

2. Поставивши свештенике по чредама обучене у одежде у Храму Господњем.

3. И рече Левитима, свештенослужитељима Израиљевим, да освештају себе Господу на постављење светог ковчега Господњег у Храму,

који сазида Соломон Давидов, цар: Не припада вама да га подигнете на рамена;

4. А сад богослужите Господу Богу вашем и служите народу његовом Израиљу и припремајте се по братствима и по племенима вашим по напису Давида, цара Израиљева, и по величанству Соломона, сина његовог,

5. Па ставши у Храму по реду началства отачког вашег левитског испред браће ваше синова Израиљевих по поретку,

6. Принесите жртву пасхалну и жртве припремите браћи својој и учините Пасху по заповијести Господњој датој Мојсију.

7. И дарива Јосија народу који се ту нашао јагдади и јаради тридесет

хиљада и три хиљаде телади; ово би дато народу од царског по обећању и свештеницима и левитима.

8. И даде Хелкија и Захарија и Сијило, надгледници Храма, свештеницима на Пасху двије хиљаде и шест стотина оваца и триста телади.

9. И Јехонија и Самеја и Натанал брат, и Асавија и Охијило Јорам, тисућеначелници, дадоше левитима на Пасху пет хиљада оваца и седам стотина телади.

[10.] А кад се ово догоди, стадоше благообразно свештеници и левити, имајући пријесне хљебове по племенима,

11. И по реду началства отачког, испред народа да принесу Господу сагласно написаном у Књизи Мојсијевој; и тако би ујутро.

12. И испекоше пасху огњем, као што приличи, и жртве испржише у бакарним сасудима и котловима са мирисима, и принесоше свима (присутним) из народа.

13. Послије пак тога припремише себи и свештеницима, браћи својој синовима Ароновим. [14.] Јер свештеници приношаху дебело сало до веома касно, па онда левити припремише себи и свештеницима, браћи својој синовима Ароновим.

15. И свештенопојци, синови Асафови, бијаху по поретку своје, сагласно заповијести Давидовој, и Асаф и Захарија и Единус постављени од цара, и вратари од свих врста; да не би нико од њих преступио своју чреду, њихова браћа левити припремише и за њих.

16. И сврши се жртвоприношење Господње у онај дан, да би се учинила Пасха и принијеле жртве на жртвеник Господњи, по наредби цара Јосије.

17. И учинише синови Израљеви, који се задесише у ово вријеме,

Пасху и празник бесквасних хљебова, седам дана.

18. А не бјеше учињена таква Пасха у Израилу од времена Самуила пророка.

19. И нико од царева Израљевих није чинио такву Пасху какву је учинио Јосија и свештеници и левити и Јудејци и сав Израил, сви који су се нашли у обитавалишту своје у Јерусалиму;

20. Осамнаесте године владавине Јосијине би учињена ова Пасха.

21. И бише усправљена дјела Јосијина пред Господом његовим, срцем пуним побожности.

22. А оно што се тиче њега би записано у претходним временима, о онима који сагријешеше и бише непобожни пред Господом, више од сваког народа и царства, и чиме га ожалостише свјесно, те ријечи Господње усталоше на Израиља.

23. И послѣ свега овог дјела Јосијиног, догоди се да фараон, цар египатски, дође и зарати у Харкамису на Еуфрату, и Јосија изађе пред њега.

24. И посла цар египатски к њему говорећи: Шта има између мене и тебе, царе јудејски?

25. Нисам против тебе послан од Господа Бога, него је против Еуфрата рат мој. И сада Господ је са мном, и Господ ми хита у помоћ, одступи и не противи се Господу.

26. Али не поврати се Јосија на колима својим, но настојаше да ратује против њега, не пазећи на ријечи Јеремије пророка из уста Господњих;

27. Тако се припреми за рат против њега на пољу мегидонском, и сиђоше кнезови к цару Јосији.

28. И рече цар слугама својим: Изведите ме из битке, јер веома изнемогах. И одмах га слуге његове изведоше са бојишта,

29. И попе се на своја друга кола; и стигавши у Јерусалим, премину из живота овог и би погребен у отачки гроб.

30. И у свој Јудеји оплакиваху Јосију; и туговаше Јеремија пророк за Јосијом, и предстојатељи са женама туговаху за њим, до дана данашњег. И изађе наредба да се то свагда чини у свему роду Израиљеву.

31. Ово је записано у Књизи повијести о царевима Јудиним; и свако појединачно дјело које је учинио Јосија, и о слави његовој и разумијевању његовом у закону Господњем, а оно што је раније учинио, и сада, описано је у Књизи царева Израиљевих и Јудиних.

32. И узевши главари народни Јоахаза, сина Јосијиног, поставише га за цара умјесто Јосије, оца његовог, а имаше двадесет три године.

33. И царова над Јудејом и Јерусалимом три мјесеца, па га свргну цар египатски да не влада Јерусалимом,

34. И наложи на народ сто таланата сребра и злата један таланат.

35. И постави цар египатски цара Јоакима, брата његовог, за цара Јудеје и Јерусалима.

36. И свеза Јоаким велможе, а Зариона, брата свога, ухвативши, изведе из Египта.

37. Јоакиму пак бјеше двадесет пет година кад се зацари над Јудејом и Јерусалимом, и учини зло пред Господом.

38. А изађе на њега Навуходоносор, цар вавилонски, и свезавши га у оковима од мједи, одведе у Вавилон.

39. И од свештених сасуда Господњих узевши, Навуходоносор пренесе их и положи у Вавилон у свој храм.

40. А повијест о њему и његовој нечистоти и непобожности записана је у Књизи времена царских.

41. И царова умјесто њега Јоаким, син његов, који кад бјеше постављен, имађаше осамдесет година.

42. А царова три мјесеца и десет дана у Јерусалиму, и чињаше зло пред Господом.

43. И послѣ године дана посла Навуходоносор и преведе га у Вавилон заједно са свештеним сасудима Господњим,

44. И постави Седекију за цара Јудеје и Јерусалима, Седекију који је имао двадесет једну годину, а царова година једанаест.

45. И чињаше зло пред Господом и не застидје се од ријечи које изговори Јеремија пророк из уста Господњих.

46. И заклет од цара Навуходоносора именом Господњим, погазивши заклетву одступи, и отврднувши врат свој и срце своје, преступи законе Господа Бога Израиљева.

47. Такође и начелници народни и свештенички падоше у многа бешчашћа и безакоња, више од свих нечистота свих народа, и оскврнавише храм Господњи освештан у Јерусалиму.

48. И посла Бог отаца њихових да их преко вјесника свога поново призове, пошто је штедио њих и обитаваалиште своје.

49. А они се наругаше вјесницима његовим, и у дан у који им је говорио Господ, изругиваху се пророцима његовим, док се он није разгневио на народ свој због безбоштва и заповиједио да буду подигнути на њих цареви халдејски.

50. Они погубише младиће њихове мачем, околу светог храма њиховог, и не поштедје ни једног младића ни дјевојку, старију и млађу, него све предаде у руке њихове.

51. И све свештене сасуде Господње, велике и мале, и ковчег Господњи и царске ковчеге, узеше и однесоше у Вавилон.

52. И сажегоше дом Господњи и порушише зидове јерусалимске и куле његове сажегоше огњем,

53. И претворише сву славу његову у ништа; а оне који преосташе од мача, одведе у Вавилон.

54. И бише робови њему и синовима његовим све док се не зацарише Персијанци, на испуњење ријечи Господњих устима Јеремијиним:

55. Докле земља не отпразнује суботе своје, за све вријеме пустоши своје, суботоваће док се не напуни седамдесет година.

*Цар Кир покреће обнову Храма.
Опшужбе цару Артаксерксу
против Јудејаца.
Забрана трагње Храма.*

2. **3**а вријеме царовања Кира персијскога, прве године, на испуњење ријечи Господње устима Јеремијиним, подиже Господ дух Кира, цара персијскога, и проповиједа по свему царству своме, и истовремено написмено ријечима: Овако говори Кир, цар персијски:

2. Мене постави за цара васељене Господ Израилев, Господ Вишњи, и назначи ме да му саградим дом у Јерусалиму, који је у Јудеји.

3. Ако је, дакле, неко међу вама од народа његова, нека је Господ његов са њим, и нека узађе у Јерусалим који је у Јудеји и нека сагради дом Господа Израилева (он је Господ који обитава у Јерусалиму).

4. А они који живе по околним мјестима, нека му помогну, који су у мјесту томе, златом и сребром, давањима с коњима и стоком и са осталим што се зајетно прилаже, у Храм Господњи који је у Јерусалиму.

5. И устадоше племенски прваци братстава Јудиних и племена Вени-

јаминова, и свештеници и левити, и сви они чији дух подиже Господ да узађу да саграде дом Господњи у Јерусалиму,

6. И из околних мјеста у свему им помогоше, сребром и златом, коњима и стоком и завјештањима веома многим, сви они чији ум би пробуђен.

7. А цар Кир изнесе свештене сасуде Господње, које пренесе Навуходоносор из Јерусалима, и постави их у своје идолиште;

8. Изнијевши их Кир, цар персијски, предаде их Митридату, свом ризничару, а преко њега бише предати Санавасару, кнезу Јудеје.

9. А број њихов бјеше овај: Ражљевака* златних хиљаду, ражљевака сребрних хиљаду, кадионица сребрних двадесет пет, чаша златних тридесет, сребрних двије хиљаде четиристо десет, и других сасуда хиљаду.

10. И свих сасуда пренесених, златних и сребрних, било је пет хиљада четиристо шездесет и девет, [11.] а принесени су од Санавасара заједно са заробљеницима из Вавилона у Јерусалим.

12. А у вријеме Артаксеркса, персијскога цара, написао му против становника у Јудеји и Јерусалиму Веселем и Митрадит и Тавелије и Раум и Велтејем и Самсеј писар и други удружени са њима, који живљаху у Самарији и другим мјестима, следеће писмо: 1 Језд 4, 6.

13. Цару Артаксерксу слуге твоје, Раум летописац и Самсеј писар и остали њихови истомишљеници су дије из Килисирије и Феникије:

14. И сад нека је знано господину цару да Јудејци који узиђоше од вас к нама, дошавши у Јерусалим, град одметник и зли, граде тргове његове и зидове изграђују и храм подижу.

*посуда за изливање

15. А ако овај град буде саграђен и зидови подигнути, не само што порез неће давати, него ће и против цара устати.

16. Па пошто се ради на храму, сматрали смо за добро да се ово не превиди, него да се обратимо господину цару, ако ти је по вољи, да се погледа у књиге твојих отаца.

17. И наћи ћеш у летописима написано о овоме и сазнаћеш да је онај град био одметник и да је смућивао царе и градове, и да су Јудејци били одметници, који су вјечно у њему стварали завјере, због чега је град овај био и опустошен.

18. Зато ти сада и стављамо на знање, господине царе, да уколико град овај буде саграђен и зидови његови подигнути, више ти неће бити силаска у Килисирију и Феникију.

19. Тада отписа цар Рауму летописцу и Самсеју писару и другим истомишљенцима и који живљаху у Самарији и Сирији и Феникији оваквим писмом:

20. Прочитао сам писмо које сте ми послали.

21. Наредих да се испита, и нађе се да се град онај одувјек царевима супротстављао, и људи у њему одметништва и ратове творили,

22. И да су у Јерусалиму били цареви моћни и жестоки, који су покоравали и данак наметали Килисирији и Феникији.

23. Зато сам сада наредио да се забрани оним људима да саграде град,

24. И да се побрине да се изван тога ништа не ради, и да се више не допушта зло, на смутњу царевима.

25. Кад су прочитали написано царем Артаксерксом Раум и Самсеј писар и њихови једномишљеници, кренувши хитно на Јерусалим с коњицом и наоружаном гомилом, почеше ометати оне што су градили.

26. И заустави се градња Храма у Јерусалиму све до друге године царовања Дарија, персијског цара.

Пријем на двору цара Дарија. Три тјелохранишља његова одјонећају шта је моћније: вино, цар или жене? Први шумачи: Зашто је моћно вино?

3. А цар Дарије учини пријем велики свима потчињеним и свима сродницима и свима велможама Мидије и Персије,

2. И свима кнезовима и војначелницима и помјесним управитељима под његовом влашћу, од Индије до Етиопије у сто двадесет и седам покрајина.

3. И једоше и пише и наситивши се, разиђоше се, а Дарије цар повуче се у ложницу своју и заспа и пробуди се.

4. Тада три младића тјелохранишља, који су чували тијело цара, рекоше један другом:

5. Рецимо сваки од нас по једну ријеч: Шта је најмоћније. И чија ријеч се покаже мудрија од оне друге, томе ће дати цар Дарије дарове велике и почести велике.

6. И у порфиру ће бити обучен, из златних чаша пиће, на златној постели спаваће, кочију златоуздну имаће, свилени повез (око главе), и гривну око врата,

7. И сједеће други иза Дарија због мудрости своје, и назваће се Даријев сродник.

8. Тада сваки написа своју ријеч и запечатих је, па је ставише под узглавље цара Дарија и рекоше:

9. Кад устане цар Дарије, даће му написано и за кога пресуди цар и три велможе персијске да је његова ријеч најмудрија, њему ће припасти побједа, као што је написано.

10. Један написа: Најмоћније је вино.

11. Други написа: Најмоћнији је цар.

12. Трећи написа: Најмоћније су жене, али, изнад свега, побјеђује истина.

13. И када устаде цар, узеше написано и дадоше му, и прочита.

14. И пославши, позва све велможе персијске и миђанске и кнезове и војначелнике и помјесне управитеље и војводе, па сједе у свечану салу и би прочитано написано пред њима.

15. И рече: Позовите младиће и они ће објаснити своје ријечи; и бише позвани, па уђоше.

16. И рекоше им: Објавите нам о овоме што је написано.

17. И започе први који је говорио о снази вина и рече овако:

18. О људи, како је надмоћно вино? Свима људима који га пију, заводи ум.

19. Ум цара и сирочета чини једнаким умом, и роба и слободног, сиromaха и богаташа.

20. И сваком уму даје смјелост и весеље, па се више не сјећа никакве жалости ни дуга.

21. И сва срца чини богатима, и не сјећа се ни цара ни кнеза, и све чини да по даровима говоре.

22. И не сјећају се кад пију, пријатељства пријатеља, ни браће, и мало после ваде мачеве;

23. Па кад се од вина отријезне, не сјећају се шта су учинили.

24. О људи, зар није најмоћније вино кад приморава да се овако чини? И ово рекавши, уђута.

Други објашњава: Зашто је цар најмоћнији. А трећи, Зоровавел: Зашто жене? Али од свих је јача истина. Он од цара Дарија тражи за награду — обнову Јерусалима и Храма и добија дозволу.

4. И поче други бесједити, који рече о снази цара:

2. О људи, зар нису надмоћни људи који господаре земљом и морем и свим што је у њима?

3. А цар је јачи од њих и господари и влада њима, и све што им каже, слушају га.

4. Ако им каже да ратују један против другог, чине; ако ли их пошаље на непријатеље, иду и изграђују висока утврђења, зидове и куле.

5. Убијају и бивају убијани, али ријеч царску не преступају. Ако ли побиједе, цару све доносе, и све што заплијене, и све остало.

6. А који не војују и не ратују, но обрађују земљу, опет пошто посију, пожњевши, доносе цару; и један другог приморавајући, дају цару данак.

7. И он лично је једини: Ако каже убити — убијају; кад каже опростити — опраштају; каже ударити — туку; [8.] каже разорити — разарају; каже градити — граде; каже посијеците — сијеку; каже посадите — саде;

9. И сав народ његов и војска његова слушају га.

10. Поред тога, он сједа, једе и пије и спава, [11.] а они га околчувају, и не може нико отићи да се бави својим послом, нити му бити непослушан.

12. О људи, како да није најмоћнији цар кад га тако слушају? И уђута.

13. Трећи, пак, који рече о женама и о истини — а то је био Зоровавел — поче бесједити:

14. О људи, није ли велики цар и многи људи, и није ли вино моћно? Но, ко је онај који влада њима или који господари њима? Зар то нијесу жене? [15.] Жене родише цара и сав народ, који влада на мору и на земљи;

16. Од њих су настали и оне су их отхраниле, њих који саде винограде од којих настаје вино.

17. Оне праве хаљине људима и оне чине славу људима тако да не могу постојати људи без жена.

18. И ако саберу злато и сребро и сваку ствар лијепу, па виде једну жену добру изгледом и красотом,

19. Све ово остављају и к њој се окрећу, и отворених уста гледају је, и сви за њом чезну више неголи за златом и сребром и било којим лијепим предметом.

20. Човјек оставља свога оца који га је отхранио, и своју земљу, и к својој жени се прилепљује.

21. И жени предаје душу, па нити се више оца сјећа, ни мајке ни земље.

22. Стога треба да знате да жене вама господаре; зар се не патите и не трудите и све женама дајете и доносите?

23. И узима човјек оружје своје и излази на пут да отима и краде, и да плови по мору и ријекама;

24. И лава види и по мраку ходи, па кад украде и отме и опљачка, својој љубавници односи.

25. И више воли човјек жену своју неголи оца и мајку.

26. Многи су сишли с ума због жена и постали робови ради њих,

27. И многи су погинули и погријешили и у гријех пали због жена.

28. Зар ми сад не вјерујете? Зар цар није велики влашћу својом? Зар све земље не страхују да га се дотакну?

29. Видјех њега и Апамину, кћер Ватрака дивнога, наложницу цареву, како сједи с десне стране цару,

30. И како скида круну са главе цареве и ставља је себи, па ошамари цара љевицом.

31. При томе цар је отворених уста у њу гледао; и ако му се насмије, и он се смије; и ако се разгневи на њега, ласка јој да би се помирила с њим.

32. О људи, зар заиста нису моћне жене кад тако раде?

33. Тада цар и велможе погледаху један на другога.

34. Онда поче бесједити о истини: О људи, нису ли жене моћне? Велика је земља и високо небо, и брзо по својој путањи сунце, јер се креће кружно по небу и опет хита на своје мјесто у току једног дана.

35. Зар није велики онај који тако чини? Но, истина је велика и моћнија од свега.

36. Сва земља истину призива, и небо њу благосиља, и сва дјела трепере и дрхте, и нема код ње ништа неправедно.

37. Неправедно је вино, неправедан цар, неправедне жене, неправедни сви синови човјечији, и неправедна сва дјела њихова, и све њима слично.

38. А истина пребива и моћна је вавијек, и живи и влада у вјекове вјекова.

39. И нема код ње гледања ко је ко ни разликовања, него што је праведно твори, од свега што је неправедно и зло (уклања се); свима су пријатна дјела њена, и нема у суду њеном ништа неправедно.

40. Она је сила и царство, и моћ и величанство свих вјекова: Благословен нека је Бог истине!

41. И престаде бесједити; и сав народ тада завика, па рекоше: Велика је истина и најмоћнија!

42. Онда му цар рече: Тражи што желиш, и више од написаног, и даћемо ти, због начина којим си се показао мудрији; и поред мене ћеш сјести и сродник мој назвати се.

43. Тада он рече цару: Сјети се обећања које си дао да се сагради Јерусалим, у дан у који си примио царство;

44. И да ће сви сасуди узети из Јерусалима бити враћени, које издвоји

Кир када је обећао разорити Вавилон, и дао обећање да ће их послати онамо.

45. И ти си обећао да се Храм сагради, што га спалише Идумејци када би опустошена Јудеја од Халдејаца.

46. И, ево, сада то је оно што тражим од тебе, господине царе, и за шта те молим, и ова је узвишеност од тебе. Зато те молим да испуниш обећање које си дао Цару Небеском да ћеш учинити из уста својих.

47. Тада уставши Дарије цар, цјелива га и написа му писма за све економе и мјесне управитеље и војеначелнике и кнезове, да га испрате и све са њиме који узлазе да саграде Јерусалим.

48. И свим мјесним управитељима у Килисирији и Феникији и онима у Ливану написа писма да пренесу кедрова дрва са Ливана у Јерусалим, као и да саграде са њима град.

49. И написа свима Јудејцима који буду ишли из царства у Јудеју на слободу, да сваки моћник и кнез и мјесни управитељ и економ не прилази њиховим вратима,

50. И сва земља коју они држе, да им буде без пореза, и да Идумејци оставе Јудејцима села која држе,

51. И да се за градњу Храма даје годишње двадесет таланата док се не сагради,

52. И да се на жртвенику приносе свеспаљенице сваког дана, као што им је заповијеђено, седамнаест да принесу, и уз то још десет таланата годишње,

53. И свима који долазе из Вавилоније да буде слободно да граде град, њима и дјечи њиховој и свим свештеницима који долазе.

54. А написа и о помоћи и о свештеничкој одежди у којој богослуже.

55. И левитима написа да се даје помоћ све док се не заврши дом и док Јерусалим не буде саграђен,

56. И свима чуварима града – написа да им се даје следовање и оброци.

57. И посла све сасуде које Кир одвоји из Вавилона; и све што је рекао Кир да се учини, и он нареди да се учини и да се пошаље у Јерусалим.

58. А кад младић изађе, подигавши лице своје к небу наспрам Јерусалима, благослови Цара Небескога говорећи:

59. Од Тебе је пobjеда, и од Тебе премудрост, и Твоја је слава, а ја сам слуга Твој.

60. Благословен си, који им даде премудрост; и Теби се исповиједам, Владару отаца.

61. И узе писма, па изађе у Вавилон и објави свој браћи својој.

62. И благословише Бога отаца својих што им даде слободу и опростај

63. Да изађу и да граде Јерусалим и Храм, гдје је именовано у њему име Његово; и радоваху се уз музичке справе и с весељем седам дана.

Дарије даје љубављу љубављеницима у Јерусалим. Имена љубављеника љо љеменима и браћиствима, Исус и Зоровавел љрипремају жртвеник и љриносе жртву. Храм љраде љовраћеници из ројства.

5. А после овога бише избрани да изађу начелници дома отачког по њиховим племенима и жене њихове и синови и кћери и слуге њихове и слушкиње и стока њихова.

2. И Дарије посла са њима хиљаду коњаника све док се не смјесте у Јерусалим са миром, са музичким справама, тимпанима и трубама, [3.] и сва браћа њихова играјући, и учини да ови изађу заједно с онима.

4. А ово су имена људи који изађоше по отачким братствима својим у племенима, на удио у началству њиховом.

5. Свештеници синови Финеса, сина Аронова: Исус Јоседека Сарејева и Јоаким, син Зоровавеља сина Салатаилева, из дома Давидова, од рода Фарсова и племена Јудина,

6. Који изговори за Дарија, цара персијског, ријечи мудре, друге године његове владавине мјесеца Нисана, првог мјесеца.

7. А ови су из Јудеје који се вратише из ропства пресељења, које пресели Навуходносор, цар вавилонски, у Вавилон,

8. И повратише се у Јерусалим и осталу Јудеју сваки у свој град, који дођоше са Зоровавељом и Исусом, Немијом, Зарејем, Рисејем, Енинијем Мардохејем, Веелсаром, Асфарасом, Воролијем, Роимом, Вајаном, њиховим предводницима.

9. Број оних од народа и предводника (је овај): синови Форосови двије хиљаде и сто седамдесет два,

10. Синови Сафатови четири стотине седамдесет два, синови Арејеви седам стотина педесет шест,

11. Синови Фатмоавови међу синовима Исујевим и Јоавовим двије хиљаде осам стотина дванаест;

12. Синови Иламови хиљаду двије стотине педесет четири, синови Затови девет стотина четрдесет пет, синови Хорвејеви седам стотина пет, синови Ванијеви шест стотина четрдесет осам;

13. Синови Вивејеви шест стотина двадесет три, синови Асгадови хиљаду три стотине двадесет два,

14. Синови Адоникамови шест стотина шездесет седам, синови Вагојеви двије хиљаде шездесет шест, синови Адинујеви четири стотине педесет четири;

15. Синови Атира Језекијева деведесет два, синови Киланови и Азитаови шездесет седам, синови Азурови четири стотине тридесет два;

16. Синови Анијеви сто један, синови Аромови тридесет два, синови Васајеви три стотине двадесет три, синови Арифови сто дванаест;

17. Синови Метирови три хиљаде пет, синови из Ветломона сто двадесет три;

18. Из Нетева педесет пет, из Египта сто педесет осам, из Ветасмона четрдесет два;

19. Из Каријатјарија, из Капира и Вирота седам стотина четрдесет три;

20. Хадијаси и Амидији четири стотине двадесет два, из Кириама и Гависа шест стотина двадесет један;

21. Из Макала сто двадесет два, из Ветолије педесет два, синови Нифисови сто педесет шест;

22. Синови Каламоалујеви и Онусови седам стотина двадесет пет, синови Јерехови три стотине четрдесет пет;

23. Синови Санасови три хиљаде триста тридесет.

24. Свештеници: синови Једуја, сина Исусова, међу синовима Анасировим девет стотина седамдесет два, синови Емирови хиљаду педесет два;

25. Синови Фасурови хиљаду двије стотине четрдесет седам, синови Хармијеви хиљаду седамнаест.

26. А левити: синови Исусови и Кадмилови и Ванујеви и Судијеви седамдесет четири.

27. Свештенопојци: синови Асафови сто двадесет осам.

28. Вратари: Синови Салумови, синови Атарови, синови Талманови, синови Акувови, синови Атитеви, синови Савајеви, свих сто тридесет девет.

29. Свештенослуге: синови Исаови, синови Асифови, синови Таваотови, синови Кирасови, синови Суаови, синови Фадејеви, синови Лаванови, синови Агавови,

30. Синови Акудови, синови Утови, синови Китаови, синови Агавови, синови Сувајеви, синови Ананови, синови Катуови, синови Гедурови;

31. Синови Јаирови, синови Дакисанови, синови Ноевови, синови Хасевови, синови Газирови, синови Осијеви, синови Финове, синови Асарови, синови Вастајеви, синови Асанови, синови Манијеви, синови Нафисови, синови Акуфови, синови Ахивови, синови Асурови, синови Фаракимови, синови Васалотови,

32. Синови Медајеви, синови Куртајеви, синови Харејеви, синови Варкусови, синови Серареви, синови Томијеви, синови Насијеви, синови Атифови;

33. Синови слугу Соломонових: Синови Асафиотови, синови Фаридови, синови Јеилеви, синови Лозонови, синови Исдаилеви, синови Сафутјеви,

34. Синови Агијеви, синови Факаретсавијеви, синови Саротијеви, синови Масијасови, синови Гасови, синови Адусови, синови Сувасови, синови Афераеви, синови Вародисови, синови Сафатови, синови Амонови.

35. Сви свештенослуге и синови слугу Соломонових три стотине седамдесет два.

36. Ови дошавши од Термелета и Терлерсаса, вођа њихов био је Харат, Адан и Амар,

37. Нису могли доказати оце своје и кољена да су од Израиља: синови Далана, сина Туванова, синови Некоданови шест стотина педесет два.

38. И од свештеника који су вршили свештенослужење а не нађоше се:

синови Овијеви, синови Акосови, синови Јодосава, који узео Авију за жену од кћери Фарзелеових, и би прозван по његовом имену;

39. За њих је тражен општи попис родословни и пошто се не нађе, бише одлучени од свештенства,

40. И рече им Немија и Атарија да не опште у светињама њиховим све док се не постави првосвештеник обучен у урим и тумим (= објаву и истину).¹

41. А свих бијаше: Израиљаца од дванаестогодишњака па навише, без слугу и слушкиња, четрдесет двије хиљаде три стотине шездесет; слугу и слушкиња њихових седам хиљада три стотине тридесет седам; појаца и псалмопојаца двије стотине четрдесет пет;

42. Камила четири стотине тридесет пет, коња седам хиљада тридесет шест, мазги двије стотине четрдесет пет, магараца пет хиљада пет стотина двадесет пет.

43. И предводници по очинству (=отачком наслеђу) кад су стигли у Храм Божји у Јерусалиму, обећали су да ће подићи дом на његовом мјесту, по моћима својим,

44. И да ће дати у свештену ризницу за градњу хиљаду златних мна и сребрних мна пет хиљада и сто свештеничких одежди.

45. И настанише се свештеници и левити и они из народа у Јерусалиму и по земљи, а свештенопојци и вратари и сав Израиљ по насељима својим.

46. А кад настаде седми мјесец, и док су синови Израиљеви били сваки у своме (крају), сабраше се једнодушно у двориште код првих врата, оних према Истоку.

¹ Септуагинта - δ δόσιν τ ν λ θεων - Vulgata - doctrinae et veritas; Лутер - свјетлост и право. Првосвештеник их носи на грудима, ради откривања и јављања воље Божије.

47. И уставши Исус, син Јоседеков, и браћа његова свештеници и Зоровавел, син Салатиллов, и браћа његова, припремише жртвеник Бога Израилева,

48. Да принесу на њему свеспаљенице следствено ономе што је *написано у Књизи Мојсија, човјека Божјега

1 Језд 3, 2.

49. И сабраше се око њих из других народа оне земље, а они подигоше жртвеник на своје мјесто, јер бијаху у непријатељству са њима, и надвладалаше их сви народи околне земље; а приношаху жртве у своје вријеме, и свеспаљенице Господу, јутарње и вечерње.

50. И прославише празник Сјеница, као што је заповијеђено Законом, и свакодневне жртве, како је приличило.

51. И после овога (чињаху) приносе непрестане и жртве суботње и младомјесечне и свих освештаних празника.

52. А који су се завјетовали Богу, почев од младомјесечја седмога мјесеца започели су да приносе жртве Богу, при чему Храм Божји још није био саграђен.

53. И дадоше сребро каменоресцима и зидарима, храну и пиће са радощћу Сидоњанима и Тирцима, да им припремају са Ливана кедрова дрва, довозећи их бродовима на пристаниште у Јопи, сагласно наредби датој им од Кира, персијскога цара.

54. И дошавши друге године у Храм Божји у Јерусалим, започе Зоровавел, син Салатиллов, и Исус Јоседеков и браћа њихова и свештеници и левити и сви који су дошли из ропства у Јерусалим,

55. И утемељише Храм Божји у младомјесечје другог мјесеца друге године, од кад су дошли у Јудеју у Јерусалим.

56. И поставише левите од двадесет година на дјела Господња; и стаде Исус и синови и браћа и Кадмило брат и синови Исусови Имадаун и синови Јода Илијадунова са синовима и браћом, сви левити, једнодушно да изводе радове у дому Божјем.

57. И саградише градитељи Храм Господњи. И стадоше свештеници обучени у одежде с музичким справама и трубама, и левити синови Асафови који су имали кимвале, да поју Господу и да благосиљају, према Давиду, цару Израилевом;

58. И клицаху пјесмама исповиједајући Господа, да буде доброта Његова и слава у вјекове у свему Израиљу.

59. И сав народ затрубје и закликта гласом великим појући Господу поводом обнове дома Господњег.

60. И приступише од свештеника, левита и предстојатеља по отачким родовима својим, старији који су видјели пређашњи Храм, ка грађевини овога, с клицањем и великим ридањем,

61. А многи са трубама и радощћу, великим гласом,

62. Тако да народ није могао чути трубе, због народног ридања, а маса је трубила тако моћно да се чуло издалека.

63. И кад су чули непријатељи племена Јудина и Венијаминава, дођоше да сазнају какав је то глас трубни.

64. И сазнадоше да то повратници из ропства граде Храм Господу Богу Израиљеву.

65. И приступивши Зоровавелу и Исусу и начелницима отачких родова, казаше им: Да градимо заједно с вама;

66. Јер слично вама слушамо Господа вашег и њему приносимо жртве од времена Асвасарета, цара асирскога, који нас доведе овдје.

67. И рече им Зоровавел и Исус и начелници отачких родова Израиљевих: Не припада вама и нама да градимо дом Господу Богу нашем;

68. Јер само ћемо ми градити Господу Израиљеву, следствено ономе што нам је заповиједио Кир, цар персијски.

69. Народи пак који су били противници онима у Јудеји и који су их опкољавали, ометали су градњу;

70. И правећи им пакости и сплетке и подметања, спречавали су да се обавља градња све вријеме живота цара Кира. Тако су зауставили градњу двије године, до цара Дарија.

Градња Храма се наставља. Војвода Сирије пита цара да ли је Кир одобрио градњу и повратак сасуда. Дарија потврђује дозволу Кирова.

6. А друге године царовања Дарија пророковаху Агеј и Захарија Идов, пророци, Јудејцима, у Јудеји и Јерусалиму, именом Господа Бога Израиљева, везано за њих.

2. Тада уставши Зоровавел Салатил и Исус Јоседеков, почеше да граде дом Господњи у Јерусалиму, заједно с пророцима Господњим који су им помагали.

3. У то вријеме дође к њима Сисиније, војвода Сирије и Феникије и Сатравузане, и њихови сарадници и рекоше им:

4. Чијом наредбом градите овај дом и кров овај, и све остало што чините?

5. И имаху благодат старјешине Јудејаца удостојени посјете у заробљеништву од Господа,

6. Те им не забранише градњу, док не буде јављено Дарију о њима и док не буде одговорено.

7. Препис писма које написа Дарију Сисиније, војвода Сирије и Феникије и Сатравузане, и његови сарадници, кнезови у Сирији и Феникији:

8. Цару Дарију – радовање! Нека је све знано господину нашем цару да, дошавши у земљу Јудејску и ушавши у град Јерусалим, нашли смо старјешине јудејске из заробљеништва у граду Јерусалиму како граде дом Господу велики, нови од камења тесаног драгоцјеног, уграђујући дрвета у зидове.

9. И та дјела брзо се изводе, те напредује посао у рукама њиховим, и са свом славом и прилежношћу се обавља.

10. Тада смо упитали старјешине ове говорећи: Ко вам је наредио да градите дом овај и да дјела та утемељујете?

11. Упитали смо их стога да бисмо могли да те обавијестимо и да ти напишемо о људима водећим; тражили смо од њих и списак имена њихових предводника.

12. А они нам одговорише говорећи: Ми смо слуге Господа, Створитеља неба и земље,

13. А дом је грађен прије много година од цара Израиљева, великога и моћнога, и био завршен.

14. Но пошто оци наши прогњевивши сагријешисе Господу Израиљеву небеском, предаде их у руке Навуходносора, цара Вавилона, цара халдејског;

15. Дом пак би разорен, а народ одведен у ропство у Вавилон.

16. Прве пак године царовања Кира земљама Вавилоније написа Кир да се сагради дом овај;

17. И свештене сасуде златне и сребрне, које је изнио Навуходносор из дома у Јерусалиму и поставио их у своме храму, опет их изнесе Кир

цар из храма у Вавилону и предаде их Зоровавељу и Санавасару, епарху,

18. И нареди му да однесе све сасуде ове и да их положи у Храм који је у Јерусалиму, и Храм тај Господњи да буде саграђен на своме мјесту.

19. Тада Санавасар онај кад је стигао, постави темеље дома Господњег у Јерусалиму, и од тада до сада грађен, још није завршен.

20. Сада, дакле, ако ти је угодно, царе, нека се потражи у царским књигохранилиштима господина цара која су у Вавилону;

21. Па ако се нађе одобрење цара Кира за градњу дома Господњег у Јерусалиму, и ако је то по вољи господину цару нашем, нека нас о томе обавијести.

22. Тада цар Дарије нареди да се потражи у царским књигохранилиштима која се налазе у Вавилону, и би нађен у Екватанама, граду у области Мидије, један запис у коме бјеше написано ово:

23. Прве године царовања Кирвог, цар Кир нареди да се дом Господњи у Јерусалиму сагради, гдје се жртве приносе кроз огањ непрестано;

24. Његова висина је шездесет лаката, ширина лаката шездесет, са три просторије од тесаног камена и једном просторијом од домаћег дрвета, новом, расходи пак да се дају из дома цара Кира.

25. И свештени сасуди дома Господњег, златни и сребрни, које изнесе Навуходоносор из дома у Јерусалиму и однесе у Вавилон, да буду враћени у дом у Јерусалим, гдје су некад били, и тамо постављени.

26. Па нареди (цар) да се постара Сисиније, војвода Сирије и Феникије и Сатравузане, и сарадници и постављени у Сирији и Феникији кнезови да се удаље од мјеста, а да пусте

слугу Господњег Зоровавеља, војводу Јудеје, и старјешине Јудеје да граде дом онај Господњи на своме мјесту.

27. И ја наредих одлучно да се гради и да настоје да помогну повратницима из заробљеништва у Јудеји све док се не заврши дом Господњи;

28. И од пореза Килисирије и Феникије брижљиво сакупљено давати тим људима на жртвоприношење Господу, Зоровавељу епарху, у јунцима и овновима и јагањцима,

29. Такође и пшеницу и со и вино и уље, стално сваке године, онако како свештеници који су у Јерусалиму буду наложили да се троши свакодневно и поуздано,

30. Како би се приносиле изливне жртве Богу Вишњем за цара и за дјецу његову и да би се молили за њихов живот.

31. И нареди да ако неко преступи нешто од предреченог и прописаног или погази, да се узме дрво од његовог и да на њему буде објешен, а његова имовина да буде царска.

32. Ради тога и Господ, чије се име тамо призива, нека истријеби сваког цара и народ који испружи руку своју да нашкоди или зло учини дому Господњем ономе у Јерусалиму.

33. Ја цар Дарије заповиједих да се тачно по овом поступи.

Сисиније помаже градњу. Храм се завршава шесте године царовања Даријевог. Принос жртвава и прослава бесквасних хлебова.

7. Тада Сисиније, епарх Килисирије и Феникије и Сатравузане, и сарадници, слиједећи ономе што је цар Дарије заповиједио,

1 Језд 6, 13.

2. Настојаху да на свештеним дјелима прилежније сарађују са старе-

шинама јудејским и свештеноначелницима.

3. И бише успјешна свештена дјела при пророштву Агеја и Захарије пророка,

4. И завршише их заповијешћу Господа Бога Израиљева,

5. И са дозволом Кира и Дарија и Артаксеркса, царева персијских, заврши се дом свети до двадесет трећег мјесеца Адара шесте године цара Дарија.

6. И учинише синови Израиљеви и свештеници и левити и други што су из заробљеништва придошли, све сагласно написаном у Књизи Мојсијевој.

7. И принесеше на обновљење светилишта Господњег сто волова, двије стотине јараца, четири стотине јагањаца,

8. Јараца, за гријехе свега Израиља, дванаест, према броју дванаест начелника племена Израиљевих.

9. И стадоше свештеници и левити обучени у одежде по племенима поред дјела Господа Бога Израиљева, сагласно Књизи Мојсијевој, и вратари на свима дверима.

10. И празноваше синови Израиљеви, од оних из заробљеништва, Пасху у четрнаести дан првога мјесеца. Тада се осветише свештеници и левити заједно,

11. А сви остали што су из заробљеништва, не бише освећени, а левити сви заједно бише очишћени,

12. И жртвоваше Пасху свима синовима заробљеништва и браћи њиховој свештеницима и себи самима.

13. И једоше синови Израиљеви што су из заробљеништва, сви који су се одвојили од гадости народа земаљских, који ишту Господа.

14. И прославише празник Бесквасних хљебова седам дана веселећи се пред Господом,

15. Зато што обрати ум цара асирскога на њих да укријепи руке њихове на дјела Господа Бога Израиљева.

Јездра, повраћник из Вавилона, прима писмо цара Артаксеркса о грађњи Храма. Јездра свешћеник блатосиља Боја. Броји имена повраћника, враћа храмовне сасуде. Приношење жртва и чишћење од иноплеменика.

8. И после ових, за царовања Артаксеркса, цара персијскога, приступи Јездра Сарејев, Езеријев, Халкијев, Салимов, [2.] Садоков, Ахитов, Амаријев, Озијев, Вокајев, Ависујев, Финесов, Елеазаров, сина Арона, првог свештеника:

3. Овај Јездра дође из Вавилона, као књижевник бјеше зналац Закона Мојсијева датог од Бога Израиљева, [4.] а даде му цар част, пошто нађе милост пред њим, изнад свих великодостојника његових.

5. И дођоше заједно са њим од синова Израиљевих и свештеника и левита и свештенопојаца и вратара и свештенослугу у Јерусалим, седме године царовања Артаксеркса, петог мјесеца (ова година бјеше цару седма).

6. Изишавши, дакле, из Вавилона у младомјесечје првог мјесеца, на младомјесечје петог мјесеца су стигли у Јерусалим, по даној им помоћи од Господа у томе.

7. А Јездра је имао велико знање у томе да ништа не изостави из Закона Господњег и од заповијести при учењу свега Израиља свим наредбама и судовима.

8. А стиже писмена наредба од Артаксеркса цара Јездри, свештенику и читачу Закона Господњег, чији препис је како слиједи: [9.] Цар

Артаксеркс Јездри свештенику и читачу Закона Господњег — радовати се!

10. Ја човјекољубиво просудивши, заповиједих онима који то желе из народа јудејскога добровољно, и од свештеника и левита, од оних који су у нашем царству, да пођу са тобом у Јерусалим.

11. Који, дакле, хоће, нека се саберу и крену на пут, као што се изводе мени и седморици пријатеља савјетника,

12. Како би посјетили Јудеју и Јерусалим, следствено ономе што стоји у Закону Господњем,

13. И да би однијели дарове Господу Израилља, које обећах ја и пријатељи, у Јерусалим, и све злато и сребро које се нађе у земљи вавилонској, Господу у Јерусалим, са оним што је даровано од народа у Храм Господа њиховог, који је у Јерусалиму:

14. Да се сабере злато и сребро за волове и овнове и јагањце и за све што томе слиједи,

15. Да би се принијеле жртве на жртвеник Господа њиховог у Јерусалиму.

16. И све што хоћеш са браћом својом учинити златом и сребром, изврши сагласно вољи Бога твога,

17. И свештене сасуде који су ти дати за потребе Храма Бога твога у Јерусалиму.

18. И све остало што ти дође под руку за потребу Храма Бога твога, даћеш из царске храмовне ризнице.

19. И ја Артаксеркс цар заповиједих ризничарима Сирије и Феникије да све што затражи Јездра свештеник и читач Закона Бога Вишњега, тачно да му даду, до сто таланата сребра,

20. А такође и пшенице до сто корја и вина до мјера сто и соли изобилно.

21. Све ово по Закону Божјем нека буде тачно учињено Богу Вишње-

му да се не би разгњевио на царство цара и синова његових.

22. А вама говорим да свима свештеницима и левитима и свештенопојцима и вратарима и храмовним слугама и писарима Храма тога никакав порез ни други намет да не бива, и нико да нема власт да њима нешто намеће.

23. И ти, Јездра, по мудрости Божјој постави судије и начелнике да суде по свој Сирији и Феникији свима који знају Закон Бога твога, а оне који не знају — научи.

24. А сви они који преступају Закон Бога твога и царску наредбу биће строго кажњени, било смрћу, било казном или новчаном одштетом или изгнанством.

25. И рече Јездра, читач светих (књига): Благословен једини Господ који даде ово у срце цареве, да прослави дом Његов у Јерусалиму,

26. И учини част мени пред царем и савјетницима и свим пријатељима и великашима његовим:

27. И ја се осмјелих уз помоћ Господа Бога мога и сабрах из Израилља људе да пођу заједно са мном.

28. И ови су предводници по отачким родовима својим и обласним началствима који су *дошли са мном из Вавилона у царевину Артаксеркса цара:

1 Језд 8, 1.

29. Од синова Финесових Гарсом; од синова Итамарових Гамил (Гамаил); од синова Давидових Атус Сехенијев;

30. Од синова Форосових Захарија и са њим по попису људи сто педесет;

31. Од синова Фаатмоављих Елијаоније Зарејев и са њим двије стотине људи; [32.] од синова Затојевих Сехенија Езеиљев и са њим људи три стотине; од синова Адинових Вин (Овид) Јонатујев и са њим људи двије стотине педесет; [33.] од синова Ила-

мових Јесија Гототијев и са њим људи седамдесет;

34. Од синова Сафатијевих Зареја Михайлов и са њим људи седамдесет;

35. Од синова Јоавових Авадија Језиљев и са њим људи двије стотине дванаест;

36. Од синова Ванијевих Асалимот Јоасафијев и са њим људи сто шездесет;

37. Од синова Вавијевих Захарија Вивајев и са њим људи двадесет осам;

38. Од синова Асгатових Јован Акатан и са њим људи сто десет;

39. Од синова Адоникамових последњи, а ово су имена њихова: Елифалат, Јеуил (Јеуилов?) и Самеја и са њима људи седамдесет;

40. Од синова Вагојевих Утиј Истакуров и са њим људи седамдесет.

41. И сабрах их на ријеци званој Тера, и борависмо ондје три дана, и упознах се са њима.

42. И од синова свештеничких и од левита не нађох ондје (никог),

43. Па послах Елеазару и Идуилу и Маасману и Елнатану и Самеју и Јориву, Натану, Енатану, Захарији и Месоламу, настојницима и учењацима,

44. И рекох им да дођу Адеју настојнику што је на мјесту Касифи (Ризница?),

45. Заповиједивши им да се догворе са Адејом (Додејом) и са браћом његовом и са чуварима ризнице тога мјеста, да нам пошаљу свештенослужитеље у дом Господа нашега.

46. И доведоше нам моћном руком Господа нашега људе учене од синова Моолија Левијева из Израиља, Асевивија и синове и браћу, осамнаест,

47. Асевија и Ануна и Осеја, брата од синова Ханунејевих, и синови њихови, људи двадесет, [48.] и од слугу

Храма, које даде Давид и настојници да раде левитима, слугу Храма двије стотине двадесет; имена свих њих су записана.

49. И објавих ондје пост младићима пред Господом нашим

50. Да измолимо од Њега благи пут нама и онима са нама, дјеци нашој и стоци.

51. Јер била ме срамота да тражим од цара пјешаке и коњанике и пратњу ради безбједности од непријатеља наших.

52. Цару, пак, рекосмо да ће сила Господа нашега бити с онима који га призивају на свако право усмјерење.

53. И опет се помолисмо Господу нашем за ово и благу милост задобисмо.

54. И одвојих од родоначелника свештеника људи двадесет и два, и Серевивијана и Асавивијана и са њима од браће њихове десет људи,

55. И изнесох им сребро и злато и свештене сасуде дома Господа нашега, које сам цар дарива, и савјетници његови и великаши и сав Израиљ.

56. И изнијевши предадох им сребра таланата шест стотина педесет, и сребрених сасуда сто таланата, и злата таланата стотину, и позлаћених (сасуда) двадесет и мједених сасуда од добре мједи сијајуће златообразно – сасуда дванаест.

57. И рекох им: И ви сте свети Господу, и сасуди свети, и сребро и злато завјештано Господу, Господу отаца наших:

58. Стражите и чувајте то док га не предате родоначелницима свештеника и левита и настојницима отачких родова Израиља у Јерусалиму у сасудохранилницу дома Господа нашега.

59. Узевши, пак, свештеници и левити сребро и злато и сасуде јерусалимске, унесоше у Храм Господњи.

60. И подигнувши се са ријеке Те-ре дванаестог дана првога мјесеца, уђосмо у Јерусалим, уз помоћ моћне руке Господа нашега који бјеше на нама; и избави нас при уласку од сваког непријатеља, и дођосмо у Јерусалим.

61. И када тамо би трећи дан, измјерено сребро и злато предаде се у дом Господа нашега Мармоти Ури-нијом, свештенику,

62. А са њим бјеше Елеазар Финесов, такође са њима бјеху Јосавад Исусов и Моет Саванов, левити, — све на број и мјеру, и би пописана сва мјера (тежина) њихова онога часа.

63. А они који дођоше из заробљеништва, принесоше жртве Богу Израилеву, Господу, дванаест волова за сав Израил, овнова деведесет шест, јагањаца седамдесет два, јараца за спасење дванаест; све на жртву Господу.

64. И предадоше наредбе цареve царским управницима и епарсима Килисирије и Феникије, и прославише народ и Храм Господњи.

65. И кад се ово сврши, приступише ми предводитељи говорећи:

66. Не одвоји се народ израилски и начелници његови и свештеници и левити од иноплеменог народа земаљског и нечистота њихових — Хананејаца, Хетејаца, Ферезеја и Јевусеја и Моаваца и Египћана и Идумејаца.

67. Јер саживјеше се са кћерима њиховим, и они и синови њихови, и помијеша се сјеме свето с иноплеменним народима земаљским и приопштише се предводитељи и велможе тога безакоња од самог почетка.

68. И чим сам чуо то, раздерах хаљине и свештену ризу и почупах власи косе и браде, па сједох тужан и жалостан.

69. Тада се сабраше око мене сви који су покретани ријечју Господа Израилева, док сам ја плакао због безакоња, и сједио претужан све до вечерњег жртвоприношења.

70. И уставши од поста, имајући раздеране хаљине и свештене ризе, приклонивши кољена и испруживши руке ка Господу, говорих:

71. Господе, постидјех се и посрамих се пред лицем Твојим;

72. Јер гријеси наши умножише се преко глава наших, а безумља наша узнијеше се до небеса,

73. Од времена отаца наших у великом смо гријеху до дана овога.

74. И због гријеха наших и отаца наших бисмо предани, са браћом нашом и са царевима нашим и са свештеницима нашим, царевима земаљским под мач и роцство и грабеж са срамотом до дана данашњега.

75. Сада, пак, колика нам се догоди милост од Тебе, Господе, да нам се остави коријен и име у мјесту освећења Твога,

76. И да нам се открије светионик у дому Господа Бога нашега, да нам се даде храна у вријеме робовања нашега.

77. И док смо робовали не бисмо остављени од Господа нашега, него нам учини да будемо у милости пред царевима персијским,

78. Да нам даде храну и да прослави Храм Господа нашега и подигне опустошени Сион да би нам дао стаменост у Јудеји и Јерусалиму.

79. И сада, шта да кажемо, Господе, имајући све ово? Јер погазисмо заповијести Твоје које си дао руком слугу Твојих пророка говорећи:

80. Земља у коју улазите да је наслиједите, јесте земља оскврнављена нечистотом иноплеменика земаљских, који је прљавштином својом испунише.

81. А сада кћери ваше не удајите за синове њихове и кћери њихове не узимајте за синове своје.

82. И не тражите да имате мир са њима све вријеме да би, укријепивши се, јели добра земаљска и да би их предали у наслѣдство синовима вашим довијека.

83. И све што нам се догађа, бива због дјела наших злих и због великих гријехова наших.

84. Ти, пак, Господе, олакшао си гријехе наше и дао си нам такав коријен; но опет вратисмо се да погазимо Закон Твој, да се помијешамо са нечистотом народа земаљских.

85. Нијеси ли се разгњевио на нас, да нас погубиш док не нестане коријен и сјеме и име наше?

86. Господе Израиљев, истинит си, јер остаде нам коријен до данас.

87. Ево, сад смо пред Тобом у безакоњима нашим; а није више да стојимо пред Тобом у њима.

88. И док се молио Јездра, и исповиједао, плачући на земљи ничице пред Храмом, сабра се око њега из Јерусалима велико мноштво народа, људи и жена и младих; а би велики плач у том мноштву.

89. И повикавши Јехонија Јеилов, од синова Израиљевих, рече Јездри: Ми сагријешисмо Господу и узесмо жене иноплемене од народа земаљских; и сада, ево, наде Израиљу.

90. У томе нека буде заклетва Господу — да избацимо све жене наше од иноплеменика са дјецом њиховом, као што си расудио, они који се поковавају Закону Божјем.

91. Устани и изврши ово, јер то је твој посао, а ми ћемо смјело стати уза те.

92. И уставши Јездра, закле родоначелнике свештеника и левита свега Израиља да тако поступе. И заклеше се.

*Јездрин џост и илач. Од народа
ишражи ошћушћане жена
иноплемених са дјецом, ишћо и чини.
Блајослов Јездрин и народ џосвећен
Господу.*

9. **П**отом уставши Јездра из предворја Храма, отиде у сасудохранилницу Јоанана Елиасивова,

2. И наставивши се ондје, хљеба није јео нити воде пио, тугујући над безакоњима великим народним.

3. И би приповијед по свој Јудеји и у Јерусалиму да се сви који су из заробљеништва саберу у Јерусалим.

4. А они који се не одазову кроз два или три дана, по суду њихових предстојећих старјешина, биће обесвећена стока њихова,² а такав ће бити отуђен од народа из заробљеништва.

5. И сабраше се из племена Јудина и Венијаминава кроз три дана у Јерусалиму (то је био девети мјесец, у двадесети дан),

6. Па посједа сав народ на простору око Храма дрхтећи од настале зиме.

7. Тада устаде Јездра и рече им: Ви безакоња учинисте и узесте жене иноплемене, да придодате гријех Израиљу.

8. Зато сад исповиједите славу Господу Богу отаца ваших,

9. Па испуните вољу Његову и одвојите се од народа земаљских и од жена иноплемених.

10. И кликну сав народ и рекоше великим гласом: Тако као што си рекао, учинићемо.

11. Но, народа је много а вријеме зимско, и не можемо стојати под ведрим небом, ни издржати, а дјело наше није од једнога дана нити од два, јер нас је много који смо сагријешили у овоме.

² У словенском и руском преводу: „биће одузето имање њихово”. Прим. прев.

12. Нека се поставе старјешине народни, и сви који живе у насељима нашим, који имају жене иноплемене, нека долазе (пред њих) у своје вријеме;

13. И у сваком мјесту пред старјешине и судије, све док се не уклони гњев Господњи од нас због ове ствари.

14. Јонатас Азаилов и Језија Токанов прихватише на себе ово, и Масолам и Левије и Саватије сарађиваху са њима.

15. И учинише сагласно овоме сви из заробљеништва.

16. Потом изабра себи Јездра свештеник људе начелнике њихових отачких родова, све по имену, и посједаше заједно у младомјесечје мјесеца деветого да испитају ствар.

17. И би доведено до краја везано за људе који су узели себи жене иноплемене до младомјесечја првог мјесеца.

18. И нађе се и међу свештеницима да их има који су узели жене иноплемене;

19. Од синова Исуса Јоседекова и браће његове Матила и Елеазара и Јорива и Јодана,

20. Они пружише руке да отпусте жене своје, а за умилоствљење да принесу овнове због незнања свога.

21. Од синова, пак, Емирових Ананије и Завдеј и Маније и Семеј, Јереил и Азарија.

22. И од синова Фесурових Елионеј, Масија, Исмаил и Натанаил и Окидил и Салта.

23. А од левита: Јозавад и Семеј и Колије (он је Калита), и Патеј и Ојуда и Јона;

24. Од свештенопојаца Елиасив и Ваххур;

25. Од вратара Салмун и Толван;

26. Од Израиља, од синова Форосових Јерма и Језија и Мелхија и Миамин и Елеазар и Асивија и Ванеја;

27. Од синова Иламових Матинија и Захарија, Језрило и Овадија и Јеремот и Илија;

28. И од синова Замотових Елијад, Елијасим, Отоније, Јаримот и Сават и Зердеј;

29. И од синова Вивајевих Јован и Ананија и Завдеј и Ематије;

30. И од синова Манијевих Олам, Мамух, Једеј, Јасув и Асаил и Јеремот;

31. И од синова Адијевих Натеј и Мосија, Лагун и Наид и Вескаспасам и Сестил и Валнуј и Манасија;

32. И од синова Ананових Елиона и Асеја и Мелхија и Савеја и Симон Хосамеј;

33. И од синова Асомових Молтанеј и Мататија и Саванеј и Елифалат и Манасија и Семеј;

34. И од синова Ванијевих Јеремија, Момдија, Маир, Јуил, Мамдај и Педија и Анос, Каравасије и Елиасив и Мамнитанаим, Елиасиј, Вануј, Елиалиј, Сомеје, Селимија, Натанија; и од синова Езорових Сесије, Езрил, Азаил, Саматије, Замврије, Јосиф;

35. И од синова Ноомових Мазапија, Завадеј, Идеј, Јуил, Ванеј.

36. Сви ови узеше жене инородне; и отпустише их са дјецом.

37. И настанише се свештеници и левити и који бјеху од Израиља у Јерусалиму и по земљи, за младомјесечје седмог мјесеца — и синови Израиљеви у домовима својим.

38. И сабра се сав народ једнодушно у предворју Храма према источним вратима.

39. И рекоше Јездри, свештенику и читачу, да донесе Закон Мојсијев предан од Господа Бога Израиљева.

40. И донесе Јездра свештеник Закон свему народу од човјека до жене и свима свештеницима да чују Закон, у младомјесечју седмога мјесеца.

41. И читаше у предворју испред врата Храма, од ујутру до поднева пред људима и женама, и усмјери сав народ ум на Закон.

42. И стаде Јездра, свештеник и читач Закона, на дрвено постоље које бјеше саграђено,

43. И стадоше поред њега Мата-тије, Самуј, Ананије, Азарија, Урија, Језекија, Валсам с десне стране,

44. А са лијеве стране Фадеј, Ми-саил, Мелхија, Лотасув, Наварија, Захарија.

45. Тада узев Јездра Књигу Закона пред народом – а председавао је све-чано пред свима –

46. И док је тумачио Закон, сви стајаху усправно. И изговори благо-слов Јездра Господу Богу Вишњему, Богу Сведржителу Саваоту,

47. И заклика све мноштво на-рода: Амин, па подигавши руке горе,

падоше на земљу и поклонили се Го-споду.

48. Исус и Анијут и Саравија, Ја-дин, Јакув, Саватеј, Автеј, Меана и Ка-лита, Азарија и Јозавдос, Ананија, Фа-лија, левити, учили су Закон Господ-њи и народу читали Закон Господњи, удахњујући истовремено читање.

49. И рече Атарат Јездри, свеште-нику и читачу, и свима левитима ко-ји учашу народ:

50. Овај дан је свети Господу, зато не тугујте, јер ће вас Господу просла-вити.

51. И левити заповиједише свему збору: Дан овај је свети, не тугујте.

52. И отидоше сви да једу и пију и да се веселе, и да дају помоћ сиромашним и да се веома радују.

53. Јер су били проникнути рије-чима којима су научени, и бише са-брани.

КЊИГА О ТОВИТУ*

*Преци Товића. Његова љубавност,
заробљеништво у Ниневији.
Милостиливост и брџа о умрлим.*

1. Књига ријечи Товита, сина Товилијева, сина Анани-илева, сина Адуилева, сина Гаваилева, од сјемена Асиилева, од племена Неф-талимова,

2. Који би заробљен у дане Енеме-сара, цара асирскога из Тисве, што је с десне стране Кидија Нефталимова у Галилеји изнад Асира.

3. Ја Товит ходих путевима истине и правде, све дане живота мога, и ми-лостиње многе чиних браћи мојој и на-

роду који су ходили са мношћом у *земљу Асирску и Ниневију. *2 цар 17, 3.

4. И када бијаш у земљи мојој, у зе-мљи Израилевој, док сам био млад, све племе Нефталима, оца мога, одступи од дома јерусалимског, изабрано од свих племена Израилевих да жртвује свим племенима; и освештан би храм обитавања Вишњему и саздан за сва покољења вијека.

5. И сва племена заједно одступив-ши, *жртвоваху Вааловој јуници, и дом оца мога Нефталима. *1 цар 12, 30.

6. И ја сам ходих много пута у Јеру-салим на празнике, као што је писано свему Израилу у заповијести вјечној, *првине и десетине плодова и прво-стрижења имајући; *2 Мој 22, 29.

7. И давах их свештеницима, си-новима Ароновим на олтар, од свих

* Ова књига се не налази у јеврејској Библи-је, али је садрже грчка и словенска Библија.

плодова: десетину сам давао синовима Левијевим богослужењим у Јерусалиму, и другу десетину сам продавао, и одлазио и то трошио у Јерусалиму сваке године;

8. И трећу сам давао потребитим, као што заповиједи Девора, мати оца мога, јер сам био остао сироче без оца свога.

9. И кад стасах, узех Ану жену од отацтва нашега, и родих од ње Товију. 4 Мој 36, 6.

10. И кад бих заробљен,¹ у Ниневии, сва браћа моја и који су од рода мога једоше од хљебова многобожачких;

11. А ја сачувах душу моју и не једох, Дан 1, 8

12. Јер сам се сјећао Бога свом душом својом.

13. И даде Вишњи благодат и доброту пред Енемесаром, и постадох његов трговац;

14. И идох у Мидију и дадох Гаваилу, брату Гаврија, у Рагама мидијским, сребра десет таланата. Тов 4, 20.

15. И када умрије Енемесар, зацари се Сенахирим, син његов, умјесто њега, и путеви његови бише непостојани, и више не могах ићи у Мидију.

16. И у дане Енемесара милостиње многе чиних браћи мојој:

17. Хљебове давах гладнима и хаљине моје нагима, и ако бих видио кога од рода мога умрла, и бачена иза зидова Ниневиије, погребав бих га. Ис 58, 7.

18. И ако би кога убио Сенахирим цар, који би дошао бјежећи из Јудеје, погребав бих их тајно, јер многе је побио у гњеву своме; и тражио је цар тјела и није их налазио. Ис 37, 37.

19. А отишавши један од Ниневљана, каза цару за мене да их сахрањујем. И сакрих се. Сазнавши пак да траже да ме убију, уплашивши се отидох.

20. И би разграбљена сва имовина моја, и не остаде ми ништа осим Ане, жене моје, и Товије, сина мога.

21. И не прођоше педесет дана док њега не убише два сина његова; и побјегоше на горе Апарата, и зацари се Сахердан, син његов, намјесто њега, и постави Ахиахара Анаила, сина брата мога, над свим пословима царства свога и над свом управом.

22. И заузео се Ахиахар за мене, и дођох у Ниневију. А Ахиахар бјеше вишњоточац и (чувар) прстена и управитељ и благајник, и постави га Сахердан другим (иза себе), а био је син брата мога.

*Потреб убијенога. Сљетило.
Прекор жени Ани.*

2. А када дођох у дом мој и би ми предата Ана, жена моја, и Товија, син мој, на празник Педесетнице, која је света од седам недјеља, имах објед добар и сложих се да једем.

2. И видјех много хране и рекох сину моме: Иди и доведи кога нађеш од браће наше сиромашне, који се сјећа Господа и, ево, чекам те.

3. И дошавши рече: Један од рода нашег задављен, бачен је на тргу.

4. И ја, прије него што једох, ископивши узех га у неки дом, док не зађе сунце.

5. И вративши се, умих се, и једох хљеб мој у туги.

6. И сјетих се пророштва Амосова, као што рече: Обратиће се празници ваши у жалост, и сва весела ваша у плач; и плаках. Ам 8, 10; 1 Мак 1, 39.

7. И када зађе сунце, отидох и ископавши (гроб), сахрањих га.

8. Ближњи, пак, подсмјеваху се говорећи: Зар се не боји да ће бити убијен за ово дјело? И побјеже, и ево опет сахрањује мртве! Тов 1, 18.

¹ кад бисмо заборављени - Ватикански кодекс, словенски превод.

9. И ту ноћ по погребу вратих се и легох оскрнављен поред зида дворишта, и лице моје бјеше откривено.

4 Мој 19, 16.

10. И не видјех да су птице на зиду, и кад се очи моје отворише, испустише птице топлину на очи моје, и појавише се бјјеле на очима мојим. И идох к љекарима и не користише ми; Ахиахар пак ме хранио, док не оде² у Елимаиду.

11. И жена моја Ана прела је вуну са женама;

12. И слала је господарима, а они су јој давали плату, придодавши јој и јаре.

13. А кад дође мени, поче викати. И ја јој рекох: Откуд јаре? Да није украдено? Врати га господарима. Јер није поштено јести украдено.

14. А она рече: Дато ми је на дар, као плата. И не вјероваш јој и рекох да то врати господарима, и гњевих се на њу. А она одговоривши, рече ми: Гдје су милостиње твоје и правда твоја? Гле, све је то познато о теби.

*Молићвено шћуовање Товиша.
Несрећа Раѓуилове кћери Саре.
Бој услишава молићву обоје.*

3. И ожалостивши се, плаках и помолих се са болом говорећи:

2. Праведан си, Господе, и сва дјела твоја и сви путеви Твоји милостиња и истина, и суд истинит и праведан Ти судиш вавијек.

3. Сјети ме се и погледај на мене; не освећуј се гријесима мојим и незнањима мојим и отаца мојих за оно што са-гријешисхе пред Тобом;

4. Јер не послушаше заповијести твоје. Предаде нас у разграбљење и ропство и смрт и причу презира свима народима, међу које смо расејани.

5 Мој 28, 15.

² У неким рукописима у словенском преводу: *док не одох*.

5. И сада многи судови твоји су истинити, да чиниш од мене због гријеха мојих и отаца мојих, стога што не творисмо заповијести твоје; јер не ходисмо у истини пред тобом.

6. И сада, како је угодно пред тобом, чини са мном: заповиједи да буде узет дух мој, да се раздријешим и постанем земља; зато што ми је корисније умријети неголи живјети, јер презире лажљиве чух, и туга је многа у мени; заповиједи да се већ разријешим од тјескобе у вјечно мјесто, не окрећи лице Твоје од мене.

7. Истогa дана догоди се кћери Раѓуиловој Сари у Екватанама Мидије, да и она буде поругана од робиња оца њеног:

8. Јер она бјеше дата седморици мужева, и Асмодеј, лукави демон, уби их прије него што су били са њом као са женом. И рекоше јој (робиње): Не схваташ ли да убијаш своје мужеве? Већ си их седам имала, и ниједног од њих ниси се назвала!

9. Зашто нас бијеш? Ако помријеш, иди са њима, да не видимо твога сина или кћери вавијек.

10. Ово чувши ожалости се силно, (готова) да се објеси, и рече: Јединица сам у оца мога. Ако то учиним, биће на срамоту његову, и старост његову низвешћу са болом у ад.

11. И помоли се наспрам прозорчића и рече: Благословен си, Господе Боже мој, и благословено је име твоје свето и часно у вјекове; да Те благосиљају сва дјела твоја вавијек.

12. И сада, Господе, очи моје и лице моје к теби окретох;

13. Рекох да се раздријешим од земље и да не служим више на поругу.

14. Ти знаш, Господе, да сам чиста од сваког гријеха мужевља,

15. И не оскврнавих име моје, нити име оца мога у земљи робовања мога; јединица сам оцу моме, и он нема

дијете које ће га наслиједити, нити брата блиског, нити који му има сина, да бих сачувала себе њему за жену. Већ ми погибоше седморица; чему ће ми живот? А ако ти није по вољи да ме убијеш, заповиједи да погледаш на мене и да ми се смилујеш да не слушам више поруге.

16. И услиша Господ молитву обоје, пред славом великог Рафаила, и би послан да исцијели обоје, Товита да очисти од бијеле (на очима), и Сару, кћер Рагуилову, да даде Товији, сину Товитову, за жену и да веже Асмодеја, лукавог демона, зато што је Товији приличило да је наслиједи. У то вријеме вративши се Товит, уђе у дом свој, а Сара Рагуилова сиђе из горње одаје своје.

*Товит савјетније сина Товију да живи часно, да се жени од рода свога.
Сребро дајо Гаваилу рођаку.*

4. У онај дан подсети се Товит на сребро које је повјерио Гаваилу у Рагама Мидијским, и рече у себи:

2. Ја тражих смрт; што не позовем Товију, сина мога, да му покажем прије неголи умрем.

3. И позвавши га, рече: Чедо, ако умрем, сахрани ме; и не заборави мајку своју, поштуј је у све дане живота свога и чини што јој је угодно, и не ожалости је. 2 Мој 20, 12; Сирах 7, 29.

4. Запамти, чедо, да је многе бијеле видјела са тобом у утроби; кад умре, сахрани је поред мене, у исти гроб.

5. Све дане, чедо, Господа Бога нашега сјећај се, и не пожели да сагријесиш и да преступиш заповијести Његове; правду чини у све дане живота свога, и не иди путевима неправде. Проп 12, 1.

6. Јер кад чиниш истину, миомирна ће бити дјела твоја.

7. И свима који чине правду, од имања свог чини милостињу, и да не

позавиди око твоје када чиниш милостињу; не окрећи лице твоје од било ког сиромаша, па се неће окренути од тебе лице Божје.

ПрСол 3, 9; Сирах 4, 8–14; Лк 14, 13.

8. Од онога што имаш у изобиљу, чини од њега милостињу; ако имаш мало, не бој се да помало чиниш милостињу: Сирах 35, 9.

9. Јер залог добар сабираш себи у дан нужде,

10. Пошто милостиња из смрти избавља и не допушта да се улази у таму.

11. Добар дар је милостиња за све који је чине пред Вишњим.

12. Пази себе, чедо, од сваког блуда и жену прво узми од сјемена отаца својих; не узимај жену туђинку, која није из племена оца твога, зато што смо синови пророка: Ноје, Аврам, Исак, Јаков, оци су наши од вијека; сјети се, чедо, да они сви узеше жене од браће своје, и бише благословени у дјечи својој, и сјеме њихово наслиједиће земљу.

13. И сада, чедо, воли браћу своју и не горди се срцем својим — од браће своје и од синова кћери народа свога да узмеш за себе од њих жену, јер у гордости је пропаст и неизвјесност многа, и у несташници умаљење и убоштво велико; јер несташница је мајка глади.

14. Награда сваког човјека, који, ако буде радио, нека код тебе не касни, него му подај одмах, и ако послужиш Богу, узвратиће ти. Пази на себе, чедо, у свим дјелима својим, и буди васпитан у свему понашању своме.

3 Мој 19, 13; 5 Мој 24, 14.

15. И оно што (сам) мрзиш, никоме не чини. Вино на опијање немој пити, и нека не ходи с тобом пијанство на пут твој. Мт 7, 12; Лк 6, 31.

16. Од хљеба свога подај гладном и од хаљина својих нагом; свим што ти преостане, чини милостињу, и да не позавиди твоје око када чиниш милостињу.

17. Потроши хљебове своје на гробу праведника, и не дај их грјешницима.

18. Савјет од сваког мудрог тражи, и не презри ни један савјет користан:

19. И у свако вријеме благослови Господа Бога и од Њега ишти да путеви твоји прѣви постану, и да све стазе и намјере успију. Јер није сваки народ од (правог) савјета, него сам Господ даје сва добра, и кога хоће — смирава, како хоће. И сада, чедо, памти заповијести моје, и нека се не избришу из срца твога.

20. А сада ћу ти показати десет таланата сребра, које предадох Гаваилу, сину Гавријину, у Рагама Мидијским.

21. И не бој се, чедо, зато што осиромашисмо; имаћеш ти много ако се будеш бојао Господа и ако одступиш од сваког гријеха, и будеш чинио оно што је угодно пред Њим.

*Товија послушан оцу. Узима за сапутника у Раге анђела Рафаила.
Туја мајке Ане. Товити је шјешаи.*

5. И одговоривши Товија рече му: Оче, све ћу учинити што си ми заповиједио.

2. Али како ћу моћи узети сребро од (онога) кога не познајем?

3. И даде му потврду и рече му: Тражи себи човјека који ће поћи с тобом, и даваћу му плату док сам жив; и иди да узмеш сребро.

4. И пође да тражи човјека и нађе Рафаила, који бјеше анђео, а (он) не знадијаше.

5. И рече му: Могу ли поћи с тобом у Раге Мидијске, и да ли познајеш та мјеста?

6. И рече му анђео: Поћи ћу с тобом, и пут ми је познат, а код Гаваила, брата нашег, живио сам.

7. И рече му Товија: Причекај ме и рећи ћу оцу моме.

8. И рече му: Иди и не касни.

9. И ушавши рече оцу: Ево, нађох ко ће поћи са мном. А он му рече: Позови га к мени да сазнам од којег је племена и да ли је повјерљив да би ишао с тобом.

10. И позва га, и уђе и цјеливаше један другога.

11. И рече му Товит: Брате, из ког племена и из ког отачаства си ти, кажи ми?

12. И рече му: Племо и отачаство тражиш ли ти, или најамника који ће поћи са сином твојим? И рече му Товит: Хоћу, брате, да знам род твој и име.

13. А он рече: Ја сам Азарије, Ананије великог, од браће твоје.

14. И рече му: Добро си дошао, брате; и не љути се на мене што сам тражио племе твоје и отачаство твоје да сазнам. А ти си брат мој од лијепа и добра рода. Знао сам Ананија и Јонатана, синове Семије великог, пошто смо путовали заједно у Јерусалим на поклоњење да принесемо првине и десетине плодова, и не заблудише у заблуду браће наше. Од доброг си коријена, брате.

15. Него, реци ми: Коју плату да ти дадем? Драхму на дан и остало потребно, као и сину моме?

16. И још ћу ти придодати плати ако се здраво вратите.

17. И договорише се тако. И рече Товији: Припреми се за пут и нек вам буде са срећом. И припреми син његов што је за пут. И рече му отац: Иди са човјеком; а на небу обитавајући Бог благословиће пут ваш, и нека анђео његов буде вам сапутник. И изађоше обојица да отпутују, и пас дјечаков са њима.

18. А заплака Ана, мати његова, и рече Товиту: Зашто одасла чедо наше? Зар он није жезло руке наше кад улази и кад излази пред нама?

19. Сребро сребру и да не стигне, само чедо наше кад би нам остало.

20. Јер што нам је дат да живи од Господа, то је нама довољно.

21. И рече њој Товит: Не тугуј, се-стро, здрав ће се вратити и очи твоје виђеће га;

22. Јер анђеол добри путоваће са њим, и благословиће се пут његов, и вратиће се здрав.

23. И преста плакати.

*Хватање рибе на Тиру.
Вађење срца, јетре и жучи.
Савјеш да се ожени кћерју Рагуила.*

6. Они пак ходећи путем, сти-гоше увече на ријеку Ти-гар и заноћише ондје.

2. Младић сиђе да се умије, и иско-чи риба из ријеке и хоћаше да прогута младића.

3. А анђеол му рече: Прихвати рибу. И узе рибу младић и избаци је на земљу.

4. И рече му анђеол: Разрежи рибу и узевши срце, и јетру и жуч, добро са-чувај.

5. И учини младић као што му рече анђеол; а рибу испекавши, поједоше.

6. И путоваше обојица док се при-ближише Екватанама.

7. И рече младић анђелу: Азарије, брате, за шта ће срце и јетра и жуч ри-бе?

8. И рече му: Срце и јетра — ако не-ког смућује демон или дух зли, са њи-ма треба окадити пред човјеком или женом, и више неће бити смућиван;

9. А жуч да се помаже човјек који има бијелу на очима, и исцјелиће се.

10. А када се приближише Раги,

11. Рече анђеол младићу: Брате, данас ћеш бити код Рагуила, а он је рођак твој, и има ћерку јединицу именом Сара;

12. Говорићу о њој да ти се даде за жену, јер теби припада њено наслеђе, и ти си једини из рода њеног, дјевојка је пак лијепа и умна. 4 Мој 27, 8; 36, 7.

13. И сад ме послушај и говорићу оцу њеном, и кад се вратимо из Рага, обавићемо свадбу. Зато што познајем Рагуила да је неће дати другом мужу по закону Мојсијеву, ни по цијену смр-ти, те наслеђе теби припада да при-миш, а не било ком другом човјеку.

14. Тада рече младић анђелу: Аза-рије, брате, ја сам чуо да је дјевојка би-ла дата седморици мужева, и да су сви у ложници погинули.

15. И сада ја сам један у оца, и бо-јим се да кад уђем не умрем, као и прет-ходни, јер је демон воли, који не шкоди никоме осим онима који јој прилазе. Па сада ја се бојим да не умрем и низведем живот оца мога и матере моје с болом ради мене у гроб њихов; а сина другога они немају који ће их сахранити.

16. А анђеол му рече: Не сјећаш ли се ријечи које ти заповиједи отац твој, да узмеш жену од рода свога? И сада послушај ме, брате, јер она ће ти бити жена, а о демону ништа не брини, јер ове ноћи она ће ти бити дата за жену.

17. И када уђеш у ложницу, узми прах од тамјана, и положи од срца и јетре рибље и окади. И омирисаће де-мон, и побјећи ће и неће се вратити ва-вијек вијека.

18. А кад јој приступиш, устаните оба двоје и завапите милостивом Богу, и спасиће вас и помиловати. Не бој се, јер она је за тебе припремљена од вијека, и ти ћеш је спасити, и поћи ће с тобом, и надам се да ћеш од ње имати дјецу.

19. И када чу Товија ово, завоље је, и душа његова прилијепи се њој силно.

*Сусрет са Рагуилом у Екватанама.
Узимање кћери његове Саре за жену*

7. Истигоше у Екватане, и до-ђоше у дом Рагуилов, а Сара их сrete и поздрави их, и они њу, и уведе их у дом.

9. И ту ноћ по погребу врати
легох оскрнављен поред зида
шта, и лице моје бјеше откриве

10. И не видјех да су птиц
и кад се очи моје отворише, и
птице топлину на очи моје
ше се бијеле на очима моју
љекарима и не користише
пак ме хранио, док не оде

11. И жена моја Ана
са женама;

12. И слала је господ
јој давали плату, придс

13. А кад дође мен
ја јој рекох: Откуд ја
дено? Врати га гост
поштено јести укра

14. А она рече
као плата. И не вј
то врати господ
њу. А она одгов
су милостиње ти
све је то позна

Молиш
Несрећ
Бој ус

3.

говорећ

2. П

ла твој

и ист

суди

3

осв

ма

Г

20. Јер што не
Господа, то је нам
21. И рече њој: И примијети су-
стро, здрав ће се
видјеће га;
22. Јер анђео
њим, и благослови
вратиће се здрав.
23. И преста плак
ожници сјасени од
а благодарна молишва.

Хваћање рибе
Вађење срца, јет
Савјет да се ожени
пак, завршише вече-
уведоше Товију к њој.
и сјети се ријечи Рафа-
ах тамјана и положи ср-
у па окади.

6. О

ни пак ход
гоше увече
2. Младић сиђе да се
чи риба из ријеке и хоћа
младића.

3. А анђео му рече: Пр
И узе рибу младић и избаци
4. И рече му анђео: Раз
узевши срце, и јетру и жу
чувај.

5. И учини младић као ш
анђео; а рибу испекавши, по
6. И путоваше обојица д
ближише Екватанама.

7. И рече младић анђелу:
брате, за шта ће срце и јетра
бе?

8. И рече му: Срце и јетра
ког смуђује демон или дух зли
ма треба окадити пред човјека
женом, и више неће бити смуђи.
9. А жуч да се помаже човје
има бијелу на очима, и исцијели.

10. А када се приближише Ра
11. Рече анђео младићу: Брате,
ћеш бити код Рагуила, а он је рођак
и има ћерку јединицу именом Сара.

12. Говорићу о њој да ти се дад
жену, јер теби припада њено насле
ти си једини из рода њеног, дјевојк
пак лијепа и умна.

4 Мој 27, 8; 30
жив;

сада, Господе, не ради блуда ја
сестру моју ову, него за истину.
једи да будем помилован и са
остарим.

А рече са њим: Амин.
И уставши Рагуило, пође и ис-
гроб говорећи: Можда је и овај

1. И дође Рагуило у дом свој.
2. И рече Едни, жени својој: Поша-
једну од слушкиња, нека виде да ли

дијете које ће га наслиједити, нити брата блиског, нити који му има сина, да бих сачувала себе њему за жену. Већ ми погибоше седморица; чему ће ми живот? А ако ти није по вољи да ме убијеш, заповиједи да погледаш на мене и да ми се смиљујеш да не слушам више поруге.

16. И услиша Господ молитву обоје, пред славом великог Рафаила, и би послан да исцијели обоје, Товита да очисти од бијеле (на очима), и Сару, кћер Рагуилову, да даде Товији, сину Товитову, за жену и да веже Асмодеја, лукавог демона, зато што је Товији приличило да је наслиједи. У то вријеме вративши се Товит, уђе у дом свој, а Сара Рагуилова сиђе из горње одаје своје.

*Товит савјетније сина Товију да живи
часно, да се жени од рода своја.
Сребро дајо Гаваилу рођаку.*

4. У онај дан подсјети се Товит на сребро које је повјерио Гаваилу у Рагама Мидијским, и рече у себи:

2. Ја тражих смрт; што не позовем Товију, сина мога, да му покажем прије неголи умрем.

3. И позвавши га, рече: Чедо, ако умрем, сахрани ме; и не заборави мајку своју, поштуј је у све дане живота свога и чини што јој је угодно, и не ожалости је. 2 Мој 20, 12; Сирах 7, 29.

4. Запамти, чедо, да је многе биједје видјела са тобом у утроби; кад умре, сахрани је поред мене, у исти гроб.

5. Све дане, чедо, Господа Бога нашега сјећај се, и не пожели да сагријесиш и да преступиш заповијести Његове; правду чини у све дане живота свога, и не иди путевима неправде. Проп 12, 1.

6. Јер кад чиниш истину, миомирна ће бити дјела твоја.

7. И свима који чине правду, од имања свог чини милостињу, и да не

позавиди око твоје када чиниш милостињу; не окрећи лице твоје од било ког сиромаша, па се неће окренути од тебе лице Божје.

ПрСол 3, 9; Сирах 4, 8–14; Лк 14, 13.

8. Од онога што имаш у изобиљу, чини од њега милостињу; ако имаш мало, не бој се да помало чиниш милостињу: Сирах 35, 9.

9. Јер залог добар сабираш себи у дан нужде,

10. Пошто милостиња из смрти избавља и не допушта да се улази у таму.

11. Добар дар је милостиња за све који је чине пред Вишњим.

12. Пази себе, чедо, од сваког блуда и жену прво узми од сјемена отаца својих; не узимај жену туђинку, која није из племена оца твога, зато што смо синови пророка: Ноје, Аврам, Исак, Јаков, оци су наши од вијека; сјети се, чедо, да они сви узеше жене од браће своје, и бише благословени у дјечи својој, и сјеме њихово наслиједиће земљу.

13. И сада, чедо, воли браћу своју и не горди се срцем својим – од браће своје и од синова кћери народа свога да узмеш за себе од њих жену, јер у гордости је пропаст и неизвјесност многа, и у несташници умањење и убоштво велико; јер несташница је мајка глади.

14. Награда сваког човјека, који, ако буде радио, нека код тебе не касни, него му подај одмах, и ако послужиш Богу, узвратиће ти. Пази на себе, чедо, у свим дјелима својим, и буди васпитан у свему понашању своме.

3 Мој 19, 13; 5 Мој 24, 14.

15. И оно што (сам) мрзиш, никоме не чини. Вино на опијање немој пити, и нека не ходи с тобом пијанство на пут твој. Мт 7, 12; Лк 6, 31.

16. Од хљеба свога подај гладном и од хаљина својих нагом; свим што ти преостане, чини милостињу, и да не позавиди твоје око када чиниш милостињу.

17. Потроши хљебове своје на гробу праведника, и не дај их грјешницима.

18. Савјет од сваког мудрог тражи, и не презри ни један савјет користан:

19. И у свако вријеме благослови Господа Бога и од Њега ишти да путеви твоји прђви постану, и да све стазе и намјере успију. Јер није сваки народ од (правог) савјета, него сам Господ даје сва добра, и кога хоће – смирава, како хоће. И сада, чедо, памти заповијести моје, и нека се не избришу из срца твога.

20. А сада ћу ти показати десет таланата сребра, које предадох Гаваилу, сину Гавријину, у Рагама Мидијским.

21. И не бој се, чедо, зато што осиромашисмо; имаћеш ти много ако се будеш бојао Господа и ако одступиш од сваког гријеха, и будеш чинио оно што је угодно пред Њим.

*Товија послушан оцу. Узима за сапушника у Раге анђела Рафаила.
Тућа мајке Ане. Товиј је шјеша.*

5. И одговоривши Товија рече му: Оче, све ћу учинити што си ми заповиједио.

2. Али како ћу моћи узети сребро од (онога) кога не познајем?

3. И даде му потврду и рече му: Тражи себи човјека који ће поћи с тобом, и даваћу му плату док сам жив; и иди да узмеш сребро.

4. И пође да тражи човјека и нађе Рафаила, који бјеше анђео, а (он) не знадијаше.

5. И рече му: Могу ли поћи с тобом у Раге Мидијске, и да ли познајеш та мјеста?

6. И рече му анђео: Поћи ћу с тобом, и пут ми је познат, а код Гаваила, брата нашег, живио сам.

7. И рече му Товија: Причекај ме и рећи ћу оцу моме.

8. И рече му: Иди и не касни.

9. И ушавши рече оцу: Ево, нађох ко ће поћи са мном. А он му рече: Позови га к мени да сазнам од којег је племена и да ли је повјерљив да би ишао с тобом.

10. И позва га, и уђе и цјеливаше један другога.

11. И рече му Товит: Брате, из ког племена и из ког отацтва си ти, кажи ми?

12. И рече му: Племена и отацтво тражиш ли ти, или најамника који ће поћи са сином твојим? И рече му Товит: Хоћу, брате, да знам род твој и име.

13. А он рече: Ја сам Азарије, Ананије великог, од браће твоје.

14. И рече му: Добро си дошао, брате; и не љути се на мене што сам тражио племена твоје и отацтво твоје да сазнам. А ти си брат мој од лијепа и добра рода. Знао сам Ананија и Јонатана, синове Семије великог, пошто смо путовали заједно у Јерусалим на поклоњење да принесемо првине и десетине плодова, и не заблудише у заблуду браће наше. Од доброг си коријена, брате.

15. Него, реци ми: Коју плату да ти дадем? Драхму на дан и остало потребно, као и сину моме?

16. И још ћу ти придодати плати ако се здраво вратите.

17. И договорише се тако. И рече Товији: Припреми се за пут и нек вам буде са срећом. И припреми син његов што је за пут. И рече му отац: Иди са човјеком; а на небу обитавајући Бог благословиће пут ваш, и нека анђео његов буде вам сапутник. И изађоше обојица да отпутују, и пас дјечаков са њима.

18. А заплака Ана, мати његова, и рече Товиту: Зашто одасла чедо наше? Зар он није жезло руке наше кад улази и кад излази пред нама?

19. Сребро сребру и да не стигне, само чедо наше кад би нам остало.

20. Јер што нам је дат да живи од Господа, то је нама довољно.

21. И рече њој Товит: Не тугуј, се-стро, здрав ће се вратити и очи твоје видеће га;

22. Јер анђео добри путоваће са њим, и благословиће се пут његов, и вратиће се здрав.

23. И преста плакати.

Хваћање рибе на Титру.

Вађење срца, јетре и жучи.

Савети да се ожени кћерју Рагуила.

6. **О**ни пак ходећи путем, стигоше увече на ријеку Ти-гар и заночише ондје.

2. Младић сиђе да се умије, и иско-чи риба из ријеке и хоћаше да прогута младића.

3. А анђео му рече: Прихвати рибу. И узе рибу младић и избаци је на земљу.

4. И рече му анђео: Разрежи рибу и узевши срце, и јетру и жуч, добро са-чувај.

5. И учини младић као што му рече анђео; а рибу испекавши, поједоше.

6. И путоваше обојица док се при-ближише Екватанама.

7. И рече младић анђелу: Азарије, брате, за шта ће срце и јетра и жуч ри-бе?

8. И рече му: Срце и јетра – ако не-ког смућује демон или дух зли, са њи-ма треба окадити пред човјеком или женом, и више неће бити смућиван;

9. А жуч да се помаже човјек који има бијелу на очима, и исцијелиће се.

10. А када се приближише Раги,

11. Рече анђео младићу: Брате, данас ћеш бити код Рагуила, а он је рођак твој, и има ћерку јединицу именом Сара;

12. Говорићу о њој да ти се даде за жену, јер теби припада њено наслеђе, и ти си једини из рода њеног, дјевојка је пак лијепа и умна.

4 Мој 27, 8; 36, 7.

13. И сад ме послушај и говорићу оцу њеном, и кад се вратимо из Рага, обавићемо свадбу. Зато што познајем Рагуила да је неће дати другом мужу по закону Мојсијеву, ни по цијену смр-ти, те наслеђе теби припада да при-миш, а не било ком другом човјеку.

14. Тада рече младић анђелу: Аза-рије, брате, ја сам чуо да је дјевојка би-ла дата седморици мужева, и да су сви у ложници погинули.

15. И сада ја сам један у оца, и бо-јим се да кад уђем не умрем, као и прет-ходни, јер је демон воли, који не шкоди никоме осим онима који јој прилазе. Па сада ја се бојим да не умрем и низведем живот оца мога и матере моје с болом ради мене у гроб њихов; а сина другога они немају који ће их сахранити.

16. А анђео му рече: Не сјећаш ли се ријечи које ти заповиједи отац твој, да узмеш жену од рода свога? И сада послушај ме, брате, јер она ће ти бити жена, а о демону ништа не брини, јер ове ноћи она ће ти бити дата за жену.

17. И када уђеш у ложницу, узми прах од тамјана, и положи од срца и јетре рибље и окади. И омирисаће де-мон, и побјећи ће и неће се вратити ва-вијек вијека.

18. А кад јој приступиш, устаните обадвоје и завапите милостивом Богу, и спасиће вас и помиловати. Не бој се, јер она је за тебе припремљена од вијека, и ти ћеш је спасити, и поћи ће с тобом, и надам се да ћеш од ње имати дјецу.

19. И када чу Товија ово, завоље је, и душа његова прилијепи се њој силно.

Сусрет са Рагуилом у Екватанама.

Узимање кћери његове Саре за жену

7. **И**стигоше у Екватане, и до-ђоше у дом Рагуилов, а Сара их сrete и поздрави их, и они њу, и уведе их у дом.

2. И рече Рагуило Едни, жени својој: Како је сличан младић Товиту, синовцу моме!

3. И упита их Рагуило: Одакле сте, браћо? И рекоше му: Од синова Нефталимових, заробљеника у Ниневији.

4. И рече им: Познајете ли Товита, брата нашега? А они рекоше: Познајемо.

5. И рече им: Је ли здраво? А они рекоше: И жив је и здрав је. И рече Товија: Он ми је отац.

6. И скочи Рагуило и цјелива га и заплака и благослови га и рече му: О лијепог и доброг човјека! И чувши да је Товит изгубио вид, ожалости се и заплака.

7. И Една, жена његова, и Сара, ћерка његова, плакаху и примише их усрдно.

8. И заклаше овна из оваца и припремише богату трпезу.

9. А рече Товија Рафаилу: Азарије, брате, кажи о ономе што си говорио на путу, нека се ствар заврши.

10. И предаде ријеч Рагуилу. И рече Рагуило Товији: Једи, пиј и уживај; теби припада да узмеш чедо моје, но, указаћу ти на истину:

11. Дао сам чедо моје седморици мужева, и када би улазили к њој, умирали су под ноћ; али засад ти уживај.

12. И рече Товија: Нећу окусити овдје ништа док је не поставите и приведете к мени. И рече Рагуило: Узми је одсад, по расуђивању своме, ти си брат њен и она је твоја, а милостиви Бог ће вам добро дати у изобиљу.

13. И позва Сару, кћер своју, и узевши је за руку, предаде је Товији за жену и рече: Ево, по закону Мојсијевом узми је и одведи к оцу своме; и благослови их.

14. И позва Едну, жену своју; и узевши књигу, написа писмо и запечати га. И почеше јести.

15. И (опет) позва Рагуило Едну, жену своју, и рече јој: Сестро, спреми другу одају, и уведи је (кћер).

16. И учини како јој рече, и уведе је ондје и (она) заплака. И примијети сузе кћери своје и рече јој: Буди храбра, чедо. Господ неба и земље нека ти даде радост умјесто жалости ове твоје, буди храбра, кћери.

Младенци у ложници сјасени од демона. Рагуилова благодарна молитва.

8. Када, пак, завршише вече-ру, уведеше Товију к њој.

2. А он идући сјети се ријечи Рафаилових и узе прах тамјана и положи срце рибље и јетру па окади.

3. Када, пак, осјети демон мирис, побјеже на крајње врхове Египта, и свеза га анђео.

4. Пошто бише закључани обоје, устаде Товија са кревета и рече: Устани, сестро, и помолимо се да би нас помиловао Господ.

5. И поче Товија говорити: Благословен си, Боже отаца наших, и благословено Име твоје свето и славно у вјекове; нека Те благосиљају небеса и сва створења твоја:

6. Ти си створио Адама и дао му помоћницу Еву, потпору, жену његову; од њих се роди човјечије сјеме. Ти си рекао: Није добро да човјек буде сам, створићемо му помоћницу сличну њему;

7. И сада, Господе, не ради блуда ја узимам сестру моју ову, него за истину. Заповиједи да будем помилован и са њом да остарим.

8. И рече са њим: Амин.

9. И спаваше обоје ноћу.

10. И уставши Рагуило, пође и ископа гроб говорећи: Можда је и овај умро.

11. И дође Рагуило у дом свој.

12. И рече Едни, жени својој: Пошаљи једну од слушкиња, нека виде да ли је жив;

13. И уђе слушкиња отворивши врата, и нађе њих двоје да спавају.

14. И ушавши, јави им да је жив.

15. И благослови Рагуило Бога говорећи: Благословен си, Боже, сваким благословом чистим и светим, и нека те благосиљају свети твоји, и сва створења твоја, и сви анђели твоји и избраници твоји нека Те благосиљају у све вјекове.

16. Благословен си што ме обрадова, и не догоди ми се, као што мишљах, него по великој милости твојој учинио си с нама.

17. Благословен си што помилова двоје јединорођених; учини им, Владару, милост, испуни живот њихов у здрављу с радовањем и милошћу.

18. Нареди потом слугама да затрпају гроб.

19. И учини им свадбу дана четрнаест.

20. И рече му Рагуило прије него се навршише дани свадбе, са заклетвом, да не оде док се не напуни четрнаест дана свадбе,

21. И онда, кад узме половину имања његовог, да оде у здрављу к оцу; а остало — кад умрем ја и жена моја.

Свадба Товије и Саре. Рафаило узима сребро и долази с Гаваилом на свадбу.

9. И призва Товија Рафаила и рече му:

2. Азарије брате, узми са собом слугу и двије камиле и иди у Раге Мидијске код Гаваила и донеси ми сребро и њега доведи на свадбу,

3. Зато што ме заклео Рагуило да не излазим,

4. А отац мој броји дане, па ако одоцним много, веома ће туговати.

5. И оде Рафаило и би код Гаваила, и предаде му писмену потврду. А он изнесе кесе с печатима и предаде му.

6. И поранише заједно и дођоше на свадбу. И благослови Товија жену своју.

Товит и Ана шућују. Рагуило отиђушиа Товију и Сару родишљима. Егна блаґосиља дјецу.

10. И Товит, отац њихов, бројаше сваки дан; и пошто се напунише дани пута и не долажаху,

2. Рече Товит: Можда су осрамоћени? Или можда умрије Гаваило и нема ко да му (Товији) даде сребро?

3. И туговаше веома.

4. А рече му жена његова: Погибе дијете, зато је закаснило. И поче га оплакивати и рече:

5. Свеједно ми је, чедо, пошто изгубих тебе, свјетлост очију мојих!

6. А Товит јој рече: Ћути, не брини, здрав је.

7. И одговори му: Ћути, не варај ме, погибе дијете моје. И излажаше свакодневно на пут вани којим је отишао, те данима хљеб не јеђаше, а ноћима не престајаше да оплакује Товију, сина свога, док се не навршише четрнаест дана свадбе у које га закле Рагуило да борави ондје.

8. Рече пак Товија Рагуилу: Отпусти ме, јер отац мој и мајка моја више се не надају да ће ме видјети.

9. Рече му пак таст: Остани код мене, а ја ћу послати оцу твоме и јавиће му све о теби. И Товија каза: Не, него ме отпусти оцу моме.

10. Уставши пак Рагуило, даде му Сару жену његову и половину своје имовине, робове и стоку и сребро.

11. И благословивши их, отпусти их говорећи: Нека вас благоустроји, дјецо, Бог небески прије него што умрем.

12. И рече кћери својој: Поштуј свекра и свекрву своју, јер они су ти сада

родитељи, да чујем о теби добар глас. И цјелива је.

13. И Една рече Товији: Брате вољени, нека те воспостави Господ небески и нека ми даде да видиш дјецу твоју од Саре кћери моје, да се радујем пред Господом; и, ево, предајем ти кћер моју у залог, не ожалости је.

14. Послије овога отиде Товија благосиљајући Бога што благоустроји пут његов и благосиљаше Рагуила и Едну, жену његову.

*Товија сџиже у Ниневију.
Товиш прогледао блаосиља Бога.
Свадба младенаца.*

11. И путовао је док се они не приближише Ниневији.

2. И рече Рафаило Товији: Зар не знаш, брате, како остави оца свога?

3. Да похитамо испред жене твоје и припремимо дом.

4. Нека ти буде при руци жуч од рибе. И путоваше, и прикључи се пас иза њих.

5. А Ана је сједјела погледајући на пут сина свога.

6. И угледа га како долази и рече оцу његовом: Ево, син твој долази и човјек који је пошао с њим.

7. И Рафаило рече: Ја знам да ће отворити очи отац твој.

8. Ти, дакле, помажи жучем очи његове, и угризен протрљаће (их) и одбациће бјјелу и видјеће те.

9. И потрчавши, Ана паде око врата сина свога и рече му: Видјех те, чедо, од сад (не жалим) да умрем. И заплакаше обадвоје.

10. А Товит излажаше према вратима и спотаче се; син пак му притрча.

11. И придржа оца свога и посу жуч на очи оца свога говорећи: Буди храбар, оче.

12. А када бише угризене, он протрља очи своје, и одлијепи се од углава очију његових бјјела.

13. И угледавши сина свога, паде му око врата и заплака и рече:

14. Благословен си, Боже, и благословено име Твоје у вјекове и благословени сви свети Твоји анђели; јер си ме казнио и помиловао ме; ево, видим, Товију сина свога.

15. И уђе син његов радујући се и објави оцу своме величанствена (дјела) што му се догодише у Мидији.

16. И изиђе Товит у сретање снахи својој радујући се и благосиљајући Бога, према вратима Ниневије; дивљаху се они који су га видјели да иде, како прогледа, и Товит свједочаше пред њима да му се смилова Бог.

17. И када се приближи Товит Сари, снахи својој, благослови је говорећи: Здравом дошла, кћери; благословен Бог који нам те доведе, и отац твој и мајка твоја.

18. И би радост у Ниневији свој браћи његовој.

19. И дође Ахиахар и Насвас, синовац његов, и би свадба Товијина с весељем седам дана.

*Давање њлаше Товијином сајушнику.
Сајушник отјкрива да је он
анђео Рафаило и даје им љоуку.*

12. И призва Товит Товију, сина свога, и рече му: Пази, чедо, да платимо човјеку који је ишао са тобом, и придодати му треба.

2. И рече му: Оче, неће ми шкодити ако њему дадеш пола онога што сам донио,

3. Јер ме доведе теби здрава и жену моју исцијели и сребро моје донесе и тебе такође исцијели.

4. И рече старац: Праведно је (дати) му.

5. И позва анђела и рече му: Узми половину од свега што смо донијели, и иди у здрављу.

6. Онда (анђео) позвавши њих двојицу тајно, рече им: Благосиљајући Бога, њему се исповиједајте, величајте њега и исповиједајте пред свима живима о ономе што је учинио са вама; добро је благосиљати Бога и уносити Име његово, ријечи дјела његових часно казујући, и не будите лијењи да му се исповиједасте.

7. Тајну цареву добро је скривати, а дјела Божија откривати – славно. Добро чините и зло вас неће снаћи.

8. Добро је молитва са постом и милостињом и правдом; добро је (боље) мало са правдом неголи много са неправдом; добро је чинити милостињу неголи сабирати злато,

9. Јер милостиња од смрти избавља, и она очишћује од сваког гријеха. Који творе милостиње и правде, испуниће се живота.

10. А који гријеше, непријатељи су свог живота.

11. Нећу сакрити од вас ниједну ријеч, Рекох: Тајну цареву добро је сакривати, а дјела Божија откривати – славно.

12. И сада када си се помолио, ти и невјеста твоја Сара, ја сам приnio спомен молитве ваше пред Светога; и када си сахрањивао мртве, такође сам био с тобом. Тов 2, 7.

13. И када ниси био лијењ да устанеш и оставиш објед свој да би отишао и побринуо о мртвацу, ниси се сакрио од мене чинећи добро, него сам био са тобом.

14. И сада посла ме Бог да те исцијели и снаху твоју Сару.

15. Ја сам Рафаило, један од седам светих анђела који приносе молитве Светих и улазе пред славу Светога.

16. И потресосе се обојица и падоше на лице, јер се уплашише.

17. И рече им: Не бојте се, мир ће са вама бити; Бога, пак, благосиљајте вавијек.

18. Јер не својом жељом, него вољом Бога нашег дођох, зато Га благосиљајте вавијек.

19. У све дане јављао сам вам се, и не једох и не пих, него ви виђење гледасте. 1. Мој 18, 8; Суд 13, 16.

20. И сада исповиједајте се Богу, јер одлазим Ономе који ме је послао, и запишите све што се догодило у књигу.

21. И устадоше; и више га не видјеше.

22. И исповиједаху дјела велика и чудесна Божија, и како им се јави анђео Господњи.

Товитова молитва и поука заробљеном народу. Обновиће се Јерусалим.

13. И Товит написа молитву на радост и рече:

2. Благословен Бог који живи у вјекове и Царство његово, јер он кажњава и милује, низводи у ад и узводи, и нема га ко ће избјећи руку Његову.

3. Исповиједајте се Њему, синови Израилеви, пред народима, јер он вас расија међу њима;

4. Тамо јављаје величанство његово, уносите Њега пред сваким живим, јер је Он Господ наш и Бог, Он је отац наш у све вјекове,

5. И кажњаваће нас због неправди наших, и опет ће нас помиловати и сабрати од свих народа гдје год будете растурени међу њих.

6. Ако се повратите к Њему свим срцем вашим да свом душом творите пред Њим истину, тада ће се вратити вама и неће сакрити лице своје од вас.

7. И видјећете шта ће творити са вама; и исповиједајте се њему свим устима вашим; и благословите Господа правде и уносите Цара вјекова

8. Ја у земљи робовања мога исповиједам Њега, и показујем моћ и величанство његово народу грешника:

Обратите се, грешници, и творите правду пред Њим; ко зна неће ли вас пожељети и учинити вам милост?

9. Бога мога узносим, и душа моја Цара небескога, и зарадоваће се величанству Његовом.

10. Нека говоре сви и чека се исповиједају њему у Јерусалиму: Јерусалиме граде, свети, казниће те због дјела синова твојих и опет помиловати синове праведника.

11. Исповиједај се Господу дооро и благосиљај Цара вјекова да се опет скинија његова сагради у теби са радощу.

12. И да обрадује у теби заробљенике и да љуби у теби биједне у сва покољења вијека.

13. Народи многи издалека доћи ће к Имену Господа Бога, дарове у рукама имајући и дарове Цару небеском, покољења покољења хвалиће Те³ и даће Ти радовање.

Ис 51, 11; 60, 4–5; Дап 2, 47; Отк 21, 24.

14. Проклети сви који те мрзе; благословени биће сви који те воле вавијек.

15. Радуј се и весели се синовима праведних, јер ће се сабрати и благословити Господа праведних: О, блажени који те воле, радоваће се миру твоме.

16. Блажени који се ожалостише свим казнама Твојим, јер ће се теби обрадовати гледајући сву славу Твоју и веселиће се вавијек. Душа моја нека благосиља Бога, Цара великога.

17. Јер ће се саградити Јерусалим сапфиром и смарагдом и каменом драгим зидови твоји и куле и стубови златом чистим, и тргови јерусалимски вирилом и антраксом и каменом из Суфира биће поплочани.

Ис 54, 11; Отк 21, 11. 18.

18. И рећи ће сви пролази његови: Алилуја! Хвалиће га говорећи: Благословен Бог који узвиси све вјекове.

³ хвалиће *ше* налази се у александријском кодексу и словенском преводу. Прим. прев.

Товић чини милостињу. Савјет
Товији да из Ниневије иде у Мидију.
Обновиће се Јерусалим и Храм. Товија
сахрањује родитеље као и шасија и
шашу у Екватанама Мидијским.

14. И преста с исповиједи Товит.

2. И бијаше (му) година педесет осам кад изгуби вид, а после осам година прогледа; и чињаше милостиње и придаде да се боји Господу и да се исповиједа Њему.

3. И веома остари; и позва сина свога и шест синова његових⁴ и рече му: Чедо, узми синове своје; ево, остарао сам и пред одласком сам из живота.

4. Отиди у Мидију, чедо, јер сам увјерен што је говорио Јона пророк о Ниневији да ће пропасти, а у Мидији ће бити мир до изјесног времена, и да ће браћа наша у земљи бити расијана са добре земље, и Јерусалим ће бити пуст, и Дом (Храм) у њему сагорјеће и биће пуст до (одређеног) времена.

5. И опет помиловаће их Бог и повратиће их у земљу и саградиће Дом, не као (онај) први, док се не испуне времена вијека. И после тога вратиће се из ропстава и саградиће Јерусалим часно, и Дом Божји у њему биће саграђен за сва покољења вијека, здањем славним, као што су говорили о њему пророци.

6. И сви народи ће се повратити истински да се боје Бога, и порушиће идоле своје, и благословиће сви народи Господа.

7. И народ Његов исповиједиће се Господу, и узвисиће Господ народ свој, и обрадоваће се сви који љубе Господа Бога у правди и истини творећи милост браћи нашој.

⁴ Овако у александријском кодексу и словенском преводу; у синајском и ватиканском кодексу само стоји *и синове његове*. Прим. прев.

8. И сада, чедо, отиди из Ниневије, јер свакако биће оно што је говорио пророк Јона.

9. А ти држи Закон и заповијести и буди милостивољубив и праведан, да ти добро буде, и сахрани ме добро и мајку твоју са мном; и више не боравите у Ниневији.

10. Чедо, види шта учини Аман Ахиахару који га је отхранио, како од свјетлости одведе њега у таму, и шта му узврати; и Ахиахар, пак, спаси се, а онеме заузврат би дато, те сам уђе у таму. Манасије је чинио милостињу, и би спасен из замке смртне коју му постави, а Аман упаде у замку и погибе.

11. И сада, дјечо, видите шта милостиња чини и од чега правда избавља. И док ово говораше испусти душу своју на постељи; а бјеше му година сто педесет осам. И сахрани га свечано.

12. А кад умрије Ана, сахрани је са оцем његовим. Отиде, пак, Товија са женом својом и синовима својим у Екватане к Рагуилу, тасту своме.

13. И остари часно, и сахрани таста и ташту своје свечано и наслиједи имање њихово и Товита, оца свога.

14. И умрије од година сто двадесет седам у Екватанама Мидијским.

15. И чу прије но умрије за погибао Ниневије, коју пороби Навуходоносор и Асир. И обрадова се прије но умрије због Ниневије.

КЊИГА О ЈУДИТИ

Навуходоносор заратио на цара Арфаксада. Позвани народи одбијају да му постоју. Пун њева на њих, побјеђује Арфаксада.

1. Године дванаесте царовања Навуходоносора, који цароваше Асирцима у Ниневији, граду великом, у дане Арфаксада, који цароваше Миђанима у Екватанима,

2. И сагради око Екватана зидове од тесаног камена у ширину три лакта, а у дужину лаката шест, и направи висину зида лаката седамдесет а ширину лаката педесет;

3. И куле његове постави на врати-ма његовим лаката стотину, и ширину њихову основа на лаката шездесет.

4. И начини врата његова – врата подигнута у висину лаката седамдесет, а ширину њихову лаката четрдесет, за изласке силне (војске) моћника његових и постројења пјешака његових.

5. И учини рат у дане оне цар Навуходоносор против цара Арфаксада на

пољу великом, то је поље у предјелима Рагавским.

6. И скупише се ка њему сви који живе на гори и сви који живе при Ефрату и Тигру и Идаспи, и на пољу Ариоха, цара елимеонскога, и сабраше се народи многи у поход против синова Хелеуда.¹

7. И посла Навуходоносор, цар Асирски, ка свима који живе у Персији и ка свима који живе према западу, који живе у Киликији и Дамаску и Ливану и Антиливану, и свима који живе наспрам Приморја;

¹ Ово велико поље подразумијева највјероватније област Ирака, а „Хелеуди“ би требало да буду Халдејци. „Идаспи“ је ријека индијска која се преко Идраста улива у Индијски океан; отуда ово представља грешку преписивача: Сиријски превод даје тачнији назив „Улаи“ Дан 8, 2, Плинијев „Eulaeus“, тј. ријека Choasres, која тече западно од Сузе и улива се изнад слива Тигра и Еуфрата. в. *Is 5 Гласскоп* *лон, Палапа Диатки*, том 15, стр. 77.

8. И онима међу народима Кармила и Галада и Горње Галилеје, и на великом пољу есдрилонском,

9. И свима који су у Самарији и њеним градовима, и с оне стране Јордана до Јерусалима и Ватана и Хела и Кадиса, и ријеке египатске и Тафне и Рамесе и све земље гесемске,

10. Док се дође изнад Таниса и Мемфиса, и ка свима који живе у Египту, док се не дође до предјела етиопских.

11. И презреше сви житељи земље ријеч Навуходоносора, цара асирског, и не сабраше му се у рат, јер га се не бојаху, него је био за њих као један (обичан) човјек, и повратише вјеснике његове празне са бешчашћем од лица свога.

12. И разгњеви се Навуходоносор на сву земљу ову веома и закле се престолом и царством својим да ће се осветити свима предјелима киликијским и камаским и сиријским, и погубити их мечем својим, и свима који живе у земљи Моавској и синовима Амоновим и свој Јудеји и свима у Египту, све док не стигне до предјела двају мора.

13. И покрену се са силом својом на Арфаксада, цара, године седамнаесте,² и побиједи у рату своме и порази сву силу Арфаксадову и сву коњицу његову и сва (ратна) кола његова.

14. И завлада његовим градовима и стиже до Екватанџа и освоји куле њене и поплијени тргове њене и љепоту њену претвори у срамоту његову.

15. И ухвати Арфаксада на горама Рагава, и прободе га стријелама својим и уништи га онога дана.

16. И врати се са њима у Ниневију³ сâм и сав збор његов, мноштво људи ратника веома велико; и остаде ондје одмарајући се и пирујући он и сила његова дана сто двадесет.

² свога царовања. Прим. прев.

³ „у Ниневију“ – Александријски кодекс, латински и словенски превод. Прим. прев.

Навуходоносорова освети. Олоферн, војсковођа, ојрема велику војску.

Пустилоши народе Приморја.

2. И у години осамнаестој, двадесет другог (дана) првог мјесеца, би ријеч у дому Навуходоносора, цара асирског, да се освети свој земљи као што је рекао.

2. И сазва све своје слуге и све великаше своје, и саопшти им тајну намјере своје и изнесе све зло земље из уста својих.

3. И они судише да се истријеби свако тијело које не послуша ријечи уста његових.

4. И догоди се, кад заврши савјет свој, позва Навуходоносор, цар асирски, Олоферна, војсковођу силе своје, који је био други послите њега и рече му:

5. Ово говори цар велики, господар све земље: Гле, ти ћеш изаћи од лица мога и узећеш са собом мужеве поуздане у снагу своју, пјешака сто двадесет хиљада и мноштво коња са дванаест хиљада коњаника,

6. И изаћи ћеш у сусрет свој земљи на Западу, јер се не покорише ријечи уста мојих.

7. И јавићеш им да спремају земљу и воду, јер ћу изаћи у гњеву своме на њих и покрићу све лице земље ногама силе моје и предаћу их на разграбљење њима,

8. И рањеници њихови испуниће долине њихове, и сви потоци и ријеке покривени мртвима њиховим напуниће се.

9. И повешћу заробљенике њихове до краја све земље.

10. Ти, пак, изашавши, заузећеш ми све предјеле њихове, и предаћеш ти се, и сачуваћеш ми их за дан казне њихове.

11. А оне који буду непокорни, нека не поштеди око твоје, да буду дати на убијање и разграбљење по свој земљи твојој.

12. Тако био жив ја и моћ царства мога, рекао сам и учинићу ово руком мојом!

13. А ти да не преступиш ни једну од ријечи господара свога, него свршавајући, извршићеш као што сам ти заповиједио, и не одуговлачи да учиниш ово.

14. И изађе Олоферн од лица господара свога и позва све велможе и војводе и начелнике (војне) силе асурске.

15. И изброја одабране мужеве на постројење, као што му заповиједи господар његов, до сто двадесет хиљада, и коњаника стрелаца дванаест хиљада,

16. И распореди их на начин на који се мноштво за рат постројава.

17. И узеше камиле и магарце и мазге за војску њихову, мноштво веома велико, и овце и волове и козе за исхрану своју, којих не бјеше броја,

18. И хране за сваког човјека много, и злата и сребра из дома царава веома много.

19. И изађе он и сва сила његова на путовање, да иду испред цара Навуходоносора и да покрију све лице земље према Западу колима, коњицом и пјешацима, избраницима својим.

20. И велика маса као скакавци крену са њима и као пијесак земаљски, не могаше се избројати због мноштва њиховог.

21. И отидоше из Ниневије три дана хода у правцу поља Вектилета, и улогорише се од Вектилета близу гора са лијеве стране горње Киликије.

22. И узе сву силу своју, пјешаке и коњанике и кола своја, и отиде оданде у брда.

23. И исјече Фуда и Луда, и поплијени све синове Расиса и синове Исмаилове наспрам пустиње Хелеонске⁴ према југу.

24. И пређе Еуфрат и прође Месопотамију, и разори све градове високе који су на ријечи Аврону, док не стиже на море.

25. И заузео предјеле Киликије, и посјече који му се супротставише, и дође до предјела Јафетових, који су према југу наспрам Арабије.

26. И опколи све синове мадијамске, и попали насеља њихова и поплијени стада њихова.

27. И сиђе у поље Дамасково у дане жетве пшенице и попали све њиве њихове, и стада (оваца) и говеда њихова предаде на уништење, и градове њихове поплијени, и поља њихова опустоши, и порази све младиће њихове оштрицом мача.

28. И нападе страх и трепет његов на становнике Приморја, који бјеху у Сидону и Тиру, и који становаху у Суру и Окини и који борављаху у Јемнану; и који становаху у Азоту и Аскалону уплашише се од њега веома.

*Приморје тражи мир.
Олоферн искористи њихове бојове.
Улогорио се наспрам Југеје.*

3. И послаше к њему изасланике са ријечима мира говорећи:

2. Ево, ми слуге Навуходоносора, цара великога, падамо ничице преда те, чини са нама што је по вољи лицу твоме;

3. Ево, села наша и свако мјесто наше и свако поље пшенично и стада (оваца) и говеда наших и све градине насеља наших леже пред лицем твојим; чини што ти је по вољи.

4. Ево, градови наши и који станују у њима робови су твоји; дошавши, срећни се са њима, како је добро у очима твојима.

5. И дођоше (ови) људи код Олоферна и казаше му ове ријечи.

⁴ У Ватиканском кодексу пише: пустиње Халдејске. Прим. прев.

6. И сиђе у Приморје, он и сила његова, и постави стражу високим градовима и узе од њих за саборце људе одабране.

7. И дочекаше га они и сва околина њихова са вијенцима и играма и свиркама.

8. И разори све предјеле њихове и шуме њихове исјече. И би му дано да истријеби све богове земље како би се само једином Навуходоносору клањали сви народи, и сви језици и сва племена њихова призивали њега као бога.

9. И дође наспрам Есдрилона близу Дотеје, што је насупрот брдовите Јудеје.

10. И улогорише се међу Гавајом и Скитским градом, и остаде ондје мјесец дана како би скупио сву војску силе своје.

*Израиљци уйлашени, по савјету
Јоакима свештеника, утврдили се
и моле Бога за спас.*

4. И чуше синови Израиљеви који живе у Јудеји све што учини Олоферн народима, војсковођа Навуходоносора, цара асирскога, на који начин разграби све њихове свештене (ствари) и предаде их уништењу.

2. И уплашише се веома много од лица његовог, и за Јерусалим и за храм Господа Бога свога се узнемирише.

3. Јер, недавно су били изашли из ропства и скоро се био сабрао сав народ Јудеје, и сасуди и жртвеник и дом били освештани.

4. Послаше у све предјеле Самарије и Конe и Веторона и Велмена и Јерихона, и у Хову и Есору и у долину Салимску,

5. И запосједоше све врхове гора високих и оградисе (зидом) села у њима, и оставише за храну за ратне припреме, јер недавно бјеху поља њихова пожњевена.

6. И написа Јоаким, свештеник велики, који бјеше тих дана у Јерусалиму, становницима Вегулије и Ветомастема, који је наспрам Есдрилона, испред поља близу Дотема,

7. Говорећи да заузму успоне горске, јер кроз њих је био улаз у Јудеју, и било је лако бранити их прилазеће, пошто је узак прилаз, од свих људи — по двојица.

8. И учинише синови Израиљеви као што им заповиједи Јоаким, свештеник велики, и старјешинство свега збора Израиљева, који сјеђаху у Јерусалиму.

9. И завапи сваки муж Израиљац ка Богу са прилежношћу великом и смирише душе своје са прилежношћу великом.

10. Они и жене њихове и младенци њихови и стока њихова и сваки дошљак и најамник, и сребром купљеник њихов, положише вретишта* на бедра своја.

11. И сваки муж Израиљац и жена и дјеца који живе у Јерусалиму падоше пред лицем Храма и посуше пепео на главе своје и распростријеше вретишта своја пред лицем Господњим.

12. И жртвеник вретиштем обавише и завапише к Богу Израиљеву једнодушно, прилежно, да не допусти у разграбљење младенце њихове, и жене у плијен и градове наслеђа њиховог на разорење и светињу на скврнављење и срамоту на радовање (многобожним) народима.

13. И услиша Господ глас њихов и погледа на тугу њихову; и постио се народ више дана у свој Јудеји и Јерусалиму пред лицем светих Господа Сведржитеља.

14. И Јоаким, свештеник велики, и сви који су стојали пред Господом свештеници и богослужитељи Господњи, опасани вретиштем по бедрима својим,

* покајне вреће

приношаху свеспаљеницу непрестану и молитве и добровољна давања народна.

15. И бјеше пепео на кидарима њиховим, и вапијаху ка Господу свом снагом да посјети на добро сав дом Израиљев.

*Олоферн њиша ко су Јудејци. Ахиор
Амонац излаже историју Јудејаца:
снага им је у Богу њиховом.
Народ хоће за то да га убије.*

5. И би јављено Олоферну, војсковођи асурском, да су се синови Израиљеви припремили за рат, и да затворише пролазе горске и оградеше сваки врх горе високе, и поставише на пољима препреке.

2. И разгневи се јарошћу веома и позва све кнезове моавске и војводе амонске и сву властелу Поморја;

3. И рече им: Објасните ми, синови ханански, ко је народ овај који живи у Горском (крају), и какви су градови у којима живе, и множина силе њихове, и у чему је моћ њихова и снага њихова, и ко је постављени над њима цар вођа војске њихове;

4. И ради чега се супротставише да изађу мени у сретање, мимо све који живе на Западу?

5. И рече му Ахиор, вођа свих синова Амонових: Почуј ријеч, господару мој, из уста слуге свога, и казаћу ти истину о народу овоме, који обитава у Горском (крају) овоме, близу тебе станујући, и неће изаћи лаж из уста слуге твога.

6. Људи ови су потомци Халдејаца.

7. И настанили су се прво у Месопотамији, јер нијесу хтјели да слиједе боговима отаца својих, који су били у земљи Халдејској.

¹ Мој 11, 31; ИНав 24, 2.

8. И одлијепише се од пута отаца својих и поклонили се Богу небеском,

Богу кога познаше, и избацише их од лица богова својих, и побјегоше у Месопотамију и настанише се ондје много дана.

9. И рече Бог њихов да изађу из станишта свога и да иду у земљу Хананску. И поживјеше ондје и умножише се златом и сребром и стоком много веома.

10. И сиђоше у Египат, јер покри лице земље Хананске глад, и настанише се ондје док се не прехранише; и постадоше ондје мноштво велико, и не бјеше броја роду њиховом.

11. И устаде против њих цар египатски⁵ и лукаво их је мучио (принудним) радом и производњом цигле; понизише их и претворише их у робове.

12. И завапише ка Богу њиховом, и удари сву земљу Египатску ранама од којих не бјеше лијека; и избацише их Египћани од лица свога.

13. И исуши Бог Црвено море испред њих,

14. И изведе их на пут синајски и Кадис Варне; и они изагнаше све који живе у пустињи,

15. И настанише се у земљу Амореја и све Есевоните истријебише снагом својом, и прешавши Јордан, наслиједише сву Горску (земљу),

16. И изагнаше од лица свога Хананеја и Феризеја и Јевусеја и Сихема и све Гергесеје, и настанише се у њој дане многе.

17. И док не сагријесише пред Богом својим, бише са њима добра, јер Бог који мрзи неправду са њима је.

18. А када одступише од пута који им је завјештао, бише истријебљени у многим ратовима веома много, и бише заробљени не у земљу своју, и храм Бога њиховог би сравњен са земљом, и градови њихови бјеху заузети од непријатеља.

⁵ У Вулгати: „И устадоше против њих Египћани“. Прим. прев.

19. И сада, повративши се Богу своме, дођоше из расијања, одандје гдје су били расијани, и запосједоше Јерусалим, гдје је Светиња њихова, и наставише се у Горском (крају) гдје бјеше пустиња.

20. И сада, владару господару, ако је неразумност у народу овоме и гријеше Богу своме, и размотримо да међу њима има саблазан ова, узићи ћемо и заратићемо против њих;

21. А ако нема безакоња у народу њиховом, нека (их) се прође господар мој, да се не би заузео Господ њихов и Бог њихов за њих, па ћемо бити на срамоту пред свом земљом.

22. И догоди се кад престаде Ахиор да говори ове ријечи, заропта сав народ који је био око шатора и стајао около, и рекоше великаши Олофернови и сви становници Поморја и Моав да се посијече.

23. Јер нећемо се уплашити синова Израиљевих. Гле, то је народ у коме нема моћи, нити снаге у постројењу јаким.

24. Зато, дакле, узићи ћемо, и биће на храну свој војсци твојој, моћни Олоферне.

Олоферн изобличује Ахиора и осуђује на смрт по побједи. Слује га хваћају и одводе у Горски (крај) Јудејцима. Ови га примају, Бога молећи за спас.

6. И када престаде метеж људи окружујућих засједање, тада рече Олоферн, војсковођа силе асурске, Ахиору пред свим скупом иноплеменика и свима синовим Моавским:

2. И ко си ти, Ахиоре, и плаћеници Јефремови, те си пророковао нама, као данас, и рече да не ратујемо на род Израиљски, јер Бог њихов штити њих? И ко је Бог ако не Навуходоносор? Он

ће послати силу своју и истријебиће их са лица земље, и неће их избавити Бог њихов;

3. Но ми слуге његове ударићемо их као једног човјека и неће поднијети силу коња наших.

4. Јер ћемо их сагорјети њима, и горе њихове напиће се крвљу њиховом, и поља њихова испуниће се мртваца њихових, и неће се одупријети траг ногу њихових лицу нашем, но ће погибијом погинути, каже цар Навуходоносор, господар све земље; јер рече: Неће остати празан говор ријечи његових.

5. А ти, Ахиоре, плаћениче амонски, који изговори ријечи ове у дан неправде своје, нећеш видјети више лице моје од овога дана док се не осветим роду оних који су из Египта;

6. И тада ће пробости мач војске моје и народа, служитеља мојих, ребра твоја, и пашћеш међу рањенике њихове кад се вратим.

7. И одвешће те слуге моје у Горски (крај) и оставиће те у један од градова на горама,

8. И нећеш погинути док не будеш истријебљен заједно са њима.

9. Ако ли се надаш срцем да неће бити похватани, нека се не покуњи лице твоје. Рекох и ништа неће отпасти од ријечи мојих.

10. И нареди Олоферн слугама својим, који су око њега стајали у шатору његовом, да ухвате Ахиора и да га одведу у Ветилују и предају у руке синова Израиљевих.

11. И ухватише га слуге његове и изведоше га изван логора у поље, и поведоше из равнице у Горски (крај) и стигоше на изворе који бијаху испод Ветилује,

12. И када их видјеше људи из града на врху горе, узеше оружје своје и изађоше изван града на врх горе. И сваки муж стрелац задржаваше успон, и бацаху камење на њих.

13. Изашавши под гору, везаше Ахиора и оставише бачена у подножје горе, па отидоше господару њиховом.

14. Сишавши, пак, синови Израиљеви из града њиховог, стадоше над њим и, разријешивши га, одведоше у Ветилују и приведоше пред начелнике града њихова,

15. А то бијаху у дане оне Озија Михин од племена Симеоновог, и Хаврије Готинилов и Хармије Мелхилев.

16. И сазваше све старјешине града, и стекоше се сви младићи њихови и жене на сабрање, и поставише Ахиора у средину свега народа њиховог. И упита га Озија о ономе што се догодило.

17. И одговоривши, каза им ријечи засиједања Олофернова, и све ријечи које изговори међу кнезовима синова асурских, и шта разметљиво говорише против дома Израиљева.

18. И павши народ поклони се Богу и завали говорећи:

19. Господе Боже небески, погледај на гордост њихову и смилуј се на смирење рода нашега и погледај на лице посвећених теби у дан овај.

20. И утјешисе Ахиора и похвалише га веома;

21. И прими га Озија са сабрања у дом свој и учини гозбу старјешинама, и призиваху Бога Израиљева у помоћ сву ноћ ону.

Олоферн креће у рат против Израиљца. По савјету савезника, ојкољава изворе. Израиљци умиру од жеђи и шраже предају. Озија даје рок њеи дана.

7. А ујутро објави Олоферн свој војсци својој и свему народу своме, који му дође у савезништво, да се крену на Ветилују и пролазе горске, да претходно заузму и зарате против синова Израиљевих.

2. И крену у онај дан сваки човјек силни њихов; а сила њихових људи ратника (бјеше) пјешака хиљада сто седамдесет и коњаника хиљада дванаест, осим коморе и људи који иђаху пјешке са њима, мноштво велико веома.

3. И улогорише се у долини близу Ветилује на извору, и протегоше се у ширину од Дотајима до Велвема, и у дужину од Ветилује до Киамона, који је наспрам Есдрилона.

4. Синови, пак, Израиљеви, кад видјеше ово мноштво њихово, смутише се веома и рекоше сваки ближњем своме: Сада ће ови сравнити све лице земље, па ни горе високе, ни удолине ни брда неће издржати тежину њихову.

5. И узевши сваки оружје ратно своје, и зажегавши огњеве на кулама својим, остадоше да страже сву ноћ ону.

6. А другога дана изведе Олоферн сву коњицу своју пред лицем синова Израиљевих, који бјеху у Ветилуји,

7. И надгледаше успоне града њиховог, и на изворе водене наиђе и заузео их, и постави на њима јединице људи ратника, а он се врати народу своме.

8. И дошавши к њему сви кнезови синова Исавових и сви вође народа Моавског и војводе Приморја, рекоше:

9. Нека чује, дакле, ријечи господар наш, да не би било губитка сили твојој.

10. Јер народ овај синова Израиљевих не узда се у копља своја, него у висине горске на којима они живе; а није лако прићи врховима гора њихових.

11. Зато сада, господару, не ратуј против њих како бива рат постројењем, и неће пасти од народа твога ни један човјек.

12. Причекај у логору своме, чувајући сваког човјека силе своје, и нека овладају слуге твоје над извором воденим који извире из подножја горе,

13. Јер оданде се нападају сви који живе у Ветилуји; и погубиће их жеђ, и

предаће град њихов, па ћемо ми и народ наш попети се на оближње врхове гора, и поставићемо на њих предстражу да не би изашао из града ни један човек.

14. И помријеће од глади они и жене њихове и дјеца њихова, и прије неголи дође мач на њих, простријеће се по трговима обитавалишта свога.

15. И узвратићеш им узвраћањем злим зато што се побунише и не сусретоше лице твоје у миру.

16. И допадоше се ријечи њихове пред Олоферном и пред свим служитељима његовим, и нареди да се учини као што рекосе.

17. И подиже се пук синова Амонових, и са њима пет хиљада синова асурских, и утаборише се у долину и заузеше воде и изворе водене синова Израилевих.

18. И узиђоше синови Исавови и синови Амонови и утаборише се у Горски (крај) наспрам Дотаима. И послаше од себе према југу и истоку наспрам Епревила, који је близу Хуса, што је на потоку Мохмуру. И остала војска Асираца утабори се у пољу и покри све лице земље, и шатори њихови и коморе њихове, завојштише масом великом, а било их је мноштво веома велико.

19. И синови Израилеви завапише ка Господу Богу своме, јер постаде малодушан дух њихов, пошто их опколише сви непријатељи њихови и није било могуће избјећи између њих.

20. И остаде около њих сав табор асурски, пјешаци и ратна кола и коњица њихова, дана тридесет четири; и испразнише се свима који живе у Ветилуји све посуде њихове за воду,

21. И локве су се исцрпили, те немаху да пију довољно воде ни један дан, па су им по мјери давали да пију.

22. И смутише се одојчад њихова, и жене и младићи изнемогоше од жеђи,

и падаху по градским трговима и на пролазима вратница, и не бјеше моћи више у њима.

23. И сабра се сав народ код Озије и кнезова градских; младићи и жене и дјеца повикаше гласом великим и рекосе пред свима старјешинама:

24. Нека суди Бог између вас и нас зато што нам учинисте неправду велику не разговарајући мирно са синовима асурским.

25. И сада немамо помоћника, него нас Бог предаде у руке њихове да пропаднемо пред њима жеђу и великом погибијом.

26. Зато, сада призовите их и предајте сав град у поробљење народу Олоферновом и свој сили његовој.

27. Јер боље нам је да постанемо плијен његов; постаћемо робље и живјеће душа наша, и нећемо видјети смрт одојчади наше пред очима нашим, и жене и чеда наша како губе душе своје.

28. Свједочимо вам небом и земљом, и Богом нашим и Господом отаца наших, који нам узвраћа по гријесима нашим и по гријесима отаца наших, да не учини по ријечима овим у дан данашњи.

29. И би плач велики свих посред сабрања једнодушно, и завапише ка Господу Богу гласом великим.

30. И рече им Озија: Будите храбри, браћо, издржимо још пет дана, у којима ће повратити Господ Бог наш милост своју на нас, јер неће нас оставити до краја.

31. Ако, пак, они прођу а не стигне нам помоћ, учинићу по вашим ријечима.

32. И распусти народ по свему табору, и на зидове и на градске куле отидоше, а жене и дјецу посла у њихове домове; и бише у смирењу великом у граду.

*Удовица Јудита позива старјешине,
кори их за дашо обећање којим
кушају Бога. Озија прима савјет.
Јудита се спрема за подвиг.*

8. И чу (о томе) у дане оне Јудита, кћи Мерара, сина Оксова, сина Јосифова, сина Озилијева, сина Елкијева, сина Ананијева, сина Гедеонова, сина Рафаинова, сина Ахитонова, сина Илијева, сина Хелкијева, сина Елијавова, сина Натанаилева, сина Саламиилева, сина Сарасадајева, сина Израилјева.

2. И (бјеше) муж њен Манасија од племена њеног и отацства њеног; и умрије у дане жетве јечмене;

3. Јер настојаваше над онима који везаху снопове у пољу, и жега дође на главу његову, и паде на постељу своју и сконча у Ветилуји, граду своме, и сачува га са оцима његовим у пољу између Дотаима и Валамона.

4. И бјеше Јудита у дому своме као удовица три године и четири мјесеца

5. И начини себи стан на крову дома свога, и стави око бедара својих врећиште (врећу), и бјеху на њој хаљине удовиштва њеног.

6. И пости се све дане удовиштва свога, осим предсубота и субота, и пред новомјесечја и младомјесечја, и празника и радосних (дана) дома Израилјева.

7. И бјеше лијепа изгледом и красна лицем веома. И остави јој Манасија, муж њен, злато и сребро, и слуге и слушкиње и стоку и њиве; и стараше се о њима.

8. И не би тога ко би говорио о њој ријеч злу, јер се бојала Бога веома.

9. И чу ријечи народа зле на начелника, пошто постадоше малодушни због недостатка воде, и Јудита чу све ријечи, које изговори њима Озија, како им се закле да преда град послвије пет дана Асирцима;

10. И пославши (повјерљиву) слушкињу своју, надзорницу свега имања њеног, позва⁶ Хаврина и Хармина, старјешине града овога,

11. И дођоше к њој и рече им: Чујте ме начелници оних који живе у Ветилуји! Није права ријеч ваша, коју рекосте пред народом у овај дан и положили сте заклетву ову, коју изговористе међу Богом и међу вама, и рекосте да ћете предати град непријатељима нашим ако се ових дана не обрати Господ на помоћ вама.

12. И сада, ко сте ви што искушасте Бога у дану данашњем, и стојите изнад Бога међу синовима човјечијим?

13. И сада Господа Сведржитеља провјеравате, та ништа нећете спознати до краја вијека!

14. Ако дубину срца човјечијега не можете испитати и ријечи разума његовог постићи, како ћете, онда, Бога који је створио све ово истражити и ум његов спознати и мисао његову разумјети? Никако, браћо, не гњевите Господа Бога нашега.

Пс 63, 7; 139, 1617; Рим 11, 34.

15. Јер ако не жели у току пет дана да нам помогне, Он има власт у које хоће дане да (нас) покрије или да нас погуби пред лицем непријатеља наших.

16. Па ви не дајте јемство савјетима Господа Бога нашега, јер није као човјеку Богу пријетити, нити као сину човјечијем судити.

17. Тога ради, очекујући од Њега спасење, призовимо Га на помоћ нашу, и услишиће глас наш, ако Му буде угодно.

18. Јер не устаде у родовима нашим, нити има у дану данашњем, ни племе ни отачки дом, ни народни скуп ни град међу нама који се клањају боговима рукотвореним, као што је било у ранијим временима;

⁶ У преводу Вулгате и словенском преводу овдје стоји „Озију и Хаврина“. Прим. прев.

19. Због чега бише предати мачу и разорењу оци наши и падоше падом великим пред непријатељима нашим.

20. Ми, пак, другога Бога не познасмо осим Њега; отуда се надамо да неће презрети нас, ни од рода нашега.

21. Јер ако будемо ми узети, биће узета сва Јудеја, и биће разграбљене светиње наше, и тражиће оскврњење њихово од наше крви,

22. И убијање браће наше и поробљење земље, и опустошење наслеђа нашег вратиће на главу нашу међу народима, тамо гдје би били поробљени, и бићемо на саблазан и на срамоту пред поробљивачима нашим.

23. Јер неће се усмјерити ропство наше на благодат, него у бешчашће ће га поставити Господ Бог наш.

24. И сада, браћо, покажимо браћи нашој да од нас зависи душа њихова, и светиња и Дом (Божји) и жртвеник утврђује се на нама.

25. Поред овога свега, заблагодаримо Господу Богу нашем који нас куша, као и оце наше.

26. Сјетите се шта је учинио са Авраамом, и колико је кушао Исака и шта се догађало Јакову у Месопотамији Сиријској док је чувао овце Лавана, брата матере своје.

27. Јер као што је оне испробао ради провјере срдаца њихових, тако се ни нама не освети, него ради поуке кара Господ оне који му се приближују.

28. И рече јој Озија: Све што си рекла, добрим срцем си говорила, и нема га ко ће се супротставити ријечима твојим;

29. Јер није данас мудрост твоја јавна, него од почетка дана твојих познаде сав народ разборитост твоју, будући да су добре помисли срца твога.

30. Него је народ веома ожеднио, и приморао нас да учинимо као што им говорисмо и да наведемо на нас заклетву коју нећемо преступити.

31. И сада помоли се за нас, јер си жена побожна, и послаће Бог кишу да се испуне наши бунари, па више нећемо оскудијевати.

32. И рече њима Јудита: Почујте ме и учинићу дјело које ће се преносити са покољења на покољење рода нашега.

33. Ви ћете стати на врата ове ноћи, и ја ћу изаћи са слушкињом својом, и у данима послјије којих рекосте да ћете предати град непријатељима својим, посјетиће Господ Израил у руци мојој;

34. Ви, пак, не испитујте поступак мој, јер нећу вам рећи све док се не сврши оно што ћу ја учинити.

35. И рече јој Озија и начелници: Иди у миру, и Господ Бог испред тебе за освету непријатељима нашим.

36. И повративши се из шатора, отидоше на своја мјеста.

*Јудита се моли за сјас народа
и да Бој поразе нагмености моћника –
руком женском.*

9. Јудита, пак, паде на лице и посу прах на главу своју, и скиде хаљину од костријети у коју се била обукла. И приношаше се од недавно у дому Господњем кад оне вечери; и завапи гласом великим Јудита ка Господу и рече:

2. Господе Боже оца мога Симеона, коме си дао у руку мач на освету инородним, који разријешише материцу дјевствену на оскврнављење и обнажише њедра на срамоту и упрљаше материцу на поругу. Јер си рекао: Да не буде тако, а они учинише. 1. Мој 34, 25.

3. Због тога предао си кнезове њихове на погибију, и постелу њихову, која је познала превару њихову, преварену крвљу, и поразио си робове са господарима, и господаре на пријестолима њиховим,

4. И дао си жене њихове на разграбљење, и кћери њихове у ропство и сва

добра њихова на диобу синова миљеника твојих који ревноваше ревношћу твојом, и претрпијеше мрзост скрнављења крви своје и призваше те у помоћ; Боже, Боже мој, услиши и мене удовицу!

5. Јер ти си учинио она прије ових и ова, и она последије и садашња, и оно што ће доћи предвидио си, и догодише се она која си замислио,

6. И остварише се ствари што си заставио и рекоше: Ево, ту смо! Јер сви путеви твоји су готови, и суд твој у предзнању.

7. Јер, ево, Асирци се умножише у сили својој, узнијеше се на коњу и коњанику, погордише се у мишици пјешачкој, поуздаше се у штит и копље и лук и праћку, и не познаше да си ти Господ који мрзиш ратове.

8. Господ је Име твоје; ти скрши њихову снагу силом твојом и порази моћ њихову јарошћу својом; јер смишљаху да оскврнавe светињу твоју, да загаде обитавалиште покоја Имена славе твоје, да оборе гвожђем рог жртвеника твога.

9. Погледај на гордост њихову, пошали гњев твој на главе њихове, дај у руку моју удовичку, у ономе што намислих – крјепост.

10. Удари роба уснама лукавства мога, по кнезу и од кнеза по слуги његовом, порази њихову надменост руком женском.

11. Јер није у мноштву крјепост твоја, нити владање твоје у моћнима, него си Бог смирених, малих си Помоћник, Заступник немоћних, очајника Покровитељ, безнадежних Спаситељ.

12. Да, да, Боже оца мога и Боже наслеђа Израилева, Владару небеса и земље, Творче вода, Царе све творевине твоје, ти услиши молитву моју,

13. И дај ми ријеч и лукавост да их раним и смојдим, оне који против Завјета твога и Дома освећења твога и

врха Сионског и дома опстанка синова твојих смишљаху суровости.

14. И учини у свему народу своје и сваком племену познање да знају да си ти Бог, Бог сваке силе и моћи, и да нема другог заштитника рода Израилева осим тебе.

Јудита скида костријет и облачи се у најљепше рухо. Са слушкињом одлази у асирски логор и поклања се Олоферну.

10. И догоди се када пре-
стаде да вапије ка Богу Израилеву и кад оконча све ријечи ове,

2. И устаде од пада (ничице), и позва слушкињу своју и сиђе у дом у коме је боравила у дане суботње, у дане празничне своје,

3. И скиде хаљину од костријети у коју се била обукла, и свуче хаљине удовиштва свога; и уми тијело водом и помаза миром јаким и рашчешља власи главе своје, и положи круну на њу, и обуче хаљине радости своје којима се украшавала у дане живота мужа свога Манасије,

4. И обу сандале на ноге своје, и стави огрлице и наруквице и прстење и наушнице и све украсе своје, тако се украсила веома на прелест очију мушких, који је буду видјели.

5. И даде слушкињи својој мјешину вина и сасуд уља, и врећу напуњену брашна и смокве и хљебове чисте, и остави све посуде своје и стави на њу.

6. И изађоше на врата града Ветилује и нађоше како стоји на њима Озија и старјешине града Хаврина и Хармина.

7. А кад је видјеше, и бјеше измјењено лице њено као и хаљина у коју се била обукла, задивише се лепоти њеној изузетној и рекоше јој:

8. Бог отаца наших нека ти даде благодати и нека сврши подухвате твоје на славу синова Израилевих и узвишење Јерусалима.

9. И поклони се Богу и рече им: Заповиједите да ми отворе врата града и изађи ћу на извршење ријечи које сте говорили са мнош; и наредише млађима да јој отворе као што рече.

10. И учинише тако. И изађе Јудита, она и слушкиња њена са њом; и надгледаху је људи из града докле не сиђе са горе и док не прође долину, и више је не виђаху.

11. И иђаху долином право, и сусрете је предстража асирска.

12. И ухватише је и запиташе: Чија си и откуд долазиш и куд идеш? И рече: Кћи сам јеврејска и бјежим од лица њиховог, јер ће бити предани вама на уништење;

13. И ја долазим пред лице Олоферна, војсковође силе ваше, да му јавим ријечи истине; и показаху пред лицем његовим пут којим ће ићи и загосподарити свим Горским (крајем) и неће погинути од људи његових ни једно тијело, ни дух живота.

14. Када људи чуше ријечи њене, и видјеше лице њено – бјеше пред њима дивно красотом веома – рекоше јој:

15. Спасила си душу своју похитавши да сиђеш пред лице господара нашег; и сада приђи до шатора његовог, и од нас ће те провести док те не предају у руке његове.

16. А ако станеш пред њега, немој се уплашити срцем својим, него му јави по ријечима твојим, и добро ће ти учинити.

17. И изабраше између себе мужева сто и припојише њој и слушкињи њеној, и доведоше их на шатор Олоферна.

18. И би сабрање у цијелом логору, јер се разгласи по шаторима о присуству њеном; и дошавши, опколише је, пошто је стојала изван шатора Олофернова док му не најавише о њој.

19. И дивљаху се љепоти њеној, и дивљаху се синовима Израиљевим због ње, и рече сваки ближњем своме: Ко

ће презрети народ овај који има у себи жене овакве? Зато није добро оставити од њих ниједног човјека, јер ако би били остављени, биће у стању да надмудре сву земљу.

20. И изађоше они који спавају са Олоферном и сви служитељи његови, и уведоше њу у шатор.

21. И Олоферн се одмараше на одру своме под завјесом, која бјеше од порфире и злата и смарагда и драгог камења изаткана.

22. И јавише му за њу и изађе у предњи дио шатора, и свјетилке сребрне ношаху се пред њим.

23. Када пак дође Јудита пред лице његово и служитеља његових, сви се дивљаху љепоти лица њеног; и павши на лице, поклони му се, и подигоше је робови његови.

*Олоферн објашњава разлој рађа.
Јудита ја хвали и казује му
да ће побједити Израиљце
када учине тријех.*

11. И рече јој Олоферн: Буди смјела, жено, не бој се срцем својим, јер ја не учиних зла човјеку који изволи служити Навуходоносору, цару све земље.

2. А сада народ твој, који живи у Горском (крају), да ме нису понизили, не бих подигао копље своје на њих; него они сами себи учинише ово.

3. И сада реци ми ради чега си отишла од њих и дошла ка нама, јер дошла си ка спасењу. Буди смјела, ове ноћи ћеш живјети, па и даље. [4] Јер нема тога ко ће ти учинити неправду, него ће ти добро чинити, као што бива слушкињама цара мога Навуходоносора.

5. И рече му Јудита: Прими ријечи слушкиње своје, да проговори слушкиња твоја пред лицем твојим, и нећу објавити лаж господину моме у ноћ ову.

6. И ако будеш сlijедио ријечима слушкиње твоје, савршено дјело ће учинити Бог са тобом, и неће промашити господин мој у својим подухватима.

7. Нека живи цар Навуходоносор све земље и нека живи држава његова, који те посла на поправку сваке душе, зато што ће не само људи ради тебе служити њему, него и звијери пољске и животиње и птице небеске снагом твојом живјеће за Навуходоносора и за сав дом његов.

8. Јер чусмо за мудрост твоју и вјештине душе твоје, и би знано свој земљи да си једино ти добар у свој царевини и моћан разумом и чудесан у вођењу ратова.

9. И сада слово које је казао Ахиор на сабрању твоме, чусмо ријечи његове, јер га прихватише људи Ветилује, и јави им све што је изговорио код тебе.

10. Зато, владико господине, не превиди ријеч његову, него је задржи у срцу своме, јер је истинита; јер се не свиђа роду нашем да надвлађава мач над њим, осим ако не сагријеше Богу своме.

11. И сада да господин мој не буде одвраћен и неуспјешан, и да смрт дође на лице њихово, и да их обузме гријех којим ће прогњевити Бога свога кад учине оно што је неприлично.

12. Пошто нестане код њих храна, и умањи се потпуно вода, наумили су да се устреме на стоку своју и све што им определијели Бог законима да не једу, намислише да употрејебе.

13. И првине пшенице, и десетак вина и уља, што сачуваше осветивши свештеницима који предстоје у Јерусалиму пред лицем Бога нашега, ријешилише да поједу све оно што ни рукама не приличи да се дотакне било ко од народа.

14. И послаше у Јерусалим, пошто они који ондје живе учинише то исто, преносиоце опроштаја од стране старјешина.

15. И биће, кад им се јави и то учине, да ти се даду на погубљење у дан онај.

16. Стога ја слушкиња твоја, сазнавши све ово, побјегах од лица њиховог, и посла ме Бог да учиним с тобом дјела због којих ће бити ван себе сва земља, сви они који чују ово.

17. Јер слушкиња твоја је богобојажљива и служи дан и ноћ Бога небескога; и сада, остаћу код тебе, господине мој, и излазиће слушкиња твоја ноћу у долину, и молићу се Богу, и рећи ће ми кад су учинили гријехове своје.

18. И вративши се, јавићу ти, и изаћи ћеш са свом силом својом, и неће бити никога од њих ко ће се супротставити сили твојој.

19. И повешћу те кроз Јудеју док се не дође наспрам Јерусалима, и поставићу пријесто твој посред њега, и водићеш њих као овце које немају пастира, и неће залајати ни пас језиком својим против тебе. Јер ово ми би речено по предзнању моме и би ми откривено, и бих послана да ти јавим.

20. И допадоше се ријечи њене Олоферну и свима служитељима његовим, и задивише се мудрости њеној, и рекоше: Нема овакве жене од краја до краја земље по љепоти лица и разборитости ријечи.

22. И рече јој Олоферн: Добро је учинио Бог пославши те пред народом да буду у рукама наше власти, на пропаст оних који су понизили господара мога.

23. И сада, ти си красна по лику своме и добра по ријечима својим; отуда, ако учиниш као што си рекла, Бог твој биће мој Бог, и ти ћеш у дому цара Навуходоносора сједјети, и бићеш славна по свој земљи.

*Уводе Јудиту и од шатир Олоферна.
Он се ојача вином.*

12. И заповиједи да је уведу гдје су стајали сребрни

сасуди његови, и нареди да јој поставе од хране уготовљене за њега и од вина његовог да пије.

2. И рече Јудита: Нећу јести од њих да не буде саблазан, него од онога што је дошло са мношвом да ми се даје.

Тов 1, 11; Дан 1, 8.

3. И рече јој Олоферн: А ако немате оно што је било с тобом, одакле ћемо донијети да ти дамо слично томе? Јер са нама нема (нико) од рода твога.

4. И рече Јудита њему: Жива (да) је душа твоја, господине мој, неће потрошити слушкиња твоја оно што је са мношвом док не учини Господ руком мојом оно што је намислио.

5. И уведоше је служитељи Олофернови у шатор, и спава до поноћи; и устаде ка јутарњој стражи.

6. И посла к Олоферну говорећи: Нека нареди господин мој да пусте слушкињу твоју да изађе на молитву.

7. И заповиједи Олоферн тјелохранитељима да је не спрјечавају. И остаде у логору три дана; и излазила је ноћу у долину ветилујску и погружавала се у логору у извор водени.

8. А кад је излазила, молила се Господу Богу Израилеву да управи пут њен да подигне синове народа њенога.

9. И улазећи чиста, боравила је у шатору све док не би примала храну своју навече.

10. И би, четвртог дана учини Олоферн гозбу само слугама својим и не позва на послужење никога од оних што су на службама.

11. И рече Вагоју, евнуху, који бјеше надзорник над свима његовима: Иди и убиједи жену Јеврејку, која је код тебе, да дође ка нама, да једе и пије са нама;

12. Јер срамота је лицу нашем ако жену овакву оставимо да не поразговарамо са њом, пошто, ако је не призовемо, наругаће нас се.

13. И изађе Вагоје од лица Олоферна и уђе код ње и рече: Да не буде

лијења та лијепа слушкиња да дође господину моме да се прослави пред лицем његовим, и пије са нама на весеље вино, и да буде у овај дан као једна од кћери синова асурских које предстоје у дому Навуходоносоровом.

14. И рече му Јудита: И ко сам ја да се успротивим господину моме? Зато, све што је у очима његовим угодно, похитавши учинићу, и биће ми то радовање до дана смрти моје.

15. И уставши, украси се хаљином и свим украсима женским, и дође слушкиња њена и разастрије јој наспрам Олоферна доње простирке које доби од Вагоја за свакодневну употребу своју, да би јела наслонивши се на њих.

16. И ушавши наслони се Јудита; и овансеби се срце Олоферново на њу и задрхта душа његова, и пожеље силно да буде са њом; а гледао је тренутак како да је намами од оног дана кад ју је видио.

17. И рече јој Олоферн: Пиј, дакле, и буди с нама на весеље.

18. И рече Јудита: Пићу, дакле, господине, јер се узвиси живљење моје у мени данас изнад свих дана од рођења мога.

19. И узевши једе и пи пред њим оно што је спремила слушкиња њена.

20. И радоваше се Олоферн због ње и попи веома много вина, колико није никад попио у једном дану од кад се родио.

Јудита откида главу Олоферну и односи је у Ветилују, славећи Бога са Озијом.

13. А када би вече, похитавше слуге његове да оду. И Вагоје затвори шатор споља и отпусти дворане од лица господина свога, и отидоше у постеље своје; јер бијаху сви преморени, пошто је гозба дуго трајала.

2. А остаде Јудита сама у шатору и Олоферн који бјеше пао на постељу своју; јер бјеше га вино савладало.

3. И рече Јудита слушкињи својој да стане изван ложнице њене и да пази на излазак њен као сваког дана, јер ће, рече, изаћи на молитву своју; и Вагоју каза исте ријечи.

4. И отидоше сви од лица њеног, и нико не остаде у ложници од малог до великог. И ставши Јудита поред постеле његове, рече у срцу своме: Господе Боже сваке силе, погледај у часу овом на дјела руку мојих на узвишење Јерусалима; [5] јер сад је вријеме да се помогне наслеђу твоме, и да се изврши намисао моја на пораз непријатеља који устадоше на нас.

6. И пришавши наслону постеље, који бјеше поред главе Олоферна, скиде нож његов са њега,

7. И приближивши се постељи, ухвати косу главе његове и рече: Укријепи ме, Господе Боже Израиљев, у дан овај!

8. И удари по врату његовом двапут свом снагом својом и откиде главу његову са њега.

9. И свуче тијело његово са одра и скиде завјесу са стубова. И мало после изађе и предаде слушкињи својој главу Олофернову.

10. И стави је у торбу од своје хране и изађоше обје заједно по обичају своме на молитву; и прошавши логор, обиђоше долину ону и узиђоше уз гору Ветилује и дођоше пред његова врата.

11. И рече Јудита из даљине чуварима врата: Отворите, отворите врата! Са нама је Бог, Бог наш, да учини још крјепост у Израиљу и силу против непријатеља, као што и данас учини.

12. И би кад чуше људи града овог глас њен, похиташе да сиђу на врата града њиховог и сазваше старјешине градске.

13. И стрчаше сви од малог до великог њиховог, пошто им бјеше непојм-

љиво да она дође, и отворише врата и дочекаше их; и запаливши огањ за осветљење, окружише их.

14. А она им рече гласом великим: Хвалите Бога, хвалите; хвалите Бога, који не одузе милост своју од дома Израиљевог, него порази непријатеље наше мојом руком ове ноћи.

15. И извадивши главу из торбе, показа и рече: Ево, глава Олоферна, војначелника силе асурске, и, ево, завјеса гдје је лежао у својим пијанчењима; и удари га Господ руком женском.

16. И жив је Господ који ме сачува на путу моме којим ходих, јер га превари лице моје на погибао његову, и не учини гријеха са мношвом на оскврнављење и срамоту.

17. И запрепасти се сав народ веома и сагнувши се, поклонили се Богу и рекоше једнодушно: Благословен си, Боже наш, који си даном данашњим уништио непријатеље народа свога.

18. И рече јој Озија: Благословена си, кћери, Богу Вишњем, изнад свих жена које су на земљи, и благословен Господ Бог који створи небо и земљу, који те усмјери на посјечење главе кнеза непријатеља наших.

19. Зато неће нестати нада твоја из срца људи који се сјећају крјепости Божје довијека;

20. И чиниће ти ово Бог на узношење вјечно, да те посјеђује добрима, зато што ниси поштедјела душу своју за понижење рода нашега, него си притекла паду нашем ходећи прavo пред Богом нашим. И рече сав народ: Да буде, да буде!

Јудита савјештује војску да крену према Асирицима. Ахиор је блаосиља и обрезаје се. Плач у логору асирском.

14. И рече им Јудита: Чујте ме, браћо, и узевши главу ову, објесите је на кули зида вашег.

2. И кад осване јутро и изађе сунце на земљу, узмите сваки оружје ратно ваше, и изићи ћете сваки човјек крјепки изван града, и даћете начелника над њима, као да силазите у поље према предстражама синова Асурових, али нећете сићи.

3. И узеће они све оружје своје и отићи у логор свој, и подићи ће војводе силе асурске; и похитаће ка шатору Олоферна и неће га наћи, и споашће их страх и побјећи ће од лица вашег.

4. И ви пошавши за њима и сви који живе на цијелом предјелу Израиљевом, побићете их на путевима њиховим.

5. А прије него учините ово, позовите ми Ахиора Амонца да видјевши позна ко уништава дом Израиљев и ко је њега као у смрт послао нама.

6. И позваше Ахиора из дома Озијина. А пошто дође и видје главу Олофернову у руци једног човјека на сабрању народа, паде на лице и смете се дух његов.

7. Пошто га, пак, подигоше, припаде ногама Јудитиним, и поклониле се лицу њеном и рече: Благословена си ти у сваком обитавалишту Јудином и у свему народу; који чују име твоје потрешће се.

8. А сад ми реци шта си учинила ових дана. И исприча му Јудита пред народом све што бјеше учинила од дана кад је изашла до сад кад им говори.

9. А кад преста да говори, кликнуше људи гласом великим и дадоше глас радосни граду своме.

10. Видјевши Ахиор све што учини Бог Израиљу, повјерова Богу силно и обреза окрајак тијела свога, и би придодат дому Израиљеву до дана данашњег.

11. А када јутро настаде и објесише главу Олофернову на зид, узеше сви мушкарци оружје своје и изађоше по пуковима на узвишења Горе.

12. Синови, пак, Асурови кад их видјеше, разаслаше (вијест) вођама својим; а они дођоше војводама и тисућницима и свима кнезовима својим.

13. И дођоше до шатора Олофернова и рекоше ономе који је био главни над свима: Пробуди господина нашега, јер се дрзнуше слуге да сиђу на нас у рат, да буду коначно истријебљени.

14. И узе Вагоје и закуца на преграду шатора, јер је мислио да он спава са Јудитом.

15. Пошто се нико не чу, разкрили и уђе у ложницу и нађе га на прагу баченог мртва, а глава његова откинута са њега.

16. И завика гласом великим са плачем и уздисајем и силним вапајем, и подера хаљине своје.

17. И уђе у шатор гдје је Јудита боравила, и не нађе је. И искочи међу народ и завика:

18. Одметнуше се слуге, учини срамоту једна жена од Јевреја дому цара Навуходоносора! Јер, ево, Олоферна на земљи, а главе нема на њему.

19. А када чуше ове ријечи кнезови силе асурске, раздријеше хаљине своје и смете се душа њихова веома, и настаде крик њихов и вика силна посред логора.

Престрашени Асирци бјеже; Израиљци их топе и илтијене логор. Јудита води коло и ђјева са женама.

15. И кад чуше они који су били по шаторима, ужаснуше се због догађаја.

2. И спопаде их страх и трепет, и не бјеше човјека да остане више са ближњим, него појуривши једнодушно бјежаху по свим путевима пољским и горским.

3. И они који су се били улогорили у Горском крају око Ветилује, и они се дадоше у бијег.

4. И посла Озија у Ватомастем и Вивају и Ховају и Колу и у сваки крај Израилев оне који су јављали о догодившим се, и да сви похитају за непријатељима на њихово уништење.

5. А кад чуше синови Израилеви, сви једнодушно нападоше на њих и сјекоше их до Ховаје. Такође и они из Јерусалима пристигоше и из свег Горског краја, јер им јавише о догодившим се у логору непријатеља њихових; и они у Галаду и у Галилеји нанесоше им пораз велики, све док не проминуше Дамаск и предјеле његове.

6. А остали који живљаху у Ветилуји, нападоше на логор асурски и поплијенише их и веома се обогатише.

7. Синови, пак, Израилеви повративши се од сјече, завладаше осталима; и градови и села у Горском крају и у равници задобише велики плијен, јер бјеше (га) мноштво веома велико.

8. Јоаким, пак, свештеник велики, и старјешине синова Израилевих живећи у Јерусалиму, дођоше да виде добра која учини Господ Израилу, и да виде Јудиту и да јој искажу поштовање (мир).

9. А кад уђоше ка њој, благословише је сви једнодушно и рекоше јој: Ти си узвишење Јерусалима, ти велика слава Израиља, ти велика похвала рода нашега!

10. Учинила си све ово руком својом, учинила си добра са Израилем, и одоброволи се на њима Бог: благословена буди Сведржитељем Господом у вјечна времена. И рече сав народ: Нека буде!

11. И плијенио је сав народ логор за тридесет дана; и дадоше Јудити шатор Олофернов и све сребрне сасуде, и постоље и умиваонике и све предмете његове; а она узевши ово, натовари на мазгу своју, и упрегну кола своја, и метну све ово на њих.

12. И стекоше се све жене Израилеве да је виде и благословише је и приредише јој коло са своје стране. И узе пруће цвијећем украшено рукама својим и даде женама око себе;

13. И овјенчаше се маслином, и (друге) са њом, и крену испред свих народа колом предводећи све жене, посљедоваху сви људи Израилеви оружани, са вијенцима и химнама устима својим.

14. И поче Јудита исповиједање о свему Израилу, и кличаше сав народ похвалу ову Господу.⁷

Јудита и народ јој побјегну ијесму. Њено ујокојење и погјела имовине.

16. И рече Јудита: Започните Богу моме тимпанима, појте Господу кимвалима, дивно му зајпевајте пјесму нову,⁸ узнесите и призивајте име Његово,

2. Јер си Господ Бог који мрви ратове, јер у логорима његовим посред народа избави ме из руку гонитеља мојих:

3. Дође Асур са гора са сјевера, дође у неизбројној сили својој, чије мноштво затвори изворе, и коњица њихова покри горе;

4. Рече: попалити предјеле моје, и младиће моје побити мачем и одојчад моју бацити на земљу и младенце моје дати у плијен и дјевојке моје заробити.

5. Господ Сведржитељ порази их руком жене.

6. Јер не паде силник њихов од младића, нити га синови дивовски поразише, нити га високи дивови нападоше, него Јудита, кћер Мераријева, љепотом лица свога раслаби га,

7. Јер је скинула хаљину удовиштва свога на узвишење страдалних у Израилу, намаза лице своје мирисима

8. И повеза косу своју (украшним) вијенцем и узе хаљину ланену да га преласти;

⁷ Ово „Господу – Domini“ налази се само у латинском преводу Вулгати. *Прим. прев.*

⁸ „пјесму нову“ – који стоји у Александријском кодексу, Вулгати, словенском преводу; у Ватиканском и Синајском кодексу стоји „пјесму-псалам, и химну“ (κα α nov). *Прим. прев.*

9. Сандале њене ухвати око његово, и љепота њена зароби душу његову, пресјече нож врат његов.

10. Запањише се Персијанци смјелости њеној, и Миђане дрскост њена потресе;

11. Тада закликташе понижени моји, — и уплашише се немоћни моји и смутише се, подигоше глас свој — и бише побјеђени;

12. Синови младица (дјевојачки) избодоше их и као робове бјегунце рањаваху их, погибоше од војске Господа мога.

13. Пјеваћу Богу моме пјесму нову: Господе, велики си и прослављен, чудесан крјепошћу, непобједив,

14. Теби нека служи сва творевина твоја, јер ти рече, и постадоше; посла Духа свога, и сазда; и нема тога ко ће се супротставити гласу твоме.

15. Јер ће се горе покренути; камење, пак, од лица твога као восак истопиће се; а при том, онима који те се боје ти ћеш се смиловати.

16. Мала је свака жртва за мирис миомирисни, и ништаван сваки принос на свеспаљеницу Теби, а који се боји Господа, велики је за свагда.

17. Тешко народима који устају на род мој; Господ Сведржитељ осветиће им се у дан Суда, послаће огањ и црве на њихова тијела, и плакаће горко вавијек.

18. А кад дођоше у Јерусалим, поклонилише се Богу, и пошто се очисти народ, принесоше свеспаљенице своје, и добровољне (приносе) своје и дарове.

19. И приложи Јудита све сасуде Олофернове, које јој даде народ, и завјесу коју сама себи узе из одаје његове, на дар Господу даде.

20. И народ се веселаху у Јерусалиму пред лицем светилишта три мјесеца, и Јудита са њима остаде.

21. А после ових дана поврати се сваки на имање своје, а Јудита отиде у Ветилују и остаде над имовином својом; и постаде у своје вријеме славна у свој земљи.

22. И многи је пожељеше, и не познаде је човјек у све дане живота њеног, од дана у који умрије Манасија, муж њен; и приброја се народу своме.

23. И достиже веома велике (године) и остари у дому мужа свога сто пет година; и пусти слушкињу своју слободну, и умрије у Ветилуји и сахранише је у пећини мужа њеног Манасије.

24. И оплакиваше је дом Израиљев седам дана. И раздијели имање своје прије него што ће умријети свима сродницима Манасије, мужа свога, и сродницима рода њеног.

25. И не бјеше више нико ко би плашио синове Израиљеве у дане Јудите и дуго времена послје смрти њене.

КЊИГА О ЈЕСТИРИ

Сан Мардохејев у вријеме Артаксеркса. Царева јозба и јозив Астијини царици. По Мухејевом савјету — царев закон о женама.

1. Друге године царовања Артаксеркса великог, први дан мјесеца Нисана, видје сан Мардохеј, Јаиров, Семејев, Кисијев из

племена Венијамина, 1.б. човјек Јудејац који је живио у Сусану граду, човјек велики, који је служио на царском двору. 1.в. — А био је од заробљеника које заплијени Навуходносор цар вавилонски из Јерусалима са Јехонијом, царем Јудејским. 1.г. — А ово је његов сан: И гле, гласови и бука, громови и земљотрес и потрес

на земљи; I.д. — И гле, двије велике змије изађоше спремне да се бију, и би њихов силни глас. I.ђ. — И гласом њиховим припреми се сваки народ за рат, да ратује против праведног народа. I.е. И гле, дан таме и мрака, жалост и тјескоба, озлобљеност и потрес велики на земљи. I.ж. И смутити се сав народ праведних, бојећи се зла себи самима, и припремише се на погибао и завапише к Богу. I.з. Од гласа њиховог би као од малог извора ријека велика, вода многа; I.и. Свјетлост и сунце засија, и смирењени се узнесоше и прогуташе славне. I.ј. И уставши Мардохеј, који видје сан овај и шта Бог намјерава учинити, имађаше га у срцу и у свакој ријечи желио је да га разумије до саме ноћи. I.к. — И пребиваше Мардохеј у двору са Гаватом и Таром, двојицом царских евнуха који чуваху двор. I.л. Чу, пак, њихове помисли и намјере њихове испита и сазнаде да се спремају да руке ставе на Артаксеркса цара; и каза цару за њих. I.м. — И испита цар двојицу евнуха и, признавши, бише објешени. I.н. И записа цар ријечи ове за спомен, и Мардохеј написа о овим ријечима. I.њ. И заповиједи цар Мардохеју да служи у двору и даде му за ово дарове. I.о. А бјеше Аман Амадатов Вуганин славан пред царем; и тражио је да учини зло Мардохеју и његовом народу због двојице евнуха царевих.*

1. И догоди се после ријечи ових у дане Артаксеркса — овај Артаксеркс цароваше од Индије на сто двадесет и седам земаља (до Етиопије)

2. У дане ове, када сједе на престо цар Артаксеркс у Сусану граду,

1. Језд 4, 6.

* Овај дио књиге, девтероканонски, од Ia—Io, нема у јеврејском Масоретском тексту, сачуван је у преводу Седамдесеторице и овдје преведен. *Прим. прев.*

3. Треће године царовања свога учини пријем пријатељима и другим народима и славнима Персије и Мидије и властели својих области.

4. И после тога, пошто им показа богатство свога царства и славу уживања богатства свога, дана сто осамдесет,

5. Па кад се испунише дани свадбе, учини цар гозбу народима који су се налазили у граду за шест дана у дворском врту дома царевог,

6. Украшеном бијелим и зеленим завјесама, раширеним на врпцама бијелим и порфирним на беокузима златним и сребрним, на стубовима мраморним и каменим; одри златни и сребрни по поду од зеленога, бијелога и црвенога камена, и простирка провидна разнолико украшена, околу ружама посута.

7. Сасуди златни и сребрни и постављена чаша од антракса, вриједна тридесет хиљада таланата; изобилно вино и укусно које је сам цар пио.

8. Ова, пак, гозба није била по устаљеном закону, јер је тако желио цар и заповиједио економима да учине по његовој и народној вољи.

9. Такође и царица Астина учини гозбу женама у царским дворима, гдје је боравио цар Артаксеркс.

10. А седмога дана цар поставши раздраган, рече Аману и Вазану и Тару и Воразују и Заволтију и Аватазу и Тараву, седморици евнуха, послужитеља цара Артаксеркса,

11. Да уведу к њему царицу да је зацари, и да положи на њу вијенац царски и да покаже свој властели и свему народу њену љепоту, јер бјеше лијепа.

12. И не послуша га Астина царица да изађе с евнусима, и ожалости се цар и разгневи.

13. И рече пријатељима својим: Овако је казала Астина; донесите, дакле, о томе закон и суд.

14. И приступи му Аркесеј и Сарсатеј и Малисеар, кнезови персијски и миђански, блиски цару, први који сједе до цара,

15. И извијестише га по закону шта треба чинити Астини царици зато што није урадила оно што јој је цар наредио преко евнуха.

16. И рече Мухеј цару и кнезовима: Није само цару учинила неправду Астина царица, него и свима кнезовима и начелницима царским,

17. (При том исприча им ријечи царице и како противријечи цару), тиме што је противријечила цару Артаксерксу.

18. Тако ће и данас друге надмене жене кнезова персијских и миђанских кад чују оно што је она рекла цару, дрзнути се да исто тако обешчасте мужеве своје.

19. Зато, ако је угодно цару, нека нареди царевим указом и нека се запише по законима Миђана и Персијанаца: Да не буде другачије, него — да више не уђе царица к њему, и царство њено нека даде цар жени бољој од ње.

20. И нека се чује закон који је од цара, који, ако он примјењује у царству своме, тако и све жене нека одају почаст мужевима својим, од сиромаша до богатог.

21. И допаде се ријеч цару и кнезовима, и учини цар како је говорио Мухеј,

22. И посла по свом царству по земљама сагласно ријечи њиховој, да им буде за страх у њиховим домовима.

Бирање цару дјевојке.

Цар бира Јестиру и приређује тозбу.

Ошкривена завјера евнуха.

2. И после ових ријечи пре-
стаде цар да се гњеви и
више се не сјећаше Астине, сјећајући
се само шта је рекао и како је осудио.

2. И рекоше слуге царева: Нека се траже цару дјевојке невине, лијепе ликом; и нека постави цар приста-
ве по свим земљама царства његовог [3] и нека доведу дјевојке дјевствене лијепе ликом у град Сусан у женски двор, и да се предају евнуху царевом чувару жена и да им се дају (мирисне) масти и остало по потреби.

4. И жена која се допадне цару, цареваће намјесто Астине. Ово се допаде цару, и учини тако.

5. А бјеше човјек Јудејац у Сусану граду по имену Мардохеј, син Јаиров, сина Семејева, сина Кисова од племена Венијаминаова.

6. Он бјеше одведен у ропство из Јерусалима, који пороби Навуходносор, цар вавилонски.

7. А бјеше у њега дјевојка васпита-
на, ћерка Аминадава, брата оца ње-
говог, по имену Јестира. Кад се упо-
којише њени родитељи, он је васпи-
тавао себи за жену,¹ и бјеше дјевојка
лијепа по лику.

8. И када се прочу царева наред-
ба, сабраше се многе дјевојке у Суса-
ну град под руку Гајеву, и би доведе-
на Јестира Гају, чувару жена.

9. И допаде му се дјевојка и нађе милост пред њим и пожури да јој да-
де (мирисне) масти и њен дио и седам
дјевојка присталих уз њу из царског
двора, и снабдијеваше је добро и слу-
шкиње њене у женском дому.

10. А Јестира не каза својега рода
ни отачаства, јер јој је Мардохеј за-
повиједио да не казује.

11. Мардохеј пак је сваки дан хо-
дио по двору женском надзирући
шта ће се са Јестиром догодити.

¹ У Вулгати и другим преводима (нпр. сло-
венском, српском, јеврејској Библији и др.
овдје стоји даје Мардохеј Јестиру „усвојио
себи за ћерку“, док постхришћанска јудејска
традиција усваја ово читање *Седамдесеттори-
це* — „за жену“. Прим. прев.

12. А вријеме је било да дјевојка уђе код цара, кад се напуне дванаест мјесеци; јер тако се навршаваху дани уљепшавања: шест мјесеци мазања смирновим уљем и шест мјесеци мирисима и женским мастима,

13. Па тек тада улази код цара. И што она буде тражила, даће јој се, да би улазила из женског дома у царски двор.

14. Увече би улазила, а ујутру се враћала у други женски дом, гдје је био Гај, евнух царев, чувар жена; и више не би улазила код цара ако је не би позвао по имену.

15. Кад се навршавало вријеме Јестире, кћери Аминадава, брата оца Мардохејева, да уђе код цара, она не преступи ништа од онога што јој заповиједио евнух, чувар жена. А бјеше Јестира омиљела свима који су је гледали.

16. И уђе Јестира код Артаксеркса цара у дванаести мјесец, који се зове Адар, седме године његовог царовања.

17. И завоље цар Јестиру и она нађе милост код свих дјевица, и стави јој царски вијенац женски.

18. И учини цар гозбу свима пријатељима својим и властелинима за седам дана и узвелича брак Јестирин, и даде опроштај свима који су били под владавином његовом. Јест 1, 3.

19. А Мардохеј служаше у двору.

20. Јестира, пак, не каза своје поријекло. Јер тако јој заповиједи Мардохеј: да се боји Бога и да твори заповијести Његове, као кад је била са њим; и Јестира не измијени понашање своје. Јест 4, 8.

21. И ожалостише се два евнуха царева, први тјелохранитељи, због унапређења Мардохејева и тражили су да убију Артаксеркса цара.

22. И би јављена намјера Мардохеју, и он даде знак Јестири, а она откри цару о завјери.

23. Тада цар испита двојицу евнуха и објеси их. И нареди цар да се упише за спомен у царску књигохранилницу о благонаклоности према Мардохеју на похвалу. Јест 6, 2.

*Аман због неклањања Мардохеја
хоће да истрејеби Јудејце.
Цар доноси закон о истребљењу.
Артаксерксова Посланица.*

3. И после овога прослави цар Артаксеркс Амана Аматова Вуганина и узвиси га и учини га првим по власти међу свим пријатељима његовим.

2. И сви му се на двору клањаху, јер тако заповиједи цар да се чини; но Мардохеј не хтједе да му се клања.

3. И рекоше дворани цареви Мардохеју: Мардохеју, зашто не слушаш оно што је цар казао?

4. Свакодневно су му говорили, али их он не слушахе. Тада они потказаше Аману да се Мардохеј противи царевим ријечима. А Мардохеј им указа да је он Јудејац.

5. И сазнавши Аман да му се Мардохеј не клања, разгњеви се силно,

6. И намисли да истрејеби све Јудејце у Артаксерксовом царству.

7. Тада учини савјет дванаесте године царовања Артаксерксва и баца жреб („фур“) из дана у дан и из мјесеца у мјесец како би истрејебио у један дан род Мардохејев, и паде жреб на четрнаести дан мјесеца Адара.

8. И он рече цару Артаксерксу говорећи: Постоји народ расијан међу народима по читавом твоме царству, и закони његови су чудни изван свих народа: Закон царски не слушају и није од користи цару да их остави.

9. Ако је по вољи цару, нека нареди да се истрејебе, и ја ћу уписати у ризницу сребра десет хиљада таланата.

10. Тада скиде цар прстен и даде га у руке Аману да запечати оно што је записано против Јудејаца.

11. И рече цар Аману: Сребро задржи, а са народом чини што те воља.

12. Онда бише позвани писари цареви мјесеца првог тринаести дан и написаше, као што нареди Аман, војводама и кнезовима по свој земљи од Индије до Етиопије, у сто двадесет седам земаља, начелницима народа на њиховом језику, од цара Артаксеркса.

13. И би послано по књигоношама у царству Артаксерксовом да се истријеби род Јудејаца. У току једног дана дванаестог мјесеца, који је Адар, и да се разграби њихова имовина.

13а.² – А превод Посланице ово је:

Цар Велики Артаксеркс од Индије до Етиопије сто двадесет седам земаља кнезовима и мјесним начелницима потчињеним ово пише: 13б. – Над многим народима завладавши и загосподаривши свом васељеном, желио сам, не да се гордим дрскошћу власти, него кротошћу и тихошћу увијек владајући, безметежно живљење потчињених свагда уређивати, а царство своје мирно и напредно до крајева земље чувајући – обновити од свих људи жељени мир. 13в. Кад сам питао моје савјетнике како све ово довести до краја, онај међу нама који се одликовао разумношћу и стално био у милости и у тврдој вјерности доказан, Аман који је друго мјесто почасту у царству стекао, 13г. Указао нам је да се међу свим племенима у васељени умијешао неки јединствени непријатељски народ, по закони-

ма својим супротан сваком народу, који стално царске заповијести занемарује да се не би могла уредити владавина којом ми непорочно управљамо. 13д. – Разумјевши, дакле, да је тај народ једини који се вазда противи сваком човјеку, уводећи начин живота туђ законима и противећи се нашим наредбама, чинећи најгора зла, како не би наше царство добри поредак стекло; 13ђ. Стога смо заповиједили оним што вам је назначено у посланици Амана, постављеног над (царским) пословима, вашег другог оца, да се са женама и дјецом униште из коријена непријатељским мачевима, без милости и поштеде, четрнаестог (дана) дванаестог мјесеца Адара ове године, 13е. Како би некадашњи и садашњи непријатељи у један дан насилно у ад сишавши, у будуће вријеме дали нам да сигурно и безбрижно до краја живимо.

14. Преписи пак Посланице излагани су по свој држави и би наређено сваком народу да буду спремни за овај дан.

15. Стигао је предмет и у Сусан: цар и Аман су сједјели и пили, а град био у сметености.

Туђованка Мардохејева.

Молба Јестири да избави народ од уништења. Пости зарад спасења.

Молитва царице Јестире и исповијести Богу.

4. А Мардохеј, дознавши шта се догађа, раздрије хаљине своје и обуче се у костријет и посу пепелом, па истрчавши преко градског трга, викаше гласом великим горко: Уништава се народ који није учинио никакву неправду!

Бр 14, 6; ИНав 7, 6.

² Овај дио Књиге Јестирине, од стиха 13а до 13е преводи се први пут (као и даље – текстови обележени словима поред броја стиха), као девтероканонски одломци, њих нема у преводу књиге Ђуре Даничића, али их има у словенским и другим преводима. *Прим. прев.*

2. И дође до царских врата и стаде; јер није му било дозвољено да уђе у двор са костријетом и пепелом.

3. И по свој земљи гдје је показивано (царево) писмо, настаде вапај и плач и ридање велико Јудејаца, костријет и пепео простираху себи.

4. И уђоше слушкиње и евнуси царичини, и обавијестише је; и она се смете чувши шта се догоди, па посла Мардохеју да се обуче и да скине костријет и пепео, али он не послуша.

5. Тада Јестира позва Ахратеја, свога евнуха који јој служаше,

6. И посла га да јој сазна од Мардохеја о чему је ријеч.

7. Мардохеј, пак, каза му шта се догодило и обећање које је обећао Аман цару за ризницу десет хиљада таланата – да истријеби Јудејце.

8. И препис (наредбе) изложен у Сусану о њиховом истријебљењу даде му да покаже Јестири, и рече му да јој наложи да уђе и умоли цара да се заузме за народ, сјећајући се дана понижења свога – како си отхрањена мојом руком, јер је Аман, други последице цара, говорио против нас до смрти; призови Господа, говори цару о нама и избави нас од смрти.

9. Тада ушавши Ахратеј, каза јој све ове ријечи.

10. А Јестира рече Ахратеју: Иди Мардохеју и реци:

11. Да сви народи царства знају да сваки човјек или жена који уђу к цару у унутрашњи двор незвани, нема им спаса. Само онај коме цар пружи златну палицу, тај ће се спасити. А ја нисам позвана да уђем код цара има већ тридесет дана.

12. И јави Ахратеј Мардохеју све ријечи Јестирине.

13. И рече Мардохеј Ахратеју: Иди и реци јој: Јестира, не мисли о себи да ћеш се ти једина спасити у царству од свих Јудејаца;

14. Уосталом, ако не послушаш у овом часу, од другдје биће помоћ и заштита Јудејцима, а ти и дом оца твога погинуће. И ко зна да ли управо због овог времена ниси постала краљица?

15. И посла Јестира дошавшег к њој Мардохеју говорећи:

16. Иди и сабери Јудејце који су у Сусану и постите за мене, и не једите и не пијте три дана, дан и ноћ, а и ја и слушкиње моје нећемо јести. И тада ћу ући к цару супротно закону, па макар ме погубио.

17. И отишавши Мардохеј, учини све оно што му заповиједи Јестира,

17а. И помоли се Богу сјећајући се свих дјела Господњих и рече: 17б. Господе, Господе, царе Сведржитељу, јер је све у власти Твојој, и нема га који ће се супротставити кад захтједнеш да спасеш Израиља; 17в. Јер Ти си створио небо и земљу и све што је дивно у поднебесју, и Господар си свега, и нема га ко ће се одупријети Теби Господу. 17г. Ти све знаш; Ти знаш, Господе, да не учиних ово због увреде нити због гордости нити због честољубља, то што се не поклоних гордом Амону, јер бих био спреман да цјеливам и траг ногу његових ради спасења Израиља. 17д. Него сам ово учинио да не бих дао славу човјеку изнад славе Божије, и никоме се нећу поклонити осим Теби, Господу моме, и нећу то са гордошћу чинити. 17ђ. – И сада, Господе Боже, Царе, Боже Израиљев, поштеди народ Твој, јер нам припремају пропаст и пожељеш да истријебе Твоје наслеђе од искони. 17е. – Не презриудио свој који си за себе избавио из Египта; 17ж. Услиши молитву моју и смилуј се избору своме и окрепи ридање наше на весеље, да бисмо живјећи појали имену Твоме, Господе, и не погуби уста која Ти поју

хвалу, Господе. 17з. И сав Израил завапи свом снагом својом, јер смрт њихова бјеше пред очима њиховим. 17и. — И Јестира царица прибјеже ка Господу, смртном борбом обузета, и скинувши хаљине славе своје, обуче се у хаљине туге и плача; и умјесто сујетних масти, прахом и пепелом посу главу своју и тијело своје изнури веома и свако мјесто украшавања у весељу своме покри распуштеном косом својом, и мољаше се Господу, Богу Израилеву, и рече: 17ј. — Господе мој, Царе наш једини, помози мени самој и немајућој помоћника сем Тебе, јер је биједа моја у руци мојој. 17к. Слушала сам од рођења свога, у племену очинства мога, да си Ти, Господе, изабрао Израил између свих народа и оце наше између свих предака њихових у наследиство вјечно и да си им чинио све што си говорио. 17л. А сада сагријешисмо пред Тобом, и предао си нас у руке непријатеља наших, зато што слави смо богове њихове; праведан си, Господе. 17љ. — И сада, не би им доста горко робовање наше, него ставише руке своје на руке идола својих, да би истргли заповијест уста Твојих и истријебили наследиство Твоје и затворили уста оних који Ти поју хвалу, и угасили славу Храма Твога и жртвеника Твога; 17м. Да би отворили уста (многобожних) народа на подвиге сујетне и дивили се цару тјелесном довијека. 17н. Не предај, Господе, скиптар свој оним (боговима) којих нема; и да се не подсмјехну паду нашем, него окрени намјеру њихову на њих саме, а подстрекача против нас учини примјером срамним. 17њ. Помени, Господе, пројави се у часу жалости наше и мене охрабри, царе богова и сваког началства, обдржитељу. 17о. — Подај ријеч благоугодног устима мојим пред тим лавом и

промијени срце његово на мржњу против непријатеља нашег на његову пропаст и једномишљеника његових; 17п. А нас избави руком својом и помози мени самој која нема никога осим Тебе, Господе. 17р. Ти све знаш и знано ти је да омрзнух славу незакону и да се гадим постеље необрезаних и свега туђинскога. 17с. — Ти знаш невољу моју, да се гнушам знамења гордости моје што је на глави мојој, у дане виђења мога гнушам се овога као крпе од женске нечисти, и не носим га у дане молитвеног тиховања мога. 17т. — И није јела слушкиња Твоја са трпезе Аманове, и нисам славилa гозбу цареву, нити пила вина жртава (идолских); 17ћ. И није имала радости слушкиња Твоја од дана промјене своје до сада, осим због Тебе, Господе, Боже Аврамов. 17у. — Боже, Сведржитељу, услиши глас обезнађених и избави нас из руку нечастивих; и избави ме од страха мога.

*Јестира у страху излази пред цара;
Позива на гозбу цара и Амана. Аман
сјрема вјешала за Мардохеја.*

5. И догоди се трећег дана, кад преста да се моли, скиде са себе хаљине покајања и обуче хаљине (царске) славе своје.

1а. Поставши тако леполика, призвавши Сведидећег Бога и Спаситеља, узе двије слушкиње, на једну се ослањала, као разњежена, док је друга ишла за њом олакшавајући јој (ношење) одоре њене, 1б. А она бјеше зарумењена цвијетом љепоте своје, лица милоликог, а срца стегнутог од страха. 1в. И прошавши сва врата, стаде пред цара. А он је сједио на свом царском пријестолу обучен у сву одору славе своје, сав у злату и драгом камену, изгледа веома страшног.

1г. — И подигавши лице своје огњевидно славом, са силним гњевом је погледа, а царица клону и измијени своју боју од немоћи, и наслони се на слушкињу која је ишла испред. 1д. — И измијени Бог дух царев на кротост, па ужурбано устаде са свог пријестолоа и прими је у своје наручје; док она не дође себи, тјешео је ријечима мирним и рече јој: 1ђ. — Шта ти је, Јестиро? Ја сам брат Твој, ободри се, нећеш умријети, јер је заједничко наше владање. Приђи.

2. И подигавши своју златну палицу, положи је на њен врат, цјелива је и рече: Говори ми.

2а. И рече му: Видјех те, господине, као анђела Божјег и смете се срце моје од страха славе твоје; јер си диван, господине, и лице твоје милости испуњено. 2б. — Док је она говорила, клону због немоћи и цар се смете, а дворјани његови је тјешаху.

3. И рече цар: Шта хоћеш, Јестиро? И која је прозба твоја?³

4. А Јестира рече: Дан ми је данашњи празник, па ако је угодно цару, нека дођу и он и Аман на гозбу коју ћу данас учинити.

5. Тада рече цар: Идите хитно до Амана да испунимо ријеч Јестирину; и дођоше обојица на гозбу на коју их позва Јестира.

6. При пићу рече цар Јестири: Шта желиш, царице Јестиро? Биће ти што будеш тражила.

7. А она рече: Прозба моја и молба моја јесте,

8. Ако сам нашла милост пред царем: Нека дође цар и Аман и сјутра на гозбу, коју ћу им сутра припремити, па ћу сјутра одговорити на то.

9. Тада изађе Аман од цара прерадостан и весео. А кад видје Аман

³ У латинском преводу Вулгати, словенском и у преводима насталим по Вулгати овдје стоји додатак: „Ако будеш и пола царства тражила, биће ти дато“.

Мардохеја Јудејца у царском предворју, веома се разгњеви.

10. И отишавши дома, сазва пријатеље и Зосару, своју жену,

11. И показа им своје богатство и славу којом га је цар обдарио, и како га учини првјенствујућим и начелником царства.

12. И рече Аман: Царица није позвала са царем никога на гозбу осим мене, а позвала ме је и за сјутра.

13. Али ми се не допада кад видим Мардохеја Јудејца у царском предворју. ПрС 14, 3.

14. И рече њему Зосара, жена његова, и пријатељи: Нека ти се припреме вјешала од педесет лаката, па ујутро кажи цару да Мардохеј буде објешен на дрвету; ти пак уђи на гозбу са царем и весели се. И допаде се ријеч Амону, и бише вјешала припремљена.

Цар налази Књићу записану о Мардохеју. Аман, умјестео да тражи Мардохејеву смрт, по наредби царевој, прослави га.

6. И Господ лиши цара сна оне ноћи, па рече наставнику своме да му донесе Књиге спомена дана да му се прочитају.

2. Тако нађе Књиге записа о Мардохеју, да је јавио цару о двојици царских евнуха кад су били на стражи, како намислише да убију цара Артаксеркса.

3. Тада рече цар: Коју славу или милост учинисмо Мардохеју? И рекоше служитељи цареви: Ниси му ништа учинио.

4. Док је, пак, цар распитивао о добротворству Мардохеја, гле, дође Аман у царско предворје. А цар рече: Ко је у предворју? Тада Аман уђе

да каже цару да објеси Мардохеја на вјешала која бјеше припремио.

5. И рекоше служитељи цареви: Ево, Аман стоји у предворју; и рече цар: Позовите га.

6. Онда рече цар Аману: Шта да урадим човјеку кога хоћу да учиним славним? А Аман помисли у себи:

7. Кога хоће цар да учини славним ако не мене? Па рече цару: Човјеку кога цар жели да учини славним,

8. Нека му донесу слуге цареве хаљину пурпурну коју цар носи, и коња на коме цар јаше,

9. Па нек се даде једном од пријатеља царевих славних, и нека обуче човјека кога цар воли, и нека се попење на коња, и нека казује громко преко градског трга говорећи: Овако ће бити сваком човјеку кога цар прославља!

10. Тада реч цару Аману: Као што си рекао, тако учини Мардохеју Јудејцу, који вјерно служи у двору (нашем), и не пропусти ни једну ријеч од оних које си казао.

11. Онда узе Аман хаљину и коња и обуче Мардохеја и попе га на коња и прође преко градског трга, и казиваше громко говорећи: Овако ће бити сваком човјеку кога цар жели да прослави!

12. И врати се Мардохеј у царско предворје, а Аман се врати у дом свој тужан и покуњен.

13. И исприча Аман шта му се догодило Зосари, жени својој, и пријатељима, и рекоше му пријатељи и жена: Ако је Мардохеј од Јудејског рода, почео си да се понижаваш пред њим, падајући пашћеш (пред њега); нећеш се моћи од њега одбранити, јер је живи Бог са њим.

14. Док су они ово говорили, стигоше евнуси пожурујући Амана на гозбу коју припреми Јестира.

Гозба код царице. Она даје себе на жртву за народ свој, ойшужујући Амана. Аман објешен на вјешала припремљена за Мардохеја

7. Ућоше, пак, цар и Аман да се госте код царице.

2. Тада рече цар Јестири други дан гозбе: Шта је, Јестиро, царице, и која је прозба твоја и молба твоја? Даћу ти (макар то било) и до пола царства мога.

3. А она одговоривши, рече: Ако сам нашла милост пред царем, нека се даде живот мој за прозбу моју и народ мој за молбу моју.

4. Јер смо продани ја и народ мој на истребљење и разграбљење и ропство, а ми и дјеца наша у робове и робиње, и чух случајно: Зато није достојан клеветник предворја царевог.

5. Онда рече цар: Ко је тај који се усудио да учини тако нешто?

6. Рече Јестира: Човјек непријатељ, Аман овај зликовац. А Аман се смете због цара и царице.

7. Цар пак уставши, отиде са гозбе у врт; а Аман је молио царицу, јер видје себе да се налази (у великој) невољи. ПрС 10, 24; 16, 14; 20, 2.

8. Потом се цар врати из врта, а Аман бјеше пао на одар преклињући Јестиру. Тада цар рече: Зар хоће и царицу да силује у дому моме? Кад чу Аман ово, промијени се у лицу.

9. Онда рече Вугатан, један од евнуха, цару: Ево, и вјешала је припремио Аман за Мардохеја који је спасио цара, и стоје подигнута код Амана на педесет лаката. Тада рече цар: Да се разапне на њима!

10. И објесише Амана на вјешалима која припреми за Мардохеја. И тада цар преста да се гњевни.

Јест 6, 4; ПрС 26, 27.

*Слава Мардохејева. Јестира моли
ојозив Аманове пресуде Јеврејима.
Нова царска посланица у заштити
Јудејаца.*

8. Тога дана цар Артаксеркс дарива Јестири сву имовину Амана клеветника; а Мардохеј би призван од цара, јер она каза да јој је сродник.

2. Онда узе цар прстен који скиде с Амана, и даде га Мардохеју, и постави Јестира Мардохеја над свим имањем Амановим.

3. И настави да говори цару, и паде пред ноге његове и мољаше га да уклони злобу Аманову и све што је учинио против Јудејаца.

4. Цар, пак, испружи Јестири златни штап, те се Јестира подиже и стаде поред цара.

5. И рече Јестира: Ако ти је угодно и ако нађох милост, пошаљи да се врате писма која посла Аман, написана да се истријебе Јудејци који живе у твојем царству.

6. Јер како бих могла гледати зло народа мога и како бих се могла спасити погибијом народа свога?

7. Тада рече цар Јестири: Зар ти не дадох сву имовину Аманову и не даровах, и не објесих ли њега на вјешала зато што је подигао руке на Јудејце; шта још хоћеш?

8. Напишите и ви у име моје онако како вам одговара, и запечатите мојим прстеном. А оно што буде написано наредбом царевом и запечатено прстеном мојим, то се не смије порећи.

9. И бише позвани писари, првог мјесеца, који је Нисан, двадесет трећега исте те године, и би написано оно што он заповиједи, управитељима и кнезовима и начелницима, од Индије до Етиопије, у сто двадесет и

седам области, од једне до друге земље, по његовој ријечи.

10. И би написано од стране цара и запечатено прстеном његовим; и послаше писма преко писмоноша,

11. Као што им заповједи да се управљају по законима својим у сваком граду и да им помажу и да чине супарницима својим и непријатељима својим како хоће,

12. У дан један, по свему царству Артаксерксову, тринаестог дана, дванаестог мјесеца, који се зове Адар.

12а. — Препис те посланице је као што слиједи: 12б. Цар велики Артаксеркс, свима од Индије до Етиопије начелствујућим у сто двадесет и седам земаља кнезовима, нама јединдушним, радовати се. 12в. — Многи обиљем блакости доброчинитеља често почаствовани превише се погордише, па не само што траже да злостављају наше поданике, него неспособни да одоле надмености, покушавају и својим доброчинитељима да плету замке. 12г. — И не само што губе осјећање благодарности људима, него и надуваностју неразумних уображени, мисле да самога Бога, који вјечно све надгледа, зломрзећи суд избјегну. 12д. — Но често и многе од постављених на власти, којима је повјерено да рукују пословима својих пријатеља, такви подстрекавају на проливање невинне крви, и подвргавају их неподношљивим биједама, 12ђ. — Лажљивом обманом своје зле нарави обмањују незлобиву благоразумност оних који владају. 12е. — Ово може да се види, не толико из древних повијести, као што рекосмо, колико из онога што је на дохват руке вама који испитујете нечасно учинена дјела зломом недостојних владатеља. 12ж. — Стога треба пазити последице овога како би царство за све људе

безметежно устројили у миру, 12з. — Користећи се промјенама, а оно што нам се пред очима догађа, увијек разликујући с потребном предострожношћу. 12и. Као кад је Аман Амадатов Македоњанин, уистину персијске крви, и веома отуђен од наше благодати, кога смо гостољубиво примили, 12ј. — Таквог човјекољубља које имамо према сваком народу, удостојио се да се зове оцем нашим, и да му се сви клањају као ономе који представља другу личност царског престола, 12к. — Оптерећен гордошћу, настојао је да нас лиши власти и живота, 12л. А нашег спаситеља и свагдашњег добротвора Мардохеја и непорочну нашег царства причасницу Јестиру са цијелим њиховим народом, разноразним подмуклим методама, тражио је да уништи. 12м. — На овај начин мислио је, оставивши нас усамљене, да персијску власт преда Македоњанима. 12н. — А ми налазимо да Јудејци, осуђени овим злотвором на истребљење, нису злочинци, да живе сагласно најправеднијим законима, 12њ. Будући синови Вишњега великога живог Бога, који управља наше и наших предака царство савршеном поретку. 12о. — Стога ћете добро учинити не поступајући по писмима посланим од Амана Амадатова, зато што је он који је ово урадио објешен код врата Сусана са свом породицом својом, достојан примивши брзо суд од Бога Сведржитеља. 12п. — Препис пак ове посланице изложите одлучно на сваком мјесту, како би се Јудејци држали својих закона, помажући им да се у вријеме невоље одбране од својих нападача тринаестог дана дванаестог мјесеца Адара, у сами тај дан. 12р. — Јер њега, Свемогући Бог, умјесто пропасти изабраног народа, учини (даном) весеља. 12с. — И ви,

дакле, међу вашим именитим празницима, овај знаменити дан са сваком радошћу проводите, да би и сада и послје овога био спасење нама и доброжелатељима Персијанцима, а онима који нам подмећу замке — сјећање на погибију. 12т. — Сваки пак град, или уопште земља, која по овоме не поступи, мачем и огњем биће уништена са гњевом; не само што ће бити људима непроходна, него и звијерима и птицама за свагда најомраженија постаће.

13. А ови списи нека буду јавно оглашени по читавом царству, сви пак Јудејци нека буду спремни да тога дана ратују против својих противника.

14. Тада коњаници изађоше хитајући да изврше оно што је цар рекао; а би оглашена наредба и у Сусану.

15. Мардохеј изађе украшен царском одеждом, имао је златни вијенац и дијадему виолетну, пурпурну. Видјећи то становници Сусана, порадоваше се.

16. А Јудејцима би свјетлост и весеље.

17. У граду и земљи, гдје год се огласи наредба (царева), гдје год се огласи његов указ, то је била радост и весеље за Јудејце, гозба и весеље. А и многи од народâ (многобожних) обрезавади су се и примали јудејски закон, у страху од Јудејаца.

Погибија нейријашеља Јудејаца.

*Установљење празника Пурим
нейрнаестиої и еййнаестиої Адара.*

9. **А** дванаестог мјесеца, који се зове Адар, у тринаести дан, стигоше писма писана царем.

Јест 3, 13.

2. У овај дан погибоше противници Јудејаца; јер нико се не супростави бојећи се њих.

3. Кнезови обласни и властела и царски писари поштоваху Јудејце, јер страх од Мардохеја бјеше ушао у њих.

4. Јер бјеше стигла заповијест царева о његовом именовању у читавом царству.

5. Тако у Сусану граду побише Јудејци пет стотина људи: Фарсанестена и Делфона, и Фасгана,

ПрС 11, 8.

8. И Фардата и Варea и Сарваха,

9. И Мармасима и Аруфеа, и Арсеа и Завутетана,

10. Десет синова Амана Амадатујева Вуганина, непријатеља Јудејаца, и разграбише их.

11. У овај дан би предан цару број побијених у Сусану.

12. Цар пак рече Јестири: Погубише Јудејци у граду Сусану пет стотина људи; у околним мјестима, шта мислиш, колико их побише? Шта још желиш, и биће ти?

13. И рече Јестира цару: Нека буде дато Јудејцима још сјутрашњи дан како би објесили десет синова Аманових.

14. И дозволи да тако буде и пропусти Јудејцима града тијела синова Аманових да објесе.

15. И сабраше се Јудејци четрнаестог Адара и побише триста људи, и ништа не разграбише.

16. Остали Јудејци у царевини сабраше се, и сами себе помагаху и починуше од противника. Побише од њих петнаест хиљада тринаестог Адара, и ништа не разграбише.

17. И починуше четрнаестог истог мјесеца и празноваху тај дан покоја с радошћу и весељем.

18. А Јудејци у Сусану граду сабраше се и четрнаестог, али не почи-

нуше, они празноваху петнаести дан са радошћу и весељем.

19. Зато, дакле, Јудејци расијани по свој земљи изван празнују четрнаести дан Адара свечано са весељем, шаљући поклоне сваки ближњем свом, а они који живе у великим градовима и петнаести дан Адара са весељем свечано празнују шаљући поклоне ближњима.

20. А Мардохеј записа ријечи ове у књигу и посла Јудејцима који живљаху у Артаксерксовом царству, ближњима и даљњима,

21. Да установе ове благе дане да празнују, четрнаестог и петнаестог Адара,

22. Јер у ове дане починуше Јудејци од непријатеља својих – и у мјесец (који бјеше Адар) у који им се окрену од туге у радост и од бола у благодан, да празнују цјелосно благодане гозбе и весеља, шаљући поклоне пријатељима и сиромашњима.

23. И прихватише Јудејци као што им написа Мардохеј:

24. Како је Аман Амадатујев Македоњанин ратовао против њих, и како пресуди и баци жреб (пур) да их уништи,

25. И како уђе код цара говорећи да се објеси Мардохеј; шта је све покушао да би навео зла на Јудејце, па се њему догодише, те би објешен он и дјеца његова.

26. Зато се назваше дани ови Пурим, због жреба (коцке), стога што се на њиховом наречју (жреб) назива Пурим, због ријечи ове Посланице и онога што су претријели ради њих, и свега онога што им се догодило.

27. И установи, и прихватише Јудејци за себе и за потомство своје, и за оне који им се присаједињују, да никако другачије не празнују: у ове

дане спомен да врше из покољења у покољење, у граду и отачаству и по свој земљи.

28. Дани ови Пурима празноваће се сваке године, и сјећање на њих неће нестати у нараштајима.

29. И написа Јестира царица, кћер Аминадавова, и Мардохеј Јудејац шта су учинили на утврђење посланице о Пуриму.

31. Мардохеј и Јестира царица установише ово за себе саме, установивши за здравље своје и по вољи својој.⁴

32. И Јестира ријечју установи (празник Пурим) за вавијек, и записа се ово (у књигу) сјећања на спомен.

*Данак на царство; запис царских
дјела у књигу царства.
Мардохеј шумачи свој сан.*

10. Потом наложи цар данак на царство своје, што је на земљи и на мору.

2. А моћ његова и витешка дјела, богатство и слава царовања његовог, где, бише записани у књизи

⁴ Од 9. главе 20. стиха па даље текст изгледа веома сложен и носи у основи трагове докумената различитог поријекла. Тако се у 29. стиху у Вулгати ова посланица назива „другом“ („новом“), а стих 30. гласи: „И поплаше је свима Јудејцима, који у сто двадесет седам области цара Асвира живе, ријечи мира и истине.“ У 31. стиху стоји: „установише за себе саме и за поштомство своје, прописе поста и вайаја (= покајања).“ Тако је и у словенском, руском, српском (Б. Даничић) преводу, као и Јерусалимској Библији. У Ралфсовој Септуагинти овога нема. Прим. прев.

царства Персијског и Миђанског, за спомен.

3. Мардохеј, пак, је био други код цара Артаксеркса, и бјеше велики у царству и прослављен од Јудејаца; и вољен приповиједао је о учињеном свему народу своме.

3а. — И рече Мардохеј: Све ово би од Бога; 3б. Јер се сјетих сна који видјех у вези овога што је речено: Ни једна ријеч од њих не би узалуд. 3в. Мали извор, који постаде ријека, и би свјетлост, и сунце и вода изобилна: Јестира је ријека коју узе цар за жену и учини је царицом. 3г. А двије змије били смо нас двојица, ја и Аман, 3д. Уз то, народи сабрани да униште име Јудејаца. 3ђ. А народ мој, то је Израил, они који завапише Господу и бише спасени: И спаси Господ народ свој, и избави нас Господ од свих ових зала, и учини Господ знамења и чудеса велика, каквих није било код других народа. 3е. Зато направи два жреба (коцке), један народу Божјем и један свим народима. 3ж. И изађоше ова два жреба у свој час и вријеме и у дан суда пред Бога у свим народима; 3з. И сјети се Бог народа свога и оправда наслеђе своје. 3и. И биће им ови (празнични) дани у мјесецу Адару, четрнаестог и петнаестог тога мјесеца, са сабрањем и радошћу и весељем пред Богом кроз покољења вавијек у народу његовом Израилу. 3ј. Године четврте царовања Птоломеја и Клеопатре, унесе Доситеј, који каза да је свештеник и левит, и Птоломеј син његов, ову посланицу о Пуриму, за коју су рекли да је права, и да ју је протумачио Лисимах Птоломејев, који је живио у Јерусалиму.

ПРВА КЊИГА МАКАВЕЈСКА

*Александар Македонски и
наследници. Цар Антиох IV Епифан
и домаћи одсјуйници уводе
многобожство у Јерусалим; иљачка и
осквернављење Храма. Наредба о
пошону Закона и идоложних Јудеја.*

1. И би пошто победи Александар, син Филипов, Македонски, који изиђе из земље Хетитим (=Јеладе) и порази Дарија, цара Персијског и Мидског, и царова умјесто њега, претходно пак над Јеладом.

2. И поведе многе ратове, и овлада многим тврђавама и поби цареве земаљске.

3. И прође до крајева земље и узе плијен многих народа. И умири се земља пред њиме; и он се уздиже и погорди се срце његово.*

* 1 Језд 28, 2; Дан 8, 25.

4. И сакупи веома велику војску, и владаше над земљама и народима и владарима, и они му плаћаху данак.

5. И потом паде у постељу и позна да ће умријети.

6. И дозвоа слуге своје, оне знаменитије, одрасле са њиме од младости, и раздијели им царство своје још за живота.*

* 2 дн 11, 4.

7. И цароваше Александар година дванаест,¹ и умрије.

8. И завладаше слуге његове, сваки у мјесту своме.

9. И пошто он умрије, сви ставише (себи) круне, и синови њихови послјије њих за много година. И умножише се зла на Земљи.

10. И произиђе из њих коријен гријеховни — Антиох Епифан, син цара Антиоха,² који бјеше талац у

Риму. И зацари се године сто тридесет седме³ царовања Јелинског.

11. У дане оне изађоше у Израиљу синови преступници (Закона) и убјеђиваху многе говорећи: „Хајде да склопимо савез са незнабошцима који су око нас, јер откако се одвојисмо од њих, снађоше нас многа зла.“

12. И допаде се ријеч (ова) у очима њиховим.

13. И показаше се вољни неки из народа (Јудејског), и отидоше цару, и он им даде власт да чине обичаје незнабожаца.

14. И начинише у Јерусалиму училиште по обичајима незнабожаца.

15. И учинише себи необрезања,⁴ и одступише од Зајвета Светога, и подјармише се незнабошцима, и продадоше се да чине зло.*

* 1 цар 21, 20.

16. И кад се утврди царство Антиохово, намисли он да се зацари и над земљом Египатском, да би царовао над двама царствима.

17. И уђе у Египат са силном војском, са борним колима и слоновима и са коњицом и са бродовљем многим.

18. И започе рат против Птоломеја,⁵ цара Египатског; и уплаши се Птоломеј од лица његовог и побјеже, и паде много рањених.

19. И заузе утврђене градове у земљи Египатској, и узе плијен земље Египта.

20. И пошто порази Египат, врати се Антиох, године сто четрдесет треће.⁶ И крете против Израиља, и попе се у Јерусалим са силном војском.

21. И уђе у Светињу са гордошћу, и заплијени златни жртвеник

³ 175. г. прије Христа.

⁴ преправише обрезање.

⁵ Птоломеј VI Филомитор.

⁶ 169. г. прије Христа.

¹ 336-323. г. прије Христа.

² Антиох III Велики.

кадиони, и свијећњак свјетлости и све сасуде Храма;

22. И сто са хљебовима предложења, и судове за жртве излива вина, и путире, и златне кадионице, и завјесу, и вијенце, и златне украсе који бјеху с лица Храма, и све однесе.

23. И узе сребро и злато и сасуде драгоцене, и покупи тајне ризнице, које нађе.

24. И узевши све то, врати се у своју земљу. И учини оскврњење убиством, и веома гордо говораше велико богохулство.

25. И би велики плач у Израиљу у сваком мјесту њиховом.

26. И уздисаху начелници и старци, дјевојке и младићи разбољеше се, и измијени се љепота женска.

27. Сваки женик узе на се плач, и невеста у брачној одаји поста ожаловљена.

28. И потресе се земља на становнике њене, и сав дом Јаковљев одјену се у срамоту.*

* Језд 30, 1-3; 25, 23-37; 26, 31-33;

Јер 14, 2-3; 7, 34; 16, 9; 25, 10;

Плј 1, 4; 8, 21; Варух 2, 23; Пс 34/35, 26;

Јл 2, 16; 2 цар 5, 7; 1 дн 11, 5.

29. И послѣ две године дана, посла цар начелника за порез у градове Јудине, и он дође у Јерусалим с великом војском.* * 2 Мак 5, 24-26.

30. И говораше им лукавошћу ријечи о миру, и повјероваше му. И нападе изненада на Град, и удари га великом раном, и погуби многи народ из Израиља.

31. И узе плијен из Града, и запали га огњем, и сруши куће његове и зидове око њега.

32. И зароби жене и дјецу; и раздијелише међу собом стоку.

33. И обзидаше⁷ град Давидов великим и јаким зидом и с утврђеним кулама, и постаде им тврђава.

⁷ Антиохови људи.

34. И поставише ондје народ гријеховни, људе безаконе, који се ослише у њему.

35. И нагомилаше оружја и храмне, и сабравши плијен из Јерусалима, положише тамо, и бјеше велика замка.

36. И постаде (та тврђава) засједа Светињи и стални зли противник Израиљу.

37. И пролише крв невиних око Светиње, и оскврнавише Светињу.

38. И побјегоше становници Јерусалима због њих, и постаде стан туђинцима; и (Град) поста туђинац својему породи, и дјеца његова напустише га.

39. Светиња његова опустје као пустиња, празници његови претворише се у жалост, суботе његове у посрамљење, част његова у понижење.

40. Као (раније) слава његова, умножи се (сада) срамота његова, и величина његова претвори се у жалост.

41. И написа цар Антиох проглас свему царству своје: Да сви буду један народ.

42. И да сваки напусти своје законе (обичаје)! И покорише се сви народи по ријечи царевој.

43. И многи се из Израиља сагласише са његовим (идоло)служењем и примијеше жртве идолима и оскврнавише суботу.

44. И посла цар књиге рукама глашника у Јерусалим и у градове Јудине да сљедују обичајима туђинаца земље (Јудине);

45. И да се забране свеспаљенице, и жртве, и жртве излива вина у Светињи, и да се оскврнавe суботе и празници;

46. И да се упрља Светиња и свети (народ).

47. Да се подигну олтари и храмови и идолишта, и да се приносе жртве свињске и од нечистих животиња.

48. И да остављају синове своје необрезане, и да упрљају душе своје у свему нечистоме и скверноме.

49. Да би (тако) заборавили Закон и измијенили све уредбе (Божије).*

* Ис 24, 5.

50. И ако неко не би поступио по ријечи царевој, биће погубљен.

51. По свим тим ријечима⁸ написа свему царству своме, и постави надзорнике над свим народом; и заповиједи градовима Јудиним да приносе жртве од града до града.

52. И придружише се од народа (Јудејског) к њима многи, сваки који напушта Закон. И учинише зла у земљи.

53. И примораше Израил да се скрива у сваком збјегу њиховом.*

* 1 Сам 13, 6.

54. И петнаестог дана Хасалева,⁹ године сто четрдесет пете,¹⁰ подигоше гнусобу опустошења над Жртвеником, и у градовима Јудиним унаоколо подигоше олтаре (идолима).*

* 1 Мак 4, 52–53; Мт 24, 15; Дап 11, 31.

55. И на вратима кућа и по трговима палише тамјан (идолима).

56. И књиге Закона које нађоше, поцијепаше и спалише на ватри.

57. И гдје налажаху код некога Књигу Завјета, и ако се неко држаше Закона, одлука царева га је убијала.*

* 2 Мој 24, 7.

58. У своме насиљу чињаху тако Израилу, свима које налажаху из мјесеца у мјесец по градовима.

59. И двадесет петога у мјесецу приношаху жртве на олтару (идолском), који бјеше подигнут на Жртвенику.

60. И жене које обрезаваху дјецу своју, побише по наредби (царевој);

⁸ питањима.

⁹ Кислева мјесеца.

¹⁰ 8. децембра 167. г. прије Христа.

61. И вјешаху дјецу о вратове њихове, и куће њихове пљачкаху, и извршише обрезања побише.*

* 2 Мак 6, 10.

62. И (уза све то) многи у Израилу оснажише се и утврдише у себи да не једу од нечистих (животиња),*

* Пс 26/27.

63. И изабраше (рађе) да умру да се не би опоганили јелима (идолским) и да не оскврнавe Завјет свети; и помријеше.

64. И бјеше гњев (Божји) врло велики на Израилу.*

* Зах 1, 2; 7, 12.

Свештеник Маттаија и његови синови у Модину устају у одбрану вјере и оштабине. Сирадање побожних Асмонеја у цуситињи у субоцу. Завјет Маттаијин синовима и смрти.

2. У дане оне устаде Маттаија, син Јована Симоновог, свештеник од синова Јоаривових, из Јерусалима, и настани се у Модину.

2. И бјеше у њега пет синова: Јован звани Гади,

3. Симон звани Таси,

4. Јуда звани Макавеј,

5. Елеазар звани Аваран, Јонатан звани Апфус.

6. И он видје хуле које бивају у Јуди и у Јерусалиму,

7. И рече: „Авај, зашто се родих да видим опустошење (пропаст) народа мога и опустошење Града Светога, и да тамо сједим (залудан) када се он даваше у руке непријатеља и Светиња у руке туђинаца?

8. Храм његов постаде као човјек неславан;

9. Сасуде славе његове заплијењене однијеше; поклаше одојчад његову на трговима његовим, младиће његове мачем непријатеља.*

* Плј 2, 11, 21.

10. Који још незнабожни народ не наслиједи царство његово и не узе плијен његов?

11. Сав украс његов би одузет; умјесто слободнога постаде роб.

12. И гле, Светиње наше и љепота наша и слава наша опустјеше, и оскврнавише их незнабожни народи.*
* ПлЈ 1, 5-10; 2, 1-16.

13. Зашто ће нам још живот?"

14. И раздра Мататија и синови његови хаљине своје, и обукоше се у костријет и плакаху горко.*

* 1 Мој 37, 34; Јов 1, 20; Јона 3, 6; Јест 4, 1

15. А људи цареве, који присиљавашу на отпадништво, дођоше у Модин град да принесу жртве.

16. И многи из Израиља приђоше им, а Мататија и синови његови окупише се (посебно).

17. И цареве људи обратише се Мататији и рекоше му говорећи: „Господар си, и славан, и велики у овом граду, и ослоњен на синове и браћу.

18. Сада, дакле, приђи први и изврши наредбу цареву као што учинише сви народи и људи Јудејци и они који су остали у Јерусалиму; и бићеш ти и дом твој међу пријатељима царевим; и ти и синови твоји бићете прослављени сребром и златом и многим даровима.“

19. И одговори Мататија и рече јаким гласом: „Ако и сви народи који су у дому царства царевог, слушају њега да одступи сваки од (бого) служења отаца својих, и прихвате наредбе његове,

20. Ја и синови моји и браћа моја ходићемо у Зајету отаца наших.

21. Нека нам се смилује (Бог) да не оставимо Закон и уредбе Његове.

22. Цареве ријечи нећемо послушати да преступимо (бого)служење наше десно или лијево.“

23. И кад престаде говорити ријечи ове, приступи човјек Јудејац пред

очима свију да по наредби царевом принесе жртву на олтару (идолском) у Модину.

24. И видје то Мататија и узрев нова, и задрхташе бубрези његови, и подиже гњев по правди, и потрчавши закла га на олтару.

25. И човјека царева који нагоњаше да се принесу жртве, уби у онај час и олтар сруши.

26. И поревнова за Закон, као што учини Финес Замврији, сину Саломовом.*
* 4 Мој 25, 6-15.

27. И повика Мататија у граду снажним гласом говорећи: „Сваки који ревује за Закон и држи се Зајета, нека изиђе за мном!“

28. И избјеже он и синови његови у горе, и оставише све што имадоше у граду.

29. Тада многи који искаху правду и суд (Божији), сиђоше у пустињу да тамо бораве,*
* Језд 18, 27.

30. Они и синови њихови и жене њихове и стока њихова, јер се над њима умножише зла.

31. И би јављено царевим људима и војним снагама које бјеху у Јерусалиму у граду Давидовом, да људи који погазише заповијест цареву, изиђоше у склоништа у пустињи.

32. И појурише за њима многи (војници) и достигавши их, утаборише се наспрам њих и спремише против њих рат у дан суботњи.

33. И рекоше им: „Доста је досад! Изиђите и поступите по ријечи царевом, и живјећете.“

34. И рекоше: „Нећемо изићи, нити ћемо извршити ријеч цареву да оскврнимо дан суботњи.“

35. И они убрзаше напад на њих.

36. А ови им не одговорише, нити им каменом узвратише, нити заградише склоништа,

37. Говорећи: „Умримо сви у процоти (невиности) нашој. Свједочи

нам Небо и Земља да нас убијате неправедно.“

38. И усташе (војници) против њих на борбу у суботу; и ови изгинуше, и жене њихове и дјеца њихова и стока њихова, око хиљаду душа људских.

39. И дознаде Мататија и пријатељи његови, и плакаху над њима горко.

40. И рече човјек ближњему својему: „Ако сви учинимо као што браћа наша учинише, и не будемо ратовали против незнабожаца за душе наше и за уредбе наше, сада ће нас брзо istriјebити са земље.“

41. И одлучише онога дана говорећи: „Сваки човјек који би дошао против нас да ратује у дан суботњи, ратоваћемо против њега, и нећемо изгинути сви као што изгинуше браћа наша у збјеговима.“

42. Тада се сабра к њима сва заједница Асидеја, моћни јунаци из Израиља, сваки добровољац Закона;

43. И сви који бјежаху од зала, придодаше се њима и посташе им подршка.

44. И саставише војну снагу, и нападоше на грешнике у гњеву своме, и на људе безакоња у срциби својој. А остали се разбјежаше по незнабожачким народима да се спасу.

45. И обиђе наоколо Мататија и пријатељи његови и срушише олtare (идолске).

46. И обрeзиваху силом дјeцу необрeзану коју нађоше у областима Израиљевим.

47. И протјераше синове гордост; и успијеваше дјело (Божије) у рукама њиховим.

48. И браћаху Закон од руку незнабожаца и од руку царева, и не дадоше рог¹¹ грешноме.* * Пс 74, 5-6.

49. И приближише се дани Мататијини да умре, и рече синовима својим: „Сада се утврди гордост и покор, и вријеме пропасти, и гњев јарости.“

50. И сада, дјецо, ревнојте за Закон и дајте душе своје за Завет отаца наших.

51. И сјећајте се дјела отаца наших која учинише у нараштајима својим, и добићете славу велику и име вјечно.

52. Не нађе ли се Аврам вјеран у искушењу, и урачуна му се у праведност?*

* 1 Мој 22, 1-12; Рим 4, 9.

53. Јосиф у вријеме тјескобе своје одржа заповијест (Божију), и постаде господар Египта.*

* 1 Мој 39, 4-12; 40, 39-42.

54. Финес, отац наш, ревнојући ревношћу, доби завет свештенства вјечнога.*

* 4 Мој 25, 7-13.

55. Исус (Навин), испуњујући ријеч (Мојсијеву), постаде судија у Израиљу.*

* 4 Мој 27, 16-23.

56. Халев, посвједочавајући пред црквом,¹² доби наслеђе земље (обећане).*

* 4 Мојс. 14, 6-10, 38.

57. Давид, у милости својој, наслиједи престо царства на вијекове.*

* 2 Сам. 7, 8-9.

58. Илија, ревнојући ревношћу за Закон, би узнесен као у небо.*

* 1 цар 19, 10, 14; 2 цар 2, 1.

59. Ананија, Азарија, Мисаил, вје-рујући спасоше се из огња.*

* Дан 3, 16-18, 28.

60. Данило, у простоти би избављен из уста лавова.*

* Дан 6, 16, 22.

61. И тако схватите из нараштаја у нараштај да сви који се уздају у Њега, неће ослабити.

62. И не уплашите се од ријечи човјека грешника, јер је слава његова у ђубрету и у црвима;

63. Данас се уздигне, а сутра га нема нигдје, јер се врати у прах свој, и помисао његова пропаде.

¹¹ моћ и побједу.

¹² сабрањем народним.

64. А ви, дјецо, храбрите се и ја-чајте у Закону, јер ћете се у њему прославити.

65. И, гле, Симеон, брат ваш, знам да је човјек од савјета, њега слушајте у све дане, он ће вам бити као отац.

66. И Јуда Макавеј, силан јунак од младости своје, он ће вам бити војсковођа и ратоваће рат против народа (многобожаца).

67. И ви окупите око вас све који извршују Закон, и осветите правду народу вашем.

68. Узвратите ударје¹³ незнабошцима, и пазите на наредбе Закона.¹⁴

69. И благослови их, и би прибројан оцима својим.

70. И умрије у сто четрдесет шестој години;* и погребеше га синови његови у гробове отаца његових у Модину. И оплака га сав Израиљ плачем великим. * 1 Мак 5, 44.

Похвала Јуди Макавеју. Побиједа Јудина над Аполонијем. Цар Антиоих Епифан иде у Персију, Лисије шаље Гортију и Никанора на Јудеју. Јуда се улоорио у Масифи.

3. И устаде Јуда, звани Макавеј, син његов, умјесто њега.

2. И помагаху му сва браћа његова и сви који се придружише оцу његовом; и ратоваху рат Израиљев с ратомшћу.

3. И рашири (Јуда) славу народа својега, и обуче оклоп као див и опаса се бојним оружјем својим, и учини ратове штитећи табор мачем.

4. И би сличан лаву у дјелима својим, и као лавић који риче на лов.

5. И гоњаше безаконике истражујући их, и смутљивце народа свога спаљиваше.* * 1 Мак 5, 44.

¹³ дуг, одмазду.

¹⁴ 166. г. прије Христа.

6. И устукнуше безаконници од страха његовог, и сви дјелатељи безаконја смутише се, и би успјешно спасење (народа) руком његовом.

7. И ојађиваше цареve многе и весељаше Јакова дјелима својим; и довијека ће се благосиљати спомен његов.

8. И прође кроз градове Јудине, и истријеби безбожнике из Јудеје, и одврати гњев (Божији) од Израиља.*

* 1 Мак 1, 64.

9. И поста чувен по имену до краја земље; и сабра оне који гињаху.

10. И сакупи Аполоније¹⁵ незнабошце и из Самарије велику војну силу да завојшти на Израиљ.

11. И дозна то Јуда и изиђе му у сусрет, и порази га, и погуби га; и падоше многи (на смрт) рањени, а преостали побјегоше.

12. И узеше плијен њихов, и мач Аполонијев узе Јуда и ратоваше њиме кроз све дане.

13. И чу то Сирон, начелник војске Сирије, да Јуда сабра скуп и цркву¹⁶ вјерних са њиме, који крећу у рат,

14. И рече: „Стећи ћу себи име и прославићу се у царству, и ратоваћу на Јуду и оне са њиме који презиру ријеч цареву.“

15. И ријеша се (да крене), и изиђе са њиме јака војска безбожника да га помогне да учини освету међу синовима Израиљевим.

16. И приђе до успона Веторона; и изиђе Јуда малобројан у сусрет њему.

17. А када (његови) видјеше војску гдје им долази у сусрет, рекоше Јуди: „Како ми, будући малобројни, можемо ратовати против мноштва толико јаког? А и исцрпљени смо гладујући данас?“

¹⁵ управник Самарије.

¹⁶ заједницу.

18. И одговори Јуда: „Лако се може рукама мало људи сколити мноштво. А нема разлике пред Богом Неба да спасава са многима или малобројнима.“ * 1 Сам 14, 6.

19. Јер није пobjеда у рату од мноштва војне силе, него је моћ са Неба.* * 2 Мак 15, 21.

20. Они долазе против нас са мноштвом увреде и безакоња, да би истријебили нас и жене наше и дјецу нашу, и да нас оплијене.

21. А ми ратујемо за душе наше и за законске уредбе наше.

22. Зато ће их Он (Господ) скршити пред лицем нашим, а ви се немојте бојати од њих.“

23. А када престаде говорити, јуришну изненада међу њих; и скршен би Сирон и војска његова пред њим.

24. И гонише га низ падину Веторона до равнице; и паде од њих осамсто људи, а остали пobjегоше у земљу Филистејску.

25. И завлада страх од Јуде и браће његове и трепет захвати незнабошце око њих.

26. И дође до цара име његово. И о војним дјелима Јудиним говораху сви народи.

27. А када чу цар Антиох те ријечи, разгњеви се јарошћу и посла те сабраше војне снаге свег царства његовог, војни табор веома јак.

28. И отвори ризницу своју и даде плату војсци својој за годину, и заповиједи им да буду готови за сваку потребу.

29. И видје да нестане новца из ризница и приходи земље све су мањи, због неслоге и раздора који створи у земљи укидањем закона који су постојали од првих дана.

30. И побоја се да неће имати до једном и двапут за трошкове и дарове које је раније давао обилном руком, надмашајући претходне царе.

31. И бјеше у недоумици душе своје веома; па одлучи да иде у Персију и узме данак од земаља¹⁷ и сабере новаца много.

32. И остави Лисија, човјека славнога и од рода царскога, над пословима царским од ријеке Еуфрата до граница Египта.

33. И да одгаја Антиоха, сина његовог, док се он не врати.

34. И предаде му половину војних снага и (бојне) слонове; и даде му наредбе за све што је хтио, и за становнике Јудеје и Јерусалима:

35. Да пошаље против њих војну силу да скрши и уништи моћ Израилеву и остатак Јерусалима, и да избрише спомен њихов из тог мјеста.*

* 2 цар 19, 30-31; Рим 11, 5.

36. И да настани синове туђинце у свим границама њиховим и коцком подијели земљу њихову.

37. И цар узе преосталу половину војних снага и крете из Антиохије, из града царства свога, године сто четрдесет седме,¹⁸ и пређе Еуфрат ријеку и прохођаше горње земље.

38. А Лисије изабра Птолемеја, сина Дорименова, и Никанора и Горгину, људе силне између пријатеља царевих,

39. И посла са њима четрдесет хиљада људи и седам хиљада коњице да нападну земљу Јудину и опустоше је, по ријечи царевој.

40. И одоше са војном силом њиховом; и дођоше и улогорише се близу Емауса на земљи равници.

41. И (кад) чуше трговци те земље за име њихово, узеше сребра и злата врло много и окова, и дођоше у табор да купе синове Израилеве као робље. И овима (Лисијевим) придружише се војна сила Сирије и земље иноплеменика.

¹⁷ сатрапија.

¹⁸ 165. г. прије Христа.

42. И видје Јуда и браћа његова да се зла умножише и да војне силе продиру у области њихове; и дознаде за ријечи царева којима је заповиједио да учине народу (његовом) погибао и коначно затирање.

43. И рече сваки ближњему својему: „Да подигнемо од уништења народ наш и да ратујемо за народ наш и за Светиње (своје).“

44. И сабра се збор да буду спремни за рат и да се моле и вапију за милост и милосрђе (Божије).

45. И Јерусалим бјеше ненастањен као пустиња, не бјеше ко би ушао или изашао од дјецe његове, и Светиња бјеше поражена, и синови туђинаца бјеху у тврђави, стану незнабожаца. И узе се весеље из Јакова, и нестa свирале и гусала.*

* Јер 33/40 10, 12; Ис 24, 8-10.

46. И сабраше се (Јудејци) и дођоше у Масифу наспрам Јерусалима, јер у Масифи бјеше раније мјесто молитве Израиљу.*

* Суд 20, 1.

47. И постише онај дан, и одјенуше се у костријет, и пепелом посуше главе своје и раздријеше хаљине своје.

48. И отворише књигу Закона (да потраже) оно о чему незнабошци питају кипове својих идола.

49. И донесоше одежде свештеничке, и првине плодова и десетине, и доведоше назиреје који испунише дане (завјета свога).*

* 4 Мој. 6, 1-13.

50. И завапише гласом ка Небу говорећи: „Шта да учинимо с овима и гдје да их одведемо?“

51. И Светиње твоје гажене су и скврнављене, и свештеници су твоји у жалости и понижењу.*

* 3 Мак 2, 18.

52. И, ево, незнабошци се сабраше против нас да нас истријебе. Ти знаш шта смишљају на нас.

53. Како можемо одолети пред лицем њиховим ако нам Ти не помогнеш?“

54. И затрубише у трубе и повикаше гласом великим.

55. И потом постави Јуда старјешине народу: тисућуначелнике, и стоначелнике, и педесетоначелнике, и десетоначелнике.*

* 2 Мој 18, 25.

56. И рече онима који грађаху куће, и онима који се жењаху, и који сађаху винограде и страшљивима: да се, сходно Закону, врате сваки својој кући.*

* 5 Мој 20, 5-8.

57. И подиже се војни табор и улогори се јужно од Емауса.

58. И рече Јуда: „Опашите се и будите спремни ујутро за бој против ових незнабожаца који су се окупили против нас да истријебе нас и светиње наше.*“

* 2 Мој 12, 11; 2 Сам 2, 7.

59. Јер боље нам је умријети у рату него да гледамо зло народа нашега и светиња.

60. И како буде воља на Небу, тако ће и бити!“

Бишка код Емауса, Јудина побједа над Горгијом и Лисијем. Очишћење Жртвеника и Храма у Јерусалиму и празновање обновљења (= Ханука).

4. И узе Горгија пет хиљада људи и хиљаду коњице изабране; и отиђе та војска ноћу,

2. Да би напала на војни логор Јудејаца и поразила их изненада; а синови тврђаве (Јерусалимске) бјеху му водичи.

3. И чу то Јуда, и отиђе он и јунаци да ударе на војску цареву у Емаусу,

4. Док још бјеху војне снаге расуте ван табора.

5. И дође Горгија у логор Јудин ноћу и не нађе никога; и тражаше их у горама, јер како рече: „Они бјеже од нас“.

6. И заједно са јутром појави се Јуда у равници са три хиљаде људи, али штитове и мачеве не имадоше, као што хтједоше.

7. И видјеше војни табор незнабожаца јак и с оклопима, и коњицу око њега, и они бјеху научени за рат.

8. И рече Јуда својим људима: „Не бојте се мноштва њихова, и напада њихова не уплашите се!

9. Сјетите се како бише спасени оци наши у Црвеном мору када их гоњаше фараон са војском.*

* 2 Мој 14, 13-31.

10. И сада, завапимо к Небу¹⁹ не би ли нас помиловао, и сјетио се Завјета отаца наших и скршио ову војску пред лицем нашим данас.

11. И познаће сви народи да постоји Избавитељ и Спаситељ Израиљу.*

* Пс 48, 14; Ис 41, 14.

12. И подигоше иноплеменници очи своје и видјеше ове (Јудејце) да долазе са супротне стране,

13. И изиђоше из логора у бој. И затрубише војници Јудини,

14. И сукобише се, и поражени бише незнабошци и побјегоше у долину,

15. А ови сви падоше од мача. И гонише их (Јудејци) до Газирона²⁰ и до равница Идумејских и Азота и Јамније. И падоше од њих око три хиљаде људи.

16. И поврати се Јуда и војна сила његова од гоњења за њима,

17. И рече народу: „Не лакомите се на плијен, јер је рат наспрам нас;

18. И Горгија и војна сила на гори су близу нас. Него, станите сада против непријатеља наших и ратујте на њих, а послјије ћете слободно узети плијен.“

19. Још док Јуда завршаваше, појави се један дио (војске) извиђајући са горе;

20. И видјеше да су (њихови) поражени и запаљен им логор, јер дим који се види свједочаше о томе;

21. И схвативши то, веома се уплашише; видјећи још и Јудин војни табор у долини готов у бојном поретку,

22. Побјегоше сви у земљу иноплеменника.²¹

23. И поврати се Јуда ради плијењења логора; и узеше много злата и сребра, и јакинта и порфире морске,²² и богатство велико.

24. И вративши се, хваљаху и благосиљаху Небо (говорећи): „Јер је добро, јер је довијека милост Његова!“

25. И наста спасење велико Израиљу у онај дан.*

* 2 дн 20, 21; Пс 135, 1; 1 Сам 14, 45; 19, 5.

26. А који се од иноплеменника спасоше, дошавши испричаше Лисију све шта се догодило.

27. А он, чувши то, смути се и паде у безнађе, јер се догоди Израиљу не оно што он хтједо, и збило се не оно што му је цар заповиједио.

28. И у следећој години сабра (Лисије) шездесет хиљада изабраних људи и пет хиљада коњице да завојшти на њих.

29. И дођоше у Идумеју и улогорише се у Ветсури. И сусрете их Јуда са десет хиљада људи.

30. И видје (Јуда) силни војни табор, и помоли се и рече: „Благословен си, Спаситељу Израиљев, који си скршио налет дива²³ руком слуге Твога Давида, и предао си војни табор иноплеменика²⁴ у руке Јонатана, сина Сауловог, и носиоца оружја његовог.*

* 1 Сам 17, 4-50; 14, 6-14.

31. Тако, предај војску ову у руке народа твога Израиља, и нека се

²¹ Филистејаца.

²² плавог и црвеног скерлета.

²³ Голијата.

²⁴ Филистејаца.

¹⁹ Богу.

²⁰ Газера.

посраме са пјешадијом и коњицом својом.

32. Дај им страшљивост и расточи дрскост моћи њихове, и нека се поколебају поразом својим.

33. Обори их мачем љубитеља твојих, и нека Те хвале у пјесмама сви који знају Име твоје.“

34. И сударише се међу собом, и паде из табора Лисијевог око пет хиљада људи, и падоше наспрам њих (Јудеја).

35. А Лисије, видјевши настали пораз његове војске, а показану смјелост Јудине војске и како су готови или живјети или умријети јуначки, врати се у Антиохију; и најмљујући странце, умножаваше војску смишљајући да опет пође у Јудеју.

36. А рече Јуда и браћа његова: „Ево, поражени бише непријатељи наши. Узађимо (у Јерусалим) да очистимо Светиње²⁵ и обновимо их.

37. И сакупи се сав табор и узиђоше на гору Сион.* * 2 Мак 10, 1.

38. И видјеше Светињу опустошену и Жртвеник оскврнављен и врата (Храма) спаљена, и у предворјима растиње порасло као у шуми или као у некој гори, и оставе разрушене.

39. И раздријеше хаљине своје, и ридаху ридањем великим, и посуше пепео по глави својој;

40. И падоше лицем на земљу, и затрубише трубама знамења и завапише ка Небу.

41. Тада нареди Јуда војницима да нападну на оне (војнике) у тврђави док он очисти Светиње.

42. И изабра свештенике непорочне, добровољце Закона.*

* 3 Мој гл 21-22.

43. И очисти Светиње, и уклонише камење оскврнављено на мјесто нечисто.* * 2 Мак 10, 3.

44. И вијеђаху за оскврнављени Жртвеник свеспаљеница: шта ће са њиме учинити?

45. И дође им савјет добри да га сруше, да им не буде на срамоту што су га незнабошци оскврнали; и срушише Жртвеник.

46. И одложише камење на гору Храма, на мјесто погодно, док не дође Пророк да да одговор о њима.

47. И узеше камење нетесано, сходно Закону, и озидаше Жртвеник нови као претходни.* * 5 Мој 27, 5-6.

48. И изградише Светињу и све унутар Храма и предворја осветише.

49. И начинише свете сасуде, нове, и унијеше свијећњак и жртвеник кадиони и сто хљебни у Храм.

50. И кадише на Жртвенику и запалише свјетилке на свијећњаку и свјетљаху у Храму.

51. И поставише хљебове на сто и поставише завјесе. И свршише сва дјела која чињаху.

52. И уранише рано двадесет петог (дана) мјесеца деветог – то је мјесеца Хаселев (Кислев) – године сто четрдесет осме.^{26*}

* 1 Мак 1, 54; 2 Мак 10, 5.

53. И принијеше жртву по Закону на новом Жртвенику свеспаљеница који подигоше.

54. У вријеме и у дан у који га оскврнавише незнабошци, у тај дан се обнови уз пјесме и гусле и харфе и кимвале.*

* 1 дн 15,16; 1 Мак 13, 51; 2 Мак 10, 5.

55. И паде сав народ ницице и поклонише се, и благословише на Небу Добропомоћника.

56. И празноваху обновљење Жртвеника осам дана, и принијеше жртве свеспаљенице са радошћу, и принијеше жртве спасења и захвалнице.* * 2 дн 33, 16.

²⁵ Храм.

²⁶ 14. децембра 164. г. прије Христа.

57. И украсише прочеље Храма вијенцима златним и штитовима, и обновише врата и оставе ставивши им врата.

58. И наста веома велика радост у народу, и избрисана би незнабожачка срамота.

59. И одредише Јуда и браћа његова и сва црква (заједница) Израилева да се празнују дани обновљења Жртвеника у вријеме своје сваке године осам дана, од двадесет петог мјесеца Хаселева, с радошћу и весељем.* * 2 Мак 10, 8.

60. И изградише у вријеме оно гору Сион, унаоколо зидове високе и куле утврђене, да не би дошли незнабошци и погазили (оскврнавили) их, као што учинише раније.

61. И поставише ондје посаду војну да чувају (гору Сион); и утврдише тако и Ветсуру да је чувају да народ има тврђаву наспрам Идумеје.

Побједнички поход Макавеја изван Јудеје: на Идумеју и Амонице, у Галилеју и Галадишту преко Јордана — да ослободе прогањене Израилјце.

5. И би кад чуше околни незнабошци да је саграђен Жртвеник и обновљена Светиња (Храм) као раније, разљутише се веома;

2. И одлучише да истријебе род Јаковљев, оне који бјеху међу њима. И почеше у народу убијати и истрјебљивати.

3. И ратоваше Јуда против синова Исавових у Идумеји, у Акраватини, јер (тамо) опколише Израилјце; и порази их поразом великим и сакруши их, и узе плијен њихов.

4. И опомену се злобе синова Вејана, који бјеху народу (Израилском) замка и саблазан, јер их сретаху за сједама на путевима.

5. И бише од њега опкољени у кулама, и нападе на њих и прокле их (уништи их), и запали им куле огњем са свима који бјеху у њима.

6. И пређе даље на синове Амонове, и нађе руку јаку и народ многи и Тимотеја, вођу њиховог;

7. И учини многе бојеве против њих, и бише сатрвени пред лицем његовим, и порази их.

8. И заузео Јазир и кћери његове,²⁷ и врати се у Јудеју.

9. И сакупише се незнабошци који су у Галаду на Израилјце који су у њиховим предјелима, да их истријебе, и (ови) побјегоше у тврђаву Датему.

10. И послаше писма Јуди и браћи његовој говорећи: „Окупили су се на нас незнабошци који су око нас да нас униште,

11. И спремају се да дођу и заузму тврђаву у коју смо се склонили, а Тимотеј предводи војну силу њихову.

12. Зато сада, дођи и избави нас из руке њихове, јер паде мноштво од наших;

13. И сва браћа наша која су у земљи Товијиној убијена су, и заробише жене њихове и дјецу и имовину, и погубише тамо око једну хиљаду људи.“

14. Још док се посланице читаху и, гле, дођоше други гласници из Галилеје, који раздријеше хаљине своје казујући слично претходним ријечима говорећи:

15. „Окупили су се на нас из Птолемаиде и Тира и Сидона, и сва Галилеја иноплеменика, да нас искоријене.“

16. Како чу Јуда и народ те ријечи, сабра се црква (скупштина) велика да се савјетују шта да учине за браћу своју која су у невољи и нападнути су од њих (од непријатеља).

17. И рече Јуда Симону, брату својем: „Изабери себи људе и иди, те

²⁷ подручја његова.

избави браћу своју која су у Галилеји, а ја и Јонатан брат мој поћи ћемо у Галадиту“.

18. И остави Јосифа, сина Захаријина, и Азарију за вође народу, са осталом војском у Јудеји ради чувања (одбране).

19. И заповиједи им говорећи: „Штитите народ овај и немојте започињати рат с незнабошцима док се ми не вратимо“.

20. И издвојише се Симону три хиљаде људи да иду у Галилеју, а Јуди осам хиљада људи у Галадиту.

21. И отиђе Симон у Галилеју и учини бојеве многе против незнабожаца, и бише сатрвени незнабошци од лица његовог;

22. И гоњаше их до врата Птолемаиде. И падоше из незнабожаца око три хиљаде људи, и узе плијен њихов.

23. И узе (Јудејце) који бјеху у Галилеји и у Арватима, са женама и дјецом и свим њиховим имањем, и доведе их у Јудеју са великим весељем.

24. А Јуда Макавејац и Јонатан, брат његов, пређоше Јордан и ходише три дана пута у пустињи.

25. И сусретоше Навутејце,²⁸ а ови их среташе мирољубиво, и приповиједаху им све што се десило браћи њиховој (Јудејцима) у Галадити,

26. И да су многи од њих затворени у Восори и Восору, у Алеми, Хасфу, Македу и Карнаину, и све су то градови утврђени и велики.

27. И у другим градовима Галадите затворени су, и за сјутра се спремају (незнабошци) да нападну тврђаве, и узму их и истријебе све њих у један дан.

28. И окрете изненада Јуда и војска његова пут кроз пустињу за Восору, и заузео град и поби све мушко оштрицом мача и узе сав плијен њихов и запали га огњем.

29. И отиђе одатле ноћу и дође до тврђаве (Датема).

30. И кад би ујутру подигоше (Јудејци) очи своје и, гле, народ велик којему не бјеше броја, носећи љествице и справе да заузму тврђаву, и нападаху на њих.

31. И видје Јуда да је борба почела, и вика из града узиђе до неба с трубама и јаком виком;* * 1 Сам 5, 12.

32. И рече људима војницима: „Борите се данас за браћу вашу!“

33. И изиђе са три војне трупе са леђа њима, и затрубише трубама и повикаше у молитви.

34. И позна војска Тимотејева да је то Макавејац, и побјегоше од лица његова. И порази их великом раном, и падоше између њих онога дана око осам хиљада људи.

35. И скрену (Јуда) у Алему и нападе на њу, заузео је и поби све мушко у њој и узе плијен њен и запали је огњем.

36. Одатле отиђе и заузео Хасфу, Макед и Восор и остале градове Галадите.

37. И последије ових ријечи (догађаја), прикупи Тимотеј другу војску и улогори се наспрам Рафона, на другој страни потока.

38. И посла Јуда да извиде војни логор, и саопштише му говорећи: „Окупљени су са њиме сви незнабошци који су око нас, војска је врло велика.“

39. И Арапе су најмили у помоћ себи, и улогорили се преко потока, готови да дођу у рат на тебе.“ И пође Јуда у сусрет њима.

40. И рече Тимотеј старјешинама војске своје када се приближаваше Јуда и његова војска на поток водени: „Ако пређе нама први, не можемо издржати против њега, јер је јак и надјачаће нас.“

41. Ако ли се пак уплаши и улогори преко ријеке, прећи ћемо њему и надјачаћемо га.“

²⁸ Арапе.

- 636 -

кћери његове,³² и сруши утврђења његова и куле његове запали унаоколо.

66. И подиже се да иде у земљу иноплеменика, и похађаше Марису.

67. У онај дан падоше свештеници у борби, хотећи да учине подвиге кад изиђоше и они у борбу без савјета (Јудиног).

68. И скрете Јуда у Азот, земљу иноплеменика,³³ и поруши олтаре њихове и кипове богова њихових спали огњем, и заплијени плијен градова, и врати се у земљу Јудину.

Смрти Антиоха Ейифана. Јуда ојсиједга шврђаву у Јерусалиму.

Поход новој цара Антиоха V са Лисијем, битка код Ветізахарије: Елеазар убија слона, цар заузима Ветісуру и ојсиједга Сион. Примирје, цар даје вјерску слободу Јудејцима.

6. А цар Антиох прохоташе горње земље,³⁴ и чу да има у Персији Елимаида град, славан богатством сребра и злата,*

* 2 Мак 9, 1-2.

2. И храм у њему веома богат, и тамо војни предмети златни и оклопи и оружје, што је тамо оставио Александар, син Филипов, цар Македонски, који први царова међу Јелинима.*

* 1 Мак 1, 1.

3. И дође и покуша узети град да га оплијени, и не могаше јер би јављена намјера његова онима у граду.

4. И супротставише му се они у рат, и побјеже, и отиде оданде са великом жалошћу да се врати у Вавилон.

5. И дође неко у Персију казујући му да су поражене војске његове које су ишле у земљу Јудејску.*

* 2 Мак 9, 3.

³² села његова.

³³ Филистејаца.

³⁴ на Иранској висоравни.

6. „И отиђе, (рече), прво Лисије са јаком војском, и би поражен од лица њихова, и надјачаше оружјем и снагом и плијеном многим што узеше из војних логора које поразише;

7. И срушише мрзост³⁵ што га подиже (Антиох) на Жртвенику у Јерусалиму, и Светињу³⁶ као и прије окружише зидовима високим; и Ветсуру, град његов.“³⁷

8. И би, када цар чу вијести ове, запрепасти се и потресе веома, и паде у постељу разболевши се од јада што му не би како је замислио.

9. И би тамо више дана, јер изнова дође на њега велики јад, и сматраху да умире.

10. И позва све своје пријатеље и рече им: „Одступи сан од очију мојих, и срце ми се сломи од бриге.

11. И рекох срцу: „До какве ли жалости дођох и буре велике у којој сам сада? А добар и омиљен бијах у владавини мојој.

12. Сада, пак, сјећам се залѧ која учиних у Јерусалиму, и узех све сасуде сребрне и златне у њему, и послах да без разлога искоријене становнике Јудеје.

13. Схватих, дакле, да ме због њих снађоше зла ова и, ево, пропадам од великог јада у земљи туђој.“

14. И дозвоа Филипа, једнога од пријатеља својих, и постави га над свим царством својим.*

* 2 Мак 9, 29.

15. И даде му круну и плашт свој и прстен (с печатом) да васпитава Антиоха, сина његовог, и одгоји га да царује.

16. И умрије тамо Антиох цар године сто четрдесет девете.³⁸

³⁵ идол Зевсов.

³⁶ Храм.

³⁷ царев.

³⁸ 163. г. прије Христа.

17. И дознаде Лисије да је цар умро, и постави да царује³⁹ син његов, кога је одгађивао у дјетињству, и нађену му име Евпатор.

18. А они у тврђави (Јерусалимској) стјешњаваху Израил око Светиње (Храма), и тражаху зла свакако, и бјеху подршка незнабошцима.

19. И одлучи Јуда да их искоријени. И сазва на збор сав народ за опсаду против њих.* * 5 Мојс 4, 10.

20. И окупише се заједно и опсиједаху је године сто педесете.⁴⁰ И начинише против њих бацаче стријела и опсадне справе.

21. И изиђоше неки од њих из опсаде; и њима се придружише неки од безбожних из Израиља,

22. И отидоше цару и рекоше: „Докле ћеш чекати да не извршиш правду (= суд) и не осветиш браћу нашу?”

23. Ми добровољно служисмо оцу твоме, и владасмо се по ономе што је он говорио и сљедовасмо наредбе његове.

24. И због тога синови народа нашега опсиједају око тврђаве и отуђују се од нас; уз то, и које од нас нађу убијају, и наше наслеђе (=имовину) разграбљују.

25. И не само на нас пружише руке, него и на све границе њихове (=изван Јудеје).

26. И, ево, опколише данас тврђаву у Јерусалиму да је заузму, а Светињу и Ветсуру су оградиле утврђењем.

27. И ако их не предухитриш брзо, они ће учинити више од овога, и нећеш их моћи зауставити.“

28. И разгњеви се цар⁴¹ кад то чу, и окупи све пријатеље своје, начелнике војне силе и оне над коњицом;

29. И од других царева и морских острва дођоше му најамничке војске.

30. И би број војних снага његових сто хиљада пјешадије и двадесет хиљада коњице и тридесет два слона научена ратовању.

31. И дођоше преко Идумеје и опсједнуше Ветсуру, и ратоваху дана много, и начинише опсадне справе. Но изиђоше (Јудејци из опсаде) и запалише их огњем и борише се мушки.

32. И подиже се Јуда од тврђаве (Јерусалимске) и улогори се у Ветзахарији насупрот табору царевом.

33. И порани цар ујутро и покрену табор у стремљењу своје по путу ка Ветзахарији, и распореди се војска за борбу и затрубише трубама.

34. И слоновима показаше крв од грожђа и дудова, да их подстакне на борбу.

35. И размјестише животиње међу бојне редове, и придодаше сваком слону хиљаду пјешака у оклопима од ланаца и са бронзаним шлемовима на главама њиховим, и по пет стотина изабрана коњаника придодата свакој животињи.

36. Они (коњаници) на вријеме бијаху тамо гдје би била звијер, и гдје год би она пошла, ишли би заједно не одвајајући се од ње.

37. И бјеху на њима куле дрвене утврђене и одбрамбене на свакој звијери, повезане на њој подвезима, и на свакој по три војника који ратоваху на њима, и Индијац (вођа) њен.

38. И осталу коњицу постави са једне и са друге стране, на два краја војске, да нападају и да штите у бојном строју.

39. А кад обасја сунце по златним и бакарним штитовима, одблеснуше од њих горе и засјаше се као пламене зубље.

40. И разви се један дио бојног реда царевог по горским висовима, а други по низини, и иђаху у чврстом и уређеном поретку.

³⁹ Антиох V.

⁴⁰ 162. г. прије Христа

⁴¹ Антиох V Евпатор.

41. И задрхташе сви који чујаху јеку мноштва њиховог и топот покрета масе и звукет оружја, јер бјеше бојни строј велик и јак.

42. И ступи Јуда и његов бојни строј у борбу; и падоше из царевог табора шест стотина људи.

43. И видје (брат му) Елеазар, зван Аварон, једнога од слонова покривеног оклопом царским, и бјеше далеко већи од свих звјерова, и помисли да је на њему цар;

44. Па жртвова себе да спасе народ свој и стекне себи вјечно име.

45. И појури слону са смјелошћу усред бојног строја, и убијаше десно и лијево, и раздвајаху се од њега тамо и овамо.

46. И продре до под слона и прободе га одоздо, и уби га. И паде (слон) на земљу преко њега, и он умрије ондје.

47. И видјеше (Јудејци) снагу царства и јуриш војске, те одступише од њих.

48. А они из табора царевог кретоше горе у Јерусалим да их тамо сретну; и завојшти цар на Јудеју и на гору Сион.

49. И учини мир са онима из Ветсуре, и изиђоше из (тог) града, јер не бјеше тамо хране да би се затворили у њега, пошто бјеше суботња година земљи.*

* 2 Мак 9, 29.

50. И заузео цар Ветсуру и постави тамо посаду да је чувају.

51. И опсиједаше Светињу много дана, и постави тамо бацаче стријела и опсадне справе и бацаче пламена и бацаче камена и скорпионе, да би избацивали стријеле и праћке.

52. А начинише и ови (Јудејци) справе наспрам справа њихових, и ратоваху много дана.

53. А хране не бјеше у оставама због тога што бјеше седма (суботња)

година, а и они⁴² који се из незнабожаца спасаваху у Јудеји, појели су остатке хране из остава.

54. И остадоше у Светињи мало-бројни људи, јер их надвладала глад, а остали се разиђоше сваки у своје мјесто.

55. И чу Лисије да се Филип, кога је цар⁴³ док још бјеше жив оставио да одгаји⁴⁴ сина његовог да царује,

56. Вратио се из Персије и Мидије и са њим војске које су ишле са царем, и да тражи да преузме послове (царства).

57. И пожури нагло да оде (од тврђаве) и каже цару и вођама војске и људима: „Ми оскудијевамо свакодневно, и хране нам је мало, и мјесто на које нападамо утврђено је, а предстоје нам послови царства.

58. Зато сада, дајмо десницу (мира) овим људима (Јудејцима) и склопимо мир с њима и са свим народом њиховим;

59. И допустимо им да слиједе за Законом својим као раније, јер због Закона својих, које ми укину-смо, они се разгњевише и учинише све ово.“

60. И допаде се ријеч пред царем и великашима, и посла к њима да склопе мир, и они прихватише.

61. И закле им се цар и великаши; и на то изиђоше (опсједнути) из утврђења.

62. И узиђе цар на гору Сион, и видје утврђење Места, и погази заклетву којом се закле, и заповиједи да сруше зид окол (Храма).

63. И отиђе брзо и врати се у Антиохију, и нађе Филипа гдје влада градом, и завојшти на њега, и заузео град силом.

⁴² Јудејци избјеглице.

⁴³ Антиох IV.

⁴⁴ Антиох V.

Нови цар Димитрије I Сотир шаље Вакхида и првосвештеника Алкима на Јудеју. Никаноров поход на Јудеју, претиња Храму, пораз код Агасе и смрт његова.

7. Године сто педесет прве⁴⁵ изиђе Димитрије,⁴⁶ син Селевка,⁴⁷ из Рима и искрца се са малим бројем људи у (један) приморски град и зацари се тамо.

2. И би, када он улажаше у дом царства отаца својих, ухватише војне снаге Антиоха⁴⁸ и Лисија, да их доведу њему.

3. А кад му јавише ствар, он рече: „Не показујте ми лица њихова“.

4. И поби их војска. И сједе Димитрије на престо царства свога.

5. И дођоше к њему сви људи безаконици и безбожници из Израиља, и предвођаше их Алким, који се намјерио да буде (прво)свештеник.

6. И оптуживаху народ пред царем говорећи: „Јуда са браћом његовом погуби све пријатеље твоје, и нас растјера из земље наше.“

7. Зато сада, пошаљи човјека којему вјерујеш и отишавши, нека види сву погибао коју учини (Јуда) нама у земљи царевој, и нека казни њих и све који их помажу.“

8. И изабра цар Вакхида између пријатеља царевих, управитеља области с ову страну ријеке (Еуфрата) и моћнога у царству и вјернога цару.

9. И посла њега и Алкима безбожнога, којему одобри (прво)свештенство, и заповиједи му да учини освету међу синовима Израиљевим.

10. И отидоше и дођоше са великом војском у земљу Јудину. И

послаше гласнике Јуди и браћи његовој мирољубивим ријечима са лукавошћу.

11. Али они (Макавеји) не придадоше пажњу ријечима њиховим, јер видјеше да су дошли са великом војском.

12. Сабра се (ипак) код Алкима и Вакхида скуп књижевника⁴⁹ да праведно размотре ствар.

13. А први Асидеји⁵⁰ бјеху међу синовима Израиљевим и тражаху од њих мир.

14. Јер рекоше: „Човјек свештеник од сјемеа Ароновог дође с војском, и неће нам учинити неправду“.

15. И овај говораше с њима ријечи мирољубиве, и закле им се говорећи: „Нећемо тражити зла вама и пријатељима вашим“.

16. И повјероваше му. А он ухвати између њих шездесет људи и поби их у један дан, по ријечи коју написа Пророк:

17. „Тијела преподобних („хасидим“) твојих и крв њихову пролише око Јерусалима, и не бјеше ко да их сахрани“.*

* Пс 78/79, 2-3.

18. И нападе страх и трепет од њих на сав народ, јер рекоше (Израиљци): „Нема у њима истине и суда (=правде), јер погазише договор и заклетву којом се заклеше“.

19. И отиђе Вакхид из Јерусалима и улогори се код Витзете, и посла те похватише многе од оних људи који њему бјеху добјегли, и неке од народа, и закла их (и баци) у велики бунар.

20. И предаде управу земље Алкиму и остави с њим војску да му помаже; и врати се Вакхид цару.

21. И вођаше Алким борбу око првосвештенства.

⁴⁵ 163. г. прије Христа.

⁴⁶ I Сотир.

⁴⁷ IV Филопатор.

⁴⁸ V Евпатор.

⁴⁹ законозналаца.

⁵⁰ „Хасидим“ = побожни Јудејци.

22. И сабраше се к њему сви који смућиваху народ свој, и овладаше земљом Јудином, и учинише велику рану у Израиљу.

23. И видје Јуда (Макавеј) све зло које учини Алким и они са њиме међу синовима Израилевим више него незнабошци.

24. И изиђе у све предјеле Јудеје унаоколо, и учини освету међу људима који су одбјегли (непријатељима), и бише спријечени да ходе по земљи.

25. А када видје Алким да ојача Јуда и они са њиме, и позна да се не може супротставити њима, врати се цару и оптужи их зло.

26. И посла цар Никанора, једнога од славних великаша својих, који је мрзио и непријатељевао Израиљу, и заповиједи му да искоријени (тај) народ.

27. И дође Никанор у Јерусалим са многим војском и посла Јуди и браћи његовој (поруку) мирољубивим ријечима са преваром, говорећи:

28. „Нека не буде борбе између мене и вас; доћи ћу са неколико људи да видим ваша лица с миром“.

29. И дође Јуди, и поздравише један другог мирно. А непријатељи бјеху спремни да зграбе Јуду.

30. И дојавише ту ствар Јуди да је с преваром дошао к њему, и побоја се од њега, и не хтједе више видјети лице његово.

31. И дознаде Никанор да бј откривена намјера његова, и изиђе на сусрет Јуди у рату, близу Хафарсалама.

32. И падоше од Никанорових људи око пет стотина, и (остали) побјегоше у град Давидов.

33. И послѣ тих ријечи⁵¹ узиђе Никанор на гору Сион. И изиђоше

неки од свештеника из Светиње и од старјешина народних да га поздраве мирољубиво и да му покажу жртву свеспаљеницу приношену за цара.

34. И наруга им се, и исмија их, и оскврни их, и говораше надмено.

35. И закле се гњевом говорећи: „Ако се не преда Јуда и војни табор његов у руке моје сада, биће кад се вратим у миру, да ћу запалити овај Храм“. И отиђе са гњевом великим.*

* 2 Мак 14, 33.

36. И уђоше свештеници и стадоше пред лицем Жртвеника и Храма и плакаху, и рекоше:

37. „Ти си, изабрао Дом овај да се призива Име твоје у њему, да буде Дом молитве и мољења народу твојем.*

* 1 цар 8, 43, 29, 59.

38. Учини освету на овоме човјеку и његовој војсци, и нека падну од мача! Опомени се хуљења његових и не дај им опстанка!“

39. И изиђе Никанор из Јерусалима и улогори се у Веторону, и спрете га⁵² војска из Сирије.

40. А Јуда се улогори у Адаси са три хиљаде људи. И помоли се Јуда и рече:

41. „Када послани од цара Асирског (Сенахирима) богохулише, изиђе Анђео твој (Господе) и поби међу њима сто осамдесет пет хиљада.*

* 2 цар 19, 35; 2 Мак 8, 19; 15, 22.

42. Тако сатри војску ову пред нама данас, и нека познају остали да зло говорише на Светиње твоје; и суди му по злоби његовој!“

43. И сукобише се војске у боју тринаестог (дана) мјесеца Адара; и скрши се табор Никаноров, и паде он први у борби.*

* 2 Мак 15, 28.

44. А кад видје табор његов да Никанор паде, бацише оружје своје и побјегоше.

⁵¹ збивања.

⁵² придружи се.

45. И гонише их (Јудејци) један дан пута од Адасе док не дођоше у Газиру, и трубљаху за њима трубама знамења.

46. И изиђоше из свих села Јудеје унаоколо и опколише их; и повратише се једни на друге; и падоше сви од мача и не оста од њих ни један.*

* Инав 8, 22.

47. И узеше (Јудејци) плијен и добит, и главу Никанорову одсјекоше и десницу његову коју испружи гордо, и донесоше и објесише пред Јерусалимом.*

* 2 Мак 15, 35.

48. И обрадова се народ веома много, и празноваху дан онај као дан великог весеља.

49. И одредише да празнују сваке године тај дан тринаестог Адара.

50. И смири се земља Јудина за мало дана.

*О Римљанима и савез Јевреја са њима.
Писмо Римљана Јудејцима.*

8. И чу Јуда за име⁵³ Римљана: да су моћни снагом, и да су благонаклони према свима који им се придружују, и с онима који им приђу склапају пријатељство; и да су моћни снагом.

2. Испричаху му за њихове ратове и храбре подвиге које чинише међу Галима, и да их надвладале и потчинише под данак;

3. И шта учинише у земљи Шпанији да овладају тамо рудницима сребра и злата.

4. И овладаше свим оним подручјем разборитошћу својом и стрпљивошћу; а мјесто бјеше врло удаљено од њих. И цареве који нападоше на њих са краја земље, скршише их и поразише их раном великом, а остали им плаћају данак сваке године.

5. И Филипа⁵⁴ и Персеја, цара Кртијског (из Македоније), и (друге) који устадоше на њих, побиједише их у рату и покорише их.

6. И Антиоха Великог,⁵⁵ цара Азије, који је пошао у рат на њих имајући сто двадесет слонова и коњицу и борна кола и веома велику војску, и би поражен од њих;

7. И ухватише га живог, и одредише да њима плаћају данак велики он и они који последије њега буду царовали; и да даје таоце; и издавајуће.

8. И (то) земљу Индијску и Мидију и Лидију, најбоље области од тих земаља, и узевши од њега, дадоше их Евменију цару (Пергамском).

9. И како су неки из Јеладе намјеравали да дођу и истријебе их;

10. А они (Римљани) дознаше ту ствар, и послаше на њих једног војсковођу, и ратоваху против њих, и падоше од њих многе жртве; и заробише жене њихове и дјецу њихову и узеше плијен њихов, и овладаше земљом њиховом, и порушише утврђења њихова и поробише их до овога дана.

11. И остала царства и острва, која им се некад супротставише, они скршише и покорише себи.

12. Са пријатељима, пак, својим и онима који се ослањају на њих, одржаше пријатељство. И овладаше царевима оближњим и даљим, и који чуше за име њихово, бојаху се од њих.

13. А којима одлуче да помогну да царују – они и царују; за које пак одлуче (другачије) – њих свргавају. И веома се узвисише.

14. И у свему томе не стави нико од њих круну и не огрну се порфиром да би се њоме узвеличао.

⁵⁴ Македонског.

⁵⁵ III Селевкида.

⁵³ славу.

15. И вијеће⁵⁶ сачинише себи и свакодневно држаху вијеће триста двадесет (сенатора) који стално вијећаху о мноштву⁵⁷ ради његовог благостања.

16. И повјеравају једноме човјеку⁵⁸ да влада над њима за годину и да управља свом земљом њиховом, и сви слушају тога једнога, и нема зависти ни суревњивости међу њима.

17. И изабра Јуда Евполемона, сина Јованова, сина Акосова, и Јасона сина Елеазарова, и посла их у Рим да утврде са њима пријатељство и савез.

18. И да скину јарам са њих, јер видјеше да царство Јелинско поробљава Израил ропством.

19. И отидоше у Рим, и пут бјеше врло далек. И уђоше у вијеће,⁵⁹ и обратише им се и рекоше:

20. „Јуда звани Макавеј и браћа његова и народ Јудејаца послаше нас к вама да утврдимо с вама савез и мир, и да нас упишете у савезнике и пријатеље своје.“

21. И допаде се та ријеч њима.

22. А ово је препис посланице коју написах на бронзаним плочама и послаше у Јерусалим да буде код њих тамо спомен мира и савеза:

23. „Добро нека буде Римљанима и народу Јудејском на мору и на копну ваијек! И нека се мач и непријатељ удаљи од њих!

24. Ако ли, пак, настане рат најприје Риму или свима савезницима њиховим у цијелој владавини њиховој,

25. Бориће се (као савезник) народ Јудејски, како им вријеме одреди, срцем пуним;

26. И непријатељима неће дати нити дотурати пшеницу, оружје,

новац, лађе — како би угодно Риму. И да сачувају обавезе своје, ништа (за то) не узимајући.

27. А на исти начин, ако се народу Јудејском деси најприје рат, бориће се (као савезници) из душе Римљани, како им вријеме одреди;

28. И савезницима (непријатеља) неће се дати пшеница, оружје, новац, лађе — како би угодно Риму. И сачуваће обавезе ове, и (то) не са преваром.

29. Под овим условима тако склопише Римљани савез са народом Јудејским.

30. Ако, пак, послјије ових услова одлуче једни и други да нешто додају или одузму, нека то учине од воље своје, и оно што додају или одузму, нека буде важеће.

31. А за зла која цар Димитрије чини њима, написасмо му говорећи: Зашто си отежао јарам твој над пријатељима нашим и савезницима Јудејцима?

32. Ако се, дакле, још једном пожале на тебе, учинићемо им правду⁶⁰ и завојштићемо на те на мору и на копну.“

Повратиак Вакхида у Јудеју, бишка код Верије, поћибија Јуде Макавеја.

Порасић безакоња. Јонашан вођ Јудејаца. Склањање у цусишију Текое. Убиство Јована Макавеја у освети.

Борба на ријеци Јордану. Смрт Алкимова, нови поход Вакхида, склањање мира.

9. И чу Димитрије⁶¹ да паде Никанор и војна снага његова у рату, па накнадно одлучи да Вакхида и Алкима по други пут пошаље у земљу Јудину и десно крило војске с њима.

⁵⁶ Сенат.

⁵⁷ о народу.

⁵⁸ конзулу.

⁵⁹ Сенат.

⁶⁰ освету.

⁶¹ I Сотир.

2. И они отидоше путем у Галгалу и нападоше на Месалот код Арвила; и заузеше га и побише душе многих људи.

3. И првога мјесеца⁶² године сто педесет друге⁶³ улогорише се код Јерусалима.

4. Па отидоше и пређоше у Верију са двадесет хиљада људи и двије хиљаде коњице.

5. А Јуда бјеше улогорен у Еласи и три хиљаде људи изабраних с њиме.

6. И видјеше (његови људи) мноштво војних снага, и уплашише се веома; и избјегоше многи из логора, те не остаде од њих осим осамсто људи.

7. И видјевши Јуда да се растури табор његов, а битка га притискиваше, сломи му се срце, јер немаше времена да их сакупи,

8. И сможден, рече преосталима: „Устанимо и изађимо на противнике, можда ипак можемо ратовати против њих“.

9. И одвраћаху га говорећи: „Нећемо моћи, него спасимо сада душе наше, и вратићемо се с браћом и ратоваћемо против њих, а сами смо малобројни“.

10. И рече Јуда: „Нека ми не буде да учиним ту ствар – да бјежим од њих! Ако нам је дошло вријеме, нека и умремо храбро за браћу нашу и немојмо дати повод за каљање славе наше.“^{*}

^{*} 1 Мој 44, 17.

11. И крете војска (сиријска) из логора и постави се за сусрет са њима, и раздијелише коњицу у два дијела, и они са праћкама и стријелама иђаху испред војске, и сви први снажнији међу борцима.

12. А Вакхид бјеше на десном крилу. И приближи се бојни строј са двије стране и трубаху трубама.

13. И затрубише и они око Јуде трубама, и потресе се земља од јеке војних табора; и би борба прса у прса од јутра до вечера.

14. И видје Јуда да је Вакхид и главна снага војске на десној страни, те се сабраше око њега сви који имађаху јуначко срце.

15. И скршише они десно крило (непријатеља), и гонише за њима до горе Азота.

16. А они на лијевом крилу видјеше да је скршено десно крило, па се окренуше у стопу за Јудом и његовима отпозади.

17. И би тешка борба, и падоше многи смртно рањени од једних и других.

18. И паде Јуда, а остали побјегоше.

19. Узеше Јонатан и Симон Јуду, брата свога, и погребобоше га у гробу отаца његових у Модину.^{*} ^{*} 1 Мак 2, 70.

20. И оплакаше га и ридаше за њим сав Израиљ плачем великим, и жаљаху много дана, и рекоше:^{*}

^{*} 1 Мој 50, 10.

21. „Како паде моћни (јунак), спас Израиљев!“^{*}

^{*} Суд. 3, 9.

22. И остале ријечи⁶⁴ Јудине, и ратови, и добри подвизи које учини, и величанственост његова, нису записани, јер су врло многобројни.

23. И би по скончању Јудином, избише (у јавност) безаконици у свим предјелима Израиља, и изникоше сви делатељи неправде.^{*} ^{*} Пс 91, 8.

24. У дане оне наста врло велика глад, а издаде и земља заједно с њима.

25. А Вакхид изабра безбожне људе и постави их за управитеље земље.

26. И они тражаху и испитиваху пријатеље Јудине и вођаху их пред Вакхиде, и чињаше им освету и извржаваше их руглу.

27. И би велика невоља у Израиљу, која не би од дана од кад се не појави Пророк међу њима.

⁶⁴ историје.

⁶² Нисана.

⁶³ 160. г. прије Христа.

28. И окупише се сви пријатељи Јудини и рекоше Јонатану:

29. „Од када брат твој Јуда сконча, нема човјека сличног њему да изађе и стане против непријатеља и Вакхида и мрзитеља народа нашега.

30. Зато, дакле, тебе изабрасмо да нас да нам будеш умјесто њега начелник и војсковођа да ратујеш рат наш.“

31. И прихвати Јонатан у оно вријеме вођство, и устаде умјесто Јуде, брата свога.

32. И дозна то Вакхид и тражаше да га убије.

33. И дозна Јонатан и Симон, брат његов, и сви они с њиме, и побјегоше у пустињу Текое, и улогорише се на води Јездера Асфар.

34. И дозна Вакхид у дан суботњи, и дође он и сва војска његова преко Јордана.*

* 1 Мак 9, 43.

35. И посла Јонатан брата свога (Јована), вођу народа за њим, и замоли Навутеје пријатеље његове, да им повјере своју многу комору.

36. И изиђоше синови Јамврини из Мидава, и ухватише Јована и све што имађаше (са собом) и са тим отидоше.

37. А послвије тих ријечи⁶⁵ јавише Јонатану и Симону, брату његовом, да синови Јамврини праве велику свадбу и доводе невјесту из Надавата, кћер једног од угледних великаша Хананејских, са великим слављем.

38. И сјетише се крви Јована, брата свога, и изиђоше и сакрише се под окриљем горе.

39. И подигоше очи своје и видјеше и, гле, бјеше жагор и сватови велики; и изиђе женик и пријатељи његови и браћа његова у сусрет онама (с невјестом) са бубњевима и музиком и многим оружјем.

40. И подигоше се на њих из засједе (Јонатан и његови), и побише их;

⁶⁵ догађаја.

и падоше многи (смртно) рањени, а преостали побјегоше у гору; и узеше сав плијен њихов.

41. И претвори се свадба у жалост, и звук музике њихове у плач.

42. И осветише освету крви брата свога, и вратише се у блато код Јордана.

43. И чу Вакхид, и дође у дан суботњи до каменитих обала Јордана са многим војском.

44. И рече Јонатан људима око себе: „Устанимо и боримо се за душе наше, јер није данас као јуче и прекјуче.

45. Јер, ево, рат је испред нас и иза нас, а вода Јорданска одовуд и одонуд, и блато и шума, и нема мјеста да се склонимо.

46. Сада, дакле, завапите ка Небу, да се спасете од руке непријатеља наших.“

47. И започе борба, и пружи Јонатан руку своју да удари Вакхида, и овај измаче од њега уназад.

48. И ускочи Јонатан и они са њиме у Јордан и препливахше на другу страну, а (противници) не пређоше на њих преко Јордана.

49. И падоше у Вакхида онога дана око хиљаду људи.

50. И врати се (Вакхид) у Јерусалим, и подизаше градове утврђене у Јудеји: тврђаву у Јерихону, и Емаус и Веторон и Ветиљ и Тамнату и Фаратон и Тefon, са зидовима високим и вратима и запорима.

51. И постави посаду у њима да непријатељује Израиљу.

52. И утврди град Ветсуру и Газару и тврђаву (у Јерусалиму), и постави у њима војске и резерве хране.

53. И узе синове старјешина земље за таоце и стави их у тврђави у Јерусалиму у затвор.

54. И у години сто педесет трећој,⁶⁶ другога мјесеца, нареди Алким да сруше зид унутрашњег дворишта Светиње; и разори дјела пророка (Божијих), и поче рушити.

55. У то вријеме Алким доживје удар, и спријечена бише дјела његова, и завезаше му се уста, и поста одузет, и не могаше више изговорити ријеч и заповиједати о дому своме.

56. И умрије Алким у оно вријеме са муком великом.

57. И видје Вакхид да умрије Алким и врати се цару. И мирна би земља Јудина двије године.

58. И одлучише се сви безаконици говорећи: „Гле, Јонатан и они с њиме увјерени су да живе у миру. Сада, дакле, доведимо Вакхиду и похватаће их све у једној ноћи.“

59. И отишавши, савјетоваху му то.

60. И подиже се (Вакхид) и дође (у Јудеју) са великом војском; и посла тајно посланице свима својим савезницима у Јудеји да ухвате Јонатана и оне са њиме. И не могаху, јер јављена би намјера њихова.

61. И похватише (Јонатан и његови) од људи из земље око педесет људи коловођа зла, и побише их.

62. И склони се Јонатан и Симон и они са њиме у Ветвасију, која је у пустињи, и сагради рушевине њене и утврди је.

63. И дозна то Вакхид и сабра све мноштво своје и позва оне у Јудеји.

64. И дошавши утабори се код Ветвасије, и ратова против ње много дана, и направи опсадне справе.

65. А Јонатан остави Симона, брата свога, у граду, па изиђе у околну земљу, и изиђе са малим бројем (војске).

66. И порази Одомира и браћу његову и синове Фасионове у њиховим шаторима; и (потом) поче нападати и узлазити с војском.

67. А Симон и они са њиме изађоше из (опседнутог) града и спалише опсадне справе.

68. И ударише на Вакхиду, и би скршен од њих. И стјешњаваху га веома, јер намјера његова и поход његов би узалудан.

69. И разгњеви се (Вакхид) јарошћу на људе безакоња, који су му савјетовали да дође у земљу (Јудејску), и поби многе од њих, и одлучи да оде у земљу своју.

70. И дозна то Јонатан и посла к њему посланике да склопи мир са њим и да им преда заробљенике.

71. И он прихвати, и поступи по ријечима његовим, и закле му се да му неће тражити зло у све дане живота његовог.

72. И предаде му заробљенике што је заробио раније из земље Јудине и, вративши се, отиђе у своју земљу, и не одлучи се више да дође у границе њихове.

73. И преста мач у Израиљу. И настани се Јонатан у Махмасу. И стаде Јонатан судити народу, и истријеби безбожнике из Израиља.

*Александар Валас цар. Повластице
Димитрија I Јонатану. Писмо и
повластице Александра цара:
Јонатан првосвештеник. Писмо и
одећања Димитрија I, Јонатан
одбија. Женидба цара Вале, Јонатан
ујравишељ Јудеје. Нови цар
Димитрије II: Аиолонијев напад и
побора.*

10. У години сто шездесетој⁶⁷ узиђе Александар,⁶⁸ син Антиоха⁶⁹ (названог) Епифан, и заузео Птолемаиду; и примише га, и зацари се тамо.

⁶⁷ 152. г. прије Христа.

⁶⁸ Александар Валас.

⁶⁹ Антиох IV.

⁶⁶ 159. г. прије Христа.

2. И чу то Димитрије цар и сабра врло велику војску и изиђе му у сусрет у рат.

3. И посла Димитрије Јонатану посланице с мирољубивим ријечима (обећавајући) да ће га узвеличати.*

* 1 Мак 10, 48-50.

4. Јер рече: „Предухитримо да склопимо мир са њим прије но што он склопи са Александром против нас;

5. Јер ће се сјетити свих зала које смо учинили њему и браћи његовој и народу његовом.“

6. И даде му власт да окупља војску и прави оружје, и да буде његов савезник, и за таоце у тврђави (Јерусалимској) рече да му их предају.

7. И дође Јонатан у Јерусалим и прочита посланице да чује сав народ и они из тврђаве.

8. И уплашише се (непријатељи) страхом великим када чуше да је цар дао власт (Јонатану) да окупља војску.

9. И предадоше они из тврђаве Јонатану таоце, и предаде их родитељима њиховим.

10. И настани се Јонатан у Јерусалиму, и поче изграђивати и обнављати Град.

11. И рече онима који су вршили радове: да изграђују зидове и гору Сион унаоколо од камења клесаног ради утврђења, и учинише тако.

12. И побјегоше иностранци (палестинци) који бјеху у тврђавама које сагради Вакхид,

13. И сваки остави мјесто своје и отиђе у земљу своју.

14. Али у Ветсури осташе неки који напустише Закон и заповијести (Божије), јер им то бјеше уточиште.

15. И чу Александар,⁷⁰ цар, за обећања која посла Димитрије⁷¹ Јонатану, и испричаше му о ратовима и

јуначким подвизима које учини он и браћа његова, и о трудовима које имађаху;

16. И рече: „Можемо ли наћи таквог човјека? И зато сада учинимо га пријатељем и савезником нашим.“

17. И написа посланице и посла му са следећим ријечима, говорећи:

18. „Цар Александар брату Јонатану – да се радује!

19. Чули смо за тебе да си човјек моћан јунак и достојан си да нам будеш пријатељ.

20. И зато те постависмо данас за првосвештеника народа твојега и да се називаш пријатељем царевим – и посла му порфирни огртач и вијенац златни – и да пристајеш уз нас, и да држиш пријатељство са нама.“

21. И обуче Јонатан свету одежду седмога мјесеца, године сто шездесете,⁷² на празник Сјеница. И сакупи војску и изради много оружја.

22. И чу Димитрије за те ријечи,⁷³ и ожалости се и рече:

23. „Шта смо то учинили да нас је претекао Александар, те успоставио пријатељство са Јудејцима на утврђење (себи)?

24. Написаху им и ја ријечи увјерљиве, и о високим (почастима), и о поклонима, да ми они буду на помоћ.“

25. И написа им ријечима овим: „Цар Димитрије народу Јудејском – да се радује!

26. Пошто сте одржали уговоре с нама и остали у пријатељству с нама и нисте пришли непријатељима нашим, чусмо то и обрадовасмо се.

27. И сада, останите и даље да држите вјерност према нама, и узвратићемо вам добротинствима за оно што нам чините.

28. И опростићемо вам давања многа,⁷⁴ и даћемо вам дарове.

⁷⁰ Александар Валас.

⁷¹ Димитрије V Сотир.

⁷² 152. г. прије Христа.

⁷³ догађаје.

⁷⁴ порезе.

29. И сада, ослобађам вас и разрешавам све Јудејце од дажбина и пореза соли и од крунског пореза;

30. И умјесто трећине плодова земље и умјесто половине плодова дрвећа, што ми припада да узимам, остављам од данас па надаље да узимам од земље Јудине и од трију покрајина које су јој придодате од Самарије и Галилеје, и то од данашњег дана и на сва времена.

31. И Јерусалим нека је свети и слободан, и подручја његова, од давања десетка и осталих дажбина.

32. Препуштам и власт над тврђавом у Јерусалиму и дајем је првосвештенику, да постави у њој људе које сам изабере да је чувају.

33. И сваку душу Јудејску која је заробљена из земље Јудине у читавом царству моме пуштам на слободу без откупа; и сви нека буду ослобођени од пореза, и (од пореза) за стоку своју.

34. И сви празници и суботе и новомјесечја, и дани (Законом) одређени, и три дана прије празника и три дана по празнику, нека буду сви дани беспорезни и (дани) отпуштања свима Јудејцима који су у царству мојем.

35. И неће имати власти нико да наплаћује или узнемирава икога од њих за било коју ствар.

36. И нека се упишу од Јудејаца у војску цареву тридесет хиљада људи, и даће им се плата као што припада свим војницима царевим.

37. И биће постављени неки од њих у великим царским утврђењима, и други од њих поставиће се на поверљиве службе царства; и заповједници њихови и старјешине нека буду између њих, и нека сљедују за својим законима, као што је одредио цар у земљи Јудиној.

38. И три покрајине које су придодате Јудеји од земље Самарије,

нека се придодају Јудеји да се сматрају сједињене са њом у једно, те да не слушају другу власт осим првосвештеникове.*

* 1 Мак 11, 34.

39. Птолемаиду и област која јој припада, дајем као дар Светињи у Јерусалиму за надлежне трошкове Светињи.

40. И ја дајем годишње петнаест хиљада сикала сребра из доходака царевих из мјеста која ми припадају.

41. И све преостало што (службеници) нису дали од дуговања, као у пређашњим годинама, од сада ће давати за потребе Дома.⁷⁵

42. И уз то, пет хиљада сикала сребра, које сам узимао од доходака Светиње према годишњем убирању, и то се оставља да то припада свештеницима који врше службу.

43. И они који затраже уточиште у Светињи у Јерусалиму и у свим подручјима његовим, дугујући цару порез или неку другу ствар, нека буду слободни и они и све што је њихово у царству мојем.

44. И да се изграде и обнове радови око Светиње, и трошак ће се дати из дохотка царевог.

45. И да се изграде зидови Јерусалима и да се утврди унаоколо, а трошак ће се дати из дохотка царевог, и да се изграде зидови (по градовима) у Јудеји."

46. Кад, пак, чу Јонатан и народ ове ријечи,⁷⁶ не повјероваше им, нити их прихватише, јер се присјетише зла великога које (цар) учини у Израиљу и како их је много угњетавао.

47. И већма пристадоше са Александром, јер им је он први упутио мирољубиве ријечи, и бише његови савезници у све дане.

⁷⁵ Храма.

⁷⁶ обећања.

48. И сакупи Александар цар велику војску и завојшти против Димитрија.* * 1 Мак 10, 2.

49. И започе рат два цара, и побјеже табор Димитријев, и гоњаше га Александар и надјача их;

50. И појача рат жестоко до зала ска сунца, и паде Димитрије у онај дан.

51. И посла Александар посланике Птолемеју, цару Египатском,⁷⁷ са следећим ријечима, говорећи:

52. „Пошто се повратих у земљу царства мога и сједох на престо отаца мојих, и узех власт, и скрших Димитрија и овладах земљом нашом;

53. И започех са њиме борбу, и би поражен он и војска његова од нас; и сједосмо на престо царства његовог.

54. И зато, да склопимо међу собом пријатељство, и сада дај ми кћер твоју за жену и постаћу ти зет, и даћу дарове теби и њој достојне тебе.“

55. И одговори Птоломеј цар говорећи: „Срећан је дан у који си се вратио у земљу отаца твојих и сјео на престо царства њихова.

56. И сада, учинићу ти што си (ми) написао, но дођи ми у Птолемаиду да видимо један другог, и учинићу те зетом, као што си рекао.“

57. И изиђе Птоломеј из Египта, он и Клеопатра, кћи његова, и дођоше у Птолемаиду године сто шездесет друге.⁷⁸

58. И изиђе му Александар цар у сусрет, и (овај) му даде Клеопатру, кћер своју, и учини свадбу њену у Птолемаиди, као цареви у слави великој.

59. И написа Александар цар Јонатану да му дође у сусрет.

60. И отиде (Јонатан) са славом у Птолемаиду и сусрете двојицу царева; и даде им сребро и злато и прија-

тељима њиховим, и дарове многе, и стече наклоност њихову.

61. И скупише се против њега људи погубни из Израиља, људи безаконици, да би га оптужили, но цар им не обрати пажњу.

62. И нареди цар да скину Јонатану одјећу његову и да му обуку порфиру, и учинише тако.

63. И посади га цар крај себе и рече својим великашима: „Прођите са њиме посред града и објавите да нико не долази да говори против њега за било коју ствар, и да га нико не узнемирава из било ког разлога“.

64. И би, кад видјеше они тужитељи славу његову, као што се објави, и да је огрнут порфиром, сви побјегоше.

65. И прослави га цар, и записа га у прве пријатеље, и постави га за војног заповједника и управитеља области (Јудеје).

66. И врати се Јонатан у Јерусалим с миром и весељем.

67. И у години сто шездесет петој⁷⁹ дође Димитрије,⁸⁰ син Димитрија,⁸¹ са Крита у земљу отаца својих.

68. И чу Александар цар и ожало сти се веома и врати се у Антиохију (из Птолемаиде).

69. И постави Димитрије Аполо нија, начелника над Целесиријом, (за стратега), и сакупи војску велику и улогори се у Јамнији. И посла к Јонатану првосвештенику говорећи:

70. „Ти се једини гордиш на нас, а ја бих извргнут подсмјеху и порузи због тебе! И зашто ти владаш против нас у горама?

71. Сада, дакле, ако се уздаш у војску твоју, сићи на нас у долину, и одмјерићемо се тамо међу собом, јер је са мношвом војска из градова.

⁷⁷ VI Филомитор.

⁷⁸ 150. г. прије Христа.

⁷⁹ 147. г. прије Христа.

⁸⁰ Димитрије II Никатор.

⁸¹ Димитрија I Сотир.

72. Запитај и дознај ко сам ја и остали који нам помажу, и рећи ће ти: Не можеш ни на ноге стати пред лицем нашим, јер два пута бише побјеђени оци твоји у земљи својој.

73. И сада не можеш одољети коњици и оваквој војној сили у долини, гдје нема камена ни заклона ни мјеста за бјежање.“

74. А када чу Јонатан ријечи Аполонијеве, потресе се срцем, и изабра десет хиљада људи и изиђе из Јерусалима, и сусрете га Симон, брат његов, да му помогне.

75. И улогори се код Јопе, и затворише је они из града, јер бјеше стража Аполонијева у Јопи. И нападоше је,

76. И уплашивши се, отворише они из града, и Јонатан завлада Јопом.

77. И чу то Аполоније, и сакупи табор од три хиљаде коњице и велику војску и пође у Азот, као да ће само проћи, и заокрену одмах у долину зато што имађаше велику коњицу и уздаше се у њу.

78. И гоњаше за њим (Јонатан) до Азота, и ту се табори сукобише у борби.

79. Али остави Аполоније хиљаду коњаника скривених иза њих.

80. И дозна Јонатан да има засједа иза њега. И (непријатељи) опколише његов табор и избациваху стријеле на народ⁸² од јутра до вечера.

81. Но народ стајаше као што заповиједи Јонатан, и уморише се коњаници њихови.

82. Тада Симон уведе своју војску и нападе на бојни ред, јер коњица (им) бјеше изнемогла. И бише (непријатељи) сломљени од њега, и побјегоше,

83. И коњица се разбјеже по долини. И побјегоше у Азот и уђоше у Вит Дагон, идолиште њихово, да се спасу.

84. И запали Јонатан Азот и градове око њега, и узе плијен њихов; и

храм Дагона и избјегле у њега запали огњем.

85. И палих од мача са спаљенима бјеше око осам хиљада људи.

86. И отиде оданде Јонатан и утабори се на Аскалон, и изиђоше они из града у сусрет њему са слављем великим.

87. И врати се Јонатан у Јерусалим са онима око њега, носећи плијен многи.

88. И би, кад чу Александар цар ове ријечи, одлучи да још више прослави Јонатана.

89. И посла му златну копчу, као што је обичај давати сродницима царевим; и даде му Акарон и све подручје његово у наслеђе.

Цар Птоломеј узима приморске градове и Клеопатру преузима за Димитрија II. Сукоб царева и смрт обојице. Јонатану доврђена звања, војска помаже Димитрију. Нови цар Антиоих VI признаје Јонатана. Побједа над иноплеменицима у Галилеји.

11. И цар Египта⁸³ сабра многе војне снаге као пијеска на обали мора и многе лађе, и тражаше са преваром да завлада царством Александровим и да га придода царству своме.

2. И изађе у Сирију са ријечима мирољубивим, и отвараху му (врата) они из градова и сусретаху га, јер бјеше наредба цара Александра да га сусретају, пошто му је био таст.

3. Када пак улажаше Птоломеј у градове, постављаше војне снаге као посаду у сваком граду.

4. А кад се приближи Азоту, показаше му храм Дагона спаљен, и Азот и предграђа његова срушена, и

⁸² војску Јонатанову.

⁸³ Птоломеј VI Филомитор.

тијела разбацана и спаљена, оних које (Јонатан) спали у рату, јер их сакупише на гомиле крај пута његовог.

5. И испричаше цару шта учини Јонатан да би га оптужили, а цар оћута.

6. И сусрете Јонатан цара у Јопи са славом, и поздравише један другог, и спаваху ондје.

7. И иђаше Јонатан са царем до ријеке зване Елефтер, и врати се у Јерусалим.* * 1 Мак 12, 30.

8. А цар Птоломеј овлада градовима приморја од Селевкије приморске, и смишљаше на Александра мисли зле.

9. И посла посланике Димитрију цару говорећи: „Дођи да склопимо међу собом савез, и даћу ти кћер моју коју има Александар, и цароваћеш царством оца свога.

10. Јер се покајаш давши њему кћер моју, пошто тражаше да ме убије.“

11. И оклевета га зато што пожеље царство његово.

12. И одузевши му кћер, даде је Димитрију и отуђи се од Александра, и показа се непријатељство њихово.

13. И уђе Птоломеј у Антиохију, и стави на се круну Азије; и стави двије круне на главу своју: Египта и Азије.

14. А Александар бјеше у то доба у Киликији, јер се бјеху одметнули људи оних мјеста.

15. И чу Александар и дође на њега ратом. И изведе Птоломеј војску, и сусрете га моћном руком, и побиједи га.

16. И побјеже Александар у Арабију да се тамо сакрије. А цар Птоломеј се уздиже.

17. И одсјече Завдил Арапин главу Александрову и посла је Птоломеју.

18. И цар Птоломеј умрије трећега дана, и они који бјеху у тврђавама

његовим (крај мора) бише побијени од житеља тврђава.

19. И зацари се Димитрије године сто шездесет седме.⁸⁴

20. У дане оне сабра Јонатан људе из Јудеје да завојује против тврђаве у Јерусалиму, и нападе је многим ратним направама.

21. И отидоше неки (Јудејци) мрзители народа свога, људи безаконици, цару и јавише му да Јонатан опсиједа тврђаву.

22. И чувши то, разгњеви се, па како чу, одмах крете и дође у Птолемаиду и написа Јонатану да не опсиједа тврђаву, и да најхитније дође и сусретне га у Птолемаиди ради разговора с њиме.

23. А када Јонатан чу то, нареди да опсиједају (и даље тврђаву); и изабра (са собом неке) од старјешина Израилевих и од свештеника, и изложи себе опасности.

24. И узевши сребра и злата и одијела и других многих дарова, отиде цару у Птолемаиду; и би цару по вољи.* * 1 Мак 10, 60-61.

25. И дођоше (цару) и говорише против њега неки безаконици из народа (Јудејског).

26. Но цар му учини као што му учинише они прије њега, и уздиже га пред свима пријатељима својим.

27. И потврди му првосвештенство и остале почасте што је имао раније, и учини га да буде међу првим пријатељима његовим.

28. И затражи Јонатан од цара да ослободи Јудеју од пореза и три топархије⁸⁵ Самарије, и обећа му триста таланата.* * 1 Мак 11, 34.

29. И би по вољи цару, и написа Јонатану посланице о свему томе, које имају овакав садржај:

⁸⁴ 145. г. прије Христа.

⁸⁵ области.

30. „Цар Димитрије Јонатану брату — да се радује, као и народу Јудејском!

31. Препис посланице коју написамо Ластену, сроднику нашем, за вас, написасмо и вама, као што видите:

32. Цар Димитрије Ластену оцу⁸⁶ — да се радује!

33. Народу Јудејском, пријатељима нашим, који чувају правични однос према нама, одлучисмо да учинимо добро због њихове наклоности према нама.

34. Потврђујемо им, дакле, границе Јудеје и три области: Аферему⁸⁷ и Лиду и Ратамин,⁸⁸ придодате Јудеји од Самарије, и сва мјеста која им припадају — свима који приносе жртве у Јерусалиму, умјесто царских (пореза) које је раније добијао цар од њих сваке године од плодова земље и од плодова дрвећа;* * 1 Мак 10, 30, 38.

35. И остало што нам припада од сада од десетина и од пореза које нам припадају и од точила соли и од крунског данка што нам припада, све потпуно препуштамо њима.

36. И неће се одузети ништа од тога од сада и на сва времена.

37. Зато сада, постарајте се да начините препис овога, и нека се да Јонатану и нека се постави на Гори Светој (Сиону) на мјесту истакнутом.“

38. И видје Димитрије цар да се умири земља пред њим и ништа му се не противи, па распусти сву војску своју, свакога у своје мјесто, осим стране војске коју је најмљивао са острва незнабожаца. Али га (зато) замрзоше војне силе (остале) од отаца.

39. А Трифон бјеше раније међу присталима уз Александра,⁸⁹ и видје

да се сва војска буни против Димитрија, и отиђе код Ималкуа Арапина, који одгајиваше Антиоха, дијете Александрово.

40. И упорно му тражаше да му да дјечака да би се зацарио умјесто оца свога. И исприча му шта учини Димитрије и непријатељство којим непријатељује против њега војска његова. И остаде тамо много дана.

41. И посла Јонатан (људе) Димитрију цару (тражећи) да изагна оне из тврђаве из Јерусалима, и оне у тврђавама (Јудеје), јер то бјеху (непријатељи) који војују против Израиља.

42. И одговори Димитрије Јонатану говорећи: „Не само то учинићу теби и народу твоме, него славом прославићу тебе и народ твој кад добијем прилику.

43. Сада, пак, добро ћеш учинити ако ми пошаљеш људе који ће се борити уза ме, јер ме напусти сва војска моја.

44. И посла му Јонатан три хиљаде људи снажних јунака у Антиохију; и дођоше цару, и обрадова се цар њиховом доласку.

45. И сакупише се они из града усред града, око сто двадесет хиљада људи, и хтједоше да убију цара.

46. И побјеже цар у двор, и заузеше грађани улице градске и почеше ратовати.

47. И позва цар Јудејце у помоћ; и скупише се код њега сви заједно, па се растрчаше по граду и побише у граду онога дана око сто хиљада.

48. И запалише град и узеше пљен многи онога дана, и спасоше цара.

49. И видјеше они из града да Јудејци овладаше градом како хтједоше, и изнемогоше духом својим, и повикаше цару с молбом говорећи:

50. „Дај нам десницу (мира) и нека престану Јудејци да војују на нас и на град.“

⁸⁶ очинском пријатељу.

⁸⁷ Аферем = Јефрем.

⁸⁸ Ратамин = Ариматеја.

⁸⁹ Александар Вал.

51. И бацише оружје, и учинише мир. И прославише се Јудејци пред царем и пред свима у царству његовом; и вратише се у Јерусалим имајући многи плијен.

52. И сједи Димитрије цар на престо царства свога, и умири се земља пред њим.

53. Али слага све што рече, и отуђи се од Јонатана, и не узврати за наклоности које му указа, и притискиваше га веома.

54. Послије тога, врати се Трифон и Антиох⁹⁰ са њим, млад дјечко, и зацари се и стави круну.

55. И окупише се око њега све војне снаге које распусти Димитрије, и војеваху против њега, и он побјеже, и би поражен.

56. И узео Трифон звијери⁹¹ и овлада Антиохијом.

57. И написа Антиох Млађи Јонатану говорећи: „Потврђујем ти првосвештенство и постављам те над четири области, и да си међу пријатељима царевим.“

58. И посла му златно посуђе и за служење (на трпези), и даде му власт да пије из златних чаша, и да носи порфиру и да има златну копчу.

59. И Симона, брата његовог, постави за војног заповједника од степеница Тира до граница Египта.

60. И изиђе Јонатан и хођаше с ову страну ријеке⁹² и по градовима; и сабраше се к њему сва војна снага Сирије у савезништву, и дође у Аскалон, и сусретоше га они из града славно.

61. И отиђе оданде у Газу; и затворише му (град) они из Газе, и опсједи је, и запали предграђа њена, и опљачка их.

62. Тада замолише они из Газе Јонатана, и даде им десницу (мира), и

узео синове великаша њихових за таоце и посла их у Јерусалим. И прође земљу до Дамаска.

63. И чу Јонатан да дођоше великаши Димитријеви у Кадес који је у Галилеји, са многим војском, намјеравајући да га изагнају са положаја.⁹³

64. И пође им у сусрет, а брата свога Симона остави у земљи (Јудејској).

65. И завојшти Симон на Ветсуру и војеваше на њу много дана, и притијесни је.

66. И молише га (грађани) да добију десницу (мира), и даде им. И изагна их оданде и заузео град, и постави у њему војну посаду.

67. А Јонатан и војска његова улогорише се на језеру Генисар(етском); и поранише ујутру у долину Асор.

68. И, гле, табор иноплеменика сrete га у долини, и бјеху избацили засједу на њега у горама, а они га сусретоше насупрот.

69. А засједи устадоше из својих мјеста и започеше борбу. И побјегоше они око Јонатана сви;

70. Ниједан од њих не остаде, осим Мататије, сина Авесаломова, и Јуде, сина Халфијева, начелника војних снага.

71. И раздра Јонатан одјећу своју, и баци прах на главу своју и помоли се Богу.

72. И поврати се на њих војујући, и побиједи их, и побјегоше.

73. И видјеше бјегунци његови и вратише му се, и гоњаху их с њиме до Кадеса, до логора њиховог, и војеваху тамо.

74. И падоше међу иноплеменицима у дан онај око три хиљаде људи. И врати се Јонатан у Јерусалим.

⁹⁰ Антиох VI Елифан Дионис.

⁹¹ ратне слонове.

⁹² западно од Еуфрата.

⁹³ стратега.

Јонатан обнавља савез с Римом и Спартијанцима. Битка у Целесирији и побједа над царском војском. Обнова Јерусалима. Трифон преваром заробљава Јонатана у Пилолемаиди.

12. И видје Јонатан да му вријеме помаже, и изабра људе и посла у Рим да потврде и обнове с њима пријатељство.

2. И Спартанцима и другим мјестима посла посланице са истим циљем.

3. И отидоше у Рим и уђоше у вијеће⁹⁴ и рекоше: „Јонатан првосвештеник и народ Јудејски посла нас да обнове пријатељство међу собом и савез као раније“.

4. И (Римљани) им дадоше посланице за њих по (римским) мјестима, да их испрате у земљу Јудину с миром.

5. А ово је препис посланица које написа Јонатан Спартанцима:

6. „Јонатан првосвештеник и герусија⁹⁵ народа и свештеници и остали народ Јудејски Спартанцима браћа — да се радују!

7. Још раније бише послане посланице Онији првосвештенику од Арија, цара вашег, да сте браћа наша, као што је препис у прилогу.

8. И прими Онија посланога човјека (вашег) са славом, и прими посланице у којима је било изложено о савезу и пријатељству.

9. Ми, дакле, мада немамо потребе у томе — имајући за утјеху Свете Књиге које су у нашим рукама, —

10. Настојасмо да пошаљемо да братство и пријатељство са вама обновимо да се не бисмо отуђили од вас, јер су прошла многа времена од када сте нам писали.

11. Ми, зато, у свако вријеме непрестано, и о празницима и о осталим установљеним данима, сјећамо

се вас над жртвама које приносимо, и у молитвама, као што је праведно и прилично сјећати се браће.

12. И радујемо се слави вашој.

13. Нас, пак, опколише многе невоље и ратови многи, и војеваху на нас цареви који су око нас.

14. Ипак, не хтједосмо узнемиравати вас и остале савезнике и пријатеље наше у тим ратовима.

15. Јер имамо с Неба помоћ која нам притиче, и избависмо се од непријатеља наших, и поништише се непријатељи наши.

16. Изабрасмо, пак, Нуминија, сина Антиоховог, и Антипатра, сина Јасоновог, и посламо (их) Римљанима да обновимо са њима раније пријатељство и савез.“ * 1 Мак 14, 22.

17. И заповиједисмо им да дођу и до вас и да вас поздраве, и да вам предају наше посланице о обновљењу братства нашег.

18. И сада, добро ћете учинити ако нам на ово одговорите.“

19. А ово је препис посланица које они послаше Онији:

20. „Арије, цар Спартанаца, Онији великом свештенику — да се радује!

21. Нађе се у спису (старом) о Спартанцима и Јудејцима да су браћа и да су од рода Аврамовог.

22. И сада, кад дознасмо то, добро ћете учинити да нам напишете о миру нашем.

23. А и ми вама отписујемо: наша стока и наша имовина ваша је, и ваша је наша. Зато заповиједамо (посланицима) да вам саопште сходно овоме.“

24. И чу Јонатан да су се повратили великаши Димитријеви са многим војском, више него раније, да ратују против њега.

25. И диже се из Јерусалима и сусрете их у Атититској земљи, јер им не допусти да ступе на земљу његову.

⁹⁴ Сенат.

⁹⁵ сабор старца.

26. И посла извиђаче у логор њихов, и вратише се и казаше му да се тако распоређују да ударе на њега ноћу.

27. А када зађе сунце, нареди Јонатан онима крај њега да будно пазе, и да буду при оружју, и спремају се за борбу током цијеле ноћи, и да истакну предстраже око табора.

28. И чуше противници да се Јонатан и они са њиме припремио за борбу, и побојаше се и устрашише се срцем својим, те запалише ватре у свом логору (и побјегоше).

29. А Јонатан и они с њиме не схватише до ујутру (да су побјегли), јер видјеше да ватре горе.

30. И гоњаше Јонатан за њима и не достиже их, јер пређоше реку Елефтер.

31. И скрену Јонатан на Арапе зване Завадеје, и нападе их и узе плућних њихов.

32. И повративши се, дође у Дамаск и прохођаше по свој земљи.

33. А Симон изиђе и прође до Аскалона и околних утврђења, и скрену у Јопу и предухитри је.

34. Јер чу да намјеравају да тврђаву предају Димитријевим људима, и постави тамо посаду да је чувају.

35. И врати се Јонатан и сазва на сабор старјешине народне и савјетоваше се са њима да изграде утврђења у Јудеји;

36. И да још повисе зидове Јерусалима и да подигну велико узвишење између тврђаве и Града, да је одваја од Града, да она буде посебно, да (из тврђаве) нити купују нити продају.

37. И окупише се да изграђују Град, јер бјеше пао дио зида изнад потока (Кедрона) са истока; и обновише (дио Града) звани Хафената.

38. А Симон изгради Адиду у Сефили, и утврди је и постави врата и запове.

39. И тражаше Трифон да се зацари над Азијом и да стави круну, и пружи руку на Антиоха цара.*

* 1 Мак 13, 31.

40. И побоја се да му неће допустити Јонатан и да ће заратити против њега, и тражаше начина да ухвати Јонатана и погуби га. И отишавши дође у Ветсан.⁹⁶

41. И изиђе Јонатан у сусрет њему са четрдесет хиљада људи, изабраних у бојном строју, и дође у Ветсан.

42. И видје Трифон да је стигао Јонатан са великом војском, и побоја се да пружи руку на њега.

43. И прими га славно, и представи га свим пријатељима својим, и даде му дарове, и заповиједи војсци својој да га слушају као њега.

44. И рече Јонатану: „Зашто си намучио сав тај народ кад нема рата међу нама?”

45. А сад их пошали својим кућама, а себи изабери мало људи који ће бити с тобом, и хајде са мношвом у Птолемаиду, и предаћу ти њу и остала утврђења и остале војне снаге и све службенике, и кад се вратим отићи ћу, јер сам за то и дошао.

46. И повјеровавши му, (Јонатан) учини као што рече и одасла војне снаге и оне отидоше у земљу Јудину.

47. А остави са собом три хиљаде људи, од којих двије хиљаде остави у Галилеји, а хиљаду пођоше са њиме.

48. Када, пак, уђе Јонатан у Птолемаиду, затворише Птолемаидани врата и ухватише га, и све који уђоше са њиме побише мачем.

49. И посла Трифон војску и коњицу у Галилеју и у равницу велику⁹⁷ да погуби све Јонатанове људе.

50. И дознаше (војници Јонатанови) да је ухваћен Јонатан и да је погубљен и они с њиме, и бодраху један

⁹⁶ Скитопољ на Јордану.

⁹⁷ Езраелову.

другога, и иђаху збијени готови на борбу.

51. И видјеше гонитељи да је овима (борба) за душу,⁹⁸ и вратише се.

52. И дођоше сви с миром у земљу Јудину и оплакиваху Јонатана и оне са њиме; и страховаху веома. И плакаше сав Израиљ плач велики.

53. И тражаху сви незнабошци око њих да их сатру. Јер рекоше: „Немају вођу и помоћника, зато сада војујмо против њих и избришимо из људи спомен њихов.“

Симон наслеђује Јонатана. Поход Трифонов, Јонатанова смрт и погреб.

Трифон узурпатор убија цара Антиоха VI, Симон се окреће Димитрију II: ослобађање Југеје од пореза и ослобађање шврђаве у Јерусалиму.

13. И чу Симон да Трифон сакупи многу војску да дође у земљу Јудину и да је сатре.

2. И видје да је народ уплашен и устрашен, па узиђе у Јерусалим и сабра народ.

3. И утјеши их и рече им: „Сами знате шта смо све ја и браћа моја и дом оца мојега учинили за Законе и Светиње; и ратове и стјешњења која видјесмо.

4. Ради тога погибоше браћа моја сва за Израиљ, и остадох ја сам.

5. И сада, нека ми не буде да поштедим душу своју у свако вријеме невоље, јер нисам бољи од браће моје.

6. Али ћу се осветити за народ мој и за Светиње и за жене и дјецу нашу, јер се сабраше сви незнабошци да нас сатру, услед непријатељства.“

7. И оживје дух народа чим чуше ријечи ове.

⁹⁸ на живот или смрт.

8. И одговорише гласом великим говорећи: „Ти си нам вођа умјесто Јуде и Јонатана, брата твога!

9. Ратуј рат наш, и све што нам кажеш, учинићемо!“ * 2 дн 32, 8.

10. И сакупи све људе ратнике и похита да доврши зидове Јерусалима и утврди га унаоколо.

11. И посла Јонатана, сина Авесаломова, и са њим довољну војску у Јопу, и изагна оне који бијаху у њој, и остаде тамо у њој.

12. А крете Трифон из Птолемаиде са војском великом да уђе у земљу Јудину, и са њим Јонатан заробљен.

13. А Симон се улогори у Адиди наспрам долине.

14. И дозна Трифон да устаде Симон умјесто Јонатана, брата свога, и да ће ступити са њиме у рат, и посла посланике њему говорећи:

15. „Због новца који дуговаше Јонатан, брат твој, царској каси, због потреба које имађаше, задржали смо га.

16. И сада пошаљи сто таланата сребра и два сина његова као таоце, да не би он, ослобођен, одметнуо се од нас, па ћемо га пустити.“

17. И познаде Симон да му преварно говоре, али посла да дају сребро и дјецу да не би подигао велико нерасположење код народа,

18. Који би говорио: Није му послао сребро и дјецу, и (зато Јонатан) би погубљен!

19. И посла дјецу и сто таланата. А (Трифон) слага и не пусти Јонатана.

20. А послѣ тога дође Трифон да продре у земљу (Јудину) и сатре је, и опколи пут који води у Адору. А Симон и војска његова супротстављаху му се на сваком мјесту гдје год би пошао.

21. А они из тврђаве (у Јерусалиму) послаше Трифону посланике пожурујући га да им дође кроз пустињу и пошаље им хране.

22. И припреми Трифон сву коњицу своју да дође, и би ону ноћ врло велики снијег, и не дође због снијега; па се подиже и дође у Галадиту.

23. А када се приближи код Васкаме, уби (заробљеног) Јонатана, и би погребен тамо.

24. И врати се Трифон и отиђе у земљу своју.

25. И посла Симон и узе кости Јонатана, брата својега, и сахрани их у Модину, граду отаца својих.*

* 1 Мак 2, 70.

26. И оплака га сав Израилъ плачем великим и жалише га много дана.*

* 1 Мак 2, 65; 3, 1-9; 14, 4-12.

27. И изгради Симон над гробом оца свога и браће своје (споменик) од камена тесаног сприједа и отпозади, и уздиже га да се види (издалека).

28. И постави седам пирамида, једну наспрам друге, оцу и мајци и четворици браће.

29. И на њима изради умјетничке украсе, придодавши стубове велике, и на стубовима изради свеоружје за вјечно име, и крај свеоружја лађе извајане да виде сви који плове морем.

30. То је гроб који начини у Модину, до данашњега дана.

31. А Трифон се опхођаше преварно са Антиохом царем, Млађим, и уби га.

32. И зацари се умјесто њега, и стави круну Азије, и учини велику рану по земљи.

33. А Симон изгради утврђења по Јудеји, и огради високим пирговима и великим зидовима, и врата и запо-ре стави, и снабдје храном утврђења.

34. И изабра Симон људе и посла их Димитрију цару да учини ослобођење земљи (од пореза), јер сва дјела Трифонова бјеху отимачина.⁹⁹

35. И одговори му Димитрије цар по тим ријечима. И одговори му и написа му овакву посланицу:

36. „Цар Димитрије Симону првосвештенику и пријатељу царева, и старјешинама и народу Јудејском – да се радују!

37. Вијенац златни и палмову гранчицу, коју сте послали, окитисмо се (тиме), и готови смо да вам учинимо мир велики, и да напишемо службеницима да вам изоставе порезе.

38. И што смо утврдили са вама, утврђено је; и тврђаве које сте изградиле, нека вам буду.

39. Опраштамо учињено из незнања и погрешке до данашњег дана, и крунски порез који дугујете, и ако се још нешто опорезивало у Јерусалиму, да се више не опорезује.

40. И ако су неки од ваших (људи) погодни да се упишу у наше (страже), нека се упишу. И нека буде међу нама мир!“

41. (Тако), године сто седамдесете¹⁰⁰ би скинут јарам незнабожаца са Израиља.

42. И поче народ Израилъски писати у списима и уговорима: „Године прве за (вријеме) Симона, првосвештеника великога и војсковође и игемона Јудејскога“.

43. У дане оне улогори се (Симон) код Газара и опколи га бојним редовима и начини тврђаворазарач и приведе га граду, и сруши једну кулу и продре (у град).

44. И изиђоше они који бјеху у тврђаворазарачу у град и настаде велика пометња у граду.

45. И попеше се они из града са женама, и дјецом на зид, и раздеравши хаљине своје, завапише гласом великим молећи Симона да им да десницу (мира).

46. И рекоше: „Немој поступити с нама по залима нашим, него по милости твојој“.

⁹⁹ пљачке.

¹⁰⁰ 142. г. прије Христа.

47. И сагласи се Симон и не нападе их; и изагна их из града, и очисти куће гдје бјеху идоли, и тако уђе у њега хвалећи и благосиљајући (Бога).

48. И изагна из њега сваку нечистоту и настани тамо људе који извршују Закон, и додатно га утврди, и подиже у њему себи боравиште.

49. А они из тврђаве у Јерусалиму бјеху спречавани да излазе и улазе у унутрашњост земље и да купују и продају, па изгладњеше веома, и многи од њих умираху од глади.

50. И завапише Симону да добију десницу (мира), и пружи им. И изагна их отуда и очисти тврђаву од оскврњења (идолских).

51. И уђоше (Јудејци) у тврђаву двадесет трећег дана другог мјесеца, године сто седамдесет прве,¹⁰¹ са хвалама (Богу) и палмовим границима и с харфама и кимвалима и гуслама и с химнама и пјесмама, јер сатрт би велики непријатељ из Израиља.* * 1 дн 15, 16; 1 Мак 4, 54.

52. И одреди (Симон) да се сваке године празнује тај дан са весељем. И додатно утврди гору Светилишта (Храма) која је покрај тврђаве; и обитаваше тамо он и они око њега.

53. И видје Симон Јована, сина свога, да је муж одрастао, и постави га за начелника свих војних снага; а он борављаше у Газари.

Димитрије II Никашор дао у руке Персијанцима. Похвала Симону, вођи народа. Обнова савеза са Сиријом и Римом. Почасни указ о дјелима Симоновим.

14. И године сто седамдесете¹⁰² сабра Димитрије цар војску своју и отиде у

Мидију да прибави помоћ себи да би војевао на Трифона.

2. И чу Арсак, цар Персије и Мидије, да је дошао Димитрије у његове границе, и посла једнога од великаша својих да га ухвати жива.

3. И отиђе и нападе табор Димитријев, и ухвати га и доведе га Арсаку и врже га у тамницу.

4. И умири се земља Јудина у све дане Симонове, и он искаше добра народу своме, и допаде им се власт његова и слава његова у све дане.

5. И са свом славом својом узе Јопу за пристаниште и учини приступ острвима морским.

6. И прошири границе народу своме и владаше (чврсто) земљом.

7. И сакупи много заробљеника,¹⁰³ и загосподари Газаром и Ветсуром и тврђавом (Јерусалима), и истријеби нечистоте из ње. И не бјеше ко би му се супротставио.* * 1 Мак 5, 23; 9, 72.

8. И бјеху (Јудејци) земљодјелци земље своје у миру; и земља даваше род свој и дрвеће пољско плод свој.

9. Старији сјеђаху на трговима; сви разговараху заједно о добрима, и младићи обукоше славу и одијело ратничко.* * Зах 8, 4-6.

10. Градовима даваше храну и постави им справе утврђења, док се спомињаше име славе његове до краја земље.

11. Учини мир на земљи, и весељаше се Израиљ весељем великим.

12. И сједе сваки под чокот свој и смокву своју, и није било ко би их плашио.* * Мих. 4, 4.

13. И нестаде ратујућег против њих на земљи, и цареви бише сатрвени у дане оне.

14. И укријени све смирене¹⁰⁴ народа свога. Закон истраживаше, и искоријени сваког безаконога и лукавога.* * Пс 17, 28; 118, 34.

¹⁰¹ јуна 141. г. прије Христа.

¹⁰² 141. г. прије Христа.

¹⁰³ Јудејаца из туђих руку.

¹⁰⁴ понижене.

15. Светињу прослави и умножи касуде њене.

16. И чу се у Риму да умрије Јонатан, и до Спарте, и ожалостише се веома.

17. А када чуше да Симон, брат његов, постаде првосвештеник умјесто њега, и да он влада земљом и градовима у њој,

18. Написаhe му на таблицама бронзаним да обнове с њим пријатељство и савезништво које установише са Јудом и Јонатаном, браћом његовом.

19. И бише прочитане пред црквом¹⁰⁵ у Јерусалиму.* * Нем 8, 1-2.

20. И ово је препис посланица које послаше Спартанци: „Начелници Спартанаца и град – Симону, свештенику великом, и старјешинама и свештеницима и осталом народу Јудејском, браћи – да се радују!

21. Посланицы послани народу нашем јавише нам о слави вашој и части, и обрадовасмо се доласку њиховом.

22. И исписасмо речено од њих у записнике народне овако: Нуминије, син Антиохов, и Антипатар, син Јасонов, посланицы Јудејаца, дођоше нам обнављајући пријатељство са нама.

23. И би угодно народу да примимо ове људе славно и да унесемо препис ријечи њихових у званичне народне књиге да народ Спартанаца има успомену. А препис овога написасмо Симону првосвештенику.“

24. Послије овога посла Симон Нуминија у Рим с великим златним штитом тешким хиљаду кеса да утврди савез са њима.

25. А кад народ (римски) чу те ријечи, рекоше: „Каквом ћемо захвалношћу узвратити Симону и синовима његовим?

26. Јер остаде чврст, он и браћа његова и дом оца његова, и ратом отје-

раше непријатеља Израиља од њих и стеклоше себи слободу.“ И уписаhe у таблице бронзане и ставише на стубове на гори Сиону.

27. А ово је препис писма: „Осамнаестогa дана мјесеца Елула, године сто седамдесет друге¹⁰⁶ – а то је трећа година Симона, првосвештеника великога, у Асарамелу –

28. На великој скупштини свештеника и народа, и великаша народних и старјешина земље, обзнанише нам:

29. Пошто много пута настадоше ратови у земљи, а Симон син Мата-тијин, свештеник од синова Јоаривових, и браћа његова, изложише себе опасности и супротставише се противницима народа њиховог, да би опстала Светиња њихова и Закон, и славом великом прославише народ свој.

30. И сабра Јонатан народ њихов и постаде им првосвештеник, и би придодан народу своме.

31. И намјерише непријатељи њихови да наступе на земљу њихову (да сатру земљу њихову) и пруже руку на Светињу њихову.

32. Тада устаде Симон и војева за народ свој, и потроши новац многи од своје имовине, и снабдје оружјем људе војске народа свога и даде им плате.

33. И утврди градове Јудеје, и Ветсуру која је на границама Јудеје, гдје је раније било оружје непријатеља, и постави тамо војну посаду – људе Јудејце.

34. И Јопу утврди која је на мору, и Газару која је на границама Азота, гдје су раније боравили непријатељи, и настани тамо Јудејце; и све што је било погодно за њихову поновну изградњу ставио је у њих.

35. И видје народ вјерност Симону и славу коју намјераваше учинити народу своме, и поставише га

¹⁰⁵ народним сабрањем.

¹⁰⁶ 139. г. прије Христа.

за игемона¹⁰⁷ свога и првосвештеника, јер је он учинио све то, и правду, и вјеру, коју је очувао народу своме, и тражаше на сваки начин да уздигне народ свој.

36. И у данима његовим би дат успјех рукама његовим да искоријени незнабошце из земље њихове и оне у граду Давидову у Јерусалиму, који начинише себи тврђаву из које излажаху и скврнављаху унаокруг Светиње и чињаху велику рану у Месту Чистом.

37. И настани у њој¹⁰⁸ људе Јудејце и утврди је за безбједност Земље и Града, и узвиси зидове Јерусалима.

38. И цар Димитрије потврди њему првосвештенство сходно томе;

39. И уврсти га међу пријатеље своје и прослави га славом великом.

40. Јер чу да се Јудејци зову од Римљана пријатељима и савезницима, и да су славно дочекали посланике Симонове;

41. И да су благоизволели Јудејци и свештеници да им Симон буде игемон и првосвештеник навијек, докле не устане Пророк Вјерни.

42. И да буде над њима стратег и како ће он сам собом да за Светињу поставља (надлежна лица) над пословима њиховим, и над земљом, и над оружјем, и над утврђењима;

43. И како ће он бринути о Светињи; и како га сви слушају, и како се пишу са именом његовим сви (званични) списи у земљи; и како носи порфиру и златну копчу;

44. И није могуће никоме од народа и свештеника да порекне нешто од тога или да противрјечи ономе што он говори; или да окупи збор у земљи без њега; или да огрне порфиру или да понесе златну копчу.

45. А ако неко и поред тога учини или прекрши нешто од тога, биће кривац.“

46. И благоизвоље сав народ да одобри Симону да ради по овим ријечима.

47. И прихвати Симон и благоизвоље бити првосвештеник и стратег и етнарх¹⁰⁹ Јудејаца и свештеника и да првенствује над свима.

48. И рекоше да се овај напис¹¹⁰ стави на таблице бронзане и оне ставе у двориште Светиње на мјесту истакнутом.

49. А преписи овога да се ставе у ризницу, да имају Симон и синови његови.

Нови цар Антиоих VII признаје власт Симону. Јудејски посланици долазе из Рима, проглашење савеза. Царев човек Антиохије пријети Симону; Симон брани наслеђе оца својих. Поход Кенгевеја на Јудеју.

15. И посла Антиоих,¹¹¹ син Димитрија¹¹² цара, посланице с острва морских Симону (прво)свештенику и етнарху Јудејаца и свему народу.

2. И бјеху са оваквим садржајем: „Цар Антиоих – Симону, великом свештенику и етнарху и народу Јудејском – да се радује!

3. Пошто неки људи погубни овладаше царством отаца наших, и намјеравам да поново добијем царство да бих га васпоставио како је било прије, па најмих мноштво војске и начиних ратне лађе;

4. И намјеравам да се искрцам у земљу да бих казнио упропаститеље

¹⁰⁹ војни и политички вођа народа.

¹¹⁰ текст.

¹¹¹ Антиоих VII Сидет.

¹¹² Димитрије I Сотир.

¹⁰⁷ вођа.

¹⁰⁸ тврђава.

земље наше и опустошитеље многих градова у царству мојем.

5. Сада, дакле, потврђујем ти сва ослобођења пореза која су ти отпустили цареви прије мене, и остала давања што су ти отпустили.

6. И дозвољавам ти да чиниш ковање сопственог новца земљи твојој;

7. А Јерусалим и Светиња да буду слободни; и све оружје које си направио, и утврђења која си саградио и држиш, нека ти остану.

8. И свако дуговање царско, и будућа давања царска, од сада и на сва времена, отпуштају ти се.

9. А када будемо овладали царством нашим, прославићу тебе и народ твој и Светињу славом великом, тако да буде позната слава ваша по свој земљи.“

10. Године сто седамдесет четврте¹¹³ дође Антиох у земљу отаца својих, и приђоше му све војне снаге, тако да малобројне осташе са Трифоном.

11. И гоњаше га Антиох цар, и бјежећи дође у Дору, која је на мору.

12. Јер видје да се скупише на њега зла, и остави га војска.

13. И улогори се Антиох код Доре и са њим сто двадесет хиљада људи ратника и осам хиљада коњице.

14. И опколи град, и лађе са мора приђоше, и притискаше град са копна и са мора, и не пусти никога да изиђе или уђе.

15. И дође Нуминије и они са њиме из Рима имајући посланице (упућене од њих) царевима и земљама, у којима бјеше написано ово:

16. „Левкије, конзул Римљана, Птоломеју цару¹¹⁴ — да се радује!

17. Посланици Јудејаца дођоше к нама, пријатељи наши и савезници, обнављајући од почетка пријатељ-

ство и савезништво, послани од Симона првосвештеника и народа Јудејског.

18. И донесоше штит златни од хиљаду кеса (вриједности).

19. Би нам, зато, угодно да напишемо царевима и земљама да им не траже зла и не ратују против њих и градова њихових и земље њихове; и да не буду савезници непријатељима њиховим.

20. А би нам по вољи да примимо штит од њих.

21. Ако, пак, неки погубници побјегоше из земље њихове вама, предајте их Симону првосвештенику да им пресуди по закону њиховом.“

22. И исто написаše Димирију¹¹⁵ цару, и Аталу,¹¹⁶ Ариарату¹¹⁷ и Арсаку,¹¹⁸

23. И у све земље, и у Сампсаму, и Спартанцима, и на Дилос, и у Миндо, и у Сикион, и у Карију, и на Самос, и у Памфилију, и у Ликију, и у Халикарнас, и на Родос, и у Фасилиду, и на Кос, и у Сиду, и у Арадон, и у Гортину, и у Книду, и на Кипар, и у Кирину.

24. А препис њихов написаše¹¹⁹ Симону првосвештенику.

25. А Антиох цар улогори се код Доре по други пут, пружајући на сваки начин на њу руке, и правећи опсадне справе; и затвори Трифона да не може улазити ни излазити.

26. И посла њему Симон двије хиљаде људи изабраних да се боре уз њега, и сребро и злато и оруђа довољно.

27. И не хтједе их примити, него одбаци све што му је раније обећао, и отуђиваше се од њега.

28. И посла к њему Атиновија, једнога од пријатеља својих, да са њиме

¹¹⁵ Димирије II Никатор.

¹¹⁶ Атала Пергамски.

¹¹⁷ Ариарат Кападокијски.

¹¹⁸ Арсак Персијски.

¹¹⁹ доставише.

¹¹³ 138. г. прије Христа.

¹¹⁴ Птоломеј цар VII Фискон Евергит.

поразговара, говорећи: „Ви држите Јопу и Газару и тврђаву у Јерусалиму, градове царства мога.

29. Њихове околине опустошисте и учинисте рану велику на земљи; и загосподаристе многим мјестима у царству мојем.

30. Сада, дакле, предајте градове које заузесте и порезе мјеста којима овладасте, изван граница Јудеје.

31. Ако ли не, дајте умјесто њих петсто таланата сребра, и за рушење што порушисте и за порезе градова још других петсто таланата. Ако ли не, доћи ћемо и заратити против вас.“

32. И дође Атиновије, пријатељ царев, у Јерусалим и видје славу Симонову, и одају са златним и сребрним сасудима, и славу велику, и би задивљен. И изнесе му ријечи цареве.

33. И одговоривши, Симон му рече: „Нити туђу земљу узесмо, нити туђе држимо, него је насљеђе отаца наших, које од непријатеља наших за неко вријеме бјеше неправедно овладано.

34. Ми, пак, имајући прилику, држаћемо насљеђе отаца наших.

35. А за Јопу и Газару, које тражиш, оне чињаху народу рану велику у земљи мојој, за њих ћемо дати сто таланата.“

36. И не одговори му (Атиновије) ни ријеч, него се врати са љутином цару и каза му ове ријечи, и славу Симонову и све што је видио. И разгњеви се цар гњевом великим.

37. А Трифон, ушавши у лађу, побјеже у Ортосију.

38. И постави цар Кендевеја за надстратега Приморја, и даде му снаге пјешадијске и коњичке.

39. И нареди му да се улогори наспрам Јудеје, и заповиједи му да изгради Кедрон и утврди врата, и да (отуда) војује против народа (Јудејског); а сам цар гоњаше Трифона.

40. И дође Кендевеј у Јамнију и поче узнемиравати народ и наступати у Јудеју и заробљавати народ и убијати.

41. И сагради Кедрон и постави тамо коњанике и војску, да би излазећи одатле пролазио путевима Јудеје, као што му нареди цар.

Побједа Симонових синова над Кендевејем. Смрт Симонова љреваром зетља његовој код Јерихона.

Син Јован Хиркан насљеђује Симона.

16. И изиђе Јован из Газаре и јави Симону, оцу своме, шта учини Кендевеј.

2. И дозвола Симон двојицу синова својих старијих, Јуду и Јована, и рече им: „Ја и браћа моја и дом оца мојега ратовасмо ратове Израилеве од младости до данашњег дана, и би дат успјех рукама нашим да избавимо Израил много пута.

3. А сада остарих, а ви сте, по милости (Божјој), довољно узрасли годинама. Будите умјесто мене и брата мога, и изађите и борите се за народ наш, а помоћ са Неба нека буде са вама!

4. И изабра (Јован) из земље двадесет хиљада људи ратника и коњанике, и отидоше на Кендевеја, и спаваху у Модину.

5. И уставши ујутру, отидоше у долину и, гле, велика војска у сусрет њима, пјешадија и коњица; и бјеше поток између њих.

6. И построји се наспрам лица њихова он (Јован) и народ његов. И видје народ уплашен да пређе поток, и пређе он први, и видјеше га људи¹²⁰ па пређоше за њим.

7. И раздијели народ¹²¹ и коњанике (стави) усред пјешадије. А коњица непријатеља бјеше врло велика.

¹²⁰ војници.

¹²¹ пјешаке.

8. И затрубише свештеним трубама; и би поражен Кендевеј и табор његов; и падоше између њих (на смрт) рањени многи, а преостали побјегоше у тврђаву.

9. Тада би рањен Јуда, брат Јованов. А Јован их гоњаше док не дође у Кедрон који саградише.

10. И они побјегоше у куле које су у пољима Азота, и запали их огњем. И падоше од њих око двије хиљаде људи. И врати се (Јован) у земљу Јудеју с миром.

11. А Птоломеј, син Авуов, бјеше постављен за стратега у пољу Јерихона, и имаше сребро и злато много;

12. Јер бјеше зет првосвештеников.¹²²

13. И узнесе се срце његово и напусти да овлада земљом, и смишљаше превару против Симона и синова његових да их убије.

14. А Симон обилажаше градове у земљи и стараше се за потребе њихове. И сиђе у Јерихон он и Мататија и Јуда, синови његови, године сто седамдесет седме,¹²³ мјесеца једанаестог — то је мјесец Сават.¹²⁴

15. И прими их с лукавошћу син Авуов у тврђавицу звану Док, коју сагради, и учини им богату гозбу, а сакри тамо људе (војнике).

16. И кад се напи Симон и синови његови, устаде Птоломеј и они с

њиме, и узеше оружје своје и јурнуше Симону у собу гозбе, и убише њега и двојицу синова његових и неке од слугу његових.

17. И учини вјероломство велико, и узврати злом за добро.

18. И написа о овоме Птоломеј те посла цару да му пошаље војску у помоћ, и предаће му земљу њихову и градове.

19. И посла друге (људе) у Газару да убију Јована, и тисућницима (у војсци) посла писма да му дођу по сребро и злато и дарове;

20. И друге посла да заузму Јерусалим и гору Светиње.

21. И претекавши, неко каза Јовану у Газари да је убијен отац његов и браћа његова, и да је послао (Птоломеј) и тебе да убију.

22. И чувши то, ужасну се веома (Јован), и похвата људе који бјеху дошли да га убију и погуби их, јер је дознао да су тражили да га погубе.

23. И остале ријечи¹²⁵ Јованове, и ратовања његова, и добри подвизи његови којима се подвизаваше, и грађење зидова које изгради, и дјела његова,*

* 1 Мак 5, 56, 61, 67; 8, 2.

24. Гле, све је то записано у књизи дана¹²⁶ првосвештеништва његовог, од када постаде првосвештеник послије оца свога.*

* 2 цар 10, 20; 20, 34; 1 цар 14, 29; 16, 27.

¹²² Симонов.

¹²³ 134. г. прије Христа.

¹²⁴ Сават = фебруар.

¹²⁵ историја.

¹²⁶ летопису, хроничи.

ДРУГА КЊИГА МАКАВЕЈСКА

Прва празнична Посланица (1-9) и Друга Посланица (10-36) Јудејцима у Египту. Немија и свештеници налазе отањ и уз молитву приносе жртву.

1. Браћи Јудејцима у Египту – да се радују! Браћа Јудејци у Јерусалиму и у земљи Јудејској – мир добри!

2. И да вам Бог чини добро, и опомене се Завета Свога Авраму и Исаку и Јакову, вјерним слугама Својим.* * 1 Мој 17, 2-10; Дап 7, 8.

3. И да вам свима да срце да Га поштујете, и да творите вољу његову срцем великим и душом усрдном.*

* 1 дн 28, 9.

4. И да отвори срце ваше за Закон Његов и за заповијести, и да учини мир!* * Дап 16, 14.

5. И да услиши молитве ваше и измири се с вама, и да вас не остави у времену злом!

6. И сада се ми овдје молимо за вас.

7. За царовања Димитрија,¹ године сто шездесет девете,² ми Јудејци написали смо вам: У жалости и у страдању које наиђе на нас у овим годинама, од када одступи Јасон и они са њиме од Свете Земље и царства;* * 2 Мак 4, 13.

8. И запалише врата (Храма), и пролише крв невину. И помолисмо се Господу и бисмо услишени, и принијесмо жртву и брашно, и упалисмо свјетилнике и предложисмо хљебове.

9. И сада, да празнујете дане Сјеница Хаселева мјесеца. Године сто осамдесет и осме.*³

10. „Ми у Јерусалиму и у Јудеји и герусија⁴ и Јуда – Аристовулу учите-

љу цара Птоломеја,⁵ који је од рода помазаних свештеника, и Јудејцима у Египту – желимо радост и здравље!

11. Од великих опасности Богом спасени, веома Му благодаримо, пошто против цара ратујемо.

12. Јер је Он одагнао оне који су ратовали против Светога Града.

13. Јер кад је владар⁶ био у Персији и око њега војна сила, која изгледаше неодржива, бише исјечени у храму Нанеје (богиње), пошто жречеви Нанејини употребише превару.

14. Јер када Антиох дође у то мјесто (с намјером) да се вјенча са њом, и са њим његови пријатељи, с циљем да узме многе новце као мираз;

15. И кад жречеви Нанејини новац изнесоше, и он са неколицином уђе у двориште храма, они, чим Антиох уђе, затворише храм;

16. И отворивши скривени отвор на своду, почеше бацати камење и згромосаше владара, па исјекавши на комаде и одсјекавши главе, избацише (их) онима напоље.

17. Благословен за све Бог наш који предаде безбожнике (на смрт).

18. Хотѣћи, пак, да празнујемо двадесет и петог дана (мјесеца) Хаселева очишћење Храма, сматрасмо за потребно да вас извјестимо да и ви празнујете празник Сјеница и огња: када је Немија, подигавши Храм и Жртвеник, приносио жртве.*

* 1 Мак 4, 52; Сирах 49, 11-13.

19. Јер кад оци наши бише вођени у Персију, тадашњи побожни свештеници, узевши од огња са Жртвеника, тајно сакрише у удубљење бунара који бјеше безводан, и ту обезбиједише тако да нико не знађаше то мјесто.

⁵ Птоломеј VI Филомитор.

⁶ цар Антиох IV Епифан.

¹ Димитрије II Никатор.

² 143. г. прије Христа.

³ 124. г. прије Христа.

⁴ скупштина старца.

20. И пошто прође много година, када Богу би угодно, би послан Немија од цара Персијског; и посла по огањ потомке оних свештеника који су га сакрили; а када нас они обавијестише да нису нашли огањ, него густу воду, заповиједи им да је захвате и донесу.* * Нем 2, 5-12.

21. А када би готово све за приношење жртава, Немија заповиједи свештеницима да том водом полију дрва и што је на њима.

22. Кад то би учињено и прође неко вријеме, и изгрија сунце које претходно бјеше за облаком, запали се велика ватра тако да се сви дивљаху.

23. А свештеници чињаху молитву док жртва сагоријеваше, свештеници и сви остали; започињаше Јонатан, а остали са Немијом понављаху.

24. А бјеше молитва овакве садржине: „Господе, Господе Боже, Творче свега, Страшни и Моћни и Праведни и Милостиви, Једини Царе и (једини) Добри,* * 3 Мак 2, 2; 6, 2-3; 5 Мој 10, 17.

25. Једини Даваоче (свега), Једини Праведни и Сведржитељу и Вјечни, који спасаваш Израиља од свакога зла, који си учинио оце (наше) изабраницима (твојим) и осветио си их.

26. Прими жртву за сав народ твој Израил и сачувај удио твој и посвети га.* * 5 Мој 32, 9; 2 Мак 14, 15; 3 Мак 6, 3.

27. Сабери расијање наше, ослободи оне који робују међу незнабошцима, погледај на понижене и омражене, и нека познају незнабошци да си Ти Бог наш.*

* 5 Мој 30, 3-5; Нем 1, 9.

28. Казни оне који нас тиранишу и вријеђају у гордости (својој).

29. Засади народ Твој у Месту Светоме твоме, као што рече Мојсије.* * 2 Мој 15, 17; 23, 2.

30. А свештеници припијевашу пјесме.

31. Када пак жртве сагорјеше, Немија нареди да остатак воде пролију на веће каменове.

32. И када то би, пламен се запали, и кад свјетлост од Жртвеника одбљесну, све сагори.

33. А када јавна постаде ова ствар, и би јављено цару Персијском: да на мјесту гдје су одведени (у ропство) свештеници сакрили огањ, појави се вода којом су људи око Немије спалили жртву;

34. Цар огради мјесто и прогласи га светим, пошто је (претходно) испитао ствар.

35. А они којима цар дариваше многе и различите даре, добијаше и раздаваше.

36. Људи око Немије назваше то Нефтар, што значи: Очишћење, а многи га зову Нефтаи.

Наставак и крај Друге посланице (1-18). Улога пророка Јеремије у склањању Скиније и Ковчега.

Примјери Мојсија, Соломона, Немије и Јуде Макавеја, чију историју писац износи скраћено.

2. А налази се у записима да је Јеремија пророк заповиједио да одвођени (у ропство) узму огањ, као што је забиљежено.*

* 2 Мак 1, 19.

2. И како је Пророк заповиједио одвођенима (у ропство), давши им Закон, да не забораве заповијести Господње, и да не заблуде умом гледајући идоле златне и сребрне и украсе на њима.* * Послј 3-4.

3. И друге такве ријечи говорећи, мољаше их да не удаље Закон од срца свога.

4. А бјеше још у том писму како је Пророк, пошто му би откривено, заповиједио да Скинију и Ковчег понесу

за њим. И када изађе на гору гдје је Мојсије попевши се видео Божије наслеђе.^{7*} * 5 Мој 34, 1-4.

5. И дошавши Јеремија (тамо), нађе одају као пећину, и унесе ондје Скинију и Ковчег и жртвеник кадио-ни, и зазида врата.

6. И приђоше неки од његових пратилаца да обиљеже пут, и не могаху наћи (пећину).

7. А када дозна Јеремија, покара их и рече: „Мјесто ће бити непознато докле Бог не окупн сабрање народа, и не помилује их;

8. И тада ће Господ ово показати, и јавиће се слава Господња и облак, као што се показивала у вријеме Мојсија, као што је и Соломон молио да се Место (Храм) освети веома.“*

* 2 Мој 40, 34-35; 1 цар 8, 10-11; 28-30.

9. А објашњено је и да је (Соломон), као ималац мудрости, примио жртву обновљења и завршења Храма.

10. Као што се и Мојсије помолио Господу, и сиђе огањ с неба и спали жртве, тако се и Соломон помолио, и огањ сишавши спали жртве свеспаљенице.* * 3 Мој 9, 24; 2 дн 7, 1.

11. И рече Мојсије: „Зато што се жртва за гријехе не једе, она се спали“.* * 3 Мој 10, 16-18.

12. Тако и Соломон празноваше осам дана (обновљење).* * 1 дн 7, 8-9.

13. А објашњава се и у записима и у подсјетницима Немијиним то исто, и како је он (Немија) основавши библиотеку, сабрао књиге о царевима и о пророцима и о Давиду, и писма царева (персијских) о даровима (Храму).

14. А тако исто и Јуда (Макавеј) сабра све (књиге) што бјеху растурене због рата који нам је био, и налазе се код нас;

15. Које (књиге), дакле, ако требате, пошаљите људе који ће вам их донијети.

⁷ Земљу Обећану.

16. Хотећи, дакле, празновати очишћење (Храма), написасмо вам, зато ћете добро учинити празнујући те дане.

17. А Бог који је спасао сав народ Свој и свима дао наслеђе, и царство, и свештенство, и освећење;*

* 2 Мој 14, 36; 4 Мој 36, 2; 1 Пет 2, 9.

18. Као што је обећао преко Закона. Јер се уздамо у Бога да ће нас брзо помиловати и сабрати из свег поднебља у Свето Место. Јер нас је избавио од великих зала и Мјесто је очистио.* * 2 Мој 19, 6; 5 Мој 30, 3-5.

19. А све⁸ о Јуди Макавеју и његовој браћи и о очишћењу највећег Храма и обновљењу Жртвеника,

20. И још о ратовима против Антиоха Епифана и сина његовог Евпатора,

21. И о бивалим јављањима с Неба онима који су за Јудаизам часно и јуначки се борили, тако да су, иако бјеху малобројни, плијенили цијелу земљу и варварска мноштва прогонили;

22. И да су славни у цијелој васељени Храму поново повратили, и Град ослободили, и Законе, који су имали бити погажени, васпоставили, јер им је Господ са сваком благонаклоношћу бивао милостив

23. То (све) што је изнио Јасон Киринејац у пет књига, покушаћемо да скратимо у један зборник.

24. Јер видјећи мноштво бројки и тешкоће које имају они који желе да се упусте у казивања историје, због мноштва података,

25. Ми смо се побринули да онама који желе читати буде задовољство, а онима који би радо хтјели да задрже у памћењу буде лако, свима пак који се овоме буду обраћали буде корист.

⁸ одн. историја.

26. И нама који смо узели на себе труд скраћивања није лако, јер је то ствар мукотрпна и ноћобдијна;

27. Као што онемо који припрема гозбу и настоји да угоди другима, то није лако. Ипак, ми ћемо, ради задовољства многих, радо поднијети овај тешки напор,

28. Остављајући писцу питање тачности излагања о свакоме, а старајући се да сљедујемо правилима скраћивања.

29. Јер као што градитељ нове куће треба да брине о читавој изградњи, док онај који узима на се да уживањем изрезбари и украси (кућу) треба да нађе погодности за украшавање, тако сматрам и за нас.

30. Удубљивати се (у ствар) и казивати течно и помно бављење појединоцима – то припада онемо који први пише историју;

31. А да настоји да реченица буде кратка и излагање теме сажето обрађено – то остаје онемо који препричава.

32. Зато ћемо сада започети казивањем (повијести) додавши овоме напријед само оволико. Јер је лоше васпитно бити опиширан у уводу у историју, а саму историју скраћивати.

*Свети Град сиокојан под
првосвештеником Онијом, али ја
Симон ошћужује стразију
Целесирије. Долазак Илиодора да
ошћачка Храм, узбуна у Граду;
Илиодор кажњен с Неба.*

3. Док се у Светом Граду живљаше са сваким миром и Закони (Божји) бјеху најбоље поштовани, због Оније првосвештеника, побожности и мржње према злу,*

* 4 Мак 3, 20; 2 Мак 15, 12-14; Сирах 50, 1.

2. Би тако да су и сами цареви поштовали Мјесто, и Храм су даривали најбољима поклонима;

3. Тако да је и Селевк,⁹ цар Азије, давао од својих прихода све потребе трошкове за приношење жртава.*

* 4 Мак 3, 20.

4. А неки Симон, из племена Венијаминова, поставши настојатељ Храма, посвађа се са првосвештеником око надзора над тржиштем у Граду.

5. И не могући побиједити Онију, дође код Аполонија Тарсијског, у оно вријеме војног заповиједника Целесирије и Феникије,

6. И пријави му да је ризница у Јерусалиму препуна непроцјењивог новца, тако да је мноштво разног блага неизбројиво, и да то не спада у потребе за жртве, те да је могуће да све то дође у власт цареву.* * 4 Мак 4, 6.

7. А када Аполоније срене цара, исприча му за потказани му новац; а овај изабра Илиодора, који бјеше над стварима државе, и посла га давши му заповијест да споменути новац покупи и донесе.

8. И Илиодор крете одмах на пут, под видом да ће походити градове по Целесирији и Феникији, а у ствари да би цареву намјеру извршио.*

* 4 Мак 4, 8.

9. Дошавши, пак, у Јерусалим и будући љубазно примљен од првосвештеника Града, каза им за обавештење и објасни зашто је дошао; а питаше да ли заиста то тако стоји.

10. А првосвештеник показа да су то залози удовица и сирочади,*

* 5 Мој 27, 19.

11. А нешто је и Хиркана, сина Товијина, човјека врло знаменитог – не (дакле) као што га бјеше оклеветао безбожни Симон – и да свега има четири сто таланата сребра и двјеста злата;

⁹ Селевк IV Филопатор.

12. Учинити, пак, неправду, они-ма који су повјерили (новац) светињи Мјеста и честности и неповреди-вости Храма по свему свијету пошто-ванаго, сасвим је немогуће.

13. А Илиодор, због добијених наредби царских, говораше да свакако треба да их узме у царску ризницу.

14. И одредивши дан (за узимање), ступаше у Храм хотећи да учини смотру тога. А по свему Граду бјеше не мала смутња.

15. Свештеници, пак, простријевши се у свештеничким одежама испред Жртвеника, призиваху на небу Онога који је установио закон о залогу да их заложницима читава сачува.* * 3 Мак 1, 16.

16. И бјеше за гледаоца изглед првосвештеников такав да рађаваше срце, јер лице и промјена боје показиваху душевну борбу.

17. Јер тог мужа обухвати неко страховање и дрхтавица тијела, чиме је гледаоцима био пројављен бол који му је захватио срце.

18. А још из кућа грађани множином истрчаваху на свенародну молитву због тога што је предстојао презир Мјеста (светог).* * 3 Мак 1, 17.

19. Жене, пак, везујући костријет испод дојки, окупљаху се у све већем броју по улицама, а затворене (у одајама) дјевојке сјурише се једне код врата, а друге на зидинама, док неке извириваху кроз прозоре.* * 3 Мак 1, 18-19.

20. И све оне пружаху руке према Небу и чињаху усрдну молитву.

21. За сажаљење бјеше (видјети) падање на земљу свега густог мноштва (народа) и ишчекивање првосвештениково у великој невољи.

22. И они (сви) призиваху Сведржитеља Господа да заложницима сачува залог читаве у свакој безбједности.* * Јудит. 4, 9.

23. А Илиодор, пак, извршаваше што бјеше наумио.

24. Но истогачаса кад он са маченосцима бјеше већ дошао до ризнице, Господар духова и сваке власти учини велику појаву, тако да сви који се дрзнуше да уђу (у Храм), погођени силом Божијом, падоше у укоченост и ужас.* * 4 Мој 27, 16; Јев 12, 9.

25. Јер им се појави неки коњ са страшним коњаником, украшен прекрасним покривачем, који пропевши се (на задње ноге), нападе Илиодора предњим копитама, док јахач на њему виђаше се са златним sweоружјем.

26. А и двојица других младића јавише се пред њим (Илиодором), благољепни снагом и предивни славом и сјајни одјећом; они му стадоше с обје стране и бијаху га непрестано, наносећи му многе ране.*

* 2 Мак 10, 29; 3 Мак 3, 18.

27. А када изненада паде на земљу и би захваћен великом помраченошћу, зграбише га (војници) и на но-сила положише,

28. Те (тако) онога који је малочас са многим свитом и свим маченосцима ушао у вишечену ризницу, ношаху као немоћнога да помогне себи, познавши (и они) јавно Божију силу.

29. Он, пак, због божанског дејства, бјеше прострт без гласа и лишен сваке наде и спасења.

30. А ови (Јудејци) благосиљаху Господа, који прославља Своје Мјесто. И Храм Сведржитеља, који је малоприје био пун страха и нереда, појавом Господњом испуни се радошћу и весељем.

31. И убрзо неки од Илиодорових другара мољаху Онију да призове Вишњегача да подари живот ономе који лежаше готово у посљедњем даху.* * 4 Мој 16, 22.

32. Првосвештеник, пак, побојавши се да цар не помисли да су Јудејци учинили неко злодјело са Илиодором, принесе жртву за спасење тогачовјека.

33. И док првосвештеник чиња-
ше умилоствивљење, опет се Илиодо-
ру појавише исти младићи одјевени
у исто одијело, и ставши рекоше:
„Имај многу захвалност Онији архи-
јереју, јер ради њега ти Господ пода-
ри живот.

34. А ти, од Неба кажњен, објављуј
свима величанствену Божију моћ!“
И то рекавши, посташе невидљиви.

35. А Илиодор, принијевши Госпо-
ду жртву и помоливши се превеликим
молитвама Ономе који му је живот
сачувао, и благодарно поздравивши
Онију, врати се са војском цару.

36. И свједочаше свима дјела пре-
великога Бога која својим очима ви-
дје.*

* Дан 6, 27.

37. А када цар запита Илиодора
ко би други био погодан да још јед-
ном буде послан у Јерусалим, рече:

38. „Ако имаш неког непријатеља
или издајника ствари државних, по-
шаљи њега тамо, и добићеш га (на-
зад) кажњенога, ако се уопште спасе,
зато што око тог Мјеста заиста има
нека Божија Сила.

39. Јер сам Онај који има обита-
валиште наднебеско, Надзиратељ је
и Помоћник онога Мјеста, и оне који
долазе ради зла, ударајући погубљује.

40. Такви су били догађаји око
Илиодора и око очувања ризнице
(Храма).

*Зло издајника Симона; Онију куде
цару. Антиох IV даје Онијином
браћу Јасону првосвештенство и он
заводи јелински паганизам у
Јерусалим. Менелај, Симонов брат,
преотима првосвештенство, Јасон
бјежи. Смрт праведног Оније. Нова
злогјела Менелаја.*

4. А напријед речени Симон,
поставши издајник (све-
штених) новаца и отаџбине, зло гово-

раше о Онији, да је он тај који је под-
стакнуо Илиодора и постао чинилац
злогјела.

2. И (тако) се усудио да добротво-
ра Града и заштитника сународника
и ревнитеља Закона, назове неприја-
тељем (општих) ствари.

3. И пошто је непријатељство до-
гле напредовало да су неки од Симо-
нових повјерљивих људи извршили
убиства,

4. Видећи Онија зло од те свађе, и
да Аполоније, син Менестејев, војни
заповиједник Целесирије и Феники-
је, повећава зло Симоново,

5. Отиђе код цара, не да би ту-
жио суграђане, него гледајући на до-
бро заједничко и појединачно свему
мноштву (народа).

6. Јер је видио да је без царске по-
моћи немогуће да народне ствари
добију мир, пошто Симон још није
престао са својим безумљем.

7. А када Селевк¹⁰ премину живо-
том и царство преузе Антиох,¹¹ на-
зван Епифан, намисли Јасон, брат
Онијин, да (незаконито) приграби
првосвештенство,

8. Обећаваши цару у разговору
триста шездесет таланата сребра
(од Храма) и још осамдесет од неког
другог прихода.

9. Уз то још обећа да ће писме-
но дати и других сто педесет ако му
се дозволи да својом влашћу оснује
гимнасион и ефивион¹² и да житеље
Јерусалима упише за грађане Антио-
хије.*

* 1 Мак 1, 14.

10. А када му то цар одобри и он
освоји власт, одмах своје сународни-
ке преведе на грчке обичаје.

11. И укину оно што су цареви
из човјекољубља дали Јудејцима

¹⁰ Селевк IV Филопатор.

¹¹ Антиох IV.

¹² ефивион = вјежбалиште и центар омла-
дине.

преко Јована, оца Евполемовог, који је ишао као посланик Римљанима ради пријатељства и савезништва у рату. И укидао је начин живота по Закону новачећи (туђе) безаконе обичаје.

12. Јер намјерно установи гимнасион под самим врхом Града, и вођаше најистакнутије младиће покривене (паганским) шеширом.

13. Тако би неки велик пораст Јелинизма¹³ и прилазак туђинштини због прекомјерне нечастивости безбожника, а не првосвештеника Јасона,

14. Тако да свештеници не бјеху више вољни да врше службе око Жртвеника, већ, презревши Храм и не марећи за жртве, хитаху чим се чујаше позивни звук диска, да учествују у приредбама на стадиону противним Закону.

15. И ни за шта не сматраху отачке часне обичаје, а јелинска схватања држаху за најбоља.

16. И због тога снађе их страшна невоља; јер оне чијим понашањима завиђаху и жељаху да их у свему подражавају, њих имаћаху за непријатеље и казнитеље.

17. Јер, није лако преступати Божанске Законе! Но то ће следеће вријеме показати.

18. А када се одржаваху петогодишње (олимпијске) игре у Тиру и цар бјеше присутан,

19. Посла нечастиви Јасон гледаоце који бјеху као из Јерусалима, (грађани) Антиохијци, који донесоше триста сребрених драхми за жртву Ираклијеву, за које доносиоци затражише да се не употребе за жртву, јер не приличи, него да се дају за други трошак.

20. Тако је, дакле, то сребро, од пошљаоца дато за жртву Ираклијеву, због доносиоца (дато цару) допало за прављење ратних лађа.

¹³ врхунац јелинизације.

21. Кад пак Аполоније, син Менестејев, би послан у Египат за устоличење цара¹⁴ Филомитора, дознаде Антиох¹⁵ да је овај (цар) противан његовим стварима (областима), па се побрину за своју безбједност. Тако, дошавши у Јопу, стиже у Јерусалим.

22. И велељепно примљен од Јасона и од Града, улажаше (у Јерусалим) са упаљеним бакљама и клицањима, и тако онда отиђе с војском у Феникију.

23. А послје три године¹⁶ посла Јасон Менелаја, брата напријед поменутог Симона, који донесе новце цару и изнесе му подсјетнике о неопходним стварима.

24. Овај се препоручи цару, и прослави га, (представивши се) као лице власти, и за себе задоби (од цара) првосвештенство, превазишавши Јасона са триста таланата сребра.

25. Добивши пак цареve наредбе, дође не доносећи ништа достојно првосвештенства, а имајући (само) гњев грубог тиранина и јарост варварске звијери.

26. И (тај) Јасон, који је сопственог брата поткопао, поткопан би од другога, и као бјегунац побјеже у земљу Аманитску.

27. А Менелај држаше власт, но од обећаног новца цару ништа уредно не даваше.

28. А чињаше потраживање Сострат, управитељ врхограда,¹⁷ јер њему припадаше наплата пореза, због чега обојица бише позвани од цара.

29. Менелај остави као замјеника првосвештенства Лисимаха, свога брата, а Сострат Кратита, управника Кипрана.

30. Док се ово догађаше, деси се побуна грађана Тарса и Малоте (у

¹⁴ Птоломеј VI Филомитор.

¹⁵ Антиох IV Епифан.

¹⁶ 171. г. прије Христа.

¹⁷ тврђава Јерусалима.

Киликији) зато што ти градови бјеху дати као дар Антиохида, царевој наложници.

31. Цар, зато, брзо отиде да смири ствари, оставивши за замјеника Андроника, једнога од великаша.

32. А Менелај, мислећи да му дође погодно вријеме, присвојивши од златних сасуда Храма, даде неке Андронику, а друге продаде у Тир и околне градове.

33. Када то тачно дознаде Онија, избличи га, удаливши се (претходно) у мјесто азила у Дафну близу Антиохије.

34. Зато Менелај, узевши насамо Андроника, мољаше га да убије Онију. А овај дође код Оније и, лукаво га увјеривши, па поздрављен будући пружи десницу са заклетвом, мада бјеше под сумњом, убиједи Онију да изиђе из азила; па га одмах уби не постидјевши се правде (праведника).

35. С овога разлога, не само Јудејци (из Антиохије), него и многи из других народа негодоваху и протествоваху због неправедног убиства овога човјека.

36. А када се цар врати из Киликијских мјеста, пожалише му се Јудејци из града (Антиохије), и заједно (са њима) и Јелини који мржаху зло, због безразложног убиства Онијеиног.

37. А Антиох се ожалости у души и смислова се и заплака за оним који имађаше цјеломудреност и врлину смирености.

38. И планувши гњевом, одмах са Андроника скиде порфиру и одијело му поцијепа, те га (тако) вођаху кроз цио град до мјеста на коме нечастиво поступи са Онијем; ту овог злочинца погубе, те му Господ узврати достојном казном.

39. А бјеше у Граду (Јерусалиму) учињена крађа многих свештених ствари, од стране Лисимаха, уз са-

гласност Менелаја; и кад се тај глас пронесе напољу, окупи се мноштво народа код Лисимаха, јер многи златни сасуди већ бјеху продани.

40. Пошто се мноштво народа подиже и испуни гњевом, Лисимах наоружа око три хиљаде људи и поче пружати прљаве руке,¹⁸ а предњачаше неки Авран, узнапредовао узрастом, а ништа мање лудошћу.

41. А када видјеше Лисимахов напад, неки (Јудејци) зграбише камење, а неки дебеле мотке, други пак зграбише ту просути пепео, све скупа бацише на Лисимахове људе,

42. Због чега многима нанијеше ране, а неке и убише, и све натјераше у бјекство, а самога оскврнио Светиње убише близу ризнице.

43. О овоме пак отпоче суд против Менелаја.

44. Када цар дође у Тир, пред њега изложише праведну ствар тројица људи посланих од герусије.*

* 5 Мој 19, 25.

45. А Менелај већ ухваћен (у безизлазу), обећаваше много новаца Птоломеју, сину Дорименовом, да убиједи цара.

46. Зато Птоломеј, узевши цара (насамо) под неки свод као да га мало освјежи, преубиједи га,

47. И (тако) Менелаја, узрочника свега зла, ослободи од оптужби, а несрећнике, који да су и пред Ските изнијели ту ствар, били би пуштени невини, осуди на смрт.

48. Тако, одмах поднијеше неправедну казну људи који су прије тога бранили Град и народ и свештене ствари.

49. Због тога и грађани Тира, омрзнувши злодјело, дадоше да се њихова сахрана обави велелепно.

50. А Менелај, због грамзивости моћника, остаде на власти;

¹⁸ вршити насиље.

напредујући у злу, постаде велики злобник грађана.

*Антиохов поход на Египат.
Рат између Јасона и Менелаја у
Јерусалиму, смрт Јасонова.
Антиох Епифан покољем и љачком
Храма кажњава Свети Град
и оставља намјесника Аполонија
који убија народ.
Јуда Макавеј одлази у Јуситињу.*

5. А у ово вријеме крете Антиох у други ратни поход на Египат.¹⁹

2. А догоди се да по цијелом Граду (Јерусалиму) скоро четрдесет дана показиваху се у ваздуху коњаници гдје трче, са златном одјећом и коњима, наоружани као чете,

3. И редови коњаника у бојном поретку, и са нападима и јуришима са обје стране, и покрети штитова, и мноштво копаља, и звекет мачева, и избацивање стријела, и блесак златних украса и сваковрсних оклопа на грудима.

4. И због тога се сви мољаху да та појава буде на добро.

5. А када би лажни глас да је Антиох промијенио животом, узео Јасон не мање од хиљаду (људи) и изненада изврши напад на Град, а браниоци на зиду бише потиснути, и кад већ на крају бјеше да Град падне, Менелај побјеже у врхоград.

6. А Јасон немилосрдно чињаше покољ својих суграђана, не схватајући да задобијање дневног благостања над својим сродницима јесте најгора дневна несрећа, као да задобија трофеје од непријатеља, а не од својих сународника.

7. Но власт не освоји, а за крај свог подмуклог зла доби посрамљење, јер

опет као бјегунац у земљу Амонаца побјеже.

8. Снађе га пак крај злог живота: би затворен (у тамницу) од Арете,²⁰ владара Арапског, и бјежећи из града у град гоњен од свију, а омражен као одступник од Закона (отачких) и презрен као целат отаџбине и суграђана, би изгнан у Египат.

9. И он, који је многе одстранио из отаџбине, пропаде у страниј земљи: отиђе у Лакедемонију²¹ мислећи да ће тамо, због сродства, наћи заштиту.*

* 1 Мак 12, 21.

10. И он, који је многе људе бацио на земљу несахрањене, остаде неоплакан, и немаде никакву сахрану, нити икакав, ни отачки гроб.

11. А када цар дознаде за ове догађаје, сматраше да се Јудеја побунила. Зато, вративши се из Египта, раздражен као звијер у души, заузео Град (Јерусалим) борбом;

12. И заповиједи војницима да беспошtedно сијекну све које ухвате и кољу оне који бјежаху на кровове кућа.

13. И би младића и старца убијање, људи и жена и дјеце уништавање, дјевојака и одојчади клање.*

* 1 Мак 1, 30-32.

14. Осамдесет хиљада у току цијела три дана би уништено, четрдесет хиљада руком поклано, а не мање од закланих би продано (као робље).

15. И не задовољи се само тиме, него се дрзну да уђе у најсветији на цијелој земљи Храм, имајући за вођу Менелаја, који би издајник и Закона и отаџбине.*

* 1 Мак 1, 21.

16. И оскврњеним рукама узео свештене сасуде и оно што други цареви подарише за напредак и славу и част Мјеста (Светог), и зграбивши даваше у оскврнављене руке.*

* 1 Мак 1, 22-23.

¹⁹ 168. г. прије Христа.

²⁰ Арета I, навутејски владар.

²¹ Спарта.

17. И узношаше се високо мишљу својом Антиох, не схватајући да због гријехова житеља Града, закратко се разгњеви Господ и одврати очи од Мјеста (Светог).* Дан 7, 16-17.

18. А да не бјеху (Израиљци) криви за многе гријехе, (тако) као што је Илиодор, послан од цара Селевка да уђе у ризницу (Храма), и овај би ушавши био брзо кажњен, те би био одвраћен од дрскости.*

* Дан 7, 11; 2 Мак 3, 8-40.

19. Јер није Народ ради Мјеста, него је ради Народа ово Мјесто Господ изабрао.

20. Због тога је и ово Мјесто, узевши удјела у несрећама Народа које му се догодише, потом имало удјела и у добротинствима (Господњим); и захваћено гњевом Сведржитеља, опет је у измирењу Великога Господара (с народом), било (и оно) васпостављено са свом славом.

21. Антиох, пак, узевши хиљаду и осам стотина таланата из Храма, брзо се врати у Антиохију мислећи из гордости да може учинити земљу пловну, а море проходно, због надмености срца (свога).

22. А остави и намјеснике да злостављају народ: у Јерусалиму Филипа, по поријеклу Фригијца, а по нарави варварскијег од онога који га постави;

23. А у Гаризину (у Самарији) Андроника; и још уз њих Менелаја (првосвештеника), који се горе од других надимаше (злом) над грађанима, а према грађанима Јудејцима имађаше непријатељско расположење.

24. А посла и начелника из Мизије Аполонија са двадесет двије хиљаде војника, заповиједивши да све одрасле покоље, а жене и млађе да прода (као робље).* * 1 Мак 1, 29-32.

25. Овај пак дошавши у Јерусалим и одглумивши мирољупца, су-

здржа се до светог дана суботњег, па наставши Јудејце да мирују (тог дана), заповиједи потчињеној му војсци да узме оружје,* * 1 Мак 2, 32.

26. И поби све оне који изиђоше да виде (војску), те јуришну у Град и са оружјем поби велико мноштво.

27. А Јуда Макавеј, са десеторицом, удаљи се у пустињу, и живљаху са својим (саборцима) у горама попут звијери; и хранећи се биљном храном, живљаху тако да не би учествовали у оскврњењу (са идолопоклоницима).* * 1 Мак 2, 28-30.

*Оскврњење Храма Зевсовим идолом,
проћон вјере и Закона; увођење
јелинској паганској култи и
развратна у Јерусалиму и Јудеји.
Мученичко страдање старца
Елеазара.*

6. После не много времена посла цар²² неког старца Атињанина да принуђује Јудејце да прелазе са отачких Закона (на јелинске) и да не живе по Божијим Закономима.

2. А и да оскврнави Храм у Јерусалиму и да га преименују у (храм) Зевса Олимпијског, а онај у Гаризину у (храм) Зевса Ксенија,²³ као што обичаваху житељи тога краја.^{24*}

* 1 Мак 1, 54.

3. Свима бјеше страшно и неподносиво ово увећање зла.

4. Јер Храм се испуни оргијама и пијанкама од стране незнабожаца који се иживљаваху са блудницама, и у вртовима светим састајаху се са женама и, уз то, уношаху унутра недозвољено.

²² Антиох IV Епифан.

²³ гостопримац.

²⁴ Самарија.

5. И сам Жртвеник би испуњен жртвама забрањеним и од Закона недозвољеним.* * 3 Мој 10, 10.

6. А не бјеше могуће ни празновати суботу, нити држати отачке празнике, нити уопште исповиједати да је неко Јудејац.* * Јез 22, 26.

7. И вођаху их са горком принудом да свакога мјесеца у дан царевог рођења једу утробе од жртава, а кад биваше празник Дионисов,²⁵ принуђиваху Јудејце да с вијенцима од бршљана иду у процесијама у част Диониса.

8. А на подстицај Птоломеја, издата је и наредба да се и у сусједним Јелинским градовима против Јудејца примијене исте мјере, те да једу утробе (идолских) жртава.

9. Оне пак који не хтједну прећи на јелинске обичаје, да их кољу. Тако се (свуда) могла видјети ова настала несрећа.

10. А ухваћене бише и двије жене (Јеврејке) које бјеху обреле [своју] дјецу, и њима о дојке објесише дјецу, и јавно их проводећи кроз Град, бацише их са зицина (градских).*

* 1 Мак 1, 60-61.

11. Други пак (Јудејци), који заједно отидоше у пећине (у збјег) да отпразнују седми дан, пријављени Филипу (намјеснику) бише заједно спаљени зато што не хтједоше да се бране из уважавања према најпоштованијем дану.* * 1 Мак 2, 32-38.

12. Молим, зато, оне који ову књигу буду читали, да се не обесхрабре због несрећа, и да ове казне не сматрају да су ради истребљења, већ ради васпитног карања рода нашег.

13. Јер и то што безбожници нису (од Бога) за дуго времена допуштени, него брзо подлијежу казнама, то је велики знак добродјелности (Божјег).

²⁵ дионизијаде или баханалије.

14. Јер није као са другим народима – да дуготрпећи Господ чека да достигну до пунине гријехова, па да их казни – да је тако пресудио и са нама да буде,* * Дан 8, 23; 1 Сол 2, 16.

15. Да не би, остављајући нас да дођемо до краја гријехова, онда нас кажњавао.* * 1 Мој 15, 16.

16. Јер, никада (Господ) не удаљује милост (Своју) од нас, већ кажњавајући невољама, не напушта народ Свој.* * Ис 54, 7.

17. Но, ово вам је речено ради подсећања, па се брзо враћамо на даље приповиједање.

18. Неки Елеазар, један од првих књижевника, муж већ зашао у дубоке године и по изгледу лица диван, би присиљаван да отвори уста и једе свињско месо.

19. Он, пак, изабирајући славну смрт већма него живот са мрскошћу, пошто испљува (месо), добровољно приђе мучилишту

20. На начин на који приличи да приступају они који су готови да (све) поднесу због одбијања да једу недозвољено, макар и по цијену љубави према животу.

21. А они који су били надлежни за безаконе гозбе (прављене) од утроба жртава, због од давних времена познавања овога мужа, узеше га насамом и мољаху га да, донијевши месо које му је дозвољено да једе и припремивши га сам, да се претвара као да једе од меса од жртава наређеног од цара,

22. Да би, учинивши то, избавио се од смрти, те да би, због старог пријатељства према њима, задобио човјекољубље.

23. А он донијевши диван закључак, достојан узраста и узвишене старости, стечен од славне сједине и врлинског од дјетињства владања, боље рећи, од светог и богоданог Законодавства, одговори следеће, говорећи да тако буде брзо послан у ад:

24. „Није достојно нашег узраста да се претварамо да не би многи млади сматрали Елеазара деведесетогодишњака да је прешао на туђинштину;

25. Па они, због мог глумљења и због кратког и тренутног живота, преваре се због мене, те стекнем омражену и прљаву старост.

26. Јер, ако се за сада и избавим од људске казне, но руку (Сведри-теља) не могу ни жив ни мртав избјећи.

27. Зато, јуначки сада промјенувши животом, показашу се достојним старости.

28. А младићима ћу оставити племенити примјер да добровољно и храбро умиру за часне и свете Законе (Божије).“ И то рекавши, отиђе право на мучилиште.* * Јев 12, 35.

29. Они, пак, који малоприје имађаху према њему наклоност, промијенише је у непријатељство, зато што, како они сматраху, напријед казане ријечи бјеху лудило.

30. А он, имајући у мукама да сконча, уздахну и рече: „Господу који има свето знање, јавно је да ја, могући се ослободити од смрти, мучен подносим тешке болове по тијелу, но душом радосно ово трпим, страха ради Његовога“.* * Ис 26, 17; Прс 10, 29.

31. И он, дакле, промјенувши животом на овај начин, не остави само младима, него и многима од народа своју смрт као примјер племенитости и спомен врлине.

*Страдање првих шесторо
правовјерне Браће и на крају
најмлађеј седмој и Мајке. Њихова
вјера у васкрсење и животи вјечни.*

7. А догоди се да бише ухваћени и Седморо Браће

са Мајком и, приморавани од цара да једу недозвољено (Законом) свињско месо, бјеху ударани шибама и говеђим жилама.

2. А један од њих, узевши ријеч испред осталих, рече овако: „Шта желиш да питаш и дознаш од нас? Јер смо готови прије да умремо неголи да преступимо отачке Законе.“

3. А цар, разјаривши се, заповиједи да се ужаре тигањи и котлови.

4. А кад ови бише ужарени, одмах нареди да ономе што је први испред њих говорио одсијеку језик и да одеру кожу с главе, и одсијеку удове, наочиглед остале Браће и Мајке.

5. Када, пак, он постаде сасвим непокретан (због немоћи), заповиједи да га још дишућег приведу ватри и да га у великом тигању прже. Док се задуго дизаше дим из тигања, Браћа се са Мајком подстицаху да храбро скончају, говорећи овако:

6. „Господ Бог гледа одозго и истински се смисловао над нама, као што рече Мојсије у пјесми у којој свједочаше пред лицем народа, говорећи: И смисловаће се на слуге Своје.“* * 5 Мој 32, 36; Пс 135, 14.

7. И пошто Први (Брат) премину животом на тај начин, вођаху Другога на изругивање, и одравши му с главе кожу са косом, питаху: „Хоћеш ли јести прије но што ти казнимо тијело по удовима?“* * Јев 11, 36.

8. А он одговори отачким језиком и рече: „Не!“ Зато и он прими даље мучење, као и први (Брат).

9. Будући при издисају, рече: „Ти, проклетниче, одузимаш нам садашњи живот; а Цар свијета, кад умремо за Његове Законе, васкрснуће нас у вјечно оживљење (васкрсење) живота“.* * Јн 5, 29.

10. Послије њега Трећи (Брат) би изругиван, и кад му затражише језик, одмах га исплази, и руке смјело испружи,

11. И храбро рече: „С неба сам ове (удове) стекао, и за Његове Законе презирем их и од Њега очекујем да их поново добијем“.

12. Чак се и сам цар и они са њиме задивише души овога младића како болове ни за шта не сматраше.

13. А кад и он премину животом, и Четвртога тако исто мучише мучитељи.

14. И дошавши до кончине, овако рече: „Боље је (човјеку) да се од људи престави очекујући од Бога наду да ће бити васкрснут од Њега. Али теби, (царе), васкрсења у живот неће бити.“* * Дан 12, 2; Ис 26, 19.

15. Затим надаље и Петог (брата) приведоше и мучише.

16. А он, погледавши у цара, рече: „Пошто имаш власт међу људима, будући смртан, чиниш што хоћеш. Но, немој сматрати да је род наш од Бога напуштен.“

17. А ти чекај и гледај његову велику моћ како ће тебе и твоје сјеме (потомство) казнити.“

18. А послѣ њега доведоше Шестога, и имајући умријети, рече: „Немој се, (царе), залуд варати, јер ми за себе ово страдамо сагријешивши своме Богу, и то (страдање) постаде достојно чуђења.“* * Дан 3, 17-18.

19. А ти немој мислити да ћеш бити невин покушавши да се против Бога бориш.“

20. А Мајка, веома достојна дивљења и доброг спомена, која гледаше да умиру седам синова у времену једнога дана, подношаше то храбро, ради наде на Господа.

21. И свакога од њих она охрабриваше отачким језиком, испуњена племенитим увјерењем и женску мисао крепећи мушком срчаности, говораше њима:

22. „Не знам како се појависте у мојој утроби, нити вам ја даровах дух

и живот, нити свакоме од вас ја распоредих основни састав.“

23. Зато, Творац свијета, који је створио постање човјека и пронашао постанак свега, Он ће вам опет вратити и дух и живот са милошћу, пошто сада не штедите себе ради његових Закона.“* * 1 Мој 2, 4-7.

24. А Антиох (Епифан), сматрајући да га презиру и подозревајући да га језик (јеврејски) вријеђа, пошто остаде још најмлађи (брат), подстицаше (га) не само ријечима, него и заклетвом увјераваше да ће га учинити богатим и срећним ако напусти отачке Законе, и да ће га имати за пријатеља, и дати му важне службе (положаје).

25. Но пошто младић нимало не обраћаше пажњу, цар позва Мајку и наговараше је да она буде савјетник дјечаку ради спасења.

26. Пошто је он много подстицао, она прихвати да убиједи сина.

27. Сагнувши се над њим и исмијавши осионог тиранина, овако рече отачким језиком: „Сине, смилуј се на ме која сам те девет мјесеци носила у утроби и дојила те три године, и одгајила те и подигла до овог узраста и храном снабдијевала.“

28. Преклињем те, чедо, да погледаш на небо и на земљу, и видјећи све што је у њима, да познаш да је то све Бог створио из небића, и да род људски тако постаје.*

* Пс 145/6, 6; Дан 14, 15.

29. Немој се уплашити овога целата, него будући достојан Браће, прихвати смрт да те у милости (Божијој) са Браћом твојом добијемо.“

30. Док она још говораше, Младић рече (мучитељима): „Шта чекате? Нећу послушати наредбу цареву, него ћу послушати заповијест

Законa дaтoгa oцимa нaшим прeкo Moјсијa.

31. Ти, пaк, пoстaвши изумитeљ свaкoг злa Јeврeјимa, нeћeш избјeћи из рукy Boжиих.

32. A ми збoг гријeхoвa свoјих стрaдaмo.

33. A aкo сe, рaди укoрa и вaспитнoг кaрaњa, Госпoд Живи зaкрaткo рaзгњeвиo нa нaс, Он ћe сe oпeт измирити сa слугaмa свoјим.*

* 2 Мaк 1, 5; 8, 29.

34. A ти, o бeзбoжничe и oд свих људи нaјпoквaрeнији, нeмoј сe узaлуд нaдимaти хвaтaјући сe нeсигурним нaдaмa, дижyћи рукy нa нeбeскe слугe [Њeгoвe].

35. Јeр јoш ниси суд Свeдржитeљa Свeвидцa Boгa избјeгao.*

* 3 Мaк 2, 21; Јeв 10, 31.

36. Јeр нaшa Брaђa сaдa, пoднижeвши крaткoтрaјни бoл, пoстрaдaшe зa вјeчни живoт пoд Зaвјeтoм Boжиим, a ти ћeш сyдoм Boжиим пoднижeти прaвeднe кaзнe гoрдoсти.

37. Јa, пaк, кaкo Брaђa мoјa, и тижeлo и дyшy дaјeм зa oтaчкe Зaкoнe, призивaјући Boгa дa брзo бyдe милoстив (мoјeм) нaрoдy, a ти, крoз мукe и кaзнe, дa признaш дa јe Он Јeдини Boг,

38. A нa мeни и Брaђи мoјoј дa сe зaустaви гњeв Свeдржитeљa, кoји јe прaвeднo нaвeдeн нa сaв рoд нaш."

39. A цaр, рaзјaривши сe, зaпoвијeди дa oвoгa мучe љyђe oд Брaђe, јeр би oгoрчeн збoг (њeгoвoг) пoдсмijeвaњa.

40. И oвaј, дaклe, чист прeминy живoтoм пoтпунo сe уздaјући y Госпoдa.

41. A пoслeдњa пoслијe Синoвa скoнчa Мaјкa.

42. Toликo, дaклe, изнијeсмo o приcиљaвaњу нa јeђeњe утрoбa (жртaвa) и o прeвeликим мукaмa (Сeдмoрицe Брaђe).

Пoчeтaк рaшoвaњa Јyдe Мaкaвeјa. Вeликaши и вoјскa цaрeвa сјрeмaју нaпaд, a Јyдa хрaбри свoју вoјскy. Пoбјeдa нaд Никaнoрoвoм вoјскoм и нaд Тимoшeјeм и Aрaйимa прeкo Јoрдaнa.

8. Јyдa, пaк, Мaкaвeј и oни сa њимe, yлaзeћи тaјнo y сeлa, пoзивaхy срoдникe, и узимaјући oнe кoји oстaдoшe (вјeрни) y Јyдaизмy, сaбрaшe шeст хиљaдa (љyди).

2. И призивaхy Госпoдa дa пoглeдa нa Нaрoд гaжeн oд свих и дa сe смилyјe нa Хрaм oскврнaвљeн oд бeзбoжних љyди;

3. И дa сe смилyјe нa уништaвaни Грaд, кoји имaђaшe бити срушeн дo зeмљe, и дa yслиши (глaс) свe крви кoјa вaпи к Њeмy;*

* 1 Moј 4, 10; Јeв 12, 24.

4. И дa сe oпoмeнe и бeзaкoнoг пoгyбљeњa бeзгрјeшнe дјeцe, и свих хyљeњa кoјa бивaју нa Имe Њeгoвo, и дa тo злo oмрзнe.

5. Стeкaвши, пaк, вoјнy силy, Мaкaвeј вeћ пoстaдe нeпoднoшљив²⁶ нeзнaбoшцимa, јeр сe гњeв Boжиији нa милoст oкрeнy.

6. Нaстypaјући изнeнaдa нa грaдoвe и сeлa, пaљaшe их, и зaузимaјући вaжнa мјeстa, пoрaжaвaшe нe мaлoбрoјнe нeпријaтeљe.

7. A нaрoчитo јe зa тaквe нaпaдe кoристio нoћи. И прoнoшaшe сe глaс o њeгoвoм јyнaштвy свyдa.*

* 1 Мaк 3, 8-9.

8. Видјeћи, пaк, Филип дa oвaј мyж (Јyдa) мaлo пo мaлo нaпрeдoвaшe, и дa свe чeшћe нaпрeдyјe y yспјeсимa, нaписa (писмo) Птoлoмeјy, вoјнoм зaпoвијeдникy Цeлeсиријe и Фeникијe, дa дoђe y пoмoћ цaрeвим ствaримa.*

* 1 Мaк 3, 38-39.

9. A oн, oдмaх избaврaвши Никaнoрa, синa Пaтрoклoвa, јeднoгa oд

²⁶ нeпoбјeдив.

првих пријатеља (царевих), посла га и под њим не мање од двадесет хиљада (људи) од свих народа, да сав род Јудејаца уништи. А препоручи му и Горгiju, човјека војсковођу и искуснога у ратним подухватима.*

* 1 Мак 3, 35.

10. А Никанор је (већ) рачунао да царев дуг Римљанима, који је био двије хиљаде таланата, исплати заробљавањем (и продајом) Јудејаца.

11. Зато одмах посла у приморске градове да позивају на куповину тијела Јудејаца,²⁷ обећавајући да ће за таланат давати деведесет тијела, не очекујући да ће на њега убрзо доћи суд Сведржитеља.

12. А Јуди (Макавеју) дође вијест о Никаноровом наступању, и он пренесе својима долазак војске.

13. Они који бјеху плашљиви и који сумњаху у Божију правду, побјегоше и одоше у друго мјесто.

14. А други продаваху све што им бјеше преостало, и заједно мољаху Господа да избави оне који од безбожнога Никанора беху продани још прије сукоба,

15. Ако и не ради њих, а оно ради Завјетâ датих оцима њиховим и због призивања на себе часног и величанственог Имена Његовог.*

* ПремС 18, 22; 1 Мак 7, 37.

16. А Макавеј, сабравши оне око себе на број шест хиљада (људи), бодраше их да се не уплаше непријатеља, нити да се боје великог мноштва незнабожаца који неправедно дођоше на њих, него да се храбро боре;

17. Гледајући на безаконо нанијету од њих увреду Светоме Мјесту и муке нанијете поруганом Граду, а уз то још и укидање праотачког начина живљења.

18. „Јер они се, рече (Јуда), уздају у оружје и дрскост, а ми се уздамо у

²⁷ заробљеника.

Свемоћнога Бога, који може и оне који долазе на нас и сав свијет једним мигом оборити.“

19. Набрајајући им још и помоћи (Божије) указане прецима, и помоћ против Сенахирима, како погибе сто осамдесет пет хиљада (људи).*

* 2 цар 19, 35; 1 Мак 7, 41.

20. И (помоћ) у Вавилонији кад би борба с Галатима, како свих који дођоше за борбу бјеше осам хиљада (Јевреја), са четири хиљаде Македонаца, па Македонци западоше у безизлаз, (како тада) осам хиљада људи порази сто двадесет хиљада (Галата) због добијене с Неба помоћи, и корист велику задобише.

21. Учинивши их тиме смјелима и готовима да умру за Законе и Отаџбину, (Јуда) раздијели војску на четири дијела.

22. А постави и браћу своју за старјешине сваког дијела (војске): Симона и Јосипа и Јонатана, ставивши под (команду) свакога хиљаду и петсто (људи);

23. А још и Елеазара (постави), па прочитавши (им) Свету Књигу и давши (војсци) поклич: Божија помоћ! – сâм он предводећи прву чету – сукоби се с Никанором.

24. А будући да им Сведржитељ би помоћник у борби, побише преко девет хиљада непријатеља, и ранише и осакатише већи дио Никанорове војске, и све натјераше у бјекство.

25. А и новце оних који бјеху дошли ради куповине (робља) узеше. И гонећи их довољно (далеко), повратише се, јер их и час (сунчева заласка) сустиже.

26. Јер бјеше уочи суботе, због чега нису наставили да их гоне дуго.

27. И пошто од њих покупише оружје и сакупише плијен од непријатеља, празноваху суботу, изобилно благосиљајући и исповиједајући

Господа Који их је спасао у овај дан, поставивши почетак милости њима.

28. А по суботи подијелише од плијена (свима) изгнаницима и удовицама и сирочади, а остатак они и дјеца (њихова) подијелише.

29. Кад то учинише и сатворише заједничку молитву, мољаху Милостивога Господа да се до краја измири са слугама својим.*

* 2 Мак 1, 5; 7, 33.

30. И ударивши на војску Тимотеја и Вакхида, погубише преко двадесет хиљада њих, и сасвим загосподарише високим утврђењима; а многи плијен раздијелише једнако међу собом и прогнаницима и сирочади и удовицама, и такође и старцима.

31. Пошто од њих сакупише оружје и пажљиво све сабраше у погодна мјеста, остали плијен донесоше у Јерусалим.

32. А начелника племена који бјеше с Тимотејем, убише, човјека веома безбожна, који је Јудејцима много несреће нанио.

33. И празнујући побједу у Отацбини, спалише спалитеље светих врата (Храма), Калистена [и неке друге], који бјеше побјегао у једну кућицу, те (тако) прими плату достојну безбожности (своје).

34. А триклети Никанор, који је ради продаје (заробљених) Јудејаца довео хиљаду трговаца,

35. Господњом помоћу посрамљен од оних које је он сматрао за ништавне, скинувши почасну одјећу, побјеже сам издвојен, неким споредним путем као роб бјегунац и дође у Антиохију, успјевши више него срећно, док му је (сва) војска пропала.

36. И он који бјеше узео на се да одужи дуг Римљанима од (продатих) заробљеника у Јерусалиму, објави (свима) да Јудејци имају Поборника и да су зато Јудејци нерањиви што сљедују Законе које је Он дао.

*Цар Антиох IV Епифан у Персији, болест и последњи дани, његово полупокајање, и писмо Јудејцима о сину му наследнику.
Смрт Епифанова.*

9. А у оно вријеме деси се да се Антиох врати посрамљен из Персијских крајева.*

* 1 Мак 6, 1-5.

2. Јер бјеше ушао у такозвани Персепол и покушао да опљачка (тамошњи) храм и заузме град. Због тога мноштва (народа) скочише за оружје те (цареви војници) бише одбијени; и би тако да Антиох, побијени од мјештана, буде принуђен на срамни повратак.

3. А када бјеше код Екбатана, дознаде за догађаје с Никанором и оне око Тимотеја.*

* 1 Мак 6, 5.

4. И надут гњевом, сматраше да против Јудејаца треба да окрене и оно зло које му учинише они који га најурише (из Персије), те зато нареди возачу својих борних кола да непрекидно јури напријед и убрзава путовање, мада га је суд (Божији) с неба пратио. Јер надмено рече овако: „Чим дођем тамо, учинићу Јерусалим гробљем Јудејаца“.*

* Јер. 19, 6.

5. Но Сведијећи Господ Бог Израиљев порази га неизлечивом и невидљивом раном. Јер тек што изговори ту ријеч, захвати га неподносиви бол утробе и горке унутрашње муке;

6. (И) сасвим праведно (снађе то) онога који је многим и нечувеним несрећама мучио утробе других.

7. Но он не одступахе од надмености, па се још више испуњаваше гордошћу, дишући огњем гњева на Јудејце и заповиједајући да се путовање убрза. А деси се да и паде из кола која јурише пребрзо, а пао је тако несрећно да је ишчашлио све удове тијела.

8. И (тако) онај који је до мало-прије, због надљудске гордости, сматрао да може заповиједати морским валовима и кантаром измјерити висине гора, паднувши на земљу бјеше ношен на носилима, јавно свима (тако) показујући силу Божију.

9. Тако и из тијела безбожнога (цара) излажаху црви, и још живоме у боловима и мукама отпадаше месо, а од смрада његовог сав војни логор бјеше захваћен гађењем од трулежи.*

* Дап 12, 23.

10. И онога који до малоприје сматраше да ће дотаћи небеске звијезде, нико не могаше носити због неподносиве тежине смрада.*

* Ис 14, 13.

11. Тек тада, код скршеног и пониженог (цара) поче да опада велика гордост и он да долази у спознање, погађан божанском казном — боловима свакога часа,

12. И не могући да поднесе сопствени смрад, рече овако: „Право је Богу покоравати се, и будући смртан, не мислити да си раван Богу“.

13. А зарицаше се нечастивац Господару (свих), који га још није помиловао, говорећи овако:

14. Свети Град — у који журећи да стигне, хтједе да сравни са земљом и учини га гробљем — да буде слободан!

15. А Јудејце — које сматраше да нису достојни ни погребља, него да заједно са одојчадима буду бачени грабљивим лешинарима и звјеровима — да их све учини једнаким с Атићанима.*

* 3 Мак 6, 34.

16. А Свети Храм — који је раније опљачкао — да ће га украсити најљепшим поклонима и да ће све свештене сасуде многоструко узвратити, а трошкове потребне за жртве да ће давати од својих прихода.

17. И уза (све) то: да ће и сâм постати Јудејац, и да ће обићи сва-

ко насељено мјесто јављајући силу Божију.

18. Но пошто ниоткуда не престајаху болови, јер на њега дође праведни суд Божији, изгубивши наду за своје стање, написа Јудејцима ниже потписано писмо у виду молбе са овим садржајем:

19. „Добрим Јудејцима, грађанима (царским), цар и војсковођа Антиох — да се много радују и здрави буду и добро чине!

20. Ако сте ви здрави и дјеца ваша, и ако су вам ствари по вољи, [уносим Богу највећу захвалност], имајући наду у Небо.

21. [Ја, пак, болестан лежим], памтим с љубављу ваше поштовање и наклоност, враћајући се из Персијских крајева, и павши у болест која има невољу, сматрах за нужно да се побринем за општу безбједност свих.

22. Не очајавам за себе, него имам велику наду да ћу изаћи из ове болести.

23. А гледајући да и отац мој,²⁸ у времена када креташе с војском у горње крајеве²⁹ одређиваше будућег насљедника,

24. Да ако се нешто неочекивано деси, или пак ако буде јављено нешто лоше, грађани земље, знајући коме су остављене ствари (државне), да се не узнемиравају.

25. Уз то, познајући околне владаре и оне што су сусједи царству, који гледају на времена (погодна) и очекују шта ће се догодити, одредио сам сина мога Антиоха за цара, којега сам, више пута одлазећи у горње сатрапије,³⁰ многим од вас остављао и препоручивао, написах му ово што слиједи ниже.

²⁸ Антиох III Велики.

²⁹ преко Еуфрата.

³⁰ државна област.

26. Молим вас, дакле, и тражим, да памтећи добротинства општа и појединачна, сваки очува наклоност коју имадосте према мени и према сину моме.

27. Јер сам увјерен да ће и он благонаклоно и човјекољубиво, следујући моју вољу, односити се према вама.^{**} * 3 Мак 3, 20.

28. Овај, дакле, убица људи и богохулник, доживјевши најгоре, заврши живот на најгори начин, као што је друге осудио – у горама стране земље.

29. А тијело му пренесе Филип, другар његов, који (опет), побојавши се Антиоховог сина, пребјеже (цару) Птоломеју Филомитору у Египат.

Ослобођење и очишћење Храма у Јерусалиму, обнова жртјава, празник Ханука (25. киселева 164. год. прије Христа). Нови цар Евпатор и судбина слуге му Птоломеја. Макавеј војује на Идумејце и проишв Тимошеја у Газари и побјеђује.

10. А Макавеј и они с њиме, пошто Господ иђаше пред њима, повратише Храм и Град.^{*} * 1 Мак 4, 37.

2. А олтаре (идолске) по тргу, начињене од туђинаца, а тако исто и храмове порушише.^{*} * 2 дн 14, 3-5.

3. И Храм очистивши, начинише други Жртвеник, и крешући камен о камен, запалише ватру и узевши од њих ватру, узнесоше жртву (Богу) послје двогодишњег времена, и тамјан³¹ и свијећнаке и (трпезу) хљебова предложена начинише.^{*}

* 1 Мак 4, 36-54.

4. А када то учинише, паднувши потрбушке мољаху Господа да више не допадну таквих зала, него ако

некад и сагријеше, да их Он с кротошћу кара и не предаје их хулним и варварским народима.^{*} * 2 Сам 24, 12.

5. И у који дан Храм би оскврнављен од иноплеменика, догоди се да у исти дан буде и очишћење Храма: двадесет и петог истог мјесеца,³² који је Хаселев.^{*} * 1 Мак 4, 54.

6. И са радошћу прослављаху осам дана на начин празниковања Сјеница, сјећајући се како су прије кратког времена празник Сјеница у горама и пећинама попут звијери проводили.^{*} * 1 Мак 4, 56; 1 Мак 5, 27.

7. Зато, носећи украшене штапове и лијепе гранчице, а још и палме, узношаху пјесме Ономе који је успјешно омогућио да се очисти Мјесто његово.

8. А одредише општом заповијешћу и гласањем свему Јудејском народу: да сваке године празнује ове дане.^{*} * 1 Мак 4, 59.

9. Тако, дакле, би са смрћу Антиоха званог Епифан.

10. А сада ћемо изложити оно што је било у вријеме Евпатора Антиоха,³³ који бјеше син оног безбожника, скраћујући (овдје) зла настала од ратова.

11. Овај, дакле, преузевши царство, постави над пословима (државним) неког Лисија, првог војног заповиједника Целесирије и Феникије.

12. Птоломеј пак, звани Макрон, бјеше први који држаше правду Јудејцима због учињене им (раније) неправде, и стараше се да се према њима односи мирољубиво.

13. Због тога бјеше оптужен од пријатеља (царевих) пред Евпатором и често називан издајником, зато што је напустио повјерени му од Филомитора (цара Египатског) Кипар и прешао Антиоху Епифану, те не чинећи

³² 14. децембра 164. г. прије Христа.

³³ Антиох V Евпатор.

³¹ кадиони жртвеник.

племениту част достојанству власти, отрова се и напусти живот.

14. А када Горгија постаде војни заповиједник оних крајева, сакупи стране плаћенике и сваком приликом вођаше рат против Јудејаца.

15. А заједно са њиме и Идумејци, држећи значајна (војна) утврђења, узнемираваху Јудејце, и примајући оне који побјегоше из Јерусалима, настојаху да подржавају рат.*

* 1 Мак 5, 3-5.

16. А људи око Макавејаца учинивши молепствије, и молећи Бога да им буде помоћник у борби, ударише на утврђења Идумејаца,

17. Са којима се храбро сударише и заузеле (њихова) мјеста, и све који се на зидовима борише побјеђиваху, и убијаху оне који им допадаху руку, те побише не мање од двадесет хиљада (људи).

18. А када побјеже (њих) не мање од девет хиљада у двије добро утврђене куле, и имађаху све што требаше у случају опсаде,

19. Макавејац остави на кључним мјестима Симона и Јосифа и још Закхеја и довољан број његових људи ради опсаде ових (тврђава), и он се издвоји (на други положај).

20. Но они око Симона, полакомљени на новац, присташе на (понуђени) новац неких који бјеху у кулама, и примивши седамдесет хиљада драхми, пустише неке да изиђу (из опсаде).

21. А када Макавеј би обавијештен о том догађају, сабра народне вође и оптужи (их) да су за сребро продали браћу, пустивши (да побјегну) оне који ратоваху против њих.

22. И ове, пошто посташе издајници, поби и одмах заузе те двије куле.

23. Успијевајући у свему с оружјем у рукама, погуби у двјема тврђавама више од двадесет хиљада (људи).*

* 1 Мак 5, 4-5.

24. А Тимотеј, који раније бјеше побијеђен од Јудејаца, сабравши многобројне стране снаге и сакупивши из Азије не мали број коњице, дође с оружјем да узме Јудеју.

25. А људи око Макавејца, кад се он приближи, окретоше се молитви Богу посувши главе пепелом и опасавши се костријетом,*

* 1 Мој 37, 34; 1 Мак 2, 14.

26. И клекнувши на стијену наспрам Жртвеника (код Храма), мољаху (Бога) да им буде милостив и да „непријатељује непријатељима њиховим и противникује противницима“, као што Закон јасно говори.*

* Јл 2, 17; 2 Мој 23, 22.

27. А кад дођоше с молитве, узеше оружје и изиђоше изван Града (Јерусалима) подалеко, па кад се приближише непријатељима, зауставише се насамо.

28. Тек што се појави јутро, нападоше обје (војске), једни имајући залог успјеха и побједе, уз (своју) врлост, ослањање на Господа, а други истакоше гњев за вођу својих борби.

29. Док биваше јака битка, појавише се противницима с неба пет сјајних мужева на коњима златних узда, који предвођаху Јудејце.*

* 2 Мак 3, 25-26; 3 Мак 3, 18.

30. Они узеше Макавејца између себе и покривајући га својим свеоружјем, чуваху га неповредивог, а на противнике избациваху стријеле и муње; због чега они, збуњени обневидјелошћу, бјеху испуњени пометњом и погубљивани (од Јудејаца).

31. Побито би двадесет хиљада и петсто (људи), и шесто коњаника.

32. А сâм Тимотеј побјеже у утврђење звано Газара, јаку тврђаву, гдје бјеше војсковођа Хереј.

33. Људи око Макавејца с ревношћу држаху опкољену тврђаву четири дана.

34. А они унутра, надајући се на утврђеност мјеста, прекомјерно хуљаху и говораху недопустиве ријечи.

35. А када свиташе пети дан, двадесет младића Макавејевих, распаливши се гњевом због хула, навалише на зид мушки и с гњевом звијери сјекоше ко год им допадале (руку).

36. А и други тако исто, успевши се за њима, затекавши изненађене оне унутра, потпаливаху куле и распаливши ватре, живе спаљиваху богохулнике. Други, пак, развалише врата и (кроз њих) прихвативши осталу војску, заузеше град.

37. И Тимотеја, који бјеше скривен у некој јами, посјекоше, и његовог брата Хереја и Аполофана.

38. А када то завршише, са пјесмама и похвалама благосиљаху Господа, који је велико доброчинство учинио Израиљу и побједу им даровао.

Први напад Лисијев, ојсага Ветсури и пораз; Лисије склапа мир са Јудејцима. Четвори писма о томе.

11. А после је врло мало времена, Лисије, царев намјесник и сродник и замјеник над (државним) пословима, тешко подносећи то што се догодило,*

* 1 Мак 4, 28-35.

2. Сабравши око осамдесет хиљада (пјешадије) и сву коњицу, дође против Јудејаца одлучивши да Град (Јерусалим) учини насеље Јелинима,

3. А Храм да опорезује сребром, као што су (опорезивани) други храмови незнабожаца, и да учини да се првосвештенство продаје сваке године,

4. Нимало не рачунајући на Божију моћ, гордећи се десетинама хиљада пјешадије и хиљадама коњице и с осамдесет слонова.

5. Ушавши, пак, у Јудеју, приближи се Ветсури, која је пустињско мјесто, а од Јерусалима удаљено око пет схинија, и њу је притискивао.

6. А када дознаше људи око Макавејца да (Лисије) опкољава утврђења, са плачем и сузама заједно са народом мољаху Господа да пошаље Доброга Анђела ради спасења Израиљу.*

* 2 Мак 15, 22-23.

7. А сâм Макавејац, узев први оружје, подстицаше друге да заједно с њиме уђу у опасност да помогну браћи својој, те заједно и с вољом јуришнуше.

8. Утом, кад још бјеху код Јерусалима, појави се испред њих као вођа коњаник у бијелој одори машући златним свеоружјем.

9. А они сви благословише милостивога Бога и охрабрише се душом, и бјеху готови да нападну не само људе, него и најдивљије звијери и гвоздене зидове.

10. И напредоваху у бојном поретку имајући Саборца с неба, јер им се Господ смилова.

11. Лавовски нападоше на непријатеље и побише их једанаест хиљада, а коњаника хиљаду и шесто, а све остале нагнаше у бјекство.

12. Већина пак од њих рањени, наги се спасоше; и сам Лисије срамно бјежећи, спасе се.

13. Међутим, не будући неразуман и расправљајући сам са собом о поразу који му се догодио, и схвативши да су Јудејци непобједиви, јер се на њиховој страни борио Свемогући Бог,

14. Посла изасланике и убиједи их на измирење у свему што је праведно, јер ће и цара убиједити на обавезу да им буде пријатељ.

15. А Макавејац се сагласи у свему што је Лисије тражио бринући о (општој) користи. Све пак што

Макавејац писмено предаде Лисију, цар је одобрио.

16. А бјеху написане од стране Лисија посланице Јудејцима, које имађаху овај садржај: „Лисије народу Јудејском – да се радује!

17. Јован и Авесалом које ви посласте, пошто (нам) предадоше написану поруку, тражаху оно што је у њој написано.

18. Оно пак што требаше да се и цару поднесе, то сам (му) јасно изложио, и оно што је било прихватљиво, то је и одобрио.

19. Ако, дакле, одржите наклоност према стварима (државе), настојаћу и надаље да допринесем вашем добру.

20. А што се тиче овога и појединости, наредио сам вашим и мојима да с вама преговарају.

21. Будите здрави! Године сто четрдесет осме, двадесет четвртог Диоскоринтија (мјесеца).³⁴

22. А царева посланица садржаваше ово: „Цар Антиох³⁵ брату Лисију – да се радује!

23. Када је отац наш прешао међу богове,³⁶ хотећи да поданици царства буду спокójни и да се баве својим пословима,

24. Чувши за Јудејце да нису пристали на очеву намјеру да пређу на јелинске обичаје, него више желе свој начин живљења и зато траже да им се дозволи оно што је по њиховом Закону;

25. Желећи, дакле, да и тај народ буде изван немира, одређујемо да им се Храм васпостави и да живе по обичајима својих предака.

26. Добро ћеш, дакле, учинити ако им пошаљеш изасланике и пружиш им десницу (мира), да они, видећи нашу добру вољу, буду расположени

и задовољно да живе по својим схватањима.“

27. А царева посланица народу (Јудејском) бјеше оваква: „Цар Антиох³⁷ скупштини старјешина Јудејаца и осталим Јудејцима – да се радују!

28. Ако сте здрави, биће како жељимо, јер и ми смо здрави.

29. Обавијестио нас је Менелај да хоћете да се вратите (својим кућама) и бавите се својим пословима.

30. Онима који се поврате до тридесетого Ксантика (мјесеца), даће се десница (одобрења) и слобода кретања;

31. Да Јудејци употребљавају своја јела и своје Законе, као што су и раније, и нико од њих неће ни на који начин бити узнемираван због онога што су не знајући учинили.

32. А послах и Менелаја који ће вас увјерити (у ово).

33. Будите здрави! Године сто четрдесет осме, Ксантика петнаестого.³⁸

34. А послаше и Римљани овима (Јудејцима) посланицу која гласи: „Коинт Мемнос [и] Тит Маниос, посланици Римљана, народу Јудејском – да се радује!

35. За оно што је Лисије, сродник царев, дозволио вама, за то смо и ми сагласни.

36. За оно пак што је одлучио да изнесе пред цара, пошаљите одмах некога да се о томе договоримо да бисмо изложили (цару) како вам приличи, јер ћемо ми доћи у Антиохију.

37. Зато пожурите и пошаљите неке да бисмо и ми дознали којег сте мишљења.

38. Будите здрави.

39. Године сто четрдесет осме, Ксантика петнаестого.³⁹

³⁴ 164. год. прије Христа.

³⁵ Антиох V Евпатор.

³⁶ умро.

³⁷ Антиох IV Епифан.

³⁸ 15. априла, 164. год. прије Христа.

³⁹ 164. год. прије Христа.

*Нова нейријателства. Грађани Јоје
преваром поштајају Јудејце; освети
Јудина у Јоји и Јамнији. Поход
Макавејца у Галадигу, пораз
Тимотеја. Поход на Идумеју, пораз
Горије; оскврњење ратника и жртва
за мртве.*

12. Када су, пак, склопље-
ни ти договори, Ли-
сије оде цару, а Јудејци се бављаху
земљорадњом.

2. Међутим, војни заповиједници
по мјестима, Тимотеј и Аполоније,
син Генејев, и још Јероним и Демо-
фон, уз њих још и Никанор, Кипри-
арх, нису их остављали безбједне и
на миру.

3. А становници Јопе учинише
једно велико нечашће: замолише Ју-
дејце који с њима живе да са женама
и дјецом уђу у од њих припремљене
лађе, (да покажу) да према њима не
постоји никакво нерасположење.

4. Пошто је то била заједничка од-
лука града, и пошто ови то прихва-
тише, јер хтједоше да живе у миру и
ништа сумњиво не имаћаху, када се
попеше (на лађе), они их потопише,
њих не мање од двије стотине.

5. А Јуда дознавши за то злодјело
учињено његовим сународницима,
позва своје људе,

6. И призвавши праведног Судију
Бога, пође против злих убица браће
своје, и ноћу запали пристаниште и
спали лађе, а оне који тамо бјеху по-
бјегли прободе (мачем).

7. А пошто град би затворен, он се
врати, али с намјером да опет дође и
искоријени све житеље Јопе.

8. Дознавши, пак, да и грађани
Јамније намјеравају да поступе на
исти начин с Јудејцима који с њима
живе,

9. Нападе ноћу и на Јамнијце,
запали пристаниште с бродовима,

тако да се одбљесак пламенова ви-
дио у Јерусалиму, удаљеном двјеста
четрдесет стадија.

10. И кад одатле отидоше девет
стадија, идући у поход против Тимо-
теја, нападоше га Арапи, њих не ма-
ње од пет хиљада и коњаника петсто.

11. И би сурова битка; и кад они
око Јуде, благодарјећи помоћи од Бо-
га, успијеваху (у побједи), номади
(Арапи) тражаху да им Јуда пружи
десницу (мира), обећавајући да ће
им дати стада и пашу за стада, и да
ће им и у осталоме бити од користи.

12. А Јуда, схвативши да они за-
иста могу бити у многومه корисни,
прихвати да склопи мир са њима; и
они, добивши десницу (мира), отидо-
ше у своје шаторе.

13. А нападе (Јуда) и на неки град
по имену Каспим, утврђен мостови-
ма⁴⁰ и ограђен зидовима и настањен
врло измијешаним народима.

14. А они унутра, понадавши се у
одбрамбеност зидова и изобиље хра-
не, дрско се понашаху према Јуди-
ним људима вријеђајући их и још ху-
лећи и говорећи недопустиве ријечи.

15. Људи око Јуде, призвавши Ве-
ликога Владара свијета, који је без
овнова и (других) справа за опса-
ду срушио Јерихон у вријеме Исуса
(Навина), навалише звјерски на зид
(тврђаве).*

* ИНав 6, 1-20.

16. И заузевши град вољом Божи-
јом, учинише неизбројиви покољ, та-
ко да је сусједно језеро, дугачко два
стадија, изгледало пуно од проливе-
не крви.

17. Оданде, пак, отишавши седам-
сто педесет стадија, дођоше у Хараку
Јудејцима званим Тувијани.

18. Али Тимотеја у тим мјестима
не нађоше, јер бјеше без успјеха оти-
шао из тих мјеста, а оставио у неком
мјесту стражу врло утврђену.

⁴⁰ опкопима.

19. Доситеј, пак, и Сосипатар, двојица од војсковођа Макавејевих, изашавши напријед, погубише остављене од Тимотеја у тврђави, њих више од десет хиљада људи.

20. Макавеј, пак, распоредивши своју војску по четама, постави ову двојицу над четама и нападе на Тимотеја, који имађаше око себе сто двадесет хиљада пјешадије и хиљаду и пет стотина коњаника.

21. А Тимотеј, када дознаде за напад Јудин, одасла жене и дјецу и осталу комору у мјесто звано Карнион, јер то мјесто бјеше тешко опкољиво и неприступно због ускости⁴¹ свих тих мјеста.

22. Када се појави прва чета Јудина, наста бојазан међу непријатељима и страх нападе на њих од појаве Свевидећег, и они нагрнуше у бјекство, бјежећи сваки на другу страну, тако да биваху често од својих рањавани и оштрицама својих мачева осакаћивани.

23. А Јуда предузе снажније гоњење пробадајући зликовце, и поби их око тридесет хиљада људи.

24. Тимотеј, пак, упавши (у руке) људима око Доситеја и Сосипатра, тражаше с великом лукавошћу да га пусте читавог, (говорећи) да он има под влашћу родитеље већине од ових, а од неких браћу, па ће (ако ће-га убију), они бити збрисани.

25. Пошто своје обећање потврди многим (ријечима) да ће их вратити неповријеђене,пустише га ради спасења браће.

26. А Јуда, изишавши против Карниона и против Атаргатиона, посјече двадесет пет хиљада људи.

27. А послвије њиховог пораза и погибелји, Јуда завојшти на Ефрон, тврди град у којем живљаше Лисије и мноштво разних народа, а младићи храбри бјеху стали испред зидина и бораху се јуначки унутра, јер, бјеху

велике залихе ратних справа и стрижела.*
* 1 Мак 5, 46.

28. Призивајући Моћнога, који силно руши непријатељску одбрану, узеше (Јудејци) град у своје руке и оборише на земљу двадесет пет хиљада оних унутра.

29. И отишавши оданде, нападоше на град Скит,⁴² удаљен од Јерусалима шестстотина стадија.

30. Но, пошто Јудејци који тамо живљаху, посвједочише да су Скитополци имали према њима наклоност и у временима несреће излазили им пријатељски у сусрет,

31. Захваливши им и замоливши их да и надаље буду наклоњени роду (Јудејском), дођоше у Јерусалим, а близу бјеше Празник седмина.⁴³

32. А послвије именоване Педесетнице, нападоше на Горгију, војног заповиједника Идумеје.

33. Он, пак, изиђе (на њих) са три хиљаде пјешака и четири сто коњаника.

34. И кад се сукобише, деси се да паде нешто мало Јудејца.

35. Неки, пак, Доситеј, од Вакинорових, човјек коњаник и јуначан, гоњаше Горгију и ухвативши за огртач, вођаше га снажно и хтједе проклетника да зароби жива, кад неки од коњаника Тракијаца нападе овога (Доситеја) и одсјече му раме, те Горгија побјеже у Марису.

36. А кад се људи око Ездрина, дуго се борећи, уморише, призва Јуда Господа да се појави као саборац и предводник рата.

37. Започевши први језиком отаца поклич с пјесмама,⁴⁴ и ударивши изненадно на Горгијину војску, натјера их у бјекство.

38. Потом Јуда узео војску и одведе у град Одолам; па пошто стиже и субота, очистивши се по обичају, тамо провели суботу.

⁴¹ кланаца.

⁴² Скитопол.

⁴³ Педесетница.

⁴⁴ Псалмима.

39. Сљедећег, пак, дана дођоше Јудини људи, пошто бјеше потреба (сахране) да пренесу тијела претходно палих (ратника) и са сродницима положи их у гробове отаца.

40. И нађоше код свакога од мртвих под одјећом посвећене ствари од идола из Јамније, што Закон забрањује Јудејцима, па свима постаде јасно да су због тога разлога погинули.* * 5 Мој 7, 25-26.

41. Сви, пак, благословивши суд Праведног Судије Господа, који тајне ствари чини јавнима,

42. Обратише се на молитву молећи (Бога за њих) да учињени гријех сасвим избрише. А племенити Јуда мољаше народ да чувају себе и буду без гријеха имајући пред очима оно што се десило због гријеха оних који су прије тога погинули.* * Пс 50, 3.

43. И учини сабирање новчаних прилога по (сваком) човјеку, двије хиљаде драхми, и посла у Јерусалим да се принесе жртва за гријех, чинећи то веома добро и мудро мислећи на васкрсење.

44. Јер кад не би очекивао да ће и ови погинули васкрснути, било би сувишно и неразумно молити се за мртве.

45. Али, сагледајући да је онима који с побожношћу премину припремљена најбоља награда, бјеше (му) намисао света и побожна, зато и учини жртву умилостивљења за умрле да би се ослободили гријеха.*

* 2 Сол 4, 13; Кол 1, 5.

*Цар Антиох V Евпатор и Лисије
рашпућу прошив Јудеје, прозна смрт
Менелајева. Послије молитве
Богу, Макавеј напала царев табор код
Модина и побјеђује; цар се повлачи и
склапа мир с Јудејцима.*

13. А године сто четрдесет и девете,⁴⁵ дође ви-

јест људима Јудиним да Антиох Евататор долази са мноштвом војске на Јудеју,

2. И са њим Лисије намјесник и (начелник) над пословима (царства), сваки имајући војну силу јелинску, пјешака сто десет хиљада и коњаника пет хиљада и триста, и (ратних) слонова двадесет два, и триста бојних кола са срповима.

3. А њима се придружи и Менелај, и подстицаше великим лицемјерјем Антиоха, не ради спасења отаџбине, него мишљаше да се поврати на власт (првосвештенства).

4. А Цар над царевима подиже гњев Антиохов на овог проклетника, и кад Лисије подказа да је он узрочник свих зала, заповиједи да, као што је обичај у том мјесту, одведу га и погубе у Верији.

5. У том мјесту, наине, има кула висока педесет педаља,⁴⁶ пуна пепела; и у њој имађаше једна направа која унаоколо кружи и расипа пепео.

6. Овдје сви гурају доље у погибао кривца због оскврњења храма или због неког другог великог злодјела.

7. Оваквом смрћу умре преступник Закона Менелај, не заслуживши ни земљу (за гроб); и сасвим праведно.

8. Зато што учини многе гријехе око Жртвеника, чији огањ и пепео бише свети, задоби смрт у пепелу.

9. А својим намјерама цар варварски иђаше против Јудејаца да им учини гора зла од оних која им учини његов отац.⁴⁷

10. А дознавши за то Јуда, заповиједи народу да даноноћно призива Господа, да сада више но икада помогне онима који би могли остати без Закона и Отаџбине и Светога Храма;

⁴⁶ 25 метара.

⁴⁷ Антиох IV Епифан.

⁴⁵ 163. г. прије Христа.

11. И да народ, који је тек накратко одахнуо душом, не допусти да (опет) буде поробљен богохулним незнабошцима.

12. Када сви то исто чињаху заједно, и мољаху Милостивога Господа са плачем и постом и земним клањањем у току три дана непрестано, Јуда их подстицаше, па нареди да се окупе.

13. А сâм повукавши се, са старјешинама савјетоваше се, прије но што царева војска упадне у Јудеју и заузме Град, да изиђу (пред њих) и пресуде ствар уз помоћ Господњу.

14. И повјеривши руковођење Творцу свијета, и подстакнувши своје људе да се храбро до смрти боре за Законе, за Храм, Град, Отаџбину, за грађанство, онда крете и код Модина учини војни логор.

15. Давши пак свима око себе ратни поклич: Божија побједа! – са изабраним прерушеним младићима нападе ноћу на царски шатор, на логор, и поби око двије хиљаде (људи), и предњега од слоновца заједно са његовим водичем.* * 1 Мак 6, 43-46.

16. И на крају, испунивши војни логор (непријатеља) страхом и узбуном, повратише се са успјехом.

17. А ово се догоди када дан тек свањиваше, благодарећи присутној му Господњој заштити.

18. Цар, пак, окусивши од Јудејске смјелости, покушаваше да лукавошћу освоји (њихова) мјеста.

19. И нападе на Ветсуру, јаку тврђаву Јудејаца, и би потиснут; наиђе на препреку, и умањи се (војска његова).

20. А онима у (тој) тврђави Јуда посла што им требаше.

21. Али неки Родокос из Јудејске војске издаде тајне непријатељима, но би тражен, ухваћен и убијен.

22. Цар (тада) по други пут пружи десницу (мира) онима у Ветсури,

и доби примирје; (потом) отиђе, па опет нападе на оне око Јуде, но опет му се смањи војска.* * 1 Мак 6, 49.

23. Дознаде (затим) да се одметну (од њега) Филип у Антиохији, остављен (тамо) као замјеник над пословима (царства), па се узнемири, те позва Јудејце (на мир), и покори се (њиховим условима), па се закле за све што је прâво и склопи (споразум), и принесе жртву, одаде част Храму, и Мјесту (светом) указа човјекољубље.* * 1 Мак 6, 55-63.

24. И прими Макавејца. Остави Игемонида за војног заповједника од Птолемаиде до мјеста Герина (у Египту).

25. Дође у Птолемаиду, но Птолемаиђани бише незадовољни тим споразумом, негодоваху зато што хтједоше да пониште договоре.

26. (Тада) Лисије изиђе на говорницу, изложи одбрану (споразума) колико могаше, убиједи (народ), умири га, придоби њихову благонаклоност, па отиђе у Антиохију.

27. Толико о царевом походу (на Јудеју) и о повратку.

Нови цар Димитрије I и првосвешћеник Алким, који тражи напад на Макавејца. Пред Никаноров поход на Јудеју народ и Јуда се моле. Никанор пријатељ с Јудом. Алким расиљаје мржњу, Никанор прети Храму. Смрт праведног Разиса.

14. А⁴⁸ после три године дође вијест људима око Јуде да је Димитрије,⁴⁹ син (цара) Селевка,⁵⁰ упловио кроз луку Триполис са великим мноштвом војске и бродовима,* * 2 цар 19, 35.

⁴⁸ 161. г. прије Христа.

⁴⁹ Димитрије I Сотир.

⁵⁰ Селевк IV.

2. И да је заузео земљу и убио Антиоха⁵¹ и његовог намјесника Лисија.

3. Неки пак Алким, претходно првосвештеник, који бјеше добровољно оскврнављен у временима немијешања (с јелинским идолослужењем), схвативши да му ни на који начин нема спасења, нити већ приступа светом Жртвенику,

4. Дође цару Димитрију, сто педесет прве године,⁵² доносећи му златни вијенац и палмову грану, а уз то и неколико гранчица маслине што се носе⁵³ у Храм; и тиме се тога дана задовољи.

5. Но (други пут) нађе вријеме за сарадника своје подлости када га Димитрије позва на неко засиједање, и запитан: Каквога су расположења и намјера Јудејци? – на то рече:

6. „Они Јудејци који се зову Асидеји, којих је вођа Јуда Макавеј, ратни су хушкачи и бунције, не остављајући царство на миру и спокоју.

7. Зато ја, лишен праотачке славе – мислим на чин првосвештеника – дошао сам сада овдје,

8. Најприје зато што искрено мислим оно што доликује цару; а као друго: мислећи и на моје грађане; јер безумљем напријед поменутих (људи) сав наш народ немало пати.

9. А када сваку од ових ствари дознаш,⁵⁴ царе, постарај се и за земљу и за опсједнути род наш, сходно твоме добросрдачном човјекољубљу према свима.

10. Јер док Јуда остаје (у животу), немогуће је да (државне) ствари имају мира.“

11. Пошто он то изговори, одмах остали пријатељи (цареви), који бјеху

непријатељски расположени према Јуди, распалише (цара) Димитрија.

12. А он, дозавши одмах Никанора, који бјеше постао командант ратних слонова, и поставивши га за војног заповједника Јудеје, посла га (тамо);

13. Давши му заповијест да самог Јуду убије, а оне око њега да растјера, а Алкими да постави за првосвештеника највећег Храма.*

* Јест 9, 17, 21, 24, 26.

14. А незнабошци који због Јуде бјеху побјегли из Јудеје, придружише се попут стада Никанору сматрајући да ће несреће и порази Јудејаца бити њима успјех и благостање.

15. [А они око Јуде] чувши за наилазак Никаноров и за напад незнабожаца, посуше се пепелом и усрдно мољаху Онога који је довијека изабрао Свој народ (Израиљ) и увијек је с (чудесном) појавом прихватао се својега удјела.*

* 1 Мак 2, 14; 10, 25; 1 Мак 3, 47; 5 Мој 32, 9.

16. А када њихов вођа (Јуда) заповиједи, кретоше оданде одмах и сукобише се са њима у селу Десау.

17. А Симеон, брат Јудин, бјеше се сукобио са Никанором, али услед изненадног доласка (велике војске) непријатеља, замало се уплашио.

18. Међутим, када Никанор чу како велико јунаштво имаћаху људи око Јуде и срчаност у борбама за Отаџбину, побоја се да исход битке учини крвљу.

19. Зато посла (Јудејцима) Посидонија и Теодота и Мататију да им пружи и да прихвати десницу (мира).

20. И пошто бјеше дуже разматрање о томе и вођа (Јуда) објави народу, те би исказано једногласно мишљење, пристадоше на договор.

21. Па одредише и дан у који ће саме (војсковође) доћи на једно исто

⁵¹ Антиох V Евпатор.

⁵² 161. г. прије Христа.

⁵³ прилажу као првине.

⁵⁴ проучиш.

мјесто. И дођоше (тога дана) са сваке стране ратна кола, и поставише сједишта (почасна).

22. Јуда (ипак) заповиједи да наоружани људи буду спремни на погодним мјестима да не би од непријатеља било изненадно злодјело. И (војсковође) учинише одговарајући заједнички договор.

23. И Никанор борављаше (од тада) у Јерусалиму и ништа неумјесно не учини; сакупљене, пак, попут стада множине (незнабожаца), распусти.

24. И имађаше Јуду свагда крај себе, и душевно бјеше томе мужу наклоњен.

25. Он га подстакну да се ожени и да има дјецу, те се овај ожени, устали се и уживаше заједно с другима живот.

26. А Алким, видјећи међу њима наклоност и узевши склопљени договор, отиђе код Димитрија и рече (му) за Никанора да непријатељски мисли о (државним) стварима, јер непријатеља царства његовог назначи Јуду за насљедника.* * 1 Мак 7, 25.

27. На то се цар веома разгневи, и раздражен клеветама сведукавог Алкима, написа писмо Никанору говорећи да јако негодује због договора, и заповиједи му да Макавејца везаног пошаље брзо у Антиохију.

28. Када, пак, та вијест дође Никанору, он се смути и би му врло тешко ако би договорено прекршио, а да му овај човјек није никакву неправду учинио.

29. Но пошто се цару није могло супротставити, гледаше погодну прилику да то вјештом замком изврши.

30. А Макавејац, видјећи да се Никанор понаша према њему строже и да уобичајени сусрет би замијењен грубљим односом, схвати да та строгост није од боље стране, па сабра

немали број људи око себе и скриваше се од Никанора.* * 1 Мак 7, 30.

31. Овај пак (Никанор), схвативши да га је онај муж витешки надмудрио, дође у највећи и свети Храм када свештеници приношаху уобичајене жртве, и заповиједи им да му предају тога човјека.

32. А кад се они заклињаху и говораху да не знају гдје се тражени налази,

33. (Никанор) пружи десну руку према Храму и овако се закле: „Ако ми не предате Јуду свезаног, овај ћу Божији Дом сравнити са земљом и Жртвеник ћу разрушити, и овдје ћу подићи сјајни олтар Дионису!“

34. И толико рекавши, отиђе. А свештеници, пруживши руке к небу, призиваху свагдашњег Поборника народа нашег овако говорећи:

35. „Ти, Господе, који немаш потребе ни од кога, благоизволио си да међу нама буде Храм Твојег обитавања.* * 3 Мак 2, 9; 2 Сам 7, 1; 5 Мој 12, 11.

36. И сада, Свети, Господе сваког освећења, сачувај довијека неупрљаним овај недавно очишћени Дом.“

37. А неки Разис, од Јерусалимских старјешина, би оптужен Никанору, човјек миљеник сутрађана (својих), који имађаше глас веома добар међу њима, и по наклоности (свију) називан оцем Јудејаца;

38. Он бјеше у претходним временима немијешања⁵⁵ оптужен за вјерност Јудаизму и како је готов да и тијело и душу положи за Јудаизам са сваком искреношћу.

39. А Никанор, хотећи да јавно покаже непријатељство које имађаше према Јудејцима, посла преко пет стотина војника да га ухвате.

40. Јер сматраше да ће, ако ухвати [и смакне] њега, нанијети њима несрећу.

⁵⁵ неучешћа у јелинском идолослужењу.

41. Но када мноштво војника хтједе да заузме кулу (у којој он бјеше), и наваљиваху на врата дворишта и заповиједише да се донесе ватра и запале врата, он, будући опкољен, баца се на мач,

42. Хотећи рађе да племенито умре, него да проклетницима допадне руку, и буде понижен на начин недостојан своје племенитости.

43. Но, раном (од мача) не бјеше смртно погођен због журбе у том по духвату, а мноштво (већ) бјеше продрло унутар вратница, он храбро истрчавши на зид, баца се смјело пред њих.

44. Но, пошто они нагло устукнуше и створи се простор, он паде на сред празнине.

45. И још дишући, распаљен љутом ревношћу, устаде иако му крв липташе потоцима и имађаше тешке ране, па протрча путем кроз мноштво и ставши на неку стрму стијену,

46. Будући већ сасвим без крви, зграби објема рукама своју испалу утробу и тресаше њоме према мноштву; и призвавши Господара живота и Духа да му је опет поврати (о васкрсењу), на тај начин премину животом.

*Никанор се јорди и бојоцули; Јуда
Макавеј се с војском моли Боју: јојава
с неба првосвешћеника Оније и
јорока Јеремије. Бој Јуде с
Никанором, јораз и смрт
Никанорова. Ејилој књије.*

15. А Никанор, кад дозна да се Јудини људи налазе у мјестима Самарјанским, намјераваше да у дан одмора са сваком сигурношћу нападне на њих.

2. Они пак Јудејци који бјеху насилно одведен у рат са њим, говораху

(му): „Нипошто немој да их тако ди-
вље и варварски побијеш, него одај
славу дану који је са светошћу иза-
брао Свевидећи“.

3. А триклетник запита: „Да ли по-
стоји на небу Моћни који је наредио
да се празнује дан суботњи?“*

* 1 Мој 2, 3; 2 Мој 20, 11.

4. А кад они одговорише: „Посто-
ји Господ Живи, који је на небу Вла-
дар, који је заповиједио да се пошту-
је седмина“.*

* 4 Мој 14, 21.

5. А он рече: „И ја сам, вели, вла-
дар на земљи који заповиједам да
се узме оружје и извршавају службе
царства“. Ипак није успио да оствари
своју грозну намјеру.

6. И Никанор са сваком надмено-
шћу уздизаше врат и намисли да по-
дигне општи споменик побједи над
Јудом и његовима.

7. А Макавеј бјеше непрестано
увјерен са сваком надом да ће доби-
ти заштиту од Господа,

8. И подстицаше оне с њиме да
се не плаше наилазка непријатеља,
имајући на уму раније им бивале по-
моћи с Неба, и да сада очекују са на-
дом помоћ и побједу која ће им доћи
од Сведржитеља.

9. И утјешавајући их речима За-
кона и Пророка, подсјетивши их и на
подвиге које су извршили, учини их
још расположенијима (за борбу).

10. И када их ревношћу подиже,
даде им наредбе, показавши исто-
времено невјеродостојност многобо-
жаца и (њихов) прекршај заклетве.

11. Свакога пак од њих наоружа-
ваше, не толико безбједношћу шти-
това и копаља, колико храбрењем до-
брим ријечима. И уз то им исприча
сан вјеродостојан, виђење неко које
их све обрадова.

12. А бјеше његово виђење овакво:
(Видје) Онију, бившег првосвештени-
ка, човјека благог и доброг, достојног

поштовања при сусрету, кротког у понашању, и у говору доличног, који је од младости научио све што је својствено врлини; њега (видје) како са испруженим (к небу) рукама моли за сву заједницу Јудејаца.*

* 2 Мак 3, 1; Сирах 50, 1.

13. Потом се, такође, појави човјек, који се одликоваше сједином и славом, а око њега бјеше нека чудесна и величанствена отменост.

14. И говораше Онија и рече: „Овај братољубац који се много моли за народ и за Свети Град, јесте Јеремија, Божији пророк“.

15. Тада Јеремија испружи десницу да дадне Јуди златни двосјекли мач и дајући му, обрати му се овако:

16. „Узми свети мач, дар од Бога, којим ћеш разбити противнике!“

17. И охрабривши се Јудиним ријечима, врло добрим и моћним да покрену на врлину и да душе младих ободри, закључише да не остају у војном логору, него да храбро нападају, и са сваким јунаштвом баце се у борбу и пресуде ствар, зато што су и Град и Светиње и Храм у опасности.

18. Јер бјеше им у мањој мјери предстојећа [борба] за жене и дјецу и још за браћу и сроднике, а највећи и први страх бјеше им за освећени Храм.

19. А и онима остављенима у Граду бјеше не мала невоља, јер бјеху узнемирени нападом на отвореном простору.

20. И када сви већ очекиваху будући исход, и већ се бјеху окупили непријатељи и војска распоредила и борбени слонови размјештени на погодна мјеста и коњица распоређена на бокове,

21. Сагледавши Јуда присуство великог мноштва војске и разноврсну опрему оружја и дивљину

звјерова,⁵⁶ испруживши руке према Небу, призва Чудотворца Господа [Сведиоца], знајући да побједа није помоћу оружја, него онако како Он пресуди, тако и доноси побједу достојнима.*

* 1 Мак 3, 1.

22. И призивајући Га, говораше овако: „Ти, Владару, послао си анђела свога Јудејцима у вријеме цара Језекије, те поби из војске Сенахири-мове сто осамдесет пет хиљада људи.*

* 2 цар 19, 35; 1 Мак 7, 41.

23. И сада, Господару Небеса, пошаљи анђела доброга пред нама ради бојазни и страха (непријатељима).*

* 2 Мак 11, 6.

24. Величином мишице Твоје нека се устраше они који са хуљењем дођоше против светог народа Твога!“ И тако он тиме заврши молитву.

25. А они око Никанора с трубама и ратним пјесмама кренуше у напад.

26. Ови, пак, око Јуде призивом (Бога) и молитвама сударише се са непријатељима.

27. И рукама борећи се, а срцима молећи се Богу, оборише не мање од тридесет пет хиљада људи, обрадовани веома Божијом појавом.

28. А када завршише ту битку и враћаху се с радостју, препознаше Никанора да је пао мртав са свеоружјем.*

* 1 Мак 7, 43.

29. Тада наста вриска и метеж (од весела), благосиљаху моћнога Господара језиком отаца.

30. И заповиједи (Јуда), онај који се свим тијелом и душом први борио за суграђане, који је цвијет младости своје сачувао (и дао) за своје сународнике, да Никанору одсијеку главу и руку заједно с раменом, и да донесу у Јерусалим.*

* 1 Сам 17, 51-54; Јдт 13, 8.

31. Дошавши пак тамо и сазвавши сународнике и поставивши свештенике испред Жртвеника, посла те

⁵⁶ слонова.

позваше оне (Сиријце) који бјеху у тврђави (Јерусалимској).

32. И показаше (им) главу проклетника Никанора и руку богохулника коју је био пружио на Свети Дом Сведржитељев високо се хвалећи.

33. И одсјекавши језик безбожнога Никанора, рече (Јуда) да га на парчиће дају птицама, а плату за безумље⁵⁷ да објесе наспрам Храма.*

* Јдт 14, 1.

34. И сви благословише на Небу Господа Епифана,⁵⁸ говорећи: „Благословен Онај који је сачувао Мјесто Своје неупрљаним!“

35. Главу пак Никанорову објеси на тврђаву Града да буде свима јавни и видљиви знак помоћи Господње.*

* 1 Мак 7, 47.

36. И сви одлучише заједничким гласањем да нипошто не оставе нео-

⁵⁷ одсјечену главу и руку.

⁵⁸ Јављенога и Славнога Господа.

биљежен овај дан, него да имају за празновање тринаести дан дванаестог мјесеца – који се сиријским језиком зове Адар – један дан прије Мардохејевог дана (празника Пури-ма).*

* Јест 9, 17, 21, 24, 26.

37. То су, дакле, догађаји који су се збили око Никанора, и од оних времена кад су Јевреји заузели и држали Град. И ја ћу овдје завршити ријеч.

38. Ако је добро и тачно по саставу – то сам и сам хтио; а ако је сиромашно и скромно – толико ми је било могуће.

39. Јер као што је непријатно пити само вино, и тако исто опет само воду; него на који начин вино помијешано с водом бива пријатно и пружа угодно задовољство, тако и умјешни склоп писања прија ушима оних који читају овај састав.

А овдје је свршетак.

ТРЕЋА КЊИГА МАКАВЕЈСКА

*Етиопијски цар Птоломеј IV
Филопатр обједињује Антиоха III
Селевкијског код Рафије (217. г.
прије Христа); њихом покушава да
уђе у Храм у Јерусалиму, што Јудејци
не дају.*

1. А Филопатор, дознавши од оних који се вратише (из Палестине), одузимање од Антиоха оних мјеста којима сам владаше, нареди (покрет) свима својим снагама пјешадијским и коњичким и, узевши са собом и сестру Арсиноју, крете; и стиже (у Палестину) до мјеста код Рафије, гдје бјеше утаборен Антиох са његовима.

2. А неки Теодот, намисливши да изврши смишљену завјеру, узе најбоље оружнике птоломејце, који му од раније бјеху под влашћу, и отиђе ноћу до Птоломејевог шатора да га сам убије и тиме заврши рат.

3. Но овога (Птоломеја) одведе Доситеј, звани Дримилев – родом Јудејац, који је потом промијенио Закон и отуђио се од отачких предања – а неког другог незнатног стави да лежи у шатору, који и прими на се казну онога.

4. А када наста велика битка и ствари нагињаху већма Антиоху, Арсиноја дуго трчаше тамо-амо молећи војску, са расплетеним косама

и преклињањима и сузама, да храбро помогну себи и дјечи и женама, обећавајући да ће, ако побиједе, свакоме дати по двије мине злата.

5. И тако се догоди да противници бише у сукобима погубљени, а многи бише ухваћени и заробљени.

6. Побједивши, пак, (непријатеља) у нападу, одлучи (Филопатор) да посјети околне градове и окуражи их.

7. И учинивши то, и подијеливши храмовима дарове, своје потчињене орасположи.

8. А када Јудејци послаше од герусије* и старјешина оне који ће га поздравити и дати му дарове добродошлице и честитати му на догађајима (побједе), деси се да овај већма би готов да сâм брзо дође до њих.

9. Када пак дође у Јерусалим и принесе жртву Богу Превеликом и захвали му, и остало учинивши што приличи Мјесту; и управо дошавши у Мјесто и запањен будући важношћу и љепотом,

10. Задиви се и лијепом поретку у Светилишту, па му дође на ум и захтједе да уђе у Храм.

11. А када му ови рекоше да тако нешто није дозвољено (Законом), јер никоме из (Јудејског) народа није дозвољен улазак, ни свима свештеницима, него само првове испред свих – Првосвештенику, и њему само једном годишње, он (Филопатор) никакo не хтједе пристати.*

* 2 Мој 30, 10; 3 Мој 16, 2, 34; Јев 9, 7, 25.

12. А кад и Закон (о томе) би прочитан, он никакo не одустајаше истичући да њему треба ући, говорећи: „Ако се они и лишавају те части, ја не бих требало“.

13. И питаше из ког разлога, кад он улажаше у сваки (други) храм, нико га од присутних не спречаваше.

14. А неки (Јудејац) неразмишљено рече да је било зло (учињено) то чиме се (он) хвали.

* савет старца

15. А он рече: „Пошто се ово (улаз у Светилиште) десило из неког разлога, зар не треба свакако ући (у сами Храм), хтјели то они или не?“

16. А када свештеници у свим одеждама падоше испред (Храма) и молише Превеликога Бога да помогне у садашњој невољи и да насртај наметаногa зло промијени, и вапајима са сузама испунише Светилиште,*

* 2 Мак 3, 15.

17. Они преостали у Граду уплашивши се искочише (напоље) сматрајући да се збива нешто неизвјесно.

18. И затворене у одајама дјевојке заједно с мајкама појурише напоље и, посувши се по коси пепелом, испуњаваху тргове лелецима и кукњавом.*

* 2 Мак 3, 18-19.

19. А и недавно доведене невјесте, напустивши спремљене за брачни сусрет одаје и уз приличан им стид, неуредну трку кроз град чињаху.*

* 1 Мак 1, 27.

20. А и новорођену дјецу, њихове мајке и дојиље остављаху овдје и ондје, неке по кућама а неке по улицама, и не враћајући се окупљаху се у најузвишеније Светилиште.*

* 2 Мак 3, 19.

21. А и молитва (Богу) сабраних у Мјесту би разноврсна, због онога што овај безбожно наваљиваше да учини.

22. Уз ово још, они смјелији од грађана никакo не допуштаху да се његово наваљивање и смишљена намјера испуни.

23. Они повикаше да се посегне за оружјем и да храбро скончају за отачки Закон, па створише велику узбуну у Мјесту (светом); и једва бјеху одвраћени од старца и старјешина, те и они заузеше исти став молитве.*

* 1 Мак 3, 21; 2 Мак 8, 2.

24. А мноштво (народа), бавећи се као и претходно тиме, мољаше се,

25. Док старјешине (Јудејске) око цара покушаваху на много начина

да његов горди ум одустане од замишљене намјере.

26. Али он, поставши још дрскији и одбацивши све (молбе), већ крете да приступи, ријешен да стави крај на оно што је раније рекао.

27. Видјећи то и они око њега, окренуше се да са нашим призивају Онога који има сву моћ да присутне заштити и не превиди ово безаконо и осионо дјело.

28. А од сталне и болне вике мноштва дизаше се неко неописиво јечање.

29. Јер чињаше се да не само људи, него и зидови и све тле одјекиваше, јер заиста све и сва тада претпостављаше смрт прије неголи оскврњење Мјеста (светог).

*Молитва првосвештеника Симона
да Бој сирјечи оскврњење Храма.
Казна над Пиломејем. Цар наредбом
спрема осветиу Јудејцима у Етију.
Неки одступивше, већина остла вјерна
Боју.*

2. А првосвештеник Симон, павши на кољена наспрам Храма и руке испруживши смјерно, учини овакву молитву:

2. „Господе, Господе, Царе небеса и Владару све твари, Свети у свети-ма, Јединовладајући, Сведржитељу, погледај на нас угњетаване од безбожнога и сквернога, дрскошћу и моћју надменога!“ * 1 Мак 1, 24; Ис 57, 15.

3. Јер Ти си Творац свега и све одржаваш, Господар си праведни, и оне који дрскошћу и гордошћу нешто чине Ти судиш.* * 2 Мак 1, 24.

4. Ти си оне који су раније неправду учинили, међу којима бјеху дивови што се уздаше у снагу и дрскост, погубио, навевши на њих неизмјерну воду (потопа).* * 1 Мој 6, 4-13, 17; 2 Пет 2, 5.

5. Ти си Содомљане, који чињаху гордост и бише познати по пороци-ма, огњем и сумпором спржио, оставивши их за примјер сљедећим нараштајима.*

* 1 Мој 19, 24-25; Сирах 16, 7-8; 2 Пет 2, 6.

6. Ти си дрскога Фараона, који је поробио народ твој свети Израиљ, казнио многим и разним казнама, обзнанивши твоју силу и тиме обзнанивши твоју велику власт;*

* 2 Мој 9, 16; 14, 27-28.

7. И кад он гоњаше народ (твој) с колима и великим мноштвом, покрио си дубином морском, а оне који су се поуздали у Тебе, Господара свеколике творевине, читаве си провео;*

* 2 Мој 14, 21-31.

8. Који када видјеше дјела руке Твоје, хвалу одадоше Теби Сведржитељу!*

* 2 Мој 15, 1-21.

9. Ти, Царе, створивши бескрајну и неизмјерну Земљу, изабрао си Град овај и осветио Место ово у Име твоје, који немаш потребе ни у чему; и прославио си величанственим јављањем, учинивши састав његов на славу великог и пречасног Имена Твог.*

* 1 цар 8, 21-29; 2 Мак 14, 35; Јер 31, 3 (38, 3).

10. И љубећи дом Израиљев, обећао си да ако буде нашег одступања и наиђе на нас стијешњеност, па дођемо у Место ово и помолимо се, услишићеш молитву нашу.* * 1 цар 8, 33.

11. И заиста си Вјеран и Истинит!*

* Отк 19, 11.

12. Па пошто си више пута, кад оци наши бише у невољи, помогао им у понижењу, и избавио их из великих зала;

13. Ево и сада, Свети Царе, због многих и великих наших гријехова, мучени смо и поробљени непријатељима нашим, и паралисани у немоћима.*

* 2 Мак 8, 2.

14. А у нашем паду овај дрзник и скврнитељ спрема се да сасвим посрами

ово Свето Мјесто на Земљи посвећено Имену славе Твоје.* * Нем 9, 5-6.

15. Јер обитавалиште твоје, Небо небеса, недостижно је људима!*

* 1 цар 8, 27; Дап 7, 49.

16. Но, пошто си благоизволио да слава твоја буде у народу твоме Израиљу, осветио си Мјесто ово.*

* Пс 149, 4.

17. Немој нам се светити нечистотом њиховом, нити нас казни оскврњењем (њиховим), да се не хвале безаконици у гњеву своме, нити да се радују у гордости језика свога говорећи:

18. 'Ми погазисмо Дом Освећења као што се газе домови гнусотâ (идолопоклоничких).'* * 1 Мак 3, 45.

19. Избриши гријехе наше и уништи пријеступе наше, и јави милост твоју у час овај!

20. Нека нас брзо предухитре милосрђа твоја! И дај да те хвале уста доље палих и сатрвених душом, учинивши нам мир."*

* 2 Пс 78, 8; Јов 7, 12; 2 Мак 1, 4.

21. Тада Свевидећи Бог и Праотац, Свети у светима, услишавши законито мољење, казни онога који се увредом и дрскошћу бјеше врло погордио.* * Јест 5, 1а; 2 Мак 7, 35; 9, 5.

22. Потресе га с једне и друге стране као вјетар трску, тако да је пао непокретан на тле, а још и удовима одузет, па није могао ни проговорити, свезан праведним судом (Божјим).* * 2 Мак 3, 26-29.

23. Зато, његови пријатељи и тјелохранитељи, видјећи брзу и строгу казну која га погоди, бојећи се да и живот не испусти, хитно га извукоше напоље обузети превеликим страхом.

24. У времену пак нешто каснијем, повративши се себи (цар), нима-ло се не покаја, мада бјеше кажњен,

него отиђе са страшним пријетњама (Јудејцима).

25. Вративши се у Египат, он повећа своју злобу, (подстакнут) од својих напријед поменутих другова у пићу и пријатеља, отуђених од свега што је праведно.

26. И не само да се не задовољи безбројним неморалним дјелима, него и до толике дрскости дође да је ширио по мјестима клевете (на Јудејце); а и многи од пријатеља (његових), видјећи цареву намјеру, и они се поведоше за његовом вољом.

27. И одлучи да јавно против народа (Јудејског) рашири срамоту, па на кулу двора (царског) постави стуб са уцртаним натписом:

28. „Нико од оних који не приносе жртве (идолима), не смије улазити у своја светишта, а сви Јудејци (у Египту) да се попишу и подведу под стање слугу,¹ а који се противе да их на силу доведу и лише живота.

29. А пописиванима да се утисне ватрени жиг на тијелу: знак Диониса — лист бршљана, који ће затим бити унијети у спискове умањене слободе и права.* * 2 Мак 6, 7.

30. Да не би пак свима изгледао непријатељ, написао је испод: „А ако неки од њих (Јудејаца) буду хтјели да учествују са посвећенима у обредима (идолским), такви нека буду изједначени са грађанима Александрије“.

31. Тако, неки (Јудејци), због града (Александрије), презирући темеље Града побожности, олако себе потчињаваху (царевој наредби), као да ће добити неку велику част од будућег дружења с царем.

32. Но већина (Јудејаца) јуначком душом оснажи се и не одступише од побожности, и даваху новац у замјену за живот без страха настојећи да се избеаве од пописа (у спискове).

¹ робова.

33. И бјеху испуњени надом да ће добити заштиту (од Бога), и гнушаху се оних који од њих одступаху, и сматраху их као непријатеље народа, и одбијаху да са њима опште и да их помажу.

Међусобни однос египћанских незнабожаца и Јевреја. Цар Птоломеј ојшужује Јудејце и издаје посланицу о хапшању и уривању свих Јудејаца у царству.

3. **Д**ознавши за то, безбожни (цар) толико се наједио да се гњевео не само на (Јевреје) Александријце, него је већма непријатељевао према онима у унутрашњости земље, и заповиједио да брзо сакупе све њих на једно мјесто и да их најгором смрћу лише живота.

2. А када се то спровођаше, рђав се глас рашири против рода (Јудејског), међу људима готовима на злодјела, дајући им повода за расположење (на зло), као да су од тога (само) законима (досад) били спречавани.

3. Јудејци, пак, држаху према цару непромијењену наклоност и пошерење.

4. Но поштујући Бога и владајући се по Његовом Закону, издвајаху се (од других) због чега се некима чињаху мрски.

5. И украшавајући свој однос (према другима) добродјетелношћу праведних дјела, посташе пријатни² свима људима.

6. Но ту добродјетелност у свему, о којој се причаше, иноплеменици нимало не уважаваху,

7. Него много причаху о њиховој различитости у клањању и у јелима, говорећи да ти људи нису послушни

ни цару ни снагама (царевим), него су противни и јако се супротстављају стварима (државним); и тако им наношаху не малу клевету.

8. А Јелини у граду (Александрији) ничим неповређени (од Јудеја), видјећи неочекивани метеж око ових људи и неометане нападе (на њих), да помогну нису могли, јер стање бјеше тиранско, али их утјешаваху и негодоваху, и сматраху да ће се то (стање брзо) промијенити.

9. Јер (говоряху) да неће тако бити презрен толико велики народ који није ништа скривио.

10. А већ и неки сусједи и пријатељи и сарадници у трговини, узимајући тајно насамо неке од Јудејаца, обеђаваху да ће их помагати и пружати све могуће као помоћ.

11. Онај, пак (цар), надимајући се садашњим благостањем, и не сагледавајући моћ Превеликога Бога, и сматрајући да ће заувјек остати при истој одлуци, написа против њих (Јевреја) овакву посланицу:

12. „Цар Птоломеј Филогатор свима у Египту, и по мјестима војним заповиједницима и војницима — да се радују и буду здрави!

13. А здрав сам и ја и наше (државне) ствари.

14. Када бјеше наш војни поход у Азију, као што и ви знате, који неометаном помоћи богова [и нашом снагом] би доведен по жељи до [најбољег] свршетка,

15. Сматрали смо да не насиљем копља, него снисходљивошћу и многим човјекољубљем придобисмо народе који живе у Целесирији и Феникији, и добровољно им чинисмо добро.

16. И светилиштима по градовима давши многе дарове, дођосмо и у Јерусалим, и узиђосмо да одамо част Светилишту проклетника (Јудејаца), који никад не престају са безумљем.

² цијењени.

17. А они ријечју прихватише наш долазак, а на дјелу лажно. Када ми зажељесмо да уђемо у Храм њихов и почаствујемо (га) лијепим и прекрасним даровима,* * 2 Мак 9, 16.

18. Надувени својом старом гордошћу, спријечише нам улазак лишавајући себе наше силе, због које имамо човјекољубље према свима људима.* * Јест 8, 12 б.

19. И јавно пројавивши своје непријатељство према нама, као јединим између народа који над царевима и својим добротворима уздижу вратове, не хотећи ништа право чинити.* * Јест 3, 13 е.

20. Ми, пак, односећи се сходно њиховом безумљу, и са побједом вративши се у Египат сусрећући човјекољубиво све народе, учинисмо како је требало.

21. И у томе, свима обзнанујући незлопамтивост према њиховим сународницима (у Египту), и због њихове (раније) сарадње у борби и због мноштва ствари које смо им одавно с простотом повјерили, осмјелили смо се да промијенимо (стање), те да их удостојимо грађанства Александринаца и учинимо удионицима доживотних свештеника.³

22. Но они то супротно примише, и (својом) урођеном поквареношћу одбацивши добро, и непрестано нагињући злу,

23. Не само да одбише драгоцјено грађанство (александријско), него се и гласно и ћутке гнушају оних својих малобројних (сународника) који су према нама искрено расположени; и са својим срамним начином живљења сваки час очекујући да ћемо ми брзо уништити (државне) ствари.* * 2 Мак 14, 8.

24. Зато и ми, добро увјерени доказима да нам ови (Јудејци) у свему

мисле зло, и промишљајући да се не деси да касније изненада наиђе на нас метеж, те да ове безбожнике и с леђа издајнике и варваре не будемо имали као непријатеље;

25. Заповиједисмо да одмах, чим (вам) стигне ова посланица, истога часа пошаљете нам са женама и дјецом ове напријед наведене са понижењима и мучењима, одасвуд везане гвозденим оковима, ради страшне и срамне смрти каква одговара непријатељима.

26. Јер када они буду скупа кажњени, закључујемо да ће нам у даљем времену ствари (државне) бити сасвим уређене и у најбољем стању.* * 2 Мак 14, 6-10.

27. Ако ли неко сакрије неког од Јудејаца, од старца до малог дјетета и одојчета, биће са цијелим домом најстрашније погубљен.

28. Онај пак који хтједне да дојави (некога од њих), тај ће за то добити имовину окривљенога и од царског новца двије хиљаде драхми и добиће слободу и почасни вијенац,

29. А свако мјесто гдје уопште буде ухваћен скривени Јудејац, нека буде пусто и огњем спаљено и свакој смртној природи у свему неупотребљиво на вјечна времена.** * Јест 8, 12.

30. Таква је, дакле, била садржина те посланице (царева).

Ухваћени Јевреји из унутрашњости доведени на Хијогром у Александрију, а тако исто и они из града. Попис Јудејаца чудесно сјријечен.

4. И свуда гдје је стигла ова наредба (цара Птоломеја), организоване су јавним трошком гозбе незнабошцима са вриском и весељем као да се, одавно у

³ жречева дионизијских мистерија.

њима укоријењена мржња у срцу (према Јеврејима), сада (заједно) са слободом испољавала.

2. А међу Јудејцима бјеше неу-тјешна жалост и свеплачни вапај, са сузама, јер им срце бјеше одасвуд распаљено уздисајима, и ридаху због изненада против њих донијете неочекиване пресуде уништења.* * Јест 4, 3.

3. Која област, или који град, или које уопште насељено мјесто, или који путеви не бјеху испуњени њиховом кукњавом и лелецима?

4. Јер су тако са грубошћу немилосрдне душе у поворкама одашиљани (цару) од мјесних војних заповиједника, да су, због необичних мучења, и неки од непријатеља, гледајући на опште људско сажаљење и помишљајући на неизвјесну привременост живота, оплакивали њихово злонесрећно одашиљање (у прогонство).

5. Јер одвођено би мноштво старца украшених сједином, који због спорости ногу услед старости и погрбљености, бише (од војника) без икаквог стида присиљавани да се брзо крећу, те падаху (по путу).* * 2 Мак 6, 23.

6. А и младе жене, које су недавно, ради заједнице брака, тек уведене у брачну одају, умјесто у радости узеше удјела у плачу, и коса им, мирисима намазана, би улијепљена прашином, и бише вођене гологлаве, те умјесто свадбених пјесама, све плакаху, растрзаване мукама од туђинаца.

7. И везане бјеху јавно и насилно вучене до укрцавања у лађу.

8. Њихови пак супрузи, у пуном младалачком узрасту, конопцима умјесто младеначким вијенцима везани око вратова, умјесто гозби и младалачке безбрижности, провођаху остале дане брака у плачу, гледајући пакао гдје им већ лежи крај ногу.

9. И бише одведени (у лађе) на начин звијерова, вучени у тешким гвозденим оковима, а (у лађама) неки бише везани вратовима за клупе лађа, а неки опет ногу везаних нераскидивим оковима.

10. И још (уз то), изнад њих би постављен густ ред дасака да би им одасвуд очи биле у мраку, имајући (тако) цијело вријеме пловљења (до Александрије) однос као према злочинацима.

11. А када бише доведени до мјеста званог Схедија и пловидба би окончана, као што је цар био одредио, заповиједи да их окупе у Хиподром испред града (Александрије), који имађаше високо оградно окружење — и бјеше веома погодан за примјер поруге свима који улазе у град и онима који из града одлажаху у унутрашњост земље — да не би (Јудејци) општили ни са његовим војницима, нити уопште били удостојени крова.

12. А када то би, чу (цар) да њихови сународници тајно одлазе из града да изблиза (виде и) оплакују несрећну судбину своје браће;

13. Па се разгневи и нареди да и њима заједно на исти начин строго учине као онима, те да ни на који начин не избјегну њихову казну.

14. А да се све племе (Јудејско) попише по имену, да их, не као кроз некада раније познате ропске радове, него тјелесно да их унаказе кроз наређена мучења и на крају униште за један дан.*

* 2 Мој 1, 11-14; Јест 3, 6-7.

15. Тако биваше њихов попис са грубом журбом и ревносим утркивањем, од истока сунчевог до запада, у току четрдесет дана, имајући неуспјешан крај.

16. А цар навелико све вријеме испуњавао задовољством, чињао

скупове и гозбе код свих идолишта, хвалећи заблудјелим далеко од истине разумом и прљавим устима глуве идолe, који им не могу говорити ни помагати, а против Превеликога Бога говораше неприличне ствари.*

* Рим 1, 28; Дан 11, 36.

17. А послје напријед реченога временског периода, извјестише писари цара да више не могу вршити попис Јудејаца усљед њиховог неизбројивог мноштва.

18. Јер их у унутрашњости земље има још врло много, од којих неки бјеху још окупљени по кућама, а други по мјестима (расијани), тако да је (пописивање) било немогуће свим војним заповједницима по Египту.

19. А када им (цар) строже запријети, као да су били подмићени да измисле избјегавање (пописа), деси се да се и он јасно убиједи у то.

20. Јер му са доказом говораху (писари): да им је нестало и хартије и писарских пера којима су се служили.

21. А ово бјеше дјело непобједивог промисла Онога који с неба помагаше Јудејцима.

*Пропадају прва и друга наредба
царева да оицјени слонове изјазе и
унишће Јевреје, јер Бој смути цара
забравом. Превртљиви цар оицј
пријети уништењем Јевреја, који се
усрдно моле Боју.*

5. Тада (цар), дозавши Ермона, надлежнога за старање о слоновима, и испуњен великим гњевом и јарошћу по свему непромјенљив,

2. Заповиједи (му) да сљедећег дана обилним прегрштима тамјана и са што више јаког вина напоји слонове,

којих бјеше пет стотина на број; па кад подивљају од обилног напијања, да их изведе у сусрет са смрћу Јудејаца.

3. И он, наредивши ово, отиђе на пировање, окупивши од пријатеља и из војске оне који највише мржаху Јудејце.*

* 2 Мак 5, 23.

4. Начелник пак слонов Ермон заповијеђено пажљиво извршаваше.

5. А службеници одређени за то изиђоше увече и везиваху руке несрећним (Јудејцима) и стараху се за остало обезбјеђење око њих сматрајући да ће током ноћи племе (Јудејско) заједно доживјети коначно уништења.

6. А Јудејци, који незнабошцима изгледаху лишени сваке заштите због невоље која их је одасвуд оковима захватила,

7. Сведржитеља Господа и над сваком силом Господарећега, милостивога Бога и Оца свога, непрестаним вапајем сви са сузама призиваху молећи се.*

* Јов 13, 4.

8. Да измијени безбожну одлуку против њих и да их величанственом појавом избави од смрти спремљене им крај ногу.

9. Њихово, дакле, усрдно мољење уздизаше се на небо.

10. А Ермон, напојивши немилосрдне слонове, насићене многим давањем вина испуњеног тамјаном, дође ујутру у двор да о томе обавијести цара.

11. А од вјечнога времена добра творевина, давана ноћу и дању од Даваоца онима којима Он хоће – сан, би послат дио њега цару.

12. И слатким и дубоким (сном) захваћен, дејством Владара (небеског), он доста промаши од своје безаконе намјере, и од своје упорне намисли би много обманут.

13. А Јудејци, мимоишавши уна-пријед одређени час, хваљаху Светога Бога свога и опет мољаху Благопомирљивога да покаже снагу своје великомоћне Деснице гордим незнабошцима.

14. Када пак наступи већ скоро и десети час,⁴ надлежни за позивање, видјећи да су се позвани (на гозбу) већ окупили, уђе к цару и закуца.

15. И једва га пробудивши, каза му да час гозбе већ пролази, подносећи му о томе извјештај.

16. Размисливши цар о томе, отиђе на пиће и нареди присутнима на гозби да залегну наспрам њега.

17. Док гозба трајаше, он подстицаше оне који у пировању уживаху да садашње учешће у гозби, којим су почаствовани, проводе у што већем весељу.

18. Док је дружење и разговор подуже трајао, цар позва Ермона и запитиваше са строгом пријетњом из којег разлога бише остављени Јудејци да преживе овај дан.

19. А кад му овај показа да је заповијеђено још током ноћи потпуно испунио, и пријатељи му то посвједочише;

20. Имајући свирепост гору од Фаларида (тиранина), цар рече: „Нека они (Јудејци) захвале данашњем сну, али за сјутрашњи дан неодложно припреми на исти начин слонове за уништење безаконих Јудејаца“.

21. Када то цар рече, одмах се сви присутни с радошћу сагласише, па одоше сваки своје дому.

22. И утрошише вријеме ноћи не толико на сан, колико на смишљање свакојаким поруга овима које сматраху несрећницима.

23. А чим јутарњи пијетао запјева, и Ермон раздражи звјерове и покре-ну их ка великим стубовима,

24. Мноштво пак народа из града окупи се на ово најжалосније позориште, очекујући јутро с нестрпљењем.

25. А Јудејци у ово кратко (предсмртно) вријеме, борећи се с душом, са многим сузама и плачевним пјесмама мољаху се пружајући руке Небу, молећи Превеликога Бога да им опет брзо помогне.

26. Но још сунчеви зраци не изгријаше и цар дочекиваше пријатеље, предстаде му Ермон и позиваше на излазак, указујући да је царева жеља спремна за извршење.

27. Када (цар) то саслуша, изненади се због непрописаног изласка (из двора), па сасвим захваћен заборавношћу, запита каква је то ствар за коју је спремно за њега извршење.

28. А и ово заборављање бјеше дјело Бога Господара над свима, који је навео на његов ум заборав свега што је раније намислио.

29. Ермон пак и сви пријатељи указиваху: „Звјерови и војска припремљени су, царе, сходно твојој изричитој наредби!“

30. А он се на те ријечи испуни великим гњевом — зато што се промислом Божијим о овоме расија сва његова замисао —, па погледавши с пријетњом, рече:

31. „Кад би овде били [твоји] родитељи или дјеца, онда бих овим дивљим звјеровима спремио богату храну умјесто невиних према мени и мојим прецима Јудејаца, који су (нам) изузетно показивали сасвим поуздану вјерност.

32. Али, да није због љубави дружбе (од дјетињства) и службе (твоје), ти би умјесто њих био лишен живота.“

33. Тако Ермон поднесе неочекивану и опасну пријетњу, те се изгледом и лицем смркну.

⁴ десети час = 4 часа послје подне.

34. И сваки од пријатеља (царевих) постиђен повуче се, и сакупљени народ отпустише свакога на свој посао.

35. А Јудејци, чувши ово од цара, хваљаху јављенога Бога и Цара над царевима зато што се удостојише да и ову помоћ његову добију.*

* 2 Мак 15, 34.

36. А цар опет по истим правилима учини гозбу, и подстицаше (званице) да се предају уживању.

37. И позвавши Ермона, са пријетњом рече: „Колико ти пута треба заповиједати за једно исто, несрећниче?

38. Сада опет припреми слонове за сјутра ради уништења Јудејца.“

39. А великаши који са њиме сјеђаху, чудећи се његовом непостојањем уму, рекоше ово:

40. „Царе, докле ћеш нас као неразумне искушавати заповиједајући већ трећи пут да их униште, и опет кад дође до саме ствари, промјењеном опозиваш своје наредбе?

41. Због тога је град услед ишчекивања у метежу, и испуњује се мноштвима, и већ више пута је у опасности да буде разграбљен.“

42. Тада цар (Филопатор), у свему као (тиранин) Фаларид, испунивши се безумља, и не сматрајући за ишта настале у њему душевне промјене за заштиту Јудејаца, закле се неостваривом заклетвом, одредивши да их неодложно пошаље у пакао здробљене ногама и стопама звјерова;

43. И да ће војним походом на Јудеју брзо је сравнити са земљом огњем и копљем, а њихов за нас неприступни Храм да ће одмах огњем оборити, и учинити га за сва времена пустим за оне који тамо приносе жртве.

44. Тада пријатељи и сродници (цареви) отидоше радосни и увјерени, а заповиједише да војне снаге чувају најважнија мјеста града.

45. А начелник слонова доведе звијери, скоро да кажемо, до стања помахниталости напајањем миришљавим вином мијешаним с тамјаном, и (уз то још) опремљене страшним оруђима.

46. У зору, док град већ бјеше испуњен неизбројивим мноштвима према Хиподрому, он уђе у двор (царев) подсјећајући цара на предстојеће.

47. А овај, испунивши свој безбожни разум великим гњевом, са свом снагом јурну за звјеровима желећи непопустивим срцем и зеницама (сопствених) очију да види болну и несрећну пропаст унапријед осуђених (Јудејаца).

48. И док слонови и пратеће наоружане снаге излажаху на капију, Јудејци, видјећи прашину од кретања мноштва и чувши потмули топот те гужве,

49. Сматрајући да им је то посљедњи тренутак живота и крај најнесрећнијег очекивања, ударише у тужни плач и вапаје, и љубљаху једни друге грлећи се са сродницима и падајући им на рамена: родитељи дјечи и мајке кћерима; друге пак жене имаху новорођену дјецу на дојкама која сисаху посљедње млијеко.

50. Па онда, сјећајући се и раније заштита с Неба, падоше сви заједно ничице на земљу, и дјецу одвојивши од дојки,*

* 2 Мак 8, 19.

51. Завапише гласом веома великим преклињући Господара сваке силе да им се својом појавом смилује, јер се већ налазе пред вратима пакла.*

* 2 Мак 3, 24.

*Молитва свештеника Елеазара.
Бој шаље анђеле да казне јонитијеле.
Промјена царевеј расположења према
Јудејцима, и обрађивање.
Народ Божији слави Боја и
свјеткује празник избављења.*

6. А неки Елеазар, муж знаменит, од свештеника из унутрашњости земље, већ достигао у старачки узраст и украшен сваком врлином у животу, зауставивши старије око себе да призивају Светога Бога, помоли се овако:*

* 2 Мак 6, 18.

2. „Царе Великомоћни, Свевишњи, Сведржитељу Боже, који сву твар управљаш милосрђем,*

* 2 Мак 1, 24-27.

3. Погледај на сјеме Аврамово, на дјецу освећенога Јакова, на народ освећенога удјела Твога, туђинца у туђој земљи, неправедно злостављаног, Оче!*

* 1 Мој 15, 4-6; 5 Мој 32, 8-9.

4. Ти си фараона, ранијег господара овога Египта, који имађаше многа борна кола, који се погордио безаконем дрскошћу и великорјечивим језиком, погубио са гордом војском потопивши га у море, пројавивши свјетлост милости роду Израилевом.*

* 2 Мој 14, 26-28.

5. Ти си погорђенога безбројном војском Сенахирима, тиранског цара Асирског, који је копљем био већ потчинио сву земљу и погордио се против Светога Града твога, говорећи надменошћу и дрскошћу тешке (хуле), Ти си га, Владико, скршио јавно показавши многим незнабошцима твоју моћ.*

* 4 цар 18-19 гл.; 1 Мак 7, 41; 2 Мак 12, 28.

6. Ти си три пријатеља (младића) у Вавилону, који су добровољно огњу предали свој живот да не би служи-

ли испразним (идолима), оросивши ужарену пећ избавио неповријеђене сачувавши им и косу, пославиши пламен на све противнике.* * Дан 3, 20-27.

7. Ти си Данила, оклеветаног за вишћу и баченога у ров лавовима за храну звјеровима, извео на свјетлост неповријеђенога.* * Дан 6, 16-24.

8. И Јону, у утроби кита, у морској дубини немилосрдно потопљенога, показао си неповријеђенога свима својима, Оче!*

* Јона 2, 1-10.

9. И сада, Ти који мрзиш гордост, Многомилостиви, Заштитниче свега; брзо се појави овима од рода Израилева, вријеђанима од мрских и безаконих незнабожаца.

10. И, ако је у расејању безбоштвима био обузет живот наш, онда, избавивши нас из руке непријатеља, како изволиш, Владико, погуби нас Ти смрћу;*

* Јов 13, 3-5.

11. Да се не би сујетномудри (људи) похвалили сујетним (идолима) за пропаст љубљених твојих говорећи: Ни Бог њихов не избави их!

12. А Ти, Вјечни, Који имаш сваку снагу и свецијелу власт, погледај сада: Помилуј нас, безумном увредом безаконика лишаване живота на начин злочинаца!

13. Нека се данас устраше незнабошци Твоје непобједиве силе, Пречасни који имаш силу за спасење рода Јаковљева!*

* 1 Мак 4, 11.

14. Моли Те усрдно све мноштво мале дјеце и родитеља њихових са сузама.

15. Нека се покаже свима незнабошцима да си са нама, Господе, и да ниси одвратио лице Твоје од нас, него, као што си рекао, да: 'кад су у земљи непријатеља њихових, нисам их презрео', тако и учини, Господе!""

* Пс 26/27, 9; 3 Мој 26, 44.

16. И кад Елеазар већ завршаваше молитву, цар са звијерима и свом

гордошћу војне силе стиже до Хиподрома.

17. И видјећи то, Јудејци повикаше веома јако према Небу, тако да и околне долине заједно одјекнуше, те изазваше неиздржив страх у читавој војсци.

18. Тада Великославни Сведржитељ и Истинити Бог јавивши своје свето Лице, отвори небеске двери, из којих два славна, страшног изгледа анђела сиђоше, видљиви свима, осим Јудејцима,*

* 2 Мак 3, 26–29; Дан 9, 15–19.

19. И стадоше насупрот војној сили непријатеља, и испунише је метежом и страхом, и свезаше је чврстим свезама.

20. И само царево тијело би захваћено ужасом, и заборав обузе његову многогњевљиву дрскост.

21. И звијери се повратише назад на наоружане војне снаге које су их пратиле, и газише их и сатираше.

22. И измијени се царев гњев на сажалење и сузе, због онога што је сâм раније намислио.

23. Јер чувши крик, и видјећи све (Јудејце), пале ничице за погубљење, заплака (цар) и са гњевом запријети пријатељима говорећи:

24. „Злоупотребљавате царство, и тиране превазиђосте свирепишћу, и мене самога, добротвора вашег, покушавате већ да лишите власти и духа живота, тајно смишљајући оно што је штетно царству.

25. Ко је тај ко ове што вјерно држаше наша утврђења у земљи, одведе од куће свакога и безразложно окупи овдје?

26. Ко је ове који од почетка наклонишћу према нама по свему превазилазе све народе, и који више пута горе од (свих) људи доживјеше невоље, подвргнуо овако незаконим кукама?

27. Разријешите, раскините неправедне окове! Пошаљите их с миром својим кућама! Опозовите све што раније учинисте (против њих)!

28. Ослободите синове Сведржитеља небеског, Бога Живога, који од наших предака до сада са славом даје неометану постојаност нашим (државним) стварима.“

29. Цар, дакле, ово изговори, а они (Јудејци), у кратком времену ослобођени, благосиљаху Светога Спаситеља, Бога свога, тога часа смрт избјегнувши.*

* 2 Мак 8, 27.

30. Затим цар, вративши се у град, позва начелника над приходима и нареди да вина и осталог потребног за гозбу даје Јудејцима у току седам дана, пресудивши да у оном мјесту у којем изгледаше да ће доживјети погибију, да на том истом мјесту у сваком весељу прославе спасење.*

* Јест 2, 18.

31. Тада они, раније поругани и близу пакла, боље рећи, већ у њега ушли, умјесто горке и плачевне смрти, учинише гозбу спаситељну; па мјесто спремљено за њихово затирање и гроб, пуни радости раздијелише на сједишта.

32. И окончавши свеплачну пјесму ридања, започеше пјесму отачку, хвалећи Спаситеља и Чудотворца Бога. Одбацивши сваку кукњаву и јадиковку, саставише хорове – знак мирне радости.*

* 2 Мак 15, 21.

33. А тако исто и цар, сабравши тим поводом велику гозбу, стално се Небу велељепно захваљиваше за чудесно спасење које му се догодило.

34. Они, пак, који су њих раније сматрали одређенима за погибао и храну за птице грабљивице, и с гордошћу их (за то) пописивали, (сада) застењаше навукавши на себе сра-

моту и стидно угасише распламсалу дрскост.* * 2 Мак 9, 15.

35. А Јудејци, као што напријед рекосмо, саставивши већ поменути хор,⁵ слављаху са гозбом у радосним хвалама (Богу) и у псалмима.

36. И одредише заједнички о томе закон за сваку њихову заједницу кроз нараштаје: уредише да празнују ове речене дане као радосне, не ради пића и преједања, него због спасења које им је дошло од Бога.*

* Јест 9, 15-17; 2 Мак 15, 36.

37. А дођоше и цару молећи да их отпусти својим кућама.

38. А пописиваху их од двадесет петог (дана) мјесеца Пахона⁶ до четвртога (дана) мјесеца Епифа,⁷ током четрдесет дана. А чинише њихову погибао од петог до седмог (дана) мјесеца Епифа, током три дана,

39. У којима и великославно пројави милост Своју Господар свију, избавивши их све, заједно неповријеђене.

40. И гошћаху се, снабђевени од цара свим потребним, до дана четрнаестог (мјесеца Епифа), у који дан и молбу учинише за своје отпуштање.

41. И цар, одобравши им, написа им нижепотписану посланицу (упућену) војним заповједницима по градовима, која великодушно имађаше препоруку (за њих).

Писмо – наредба цара Птоломеја у корист Јудејаца. Они кажњавају своје издајнике. Повратак народа у своја мјеста и захвалност Богу.

7. Цар Птоломеј Филопатор, војним заповјед-

⁵ коло.

⁶ Пахон = април/мај.

⁷ Епиф = јун/јул.

ницима у Египту и свима постављенима над стварима (државним) – да се радују и буду здрави!*

* 2 Мак 9, 18-19.

2. Здрави смо и ми и дјеца наша, пошто Велики Бог управља стварима (државним) као што желимо.

3. Неки од пријатеља, злонаравношћу (својом) чешће нам долазећи, убиједише нас да Јудејци који су под нашим царством буду сабрани у једну скупину и буду мучени страшним казнама одступника;* * 2 Мак 12, 27.

4. Говорећи као да никад неће наше (државне) ствари бити у благостању, због непријатељства које ови (Јудејци) имају према свима народима, докле се то не учини.

5. Они их и доведоше свезане, уз мучења, као робље, боље рећи, као издајнике, и без икаквог саслушања и испитивања настојаху да их убију, испуњени свирепашћу дивљачкијом од обичаја Скита.* * 2 Мак 4, 47.

6. Ми, пак, запријетивши о томе строже, по благодсти коју имамо према свима људима, једва таквима живот опростисмо; и знајући да небески Бог поуздано штити Јудејце, као Отац што се за синове свагда бори,

7. А узимајући у обзир сигурно пријатељство које имају према нама и наклоност према прецима нашим, с правом их ослободисмо од сваке кривице.

8. И заповиједисмо свакоме: да се сви врате својим кућама, да им ни у једном мјесту нико уопште не чини штету, нити да их вријеђа због онога што се бесмислено догодило.

9. Јер знате: да ако против њих пошло снујемо неко зло, или их уопште ожалостимо, тада ћемо не човјека, него Господара над сваком силом, Бога Свевишњег, имати по свему неизбјежно и заувјек као свога

противника ради освете тих ствари.
Будите здрави!“* * 2 Мак 3, 38.

10. Примивши ту посланицу, (Јудејци) не пожурише одмах са одласком, него још замолише цара (за дозволу) да они од рода Јудејскога, који су Светога Бога и Божији Закон самовољно преступили, буду од њих дужно кажњени.

11. Говораху цару: да они који су због стомака преступили божанске заповијести, никада неће бити наклањени ни стварима царевим.*

* Рим 16, 18; Флп 3, 19.

12. А он, прихвативши да говоре истину и сагласивши се, даде им дозволу за све: да преступнике Божијег Закона погубе по свим мјестима под његовим царством, слободно без икакве (накнадне) царева власти или надзора.

13. Онда, похваливши га веома као што доликоваше, њихови свештеници и све мноштво (народа) узвикну: Алилуја! — па са радошћу отидоше.* * 2 Мак 1, 23.

14. Тада свакога истонародника (свога) од оних оскврњеника,⁸ којега среташе на путу, кажњаваху и, с показивањем за примјер (другима), убиваху.

15. И онога дана убише преко триста људи. И провођаху празновање с радошћу, убијајући опогањене.*

* Јест 9, 15.

16. Сами пак они који се до смрти држаху Бога, добивши уживање потпуног спасења, отидоше из града овјенчани сваким миомирним цвијећем, с весељем и клицањима, по-

⁸ преступника.

хвалним и свемелодичним химнама благодарећи Богу отаца својих, вјечном Спаситељу Израиља.

17. И стигавши у Птолемаиду, која се због својствености мјеста називаше Родофорос,⁹ гдје их, сходно њиховој заједничкој жељи, очекиваху бродови, седам дана,

18. Тамо учинише гозбу спаситељну, пошто им је цар добродушно дао свакоме све што треба док не стигне до своје куће.

19. А када стигаше у миру с одговарајућим похвалама (Богу), и тамо такође одредише да те дане празнују као радосне¹⁰ за све вријеме њиховог привременог боравка (у туђини);*

* 1 Мак 13, 52.

20. Које и посветише (и записа-ше) на стубу, и на мјесту гозбе установише мјесто молитве, па отидоше неповријеђени, слободни, прерадосни, земљом и морем и ријеком, заштићивани царевом наредбом, сваки у свој дом.

21. И већу него раније међу непријатељима власт добише, са славом и страхом, више ни од кога не бише узнемиравани у својим посједима.

22. И сви добише све своје (имање) по попису тако да они (сусједи) који имађаху нешто њихово, враћаху им то са великим страхом: јер Превелики Бог учини савршено велика дјела ради спасења њиховог.

23. Благословен Избавитељ Израиљев у вјечна времена!

24. Амин.

⁹ Ружоносна.

¹⁰ празничне.

КЊИГА О ЈОВУ

*Богајство праведнога Јова.
Његово штрљење у искушењима.*

1. Бијаше човјек у земљи *Узу по имену † Јов; и тај човјек бијаше добар и праведан, и бојаше се Бога, и уклањаше се ода зла.

*1 Мој 22, 21; † Јез 14, 14; Јак 5, 11.

2. И роди му се седам синова и три кћери.

3. И имаше стоке седам тисућа оваца и три тисуће камила и пет стотина јармова волова и пет стотина магараца, и чељади веома много; и бијаше тај човјек највећи од свијех људи на истоку.

4. И синови његови састајаху се и даваху гозбе код куће, сваки свога дана, и слаху те позиваху три сестре своје да једу и пију с њима.

5. И кад би се обредили гозбом, пошиљаше Јов и освећиваше их, и устајући рано, приношаше жртве паленице према броју свијех њих; јер говораше Јов: Може бити да су се огријешили синови моји и похулили на Бога у срцу свом. Тако чињаше Јов сваки пут.

6. А *један дан † дођоше синови Божји да стану пред Господом, а међу њих дође и **Сотона.

*Јов 2, 1; † 1 цар 22, 19; **1 дн 21, 1.

7. И Господ рече Сотони: Откуда идеш? А Сотона одговори Господу и рече: Проходих земљу и обилазих.

8. И рече Господ Сотони: Јеси ли видио слугу мојега Јова? Нема онакога човјека на земљи, добра и праведна, који се боји Бога и уклања се ода зла.

9. А Сотона одговори Господу и рече: Еда ли се узалуд Јов боји Бога?

10. Нијеси ли га ти оградио и кућу његову и све што има свуда унаоко-

ло? Дјело руку његовијех благословио си, и стока се његова умножила на земљи.

11. Али пружи руку своју и дотакни се свега што има, псоваће те у очи.

12. А Господ рече Сотони: Ево, све што има нека је у твојој руци; само на њега не дижи руке своје. И отиде Сотона од Господа.

13. А један дан кад синови његови и кћери његове јеђаху и пијаху вино у кући брата својега најстаријега,

14. Дође гласник Јову и рече: Воллови ораху и магарице пасијаху покрај њих,

15. А Савеји ударише и отеше их, и побише момке оштријем мачем; и само ја један утекох да ти јавим.

16. Док овај још говораше, дође други и рече: Огањ Божји спаде с неба и спали овце и момке, и прождрије их; и само ја један утекох да ти јавим.

17. Докле овај још говораше, дође други и рече: Халдејци у три чете ударише на камиле и отеше их, и побише момке оштријем мачем; и само ја један утекох да ти јавим.

18. Докле овај још говораше, дође други и рече: Синови твоји и кћери твоје јеђаху и пијаху вино у кући брата својега најстаријега;

19. А то вјетар велик дође испреко пустиње и удари у четири угла од куће, те паде на дјецу и погибоше; и само ја један утекох да ти јавим.

20. Тада уста Јов и *раздрије плашт свој, и остриже главу, и паде на земљу и поклони се, *1 Мој 37, 29.

21. И рече: *Го сам изашао из утробе матере своје, го ћу се и вратити онамо. Господ даде, Господ узе; да је благословено име Господње.

*Проп 5, 15; 1 Тим 6, 7.

22. Уза све то не сагријеси Јов, нити рече безумља за Бога.

*Сашана ойей ойшужује Јова
ипред Господом. Јова сналази болест;
вријећа ја жена; походе ја шири
пријатеља.*

2. **О**пет *један дан дођоше синови Божји да стану пред Господом, а дође и Сотона међу њих да стане пред Господом. *Јов 1, 6.

2. И Господ рече Сотони: Откуда идеш? А Сотона одговори Господу и рече: Проходих земљу и обилазих.

3. И рече Господ Сотони: Јеси ли видео слугу мојега Јова? Нема онаквога човјека на земљи, *добра и праведна, који се боји Бога и уклања се ода зла, и још се држи добротe своје, премда си ме наговорио, те га упропастих ни за што. *Јов 1, 1.

4. А Сотона одговори Господу и рече: Кожу за кожу, и све што човјек има даће за душу своју.

5. Него пружи руку своју и дотакни се и костију његовијех и мяса његова, псоваће те у очи.

6. А Господ рече Сотони: Ево ти га у руке; али му душу чувај.

7. И Сотона отиде од Господа, и удари Јова злијем приштем од пете до тјемена,

8. Те он узе пријеп па се стругаше, и сјеђаше у пепелу.

9. И рече му жена: Хоћеш ли се још држати добротe своје? Благослови Бога, па умри.

10. А он јој рече: Говориш као лука жена; *добро смо примали од Бога, а зла зар нећемо примати? Уза све то не сагријеси Јов уснама својим.

*Јов 1, 21; Јак 5, 11.

11. А три пријатеља Јовова чуше за све зло које га задеси, и дођоше сваки из својега мјеста, Елифас

*Теманац и Вилдад †Сушанин и Софар Намаћанин, договоривши се да дођу да га појале и потјеше.

*Јер 49, 7; † 1 Мој 25, 2.

12. И подигавши очи своје издалека, не познаше га; тада подигоше глас свој и стадоше плакати и раздријеше сваки свој плашт и посуше се прахом по глави бацајући га у небо.

13. И сјеђаху код њега на земљи седам дана и седам ноћи, и ниједан му не проговори ријечи, јер виђаху да је бол врло велик.

Први круг бесједа. Јовово жагање.

3. **П**отом отвори уста своја Јов и стаде клети дан свој.

2. И проговорив Јов, рече:

3. *Не било дана у који се родих, и ноћи у којој рекоше: Роди се дјетић!

*Јер 20, 14.

4. Био тај дан тама, не гледао га Бог озго, и не освјетљавала га свјетлост!

5. Мрак га запрзнио и сјен смртни, облак га обастирао, био страشان као најгори дани!

6. Ноћ ону освојила тама, не радовала се међу данима годишњим, не бројила се у мјесеце!

7. Гле, ноћ она била пуста, пјевања не било у њој!

8. Клели је који куну дане, који су готови пробудити крокодила!

9. Потамњеле звијезде у сумрачје њезино, чекала видјело и не дочекала га, и не видјела зори трепавица;

10. Што ми није затворила врата од утробе и није сакрила муку од мојих очију.

11. Зашто не умријех у утроби, не издахнух излазећи из утробе?

12. Зашто ме прихватише кољена? Зашто сисе, да сисам?

13. Јер бих сада лежао и почивао; спавао бих, и био бих миран,

14. С царевима и савјетницима земаљским, који зидаше себи пустишине,

15. Или с кнезовима, који имаше злата и куће своје пунише сребра.

16. Или зашто не бих као недоношче сакривено, као дијете које не угледа видјела?

17. Ондје безбожници престају досађивати, и ондје почивају изнемогли,

18. И сужњи се одмарају и не чују гласа настојникова.

19. Мали и велики ондје је, и роб слободан од свога господара.

20. Зашто се даје видјело невољнику и живот онима који су тужна срца,

21. *Који чекају смрт а ње нема, и траже је већма него закопано благо,
*Отк 9, 6.

22. Који играју од радости и веселе се кад нађу гроб?

23. Човјеку, којему је пут сакривен и *којега је Бог затворио одасвуда?
*Јов 19, 8.

24. Јер прије јела мојега долази уздах мој, и као вода ражљева се јаук мој.

25. Јер чега се бојаш дође на мене, и чега се страшах задеси ме.

26. Не почивах нити имах мира, нити се одмарах, и опет дође страхота.

Елифасов први говор.

Бој не кажњава праведнога.

4. Тада одговори Елифас Теманац и рече:

2. Ако ти проговоримо, да ти неће бити досадно? Али ко би се могао уздржати да не говори?

3. Гле, учио си многе, и руке изнемогле кријепио си;

4. Ријечи су твоје подизале онога који падаше, и утврђивао си кољена која клечаху.

5. А сада кад дође на тебе, клонуо си; кад се тебе дотаче, смео си се.

6. Није ли побожност твоја била уздање твоје, и доброта путова твојих надање твоје?

7. Опомени се ко је прав погинуо, и гдје су праведни истријебљени?

8. Како сам ја видио, *који ору муку и сију невољу, то и жању. *Прс 22, 8.

9. Од дихања Божијега гину, и од даха ноздара његовијех нестаје их.

10. Рика лаву, и глас љутом лаву и зуби лавићима сатиру се.

11. Лав гине немајући лова, и лавићи расипају се.

12. Још дође тајно до мене ријеч, и ухо моје дочује мало.

13. У мислима о ноћнијем утварама, кад тврд сан пада на људе,

14. Страх подузе ме и дрхат, од којега устрепташе све кости моје,

15. И дух прође испред мене, и длане на тијелу мојем наkostenијешисе се.

16. Стаде, али му не познах лица; прилика бијаше пред очима мојима, и мучећи чух глас:

17. Еда ли је човјек праведнији од Бога? Еда ли је човјек чистији од Творца својега?

18. Гле, *слугама својим не вјерује, и у анђела својих налази недостатака;
*Јов 15, 15.

19. А камоли у онијех који стоје у кућама земљанијем, којима је темељ на праху и сатиру се брже него мољац.

20. Од јутра до вечера сатру се, и нестане их навијек да нико и не опази.

21. Слава њихова не пролази ли с њима? Умиру, али не у мудрости.

Наставак: Безбожник пропада; који се клања Господу, избавља се.

5. Зови; хоће ли ти се ко одазвати? И кому ћеш се између светијех обратити?

2. Доиста безумнога убија гњев, и лудога усмрћује срдња.

3. *Ја видјех безумника гдје се укоријенио; али одмах проклех стан његов. *Пс 37, 35.

4. Синови су његови далеко од спасења и сатиру се на вратима, а нема ко да избави.

5. Љетину његову једе гладни и испред трња купи је, и лупеж ждере благо њихово.

6. Јер мука не излази из праха, нити невоља из земље ниче.

7. Него се човјек рађа на невољу, као што искре из угљевља узлијећу увис.

8. Али ја бих Бога тражио, и пред Бога бих изнио ствар своју,

9. *Који чини ствари велике и не-испитљиве, дивне, којима нема броја; *Јов 9, 10.

10. Који спушта дажд на земљу и шаље воду на поља;

11. Који подиже понижене, и жалосне узвишује к спасењу;

12. Који расипа мисли лукавијех да руке њихове не сврше ништа;

13. *Који хвата мудре у њихову лукавству, и намјеру опаких обара; *1 Кор 3, 19.

14. *Дању наилазе на мрак, и у подне пипају као по ноћи. *ИНав 59, 10.

15. Он избавља убогога од мача, од уста њиховијех и од руке силнога.

16. Тако има надања сиромашу, а злоћа затискује уста своја.

17. Гле, *благо човјеку кога Бог кара; и зато не одбацуј карања Свемогућег. *Пс 94, 12; Прс 3, 11.

18. *Јер он задаје ране, и завија; он удара, и руке његове исцјељују. *5 Мој 32, 39; Ос 6, 1.

19. *Из шест невоља избавиће те; ни у седмој неће те се зло дотаћи. *Прс 24, 16.

20. У глади избавиће те од смрти и у рату од мача.

21. Кад језик шиба, бићеш сакривен, нити ћеш се бојати пустоши кад дође.

22. Смијаћеш се пустоши и глади, нити ћеш се бојати звијерја земаљскога.

23. *Јер ћеш с камењем пољским бити у вјери, и звијерје ће пољско бити у миру с тобом. *Ос 2, 18.

24. И видјећеш да је мир у шатору твом, кућићеш кућу своју и нећеш се преварити.

25. Видјећеш како ће ти се умножити сјеме твоје, и пород ће твој бити као трава на земљи.

26. Стар ћеш отићи у гроб као што се жито сноси у стог у своје вријеме.

27. Ето, разгледасмо то, тако је; послушај и разумиј.

Јовов први одговор Елифасу. Јов оправда своје јадиковање и пребацује пријатељима што су немилостиви.

6. А Јов одговори и рече:

2. О да би се добро измјерили једи моји, и заједно се невоља моја метнула на мјерила!

3. Претегла би пијесак морски; зато ми и ријечи недостаје.

4. *Јер су стријеле Свемогућег у мени, отров њихов испија ми дух, страхоте Божије ударају на ме. *Пс 38, 2.

5. Риче ли дивљи магарац код траве? Муче ли во код пића својега?

6. Једе ли се бљутава без соли? Има ли сласти у биоцу од јајца?

7. Чег се душа моја није хтјела дотакнути, то ми је јело у невољи.

8. О да би ми се испунила молба, и да би ми Бог дао што чекам!

9. И да би Бог хтио сатрти ме, да би махнуо руком својом, и истријебио ме!

10. Јер ми је још утјеха, ако и горим од бола нити ме жали, што није сам тајио ријечи Светога.

11. Каква је сила моја да бих претрпио? Какав ли је крај мој да бих продужио живот свој?

12. Је ли сила моја камена сила? Је ли тијело моје од мједи?

13. Има ли још помоћи у мене, и није ли далеко од мене што би ме придржало?

14. Несрећному треба милост пријатеља његова, али је он оставио страх Свемогућег.

15. *Браћа моја изневјерише као поток, као бујни потоци прођоше,

*Пс 38, 11.

16. Који су мутни од леда, у којима се сакрива снијег;

17. Кад се откраве, отеку; кад се загрију, нестане их с мјеста њихових;

18. Тамо-амо сврћу од путова својих, иду у ништа и губе се.

19. Путници из *Теме погледаху, који иђаху у Севу уздаху се у њих;

*1 Мој 25, 15.

20. Али се постидјеше што се поуздаше у њих, дошавши до њих, орамотише се.

21. Тако и ви постасте ништа; видјесте погибао моју, и страх вас је.

22. Еда ли сам вам рекао: Дајте ми, или од блага својега поклоните ми;

23. Или: избавите ме из руке непријатељеве, и из руке насилничке искупите ме?

24. Поучите ме, и ја ћу мучати; и у чему сам погријешо, обавијестите ме.

25. Како су јаке ријечи истините! Али шта ће укор ваш?

26. Мислите ли да ће ријечи укорити, и да је говор човјека без надања вјетар?

27. И на сироту нападате, и копаете јаму пријатељу својему.

28. Зато сада погледајте ме, и видите лажем ли пред вама.

29. Прегледајте, да не буде неправде; прегледајте, ја сам прав у том.

30. Има ли неправде на језику мојем? Не разбира ли грло моје зла?

Наставак: Јов се моли Богу или да се смилује на њ или да учини крај његовом животу.

7. Није ли *човјек на војсци на земљи, а дани његови нијесу ли као дани надничарски?

*Јов 14, 5.

2. Као што слуга уздише за сјеном и као што надничар чека да сврши,

3. Тако су мени дати у нашљедство мјесеци залудни и ноћи мучне одређене ми.

4. Кад легнем, говорим: Кад ћу устати? И кад ће проћи ноћ? И ситим се преврћући се до сванућа.

5. Тијело је моје обучено у црве и у груде земљане, кожа моја пуца и рашчиња се.

6. *Дани моји бржи бише од чунка, и прођоше без надања.

*ИНав 38, 12.

7. Опомени се да је мој живот вјетар, да око моје неће више видјети добра,

8. Нити ће ме видјети око које ме је виђало; и твоје очи кад погледају на ме, мене неће бити.

9. Као што се облак разилази и нестаје га, тако ко сиђе у гроб, неће изаћи;

10. Неће се више вратити кући својој, *нити ће га више познати мјесто његово.

*Пс 103, 16.

11. Зато ја нећу бранити устима својим, говорећи у тузи духа својега, нарицати у јаду душе своје.

12. Еда ли сам море или кит, те си намјестио стражу око мене?

13. Кад речем: Потјесиће ме одар мој, постеља ће ми моја олакшати тужњаву,

14. Тада ме страшиш снима и препадаш ме утварама,

15. Те душа моја воли бити удављена, воли смрт него кости моје.

16. Додијало ми је; нећу довијека живјети; *прођи ме се; јер су дани моји таштина. *Јов 14, 6.

17. *Шта је човјек да га много цијениш и да мариш за њ? *Пс 8, 4.

18. Да га походиш свако јутро, и сваки час кушаш га?

19. Кад ћеш се одвратити од мене и пустити ме да прогутам пљуванку своју?

20. Згријешо сам; шта ћу ти чинити, о чувару људски? Зашто си ме метнуо себи за биљегу, те сам себи на тегобу?

21. Зашто ми не опростиш гријех мој и не уклониш моје безакоње, јер ћу сад лећи у прах, и кад ме потражиш, мене неће бити?

*Вилдагов први говор: за Јова је само
покајање пут срећи; безбожници
пропадају.*

8. Тада одговори Вилдад Сущанин и рече:

2. Докле ћеш тако говорити, и рјечи уста твојих докле ће бити као силан вјетар?

3. Еда ли Бог криво суди, или Свемогући изврше правду?

4. *Што су синови твоји згријешили њему, зато их је дао безакоњу њихову. *Јов 1, 18.

5. А ти да потражиш Бога и помолиш се Свемогућему,

6. Ако си чист и прав, заиста ће се пренути за те и честит ће учинити праведни стан твој;

7. И почетак ће твој бити мален, а пошљедак ће ти бити врло велик.

8. Јер питај пређашњи нараштај, и настани да разбереш од отаца њиховијех;

9. Јер смо ми *јучерашњи, и не знамо ништа, јер су наши дани на земљи сјен. *Пс 102, 11.

10. Неће ли те они научити? Неће ли ти казати и из срца својега изнијети ријечи?

11. Ниче ли сита без влаге, расте ли рогоз без воде?

12. Док се још зелени, док се не покоси, суши се прије сваке траве.

13. *Такве су стазе свијех који забрављају Бога, и надање лицемјерово пропада. *Јов 11, 20; 18, 14; ПрС 10, 28.

14. Његово се надање подлама и уздање је његово кућа паукова;

15. Наслони се на кућу своју, али она не стоји тврдо; ухвати се за њу, али се она не може одржати.

16. Зелени се на сунцу, и уврх врта његова пружају се огранци његови;

17. Жиле његове заплећу се код извора, и на мјесту камениту шири се;

18. Али кад се ишчупа из мјеста својега, оно га се одриче: Нијесам те видјело.

19. Ето, то је радост од његова пута, а из праха ниче други.

20. Гле, Бог не одбацује доброга, али не прихвата за руку зликовца.

21. Још ће напунити уста твоја смијеха и усне твоје попијевања.

22. Ненавидници твоји обући ће се у срамоту, и шатора безбожничкога неће бити.

*Јовов други говор: са Свемогућим се
нико не може прейираши.*

9. А Јов одговори и рече:

2. Заиста, знам да је тако; јер како би могао човјек бити прав пред Богом?

3. Ако би се хтио прети с њим, не би му могао одговорити од тисуће на једну.

4. Мудар је срцем и јак снагом; ко се опро њему и био срећан?

5. Он премјешта горе да нико и не опази; превраћа их у гњеву свом;

6. Он креће земљу с мјеста њезина да јој се ступови дрмају;

7. Он, кад запријети сунцу, не излази; он запечаћава звијезде;

8. Он разапиње небо сâм, и гази по валима морским;

9. *Он је начинио звијезде кола и штапе и влашиће и друге југу у дну;

*Јов 38, 31; Ам 5, 8.

10. *Он чини ствари велике и не-испитљиве и дивне, којима нема броја.

*Јов 5, 9.

11. Гле, иде мимо мене, а ја не видим; прође, а ја га не опазим.

12. Гле, кад ухвати, ко ће га нагнати да врати? Ко ће му казати: Шта радиш?

13. Бог не устеже гњева својега, падају пода њ охоли помоћници.

14. А како бих му ја одговарао и бирао ријечи против њега?

15. Да сам и прав, нећу му се одговорити, ваља да се молим Судији својему.

16. Да га зовем и да ми се одзове, још не могу вјеровати да је чуо глас мој.

17. Јер ме је вихором сатро и за-дао ми много рана ни за што.

18. Не да ми да одахнем, него ме сити грчинама.

19. Ако је на силу, гле, он је најсилнији; ако на суд, ко ће ми свједочити?

20. Да се правдам, моја ће ме уста осудити; да сам добар, показаће да сам неваљао.

21. Ако сам добар, нећу знати за то; омрзао ми је живот мој.

22. Свеједно је; зато рекох: *И до-брога и безбожнога он потиरे.

*Проп 9, 2, 3.

23. Кад би још убио бич наједан-пут! Али се смије искушавању пра-вијех.

24. Земља се даје у руке безбо-жнику; лице судија њезинијех закла-ња; ако не он, да ко?

25. Али дани моји бише бржи од гласника; побјегоше, не видјеше до-бра.

26. Прођоше као брзе лађе, као орао кад лети на храну.

27. Ако речем: Заборавићу ту-жњавау своју, оставићу гњев свој и окријепићу се;

28. Страх ме је од свијех мука мо-јих, знам да ме нећеш оправдати.

29. Бићу крив; зашто бих се мучио узалуд?

30. Да се измијем водом шњежа-ницом, и да очистим сапуном руке своје.

31. Тада ћеш ме замочити у јаму да се гаде на ме моје хаљине.

32. Јер није човјек као ја да му од-говарам, да идем с њим на суд;

33. Нити има међу нама кмета да би ставио руку своју међу нас двоји-цу.

34. Нека одмакне од мене прут свој, и страх његов нека ме не стра-ши;

35. Тада ћу говорити, и нећу га се бојати; јер овако не знам за себе.

Наставак: Јов јагикује.

10. Додијао је души мојој живот мој; пустићу од себе тужњавау своју, говорићу у ја-ду душе своје.

2. Рећи ћу Богу: Немој ме осуди-ти; кажи ми зашто се преш са мно-м.

3. Је ли ти мило да чиниш силу, да одбацујеш дјело руку својих и савјет безбожнички обасјаваш?

4. Јесу ли у тебе очи тјелесне? *Ви-
диш ли као што види човјек?

*1 Сам 16, 7.

5. Јесу ли дани твоји као дани чо-
вјечји, и године твоје као вијек људ-
ски,

6. Те истражујеш моје безакоње и
за гријех мој разбираш?

7. Ти знаш да нијесам крив, и нема
никога ко би избавио из твоје руке.

8. Твоје су ме руке створиле и на-
чиниле, и ти ме одсвуда потиреш.

9. Опомени се *да си ме као од
кала начинио, и опет ћеш ме у прах
обратити.

*1 Мој 2, 7.

10. Нијеси ли ме као млијеко слио
и као сир усирио ме?

11. Навукао си на ме кожу и месо,
и костима и жилама сплео си ме.

12. Животом и милошћу даривао
си ме; и старање твоје чувало је дух
мој.

13. И сакрио си то у срцу својем;
али знам да је у тебе.

14. Ако сам згријешио, опазио си
ме, и нијеси ме опростио безакоња
мојега.

15. Ако сам скривио, тешко мени!
Ако ли сам прав, не могу подигнути
главе, пуц срамоте, и видећи муку
своју.

16. И ако се подигне, гониш ме
*као лав, и опет чиниш чудеса на ме-
ни.

*ИНав 38, 13.

17. Понављаш свједочанства своја
против мене, и умножаваш гњев свој
на ме; војске једна за другом излазе
на ме.

18. *Зашто си ме извадио из утро-
бе? О, да умријех! Да ме ни око не
видје!

*Јов 3, 11.

19. Био бих као да нигда нијесам
био; из утробе у гроб био бих одне-
сен.

20. Није ли мало дана мојих?
Престани, дакле, и окани ме се да се
мало опоравим.

21. Прије него отидем одакле се
нећу вратити, у земљу тамну и у сјен
смртни,

22. У земљу тамну као мрак и у
сјен смртни, гдје нема промјене и
гдје је видјело као тама.

*Софаров први јовор: Јов има да се
покори пред свезнајућим Богом.*

11. А Софар Намаћанин од- говори и рече:

2. Зар на многе ријечи нема одго-
вора? Или ће човјек говорљив остати
прав?

3. Хоће ли твоје лажи умучкати
људе? И кад се ти ругаш, зар те неће
нико посрамити?

4. *Јер си рекао: Чиста је наука
моја, и чист сам пред очима твојим.

*Јов 10, 7.

5. Али кад би Бог проговорио и
усне своје отворио на те,

6. И показао ти тајне мудрости,
јер их је двојином више, познао би да
те Бог кара мање него што заслужије
твоје безакоње.

7. Можеш ли ти тајне Божије до-
кучити, или докучити савршенство
Свемогућег?

8. То су висине небеске, шта ћеш
учинити? Дубље је од пакла, како
ћеш познати?

9. Дуже од земље, шире од мора.

10. Да преврати, или затвори или
сабере, ко ће му бранити?

11. Јер зна ништавило људско, и
видећи неваљалство зар неће пазити?

12. Човјек безуман постаје разу-
ман, премда се човјек рађа као дивље
магаре.

13. Да ти управиш срце своје и по-
дигнеш руке своје к њему,

14. Ако је безакоње у руци твојој,
да га уклониш, и не даш да неправда
буде у шаторима твојим,

15. Тада ћеш подигнути лице своје без мане и стајаћеш тврдо и нећеш се бојати;

16. Заборавићеш муку, као воде која протече опомињаћеш је се;

17. Настаће ти вријеме ведрије него подне, синућеш, бићеш као ју-тро;

18. Уздаћеш се имајући надање, закопаћеш се, и мирно ћеш спавати.

19. Лежаћеш, и нико те неће плашити, и многи ће ти се молити.

20. Али очи ће безбожницима ишчиљети, и *уточишта им неће бити, надање ће им бити издисање. *Јов 8, 13.

Јовов шрећи јовор: Он кори надућу мудрости пријатеља и превазилази их у ојису неојраничене моћи Божије.

12. А Јов одговори и рече:

2. Да, ви сте људи, и с вама ће умријети мудрост.

3. И ја имам срце као и ви, нити сам гори од вас; и у кога нема тога?

4. На подсмјех сам пријатељу свом, који кад зове Бога одзове му се; на подсмјех је праведни и добри.

5. Бачен је луч по мишљењу срећнога онај који хоће да попузне.

6. Мирне су колибе лупешке, и без страха су који гњеве Бога, њима Бог даје све у руке.

7. Запитај стоку, научиће те; или птице небеске, казаће ти.

8. Или се разговори са земљом, научиће те, и рибе ће ти морске приповједити.

9. Ко не зна од свега тога да је рука Господња то учинила?

10. *Којему је у руци душа свега живог и дух свакога тијела човјечијег. *4 Мој 16, 22.

11. Не распознаје ли ухо ријечи као што грло куша јело?

12. У стараца је мудрост, и у дугом вијеку разум.

13. У њега је мудрост и сила, у њега је савјет и разум.

14. Гле, он разгради, и не може се опет саградити; затвори човјека, и не може се отворити.

15. Гле, *устави воде, и пресахну; † пусти их, и испреврћу земљу.

*1 цар 17, 1; † 1 Мој 7, 11 и даље.

16. У њега је јачина и мудрост, његов је који је преварен и који вара.

17. Он доводи савјетнике у лудило, и судије обезумљује.

18. Он раздрешује појас царевима, и опасује бедра њихова,

19. Он доводи кнезове у лудило, и обара јаке.

20. Он узима бесједу рјечитима, и старцима узима разум.

21. Он сипа срамоту на кнезове, и распаљује јунаке.

22. Он открива дубоке ствари испод таме, и изводи на видјело сјен смртни.

23. Он умножава народе и затире их, расипа народе и сабира.

24. Он одузима срце главарима народа земаљских, и заводи их у пустињу гдје нема пута,

25. *Да пипају по мраку без видјела, и чини да тумарају као пијани.

*Јов 5, 14.

Наставак: Јов опомиње своје пријатеље на праведност Божију и почиње свој јовор о Господу.

13. Ето, све је то видјело око

моје, чуло ухо моје, и разумјело.

2. *Што ви знате, знам и ја; није сам гори од вас. *Јов 12, 3.

3. Ипак бих говорио са Свемогућим, и рад сам с Богом правдати се.

4. Јер ви измишљате лажи, сви сте залудни љекари.

5. О да бисте сасвијем мучали!
*Били бисте мудри. *ПрС 17, 28.

6. Чујте мој одговор, и слушајте
разлоге уста мојих.

7. Треба ли да говорите за Бога
неправду или пријевару да говори-
те за њ?

8. Треба ли да му гледате ко је?
Треба ли да се препирете за Бога?

9. Хоће ли бити добро кад вас ста-
не испитивати? Хоћете ли га прева-
рити као што се вара човјек?

10. Заиста ће вас карати, ако тајно
узгледате ко је,

11. Величанство његово неће ли
вас уплашити, и страх његов неће ли
вас попасти?

12. Спомени су ваши као пепео, и
ваше висине као гомиле блата.

13. Мучите и пустите ме да ја гово-
рим, па нека ме снађе што му драго.

14. Зашто бих кидао месо своје
својим зубима и душу своју метао у
своје руке?

15. Гле, да ме и убије, опет ћу се
уздати у њ, али ћу бранити путове
своје пред њим.

16. И он ће ми бити спасење, јер
лицемјер неће изаћи преда њ.

17. Слушајте добро бесједу моју, и
нека вам уђе у уши што ћу изказати.

18. Ево, спремио сам парбу своју,
знам да ћу бити прав.

19. Ко ће се прети са мном? Да
сад умукнем, издахнуо бих.

20. Само двоје немој ми учинити,
па се нећу крити од лица твојега.

21. Уклони руку своју од мене, и
страх твој да ме не страши.

22. Потом зови ме, и ја ћу одгова-
рати; или ја да говорим, а ти ми од-
говарај.

23. Колико је безакоња и гријеха
мојих? Покажи ми пријеступ мој и
гријех мој.

24. Зашто сакриваш лице своје и
*држиш ме за непријатеља својега?

*Јов 19, 11.

25. Хоћеш ли скршити лист ко-
ји носи вјетар, или ћеш гонити суху
сламку,

26. Кад ми пишеш грчине, *и да-
јеш ми у наслједство гријехе младо-
сти моје, *Пс 25, 7.

27. И мећеш ноге моје у кладе,
и пазиш на све стазе моје и идеш за
мном устопце?

28. А он се распада као трулина,
као хаљина коју једе мољац.

*Крај: Јов се шужи на нишанавност
човјека и узалуд тражи утјешну наду.*

14. Човјек рођен од жене
кратка је вијека и пун
немира.

2. *Као цвијет ниче, и одсијеца се, и
бјежи као сјен, и не остаје. *Пс 90, 5.

3. И на таквога отвораш око своје,
и мене водиш на суд са собом!

4. Ко ће чисто извадити из нечи-
ста? Нико.

5. Измјерени су дани његови, број
мјесеца његовијех у тебе је; поставио
си му међу, преко које не може при-
јећи.

6. Одврати се од њега да почине
докле не наврши као надничар дан
свој.

7. Јер за дрво има надања ако се
посијече, да ће се још омладити и да
неће бити без изданака;

8. Ако и остари у земљи коријен
његов и у праху изумре пањ његов,

9. Чим осјети воду, опет напуни и
пусти гране као присад.

10. А човјек умире изнемогао; и
кад издахне човјек, гдје је?

11. Као кад вода отече из језера и
ријека опадне и усахне,

12. Тако човјек кад легне, не уста-
је више; докле је небеса неће се пр-
обудити нити ће се пренути ода сна
својега.

13. О, да ме хоћеш у гробу сакрити и склонити ме докле не утоли гњев твој, и да ми даш рок кад ћеш ме се опоменути!

14. Кад умре човјек, хоће ли оживјети? Све дане времена које ми је одређено чекаћу докле ми дође промјена.

15. Призваћеш, и ја ћу ти се одазвати; дјело руку својих пожељеш.

16. А сада бројиш кораке моје, и ништа не остављаш за гријех мој.

17. *Запечаћени су у тобоцу моји пријеступи, и завезујеш безакоња моја. *Ос 13, 12.

18. Заиста, као што гора падне и распадне се, и као што се стијена одвали с мјеста својега,

19. И као што вода спира камење и поводањ односи прах земаљски, тако надање човјечије обраћаш у ништа.

20. Надвлађујеш га једнако, те одлази, мијењаш му лице и отпушташ га.

21. Ако синови његови буду у чисти, он не зна; ако ли у срамоти, он се не брине.

22. Само тијело његово док је жив болује, и душа његова у њему тужи.

*Елифасов дрући Јовор: он осућује
Јовове преишеране Јоворе и описује
несрећу безбожникову.*

15. А Елифас Теманац одговори и рече:

2. Хоће ли мудар човјек казивати празне мисли и пунити трбух свој вјетром источнијем,

3. Препирући се говором који не помаже и ријечима које нијесу ни на што?

4. А ти уништаваш страх Божји и укидаш молитве к Богу.

5. Јер безакоње твоје показују уста твоја, ако и јеси изабрао језик лукав.

6. Осућују те уста твоја, а не ја; и усне твоје свједоче на те.

7. Јеси ли се ти први човјек родио? Или си прије хумова саздан?

8. *Јеси ли тајну Божију чуо и купио у себе мудрост? *Рим 11, 34.

9. Шта ти знаш што ми не бисмо знали? Шта ти разумијеш што не би било у нас?

10. И сиједијех и старијех људи има међу нама, старијех од оца твојега.

11. Мале ли су ти утјехе Божије? Или имаш што сакривено у себи?

12. Што те је занијело срце твоје, и што сијевају очи твоје,

13. Те обраћаш против Бога дух свој и пушташ из уста својих такве ријечи?

14. *Шта је човјек да би био чист, и рођени од жене да би био прав?

*Јов 14, 4.

15. Гле, *не вјерује свецима својим, и небеса нијесу чиста пред очима његовијем; *Јов 4, 18.

16. А камоли гадни и смрдљиви човјек, који пије неправду као воду?

17. Ја ћу ти казати, послушај ме, и приповједићу ти што сам видео,

18. Што мудраци казаше и не затајише, што примише од отаца својих,

19. Којима самијем дана би земља, и туђин не прође кроз њу.

20. Безбожник се мучи свега вијека својега, и насилнику је мало година остављено.

21. Страх му зуји у ушима, у мирно доба напада пустошник на њ.

22. Не вјерује да ће се вратити из таме, одсвуда привиђа мач.

23. Тумара за хљебом говорећи: Гдје је? Зна да је за њ спремљен дан тамни.

24. Туга и невоља страше га, и наваљују на њ као цар готов на бој.

25. Јер је замахнуо на Бога руком својом, и Свемогућему се опро.

26. Трчи исправљена врата на њ с многим високим штитовима својим.

27. Јер је покрио лице своје претилином, и наваљао сало на бокове своје.

28. И сједио је у градовима раскопанијем и у кућама пустијем, обраћенијем у гомилу камења.

29. Неће се обратити нити ће остати благо његово, и неће се раширити по земљи добро његово.

30. Неће изаћи из мрака, огранке његове осушиће пламен, однијеће га дух уста његовијех.

31. Нека се не узда у таштину преварени, јер ће му таштина бити плата.

32. Прије својега времена свршиће се, и грана његова неће зелењети.

33. Откинуће се као с лозе незрео грозд његов, и пупци ће се његови као с маслине побацати.

34. Јер ће опустјети збор лицемјерски, и огањ ће спалити шаторе онијех који примају поклоне.

35. *Зачињу невољу и рађају муку, и трбух њихов саставља пријевару.

*Пс 7, 14; ИНав 59, 4.

Јовов четврти јовор: пријатељи ња нису разумјели и он се жада Богу.

16. А Јов одговори и рече: 2. Слушао сам много таквих ствари; сви сте досадни тјешноци.

3. Хоће ли бити крај празнијем ријечима? Или шта те тјера да тако одговараш?

4. И ја бих могао говорити као ви да сте на мом мјесту, гомилати на вас ријечи и *махати главом на вас,

*Пс 22, 7.

5. Могао бих вас храбрити устима својим, и мицање усана мојих олакшало би бол ваш.

6. Ако говорим, неће одахнути бол мој; ако ли престанем, хоће ли отићи од мене?

7. А сада ме је уморио; опустошио си сав збор мој.

8. Навукао си на ме мрштине за свједочанство; и моја мрша подиже се на ме, и свједочи ми у очи.

9. Гњев његов растрже ме, ненавиди ме, шкргуће зубима на ме, поставши ми непријатељ, сијева очима својима на ме.

10. *Разваљују на ме уста своја, срамотно ме бију по образима, скупљају се на ме. *Пс 22, 13.

11. Предао ме је Бог неправеднику, и у руке безбожницима бацио ме.

12. Бијох миран и затре ме, и ухвативши ме за врат, смрска ме и метну ме себи за биљегу.

13. Опколише ме његови стријелци, цијепа ми бубреге немилице, просипа на земљу жуч моју.

14. Задаје ми ране на ране, и удара на ме као јунак.

15. Сашио сам костријет по кожи својој, и уваљао сам у прах главу своју.

16. Лице је моје подбуло од плача, на вјећама је мојим смртни сјен;

17. Премда нема неправде у рукама мојим, и молитва је моја чиста.

18. Земљо, не криј крви што сам пролио, и нека нема мјеста викању мојему.

19. И сада, ето, на небу је свједок мој, свједок је мој на висини.

20. Пријатељи се моји подругују мног; око моје рони сузе Богу.

21. О да би се човјек могао правдати с Богом, као син човјечји с пријатељем својим!

22. Јер године избројене навршују се, и полазим путем одакле се нећу вратити.

Наставак: Јов види око себе само биједу и пред собом само гроб.

17. Дух се мој квари, дана мојих нестаје; гробови су моји.

2. Код мене су ругачи, и око моје проводи ноћи у јаду који ми задају.

3. Дај ми ко ће јамчити код тебе; ко је тај који ће се руковати са мном?

4. Јер си од њихова срца сакрио разум; зато их нећеш узвисити.

5. Ко ласка пријатељима, његовијем ће синовима очи посахнути.

6. *Учинио је од мене причу на-родима, и постао сам бубњање међу њима. *Јов 30, 9.

7. *Потамњело је око моје од јада, и сви уди моји посташе као сјен. *Пс 6, 7.

8. Зачудиће се томе прави, и безазлени ће устати на лицемјере.

9. Али ће се праведник држати својега пута, и ко је чистијех руку већма ће ојачати.

10. А ви, вратите се свиколици и ходите; нећу наћи мудра међу вама.

11. Дани моји прођоше, мисли моје покидаше се, што имах у срцу.

12. Од ноћи начинише дан, и свјетлост је близу мрака.

13. Да бих се надао, гроб ће ми бити кућа; у тами ћу простријети постељу себи.

14. Гробу вичем: Ти си отац мој; црвима. Ти си мати моја, ти си сестра моја.

15. И гдје је сада надање моје? Моје надање ко ће видјети?

16. У гроб ће сићи, починуће са мном у гробу.

Вилдагов групи јовор: ојисује, после оштрога јовора Јову, неизбјежну пројаси безбожникову.

18. А Вилдад Сушанин од-говори и рече:

2. Кад ћете свршити разговор? Уразумите се, па ћемо онда говорити.

3. Зашто се мисли да смо као стока? Зашто смо гадни у твојим очима?

4. Који растржеш душу своју у јарости својој, хоће ли се тебе ради оставити земља и стијена се премјестити са својега мјеста?

5. Да, *видјело безбожнијех угасиће се, и искра огња њихова неће сијати. *Прс 24, 20.

6. Видјело ће помркнути у шатору његову, и жижак ће се његов угасити у њему.

7. Силни кораци његови стегнуће се, и обориће га његова намјера.

8. Јер ће се увалити у замку ногама својим, и наићи ће на мрежу;

9. Ухватиће га замка за пету, и свладаће га лупеж.

10. Сакривено му је пругло на земљи, и клопка на стази.

11. Одсвуда ће га страхоте страшити и тјераће га устопце.

12. Изгладњеће сила његова, и невоља ће бити готова уза њ.

13. Појешће жиле коже његове, појешће жиле његове првенац смрти.

14. Ишчупаће се из стана његова узданица његова, и то ће га одвести к цару страшном.

15. Наставаће се у шатору његову, који неће бити његов, посуће се сумпором стан његов.

16. Жиле ће се његове посушити оздо, и озго ће се сасјећи гране његове.

17. *Спомен ће његов погинути на земљи, нити ће му имена бити по улицама. *Прс 10, 7.

18. Одагнаће се из свјетлости у мрак, и избациће се из свијета.

19. Ни сина ни унука неће му бити у народу његову, нити каквога остатка у становима његовијем.

20. Чудиће се дану његову који буду послје њега, а који су били прије обузеће их страх.

21. Такви су станови безаконикови, и такво је мјесто онога који не зна за Бога.

Јовов ђећи њовор: жали се на немилости пријатеља, описује своју велику биједу, али најјослије долази до блажене истине да његов Спасиошћ живи.

19. А Јов одговори и рече: 2. Докле ћете мучити душу моју и сатирати ме ријечима?

3. Већ сте ме десет пута наружили; није вас стид што тако наваљујете на ме?

4. Али, ако сам доиста погријешо, погрјешка ће моја остати код мене.

5. Ако ли се још хоћете да дижете на ме и да ме користе мојом срамотом,

6. Онда знајте да ме је Бог оборио и мрежу своју разапео око мене.

7. Ето, вичем на неправду, али се не слушам; вапијем, али нема суда.

8. Заградио је пут мој да не могу проћи; на стазе моје метнуо је мрак.

9. Свукао је с мене славу моју, и скинуо вијенац с главе моје.

10. Порушио ме је одсвуда да ме нема, и као дрво ишчупао је надање моје.

11. Распалио се на ме гњев његов, и *узео ме је међу непријатеље своје.

*Јов 13, 24.

12. Војске његове дођоше све заједно и *насуше себи пут к мени, и стадоше у окр око шатора мојега.

*Јов 30, 12.

13. *Браћу моју удаљио је од мене, и знанци моји туђе се од мене.

*Пс 38, 11.

14. Ближњи моји оставише ме, и знанци моји заборавише ме.

15. Домашњи моји и моје слушкиње гледају ме као туђина; странац сам у очима њиховијем.

16. Зовем слугу својега, а он се не одзива, а молим га устима својим.

17. Дах је мој мрзак жени мојој, а преклињем је синовима утробе своје.

18. Ни дјеца не хају за ме; кад устанем, руже ме.

19. Мрзак сам свјема највјернијим својим, и које љубљах посташе ми противници.

20. *За кожу моју као за месо моје прионуше кости моје; једва оста кожа око зуба мојих.

*Пс 102, 5.

21. Смилујте се на ме, смилујте се на ме, пријатељи моји, јер се рука Божја дотакла мене.

22. Зашто ме гоните као Бог, и меса мојега не можете да се наситите?

23. О кад би се написале ријечи моје! Кад би се ставиле у књигу!

24. Писаљком гвозденом и оловом на камену за вјечни спомен кад би се урезале!

25. Али знам да је жив мој Искупитељ, и напошљедак да ће стати над прахом.

26. И ако се ова кожа моја и рашчини, *опет ћу у тијелу свом видјети Бога.

*Пс 17, 15.

27. Ја исти видјећу га, и очи моје гледаће га, а не друге. А бубрега мојих нестаје у мени.

28. Него би требало да речете: Зашто га гонимо кад је коријен бесједи у мени.

29. Бојте се мача; јер је мач освета за безакоње; и знајте да има Суд.

Софаров дрући њовор: он њонавља исказ: радосћ безбожничка не шраје гуио.

20. А Софар Намаћанин одговори и рече:

2. Зато ме мисли моје нагоне да одговорим, и зато хитам.

3. Чуо сам укор који ме срамоти, али ће дух из разума мојега одговорити за ме.

4. Не знаш ли да је тако откако је вијека, откако је постављен човјек на земљи,

5. Да је слава безбожних замало и радост лицемјерова зачас?

6. Да би му висина допрла до неба, и глава се његова дотакла облака,

7. Нестаће га за свагда као кала његова; и који га видјеше, рећи ће: Куда се дједе?

8. *Као сан одлетјеће, и неће се наћи, и ишчезнуће као ноћна утвара. *Пс 73, 20.

9. Око које га је гледало неће више, нити ће га више видјети мјесто његово.

10. Синови његови умиљаваше се сиромасима и руке ће његове враћати што је оteo.

11. Кости ће његове бити пуне гријеха младости његове, и они ће лежати с њим у праху.

12. Ако му је и слатка у устима злоћа и крије је под језиком својим,

13. Чува је и не пушта је, него је задржава у грлу свом,

14. Ипак ће се јело његово претворити у пријевима његовијем, постаће у њему јед аспидин.

15. Благо што је прождро избљуваше, из трбуха његова истјераће га Бог.

16. Јед ће аспидин сисати, убиће га језик гујињи.

17. Неће видјети потока ни ријека којима тече мед и масло.

18. Вратиће муку, а неће је појести; према благу биће промјена, и неће се радовати.

19. Јер је тлачио и остављао убоге, куће је отимао и није зидао.

20. Јер није нигда осетио мира у трбуху свом, ни што му је најмилије неће сачувати.

21. Ништа му неће остати од хране његове. Зато не може добро његово трајати.

22. Кад се испуни изобиље његово, тада ће бити у невољи, све руке невољних удараће на њ.

23. Кад би напунио трбух свој, послаће на њ Бог јарост гњева својега, и пустиће је као дажд на њега и на јело његово.

24. Кад стане бјежати од оружја гвозденога, простријелиће га лук мједени.

25. Стријела пуштена проћи ће кроз тијело његово, и свијетло гвожђе изаћи ће из жучи његове; кад пође, обузеће га страхоте.

26. Све ће таме бити сакривене у тајним мјестима његовијем; прождријеће га огањ нераспирен, и ко остане у шатору његову зло ће му бити.

27. Откриће небеса безакоње његово, и земља ће устати на њ.

28. Отићи ће љетина дома његова, расточиће се у дан гњева његова.

29. То је дио од Бога човјеку безбожном у наслједство од Бога за бесједу његову.

Јовов шести јовор: ипак је безбожницима често добро до суда.

21. А Јов одговори и рече: 2. Слушајте добро ријечи моје, и то ће ми бити од вас утјеха.

3. Потрпите ме да ја говорим, а кад изговорим, подсмјевајте се.

4. Еда ли се ја човјеку тужим? И како не би био жалостан дух мој?

5. Погледајте ме, и дивите се, и метните руку на уста.

6. Ја кад помислим, страх ме је, и гроза подузима тијело моје.

7. *Зашто безбожници живе? Старе? И богате се? *Пс 73, 3; Јер 12, 1.

8. Сјеме њихово стоји тврдо пред њима заједно с њима, и натражје њихово пред њиховијем очима.

9. Куће су њихове на миру без страха, и прут Божји није над њима.

10. Бикови њихови скачу, и не промашају; краве њихове теле се, и не јалове се.

11. Испуштају као стадо дјецу своју, и синови њихови поскакују.

12. Подвикују уз бубањ и уз гусле, веселе се уза свиралу.

13. Проводе у добру дане своје, и зачас слазе у гроб.

14. *А Богу кажу: Иди од нас, јер нећемо да знамо за путове твоје.

*Јов 22, 17.

15. Шта је Свемогући да му служимо? и каква нам је корист да му се молимо?

16. Гле, добро њихово није у њиховој руци; *намјера безбожничка далеко је од мене.

*Јов 22, 18.

17. *Колико се пута гаси жижак безбожнички и долази им погибао, дијели им муке у гњеву свом Бог?

*Јов 18, 6.

18. *Бивају ли као пљева на вјетру, као прах који разноси вихор?

*Пс 1, 4.

19. Чува ли Бог *синовима њиховијем погибао њихову, плаћа им да осјете?

*2 Мој 20, 5.

20. Виде ли својим очима погибао своју, и пију ли гњев Свемогућега?

21. Јер шта је њима стало до куће њихове након њих кад се број мјесеца њиховијех прекрати?

22. Еда ли ће Бога ко учити мудрости, који суди високима?

23. Један умире у потпуној сили својој, у миру и у срећи.

24. Музлице су му пуне млијека, и кости су му влажне од мочкина.

25. А други умире ојађене душе, који није уживао добра.

26. Обојица леже у праху, и црви их покривају.

27. Ето, знам ваше мисли и судове којима ми чините криво.

28. Јер говорите: Гдје је кућа силнога, и гдје је шатор у ком наставају безбожници?

29. Нијесте ли никада питали путника, и што вам казаше нећете да знате,

30. Да се на дан погибљи оставља зацад, кад се пусти гњев.

31. Ко ће га укорити у очи за живот његов? И ко ће му вратити што је учинио?

32. Али се износи у гробље и остаје у гомили.

33. Слатке су му груде од долине, и вуче за собом све људе, а онима који га претекоше нема броја.

34. Како ме, дакле, напрасно тјешите кад у одговорима вашим остаје пријевара?

*Елифасов последњи говор:
осуђује Јова због великих пријеха и
ојдомиње ња на покајање.*

22. А Елифас Теманац одговори и рече:

2. Може ли Богу бити човјек користан? Сâм је себи користан човјек мудар.

3. Је ли Свемогућему радост ако си праведан? Или му је добит ако ходиш без мане?

4. Хоће ли те карати и ићи на суд с тобом зато што те се боји?

5. Није ли злоћа твоја велика, и неправдама твојим има ли краја?

6. *Јер си узимао залог од браће своје ни за што, и свлачио си хаљине с голијех.

*2 Мој 22, 26, 27; Јов 24, 9.

7. Уморнога нијеси напојио водом, и гладноме нијеси дао хљеба.

*ИНав 58, 7.

8. Земља је била човјека силнога, и угледни је сједио у њој.

9. Удовице си отпуштао празне, и мишице сиротама потирао си.

10. Зато су око тебе замке, и страши те страх изненада.

11. И мрак је око тебе да не видиш, и поводањ покрива те.

12. Није ли Бог на висини небеској? Погледај горе звијезде, како су високо.

13. Али ти кажеш: Шта зна Бог? Еда ли ће кроз таму судити?

14. Облаци га заклањају те не види; хода по кругу небеском.

15. Јеси ли запазио стари пут којим су ишли неправедници,

16. *Који се искоријенише прије времена, и вода се разли по темељу њихову? *Јов 15, 32.

17. *Говораху Богу: Иди од нас. Шта би им учинио Свемогући?

*Јов 21, 14.

18. А он им је напунио куће добробра. Али *намјера безбожничка далеко је од мене. *Јов 21, 16.

19. *Видјеће праведници и радуваће се, и безазлени подсмјеваће им се. *Пс 107, 42.

20. Да, још није уништено добро наше, а остатак је њихов прождрао огањ.

21. Сложи се с њим и помири се; тако ће ти бити добро.

22. Прими из уста његовијех закон, и сложи ријечи његове у срцу свом.

23. *Ако се вратиш к Свемогућему, опет ћеш се назидати ако удаљиш од шатора своје безакоње, *Јов 8, 5, 6.

24. Тада ћеш метати по праху злато и Офирско злато по камењу из потока.

25. И Свемогући биће ти злато и сребро и сила твоја.

26. Јер ћеш се тада радовати о Господу, и подигнућеш к Богу лице своје.

27. *Молићеш му се, и услишиће те, и завјете своје извршићеш.

*Пс 50, 14, 15.

28. Што год наумиш, излазиће ти; и на путовима твојим свијетлиће видјело.

29. Кад други буду понижени, рећи ћеш: Да се подигну; и Бог ће избавити онога ко је оборенијех очију.

30. Избавиће и онога који није без кривице; избавиће се чистотом руку твојих.

Јовов седми јовор: жели, иако без наде, да га Бог изведе на свој суд.

23. А Јов одговори и рече: 2. Још је тужњава моја одмет, а невоља је моја тежа од уздаха мојих.

3. О кад бих знао како бих нашао Бога! Да отидем до пријестола његова,

4. Да разложим пред њим парбу своју, и уста своја напуним разлога,

5. Да знам шта би ми одговорио, и разумијем шта би ми рекао.

6. Би ли се према великој сили својој прео са мнош? Не, него би ми помогао.

7. Ондје би се праведан човјек могао правдати с њим, и ослободио бих се за свагда од свога Судије.

8. Гле, ако пођем напред, нема га; ако ли натраг, не находим га;

9. Ако налијево ради, не видим га; ако надесно, заклонио се, не могу га видјети.

10. Али он зна пут мој: *Кад ме окуша, изаћи ћу као злато. *Пс 17, 3.

11. По стопама је његовијем ступала нога моја; пута његова држао сам се, и не зађох.

12. Од заповијести уста његовијех нијесам одступао; чувао сам ријечи уста његовијех више него свој ужитак.

13. Али кад он што науми, ко ће га одвратити? Што душа његова зажели, оно чини.

14. И извршиће што је наумио за ме; и тога има у њега много.

15. Зато сам се уплашио од њега; и кад то мислим, страх ме је од њега.

16. Бог је растопио срце моје, Све-могући ме је уплашио.

17. Што не погибох прије мрака, и што не сакри мрак испред мене?

Наставак: Божја увиђавност према безбожницима је зајонетна.

24. Зашто Свемогућему ни-
јесу сакривена време-
на? И који га знају, не виде дана ње-
говијех.

2. Међе помичу безбожни, отима-
ју стадо и пасу;

3. Магарца сиротама одгоне; у за-
логу узимају вола удовици;

4. Сиромаше одбијају с пута; убоги
у земљи крију се сви.

5. Гле, као дивљи магарци у пу-
стињи излазе на посао свој устајући
рано на плијен; пустиња је храна њи-
ма и дјеци њиховој;

6. Жању њиву и беру виноград ко-
ји није њихов;

7. Гола нагоне да ноћује без ха-
љине, који се немају чим покрити на
зими;

8. Окисли од плјуска у гори, нема-
јући заклона, привијају се к стијени.

9. Грабе сироче од дојке и са сиро-
маха скидају залог.

10. Голога остављају да иде без
хаљине, и оне који носе снопове да
гладују.

11. Који међу њиховијем зидови-
ма уље циједе и грожђе у кацама га-
зе, подносе жеђ.

12. Људи у граду уздишу, и душе
побијенијех вичу, а Бог не укида тога.

13. Они се противе свјетлости, не
знајући за путове њезине и не стају
на стазама њезинијем.

14. Зором устајући крвник убија
сиромаша и убога; а ноћу је као лу-
пез.

15. И око курварово пази на су-
мрак говорећи: Да ме око не види. И
сакрива лице.

16. Прокопавају по мраку куће
које обдан себи забиљеже; не знајући
за свјетлост.

17. Јер је зора њима свјема сјен
смртни; ако их ко позна, страх их је
сјена смртога.

18. Брзи су као поврх воде, про-
клет је дио њихов на земљи; неће ви-
дјети пута виноградскога.

19. Као што суша и врућина граби
воде сњежне, тако гроб грјешнике.

20. Заборавља их утроба матери-
на, слатки су црвима, не спомињу се
више; као дрво скршиће се неправед-
ник.

21. Здружује с њим нероткињу ко-
ја не рађа, и удовици не чини добра.

22. Граби јаке својом силом; оста-
не ли који, не узда се у живот свој.

23. Да му Бог у што ће се поуздати;
али очи његове пазе на њихове путове.

24. Узвисе се замало, па их нема;
падају и гину као сви други, и као врх
од класа одсијецају се.

25. Није ли тако? Ко ће ме утјера-
ти у лаж и обратити у ништа ријечи
моје?

*Вилдадов последњи говор:
шта је човек пред Богом?*

25. А Вилдад Сушанин од-
говори и рече:

2. Власт је и страх у њега, чини
мир на висинама својим.

3. Војскама његовијем има ли бро-
ја? И кога не обасјава видјело његово?

4. И како ће човјек бити праведан пред Богом? И како ће чист бити рођени од жене?

5. Гле, ни мјесец не би сјао, ни звијезде не би биле чисте пред њим,

6. А камоли човјек, црв, и син човјечи, мољац.

Јовов осми јовор: показује како и он признаје необјашњиво величанство Божије.

26. А Јов одговори и рече: 2. Како си помогао слабоме! Како си избавио руку нејаку!

3. Како си свјетовао онога који је без мудрости и показао разум изобиља!

4. Ко ме си говорио те ријечи? И чији је дух изашао из тебе?

5. И мртве ствари створене су под водама и становници њихови.

6. *Откривен је пакао пред њим; нити има покривача погибљи.

*ПрС 15, 11.

7. Он је разастро сјевер над празнином, и земљу објесио ни на чем.

8. Завезује воде у облацима својим, и не продире се облак под њима.

9. Држи пријесто свој, разапиње облак свој над њим.

10. *Међу је поставио око воде докле не буде крај свјетлости и мраку.

*Јов 38, 8.

11. Ступови небески тресу се и дрхћу од пријетње његове.

12. Силом је својом поцијепио море, и разумом својим разбио бјеснило његово.

13. Духом је својим украсио небеса, и рука је његова створила *пругу змију.

*ИНав 27, 1.

14. Гле, то су дијелови путова његовијех; али како је мали дио што чу смо о њему? И ко ће разумјети гром силе његове?

Јовови завршни јовори: тврди да је невин и показује како је пролазна срећа безбожникова.

27. И Јов настави бесједу своју и рече:

2. Тако да је жив Бог који је одбацио парбу моју, и Свемогући који је ојадио душу моју,

3. Док је душа моја у мени, и дух Божји у ноздрвама мојим,

4. Неће усне моје говорити безакоња, нити ће језик мој изрицати пријеваре.

5. Не дао Бог да пристанем да имате право! Докле дишем, нећу одступити од своје доброте.

6. Држаћу се правде своје, нити ћу је оставити; *неће ме прекорети срце моје докле сам жив. *Дап 24, 16.

7. Непријатељ мој биће као безбожник, и који устаје на ме, као безаконик.

8. *Јер како је надање лицемјеру кад се лакоми, а Бог ће ишчупати душу његову? *Лк 12, 20.

9. Хоће ли Бог услишити вику његову кад на њ дође невоља?

10. Хоће ли се Свемогућему радovati? Хоће ли призивати Бога у свако вријеме?

11. Учим вас руци Божјој, и како је у Свемогућег не тајим.

12. Ето, ви сви видите, зашто дакле једнако говорите залудне ствари?

13. То је дио човјеку безбожном од Бога, и наслједство које примају насилници од Свемогућег.

14. Ако му се множе синови, множе се за мач, и натражје његово неће се наситити хљеба.

15. Који остану иза њега, на смрти ће бити погребени, и удовице њихове неће плакати.

16. Ако накупи сребра као праха, и набави хаљина као блата,

17. Што набави, обући ће праведник, и сребро ће дијелити безазлени.

18. Гради себи кућу као мољац, и као колибу коју начини чувар.

19. Богат ће умријети, а неће бити прибран; отвориће очи, а ничега неће бити.

20. Стигнуће га страхоте као воде; ноћу ће га однијети олуја.

21. Узеће га вјетар источни, и отићи ће; вихор ће га однијети с места његова.

22. То ће Бог пустити на њ, и неће га жалити; он ће једнако бјежати од руке његове.

23. Други ће плескати рукама за њим, и звиждаће за њим с мјеста његова.

*Пјесма о мудрости Божијој:
што природа скрива, може човек и
да објасни, али мудрост Божију не;
иуш ка њој је страх Божији.*

28. Да, сребро има жице, и злато има мјесто гдје се топи.

2. Гвожђе се вади из праха, и из камена се топи мјед.

3. Мраку поставља међу, и све истражује човек до краја, и камење у тами и у сјену смртном.

4. Ријека навре с мјеста својега да јој нико не може приступити; али се одбије и одлази трудом човјечјим.

5. Из земље излази хљеб, и под њом је друго, као огањ.

6. У камењу је њезину мјесто сафиру, а ондје је прах златни.

7. Те стазе не зна птица, нити је видје око крагујево;

8. Не угази је младо звијерје, нити њом прође лав.

9. На кремен диже руку своју; превраћа горе из дна.

10. Из стијене изводи потоке, и свашта драгоцјено види му око.

11. Уставља ријеке да не теку, и што је сакривено износи на видјело.

12. Али мудрост гдје се налази, и гдје је мјесто разуму?

13. Не зна јој човјек цијене, нити се наводи у земљи живијех.

14. Бездана вели: Није у мени; и море вели: Није код мене.

15. *Не може се дати чисто злато за њу, нити се сребро измјерити у промјену за њу. *Прс 3, 13, 15; 8, 10, 11.

16. Не може се цијенити златом Офирским, ни драгим ониксом ни сафиром.

17. Не може се изједначити с њом ни злато ни кристал, нити се може промијенити за закладе златне.

18. Од корала и бисера нема спомена, јер је вриједност мудрости већа него драгом камењу.

19. Не може се с њом изједначити топаз Етиопски, нити се може цијенити чистијем златом.

20. Откуда, дакле, долази мудрост, и гдје је мјесто разуму?

21. Сакривена је од очију свакога живота, и од птица небеских заклоњена.

22. Погибао и смрт говоре: Ушима својим чусмо славу њезину.

23. Бог зна пут њезин, и познаје мјесто њезино.

24. Јер гледа до крајева земаљских, и види све што је под свијем небом.

25. Кад даваше вјетру тежину, и мјераше воду мјером,

26. Кад постављаше закон дажду и пут муњи громовној,

27. Још је онда видје и огласи је, уреди је и претражи је.

28. А човјеку рече: Гле, *страх је Божји мудрост, и уклањати се ода зла јест разум. *Пс 111, 10; Прс 1, 7.

Јов описује своју пређашњу срећу.

29. Још настави Јов бесједу своју и рече:

2. О да бих био као пређашњих мјесеца, као онијех дана кад ме Бог чуваше,

3. *Кад свијетљаше свијећом својом над главом мојом, и при видјелу његову хођах по мраку, *Пс 18, 28.

4. Како бијах за младости своје, кад *тајна Божија бијаше у шатору мом, *Пс 25, 14.

5. Кад још бијаше Свемогући са мнош, и дјеца моја око мене,

6. Кад се траг мој обливао ма-
слом, и стијена ми точаше уље пото-
цима,

7. Кад излажах на врата кроз град,
и на улици намјештах себи столицу:

8. Младићи видећи ме уклањаху
се, а старци устајаху и стајаху,

9. Кнезови престајаху говорити и
метаху руку на уста своја,

10. Управитељи устезаху глас свој,
и језик им приањаше за грло.

11. Јер које ме ухо чујаше, називаше ме блаженијем; и које ме око виђаше, свједочаше ми

12. Да избављам сиромаша који
виче, и сироту и који нема никога да
му поможе;

13. Благослов онога који пропада-
ше долажаше на ме, и удовици срце
распијевах;

14. У правду се облачих и она ми
бијаше одијело, као плашт и као ви-
јенац бијаше ми суд мој.

15. Око бијах слијепцу и нога
хрому.

16. Отац бијах убогима, и разби-
рах за распу за коју не знах.

17. И разбијах *кутњаке неправед-
нику, и из зуба му истрзах грабеж.

*Пс 58, 6.

18. Зато говорах: У својем ћу гни-
језду умријети, и биће ми дана као
пијеска.

19. Коријен мој пружаше се крај
воде, роса биваше по сву ноћ на мо-
јим гранама.

20. Слава моја помлађиваше се у
мене, и лук мој у руци мојој понављаше се.

21. Слушаху ме и чекаху, и мучаху на мој савјет.

22. Послије мојих ријечи нико не
поговараше, тако их натапаше бесје-
да моја.

23. Јер ме чекаху као дажд, и уста
своја отвараху као на позни дажд.

24. Кад бих се насмијао на њих, не
вјеровашу, и сјајности лица мојега не
разгоњаху.

25. Кад бих отишао к њима, сједах
у зачеље, и бијах као цар у војсци кад
тјеши жалосне.

Јов описује своју садашњу несрећу.

30. А сада смију ми се мла-
ђи од мене, којима
отаца не бих хтио метнути са псима
стада својега.

2. А на што би ми и била сила ру-
ку њиховијех? У њима бјеше пропала
старост.

3. Од сиромаштва и глади само-
ћоваху бјежећи на суха, мрачна, пу-
ста и опустошена мјеста;

4. Који браху лободу по честата,
и смреково коријење бјеше им храна.

5. Између људи бијаху изгоњени и
викаше се за њима као за лупежом.

6. Живљаху по страшнијем увала-
ма, по јамама у земљи и у камену.

7. По грмовима рикаху, под тр-
њем се скупљаху.

8. Бијаху људи никакви и без име-
на, мање вриједни него земља.

9. *И њима сам сада пјесма, и по-
стах им прича.

*Јов 17, 6; Пс 69, 12; Плј 3, 63.

10. Гаде се на ме, иду далеко од
мене и не устежу се *пљувати ми у
лице.

*Мт 26, 67.

11. Јер је Бог одапео моју тетиву и муке ми задао, те збацише узду пре- да мнош.

12. С десне стране устају момци, поткидају ми ноге, и насипају пут к мени да ме упропасте.

13. Раскопаше моју стазу, умно- жише ми муке, не треба нико да им помаже.

14. Као широким проломом нави- ру, и наваљују преко развалина.

15. Страхоте навалише на ме, и као вјетар тјерају душу моју, и као облак прође срећа моја.

16. *И сада се душа моја разљева у мени, стигоше ме дани мучни.

*Пс 42, 4.

17. Ноћу ме пробадају кости у ме- ни, и жиле моје не одмарају се.

18. Од тешке силе промијенило се одијело моје, и као огрлица у кошу- ље моје стеже ме.

19. Бацио ме је у блато, те сам као прах и пепео.

20. Вичем к теби, а ти ме не слу- шаш; стојим пред тобом, а ти не гле- даш на ме.

21. Претворио си ми се у љута не- пријатеља; силом руке своје супро- тиш ми се.

22. Подижеш ме у вјетар, посађу- јеш ме на њ, и растапаш у мени све добро.

23. Јер знам да ћеш ме одвести на смрт и у дом одређени свјема живима.

24. Али неће пружити руке своје у гроб; кад их стане потирати, они не- ће викати.

25. Нијесам ли плакао због онога који бијаше у злу? Није ли душа моја жалосна бивала ради убога?

26. Кад се добру надах, дође ми зло; и кад се надах свјетлости, дође мрак.

27. Утроба је моја узаврела, и не може да се умири, задесише ме дани мучни.

28. Ходим црн, не од сунца, уста- јем и вичем у збору.

29. Брат постах змајевима и друг совама.

30. Поцрњела је кожа на мени, и кости моје посахнуше од жега.

31. Гусле се моје претворише у за- пијевку, и свирала моја у плач.

Крај говора Јовових: тврди да није крив ни пред Богом ни пред људима.

31. Вјеру учиних с очима својим, *па како бих погледао на дјевојку? *Мт 5, 28.

2. Јер какав је дио од Бога озго? И какво наслједство од Свемогућег с висине?

3. Није ли погибао неваљаломе, и чудо онима који чине безакоње?

4. Не види ли он путове моје, и све кораке моје не броји ли?

5. Ако ходих с лажу или ако по- хитје нога моја на пријевару,

6. Нека ме измјери на мјерилима правијем, и нека Бог позна доброту моју.

7. Ако су кораци моји зашли с пу- та, и ако је за очима мојим пошло срце моје, и за руке моје прионуло штогод,

8. Нека ја сијем, а други једе, и не- ка се искоријене изданци моји.

9. Ако се занијело срце моје за ко- јом женом, и ако сам вребао на вра- тима ближњег својега,

10. *Нека другоме меље жена мо- ја, и нека се други над њом повијају.

*2 Сам 12, 11.

11. Јер је то грдило и безакоње за судије.

12. Јер би то био огањ који би прождирио до уништења, и сву би моју љетину искоријенио.

13. Ако нијесам хтио доћи на суд са слугом својим или са слушкињом својом, кад би се тужили на мене;

14. Јер шта бих чинио кад би се Бог подигао, и кад би потражио, шта бих му одговорио?

15. Који је мене створио у утроби, није ли створио и њега? Није ли нас он исти саздао у материци?

16. Ако сам одбио сиромасима жељу њихову, и очи удовици замутио,

17. И ако сам залогај свој сам јео, а није га јела и сирота,

18. Јер је од младости моје расла са мношћем као код оца, и од утробе материце своје водао сам је;

19. Ако сам гледао кога гдје гине немајући хаљине, и сиромаша гдје се нема чим покрити,

20. Ако ме нијесу благосиљала бедра његова што се руном оваца мојих утопио,

21. Ако сам измахнуо руком на сироту, кад видјех на вратима помоћ своју,

22. Нека ми испадне раме из плећа, и рука моја нека се откине од зглоба.

23. Јер сам се бојао погибљи од Бога, којег величанству не бих одолио.

24. Ако сам полагао на злато надање своје, или чистоме злату говорио: Узданицо моја!

25. Ако сам се веселио што ми је имање велико и што много стече рука моја,

26. *Ако сам гледао на сунце кад сјаје, и на мјесец кад поносито ходи,
*5 Мој 4, 19.

27. И срце се моје потајно преварило, и руку моју пољубила уста моја,

28. И то би било безаконје за судије, јер бих се одрекао Бога озго;

29. Ако сам се радовао несрећи ненавидника својега, и ако сам заиграо кад га је зло задесило,

30. Јер не дадох језику својему да гријеш тражећи душу његову с проклињањем;

31. Ако не говораху домашњи моји: Ко би нам дао меса његова? Не можемо се ни најести;

32. *Странац није ноћивао напољу; врата своја отварао сам путнику;
*Јев 13, 2.

33. Ако сам као што чине људи тајно пријеступе своје и крио своје безаконје у својим њедрима,

34. Ако сам и могао плашити велико мноштво, ипак од најмањег у дому бијаше ме страх; зато мучах и не одлажах од врата.

35. О да бих имао кога да ме саслуша! Гле, жеља је моја да ми Свемогући одговори и супарник мој да ми напише књигу.

36. Носио бих је на рамену свом, везао бих је себи као вијенац,

37. Број корака својих казао бих му, као кнез приступио бих к њему.

38. Ако је на ме викала моја земља, и бразде њезине плакале,

39. Ако сам јео рода њезина без новаца, и досађивао души господара њезинијех,

40. Умјесто пшенице нека ми рађа трње, и умјесто јечма кукољ. Свршише се ријечи Јовове.

*Елијујев први говор: објашњава
зашто прекида ћутање и поред
своје младости.*

32. Тада престаше она три човјека одговарати Јову, јер се чињаше да је праведан.

2. А Елијуј, син Варахилов од Вуза, рода Рамова, разгневи се на Јова што се сâм грађаше праведнији од Бога;

3. И на три пријатеља његова разгневи се што не нађоше одговора и опет осуђиваху Јова.

4. Јер Елијуј чекаше докле они говораху с Јовом, јер бијаху старији од њега.

5. Па кад видје Елијуј да нема одговора у устима она три човјека, распали се гњев његов.

6. И проговори Елијуј, син Варахилов од Вуза, и рече: Ја сам најмлађи, а ви сте старци; зато се бојам и не смијах вам казати што мислим.

7. Мишљах: Нека говори старост, и многе године нека објаве мудрост.

8. Али је дух у људима, и дух Свемогућега уразумљује их.

9. Велики нијесу свагда мудри, и старци не знају свагда шта је право.

10. Зато велим: Послушај ме да кажем и ја како мислим.

11. Ето, чекао сам да ви изговорите, слушао сам разлоге ваше докле извиђасте бесједу.

12. Пазио сам, али, гле, ниједан од вас не сапре Јова, не одговори на његове ријечи.

13. Може бити да ћете рећи: Нађосмо мудрост, Бог ће га оборити, не човјек.

14. Није на ме управлио бесједе, ни ја му нећу одговарати вашим ријечима.

15. Смели су се, не одговарају више, нестало им је ријечи.

16. Чекао сам, али не говоре, стадоше, и више не одговарају.

17. Одговорићу и ја за се, казаћу и ја како мислим.

18. Јер сам пун ријечи, тијесно је духу у мени.

19. Гле, трбух је мој као вино без одушке, и распукао би се као нов мијех.

20. Говорићу да одахнем, отворићу усне своје, и одговорићу.

21. Нећу гледати ко је ко, и човјеку ћу говорити без ласкања.

22. Јер не умијем ласкати; одмах би ме узео творац мој.

Наставак: Елијуј прекорева Јова због оправдања себе. Божија карања воде сјасењу душе.

33. **Ч**уј, дакле, Јове, бесједу моју, и слушај све ријечи моје.

2. Ево, сад отварам уста своја; говори језик мој у устима мојим.

3. По правом срцу мом биће ријечи моје, и мисао чисту изрећи ће усне моје.

4. Дух Божји створио ме је, и дах Свемогућега дао ми је живот.

5. Ако можеш, одговори ми, приправи се и стани ми насупрот.

6. Ево, ја ћу бити умјесто Бога, као што си рекао; од кала сам начињен и ја.

7. Ето, страх мој неће те страшити и рука моја неће те тиштати.

8. Рекао си, дакле, преда мном, и чуо сам глас твојих ријечи:

9. *Чист сам, без гријеха, прав сам и нема безакоња на мени.

*Јов 16, 17; 27, 5; 31, 1.

10. Ево, тражи задјевницу са мном, држи ме за својега непријатеља.

11. *Меће у кладе ноге моје, вреба по свијем стазама мојим. *Јов 13, 27.

12. Ето, у том нијеси праведан, одговарам ти; јер је Бог већи од човјека.

13. Зашто се преш с њим, што за сва дјела своја не одговара?

14. Једанпут говори Бог и два пута; али човјек не пази.

15. У сну, у утвари ноћној, кад тврд сан падне на људе, кад спавају у постељи,

16. *Тада отвора ухо људима, и науку им запечаћава. *Јов 36, 10.

17. Да би одвратио човјека од дјела његова, и заклонио од њега охолост;

18. Да би сачувао душу његову од јама, и живот његов да не наиђе на мач.

19. И кара га боловима на постељи његовој, и све кости његове тешком болешћу,

20. Тако да се животу његову гади хљеб, и души његовој јело најмилије;

21. Нестаје тијела његова наочиглед, и помаљају се кости његове, које се прије нијесу видјеле,

22. И душа се његова приближује гробу, и живот његов смрти.

23. Ако има гласника, тумача, једнога од тисуће, који би казао човјеку дужност његову,

24. Тада ће се смиловати на њ, и рећи ће: Избави га да не отиде у гроб; нашао сам откуп.

25. И помладиће се тијело његово као у дјетета, и повратиће се на дане младости своје,

26. Молиће се Богу, и помиловаће га, и гледаће лице његово радујући се, и узвратиће човјеку по правди његовој.

27. Гледајући људи, рећи ће: Бијах згријешео, и што је пра́во изврнуо, али ми не поможе.

28. Он избави душу моју да не отиде у јаму, и живот мој да гледа свјетлост.

29. Гле, све ово чини Бог два пута и три пута човјеку,

30. *Да би повратио душу његову од јаме, да би га обасјавала свјетлост живијех. *Пс 56, 13.

31. Пази, Јове, слушај ме, мучи да ја говорим.

32. Ако имаш што рећи, одговори ми; говори, јер сам те рад оправдати;

33. Ако ли не, слушај ти мене; мучи, а научићу те мудрости.

*Елијујев груји Јовор:
осућује слободне ријечи Јовове.
Свемоћући не изврће правду.*

34. Још говори Елијуј и рече:

2. Чујте, мудри, бесједу моју и, разумни, послушајте ме.

3. Јер ухо познаје бесједу као што грло куша јело.

4. Разберимо што је пра́во, извидимо међу собом што је добро.

5. Јер Јов рече: *Праведан сам, † а Бог одбаци моју правду.

*Јов 33, 9; † Јов 27, 2.

6. Хоћу ли лагати за своју правду? *Стријела је моја смртна, а без кривице. *Јов 6, 4.

7. Који је човјек као Јов *да као воду пије подсмјех? *Јов 15, 16.

8. И да се дружи с онима који чине безакоње, и да ходи с безбожнијем људима?

9. Јер *рече: Не помаже човјеку да угађа Богу. *Јов 9, 22.

10. Зато, људи разумни, послушајте ме; далеко је од Бога злоћа и неправда од Свемогућега.

11. *Јер по дјелу плаћа човјеку, и даје свакоме да нађе према путу својему. *Рим 2, 6.

12. Доиста, Бог не ради зло и Свемогући не изврће правде.

13. Ко му је предао земљу и ко је уредио васељену?

14. Кад би на њ окренуо срце своје, узео би к себи дух његов и дихање његово;

15. Изгинуло би свако тијело, и човјек би се повратио у прах.

16. Ако си, дакле, разуман, чуј ово; слушај глас ријечи мојих.

17. Може ли владати онај који мрзи на правду? Хоћеш ли осудити онога који је најправеднији?

18. Каже ли се цару: Ниткове! И кнезовима: Безбожници?

19. А камоли оному који не гледа кнезовима ко су, нити у њега вриједи више богати од сиромаша, јер су сви дјело руку његовијех.

20. Умиру зачас, и у по ноћи усколеба се народ и пропадне, и однесе се јаки без руке људске.

21. *Јер су очи његове обраћене на путове човјечије и види све кораке његове. *Јов 31, 4; ПрС 5, 21.

22. Нема мрака ни сјена смртнога гдје би се сакрили који чине безакоње.

23. Јер никоме не одгађа кад дође да се суди с Богом.

24. Сатире јаке недокучиво, и поставља друге на њихово мјесто.

25. Јер зна дјела њихова, и док обрати ноћ, сатру се.

26. Као безбожне разбија их на видику.

27. Јер одступише од њега и не гледаше ни на које путове његове;

28. Те дође до њега вика сиромасова, и *чу вика невољнијех.

*2 Мој 22, 23.

29. Кад он умири, ко ће узнемирити? И кад он сакрије лице, ко ће га видјети? И то бива и народу и човјеку,

30. Да не би царовао лицемјер, да не би било замке народу.

31. Заиста, треба казати Богу: Подносио сам, нећу више гријешити.

32. А што не видим, ти ме научи; ако сам чинио неправду, нећу више.

33. Еда ли ће по теби плаћати, јер теби није по вољи, јер ти бираш а не он? Ако знаш што, говори.

34. Људи ће разумни са мношћу казати, и мудар ће човјек пристати,

35. Да Јов не говори разумно, и да ријечи његове нијесу мудре.

36. Оче мој, нека се Јов искуша до краја, што одговара као зли људи.

37. Јер домеће на гријех свој безаконе, плеска рукама међу нама, и много говори на Бога.

Елијујев трећи говор: човјек својим жадањем штеди само себи.

Бој право суди.

35. Још говори Елијуј и рече:

2. Мислиш ли да си право рекао: Моја је правда већа од Божије?

3. *Јер си рекао: Шта ће ми помоћи, каква ће ми бити корист да не гријешим? *Јов 34, 9.

4. Ја ћу одговорити теби и друговима твојим с тобом.

5. Погледај небо, и види; погледај облаке како су виши од тебе.

6. Ако гријешиш, шта ћеш му учинити? Или ако се умноже безаконја твоја, шта ћеш му наудити?

7. *Ако си праведан, шта ћеш му дати? Или шта ће примити из руке твоје? *Рим 11, 35.

8. Човјеку какав си може наудити твоја злоћа, и сину човјечијему помоћи твоја правда.

9. Вапију од великога насиља којима се чини, и вичу на руку силнијех;

10. А ниједан не говори: Гдје је Бог, Створитељ мој, *који даје пјесму ноћу; *Пс 42, 8; Дав 16, 25.

11. Који чини те смо разумнији од звијерја земаљскога, и мудрији од птица небеских.

12. Тамо вичу с охолости злијех људи, али не бивају услышени.

13. Јер Бог не слуша таштине, и Свемогући не гледа на њу.

14. А камоли кад кажеш: Не видиш то. Пред њим је суд; чекај га.

15. А сада чим те гњев походи, није ништа, нити је гледао на све што си учинио.

16. Зато Јов напрасно отвора уста своја, и безумно умножава ријечи.

Елијујев последњи говор: ојети говори о правичности и величини Божијој.

36. Још говори Елијуј и рече:

2. Потрпи ме мало, и показашу ти, јер још има што бих говорио за Бога.

3. Почећу издалека бесједу своју, и показашу да је Творац мој праведан.

4. Доиста, неће бити лажне ријечи моје, код тебе је који право мисли.

5. Гле, Бог је силан, али никога не одбацује, силан је снагом срчаном.

6. Не да живјети безбожнику, а невољницима чини правду.

7. Не одвраћа од праведника очигу својих, него још с царевима на пријесто посађује их навијек, те се узвишују.

8. Ако ли су оковани у пута и свезани ужима невољничким,

9. Тада им напомиње дјела њихова, и безакоња њихова како су силна.

10. И отвора им ухо да би се поправили, и говори им да се врате од безакоња.

11. Ако послушају и стану му служити, довршују дане своје у добру и године своје у радости.

12. Ако ли не послушају, гину од мача и умиру с безумља.

13. А који су лицемјерна срца, навлаче гњев и не вичу кад их повеже;

14. Умире у младости душа њихова, и живот њихов међу курвама.

15. Избавља невољника из невоље његове, и отвора му ухо у муци.

16. Тако би и тебе извео из тјескобе на пространо мјесто, гдје ништа не досађује, и мирни сто твој био би пун претилине.

17. Али си заслужио суд безбожнички, и суд и правда снађе те.

18. Доиста, гњев је на теби; гледај да те не одбаци у карању, па те велики откуп неће избавити.

19. Хоће ли гледати на твоје богатство? Неће ни на злато ни на какву силу блага твојега.

20. Не уздиши за ноћу у коју народи одлазе на своје мјесто.

21. Чувај се да не погледаш на таштину, и волиш њу него невољу.

22. Гле, Бог је највиши својом силом, ко је учитељ као он?

23. Ко му је одредио пут његов? Или ко ће му рећи: Чиниш неправдо?

24. Опомињи се да величаш дјела његова, која гледају људи.

25. Сви људи виде их, сваки их гледа издалека.

26. Гле, Бог је велик и не можемо га познати, број година његовијех не може се докучити.

27. Јер он стеже капље водене, које лију дажд из облака његовијех;

28. Кад теку облаци, капљу на мноштво људско.

29. И ко би разумио простор облацима и грмљаву у шатору његову?

30. Како простире над њим свјетлост своју, и дубине морске покрива?

31. Тијем суди народима, даје хране изобила.

32. Рукама заклања свјетлост, и наређује кога да сrete,

33. Јављајући према њему добру вољу своју, и према стоци и према роду земаљском.

*Крај Елијујовог говора:
величанство Божије у природи.
Ојомена на понизности пред Богом.*

37. И од тога дрхће срце моје, и одскаче са својега мјеста.

2. Слушајте добро громовни глас његов, и говор што излази из уста његовијех.

3. Под сва небеса пушта га, и свјетлост своју до крајева земаљских.

4. *За њом риче гром, грми гласом величанства својега, нити што одгађа кад се чује глас његов. *Пс 29, 3.

5. Дивно Бог грми гласом својим, чини ствари велике да их не можемо разумјети.

6. *Говори снијегу: Падни на земљу; и дажду ситноме и дажду силноме. *Пс 147, 16.

7. Запечаћава руку сваком човјеку, да позна све посленике своје.

8. Тада звијер улази у јаму, и остаје на својој ложи.

9. С југа долази олуја, и са сјевера зима.

10. Од дихања Божијега постаје лед, и широке воде стискују се.

11. И да се натапа земља, натјерује облак, и расипа облак свјетлошћу својом.

12. И он се обрће и тамо и амо по вољи његовој да чини све што му заповједи по васељени.

13. Чини да се нађе или за кар или за земљу или за добротинство.

14. Чуј то, Јове, стани и гледај чудеса Божија.

15. Знаш ли како их Бог уређује и како сија свјетлошћу из облака својега?

16. Знаш ли како висе облаци? Знаш ли чудеса онога који је савршен у сваком знању?

17. Како ти се хаљине угрију кад умири земљу од југа?

18. Јеси ли ти с њим разапињао небеса, која стоје тврдо као саливено огледало?

19. Научи нас шта ћемо му рећи; не можемо од таме говорити по реду.

20. Хоће ли му ко приповједити што бих ја говорио? Ако ли би ко говорио, заиста, био бих прождрт.

21. Али сада не могу људи гледати у свјетлост кад сјаје на небу, пошто вјетар прође и очисти га;

22. Са сјевера долази као злато; али је у Богу страшнија слава.

23. Свемогућ је, не можемо га стигнути; велике је силе, али судом и великом правдом никога не мучи.

24. Зато га се боје људи; не може га видјети никакав мудрац.

Први Господњи говор из вихора: описује чуда стварања свијета и владања свијетом и осуђује Јовову брзољепиост.

38. Тада одговори Господ Јову из вихора и рече:

2. *Ко је то што замрачује савјет † ријечима неразумно?

*Јов 34, 35; † Прс 30, 4.

3. Опаши се сада као човек; ја ћу те питати, а ти ми казуј.

4. Гдје си ти био кад ја оснивах земљу? Кажи ако си разуман.

5. Ко јој је одредио мјере, знаш ли, или ко је растегао уже преко ње?

6. На чем су подножја њезина углављена? Или ко јој је метнуо камен угаони?

7. Кад пјеваху заједно звијезде јутарње и сви синови Божји кликоваху.

8. Или ко је затворио море вратима кад као из утробе изиде?

9. Кад га одјех облаком и пових тамо;

10. Кад поставих за њ уредбу своју и метнух му пријеворнице и врата;

11. И рекох: Довде ћеш долазити, а даље нећеш, и ту ће се устављати поносити валови твоји.

12. Јеси ли свога вијека заповједио јутру, показао зори мјесто њезино,

13. Да се ухвати земљи за крајеве, и да се растјерају с ње безбожници,

14. Да се она промијени као блато печатно, а они да стоје као хаљина,

15. Да се одузме безбожницима свјетлост њихова и рука подигнута да се сломи?

16. Јеси ли долазио до дубина морских, и по дну пропасти јеси ли ходио?

17. Јесу ли ти се отворила врата смртна, и врата сјена смртога јеси ли видио?

18. Јеси ли сагледао ширину земаљску? Кажи ако знаш све то.

19. Које је пут к стану свјетлости? И гдје је мјесто таме,

20. Да би је узео и одвео до међе њезине, и знао стазе к дому њезину?

21. Знаш ти; јер си се онда родио, и број је дана твојих велик.

22. Јеси ли улазио у ризнице шњегне, или ризнице градне јеси ли видио,

23. Које чувам за вријеме невоље, за дан боја и рата?

24. Којим се путем дијели свјетлост и устока се разлази по земљи?

25. *Ко је раздијелио јазове поводњу и пут свјетлици громовној?

*Јов 28, 26.

26. Да би ишао дажд на земљу гдје нема никога, и на пустињу гдје нема човјека,

27. Да напоји пуста и неродна мјеста, и учини да расте трава зелена.

28. Има ли дажд оца, или ко је родио капље росне?

29. *Из чије је утробе изашао лед, и ко је родио слану небеску, *Пс 147, 16.

30. Да се воде скривају и постају као камен и крајеви пропасти срастају?

31. Можеш ли свезати милине *влашићима, или свезу штапима раздријешити? *Јов 9, 9.

32. Можеш ли извести јужне звијезде на вријеме, или кола са звијездама њиховијем хоћеш ли водити?

33. Знаш ли ред небески? Можеш ли ти уређивати владу његову на земљи?

34. Можеш ли дигнути глас свој до облака да би те мноштво воде покрило?

35. Можеш ли пустити муње да иду, и да ти реку: Ево нас?

36. Ко је метнуо човјеку у срце мудрост? Или ко је дао души разум?

37. Ко ће избројити облаке мудрошћу, и мјехове небеске ко ће излити,

38. Да се расквашен прах згусне и груде да се слијепе?

Наставак: чуда у животињском свијету свједоче о мудрости Божијој. Јовов први одговор Господу.

39. Ловиш ли ти лаву лов и лавићима трбух пуниш.

2. Кад леже у пећинама и вребају у заклону свом?

3. *Ко готови гаврану храну његову кад птићи његови вичу к Богу и лутају немајући шта јести? *Пс 147, 9.

4. Знаш ли вријеме кад се дивокозе козе, и јеси ли видио кад се кошуте легу?

5. Јеси ли избројио мјесеце, докле носе; знаш ли вријеме кад се легу?

6. Како се савијају, млад своју испуштају, и опраштају се болова?

7. Како јача млад њихова, расте по пољу и отишавши не враћа се к њима?

8. Ко је пустио дивљега магарца да је слободан, и ремене дивљему магарцу ко је раздријешао?

9. Којему одредих пустињу за кућу и за стан слатину.

10. Он се смије вреви градској, и не слуша вике настојникове.

11. Што налази у горама, оно му је пића, и тражи сваку зелен.

12. Би ли ти једнорог хтио служити? Би ли ноћивао за јаслима твојим?

13. Можеш ли везати ужем једнорога да оре? Хоће ли влачити бразде за тобом?

14. Хоћеш ли се ослонити на њ што му је снага велика; и оставити на њему свој посао?

15. Хоћеш ли се поуздати у њ да ће ти свести љетину и на гумно твоје сложити?

16. Јеси ли ти дао пауну лијепа крила и перје чапљи или ноју?

17. Који снесе на земљи јајца своја, и остави да их прах грије;

18. И не мисли да ће их нога разбити и звијер пољска згазити;

19. Немилостив је птићима својим као да нијесу његови, и да му труд не буде узалуд не боји се.

20. Јер му Бог није дао мудрост, нити му је удијелио разума.

21. Кад се подигне увис, смије се коњу и коњику.

22. Јеси ли ти дао коњу јачину? Јеси ли ти окитио врат његов рзањем?

23. Хоћеш ли га поплашити као скакавца? Фркање ноздрва његовијех страшно је;

24. Копа земљу, весео је од силе, иде на сусрет оружју;

25. Смије се страху и не плаши се, нити узмиче испред мача;

26. Кад звекће над њим тул и сијева копље и сулица;

27. Од немирноће и љутине копа земљу, и не може да стоји кад труба затруби.

28. Кад труба затруби, он вришти, издалека чује бој, вику војвода и поклич.

29. Еда ли по твоме разуму лети јастријеб, шири крила своја на југ?

30. Еда ли се на твоју заповијест диже увис орао, и на висини вије гнијездо?

31. На стијени станује и бави се, наврх стијене, на тврду мјесту.

32. Одатле гледа хране, далеко му виде очи.

33. И птићи његови пију крв, и *гдје су мртва тјелеса ондје је он. *Мт 24, 28.

34. И тако одговарајући Господ Јову рече:

35. Ко се препире с Богом, хоће ли га учити? Који куди Бога, нека одговори на то.

36. Тада Јов одговори Господу и рече:

37. Гле, ја сам мален, шта бих ти одговорио? Мећем руку своју на уста своја.

38. Једном говорих, али нећу одговарати; и другом, али нећу више.

*Јовов први одговор Господу.
Дрући јовор Господњи из вихора.
Описује своју моћ.*

40. А Господ, опет одговарајући Јову из вихора, рече:

2. *Опаши се сада као човјек; ја ћу те питати, а ти ми казуј. *Јов 38, 3.

3. Хоћеш ли ти уништити мој суд? Хоћеш ли мене осудити да би себе оправдао?

4. Је ли у тебе мишица као у Бога? *Грмиш ли гласом као он? *Јов 37, 4.

5. Окити се сада чашћу и величанством, у славу и красоту обуци се.

6. Проспи јарост гњева својега, и погледај све поносите и обори их.

7. Погледај све поносите и понижи их, и потри безбожнике на мјесту њихову.

8. Затрпај их све у прах, и повежи им лице на скривену мјесту.

9. Тада ћу те и ја хвалити да те чува десница твоја.

10. А гле, слон, којега сам створио с тобом, једе траву као во;

11. Гле, снага му је у бедрима његовијем, и сила му је у пупку трбуха његова;

12. Диже реп свој као кедар, жиле од јаја његовијех сплетене су као гране;

13. Кости су му као цијеви мједене, зглавци као полуге гвоздене.

14. Он је прво између дјела Божијих, творац његов дао му је мач.

15. Горе носе му пићу, и све звијерје пољско игра се ондје.

16. У хладу лијеже, у густој трсци и у глибу.

17. Граната дрвета заклањају га сјеном својим, и опкољавају га врбе на потоцима.

18. Гле, уставља ријеку да не тече, узда се да ће испити Јордан губицом својом.

19. Хоће ли га ко ухватити на очи његове, замку му провући кроз нос?

20. Хоћеш ли удицом извући *крокодила или ужем подвезати му језик? *ИНав 27, 1.

21. Хоћеш ли му провући ситу кроз нос? или му шиљком провртјети чељусти?

22. Хоће ли те много молити, или ће ти ласкати?

23. Хоће ли учинити вјеру с тобом да га узмеш да ти буде слуга довијека?

24. Хоћеш ли се играти с њим као са птицом, или ћеш га везати дјевојкама својим?

25. Хоће ли се њим частити друго-ви; раздијелити га међу трговце?

26. Хоћеш ли му напунити кожу шилцима и главу оствама?

27. Дигни на њ руку своју; нећеш више помињати боја.

28. Гле, залуду је надати му се; кад га само угледа човјек, не пада ли?

Продужетак описивања.

41. Нема слободна који би га пробудио; а ко ће стати преда ме?

2. Ко ми је прије дао што, да му вратим? Што је год под свијем небом, моје је.

3. Нећу мучати о удима његовијем, ни о сили ни о љепоти стаса његова.

4. Ко ће му узгнрути горњу одјећу, к чељустима његовијем ко ће приступити?

5. Врата од грла његова ко ће отворити, страх је око зуба његовијех.

6. Крљушти су му јаки штитови спојени тврдо.

7. Близу су једна до друге да ни вјетар не улази међу њих.

8. Једна је за другу прионула, држе се и не растављају се.

9. Кад киха као да муња сијева, а очи су му као трепавице у зоре.

10. Из уста му излазе лучеви, и искре огњене скачу.

11. Из ноздрва му излази дим као из врелога лонца или котла.

12. Дах његов распаљује угљевље и пламен му излази из уста.

13. У врату му стоји сила, и пред њим иде страх.

14. Уди мяса његова спојени су, једноставно је на њему, не размиче се.

15. Срце му је тврдо као камен, тврдо као доњи жрвањ.

16. Кад се дигне, дршћу јунаци, и од страха очишћају се од гријеха својих.

17. Да га удари мач, не може се одржати, ни копље ни стријела ни оклоп.

18. Њему је гвожђе као пљева, а мјед као труло дрво.

19. Неће га потјерати стријела, камење из праћке њему је као сламка;

20. Као слама су му убојне справе, и смије се баченом копљу.

21. Под њим су оштри препови, стере себи оштре ствари у глибу.

22. Чини те ври дубина као лонац, и море се мути као у ступи.

23. За собом оставља свијетлу ста-зу, рекао би да је бездана осиједјела.

24. Ништа нема на земљи да би се испоредило с њим, да би створено било да се ничега не боји.

25. Што је год високо презире, цар је над свијем звијерјем.

Јовов последњи одговор Господу.

Његово покајање. Бој ја правда и блајосиља више него раније.

42. Тада Јов одговори Господу и рече:

2. Знам да све можеш, и да се не може смести што наумиш.

3. *Ко је то што замрачује савјет неразумно? Зато кажем да нијесам разумијевао; чудесно је то за ме, те не могу знати. *Јов 38, 2.

4. Слушај кад узговорим, и *кад запитам, кажи ми. *Јов 38, 3.

5. Ушима слушах о теби, а сада те око моје види.

6. Зато поричем, и кајем се у праху и пепелу.

7. А кад Господ изговори оне ријечи Јову, рече Господ Елифасу Теманцу: Распалио се гњев мој на тебе и на два пријатеља твоја што не говористе о мени праву као слуга мој Јов.

8. Зато сада узмите седам телаца и седам овнова, и идите к слуги мојему Јову и принесите жртве паљенице за се, и слуга мој Јов нека се помоли за вас, јер ћу доиста погледати на њ да не учиним с вама по вашој лудости, јер не говористе о мени право као слуга мој Јов.

9. И тако отиде Елифас Теманац и Вилдад Сушанин и Софар Намаћанин, и учинише како им заповједи Господ. И погледа Господ на Јова.

10. И Господ поврати што бјеше узето Јову пошто се помоли за пријатеље своје; и умножи Господ Јову двојином све што бјеше имао.

11. И дођоше к њему сва браћа његова и све сестре његове и сви пређашњи знанци његови, и једоше с њим у његовој кући, и жалећи га тјеша га за све зло што бјеше Господ пустио на њ; дадоше му сваки по новац и по гривну златну.

12. И Господ благослови пошљедак Јовов више него почетак, те имаше четрнаест тисућа оваца и шест тисућа камила и тисућу јармова волова и тисућу магарица.

13. И имаше седам синова и три кћери.

14. И првој надје име Јемима, а другој Кесија, а трећој Керенапуха.

15. И не нахођаше се у свој земљи тако лијепијех дјевојака као кћери Јовове, и отац им даде наследство међу браћом њиховом.

16. И послѣе поживје Јов сто и четрдесет година, и видје синове и унуке до четвртога кољена.

17. И умрије Јов стар и *сит живота. *1 Мој 25, 8.

ПСАЛМИ ДАВИДОВИ

*Блаженство ђобожних.
Несрећа безбожних.*

1. Благо човјеку *који не иде на вијеће безбожничко, и на путу грјешничком не стоји, † и у друштву неваљалијех људи не сједи,
*ПрС 4, 14; † Пс 26, 4; Јер 15, 17.

2. Него *му је омилио закон Господњи † и о закону његову мисли дан и ноћ! *Пс 119, 35, 47; † ИНав 1, 8.

3. Он је као дрво *усађено крај потока, које род свој доноси у своје вријеме, и којему лист не вене: што год ради, у свему напредује. *Јер 17, 8.

4. Нијесу такви безбожници, него су *као прах који расипа вјетар.

*Јов 21, 18; Пс 35, 5; Ос 13, 3.

5. Зато се неће безбожници одржати на суду, ни грјешници на збору праведничком.

6. Јер *Господ зна пут праведнички; а пут безбожнички пропаће.

*Пс 37, 18; 2 Тим 2, 19.

*Пророштво о Царству Сина Божијега
и о ђобједи над његовим
нейријашљима.*

2. Зашто се буне *народи и племена помишљају залудне ствари? *Дап 4, 25, 26.

2. Устају цареви земаљски, и кнезови се скупљају на Господа и на помазаника његова.

3. „Раскинемо свеze њихове и збацимо са себе јарам њихов.“

*Лк 19, 14.

4. Онај што живи на небесима, *смије се, Господ им се подсмјева.

*Пс 37, 13; 59, 8.

5. Па им говори у гњеву својем и јарошћу својом збуњује их:

6. „Ја сам помазао Цара својега на Сиону, на светој гори својој.“

7. Казаћу наредбу Господњу; он рече мени: „Ти си Син мој, ја те сад родих.“

*Дап 13, 33; Јев 1, 5; 5, 5.

8. *Ишти у мене, и даћу ти народе у наслѣдство, и крајеве земаљске теби у државу.

*Пс 89, 27; Дан 7, 13, 14.

9. *Ударићеш их гвозденом палицом; разбићеш их као лончарски суд“

*Отк 2, 27; 12, 5; 19, 15.

10. Сад цареви, уразумите се; научите се судије земаљске!

11. *Служите Господу са страхом, и радујте се с † трепетом.

*Јев 12, 28; † Флп 2, 12.

12. *Поштујте сина да се не разгњеви, и ви не изгинете на путу својме; јер ће се гњев његов брзо разгорјети. † Благо свјема који се у њ уздају!

*1 Сам 10, 1; † Пс 34, 8; 84, 12.

Поуздање у Боја наспрам свих непријатеља.

Псалам Давидов, кад је бјежао
од Авесалома, сина својега.*

*2 Сам 15, 14.

3. Господе, како је много непријатеља мојих! Многи устају на ме.

2. Многи говоре за душу моју: Нема му помоћи од Бога.

3. Али ти си, Господе, штит који ме заклања, слава моја; ти подижеш главу моју.

4. Гласом својим вичем ка Господу, и чује ме са свете горе своје.

5. *Ја лијежем, спавам и устајем, јер ме Господ чува. *Пс 4, 8; Прс 3, 24.

6. *Не бојим се много тисућа народа што са свијех страна наваљује на ме.

*Пс 27, 3.

7. Устани, Господе, помози ми, Боже мој, *јер ти удараш по образу све непријатеље моје; разбијаш зубе безбожницима.

*Пс 58, 6.

8. *Од Господа је спасење; нека буде на народу твом благослов твој!

*Јер 3, 23.

Давидова вечерња молитва ђуна храбрости, од вјере, против непријатеља. Бој заштитићује малодушности пријатеља.

Начелнику пјевачком.
Уз жице. Псалам Давидов.

4. Кад те зовем, чуј ме, Боже, правдо моја! У тјескоби дај ми простор; смилуј се на ме и услиши молитву моју.

2. Синови човјечији, докле ће слава моја бити у срамоти? Докле ћете љубити ништавило и тражити лажи?

3. Знајте да Господ дивно чува тога својега; Господ чује кад га зовем.

4. *Гњевићи се не гријешите; размислите у срцима својим на постелама својим, и утолите.

*Еф 4, 26.

5. Принесите *жртву за правду, и уздајте се у Господа.

*Пс 51, 19.

6. Многи говоре: Ко ће нам показати што је добро? *Обрати к нама, Господе, свијетло лице своје.

*4 Мој 6, 26.

7. А мени си дао у срце радост већу него што је они имају кад им роди пшеница и вино.

8. *Ја мирно лијежим и спавам; † јер ти, Господе, сам дајеш ми те сам без страха.

*Пс 3, 5; † 3 Мој 26, 5.

*Давидова јушарња молитва
уна вјере у помоћ праведнога Бога
прошав безбожних непријатеља.*

Начелнику пјевачком. Уза свирале.
Псалам Давидов.

5. Чуј, Господе, ријечи моје, разумиј помисли моје.

2. Слушај вику моју, царе мој и Боже мој, јер се теби молим, Господе!

3. Ујутру слушах глас мој, ујутру стојим пред тобом и чекам.

4. Јер си ти Бог који неће безакоња; у тебе нема мјеста ко је зао.

5. Безбожници неће изаћи пред очи твоје; ти ненавидиш све који чине безакоње.

6. Потиреш лажљивце; на крвопије и лукаве мрзи Господ.

7. А ја по великој милости твојој улазим у дом твој, и клањам се у светој цркви твојој са страхом твојим.

8. Господе, води ме у правди својој; ради непријатеља мојих поравни преда мном пут свој.

9. Јер нема у устима њиховијем истине; у њима је неваљалство; *грло им је гроб отворен; на језику им је дволичење. *Рим 3, 13.

10. Боже, не дај им напретка, нека се разбију помисли њихове. За многа неваљалства њихова обори их, јер се побунише на тебе.

11. Па ће се радовати сви који се у те уздају; довијека ће се веселити које ти заклањаш; дичиће се који љубе име твоје.

12. Јер ти, Господе, благосиљаш праведника, као штитом заклањаш га милошћу својом.

*Покајничка молитва.
Уздање у помоћ Господњу.
(Први покајнички псалам)*

Начелнику пјевачком. Уз жице.
На осам жица. Псалам Давидов.

6. Господе, *немој ме покарати у јарости својој, нити ме у гњеву својем наказати.

*Пс 38, 1; Јер 10, 24.

2. Смилуј се на ме, Господе, јер сам изнемогао; исцјели ме, јер су кости моје устрептале,

3. И душа се моја врло уздрхтала. А ти, Господе, докле ћеш?

4. Обрати се, Господе, избави душу моју, помози ми ради милости своје.

5. *Јер мртви не спомињу тебе; у гробу ко ће те славити?

*Пс 30, 9; 88, 11; 115, 17.

6. Изнемогох уздишући; сваку ноћ квасим одар свој, сузама својим натапам постељу своју.

7. *Усахну од жалости око моје, постара се од множине непријатеља мојих.

*Јов 17, 7; Пс 31, 9.

8. Идите од мене сви који чините безакоње, јер Господ чу плач мој.

9. Чу Господ молбу моју, Господ молитву моју прими.

10. Нек се постиде и препадну сви непријатељи моји, нека се поврате и постиде одмах.

*Праведни Бог спасава безазленост
Давидову од неправеднога
непријатеља.*

Плачна пјесма Давидова, коју је пјевао
Господу због Хуса од племена
Венијамина.*

*2 Сам 16.

7. Господе, Боже мој, у тебе се уздам, сачувај ме од свијех који ме гоне, и избави ме.

2. Да ми непријатељ не ишчупа душе као лав. Чупа, а нема ко да избави.

3. Господе, Боже мој! Ако сам то учинио, ако је неправда у рукама мојима,

4. Ако сам зло вратио пријатељу својему, или криво учинио онима који на ме на правди нападаху;

5. Нека гони непријатељ душу моју, и нека је стигне, и погази на земљу живот мој и славу моју у прах обрати.

6. Устани, Господе, у гњеву својем; дигни се на жестину непријатеља мојих; пробуди се мени на помоћ, и отвори суд.

7. И људство ће се слећи око тебе; изнад њега изађи у висину.

8. Господ суди народима. Суди ми, Господе, *по правди мојој, и по безазлености мојој нека ми буде.

*Пс 18, 20.

9. Нек се прекине злоћа безбожника, а праведника помози, *јер ти испитујеш срца и утробе, Боже праведни!

*Јер 11, 20; 17, 10; 20, 12; Отк 2, 23.

10. Штит је мени у Бога, који чува оне који су права срца.

11. Бог је праведан судија, и Бог је сваки дан готов на гњев.

12. Ако се неће безбожник да обрати, он *оштри мач свој, натеже лук свој, и наперује га; *5 Мој 32, 41.

13. И запиње смртну стријелу, чини стријеле своје да пале.

14. Гле, безбожник заче неправду, трудан бијаше злочинством, и роди себи пријевару.

15. Копа јаму и ископа, и *паде у јаму коју је начинио. *ПрС 26, 27.

16. Злоба његова обрати се на његову главу, и злочинство његово паде на тјеме његово.

17. Хвалим Господа за правду његову, и пјевам имену Господа Вишњегу.

*Божија величина у стварању.
Човјекова нискост и висина.*

Начелнику пјевачком. Уз гетску музикалну справу. Псалам Давидов.

8. Господе, Господе наш! Како је величанствено име твоје по свој земљи! Подигао си славу своју више небеса.

2. *У устима мале дјеце и која си сају чиниш себи хвалу насупрот непријатељима својим, да би учинио да замукне непријатељ и немирник.

*Мт 21, 16.

3. Кад погледам небеса твоја, дјело прста твојих, мјесец и звијезде, које си ти поставио;

4. *Шта је човјек, те га се опомињеш, или Син човјечји, те га полазиш?

*Пс 144, 3; Јев 2, 6.

5. Учинио си га мало мањег од анђела, славом и чашћу вјенчао си га;

6. Поставио си га господаром над дјелима руку својих, *све си метнуо под ноге његове,

*1 Кор 15, 27.

7. Овце и волове све, и дивље звијерице,

8. Птице небеске и рибе морске, што год иде морским путовима.

9. Господе, Господе наш! Како је величанствено име твоје по свој земљи!

*Захвална ђјесма за сјасење ог
непријатеља и молба за даљу помоћ.*

Начелнику пјевачком. Уза свиралу. Бену.
Псалам Давидов.

9. Хвалим те, Господе, из свега срца својега, казујем сва чудеса твоја.

2. Радујем се и веселим се о теби, пјевам имену твојему, Вишњи!

3. Непријатељи се моји вратише на траг, спотакоше се и нестали пред лица твојега;

4. Јер си свршио суд мој и одбранио ме; сио си на пријесто, Судија праведни.

5. Расрдио си се на народе и убио безбожника, име си им сатро довијека, за свагда.

6. Непријатељу нестало мачева са свијем; градове ти си развалио; погине спомен њихов.

7. Али Господ увијек живи; спремио је за суд пријесто свој.

8. *Он ће судити васиономе свијету по правди, усудиће народима право. *Пс 96, 13.

9. Господ је уточиште убогоме, уточиште у невољи.

10. У тебе се уздају који знају име твоје, јер не остављаш онијех који те траже, Господе!

11. Појте Господу који живи на Сиону; казујте народу дјела његова;

12. Јер он освећује крв, памти је; не заборавља јаука невољнијех.

13. Смилуј се на ме, Господе; погледај како страдам од непријатеља својих, ти, који ме подижеш од врата смртнијех,

14. Да бих казивао све хвале твоје на вратима кћери Сионове, *и славио спасење твоје. *Пс 13, 5.

15. *Попадаше народи у јаму коју су ископали; у замку коју су сами намјестили, ухвати се нога њихова.

*Пс 7, 15, 16.

16. Познаше Господа; он је судио; у дјела руку својих заплете се безбожник.

17. Вратиће се у пакао безбожници, сви народи који заборављају Бога;

18. Јер неће свагда бити заборављен убоги, и нада невољницима неће нигда погинути.

19. Устани, Господе, да се не посили човјек, и да приме народи суд пред тобом.

20. Пустите, Господе, страх на њих; нека познаду народи да су људи.

Јадиковање због нестизања Божије помоћи против обижестих безбожникове и молитва за спасење погђармљених.

10. Зашто, Господе, стојиш далеко, кријеш се кад је невоља?

2. С охолости безбожникове муче се убоги; хватају се убоги пријеваром коју измишљају безбожници.

3. Јер се безбожник дичи жељом душе своје, грабљивца похваљује.

4. Безбожник у обижести својој не мари за Господа: „он не види.“ Нема Бога у мислима његовијем.

5. Свагда су путеви његови криви; за судове твоје не зна; на непријатеље своје неће ни да гледа.

6. У срцу својем вели: „Нећу посрнути; зло неће доћи нигда.“

7. *Уста су му пуна неваљалијех ријечи, пријеваре и увреде, под језиком је његовијем мука и погибао.

*Рим 3, 14.

8. Сједи у засједи иза куће; у потаји убија правог; очи његове вребају убогога.

9. *Сједи у потаји као лав у пећини; сједи у засједи да ухвати убогога; хвата убогога увукавши у мрежу своју. *Пс 17, 12.

10. Притаји се, прилегне, и убоги падају у јаке нокте његове.

11. Каже у срцу своме: „Бог је заборавио, *окренуо је лице своје, неће видјети нигда.“ *Пс 94, 7.

12. Устани, Господе! Дигни руку своју, не заборави невољнијех.

13. Зашто безбожник да не мари за Бога говорећи у срцу свом да ти нећеш видјети?

14. Ти видиш, јер гледаш увреде и муке и пишеш их на руци. Теби

предаје себе убоги; *сироти ти си по-моћник. *Пс 68, 5.

15. Сатри мишицу безбожнине и зломе, да се тражи и не нађе безбожност његова.

16. Господ је цар свагда, довијека, нештаће незнабожаца са земље његове.

17. Господе! Ти чујеш жеље ништих; утврди срце њихово; отвори ухо своје,

18. Да даш суд сироти и невољнику, да престану гонити човјека са земље.

*Прииђијешњен од својих непријатеља,
Давид се узда у Господа.*

Начелнику пјевачком. Псалам Давидов.

11. У Господа се уздам; *зашто говорите души мојој: „Лети у гору као птица;

*1 Сам 26, 20.

2. Јер, ево, *трјешници натегоше лук, запеше стријелу своју за тетиву, да из мрака стријељају праве срцем.

*Пс 64, 3, 4.

3. Кад су раскопани темељи, шта ће чинити праведник?"

4. *Господ је у светом двору свом, † пријесто је Господњи на небесима; **очи његове гледају; вјеће његове испитују синове човјечије.

*Авак 2, 20; † Ис 66, 1; **Пс 33, 13.

5. Господ испитује праведнога; а безбожнога и којему је мило чинити зло ненавиди душа његова.

6. *Пустите на безбожнике дажд од живог угљевља, огња и сумпора; и огњени вјетар биће им дио из чаше; *1 Мој 19, 24.

7. Јер је Господ праведан, љуби правду; лице ће његово видјети праведници.

*Јадиковање збој нештајања побожних
и обијести злих.
Уздање у Божију помоћ.*

Начелнику пјевачком. Уза справу од осам
жица. Псалам Давидов.

12. Помагај, Господе; јер нешта светијех, јер је мало вјернијех међу синовима човјечијим.

2. Лаж говоре један другоме, уснама лажљивијем говоре из срца дволична.

3. Истријебиће Господ сва уста лажљива, језик величави,

4. Људе који говоре: Језиком смо јаки, уста су наша у нас, ко је господар над нама?

5. Видећи страдање невољних и уздисање ништих, сад ћу устати, вели Господ, и избавити онога коме злобе.

6. Ријечи су Господње ријечи *чисте, сребро у ватри очишћено од земље, седам пута претопљено.

*Пс 19, 8.

7. Ти ћеш нас, Господе, одбрани-ти, и сачувати нас од рода овога довијека.

8. Безбожници иду наоколо; кад се они подижу, срамоте се синови човјечији.

*Чезња за дугоочекиваном помоћи под
пришиском непријатеља. Чврсто
уздање у Божију милост.*

Начелнику пјевачком. Псалам Давидов.

13. Докле ћеш ме, Господе, сасвијем заборављати? Докле ћеш одвраћати лице своје од мене?

2. Докле ћу се домишљати у души својој, мутити се у срцу свом дан и

ноћ? Докле ће се непријатељ мој подизати нада мною?

3. Погледај, услиши ме, Господе, Боже мој! Просвијетли очи моје да не заспим на смрт.

4. Да не рече непријатељ мој: Надвладао сам га. Да се не радују који ме гоне, ако посрнем.

5. А ја се уздам у милост твоју; радоваће се срце моје за спасење твоје.

6. Пјеваћу Господу који ми добро чини.

*Уздисање за ослобођењем од оштрих
покарености људи.*

Начелнику пјевачком.

Псалам Давидов.

14. Рече *безумник у срцу својем: Нема Бога; неваљали су, гадна су дјела њихова; нема никога добро да твори.

*Пс 53.

2. *Господ погледа с неба на синове човјечије, да види има ли који разуман, тражи ли који Бога.

*Пс 33, 13.

3. *Сви су зашли, сви се покварили, нема никога добро да твори, нема ниједнога.

*Рим 3, 10-12.

4. Зар се неће опаметити који чине безакоње, *једу народ мој као што једу хљеб, не призивају Господа?

*Мих 3, 3.

5. Ондје ће задрхтати од страха; јер је Господ у роду праведном.

6. Смијете се ономе што убоги ради; али Господ њега заклања.

7. Ко ће послати са Сиона помоћ Израиљу? Кад Господ поврати заробљени народ свој, онда ће се радовати Јаков и веселиће се Израиль.

Ко ће оштриши пред Богом?

Псалам Давидов.

15. Господе, *ко може сједјети у сјеници твојој? Ко може наставати на светој гори твојој?

*Пс 24, 3-5.

2. *Ко ходи без мане, твори правду и говори истину из срца својега;

*Ис 33, 15.

3. Ко не опада језиком својим, не чини другоме зла, и не ружи ближњега својега;

4. Ко не гледа онога кога је Бог одбацио, него поштује оне који се боје Господа; ко се куне ближњему па не пориче;

5. *Ко не даје сребра својега на добит, и не прима мита на правога. Ко овако ради, неће посрнути довијека.

*2 Мој 22, 25.

*Добро наслеђство светих
и њихово спасење од смрти.*

Запис Давидов.

16. Чувај ме, Боже, јер се у те уздам.

2. Рекох Господу: Ти си Господ мој, немам добра осим тебе.

3. У светима који су на земљи и у великима сва је утјеха моја.

4. Нека други умножавају идоле своје, нека трче к туђима; ја им нећу љевати крвавих наљева, нити ћу метнути имена њиховијех у уста своја.

5. *Господ је мој дио наслеђства и чаше; ти подижеш достојање моје.

*Пл 3, 24.

6. Уже ми је захватило прекрасна мјеста, и дио ми је мој мио.

7. Благосиљам Господа који ме уразумљује; *томе ме и ноћу учи што је у мени.

*Пс 17, 3.

8. Свагда видим пред собом Господа; он ми је с десне стране да не посрнем.

9. Тога ради радује се срце моје и весели се језик мој, још ће се и тијело моје смирити у уздању;

10. *Јер нећеш оставити душе моје у паклу, нити ћеш дати да Светац твој види трулење. *Дал 2, 27, 31; 13, 35.

11. Показаћеш ми пут животни; обиље је радости пред лицем твојим, утјеха у десници твојој довијека.

*Молишва праведникова ради
спасења од лукаштва моћних
и бољих непријатеља.*

Молитва Давидова.

17. Услиши, Господе, правду, чуј глас мој, прими у уши молитву моју не из уста лажљивијех.

2. Од лица твојега нека изађе суд мој, очи твоје нека погледају на правцу.

3. Испитај срце моје, *обиди ноћу; у огњу ме окушај, и нећеш наћи неправде моје. *Пс 16, 7.

4. Уста се моја не дохватају дјела људских; ради ријечи уста твојих држим се путова оштрих.

5. Утврди стопе моје на стазама својим да не залазе кораци моји.

6. Тебе призивам, јер ћеш ме услишити, Боже! Пригни к мени ухо своје, и чуј ријечи моје.

7. Покажи дивну милост своју, који избављаш оне који се у те уздају од онијех који се противе десници твојој.

8. *Чувај ме као зјеницу ока; сјеном крила својих заклони ме *5 Мој 32, 10.

9. Од безбожника који на ме нападају, од непријатеља душе моје који су ме опколили.

10. Срце своје затворише; устима својим говоре охоло.

11. Изагнавши ме, опет су око мене; очи су своје упрли да ме оборе на земљу.

12. Они су као лав који хоће да растрже, и као лавић који сједи у патаји.

13. Устани, Господе, претеци их, обори их. Одбрани душу моју мачем својим од безбожника,

14. Руком својом, Господе, од људи овијех, од људи овога свијета, *којима је дио овај живот, којима си трбух напунио свога богатства, да ће им и синови бити сити и остатак оставити својој дјечи.

15. А ја ћу у правди гледати лице твоје; кад се пробудим, бићу сит од прилике твоје.

*Захвалност на чудесном спасењу и
уздање у јаку Божију десницу.*

Начелнику пјевачком. Слуге Господњега Давида, који изговори Господу ријечи пјесме ове кад га избави Господ из руку свијех непријатеља његовијех и из руке Саулове.

*Он рече:

*2 Сам 22.

18. Љубићу те, Господе, крјепости моја,

2. Господе, граде мој, заклоне мој, који се оборити не може, избавитељу мој, Боже мој, камена горо, на којој се не бојим зла, штите мој, роже спасења мојега, уточиште моје!

3. Призивам Господа којему се клањати ваља, и опраштам се непријатеља својих.

4. *Обузеше ме смртне болести, и потоци неваљалијех људи уплашише ме. *Пс 116, 3.

5. Опколише ме болести паклене, стегоше ме замке смртне.

6. У својој тјескоби призвах Господа, и к Богу својему повиках; он чу из двора својега глас мој, и вика моја дође му до ушију.

7. Затресе се и поколеба се земља, задрмаше се и помјерише из темеља горе, јер се он разљути.

8. Подиже се дим од гњева његова, из уста његовијех огањ који прождире, и живо угљевље одскакаше од њега.

9. *Сави небеса и сиђе. Мрак бјеше под ногама његовијем. *Пс 144, 5.

10. *Сједи на херувима и подиже се, и полетје на крилима вјетра.

*Пс 99, 1.

11. Од мрака начини себи кров, сјеницу око себе, од мрачнијех вода, облака ваздушнијех.

12. Од сијевања пред њим кроз облаке његове удари грађ и живо угљевље.

13. Загрмје на небесима Господ, и Вишњи пусти глас свој, грађ и живо угљевље.

14. Пусти стријеле своје и разметну их; силу муња и расу их.

15. И показаше се извори воде-ни, и покрише се темељи васиони од пријетње твоје, Господе, од дихања духа гњева твојега.

16. *Тада пружи с висине руку, ухвати ме, извуче ме из воде велике.

*Пс 144, 7.

17. Избави ме од непријатеља мојега силнога и од мојих ненавидника, кад бијаху јачи од мене.

18. Усташе на ме у дан невоље моје, али ми Господ би потпора.

19. Изведе ме на пространо мјесто, и избави ме, јер сам му мио.

20. Даде ми Господ по правди мојој, и за чистоту руку мојих дарива ме.

21. Јер се држах путова Господњих, и не одметнух се Бога својега,

22. Него су сви закони његови преда мном, и заповијести његовијех не уклањам од себе.

23. Бих му вјеран, и чувах се од безакоња својега.

24. Даде ми Господ по правди мојој, по чистоти руку мојих пред очима његовима.

25. Са светима поступах свето, с човјеком вјерним вјерно,

26. С чистим чисто, а с неваљалим насупрот њему.

27. Јер ти помажеш људима невољним, а очи поносите понижаваш.

28. Ти распаљујеш видјело моје; Господ мој просвјетљује таму моју.

29. С тобом разбијам војску, и с Богом својим скачем преко зида.

30. Пут је Божји вјеран, ријеч Господња чиста. Он је штит свјема који се у њ уздају.

31. Јер ко је Бог осим Господа, и ко је одбрана осим Бога нашега?

32. Овај Бог опасује ме снагом, и чини ми вјеран пут.

33. Даје ми ноге као у јелена, и на висине ставља ме.

34. *Учи руке моје боју, и мишице моје чине да су лук од мједи.

*Пс 144, 1.

35. Ти ми дајеш штит спасења својега; десница твоја држи ме, и милост твоја чини ме велика.

36. Ти шириш корак мој, те се не спотичу ноге моје.

37. Тјерам непријатеље своје и стижем их, и не враћам се док их не истријебим.

38. Обарам их, и не могу устати, падају под ноге моје.

39. Јер ме ти опасујеш снагом за бој, и који устану на ме, обараш их преда мном.

40. Непријатеља мојих плећи ти ми обраћаш, и потирем ненавиднике своје.

41. Они вичу, али нема помагача, *ка Господу, али их он не слуша.

*Прс 1, 28.

42. Расипам их као прах по вјетру, као блато по улицама газим их.

43. Ти ме избављаш од буне народне, постављаш ме да сам глава туђим племенима; народ којег не познавах, служи ми.

44. По самоме чувењу слушају ме, туђини покорни су ми.

45. Туђини блиједе, дрхћу у градовима својим.

46. Жив је Господ, и да је благословен бранич мој! Да се узвиси Бог спасења мојега,

47. Бог, који ми даје освету, и корава ми народе,

48. Који ме избавља од непријатеља, подиже ме над оне који устају на ме и од човјека жестока избавља ме!

49. *Тога ради хвалим те, Господе, пред народима, и појем имену твојему, *Рим 15, 9.

50. Који славно избављаш цара својега, и чиниш милост помазанику својему Давиду и натражју његову довијека.

Красотиа Божија у природи и ријечима његовим. Молићва за ойрошњај тријеха и чување од неправде.

Начелнику пјевачком. Псалам Давидов.

19. Небеса *казују славу Божију, и дјела руку његовијех гласи свод небески.

*Рим 1, 20.

2. Дан дану доказује, и ноћ ноћи јавља.

3. Нема језика, нити има говора, гдје се не би чуо глас њихов.

4. *По свој земљи иде казивање њихово и ријечи њихове на крај васељене. Сунцу је поставио стан на њима; *Рим 10, 16.

5. И оно излази као женик из ложнице своје, као јунак весело тече путем.

6. Излазак му је на крај неба, и ход му до краја његова; и нико није сакривен од топлоте његове.

7. Закон је Господњи савршен, кријепи душу; свједочанство је Господње вјерно, даје мудрост невјештоме.

8. Наредбе су Господње праведне, веселе срце. *Заповијест је Господња свијетла, просвјетљује очи. *Пс 12, 6.

9. Страх је Господњи чист, остаје довијека. Судови су његови истини, праведни свикколики.

10. Бољи су од злата и *драгог камења, слађи од меда који тече из са-та. *Пс 119, 72.

11. И слугу твојега они су просвијетлили; ко их држи има велику плату.

12. Ко ће знати све своје погрјешке? Очисти ме и од тајнијех;

13. И од вољнијех сачувај слугу својега, да не обвладају мноме. Тада ћу бити савршен и чист од великога пријеступа.

14. Да су ти ријечи уста мојих угодне, и помисао срца мојега пред тобом, Господе, крјепости моја и избавитељу мој!

Народна молићва за цара у доба ратне опасности.

Начелнику пјевачком. Псалам Давидов.

20. Да те улиши Господ у дан жалости, да те заштити *име Бога Јаковљева.

*Прс 18, 10.

2. Да ти пошље помоћ из светиње, и са Сиона да те поткријепи.

3. Да се опомене свијех приноса твојијех, и жртва твоја паљеница да се нађе претила.

4. *Да ти да Господ по срцу твојему; што год почнеш, да ти изврши.

*Пс 21, 2.

5. Радоваћемо се за спасење твоје, и у име Бога својега дигнућемо заставу. Да испуни Господ све молбе твоје.

6. Сад видим да Господ чува помазаника својега; слуша га са светог неба својега; јака је десница његова, која спасава.

7. *Једни се хвале колима, други коњима, а ми именом Господа Бога својега. *Ис 31, 1.

8. Они посрћу и падају, а ми стојимо и не колебамо се.

9. Господе, помози цару, и услиши нас кад те зовемо.

*Пјесма захвалности Боју
на добротинствима и побједама
дарованим цару.*

Начелнику пјевачком. Псалам Давидов.

21. Господе, с твоје се силе весели цар; и како му је велика радост што ти помажеш!

2. *Што му је срце жељело, дао си му, и молитве уста његовијех нијеси одбио. *Пс 20, 5.

3. Јер си га дочекао благословима милосним, метнуо си му на главу вијенац од драгога камења.

4. Молио те је за живот и дао си му да му се продуже дани довијека.

5. Велика је слава његова твојом помоћу; славу си и красоту метнуо на њ.

6. Дао си му благослове довијека, развеселио си га радошћу лица својега.

7. Јер се цар узда у Господа и у милост Вишњег; и не колеба се.

8. Наћи ће рука твоја све непријатеље твоје, наћи ће десница твоја оне који мрзе на тебе.

9. Учинићеш их као пећ зажарену, кад се разгњевиш; гњев ће их Господ-

њи прогутати, и огањ ће их прождријети.

10. Род њихов истријебићеш са земље, и сјеме њихово између синова човјечијих;

11. Јер подигоше на тебе зло, смишлише и не могоше извршити.

12. Јер ћеш их метнути за биљегу, из лукова својијех пустићеш стријеле у лице њихово.

13. Подигни се, Господе, силом својом; ми ћемо пјевати и славити силу твоју.

*Сйрадање и слава праведникова.
(Псалам Христов на крсту)*

Начелнику пјевачком. Кад зора забијели.
Псалам Давидов.

22. Боже, Боже мој, *зашто си ме оставио удаљивши се од спасења мојега, од ријечй вике моје? *Мт 27, 46.

2. Боже мој! Вичем дању, а ти ме не слушаш, и ноћу, али немам мира.

3. Свети, који живиш у похвалама Израиљевим!

4. У тебе се уздаше оци наши, уздаше се, и ти си их избављао.

5. Тебе призиваше, и спасаваше се; *у тебе се уздаше, и не остајаше у срамоти. *Пс 25, 2, 3.

6. А ја сам црв, а не човјек; *подсмијех људима и руг народу. *Ис 53, 3.

7. *Који ме виде, сви ми се ругају, разваљују уста, † машу главом,

*Мт 27, 39; † Јов 16, 4.

8. И говоре: Ослонио се на Господа, нека му поможе, нека га избави ако га милује.

9. Та *ти си ме извадио из утробе; ти си ме умирио на сиси матере моје. *Пс 71, 6.

10. За тобом пристајем од рођења, од утробе матере моје ти си Бог мој.

11. Не удаљуј се од мене; јер је невоља близу, а нема помоћника.

12. Оптече ме мноштво телаца; јаки волови васански опколише ме;

13. *Развалише на ме уста своја. Лав је гладан лова и риче. *Јов 16, 10.

14. Као вода разлих се; расуше се све кости моје; срце моје поста као восак, растопило се у мени.

15. Сасуши се као цријеп крјепост моја, и *језик мој приону за грло, и у прах смртни мећеш ме. *Јн 19, 28.

16. Опколише ме пси многи; чета зликоваца иде око мене, *прободоше руке моје и ноге моје. *Јн 20, 25.

17. Могао бих избројити све кости своје. Они гледају и од мене начинише ствар за гледање.

18. *Дијеле хаљине моје међу собом, и за доламу моју бацају ждријеп. *Јн 19, 24.

19. Али ти, Господе, не удаљуј се. Сило моја, похитај ми у помоћ.

20. Избави од мача душу моју, од пса *јединицу моју. *Пс 35, 17.

21. Сачувај ме од уста лавовијех, и од рогова биволових, чувши, избави ме.

22. *Казујем име твоје † браћи; усред скупштине хвалићу те.

*Јев 2, 12; † Јн 20, 17.

23. Који се бојите Господа, хвалите га. Све сјеме Јаковљево! Поштуј га. Бој га се, све сјеме Израилево!

24. Јер се не оглуши молитве ништега нити је одби; не одврати од њега лица својега, *него га услиши кад га призва. *Јев 5, 7.

25. Тебе ћу хвалити на скупштини великој; *завјете своје свршићу пред онима који се њега боје. *Пс 116, 14.

26. *Нека једу убоги и насите се, и нека хвале Господа који га траже; живо да буде срце ваше довијека.

*Пс 69, 32.

27. Опоменуће се и обратиће се ка Господу сви крајеви земаљски и поклониће се пред њим сва племена незнабожачка.

28. Јер је Господње царство; он влада народима.

29. Јешће и поклониће се сви претили на земљи; *пред њим ће пасти сви који слазе у прах, који не могу сачувати душе своје у животу. *Фил 2, 10.

30. Сјеме ће њихово служити њему. Казиваће се за Господа роду потоњему.

31. Доћи ће, и казиваће правду његову људима његовијем, који ће се родити; јер је он учинио ово.

Пастир добри.

Псалам Давидов.

23. Господ *је пастир мој, ништа ми неће недостајати. *Јез 34, 11; Отк 7, 17.

2. На зеленој паши пасе ме, води ме на тиху воду.

3. Душу моју опоравља, води ме стазама праведним имена ради својега.

4. Да пођем и долином сјена смртнога, нећу се бојати зла; јер си ти са мношвом; штап твој и палица твоја тјешу ме.

5. Поставио си преда мношвом трпезу на видiku непријатељима мојим; намазао си уљем главу моју, и чаша је моја препуна.

6. Да, доброта и милост твоја пратиће ме у све дане живота мојега, и ја ћу наставати у дому Господњем задуго.

Долазак Цара славе.

Псалам Давидов.

24. Господња је *земља и што је год у њој, васељена и све што живи на њој.

*2 Сам 6; Пс 50, 12; 1 Кор 10, 26.

2. *Јер је он на морима основа, и посред ријека утврди је. *1 Мој 1, 9.

3. *Ко ће изаћи на гору Господњу, и ко ће стати на светом мјесту његову? *Пс 15, 1.

4. У кога су чисте руке и срце безазлено, ко не изриче имена његова узалуд и не куне се лажно.

5. Он ће добити благослов од Господа, и милост од Бога спаса својега.

6. Такав је род онијех који га траже, и који су ради стајати пред лицем твојим, Боже Јаковљев!

7. Врата, узвисите врхове своје, узвисите се врата вјечна! Иде Цар славе.

8. Ко је тај Цар славе? Господ крјепак и силан, Господ силан у боју.

9. Врата, узвисите врхове своје, узвисите се врата вјечна! Иде Цар славе.

10. Ко је тај цар славе? Господ над војскама; он је Цар славе.

*Молишва за Божију заштитиу,
милосијиво вођење и ойрошћење
пријехова.*

Псалам Давидов.

25. К теби, Господе, подижем душу своју.

2. Боже мој, *у тебе се уздам; не дај да се осрамотим, да ми се не свете непријатељи моји. *Ис 49, 23.

3. И који се год у те уздају, неће се осрамотити; осрамотиће се они који се одмећу од тебе беспутно.

4. *Покажи ми, Господе, путове своје, научи ме ходити стазама твојим. *Пс 27, 11.

5. Упути ме истини својој, и научи ме; јер си ти Бог спасења мојега, теби се надам сваки дан.

6. Опомени се милосрђа својега, Господе, и милости своје; јер су от како је вијека.

7. *Гријехова младости моје, и мојих пријеступа не помињи; по

милости својој помени мене, ради добротe своје, Господе! *Јов 13, 26.

8. Добар је и праведан Господ; тога ради показује грјешницима пут.

9. Упућује кротке истини, учи кротке ходити путем његовијем.

10. Сви су путови Господњи милост и истина онима који држе завјет његов и откривење његово.

11. Ради имена својега, Господе, опрости грјех мој, јер је велик.

12. Који се човјек боји Господа? Он ће му показати који пут да избере.

13. Душа ће његова у добру почивати, и *сјеме ће његово владати земљом. *Пс 37, 11.

14. Тајна је Господња у онијех који га се боје, и завјет свој јавља им.

15. Очи су ми свагда управљене ка Господу, јер он извлачи из замке ноге моје.

16. Погледај ме и смилуј се на ме, јер сам инокосан и невољник.

17. Нек се рашири стиснуто срце моје, из тјескобе моје изведи ме.

18. Види јаде моје и муку моју, и опрости ми све грјехе моје.

19. Погледај непријатеље моје како их је много и каквом ме пакосном ненавишћу ненавиде.

20. Сачувај душу моју и избави ме; не дај да се осрамотим, јер се у тебе уздам.

21. Безазленост и правда нека ме сачува, јер се у тебе уздам.

22. *Избави, Боже, Израилља од свијех невоља његовијех. *Пс 130, 8.

*Исповијест и молишва
за спасање безазленога.*

Псалам Давидов.

26. Суди ми, Господе, јер у простоти својој ходим и у Господа се уздам; нећу се поколебати.

2. *Испитај ме, Госпoде, и испушај ме; претопи што је у мени и срце моје. *Пс 17, 3.

3. Јер је милост твоја пред очима мојима, и ходим у истини твојој.

4. *Нек сједим с безумницима, и с лукавима се не мијешам. *Пс 1, 1.

5. Ненавидим друштво безаконичко, и с безбожницима не сједим.

6. Умивам правдом руке своје, и идем око жртвеника твојега, Госпoде,

7. Да разглашујем хвалу твоју и казујем сва чудеса твоја.

8. Госпoде, *омилио ми је стан дома твојега, и мјесто насеља славе твоје. *Пс 27, 4.

9. Немој душе моје погубити, ни живота мојега с крвопијама,

10. Којима је злочинство у рукама, и којима је десница пуна мита.

11. А ја ходим у простоти својој, избави ме, и смилуј се на ме.

12. Нога моја стоји на правом путу; *на скупштинама ћу благосиљати Госпoда. *Пс 22, 22.

Заједница с Бојом.

Псалам Давидов.

27. Госпoд је видјело моје и спасење моје; кога да се бојим? *Госпoд је крјепост живота мојега; кога да се страшим? *Ис 12, 2.

2. Ако навале на ме зликовци да поједу тијело моје, противници и непријатељи моји, спотаћи ће се и пашће.

3. *Ако против мене војска у окó стане, неће се уплашити срце моје; ако се на ме рат дигне, ја се ни онда нећу бојати. *Пс 3, 6.

4. *За једно само молим Госпoда, само то иштем, да живим у дому Госпoдњем све дане живота својега, да гледам красоту Госпoдњу, и раним у цркву његову. *Пс 26, 8.

5. *Јер би ме сакрио у колиби својој у зло доба; склонио би ме под кровом шатора својега; † на камену гору попео би ме. *Пс 31, 20; † Пс 40, 2.

6. Тада бих подигао главу своју пред непријатељима који би ме опколили; принио бих у његову шатору жртву хвале; запјевао бих и хвалио Госпoда.

7. Чуј, Госпoде, глас мој, тебе призивам, смилуј се на ме и услиши ме.

8. Срце моје говори пред тобом што си рекао: „Тражите лице моје“; тражим лице твоје, Госпoде!

9. Немој одвратити од мене лица својега, немој у гњеву оставити слуге својега; буди помоћник мој; немој ме одбити, и немој ме оставити, Боже, спаситељу мој!

10. Јер *отац мој и мати моја оставише ме; али Госпoд нека ме прихвати. *Ис 49, 15.

11. *Упути ме, Госпoде, на пут свој и води ме правом стазом поради онијех који ме вребају. *Пс 25, 4; 86, 11.

12. Немој ме дати на вољу непријатељима мојим; јер усташе на ме лажни свјedoци; али злоба говори сама против себе.

13. Вјерујем да ћу видјети доброту Госпoдњу *на земљи живијех. *Пс 31, 24.

14. *Уздај се у Госпoда, буди слободан; нека буде срце твоје крјепко, уздај се у Госпoда.

*Пс 31, 24; 62, 1, 5; 130, 5; Ис 25, 9; Авак 2, 3.

*Моли́тва за с́пасење од т́рјешника.
Захвално́сти на услишеној моли́тви.*

Псалам Давидов.

28. К теби, Госпoде, вичем; граде мој, немој ми *мучати, да не бих, ако узмучиш, био као они који одлазе у гроб. *Пс 143, 7.

2. Чуј молитвени глас мој кад вапијем к теби, *кад дижем руке своје к светој цркви твојој. *1 цар 8, 28.

3. *Немој ме захватити с грјешницима, и с онима који чине неправду, који с ближњима својима мирно говоре, а у срцу им је зло. *Пс 26, 9.

4. Подај им, Господе, по дјелима њиховијем; по злему поступању њихову; по дјелима руку њиховијех подај им, подај им што су заслужили.

5. Јер *не пазе на дјела Господња, и на дјела руку његовијех. Да их разори и не сазида. *Ис 5, 12.

6. Да је благословен Господ, јер услиши глас мољења мојега!

7. Господ је *крјепост моја и штит мој; у њега се поузда срце моје, и он ми поможе. Зато се весели срце моје, и пјесмом својом славим га. *Пс 18, 2.

8. Господ је крјепост народа својега, и одбрана која спасава помазаника његова.

9. Спаси народ свој, благослови достојање своје; спаси их и уздижи их довијека.

Слава Божија у небоји.

Псалам Давидов.

29. Дајте Господу, синови Божији, дајте Господу славу и част.

2. Дајте Господу славу имена његова. Поклоните се Господу у светој красоти.

3. Глас је Господњи над водом, *Бог славе грми, Господ је над водом великом. *Јов 37, 4.

4. Глас је Господњи силан, глас је Господњи славан.

5. Глас Господњи ломи кедре, Господ ломи кедре ливанске.

6. Као теле скачу од њега; Ливан и *Сирион као млад биво. *5 Мој 3, 9.

7. Глас Господњи сипа пламен огњени.

8. Глас Господњи потреса пустињу, потреса Господ пустињу Кадес.

9. Глас Господњи опрашта кошту те бремена, и са шума скида одијело; и у цркви његовој све говори о слави његовој.

10. Господ је сједио над потопом, и сједјеће Господ као цар увијек.

11. *Господ ће дати силу народу својему, Господ ће благословити народ свој миром. *Пс 28, 8.

*Захвална пјесма Давидова
због спасења његовој живоји.*

Псалам Давидов. Пјесма кад се освети дом.

30. Узвишаваћу те, Господе, јер си ме отео, и нијеси дао непријатељима мојим *да ми се свете. *Пс 35, 19, 24.

2. Господе, Боже мој! Завиках к теби, и исцијелио си ме.

3. Господе, извео си из пакла душу моју, и оживио си ме да не сиђем у гроб.

4. Појте Господу, свеци његови, и славите свето име његово.

5. *Гњев је његов за тренуће ока, а до живота милост његова; вечером долази плач, а јутром радост.

*Ис 54, 7.

6. И ја рекох у добру свом: Нећу посрнути довијека.

7. Ти шћаше, Господе, те гора моја стајаше тврдо. Ти одврати лице своје, и ја се сметох.

8. Тада тебе, Господе, призивах, и Господа молих:

9. „Каква је корист од крви моје да сиђем у гроб? Хоће ли те прах славити или казивати истину твоју?

10. Чуј, Господе, и смилуј се на ме; Господе, буди ми помоћник.“

11. И ти промијени плач мој на радост, скиде с мене врећу и опаса ме весељем.

12. Зато ће ти пјевати слава моја и неће умукнути; Господе, Боже мој, довијека ћу те хвалити.

Господ је безбедна заштитица.

Начелнику пјевачком. Псалм Давидов.

31. У тебе се, Господе, уздам; немој ме оставити под срамотом довијека, по правди својој избави ме.

2. Пригни к мени ухо своје, похитај, помози ми. Буди ми камени град, тврда ограда, гдје бих се спасао.

3. *Јер си ти камена гора моја и ограда моја, † имена својега ради води ме и управљај мноу.

*Пс 18, 2; † Пс 23, 3.

4. Извади ме из мреже коју ми тајно замјестише, јер си ти крјепост моја.

5. *У твоју руку предајем дух свој; избављао си ме, Господе, Боже истини!

*Лк 23, 46.

6. Ненавидим оне који поштују пропадљиве идоле; ја се у Господа уздам.

7. Радоваћу се и веселити се о милости твојој, кад погледаш на моју муку, познаш тугу душе моје,

8. Не даш ме у руку непријатељу, поставиш ноге моје на пространом мјесту.

9. Смилиј се на ме, Господе; јер ме је туга, *од јада изнеможе око моје, душа моја и срце моје.

*Пс 6, 7.

10. Ишчиље у жалости живот мој, и године моје у уздисању; ослаби од муке крјепост моја и кости моје сасухнуше.

11. Од множине непријатеља својих постадох подсмјех и сусједима

својим, и страшило знанцима својим; који ме виде на улици, бјеже од мене.

12. Заборављен сам као мртав, нема ме у срцима; ја сам као разбијен суд.

13. Јер *слушам грдњу од многих, одасвуда страх, кад се договарају на ме, мисле ишчупати душу моју.

*Јер 20, 10.

14. А ја се, Господе, у тебе уздам и велим: Ти си Бог мој.

15. У твојој су руци дани моји; отми ме из руку непријатеља мојијех, и од онијех који ме гоне.

16. *Покажи свијетло лице своје служи својему; спаси ме милошћу својом.

*4 Мој 6, 25.

17. Господе, немој ме оставити под срамотом; јер тебе призивам. Нек се посраме безбожници, нека замукну и падну у пакао.

18. Нека онијеме уста лажљива, која говоре на праведника обијесно, охоло и с поругом.

19. Како је много у тебе добра, које чуваш за оне који те се боје, и које дајеш онима који се у те уздају пред синовима човјечијим!

20. *Сакриваш их под кров лица својега од буна људских; склањаш их под сјен од свадљивијех језика.

*Пс 27, 5.

21. Да је благословен Господ што *ми показа дивну младост као да ме уведе у тврд град!

*Пс 17, 7.

22. *Ја рекох у сметњи својој: Одбачен сам од очију твојијех. Али ти чу молитвени глас мој кад те призвах.

*Пс 116, 11.

23. Љубите Господа сви свети његови; Господ држи вјеру; и увршено враћа онима који поступају охоло.

24. *Будите слободни, и нека буде јако срце ваше, сви који се у Господа уздате.

*Пс 27, 14.

Блаженство због ойрошћеног гријеха.
(Други покајнички псалм)

Наук Давидов.

32. Благо ономе којему је
*опроштена кривица,
које му је гријех покривен. *Рим 4, 6-8.

2. Благо човјеку којему Господ не
прима гријеха и у чијем духу нема
лукавства.

3. Кад мучах, посахнуше кости
моје од уздисања мојега по вас дан.

4. Јер дан и ноћ тишташе ме рука
твоя; нестало сока у мени као на љет-
ној припеци.

5. Гријех свој казах теби, и криви-
це своје не затајих; *рекох: Испови-
једам Господу пријеступе своје; и ти
скиде с мене кривицу гријеха мојега.

*ПрС 28, 13.

6. Зато нека ти се моли сваки све-
тац кад се можеш наћи; и онда потоп
велике воде неће га стигнути.

7. Ти си заклон мој, ти ме чуваш
од тјескобе; окружаваш ме радости-
ма у избављању.

8. Уразумићу те и показаћу ти пут
којим да идеш; свјетоваћу те, око је
моје на теби.

9. *Немојте бити као коњ, као ма-
зга без разума, којима уздом и жва-
лама ваља обуздати губицу кад не
иду к теби. *ПрС 26, 3.

10. Много муке има безбожник,
а који се узда у Господа, око њега је
милост.

11. Радуйте се о Господу и пјевајте,
праведници; веселите се сви који сте
права срца.

*Славослов свемоћућој
милости Божијој.*

33. Веселите се праведни-
ци *пред Господом;
праведнима доликује славити.

*Пс 32, 11.

2. Славите Господа гуслама, уда-
рајте му у псалтир *од десет жица.

*Пс 92, 3.

3. *Пјевајте му пјесму нову, сло-
жно ударајте подвикујући:

*Пс 96, 1; Отк 5, 9.

4. Јер је прџава ријеч Господња, и
свако дјело његово истинито.

5. Он љуби правду и суд, доброте
је Господње пуна земља.

6. *Ријечју Господњом небеса се
створише, и духом уста његовијех
сва војска њихова. *1 Мој 1, 6.

7. Као у гомилу сабра воду мор-
ску, и пропасти метну у спреме.

8. Нек се боји Господа сва земља,
и нека стрепи пред њим све што жи-
ви по васиљени.

9. Јер он рече, и постаде; он запо-
вједи, и показа се.

10. Господ разбија намјере незна-
бошцима, уништава помисли наро-
дима.

11. Намјера је Господња тврда до-
вијека, мисли срца његова од кољена
на кољено.

12. Благо народу којему је Бог Го-
спод, племену које је он изабрао себи
за наслијеђе.

13. С неба гледа Господ, види све
синове људске;

14. С пријестола, на коме сједи,
погледа на све који живе на земљи.

15. Он је створио сва срца њихова,
он и зна сва дјела њихова.

16. Неће помоћи цару велика си-
ла, неће заштитити јакога велика
снага;

17. *Није у коњу уздање да ће по-
моћи; ако му је и велика снага, неће
избавити. *Пс 20, 7.

18. Гле, *око је Господње на онима
који га се боје, и на онима који чекају
милост његову. *Пс 34, 15.

19. Он ће душу њихову избавити
од смрти, и прехранити их у гладне
године.

20. Душа се наша узда у Господа; он је помоћ наша и штит наш.

21. О њему се весели срце наше; јер се у свето име његово уздамо.

22. Да буде милост твоја, Господе, на нама, као што се уздамо у тебе.

*Погстицање на величање помоћи
Божије и да се човјек учи
страху Господњему.*

Псалам Давидов, кад се пред Авимелехом учини луд, и он га отјера, те отиде.
*1 Сам 21, 13.

34. Благосиљам Господа у свако доба, хвала је његова свагда у устима мојима.

2. Господом се хвали душа моја; нека чују који страдају, па нека се радују.

3. Величајте Господа са мношвом, узвисујмо име његово заједно.

4. Тражих Господа, и чу ме, и свијех невоља мојих опрости ме.

5. Који у њега гледају просветљују се, и лица се њихова неће постидјети.

6. Овај страдалац завика, и Господ га чу, и опрости га свијех невоља његовијех.

7. *Анђели Господњи станом стоје око онијех који се њега боје, и избављају их.
*1 Мој 32, 2.

8. *Испитајте и видите како је добар Господ; благо човјеку који се узда у њ.
*1 Пет 2, 3.

9. Бојте се Господа, свети његови; јер који се њега боје, њима нема оскудице.

10. Богати осиромашеше и огладнеше, а они који траже Господа, неће се лишити ниједнога добра.

11. Ходите, дјецо, послушајте ме; научићу вас страху Господњему.

12. *Који човјек жели живота, љуби дане да би видео добро? *1 Пет 3, 10, 11.

13. Устављај језик свој ода зла, и уста своја од пријеварне ријечи.

14. *Клони се ода зла, и чини добро, тражи мира и иди за њим
*Пс 37, 27; Ис 16, 17.

15. Очи су Господње обраћене на праведнике, и уши његове на јаук њихов.

16. Али је страшно лице Господње за оне који чине зло, *да би истријебио на земљи спомен њихов.
*Прс 10, 7.

17. Вичу праведни, и Господ их чује, и избавља их од свијех невоља њиховијех.

18. *Господ је близу онијех који су скрушена срца, и помаже онима који су смјерна духа.
*Пс 51, 17.

19. Много невоље има праведник, али га од свијех избавља Господ.

20. Чува Господ све кости његове, ниједна се од њих неће сломити.

21. Безбожника убиће зло, и који ненавиде праведника, превариће се.

22. Господ искупљује душу слуга својих, и који се год у њега уздају, неће се преварити.

*Молитва за спасење
од њакосних непријатеља.*

Псалам Давидов.

35. Господе, буди супарник супарницима мојим; удри оне који ударају на ме.

2. Узми оружје и штит, и дигни се мени у помоћ.

3. Потегни копље и пресијечи пут онима који ме гоне, реци души мојој: Ја сам спасење твоје.

4. *Нека се постиде и посраме који траже душу моју; нека се одбију натраг и постиде који ми зло хоће.
*Пс 40, 15.

5. Нека буду као прах пред вјетром, и анђео Господњи нека их прогони.

6. Нека буде пут њихов таман и клизав, и анђео Господњи нека их тјера.

7. Јер ни за што застријеше мрежом јаму за мене, ни за што ископаше јаму души мојој.

8. Нека дође на њега погибао ненадна, и мрежа коју је намјестио нека улови њега, нека он у њу падне на погибао.

9. А душа ће се моја радовати о Господу, и веселиће се за помоћ његову.

10. Све ће кости моје рећи: Господе! Ко је као ти који избављаш страдалца од онога који му досађује, и ништега и убогога од онога који га упропашћује?

11. Усташе на ме лажни свједоци; што не знам, за оно ме питају.

12. *Плаћају ми зло за добро, и сиротовање души мојој. *Пс 38, 20.

13. Ја се у болести њиховој облачих у врећу, мучих постом душу своју, и молитва се моја враћаше у прси-ма мојима.

14. Као пријатељ, као брат поступах; бијак сјетан и с обореном главом као онај који за матером жали.

15. А они се радују кад се ја спотакнем, и купе се, купе се на ме, за-дају ране, не знам зашто, чупају и не престају.

16. С неваљалијем и подругљиви-јем беспосличарима *шкргућу на ме зубима својима.

*Јов 16, 9; Пс 37, 12; ПлЈ 2, 10.

17. Господе, хоћеш ли дуго гледати? Отми душу моју од нападања њихова, од овијех лавова *јединицу моју. *Пс 22, 20.

18. *Признаћу те у сабору великом, усред многога народа хвалићу те. *Пс 22, 25.

19. Да ми се не би светили који ми злобе неправедно, и намигивали очима *који мрзе на ме ни за што.

*Пс 69, 4; Јн 15, 25.

20. Јер они не говоре о миру, не-го на мирне на земљи измишљају лажне ствари.

21. Разваљују на ме уста своја и говоре: *Добро! Добро! Види око наше. *Пс 40, 15.

22. Видиш, Господе, немој мучати; Господе, немој одступити од мене.

23. Пробуди се, устани на суд мој, Боже мој и Господе, и на парницу моју.

24. Суди ми по правди својој, Господе, Боже мој, да ми се не свете.

25. Не дај да говоре у срцу својем: Добро! То смо хтјели! Не дај да говоре: Прождријесмо га.

26. *Нек се постиде и посраме сви који се радују злу мојему, нек се обуку у стид и у срам који се размећу на-да мнош. *Пс 35, 4.

27. Нека се радују и веселе који ми желе правду, и говоре једнако: Велик Господ који жели мира слуги својему!

28. И мој ће језик казивати правду твоју, и хвалу теби сваки дан.

Жалба на безбожнике. Милосћ Божија према праведницима.

Начелнику пјевачком.

Слуге Господњега Давида.

36. Безаконику је безбожна ријеч у срцу; *не-ма страха Божијега пред очима његовијем. *Рим 3, 18.

2. Али лаже себи у очи, умјесто да призна своје безаконе и омрзне на њ.

3. Ријечи су уста њиховијех неправда и лукавство, неће да се опамети да твори добро.

4. *Безаконе смишља на постељи својој, стоји на путу рђавом, зло му није мрско. *Мих 2, 1.

5. Господе! *До неба је милост твоја, и истина твоја до облака.

*Пс 57, 10; 108, 4.

6. Правда је твоја као горе Божије, судови твоји бездана велика; људе и стоку ти чуваш, Господе!

7. Како је драгоцјена милост твоја, Боже! Синови људски у сјену крила твојих не боје се.

8. Храње се од изобила дома твојега, и из потока сладости својих ти их напајаш.

9. *Јер је у тебе извор животу, твојом свјетлошћу видимо свјетлост.

*Јер 2, 13.

10. Рашири милост своју на оне који те знаду, и правду своју на добра срца.

11. Не дај да стане на мене нога охоло, и рука безбожничка да ме заљуља.

12. Онамо нека падну који чине безакоње, нека се стрпоштају и не могу устати.

*Привидна срећа безбожника
не штеба да жести и праведнике.*

Псалам Давидов.

37. Немој се жестити *гледајући неваљале, немој завидјети онима који чине безакоње.

*Прс 24, 19.

2. Јер се као трава брзо косе, и као зелено биље вену.

3. Уздај се у Господа и твори добро; живи на земљи и храни истину.

4. Тјеш се Господом, и учиниће ти што ти срце жели.

5. *Предај Господу пут свој и уздај се у њега, он ће учинити.

*1 Пет 5, 7.

6. И *извешће као видјело правду твоју, и правцу твоју као подне.

*Јов 11, 17.

7. Ослони се на Господа и чекај га. Немој се жестити гледајући кога гдје

напредује на путу својем, човјека који ради што намисли.

8. Утишај гњев и остави јарост; немој се дражити да зло чиниш.

9. Јер ће се истријебити који чине зло, а који чекају Господа *наслиједиће земљу.

*Пс 37, 11, 22, 29.

10. Још мало, па неће бити безбожника; погледаћеш на мјесто његово, а њега нема.

11. А смјерни ће наслиједити земљу, и наслађиваће се множином мира.

*Мт 5, 5.

12. Зло мисли безбожник праведнику, и шкргуће на њ зубима својим.

13. Али му се Господ смије, јер види да се примиче дан његов.

14. Мач потежу безбожници, запињу лук свој, да оборе убогога и ништега и покољу оне који иду правим путем.

15. Мач ће њихов ударити у њихово срце, и лукови њихови поломиће се.

16. *Боље је мало у праведника него богатство многих безбожника.

*Прс 15, 16.

17. Јер ће се мишице безбожница потрти, а праведнике утврђује Господ.

18. Зна Господ дане безазленима, и дио њихов траје довијека.

19. Неће се постидјети у зло доба, *у дане гладне биће сити.

*Пс 33, 19.

20. А безбожници гину, и непријатељи Господњи као љепота шумска пролазе, као дим пролазе.

21. Безбожник узима и не враћа, а праведник поклања и даје.

22. Јер које он благослови, они наслиједе земљу, а које он прокуне, они се *истријебе.

*Пс 37, 9.

23. Господ утврђује кораке свакога човјека и мио му је пут његов.

24. *Кад посрне да падне, неће пасти, јер га Господ држи за руку.

*Прс 24, 16.

25. Бијах млад и остарјех, и не видјех праведника остављена, ни дјеце његове да просе хљеба.

26. Сваки дан поклања и даје у зајам, и на натражју је његову благослов.

27. Уклањај се ода зла, и чини добро, и живи довијека. *Пс 34, 14.

28. Јер Господ *љуби праведни суд, и не оставља светаца својијех; увијек се они чувају; а племе ће се безбожничко истријебити. *Пс 11, 7.

29. Праведници ће наслиједити земљу, и живјеће на њој довијека.

30. Уста праведникова говоре мудрост, и језик његов казује истину.

31. *Закон је Бога његова њему у срцу, стопала се његова не спотичу.

*Пс 40, 8.

32. Безбожник *вреба праведника, и тражи да га убије; *Пс 10, 8.

33. Али га Господ неће пустити у руке његове, нити ће дати да га окрије кад се стану судити.

34. *Чекај Господа и држи се пута његова, и он ће те поставити да владаш земљом; видјећеш како ће се истријебити безбожници. *Пс 37, 9.

35. *Видјех безбожника страшна који се рашириваше као гранато дрво; *Јов 5, 3.

36. Али прође и, ево, нема га; тражим га и не находим.

37. Храни чистоту и пази правду, јер ће у човјека мирна остати натражје.

38. А безаконика ће нестати сасвијем; натражје ће се безбожничко затрти.

39. Од Господа је спасење праведницима; он је крјепост њихова у невољи.

40. Господ ће им помоћи и избавиће их; избавиће их од безаконика, и сачуваће их, јер се у њега уздају.

*Јадиковање Давидово због шешких
искушења у борби са болешћу
и непријатељима.*

(Трећи покајнички псалом)

Псалом Давидов. За спомен.

38. Господе! Немој ме карати у гњеву својем, нити ме наказати у јарости својој.

2. Јер *стријеле твоје устријелише ме, и † рука ме твоја тишти.

*Јов 6, 4; † Пс 32, 4.

3. Нема здрава мјеста на тијелу мојем од гњева твојега; нема мира у костима мојим од гријеха мојега.

4. Јер безакоња моја изађоше врх главе моје, као тешко бреме отежа-ше ми.

5. Усмрдјеше се и загнојише се ране моје од безумља мојега.

6. Згрчио сам се и погурио веома, вас дан идем сјетан;

7. Јер сам изнутра пун огња, и нема здрава мјеста на тијелу мојем.

8. Изнемогох и веома ослабих, ричем од трзања срца својега.

9. Господе! Пред тобом су све жеље моје, и уздисање моје није од тебе сакривено.

10. Срце моје јако куца, остави ме снага моја, и вид очију мојих, ни њега ми нема.

11. *Другови моји и пријатељи моји видећи ране моје одступише, далеко стоје ближњи моји. *Пс 31, 11.

12. Који траже душу моју намјештају замку, и који су ми злу ради, говоре о погибљи и по вас дан мисле о пријевари.

13. А ја као глух не чујем *и као нијем који не отвора уста својијех.

*Пс 39, 2.

14. Ја сам као човјек који не чује или нема у устима својим правдања.

15. Јер тебе, Господе, чекам, ти одговарај за мене, Господе, Боже мој!

16. Јер рекох: Да ми се не свете, и да се не размећу нада мношвом кад се спотакне нога моја.

17. Јер сам готов пасти, и туга је моја свагда са мношвом.

18. *Признајем кривицу своју, и тужим због гријеха својега. *Пс 32, 5.

19. Непријатељи моји живе, јаки су, и сила их има што ме ненавиди на правди.

20. Који ми *враћају зло за добро, непријатељи су ми зато што сам пристао за добрим. *Пс 35, 12.

21. Немој ме оставити, Господе, Боже мој! Немој се удаљити од мене.

22. Похитај у помоћ мени, Господе, спаситељу мој!

Одлука да смирљиво ћући видећи ништинавило човјечије.

Молба за Господњу ушјеху.

Начелнику пјевачком Идутуну.

Псалам Давидов.

39. Рекох: Чуваћу се на путовима својим да не згријешим језиком својим; зауздваћу уста своја док је безбожник преда мношвом.

2. *Бијах нијем и гласа не пустих; мучах и о добру. Али се туга моја подиже, *Пс 38, 13.

3. Запаали се срце моје у мени, у мислима мојим разгорје се огањ; проговорих језиком својим:

4. *Кажи ми, Господе, крај мој, и докле ће трајати дани моји, да знам како сам ништа. *Пс 90, 12.

5. Ево, с педља дао си ми дане, и вијек је мој као ништа пред тобом. *Баш је ништа сваки човјек жив.

*Пс 90, 4.

6. Баш ходи човјек као утвара; баш се узалуд кида, *сабира, а не зна коме ће допасти. *Проп 2, 18, 21; Лк 12, 20.

7. Па шта да чекам, Господе? Нада је моја у теби.

8. Из свега безакоња мојега избави ме, не дај ме безумноме на подсмјех.

9. Нијем сам, нећу отворити уста својих, *јер си ме ти ударио.

*2 Сам 16, 10.

10. Олакшај ми ударац свој, силна рука твоја уби ме.

11. Ако ћеш карати човјека за пријеступе, расточиће се као од мољаца красота његова. Баш је ништа сваки човјек.

12. Слушај молитву моју, Господе, и чуј јаук мој. Гледајући сузе моје, немој мучати. *Јер сам гост у тебе и дошљак као и сви стари моји.

*3 Мој 25, 23; Пс 119, 19; Јев 11, 13; 1 Пет 2, 11.

13. *Немој ме више гњевно гледати, па ћу одахнути прије него отидем и више ме не буде. *Јов 10, 20.

Спасени праведник захваљује Богу; преданост и молба.

Начелнику пјевачком. Давидов псалам.

40. Дуго чеках Господа, и саже се к мени и чувику моју.

2. Извади ме из јаме која бучи, и из глиба, и постави на камен ноге моје и утврди стопе моје.

3. И *метну у уста моја пјесму нову, хвалу Богу нашему. Виде многи и почињу се бојати Господа и уздати се у њега. *Пс 33, 3.

4. Благо ономе који на Господа ставља надање своје, и не обраћа се охолома и онијем који теже на лаж.

5. *Многа су чудеса твоја која си учинио, Господе, Боже мој, и многе су мисли твоје с нама. Нема ти равна. Хтио бих јављати и казивати, али им броја нема. *Пс 139, 17.

6. *Жртве и дарова нећеш; ти си ми уши отворио; жртве паљенице и која се за гријех приноси не тражиш.
*Пс 51, 16; Јев 10, 5.

7. И по томе рекох: Ево, идем, као што је у књизи писано за мене;

8. Хоћу чинити вољу твоју, Боже мој, и закон је твој мени у срцу.

9. *Казујем правду на сабору великом; ево, уста својих не устављам; Господе, ти знаш.
*Пс 22, 22, 25.

10. Правде твоје не сакривам у срцу свом, казујем вјерност твоју и спасење твоје; и не тајим милости твоје и истине твоје од сабора великог.

11. Господе, немој затворити срца својега од мене; милост твоја и истина твоја једнако нека ме чувају.

12. Јер ме опколише зла небројена; стигоше ме неправде моје да не могу гледати; има их више него косе на глави мојој, срце ме моје остави.

13. Господе, *вољан буди избавити ме; Господе, похитај ми у помоћ.

*Пс 70, 1 и даље.

14. Нек се постиде и посраме сви који траже погубао души мојој! Нек се врате натраг и постиде који ми желе зло!

15. Нек се поврате у сметњи својој који ми говоре: Ха! Ха!

16. Нека се тјеше и веселе тобом сви који траже тебе, Господе, и који љубе спасење твоје, нека једнако говоре: Велик Господ!

17. Ја сам несрећан и ништ, нека се Господ постара за ме! Ти си помоћ моја и избавитељ мој, Боже мој, не часи.

Јадиковање у болести због злорадних непријатеља и неврних пријатеља.

Начелнику пјевачком. Псалам Давидов.

41. Благо ономе који разумије ништем! Господ ће га избавити у зли дан.

2. Господ ће га сачувати и поживиће га; биће блажен на земљи. Нећеш га дати на вољу непријатељима његовијем.

3. Господ ће га укријепити болна на одру. Сасвијем мијењаш постељу његову у болести његовој.

4. Ја вичем: Господе, смилуј се на ме, *исцијели душу моју, сагријеших ти.
*Пс 6, 2.

5. Непријатељи моји говоре злобно за мене: „Кад ће умријети, и име његово погинути?“

6. И ако ко дође да ме види, ласка; срце његово слаже у себи неправду, и отишавши казује.

7. Шапћу о мени међу собом непријатељи моји, и мисле ми зло:

8. „Зла ствар дође на њега, легао је, неће више устати.“

9. *И човјек мира мојега, у којег се ђ уздах, који јеђаше хљеб мој, подиже на ме пету.

*Пс 55, 13; † Јн 13, 18.

10. Али ти, Господе, смилуј се на ме, и подигни ме; а ја ћу им вратити.

11. По томе ћу познати да сам ти мио, ако се не узрадује непријатељ мој нада мнош.

12. А мене цијела сачувај, и дај ми да стојим пред лицем твојим довијека.

13. *Благословен Бог Израиљев од вијека до вијека. Амин, амин.

*Пс 106, 48.

Жудња за светињом у шућој земљи.

Начелнику пјевачком.

Наук синова Корејевих.

42. Као што кошута тражи потоке, тако душа моја тражи тебе, Боже!

2. *Жедна је душа моја Бога, Бога живог; кад ћу доћи и показати се лицу Божијему?
*Пс 84, 2.

3. Сузе су ми хљеб дан и ноћ, кад ми *сваки дан говоре: Гдје је Бог твој? *Пс 79, 10.

4. Душа се моја прољева кад се опомињем како сам ходио сред многога људства, ступао у дом Божји, а људство празнајући пјеваше и подвигиваше.

5. *Што си клонула, душо моја, и што си жалосна? Уздај се у Бога; јер ћу га још славити, спаситеља мојега и Бога мојега. *Пс 42, 11; 43, 5.

6. Клонула је у мени душа зато што те помињем у земљи Јорданској, на Ермону, на гори малој.

7. Бездана бездану дозивље гласом слапова твојих; *све воде твоје и вали твоји на мене навалише. *Пс 88, 7.

8. Дању је јављао Господ милост своју, а ноћу му је пјесма у мене, молитва Богу живота мојега.

9. Рећи ћу Богу, граду својему: За што си ме заборавио? *Зашто идем сјетан од пакости непријатељеве?

*Пс 43, 2.

10. Који ми пакосте, пребијајући кости моје, ругају ми се говорећи ми сваки дан: Гдје ти је Бог?

11. *Што си клонула, душо моја, и што си жалосна? Уздај се у Бога, јер ћу га још славити, спаситеља мојега и Бога мојега. *Пс 42, 5.

Наставак

43. Суди *ми, Боже, и расправи парбу моју с народом рђавим! Од човјека неправеднога и лукавога избави ме.

*Пс 26, 1.

2. Јер си ти Бог крјепости моје; за што си ме одбацио? *Зашто идем сјетан од пакости непријатељеве? *Пс 42, 9.

3. Пошљи видјело своје и истину своју, нека ме воде, и изведу на свету гору твоју и у дворове твоје.

4. Онда ћу приступити к жртвенику Божијему, к Богу радости и весеља својега, и уз гусле славићу те, Боже, Боже мој!

5. *Што си клонула, душо моја, и што си жалосна? Уздај се у Бога, јер ћу га још славити, спаситеља мојега и Бога мојега. *Пс 42, 5, 11.

*Јадиковање што је Бог
оставио народ свој.*

Начелнику пјевачком.
Наук синова Корејевих.

44. Боже, својим ушима слушасмо, оци нам наши приповиједаше дјело које си учинио у њихово вријеме, у старо вријеме.

2. Руком својом изгнао си народе, а њих посадио; искоријенио си племена, а њих намножио.

3. Јер не задобише земље својим мачем, нити им мишица њихова може, него твоја десница и твоја мишица, и свјетлост лица твојега, јер ти бијаху омиљели.

4. Боже, царо мој, *ти си онај исти, пошљи помоћ Јакову! *Пс 74, 12.

5. С тобом ћемо избости непријатеље своје, и с именом твојим изгазићемо оне који устају на нас.

6. Јер се не уздам у лук свој, нити ће ми мач мој помоћи.

7. Него ћеш нас ти избавити од непријатеља нашијех, и ненавиднике наше посрамићеш.

8. Богом ћемо се хвалити сваки дан, и име твоје славићемо довијека.

9. Али сад си нас повргао и посрамио, и не идеш с војском нашом.

10. Обраћаш нас те бјежимо испред непријатеља, и непријатељи нас наши харају.

11. Дао си нас као овце да нас једу, и по народима расијао си нас.

12. У бесцјење си продао народ свој, и нијеси му подигао цијене.

13. *Дао си нас на подсмјех сусједима нашијем, да нам се ругају и срамоте нас који живе око нас. *Пс 79, 4.

14. Начинио си од нас причу у народâ, гледајући нас машу главом туђинци.

15. Сваки је дан срамота моја пре- да мном, и стид је попао лице моје

16. Од ријечи подсмјевачевих и ругачевих, и од погледа непријатељевих и осветљивчевих.

17. Све ово снађе нас; али не заборависмо тебе, нити преступисмо зајета твојега.

18. Не одступи натраг срце наше, и стопе наше не зађоше с пута твојега.

19. Кад си нас био у земљи змајевској, и покривао нас сјеном смртнијем,

20. Онда да бијасмо заборавили име Бога својега и подигли руке своје к Богу туђему,

21. Не би ли Бог изнашао то? Јер он зна тајне у срцу.

22. А *убијају нас за тебе сваки дан; с нама поступају као с овцама кланицама. *Рим 8, 36.

23. *Устани, што спаваш, Господе! Пробуди се, немој одбацити за свагда. *Пс 35, 23.

24. Зашто кријеш лице своје, заборављаш невољу и муку нашу?

25. Душа наша паде у прах, тијело је наше бачено на земљу.

26. Устани, помоћи наша, и избави нас ради милости своје.

*У славу Божију помазаника
и његове невјесте.*

Начелнику пјевачком. Уз музикалну справу
сосан. Наук синова Корејевих.
Пјесма љубавна.

45. Тече из срца мојега
ријеч добра; рекох:

Дјело је моје за цара; језик је мој трска хитрога писара.

2. Ти си најљепши између синова људских, благодат тече из уста твојих, јер те је благословио Бог довијека.

3. Припаши, јуначе, уз бедру своју мач свој, част своју и красоту своју.

4. И тако окићен похитај, сједи на кола за истину и кротку правду, и десница ће твоја показати чудеса.

5. Оштре су стријеле твоје; народи ће пасти под власт твоју; прострије- лиће срца непријатеља царевијех.

6. *Пријесто је твој, Боже, вјечан и непоколебљив; скиптар је царства твојега скиптар правичности. *Јев 1, 8.

7. Љубиш правду и мрзиш на безакоње; тога ради помаза те, Боже, Бог твој уљем радости више него другове твоје.

8. Све хаљине твоје миришу мирном, алојем и касијом. Који живе у дворима од минијске слонове кости, оне те веселе.

9. Царске кћери дворе те; с десне ти стране стоји царица у офирском злату.

10. Чуј, кћери, погледај и обрати к мени ухо своје, заборави народ свој и дом оца својега.

11. И цару ће омиљети љепота твоја; јер је он Господ твој, и њему се поклони.

12. Кћи Тирова доћи ће с даровима, најбогатији у народу тебе ће молити.

13. Сва је украшена кћи царева изнутра, хаљина јој је златом искићена.

14. У везеној хаљини воде је к цару; за њом воде к теби дјевојке, друге њезине.

15. Воде их весело и радосно, улазе у двор царев.

16. Умјесто отаца твојих биће синови твоји, поставићеш их кнезовима по свој земљи.

17. Учинићу да се не заборавља име твоје од кољена на кољено; потом ће те славити народи вавијек вијека.

Господ је наша чврста стијена.

Начелнику пјевачком. Корејевих синова.

Уз музикалну справу аламот. Пјесма.

46. Бог нам је уточиште и сила, помоћник, који се у невољама брзо налази.

2. Зато се нећемо бојати, да би се земља помјестила, и горе се превалиле у срце морима.

3. Нека бучи и кипи вода њихова, нек се планине тресу од вала њиховијех;

4. *Потоци веселе град Божји, свети стан Вишњега. *Пс 48, 1.

5. Бог је усред њега, неће се помјестити, Бог му помаже од зоре.

6. Узбучаше народи, задрмаше се царства; али он пусти глас свој и земља се растапаше.

7. Господ над војскама с нама је, бранич је наш Бог Јаковљев.

8. Ходите и видите дјела Господа, који учини чудеса на земљи,

9. Прекиде ратове до краја земље, *лук преби, копље сломи и кола сажеже огњем. *Пс 76, 3.

10. Утолите и познајте да сам ја Бог; ја сам узвишен по народима, узвишен на земљи.

11. Господ над војскама с нама је, бранич је наш Бог Јаковљев.

Бој је цар над свима народима.

Начелнику пјевачком. Синова Корејевих.

Псалам.

47. Сви народи, запљештите рукама, покликните Богу гласом радоснијем.

2. Јер је Вишњи Господ страшан, цар велики над свом земљом.

3. Покори нам народе и племена под ноге наше.

4. Избра нам достојање наше, крајоту Јакова, који му омиље.

5. *Иде Бог уз подвикивање, Господ уз глас трубни. *Пс 68, 24.

6. Појте Богу, појте; појте цару на-
шему, појте;

7. Јер је Бог цар од све земље, појте пјесму.

8. *Бог царује над народима; Бог сједи на светом пријестолу свом.

*Пс 93, 1.

9. Кнезови народни састављају се с народом Бога Аврамова. *Јер су штитови земаљски Божији. Да је узвишен!
*Пс 89, 18.

Радост Сиона збој Божије помоћи у ратној опасности.

Пјесма. Псалам синова Корејевих.

48. Велик је Господ и славан веома *у граду Бога нашега, на светој гори својој.

*Пс 46, 4.

2. *Прекрасна је висина, утјећа свој земљи гора Сион, на сјеверној страни њезиној град цара великога.

*Плј 2, 15.

3. Бог у дворима његовијем зна се да је бранич.

4. Јер, гле, цареви се земаљски сабраше, али прођоше сви.

5. Видјеше и зачудише се, препаше се и побјегоше.

6. Трепет обузе их ондје, мучише се као породиља.

7. Вјетром источним разбио си корабље тарсиске.

8. Што слушамо, то и видимо у граду Господа над војскама, у граду Бога нашега. Бог га утврди довијека.

9. Казујемо, Боже, милост твоју усред цркве твоје.

10. Као што је име твоје, Боже, тако је и хвала твоја на крајевима земаљским; правде је пуна десница твоја.

11. Нек се весели гора Сион, нек се радују кћери јудејске због судова твојих.

12. Пођите око Сиона и обиђите га, избројте куле његове;

13. Погледајте бедеме његове, размотрите дворове његове, да приповиједате млађим нараштајима.

14. Јер је овај Бог наш Бог увијек и довијека, он ће бити вођ наш довијека.

Слава бога је обмана и блесак.

Начелнику пјевачком.
Псалам синова Кореевих.

49. Слушајте ово, сви народи, пазите сви који живите по васељени.

2. Простаци и господо, богати и сиромаси.

3. Уста ће моја казати премудрост, и срце моје рећи ће разум.

4. *Пригнућу ухо своје к причи, уз гусле ћу отворити загонетку своју.

*Пс 78, 2.

5. Чег да се бојим у зле дане, кад ме злоба мојих непријатеља опколи?

6. Који се уздате у силу своју, и хвалите се великијем богатством својим!

7. Човјек неће никако брата ослободити, *неће дати Богу откупа за њ.

*Мт 16, 26.

8. Велик је откуп за душу, и неће бити нигда

9. Да ко довијека живи и не види гроба.

10. Сви виде *гдје умиру као и незналица и безумник што гину, и оставаљу другима имање своје. *Проп 2, 16.

11. Они мисле да ће куће њихове трајати довијека, и станови њихови од кољена на кољено; именима својим зову земље;

12. Али човјек у части неће дуго остати, изједначиће се са стоком коју кољу.

13. Овај им се пут чини пробитачан, и који за њима иду, хвале мисли њихове;

14. Али ће их као овце затворити у пакао, смрт ће им бити пастир; и ујутру ходиће по њима праведници, и облик њихов збрисаће пакао раставивши их с насељем.

15. *Али ће Бог душу моју избавити из руку паклених; јер ме он прима.

*Ос 13, 14.

16. Не бој се кад се ко богати; кад расте слава дома његова.

17. Јер кад умре, неће ништа понијети, нити ће поћи за њим слава његова.

18. Јер душу његову благосиљају за живота његова, и славе тебе што угађаш себи.

19. Али ће он отићи у стан отаца својих, гдје свијета нигда не виде.

20. *Човјек у части, ако није разуман, изједначиће се са стоком коју кољу.

*Пс 49, 12.

Истинска служба Божија.

Псалам Асафов.

50. Бог над боговима, Господ, говори и дозива земљу од истока сунчаног до запада.

2. Са Сиона, који је врх красоте, јавља се Бог.

3. Иде Бог наш, и не мучи; пред њим је огањ који прождире, око њега је бура велика.

4. *Дозива небо озго и земљу да суди народу својему:

*Ис 1, 2.

5. „Скупите ми свеце моје, који су
*учинили са мном завјет на жртви.

*2 Мој 24, 7.

6. (И небеса огласише правду ње-
гову, јер је тај судија Бог.)

7. Слушај, народе мој, што ћу ти
казати; Израиљу, што ћу ти јавити. Ја
сам Бог, Бог твој.

8. *Нећу те за жртве твоје карати;
твоје жртве паљенице свагда су пре-
да мном.

*Ис 1, 11.

9. Не треба ми узимати телета
из дома твојега, ни јарића из торова
твојих.

10. Јер је моје све горско звијерје,
и стока по планинама на тисуће.

11. Знам све птице по горама, и
красота пољска преда мном је.

12. Да огладним, не бих теби ре-
као, јер је моја васиљена и све што
је у њој.

13. Зар ја једем месо волујско,
или крв јарећу пијем?

14. Принеси Богу хвалу на жртву,
и извршуј Вишњему завјете своје.

15. *Призови ме у невољи својој,
избавићу те, и ти ме прослави.“

*Јов 22, 27; Пс 91, 15.

16. А безбожнику рече Бог: Зашто
казујеш уредбе моје и носиш завјет
мој у устима својима?

17. *А сам мрзиш на науку, и рије-
чи моје бацаш за леђа.

*Рим 2, 21, 22.

18. Кад видиш лупежа, пристајеш
с њим, и с прељубочинцима имаш
дијел.

19. Уста си своја пустио да говоре
зло, и језик твој плете пријеваре.

20. Сједиш и говориш на брата
својега, сина матере своје опадаш.

21. Ти си то чинио, ја мучах, а ти
помисли да сам ја као ти. Обличићу
те, метнућу ти пред очи гријехе тво-
је.

22. Разумијте ово који заборавља-
те Бога! Иначе ћу зграбити, па неће
нико избавити.

23. Онај мене поштује који при-
носи хвалу на жртву и који је путем
на опазу. Ја ћу му показати спасење
Божје.

Давидова покајничка молитва.

(Четврти покајнички псалом)

Начелнику пјевачком. Псалом Давидов.

Кад дође пророк Натан, пошто би

код Витсавеје.*

*2 Сам 12.

51. Смилиј се на ме, Боже,
по милости својој, и
по великој доброты својој очисти бе-
закоње моје.

*Лк 18, 13.

2. Опери ме добро од безакоња мо-
јега, и од гријеха мојега очисти ме.

3. *Јер ја знам пријеступе своје и
гријех је мој једнако преда мном.

*Пс 32, 5.

4. Самоме теби згријеших, и на
твоје очи зло учиних, а *ти си праве-
дан у ријечима својим и чист у суду
својем.

*Рим 3, 4.

5. Гле, *у безакоњу родих се, и у
гријеху затрудње мати моја мном.

*Рим 3, 4.

6. Гле, истину љубиш у срцу, и из-
нутра јављаш ми мудрост.

7. *Покропи ме исопом, и очисти-
ћу се; умиј ме, и бићу † бјељи од сни-
јега.

*3 Мој 14, 6; † Ис 1, 18.

8. Дај ми да слушам радост и ве-
сеље да се прену кости које си потро.

9. Одврати лице своје од гријеха
мојих, и сва безакоња моја очисти.

10. Учини ми, Боже, чисто срце, и
дух прав понови у мени.

11. Немој ме одвргнути од лица
својега, и светог духа својега немој
узети од мене.

12. Врати ми радост спасења сво-
јега, и дух владалачки нека ме пот-
кријеји.

13. Научићу безаконике путовима твојим, и грјешници к теби ће се обратити.

14. Избави ме од крви, Боже, Боже, спаситељу мој, и језик ће мој гласити правду твоју.

15. Господе, отвори уста моја, и она ће казати хвалу твоју.

16. Јер *жртве нећеш; ја бих је принио; за жртве паљенице не ма-риш. *Пс 40, 6; 50, 8.

17. Жртва је Богу дух скрушен, срца скрушена и поништена не одбацујеш, Боже.

18. По доброти својој, Господе, чини добро Сиону, подигни зидове јерусалимске.

19. Онда ће ти бити миле жртве правде, приноси и жртве паљенице; онда ће метати на жртвеник твој теоце.

*Праведникова ушјеха кад му се пог-
смијевају оидачи.*

Начелнику пјевачком. Наук Давидов. Кад дође Доиг Идумејац и прописа Саулу и рече му да је Давид дошао у кућу Авимелехову.

52. Што се хвалиш неваљалством, силни? Милост је Божија сваки дан са мнош.

2. Неправду измишља језик твој; он је у тебе као бритва наоштрена, лукави!

3. Волиш зло него добро, волиш лагати него истину говорити.

4. Љубиш свакојаке ријечи од погibli, и језик лукав.

5. Тога ради Бог ће те поразити сасвијем, избациће те и ишчупаће те из стана, и коријен твој из земље живијех.

6. Видјеће праведници и побојаће се, и подсмјеваће му се:

7. Гле човјека који не држаше у Богу крјепости своје, него се уздаше

у величину богатства својега и утврђиваше се злоћом својом.

8. А ја, као маслина зелена у дому Господњем, уздам се у милост Божију без престанка и довијека.

9. Довијека ћу хвалити тебе, јер добро чиниш, и уздаћу се у име твоје; јер си добар к свецима својим.

Лудост безбожника.

Начелнику пјевачком. Уза свиралу. Наук Давидов.

53. Рече *безумник у срцу својему: Нема Бога; проневаљалише се и загрдјеше у безакоњу, нема никога добро да твори.

*Пс 14, 1 и даље.

2. Бог с неба погледа на синове човјечије да види има ли који разуман, и тражи ли који Бога.

3. Сви застранише, сви се покварише, нема никога добро да твори, нема ни једнога.

4. Зар неће да се уразуме који год чине безакоње, једу народ мој као што једу хљеб, и не призивају Бога?

5. Дрхтаће од страха гдје страха нема. Јер ће Бог расути кости онијех који устају на тебе. Ти ћеш их посрамити, јер их Бог одврже.

6. Ко ће послати са Сиона спасење Израиљу? Кад Бог поврати заробљени народ свој, радоваће се Јаков, веселиће се Израиљ.

Молишва за избављење.

Начелнику пјевачком. Уз жице. Наук Давидов. Кад дођоше Зифеји и казаше Саулу: Давид се крије код нас.*

*1 Сам 23, 19; 26, 1.

54. Боже, именом својим помози ми, и крјепошћу својом одбрани ме на суду.

2. Боже, услиши молитву моју, чуј ријечи уста мојих.

3. Јер туђини усташе на ме; и силни траже душу моју; немају Бога пред собом.

4. Гле, Бог је помоћник мој, Господ даје снагу души мојој.

5. Обратиће зло на непријатеље моје, истином својом истријебиће их.

6. Радо ћу пријети жртву, прославићу име твоје, Господе, јер је добро.

7. Јер ме избављаш од сваке невоље, и *на непријатеље моје без страха гледа око моје. *Пс 59, 10.

*Молићива у заштити од лажне браће.
Ушјеха у Господа.*

Начелнику пјевачком. Уз жице.
Наук Давидов.

55. Услиши, Боже, молитву моју, и немој се сакрити од мољења мојега.

2. Пази и саслушај ме; цвилим у јаду свом и уздишем

3. Од вике непријатељске и од досаде безбожничке; јер дижу на ме зло и у гњеву гоне ме.

4. Срце је моје уздрхтало у мени, и страх смрти попаде ме;

5. Страх и трепет дође на ме, и грозота подузе ме.

6. И рекох: Ко би ми дао крила голубиња? Ја бих одлетео и починоу;

7. Далеко бих побјегао и настанио се у пустињи.

8. Похитао бих да утечем од вихора и од буре.

9. Порази, Господе, и раздијели језике њихове, јер видим насиље и свађу у граду;

10. Дању и ноћу то ходи по зидовима његовијем; злочинство је и мука посред њега.

11. Усред њега је погибао, с улице његове не одлази пријевара и лукавство.

12. Јер не ружи ме непријатељ мој, то бих поднио; не устаје на ме јавни ненавидник, од њега бих се сакрио.

13. Него ти који си ми био то што ја сам, *друг мој и знанац мој,

*2 Сам 15, 12; Пс 41, 9.

14. С којим ми бјеше радост дијелити тајну, и у дом Божји ходих кроз сабор народни.

15. Нека их уграби смрт, нека живи сићу у пакао, јер је злочинство у стану њихову и у њима.

16. Ја Бога призивам, и Господ ће ме спасти.

17. Вечером и јутром и у подне тужим и уздишем, и чуће глас мој;

18. Учиниће, те ће душа моја бити мирна од онијех који нападају на ме, јер их много имам.

19. Да услиши и укроти их Бог, који живи од вијека; јер се не мијењају и не боје се Бога.

20. Дижу руке своје на оне који су с њима у миру, и раскидају своју дружбу.

21. *Уста су им мека као масло, а на срцу им је рат. Ријечи су им блаже од уља, али су голи мачеви.

*Пс 57, 4.

22. *Стави на Господа бреме своје, и он ће те поткријепити. Неће дати довијека праведнику да посрне.

*1 Пет 5, 7.

23. Ти ћеш их, Боже, свалити у јаму погибљи; крвопије и лукави неће саставити половине дана својих. А ја се у тебе уздам.

Молишва за ушјеху
у шешкој невољи.

Начелнику пјевачком.
О нијемој голубици надалеко.
Запис Давидов, кад га Филистеји ухватише
у Гету.*

*1 Сам 21, 11.

56. Смилуј се на ме, Боже,
јер човјек хоће да ме
прогута, непријатељ ме сваки дан при-
гјешњује.

2. Непријатељи моји сваки дан
траже да ме прогутају; јер многи на-
падају на ме охоло.

3. Кад ме је страх, јер се у тебе
уздам.

4. Богом се хвалим за ријеч њего-
ву; у Бога се уздам, не бојим се; шта
ће ми учинити тијело?

5. Сваки дан изврћу ријечи моје;
што год мисле, све мени о злу.

6. Скупљају се, прикривају се, па-
зе за петама мојима; јер траже душу
моју.

7. Код овакве злоће избави од
њих, у гњеву обори народе, Боже.

8. У тебе је избројено моје поту-
цање, сузе се моје чувају у суду код
тебе, оне су у књизи твојој.

9. Непријатељи моји уступају на-
траг, кад тебе призивам; по том знам
да је Бог са мном.

10. Богом се хвалим за ријеч ње-
гову, Господом се хвалим за ријеч
његову.

11. У Бога се уздам, не бојим се
шта ће ми учинити човјек?

12. Теби сам се, Боже, завјетовао;
тебе ћу хвалити;

13. Јер си *избавио душу моју од
смрти, ноге моје од спотицања, да
бих ходио пред лицем Божјим, у †
свјетлости живијех.

*Пс 116, 8; † Јов 33, 30.

Молишва Давидова за помоћ.
Величање милости Божије.

Начелнику пјевачком.
Немој погубити. Запис Давидов,
кад од Саула утече у пећину.*

*1 Сам 22, 1.

57. Смилуј се на ме, Боже,
се у тебе узда душа моја, и под сјен
крила твојих склањам се док не про-
ђу невоље.

2. Призивам Бога Вишњег, Бога,
који ми добро чини;

3. Да пошље с неба и сачува ме,
да посрами онога који тражи да ме
прождре; да пошље Бог милост своју
и истину своју.

4. Душа је моја међу лавовима,
лежим међу онима који дишу пла-
меном. Зуби су синова људских ко-
пља и стријеле, и њихов језик мач
оштар.

5. Узвиси се више небеса, Боже,
по свој земљи нека буде слава тво-
ја!

6. *Метнуше замку ногама моји-
ма, и стегоше душу моју, ископаше
преда мном јаму, и сами падоше у
њу.

*Пс 7, 15.

7. *Утврдило се срце моје, Боже,
утврдило се срце моје; пјеваћу те и
славићу.

*Пс 108, 1 и даље.

8. Пробуди се, *славо моја, пробуди
се, псалтире и гусле; устаћу рано.

*Пс 16, 9.

9. Хвалићу Господа по народима,
пјеваћу ти по племенима.

10. *Јер је велика до небеса ми-
лост твоја, и истина твоја до облака.

*Пс 36, 5.

11. Узвиси се више небеса, Боже,
по свој земљи нека буде слава тво-
ја!

Бог је судија на земљи.

Начелнику пјевачком.
Немој погубити. Запис Давидов.

58. Говорите ли заиста истину, силни, судите ли право, синови човјечији?

2. Та, безакоња састављате у срцу, мећете на мјерила злочинства руку својих на земљи.

3. Од самога рођења застранише безаконици, од утробе материне тумарају говорећи лаж.

4. *У њима је јед као јед змијињи, као глухе аспиде, која затискује ухо своје, *Проп 10, 11.

5. Која не чује гласа бајачу, врача-ру, вјешту у врачању.

6. Боже, поломи им зубе у устима њиховијем; разбиј чељусти лавовима, Господе!

7. Нек се пролију као вода, и нестане их. Кад пусте стријеле, нека буду као сломљене.

8. Као пуж, који се рашчиња, нека ишчиле; као дијете, које жена побаци, нека не виде сунца.

9. Прије него котлови ваши осјете топлоту од потпаљена трња, и сирово и нагорјело нека разнесе вихор.

10. Обрадоваће се праведник кад види освету, опраће ноге своје у крви безбожничковој.

11. И рећи ће људи: Заиста има плода праведнику! Заиста је Бог судија на земљи!

*Молишва за помоћ Божију против
замки њакоских непријатеља.*

Начелнику пјевачком. Немој погубити.
Запис Давидов, кад Саул посла да чувају
кућу да би га убили.*

*1 Сам 19, 11.

59. Избави ме од непријатеља мојих, Боже

мој, и од онијех што устају на ме, заклони ме.

2. Избави ме од онијех који чине безакоње, и од крвопија сачувај ме.

3. Ево, зло намишљају души мојој, скупљају се на ме силни, без кривице моје и без гријеха мојега, Господе.

4. Без кривице моје стјечу се и оружају се; *устани за мене и гледај.

*Пс 44, 23.

5. Ти, Господе, Боже над војскама, Боже Израилев, пробуди се, обиђи све ове народе, немој пожалити одметника.

6. Нек се врате увече, лају као пси и иду око града.

7. Ево, руже језиком својим, мач им је у устима, јер, веле, ко ће чути?

8. Али *ти ћеш се, Господе, смијати њима и посрамити све ове народе. *Пс 2, 4.

9. Они су јаки, али ја на тебе погледам, јер си ти Бог чувар мој.

10. Бог који ме милује, иде преда мнош, Бог ми даје без страха *да гледам непријатеље своје. *Пс 54, 7.

11. Немој их побити да не би заборавао народ мој; распи их силом својом и обори их, Господе, браничу наш,

12. За гријех уста њиховијех; за ријечи језика њихова; нек се ухвате у охолости својој за клетву и лаж коју су говорили.

13. Распи у гњеву, распи, да их нема; и нека познаду да Бог влада над Јаковом и до крајева земаљских.

14. *Нек се врате увече, лају као пси и иду око града. *Пс 59, 6.

15. Нека тумарају тражећи хране, и не наситивши се нека ноћи проводе.

16. А ја ћу пјевати силу твоју, рано ујутру гласити милост твоју; јер си ми био одбрана и уточиште у дан невоље моје.

17. Сило моја, теби ћу пјевати, јер си ти Бог чувар мој, Бог који ме милује.

Молишва у вријеме раџа.

Начелнику пјевачком. Уз музикалну справу сусан едут. Запис Давидов. За учење; кад војева са Сиријом месопотамском и са Сиријом совском, и кад Јоав враћајући се поби дванаест тисућа Идумејаца на Сланом пољу.*

*2 Сам 8, 3, 13.

60. Боже, расрдио си се на нас, расуо си нас, гњевно си се; поврати нас.

2. Затресао си земљу, и развалио си је; стегни расјелине њезине, јер се њиха.

3. Дао си народу својему да позна љуту невољу, *напојио си нас вина од којег се занесомо. *Ис 51, 17, 22.

4. *Подигни заставу за оне који те се боје, да утеку од лука, *Пс 20, 5.

5. *Да се избаве мили твоји. Помо- зи десницом својом и усилиши ме.

*Пс 108, 6 и даље.

6. Бог рече у светињи својој: Веселићу се, раздијелићу Сихем, и долину Сокот размјерићу.

7. Мој је Галад, мој је Манасија, Јефрем је крјепост главе моје, *Јуда скиптар мој, *1 Мој 49, 10.

8. Моав чаша моја из које се умивам, на Едома пружићу обућу своју. Пјевај ми, Филистејска земљо!

9. Ко ће ме одвести у тврди град? Ко ће ме отпратити до Едома?

10. Зар нећеш ти, Боже, који си нас одбацио, и не идеш, Боже, с војском нашом?

11. Дај нам помоћ у тјескоби. А одбрана је човјечија узалуд.

12. Богом смо јаки: он гази непријатеље наше.

Молишва поштом цара.

Начелнику пјевачком. Уз жице.

Псалм Давидов.

61. Чуј, Боже, вику моју, слушај молитву моју.

2. Од краја земље вичем к теби кад клону срце моје. Изведи ме на гору гдје се не могу попети.

3. Јер си ти уточиште моје, тврди заклон од непријатеља.

4. Да живим у стану твојем довијека, и починем под кровом крила твојих.

5. Јер ти, Боже, чујеш завјете моје и дајеш ми достојање онијех који поштују име твоје.

6. *Додај дане к данима царевљем, и године његове продужи од кољена на кољено. *Пс 21, 4.

7. Нека царује довијека пред Богом; заповједи милости и истини нека га чувају.

8. Тако ћу пјевати имену твојему свагда, извршујући завјете своје сваки дан.

Уздање у Бога. Нишавило човјечије.

Начелнику пјевача Идунунових. Псалм Давидов.

62. Та, у Бога је мир души мојој, од њега је спасење моје!

2. Та, он је град мој и спасење моје, уточиште моје, нећу посрнути нимало.

3. Докле ћете нападати на човјека? Сви хоћете да га оборите као зид наваљен, као ограду испроваљивану.

4. Баш наумише да га свргну с висине, омиље им лаж, устима благосиљају а у срцу куну.

5. Да, у Богу се смири, душо моја; јер је у њему надање моје.

6. Он је град мој и спасење моје, уточиште моје, нећу посрнути.

7. У Богу је спасење моје и слава моја, тврди град и пристаниште мени је у Богу.

8. Народе, уздај се у њега у свако доба; изливајте пред њим срце своје; Бог је наше уточиште.

9. Та, синови су простачки ништа, синови су господски лаж; да се метну на мјерила, били би лакши него ништа.

10. Не уздајте се у власт ни у оти-мање, немојте бити ништави; *кад расте богатство, не дајте да вам срце прионе за њ. *1 Тим 6, 17.

11. Једном рече Бог и више пута чух да је крјепост у Бога.

12. И у тебе је, Господе, милост, јер *ти плаћаш свакоме по дјелима његовијем. *Рим 2, 6.

Чужња за Богом.

Псалам Давидов, кад бијаше у пустињи Јудејској.*

*1 Сам 22, 5; 23, 14.

63. Боже, ти си Бог мој, к теби раним. *Жедна је тебе душа моја, за тобом чезне тијело моје у земљи сухој, жедној и безводној. *Пс 42, 2; 143, 6.

2. Тако бих те угледао у светињи, да бих видио силу твоју и славу твоју.

3. Јер је доброта твоја боља од живота. Уста би моја хвалила тебе;

4. Тако бих те благосиљао за живота свога, у име твоје подигао бих руке своје.

5. Као салом и уљем наситила би се душа моја, и радоснијем гласом хвалила би те уста моја.

6. Кад те се сјећам на постељи, све ноћне страже размишљам о теби.

7. Јер си ти помоћ моја, и у сјену крила твојих веселим се.

8. Душа се моја прилијепила за тебе, десница твоја држи ме.

9. Који траже погибао души мојој, они ће отићи под земљу.

10. Изгинуће од мача и допашће лисицама.

11. А цар ће се веселити о Богу, хвалиће се сваки који се куне њим,

кад се затисну уста онима који говоре лаж.

Молитва Давидова Господу да га заштити од ојадача.

Начелнику пјевачком. Псалам Давидов.

64. Чуј, Боже, глас мој у јаду мом; од страшнога непријатеља сачувај живот мој.

2. Сакриј ме од гомиле безаконика, од чете злочинаца,

3. *Који наоштрише језик свој као мач, стријељају ријечима које задају ране, *Пс 57, 4.

4. Да би из потаје убили правога. Изненада ударају на њ и не боје се;

5. Утврђују себе у злијем намјерама, договарају се како ће замке сакрити, веле: Ко ће их видјети?

6. Измишљају злочинства и говоре: Свршено је! Шта ће се радити, смишљено је! А што је унутра и срце у човјека, дубоко је.

7. Али ће их Бог поразити; удариће их стријела изненада.

8. Обориће један другог језиком својим. Ко их год види, бјежаће од њих.

9. Сви ће се људи бојати и казиваће чудо Божије, и познаће у томе дјело његово.

10. А праведник ће се веселити о Господу и уздаће се у њега, и хвалиће се сви који су права срца.

Захвална пјесма народа Божијега за духовне и тјелесне дарове.

Начелнику пјевачком. Псалам Давидов.

Пјесма.

65. У теби је уздање, Боже, теби припада хвала на Сиону, и теби се извршују завјети.

2. Ти слушах молитву; к теби долази свако тијело.

3. Безакоња ме притискују, ти ћеш очистити гријехе наше.

4. Благо ономе кога избиращ и примаш, да живи у двору твом! Наситићемо се добром дома твојега, светињом цркве твоје.

5. Дивно нам одговараш по правди својој, Боже, спаситељу наш, узданицо свијех крајева земаљских, и народа преко мора далеко.

6. Који си поставио горе својом силом, опасао се јачином,

7. *Који утишаваш хуку морску, хуку вала њиховијех и буну по народима! *Пс 89, 9.

8. Боје се твојих чудеса који живе на крајевима земаљским; све што се јавља јутром и вечером ти будиш да слави тебе.

9. Надгледаш земљу и заливаш је, обилно је обогаћаваш; *поток је Божји пун воде, спремаш за њих жито, јер си тако уредио. *Пс 46, 4.

10. Бразде њезине напајаш, равниш груди њезине, кишним капљама размекшаваш је, благосиљаш је да рађа.

11. Ти вјенчаваш годину којој добро чиниш; стопе су твоје пуне масти.

12. Тију паше по пустињама, и хумови се опасују радошћу.

13. Луке се осипају стадима, и поља се заодијевају пшеницом; веселе се и пјевају.

Захвалности Богу што је мудро водио народ свој.

Начелнику пјевачком. Пјесма. Псалам.

66. **П**оклици Богу, сва земља!

2. Запјевајте славу имену његову, дајте му хвалу и славу.

3. Реците Богу: Како си страхан у дјелима својим! Због велике силе твоје ласкају ти непријатељи твоји.

4. Сва земља нек се поклони теби и поје теби, нека поје имену твојему.

5. Ходите и видите дјела Бога страшнога у дјелима својим над синовима људским.

6. *Он је претворио море у сухоту, † преко ријеке пријеђосмо ногама; ондје смо се веселили о њему;

*2 Мој 14, 21; † Инав 3, 16.

7. Влада силом својом увијек, очи његове гледају на народе. Бунтовници, да се нијесте подигли!

8. Благосиљајте, народи, Бога нашега, и гласите хвалу њему.

9. Он је даровао души нашој живот, и није дао да поклизне нога наша.

10. Ти си нас окушао, Боже, претопио си нас, као сребро што се претапа.

11. Увео си нас у мрежу, метнуо си бремене на леђа наша.

12. Дао си нас у јарам човјеку, *уђосмо у огањ и у воду; али си нас извео на одмор. *Ис 43, 2.

13. Ући ћу у дом твој са жртвама што се сажижу, извршићу ти завјете своје,

14. Које рекоше уста моја, и каза језик мој у тјескоби мојој.

15. Жртве паљенице претиле ћу ти принијети с димом од претилине овнујске, принијећу ти теоце с јарићима.

16. *Ходите, чујте сви који се бојите Бога, ја ћу вам казати шта је учинио души мојој. *Пс 34, 11.

17. К њему завиках устима својим, и језиком својим прославих га.

18. *Да сам видио у срцу свом безакоње, не би ме услишио Господ.

*ПрС 28, 9; Јн 9, 31.

19. Али Бог услиши, прими глас мољења мојега.

20. Благословен Бог који не одврже молитве моје и не остави ме без милости своје!

Прослављање Бога због благослова који је излио на све народе.

Начелнику пјевачком. Уз жице. Псалам.
Пјесма.

67. Боже, буди нам милостив и благосиљај нас,
*обасјавај нас лицем својим,

*4 Мој 6, 25.

2. Да би се знао на земљи пут твој, по свима народима спасење твоје.

3. Да те славе народи, Боже, да те славе сви народи!

4. Да се веселе и радују племена; јер судиш народима праву, и племенима на земљи управљаш.

5. Да те славе народи, Боже, да те славе сви народи!

6. Земља даде плод свој; да нас благосиља Бог, Бог наш!

7. Да нас благосиља Бог, и да га се боје сви крајеви земаљски!

Пјесма о Божијој побједи.

Начелнику пјевачком. Давидов Псалам.
Пјесма.

68. Устаће *Бог, и расуће се непријатељи његови, и побјећи ће од лица његова који мрзе на њ.

*4 Мој 10, 35.

2. Ти ћеш их разагнати као дим што се разгони; као што се восак топи од огња, тако ће безбожници изгинути од лица Божијега.

3. А праведници ће се веселити, радоваће се пред Богом, и славити у радости.

4. Појте Богу, попијевајте имену његову; равните пут ономе што иде

преко пустиње; Господ му је име, радујте му се.

5. *Отац је сиротама и судија удовицама Бог у светоме стану свом.

*Пс 10, 14.

6. Бог самцима даје задругу, сузње изводи на мјеста обилна, а непокорни живе гдје је суша.

7. Боже, *кад си ишао пред народом својим, кад си ишао преко пустиње,

*2 Мој 13, 21.

8. *Земља се тресијаше, и небо се растапаше од лица Божијега, и овај Синај од лица Бога, Бога Израиљева.

*2 Мој 19, 16, 18.

9. Благодатни си дажд изливао, Боже, и кад изнемагаше достојање твоје, ти си га кријепио.

10. Стадо твоје живљаше ондје; по доброты својој, Боже, ти си готовио храну јадноме.

11. Господ даје ријеч; гласника велико је мноштво.

12. Цареви над војскама бјеже, бјеже, а која сједи дома, дијели плијен.

13. Смиривши се у својим крајевима, ви сте као голубица којој су крила посребрена, а перје јој се златни.

14. Кад је Свемогући расипао цареве на овој земљи, она се блисташе као снијег на Селмону.

15. Гора је Васанска гора Божија; гора је Васанска гора хумовита.

16. Зашто гледате завидљиво, горе хумовите? *Ево, гора на којој омиље Богу живјети, и на којој ће Господ живјети довијека.

*Пс 132, 13.

17. *Кола Божијих има сила, тисуће тисућа. Међу њима је Господ, Синај у светињи.

*2 цар 6, 17; Дан 7, 10.

18. *Ти си изашао на висину, довео си робље, примио дарове за људе, а и за оне који се противе да овдје наставаш, Господе Боже!

*Еф 4, 8.

19. Благословен Господ сваки дан! Ако нас ко претовара, Бог нам помаже.

20. Овај Бог наш је Бог спаситељ, у власти су Господу врата смртна.

21. Господ сатире главу непријатељима својим и власато тјеме онога који остаје у безакоњу својем.

22. Рече Господ: Од Васана ћу довести, довешћу из дубине морске,

23. Да ти огрезне нога у крви непријатељској и језик паса твојих да је лиже.

24. Видјеше како идеш, Боже, како свето иде Бог мој, цар мој.

25. Напријед иђаху пјевачи, за њима свирачи сред дјевојака с бубњима:

26. „На сабору благосиљајте Господа Бога, који сте из *извора Израилјева!“ *Ис 48, 1.

27. Ондје млади Венијамин, старјешина њихов; кнезови Јудини, владоаци њихови; кнезови Завулонови, кнезови Нефталимови.

28. Бог твој даровао ти је силу. Утврди, Боже, ово што си учинио за нас!

29. У цркви твојој, у Јерусалиму, *цареви ће приносити даре.

*Пс 72, 10.

30. Укроти звијер у риту, код волова с теоцима народа, да би попадали пред тобом са шипкама сребра; распи народе који желе бојеве.

31. *Доћи ће властела из Мисира, Етиопија ће пружити руке своје к Богу. *Ис 19, 21.

32. Царства земаљска, појте Богу, попијевајте Господу,

33. Који сједи на небесима небеса исконских. Ево, грми гласом јаким.

34. *Дајте славу Богу; величанство је његово над Израиљем и сила његова на облацима. *Пс 29, 1.

35. Диван си, Боже, у светињи својој! Бог Израиљев даје силу и крјепост народу. Благословен Бог!

Слуга Господњи у великој невољи.

Начелнику пјевачком. Уз музикалну справу сосаним. Псалам Давидов.

69. Помози ми, Боже, јер дође вода до гуше.

2. Пропадам у дубоком глибу, гдје нема дна; тонем води у дубине, и вали ме затрпавају.

3. Изнемогох вичући, промуче ми грло, побијелеше ми очи погледајући Бога.

4. Онијех који *мрзе на ме ни за што има више него косе на глави мојој; осилише који хоће да ме погубе, лажљиви непријатељи моји. Што нијесам отимао, ваља да вратим.

*Пс 35, 19; Јн 15, 25.

5. Боже! Ти знаш је ли у мени безумље, и кривице моје нијесу сакривене од тебе.

6. Немој да се постиде у мени који се уздају у тебе, Господе, Господе над војскама! Немој да се посраме у мени који траже тебе, Боже Израиљев!

7. Јер због тебе подносим ругање, и срамота попаде лице моје.

8. Туђин постадох браћи својој, и незнан синовима матере своје.

9. *Јер ревност за кућу твоју једе ме, и † ружења онијех који тебе руже падају на ме. *Јн 2, 17; † Рим 15, 3.

10. Плачем, постим се душом својом, и то ми се прима за зло;

11. Умјесто хаљине облачим врећу, и бивам им прича.

12. О мени се разговарају сједећи на вратима, *пијући вино пјевају ме.

*Јов 30, 9.

13. А ја се молим теби, Господе; вријеме је *да се смилујеш, Боже; по великој милости својој услиши ме, јер је истинито спасење твоје. *Ис 49, 8.

14. Извади ме из глиба да не пропаднем; да се избавим од ненавидника и из дубоке воде;

15. Да ме не узме вода на матицу, да ме не прождре пучина, и да не склопи јама нада мношћу твојем својем.

16. Услиши ме, Господе, јер је благост твоја милосрдна, по великој доброты твојој погледај ме.

17. Немој одвратити лица својега од слуге својега; јер ме је туга; похитај, услиши ме.

18. Приближи се души мојој, избави је; насупрот непријатељима мојим избави ме.

19. Ти знаш под каквим сам ругом, стидом и срамотом; пред тобом су сви непријатељи моји.

20. Срамота сатре срце моје, изнемогах; чекам хоће ли се коме сажалити, али нема никога; хоће ли ме ко потјешити, али не налазим.

21. Дају ми јуч да једем, *и у жеђи мојој поје ме оцтом. *Мт 27, 34, 48.

22. *Трпеза њихова нека им буде мрежа и замка, то нека им буде плата. *Рим 11, 9, 10.

23. Нека им потамне очи њихове да не виде, и њихове бедре раслаби засвагда.

24. Излиј на њих јарост своју, и пламен гњева твојега нека их обузме!

25. *Стан њихов нека опусте, и у њиховијем шаторима нека не буде никога да живи. *Дан 1, 20.

26. Јер кога си ти поразио, *они гоне, и умножавају јаде онима које си ти ранио. *Ис 53, 4.

27. *Међи на њих кривицу за кривоцом, да не дођу до правде твоје.

*Рим 1, 28.

28. Нека се избришу из књиге живих, *и с праведницима нека не буду записани. *Лк 10, 20.

29. А ја сам ништ и болан; помоћ твоја, Боже, нека ме заклони.

30. Славићу име Божије у пјесми, величаћу га у хвали.

31. *То је Богу милије од вола, од телета с роговима и с папцима.

*Пс 50, 13, 14.

32. Видјеће ништи и радоваће се. Који тражите Бога, оживјеће срце ваше.

33. Јер Бог чује убоге, и сужања својих не оглуша се.

34. Нека га хвале небеса и земља, мора и све што се у њима миче!

35. Јер ће Бог спасти Сион, сазидаће градове Јудине; и људи ће се ондје населити и наслиједиће га.

36. И натражје ће се слуга његовијех утврдити у њему, и који љубе име његово, наставаће на њему.

*Молба Давидова за помоћ
прошле његових непријатеља.*

Начелнику пјевачком. Псалм Давидов.
За спомен.

70. Боже, *похитај да ме избавиш, Господе, да ми помогнеш! Пс 40, 13-17.

2. Нек се постиде и посраме који траже душу моју! Нек уступе натраг, и осрамоте се који ми зло желе!

3. Са стидом нека се врате натраг који ми говоре: Ха! Ха!

4. Нек се тјеше и веселе тобом који траже тебе, и који љубе спасење твоје, нека једнако говоре: Велик је Бог!

5. А ја сам ништ и убог, Боже, похитај к мени! Ти си помоћ моја и избавитељ мој, Господе, не часи!

*Молитва за Божију милост
у старости.*

71. У тебе се, Господе, уздам, немој ме оставити под срамотом вјечном.

2. Правдом својом избави ме, и опрости ме, пригни к мени ухо своје и помози ми.

3. *Буди ми град гдје бих свагда долазио да живим, уреди спасење моје; јер си ти град мој и крјепост моја. *Пс 31, 2, 3.

4. Боже мој, узми ме из руке безбожникове, из руке беззаконикове и насилникове.

5. Јер си ти надање моје, Господ је поуздање моје од младости моје.

6. *Тебе се држим од рођења, од утробе матере моје ти си бранич мој; тобом се хвалим свагда. *Пс 22, 9.

7. Чудо сам многим, а ти си уточиште моје јак.

8. Уста су моја пуна хвале твоје, славе твоје сваки дан.

9. *Немој ме одбацити под старост, кад ме издаје снага моја, немој ме оставити. *Пс 71, 18.

10. Јер непријатељи моји мисле о мени, и који вребају душу моју договарају се,

11. Говорећи: Бог га је оставио, потјерајте и ухватите га, јер га нема ко избавити.

12. Боже, не буди далеко од мене; Боже мој, похитај ми у помоћ.

13. Нек се постиде и погину противници душе моје; нека попадне стид и срамота на оне који ми траже зла!

14. А ја ћу се свагда уздати, и понављаћу хвале теби.

15. *Уста ће моја казивати правду твоју, сваки дан добротинства твоја, јер им † не знам броја.

*Пс 71, 8; † Пс 40, 5.

16. Ући ћу у сили Господа Господа, и славићу само твоју правду.

17. Боже, Ти си ме учио од младости, и до данас казујем чудеса твоја.

18. *Ни у старости и кад осидјех немој ме оставити, Боже, еда бих казивао мишицу твоју натражју, свој омладини силу твоју, *Пс 71, 9.

19. Правда је твоја, Боже, до највише висине; у великим дјелима, која си учинио, Боже, ко је као ти?

20. Колико си ме пута бацао у велике и љуте невоље, пак си ме опет оставио међу живима и из бездана ме земаљских опет извадио.

21. Много си ме пута подизао и понављао утјехе.

22. И ја те хвалим уз псалтир, твоју вјерност, Боже мој; ударам ти у гусле, свече Израиљев!

23. Радују се уста моја кад пјевам теби, и душа моја коју си избавио.

24. И језик мој сваки дан казује правду твоју; јер су постиђени и посрамљени који ми траже зла.

*Похвала мирошворцу цару
и његовој владавини.*

Псалом Соломонов.

72. Боже, дај цару суд свој, и правду своју сину цареву:

2. Он ће судити народу твојему по правди, и невољницима твојим по правди.

3. *Родиће народу горе миром, и хумови правдом. *Пс 85, 10.

4. Он ће судити невољнима у народу, помоћи ће синовима ништега, и насилника ће оборити,

5. Бојаће се тебе док је сунца и мјесеца, од кољена до кољена.

6. Сићи ће као дажд на покошену ливаду, као капље које порашају земљу.

7. Процвјетаће у дане његове праведник и свуда мир докле тече мјесеца.

8. *Владаће од мора до мора, и од ријеке до крајева земаљских. *Зах 9, 10.

9. Пред њим ће попадати дивљаци, и *непријатељи његови прах ће лизати. *Ис 49, 23.

10. *Цареви тарсиски и острвљани донијеће даре, цареви шавски и савски даће данак. *Пс 68, 29; Ис 60, 9.

11. Клањаће му се сви цареви, сви народи биће му покорни.

12. Јер ће избавити убогога који цвили, и невољнога који нема помоћника.

13. Биће милостив ништемум и убогом, и душе ће јаднима спасти.

14. Од пријеваре и насиља испуће душе њихове, и скупа ће бити крв њихова пред очима његовима.

15. Они ће добро живјети, и до-нијеће му злато из Шаве; и свагда ће се молити за њега, и сваки ће га дан благосиљати.

16. Биће пшенице на земљи изобила; по врховима горским лелујаће се класје њезино као ливанска шума, и по градовима цвјетаће људи као трава на земљи.

17. Име ће његово бити увијек; докле тече сунца, име ће његово расти. *Благословиће се у њему, сви ће га народи звати блаженим.

*1 Мој 12, 3; 22, 18.

18. Благословен Господ Бог, Бог Израилев, који један чини чудеса!

19. И благословено славно име његово увијек! Славе његове напуниће се сва земља. Амин и амин.

20. Свршише се молитве Давида, сина Јесејева.

*Срдња и ушјеха праведникова
кад гледа срећу безбожникову.*

Псалам Асафов.

73. Та добар је Бог Израилу, онима који су чиста срца.

2. А ноге моје умало не зађоше, умало не попузнуше стопала моја,

3. *Јер се расрдих на безумнике видећи како безбожници добро живе. *Јов 21, 7.

4. Јер не знају за невољу до саме смрти, и тијело је њихово претило.

5. На пословима човјечијим нема их, и не муче се с другим људима.

6. Тога ради опточени су охолошћу као огрлицом, и обучени у објест као у стајаће рухо.

7. *Од дебљине избуљено им је око, срце пуно клапе. *Јов 15, 27.

8. Подсмјевају се, пакосно говоре о насиљу, охоло говоре.

9. Уста своја дижу у небо, и земљу пролази језик њихов.

10. И зато се онамо навраћају неки из народа његова, и пију воду из пуна извора.

11. И говоре: Како ће разабрати Бог? Зар Вишњи зна? *Пс 10, 11.

12. Па, ето, ови безбожници срећни на свијету умножавају богатство.

13. Зар, дакле, узалуд чистим срце своје, и умивам безазленошћу руке своје,

14. Допадам рана сваки дан, и муке свако јутро?

15. Кад бих казао: Говорићу као и они, изневјерио бих род синова твојих.

16. И тако стадох размишљати да бих ово разумио; али то бјеше тешко у очима мојима.

17. Док најпослије уђох у светињу Божију, и дознах крај њихов.

18. Та на клизавом мјесту поставио си их, и бацаш их у пропаст!

19. Како зачас пропадају, гину, нестаје их од ненадне страхоте!

20. Као сан кад се човјек пробуди, тако пробудивши их, Господе, у ништа обраћаш утвару њихову.

21. Кад кипљаше срце моје и рас-трзах се у себи,

22. Тада бијих незналица и не разумијевах; као живинче бијих пред тобом.

23. Али сам свагда код тебе, ти ме држиш за десну руку.

24. По својој вољи водиш ме, и по-слије ћеш ме одвести у славу.

25. Кога имам на небу, и с тобом ничега нећу на земљи.

26. Чезне за тобом тијело моје и срце моје; Бог је град срца мојега и *дио мој довијека. *Пс 16, 5.

27. Јер ево који одступише од тебе, гину; ти истребљујеш свакога који чини прељубу остављајући тебе.

28. А мени је добро бити близу Бога. На Господа полажем надање своје, и казиваћу сва чудеса твоја.

Тужбалица кад се обесвети светиња.

Наук Асафов.

74. Зашто се, Боже, срдих на нас дуго; дими се гњев твој на овце паше твоје?

2. Опомени се сабора својега, који си стекао од старине, искупио себи у нашљедну државу, горе Сиона на којој си се населио.

3. Подигни стопе своје на старе развалине: све је разрушио непријатељ у светињи.

4. Ричу непријатељи твоји на мјесту сабора твојих, своје обичаје постављају умјесто наших обичаја.

5. Видиш, они су као онај који подиже сјекиру на сплетене гране у дрвета.

6. Све у њему што је резано разбише сјекирама и брадвама.

7. *Огњем сажегоше светињу твоју; на земљу обаливши, оскврнише стан имена твојега. *2 цар 25, 9.

8. Рекоше у срцу својем: Потримо их сасвијем. Попалише сва мјеста сабора Божијих на земљи.

9. Обичаја својих не видимо, нема више пророка, и нема у нас ко би знао докле ће то трајати.

10. Докле ће се, Боже, ругати насилник? Хоће ли довијека противник пркосити имену твојему?

11. Зашто устављаш руку своју и десницу своју? Пружи из њедара својих и истријеби их.

12. Боже, царо мој, који од старине твориш спасење посред земље!

13. *Ти си силом својом раскинуо море, и сатро главе воденим наказама. *2 Мој 14, 21.

14. Ти си размрскао главу крокодилу, дао га онима који живе у пустињи да га једу.

15. Ти си отворио изворе и потоке, ти си исушио ријеке које не пресишу.

16. Твој је дан и твоја је ноћ, ти си поставио звијезде и сунце.

17. Ти си утврдио све крајеве земаљске, лето и зиму ти си уредио.

18. Опомени се тога, непријатељ се руга Господу, и народ безумни не мари за име твоје.

19. Не дај звијерима душе грлице своје, немој заборавити стада страдалаца својих за свагда.

20. Погледај на завјет; јер су све пећине земаљске пуне станова безакоња.

21. Неволник нек се не врати срамotan, ништи и убоги нека хвале име твоје.

22. Устани, Боже, брани ствар своју, опомени се како ти се безумник руга сваки дан!

23. Не заборави обијести непријатеља својих, вике коју једнако дижу противници твоји!

Бој је сугија охолома.

Начелнику пјевачком. Немој погубити.

Псалам Асафов. Пјесма.

75. Хвалимо те, Боже, хвалимо; близу је име твоје. За тебе казују чудеса твоја.

2. „Кад видим да је вријеме, судићу право.

3. Њиха се земља са свијема који живе на њој, ја утврђујем ступове њезине.“

4. Кажем хвалишама: Не хвалите се; и безаконцима: Не дижете рога.

5. Не дижете увис рога својега, не говорите тврдоглаво.

6. Јер узвишавање не долази ни од истока ни од запада, ни од пустиње;

7. Него је Бог судија, једнога понижује а другога узвисује.

8. Јер је *чаша у руци Господу, вино ври, наточио је пуну и раздаје из ње. И талог ће њезин прогутати, испиће сви безбожници на земљи.

*Пс 60, 3.

9. А ја ћу казивати довијека, певаћу Богу Јаковљеву.

10. „Све ћу рогове безбожницима поломити, а рогови праведникови узвисиће се.“

Величина небеској судије.

Начелнику пјевачком. Уз жице.
Псалам Асафов. Пјесма.

76. Зна се у Јудеји за Бога, у Израиља је велико име његово.

2. У Салиму је стан његов, и насеље његово на Сиону.

3. *Он је је поломио крилате стригеле луку, штит и мач и рат. *Пс 46, 9.

4. Ти си свијетао, дивнији од гора хајдучких.

5. Који су јуначког срца посташе плијен, заспаше сном својим, и јунаци не нађоше руку својих.

6. Од пријетње твоје, Боже Јаковлев, дријемљу кола и коњ.

7. Ти си страшан, и ко ће се одржати пред лицем твојим кад се разгневиш?

8. С неба јављаш суд; земља се препада и мучи,

9. Кад Бог устаје на суд, да поможе свима који страдају на земљи.

10. И гнев људски обраћа се у славу теби, кад се једном опашеш гневом.

11. Полажите и извршуйте завете Господу Богу својему; сви који сте око њега, носите даре страшнине.

12. Он укрођава дух кнезовима, он је страшан царевима земаљским.

*Ушјеха у милости коју је Бог
раније чинио својем народу.*

Начелнику пјевача Идутунових.
Асафов псалам.

77. Глас мој иде к Богу, и ја призивам њега; глас мој иде к Богу, и он ће ме услишити.

2. У дан туге своје тражих Господа; ноћу је рука моја подигнута, и не спушта се; душа моја неће да се утјешим.

3. Помињем Бога, и уздишем; размишљам, и трне дух мој.

4. Држим очи своје да су будне; клонуо сам и не могу говорити.

5. *Пребрајам старе дане и године од вијекова. *Пс 143, 5.

6. Опомињем се пјесама својих ноћу; разговарам се са срцем својим, и испитујем дух свој:

7. „Зар ће се довијека гневити на нас Господ, и неће више љубити?”

8. Зар је за свагда престала милост његова, и ријеч се прекинула од кољена на кољено?

9. Зар је заборавио милостив бити и у гњеву затворио милосрђе своје?”

10. И рекох: Жалосна је за мене ова промјена деснице Вишњег.

11. Памтим дјела Господња; памтим пређашње чудо твоје.

12. Мислио сам о свијем дјелима твојим, размишљао о радњи твојој;

13. Боже, пут је твој свети; *који је Бог тако велик као Бог наш?

*2 Мој 15, 11.

14. Ти си Бог, који си чинио чуда, показивао силу своју међу народима;

15. Мишицом си одбранио народ свој, синове Јаковљеве и Јосифове.

16. Видјеше те воде, Боже, видјеше те воде и устрепташе, и бездане се задрмаше.

17. Из облака лијаше вода, облаци даваху глас, и стријеле твоје леђаху.

18. Грмљаху гласови твоји по небу; муње твоје сијеваху по васељени, земља се тресијаше и њихаше.

19. По мору бијаше пут твој, и стазе твоје по великој води, и траг твој не познаваше се.

20. Водио си народ свој као овце руком Мојсијевом и Ароновом.

Вјерност Божија у вођењу његовој непослушној народа кроз историју.

Наук Асафов.

78. Чуј, народе мој, наук мој, пригни ухо своје к ријечима уста мојих.

2. *Отворам за причу уста своја, казаћу старе приповијетке.

*Пс 49, 4; Мт 13, 35.

3. Што слушасмо и дознасмо, и што нам казиваше оци наши,

4. *Нећемо затајити од дјете њихове, нараштају позном јавићемо славу Господњу, и силу његову и чуда која је учинио. *5 Мој 4, 9.

5. Свједочанство подиже у Јакову, и у Израилу постави закон, који даде оцима нашим да га предаду дједи својој;

6. Да би знао потоњи нараштај, дјеца која ће се родити, па и они да би казивали својој дједи

7. Да полажу на Бога надање своје, и не заборављају дјела Божијих, и заповијести његове да држе;

8. И да не буду као оци њихови, род неваљао и упоран, род који не бјеше тврд срцем својим, нити вјеран Богу духом својим.

9. Синови Јефремови наоружани, који стријељају из лука, вратише се натраг, кад бијаше бој.

10. Не сачуваше завјета Божијега, и по закону његову не хтјеше ходити.

11. Заборавише дјела његова, и чуда која им је показао,

12. Како пред оцима њиховијем учини чуда у земљи Мисирској, на пољу *Соану; *Ис 19, 11.

13. *Раздвоји море и проведе их, од воде начини зид; *2 Мој 14, 21.

14. *И води их дању облаком, и сву ноћ свијетлијем огњем;

*2 Мој 13, 21.

15. *Раскида стијене у пустињи, и поји их као из велике бездане;

*2 Мој 17, 6; 4 Мој 20, 11.

16. Изводи потоке из камена, и води воду ријекама.

17. Али они још једнако гријешеше њему, и гњевише Вишњега у пустињи.

18. И *кушаше Бога у срцу свом, иштући јела по вољи својој,

*2 Мој 16, 2.

19. И *викаше на Бога, и рекоше: „Може ли Бог зготовити трпезу у пустињи? *4 Мој 11, 4.

20. Ево, Он удари у камен, и потече вода, и ријеке устадоше; може ли и хљеба дати? Хоће ли и меса поставити народу својему?“

21. Господ чу и *разљути се, и огањ се разгорје на Јакова, и гњев се подиже на Израиља. *4 Мој 11, 1.

22. Јер не вјероваше Богу и не уздаше се у помоћ његову.

23. Тада заповједи облацима одозго, и отвори врата небеска,

24. *И пусти, те им подаждје ма̀на за јело, и хљеб небески даде им.

*2 Мој 16, 4, 14.

25. Хљеба анђелскога јеђаше чо-вјек; посла им јела до ситости.

26. Пусти небом устоку, и наведе силом својом југ;

27. И као прахом засу их месом, и као пијеском морским птицама крилатим;

28. Побаца их сред окола њихова, око шатора њиховијех.

29. И наједоше се и даде им што су жељели.

30. Али их још и не прође жеља, још бјеше јело у устима њиховијем.

31. Гњев се Божји подиже на њих и помори најјаче међу њима, и младиће у Израилју поби.

32. Преко свега тога још гријешеше, и не вјероваше чудесима његовијем.

33. И пусти, те дани њихови пролазише узалуд, и године њихове у страху.

34. Кад их убијаше, онда притјечаху к њему, и обраћаху се и искаху Бога;

35. И помињаху да је Бог одбрана њихова, и Вишњи избавитељ њихов.

36. Ласкаху му устима својима, и језиком својим лагаху му.

37. А срце њихово не бјеше њему вјерно, и не бијаху тврди у завјету његову.

38. Али он бјеше милостив, и покриваше гријех, и не помори их, често устављаше гњев свој, и не подизаше све јарости своје.

39. *Опомињаше се да су тијело, вјетар који пролази и не враћа се.

*Пс 103, 14, 16.

40. Колико га пута расрдише у пустињи, и увриједише у земљи гдје се не живи!

41. Све наново кушаше Бога, и свеца Израилјева дражише.

42. Не сјеђаше се руке његове, и дана у који их избави из невоље,

43. У који *учини у Мисиру знаке своје, и чудеса своја на пољу Соану;

*Пс 78, 12.

44. И *поврже у крв ријеке њихове и потоке њихове, да не могоше пити.

*2 Мој 7, 20.

45. Посла на њих бубине да их кољу, и жабе да их море.

46. *Љетину њихову даде црву, и муку њихову скакавцима.

*2 Мој 10, 13.

47. *Винограде њихове поби градом, и смокве њихове сланом.

*2 Мој 9, 25.

48. Граду предаде стоку њихову, и стада њихова муњи.

49. Посла на њих огњени гњев свој, јарост, срдњу и мржњу, чету злијех анђела.

50. Равни стазу гњеву својему, не чува душа њиховијех од смрти, и живот њихов предаде помору.

51. *Поби све првенце у Мисиру, први пород по колибама Хамовијем.

*2 Мој 12, 29.

52. И *поведе народ свој као овце, и води их као стадо преко пустиње.

*Пс 77, 20.

53. *Води их поуздано, и они се не бојаше, а † непријатеље њихове затрпа море.

*2 Мој 14, 19, 20; † 2 Мој 14, 27.

54. И доведе их на мјесто *светиње своје, на ову гору коју задоби десница његова.

*2 Мој 15, 17.

55. Одагна испред лица њихова народе; ждријебом раздијели њихово достојање, и по шаторима њиховијем насели кољена Израилјева.

56. Али они кушаше и срдише Бога вишњег, и уредаба његовијех не сачуваше.

57. Одустахе и одвргоше се, као и оци њихови, слагаше *као рђав лук.

*Ос 7, 16.

58. *Увриједише га висинама својим, и идолима својим раздражише га.
*5 Мој 32, 21.

59. Бог чу и разгневи се и расрди се на Израиља веома.

60. *Остави насеље своје у Силому, шатор у којем живљаше с људима.
*1 Сам 4, 11.

61. И оправи у ропство славу своју, и красоту своју у руке непријатеље.

62. И предаде мачу народ свој, и на достојање своје запламтје се.

63. Младиће његове једе огањ, и дјевојкама његовијем не пјеваше сватовских пјесама;

64. Свештеници његови падаше од мача, и удовице његове не плакаше.

65. Најпослије као иза сна пробуди се Господ, прену се као јунак кад се напије вина.

66. И поби непријатеље своје с леђа, вјечној срамоти предаде их.

67. И не хтје шатора Јосифова, и кољена Јефремова не изабра.

68. Него изабра кољено Јудино, гору Сион која му омиље.

69. И сагради светињу своју као горње своје станове, и као земљу утврди је довијека.

70. И *изабра Давида, слугу својега, и узе га од торова овчијих,
*1 Сам 16, 11, 12; 2 Сам 7, 8.

71. И од дојилица доведе га да пасе народ његов, Јакова, и нашљедство његово, Израиља.

72. И он их пасе чистијем срцем, и води их мудријем рукама.

Јагање над разорењем Јерусалима.

Псалам Асафов.

79. Боже, незнабошци до-
ђоше у достојање тво-

је; оскврнише свету цркву твоју, Јерусалим претворише у зидине.

2. Трупље слуга твојих дадоше птицама небескијем да их једу, тијела светаца твојих звијерима земаљским.

3. Пролише крв њихову као воду око Јерусалима, и не бјеше ко да погребе.

4. *Постадо смо подсмјех у сједи својих, ругају нам се и срамоте нас који су око нас.
*Пс 44, 13.

5. Докле ћеш се, Господе, једнако гневити, јарост твоја горјети као огањ?

6. *Излиј гњев свој на народе који те не знају, и на царства која не призивају твојега имена.
*Јер 10, 25.

7. Јер изједоше Јакова, и насеље његово опустише.

8. Не помињи пређашњих безакоња наших, већ похитај да нас пресретнеш милосрђем својим, јер смо веома олошали.

9. Помози нам, Боже, спаситељу наш, ради славе имена својега, избави нас и очисти од гријеха наших ради имена својега.

10. *Зашто да говоре незнабошци: Гдје је Бог њихов? Нека се покаже пред очима нашим освета над незнабошцима за пролиту крв слуга твојих!
*Пс 115, 2.

11. *Нека изађу пред лице твоје уздаси сужањски, силом мишице своје сачувај намијењене смрти.
*Пс 102, 20.

12. Седмином врати у њедра сједима нашим ружење којим те ружише, Господе!

13. А ми, народ твој и овце паше твоје, довијека ћемо тебе славити, и од кољена на кољено казивати хвалу твоју.

Молишва за Израил — чокот Божији.

Начелнику пјевачком. Уз музикалну справу
сосаним едут. Асафов псалам.

80. Пастире Израилев,
чуј! Који водиш си-
нове Јосифове као овце, *који сједиш
на херувимима, јави се!

*1 Сам 4, 4; Пс 99, 1.

2. Пред Јефремом и Венијамином
и Манасијом пробуди крјепост своју,
и ходи да нам поможеш.

3. Боже, *поврати нас, нека засја
лице твоје да се спасемо! *Пс 80, 19.

4. Господе, Боже над војскама, до-
кле ћеш се гњевити кад те моли на-
род твој?

5. *Храниш их хљебом сузнијем,
и појиш их сузама троструком мје-
ром. *Пс 102, 9.

6. Учинио си да се око нас свађају
сусједи наши, и непријатељи се наши
смију међу собом.

7. Боже над војскама, *поврати
нас, нека засја лице твоје да се спасе-
мо! *Пс 80, 3, 19.

8. *Из Мисира си пренио чокот,
изагнао народе, и посадио га. *Ис 5, 1.

9. Окрчио си за њ, и он пусти жиле
и заузео сву земљу.

10. Горе се покрише његовијем сје-
ном, и лозе су му као кедр Божији.

11. Пустио је лозе своје до мора, и
огранке своје до ријеке.

12. Зашто си му *развалио ограду,
да га кида ко год прође? *Пс 89, 41.

13. Горски вепар подгриза га, и
пољска звијер једе га.

14. Боже над војскама, обрати се,
погледај с неба и види, и обиђи вино-
град овај,

15. Сад онај који је посадила де-
сница твоја, и сина којег си укрије-
пио себи!

16. Попаљен је огњем, исјечен, од
страшнога погледа твојега пропаде.

17. Нека буде рука твоја над чо-
вјеком деснице твоје, над сином чо-
вјечијим којег си утврдио себи!

18. И нећемо одступити од тебе,
оживи нас, и име твоје призиваћемо.

19. Господе, Боже над војскама,
*поврати нас, нека засја лице твоје,
да се спасемо! *Пс 80, 3, 7.

Истинско изразнавање.

Начелнику пјевачком. Уз гетску справу.

Псалам Асафов.

81. Радуйте се Богу који
нам даје крјепост; по-
кликујте Богу Јаковљеву.

2. Подигните пјесме, дајте бубањ,
слатке гусле са псалтиром.

3. Трубите о мијени у трубу, о
уштапу ради празника нашега.

4. Јер је *такав закон у Израиља,
наредба од Бога Јаковљева.

*3 Мој 23, 24.

5. За свједочанство постави Јоси-
фу ово, кад иђаше на земљу Мисир-
ску. Језик, којег не знах, чух:

6. „Уклонио сам рамена његова од
бремена, руке његове опростише се
котарица.

7. У невољи си ме призвао, и изба-
вих те, услиших те усред грома, *на
води Мериви искушах те.

*2 Мој 17, 7; 4 Мој 20, 13.

8. Слушај, народе мој, и засвједо-
чићу ти; Израиљу, о кад би ме послу-
шао:

9. *Да не буде у тебе туђега Бога, и
Богу страноме немој се клањати.

*2 Мој 20, 3.

10. Ја сам Господ, Бог твој, ко-
ји сам те извео из земље Мисирске;
отвори уста своја, и ја ћу их напуни-
ти.

11. Али не послуша народ мој гла-
са мојега, Израил не мари за ме.

12. *И ја их пустих на вољу срца њихова, нека ходи по својим мислима. *Дап 14, 16.

13. О, кад би народ мој слушао мене, и синови Израљеви ходили путовима мојим!

14. Брзо бих покорио непријатеље њихове, и на противнике њихове ди-гао бих руку своју;

15. Који мрзе на Господа, били би им покорни, и добри дани њихови били би довијека;

16. Најбољом би пшеницом хранио њих, и медом бих из камена ситио их."

*У говору Господ пријети
неправедним властима.*

Псалам Асафов.

82. Бог стаде на сабору Божијем, усред богова изрече суд:

2. „Докле ћете судити неправо, и безбожницима *гледати ко је ко?

*5 Мој 1, 17.

3. Судите убогоме и сироти, онога кога гоне и ништега правдајте.

4. Избављајте убогога и ништега, из руке безбожничке отимајте.

5. Не познаше, нити разумјеше, ходи по тами; задрмаше се земљи сви темељи.

6. *Рекох: Богови сте, и синови Вишњега сви. *Пс 82, 1; Јн 10, 34.

7. Али ћете као људи помријети, и као сваки кнез пашћете."

8. Устани, Боже, суди земљи; јер су твоји по наслѣдству сви народи.

*Молићва за помоћ прошлог савеза
непријатеља Израљевих.*

Пјесма. Псалам Асафов.

83. Боже, немој замукнути, немој шутјети, нити почивај, Боже!

2. Јер, ево, непријатељи твоји узавреше, и који те ненавиди, подигоше главу.

3. По народ твој зло наумише, и договарају се *на избране твоје.

*Пс 27, 5.

4. Рекоше: Ходите да их истријемо између народа да се више не спомиње име Израљево.

5. Сложно присташе и супрот теби вјеру ухватише:

6. Насеља Едомова и Исмаиловци, Моав и Агарени,

7. Гевал и Амон и Амалик, Филистеји с Тирцима;

8. И Асур удружи се с њима; постадоше мишица синовима Лотовијем.

9. Учини им онако као *Мадияму, као † Сисари, као Јавину на потоку Кисону,

*Суд 7, 22; † Суд 4, 15.

10. Који су истријебљени у Аендо-ру, нагнојише собом земљу.

11. Уради с њима, с кнезовима њиховијем, као *с Оривом и Зивом, и са свима главарима њиховијем као † са Зевејем и Салманом.

*Суд 7, 25; † Суд 8, 21.

12. Јер говоре: Освојимо насеља Божија.

13. Боже мој, заповједи нека буду као прах, као пијесак пред вјетром.

14. Као што огањ сажиже шуму, и као пламен што запаљује горе,

15. Тако их погнај буром својом и вихором својим смети их.

16. Покриј лице њихово срамотом, да би тражили име твоје, Господе!

17. Нека се стиде и сраме довијека, нека се смету и изгину!

18. И нека знаду да си ти, којему је име Господ, једини највиши над свом земљом.

Чезња за светињом.

Начелнику пјевачком. Уз гетску справу.
Псалам синова Корејевих.

84. Како су мили станови твоји, Господе над силама.

2. *Гине душа моја желећи у дворе Господње; срце моје и тијело моје отима се к Богу живоме. *Пс 42, 2.

3. И птица наводи кућу, и ластавица гнијездо себи гдје леже птиће своје, код олтара твојих, Господе над силама, царе мој и Боже мој!

4. *Благо онима који живе у дому твом! Они те хвале без престанка.

*Пс 65, 4.

5. Благо онима којима је сила у теби, и којима су у срцу путеви твоји!

6. Идући долином плачевном, претварају је у изворе, и дажд је одијева благословима.

7. Иду збор за збором, јављају се пред Богом на Сиону.

8. Господе, Боже над силама! Услиши молитву моју, Боже Јаковљев!

9. Боже, браничу наш! Сагни се и види лице помазаника својега!

10. Јер је боље један дан у двори-ма твојим од хиљаде. Волим бити на прагу дома Божијега него живјети у шаторима безбожничким.

11. Јер је Господ Бог сунце и штит, Господ даје благодат и славу; онима који ходе у безазлености не украђује ниједнога добра. *Пс 34, 10.

12. Господе над силама, благо чо-вјеку, који се у те узда!

Молба да Господ ојети благослови народ према којем је раније био милостив.

Начелнику пјевачком.
Псалам синова Корејевих.

85. Смиловао си се, Госпо-де, на земљу твоју, по-вратио си робље Јаковљево.

2. Опростио си неправду народу својему, покрио си све гријехе његове.

3. Уставио си сву јарост твоју, ублажио жестину гњева својега.

4. Поврати нас, Боже спаситељу наш, прекини срдњу твоју на нас.

5. Зар ћеш се довијека гневити на нас, и протегнути гнев свој од коље-на на кољено?

6. Зар се нећеш повратити и ожи-вити нас, да би се народ твој радовао о теби?

7. Покажи нам, Господе, милост твоју, и помоћ твоју дај нам.

8. Да послушам што говори Го-спод Бог. Он изриче мир народу сво-јему и свецима својим, и онима који се обраћају срцем к њему.

9. Да, близу је онијех који га се бо-је помоћ његова, да би населио славу у земљи нашој!

10. Милост и истина сретће се, правда и мир пољубиће се.

11. Истина ће никнути из земље, и правда ће с неба приникнути.

12. И Господ ће дати добро, и зе-мља наша даће плод свој.

13. Правда ће пред њим ићи, и по-ставиће на пут стопе своје.

Молитва у великој невољи.

Молитва Давидова.

86. Пригни, Господе, ухо своје и услиши ме, јер сам невољан и ништ.

2. Сачувај душу моју, јер сам твој поклоник. Спаси слугу својега, Боже мој, који се у те узда.

3. Смилуј се на ме, Господе, јер к теби вичем вас дан.

4. Развесели душу слуге својега, јер к теби, Господе, подижем душу твоју.

5. *Јер си ти, Господе, добар и ми-лосрдан, и веома милостив свима ко-ји те призивају. *Пс 86, 15.

6. Чуј, Господе, молитву моју, и слушај глас мољења мојега.

7. *У дан туге своје призивам те, јер ћеш ме услышити. *Пс 50, 15.

8. Нема међу боговима таквога какав си ти, Господе, и нема дјела таквијех каква су твоја.

9. Сви народи, које си створио, доћи ће и поклонити се пред тобом, Господе, и славити име твоје.

10. Јер си ти велик и твориш чуде-са; ти си један Бог.

11. *Покажи ми, Господе, пут свој, и ићи ћу у истини твојој; учини нека се мили срцу мојему бојати се имена твојега. *Пс 27, 11.

12. Славићу те, Господе Боже мој, свијем срцем својим, и поштоваћу име твоје довијека.

13. Јер је милост твоја велика на-да мном, и извадио си душу моју из пакла најдубљега.

14. Боже, охолице усташе на мене, и гомила насилника тражи душу моју, и немају тебе пред собом.

15. *Али ти, Господе, Боже милостиви и благи, стрпљиви и богати добротом и истином, *2 Мој 34, 6.

16. Погледај на ме и смилуј ми се, дај силу своју служи својему, и помози *сину слушкиње своје;

*Пс 116, 16.

17. Учини са мном чудо доброте. Нека виде који ме ненавиде, и пости-де се што си ми, Господе, помогао и утјешио ме.

Сион се велича што је обратио мнобобошце.

Псалам синова Корејевих. Пјесма.

87. Што је сâм основао на горама светијем,

2. Врата Сионска љуби Господ ви-ше свијех станова Јаковљевијех,

3. Славно казују за тебе, граде Божји!

4. „Међу оне који ме знају, бројићу Мисир и Вавилон. Гле, и Филистеји и Тир с Етиопском ондје су се родили.“

5. О Сиону ће се говорити: Тај се и тај родио у њему; сâм Вишњи утврђује га.

6. Господ ће у пријепису народâ завикати: Овај се родио у њему.

7. И који пјевају и веселе се: сви су извори моји у теби!

Молишва у тешком искушењу и у смртној опасности.

Пјесма. Псалам синова Корејевих. Начелнику пјевачком, да се пјева уза свиралу. Наук Емана од племена Зарина.

88. Господе Боже, спасите-љу мој, дању вичем и ноћу пред тобом.

2. Нек изађе преда те молитва мо-ја, пригни ухо своје к јаку мојему;

3. Јер је душа моја пуна јада, и живот се мој примаче паклу.

4. Изједначих се с онима који у гроб одлазе, постадох као човјек без силе,

5. Као међу мртве бачен, као уби-јени који леже у гробу, којих се више не сјећаш, и који су од руке твоје да-леко.

6. Метнуо си ме у јаму најдоњу, у таму, у бездану.

7. Отежа ми гњев твој, и *сви-ма валима својим ударах ме. *Пс 42, 7.

8. Удаљио си од мене познанике моје, њима си ме омразио; затворен сам, и не могу изаћи.

9. *Око моје усахну од јада, вичем те, Господе, вас дан, пружам к теби руке своје. *Пс 38, 10.

10. *Еда ли ћеш на мртвима чини-ти чудеса? Или ће мртви устати и те-бе славити? *Пс 6, 5.

11. Еда ли ће се у гробу припови-
једати милост твоја, и истина твоја у
труљењу?

12. Еда ли ће у тами познати чу-
деса твоја, и правду твоју гдје се све
заборавља?

13. Али ја, Господе, к теби вичем,
и јутром молитва моја срета те.

14. Зашто, Господе, одбацујеш душу
моју, и одвраћаш лице своје од мене?

15. Мучим се и издишем од уда-
раца, подносим страхоте твоје, без
надања сам.

16. Гњев твој стиже ме, страхоте
твоје раздиру ме.

17. Оптјечу ме сваки дан као вода,
стежу ме одсвуда.

18. Удаљио си од мене друга и
пријатеља; познаници моји сакрили
су се у мрак.

*Ушјеха за Давидов дом у Божијем
обећању.*

Наук Етана од племена Зарина.

89. Милости ћу Господ-
ње пјевати увијек,
од кољена на кољено јављаћу истину
твоју устима својима.

2. Јер знам да је заввијек основа-
на милост, и на небесима да си утвр-
дио истину своју рекавши:

3. „Учинићу завјет с изабраним сво-
јим, заклех се Давиду, служи својему:

4. Довијека ћу утврђивати сјеме
твоје, и пријесто твој уређивати од
кољена до кољена.“

5. Небо казује чудеса твоја, Госпо-
де, и истину твоју сабор светијех.

6. Јер ко је над облацима раван
Господу? Ко ће се изједначити с Го-
сподом међу синовима Божијим?

7. Богу се ваља клањати на сабору
светијех, страшнији је од свијех који
су око њега.

8. Господе, Боже над војскама! Ко
је силан као ти, Боже? И истина је
твоја око тебе.

9. *Ти владаш над силом морском;
кад подигне вале своје, ти их укроћа-
ваш. *Пс 65, 7.

10. *Ти си оборио оholи Мисир
као рањеника, крјепком мишицом
својом расијао си непријатеље своје.

*Пс 87, 4.

11. *Твоје је небо и твоја је земља;
ти си саздао васиљену и што је год у
њој. *Пс 24, 1.

12. Сјевер и југ ти си створио, Та-
вор и Ермон о твом се имену радује.

13. Твоја је мишица крјепка, сил-
на је рука твоја, и висока десница
твоја.

14. *Благост је и правда подножје
пријестолу твојему, милост и истина
иде пред лицем твојим. *Пс 97, 2.

15. Благо народу који зна трубну
поклич, Господе! У свјетлости лица
твојега они ходи;

16. Именом се твојим радују вас
дан, и правдом твојом узвисују се.

17. Јер си ти красота силе њихове, и
по милости твојој узвисује се рог наш.

18. Јер је од Господа одбрана на-
ша, и од светогa Израиљева цар наш.

19. Тада си говорио у утвари вјер-
нима својим, и рекао: „Послах помоћ
јунаку, узвисих *избраногa својега из
народа. *Пс 89, 3.

20. *Наћох Давида, слугу својега,
светим уљем својим помазах га.

*1 Сам 16, 12.

21. Рука ће моја бити једнако с
њим, и мишица моја кријепиће га.

22. Неће га непријатељ надвлада-
ти, и син безакоња неће му досадити.

23. Потрћу пред лицем његовијем
непријатеље његове, и ненавиднике
његове поразићу.

24. Истина је моја и милост моја
с њим; и у моје име узвисиће се рог
његов.

25. *Пружићу на море руку његову, и на ријеке десницу његову.

*Пс 72, 8.

26. Он ће ме звати: Ти си *отац мој, Бог мој и град спасења мојега.

*2 Сам 7, 14.

27. И ја ћу га учинити првенцем, вишим од царева земаљских.

28. Довијека ћу му хранити милост своју, и завјет је мој с њим вјеран.

29. Продуљићу сјеме његово довијека, и пријесто његов као дане небеске.

30. Ако синови његови оставе закон мој, и не узиду у заповијестима мојим;

31. Ако покаже уредбе моје, и заповијести мојих не сачувају,

32. Онда ћу их покарати прutom за непокорност, и ранама за безаконје њихово;

33. Али милости своје нећу узети од њега, нити ћу преврнути истином својом;

34. Нећу погазити завјета својега, и што је изашло из уста мојих нећу порећи.

35. Једном се заклех светошћу својом; зар да слажем Давиду?

36. Сјеме ће његово трајати довијека, и пријесто његов као сунце преда мном;

37. Он ће стајати увијек као мјесец и вјерни свједок у облацима."

38. А сад си *одбацио и занемарио, разгњевио си се на помазаника својега;

*Пс 44, 9.

39. Занемарио си завјет са слугом својим, бацио си на земљу вијенац његов.

40. *Развалио си све ограде његове, градове његове обратио си у зидине.

*Пс 80, 12.

41. Плијене га сви који пролазе онуда, поста подсмјех у сусједа својих.

42. Узвисио си десницу непријатеља његовијех, обрадовао си све противнике његове.

43. Завратио си оштрице мача његова, и нијеси га укријепио у боју;

44. Узео си му свјетлост, и пријесто његов оборио си на земљу;

45. Скратио си дане младости његове и обукао га у срамоту.

46. Докле ћеш се, Господе, једнако одвраћати, докле ће као огањ пламтјети гњев твој?

47. Опомени се какав је вијек мој, како си ни на што створио све синове Адамове?

48. Који је човјек живио и није смрти видио, и избавио душу своју из руку пакленијех?

49. Гдје су пређашње милости твоје, Господе? Клео си се Давиду истином својом.

50. Опомени се, Господе, пријекора слуга својих, који носим у њедрицима својим од свијех силнијех народа,

51. Којим коре непријатељи твоји, Господе, којим коре траг помазаника твојега.

52. *Благословен Господ увијек! Амин, амин.

*Пс 41, 13.

*Бог је вјечан, прјешни људи су
пролазни. Молишва за милост.*

Молитва Мојсија, човјека Божијега.

90. Господе, ти си нам уточиште од кољена до кољена.

2. Прије него се горе родише и сада се земља и васиљена, и од вијека и до вијека ти си Бог.

3. Ти повраћаш човјека у трухлеж, и говориш: *Вратите се синови људски!

*Проп 12, 7.

4. *Јер је тисућа година пред очима твојима као дан јучерашњи кад мине, и као стража ноћна.

*2 Пет 3, 8.

5. Ти их као поводњем односиш; *они су као сан, † као трава која рано вене, *Пс 103, 15; † Ис 40, 6.

6. *Ујутру цвјета и увене, увече се покоси и сасуши. *Јов 14, 2.

7. Јер нас нестаје од гњева твојега, и од јарости твоје у сметњи смо.

8. Ставио си безакоња наша пре- да се, и тајне наше на свјетлост лица својега.

9. Сви се дани наши прекраћују од срдне твоје, године наше пролазе као глас.

10. Данâ година наших свега има до седамдесет година, а у јачега до осамдесет година: И сâм је цвијет њихов мука и невоља; јер теку брзо, и ми одлијећемо.

11. Ко зна силу гњева твојега и твоју јарост, да би те се као што тре- ба бојао?

12. *Научи нас тако бројити дане наше, да бисмо стекли срце мудро.

*Пс 39, 4.

13. Поврати се, Господе! Докле ћеш? Смилуј се на слуге своје.

14. Ујутру нас насити доброте сво- је, и радоваћемо се и веселити у све дане своје.

15. Обрадуј нас према данима у које си нас мучио, и према годинама у које смо гледали невољу.

16. Нека се покаже на слугама твојим дјело твоје, и слава твоја на синовима њиховијем.

17. Нека буде добра воља Господа Бога нашега с нама, и дјело руку на- ших доврши нам, и дјело руку наших доврши.

*Свемоћући Бој је заштитио
у свима ојасностима.*

91. Који живе у заклону Вишњег, у сјену Све- могућег почива.

2. Говори Господу: Ти си уточиште моје и бранич мој, Бог мој у којег се уздам.

3. *Он ће те избавити из замке птичарева, и од љутога помора; *Пс 124, 7.

4. Перјем својим осјениће те, и под крилима његовијем заклонићеш се; истина је његова штит и ограда.

5. Нећеш се бојати страхоте ноћ- не, стријеле која лети дању,

6. Помора који иде по мраку, бо- лести која у подне мори.

7. Пашће поред тебе тисућа и де- сет тисућа с десне стране теби, а тебе се неће дотаћи.

8. Само ћеш гледати очима своји- ма, и видјећеш плату безбожницима.

9. Јер си ти, Господе, поуздање моје. Вишњег си изабрао себи за уточиште.

10. Неће те зло задесити, и ударац неће досегнути до колибе твоје.

11. *Јер анђелима својим запови- једа за тебе да те чувају по свијем пу- товима твојим. *Мт 4, 6.

12. На руке ће те узети да гдје не запнеш за камен ногом својом.

13. На лава и на аспиду наступа- ћеш и газићеш лавића и змаја.

14. „Кад ме љуби, избавићу га; за- клонићу га кад је познао име моје.

15. Призваће ме, и услишићу га; с њим ћу бити у невољи, избавићу га и прославићу га.

16. Дуга живота наситићу га, и по- казаћу му спасење своје.“

*Славојој Боју који кажњава
безбожнике и блајосиља праведнике.*

Псалам. Пјесма за суботу.

92. Лијепо *је хвалити Го- спода, и пјевати име- ну твојему, Вишњи, *Пс 147, 1.

2. Јављати јутром милост твоју, и истину твоју ноћу,

3. *Уз десет жица и уз псалтир, и уз јасне гусле! *Пс 33, 2.

4. Јер си ме развеселио, Господе, дјелима својим, с дјела руку твојих радујем се.

5. Како су велика дјела твоја, Господе! Веома су дубоке помисли твоје.

6. Безумник не зна, и незналица не разумије тога.

7. Кад *безбожници ничу као трава и цвјетају сви који чине безакоње, то бива зато да би се истријебили до вијека. *Пс 37, 2.

8. А ти си, Господе, висок увијек.

9. Јер, ево, непријатељи твоји, Господе, јер, ево, непријатељи твоји гину, и расипају се сви који чине безакоње;

10. А мој рог ти узвисујеш као рог у једнорога, ја сам *помазан новијем уљем. *Пс 23, 5.

11. И око моје види непријатеље моје, и о безаконцима који устају на мене, слушају уши моје.

12. *Праведник се зелени као палма, као кедар на Ливану узвисује се.

*Пс 52, 8.

13. Који су засађени у дому Господњем, зелене се у дворовима Бога нашега;

14. Родни су и у старости, једри и зелени,

15. Јављајући да је праведан Господ, *бранич мој, и да нема у њему неправде. *5 Мој 32, 4.

Величанство Царства Божије.

93. Господ *царује. Обукао се у величанство, обукао се Господ у силу, и опао се. † Зато је васељена тврда и неће се помјерити. *Пс 97, 1; † Пс 96, 10.

2. Пријесто твој стоји од искона; од вијека ти си.

3. Подижу ријеке, Господе, подижу ријеке глас свој, подижу ријеке вале своје:

4. Од хујања воде многе и силне, од вала морских силнији је на висини Господ.

5. Свједочанства су твоја веома тврда; дому твојему припада светлост, Господе, на дуго вријеме.

*Молитва против ућешача
народа Господње.*

94. Боже *од освете, Господе, Боже од освете, покажи се! *5 Мој 32, 35.

2. Подигни се, *судијо земаљски, подај заслугу охолома. *1 Мој 18, 25.

3. Докле ће се безбожници, Господе, докле ће се безбожници хвалити?

4. Руке и охоло говоре, величају се сви који чине безакоње.

5. Газе народ твој, Господе, и достојање твоје муче.

6. Удовицу и дошљака убијају, и сироте море.

7. *И говоре: Неће видјети Господ, и неће дознати Бог Јаковљев.

*Пс 10, 11.

8. *Уразумите се, прелуди људи! Будале! Кад ћете бити паметни?

*Пс 92, 6.

9. *Који је створио ухо, зар не чује? И који је око начинио, зар не види? *2 Мој 4, 11.

10. Зар неће обличити који народе уразумљује, који учи човјека да зна?

11. *Господ зна мисли људима како су ништаве. *1 Кор 3, 20.

12. *Благо човјеку кога ти, Господе, уразумљујеш и законом својим учиш; *Јов 5, 17.

13. Да би му дао мир у зле дане, док се ископа јама безбожнику.

14. Јер неће одбацити Господ народа својега, и достојања својега неће оставити.

15. Јер ће се суд вратити на правду, и њега ће наћи сви прѣва срца.

16. Ко ће устати за мене супрот злима? Ко ће стати за мене супрот онима који чине безакоње?

17. Кад ми Господ не би био помоћник, брзо би се душа моја преселила онамо гдје се мучи.

18. Кад речем: Дрхће ми нога, милост твоја, Господе, прихвата ме.

19. Кад се умноже бриге у срцу мом, утјехе твоје разговарају душу моју.

20. Еда ли ће близу тебе стати пријесто крвнички, и онај који намишља насиље насупрот закону?

21. Спремају се на душу праведникову, и крв прѣву окривљују.

22. Али је Господ моје пристаниште, и Бог је мој тврдо уточиште моје.

23. Он ће им вратити за безакоње њихово, за њихову злоћу истријебиће их, истријебиће их Господ, Бог наш.

*Позивање на величање Боја.
Опомена непослушнима.*

95. **Х**одите, запјевајмо Господу, покликнимо Богу, граду спасења својега!

2. Изађимо пред лице његово с хвалом, у пјесмама покликнимо му!

3. Јер је *Господ велик Бог и велик цар над свијем боговима. *Пс 96, 4.

4. У његовој су руци дубине земљске, и висине горске његове су.

5. Његово је море и он га је створио, и сухоту руке су његове начиниле.

6. Ходите, поклонимо се, припаднимо, клекнимо пред Господом творцем својим.

7. Јер је он Бог наш, и *ми народ паше његове и овце руке његове. † Сад кад бисте послушали глас његов:

*Пс 100, 3; † Јев 3, 7; 4, 7.

8. „Немојте да вам одрвени срце ваше *као у Мериви, као у дан кушања у пустињи, *2 Мој 17, 2, 7.

9. Гдје ме кушаше оци ваши, испиташе и видјеше дјело моје.

10. Четрдесет година срдих се на род онај, и рекох: Ови људи тумарају срцем, и не знају путова мојих;

11. И зато се *заклех у гњеву свом да неће ући у мир мој.“ *4 Мој 14, 23.

*Господ је Творац и Судија
цијелога свијета.*

96. **П**јевајте Господу пјесму нову; пјевај Господу, сва земљо!

2. Пјевајте Господу, благосиљајте име његово, јављајте од дана на дан спасење његово.

3. Казујте по народима славу његову, по свијем племенима чудеса његова.

4. Јер је велик Господ и ваља га хвалити; страшнији је од свијех богова.

5. Јер су сви богови у народѣ ништа; Господ је небеса створио.

6. Слава је и величанство пред лицем његовијем, сила и красота у светињи његовој.

7. Дајте, Господу, племена народна, дајте Господу славу и част.

8. Дајте Господу славу према имени његову. Носите даре и идите у дворе његове.

9. Поклоните се Господу у светој красоти. Стрепи пред њим, сва земљо!

10. Реците народима: *Господ царује; зато је васиљена тврда и неће се помјестити; † он ће судити народима прѣво.
*Пс 93, 1; † Пс 98, 9.

11. Нек се веселе небеса и земља се радује; нек плеска море и што је у њему;

12. Нека скаче поље и све што је на њему; тада нек се радују сва дрвета шумска

13. Пред лицем Господњим; јер иде, јер иде да суди земљи. Судиће васељени по правди, и народима по истини својој.

*Сион се радује што Бој царује
над свом земљом.*

97. Господ царује: нек се радује земља! Нек се веселе острва многа.

2. Облак је и мрак око њега; *благост и правда подножје пријестолу његову. *Пс 89, 14.

3. *Огањ пред њим иде, и пали наоколо непријатеље његове. *Авак 3, 5.

4. Муње његове сијевају по васељени; види и стрепи земља.

5. Горе као восак топе се од лица Господњег, од лица Господа свој земљи.

6. *Небеса казују правду његову, и сви народи виде славу његову. *Пс 19, 1.

7. Нек се стиде сви који се клањају киповима, који се хвале идолима својим. *Поклоните му се сви богови. *Јев 1, 6.

8. Чује и радује се Сион, и кћери се Јудејске веселе због судова твојих, Господе!

9. Јер си ти, Господе, висок над свом земљом и *надвисујеш све богове. *Пс 96, 4.

10. Који љубите Господа, *мрзите на зло. Он чува душе светаца својих; из руку безбожничких отима их. *Ам 5, 15.

11. *Свјетлост се просипа на праведника, и весеље на оне који су прџва срца. *Пс 112, 4.

12. Радујте се, праведни, о Господу, и славите свето име његово.

Нова пјесма Судији света свијетла.

Псалам.

98. Појте *Господу пјесму нову, јер учини чудеса. Поможе му десница његова и света мишица његова. *Пс 33, 3.

2. Јави Господ спасење своје, пред народима откри правду своју.

3. Опомену се милости своје и вјерности своје к дому Израиљеву. *Видјеше сви крајеви земаљски спасење Бога нашега. *Ис 52, 10.

4. Радуј се Господу, сва земљо; пјевајте, покликујте и попијевајте!

5. Ударајте Господу у гусле, у гусле и с гласом псаламским.

6. У трубе и роге затрубите пред царем Господом.

7. Нека плеска море и што је у њему, васиљена и који у њој живе;

8. Ријеке нека плескају рукама; скупа горе нек се радују

9. Пред лицем Господњим; јер иде да суди земљи; судиће васељени праведно и народима вјерно.

Светлост влада у Царству Господњем.

99. Господ *царује: нека стрепе народи; † сједи на херувимима: нек се дрма земља! *Пс 93, 1; † Пс 80, 1.

2. Господ је на Сиону велик, и висок над свима народима.

3. Нека славе велико и страшно име твоје; да је свети!

4. Нека славе силу цара који љуби правду. Ти си утврдио правду; суд и правду ти си уредио у Јакову.

5. Узвисујте Господа Бога нашега, и клањајте се подножју његову; да је свети!

6. *Мојсије и Арон, свештеници његови, и Самуило један од онијех који призивљу име његово, призиваху Бога, и он их услиши. *Јер 15, 1.

7. У ступу од облака говораше њима; они чуваше заповијести његове и уредбу коју им даде.

8. Господе, Боже наш, ти си их услишио; ти си им био Бог благ и плаћао за дјела њихова.

9. Узвисујте Господа Бога нашега, и клањајте се на светој гори његовој, јер је свети Господ Бог наш.

*Славојој народа љри улажењу у
свештињу. Похвална ђјесма за народ
Божији.*

Псалам похвалан.

100. Радуј се Господу,
сва земљо!

2. Служите Господу весело; идите пред лице његово пјевајући!

3. Познајте Господ да је Бог. Он нас је створио, и ми смо достојање његово, *народ његов и овце паше његове. *Пс 95, 7.

4. Улазите на врата његова са славом, у дворе његове с хвалом. Славите га, и благосиљајте име његово.

5. Јер је добар Господ; милост је његова увијек, и истина његова од кољена на кољено.

Огледало владавине Давидове.

Псалам Давидов.

101. Милост и правду
пјевам; тебе, Господе, славим.

2. Размишљао о путу правом, кад би год дошао к мени, ходим у безазлености срца својега у дому свом.

3. Не стављао пред очи своје рјечи непотребне, мрзим на дјела која су против закона, не пристајем за њима.

4. Срце покварено далеко је од мене; злијех не знам.

5. Ко тајно опада ближњега својега, тога изгоним; ко је охола ока и надута срца, тога не трпим.

6. Очи су моје обраћене на вјерне на земљи, да би сједјели са мнош. Ко ходи путем правијем, тај служи мени.

7. Не живи у дому мојем који ради лукаво; који говори лаж, не стоји пред очима мојима.

8. Јутром затирем све безбожнике на земљи, да бих истријебио из града Господњега све који чине безакоње.

*Покајничка молишва да Господ
ојетш ђодиће Сион.*

(Пети покајнички псалам)

Молитва невољнога, кад му је тешко,
па пред Господом излива тугу своју.

102. Господе! Чуј моли-
тву моју, и вика
моја нек изађе преда те.

2. Немој одвратити лица својега од мене; у дан кад сам у невољи пригни к мени ухо своје, у дан кад те призивам, похитај, услиши ме.

3. Јер прођоше као дим дани моји, кости моје као топионица огорјеше.

4. Покошено је као трава и посахло срце моје, да заборавих јести хљеб свој.

5. Од уздисања мојега *приону кост моја за месо моје. *Јов 19, 20.

6. Постадох као гем у пустињи; ја сам као сова на зидинама.

7. Не спавам, и сједим као птица без друга на крову.

8. Сваки дан руже ме непријатељи моји, и који су се помамили на мене, мноме се уклињу.

9. Једем пепео као хљеб, и *пиће своје растварам сузама *Пс 80, 5.

10. Од гњева твојега и срдње твоје; јер подигавши ме, бацио си ме.

11. *Дани су моји као сјен који пролази, и ја као трава осуших се.

*Јов 14, 2.

12. А ти, Господе, остајеш довијека, и спомен твој од кољена до кољена.

13. Ти ћеш устати, смиловаћеш се на Сион, јер је вријеме смиловати се на њ, јер је дошло вријеме;

14. Јер слугама твојим омиље и камење његово, и прах његов жале.

15. Тада ће се незнабошци бојати имена Господњег, и сви цареви земаљски славе његове;

16. Јер ће Господ сазидати Сион, и јавити се у слави својој;

17. Погледаће на молитву онијех који немају помоћи, и неће се оглушити молбе њихове.

18. Написаће се ово потоњему роду, и народ наново створен хвалиће Господа,

19. Што је приникао са свете висине своје, Господ погледао с неба на земљу,

20. *Да чује уздисање сужњего, и одријеши синове смртне; *Пс 79, 11.

21. Да би казивали на Сиону име Господње, и хвалу његову у Јерусалиму,

22. Кад се скупе народи и царства да служе Господу.

23. Строшио је на путу крјепост моју, скратио дане моје.

24. Рекох: Боже мој, немој ме узети у половини дана мојих. Твоје су године од кољена до кољена.

25. *Давно си поставио земљу, и небеса су дјело руку твојих. *Јев 1, 10.

26. *То ће проћи, а ти ћеш остати; све ће то као хаљина оветшати, као хаљину промијенићеш их и промијениће се. *2 Пет 3, 10.

27. Али ти си тај исти и године твоје неће истећи.

28. Синови ће слуга твојих живјети, и сјеме ће се њихово утврдити пред лицем твојим.

*Слављење милости Божије љрема
љрешим и славим љгудима.*

Псалам Давидов.

103. Благосиљај, душо моја, Господа, и све што је у мени свето име његово.

2. Благосиљај, душо моја, Господа, и не заборављај ниједнога добра што ти је учинио.

3. Он ти прашта све гријехе и исцјељује све болести твоје;

4. Избавља од гроба живот твој, *вјенчава те добротоу и милошћу;

*Пс 5, 12.

5. Испуња добрим жеље твоје, *понавља се као у орла младост твоја. *Ис 40, 31.

6. Господ твори правду, и суд свима којима се криво чини.

7. Показа путове своје Мојсију, синовима Израиљевим дјела своја.

8. *Милостив је и добар Господ, спор на гњев и веома благ.

*2 Мој 34, 6; Пс 86, 15.

9. *Не гњеви се једнако, нити се довијека срди. *Ис 57, 16.

10. Не поступа с нама по гријесима нашим, нити нам враћа по неправдама нашим.

11. Него колико је небо високо од земље, толика је милост његова к онима који га се боје.

12. Колико је исток далеко од запада, толико удаљује од нас безакоња наша.

13. Како отац жали синове, тако Господ жали оне који га се боје.

14. Јер зна грађу нашу, опомиње се да смо *прах. *1 Мој 3, 19.

15. *Дани су човјечији као трава; као цвијет у пољу, тако цвјета.

*Пс 90, 5, 6; 1 Пет 1, 24.

16. Дуне вјетар на њ, и нестане га, нити ће га више познати мјесто његово.

17. Али милост Господња остаје од вијека до вијека на онима који га се боје, и правда његова на синовима синова,

18. Који држе завјет његов, и памте заповијести његове, да их извршују.

19. Господ на небесима постави пријесто свој, и царство његово свијем влада.

20. Благосиљајте Господа анђели његови, који сте силни крјепошћу извршујете ријеч његову слушајући глас ријечи његове.

21. Благосиљајте Господа све војске његове, слуге његове, које творите вољу његову.

22. Благосиљајте Господа сва дјела његова, по свијем мјестима владе његове! Благосиљај, душо моја, Господа!

Величање Бога у дјелима његовим.

104. Благосиљај, душо моја, Господа! Господе, Боже мој, велик си веома, обукао си се у величанство и красоту.

2. Обукао си свјетлост као хаљину, разапео небо као шатор.

3. Водом си покрио дворове своје, облаке начинио си да су ти кола, идеш на крилима вјетра.

4. *Чиниш вјетрове да су ти анђели, пламен огњени да су ти слуге.

*Јев 1, 7.

5. Утврдио си земљу на темељима њезиним, да се не помјести на вијек вијека.

6. Безданом као хаљином одјенуо си је; на горама стоје воде.

7. Од пријетње твоје бјеже, од громовнога гласа твојега теку.

8. Излазе на горе и слазе у долине, на мјесто које си им утврдио.

9. Поставио си међу преко које не прелазе, и не враћају се да покрију земљу.

10. Извео си изворе по долинама, између гора теку воде.

11. Напајају све звијери пољске; дивљи магарци гасе жеђу своју.

12. На њима птице небеске живе; кроз гране разлијеже се глас њихов.

13. Напајаш горе с висина својих, плодима дјела твојих сити се земља.

14. *Дајеш те расте трава стоци, и зелен на корист човјеку, да би изводио хљеб из земље. *Пс 147, 8.

15. *И вино весели срце човјеку, и лице се свијетли од уља, и хљеб срце човјеку кријепи. *Суд 9, 13.

16. Сите се дрвета Божија, кедри ливански које си посадио.

17. На њима птице вију гнијезда; станак је родин на јелама.

18. Горе високе дивокозама, камен је уточиште зечевима.

19. Створио си мјесец да показује времена, сунце познаје запад свој.

20. Стереш таму, и бива ноћ, по којој излази све звијерје шумско;

21. Лавови ричу за плијеном, и траже од Бога хране себи.

22. Сунце гране, и они се сакривају и лијежу у ложе своје.

23. Излази човјек на посао свој, и на рад свој до вечера.

24. Како је много дјела твојих, Господе! Све си премудро створио; пуна је земља блага твојега.

25. Гле, море велико и широко, ту гмижу без броја, животиња мала и велика;

26. Ту лађе плове, крокодил које-
га си створио да се игра по њему.

27. *Све тебе чека, да им дајеш пи-
ћу на вријеме. *Пс 145, 15.

28. Дајеш им, примају; отвориш
руку своју, сите се добра.

29. Одвратиш лице своје, жалосте
се; узмеш им дух, гину, и у прах свој
повраћају се.

30. Пошљеш дух свој, постају, и
обнављаш лице земљи.

31. Слава Господу увијек; нек се
весели Господ за дјела своја!

32. Он погледа на земљу, и она се
тресе; *дотагне се гора, и диме се.

*Пс 144, 5.

33. Пјеваћу Господу за живота
својега; хвалићу Бога својега док сам
год.

34. Нека му буде мила бесједа мо-
ја! Веселићу се о Господу.

35. Нека нестане грјешника са зе-
мље, и безбожника нека не буде ви-
ше! Благосиљај, душо моја, Господа!
Алилуја!

*Величање Господа због његових
добротина према Израиљу.*

105. Хвалите *Господа;
гласите име ње-
гово; јављајте по народима дјела ње-
гова. *Ис 12, 4.

2. Пјевајте му и славите га; казујте
сва чудеса његова.

3. Хвалите се светијем именом
његовијем; нек се весели срце онијех
који траже Господа.

4. Тражите Господа и силу његову,
тражите лице његово без престанка.

5. Памтите чудеса његова која је
учинио, знаке његове и судове уста
његовијех.

6. Сјеме Аврамово слуге су њего-
ве, синови Јаковљеви избрани њего-
ви.

7. Он је Господ Бог наш, по свој су
земљи судови његови.

8. Памти увијек завјет свој, ријеч,
коју је дао на тисућу кољена.

9. Што је завјетовао Авраму, и за
што се клео Исаку.

10. То је поставио Јакову за закон,
и Израиљу за завјет вјечни,

11. Говорећи: Теби ћу дати земљу
Хананску у наследи дио.

12. Тада их још бијаше мало на
број, бијаше их мало, и бјеху дошља-
ци.

13. Иђаху од народа до народа, из
једнога царства к другоме племену.

14. Не даде никоме да им науди, и
*караше за њих царева:

*1 Мој 12, 17; 20, 3, 7.

15. „Не дирајте у помазанике мо-
је, и пророцима мојим не чините
зла.“

16. И *пусти глад на ону земљу; и
потре сав хљеб што је за храну.

*1 Мој 41, 54.

17. Посла пред њима човјека; *у
робље продан би Јосиф. *1 Мој 37, 28.

18. Оковима стегоше ноге његове,
гвожђе тишташе душу његову,

19. Док се стече ријеч његова, и
ријеч Господња прослави га.

20. *Посла цар и одријеши га; го-
сподар над народима пусти га.

*1 Мој 41, 14.

21. Постави га господарем над
домом својим, и заповједником над
свијем што имаше.

22. Да влада над кнезовима њего-
вијем по својој вољи, и старјешине
његове уразумљује.

23. Тада дође Израиљ у Мисир, и
Јаков се пресели у земљу Хамову.

24. И *намножи Бог народ свој и
учини га јачега од непријатеља њего-
вијех.

*2 Мој 1, 7.

25. Преврну се срце њихово те
омрзнуше на народ његов, и чинише
лукавство слугама његовијем.

26. Посла Мојсија, слугу својега, Арона, избраника својега.

27. *Показаше међу њима чудотворну силу његову, и знаке његове у земљи Хамовој. *2 Мој 7-12.

28. Пустите мрак и замрачи, и не противише се ријечи његовој.

29. Претвори воду њихову у крв, и помори рибу њихову.

30. Провре земља њихова жабама, и клијети царева њиховијех.

31. Рече, и дођоше бубине, уши по свијем крајевима њиховијем.

32. Умјесто дажда посла на њих грађ, живи огањ на земљу њихову.

33. И поби чокоте њихове и смокве њихове, и потре дрвета у крајевима њиховијем.

34. Рече, и дођоше скакавци и гусјенице небројене;

35. И изједоше сву траву по земљи њиховој, и поједоше род у пољу њихову.

36. И поби све првенце у земљи њиховој, првине свакога труда њихова.

37. *Изведе Израилце са сребром и златом, и не бјеше сустала у племенима њиховијем. *2 Мој 12, 35.

38. Обрадова се Мисир изласку њихову, јер страх њихов бјеше на њ пао.

39. Разастрије им облак за покривач, и огањ да свијетли ноћу.

40. Молише, и посла им препелице, и хљебом их небеским храни.

41. Отвори камен и протече вода, ријеке протекоше по сухој пустињи.

42. Јер се опомињаше свете ријечи своје к Авраму, служи својему.

43. И изведе народ свој у радости, избране своје у весељу.

44. И даде им земљу народâ, и труд туђинаца у нашљедство.

45. Да би чували заповијести његове, и законе његове пазили. Алилуја.

*Божија милости и Израилјева
неблагодарности.*

Алилуја.

106. Хвалите *Господа, јер је добар, јер је довијека милост његова.

*Пс 107, 1; 118, 1; 136, 1.

2. Ко ће исказати силу Господњу, испричати сву славу његову?

3. Благо онима који држе истину и творе право свагда!

4. Опомени ме се, Господе, по својој милости к народу својему; походи ме помоћу својом,

5. Да бих видио у добру избране твоје, веселио се у весељу народа твојега, хвалио се заједно с нашљедством твојим.

6. *Згријешисмо с оцима својим, постасмо кривци, безаконици.

*Дан 9, 5.

7. Оци наши у Мисиру не разумјеше чудеса твојих, не опомињаше се великих милости твојих, и *викаше крај мора, крај Црвенога мора.

*2 Мој 14, 11, 12.

8. Али им он поможе имена својега ради, да би показао силу своју.

9. Запријети Црвеном мору, и пресахну; и преведе их преко бездне као преко пустиње;

10. И сачува их од руке ненавидникове, и избави их из руке непријатељеве.

11. Покри вода непријатеље њихове, ниједан од њих не оста.

12. *Тада вјероваше ријечима његовијем, и пјеваше му хвалу. *2 Мој 15, 1.

13. Али брзо заборавише дјела његова, и не почекаше воље његове.

14. *Полакомише се у пустињи, и стадоше кушати Бога у земљи гдје се не живи. *4 Мој 11, 4.

15. Он испуни молбу њихову, али посла погибао на душу њихову.

16. *Позавидјеше Мојсију и Аро-
ну, којег бјеше Господ осветио.

*4 Мој 16, 1 и даље.

17. Расједе се земља, и прождрије
Датана и затрпа чету Авиронову.

18. И спали огањ чету њихову, и
пламен сажеже безбожнике.

19. Начинише теле код Хорива, и
клањаху се кипу.

20. *Мијењаху славу своју на при-
лику вола који једе траву. *Рим 1, 23.

21. Заборавише Бога, спаситеља
својега, који је учинио велика дјела
у Мисиру,

22. Дивна у земљи Хамовој, стра-
шна на Црвеном мору.

23. И хтједе их истријебити да
Мојсије избраник његов *не стаде као
у расјелини пред њим, и не одврати
јарост његову да их не истријеби.

*Јез 13, 5.

24. Послије не марише за земљу
жељену, не вјероваше ријечи његовој.

25. *Побунише се у шаторима сво-
јим, не слушаху гласа Господњег.

*4 Мој 14, 2.

26. И он подиже руку своју на
њих, да их побије у пустињи,

27. Да побије племе њихово међу
народима, и расије их по земљама.

28. *И пристаху за Велфегором,
и једоше принесено на жртву мртви-
ма.

*4 Мој 25, 3.

29. И расрдише Бога дјелима сво-
јим, и удари у њих погибао.

30. И устаде Финес и умилостави,
и престаде погибао.

31. И то му се прими у *правду, од
кољена до кољена довијека.

*4 Мој 25, 11.

32. И *разгневише Бога на води
Мериви, и Мојсије пострада њих ра-
ди;

*4 Мој 20, 3, 13.

33. Јер дотужише духу његову, и
погријеши устима својима.

34. Не истријебише народа *за ко-
је им је Господ рекао;

*5 Мој 7, 2.

35. Него се помијешаше с незна-
бошцима и научише дјела њихова.

36. Стадоше служити идолима
њиховијем, и они им бише замка.

37. Синове своје и кћери своје
приносише на жртву ђаволима.

38. Проливаше крв пра́ву; крв си-
нова својих и кћери својих, које при-
ношаху на жртву идолима Хананским,
и оскврни се земља крвнијем дјелима.

39. Оскврнише себе дјелима сво-
јим, и чинише прељубу поступањем
својим.

40. И плану гњев Господњи на на-
род његов, и омрзну му дио његов.

41. И *предаде их у руке незнабо-
жачке, и ненавидници њихови стадо-
ше господарити над њима. *Суд 2, 14

42. Досађиваше им непријатељи
њихови, и они бише покорени под
власт њихову.

43. Много их је пута избављао,
али га они срдише намјерама својим,
и бише поништени за безакоње своје.

44. Али он погледа на невољу њи-
хову, и чувши тужњау њихову,

45. И опомену се завјета својега с
њима, и покаја се по великој милости
својој;

46. И учини, те их стадоше жали-
ти сви који их бјеху заробили.

47. Спаси нас, Господе Боже наш,
и покупи нас из незнабожаца, да сла-
вимо свето име твоје, да се хвалимо
твојом славом!

48. *Благословен Господ Бог Изра-
иљев од вијека и до вијека! И сав на-
род нека каже: Амин! Алилуја!

*Пс 41, 13.

*Захвална ђјесма избављених који су
призивали Господа у невољи.*

107. Х валите *Господа,
јер је добар; јер је
довијека милост његова. *Пс 106, 1.

2. Тако нека реку које је избавио Господ, које је избавио из руке непријатељево,

3. Скупио их из земаља, од истока и запада, од сјевера и мора.

4. Луташе по пустињи гдје се не живи, пута граду насељеноме не находише;

5. Бјеху гладни и жедни, и душа њихова изнемагаше у њима;

6. Али *завикаше ка Господу у туги својој; и избави их из невоље њихове. *Пс 107, 13, 19, 28.

7. И изведе их на прави пут, који иде у град насељени.

8. *Нека хвале Господа за милост његову, и за чудеса његова ради синова људских! *Пс 107, 15, 21, 31.

9. Јер *сити душу ташту, и душу гладну пуни добра. *Лк 1, 53.

10. Сједјеше у тами и у сјену смртном, оковани у тугу и у гвожђе;

11. Јер не слушахаше ријечи Божијих, и не марише за вољу Вишњег.

12. Он поништи срце њихово страдањем; спотакоше се, и не бјеше ко да поможе.

13. Али *завикаше ка Господу у туги својој, и избави их из невоље њихове; *Пс 107, 6.

14. Изведе их из таме и сјена смртога, и раскиде окове њихове.

15. *Нека хвале Господа за милост његову, и за чудеса његова ради синова људских! *Пс 107, 8.

16. Јер разби врата мједена, и пријеворнице гвоздене сломи.

17. Безумници страдаше за неваљале путове своје, и за неправде своје.

18. Свако се јело гадило души њиховој, и дођоше до врата смртнијех.

19. Али *завикаше ка Господу у туги својој, и избави их из невоље њихове. *Пс 107, 6.

20. Посла ријеч своју и исцијели их, и избави их из гроба њихова.

21. *Нека хвале Господа за милост његову, и за чудеса његова ради синова људских! *Пс 107, 8.

22. И *нека принесу жртву за хвалу, и казују дјела његова у пјесмама! *Пс 50, 14.

23. Који плове по мору на корабљима, и раде на великим водама,

24. Они су видјели дјела Господња, и чудеса његова у дубини.

25. Каже, и диже се силан вјетар, и устају вали на њему,

26. Дижу се до небеса и спуштају до бездана; душа се њихова у невољи разлива;

27. Посрћу и љуљају се као пијани; све мудрости њихове нестаје.

28. Али *завикаше ка Господу у туги својој, и изведе их из невоље њихове. *Пс 107, 6.

29. Он обраћа вјетар у тишину, и вали њихови умукну.

30. Веселе се кад се стишају, и води их у пристаниште које желе.

31. *Нека хвале Господа за милост његову, и за чудеса његова ради синова људских! *Пс 107, 8.

32. Нека га узвисују на сабору народном, на скупштини старјешинској славе га!

33. Он претвара ријеке у пустињу, и изворе водене у сухоту,

34. Родну земљу у слану пустару за неваљалство онијех који живе на њој.

35. Он претвара пустињу у језера, и суху земљу у изворе водене,

36. И насељава онамо гладне. Они зидају градове за живљење;

37. Сију поља, саде винограде и сабирају љетину.

38. Благосиља их и множе се јако, и стоке им не умаљује.

39. Прије их бијаше мало, падаху од зла и невоље, што их стизаше.

40. Он сипа срамоту на кнезове, и оставља их да лутају по пустињи гдје нема путова.

41. Он извлачи убогога из невоље, и племена множи као стадо.

42. Добри виде и радују се, а свако неваљалство затискује уста своја.

43. Ко је мудар, нека запамти ово, и нека познаду милости Господње.

Величање Божије доброте и вјерности. Молба за помоћу наг непријатељима.

Пјесма. Псалам Давидов.

108. Готово је срце моје, Боже; пјеваћу и хвалићу заједно са славом својом.

2. Прени се, псалтире и гусле, устаћу рано.

3. Славићу тебе, Господе, по народима, појаћу теби по племенима.

4. Јер је сврх небеса милост твоја, и до облака истина твоја.

5. Узвиси се више небеса, Боже, и по свој земљи нека буде слава твоја!

6. Да би се избавили мили твоји, помози десницом својом и услиши ме.

7. Бог рече у светињи својој: „Веселићу се, раздијелићу Сихем, и долину Сокот размјерићу.

8. Мој је Галад, мој је Манасија, Јефрем је крјепост главе моје, Јуда скиптар мој.

9. Моав је чаша из које се умивам, Едому ћу пружити обућу своју; над земљом Филистејском попијеваћу.“

10. Ко ће ме одвести у тврди град? Ко ће ме отпратити до Едома?

11. Зар нећеш ти, Боже, који си нас одбацио, и не идеш, Боже, с војскама нашим?

12. Дај нам помоћ у тјескоби, одбрана је човјечија узалуд.

13. Богом смо јаки; он гази непријатеље наше.

Молба за помоћу прошле немилосрдних непријатеља.

Начелнику пјевачком. Давидов псалам.

109. Боже, славо моја, немој мучати,

2. Јер се уста безбожничка и уста лукава на ме отворише; говоре са мном језиком лажљивијем.

3. Ријечима злбнијем са свијех страна гоне ме, и оружају се на ме ни за што.

4. За љубав моју устају на мене, а ја се молим.

5. *Враћају ми зло за добро, и мржњу за љубав моју. *Пс 35, 12.

6. Постави над њим старјешину безбожника, и противник нека му стане с десне стране.

7. Кад се стане судити, нека изађе крив, и молитва његова нека буде гријех.

8. Нека буду дани његови кратки, и *власт његову нека добије други.

*Дап 1, 20.

9. Дјеца његова нек буду сироте, и жена његова удовица.

10. Дјеца његова нек се потуцају и просе, и нека траже хљеба изван својих пустолина.

11. Нека му узме дужник све што има, и нека разграбе туђини муку његову.

12. Нек се не нађе нико ко би га љубио, ни ко би се смиловао на сироте његове.

13. Натражје његово нек се затре, у другом кољену нека погине име њихово.

14. *Безакоње старијех његовијех нек се спомене у Господа, и гријех матере његове нек се не избрише.

*2 Мој 20, 5.

15. Нека буду свагда пред Господом, и он нека истријеби спомен њихов на земљи;

16. Зато што се није сјећао чинити милост, него је гонио човјека ништега и убогога, и тужноме у срцу тражио смрт.

17. Љубио је клетву, нека га и стигне; није марио за благослов, нека и отиде од њега.

18. Нек се обуче у клетву као у хаљину, и она *нек уђе у њега као вода, и као уље у кости његове.

*4 Мој 5, 22.

19. Нек му она буде као хаљина у коју се облачи, и као појас којим се свагда паше.

20. Таква плата нек буде од Господа онима који ме ненавиде, и који говоре зло на душу моју.

21. А мени, Господе, Господе, учини што приличи имену твојему. Ти си добар, милошћу својом избави ме.

22. Јер сам невољан и ништ, и срце је моје рањено у мени.

23. Нестаје ме као сјена кад се одмиче; тјерају ме као скакавце.

24. Кољена моја изнемогоше од поста, и тијело моје омрша.

25. Постадох *подсмјех њима; видећи ме машу главом својом.

*Пс 22, 7.

26. Помози ми, Господе, Боже мој, спаси ме по милости својој.

27. Нека познаду да је ово твоја рука, и ти, Господе, да си ово учинио.

28. Они куну, а ти благослови; устају, али нек се постиде, и слуга се твој обрадује.

29. *Нек се противници моји обуку у срамоту, и као хаљином нек се покрију стыдом својим. *Пс 35, 26.

30. Хвалићу Господа веома устима својима, и усред многих славићу га,

31. Јер стоји с десне стране убогоме, да би га спасао од онијех који осуђују душу његову.

Вјечни Цар и Првосвешћеник.

Давидов псалом.

110. *Рече Господ Господу мојему: Сједи мени с десне стране † док положим непријатеље твоје за подножје ногама твојима.

*Мт 12, 24; Дап 2, 34, 35;

† 1 Кор 15, 25; Фли 2, 8-11; Јев 10, 12, 13.

2. Скиптар силе даје ти Господ са Сиона: владај сред непријатеља својих.

3. У дан рата твојега народ је твој готов у светој красоти. Као роса зори из утробе, таква је у тебе младост твоја.

4. Господ се заклео, и неће се покајати: *Ти си свештеник довијека по реду Мелхиседекову. *Јев 6, 20; 7, 17, 21.

5. Господ је теби с десне стране. Побиће у дан гњева својега цареве;

6. Судиће народима, напуниће земљу трупова; сатрће главу на земљи широкој.

7. Из потока ће на путу пити, и зато ће подигнути главу.

Захвална ђјесма на духовним и шјелесним даровима Божијим.

Алилуја.

111. Хвалим те, Господе, од свега срца на вијећу праведничком и на сабору.

2. Велика су дјела Господња, драга свима који их љубе.

3. Дјело је његово слава и красота, и правда његова траје довијека.

4. Чудеса је своја учинио да се не забораве; добар је и милостив Господ.

5. Храну даје онима који га се боје, памти увијек завјет свој.

6. Силу дјела својих јавио је народу својему давши им наслједство народа.

7. Дјела су руку његовијех истина и правда; вјерне су све заповијести његове;

8. Тврде су за вабијек вијека, основане на истини и правди.

9. Избављење посла народу својему; постави завабијек завјет свој. Име је његово свето, и ваља му се клањати.

10. *Почетак је мудрости страх Господњи; добра су разума сви који их творе. Хвала његова траје довијека.

*Прс 1, 7.

*Блажени су они који се боје Бога
и који су милостивии.*

Алилуја.

112. Благо човјеку који се боји Господа, коме су веома омиљене заповијести његове.

2. Силно ће бити на земљи сјеме његово, род праведнички биће благословен.

3. Обиље је и богатство у дому његову, и правда његова траје довијека.

4. У тами сјаје видјело праведника од доброга, милостивога и праведнога.

5. Благо ономе који је милостив и даје у зајам! Он ће дати тврђу ријечима својим на суду.

6. Јер неће посрнути довијека, праведник ће се спомињати увијек.

7. Не боји се зла гласа; срце је његово стално, узда се у Господа.

8. Утврђено је срце његово, неће се побојати, и видјеће како падају непријатељи његови.

9. *Просипа, даје убогима; правда његова траје довијека, рог се његов узвисује у слави.

*2 Кор 9, 9.

10. Безбожник види и једи се, шкргуће зубима својим, и сахне. Жеља ће безбожницима пропасти.

*Славојој о Божјој величини
и наклоности.*

Алилуја.

113. Хвалите, слуге Господње, хвалите име Господње,

2. Да буде име Господње благословено одсад и довијека.

3. Од истока сунчаног до запада да се слави име Господње.

4. Узвишен је над свима народима Господ; сврх небеса је слава његова.

5. Ко је као Господ, Бог наш, који сједи на висини;

6. *Који се сагиба да види што је на небесима и на земљи; *Ис 57, 15.

7. *Који из праха подиже убогога, и из кала узвисује ништега; *1 Сам 2, 8.

8. И посађује га с кнезовима, с кнезовима у народу његову;

9. Од нероткиње насељава кућу, учинивши је радосном мајком синовима. Алилуја!

*Чуда Божија када је изводио
свој народ из Мисира.*

114. Када изађе Израиљ из Мисира, дом Јаковљев из народа туђега,

2. Јудеја постаде светиња Божија, Израиљ област његова.

3. *Море видје и побјеже; † Јордан се обрати натраг.

*2 Мој 14, 21; † ИНав 3, 13, 16.

4. Горе скакаше као овнови, брдашца као јагањци.

5. Што ти би, море, те побјеже и теби, Јордане, те се обрати натраг?

6. Горе, што скачете као овнови, и, брдашца, као јагањци?

7. Пред лицем Господњим дрхћи, земљо, пред лицем Бога Јаковљева.

8. *Који претвара камен у језеро водено, гранит у извор водени.

*2 Мој 17, 6.

Слава једино Господу!

115. Не нама, Господе, не нама, него име-
ну својему дај славу, по милости својој,
по истини својој.

2. *Зашто да говоре народи: Гдје
ли је Бог њихов? *Пс 42, 3.

3. Бог је наш на небесима, твори
све што хоће.

4. *Идоли су њихови сребро и
злато, дјело руку човјечијих.

*5 Мој 4, 28.

5. Уста имају, а не говоре; очи
имају, а не виде;

6. Уши имају, а не чују; ноздрве
имају, а не миришу;

7. Руке имају, а не хватају; ноге
имају, а не ходе, и не пуштају гласа
из грла својега.

8. Такви су и они који их граде, и
сви који се уздају у њих.

9. *Доме Израиљев, уздај се у Госпо-
да; он им је помоћ и штит. *Пс 118, 2.

10. Доме Аронов, уздај се у Госпо-
да; он им је помоћ и штит.

11. Који се бојите Господа, уздај-
те се у Господа; он им је помоћ и
штит.

12. Господ нас се опомиње, благо-
сиља нас, благосиља дом Израиљев,
благосиља дом Аронов;

13. Благосиља оне који се боје Го-
спода, мале и велике.

14. Да вам Господ умножи благо-
словје, вама и синовима вашим!

15. Господ да вас благослови, Тво-
рац неба и земље!

16. Небо је небо Господње, а зе-
мљу је дао синовима човјечијим.

17. *Неће те мртви хвалити, Го-
споде, нити они који сиђу онамо гдје
се мучи. *Пс 6, 5; Ис 38, 18.

18. Него ћемо ми благосиљати Го-
спода одсад и довијeka. Алилуја!

*Захвалности Господу због избављења
од смртне опасности.*

116. Мило ми је што Го-
спод услиши мо-
литвени глас мој;

2. Што пригну к мени ухо своје; и
зато ћу га у све дане своје призивати.

3. Опколише ме болести смртне,
и јади паклени задесише ме, наиђох
на тугу и муку;

4. Али призвах име Господње: Го-
споде, избави душу моју!

5. *Добар је Господ и ђ праведан, и
Бог је наш милостив; *Пс 103, 8;

† Језд 9, 15; Нем 9, 8; Пс 119, 137; 145, 7.

6. Чува просте Господ; бијах у не-
вољи, и поможе ми.

7. Врати се, душо моја, *у мир
свој, јер је † Господ добротвор твој!

*Јер 6, 16; Мт 11, 29; † Пс 13, 6; 119, 17.

8. *Ти си избавио душу моју од
смрти, око моје од суза, ногу моју од
спотицања. *Пс 56, 13.

9. Ходићу пред лицем Господњим
по *земљи живијех. *Пс 27, 13.

10. *Вјерових кад говорих: У љутој
сам невољи. *2 Кор 4, 13.

11. Рекох у сметњи својој: *Сваки
је човјек лажа. *Рим 3, 4.

12. Шта ћу вратити Господу за сва
добра што ми је учинио?

13. Узећу чашу спасења и призва-
ћу име Господње.

14. *Извршићу обећања своја Го-
споду пред свијем народом његови-
јем. *Пс 22, 25.

15. *Скупа је пред Господом смрт
светаца његовијех. *Пс 72, 14.

16. О Господе, ја сам слуга твој, ја
сам слуга твој, син слушкиње твоје;
расковао си с мене окове моје.

17. Жртву за хвалу приносићу те-
би, и име Господње призваћу.

18. Извршићу обећања своја Госпо-
ду пред свијем народом његовијем,

19. У двору дома Господњег,
усред тебе, Јерусалиме. Алилуја!

*Позив свима народима
на величање Господа.*

117. Хвалите Господа
сви народи, сла-
вите га сва племена; *Рим 15, 11.

2. Јер је велика милост његова к
нама, и истина Господња траје дови-
јека. Алилуја!

*Захвално исповиједање
милости Божије.*

118. Хвалите Господа,
јер је добар, јер је
довијека милост његова.

2. Нека рече Израил да је довије-
ка милост његова; *Пс 115, 9 и даље.

3. Нека рече дом Аронов да је до-
вијека милост његова;

4. Нека реку сви који се боје Го-
спода да је довијека милост његова.

5. Из тјескобе повиках ка Господу
и услиши ме, изведе ме на пространо
мјесто Господ.

6. Господ је са мношвом, не бојим се;
шта ће ми учинити човјек?

*Пс 56, 4; Јев 13, 6.

7. Господ ми је помоћник: слобод-
но ћу гледати у непријатеље своје.

8. Боље је уздати се у Господа не-
голи се ослањати на човјека;

9. Боље је уздати се у Господа него-
ли се ослањати на кнезове. *Пс 146, 3.

10. Сви ме народи опколише; али
их у име Господње разбих.

11. Оптекоше, опколише ме; али
их у име Господње разбих.

12. Опколише ме као пчеле сат, и
угасише се као огањ у трњу; у име их
Господње разбих.

13. Отиснуо си ме да паднем, али
ме Господ прихвати.

14. Господ је хвала моја и пјесма;
он ми постаде спаситељ. *2 Мој 15, 2.

15. Глас радости и спасења чује се
у колибама праведничким: „Десница
Господња даје силу;

16. Десница Господња узвисује,
десница Господња даје силу.“

17. Нећу умријети, него ћу жив
бити, и казивати дјела Господња.

18. Карајући покара ме Господ;
али ме смрти не даде. *2 Кор 6, 9.

19. Отворите ми врата од правде,
ући ћу на њих, славићу Господа.

20. „Ево, врата Господња на која
улазе праведници!“

21. Хвалим те што си ме услишио,
и постао ми спаситељ.

22. Камен који одбацише зидари,
поста глава од угла. *Мт 21, 42.

23. То би од Господа и дивно је у
нашим очима.

24. Ево дан који створи Господ!
Радујмо се и веселимо се у њ!

25. О Господе, помози, о Господе,
дај да буде у напредак!

26. Благословен који иде у име
Господње! Благосиљамо вас из дома
Господњег. *Мт 21, 9; 23, 39.

27. Господ је Бог крјепак, и он нас
обасја; жртву празничну, везану врв-
цама, водите к роговима жртвенику.

28. Ти си Бог мој, тебе хвалим, Бо-
же мој, тебе узвисујем.

29. Хвалите Господа, јер је добар,
јер је милост његова довијека.

*Слава ријечи Божије (или „златна
азбука“ названа тако што у
јеврејском рукопису по осам стихова
почињу истим словом, а по азбучном
реду).*

119. Благо онима којима
је пут чист, који хо-
де у закону Господњем.

2. Благо онима који чувају откри-
вења његова, свијем срцем траже га;

3. Који не чине безакоња, ходе пу-
товима његовијем!

4. Ти си дао заповијести своје да се чувају добро.

5. Кад би путови моји били управљени да чувам наредбе твоје!

6. Онда се не бих постидио пазећи на заповијести твоје;

7. Хвалио бих те с пра́вијем срцем, учећи се праведнијем законима твојим.

8. Чуваћу наредбе твоје, немој ме оставити сасвијем.

9. Како ће младић очистити пут свој? Владајући се по твојим ријечима.

10. Свијем срцем својим тражим тебе, не дај ми да зађем од заповијести твојих.

11. У срце своје затворио сам ријеч твоју, да ти не гријешим.

12. Благословен си, Господе, *научи ме наредбама својим.

*Пс 119, 26, 64, 68.

13. Устима својим јављам све судове уста твојих.

14. На путу откривења твојих радујем се као за велико богатство.

15. О заповијестима твојим размишљам, и пазим на путове твоје.

16. Наредбама твојим тјешим се, не заборављам ријечи твоје.

17. Учини милост слуги својему, да бих живио и чувао ријеч твоју.

18. Отвори очи моје да бих видио чудеса закона твојега;

19. *Гост сам на земљи, немој сакрити од мене заповијести твоје.

*Пс 39, 12.

20. Изнеможе душа моја желећи без престанка познати судове твоје.

21. Ти си страшан проклетим оholицама, које застрањују од заповијести твојих.

22. Одврати од мене руг и срамоту, јер чувам откривења твоја.

23. Сједе кнезови и договарају се на мене; а слуга твој размишља о наредбама твојим.

24. Откривења су твоја утјеха моја, савјетници моји.

25. Душа моја лежи у праху; оживи ме по ријечи својој.

26. Казујем путове своје, и чујеш ме; научи ме наредбама својим.

27. Уразуми ме о путу заповијести својих, и размишљаћу о чудесима твојим.

28. Сузе пролива душа моја од туге, окријепи ме по ријечи својој.

29. Пут лажни уклони од мене и закон свој даруј ми.

30. Пут истини избрах, законе твоје тражим.

31. Прионух за откривења твоја, Господе; немој ме осрамотити.

32. Путем заповијести твојих трчим, јер си раширио срце моје.

33. Покажи ми, Господе, пут наредба својих да га се држим до краја.

34. Уразуми ме, и држаћу се закона твојега, и чувати га свијем срцем.

35. Постави ме на стазу заповијести својих, јер ми је она омиљела.

36. Превиј срце моје к откривењима својим, а не к лакомству.

37. Одврати очи моје да не гледају ништавила, путем својим оживи ме.

38. Испуни слуги својему ријеч своју да те се боји.

39. Уклони руг мој којега се плашим; јер су судови твоји благи.

40. Миле су ми заповијести твоје, правдом својом оживи ме.

41. Нека дође на ме милост твоја, Господе, помоћ твоја по ријечи твојој.

42. И ја ћу одговорити ономе који ме ружи, јер се уздам у ријеч твоју.

43. Немој узети никад од уста мојих ријечи истине, јер чекам судове твоје.

44. И чуваћу закон твој свагда, довијека и без престанка.

45. Ходићу слободно, јер тражим заповијести твоје.

46. *Говорићу о откривењима твојим пред царевима, и нећу се стидјети.
*Мт 10, 18.

47. Тјешићу се заповијестима твојим, које љубим.

48. Руке своје пружам к заповијестима твојим које љубим, и размишљај о наредбама твојим.

49. Опомени се ријечи своје к слуги својему, на коју си ми заповједио да се ослањам.

50. У невољи мојој тјеши ме што ме ријеч твоја оживљава.

51. Охоли ми се ругају веома; али ја не одступај од закона твојега.

52. Памтим судове твоје од искона, Господе, и тјешим се.

53. Гњев ме обузима на безбожнике, који остављају закон твој.

54. Наредбе су твоје пјесма моја у путничком стану мојем.

55. Ноћу помињем име твоје, Господе, и чувам закон твој.

56. То је моје, да чувам заповијести твоје.

57. Дио мој ти си, Господе; наукао сам чувати ријечи твоје.

58. Молим ти се из свега срца, смиљуј се на ме по ријечи својој.

59. Разматрам путове своје, и обраћајм ногe своје к откривењима твојим.

60. Хитам и не узтежем се чувати заповијести твоје.

61. Мреже безбожничке опколише ме, али закона твојега не заборављај.

62. У по ноћи устајем да те славим за праведне судове твоје.

63. У заједници сам са свима који се тебе боје и који чувају заповијести твоје.

64. Доброте је твоје, Господе, пуна сва земља; наредбама твојим научи ме.

65. Учинио си добро слуги својему, Господе, по ријечи својој.

66. Доброј мисли и знању научи ме, јер заповијестима твојим вјерујем.

67. Прије страдања својега лутах, а сад чувам ријеч твоју.

68. Ти си добар и добро чиниш; *научи ме наредбама твојим.

*Пс 119, 12.

69. Охоли плету на мене лаж, али се ја свијем срцем држим заповијести твојих.

70. Задригло је срце њихово као сало, а ја се тјешим законом твојим.

71. Добро ми је што страдајм, да се научим наредбама твојим.

72. *Милији ми је закон уста твојих него тисуће злата и сребра.

*Пс 19, 10.

73. Руке твоје створиле су ме и начиниле ме; уразуми ме и научићу се заповијестима твојим.

74. Који се тебе боје, видјеће ме, и радоваће се што се уздам у твоју ријеч.

75. Знам да су судови твоји, Господе, праведни, и по правди ме караш.

76. Нека буде доброта твоја утјећа моја, као што си рекао слуги својему.

77. Нека дође к мени милосрђе твоје и оживим; јер је закон твој утјећа моја.

78. Нек се постиде охоли; *јер ме без кривице оборише. Ја размишљајм о заповијестима твојим.

*Пс 119, 86.

79. Нек се обрати к мени који се тебе боје, и који знаду откривења твоја.

80. Срце моје нека буде савршено у наредбама твојим, да се не постидим.

81. Чезне душа моја за спасењем твојим, ријеч твоју чекам.

82. Чезну очи моје за ријечју твојом; говорим: Кад ћеш ме утјешити?

83. Постадох као мијех у диму, али твојих наредба не заборавих.

84. Колико ће бити дана слуге твојега? Кад ћеш судити онима који ме гоне?

85. Охоли ископаше ми јаму на- супрот закону твојему.

86. Све су заповијести твоје исти- на; без кривице ме гоне, помози ми.

87. Умало ме не убише на земљи, али ја не остављам заповијести тво- јих.

88. По милости својој оживи ме, и чуваћу откривења уста твојих.

89. Довијека је, Господе, ријеч твоја утврђена на небесима,

90. Од кољена до кољена истина твоја; ти си поставио земљу, и стоји.

91. По твојој наредби све стоји сад; јер све служи теби.

92. Да није закон твој био утјеха моја, погинуо бих у невољи својој.

93. Заповијести твојих нећу забо- равити довијека, јер ме њима ожи- вљаваш.

94. Ја сам твој, помози ми, јер тражим заповијести твоје.

95. Безбожници гледају да ме уби- ју; а ја размишљам о твојим откриве- њима.

96. Свему савршеноме видјех крај; али је заповијест твоја веома широка.

97. Како љубим закон твој! *Вас дан мислим о њему. *Пс 1, 2.

98. Заповијест твоја чини ме *му- дријега од непријатеља мојих; јер је са мном увијек. *5 Мој 4, 6.

99. Разумнији постах од свијех учитеља својих; јер размишљам о твојим откривењима.

100. Мудрији сам од стараца; јер заповијести твоје чувам.

101. Од свакога злого пута зауста- вљам ноге своје, да бих чувао ријеч твоју.

102. Од наредаба твојих не одсту- пам, јер си ме ти научио.

103. *Како су слатке језику моје- му ријечи твоје, слађе од меда усти- ма мојима! *Пс 19, 10.

104. Од заповијести твојих поста- дох разуман; тога ради мрзим на сва- ки пут лажни.

105. Ријеч је твоја жижак нози мо- јој, и видјело стази мојој.

106. Заклех се да ћу чувати наред- бе правде твоје, и извршићу.

107. Поништен сам веома, Госпо- де, оживи ме по ријечи својој.

108. Нека ти буде угодна, Госпо- де, добровољна жртва уста мојих, и судовима својим научи ме.

109. Душа је моја у руци мојој не- престано у невољи; али закона твоје- га не забораваљам.

110. Безбожници су ми метнули замку; али од заповијести твојих не застраних.

111. Присвојих откривења твоја за вавијек; јер су радост срцу мојему.

112. Приволио сам срце своје да твори наредбе твоје навијек, до кра- ја.

113. Који преступају закон, ја на њих мрзим, а закон твој љубим.

114. Ти си заклон мој и штит мој; ријеч твоју чекам.

115. Идите од мене, безаконици! И чуваћу заповијести Бога својега.

116. Укријепи ме по ријечи својој и бићу жив, и немој ме осрамотити у надању мом.

117. Утврди ме и спашћу се, и раз- мишљаћу о наредбама твојим без престанка.

118. Обараш све који одступају од наредаба твојих, јер су помисли њи- хове лаж.

119. Као гар бацаш све безбожни- ке на земљи; тога ради омиљеше ми откривења твоја.

120. Дрхће од страха твојега тије- ло моје, и судов твојих бојим се.

121. Чиним суд и правду, не дај ме онима који ме гоне.

122. Одбрани слугу својега на добро његово, да ми не чине силе охоли.

123. Очи моје чезну за спасењем твојим и за ријечју правде твоје.

124. Учини слуги својему по милости својој, и наредбама својим научи ме.

125. Ја сам слуга твој; уразуми ме, и познаћу откривења твоја.

126. Вријеме је да Господ ради; оборише закон твој.

127. *Тога ради љубим заповијести твоје већма него злато и драго камење. *Пс 19, 10.

128. Тога ради заповијести твоје држим да су вјерне, на сваки пут лажни мрзим.

129. Дивна су откривења твоја; зато их чува душа моја.

130. Ријечи твоје кад се јаве, просвјетљују и *уразумљују прости. *Пс 19, 7.

131. Отворам уста своја да одахнем, јер сам жедан заповијести твојих.

132. Погледај ме и смиљуј се на ме, као што радиш с онима који љубе име твоје.

133. *Утврди стопе моје у ријечи својој, и не дај никаквome безаконју да овлада мноm. *Пс 17, 5.

134. Избави ме од насиља људскогa, и чуваћу заповијести твоје.

135. Свјетлошћу лица својега обасјај слугу својега, и научи ме наредбама својим.

136. Очи моје лију потоке, зато што не чувају закона твојега.

137. Праведан си, Господе, и прави су судови твоји.

138. Јавио си правду у откривењима својим, и истину цијелу.

139. *Ревност моја једе ме, зато што моји непријатељи заборавише ријечи твоје. *Пс 69, 9.

140. Ријеч је твоја веома чиста, и слуга је твој веома љуби.

141. Ја сам мален и поништен, али заповијести твојих не заборављам.

142. Правда је твоја правда вјечна, и закон твој истина.

143. Туга и невоља нађе ме, заповијести су твоје утјеха моја.

144. Вјечна је правда у откривењима твојим; уразуми ме и бићу жив.

145. Вичем из свега срца: Услиши ме, Господе; сачуваћу наредбе твоје.

146. Призивам те, помози ми; држаћу се откривења твојих.

147. Претјечем свануће, и вичем; ријеч твоју чекам.

148. Претјечу очи моје јутарњу стражу, да бих размишљао о ријечи твојој.

149. Чуј глас мој по милости својој, Господе; *по суду својему оживи ме. *Пс 119, 154.

150. Прикучују се који љубе безаконје; удаљили су се од закона твојега.

151. Ти си близу, Господе, и све су заповијести твоје истина.

152. Одавна знам за откривења твоја, да си их поставио зававијек.

153. Погледај невољу моју и избави ме, јер не заборављам закона твојега.

154. Прими се ствари моје и одбрани ме; по ријечи својој оживи ме.

155. Далеко је од безбожника спасење, јер се не држе наредаба твојих.

156. Милосрђе је твоје, Господе, велико; по правоме суду свом оживи ме.

157. Много је противника мојих и непријатеља мојих; али ја не одступам од откривења твојих.

158. Видим одметнике, и мрско ми је, јер не чувају ријечи твоје.

159. Гледај како љубим заповијести твоје; Господе, по милости својој оживи ме.

160. Основа је ријечи твоје истинна, и вјечан је сваки суд правде твоје.

161. Кнезови ме гоне ни за што, али се срце моје боји ријечи твоје.

162. Радујем се ријечи твојој као онај који задобије велик плијен.

163. Мрзим на лаж и гадим се на њу, љубим закон твој.

164. Седам пута на дан хвалим те за судове правде твоје.

165. Велик мир имају они који љубе закон твој, и у њих нема спотицања.

166. *Чекам спасење твоје, Господе, и заповијести твоје извршујем.

*1 Мој 49, 18.

167. Душа моја чува откривења твоја, и ја их љубим веома.

168. Чувам заповијести твоје и откривења; јер су сви путови моји пред тобом.

169. Нека изађе тужњава моја преда те, Господе! По ријечи својој, уразуми ме.

170. Нека дође мољење моје преда те! По ријечи својој, избави ме.

171. Уста ће моја пјевати хвалу, кад ме научиш наредбама својим.

172. Језик ће мој казивати ријеч твоју, јер су све заповијести твоје праведне.

173. Нека ми буде рука твоја у помоћи; јер ми омиљеше заповијести твоје;

174. Жедан сам спасења твојега, Господе, и *закон је твој утјеха моја.

*Пс 119, 16.

175. Нека живи душа моја и тебе хвали, и судови твоји нека ми помогну.

176. *Зађох као овца изгубљена; тражи слугу својега јер заповијести твојих не заборавих.

*Ис 53, 6.

Позив у помоћ против ојадача.

Пјесма за пењање.

120. Ка Господу завиках у невољи својој, и услиши ме.

2. Господе, избави душу моју од уста лажљивијех и од језика лукавога.

3. Шта ће ти дати и шта ће ти принијети језик лукави?

4. Он је као оштре стријеле у јакога, као угљевље смреково.

5. Тешко мени кад сам туђин код Месеха, живим код шатора кидарских.

6. Дуго је живјела душа моја с онима који мрзе на мир.

7. Ја сам миран; али кад станем говорити, у њих је рат.

Господ је вјерни чувар људи.

Пјесма за пењање.

121. Подижем очи своје ка горама. Одакле ми долази помоћ?

2. Помоћ је мени од Господа који је створио небо и земљу.

3. Неће дати да поклизне нога твоја; не дријемље чувар твој.

4. Гле, не дријемље и не спава чувар Израиљев.

5. Господ је чувар твој, Господ је сјен твој, он ти је с десне стране.

6. Дању те неће сунце убити, ни мјесец ноћу.

7. Господ ће те сачувати од свакога зла, сачуваће душу твоју Господ.

8. Господ ће чувати улазак твој и излазак твој, одсад и довијека.

У славу Јерусалима.

Пјесма за пењање. Давидова.

122. **О**брадовах се кад ми рекоше: Хај-демо у дом Господњи!

2. Ево, стоје ноге наше на вратима твојим, Јерусалиме!

3. Јерусалим је изидан, као град сливен у једну зграду.

4. Онамо иду племена, племена Господња, по наредби Израилевој, да славе име Господње.

5. Ондје стоје пријестоли судски, пријестоли дома Давидова.

6. Иштите мира Јерусалиму; нека буде добро онима који љубе тебе!

7. Нека буде мир око зидова твојих, и честитост у дворима твојим!

8. Ради браће своје, и пријатеља својих говорим: Мир ти!

9. Ради дома Господа Бога нашега желим ти добро.

Поћлед у милост Божију.

Пјесма за пењање.

123. **К**теби подижем очи своје, који живиш на небесима!

2. Као што су очи слугама упрте у руку господара њиховијех, као очи слушкињине у руку госпође њезине, тако су очи наше у Господа Бога нашега док се смилује на нас.

3. Смилуј се на нас, Господе, смилуј се на нас, јер смо се довољно напитули срамоте;

4. Довољно се напитула душа наша руга од поноситијех, и срамоте од охолијех.

Бој је са нама у невољи.

Пјесма за пењање. Давидова.

124. **Д**а није био Господ с нама, нека рече Израил,

2. Да није био Господ с нама, кад људи усташе на нас,

3. Живе би нас прождрили кад се распали гњев њихов на нас;

4. Потопила би нас вода, ријека би покрила душу нашу;

5. Покрила би душу нашу силна вода.

6. Благословен Господ, који нас не даде зубима њиховијем да нас растржу!

7. Душа се наша избави као птица из замке ловачке; замка се раскиде, и ми се избависмо.

8. *Помоћ је наша у имену Господњем, који је створио небо и земљу.

*Пс 121, 2.

Ко се узда у Господа неће дојасати невоље.

Пјесма за пењање.

125. **К**о се узда у Господа, он је као гора Сион, не помјера се, остаје довијека.

2. Око Јерусалима су горе, и Господ је око народа својега одсад и довијека.

3. Јер неће остати скиптар безбожнички над дијелом праведничким, да не би праведници пружили руке своје на безакоње.

4. Учини, Господе, добро добрима и онима који су прџа срца.

5. А који скрећу на криве путе, отјераће Господ с онима који чине безакоње. *Мир Израилу! *Гал 6, 16.

Госпог избавља робље сионско.

Пјесма за пењање.

126. **К**ад враћаше Господ робље сионско, бијасмо као у сну.

2. Тада уста наша бијаху пуна радости, и језик наш пјевања. Тада говораху по народима: Велико дјело чини Господ на њима.

3. Велико дјело чини Господ на нама; развеселисмо се.

4. Враћај, Господе, робље наше, као потоке на сасушену земљу.

5. Који су са сузама сијали, нека жању с пјевањем.

6. Иде и плаче који носи сјеме да сије; поћи ће с пјесмом носећи снопове своје.

Све сћоји до блајослова Божијега.

Пјесма за пењање. Соломонова.

127. **А**ко Господ неће градити дома, узалуд се муче који га граде; ако неће Господ чувати града, узалуд не спава стражар.

2. Узалуд раните, доцкан лијежете, једете хлеб уморни; миломе своме он даје сан.

3. Ево наслједства од Господа: *дјеца, пород је дар од њега. *1 Мој 33, 5.

4. Што су стријеле у руци јакоме, то су синови млади.

5. Благо човјеку који је њима напунио тул свој! Неће се осрамотити кад се стану разговарати с непријатељима на вратима.

Блајословен је дом њобожнога човјека.

Пјесма за пењање.

128. **Б**лаго свакоме који се боји Господа, који ходи путовима његовијем!

2. Јер ће јести од трудова руку својих. Благо теби, и добро ти је.

3. Жена је твоја као родна лоза усред дома твојега; синови твоји као гране маслинове око стола твојега.

4. Гле, тако ће бити благословен човјек који се боји Господа.

5. Благословиће те Господ са Сиона, и гледаћеш добро јерусалимско у све дане живота својега;

6. Видјећеш синове у синова својих. *Мир Израиљу! *Пс 125, 5.

Постидјеће се сви који досађују Израиљу.

Пјесма за пењање.

129. **М**ного ми досађиваше од младости моје, нека рече Израиљ,

2. Много ми досађиваше од младости моје, али ме не свладаше.

3. На леђима мојим ораше орачи, и водише дуге бразде своје.

4. Господ је праведан; исијече конопце безбожничке.

5. Постидјеће се, одбиће се сви који ненавиде Сион.

6. Биће као трава на крововима која се сасушује прије него се почупа,

7. Од које неће жетелац напунити руке своје, нити наручја својега везилац;

8. И који пролазе неће рећи: *„Благослов Господњи на вама! Благосиљамо вас именом Господњим.“

*Рута 2, 4.

*Молитва у великој невољи.
(Шести покајнички псалам)*

Пјесма за пењање.

130. **И**з дубине вичем к теби, Господе!

2. Господе, чуј глас мој! Нека пазе уши твоје на глас мољења мојега.

3. Ако ћеш на безакоње гледати, Господе – Господе, ко ће остати?

4. Али је у тебе праштање да би те се бојали.

5. Чекам Господа; чека душа моја; уздам се у ријеч његову.

6. Душа моја чека Господа већма него страже јутарње, које страже јутром.

7. Нека чека Израил Господа; јер је у Господа милост, и велик је у њега откуп.

8. И *он ће откупити Израиља од свијех безакоња његовијех. *Мт 1, 21.

Смјерношћ срца.

Пјесма за пењање. Давидова.

131. Господе, не надима се срце моје, нити се узносе очи моје; нити идем на велико, ни на оно што је више од мене.

2. Смјеран сам и кротак душом својом, као дијете крај матере; као дијете душа је моја у мени.

3. Нек се узда Израил у Господа одсад и довијека.

Молитва за Давидов дом и Сион због Божијег обећања.

Пјесма за пењање.

132. Опомени се, Господе, Давида и све смјерности његове,

2. Како се клео Господу, и завјетоваше Богу Јаковљеву:

3. „Нећу ући у шатор дома својега, нити ћу лећи на постељу одра својега;

4. Нећу дати сна очима својима, ни вјежама својима дријема,

5. Док *не нађем мјеста Господу, стана Богу Јаковљеву.“ *Дап 7, 46.

6. Ево, чусмо да је у Јефремовој земљи, *нађосмо га на пољима Киријат-јаримским. *1 Сам 7, 1.

7. Уђимо у стан његов, поклонимо се подножју ногу његовијех.

8. *Стани, Господе, на почивалишту својем, ти и ковчег силе твоје.

*4 Мој 10, 35; 2 дн 6, 41, 42.

9. Свештеници твоји нек се обуку у правду, и свеци твоји нек се радују.

10. Због Давида слуге својега немој одвратити лица од помазаника својега.

11. *Закле се Господ Давиду у истини од које неће одступити; од породе твојега посадићу на пријестолу твојему. *Пс 89, 4.

12. Ако синови твоји ушчувају завјет мој и откривења моја којима ћу их научити, онда ће и синови њихови довијека сједјети на пријестолу свом.

13. Јер је изабрао Господ Сион, и омиље му живјети на њему.

14. *, „Ово је почивалиште моје увијек, овдје ћу се населити, јер ми је омиљело. *Пс 68, 16.

15. Храну ћу његову благословити, ниште његове наситићу хљеба.

16. Свештенике ћу његове обући у спасење, и свети ће се његови радовати.

17. *Ту ћу учинити да узрасте рог Давиду, поставићу видјело помазанику својему. *Лк 1, 69.

18. Непријатеље ћу његове обући у срамоту, а на њему ће цвјетати вијенац његов.“

Блајословена је брајска слоја.

Пјесма за пењање. Давидова.

133. Како је лијепо и красно кад сва браћа живе заједно!

2. Као *добро уље на глави које се стаче на браду, браду Аронову, које се стаче на skut од хаљине његове;

*2 Мој 30, 25, 30.

3. Као роса на Ермону, која слази на горе Сионске. Јер је ондје утврдио Господ благослов и живот довијека.

Ноћна захвална пјесма у храму.

Пјесма за пењање.

134. Сад благосиљајте Господа, све слуге Господње, које стојите у дому Господњем ноћу.

2. Подигните руке своје к светињи, и благосиљајте Господа.

3. Благословиће те са Сиона Господ, који је створио небо и земљу.

Свемоћућности Божија, немоћ идола.

Алилуја.

135. Хвалите име Господње, хвалите, слуге Господње,

2. Који стојите у дому Господњем, у дворима дома Бога нашега.

3. Хвалите Господа, јер је добар Господ; појте имену његову, јер је слатко.

4. *Јер Јакова изабра себи Господ, Израиља за достојање своје.

*2 Мој 19, 5; 5 Мој 7, 6.

5. Јер познах да је велик Господ, и Господ наш сврх свијех богова.

6. Што год хоће, све Господ чини, на небесима и на земљи, у морима и у свима безданима.

7. Изводи облаке од краја земље, муње чини усред дажда, изводи вјетар из одаја његовијех.

8. *Он поби првенце у Мисиру од човјека до живинчета.

*2 Мој 12, 29; Пс 78, 51.

9. Показа знаке и чудеса усред тебе, Мисире, на Фараону и на свијем слугама његовијем.

10. *Поби народе велике, и изгуби царева јаке: *4 Мој 21, 24.

11. Сиона, цара аморејскога и Ога, цара васанскога, и *сва царства хананска; *Инав 12, 7.

12. И даде земљу њихову у достојање, у достојање Израиљу, народу својему.

13. Господе, *име је твоје вјечно; Господе, спомен је твој од кољена до кољена. *Пс 102, 12.

14. *Јер ће судити Господ народу својему, и на слуге своје смиловаће се. *5 Мој 32, 36.

15. *Идоли су незнабожачки сребро и злато, дјело руку човјечијих; *Пс 115, 4-8.

16. Уста имају, а не говоре; очи имају, а не виде;

17. Уши имају, а не чују; нити има дишања у устима њиховијем.

18. Какви су они, онакви су и они који их граде, и сви који се уздају у њих.

19. ДOME Израиљев, благосиљај Господа; доме Аронов, благосиљај Господа;

20. ДOME Левијев, благосиљај Господа; који се бојите Господа, благосиљајте Господа.

21. Благословен Господ на Сиону, који живи у Јерусалиму! Алилуја!

Величање вјечне милости Божије и Божијих чуда у историји свој народа.

136. Славите *Господа, јер је добар; јер је довијека милост његова; *Пс 106, 1.

2. Славите Бога над боговима; јер је довијека милост његова.

3. Славите господара над господарима; јер је довијека милост његова.

4. Онога, који један твори чудеса велика; јер је довијека милост његова.

5. Који је створио небеса премудро; јер је довијека милост његова.

6. Утврдио земљу на води; јер је довијека милост његова.

7. *Створио велика видјела; јер је довијека милост његова. *1 Мој 1, 14.

8. Сунце да управља даном; јер је довијека милост његова.

9. Мјесец и звијезде да управљају ноћу; јер је довијека милост његова.

10. *Који поби Мисир у првенцима његовијем; јер је довијека милост његова. *Пс 135, 8.

11. Изведе из њега Израиља; јер је довијека милост његова.

12. Руком крјепком и мишицом подигнутом; јер је довијека милост његова.

13. Који раздвоји Црвено море; јер је довијека милост његова.

14. И проведе Израиља кроз сред њега; јер је довијека милост његова.

15. А Фараона и војску његову врже у море Црвено; јер је довијека милост његова.

16. Преведе народ свој преко пустиње; јер је довијека милост његова.

17. Поби цареve велике; јер је довијека милост његова.

18. И изгуби цареve знатне; јер је довијека милост његова.

19. Сиона, цара аморејскога; јер је довијека милост његова.

20. И Ога, цара васанскога; јер је довијека милост његова.

21. И даде земљу њихову у достојање; јер је довијека милост његова.

22. У достојање Израиљу, служи своме; јер је довијека милост његова.

23. Који нас се опомену у понижењу нашем; јер је довијека милост његова.

24. И избави нас од непријатеља наших; јер је довијека милост његова.

25. *Који даје храну свакому тијелу; јер је довијека милост његова. *Пс 145, 15.

26. Славите Бога небескога; јер је довијека милост његова.

Тутовање сужања у Вавилону.

137. На водама вавилонским сјеђасмо и плакасмо опомињући се Сиона.

2. О врбама сред њега вјешасмо харфе своје.

3. Ондје искаху који нас заробише да пјевамо, и који нас оборише — да се веселимо: „Пјевајте нам пјесму сионску“.

4. Како ћемо пјевати пјесму Господњу у земљи туђој?

5. Ако заборавим тебе, Јерусалиме, нека ме заборави десница моја.

6. Нека прионе језик мој за уста моја ако тебе не успамтим, ако не уздржим Јерусалима сврх весеља својега.

7. Напомени, Господе, *синовима Едомовијем дан јерусалимски, кад говорише: Раскопајте, раскопајте га до темеља. *Авд 10 и даље.

8. Кћери вавилонска, крвници; благо ономе ко ти плати за дјело које си нама учинила!

9. Благо ономе који узме и *разбије дјецу твоју о камен. *Ис 13, 16.

Захвална пјесма на помоћи Божијој.

Псалам Давидов.

138. Славим те, Господе, од свега срца својега, пред боговима пјевам теби.

2. Поклањам се пред светом црквом твојом, и славим име твоје, за доброту твоју и за истину твоју; јер си по сваком имену свом подигао ријеч своју.

3. У дан у који призвах, ти си ме услишио, дунуо слободу у душу моју.

4. Славиће те, Господе, сви цареви земаљски кад чују ријечи уста твојих;

5. И пјеваће путове Господње, јер је велика слава Господња.

6. *Јер је висок Господ, и види нискога, и високога издалека познаје.

*Пс 113, 5.

7. Ако пођем у туги, ти ћеш ме оживити; на злоћу непријатеља мојих пружићеш руку своју и заклониће ме десница твоја.

8. *Господ ће учинити мени. Господе, милост је твоја довијека; дјела руку својих не остављај.

*Флп 1, 6.

Бој све зна и све види.

Начелнику пјевачком. Псалам Давидов.

139. Господе, ти ме кушаш и знаш.

2. Ти знаш кад сједнем и кад устанем; ти знаш помисли моје издалека;

3. Кад ходим и кад се одмарам, ти си око мене, и све путове моје видиш.

4. Још нема ријечи на језику мом, а ти, Господе, гле, већ све знаш.

5. Састраг и спријед ти си ме заклонио, и ставио на ме руку своју.

6. Чудно је за ме знање твоје, високо, не могу да га докучим.

7. Куда бих отишао од духа твојега, и од лица твојега куда бих утекао?

8. *Да изађем на небо, ти си ондје. Да сиђем у пакао, ондје си.

*Ам 9, 2.

9. Да се дигнем на крилима од зоре и преселим се на крај мора:

10. И ондје ће ме рука твоја водити, и држати ме десница твоја.

11. Да речем: Да ако ме мрак сакрије; али је и ноћ као видјело око мене.

12. *Ни мрак неће замрачити од тебе, и ноћ је свијетла као дан; мрак је као видјело.

*Јов 34, 22.

13. Јер си ти створио што је у мени, саставио си ме у утроби матере моје.

14. Хвалим те што сам дивно саздан. Дивна су дјела твоја, и душа моја то зна добро.

15. *Ниједна се кост моја није сакрила од тебе, ако и јесам саздан тајно, откан у дубини земаљској.

*Проп 11, 5.

16. Заметак мој видјеше очи твоје, у књизи је твојој све то записано, и дани забиљежени, кад их још није било ниједнога.

17. Како су ми недокучиве помисли твоје, Боже! Како им је велик број!

18. Да их бројим, више их је него пијеска. Кад се пробудим, још сам с тобом.

19. Да хоћеш, Боже, убити безбожника! Крвопије, идите од мене.

20. Они говоре ружно на тебе; узимају име твоје узалуд непријатељи твоји.

21. Зар да не мрзим на оне који на те мрзе, Господе, и да се не гадим на оне који устају на тебе?

22. Пуном мрзошћу мрзим на њих; непријатељи су ми.

23. Окушај ме, Боже, и познај срце моје, испитај ме и познај помисли моје.

24. И види јесам ли на злу путу, и води ме на пут вјечни.

Молишва да се не падне у мрежу лукавих непријатеља.

Начелнику пјевачком. Псалам Давидов.

140. Избави ме, Господе, од човјека злога, сачувај ме од насилника,

2. Који помишљају зло у срцу и сваки дан подижу рат;

3. Оштре језик свој као змија, *јед је аспидин у устима њиховијем.

*Рим 3, 13.

4. Сачувај ме, Боже, од руку безбожничких, од насилника одбрани ме, који мисле да поткину ноге моје.

5. Охоли ми намјестише замке и пругла, метнуше ми мрежу на пут, пређу разапеше ми.

6. Рекох Господу: Ти си Бог мој, услиши, Господе, глас мољења мојега.

7. Господе, Господе, крјепки Спаситељу мој, заклони главу моју у дан ратни!

8. Не дај, Господе, безбожнику што жели, не дај му да учини што је наумио, да се не узнесе.

9. Отров онијех што су око мене, *погибао уста њиховијех нека се обрати на њих.

*Пс 7, 16.

10. Нека падне на њих живо угљевље; нека их он баци у огањ, у пропасти, да не устану.

11. Човјек језичан неће се утврдити на земљи, неправеднога ће злоћа увалити у погибао.

12. Знам да ће Господ показати правду невољноме и правицу убоги-ма.

13. Да, праведни ће славити име твоје, прави ће остати пред лицем твојим.

Молитва да нас Бог сачува од зла.

Псалам Давидов.

141. Господе, вичем к теби, похитај к мени, чуј глас мољења мојега кад вичем к теби.

2. Нек изађе молитва моја као кад пред лице твоје, дизање руку мојих као *принос вечерњи.

*2 Мој 29, 39.

3. Постави, Господе, стражу код језика мојега, чувај врата уста мојих.

4. Не дај срцу мојему да застрани на зле помисли, да чини дјела безбожна с људима који поступају неправедно; и да не окусим сладости њиховијех.

5. Нека ме бије праведник, то је милост; нека ме кара, то је уље за главу моју; глава моја неће се бранити, ако ће и више; него је молитва моја против злоће њихове.

6. Расуше се по каменијем врлетица судије њихове, и чуше ријечи моје како су благе.

7. Као кад ко сијече и теше, тако се разлетјеше кости наше до чељусти пакленијех.

8. Али су к теби, Господе, Господе, управљене очи моје, у тебе се уздам, немој одбацити душе моје.

9. Сачувај ме од замке коју ми метнуше, од лукавства онијех који чине безакоње.

10. Пашће у мреже своје безбожници, а ја ћу један проћи.

Душа у великом страху уздише и итражи помоћ Божију.

Наук Давидов. Молитва, кад бјеше у пећини.*

*1 Сам 24, 3.

142. Гласом својим ка Господу вичем, гласом својим Господу се молим.

2. Изливам пред њим мољење своје, тугу своју пред њим казујем,

3. Кад изнемогне у мени дух мој. Ти знаш стазу моју. На путу којим ходим, сакрише ми замку.

4. Погледам надесно, и видим да ме нико не зна; нестале ми уточишта, нико не мари за душу моју.

5. Вичем к теби, Господе; велим: Ти си уточиште моје, дио мој на *земљи живијех.

*Пс 27, 13.

6. Чуј тужњавау моју, јер се мучим веома. Избави ме од онијех који ме гоне, јер су јачи од мене.

7. Изведи из тамнице душу моју, да славим име твоје. Око мене ће се скупити праведници кад ми учиниш добро.

*Молитва да нас Бој избави и
да нас води.*

(Седми покајнички псалом)

Псалом Давидов.

143. Господе, услиши молитву моју, прими мољење моје по истини својој, услиши ме по правди својој.

2. И не иди на суд са слугом својим, *јер се неће оправдати пред тобом нико жив. *Јов 9, 2; Пс 130, 3.

3. Непријатељ гони душу моју, гази у прах живот мој, посађује ме у мрак, као давно помрле.

4. Трне у мени дух мој, нестаје у мени срца мојега.

5. *Помињем дане старе, пребрајам све послове твоје, размишљао о дјелима руку твојих. *Пс 77, 5.

6. Пружам к теби руке своје; *душа је моја као суха земља пред тобом. *Пс 63, 1.

7. Похитај, услиши ме; Господе, нестаје духа мојега, немој одвратити лица својега од мене; *јер ћу бити као они који одлазе у гроб. *Пс 28, 1.

8. Рано ми јави милост своју, јер се у тебе уздам. Покажи ми пут којим да идем, јер к теби подижем душу своју.

9. Избави ме од непријатеља мојих, Господе, к теби притичем.

10. *Научи ме творити вољу твоју, јер си ти Бог мој; дух твој благи нека ме води по стази правој. *Пс 25, 5.

11. *Имена ради својега, Господе, оживи ме, по правди својој изведи из муке душу моју. *Пс 119, 25.

12. И по милости својој истријеби непријатеље моје, и погуби све који муче душу моју, *јер сам твој слуга.

*Пс 116, 16.

*Молитва да Бој заштити и
блајослови свој народ.*

Псалом Давидов.

144. Благословен Господ, град мој, који *учи руке моје боју, прсте моје рату, *Пс 18, 34.

2. Добротвор мој и ограда моја, уточиште моје и избавитељ мој, штит мој, онај у кога се уздам, који ми покорава народ мој.

3. Господе, *шта је човјек, те знаш за њ, и син смртнога, те га пазиш?

*Пс 8, 4.

4. *Човјек је као ништа; дани су његови као сјен који пролази. *Јов 14, 2.

5. Господе, *савиј небеса своја и сиђи; † дотакни се гора и задимиће се. *Пс 18, 9; † Пс 104, 32.

6. Сијевни муњом и разагнај их; пусти стријеле своје и распи их.

7. Пружи руку своју с висине, избави ме и извади ме из воде велике, из руку туђинаца,

8. Којих уста говоре ништаве ствари, и којих је десница десница лажна.

9. Боже, *пјесму нову пјеваћу ти, у псалтир од десет жица удараћу теби, *Пс 32, 2, 3.

10. Који дајеш спасење царевима, и Давида, слугу својега, избављаш од љутога мача.

11. Избави ме и отми ме из руке туђинаца, којих уста говоре ништавне ствари, и којих је десница десница лажна.

12. Синови наши нека буду као *биље које весело одрасте у младости; кћери наше као ступови прекрасно израђени у двору; *Пс 128, 3.

13. Житнице наше пуне, обилне сваким житом; овце наше нек се множе на тисуће и на сто тисућа по становима нашим.

14. Волови наши нека буду товни; нека не буде нападања, ни бјежања, ни тужњава по улицама нашим.

15. *Благо народу у којег је све овако! Благо народу у којег је Господ Бог! *5 Мој 33, 29.

*Вјечна доброта Божија
у његовом Царству.*

Хвала Давидова.

145. Узвисиваћу те, Боже мој, царе мој, благосиљаћу име твоје од вијека до вијека.

2. Сваки ћу те дан благосиљати, и хвалићу име твоје довијека и без престанка.

3. Велик је Господ, и ваља га славити, и величанство његово не може се досегнути.

4. Од кољена до кољена хвалиће дјела твоја, и силу твоју казивати.

5. О високој слави твојега величанства, и о дивним дјелима твојим размишљам.

6. Приповиједаће силу чудеса твојих, и ја ћу величанство твоје казивати.

7. Хвалиће велику доброту твоју, и правду твоју пјеваће.

8. *Податљив је и милосрдан Господ, дуго трпи и велике је милости.

*2 Мој 34, 6.

9. Дobar је Господ према свима, и жалостив на сва дјела своја.

10. Нека те славе, Господе, сва дјела твоја, и свеци твоји нека те благосиљају.

11. Нека казују славу царства твојега, и силу твоју приповиједају,

12. Да би јавили синовима људским силу твоју, и високу славу царства твојега.

13. Царство је твоје царство свијех вијекова, и влада твоја на сва кољена.

14. Господ прихвата све који падају, и *исправља све погнуте. *Пс 146, 8.

15. *Очи су свијех к теби управљене, и † ти им дајеш храну на вријеме; *Пс 104, 27; Пс 136, 25.

16. Отвораш руку своју, и ситиш свашта живо по жељи.

17. Праведан је Господ у свијем путовима својим, и свет у свијем дјелима својим.

18. Господ је близу свијех који га призивају, свијех који га призивају у истини.

19. Жељу испуњава онима који га се боје, тужњава њихову чује и помаже им.

20. Чува Господ све који га љубе, а безбожнике све ће истријебити.

21. Хвалу Господу нека говоре уста моја, и нека благосиља свако тијело свето име његово увијек и без престанка.

Вјечна вјерност Божија.

Алилуја.

146. Хвали, душо моја, Господа.

2. Хвалићу Господа за живота својега, пјеваћу Богу својему док ме је год.

3. *Не уздајте се у кнезове, у сина човјечијега, у којег нема помоћи.

*Пс 118, 8, 9.

4. *Изиће из њега дух, и врати се у земљу своју; тај дан пропадну све помисли његове. *Проп 12, 7.

5. Благо ономе, којему је помоћник Бог Јаковљев, којему је надање у Господу, Богу његову,

6. Који је створио небо и земљу, море и све што је у њима; који држи вјеру увијек,

7. Чини суд онима којима се чини криво; даје храну гладнима. Господ дријеши свезане,

8. Господ отвора очи слијепима, *подиже оборене, Господ љуби праведнике. *Пс 145, 14.

9. *Господ чува дошљаке, помаже сироти и удовици, а пут безбожнички превраћа. *Пс 68, 5.

10. Господ је цар довијека, Бог твој, Сионе, од кољена до кољена. Алилуја.

*Исповиједање Боја,
Избавиоша Израилевој.*

147. Хвалите Господа, јер је *слатко пјевати Богу нашему, јер благоме приликује хвала. *Пс 92, 1.

2. Господ зида Јерусалим, сабира расијане синове Израилеве;

3. *Испјељује оне који су скрушена срца, и лијечи туге њихове; *Ис 61, 1.

4. *Избраја мноштво звијезда, и све их зове именом. *Ис 40, 26.

5. Велик је Господ наш и велика је крјепост његова, и разуму његову нема мјере.

6. Прихвата смјерне Господ, а безбожне понижава до земље.

7. Редом пјевајте Господу хвалу, udaraјте Богу нашему у гусле.

8. Он застире небо у облацима, спрема земљи дажд, чини те расте на горама трава;

9. *Даје стоци храну њезину, и вранићима, који гракћу к њему. *Јов 38, 41.

10. Не мари за силу коњску, нити су му мили краци човјечији.

11. Мили су Господу они који га се боје, који се уздају у милост његову.

12. Слави, Јерусалиме, Господа; хвали Бога својега, Сионе!

13. Јер он утврђује пријеворнице врата твојих, благосиља синове твоје у теби.

14. Ограђује међе твоје миром, насићава те једре пшенице.

15. Шаље говор свој на земљу, брзо тече ријеч његова.

16. Даје снијег као вуну, сипа иње као пепео.

17. Баца грађ свој као залогаје, пред мразом његовијем ко ће остати?

18. Пошаље ријеч своју, и све се раскрави; дуне духом својим, и потеку воде.

19. Он је јавио ријеч своју Јакову, наредбе и судове своје Израиљу.

20. *Ово није учинио ниједноме другом народу, и судова његовијех они не знају. Алилуја! *Рим 3, 2.

Нека сав свијет њ велича Господа.

Алилуја.

148. Хвалите Господа на небесима, хвалите га на висини.

2. *Хвалите га, сви анђели његови, хвалите га, све војске његове!

*Пс 103, 20, 21.

3. Хвалите га, Сунце и Мјесече, хвалите га, све звијезде сјајне!

4. Хвалите га, небеса над небесима и водо над небесима!

5. Нека хвале име Господње, јер он *заповиједа и створише се. *Пс 33, 9.

6. Постави их за свагда и за вавијек, даде наредбу која неће проћи.

7. Хвалите Господа на земљи, велике рибе и све бездане;

8. Огањ и грађ, снијег и магла, вјетар силни, који извршује ријеч његову,

9. Горе и сви хумови, родна дрвета и сви кедрни,

10. Звијери и сва стока, бубине и птице крилате,

11. Цареви земаљски и сви народи, кнезови и све судије земаљске,

12. Момци и дјевојке, старци и дјеца,

13. Нека хвале име Господње; јер је само његово име узвишено, слава његова на земљи и на небу.

14. Он је узвисио рог народа својега, славу свијех светаца својих, синова Израиљевих, народа који је близу њега.

Нека Сион велича Господа!

Алилуја.

149. Појте Господу пјесму нову; хвала да му је на сабору светих.

2. Нека се весели Израиљ о *Створитељу свом, синови сионски нек се радују о Цару свом. *Пс 100, 3.

3. Нека хвале име његово покликујући, у бубањ и гусле нека му удају.

4. Јер је мио Господу народ његов, украшава смјерне спасавајући их.

5. Нек се веселе свеци у слави, и нек се радују на постељама својим.

6. Слава је Божија у устима њиховијем, и мач с обје стране оштар у руци њиховој,

7. Да се освете народима, и покарају племена;

8. Да свежу цареве њихове у ланце, и властелу њихову у окове гвоздене,

9. И изврше на њима написани суд. Ова је част свима свецима његовијем. Алилуја!

Све што дише нека велича Господа!

Алилуја.

150. Хвалите Бога у светињи његовој, хвалите га на тврђи славе његове.

2. Хвалите га према сили његовој, хвалите га према високоме величанству његову.

3. Хвалите га уз глас трубни, хвалите га уз псалтир и гусле.

4. Хвалите га с бубњем и весељем, хвалите га уз жице и орган.

5. Хвалите га уз јасне кимвале, хвалите га уз кимвале громовне.

6. *Све што дише нека хвали Господа! Алилуја! *Пс 41, 13; Отк 5, 13.

ПРИЧЕ СОЛОМОНОВЕ

*Да се позна мудрост!
Треба се чувати лошег друштва.
Премудрост ујозорава.*

- 1.** Приче Соломона, сина Давидова, цара Израиљева,
2. Да се познаје мудрост и настава, да се разумију ријечи разумне,
3. Да се прима настава у разуму, у правди, у суду и у свему што је право,
4. Да се даје лудима разборитост, младићима знање и помњивост.

5. Мудар ће слушати и више ће знати, и разуман ће стећи мудрост,

6. Да разумије приче и значење, ријечи мудријех људи и загонетке њихове.

7. *Почетак је мудрости страх Господњи; људи презиру мудрост и наставу. *Јов 28, 28; Пс 111, 10; ПрС 9, 10.

8. *Слушај, сине, наставу оца својега, и не остављај науке матере своје. *ПрС 6, 20.

9. Јер ће бити вијенац од милина око главе твоје, и гривна на грлу твојом.

10. Сине мој, ако би те мамили грјешници, не пристај;

11. Ако би рекли: Ходи с нама да вребамо крв, да засједамо прѣвومه ни за што;

12. Прождријећемо их као гроб живе, и свеколике као оне који силазе у јаму;

13. Свакојакога блага добићемо, напунимо куће своје плијена;

14. Бацаћеш ждријеб свој с нама; један ће нам тоболац бити свјема;

15. Сине мој, не иди на пут с њима, чувај ногу своју од стазе њихове,

16. Јер ногама својим трче на зло и хите да прољевају крв,

17. Јер се узалуд разапиње мрежа на очи свакој птици;

18. А они вребају своју крв и засједају својој души.

19. Такви су путеви свијех лакомијех на добитак, који узима душу својим господарима.

20. *Премудрост виче на пољу, на улицама пушта глас свој; *Прс 8, 1.

21. У највећој вреви виче, на вратима, у граду говори своје бесједе:

22. Луди, докле ћете љубити лудост? И подсмјевачима докле ће бити мио подсмјех? И безумном докле ће мрзити на знање?

23. Обратите се на карање моје; ево, изасућу вам дух свој, казаћу вам ријечи своје.

24. *Што звах, али не хтјесте; пружах руку своју, али нико не мари,

*Ис 65, 12.

25. Него одбаците сваки савјет мој, и карања мојега не хтјесте примити;

26. Зато ћу се и ја смијати вашој невољи, ругаћу се кад дође чега се бојите;

27. Кад као пустош дође чега се бојите, и погибао ваша као олуја кад

дође, кад навали на вас невоља и мука.

28. *Тада ће ме звати, али се нећу одазвати; рано ће тражити, али ме неће наћи. *Мих 3, 4.

29. Јер мрзише на знање, и страха Господњега не изабраше;

30. Не присташе на мој свјет, и презираше сва карања моја.

31. *Зато ће јести плод од путова својих, и наситиће се савјета својих. *Ис 3, 11.

32. Јер ће луде убити мир њихов, и безумне ће погубити срећа њихова.

33. Али ко ме слуша, боравиће безбрижно, и биће на миру не бојећи се зла.

Позив да озбиљно тражимо мудрости да бисмо се сачували од искушења.

2. Сине мој, ако примиш ријечи моје, и заповијести моје сахраниш код себе,

2. Да пази ухо твоје на мудрост, и пригнеш срце своје к разуму,

3. Ако призовеш мудрост, и к разуму подигнеш глас свој,

4. Ако га устражиш као сребро, и као сакривено благо ако добро устражиш;

5. Тада ћеш разумјети страх Господњи, и познање Божије наћи ћеш.

6. Јер Господ даје мудрост, из његовијех уста долази знање и разум.

7. Чува прѣвима што доиста јест, штит је онима који ходе у безазленисти,

8. Да би се држали стаза прѣвијех, а он чува пут светаца својих.

9. Тада ћеш разумјети правду и суд и што је право, и сваки добри пут.

10. Кад дође мудрост у срце твоје, и знање омили души твојој,

11. Помњивост ће пазити на те, разум ће те чувати,

12. Избављајући те од зла пута, од људи који говоре опаке ствари,

13. Који остављају праве путе да иду путовима мрачнијем,

14. Који се радују зло чинећи, и играју у злијем опачинама;

15. Којих су путеви криви, и сами су опаки на стазама својим;

16. Избављајући те од *жене туђе, од туђинке која ласка својим ријечи-
ма, *ПрС 5, 3; 6, 24; 7, 5.

17. Која оставља вођа младости своје, и заборавља завјет Бога својега.

18. Јер к смрти води дом њезин, и к мртвима стазе њезине.

19. Ко год уђе к њој не враћа се, нити излази на пут животни.

20. Зато ходи путем добријех, и држи се стаза праведничких.

21. *Јер ће праведници наставати на земљи, и безазлени ће остати на њој. *Пс 37, 29.

22. А безбожни ће се истријебити са земље, и безаконици ће се ишчупати из ње.

О блајослову од страха Господњеј и мудрости.

3. Сине мој, не заборављај науке моје, и заповијести моје нека храни срце твоје.

2. Јер ће ти донијети дуг живот, добре године и мир.

3. Милост и истина нека те не оставља; *привежи их себи на грло, упиши их на плочи срца својега.

*5 Мој 6, 8; ПрС 6, 21; 7, 3.

4. *Те ћеш наћи милост и добру мисао пред Богом и пред људима.

*Лк 2, 52.

5. Уздај се у Господа свијем срцем својим, а на свој разум не ослањај се.

6. На свијем путовима својим имај га на уму, и он ће управљати стазе твоје.

7. Не мисли сам о себи да си мудар; бој се Господа и уклањај се ода зла.

8. То ће бити здравље пупку твојему и заљевање костима твојим.

9. Поштуј Господа имањем својим и првинама од свега дохотка својега;

10. И биће пуне житнице твоје обиља, и пресипаће се вино из каца твојих.

11. *Сине мој, не одбацуј наставе Господње, и немој да ти досади карање његово.

*Јов 5, 17; Јев 12, 5, 6; Отк 3, 10.

12. Јер кога љуби Господ онога кара, и као отац сина који му је мио.

13. Благо човјеку који нађе мудрост, и човјеку који добије разум.

14. *Јер је боље њом трговати него трговати сребром, и добитак на њој бољи је од злата. *ПрС 8, 11, 19.

15. Скупља је од драгога камења, и *што је год најмилијих ствари твојих не могу се изједначити с њом.

*Мт 13, 44.

16. Дуг живот у десници јој је, а у љевици богатство и слава.

17. Пути су њезини мили путеи, и све стазе њезине мирне.

18. Дрво је животно онима који се хватају за њу, и ко је год држи срећан је.

19. *Господ је мудрошћу основао земљу, утврдио небеса разумом.

*ПрС 8, 27.

20. Његовом мудрошћу развалише се бездане и облаци капљу росом.

21. Сине мој, да ти то не одлази из очију; чувај праву мудрост и разборитост;

22. И биће живот души твојој *и накит грлу твојему. *ПрС 1, 9.

23. Тада ћеш ићи без бриге путем својим, и нога твоја неће се спотаћи.

24. *Кад лијежеш, нећеш се плашити, и кад почиваш, сладак ће ти бити сан. *Пс 3, 5; 4, 8.

25. Нећеш се плашити од нагле страхоте, ни од погибљи безбожничке кад дође.

26. Јер ће ти Господ бити узданица, и чуваће ти ногу да се не ухвати.

27. Не одреци добра онима који-ма треба, кад можеш учинити.

28. Не говори ближњему својему: Иди, и дођи други пут, и сјутра ћу ти дати, кад имаш.

29. Не куј зла ближњему својему који живи с тобом без бриге.

30. Не свађај се ни с ким без узрока, ако ти није учинио зла.

31. Немој завидјети насилнику, ни изабрати којег пута његова.

32. Јер је мрзак Господу зликовац, *а у праведних је тајна његова.

*Пс 25, 14.

33. Проклетство је Господње у кући безбожничковој, а стан праведнички благосиља.

34. *Јер подсмјевачима он се подсмјева, а кроткима даје милост.

*1 Пет 5, 5.

35. Мудри ће наслиједити славу, а безумнике ће однијети срамота.

*Настава очинска како да се иде
цутем мудрости.*

4. Слушајте, дјецо, наставу очеву, и пазите да бисте познали мудрост.

2. Јер вам добру науку дајем, не остављајте закона мојега.

3. Кад бијах син у оца својега млад, и јединац у матере своје,

4. Он ме учаше и говораше ми: Нека прими срце твоје ријечи моје, држи заповијести моје и бићеш жив.

5. Прибави мудрост, прибави разум; не заборављај и не одступај од ријечи уста мојих.

6. Немој је оставити, и чуваће те, љуби је, и храниће те.

7. Мудрост је главно; прибави мудрост, и за све имаће своје прибави разум.

8. Подижи је и она ће те узвисити, прославиће те кад је загрлиш.

9. *Метнуће ти на главу вијенац од милина, красну круну даће ти.

*Прс 1, 9.

10. Слушај, сине мој, и прими ријечи моје, *и умножиће ти се године животу.

*Прс 3, 2.

11. Учим те путу мудрости, водим те стазама прављеним.

12. Кад усходиш, неће се стезати кораци твоји, и ако потрчиш нећеш се спотакнути.

13. Држи се наставе и не пуштај; чувај је, јер ти је живот.

14. *Не иди на стазу безбожничку и путем неваљалијех људи не ступај.

*Прс 1, 10.

15. Остави га, не ходи по њему, уклони се од њега и мини га.

16. Јер не спавају ако не учине зла, и не долази им сан ако кога не оборе.

17. Јер једу хљеб безбожности, и пију вино насиља.

18. А пут је праведнички као свијетло видјело, које све већма свијетли док не буде прави дан.

19. А пут је безбожнички као мрак, не знају на што ће се спотакнути.

20. Сине мој, слушај ријечи моје, пригни ухо своје бесједи мојој.

21. Да ти не одлазе из очију; чувај их усред срца својега.

22. Јер су живот онима који их налазе и *здравље свему тијелу њихову.

*Прс 3, 8.

23. Сврх свега што се чува, чувај срце своје, јер из њега излази живот.

24. Уклони од уста својих опачину, и од усана својих неваљалство удаљи.

25. Очи твоје нека гледају управо, и вјеће твоје нека се управљају право пред тобом.

26. Мјери стазу ногама својим, и сви путови твоји нека су поравњени.

27. Не скрећи ни надесно ни на-
лијево, одвраћај ногу своју ода зла.

Треба се чувати разврати.

5. Сине мој, слушај мудрост
моју, к разуму мојему
пригни ухо своје,

2. Да се држиш разборитости, и
усне твоје да хране знање.

3. *Јер с усана туђе жене капље
мед, и грло јој је мекше од уља;

*ПрС 2, 16.

4. Али јој је крај горак као пелен,
оштар као мач с обје стране оштар.

5. Ноге јој слазе к смрти, до пакла
допиру кораци њезини.

6. Да не би мјерио пута живот-
нога, савијају се стазе њезине да не
знаш.

7. Зато, дјецо, послушајте мене, и
не одступајте од ријечй уста мојих.

8. Нека је далеко од ње пут твој, и
не приближуј се к вратима куће ње-
зине.

9. Да не би дао другима славе сво-
је и година својих немилостивоме,

10. Да се не би туђинци наситили
твојега блага, и труд твој да не би био
у туђој кући,

11. И да не ридаш на крају кад се
строши месо твоје и тијело твоје,

12. И речеш: Како мрзих на наста-
ву, и како срце моје презире карање!

13. И не послушах гласа учите-
ља својих, и не пригнух уха својега к
онима који ме учаху!

14. Умало не западох у свако зло
усред збора и скупштине.

15. Пиј воду из својега студенца и
што тече из твојега извора.

16. Нека се разливају твоји изво-
ри на поље, и потоци по улицама.

17. Имај их сâм за се, а не туђин
с тобом.

18. Благословен да је извор твој, и
весели се женом младости своје;

19. Нека ти је као кошута мила и
као срна љупка; дојке њезине нека те
опијају у свако доба, у љубави њези-
ној посрћи једнако.

20. А зашто би, сине, посртао за
туђинком и голио њедра туђој,

21. Кад су пред очима Господу пу-
тови свачији, и мјери све стазе његове?

22. Безбожника ће ухватити њего-
ва безакоња, и у ужа гријеха својих
заплешће се;

23. Умријеће без наставе, и од
мноштва лудости своје лутаће.

*Треба се чувати јемчења, лијености,
злобе и прелјубе.*

6. Сине мој, *кад се подјем-
чиш за пријатеља своје-
га, и даш руку своју туђинцу,

*ПрС 11, 15; 17, 18; 20, 16.

2. Везао си се ријечима уста својих,
ухватио си се ријечима уста својих.

3. Зато учини тако, сине мој, и
опрости се, јер си допао у руке бли-
жњему својему; иди, припадни и на-
вали на ближњега својега.

4. Не дај сна очима својима, ни
вјеђама својима дријема.

5. Отми се као срна из руке ловцу,
и као птица из руке птичару.

6. Иди к мраву, љенивче, гледај
путове његове и постани мудар.

7. Нема вођа ни управитеља ни
господара,

8. И опет приправља љети себи
храну, збира уз жетву храну своју.

9. Докле ћеш, љенивче, лежати?
Кад ћеш устати од сна својега?

10. *Док мало проспаваш, док ма-
ло продријемљеш, док мало склопиш
руке да прилегнеш. *ПрС 24, 33, 34.

11. Утом ће доћи сиромаштво твоје као путник и оскудица твоја као оружан човјек.

12. Човјек неваљао и нитков ходи са злијем устима;

13. *Намигује очима, говори ногама, показује прстима; *ПрС 10, 10.

14. Свака му је опачина у срцу, кује зло свагда, замеће свађу.

15. Зато ће уједанпут доћи погибља његова, часом ће се сатрти и неће бити лијека.

16. На ово шесторо мрзи Господ, и седмо је гад души његовој.

17. Очи поносите, језик лажљив и руке које прољевају крв праву,

18. Срце које кује зле мисли, ноге које брзо трче на зло,

19. Лажан свједок који говори лаж, и ко замеће свађу међу браћом.

20. *Чувај, сине мој, заповијест оца својега, и не остављај науке матере своје. *ПрС 1, 8.

21. *Привежи их себи на срце за свагда, и спучи их себи око грла.

*ПрС 3, 3.

22. Куда год поћеш, водиће те; кад заспиш, чуваће те; кад се пробудиш, разговараће те;

23. Јер је заповијест жижак, и наука је видјело, и пут је животни кавање које поучава;

24. *Да те чувају од зле жене, од језика којим ласка жена туђа. *ПрС 2, 16.

25. Не зажели у срцу свом љепоте њезине, и немој да те ухвати вјеђама својим.

26. Јер са жене курве спада човјек на комад хљеба, и жена пуста лови драгоцјену душу.

27. Хоће ли ко узети огња у њедра а хаљине да му се не упале?

28. Хоће ли ко ходити по живом угљевљу а ногу да не ожеже?

29. Тако бива ономе који иде к жени ближњега својега; неће бити без кривице ко је се год дотакне.

30. Не срамоте лупежа који украде да насити душу своју будући гладан;

31. Него кад га ухвате, плати седмоструко, да све имање дома својега.

32. Али ко учини прељубу са женом, безуман је, душу своју губи ко тако чини;

33. Муке и руга допада, и срамота се његова не може избрисати.

34. Јер је љубавна сумња жестока у мужа и не штеди на дан освете;

35. Не мари ни за какав откуп, и не прима ако ћеш и много дарова давати.

Ойис завођења у разврати.

Жалосне посљедице тога завођења.

7. Сине, чувај ријечи моје, и заповијести моје похрањив код себе.

2. Чувај заповијести моје и бићеш жив, и науку моју као зјеницу очију својих.

3. *Привежи их себи на прсте, напиши их на плочи срца својега.

*ПрС 3, 3.

4. Реци мудрости: Сестра си ми; и пријатељцом зови разборитост,

5. Да би те чувала од жене туђе, од туђинке која ласка ријечима.

6. Јер с прозора дома својега кроз решетку гледах,

7. И видјех међу лудима, опазих међу дјецом безумна младића,

8. Који иђаше улицом покрај угла њезина, и корачаше путем ка кући њезиној,

9. У сумрак, увече, кад се уноћа и смрче;

10. А где, срете га жена у одијелу курвинском и лукава срца,

11. Плаха и пуста, којој ноге не могу стајати код куће,

12. Сад напољу, сад на улици, код свакога угла вребаше.

13. И ухвати га, и пољуби га, и безобразно рече му:

14. Имам жртве захвалне, данас изврших завете своје;

15. Зато ти изидох на сусрет да те тражим, и нађох те.

16. Настрла сам одар свој покривачима везенијем и простиркама мисирским.

17. Окадила сам постељу своју смирном, алојем и циметом.

18. Хајде да се опијамо љубављу до зоре, да се веселимо миловањем.

19. Јер ми муж није код куће, отишао је на пут даљни,

20. Узео је са собом тоболац новчани, вратиће се кући у одређени дан.

21. Наврати га многим ријечима, глатким уснама одвуче га.

22. Отиде за њом одмах као што во иде на клање, и као безумник у путо да буде каран,

23. Докле му стријела не пробије јетру, као што птица лети у замку не знајући да јој је о живот.

24. Зато, дакле, дјецо, послушајте ме, и пазите на ријечи уста мојих.

25. Немој да застрањује срце твоје на путове њезине, немој лутати по стазама њезинијем.

26. Јер је многе ранила и оборила, и много је онијех које је све побила.

27. *Кућа је њезина пут паклени који води у клијети смртне. *ПрС 2, 18.

Позив и обећање мудрости која је вјечно у Боја.

8. Не виче ли *мудрост? И разум не пушта ли глас свој? *ПрС 1, 20, 21.

2. Наврх висина, на путу, на распутицама стоји,

3. Код врата, на уласку у град, гдје се отворају врата, виче:

4. Вас вичем, о људи, и глас свој обраћам к синовима људским.

5. Научите се, луди, мудрости, и, безумни, уразумите се.

6. Слушајте, јер ћу говорити *велике ствари, и усне моје отварајући се казиваће што је право. *ПрС 22, 20.

7. Јер уста моја говоре истину, и мрска је уснама мојим безбожност.

8. Пра́ве су све ријечи уста мојих, ништа нема у њима криво ни изопачено.

9. Све су обичне разумному, и пра́ве су онима који налазе знање.

10. Примите наставу моју а не сребро, и знање радије него најбоље злато.

11. Јер је боља мудрост од драгога камења, и што је год најмилијих ствари не могу се изједначити с њом.

12. Ја мудрост боравим с разборитошћу, и разумно знање налазим.

13. Страх је Господњи мржња на зло; *ја мрзим на поноситост и на охолост и на зли пут и на уста опака. *ПрС 6, 17.

14. Мој је савјет и што год јест; ја сам разум и моја је сила.

15. Мном цареви царују, и владоаци постављају правду.

16. Мном владају кнезови и поглавари и све судије земаљске.

17. Ја љубим оне који мене љубе, и који ме добро траже налазе ме.

18. *У мене је богатство и слава, постојано добро и правда. *ПрС 3, 16.

19. Плод је мој бољи од злата и од најбољег злата, и добитак је мој бољи од најбољег сребра.

20. Путем праведнијем ходим, посред стаза правце,

21. Да онима који ме љубе дам оно што јест, и ризнице њихове да напуним.

22. Господ ме је имао у почетку пута својега, прије дјела својих, прије свакога времена.

23. Прије вијекова постављена сам, прије почетка, прије постања земље.

24. Кад још не бијаше безданâ, родила сам се, кад још не бијаше извора обилатијех водом.

25. Прије него се горе основаше, прије хумова ја сам се родила;

26. Још не бјеше начинио земље ни поља ни почетка праху васиљенском;

27. Кад је уређивао небеса, ондје бијах; кад је размјеравао круг над безданом.

28. Кад је утврђивао облаке горе и кријепио изворе бездану;

29. *Кад је постављао мору међу и водама да не преступају заповијести његове, кад је постављао темеље земљи; *Јов 38, 10, 11; Пс 104, 9.

30. Тада бијах код њега храњеница, бијах му милина сваки дан, и весељах се пред њим свагда;

31. Веселах се на васиљени његовој, и милина ми је са синовима људским.

32. Тако дакле синови, послушајте ме, јер благо онима који се држе путова мојих.

33. Слушајте наставу, и будите мудри, и немојте је одбацити.

34. Благо човјеку који ме слуша стражећи на вратима мојим сваки дан и чувајући прагове врата мојих.

35. Јер ко мене налази, налази живот и добија љубав од Господа.

36. А ко о мене гријеши, чини криво души својој; сви који мрзе на ме, љубе смрт.

Премудрости позива на обед.

9. Премудрост сазида себи кућу, и отеса седам ступова;

2. *Покла стоку своју, раствори вино своје, и постави сто свој. *Мт 22, 3.

3. Посла дјевојке своје, те зове сврх висина градских:

4. Ко је луд, нека се уврати овамо. И безумнима вели:

5. Ходите, једите хљеба мојега, и пијте вина које сам растворила.

6. Оставите лудост и бићете живи, и идите путем разума.

7. Ко учи подсмјевача, прима срамоту; и ко кори безбожника, прима руг.

8. Не карај подсмјевача да не омрзне на те; карај мудра, и љубиће те.

9. Кажу мудроме, и биће још мудрији; поучи праведнога, и знаће више.

10. *Почетак је мудрости страх Господњи, и знање је светијех ствари разум. *ПрС 1, 7.

11. *Јер ће се мношћем умножити дани твоји и додаће ти се године животу. *ПрС 3, 2, 16.

12. Ако будеш мудар, себи ћеш бити мудар; ако ли будеш подсмјевач, сам ћеш теглити.

13. Жена безумна плаха је, луда и ништа не зна;

14. И сједи на вратима од куће своје на столици, на висинама градским,

15. Те виче оне који пролазе, који иду право својим путем:

16. Ко је луд? Нека се уврати овамо. И безумноме говори:

17. *Вода је крадена слатка, и хљеб је сакривен угодан. *ПрС 20, 17.

18. А он не зна да су ондје мртваци, и у дубоком гробу да су званице њезине.

*Правициности се блајосиља,
тријех се проклиње.*

Приче Соломонове.

10. Мудар је син *радост оцу својему, а луд је син жалост матери својој.

*ПрС 15, 20; 17, 21, 25.

2. Не помаже неправедно благо, него правда избавља од смрти.

3. *Не да Господ да гладује душа праведникова, а имање безбожничко размеће. *Пс 37, 25.

4. *Немарна рука осиромашава, а вриједна рука обогаћава.

*Прс 12, 24; 19, 15.

5. Ко збира у лето, син је разуман; ко спава о жетви, син је срамотан.

6. Благослови су над главом праведнику, а уста безбожничка покрива насиље.

7. *Спомен праведников остаје благословен, а име безбожничко труне. *Пс 9, 6.

8. Ко је мудра срца, прима запомијести; а ко је лудијех усана, пашће.

9. Ко ходи безазлено, ходи поуздано; а ко је opak на путовима својим, познаће се.

10. *Ко намигује оком, даје муку; и ко је лудијех усана, пашће.

*Прс 6, 13.

11. *Уста су праведникова извор животу, а уста безбожничка покрива насиље. *Прс 13, 14.

12. Мрзост замеће свађе, а љубав прикрива све пријеступе.

13. На уснама разумнога налази се мудрост, а за леђа је безумнога батина.

14. Мудри склањају знање, а уста лудога близу су погибли.

15. *Богатство је богатима тврд град, сиромаштво је сиромасима погибао. *Прс 18, 11.

16. Рад је праведников на живот, добитак безбожников на гријех.

17. Ко прима наставу, на путу је к животу; а ко одбацује кар, лута.

18. Ко покрива мржњу, лажљивих је усана; и ко износи срамоту, безуман је.

19. У многим ријечима не бива без гријеха; али ко задржава усне своје, разуман је.

20. Језик је праведников сребро одабрано; срце безбожничко не вриједи ништа.

21. Усне праведникове пасу многе, а безумни умиру с безумља.

22. Благослов Господњи обогаћава, а без муке.

23. Безумнику је шала чинити зло, а разуман човјек држи се мудрости.

24. Чег се боји безбожник, оно ће га снаћи; а што праведници желе, Бог ће им дати.

25. Као што пролази олуја, тако безбожника нестаје; а праведник је на вјечитом темељу.

26. Какав је оцат зубима и дим очима, такав је љенивац онима који га шаљу.

27. *Страх Господњи додаје дане, а безбожницима се године прекраћују. *Прс 9, 11.

28. Чекање праведнијех је радост, а *надање безбожнијех пропада.

*Јов 8, 13.

29. Пут је Господњи крјепост безазленому, а страх онима који чине безакоње.

30. Праведник се неће нигда колебасти, а безбожници неће наставати на земљи.

31. *Уста праведникова износе мудрост, а језик опаки истријебиће се. *Пс 37, 30.

32. Усне праведникове знају што је мило, а безбожничка су уста опачина.

Срећа побожних, несрећа безаконих.

11. Лажна су *мјерила мр-ска Господу, а права мјера угодна му је.

*3 Мој 19, 35; Прс 16, 11; 20, 10.

2. *Кад дође охолост, дође и срамота; † а у смјернијех је мудрост.

*Прс 16, 18; † Прс 18, 12.

3. Праведне води безазленост њихова, а безаконике сатире злоћа њихова.

4. *Неће помоћи богатство у дан гњева, а правда избавља од смрти.

*Прс 10, 2.

5. Правда безазленого управља пут његов, а безбожник пада од своје безбожности.

6. Праведне избавља правда њихова, а безаконици хватају се у својој злоћи.

7. *Кад умире безбожник, пропада надање, и најјаче уздање пропада.

*Прс 10, 28.

8. *Праведник се избавља из невоље, а безбожник долази на његово мјесто.

*Прс 21, 18.

9. Лицемјер квари устима ближњег својег; али се праведници избављају знањем.

10. Добру праведнијех радује се град; а кад пропадају безбожници, бива пјевање.

11. Благословима праведнијех људи подиже се град, а с уста безбожничких раскопава се.

12. Безумник се руга ближњему својему, а разуман човјек ћути.

13. Опадач тумарајући издаје тајну; а ко је вјерна срца, таји ствар.

14. Гдје нема савјета, пропада народ, а помоћ је у мноштву савјетника.

15. *Зло пролази ко јемчи за туђина; а ко мрзи на јамство, без бриге је.

*Прс 6, 1.

16. Жена мила добија част, а силни добијају богатство.

17. Милостив човјек чини добро души својој, а немилостив уди своје му тијелу.

18. Безбожни ради посао пријеваран; а ко сије правду, поуздана му је плата.

19. Ко се држи правде, на живот му је; а ко иде за злом, на смрт му је.

20. Мрски су Господу који су опак срца; а мили су му који су безазлени на свом путу.

21. Зао човјек неће остати без кара ако и друге узме у помоћ; а сјеме праведнијех избавиће се.

22. Жена лијепа, а без разума, златна је брњица у губици свињи.

23. Жеља је праведнијех само добро, а очекивање безбожних гњев.

24. Један просипа, и све више има; а други тврдује сувише, и све је сиромашнији.

25. Подашна рука бива богатија, и ко напаја, сâм ће бити напојен.

26. Ко не да жита, проклиње га народ, а ко продаје, благослов му је над главом.

27. Ко тражи добро, добија љубав; а ко тражи зло, задесиће га.

28. *Ко се узда у богатство своје, пропаће; а праведници ће се као грана зелењети.

*Пс 52, 7.

29. Ко затире кућу своју, наслиједиће вјетар; и безумник ће служити мудрому.

30. Плод је праведников дрво животно, и мудри обучава душе.

31. *Где, праведнику се на земљи плаћа, а камоли безбожнику и грјешнику?

*1 Пет 4, 17, 18.

Владање мудрих и безумних.

12. Ко љуби наставу, љуби знање; а ко мрзи на укор, остаје луд.

2. Дobar човјек добија љубав од Господа, а човјека зликовца осуђује.

3. Неће се човјек утврдити безбожношћу, а коријен праведнијех неће се помаћи.

4. *Вриједна је жена вијенац мужу својему; а која га срамоти, она му је као трулеж у костима.

*Прс 31, 23.

5. Мисли су праведнијех праве, а савјети безбожних пријевара.

6. Ријечи безбожнијех вребају крв, а праведне избављају уста њихова.

7. Обарају се безбожни да их нема, а дом праведнијех остаје.

8. Према разуму свом хвали се човјек; а ко је опака срца, презреће се.

9. Ко се снебива, а има слугу, бољи је од онога који се велича, а хљеба нема.

10. Праведник се брине за живот својега живинчета, а у безбожника је срце немилостиво.

11. *Ко ради своју земљу, биће сит хљеба; а ко иде за беспослицама, безуман је. *ПрС 28, 19.

12. Безбожник жели одбрану ода зла, али коријен праведнијех даје је.

13. Зломе је замка у гријеху уса-на његовијех, а праведник излази из тјескобе.

14. Од плода уста својих сити се човјек добра, и плату за дјела своја прима човјек.

15. Безумнику се чини пр'ав пут његов; али ко слуша савјет, мудар је.

16. Гњев безумников одмах се позна, али паметни покрива срамоту.

17. Ко говори истину, јавља што је право, а лажни свједок пријевару.

18. Има ко говори као да мач пробада, а језик је мудријех лијек.

19. Истинита уста стоје тврдо довијека, а језик лажљиви зачас.

20. Који зло мисле, пријевара им је у срцу, а радост је онима који свјетују на мир.

21. Никаква несрећа неће задесити праведника, а безбожници ће се напунити зла.

22. *Мрске су Господу лажљиве усне; а који раде вјерно, мили су му. *ПрС 6, 17.

23. Паметан човјек покрива знање, а срце безумнијех разглашује безумље.

24. *Рука радљива господариће, а лијена ће давати данак. *ПрС 10, 4.

25. Брига у срцу човјечијем обара, а добра ријеч развеселава.

26. Праведнику је боље него ближњему његову, а безбожнике заводи пут њихов.

27. Љенивац неће пећи лова свога, а у вриједна је човјека добро драгоцјено.

28. На путу правде живот је, и куда иде стаза њезина нема смрти.

Наставак описивања мудроћа и безумноћа животића.

13. Мудар син слуша наставу оца својега; а подсмјевач не слуша укора.

2. *Од плода уста својих сваки ће јести добро, а душа неваљалијех људи насиље. *ПрС 12, 14.

3. *Ко чува уста своја, чува своју душу; ко разваљује усне, пропада.

*ПрС 21, 23.

4. *Желна је душа љенивчева, али нема ништа; а душа вриједнијех људи обогатиће се. *ПрС 10, 4.

5. На лажну ријеч мрзи праведник, а безбожник се мрази и срамоти.

6. Правда чува онога који ходи безазлено, а безбожност обара грјешника.

7. Има ко се гради богат а нема ништа, и ко се гради сиромаш а има велико благо.

8. Откуп је за живот човјеку богатство његово, а сиромаш не слуша пријетње.

9. Видјело праведничко свијетли се, а *жижак безбожнички угасиће се. *Јов 18, 5, 6; ПрС 24, 20.

10. Од охолости бива само свађа, а који примају савјет, у њих је мудрост.

11. Благо које се таштином тече, умањава се, а ко сабира руком, умножава.

12. Дуго надање мори срце, и жеља је испуњена дрво животно.

13. Ко презире ријеч, сам себи уди; а ко се боји заповијести, платиће му се.

14. *Наука је мудрога извор животни да се сачува пругала смртнијех. *ПрС 10, 11; 14, 27.

15. Дobar разум даје љубав, а пут је незаконички хрaпав.

16. *Сваки паметан човјек ради с разумом, а безуман разноси безумље. *ПрС 12, 23; 15, 2.

17. Гласник безбожан пада у зло, а вјеран је посланик лијек.

18. Сиромаштво и срамота доћи ће на онога који одбацује наставу; а ко чува карање, прославиће се.

19. Испуњена жеља је сласт души, а безумнима је мрско одступити ода зла.

20. Ко ходи с мудрима постаје мудар, а ко се држи с безумницима постаје гори.

21. Грјешнике гони зло, а праведницима се враћа добро.

22. Дobar човјек оставља наслѣдство синовима синова својих, а *грјешниково имање чува се праведнику.

*ПрС 28, 8; Проп 2, 26.

23. Изобила хране има на њиви сиромашкој, а има ко пропада са зле управе.

24. *Ко жали прут, мрзи на сина својега; а ко га љуби, кара га за времена. *ПрС 22, 15.

25. *Праведник једе, и сита му је душа; а трбух безбожницима нема доста. *Пс 34, 11.

Похвала правој мудрости у човјечијем животи.

14. Мудра жена зида кућу своју, а луда својим рукама раскопава.

2. Ко ходи право, боји се Господа; а ко је опак на својим путовима, презире га.

3. У устима је безбожниковијем прут охолости, а мудре чувају уста њихова.

4. Гдје нема волова, чисте су јасле, а обилата је љетина од силе воловске.

5. Истинит свједок не лаже, а лажан свједок говори лаж.

6. Подсмјевач тражи мудрост, и не наводи је; а разумному је знање лако наћи.

7. Иди од човјека безумна, јер нећеш чути паметне ријечи.

8. Мудрост је паметнога да пази на пут свој, а безумље је безумнијех пријевара.

9. Безумнима је шала грјех, а међу праведнима је добра воља.

10. Срце свачије зна јад душе своје; и у весеље његово не мијеша се други.

11. Дом безбожнички раскопаће се, а колиба праведнијех цвјетаће.

12. Неки се пут чини човјеку прав, а крај му је пут к смрти.

13. И од смијеха боли срце, и весељу крај бива жалост.

14. Путова својих наситиће се ко је изопачена срца, али га се клони човјек добар.

15. Луд вјерује свашта, а паметан пази на своје кораке.

16. Мудар се боји и уклања се од зла, а безуман навире и слободан је.

17. Нагао човјек чини безумље, а пакостан је човјек мрзак.

18. Луди насљеђује безумље, а разборити вјенчава се знањем.

19. Клањају се зли пред добрима и безбожни на вратима праведнога.

20. *Убоги је мрзак и пријатељу свом, а богати имају много пријатеља. *ПрС 19, 7.

21. Ко презире ближњега својега грјешни; *а ко је милостив убогима, благо њему. *Пс 41, 1; 112, 9.

22. Који смишљају зло, не лутају ли? А милост и вјера биће онима који смишљају добро.

23. У сваком труду има добитка, а говор уснама само је сиромаштво.

24. Мудрима је вијенац богатство њихово, а безумље безумнијех остаје безумље.

25. Истинит свједок избавља душе, а лажан говори пријевару.

26. У страху је Господњем јако поуздање, и синовима је уточиште.

27. *Страх је Господњи извор животу да се човјек сачува од пругала смртнијех. *ПрС 13, 14.

28. У мноштву је народа слава цару; а кад нестаје народа, пропаст је владаоцу.

29. *Ко је спор на гњев, велика је разума; а ко је нагао показује лудост. *ПрС 16, 32.

30. Живот је тијелу срце здраво, а завист је *трулеж у костима.

*ПрС 12, 4.

31. *Ко чини криво убоготе, срамоти створитеља његова; а поштује га ко је милостив сиромашу. *ПрС 17, 5.

32. За зло своје повргнуће се безбожник, а праведник нада се и на смрти.

33. Мудрост почива у срцу разумна човјека, а што је у безумнима познаје се.

34. Правда подиже народ, а гријех је срамота народима.

35. Мио је цару разуман слуга, али на срамотна гњеви се.

*Мудросћ доноси спасење,
а безумље пропаст.*

15. **О**дговор благ *утишава гњев, а ријеч пријека подиже срдњу. *1 цар. 12, 13, 16.

2. Језик мудријех људи украшава знање, *а уста безумнијех просипају безумље. *ПрС 12, 23.

3. Очи су Господње на сваком мјесту гледајући зле и добре.

4. Здрав је језик дрво животно, а опачина с њега кршење од вјетра.

5. Луд се руга наставом оца својега; а ко прима укор, бива паметан.

6. У кући праведниковој има много блага, а у дохотку је безбожника расуло.

7. Усне мудријех људи сију знање, а срце безумничко не чини тако.

8. *Жртва је безбожничка гад Господу, а молитва праведнијех угодна му је. *ПрС 21, 27; 28, 9; Ис 1, 11.

9. Гад је Господу пут безбожников; а ко иде за правдом, њега љуби.

10. Карање је зло ономе ко оставља пут; *који мрзи на укор, умријеће. *ПрС 10, 17.

11. *Пакао је и погибао пред Господом, а камоли срца синова човјецијих. *Јов 26, 6; Пс 139, 8.

12. Подсмјевач не љуби онога ко га кори, нити иде к мудрима.

13. Весело срце весели лице, а жалост у срцу обара дух.

14. Срце разумно тражи знање, а уста безумнијех људи наслађују се безумљем.

15. Сви су дани невољникови зли; а ко је весела срца, на гозби је једнако.

16. *Боље је мало са страхом Господњим него велико благо с немиром. *Пс 37, 16; ПрС 16, 8.

17. *Боље је јело од зеља гдје је љубав него од вола угојена гдје је мржња. *ПрС 17, 1.

18. *Човјек гњевљив замеће распру; а ко је спор на гњев, утишава свађу. *ПрС 26, 21; 29, 22.

19. Пут је лијенога као ограда од трња, а стаза је праведнијех насута.

20. *Мудар је син радост оцу, а човјек безуман презире матер своју. *ПрС 10, 1.

21. Безумље је радост безумнику, а разуман човјек ходи право.

22. *Намјере се расипају кад нема савјета, а тврдо стоје гдје је много савјетника. *ПрС 11, 14.

23. Радује се човјек одговором уста својих, и ријеч у вријеме како је добра!

24. Пут к животу иде горе разумоме да се сачува од пакла оздо.

25. Господ раскопава кућу поноситама, а међу удовици утврђује.

26. Мрске су Господу мисли зле, а бесједе чистијех миле су.

27. Лакомац затире своју кућу, а ко мрзи на поклоне, жив ће бити.

28. Срце праведниково премишља шта ће говорити, а уста безбожничка ригају зло.

29. Далеко је Господ од безбожних, а молитву праведнијех чује.

30. Вид очињи весели срце, добар глас гоји кости.

31. *Ухо које слуша карање животно, наставаће међу мудрима.

*ПрС 15, 5.

32. Ко одбацује наставу, не мари за душу своју; а ко слуша карање, бива разуман.

33. *Страх је Господњи настава к мудрости, † и прије славе иде смјерност.

*ПрС 1, 7; † ПрС 18, 12.

Бој види човјечија дјела.

16. Човјек спрема срце, али је од Господа што ће језик говорити.

2. *Човјеку се сви путеви његови чине чисти, али Господ испитује душе.

*ПрС 21, 2.

3. *Остави на Господа дјела своја, и биће тврде намјере твоје.

*Пс 37, 5.

4. Господ је створио све сâм за се, и безбожника за зли дан.

5. Мрзак је Господу ко је год поносита срца, *и неће остати без кара ако ће и друге узети у помоћ.

*ПрС 11, 21.

6. Милошћу и истином очишћа се безакоње, и страхом Господњим уклања се човјек ода зла.

7. Кад су чији путеви мили Господу, мири с њим и непријатеље његове.

8. *Боље је мало с правдом него много доходака с неправдом.

*ПрС 15, 16.

9. Срце човјечије измишља себи пут, али Господ управља кораке његове.

10. Пророштво је на уснама царевим, у суду неће погријешити уста његова.

11. *Мјерила и потези пръви од Господа су, и све камење у тобоцу његово је дјело.

*ПрС 11, 1.

12. Гадно је царевима чинити неправду, *јер се правдом утврђује пријесто.

*ПрС 25, 2; 29, 14.

13. Миле су царевима усне праведне, и они љубе онога који говори пръво.

14. *Гњев је царев гласник смртни, али мудар човјек ублажиће га.

*ПрС 20, 2.

15. *У веселу је лицу цареву живот, и љубав је његова као облак с понијем даждем.

*ПрС 19, 12.

16. *Колико је боље тећи мудрост него злато! И тећи разум колико је љепше него сребро!

*ПрС 8, 11, 19.

17. Пут је праведнијех уклањање ода зла; чува душу своју ко пази на пут свој.

18. *Охолост долази пред погибао, и поносит дух пред пропаст.

*ПрС 18, 12.

19. Боље је бити понизна духа с кроткима него дијелити плијен с охолима.

20. Ко пази на ријеч, налази добро, и ко се узда у Господа, благо њему.

21. Ко је мудра срца, зове се разуман, а сласт на уснама умножава науку.

22. *Извор је животу разум онима који га имају, а наука безумнијех безумље је.

*ПрС 13, 14; 14, 27.

23. Срце мудрога разумно управља устима његовијем, и додаје науку уснама његовијем.

24. Љубазне су ријечи саће меда, сласт души и здравље костима.

25. *Неки се пут чини човјеку прав, а крај му је пут к смрти.

*ПрС 14, 12.

26. Ко се труди, себи се труди, јер га нагоне уста његова.

27. Човјек неваљао копа зло, и на уснама му је као огањ који пали.

28. *Опак човјек замеће свађу, и опадач раставља главне пријатеље.

*ПрС 6, 14.

29. *Насилник мами друга својега и заводи га на пут који није добар;

*ПрС 1, 10 и даље.

30. Намигује очима кад мисли на-опако; кад миче уснама, чини зло.

31. *Сиједа је коса славна круна, налази се на путу праведном.

*ПрС 20, 29.

32. Бољи је спор на гњев него јунак, и господар од свога срца бољи је него онај који узме град.

33. Ждријеб се баца у крило, али је од Господа све што излази.

Мудрости и безумље, особито у јовору.

17. Бољи је *залогај суха хљеба с миром него кућа пуна поклане стоке са свађом.

*ПрС 15, 17.

2. Разуман слуга биће господар над сином срамотнијем и с браћом ће дијелити наследиство.

3. Топионица је за сребро и пећ за злато, а срца искушава Господ.

4. Зао човјек пази на усне зле, а лажљивац слуша језик пакостан.

5. *Ко се руга сиромашу, срамоти Створитеља његова; ко се радује несрећи, неће остати без кара.

*ПрС 14, 31.

6. *Вијенац су старцима унуци, а слава синовима оци њихови.

*Пс 128, 3.

7. Не приличи безумном висока бесједа, а камоли кнезу лажљива бесједа.

8. Поклон је драги камен ономе који га прима, куда се год окрене напредује.

9. Ко покрива пријеступ, тражи љубав; а ко понавља ствар, раставља главне пријатеље.

10. Укор тишти разумнога већма него лудог сто удараца.

11. Зао човјек тражи само одмет, али ће се љут гласник послати на њ.

12. Боље је да човјека сретне медвједица којој су отети медвједићи, него безумник у свом безумљу.

13. *Ко враћа зло за добро, неће се зло одмаћи од куће његове.

*Пс 109, 5.

14. Ко почне свађу, отвори уста-ву води; зато прије него се приметне, прођи се распре.

15. *Ко оправда кривогa и ко осу-ди правогa, обојица су гад Господу.

*Ис 5, 23.

16. На што је благо безумноме у руци кад нема разума да прибави мудрост?

17. *У свако доба љуби пријатељ, и брат постаје у невољи.

*ПрС 18, 24.

18. *Човјек безуман даје руку и јамчи се за пријатеља својега.

*ПрС 6, 1.

19. Ко милује свађу, милује гријех; ко подиже увис врата своја, тражи погибао.

20. Ко је опака срца, неће наћи добра; и ко дволичи језиком, пашће у зло.

21. Ко роди безумна, на жалост му је, нити ће се радовати отац луда.

22. *Срце весело помаже као лијек, а дух жалостан суши кости.

*ПрС 15, 13, 15.

23. Безбожник прима поклон из њедара да преврати путове правди.

24. Разумному је на лицу мудрост, а очи безумнику лутају на крај земље.

25. *Жалост је оцу својему син безуман, и јад родитељици својој.

*ПрС 17, 21.

26. Није добро глобити праведника, ни да кнезови бију кога што је радио право.

27. *Устеже ријечи своје човјек који зна, и тиха је духа човјек разуман.

*Јак 1, 19.

28. *И безуман кад мучи, мисли се да је мудар, и разуман, кад стискује усне своје.

*Јов 13, 5.

Пријатељство и мирољубивост.

18. Човјек самовољан тражи што је њему мило и мијеша се у свашта.

2. Безумнику није мио разум него да се јавља срце његово.

3. Кад дође безбожник, дође и руг, и пријекор са срамотом.

4. Ријечи су из уста човјечијих дубока вода, извор је мудрости поток који се разлијева.

5. *Није добро гледати безбожнику ко је, да се учини криво правому на суду.

*5 Мој 1, 17.

6. Усне безумникове пристају у свађу, и уста његова дозивљу бој.

7. Безумнику су уста његова погибао, и усне његове пругло души његовој.

8. *Ријечи су опадачеве као избијенијех, али силазе унутра у трбух.

*ПрС 26, 22.

9. И ко је немаран у послу свом, брат је распикући.

10. Тврда је кула име Господње. К њему ће утећи праведник, и биће у високом заклону.

11. *Богатство је богатоме јак град и као висок зид у његовој мисли.

*ПрС 10, 15.

12. *Пред пропаст подиже се срце човјеку, † а прије славе иде смјерност.

*ПрС 16, 18; † ПрС 15, 33.

13. Ко одговара прије него чује, то му је лудост и срамота.

14. Дух човјечји сноси бол свој, а дух оборен ко ће подигнути?

15. Срце разумна човјека добавља знање, и ухо мудријех тражи знање.

16. Дар човјеку шири мјесто и води га пред властелу.

17. Праведан се чини ко је први у својој распри, али кад дође ближни његов, испитује се.

18. Распре прекида ждријеб, и између силнијех расуђује.

19. Увријеђен је брат као тврд град, и свађа је као пријеворница на двору.

20. *Свакому се трбух сити плодом уста његовијех, дохотком од усана својих сити се.

*ПрС 12, 14; 13, 2.

21. Смрт је и живот у власти језику, и ко га милује, јешће плод његов.

22. *Ко је нашао жену, нашао је добро и добио љубав од Господа.

*ПрС 19, 14; 31, 10.

23. Сиромаш говори молећи, а богат одговара оштро.

24. Ко има пријатеља, ваља да поступа пријатељски, јер има пријатеља вјернијих од брата.

Побожно сиромаштво, штеља од безумља, од лијености и од подсмјевања.

19. Сиромаш *који ходи у безазлености својој бољи је него опаки уснама својим, који је безуман.

*ПрС 28, 6.

2. Кад је душа без знања, није добро, и ко је брзијех ногу, спотиче се.

3. Лудост човјечија превраћа пут његов, а срце се његово гњеви на Господа.

4. *Богатство прибавља много пријатеља, а сиромаша оставља пријатељ његов. *ПрС 14, 20.

5. *Лажан свједок неће остати без кара, и ко говори лаж, неће утећи.

*5 Мој 19, 19; ПрС 19, 9; 21, 28.

6. Многи угађају кнезу, и сваки је пријатељ човјеку податљиву.

7. На сиромаша мрзе сва браћа његова, још више се пријатељи његови удаљују од њега; виче за њима, али их нема.

8. Ко прибавља разум, љуби душу своју; и ко пази на мудрост, наћи ће добро.

9. *Свједок лажан неће остати без кара, и ко говори лаж, погинуће.

*ПрС 19, 5.

10. Не доликују безумном милине, ни служи да влада кнезовима.

11. Разум задржава човјека од гњева, и част му је мимоићи кривицу.

12. *Царева је срдња као рика младога лава, и љубав је његова као роса трави. *ПрС 16, 14, 15; 20, 2.

13. *Безуман је син мука оцу свому, и свадљивост женина непрестано прокишњавање. *ПрС 10, 1.

14. Кућа и имање наслеђује се од отаца; *а од Господа је разумна жена. *ПрС 18, 22.

15. Лијеност наводи тврд сан, *и немарљива душа гладоваће.

*ПрС 10, 4; 23, 21.

16. Ко држи заповијести, чува душу своју; а ко не мари за путове своје, погинуће.

17. *Господу позаима ко поклања сиромашу, и платиће му за добро његово. *Мт 25, 40.

18. Карај сина својега докле има надања, и на погибао његову да не прашта душа твоја.

19. Велик гњев показуј кад прашташ кар, и кад опростиш, последице већма покарај.

20. Слушај савјет и примај наставу, да последице будеш мудар.

21. *Много има мисли у срцу човјечијем, али што Господ науми, оно ће остати. *ПрС 16, 9.

22. Жеља човјеку треба да је да чини милост, а бољи је сиромаш него лажа.

23. Страх је Господњи на живот; у кога је он, борави сит, нити га походи зло.

24. *Љенивац крије руку своју у њедра, ни к устима својим не приноси је. *ПрС 26, 15.

25. *Удри подсмјевача да луди омудра, и разумнога накарај да разумије науку. *ПрС 21, 11.

26. Син срамотан и пријекоран упропашћује оца и одгони матер.

27. Немој, сине, слушати науке која одводи од ријечи разумнијех.

28. Неваљао свједок подсмјева се правди, и уста безбожничка прождиру неправду.

29. Готови су подсмјевачима судови *и безумницима бој на леђа.

*ПрС 26, 3.

Опомена због неумјерености у јелу и пићу, и због необузданости.

20. Вино је *подсмјевач и силовито пиће немирник, и ко год за њим лута неће бити мудар. *ПрС 23, 29, 30.

2. *Страх је царев као рика младога лава; ко га дражи, гријеши својој души. *ПрС 16, 14; 19, 12.

3. Слава је човјеку да се окани свађе; а ко је год безуман, уплеће се.

4. Ради зиме љенивац не оре; проси о жетви, и ништа не добија.

5. *Савјет је у срцу човјечијем: дубока вода, али човјек разуман црпи га. *ПрС 18, 4.

6. Највише људи хвали се својом добротом; али ко ће наћи човјека истинита?

7. *Праведник једнако ходи у безазлености својој; благо синовима његовијем послје њега! *Пс 112, 2.

8. Цар сједећи на пријестолу судском, расипа очима својим свако зло.

9. Ко може рећи: Очистио сам срце своје, чист сам од гријеха својега?

10. *Двојак потег и двојака мјера, обоје је мрско Господу.

*Прс 11, 1; 20, 23.

11. По дјелима својим познаје се и дијете хоће ли бити чисто и хоће ли бити право дјело његово.

12. Ухо које чује, и око које види, обоје је Господ начинио.

13. Не љуби сна, да не осиромашиш; отварај очи своје, и бићеш сит хљеба.

14. Не ваља, не ваља, говори ко купује, а кад отиде, онда се хвали.

15. Има злата и много бисера, али су мудре усне најдрагоцјенији накит.

16. *Узми хаљину оне које се подјемчи за туђина, узми залог од њега за туђинку. *Прс 27, 13.

17. *Сладак је човјеку хљеб од пријеваре, али му се послје напуне уста пијеска. *Прс 9, 17.

18. *Мисли се утврђују савјетом; зато разумно ратуј. *Прс 24, 6.

19. Ко открива тајну, поступа невјерно; зато се не мијешај с онијем који разваљује уста.

20. *Ко псује оца својега или матер своју, његов ће се жижак угасити у црном мраку. *2 Мој 21, 17.

21. Насљедство које се из почетка брзо добија, не бива на посљетку благословено.

22. Не говори: *Вратићу зло. Чекај Господа, и сачуваће те.

*Прс 24, 29; Рим 12, 17, 19.

23. *Мрзак је Господу двојак потег, мјерила лажна нијесу добра.

*Прс 20, 10.

24. Од Господа су кораци човје-чији, а човјек како ће разумјети пут његов?

25. Замка је човјеку да прождре светињу, и послје завјета опет да тражи.

26. *Мудар цар расипа безбожнике и пушта на њих коло. *Пс 101, 8.

27. Видјело је Господње душа човјечија, *истражује све што је у срцу.

*1 Кор. 2, 11.

28. Милост и истина чувају цара, и милошћу подупире свој пријесто.

29. Слава је младићима сила њихова, *а старцима част сиједа коса.

*Прс 16, 31.

30. Модрице од боја и ударци који продиру до срца јесу лијек злоте.

*Божији промисао ујавља срцима
и љушевима људским.*

21. Срце је цареву у руци Господу као потоци водени; куда год хоће, савија га.

2. *Сваки се пут човјеку чини прав, † али Господ испитује срца.

*Прс 16, 2; † Прс 24, 12.

3. *Да се чини правда и суд милије је Господу него жртва.

*1 Сам 15, 22; Ис 1, 11 и даље; Ос 6, 6.

4. Поносите очи и надуту срце и орање безбожничко гријех је.

5. Мисли вриједна човјека доносе обиље, а свакога нагла сиромаштво.

6. *Благо сабрано језиком лажливијем таштина је која пролази међу оне који траже смрт. *Прс 10, 2.

7. Грабеж безбожних однијеће их, јер не хтјеше чинити што је право.

8. Чији је пут крив, он је туђ; а ко је чист, његово је дјело право.

9. *Боље је сједјети у углу од крова него са женом свадљивом у кући заједничкој. *Прс 21, 19; 25, 24.

10. Душа безбожникова жели зло, ни пријатељ његов не налази милости у њега.

11. *Кад подсмјевач бива каран, слушају мудра; и кад се мудри поучава, прима знање. *ПрС 19, 25.

12. Учи се праведник од куће безбожникове, кад се безбожници обарају у зло.

13. Ко затискује ухо своје од вике убогога, викаће и сам, али неће бити услишен.

14. Дар у тајности утишава гњев, и поклон у њедрима жестоку срдњу.

15. Радост је праведнику чинити што је право, а страх онима који чине безакоње.

16. Човјек који зађе с пута мудрости починуће у збору мртвијех.

17. Ко љуби весеље, биће сиромах; ко љуби вино и уље, неће се обогатити.

18. *Откуп за праведнике биће безбожник и за добре безаконик.

*ПрС 11, 8.

19. *Боље је живјети у земљи пустој него са женом свадљивом и гњевљивом. *ПрС 21, 9.

20. Драгоцјено је благо и уље у стану мудрога, а човјек безуман прождире га.

21. Ко иде за правдом и милошћу, наћи ће живот, правду и славу.

22. У град јаким улази мудри, и обара силу у коју се уздају.

23. *Ко чува уста своја и језик свој, чува душу своју од невоља.

*ПрС 13, 3.

24. Поноситом и обијесном име је подсмјевач, који све ради бијесно и охоло.

25. *Љенивца убија жеља, јер руке његове неће да раде; *ПрС 13, 4.

26. Сваки дан жели; а праведник даје и не штеди.

27. *Жртва је безбожничка гад, а камоли кад је приносе у гријеху?

*ПрС 15, 8.

28. *Лажни свједок погинуће, а човјек који слуша, говориће свагда.

*ПрС 19, 5, 9.

29. Безбожник је безобразан, а праведник удешава своје путе.

30. Нема мудрости ни разума ни савјета насупрот Богу.

31. *Коњ се опрема за дан боја, али је у Господа спасење.

*Пс 33, 17; Ис 31, 1.

О добром имену – како се сћиче и љуби. Тридесет ђоука (22, 17–24, 21).

22. Боље је *име него велико богатство, и милост је боља него сребро и злато.

*Проп 7, 1.

2. Богат и сиромах сретају се; обочицу је Господ створио.

3. *Паметан човјек види зло и склони се, а луди иду даље и плаћају. *ПрС 27, 12.

4. Смјерности и страху Господњему плата је богатство и слава и живот.

5. Трње и замке су на путу опакога; ко чува душу своју, биће далеко од тога.

6. Учи дијете према путу којим ће ићи, па неће одступити од њега ни кад остари.

7. Богат господари над сиромасима, и ко узима у зајам, бива слуга оному који даје.

8. *Ко сије безакоње жеће муку, и прута гњева његова нестаће. *Јов 4, 8.

9. Благо око биће благословено, јер даје хљеба својега убогому.

10. *Отјерај подсмјевача, и отићи ће распра и престаће свађа и срамота. *1 Мој 21, 9, 10.

11. *Ко љуби чисто срце, и чије су усне љубазне, њему је цар пријатељ.

*Пс 101, 6.

12. Очи Господње чувају знање, а послове безаконикове обара.

13. *Љенивац говори: Лав је напољу; наспред улице погинуо бих.

*ПрС 26, 13.

14. *Уста су туђих жена јама дубока; на кога се гњеви Господ, онамо ће пасти.

*ПрС 5, 3; 23, 27.

15. Безумље је привезано дјетету на срце; *прут којим се кара уклониће га од њега.

*ПрС 23, 14; 29, 17.

16. Ко чини криво сиромашу да умножи своје, и ко даје богатома, зацијело ће осиромашити.

17. Пригни ухо своје и слушај ријечи мудријех људи, и срце своје привиј к науци мојој.

18. Јер ће ти бити милина ако их сложиш у срце своје, ако све буду поређане на уснама твојим.

19. Да би ти уздање било у Господа, казујем ти ово данас, а ти тако чини.

20. Нијесам ли ти написао знамените ствари за савјете и знање.

21. Да бих ти показао тврђу истинитијех ријечи да би могао истинитијем ријечима одговарати онима који пошаљу к теби?

22. Не ожимај сиромашу зато што је сиромаш, и не затири невољнога на вратима.

23. *Јер ће Господ бранити њихову ствар, и отеће душу онима који њима ожимају.

*ПрС 23, 11.

24. Не дружи се с човјеком гњевљивијем и не иди са жестокима,

25. Да се не би навикао на путове његове и метнуо замке на душу своју.

26. *Не буди од онијех који руку дају, који јемче за дугове.

*ПрС 6, 1.

27. Ако немаш чим платити, зашто да се однесе постеља испод тебе?

28. *Не помичи старе међе коју су поставили оци твоји.

*5 Мој 27, 17; ПрС 23, 10.

29. Јеси ли видео човјека способног на послу? Такав ће пред царевима стајати, а неће стајати пред процацима.

*Поуке о мудрости у живоју
и о побожности.*

23. Кад сједеш да једеш с господином, пази добро што је пред тобом,

2. Иначе би сатјерао себи нож у грло, ако би био лаком.

3. Не жели посланица његових, јер су лажна храна.

4. *Не мучи се да се обогатиш, и прођи се своје мудрости.

*ПрС 28, 20.

5. Хоћеш ли бацити очи своје на оно чега брзо нестаје? Јер начини себи крила и као орао одлети у небо.

6. Не једи хљеба у завидљивца, и не жели посланица његових.

7. Јер како он тебе цијени у души својој, тако ти јело његово. Говориће ти: Једи и пиј; али срце његово није с тобом.

8. Залогаш што поједеш избљуваш, и изгубићеш љубазне ријечи своје.

9. *Пред безумнијем не говори, јер неће марити за мудрост бесједе твоје.

*ПрС 9, 8.

10. *Не помичи старе међе, и не ступај на њиву сирочади,

*ПрС 22, 28.

11. Јер је јак осветник њихов; браниће ствар њихову од тебе.

12. Обрати к науци срце своје и уши своје к ријечима мудријем.

13. Не украђуј кара дјетету; кад га бијеш прутом, неће умријети.

14. Ти га биј прутом, и душу ћеш му избавити из пакла.

15. Сине мој, ако буде мудро срце твоје, веселиће се срце моје у мени;

16. И играће бубрези моји кад усне твоје стану говорити што је право.

17. Срце твоје нека не завиди грјешницима, него буди у страху Господњем вазда.

18. Јер има плата, и надање твоје неће се затрти.

19. Слушај, сине мој, и буди мудар и управи путем срце своје.

20. *Не буди међу пијаницама ни међу изјелицама; *Лк 21, 34.

21. Јер пијаница и изјелица осиромашеће, и спавач ходиће у ритам.

22. *Слушај оца својега који те је родио, и не презири матере своје кад остари. *Прс 1, 8.

23. Купуј истину и не продај је; купуј мудрост, знање и разум.

24. *Веома се радује отац праведников, и родитељ мудрога весели се с њега. *Прс 10, 1.

25. Нека се, дакле, весели отац твој и мати твоја, и нека се радује родитељка твоја.

26. Сине мој, дај ми срце своје, и очи твоје нека пазе на моје путе.

27. *Јер је курва дубока јама, а тијесан студенац туђа жена.

*Прс 22, 14.

28. *Она и засједа као лупеж и умножава злочинце међу људима.

*Прс 7, 12.

29. Ко ме: Јаох? Ко ме: Куку? Ко ме свађа? Ко ме вика? Ко ме ране ни за што? Ко ме црвен у очима?

30. *Који сједе код вина, који иду те траже растворена вина.

*Прс 20, 1.

31. Не гледај на вино кад се руме-ни, кад у чаши показује лице своје и управо искаче.

32. На посљедак ће као змија ујести и као аспида упећи.

33. Очи ће твоје гледати на туђе жене, и срце ће твоје говорити опачине.

34. И бићеш као онај који лежи усред мора и као онај који спава на врх једра.

35. Рећи ћеш: Избише ме, али ме не забоље; тукоше ме, али не осјетих; кад се пробудим, ићи ћу опет да тражим то.

Поуке да будемо стрљиви и помирљиви.

24. Не завиди злијем људима нити жели да си с њима.

2. Јер о погинули мисли срце њихово и усне њихове говоре о муци.

3. Мудрошћу се зида кућа и разумом утврђује се.

4. И знањем се пуне клијети свакога блага, и драгоцјена и мила.

5. *Мудар је човјек јак, и разуман је човјек силан снагом. *Прс 21, 22.

6. *Јер мудријем савјетом ратоваћеш, и избављење је у мноштву савјетника. *Прс 11, 14; 20, 18.

7. Високе су безумноме мудрости; неће отворити уста својих на вратима.

8. Ко мисли зло чинити, зваће се зликовац.

9. Мисао безумникова гријех је, и подсмјевач је гад људски.

10. Ако клонеш у невољи, скратиће ти се сила.

11. *Избављај похватане на смрт; и које хоће да погубе, немој се устегнути од њих. *Пс 82, 4.

12. Ако ли речеш: Гле, нијесмо знали за то; неће ли разумјети онај који испитује срца, и који чува душу твоју неће ли дознати *и платити свакоме по дјелима његовијем?

*Рим 2, 6.

13. Сине мој, једи мед, јер је добар, и саћ, јер је слadak грлу твојему.

14. Тако ће бити познање мудрости души твојој, кад је наћеш; и биће *плата, и надање твоје неће се затрти. *Прс 23, 18.

15. Безбожнице, не вребај око ста-на праведникова, и не квари му почивања.

16. *Јер ако и седам пута падне праведник, опет устане, а безбожници пропадају у злу. *Јов 5, 19; Пс 37, 24.

17. *Кад падне непријатељ твој, немој се радовати, и кад пропадне, нека не игра срце твоје. *Јов 31, 29.

18. Јер би видео Господ и не би му било мило, и обратио би гњев свој од њега на тебе.

19. Немој се жестити због неваљаца, немој завидјети безбожницима.

20. Јер нема плате неваљалцу, *жижак ће се безбожницима угасити. *ПрС 13, 9.

21. *Бој се Господа, сине мој, и цара, и не мијешај се с немирницима;

*1 Пет 2, 17.

22. Јер ће се уједанпут подигнути погибао њихова, а ко зна пропаст која иде од обојице?

23. И ово је за мударце: *гледати ко је ко на суду није добро.

*3 Мој 19, 15.

24. Ко говори безбожнику: Праведан си, њега ће проклињати људи и мрзиће на њ народи.

25. А који га карају, они ће бити мили, и доћи ће на њих благослов добријех.

26. Ко говори ријечи истините, у уста љуби.

27. Уреди свој посао на пољу, и сврши своје на њиви, потом и кућу своју зидај.

28. Не буди свједок на ближњега својега без разлога, и не варај уснама својима.

29. *Не говори: Како је он мени учинио, тако ћу ја њему учинити; платићу овом човјеку по дјелу његову. *ПрС 20, 22.

30. Иђах мимо њиве човјека лијена и мимо винограда човјека безумна;

31. И гле, бјеше све зарасло у трње и све покрио чкаљ, и ограда им камена разваљена.

32. И видјевши узех на ум, и гледах и поучих се.

33. *Док мало проспаваш, док мало продријемљеш, док мало склопиш руке да починеш, *ПрС 6, 9 и даље.

34. Утом ће доћи сиромаштво твоје као путник, и оскудица твоја као оружан човјек.

Права је слава бити наптраћен мудрошћу.

25. **И** ово су приче Соломонове које сабраше људи Језекије, цара Јудина.

2. Слава је Божија скривати ствар, а слава је царска истраживати ствар.

3. Висина небу и дубина земљи и срце царевима не може се досегнути.

4. Узми од сребра троску, и изаћи ће ливцу накит.

5. Узми безбожника испред цара, и утврдиће се правдом пријесто његов.

6. Не величај се пред царем и не стај на мјесто гдје стоји властела;

7. *Јер је боље да ти се каже: Ходи горе, него да те понизе пред кнезом да видиш својим очима. *Лк 14, 8-10.

8. Не иди одмах да се препиреш, гледај шта би чинио напоследку ако би те осрамотио ближњи твој.

9. Расправи ствар своју с ближњим својим, али туђе тајне не откривај,

10. Да те не би псовао ко чује, и срамота твоја да не би остала на теби.

11. *Златне јабуке у сребрнијем судима јесу згодне ријечи.

*ПрС 15, 23.

12. Златна је гривна и накит од најбољега злата мудри карач онемо који слуша.

13. Вјеран је посланик као студен сњежна о жетви онима који га пошаљу, и расхлађује душу својим господарима.

14. Ко се хвали даром лажнијем, он је као облаци и вјетар без дажда.

15. *Стрпљењем се ублажава кнез, и мек језик ломи кости. *ПрС 15, 1.

16. Кад нађеш мед, једи колико ти је доста, да не би наједавши га се, избљувао га.

17. Ријетко нека ти нога ступа у кућу ближњег твојега, да не би наситивши се тебе, омрзао на те.

18. Ко год говори лажно свједоштво на ближњег својега, он је као маљ и мач и оштра стријела.

19. Уздање је у невјерника у невољи зуб сломљен и нога уганута.

20. Ко пјева пјесме жалосном срцу, он је као онај који свлачи хаљину на зими и као оцат на салитру.

21. *Ако је гладан ненавидник твој, нахрани га хљеба, и ако је жедан, напој га воде. *Мт 5, 44; Рим 12, 20.

22. Јер ћеш живо угљевље згрнути на главу његову, и Господ ће ти платити.

23. Сјеверни вјетар носи дажд, а потајни језик лице срдито.

24. *Боље је сједјети у углу од крова него са женом свадљивом у кући заједничкој. *ПрС 21, 9, 19.

25. Добар је глас из даљне земље као студена вода жедној души.

26. Праведник који пада пред безбожником јест као извор ногама замућен и као студенац покварен.

27. Јести много меда није добро, и истраживати славу није славно.

28. Ко нема власти над духом својим, он је град разваљен без зидова.

Безумни, лијени и лажљиви људи нису вриједни никакве частии.

26. Као снијег у лето и киш о жетви, тако не доликује безумноме част.

2. Као врабац кад прхне и ластва кад одлети, тако клетва незаслужена неће доћи.

3. *Бич коњу, узда магарцу, а батина безумницима на леђа.

*Пс 32, 9; ПрС 10, 13.

4. Не одговарај безумнику по безумљу његову, да не будеш и ти као он.

5. Одговори безумнику према безумљу његову, да не мисли да је мудар.

6. Ко шаље безумника да му што сврши, он одсијеца себи ноге и пије неправду.

7. Како хроми храмље ногама својим, таква је бесједа у устима безумнијех.

8. Као да баца драги камен у гомилу камења, тако ради ко чини част безумноме.

9. Као трн кад дође у руку пијаноме, таква је бесједа у устима безумнијех.

10. Много муке задаје свима ко плаћа безумнику и ко плаћа преступницима.

11. *Као што се пас повраћа на своју бљувотину, тако безумник понавља своје безумље. *2 Пет 2, 22.

12. Јеси ли видио човјека који мисли да је мудар? Више има надања од безумнога него од њега.

13. *Љенивац говори: Љути је лав на путу, лав је на улицама. *ПрС 22, 13.

14. Као што се врата обрћу на чеповима својим, тако љенивац на постељи својој.

15. *Љенивац крије руку своју у њедра, тешко му је пријетије је к устима. *ПрС 19, 24.

16. Љенивац мисли да је мудрији од седморице који одговарају разумно.

17. Пса за уши хвата ко се пролазећи жести за туђу распру.

18. Какав је безумник који баца искре и стријеле смртне,

19. Такав је сваки који превари ближњег својега, па онда вели: Шалио сам се.

20. Кад нестане дрва, угаси се огањ; *тако, кад нема опадача, престаје распра. *Прс 22, 10.

21. Угаљ је за жеравицу, дрва за огањ, *а човјек свадљивац да распаљује свађу. *Прс 15, 18.

22. *Ријечи су опадачеве као ријечи избијенијех, али силазе унутра у трбух. *Прс 18, 8.

23. Као сребрна пјена којом се обложи пријеп, такве су усне непријатељске и зло срце.

24. Ненавидник се претвара устима својим, а у срцу слаже пријевару.

25. Кад говори умиљатијем гласом, не вјеруј му, јер му је у срцу седам гадова.

26. Мржња се покрива лукавством, али се злоћа њезина открива на збору.

27. *Ко јаму копа, у њу ће пасти; и ко камен ваља, на њега ће се превалити. *Пс 7, 16; Проп 10, 8.

28. Језик лажан мрзи на оне које сатире, и уста која ласкају граде погибао.

Не шреба се хваљити и бићи осион.

27. Не *хвали се сјутрашњим даном, јер не знаш шта ће дан донијети. *Јак 4, 13.

2. Нека те хвали други, а не твоја уста; туђин, а не твоје усне.

3. Тежак је камен, и пијесак је тежак; али је гњев безумников тежи од обојега.

4. Јарост је немилостива, и гњев је плах; али ко ће одољети зависти?

5. Бољи је јавни укор него тајна љубав.

6. *Ударци од пријатеља истинити су, а цјеливи ненавидникови лажни. *Пс 141, 5.

7. Душа сита газии саћ, а гладној души слатко је све што је горко.

8. Каква је птица која одлети из својега гнијезда, такав је човјек који отиде из својега мјеста.

9. Уље и кад весели срце, тако је пријатељ сладак свјетом срдачнијем.

10. Не остављај пријатеља својега ни пријатеља оца својега, и у кућу брата својега не улази у несрећни својој. Бољи је сусјед близу него брат далеко.

11. Сине мој, буди мудар и обрадуј срце моје, да имам шта одговорити оному ко ме ружи.

12. *Паметан човјек види зло и склони се, а луди иду даље и плаћају. *Прс 22, 3.

13. *Узми хаљину оному који се подјамчи за туђина, и узми залог од њега за туђинку. *Прс 20, 16.

14. Ко благосиља пријатеља својега наглас рано устајући, примиће му се за клетву.

15. *Непрестано капање кад је велик дажд, и жена свадљива, једно су; *Прс 19, 13.

16. Ко је уставља, уставља вјетар, и она се одаје као мирисаво уље у десници.

17. Гвожђе се гвожђем оштри, тако човјек оштри лице пријатеља својега.

18. Ко чува смокву, јешће рода њезина; тако, ко чува господара својега, биће поштован.

19. Како је у води лице према лицу, тако је срце човјечије према човјеку.

20. *Гроб и пропаст нигда се не могу заситити, тако † очи човјечије нигда нијесу сите. *Прс 30, 16; † Проп 1, 8.

21. Сребро у топионици и злато у пећи, а човјек у устима онога који га хвали, познаје се.

22. Да безумнога туцаш у ступи тучком с прекрупом, не би отишло од њега безумље његово.

23. Добро гледај стоку своју и ста-
рај се за стада своја.

24. Јер богатство не траје довијека
нити круна од кољена до кољена.

25. Кад трава нарасте и покаже се
зелен, купи се трава по планинама.

26. Јагањци су ти за одијело, и ја-
рићи цијена за њиву.

27. И доста има млијека козјега
теби за јело, и за јело твојему дому и
за храну твојим дјевојкама.

*Блајословена је побожност и
пошћење, проклетиа безбожност.*

28. Бјеже безбожници кад
их нико не гони, а
праведници су као лавићи без страха.

2. Кад се у земљи зла чине, неста-
ју јој многи кнезови; али кад се нађе
човјек разуман и вјешт, остаје дуго.

3. Човјек сиромаш који чини кри-
во убогима јест као силан дажд иза
којега нестаје хљеба.

4. Који остављају закон, хвале без-
божнике; а који држе закон, противе
им се.

5. Зли људи не разумију што је
право; а који траже Господа, разуми-
ју све.

6. *Бољи је сиромаш који ходи у
безазлености својој него ко иде кри-
вијем путовима ако је и богат.

*ПрС 19, 1; 28, 18.

7. *Ко чува закон, син је разуман;
а ко се дружи с изјелицама, срамоти
оца својега.

*ПрС 29, 3.

8. *Ко умножава добро своје уј-
мом и придавком, сабира оне ко-
ји ће раздавати сиромасима.

*ПрС 13, 22.

9. Ко одвраћа ухо своје да не чу-
је закона, и молитва је његова мрска.

10. Ко заводи праве на зао пут, па-
шће у јаму своју, а безазлени насли-
једиће добро.

11. Богат човјек мисли да је мудар,
али разуман сиромаш испитује га.

12. *Кад се радују праведни, ве-
лика је слава; а кад се подижу безбо-
жници, тражи се човјек. *ПрС 11, 10.

13. *Ко крије пријеступе своје, не-
ће бити срећан; а ко признаје и оста-
вља, добиће милост.

*Пс 32, 3, 5; 1 Јн 1, 8.

14. Благо човјеку који се свагда
боји; а ко је тврдоглав, упада у зло.

15. Безбожник који влада наро-
дом сиромашнијем, лав је који риче
и медвјед гладан.

16. Кнез без разума чини много
неправде, а који мрзи на лакомство,
живјеће дуго.

17. Човјек који чини насиље крви
људској, бјежаће до гроба, а нико га
неће задржати.

18. Ко ходи у безазлености, спа-
шће се; а ко је opak на путовима, па-
шће у један мах.

19. *Ко ради своју земљу, биће сит
хљеба; а ко иде за беспослицама, на-
ситиће се сиротиње. *ПрС 12, 11.

20. Човјек вјеран обилује благо-
словима; *а ко нагли да се обогати,
неће бити без кривице. *ПрС 20, 21.

21. Није добро гледати ко је ко, јер
за залогај хљеба човјек ће учинити зло.

22. Нагли да се обогати човјек за-
видљив, а не зна да ће му доћи сиро-
маштво.

23. Ко укорева човјека, наћи ће
послије већу милост него који ласка
језиком.

24. Ко краде оца својега и ма-
тер своју, и говори: Није гријех, он
је друг крвнику.

25. Охоли замеће свађу; а ко се
узда у Господа, изобиловаће.

26. Ко се узда у своје срце, безу-
ман је; а ко ходи мудро, избавиће се.

27. Ко даје сиромашу, неће му не-
достајати; а ко одвраћа очи своје, би-
ће му много клетава.

28. *Кад се подижу безбожници, сакрива се човјек; а кад гину, умножавају се праведни. *Прс 29, 2.

*Мудрост доноси блајослов,
а безумље пројаси.*

29. Човјек који по карану остаје тврдоглав, уједанпут ће пропасти, да неће бити лијека.

2. *Кад се умножавају праведници, весели се народ; а кад влада безбожник, уздише народ. *Прс 11, 10.

3. Ко љуби мудрост, весели оца својега; *а ко се дружи с курвама, расипа своје добро. *Лк 15, 13.

4. Цар правдом подиже земљу; а ко узима мито, сатире је.

5. Ко ласка пријатељу својему, разапиње мрежу ногама његовијем.

6. У гријеху је зла човјека замка, а праведник пјева и весели се.

7. Праведник разумије препирку невољнијех, а безбожник не мари да зна.

8. Подсмјевачи распаљују град, а мудри утишавају гњев.

9. Мудар човјек кад се препире с лудијем, *или се срдio или смијао, нема мира. *Мт 11, 17.

10. Крвопије мрзе на безазленoгa, а прaви се брину за душу његову.

11. Сав гњев свој излива безумник, а мудри уставља га натраг.

12. Који кнез слуша лажне ријечи, све су му слуге безбожне.

13. Сиромaх и који даје на добит, сретају се; обојици Господ просвјетљује очи.

14. Који цар право суди сиромасиma, његов ће пријесто стајати довијека.

15. Прут и грдња дају мудрост, а дијете пусто срамоти матер своју.

16. Кад се умножавају безбожници, умножавају се гријеси, а *праведници ће видјети пропаст њихову.

*Пс 37, 36.

17. *Карај сина својега, и смириће те, и учиниће милину души твојој.

*Прс 23, 13.

18. Кад нема утваре, расипа се народ; а ко држи закон, благо њему!

19. Ријечима се не поправља слуга, јер ако и разумије, опет не слуша.

20. Јеси ли видио човјека нагла у бесједи својој? Више има надања од безумна него од њега.

21. Ако ко мaзи слугу од малена, он ће најпослије бити син.

22. *Гњевљив човјек замеће свађу, и ко је напросит, много гријеши.

*Прс 15, 18; 26, 21.

23. *Охолост понижује човјека, а ко је смјеран духом, добија славу.

*Мт 23, 12; 1 Пет 5, 5.

24. Ко дијели с лупежем, мрзи на своју душу, *чује проклетство и не проказује.

*3 Мој 5, 1.

25. Стрaшив човјек меће себи замку; а ко се у Господа узда, биће у високом заклону.

26. Многи траже лице владаочево, али је од Господа суд свакоме.

27. Праведнима је мрзак неправедник, а безбожнику је мрзак ко прaво ходи.

Агурове изреке.

30. Ријечи Агура, сина Јакејева; сабране ријечи тога човјека Итилу, Итилу и Укалу.

2. Ја сам луђи од свакогa, и разума човјечијега нема у мене.

3. Нити сам учио мудрости, нити знам светијех ствари.

4. Ко је изашао на небо и опет сишао? *Ко је скупио вјетар у прегршти своје? Ко је свезао воде у плашт свој? Ко је утврдио све крајеве земљи? Како му је име? И како је име сину његову? Знаш ли?

*Јов 38, 4 и даље.

5. *Све су ријечи Божије чисте; он је штит онима који се уздају у њ.

*Пс 12, 6; 18, 30.

6. *Ништа не додаји к ријечима његовијем, да те не укори и не нађеш се лажа.

*5 Мој 4, 2.

7. За двоје молим те; немој ме се оглушити док сам жив:

8. Таштину и ријеч лажну удаљи од мене; сиромаштва ни богатства не дај ми, *храни ме хљебом по оброку мом,

*Мт 6, 11.

9. Да не бих наједавши се, одрекао се тебе и рекао: Ко је Господ? Или осиромашивши, да не бих крао и узалуд узимао име Бога својега.

10. Не опадај слуге господару његову, да те не би клео и ти био крив.

11. Има род који псује оца својега и не благосиља матере своје.

12. Има род који мисли да је чист, а од свога кала није опран.

13. Има род који држи високо очи своје, и вјеће му се дижу увис.

14. Има род којему су зуби мачеви и кутњаци ножеви, да прождире сиромаше са земље и убоге између људи.

15. Пијавица има двије кћери које говоре: Дај, дај. Има троје несито, и четврто никад не каже: Доста.

16. Гроб, материца јалова, земља која не бива сита воде, и огањ који не говори: Доста.

17. *Око које се руга оцу и неће да слуша матере, кљуваће га гаврани с потока и јести орлићи.

*Прс 20, 20.

18. Троје ми је чудесно, и четвртога не разумијем:

19. Пут орлов у небо, пут змијин по стијени, пут лађин посред мора, и пут човјечији к дјевојци.

20. Такав је пут курвин: једе и обрише уста, па вели: Нијесам учинила зла.

21. Од трога се потреса земља, и четвртога не може поднијети:

22. *Од слуге кад постане цар, од безумника кад се наједе хљеба,

*Проп 10, 7.

23. Од пуштенице кад се уда, од слушкиње кад наслиједи госпођу своју.

24. Четворо има малено на земљи, али мудрије од мудараца:

25. *Мрави, који су слаб народ, али опет приправљају у љето себи храну;

*Прс 6, 6 и даље.

26. Питоми зечеви, који су нејак народ, али опет у камену граде себи кућу;

27. Скакавци, који немају цара, али опет иду сви јатом;

28. Паук, који рукама ради и у царским је дворима.

29. Троје лијепо корача, и четврто лијепо ходи:

30. Лав, најјачи између звјерова, који не узмиче ни пред ким,

31. Коњ опасан по бедрима или јарац, и цар на кога нико не устаје.

32. Ако си лудовао понесавши се или си зло мислио, метни руку на уста.

33. Кад се разбија млијеко, излази масло; и ко јако нос утире изгони крв; тако ко дражи на гњев, замеће свађу.

Материне поуке једноме цару.

Похвала врсној жени.

31. Ријечи цара Лемуила; сабране ријечи којама га је учила мати његова.

2. Шта, сине мој, шта, сине утробе моје, и шта, сине завјета мојих?

3. Не дај кријепкости своје женама, ни путова својих онима што сатиру царева.

4. Није за царева, Лемуило, није за царева да пију вино, ни за кнезове да пију силовито пиће,

5. Да не би пијући заборавио уредбе, и измијенио правицу којему невољнику.

6. Подајте силовито пиће ономе који хоће да пропадне, и вино онима који су тужна срца;

7. Нека се напије и заборави своје сиромаштво, и да се више не сјећа своје муке.

8. *Отварај уста своја за нијемога, за ствар свијех намијењенијех смрти.

*Јов 29, 15.

9. Отварај уста своја, суди право, дај правицу невољноме и убогоме.

10. *Ко ће наћи врсну жену? Јер вриједи више него бисер.

*Прс 12, 4; 18, 22.

11. Ослања се на њу срце мужа њезина, и добитка неће недостајати.

12. Чини му добро, а не зло, свега вијека својега.

13. Тражи вуне и лана, и ради по вољи рукама својим.

14. Она је као лађа трговачка, из далека доноси храну своју.

15. Устаје док је још ноћ, даје храну чељади својој и посао дјевојкама својим.

16. Мисли о њиви, и узме је, од ра-
да руку својих сади виноград.

17. Опасује снагом бедра своја и кријепи мишице своје.

18. Види како јој је добра радња, не гаси јој се ноћу жижак.

19. Рукама својима маши се преслице, и прстима својима држи вретено.

20. Руку своју отвара сиромашу, и пружа руке убогоме.

21. Не боји се снијега за своју чељад, јер сва чељад њезина има по двоје хаљина.

22. Покриваче сама себи гради, танко платно и скерлет одијело јој је.

23. Зна се муж њезин на вратима кад сједи са старјешинама земаљским.

24. Кошуље гради и продаје, и појасе даје трговцу.

25. Одијело јој је крјепост и љепота, и осмијева се на вријеме које иде.

26. Уста своја отвара мудро и на језику јој је наука блага.

27. Пази на владање чељади своје, и хљеба у лијености не једе.

28. Синови њезини подижу се и благосиљају је; муж њезин такођер хвали је;

29. Многе су жене биле врсне, али ти их надвисујеш све.

30. Љупкост је пријеварна и љепота ташта; жена која се боји Господа, она заслужује похвалу.

31. Подајте јој од плода руку њезинијех, и нека је хвале на вратима дјела њезина.

КЊИГА ПРОПОВЈЕДНИКОВА

Све земаљско је таштина.

1. Ријечи проповједника, си-
на Давидова, цара у Је-
русалиму.

2. Таштина над таштинама, вели проповједник, таштина над таштина-
ма, све је таштина.

3. *Каква је корист човјеку од све-
га труда његова, којим се труди под
сунцем?

*Проп 2, 22.

4. Нараштај један одлази и други
долази, а земља стоји увијек.

5. Сунце излази и залази, и опет
хити на мјесто своје одакле излази.

6. Вјетар иде на јут и обрће се на
сјевер. Иде једнако обрћући се, и у
обртању свом враћа се.

7. Све ријеке теку у море, и мо-
ре се непрепуни; одакле теку ријеке,
онамо се враћају да опет теку.

8. Све је мучно да човјек не може исказати; око се не може нагледати, нити се ухо може наслушати.

9. Што је било то ће бити, што се чинило то ће се чинити, и нема ништа ново под сунцем.

10. Има ли што зашто би ко рекао: Види, то је ново? Већ је било за вијекова који су били прије нас.

11. Не помиње се што је прије било; ни оно што ће послје бити неће се помињати у онијех који ће послје настати.

12. Ја проповједник бијех цар над Израиљем у Јерусалиму;

13. И управих срце своје да тражим и разберем мудрошћу све што бива под небом; тај мучни посао даде Бог синовима људским да се муче око њега.

14. Видјех све што бива под сунцем и, гле, све је таштина и мука духу.

15. *Што је криво не може се исправити, и недостаци не могу се изборжити. *Проп 7, 13.

16. Ја рекох у срцу свом говорећи: Ево, ја постах велик, и претекох мудрошћу све који бише прије мене у Јерусалиму, и срце моје видје много мудрости и знања.

17. И *управих срце своје да познам мудрост и да познам безумље и лудост; па дознах да је и то мука духу. *Проп 2, 12; 7, 25.

18. Јер гдје је много мудрости, много је бриге, и ко умножава знање, умножава муку.

*Задовољство на земљи и весело
уживање у раду таштина је.*

2. Ја рекох у срцу свом: Дај да те окушам весељем; уживај добра. Али, гле, и то бјеше таштина.

2. Смијеху рекох: Лудујеш; и весељу: Шта то радиш?

3. Размишљах у срцу свом да пуштам тијело своје на пиће, и срцем својим управљајући мудро да се држим лудости докле не видим шта би добро било синовима људским да чине под небом док су живи.

4. Велика дјела учиних: Сазидах себи куће, насадих себи винограде;

5. Начиних себи вртове и воћњаке, и насадих у њима свакојаким дрвета роднијех;

6. Начиних себи језера водена да заливам из њих шуму гдје расту дрвета;

7. Набавих себи слуга и слушкиња, и имах слуга рођенијех у кући мојој; и имах говеда и оваца више од свијех који бише прије мене у Јерусалиму;

8. Такође накупих себи сребра и злата и блага од царева и земаља; набавих себи пјевача и пјевачица и милина људских, и справа музичких свакојаким.

9. И тако постах већи и силнији од свијех који бише прије мене у Јерусалиму; и мудрост моја оста са мном.

10. И што год жељаху очи моје, не брањех им нити украђивах срцу својему каквога весеља, него се срце моје веселаше са свакога труда мојега, и то ми бијаше дио од свакога труда мојега.

11. А кад погледах на сва дјела своја што урадише руке моје, и на труд којим се трудих да урадим, гле, *све бјеше таштина и мука духу, и нема користи под сунцем. *Проп 1, 14.

12. *Тада се обратих да видим мудрост и лудост и безумље, јер шта би чинио човјек који би настао послје цара? Што је већ учињено. *Проп 1, 17.

13. И видјех да је боља мудрост од лудости, као што је боља свјетлост од мрака.

14. *Мудри има очи у глави, а безумни иде по мраку; али такођер дознах да једнако бива свјема.

*ПрС 17, 24.

15. Зато рекох у срцу свом: Мени ће бити као безумнику што бива; шта ће ми, дакле, помоћ што сам мудар? И рекох у срцу свом: И то је таштина.

16. Јер се неће спомињати мудрац као ни безумник довијека; јер што сада јест, све се заборавља послјије, и мудрац умире као и безумник.

17. Зато ми омрзе живот, јер ми није мило што бива под сунцем, јер је све таштина и мука духу.

18. И омрзе ми сав труд мој око којег се трудих под сунцем, јер ћу га оставити човјеку који ће настати након мене.

19. И ко зна хоће ли бити мудар или луд? И опет ће бити господар од свега труда мојег око којег се трудих и мудровах под сунцем. И то је таштина.

20. Зато дођох на то да ми срце изгуби надање о сваком труду око којег се трудих под сунцем.

21. Јер има људи који се труде мудро и разумно и право, па то остављају у дио другоме који се није трудио око тога. И то је таштина и велико зло.

22. Јер шта има човјек од свега труда свога и од муке срца свога коју подноси под сунцем?

23. Јер су сви дани његови мука, а послови његови брига; ни ноћу се не одмара срце његово. И то је таштина.

24. *Није ли, дакле, добро човјеку да једе и пије и да гледа да му је души добро од труда његова? Ја видјех и то да је из руке Божије.

*Проп 3, 12, 22; 5, 18; 8, 15.

25. Јер ко је јео и уживао више него ја?

26. Јер човјеку који му је по вољи даје мудрост и разум и радост, *а грјешнику даје муку да сабира и ску-

пла да да онеме који је по вољи Богу. И то је таштина и мука духу.

*ПрС 28, 8.

Сваком послу има вријеме, а што створи Бог траје довијека. Бог се Бога и буди задовољан својим дјелом.

3. *С*вему има вријеме, и сваком послу под небом има *вријеме.

*Проп 8, 6.

2. Има вријеме кад се рађа, и вријеме кад се умире; вријеме кад се сади, и вријеме кад се чупа посађено;

3. Вријеме кад се убија, и вријеме кад се исцјељује; вријеме кад се разваљује, и вријеме кад се гради;

4. Вријеме плачу и вријеме смијеху; вријеме ридању и вријеме игрању;

5. Вријеме кад се размеће камење, и вријеме кад се скупља камење; вријеме кад се грли, и вријеме кад се оставља грљење;

6. Вријеме кад се тече, и вријеме кад се губи; вријеме кад се чува, и вријеме кад се баца;

7. Вријеме кад се дере, и вријеме кад се сашива; вријеме кад се ћути, и вријеме кад се говори;

8. Вријеме кад се љуби, и вријеме кад се мрзи; вријеме рату и вријеме миру.

9. Каква је корист онеме који ради од онога око чега се труди?

10. Видио сам послове које је Бог дао синовима људским да се муче око њих.

11. Све је учинио да је лијепо у своје вријеме, и свијет метнуо им је у срце, *али да не може човјек докучити дјела која Бог твори, ни почетка ни краја

*Проп 8, 17.

12. Дознах да нема ништа боље за њих него да се веселе и чине добро за живота свога.

13. *И кад сваки човјек једе и пије и ужива добра од свакога труда својега, то је дар Божји. *Проп 2, 24.

14. Дознах да што год твори Бог оно траје довијека, не може му се ништа додати нити се од тога може што одузети; и Бог твори да би га се бојали.

15. Што је било то је сада, и што ће бити то је већ било; јер Бог враћа што је прошло.

16. Још видјех под сунцем гдје је умјесто суда безбожност и умјесто правде безбожност.

17. И рекох у срцу свом: Бог ће судити праведнику и безбожнику; јер има вријеме свему и сваком послу.

18. Рекох у срцу свом за синове људске да им је Бог показао да су као стока.

19. *Јер што бива синовима људским, то бива и стоци, једнако им бива; како гине она, тако гину и они, и сви имају исти дух; и човјек ништа није бољи од стоке, јер је све таштина. *Пс 49, 12, 20.

20. Све иде на једно мјесто; *све је од праха и све се враћа у прах.

*1 Мој 3, 19.

21. *Ко зна да дух синова људских иде горе, а дух стоке да иде доље под земљу? *Проп 12, 7.

22. Зато видјех да ништа нема боље човјеку него да се весели онијем што ради, јер му је то дио; јер ко ће га довести да види што ће бити послије њега?

Сиромас нема уијехе, вриједан нема мира, ни сам цар није безбједан.

4. **О**пет видјех све неправде које се чине под сунцем и, гле, сузе онијех којима се чини неправда, и немају ко би их потјешао ни снаге да се избави из руку онијех

који им чине неправду; немају никога да их потјеша.

2. Зато хвалих мртве који већ помријеше више него живе који још живе.

3. *Али је бољи и од једнијех и од других онај који још није постао, који није видио зла што бива под сунцем. *Проп 6, 3.

4. Јер видјех сваки труд и свако добро дјело да од њега бива завист човјеку од ближњег његова. И то је таштина и мука духу.

5. *Безумник склапа руке своје, и једе своје тијело. *Прс 6, 10.

6. *Боља је једна грст у миру него обје грсти с трудом и муком у духу.

*Прс 15, 16.

7. Опет видјех таштину под сунцем:

8. Има ко је сам, инокосан, нема ни сина ни брата, и опет нема краја труду његову, и очи његове не могу да се насите богатства; а не мисли: За кога се мучим и одузимам својој души добра? И то је таштина и зао посао.

9. Боље је двојици него једному, јер имају добру добит од свога труда.

10. Јер ако један падне, други ће подигнути друга својега; а тешко једному! Ако падне, нема другога да га подигне.

11. Још, ако двојица спавају заједно, грије један другога; а један како ће се згријати?

12. И ако би ко надјачао једнога, двојица ће му одољети; и трострука врвца не кида се лако.

13. Боље је дијете убого а мудро, него цар стар а безуман, који се већ не зна поучити.

14. Јер један излази из тамнице да царује, а други који се роди да царује осиромаси.

15. Видјех све живе који ходи под сунцем гдје пристају за дјететом другим, који ће ступити на његово мјесто.

16. Нема краја народу који бијаше пред њим, а који послјије настану неће се радовати њему. И то је таштина и мука духу.

*Не треба бити најао у говору.
Богајство је таштина.*

5. **Ч**увај ногу своју кад идеш у дом Божји, и приступи да слушаш; то је боље него што безумни дају жртве, јер не знају да зло чине.

2. Немој наглити устима својим, и срце твоје да не буде брзо изговорити што пред Богом, јер је Бог на небу, а ти си на земљи, зато *нека буде мало ријечи твојих. *ПрС 10, 19.

3. Јер сан долази од многога посла, а глас безумников од многих ријечи.

4. *Кад учиниш завјет Богу, не оклијевај испунити га, јер му нијесу мили безумници; што год завјетујеш, испуни. *5 Мој 23, 21.

5. Боље је да не завјетујеш неголи да завјетујеш па не испуниш.

6. Не дај устима својима да на гријех наводе тијело твоје, и не говори пред анђелом да је било нехотице. Зашто би се гњевио Бог на ријечи твоје и потро дјело руку твојих?

7. Јер као што у мноштву снова има таштине, тако и у многим ријечима, него бој се Бога.

8. Ако видиш гдје се чини неправда сиромашу и отима суд и правда у земљи, не чуди се томе, јер виши пазе на високога, и има још виших над њима.

9. Али је земља кориснија од свега; и цар њиви служи.

10. Ко љуби новце, неће се наситити новаца; и ко љуби богатство, неће имати користи од њега. И то је таштина.

11. Гдје је много добра, много је и онијех који га једу; па каква је корист од тога господару, осим што гледа својим очима?

12. Сладак је сан ономе који ради, јео мало или много; а ситост богато-ме не да спавати.

13. Има љуто зло које видјех под сунцем: богатство које се чува на зло ономе чије је.

14. Јер тако богатство пропадне злом незгодом, те сину којег је родио не остане ништа у руку.

15. Као што је изашао из утробе матере своје *наг, тако опет одлази како је дошао; и ништа не узима од труда својег да понесе у руци својој. *Јов 1, 21; Пс 49, 17.

16. И то је љуто зло што одлази како је дошао; и каква му је корист што се трудио у вјетар,

17. И свега вијека својег јео у мраку, и много се бринуо и жалостио и љутио?

18. Ето, то видјех да је добро и лијепо човјеку да једе и пије и ужива добро од свега труда својег којим се труди под небом за живота својег, који му Бог да, јер му је то дио.

19. И кад коме Бог да богатство и благо, и да му да ужива и узима свој дио и да се весели с труда својег, то је дар Божји.

20. Јер се неће много опомињати дана живота својег, јер му Бог даје да му је срце весело.

И богајство и слава су таштина.

6. **И**ма зло које видјех под сунцем и често је међу људима:

2. Некоме Бог да богатство и благо и славу, те душа његова има све што год жели, али му не да Бог да то ужива, него ужива други. То је таштина и љуто зло.

3. Да би ко родио сто синова и живио много година и дани би се вијека његова веома намножили, а душа се његова не би наситила добра, те ни погребана не би имао, кажем да је боље недоношче од њега.

4. Јер узалуд дође и у таму отиде и име му је тамо покривено;

5. Ни сунца не видје, нити што позна, а почива боље него онај.

6. И да би живио двије тисуће година, а добра не би уживао, не одлазе ли сви на једно мјесто?

7. Сав је труд човјечији за уста његова, али се не може наситити душа његова.

8. Јер шта има мудри више него безумни? Шта ли сиромаш који се умје владати међу живима?

9. Боље је видјети очима неголи жељети; и то је таштина и мука духу.

10. Што је ко, давно је тијем назван; и зна се да је човјек и да се не може судити с јачим од себе.

11. Кад, дакле, има много ствари које умножавају таштину, каква је корист човјеку?

12. Јер ко зна што је добро човјеку у животу за мало дана таштега живота његова, који му пролазе као сјен? Или ко ће казати човјеку шта ће бити послјије њега под сунцем?

Добро је бити мудар, задовољан и живјећи једноставно.

7. Боље је *име него добро уље, и дан смртни него дан у који се ко роди. *Прс 22, 1.

2. Боље је ићи у кућу гдје је жалост, него ићи у кућу гдје је гозба, јер је ондје крај свакога човјека, и ко је жив, слаже у срце своје.

3. Боља је жалост него смијех, јер кад је лице невесело, срце постаје боље.

4. Срце је мудријех људи у кући гдје је жалост, а срце безумнијех у кући гдје је весеље.

5. Боље је слушати карање мудрога него да ко слуша пјесму безумнијех.

6. Јер као што прашти трње под лонцем, тако је смијех безумников; и то је таштина.

7. Веселе обезумљује мудрога, и поклон изопачује срце.

8. Бољи је крај ствари него почетак јој; бољи је ко је стрпљива духа неголи ко је поносита духа.

9. *Не буди нагао у духу свом на гњев, јер гњев почива у њедрима безумнијех. *Јак 1, 19.

10. Не говори: Шта је то, те су прешаши дани били бољи од ових? Јер не би било мудро да за то питаш.

11. Добра је мудрост с имањем, и корисна је онима који виде сунце.

12. Јер је мудрост заклон, и новци су заклон; али је претежније знање мудрости тијем што даје живот ономе ко је има.

13. Погледај дјело Божије; *јер ко може исправити што он искриви?

*Проп 1, 15.

14. У добро вријеме уживај добро, а у зло вријеме гледај, јер је Бог створио једно према другом зато да човјек не зна шта ће бити.

15. Свашта видјех за времена таштине своје: праведника који пропаде у правди својој, и безбожника који дуго живи у својој злоћи.

16. Не буди сувише праведан ни сувише мудар; зашто би себе упропастио?

17. Не буди сувише безбожан ни луд; зашто би умро прије времена?

18. Добро је да држиш једно, а друго да не пушташ из руке; јер ко се боји Бога, избавиће се од свега.

19. Мудрост кријепи човјека више него десет кнезова који су у граду.

20. Доиста, нема човјека праведна на земљи који твори добро и не гријеши.

21. Не узимај на ум свашта што се говори, ако би и слугу својега чуо гдје те псује;

22. Јер срце твоје зна да си и ти више пута псовао друге.

23. Све то огледах мудрошћу и рекох: Бићу мудар; али мудрост бјеше далеко од мене.

24. Што је тако далеко и врло дубоко, ко ће наћи?

25. Окретох се срцем својим да познам и извидим и изнађем мудрост и разум, и да познам безбожност лудости и лудост безумља.

26. И нађох да је грча од смрти жена којој је срце мрежа и пругло, којој су руке окови; ко је мио Богу, сачуваће се од ње, а грјешника ће ухватити она.

27. Гле, то нађох, вели проповједник, једно према другом, тражећи да разумем.

28. Још тражи душа моја, али не нађох. Човјека једнога у тисући нађох, али жене међу свјема не нађох.

29. Само, гле, ово нађох: да је Бог створио човјека добра; а они траже свакојаке помисли.

Послушности према властима. Онима који се Бога боје најзад је добро.

8. Ко је као мудри? И ко зна шта значе ствари? Мудрост просвјетљује човјеку лице, а тврдоћа лица његова мијења се.

2. Ја ти кажем: Извршуј заповијест цареву, и то заклетве Божије ради.

3. Не буди брз да отидеш испред њега, не стој у злој ствари, јер ће учинити што год хоће.

4. Јер гдје је год ријеч царева, ондје је и власт, и ко ће му рећи: Шта радиш?

5. Ко извршује заповијест, неће знати за зло, јер срце мудрога зна вријеме и начин.

6. *Јер свачему има вријеме и начин; али многа зла сналазе човјека;

*Проп 3, 1.

7. *Што не зна шта ће бити; јер кад ће што бити, ко ће му казати?

*Проп 10, 14.

8. Човјек није властан над духом да би оставио дух, нити има власти над даном смртнијем, нити има одбране у тој борби; ни безбожност не избавља онога у кога је.

9. Све ово видјех, и управих срце своје на све што се ради под сунцем. Каткад влада човјек над човјеком на зло његово.

10. И тада видјех безбожнике погребене, гдје се вратише; а који добро чињаху, отидоше са светог мјеста и бише заборављени у граду. И то је таштина.

11. Што нема одмах осуде за зло дјело, зато срце синова људских кипи у њима да чине зло.

12. Нека грјешник сто пута чини зло и одгађа му се, ја ипак знам да ће бити добро онима који се боје Бога, који се боје лица његова.

13. А безбожнику неће бити добро, нити ће му се продужити дани, него ће бити као сјен ономе који се не боји лица Божијега.

14. Таштина је која бива на земљи *што има праведника којима бива по дјелима безбожничким, а има безбожника којима бива по дјелима праведничким. Рекох: И то је таштина.

*Проп 7, 15.

15. *Зато ја хвалих весеље, јер нема ништа боље човјеку под сунцем него да једе и пије и да се весели; и то му је од труда његова за живота његова, који му Бог да под сунцем.

*Проп 2, 24.

16. Кад управих срце своје да познам мудрост и видим шта се ради на

земљи, те ни дању ни ноћу не долази човјеку сан на очи,

17. Видјех на свијем дјелима Божијим *да човјек не може докучити оно што се ради под сунцем, око чега се труди човјек тражећи, али не налази, и ако и мударац рече да зна, ипак не може докучити.

*Проп 3, 11.

*Нека те не заваљава што свима
једнако бива, праведнику и
безбожнику! Уживај весело у
Божијим даровима и чини што ти је
заповјеђено. Мудрости царује.*

9. Доиста, све ово сложих у срце своје да бих расвијетлио све то, како су праведни и мудри и дјела њихова у руци Божијој, а човјек не зна ни љубави ни мржње од свега што је пред њим.

2. Све бива свјема једнако: праведнику бива као безбожнику, доброму и чистому као нечистому, ономе који приноси жртву као ономе који не приноси, како доброму тако грјешнику, ономе који се куне као ономе који се боји заклетве.

3. А то је најгоре од свега што бива под сунцем што свјема једнако бива, те је и срце људско пуно зла, и лудост им је у срцу док су живи, а потом умиру.

4. Јер ко ће бити изабран? У живијех свијех има надања; и псу живу боље је него мртву лаву.

5. Јер живи знају да ће умријети, а мртви не знају ништа нити им има плате, јер им се спомен заборавио.

6. И љубави њихове и мржње њихове и зависти њихове нестало је, и више немају дијела нигда ни у чему што бива под сунцем.

7. Хајде, једи хљеб свој с радошћу, и весела срца пиј вино своје, јер су мила Богу дјела твоја.

8. Свагда нека су ти хаљине бијеле, и уља на глави твојој да се не премиче.

9. Уживај живот са женом коју љубиш свега вијека својега таштега, који ти је дат под сунцем за све вријеме таштине твоје, *јер ти је то дио у животу и од труда твојега којим се трудиш под сунцем.

*Прс 5, 18.

10. Све што ти дође на руку да чиниш, чини по могућности својој, јер нема рада ни мишљења ни знања ни мудрости у гробу у који идеш.

11. Опет *видјех под сунцем да није до брзијех трка, ни рат до храбријех, ни хљеб до мудријех, ни богатство до разумнијех, ни добра воља до вјештијех, него да све стоји до времена и згоде.

*Јер 10, 23.

12. Јер човјек не зна времена својега, него као што се рибе хватају мрежом несрећном и као што се птице хватају пруглом, тако се хватају синови човјечији у зао час, кад навали на њих изненада.

13. Видјех и ову мудрост под сунцем, која ми се учини велика:

14. Бијаше мален град и у њему мало људи; и дође на њ велик цар, и опколи га и начини око њега велике опкопе.

15. А нађе се у њему сиромас човјек mudar, који избави град мудрошћу својом, и нико се не сјећаше тога сиромаса човјека.

16. Тада ја рекох: Боље је мудрост него снага, ако се и не мараше за мудрост онога сиромаса и ријечи се његове не слушаху.

17. Ријечи мудријех људи ваља с миром слушати више него вику онога који заповиједа међу лудима.

18. Боља је мудрост него оружје убојито; али један грјешник квару много добра.

*Мудросћ и лудосћ
у великих и малих.*

10. Од мртвијех муха ус-
мрди се и поквари
уље апотекарско, тако од мало лудос-
ти цијена мудрости и слави.

2. Срце је мудрому с десне стране,
а лудому је с лијеве стране.

3. Безумник и кад иде путем, без
разума је и казује свјема да је безу-
ман.

4. Ако се подигне на те гњев онога
који влада, не остављај мјеста своје-
га, јер благодот уклања велике грије-
хе.

5. Има зло које видјех под сунцем,
као погрјешка која долази од влада-
оца:

6. Лудост се посађује на највише
мјесто, и богати сједе на ниском мје-
сту.

7. Видјех слуге на коњима, а кне-
зови иду пешице као слуге.

8. *Ко јаму копа, у њу ће пасти, и
ко разваљује ограду, ујешће га змија.
*Прс 26, 27.

9. Ко одмиче камење, удариће се
о њих; ко цијепа дрва, није миран од
њих.

10. Кад се затупи гвожђе и оштри-
це му се не наоштри, тада треба више
снаге; али мудрост може боље опра-
вити.

11. *Ако уједе змија прије бајања,
ништа неће помоћи бајач. *Пс 58, 4, 5.

12. Ријечи из уста мудрога љупке
су, а безумнога прождиру усне његове.

13. Почетак је ријечима уста ње-
говијех лудост, а свршетак говору
његову зло безумље.

14. Јер луди много говори, а чо-
вјек не зна што ће бити; *и ко ће му
казати што ће послије њега бити?
*Проп 8, 7.

15. Луде мори труд њихов, јер не
знају ни у град отићи.

16. *Тешко теби, земљо, кад ти је
цар дијете и кнезови твоји рано једу!
*Ис 3, 4.

17. Благо теби, земљо, кад ти је
цар племенит и кнезови твоји једу на
вријеме да се поткријепе, а не да се
опију.

18. С лијености угибље се кров и
с немарнијех руку прокапљује кућа.

19. Ради весела готове се гозбе,
и *вино весели живе, а новци врше
све. *Пс 104, 15.

20. *Ни у мисли својој не псуј ца-
ра, ни у клијети у којој спаваш, не
псуј богатога, јер птица небеска од-
нијеће глас и што крила има доказа-
ће ријеч. *2 Мој 22, 28.

Благовремено сиј сјеме своје.

11. Баци хљеб свој поврх
воде; *јер ћеш га на-
ћи послије много времена. *Прс 19, 17.

2. Раздијели седморици и осмо-
рици; јер не знаш како ће зло бити
на земљи.

3. Кад се напуне облаци, просипа-
ју дажд на земљу, и ако падне дрво
на југ или на сјевер, гдје падне дрво
ондје ће остати.

4. Ко пази на вјетар, неће сијати,
и ко гледа на облаке, неће жети.

5. Како *не знаш који је пут вјетру
ни како постају кости у утроби труд-
не жене, тако не знаш дјела Божијега
и како твори све. *Јов 3, 8.

6. Изјутра сиј сјеме своје и уве-
че немој да ти почивају руке, јер не
знаш шта ће бити боље, ово или оно,
или ће обоје бити једнако добро.

7. Слатка је свјетлост, и добро је
очима гледати сунце;

8. Али да човјек живи много годи-
на и свагда се весели, па се опомене
дана тамнијех како ће их бити много,
све што је било биће таштина.

9. Радуй се, младићу, за младости своје, и нека те весели срце твоје док си млад, и ходи куда те срце твоје води и куда очи твоје гледају; али знај да ће те за све то Бог извести на суд.

10. Уклони, дакле, жалост од срца својега, и одрини зло од тијела својега, јер је дјетињство и младост таштина.

*Мисли на Боја у младости својој, па
ћеш имати ушјеху у старости.*

Главна је у свему: Боја се бој!

12. Али опомињи се Творца својега у младости својој прије него дођу дани зли и приспију године за које ћеш рећи: Нијесу ми миле;

2. Прије него помркне сунце и видјело и мјесец и звијезде, и опет дођу облаци иза дажда,

3. Кад ће дрхтати стражари кућни и погнати се јунаци, и стати млинарице, зато што их је мало, и потамњети који гледају кроз прозоре,

4. И кад ће се затворити врата с улице, и слабити звука од мљевења, и кад ће устајати на птичји глас и престати све пјевачице,

5. И високога мјеста кад ће се бојати и страшити се на путу, кад ће бадем цвјетати и скакавац отежати

и жеља проћи, јер човјек иде у кућу своју вјечну, и покајнице ће ходити по улицама;

6. Прије него се прекине уже сребрно, чаша се златна разбије и распе се виједро на извору и сломи се точак на студенцу,

7. И *врати се прах у земљу, како је био, а дух се врати к Богу, † који га је дао. *1 Мој 3, 19; † Проп 3, 21.

8. *Таштина над таштинама, вели проповједник, све је таштина.

*Проп 1, 2.

9. А не само мудар бијаше проповједник, него још и народ учаше мудрости, и мотрећи и истражујући сложи много прича.

10. Стараше се проповједник да нађе угодне ријечи, и написа што је право, ријечи истине.

11. Ријечи су мудријех људи као жалци и као клини ударени; ријечи онијех који их сложише дао је један пастир.

12. И тако, сине мој, чувај се онога што је преко овога, јер нема краја састављању многих књига, и много читање умор је тијелу.

13. Главно је свему што си чуо: Бога се бој и заповијести његове држи, јер то је све човјеку.

14. *Јер ће свако дјело Бог изнијети на суд и сваку тајну, била добра или зла. *Рим 2, 16; 1 Кор 4, 5.

ПЈЕСМА НАД ПЈЕСМАМА

*Пријатељева и
пријатељичина љубав.*

1. Соломонова пјесма над пјесмама.

2. Да ме хоће пољубити пољупцем уста својих! Јер је твоја љубав боља од вина.

3. Мирисом су твоја уља прекрасна; име ти је уље разлито; зато те љубе дјевојке.

4. Вуци ме, за тобом ћемо трчати; уведе ме цар у ложницу своју; радоваћемо се и веселићемо се тобом, спомињаћемо љубав твоју више него вино; прavi љубе те.

5. Црна сам, али лијепа, кћери Јерусалимске, као шатори Кидарски, као завјеси Соломонови.

6. Не гледајте ме што сам црна, јер ме је сунце опалило; синови матере моје расрдивши се на ме поста-

више ме да чувам винограде, и не чувах својега винограда, који ја имам.

7. Кажи ми ти којега љуби душа моја, гдје пасеш, гдје пландујеш? Јер зашто бих лутала међу стадима другова твојих?

8. Ако не знаш, *најљепша између жена, поћи трагом за стадом, и паси јариће своје покрај станова пастирских. *Пп 5, 9.

9. Ти си ми, драга моја, као коњи у колима Фараоновим.

10. Образи су твоји окићени гривнама, и грло твоје низовима.

11. Начинићемо ти златне гривне са шарама сребрнијем.

12. Док је цар за столом, нард мој пушта свој мирис.

13. Драги ми је мој кита смирне, која међу дојкама мојим почива.

14. Драги ми је мој грозд кипров из винограда Енгадских.

15. *Лијепа ти си, драга моја, лијепа ти си! Очи су ти као у голубице. *Пп 4, 1.

16. Лијеп ти си, драги мој, и љубак! И постеља наша зелени се.

17. Греде су нам у кућама кедрове, даске су нам јелове.

Чезња пријатељице за пријатељем.

2. Ја сам ружа Саронска, љиљан у долу.

2. Што је љиљан међу трњем, то је драга моја међу дјевојкама.

3. Што је јабука међу дрветима шумским, то је драги мој међу момцима; жељех хлада њезина, и сједох, и род је њезин сладак грлу мојему.

4. Уведе ме у кућу гдје је гозба, а застава му је љубав к мени.

5. Поткријепите ме жбановима, придржите ме јабукама, јер сам болна од љубави.

6. *Лијева је рука његова мени под главом, а десном ме грли. *Пп 8, 3.

7. *Заклињем вас, кћери Јерусалимске, срнама и кошутама пољским, не будите љубави моје, не будите је, док јој не буде воља. *Пп 3, 5; 8, 4.

8. Глас драгога мојега; ево га, иде скачући преко гора, поскакујући преко хумова.

9. *Драги је мој као срна или као јеленче; ево га, стоји иза нашега зида, гледа кроз прозор, вири кроз решетку. *Пп 2, 17.

10. Проговори драги мој и рече ми: Устани, драга моја, љепотице моја, и ходи.

11. Јер гле, зима прође, минуше дажди, отидоше.

12. Цвијеће се види по земљи, дође вријеме пјевању, и глас грличин чује се у нашој земљи.

13. Смоква је пустила заметке своје, и лоза винова уцвала мирише. Устани, драга моја, љепотице моја, и ходи.

14. Голубице моја у расјелинама каменијем, у заклону врлетном! Дај да видим лице твоје, дај да чујем глас твој; јер је глас твој сладак и лице твоје красно.

15. Похватајте нам лисице, мале лисице, што кваре винограде, јер наши виногради цвату.

16. *Мој је драги мој, и ја сам његова, он пасе међу љиљанима. *Пп 6, 2.

17. Док захлади дан и сјенке отиду, врати се, буди као срна, драги мој, или *као јеленче по горама раздијељенијем. *Пп 8, 14.

Вјерност пријатељичина.

Слава пријатељева.

3. На постељи својој ноћу тражих онога кога љуби душа моја, тражих га, али га не нађох.

2. Сада ћу устати, па идем по граду, по трговима и по улицама тражићу

онога кога љуби душа моја. Тражих га, али га не нађох.

3. Нађоше ме стражари који обилазе по граду. Видјесте ли онога кога љуби душа моја?

4. Мало их заминух, и нађох онога кога љуби душа моја; и ухватих га, и нећу га пустити докле га не одведем у кућу матере своје и у ложницу родитељке своје.

5. *Заклињем вас, кћери Јерусалимске, срнама и кошутама пољским, не будите љубави моје, не будите је, док јој не буде воља. *Пп 2, 7.

6. Ко је она што иде горе из пустиње као ступови од дима, поткађена смиром и тамјаном и свакојаким прашком апотекарским?

7. Гле, одар Соломонов, а око њега шездесет јунака између јунака Израиљевијех:

8. Сви имају мачеве, вјешти су боју, у свакога је мач о бедру услед страха ноћнога.

9. Одар је начинио себи цар Соломон од дрвета Ливанскога;

10. Ступце му је начинио од сребра, узглавље од злата, небо од скерлета, а изнутра настрт љубављу за кћери Јерусалимске.

11. Изидите, кћери Сионске, и гледајте цара Соломона под вијенцем којим га мати његова окити на дан свадбе његове и на дан весеља срца његова.

Милине пријатељичине.

4. Лијепа ти си, драга моја, лијепа ти си, очи су ти као у голубице између витица твојих; *коса ти је као стадо коза које се виде на гори Галаду; *Пп 6, 4.

2. *Зуби су ти као стадо оваца једнаких, кад излазе из купала, које се све близне, а ниједне нема јалове. *Пп 6, 5.

3. Усне су ти као конац скерлета, а говор ти је љубак; *као кришка шипка јагодице су твоје између витица твојих; *Пп 6, 6.

4. *Врат ти је као кула Давидова сазирана за оружје, гдје висе тисућама штитови и свакојаким оружје јуначко; *Пп 7, 4.

5. *Двије су ти дојке као два ланета близанца, који пасу међу љиљанима. *Пп 7, 3.

6. *Док дан захлади и сјенке отиду, ићи ћу ка гори смирновој и ка хуму тамјанову. *Пп 2, 17.

7. Сва си лијепа, драга моја, и нема недостатака на теби.

8. Ходи са мношћом с Ливана, невјесто, ходи са мношћом с Ливана, да гледаш с врха Аманскога, с врха Сенирскога и Ермонскога, из пећина лавовских, с гора рисовских.

9. Отела си ми срце, сестро моја невјесто, отела си ми срце једнијем оком својим и једнијем ланчићем с грла својега.

10. Лијепа ли је љубав твоја, сестро моја невјесто, боља је од вина љубав твоја, и мирис уља твојих од свијех мириснијех ствари.

11. С усана твојих капље сат, невјесто, под језиком ти је мед и млијеко, и мирис је хаљина твојих као мирис Ливански.

12. Ти си врт затворен, сестро моја невјесто, извор затворен, студенац запечаћен.

13. Биље је твој воћњак од шипака с воћем краснијем, од кипра и нарда.

14. Од нарда и шафрана, од иђирота и цимета са свакојаким дрвљем за кад, од смирне и алоја и са сваким прекрасним мирисима.

15. Изворе вртовима, студенче воде живе и која тече с Ливана!

16. Устани, сјевере и ходи, јуже, и дуну по врту мом да капљу мириси његови; нека дође драги мој у врт свој, и једе красно воће своје.

*Пријатељица слуша глас пријатељев,
шућује због расипанка с њим и слави
његову љепоту.*

5. Дођох у врт свој, сестро
моја невјесто, берем
смирну своју и мирисе своје, једем
сат свој и мед свој, пијем вино своје и
млијеко своје; једите, пријатељи, пиј-
те, и опијте се, мили моји!

2. Ја спавам, а срце је моје будно;
ето гласа драгога мојега који куца:
Отвори ми, сестро моја, драга моја,
голубице моја, безазлена моја; јер је
глава моја пуна росе и коса моја ноћ-
нијех капи.

3. Свукла сам хаљину своју, како
ћу је обући? Опрала сам ноге своје,
како ћу их каљати?

4. Драги мој промоли руку своју
кроз рупу, а што је у мени устрепта
од њега.

5. Ја устах да отворим драгоме
својему, а с руку мојих прокапа сми-
рна, и низ прсте моје потече смирна на
држак од браве.

6. Отворих драгому своме, али
драгога мојега не бјеше, отиде. Бијох
изван себе кад он проговори. *Тра-
жих га, али га не нађох; виках га, али
ми се не одазва. *Пп 3, 1.

7. Нађоше ме стражари, који оби-
лазе по граду, бише ме, ранише ме,
узеше пријевјес мој с мене стражари
по зидовима.

8. Заклињем вас, кћери Јеруса-
лимске, ако нађете драгога мојега,
шта ћете му казати? Да сам болна од
љубави.

9. Што је твој драги бољи од дру-
гих драгих, о најљепша међу жена-
ма? Што је твој драги бољи од других
драгих, те нас тако заклињеш?

10. Драги је мој био и румен, за-
ставник између десет тисућа;

11. Глава му је најбоље злато, коса
му је кудрава, црна као гавран;

12. *Очи су му као у голуба на по-
тоцима воденијем, млијеком умиве-
не, и стоје у обиљу; *Пп 4, 1.

13. Образи су му као лијехе ми-
риснога биља, као цвијеће мирисно;
усне су му као љиљан, с њих капље
смирна житка;

14. На рукама су му златни прсте-
ни, на којима су уковани вирили; тр-
бух му је као свијетла слонова кост
обложена сафирима.

15. Гњати су му као ступови од
мрамора, углављени на златном под-
ножју; стас му је Ливан, красан као
кедри.

16. Уста су му слатка и сав је љу-
бак. Такав је мој драги, такав је мој
мили, кћери Јерусалимске.

17. Куда отиде драги твој, најљеп-
ша међу женама? Куда замаче драги
твој, да га тражимо с тобом?

Радовање повратку пријатељичину.

6. Драги мој сиђе у врт свој,
к лијехама мириснога
биља, да пасе по вртovima и да бере
љиљане.

2. *Ја сам драгога својега, и мој је
драги мој, који пасе међу љиљани-
ма. *Пп 2, 16.

3. Лијепа си, драга моја, као Тер-
са, красна си као Јерусалим, стра-
шна као војска са заставама.

4. Одврати очи своје од мене, јер
ме распаљују. Коса ти је као стадо *ко-
за које се виде на Галаду. *Пп 4, 1.

5. *Зуби су ти као стадо оваца кад
излазе из купала, које се све близне,
а ниједне нема јалове. *Пп 4, 2.

6. *Јагодице су твоје између витица
твојих као кришка шипка. *Пп 4, 3.

7. Шездесет има царица и осамде-
сет иноча, и дјевојака без броја;

8. Али је једна голубица моја, бе-
зазлена моја, јединица у матере своје,

изабрана у родитељке своје. Видјеше је дјевојке и називаше је блаженом; и царице и иноче хвалише је.

9. Ко је она што се види као зора, лијепа као мјесец, чиста као сунце, страшна као војска са заставама?

10. Сиђох у орашје да видим воће у долу, да видим цвате ли винова лоза, пупе ли шипци.

11. Не дознах ништа, а душа ме моја посади на кола Аминадавова.

12. Врати се, врати се, Суламко, врати се, врати се, да те гледамо. Шта ћете гледати на Суламци? Као чете војничке.

Разговор између пријатеља и пријатељице.

7. Како су лијепе ноге твоје у обући, кћери кнежевска; саставци су бедара твојих као гривне, дјело руку умјетничких.

2. Пупак ти је као чаша округла, који није никад без пића; трбух ти је као стог пшенице ограђен љиљанима;

3. *Двије дојке твоје као два близанца срнчета; *Пп 4, 5.

4. *Врат ти је као кула од слонове кости; очи су ти као језера у Есевону на вратима Ватравимским; нос ти је као кула Ливанска која гледа према Дамаску; *Пп 4, 4.

5. Глава је твоја на теби као Кармил, и коса на глави твојој као царска порфира у боре набрана.

6. Како си лијепа и како си љупка, о љубави у милинама!

7. Узраст ти је као палма, и дојке као гроздови.

8. Рекох: Попећу се на палму, дохватићу гране њезине; и биће дојке твоје као гроздови на виновој лози, и мирис носа твојега као јабуке;

9. И грло твоје као добро вино, које иде право драгом мојему и чини да говоре усне онијех који спавају.

10. *Ја сам драгога својега, и њега је жеља за мном. *Пп 2, 16.

11. Ходи, драги мој, да идемо у поље, да ноћујемо у селима.

12. Ранићемо у винограде *да видимо цвате ли винова лоза, замеће ли се грозђе, цвату ли шипци; ондје ћу ти дати љубав своју. *Пп 6, 10.

13. Мандрагоре пуштају мирис, и на вратима је нашим свакојако красно воће, ново и старо, које за те дохраних, драги мој.

Вјерности вјечитио сједињених.

8. О да би ми брат био, да би сао сисе матере моје! Нашавши те на пољу, пољубила бих те, и не бих била пријекорна.

2. Повела бих те и довела бих те у кућу матере своје; ти би ме учио, а ја бих те појила вином мирисавијем, соком од шипака.

3. *Лијева је рука његова мени под главом, а десном ме грли. *Пп 2, 6.

4. *Заклињем вас, кћери Јерусалимске, не будите љубави моје, не будите је докле јој не буде воља.

*Пп 2, 7.

5. Ко је она што иде горе из пустиње наслањајући се на драгога свога? Под јабуком пробудих те, гдје те роди мати твоја, гдје те роди родитељка твоја.

6. Метни ме као печат на срце своје, као печат на мишицу своју. Јер је љубав јака као смрт, и љубавна сумња тврда као гроб; жар је њезин као жар огњен, пламен Божји.

7. Многа вода не може угасити љубави, нити је ријеке потопити. Да ко даје све имање дома својега за ту љубав, осрамотио би се.

8. Имамо сестру малену, која још нема дојака. Шта ћемо чинити са сестром својом кад буде ријеч о њој?

9. Ако је зид, заградићемо на њему двор од сребра; ако ли врата, утврдићемо их даскама кедровијем.

10. Ја сам зид и дојке су моје као куле. Тада постах у очима његовијем као она која нађе мир.

11. Виноград имаше Соломон у Валамону; даде виноград чуварима да сваки доноси за род његов по ти-сућу сребрника.

12. Мој виноград који ја имам, преда мном је. Нека теби, Соломоне, тисућа, и двије стотине онима који чувају род његов.

13. Која наставаш у вртovima! Другови слушају глас твој, дај ми да га чујем.

14. Брже, драги мој, и буди као срна или као јеленче на горама мириснијем.

ПРЕМУДРОСТИ СОЛОМОНОВЕ

*Тражиши Бога у простоти срца.
Дух Господњи је испунио васељену.
Ко има праведности и премудрости.*

1. Заволите праведност, суди-је земаљске, размишљајте о Господу, у доброту и простоти срца тражите Га.

2. Јер Њега налазе они који Га не кушају, и објављује се онима који му нису невјерни.

3. Јер испразно умовање удаљује од Бога, а провјерена сила изобличава безумнике.

4. У злорадну душу неће ући Премудрост, нити ће се настанити у тијело оптерећено гријехом.

5. Јер Свети Дух поуке избјећи ће превару, и уклониће се од помисли неразумника.

6. Јер човјекољубив је дух Премудрост, али неће опростити богохулнику ријечи његових; зато што је бу-брега његових свједок сам Бог и срца његова надзорник истински и језика слушаатељ.

7. Јер Дух Господњи испунио је васељену, и Он који обујима све, има знање ријечи.

8. Зато нико ко говори неправду неће се сакрити, нити ће га мимоићи изобличујућа правда.

9. Јер ће намисли безбожника бити испитане, а чување ријечи његових доћи ће Господу на изобличење безакоња његових.

10. Зато што ухо ревности чује све, и дашак гунђања неће се сакрити.

11. Стога се чувајте од гунђања некорисног и од оговарања поштедите језик, јер ни скривена ријеч неће отићи празна, уста пак лажљива убијају душу.

12. Не тражите смрт у заблуди живота вашег, и не навлачите погубао дјелима руку ваших.

13. Он тврди да има знање о Богу и назива себе слугом Господњим;

14. Јер је извео све у битије, и спасоносни су постанци свијета, и нема у њима отрова пропасти, нити на земљи пакленог царства.

15. Јер праведност је бесмртна (а неправедност – узрочник смрти).¹

16. Безбожници су је призвали и (дјелима) руку и ријечима; сматрајући је пријатељем, ишчиљеше и склопише савез са њом, пошто су достојни да буду њеног удјела.

¹ Само у словенском преводу.

*Мудровање неразумних о
пролазности свега и о уживањима, о
презиру праведнога. Бој створи
човјека за нештрулежност.*

2. Јер рекоше у себи мисле-
ћи неправилно: Кратак
је и тужан живот наш, и нема лијека
кад човјеку дође крај, и није познато
да се било ко избавио од пакла.

2. Јер смо случајно рођени и по-
слије овога бићемо као небивши; јер
је дим дах у ноздрвама нашим, и ри-
јеч – искра у покрету срца нашег.

3. Кад се она угаси, у пепео ће се
тијело претворити и дух ће се разли-
ти као лагани повјетарац.

4. И име ће наше бити временом
заборављено, и нико се неће сјетити
дјела наших; и проћи ће живот наш
као трагови облака и нестаће као ма-
гла разагната сунчевим зрацима и
топлотом његовом притиснута.

5. Јер сјенке мимоход је вријеме
наше, и нема повратка из смрти на-
ше, стога што се запечати па се нико
не враћа.

6. Зато, хајте да уживамо добра
садашња и служимо се творевином
као у жару младости;

7. Вина драгоцјена и мирисна на-
појмо се, и нека нас не мимоиђе цви-
јет прољетњи;

8. Овјенчајмо се ружиним пупољ-
цима прије него што увену;

9. Нека нико од нас не буде лишен
своје насладе. Свуда оставимо знаке
весела, пошто је оно удио наш и на-
сљеђе.

10. Потлацићемо убогог правед-
ника, нећемо поштедјети удовица,
нити ћемо се старачких застидјети
сједина многољетних;

11. Нека наша моћ буде закон за
праведност, јер оно што је немоћно
показује се и бескорисно.

12. Поставићемо засједу пра-
веднику, јер нам је неупотребљив и
противи се нашим дјелима и изоб-
личава наша огрјешења о Закон, и
подсјећа нас на огрјешења о учење
наше.

13. Он тврди да има знање о Бо-
гу и назива себе слугом Господ-
њим;

14. Постао нам је обличитељ по-
мисли наших; тежак нам је и кад га
гледамо,

15. Јер није сличан другима жи-
вот његов, и другачије су стазе њего-
ве;

16. Ми смо лажни по његовом
схватању и избјегава путеве наше као
нечистоту; назива блаженом кончи-
ну праведника и горди се Богом као
Оцем.

17. Видјећемо да ли су му ријечи
истините, и испробаћемо шта ће са
њим бити на крају;

18. Јер ако је праведник син Бож-
ји, заштитиће га и избавиће га из ру-
ку непријатеља.

19. Вријећањем ћемо га провје-
рити и мучењем, да бисмо познали
смјерност његову и испробали незло-
бивост његову;

20. На смрт нечасну осудићемо
га, јер по ријечима његовим – биће
заштићен.

21. Тако су они мислили, али су
се преварили, јер их заслијепи злоба
њихова,

22. Па не познаше тајне Божје
нити се понадаше у награду за побо-
жност, нити признаше части душама
чистим.

23. Јер Бог створи човјека за не-
струлежност и сазда га сликом соп-
ствене вјечности;

24. Но завишћу ђавола смрт уђе
у свијет, па је пробају они који су на
његовој страни.

*Душе њраведника су у руци Божјој.
Господ их ѡпроба као злато.
Биједан је ко ѡпрезире Премудрост.*

3. Душе праведника су у руци Божјој, и неће их се дотаћи невоља.

2. Изгледало је у очима неразумних да су умрли, и сматран је за погибао исход њихов,

3. А одлазак од нас – уништење; они, међутим, пребивају у миру,

4. Јер ако су у очима људи и кажњени, нада је њихова пуна бесмртности;

5. И мало намучени, велико ће добро задобити, пошто их Бог испроба и нађе их достојне себе самога;

6. Као злато у огњеној пећи испроба их, и као свеплодну жртву прими их.

7. И у вријеме када их посјети засијаће, и као искра у стрњици плануће.

8. Судиће племенима и загосподариће народима, и зацариће се над њима Господ вавијек.

9. Који се у Њега поуздају познаће истину, и вјерни ће у љубави пребивати у Њему, јер благодат и милост је са светима Његовим.

10. Безбожници пак како су смишљали биће кажњени презревши праведника и од Господа одступивши.

11. Јер биједан је онај који презире Премудрост и карање; таквих је испразна нада и трудови бесплодни и бескорисна су дјела њихова:

12. Жене њихове су неразумне и зла дјеца њихова, проклето потомство њихово.

13. Јер блажена је нероткиња неупрљана која не позна постељу у гријеху, имаће плод при похођењу душа.

14. А и евнух који није чинио руком безакоње, нити смишљао зло

против Господа, њему ће бити дата изврсна благодат вјере и мјесто у храму Господњем премило души.

15. Јер добрих трудова плод је предиван и неуништив коријен разбитости.

16. Дјеца пак прељубника неће сазрети, и са безаконе постеље сјеме ишчезнуће.

17. Па ако и буду дуговјечни, ништавним ће се сматрати, и нечасна ће бити на крају старост њихова.

18. Ако ли брзо окончају, неће имати наде нити у Дан судњи утјехе;

19. Јер порода неправедничког мучан је крај.

*Боља је бездјетност са врлином но
мноштво дјеце из ѡрељубе рођено.
Часна старост није у мноштву љета.
Осуда живих безбожника од
њраведника на умору.*

4. Боља је бездјетност са врлином; јер бесмртност је у сјећању на њу, стога што је позната и Богу и људима.

2. Присутну – подржавају је и чезну за њом када отиде; и у будућем вијеку овјенчана, торжествује побједивши у борби чистих подвига.

3. Многобројно пак потомство безбожника неће бити од користи и из прељубе рођено неће пустити коријена у дубину, нити ће се утврдити на чврстом темељу.

4. Јер ако им привремено и озелене гране, стога што израстају погрешно вјетрови ће их поколебати и силаина вихора ишчупати.

5. Поломиће се изданици неочврсли и пород њихов биће бескористан, незрео за јело и ни за шта погодан.

6. Јер из безаконих спавања рођена дјеца биће свјedoци родитељског лукавства кад им се буде судило.

7. А праведник доспије ли да оконча, у покоју ће бити;

8. Јер часна старост није у мноштву лета, нити се мјери бројем година;

9. Сједина људима је разборитост и зрео узраст — живот неупрљан.

10. Угодан Богу поставши омиље Му, и живећи међу грешницима би пресељен;

11. Прими га себи, да не би зло измијенило разум његов или лукавство преварило душу његову;

12. Јер злобна завист помрачује добра, и похотљиво маштање развраћа ум незлобив.

13. Ко се за кратко усаврши, напуни много година;

14. Јер је омилила Господу душа његова, зато и похита из зле средине; а свјетина видје и не схвати, и на ум јој не дође нешто тако

15. Да је благодат и милост на избраницима Његовим, и промишљање над светима Његовим.

16. Осудиће праведник на умору живе безбожнике, и брзо преминула младост — многогодишњу старост неправедника;

17. Јер ови ће видјети свршетак мудрога и неће разумјети шта је Бог наумио са њим и ради чега га је Господ учинио безбједним.

18. Видјеће и презреће, но Господ ће њих исмијати,

19. И биће послјије тога лешине биједне и на поругу међу мртвима вавијек, јер ће их бацити безгласне ницице и потрешће их из темеља, и до посљедњег запустјеће и бити у јаду, и спомен њихов ће нестати.

20. Почеће да размишљају кукавци о гријесима својим и као осу-да ће изаћи пред њих безакоња њихова.

*Смјелости праведника и
безбожников страх од њега.
Пролазности људске надмености.
Праведници вјечно живе.*

5. Тада ће праведник стати са великом смјелошћу пред лице оних који су га мучили и презирали патње његове.

2. Кад га угледају, задрхтаће од силна страха, и биће ван себе због чудесности спасења;

3. Говориће међу собом покајнички и у тјескоби духа уздахнуће и рећи:

4. Зар је ово онај кога смо некад исмијавали и имали за предмет поруге, безумници! Живот смо његов сматрали сулудим и кончину његову биједном.

5. Како да буде убројан међу синове Божје и откуда међу светима удио његов?

6. Заиста, залутасмо са пута истине, и свјетлост праведности није нас обасјала, и сунце нам се није родило;

7. Испунисмо се стазама безакоња и погибије, и пролазисмо пустињама непроходним, а пута Господњег не познасмо.

8. Шта нам је користила гордост? И шта нам је донијело богатство са надменошћу?

9. Све је то прошло као сјенка и као вијест мимоходна;

10. Као лађа проходећа заталасану воду чијег пролаза траг се не може наћи нити бразда хода њеног у таласима;

11. Или, као што од птице која пролети ваздухом не остане никакав знак њеног пута, но лаки ваздух, ударом перја потискиван и просијежан снажним замахом крила у покрету, бива проходан, па потом се не нађе ни трага лета по њему;

12. Или као код стријеле одапете на циљ: просјечени ваздух се намах врати у своје стање тако да се и не распознаје пролаз њен.

13. Тако и ми који се родимо не-стајемо, и ниједан знак врлине нема-мо да покажемо пошто смо у злу себе истрошили.

14. Јер је нада безбожника као прах вјетром ношен и као лака пјена буром развијана, и као дим вјетром бива распршена и прође као сјећање на путника намјерника.

15. Праведници ће пак вавијек жи-вјети и у Господу је награда њихова, и старање о њима код Вишњег.

16. Зато ће примити Царство ље-поте и вијенац красоте из руке Го-сподње, јер ће их Он десницом закри-лити и мишицом ће их заштитити.

17. Узеће за свеоружје ревност своју и наоружаће створење за од-брану од непријатеља.

18. Обући ће се у оклоп правед-ности и навући ће на се кацигу – суд нелицемјеран;

19. Узеће штит непобједиви – свје-тлост

20. А изоштриће жестоки гњев као мач, док ће заједно са Њим заратити на безумнике цијели свемир.

21. Покренуће се добро усмјере-не стријеле муњоносне и из облака као добро натегнутог лұка пролетје-ће циљу,

22. И каменуобожитог гњева пре-пун излиће се град; узнегодоваће против њих вода морска, а ријеке их изненада опколити;

23. Супротставиће им се Дух силни и као вихор ће их развијати; и незако-ње ће опустошити сву земљу, а злочин-ство оборити пријестолу моћника.

Власт је дата од Господа.

Бој промишља о свима.

Неувенљива је Премудрост.

6. **П**ослушајте зато, цареви, и уразумите; научите, судије крајева земаљских;

2. Упамтите ви који владате мно-штвом и који се гордите над многим народима:

3. Од Господа вам је дата власт ваша и владање од Вишњег! Он ће испитати дјела ваша и помисли ваше истражити;

4. Јер премда сте слуге Њего-вог Царства, не судисте право, нити чувасте Закон, нити сагласно вољи Божјој ходисте.

5. Страшно и брзо ће вам се јави-ти, јер изненадно бива суд над вели-кашима.

6. Онај пак који је најмањи заслу-жује помиловање, док ће моћници бити испитани строго;

7. Јер неће погнути лице Влада-лац свију, нити ће се застидјети ве-личине, јер Он је створио и мало и велико и подједнако промишља о свима,

8. Па моћницима предстоји стро-га истрага.

9. Зато су вама, о властодршци, упућене ријечи моје, да се научите Премудрости и да не отпаднете;

10. Јер они који свето чувају све-тиње, биће освећени и који се њима науче, наћи ће одговор.

11. Зато пожелите ријечи мојих, заволите их и поучиће вас.

12. Свијетла је и неувенљива Пре-мудрост, и лако је сагледају они који је љубе и налазе они који је траже,

13. Чак се онима који је желе, унапријед открива.

14. Ко њој рано порани, неће се уморити; јер ће се наћи поред својих двери.

15. Јер сâмо размишљање о њој, већ је савршенство разума, и који је про-бдио ради ње, брзо постаје безбрижан;

16. Зато што оне који су ње достој-ни сама она посјећује и тражи и на стазама им се указује благонаклоно и у свакој помисли сусреће се са њима.

17. Јер њен почетак је истинска жеља за учењем, а старање (о њој) – љубав према учењу,

18. Љубав пак је држање њених закона, а пажење закона – сигурност нетрулежности,

19. Нетрулежност опет чини нас блиским Богу;

20. Чежња, дакле, за Премудрошћу узводи Царству.

21. Зато, ако су вам мили престоли и скиптри, властодршци народа, поштујте Премудрост да би вавијек царовали.

22. А шта је Премудрост и како је настала, објавићу, и нећу вам сакрити тајне, но од самог њеног рођења испитаћу и открићу знање о њој, и нећу мимоићи истину.

23. Нити ћу ићи са оним кога завист мори, јер он неће задобити Премудрост.

24. Сабор пак мудраца спасење је свијету и цар разуман утврђење народно.

25. Зато учите се ријечима мојим, и окористићете се.

Као смртан, писац је и сам изабрао Премудрост и заволио је изнад свега. Њоме сјознаје и шта је скривено и шта је јавно.

7. И сâм сам смртан човјек као сви остали и потомак земнородног првосазданог; у утроби мајчиној обукох се у тијело.

2. У току десет мјесеци² згуснут у крви од сјемена мушког и насладе сненог сједињења.

3. И кад постах, удахнух заједнички ваздух и на земљу сличну себи падох, први глас попут свих испустих плача;

4. Одњегован у пеленама, у бригама,

5. Али, и од царева нико се није друкчије родио,

6. Једнак је улазак у живот свима, а и излазак исти.

7. Зато се помолих, и даде ми се разум; завапих, и дође ми Дух премудрости.

8. Радије изабрах њу неголи скиптре и престоле, и богатство сматрах низашта у поређењу са њом;

9. Чак је не сравних са драгим каменом јер је све злато у поређењу са њом као мало пијеска, и као прах ће се наспрам ње сребро цијенити;

10. Завољех је више од здравља и љепоте, и бјеше ми милије да имам њу него очињи вид, јер је неугасива свјетлост добијена од ње.

11. Дођоше ми сва добра заједно са њом и небројено богатство преко руку њених;

12. И обрадовах се свима јер их води Премудрост, а не знадијах да им је она родитељка.

13. Без лукавства научих, без зависти предајем, богатство њено не скривам;

14. Јер она је људима неисцрпна ризница, и који њу задобише, Богу усмјерише љубав, представљени даровима науке.

15. А мени нека Бог да да говорим по уму и да се достојно сјетим онога што ми је дато, јер Он је и Премудрост и водитељ и мудраца исправитељ.

16. Јер у Његовој руци смо и ми и ријечи наше, свака разумност и дјелатности знање.

17. Јер Он ми је дао истинско познање бића, да знам устројство свијета и дејство стихија,

18. Почетак и крај и средину времена, измјене сунчевих повратака и промјене (годишњих) доба,

19. Годишњи круг и положај звијезда,

² Тако стоји у оригиналу.

20. Природу животиња и нарави дивљих звијери, струјања вјетрова и људске помисли, разноликост биља и моћи коријења.

21. Спознах и оно што је скривено и што је јавно; јер ме научила Премудрост — изумитељка свега.

22. Јер у њој је Дух разума, свети, јединородни, многострани, танани, благољетни, свијетли, чисти, јасни, незлобиви, добротољубиви, продорни,

23. Неодољиви, добротворни, човјекољубиви, тврди, крепки, безбрижни, свесилни, свевидећи и све духове прожимајући умне, чисте, светане.

24. Јер Премудрост је покретљивија од сваког покрета, а прожима и пронице све и сва чистотом;

25. Јер она је дах Силе Божје и излив чисти Сведржитеља славе; зато се ње ништа нечисто не дотиче.

26. Јер она је одблесак свјетлости вјечне и огледало чисто Божанског дјјства и слика Његове доброте.

27. Једна је она, а све може, и обитавајући у себи самој — све обнавља, и покољењима се усељавајући у душе светих, пријатеље Божје и пророке ствара.

28. Заиста, Бог једино љуби онога који са Премудрошћу заједно живи.

29. Јер она је од сунца благоликија и од свих звијезда узвишенија. И у поређењу са свјетлошћу првијенство има;

30. Јер ову смјењује ноћ, а Премудрост не надвладава злоба.

Премудрост је тајница Божје знања, зашто је узима себи за невјесту.

8. Премудрост се распростире снажно са једног краја (свијета) до другог и управља свиме добро.

2. Њу завољех и исках од младости своје, и тражих да је доведем себи за невјесту и постах заљубљеник њепоте њене.

3. Благородство слави са Богом живећи, и Господар свега завољех;

4. Јер она је тајница Божанског знања и проналазач дјела Његових.

5. Ако је богатство жељено у животу, шта је богатије од Премудрости која све ствара?

6. Иако разум дјела твори, ко је од ње међу бићима бољи умјетник?

7. Ако неко опет праведност воли, врлине су трудови њени; јер цјеломудрености и разуму учи, праведности и храбрости, од којих нема ништа корисније људима у животу.

8. Ако ли ко искуство много жели, она искон зна и будућност назире, познаје смисао ријечи и рјешење загонетки, знаке и чудеса предузнаје и исходе времена и љета.

9. Зато одлучих да је узмем да са њом живим знајући да ће ми бити савјетница у добру и утјеха у бригаама и туги.

10. Прославићу се поради ње у народу и млад бити честован од старијих;

11. Оштар ћу се показати на суду и пред моћницима ће ми се дивити.

12. Кад будем ћутао — чекаће, кад будем говорио — пазиће, и док будем казивао дуже, ставиће руку на уста своја.

13. Задобићу преко ње бесмртност, и спомен вјечан онима послјије мене оставићу.

14. Управљаћу народима, и племена ће ми се покорити;

15. Уплашиће се кад чују за мене тирани страшни, народу ћу бити добар и у рату храбар.

16. Кад ућем у дом свој, у њој ћу покој наћи; јер нема горчине у општењу са њом, нити бола у живљењу са њом, него весела и радости.

17. О овоме размишљајући у себи и смјестивши у своје срце, да је бесмртност у сродству са Премудрошћу,

18. И у пријатељству са њом – настала блага а у трудовима руку њених – богатство неисцрпно, а у упражњавању пак разговора са њом – разум, и добар глас у заједници ријечи њених – кренух у потрагу како бих је примио у себе.

19. А био сам младић обдарен, душу стекох добру,

20. Боље рећи, као добар дођох у тијело чисто.

21. А знао сам да је другачије не могу стећи ако ми је Бог не подари, а од разума је то знање чија је благодат – обратих се Господу и помолих Му се, и завапих свим срцем својим:

Молитва Богу оцаца Који је Премудрошћу све створио.

9. Боже отаца и Господе милости, Који си све створио ријечју Својом,

2. И који си Премудрошћу својом саздао човјека да влада Тобом створеним тварима,

3. И да управља свијетом светошћу и праведношћу, и у правоти душе да суд суди!

4. Подари ми Твојим Престолима сапрестолну Премудрост и не одбаци ме од дјете своје.

5. Јер, ја сам слуга Твој и син слушкиње Твоје, човјек немоћан и кратка вијека, и премален за поимање Суда и закона.

6. Пошто, макар и савршен био неко међу синовима људским, ако је без Твоје Премудрости, ништа не представља.

7. Ти си ме изабрао за цара народа Твога и за судију синова Твојих и кћери.

8. Рекао си да саградим храм на Гори Светој Твојој и у граду обитава-лишта Твога жртвеник, по узору на Шатор свети који си припремио од почетка.

9. А са Тобом је Премудрост која зна дјела Твоја; присутна када си стварао свијет, којој је познато шта је угодно у очима Твојима и шта право у заповијестима Твојима.

10. Ниспошљи њу са светих небеса и са трона славе Твоје пошаљи је, да би била са мном и помогла ми да познам шта је Теби угодно.

11. Јер она све зна и разумије, па ће ме трезвено водити у дјелима мојим и сачувати ме славом својом;

12. И биће примљена дјела моја, и судићу народу Твоме праведно и бићу достојан престола оца мојега.

13. Јер, који човјек познаје вољу Божју? Или, ко ће се досјетити шта хоће Господ?

14. Јер, помисли смртника су несигурне и склона гријешењу размишљања наша;

15. Трулежно тијело притиска душу, и земно станиште обременује многобрижни ум.

16. Ми једва назиремо оно што је на земљи и оно што је под рукама са муком налазимо; ко ли ће тек оно што је на небесима испитати?

17. Вољу пак Твоју ко би познао, да Ти ниси дао Премудрост и да ниси послао Светога Духа свога са висина?

18. И тако бише исправљене стазе оних што су на земљи и оне што је Теби угодно бише људи научени и Премудрошћу спасени.

Премудрост је првосазданом да влада свима. Она чува праведнике и Народ изабрани.

10. Она првосазданог оца свијета, јединог ство-

реног, сачува и избави га од његова гријеха;

2. Даде му притом моћ да влада свима.

3. Али пошто неправедник отпаде од ње у гњеву свом, погибе заједно са братоубиственим јаростима.

4. Ради њега опет спаси Премудрост потопљену земљу крхким дрветом крманећи праведника.

5. Она, и кад су се смијешали народи савезом лукавства, препозна праведника и сачува га Богу непорочна, а и у односу на љубав према дјетету сачува га јаким.

6. Она праведника при погибији нечастивих избави док је бјежао од огња палог са неба на Петоград;

7. Његовог лукавства свједочанство још увијек стоји – пуста земља која се дими, и растиње које у невријеме плод доноси, и невјерној души подигнути споменик – стуб слани.

8. Јер они тиме што Премудрост презреше, не само што себи нашкодише непознањем добра, но и спомен својега безумља оставише свијету да се у ономе што згријешите ни сакрити не могу.

9. Премудрост, пак, оне који јој служе из невоље избави.

10. Праведника који је бјежао од братовљева гњева, изведе на путеве праве; показа му Царство Божје и подари му знање Светих; обдари га изобиљем у трудовима и умножи подвиге његове;

11. Кад су га лакомошћу надмоћали, стаде уза њ' и обогати га;

12. Сачува га од непријатеља, и заштити од оних који му спремаху замку за крепки пак подвиг награди га да би знао да је побожност од свега јача.

13. Она не остави проданог праведника, него га избави од гријеха;

14. Сиђе са њим у јаму и не остави га у оковима прије него му донесе

скиптар царски и власт над његовим тиранима; лажним пак показа његове клеветнике и даде му славу вјечну.

15. Она свети Народ и сјеме непорочно избави од племена угњетачких;

16. Усели се у душу слуге Господњег и одуприје се страшним царевима знацима и чудесима.

17. Даде светима награду за трудове њихове, поведе их путем чудесним и постаде им покривало дању и сјај звјездани ноћу.

18. Преведе их преко Црвеног мора и проведе између воде многе;

19. Непријатеље, пак, њихове потопа и из дубине бездана изрину их.

20. Зато праведници оплијенише безбожнике и прославише, Госпode, Име свето Твоје, а непобједиву руку Твоју једнодушно похвалише;

21. Зато што Премудрост отвори уста нијемих и језике дјетиње учини јасним.

*Премудрост даје воду Народу у
пустањима, кажућа Етиопијане, а
напуштајуће Израелце.
Бој сва бића љуби.*

11. Она благослови дјела њихова руком пророка светог.

2. Прођоше пустињу ненастањену и на неприступачним мјестима разапеше шаторе;

3. Одупријеше се противницима и одбранише од непријатеља.

4. Ожедњеше и призваше Те, и даде им се вода из камена цијелца и утољење жеђи из стијене тврде.

5. Јер оно чиме бише кажњени непријатељи њихови, преко тога њима оскуднима би учињено добро.

6. Намјесто извора вјечне ријеке замућене нечистом крвљу,

7. На изобличење дјетоубиствене наредбе, Ти им даде изненада обиље воде,

8. Показавши им тадашњом жеђу колико си казнио њихове противнике.

9. Јер када се нађоше у искушењу, премда милостиво карани, разумјеше како су се у гњеву суђени безбожници мучили,

10. Јер си њих (Израиљце) као отац испробао ради подуче, а оне (Египћане) осудио као строг цар и казнио.

11. Подједнако су страдали и одсутни и присутни.

12. А двострука их је жалост снашла и уздисање због сјећања на прошлост;

13. Јер кад чуше да је оно што је за њих била казна, за оне (Израиљце) то би добротворство, осјетише Господа.

14. Ономе опет (Мојсију), кога су некад изложили поруци и одрекли га се, последије свега што се догодило – задивише се, ожедњели друкчије од праведника.

15. Умјесто, пак, неразумних помисли неправде њихове, у којима заблудјевши, обожаваху бесловесне гмизавце и биједне звјери, Ти им посла мноштво бесловесних животиња за казну,

16. Како би знали да оно чиме човек гријеш, тиме бива кажњен.

17. Јер није било тешко да свемоћна Твоја рука, која је створила свијет из безобличне твари, пошаље на њих мноштво медвједа и љутих лава,

18. Или новостворених непознатих звијери пуних гњева, из којих огњени пламен лиже или се шире смрдљива испарења или им из очију страшна ватра сијева;

19. Оне би могле не само штетним дејством да их сможде, него и својим страшним изгледом да их униште.

20. Но и без тога, једним дахом су могли пасти гоњени правдом и развијани Духом силе Твоје; али Ти си све уредио по мјери, броју и равнотежи.

21. Јер свемоћ Твоја је увијек са Тобом, и снази мишице Твоје ко ће се супротставити?

22. Јер је цијели свијет пред Тобом као зрнце пијеска на теразијама и као кап јутарње росе на земљу пале.

23. Ти, пак, све милујеш, јер Ти се све може, и превиђаш гријехе људске ради покајања.

24. Зато што сва бића љубиш и ништа нећеш презрети од онога што си саздао пошто их из мржње ни стварао ниси.

25. А како би нешто и опстало да то Ти ниси хтио, или оно што Ти ниси призвао (у биће) како би се одржало?

26. Зато све и сва поштеди, јер је Твоје, Владико душељупче!

Бој пресјуднике благо кара, уклања становнике Свете земље за Народ свој. Њега кара, а непријатеља шиба.

12. Бесмртни Твој Дух у свему пребива.

2. Зато преступнике благо караш, подсјећаш на оно у чему гријеше и учиш их да би се ослободили зла и повјеровали у Тебе, Господе.

3. Негдашње, пак, становнике Свете Твоје земље

4. Омрзну, јер оно што је најгоре чинише, – дјела враџбинска и обреде безбожничке,

5. Убијања дјеце немилосрдна, ждерање на гозбама утроба људских тијела и крви, – жреце из зборишта

6. И родитеље насилнике беспомоћних душа хтио си да уништиш рукама отаца наших,

7. Да би достојно насеље примила дјеца Божија најмилије Ти од свију земаља.

8. Но, ипак, и њих си као људе поштедио, послао си осе као претходнику своје војске, да их полако истријебе.

9. Није Ти било немогуће да безбожне у боју предаш у руке праведнима или звијерима љутим, или да их ријечју оштром одједном смрвиш,

10. Но, судећи им полако, оставио си могућност покајања, иако си знао да је зло њихово рођење и урођена злоба њихова и да се неће измијени-ти помисао њихова вавијек.

11. Јер били су сјеме проклето од почетка, а ни из бојазни од било кога ниси оставио некажњене гријехе њихове.

12. Па ко ће рећи: Шта си учинио? Или ко ће се супротставити суду Твоме? Ко пак приговорити за уништене народе, које си створио? Или ко ће се појавити преда Те као бранитељ неправедних људи?

13. Јер нема Бога изван Тебе, који се о свему стара да му покажеш да нијеси неправо судио;

14. Нити се цар нити владар може са Тобом суочити у корист оних које си казнио.

15. А пошто си праведан, праведно свиме управљаш, осудити онога који не заслужује да буде кажњен — сматраш несвојственим Твоје силе.

16. Моћ пак Твоја почетак је праведности и Твоје владање свиме чини Те да све чуваш.

17. А моћ показујеш невјерујућем у силу савршенством, док код оних који је познају изобличаваш дрскост.

18. Ти опет који моћ посједујеш, снисходљиво судиш и нама управљаш са великом самилошћу! Јер моћ, кад год зажелиш, са Тобом је.

19. А научио си таквим дјелима и народ свој, да праведник треба да

буде човјекољубив, и добронадежним си учинио синове своје, јер дајеш за гријехе покајање.

20. Јер ако си непријатеље слугу својих, достојне смрти, са толиким обзиром и благошћу казнио давши им вријеме и мјесто да се ослободе зла, —

21. Са каквом си тек опрезношћу судио синовима својим, чијим оцима си дао заклетве и завјете благих обећања?

22. Нас, дакле, карајући, непријатеље наше шибаш на безброј начина, да би и ми кад судимо о доброти Твојој, бринули, а кад нам се суди — очекивали милост.

23. Зато си и оне који су неразуман живот водили неправедно, њиховим сопственим гадостима мучио;

24. Јер путевима заблуде далеко залуташе за богове прихватајући нечасније и од најгаднијих животиња, обманути попут неразборитих младенаца.

25. Ради тога као дјеци неразумној суд на поруку посла.

26. Они, пак, који порутом опомене не бише уразумљени, искусиће достојан суд Божји.

27. Јер оно од чега су сами патили са муком, видјевши код оних што су их сматрали боговима, да су у томе кажњавани, Онога кога су некад одбацивали да познају, за Бога истинитог признаше; зато дође на њих и коначна осуда.

Сујетни људи измишљају лажне бојове. Један је Творац и Владар света.

13. Сујетни су сви људи, природно, у којима је присутно непознавање Бога, и они не бијаху у стању из видљивих добра познати Суштега, нити на основу дјела познаше Творца,

2. Него су или огањ или ваздух или брзи вјетар или звјездани шар или силну воду или свјетила небеска сматрали за богове господаре свијета.

3. Они који су, очарани љепотом, то за богове сматрали, нека познају колико је Господар од тога бољи, јер све је то Он створио, родоначелник љепоте;

4. Задивљени пак силом и снагом, нека разумију колико је моћнији од њих Онај који је све створио;

5. Јер примјерено величини и љепоти створења, њихов се Узрочник сазерцава.

6. Но они нису, ипак, за велики прекор, јер као да блуде тражећи Бога и желећи да Га нађу;

7. Па се обраћају Његовим дјелима и испитују и бивају увјерени изгледом, јер је дивно оно што виде.

8. Али опет ни њима не треба опростити;

9. Јер ако су били у стању да све то виде, да би могли размишљати о овоме вијеку (свијету), како онда Владара твари да одмах не нађу?

10. А биједне су и међу мртвацима наде оних који назвали боговима дјела руку људских, злато и сребро, вјештине изум, и представе животиња или камен некорисни, дјело древне руке.

11. Као кад неки вјешти дрводјелца погодном одсијече дрво, па спретно ољушти његову цијелу кору, обликује га прикладно и направи корисну посуду за животне потребе,

12. Потом отпатке од рада употреби за готовљење хране, и руча,

13. Затим један од отпадака ни за шта погодан, дрво криво и чворновато, узме и издјелца брижљиво у доколицы својој и искуством разума га обликује, уподоби га човјечјем лику,

14. Или га направи сличним некој биједној животињи, па га украси шарама и обоји црвенилом, при том изгласа сваки његов недостатак;

15. Онда му направи прикладан сталак и постави на зид осигуравши га гвозденим клином.

16. Побрине се тако за њега да не би пао знајући да није у стању себи помоћи, јер је слика и потребна јој је помоћ.

17. Тада му се моли за имовину и брак и дјецу; није га срамота што се бездушноме обраћа, и за здравље призива оно што је немоћно,

18. Живот од мртвога тражи, у помоћ позива потпуно беспомоћно, за на пут оно што није у стању ни да стоји,

19. За стицање и подухват и успјех руку, и за крјепост моли оно чему су руке сасвим непокретне!

Мрски су Богу и безбожник и идоли његови. Поштовање безличних идола извор је свакога зла.

14. Други, опет, послан на пловидбу, имајући да се пробија кроз дивље валове, призива у помоћ трулије дрво од лађе која га носи!

2. Јер лађу је жеља за зарадом измислила, а мудрост стваралачка направила;

3. А Твоје, Оче, Провиђење управља њоме, јер си и на морима пут отворио и на таласима стазу безбједну.

4. И показао да можеш од свега избављати, макар се неко и невјешт укрцао.

5. А жеља Ти је да не буду недјелотворна дјела Премудрости Твоје; зато повјеравају људи и најмањем дрвету душе своје и бродећи по таласима на лађици, бивају сачувани.

6. Па и у почетку кад су пропадали горди дивови, нашла је нада свијета на лађици прибјежиште и оставила вијеку (свијету) сјеме за нова покољења, вођена Твојом руком.

7. Јер благословено је дрво којим се твори правда,

8. А рукотворина (идолска) и сама је проклета, као и онај који ју је направио, зато што је он прави, а оно што је трулежно бива названо богом.

9. Јер подједнако су мрски Богу и безбожник и безбожност његова,

10. Зато ће учињено дјело заједно са починиоцем бити кажњено.

11. Стога ће и на идоле многобожачке осуда пасти, пошто у творевини Божјој постадоше гадост, на саблазан душа људских и за замку ногама безумним.

12. Јер измишљање идола је почетак блуда, а њихов проналазак — трулеж живота.

13. Јер у почетку њих није било нити ће их бити навијек!

14. Са празном славом људском ушли су у свијет, зато им је намијењен скори крај.

15. Превременом тугом сатрвен отац, ненадно умрлом дјетету направи слику, па некад мртвом човјеку, сада као богу, одаје пошту и преноси, на њему потчињене, тајне и обреде;

16. Онда, временом одржавани безбожни обичај, као закон се чува.

17. Тако се, и по наређењу владарском извајаним ликовима, одаје пошта, а пошто људи зато што далеко бораве, не могу непосредно да их чествују, далеки лик пресликавши, видљиву слику поштованог владара направе, да би се одсутноме као присутноме ревностно клањали.

18. Јачању поштовања непознатих (владара) допринијело је и честољубље умјетника.

19. Наиме, желећи он да се допадне властодршцу, крајње се потруди да умјетничко обличје буде што лепше,

20. А свјетина, привучена благоликошћу дјела, доскора поштованог као човјека, сада почиње да сматра за божанство.

21. И то постаде замка животу, јер било несрећом, било насиљем поробљени људи, неизрециво Име приписаше камењу и дрвећу,

22. Па им не би доста заблуде у познању Бога, него живјећи под великим налетом незнања, та и толика зла миром називају!

23. Те или дјетоубилачке обреде или скривене тајне или развратне го-збе приређују са туђим обичајима;

24. Не чувају више ни животе ни бракове чисте, него један другог или преваром убија или прељубом болно повређује.

25. Све је помијешано: Крв и убиство, крађа и обмана, скврнављење, невјерство, смутања, лажна заклетва,

26. Отимање добара, заборав дарова, прљање душа, противприродни живот, беспоредок бракова, прељуба и распусност.

27. Јер поштовање безличних идола почетак је сваког зла и узрок и свршетак.

28. Јер они или веселећи се бијесне, или лажно пророкују, или живе неправедно, или се брзо заклињу;

29. А ти који су се у бездушне идоле поуздали и зло се заклели, не на-дају се казни.

30. Но за обоје ће их стићи правда зато што зло мислише о Богу поштујући идоле и што се неправедно заклеше, лукавством презревши светост.

31. Јер не сила онога чиме се они куну, него суд за грешнике сустиже увијек преступе неправедних.

*Бој наш је блај и истинити.
Идолопоклоник не позна Творца свога*

15. А Ти си Бог наш, благ и истинит, дуготрпељив и који милошћу све управља.

2. Јер ако ли сагријешисмо, Твоји јесмо, знајући моћ Твоју; но нећемо гријешити, јер знамо да Теби припадамо.

3. А знати Тебе, цјелосна је правда, и познавати моћ Твоју – коријен бесмртности.

4. Јер нити нас обману човјечија злоумна мисао нити бесплодни труд који привид слика, обличје изображено разноврсним бојама,

5. Чији лик безумне привлачи, пошто чезну за бездушним обличјем мртве слике.

6. Љубитељи зала достојни су таквих надања, и сви који их творе и ишту, и обожавају.

7. Јер и грнчар меку земљу гњечи са трудом и обликује за употребу нашу сваки суд посебно! При том, од исте глине обликује посуђе за служење чистим дјелима и оное што је супротно. И све на исти начин. А свако од њих је за другачију употребу, о томе грнчар суди.

8. Тако и злотвор лажног бога од исте глине прави, он који је мало раније од земље рођен и који се ускоро у њу враћа од које је узет, да би од њега био тражен дуг душевни.

9. Но он се не брине о оное што би требало да чини као неко који има краткотрајан живот, него се такмичи са златарима и среброливцима, и бакроресцима подражава, поносан на то што кривотворине прави.

10. Пепео је срце његово, и од земље бједнија нада његова, од глине нечаснији живот његов.

11. Јер не позна Творца свога и Онога који му је удахнуо душу дјелатну и удунуо Дух животни.

12. Него помислише да је играчка живот наш и живљење – празновање зараде, јер такви кажу: Треба од свакуда, па макар и од зла, стицати!

13. Такав, међутим, више од било кога знаде да гријеши правећи од

вештаства земљаног ломљиво посуђе и кипове.

14. Но сви непријатељи народа Твога безумнији су и јаднији од дјетиње душе – који загосподарише њиме,

15. Зато што сматраху све идоле многобожачке боговима, којима ни очи не служе за гледање, ни ноздрве за удисање ваздуха, ни уши за слушање, ни прсти на рукама за пипање, а и ноге њихове упразно ходе.

16. Јер њих човјек створи и дух позајмивши, сазда их; али ниједан човјек није у стању себи сличног саздати бога.

17. Он који је смртан, мртву ствар прави рукама безаконима; а бољи је од божанства својих: он барем поживје, а она – никада.

18. А и животиње најмрскије обожавају, јер срањиване по неразумљу, горе су од свих других;

19. На њима ни толико љепоте нема колико у изгледу животиња, да би привукле пажњу; а удаљиле су се и од Божје похвале и од благослова Његовог.

Бој брине у пустињи о Израиљу, Он има власт живота и смрти. Ријеч Божја храни човјека.

16. Услед тога од себи сличних примјерно бише кажњени и од мноштва звјериња намучени.

2. А умјесто тог мучења обасуо си добротворношћу народ свој; за задовољење жеље припремио си храну чудног укуса – препелице,

3. Како би они, такође жељни хране, због одвратности према ономе што им је послано, окренули се и од нужног задовољења, а ови, за мало поставши оскудни, добили да једу чудесну храну.

4. Јер је требало да на оне насилнике обавезно наиђе биједа, а овима само да се покаже како су се мучили непријатељи њихови.

5. Јер кад је оне снашла жестока јарост звјериња, и кад се истребљиваху уједима свирепих змија, није се до краја задржао гњев Твој:

6. За поуку бише мало смућени, имајући знамење спасења ради сјећања на заповијести Закона Твога;

7. Јер који се обрнуо, није се исцјељивао оним што је видио, но Тобом Спаситељем свих.

8. А тиме си увјерио непријатеље наше да си Ти онај који избавља од сваког зла.

9. Јер док оне скакавци и муве побише уједима, и не нађе се лијека души њиховој, пошто су били заслужили да их такви муче,

10. Дотле синовима Твојим ни зуби отровних змија ништа не могаше; јер милост Твоја наиђе и исцијели их.

11. Бијаху утврђени у сјећању на ријечи Твоје и брзо се исцјељиваху, да не би, упавши у дубину заборава, лишили се Твојега доброчинства.

12. Јер их није лијечило ни биље ни мелем, него ријеч Твоја, Господе, која све исцјељује.

13. Јер Ти имаш власт живота и смрти, и низводиш до врата пакла и узводиш;

14. А човјек убија зломом његовом, изашли пак дух неће вратити, нити избавити душу одузету.

15. Од Твоје руке немогуће је побјећи;

16. Јер који одбијају да Тебе познају, безбожници, снагом мишице Твоје бијени бише, чудним кишама и градом, и бурама гоњени неизбјежним, и огњем спаљивани.

17. А што је још чудније: у води која све гаси још више дејствоваше

огањ, јер је свијет поборник праведницима.

18. Некад се пламен укроћивао да не сажеже животиње послане на безбожнике, да би они гледајући знали да су од Божијег суда гоњени;

19. Некад, опет, и посред воде, преко моћи огња гореше, да уништи безакони пород земљин.

20. Умјесто тога, анђелском храном хранио си народ свој и приготовљени хљеб послао си им са небеса без напора, који је сваку сласт у себи имао и угађао свачијем укусу.

21. Јер лице Твоје откривало је сладост Твоју дјечи, по жељи онога коме је приношен, мијењао се у оно у шта је ко хтио.

22. Снијег и лед одолијеваху огњу и не растапаху се, како би познали да плодове непријатељске истребљиваше пламен огњени, у граду и кишама блистајући.

23. А ово, опет, да би се хранили праведници, сакрио је и сопствену силу.

24. Јер твар која Теби Творцу служи, испружа се на казну против неправедника и окреће на доброчинство онима који се у Тебе уздају.

25. Ради тога и онда када се у све мијењала, свехранитељки благодати је служила, по вољи потребитих,

26. Да се науче синови Твоји, које си заволио, Господе, да човјека храни не рађање плодова, но ријеч Твоја чува оне који у Тебе вјерују.

27. Јер оно што огањ не сажиге, просто обасјано малим сунчевим зраком топи се,

28. Да би било знано како треба похитати прије сунца на благодарење Теби, и при изласку свјетлости са Тобом се срести;

29. А неблагодарнога надање као зимско иње истопиће се и просути се као вода непотребна.

*Велики су судови Господњи.
Безаконици су сами себи тежи од
шаме.*

17. Велики су судови Твоји, Господе, и неизрециви; тога ради неуке душе заблудјеше.

2. Јер наумише безаконици да поробе народ свети, робови таме и оковани дугом ноћи, затворени међу зидовима, показали су се бјегунцима од вјечног Провиђења.

3. Јер мислећи да се утаје у скривеним гријесима мрачним покривалом заборава, бише расточени, горко ужасавани и утварама смућивани.

4. Но тајно скровиште које их је чувало, не одбрани их од страха; гласови их смућиваху и пресијечаху, и утваре им се са мрачним намрштеним лицима јављаху.

5. И никаква огњена снага није могла обасјати, нити звијезда сјајни зраци могаху освијетлити ту ноћ тамну.

6. Само им се јављао ненадни огањ испуњен страха, а преплашени оним невидљивим привидом, чинило им се још горе оно што је било видљиво.

7. Чаробњачкој пак вјештини претходио је подсмјех, и надутости због памети изобличење поруге;

8. Они који су обећавали изагнати страхове и узбурканост из болесне душе, сами се разбољеше од смијешне побожности.

9. Јер, иако их ништа што је межежно није плашило, појавом гмизаваца и змијинским шиштањем изненађени, губили су се престрављени, одричући се да чак и на неизбјежни вјетар погледају.

10. Јер лукавост је страшљива, сопственим свједочењем осуђивана,

11. А страх није ништа друго до издаја мисаоних помагала, за свагда је примила тегобу мучена савјешћу.

12. Што је мање унутарње надање, то је више непознавање узрока који доноси патњу.

13. А они, заиста немоћне ноћи, настале из бездана немоћног Ада, истим сном успавани

14. Или чудовиштима привиђења бијаху прогоњени или обамираху издајом душевном; јер их обузе изненадни и неочекивани страх.

15. И тако сваки који је ондје упао, остаде заточен под стражом чуван у тамници без окова;

16. Било да бјеше ратар или пастир или радник који се у пустињи труди, предухитрен, неизбјежну је подносио невољу, јер сви бише везани једним ланцем таме;

17. Било фијук вјетра, било међу лиснатим гранама миловучни цвркут птица, било жубор воде са хуком протичуће, или тресак силни обрушавајућег се камења,

18. Или разиграних животиња невидљиво трчање, или глас ричућих дивљих звијери или одјек који се одбија од горских дубодолина — све их је то скаменило престрашене.

19. Док је сав свијет блистао сјајном свјетлошћу и несметано се бавио својим дјелима,

20. Једино се над онима протирала тегобна ноћ, слика таме која ће их у будућности снаћи, а сами себи бјеху тежи од таме.

*Израиљу је свјетлила свјетлост,
оћњелики стуб. Египћани су пропали
у шами, кажњени смрћу. Народ Божји
бива избављен од њега Његовој.*

18. Светима Твојима пак сијала је највећа свјетлост; њихов глас су (Египћани) чули, а облик нијесу видјели, зато што они нијесу пострадали, називаху их блаженим,

2. Захваљиваху што се нису светили због учињене им неправде, и за оно што претрпјеше милост мољаху.

3. Ради тога дао си им огњелики стуб за водича непознатог путовања, а сунце нешкодљиво за часно странствовање.

4. Они, пак, били су достојни да буду лишени свјетлости и затворени тамом, који су закључане држали синове Твоје, преко којих је требало да се даде нетрулежна свјетлост Закона вијеку (свијету).

5. Кад су се они договорили да побију дјецу светих, и једно дијете било изложено и спасено, за казну си им одузео мноштво дјеце и све заједно их потопио у силној води.

6. Она ноћ би предвиђена оцима нашим, да би поуздано знајући којим заклетвама вјероваше, били добродушни.

7. Дочека народ Твој спасење праведних и пропаст непријатеља;

8. Јер оно чиме си казнио противнике, тиме нас призва и прослави.

9. Јер тајно су приносила жртву света дјеца од добара, и Закон божанствени сложено прихватила, да би подједнако истих добара и опасности Свети били заједничари, већ тада пјевајући химне отаца.

10. А одзивала им се нескладна непријатељска вика, и тужно одјекивао глас уплакване дјеце;

11. Сличном пресудом би кажњен роб са господарем и простак са царем од истог страдаше,

12. Сви здушно у једном имену смрти мртве имаше небројене; не бише у стању живи ни да их сахране, пошто у једном трену племенити род њихов погибе.

13. Они који ни у шта не вјеровашу због чаробњаштва, због погибије прворођенчади признаше да је Народ – син Божији.

14. Јер док је тихо ћутање владало свиме и ноћ хитро стигла до своје средине

15. Свесилна Твоја ријеч са небеса од царствених пријестола, муњевити ратник, усред пропале земље сиђе мач оштри, нелицемјерну Твоју наредбу, носећи,

16. И ставши, испуни све смрћу, при том се и неба дотицала и по земљи ходила.

17. Тада изненада привиђења снена љуто их смутише, а страхови неочекивани нападоше,

18. Па бацан један овдје, други ондје, полумртав откривао је узрок због кога је умирао;

19. То су им наговјештавали снови који их смутише, да не би погинули не знајући због чега зло страдају.

20. А дотакло се и праведних искушење смрти, и помор мноштва народа би у пустињи. Но не потраја гњев дуго:

21. Јер похита муж непорочан да их одбрани донијевши самог служења оружје – молитву и тамјана умилоствљење; одуприје се гњеву и застави невољу показавши да је Твој слуга;

22. А побиједи гњевљивост не снагом тјелесном, ни дејством оружја, него ријечју покори мучитеља сјетивши се заклетви и завјета Отаца.

23. Пошто стаде међу мноштво већ попадалих мртвих једних преко других, прекиде гњев и одлучно крену путем ка живима.

24. Јер на његовој дугој хаљини бјеше сав свијет, и слава Отаца урезана на драгуљима од четири реда, и величанство Твоје на златном вијенцу главе његове.

25. Пред овим устукну погубитељ, и од тога се уплаши; а за то би довољно само искуство гњева.

*Израиљ се спасава кроз Црвено море
а Египћани бивају поштомљени. Казне
тржешника. Бој узвеличао Народ свој.*

19. А до краја безбожнике
немилосрдна јарост
спопаде; јер предвиђена је и њихова
будућност,

2. Јер ови (Египћани), пустивши
их да оду и са хитњом их испратив-
ши, гониће их, раскајавши се.

3. Јер још имајући у рукама ри-
дања и наричући над гробовима
мртвих, прихватише другу безумну
помисао, па оне које су на молбу из-
бацили, њих као бјегунце прогоњаху.

4. Вукла их је таквом крају за-
служена судба и убацила им заборав
онога што се догодило, да би придо-
дали недостаљу муку њиховим нево-
љама.

5. Тако ће народ Твој чудесно пу-
товање доживјети, а они наћи чудну
смрт.

6. Јер сва творевина по своме ро-
ду опет се свише преобразила, слу-
жећи Твојим наредбама, да би се
слуге Твоје сачувале неповријеђене.

7. Облак покри табор сјенком, а
гдје је раније била вода, видјело се
копно да израња, а из Црвеног мора
пут несметан и травоносно поље из
моћних валова;

8. Којим сав народ прође закри-
љен Твојом руком видјевши Твоја
дивна чудеса.

9. Као коњи се наситише и као ја-
гањци разиграше хвалећи Те, Господе,
који их избави.

10. При томе су се још сјетили
свог боравка у туђини, како умјесто
рађања животиња, земља произведе
комарце, а умјесто риба, ријека
избаци мноштво жаба.

11. Послије тога видјеше и наста-
нак нових птица, када подстакнути
жељом, искаху укусну храну;

12. Тада им за утјеху од мора до-
ђоше препелице.

13. Наиђоше и казне на грешнике,
и то не без претходних знамења, сна-
гом громава; јер праведно страдаху
за своја сопствена лукавства, и за још
тежу мржњу коју према туђинима
показаше.

14. Једни непознате, кад би дошли
не примаху, а други госте добротворе
– претвараху у робље.

15. И не само то, но ако би био
неки надзор над њима, са презиром
примаху странце;

16. Други су их са слављем доче-
кали, а кад су већ стекли своја права,
љутим невољама су им зло нанијели.

17. Бише рањени и сљепилем, као
они на вратима праведника, када не-
прегледном обумљени тамом, сваки
тражаше излаз кроз своја врата.

18. Јер саме собом стихије про-
мијењене, као, на харфи гласови ри-
там имена мијењају, док звук свагда
остаје, као што се даде јасно видјети
по лицу збивања;

19. Јер се копнено у водено пре-
творило, и ноћ се спусти на земљу;

20. Огањ надвлада у води сопстве-
ну силу, и вода силу која гаси забо-
равља.

21. Пламенови, обратно, нису го-
рели тијела пропадљивих животиња,
нити би растопљив кристалолики ла-
корастопљиви род небеске хране.

22. Јер си по свему, Господе, уз-
величао Народ свој и прославио га и
ниси га презрео: у сваком времену и
мјесту био си поред њега.

ПРЕМУДРОСТИ ИСУСА СИНА СИРАХОВА

ПРЕДГОВОР

Много шта, и то велико, дато нам је преко Закона и Пророка и преко других послјије њих. Отуда треба хвалити Израил због знања и премудрости; као и то да не треба само они који читају да буду зналци (њих), него и онима извана мудрољубивим корисни могу бити, како говорењем тако и писањем. Дједа мој Исус потпуно се предавши читању Закона и Пророка и других отачких књига, и стекавши у њима довољно искуства, и сâм је кренуо да напише нешто за наук и премудрост прикладно, да би љубитељи учења и ово упознавши, још више узнапредовали кроз живљење по Закону. Стога вас молим, читајте то са благонаклоношћу и пажњом, и опростите ако вам изгледа да смо приликом труда на превођењу у неким ријечима погријешили. Јер није исте снаге само по себи оно што је на јеврејском казано и кад буде преведено на други језик. И не само овдје, него и сâм Закон и Пророци и друге (свете) књиге не малу разлику имају саме по себи (у изворнику) казиване. Дошавши, дакле, тридесет осме године за вријеме цара Евергита (Птолемеја) у Египат, и задржавши се, нађох спис испуњен не малог знања.¹ Сматрао сам крајње неопходним да и

¹ Недовољно јасан текст: словенски превод: *оврѣчюх немалому напознаніи свѣтоу* „нађох не малог знања свитак“; руски: „нашао сам не малу разлику у знању“ (палестинских и александријских Јевреја); латински: „exemplar non parvea neque contemnendae doctrinae“; Јерусалимска Библија, француски: „un vie conforme à une haute sagesse“. Ми смо се определијели преводу у духу словенског и латинског. Прим. прев.

сâм уложим извјесан напор и трудољубље да преведем ту књигу. Много бдења и умећа сам уложио у току тог времена да бих привео крају и издао књигу, и да би и они у расејању који воле да уче, уз припремање нарави, живјели по Закону.

Похвала премудрости. Она је дар Божји од искона, даје се онима који љубе јединог Премудрог и имају страх Божји.

1. Свака премудрост је од Господа; она са Њим пребива вавијек.

2. Пијесак мора и капи кишне и дане вијека ко ће избројати?

3. Висину неба и ширину земље и бездан и премудрост ко ће истражити?

4. Прије свих би створена премудрост и разум премудрости је од искони.

6.² Коријен премудрости коме се откри? И вјештине њене ко познаде?

8. Један је Премудри, врло страшан, онај који сједи на престолу своме.

9. Сâм Господ је сазда и видје и изброја је и изли је на сва дјела своја,

10. Са сваким тијелом по давању своје, и даде је онима који га љубе.

11. Страх Господњи је слава и похвала, и весеље и вијенац радости.

12. Страх Господњи насладиће срце и даће весеље и радост и дуговјечност.

² Нумерисање стихова је спроведено у италином тексту, дужем од грчког. Отуда у грчком недостају извесни бројеви, који представљају додатке (у латинском). Прим. прев.

13. Ономе који се боји Господа добро ће бити на пошљетку, и у дан скончања свога биће благословен.³

14. Почетак премудрости је бојати се Господа, и са вјернима у материци заједно би створена.

15. Међу људима свила је гнијездо, темељ вјечни, и породу њиховом повјериће се,

16. Изобилје премудрости је бојати се Господа, и опиће такве плодовима својим.

17. Сав дан њихов испуниће свим што желе, и оставе њихове – родом својим.

18. Вијенац премудрости страх је Господњи, који цвјета миром и оздрављењем.

19. Господ је видје и изброја, и изли је као науку и знање разума, и узвиси славу оних који се ње држе.

20. Коријен премудрости је бојати се Господа, а гране су њене дуг живот.

21. Страх Господњи одгони гријехе, ко истраје у њему, одвратиће гњев (Божји).⁴

22. Неће се моћи неправедни гњев оправдати, јер напад гњева на човјека, пад му је.

23. Дуготрпјељиви ће до времена издржати, а онда ће му бити узвраћено весељем.

24. До времена ће сакрити ријечи своје, па ће онда уста вјерних приповиједати разборитост његову.

25. У ризницама премудрости су поуке знаности, а грјешнику је мрзост богопоштовање.

³ 13. словенски: „Страх Господњи дар је од Господа и на стазе љубави поставља.”

14. латински, словенски: „Љубав Господу – славна је Премудрост, и коме се јавља, раздјељује је у виђењу себе самога (лат.) и познању својих величанстава.”

⁴ Овог 21. стиха има у словенском преводу и у неким рукописима превода Седамдесеторице. *Прим. прев.*

26. Зажелиш ли премудрост, држи се Заповијести, и Господ ће ти је подарити.

27. Јер страх Господњи је премудрост и наук, а мила му је вјера и кротост.

28. Не буди непослушан страху Господњем, и не приступај му срца дволична.

29. Не буди лицемјеран пред устима човјечјим и пази на усне своје.

30. Не узноси себе, да не би пао и да не би навео на душу своју бешчасће, и откриће Господ тајне твоје и посред сабрања обориће те, јер ниси приступио са страхом Господњим и срце ти је пуно лукавства.

*Значај испрајности и стирљења.
Бојаши се Господа и предаши се
у руке Његове.*

2. Чедо, приступаш ли да служиш Господу, припреми душу своју за искушење;

2. Управи срце своје и истрај и не нагли у вријеме напасти.

3. Приони уз Њега и не одвајај се да би узрастао на свршетку својему.

4. Све што те снађе, прими, и у промјенама понижења својега буди истрајан.

5. Јер као што се злато у ватри испробава, тако бива и са људима у пехи понижења.

6. Вјеруј Господу и помоћи ће ти; управи путеве своје и уздај се у Њега.

7. Ви који се бојите Господа, очекујте милост Његову и не скрећите да не бисте пали.

8. Ви који се бојите Господа, вјерујте му, и неће изостати награда ваша.

9. Ви који се бојите Господа, уздајте се у добра, и у весеље вјечно и милост.

10. Погледајте на старе нараштаје и видите: Ко се повјери Господу и постидје се? Или ко истраја у страху Његовом и би остављен? Или ко Га призва, и презре Га?

11. Јер милосрдан је и милостив Господ, и опрашта гријехе и спасава у вријеме невоље.

12. Тешко срцима страшљивим и рукама раслабљеним, и грјешнику који ходи двијема стазама.

13. Тешко срцу раслабљеном зато што не вјерује, јер неће наћи заштите.

14. Тешко вама који сте изгубили стрпљење! Шта ћете чинити кад вас Господ посјети?

15. Који се боје Господа, неће бити непослушни ријечима његовим, и који Га љубе, држаће се путева Његових.

16. Који се боје Господа, тражиће Његово благовољење, и који га љубе, нахраниће се Законом.

17. Који се боје Господа, припремиће срца своја и пред Њим ће понизити душе своје.

18. Предајмо се у руке Господње, а не у руке човјечије; јер колико је величанство Његово, толика је и милост Његова.

Поштовати родитеље, оца и мајку.

Бој смјернима открива тајне своје.

За ђордоја нема лијека.

3. **П**ослушајте, чеда, мене оца свога, и тако творите, да се спасете:

2. Јер Господ прослави оца у дјеци и утврди право матере на синовима.

3. Ко поштује оца, очистиће гријехе,

4. И ко прославља мајку, сличан је човјеку што сабира благо.

5. Ко поштује оца, биће обрадован од дјце своје и у дан молитве своје биће услишен.

6. Ко слави оца, биће дуговјечан; и ко слуша Господа, успокојиће матер своју,

7. И као господарима служиће родитељима својим.

8. Ријечју и дјелом поштуј оца свога да би добио благослов од њега.

9. Јер благослов очев утврђује домове дјце, а проклетство мајке ископава њихове темеље.

10. Не прослављај се бешчашћем оца својега, јер ти није слава очево бешчашће:

11. Слава човјекова је част оца његова, и срамота за дјцу мајка без славе (понижена).

12. Чедо, заштити у старости оца свога и не ожалости га док је у животу;

13. Ако му и недостане разборитости, опрости му, и немој га обешчастити колико год је у твојој моћи.

14. Јер милост према оцу неће бити заборављена и умјесто гријеха Бог ће те наградити [биће ти придодано (добро)].

15. У дан жалости твоје сјетиће те се: као лед од топлоте, тако ће се истопити гријеси твоји.

16. Ко оставља оца, исто је што и богохулник, и проклет је од Господа ко гњеви мајку своју.

17. Чедо, са кротошћу ради послове своје, па ћеш бити вољен од добра човјека.

18. Колико си велики, толико се смири и добићеш (наћи ћеш) благодат од Господа.

19. Много је високих и славних, али Он смјернима открива тајне своје.

20. Јер велика је моћ Господња, и смирени га прослављају.

21. Не тражи оно што надмаша твоју снагу и не истражуј оно што је јаче од тебе;

22. Оно што ти је заповиједио, о томе размишљај, јер оно што је скривено, није ти потребно.

23. Не буди радознао према стварима које премашају твоја дјела, јер ти је показано више од (мјере) људског разума.

24. Многе је преварило њихово мудровање, и лукава сумњичавост поколебала умове њихове.

[25. Ако си без зјеница, остаћеш без свјетлости, а ако си лишен знања, не проповиједај.]⁵

26. Срце тврдо постаће на крају злобно, и ко воли опасност, упашће у њу.

27. Срце тврдо биће оптерећено невољама, и грјешник ће товарити гријех на гријех.

28. Искушењу гордога нема лијека, јер дрво лукавства се укоријенило у њему.

29. Срце разумнога разумјеће причу, и ухо слушаоца жељу премудрога.

30. Огањ распаљени угасиће вода, и милостиња очистити гријехе.

31. Ко узвраћа на добротинства, спомињаће се у вјечности и у вријеме свога пада наћи ће потпору.

*Љубити сиромашне и
Премудрости која даје животи.*

4. Чедо, не ускрати сиромашу потребно за живот, и не окрећи очи од просјака.

2. Не ожалости душу гладну, и не разгњеви (човјека) у биједи његовој.

3. Не смућуј већ огорчено срце, и не одгађај са давањем потребитом.

4. Чедо, слугу жалоснога не одбаци, и не окрећи лице своје од сиромаша.

5. Од онога који је у нужди не одвраћај око, и не даји прилике човјеку да те куне.

⁵ Овај стих се налази само у неким рукописима, в. Septuaginta, ed. Alfred Rahlfs, vol. II, стр. 382, стр. 25.

6. Јер ономе ко те буде клео у горчини душе своје, услишиће молитву његову Творац његов.

7. Учини себе вољеним од сабрања,⁶ а пред кнезом смири главу.

8. Приклони ухо своје сиромашу, и одговори му мирно с кротошћу.

9. Избави онеправдованог из руку неправедника, и не буди малодушан када судиш.

10. Буди сирочадима као отац, и намјесто мужа матери њиховој.

11. И бићеш као син Вишњег, и завољеће те више неголи мајка твоја.

12. Премудрост синове своје узвисује, и брине о онима који је ишту.

13. Ко љуби њу, љуби живот, и који рано ране к њој, испуниће се радости.

14. Ко се ње држи, наслиједиће славу, и мјесто гдје уђе, благосиља Господ.

15. Који њој служе, послужиће Светоме, и оне који њу љубе, љуби Господ.

16. Ко њу слуша, судиће народима (многобожачким), и ко на њу пази, живјеће поуздано.

17. Ко се њој повјери, наслиједиће је, и биће имовина потомства његовог.

18. Јер она ће прво мукотрпно ићи са њим, страх и трепет навешће на њега.

19. Намучиће га својим вођењем док не увјери душу његову и не испроба га својим наредбама.

20. И опет ће се вратити прво к њему и развеселити га и откриће му тајне своје.

21. Ако падне у заблуду, напустиће га и предаће га у руке пада његовог.

22. Пази на вријеме и чувај се од зла и за душу своју се не застиди.

23. Јер има стид наводећи гријех и има стид — слава и благодат.

⁶ народа — синагоге

24. Не лицемјери против душе своје и не постиди се на пад свој.

25. Не спријечи ријеч у вријеме потребе;

26. Јер у ријечи познаће се премудрост и знање у говору језика.

27. Не противрјечи истини, и због незнања свога постиди се.

28. Не стиди се да исповиједиш гријехе своје, и не заустављај ток ријеке.

29. Не потчини себе човјеку глуме, и не гледај на лице моћника.

30. Све до смрти бори се за истину, и Господ Бог ће ратовати за тебе.

31. Не буди дрзак на језику своме, и лијен и нерадан у дјелима својим.

32. Не буди као лав у дому своме, и варалица међу слугама својим.

33. Нека рука твоја не буде испружена у примању, а у давању стиснута.⁷

Не уздајти се у себе и своје бојаштво.

Бити разборити и уздржан на језику. Код Бога је не само милост него и њев.

5. Не ослањај се на своја богатства, и не говори: Довољна су ми!

2. Не допусти души својој и снази својој да ходи по жељама срца твога.

3. И не говори: Ко ће ме надвладати? Јер Господ освећујући – осветиће ти се.

4. Не говори: Сагријеших, и шта ми је било? Јер Господ је дуготрпљив.

5. При нади у милост не буди пресио додајући гријех на гријех,

6. И не говори: Милосрђе његово је велико, мноштво гријехова мојих

очистиће; јер милост и гњев су код Њега, и на грјешнике починуће јарост Његова.

7. Не чекај да се повратиш ка Господу и не одлажи дан за даном; јер изненада ће изаћи гњев Господњи, и у вријеме освете погинућеш.

8. Не ослањај се на богатства неправедна, јер ништа ти неће користити у дан посјете.

9. Не повијај се сваком вјетру и не ходи сваком стазом, као – двојезични грјешник.

10. Буди утврђен у разборитости својој, и једна да буде ријеч твоја.

11. Буди брз у слушању своме, и стрпљиво припреми одговор.

12. Ако имаш разборитост, одговори ближњем; ако ли не, рука твоја нека буде на устима твојим.

13. Слава и бешчашће су у говорењу, и језик човјека пад његов.

14. Не буди назван дошаптачем, и језиком својим не прави засједу; јер на лопову је стид, и пораженост зловна на двојезичнику.

15. У великом и у малом не буди неуман, и умјесто пријатељ не буди непријатељ.

Пријатеља стицајши у искушењима.

Пријатељ вјеран нема цијене.

Премудрост се не открива мношима.

Пристајши уз мудрога.

6. Јер име зло – стид и срам ће наслиједити. Тако и грјешник двојезичан.

2. Не узноси себе помишљу душе своје, да не буде растргнута као бик душа твоја;

3. Лишће своје јешћеш и плодове своје изгубићеш, и оставићеш себе као дрво суво.

4. Душа зловна погубиће имаоца свога и радост за непријатеље учиниће га.

⁷ Број стихова ове главе у Септуагинти и у словенском и руском није уједначен (у слов. има 35, а у Септуагинти 31). У нашем преводу је 33. *Прим. прев.*

5. Грло слатко умножиће пријатеље своје, и језик благоречив умножиће добродушност.

6. Који живе у миру с тобом, нека буду многи, а савјетници твоји — један од хиљаде.

7. Ако стичеш пријатеља, у искушењима га стичи, и немој му се брзо повјеравати.

8. Јер пријатељ је у вријеме своје и неће остати у вријеме невоље твоје;

9. Има пријатељ који се претвара у непријатеља, и при понижењу твојем откриће се.

10. Пријатељ је да би заједничарио при трпезама и неће остати у вријеме невоље твоје;

11. У добрима твојим биће као ти, а према слугама твојим биће дрзак.

12. Ако будеш понижен, биће против тебе и од тебе ће се сакрити.

13. Од непријатеља твојих одвој се, а од пријатеља својих пази се.

14. Пријатељ вјеран покров је моћан, па ко њега нађе, нашао је благо.

15. Пријатељ вјеран нема цијене и нема мјере доброты његовој,

16. Пријатељ вјеран лијек је живота, и који се боје Господа, наћи ће га.

17. Који се боје Господа, усмјерава пријатељство своје, па какав је он, такав је и ближињи његов.

18. Чедо, од младости своје изабери учење и до старости стећи ћеш премудрост.

19. Као онај који оре и који жање, приступи јој, и чекај добре плодове њене.

20. При томе, она је веома сурова за неукe, и у њој неће истрајати неразумни.

21. Као камен искушења тешки притиснуће га, и неће часити да је одбаци.

22. Јер премудрост је сходна имену своме и многима се не открива.

23. Послушај, чедо, и прими мишљење моје, и не одбаци савјета мога.

24. Уведи ноге своје у узе њене и у гривну њену врат свој;

25. Подметни раме твоје и носи је, и не противи се оковима њеним;

26. Свом душом приближи јој се, и свом снагом својом чувај путеве њене.

27. Испитај и тражи, и спознаће ти се, и задобивши је, не остављај је.

28. Јер на крају наћи ћеш покој њен и обратиће ти се на весеље.

29. И биће узе у покров снаге и гривне њене у одежду славе;

30. Јер красота злата је на њој, и окови њени — јакинтове нити.

31. Као одједном славе обући ћеш се њоме, и вијенац радовања положићеш на себе.

32. Ако хтједнеш, чедо, научићеш се (њој), и ако јој предаш душу своју, превјешт ћеш бити.

33. Ако заволиш да слушаш, примићеш, и ако приклониш ухо своје, бићеш мудар.

34. Међу мноштвом старијих стани, и ко је мудар — уз њега пристани.

35. Сваку повијест божанствену воли слушати, и приче разумне нека ти не измакну.

36. Кад видиш разумнога, порани к њему, и степенице двери његових нека тарe нога твоја.

37. Размишљај о заповијестима Господњим, и у наредбама Његовим поучавај се свагда; Он ће утврдити срце твоје, и жеља премудрости биће ти дата.

Не чинићи зло и неправду, не лагати на брата свој. Не остављати жену мудру и добру, бринути о дјеци својој. Поштовати Господа и свештенике уважавајући. Мртвоме не ускраћати милост.

7. Не чини зло, и неће те зло снаћи.

2. Удаљи се од неправде, и уклониће се од тебе.

3. Сине, не сиј у бразде неправде, и нећеш их пожњети седмоструко.

4. Не тражи од Господа власти, ни од срца столицу славе.

5. Не правдај се пред Господом и пред царем не мудруј.

6. Не тражи да будеш судија кад не можеш искоријенити неправду, да се не би уплашио од лица силника и ставио препреку правости својој.

7. Не гријеши пред мноштвом градским, и не понижавај се пред народом.

8. Не везуј се двапут за гријех, јер ни у једном нећеш бити невин.

9. Не говори: На мноштво дарова мојих погледаће, и кад будем приносио Богу Вишњему, примиће.

10. Не буди малодушан у молитви својој; и милостињу чинити, не превиђај.

11. Не исмијавај човјека кад је у горчини душе своје, има (Онај) ко понижава и узвисује.

12. Не измишљај лажи на брата својега, нити пријатељу чини што слично.

13. Немој говорити било какву лаж, јер бављење њоме није добро.

14. Не говори наметљиво на сабрању старијих и не понављај ријеч у молитви својој.

15. Не мрзи тегобни рад, и земљорадњу од Вишњегга створену.

16. Не придружуј себе сабрању грјешника; сјети се да гњев Божји неће одоцнити.

17. Смири дубоко душу своју пошто је освета нечастивог — огањ и црв.

18. Не мијењај пријатеља због користи, ни брата рођеног за злато офирско.

19. Не остављај жене мудре и добре, јер милота њена боља је од злата.

20. Не озлобљуј слугу истински трудољубивог, ни најамника преданог ти душом.

21. Слугу разумног нека љуби душа твоја и не лиши га слободе.

22. Имаш ли стоку? Старај се о њој, и ако ти је корисна, нека остане код тебе.

23. Имаш ли дјецу? Учи их и савијај од младости врат њихов.

24. Имаш ли кћери? Брини о тијелу њиховом и не показуј им веселим лице своје;

25. Удај кћер, и учинићеш велико дјело, и мужу разумном подари је.

26. Је ли ти жена по души? Не одгони је, а оној која те мрзи, не повјеравај себе.

27. Свим срцем својим прослављај оца свога, и болове матере не заборави;

28. Сјети се да си се од њих родио, и шта ћеш им узвратити, као они теби?

29. Свом душом својом поштуј Господа, и свештенике Његове уважавај.

30. Свом снагом заволи Створитеља свога, и служитеље Његове не остављај.

31. Бој се Господа и прослави свештеника и дај му дио његов, као што ти је заповијеђено: првину, и за сагрешење, и давање плећака и жртву освећења, и првину светих.

32. И сиромаху испружи руку своју да би био савршен благослов твој.

33. Милост давања да буде на сваком живом, и мртвоме не ускрати милост.

34. Не одстрањуј се од оних који плачу и са тугујућима тугуј.

35. Не буди лијен да посјећујеш болесна човјека, јер од таквих ћеш бити вољен.

36. У свим ријечима својим сјећај се своје кончине и навијек нећеш сагријешити.

Трезвеност у односу према лудима и расуђивање.

8. Не сукобљавај се са човјеком силником да некад не паднеш у руке његове.

2. Не свађај се са човјеком богатим, да ти се не супротстави моћју својом; јер многе је погубило злато и срца царева скренуло.

3. Не сукобљавај се са човјеком језичавим и не додај на огањ његов дрва.

4. Не шали се са простаком, да не буду обешчашћени преци твоји.

5. Не прекори човјека који се враћа од гријеха, сјети се да смо сви под пријекорима.

6. Не обешчasti човјека у старости његовој, јер и ми ћемо остарити.

7. Не радуј се смрти човјека [који ти је био непријатељ];⁸ сјети се да сви умиремо.

8. Не пренебрегавај приповиједање мудрих, и прича њихових се држи, јер од њих ћеш изучити науку и служење великанима.

9. Не одступај од приповиједања старих, јер ћеш се од њих научити разумности, и у вријеме потребе дати одговор.

10. Не распаљуј угљевље грјешника, да не сагориш у огњу пламена његова.

11. Не устај против псовача да не направи засједу устима твојим.

12. Не дај у зајам човјеку моћнијем од себе, и ако му позајмиш, буди као губитник.

13. Не дај залог изнад моћи своје, и ако дадеш залог, као дужник се брини.

14. Не суди се са судијом; јер по намисли његовој судиће му.

⁸ Овај додатак постоји на латинском, словенском и руском. Седамдесеторица га не садржи. *Прим. прев.*

15. С дрским не иди на пут, да му не постанеш терет, јер он ће по вољи својој чинити и неразумношћу његовом ћеш пропасти.

16. С гњевљивцем не ратуј, и не путуј с њим кроз пустињу; јер као ништа је у очима његовим – крв, и тамо гдје нема помоћи – савладаће те.

17. С лудим се не савјетуј, јер неће моћи ријеч одржати.

18. Пред туђинцем не чини (ништа) тајно, јер не знаш шта ће породити.

19. Сваком човјеку не откривај срце своје и неће ти се одузети милост.

Трезвеност у односу према женама. Однос према ближњима, савјештовање с мудрима.

9. Не завиди жени њедара својих, нити учи себе науци злој.

2. Не предај жени душу своју да она завлада снагом твојом.

3. Не сретај жену развратну да не упаднеш у замку њену.

4. С пјевачицом се не мијешај да те не намами својим вјештинама.

5. На дјевојку не гледај љубопитљиво да те не саблазни чарима својим.

6. Не предај блудници душу своју да не изгубиш наслеђе своје.

7. Не лутај по улицама града и по пустарама његовим не блуди.

8. Склони око твоје са жене лијепе и не гледај љубопитљиво красоту туђу; љепотом женском многи су преварени, од ње као огањ похотљивост се распаљује.

9. Са удатом женом много не сједи, и не дружи се дуго с њом у пијењу вина, да се не приклони њој душа твоја, и духом својим склизнеш у пропаст.

10. Не остављај старог пријатеља; јер скорашњи није њему раван: вино ново — пријатељ нови, кад постане старо, са задовољством ћеш га пити.

11. Не позавиди слави грјешника, јер не знаш каква је пропаст његова.

12. Не прихватај оно што прихватају нечестиви, сјети се да се до пакла неће оправдати.

13. Далеко одступи од човјека који има власт да убија, и неће те смућивати страх смрти; и ако (му) прићеш, не сагријеш да не одузме живот твој; знај да између замки пролазиш и по ивицама градских зидова ходиш.

14. По својој моћи, имај на уму ближње своје и с мудрима се савјетуј.

15. С разумнима нека је помисао твоја и свако приповиједање твоје у Закону Вишњег.

16. Мужеви праведни нека вече-равају с тобом, и у страху Божјем нека буде похвала твоја.

17. Од руке умјетника дјело биће похваљено, и управитељ народни мудар је у ријечи својој.

18. Страшан је у граду своје човјек језичав, а дрзак у ријечи својој биће омрзнут.

Какви су судије и владари, шакав је народ. Бјежати од гордостии, бити разуман и крошак. Значај рада и тријех лењости.

10. Судија мудар научиће народ свој, и управљање разумнога биће постојано.

2. Какав је судија народа, такви су и службеници његови; какав је управитељ града, такви су и сви становници његови.

3. Цар неук губи народ свој, град ће се населити разумношћу владоца.

4. У руци Господњој је власт на земљи, и потребног ће подићи у вријеме на њој.

5. У руци Господњој је миомир човјечји, и у лицу књижевника положиће славу своју.

6. За сваку неправду не гњеви се на ближњег, и не чини ништа у дјелима надмености.

7. Мрска је пред Господом и људима гордост, и пред обојима — грјешна неправда.

8. Царство са народа на народ се преноси, преко неправде и надмености и богатства.

9. Зашто се горди земља и прах? Стога у животу одбацих утробу његову.

10. Дугу болест одсијеца лекар; и цар ће данас-сјутра скончати.

11. Јер кад умре човјек, наслиједиће гмизавце и животиње и црве.

12. Почетак гордости човјекове је отуђивање од Господа, и од Створитеља његовог удаљује се срце његово.

13. Тако је почетак гордости гријех, и ко се ње држи, избљуваће гадост; Зато посла Господ силне невоље и уништи такве до краја.

14. Престоле кнежевске поруши Господ и постави кротке намјесто њих;

15. Коријење народа [многобожних] повади Господ и засади кротке умјесто њих.

16. Државе народа [многобожних] разори Господ и уништи их до основа земље,

17. Посуши их и уништи их, и не стаде са земље спомен њихов.

18. Није дата стварањем људима гордост, нити гњев јарости породима жена.

19. Сјеме часно које је? — Сјеме човјечје. Сјеме часно које је? — Они који се боје Господа.

20. Сјеме нечасно које је? — Сјеме човјечје. Сјеме нечасно које је? — Они који преступају заповијести.

21. Међу браћом управитељ њихов је частан — и они који се боје Господа у очима Његовим.

22. Богат и славан и сиромашан, — похвала њихова је страх Господњи.

23. Није праведно обешчастити сиромаша разумна, и не пристоји славити човјека грјешна.

24. Великаш и судија и велможа прославиће се, но нико од њих није већи од оног који се боји Господа.

25. Слуги (робу) мудрог служиће слободни, и човјек разуман неће зато роптати.

26. Не мудруј творећи дјело своје и не хвали се у вријеме тегоба својих.

27. Бољи је онај који ради и изобилује у свему неголи онај који ходи хвалећи се, а хљеба немајући.

28. Чедо, кротошћу прослави душу своју и дај јој част, по достојанству њеном.

29. Онога који се гријеши о душу своју, ко ће оправдати? И ко ће славити онога који обешчашћује живот свој?

30. Сиромаш се слави због знања свога, а богаташ се слави због богатства свога.

31. Прослављани у сиромаштву, колико би тек био у богатству? И не-славан у богатству, колико би тек био у сиромаштву?

*Не хвалиће се спољашњим човјеком.
Испити га реци. Прије краја не зови
блаженим никога.*

11. Мудрост смиреног уздигнуће главу његову и међу великаше посадиће га.

2. Не хвали човјека због љепоте његове, и не мрзи човјека због изгледа његовог.

3. Мала је међу летилицама пчела, а први је по сладости плод њен.

4. Одијевањем хаљина не хвали се и у дан славе не узноси се. Јер дивна су дјела Господња и скривена дјела његова људима.

5. Многи насилници засједоше на земљу, а неочекивани понио је круну!

6. Многи великаши бише веома обешчашћени, и славни бише предани у руке других.

7. Прије него што испиташ, не суди, разуми прво, па онда наложи казну.

8. Прије него што чујеш, не одговарај, и усред ријечи не упадај.

9. О ствари која ти није потребна не спори се, и на суду грјешника не засједај.

10. Чедо, нека не буде о многоме дјелање твоје; ако умножиш послове нећеш бити невин, и ако их будеш јурио, нећеш их стићи, и нећеш утећи бјежећи (од њих).

11. Има онај који се труди и мучи се и жури, и утолико више трпи недостатак.

12. Има слаби којем треба помоћ, лишен снаге и изобилан у сиромаштву; и очи Господње погледаше к њему на добро, и усправи га из понижења његовог

13. И уздиже главу његову, и задивиле се многи због њега.

14. Добра и зла, живот и смрт, сиромаштво и богатство од Господа су.⁹

17. Давање Господње припада побожнима, и добра воља Његова вавијек ће бити благотворна.

18. Има који се богати чувањем и тврдичлуком својим, и то је дио награде његове;

19. Кад неко каже: Наћох покој и сад ћу јести од добара мојих; а не зна колико времена ће проћи, оставиће ово другима и умријети.

20. Стој у завјету свом и пребивај у њему, и у дјелу своје састарај.

21. Не диви се дјелима грјешника, а вјеруј Господу и истрај у труду сво-

⁹ Стихови 15. и 16. постоје само у неким рукописима.

ме; јер лако је у очима Господњим брзо и изненада обогатити сиромаша.

22. Благослов Господњи је у награди побожнога, и часа скорога процвјетаће благослов његов.

23. Не говори: Шта ми још треба? И која од сада ће ми бити добра?

24. Не говори: Имам свега доста, и какво од сада зло ме може снаћи?

25. У дан добара бива заборав зала, и у дан зала (човјек) се не сјећа добара.

26. Јер лако је пред Господом у дан кончине дати човјеку према путевима његовим.

27. Злоћа трена ствара заборављање радости, и у кончини човјека откривају се дјела његова.

28. Прије кончине не зови блаженим никога, и у дјечи својој човјек ће се познати.

29. Не уводи сваког човјека у дом свој, јер многе су засједе код подмуклога.

30. Као птица уловљена у кавез, такво је срце гордога, и као ухода што надгледа пад;

31. Јер добра у зла обраћајући, прави засједу, и на људе изабране намеће мрљу.

32. Од искре огњене умножава се угљевље, и човјек грјешник ради крви прави засједу.

33. Пази се од злотвора, јер зло припрема, да мрљу за навијек не остави на теби.

34. Настани туђина, и растројиће те метежом, и отуђиће те од блиских твојих.

*Удаљавајући се од човјека грјешника.
Добро чини побожноме и наћи ћеш
награду.*

12. А ко добро чиниш, познај коме чиниш, и биће милост на добрима твојима.

2. Добро чини побожноме, и добићеш награду; ако не од њега, онда од Вишњега.

3. Нема добара ономе који истрајава у злима и који милостињу не дарује.

4. Подај побожном и не заступај грјешника.

5. Добро учини смиреном и не дај непoboжном, ускрати (му) хљебове твоје, и не дај му да те не би њима надвладао;¹⁰ јер двоструко зло ће те снаћи за сва добра која му будеш учинио.

6. Јер и Вишњи омрзну грјешнике, и непoboжнима ће узвратити осветом.

7. Дај добром и не заступај грјешника;

8. Неће се препознати у добрима пријатељ и неће се сакрити у злима непријатељ.

9. У добрима човјековим непријатељи његови су у туги, а у злима његовим и пријатељ ће га оставити.

10. Не вјеруј непријатељу своме вавијек, јер као што гвожђе рђа, тако бива и са лукавством његовим.

11. Макар се смирио и ходио погнуте главе, стражи над душом својом и чувај се од њега, и буди му као очишћено огледало и знаћеш да се није до краја од рђе ослободио.

12. Не постави га поред себе да не би, одгурнувши те, стао на твоје мјесто; не сједи га себи с десне стране да не затражи твоје сједиште. На крају ћеш разумјети мисли моје и ријечи моје ће те се дотаћи.

13. Ко ће се смиловати бајачу кога је змија ујела, и свима онима који прилазе (дивљим) звијерима?

14. Тако бива и с оним који се приближује човјеку грјешнику, и који се мијеша са грјесима његовим.

¹⁰ У Вулгати 12, 5 умјесто овог стоји: *vasa belli ne dederis illi, ne in ipsis potentior te sit* – „оружје ратно на даји му, да те не би њиме надјачао.“ *Прим. прев.*

15. На трен ће с тобом бити и, ако се помјериш, неће истрајати.

16. И на уснама својим непријатељ је сладак, а у срцу своје смишља како да те сурва у јаму; очима својим пролива сузе непријатељ, а ако нађе прилику, напиће ти се крви.

17. Ако те зло задеси, наћи ћеш њега ондје прије себе; и као, тобож, помажући, подсјећи ће пету твоју,

18. Главом ће својом климати и рукама плескати својим, много шта ће шаптати и измијенити лице своје.

*Не вјеруј горделивцу и моћноме.
Љуби Господа. Смирени и сиромас
су изрезени.*

13. Ко се дотакне смоле, умазаће се, и ко општи са горделивцем, постаће му сличан.

2. Терет изнад твојих моћи не подижи, и са моћнијим од себе и богатијим не општи. Какву заједницу има крчаг са великим котлом? Онај га удари, и овај се разбије.

3. Богаташ учини неправду, и сâм се разгневује; сиромас трпи неправду, и сâм моли милост.

4. Ако си (му) користан, употребиће те, и ако немаш ништа, напустиће те.

5. Ако имаш, живјеће с тобом и уништиће те, а самога то неће забољети.

6. Ако ли је имао потребу за тобом, обмануће те, и наругаће ти се, и даће ти наду, говориће ти добро и рећи: Је ли ти што потребно?

7. Посрамиће те својим јелима све док те не уништи, двапут и трипут, и на крају ће ти се наругати; послије тога видјеће те и напустиће те, и главом својом ће климати на тебе.

8. Пази да не будеш преварен и да не будеш понижен у неразумљу своје.

9. Ако те моћник позове, склони се, и утолико више ће те позивати;

10. Не приближуј се да не би био одбачен, и не стој далеко да не би био заборављен.

11. Не дозволи да разговараш са њим као са себи равним, и не вјеруј већини његових ријечи; јер дугим разговором кушаће те.

12. Немилостив је који се не држи ријечи, и неће те поштедјети од злобе и окова.

13. Чувај се и јако се пази, зато што са падом својим ходиш.

14. Слушајући ово, у сну свом стражи; цијелог живота свог љуби Господа и призивај Њега на спасење своје.¹¹

15. Свака животиња воли себи сличну, и сваки човјек – ближњег свога.

16. Свако тијело по роду своје сабира, и себи сличном присајединиће се човјек.

17. У чему је заједница вука и јагњета? Такав је и грјешник према побожноме.

18. У чему је мир између хијене и пса? И у чему мир између богаташа и сиромаса?

19. Ловина за лавове су магарци у пустињи; тако су пасишта богаташа – сиромаси.

20. Мрзост горделивцу је смирење; тако је сиромас мрзост богаташу.

21. Богаташа поколебаног подржавају пријатељи, а када смирени падне, одбацују га пријатељи.

22. Кад богаташ погријеш, много има заштитника, говорио је неразумно, и оправдали су га. Смирени

¹¹ Овог 14. стиха нема у критичком издању Септуагинте А. Ралфа. Има га само у неким нејеврејским текстовима; у Вулгати је то 13, 17-18. стих; у словенском преводу, такође, као и у руском.

погријеши, и наложише му казну; говорио је паметно, и не дадоше му мјеста.

23. Богаташ проговори, и сви заћуташе, и ријеч његову уздигоше до облака. Сиромаш проговори и рекоше: Ко је овај? Ако се спотакне, још дубље ће га гурнути.

24. Добро је богатство у коме нема гријеха, а зло је сиромаштво у устима непобожног.

25. Срце човјеково мијења лице његово, некад према добру, некад према злу.

26. Одраз срца у добрима – лице је весело, а разумијевање прича – размишљање с трудом.

*Ко је рђав за себе ником није добар.
Живот је пролазан, у премудрости
је блаженство.*

14. Блажен човјек који се не оклизне устима својим, и који се не поништи у тути због гријеха.

2. Блажен кога не прекоријева душа његова, и који није отпао од наде своје.

3. За човјека малодушног није богатство, и човјеку завидљиву чему ће имање?

4. Ко сабира на штету самог себе, другима сабира, и у добрима његовим уживаће други.

5. Ко је рђав за себе, коме ће бити добар, и неће се радовати имовини својој.

6. Ко себи завиди, од таквог нема горега, и то је узвраћање за злобу његову.

7. Ако и чини добро, у забораву га чини, а на крају ће пројавити злобу своју.

8. Зао је онај који има урокљиве очи, који окреће лице и презире душе.

9. Око халапљиво неће се заситити дијелом, и неправда злобна исушује душу.

10. Око злобно завиди на хљебу и оскудно је на трпези својој.

11. Чедо, колико си у могућности, добро чини себи, и приносе Господу достојно приноси.

12. Сјети се да смрт неће одоцнити, и да ти завјет ада није показан;

13. Прије него што умреш добро чини пријатељу, и по моћи својој испружи руку и подај му.

14. Не лиши себе доброга дана, и удио жеље добре нек те не мимоиђе.

15. Зар ћеш другоме препустити болове своје и трудове своје бацању коцке?

16. Даји и узимај, и утјешавај душу своју, јер у аду нећеш наћи уживање.

17. Свако тијело као хаљина оветшава; а завјет је од искони: Смрћу ћеш умријети.

18. Као лист једар на дрвету густом, једно лишће опада а друго нече, тако и род од тијела и крви, један умире, други се рађа.

19. Свако дјело гњијући нестаје, и онај који га дјела, с њим ће отићи.

20. Блажен је човјек који у премудрости оконча живот и који разумом својим расуђује,

21. Који размишља о путевима њеним у срцу своме, и у њене скривене тајне се умом задубљује.

22. Изиди за њом као трагатељ, и на путевима њеним постави јој засједу.

23. Који се нагиње кроз окца њена, тај ће и на врата њена гледати.

24. Који обитава близу дома њеног, тај ће ударити и стуб у зидове њене,

25. Поставиће шатор свој надокхват руке њене, и настаниће се у обитавалишту добара.

26. Ставиће дјецу своју под покров њен и под гранама њеним ће заноћити.

27. Заклониће се под њом од жеге и у слави њеној обитаваће.

*Премудрост је основа живота.
Пред човјеком је живот и смрт,
он по слободи бира.*

15. Који се боји Господа учиниће ово, и који се држи Закона задобиће је.

2. И изаћи ће му у сусрет као мајка, и као жена дјевствена пригрилиће га.

3. Храниће га хљебом разборитости, и вода премудрости напојиће га.

4. Утврдиће се на њој и неће се колебасти, и на њу ће се ослонити и неће се постидјети.

5. И узвисиће га више од свих ближњих његових, и у цркви¹² отвориће уста своја.

6. Радост и вијенац радовања ће наћи, и име вјечно наслиједиће.

7. Неће је задобити људи неразумни, и људи грјешни неће је видјети.

8. Она је далеко од гордости и људи лажљивци неће је се сјетити.

9. Није лијепа похвала у устима грјешника, зато што није од Господа послана;

10. Јер премудрошћу биће похвала исказана, и Господ ће је поблагати.

11. Не говори: Због Господа одступих, јер оно што Он омрзну, неће учинити.

12. Не говори: Господ ме заблудио, јер Он нема потребе за човјеком грјешним.

13. Сваку гадост омрзну Господ, и она није мила онима који Га се боје.

14. Он је у почетку створио човјека и оставио га у рукама слободне воље његове.

15. Ако хоћеш, држаћеш заповијести и вјеровати доброј вољи (Његовој).

16. Ставио је преда те огањ и воду; и онамо гдје будеш хтио, испружићеш руку своју.

17. Пред људима је живот и смрт, и оно што неко благоизволи, биће му дато.

18. Јер многа је премудрост Господња, Крјепак је силом и Свевидећи;

19. И очи су Његове на онима који Га се боје. Он ће познати свако дјело човјечије.

20. Није заповиједио никоме да поступа нечастиво, и није дао никоме дозволу да гријеши.

*Боље је један добар нећоли хиљаде
непобожних. Код Бога је најрада и
казна. Душа је мала пред шајнама
шворевина.*

16. Не жели мноштво дјела, не бескорисне и не радуј се синовима непобожним.

2. Ако се умноже, не радуј им се, осим ако је страх Господњи с њима.

3. Не повјеравај се животу њиховом и не ослањај се на мноштво њихово; јер бољи је један него хиљаде и (боље је) умријети бездјетан, него имати дјецу непобожну.

4. Јер од једног разумног населиће се град, а племе безаконика опустјеће.

5. Много шта такво видјеле су очи моје, и јаче од таквих чуло је ухо моје.

6. На сабрању грјешника разгоријеће се огањ, и у народу непослушном распалиће се гњев.

7. Није се смиловао (Бог) на древне горостасе који одступише моћју својом.

8. Није поштедио боравиште Лотова услед оних које је презрио због гордости њихове.

¹² на сабрању

9. Не смилова се на народ погибелни, на узнесене у гријесима својим.

10. Као ни на шесто хиљада пјешака сабраних у тврдој срцаца својих.

11. Макар да је био један тврдоврати, било би чудно да се оправдао; јер милост и гњев су код Њега, Он је моћан да помилује и да излије гњев.

12. Колико је мноштво милости Његове, тако је много и казне Његове. Човјеку по дјелима његовим судиће.

13. Неће побјећи (од Њега) грабљивошћу грјешник, и неће задоцнити трпљење благочестивога.

14. Свакој милостињи наћи ће мјесто, сваки ће по дјелима својим примити.

17.¹³ Не говори: Сакрићу се од Господа, и са висине, ко ће ме се сјетити? У народу многим нећу бити препознат, јер шта представља душа моја у неизмјерној творевини?

18. Гле, небо и небо небеса, бездан и земља, од посјете Његове поколебаће се,

19. Заједно горе и основе земље од самог погледа Његовог трепетом ће задрхтати.

20. И ово неће разумјети срце, и путеве Његове ко ће појмити?

21. И буру коју човјек неће видјети; већина, пак, Његових дјела покривена је тајном.

22. Дјела правде (Његове) ко може објавити? Или ко ће их поднијети? Јер (наводно) далеко је Завјет.

23. Смирени срцем прима ово, а човјек неразуман и прелашћен мисли сулудо.

¹³ Стихови 15. и 16. у неким рукописима Септуагинте гласе:

15. Господ отврдно Фараона да Га не види, да би познао дјелања Његова под небом.

16. Свој творевини Његовој милост Његова је видљива, и свјетлост Његову и таму измјерио је адамантију (сину Адамову?).

24. Почуј ме, чедо, и научи се знању и на ријечи моје пази срцем својим.

25. Објавићу по мјери науку и с тачношћу јавићу знање.

26. Судом Господњим дјела су Његова од почетка, и од стварања њиховог раздијелио је удио њихов.

27. Украсио је за навјек дјела Његова и почетке њихове по родовима њиховим; нити огладњеше нити се уморише, и не престадоше од дјела својих.

28. Нико ближњег свога не сатрије, и до вијека неће се отказати ријечи Његове.

29. Послије тога Господ погледа на земљу и испуни је добара својих.

30. Душом сваког живинчета покри лице њено, и у њу је повратак њихов.

Божји дарови човјеку. Сваком народу пошавља вођу; удио Његов је Израиљ.

17. Господ сазда од земље човјека и опет га врати у њу.

2. Број дана и времена дао је људима, и даде им власт над свим што је на њој.

3. По себи самом обуче их у силу, и по слици својој створи их.

4. Стави страх свој на свако тијело, и да владају над животињама и птицама.¹⁴

6. Размишљање и језик и очи, уши и срце дао им је да расуђују.

7. Знањем разума испунио их је, и добро и зло показао им.

8. Стави око своје на срца њихова да би им показао величанство дјела својих,

¹⁴ У једном броју рукописа Септуагинте стих 5. гласи: „Примише употребу пет Господњих дјела (=чула), а шести им је ум даровао раздјељујући, и седми разум, тумача дјела Његових.” *Прим. ирв.*

[9. И да би се хвалили чудесима Његовим]¹⁵

10. И Име освећења славили, да приповиједају величанства дјела Његових.

11. Придодаде им знање и Закон живота даде им у наслједство.

12. Завјет вјечни склопи са њима и судбе Његове показа им.

13. Величанство славе видјеше очи њихове, и славу гласа Његовог чу ухо њихово.

14. И рече им: Чувајте се од сваке неправде; и свакоме од њих је запо- виједио о ближњем.

15. Пuteви њихови пред Њим су свагда, неће се сакрити од очију Његових.

[16. Пuteви њихови од младости (иду) на зла, и нису могли срца своја умјесто камених учинити тјелесним.]¹⁶

17. Сваком народу постави вођу, а удио Господњи је Израиљ,

[18. Кome, будући да је прворођени, постави васпитне мјере, и док је он ди- јелио свјетлост љубави, оставише га.]¹⁷

19. Сва дјела њихова су (јасна) као сунце пред Њим, и очи Његове не- престано прате путеве њихове.

20. Не сакрише се неправде њи- хове од очију Његових, и сви гријеси њихови су пред Господом.

[21. Господ, будући благ и знајући створење Своје, нити их одбаци нити их остави, штедећи их.]¹⁸

22. Милостиња човјекова као пе- чат је с њим, и милост човјекову као зеницу чуваће.

23. После тога устаће и узвратиће им, и узвраћање њихово на главу њи- хову пашће.

¹⁵ Овако стоји у Синајском кодексу. *Прим. прев.*

¹⁶ Овај стих недостаје у неким рукописа- ма. *Прим. прев.*

¹⁷ Исто.

¹⁸ Исто.

24. Ипак, покајницима даде повра- так, и утјеши изнемоћале трпљењем.

25. Врати се Господу и остави се гријеха, помоли се пред лицем Ње- говим и умањи сметње.

26. Усходи к Вишњему и одврати се од неправде и силно омрзни (сва- ку) гадост.

27. Вишњега, ко ће хвалити у аду, умјесто живих, живих који Га славо- слове?

28. Од мртваца, као онога кога више нема, ишчежава исповиједање: Онај ко је жив и здрав, хвалиће Господа.

29. Како је велика милост Господ- ња и очишћење онима који му се враћају!

30. Јер не може све бити у људи- ма, пошто није бесмртан син човје- чији.

31. Шта је свјетлије од сунца? Па и оно нестаје, тако и зао (човјек) ће се сјетити тијела и крви.

32. Силу висине небеске Он сáм надгледа, а људи сви су земља и прах.

Бој Творац свега. Неизмјерно је величанство Божје. Поуке човјеку крајкој вијека.

18. О нај који живи у вје- кове, створи све и сва заједно;

2. Господ једини ће се оправдати [и нема другог осим Њега,

3. Који управља свијетом педљом руке своје и све је послушно вољи Његовој, Он је Цар свих силом Сво- јом, који раздваја у њима свето од не- чистог.]¹⁹

4. Нико ме није дао да објави дјела Његова, и ко ће истражити величан- ства Његова?

¹⁹ Овај 3. стих постоји само у неким ру- кописима. *Прим. прев.*

5. Моћ величанства Његовог ко ће измјерити? И ко ће придодати да исприповиједа милости Његове?

6. Нити се може умањити нити придодати, и немогуће је истражити чудеса Господња.

7. Када оконча (трагање) човјек, тада тек почиње; и када престане, тада ће се задивити.

8. Шта је човјек? И шта потреба његова? Шта је добро његово, и шта зло његово?

9. Број дана човјекових много је, ако је, стотину година:

10. Као кап воде морске и зрно пијеска, тако је мало година (у односу) на дан вјечни.

11. Ради тога био је дуготрпјељив Господ према њима, и излио је на њих милост своју.

12. Видје и позна пропаст њихову, јер је зла; ради тога је умножио милосрђе своје.

13. Милост човјекова је на ближњем његовом, а милост Господња на свако тијело (биће). Он изобличава и кара и учи, и враћа као Пастир стадо своје.

14. Који примају карање, милује, и оне који хитају судбама Његовим.

15. Чедо, у добрима не дозволи мрљу и у сваком давању повода за тугу.

16. Неће ли жегу зауставити рота? Зато је боља ријеч неголи давање.

17. Зар је боља ријеч од доброг давања? Обоје је својство човјека облагодатењеног.

18. Глупак неблагодарно блати, и од давања завидљивца испадају очи.

19. Прије него што прозбориш науку, и прије болести лијечи се.

20. Прије суда испитај себе, и у вријеме посјете Божје, наћи ћеш милост.

21. Прије него се разболиш, понизи се, и у вријеме грјехова покажи обраћење.

22. Ништа нек те не спријечи да испуниш завјет благовремено, и не чекај све до смрти да се оправдаш.

23. Прије него се помолиш, припреми себе и не буди као човјек који куша Господа.

24. Сјети се Његовог гњева у дане кончине, и времена освете, када окрене лице своје.

25. Сјети се времена глади у вријеме изобиља, сиромаштва и немаштине у вријеме богатства.

26. Од јутра до вечера мијења се вријеме, и све је брзо пред Господом.

27. Човјек мудар у свему ће бити опрезан, и у дане грјехова пазиће се од сагрјешења.

28. Свако ко је разуман, познао је премудрост, и ономе ко њу пронађе, одаће признање.

29. Разборити у ријечима, и они посташе мудри, и умножише изреке истините.

30. Не иди за својим жељама и од похота својих уздржавај се.

31. Ако дадеш душом својом сагласност похоти, учиниће те радовањем непријатеља твојих.

32. Не весели се многој раскоши и не везуј се за заједницу са њом.

33. Не постани сиромашан расипно трошећи позајмљено, а ништа немајући у кеси.

*Пазити на ријечи. Премудрости
Божја тајна љубав. По врлини познаје
се човјек.*

19. Радник пијанац неће се обогатити; који за ништа сматра мало — од малог ће пасти.

2. Вино и жене развратиће разумне, и који се прилијепи за блуднице, постаће дрзак;

3. Трулеж и црви наслиједиће га, и душа дрска истријебиће се.

4. Ко се брзо повјерава, празан је срцем, и који гријешу, о душу своју ће се огријешити.

5. Ко се (гријеху) радује срцем, биће изобличен.

6. И ко мрзи оговарање, умањује злобу.

7. Никад не понови ријеч, и ништа ти се неће умањити.

8. Пријатељу и непријатељу не причај, и ако немаш гријеха, не откривај:

9. Јер чуо те и сачуваће ти (то), и временом омрзнуће те.

10. Чуо си ријеч? Нека умре с тобом; буди храбар, неће те оборити.

11. Од лица ријечи болује неразумни, као од лица новорођенчета она што рађа.

12. Што је стријела забодена у бедро тијела, то је ријеч у утроби неразумног.

13. Покарај друга ако још није што учинио, а ако је нешто учинио, да не би придодео.

14. Покарај ближњег ако још није рекао, а ако је рекао, да не би поновио.

15. Покарај друга, јер често бива клевета, и не вјеруј свакој ријечи.

16. Има који се оклизне (ријечју), али не од душе; уосталом, ко се није огријешу језиком својим?

17. Покарај ближњег свога пријетње, и дај мјеста Закону Вишњег.

[18. Страх Господњи почетак је усвајања, а премудрост од Њега љубав његује.

19. Знање заповијести Господњих – наука је живота; они, пак, који говоре што је Њему угодно, задобијају дрво бесмртности.]²⁰

20. Свака премудрост страх је Господњи [и познање свемоћи

Његове]²¹ и у свакој премудрости је творење Закона.

[21. Слуга који каже господару: Што заповиједаш нећу урадити, ако после тога уради – гњеви хранитеља свога.]²²

22. Није премудрост лукавства знање, а гдје је савјет грјешника нема разума.

23. Постоји лукавство које је гадост, и постоји неразумни, оскудан премудрошћу.

24. Бољи је умањеног разума, а богобојажљив, неголи који има превише знања, а преступа Закон.

25. Постоји умијеће сигурно али неправедно, и има ко изврће благодат, хотећи да пројави суд.

26. Постоји лукавствујући који се погнуо натмурено, а оно што је у њему пуно је обмане.

27. Он прикрива лице и прави се глуп, тамо гдје не буде препознат, претећи ће те.

28. И ако због недостатка снаге буде спријечен да гријешу, нађе ли вријеме, зло ће учинити.

29. По изгледу познаје се човјек, и по сусрету с ликом познаће се ко је уман.

30. Украс мужа је и осмијех зуба, и ход човјеков казује све о њему.

Човјек мудар ћути кад треба, који много прича срамоти се.

Врлине траже, тријеси разирајују.

20. **И**ма изобличење које није лијепо, и има ћутљиви али разуман.

2. Као што је добро обличити, а не гневити се,

²¹ Други дио прве реченице ст. 20. постоји само у неким рукописима. *Прим. прев.*

²² Стих 21. постоји само у неким рукописима Септуагинте. *Прим. прев.*

²⁰ Стихови 18. и 19. постоје само у неким рукописима Септуагинте. *Прим. прев.*

3. Тако и онај који се каје, од понижења ће се избавити.

4. Што је жеља евнуха да узме невиност дјевојци, то је и онај који приномом доноси судове.

5. Има ћутљиви који се показује мудар, и има онај који је омрзнут због много причљивости.

6. Има ћутљиви који не зна шта да одговори, и има ћутљиви који зна (своје) вријеме.

7. Човјек мудар ће ћутати до времена, а горделивац и неразумни прескочиће вријеме.

8. Који много прича, осрамотиће се, и који приграбљује власт, биће омрзнут.

9. Има напредовање човјека у невољама, и има добитак у умањењу (њиховом).

10. Има давање које ти неће користити, и има давање коме је узвраћање двоструко.

11. Има умањење ради славе, и има које због смирења подиже главу.

12. Има који купује много малим, и који за то узвраћа седмоструко.

13. Мудар на ријечима чини себе омиљеним, док ће се благодети лудих просути.

14. Давање неразумног неће ти користити, јер су очи његове умјесто једнога многе (=незајажљиве);

15. Мало ће дати, а много ће шкодити, и отвориће уста своја као проповједник; данас ће позајмити, а сјутра тражити; омражен је човјек такав.

16. Луди ће рећи: Немам пријатеља и нема захвалности за добра моја;

17. Који једу хљеб мој – лажљива су језика; колико пута и колики ће таквог исмијати?

18. Оклизнуће на земљи, боље је од оног од језика, тако ће и пад злих брзо доћи.

19. Човјек немилостан, прича је у невријеме, у устима незнавених стално ће остати.

20. Од уста лудог биће одбачена (мудра) прича, јер је неће казати у право вријеме.

21. Има који је спријечен да гријеш због оскудице, и у успокојењу његовом неће га гристи савјест.

22. Има који губи душу своју због стида, и од лица неразумног изгубиће је.

23. Има који због стида даје обећање пријатељу, и који га стиче за непријатеља забадава.

24. Порок зао у човјеку је лаж, у устима незнавених за стално ће остати.

25. Бољи је избор крадљивац од онога који стално лаже, а оба ће пропасти наслиједити.

26. Својство човјека лажљива је нечасност, и срамота његова са њим је свагда.

27. Мудар на ријечима усавршиће себе, и човјек разуман допашће се велможама.

28. Ко обрађује земљу, узвисиће станове своје, и који је угодан велможама, добиће помиловање за неправду своју.

29. Гозбе и дарови заслепљују очи мудрих, и као узда на устима спречавају пријекор.

30. Премудрост скривена и благо невидљиво, која је корист од обојега?

31. Бољи је човјек који скрива лудост своју неголи човјек који скрива премудрост своју.

Пути прјешника води у ад.

Знање мудрој умножава се. Стиг и васпитивање својства су разумна.

21. Чедо, сагријешило си? Не придодати више (гријеха), и о твојим ранијим моли се.

2. Као од змије, бјежи од гријеха, јер ако јој прићеш, ујешће те; зуби лавови зуби су његови који убијају људске душе.

3. Као мач двосјекли свако је безакоње, за рану његову нема лијека.

4. Насиље и надменост ће опустошити богатство, тако ће и дом гордог запустјети.

5. Мољење сиромашног од уста (иде) до ушију (гордог), и осуда његова брзо долази.

6. Ко мрзи прекор, иде стопама грјешника, а који се боји Господа, обратиће се срцем.

7. Познат је издалека силни језиком, а умни (човјек) знаде кад се оклизнуо.

8. Ко гради дом свој туђим новцем, личи на онога који сабира камење за зиму.

9. Клупко сабрано је збориште беззаконика, и крај њихов – пламен огњени.

10. Пут грјешника углачан је камењем, и на крају његовом – бездан ада.

11. Ко чува Закон, влада својим помислима, и крај страха Господњег јесте премудрост.

12. Неће се научити онај који није умјешан, а постоји умјетност која умножава горчину.

13. Знање мудрог умножава се као поплава, и савјет његов као извор живота.

14. Унутрашњост лудог као сасуд је смрвљени и ниједно знање неће моћи задржати.

15. Ријеч мудру ако чује научник, хвалиће је и придодаће јој. Чу је расипник, и не допаде му се, и одбаци је иза леђа својих.

16. Објашњење лудог као бреме је на путу, а на уснама разборитог наћи ће се благодат.

17. Уста разумног тражиће се на сабрању, и ријечи његове разумјеће се срцем.

18. Као дом разорен, таква је лудоме премудрост, и знање за неразумног – бесмислене ријечи.

19. Као окови на ногама за безумног је учење, и као ручни окови на десној руци.

20. Луди у смијеху подиже глас свој, а муж искусан једва се тихо осмијехује.

21. Као украс златни за разумног је учење, и као наруквица на десној руци његовој.

22. Нога лудог хита у дом (туђи), а човјек многоискусан застидјеће се од људи.

23. Безумни с врата провирује у кућу, а муж васпитан стајаће вани.

24. Неваспитање човјеково је прислушкивање код врата, а разуман је огорчен таквим бешчашћем.

25. Усне отуђених тиме се оптерећују, а ријечи разумних на вагу се стављају.

26. У устима лудих срце је њихово, а срце мудрих уста су њихова.

27. Кад нечастиви проклиње сатану, он проклиње своју душу.

28. Скврнави своју душу дошаптач, и гдје год живио бива омрзнут.

Бјежи од лењивца. Добра дјеца родоси оцу. Не учи лудој. Чувати срце и пријатељство.

22. Камену нечистом сличан је лењивац и свако ће се смијати бешчашћу његовом.

2. Воловском измету сличан је лењивац; свако га се дотиче, отреса руку.

3. Срамота је за оца невоспитани син, и кћи (таква) на понижење бива.

4. Кћи разумна стећи ће себи мужа, а бестидна туга је онеме који је родио.

5. Оца и мужа срамоти дрска, и од обојице бива презрена.

6. Као музика у туги, тако је и причање у невријеме; а карање и по-

учавање у премудрости приличе сваком времену.

7. Дјеца у добром животу имајући храну, својих родитеља сакриће неплеменитост;

8. Дјеца помрачена презиrom и невоспитањем прљају племенитост своје родбине]²³

9. Лијепећем глинену посуду сличан је онај који учи лудог и који подиже спавајућег из дубоког сна.

10. Ко прича оном што дријема, прича лудоме, и на крају ће казати: Шта је?

11. Над мртвацем плачи, јер је изгубио свјетлост, и над лудим плачи, јер је изгубио разум; слађе плачи над мртвим зато што се одморио; а лудог од смрти гори је зао живот.

12. Оплакивање мртвог (траје) седам дана, а лудог и нечасног у све дане живота њихова.

13. Са безумним дуго не разговарај, и неразумном не иди, чувај се од њега да не би имао терета и да се не оскврнавиш кад га будеш одбацивао; уклони се од њега, и наћи ћеш спокојство и нећеш бити ожалошћен безумљем његовим.

14. Од олова има ли шта теже? И које му је име, осим: луди?

15. Пијесак и со и жељезну руду лакше је поднијети од човјека неразумна.

16. Дрвена облога спојена у градњи дома потресом неће се распасти; тако и срце утврђено на расуђивању воље, кад дође вријеме, неће се уплашити.

17. Срце основано на расуђивању разума, као украс је пјешчани на затесаном зиду.

18. Подторњи на висину постављени пред вјетром неће издржати;

тако и срце страшљиво на уповању лудог пред сваким страхом неће издржати.

19. Ко пробада око, пустиће сузу; ко пробада срце, пројавиће осјећање.

20. Ко баца камен на птице, одгоњи их, а ко срамоти пријатеља, разара пријатељство.

21. Против пријатеља, ако извучеш мач, не очајавај, јер има (наде) на повратак.

22. Против пријатеља, ако отвориш уста, не бој се, постоји помирење. Само од срамоћења и гордости, и откривања тајни и подмуклог вријеђања одбјећи ће сваки пријатељ.

23. Вјеру стекни у сиромаштву с ближњим, да би у добрима његовим заједно изобиловао; у вријеме туге остани уз њега да би у наслеђу његовом био му сунаследник.

24. Прије огња бива пара у пећи и дим; тако и прије крвопролића омраза.

25. Пријатеља заштитити неће ме бити срамота, и од лица његовог нећу се сакрити.

26. И ако ми се догоди зло због њега, свако ко то чује, чуваће се од њега.

27. Ко ће поставити на устима мојим стражу и на уснама мојим печат свемоћан да не отпадне од њега, и језик мој да ме не уништи?

Молићива Господу за избављање од тријеха. Избјећавање разних тријеха. Бој све види. Срамота зле жене.

23. Господе, Оче и Владару живота мога, не препусти ме вољи њиховој, и не остави ме да паднем међу њих.

2. Ко ће наложити на помисли моје строгу пробу, и на срце моје науку премудрости, да не би незнавености моје поштедјели и да се не предам гријесима њиховим,

²³ Стихови 7. и 8. налазе се само у неким рукописима Септуагинте. Латински и словенски преводи немају их. *Прим. прев.*

3. Како се не би умножила незнања моја и гријеси моји увећали, да не паднем пред противницима, и да се не порадује непријатељ мој?

4. Господе, Оче и Боже живота мога, надменост очију мојих не дај ми,

5. И похоту одврати од мене;

6. Похотљивост утробе и блудничења да ме не обујме, и души бестидној не предај ме.

7. Наук за уста почујте, чеда; ко их чува, неће бити уловљен.

8. Уснама својима биће уловљен грјешник, и клеветник и гордељивац саблазниће се њима.

9. Заклетви не привикавај уста своја и Именом Светог да се кунеш не навикавај;

10. Јер као што роб истјазаван често од рана се не избавља, тако и онај који се куне и именује (Светог) не престано, неће се од грјеха очистити.

11. Човјек који се много куне, испуниће се безакоња, и неће одступити од дома његовог казна; ако сагријеш, грјех његов је на њему; ако превиди (грјех), сагријеш, је двоструко.

12. Постоји ријеч равна смрти — да се не нађе у наслеђу Јаковљеву; јер од побожних све то одступиће, и у грјесима се они неће ваљати.

13. Неваспитању грубом не навикавај уста своја, јер постоји у њему ријеч грјешна.

14. Сјети се оца и матере своје, јер међу велможама сједиш, да пред њима не будеш заборављен, и по навици се избезумиш, и пожелиш да се ниси родио, и дан рођења свог прокунеш.

15. Човјек навикнут ријечима срамотним, у све дане живота свога неће се научити.

16. Два својства умножавају грјех, а треће наводи гњев:

17. Душа ватрена као огањ пламтећи неће се угасити док не буде прогутана. Човјек блудник у тијелу пло-ти своје неће престати док огањ не

спламти; за човјека блудника сваки хљеб је сладак, он се неће зауставити све док не умре.

18. Човјек преступник своје постеље говори у својој души: Ко ме види? Мрак је око мене, и зидови ме скривају и нико ме не види; чега да се бојим? Грјехова мојих неће се сјетити Вишњи!

19. Само очи људи су страх његов, а не зна да су очи Господње неупоредиво свјетлије од сунца надгледајући све путеве човјечије и проничући у скривена мјеста.

20. Прије него што је све створено било је знано Њему, исто тако и послије окончања.

21. Овоме ће на трговима града бити узвраћено, и тамо гдје и не мисли, биће ухваћен.

22. Тако и жена која остави мужа свога и која рађа насљедника од другог.

23. Јер прво, Закону Вишњег би-ла је непокорна и, друго, мужу своме је сагријешила, и, треће, блудом је прељубу учинила и од другог мужа дјецу родила.

24. Она ће пред сабрање бити изведена и на дјецу њену вршиће се надзор.

25. Дјеца њена неће се укоријени-ти, и гране њене неће дати плода.

26. Остаће под проклетством спо-мен њен, и срамота њена неће се из-брисати,

27. И познаће преостали да нема ништа боље од страха Господњег и ништа слађе од чувања Заповијести Господњих.

*Премудрост је рођена од Вишњег,
она неће нестати, слађа је од меда,
неистражива је.*

24. Премудрост ће про-
славити саму себе и
посред народа свога биће хваљена.

2. На сабору Вишњег а отвориће уста своја и наспрам силе Његове биће хваљена:

3. Ја из уста Вишњег а изиђох и као магла покрих земљу;

4. Ја се на висинама настаних, и престо мој је у стубу облачном;

5. Круг небесни једина обиђох, и дубине бездана походих.

6. Таласима морским и свом земљом, и сваким народом и племеном завладала сам.

7. Са свима овима покој сам тражила и у чијем наслеђу бих обитавала.

8. Тада ми је заповиједио Творац свих (створења), и Онај који ме је створио, доведе у покој шатор мој и рече: У Јакову се настани и у Израиљу нађи себи наслијеђе.

9. Прије вијека од искони створи ме, и довијека нећу нестати.

10. У Шатору светом (скинији) пред Њим служих, и тако се у Сиону утврдих;

11. У граду вољеном на сличан начин ме успокоји, и у Јерусалиму је власт моја.

12. И укријепих се у народу прослављеном, у удјелу Господњем, наслеђу Његовом.

13. Као кедар се узвисих на Ливану и као кипарис на горама ермонским;

14. Као финиксово дрво узвисих се у Енгадама и као ружин засад у Јерихону, као маслина благолика у пољу, и узвисих се као дрво јаворово.

15. Као касија и као балсам мирисима замирисах и као смирна врсна распростријех миомир, као сладосно цвијеће и миришљаво дрво и мелем и ливанов дом у Шатору (екинији).

16. Ја као теребинтово дрво раширих гране своје, и гране моје су гране славе и благодати.

17. Ја као винова лоза пролистах благодат, а цвијеће моје – плод славе и богатства.

[18. Ја мајка љубави добре, и страха и знања и суштаствене наде, дајем свој дјечи својој бесмртност, од Њега позванима.]²⁴

19. Приђите мени, ви који ме желите, и од плодова мојих наситити се;

20. Јер сјећање на мене слађе је од меда, и наслеђе моје је изнад пчелињег саћа.

21. Они који мене једу, опет ће огладњети, и који мене пију, опет ће ожедњети.

22. Који мене слуша, неће се посрамити и који у мени дјелају, неће сагријешити.

23. Све је ово књига Зајета Бога Вишњег а, Закон који нам је заповиједио Мојсије, наслеђе сабрања Израиљевих:

[24. Не одвајајте се од силе Господње, прилијепите се уз Њега да би вас укријепио, Господ Сведржитељ Бог је једини и нема више (нико) осим Њега Спаситеља.]²⁵

25. Он насиђује као Фисон премудрошћу и као Тигар у дане младина,

26. Он као Еуфрат испуњује разум и као Јордан у дане жетве.

27. Он исијава као свјетлост науку, и као Гион у дане бербе грожђа.

28. Први (човјек) није успио да је позна (премудрост), тако ни последњи да је истражи.

29. Јер од мора је пунија мисао њена и савјет њен (намјера) од бездана великога.

30. И ја као јаз из ријеке и као довод изидох у Рај;

31. Рекох: Натопићу мој врт и напојићу моју зелен башту; и гле, претвори ми се јаз у ријеку, и ријека моја постаде море.

32. Још ћу науку као јутро обасјати, и пројавићу све то надалеко;

²⁴ Стих 18. налази се само у неким рукописима Септуагинте; латински и црквенословенски текст га немају. *Прим. прев.*

²⁵ Исто.

33. Још ћу учење као пророштво излити и оставићу га у покољења вјечна.

34. Видите да се не потрудих само за себе, него за сва покољења која ћу траже.

Три ствари воли премудрост, а три мрзи. Ко је блажен, а шта је зла жена.

25. Тројема сам се украсила и стала лијепа пред Господа и људе: Слогом браће, и пријатељством ближњих, и мужем и женом у узајамној сагласности.

2. А три ствари омрзну душа моја и постаде ми одвратно у животу њиховом: сиромаша надменог и богаташа лажљивог, старца прељубника губећег разума.

3. Оно што у младости ниси сабрао, како ћеш га стећи у старости?

4. Како је диван суд сиједих и старијих познати савјет.

5. Како је дивна стараца премудрост и прослављених мисао и савјет!

6. Вијенац стараца је многоструко искуство и похвала њихова страх Господњи.

7. Девет помисли похвалих у срцу, а десету ћу изрећи језиком: човјек који се радује дјеци и који за живота види пропаст непријатеља;

8. Блажен је који живи са женом разумном и који се језиком није оклизнуо, и који се није потчинио недостојнијем од себе;

9. Блажен је који је стекао разумност и који је саопштава ушима које слушају.

10. Како је велики онај који је нашао премудрост! Али он није изнад онога који се боји Господа;

11. Страх Господњи све превазилази, ко се њега држи, са ким се може упоредити?

[12. Страх Господњи је почетак љубави његове, а вјера почетак сједињења његовог.]²⁶

13. (Изнад) сваке ране је рана срца, и сваког лукавства лукавство жене;

14. Сваког напада – напад оног који мрзи, и сваке освете освета непријатеља.

15. Нема главе (отровније) од главе змијине, нити гњева изнад гњева непријатеља.

16. Радије ћу прихватити да живим с лавом и с драконом неголи да живим са злом женом.

17. Злоба женина мијења њен изглед и помрачује лице њено као медујеће.

18. Међу ближње своје сјешће муж њезин и нехотично уздахнути горко.

19. Мала је свака злоба у односу на злобу жене, удио грјешника пашиће на њу.

20. Што је пењање за старца уз пијесак, то је жена језичава за мужа мирног.

21. Не гледај на љепоту жене и на жену не буди похотљив.

22. Гњев је бестидност и велика срамота ако жена загосподари мужем својим.

23. Срце понижено и лице помрачено и рана срца – то је жена зловна, руке узете и кољена раслабљена, што не чини част мужу њезином.

24. Од жене је почетак гријеха, и кроз њу сви умиremo.

25. Не дозволи води пролаз, нити злој жени дрскост;

26. Ако не ходи под рукама твојима, од тијела свога одсијеци је.

²⁶ Стих 12. налази се само у неким рукописима Септуагинте. Латински превод и словенски немају га. Прим. прев.

[12. Страх Господост мужа, а зла љубави његове, а Викорији, која има дињења његовог.]²⁶ Ји се Господа.

13. (Изнад) сваке ца, и сваког лукавствене добре блажен је не; муж и број дана ње-

14. Сваког нападак. који мрзи, и сваке обра радује мужа свога пријатеља. е испуниће миром.

15. Нема главе (отрра удио је добар, диве змијине, нити гњет се боје Господа биће непријатеља.

16. Радије ћу прих убогог срце добро – у вим с лавом и с дракој лице свијетло.

17. Злоба женина митог престраши се: град-нед и помрачује лице ња и сабрања гомиле и све је то од смрти тегоб-

18. Међу ближе к њезин и нехотичница и туга је жена завидна знословље (њеног) језика ко. знословље (њеног) језика

19. Мала је свака злода општи. тобу жене, удио грјвски јарам расклимани а; ко се ње држи, личи на

20. Што је пењање завата шкорпију. к, то је жена језичав је велики жена пијана, и збоју неће сакрити.

21. Не гледај на љепоту, женски у намигивању очибуди похотљив. ла њеним препознати ће се. њев је бестидност д ђерком бестидном појачај

22. Ако жена загоспо, не би она, нашавши попу-саму себе злоупотребила. м. је понижено и д бестидног ока чувај се, и не

23. Рана срца – то, ако ти сагријеш. е узете и кољени, као што жедни путник уста

24. Не чини част м, и од сваке воде што му је на пије, тако и она наспрам сва-ђа ће сјести и наспрам стрије-

25. Не је почетак гр, риће тулац (свој). Мирота женина радује мужа

26. Не оли води прола, и кости његове грије вјешти-ост; да.

27. Не ди под рукама, Давање Господње је жена ћутљива

28. Не га одсијеци је, ема замјене за душу васпитану; и се само у неки. Милост на милост је жена сти-

29. Не ге. Латински пра, и нема мјере сведостојне ду-Трим. прев. здржљиве.

16. Као сунце које се рађа на ви-синама Господњим, таква је љепота добре жене у красоти дома њеног;

17. Као свјетилник који сјаји на свијећњаку, таква је љепота лица (њеног) у зрелом узрасту.

18. Као стубови златни на посто-љу сребрном, такве су дивне ноге (њене) на стаменим петама.

[19. Чедо, зреле године своје са-чувај здравим и не дај другима снагу своју.

20. Потраживши у сваком пољу плодоносан удио, сиј сопствено сје-ме уздајући се у благородство своје.

21. Тако ће пород твој око тебе (сабран) и смјелост благородну има-јући, узрастати.

22. Жена изнајмљена равна је свињском салу, а удата – стуб против смрти биће онима који је употребља-вају.

23. Жена неблагочестива биће да-та у дио незаконику, а благочестива биће дата онима који се боје Господа.

24. Жена безобразна, бешчашће ће доживјети, а ћерка благообразна, и мужа ће преобразити.

25. На жену бестидну као на пса се гледа, она пак која има стида, бо-јаће се Господа.

26. Жена која свога мужа поштује, свима ће се показати мудра, а која га срамоти у гордости, нечасном ће је сви сматрати.

27. Жена која гласно виче и која је језичава, личи на ратну трубу ко-ја (позива) на бјекство, а душа сва-ког човјека која се томе прилагођава (попут) ратног расула ће се испуни-ти.]²⁷

28. На двије ствари се ожалости-ла душа моја, и на трећу сам се раз-гњевио: човјек ратник, који трпи због

²⁷ Стихови 19–27. постоје само у малом броју рукописа Септуагинте. У латинском и словенском преводу их нема. Прим. прев.

сиромаштва и људи разумни, ако их понизе; и онај који се повраћа од правде у гријех, Господ тога припрема да стави под мач.

29. Тешко ће се избавити трговац од сагрјешења и неће се оправдати изабљивач за гријех (свој).

Човјека искушавају бојатљиво и групи тријеси. Вјерности пријатељу. Ко јаму која, у њу пада.

27. Ради оскудице многи сагријешите, и ко тражи да се обогати, затвориће око.

2. Међу сабрано камење забада се колац, а између продаје и куповине убацује се гријех.

3. Ако неко не држи страх Господњи с ревношћу, брзо ће бити разорен дом његов.

4. При тресењу решета остаје смеће, тако бива с прљавштином човјека у помислима његовим.

5. Глинене сасуде испробава пећ, а кушање човјеково је у помисли његовој.

6. Обраду дрвета открива плод његов, тако и ријеч помисао срца човјекова.

7. Прије разговора не хвали човјека, јер он је испит за људе.

8. Ако тражиш усрдно правду, наћи ћеш је и обући ћеш се у њу као пуноћу славе.

9. Птице ка сличним себе долијећу, и истина ће се обратити онима који је упражњавају.

10. Лав плијену прави замку, тако и гријех онима који чине неправду.

11. Причање благочестивог свагда је премудрост, а безумник се као мјесец мијења.

12. Међу неразумнима пази на вријеме, а међу умнима остани постојано.

13. Причање глупих је одвратно, и смијање њихово забављање гријехом.

14. Говорење оног који се много куне, диже косу (на глави), и свађе таквих зачепљују уши.

15. Проливање крви свађање је гордих, и клеветање њихово за слух неподношљиво.

16. Ко открива тајне, изгубио је повјерење и неће наћи пријатеља по души својој.

17. Чувај пријатеља и буди му вјеран; а ако откријеш тајне његове, не трчи више за њим.

18. Јер као што човјек изгуби свога покојника, такав је и онај који изгуби пријатељство ближњег свога;

19. И као кад птицу из руке пустиш, тако бива кад оставиш ближњег, нећеш га уловити.

20. Не прогони га, јер је далеко отишао и одбјегао као срна из замке.

21. Јер рана се може повезати и за клевету има помирење, али за онога који открива тајне нема наде.

22. Ко намигује оком кује зло, и нико га неће моћи одвојити од њега.

23. Пред очима твојим засладиће уста своја и дивитиће се ријечима твојим, а потом ће рашчепити уста своја и у ријечима твојим наћи саблазан.

24. Много шта сам омрзнуо, али ништа колико овог, и Господ ће га омрзнати.

25. Ко баца камен у висину, на главу своју га баца, и рана подмукла растаче повреде.

26. Ко копа јаму, у њу ће упасти, и ко поставља замку, у њу ће се ухватити.

27. Ко чини зло, у њега ће се уплести и неће сазнати откуд му је дошло.

28. Поруга и срамота (приличе) гордом, и освета као лав спрема му замку.

29. У замку ће пасти они који се радују паду благочестивог, и бол ће их прогутати прије смрти њихове.

учавање у премудрости приличе сваком времену.

7. Дјеца у добром животу имајући храну, својих родитеља сакриће неплеменитост;

8. Дјеца помрачена презиrom и невоспитањем прљају племенитост своје родбине²³

9. Лијепећем глинену посуду сличан је онај који учи лудог и који подиже спавајућег из дубоког сна.

10. Ко прича оном што дријема, прича лудоме, и на крају ће казати: Шта је?

11. Над мртвацим плачи, јер је изгубио свјетлост, и над лудим плачи, јер је изгубио разум; слаће плачи над мртвим зато што се одморио; а лудог од смрти гори је зао живот.

12. Оплакивање мртвог (траје) седам дана, а лудог и нечасног у све дане живота њихова.

13. Са безумним дуго не разговарај, и неразумном не иди, чувај се од њега да не би имао терета и да се не оскврнавиш кад га будеш одбацивао; уклони се од њега, и наћи ћеш спокојство и нећеш бити ожалашћен безумљем његовим.

14. Од олова има ли шта теже? И које му је име, осим: луди?

15. Пијесак и со и жељезну руду лакше је поднијети од човјека неразумна.

16. Дрвена облога спојена у градњи дома потресом неће се распасти; тако и срце утврђено на расуђивању воље, кад дође вријеме, неће се уплашити.

17. Срце основано на расуђивању разума, као украс је пјешчани на затесаном зиду.

18. Подторњи на висину постављени пред вјетром неће издржати;

²³ Стихови 7. и 8. налазе се само у неким рукописима Септуагинте. Латински и словенски преводи немају их. Прим. прев.

тако и срце страшљиво на уповању лудог пред сваким страхом неће издржати.

19. Ко пробада око, пустиће сузу; ко пробада срце, пројавиће осјећање.

20. Ко баца камен на птице, одгоњи их, а ко срамоти пријатеља, разара пријатељство.

21. Против пријатеља, ако извучеш мач, не очајавај, јер има (наде) на повратак.

22. Против пријатеља, ако отвориш уста, не бој се, постоји помирење. Само од срамоћења и гордости, и откривања тајни и подмуклог вријећања одбјећи ће сваки пријатељ.

23. Вјеру стекни у сиромаштву с ближњим, да би у добрима његовим заједно изобиловао; у вријеме туге остани уз њега да би у наслеђу његовом био му сунаследник.

24. Прије огња бива пара у пећи и дим; тако и прије крвопролића омраза.

25. Пријатеља заштитити неће ме бити срамота, и од лица његовог нећу се сакрити.

26. И ако ми се догоди зло због њега, свак ко то чује, чуваће се од њега.

27. Ко ће поставити на устима мојим стражу и на уснама мојим печат свемоћан да не отпаднем од њега, и језик мој да ме не уништи?

*Молишва Господу за избављање од
тријеха. Избјегавање разних тријеха.
Бој све види. Срамота зле жене.*

23. Господе, Оче и Владару живота мога, не препусти ме вољи њиховој, и не остави ме да паднем међу њих.

2. Ко ће наложити на помисли моје строгу пробу, и на срце моје наук премудрости, да не би незнаменитости моје поштедјели и да се не предам гријесима њиховим,

3. Како се не би умножила незнања моја и гријеси моји увећали, да не паднем пред противницима, и да се не порадује непријатељ мој?

4. Господе, Оче и Боже живота мога, надменост очију мојих не дај ми,

5. И похоту одврати од мене;

6. Похотљивост утробе и блудничења да ме не обујме, и души бестидној не предај ме.

7. Наук за уста почујте, чеда; ко их чува, неће бити уловљен.

8. Уснама својима биће уловљен грјешник, и клеветник и горделивац саблазниће се њима.

9. Заклетви не привикавај уста своја и Именом Светога да се кунеш не навикавај;

10. Јер као што роб истјазаван често од рана се не избавља, тако и онај који се куне и именује (Светога) не престано, неће се од гријеха очистити.

11. Човјек који се много куне, испуниће се безакоња, и неће одступити од дома његовог казна; ако сагријеш, гријех његов је на њему; ако превиди (гријех), сагријешо је двоструко.

12. Постоји ријеч равна смрти — да се не нађе у наслеђу Јаковљево; јер од побожних све то одступиће, и у гријесима се они неће ваљати.

13. Неваспитању грубом не навикавај уста своја, јер постоји у њему ријеч грјешна.

14. Сјети се оца и матере своје, јер међу велможама сједиш, да пред њима не будеш заборављен, и по навици се избежумиш, и пожелиш да се ниси родио, и дан рођења свог прокунеш.

15. Човјек навикнут ријечима срамотним, у све дане живота свога неће се научити.

16. Два својства умножавају гријех, а треће наводи гњев:

17. Душа ватрена као огањ пламтећи неће се угасити док не буде прогутана. Човјек блудник у тијелу пло-ти своје неће престати док огањ не

спламти; за човјека блудника сваки хљеб је сладак, он се неће зауставити све док не умре.

18. Човјек преступник своје постеле говори у својој души: Ко ме види? Мрак је око мене, и зидови ме скривају и нико ме не види; чега да се бојим? Грјехова мојих неће се сјетити Вишњи!

19. Само очи људи су страх његов, а не зна да су очи Господње неупоредиво свјетлије од сунца надгледајући све путеве човјечије и проничући у скривена мјеста.

20. Прије него што је све створено било је знано Њему, исто тако и последије окончања.

21. Овоме ће на трговима града бити узвраћено, и тамо гдје и не мисли, биће ухваћен.

22. Тако и жена која остави мужа свога и која рађа наследица од другог.

23. Јер прво, Закону Вишњег била је непокорна и, друго, мужу своме је сагријешила, и, треће, блудом је прељубу учинила и од другог мужа дјецу родила.

24. Она ће пред сабрање бити изведена и на дјецу њену вршиће се надзор.

25. Дјеца њена неће се укоријенити, и гране њене неће дати плода.

26. Остаће под проклетством спомен њен, и срамота њена неће се избрисати.

27. И познаће преостали да нема ништа боље од страха Господњег и ништа слађе од чувања Заповијести Господњих.

*Премудрост је рођена од Вишњег,
она неће нестати, слађа је од меда,
неистражива је.*

24. Премудрост ће прославити саму себе и посред народа свога биће хваљена.

2. На сабору Вишњег а отвориће уста своја и наспрам силе Његове биће хваљена:

3. Ја из уста Вишњег а изиђох и као магла покривих земљу;

4. Ја се на висинама настаних, и престо мој је у стубу облачном;

5. Круг небесни једина обиђох, и дубине бездана походих.

6. Таласима морским и свом земљом, и сваким народом и племеном завладала сам.

7. Са свима овима покој сам тражила и у чијем наслеђу бих обитавала.

8. Тада ми је заповиједио Творац свих (створења), и Онај који ме је створио, доведе у покој шатор мој и рече: У Јакову се настани и у Израиљу нађи себи наслијеђе.

9. Прије вијека од искони створи ме, и довијека нећу нестати.

10. У Шатору светом (скинији) пред Њим служих, и тако се у Сиону утврдих;

11. У граду вољеном на сличан начин ме успокоји, и у Јерусалиму је власт моја.

12. И укријепих се у народу прослављеном, у удјелу Господњем, наслеђу Његовом.

13. Као кедар се узвисих на Ливану и као кипарис на горама ермонским;

14. Као финиксово дрво узвисих се у Енгадама и као ружин засад у Јерихону, као маслина благолика у пољу, и узвисих се као дрво јаворово.

15. Као касија и као балсам мирисима замирисах и као смирна врсна распростријех миомир, као сладосно цвијеће и миришљаво дрво и мелем и ливанов дом у Шатору (екинији).

16. Ја као теребинтово дрво раширих гране своје, и гране моје су гране славе и благодати.

17. Ја као винова лоза пролистах благодат, а цвијеће моје – плод славе и богатства.

[18. Ја мајка љубави добре, и страха и знања и суштаствене наде, дајем свој дјечи својој бесмртност, од Њега позванима.]²⁴

19. Приђите мени, ви који ме желите, и од плодова мојих наситити се;

20. Јер сјећање на мене слађе је од меда, и наслеђе моје је изнад пчелиног саћа.

21. Они који мене једу, опет ће огладњети, и који мене пију, опет ће ожедњети.

22. Који мене слуша, неће се посрамити и који у мени дјелају, неће сагријешити.

23. Све је ово књига Завјета Бога Вишњег а, Закон који нам је заповиједио Мојсије, наслеђе сабрања Израиљевих:

[24. Не одвајајте се од силе Господње, прилијепите се уз Њега да би вас укријепио, Господ Сведржитељ Бог је једини и нема више (нико) осим Њега Спаситеља.]²⁵

25. Он насићује као Фисон премудрошћу и као Тигар у дане младина,

26. Он као Еуфрат испуњује разум и као Јордан у дане жетве.

27. Он исијава као свјетлост науку, и као Гион у дане бербе грожђа.

28. Први (човјек) није успио да је позна (премудрост), тако ни последњи да је истражи.

29. Јер од мора је пунија мисао њена и савјет њен (намјера) од бездана великога.

30. И ја као јаз из ријеке и као водовод изидох у Рај;

31. Рекох: Натопићу мој врт и напојићу моју зелен башту; и гле, претвори ми се јаз у ријеку, и ријека моја постаде море.

32. Још ћу науку као јутро обасјати, и пројавићу све то надалеко;

²⁴ Стих 18. налази се само у неким рукописима Септуагинте; латински и црквенословенски текст га немају. *Прим. прев.*

²⁵ Исто.

33. Још ћу учење као пророштво излити и оставићу га у покољења вјечна.

34. Видите да се не потрудих само за себе, него за сва покољења која њу траже.

*Три ствари воли премудрост, а
и три мрзи. Ко је блажен, а штиа је
зла жена.*

25. Тројема сам се украсила и стала лијепа пред Господа и људе: Слогом браће, и пријатељством ближњих, и мужем и женом у узајамној сагласности.

2. А три ствари омрзну душа моја и постаде ми одвратно у животу њиховом: сиромаша надменог и богаташа лажљивог, старца прељубника губећег разума.

3. Оно што у младости ниси сабрао, како ћеш га стећи у старости?

4. Како је диван суд сиједих и старијих познати савјет.

5. Како је дивна стараца премудрост и прослављених мисао и савјет!

6. Вијенац стараца је многоструко искуство и похвала њихова страх Господњи.

7. Девет помисли похвалих у срцу, а десету ћу изрећи језиком: човјек који се радује дјечи и који за живота види пропаст непријатеља;

8. Блажен је који живи са женом разумном и који се језиком није оклизнуо, и који се није потчинио недостојнијем од себе;

9. Блажен је који је стекао разумност и који је саопштава ушима које слушају.

10. Како је велики онај који је нашао премудрост! Али он није изнад онога који се боји Господа;

11. Страх Господњи све превазилази, ко се њега држи, са ким се може упоредити?

[12. Страх Господњи је почетак љубави његове, а вјера почетак сједињења његовог.]²⁶

13. (Изнад) сваке ране је рана срца, и сваког лукавства лукавство жене;

14. Сваког напада — напад оног који мрзи, и сваке освете света непријатеља.

15. Нема главе (отровније) од главе змијине, нити гњева изнад гњева непријатеља.

16. Радије ћу прихватити да живим с лавом и с драконом неголи да живим са злом женом.

17. Злоба женина мијења њен изглед и помрачује лице њено као медвјеђе.

18. Међу ближње своје сјешће муж њезин и нехотично уздахнути горко.

19. Мала је свака злоба у односу на злобу жене, удио грјешника пашће на њу.

20. Што је пењање за старца уз пијесак, то је жена језичава за мужа мирног.

21. Не гледај на љепоту жене и на жену не буди похотљив.

22. Гњев је бестидност и велика срамота ако жена загосподари мужем својим.

23. Срце понижено и лице помрачено и рана срца — то је жена злобна, руке узете и кољена раслабљена, што не чини част мужу њезином.

24. Од жене је почетак гријеха, и кроз њу сви умиremo.

25. Не дозволи води пролаз, нити злој жени дрскост;

26. Ако не ходи под рукама твојима, од тијела свога одсијечи је.

²⁶ Стих 12. налази се само у неким рукописима Септуагинте. Латински превод и словенски немају га. Прим. прев.

Жена добра је радост мужа, а зла жена је слична шкорпији; која има стиг – боји се Господа.

26. Жене добре блажен је муж и број дана његових је двострук.

2. Жена храбра радује мужа свога и године његове испуниће миром.

3. Жена добра удио је добар, дијелу оних који се боје Господа биће дата;

4. Богатог и убогог срце добро – у свако вријеме лице свијетло.

5. Од троје уплаши се срце моје и од лица четвртог престраши се: градског оговарања и сабрања гомиле и облагивања, све је то од смрти тегобније,

6. Бол срца и туга је жена завидна жени и празнословље (њеног) језика који са свима општи.

7. Воловски јарам расклимани је зла жена; ко се ње држи, личи на оног који хвата шкорпију.

8. За гњев је велики жена пијана, и срамоту своју неће сакрити.

9. Блуд женски у намигивању очигу и вјећама њеним препознати ће се.

10. Над ћерком бестидном појачај надзор да не би она, нашавши попустљивост, саму себе злоупотребила.

11. Од бестидног ока чувај се, и не чуди се ако ти сагријеш.

12. Као што жедни путник уста отвори и од сваке воде што му је на дохват пије, тако и она наспрам сваког стуба ће сјести и наспрам стријеље отвориће тулац (свој).

13. Милота женина радује мужа њеног, и кости његове грије вјештина њена.

14. Давање Господње је жена ћутљива и нема замјене за душу васпитану;

15. Милост на милост је жена стидљива, и нема мјере сведостојне душе уздржљиве.

16. Као сунце које се рађа на висинама Господњим, таква је љепота добре жене у красоти дома њеног;

17. Као свјетилник који сјаји на свијећњаку, таква је љепота лица (њеног) у зрелом узрасту.

18. Као стубови златни на постољу сребрном, такве су дивне ноге (њене) на стаменим петама.

19. Чедо, зреле године своје сачувај здравим и не дај другима снагу своју.

20. Потраживши у сваком пољу плодоносан удио, сиј сопствено сјеме уздајући се у благородство своје.

21. Тако ће пород твој око тебе (сабран) и смјелост благородну имајући, узрастати.

22. Жена изнајмљена равна је свињском салу, а удата – стуб против смрти биће онима који је употребљавају.

23. Жена неблагочестива биће дата у дио безаконику, а благочестива биће дата онима који се боје Господа.

24. Жена безобразна, бешчашће ће доживјети, а ћерка благообразна, и мужа ће преобразити.

25. На жену бестидну као на пса се гледа, она пак која има стида, бојаће се Господа.

26. Жена која свога мужа поштује, свима ће се показати мудра, а која га срамоти у гордости, нечасном ће је сви сматрати.

27. Жена која гласно виче и која је језичава, личи на ратну трубу која (позива) на бјекство, а душа сваког човјека која се томе прилагођава (попут) ратног расула ће се испунити.²⁷

28. На двије ствари се ожалостила душа моја, и на трећу сам се разгњевио: човјек ратник, који трпи због

²⁷ Стихови 19–27. постоје само у малом броју рукописа Септуагинте. У латинском и словенском преводу их нема. Прим. прев.

сиромаштва и људи разумни, ако их понизе; и онај који се повраћа од правде у гријех, Господ тога припрема да стави под мач.

29. Тешко ће се избавити трговац од сагрјешења и неће се оправдати изабљивач за гријех (свој).

Човјека искушавају бојатљиво и друшћу гријеси. Вјерности пријатељу. Ко јаму која, у њу пада.

27. Ради оскудице многи сагријешите, и ко тражи да се обогати, затвориће око.

2. Међу сабрано камење забада се колац, а између продаје и куповине убацује се гријех.

3. Ако неко не држи страх Господњи с ревношћу, брзо ће бити разорен дом његов.

4. При тресењу решета остаје смеће, тако бива с прљавштином човјека у помислима његовим.

5. Глинене сасуде испробава пећ, а кушање човјеково је у помисли његовој.

6. Обраду дрвета открива плод његов, тако и ријеч помисао срца човјекова.

7. Прије разговора не хвали човјека, јер он је испит за људе.

8. Ако тражиш усрдно правду, наћи ћеш је и обући ћеш се у њу као пуноћу славе.

9. Птице ка сличним себе долијећу, и истина ће се обратити онима који је упражњавају.

10. Лав плијену прави замку, тако и гријех онима који чине неправду.

11. Причање благочестивог свагда је премудрост, а безумник се као мјесеци мијења.

12. Међу неразумнима пази на вријеме, а међу умнима остани постојано.

13. Причање глувих је одвратно, и смијање њихово забављање гријехом.

14. Говорење оног који се много куне, диже косу (на глави), и свађе таквих зачепљују уши.

15. Проливање крви свађање је гордих, и клеветање њихово за слух неподношљиво.

16. Ко открива тајне, изгубио је повјерење и неће наћи пријатеља по души својој.

17. Чувај пријатеља и буди му вјеран; а ако откријеш тајне његове, не трчи више за њим.

18. Јер као што човјек изгуби свога покојника, такав је и онај који изгуби пријатељство ближњег свога;

19. И као кад птицу из руке пустиш, тако бива кад оставиш ближњег, нећеш га уловити.

20. Не прогони га, јер је далеко отишао и одбјегао као срна из замке.

21. Јер рана се може повезати и за клевету има помирење, али за онога који открива тајне нема наде.

22. Ко намигује оком кује зло, и нико га неће моћи одвојити од њега.

23. Пред очима твојим засладиће уста своја и дивитиће се ријечима твојим, а потом ће рашчепити уста своја и у ријечима твојим наћи саблазан.

24. Много шта сам омрзнуо, али ништа колико овог, и Господ ће га омрзнути.

25. Ко баца камен у висину, на главу своју га баца, и рана подмукла растаче повреде.

26. Ко копа јаму, у њу ће упасти, и ко поставља замку, у њу ће се ухватити.

27. Ко чини зло, у њега ће се уплести и неће сазнати откуд му је дошло.

28. Поруга и срамота (приличе) гордом, и освета као лав спрема му замку.

29. У замку ће пасти они који се радују паду благочестивог, и бол ће их прогутати прије смрти њихове.

30. Гњев и јарост, и то су гадости, и човјек грјешан посједоваће их.

Прашћање ближњем, чување од злобе и њева. Поћубношћ зла језика.

28. Ко се свети, од Господа ће га снаћи освешта, и гријехове његове задржане неће заборавити.

2. Опрости неправду ближњем својем, и тада, кад се помолиш, од гријеха ћеш бити разријешен.

3. Човјек на човјека држи гњев, а од Бога тражи опроштај?

4. Према човјеку сличном себи нема милости, а за гријехе своје се моли?

5. Сам будући тијело, задржава злобу, ко ће се онда смиловати гријеху његовом?

6. Сјети се кончине и престани с непријатељством; сјети се трулежи и смрти, и чувај заповијести.

7. Сјети се заповијести и не гњеви се на ближњег, и Завјета Свевишњега, и презри незнање.

8. Уздржи се од свађе, и умањи ћеш гријехе; јер човјек гњевљив распаљиваће свађу,

9. И муж грјешан, смутиће пријатеља, и међу оне који мирно живе, унијеће раздор:

10. Као вештаство огња, тако ће се распалити, и по мјери јачања свађе распаљиваће се; каква је снага човјекова, таква ће бити и љутња његова, према богатству (своме) повећаће гњев свој.

11. Завада брза распаљује огањ, и свађа убрзана пролива крв.

12. Ако дунеш у искру, разгорјеће се, и ако плунеш на њу, угасиће се; а оба двоје из уста твојих излази.

13. Доушника и дволичњака проклињите, јер они многе мирољубиве погубише.

14. Језик трогуби многе је потресао и расијао их из народа у народ и градове утврђене разорио и домове великаша срушио.

15. Трогуби језик је из жена храброст избацио и лишио их трудова њихових.

16. Ко га његује, неће наћи покоја, нити ће обитавати с миром.

17. Рана од бича оставља масницу, а рана од језика мрви кости.

18. Многи су пали од сјечива мача, али не колико они који су пали од језика.

19. Блажен је онај који се заштити од њега, који не прође кроз јарост његову, ко не прими јарам његов и не веже се у окове његове.

20. Јер јарам његов је гвоздени јарам, и окови његови, окови од мједи;

21. Смрт зла је смрт његова, и бољи је пакао од њега.

22. Он неће завладати благочестивим, и они неће пламеном његовим сагорјети.

23. Оне који остављају Господа, поробиће, и у њима ће се распалити и неће се угасити. Биће послан на њих као лав, и као леопард ће их растргнути.

24. Гледај, огради имање своје трњем, сребро своје и злато своје завежи,

25. И ријечима твојим постави узду и мјеру, и устима својим направите врата и запорац.

26. Пази да се не оклизнеш њима, да не паднеш у припремљену замку.

Старање о ближњем и сиромашу.

Опасношћ од јемства. Боље је сиромаштво од јозбе код шућина.

29. Ко твори милост, поклањајући се, зајмљује ближњем, и ко (га) укрјепљује руком својом, држи заповијести.

2. Позајми ближњем свом у вријеме потребе његове, и опет узврати ближњем свом на вријеме;

3. Тврдо држи ријеч и буди јој вјеран, и у свако вријеме ћеш наћи оно што ти треба.

4. Многи су сматрали за добитак позајмицу и задали труд онима који су им помогли.

5. (Такав) док не добије, љубиће руке његове, и ради новаца ближњег понизно ће говорити; а у вријеме враћања одуговлачиће, узвраћаће ријечима учмалим и вријеме окривљавати.

6. Ако буде у стању, једва ће пола донијети и сматраће то као добитак; ако ли не, лишиће зајмодавца новца његовог и стећи ће га безразложно за непријатеља; он ће му вратити клетвама и ружењима и умјесто славе, узвратиће му срамоћењем.

7. Многи су услед лукавства одбили (да дају зајам), бојали су се да ће бити њега лишени.

8. Но, према пониженом буди дуготрпљив и с милостињом њему не одуговлачи.

9. Због заповијести заступи сиромаха и у оскудици његовој не враћај га празних руку.

10. Потроши сребро за брата и пријатеља да не би зарђало под каменом на пропаст.

11. Располажи с ризницом својом сагласно заповијестима Вишњег и биће ти од користи више неголи злато.

12. Затвори милостињу своју у благајне своје, и она ће те избавити од сваке несреће.

13. Она је јача од штита и тврђа од копља ратоваће против непријатеља за тебе.

14. Човјек добар јемчи за ближег, а онај који је изгубио стид, оста- виће га.

15. Милоште јемца не заборављај, јер је дао душу своју за тебе.

16. Добра (дјела) јемца разориће грјешник, и неблагодаран мишљу напустиће свог избавитеља.

17. Јемство је многе који су га давали уништило и поколебало их као талас морски:

18. Мужеве моћне изагна из домова, и поскиташе се међу другим народима.

19. Грјешник који падне у јемство и који тражи туђе послове, пашће под судове.

20. Заштити ближњег а по моћи својој и пази себе да и сам не паднеш.

21. Основно за живот су: вода, хљеб и одијело и дом што покрива наготу.

22. Бољи је живот сиромаха под дашчаним кровом неголи богата го- зба у туђини.

23. На малом и великом благодаран буди, и срамоту дођоштва нећеш чути.

24. Живот је ружан (идење) из дома у дом, и гдје се преселиш, нећеш смјети ни уста отворити;

25. Гостићеш се и напајати без захвалности и, поврх тога, горко ћеш слушати:

26. Приђи, дошљаче, припреми трпезу, и оним што ти је у руци, нахрани ме.

27. Изађи, дошљаче, због важног лица, дође ми у госте брат, дом је потребан.

28. Тешко је то за човјека разумна, приговарање за дом и срамоћење зајмодавца.

Васишћење сина стројошћу. Здравље је боље од злата; бјежати од шпе.

30. Ко воли свога сина, не- ка га што чешће бије да би му се радовао на крају;

2. Ко поучава свога сина, биће му од помоћи, и међу познаницима хвалиће се њиме.

3. Ко учи свога сина, позавидјеће му непријатељ, и пред пријатељима њиме ће се веселити.

4. Кад сконча његов отац, као да није умро; јер сличног себи остави послије себе.

5. За живота свога видје га и радуваше му се, и при кончини својој не ожалости се;

6. Наспрам непријатеља остави осветника, а пријатељима – одајућег захвалност.

7. Душеван син превијаће ране његове, и на сваки позив затрепериће срце његово.

8. Коњ неукротив показује се свиреп, и син самовољан показује се дрзак.

9. Размази дијете, и уплашиће те, играј се с њим, и ожалостиће те.

10. Немој се смијати с њим да те не огорчи, и на крају шкргутаћеш зубима својим.

11. Не дај му власт у младости; и не превиђај незнање његово.

12. Савиј врат његов у младости²⁸ и сакруши ребра његова док је дијете, да не би огрубјевши, постао ти непослушан.

13. Васпитавај сина свога, и ради на њему, да се не би спотакао на бестидност његову.

14. Бољи је сиромаш здрав и крјепак снагом неголи богат саката тијела свога.

15. Здравље и једрост боље је од свакога злата, и тијело крјепко неголи богатство неизмјерно.

16. Нема богатства бољег од здрава тијела и нема весела већег од радости срца.

²⁸ У словенском и латинском преводу и у неким рукописима Септуагинте. Прим. ирел.

17. Боља је смрт од живота горког, и упокојење вјечно неголи болест неизлечива.

18. Добра изливена пред уста затворена, исто је што и изнесена храна, постављена на гробу.

19. Каква је корист идолу од жртве? Јер нити је једе нити мирише; такав је и изгнани од Господа,

20. Гледајући очима и стењући попут евнуха који пригрли дјевојку и уздише.

21. Не препуштај туги душу своју и не жалости себе вољом својом.

22. Веселе срца живот је човјек и радовање мужа – дуг живот.

23. Љуби душу своју и тјеши срце своје и тугу далеко одбаци од себе; јер многе је погубила туга и нема среће у њој.

24. Завист и јарост скраћују дане, и превремену старост доводи брига.

25. Свијетло и добро срце о припремању јела својих побринуће се.

Брига о бојатљиву доноси пројаст, милостиња спасава. Умјереност у јелу и пићу.

31. Стражење над богатством изнурава тијело, и брига о њему лишава сна.

2. Брига стражења одгони дријем, и болест тешка одузима сан.

3. Богати се труди на сабирању новца и у покоју насићује се уживањима својим.

4. Сиромаш се труди у немаштини животној и у покоју оскудан остаје.

5. Ко воли злато, неће се оправдати, и ко јури стицање новаца, њима ће се обманути.

6. Многи су пропали због злата и погибао њихова би пред лицем њиховим.

7. Оно је дрво спотицања за оне који се одушевљавају њиме, и сваки безумник биће њиме поробљен.

8. Блажен је богати који се нађе чист, и који за златом не трчи;

9. Ко је он? Откуд га називамо блаженим? Зато што је учинио дивне ствари у народу своме.

10. Ко је њиме (златом) био искушан и усавршен? И то ће му бити на похвалу. Ко је тај који је могао да погријеш, и није погријеш, да учини зло и није учинио?

11. Утврдиће се блага његова и милостиње његове проповиједаће сабрање.

12. Сео си за трпезу велику? Не отварај на њој грло своје, и не реци: Много шта је на њој.

13. Памти, зло је око лукаво, лукавије од ока има ли ишта створено? Због тога оно пред сваким сузе пролива.

14. Куда оно погледа, не испружај руку и не тискај се са њим у чаши.

15. Расуђуј о ономе што је ближњег, по самом себи, и о свакој ствари размишљај.

16. Једи као човјек оно што је пред тобом, и не преједај се да не би био омрзнут.

17. Престани први из васпитања и не буди незајажљив, да се не саблазне (други).

18. И ако си међу множином сео, прије од њих не испружај руку своју.

19. Како је довољно мало човјеку васпитаном, такав на постељи својој не стење.

20. Сан здрав је у умјерености стомака: устаће ујутру и душа његова биће с њим. Страдање од несанице и пролива и стомачних тегоба бива код човјека незаситива.

21. И ако си се оптеретио јелима, устани иза стола и одахни.

22. Послушај ме, чедо, и не понижи ме, и на крају ћеш схватити рије-

чи моје; у свим дјелима својим буди отресит и никаква болест те неће задесити.

23. Издашног у хљебовима благословиће усне, и свједочанство доброте његове је вјера.

24. На злоупотребљујућег хљеб зароптаће град и свједочење злостисти његове је истинито.

25. У вино се не прави храбар, јер вино је многе упропастило.

26. Пећ испробава жељезо при каљењу, тако и срца гордых вино у пијанству.

27. Корисно је у животу вино људима, али само ако га пијеш по мјери. Шта је живот лишен вина? Оно је створено на радост људима.

28. Радовање срца и весеље душе вино је кад се пије у вријеме прикладно.

29. Горчина за душу је вино кад се пије прекомјерно, у раздражености и свађи.

30. Пијанство умножава јарост неразумног, на саблазан, умањујући крјепост и стварајући повреде.

31. На гозби вина не карај ближњег и не понижавај га у радости његовој; ријеч увреде не реци му, и не жалости га захтјевима.

*Чувати се њордостии, знати слушати,
блајосиљати Творца, не ићи
клизавим љуштем.*

32. Поставили су те за управника? Не горди се; буди међу њима као један од њих,

2. Побрини о њима, па онда сједи; и када све што је потребно учиниш, одахни да би се веселио због њих и да би због доброте примио вијенац.

3. Бесједи, старешино, јер ти то приличи, с тачним знањем, и не ометај свирку;

4. Гдје је слушање, не троши ријечи, и у невријеме не прави се мудар.

5. Што је печат рубина на украсу златном, то је милосвучје музичко на гозби винској.

6. Што је на окову златном печат смарагдни, то је појање музичара уз сладосно вино.

7. Бесједи, младићу, ако је потребно, само ако двапут будеш упитан;

8. Сажми ријеч, с мало ријечи много (кажи), буди као онај који зна и ако ћути.

9. Кад си међу велможама, не узноси се, и док други говори, буди пажљив.

10. Прије грома сине муња, и стилљивом претходи благодат.

11. На вријеме устај и не касни, хитај дому и не буди лијен;

12. Онамо играј и чини по жељама својим и не сагријешни ријечју гордом.

13. И за све то благослови Створитеља свога и Онога који те напаја добрима својим.

14. Који се боји Господа, примиће поуку, и који рани, наћи ће добру вољу.

15. Који тражи Закон, наситиће се њиме, а лицемјер ће се саблазнити њиме.

16. Који се боје Господа, наћи ће просуђивање, и наредбе ће им као свјетлост засијати.

17. Човјек грјешник избјегава изобличење и по вољи својој наћи ће оправдање.

18. Човјек савјетан неће превидјети расуђивање, а отуђен и горд неће задрхтати од страха [и последице тога кад нешто учини без расуђивања].²⁹

19. Без савјета ништа не чини, и када тако чиниш, не кај се.

²⁹ Овај дио 18. стиха налази се у неким рукописима Септуагинте, па отуда и у словенском преводу. Прим. прев.

20. Путем клизавим не иди и не спотичи се о камење.

21. Не вјеруј путу који је без прека,

22. И од дјецe своје чувај се.

23. У сваком дјелу вјеруј души својој; јер у томе је држање заповијести.

24. Ко вјерује Закону, пази на заповијести и ко се узда у Господа, неће оскудијевати.

Бојати се Господа и чувати Закон.

Од Бога је разлика дана.

Разборитости према домаћима и према слушајима.

33. Оног који се боји Господа, неће снаћи зло, ако и у искушење падне, Он ће га избавити.

2. Човјек мудар неће омрзнати Закон, а ко га се лицемјерно држи, као брод је у бури.

3. Човјек разуман повјериће се Закону и Закон му је вјеран, као питање коме се открива (истина – урим).

4. Припреми ријеч, и тако ћеш се чути, сабери поуке, и онда одговарај.

5. Точак на колима унутрашњост је безумног, и као осовина која се окреће, таква је мисао његова.

6. Што је коњ неукротиви, то је пријатељ подругљиви, рже под сваким ко га јаше.

7. Зашто је један дан бољи од другог ако је свака дневна свјетлост у години од сунца?

8. Разумом Господњим се разликују, Он мијења времена и празнике.

9. Неке од њих узвиси и освешта, а друге из њих сврста у број (обичних) дана.

10. И сви људи су од земнога праха, и Адам од земље би створен;

11. Мноштвом знања Господ направи разлику међу њима, и промијени путеве њихове:

12. Неке од њих благослови и узвиси, а неке од њих освешта и к њима се приближи; неке, опет, прокуне и понизи и помјери их са положаја њиховог.

13. Као крчаг глинени су у руци Његовој, – сви путеви Његови по благовољењу су Његовом – тако су и људи у руци Створитеља свога, узвратиће им по суду своме.

14. Наспрам зла је добро, и наспрам смрти живот, тако је наспрам побожнога грјешник.

15. И зато удубљуј се у сва дјела Вишњега, по двоје и двоје, једно насупрот другога.

16. Ја сам последњи дошао као онај који скупља последије жетелаца.

17. По благослову Господњем, стигох и као жетелац напуних сноп.

18. Разумите да се нисам само за себе трудио, него за све оне који траже поуке.

19. Чујте ме, велможе народни, и челници сабрања послушајте ме.

20. Сину и жени, брату и другу не дај власт над собом, у току живота свога; и не дај другоме имање своје, да се не покајеш иштући га.

21. Све док си жив и док дишеш не замјењуј себе ни са ким;

22. Јер боље је да тебе моле дјеца твоја, неголи да се нађеш у рукама дјеце своје.

23. У свим дјелима својим буди надмоћан, и не дај мрљу на славу своју.

24. У дан свршетка дана живота твога и у вријеме кончине раздијели наслеђе своје.

25. Храна и прут и бремене су за митарца, хлеб и дисциплина и рад су за слугу.

26. Запосли слугу и наћи ћеш покој; попусти рукама његовим, и тражиће слободу.

27. Јарам и узда врат ће повити, а слуги злотворном окови и мучења;

28. Укључи га у посао да не лењствује; јер многومه злу научила је управо лењост.

29. У рад га уведи, као што му приличи, а ако не буде слушао, стави га у окове.

30. Но, не претјеруј у односу на било кога, и без расуђивања не чини ништа.

31. Ако имаш слугу, нек ти буде као ти, јер си га крвљу стекао;

32. Ако имаш слугу, сматрај га као брата, јер ће ти као душа твоја бити потребан;

33. Јер ако га озлобиш [неправедно],³⁰ и уставши побјегне, којим путем ћеш га тражити?

Гатања, бајања и снови – празне су ствари. Нису по Божјој вољи и дарови безаконих.

34. **П**разне наде и лажне у неразборита су чо-вјека, а снови дају крила неразумнима.

2. Као онај који се хвата за сјенку и гони вјетар, такав је и онај ко се узда у снове.

3. Ово његово виђење снова исто је што и слика лица наспрам самог лица.

4. Од нечистог шта може очистити? И од лажљивог шта може бити истинито?

5. Гатања и бајања и снови испразне су ствари, и као код оне која се порађа – машта срца.

6. Ако не буду послани од Вишњега у посјету, не препуштај им срце своје;

³⁰ Ријеч „неправедно” у Септуагинти нема, али је има у латинском и словенском преводу. Прим. прев.

7. Јер многе су снови преварили и пропали су они који су се уздали у њих.

8. Без лажи биће испуњен Закон, и премудрост устима вјерним је савршенство.

9. Човјек који путује, знаде много, и веома искусни испричаће знање;

10. Ко је без искуства, мало знаде, а који путује, умножиће вјештину.

11. Много шта сам видио на обиласцима својим, и знање је моје више од ријечи мојих.

12. Често сам био у смртној опасности и био сам спасен благодарећи овоме.

13. Духу оних који се боје Господ ће дати живот; јер надање је њихово у Спаситељу њиховом.

14. Ко се боји Господа, ни пред чим неће стрепјети и неће се преплашити, јер Он је нада његова.

15. Онога који се боји Господа блажена је душа; чиме ће се одржати, и ко је њему утврђење?

16. Очи су Господње на онима који га љубе, заштита моћи и тврђа снаге, покров од жеге и покров у подне, чувар од спотицања и помоћ од пада.

17. Он узвисује душу и просвећује очи, исцјељење даје, живот и благослов.

18. Ко приноси жртву од неправде, принос му је порочан, и нису по Божјој вољи дарови безаконих.

19. Не прима Вишњи приносе нечистивих, нити ће мноштвом жртава очистити гријехе.

20. Какав је онај који жртвује сина пред оцем својим, (такав је и онај) који приноси жртву од имовине бједних.

21. Хљеб невољних живот је за сиромашне, ко их њега лишава човјек је крвопијак.

22. Убија ближњег онај ко му одузима што је за живот, и крв пролива онај ко лишава најамника плате.

23. Један гради, а други руши; каква им је корист од таквог труда?

24. Један се моли, а други проклиње, чији глас ће услишити господар?

25. Ко се умива од (додира) мртваца и опет га се дотиче, каква му је корист од умивања?

26. Такав је човјек који пости за гријехе своје и опет иде да исто чини! Молитву његову ко ће услишити? И каква му је корист од смирења његовог?

*Ко држи Закон, умножава жртве.
Значај молићве. Господ суди
праведним и ирешним.*

35. Ко држи Закон, умножава приносе; приноси жртву спасења ко пази на заповијести.

2. Узвраћа благодарност ко приноси јествене жртве; и ко чини милостињу, приноси жртву хвале.

3. Добра воља Господња је одустати од злобе, а умилоствивљење – одустати од неправде.

4. Не излази пред лице Господње празан, јер све ово бива због заповијести.

5. Принос праведног обogaћује жртвеник, и миомир његов пред Свевишњим је.

6. Жртва праведна бива примљена, и сјећање на њу неће бити заборављено.

7. Благим оком прослави Господа и не умањи првине руку својих.

8. При сваком давању нек ти буде радосно лице, и са весељем освештај десетине.

9. Дај Свевишњем по давању Његовом, и благим оком по нахођењу руке;

10. Јер Господ је онај који узвраћа, и седмоструко ће ти надокнадити.

11. Не умањуј дара, јер ти га неће примити, и не надај се у жртву неправедну;

12. Јер Господ је судија и нема код Њега гледања (лицезренија) ко је ко.

13. Неће примити лицезрења на убога и молитву онеправдована услишиће;

14. Неће презрети молитву сиротога, ни удовицу кад излије молбу.

15. Не теку ли сузе удовице низ образе, и вапај њен против онога ко их је изазвао?

16. Који служи (Богу), са благовољењем ће бити примљен, и молитва његова до облака ће стићи;

17. Молитва смиренога облаке прониће, и док му се Бог не приближи, неће се утјешити;

18. И неће одустати док га не посјети Свевишњи и док не буде судио праведнима, и донио пресуду.

19. И Господ неће задоцнити, нити ће бити дуготрпјељив на њима све док не сатре бедра немилостивих

20. И док народима не узврати осветом,

21. Док не истријеби мноштво напасника и скиптре неправедних сатре,

22. Док не узврати човјеку по дјелима његовим, по дјелима човјечјим, по намислима њиховим,

23. Док не пресуди суд над народом својим и док га не обрадује милошћу својом.

24. Дивна је милост у вријеме туге њихове, као кишни облаци у вријеме суше.

Позив да Бој подијне народ свој и казни шуђе народе. Користи од добре жене.

36. Смилуј се на нас, Владару Боже свих, и погледај и наведи страх Твој на све народе;

2. Подигни руку Твоју на туђе народе и нека виде силу Твоју.

3. Као што си се пред њима посветио у нама, тако се пред нама узвеличај у њима;

4. И познаће те, као што те и ми познасмо, јер нема другог Бога осим Тебе, Господе.

5. Обнови знамења и понови чудеса, прослави руку и мишицу десну;

6. Подигни јарост и изли гњев, истријеби противника и уништи непријатеља.

7. Поспјеши вријеме и сјети се заклетве, и нека се приповиједају велика дјела Твоја.

8. У гњеву огња нека буде прогутан спасавајући се, и који чине зло народу Твоме, нека нађу пропаст.

9. Сатри главе непријатељских кнезова, који говоре: Нема нико осим нас!

10. Сабери сва племена Јаковљева и дај им наслеђе, као у почетку.

11. Смилуј се Господе на народ, назван по Имену Твоме, и на Израил, кога си Првородним именовао.

12. Буди милосрдан Граду Светиње Твоје, Јерусалиму, мјесту покоја Твога;

13. Испуни Сион врлинским дјелима својим, и славом Твојом народ свој.

14. Дај свједочење Тобом створеним бићима у почетку, и уздигни проштва која су у име Твоје;

15. Дај награду онима који трпе за те, и пророцима Твојим нека се повјерује.

16. Услиши, Господе, молбе молитеља Твојих по благослову Ароновом за народ Твој,

17. И познаће сви који живе на земљи, да си Господ, Бог вјекова.

18. Сваку храну прима стомак, но има храна од хране боља.

19. Грло окуша храну од лова, тако и срце разумно ријечи лажљиве.

20. Срце покварено рађа тугу, а човјек многоопитан узвратиће му.

21. Сваког мушкарца примиће жена, но има кћер од кћери боља.

22. Љепота жене весели лице и превазилази сваку жељу човјекову;

23. Ако је на језику њеном милост и кротост, сличног њеном мужу нема међу синовима људским.

24. Ко је стекао жену, започиње са стицањем помоћника према себи и стуба успокојења.

25. Гдје нема оградe, биће разграбљено имање; и гдје нема жене, уздицаће (човјек) лутајући.

26. Јер ко ће повјеровати наоружаном разбојнику кад прелази из града у град?

27. Тако бива и човјеку који нема гнијезда, и који борави гдје заноћи.

*Однос према пријатељу и савјетнику.
Четири стања срца.*

37. Сваки пријатељ ће рећи: И ја сам пријатељ [његов],³¹ но, има пријатеља који је — само по имену пријатељ.

2. Зар туга не остаје до смрти, кад се друг и пријатељ претвори у непријатеља?

3. О зла помисли, откуда си настала да покријеш земљу својим лукавством?

4. Друг ужива у радости пријатеља, а у вријеме жалости бива противан;

5. Друг са пријатељем сарађује стомака ради, а наспрам рата узеће штит.

6. Не заборављај пријатеља у души својој, и не изгуби га из памћења у изобиљу своме.

³¹ Ово „са њим” има Codex Vaticanus (IV в), словенски превод и преводи настали после њега. *Прим. прев.*

7. Сваки савјетник истиче (свој) савјет, али има и онај који савјетује ради себе самог.

8. Од савјетника чувај душу своју и сазнај унапријед шта му треба, јер ће ради себе самога савјетовати, да случајно не баци жреб на тебе

9. И каже ти: Добар је пут твој, па стане са супротне стране да види шта ће се десити.

10. Не савјетуј се с оним који те подозрева, и од оних који ти завиде сакриј намјеру (своју);

11. (Не савјетуј се) са женом о оној која је љубоморна на њу, ни са страшљивцем о рату, са трговцем о куповини ни са купцем о продаји, са завидљивцем о благодарности, ни са немилостивим о доброчинству, са лењивцем о било каквом послу, ни са најамником годишњим о завршетку посла, са слугом лијеним о великом раду, — не тражи од таквих било какав савјет;

12. Него само са мужем побожним присан буди, за кога знаш да извршава заповијести, који је у души својој по души твојој, па ако и сагријешиш, састрадаће с тобом.

13. И савјет срца свога утврди, јер нико ти није вјернији од њега.

14. Јер душа човјекова некад може више открити неголи седам стражара који сједе високо на стражи.

15. И при свему овоме моли се Вишњем да управи у истини пут твој.

16. Почетак сваког дјела је ријеч, и свакој дјелатности претходи савјет.

17. Траг промјене срца четири стања открива:

18. Добро и зло, живот и смрт, а господар њихов свагда је језик.

19. Има човјек изузетно вјешт да многе учи, а сопственој души је некористан.

20. Има и који мудрује на ријечи-ма, омрзнут; такав ће остати без било какве хране;

21. Јер њему није дата од Господа благодат, пошто је сваке премудрости лишен.

22. Има онај који је премудар сопственом душом, и плодови знања његовог на устима су вјерни.

23. Човјек премудар народ ће свој поучити, и плодови знања његовог биће вјерни.

24. Човјек премудар испуниће се благослова и зваће га блаженим сви који га виде.

25. Живот човјеков је у броју дана, а дани Израиља су неизбројни.

26. Премудар у народу своје стећи ће повјерење и име његово живјеће у вјекове.

27. Чедо, у животу своје испробавај душу своју, и гледај шта је зло за њу, и не дај му на њу;

28. Јер није све свима од користи, и није свака душа за све распложена.

29. Не буди халапљив на свако уживање и не буди незајажљив у јелима;

30. Јер од многих јела бива болест и незајажљивост ствара мучнину;

31. Од незајажљивости многи су умрли; онај пак који пази (на исхрану) продужиће живот.

*Лекар и лекови су од Господа.
У болестима не бити немаран.
Брига о мртвима. Премудрост се
јавља у дјелима руку човјекових.*

38. Поштуј лекара, према потребама од њега почасту су његове, јер и њега је створио Господ;

2. Јер од Вишњег је исцјељење, и од цара примиће дар.

3. Знање лекара узвисиће главу његову, и пред велможама биће почастиован.

4. Господ је створио од земље лекове, и човјек разуман неће их презрети.

5. Није ли од дрвета вода постала слатка да би се познала сила Божја?

6. И он је дао људима знање да би се прославио чудесима својим;

7. Њима је исцјелио и скинуо бол са човјека, љекотворац њима прави смјешу.

8. И неће се окончати дјела Његова и мир од Њега ће доћи на лице земље.

9. Чедо, у болестима својим не буди немаран, него се моли Господу, и он ће те излјечити.

10. Одступи од сагрјешења, и управи руке, и од сваког гријеха очисти срце;

11. Принеси миомирну (жртву) и спомен од семидала и изобилни принос, као да ћеш умријети.

12. И дај мјесто лекару, јер и њега је створио Господ, и нека се не удаљује од тебе, јер ти је потребан.

13. Има вријеме када руке њихове замиришу;

14. Јер и они ће се Господу помолити, да их награди покојем и лијећењем ради оздрављења.

15. Који гријешу према Створитељу своје, упашиће у руке лекара.

16. Чедо, над мртвим пролиј сузе и као притиснут невољом, заплачи, сагласно вољи његовој, обавиј тијело његово, и не занемари погреб његов.

17. Горак нек буде плач и топло ридане, и учини нарицање, према достојанству његовом, дан један и два, да избјегнеш осуду, и утјеш се због туге;

18. Јер од туге се рађа смрт, и туга срца троши снагу.

19. Са несрећом пребива и туга и живот сиромаша бива по срцу (његову).

20. Не препусти туги срце своје, удаљи се од ње, сјетивши се кончине;

21. Не заборави да му нема повратка; њему нећеш користити, а себи ћеш нашкодити.

22. Сјети се суда (краја) његовог, јер такав ће бити и твој; мени јуче, а теби данас.

23. Са упокојењем мртвог успокој и сјећање на њега, и утјеш се у њему, исходом духа његовог.

24. Премудрост писменог је у могућности упражњавања, и ко смањује забаву своју, постаће мудар.

25. Чиме ће постати мудар онај који држи рало, и који се хвали убодом копља, који волове гони, и бави се старањем о њима, и чији се разговори своде на јунад?

26. Срце његово је предано прављењу бразда, и бдење његово храњењу телади.

27. Такав је и сваки дрводјела и неимар који ноћ претвара у дан, и који резбаре облике печата, и чија је истрајност у разноврсности промјена; такав срце своје предаје сликању живописа, и старање је његово учинити дјело савршеним.

28. Такав је и ковач, који сједи код наковња и размишља о дјелима од гвожђа; дим огња изнурава тијело његово, и са топлотом пећи се бори; звук чекића заглашује ухо његово и наспрам изображења сасуда су очи његове; срце своје је предао завршетку дјела, и бдење своје да их украси до савршенства.

29. Такав је и грнчар који сједи за дјелом својим, и окреће ногама свој точак, који се са брижљивошћу целосно предао дјелу своме, и чије је усклађено све дјелање;

30. Он мишицом својом обликује глину и ногама својим савлађује јој снагу; срце своје предаје завршетку сасуда, и старање његово је да очисти пећ.

31. Сви ови се уздају у руке своје, и свако дјелом својим стиче мудрост;

32. Без њих не може се настанити град, ни населити, ни у њему живјети.

33. Но, они на скупштину народну неће бити позвани, ни на сабрање уздигнути; на судијску столицу неће сјести, и о завјештањима судским неће расуђивати.

34. Нити ће тумачити науку³² и судове, ни причама се бавити, него ће дјелатност животну утврђивати, и молитва њихова је умјетничко дјело.

Удубљивање умом у закон и мудрост старих. Ко то чини довијек ће се њамити. Боје све види, сва дјела Његова су добра.

39. Само онај који предаје душу своју, и који се удубљује умом у Закон Вишњег, премудрост свих старих потражиће и пророштвима позабавиће се.

2. Повијест мужева знаменитих сачуваће и у тананости ући ће,

3. За скривеним смислом изрека трагаће и са загонеткама прича општиће.

4. Међу велможама служиће и пред кнезом³³ биће виђен, земљом туђих народа проћи ће, јер је добро и зло у људима искусио.

5. Срце своје предаће да рано рани ка Господу Створитељу своме, и пред Вишњим ће се помолити; отвориће уста своја на молитву и за гријехе своје помолиће се.

6. Ако Господ велики хтедне, Духом разумности ће се испунити; он ће излити ријечи премудрости своје и у молитви исповиједиће се Господу;

³² У Codex Vaticanus-у стоји умјесто ријечи *παλδαίαν* — *δικαιοσύνην* = правду. Прим. прев.

³³ У Codex Vaticanus-у и С. Alexandrinus-у, као и у преводима латинском, словенском и др. стоји јединина; код А. Rahlfsa стоји „кнезовима, старјешинама”. Прим. прев.

7. Он ће управити вољу своју и знање, и о скривеним тајнама Његовим размишљаће;

8. Он ће пројавити мудрост учења свога и у закону Завјета Господњег хвалиће се.

9. Хвалиће многи разумност његову, и довијек ће се памтити; неће нестати сјећање на њега и име његово живјеће из покољења у покољење;

10. Премудрост његову приповиједиће народи, и похвалу његову објављиваће сабрање (=црква);

11. Ако поживи, оставиће име више од хиљада, а ако почине, биће му још славније.

12. Још размисливши, приповиједаћу, и као пун мјесец испуних се.

13. Послушајте ме, синови побожни, и растите као ружа што расте при потоку росном,

14. И као ливан замиришите мирисом, и процвјетајте цвијетом као крин, раздајите мирис и пјевајте пјесму, благословите Господа у свим дјелима (Његовим),

15. Дајте имену Његовом величање и исповиједајте се у похвали Његовој у пјесмама усана и гуслама, и овако реците у исповијести:

16. Дјела Господња сва, веома су добра, и свака наредба биће у своје вријеме. Не може се казати: Шта је ово? Чему ово? Јер ће се све у своје вријеме истражити.

17. Словом Његовим заустави се као стог вода, и ријечју уста Његових уставе водене.

18. У заповијести Његовој све је благовољење, и нема га ко би умањео спасење Његово.

19. Дјела сваког тијела су пред Њим и немогуће се сакрити од очију Његових;

20. Од вијека у вијек је надгледао, и нема ничега красног пред њим.

21. Не може се казати: Шта је ово? Чему ово? Јер све је на потребу њихову створено.

22. Благослов његов се као ријека излио и као поплава суво (тле) напојио;

23. Тако ће гњев Његов народи (многобожни) наслиједити, као што претвори воде у сланост.

24. Пuteви Његови су за побожне прави, као што су за безаконике спогицање;

25. Он је добра добрима створио од почетка, као и зла за грјешнике.

26. Основно сваке потребе за живот човјеков је вода и огањ и гвожђе и со и пшенично брашно и млијеко и мед, сок грозда и уље и одјећа;

27. Све ово је благочестивим на добро, као што ће се грјешницима претворити у зло.

28. Постоје духови који су за освету створени, и јарошћу својом утврдио је казне за њих; у вријеме кончине излиће моћ, и јарост Творца свога зауставиће.

29. Огањ и град и глад и смрт, све то је за освету створено;

30. Звјерова зуби и шкорпије и змије отровнице и мач осветника на пропаст безбожника.

31. Заповијести Његовој ће се радовати и на земљи за потребе се припремити и у временима својим неће погазити ријеч.

32. Ради тога најприје се укријепих и размислих и записано оставих:

33. Сва дјела Господња су добра, и Он ће све што је нужно у час свој дати,

34. Па се не може рећи: Ово је горе од овога, јер ће све у своје вријеме бити признато за добро.

35. А сада свим срцем и устима појте и благословите име Господње.

Велико је бреме синова Адамових. Све пролази, вјера остaje и милостиња. Страх Господњи је рај блаословени.

40. Труд велики дат је сваком човјеку и бреме тешко синовима Адамовим, од да-

на изласка њиховог из утробе матере њихове до дана повратка њиховог мајци свих;

2. Размишљања њихова и страх срца, мисао ишчекивања, дана смрти.

3. (Почев) од оног који сједи на трону славе до пониженог у земљи и праху,

4. Од оног који носи порфиру и круну до обученог у сиротињске рите, јарост и завист и немир и беспокојство и страх смрти и незадовољство и свађа,

5. И у вријеме одмора на кревету сан ноћни мијења знање његово.

6. Мало као ништа је у покоју, и од њега у сновима као на дневној стражи, смућен виђењем срца свога, слично избјеглом од лица рата,

7. У вријеме невоље³⁴ своје се подиже зачуђен безразложношћу страха.

8. Са сваким је тијелом од човјека до живинчета, а код грјешника седам пута више:

9. Смрт и крв и свађа и мач, напасти, глад, сатрвеност и шибе.

10. На безаконике је све ово попуштено и због њих се догодио потоп.

11. Све што је од земље, у земљу се враћа, и што је од вода, у море се слива.

12. Сваки дар и неправда истријебиће се, а вјера ће вавијек остати.

13. Богатство неправедних као ријека ће пресахнути и као силни гром у киши нестати;

14. Ко отвори руку, зарадоваће се, као што ће и преступници на крају ишчезнути.

15. Потомство безбожника неће умножити гране, и коријење нечисто на тврдосјеком је камену.

16. Трска на свакој води и обали ријеке биће ишчупана прије сваке друге траве.

17. Милост као рај у благослови-ма, и милостиња вавијек остаје.

18. Живот самодовољног и трудбеника оследиће се и више од обојице је онај који нађе благо.

19. Дјеца и изградња града прослављају име, а више од обојега се сматра жена непорочна.

20. Вино и музика веселе срце, а више од обојега је љубав за премудрост.

21. Свирала и гусле чине мелодију слатком, а више од обојега је језик слadak.

22. Милост и љепоту пожељеће око, а више од обојега је зеленило сјемена.

23. Пријатељ и друг се сусрећу у (своје) вријеме, а више од обојега је жена са мужем.

24. Браћа и помоћ су у вријеме невоље, а више од обојега избавиће милостиња.

25. Злато и сребро укријепиће ногу, а више од обојега користиће са-вјет.

26. Богатство и моћ узносе срце, а више од обојега је страх Господњи; нема у страху Господњем недостатка, и не треба ван њега тражити помоћ;

27. Страх Господњи је као рај благословени и више од сваке славе закриљује га.

28. Чедо, живот просјачки не живи, боље је умријети неголи просити.

29. Човјеку који гледа на туђу трпезу, живот не треба рачунати у живот; понизиће душу своју јелима туђим, човјек пак разуман и васпитан сачуваће се.

30. Устима бестидног оследиће просјачење, и у утроби његовој огањ ће се распалити.

³⁴ У неким рукописима стоји: „у вријеме спасења” *Прим. прев.*

*Смрти је суд од Госиода сваком
тијелу. Рођење рђавој је на
проклетство, добро увијек остаје.
Није добро чувати срамоту.*

41. **О** смрти, како је горко
сјећање на тебе чо-
вјеку који спокојно живи у добрима
својим, мужу безбрижном и благопо-
лучном у свему, и још способном да
ужива у храни.

2. О смрти, добар је твој суд над
човјеком невољником и ослабљеним
снагом, престарјелом и обремене-
ном бригама о свему, несигурном и
изгубившем трпљења.

3. Не бој се суда смрти; сјети се
онога прије тебе и последњег;

4. То је суд од Господа сваком ти-
јелу, па зашто се одвраћаш од оно-
га што је по благовољењу Вишњег?
Било десет, било сто или хиљаду го-
дина, нема у аду провјере (дужине)
живота.

5. Дјеца рђава постају дјеца грје-
шника и која се друже с онима у на-
сељима безбожника;

6. Дјеца грјешника изгубиће на-
слјеђе, и на сјемени њиховом остаће
срамота.

7. Оца нечасног укориће дјеца, јер
због њега бивају срамоћена.

8. Тешко вама, људи нечасни, који
напуштате Закон Бога Вишњег;

9. И ако се родите, на проклетство
ће те се родити, и ако умрете, про-
клетство ће вам у удио пасти.

10. Све што је из земље, у земљу
ће отићи, тако и нечасни — из про-
клетства иде у пропаст.

11. Жалост људи бива за тијела
њихова, а име грјешника које није
добро, биће избрисано.

12. Постарај се за име, оно ће ти
остати боље неголи хиљаду великих
ризница злата;

13. Доброг живота дани су избро-
јани, добро пак име вавијек остаје.

14. Наставу у миру чувајте, дјецо,
а од мудрости скривене и блага неви-
дљивог — каква је корист од обојих?

15. Бољи је човјек који скрива лу-
дост своју неголи човјек који скрива
своју мудрост.

16. Стога, дакле, стидите се (за
ово) што ћу рећи — јер није добро
скривати сваку срамоту, и није све
свима у вјери успјешно:

17. Срамите се од оца и мајке због
блуда, и од начелника и властелина
због лажи,

18. Од судије и кнеза због сагрје-
шења и од сабрања и народа због бе-
закоња,

19. Од друга и пријатеља због не-
правде и од мјеста гдје живиш због
крађе,

20. Од истине Божје и Завјета и од
наслањања лакта на сто,

21. И од презира давања и узимања
и од ћутања када (други) поздрављају,

22. Од гледања на жену блудницу
и од окретања лица од рођака,

23. Од одузимања дијела (другога)
и дара и од помисли на жену удату,

24. И од блискости са слушкињом
својом да се не приближиш постељи
њеној,

25. Од пријатеља због ријечи ру-
жних, — и кад им дадеш, не ружи их,

26. Од понављања и прислушки-
вања и од откривања ријечи тајних;

27. И тако ћеш бити истински
стидљив и наћи ћеш милост пред
сваким човјеком.

*Чувајши се од сваког тријеха. Славе
Господње ђуна су дјела Њејова.*

42. **Н**е стиди се због овога
и не огријеси се гле-
дајући ко је ко:

2. О закон Вишњег и Завјет, и о
суд, правдањем нечаснога,

3. О ријеч (дату) другу и путницима, и о давање наслеђа другарима,

4. О тачност ваге и мјерила, о стицање великих (ствари) или малих,

5. О беспристрасност продаје трговаца и о строгост васпитања дјеце и крвављење леђа злом слуги;

6. За злу жену добра је забрављеност, а гдје су руке многе, затвори (кућу).

7. Ако нешто предајеш, (нека буде) по броју и мјери, — и давање и узимање — (да буде) све уз потпис;

8. О (васпитно) карање неразумна и луда и о престарјелог који се суди са младима. Буди опитно знавен истински и искусан у односу на сваког живог.

9. Кћер је оцу скривено старање и брига о њој лишава сна: у младости њеној да не прецвјета, а при просидби да не буде презрена;

10. У дјевству да се не оскврнави, и док је у дому очевом, да не зачне; кад буде са мужем, да не преступи (закон); и испрошена, да не буде неплодна.

11. Над ћерком својеглавом појачај надзор, да те не учини радовање непријатељима, оговарање у граду, одвојеног од народа, и да те не осрамоти пред мноштвом људи.

12. Не гледај на љепоту било ког човјека и не сједи међу женама;

13. Јер као што из руха излази мољац, тако и од жене лукавство женско.

14. Боље је лукавство мужа од добротворства жене и жене која постиђује на срамоту.

15. Сјећам се, дакле, дјела Господњих и што сам видио приповиједају: У ријечима Господњим су дјела Његова.

16. Сунце обасјавајући, све надзире, и славе Господње пуна су дјела Његова.

17. Није било дато ни Светима Господњим да испротивиједају сва чудеса Његова, која је утврдио Господ Сведржитељ да укријепи славом својом све и сва.

18. Бездан и срце прониче и сва њихова скривена дејства разумије; јер познаје Вишњи свако знање и продире у знаке вијека,

19. Јављајући оно што је прошло и што ће доћи и откривајући трагове скривених (ствари).

20. Не измиче њему ни једна помисао, не сакри се од Њега ни једна ријеч.

21. Величанство Премудрости Његове украси, као што је (било) прије вијека, и вавијек је: Нити се увећа, нити умањи, нити му затреба иједан савјетник.

22. Како су сва дјела Његова мила и као искра су за гледање!

23. Сва она живе и остају вавијек за све потребе, и у свему су Му послушна.

24. Сва су двојна, једно наспрам другог, и не створи ништа несавршено.

25. Једно утврди добро другога, и ко ће се заситити гледајући славу Његову!

У свему се види слава Божија.

Он је велики изнад свих дјела својих.

43. Величанство висине, тврђа чистоте, вид неба у виђењу славе!

2. Сунце појавом постаје вјесник при изласку сасуд чудесан, дјело Вишњег.

3. У подневном зениту своје исушује земљу, и жези његовој ко се може супротставити?

4. Пећ се распаљује дејством огња, троструко (јаче) сунце сажиже горе: Пламен огњени изливајући, и изсијавајући зраке, заслепљује очи.

5. Велики је Господ који га је створио, по ријечима Његовим оно хита путем (својим).

6. И мјесец је по свему у вријеме своје показатељ временâ и знак вијека;

7. Од мјесеца је знак празника, (он је) свјетило које се умањује на крају.

8. Мјесец се по имену Његовом зове, растући чудесно мијеном, сасуд војски на висини, на тврђи небеској сјајећи.

9. Љепота неба слава је звијезда, украс који сија на висинама Господњим:

10. У ријечима Светога стаће по чину и неће ослабити на странама својим.

11. Погледај дугу и благослови Створитеља њеног, изузетно дивну у одсјајима својим;

12. Опаса небо кругом славе, руке Вишњегâ распростријеше је.

13. Заповијешћу Његовом брзо пада снијег, Он убрзава муњу судбе своје:

14. Зато се отворише ризнице и излетјеше облаци као птице;

15. Величанством својим даде силу облацима, и распрсну се камење од града;

16. Појавом Његовом покренуће горе, вољом Његовом дунуће југ;

17. Глас грома Његовог порази земљу, и провала облака од сјеверца, и ковитлац вјетра.

18. Као птице које лете, Он сипа снијег, и као скакавац који се спушта, падање је његово. Љепота бјелине његове задивљује очи и сипање његово изумљује срце.

19. И слану као со на земљу излива; она смрзнута, постаје оштроигличава.

20. Студени вјетар сјеверни дунуће и смрзнуће се лед на води; покриће сву водену пучину и као у оклоп обући ће се вода.

21. Прогутаће горе и пустињу сагорјети и спалити траву као огањ.

22. Лијек скори за све бива магла, роса која се јавља, освјежује од жеге.

23. Мишљу својом (Господ) раздвоји бездан и засади у њему острва.

24. Који плове по мору, причају о опасности његовој, и слушањем ушију наших дивимо се:

25. И ондје су чудна и дивна дјела, сваке врсте животиње, створења китова.

26. Ради Њега миомирише анђеол Његов, и ријечју Његовом све се обједињује.

27. Много бисмо имали да кажемо, но нисмо у стању (изразити), — (остаје нам) завршетак ријечи: Све је Он.

28. Славећи га, откуда нам снага? Јер Он је велики, изнад свих дјела својих.

29. Страшан је Господ и веома велики, и чудесна је моћ Његова.

30. Славећи Господа, узвисите Га колико можете, јер превазићи ће и више (од тога); и узвисујући Га, умножите снагу; (но опет) не трудите се, јер нећете постићи.

31. Ко је Њега видио, па да исприча? И ко ће Га величати онако какав јесте?

32. Много је скривенога што је више од овога, јер мало смо видјели дјела Његових;

33. Јер све створи Господ и побожнима даје премудрост.

Похвала славних мужева и очева по роду: Еноха, Авраама, Исака, Јакова.

44. Похвалимо сада мужеве славне и очеве наше по роду:

2. Многу славу сазда Господ (у њима), величанство своје од памтивијека.

3. Господарили су у царствима својим и били мужеви знаменити по снази; савјетовали разумношћу својом, објављивали у пророштвима;

4. Били челници народа на савјетовањима и разумношћу учитељи народа мудрим ријечима при поукама њиховим.

5. Истраживали су начине појања и приповиједали повијести писмом;

6. Били мужеви богати, обдарени снагом, мирно живјели у домовима својим.

7. Сви они су кроз покољења прослављани и у данима својим били похвала.

8. Има међу њима оних који остаће више име, да им се казују похвале;

9. А има и оних којима нема спомена, нестали су као да нису постојали, постали су као да их није било, и дјеца њихова послје њих.

10. Но били су и ови синови милости, чија праведна дјела нису заборављена;

11. Са сјеменом њиховим остаће добро наслеђе, и на унуцима њиховим.

12. У Заветима (Господњим) остаде сјеме њихово, и дјеца њихова преко њих;

13. Довијека ће остати сјеме њихово и слава њихова неће се избрисати.

14. Тијела њихова у миру бише погребена, и име њихово живи у покољења;

15. Премудрост њихову проповиједаће народи, и похвалу њихову јављати сабрање.

16. Енох угоди Господу и престави се — узор покајања покољењима.

17. Ноје се нађе савршен, праведан, у вријеме гњева (Божјег) би примирење; зато постаде остатак на земљи када се догоди Потоп;

18. Завети вјечни бише положени са њим, да не буде уништено Потопом ниједно тијело.

19. Авраам велики, отац је мноштва народа, и не нађе се сличан њему по слави;

20. Он одржа Закон Вишњег и склопи Завет са њим: у тијелу своме постави Завет и у искушењу нађе се вјеран;

21. Зато заклетвом Бог потврди њему да ће бити благословени народи у сјмену његовом, да ће га умножити као прах земаљски, и као звијезде узвисити сјеме његово и да ће им дати наслеђство од мора до мора, и од ријеке до краја земље.

22. Тако постави и са Исааком због Авраама, оца његовог.

23. Благослов свих људи и Завет почину на главу Јаковљеву. Позна њега благословима својим и даде му у наслеђе, и раздијели дјелове његове — на дванаест племена раздијели их.

*Бог је изабрао Мојсија и дао му
Завети вјечни; и Арона украсио
свеиштенством. Смрти
Дашона и Авирона.*

45. Изведе из њега мужа милости који нађе благодат у очима сваког тијела, вољеног од Бога и од људи: Мојсија, чији спомен је са благословима;

2. Уподобило га је слави светих и узвеличао га на страхове непријатеља.

3. У ријечима његовим знамења пројави, прослави га пред лицем цара; давао му је наредбе за народ његов, и показао њему славу своју.

4. У вјери и кротости освети га, изабрао га је између сваког тијела;

5. Даде му да слуша глас Његов и уведе га у примрак и даде му пред лицем заповијести, закон живота и знања да научи Јакова Завету и судовима својим Израиља.

6. Арона подиже светог, сличног њему, брата његовог из племена Левијева,

7. Постави њему Завет вјечни и даде му свештенство народа; ублажи га благољепијем и опаса га појасом славе.

8. Обуче га у савршенство похвале и утврди га одежама крјепости: доњом хаћином, подиром и оплећком,

9. И окружи га јабукама златним са мноштвом звончића окол, да одјекује звон при корачању његовом, како би се чуо звук у храму у спомен синова народа Његовог;

10. Одеждом светом, златном и јакитном, и порфирном, дјелом умјетника, с изреком суда, јављањем истине,³⁵ изатканом црвеним (ткањем), вјештином мајстора,

11. Драгоцјеним камењем извајаног печата, обвијеним златом, вјештином каменоресца, у спомен, записом урезаним, по броју племена Израиљевих (12);

12. Вијенац златни на круни (=кидар), изображење печата Светиње, слава достојанства, дјело крјепости, милина за очи, украшење дивно.

13. Прије њега није постојало нешто овакво одвијека: (тако се) не обуче иноплеменик, осим синова његових једино и потомака његових за свагда.

14. Жртве његове биле су приношене свакодневно, непрестано по двапут.

15. Испуни Мојсије руке његове, и помаза га уљем светим; би му на завет вјечни и сјмену његовом у дане небеске да он богослужи и истовре-

³⁵ Ова „света одежа“ се звала **ефод**, на коме је стајао натпис, изрека „јављање – истина“ (=урим и турим), тј. њиме је Бог откривао, јављао вољу своју („суд“), истину првосвештенику који га је носио (в. Изл 28, 5, 28, 30). *Прим. прев.*

мено свештенствује и да благосиља народ свој у име Његово.

16. Изабрао је њега између свакога живог да приноси жртву Господу, тамјан и миомир у спомен, на очишћење народа свога.

17. Дао му је заповијестима својим власт у заветима судби да учи Јакова свједочанствима и Законом Његовим да просвећује Израиљ.

18. Устадоше на њега туђинци и позавидјеше му у пустињи, људи око Датона и Авирона и збор Корејев са јарошћу и гњевом.

19. Видје Господ и не би му мило и погибоше јарошћу гњева; учини над њима знамења страшна да их уништи огњем пламена свога.

20. И придодаде Арону славу и даде му наслеђе: Првине плодова земље додијели њему, хлеб му међу првима припреми на ситост,

21. Јер ће жртве Господње јести које је дао њему и сјмену његовом.

22. Само што земљу народа неће наслиједити јер (рече) Бог: „Ја сам удио твој и наслеђе“.³⁶

23. И Финес, син Елеазаров, трећи је по слави, ревновањем његовим у страху Господњем и стаменошћу његовом при отпаду народа добротом усрдности душе његове; и умилиствио је (Бога) за Израиљ.

24. Зато му би постављен завет мира, да буде заштитник светих и народа свога, да њему припада и сјмену његовом свештенства величанство у вјекове.

25. И Завет Давиду, сину Јесејеву, од племена Јудина, наслеђе царско сина од сина јединца; наслеђе Арону и сјмену његовом.

26. Нека вам даде премудрост у срца ваша да судите народ Његов у правди, да не нестану добра њихова и слава њихова у покољењима њиховим.

³⁶ Види Бр 18, 20; 5 Мој 10, 9; 18, 1-2.

*Исус Навин наследник Мојсијев,
и Халев храбри*

46. Крјепак је био у рату Исус Навин и насле-
дник Мојсијев у пророштвима; он је
био по имену своме велики на спасе-
ње изабраника Његових, при освети
над бунтовним непријатељима, да би
увео у наслеђе Израиља.

2. Како се тек прославио подиза-
њем руку својих и испружањем мача
на градове!

3. Ко је прије њега тако стао? Јер
ратове Господње он је водио.

4. Зар се руком његовом не зау-
стави сунце и зар један дан не поста-
де два?

5. Призвао је Вишњег Владику да
смрви околне непријатеље, и услиша
га велики Господ камењем грађним
силе крјепке:

6. Покрену рат на незнабожни на-
род и силаском погуби противнике, да
би народи познали свемоћ његову, јер
је пред Господом ратовање његово.

7. Зато што је слиједио Моћнога
и у вријеме Мојсија учинио милост,
он и Халев, син Јефонијев, супрот-
стављањем сабрању, спрјечавањем
народа од гријеха и заустављањем
гунђања злог.

8. И њих двојица бише спасени од
шест стотина хиљада пјешака да би
их увели у наслеђе, у земљу у којој
тече мед и млијеко.

9. И даде Господ Халеву моћ, тако
да до старости остаде са њим како би
се попео до врха земље и сјеме њего-
во стекло наслеђе,

10. Да би видјели сви синови
Израиљеви да је добро ићи за Госпо-
дом.

11. А судије? Сваки по своме име-
ну, којих није блудничило срце и ко-
ји се нису окренули од Господа, нека
им је спомен са благословима;

12. Кости њихове, нек цвјетају на
мјесту њиховом, и име њихово на-
слијеђено од синова њихових нека се
прослави.

13. Од Господа свог вољени Самуи-
ло, пророк Божји, установи царство и
помаза кнезове над народом својим;

14. Законом Господњим судио је
собрање и посјети Господ Јакова;

15. Вјером својом би испробан
пророк и позна се у ријечима својим
као вјеран виђењу.

16. Призвао је Господа Силнога
кад је сатирао околне непријатеље
своје, приносом јагњета дојенчета;

17. И загрмље са неба Господ и је-
ком великом, чујним учини глас свој,

18. И истријеби начелнике Тира и
све кнезове Филистејске.

19. И прије времена упокојења вјеч-
ног свог посвједочио је пред Господом
и Помазаником Његовим: Имовине,
до обуће, ни од кога нисам узео; и не
нађе се човјека да га прекори.

20. И кад је он уснуо, пророкова и
указа цару на кончину његову, и по-
диже са земље глас свој пророштвом
да избрише гријех народа.

*Слава Натана и цара Давида
достојнога вијенца славе. Соломон
мудри подигао храм, Ровоам
неразумни и Јероваам њун тријеха.*

47. А после овога подиже
Натана да пророкује
у дане Давидове.

2. Као сало одвојено од жртве спа-
сења (мирне), тако би и Давид од си-
нова Израиљевих.

3. Са лавовима се играше као са
јарићима и са медвједима као са ја-
гањцима овчијим.

4. У младости својој не уби ли ис-
полина и скиде срамоту са народа

када испружи руку с каменом праћке и порази гордост Голијатову!

5. Јер је призвао Господа Вишњег и (Он) даде десници његовој моћ да порази човјека силног у рату, да уздигне снагу народа свог.

6. Зато је небројено мноштво њега прославило и похвалило га благословима Господњим као достојнога вијенца славе.

7. Јер он истријеби околне непријатеље и уништи Филистејце противнике, до дана данашњег им сломи рогове.

8. Сваким дјелом својим даде исповиједање Светом Вишњем ријечима славе. Свим срцем својим прослави и возљуби Створитеља свога.

9. И постави псалмопојце наспрам жртвеника, како би гласовима својим сладосно појали;

10. Даде празницима благолепије и украси времена до скончања, да они хвале свето Име Његово и од раног јутра гласе Светилиште.

11. Господ опрости грјехове његове и узвиси навијек моћ његову, и даде му завјет царевâ и престо славе у Израиљу.

12. Послије њега устаде (његов) син премудар, (који) ради њега поживје дуго:

13. Соломон царова у дане мира; Бог га успокоји са сваке стране да би подигао дом Имену Његовом и уготовио Светилиште навијек.

14. Како си се умудрио у младости својој и испунио као ријека разума!

15. Земљу покри душа твоја и испунио си је причама тајновитим;

16. До далеких острва стигло је име твоје, и био си вољен за мир твој;

17. У пјесмама, изрекама и причама и тумачењима дивиле су ти се земље.

18. Именом Господа Бога названо-га Бога Израиљева сабрао си као бакар злато и као олово умножио сребро.

19. Приклонио си бедра своја женама и био савладан тијелом својим;

20. Попустио си мрљу на славу своју и оскврнавио сјеме своје, (тима) навео гњев на дјecu своју и пони-зио безумљем својим,

21. Те се подијелила власт на двоје, и од Јефрема започело царство непокорно.

22. Но, Господ неће оставити своју милост и неће се одрећи од ријечи³⁷ својих, нити истријебити потомство изабраника својега, ни сјеме онога који га је заволио искоријенити, па Јакову даде остатак и Давиду од њега коријен.

23. И почину Соломон са оцима својим и остави иза себе од сјемена свога народу безумље и оскудног разумом Ровоама, који раздвоји народ савјетом својим. 1 цар 12, 14-15.

24. И Јеровоам, син Наватов, који уведе Израиља у гријех и упути Јефрема на пут гријеха; и умножише се веома гријеси њихови, те они одступише од земље своје; и на свако зло посегнуше док не дође освета на њих.

*Појава ођњеној Илије и Јелисеја
иуној духа његовој. Језекија и пророк
Исаија.*

48. И устаде Илија пророк као огањ и ријеч његова као свијећа је горела;

2. Која наведе на њих глад и ревношћу својом умали (број) њихов;

3. Ријечју Господњом задржа небо и тако низведе трипут огањ.

4. Како си се прославио, Илија, чудесима својим, и ко се може похвалити да је сличан теби?

³⁷ У неким рукописима, па отуда и у преводима (словенском, руском), стоји: „од дјела својих”. Прим. прев.

5. Ти који си подигао мртваца из смрти и из ада ријечју Вишњег;а;

6. Који си низео цареve у пропаст и прослављене са постеље њихове;

7. Који си слушао на Синају изобличење и на Хориву судове освете;

8. Ти који помазујеш цареve ради кажњавања и пророке, наслeднике њихове,

9. Ти који си се вазнио вихором огњеним на колесници коња огњених;

10. Ти који си предначачен за изобличења до времена, да утолиш гњев прије јарости, да обратиш срце оца према сину и васпоставиш племена Јаковљева.

11. Блажени су они који су те видјели и који су се љубављу упокојили;³⁸ а и ми ћемо животом живјети.

12. Илија, кад је вихором био сакривен, Јелисеј се испуни духа његовог; и у данима својим не поколеба се од кнезова и не загосподари њиме нико.

13. Ниједна ријеч није га превазишла и при упокојењу пророкова тијелом својим;

14. И у животу своме учини чудеса, и до кончине била су дивна дјела његова.

15. Свим овим не покаја се народ и не одступише од гријеха својих, све док не бише далеко одведени из земље своје и док се не расејаше по свој земљи.

16. И остаде мало народа и кнез у дому Давидову. Неки од њих чинише што је богоугодно, а неки умножише гријехе.

17. Језекија утврди град свој и уведе посред њега воду, ископа железом камену ивицу и сагради бунаре за воду,

18. У дане његове подиже се Сенахирим и посла Рапсака, и овај крену: И подиже руку своју на Сион и много се хваљаше у гордости својој.

19. Тада се покренуше срца и руке њихове и потресе их бол, као ону која рађа.

20. И призваше Господа милостивога испруживши руке своје к Њему. И Свети са неба брзо их услиша и избави их руком Исаије.

21. Порази војску асирску и истрејеби их Анђео Његов.

22. Јер Језекија је чинио оно што је угодно Господу и крјепко се држао путева Давида, оца својега, које је заповиједао Исаија пророк, велики и вјерни у виђењима својим.

23. У дане његове поврати се сунце назад и придодаше цару живот.

24. Духом великим он је видио крајњу будућност и утјешио оне који су туговали на Сиону.

25. Довијека је указао на оно што ће се догодити и на скривене (ствари) прије неголи ће се збити.

*Јосија утврђује благодешће;
народ оставља Закон Вишњег
и пада у ројство. Пророци
Јеремија и Језекиљ са 12 пророка.
Зоровавел, Исус и Немија.*

49. Сјећање на Јосију је попут тамјана направљеног трудом мировариоца: у сваком устима биће као мед сладосно и као музика на гозби вина.

2. Он се усмјерио на обраћање народа и искоријени мрзост безакоња;

3. Усмјери ка Господу срце своје, у дане безаконика утврди благочешће.

4. Изузев Давида и Језекије и Јосије, сви сагрјешењем сагријешеше; јер оставише Закон Вишњег, а цареви Јудини несташе:

³⁸ У кодексима Ватиканском, Синајском и Александријском (као и у преводу словенском и руском) стоји намјесто „упокојили“ — „украсили“. *Прим. прев.*

5. Јер дадоше моћ своју другима и славу своју народу туђему.

6. Сажегоше избрани град светиње и опустошише путеве његове,

7. Руком Јеремијином; јер зло му учинише, а он у материци би посвећен за пророка, да искорјењава, поражава и погубљује, а такође да изграђује и засађује.

8. Језекиљ је видио јављање Славе коју му (Бог) показа на колесници херувимској;

9. Јер се сјети непријатеља у виду кише и чињења добра исправљајући путеве (народа).

10. А дванаест пророка кости нека процвјетају на мјесту њиховом; јер утјеши (Господ) Јакова и њих избави вјером наде.

11. Како да прославимо Зоровавеља? Он је као печат на десној руци,

12. Тако и Исус, син Јоседеков; они у дане своје саградише дом и узвисише Храм свети Господу, приготовљен за славу вјечну.

13. Велики је спомен и Неемије који нам подиже зидове пале (Града) и постави врата и пријеворе и обнови домове наше.

14. Нико на земљи није био саздан такав као Енох; јер он би узет са земље.

15. Нити се роди муж раван Јосифу: вођа браће, тврђа народа, и кости његове бише сачуване.

16. Сим и Сит међу људима се прославише, и изнад сваког живог створа, Адам при стварању.

*Симон обновио Храм и приносио
жртве са синовима Ароновим.
Величање Господа.*

50. Симон, Онијин син, свештеник велики, он за живота свога поправи дом (Господњи) и у дане своје утврди Храм;

2. Њиме би утемељен високи дво-струки (зид), висока кула ограде храмовне.

3. У дане његове би изграђена³⁹ водохранилиница, јама размјере (мједеног) „мора“ (за жртвеник);

4. Он је чувао народ свој од пада и утврдио град при опсади.

5. Како се он прослави заједницом са народом при изласку иза завјесе дома (Господњег);

6. Као звијезда јутарња међу облацима, као пуни мјесец у данима,

7. Као сунце обасјавајући храм Вишњег и као дуга свијетлећа облацима славе,

8. Као цвијет ружин у прољећње дане, као крин на извору воде, као изданак ливанов у дане жетве,

9. Као огањ и ливан на огњишту, као сасуд златни искован, украшен разноликим драгим камењем,

10. Као маслина на којој руде плодови и као кипарис који се уздиже облацима.

11. Својим одијевањем хаљине славе и облачењем својим у савршенство похвале, узлажењем жртвенику Светога — он прослави одежду светиње.

12. Примањем пак дјелова (жртве) из руку свештеника и сâм ставши поред огњишта жртвенога, а око њега вијенац браће, као властар кедарски на Ливану опколише га попут грана финикових;

13. И сви синови Аронови у слави својој, и принос Господњи у рукама њиховим, пред свим сабрањем Израљевим,

14. И пуноћа свештенослужитеља за олтарима на украшење (жртво) приноса Вишњег Сведржитеља,

³⁹ У словенском преводу, на основу неких рукописа, стоји „би умањена“, што се сматра погрешним; то свједочи латински превод, A. Rahlfs, Russée и др. *Прим. прев.*

15. Он испружи према жртвеној чаши руку своју, и проли од крви гротја и изли у темеље жртвеника мирис миомира Вишњем Свецару.

16. Тада кликнуше синови Аронови, трубама кованим затрубише, услишан учинише глас велики на спомен пред Вишњим.

17. Онда сав народ заједно похита и падоше ницице на земљу да се поклоне Господу своме, Сведржитељу Богу Вишњему;

18. И хвалише Га псалмопојци гласовима својим, изобилним гласом усади се појање:

19. И помоли се народ Господу Вишњему молитвом пред Милостивим, све док се не саврши љепота Господња, и тако службу своју завршише.

20. Тада сишавши подиже руке своје на све сабрање синова Израилевих, да даде благослов Господњи с усана својих и Именом Његовим да се похвали;

21. И поновише са поклоњењем да приме благослов од Вишњега.

22. Па сада благословите Бога свих који једини твори велика (дјела) свуда, који узвисује дане наше од материце и твори са нама по милости својој.

23. Нека нам Он даде весеље срца и нека буде мир у данима нашим, у Израилу по данима вијека;

24. Нека остави на нама милост Његову и у дане своје нека нас избави.

25. Два народа омрзну душа моја и трећи — који није народ:

26. Оне који сједе на Гори Сама-ријској и Филистејце и народ безумни који станује у Сикимима.

27. Науку разума и знања записа у књизи овој Исус Син Сирахов, Елеазар Јерусалимљанин, који изли премудрост из срца свога.

28. Блажен је онај који се по ово-ме влада, и који стави ово у срце своје биће премудар.

29. Јер ако ово твори, све ће му бити могуће зато што је свјетлост Господња — пут његов.

*Исус исповиједа и хвали Бога који га избавља од многих невоља, блајосиља
Име Његово јер му је дао и даје
премудрост.*

51. Исповиједаћу Ти се, Господе Царе, и хвалићу Тебе Бога, Спаситеља мога, исповиједам се Имену Твоме,

2. Јер покровитељ и помоћник био си ми и избавио си тијело моје из пропасти, и из замке клевете језика од усана оних који лажу, и од противника мојих постаде ми помоћник и избави ме,

3. По мноштву милости и Имена Твога, од шкргута (зуба) спремног да прождере, из руке оних који траже душу моју, од многих невоља које имадох,

4. Од гушења огњеног опколи-шег ме одасвуд, и из средине пламена који ме не сажеже,

5. Из дубине утробе пакла и од језика нечистог и ријечи лажљиве.

6. Од (пред) царем клевете језика неправедног. Приближи се до смрти душа моја и живот мој бјеше доље близу пакла.

7. Опколише ме одасвуда, и не бјеше помоћника; погледао сам на заштиту од људи, и не бјеше је.

8. Па се сјетих милости Твоје, Господе, и дјелања Твога од памтивије-ка, да избављаш оне који су ти вјерни и спасавах их из руку непријатеља.

9. И уздигох са земље мољење моје и за избављење од смрти помолих се.

10. Призвах Господа, Оца Господа мојега, да ме не напусти у дане невоље, у времену горделиве беспомоћности; хвалићу Име Твоје непрестано и пјеваћу Ти у исповиједању.

11. И би услишена молитва моја: јер ме спаси из пропасти и избави ме од времена злога.

12. Зато ћу Ти се исповиједати и хвалити Те, и благословићу Име Твоје, Господе.

13. Још док бијах млађи, прије него сам почео да лутам, тражих премудрост јавно у молитви мојој.

14. Пред храмом сам је искао и до краја живота тражићу је.

15. Од цвијета до зрелог грозда радовало се њој срце моје. Пође нога моја правим путем, од младости моје истраживао сам је.

16. Пригнух мало ухо моје и приших је, и нађох себи много науке.

17. Напредак ми би њоме; Ономе који ми даје премудрост, даћу славу.

18. Јер сам наумио да је упражњавам, и поревновах за добро, и нећу се постидјети.

19. Подвизавала се душа моја у њој и при творењу Закона био сам тачан. Руке моје испружих ка висини, и због непознавања туговах.

20. Душу моју усмјерих на њу и очишћењем нађох је. Срце задобих са њом од почетка; зато нећу бити остављен.

21. И утроба моја затрепта потрагом за њом, зато задобих добар посјед.

22. Даде ми Господ језик, награду моју, и њиме ћу Га хвалити.

23. Приближите ми се, неуди, и настаните се у дому науке.

24. Зашто да сте лишени тога и душе ваше да буду веома жедне?

25. Отворих уста моја и говорих: Стичите је себи без сребра.

26. Врат ваш подметните под јарам, и нека прими душа ваша науку. Близу је да се она нађе.

27. Видите очима вашим да се мало потрудих, и нађох себи велико спокојство.

28. Учествујте у науци, много више од сребра, и много злата стећи ћете њоме.

29. Зарадоваће се душа ваша милошћу Његовом, и нећете се постидјети хвалом Његовом.

30. Дјелајте дјело ваше прије времена, и даће (вам) плату вашу у своје вријеме.

*Крај Књиге Премудрости
Исуса Сина Сирахова:
има у себи глава 51.*

КЊИГА ПРОРОКА ИСАИЈЕ

*Израиљево отијадништво и казна.
Позивање да се уистини обрати Богу,
а не само да приноси жртве.
Обећање и пријетња.*

1. Утвара Исаије, сина Амосова, коју видје за Јуду и за Јерусалим за времена Озије, Јоатана, Ахаза и Језекије, царева Јудинијех.

2. Чујте, *небеса, и слушај, земљо; јер Господ говори: Синове одгојих и подигох, а они се одвргоше мене.

*5 Мој 32, 1.

3. Во познаје господара својега и магарац јасле господара својега, а Израил не познаје, народ мој не разумије.

4. Да грјешна народа! Народа огрезола у безакоњу! Сјемена зликовачкога, синова покваренијех! Оставише Господа, презреше свеца Израилјева, одступише натраг.

5. *Што бисте још били бијени кад се све више одмећете? Сва је глава болесна и све срце изнемогло.

*Јер 2, 30.

6. Од пете до главе нема ништа здрава, него убој и модрице и ране гнојаве, ни исцијеђене ни завијене ни уљем заблажене.

7. Земља је ваша пуста, градови ваши огњем попаљени; ваше њиве једу туђини на ваше очи, и пустош је као што опустошавају туђини.

8. И оста кћи Сионска као колиба у винограду, као сјеница у градини од краставаца, као град опкољен.

9. *Да нам Господ над војскама није оставио мало остатка, били бисмо као Содом, изједначили бисмо се с Гомором. *1 Мој 19, 24; Рим 9, 29.

10. Чујте ријеч Господњу, кнезови Содомски, послушајте закон Бога нашега, народе Гоморски!

11. *Што ће ми мноштво жртава ваших? – вели Господ. Сит сам жртава паљеница од овнова и претилине од гојене стоке, и не марим за крв јунчију и јагњећу и јарећу.

*Пс 50, 8; ПрС 21, 27; Јер 6, 20; Ам 5, 22.

12. Кад долазите да се покажете преда мнош, ко иште то од вас, да газите по мом тријему?

13. Не приносите више жртве залудне; на кад гадим се; а о младинама и суботама и о сазивању скупштине не могу подносити безакоња и светковине.

14. На младине ваше и на празнике ваше мрзи душа моја, досадише ми, додија ми подносити.

15. *Зато кад ширите руке своје, заклањам очи своје од вас; и кад множите молитве, не слушам; руке су ваше пуне крви. *Ис 59, 2.

16. Умијте се, очистите се, уклоните злоћу дјела својих испред очију мојих, престаните зло чинити.

17. Учите се добро чинити, *тражите правду, исправљајте потлаче-нога, дајите правицу сироти, браните удовицу. *Мих 6, 8.

18. *Тада дођите, вели Господ, па ћемо се судити: ако гријеси ваши буду као скерлет, постаће бијели као снијег; ако буду црвени као црвац, постаће као вуна. *Ис 43, 26.

19. Ако хоћете слушати, добра земаљска јешћете.

20. Ако ли нећете, него будете непокорни, мач ће вас појести, јер уста Господња рекоше.

21. Како поста курва вјерни град? Пун бијаше правице, правда настава-ше у њему, а сада крвници.

22. Сребро твоје поста троска, ви-но твоје помијеша се с водом.

23. Кнезови су твоји одметници и другови лупежима; сваки милује ми-то и иде за даровима; сироти не дају правице, и парница удовичка не до-лази пред њих.

24. Зато говори Господ, Господ над војскама, силни Израиљев: Аха! Издовољићу се на противницима својим, и осветићу се непријатељима својим.

25. И окренућу руку своју на те, и *сажећи ћу троске твоје да те пречи-стим, и уклонићу све олово твоје.

*Мал 3, 3.

26. И поставићу ти опет судије као прије, и савјетнике као испочет-ка; *тада ћеш се звати град праведни, град вјерни. *Зах 8, 3.

27. Сион ће се откупити судом и правдом они који се у њ врате.

28. А одметници и грјешници сви ће се сатрти, и који остављају Госпо-да, изгинуће.

29. Јер ћете се посрамити од га-јева које жељесте, и застидјети се од вртова које изабрасте.

30. Јер ћете бити као храст које-му опада лишће и као врт у ком нема воде.

31. И биће јунак као кучине и дје-ло његово као искра, и обоје ће се за-палити, и неће бити никога да угаси.

*Појава и узвишење Ђоре Господње.
Из Сиона долази сјас и мир свима
народима; али ће се најјачије судији
Израиљу који се клања идолима.*

2. Ријеч која дође у утвари
Исаији, сину Амосову, за
Јуду и за Јерусалим.

2. Биће у потоња времена гора до-
ма Господњег утврђена уврх гора и
узвишена изнад хумова, и стјецаће
се к њој сви народи.

3. И ићи ће многи народи говоре-
ћи: Ходите да идемо на гору Господ-
њу, у дом Бога Јаковљева, и учиће нас
својим путовима, и ходићемо стазама
његовијем; јер ће из Сиона изаћи за-
кон, и ријеч Господња из Јерусалима.

4. И судиће међу народима, и ка-
раће многе народе, те ће расковати
мачеве своје на раонике, и копља
своја на српове, неће дизати мача на-
род на народ, нити ће се више учити
боју.

5. Доме Јаковљев, ходи да идемо
по свјетлости Господњој.

6. Али си оставио свој народ, дом
Јаковљев, јер су пуни зала источни-
јех и гатају као Филистеји, и мили су
им синови туђински.

7. И *земља је њихова пуна сребра
и злата, и благу њихову нема краја;
земља је њихова пуна коња, и колима
њиховијем нема краја. *5 Мој 17, 16.

8. Пуна је земља њихова и идола;
дјелу руку својих клањају се, што на-
чинише прсти њихови.

9. И клањају се прости људи, и
савијају се главни људи; немој им
опростити.

10. Уђи у стијену, и сакриј се у
прах од страха Господњег и од славе
величанства његова.

11. Поносите очи човјечије пони-
зиће се, и висина људска угнуће се,
а Господ ће сâм бити узвишен у онај
дан.

12. Јер ће доћи дан Господа над
војскама на све охولة и поносите и
на свакога који се подиже, те ће бити
понижени.

13. И на све кедре Ливанске, велике
и високе, и на све храстове Васанске,

14. И на све горе високе и на све
хумове издигнуте,

15. И на сваку кулу високу и на
сваки зид тврди,

16. И на све лађе Тарсиске и на
све ликове миле.

17. Тада ће се поноситост људска
угнути и висина се људска понизити,
и Господ ће сâм бити узвишен у онај
дан.

18. И идола ће нестати сасвијем.

19. *И људи ће ићи у пећине ка-
мене и у рупе земаљске од страха Го-
сподњег и од славе величанства ње-
гова, кад устане да потре земљу.

*Лк 23, 30.

20. Тада ће бацити човјек идоле
своје сребрне и идоле своје златне,
које начини себи да им се клања, кр-
тицама и слијепијем мишима,

21. Улазећи у расјелине камене и
у пећине камене од страха Господње-
га и од славе величанства његова, кад
устане да потре земљу.

22. Прођите се човјека којему је
дах у носу; јер шта вриједи?

*Суд због тријеха народних и
због женске шаштине.*

3. Јер, гле, Господ, Господ над
војскама *узеће Јеруса-
лиму и Јуди потпору и помоћ, сваку
потпору у хљебу и сваку потпору у
води, *3 Мој 26, 26.

2. Јунака и војника, судију и про-
рока и мударца и старца,

3. Педесетника и угледна човје-
ка, и савјетника и вјешта умјетника
и човјека рјечита.

4. И даћу им кнезове *младиће, и дјеца ће им бити господари.

*Проп 10, 16.

5. И чиниће силу у народу један другоме и сваки ближњему својему; дијете ће устајати на старца и непоштен човјек на поштена.

6. И човјек ће ухватити брата својега из куће оца својега говорећи: Имаш хаљину, буди нам кнез, овај расап нека је под твојом руком.

7. А он ће се заклету у онај дан говорећи: Нећу бити лекар, нити имам код куће хљеба ни хаљине, не постављајте ме кнезом народу.

8. Јер се обори Јерусалим и Јуда паде, јер се језик њихов и дјела њихова противе Господу да драже очи славе његове.

9. Што се види на лицу њихову свједочи на њих, разглашују гријех свој као Содом, не таје; тешко души њиховој! Јер сами себи чине зло.

10. Реците праведнику да ће му добро бити, јер ће јести плод од дјела својих.

11. Тешко безбожнику! Зло ће му бити, јер ће му се наплатити руке његове.

12. Народу мојему чине силу дјеца, и жене су им господари. Народе мој! Који те воде, заводе те, и кваре пут хода твојега.

13. Устаје Господ на парбу, стоји да суди народима.

14. Господ ће доћи на суд са старјешинама народа својега и с кнезовима његовијем, јер ви потрсте виноград, грабеж од сиромаша у вашим је кућама.

15. Зашто газите народ мој и лице сиромасима сатирете? говори Господ, Господ над војскама.

16. Још говори Господ: Што се понијеше кћери Сионске и иду опружена врата и намигујући очима, ситно корачају и звекећу ногама,

17. Зато ће Господ учинити, да оћелави тјеме кћерима Сионским, и откриће Господ голотињу њихову.

18. Тада ће Господ скинути накит с обуће и везове и мјесечиће,

19. Низове и ланчиће и трепетљике,

20. Укоснике и подвезе и појасе и стакалца мирисна и обоце,

21. Прстене и почеонике,

22. Свечане хаљине и огртаче и пријевјесе и тобоце,

23. И огледала и кошуљице и оглавља и покривала.

24. И умјесто мириса биће смрад, и умјесто појаса распојасина, умјесто плетеница ћела, умјесто широких скута припасана врећа, и умјесто љепоте огорјелина.

25. Твоји ће људи пасти од мача и јунаци твоји у рату.

26. И тужиће и плакаће врата његова, а он ће пуст лежати на земљи.

О месијанском спасењу.

4. И у оно вријеме седам ће жена ухватити једнога човјека говорећи: Свој ћемо хљеб јести и своје ћемо одијело носити, само да се зовемо твојим именом, скини с нас срамоту.

2. У оно вријеме биће Клица Господња на славу и част, и плод земљски на красоту и дику остатку Израиљеву.

3. И ко остане у Сиону и ко још буде у Јерусалиму, зваће се свет, сваки ко буде записан за живот у Јерусалиму,

4. Кад Господ опере нечистоту кћери Сионских и из Јерусалима очисти крв његову духом који суди и сажије.

5. Господ ће створити над сваким станом на гори Сионској и над

зборовима њезинијем *облак дању с димом и свјетлост пламена огњенога ноћу, јер ће над свом славом бити заклон.
*2 Мој 13, 21.

6. И биће колиба, да сјеном заклања дању од врућине *и да буде уточиште и заклон од поплаве и од дажда.

*Ис 25, 4.

*Пјесма о неродном винограду.
Пријетња Божијим судом, особито
непријатељским упадом.*

5. Запјеваћу сада драгоме својему пјесму драгога својега о *винограду његову. Драги мој има виноград на родну брдашцу.

*Пс 80, 8; Ис 27, 2;

Мт 21, 33; Мк 12, 1; Лк 20, 9.

2. И огради га, и отријеби из њега камење, и насади га племенитом лозом, и сазида кулу усред њега, и ископа пивницу у њему, и почека да роди грожђем, а он роди вињагом.

3. Па сада, становници Јерусалимски и људи Јудејци, судите између мене и винограда мојега.

4. Што је још требало чинити винограду мојему што му не учиних? Кад чеках да роди грожђем, зашто роди вињагом?

5. Сада ћу вам казати што ћу учинити винограду својему. Оборићу му ограду, нека опусти; развалићу му зид нека се погази;

6. Упарложићу га, неће се резати ни копати, него ће расти чкаљ и трње, и заповједићу облацима да не пуштају више дажда на њ.

7. Да, виноград је Господа над војскама дом Израиљев, и људи су Јудејци мили сѧд његов; он чека суд, а гле насиља, чека правду, а гле вике.

8. Тешко онима *који састављају кућу с кућом, и њиву на њиву настављају, да већ не буде мјеста и ви сами останете у земљи.

*Мих 2, 2.

9. Од Господа над војскама чух: Многе куће опустјеће, у великим и лијепијем неће бити никога.

10. Јер ће десет рала винограда дати један ват, и гомер сјемена даће ефу.

11. Тешко онима који ране, те иду на силовито пиће и остају до мрака док их вино распали.

12. *И на гозбама су им гусле и псалтири и бубњи и свирале и вино; † а не гледају на дјела Господња и не виде рада руку његовијех.

*Ам 6, 5, 6; † Пс 28, 5.

13. Зато се народ мој одведе у ропство што не знају, и које поштује гладују, и људство његово гине од жеђи.

14. Зато се раширио гроб и развалио ждријело своје превећ, и сићи ће у њ слава његова и мноштво његово и врева његова и који се веселе у њему.

15. *И погнуће се прост човјек, и високи ће се понизити, и поносите очи обориће се;

*Ис 2, 11.

16. Господ над војскама узвисиће се судом, и Бог свети посветиће се правдом.

17. И јагањци ће пасти по свом обичају, и дошљаци ће јести с пустињех мјеста претилину.

18. Тешко онима који вуку безакоње узицама од таштине, и гријех као ужем колским,

19. *Који говоре: Нека похити, нека брзо дође дјело његово, да видимо, и нека се приближи и дође што је наумио Светац Израиљев, да познамо.

*Јер 17, 15; 2 Пет 3, 4.

20. Тешко онима који зло зову добро, а добро зло; који праве од мрака свјетлост, а од свјетлости мрак; који праве од горкога слатко, а од слаткога горко.

21. Тешко онима *који мисле да су мудри, и сами су себи разумни.

*Прс 3, 7; Рим 12, 16.

22. Тешко онима који су јаки пити вино и јунаци у мијешању силовита пића,

23. Који правдају безбожника за поклон, а праведнима узимају правду.

24. Зато као што огањ прождири стрњику и сламе нестаје у пламену, тако ће коријен њихов бити као трулеж и цвијет њихов отићи ће као прах, јер одбацише закон Господа над војскама и презреше ријеч Свеца Израилјева.

25. Зато се распали гњев Господњи на народ његов, и махнув руком својом на њ удари га да се горе задрмаше и мртва тјелеса његова бише као блато по улицама. *Код свега тога гњев се његов не одврати, него је рука његова још подигнута. *Ис 9, 12.

26. И подигнуће заставу народима даљнијем, и зазвиждаће им с краја земље; и гле, они ће доћи одмах, брзо.

27. Неће бити међу њима уморна ни сустала, ни дремљива ни санљива, никоме се неће распасати појас око њега, нити ће се коме откинути ремен на обући.

28. Стријеле ће им бити оштре, и сви лукови њихови запети; копита у коња њиховијех биће као кремен и точкови њихови као вихор.

29. Рика ће им бити као у лава, и рикаће као лавићи; бучаће и уграбиће плијен и однијети га, и неће бити никога да отме.

30. Бучаће над њим у то вријеме као што море бучи. Тада ће погледати на земљу, а то мрак и страх, и свјетлост ће се помрачити над погибљу њиховом.

*Исаијино виђење славе Господње и
позив у пророчку службу.*

6. Године које умрије цар Озија *видјех Господа гдје сједи на пријестолу високу и издигнуто, и skut му испуњаваше цркву.

*Јн 12, 41.

2. Серафими стајаху више њега, сваки их имаше шест крила: двјема заклањаше лице своје и двјема заклањаше ноге своје, а двјема леђаше.

3. И викаху један другоме говорећи: *Свет, свет, свет је Господ над војскама; пуна је сва земља славе његове. *Отк 4, 8.

4. И задрмаше се прагови на вратима од гласа којим викаху, и дом се напуни дима.

5. И рекох: Јаох мени! Погибох, јер сам човјек нечистијех усана, и живим усред народа нечистијех усана, јер цара Господа над војскама видјех својим очима.

6. А један од серафима долетје к мени држећи у руци жив угљен, који узе с олтара клијештима,

7. И дотаче се уста мојих и рече: Ево, ово се дотаче уста твојих, и безакоње твоје узе се, и grijех твој очисти се.

8. Потом чух глас Господњи гдје рече: Кога ћу послати? И ко ће нам ићи? А ја рекох: Ево мене, пошљи мене.

9. А он рече: Иди, и реци томе народу: *Слушајте али нећете разумјети, гледајте али нећете познати.

*Мт 13, 14; Јн 12, 40; Дав 28, 26.

10. Учини да одебља срце томе народу и уши да им отежају, и очи им затвори, да не виде очима својим и ушима својим да не чују и срцем својим да не разумију и не обратe се и не исцијеле.

11. А ја рекох: Докле, Господе? А он рече: Докле не опусте градови да буду без становника и куће да буду без људи, и земља докле сасвијем не опусте,

12. И докле Господ оправи далеко људе и буде сама пустош у земљи.

13. Али ће још бити у њој десетина, па ће се и она затрти; али као храст или бријест којима и кад збаце лишће остаје стабло, тако ће свето сјеме бити њезино стабло.

*Јерусалим у невољи
због Сиријаца и Израћљаца.
Ушјешно обећање Емануила од Дјеве.
Казна преко Асираца.*

7. У вријеме *Ахаза, сина Јо-тама, сина Озије, цара Јудина, дође Ресин цар Сирски и Факеј, син Ремалијин, цар Израћљев, на Јерусалим да га бију, али га не могоше узети. *2 цар 16, 5.

2. И дође глас дому Давидову и рекоше: Сирија се сложи с Јефремом. А срце Ахазово и срце народа његова устрепта као дрвеће у шуми од вјетра.

3. Тада рече Господ Исаји: Изиди на сусрет Ахазу, ти и Сеарјасув, син твој, крај јаза Горњег језера, на пут код поља бјељарева.

4. И реци му: Чувај се и буди миран, не бој се и срце твоје нека се не плаши од два краја овијех главања што се пуше, од распаљенога гњева Ресинова и Сирскога и сина Ремалијина.

5. Што се Сирци и Јефрем и син Ремалијин договорише на твоје зло говорећи:

6. Хајдемо на Јудејску да јој досадимо и да је освојимо и да поставимо у њој царем сина Тавеилова;

7. Зато овако вели Господ Бог: Неће се то учинити, неће бити.

8. Јер је глава Сирији Дамасак, а Дамаску је глава Ресин; и до шездесет и пет година сатрће се Јефрем тако да више неће бити народ.

9. И глава је Јефрему Самарија, а Самарији је глава син Ремалијин. *Ако не вјерујете, нећете се одржати. *2 дн 20, 20.

10. И још рече Господ Ахазу говорећи:

11. Ишти знак од Господа Бога својега, ишти оздо из дубине или озго с висине.

12. А Ахаз рече: Нећу искати, ни-ти ћу кушати Господа.

13. Тада рече Исаја: Слушајте сада, доме Давидов; мало ли вам је што досађујете људима, него досађујете и Богу мојему?

14. Зато ће вам сам Господ дати знак: *ето, дјевојка ће затрудњети и родиће † Сина, и надјенуће му име **Емануило, *Мт 1, 23; † Ис 9, 6; **Ис 8, 8.

15. Масло и мед јешће, докле не научи одбацити зло, а изабрати добро.

16. Јер прије него научи дијете одбацити зло, а изабрати добро, оставиће земљу, на коју се гадиш, два цара њезина.

17. Господ ће пустити на те и на народ твој и на дом оца твојега да не каквих није било откад се Јефрем одвоји од Јуде, преко цара Асирскога.

18. И тада ће Господ зазвиждати мухама које су крај ријека Мисирских, и пчелама које су у земљи Асирској;

19. И доћи ће и нападаће све у пусте долине и у камене расјелине и на све чёсте и на свако дрвце.

20. Тада ће Господ обријати бритвом закупљеном испреко ријеке, царем Асирским, главу и длаци по ногама, и браду сву.

21. И тада ко сачува кравицу и двије овце,

22. Од мноштва млијека што ће давати јешће масло; јер масло и мед јешће ко год остане у земљи.

23. И тада ће свако мјесто гдје има тисућа чокота за тисућу сребрика зарастати у чкаљ и трње.

24. Са стријелама и с луком ићи ће се онамо, јер ће сва земља бити чкаљ и трње.

25. А на све горе које су се копале мотиком, на њих неће доћи страх од чкаља и трња, него ће бити испуст воловима и газиће их овце.

*Ушјеха вјерних у злим временима.
Пророков син као знак суда над
Сиријом и Израиљом.*

8. И рече ми Господ: Узми књигу велику и напиши у њој писмом човјечијим: Брз на плијен, хитар на грабеж.

2. И узех вјерне свједоке, Урију свештеника и Захарију, сина Јеверехијана.

3. Потом приступих к пророчици, и она затрудње и роди сина. А Господ ми рече: Надјени му име: Брз на плијен, хитар на грабеж.

4. Јер *прије него дијете научи ви-кати: Оче мој и мајко моја, † одни-јеће се благо Дамаштанско и плијен Самаријски пред царем Асирским.

*Ис 7, 16; † 2 цар 15, 29; 16, 9.

5. И још ми рече Господ говорећи:

6. Што овај народ не мари за воду Силоамску која тече тихо и радује се Ресину и сину Ремалијину,

7. Зато, ево, Господ ће навести на њих воду из ријеке силну и велику, цара Асирскога и сву славу његову, те ће изаћи из свијех потока својих, и тећи ће поврх свијех брегова својих,

8. И навалиће преко Јуде, плавиће и разливаће се и доћи до грла, и крила ће јој се раширити преко свеколике земље твоје, *Емануило! *Ис 7, 14.

9. Здружујте се, народи, али ћете се потрти; чујте сви који сте у даљној земљи: Оружајте се, али ћете се потрти; оружајте се, али ћете се потрти.

10. Договарајте се, договор ће вам се разбити. Реците ријеч, неће бити од ње ништа, јер је с нама Бог.

11. Јер ми овако рече Господ ухвативши ме за руку и опоменувши ме да не идем путем овога народа, говорећи:

12. Не говорите буна, кад год овај народ каже буна, и не бојте се чега се он боји, и не плашите се.

13. Господа над војскама светите; и он нека вам је страх и бојазан.

14. И биће вам светиња, а *камен за спотицање и стијена за саблазан објема домовима Израиљевијем, замка и мрежа становницима Јерусалимским. *Ис 28, 16; 1 Пет 2, 7, 8.

15. *И спотакнуће се многи и па-шће и сатрће се, заплешће се и ухва-тиће се. *Рим 9, 32.

16. Свежи свједочанство, запеча-ти закон мојим ученицима.

17. Чекаћу, дакле, Господа, који је сакрио лице своје од дома Јаковлева, и уздаћу се у њ.

18. *Ево ја и дјеца коју ми је дао Господ јесмо знак и чудо Израиљу од Господа над војскама, који настава на гори Сиону. *Јев 2, 13.

19. И ако вам реку: Питајте враче и гатаре, који шапћу и мрмљају; ре-ците: Не треба ли народ да пита Бога својега? Или ће питати мртве умје-сто живијех?

20. Закон и свједочанство тражи-те. Ако ли ко не говори тако, њему нема зоре.

21. И ходиће по земљи потуцају-ћи се и гладујући; и кад буде гладан, љутиће се *и псовати цара својега и Бога својега горе. *Отк 16, 11.

22. *А кад погледа на земљу, а то невоља и мрак и тешка мука, и он за-гнан у таму. *Ис 5, 30.

*Предсказано Месијино рођење,
име и царство. Његова својства.
Суд непокајаном Израиљу.*

9. А ли неће се онако замра-мља као прије кад се дотаче *земље За-вулонове и земље Нефталимове, или као послје кад досађиваше на путу к мору с оне стране Јордана Галилеји незнабожачкој. *2 цар 15, 29; 2 дн 16, 14.

2. *Народ који ходи у тами видјеће видјело велико, и онима који сједе у земљи гдје је смртни сјен засвијетлиће видјело. *Мт 4, 15-16

3. Умножио си народ, а нијеси му увеличао радости; али ће се радовати пред тобом као што се радују о жетви, као што се веселе кад дијеле плијен.

4. Јер си сломио јарам у ком вуцијаше, и штап којим га бијаху по плећима и палицу насилника његова као у дан *Мадијански. *Суд 7, 22.

5. Јер ће обућа свакога ратника који се бије у граји и одијело у крв уваљано изгорјети и бити храна огњу.

6. *Јер нам се роди дијете, син нам се даде, којему је власт на рамену, и име ће му бити: Дивни, Савјетник, Бог силни, Отац вјечни, Кнез мирни. *Лк 2, 11.

7. *Без краја ће расти власт и мир на пријестолу Давидову и у царству његову да се уреди и утврди судом и правдом одсада довијека. То ће учинити ревност Господа над војскама. *Лк 1, 32.

8. Господ посла ријеч Јакову, и она паде у Израиљу.

9. И знаће сав народ, Јефрем и становници Самаријски, који охоло и поносите срца говоре:

10. Падосхе опеке, али ћемо ми зидати од тесана камена; дудови су посјечени, али ћемо ми замијенити кедрима.

11. Али ће Господ подигнути противнике Ресинове на њ, и скупити непријатеље његове.

12. Сиријце с истока и Филистеје са запада, те ће ждријети Израиља на сва уста. *Код свега тога неће се одвратити гњев његов, него ће рука његова још бити подигнута. *Ис 5, 25.

13. Јер се народ неће обратити к оному ко га бије, и неће тражити Господа над војскама.

14. Зато ће одсјећи Господ Израиљу главу и реп, грану и ситу у један дан.

15. Старјешина и угледан човјек то је глава, а пророк који учи лаж то је реп.

16. Јер који воде тај народ, они га заводе, а које воде, они су пропали.

17. Зато се Господ неће радовати младићима његовијем, и на сироте његове и на удовице његове неће се смиловати, јер су свиколики лице-мјери и зликовци, и свака уста говоре неваљалство. *Код свега тога неће се одвратити гњев његов, него ће рука његова још бити подигнута. *Ис 9, 21.

18. Јер ће се разгорјети безбожност као огањ који сажеже чкаљ и трње, па упали густу шуму, те отиде у дим високо.

19. Од гњева Господа над војскама замрачиће се земља и народ ће бити као храна огњу, нико неће пожалити брата својега.

20. И зграбиће с десне стране, па ће опет бити гладан, и јешће с лијеве стране, па се опет неће наситити; сваки ће јести месо од мишице своје,

21. Манасија Јефрема, и Јефрем Манасију, а обојица ће се сложити на Јуду. *Код свега тога неће се одвратити гњев његов, него ће рука његова још бити подигнута. *Ис 10, 4.

Казна неправедних судија.

Асирска обијест и понижење.

Остатак у Израиљу обраћа се Богу.

10. Тешко онима који постављају законе неправедне и који пишу неправду,

2. Да одбију од суда убоге, и да отимају правцу сиромасима народа мојега, да би им плијен биле удовице и сироте грабеж.

3. А шта ћете учинити у дан похођења и погибли која ће доћи издалека? Кома ћете прибјећи за помоћ? Гдје ли ћете оставити славу своју?

4. Да се не би унизила међу робље и међу побијене пала? *Код свега тога неће се одвратити гњев његов, него ће рука његова још бити подигнута. *Ис 5, 25.

5. Тешко Асиру, шиби гњева мојега, ако и јест палица у руци његовој моја јарост.

6. На народ лицемјерни послаћу га, и заповједићу му за народ на који се гњевим, да плијени и отима, и да га изгази као блато на улицама.

7. Али он неће тако мислити и срце његово неће тако судити, него му је у срцу да затре и истријеби многе народе.

8. Јер ће рећи: Кнезови моји није су ли сви цареви?

9. Није ли Халан као Хархемис? Није ли Емат као Арфад? Није ли Самарија као Дамасак?

10. Како је рука моја нашла царства лажнијех богова, којих ликови бијаху јачи од Јерусалимских и Самаријских,

11. Нећу ли учинити Јерусалиму и његовијем лажнијем боговима онако како сам учинио Самарији и њезинијем лажнијем боговима?

12. Али кад сврши Господ све дјело своје на гори Сионској и у Јерусалиму, тада ћу обићи плод охолога срца цара Асирскога и славу поноси-тијех очију његовијех.

13. Јер рече: Крјепошћу руке своје учиних и мудрошћу својом, јер сам разуман; и премјестих међе народима и благо њихово заплијених и као јунак оборих становнике.

14. И рука моја нађе као гнијездо богатство у народџа, и како се купе јајца остављена, тако покупих сву земљу, и не би никога да макне крилом или да отвори уста и писне.

15. Хоће ли се сјекира величати над онијем који њом сијече? Хоће ли

се пила разметати над онијем који њом ради? Као да би прут махао онијем који га дигне, као да би се хвалио штап да није од дрвета.

16. Зато ће Господ, Господ над војскама, пустити на претиле његове мршу, и славу ће његову потпалити да гори као огањ.

17. Јер ће видјело Израиљево бити огањ, и светац ће његов бити пламен, и упалиће и сажећи трње његово и чкаљ његов у један дан.

18. И красоту шуме његове и њиве његове, од душе до тијела, уништиће, и биће као бјегунац кад изнемогне.

19. И што остане дрвета шуме његове, биће мало, да би их дијете могло пописати.

20. И у то вријеме остатак Израиљев и који се избаве у дому Јаковљеву неће се више ослањати на онога ко их бије, него ће се ослањати на Господа свеца Израиљева истином.

21. Остатак ће се обратити, остатак Јаковљев, к Богу силноме.

22. *Јер ако буде народа твојега, Израиљу, као пијеска морскога, остатак ће се његов обратити. † Погибао је одређена, разлиће се правда.

*Рим 9, 27; † Ис 28, 22.

23. Јер ће Господ, Господ над војскама, извршити погибао одређену у свој земљи.

24. Зато овако вели Господ, Господ над војскама: Не бој се Асирца, народе мој, који наставаш на гори Сиону; прутот ће те ударити и штап свој подигнуће на те као у Мисиру.

25. Јер још мало, и гњев ће престати; тада ће се јарост моја обратити на њихову погибао.

26. Јер ће подигнути на њ Господ над војскама бич, те ће бити као расап *Мадијански код камена Орива и † као штап његов на мору, и подигнуће га као у Мисиру.

*Суд 7, 25; † 2 Мој 14, 26.

27. И тада ће се скинути бреме његово с рамена твојега и јарам његов с врата твојега, и изломиће се јарам од помазања.

28. Дође у Ајат, прође у Мигрон, у Михмасу распрти пртљаг свој.

29. Пођоше кланцем, у Гаваји заноћише, препаде се Рама, Гаваја Саулова побјеже.

30. Вичи иза гласа, кћери Галимова; нек се чује у Лаис, јадни Анатоте!

31. Мадмина побјеже, становници Гевимски утекоше.

32. Још један дан, па ће стајати у Нову, махнуће руком својом на гору кћери Сионске, на хум Јерусалимски.

33. Гле, Господ, Господ над војскама, окресаће силом гране; што је високо посјећи ће, и што је уздигнуто снизиће.

34. И густу ће шуму исјећи сјекиром, и Ливан ће пасти од силнога.

*Шибљика из стабла Јесејева.
Месија и његово Царство мира.
Спасење расутих синова народних.*

11. Али ће изаће *Шибљика из стабла Јесејева, и Издањак из коријена његова изникнуће. *Ис 53, 2.

2. И на њему ће почивати дух Господњи, дух мудрости и разума, дух савјета и силе, дух знања и страха Господњег.

3. И мирисање ће му бити у страху Господњем, а неће судити по виђењу својих очију, нити ће по чувењу својих ушију карати.

4. *Него ће по правди судити сиromасима и по правци карати кротке у земљи, и удариће земљу прутом уста својих, и дахом усана својих убиће безбожника. *Пс 72, 4.

5. И правда ће му бити појас по бедрима, и истина појас по боцима.

6. *И вук ће боравити с јагњетом, и рис ће лежати с јаретом, теле и лавић и угојено живинче биће заједно, и мало дијете водиће их. *Ис 65, 25.

7. И крава и медвједица заједно ће пасти, млад њихова лежаће заједно, и лав ће јести сламу као во.

8. И дијете које сиса играће се над рупом аспидином, и дијете одбијено од сисе завлачиће руку своју у рупу змије василинске.

9. Неће удити ни потирати на свој светој гори мојој, *јер ће земља бити пуна познања Господњег као море воде што је пуно. *Авак 2, 14.

10. И у то ће вријеме за коријен Јесејев, који ће бити застава *народима, распитивати народи, и почивалиште његово биће славно. *Рим 15, 10.

11. И тада ће Господ опет подигнути руку своју да задобије остатак народа својега, што остане од Асирске и од Мисира и од Патроса и од Етиопске и од Елама и од Сенара и од Емата и од острва морских.

12. И подигнуће заставу народима и прогнане Израиљеве и расијане Јудине сабраће с четири краја земалска,

13. И *нестаће зависти Јефремове, и непријатељи Јудини истријебиће се; Јефрем неће завидјети Јуди, а Јуда неће злобити Јефрему. *Јез 37, 22.

14. Него ће сложено летјети на плећа Филистејима к западу; заједно ће плијенити народе источне; на Едомце и Моавце дигнуће руке своје, и синови Амонови биће им покорни.

15. И Господ ће пресушити залив мора Мисирскога, и махнуће руком својом сврх ријеке са силнијем вјетром својим, и удариће је по седам кракова да се може прелазити у обући.

16. И биће пут остатку народа његова, што остане од Асирске, *као што је био Израиљу кад изиде из земље Мисирске. *2 Мој 14, 29.

Захвална пјесма спасених.

12. И рећи ћеш у оно вријеме: Хвалим те, Господе, јер си се био разгневио на ме, па се одвратио гњев твој, и утјешио си ме.

2. Гле, Бог је спасење моје, уздаћу се и нећу се бојати, *јер ми је сила и пјесма Господ Бог, он ми би спаситељ. *2 Мој 15, 2.

3. С радошћу ћете црпсти воду из извора овога спасења.

4. И тада ћете рећи: *Хвалите Господа, гласите име његово, јављајте по народима дјела његова, напомињите да је високо име његово.

*1 дн 16, 8; Пс 105, 1.

5. Појте Господу, јер учини велике ствари, нека се зна по свој земљи.

6. Кликуј и пјевај која сједиш у Сиону, јер је светац Израилев велик посред вас.

Предсказање да ће Миђани разорићи Вавилон.

13. Бреме *Вавилону, које видје Исаија, син Амосов. *Јер 50, 51.

2. На гори високој подигните заставу, вичите им иза гласа, машите руком, нека уђу на врата кнежевска.

3. Ја сам заповједио изабранима својим и дозвоа сам јунаке своје да изврше гњев мој који се радују с величине моје.

4. Вика стоји људства на горама као да је велик народ, вика и врева царства скупљенијех народа; Господ над војскама прегледа војску убојиту.

5. Долазе из даљне земље, с краја небеса, Господ и оруђа срдње његове, да затре сву земљу.

6. Ридајте, јер је близу дан Господњи; *доћи ће као пустош од Свемогућега. *Јл 1, 15.

7. Зато ће свака рука клонути, и свако срце човјечије растопити се.

8. И они ће се смести, муке и болови спопашће их, мучиће се као породила, препашће се један од другог, лица ће им бити као пламен.

9. Ево, иде дан Господњи љути с гњевом и јарошћу да обрати земљу у пустош, и грјешнике да истријеби из ње.

10. Јер звијезде небеске и прилике небеске неће пустити свјетлости своје, сунце ће *помрачити о рођају свом, и мјесец неће пустити свјетлости своје. *Јез 32, 7; Мт 24, 29.

11. И походићу васиљену за злоћу, и безбожнике за безакоње; и укинућу разметање охолијех, и понос силнијех оборићу.

12. Учинићу да ће човјек више вриједити него злато чисто, више него злато Офирско.

13. Зато ћу затрести небо, и земља ће се покренути са свога мјеста од јарости Господа над војскама и у дан кад се распали гњев његов.

14. И биће као срна поплашена и као стадо којег нико не сабира; свак ће гледати за својим народом, и свак ће бјежати у своју земљу.

15. Ко се год нађе, биће прободен, и који се год скупе, погинуће од мача.

16. И дјецу ће им размрскати на њихове очи, куће ће им оплијенити и жене ће им срамотити.

17. Ево, ја ћу подигнути на њих Миде, који неће марити за сребро, нити ће злата искати.

18. Него ће из лукова дјецу убијати, ни на плод у утроби неће се смиловати, нити ће дјеце жалити око њихово.

19. И Вавилон, урес царствима и дика слави Халдејској, биће као *Содом и Гомора кад их Бог затре.

*1 Мој 19, 24, 25.

20. Неће се у њему живјети нити ће се ко населити од кољена до кољена, нити ће Арапин разапети у њему шатора, нити ће пастири почивати онуда.

21. Него ће почивати ондје дивље звијери, и куће ће њихове бити пуне великих змија, и ондје ће наставати сове, и авети ће скакати онуда.

22. И довикиваће се буљине у пустијем кућама и змајеви у дворима веселијем. А доћи ће његово вријеме, и близу је, и дани његови неће се протегнути.

*Ослобођење Израиља и побједна
ијесма збој поћибли цара
вавилонскога. Предсказање цройасиши
Асираца и Филистјејаца.*

14. Јер ће се смиловати Господ на Јакова, и *опет ће изабрати Израиља, и намјестиће их у земљи њиховој, и прилијепиће се к њима дошљаци и придружиће се дому Јаковљеву. *Зах 1, 17.

2. Јер ће их узети народи *и одвести на мјесто њихово, и наслиједиће их Израиљци у земљи Господњој да им буду слуге и слушкиње, и заробиће оне који их бјеху заробили, и биће господари својим насилницима. *Ис 49, 22.

3. И кад те смири Господ од труда твојега и муке, и од љутога ропства у ком си робовао,

4. Тада ћеш изводити ову причу о цару Вавилонском и рећи ћеш: Како нестало настојника, нестало данка?

5. Сломи Господ штап безбожницима, палицу владоцима,

6. Која је љуто била народе без престанка, и гњевно владала над народима, и гонила немилице.

7. Сва земља почива и мирна је; пјевају иза гласа.

8. Веселе се с тебе и јеле и кедри Ливански говорећи: Откако си пао, не долази нико да нас сијече.

9. Пакао доље усколеба се тебе ради да те сретe кад дођеш, пробуди ти мртваце и све кнезове земаљске, диже с пријестола њиховијех све цареве народне.

10. Сви ће проговорити и рећи теби: И ти ли си изнемогао као ми? Изједначио се с нама?

11. Спусти се у пакао понос твој, звека псалтира твојих; прострти су пода те мољци, а први су ти покривач.

12. Како паде с неба, звијездо Данице, кћери зорина? Како се обори на земљу који си газио народе?

13. А говорио си у срцу свом: Изаћи ћу на небо, више звијезда Божијих подигнућу пријесто свој, и сјешћу на гори зборној на страни сјеверној;

14. Изаћи ћу у висине над облаке, изједначићу се с Вишњим.

15. А ти се у пакао сврже, у дубину гробну.

16. Који те виде погледаће на те, и гледаће те говорећи: То ли је онај који је тресао земљу, који је дрмао царства,

17. Који је васиљену обраћао у пустињу, и градове њезине раскопавао? Робље своје није отпуштао кући?

18. Сви цареви народни, свиколики, леже славно, сваки у својој кући.

19. А ти се избаци из гроба својега, као гадна грана, као хаљина побијењих, мачем пободенијех, који слазе у јаму камену, као погажен стрв.

20. Нећеш се здружити с њима погребом, јер си земљу своју затро, народ си свој убио; неће се спомињати сјеме зликовачко док је вијека.

21. Приправите покољ синовима његовијем *за безакоње отаца њиховијех да се не подигну и не наслиједе земље и не напуне васиљене градовима. *2 Мој 20, 5.

22. Јер ћу устати на њих, говори Господ над војскама, и затрћу име Вавилону и остатак, и сина и унука, говори Господ.

23. И начинићу од њега стан ћуковима и језера водена, и омешћу га метлом погибли, говори Господ над војскама.

24. Закле се Господ над војскама говорећи: Доиста, биће како сам смислио, и како сам науmio извршиће се.

25. Потрћу Асирца у земљи својој, на горама својим изгазићу га; тада ће се скинути с њих јарам његов, и бреме његово с плећа њиховијех скинуће се.

26. То је намишљено свој земљи, и то је рука подигнута на све народе.

27. Јер је Господ над војскама науmio, ко ће разбити? И његову руку подигнуту ко ће одвратити?

28. Године које умрије цар Ахаз би објављено ово бреме:

29. Немој се радовати, земљо Филистејска сваколика, што се сломи прут онога који те је био; јер ће из коријена змијињега никнути змија василинска, и плод ће му бити змај огњени крилати.

30. И првенци сиромашки нахраниће се, и убоги ће почивати без страха; а твој ћу коријен уморити глађу, и остатак твој он ће побити.

31. Ридајте, врата; вичи, граде; растопила си се, сва земљо Филистејска, јер са сјевера иде дим и нико се неће осамити у зборовима његовијем.

32. И шта ће се одговорити посланицима народнијем? Да је Господ основао Сион и да ће у њ утјецати невољници народа његова.

Предсказање йропашти Моава.

15. Бреме Моаву. Да, обноћ се раскопа Ар Моавски и пропаде; да, обноћ се раскопа Кир Моавски и пропаде.

2. Отиде у дом и у Девон, на висине, да плаче. Моав ће ридати за Невонном и за Медевом, све ће му главе бити ћелаве, свака брада оскубена.

3. По улицама ће његовијем пасивати костријет, на крововима његовијем и на улицама његовијем све ће ридати сузе лијући.

4. И викаће Есевон и Елеала, до Јасе чуће им се глас; и војници ће Моавски викати, душа ће се у сваком узмучити.

5. *Срце моје вапије за Моавом; бјегунци његови побјегоше чак до Сигора као јуница трећакиња; јер ће се ићи уз брдо Луитско плачући, и путем Оронаимским разлијегаће се јаук. *Ис 16, 11.

6. Јер ће нестати вода Нимримских, јер ће посахнути биље, нестаће траве, зелени неће бити.

7. И зато што су остављали и што су чували однијеће се на поток Арапски.

8. Јер ће вика ићи око међа Моавских, до Еглаима јаук њихов, и до Вир-Елима јаук њихов.

9. Јер ће се вода Димонска напунити крви; и још ћу дометнути Димону, на бјегунце Моавске и на остатак земаљски послаћу лавове.

Насћавак йредсказања о йропашти Моава.

16. Шалите *јагањеце господару земаљском, † од Селе до пустиње, ка гори кћери Сионске. *2 цар 3, 4; † 2 цар 14, 7.

2. Јер ће бити кћери Моавске на бродовима Арнонским као птица која лута, отјерана с гнијезда.

3. Учини вијеће, народе, начини сјен у подне као ноћ, заклони изагнане, немој издати бјегунаца.

4. Нека код тебе бораве изгнани моји, Моаве; буди им заклон од

пустошника; јер ће нестати насилника, престаће пустошење, истријебиће се са земље који газе друге.

5. И утврдиће се пријесто милошћу, и на њему ће сједјети једнако у шатору Давидову који ће судити и тражити што је право и бити брз да чини правду.

6. Чусмо за охолост Моава врло поноситога, за понос његов и охолост и обијест његову; лажи његове неће бити тврде.

7. Зато ће ридати Моавац над Моавцем, сви ће ридати; над темељима Кир-Аресетским уздисаћете јер су разваљени.

8. И поља Есевонска посушише се и чокот Сивамски; господа народна потрше красне лозе његове, које досезаху до Јазира и вијаху се по пустињи; одводе његове пружаху се и прерађаху преко мора.

9. Зато ћу плакати плачем Јазирским за чокотом Сивамским; заљеваћу те сузама својим, Есевоне и Елало, јер пјесма о љетини твојој и о жетви твојој паде.

10. И неста радости и веселја с поља роднога, у виноградима се не пјева ни подвикује, вина у кацама не гази газилац; учиних крај пјесмама.

11. Зато утроба моја јечи као гусле за Моавом, и срце моје за Кир-Ересом.

12. И кад се види да се уморио Моав на висини својој, ући ће у светињу своју да се помоли; али ништа неће свршити.

13. Ово је ријеч што рече Господ за Моава давно.

14. А сада вели Господ говорећи: До три године, *као што су године најамничке, олошаће слава Моавова са свијем мноштвом његовијем, и што остане биће врло мало и нејако.

*Ис 21, 16.

Предсказање о пројаси Дамаска и Израњшевој царства.

17. Бреме *Дамаску. Гле, Дамаск ће се укинути да не буде више град, него ће бити гомила развалина. *Јер 49, 23; Ам 1, 3.

2. Градови Ароирски биће остављени, биће за стада, те ће у њима почивати, и нико их неће плашити.

3. Нестаће градова Јефремовијех и царства у Дамаску и остатку Сирском биће као слава синова Израњлевијех, вели Господ над војскама.

4. И у тај ће дан истанчати слава Јаковљева, и дебело тијело његово омршаће.

5. Јер ће бити као кад жетелац сабира жито и руком жање класје, и биће као кад се купи класје у долини Рафајској.

6. Али ће се оставити у њој пабирци као кад се отресе маслина, па двије-три остану у врху, и четири-пет на роднијем гранама, вели Господ Бог Израњлев.

7. У то ће вријеме човјек погледати на Творца својега, и очи његове гледаће на Свеца Израњлева;

8. А неће погледати на олтаре, дјело руку својих, нити ће гледати на оно што су начинили прсти његови, ни на лугове ни на ликове сунчане.

9. У то ће вријеме тврди градови његови бити као остављен грм и огранак, јер ће се оставити ради синова Израњлевијех, и биће пустош.

10. Јер си заборавио Бога спасења својега, и нијеси се сјећао стијене силе своје; зато сади красне садове и лозу страну пресаћуј;

11. Дању ради да узрасте што посадиш, и јутром гледај да ти сјеме никне; али кад дође до брања разграбиће се, и остаће ти љута жалост.

12. Тешко мноштву великих народа, што буче као што буче мора,

и узаврелијем народима, којих стоји врева као силнијех вода;

13. Врева стоји народџа као великих вода; али ће повикати на њих, и они ће побјећи далеко, и биће гоњени као плева по брдима од вјетра и као прах од вихора.

14. Увече ето страха, и прије него сване нема никога. То је дио онијех који нас газе, и нашљедство онијех који отимљу од нас.

Еџиоиска земља ђрославља Госџога.

18. Тешко земљи која сјен чини крилима с оне стране ријека Еџиопских;

2. Која шаље посланике преко мора, у лађама од сите по водама, говорећи: Идите, брзи гласници, к народу расијану и оплијењену, к народу страшну откако је досад, к народу размјерену и погажену, којему земљу разносе ријеке.

3. Сви који живе на свијету и станујете на земљи, кад се дигне застава на горама, гледајте, и кад затруби труба, слушајте.

4. Јер овако ми рече Господ: Умирићу се и гледаћу из стана својега, као врућина која суши послије дажда и као росан облак о врућини жетвеној.

5. Јер прије бербе, кад напуле пупци и од цвијета постане грозд и стане зрети, окресаће одводе косијером, и узеће лозу и одсјећи.

6. Све ће се оставити птицама горским и звијерима земаљским; и птице ће љетовати на њима, а свакојаке звијери земаљске зимоваће.

7. Тада ће се донијети дар Господу над војскама од народа расијаног и оплијењеног, од народа страшног откако је досад, од народа размјереног и погаженог, којему земљу разносе ријеке, к мјесту имена Господа над војскама, ка гори Сионској. *Пс 68, 31.

*Предсказање о ђројасџи Мисира.
Мисир се удружује са Асиријом и
Израиљем да служи Госџогу.*

19. Бреме *Мисиру. Гле, Господ сједећи на облаку лаку доћи ће у Мисир; и затрешће се од њега идоли Мисирски, и срце ће се растопити у Мисирцима.

*Јер 46, 13; Јез 29, 30; Мт 2, 14.

2. И раздражићу Мисирце једне на друге, те ће војевати брат на брата и пријатељ на пријатеља, град на град, царство на царство.

3. И нестаће духа Мисиру, и намјеру његову разбићу; тада ће питати своје идоле и опсјенаре и враче и гатаре.

4. И предаћу Мисирце у руке жестоких господарима, и љут ће цар владати њима, вели Господ, Господ над војскама.

5. И нестаће воде из мора, и ријека ће пресахнути и засушити се.

6. И ријеке ће отећи, опашће и пресахнути потоци Мисирски, трска и сита посушиће се.

7. Трава крај потока, на ушћу потока, и сви усјеви крај потока посахнуће и нестаће их и пропашће.

8. И тужиће рибари и сјетоваће сви који бацају удицу, и који разапину мрежу по водама забринуће се.

9. И стидјеће се који раде од танкога лана, и који ткају танко бијело платно.

10. И насипи ће му се развалити, и који заграђују рибњаке, сви ће бити жалосна срца.

11. Доиста, кнезови су Соански безумни, и савјет мудријех савјетника Фараонових луд је. Како можете говорити Фараону: Ја сам син мудријех, син старијех царева?

12. Гдје су? Гдје су мудраци твоји? Нека ти кажу ако знаду што је науmio за Мисир Господ над војскама.

13. Полудјеше кнезови Саонски; преварише се кнезови Нофски; преластише Мисир главе племена његовијех.

14. *Господ је излио међу њих дух пријеваран, те учинише да посрђе Мисир у свијем пословима као што посрђе пијан човјек бљујући.

*1 цар 22, 22; Ис 29, 10.

15. И неће бити дјела у Мисиру што би учинила *глава или реп, грана или сита.

*Ис 9, 14.

16. Тада ће бити Мисирци као жене; бојаће се и дрхтати од руке Господа над војскама кад замахне на њих.

17. И земља ће Јудина бити страх Мисиру; ко је се год опомене, препашће се ради намјере Господа над војскама што је наурио супрот њему.

18. У то ће вријеме бити пет градова у земљи Мисирској који ће говорити језиком Хананским и заклињати се Господом над војскама; један ће се звати град Ахерес.

19. У то ће вријеме бити олтар Господњи усред земље Мисирске, и споменик Господњи на међи њезиној;

20. И биће знак и свједочанство Господу над војскама, у земљи Мисирској. Кад стану викати ка Господу на насилнике, он ће им послати спаситеља и кнеза и избавиће их.

21. И биће познат Господ Мисирцима, и познаће Мисирци Господа у то вријеме, и служиће му жртвама и дарима, и завјетоваће завјете Господу, и извршиваће.

22. Тако ће Господ ударити Мисир, и ударив исцијелиће, јер ће се обратити ка Господу, умолиће му се, и исцијелиће их.

23. У то ће вријеме бити пут из Мисира у Асирску, и Асирац ће ићи у Мисир и Мисирац у Асирску, и служиће Господу Мисирци с Асирцима.

24. У то ће вријеме Израиљ бити трећи с Мисирцима и Асирцима, и биће благослов посред земље.

25. Јер ће их благословити Господ над војскама говорећи: Да је благословен мој народ Мисирски и Асирски, дјело руку мојих, и нашљедство моје Израиљ.

Предсказање о побједама Асираца над Мисиром и Етиопијом.

20. Године које дође *Тартан на Азот, кад га посла Саргон, цар Асирски, те би Азот и узео га,

*2 цар 18, 17.

2. У то вријеме рече Господ преко Исаије, сина Амосова, говорећи: Иди, скини костријет са себе, и изуј обућу с ногу својих. И учини тако и иђаше го и бос.

3. Тада рече Господ: Како иде слуга мој Исаија го и бос за знак и чудо што ће бити до три године Мисиру и Етиопској,

4. Тако ће одвести цар Асирски у ропство Мисирце и Етиопљане у сужањство, дјецу и старце, голе и босе и голијех задњица, на срамоту Мисирцима.

5. И препашће се и посрамиће се од Етиопске, узданице своје, и од Мисира, поноса својега.

6. И рећи ће тада који живе на овом острву: Гле, то је узданица наша, ка којој притјецасмо за помоћ да се сачувамо од цара Асирскога; како ћемо се избавити?

Ново предсказање о пројаси Вавилона, Думе (Егома) и Арабије.

21. Бреме пустињи на мору. Као вихори који пролазе на југ, тако ће доћи из пустиње, из земље страшне.

2. Љута утвара јави ми се. Невјерник невјеру чини, пустошник пусто-

ши; ходи, Еламе; опколи, Мидијо! Свему уздисању учинићу крај.

3. Зато су бедра моја пуна бола; муке ме обузеше као кад се мучи породилца; згурих се чујући, препадох се видећи.

4. Срце ми се смете, гроза ме подuze; ноћ милина мојих претвори ми се у страх.

5. Постави сто, стражар нека стражи; једи, пиј; устајте кнезови, мажите штитове.

6. Јер овако ми рече Господ: Иди, постави стражара да ти јави што види.

7. И видје кола, и два реда коњика; кола с магарцима и кола с камилама; и пажаше добро великом пажњом.

8. И повика као лав: Господару, ја стојим једнако на *стражи дању, и стојим на стражи по сву ноћ. *Авак 2, 1.

9. И ево, дођоше на колима људи, у два реда коњици. Тада повика и рече: *Паде, паде Вавилон, и сви резани ликови богова његовијех разбише се о земљу. *Отк 18, 2.

10. Вршају мој, и пшенице гумна мојега! Што чух од Господа над војскама, Бога Израилева, јавих вам.

11. *Бреме Думи. Виче к мени неко са Сира: Стражару! Шта би ноћас? Стражару! Шта би ноћас? *Јер 49, 7.

12. Стражар рече: Доћи ће јутро, али и ноћ; ако ћете тражити, тражите, вратите се, дођите.

13. Бреме Арапској. По шумама у Арапској ноћиваћете, путници Дедански!

14. Изнесите воде пред жедне, који живе у земљи Теми, сретите с хљебом бјегунца.

15. Јер ће бјежати од мача, од мача голога, од лука запетога и од жестокога боја.

16. Јер овако ми рече Господ: За годину, *као што је година најамничка, нестаће све славе Кидарске.

*Ис 16, 14.

17. И што остане храбријех стријелаца синова Кидарских, биће мало; јер Господ Бог Израилев рече.

Јерусалим ойкољен. Сомна сврћнућ.

Елијахим на властии.

22. Бреме Долини виђења. Што ти је те си сва изашла на кровове?

2. Граде пуни вике и вреве, граде весели! Твоји побијени нијесу побијени мачем нити погибоше у боју.

3. Главари твоји узмакоше свикомлики, повезаше их стријелци; што се год нађе твојих, сви су повезани, ако и побјегоше далеко.

4. Зато рекох: Прођите ме се, да плачем горко; не трудите се да ме тјешите за погибљу кћери народа мојега.

5. Јер је ово дан муке и потирања и сметње од Господа, Господа над војскама, у Долини виђења; обалиће зид, и вика ће бити до горе.

6. И Елам узе Тул, с колима људи и с коњацима, и Кир истаче штит.

7. И красне долине твоје напунише се кола, и коњици се намјестише пред вратима.

8. И одастрије се застирач Јудин; и погледао си у то вријеме на оружје у *кући шумској. *1 цар 7, 2; 10, 17.

9. И видјесте да је много пролома на граду Давидову, и сабрасте воду у Доњем језеру.

10. И избројисте куће Јерусалимске, и развалисте куће да утврдите зид.

11. И начинисте јаз међу два зида за воду из старог језера; али не погледасте на онога који је то учинио и не обазресте се на онога који је то одавна спремио.

12. И зва вас Господ над војскама у онај дан да плачете и ридате и да скубете косе и припашете костријет;

13. А гле, радост и весеље, убијају говеда, кољу овце, једу месо и пију вино говорећи: *Једимо и пијмо, јер ћемо сјутра умријети. *1 Кор 15, 32.

14. Али Господ над војскама јави ми: Неће вам се опростити ово безакоње до смрти, вели Господ, Господ над војскама.

15. Овако вели Господ, Господ над војскама: Иди к оному ризничару, к *Сомни, управитељу дворском,

*Ис 36, 3.

16. И реци му: Шта ћеш ти ту? И ко ти је ту? Те си ту истесао себи гроб? Истесао си себи гроб на високу мјесту и спремио си себи стан у камену.

17. Ево, човјече, Господ ће те бацити далеко и затрпаће те.

18. Завитлаће те и хитити као лопту у земљу пространу; ондје ћеш умријети и ондје ће бити кола славе твоје, срамото дому господара својега;

19. И сврћи ћу те с мјеста твојега, и истјераћу те из службе твоје.

20. И у то вријеме позваћу слугу својега Елијакима, сина Хелкијина;

21. И обући ћу му твоју хаљину, и твојим ћу га појасом опасати, и твоју ћу му власт дати у руку, и биће отац Јерусалимљанима и дому Јудину.

22. И метнућу му кључ од дома Давидова на раме: Кад он *отвори, неће нико затворити, и кад он затвори, неће нико отворити. *Отк 3, 7.

23. И као клин углавићу га на тврду мјесту, и биће пријесто славе дому оца својега;

24. И о њему ће се вјешати сва слава дома оца његова, синова и унука, свакојаки судови, и најмањи, и чаше и мјехови.

25. У то вријеме, вели Господ над војскама, помјериће се клин углављени на тврдом мјесту, и извадиће се и пашће, и тежа што је на њему пропаће; јер Господ рече.

Суд над Тиром и Сидоном.

23. Бреме *Тиру. Ридајте лађе Тарсиске, јер је раскопан, да нема куће нити ко долизи. Из земље Китимске јави им се.

*Јез 26, 27.

2. Умукните који живите на острву, које трговци Сидонски поморци пунише.

3. И доходи му бијаху по великим водама сјеме Сиорско, жетва с ријеке, и бјеше трг народима.

4. Стиди се, Сидоне, јер говори море, сила морска вели: Не мучим се порођајем, не рађам, не одгајам момака, не подижем дјевојака.

5. Као што се ожалостише кад чуше за Мисир, тако ће се ожалостити кад чују за Тир.

6. Идите у Тарсис, ридајте острвљани!

7. Је ли то ваш весели град којег је старина од давнина? Његове ће га ноге занијети далеко у туђинство.

8. Ко је то смислио на Тир, који раздаваше вијенце, чији трговци бјеху кнезови, и прекупци славни на земљи?

9. Господ је над војскама то смислио, да осрамоти понос сваке славе и да поништи све славне на земљи.

10. Пријеђи преко земље своје као поток, кћери Тарсиска; нема више појаса.

11. Руку своју подиже на море, задрма царства; Господ је заповједио за Ханан да се раскопају градови његови.

12. И вели: Нећеш се више веселити, осрамоћена дјевојко, кћери Сидонска. Устани, иди у Китим, ни ондје нећеш имати мира.

13. Ето, земље Халдејске; тога народа није било; Асур је основа за оне који живљаху у пустињама, подигоше куле у њој, поградише дворе; и обрати се у развалине.

14. Ридајте лађе Тарсиске, јер је раскопан ваш град.

15. И тада ће Тир бити заробљен седамдесет година, за вијек једнога цара, а послѣ седамдесет година пјеваће се Тиру као курви:

16. Узми гусле, иди по граду, забораваљена курво; добро ударај, пјевај и попијевај, еда би те се опет опоменули.

17. Јер послѣ седамдесет година Господ ће походити Тир, а он ће се вратити на курварску заслугу своју, и курваће се са свијем царствима на земљи.

18. Али ће трговина његова и слуга његова бити посвећена Господу, неће се остављати ни чувати, него ће трговина његова бити онима који наставају пред Господом да једу до ситости и имају одијело добро.

Будући Божији суд земљи. Ошкривење славе Божије на Ђори Сиону.

24. Гле, Господ ће испразнити земљу и опустити је, преврнуће је и расијаће становнике њезине.

2. И биће свештеник као народ, господар као слуга, госпођа као слушкиња, продавац као купац, који даје у зајам као који узима у зајам, који узима добит као који даје.

3. Сасвијем ће се испразнити земља, и сасвијем ће се оплијенити. Јер Господ рече ову ријеч.

4. Тужиће земља и опасти, изнемоћи ће васиљена и опасти; изнемоћи ће главари народа земаљскога.

5. Јер се земља оскврни под становницима својим, јер преступише законе, измијенише уредбе, раскидоше завет вјечни.

6. Зато ће проклетство прождријети земљу, и затрће се становници

њезини; зато ће изгорјети становници земаљски, и мало ће људи остати.

7. *Тужиће вино, увенуће лоза винова, уздисаће сви који су весела срца. *Јл 1, 12.

8. *Престаће весеље уз бубње, нестаће граје онијех који се веселе, престаће весеље уз гусле. *Јер 7, 34; 16, 9.

9. Неће пити вина уз пјесме, огркнуће силовито пиће онима који га пију.

10. Разбиће се пусти град, затворене ће бити све куће да нико не улази.

11. Тужњава ће бити по улицама ради вина, проћи ће свако весеље, отићи ће радост земаљска.

12. Пустош ће остати у граду, и врата ће се развалити.

13. Јер ће бити у земљи и у народима *као кад се оберу маслине, и као кад се паљеткује послѣ бербе.

*Ис 17, 6.

14. Ови ће подигнути глас свој и пјеваће ради величанства Господњег, подвикиваће од мора.

15. Зато славите Господа у долинама, на острвима морским име Господа Бога Израиљева.

16. С краја земље чусмо пјесме у славу праведноме; али рекох: Олошах! Олошах! Тешко мени! Невјерници невјеру чине, баш невјерници невјеру чине.

17. Страхота и јама и замка пред тобом је, становниче земаљски!

18. И ко утече чувши за страхоту, пашће у јаму; а ко ижлезе из јаме, ухватиће се у замку; јер ће се уставе на висини отворити и затрешће се темељи земљи.

19. Сва ће се земља разбити, сва ће се земља распасти, сва ће се земља усколебати.

20. Сва ће се земља *љуљати као пијан човјек, и премјестиће се као колиба, јер ће јој отежати безаконје њезино, те ће пасти и неће више устати. *Ис 19, 14.

21. И у то ће вријеме походити Господ на висини војску високу и на земљи све цареve земаљске.

22. И скупиће се као што се скупљају сужњи у јаму, и биће затворени у тамницу, и послје много времена биће похођени.

23. И *посрамиће се мјесец и сунце ће се застидјети кад Господ над војскама стане царовати на гори Сиону и у Јерусалиму, и пред старјешинама својим прослави се. *Ис 60, 19.

Захвална пјесма избављених послје Божије суда.

25. Господе, ти си Бог мој, узвишавају те, славићу име твоје, јер си учинио чудеса; намјере твоје од старине вјера су и истина.

2. Јер си од града начинио гомилу, и од тврдога града зидине; од града двор за странце, довијека се неће саградити.

3. Зато ће те славити народ силан, град страшнијех народа бојаће те се.

4. Јер си био крјепост убогоме, крјепост сиромашу у невољи његовој, *уточиште од поплаве, заклон од жеge, јер је гњев насилнички као поплава која обаљује зид. *Ис 4, 6.

5. Вреву иностранаца прекинуо си као припеку на суху мјесту; као припека сјеном од облака, тако се пјевање насилника прекиде.

6. И Господ ће над војскама учинити свијем народима на овој гори гозбу од претила мяса, гозбу од чиста вина, од претила мяса с можданима, од вина без талога.

7. И поквариће на овој гори застирач којим су застрти сви народи, и покривач којим су покривени сви народи.

8. *Уништиће смрт заувјек, и † утрће Господ Господ сузе са свакога

лица, и срамоту народа својега укинуће са све земље; јер Господ рече.

*1 Кор 15, 54; † Отк 7, 17.

9. И рећи ће се у оно вријеме: Гле, ово је Бог наш, њега чекасмо, и спашће нас; ово је Господ, њега чекасмо; радоваћемо се и веселићемо се за спасење његово.

10. Јер ће рука Господња починути на овој гори, а Моав ће се изгазити на свом мјесту као што се гази слама за гној.

11. И размахнуће рукама својим сред њега, као што размахује пливач да плива, и обориће охолост његову мишицама руку својих.

12. И град и високе зидове твоје снижиће, обориће, бациће на земљу у прах.

Пјесма народна у славу Боја и уздање у Боја.

26. Тада ће се пјевати ова пјесма у земљи Јудиној: Имамо тврд град; *зидови су и опкоп спасење. *Ис 60, 18.

2. *Отворите врата да уђе народ праведни, који држи вјеру. *Пс 118, 19.

3. Ко се тебе држи, чуваш га једнако у миру, јер се у тебе узда.

4. Уздајте се у Господа довијека, јер је Господ Господ вјечна стијена.

5. Јер понижује оне који наставају на висини, град високи обара, обара га на земљу, обраћа га у прах.

6. Те га гази нога, ноге убогих, стопала невољнијех.

7. Пут је праведнику прав, ти равниш стазу праведноме.

8. И на путу судова твојих, Господе, чекамо те; твоје име и твој спомен жуди душа.

9. Душом својом жудим тебе ноћу, и духом својим што је у мени тражим те јутром; јер кад су судови тво-

ји на земљи, уче се правди који живе у васељени.

10. Ако се и помилује безбожник, не учи се правди, у земљи најправеднијој чини безакоње и не гледа на величанство Господње.

11. Господе, рука је твоја високо подигнута, а они не виде; видјеће и посрамиће се од ревности за народ, и огањ ће прождријети непријатеље твоје.

12. Господе, нама ћеш дати мир, јер сва дјела наша ти си нам учинио.

13. Господе Боже наш, господарише над нама господари други осим тебе, али само тобом помињемо име твоје.

14. Помријеше, неће оживјети, мртви будући неће устати, јер си их ти походио и истријебио, затро сваки спомен њихов.

15. Господе, умножио си народ, умножио си народ и прославио си се, али си их загнао на све крајеве земљске.

16. Господе, *у невољи тражишете, изливаше покорну молитву кад си их карао. *Ос 5, 15.

17. Као *трудна жена кад хоће да се породи па се мучи и виче од бола, такви бијасмо ми пред тобом, Господе! *Јн 16, 21.

18. Затрудњесмо, мучисмо се да родимо, и као да родисмо вјетар, никако не помогосмо земљи, нити падоше који живе у васељени.

19. *Оживјеће мртви твоји, и моје ће мртво тијело устати. Пробудите се и пјевајте који станујете у праху; јер је твоја роса, роса на трави, и земља ће изметнути мртваце.

*Јез 37, 1 и даље.

20. Хајде народе мој, уђи у клијети своје, и закључај врата своја за собом, прикриј се зачас, докле прође гњев.

21. Јер, гле, Господ излази из мјеста својега да походи становнике зе-

мљске за безакоње њихово, и земља ће открити крви своје, нити ће више покривати побијенијех својих.

*Понижење светских сила,
сабирање синова Израиљевих.*

27. Тада ће Господ показати мачем својим љутијем и великим и јаким левијатана, пругу змију, и левијатана, кривуљасту змију, и убиће змаја који је у мору.

2. Тада *пјевајте о винограду који рађа црвенијем вином: *Ис 5, 1.

3. Ја Господ чувам га, у свако доба заљевају га; дан ноћ чуваћу га да га ко не оштети.

4. Нема гњева у мене; ко ће ставити у бој насупрот мени чкаљ и трње? Ја ћу погазити и спалити све.

5. Или нека се ухвати за силу моју да учини мир са мнош; учиниће мир са мнош.

6. Једном ће се *укоријенити Јаков, процвјетаће и узрасти Израиљ, и напуниће васиљену плодом. *Ис 37, 31.

7. Је ли га ударио онако како је ударио оне који њега удараше? Је ли га убио онако како су убијени они које је убио?

8. *С мјером га је карао, кад га је одбацио, кад га је однио силнијем вјетром својим источнијем. *Јер 30, 11.

9. Зато ће се тијем очистити безакоње Јаковљево и то ће бити сва корист што ће се узети гријех његов кад све камење олтарно разметне као раздробљено кречно камење и не буде више гајева ни сунчанијех ликова,

10. Јер ће тврди град опустјети и биће стан остављен и занемарен као пустиња; ондје ће пасти теле и ондје ће лијегати, и појешће му гране.

11. Кад се посуше гране, поломиће се; жене ће долазити и ложити их

на огањ. Јер је народ неразуман; зато га неће жалити који га је створио, и који га је саздао неће се смиловати на њ.

12. У то ће вријеме Господ овијати од обале ријеке до потока Мисирскога, а ви, синови Израилеви, сабраћете се један по један.

13. И тада ће се затрубити у велику трубу, и који се бјеху изгубили у земљи Асирској и који бијаху изгнани у земљу Мисирску, доћи ће и клањаће се Господу на светој гори у Јерусалиму.

Суд Јефрему и Самарији. Скупоцјен камен од ујла у Сиону.

28. Тешко гиздаване вијенцу пијаница Јефремовијех, увелом цвијету краснога накита њихова, који су уврх роднога дола, пијани од вина!

2. Гле, у Господа има неко јак и силан као пљусак од грађа, као олуја која све ломи, као поплава силне воде кад навали, обориће све на земљу руком.

3. Ногама ће се изгизити гиздави вијенац, пијанице Јефремове.

4. И увели цвијет краснога накита њихова, што је уврх роднога дола, биће као воће узрело прије лета, које чим ко види, узме у руку и поједе.

5. У оно ће вријеме Господ над војскама бити славна круна и дичан вијенац остатку народа својега,

6. И дух суда ономе који сједи да суди, и сила онима који узбијају бој до врата.

7. Али се и они заносе од вина, и посрћу од силовита пића. Свештеник и пророк заносе се од силовита пића, освојило их је вино, посрћу од силовита пића, заносе се у пророковању, спотичу се у суђењу.

8. Јер су сви столови пуни бљувотине и нечистоте, нема мјеста чиста.

9. Кога ће учити мудрости, и кога ће упутити да разумије науку? Дјецу, којој се не даје више млијеко, која су одбијена од сисе?

10. Јер заповијест по заповијест, заповијест по заповијест, правило по правило, правило по правило, овдје мало, ондје мало даваше се.

11. Зато ће *неразумљивом бесједом и туђим језиком говорити томе народу; ^{*1 Кор 14, 21.}

12. Јер им рече: Ово је починак, оставите уморна да почине; ово је одмор; али не хтјеше послушати.

13. И биће им ријеч Господња, заповијест по заповијест, заповијест по заповијест, правило по правило, правило по правило, мало овдје, мало ондје, да иду и падају наузнако и разбију се, и да се заплету у замке и ухвате.

14. Зато слушајте ријеч Господњу, људи подсмјевачи, који владате народом што је у Јерусалиму.

15. Што рекосте: Ухватисмо вјеру са смрћу, и уговорисмо с гробом; кад зађе бич као поводањ, неће нас дохватити, јер од лажи начинисмо себи уточиште, и за пријевару заклонисмо се;

16. Зато овако вели Господ Господ: Ево, ја мећем у Сиону *Камен, Камен изабран, Камен од угла, скупоцјен, темељ тврд; ко вјерује неће се плашити.

^{*Пс 118, 22; Рим 9, 33; 10, 11; 1 Пет 2, 6.}

17. И извршићу суд по правилу и правду по мјерилима; и град ће потрети лажно уточиште и вода ће потопити заклон.

18. И вјера ваша са смрћу уништиће се, и уговор ваш с гробом неће остати, а кад зађе бич као поводањ, потлачиће вас.

19. Чим зађе, однијеће вас, јер ће залазити свако јутро, дању и ноћу, и кад се чује вика, биће сам страх.

20. Јер ће одар бити кратак да се човјек не може пружити, и покривач узак да се не може умотати.

21. Јер ће Господ устати као на гори *Ферасиму, разгњевиће се као у долу † Гаваонском, да учини дјело своје, необично дјело своје, да сврши посао свој, необичан посао свој.

*2 Сам. 5, 20; † 1 дн 14, 16.

22. Немојте се, дакле, више подсмјевати да не постану јачи окови ваши, јер чух од Господа Господа над војскама *погибао одређену свој земљи.

*Ис 10, 22, 23.

23. Слушајте и чујте глас мој, пазите и чујте бесједу моју.

24. Оре ли орач сваки дан да посије? Или бразди и повлачи њиву своју?

25. Кад поравни озго, не сије ли грахор и ким? И не меће ли пшеницу на најбоље мјесто, и јечам на згодно мјесто, и крупник на његово мјесто?

26. И Бог га његов учи и упућује како ће радити.

27. Јер се грахор не врше браном, нити се точак колски обрће по киму, него се цијепом млати грахор и ким прутом.

28. Пшеница се врше, али неће једнако вријећи нити ће је сатрти точком колским на зупцима раздробити.

29. И то долази од Господа над војскама, који је диван у савјету, велик у мудрости.

*Јерусалим ће бити ојкољен и пошом
избављен. Народ ће заслијепити.
Чудесна промјена.*

29. Тешко Арилу, Арилу, граду гдје је стајао Давид. Додајте годину на годину, нека кољу жртве празничне.

2. Али ћу притијеснити Арила, и биће жалост и туга, јер ће ми бити као Арил.

3. Јер ћу те опколити војском, и стегнућу те опкопима и подигнућу супрот теби куле.

4. Те ћеш оборен говорити са земље и из праха ћеш муцати, и глас ће ти бити са земље као у бајача и из праха ћеш шапћући говорити.

5. А мноштво непријатеља твојих биће као ситан прах и мноштво на-силника као пљева кад се размеће; и то ће бити зачас, изненада.

6. *Господ над војскама походиће га громом и трусом и хуком великом, вихором и буром и пламеном огњенијем који прождире. *Ис 30, 30.

7. И мноштво свијех народа који војују на Арил и сви који ударају на њ и на зидове његове и који га притјешњују, биће као утвара ноћна у сну.

8. Биће као кад гладан сн да једе, па кад се пробуди а душа му празна; или кад сн жедан да пије, па кад се пробуди, а он изнемогао и душа му жедна; тако ће бити мноштво свијех народа што војују на гору Сионску.

9. Станите и чудите се; вапијте и вичите: Пијани су, али не од вина; посрћу, али не од силовита пића.

10. *Јер је Господ излио на вас дух тврдога сна и затворио вам очи, ослијепио пророке и † видиоце, главаре ваше.

*Рим 11, 8; † Ис 6, 10.

11. И свака утвара биће вам као ријечи у запечаћеној књизи, коју даду човјеку који зна читати говорећи: Читај то; а он рече: Не могу, јер је запечаћено.

12. Или да даду књигу оном који не зна читати говорећи: Читај то; а он рече: Не знам читати.

13. Зато рече Господ: *Што се овај народ приближује устима својима и уснама својим поштује ме, а срце им далеко стоји од мене, и страх којим ме се боје заповијест је људска којој су научени,

*Мт 15, 8, 9.

14. Зато ћу, ево, још радити чудесно с тијем народом, чудесно и дивно,

и *мудрост мудријех његовијех погинуће и разума разумнијех нестаће.

*1 Кор 1, 19.

15. Тешко онима који дубоко сакривају од Господа намјеру, који раде у мраку и говоре: Ко нас види? И ко нас зна?

16. Наопакe мисли ваше нијесу ли као кал лончарски? *Говори ли дјело за онога који га је начинио: Није ме начинио? И лонац говори ли за онога који га је начинио: Не разумије?

*Ис 45, 9.

17. Неће ли се доскора и *Ливан претворити у поље, и поље се узимати за шуму?

*Ис 32, 15.

18. И *у тај ће дан глухи чути ријечи у књизи, и из таме и мрака видјеће очи слијепијех.

*Ис 35, 5.

19. И кротки ће се веома радовати у Господу, и ништи између људи веселиће се са свеца Израиљева.

20. Јер насилника неће бити, и нестале подсмјевача, и истријебиће се сви који гледају да чине безакоње.

21. Који окривљује човјека за ријеч, и *међу замку ономе који кара на вратима, и обарају праведнога лажју.

*Ам 5, 10.

22. Зато Господ, који је откупио Аврама, овако говори за дом Јаковљев: Неће се више Јаков постидјети, нити ће му лице поблиједјети.

23. Јер кад види усред себе дјецу своју, дјело руку мојих, тада ће они светити име моје, светиће Свеца Јаковљева и бојаће се Бога Израиљева.

24. И који лутају духом оразумиће се, и викачи ће примити науку.

*Тешко онима који побјећу у Мисир!
Благо онима који се уздају у Господа!
Суд Асирији.*

30. Тешко синовима одметницима, говори Гос-

под, који састављају намјере које нијесу од мене, заклањају се за заклон који није од мога духа, да domeћу гријех на гријех;

2. Који слазе у Мисир не питајући шта ћу ја рећи, да се укријепе силом Фараоновом и да се заклоне под сјеном Мисирским.

3. Јер ће вам сила Фараонова бити на срамоту, и заклон под сјеном Мисирским на поругу.

4. Јер кнезови његови бише у Соану, и посланици његови дођоше у Ханес.

5. Али ће се сви посрамити с народа који им неће помоћи, нити ће им бити на корист ни на добит, него на срамоту и на поругу.

6. Товар ће бити на стоци јужној: У земљу гдје је невоља и мука, гдје су лавови и лавићи, гује и змајеви огњени крилати, однијеће благо своје магарцима на раменима и богатство своје камилама на грбама, к народу који неће помоћи.

7. Јер ће Мисирци узалуд и напразно помагати; зато вичем о том: Јачина им је да сједе с миром.

8. Сада иди, напиши ово пред њима на дашчицу, напиши у књигу, да остане за времена која ће доћи, довијека:

9. Они су народ непокоран, синови лажљиви, синови који неће да слушају закона Господњег;

10. Који говоре видиоцима: Немојте виђати, и пророчима: Немојте нам пророковати што је право, говорите нам миле ствари, пророкујте пријевару;

11. Сврните с пута, одступите од стазе, нека нестане испред нас свеца Израиљева.

12. Зато овако вели Светац Израиљев: Кад одбацујете ову ријеч, и уздате се у пријевару и опачину и на њу се ослањате,

13. Зато ће вам то безакоње бити као пукотина у зиду који хоће да падне, која издигне зид високо, те се нагло уједанпут обори.

14. И разбиће га као што се разбија разбијен суд лончарски, не жали се, те се не нађе ни цријепа кад се разбије да узмеш огањ с огњишта или да захватиш воде из јаме.

15. Јер овако говори Господ Господ, светац Израилев: Ако се повратите и будете мирни, избавићете се, у миру и уздању биће сила виша; али ви нећете.

16. Него говорите: Не; него ћемо на коњма побјећи. Зато ћете бјежати. Појахаћемо брзе коње. Зато ће бити бржи који ће вас тјерати.

17. Бјежаће вас тисућа кад један повиче; кад повичу петорица, бјежаћете сви, докле не останете као окресано дрво наврх горе и као застава на хуму.

18. А зато чека Господ да се смиљује на вас, и зато ће се узвисити да вас помилује; јер је Господ праведан Бог; благо свјема који га чекају.

19. Јер ће народ наставати у Сиону, у Јерусалиму; нећеш више плакати, доиста ће те помиловати кад повичеш; чим те чује, одазваће ти се.

20. Премда ће вам Господ дати хљеба тужнога и воде невољничке; али ти се више неће узимати учитељи твоји, него ће очи твоје гледати учитеље твоје,

21. И уши ће твоје слушати ријеч иза тебе гдје говори: То је пут, идите њим, ако бисте сврнули надесно или налијево.

22. И *опрзнићете посребрене ликове своје резане и златно одијело ликова ливенијех, и баћићете их као нечистоту, и рећи ћеш им: Одлазите.

*Ис 2, 20.

23. И даће дажд сјемену твојему које посијеш на њиви, и хљеб од рода

земаљскога биће обилат и сит; тада ће стока твоја пасти на паши про-страној.

24. Волови и магарци, што раде земљу, јешће чисту зоб овијану лопатом и решетом.

25. И на свакој гори високој и на сваком хуму високом биће извори и потоци, кад буде покољ велики, кад нападају куле.

26. И свјетлост ће мјесечна бити као свјетлост сунчана, а свјетлост ће сунчана бити седам пута већа, као свјетлост од седам дана, кад Господ завије улом народу својему и исцијели ране које му је задао.

27. Гле, име Господње иде издалека, гњев његов гори и врло је тежак; усне су му пуне љутине и језик му је као огањ који сажиже.

28. А дух му је као поток који плави и допире до грла, да расије народе да отиду у ништа, и биће у чељусти-ма народима узда која ће их гонити да лутају.

29. Пјеваћете као ноћу уочи пражника, и веселићете се од срца као онај који иде са свиралом на гору Господњу, к стијени Израилевој,

30. *И Господ ће пустити да се чује слава гласа његова, и показаће како маше руком својом с љутијем гњевом и пламеном огњенијем који прождире, с распом и са силнијем даждем и с градом. *Ис 29, 6.

31. Јер ће се од гласа Господњег препаста Асирац, који је био палицом.

32. И куда год прође палица поуздана, којом ће Господ навалити на њ, биће бубњи и гусле, и ратовима жестоким ратоваће на њих.

33. Јер је већ приправљен Тофет, и самом цару приправљен је, начи-нио је дубок и широк; мјеста, огња и дрва има много; дах Господњи као поток сумпорни упалиће га.

*Слаба помоћ од Мисира.
Божија помоћ у борби са Асирицима.*

31. Тешко онима *који иду у Мисир за помоћ, који се ослањају на коње, и уздају се у кола што их је много, и у коњике што их је велико мноштво, а не гледају на Свеца Израиљева и не траже Господа. *Ис 30, 2.

2. Али је и он мудар, и навући ће зло, и *неће порећи своје ријечи, него ће устати на дом неваљалијех људи и на оне који помажу онима који чине безакоње. *4 Мој 23, 19.

3. А Мисирци су људи а не Бог, и коњи су њихови тијело а не дух; и зато ће Господ махнути руком својом, те ће пасти помагач, пашће и онај коме помаже, и сви ће заједно погинути.

4. Јер овако ми рече Господ: Као што лав и лавић риче над ловом својим, и ако се и свиче на њ мноштво пастира, он се не плаши од вике њихове нити се покорава на буку њихову, тако ће Господ над војскама сићи да војује за гору Сионску и за хум њезин.

5. *Као птице крилима Господ ће над војскама заклањати Јерусалим, и заклањајући избавиће, и облазећи сачуваће. *5 Мој 32, 11.

6. Вратите се к њему, од којег се сасвијем одвргодте, синови Израиљеви!

7. Јер ће у онај дан сваки *одбаци идоле своје сребрне, и златне своје идоле, које вам руке ваше начинише на гријех. *Ис 2, 20.

8. И Асирац ће *пасти од мача не човјечијега, и мач не човјечји појешће га, и бјежаће испред мача, и младићи ће његови плаћати данак. *Ис 37, 36.

9. И стијена ће његова проћи од страха, и кнезови ће се његови препастиди од заставе, вели Господ, чији је огањ на Сиону и пећ у Јерусалиму.

Будуће Царство правде. Истинска безбједност духом са висине.

32. Ево, цар ће царовати право и кнезови ће *владати по правди. *Јер 23, 5.

2. И човјек ће бити као заклон од вјетра, и као уточиште од поплаве, као потоци на суху мјесту, као сјен од велике стијене у земљи сасушеној.

3. И очи онијех који виде неће бити заслијељене, и уши онијех који чују слушаће.

4. И срце неразумнијех разумјеће мудрост, и језик мутаивијех говориће брзо и разговјетно.

5. Неваљалац се неће више звати кнез, нити ће се тврдица називати подашњијем.

6. Јер неваљалац о неваљалству говори, и срце његово гради безакоње, радећи лицемјерно и говорећи на Бога лаж, да испразни душу гладному и напој жедному да узме.

7. И справе тврдичине зле су; смишља лукаштине да затре ниште ријечима лажнијем и кад сиромаш говори право.

8. Али кнез смишља кнежевски, и устаје да ради кнежевски.

9. Устаните, жене мирне, слушајте глас мој; кћери безбрижне, чујте ријечи моје.

10. За много година бићете у сметњи, ви безбрижне; јер неће бити бербе, и сабирање неће доћи.

11. Страшите се, ви мирне; дрхтите, ви безбрижне, свуците се, будите голе, и припашите око себе костријет,

12. Бијући се у прси за лијепијем њивама, за роднијем чокотима.

13. Трње и чкаљ никнуће на земљи народа мојега, и по свијем кућама веселијем, у граду веселом.

14. Јер ће се дворови оставити, вреве градске нестаће; куле и стра-

жаре постаће пећине довијека, радост дивљим магарцима и паша стадима,

15. Докле се не излије на нас дух с висине и *пустиња постане њива, а њива се стане узимати за шуму.

*Ис 29, 17.

16. Тада ће суд становати у пустињи, и правда ће стајати на њиви.

17. И мир ће бити дјело правде, што ће правда учинити биће покој и безбрижност довијека.

18. И мој ће народ сједјети у мирну стану и у шаторима поузданијем на почивалиштима тихим.

19. Али ће грађ пасти на шуму, и грађ ће се врло снизити.

20. Благо вама који сијете покрај сваке воде, и пуштате волове и магарце.

Народу Божијему, који јадикује, обећава се пројаси невријашеља, грјешницима на страх, а вјернима на радост.

33. Тешко теби који пу-стошиш а тебе не пу-стоше, и који чиниш невјеру а теби се не чини невјера; кад престанеш пустошити, бићеш опустошен, кад престанеш чинити невјеру, чиниће ти се невјера.

2. Господе, смилуј се на нас, тебе чекамо; буди им мишица свако јутро, и спасење наше у невољи.

3. Народи побјегоше од јаке вике, расијаше се народи што се ти подиже.

4. И покупиће се плијен ваш као што се купе гусјенице, скочиће на њ као што скачу скакавци.

5. Узвишен је Господ, јер настава на висини; напуниће Сион суда и правде.

6. И тврђа времена твојега, сила спасења твојега биће мудрост и знање; страх Господњи биће благо твоје.

7. Ето, јунаци њихови вичу на пољу, и посланици мирни плачу горко.

8. Путови опустјеше, путници не путују; поквари уговор, одбаци градове, не мари за човјека.

9. Земља тужи и чезне, Ливан се стиди и вене, Сарон је као пустиња, Васан и Кармил огољеше.

10. Сада ћу устати, вели Господ, сада ћу се узвисити, сада ћу се подигнути.

11. Затрудњетећете сламом, родићете стрњик; гњев ваш прождријеће вас као огањ.

12. И народи ће бити као пећи кречне, изгорјеће огњем као трње посјечено.

13. Слушајте који сте далеко што сам учинио, и који сте близу познајте моћ моју.

14. Грјешници у Сиону уплашиће се, дрхат ће спопасти лицемјере, и рећи ће: Ко ће нас остати код огња који прождире? Ко ће нас остати код вјечне жеге?

15. *Ко ходи у правди и говори што је право; ко мрзи на добитак од насиља; ко отреса руке своје да не прими поклона; ко затискује уши своје да не чује за крв, и зажима очи своје да не види зла; *Пс 15, 2; 24, 4.

16. Он ће наставати на високим мјестима; градови на стијенама биће му уточиште, хлеб ће му се давати, воде му се неће премицати.

17. Очи ће ти видјети цара у красоти његовој, гледаће земљу далеку.

18. Срце ће твоје мислити о страху говорећи: Гдје је писар? Гдје бројач? Гдје је онај што прегледа куле?

19. Нећеш видјети жестока народа, *народа који говори из дубина да се не разбира, у кога је језик мутав да се не разумије. *5 Мој 28, 49.

20. Погледај на Сион, град празника наших; очи твоје нека виде Јерусалим, мирни стан, шатор, који

се неће однијети, којему се коље неће нигда помјерити, и ниједно му се уже неће откинути.

21. Него ће нам ондје Господ велики бити мјесто ријека и потока широких, по којима неће ићи лађа с веслима, нити ће велика лађа пролазити онуда.

22. Јер је Господ наш судија, Господ је који нам поставља законе, Господ је цар наш, он ће нас спасти.

23. Ослабише твоја ужа, не могу тврдо држати катарке своје ни разапети једра; тада ће се раздијелити велик плијен, хроми ће разграбити плијен.

24. И нико од становника неће рећи: Болестан сам. Народу који живи у њему опростиће се безакоње.

*Божји суд свима непријатељима
његовој народа, особито Едому.*

34. Приступите, народи, да чујете; пазите, народи; нека чује земља и што је у њој, васељена и што се год рађа у њој.

2. Јер се Господ разгневио на све наредбе, и разљутио се на сву војску њихову, затрће их, предаће их на покољ.

3. И побијени њихови бациће се, и од мртваца њиховијех дизаће се смрад и горе ће се расплинути од крви њихове.

4. И сва ће се војска небеска растопити, и *савиће се небеса као књига, и сва војска њихова нападаће као што пада лист с винове лозе и као што пада са смокве. *Отк 6, 14.

5. Јер је опојен на небу мач мој, ево, *сићи ће на суд на Едомце и на народ који сам проклео да се затре.

*Јер 49, 7 и даље.

6. Мач је Господњи пун крви и тован од претилине, од крви јагњеће и

јарчије, од претилине бубрега овнујских; јер Господ има жртву у Восору и велико клање у земљи Едомској.

7. И једнорози ће сићи с њима и јунци с биковима; земља ће се њихова опити од крви и прах ће њихов утити од претилине.

8. Јер ће бити дан *освете Господње, година плаћања, да би се осветио Сион. *Ис 63, 4.

9. И потоци ће се њезини претворити у смолу, и прах њезин у сумпор, и земља ће њихова постати смола разгорјела.

10. Неће се гасити ни ноћу ни дану, *довијека ће се дизати дим њезин, од кољена до кољена остаће пуста, нико неће прелазити преко ње довијека. *Отк 14, 11; 19, 3.

11. Него ће је наслиједити гем и ђук, сова и гавран населиће се у њој. И Господ ће растегнути преко ње уже погibli и мјерила пустоши.

12. Племиће њезине зваће да царују, али неће бити ниједнога, и сви ће кнезови њезини отићи у ништа.

13. И трње ће изникнути у двори-ма њиховијем, коприва и чкаљ у градовима њиховијем, и *биће стан змајевима и насеље совама. *Ис 13, 21.

14. И сретаће се дивље звијери с буљинама, авети ће се довикивати, ондје ће се населити вјештице и наћи почивалиште.

15. Ондје ће се гнијездити ђук и носити јаја и лећи птиће и сабирати их под сјен свој; ондје ће се састајати и јастребови један с другим.

16. Тражите у књизи Господњој и читајте, ништа од овога неће изостати и ниједно неће бити без другога; јер што кажем, он је заповједио, и дух ће их његов сабрати.

17. Јер им он баци ждријаб, и рука његова раздијели им земљу ужем, и њихова ће бити довијека, од кољена до кољена наставаће у њој.

*О љустињи сасушеној и жедној.
Добро народа Божијега ђослије ђодне-
сених мука.*

35. Радоваће се томе пу-
стиња и земља сасу-
шена, веселиће се пустош и процвје-
тати као ружа.

2. *Процвјетаће обилно, и весе-
лиће се радујући се и попијевајући;
слава Ливанска даће јој се и красота
Кармилска и Саронска; та ће мјеста
видјети славу Господњу, красоту Бога
нашега. *Ис 32, 15.

3. *Укријепите клонуле руке, и ко-
љена изнемогла ојврдите.

*Јов 4, 3; 12, 2.

4. Реците онима којима се срце
уплашило: Охрабрите се, не бојте се;
ево Бога вашега; освета иде, плата
Божија, сам иде, и спашће вас.

5. *Тада ће се отворити очи слије-
пима, и уши глухима отвориће се.

*Ис 29, 18; Мт 11, 5.

6. Тада ће хром скакати као јелен,
и језик нијевога пјеваће, јер ће у пу-
стињи проврети воде и потоци у зе-
мљи сасушеној.

7. И сухо ће мјесто постати језе-
ро, и земља сасушена извори водени,
у стану змајевском, по ложама њихо-
вијем, биће трава, трска и сита.

8. И ондје ће бити насап и пут, ко-
ји ће се звати свети пут; неће ићи по
њему нечисти, него ће бити за њих;
ко узиде њим, ни луд неће заћи.

9. *Неће ондје бити лава, и љута
звигер неће ићи по њему, нити ће се
ондје наћи, него ће ходити избавље-
ни. *3 Мој 26, 6; Ис 11, 9; Јез 34, 25.

10. И које *искупи Господ, вра-
тиће се и доћи ће у Сион пјевајући,
и вјечна ће радост бити над главом
њиховом, добиће радост и весеље, а †
жалост и уздисање бјежаће.

*Ис 51, 11; † Отк 21, 4.

Сенахирим ојкољава Јерусалим.

36. Четрнаесте године ца-
ровања Језекијина по-
диже се *Сенахирим, цар Асирски, на
све тврде градове Јудине, и узео их.

*2 цар 18, 13-17; 2 дн 32, 1-19.

2. И посла цар Асирски Равсака из
Лакхиса у Јерусалим к цару Језекији с
великом војском; и он стаде код јаза
горњег језера на путу код поља бје-
љарева.

3. Тада изиде к њему Елијахим,
син Хелкијин, који бијаше над дво-
ром, и Сомна писар и Јоах, син Аса-
фов, паметар.

4. И рече им Равсак: Кажите Је-
зекији: Овако каже велики цар, цар
Асирски: Каква је то узданица у коју
се уздаш?

5. Да речем, али су празне ријечи, да
имаш свјета и силе за рат. У што се да-
кле уздаш, те си се одметнуо од мене?

6. Гле, уздаш се у штап од трске
сломљене, у Мисир, на који ако се ко
наслони, ући ће му у руку и пробо-
шће је; такав је Фараон, цар Мисир-
ски, свјема који се уздају у њ.

7. Ако ли ми речеш: Уздамо се у
Господа Бога својега; није ли то онај
чије је висине и олтаре оборио Језе-
кија и заповједио Јуди и Јерусалиму:
Пред овијем олтаром клањајте се?

8. Хајде затеци се мојему госпо-
дару, цару Асирском, и даћу ти дви-
је тисуће коња, ако можеш додати
који ће јахати.

9. Како ћеш, дакле, одбити и јед-
нога војводу између најмањих слугу
господара мојега? Али се ти уздаш у
Мисир за кола и коњике.

10. Сврх тога, еда ли сам ја без Го-
спода дошао на ово мјесто да га за-
трем? Господ ми је рекао: Иди на ту
земљу, и затри је.

11. Тада Елијахим и Сомна и Јо-
ах рекоше Равсаку: Говори слугама

својим Сирски, јер разумијемо, а немој нам говорити Јудејски да слуша народ на зиду.

12. А Равсак рече: Еда ли ме је господар мој послао ка господару твојему или к теби да кажем ове ријечи? Није ли к тијем људима што сједе на зиду, да једу своју нечист и да пију своју мокраћу с вама?

13. Тада стаде Равсак и повика иза гласа Јудејски и рече: Чујте ријечи великога цара Асирскога.

14. Овако каже цар: Немојте да вас вара Језекија, јер вас не може избавити.

15. Немојте да вас наговори Језекија да се поуздате у Господа, говорећи: Господ ће нас избавити, овај се град неће дати у руке цару Асирском.

16. Не слушајте Језекије; јер овако каже цар Асирски: Учините мир са мношћом и ходите к мени, па једите сваки са свога чокота и сваки са своје смокве, и пијте сваки из својега студенца,

17. Докле не дођем и однесем вас у земљу као што је ваша, у земљу обилну житом и вином, у земљу обилну хљебом и виноградима.

18. Немојте да вас вара Језекија говорећи: Господ ће нас избавити. Је ли који између богова других народа избавио своју земљу из руке цара Асирскога?

19. Гдје су богови Ематски и Арфадски? Гдје су богови Сефарвимски? Јесу ли избавили Самарију из мојих руку?

20. Који су између свијех богова овијех земаља избавили земљу своју из моје руке? А Господ ће избавити Јерусалим из моје руке?

21. Али они мучаху, и не одговорише му ни ријечи, јер цар бјеше заповједио и рекао: Не одговарајте му.

22. Тада Елијахим, син Хелкијин, који бијаше над двором, и Сомна пи-

сар и Јоах, син Асафов, паметар, дођоше к Језекији раздрвши хаљине, и казаше му ријечи Равсакове.

*Сенахиримова сила послије молитве
Језекијине ноћу разбијена.*

37. А^{*} кад то чу цар Језекија, раздрије хаљине своје и веза око себе костријет, па отиде у дом Господњи. ^{*}2 цар 19, 1 и даље.

2. И посла Елијакима, који бијаше над двором, и Сомну писара и најстарије свештенике обучене у костријет к Исаји пророку, сину Амосову.

3. И рекоше му: Овако вели Језекија: Ово је дан невоље и кара и руга, јер приспјеше дјеча до порођаја, а нема снаге да се роде.

4. Да ако је чуо Господ Бог твој што рече Равсак, којег посла цар Асирски, господар његов, да ружи Бога живог и да га вријеђа ријечима које је чуо Господ Бог твој, помоли се за остатак који се налази.

5. И дођоше к Исаји слуге цара Језекије.

6. И рече им Исаја: Овако реци те господару својему: Овако вели Господ: Не плаши се од ријечи које си чуо, којима хулише на ме слуге цара Асирскога.

7. Ево, ја ћу пустити на њ дух, те ће чути глас и вратити се у своју земљу, и учинићу да погине од мача у својој земљи.

8. И тако вративши се, Равсак нађе цара Асирскога гдје бије Ливну, јер бјеше чуо да је отишао од Лакиса.

9. А он чу за Тираку, цара Хускога гдје казаше: Иде да се бије с тобом. И чувши посла посланике к Језекији говорећи:

10. Овако реци те Језекији, цару Јудину: Немој да те вара Бог твој, у којег се уздаш говорећи: Неће се дати Јерусалим у руке цару Асирском.

11. Ето, чуо си шта су учинили цареви Асирски свијем земљама потврши их сасвијем; а ти ли ћеш се избавити?

12. Јесу ли народе које сатрше оци моји избавили богови њихови: Госанце, Харанце, Ресефе и синове Еденове који бијаху у Теласару?

13. Гдје је цар Ематски и цар Арфадски и цар од града Сефарвима, од Ене и Аве?

14. А кад Језекија прими књигу из руку посланика и прочита је, отиде у дом Господњи, и разви је Језекија пред Господом.

15. И помоли се Језекија Господу говорећи:

16. Господе над војскама, Боже Израилев, који сједиш на херувимима, ти си сам Бог свијем царствима на земљи, ти си створио небо и земљу.

17. Пригни, Господе, ухо своје и чуј; отвори, Господе, очи своје и види; чуј све ријечи Сенахирима, који посла да ружи Бога живога.

18. Истина је, опустошили су цареви Асирски све оне народе и земље њихове,

19. И побацали су богове њихове у огањ, јер не бијаху богови, него дјело руку човјечијих, дрво и камен, зато их потрше.

20. И зато, Господе Боже наш, избави нас из руку његовијех, да познаду сва царства на земљи да си ти сам Господ.

21. Тада посла Исаија, син Амосов, к Језекији и поручи му: Овако вели Господ Бог Израилев: Услишио сам за што си ми се молио због Сенахирима, цара Асирскога.

22. Ово је ријеч коју изрече Господ за њ: Руга ти се и подсмејева ти се дјевојка, кћи Сионска, за тобом маше главом кћи Јерусалимска.

23. Кога си ружио и хулио? И на кога си подигао глас? И подигао увис очи своје? На свеца Израилева.

24. Преко слуга својих ружио си Господа и рекао си: С мноштвом кола својих изидох на високе горе, на стране Ливанске, и посјећи ћу високе кедре његове, и лијепе јеле његове, и доћи ћу на највиши крај његов, у шуму његова Кармила.

25. Ја сам копао и пио воду, и исушио сам стопама својим све потоке градовима.

26. Нијеси ли чуо да ја то одавна чиним, и од искона да сам тако уредио? Сада пуштам то да превратиш тврде градове у пусте гомиле.

27. Зато који у њима живе изнемогоше, уплашише се и сметоше се, посташе као трава пољска, као зелена травица, као трава на крововима која се суши прије него сазри.

28. Знам сјећење твоје и полагање твоје и долажење твоје и како бјесниш на ме.

29. Јер бјесниш на ме, и твоја објест дође до мојих ушију, зато ћу метнути брњицу своју на ноздрве твоје, и узду своју у губицу твоју, па ћу те одвести натраг путем којим си дошао.

30. А теби ово нека буде знак: Јешћете ове године што само од себе роди, а друге године што опет само од себе роди; а треће године сијте и жањите и садите винограде и једите род из њих.

31. Јер остатак дома Јудина, што остане, опет ће пустити жиле оздо и родити озго.

32. Јер ће из Јерусалима изаћи остатак, и из горе Сиона, који се сачувају. Ревност Господа над војскама учиниће то.

33. Зато овако вели Господ за цара Асирскога: Неће ући у овај град, нити ће бацити амо стријеле, неће се примаћи к њему са штитом, нити ће ископати опкопа око њега.

34. Вратиће се путем којим је дошао, а у град овај неће ући, вели Господ.

35. Јер ћу бранити тај град и сачуваћу га себе ради и ради Давида, слуге својега.

36. Тада изиде анђео Господњи и поби у околу Асирском сто и осамдесет и пет тисућа; и кад усташе ујутру, а то све сами мртваци.

37. Те се подиже Сенахирим, цар Асирски, и отиде, и вративши се оста у Ниневији.

38. И кад се клањаше у дому Нисрока, бога својега, Адрамелех и Сарасар, синови његови, убише га мечем, а сами побјегоше у земљу Араратску, и на његово се мјесто зацари Есардон, син његов.

Језекија се разболијева, оздравља и благодари Богу.

38. У то вријеме разболе се Језекија на смрт; и дође к њему пророк Исаија, син Амосов, и рече му: Овако вели Господ: Нареди за кућу своју, јер ћеш умријети и нећеш остати жив.

2. А Језекија се окрете лицем к зиду, и помоли се Господу,

3. И рече: Ох, Господе, опомени се да сам једнако ходио пред тобом вјерно и с цијелијем срцем, и творио што је теби угодно. И плака Језекија веома.

4. Тада дође ријеч Господња Исаији говорећи:

5. Иди и реци Језекији: Овако вели Господ Бог Давида, оца твојега: Чуо сам молитву твоју, и видео сам сузе твоје, ево додаћу ти вијеку петнаест година.

6. И избавићу тебе и овај град из руку цара Асирскога, и *бранићу овај град. *Ис 37, 35.

7. И ово нека ти буде *знак од Господа да ће учинити Господ што је рекао. *2 цар 20, 8 и даље; Ис 7, 11.

8. Ево, ја ћу вратити сјен по кољенцима по којима је сишао на сунчанику Ахазову натраг за десет кољенаца. И врати се сунце за десет кољенаца по кољенцима по којима бијаше сишло.

9. Ово написа Језекија; цар Јудин, кад се разболе, и оздрави од болести своје:

10. Ја рекох, кад се пресјекоше дани моји: Идем к вратима гробнијем, узме ми се остатак година мојих.

11. Рекох: Нећу видјети Господа Господа *у земљи живијех, нећу више видјети човјека међу онима који станују на свијету. *Пс 27, 13.

12. *Вијек мој прође и пренесе се од мене као шатор пастирски; пресјекох живот свој као ткач, одсјећи ће ме од оснутка; од јутра до вечера учинићеш ми крај. *Јов 7, 6.

13. Мишљах за јутра да ће као лав потрти све кости моје; од јутра до вечера учинићеш ми крај.

14. Пиштах као ждрао и као ластавица, ухах као голубица, очи ми ишчиљеше гледајући горе: Господе, у невољи сам, облакшај ми.

15. Шта да речем? Он ми каза, и учини. Проживјећу све године своје по јаду душе своје.

16. Господе, о том се живи и у том је свему живот духа мојега, исцијелио си ме и сачувао у животу.

17. Ево, на мир дође ми љут јад; али теби би мило да извучеш душу моју из јаме погибљи, јер си бацио за леђа своја све гријехе моје.

18. *Јер неће гроб тебе славити, неће те смрт хвалити, и који сићу у гроб не надају се твојој истини. *Пс 6, 5.

19. Живи, живи, они ће те славити као ја данас: отац ће синовима јављати истину твоју.

20. Господ ме спасе, зато ћемо пјевати пјесме моје у дому Господњем док смо год живи.

21. А Исаија бјеше рекао да узму грудку сухих смокава и привију на оток, те ће оздравити.

22. И Језекија бјеше рекао: Шта ће бити знак да ћу отићи у дом Господњи?

*Посланици из Вавилона.
Језекији предсказана казна.*

39. У то вријеме *Меродах Валадан, син Валаданов, цар Вавилонски, посла књигу с даром Језекији; јер бјеше чуо да је био болестан и оздравио.

**2 цар 20, 12 и даље.*

2. И Језекија се обрадова томе, и показа им све ризнице своје, сребро и злато и мирисе, и најбоље уље, и кућу гдје му бјеше оружје, и што се год налажаше у ризницама његовијем, не оста ништа да им не показа Језекија у кући својој и у свему господству свом.

3. Тада дође пророк Исаија к цару Језекији и рече му: Шта су говорили ти људи и одакле су дошли к теби? А Језекија рече: Из даљне земље дошли су к мени, из Вавилона.

4. А он рече: Шта су видјели у твојем двору? А Језекија рече: Видјели су све што има у мом двору; није остало ништа у ризницама мојим да им нијесам показао.

5. Тада рече Исаија Језекији: Чуј ријеч Господа над војскама.

6. Ево, доћи ће вријеме кад ће се однијети у Вавилон све што има у кући твојој, и што су сабирали оци твоји до данас, неће остати ништа, вели Господ.

7. И синове твоје, који ће изаћи од тебе, које ћеш родити, узеће да буду дворани у двору цара Вавилонскога.

8. А Језекија рече Исаији: Добра је ријеч Господња коју си рекао. Још рече: Је ли? За мога вијека биће мир и вјера?

*Ушјешне речи Госјода своје народу.
Израиљев Бој изнад других бојова.*

40. Тјешите, тјешите народ мој, говори Бог ваш.

2. Говорите Јерусалиму љубазно, и јављајте му да се навршио рок његов, да му се безакоње опростило, јер је примио из руке Господње двојном за све гријехе своје.

3. *Глас је некога који виче: Приправите у пустињи пут Господњи, поправните у пустоши стазу Богу нашему.

**Лк 3, 4; Јн 1, 23.*

4. Све долине нека се повисе, и све горе и брегови нека се слегну, и што је криво нека буде право, и неравна мјеста нека буду равна.

5. И јавиће се слава Господња, и свако ће тијело видјети; јер уста Господња говорише.

6. Глас говори: Вичи. И рече: Шта да вичем? *Да је свако тијело трава и све добро његово као цвијет пољски.

**Пс 90, 5; Јак 1, 10; 1 Пет 1, 24.*

7. Суши се трава, цвијет опада кад дух Господњи дуне на њ; доиста је народ трава.

8. Суши се трава, цвијет опада; али ријеч Бога нашега остаје довијека.

9. Изиди на високу гору, Сионе, који јављаш добре гласе; подигни силно глас свој, Јерусалиме, који јављаш добре гласе; подигни, не бој се. Кажи градовима Јудинијем: Ево Бога нашега.

10. Ево, Господ Бог иде на јакога, и мишица ће његова обладати њим; ево, *плата је његова код њега и дјело његово пред њим.

**Ис 62, 11.*

11. Као пастир *пашће стадо своје; у наручје своје сабраће јагањце, и у њедрима ће их носити, а дојилице ће водити полако.

**Јн 10, 11.*

12. Ко је измјерио воду грстима својим и небеса премјерио пећу? Ко

је мјером измјерио прах земаљски, и горе измјерио на мјерила и брегове на потег?

13. *Ко је управљао дух Господњи? Или му био савјетник и научио га?
*Рим 11, 34; 1 Кор 2, 16.

14. С ким се је договарао и ко га је уразумио и научио путу суда, и научио га знању и показао му пут разума?

15. Гле, народи су као кап из виједра, и као прашка на мјерилама броје се; гле, премјешта острва као прашак.

16. Ни Ливан не би био доста за огањ, и животиње његове не би биле доста за жртву паљеницу.

17. Сви су народи као ништа пред њим, мање неголи ништа и таштина вриједе му.

18. С ким ћете, дакле, *изједначити Бога? И какву ћете му прилику наћи?
*Дап 17, 29.

19. Умјетник лије лик, и златар га позлађује, и верижице сребрне лије.

20. А ко је сиромас, те нема шта принијети, бира дрво које не труне, и тражи вјешта умјетника да начини резан лик, који се не помиче.

21. Не знате ли? Не чујете ли? Не казује ли вам се од искона? Не разумијете ли од темеља земаљских?

22. Он сједи над кругом земаљским, и њезини су му становници као скакавци; *он је разастро небеса као платно и разапео их као шатор за стан.
*Пс 104, 2.

23. Он обраћа кнезове у ништа, судије земаљске чини да су као таштина.

24. Као да нијесу посађени ни посијани, и као да им се стабло није укоријенило у земљи, чим дуне на њих, посахну, и вихор као пљеву разнесе их.

25. С ким ћете ме, дакле, изједначити да бих био као он? вели свети.

26. Подигните горе очи своје и видите; ко је то створио? Ко изводи војску свега тога на број *и зове свако по имену, и велике ради силе његове и јаке моћи не изостаје ниједно?
*Пс 174, 4.

27. Зашто говориш, Јакове, и кажеш, Израиљу: Сакривен је пут мој од Господа, и ствар моја не излази пред Бога мојега?

28. Не знаш ли? Нијеси ли чуо да Бог вјечни Господ, који је створио крајеве земаљске, не суштаје нити се утруђује? Разуму његову нема мјере.

29. Он даје снагу уморноме, и нејакоме умножава крјепост.

30. Дјеца се море и суштају, и младићи падају;

31. Али који се надају Господу, *добијају нову снагу, подижу се на крилима као орлови, трче и не суштају, ходе и не замарају се.
*Пс 103, 5.

Бог позива својега слућу да шјешу сиромасе и да поспраме идолюпоклонике.

41. Умукните преда мном, острва; и народи нека се поткријепе, нека приступе, и тада нека реку: Хајдемо да се судимо.

2. Ко је подигао правду *с истока? Ко је дозвоао да иде за њим устолице? † Ко јој је покорио народе и дао јој власт над царевима и учинио те су као прах мачу њезину и као развијана пљева лүку њезину?
*Ис 46, 11; † Ис 45, 1.

3. Погна их, прође мирно путем, којим не бјеше ходио ногама својим:

4. Ко је урадио и учинио то? И зове нараштаје од искона? Ја, Господ, *Први и Пошљедњи, Ја исти.
*Ис 44, 6; 48, 12; Отк 1, 17.

5. Видјеше острва и уплашише се, крајеви земаљски задрхташе, приближише се и дођоше.

6. Један другом помагаше, и бра-
ту својему говораше: Буди храбар.

7. Дрводјеља храбраше златара;
који клепље храбраше онога који ку-
је на наковњу говорећи: Добро је за
спајање. И притврђиваше клинцима
да се не помиче.

8. Али ти, Израилу, слуго мој; Ја-
кове, којега *изабрах, сјеме Аврама,
† пријатеља мојега; *Ис 44, 1; † Јак 2, 23.

9. Ти, којега узех с крајева земаљ-
ских, и између избранијех њезинијех
дозвах те, и рекох ти: Ти си мој слуга,
ја те избрах, и не одбацих тебе;

10. Не бој се, јер сам ја с тобом; не
плаши се, јер сам ја Бог твој; укрије-
пићу те и помоћи ћу ти, и подуприје-
ћу те десницом правде своје.

11. Гле, постидјеће се и посра-
миће сви који се љуте на тебе; биће
као ништа и изгинуће противници
твоји.

12. Потражићеш супарнике своје,
али их нећеш наћи, биће као ништа,
и који војују на те, нестаће их.

13. Јер ја Господ Бог твој држим
те за десницу, и кажем ти: Не бој се,
ја ћу ти помагати.

14. Не бој се, црвићу Јаковљев,
народићу Израиљев, ја ћу ти пома-
гати, говори Господ и избавитељ твој,
Светац Израиљев.

15. Гле, учинићу те да будеш као
справа за вршење нова са зупцима:
вријећи ћеш горе и сатрћеш их, и бр-
да ћеш обратити у пљеву.

16. Вијаћеш их, и вјетар ће их од-
нијети и вихор ће их расути, а ти ћеш
се веселити у Господу и хвалићеш се
Свецем Израиљевијем.

17. Сиромаше и убоге, који траже
воде а ње нема, којима се језик осушио
од жеђи, њих ћу услышити ја Господ, ја
Бог Израиљев нећу их оставити.

18. Отворићу *ријеке на висовима,
и изворе усред долина, пустињу ћу

обратити у језеро водено, и суху зе-
мљу у изворе водене. *Ис 35, 7; 43, 19.

19. Посадићу у пустињи кедар,
ситим, мирту и маслину; посадићу
у пустој земљи јелу, бријест и шим-
шир,

20. Да виде и познаду и да проми-
сле и разумију да је то урадила рука
Господња, и Светац Израиљев да је то
створио.

21. Изнесите парбу своју, вели Го-
спод, покажите разлоге своје, вели
цар Јаковљев.

22. Нека дођу и нека нам објаве
шта ће бити: Објавите нам шта је пр-
во било, да промислимо и познамо
шта ће бити послјије тога; или кажите
нам шта ће бити унапредак.

23. Кажите шта ће бити послјије, и
познаћемо да сте богови; или учини-
те што добро или зло, и дивићемо се
и гледати сви.

24. Гле, ви нијесте ништа, и дјело
ваше није ништа; који вас избира, гад
је.

25. Подигох једнога са сјевера, и
доћи ће; од истока сунчаногa призи-
ваће име моје, ступаће по главарима
као по калу и као што лончар гази
блато.

26. Ко је објавио од искона да би-
смо знали, или од старина да бисмо
рекли: Истина је? Али нема никога
да би објавио, нити има кога да би
напријед казао, нити има кога да би
чуо ријечи ваше.

27. Ја први Сиону кажем: Ето, ето
тога. У Јерусалиму ћу дати ко ће ја-
вљати добре гласе.

28. Јер погледам, али нема нико-
га, нема међу њима ниједнога ко би
свјетовао; питам их, али не одговара-
ју ни ријечи.

29. Гле, сви су таштина, ништа су
дјела њихова; ливени су ликови њи-
хови вјетар и ништавило.

*Кројки слуша Божији (Месија)
у својој блајости видјело
идолопоклонцима и вођ
заслијељеној народа.*

42. Ево *Слуге мојега, којега подупирем, Избраника мојега, који је † мио души мојој; метнућу дух свој на њега, суд народима јављаће.

*Ис 43, 10; 49, 3, 6; 52, 13;
Мт 12, 18-20; † Мт 3, 17.

2. Неће викали ни подизати, нити ће се чути глас његов по улицама.

3. Трске стучене неће преломити, и свјештила које се пуши неће угасити; јављаће суд по истини.

4. Неће му досадити, нити ће се уморити, докле не постави суд на земљи, и острва ће чекати науку његову.

5. Овако говори Бог Господ, који је створио небеса и разапео их, који је распростро земљу и што она рађа, који даје дисање народу што је на њој и дух онима што ходи по њој:

6. Ја Господ дозволах те у правди, и држаћу те за руку, и чуваћу те, и учинићу те *да будеш зајет народу, видјело народима; *Ис 49, 8.

7. Да отвориш очи слијепима, да изведеш сужње из затвора и из тамнице који сједе у тами.

8. Ја сам Господ, то је име моје, и *славе своје нећу дати другоме, ни хвале своје ликовима резанијем.

*Ис 48, 11.

9. Ево, пређашње дође, и ја јављам ново, прије него настане казујем вам.

10. Пјевајте Господу пјесму нову, хвалу његову од краја земље, који се плавате по мору и све што је у њему, острва и који живите на њима.

11. Пустиња и градови њезини, се-ла гдје станује Кидар, нека подигну глас, нека пјевају који живе по стије-нама, нека кликују саврх гора.

12. Нека дају славу Господу, и хвалу његову нека јављају по острвима.

13. Господ ће изаћи као јунак, подигнуће ревност своју као војник, викаће и кликовати, надвладаће непријатеље своје.

14. Мучах дуго, чињах се глух, узтезах се; али ћу сада викали као жена кад се порађа, и све ћу потрти и истријебити.

15. Опустиху горе и брегове, и сваку траву на њима осушићу, и од ријека ћу начинити острва, и језера ћу исушити.

16. И водићу слијепе путем којег нијесу знали; водићу их стазама којих нијесу знали; обратићу пред њима мрак у свјетлост и што је неравно у равно. То ћу им учинити, и нећу их оставити.

17. Тада ће се *вратити натраг и посрамити се који се уздају у лик резани, који говоре ликовима ливенијем: Ви сте наши богови.

*Пс 97, 7; Ис 1, 29; 44, 11; 45, 16.

18. Чујте, глухи; прогледајте, слијепи, да видите.

19. Ко је слијеп осим слуге мојега? И ко је глух као посланик мој којег шаљем? Ко је слијеп као савршени? Ко је слијеп као слуга Господњи?

20. Гледаш много, али не видиш; отворене су ти уши, али не чујеш.

21. Господу бијаше мио ради правде његове, учини закон великим и славним.

22. А народ је оплијењен и потлачен, сви су колики повезани у пећинама и сакривени у тамницама; постах плијен, а нема никога да би избавио; постах грабеж, а нема никога да би рекао: Врати.

23. Ко између вас чује ово и пазити и слуша за послуже?

24. Ко је дао Јакова да се потлачи и Израиља отимачима? Није ли Господ, којему згријешисмо? Јер не хтјеше ходити путовима његовијем нити слушаху закона његова.

25. Зато, изли на њих жестоку јарост своју и силан рат, и запали га унаоколо, али он не разумје; запали га, али он не мари.

Бог избавља свој народ као што је обећао и ојрашића му тријех.

43. Али сада овако вели Господ који те је створио, Јакове, и који те је саздао, Израиљу: Не бој се, јер те откупих, позвах те по имену твојем; мој си.

2. *Кад поћеш преко воде, ја ћу бити с тобом, или преко ријека, неће те потопити; кад поћеш кроз огањ, нећеш изгорјети и неће те пламен опалити. *Пс 66, 12.

3. Јер сам ја Господ, Бог твој, Светац Израиљев, спаситељ твој; *дадох у откуп за те Мисир, Етиопску и Севу умјесто тебе. *Прс 11, 8.

4. Откако си ми постао драг, прославио си се и ја те љубих; и дадох људе за те и народе за душу твоју.

5. Не бој се, јер сам ја с тобом; од истока ћу довести сјеме твоје и од запада сабраћу те.

6. Казаћу сјеверу: Дај; и југу: Не брани; доведи синове моје издалека и кћери моје с крајева земаљских,

7. Све који се зову мојим именом и које створих на славу себи, саздах и начиних.

8. *Изведи народ слијепи који има очи, и глухи који има уши. *Ис 42, 19.

9. Сви народи нека се скупе, и нека се саберу племена; *ко је између њих напријед казао то или нам казао што је било прије? Нека доведу свједоке своје и оправдају се; или нека чују, и реку: Истина је. *Ис 41, 22, 26.

10. Ви сте моји свједоци, вели Господ, и слуга мој којег изабрах, да бисте знали и вјеровали ми и разумјели да сам ја; прије мене није било Бога, нити ће послје мене бити.

11. Ја сам, ја сам Господ, и осим мене нема спаситеља.

12. Ја објавих, и спасох, и напријед казах, а никоји туђ Бог међу вама, и *ви сте ми свједоци, вели Господ, и ја сам Бог. *Ис 43, 10.

13. Ја сам од прије него дан поста, и нико не може избавити из моје руке; кад радим, ко ће смести?

14. Овако говори Господ избавитељ ваш, Светац Израиљев: Вас ради послаћу у Вавилон и побацаћу све пријеворнице, и Халдејце с лађама, којима се хвале.

15. Ја сам Господ Светац ваш, створитељ Израиљев, цар ваш.

16. Овако говори Господ који је начинио *по мору пут и † по силнијем водама стазу, *2 Мој 14, 22; † Инав 3, 16.

17. Који изводи кола и коње, војску и силу, да сви нападају и не могу устати, да се угасе као што се гаси свјештило:

18. Не помињите што је прије било и не мислите о старијем стварима.

19. Ево, ја ћу учинити ново, одмах ће настати; нећете ли га познати? *Још ћу начинити у пустињи пут, ријеке у сухој земљи. *Ис 35, 6; 41, 18.

20. Славиће ме звијери пољске, змајеви и сове, што сам извео у пустињи воде, ријеке у земљи сухој, да напојим народ свој, изабраника својега.

21. Народ који саздах себи приповједаће хвалу моју.

22. А ти, Јакове, не призива ме, и бијах ти досадан, Израиљу.

23. Нијеси ми принио јагњета на жртву паљеницу, и жртвама својим нијеси ме почастео; нијесам те нагоњено да ми служиш приносима, нити сам те трудио да ми кадиш.

24. Нијеси ми купио за новце када, нити си ме претилином жртава својих наситио, него си ме мучио својим гријесима, и досадио си ми безакоњем својим.

25. Ја, ја сам *бришем твоје пријеступе себе ради, и † гријеха твојих не помињем. *Ис 44, 22; † Јер 31, 34.

26. Опомени ме, да се судимо, казуј, да се оправдаш.

27. Отац твој први сагријеш, и учитељи твоји скривише ми.

28. Зато ћу избацити из светиње кнезове, и даћу Јакова у проклетство и Израиља у срамоту.

Изливање духа милости. Живи Бој и мртви угоди. Милости Господња и спасење Израиља.

44. Али сада чуј, *Јакове, слуго мој, и Израиљу, којег изабрах. *Ис 41, 8.

2. Овако вели Господ који те је створио и саздао од утробе материце, и који ти помаже: Не бој се, слуго мој Јакове, и *мили, којег изабрах.

*5 Мој 32, 15.

3. Јер ћу излити воду на жеднога и потоке на суху земљу, излићу дух свој на сјеме твоје и благослов свој на твоје натражје.

4. И процвјетаће као у трави, као врбе покрај потока.

5. Овај ће рећи: Ја сам Господњи, а онај ће се звати по имену Јаковљево, а други ће се писати својом руком Господњи, и презиваће се именом Израиљевим.

6. Овако говори Господ цар Израиљев и избавитељ његов, Господ над војскама: *Ја сам Први и ја сам Посљедњи, и осим мене нема Бога.

*Ис 41, 4.

7. И *ко као ја оглашује и објављује ово, или ми уређује откако насељених стари народ? Нека им јави што ће бити и што ће доћи. *Ис 41, 22.

8. Не бојте се и не плашите се; нијесам ли ти давно казао и објавио? Ви сте ми свјedoци; има ли Бог осим мене? Да, нема стијене, не знам ни једне.

9. Који граде резане ликове, сви су ништа, и миле ствари њихове не помажу ништа, и оне су им свјedoци да *не виде и не разумију, да би се посрамили. *Пс 115, 4 и даље.

10. Ко гради бога и лије лик, *није ни на какву корист. *Јер 10, 5.

11. Гле, сви ће се другови његови *посрамити, и умјетници више од других људи; нека се скупе сви и стану, биће их страх и посрамиће се сви. *Ис 42, 17.

12. *Ковач клијештима ради на живом угљевљу, и кује чекићем, и ради снагом своје руке, гладује, те је немогне, и не пије воде, те сустане.

*Ис 40, 19.

13. Дрводјеља растеже врвцу и биљежи црвенилом, теше и заокружује, и начиња као лик човјечји, као лијепа човјека, да стоји у кући.

14. Сијече себи кедре, и узима чевину и храст или што је најчвршће међу дрвљем шумским; сади јасен, и од дажда расте.

15. И бива човјеку за огањ, и узме га, те се грије; упали га, те пече хљеб; и још гради од њега бога и клања му се; гради од њега лик резан, и пада на кољена пред њим.

16. Половину ложи на огањ, уз половину једе месо испекавши печење, и бива сит, и грије се и говори: Аха, огријах се, видјех огањ.

17. А од остатка гради бога, резан лик свој, пада пред њим на кољена и клања се, и моли му се и говори: Избави ме, јер си ти бог мој!

18. Не знају, нити разумију, јер су им очи заслијепљене да не виде, и срца, да не разумију.

19. Нити узимају на ум, нема знања ни разума да би који рекао: Половину овога спалих на огањ, и на угљу од њега испекох хљеб, испекох месо и једох; и од остатка еда ли ћу начинити гад, и пању дрвеном хоћу ли се клањати?

20. Такав се храни пепелом, преварено срце заводи га да не може избавити душе своје, нити рећи: Није ли лаж што ми је у десници?

21. Памти то, Јакове и Израиљу, јер си мој *слуга; ја сам те саздао, слуга си мој, Израиљу, нећу те заборавити. *Ис 44, 2.

22. Расућу као облак пријеступе твоје, и гријехе твоје као маглу; врати се к мени, јер сам те избавио.

*Ис 43, 25.

23. *Пјевајте, небеса, јер Господ учини, подвикујте, низине земаљске, попијевајте, горе, шуме и сва дрва у њима, јер избави Господ Јакова и прослави се у Израиљу.

*Пс 96, 11; Ис 49, 13.

24. Овако говори Господ, избавитељ твој, који те је саздао од утробе материне: Ја Господ начиних све: Разапех небо сâм, распростријех земљу сâм собом;

25. Уништујем знаке лажљивцима, и враче обезумљујем, враћам на траг мудраце, и претварам мудрост њихову у лудост;

26. Потврђујем ријеч слуге својега, и навршујем савјет гласника својих; говорим Јерусалиму: Населићеш се; и градовима Јудинијим: Сазидаћете се; и пустолине њихове подигнућу;

27. Говорим дубини: Пресакни, и исушићу ријеке твоје;

28. Говорим Киру: Пастир си мој; и извршиће сву вољу моју, и казаће Јерусалиму: *Сазидаћеш се; и цркви: Основаћеш се. *Језд 1, 1 и даље.

*Кир је оруђе Свемоћућега за понижење
идола и спасање Израиља.*

45. Овако говори Господ помазанику својему Киру, којег држим за десницу, *да обо-

рим пред њим народе и цареve распа-шем, да се отворају врата пред њим и да не буду врата затворена: *Ис 41, 2.

2. Ја ћу ићи пред тобом, и путове неравне поравнићу, врата мједена разбићу и пријеворнице гвоздене сломићу.

3. И даћу ти благо тајно и богатство сакривено, да познаш да сам ја Господ Бог Израиљев, који те зовем по имену.

4. Ради слуге својега Јакова и Израиља избраника својега прозвах те именом твојим и презименом, премда ме не знаш.

5. Ја сам Господ, и нема другога, осим мене нема бога; опасих те, премда ме не знаш,

6. Да би познали од истока сунчаногa и од запада да нема другога осим мене; ја сам Господ и нема другога,

7. Који правим свјетлост и стварам мрак, градим мир и *стварам зло; ја Господ чиним све то. *Ам 3, 6.

8. Росите, небеса, озго, и облаци нека капљу правдом, нека се отвори земља и нека роди спасењем и заједно нека узрасте правда; ја Господ створих то.

9. Тешко оном ко се свађа с Творцем својим; цријеп с другим цреповима нека се свађа; али *хоће ли као рећи лончару својему: Шта радиш? За твој посао нема руку.

*Ис 29, 16; Јер 18, 6; Рим 9, 20.

10. Тешко оном ко говори оцу: Што рађаш? И жени: Што се порађаш?

11. Овако вели Господ Светац Израиљев и Творац његов: Питајте ме што ће бити; за синове моје и за дјело руку мојих наређујте ми.

12. Ја сам начинио земљу и човека на њој створио, ја сам разапео небеса својим рукама, и свој војсци њиховој дао заповијест.

13. *Ја га подигох у правди, и све путове његове поравнићу; он ће сазидати мој град и робље моје отпустиће, не за новце ни за дарове, вели Господ над војскама. *Ис 41, 2.

14. Овако вели Господ: Труд Мисирски и трговина Етиопска и Савациа људи висока раста доћи ће к теби и бити твоја; за тобом ће пристати, у оковима ће ићи, и теби ће се клањати, теби ће се молити говорећи: Доиста, Бог је у теби, и нема другога Бога.

15. Да, ти си Бог који се кријеш, Бог Израилев, спаситељ.

16. Они ће се сви постидјети и посрамити, отићи ће са срамотом сви колики *који граде ликове. *Ис 44, 11.

17. А Израиља ће спасти Господ спасењем вјечнијем, нећете се постидјети нити ћете се осрамотити до вијека.

18. Јер овако вели Господ који је створио небо, Бог који је саздао земљу и начинио је и утврдио, и није је створио напразно, него је начинио да се на њој настава: Ја сам Господ, и нема другога.

19. Нијесам говорио тајно ни на мрачну мјесту на земљи, нијесам рекао сјемуу Јаковљеву: Тражите ме узалуд. Ја Господ говорим правду, јављам што је право.

20. Скупите се и дођите, приступите сви који сте се избавили између народа. Ништа не знају који носе дрво од својега лика и моле се богу који не може помоћи.

21. Огласите, и доведите, нека вијећају заједно: Ко је то од старине казао? Ко је јавио још онда? Нијесам ли ја, Господ? Нема осим мене другога Бога, нема Бога праведнога и спаситеља другога осим мене.

22. Погледајте у мене, и спашћете се сви крајеви земаљски; јер сам ја Бог, и нема другога.

23. Собом се заклех; изиде из уста мојих ријеч праведна, и неће се порећи, да ће им се *поклонити свако кољено, и заклињати се сваки језик.

*Рим 14, 11; Флп 2, 10.

24. И говориће: У Господу је *правда и сила; к њему ће доћи; али ће се посрамити сви који се гњева на њ.

*Јер 23, 5.

25. У Господу ће се оправдати и *прославити све сјеме Израилјево.

*1 Кор 1, 31.

Пад вавилонских идола. Сјас је Израилев у Боју који му је вјеран.

46. П **П**аде *Вил, извали се Нево; ликови њихови метнуше се на животињу и на стоку; што носите, тешко је, и умориће.

*Јер 50, 2.

2. Извалише се, падоше сви, не моглоше избавити товара, *него и сами отидоше у ропство. *Јер 48, 7.

3. Слушајте ме, доме Јаковљев и сви који сте остали од дома Израилјева, које носим од утробе, које држим од рођења.

4. И до старости ваше ја ћу бити исти, и *ја ћу вас носити до сиједа вијека; ја сам створио и ја ћу носити, ја ћу вас носити и избавићу. *Пс 71, 18.

5. С ким ћете ме изједначити и испоредити? Кога ћете ми узети за прилику да би био као ја?

6. Просипају злато из тобоца и мјере сребро на мјерила, плаћају златару да начини од њега бога, пред којим падају и клањају се.

7. Међу га на раме и носе га, и постављају га на мјесто његово, те стоји и не миче се с мјеста својега; ако га ко зове, не одзива се нити га избавља из невоље његове.

8. Памтите то, и покажите се да сте људи, узмите на ум, преступници!

9. Памтите што је било од стари-
не; јер сам ја Бог, и нема другога Бо-
га, и нико није као ја,

10. Који од почетка јавља крај и
издалека што још није било; који ка-
жем: Намјера моја стоји и учинићу
све што ми је воља.

11. Зовем *с истока птицу и из
даљне земље човјека који ће изврши-
ти што сам наумио. Рекох и доведићу
то, наумих и учинићу. *Ис 41, 2.

12. Слушајте ме који сте упорна
срца, који сте далеко од правде.

13. Приближих правду своју, није
далеко, и спасење моје неће одоцни-
ти, јер ћу у Сиону поставити спасе-
ње, у Израиљу славу своју.

*Пројаси обичесноја и
празновјерноја Вавилона.*

47. Сићи и сједи у прах,
дјевојко, кћери Ва-
вилонска; сједи на земљу, нема при-
јестола, кћери Халдејска; јер се не-
ћеш више звати њежна и љупка.

2. Узми жрвње, и мељи брашно,
откриј косу своју, изуј се, загали го-
лијени, иди преко ријека.

3. *Откриће се голотиња твоја, и
видјеће се срамота твоја; осветићу
се, и нико ми неће сметати. *Нм 3, 5.

4. Име је избавитељу нашему Го-
спод над војскама, Светац Израиљев.

5. Сједи мучећи, и ући у таму,
кћери Халдејска; јер се нећеш више
звати госпођа царствима.

6. *Разгњевих се на народ свој,
оскврних нашљедство своје и преда-
дох га теби у руке; а ти им не показа
милости; на старце си метала прете-
шки јарам свој; *Зах 1, 15.

7. И говорила си: Довијека ћу би-
ти госпођа; али никад нијеси то узимала
на ум, нити си помишљала шта
ће бити на пошљедак.

8. Сада, дакле, чуј ово, која жи-
виш у сластима и без бриге сједиш и
говориш у срцу свом: Ја сам, и нема
друге осим мене, *нећу бити удовица
нити ћу осиротјети. *Отк 18, 7.

9. То ће ти обоје доћи уједанпут,
у исти дан, да осиротиш и обудовиш,
доћи ће ти потпуно, ради мноштва
чини твојих и ради велике силе ча-
рања твога.

10. Јер си се поуздала у злоћу сво-
ју говорећи: Нико ме не види. Му-
дрост твоја и знање твоје превари-
ше те, те си говорила у срцу свом: Ја
сам, и осим мене нема друге.

11. Зато ће доћи на те зло, а не-
ћеш знати одакле излази, и попашће
те невоља, да је нећеш моћи одбити,
и доћи ће на те уједанпут погибао, за
коју нећеш знати.

12. Стани сада с врачањем својим
и с мноштвом чини својих, око којих
си се трудила од младости своје, не би
ли се помогла, не би ли се окријепила.

13. Уморила си се од мноштва на-
мјера својих; нека стану сада звјезде-
ри, који гледају звјезде, који прори-
чу свакога мјесеца, и нека те сачува-
ју од онога што ће доћи на те.

14. Гле, они су као пљева, огањ ће
их спалити, ни сами себе неће изба-
вити из пламена; неће остати угља да
се ко огрије, ни огња да би се посје-
дјело код њега.

15. Такви ће бити они с којима си
се трудила и с којима си трговала од
младости своје, разбјећи ће се сваки
на своју страну; неће бити никога да
те избави.

*Господ итражи од својеја
штрговашноја народа да вјерује у
његову милост и спасање.*

48. Чујте ово, доме Јаков-
љев, који се зове-
те именом Израиљевијем, и из воде

Јудине изидосте, који се кунете именом Господњим, и Бога Израилева помињете, али не по истини и по правди.

2. Јер се именују по светом граду, ослањају се на Бога Израилева, којему је име Господ над војскама.

3. Што је пређе бивало, казивах напријед одавна, и што из мојих уста изиде и објавих, учиних брзо и зби се.

4. Знао сам да си упоран, и врат да ти је гвоздена жила, и чело да ти је од мједи.

5. И зато ти одавна објавих, прије него се зби казах ти, да не би рекао: Идол мој учини то, и лик мој резани и лик мој ливени заповједише тако.

6. Чуо си; погледај све то; а ви нећете ли објављивати? Отселе ти јављам ново и сакривено, што нијеси знао;

7. Сада се створи, и недавно, и прије овога дана нијеси чуо, да не речеш: Гле, знао сам.

8. Нити си чуо ни знао, и прије ти се уши не отворише, јер знадијаш да ћеш чинити невјеру, и да се зовеш преступник од утробе материне.

9. Имена својега ради устегнућу гњев свој, и ради хвале своје уздржаћу се према теби, да те не истријебим.

10. Ево, *претопићу те, али не као сребро, пребраћу те у пећи невоље.

*Пс 66, 10.

11. Себе ради, себе ради учинићу, јер како би се хулило на име моје? И *славе своје нећу дати другоме.

*Ис 42, 8.

12. Чуј ме, Јакове и Израиљу, којег ја позвах: Ја сам Први, ја сам и Пошљедњи.

13. И моја је рука основала земљу, и моја је десница измјерила небеса међу; кад их зовнем, сви дођу.

14. Скупите се сви и чујте: Ко је од њих објавио ово? Господ га милује, он ће извршити вољу његову на

Вавилону, и мишица ће његова бити насупрот Халдејцима.

15. Ја, ја рекох, и позвах га, довећу га, и биће срећан на свом путу.

16. Приступите к мени, чујте ово: *Од почетка нијесам говорио тајно; откако то би, бијаш ондје; а сада Господ Господ посла ме и дух његов.

*Ис 45, 19.

17. Овако вели Господ, избавитељ твој, Светац Израилев: Ја сам Господ Бог твој који те учим да би напредовао, водим те путем којим треба да идеш.

18. О, да си пазио на заповијести моје! Мир би твој био као ријека, и правда твоја као валови морски;

19. И сјемена би твојега било као пијеска, и порода утробе твоје као зрна његовијех; име се њихово не би затрло ни истријебило испред мене.

20. *Изидите из Вавилона, бјежите од Халдејаца; гласно пјевајући објављујте, казујте, разглашујте до крајева земаљских; реците: Избави Господ слугу својега Јакова.

*Ис 52, 11; Јер 51, 6; Отк 18, 4.

21. Неће ожедњети кад их поведе преко пустиње; *воду из стијене точиће им, јер ће расцијепити камен и потећи ће вода.

*2 Мој 17, 6.

22. *Нема мира безбожницима, вели Господ.

*Ис 57, 21.

*Слуга Божији – видјело
идолопоклоницима и сјас Израилев.
Господ штеји народ свој.*

49. **П**ослушајте ме, острава, и пазите народи даљни. Господ ме позва од утробе; од утробе матере моје помену име моје.

2. И учинио је *уста моја да су као оштар мач, † у сјену руке своје сакри ме; учинио ме је сјајном стријелом, и у тулу својем сакри ме.

*Отк 1, 16; † Ис 51, 16.

3. И рече ми: *Ти си слуга мој, у Израиљу ћу се тобом прославити.

*Ис 42, 1.

4. А ја рекох: Узалуд се трудих, узалуд и напразно потроших силу своју; али опет суд је мој у Господа и посао мој у Бога мојега.

5. А сада говори Господ, који ме је саздао од утробе материне да сам му слуга, да му доведем натраг Јакова; ако се Израил и не сабере, опет ћу се прославити пред Господом, и Бог ће мој бити сила моја.

6. И рече ми: Мало је да ми будеш слуга да се подигне племе Јаковљево и да се врати остатак Израилев, него те учиних *видјелом народима да будеш моје спасење до крајева земаљских. *Ис 42, 6; 60, 3; Лк 2, 32; Дап 13, 47.

7. Овако вели Господ, избавитељ Израилев, Светац његов, ономе којега презиру, на кога се гади народ, служи онијех који господаре: Цареви ће видјети и устати, и кнезови ће се поклонити ради Господа који је вјеран, ради свеца Израилева који те је изабрао.

8. Овако вели Господ: *У вријеме милосно услиших те, и у дан спасења помогох ти; и чуваћу те † и даћу те да будеш зајет народу, да утврдиш земљу и наслиједиш опустјело наслједство; *Пс 69, 13; 2 Кор 6, 2; † Ис 42, 6.

9. Да кажеш сужњима: Изидите; онима који су у мраку: Покажите се. Они ће покрај путова пасти, и паша ће им бити по свијем високим мјестима.

10. Неће бити *гладни ни жедни, неће их бити врућина ни сунце; јер коме их је жао, он ће их водити, и покрај извора воденијех проводиће их.

*Отк 7, 16.

11. И све горе своје обратићу у путове, и стазе ће моје бити повишене.

12. Гле, ови ће издалека доћи, гле, и они од сјевера и од запада, и они из земље Синске.

13. *Пјевајте, небеса, и весели се, земљо, подвикујте, горе, весело; јер Господ утјешу свој народ, и на невољнике своје смилова се. *Ис 44, 23.

14. Али Сион рече: Остави ме Господ, и заборави ме Господ.

15. Може ли жена заборавити пород свој да се не смиљује на чедо утробе своје? А да би га и заборавила, ја нећу заборавити тебе.

16. Гле, на длановима сам те изрезао; зидови су твоји једнако преда мном.

17. Похитјеће синови твоји, а који те раскопаваше и пустошише, отићи ће од тебе.

18. Подигни очи своје унаоколо, и види: Сви се они скупљају и иду к теби. Тако био ја жив, вели Господ, свјема њима као накитом заодјенућеш се, и уресићеш се њима као невјеста.

19. Јер развалине твоје и пустилине и потрвена земља твоја *биће тада тијесна за становнике кад се удаље они који те прождираше. *Ис 54, 1.

20. И дјеца коју ћеш имати, пошто си била без дјете, рећи ће да чујеш: Тијесно ми је ово мјесто, помакни се да се могу настанити.

21. А ти ћеш рећи у срцу свом: Ко ми их роди, јер бијех сирота и инокосна, заробљена и прогнана? И ко их отхрани? Ето, ја бијех остала сама, а гдје они бијаху?

22. Овако вели Господ Господ: Ево, подигнућу руку своју к народима, и к племенима ћу подигнути заставу своју, и донијеће синове твоје у наручју, и кћери твоје на раменима ће се носити.

23. *И цареви ће бити хранитељи твоји и царице њихове твоје дојкиње, и клањаће ти се лицем до земље, и † прах с ногу твојих лизаће, и познаћеш да сам ја Господ, и да се неће осрамотити они који мене чекају.

*Ис 60, 16; † Пс 72, 9; Мих 7, 17.

24. *Хоће ли се јунаку узети плијен и хоће ли се отети робље праведному? *Мт 12, 29.

25. Јер овако говори Господ: И робље јунаку узеће се и плијен јакому отеће се, јер ћу се ја прети с онима који се с тобом пру, и синове твоје ја ћу избавити;

26. И који ти криво чине, нахранићу их њиховијем месом и опиће се својом крвљу као новијем вином; и познаће свако тијело да сам ја Господ спаситељ твој и избавитељ твој, јаки Бог Јаковљев.

*Израиљ се одбацује због његових
безакоња. Слуша Господњи доноси
сјасење.*

50. Овако вели Господ: Гдје је *распусна књига матере ваше којом је пустих? Или који је између рукодавалаца мојих коме вас продадох? Гле, за безакоња своја † продадохте се и за ваше пријеступе би пуштена мати ваша.

*5 Мој 24, 1; † Ис 52, 3.

2. Зашто кад дођох не би никога? Кад звах, нико се не одазва? *Да није како год окрачала рука моја, те не може искупити? Или нема у мене снаге да избавим? Гле, пријетњом својом исушујем море; обраћам ријеке у пустињу да се усмрде рибе њихове зато што нестане воде, и мру од жеђи.

*4 Мој 11, 23; Ис 59, 1.

3. Облачим небеса у мрак, и костријет им дајем за покривач.

4. Господ Господ даде ми језик учен да умијем проговорити zgodну ријеч *уморном; буди свако јутро, буди ми уши да слушам као ученици.

*Мт 11, 28.

5. Господ Господ *отвори ми уши, и ја се не противих, не одступих на-траг.

*Пс 40, 6.

6. Леђа своја подметах онима који ме бијаху и *образе своје онима који ме чупаху; не заклоних лица својега од руга ни од заплувања.

*Мт 26, 67.

7. Јер ми Господ Господ помаже, зато се не осрамотих, зато ставих чело своје као кремен, и знам да се нећу постидјети.

8. *Близу је онај који ме правда; ко ће се прети са мном? Станимо заједно; ко је супарник мој? Нека приступи к мени.

*Рим 8, 32-34.

9. Гле, Господ Господ помагаће ми: Ко ће ме осудити? Гле, сви ће они као хаљина оветшати, мољац ће их изјести.

10. Ко се међу вама боји Господа и слуша глас слуге његова? Ко ходи по мраку и нема видјела, нека се узда у име Господње и нека се ослања на Бога својега.

11. Гле, сви који ложите огањ и опасујете се искрама, идите у свјетлости огња својега и у искрама које распалисте. То вам је из моје руке; у мукама ћете лежати.

*Праведни се враћају и настјаје
радост у Сиону. Божије вјечно
сјасење Израиљу.*

51. Послушајте ме који идете за правдом, који тражите Господа; погледајте стијену из које сте исјечени, и дубоку јаму из које сте ископани;

2. Погледајте Аврама, оца својега, и Сару, која вас је родила, како га инокосна позвах и благослових га и умножих га.

3. Јер ће Господ утјешити Сион, утјешиће све развалине његове, и пустињу његову учиниће да буде као Едем и пустош његова као врт Господњи, радост ће се и весеље налазити у њему, захваљивање и пјевање.

КНИГА ПРОРОКА ИСАИЈЕ, ГЛ. 49, 50,
ку узети пли-
обље правед-
*Мт 12, 29.
спод: И ро-
јен јакому
и с онима
е твоје ја

нахра-
опиће
ином;
ја Го-
твој,

10. Ко се међу
и слуша глас слуге
по мраку и нема вид
у име Господње и не
Бога својега.

11. Гле, сви који
опасујете се искрама
тлости огња својега и
распалисте. То вам је
дукама ћете лежати.

Праведни се враћају
радост у Сиону. Бож
спасење Израел

1. П
идете за по
те Господа; поглед
те исјечени, и дуб
тедајте Аврама,
која вас је родил
озвах и благосл

Господ утјешит
развалине њего
чиниће да б
његова као
ће се и весе
заљивање и п
дан гњева онога који те при-

КНИГА ПРОРОКА ИСАИЈЕ, ГЛ. 51, 52.

6. Леђа сво
ме бијаху и
ме чупаху; не
од руга ни од з

7. Јер ми Го
зато се не остра
ло своје као кре
ћу постидјети.

8. *Близу је о
ко ће се прети са
једно; ко је супа
ступи к мени.

9. Гле, Господ
ми: Ко ће ме осу
они као хаљина ов
их изјести.

10. Ко се међу
и слуша глас слуге
по мраку и нема вид
у име Господње и не
Бога својега.

11. Гле, сви који
опасујете се искрама
тлости огња својега и
распалисте. То вам је
дукама ћете лежати.

Праведни се враћају
радост у Сиону. Бож
спасење Израел

1. П
идете за по
те Господа; поглед
те исјечени, и дуб
тедајте Аврама,
која вас је родил
озвах и благосл

Господ утјешит
развалине њего
чиниће да б
његова као
ће се и весе
заљивање и п
дан гњева онога који те при-

тјешњује кад се спрема да затире? А
гдје је гњев онога који притјешњује?

14. Брзо ће се опростити сужањ,
неће умријети у јами, нити ће бити
без хљеба.

15. Јер сам ја Господ Бог твој, ко-
ји раскидам море, да валови његови
буче; Господ над војскама име ми је.

16. Ја ти метнух у уста ријечи сво-
је и сјеном руке своје заклоних те, да
утврдим небеса и оснујем земљу, и
речем Сиону: Ти си мој народ.

17. Пробуди се, пробуди се, уста-
ни, Јерусалиме! *Који си пио из руке
Господње чашу гњева његова, пио си,
и талог из страшне чаше испио си.

*Пс 60, 3; 75, 8.

18. Од свијех синова које је родио
ниједан га није водио, и од свијех си-
нова које је отхранио ниједан га није
прихватио за руку.

19. *Ово те двоје задеси; ко те по-
жали? Пустош и расап, и глад и мач;
ко ће те утјешити? *Ис 47, 9.

20. *Синови твоји обамрли леже
по крајевима свијех улица као биво у
мрежи, пуни гњева Господњег, и ка-
рања Бога твојега. *Плј 2, 11.

21. Зато чуј ово, невољни, и пија-
ни, не од вина.

22. Овако вели Господ твој, Го-
спод и Бог твој, који брани свој на-
род: Ево, узимам из твоје руке чашу
страшну, талог у чаши гњева својега;
нећеш више пити.

23. Него ћу је дати у руке онима
који те муче, који говорише души тво-
јој: Сагни се да пријеђемо, и ти си им
подметао леђа своја да буду као зе-
мља и као улица онима који прелазе.

Бој позива народ свој у слободу.
Радосна йорука.

52. П
се, пробуди
се, обуци се у силу
своју, Сионе; обуци красне хаљине

13. *Ја га подигох у правди, и све путове његове поравнићу; он ће саизидати мој град и робље моје отпустиће, не за новце ни за дарове, вели Господ над војскама. *Ис 41, 2.

14. Овако вели Господ: Труд Мисирски и трговина Етиопска и Саваци људи висока раста доћи ће к теби и бити твоја; за тобом ће пристати, у оковима ће ићи, и теби ће се клањати, теби ће се молити говорећи: Доиста, Бог је у теби, и нема другога Бога.

15. Да, ти си Бог који се кријеш, Бог Израиљев, спаситељ.

16. Они ће се сви постидјети и посрамити, отићи ће са срамотом сви колики *који граде ликове. *Ис 44, 11.

17. А Израиља ће спасти Господ спасењем вјечнијем, нећете се постидјети нити ћете се осрамотити довијека.

18. Јер овако вели Господ који је створио небо, Бог који је саздао земљу и начинио је и утврдио, и није је створио напразно, него је начинио да се на њој настава: Ја сам Господ, и нема другога.

19. Нијесам говорио тајно ни на мрачну мјесту на земљи, нијесам рекао сјемуна Јаковљеву: Тражите ме узалуд. Ја Господ говорим правду, јављам што је прavo.

20. Скупите се и дођите, приступите сви који сте се избавили између народа. Ништа не знају који носе дрво од својега лика и моле се богу који не може помоћи.

21. Огласите, и доведите, нека вијећају заједно: Ко је то од старине казао? Ко је јавио још онда? Нијесам ли ја, Господ? Нема осим мене другога Бога, нема Бога праведнога и спаситеља другога осим мене.

22. Погледајте у мене, и спашћете се сви крајеви земаљски; јер сам ја Бог, и нема другога.

23. Собом се заклех; изиде из уста мојих ријеч праведна, и неће се порећи, да ће им се *поклонити свако кољено, и заклињати се сваки језик.

*Рим 14, 11; Флп 2, 10.

24. И говориће: У Господу је *правда и сила; к њему ће доћи; али ће се посрамити сви који се гњеве на њ.

*Јер 23, 5.

25. У Господу ће се оправдати и *прославити све сјеме Израиљево.

*1 Кор 1, 31.

Пад вавилонских идола. Сјас је Израиљев у Боју који му је вјеран.

46. П **П**аде *Вил, извали се Нево; ликови њихови метнуше се на животињу и на стоку; што носите, тешко је, и умориће.

*Јер 50, 2.

2. Извалише се, падоше сви, не моглоше избавити товара, *него и сами отидоше у ропство. *Јер 48, 7.

3. Слушајте ме, доме Јаковљев и сви који сте остали од дома Израиљева, које носим од утробе, које држим од рођења.

4. И до старости ваше ја ћу бити исти, и *ја ћу вас носити до сиједа вијека; ја сам створио и ја ћу носити, ја ћу вас носити и избавићу. *Пс 71, 18.

5. С ким ћете ме изједначити и испоредити? Кога ћете ми узети за прилику да би био као ја?

6. Просипају злато из тобоца и мјере сребро на мјерила, плаћају златару да начини од њега бога, пред којим падају и клањају се.

7. Међу га на раме и носе га, и постављају га на мјесто његово, те стоји и не миче се с мјеста својега; ако га ко зове, не одзива се нити га избавља из невоље његове.

8. Памтите то, и покажите се да сте људи, узмите на ум, преступници!

20. Такав се храни пепелом, преварено срце заводи га да не може избавити душе своје, нити рећи: Није ли лаж што ми је у десници?

21. Памти то, Јакове и Израиљу, јер си мој *слуга; ја сам те саздао, слуга си мој, Израиљу, нећу те заборавити. *Ис 44, 2.

22. Расућу као облак пријеступе твоје, и гријехе твоје као маглу; врати се к мени, јер сам те избавио.

*Ис 43, 25.

23. *Пјевајте, небеса, јер Господ учини, подвикујте, низине земаљске, попијевајте, горе, шуме и сва дрва у њима, јер избави Господ Јакова и прослави се у Израиљу.

*Пс 96, 11; Ис 49, 13.

24. Овако говори Господ, избавитељ твој, који те је саздао од утробе матрине: Ја Господ начиних све: Разапех небо сâм, распростријех земљу сâм собом;

25. Уништујем знаке лажљивцима, и враче обезумљујем, враћам на траг мудраце, и претварам мудрост њихову у лудост;

26. Потврђујем ријеч слуге својега, и навршујем савјет гласника својих; говорим Јерусалиму: Населићеш се; и градовима Јудинијим: Сазидаћете се; и пустолине њихове подигнућу;

27. Говорим дубини: Пресакни, и исушићу ријеке твоје;

28. Говорим Киру: Пастир си мој; и извршиће сву вољу моју, и казаће Јерусалиму: *Сазидаћеш се; и цркви: Основаћеш се. *Језд 1, 1 и даље.

Кир је оруђе Свемоћућега за понижење идола и спасење Израиља.

45. Овако говори Господ помазанику својему Киру, којег држим за десницу, *да обо-

рим пред њим народе и цареve распашем, да се отворају врата пред њим и да не буду врата затворена: *Ис 41, 2.

2. Ја ћу ићи пред тобом, и путеве неравне поравнићу, врата мједена разбићу и пријеворнице гвоздене сломићу.

3. И даћу ти благо тајно и богатство сакривено, да познаш да сам ја Господ Бог Израиљев, који те зовем по имену.

4. Ради слуге својега Јакова и Израиља избраника својега прозвах те именом твојим и презименом, премда ме не знаш.

5. Ја сам Господ, и нема другога, осим мене нема бога; опасак те, премда ме не знаш,

6. Да би познали од истока сунчаногa и од запада да нема другога осим мене; ја сам Господ и нема другога,

7. Који правим свјетлост и стварам мрак, градим мир и *стварам зло; ја Господ чиним све то. *Ам 3, 6.

8. Росите, небеса, озго, и облаци нека капљу правдом, нека се отвори земља и нека роди спасењем и заједно нека узрасте правда; ја Господ створих то.

9. Тешко оном ко се свађа с Творцем својим; пријеп с другим преповима нека се свађа; али *хоће ли као рећи лончару својему: Шта радиш? За твој посао нема руку.

*Ис 29, 16; Јер 18, 6; Рим 9, 20.

10. Тешко оном ко говори оцу: Што рађаш? И жени: Што се порађаш?

11. Овако вели Господ Светац Израиљев и Творац његов: Питајте ме што ће бити; за синове моје и за дјело руку мојих наређујте ми.

12. Ја сам начинио земљу и човјека на њој створио, ја сам разалео небеса својим рукама, и свој војсци њиховој дао заповијест.

13. *Ја га подигох у правди, и све путове његове поравнићу; он ће сазидати мој град и робље моје отпустиће, не за новце ни за дарове, вели Господ над војскама. *Ис 41, 2.

14. Овако вели Господ: Труд Мисирски и трговина Етиопска и Саваца људи висока раста доћи ће к теби и бити твоја; за тобом ће пристати, у оковима ће ићи, и теби ће се клањати, теби ће се молити говорећи: Доиста, Бог је у теби, и нема другога Бога.

15. Да, ти си Бог који се кријеш, Бог Израиљев, спаситељ.

16. Они ће се сви постидјети и посрамити, отићи ће са срамотом сви колики *који граде ликове. *Ис 44, 11.

17. А Израиља ће спасти Господ спасењем вјечнијем, нећете се постидјети нити ћете се осрамотити до вјјека.

18. Јер овако вели Господ који је створио небо, Бог који је саздао земљу и начинио је и утврдио, и није је створио напрасно, него је начинио да се на њој настава: Ја сам Господ, и нема другога.

19. Нијесам говорио тајно ни на мрачну мјесту на земљи, нијесам рекао сјему Јаковљеву: Тражите ме узалуд. Ја Господ говорим правду, јављам што је прָаво.

20. Скупите се и дођите, приступите сви који сте се избавили између народа. Ништа не знају који носе дрво од својега лика и моле се богу који не може помоћи.

21. Огласите, и доведите, нека вијећају заједно: Ко је то од старине казао? Ко је јавио још онда? Нијесам ли ја, Господ? Нема осим мене другога Бога, нема Бога праведнога и спаситеља другога осим мене.

22. Погледајте у мене, и спашћете се сви крајеви земаљски; јер сам ја Бог, и нема другога.

23. Собом се заклех; изиде из уста мојих ријеч праведна, и неће се поарећи, да ће им се *поклонити свако кољено, и заклињати се сваки језик.

*Рим 14, 11; Флп 2, 10.

24. И говориће: У Господу је *правда и сила; к њему ће доћи; али ће се посрамити сви који се гњева на њ.

*Јер 23, 5.

25. У Господу ће се оправдати и *прославити све сјеме Израиљево.

*1 Кор 1, 31.

Пад вавилонских идола. Сјас је Израиљев у Боју који му је вјеран.

46. П **П**аде *Вил, извали се Нево; ликови њихови метнуше се на животињу и на стоку; што носите, тешко је, и умориће.

*Јер 50, 2.

2. Извалише се, падоше сви, не моглоше избавити товара, *него и сами отидоше у ропство. *Јер 48, 7.

3. Слушајте ме, доме Јаковљев и сви који сте остали од дома Израиљева, које носим од утробе, које држим од рођења.

4. И до старости ваше ја ћу бити исти, и *ја ћу вас носити до сиједа вјека; ја сам створио и ја ћу носити, ја ћу вас носити и избавићу. *Пс 71, 18.

5. С ким ћете ме изједначити и испоредити? Кога ћете ми узети за прилику да би био као ја?

6. Просипају злато из тобоца и мјере сребро на мјерила, плаћају златару да начини од њега бога, пред којим падају и клањају се.

7. Међу га на раме и носе га, и постављају га на мјесто његово, те стоји и не миче се с мјеста својега; ако га ко зове, не одзива се нити га избавља из невоље његове.

8. Памтите то, и покажите се да сте људи, узмите на ум, преступници!

9. Памтите што је било од стари-
не; јер сам ја Бог, и нема другога Бо-
га, и нико није као ја,

10. Који од почетка јављам крај и
издалека што још није било; који ка-
жем: Намјера моја стоји и учинићу
све што ми је воља.

11. Зовем *с истока птицу и из
даљне земље човјека који ће изврши-
ти што сам наумио. Рекох и доведићу
то, наумих и учинићу. *Ис 41, 2.

12. Слушајте ме који сте упорна
срца, који сте далеко од правде.

13. Приближих правду своју, није
далеко, и спасење моје неће одоцни-
ти, јер ћу у Сиону поставити спасе-
ње, у Израиљу славу своју.

*Пројаси обичесноћа и
цразновјерноћа Вавилона.*

47. Сиђи и сједи у прах,
дјевојко, кћери Ва-
вилонска; сједи на земљу, нема при-
јестола, кћери Халдејска; јер се не-
ћеш више звати њежна и љупка.

2. Узми жрвње, и мељи брашно,
откриј косу своју, изуј се, загали го-
лијени, иди преко ријека.

3. *Откриће се голотиња твоја, и
видјеће се срамота твоја; осветићу
се, и нико ми неће сметати. *Нм 3, 5.

4. Име је избавитељу нашему Го-
спод над војскама, Светац Израиљев.

5. Сједи мучећи, и уђи у таму,
кћери Халдејска; јер се нећеш више
звати госпођа царствима.

6. *Разгњевих се на народ свој,
оскврних наслједство своје и преда-
дох га теби у руке; а ти им не показа
милости; на старце си метала прете-
шки јарам свој; *Зах 1, 15.

7. И говорила си: Довијека ћу би-
ти госпођа; али никад нијеси то узи-
мала на ум, нити си помишљала шта
ће бити на пошљедак.

8. Сада, дакле, чуј ово, која жи-
виш у сластима и без бриге сједиш и
говориш у срцу свом: Ја сам, и нема
друге осим мене, *нећу бити удовица
нити ћу осиротјети. *Отк 18, 7.

9. То ће ти обоје доћи уједанпут,
у исти дан, да осиротиш и обудовиш,
доћи ће ти потпуно, ради мноштва
чини твојих и ради велике силе ча-
рања твога.

10. Јер си се поуздала у злоћу сво-
ју говорећи: Нико ме не види. Му-
дрост твоја и знање твоје превари-
ше те, те си говорила у срцу свом: Ја
сам, и осим мене нема друге.

11. Зато ће доћи на те зло, а не-
ћеш знати одакле излази, и попашће
те невоља, да је нећеш моћи одбити,
и доћи ће на те уједанпут погубао, за
коју нећеш знати.

12. Стани сада с врачањем својим
и с мноштвом чини својих, око којих
си се трудила од младости своје, не би
ли се помогла, не би ли се окријепила.

13. Уморила си се од мноштва на-
мјера својих; нека стану сада звјезда-
ри, који гледају звијезде, који прори-
чу свакога мјесеца, и нека те сачува-
ју од онога што ће доћи на те.

14. Гле, они су као пљева, огањ ће
их спалити, ни сами себе неће изба-
вити из пламена; неће остати угља да
се ко огрије, ни огња да би се посје-
дјело код њега.

15. Такви ће бити они с којима си
се трудила и с којима си трговала од
младости своје, разбјећи ће се сваки
на своју страну; неће бити никога да
те избави.

*Господ тражи од својега
шверговаштога народа да вјерује у
његову милост и спасење.*

48. Чујте ово, доме Јаков-
лев, који се зове-
те именом Израиљевијем, и из воде

Јудине изидосте, који се кунете именом Господњим, и Бога Израилева помињете, али не по истини и по правди.

2. Јер се именују по светом граду, ослањају се на Бога Израилева, којему је име Господ над војскама.

3. Што је пређе бивало, казивах напријед одавна, и што из мојих уста изиде и објавих, учиних брзо и зби се.

4. Знао сам да си упоран, и врат да ти је гвоздена жила, и чело да ти је од мједи.

5. И зато ти одавна објавих, прије него се зби казах ти, да не би рекао: Идол мој учини то, и лик мој резани и лик мој ливени заповједише тако.

6. Чуо си; погледај све то; а ви нећете ли објављивати? Отселе ти јављам ново и сакривено, што нијеси знао;

7. Сада се створи, и недавно, и прије овога дана нијеси чуо, да не речеш: Гле, знао сам.

8. Нити си чуо ни знао, и прије ти се уши не отворише, јер знадијаш да ћеш чинити невјеру, и да се зовеш преступник од утробе материне.

9. Имена својега ради устегнућу гњев свој, и ради хвале своје уздржаћу се према теби, да те не истријебим.

10. Ево, *претопићу те, али не као сребро, пребраћу те у пећи невоље.

*Пс 66, 10.

11. Себе ради, себе ради учинићу, јер како би се хулило на име моје? И *славе своје нећу дати другоме.

*Ис 42, 8.

12. Чуј ме, Јакове и Израиљу, којега ја позвах: Ја сам Први, ја сам и Пошљедњи.

13. И моја је рука основала земљу, и моја је десница измјерила небеса међу; кад их зовнем, сви дођу.

14. Скупите се сви и чујте: Ко је од њих објавио ово? Господ га милује, он ће извршити вољу његову на

Вавилону, и мишица ће његова бити насупрот Халдејцима.

15. Ја, ја рекох, и позвах га, доведошћу га, и биће срећан на свом путу.

16. Приступите к мени, чујте ово: *Од почетка нијесам говорио тајно; откако то би, бијаш ондје; а сада Господ Господ посла ме и дух његов.

*Ис 45, 19.

17. Овако вели Господ, избавитељ твој, Светац Израилев: Ја сам Господ Бог твој који те учим да би напредовао, водим те путем којим треба да идеш.

18. О, да си пазио на заповијести моје! Мир би твој био као ријека, и правда твоја као валови морски;

19. И сјемена би твојега било као пијеска, и порода утробе твоје као зрна његовијех; име се њихово не би затрло ни истријебило испред мене.

20. *Изидите из Вавилона, бјежите од Халдејаца; гласно пјевајући објављујте, казујте, разглашујте до крајева земаљских; реците: Избави Господ слугу својега Јакова.

*Ис 52, 11; Јер 51, 6; Отк 18, 4.

21. Неће ожедњети кад их поведе преко пустиње; *воду из стијене точиће им, јер ће расцијепити камен и потећи ће вода.

*2 Мој 17, 6.

22. *Нема мира безбожницима, вели Господ.

*Ис 57, 21.

*Слућа Божији – видјело
идолопоклонцима и сјас Израиљев.
Господ штеји народ свој.*

49. **П**ослушајте ме, острава, и пазите народи даљни. Господ ме позва од утробе; од утробе матере моје помену име моје.

2. И учинио је *уста моја да су као оштар мач, † у сјену руке своје сакри ме; учинио ме је сјајном стријелом, и у тулу својем сакри ме.

*Отк 1, 16; † Ис 51, 16.

3. И рече ми: *Ти си слуга мој, у Израиљу ћу се тобом прославити.

*Ис 42, 1.

4. А ја рекох: Узалуд се трудих, узалуд и напразно потроших силу своју; али опет суд је мој у Господа и посао мој у Бога мојега.

5. А сада говори Господ, који ме је саздао од утробе материне да сам му слуга, да му доведем натраг Јакова; ако се Израиљ и не сабере, опет ћу се прославити пред Господом, и Бог ће мој бити сила моја.

6. И рече ми: Мало је да ми будеш слуга да се подигне племе Јаковљево и да се врати остатак Израиљев, него те учиних *видјелом народима да будеш моје спасење до крајева земаљских. *Ис 42, 6; 60, 3; Лк 2, 32; Дав 13, 47.

7. Овако вели Господ, избавитељ Израиљев, Светац његов, ономе којега презиру, на кога се гади народ, служи онијех који господаре: Цареви ће видјети и устати, и кнезови ће се поклонити ради Господа који је вјеран, ради свеца Израиљева који те је изабрао.

8. Овако вели Господ: *У вријеме милосно услиших те, и у дан спасења помогах ти; и чуваћу те † и даћу те да будеш завет народу, да утврдиш земљу и наслиједиш опустјело наслједство; *Пс 69, 13; 2 Кор 6, 2; † Ис 42, 6.

9. Да кажеш сужњима: Изидите; онима који су у мраку: Покажите се. Они ће покрај путова пасти, и паша ће им бити по свијем високим мјестима.

10. Неће бити *гладни ни жедни, неће их бити врућина ни сунце; јер коме их је жао, он ће их водити, и покрај извора воденијех проводиће их.

*Отк 7, 16.

11. И све горе своје обратићу у путове, и стазе ће моје бити повишене.

12. Гле, ови ће издалека доћи, гле, и они од сјевера и од запада, и они из земље Синске.

13. *Пјевајте, небеса, и весели се, земљо, подвикујте, горе, весело; јер Господ утјеши свој народ, и на невољнике своје смилова се. *Ис 44, 23.

14. Али Сион рече: Остави ме Господ, и заборави ме Господ.

15. Може ли жена заборавити пород свој да се не смилује на чедо утробе своје? А да би га и заборавила, ја нећу заборавити тебе.

16. Гле, на длановима сам те изрезао; зидови су твоји једнако преда мном.

17. Похитјеће синови твоји, а који те раскопаваше и пустошише, отићи ће од тебе.

18. Подигни очи своје унаоколо, и види: Сви се они скупљају и иду к теби. Тако био ја жив, вели Господ, свјема њима као накитом заодјенућеш се, и уресићеш се њима као невјеста.

19. Јер развалине твоје и пуστοлине и потрвена земља твоја *биће тада тијесна за становнике кад се удаље они који те прождираше. *Ис 54, 1.

20. И дјеца коју ћеш имати, пошто си била без дјецe, рећи ће да чујеш: Тијесно ми је ово мјесто, помакни се да се могу настанити.

21. А ти ћеш рећи у срцу свом: Ко ми их роди, јер бијях сирота и инокосна, заробљена и прогнана? И ко их отхрани? Ето, ја бијях остала сама, а гдје они бијаху?

22. Овако вели Господ Господ: Ево, подигнућу руку своју к народима, и к племенима ћу подигнути заставу своју, и донијеће синове твоје у наручју, и кћери твоје на раменима ће се носити.

23. *И цареви ће бити хранитељи твоји и царице њихове твоје дојкиње, и клањаће ти се лицем до земље, и † прах с ногу твојих лизаће, и познаћеш да сам ја Господ, и да се неће осрамотити они који мене чекају.

*Ис 60, 16; † Пс 72, 9; Мих 7, 17.

24. *Хоће ли се јунаку узети плијен и хоће ли се отети робље праведному? *Мт 12, 29.

25. Јер овако говори Господ: И робље јунаку узео се и плијен јакому отео се, јер ћу се ја прети с онима који се с тобом пру, и синове твоје ја ћу избавити;

26. И који ти криво чине, нахранићу их њиховијем месом и опиће се својом крвљу као новијем вином; и познаће свако тијело да сам ја Господ спаситељ твој и избавитељ твој, јаки Бог Јаковљев.

*Израиљ се одбацује због његових
безакоња. Слуша Господњи доноси
сјасење.*

50. Овако вели Господ: Гдје је *распусна књига матере ваше којом је пустих? Или који је између рукодавалаца мојих коме вас продадох? Гле, за безакоња своја † продадохте се и за ваше пријеступе би пуштена мати ваша.

*5 Мој 24, 1; † Ис 52, 3.

2. Зашто кад дођох не би никога? Кад звах, нико се не одазва? *Да није како год окрачала рука моја, те не може искупити? Или нема у мене снаге да избавим? Гле, пријетњом својом исушујем море; обраћам ријеке у пустињу да се усмрде рибе њихове зато што нестане воде, и мру од жеђи.

*4 Мој 11, 23; Ис 59, 1.

3. Облачим небеса у мрак, и костријет им дајем за покривач.

4. Господ Господ даде ми језик учен да умијем проговорити згодну ријеч *уморном; буди свако јутро, буди ми уши да слушам као ученици.

*Мт 11, 28.

5. Господ Господ *отвори ми уши, и ја се не противих, не одступих на-траг.

*Пс 40, 6.

6. Леђа своја подметах онима који ме бијаху и *образе своје онима који ме чупаху; не заклоних лица својега од руга ни од заплывања. *Мт 26, 67.

7. Јер ми Господ Господ помаже, зато се не осрамотих, зато ставих чело своје као кремен, и знам да се нећу постидјети.

8. *Близу је онај који ме правда; ко ће се прети са мном? Станимо заједно; ко је супарник мој? Нека приступи к мени.

*Рим 8, 32-34.

9. Гле, Господ Господ помагаће ми: Ко ће ме осудити? Гле, сви ће они као хаљина оветшати, мољац ће их изјести.

10. Ко се међу вама боји Господа и слуша глас слуге његова? Ко ходи по мраку и нема видјела, нека се узда у име Господње и нека се ослања на Бога својега.

11. Гле, сви који ложите огањ и опасујете се искрама, идите у свјетлости огња својега и у искрама које распалисте. То вам је из моје руке; у мукама ћете лежати.

*Праведни се враћају и настаје
радост у Сиону. Божије вјечно
сјасење Израиљу.*

51. Послушајте ме који идете за правдом, који тражите Господа; погледајте стијену из које сте исјечени, и дубоку јаму из које сте ископани;

2. Погледајте Аврама, оца својега, и Сару, која вас је родила, како га инокосна позвах и благослових га и умножих га.

3. Јер ће Господ утјешити Сион, утјешиће све развалине његове, и пустињу његову учиниће да буде као Едем и пустош његова као врт Господњи, радост ће се и весеље налазити у њему, захваљивање и пјевање.

4. Послушај ме, народе мој, и чуј ме, роде мој; јер ће закон од мене изаћи и суд свој поставићу да буде видјело народима.

5. Близу је правда моја, изаћи ће спасење моје, и мишице ће моје судити народима; мене ће острва чекати и у моју ће се мишицу уздати.

6. Подигните к небу очи своје и погледајте доље на земљу; јер ће небеса ишчезнути као дим и земља ће као хаљина оветшати, и који на њој живе помријеће такођер; а спасење ће моје остати довијека, а правде моје неће нестати.

*Пс 102, 26; Мт 24, 35; 2 Пет 3, 10, 12.

7. Послушајте ме који знате правду, народе, којему је у срцу закон мој. Не бојте се ружења људскога и од хуљења њихова не плашите се.

8. Јер ће их молац изјести као хаљину, и као вуну изјешће их црв; а правда моја остаје довијека и спасење моје од кољена на кољено.

9. Пробуди се, пробуди се, обуци се у силу, мишицо Господња; пробуди се као у старо вријеме, за нараштаја прошлијех; нијеси ли ти исјекла Раву и ранила змаја?

10. Нијеси ли ти *исушила море, воду бездана великога, од дубине морске начинила пут да прођу избављени? *2 Мој 14, 21.

11. Тако *они које искупи Господ нека се врате и дођу у Сион пјевајући, и весеље вјечно нека буде над главом њиховом; радост и весеље нека задобију, а жалост и уздисање нека бјежи. *Ис 35, 10.

12. Ја, ја сам утјешитељ ваш; ко си ти да се бојиш човјека смртнога и си на човјечијега, који је *као трава? *Ис 40, 6.

13. И заборавио си Бога Творца својега, који је разапео небеса и основао земљу? И једнако се бојиш сваки дан гњева онога који те при-

гјешњује кад се спрема да затире? А гдје је гњев онога који притјешњује?

14. Брзо ће се опростити сужањ, неће умријети у јама, нити ће бити без хљеба.

15. Јер сам ја Господ Бог твој, који раскидам море, да валови његови буче; Господ над војскама име ми је.

16. Ја ти метнух у уста ријечи своје и сјеном руке своје заклоних те, да утврдим небеса и оснујем земљу, и речем Сиону: Ти си мој народ.

17. Пробуди се, пробуди се, устани, Јерусалиме! *Који си пио из руке Господње чашу гњева његова, пио си, и талог из страшне чаше испио си.

*Пс 60, 3; 75, 8.

18. Од свијех синова које је родио ниједан га није водио, и од свијех синова које је отхранио ниједан га није прихватио за руку.

19. *Ово те двоје задеси; ко те пожали? Пустош и расап, и глад и мач; ко ће те утјешити? *Ис 47, 9.

20. *Синови твоји обамрли леже по крајевима свијех улица као биво у мрежи, пуни гњева Господњег, и карања Бога твојега. *Плј 2, 11.

21. Зато чуј ово, невољни, и пијани, не од вина.

22. Овако вели Господ твој, Господ и Бог твој, који брани свој народ: Ево, узимам из твоје руке чашу страшну, талог у чаши гњева својега; нећеш више пити.

23. Него ћу је дати у руке онима који те муче, који говорише души твојој: Сагни се да пријеђемо, и ти си им подметао леђа своја да буду као земља и као улица онима који прелазе.

*Бој позива народ свој у слободу.
Радосна йорука.*

52. Пробуди се, пробуди се, обуци се у силу своју, Сионе; обуци красне хаљине

своје, Јерусалиме граде свети; јер неће више ући у тебе необрезани и нечисти.

2. Отреси прах са себе, устани, сједи, Јерусалиме; скини окове с врата својега, заробљена кћери Сионска.

3. Јер овако вели Господ: Забадава се продадoste, и икуписте се без новаца.

4. Јер овако вели Господ Господ: У Мисир сиђе мој народ прије да ондје живе као дошљаци, али Асирци им чинише силу ни за што.

5. А сада што ћу ту? вели Господ; јер је народ мој заборављен ни за што; који владају њим, цвијеле га, вели Господ, и једнако сваки дан *хули се на име моје. *Јез 36, 20.

6. Зато ће познати народ мој име моје, зато ће познати у онај дан да сам ја који говорим: Ево ме.

7. *Како су красне на горама ноге онога који носи добре гласе, који оглашује мир, који јавља добро, оглашује спасење, говори Сиону: Бог твој царује. *Рим 10, 15.

8. Стражари ће твоји подигнути глас, подигнуће глас, и сви ће запјевати, јер ће очима видјети гдје Господ води натраг Сион.

9. Кликујте и пјевајте, развалине Јерусалимске, јер Господ утјеша народ свој, избави Јерусалим.

10. Загали Господ свету мишицу своју пред свијем народима, да виде сви крајеви земаљски спасење Бога нашега.

11. *Одступите, одступите, изидите одатле, не дотичите се ничега нечиста; изидите испред њега, очистите се ви који носите суде Господње.

*Ис 48, 20; 2 Кор 6, 17.

12. Јер нећете изаћи у хитњи, нити ћете ићи бјежећи; јер ће Господ ићи пред вама, и задња војска биће вам Бог Израиљев.

13. Гле, *слуга ће мој бити срећан, подигнуће се и узвисиће се и прославиће се. *Ис 42, 1.

14. Како се многи зачудише теби што бијаше нагрђен у лицу мимо свакога човјека, и у стасу мимо синове човјечије,

15. Тако ће опет удивити многе народе, цареви ће пред њим затиснути уста своја, *јер ће видјети што им није казивано и разумјеће што нијесу слушали. *Рим 15, 21.

*Сйрадање и прослављење
Слује Господње!*

53. Ко *вјерова проповиједању нашем, и мишица Господња коме се откри?

*Јн 12, 38; Рим 10, 16.

2. Јер *изниче пред њим као шиблика, и као коријен из сухе земље; не би облича ни љепоте у њега; и видјесмо га, и не бјеше ништа на очима чега ради бисмо га пожељели.

*Ис 11, 1.

3. *Презрен бјеше и одбачен између људи, болник и вичан болестима, и као један од кога свак заклања лице, презрен да га ни за што не узимамо.

*Пс 22, 6.

4. А он *болести наше носи и немоћи наше узе на се, а ми мишљасмо да је рањен, да га Бог бије и мучи.

*Мт 8, 17.

5. Али он би рањен за наше пријеступе, избијен за наша безакоња; кар бјеше на њему нашега мира ради, и *раном његовом ми се исцијелисмо.

*1 Пет 2, 24.

6. *Сви ми као овце зађосмо, сваки нас се окрену својим путем, и Господ пусти на њ безакоње свијех нас.

*1 Пет 2, 25.

7. Мучен би и злостављен, али не отвори уста својих; *као јагње на заклање вођен би и као овца нијема пред онијем који је стриже не отвори уста својих. *Дан 8, 32.

8. Од тјескобе и од суда узе се, а род његов ко ће исказати? Јер се истрже из земље живијех и за пријеступе народа мојега би рањен.

9. Одредише му гроб са злочинцима, али на смрти би с богатијем, јер не учини неправде, нити се нађе *пријевара у устима његовијем.

*1 Пет 2, 22; 1 Јн 3, 5.

10. Али Господу би воља да га бије, и даде га на муке; кад положи душу своју *у принос за гријех, видјеће натражје, продужиће дане, и што је Господу угодно напредоваће његовом руком.

*2 Кор 5, 21.

11. Видјеће труд душе своје и наситиће се; праведни слуга мој оправдаће многе својим познањем, и *сам ће носити безакоња њихова. *Јн 1, 29.

12. Зато ћу му дати дио за многе, и са силнима ће дијелити плијен, јер је дао душу своју на смрт, и би *метнут међу злочинце, и сам носи гријехе многих, и † за злочинце се моли.

*Мк 15, 28; Лк 22, 37; † Лк 23, 34.

*Бој обећава своме народу
ново доба милости.*

54. Весели се, *нероткињо која не рађаш, зајевај и покликни ти која не трпиш мука од порођаја, јер пуста има више дјеце неголи она која има мужа, вели Господ.

*Гал 4, 27.

2. Рашири мјесто шатора својега, и завјесе стана твојега нека се разастру, не брани, продужи ужа своја, коље своје утврди.

3. Јер ћеш се надесно и налијево распространити, и сјеме ће твоје наслиједити народе, и пусте ће градове населити.

4. Не бој се, јер се нећеш осрамотити, и немој се стидјети, јер нећеш бити пријекорна, него ћеш заборави-

ти срамоту младости своје, и пријекора удовишта својега нећеш се више сјећати.

5. Јер ти је муж Творац твој, име му је Господ над војскама, и избавитељ ти је Светац Израиљев, Бог свој земљи зваће се.

6. Јер као жену остављену и у духу ожалошћену дозвола те Господ, и као младу жену пуштену, говори Господ.

7. *Замало оставих те, али с великом милошћу прибрати те. *Пс 30, 5.

8. У малом гњеву сакрих за час лице своје од тебе, али ћу те вјечном милошћу помиловати, вели избавитељ твој Господ.

9. Јер ми је то као Потоп *Нојев: Јер као што се заклех да Потоп Нојев неће више доћи на земљу, тако се заклех да се нећу разгњевити на те, нити ћу те карати.

*1 Мој 9, 11.

10. Ако ће се и горе помакнути и хумови се поколебати, опет милост моја неће се одмакнути од тебе, и завјет мира мојега неће се поколебати, вели Господ, који ти је милостив.

11. Неволнице, коју вјетар размеће, која си без утјехе, ево, ја ћу намјестити камење твоје на мрамору порфирном, и основаћу те на сафирима.

12. И начинићу ти прозоре од кристала, и врата од камена рубина, и све меће твоје од драгога камења.

13. А синови ће твоји сви бити научени од Господа, и обилан мир имаће синови твоји.

14. Правдом ћеш се утврдити, далеко ћеш бити од насиља, те се нећеш бојати, и од страхоте, јер ти се неће приближити.

15. Гле, биће их који ће се сабирати на те, али неће бити од мене; који се год саберу на те, пашће.

16. Гле, ја сам створио ковача који распаљује угљевље и вади оруђе за свој посао; ја сам створио и крвника да убија.

17. Никакво оружје начињено против тебе неће бити срећно, и сваки језик који се подигне на те на суду сапрећеш. То је наслѣдство слуга Господњих и правда њихова од мене, вели Господ.

*О изобиљу воде за жедне. Ојшћи
позов на завјет милости са Богом.
Чудесни путеви Божији.*

55. **О**ј, *жедни који сте год, ходите на воду, и који немате новаца, ходите, купујте и једите; ходите, купујте без новаца и без плате вина и млијека.

*Јн 7, 37; Отк 22, 17.

2. Зашто трошите новце своје на оно што није храна, и труд свој на оно што не сити? Слушајте ме, па ћете јести што је добро, и душа ће се ваша насладити претилине.

3. Пригните ухо своје и ходите к мени; послушајте, и жива ће бити душа ваша, и учинићу с вама завјет вјечан, *милости Давидове истините.

*Дал 13, 34.

4. Ево дадох га за свједока народима, за вођа и заповједника народима.

5. Ево, зваћеш народ којег нијеси знао, и народи који те нијесу знали стећи ће се к теби, ради Господа Бога твојег и свеца Израилева, јер те прослави.

6. Тражите Господа док се може наћи; призивајте га докле је близу.

7. Нека безбожник остави свој пут и неправедник мисли своје; и нека се врати ка Господу, и смиловаћу се на њ, и к Богу нашему, јер прашта много.

8. Јер мисли моје нијесу ваше мисли, нити су ваши путеви моји путеви, вели Господ;

9. Него колико су небеса више од земље, толико су путеви моји виши од ваших путова, и мисли моје од ваших мисли.

10. Јер како пада дажд или снијег с неба и не враћа се онамо, него на-тапа земљу и учини да рађа и да се зелени, да даје сјемена да се сије и хљеба да се једе,

11. Тако ће бити ријеч моја кад изиде из мојих уста: неће се вратити к мени празна, него ће учинити што ми је драго, и срећно ће свршити на што је пошљем.

12. Јер ћете с весељем изаћи, и у миру ћете бити вођени; горе и брегови пјеваће пред вама од радости, и сва ће дрвета пољска плескати рукама.

13. Умјесто трња никнуће јела, умјесто коприве никнуће мирта; и то ће бити Господу у славу, за вјечан знак, којег неће нестати.

Ојдомињање на будуће спасање.

Обраћење незнабожаца.

Казна рђавих народних вјештира.

56. **О**вако вели Господ: Пазите на суд, и творите правду, јер ће ускоро доћи спасање моје, и правда ће се моја објавити.

2. Благо човјеку који тако чини, и сину човјечијему који се држи тога *чувајући суботу да је не оскврни, чувајући руку своју да не учини зла.

*Ис 58, 13.

3. И нека не говори *туђин који пристане уз Господа: Господ ме је одлучио од свога народа; и нека не говори ушкопљеник: Гле, ја сам сухо дрво.

*5 Мој 23, 1-3.

4. Јер овако вели Господ за ушкопљенике: Који држе суботе моје и избирају што је мени угодно, и држе завјет мој,

5. Њима ћу дати у дому свом и међу зидовима својим мјесто и име боље него синова и кћери, име вјечно даћу свакоме од њих, које се неће затрти.

6. А туђине који пристану уз Господа да му служе и да љубе име Господње, да му буду слуге, који год држе суботу да је не оскврне и држе завјет мој,

7. Њих ћу довести на свету гору своју и развеселићу их у дому својем молитвеном; жртве њихове паљенице и друге жртве биће угодне на олтару мом, *јер ће се дом мој звати дом молитве свијем народима.

*Мк 11, 17.

8. Господ Господ говори, који сабира прогнанике Израиљеве: Још ћу му сабрати осим онијех који су сабрани.

9. Све звијери пољске, ходите да једете, све звијери шумске.

10. Сви су му стражари слијепи, ништа не знају, сви су пси нијери, не могу лајати, сањиви су, леже, мио им је дријемеж.

11. И пси су прождрљиви, који не знају за ситост; и пастири су који не знају за разум, сваки се окреће својим путем, сваки за својом коришћу са свога краја.

12. Ходите, узеоћу вина и напићемо се силовита пића, *и сјутра ће бити као данас, и још много више.

*Прс 23, 35.

Судба праведника и безбожника.

57. Праведник мре, и нико не мари; и побожни се људи узимају, *а нико се не сјећа да се пред зло узима праведник;

*2 цар 22, 20.

2. Долази у мир и почива на постељи својој ко год ходи правијем путем.

3. А ви синови врачарини, роде курварски, који се курвате, приступите овамо.

4. Ким се ругате? На кога разваљујете уста и плазите језик? Нијесте ли синови преступнички, сјеме лажно?

5. Који се упаљујете за луговима, *под сваким зеленијем дрветом, кољете синове своје у потоцима, под врлетима каменијем.

*Јер 2, 20.

6. Дио ти је међу глатким камењем поточним; то је, то је твој дио; њему љеваш наљев свој, приносиш дар; тијем ли ћу се умирити?

7. На гори високој и узвишеној мећеш постељу своју; и онамо излазиш да принесеш жртву.

8. И иза врата и иза довратака мећеш спомен свој; одступивши од мене откриваш се, и изашавши горе шириш одар свој, уговараш с њима, мила ти је постеља њихова, гдје угледаш мјесто.

9. Идеш к цару с уљем, с многим мирисима својим; шаљеш посланике своје далеко и понизујеш се до гроба.

10. Од даљнога пута свога уморна не кажеш: Залуду. Налазиш живот руци својој, зато не сустајеш.

11. И од кога си се уплашила и кога си се побојала, те си слагала и нијеси се мене опомињала нити си марила? *Што ја мучах одавна, зато ли ме се не бојиш?

*Пс 50, 21.

12. Ја ћу објавити твоју правду и твоја дјела; али ти неће помоћи.

13. Кад станеш викати, нека те избаве они које си сабрала; али ће их све вјетар однијети, и узеоће их таштина. Али ко се у ме узда, наслиједиће земљу и добиће свету гору моју.

14. И рећи ће се: *Поравните, поравните, приправите пут, уклоните сметње с пута народа мојега.

*Ис 62, 10.

15. Јер овако говори високи и узвишени, који живи у вјечности, којему је име Свети: На висини и у светињи станујем и с онијем ко је скрушена срца и смјерна духа, оживљујући дух смјернијех и оживљујући срце скрушенијех.

16. *Јер се нећу једнако прети, нити ћу се довијека гњевити, јер би

*Поквареност безбожної народа.
Обећање Избавишља.*

59. Гле, није *окраћала рука Господња да не може спасити, нити је отежало ухо његово да не може чути. *Ис 50, 2.

2. Него безакоња ваша раставише вас с Богом вашим, и гријеси ваши заклонише лице његово од вас, да не чује.

3. Јер су *руке ваше оскврњене крвљу и прсти ваши безакоњем; усне ваше говоре лаж и језик ваш изриче опачину. *Ис 1, 15.

4. Нема никога да виче за правду, нити има да се пре за истину; уздају се у ништавило, и говоре лаж; зачињу невољу, и рађају муку.

5. Носе јаја аспидина и ткају паучину; ко поједе јаје њихово умре, и ако које разбије, ижлезе гуја.

6. Платно њихово није за хаљине, нити ће се они одјести својим послом; посао је њихов безакоње и у рукама је њиховијем насиље.

7. *Ноге им трче на зло и брзе су на прољевање крви праве; мисли су њихове безакоње; на путовима је њиховијем пустош и расап. *Рим 3, 15.

8. Пута мирнога не знају, и на путовима њиховијем нема правде; начинили су себи криве стазе; ко год иде по њима, не зна за мир.

9. Зато је суд далеко од нас, и правда не долази до нас; чекамо видјело, а оно, ето мрак; свјетлост, а оно ходимо по тами.

10. Пипамо као слијепи зид, као они који немају очију пипамо; спотичемо се у подне као у сумраче; у обиљу смо као мртви.

11. Ричемо свикколики као медвједи, и једнако гучемо као голубице; чекамо суд, а њега нема, спасење, а оно је далеко од нас.

12. Јер се пријеступи наши умножише пред тобом и гријеси наши свједоче на нас; јер су пријеступи наши код нас и безакоња своја знамо,

13. Да невјеру учинисмо и слагасмо Господу, и одступисмо од Бога својега, говорисмо о насиљу и одмету, да састављасмо и износисмо из срца ријечи лажне.

14. Зато суд одступи натраг, и правда стоји далеко; јер истина паде на улици и правда не може да прође.

15. И истине је нестало, и ко се уклања ода зла, постаје плијен. То видје Господ, и не би му мило што нема суда.

16. И видје гдје нема човјека, и зачуди се што нема посредника; *зато учини му спасење мишица његова, и правда његова подуприје га.

*Пс 98, 1; Ис 63, 5.

17. Јер се обуче у правду као у оклоп, и шлем спасења метну на главу; одједе се осветом као одијелом, и огрте се ревношћу као плаштем.

18. По дјелима, по дјелима да врати гњев противницима својим, плату непријатељима својим, острвима да плати.

19. И бојаће се имена Господњега са запада; и славе његове с истока сунчаног; јер ће непријатељ навалити као ријека, а дух ће Господњи подигнути заставу супрот њему.

20. И *доћи ће Избавитељ у Сион и к онима од Јакова који се обраћају од гријеха, вели Господ. *Рим 11, 26.

21. А ово ће бити завјет мој с њима, вели Господ: Дух мој који је у теби, и ријечи моје које метнух у уста твоја, неће отићи од уста твојих ни од уста сјемена твојега, ни од уста сјемена сјемена твојега, вели Господ, отселе и довијека.

*Будућа слава Сиона. Обраћење
незнабожаца. Господ је вјечно видјело
својега народа.*

60. Устани, свијетли се, јер
дође свјетлост твоја,
и слава Господња обасја те.

2. Јер, гле, мрак ће покрити зе-
мљу и тама народе; а тебе ће обасја-
ти Господ и слава његова показаће се
над тобом.

3. И *народи ће доћи к видјелу
твојему и ка свјетлости која ће те
обасјати. *Отк 21, 24.

4. *Подигни очи своје унаоколо, и
види: Сви се скупљају и † иду к те-
би, синови ће твоји из далека доћи и
кћери твоје носиће се у наручју.

*Ис 49, 18; † Ис 66, 12.

5. Тада ћеш видјети, и обрадо-
ваћеш се, и срце ће ти се удивити и
раширити, јер ће се к теби окренути
мноштво морско и сила народâ доћи
ће к теби.

6. Мноштво камила прекрилиће
те, једногрбе камиле из Мадјама и
Ефе; сви из *Саве доћи ће, † злато и
кад донијеће, и славу Господњу ја-
вљаће. *Пс 72, 10; † Мт 2, 11.

7. Сва стада Кидарска скупиће се
к теби, овнови Навајотски биће ти на
потребу; принесени на олтару мом
биће угодни, и дом славе своје про-
славићу.

8. Ко су оно што лете као облаци и
као голубови на прозоре своје?

9. Острва ће ме чекати и прве ла-
ђе Тарсиске, да доведу синове твоје
из далека, и с њима сребро њихово
и злато њихово, имену Господа Бо-
га твојега и Свеца Израиљева, јер те
прослави.

10. И туђини ће сазидати зидове
твоје, и цареви њихови служиће ти;
јер у гњеву свом ударих те, *а по ми-
лости својој помиловаћу те.

*Ис 54, 7, 8.

11. И твоја ће врата бити свагда
*отворена, неће се затворити ни дању
ни ноћу, да ти се доведе сила народâ,
и цареви њихови да се доведу.

*Отк 21, 25.

12. Јер народ и царство, које ти
не би служило, погинуће; такви ће се
народи сасвијем затрти.

13. Слава Ливанска теби ће доћи,
јела, бријест и шимшир, да украсе
мјесто светиње моје да би прославио
мјесто ногу својих.

14. И синови онијех који су те му-
чили доћи ће к теби клањајући се, и
сви који те презираше *падаће к сто-
палима ногу твојих, и зваће те гра-
дом Господњим, Сином Свеца Изра-
иљева. *Ис 49, 23.

15. Што си био остављен и мрзак
тако да нико није пролазио кроза те,
мјесто тога ћу ти учинити вјечну сла-
ву, и весеље од кољена до кољена.

16. Јер ћеш млијеко народâ сати,
и *сисе царске дојићеш, и познаћеш
да сам ја Господ спаситељ твој и из-
бавитељ твој, силни Јаковљев.

*Ис 49, 23.

17. Умјесто мједи донијећу злата,
и умјесто гвожђа донијећу сребра, и
мједи умјесто дрва, и гвожђа умјесто
камења, и поставићу ти за управите-
ље мир и за настојнике правду.

18. Неће се више чути насиље у
твојој земљи ни пустошење и потира-
ње на међама твојим; него ћеш звати
*зидове своје спасењем и врата своја
хвалом. *Ис 26, 1.

19. Неће ти више бити сунце видје-
ло дању, нити ће ти сјајни мјесец сви-
јетлити; него ће ти Господ бити видје-
ло вјечно и Бог твој биће ти слава.

20. Неће више залазити сунце
твоје, нити ће мјесец твој помрчати;
јер ће ти Господ бити видјело вјечно,
и дани жалости твоје свршиће се.

21. И твој ће народ бити сав пра-
ведан, наслиједиће земљу навијек;

младица коју сам посадио, дјело руку мојих биће на моју славу.

22. Од малога ће постати тисућа и од нејакога силан народ; ја Господ брзо ћу учинити то кад буде вријеме.

*Блага вијест о будућем Помазанику
иуном милости.*

61. **Д**ух је Господа Бога *на мени, јер ме Господ помаза да јављам добре гласе кроткима, посла ме да завијем рањене у срцу, да огласим заробљенима слободу и сужњима да ће им се отворити тамница. *Лк 4, 18, 19; Мт 11, 5.

2. *Да огласим годину милости Господње и † дан освете Бога нашега, да утјешим све жалосне.

*3 Мој 25, 9; † Ис 63, 4.

3. Да учиним жалоснима у Сиону и дам им накит умјесто пепела, уље радости умјесто жалости, одијело за похвалу умјесто духа тужнога, да се прозову храстови правде, сад Господњи за славу његову.

4. И они ће сазидати давнашње пустолине, подигнуће старе развалине и поновиће градове пусте, што леже разваљени од много нараштаја.

5. И туђини ће стајати и пасти стада ваша, и иностранци ће бити ваши орачи и виноградарии.

6. *А ви ћете се звати свештеници Господњи, слуге Бога нашега говориће вам се, благо народâ јешћете и славом њиховом хвалићете се. *Ис 66, 21.

7. За двоструку срамоту вашу, и што се пјеваше: Руг је дио њихов, зато ће у земљи њиховој наслиједити двојином и имаће вјечну радост.

8. Јер ја Господ љубим правду и мрзим на грабеж са жртвом паљеницом, и даћу им плату уистину, *и вјечан завјет учинићу с њима. *Ис 55, 3.

9. И сјеме ће се њихово знати у народима и натрајје њихово међу

племенима; ко их год види познаће их да су сјеме које је благословио Господ.

10. Веома ћу се радовати у Господу, и душа ће се моја веселити у Богу мојем, јер ме обуче у хаљине спасења и плаштем правде огрте ме као кад женик намјести накит и као кад се невјеста уреси уресом својим.

11. Јер као што из земље расте биље и у врту ниче што се посије, тако ће Господ Бог учинити да никне правда и похвала пред свијем народима.

Друга вјесма о будућој слави Сиона.

62. **С**иона ради нећу умукнути, и Јерусалима ради нећу се умирити, докле не изађе као свјетлост правда његова и спасење се његово разгори као свијећа.

2. Тада ће видјети народи правду твоју и сви цареви славу твоју, *и прозваћеш се новијем именом, које ће уста Господња изрећи. *Ис 65, 15.

3. И бићеш красан вијенац у руци Господњој и царска круна у руци Бога својега.

4. Нећеш се више звати остављена, нити ће се земља твоја звати путош, него ћеш се звати милина моја и земља твоја удата, јер ћеш бити мио Господу и земља ће твоја бити удата.

5. Јер као што се момак жени дјевојком, тако ће се синови твоји оженили тобом; и како се радује женик невјести, тако ће се теби радовати Бог твој.

6. На зидовима твојим, Јерусалиме, поставих стражаре, који неће умукнути нигда, ни дању ни ноћу. Који помињете Господа, немојте мучати.

7. И не дајте да се умукне о њему докле не утврди и учини Јерусалим славом на земљи.

8. Закле се Господ десницом својом и крјепком мишицом својом: Нећу више дати жита твојега непријатељима твојим да једу, нити ће туђини пити вина твојега око којег се си се трудио;

9. Него који га жању, они ће га јести и хвалити Господа, и који га беру, они ће га пити у тријемовима светиње моје.

10. Прођите, прођите кроз врата, *приправите пут народу; поравните, поравните пут, уклоните камење, подигните заставу народима. *Ис 57, 14.

11. Ево, Господ огласи до крајева земаљских; *реците кћери Сионској: Ево, Спаситељ твој иде; ево, † плата је његова код њега и дјело његово пред њим. *Зах 9, 9; † Ис 40, 10; Отк 22, 12.

12. И они ће се прозвати народ свети, искупљеници Господњи; а ти ћеш се прозвати: Тражени, град неостављени.

Божји суд Едому. Осврт на стара времена. Молитва за спасење.

63. Ко је оно што иде из Едома, из Восора, у црвенијем хаљинама? Крсно одјевен, корачајући у величини силе своје? Ја сам, који говорим правду и вриједан сам спасти.

2. Зашто ти је *црвено одијело и хаљине ти као у онога који гази у каџи? *Отк 19, 13.

3. *Газих сам у каџи, и нико између народа не беше са мном; али их изгазих у гњеву свом и потлачих у љутини својој; и крв њихова попрска ми хаљине и искаљах све одијело своје. *Отк 14, 20.

4. Јер је *дан од освете у срцу мом, и дође година да се моји искупе.

*Ис 34, 8; 61, 2.

5. *Погледах, а никога не бјеше да поможе, и зачудих се што никога

не бјеше да подупре; али ме десница моја избави и јарост моја подуприје ме. *Ис 59, 16.

6. И изгазих народе у гњеву свом, и опојих их јарошћу својом, и пролих на земљу крв њихову.

7. Помињаћу доброту Господњу, хвалу Господњу за све што нам је учинио Господ, и мноштво добра што је учинио дому Израилеву по милости својој и по великој доброту својој.

8. Јер рече: Доиста су мој народ, синови који неће изневјерити. И би им Спаситељ.

9. У свакој туги њиховој он бјеше тужан, и *аићео, који је пред њим, спасе их. Љубави своје ради и милости своје ради он их избави, и подиже их и носи их све вријеме.

*2 Мој 33, 14.

10. Али се одметаше и жалостише свети дух његов; зато им поста непријатељ, и ратова на њих.

11. Али се опомену старијех времена, Мојсија, народа својега: Гдје је онај *који их изведе из мора с пастирем стада својега? Гдје је онај што метну усред њих свети дух свој?

*2 Мој 14, 30.

12. Који их води славном мишицом својом за десницу Мојсијеву? Који раздвоји воду пред њима да стече себи вјечно име?

13. Који их води преко бездана као коња преко пустиње, да се не спотакоше?

14. Дух Господњи води их тихо, као кад стока слази у долину; тако си водио свој народ да стечеш себи славно име.

15. Погледај с неба и види из стана светиње своје и славе своје, гдје је ревност твоја и сила твоја, мноштво милосрђа твојега и милости твоје? Еда ли ће се мени устегнути?

16. *Ти си заиста отац наш, ако и не зна Аврам за нас, и Израиљ нас не познаје; ти си, Господе, отац наш, име ти је откако је вијека Избавитељ наш. *5 Мој 32, 6.

17. Зашто си нам дао да зађемо, Господе, с путова твојих? Да нам отврдне срце да те се не бојимо? Врати се ради слуга својих, ради племена наслједства својега.

18. Замало наслиједи народ светости твоје; непријатељи наши погазише светињу твоју.

19. Постасмо као они којима нијеси нигда владао нити је призивано име твоје над њима.

Наставак молитве за спасење.

64. О да би раздро небеса и сишао, да се растопе горе од тебе,

2. Као што се на огњу разгори грање и вода узаври од огња, да име твоје познаду непријатељи твоји и да нареди дрхћу од тебе.

3. Кад си чинио страхоте којима се не надасмо, ти си слазио, и горе се растапаху од тебе.

4. Откако је вијека *не чу се, нити се ушима дозна, нити око видје Бога осим тебе да би тако учинио онима који га чекају. *1 Кор 2, 9.

5. Сретао си онога који се радује творећи правду; помињу те на путовима твојим; гле, ти си се разгневио што гријешисмо; да на њима једнако остасмо, бисмо се спасли.

6. Али сви бијасмо као нечисто што, и сва наша правда као нечиста хаљина; зато опадосмо сви као лист, и безаконја наша као вјетар однесоше нас.

7. Никога не би да призива име твоје, да устане да се тебе држи, јер си сакрио лице своје од нас и растопио си нас безаконјем нашим.

8. *Али сада, Господе, ти си наш отац; ми смо кал, † а ти си наш лончар, и сви смо дјело руку твојих.

*Ис 63, 16; † Ис 45, 9.

9. Господе, не гњеви се веома, и не помињи довијека безаконја; ево, погледај; ми смо сви твој народ.

10. Градови светости твоје опустјеше; Сион опустје, *Јерусалим поста пустош. *Пс 79, 1.

11. Дом наше светиње и наше красоте, у ком те славише оци наши, изгорје огњем, и све што нам бјеше драго потрвено је.

12. Хоћеш ли се на то уздржати, Господе, и мучати, и једнако нас мучити?

Одговор Господњи:

Позивање незнабожаца и остатака од Израиља. Кажњавање народа који се отишадо. Ново небо и Нова земља.

65. Потражише ме *који не питаху за ме; нађоше ме који ме не тражаху; рекох народу који се не зове мојим именом: Ево ме, ево ме. *Рим 10, 20.

2. Вас дан пружах руке своје народу непокорну, који иде за својим мислима путем који није добар,

3. Народу који ме једнако гњеви у очи, који приноси жртве у вртovima и кади на опекама;

4. Који сједе код гробова и ноћују у пећинама, *једу месо свињеће и јуха им је нечиста у судовима;

*3 Мој 11, 7; Ис 66, 17.

5. Који говоре: Одлази, не дохватај ме се, јер сам светији од тебе. Ти су дим у ноздрвама мојим, огањ који гори вас дан.

6. Ето, написано је преда мном: Нећу мучати, него ћу платити, платићу им у њедра.

7. За безаконја ваша и за безаконја отаца ваших, вели Господ, који кадише

на горама, и на хумовима ружише ме, измјерићу им у њедра плату за дјела која чинише од почетка.

8. Овако вели Господ: Као кад ко нађе вина у грозду, па рече: Не квари га, јер је благослов у њему, тако ћу учинити ради слуга својих, нећу их потрти свијех,

9. Јер ћу извести сјеме из Јакова и из Јуде нашљедника горама својим, и наслиједиће их избраници моји, и слуге моје населиће се ондје.

10. А Сарон ће бити тор за овце и долина Ахорска почивалиште за говеда народу мојему који ме тражи.

11. А ви који остављате Господа, који заборављате свету гору моју, који постављате сто Гаду и љевате на љев Менију,

12. Вас ћу избројити под мач, и сви ћете припасти на клање, *јер звах а ви се не одзивасте, говорих а ви не слушасте, него чинисте што је зло преда мною и изабрасте што мени није по вољи. *Ис 66, 4.

13. Зато овако вели Господ Господ: Гле, слуге ће моје јести, а ви ћете гладовати; гле, слуге ће моје пити, а ви ћете бити жедни; гле, слуге ће се моје веселити, а ви ћете се стидјети.

14. Гле, слуге ће моје пјевати од радости у срцу, а ви ћете викати од жалости у срцу и ридаћете од туге у духу.

15. И оставићете име своје избранима мојим за уклон; и Господ ће те Бог убити, а *слуге ће своје назвати другим именом. *Ис 62, 2.

16. *Ко се узблагосиља на земљи, благосиљаће се Богом истинијем; а *ко се ускуне на земљи, клеће се Богом истинијем; јер ће се прве невоље заборавити и сакривене ће бити од очију мојих. *Јер 4, 2; † Ис 19, 18.

17. Јер, гле, ја ћу створити *Нова небеса и Нову земљу, и што је прије било неће се помињати нити ће на ум долазити. *Ис 66, 22; 2 Пет 3, 13; Отк 21, 1.

18. Него се радујте и веселите се довијека ради онога што ћу ја створити; јер, гле, ја ћу створити Јерусалим да буде весеље и народ његов да буде радост.

19. И ја ћу се веселити ради Јерусалима, и радоваћу се ради народа својега, и неће се више чути у њему плач ни јаук.

20. Неће више бити ондје малог дјетета ни старца који не би навршио дана својих; јер ће дијете умирати од сто година, а грјешник од сто година биће проклет.

21. И *они ће градити куће и сједјеће у њима; и садиће винограде и јешће род њихов. *Ис 62, 8.

22. Неће они градити а други се населити, неће садити а други јести, јер ће дани народу мојему бити као дани дрвету, и избраницима ће мојим оветшати дјела руку њиховијех.

23. Неће радити узалуд, нити ће рађати за страх, јер ће бити сјеме благословенијех од Господа, и на тражје ће њихово бити с њима.

24. И прије него повичу, ја ћу се одазвати; још ће говорити, а ја ћу услышити.

25. *Вук и јагње заједно ће паст, и лав ће јести сламу као во; а змији ће бити храна прах; неће удити ни потирати на свој светој гори мојој, вели Господ. *Ис 11, 6, 7, 9.

Кажњавање иротиворича.

Сјас Новога Јерусалима и значај за све народе. Последњи суд.

66. Овако вели Господ: *Небо је пријесто мој и земља подножје ногама мојим. Гдје је дом који бисте ми сазидали, и гдје је мјесто за моје почивање?

*1 цар 8, 27; Дап 7, 49; 17, 24.

2. Јер је све то рука моја створила, то је постало све, вели Господ; *али

на кога ћу погледати? На невољнога и на онога ко је скрушена духа и ко дрхће од моје ријечи. *Ис 57, 15.

3. Ко коље вола, то је као да убије човјека; ко коље овцу, то је као да закоље пса; ко приноси дар, то је као да принесе крв свињећу; ко кади кадом, то је као да благослови идола. То они изабраше на путовима својим, и души се њиховој миле гадови њихови.

4. Изабраћу и ја према неваљалству њихову, и пустићу на њих чега се боје; јер *звах а нико се не одазва, говорих а они не слушаше, него чинише што је зло преда мном и изабраше што мени није по вољи. *Ис 65, 12.

5. Слушајте ријеч Господњу, који дрхћете од његове ријечи: Браћа ваша која мрзе на вас и изгоне вас имена мојега ради, говоре: Нека се покаже слава Господња. И показаће се на вашу радост, а они ће се посрамити.

6. Вика иде из града, глас из цркве, глас Господњи који плаћа непријатељима својим.

7. Она се породи прије него осјети болове, прије него јој дођоше муке, роди дјетића.

8. Ко је игда чуо то? Ко је видио тако што? Може ли земља родити у један дан? Може ли се народ родити уједанпут? А Сион роди синове своје чим осјети болове.

9. Еда ли ја, који отворам материцу, не могу родити? вели Господ. Еда ли ћу ја, који дајем да се рађа, бити без порода? вели Бог твој.

10. Радуйте се с Јерусалимом и веселите се у њему сви који га љубите; радујте се с њим сви који га жалите.

11. Јер ћете сати сисе од утјехе његове, и наситићете се, саћете и наслађиваћете се у свјетлости славе његове.

12. Јер овако вели Господ: Гле, ја ћу као ријеку довести к њему мир и

славу народа као поток бујан, па ћете сати; бићете *ношени на рукама и миловани на кољенима. *Ис 60, 4.

13. Као кад кога мати његова тјеша, тако ћу ја вас тјешити, и утјешите се у Јерусалиму.

14. Видјећете и обрадоваће се срце ваше и кости ће се ваше помладити као трава, и знаће се рука Господња на слугама његовијем и гњев на непријатељима његовијем.

15. Јер, гле, *Господ ће доћи с огњем, и кола ће му бити као вихор, да излије гњев свој у јарости и пријетњу у пламену огњеном.

*Пс 50, 3; Отк 19, 11-15.

16. Јер ће Господ судити огњем и мачем својим сваком тијелу, и много ће бити побијенијех од Господа.

17. *Који се освештавају и који се очишћају у вртovima један за другим јавно, који једу месо свињеће и ствари гадне и мише, сви ће изгинутити, вели Господ. *Ис 65, 3, 4.

18. А ја знам дјела њихова и мисли њихове, и доћи ће вријеме, те ћу сабрати све народе и језике, и доћи ће и видјеће славу моју.

19. И поставићу знак на њих, и послаћу између њих који се спасу к народима у Тарсис, у Фул и Луд, који натежу лук, у Тувал и у Јаван и на даљна острва, која не чуше гласа о мени нити видјеше славе моје, и јављаће славу моју по народима.

20. И сву ће браћу вашу из свијех народа довести Господу на дар на коњима и на колима и на носилима и на мазгама и на камилама ка светој гори мојој у Јерусалим, вели Господ, као што приносе синови Израљеви дар у чисту суду у дом Господњи.

21. И између њих ћу узети *свештенике и Левите, вели Господ.

*Ис 61, 6.

22. Јер као што ће *Нова небеса и Нова земља, што ћу ја начинити,

стајати преда мно, вели Господ, тако ће стајати сјеме ваше и име ваше.

*Ис 65, 17.

23. И од младине до младине, и од суботе до суботе долазиће свако тијело да се поклони преда мно, вели Господ.

24. И излазиће и гледаће мртва тјелеса онијех људи који се одметнуше од мене; јер *црв њихов неће умријети и огањ њихов неће се угасити, и биће гад сваком тијелу.

*Мк 9, 44, 48.

КЊИГА ПРОРОКА ЈЕРЕМИЈЕ

Јеремија позван за пророка.

1. Ријечи Јеремије сина Хелкијина, између свештеника који бијаху у Анатоту у земљи Венијаминовој,

2. Којему дође ријеч Господња у вријеме Јосије, сина Амонова, цара Јудина, тринаесте године царовања његова,

3. И у вријеме Јоакима, сина Јосијина, цара Јудина, до свршетка једанаесте године царовања Седекије, сина Јосијина над Јудом, док не би пресељен Јерусалим, *петог мјесеца.

*2 цар 25, 8.

4. И дође ми ријеч Господња говорећи:

5. Прије *него те саздах у утроби, знах те; и прије него изиде из утробе, посветих те; за пророка народима поставих те.

*Ис 49, 1.

6. А ја рекох: *Ох, Господе, Господе! Ево, не знам говорити, јер сам дијете.

*Ис 6, 5.

7. А Господ ми рече: Не говори: Дијете сам; него иди куда те год пошаљем, и говори што ти год кажем.

8. Не бој их се, јер сам ја с тобом да те избављам, говори Господ.

9. И пруживши Господ руку своју, дотаче се уста мојих, и рече ми Господ: Ето, метнух ријечи своје у твоја уста.

10. Види, постављам те данас над народима и царствима *да истребљу-

јеш и обараш, и да затиреш и раскопаваш, и да градиш и да садиш.

*Јер 18, 7.

11. Послије ми дође ријеч Господња говорећи: Шта видиш, Јеремија? И рекох: Видим прут бадемов.

12. Тада ми рече Господ: Добро си видио, јер ћу настати око ријечи своје да је извршим.

13. Опет ми дође ријеч Господња другом говорећи: Шта видиш? И рекох: Видим лонац гдје ври, и предња му је страна према сјеверу.

14. Тада ми рече Господ: Са сјевера ће навалити зло на све становнике ове земље.

15. Јер, гле, ја ћу сазвати све породице из сјевернијех царстава, вели Господ, те ће доћи, и сваки ће метнути свој пријесто на вратима Јерусалимским и око свијех зидова његовијех и око свијех градова Јудинијех.

16. И изрећи ћу им суд свој за сву злоћу њихову што ме оставише, и кадише другим боговима, и клањаше се дјелу руку својих.

17. Ти, дакле, опаши се и устани и говори им све што ћу ти заповједити; не бој их се, да те не бих сатро пред њима.

18. Јер, ево, ја те постављам данас као *тврђ град и као ступ гвозден и као зидове мједене свој овој земљи, царевима Јудинијем и кнезовима његовијем и свештеницима његовијем и народу земаљском.

*Јер 15, 20.

19. Они ће ударити на те, али те неће надвладати, јер сам ја с тобом, вели Господ, да те избављам.

Израиљева незахвалност и казна.

2. **О**пет ми дође ријеч Господња говорећи:

2. Иди и вичи Јерусалиму да чује и говори: Овако вели Господ: Опомињем те се по милости у младости твојој и по љубави о вјеридби твојој, кад иђаше за мном по пустињи и по земљи гдје се не сије.

3. Израиљ бјеше светиња Господу и првина од родова његовијех; који је јеђаху сви бијаху криви, зло долажаше на њих, вели Господ.

4. Чујте ријеч Господњу, доме Јаковљев и све породице дома Израиљева.

5. Овако вели Господ: *Какву неправду нађоше оци ваши у мене, те одступише од мене, и присташе за ништавилом и посташе ништави?

*Мих 6, 3.

6. И не рекоше: Гдје је Господ који нас је извео из земље Мисирске, који нас је водио по пустињи, по земљи пустој и пуној пропасти, по земљи сухој и гдје је сјен смртни, по земљи преко које нико није ходио и у којој нико није живио?

7. И кад вас доведох у земљу родну да једете род њезин и добра њезина, дошавши оскврните земљу моју и од наслѣдства мојега начинисте гад.

8. Свештеници не рекоше: Гдје је Господ? И који се баве законом не познаше ме, и пастири одусташе ме, и пророци пророковаше Валом и идоше за стварима залуднијем.

9. Зато ћу се још прети с вама, вели Господ, и са синовима синова ваших прећу се.

10. Јер прођите острва Китимска и видите, и пошљите у Кидар, и раз-

гледајте добро, и видите је ли било тако што.

11. Је ли који народ промијенио богове ако и нијесу богови? А мој народ промијени славу своју на ствар залудну.

12. Чудите се томе, небеса, и згрозите се и упропастите се, вели Господ.

13. Јер два зла учини мој народ: оставише мене, *извор живе воде, и ископаше себи студенце, студенце испроваљиване, који не могу да држе воде.

*Пс 36, 9; Јер 17, 13.

14. Је ли Израиљ роб? Је ли роб у кући рођен? Зашто поста грабеж?

15. Рикаше на њ лавићи и дизаше глас свој, и обратише земљу његову у пустош; градови су му попаљени, те нема никога да живи у њима.

16. И синови Нофски и Тафнески опасоше ти тјеме.

17. Нијеси ли то сâм себи учинио оставив Господа Бога својега кад те вођаше путем?

18. А сада што ће ти пут Мисирски да пијеш воде Сиорске? Што ли ће ти пут Асирски да пијеш воде из ријеке?

19. Твоја ће те злоћа покарати и твоје ће те одметање прекорити. Познај, дакле, и види да је зло и горко што си оставио Господа Бога својега и што нема страха мојега у теби, вели Господ Господ над војскама.

20. Јер давно изломих јарам твој и раскидох свезе твоје, и ти рече: Нећу бити слуга; а *на сваки високи хум и под свако зелено дрво идеш да се курваш.

*Ис 57, 5; Јер 3, 6.

21. *Ја те посадох лозу изабрану, све сјеме истинито; па како ми се промијени и изметну се одвода од туђе лозе?

*Ис 5, 1.

22. Да се измијеш салитром и узмеш много сапуна, опет ће се познавати безакоње твоје преда мном, вели Господ Господ.

23. Како можеш рећи: Нијесам се оскврњио, нијесам ишао за Валима? Погледај пут свој по долу; познај шта си учинила, брза камило, која остављаш знаке на својим путовима.

24. Као дивља магарица, која је навикла на пустињу и по жељи душе своје вуче у се вјетар, кад навали, ко ће је вратити? Који је траже неће се уморити, наћи ће је у мјесецу њезину.

25. Чувај ногу своју, да није боса, и грло своје, да не жедни. Али ти велиш: Од тога нема ништа; не, јер љубим туђе, и за њима ћу ићи.

26. Као што се лупеж посрами кад се ухвати, тако ће се посрамити дом Израиљев, они цареви њихови, кнезови њихови, и свештеници њихови и пророци њихови,

27. Који говоре дрвету: Ти си отац мој; и камену: Ти си ме родио; јер ми окренуше леђа а не лице; а кад су у невољи говоре: Устани и избави нас.

28. А *гдје су богови твоји које си начинио себи? Нека устану, ако те могу избавити кад си у невољи, јер ђ имаш, Јуда, богова колико градова.

*Суд 10, 14; † Јер 11, 13.

29. Зашто хоћете да се правдате са мном? Ви сте се сви одметнули од мене, вели Господ.

30. Узалуд *бих синове ваше, не примише науке; мач ваш прождрије пророке ваше као лав који дави.

*Ис 1, 5.

31. О роде, видите ријеч Господњу! Бијаш ли пустиња Израиљу или мрачна земља? Зашто говори мој народ: Господари смо, нећемо више доћи к теби?

32. Заборавља ли дјевојка свој накит и невјеста урес свој? А народ мој заборави ме толико дана да им нема броја.

33. Зашто говориш да је добар твој пут тражећи што љубиш? Па си и неваљале жене научио својим путовима.

34. И јоште на скутовима твојим налази се крв сиромаха правијех; не налазим копајући, него је на свјема њима.

35. А ти говориш: Нијесам крив, гњев се је његов одвратио од мене. Ево, ја ћу се прети с тобом што говориш: Нијесам згријешо.

36. Зашто трчкаш тако мијењајући свој пут? Посрамићеш се од Мисирца како си се посрамио од Асирца.

37. Отићи ћеш и одатле с рукама над главом својом, јер Господ одбацује узданице твоје, и нећеш бити срећан у њима.

Позив на покајање. Обећање Божије милости Израиљу и Јуди.

3. Говоре: Ако ко пусти жену своју, и она отишавши од њега, уда се за другог, *хоће ли се онај вратити к њој? Не би ли се сасвијем оскврнила она земља? А ти си се курвала с многим милосницима; али опет врати се к мени, вели Господ.

*5 Мој 24, 4.

2. Подигни очи своје к висинама, и погледај гдје се нијеси курвала; на путовима си сједела чекајући их као Арапин у пустињи, и оскврнила си земљу курварством својим и злоћом својом.

3. Зато се уставише дажди и не би познога дажда; али у тебе бјеше чело жене курве, и не хтје се стидјети.

4. Хоћеш ли отसेде викати к мени: Оче мој, ти си вођ младости моје?

5. Хоће ли се срдити једнако? Хоће ли се гњевити довијека? Ето, говориш, а чиниш зло колико год можеш.

6. Још ми рече Господ за времена цара Јосије: Јеси ли видио што учини одметница, Израиљ? Како одлази *на свако високо брдо и под свако зелено дрво, и курва се ондје.

*Јер 2, 20.

7. И пошто учини све то, рекох: Врати се к мени; али се не врати; и то видје невјерница, сестра њезина, Јуда.

8. И свидје ми се *за све то што учини прељубу одметница Израил да је † пустим и дам јој књигу распусну; **али се не побоја невјерница сестра јој Јуда, него отиде, те се и она прокурва.

*Јез 23, 9; † 2 цар 17, 18; **Јез 23, 11.

9. И срамотнијем курвањем својим оскврни земљу, јер чињаше прељубу с каменом и с дрветом.

10. И код свега тога не врати се к мени невјерница сестра јој Јуда свијем срцем својим, него лажно, говори Господ.

11. Зато ми рече Господ: Одметница Израил оправда се више него невјерница Јуда.

12. Иди и вичи ове ријечи к сјеверу и реци: Врати се, одметнице Израилу, вели Господ, и нећу пустити да падне гњев мој на вас, јер сам *милостив, вели Господ, нећу се гњевити довијека. *Пс 103, 8, 9.

13. Само познај безакоње своје, да си се одметнула Господу Богу својему, ти си тумарала к туђима под свако дрво зелено, и нијесте слушали гласа мојега, вели Господ.

14. Обратите се, синови одметници, вели Господ, *јер сам ја муж ваш, и узећу вас, једнога из града и два из породице, и одвешћу вас у Сион.

*Ос 2, 21.

15. И даћу вам *пастире по срцу својему, који ће вас пасти знањем и разумом. *Јер 23, 4.

16. И кад се умножите и народите у земљи, онда се, вели Господ, неће више говорити: Ковчег завјета Господњега; нити ће им долазити на ум нити ће га помињати, нити ће ходити к њему, нити ће га више оправљати.

17. У то ће се вријеме Јерусалим звати пријесто Господњи, и сви ће се

народи сабрати у њ, к имену Господњему у Јерусалиму, и неће више ићи по мисли срца својега злога.

18. У то ће вријеме *дом Јудин ићи с домом Израилевијем, и доћи ће заједно из земље сјеверне у земљу коју дадох у наслједство оцима вашим. *Ис 11, 13.

19. Али ја рекох: Како бих те поставио међу синове и дао ти земљу жељену, красно наслједство мноштва народа? И рекох: Ти ћеш ме звати: Оче мој; и нећеш се одвратити од мене.

20. Доиста, као што жена изневјери друга својега, тако изневјеристе мене, доме Израилев, вели Господ.

21. Глас по високим мјестима нека се чује, плач, молбе синова Израилевијех, јер превратише пут свој, заборавише Господа Бога својега.

22. Вратите се, синови одметници, и *исцијелићу одмете ваше. Ево, ми идемо к теби, јер си ти Господ Бог наш. *Ос 6, 1.

23. Доиста, залуду су хумови, мноштво гора; доиста, у Господу је Богу нашем спасење Израилево.

24. Јер та срамота прождрије труд отаца наших од дјетињства нашега, овце њихове и говеда њихова, синове њихове и кћери њихове.

25. Лежимо у срамоти својој, и покрива нас руг наш; јер Господу Богу својему гријешисмо ми и оци наши од дјетињства својега до данас, и не слушасмо гласа Господа Бога својега.

*Поновна бесједa ради покајања.
Непријатељ са сјевера ојустојиће
Јудејску земљу. Жалост пророкова.*

4. **А**ко ћеш се вратити, Израилу, вели Господ, к мени се врати, и ако уклониш гадове своје испред мене, нећеш се скитати.

2. И клећеш се *истинито, вјерно и право: Тако да је жив Господ! И народи ће се благосиљати њим, и њим ће се хвалити. *Ис 65, 16.

3. Јер овако вели Господ Јудејцима и Јерусалимљанима: *Орите себи крчевину, и не сијте у трње. *Ос 10, 12.

4. *Обрежите се Господу, и скините окрајак са срца својега, Јудејци и Јерусалимљани, да не изиде јарост моја као огањ и разгори се да не буде никога ко би угасио за зла дјела ваша. *5 Мој 10, 16; Јер 9, 26.

5. Објавите у Јудеји и огласите у Јерусалиму и реците: Трубите у трубу по земљи; вичите, сазовите народ и реците: Скупите се, и уђимо у тврде градове.

6. Подигните заставу према Сиону, бјежите и не стајте, јер ћу довести зло од *сјевера и погибао велику. *Јер 1, 13-15.

7. Излази лав из честе своје и који затире народе кренувши се иде с мјеста својега да обрати земљу твоју у пустош, градови твоји да се распају да не буде никога у њима.

8. Зато припашите костријет, плачите и ридajte, јер се жестоки гњев Господњи није одвратио од нас.

9. И тада ће, вели Господ, нестати срца цару и срца кнезовима, и свештеници ће се удивити и пророци ће се зачудити.

10. И рекох: Ах Господе, Господе! Баш си преварио овај народ и Јерусалим говорећи: Имаћете мир, а мач дође до душе.

11. У то ће се вријеме казати овоме народу и Јерусалиму: Вјетар врућ с високих мјеста у пустињи дува ка кћери народа мојега, не да провије ни прочисти.

12. Вјетар јачи од тијех доћи ће ми; и ја ћу им сада изрећи суд.

13. Гле, као облак подиже се, и кола су му као вихор, коњи су му бржи од орлова. Тешко нама, пропадасмо!

14. *Умиј срце своје ода зла, Јерусалиме, да би се избавио; докле ће стајати у теби мисли твоје ништавне? *Ис 1, 16.

15. Јер глас јавља од Дана, и оглашује зло од горе Јефремове.

16. Казујте народима; ево, оглашујте за Јерусалим да иду стражари из даљне земље, и пуштају глас свој на градове Јудине.

17. Као чувари пољски стаће око њега, јер се одметну од мене, вели Господ.

18. Пут твој и дјела твоја то ти учинише; то је од зла твојега да је горко и да ти допире до срца.

19. Јаох утроба, јаох утроба! Боли ме у срцу; срце ми бије; не могу мучати; јер глас трубни чујеш, душо моја, вику убојну.

20. Погибао на погибао оглашује се; јер се пустоши сва земља, наједанпут ће се опустошити моји шатори, завјесе моје зачас.

21. Докле ћу гледати заставу? Слушати глас трубни?

22. Јер је народ мој безуман, не познаје ме, луди су синови и без разума, мудри су да зло чине, а добро чинити не умију.

23. Погледах на земљу, а гле без обличја је и пушта; и на небо, а свјетлости његове нема.

24. Погледах на горе, а гле, тресу се и сви хумови дрмају се.

25. Погледах, а гле, нема човјека, и све птице небеске одлетјеле.

26. Погледах, а гле, Кармил је пустиња и сви градови његови оборени од Господа, од жестокога гњева његова.

27. Јер овако говори Господ: Сва ће земља опустјети; *али нећу сасвијем затрти. *Јер 5, 10, 18.

28. Зато ће тужити земља, и небо ће горе потамњети, јер рекох: Намислих, и нећу се раскајати, нити ћу ударити натраг.

29. Од вике коњика и стријелаца побјећи ће сви градови, отићи ће у густе шуме и на стијене ће се попе-ти; сви ће градови бити остављени и нико неће у њима живјети.

30. А ти, опустошена, шта ћеш чинити? Ако се и облачиш у скерлет, ако се и китиш накитом златнијем, и мажеш лице своје, залуду се красиш, пре-зиру те милосници, траже душу твоју.

31. Јер чујем глас као породи-љин, цвиљење као жене која се први пут порађа, глас кћери Сионске, ко-ја рида, пружа руке своје говорећи: Тешко мени! Јер ми нестаје душа од убилаца.

Различити тријеси југејскога народа и пријетња казнама због њих.

5. Прођите улицама Јеруса-лимским, и видите сада и разберите и потражите по улицама његовијем, хоћете ли наћи човјека, има ли ко да чини што је право и да тражи истину, па ћу опростити.

2. Ако и говорите: Тако да је жив Го-спод! — опет се криво куну.

3. Господе, не гледају ли очи твоје на истину? *Бијеш их, али их не боли; сатиреш их, али неће да приме науке, тврђе им је лице од камена, неће да се обрете. *Јер 2, 30.

4. И ја рекох: Сиромаси су, лудо раде, јер не знају пута Господњег, закона Бога својега.

5. Идем к властелима, и њима ћу говорити, јер они знају пут Господ-њи, закон Бога својега; али и они из-ломише јарам, покидаше свезе.

6. Зато ће их побити лав из шу-ме, вук ће их вечерњи потрти, рис ће вребати код градова њиховијех, ко год изиде из њих биће растргнут, јер је много гријеха њиховијех и силни су одмети њихови.

7. Како ћу ти опростити то? Си-нови твоји оставише мене, и куну се онима који нијесу богови. Како их наситих, стадоше чинити прељубу, и у кућу курвину стјечу се гомилом.

8. Јутром су кад устају као товни коњи, сваки рже за женом ближњег својега.

9. *Зато ли нећу походити, вели Господ, и душа моја неће ли се осве-тити таквом народу? *Јер 5, 29.

10. Изидите му на зидове и разва-лите, *али немојте сасвијем затрти, скините му пријеворнице, јер нијесу Господње. *Јер 4, 27.

11. Јер ме сасвијем изневјери дом Израиљев и дом Јудин, вели Господ.

12. Ударише у бах Господу и реко-ше: Није тако, неће нас зло задесити, и нећемо видјети мача ни глади.

13. А ти пророци отићи ће у вје-тар, и ријечи нема у њима, њима ће бити тако.

14. Зато овако вели Господ Господ над војскама: Кад тако говорите, ево ја ћу учинити да ријечи моје у усти-ма твојим буду као огањ, а овај народ дрва, те ће их спалити.

15. Гле, ја ћу довести на вас *на-род из далека, доме Израиљев, вели Господ, народ јак, народ стар, народ којем језика нећеш знати нити ћеш разумјети што говори; *Јер 6, 22.

16. Којему је тул као гроб отво-рен, сви су јаки.

17. И појешће љетину твоју и хљеб твој, што синови твоји и кћери твоје шћаху јести, појешће овце твоје и го-веда твоја, појешће винову лозу тво-ју и смокве твоје, и мачем ће затрти тврде градове твоје у које се уздаш.

18. Али ни тада, вели Господ, нећу вас сасвијем затрти.

19. Јер кад речете: Зашто нам чи-ни Господ Бог наш све ово? Тада им реци: Како остависте мене и служи-сте туђим боговима у земљи својој,

тако ћете служити туђинцима у земљи која није ваша.

20. Јавите ово у дому Јаковљево, и огласите у Јуди говорећи:

21. Чујте ово, *луди и безумни народе, који имате очи а не видите, који имате уши а не чујете. *Ис 6, 9.

22. Мене ли се нећете бојати, вели Господ; од мене ли нећете дрхтати? Који поставих пијесак *мору за међу вјечном наредбом, и неће пријећи преко ње; ако му и устају вали, неће надјачати, ако и буче, неће је пријећи. *Јов 38, 10, 11.

23. Али је у народа овога срце упорно и непокорно; одступише и отидоше.

24. Нити рекоше у срцу свом: Бојмо се Господа Бога својега, *који нам даје дажд рани и позни на вријеме, и чува нам недјеље одређене за жетву. *Дап 14, 17.

25. Безакоња ваша одвраћају то, и гријеси ваши одбијају добро од вас.

26. Јер се налазе у народу мом безбожници, који вребају као птичари кад се притаје, међу замке да хватају људе.

27. Као крлетка пуна птица тако су куће њихове пуне пријеваре; зато посташе велики и обогатише се.

28. Угојише се, сјају се, мимоилазе зло, *не чине правде ни сирочету, и опет им је добро, и не дају правице убогим. *Ис 1, 23.

29. *Зато ли нећу походити, вели Господ, и душа моја неће ли се осветити таквом народу? *Јер 5, 9.

30. Чудо и страхота бива у земљи.

31. Пророци пророкују лажно, и свештеници господују преко њих, и народу је мојему то мило. А шта ћете радити на пошљедак?

Пошћуно заслужена казна.

6. Скупите се из Јерусалима, синови Венијаминови, и

у Текуји затрубите у трубу, и подигните знак огњен над Вет-Акеремом, *јер се види зло од сјевера и велика погибао. *Јер 4, 6.

2. Учиних кћер Сионску да је као лијепа и њежна дјевојка.

3. К њој ће доћи пастири са стадима својим, *разапеће око ње шаторе, сваки ће опасти своје мјесто. *Јер 4, 17.

4. Спремите рат на њу, устаните да ударимо у подне. Тешко нама, јер дан наже, и сјенке вечерње одуљаше.

5. Устаните да ударимо обноћ и развалимо дворове њезине.

6. Јер овако говори Господ над војскама: Сијеците дрва, и начините опкопе према Јерусалиму; то је град који треба походити; колики је год, насиље је у њему.

7. Као што извор точи воду своју, тако он точи злоћу своју; насиље и отимање чује се у њему, преда многу су једнако болови и ране.

8. Поправи се, Јерусалиме, да се не отргне душа моја од тебе, да те не обратим у пустињу, у земљу гдје се не живи.

9. Овако говори Господ над војскама: Остатак ће се Израиљев пабирчити као винова лоза. Турај руку своју као берач у котарице.

10. Ко ме ћу говорити и свједочити да чују? Гле, ухо им је необрезано, те не могу чути; гле, ријеч је Господња њима подсмјех, није им мила.

11. Зато сам пун гњева Господњега; изнемогах устежући га; просућу га на дјецу по улицама и на сабране младиће, и човјек и жена ухватиће се, и стари и временити.

12. И куће ће њихове припасти другима, и њиве и жене, кад махнем руком својом на становнике ове земље, вели Господ.

13. Јер од малог до великога сви се дадоше на *лакомство, и пророк и свештеник, сви су варалице. *Јер 8, 10.

14. И *лијече ране кћери народа мојега овлаш, говорећи: Мир, мир; а мира нема. *Јез 13, 10.

15. Еда ли се постидјеше што чинише гад? Нити се постидјеше нити знају за стид; зато ће попадати међу онима који падају; кад их походим, нападаће, вели Господ.

16. Господ рече овако: Станите на путовима и погледајте, и питајте за старе стазе, који је пут добар, па идите по њему, и наћи ћете *мир души својој. А они рекоше: Нећемо да идемо. *Мт 11, 29.

17. И поставих вам *стражаре говорећи: Пазите на глас трубни. А они рекоше: Нећемо да пазимо. *Јез 3, 17.

18. Зато чујте, народи, и познај, зборе, што је међу њима.

19. *Чуј, земљо! Ево, ја ћу пусти-ти зло на овај народ, плод мисли њиховијех, јер не пазе на моје ријечи, и одбацише закон мој. *Ис 1, 2.

20. *Што ће ми тамјан, што долази из Саве, и добри цимет из далеке земље? Жртве ваше паљенице нијесу ми угодне, нити су ми приноси ваши мили. *Ис 1, 11.

21. Зато овако говори Господ: Ево, ја ћу метнути овом народу сметње, о које ће се спотаћи и оцеви и синови, сусјед и пријатељ му, и погинуће.

22. Овако говори Господ: Ево, народ ће доћи из земље *сјеверне, и велик ће народ устати од крајева земаљских. *Јер 5, 15.

23. Лук и копље носиће, жестоки ће бити и немилостиви, глас ће им бучати као море, и јахаће на коњма, спремни као јунаци да се бију с тобом, кћери Сионска.

24. Кад чујемо глас о њему, клонуће нам руке, туга ће нас спопасти и болови као породиљу.

25. Не излазите у поље, и путем не идите, јер је мач непријатељев и страх унаоколо.

26. Кћери народа мојега, припаши костријет и ваљај се у пепелу, жали као за сином јединцем и ридај горко, јер ће брзо доћи на нас зати-
рач.

27. Поставих те да си стражара и град народу мом да дознајеш и изви-ђаш пут њихов.

28. Сви су одметници над одмет-ницима, иду те опадају, *мјед су и гвожђе, сви су покварени. *Јез 22, 18.

29. Изгорјеше мјехови, огањ са-жеже олово, узалуд се претапа, јер се зла не могу одлучити.

30. *Они ће се звати сребро ла-жно, јер их Господ одбаци. *Ис 1, 22.

*Само спољашње служење Богу без
кајања неприхватљиво је Богу и не
може оцштаћи на суду.*

7. Ријеч која дође Јеремији од Господа говорећи:

2. Стани на вратима дома Господ-њег, и огласи ондје ову ријеч, и ре-ци: Чујте ријеч Господњу, сви Јудеј-ци, који улазите на ова врата да се поклоните Господу.

3. Овако говори Господ над вој-скама, Бог Израилев: *Поправите своје путове и дјела своја, па ћу учи-нити да станујете на овом мјесту.

*Јер 26, 13.

4. Не уздајте се у лажне ријечи говорећи: Црква Господња, црква Го-сподња, црква Господња ово је.

5. Него доиста поправите своје путове и дјела своја, и судите право између човјека и ближњег његова.

6. Иностранцу, сироти и удови-ци не чините криво, и крви праве не прољевајте на овом мјесту, и не иди-те за другим боговима на своје зло.

7. Тада ћу учинити да станујете од вијека до вијека на овом мјесту, у зе-мљи коју сам дао оцима вашим.

8. Ето, ви се уздате у ријечи лажне, које не помажу.

9. Крадете, убијате и чините прелубу, кунете се криво, и кадите Валима, и идете за другим боговима, којих не знате;

10. Па онда доходите и стајете преда мноу у овом дому, који се зове мојим именом, и говорите: Избави смо се, да чините све ове гадове.

11. Је ли овај дом, који се зове мојим именом, у вашим очима *пећина хајдучка? Гле, и ја видим, вели Господ. *Мт 21, 13.

12. Него идите сада на *моје мјесто, које је било у Силому, гдје намјестих име своје испочетка, и видите † што сам му учинио за злоћу народа својега Израиља.

*ИНав. 18, 1; † 1 Сам 4, 11; Пс 78, 60.

13. Зато сада, што чините сва она дјела, вели Господ, и што вам говорим зарана једнако, а ви не слушате, и *кад вас зовем, а ви се не одзивате,

*ПрС 1, 24; Ис 65, 12.

14. Зато ћу учинити тому дому, који се зове мојим именом, у који се ви уздате, и овому мјесту, које дадох вама и оцима вашим, као што сам учинио *Силому. *Јер 26, 6.

15. И одбацићу вас од лица својега, *као што сам одбацио сву браћу вашу, све сјеме Јефремово. *2 цар 17, 23.

16. *Ти се, дакле, не моли за тај народ, и не подижи вике ни молбе за њих, и не говори ми за њих; јер те нећу услишити. *Јер 11, 14; 14, 11.

17. Зар не видиш шта чине по градовима Јудинијем и по улицама Јерусалимским?

18. *Синови купе дрва, а оцеви ложе огањ, и жене мијесе тијесто, да пеку колаче царици небеској, и да љевају наљеве другим боговима, да би мене дражили. *Јер 44, 17.

19. Мене ли драже, говори Господ; еда ли не себе, на срамоту лицу својему?

20. Зато овако говори Господ Господ: Гле, гњев мој и јарост моја излиће се на ово мјесто, на људе и на стоку и на дрвета пољска и на род земаљски, и распалиће се, и неће се угасити.

21. Овако вели Господ над војскама Бог Израиљев: Жртве своје паљенице саставите са приносима својим, и једите месо.

22. *Јер не говорих оцима вашим, нити им заповједих, кад их изведох из земље Мисирске, за жртве паљенице ни за приносе. *1 Сам 15, 22.

23. Него им ово заповједих говорећи: Слушајте глас мој и *бићу вам Бог и ви ћете ми бити народ, и идите свијем путовима које вам заповједих, да би вам добро било. *2 Мој 19, 5.

24. *Али не послушаше, нити уха својега пригнуше, него идоше по савјетима и мислима злога срца својега, и отидоше натраг а не напријед.

*Јер 11, 8.

25. Откад изиђоше оци ваши из земље Мисирске до данас, страх к вама све слуге своје пророке сваки дан зарана и без престанка.

26. Али не послушаше ме, нити уха својега пригнуше, него бијаху тврдоврати и чинише горе него оци њихови.

27. Говорићеш им све ове ријечи, али те неће послушати; и зваћеш их, али ти се неће одазвати.

28. Зато им реци: Ово је народ који не слуша гласа Господа Бога својега, нити прима науке; пропада вјера и неста је из уста њиховијех.

29. Остризи косу своју и баци је, и заридиј иза гласа на високим мјестима, јер одбаци Господ и остави род на који се разгневи.

30. Јер синови Јудини учинише што је зло преда мноу, говори Господ, метнуше гадове своје у дом који се зове мојим именом, да би га оскврнили.

31. И саградише *висине Тофету, који је у долини сина Еномова, да сажижу синове своје и кћери своје огњем, што нијесам заповједио нити ми је дошло на ум. *2 цар 23, 10.

32. Зато, ево, *иду дани, вели Господ, кад се више неће звати Тофет ни долина сина Еномова, него долина крвна, и погребаваше се у Тофету, јер неће бити мјеста. *Јер 19, 6.

33. И мртва ће тјелеса народа овога бити храна птицама небеским и звијерју земаљском, и неће бити никога да их плаши.

34. И учинићу, *те ће из градова Јудинијех и с улица Јерусалимских нестати гласа радосна и гласа весела, гласа женикова и гласа невјестина; јер ће земља опустјети. *Јер 16, 9.

*Највећа срамота, пустишење и
прогонство сналази народ збој његова
отпадништва.*

8. У то вријеме, говори Господ, извадиће се из гробова кости царева Јудинијех и кости кнезова његовијех и кости свештеничке и кости пророчке, и кости становника Јерусалимских;

2. И разметнуће се према сунцу и мјесецу и свој војсци небеској, које љубише и којима служише и за којима идоше и које тражише и којима се клањаше; неће се покупити ни погрести, него ће бити гној по земљи.

3. И вољеће смрт него живот сав остатак што их остане од овога рода злога, што их остане по свијем мјестима куда их рађеном, говори Господ над војскама.

4. Још им реци: Овако вели Господ: Ко падне, не устаје ли? Ко зађе, не враћа ли се?

5. Зашто је зашао тај народ Јерусалимски за свагда? Држе се пријеваре, неће да се обрете.

6. Пазио сам и слушао, не говорим прavo, нема никога да се каје за зло своје, да рече: Што учиних? Сваки је окренуо својим трком, као коњ кад нагне у бој.

7. И *рода под небом зна своје вријеме, грлица и ждрао и ласта пазе на вријеме кад долазе; а народ мој не зна суда Господњег. *Ис 1, 3.

8. Како говорите: Мудри смо, и закон је Господњи у нас? Доиста, гле, лаж учини лажљива писаљка књижевничка.

9. Мудраци се осрамотише, уплашише се и ухватише се; ето, одбацише ријеч Господњу, па каква им је мудрост?

10. Зато ћу дати жене њихове другима, њиве њихове онима који ће их наслиједити, јер од малог до великога сви се дадоше на *лакомство, и пророци и свештеници, сви су варалице. *Ис 56, 11; Јер 6, 13.

11. Јер лијече ране кћери народа мојега овлаш говорећи: Мир, мир; а мира нема.

12. Еда ли се постидјеше што чинише гад? Нити се постидјеше нити знају за стид; зато ће попадати међу онима који падају; кад их походим, нападаће, вели Господ.

13. Сасвијем ћу их истријебити, говори Господ, нема грозда на лози, ни смокве на дрвету, и лишће је опало; и што сам им дао узеће им се.

14. Што стојимо? Скупите се и уђимо у тврде градове, и ондје мучимо; јер нас је Господ Бог наш умучкао напојивши нас *жучи, јер згријешисмо Господу. *Јер 9, 15.

15. *Чекасмо мир, али нема добра; и вријеме да оздравимо, а гле, страх. *Јер 14, 19.

16. Од Дана чу се фрцање коња његовијех, од рзања пастуха његовијех сва се земља затресе, дођоше и поједоше земљу и све што бјеше у њој, градове и који живљаху у њима.

17. Јер, ево, ја ћу пустити на вас змије, аспиде, од којих нема *бајања, те ће вас уједати, говори Господ.

*Проп 10, 11.

18. Окријепио бих се у жалости, али је срце у мени изнемогло.

19. Ето вике кћери народа мојега из даљне земље: Зар Господ није у Сиону? Цар његов зар није у њему? Зашто ме разгневише својим ликовима резанијем, туђим таштинама?

20. Жетва је прошла, љето минуло, а ми се не избависмо.

21. Сатрвен сам што је кћи народа мојега сатрвена, у жалости сам, чудо освоји ме.

22. Нема ли *балсама у Галаду? Нема ли ондје лекара? Зашто се, дакле, не исцијели кћи народа мојега?

*Ис 46, 11.

*Јадиковање због покварености
народа који је својим необрезаним
срцем презрео једини ђуш спасења.*

9. **О** *да би глава моја била вода, а очи моје извори сузни! Да плачем дану и ноћу за побијенима кћери народа својега.

*Јер 13, 17.

2. О, да ми је у пустињи станак путнички! Да оставим народ свој и да отидем од њих, јер су сви прељубочинци, збор невјернички;

3. И запињу језик свој као лук да лажу, и осилише на земљи, али не за истину, него иду из зла у зло, нити знају за ме, говори Господ.

4. *Чувајте се сваки пријатеља својега и ниједноме брату не вјерујте; јер сваки брат ради да поткине другога, и сваки пријатељ иде те опада.

*Мих 7, 5, 6.

5. И сваки вара пријатеља својега и не говори истине, уче језик свој да говори лаж, муче се да чине зло.

6. Стан ти је усред пријеваре; ради пријеваре неће да знају за ме, говори Господ.

7. Зато овако говори Господ над војскама: Гле, претопићу их, и окушаћу их; јер што бих чинио ради кћери народа својега?

8. Језик им је стријела смртна, говори пријевару; устима говоре о миру с пријатељем својим, а у срцу намјештају засједу.

9. *Зато ли их нећу походити, говори Господ; душа моја неће ли се осветити таквом народу?

*Јер 5, 9.

10. За овијем горама ударићу у плач и у ридање, и *за торовима у пустињи у нарицање; јер изгорјеше да нико не пролази нити се чује глас од стада, и птице небеске и стока побјегоше и отидоше.

*Јер 12, 4.

11. И обратићу Јерусалим у гомилу, у стан змајевски; и градове Јудине обратићу у пустош да неће нико онуда живјети.

12. Ко је мудар да би разумио? И коме говорише уста Господња, да би објавио зашто земља пропаде и изгорје као пустиња да нико не пролази?

13. Јер Господ рече: Што оставише закон мој, који метнух пред њих, и не слушаше гласа мојега и не ходише за њим,

14. Него *ходише за мислима срца својега и за Валима, чему их научише оци њихови,

*Јер 7, 24.

15. Зато овако вели Господ над војскама, Бог Израиљев: *Ево, ја ћу нахранити тај народ пеленом и напојићу их жучи.

*Јер 23, 15.

16. И *расијаћу их међу народе, којих не познаваше ни они ни оци њихови; и пуштаћу за њима мач докле их не истријебим.

*3 Мој 26, 33.

17. Овако вели Господ над војскама: Гледајте и зовите нарикаче нека дођу, и пошљите по вјеште нека дођу,

18. И нека брже наричу за нама, да се роне сузе од очију наших, и од вјеђа наших да тече вода.

19. Јер се гласно ридање чу од Сиона: Како пропадосмо! Посрамисмо се врло, јер се растављасмо са земљом, јер обарају станове наше.

20. Зато, жене, чујте ријеч Господњу и нека прими ухо ваше ријеч уста његовијех, и учите кћери своје рида-ти и једна другу нарицати.

21. Јер се попе смрт на прозоре наше и уђе у дворове наше да истријеби дјецу с улица и младиће с путова.

22. Реци: Овако говори Господ: И мртва ће тјелеса људска лежати као гној по њиви и као руковети за жет-оцем, којих нико не купи.

23. Овако вели Господ: Мудри да се не хвали мудрошћу својом, ни јаки да се не хвали снагом својом, ни бога-ти да се не хвали богатством својим.

24. Него, *ко се хвали, нека се хва-ли тијем што разумије и познаје ме-не да сам ја Господ који чиним ми-лост и суд и правду на земљи, јер ми је то мило, говори Господ.

*1 Кор 1, 31; 2 Кор 10, 17.

25. Ето, иду дани, вели Господ, кад ћу походити све, обрзане и нео-брзане,

26. Мисирце и Јудејце и Едомце и синове Амонове и Моавце и све који се с краја стригу, који живе у пустињи; јер су сви ти народи необрезани, и сав је дом Израиљев необрезана срца.

*Идоле и идолопоклонике
живи ће Бој уништити,
а свој ће народ казнити с мјером.*

10. Слушајте ријеч коју вам говори Господ, доме Израиљев.

2. Овако вели Господ: Не учите се путу којим иду народи, и од знака не-

беских не плашите се, јер се од њих плаше народи.

3. Јер су уредбе у народа таштина, јер *сијеку дрво у шуми, дјело руку умјетничких сјекиром; *Ис 40, 19, 20.

4. Сребром и златом украшују га, клинима и чекићима утврђују га да се не помиче;

5. Стоје право као палме, не гово-ре; треба их носити, јер не могу ићи; не бој се, јер не могу зла учинити, а не могу ни добра учинити.

6. Нико није као ти, Господе; ве-лик си и велико је име твоје у сили.

7. Ко се не би тебе бојао, царе над народима? Јер теби то припада; јер међу свијем мудрацима у народа и у свијем царствима њиховијем нема таквога какав си ти.

8. Него су сви луди и безумни, др-во је наука о таштини.

9. Сребро ковано доноси се из Тарсиса и злато из Уфаза, дјело умјетничко и руку златарских, оди-јело им је од порфире и скерлета, све је дјело умјетничко.

10. А Господ је прави Бог, Бог жи-ви и цар вјечни, од његове срдње тре-се се земља, и гњева његова не могу поднијети народи.

11. Овако им реците: Богова који нијесу начинили небо ни земљу, не-стаће са земље и испод неба.

12. Он је начинио земљу силом својом, утврдио васиљену мудрошћу својом, и разумом својим разастро небеса;

13. *Он кад пусти глас свој, буче воде на небесима, † подиже пару с крајева земаљских, пушта муње с да-ждем, и изводи вјетар из стаја њего-вијех. *Јов 38, 34; † Пс 135, 7.

14. Сваки човјек поста безуман од знања, сваки се златар осрами-ликом резанијем, јер су лаж ливени ликови његови, и нема духа у њима.

15. Таштина су, дјело пријеварно; кад их походим, погинуће.

16. *Није такав дио Јаковљев, јер је Творац свему, и † Израиљ му је на-
шљедство, име му је Господ над вој-
скама. *Пс 16, 5; † 5 Мој 32, 9.

17. Покупи из земље трг свој ти
која сједиш у граду.

18. Јер овако вели Господ: Гле, ја
ћу избацити као праћком становни-
ке ове земље, и притијеснићу их да
осјете.

19. Тешко мени од муке моје, ре-
ћи ће; љута је рана моја; а ја рекох:
*То је бол, треба да га подносим.

*Пс 77, 10.

20. Мој је шатор опустошен и сва
ужа моја покидана, синови моји оти-
доше од мене и нема их, нема више
никога да разапне шатор мој и дигне
завјесе моје.

21. Јер пастири посташе безумни
и Господа не тражише; зато не бише
срећни, и све се стадо њихово распр-
ша.

22. Гле, иде глас и врева велика из
сјеверне земље да обрати градове Ју-
дине у пустош, у стан змајевски.

23. Знам, Господе, да пут човјечи-
ји није у његовој власти, нити је чо-
вјеку који ходи у власти да управља
корацима својим.

24. *Карај ме, Господе, али с мје-
ром, не у гњеву свом да ме не би за-
тро. *Пс 6, 1.

25. *Излиј гњев свој на народе ко-
ји те не познају, и на племена која
не призивају имена твојега, јер про-
ждријеше Јакова, прождријеше га да
га нема, и насеље његово опустеше.

*Пс 79, 6.

*Божији завјет. Невјерство народа.
Јеремија у живојној опасности.*

11. Ријеч која дође Јере-
мији од Господа го-
ворећи:

2. Слушајте ријечи овога завјета,
и казујте људима Јудинијем и ста-
новницима Јерусалимским.

3. И реци им: Овако вели Господ
Бог Израиљев: *Проклет да је ко не
послуша ријечи овога завјета,

*5 Мој 27, 26.

4. Који заповједих оцима вашим
кад их изведох из земље Мисирске,
из пећи гвоздене говорећи: Слушајте
глас мој и творите ово све како вам
заповиједам, па ћете ми бити народ
и ја ћу вам бити Бог,

5. Да бих испунио заклетву којом
се заклек оцима вашим да ћу им да-
ти земљу у којој тече млијеко и мед,
како се види данас. А ја одговорих и
рекох: Амин, Господе.

6. Потом рече ми Господ: Казуј
све ове ријечи по градовима Јуди-
нијем и по улицама Јерусалимским
говорећи: Слушајте ријечи овога за-
вјета, и извршујте их.

7. Јер тврдо засвједочавах оцима
вашим откад их изведох из земље
Мисирске до данас, зарана једнако
говорећи: Слушајте глас мој.

8. *Али не послушаше и не при-
гнуше уха својега, него ходише сваки
за мислима злого срца својега; зато
пустих на њих све ријечи овога завје-
та, који заповједих да врше а они не
вршише. *Јер 7, 26.

9. Тада ми рече Господ: Буна је
међу људима Јудинијем и становни-
цима Јерусалимским.

10. Вратили су се на безакоња ста-
ријех својих, који не хтјеше слушати
мојих ријечи, и иду за другим бого-
вима, те им служе; дом Израиљев и
дом Јудин покварише завјет мој, који
учиних с оцима њиховијем.

11. Зато овако вели Господ: Ево, ја
ћу пустити на њих зло из којег неће
моћи изаћи, и *вапиће к мени, али их
нећу услишити. *Прс 1, 28; Ис 1, 15.

12. Тада ће градови Јудини и ста-
новници Јерусалимски ићи и *вапи-

ти к боговима којима каде, али им неће помоћи у невољи њиховој.

*5 Мој 32, 37, 38.

13. Јер имаш богова, Јудо, колико градова, и колико има улица у Јерусалиму, толико подигосте олтара срамотнијех, олтара да кадите Валу.

14. *Ти се, дакле, не моли за тај народ, и не подижи вике ни молбе за њих, јер их нећу услити кад завапију к мени у невољи својој.

*Јер 7, 16; 14, 11.

15. Што ће мили мој у дому мом кад чини грдило с многима, и свето месо отиде од тебе, и веселиш се кад зло чиниш?

16. Господ те назва маслином зеленом, лијепом ради доброга рода; али с хуком великога вјетра распали огањ око ње, и гране јој се поломише.

17. Јер Господ над војскама, који те је посадио, изрече зло по те, за злоћу дома Израилева и дома Јудина, коју чинише међу собом да би ме разгневили кадећи Валу.

18. Господ ми објави, те знам; ти ми показа дјела њихова.

19. А ја бијех као јагње и теле које се води на клање, јер не знадијех да се договарају на ме: Оборимо дрво с родом његовијем, и истријesimo га из земље живијех да му се име не спомиње више.

20. Али, Господе над војскама, судијо праведни, који *испитујеш бубреге и срце, дај да видим освету твоју на њима, јер теби казах парбу своју.

*Пс 7, 9.

21. Зато овако вели Господ за Анатођане који траже душу твоју говорећи: Не пророкуј у име Господње да не погинеш од наших руку;

22. Зато овако вели Господ над војскама: Ево, ја ћу их походити; младићи ће њихови изгинуту од мача, синови њихови и кћери њихове изгинуће од глади.

23. И неће бити од њих остатка; јер ћу пустити зло на Анатођане кад их походим.

Тешке прилике земље збој тријехова њених сјановника. Прорицање о суседним народима.

12. **П**раведан си, Господе, ако бих се правдао с тобом; али ћу проговорити о судовима твојим. *Зашто је пут безбожнички срећан? Зашто живе у миру сви који чине невјеру? *Јов 21, 7; Пс 73, 3.

2. Ти их посади, и они се укоренише, расту и род рађају; ти си им близу уста, али далеко од бубрега.

3. Али, Господе, ти ме познајеш, разгледаш ме и окушао си срце моје како је према теби; одвучи их као овце на клање, и приправи их за дан кад ће се убити.

4. Докле ће тужити земља, и трава свега поља сахнути са злоће онијех који живе у њој? Неста све стоке и птица, јер говоре: Не види краја нашега.

5. Кад си трчао с пјешцима па те уморише, како ћеш се утркивати с коњма? И кад ти је тако у земљи мирној, у коју се уздаш, шта ћеш чинити кад устане Јордан?

6. Јер и браћа твоја и дом оца твојега, и они те изневјерише, и они вичу за тобом иза гласа. Не вјеруј им ако би ти и пријатељски говорили.

7. Оставих дом свој, напустих наслједство своје; што бијаше мило души мојој, дадох га у руке непријатељима његовијем.

8. Нашлједство моје поста ми као лав у шуми, пушта глас свој на мене, зато ми омрзну.

9. Нашлједство моје поста ми птица грабљива; птице, слетите се на њу, скупите се сви звјерови пољски, ходите да једете.

10. Пастири многи поквариће мој виноград, потлачиће дио мој, мили дио мој обратиће у голу пустош.

11. Обратиће га у пустош, опустошен плакаће преда мнош; сва ће та земља опустјети, јер нико не узима на ум.

12. На сва висока мјеста по пустињи доћи ће затирачи; јер ће мач Господњи прождирати од једнога краја земље до другога, неће бити мира ниједном тијелу.

13. *Сијаће пшеницу, а трње ће жети; мучиће се, а користи неће имати, и стидјеће се љетине своје, са жестокога гњева Господњег.

*5 Мој 28, 38.

14. Овако говори Господ за све зле сусједе моје, који дирају нашљедство што дадох народу својему Израиљу: Ево, ја ћу их почупати из земље њихове, и дом Јудин ишчупаћу испред њих.

15. А кад их ишчупам, опет ћу се смиловати на њих, и доведићу опет свакога њих на нашљедство његово и свакога у земљу његову.

16. И ако добро науче путове народа мојега *да се заклинју мојим именом: Тако да је жив Господ, као што су они учили мој народ да се куле Валом, тада ће се сазидати усред народа мојега.

*Јер 4, 2.

17. Ако ли не послушају, тада ћу ишчупати сасвијем такви народ и затрти, говори Господ.

Казна Јудејаца представљена у виду појаса и мјехова. Одвођење у ројство.

13. Овако ми рече Господ: Иди и купи себи појас ланен и опаши се њим, а не мећи га у воду.

2. Тако купих појас по ријечи Господњој, и опасих се њим.

3. Потом дође ми опет ријеч Господња говорећи:

4. Узми тај појас што си купио, што је око тебе, па се дигни и иди на Еуфрат, и сакриј га ондје у какву расјелину камену.

5. И отидох и сакрих га код Еуфрата, како ми заповједи Господ.

6. А послје много времена рече ми Господ: Устани и иди на Еуфрат, и узми појас који ти заповједих да сакријеш ондје.

7. И отидох на Еуфрат и откопах и узех појас с мјеста гдје га бијаш сакрио; а гле, појас отрухнуо, и не бјеше ни за што.

8. Тада ми дође ријеч Господња говорећи:

9. Овако вели Господ: Тако ћу учинити да отрухне понос Јудин и велики понос Јерусалимски.

10. Тога народа неваљалога, што неће да слуша мојих ријечи, што *ходи по мислима срца својега и иде за другим боговима служећи им и клањајући им се, и биће као тај појас, који није ни за што.

*Јер 11, 8.

11. Јер како се појас припоји око човјека, тако бијаш припојио око себе сав дом Израиљев и сав дом Јудин, вели Господ, да би били мој народ на славу и хвалу и дику; али не послушаше.

12. Зато им реци ову ријеч: Овако вели Господ Бог Израиљев: Сви се мјехови пуне вина. А они ће рећи: Зар не знамо да се сви мјехови пуне вина?

13. Тада им реци: Овако вели Господ: Ево, ја ћу напунити *пјаности све становнике ове земље и цареве који сједе умјесто Давида на пријестолу његову, и свештенике Јерусалимске.

*Ис 51, 17.

14. И разбићу их једнога о другога, и оцеве и синове, вели Господ; нећу пожалити ни поштедјети нити се смиловати, да их не потрем.

15. Слушајте и чујте, немојте се поносити, јер Господ говори.

16. Дајте славу Господу Богу своме док није спустио мрак, докле се нијесу спотакле ноге ваше по горама мрачнијем, да чекате свјетлост, а он је обрати у сјен смртни и претвори у таму.

17. Ако ли ово не послушате, душа ће моја плакати тајно због охолости ваше и ронити сузе, сузе ће тећи из ока мојега, јер ће се заробити стадо Господње.

18. Реци цару и царици: Доље сједите, јер ће се славни вијенац ваш скинути с ваше главе.

19. Градови јужни затвориће се и неће бити никога да их отвори, одвешће се Јуда у ропство, сасвијем ће се одвести у ропство.

20. Подигните очи своје и видите оне што иду од сјевера. Гдје је стадо што ти је предано, стадо славе твоје?

21. Шта ћеш рећи кад те походи? Јер си их ти научио да буду кнезови над тобом. Неће ли те спопасти болови као жену кад се порађа?

22. Ако ли речеш у срцу свом: Зашто ме то задеси? За мноштво безакоња твојега *узгнруће се скути твоји и обућа ти се скинути.

*Ис 47, 2, 3; Јез 16, 37.

23. Може ли Етиопљанин промијенити кожу своју или рис шаре своје? Можете ли ви чинити добро научивши се чинити зло?

24. Зато ћу их разметнути као што размеће плеву вјетар из пустиње.

25. То је дио твој и оброк твој од мене, говори Господ, зато што си ме заборавио и поуздао се у лаж.

26. Зато ћу ти ја *узгнрути скуте на лице да се види срамота твоја.

*Јер 13, 22.

27. Прељубе твоје, рзање твоје, срамотна курварства твоја по хумовима, по пољима, гадове твоје видио

сам; тешко теби, Јерусалиме! Зар се нећеш очистити? Докле још?

Објављивање суше и глади.

14. Рјеч Господња која дође Јеремији о суши;

2. Јуда тужи, и врата су му жалосна; леже на земљи у црно завити; вика из Јерусалима подиже се.

3. Највећи између њих шаљу најмање на воду; дошавши на студенце не налазе воде, враћају се с празним судовима својим, стиде се и сраме се и покривају главу своју.

4. Земља је испуцала, јер не бјеше дажда на земљи; зато се тежаци стиде и покривају главу своју.

5. И кошта у пољу оставља младе своје, јер нема траве.

6. И дивљи магарци стојећи на висовима, вуку у се вјетар као змајеви, очи им ишчиљеше, јер нема траве.

7. Кад безакоња наша свједоче на нас, Господе, учини ради имена својега; јер је много одмета наших, теби сагријешисмо.

8. Наде Израиљев, спаситељу његов у невољи! Зашто си као туђин у овој земљи и као путник који се уврати да преноћи?

9. Зашто си као уморан човјек, као јунак који не може избавити? Та, ти си усред нас, Господе, и име је твоје призвано на нас; немој нас оставити.

10. Овако говори Господ за народ овај: Мило им је што се скитају, не устављају ногу својих, зато нијесу мили Господу; сада ће се опоменути безакоња њихова и походиће гријехе њихове.

11. Потом рече ми Господ: *Не моли се за тај народ да би му било добро.

*Јер 7, 16; 11, 14.

12. *Ако ће и постити, нећу услишити вике њихове; и † ако ће принијети

жртве паљенице и дар, неће ми то угодити, него мачем и глађу и помором поморићу их.

*Ис 58, 3; † Јер 6, 20.

13. Тада рекох: Ох, Господе Господе, ево, пророци им говоре: Нећете видјети мача, и неће бити глади у вас, него ћу вам дати мир поуздан на овом мјесту.

14. А Господ ми рече: *Лаж пророкују ти пророци у моје име, † нијесам их послао, нити сам им заповједио, нити сам им говорио; лажне утваре и гатање и ништавило и пријевару срца својега они вам пророкују.

*Јер 27, 10; † Јер 23, 21; 27, 15; 29, 8, 9.

15. Зато овако вели Господ за пророке који пророкују у моје име а ја их нијесам послао, и говоре да неће бити мача ни глади у овој земљи: Од мача и глади изгинуће ти пророци.

16. А народ овај којему они пророкују биће поваљан по улицама Јерусалимским од глади и мача, и неће бити никога да их погребје, њих, жене њихове и синове њихове и кћери њихове; тако ћу излити на њих злоћу њихову.

17. Реци им, дакле, ову ријеч: Нека очи моје лију сузе дању и ноћу и нека не престају, јер дјевојка кћи мојега народа сатре се веома, од ударца прелута.

18. Ако изидем у поље, ето побигнута мачем; ако уђем у град, ето изнемоглијех од глади; јер и пророк и свештеник отидоше у земљу које не знају.

19. Еда ли си сасвијем одбацио Јуду? Еда ли је омрзао души твојој Сион? Зашто си нас ударио тако да нам нема лијека? *Чекасмо мир али нема добра; и вријеме да оздравимо, а гле, страх.

*Јер 8, 15.

20. Признајемо, Господе, злоћу своју, безакоње отаца својих, згријешили смо ти.

21. Немој нас одврћи ради имена својега; немој наружити пријестола славе своје, опомени се завјета својега с нама, немој га укинути.

22. Има ли међу таштинама у народâ који да даје дажд? Или небеса дају ли ситан дажд? Нијеси ли ти то, Господе Боже наш? Зато тебе чекамо, јер ти чиниш све то.

*Пройасти народа је неизбјежна,
али ће остати пак наћи милости.
Тужба пророкова на своју службу.
Божија ушјеха.*

15. И *рече ми Господ: Да стане † Мојсије и Самуило преда ме, не би се душа моја обратила к томе народу; отјерај их испред мене, и нека одлазе.

*Јез 14, 14; † Пс 99, 6.

2. И ако ти реку: Куда ћемо ићи? Тада им реци: Овако вели Господ: *Ко је за смрт, на смрт; ко је за мач, под мач; ко за глад, на глад; ко за ропство, у ропство.

*Јер 43, 11; Зах 11, 9.

3. И пустићу на њих четворо, говори Господ: мач, да их убија, и псе, да их развлаче, и птице небеске и звијери земаљске, да их једу и истријебе.

4. И даћу их да се потуцају по свим царствима земаљским ради *Манасије, сина Језекијина, цара Јудина, за оно што је учинио у Јерусалиму.

*2 цар 21, 11 и даље; 23, 26.

5. Јер ко би се смиловао на тебе, Јерусалиме? Ко ли би те пожалио? Ко ли би дошао да запита како ти је?

6. Ти си ме оставио, говори Господ, отишао си натраг; зато ћу махнути руком својом на те и погубићу те; досади ми жалити.

7. Зато ћу их извијати вијачом на вратима земаљским, учинићу их сиротима, потрћу народ свој, јер се не враћају с путова својих.

8. Више ће ми бити удовица неговијех него пијеска морскога, доведићу им на мајке момачке затираче у подне, и пустићу изненада на њих сметњу и страхоту.

9. Изнемоћи ће која је родила седморо и испустиће душу, *сунце ће јој заћи још за дана, срамиће се и стидјеће се, а остатак ћу њихов дати под мач пред непријатељима њиховијем, говори Господ. *Ам 8, 9.

10. *Тешко мени, мајко моја, што си ме родила да се са мном препире и да се са мном свађа сва земља; не давах у зајам нити ми даваше у зајам, и опет ме сви проклињу. *Јер 20, 14.

11. Господ рече: Доиста, остатку ће твојему бити добро, и бранићу те од непријатеља кад будеш у невољи и у тјескоби.

12. Еда ли ће гвожђе сломити гвожђе сјеверно и мјед?

13. Имање твоје и благо твоје даћу да се разграби без цијене по свијем међама твојим, и то за све гријехе твоје.

14. И одвешћу те с непријатељима твојим у земљу које не познајеш, јер се распалио огањ од гњева мојега, и горјеће над вама.

15. Ти знаш, Господе, опомени ме се и походи ме и освети ме од онијех који ме гоне; немој ме зграбити докле се устежеш од гњева; знај да подносим руг тебе ради.

16. Кад се нађоше ријечи твоје, *поједох их, и ријеч твоја би ми радост и весеље срцу мојему, јер је име твоје призвано на ме, Господе Боже над војскама. *Јез 3, 1, 3.

17. Не сједим у вијећу подсмјевачком, нити се с њима веселим; сједим сам ради руке твоје, јер си ме напунио срдње.

18. Зашто бол мој једнако траје? И зашто је рана моја смртна, те неће да се исцијели? Хоћеш ли ми бити као варалица, као вода непостојана?

19. Зато овако вели Господ: Ако се обратиш, ја ћу те опет поставити да стојиш преда мном; ако одвојиш што је драгоцјено од рђавога, бићеш као уста моја; они нека се обраде к теби, а ти се не обрађај к њима.

20. И учинићу да будеш томе народу као јак зид мједен, и удараће на те, али те неће надвладати; јер сам ја с тобом да те чувам и избављам, говори Господ.

21. И избавићу те из руку злијех људи, и искупићу те из руку насилничких.

*Опшитошење и прогонство Јудино.
Повраћање Израиља из Вавилона.*

16. Потом дође ми ријеч Господња говорећи:

2. Немој се женити, и да немаш синова ни кћери на том мјесту.

3. Јер овако говори Господ за синове и кћери што се роде на том мјесту и за матере њихове које их роде, и за оце њихове који их роде у тој земљи:

4. Љутом ће смрћу помријети, неће бити оплакани нити ће се погрести, биће гној по земљи, и од мача и од глади изгинуће, и мртва ће тјелеса њихова бити храна птицама небеским и звијерима земаљским.

5. Јер овако говори Господ: Не улази у кућу у којој је жалост, и не иди да плачеш нити их жали; јер сам узео мир свој од тога народа, говори Господ, милост и жаљење.

6. Помријеће мали и велики у овој земљи, неће бити погребени нити ће се оплакати, нити ће се ко резати ни главе стрићи за њима.

7. Неће им се дати хљеба у жалости да се потјеше за мртвијем, нити ће их напојити из чаше ради утјехе за оцем или за матером.

8. Тако не улази у кућу у којој је жалост да сједеш с њима да једеш и пијеш.

9. Јер овако вели Господ над војскама, Бог Израиљев: Ево, *ја ћу учинити да на овом мјесту пред вашим очима и за ваших дана не буде гласа радосна ни гласа весела, гласа женикова ни гласа невјестина. *Јер 7, 34.

10. А кад кажеш томе народу све ове ријечи, ако ти реку: Зашто изрекче Господ све то велико зло на нас? И какво је безакоње наше или какав је гријех наш, којим згријешисмо Господу Богу својему?

11. Тада им реци: Јер оци ваши оставише мене, говори Господ, и идоше за другим боговима и служише им и клањаше им се, а мене оставише и закона мојега не држаше;

12. А ви *још горе чините него оци ваши, јер, ето, идете сваки по мисли срца својега злога не слушајући мене. *Јер 7, 26.

13. Зато ћу вас избацити из ове земље у земљу које не познасте ни ви ни оци ваши, и ондје ћете служити другим боговима дан и ноћ докле вам не учиним милост.

14. Зато, ево, *иду дани, говори Господ, кад се неће више говорити: Тако да је жив Господ који је извео синове Израиљеве из земље Мисирске; *Јер 23, 7.

15. Него: Тако да је жив Господ који је извео синове Израиљеве из земље сјеверне и из свијех земаља у које их бјеше разагнао! Јер ћу их опет довести у земљу њихову коју сам дао оцима њиховијем.

16. Гле, ја ћу послати многе рибаре, говори Господ, да их лове, и послије ћу послати многе ловце да их лове по свакој гори и по сваком хуму и по расјелинама каменијем.

17. Јер очи моје пазе на све путове њихове, нијесу сакривени од мене,

нити је безакоње њихово заклоњено од мојих очију.

18. И платићу им прво двојином за безакоње њихово и за гријех њихов, што оскврнише земљу моју стрвима гадова својих, и наслједство моје напунише гнусобама својим.

19. Господе, крјепости моја и граде мој и уточиште моје у невољи, к теби ће доћи народи од крајева земаљских, и рећи ће: Доиста, оци наши имаше лаж, и таштину и што нимало не помаже.

20. Еда ли ће човјек начинити себи богове који ипак нијесу богови?

21. Зато, ево, ја ћу их научити сада, показашу им руку своју и силу своју да познају да ми је име Господ.

*Божија праведна казна.
Јеремијине молишће у невољи.
Позив на израђивање субојне.*

17. Гријех је Јудин записан гвозденом писаљком и врхом од дијаманта, урезан је на плочи срца њихова и на роговима олтара ваших,

2. Да се синови њихови сјећају олтара њиховијех и лугова њиховијех под зеленијем дрветима, на високим хумовима.

3. Горо с пољем, даћу имање твоје, све благо твоје даћу да се разграби, висине твоје, за гријех по свијем међама твојим.

4. И ти ћеш и који су с тобом оставити наслједство своје које сам ти дао, и учинићу да служиш непријатељима својим у земљи које не познајеш; јер сте *распалили огањ гњева мојега који ће горјети довијека. *Јер 15, 14.

5. Овако вели Господ: Да је проклет човјек који се узда у човјека и који ставља тијело себи за мишицу, а од Господа одступа срце његово.

6. Јер ће бити *као вријес у пустињи, који не осјећа кад дође добро, него стоји у пустињи, на сухим мјестима у земљи сланој и у којој се не живи. *Јер 48, 6.

7. *Благо човјеку који се узда у Господа и коме је Господ узданица.

*Пс 146, 5.

8. Јер ће бити *као дрво усађено крај воде и које низ поток пушта жиле своје, које не осјећа кад дође припека, него му се лист зелени, и сушне године не брине се и не престаје рађати род. *Пс 1, 3.

9. Срце је пријеварно више свега и опако; ко ће га познати?

10. Ја Господ *испитујем срца и искушавам бубреге, да бих дао свакоме † према путовима његовијем и по плоду дјела његовијех.

*Пс 7, 9; † Рим 2, 6.

11. Као што јаребица лежи на јајима али не излеже, тако ко сабира богатство али с неправдом, у половици дана својих оставиће га и најпослије ће бити луд.

12. Мјесто је светиње наше пријесто славе, високо мјесто од почетка.

13. Наде Израилев, Господе! Сви који те остављају нека се посраме; који одступају од мене, нека се запишу на земљи, јер оставише *извор воде живе, Господа. *Јер 2, 13.

14. Испијели ме, Господе, и бићу испијелен; избави ме, и бићу избављен, јер си ти хвала моја.

15. Гле, они ми говоре: *Гдје је ријеч Господња? Нека дође. *Ис 5, 19.

16. А ја се не затезах ићи за тобом као пастир, и дана жалоснога не желих, ти знаш; што је год изашло из уста мојих, пред тобом је.

17. Не буди ми страх, ти си уточиште моје у злу.

18. Нека се посраме који ме гоне, а ја не; нека се они уплаше, а ја не;

пусти на њих зли дан, и двоструким поломом поломи их.

19. Овако ми рече Господ: Иди и стани на врата синова народнијех, на која улазе цареви Јудини и на која излазе, и на свака врата Јерусалимска.

20. И реци им: Чујте ријеч Господњу, цареви Јудини и сви Јудејци и сви Јерусалимљани, који улазите на ова врата.

21. Овако вели Господ: Чувајте се да не носите бремена у суботу и не уносите на врата Јерусалимска.

22. И не изнесите бремена из кућа својих у суботу, и никаквога посла не радите, него светите суботу, као што сам заповједио оцима вашим.

23. *Али не послушаше нити пригнуше уха својега, него отврднуше вратом својим да не послушају и не приме науке. *Јер 11, 10.

24. Ако ме послушате, говори Господ, да не носите бремена на врата овога града у суботу, него светите суботу не радећи у њу никаквога посла,

25. Тада ће улазити на врата града овога цареви и кнезови, који сједе на пријестолу Давидову, на колима и на коњма, они и кнезови њихови, Јудејци и Јерусалимљани, и стајаће овај град довијека.

26. И долазиће из градова Јудинијех и из околине Јерусалимске, и из земље Венијаминове, и из равнице и из гора и с југа, и доносиће жртве паленице и приносе с даром и кадом, и жртве захвалне доносиће у дом Господњи.

27. Ако ли ме не послушате да светите суботу и не носите бремена улазећи на врата Јерусалимска у суботу, онда ћу распалити огањ на вратима његовијем, који ће упалити дворове Јерусалимске и неће се угасити.

*Прича о лончару. Кајање одржава,
некајање ујројашћује.*

Плач и молитва Јеремијина.

18. Ријеч која дође Јеремији од Господа говорећи:

2. Устани и сиђи у кућу лончареву, и ондје ћу ти казати ријечи своје.

3. Тада сиђох у кућу лончареву, и гле, он рађаше посао на свом колу.

4. И поквари се у руци лончару суд који грађаше од кала, па начини изнова од њега други суд, како бијаше воља лончару да начини.

5. Тада дође ми ријеч Господња говорећи:

6. *Не могу ли чинити од вас као овај лончар, доме Израиљев? говори Господ; гле, што је као у руци лончаревој, то сте ви у мојој руци, доме Израиљев. *Ис 45, 9; Рим 9, 21.

7. Кад бих рекао за народ и за царство *да га истријebим и разорим и затрем; *Јер 1, 10.

8. Ако се обрати народ ода зла за које бих рекао, *и мени ће бити жао са зла које мишљах да му учиним.

*Јер 26, 3; Јн 3, 10.

9. А кад бих рекао за народ и за царства да га сазидам и насадим;

10. Ако учини што је зло преда мнош не слушајући гласа мојега, и мени ће бити жао добра које рекох да му учиним.

11. Зато сада реци Јудејцима и Јерусалимљанима говорећи: Овако вели Господ: Ево спремам на вас зло, и мислим мисли на вас; *вратите се дакле сваки са својега пута злога, и поправите путове своје и дјела своја.

*Јер 7, 3; 25, 5.

12. А они рекоше: Нема ништа од тога, него ћемо ићи за својим мислима и чинићемо сваки по мисли срца својега злога.

13. Зато овако говори Господ: Питајте по народима је ли ко чуо тако што? Грдило велико учини дјевојка Израиљева.

14. Оставља ли снијег Ливански са стијене моја поља? Остављају ли се воде студене које теку?

15. А народ мој мене заборави, кади таштини, и спотичу се на својим путовима, на старијем стазама, да ходе стазама пута непоравњена,

16. Да бих обратио земљу њихову у пустош, на вјечну срамоту, да се чуди ко год прође преко ње и маше главом својом.

17. Као устоком разметнућу их пред непријатељем; *леђа а не лице показатћу им у невољи њиховој. *Јер 2, 27.

18. А они рекоше: Ходите да смислимо што Јеремији, јер неће нестати закона свештенику, ни свјета мударцу ни ријечи пророку; ходите убијмо га језиком и не пазимо на ријечи његове.

19. Пази на ме, Господе, и чуј глас мојих противника.

20. Еда ли ће се зло вратити за добро *кад ми копају јаму? Опомени се да сам стајао пред тобом говорећи за њихово добро, да бих одвратио гњев твој од њих. *Пс 35, 7.

21. Зато предај синове њихове глади и учини да изгину од мача, и жене њихове да буду сироте и удове, и мужеви њихови да се погубе, младиће њихове да побије мач у боју.

22. Нека се чује вика из кућа њиховијех, кад доведеш на њих војску изненада; јер ископаше јаму да ме ухвате, и замке намјестише ногама мојим.

23. А ти, Господе, знаш све што су наумили мени да ме убију, *немој им опростити безакоња ни гријеха њихова избрисати испред себе; него нека нападају пред тобом, у гњеву свом ради супрот њима. *Пс 109, 14.

*Опустошење Јерусалима означено
разбијањем једној земљаној крчаџи.*

19. Овако рече Господ:
Иди и купи крчаг
земљан у лончара с неколико старје-
шина народнијех и старјешина све-
шченичких.

2. И отиди у *долину сина Еномо-
ва што је пред вратима источнијем, и
ондје прогласи ријечи које ћу ти ка-
зати. *Јер 7, 31.

3. И реци: Чујте ријеч Господњу,
цареви Јудини и становници Јеруса-
лимски; овако вели Господ над војс-
кама Бог Израилев: Ево, ја ћу пу-
стити зло на то мјесто *да ће зујати
уши свакоме ко га чује.

*1 Сам 3, 11; 2 цар 21, 12.

4. Јер ме оставише и оскврнише
ово мјесто кадећи на њему другим
боговима, којих не знаше ни они ни
оци њихови, ни цареви Јудини, и на-
пунише то мјесто крви праве.

5. И *поградише висине Валу да
сажижу синове своје огњем на жртве
паљенице Валу, чега не заповједих
нити о том говорих, нити ми на ум
дође. *Јер 7, 31, 32.

6. Зато, ево, иде вријеме, вели Го-
спод, кад се ово мјесто неће више
звати Тофет, ни долина сина Еномо-
ва, него крвна долина.

7. Јер ћу уништити савјет Јудин и
Јерусалимски на овом мјесту, и учи-
нићу да падну од мача пред неприја-
тељима својим и од руке онијех који
траже душу њихову, и *мртва ћу тје-
леса њихова дати за храну птицама
небеским и звијерима земаљским.

*Јер 7, 33.

8. И обратићу тај град у *пустош и
руг: Ко год прође мимо њ, чудиће се
и звиждаће за све муке његове.

*Јер 18, 16.

9. И учинићу да једу месо од сво-
јих синова и *месо од својих кћери, и

сваки ће јести месо од друга својега
у невољи и тјескоби којом ће им до-
сађивати непријатељи њихови и који
траже душу њихову. *5 Мој 28, 53.

10. Потом разбиј крчаг пред љу-
дима који ће ићи с тобом.

11. И реци им: Овако вели Господ
над војскама: *Тако ћу разбити тај
народ и тај град као што се разбије
суд лончарски, који се не може више
оправити, и у Тофету ће се † погре-
бавати, јер неће бити мјеста за по-
гребавање. *Ис 30, 14; † Јер 7, 32.

12. Тако ћу учинити томе мјесту,
вели Господ, и становницима њего-
вијем, и учинићу тај град да буде као
Тофет;

13. И куће Јерусалимске и куће
царева Јудинијех биће нечисте као
мјесто Тофет, све куће гдје на *кро-
вовима кадише свој војсци небеској
и љеваше наљеве другим боговима.

*Јер 32, 29; Соф 1, 5.

14. Потом се врати Јеремија из
Тофета куда га бјеше послао Господ
да пророкује, и стаде у тријему дома
Господњег, и рече свему народу:

15. Овако вели Господ над војска-
ма, Бог Израилев: Ево, ја ћу пустити
на тај град и на све градове његове
све зло које изрекох за њ, јер отврд-
нуше вратом својим да не слушају
ријечи мојих.

*Злостављан од Пасхора, Јеремија
прорице Вавилонско ројство, и јага
се што је постојао пророк.*

20. А Пасхор, син Имиров,
свештеник, који би-
јаше старјешина у дому Господњем,
чу Јеремију гдје пророкује те ријечи.

2. И удари Пасхор пророка Јере-
мију, и метну га у тамницу на гор-
њим вратима Венијаминовијем уз
дом Господњи.

3. А сјутрадан кад Пасхор изведе Јеремију из тамнице, рече му Јеремија: Господ ти надје име не Пасхор него Магор-Мисавив.

4. Јер овако вели Господ: Ево, ја ћу пустити на те страх, на те и на све пријатеље твоје који ће пасти од мача непријатеља својих, и очи ће твоје видјети, и свега ћу Јуду дати у руке цару Вавилонском, који ће их одвести у Вавилон, и побиће их мачем.

5. И даћу све богатство тога града и сав труд његов и све што има драгоцјено, и све благо царева Јудинијех даћу непријатељима њиховијем у руке, и разграбиће и узети и однијети у Вавилон.

6. И ти, Пасхоре, и сви који живе у твом дому, отићи ћете у ропство; и доћи ћеш у Вавилон и ондје ћеш умријети и ондје ћеш бити погребен ти и сви пријатељи твоји, којима си пророковао лажно.

7. Наговарао си ме, Господе, и дадох се наговорити; *био си јачи од мене и надвладао си ме; на подсмјех сам сваки дан, свак ми се подсмјева. *Јер 1, 7.

8. Јер откад говорим, вапијем, услед насиља и пустошења вичем, јер ми је ријеч Господња на поругу и на подсмјих сваки дан.

9. И рекох: Нећу га више помињати, нити ћу више говорити у име његово; али би у срцу мом као огањ разгорио, затворен у костима мојим, и уморих се задржавајући га, и не могах више.

10. *Јер чујем поруге од многих, страх одсвуда: Прокажите да прокажемо, сви који бијаху у миру са мном, вребају да посрнем; да ако се превари, те ћемо га надвладати и осветићемо му се. *Пс 31, 13.

11. Али је *Господ са мном као страشان јунак; зато они који ме го- не спотакнуће се и неће † надвлада-

ти; посрамиће се врло; јер неће бити срећни, **срамота вјечна неће се забавити.

*Јер 1, 8, 19; † Јер 15, 20; **Јер 23, 40.

12. Зато, Господе над војскама, који *кушаш праведника, који видиш бубреге и срце, дај да видим твоју освету на њима, јер теби казах парбу своју. *Јер 11, 20.

13. Пјевајте Господу, хвалите Господа, јер избави душу сиромашу из руке зликовачке.

14. *Проклет да је дан у који се родих, дан у који ме роди мати моја, да није благословен! *Јов 3, 3; Јер 15, 10.

15. Проклет да је човјек који јави оцу мојему и врло га обрадова говорећи: Роди ти се син!

16. И тај човјек да би био као градови које Господ *затре и не би му жао! Нека слуша вику ујутру и вриску у подне, *1 Мој 19, 25.

17. Што ме не усмрти у утроби материној да би ми мати моја била гроб, и утроба њезина да би остала довијека трудна.

18. Зашто изидох из утробе да видим муку и жалост и да се сврше у срамоти дани моји?

На њишање цара Седекије, Јеремија прориче разорење Јерусалима и показује шта је једини њиш сјасења.

21. Р *ијеч која дође Јеремији од Господа кад посла к њему цар Седекија Пасхора, сина Мелхијина, и *Софонију, сина Масијина, свештеника, и поручи:*

*Јер 29, 25.

2. Упитај Господа за нас, јер Навуходоносор, цар Вавилонски, завојшти на нас; еда би нам учинио Господ по свијем чудесима својим да отиде од нас.

3. А Јеремија им рече: Овако речите Седекији:

4. Овако вели Господ Бог Израиљев: Ево, ја ћу окренути натраг оружје што је у вашим рукама, којим се бијете с царем Вавилонским и с Халдејцима који су вас опколили иза зидова, и скупићу их усред тога града.

5. И ја ћу војевати на вас руком подигнутом и мишицом крјепком и гњевом и јарошћу и жестином великом.

6. И побићу становнике тога града, и људе и стоку; од помора великога помријеће.

7. А послјије, вели Господ, даћу Седекију, цара Јудина, и слуге њихове и народ, оне који остану у том граду од помора, од мача и од глади, у руке Навуходоносору, цару Вавилонском, и у руке непријатељима њиховијем и у руке онима који траже душу њихову, те ће их побити мачем, неће их жалити ни штедјети, нити ће се смиловати.

8. А народу томе реци: Овако вели Господ; ево, ја стављам пред вас пут к животу и пут к смрти.

9. Ко *остане у том граду, погинуће од мача или од глади или од помора; а ко изађе и преда се Халдејцима који су вас опколили, остаће жив, и душа ће му бити умјесто плијена.

*Јер 38, 2.

10. Јер окретох лице своје томе граду на зло а не на добро, говори Господ; у руке цару Вавилонском биће предан, и он ће га спалити огњем.

11. А за дом цара Јудина чујте ријеч Господњу:

12. Доме Давидов, тако вели Господ, *судите свако јутро, и коме се отима, избављајте га из руку насилниковијех да не изађе као огањ гњев мој и разгори се да га нико не може угасити за злоћу дјела ваших.

*Јер 22, 3.

13. Ево ме на тебе који сједиш у долини, као стијена у равници, говори Господ, на вас који говорите: Ко

ће доћи на нас? И ко ће ући у станове наше?

14. Јер ћу вас покарати по плоду дјела ваших, вели Господ, и распалићу огањ у шуми његовој, који ће прождријети све што је око њега.

*Говори о царевима Салуму,
Јоакиму и Јехонији.*

22. Овако говори Господ: Сиђи у дом цара Јудина и реци ондје ову ријеч,

2. И кажи: Слушај ријеч Господњу, царе Јудин, који сједиш на пријестолу Давидову, ти и слуге твоје и народ твој, који улазите на ова врата.

3. Овако вели Господ: Чините суд и правду, и коме се отима, избављајте га из руку насилниковијех, и не чините криво иностранцу ни сироти ни удовици, и не чините им силе, и крви праве не прољевајте на овом мјесту.

4. Јер ако доиста узрадите ово, *улазиће на врата овога дома цареви, који сједе умјесто Давида на пријестолу његову, на колима и на коњма, они и слуге њихове и народ њихов.

*Јер 17, 25.

5. Ако ли не послушате овијех ријечи, заклињем се собом, вели Господ, да ће опустјети тај дом.

6. Јер овако вели Господ за дом цара Јудина: Ти си ми Галад и врх Ливански, али ћу те обратити у пустињу, у градове у којима се не живи.

7. И спремићу на тебе затираче, свакога с оружјем, и посјећи ће твоје красне кедре и побацати их у огањ.

8. И многи ће народи пролазити мимо тај град, и говориће један другоме: Зашто учини ово Господ од тога града великога?

9. И рећи ће: Јер оставише завјет Господа Бога својега и клањаше се другим боговима и служише им.

10. Не плачите за мртвијем нити га жалите; него плачите за онијем који одлази, јер се неће више вратити нити ће видјети своје постојбине.

11. Јер овако говори Господ о Салуму, сину Јосије, цара Јудина, који цароваше умјесто Јосије, оца својега, који отиде из овога мјеста: Неће се више вратити.

12. Него ће умријети у мјесту куда га одведоше у ропство, и неће више видјети ове земље.

13. Тешко оному који гради своју кућу не по правди, и клијети своје не по правци, *који се служи ближњим својим ни за што и плате за труд његов не даје му; *3 Мој 19, 13; Мих 3, 10.

14. Који говори: Саградићу себи велику кућу и простране клијети; и разваљује себи прозоре, и облаже кедром и маже црвенилом.

15. Хоћеш ли царовати кад се мијешаш с кедром? Отац твој није ли јео и пио? Кад чињаше суд и правду, тада му бијаше добро.

16. Даваше правцу сиромашу и убогome, и бијаше му добро; није ли то познавати ме? говори Господ.

17. Али очи твоје и срце твоје иду само за твојим добитком и да прољеваш крв праву и да чиниш насиље и кривду.

18. Зато овако вели Господ за Јоакима, сина Јосије, цара Јудина: Неће нарицати за њим: Јаох брате мој! Или: Јаох сестро! Неће нарицати за њим: Јаох господару! Или: Јаох славо његова!

19. Погребом магарећим погребашће се, извући ће се и бациће се иза врата Јерусалимских.

20. Изиди на Ливан и вичи, и на Васану пусти глас свој, и вичи преко бродова, јер се сатрше сви који те љубе.

21. Говорих ти у срећи твојој, а ти рече: Нећу да слушам; то је пут твој

од дјетињства твојега да не слушаш гласа мојега.

22. Све ће пастире твоје однијети вјетар, и који те љуби отићи ће у ропство; тада ћеш се посрамити и постидјети за сву злоћу своју.

23. Ти сједиш на Ливану, гнијездом вијеш на кедрима, како ћеш бити љупка кад ти дођу муке и болови као породиљи!

24. Како сам ја жив, вели Господ, да би Хонија, син Јоакима, цара Јудина био прстен печатни на десној руци мојој, и оданде ћу те отргнути.

25. И даћу те у руке онима који траже душу твоју, и у руке онима којих се бојиш, у руке Навуходоносору, цару Вавилонском, и у руке Халдејцима.

26. *И бацићу тебе и матер твоју која те је родила у земљу туђу, гдје се нијесте родили, и ондје ћете помријети. *2 цар 24, 15.

27. А у земљу у коју ћете жељети да се вратите, нећете се вратити у њу.

28. Је ли тај човјек Хонија ништав идол изломљен? Је ли суд у ком нема милине? Зашто бише истјерани, он и сјеме његово, и бачени у земљу које не познају?

29. О земљо, земљо, земљо! Чуј ријеч Господњу.

30. Овако вели Господ: Запиши-те да ће тај човјек бити без дјеце и да неће бити срећан до свога вијека; и нико неће бити срећан од сјемена његова, који би сједио на пријестолу Давидову и још владао Јудом.

Против злих пастира. Обећање Доброга пастира и цара из Давидова дома. Против лажних пророка.

23. Тешко *пастирима који потиру и размећу стадо паше моје! говори Господ. *Јез 34, 2.

2. Зато овако вели Господ Бог Израиљев за пастире који пасу народ мој: Ви разметнусте овце моје и разгнасте их, и не обилазисте их; ево, ја ћу вас обићи за злоћу дјела ваших, говори Господ.

3. И остатак оваца својих ја ћу скупити из свијех земаља, у које их разгнах, и вратићу их у торове њихове, гдје ће се наплодити и умножити.

4. И поставићу им *пастире који ће их пасти, да се не боје више и не плаше и да не погине ниједна, говори Господ. *Јер 3, 15.

5. Гле, *иду дани, говори Господ, у које ћу подигнути Давиду Клицу праведну, која ће царовати и бити срећна и † чинити суд и правду на земљи. *Зах 3, 8; 6, 12; † Ис 32, 1.

6. У његове дане спашће се Јуда, и Израиљ ће становати у миру, и *ово му је име којим ће се звати: Господ правда наша. *Јер 33, 16.

7. Зато, ево, иду *дани, говори Господ, у које се неће више говорити: Тако да је жив Господ који је извео синове Израиљеве из земље Мисирске! *Јер 16, 14, 15.

8. Него: Тако да је жив Господ који је извео и довео сјеме дома Израиљева из сјеверне земље и из свијех земаља у које их бијаш разгнао! И они ће сједјети у својој земљи.

9. Ради пророка пуца срце у мени, трепећу све кости моје, као пијан сам и као човјек којега је освојило вино, Господа ради и његовијех ради светијех ријечи.

10. Јер је земља пуна прељубчица, и с кетава тужи земља, посушише се паше у пустињи; трк је њихов зао и моћ њихова неправда.

11. Јер и пророк и свештеник скврне је, налазим и у дому свом злоћу њихову, говори Господ.

12. *Зато ће пут њихов бити као клизавица по тами, гдје ће попузну-

ти и пасти; јер ћу пустити на њих зло године похођења њихова, говори Господ. *Пс 35, 6; Јер 13, 16.

13. У пророка Самаријских видео сам безумље, пророковаху Валом, прелашћиваху народ мој Израиља;

14. Али у пророка Јерусалимских видим страхоту: чине прељубу и ходе у лажи, *укрепљују руке зликовцима да се нико не врати од своје злоће; сви су ми као † Содом, и становници његови као Гомора.

*Јез 13, 22; † Ис 1, 10.

15. Зато овако вели Господ над војскама о тијем пророцима: Ево, ја ћу их нахранити *пелином и напојићу их жучи; јер од пророка Јерусалимских изиде оскврњење по свој земљи. *Јер 9, 15.

16. Овако вели Господ над војскама: Не слушајте што говоре пророци који вам пророкују; варају вас, говоре утваре својега срца, не из уста Господњих.

17. Једнако говоре онима који не маре за ме: Господ је рекао: *Имаћете мир; и свакоме који иде по мисли срца својега говоре: Неће доћи на вас зло. *Јер 6, 14.

18. Јер ко је стајао у вијећу Господњем, и видео или чуо ријеч његову? Ко је пазео на ријеч његову и чуо?

19. Ево, *вихор Господњи, гњев, изићи ће вихор, који не престаје, пашће на главу безбожницима. *Јер 30, 23.

20. Неће се одвратити гњев Господњи докле не учини и изврши што је у срцу наумио; најпослије ће те разумјети то сасвијем.

21. *Не слах тијех пророка, а они трчаше; не говорих им, а они пророковаше. *Јер 14, 14.

22. Да су стајали у мом вијећу, тада би казивали моје ријечи народу мојему, и одвраћали би их с пута њихова злога и од злоће дјела њиховијех.

23. Јесам ли ја Бог изблиза, говори Господ, а нијесам Бог и издалека?

24. Може ли се ко сакрити на тајно мјесто да га ја не видим? говори Господ; не испуњам ли ја небо и земљу? говори Господ.

25. Чујем што говоре ти пророци који у име моје пророкују лаж говорећи: Снио сам, снио сам.

26. Докле ће то бити у срцу пророчима који пророкују лаж, и пријевару срца својега пророкују?

27. Који мисле да ће учинити да народ мој заборави име моје уза сне њихове, које приповиједају један другому, као што заборавише оци њихови име моје уз Вала.

28. Пророк који снi, нека приповиједа сан; а у кога је ријеч моја, нека говори ријеч моју истинито. Шта ће плева са пшеницом? говори Господ.

29. Није ли ријеч моја као огањ, говори Господ, и као маљ који разбија камен?

30. Зато, ево ме на те пророке, говори Господ, који краду моје ријечи један од другога.

31. Ево ме на те пророке, вели Господ, који дижу језик свој и говоре: Он вели.

32. Ево ме на оне који пророкују лажне сне, вели Господ, и приповиједајући их заводе народ мој лажима својим и хитрином својом; а ја их нијесам послао нити сам им заповједио; и неће ништа помоћи томе народу, говори Господ.

33. Ако те запита овај народ или који пророк или свештеник говориће: Како је бремене Господње, тада им реци: Какво бремене? Оставићу вас, говори Господ.

34. А пророка и свештеника и народ који рече: Бремене Господње, ја ћу покарати тога човјека и дом његов.

35. Него овако говорите сваки ближњему својему и сваки брату сво-

јему: Шта одговори Господ? И: Шта рече Господ?

36. А бремена Господњега не помињите више, јер ће свакоме бити бремене ријеч његова, јер изврћете ријечи Бога живогa, Господа над војскама, Бога нашега.

37. Овако реци пророку: Шта ти одговори Господ? И: Шта ти рече Господ?

38. Али кад кажете: Бремене Господње, зато овако вели Господ: Шта говорите ту ријеч: бремене Господње, а ја слaх к вама да вам кажу: Не говорите: бремене Господње,

39. Зато, ево ме, ја ћу вас заборавити сасвијем и одбацићу од себе вас и град који сам дао вама и оцима вашим.

40. И навалићу на вас *поругу вјечну и срамоту вјечну која се неће заборавити.

*Јер 20, 11.

*Бољи и топи дио Јудина народа
представљен котарицама добрих
и рђавих смокви.*

24. Показа ми Господ, и, гле, двије котарице смокава намјештене пред црквом Господњом, пошто Навуходоносор, *цар Вавилонски, зароби † Јехонију, сина Јоакимова, цара Јудина, и кнезове Јудине, и дрводјеље и коваче из Јерусалима и одведе их у Вавилон.

*2 цар 24, 12 и даље; † Јер 29, 2.

2. У једној котарици бијаху смокве врло добре, какве бијаху ране смокве, а у другој котарици бијаху врло рђаве смокве, које се не могаху јести, тако бијаху рђаве.

3. И рече ми Господ: Шта видиш, Јеремија? А ја рекох: Смокве, једне добре смокве, врло добре, а друге рђаве, врло рђаве, које се не могу јести, тако су рђаве.

4. И дође ми ријеч Господња говорећи:

5. Овако вели Господ Бог Израјљев: Какве су те смокве добре, тако ће ми бити добра ради робље Јудино, које одаслах из овога мјеста у земљу Халдејску.

6. И обратићу очи своје на њих
добра ради, и довешћу их опет у ову
земљу, и сазидаћу их и нећу их разо-
рити, и насадићу их и нећу их почу-
пати.

7. Јер ћу им дати срце да ме познаду да сам ја Господ, и *биће ми народ и ја ћу им бити Бог, јер ће се обратити к мени свијем срцем својим. *Јер 31, 33.

8. А какве су те рђаве *смокве да се не могу јести, како су рђаве, таквим ћу, вели Господ, учинити Седикију, цара Јудина, и кнезове његове и остатак Јерусалимљана који оста-ше у овој земљи и који живе у земљи Мисирској.

9. Учинићу *да се потуцају по свијем царствима земаљским на зло, да буду срамота и прича и руг и уклон по свијем мјестима куда их ражде-
нем. *Јер 29, 18.

10. И послаћу на њих мач, глад и помор, докле се не истријебе са земље коју сам дао њима и оцима њиховијем.

Седмдесетіюгодишње ројство Јудино
до пројасици Вавилона. Чаши њева за
све народе.

25. Ријеч која дође Јеремији за сав народ Јудин четврте године Јоакима, сина Јосијина, цара Јудина, а то је прва година Навуходоносора, цара Вавилонскога,

2. Koju reče Jeremija prorok svemu narodu Judinu i svijem stanovnicima Jerusalemskim, govoreći:

3. Од тринаесте године Јосије, си-
на Амонова, цара Јудина, до данас,
за ове двадесет и три године, долази
ми ријеч Господња и говорих вам за-
рана једнако, али не послушасте.

4. И сла вам Господ све слуге своје пророке зарана једнако, али не послушасте, нити пригнусте уха својега да бисте чули.

5. И говораху: *Вратите се сваки са својега пута злога и од злоће дјела својих, па ћете остати у земљи коју даде Господ вама и оцима вашим одвијека довијека. *Јер 18, 11.

6. И не идите за другим боговима да им служите и да им се клањате, и не гњевите ме дјелом руку својих, и нећу вам учинити зла.

7. Али ме не послушасте, говори
Господ, него ме гњевисте дјелом ру-
ку својих на своје зло.

8. Зато овако вели Господ над војскама: Што не послушасте мојих ријечи,

9. Ево, ја ћу послати по све народе сјеверне, говори Господ, и по Навуходоносора, цара Вавилонскога, *слугу својега, и доведићу их на ту земљу и на становнике њезине, и на све те народе околне, које ћу затрти, и учинићу да буду чудо и подсмјих и пустош вјечна. *Јер 27, 6.

10. И учинићу да нестане међу њима *гласа радосна и гласа весела, гласа женикова и гласа невјестина, лупе од жрвања и свјетлости од жишка.

*Јер 16. 9.

11. И сва ће та земља бити пустош и чудо, и ти ће народи служити цару Вавилонском седамдесет година.

12. A kad se navrši sedamdeset godina, onda ћu pohoditi цара Вавилонскога и онај народ, говори Господ, за безакоње њихово, и земљу Халдејску, и обратићу је у пустош вјечну.

13. И пустићу на ту земљу све што сам говорио о њој, све што је написано

у овој књизи, што пророкова Јеремија за све народе.

14. Јер ће велики народи и силни цареви и њих покорити; тада ћу им платити по дјелима њиховијем и по оном што су чинили рукама својим.

15. Јер овако ми рече Господ Бог Израиљев: Узми из моје руке *чашу вина, овога гњева, и напој из ње све народе ка којима те ја пошљем.

*Ис 51, 17; Отк 14, 10.

16. Нека пију и смету се и полуде од оштрога мача који ћу ја послати међу њих.

17. И узех чашу из руке Господу, и напојих све те народе ка којима ме посла Господ:

18. Јерусалим и градове Јудине и цареве његове и кнезове његове, да буду пустош и чудо и подсмјех и уклон, као што је данас,

19. Фараона, цара Мисирскога, и слуге његове и кнезове његове и сав народ његов,

20. И сву мјешавину, и све цареve земље Уза, све цареve земље Филистејске, и Аскалон и Газу и Акарон и остатак од Азота,

21. Едомце и Моавце и синове Амонове,

22. И све цареve Тирске и све цареve Сидонске и цареve на острвима преко мора,

23. Дедана и Тему и Вуза, и све који се с краја стригу,

24. И све цареve Арапске и све цареve од мјешавине који живе у пустињи,

25. И све цареve Зимријске, и све цареve Еламске, и све цареve Мидске,

26. И све цареve сјеверне, који су близу и који су далеко, како једнога тако другога, и сва царства земаљска што су по земљи; *а цар Сисашки пиће послје њих.

*Јер 51, 41.

27. И реци им: Овако вели Господ над војскама Бог Израиљев: Пијте и

опијте се, и бљујте и падајте, да не устанете од мача који ћу пустити међу вас.

28. Ако ли не би хтјели узети чаше из руке твоје да пију, тада им реци: Овако вели Господ над војскама: Заиста ћете пити.

29. Јер, ево, *почињем пуштати зло на град који се назива мојим именом, а ви ли ћете остати без кара? Нећете остати без кара, јер ћу дозвати мач на све становнике земаљске, говори Господ над војскама.

*Јер 49, 12; 1 Пет 4, 17.

30. Ти, дакле, пророкуј им све ове ријечи и реци им: Господ ће с висине *рикнути, и из стана светиње своје пустиће глас свој, силно ће рикнути из стана својега, као они што газе грожђе подигнуће вику на све становнике земаљске.

*Јл 3, 16; Ам 1, 2.

31. Проћи ће граја до краја земље, јер распру има Господ с народима, суди се са сваким тијелом, безбожнике ће дати под мач, говори Господ.

32. Овако вели Господ над војскама: Ево, невоља ће поћи од народа до народа, и велик ће се вихор подигнути од крајева земаљских.

33. И у онај ће дан бити од краја до краја земље побијени од Господа, неће бити оплакани, нити ће се покупити и погрепсти, биће гној по земљи.

34. Ридајте, пастири, и вичите и ваљајте се по праху, главари стаду, јер се навршише ваши дани да будете поклани, и да се разаспете, и пашћете као скупоцјен суд.

35. И неће бити уточишта пастирима, ни избављења главарима од стада.

36. Викаће пастири и ридаће главари од стада, јер ће потрти Господ пашу њихову.

37. И развалиће се мирни торови од жестокога гњева Господњег.

38. Као лавић оставио је шатор свој, јер ће земља њихова опустјети од жестине насилникове и од љутога гњева његова.

*Јеремијин говор о покајању у храму.
Опшужба, хватање и пуштање на слободу.*

26. У почетку царовања Јоакима, сина Јосијина, цара Јудина, дође ова ријеч од Господа говорећи:

2. Овако говори Господ: Стани у тријему дома Господњег и говори свијем градовима Јудинијем, који долазе да се поклоне у дому Господњем, све ријечи које ти заповиједам да им кажеш, не изостави ни ријечи,

3. *Не би ли послушали и вратили се сваки са свога злога пута, да ми се сажали са зла које им мислим учинити за злоћу дјела њиховијех. *Јер 36, 3.

4. Реци им, дакле: Овако вели Господ: Ако ме не послушате да ходите у мом закону који сам ставио пред вас,

5. Да слушате ријечи слуга мојих пророка, *које вам шаљем, које слух зарана једнако, али их не послушасте, *Јер 25, 4.

6. Учинићу с домом овијем као са *Силомом, и град овај даћу у проклетство свијем народима на земљи.

*1 Сам 4, 11; Јер 7, 12, 14.

7. А свештеници и пророци и сав народ чуше Јеремију гдје говори те ријечи у дому Господњем.

8. И кад Јеремија изговори све што му Господ заповједи да каже свему народу, ухватише га свештеници и пророци и сав народ говорећи: Погинућеш.

9. Зашто пророкова у име Господње говорећи: Овај ће дом бити као Силом, и овај ће град опустјети да

неће у њему нико живјети? И скупи се сав народ на Јеремију у дом Господњи.

10. А кнезови Јудини чувши то дођоше из дома царскога у дом Господњи, и сједоше пред нова врата Господња.

11. И рекоше свештеници и пророци кнезовима и свему народу говорећи: Овај је човјек заслужио смрт, јер пророкова против овога града, као што чусте својим ушима.

12. Тада проговори Јеремија свијем кнезовима и свему народу говорећи: Господ ме посла да пророкујем против овога дома и против овога града све што чусте.

13. Зато *поправите путове своје и дјела своја, и послушајте ријеч Господа Бога својега, и сажалиће се Господу са зла која је изрекао за вас.

*Јер 7, 3.

14. А ја, ево сам у вашим рукама, чините од мене што мислите да је добро и право.

15. Али знајте зацијело, ако ме убијете, крв праву свалићете на се и на овај град и на становнике његове, јер доиста Господ ме посла к вама да говорим све ове ријечи да чујете.

16. Тада рекоше кнезови и сав народ свештеницима и пророцима: Није овај човјек заслужио смрти, јер нам је говорио у име Господа Бога нашега.

17. И усташе неки од старјешина земаљских, и проговорише свему збору народном и рекоше:

18. Михеј Морашћанин пророкова у вријеме Језекије, цара Јудина, и говори свему народу Јудину и рече: Овако вели Господ над војскама: *Сион ће се преорати као њива и град ће Јерусалим бити гомила камења, и гора овога дома висока шума. *Мих 3, 12.

19. Је ли га зато убио Језекија, цар Јудин, и сав Јуда? Није ли се побојао

Господа и молио се Господу? И Господу се сажали због зла које бјеше изрекао на њих; ми дакле чинимо велико зло душама својим.

20. И још бјеше један који пророкова у име Господње, Урија, син Семајин из Киријат-Јарима; он пророкова против овога града и против ове земље исто онако као Јеремија.

21. И кад чу цар Јоаким и све војводе његове и сви кнезови ријечи његове, тражи га цар да га убије; а Урија чувши побоја се и побјеже и дође у Мисир.

22. А цар Јоаким посла неке у Мисир, Елнатана, сина Аховорова, и друге с њим.

23. И они изведоше Урију из Мисира и доведоше к цару Јоакиму, и уби га мачем, и баци тијело његово у гробље простог народа.

24. Али *рука Ахикама, сина Сафанова, би уз Јеремију, те га не предахе у руке народу да га погубе.

*2 цар 22, 12.

*Јеремија позива Јудиног цара и друге
царева да се по Божијој вољи
приклоне под јарам вавилонски.*

27. У почетку царовања Јоакима, сина Јосијина, цара Јудина, дође ова ријеч Јеремији од Господа говорећи:

2. Овако ми рече Господ: Начини себи свезе и јарам, и метни себи око врата.

3. Потом пошљи их цару Едомском и цару Моавском и цару синова Амоновијех и цару Тирском и цару Сидонском, по посланицима који ће доћи у Јерусалим к Седекији, цару Јудину.

4. И наручи им нека реку својим господарима: Овако вели Господ над војскама Бог Израилев: Овако реци те својим господарима:

5. Ја сам створио земљу и људе и стоку, што је по земљи, силом својом великом и мишицом својом подигнутом; и дајем је коме ми је драго.

6. И сада ја дадох све те земље у руке Навуходоносору, цару Вавилонском, *служи својему, дадох му и звијерје пољско да му служи. *Јер 25, 9.

7. И сви ће народи служити њему и сину његову и унуку његову *докле дође вријеме и његовој земљи, и велики народи и силни цареви покоре га. *Јер 25, 12.

8. А који народ или царство не би хтио служити Навуходоносору, цару Вавилонском, и не би хтио савити врата својега у јарам цара Вавилонскога, такви ћу народ походити мачем и глађу и помором, говори Господ, докле их не истријебим руком његовом.

9. Не слушајте, дакле, пророка својих ни врача својих ни сањача својих ни гатара својих ни бајача својих, који вам говоре и веле: Нећете служити цару Вавилонском.

10. Јер вам они лаж пророкују како бих вас далеко одвео из земље ваше и изагнао вас да изгинете.

11. А народ који би савио врат свој под јарам цара Вавилонскога и служио му, оставићу га на земљи његовој, говори Господ, да је ради и станује у њој.

12. И Седекији, цару Јудину, рекох све ово говорећи: Савијте врат свој под јарам цара Вавилонскога и служите њему и народу његову, па ћете остати живи.

13. Зашто да погинете ти и народ твој од мача и од глади и од помора, како рече Господ за народ који не би служио цару Вавилонском?

14. Не слушајте, дакле, што говоре пророци који вам кажу и веле: Нећете служити цару Вавилонском, јер вам они пророкују лаж.

15. Јер их ја нијесам послао, говори Господ, него лажно пророкују у моје име, како бих вас прогнао да изгинете и ви и пророци који вам пророкују.

16. И свештеницима и свему народу говорих и рекох: Овако вели Господ: Не слушајте што говоре ваши пророци који вам пророкују говорећи: Ево, *посуђе дома Господњег вратиће се из Вавилона ускоро. Јер вам они пророкују лаж. *2 дн 36, 10; Јер 28, 3.

17. Не слушајте их; служите цару Вавилонском, и остаћете живи; зашто тај град да опусте?

18. Ако ли су пророци и ако је ријеч Господња у њих, нека моле Господа над војскама да судови што су остали у дому Господњем и у дому цара Јудина и у Јерусалиму не отиду у Вавилон.

19. Јер овако вели Господ над војскама *за ступове и за море и за подножје и за друге судове што су остали у том граду, *Јер 52, 17.

20. Којих не узео Навуходоносор, цар Вавилонски, кад одведе *у ропство Јехонију, сина Јоакимова, цара Јудина, из Јерусалима у Вавилон, и све главаре Јудине и Јерусалимске;

*2 цар 24, 14, 15.

21. Јер овако вели Господ над војскама, Бог Израиљев за судове што осташе у дому Господњем и у дому цара Јудина у Јерусалиму:

22. У Вавилон ће се однијети и ондје ће бити до дана кад ћу их *походити, вели Господ, кад ћу их † донијети и вратити на ово мјесто.

*2 дн 36, 21; † Језд 1, 7.

Лажни пророк Ананија противречи Јеремији који му пророкује смрт.

28. А исте године, у почетку царовања Седеки-

је, цара Јудина, четврте године, петог мјесеца, рече ми Ананија, син Азоров, пророк из Гаваона, у дому Господњем пред свештеницима и свијем народом говорећи:

2. Овако вели Господ над војскама, Бог Израиљев: Сломих јарам цара Вавилонскога.

3. *До двије године ја ћу вратити на ово мјесто све судове дома Господњег које узео Навуходоносор цар Вавилонски одавде и однесе у Вавилон. *Јер 27, 16.

4. И Јехонију, сина Јоакимова, цара Јудина, и све робље Јудино што отиде у Вавилон, ја ћу довести опет на ово мјесто, говори Господ, јер ћу сломити јарам цара Вавилонскога.

5. Тада рече Јеремија пророк Ананији пророку пред свештеницима и пред свијем народом, који стајаше у дому Господњем,

6. Рече Јеремија пророк: Амин, да Господ учини тако, да Господ испуни твоје ријечи што си пророковао да би вратио судове дома Господњег и све робље из Вавилона на ово мјесто.

7. Али чуј ову ријеч коју ћу ја казати пред тобом и пред свијем народом:

8. Пророци који су били прије мене и прије тебе од старине, они пророковаше многим земљама и великим царствима рат и невољу и помор.

9. Пророк који прориче мир, кад се збује ријеч тога пророка, онда се познаје тај пророк да га је заиста послао Господ.

10. Тада Ананија пророк скиде *јарам с врата Јеремији пророку и сломи га. *Јер 27, 2.

11. И рече Ананија пред свијем народом говорећи: Овако вели Господ: Овако ћу сломити јарам Навуходоносора, цара Вавилонскога, до двије године с врата свијех народа. И отиде пророк Јеремија својим путем.

12. Али дође ријеч Господња Јеремији, пошто сломи Ананија пророк јарам с врата Јеремији пророку, и рече:

13. Иди и кажи Ананији и реци: Овако вели Господ: Сломио си јарам дрвени, али начини умјесто њега гвозден јарам.

14. Јер овако вели Господ над војскама Бог Израиљев: Гвозден ћу јарам метнути на врат свијем тијем народима да служе Навуходоносору, цару Вавилонском, и служиће му, *дао сам му и звијерје пољско.

*Јер 27, 6.

15. Потом рече Јеремија пророк Ананији пророку: Чуј, Ананија; није те послао Господ, а ти си учинио да се народ овај поузда у лаж.

16. Зато овако вели Господ: Ево, ја ћу те скинути са земље, ове године ти ћеш умријети; јер си казивао *одмет од Господа.

*Јер 29, 32.

17. И умрије пророк Ананија те године седмога мјесеца.

*Писмо Јеремијино заробљеним
Јудејцима у Вавилону.
Јеремија и Семаја.*

29. А ово су ријечи у посланици коју посла пророк Јеремија из Јерусалима к остатку старјешина заробљенијех и свештеницима и пророцима и свему народу што га пресели Навуходоносор из Јерусалима у Вавилон,

2. Пошто отиде из Јерусалима цар Јехонија и царица и дворани и кнезови Јудини и Јерусалимски, и дрводјеље и ковачи,

3. По Еласи, сину Сафанову, и Гемарији, сину Хелкијину, које сла Седекија, цар Јудин, у Вавилон к Навуходоносору, цару Вавилонском; и у књизи говораше:

4. Овако вели Господ над војскама, Бог Израиљев, свему робљу које преселих из Јерусалима у Вавилон:

5. Градите куће и сједите у њима; садите вртове и једите род њихов;

6. Жените се и рађајте синове и кћери; и синове своје жените, и кћери своје удајите, нека рађају синове и кћери, и множите се ту и не умаљујте се.

7. И тражите добро граду у који вас преселих, и молите се за њ Господу, јер у добру његову биће вама добро.

8. Јер овако вели Господ над војскама, Бог Израиљев: Немојте да вас *варају ваши пророци што су међу вама и ваши врач, и не гледајте на сне своје што сањате.

*Јер 14, 14.

9. Јер вам они лажно пророкују у моје име, ја их нијесам послао, говори Господ.

10. Јер овако вели Господ: Кад се наврши у Вавилону *седамдесет година, походићу вас, и извршићу вам добру ријеч своју да ћу вас вратити на ово мјесто.

*Јер 25, 12.

11. Јер ја знам мисли које мислим за вас, говори Господ, мисли добре а не зле, да вам дам пошљедак какав чекате.

12. Тада ћете ме призивати и ићи ћете и молићете ми се, и услишићу вас.

13. И тражићете ме, и наћи ћете ме кад ме потражите свијем срцем својим.

14. И *даћу вам се да ме нађете, говори Господ, и вратићу робље ваше, и сабраћу вас из свијех народа и из свијех мјеста у која сам вас разгнао, говори Господ, и довешћу вас опет на мјесто одакле сам вас иселио.

*Ис 55, 6.

15. Јер рекосте: Господ нам подиже пророке у Вавилону.

16. Јер овако вели Господ за цара који сједи на пријестолу Давидову и за сав народ који стоји у овом граду,

за браћу вашу што не отидоше с вама у ропство.

17. Овако вели Господ над војскама: Ево, ја ћу пустити на њих мач, глад и помор, и учинићу их да буду као *смокве рђаве, које се не могу јести како су рђаве. *Јер 24, 8.

18. И гонићу их мачем и глађу и помором, и *учинићу да се потуцају по свијем царствима земаљским, да буду уклон и чудо и подсмјех и руг у свијех народа у које их проженем.

*Јер 24, 9.

19. Јер не послушаше мојих ријечи, говори Господ, кад слух к њима слуге своје пророке зарана једнако; али не послушаше, говори Господ.

20. Слушајте, дакле, ријеч Господњу ви сви заробљени, које послах из Јерусалима у Вавилон.

21. Овако вели Господ над војскама, Бог Израилев, за Ахава, сина Колајина, и за Седекију, сина Масијина, који вам пророкују у моје име лаж: Ево, ја ћу их предати у руке Навуходносору, цару Вавилонском, да их побије на ваше очи.

22. И од њих ће се узети уклон међу све робље Јудино што је у Вавилону, те ће говорити: Господ да учини од тебе као од Седекије и као од Ахава, које испече цар Вавилонски на огњу.

23. Јер учинише грдило у Израилу чинећи прељубу са женама ближњих својих и говорећи лаж на моје име, што им не заповједих; ја знам то, и свједок сам, говори Господ.

24. И Семаји из Нелама реци говорећи:

25. Овако вели Господ над војскама, Бог Израилев говорећи: Што си у своје име послао књиге свему народу који је у Јерусалиму, и *Софонији, сину Масијину, свештенику и свијем свештеницима, говорећи:

*2 цар 25, 18; Јер 21, 1.

26. Господ те постави свештеником на мјесто Јодаја свештеника да пазите у дому Господњем на свакога човјека безумна и који се гради пророк, да их мећеш у тамницу и у кладе.

27. Зашто дакле не укори Јеремије Анатођанина, који се гради пророк међу вама?

28. Јер посла к нама у Вавилон и поручи: Дуго ће трајати; градите куће и сједите у њима, и садите вртове и једите род њихов.

29. И Софонија свештеник прочита ту књигу пред пророком Јеремијом.

30. И дође ријеч Господња Јеремији говорећи:

31. Пошљи ка свему робљу и поручи: Овако вели Господ за Семају из Нелама: Што вам пророкује Семаја, а ја га не послах, и чини да се уздате у лаж.

32. Зато овако вели Господ: Ево, ја ћу походити Семају Неламањанина и сјеме његово, неће од њега нико остати у овом народу нити ће видјети добра што ћу ја учинити народу својему, говори Господ, *јер казива одмет од Господа. *Јер 28, 16.

Ослобођење из ројства Израиља и Јуде, и о будућем Помазанику.

30. Ријеч која дође Јеремији од Господа говорећи:

2. Овако вели Господ Бог Израилев говорећи: Напиши у књигу све ријечи које ти говорих.

3. Јер, ево, иду дани, говори Господ, кад ћу повратити робље народа својега Израиља и Јуде, говори Господ, и довешћу их натраг у земљу коју сам дао оцима њиховијем, и држаће је.

4. И ово су ријечи које рече Господ за Израиља и Јуду.

5. Јер овако вели Господ: Чусмо вику од препадања, страха, а мира нема.

6. Питајте, и видите, еда ли мушко рађа? Зашто, дакле, видим гдје се сваки човјек држи рукама својима за бедра своја као породиља и у свијех се промијенила лица и поблиједјела?

7. *Јаох, јер је велик овај дан, није било таквога, и вријеме је муке Јаковљеве, ипак ће се избавити из ње.

*Јл 2, 11; Соф 1, 14.

8. Јер у тај дан, говори Господ над војскама, сломићу јарам његов с врата твојега, и свезе твоје покидаћу; и неће га више туђини нагонити да им служи.

9. Него ће служити Господу Богу својему и *Давиду, цару својему, којег ћу им подигнути.

*Јез 34, 23.

10. *Ти се дакле не бој, Јакове слуго мој, говори Господ, и не плаши се, Израилу; јер, ево, ја ћу те избавити из даљне земље, и сјеме твоје из земље ропства твојега, и Јаков ће се вратити и почивати, и биће миран, и нико га неће плашити.

*Ис 44, 2; Јер 46, 27.

11. Јер сам ја с тобом, говори Господ, да те избавим; и учинићу крај свијем народима међу које сам те расијао, али теби нећу учинити краја, него ћу те покарати *с мјером, а нећу те оставити сасвијем без кара.

*Јер 10, 24.

12. Јер овако вели Господ: *Смртан је полом твој и рана твоја љута.

*Јер 15, 18.

13. Нема никога који би се примио твоје ствари да те лијечи, нема лијека који би ти помогао.

14. Сви који те љубе заборавише те, не траже те, јер те ударих ударцем непријатељским, каром жестоким, за мноштво безакоња твојега, за силне гријехе твоје.

15. Зашто вичеш због ране своје, смртнога бола својега? За мноштво

безакоња твојега, за силне гријехе твоје чиним ти то.

16. Али сви који те прождиру, *прождријеће се, и непријатељи твоји свиколики отићи ће у ропство, и који те газе, биће погажени, и све који те плијене, даћу их да се оплијене.

*Ис 33, 1.

17. *Јер ћу те исцијелити и ране ћу ти излијечити, говори Господ, јер те зваше отјераном: Сионом којег нико не тражи.

*Јер 33, 6.

18. Овако вели Господ: Ево, *ја ћу повратити из ропства шаторе Јаковљеве и смиловаћу се на станове његове; и град ће се сазидати на мјесту свом, и двор ће стајати на свој начин.

*Јер 30, 3.

19. И из њих ће излазити хвале и глас људи веселијех, јер ћу их умножити, и неће се умаљивати, и узвисићу их, и неће се понизити.

20. И синови ће његови бити као прије, и збор ће његов бити утврђен преда мношвом, и походићу све који му чине силу.

21. И кнез ће њихов бити од њих, и владалац ће њихов излазити испред њих; и даћу му да приступа, и приступаће к мени; јер ко је тај који се усуђује приступити к мени? говори Господ.

22. И *бићете ми народ, и ја ћу вам бити Бог.

*Јер 24, 7.

23. Гле, *вихор Господњи, гњев, изићи ће, вихор, који не престаје, пашће на главу безбожницима.

*Јер 23, 19.

24. Неће се повратити жестоки гњев Господњи докле не учини и изврши што је наурио у срцу свом; напошљетку ћете разумјети то.

Даље прорицање о будућем спасању Израиља и Јуде и о Новом завету.

31. У то вријеме, говори Господ, ја ћу бити

Бог свијем породицама Израљевијем, и они ће ми бити народ.

2. Овако вели Господ: Народ што оста од мача нађе милост у пустињи, кад иђах да дам одмор Израљу.

3. Одавна ми се јављаше Господ. Љубим те љубављу вјечном, зато ти једнако чиним милост.

4. Опет ћу те сазидати, и бићеш сазидана, дјевојко Израљева, опет ћеш се веселити бубњима својим, и излазићеш са збором играчким.

5. Опет ћеш садити винограде на брдима Самаријским, садиће виноградари и јешће род.

6. Јер ће доћи дан кад ће викати чувари на гори Јефремовој: Устани-те да идемо на Сион, ка Господу Богу својему.

7. Јер овако вели Господ: Пјевајте весело ради Јакова, и подвикујте ради главе народима; јављајте, хвали-те и говорите: Спаси, Господе, народ свој, остатак Израљев.

8. Ево, ја ћу их довести из земље сјеверне, и сабраћу их с крајева земаљских, и слијепа и хрома, и трудну и породилу, све заједно, збор велики вратиће се овамо.

9. Ићи ће плачући, и с молитвама ћу их довести натраг; водићу их покрај потока правијем путем на ком се неће спотичати; јер сам отац Израљу, и Јефрем је првенац мој.

10. Чујте, народи, ријеч Господњу, и јављајте по далеким острвима и реци-те: Који расије Израља, скупите га, и чуваће га као пастир стадо своје.

11. Јер искупи Господ Јакова, и избави га из руку јачега од њега.

12. И доћи ће и пјеваће на висини Сионској, и стећи ће се к добру Господњем, к жити, к вину и к уљу, к јагањцима и теоцима; и душа ће им бити као *врт заливен, и неће више тужити. *Ис 58, 11.

13. Тада ће се веселити дјевојка у колу, и момци и старци заједно, и

промијенићу жалост њихову на радост, и утјешити их, и развеселићу их по жалости њиховој.

14. И напитаћу свештеницима душу претилином, и народ ће се мој наситити добра мојега, говори Господ.

15. Овако вели Господ: *Глас у Рами чу се, нарицање и плач велики; Рахила плаче за дјецом својом, неће да се утјешу за дјецом својом, јер их нема. *Мт 2, 18.

16. Овако вели Господ: Устави глас свој од плача и очи своје од суза, јер има плата дјелу твојему, говори Господ, и они ће се вратити из земље непријатељске.

17. И имаш нада за пошљедак, говори Господ, да ће се вратити синови твоји на међе своје.

18. Чујем доиста Јефрема гдје тужи: Покарао си ме, те сам покаран као јуне неуго; обрати ме да се обратим, јер си ти Господ Бог мој.

19. Јер пошто се обратих, покајаш се; и пошто се научих, ударих се по бедру; јер се посрамих и стидим се што носим срамоту младости своје.

20. Није ли ми Јефрем мио син? Није ли дијете предрого? Откад говорих против њега, једнако га се опомињем; *зато је срце моје устрептало њега ради, доиста ћу се смиловати на њ, говори Господ. *Ос 11, 8.

21. Подигни знаке, нанеси гомиле камења, запамти пут којим си ишла; врати се, дјевојко Израљева, врати се у градове своје.

22. Докле ћеш лутати, кћери одметнице! Јер је Господ учинио нешто ново на земљи: Жена ће опколити човјека.

23. Овако вели Господ над војскама, Бог Израљев: Још ћу ову ријеч говорити у земљи Јудиној и у градовима његовијем кад натраг доведем робље њихово: Господ да те благослови, стане правде, света горо!

24. Јер ће се населити у њој Јуда, и сви градови његови, и ратари и који иду за стадом.

25. Јер ћу напојити уморну душу, и наситити сваку клонулу душу.

26. Утом се пробудих и погледах, и сан ми бјеше сладак.

27. Ево иду дани, говори Господ, кад ћу засијати дом Израиљев и дом Јудин сјеменом човјечијим и сјеменом од стоке.

28. И као што сам пазео на њих да их истријебљујем и разваљујем, и кварим и затирем и мучим, тако ћу пазити на њих да их сазидам и посадим, говори Господ.

29. *У те дане неће се више говорити: Оци једоше кисело грожђе, а синовима трну зуби. *Јез 18, 2.

30. Него ће сваки за свој гријех погинути; ко год једе кисело грожђе, томе ће зуби трнути.

31. Ево, *иду дани, говори Господ, кад ћу учинити с домом Израиљевијем и с домом Јудинијем Нов завјет,

*Јевр. 8, 8-12.

32. Не као онај завјет који учиних с оцима њиховијем, кад их узех за руку да их изведем из земље Мисирске, јер онај завјет мој они покварише, а ја им бијех муж, говори Господ;

33. Него ово је завјет што ћу учинити с домом Израиљевијем послје овијех дана, говори Господ: Метнућу завјет свој у њих, и на срцу њихову написаћу га, и бићу им Бог и они ће ми бити народ.

34. И неће више учити пријатељ пријатеља ни брат брата говорећи: Познајте Господа; јер ће ме знати сви од малог до великог, говори Господ; *јер ћу им опростити безаконја њихова, и гријеха њиховијех нећу више помињати. *Јер 33, 8.

35. Овако вели Господ који даје сунце да свијетли дању, и уредбе мјесецу и звијездама да свијетле ноћу,

који раскида море и буче вали његови, којему је име Господ над војскама:

36. Ако тијех уредаба нестане испред мене, говори Господ, и сјеме ће Израиљево престати бити народ преда мном навијек.

37. Овако вели Господ: Ако се може измјерити небо горе и извидјети темељи земаљски доље, тада ћу и ја одбацити све сјеме Израиљево за све што су учинили, вели Господ.

38. Ево иду дани, говори Господ, у које ће се саиздати Господу овај град *од куле Ананиелове до врата на углу. *Зах 14, 10.

39. И још ће даље отићи уже мјерачко до хума Гарива и обрнуће се на Гоат.

40. И сва долина од мртвијех тјелеса и пепела, и сва поља све до потока Кедрона, до угла коњских врата к истоку, биће светиња Господу; неће се развалити ни потрти довијека.

*У знак повратка из Вавилона
Јеремија кућује њиву, и добија поново
Божје обећање да ће се Израиљ
сјасити.*

32. Рјеч која дође Јеремији од Господа *десете године Седекије, цара Јудина, које је осамнаеста година Навуходоносорова; *2 цар 25, 1, 2.

2. А тада војска цара Вавилонског бијаше опколила Јерусалим, и пророк Јеремија бијаше затворен у тријему од тамнице која бијаше у двору цара Јудина.

3. Јер га затвори Седекија, цар Јудин, говорећи: Зашто пророкујеш говорећи: Овако вели Господ: Ево, ја ћу предати тај град у руке цару Вавилонском и узео га?

4. И Седекија, цар Јудин, неће утећи из руку Халдејских, него ће за-

цијело бити предан у руке цару Вавилонском, и уста ће овога говорити с устима онога, очи ће се овога видјети с очима онога.

5. И одвешће Седекију у Вавилон, те ће остати ондје докле га не похотим, говори Господ; ако се бијете с Халдејцима, нећете бити срећни.

6. Рече, дакле, Јеремија: Дође ми ријеч Господња говорећи:

7. Ево, Анамеило, син Салума, стрица твојега, иде к теби да ти каже: Купи њиву моју што је у Анатоту, јер ти имаш *по сродству право да је купиш. *3 Мој 25, 25; Рута 4, 4.

8. И дође к мени Анамеило, син стрица мојега, по ријечи Господњој у тријем од тамнице, и рече ми: Хајде купи моју њиву што је у Анатоту у земљи Венијаминовој, јер теби припада по наслједству и ти имаш право откупити је; купи. И разумјех да је ријеч Господња.

9. И купих од Анамеила, сина стрица својега, ту њиву која је у Анатоту, и измјерих му новце, седамнаест сикала сребра.

10. И написах књигу, и запечатих, и узех свједоке измјерив новце на мјеру.

11. И узех књигу о куповини запечаћену по закону и уредбама, и отворену,

12. И дадох књигу о куповини Варуху, сину Нирије, сина Масијина, пред Анамеилом, братучедом својим, и пред свједоцима који се потписаше на књизи о куповини и пред свијем Јудејцима који сјеђаху у тријему од тамнице.

13. И заповједих Варуху пред њима говорећи:

14. Овако вели Господ над војскама Бог Израиљев: Узми ову књигу, књигу о куповини, запечаћену и ову књигу отворену, и метни их у земљан суд да остану дуго времена.

15. Јер овако вели Господ над војскама, Бог Израиљев: Још ће се куповати куће и њиве и виногради у овој земљи.

16. И давши књигу о куповини Варуху сину Ниријину, помолих се Господу говорећи:

17. Ах, Господе Господе! Ето, ти си створио небо и земљу силом својом великом и мишицом својом подигнутом; *ништа није теби тешко. *Лк 1, 37.

18. Чиниш *милост на тисућама, и враћаш за безакоње отачко у недра синовима њиховијем након њих; Боже велики, силни, којему је име Господ над војскама; *2 Мој 20, 6.

19. Велики у намјерама и силни у дјелима; јер су очи твоје отворене на све путове људске да даш свакоме према путовима његовијем и према плоду дјела његовијех;

20. Који си чинио знаке и чудеса до данас у земљи Мисирској и у Израиљу и међу свијем људима, и стекао си себи име какво је данас;

21. Јер си извео народ свој Израиља из земље Мисирске знацима и чудесима и руком крјепком и мишицом подигнутом и страхотом великом;

22. И дао си им ову земљу, за коју се закле оцима њиховијем да ћеш им је дати, земљу гдје тече млијеко и мед.

23. Али ушавши у њу и наслиједивши је, не послушаше гласа твојега и по твом закону не ходише, и што си им год заповједио да чине, не чинише, зато си учинио те их снађе све ово зло.

24. Ево, опкопи дођоше до града да га узму; и од мача и глади и помора град ће се дати у руке Халдејцима који га бију; и што си год рекао, збива се, ето видиш.

25. А ти ми велиш, Господе, Господе: Купи ту њиву за новце и узми

свједоке, а град се предаје у руке Халдејцима.

26. Тада дође ријеч Господња Јеремији говорећи:

27. Гле, ја сам Господ *Бог свакога тијела, † еда ли је мени што тешко?

*4 Мој 16, 22; † Јер 32, 17.

28. Зато овако вели Господ: Ево, *ја дајем тај град у руке Халдејцима и у руке Навуходоносору, цару Вавилонском, да га узме. *Јер 32, 3.

29. И Халдејци који бију тај град ући ће у њ, и упалиће огњем тај град и спалиће га и куће *гдје на крововима кадише Валу и љеваше наљеве боговима другим да би ме разгњевили.

*Јер 19, 13.

30. Јер синови Израилеви и синови Јудини чинише од дјетињства својега само што је зло преда мнош, и синови Израилеви само ме гњевише дјелима руку својих, говори Господ.

31. Јер тај град бјеше ми на гњев и на срдњу откад га сазидаше до данас да бих га одбацио испред себе,

32. За све зло синова Израилевијех и синова Јудинијех што чинише гњевићи ме, они, цареви њихови, кнезови њихови, свештеници њихови и пророци њихови, Јудејци и Јерусалимљани.

33. И окренуше ми леђа а не лице; и кад их учаш зарана једнако, не послушаше да би примили науку.

34. Него *метнуше своје гадове у дом који се зове мојим именом и оскврнише га. *Јер 7, 30.

35. И саградише висине Валу што су у долини сина Еномова да *воде синове своје и кћери своје Молоху, што им ја не заповједих нити ми дође на ум да би чинили тај гад, и тако Јуду наводили на гријех. *Јер 7, 31; 19, 5.

36. Али зато опет овако вели Господ Бог Израилев за тај град за који велите да ће се дати у руке цару Вавилонском од мача и глади и помора:

37. Ево, ја ћу их сабрати из свих земаља у које их разагнах у гњеву свом и у јарости својој и у великој љутини, и доведићу их опет на ово мјесто и учинити да настављају без страха.

38. И *биће ми народ и ја ћу им бити Бог. *Јер 24, 7; 30, 22; 31, 33.

39. И даћу им једно срце и један пут да би ме се бојали вазда на добро своје и синова својих након њих.

40. И учинићу с њима завјет вјечан да се нећу одвратити од њих чинећи им добро, и даћу им страх свој у срце да не одступе од мене.

41. И радоваћу им се чинећи им добро и засадићу их у овој земљи тврдо свијем срцем својим и свом душом својом.

42. Јер овако вели Господ: Као што сам довео на тај народ све ово зло велико, тако ћу довести на њих све добро које им обричем.

43. Тада ће се куповати њиве у овој земљи, за коју ви кажете да је пуста и да нема у њој ни живинчета и да је дана у руке Халдејцима.

44. Куповаће њиве за новце, и писаће књиге и печатити и узимати свједоке у земљи Венијаминовој и по околини Јерусалимској и у градовима Јудинијем и у градовима по горама и у градовима по равници и у градовима јужнијем, јер ћу повратити робље њихово, говори Господ.

Прорицање о избављењу из Вавилона и о Вјечном завјешћу с домом Давидовим.

33. И дође ријеч Господња Јеремији други пут док још бијаше *затворен у тријему од тамнице, говорећи: *Јер 32, 2.

2. Овако вели Господ који чини то, Господ који удешава и потврђује то, којему је име Господ:

3. Зови ме, и одазваћу ти се, и казваћу ти велике и тајне ствари за које не знаш.

4. Јер овако вели Господ Бог Израиљев за домове овога града и за домове царева Јудинијех који ће се развалити опкопима и мачем,

5. И за оне који дођоше да се бију с Халдејцима, али ће их напунити мртвијем тјелесима људи које ћу побити у гњеву свом и у јарости својој одвратив лице своје од тога града за сву злоћу њихову:

6. Ево, ја ћу га исцијелити и здравље му дати, исцијелићу их и показаћу им обиље мира, постојаног мира.

7. *Јер ћу повратити робље Јудино и робље Израиљево, и сазидаћу их као прије. *Јер 30, 3.

8. И очистићу их од свакога безакоња њихова којим ми сагријешите, и *опростићу им сва безакоња њихова којима ми сагријешите и којима се одметнуше од мене. *Јер 31, 34.

9. И биће ми мило име и хвала и слава у свијех народа на земљи који ће чути за све добро што ћу им учинити, и уплашиће се и дрхтаће ради свега добра и ради свега мира што ћу им ја дати.

10. Овако вели Господ: На овом мјесту, за које ви велите да је пусто и нема у њему ни човјека ни живинчета, у градовима Јудинијем и по улицама Јерусалимским опустјелим да нема човјека ни становника ни живинчета, опет ће се чути

11. *Глас радостан и глас весео, глас жеников и глас невјестин, глас онијех који ће говорити: † Славите Господа над војскама, јер је добар Господ, јер је довијека милост његова; који ће приносити приносе захвалне у дому Господњем; јер ћу вратити робље ове земље као што је било прије, говори Господ. *Јер 7, 34; † Језд 3, 11.

12. Овако вели Господ над војскама: На овом мјесту пустом, гдје не-

ма човјека ни живинчета, и у свијем градовима његовијем, опет ће бити торови пастирски да почивају стада.

13. *У градовима по горама, у градовима по равници и у градовима јужнијем и у земљи Венијаминовој и око Јерусалима и по градовима Јудинијем опет ће пролазити стада испод руку бројачевијех, вели Господ.

*Јер 32, 44.

14. Ево, иду дани, говори Господ, кад ћу извршити ову добру ријеч коју рекох за дом Израиљев и за дом Јудин.

15. У те дане и у то вријеме учинићу да проклија Давиду *Клица права, која ће чинити суд и правду на земљи. *Ис 4, 2; Јер 23, 5.

16. *У те дане спашће се Јуда, и Јерусалим ће стајати без страха, и зваће се: Господ правда наша. *Јер 23, 6.

17. Јер овако вели Господ: Неће нестати Давиду човјека који би сједио на пријестолу дома Израиљева.

18. Ни свештеницима Левитима неће нестати преда мноме човјека који би приносио жртву паљеницу и палио дар и клао жртву довијека.

19. Потом дође ријеч Господња Јеремији говорећи:

20. Овако вели Господ: *Ако можете укинути завјет мој за дан и завјет мој за ноћ да не буде дана ни ноћи на вријеме, *Јер 31, 36.

21. Онда ће се укинути и мој завјет с Давидом, слугом мојим, да нема сина који би царовао на пријестолу његову, и с Левитима свештеницима, слугама мојим.

22. Као што се не може избројити *војска небеска ни измјерити пијесак морски, тако ћу умножити сјеме Давида, слуге својега, и Левита, слуга својих. *1 Мој 15, 5; 22, 17.

23. Опет дође ријеч Господња Јеремији говорећи:

24. Нијеси ли видио што рече тај народ говорећи: Двије породице, које

бјеше изабрао Господ, одбаци их? И руже мој народ као да већ није народ пред њима.

25. Овако вели Господ: Ако није-сам поставио *завјета својега за дан и за ноћ и уредбе небесима и земљи,

*Јер 33, 20.

26. Онда ћу и сјеме Јаковљево и Давида, слуге својега, одбацили да не узимам од сјемена његова онијех који ће владати сјеменом Аврамовијем, Исаковијем и Јаковљевијем; јер ћу повратити робље њихово и смиловаћу се на њих.

*Предсказање да ће цар Седекија
бићи кажњен заједно с народом
због пријеступа закона
о Јодини ослобођења.*

34. Ријеч која дође Јеремији од Господа, кад Навуходоносор, цар Вавилонски, и сва војска његова, и сва царства земаљска која бијаху под његовом влашћу, и сви народи војеваху на Јерусалим и на све градове његове, и рече:

2. Овако вели Господ Бог Израиљев: Иди и кажи Седекији, цару Јудину, и реци му: Овако вели Господ: Ево, ја ћу предати тај град у руке цару Вавилонском, и он ће га спалити огњем.

3. А *ти нећеш утећи из његове руке, него ћеш бити ухваћен и предан у његове руке, и очи ће се твоје видјети с очима цара Вавилонскога и његова ће уста говорити с твојим устима, и отићи ћеш у Вавилон. *Јер 32, 4.

4. Али чуј ријеч Господњу, Седекија, царе Јудин; овако вели Господ за те: Нећеш погинути од мача.

5. Него ћеш умријети на миру, и као што *палише оцима твојима, пређашњим царевима, који су били прије тебе, † тако ће палити и теби,

и нарицаће за тобом: Јаох господару! јер ја рекох ово, говори Господ.

*2 дн 16, 14; † Јер 22, 18.

6. И каза Јеремија пророк Седекији, цару Јудину, све ове ријечи у Јерусалиму.

7. А војска цара Вавилонскога ударише на Јерусалим и на све остале градове Јудине, на Лахис и Азику, јер ти бјеху остали тврди градови између градова Јудинијех.

8. Ријеч која дође Јеремији од Господа кад цар Седекија учини завјет са свијем народом који бјеше у Јерусалиму да им прогласи *слободу,

*Јер 34, 14.

9. Да сваки отпусти слободна роба својега и робињу своју, Јеврејина и Јеврејку, да ни у кога не буде роб Јудејац, брат његов.

10. И послушаше сви кнезови и сав народ, који приста на завјет, да сваки отпусти слободна роба својега и робињу своју, да им не буду више робови, послушаше и отпустише.

11. А последије опет сташе узимати робове и робиње, које бијаху отпустили на вољу, и нагонише их да им буду робови и робиње.

12. И дође ријеч Господња Јеремији од Господа говорећи:

13. Овако вели Господ Бог Израиљев: Ја учиних завјет с оцима вашим кад вас изведох из земље Мисирске, из дома ропскога, говорећи:

14. Кад се свршује *седма година, отпуштајте сваки брата својега Јеврејина који ти се буде продао и служио ти шест година, отпусти га слободна од себе. Али не послушаше ме оци ваши нити пригнуше уха својега. *2 Мој 21, 2; 5 Мој 15, 12.

15. И ви се бјесте сада обратили и учинили што је пра́во преда мном прогласивши слободу сваки ближњему својему, учинивши завјет преда мном у дому који се зове мојим именом.

16. Али ударисте натраг и погрди-
сте име моје узевши опет сваки роба
својега и робињу своју, које бијасте
отпустили слободне на њихову вољу,
и натјерасте их да вам буду робови и
робиње.

17. Зато овако вели Господ: Ви
не послушасте мене да прогласите
слободу сваки брату својему и бли-
жњему својему; ево, ја проглашујем
слободу супрот вама, говори Господ,
мачу, помору и глади, и предаћу вас
да се потуцате по свијем царствима
земаљским.

18. И предаћу људе који преступи-
ше мој завјет, који не извршише рије-
чи завјета који учинише преда мном,
*расјекавши теле на двоје и прошав-
ши између половина, *1 Мој 15, 10, 17.

19. Кнезове Јудине и кнезове Је-
русалимске, дворане и свештенике и
сав народ ове земље, који прођоше
између половина онога телета,

20. Предаћу их у руке непријате-
љима њиховијем и у руке онима који
траже душу њихову, и *мртва ће тијела
њихова бити храна птицама небеским
и звијерима земаљским. *Јер 7, 33.

21. И Седекију, цара Јудина, и
кнезове његове предаћу у руке не-
пријатељима њиховијем и у руке
онима који траже душу њихову, у ру-
ке војсци цара Вавилонскога, која се
вратила од вас.

22. *Ево, ја ћу им заповједити, ве-
ли Господ, и довешћу их опет на овај
град, и биће га и узеће га и спалиће
га огњем; и градове Јудине обратићу
у пустош да нико неће становати у
њима. *Јер 37, 8.

*Послушности синова Рихавових према
завијестима њиховог праоца и
непослушности Јудејскога народа
према Богу.*

35. Ријеч која дође Јере-
мији од Господа у

вријеме Јоакима, сина Јосијина, ца-
ра Јудина, говорећи:

2. Иди к дому синова *Рихавови-
јех и говори с њима, те их доведи у
дом Господњи, у коју клијет и подај
им вина нека пију. *1 дн 2, 55.

3. Тада узех Јазанију, сина Јеремије
сина Ховасијина, и браћу његову и све
синове и сав дом синова Рихавовијех.

4. И доведох их у дом Господњи,
у клијет синова Анана, сина Игдали-
јина човјека Божијега, која је до кли-
јети кнезовске, над клијећу Масије,
сина Салумова, вратара.

5. И метнух пред синове дома Ри-
хавова крчаге пуне вина и чаше, па
им рекох: Пијте вино.

6. А они рекоше: Нећемо пити ви-
на, јер *Јонадав, син Рихавов, отац
наш забранио нам је рекавши: Не
пијте вина, ни ви ни синови ваши до-
вијека; *2 цар 10, 15.

7. И куће не градите, ни сјеме-
на сијте, ни винограда садите нити
га држите, него у шаторима живите
свега вијека својега, да бисте дуго
живјели на земљи гдје сте дошљаци.

8. И послушасмо глас Јонадава,
сина Рихавова, оца својега, у свему
што нам заповједи да не пијемо вина
свега вијека својега, ни ми ни наше
жене, ни синови наши ни кћери наше,

9. Ни да градимо кућа да у њима
живимо, ни да имамо винограда ни
њиве ни усјева.

10. Него живимо у шаторима, и
слушамо и чинимо све како нам је
заповједио Јонадав, отац наш.

11. А кад дође Навуходоносор,
цар Вавилонски, у ову земљу, реко-
смо: Хајде да отидемо у Јерусалим
испред војске Халдејске и војске
Сирске; и тако остасмо у Јерусалиму.

12. Тада дође ријеч Господња Је-
ремији говорећи:

13. Овако вели Господ над вој-
скама, Бог Израиљев: Иди и реци

Јудејцима и Јерусалимљанима: Зар нећете да примите науке да слушате ријечи моје? говори Господ.

14. Извршују се ријечи Јонадава, сина Рихавова, који забрани синовима својим да не пију вина и не пију вина до данас, него слушају заповијест оца својега; а ја вам говорих зарана једнако, а ви ме не послушасте.

15. *И слух к вама све слуге своје пророке зарана једнако говорећи: Вратите се сваки са свога пута злога, и поправите дјела своја и не идите за другим боговима служећи им, пак ћете остати у земљи коју сам дао вама и оцима вашим, али не пригнусте уха својега нити ме послушасте.

*Јер 25, 4.

16. Да, синови Јонадава, сина Рихавова, извршују заповијест оца својега што им је заповједио, а тај народ не слуша мене.

17. Зато овако вели Господ Бог над војскама, Бог Израиљев: Ево, ја ћу пустити на Јуду и на све становнике Јерусалимске све зло што изрекох за њих; *јер им говорих а они не послушаше, и звах их а они се не одазваше.

*Јер 7, 13.

18. А породици Рихавовој рече Јеремија: Овако вели Господ над војскама, Бог Израиљев: Што слушате заповијест Јонадава, оца својега, и држите све заповијести његове и чините све како вам је заповједио,

19. Зато овако вели Господ над војскама, Бог Израиљев: Неће нестати Јонадаву, сину Рихавову, човјека који би стајао преда мношвом довијека.

Варухова књига. Пророчанства Јеремијина се сјлајују, али се њоново ишшу.

36. А четврте године Јоакима, сина Јосијина,

цара Јудина, дође ова ријеч Јеремији од Господа говорећи:

2. Узми књигу и напиши у њу све ријечи које сам ти рекао за Израиља и Јуду и за све народе, откада ти почех говорити, од времена Јосијина до данас;

3. *Еда би чуо дом Јудин све зло које им мислим учинити и вратио се свак са свога злога пута да бих им опростио безакоње и гријех њихов.

*Јер 26, 3.

4. Тада Јеремија дозвола Варуха, сина Ниријина, и написа Варух у књигу из уста Јеремијиних све ријечи Господње које му говори.

5. Потом заповједи Јеремија Варуху говорећи: Мени није слободно, те не могу отићи у дом Господњи.

6. Него иди ти, и прочитај из књиге коју си написао из мојих уста, ријечи Господње, народу у дому Господњем у дан посни, и свијем Јудејцима који дођу из градова својих прочитај;

7. *Не би ли молећи се припали ка Господу и вратили се сваки са својега пута злога, јер је велик гњев и јарост што је Господ изрекао за тај народ.

*Јер 36, 3.

8. И учини Варух, син Ниријин, све како му заповједи пророк Јеремија, и прочита из књиге ријечи Господње у дому Господњем.

9. А пете године Јоакима, сина Јосијина, цара Јудина, мјесеца деветога огласише пост пред Господом свему народу Јерусалимском и свему народу који дође из градова Јудинијех у Јерусалим.

10. И прочита Варух из књиге ријечи Јеремијине у дому Господњем, у клијети Гемарије, сина Сафанова, писара, у горњем тријему код нових врата дома Господњег пред свијем народом.

11. А кад чу, Михеј син Гемарије сина Сафанова, све ријечи Господње из књиге,

12. Он сиђе у дом царев у клијет писареву, и гле, ондје сјеђаху сви кнезови, Елисама писар, и Делаја син Семајин, и Елнатан син Ахворов, и Гемарија, син Сафанов, и Седекија, син Ананијин, и сви кнезови.

13. И каза им Михеј све ријечи што чу кад Варух читаше књигу народу.

14. Тада сви кнезови послаше к Варуху Јудија, сина Натаније сина Селемије сина Хусијева, и поручише му: Књигу коју си читао народу узми у руку и дођи овамо. И узе књигу у руку Варух, син Ниријин, и дође к њима.

15. И они му рекоше: Сједи и читај да чујемо. И Варух им је прочита.

16. А кад чуше све оне ријечи, сви се уплашише и рекоше Варуху: Казаћемо цару све те ријечи.

17. И запиташе Варуха говорећи: Кажите нам како си написао све те ријечи из уста његовијех.

18. А Варух им рече: Из уста својих казива ми све те ријечи, а ја писах у књигу мастилом.

19. Тада рекоше кнезови Варуху: Иди, сакриј се и ти и Јеремија, да нико не зна гдје сте.

20. Потом отидоше к цару у тријем оставивши књигу у клијети Елисама писара, и показаше цару све те ријечи.

21. А цар посла Јудија да донесе књигу; и донесе је из клијети Елисама писара, и стаде читати Јудије пред царем и пред свијем кнезовима који стајаху око цара.

22. А цар сјеђаше у зимној кући деветог мјесеца, и пред њим бијаше живо угљевље.

23. И кад Јудије прочита три четири листа, исијече је цар ножем писарским, и баци у огањ на жеравицу,

те изгорје сва књига огњем на жеравици.

24. Али се не уплашише, нити *раздријеше хаљина својих цар нити који од слуга његовијех чувши све оне ријечи. ^{*2 цар 22, 11.}

25. И премда Елнатан и Делаја и Гемарија мољаху цара да не пали књиге, он их не послуша.

26. Него заповједи цар Јерамеилу, сину цареву, и Сераји, сину Азрилову, и Селемији, сину Авдилову, да ухвате Варуха писара и Јеремију пророка; али их сакри Господ.

27. И дође ријеч Господња Јеремији, пошто цар сажеже књигу и ријечи које написа Варух из уста Јеремијиних, говорећи:

28. Узми опет другу књигу, и напиши у њу све пређашње ријечи које бијаху у првој књизи, коју сажеже Јоаким, цар Јудин.

29. А за Јоакима, цара Јудина, реци: Овако вели Господ: Ти си сажегао ону књигу говорећи: Зашто си написао у њој и рекао: Доћи ће цар Вавилонски и затрти ову земљу и истријебити из ње и људе и стоку?

30. Зато овако вели Господ за Јоакима, цара Јудина: Неће имати никога ко би сједио на пријестолу Давидову, и мртво ће тијело његово бити *бачено на припеку обдан и на мраз обноћ. ^{*Јер 22, 19.}

31. Јер ћу походити њега и сјеме његово и слуге његове за безакоње њихово, и пустићу на њих и на становнике Јерусалимске и на Јудејце све зло за које им говорих, али не послушаше.

32. И узе Јеремија другу књигу, и даде је Варуху, сину Ниријину, писару, а он написа у њу из уста Јеремијиних све ријечи што бијаху у оној књизи, коју сажеже Јоаким, цар Јудин, огњем; и још би додано к онијем много онаких ријечи.

*Јеремија ојдомиње цара Седекију.
Јеремију затварају. Седекија шајно
шражи пророков савјет.*

37. **П**отом царова цар *Седекија, син Јосијин, умјесто Хоније, сина Јоакимова, којега постави царем у земљи Јудиној Навуходоносор, цар Вавилонски.

*2 цар 24, 17.

2. Али ни он ни слуге његове ни народ земаљски не слушаху ријечи Господњих које говораше преко Јеремије пророка.

3. И посла цар Седекија Јеухала, сина Селемијина, и Софонију, сина Масијина свештеника, к Јеремији пророку, те му рекоше: Помоли се за нас Господу Богу нашему.

4. И Јеремија иђаше међу народ и још га не бјеху метнули у тамницу.

5. И војска Фараонова изиде из Мисира, а Халдејци који бијаху Јерусалим, чувши глас о њој отидоше од Јерусалима.

6. А ријеч Господња дође Јеремији пророку говорећи:

7. Овако вели Господ Бог Израиљев: Овако реците цару Јудину, који вас је послао к мени да ме питате: Ево, војска Фараонова која пође вама у помоћ, вратиће се у своју земљу, у Мисир.

8. А Халдејци ће опет доћи и опколиће тај град и узеће га и спалиће га огњем.

9. Овако вели Господ: Не варајте се говорећи: Отићи ће од нас Халдејци; јер неће отићи.

10. И да побијете сву војску Халдејску, која ће се бити с вама, и да их остане неколико рањеника, и они ће устати из својих шатора и спалити тај град огњем.

11. А кад отиде војска Халдејска од Јерусалима ради војске Фараонове,

12. Изиде Јеремија из Јерусалима да би отишао у земљу Венијаминову и уклонио се оданде међу народ.

13. Али кад бијаше на вратима Венијаминовијем, ондје бијаше старјешина стражарски по имену Јереја, син Селемије сина Ананијина, те ухвати Јеремију пророка говорећи: Ти бјежиш ка Халдејцима.

14. А Јеремија рече: Није истина, не бјежим ка Халдејцима. Али га не хтје слушати, него ухвати Јереја Јеремију и одведе ка кнезовима.

15. А кнезови се разгњевише на Јеремију, и избише га, и метнуше га у тамницу у кући Јонатана писара, јер од ње бијаху начинили тамницу.

16. А кад Јеремија улезе у јаму, у тамницу, оста ондје дуго времена.

17. Потом посла цар Седекија, те га извади, и упита га у својој кући насамо, и рече му говорећи: Има ли ријеч од Господа? А Јеремија рече: Има. Још рече: Бићеш предан у руке цару Вавилонском.

18. Потом рече Јеремија цару Седекији: Шта сам ти скривио или слушама твојим или тому народу, те ме метнусте у тамницу?

19. И гдје су ваши пророци који вам пророкују говорећи: Неће доћи цар Вавилонски на вас ни на ову земљу?

20. Сада, дакле, послушај, царе господару мој, пусти преда се молбу моју, немој ме враћати у кућу Јонатана писара, да не умрем ондје.

21. Тада заповједи цар Седекија да затворе Јеремију *у тријем од тамнице и да му дају сваки дан по хљеб с улице хљебарске, докле траје хљеба у граду. Тако сјеђаше Јеремија у тријему од тамнице.

*Јер 32, 2.

*Јеремија бачен у јаму; извадили су га
по заповијестима Седекијиној од којега
шражи да се преда непријатељу.*

38. **А** Сефатија, син Матанов, и Годолија, син Пасхоров, и Јухал, син Селемијин, и

Пасхор, син Малхијин, чуше ријечи које говори Јеремија свему народу рекавши:

2. Овако вели Господ: *Ко остане у том граду, погинуће од мача, од глади или од помора; а ко отиде ка Халдејцима, остаће жив, и душа ће му његова бити умјесто плијена, и биће жив. *Јер 21, 9.

3. Овако вели Господ: Доиста ће тај град бити предан у руке војсци цара Вавилонскога, и узеће га.

4. И рекоше кнезови цару: Да се погуби тај човјек, јер он ослабљава руке војницима који осташе у овом граду, и руке свему народу говорећи им такве ријечи, јер тај човјек не тражи добра овом народу него зло.

5. А цар Седекија рече: Ето, у ва- шим је рукама; јер цар не може ни- шта супрот вама.

6. Тада узеше Јеремију и бацише га у јаму Малхије, сина Амелехова, која бијаше у тријему од тамнице, и спустише Јеремију о ужима; а у јами не бјеше воде, него глиб, и Јеремија се ували у глиб.

7. *Али кад чу Авдемелех Ети- опљанин, дворанин, који бијаше у двору цареву, да су метнули Јеремију у ону јаму, а цар сјеђаше на вратима Венијаминовијем, *Јер 39, 16.

8. Изиде Авдемелех из двора ца- рева и рече цару говорећи:

9. Царе господару мој, зло учи- нише ти људи у свему што учинише Јеремији пророку бацивши га у ја- му, јер би и ондје гдје је био од глади умро, јер нема више хљеба у граду.

10. Зато цар заповједи Авдеме- леху Етиопљанину говорећи: Узми одавде тридесет људи и извади Јере- мију пророка из јаме док није умро.

11. Тада узе Авдемелех људе, и дође у дом царев под ризницу, и узе оданде изношенијех хаљина и стари- јех рита, и спусти их Јеремији у јаму о ужима.

12. И рече Авдемелех Етиопља- нин Јеремији: Подметни те старе ха- љине и рите под пазуха испод ужа. И учини Јеремија тако.

13. И извукоше Јеремију на ужи- ма и извадише га из јаме; и оста Јере- мија у тријему од тамнице.

14. Потом цар Седекија посла по Јеремију пророка, те га доведоше преда њ у трећи улазак који бијаше у дому Господњем; и рече цар Јере- мији: Запитаћу те нешто, немој ми затајити.

15. А Јеремија рече Седекији: Да ти кажем, нећеш ли ме погубити? А да те свјетујем, нећеш ме послушати.

16. Тада се цар Седекија закле Је- ремији насамо говорећи: Тако да је жив Господ, који нам је створио ову душу, нећу те погубити нити ћу те дати у руке људима који траже душу твоју.

17. Тада Јеремија рече Седекији: Овако вели Господ Бог над војскама, Бог Израилев: Ако отидеш ка кне- зовима цара Вавилонскога, жива ће остати душа твоја, и град овај неће изгорјети огњем, и тако ћеш остати у животу ти и дом твој.

18. Ако ли не отидеш ка кнезови- ма цара Вавилонскога, овај ће град бити предан у руке Халдејцима, који ће га спалити огњем, и ти нећеш уте- ћи из руку њиховијех.

19. А цар Седекија рече Јеремији: Ја се бојим Јудејаца који су пребје- гли ка Халдејцима, да ме не предаду у њихове руке, те ће ми се наругати.

20. А Јеремија рече: Неће те пре- дати; послушај глас Господњи који ти ја говорим, и добро ће ти бити и жива ће бити твоја душа.

21. Ако ли нећеш да изидеш, ово је што ми показа Господ:

22. Гле, све жене које су остале у дому цара Јудина, одвешће се ка кне- зовима цара Вавилонскога, и оне ће

рећи: Наговорише те и преварише те пријатељи твоји; ноге ти се увалише у глиб, а они се повукоше натраг.

23. Све жене твоје и синови твоји одвешће се Халдејцима, и ти нећеш утећи из руку њиховијех; него ћеш допасти у руке цару Вавилонском, и овај ће град изгорјети огњем.

24. Тада рече Седекија Јеремији: Нико да не дозна за те ријечи, да не погинеш.

25. Ако ли кнезови чувши да сам говорио с тобом дођу к теби и реку ти: Кажи нам шта си говорио цару, немој тајити од нас, па те нећемо погубити, и шта је цар теби говорио?

26. Реци им: Ја припадох к цару молећи се да ме не пошље натраг у дом Јонатанов да умрем ондје.

27. И дођоше сви кнезови к Јеремији и питаше га; а он им одговори сасвијем како му заповједи цар. И оканише га се, јер не дознаше ништа од тога.

28. А Јеремија оста у тријему од *тамнице до дана кад узеше Јерусалим; и он бијаше ондје кад узеше Јерусалим.

*Јер 37, 21.

*Јерусалим освојен. Седекија
ископаних очију одведен у Вавилон.
Јеремија је ослобођен.*

39. Девете године Седекије, цара Јудина, мјесеца десетог дође Навуходоносор, цар Вавилонски, са свом војском својом на Јерусалим и стаде га бити.

2. Једанаесте године Седекијине мјесеца четвртог, деветог дана тога мјесеца провалише у град.

3. И уђоше сви кнезови цара Вавилонског, и стадоше код средњих врата Нергалсаресер, Самгарневон, Сарсехим, старјешина над дворанима, Нергалсаресер, старјешина над

врачима, и сви други кнезови цара Вавилонског.

4. *А кад их видје Седекија, цар Јудин, и сви војници, побјегоше и изидоше ноћу из града покрај врта царског на врата међу два зида; и иђаху преко поља.

*Јер 52, 4-16.

5. А војска Халдејска гоњаше их, и стиже Седекију у пољу Јерихонском, и ухвативши га доведоше га к Навуходонозору, цару Вавилонском, у *Ривлу у земљи Ематској, те му суди.

*2 цар 25, 1-4.

6. И закла цар Вавилонски синове Седекијине у Ривли на његове очи, и све знатне људе од Јуде покла цар Вавилонски.

7. Послије тога Седекији ископа очи, и свеза га у двоје вериге мједене, да га одведе у Вавилон.

8. А дом царев и домове народне попалише Халдејци огњем, и зидове Јерусалимске раскопаше.

9. А остатак народа што оста у граду и пребјеге који пребјегоше к њему, остатак народа што бјеше остао, одведе Невузардан, заповједник стражарски, у Вавилон.

10. Само најсиромашније из народа, који ништа немаху, остави Невузардан, заповједник стражарски, у земљи Јудиној, и даде им тада винограде и њиве.

11. А Навуходоносор, цар Вавилонски, заповједи за Јеремију Невузардану, заповједнику стражарском, говорећи:

12. Узми га и гледај га добро, и не чини му зла, него му чини што ти год каже.

13. И послаше Невузардан, заповједник стражарски, и Невусазван, старјешина над дворанима, и Нергалсаресер, старјешина над врачима, и сви кнезови цара Вавилонског,

14. Послаше, *те узеше Јеремију из тријема од тамнице, и предаше га

† Годолији, сину Ахикама сина Сафанова, да га одведе кући; тако оста међу народом. *Јер 38, 28; † Јер 40, 5.

15. А Јеремији дође ријеч Господња кад бјеше затворен у тријему од тамнице говорећи:

16. Иди и реци *Авдемелеху Етиопљанину говорећи: Овако вели Господ над војскама, Бог Израиљев: Ево, ја ћу учинити да се збуду рије-чи моје томе граду на зло а не на добро, и навршиће се пред тобом у онај дан. *Јер 38, 7.

17. Али ћу тебе избавити у онај дан, говори Господ, и нећеш бити предан у руке људима којих се бојиш.

18. Јер ћу те доиста сачувати, те нећеш пасти од мача, и биће ти душа твоја умјесто плијена зато што си се поуздао у ме, говори Господ.

*Јеремија остаје у земљи код
намјесника Годолије. Годолија
не вјерује у завјеру против себе.*

40. Ријеч која дође Јеремији од Господа *кад га Невузардан, заповједник стражарски, пусти из Раме узевши га пошто бјеше окован у вериге међу свијем робљем Јерусалимским и Јудинијем, које се вођаше у Вавилон. *Јер 39, 14.

2. И узевши заповједник стражарски Јеремију, рече му: Господ Бог твој изрече ово зло за ово мјесто;

3. И нанесе и учини како рече, јер згријешисте Господу и не слушасте гласа његова, зато вас снађе ово.

4. Али сада, ево, ја те опраштам данас верига што су ти на руку; ако ти је воља поћи са мношвом у Вавилон, ходи, ја ћу се бринути за те; ако ли ти није воља поћи са мношвом у Вавилон, а ти немој; ево, сва ти је земља отворена, иди куда год хоћеш и куда ти је драго.

5. Или кад се он још не враћа, отиди к њему, Годолији, сину Ахикама сина Сафанова, *којега је поставио цар Вавилонски над градовима Јудинијем, и остани с њим међу народом, или иди куда ти је драго. И даде му заповједник стражарски брашњенице и дар, и отпусти га. *2 цар 25, 22 и даље.

6. И тако дође Јеремија ка Годолији, сину Ахикамову, у Миспу, и оста с њим у народу, који још оста у земљи.

7. А све војводе што бјеху у пољу и људи њихови кад чуше да је цар Вавилонски поставио Годолију, сина Ахикамова, над земљом, и да је на њему оставио људе и жене и дјецу између сиромашнога народа у земљи, који не би одведен у Вавилон.

8. Дођоше у Миспу ка Годолији Исмаило, син Нетанијин, и Јоанан и Јонатан, синови Каријини, и Сераја, син Тануметов, и синови Јофије Нетофањанина, и Језанија, син некога Махањанина, они и људи њихови.

9. И закле се Годолија, син Ахикама сина Сафанова, њима и људима њиховијем говорећи: Не бојте се службе Халдејцима; останите у земљи, и служите цару Вавилонском, и добро ће вам бити.

10. А ја ево ћу стајати у Миспи да дочекујем Халдејце који ће долазити к нама; а ви берите винограде и воће и уље, и остављајте у судове своје, и стојте у градовима својим које држите.

11. Тако и сви Јудејци који бијаху међу Моавцима и синовима Амоновијем и Едомцима и по свијем земљама, чувши да је цар Вавилонски оставио остатак у Јудеји и поставио над њима Годолију, сина Ахикама сина Сафанова,

12. Вратише се сви Јудејци из свијех мјеста куда бијаху разагнани, и дођоше у земљу Јудину ка Годолији у Миспу, и набраше вина и воћа врло много.

13. А Јоанан, син Каријин, и све војводе што бјеху у пољу дођоше ка Годолији у Миспу,

14. И рекоше му: Знаш ли да је Валис, цар синова Амоновијех, послао Исмаила, сина Нетанијина, да те убије? Али им не повјерова Годолија, син Ахикамов.

15. Тада Јоанан, син Каријин, рече Годолији насамо у Миспи говорећи: Идем да убијем Исмаила, сина Нетанијина, нико неће дознати. Зашто да те убије и да се расију сви Јудејци који су се скупили око тебе и да пропадне остатак Јудин?

16. Али Годолија, син Ахикамов, рече Јоанану, сину Каријину: Немој то чинити, јер није истина што кажеш за Исмаила.

Исмаило убија Годолију, и више Јудејаца и Халдејаца. Јоанан ја Јони. Јудејци хоће да иду у Мисир.

41. А седмога мјесеца дође *Исмаило, син Нетаније сина Елисамина, царскога рода, и кнезови цареви, десет људи с њим, ка Годолији, сину Ахикамову, у Миспу, и једоше ондје у Миспи с њим.

*2 цар 25, 25; Јер 40, 8.

2. Потом уста Исмаило, син Нетанијин, и десет људи што бијаху с њим, и убише мачем Годолију, сина Ахикама сина Сафанова; тако погубише онога кога бјеше поставио цар Вавилонски над земљом.

3. И све Јудејце који бијаху с њим, с Годолијом, у Миспи, и Халдејце који се затекоше ондје, војнике поби Исмаило.

4. А сјутрадан пошто уби Годолију, док још нико не дозна,

5. Дођоше људи из Сихема, из Силома и из Самарије, осамдесет људи, *обријане браде и раздртијех хаљина

и испарани по тијелу, и имаху у рукама дар и кад да принесу у дом Господњи.

*3 Мој 19, 28.

6. Тада Исмаило, син Нетанијин, изиде им на сусрет из Миспе и иђаше плачући, и сретавши се с њима рече им: Ходите ка Годолији сину Ахикамову.

7. А кад дођоше усред града, покла их Исмаило, син Нетанијин, с људима који бијаху с њим и баци их у јаму.

8. А међу њима се нађе десет људи који рекоше Исмаилу: Немој нас погубити, јер имамо сакривено благо у пољу, пшенице и јечма и уља и меда. И остави их, и не поби их с браћом њиховом.

9. А јама у коју побаца Исмаило сва тјелеса људи које поби уз Годолију бијаше она *коју начини цар Аса бојећи се Васе, цара Израилева; и Исмаило, син Нетанијин, напуни је побијенијех људи.

*1 цар 15, 22.

10. И зароби Исмаило сав остатак народа што бијаше у Миспи, кћери царева и сав народ што бјеше остао у Миспи, над којим бјеше поставио Невузардан, заповједник стражарски, Годолију, сина Ахикамова; и заробивши их Исмаило, син Нетанијин, пође да пријеђе к синовима *Амоновијем.

*Јер 40, 14.

11. Али Јоанан, син Каријин, и све *војводе што бијаху с њим чуше све зло што учини Исмаило, син Нетанијин.

*Јер 40, 8, 13.

12. Тада узеше све своје људе и пођоше да ударе на Исмаила, сина Нетанијина, којег нађоше код *велике воде у Гаваону.

*2 Сам 2, 13.

13. И сав народ што бјеше с Исмаилом кад видје Јоанана, сина Каријина, и све војводе што бјеху с њим, обрадова се,

14. И сав народ што Исмаило зароби из Миспе, обрну се и отиде к Јоанану, сину Каријину.

15. А Исмаило, син Нетанијин, побјеже с осам људи од Јоанана, и отиде к синовима Амоновијем.

16. И тако Јоанан, син Каријин, и све војводе што бијаху с њим узеше сав остатак народа што повратише од Исмаила, сина Нетанијина, који убив Годолију, сина Ахикамова, бјеше их одвео из Миспе, војнике и жене и дјецу и дворане, и одведоше их из Гаваона;

17. И отишавши стадоше у гостионици *Химамовој код Витлејема, да би отишли и прешли у Мисир,

*2 Сам 19, 38.

18. Ради Халдејаца, јер их се бојаху, што Исмаило, син Нетанијин, уби Годолију, сина Ахикамова, којег бјеше поставио цар Вавилонски над земљом.

По зајовијестии Господњој, Јеремија забрањује Јоанану и друћим Јудејцима да иду у Мисир.

42. Потом дођоше све војводе и Јоанан, син Каријин, и Језанија, син Осајин, и сав народ, мало и велико,

2. И рекоше Јеремији пророку: Пусту преда се нашу молбу, и помоли се за нас Господу Богу својему, за сав овај остатак, јер нас је остало мало од многих, као што нас очи твоје виде,

3. Да би нам показао Господ Бог твој пут којим ћемо ићи и шта ћемо радити.

4. А Јеремија пророк рече им: Послушаћу; ево, помолићу се Господу Богу вашему по вашим ријечима, и што вам одговори Господ казаћу вам, нећу вам затајити ни ријечи.

5. А они рекоше Јеремији: Господ нека нам је свједок истинит и вјеран да ћемо чинити све што ти Господ Бог твој заповједи за нас.

6. Било добро или зло, послушаћемо ријеч Господа Бога својега ка којему те шаљемо, да би нам добро било кад послушамо глас Господа Бога својега.

7. А послије десет дана дође ријеч Господња Јеремији;

8. Те сазва Јоанана, сина Каријина, и све војводе што бијаху с њим, и сав народ, мало и велико,

9. И рече им: Овако вели Господ Бог Израиљев, ка којему ме посласте да изнесем преда њ молбу вашу:

10. Ако останете у овој земљи, сазидаћу вас, и нећу вас разорити, и насадићу вас и нећу вас истријебити; јер ми је жао са зла које сам вам учинио.

11. Не бојте се цара Вавилонскога, којег се бојите; не бојте га се, говори Господ, јер сам ја с вама да вас сачувам и да вас избавим из његове руке.

12. И учинићу вам милост да се смиљује на вас, и врати вас у земљу вашу.

13. Ако ли речете: Нећемо да останемо у тој земљи, не слушајући гласа Господа Бога својега

14. Говорећи: Не, него идемо у земљу Мисирску, да не видимо рата и гласа трубнога не чујемо и не будемо гладни хљеба, и ондје ћемо се населити,

15. Онда чујте ријеч Господњу, који сте остали од Јуде; овако вели Господ над војскама, Бог Израиљев: Ако ви окренете лице своје да идете у Мисир и отидете да се населите ондје,

16. Ондје ће вас у земљи Мисирској стигнути мач којег се бојите, и глад, због које се бринете, гониће вас ондје у Мисиру и ондје ћете помријети.

17. И сви људи који су окренули лице своје да иду у Мисир да се ондје населе, изгинуће од мача и од глади и од помора, и ниједан их неће

остати нити ће који утећи од зла које ћу пустити на њих.

18. Јер овако вели Господ над војскама, Бог Израилев: Као што се гњев мој и јарост моја изли на становнике Јерусалимске, тако ће се излити гњев мој на вас ако отидете у Мисир, и бићете уклин и чудо и клетва и руг, и нећете више видјети овога мјеста.

19. Господ вам говори, остаци Јудини! Не идите у Мисир. Знајте да вам ја свједочим данас.

20. Јер варасте душе своје кад ме посласте ка Господу Богу својему рекавши: Помоли се за нас Господу Богу нашему, и како рече Господ Бог наш, јави нам и учинићемо.

21. А кад вам јавих данас, нећете да послушате глас Господа Бога својега нити ишта што ми заповједи за вас.

22. Знајте, дакле, да ћете изгинути од мача и од глади и од помора на мјесту куда сте ради отићи да се станите.

*Насуйроћ Божјијој ојомени, Јудејци
иду у Мисир и узимају са собом
самога пророка, који тамо
предсказује ујад Навуходоносоров.*

43. А кад изговори Јеремија свему народу све ријечи Господа Бога њихова, које му Господ Бог њихов заповједи за њих, све те ријечи,

2. Тада Азарија син Осајин и Јоанан син Каријин и сви они људи охоти рекоше Јеремији говорећи: Није истина што говориш; није те послао Господ Бог наш да нам кажеш: Не идите у Мисир да се ондје станите.

3. Него, Варух, син Ниријин, подговара те на нас да нас преда у руке Халдејцима да нас погубе или да нас преселе у Вавилон.

4. И тако Јоанан, син Каријин, и све војводе и сав народ не послушаше гласа Господњег да остану у земљи Јудиној.

5. Него Јоанан син Каријин и све војводе узеше сав остатак Јудин који се бијаше вратио да живи у земљи Јудиној из свијех народа у које бијаху разагнани,

6. Људе и жене и дјецу и кћери цареве, и све душе што бијаше оставио Невузардан заповједник стражарски с Годолијом, сином Ахикама сина Сафанова, и Јеремију пророка и Варуха, сина Ниријина,

7. И отидоше у земљу Мисирску, јер не послушаше гласа Господњег; и дођоше до Тафнеса.

8. И дође ријеч Господња Јеремији у Тафнесу говорећи:

9. Узми у руке великога камења, и покриј га калом у пећи за опеке што је на вратима дома Фараонова у Тафнесу да виде Јудејци;

10. И реци им: Овако вели Господ над војскама, Бог Израилев: Ево, ја ћу послати и довести Навуходоносора, цара Вавилонскога, *слугу својега, и метнућу пријесто његов на ово камење које сакрих, и разапеће царски шатор свој на њему. *Јер 25, 9.

11. Јер ће доћи и затрти земљу Мисирску; *ко буде за смрт, отићи ће на смрт; ко за ропство, у ропство; ко за мач, под мач. *Јер 15, 2.

12. И распалићу огањ у кућама *богова Мисирских; и попалиће их и одвешће их у ропство, и огрнуће се земљом Мисирском као што се пастир огрће плаштем својим, и отићи ће оданде с миром. *Јер 46, 25.

13. И изломиће ступове у дому сунчаном што је у земљи Мисирској, и куће богова Мисирских попалиће огњем.

*Јудејцима у Мисиру, због обожавања
небеске царице, Јеремија пријети
шешиким казнама.*

44. Ријеч која дође Јеремији за све Јудејце који живљаху у земљи Мисирској, који жи-

вљаху у Мигдолу и у *Тафнесу и у Нофу и у земљи Патросу, говорећи:

*Јер 43, 7.

2. Овако вели Господ над војскама, Бог Израиљев: Ви видјесте све зло што наведох на Јерусалим и на све градове Јудине, и ево су данас пусти и нема никога да живи у њима,

3. За злоћу њихову коју чинише да би ме гњевили ходећи да каде и служе другим боговима, којих не знаше ни они ни ви ни оци ваши.

4. И слух к вама све слуге своје пророке зарана једнако говорећи: Не чините тога гада, на који мрзим.

5. Али не послушаше нити пригнуше уха својега да се врате од злоће своје, да не каде другим боговима.

6. Зато се изли јарост моја и гњев мој, и разгорје се у градовима Јудинијем и по улицама Јерусалимским, те посташе развалине и пустош, као што се види данас.

7. А сада овако вели Господ Бог над војскама, Бог Израиљев: Зашто сами себи чините тако велико зло да истријебите из Јуде људе и жене, дјецу и која сисају, да не остане у вас остатка,

8. Гњевећи ме дјелима руку својих, кадећи другим боговима у земљи Мисирској, у коју дођосте да се стани-те да бисте се истријебили и постали клетва и руг у свијех народа на земљи.

9. Јесте ли заборавили зла отаца својих и зла царева Јудинијех и зла жена њиховијех, и своја зла и зла жена својих, која чинише у земљи Јудиној и по улицама Јерусалимским?

10. Не покорише се до данас нити се побојаше, нити ходише по мом закону и уредбама мојим, које ставих пред вас и пред оце ваше.

11. Зато овако вели Господ над војскама, Бог Израиљев: Ево, ја ћу вам обратити лице своје на зло да истријебим све Јудејце.

12. И узећу остатак Јудин, који окрену лице своје да иде у земљу Мисирску да се ондје стани, и изгинуће сви; у земљи ће Мисирској пасти и изгинути од мача и од глади, мало и велико, изгинуће од мача и од глади, и биће уклон и чудо и проклетство и руг.

13. И походићу оне који наставају у земљи Мисирској, као што сам походио Јерусалим, мачем, глађу и помором;

14. И ниједан од остатка Јудина, што отидоше у земљу Мисирску да се ондје стане, неће утећи, нити се избавити да се врате у земљу Јудину, у коју се желе вратити да се населе; јер се неће вратити, осим који побјегну.

15. Тада одговорише Јеремији сви људи који знаћаху да жене њихове каде другим боговима, и све жене, којих стајаше ондје велик збор, и сав народ што живљаше у земљи Мисирској, у Патросу, говорећи:

16. Што нам каза у име Господње, нећемо те послушати;

17. Него ћемо чинити све што је изашло из наших уста кадећи *царици небеској и љевајући јој наљеве, као што смо чинили ми и оци наши, цареви наши и кнезови наши по градовима Јудинијем и по улицама Јерусалимским, јер бијасмо сити хљеба и бијаше нам добро и зла не виђасмо.

*Јер 7, 18.

18. А откад престасмо кадити царици небеској и љевати јој наљеве, ништа немамо и гинемо од мача и од глади.

19. И кад кадимо царици небеској и љевамо јој наљеве, еда ли јој без главара својих печемо колаче служећи јој и љевамо јој наљеве?

20. Тада рече Јеремија свему народу, људима и женама, и свему народу који му онако одговорише, говорећи:

21. Еда ли се не опомену Господ када којим кадисте у градовима Јудинијем и по улицама Јерусалимским ви и оци ваши, цареви ваши и кнезови ваши и народ земаљски? И не дође ли му у срце?

22. И не може Господ више подносити злоће дјела ваших и гадова које чинисте, те земља ваша поста пустош и чудо и проклетство, да нико не живи у њој, како се види данас.

23. Зато што кадисте и што гријешисте Господу и не слушасте гласа Господњег, и по закону његову и уредбама његовијем и свједочанствима његовијем не ходисте, зато вас задеси ово зло, како се види данас.

24. Још рече Јеремија свему народу и свијем женама: Чујте ријеч Господњу, сви Јудејци, који сте у земљи Мисирској!

25. Овако вели Господ над војскама, Бог Израиљев говорећи: Ви и жене ваше рекосте устима својим и рукама својим извршисте говорећи: Извршиваћемо зајете своје што зајетовасмо кадећи царици небеској и левајући јој наљеве. Доиста, испунисте зајете своје и извршисте.

26. Зато чујте Јудејци ријеч Господњу, сви Јудејци који станујете у земљи Мисирској: Ево, ја се заклинам великим именом својим, вели Господ, да се име моје неће више изрицати устима ниједнога Јудејца у свој земљи Мисирској да би рекао: Тако да је жив Господ Господ!

27. Ево, ја ћу пазити на њих зла ради, не добра ради, и Јудејци који су у земљи Мисирској сви ће гинути од мача и од глади, докле их не буде ниједнога.

28. А који утеку од мача, вратиће се из земље Мисирске у земљу Јудину, мало њих, јер сав остатак Јудин, што отидоше у земљу Мисирску да се ондје настане, познаће чија ће се ријеч навршити, моја или њихова.

29. А ово да вам је знак, говори Господ, да ћу вас походити на том мјесту да знате да ће се доиста испунити ријечи моје вама на зло;

30. Овако вели Господ: Ево, ја ћу дати Фараона Вафрија, цара Мисирскога, у руке непријатељима његовијем и у руке онијем који траже душу његову, као што сам дао Седекију, цара Јудина, у руке Навуходоносору, цару Вавилонском, непријатељу његову и који тражаше душу његову.

*Пророк тијешу Варуха Божијим
обећањем да ће му поштедјети
животи.*

45. Ријеч *коју рече Јеремија пророк Варуху, сину Ниријину, кад писаше ове ријечи у књигу из уста Јеремијинијех, четврте године Јоакима, сина Јосијина, говорећи: *Јер 36, 4.

2. Овако вели Господ Бог Израиљев за тебе, Варухе:

3. Рекао си: Тешко мени, јер Господ додаде ми жалост на тугу; изнемогах уздишући, и мира не налазим!

4. Реци му ово: Овако вели Господ: Ево, што сам саградио ја разграђујем, и што сам посадио искоренавам по свој тој земљи.

5. А ти ли ћеш тражити себи велике ствари? Не тражи; јер, ево, ја ћу пустити зло на свако тијело, говори Господ; *али ћу теби дати душу твоју умјесто плијена у свијем мјестима куда отидеш. *Јер 39, 18.

*Прорицање о пројасити Мисираца.
Ушјеха Израиљу.*

46. Ријеч Господња која дође Јеремији пророку за народе:

2. За Мисирце, *за војску Фараона Нехаона, цара Мисирскога, која бијаше на ријеци Ефрату код Харкемиса, и разби је Навуходонсор, цар Вавилонски, четврте године Јоакима, сина Јосијина, цара Јудина. *2 дн 35, 20.

3. Приправите штите и штитиће, и идите у бој;

4. Прежите коње, и појашите, коњици; поставите се са шлемовима; утрите копља, облачите се у оклопе.

5. Зашто их видим гдје се поплашише, враћају се натраг, јунаци њихови поломише се и бјеже без обзира? Страх је одсвуда, говори Господ.

6. Да не утече лаки, нити се избави јаки; да се на сјеверу на обали ријеке Ефрата спотакну и падну.

7. Ко је то што се диже као поток, и воде му се колебају као ријеке?

8. Мисир се диже као поток и његове се воде колебају као ријеке; и вели: Идем, покрићу земљу, затрћу град и оне који живе у њему.

9. Излазите, коњи, бјесните, кола; и нека изађу јунаци, Хуси и Фуди, који носе штитове, и Лудеји, који носе и натежу лук.

10. Јер је овај дан Господу Господу над војскама дан освете, да се освети непријатељима својим; *мач ће их прождријети и наситиће се и опиће се крвљу њиховом; јер ће бити жртва Господа Господа над војскама у земљи сјеверној на ријеци Еуфрату.

*5 Мој 32, 42; Ис 34, 6.

11. *Изиди у Галад и узми балсума, дјевојко кћери Мисирска; залуду су ти многи лијекови, нећеш се излечити. *Јер 8, 22.

12. Народи чуше срамоту твоју, и вике твоје пуна је земља, јер се спотичу јунак о јунака, те обојица падају.

13. Ријеч коју рече Господ Јеремији пророку о доласку Навуходонсора, цара Вавилонскога, да потре земљу Мисирску:

14. Јавите у Мисиру, и огласите у Мигдолу, огласите и у Нофу и у Тафнесу, и реците: Стани и приправи се, јер мач прождрије што је око тебе.

15. Зашто се поваљаше јунаци твоји? Не стоје, јер их Господ обара.

16. Чини, те се многи спотичу и падају један на другога, и говоре: Устани да се вратимо к народу својему и на постојбину своју испред мача насилникова.

17. Вичу ондје: Фараон, цар Мисирски, пропаде, прође му рок.

18. Тако да сам ја жив, говори цар, којему је име Господ над војскама; као Тавор међу горама и као Кармил на мору доћи ће.

19. Спреми што ти треба да се селиш, становнице, кћери Мисирска; јер ће Ноф опустјети и спалиће се да неће нико живјети у њему.

20. Мисир је лијепа јуница; али погибао иде, иде са сјевера.

21. И најамници су његови усред њега као теоци угојени, али се и они обрнуше и побјегоше, не осташе, јер дође на њих дан несреће њихове, вријеме похођења њихова.

22. Глас ће њихов ићи као змијињи, јер они иду с војском и доћи ће са сјекирама на њ као они који сијеку дрва.

23. И они ће посјећи шуму његову, говори Господ, ако јој и нема мјере, јер их је више него скакаваца и нема им броја.

24. Посрами се кћи Мисирска, предана је у руке народу сјеверном.

25. Говори Господ над војскама, Бог Израилев: Ево, ја ћу походити људство у Ноји, и Фараона и Мисир и *богове његове и цареве његове, Фараона и све који се уздају у њ. *Јер 43, 12.

26. И даћу их у руке онима који траже душу њихову, у руке Навуходонсору, цару Вавилонском, и у руке слугама његовијем; а послије ће бити насељен као прије, говори Господ.

27. *А ти се не бој, слуго мој Јаков, и не плаши се, Израиљу, јер, ево, ја ћу те избавити из даљне земље и сјеме твоје из земље ропства његова; и Јаков ће се вратити и почиваће, и биће миран и нико га неће плашити.

*Ис 44, 2.

28. Ти се не бој, слуго мој Јакове, говори Господ, јер сам ја с тобом; јер ћу учинити крај свијем народима у које те прогнах, *али теби нећу учинити краја, него ћу те покарати с мјером, а нећу те оставити сасвијем без кара.

*Јер 30, 11.

*Прорицање о иройасици
Филистејца, Тира и Сидона.*

47. Р^{ијеч} Господња која до-
ђе Јеремији пророку
*за Филистеје прије него Фараон осво-
ји Газу.

*Јез 25, 15, 16.

2. Овако вели Господ: Ево, вода долази са сјевера, и биће као поток који се разљева, и потопаће земљу и што је у њој, град и оне који живе у њему; и људи ће викати, и ридаће сви становници земаљски.

3. Од топота копита јакних коња његовијех, од тутњаве кола његовијех, и праске точкова његовијех, неће се обазрети оцеви на синове, јер ће им руке клонуте,

4. Од онога дана који ће доћи да истријеби све Филистеје и да затре Тир и Сидон и све остале помоћнике, јер ће Господ истријебити Филистеје, *остатак острва Кафтора.

*Ам 9, 7.

5. *Оћелавиће Газа, пропашће Аскалон и остатак долине њихове; докле ћеш се † резати?

*Ам 1, 7; Соф 2, 4; Зах 9, 5; † Јер 41, 5; 48, 37.

6. Јаох, мачу Господњи, кад ћеш се смирити? Врати се у корице своје, стани и смири се.

7. Али како би се смирио? Јер му Господ даде заповијест на Аскалон и на приморје; онамо га одреди.

Прорицање о иройасици Моава.

48. 3^а *Моава овако гово-
ри Господ над војска-
ма, Бог Израиљев: Тешко Невону, јер
ће се опустошити! Киријатајим ће се
посрамити и узети; Мизгав ће се по-
срамити и препаста.

*Ис 15, 16.

2. Неће се више хвалити *Моав
Есевомом; јер му зло мисле: Ходите
да га истријебимо да није више на-
род. И ти, Мадмене, опустјећеш; мач
ће те гонити.

*Јез 25, 8-11.

3. Чује се вика из Оронајима, пу-
стошење и сатирање велико.

4. Моав се сатре; стоји вика дјецe
његове.

5. Јер ће се путем Луитским диза-
ти плач без престанка; и како се сла-
зи у Оронајим, непријатељи ће чути
страшну вику:

6. Бјежите, избавите душе своје, и
будите *као вријес у пустињи.

*Јер 17, 6.

7. Јер што се уздаш у своја дјела и
у благо своје, зато ћеш се и ти узети,
и Хамос ће отићи у ропство, свеште-
ници његови и кнезови његови скупа.

8. И доћи ће затирач у сваки град,
неће се сачувати ниједан град; доли-
на ће пропасти и равница ће се опу-
стошити, јер Господ рече.

9. Подајте крила Моаву, нека брзо
одлети; јер ће градови његови опу-
стјети да неће нико живјети у њима.

10. *Проклет био ко немарно ради
дјело Господње, и проклет ко устеже
мач свој од крви!

*1 Сам 15, 3, 9.

11. Моав је био у миру од дјетињ-
ства својега и почивао на дрождини
својој, нити се претакао из суда у суд,
нити је у ропство ишао; зато му оста

укус његов, и мирис се његов није промијенио.

12. Зато, ево, иду дани, говори Господ, да му пошљем преметаче који ће га праметнути, и судове његове испразнити и мјехове његове покидати.

13. И Моав ће се осрамотити с Хамоса, као што се осрамотио дом Израиљев с Ветиља, гада својега.

14. Како говорите: Јаки смо и јунаци у боју?

15. Моав ће се опустошити и градови ће његови пропасти, и најбољи младићи његови сићи ће на заклање, говори цар, којему је име Господ над војскама.

16. Близу је погибао Моавова, и зло његово врло хити.

17. Жалите га сви који сте око њега, и који год знате за име његово, реци: Како се сломи јаки штап, славна палица?

18. Сићи са славе своје и сједи на мјесто засушено, кћери, која живиш у Девону; јер ће затирач Моавов доћи на тебе и раскопаће градове твоје.

19. Стани на путу и погледај, која живиш у Ароиру, упитај онога који бјежи и ону која гледа да се избави, реци: Што би?

20. Посрами се Моав; јер се разби; ридајте и вичите; јавите у Арнон да се Моав опустоши.

21. Јер суд дође на земљу равну, на Олон и на Јасу и Мифат,

22. И на Девон и на Невон и на Вет-Девлатајим,

23. И на Киријатајим и на Вет-Гамул и на Вет-Меон,

24. И на Кериот и на Восору, и на све градове земље Моавске, који су далеко и који су близу.

25. Одбијен је рог Моаву, и мишица се његова сломи, говори Господ.

26. *Опојте га, јер се подигао на Господа; нека се ваља Моав у блуво-тини својој, и буде и он подсмјех.

*Јер 25, 15.

27. Јер није ли теби Израиљ био подсмјех? Је ли се затекао међу лупежима, те кад год говориш о њему поскакујеш?

28. Оставите градове и населите се у стијени, становници Моавски, и будите као голубица која се гнијезди у крају и расјелини.

29. Чусмо понос Моавов да је веома поносит, охолост његову и понос, разметање његово и обијест његову.

30. Знам ја, говори Господ, обијест његову; али неће бити тако; лажи његове неће учинити ништа.

31. Зато ћу ридати за Моавом, викајући за свијем Моавом, уздисаће се за онима у Кир-Ересу.

32. Више него за Јазиром плакаћу за тобом, лозо Сивамска; одводе твоје пријеђоше море, допријеше до мора Јазирскога; затирач нападе на љетину твоју и на бербу твоју.

33. И радост и весеље отиде с роднога поља, из земље Моавске, и учиних те неста у кацама вина; нико неће газити пјевајући; пјесма неће се више пјевати.

34. Од вике Есевонске, која доприје до Елеале, подигоше вику до Јасе, од Сигора до Оронајима, као јуница од три године, јер ће и вода Нимримских нестати.

35. И учинићу, говори Господ, да не буде Моаву човјека који би приносио жртву на висини и кадио боговима својим.

36. *Зато ће срце моје пиштати за Моавом као свирала, и срце ће моје пиштати као свирала за људима у Кир-Ересу, † јер ће му сва течевина пропасти.

*Ис 16, 11; † Ис 15, 7.

37. Јер ће све главе бити ћелаве и све браде обријане, и све руке изрезане, и око бедара костријет.

38. На свијем крововима Моавовијем и по улицама његовијем биће сâм плач, јер ћу разбити Моава као

суд на ком нема милине, говори Господ.

39. Ридајте: Како је сатрвен! Како Моав обрну плећи срамотан? И по-ста Моав подсмјех и страхаота свје-ма који су око њега.

40. Јер овако говори Господ: Ево, као орао долетјеће и *рашириће кри-ла своја над Моавом. *Јер 49, 22.

41. Керијот је покорен и тврда се мјеста заузеле, и срца ће у јунака Моавовијех бити у онај дан као срце у жене која се порађа.

42. И Моав ће се истријебити да не буде народ, јер се подиже на Господа.

43. *Страх и јама и замка око тебе је, становниче Моавски, говори Го-спод. *Ис 24, 17, 18.

44. Ко утече од страха, пашће у ја-му, а ко излезе из јаме, ухватиће се у замку; јер ћу пустити на њега, на Моава, годину похођења њихова, го-вори Господ.

45. У сјену Есевонском оставише се који бјежаху од силе; али ће *огањ изаћи од Есевона и пламен усред Си-она, и опалиће крај Моаву и тјеме немирницима. *4 Мој 21, 28.

46. Тешко теби, Моаве, пропаде народ Хамосов, јер синове твоје за-робише, и кћери твоје одведоше у ропство.

47. Али ћу повратити робље Моа-вово у пошљедње вријеме, говори Го-спод. Довде је суд Моаву.

*Прорицање о пројаси Амона,
Едома, Дамаска, Кидара, Асора и
Елама.*

49. 3а синове *Амонове, овако вели Господ: Зар Израил нема синова? Зар нема наслједника? Зашто Малхом насли-једи земљу Гадову? И зашто се народ његов насели у његовијем градови-ма? *Јез 25, 2; Ам 1, 13; Соф 2, 8, 9.

2. Зато, ево, иду дани, говори Го-спод, кад ћу учинити да се чује вика убојна у Рави синова Амоновијех, и она да буде гомила развалина, и се-ла њезина попаљена огњем; и Изра-иљ ће овладати онима који бјеху њим овладали, говори Господ.

3. Ридај Есевоне, јер је Гај опусто-шен; вичите села Равска; припашите око себе костријет, наричите и трчи-те око плотова; јер ће Малхом отићи у ропство, свештеници његови и кне-зови његови скупа.

4. Што се хвалиш долинама? Рас-топила се долина твоја, кћери одмет-ниці! Која се уздаш у благо своје: Ко би ударио на ме?

5. Ево ја ћу пустити на те страх одсвуда унаоколо, говори Господ Го-спод над војскама, и распршаћете се сви, и неће бити никога да сакупи бјежан.

6. Али ћу *послије повратити ро-бље синова Амоновијех, говори Го-спод. *Јер 48, 47.

7. *За Едома овако вели Господ над војскама: † Зар нема више му-дрости у Теману? Неста ли свјета ра-зумнима? Ишчиље ли мудрост њихо-ва? *Јез 25, 12; Ам 1, 11; † Авд 8.

8. Бјежите, обратите плећи, за-врите се дубоко, становници Дедан-ски, јер ћу пустити на Исава погибао његову у вријеме кад ћу га походити.

9. Да ти дођу берачи, не би ли ти оставили пабирака? Да дођу лупежи ноћу, не би ли однијели колико им је доста?

10. Али ја оголузних Исава, открих потаје његове да се не може сакрити; пропаде сјеме његово, браћа његова и сусједи његови, нико не оста.

11. Остави сироте своје, ја ћу им живот сачувати, и удовице твоје нека се уздају у ме.

12. Јер овако вели Господ: Ево, ко-ји не би требало да пију из чаше, до-

иста ће пити; а ти ли ћеш остати без кара? Нећеш остати без кара, него ћеш зацијело пити.

13. Јер собом се заклињем, говори Господ, да ће Восора бити пуштош, руг, чудо и проклетство, и сви ће градови њезини бити пустиња вјечна.

14. Чух глас од Господа, и гласник би послан к народима да рече: Скупите се и идите на њу, и дигните се у бој.

15. Јер, гле, учинићу те да будеш мали међу народима и презрен међу људима.

16. Обијест твоја и поноситост срца твојега превари тебе који живиш у расјелинама каменијем и држиш се високих хумова; да начиниш себи гнијездо високо као орао, и оданде ћу те свалити, говори Господ.

17. И земља ће Едомска бити пустиња; *ко прође мимо њу, свак ће се чудити и звиждати ради свијех рана њезинијех. *Јер 50, 13.

18. Као кад се затре Содом и Гомору и сусједство њихово, вели Господ, неће се населити ондје нико, нити ће се бавити ондје син човјечји.

19. *Гле, као лав изаћи ће подижући се више него Јордан на стан силнога; али ћу га брзо отјерати из те земље, и поставићу над њом онога ко је изабран; јер ко је као ја? И ко ће се прети са мном? И који ће ми пастир одољети? *Јер 50, 44.

20. Зато чујте намјеру Господњу што је науmio за Едомце и мисли његове што је смислио за становнике Теманске: Заиста најмањи из стада развлачиће их, заиста ће опустјети стан с њима.

21. Од праске падања њихова земља ће се трести, и вика ће се њима чути на Црвеном мору.

22. Гле, *доћи ће и долетјеће као орао и рашириће крила своја над Во-

сором, и биће срце у јунака Едомских као срце у жене која се порађа.

*Јер 48, 40.

23. *За Дамасак. Посрами се Емат и Арфад, јер чу зле гласове; растопише се, страх је на мору, не може се умирити. *Ис 17, 1; Ам 1, 3.

24. Дамасак клону, обрати се да бјежи, дрхат га подузе, туга и болови освојише га као породиљу.

25. Како се не остави славни град? Град радости моје?

26. Зато ће попадати младићи његови на улицама његовијем, и сви ће војници његови изгинуту у онај дан, говори Господ над војскама.

27. И распалићу огањ у зидовима Дамаштанским, и прождријеће дворе Вен-Ададове.

28. За Кидар и за царства Асорска, која разби Навуходоносор, цар Вавилонски, овако вели Господ: Устаните, идите на Кидар, и затрите синове источне.

29. Узеће им шаторе и стада, завјесе њихове и судове њихове и камиле њихове отеће, и викаће на њих страшно одсвуда.

30. *Бјежите, селите се далеко, заврите се дубоко, становници Асорски, говори Господ, јер је Навуходоносор, цар Вавилонски, намјерио намјеру против вас, и смислио мисао против вас. *Јер 49, 8.

31. Устаните, идите к народу мирноме, који живи без страха, говори Господ, који нема врата ни пријеворница, живе сами.

32. И камиле ће њихове бити плијен, и мноштво стоке њихове грабеж, и расијаћу их у све вјетрове, *оне што се с краја стригу; и доведићу погибао на њих са свијех страна, говори Господ. *Јер 9, 26; 25, 23.

33. И Асор ће бити *стан змајевски, пустиња довијека; нико се неће ондје населити, нити ће се бавити у њему син човјечји. *Јер 9, 11.

34. Ријеч Господња која дође Јеремији пророку за Елам, у *почетку царовања Седекије, цара Јудина, говорећи: *Јер 25, 25.

35. Овако вели Господ над војскама: Ево, ја ћу сломити лук Еламу, главну силу његову;

36. И доведићу на Елам четири вјетра с четири краја небеса, и у све те вјетрове расијаћу их, тако да неће бити народа куда неће отићи прогнанци Еламски.

37. И уплашићу Еламце пред непријатељима њиховијем и пред онима који траже душу њихову; и пустићу зло на њих, жестину гњева својега, говори Господ, и пустићу за њима мач докле их не затрем.

38. И намјестићу пријесто свој у Еламу, и истријебићу оданде цара и кнезове, говори Господ.

39. Али у *пошљедње вријеме повратићу робље Еламско, говори Господ. *Јер 49, 6.

*Прорицање о пројаси Вавилона
и о избављењу јудејског народа.*

50. Ријеч коју рече Господ за Вавилон и за земљу Халдејску преко Јеремије пророка.

2. Јавите народима и разгласите, подигните заставу, разгласите, не тајите, реците: Узе се Вавилон, посрами се *Вил, разби се Меродах; посрамише се идоли његови, разбише се гадни богови његови. *Ис 46, 1.

3. Јер се народ подиже на њ са сјевера, који ће му земљу опустити, да неће бити никога да живи у њој; и људи и стока побјећи ће и отићи.

4. У те дане и у то вријеме, говори Господ, доћи ће синови Израилеви и синови Јудини заједно ићи ће *плачући и тражиће Господа Бога својега. *Јер 31, 9.

5. Питаће за пут у Сион, и обротивши се онамо, рећи ће: Ходите, сјединимо се с Господом завјетом вјечнијем, који се не заборавља.

6. Народ је мој стадо изгубљено; пастири његови заведоше га, те лута по горама, иде с брда на хумове, заборавивши стан свој.

7. Ко их нађе, прождираще их, и непријатељи њихови говорише: Нећемо бити криви, јер згријесише Господу, стану правде, Господу, наду отаца њиховијех.

8. Бјежите из Вавилона и изидите из земље Халдејске и будите као овнови пред стадом.

9. Јер, ево, ја ћу подигнути и доведићу на Вавилон збор великих народа из земље сјеверне, који ће се уврстати да се бију с њим, и узеће га; стријеле су им као у добра јунака, не враћају се празне.

10. И земља ће се Халдејска оплијенити, сви који ће је плијенити наситиће се, говори Господ.

11. Јер се веселисте, јер се радовасте плијенећи моје наслједство; јер бјешњесте као јуница на трави и рзасте као јаки коњи.

12. Мати се ваша осрамоти врло, родитељка ваша постидје се; ево, биће пошљедња међу народима, пустиња, земља суха и пустош.

13. Од гњева Господњег неће се у њој живјети, него ће сва опустјети; *ко год прође мимо Вавилон, чудиће се и звиждаће ради свијех рана његовијех. *Јер 49, 17.

14. Поставите се око Вавилона сви који натежете лук, стријељајте га, не жалите стријела; јер је сагријешао Господу.

15. Вичите на њ унаоколо; пружа руку; темели му падоше, зидови су му разваљени; јер је освета Господња; осветите му се; *како је чинио, онако му учините. *Отк 18, 6.

16. Истријебите из Вавилона сијача и онога који маше српом о жетви; од мача насилникова нека се врати сваки своје народу, и сваки у своју земљу нека бјежи.

17. Израиљ је стадо разагнано, лавови га распашише; најприје га једе цар Асирски, а послје му кости изломи Навуходоносор, цар Вавилонски.

18. Зато овако вели Господ над војскама, Бог Израиљев: Ево, ја ћу походити цара Вавилонскога и земљу његову, као што сам походио цара Асирскога.

19. И повратићу Израиља у торове његове, и пашће по Кармилу и Васану; и по гори Јефремовој и Галаду ситиће се душа његова.

20. У оне дане и у оно вријеме, говори Господ, *тражиће се безакоње Израиљево, али га неће бити; и гријеси Јудини, али се неће наћи, јер ћу опростити онима које оставим.

*Јер 31, 34.

21. Изиди на земљу Мератајмску и на становнике Фекодске; затри и истријеби иза њих, говори Господ, и учини све како ти заповједим.

22. Вика је убојна у земљи и полом велик.

23. Како се сломи и скрши *маљ цијеле земље? Како Вавилон поста чудо међу народима? *Јер 51, 20.

24. Ја ти метнух замку, Вавилоне, и ти се ухвати не дознавши; нашао си се и ухватио си се, јер си се заратио с Господом.

25. Господ отвори ризницу своју и извади оружје гњева својега; јер је то дјело Господа Господа над војскама у земљи Халдејској.

26. Ходите на њу с краја земље, отворите житнице њезине; газите је као стогове и потрите је да не остане од ње остатка.

27. Покољите мачем све теоце њезине, нека сићу на заклање; тешко

њима, јер дође дан њихов, вријеме похођења њихова!

28. Чује се глас онијех који бјеже и који утекоше из земље Вавилонске да јаве у Сиону освету Господа Бога нашега, освету двора његова.

29. Сазовите на Вавилон мноштво; сви који натежете лук станисте у окр према њему унаоколо да не утече ниједан, *платите му по дјелима његовијем; како је чинио, онако му учините, јер се је супрот Господу узносио, супрот свецу Израиљеву.

*Јер 50, 15.

30. Зато ће младићи његови пасти по улицама његовијем, и сви ће војници његови изгинути у онај дан, говори Господ.

31. Ево мене на тебе, поносити, говори Господ Господ над војскама, јер дође дан твој, вријеме да те походим.

32. Поносити ће се спотаћи и пасти, и неће бити никога да га подигне; и распалићу огањ у градовима његовијем, и спалиће сву околину његову.

33. Овако вели Господ над војскама: Сила се чини синовима Израиљевим и синовима Јудинијем; који их заробише, држе их, неће да их пусте.

34. Избавитељ је њихов силан, име му је Господ над војскама, он ће доиста бранити ствар њихову да умири земљу и смете становнике Вавилонске.

35. Мач на Халдејце, говори Господ, и на становнике Вавилонске и на кнезове његове и на мудраце његове.

36. Мач на лаже његове, и полу-дјеће; мач на јунаке његове, и препашће се.

37. Мач на коње његове, и на кола његова и на сву мјешавину што је усред њега, и *постаће као жене; мач на благо његово, и разграбиће се. *Јер 51, 30.

38. Суша на воде његове, и усахнуће, јер је земља идољска, и око лажнијех богова лудују.

39. Зато ће се ондје настанити дивље звијери и буљине, и сове ће ондје становати; и неће се населити довијека и неће се у њој живјети нигда.

40. *Као кад Господ затре Содом и Гомору и сусједство њихово, говори Господ, неће се нико ондје населити, нити ће се бавити у њој син човјечји.

*1 Мој 19, 25.

41. *Ево, народ ће доћи са сјевера, велик народ, и цареви силни подигнуће се од крајева земаљских. *Јер 50, 9.

42. *Лук и копље носиће, жестоки ће бити, нити ће жалити; глас ће им као море бучати и јахаће на коњма, спремни као јунаци за бој, на тебе, кћери Вавилонска. *Јер 6, 23.

43. Цар Вавилонски кад чује глас о њима, клонуће му руке, туга ће га спопасти и болови као породиљу.

44. *Гле, као лав изаћи ће подижући се више него Јордан на стан силнога; али ћу га брзо отјерати из те земље, и поставићу над њом онога ко је изабран; јер ко је као ја и ко ће се прети са мном? И који ће ми пастир одољети? *Јер 49, 19 и даље.

45. Зато чујте намјеру Господњу што је наумио за Вавилон, и мисли његове што је смислио за земљу Халдејску; заиста најмањи из стада развлачиће их, заиста ће опустити стан с њима.

46. Од праске кад се узме Вавилон потрешће се земља, и вика ће се чути по народима.

*Наставак: Миђани руше Вавилон;
Јудејцима доушћен повратак.*

51. **О**вако говори Господ: Ево, ја ћу подигнути на Вавилон и на оне који живе усред

онијех који устају на ме вјетар који мори.

2. Послаћу на Вавилон *вијаче који ће га развијати и земљу његову испразнити, јер ће га опколити са свијех страна у дан невоље његове.

*Јер 15, 7.

3. Стријелац нека натезе лук на стријелца и на онога који се поноси својим оклопом; и не жалите младића његовијех, потрите му сву војску,

4. Нека падну побијени у земљи Халдејској и избодени на улицама његовијем.

5. Јер није оставио Израиља и Јуде Бог њихов, Господ над војскама, ако и јест земља њихова пуна кривице свецу Израиљеву.

6. *Бјежите из Вавилона и избавите сваки душу своју да се не истријебите у безакоњу његову, јер је вријеме освете Господње, † плаћа му што је заслужио.

*Јер 50, 8; Отк 18, 4; † Јер 25, 14.

7. *Вавилон бијаше златна чаша у руци Господњој, којом опоји сву земљу; вина његова пише народи, зато полудјеше народи. *Отк 17, 4.

8. Уједанпут *паде Вавилон и разби се; ридајте за њим; донесите балсама за ране његове не би ли се исцјелио. *Отк 18, 2.

9. Лијечисмо Вавилон, али се не исцјели; оставите га, и да идемо сваки у своју земљу; јер до неба допире суд његов и диже се до облака.

10. Господ је изнио правду нашу; ходите да приповиједамо на Сиону дјело Господа Бога својега.

11. Чистите стријеле, узмите шитове; *Господ подиже дух царева Мидских, јер је Вавилону намислио да га затре; јер је † освета Господња, освета цркве његове. *Ис 13, 17; † Јер 50, 28.

12. На зидовима Вавилонским подигните заставу, утврдите стражу, поставите стражаре, намјестите за-

сједе; јер је Господ намислио, и учи-
ниће што је рекао за становнике Ва-
вилонске.

13. *О ти што станујеш крај воде
велике и имаш много блага! Дође
крај твој и свршетак лакомству тво-
јему. *Отк 17, 1.

14. Господ над војскама закле се
собом: Напунићу те људима као ска-
кавцима, и они ће ти пјевати пјесму.

15. Он је створио земљу силом
својом, утврдио васиљену мудрошћу
својом, и разумом својим разапео
небеса.

16. Кад пусти глас свој, буче воде
на небесима, подиже пару с крајева
земаљских, и пушта муње с даждем,
и изводи вјетар из стаја његовијех.

17. Сваки човјек поста безуман
од знања, сваки се златар осрамоти
ликом резанијем; јер су лаж ликови
његови ливени и нема духа у њима.

18. Таштина су, дјело пријеварно;
кад их походим погинуће.

19. Није такав дио Јаковљев; јер је
он Творац свему и он је дио наслѣд-
ства његова; име му је Господ над
војскама.

20. *Ти си ми био маљ, оружје
убојно, и тобом сатрх народе и тобом
расух царства. *Ис 10, 5; Јер 50, 23.

21. И тобом сатрх коња и јахача
његова; и тобом сатрх кола и који сје-
ђаху на њима.

22. И тобом сатрх човјека и жену,
и сатрх тобом старца и дијете, и са-
трх тобом момка и дјевојку.

23. И тобом сатрх пастира и стадо
његово, и тобом сатрх орача и воло-
ве његове ујармљене, и сатрх тобом
кнезове и властеље.

24. И платићу Вавилону и свијем
становницима Халдејским за све зло
које учинише Сиону, на ваше очи, го-
вори Господ.

25. Ево мене на тебе, горо, која са-
тиреш, говори Господ, која затиреш сву

земљу, и замахнућу руком својом на те
и свалићу те са стијена, и начинићу од
тебе *гору изгорјелу. *Отк 8, 8.

26. И неће узети од тебе камена за
угао ни камена за темељ, јер ћеш би-
ти пустош вјечна, говори Господ.

27. *Подигните заставу у земљи,
затрубите у трубе међу народима,
приправите народе на њ, сазовите на
њ царство Араратско, Минијско и Ас-
хананско; поставите војводу супрот
њему, доведите коње као скакавце
бодљикасте. *Ис 13, 2.

28. Приправите народе супрот
њему, цареve Мидске и војводе њихо-
ве и све властеље њихове и сву земљу
државе њихове.

29. И земља ће се затрести и уз-
мучити, јер ће се мисао Господња
извршити на Вавилону да обрати зе-
мљу Вавилонску у пустињу да нико
не живи у њој.

30. Престаше војевати јунаци Ва-
вилонски, стоје у граду, нестасиле
њихове, посташе као жене, изгорје-
ше станови њихови, пријеворнице
њихове поломише се.

31. Гласник ће сретати гласника,
и посланик ће сретати посланика да
јаве цару Вавилонском да му је узет
град са свијех крајева,

32. И да се бродови узеше и језера
изгорјеше огњем и војници се препали.

33. Јер овако вели Господ над вој-
скама, Бог Израиљев: Кћи је Вави-
лонска као гумно; вријеме је да се
набије, још мало, па ће доћи вријеме
да се пожње.

34. Изједе ме и потре ме Навухо-
доносор, цар Вавилонски, начини од
мене непотребан суд, прождрије ме
као змај, напуни трбух свој милина-
ма мојим, и отјера ме.

35. Неправда која се чини мени и
мојему тијелу нека дође на Вавилон,
рећи ће становница Сионска, и крв
моја на становнике Халдејске, гово-
риће Јерусалим.

36. Зато овако вели Господ: Ево, ја ћу расправити парбу твоју и осветићу те; и осушићу море његово, и изворе ћу његове осушити.

37. И Вавилон ће постати гомила, стан змајевски, чудо и подсмјех, да нико неће живјети у њему.

38. Рикаће сви као лавови и вители као лавићи.

39. Кад се угрију, изнијећу им да пију, и опојићу их да се развеселе и заспе вјечнијем сном да се не пробуде, говори Господ.

40. Свешћу их на заклање као јагањце, као овнове с јарцима.

41. Како се предоби *Сисах и узео се хвала све земље? Како Вавилон поста чудо међу народима? *Јер 25, 26.

42. Море уста на Вавилон, покри га мноштво вала његовијех.

43. Градови његови посташе пусти, земља сасушена и пуста, земља гдје нико не живи, нити пролази кроз њу син човјечји.

44. *И походићу Вила у Вавилону и извући ћу из уста његовијех што је прождро, и неће се више стјецати к њему народи, и зид ће Вавилонски пасти. *Јер 50, 2.

45. *Изиди из њега, народе мој, и избавите сваки своју душу од жестокога гњева Господњег. *Јер 51, 6.

46. Немојте да одмекне срце ваше и да се уплашите од гласа који ће се чути у земљи; а доћи ће глас једне године, а послје њега други глас друге године, и насиље ће бити у земљи, и господар ће устати на господара.

47. Зато, ево, иду дани кад ћу походити резане ликове Вавилонске, и сва ће се земља његова посрамити, и сви ће побијени његови пасти усред њега.

48. *Небо и земља и све што је у њима пјеваће над Вавилоном, јер ће доћи на њ са сјевера затирач, говори Господ. *Отк 18, 20.

49. И као што је Вавилон учинио да падну побијени Израиљеви, тако ће пасти у Вавилону побијени све земље.

50. Који утекосте од мача, идите, не стојте; помињите Господа издалека, и Јерусалим нека вам је у срцу.

51. Посрамисмо се што чусмо руг, стид попаде лице наше што туђини ућоше у светињу дома Господњег.

52. Зато, гле, иду дани, говори Господ, кад ћу походити резане ликове његове, и по свој земљи његовој јечаће рањеници.

53. Да се Вавилон и на небо погне, и на висини да утврди силу своју, доћи ће од мене на њ затирач, говори Господ.

54. Чује се велика вика из Вавилона, и велик полом из земље Халдејске.

55. Јер Господ затира Вавилон, и укида у њему велику вреву; и вали ће њихови бучати као велика вода, вика ће се њихова разлијегати.

56. Јер дође на њ, на Вавилон, затирач, јунаци се његови заробише, лукови се њихови потрше; јер је Господ Бог који плаћа, доиста ће платити.

57. *Опојићу кнезове његове и мудраце његове, војводе његове и владетеље његове и јунаке његове да ће заспати вјечнијем сном и неће се пробудити, говори цар којему је име Господ над војскама. *Јер 51, 39.

58. Овако вели Господ над војскама: Широки зидови Вавилонски сасвијем ће се раскопати, и висока врата његова огњем ће се спалити, *те ће бити да су људи узалуд радили, и народи се трудили за огањ. *Авак 2, 13.

59. Ријеч што заповједи пророк Јеремија Сераји, сину Нирије, сина Масијина, кад пође од Седекије, цара Јудина, у Вавилон четврте године царовања његова; а Сераја бјеше главни постељник.

60. А Јеремија написа у једну књигу све зло које шћаше доћи на Вавилон, све ове ријечи што су написане за Вавилон.

61. И рече Јеремија Сераји: Кад доћеш у Вавилон, тада гледај и прочитај све ове ријечи;

62. И реци: Господе, ти си говорио за ово мјесто да ћеш га затрти да нико не живи у њему, ни човјек ни живинче, него да је пустош довијека.

63. А кад прочиташ ову књигу, *вежи камен за њу, и баци је у Ефрат.

*Отк 18, 21.

64. И реци: Тако ће потонути Вавилон и неће се подигнути ода зла које ћу пустити на њ, и они ће изнемоћи. Довде су ријечи Јеремијине.

*Крајња историја разорења
Јерусалима; помиловање
цара Јоахима.*

52. Двaдесет и једна година бијаше *Седекији кад поче царовати, и царова једанаест година у Јерусалиму. Матери му бјеше име Амутала, кћи Јеремијина, из Ливне.

*2 цар 24, 18 и даље.

2. Он чињаше што је зло пред Господом сасвијем како је чинио Јоаким.

3. Јер од гњева Господњег зби се Јерусалиму и Јуди, те их одбаци испред себе. А Седекија се одметну од цара Вавилонскога.

4. И тако девете године његова царовања, десетогa дана дође Навуходносор, цар Вавилонски, са свом војском својом на Јерусалим; и стадоше у окò под њим, и начинише опкопе око њега.

5. И град би опкољен до једанаесте године царовања Седекијина.

6. И деветогa дана четвртогa мјесеца наста велика глад у граду, те народ земаљски немаше хљеба.

7. Тада град би проваљен, и војници сви побјегоше и изидоше из града

ноћу на врата између два зида уз врт царев, а Халдејци бијаху свуда око града; и отидоше путем к пустињи.

8. Али војска Халдејска потјера цара, и стигоше Седекију у пољу Јерихонском, а сва војска што бијаше с њим разбјеже се од њега.

9. И ухватише цара и одведоше га к цару Вавилонском у Ривлу у земљи Ематској; и ондје му суди.

10. И покла цар Вавилонски синове Седекијине на његове очи, и све кнезове Јудине покла у Ривли.

11. И Седекији ископа очи, и свежав га у двоје вериге мједене, одведе га цар Вавилонски у Вавилон и метну га у тамницу, гдје оста до смрти своје.

12. А десетогa дана петогa мјесеца године деветнаесте царовања Навуходносора, цара Вавилонскога, дође у Јерусалим Невузардан, заповједник стражарски, који служаше цару Вавилонском.

13. И попали дом Господњи и дом царски и све домове у Јерусалиму; све велике куће попали огњем.

14. И све зидове Јерусалимске унаоколо развали сва војска Халдејска што бијаше са заповједником стражарским.

15. А народ сиромашни и остатак народа што оста у граду, и пребјеге што пребјегоше к цару Вавилонском, и остали прости народ одведе Невузардан, заповједник стражарски.

16. Само од сиромашногa народа у земљи остави Невузардан, заповједник стражарски, који ће бити виноградари и ратари.

17. И ступове мједене што бијаху у дому Господњем, и подножја и море мједено које бијаше у дому Господњем, *изломише Халдејци, и мјед од њих однесоше у Вавилон.

*Јер 27, 19.

18. И лонце и лопате и виљушке и котлиће и кадионице и све судове мједене којима служаху, узеше,

19. И умиваонице и клијешта с котлићима и лонцима и свијетњацима и

кадионицама и чашама, што год бијаше златно и што год бијаше сребрно, узе заповједник стражарски,

20. Два ступа, једно море, и дванаест волова мједенијех што бијаху под подножјима, што начини цар Соломон за дом Господњи, *не бјеше мјере мједи од свијех тијех судова. *1 цар 7, 47.

21. А ступови бијаху сваки од осамнаест лаката у висину, а унаоколо од дванаест лаката, а четири прста бјеше сваки дебео и шупал;

22. И озго на њему бијаше оглавље мједено, и оглавље бјеше високо пет лаката, и плетеница и шипци око оглавља, све од мједи; такав бијаше и други ступ са шипцима.

23. И бијаше деведесет и шест шипака са сваке стране; свега шипака на плетеници унаоколо бијаше сто.

24. Узе заповједник стражарски и Серају, првога свештеника, и Софонију, другога свештеника, и три вратара.

25. А из града узе једнога дворанина који бијаше над војницима и седам људи који стајаху пред царем, који се нађоше у граду, и првога писара војничкога који пописиваше народ по земљи у војску, и шездесет људи из народа земаљскога који се нађоше у граду.

26. Узе их Невузардан, заповједник стражарски, и одведе к цару Вавилонском у Ривлу.

27. А цар их Вавилонски поби и погуби у Ривли у земљи Ематској. Тако би пресељен Јуда из земље своје.

28. Ово је народ што га пресели Навуходоносор: *седме године † три тисуће и двадесет и три Јудејца;

*2 цар 24, 12; † 2 цар 24, 14.

29. Године осамнаесте Навуходоносорове пресели из Јерусалима осам стотина и тридесет и двије душе;

30. Године двадесет треће Навуходоносорове пресели Невузардан, заповједник стражарски, Јудејца седам стотина и четрдесет и пет душа; свега четири тисуће и шест стотина душа.

31. А тридесет седме године отако се зароби Јоахин, цар Јудин, дванаестог мјесеца, двадесет петога дана, Евил-Меродах, цар Вавилонски, исте године зацарив се извади из тамнице Јоахина, цара Јудина.

32. И лијепо говори с њим, и намјести му пријесто више пријестола других царева који бијаху код њега у Вавилону.

33. И промијени му хаљине тамничке, и он јеђаше свагда с њим свега вијека својега.

34. И храна му се једнако даваше од цара Вавилонскога сваки дан свега вијека његова до смрти његове.

ПЛАЧ ЈЕРЕМИЈИН

*Јерусалим ојусишоен и осрамоћен
шужи и моли за помоћ.*

1. Како сједи сам, поста као удовица, град који бјеше пун народа! Велик међу народима, глава међу земљама потпаде под данак!

2. Једнако плаче ноћу, и сузе су му на образима, нема никога од сви-

јех који га љубљаху да га потјешу; сви га пријатељи његови изневјерише, посташе му непријатељи.

3. Исели се Јуда од муке и љутога ропства; сједи међу народима, не налази мира; сви који га гонише стигоше га у тјеснацу.

4. Путови Сионски туже, јер нико не иде на празник; сва су врата њего-

ва пуста, свештеници његови уздишу, дјевојке су његове жалосне, и сâм је јадан.

5. Противници његови посташе глава, непријатељима је његовијем добро; јер га Господ учвијели за мноштво безакоња његова; дјеца његова иду у ропство пред непријатељем.

6. И отиде од кћери Сионске сва слава њезина; кнезови су њезини као јелени који не налазе паше; иду немоћни пред онијем који их гони.

7. Опомиње се Јерусалим у муци својој и у јаду свом свијех милина што је имао од старине, кад пада народ његов од руке непријатељевог а никога нема да му помогне; непријатељи гледају га и смију се престанку његову.

8. Тешко сагријеси Јерусалим, зато поста као нечиста жена; сви који су га поштовали презиру га, јер видјеше голотињу његову; а он уздише, и окреће се натраг.

9. Нечистота му бјеше на скутовима; није мислио на крај свој; пао је за чудо, а нема никога да га потјешу. Погледај, Господе, муку моју, јер се непријатељ понио.

10. Непријатељ посеже руком на све драге ствари његове, и он гледа како народи улазе у светињу његову, за које си заповједио: *да не долазе на сабор твој. *5 Мој 23, 3.

11. Сав народ његов уздише тражећи хљеба, дају драгоцјене ствари своје за јело да окријепе душу. Погледај, Господе, и види како сам поништен.

12. Зар вам није стало, сви који пролазите овуда? Погледајте и видите, има ли бола какав је мој, који је мени допао, којим ме учвијели Господ у дан жестокога гњева својега.

13. С висине пусти огањ у кости моје, који их освоји; разапне мрежу

ногама мојима, обори ме наузнако, пустоши ме, те по вас дан тужим.

14. Свезан је руком његовом јарам од гријеха мојих, усукани су и дођоше ми на врат; обори силу моју; предаде ме Господ у руке из којих се не могу подигнути.

15. Полази Господ све јунаке моје усред мене, сазва на ме сабор да потре младиће моје; *као грожђе у каци изгази Господ дјевојку кћер Јудину.

*Ис 63, 3.

16. Зато ја плачем, очи моје, очи моје лију сузе, јер је далеко од мене утјешитељ који би укријепио душу моју; синови моји пропадоше, јер надвлада непријатељ.

17. Сион шири руке своје, нема никога да га тјешу; Господ заповједи за Јакова, те га опколише непријатељи; Јерусалим поста међу њима као нечиста жена.

18. Праведан је Господ, јер се супротих заповјести његовој; чујте, сви народи, и видите бол мој; дјевојке моје и младићи моји отидоше у ропство.

19. Звах пријатеље своје, они ме преварише; свештеници моји и старјешине моје помријеше у граду *тражећи хране да окријепе душу своју.

*Пл 1, 11.

20. Погледај, Господе, јер ми је туга, утроба ми се усколебала, срце се моје преврће у мени, јер се много супротих; на пољу учини ме сиротом мач, а код куће сама смрт.

21. Чују гдје уздишем, али нема никога да ме потјешу; сви непријатељи моји чуше за несрећу моју и радују се што си то учинио; довешћеш дан који си огласио, те ће они бити као ја.

22. Нека изађе преда те сва злоћа њихова, и учини као што си учинио мени за све гријехе моје; јер је много уздаха мојих и срце је моје жалосно.

*Гужбалица збој пројаси
Јуде и Јерусалима.*

2. Како обастрије Господ об-
лаком у гњеву свом кћер
Сионску! Сврже с неба на земљу славу
Израиљеву, и не опомену се *подножја
ногу својих у дан гњева својега!

*1 дн 28, 2.

2. Господ потре немилице све
станове Јаковљеве, развали у гњеву
свом градове кћери Јудине, и на зе-
мљу обори, оскврни царство и кнезо-
ве његове.

3. Одби у жестоком гњеву сав рог
Израиљу, обрати натраг десницу сво-
ју од непријатеља, и распали се на Ја-
кова као огањ пламени који прожди-
ре све око себе.

4. Натеже лүк свој као неприја-
тељ, подиже десницу своју као про-
тивник, и поби све што бјеше драго
очима; на шатор кћери Сионске про-
су као огањ гњев свој.

5. Господ поста као непријатељ;
потре Израиља, потре све дворе ње-
гове, раскопа све градове његове, и
умножи кћери Јудиној жалост и јад.

6. Развали му ограду као врту; по-
тре мјесто састанцима његовијем;
Господ врже у заборав на Сиону пра-
знике и суботу, и у жестини гњева
својега одбаци цара и свештеника.

7. Одбаци Господ олтар свој, омр-
зе на светињу своју, предаде у руке
непријатељима зидове двора Сион-
ских; стаде их вика у дому Господ-
њем као на празник.

8. Господ науми да раскопа зид
кћери Сионске, растеже уже, и не од-
врати руке своје да не затре, и ојади
опкоп и зид, изнемогоше скупа.

9. Утонуше у земљу врата њезина,
поломи и потре пријеворнице њези-
не; цар њезин и кнезови њезини међу
народима су; закона нема, и пророци
њезини не добијају утваре од Господа.

10. Старјешине кћери Сионске
сједе на земљи и муче, посуле су
прахом главу и припасале костријет;
обориле су к земљи главе своје дје-
војке Јерусалимске.

11. Ишчиљеше ми очи од суза,
утроба се моја усколебала, просипа
се на земљу јетра моја од погибљи
кћери народа мојега, јер дјеца и ко-
ја сисају обамиру на улицама град-
ским.

12. Говоре матерама својим: Гдје
је жито и вино? Обамиру као рање-
ници на улицама градским, и испу-
штају душу своју у наручју матера
својих.

13. Кога ћу ти узети за свједока?
С чим ћу те изједначити, кћери Јеру-
салимска? Какву ћу ти прилику наћи
да те утјешим, дјевојко, кћери Сион-
ска? Јер је несрећа твоја велика као
море, ко ће те исцјелити?

14. *Пророци твоји пророковаше
ти лаж и безумље, и не откриваше бе-
закоња твојега да би одвратили роп-
ство твоје; него ти казиваше утваре
лажне и које ће те прогнати.

*Јер 14, 14; 23, 14.

15. Пљескају рукама над тобом сви
који пролазе, звижде и машу главом за
кћерју Јерусалимском: То ли је град,
за који говораху да је *права љепота,
радост свој земљи?

*Пс 48, 2.

16. *Разваљују уста на те сви не-
пријатељи твоји, звижде и шкргућу
зубима говорећи: Прождријесмо; ово
је доиста дан који чекасмо; дочека-
смо, видјесмо.

*Јов 16, 9.

17. Учини Господ што науми, ис-
пуни ријеч своју коју каза одавна;
разори немилице, и развесели тобом
непријатеља, подиже рог противни-
цима твојим.

18. Виче срце њихово ка Господу:
Зиде кћери Сионске, пољевај пото-
ком сузе дан и ноћ, не дај себи мира,
и зјеница ока твојега да не стаје.

19. Устани, вичи обноћ; у почетку страже, прољевај срце своје као воду пред Господом, подижи к њему руке своје за душу дјете своје која обамира од глади на угловима својих улица.

20. Погледај, Господе, и види, ко ме си овако учинио. *Еда ли жене једу пород свој, дјетцу коју носе у наручју? Еда ли се убија у светињи Господњој свештеник и пророк? *5 Мој 28, 53.

21. Леже на земљи по улицама дјеча и старци, дјевојке моје и младићи моји падоше од мача, побио си их у дан гњева својега и поклао не жалећи.

22. Сазвао си као на празник страхоте моје одсвуда, и у дан гњева Господњег нико не утече нити оста. Које на руку носих и отхраних, њих ми непријатељ мој поби.

Јеремијин плач и ушјеха.

3. Ја сам човјек који видјех руку од прута гњева његова.

2. Одведе ме и отпрати ме у таму, а не на видјело.

3. Само се на ме обраћа, обраћа руку своју по вас дан.

4. Учини, те ми остарје тијело и кожа, потре кости моје.

5. Зазида ме, и опточи ме жучју и муком.

6. *Посади ме у таму као умрле одавна. *Пс 143, 3.

7. *Огради ме да не изађем, и метну на ме тешке окове. *Јов 19, 8.

8. *Кад вичем и вапијем, одбија молитву моју. *Пс 22, 2.

9. Загради путове моје тесанијем каменом, и преврати стазе моје.

10. *Поста ми као медвјед у засједи, као лав у потаји. *Јов 10, 16.

11. Помете путове моје, и раздрије ме, и уништи ме.

12. Натече лүк свој, и метну ме стријели за биљегу.

13. Устријели ме у бубреге стријелама из тула својега.

14. Постах подсмјех свему народу својему и *пјесма њихова по вас дан. *Јов 30, 9.

15. Насити ме горчином, опоји ме пеленом.

16. Поломи ми зубе камењем, ували ме у пепео.

17. Удаљио си душу моју од мира, заборавих добро.

18. И рекох: Пропаде сила моја и надање моје од Господа.

19. Опомени се муке моје и јада мојега, пелена и жучи.

20. Душа се моја опомиње без престанка, и поништила се у мени.

21. Али ово напомињем срцу својему, те се надам:

22. Милост је Господња што не изгубосмо сасвијем, јер милосрђа његова није нестало.

23. Понавља се свако јутро; велика је вјера твоја.

24. Господ је *дио мој, говори душа моја; зато ћу се у њега уздати. *Пс 16, 5; 73, 26.

25. Дobar је Господ онима који га чекају, души која га тражи.

26. Добро је мирно чекати спасење Господње.

27. Добро је човјеку носити јарам за младости своје.

28. Сам ће сједјети и мучати, јер Бог метну бремене на њ.

29. Метнуће уста своја у прах, еда би било надања.

30. Подметнуће образ свој ономе који га бије, биће сит срамоте.

31. Јер Господ не одбацује засвагда.

32. Јер ако и уцвијели, опет ће се и смиловати ради мноштва милости своје.

33. Јер не мучи из срца својега ни цвијели синова човјечјих.

34. Кад газе ногама све сужње на земљи,

35. Кад изврћу правицу човјеку пред Вишњим,

36. Кад чине криво човјеку у парници његовој, не види ли Господ?

37. Ко је рекао што и збило се, а Господ да није заповједио?

38. Не долазе ли и *зла и добра из уста Вишњег? *Ис 45, 7; Ам 3, 6.

39. Зашто се тужи човјек жив, човјек на кар за гријехе своје?

40. Претражимо и разгледајмо путе своје, и повратимо се ка Господу.

41. Подигнимо срце своје и руке к Богу на небесима.

42. Згријешисмо и непокорни бисмо; ти не прашташ.

43. Обастро си се гњевом, и гониш нас, убијаш и не жалиш.

44. Обастро си се облаком да не продре молитва.

45. Начинио си од нас сметлиште и одмет усред тијех народа.

46. Разваљују уста своја на нас сви непријатељи наши.

47. Страх и јама задеси нас, пустошење и затирање.

48. Потоци теку из очију мојих ради погибли кћери народа мојега.

49. Очи моје лију сузе без престанка, јер нема одмора,

50. Докле Господ не погледа и не види с неба.

51. Око моје мучи ми душу ради свијех кћери града мојега.

52. Тјерају ме једнако као птицу непријатељи моји ни за што.

53. Свалише у јаму живот мој и набацаше камење на ме.

54. Дође ми вода сврх главе; рекох: Погибох!

55. *Призивах име твоје, Господе, из јаме најдубље. *Пс 130, 1.

56. Ти чу глас мој; не затискуј уха својега од уздисања мојега, од вике моје.

57. Приступао си кад те призивах, и говорио си: Не бој се.

58. Расправљао си, Господе, парбу душе моје, и избављао си живот мој.

59. Видиш, Господе, неправду која ми се чини; расправи парбу моју.

60. Видиш сву освету њихову, све што ми мисле.

61. Чујеш руг њихов, Господе, све што ми мисле,

62. Што говоре они који устају на ме и што намишљају против мене по вас дан.

63. Види кад сједају и кад устају, *ја сам им пјесма. *Плј 3, 14.

64. Плати им, Господе, по дјелима руку њиховијех.

65. Подај им упорно срце, проклетство своје.

66. Гони их гњевом, и истријеби их испод небеса Господњих.

Биједа и срамота Сионова.

4. Како потамње злато, промијени се чисто злато? Камење је од светиње разметнуто по угловима свијех улица.

2. Драги синови Сионски, цијењење ни као најчистије злато, како се цијене земљани судови, као дјело руку лончаревијех!

3. И звијери истичу сисе своје и доје млад своју, а кћи народа мојега поста немилостива као ној у пустињи.

4. Језик дјетету које сиса приону за грло од жеђи; дјеца ишту хљеба, а нема никога да им ломе.

5. Који јеђаху послатице, гину на улицама; који одрастоше у скерлету, ваљају се по буњишту.

6. И кар који допаде кћери народа мојега већи је од пропасти која допаде Содому, *који се затре у часу и руке се не забавише око њега. *1 Мој 19, 25.

7. Назиреји њезини бјеху чистији од снијега, бјели од млијека; тијело им бјеше црвеније од драгога камења, глатки као сафир.

8. А сада им је лице црње од угља, не познају се на улицама; кожа им се прилијепила за кости, осушила се као дрво.

9. Боље би онима који су побијени мачем него онима који мру од глади, који издишу убијени од несташнице рода земаљскога.

10. Својим рукама жене жалости-ве *кухаше дјецу своју, она им бише храна у погибли кћери народа моје-га. *ПлЈ 2, 20.

11. Наврши Господ гњев свој, изли жестоки гњев свој, и распали огањ на Сиону, који му прождрије темеље.

12. Не би вјеровали цареви земаљски и сви становници по васеље-ни да ће непријатељ и противник ући на врата Јерусалимска.

13. Али би за гријехе пророка његовијех и за безакоња свештеника његовијех, који прољеваху крв праведничку усред њега.

14. Лутаху као слијепци по улица-ма, каљају се крвљу које не могаху да се не дотичу хаљинама својим.

15. Одступите, нечисти, вичу им, одступите, одступите, не додијевајте се ничега. И одлазе и скитају се; и међу народима се говори: Неће се више станисти.

16. Гњев Господњи расија их, неће више погледати на њих; *не поштују свештеника, нијесу жалостиви на старце. *ПлЈ 5, 12.

17. Већ нам очи ишчиљеше изгледајући помоћ залудну; чекасмо народ који не може избавити.

18. Вребају нам кораке да не можемо ходити по улицама својим, приближи се крај наш, навршише се дани наши, дође крај наш.

19. Који нас гонише, бијаху лакши од орлова небеских, по горама

нас гонише, у пустињи нам засједаше.

20. Дисање ноздара наших, помазаник Господњи, за којега говорасмо: Да ћемо живјети под сјеном његовијем међу народима, *ухвати се у јаке њихове. *Јер 52, 9.

21. Радуј се и весели се, кћери Едомска, која живиш у земљи Узу! *Доћи ће до тебе чаша, опићеш се, и открићеш се. *Јер 25, 15, 21.

22. *Сврши се кар за безакоње твоје, кћери Сионска; неће те више водити у ропство; † походиће твоје безакоње, кћери Едомска, откриће гријехе твоје. *Ис 40, 2; † Пс 137, 7.

Молишве утјешенога народа за милост и помоћ.

5. **О** помени се, Господе, што нас задеси; погледај и види срамоту нашу.

2. Нашљедство наше привали се туђинцима, домови наши иностранцима.

3. Постасмо сироте, без оца, матере наше као удовице.

4. Своју воду пијемо за новце, своја дрва купујемо.

5. На врату нам је јарам, и гоне нас; уморени немамо одмора.

6. Пружамо руку к Мисирцима и Асирцима да се наситимо хљеба.

7. *Оци наши згријешеше, и нема их, а ми носимо безакоња њихова.

*Јер 31, 29; Јез 18, 2.

8. Робови нам господаре, нема никога да избави из руку њиховијех.

9. Са страхом за живот свој од мача у пустињи доносимо себи хљеб.

10. Кожа нам поцрње као пећ од љуте глади.

11. Срамоте жене на Сиону и дјевојке по градовима Јудинијем.

12. Кнезове вјешају својим рукама, не поштују лица старачкога.

13. Младиће узимају под жрвње, и дјеца падају под дрвима.

14. Стараца нема више на врати-ма, ни младића на пјевању.

15. Неста радости срцу нашему, игра наша претвори се у жалост.

16. Паде вијенац с главе наше; те-шко нама што згријешисмо!

17. Стога је срце наше жалосно, стога очи наше потамњеше,

18. Са горе Сиона, што опустје, и лисице иду по њој.

19. Ти, Господе, остајеш довијека, пријесто твој од кољена до кољена.

20. *Зашто хоћеш да нас забора-виш довијека, да нас оставиш заду-го? *Пс 13, 1.

21. Обрати нас, Господе, к себи, и обратићемо се; понови дане наше ка-ко бијаху прије.

22. Јер, еда ли ћеш нас сасвијем одбацити и гњевити се на нас вео-ма?

ПОСЛАНИЦА ЈЕРЕМИЈИНА

Прејис посланице коју је послао Јеремија заробљеницима одвођеним у Вавилон од цара Вавилонског, да им јави шта му је зајовијеђено од Бога.

1. Ради гријехâ, које сагрије-шисте пред Богом, биће-те одведени у Вавилон заробљени од Навуходоносора, цара Вавилонског.

2. Ушавши, дакле, у Вавилон, би-ћете ондје много година и дуго вре-мена, до седам покољења; а послје тога извешћу вас оданде с миром.

Јер 25, 12; 29, 10, 11, 14; Дан 9, 2.

3. Сада, пак, видјећете у Вавилону богове сребрне и златне¹ и дрвене, на раменима ношене, који представља-ју страх за (многобожне) народе.

4. Пазите се, дакле, да не би и ви угледавши се, постали слични ино-племеницима, и страх вас обузео од њих;

5. Видјевши гомилу испред и иза њих како им се клања, реците у себи: Теби се треба поклањати, Владико!

6. Јер анђео мој је с вама, он је онај који тражи душе ваше.

¹ У словенском преводу овдје стоји „и ка-мене”. Вулгата и Септуагинта то немају. Прим. прев.

7. Јер језик њихов је изрезбарен дрводјелом, а они позлаћени и по-сребрени, лажљиви су и не могу го-ворити.

8. И као дјевојци која воли украсе, узимају они злато и постављају ви-јенце на главе богова својих.

Дап 14, 13; Пс 113, 12.

9. А бива да свештеници краду од богова својих злато и сребро и за се-бе употребљавају, уз то, дају од њих и блудницама у храму.

10. А украшавају њих као људе ха-љинама – богове сребрне и златне и дрвене; ови опет се не спасавају од рђе и прљавштине.

11. Њима, одјевеним у хаљину порфирну, отиру лице њихово од храмовне прашине које има много по њима.

12. Има и скиптар (божанство) – као човек судија земаљски, који оно-га који му сагријеси не може уни-штити.

13. А има и мач у десници и сјеки-ру, но самог себе од рата и разбојника неће избавити.

14. Отуда се препознају да нису богови; зато, не плашите их се.

15. Јер као што сасуд човјеков разбијен постаје бескористан, такви су и богови њихови кад буду постављени у идолиштима:

16. Очи њихове су пуне прашине од ногу кад улазе.

17. И као кад неко увриједи цара, што бивају затворене капије, док се тај одводи у смрт, идолишта њихова свештеници затварају вратима и бравама и завјесама, да их разбојници не би опљачкали.

18. Свјетилке им зажижу, више него себи самима, од којих (богови) ниједну не могу видјети.

19. Они су као греда у идолишту, а за унутрашњост њихову кажу да бива нагризана, и док их гмизавци са земље глођу и хаљине њихове, они то не осјећају.

20. Поцрњела су им лица од дима из идолишта.

21. По тијелу њиховом и по глави скачу слијепи мишеви, ласте и друге птице, а такође и мачке.

22. Отуда ћете знати да они нису богови, зато их се не плашите.

23. Јер злато којим су обложени ради украса, ако га неко не очисти од рђе, неће засијати; па и кад су их лили, ни тада нису осјећали.

24. За велику цијену су купљени, па опет у њима нема духа.

25. Безноги, ношени су на раменима, показујући своју срамоту људима, те се стиде због тога и они који им служе, јер кад падну на земљу, сами не могу устати. Пс 113, 15.

26. И ако их неко постави усправно, не могу се сами собом покренути; и ако се нагну, не могу се усправити, него као мртвима дарове пред њих остављају.

27. Жртве које им се приносе, жреци злоупотребљавају; такође и жене њихове, од њих кувају, и не додјељују ни сироти ни убогу; жртава

њихових се дотичу жене нечисте и крвоточиве.

28. Познавши, дакле, из овога да нису богови, не плашите их се.

29. Јер откуда да се назову богови, кад и жене жртвоприносе боговима сребрним и златним и дрвеним?

30. И у идолиштима њиховим жреци сједају, хаљина подераних, и главе и браде обријане; главе су им непокривене. 3 Мој 19, 27; 21, 5

31. При том се деру вичући пред боговима својим, као што неки чине на гозбама за мртве.

32. Узимајући од хаљина њихових, жреци облаче своје жене и дјецу.

33. Било да од некога претрпе зло или добро, нису у стању да узврате; нити цара могу поставити ни скинути.

34. Тако исто, ни богатство ни бакрени новчић нису у стању да дају; ако им неко нешто у молитви обећаваши то не даде, неће му тражити.

35. Од смрти човјека неће избавити, нити ће слабог од силника спасити.

36. Човјека слијепа видом неће обдарити; човјека у невољи неће избавити.

37. Удовици се неће смилovati, нити сирочету добро учинити.

38. Слични су камењу са горе богови дрвени и позлаћени и посребрени, а они који им служе биће посрамљени.

39. Како је онда могуће мислити или их називати боговима?

40. Уз то, и сами Халдејци их не поштују, који, кад виде некога да не може говорити, приносе га к Вилу, и траже да проговори, као да је он у стању осјећати!

41. И они не могу да схвате и да се оставе тога, јер су неосјетљиви.

42. А жене опасане ужадима, сједе на путевима кадећи са кором (маслиновом).

43. Када, пак, нека од њих привучена неким од пролазника, легне са њим, она прекоријева своју ближњу што се није и она удостојила тога и што јој се уже није претргло.

44. Све што им се догађа лажно је. Како је онда могуће мислити или називати их боговима?

45. Од дрводјеља и златоливаца су направљени; ништа друго не бивају осим оно што желе умјетници да буду.

46. И сами они који их праве, не постају дуговјечни. Како онда могу бити богови оно што су они створили?

47. Тиме оставише лажи и срамоту онима који ће доћи.

48. А кад дође на њих рат и зла, договарају се међу собом жреци гдје да се сакрију са њима.

49. Како је могуће не осјетити да нису богови они који ни саме себе не спасавају од рата нити од зала?

50. Јер то што је дрвено и позлаћено и посребрено, препознаће се после тога да је лажно. Свима народима и царевима јасно је да то нису богови, него дјела руку човјечијих, и да Бог никаквог удјела у њима нема.

5 Мој 32, 21.

51. Ко ме, дакле, није знано да то нису богови?

52. Јер цара земљи неће поставити, нити ће људима кишу дати,

53. Ни на суду они неће пресудити, нити ће избавити онога коме се чини неправда, будући немоћни; они су као врानе између неба и земље.

54. Јер кад падне на идолиште богова дрвених или позлаћених или посребрених огањ, њихови жреци ће побјећи и спасити се, а они ће као дебла у средини сагорјети.

55. Царевима и ратницима неће се супротставити.

56. Зато, како је могуће прихвати-ти или мислити да су они богови?

57. Ни од лопова ни од разбојника неће се спасити богови дрвени и посребрени и позлаћени. Савладавши их, они скидају са њих злато и сребро и хаљине којим су обложени, па одлазе са добитком, тако сами себи неће помоћи.

58. Отуда, бољи је цар који показује своју мужевност или сасуд користан за кућу, којим ће се служити власник, неголи лажни богови; или врата у кући која штите оно што је у њој, неголи лажни богови; и дрвени стуб у царским дворима, неголи лажни богови.

59. Сунце, пак, и мјесец и звијезде, будући свијетли и послани на потребу, благопослушни су.

60. Тако је и муња, када заблиста, благовидна; на исти начин и вјетар дува по свој земљи,

61. И облаци кад им Бог заповиједа да иду по свој васељени, извршавају заповијеђено; огањ, пак, послан свише да сагори горе и дубраве, извршава наређено.

62. А све оно ни по облику ни по силама није овима слично.

63. Отуда, нити треба мислити нити називати њих да су богови будући да они нису моћни нити суд судити, нити добро чинити људима.

64. Знајући, дакле, да нису богови, не плашите се њих.

65. Јер нити ће царева проклетити, нити благословити.

66. Знамења народима на небу неће показати, нити ће засијати као сунце, нити ће свијетлити као мјесец.

67. Звијери су боље од њих; оне могу побјегаваши под заклон, себи бити корисне.

68. Тако, ни на који начин није нам видљиво да су они богови; зато не плашите их се.

69. Јер као што у повртњаку страшило ништа не чува, такви су и богови њихови дрвени и позлаћени и посребрени.

70. Слично трновом жбуну у врту на који свакакве птице слијећу, а такође и мртвацу баченом у мрак, уподобљују се богови њихови дрвени и позлаћени и посребрени.

71. По порфири и по мрамору на њима убуђалим познаћете да нису богови, јер то ће на крају бити црвима изједено и биће срамота на земљи.

72. Боље је, зато, бити човјек праведан који нема идоле, јер ће бити далеко од срамоте.

КЊИГА ПРОРОКА ВАРУХА

Варух чита своју књигу пред царем Јехонијом и заробљеним народом.

Народ шаље прилоге Јоакиму, првосвештенику у Јерусалиму, и савјета своје прјехове и моли од Бога избављење.

1. Ово су ријечи књиге коју написа Варух, син Нирјин, сина Масејева, сина Седекијина, сина Асадијева, сина Хелкијина у Вавилону,

2. Године пете, седми дан мјесеца, у вријеме у које заузеше Халдејци Јерусалим и сажегоше га огњем.

3. И прочита Варух ријечи књиге ове у уши Јехоније, сина Јоакимова цара јудејског, и у уши свега народа долазећег ка Књизи, 2 цар 25, 9.

4. И у уши велможа и синова царских, и у уши старјешина, и у уши свега народа, од малог до великог, свих који живе у Вавилону на ријеци Суду.

5. И плакаху и пошћаху и мољаху се пред Господом,

6. И сабираше сребро, колико је год могла рука сваког,

7. И послаше у Јерусалим Јоакиму, сину Хелкијину, сину Саломову, првосвештенику, и свештеницима и свему народу који се нашао са њим у Јерусалиму,

8. Кад он узе сасуде дома Господњег, изнијете из Храма, да се врате у земљу Јудину десетог Сивана (мјесеца), сасуде сребрне, које начини Седекија, син Јосијин, цар Јудин,

9. Пошто је преселио Навуходоносор, цар вавилонски, Јехонију и кнезове, и затворенике и велможе и народ земље из Јерусалима и одвео их у Вавилон.

10. И рекоше: Ево посласмо вам сребро да купите за сребро свеспаљеницу за гријехе, и тамјан, и припремите принос и принесете на жртвеник Господа Бога нашега, 1 Језд 3, 3.

11. И помолите се за живот Навуходоносора, цара вавилонског, и за живот Валтазара, сина његова, да буду дани њихови као дани неба на земљи.

12. И даће нам Господ крјепост и просветиће очи наше, и живјећемо у сјени Навуходоносора, цара вавилонског, и у сјени Валтазара, сина његовог, и служићемо њима много дана и наћи ћемо милост пред њима. Јер 29, 7.

13. И молите за нас Господа Бога нашега, јер сагријешисмо Господу Богу нашем, и не одврати се јарост Господња и гњев Његов од нас до дана данашњег.

14. И прочитајте књигу ову коју вам посласмо да се обнародује у дому

Господњем у дан празника и у дане пригодне,

15. И да речете: Господу Богу нашем правда, а нама – стид на лицима, као данас, човјеку Јудину и онима који живе у Јерусалиму,

16. И царевима нашим и кнезовима нашим и свештеницима нашим и пророцима нашим и оцима нашим,

17. Стога што сагријешисмо пред Господом, и што му се не покорисмо и не послушасмо глас Господа Бога нашег да ходимо по заповијестима Господњим, које је дао пред лицем нашим.

19. Од дана у који изведе Господ оце наше из земље Египатске, и до дана данашњег, непокорни смо Господу Богу нашем и отказивасмо се да послушамо глас његов.

20. И снађоше нас зла и клетве, којее наложи Господ Мојсију, слуги своје у дан у који изведе оце наше из земље Египатске, да нам даде земљу којом тече мед и млијеко као и дан-данас.

21. И не послушасмо глас Господа Бога нашег по ријечима пророка које нам је послао,

22. И ходисмо сваки од нас по разуму срца свога злого служећи боговима туђим, творећи зла пред очима Господа Бога нашег. Јер 3, 17.

*Због тријеха својих народ постао
порука и срам. Моли опростијај од
Господа, прихватај пресељене као
опомену Божју, нага се повратику у
Земљу своју.*

2. Испуни Господ ријеч своју коју је говорио против нас и против судија наших, који су судили Израиљу, и против царева наших и кнезова наших, и против људи Израиља и Јудеје.

2. Није учињено под свим небом оно што Он учини у Јерусалиму по написаном у Закону Мојсијеву,

5 Мој 28, 53.

3. Да једемо тијело човјечије сина свога и тијело човјечије кћери своје.

4. И предаде их да буду поданици свих царстава око нас, на поругу и издвојеност међу свим околним народима, ондје гдје их расија Господ.

5. И нађосмо се доље а не горе, зато што сагријешисмо Господу Богу нашем тиме што не послушасмо глас Његов.

6. Господу Богу нашем правда, а нама и оцима нашим срамота на лицима као у дан овај.

7. Што је говорио Господ против нас, сва ова зла дођоше на нас.

8. Нисмо се молили пред лицем Господњим да се окрене сваки од помисли злих срца својих.

9. И стражи Господ над злима, и наведе их Господ на нас, пошто је праведан Господ над свим дјелима својим, које нам заповиједи.

10. И не послушасмо гласа Његовог да ходимо по заповијестима Господњим, које је дао пред лицем нашим.

11. И сада, Господе Боже Израиљев, који изведе народ свој из земље Египатске руком моћном, знацима и чудесима, и силом многим и мишицом високом, и прослави своје име, као и у дан овај,

12. Сагријешисмо, поступасмо нечасно и неправдовасмо, Господе Боже наш, према свим наредбама Твојим. Дан 9, 5.

13. Нека се одврати јарост Твоја од нас, јер нас остаде мало међу народима у које си нас расијао.

14. Услиши, Господе, молитву нашу и молбу нашу, и избави нас Тебе ради, и дај нам благодат пред лицем преселивших нас,

15. Да позна сва земља да си Ти Господ Бог наш, да се име Твоје призва на Израиља и на род његов.

16. Господе, погледај из дома Твога светог и спомени се нас; приклони, Господе, ухо Твоје и услиши нас;

17. Отвори, Господе, очи Твоје и погледај: јер неће умрли, који су у аду, којима се узе дух њихов из нутрине њихове, дати славу и оправдање Господу,

18. Него душа због величине (невоља), која ходи погружена и болна, и очи потамнеле и душа гладна, даће Ти славу и правду, Господе.

19. Јер не због оправдања отаца наших и царева наших приносимо мољење пред лице Твоје, Господе Боже наш, Дан 9, 18.

20. Јер си послао јарост Твоју и гњев Твоју на нас, као што си казивао руком слугу својих пророка говорећи:

21. Овако рече Господ: Сагните рамена ваша и служите цару вавилонском и сједите на земљу коју дадох оцима вашим; Јер 27, 12.

22. И ако не послушате глас Господњи да служите цару вавилонском,

23. Учинићу да ишчезне из градова Јудиних и изван Јерусалима глас весела и глас радости, глас младожења и глас невјеста и постаће сва земља неприступна за житеље.

24. И не послушасмо глас Твој да служимо цару вавилонском, и Ти испуни ријечи своје, које си казао руком слугу Твојих пророка, да се изнесу кости царева наших и кости отаца наших са мјеста њиховог.

25. И гле, изложене су жези дневној и студени ноћној, и помријеше у боловима злим, глађу и мачем и прогонством.

26. И оставио си Дом у коме се призивало име Твоје, до дана дана-

шњега, због злобе дома Израиљева и дома Јудина.

27. И учинио си са нама, Господе Боже наш, по свему снисхођењу Твоме и по свему милосрђу Твоме великом,

28. Као што си говорио руком слуге свога Мојсија у дан кад си му заповиједио да запише Закон Твој пред синовима Израиљевим, говорећи: 3 Мој 26, 3.9.

29. Ако не послушате гласа мога, мноштво ово велико и много (народа) претвориће се у мађину међу народима у које ћу их расејати;

30. Јер разумјех да ме неће послушати, будући да је народ тврдоврат и обратиће се срцу свом, у земљи пресељења свога,

31. И познаће да сам ја Господ Бог њихов, и даћу им срце и уши које чују,

32. И хвалиће ме у земљи пресељења свога, и сјетиће се имена мога.

33. И обратиће се од надмености своје и од злих дјела својих; јер ће се сјетити пута отаца својих сагријешивших пред Господом.

34. И вратићу их у земљу за коју сам се заклео оцима њиховим Авраму и Исаку и Јакову, и загосподариће њоме; и умножићу их и неће се умањити. Јер 1, 10; 1 Мој 12, 7; 13, 15.

35. И поставићу им завјет вјечни да им ја будем Бог и они ће бити народ мој; и нећу покренути више народ мој Израиља са земље коју сам им дао. Јер 32, 38.

Наставља се молишва за ойрошћиај и љризнање љрјешностии у земљи љресељења; љрославља се величина Дома Божјег и неистљраживості мудросіи.

3. Господе Сведржитељу, Боже Израиљев, душа у тјескоби и дух тугоморан вапије к Теби.

2. Услиши, Господе, и смилуј се, јер сагријешисмо пред Тобом;

3. Јер Ти си који пребиваш вавијек, а ми који пропадамо вавијек.

4. Господе Сведржитељу, Боже Израиљев, услиши молитву умрлих Израиља и синова који гријеше пред Тобом, који не послушаше гласа Господа Бога свога, те нас постигоше невоље.

5. Не помени неправде отаца наших, него се сјети руке Твоје и имена Твога у времену овом:

6. Јер Ти си Господ Бог наш, и хвалићемо Те, Господе.

7. Јер за ово си дао страх и срца наша, да призивамо име Твоје, и да Те прослављамо у пресељењу нашем, јер избацисмо из срца нашег сву неправду отаца наших, који сагријешисмо пред Тобом.

8. Ево нас данас у пресељењу нашем, тамо гдје си нас расејао на срамоту, и на клетву и на накнаду за све неправде отаца наших, који одступише од Господа Бога нашега.

9. Слушај, Израиљу, заповјести живота, пазите да познате мудрост.

10. Шта је, Израиљу, то што си у земљи непријатеља, што остари у туђини?

11. Оскврнавио си се заједно са мртвима,

12. Прибројао си се онима у аду? Оставио си извор премудрости.

13. Путем Божјим да си ходио, живио би у миру вавијек.

14. Научи гдје је премудрост, гдје сила, гдје знање, да познаш истовремено гдје је дуго живљење и живот, гдје је свјетлост очију и мир.

15. Ко нађе мјесто њено, и ко је ушао у ризнице њене?

16. Гдје су кнезови народа и господари, звијери које су на земљи?

Јер 28, 14.

17. Који се играју са птицама небеским и који сребро сабирају, и зла-

то у које се уздају људи, и нема краја стицању њиховом,

18. Који сребро обликују и о њему брину, и не могу се истражити дјела њихова? Мт 6, 25.

19. Ишчезоше и у ад сиђоше, и други намјесто њих усташе.

20. Млађи видјеше свјетлост и настанише се на земљи, пут пак знања не познаше, Рим 1, 21; Прем 13, 1.

21. Нити разумјеше стазе Његове нити их схватише; синови њихови од пута Његовог далеко бише.

22. Нити се чу у Ханану, нити би виђено у Теману,

23. Ни синови Агарини који траже разум на земљи, трговци Мере и Темана баснословци и трагатељи знања, пут премудрости не познаше, нити се сјетише стаза њених.

24. О, Израиљу, како је велики Дом Божји и пространо мјесто обиталишта Његовог;

25. Велики и нема краја, висок и безмјеран.

26. Тамо су били горостаси славни од почетка, поставши веома велики, вјешти рату.

27. Није њих изабрао Господ, нити је пут знања дао њима; 1 Кор 1, 27.

28. И погибоше зато што нису имали мудрости, погибоше због несавјесности своје.

29. Ко узиђе на небо, и задобио је (премудрост) и снесе је са облака?

5 Мој 30, 12.

30. Ко пређе с оне стране мора и нађе је, и донесе је чистију од злата?

31. Нема га који познаје пут њен и који памти стазе њене.

32. Но који све знаде, њу познаје, пронађе је расуђивањем својим. Који је створио земљу на вјечно вријеме, испуни је животињама четвороножним; 1 Мој 1, 24.

33. Који шаље свјетлост, и она иде, призва је и послуша Га са трепетом.

34. Звијезде пак засјаше на стражама својим и зарадоваше се,

35. Позва их и рекоше: Овдје смо, и засјаше са весељем Творцу своме.

36. Он је Бог наш, и нема другога који би се сравнио са њим. 2 Мој 15, 11.

37. Он пронађе сваки пут знања и даде га Јакову, слуги своме, и Израиљу, вољеном од Њега; Ис 28, 26.

38. После тога на земљи се јави и са људима поживје.

Прем 2, 15; Јн 1, 10, 14; 1 Тим 1, 15.

*Књига Варухова је књига заповјести
Божјих, позива на обраћење и
повраћање људу Господњем.
После робовања доћи ће ширљењем
избављење сабраних од истока
до запада.*

4. Ово је књига заповјести Божјих и Закон који постоји вавијек: Сви који се ње држе – живјеће, а који је остављају – умријеће. Јез 20, 11.

2. Обрати се, Јакове, и узми је, ходи при сјају свјетлости њене.

3. Не даји другом славу своју и оно што је теби корисно другом народу.

4. Благо нама, Израиљу, јер оно што је угодно Богу, нама је знано.

5. Буди храбар, народе мој, помене Израиљев.

6. Продани бисте народима, не на пропаст. Зато што сте прогњевили Бога, предани сте противницима;

7. Јер огорчили сте Творца свога приносећи жртве демонима, а не Богу. 5 Мој 32, 17.

8. Јер заборависте Хранитеља свога, Бога вјечнога, а ожалостисте и Јерусалим који вас је васпитао;

9. Јер видје гњев на вама од Бога и рече: Слушајте, житељи Јерусалима, наведе Бог на мене тугу велику;

10. Јер видјех ропство синова мојих и кћери, које наведе на њих Вјечни,

11. Хранио сам их са весељем, а отпустио са плачем и тугом.

12. Нико да се не радује мени удовици, и остављеној од многих: Опустошена сам због гријехâ дјеце моје,

13. Наредбе Његове не познаше нити ходише путевима заповијести Божјих, нити на стазе науке у праведности Његовој ступише.

14. Нека дођу житељи Сиона и сјетите се ропства синова мојих и кћери, које наведе на њих Вјечни.

15. Јер доведе на њих народ из далека, народ бестидан и другојезичан, који се не постидјеше старца, нити се дјетету смиловаше,

16. И одведоше вољену (дјецу) удовице, и од кћери јединице – лишише.

17. А ја чиме да вам помогнем?

18. Јер ко је навео зла на вас, избавиће вас из руку непријатеља ваших.

19. Идите, чеда, идите, јер ја остадох пуст;

20. Свукох хаљину мира, а обукох костријет мољења мога; завапићу Вјечноме у дане моје.

21. Храбрите се, чеда, вапите ка Богу, и избавиће вас од насиља из руке непријатеља.

22. Јер ја се надах у Вјечнога за спасење ваше, и дође ми радост од Светога због милостиње која ће вам брзо стићи од вјечног Спаситеља вашег.

23. Одаслах вас са тугом и плачем, а вратиће ми вас Бог са радошћу и весељем довијека.

24. Јер као што сада видјеше житељи Сиона ваше робовање, тако ће видјети брзо од Бога ваше спасење, које ће вам доћи са славом великом и свјетлошћу Вјечнога.

25. Чеда, потрпите гњев који вас је снашао од Бога. Прогна те непријатељ

твој, и видјећеш његову погибао брзо, и на вратове њихове ћеш се попети.

26. Њежни моји ходише путевима тврдим, бише узети као стадо разграбљено од непријатеља.

27. Храбрите се, чеда, и вапите ка Богу, па ће вас се сјетити Онај који је све ово навео.

28. Јер као што се десило да вам заблуди ум од Бога, десетороструко (више) ћете Га тражити, вративши му се.

29. Јер Онај који је навео на вас зла, навешће вам вјечно весеље са спасењем вашим.

30. Храбри се, Јерусалиме, утјешће те Онај који ти је дао име.

31. Несрећни су који су ти зло нанијели и који су се радовали Твојем паду. Пс 136, 7.8.

32. Несрећни су градови којима су служила дјеца Твоја, несрећна (земља) која је примила синове Твоје.

33. Јер као што се радовала Твојем паду и веселила Твојем разорењу, тако ће туговати због свог опустошења.

34. И одсјећи ћу јој радовање због мноштва народа, и њено славље постаће туговање.

35. Јер ће огањ наићи на њу од Вјечнога у дане многе, и биће насељена демонима на дуго вријеме.

36. Погледај на исток, Јерусалиме, и види весеље које ти од Бога долази.

37. Гле, долазе синови твоји које си отпустио, долазе сабрани од истока и запада ријечју Светога, радујући се слави Божјој.

Позив Јерусалиму да скине хаљину туге и обуче љепоту славе Божје, да види одасвуд сабрану дјецу своју.

5. Скини, Јерусалиме, хаљину туге и озлобљености своје и обуци љепоту славе Божје довијека.

2. Огрни одеждо правде Божје, стави на главу своју вијенац славе Вјечнога.

3. Јер Бог ће показати свему под небом свјетлост твоју.

4. Јер назваће се име твоје од Бога довијека: Мир правде и слава богочешћа.

5. Устани, Јерусалиме, и стани на висину, и погледај према истоку и види твоју сабрану дјецу од запада сунца до истока ријечју Светога, радујући се сјећањем Бога.

6. Јер изађоше од тебе пјешаци вођени непријатељима, а уводи их Бог к теби узношених са славом као пријесто¹ царства.

7. Јер одреди Бог да се смири свака гора висока и хумови вјечни и удолине да се напуне за поравнање земље, да би ходио Израил сигурно славом Божјом.

8. А осјенише и дубраве и свако дрво миомирно Израиља заповијешћу Божјом:

9. Јер ће водити Израил с весељем свјетлости славе Његове, с милостињом и правдом² која је код Њега.

¹ У Александријском кодексу умјесто „престо царства“ стоји „синове царства“; тако је и у словенском и руском преводу. *Прим. прев.*

² У Александријском кодексу стоји: „правдом од Бога“. *Прим. прев.*

КЊИГА ПРОРОКА ЈЕЗЕКИЉА

*Јављање славе Божије
над херувимима.*

1. Године тридесете, мјесеца четвртога, петог дана, кад бијаш међу робљем *на ријечи Хевару, отворише се небеса, и видјех утваре Божије. *Јез. 10, 15.

2. Петог дана тога мјесеца, пете године откако се заробио цар *Јоахин, *2 цар 24, 15.

3. Дође ријеч Господња Језекиљу, сину Вузијеву, свештенику, у земљи Халдејској на ријечи Хевару, и ондје дође рука Господња нада њ.

4. И видјех, и гле, силан вјетар долажаше од сјевера, и велик облак и огањ који се разгоријеваше, и око њега свјетлост, а усред огња као јака свјетлост;

5. Усред њега још као четири животиње, које на очи бијаху налик на човјека;

6. И у сваке бијаху четири лица, и четири крила у сваке;

7. И ноге им бијаху праве, а у стопалу бијаху им ноге као у телета; и сијеваху као углађена мјед.

8. И руке им бијаху човјечије под крилима над четири стране, и лица им и крила бијаху на четири стране.

9. Састављена им бијаху крила једно с другим; и не окретаху се идући, него свака иђаше напрема се.

10. А лице бијаше у све четири лице човјечије и лице лавово с десне стране, а с лијеве стране лице волујско и лице орлово у све четири.

11. И лица им и крила бијаху раздијелена озго; у сваке се два крила састављаху једно с другим, а два покриваху им тијело.

12. И свака иђаше право напрема се; *иђаху куда дух иђаше, и не окретаху се идући. *Јез 1, 20.

13. И на очи бијаху те животиње као живо угљевље, гораху на очи као свијеће; тај огањ пролажаше између животиња и свијетљаше се, и из огња излажаше муња.

14. И животиње трчаху и враћаху се као муња.

15. И кад гледах животиње, гле, точак један бијаше на земљи уза сваку животињу према четири лица њихова.

16. Обличјем и направом бијаху точкови као боје хрисолитове, и сва четири бијаху једнака, и обличјем и направом бијаху као да је један точак у другом.

17. Кад иђаху, иђаху сва четири сваки на своју страну, и идући не скретаху.

18. И наплати им бијаху високи страхота; и бијаху наплати пуни очију унаоколо у сва четири.

19. И кад иђаху животиње, иђаху и точкови уз њих; и кад се животиње подизаху од земље, подизаху се и точкови.

20. *Куда дух иђаше, онамо иђаху, и подизаху се точкови према њима, јер дух животињски бјеше у точковима. *Јез 1, 12.

21. Кад оне иђаху, иђаху и они; и кад оне стајаху, стајаху и они; и кад се оне подизаху од земље, подизаху се и точкови према њима, јер дух животињски бјеше у точковима.

22. А над главама животињама бијаше као небо, по виђењу као кристал, страшно, разастрто озго над главама њиховијем.

23. А под тијем небом бијаху им крила пружена, једно према другом, а два крила свакој покриваху тијело.

24. И чујаш хуку крила њиховијех кад иђаху као да бјеше хука велике

воде, као глас Свемогућега и као граја у околу; и кад стајаху, спуштаху крила.

25. И кад ставши спуштаху крила, чујаше се глас озго из неба, које бијаше над главама њиховијем.

26. И озго на оном небу што им бијаше над главама, бијаше као пријесто, по виђењу као камен сафир, и на пријестолу бијаше по обличју као човјек.

27. И видјех као јаку свјетлост, и у њој унутра као огањ наоколо, од бедара горе, а од бедара доље видјех као огањ и свјетлост око њега.

28. *Као дуга у облаку кад је киша, таква на очи бијаше свјетлост унаоколо. То бијаше виђење славе Божије на очима; и кад видјех, падох на лице своје, и чух глас некога који говораше.

*Отк 4, 3.

*Позивање Језекиља
у пророчку службу.*

2. И рече ми: Сине човјечји, устани на ноге да говорим с тобом.

2. И уђе у ме дух кад ми проговори, и постави ме на ноге, и слушах онога који ми говораше.

3. И рече ми: Сине човјечји, ја те шаљем к синовима Израљевијем, к народима одметничким, који се одметнуше мене; они и оци њихови бише ми невјерни до овога дана.

4. К синовима тврда образа и упорна срца шаљем те ја, па им реци: Тако вели Господ!

5. *И послушали или не послушали, јер су дом одметнички, нека знају да је пророк био међу њима.

*Јез 3, 11.

6. И ти, сине човјечји, не бој их се нити се бој њиховијех ријечи, што су ти упорни и као трње и живиш међу

скорпијама; не бој се њиховијех ријечи и не плаши се од њих, што су дом одметнички.

7. Него им кажи ријечи моје, послушали или не послушали, јер су одметници.

8. Али ти, сине човјечји, слушај што ћу ти казати, не буди непокоран као тај дом непокорни; отвори уста, и поједи што ћу ти дати.

9. И погледах, а то рука пружена к мени, и гле, у њој савијена књига.

10. И разви је преда мною, и бјеше исписана изнутра и споља, и бјеше у њој написан плач и нарицање и јаох.

*Бој даје пророку да поједе једну књигу.
Језекиљ уклоњен, постављен за
стражара дому Израљеву, и њоново
види славу Божију.*

3. И рече ми: Сине човјечји, поједи што је пред тобом, *поједи ову књигу, па иди, говори дому Израљеву.

*Јез 2, 9.

2. И отворих уста, и zaloжи ме оном књигом.

3. И рече ми: Сине човјечји, нахрани трбух свој, и пријева своја напуни овом књигом коју ти дајем. И поједох је, и бјеше ми у устима слатка као мед.

4. Затијем рече ми: Сине човјечји, иди к дому Израљеву, и говори им моје ријечи.

5. Јер се не шаљеш к народу непозната језика и неразумљива говора, него к дому Израљеву;

6. Не к многим народима непозната језика и неразумљива говора, којима ријечи не би разумно; к њима да те пошљем, послушали би те.

7. Али дом Израљев неће те послушати, јер неће мене да послушају; јер је сав дом Израљев тврда образа и упорна срца.

8. Ево, дадох теби образ тврд према њихову образу, и чело тврдо према њихову челу.

9. Као камен дијаманат, тврђе од стијене дадох ти чело; не бој их се, нити се плаши од њих, зато што су дом одметнички.

10. Потом рече ми: Сине човјечји, све ријечи моје што ћу ти говорити примај у срце своје и слушај ушима својим.

11. Иди к робљу, к синовима народа својега, и говори им и реци им: *Тако вели Господ Господ; послушали или не послушали. *Јез 2, 5, 7.

12. *Тада подиже ме дух, и чух за собом глас гдје се силно разлијеже: Благословена слава Господња с мјеста његова; *Јез 8, 3; Дап 8, 39.

13. И лупу крила онијех животиња, која удараху једно о друго, и праску точкова према њима, глас који се силно разлијегаше.

14. И дух ме подиже и однесе, и иђах жалостан од срдње у духу свом; али рука Господња силна бјеше нада мнош.

15. И дођох к робљу у Тел Авив, које становаше на ријечи Хевару, и сједох гдје они сјеђаху, и сједјех ондје међу њима седам дана чудећи се.

16. А послје седам дана дође ми ријеч Господња говорећи:

17. *Сине човјечји, поставих те † стражарем дому Израилеву, да слушаш ријечи из мојих уста и опомињеш их од мене. *Јез 33, 7-9; † Ис 52, 8.

18. Кад речем безбожнику: Погинућеш, а ти га не опоменеш и не проговориш му да би одвратио безбожника од безбожнога пута његова, да би га сачувао у животу, онај ће безбожник погинути са својега безакоња; али ћу крв његову искати из твојих руку.

19. А кад ти опоменеш безбожника, а он се и не врати од безбожности своје и са злога пута својега, он

ће погинути с безакоња својега, а ти ћеш сачувати душу своју.

20. *Ако ли се праведник одврати од правде своје, и стане чинити безакоње, и ја му подметнем на што ће се спотаћи, те погине, а ти га не опомену, он ће погинути са свога гријеха, и неће се поменути праведна дјела његова што је чинио, али ћу крв његову искати из твоје руке. *Јез 18, 24.

21. Ако ли ти опоменеш праведника да не гријеш и праведник, и он престане гријешити, он ће живјети, јер прими опомену, и ти ћеш сачувати душу своју.

22. И *дође ондје нада ме рука Господња, и рече ми: Устани, изиди у поље, и ондје ћу говорити с тобом. *Јез 1, 3.

23. И уставши отидох у поље, а гле, слава Господња стајаше ондје као слава коју видјех на ријечи Хевару, и падох на лице своје.

24. *И уђе у ме дух, и постави ме на ноге; и проговори са мнош и рече ми: Иди, затвори се у кућу своју. *Јез 2, 2.

25. Јер, сине човјечји, ево, метнуће на те узице, и свезаће те њима, и нећеш излазити међу њих.

26. И ја ћу учинити да ти се језик прилијепи за грло, те ћеш онијемјети, и нећеш их карати, *јер су дом одметнички. *Јез 2, 5-7.

27. Али кад ти проговорим, отворићу ти уста, и казаћеш им: *Овако вели Господ Господ; ко ће слушати, нека слуша, а ко неће слушати, нека не слуша; јер су дом одметнички. *Јез 3, 11.

*Сликовито изложење ојсаге
Јерусалима.*

4. А ти, сине човјечји, узми опеку и метни је преда се, и изрежи на њој град Јерусалим.

2. И постави око њега опсаду, и начини куле према њему, и ископај око њега опкоп, и постави војску око њега, и намјести убојне справе око њега.

3. Потом узми тавицу гвоздену, и метни је као гвозден зид између себе и града, и окрени лице своје супрот њему, и он ће се опсјести, и ти ћеш га опсјести. То ће бити знак дому Израиљеву.

4. Потом лези на лијеву страну своју, и метни на њу безакоње дома Израиљева; колико дана узлежиш на њој, толико ћеш носити њихово безакоње.

5. А ја ти дајем године безакоња њихова бројем дана, триста и деведесет дана, и толико ћеш носити безакоње дома Израиљева.

6. А кад их навршиш, онда лези на десну страну своју, и носи безакоње дома Јудина четрдесет дана; по један дан дајем ти за годину.

7. И окрени лице своје према опкољеном Јерусалиму загаливши мишицу своју, и пророкуј против њега.

8. И, ево, везаћу те узицама да се не преврнеш с једне стране на другу докле не навршиш дане опсаде своје.

9. И узми пшенице и јечма и боба и лећа и проса и крупника, и саспи све у један суд, и начини од тога себи хљеба према броју дана у које ћеш лежати на својој страни, три стотине и деведесет дана јешћеш га.

10. И јела твојега што ћеш јести нека буде мјером двадесет сикала на дан; на рокове једи га.

11. И воду пиј мјером, по шестину ина, пиј на рокове.

12. А хљеб пријесан јечмен једи, испекав га на калу човјечијем на њихове очи.

13. И рече Господ: Тако ће јести синовии Израиљеви хљеб свој нечист међу народима у које ћу их разагнати.

14. Тада рекох: *Ах Господе Господе, гле, душа се моја није оскврнила,

јер од дјетињства својега до сада нијесам јео мрцинога ни што би звјерка раздрла, нити је ушло у уста моја ме-со нечисто.

*Дап 10, 14.

15. А он ми рече: Види, дајем ти говећу балегу умјесто човјечијега кала, да на њој испечеш себи хљеб.

16. Затијем рече ми: Сине човјечји, ево, ја ћу сломити *потпору у хљебу у Јерусалиму, те ће јести хљеб на мјеру и у бризи, и воду ће пити на мјеру и у чуду.

*Јез 5, 16.

17. Јер ће им нестати хљеба и воде да ће се чудити међу собом и сасушиће се од безакоња својега.

*Образложење и опис суда
над Јерусалимом.*

5. Потом, сине човјечји, узми нож оштар, бритву бријачку узми, и пусти је по глави својој и по бради својој, па узми мјерила и раздијели.

2. Трећину сажези огњем усред града, кад се наврше дани опсаде, а другу трећину узми и исијеци мачем око њега, а осталу трећину разметни у вјетар, и ја ћу извући мач за њима.

3. Али узми мало, и завежи у skut свој.

4. И од тога још узми и баци у огањ и сажези огњем; одатле ће изаћи огањ на сав дом Израиљев.

5. Овако вели Господ Господ: Ово је Јерусалим који поставих усред народа и опточих га земљама.

6. Али промијени законе моје на безакоње већма него народи, и уредбе моје већма него земље што су око њега, јер одбацише моје законе, и не ходише по мојим уредбама.

7. Зато овако вели Господ Господ: Што постасте гори од народа који су око вас, не ходисте по мојим уредбама и не извршивасте мојих закона,

па ни по уредбама народа који су око вас не чинисте,

8. Зато овако вели Господ Господ: Ево и мене на те, и извршићу усред тебе судове на видику народима;

9. И учинићу ти што још нијесам учинио нити ћу више учинити за све гадове твоје.

10. Зато оци ће *јести синове усред тебе, и синови ће јести оце своје, и извршићу на теби судове и расијаћу сав остатак твој у све вјетрове.

*5 Мој 28, 53; Плј 4, 10.

11. Зато, тако ја жив био, вели Господ Господ, што си *оскврнио моју светињу свакојаким † нечистотама својим и свакојаким гадовима својим, зато ћу и ја тебе потрти, и неће око моје жалити, нити ћу се смиловати.

*Јез 8, 5 и даље; † Јез 11, 21.

12. *Трећина ће твоја помријети од помора, и од глади ће изгинуте усред тебе, а друга ће трећина пасти од мача око тебе, а трећину ћу расијати у све вјетрове, и извући ћу мач за њима.

*Јез 5, 2.

13. И тако ће се извршити гњев мој и намирићу јарост своју на њима и задовољићу се, и они ће познати да сам ја Господ говорио у ревности својој кад извршим гњев свој на њима.

14. И учинићу од тебе пустош и руг међу народима који су око тебе пред сваким који пролази.

15. И *бићеш руг и срамота и наук и чудо народима што су око тебе кад извршим судове на теби гњевом, јарошћу и љутијем карањем; ја Господ рекох;

*Јер 24, 9.

16. *Кад пустим на вас љуте стријеле глади, које ће бити смртне, које ћу пустити да вас затрем, и кад глад навалим на вас и сломим вам потпору у хљебу,

*5 Мој 32, 23.

17. Кад пустим на вас глад и *љуте звијери, које ће ти дјецу изјести; и

кад помор и крв прођу кроза те, и кад пустим мач на те. Ја Господ рекох.

*Јез 14, 21.

Предстојеће пустошење земље.

6. Опет ми дође ријеч Господња говорећи:

2. Сине човјечји, окрени лице своје према *горама Израљевијем, и пророкуј против њих,

*Јез 36, 1.

3. И реци: Горе Израљеве, чујте ријеч Господа Господа, овако вели Господ Господ горама и хумовима, потоцима и долинама: Ево ме, ја ћу пустити на вас мач и оборићу висине ваше.

4. И ваши ће се олтари раскопати, и сунчани ликови ваши изломиће се, и *повалаћу побијене ваше пред гаднијем боговима вашим.

*3 Мој 26, 30.

5. И побацаћу мртва тјелеса синова Израљевијех пред гадне богове њихове, и разметнућу кости ваше око олтара ваших.

6. Свуда гдје наставате градови ће се опустошити и висине ће опустјети, и олтари ће се ваши раскопати и опустјети, и гадни богови ваши изломиће се и неће их више бити, и сунчани ликови ваши исјећи ће се, и дјела ће се ваша уништити.

7. И побијени ће падати усред вас, и познаћете да сам ја Господ.

8. Али ћу вас оставити неколико који би утекли од мача међу народима кад се расијете по земљама.

9. И који вас утеку, опоменуће се мене међу народима, гдје буду у ропству, како ми дотужаше срцем својим курварским које одступи од мене, и очима својим курварским којима идоше за гаднијем боговима својим, и сами ће себи бити мрски за зла која чинише у свијем градовима својим.

10. И познаће да сам ја Господ и да нијесам говорио узалуд да ћу им учинити то зло.

11. Овако вели Господ Господ: Пљесни рукама и лупи ногом, и реци: Јаох! Због свијех гаднијех зала дома Израилева, јер ће пасти од мача, од глади и од помора.

12. Ко буде далеко, умријеће од помора; а ко буде близу, пашће од мача; а ко остане и буде опкољен, умријеће од глади; тако ћу навршити гњев свој на њима.

13. И познаћете да сам ја Господ кад буду побијени њихови међу гаднијем боговима њиховијем, око ол-тара њиховијех, на сваком високом хуму и на свијем врховима горским и под сваким зеленијем дрветом и под сваким гранатијем храстом, свуда гдје су кадили угоднијем мирисима свијем гаднијем боговима својим.

14. Јер ћу замахнути руком својом на њих, и обратићу земљу њихову у пустош гору од пустиње Дивлате по свијем становима њиховијем; и познаће да сам ја Господ.

*Страховитија осуда Божија
над Израиљем.*

7. Потом дође ми ријеч Господ подња говорећи:

2. Сине човјечји, овако каже Господ Господ за земљу Израилеву: Крај, дође крај на четири стране земљи.

3. Дође ти крај, и пустићу гњев свој на те, и судићу ти по путовима твојим и обратићу на те све гадове твоје.

4. И око моје неће те пожалити, нити ћу се смиловати, него ћу путове твоје обратити на те, и гадови ће твоји бити усред тебе, и познаћете да сам ја Господ.

5. Овако вели Господ Господ: Зло, једно зло, ево иде.

6. Крај дође, крај дође, уста на те, ево дође.

7. Дође јутро теби, становниче земљски, дође вријеме, приближи се дан кад ће бити полом, а не јека горска.

8. Сада ћу одмах излити јарост своју на те, и навршићу гњев свој на теби, и судићу ти по твојим путовима, и обратићу на те све гадове твоје.

9. Неће жалити око моје, нити ћу се смиловати, даћу ти по путовима твојим, и гадови ће твоји бити усред тебе, и познаћете да сам ја Господ који бије.

10. Ево дана, ево дође, јутро наста, процвате прут, поноситост напупи.

11. Насиље нарасте прут безакоња, нико неће остати од њих ни од мноштва њихова ни од буке њихове, нити ће бити нарицања за њима.

12. Дође вријеме, прispје дан; ко купује нека се не радује, и ко продаје нека не жали, јер ће доћи гњев на све људство њихово.

13. Јер ко продаје, неће опет доћи до онога што прода, ако и остане жив; јер утвара за све мноштво њихово неће се вратити натраг, и нико се неће окријепити безакоњем својим да сачува живот свој.

14. Затрубише у трубе, и спремише све; али нема никога да изађе у бој, јер се гњев мој распалио на све људство њихово.

15. Напољу мач, а унутра помор и глад; ко буде у пољу, погинуће од мача; а ко буде у граду, њега ће глад и помор прождријети.

16. А који их утеку, избавиће се и биће по горама као голубови из долина, сви ће уздисати, сваки за своје безакоње.

17. Све ће руке клонути и сва ће кољена постати као вода.

18. И *припасаће око себе костри-
јет, и дрхат ће их попасти, и на сваком
ће лицу бити стид, и све ће им главе
бити ћелаве. *Ис 15, 2; Јер 48, 37.

19. Сребро ће своје побацати по
улицама и злато ће њихово бити као
нечистота; *сребро њихово и зла-
то њихово неће их моћи избавити у
дан гњева Господњег; неће наситити
душе своје нити ће напунити трбуха
својега, јер им је безакоње њихово
спотицање. *ПрС 11, 4; Соф 1, 18.

20. Јер славни накит свој обрати-
ше на охолост, и начинише од њега
ликове гадова својих, гнусобе своје;
зато учиних да им је нечистота.

21. И даћу га у руке иностранцима
да га разграбе, и безбожницима на зе-
мљи да је плијен, и оскврњиће га.

22. И одвратићу лице своје од њих,
и оскврњиће светињу моју, и ући ће у
њу лупежи и оскврњиће је.

23. Начини вериге, јер је земља пу-
на крвнога суда, и град је пун насиља.

24. Зато ћу довести најгоре изме-
ђу народа да наслиједе куће њихове,
и укинућу охолост силинијех, и света
мјеста њихова оскврњиће се.

25. Иде погибао; они ће тражити
мира, али га неће бити.

26. Невоља за невољом долазиће, и
глас за гласом стизаће; и они ће тра-
жити утвару од пророка; закона ће не-
стати у свештеника и савјета у стараца.

27. Цар ће тужити, и кнезови ће
се обући у жалост, и руке народу зе-
маљском дрхтаће; учинићу им по пу-
товима њиховијем и судићу им пре-
ма судовима њиховијем; и познаће
да сам ја Господ.

*Пророк, однијет у Јерусалим, гледа
гадну службу идолима у храму.*

8. А шесте године, шестога
мјесеца, дана петог,

кад сјеђах у својој кући и *старјешине
Јудине сјеђаху преда мнош, паде он-
дје на ме рука Господа Господа.

*Јез 14, 1.

2. И видјех, а то облик на очи као
огањ, од бедара му доље бјеше огањ,
а од бедара горе бјеше као свјетлост,
као јака свјетлост.

3. И пружи као руку, и ухвати ме
за косу на глави, и подиже ме дух ме-
ђу небо и земљу, и однесе ме у Јеру-
салим у утвари Божијој на врата уну-
трашња која гледају на сјевер, гдје
стајаше идол од ревности, који дра-
жи на ревност.

4. И гле, ондје бјеше слава Бога
Израиљева на очи као она *што је ви-
дјех у пољу. *Јез 1, 28.

5. И рече ми: Сине човјечји, по-
дигни очи своје к сјеверу. И подигох
очи своје к сјеверу, и гле, са сјевера
на вратима олтарским бијаше онај
идол од ревности на уласку.

6. Потом ми рече: Сине човјечји,
видиш ли што ти раде? Велике га-
дове које ту чини дом Израиљев да
отидем далеко од светиње своје? Али
ћеш још видјети већих гадова.

7. И одведе ме на врата од трије-
ма, и погледах, а то једна рупа у зиду.

8. А он ми рече: Сине човјечји,
прокопај овај зид. И прокопах зид, а
то једна врата.

9. Тада ми рече: Уђи и види опаке
гадове које чине ту.

10. И ушав видјех, и гле, свакоја-
ке животиње што гамижу и свакоја-
ки гадни скотови, и сви гадни богови
дома Израиљева бијаху написани по
зиду свуда унаоколо.

11. И пред њима стајаше седам-
десет људи између старјешина дома
Израиљева с Јазанијом, сином Са-
фановијем, који стајаше међу њима,
сваки с кадионицом својом у руци, и
подизаше се густ облак од када.

12. Тада ми рече: Видиш ли, сине
човјечји, шта чине старјешине дома

Израиљева у мраку свак у својој писаној клијети? Јер говоре: *Не види нас Господ, оставио је Господ ову земљу. *Јез 9, 9.

13. Потом ми рече: Још ћеш видјети већих гадова које они чине.

14. И одведе ме на врата дома Господњег која су са сјевера; и гле, жене сјеђаху и плакаху за Тамузом.

15. И рече ми: Јеси ли видио, сине човјечји? Још ћеш видјети већих гадова од тијех.

16. И одведе ме у тријем унутрашњи дома Господњег; и гле, на уласку у цркву Господњу између тријема и олтара бјеше око двадесет и пет људи окренутијех леђима к цркви Господњој лицем к истоку, и клањаху се сунцу према истоку.

17. Тада ми рече: Јеси ли видио, сине човјечји? Мало ли је дому Јудину што чине те гадове које чине овдје? Него још напунише земљу насиља и окренуше се да ме драже; и ето, држе грану пред носом својим.

18. Зато ћу и ја учинити у гњеву, неће жалити око моје, нити ћу се смилovati, и кад стану *викати иза гласа у моје уши, нећу их услишити. *Ис 1, 15.

*Велика пројаси Јерусалима,
поштега побожних.*

9. Потом повика иза гласа, те чух, и рече: Приступите који сте послани на град сваки с оружјем својим смртнијем у руци.

2. И гле, шест људи дође до високих врата која гледају на сјевер, сваки са својим оружјем смртнијем у руци, и међу њима бјеше један човјек обучен у платно с оправом писарском уз бедрицу; и дошавши стадоше код олтара мједенога.

3. А слава Бога Израиљева подиже се с херувима, на којима бијаше, на

праг од дома, и викну човјека обученога у платно који имаше уз бедрицу оправу писарску.

4. И рече му Господ: Прођи посред града, посред Јерусалима, и *забиљежи биљежом чела онијем † људима који уздишу и који ридају због свијех гадова што се чине усред њега.

*Отк 7, 3; † 2 Пет 2, 8.

5. А другима рече и чух: Прођите за њим по граду, и побијте, нека не жали око ваше нити се смилујте;

6. Старце и младиће, и дјевојке и дјецу и жене побијте да се истријебе; али на коме год буде знак, к њему не приступајте; и *почните од моје светиње. И почеше од моје светиње. И почеше од старјешина што бјеху пред домом. *Јер 25, 29; 1 Пет 4, 17.

7. И рече им: Оскврните дом, и напуните тријемове побијенијех; идите. И изашавши стадоше убијати.

8. А кад убијаху и ја остах, падох на лице своје и повиках и рекох: *Ја-ох Господе Господе, еда ли ћеш затрти сав остатак Израиљев изливши гњев свој на Јерусалим? *Јез 11, 13.

9. А он ми рече: Безакоње дома Израиљева и Јудина превелико је, и пуна је земља крви, и град је пун опачине; јер рекоше: *Господ је оставио земљу, и Господ не види. *Јез 8, 12.

10. Зато ни моје око неће жалити, нити ћу се смилovati; пут њихов обратићу на главу њихову.

11. И гле, човјек, обучен у платно, којему уз бедрицу бијаше оправа писарска, јави говорећи: Учинио сам како си ми заповједио.

Слава Божија над херувимима.

10. Потом видјех, и гле, на *небу које бијаше над главама херувимима показа се над њима као камен сафир на очи као пријесто. *Јез 1, 22, 26.

2. И *проговори човјеку обученом у платно, и рече: Уђи међу точкове под херувимима, и узми пуне прегршти жеравице између херувима и † разаспи на град. И уђе на моје очи.

*Јез 9, 2; † Отк 8, 5.

3. А херувими стајаху с десне стране дома кад уђе човјек, и облак напуни унутрашњи тријем.

4. И *слава Господња подиже се с херувима на праг од дома, и напуни се дом облака, а тријем се напуни свјетлости славе Господње. *Јез 1, 28; 9, 3.

5. И лупа крила у херувима чујаше се до спољашњег тријема као глас Бога Свемогућег кад говори.

6. И кад заповједи човјеку обученом у платно говорећи: Узми огња између точкова између херувима; он уђе и стаде код точкова.

7. И један херувим пружи руку своју између херувима к огњу који бијаше међу херувимима, и узе и метну у прегршти обученом у платно, и он прими и изиде.

8. А виђаше се у херувима као рука човјечија под крилима.

9. И видјех, и гле, четири точка код херувима, по *један точак код једнога херувима, и точкови бијаху на очи као камен † хрисолит. *Јез 1, 15; † Јез 1, 16.

10. И на очи бијаху сва четири точка једнака, и као да је точак у точку.

11. Кад иђаху, иђаху сва четири, сваки на своју страну, и идући не скретаху, него куда гледаше глава онамо иђаху и идући не скретаху.

12. А све им тијело и леђа и руке и крила и точкови, сва четири точка њихова, бијаху пуна очију свуда унаоколо.

13. А точкови се зваху како чух: Кола.

14. А четири лица имаше свака животиња: једно лице херувимско, друго лице човјечије и треће лице лавово и четврто лице орлово.

15. И подиглоше се херувими увис; то бијаху исте животиње које видјех на ријеци Хевару.

16. А кад иђаху херувими, иђаху и точкови уз њих, и кад херувими махаху крилима својим да се подигну од земље, точкови се не одмицаху од њих.

17. Кад се они устављаху, устављаху се и точкови; а кад се они подизаху, подизаху се и точкови; јер бијаше дух животињски у њима.

18. И слава Господња отиде изнад прага од дома, и стаде над херувиме.

19. И херувими махнувши крилима подиглоше се од земље преда мношвом полазећи, и точкови према њима; и стадоше на источнијем вратима дома Господњег, и слава Бога Израиљева бијаше озго над њима.

20. То бијаху исте животиње које видјех под Богом Израиљевијем на ријеци Хевару, и познах да су херувими.

21. Свака имаше четири лица и четири крила, и као рука човјечија бјеше им под крилима.

22. И лица им бијаху иста која видјех на ријеци Хевару; обличја бијаху иста, исти бијаху; сваки иђаше право напрема се.

*Појавари Јудини кажњени,
робље ушћешено.*

11. Тада ме *подиже дух, и однесе ме на источна врата дома Господњег која гледају на исток, и гле, на вратима бијаше двадесет и пет људи, и међу њима видјех Јазанију, сина Азурова, и Фелатију, сина Венајина, поглаваре народне.

*Јез 3, 12.

2. И рече ми: Сине човјечји, ови људи смишљају безакоње, и зло свјетују у том граду.

3. Говорећи: Није близу; да гради-мо куће; овај је град лонац а ми месо.

4. Зато пророкуј против њих, про-рокуј, сине човјечји.

5. И паде на ме дух Господњи и ре-че ми: Реци: Овако вели Господ: ДOME Израиљев, тако говористе, и знам ми-сли срца вашег.

6. Многе побисте у том граду, и напунисте улице њихове побијени-јех.

7. Зато овако вели Господ Господ: Које побисте и побацасте усред њега, они су месо, а он је лонац, а вас ћу извести из њега.

8. Бојите се мача; мач ћу пустити на вас, говори Господ Господ.

9. И извешћу вас из њега, и даћу вас у руке туђинцима, и извршићу на вама судове.

10. *Од мача ћете пасти, на међи Израиљевој судићу вам, и познаћете да сам ја Господ. *2 цар 25, 21.

11. Овај град неће вам бити лонац нити ћете ви бити у њему месо; на међи Израиљевој судићу вам.

12. И познаћете да сам ја Господ, јер по уредбама мојим не ходисте нити закона мојих извршивасте, не-го чинисте по законима тијех народа што су око вас.

13. А кад пророковах, умрије Фе-латија, син Венајин; тада *падох на лице своје и повиках иза гласа и ре-кох: Јаох Господе Господе! Хоћеш ли да истријебиш остатак Израиљев?

*Јез 9, 8.

14. А глас Господњи дође ми гово-рећи:

15. Сине човјечји, браћа су тво-ја, браћа твоја, родбина твоја и дом Израиљев васколики, којима гово-рише Јерусалимљани: Идите далеко од Господа, нама је дата земља у на-шљедство.

16. Зато реци: Овако вели Господ Господ: Ако их и одагнах далеко ме-

ћу народе, ако их и расијах по земља-ма, опет ћу им бити светиња замало у земљама у које отидоше.

17. Зато реци: Овако вели Господ Господ: Сабраћу вас из народа и по-купићу вас из земаља у које се раси-јасте, и даћу вам земљу Израиљеву.

18. И кад дођу у њу, избациће из ње све гадове њезине и све гнусобе њезине.

19. И *даћу им једно срце и нов дух метнућу у њих, и извадићу из ти-јела њихова камено срце и даћу им срце месно, *Јез 36, 26.

20. Да би ходили по мојим уред-бама и држали моје законе и извр-шивали их; и биће ми народ, и ја ћу им бити Бог.

21. А којима срце иде по жељи гнусоба њиховијех и гадова њихови-јех, њихов ћу пут обратити на њихову главу, говори Господ Господ.

22. Потом *махнуше херувими крилима својим, и точкови отидоше према њима, и слава Бога Израиљева бјеше озго над њима. *Јез 1, 19.

23. И подиже се слава Господња усред града, и стаде на гори која је с истока граду.

24. А мене дух подиже и однесе у утвари духом Божјим у Халдејску к робљу; и утвара коју видјех отиде од мене.

25. И казах робљу све ријечи Го-сподње што ми показа.

*Одвођење цара и народа
представљено у слици и објављено
брзо испуњење овога пророчанства.*

12. О пет ми дође ријеч Го-сподња говорећи:

2. Сине човјечји, усред дома одмет-ничкога сједиш, *који има очи да види и не види, има уши да чује и не чује; јер су дом одметнички. *Ис 6, 9.

3. Зато ти, сине човјечји, спреми што треба за сеобу, и сели се обдан на њихове очи; и исели се из својега мјеста на друго мјесто на њихове очи, не би ли видјели, јер су дом одметнички.

4. И изнеси ствари своје као кад се ко сели обдан на њихове очи, а сам изиди увече на њихове очи као они који се селе.

5. На њихове очи прокопај зид, и изнеси своје ствари.

6. На њихове очи дигни на рамена и изнеси по мраку, лице своје покриј да не видиш земље, *јер те дадох да будеш знак у дому Израиљеву. *Јез 24, 24.

7. И учиних тако како ми се заповједи; ствари своје изнесох обдан као кад се сели; а увече прокопах зид руком; и по мраку изнесох на раменима носећи на њихове очи.

8. А ујутру дође ми ријеч Господња говорећи:

9. Сине човјечји, рече ли ти дом Израиљев, дом одметнички: Што радиш?

10. Реци им: Овако вели Господ Господ: Ово је бreme за кнеза који је у Јерусалиму и за сав дом Израиљев што је ондје.

11. Реци: *Ја сам вам знак, како ја учиних тако ће им бити; преселиће се и отићи у ропство. *Јез 12, 6.

12. И кнез који је међу њима носећи на раменима по мраку ће изаћи; они ће прокопати зид да изнесу; он ће покрити лице своје да не види земље очима.

13. *Али ћу му разапети мрежу своју и ухватиће се у замку моју, и одвешћу га у Вавилон, у земљу Халдејску, али је неће видјети, а ондје ће умријети. *Јез 17, 20.

14. И све који су око њега, помоћнике његове, и сву војску његову расијаћу у све вјетрове, и извући ћу мач за њима.

15. И познаће да сам ја Господ кад их расијем по народима и разаспем по земљама.

16. *А оставићу их неколико људи који ће остати од мача и од глади и од помора да приповиједају све гадове своје међу народима у које отиду; и познаће да сам ја Господ. *Јез 6, 8.

17. Опет ми дође ријеч Господња говорећи:

18. Сине човјечји, хљеб свој једи презајући и воду своју пиј дрхћући и бринући се.

19. И реци народу земаљском: Овако вели Господ Господ за становнике Јерусалимске, за земљу Израиљеву: Хљеб ће свој јести у бризи и воду ће своју пити препадајући се, јер ће земља опустјети и остати без свега што је у њој за безакоње свијех који живе у њој.

20. И градови у којима живе опустјеће, и земља ће бити пуста, и познаћете да сам ја Господ.

21. Опет ми дође ријеч Господња говорећи:

22. Сине човјечји, каква је то прича у вас о земљи Израиљевој што говорите: *Протежу се дани, и од утваре неће бити ништа? *2 Пет 3, 4.

23. Зато им реци: Овако вели Господ Господ: Укинућу ту причу и нећу је више говорити у Израиљу; него им реци: Близу су дани и ријеч сваке утваре.

24. Јер неће више бити у дому Израиљеву залудне утваре ни гатања којим се ласка.

25. Јер ћу ја Господ говорити, и што речем збиће се; неће се више одгађати, него за нашега времена, доме одметнички, рећи ћу ријеч и извршићу је, говори Господ Господ.

26. Опет ми дође ријеч Господња говорећи:

27. Сине човјечји, гле, дом Израиљев говори: Утвара коју тај види, до

не има много времена, и за далеко вријеме тај пророкује.

28. Зато им реци: Овако вели Господ: Неће се више одгађати ниједна моја ријеч; ријеч коју речем збиће се, говори Господ Господ.

Против лажних пророка и пророчица.

13. **О**пет ми дође ријеч Господња говорећи:

2. Сине човјечји, пророкуј против пророка Израљевијех који пророкују, и реци тијем који пророкују из свога срца: Чујте ријеч Господњу!

3. Овако говори Господ Господ: Тешко лудијем пророцима који иду за својим духом, а ништа нијесу видјели.

4. Пророци су твоји, Израилу, као лисице по пустињама.

5. Не излазите на *проломе и не ограђујете дома Израљева да би се одржао у боју у дан Господњи.

*Јез 22, 30.

6. *Виде таштину и гатање лажно, па говоре: Господ каже, а Господ их није послао, и дају над да ће се ријеч испунити.

*Јез 22, 28.

7. Не виђате ли ташту утвару и не говорите ли лажно гатање? А опет кажете: Господ рече; а ја не рекох.

8. Зато овако вели Господ Господ: Зато што говорите таштину и видите лаж, зато ево мене на вас, говори Господ Господ.

9. И рука ће моја бити против пророка који виде таштину и гатају лаж; неће их бити у збору народа мога, и у пријепису дома Израљева неће бити записани, нити ће доћи у земљу Израљеву; и познаћете да сам ја Господ Господ.

10. Зато, зато што преластише народ мој говорећи: *Мир је, а мира не

бјеше; и један озида зид, а други га намазаше кречем неваљалијем;

*Јер 6, 14.

11. Реци онијем што мажу неваљалијем кречем да ће пасти; доћи ће силан дажд, и ви, камење великога града, пашћете и олуја ће развалити.

12. И гле, кад падне зид, неће ли вам се рећи: Гдје је креч којим мазасте?

13. Зато овако вели Господ Господ: Развалићу олујом у гњеву свом, и силан ће дажд доћи у гњеву мом, и камење великога града у јарости мојој да потре.

14. И развалићу зид који намазасте неваљалијем кречем, и оборићу га на земљу да ће му се открити темељ, и пашће, и ви ћете изгинути усред њега, и познаћете да сам ја Господ.

15. И тако ћу навршити гњев свој на зиду и на онима који га мажу кречем неваљалијем, и рећи ћу вам: Нема зида, нити онијех који га мазаше,

16. Пророка Израљевијех који пророкују Јерусалиму и виде му утваре за мир, а мира нема, говори Господ Господ.

17. А ти, сине човјечји, окрени лице своје према кћерима народа својега, које пророкују из свога срца, и пророкуј против њих.

18. И реци: Овако вели Господ Господ: Тешко онима које шију узглавља под све лактове и граде покривала на главу свакога раста да лове душе. Ловите душе мојега народа, а своје ли ћете душе сачувати?

19. И скврните ме код народа мојега за грст јечма и за залогај хљеба убијајући душе, које не би требало да умру, и чувајући у животу душе које не треба да живе, лажући народу мојему, који слуша лаж.

20. Зато овако вели Господ Господ: Ево мене на ваша узглавља, на

која ловите душе да вам долијећу, и подераћу их испод лаката ваших, и пустићу душе које ловите да вам долијећу.

21. И подераћу покривала ваша и избавићу свој народ из ваших руку, и неће више бити у вашим рукама да вам буду лов, и познаћете да сам ја Господ.

22. Јер жалостисте лажју срце праведнику, којег ја не ожалостих, и *кријеписте руке безбожнику да се не врати са свога злога пута да се сачува у животу. *Јер 23, 14.

23. Зато нећете виђати таштине и нећете више гатати, него ћу избавити народ свој из ваших руку, и познаћете да сам ја Господ.

Идољопоклонци не добијају одговора од Господа. Суд Божји над Јерусалимом не може више да ошклони ни молба најбожњих.

14. Потом *дођоше к мени неки од старјешина Израљевијех и сједоше преда ме.

*Јез 20, 1.

2. И дође ми ријеч Господња говорећи:

3. Сине човјечји, ови су људи ставили у срца своја гадне богове своје, и метнули су преда се о што се спотичу на безакоње своје; траже ли ме доиста?

4. Зато говори им и реци им: Овако вели Господ Господ: Ко је год од дома Израљева ставио у срце своје гадне богове своје и метнуо преда се о што се спотиче на безакоње своје, па дође к пророку, ја Господ одговорићу му кад дође за мноштво гаднијех богова његовијех.

5. Да ухватим дом Израљев за срце њихово што су се одвратили од мене сви за гаднијем боговима својим.

6. Зато реци дому Израљеву: Овако вели Господ Господ: Обратите се и одступите од гаднијех богова својих, одвратите лице своје од свих гадова својих.

7. Јер ко би год од дома Израљева или од иностранаца који живе у Израљу одступио од мене, и ставио у срце своје гадне богове своје, и метнуо преда се о што ће се спотичати на безакоње своје, па би дошао к пророку да ме упита преко њега, њему ћу одговорити ја сам Господ собом.

8. И окренућу лице своје према том човјеку, и учинићу од њега знак и причу, и истријебићу га из народа својега, *те ћете познати да сам ја Господ. *Јез 5, 15.

9. И ако би се пророк преварио, те рекао што, ја Господ *преварих онога пророка, и дигнућу руку своју на њ, и истријебићу га из народа својега Израља. *1 цар 22, 23.

10. И понијеће обојица своје безакоње: како је безакоње онога који пита, тако ће бити и пророково безакоње,

11. Да више дом Израљев не одступа од мене и да се више не скврне свакојаким пријеступима својим, него *да ми буду народ, и ја да им будем Бог, говори Господ Господ.

*Јез 11, 20.

12. Опет ми дође ријеч Господња говорећи:

13. Сине човјечји, ако ми која земља згријеши учинивши невјеру, и ја дигнем руку своју на њу и слоћим јој *потпору у хљебу, и пустим на њу глад и истријећим у њој људе и стоку, *Јез 5, 16.

14. *Ако би у њој била ова три човјека: Ноје, Данило и Јов, они ће правдом својом избавити душе своје, говори Господ Господ. *Јер 15, 1.

15. Ако пустим љуте звијери у земљу, те помори људе, и она опусти да нико не може пролазити од звијерја;

16. Ако би у њој била та три човјека, тако ја жив био, говори Господ Господ, неће избавити синова ни кћери, него ће се сами избавити, а земља ће опустјети.

17. Или ако мач пустим на ту земљу, и речем: Мачу, прођи ту земљу, да истријебим у њој људе и стоку;

18. Ако би та три човјека била у њој, тако ја био жив, говори Господ Господ, неће избавити синова ни кћери, него ће се сами избавити.

19. Или ако пустим помор на земљу и излијем гњев свој на њу да би крв текла да истријебим у њој људе и стоку;

20. Ако би Ноје, Данило и Јов били у њој, тако ја жив био, говори Господ Господ, неће избавити сина ни кћери, него ће своје душе избавити правдом својом.

21. Јер овако вели Господ Господ: А камоли кад пустим четири љута зла своја, мач и глад и эле звијери и помор на Јерусалим да истријебим у њему људе и стоку.

22. И опет, гле, неколико ће их остати у њему који ће се избавити, синови или кћери, они ће изаћи к вама, и видјећете пут њихов и дјела њихова, и утјешите се за зло које ћу пустити на Јерусалим, за све што ћу пустити на њ.

23. И они ће вас утјешити кад видите пут њихов и дјела њихова; и познаћете да нијесам без узрока учинио што сам год учинио у њему, говори Господ Господ.

Јерусалим као некорисно дрво од лозе.

15. Опет ми дође ријеч Господња говорећи:

2. Сине човјечји, шта је дрво од лозе винове према сваком другом дрвету, или лоза винова према дрвећу у шуми?

3. Узима ли се од ње дрво да се начини што? Узима ли се од ње клин да се објеси о њему какав суд?

4. Гле, меће се у огањ да изгори; кад јој оба краја сажеже огањ, и средина јој изгори, хоће ли још бити за што?

Јн 15, 6.

5. Гле, док бијаше цијела, не могаše се ништа од ње начинити, а камоли ће бити за што кад је огањ прождрије и изгорје.

6. Зато овако вели Господ Господ: Како је међу дрветима шумским дрво од винове лозе, које дадох огњу да га једе, такве ћу учинити становнике Јерусалимске.

7. Јер ћу им насупрот окренути лице своје; кад изиду из једнога огања, други ће их огањ прождријети, и познаћете да сам ја Господ, кад окренем лице своје насупрот њима.

8. И обратићу земљу у пустињу, јер учинише невјеру, говори Господ Господ.

Јерусалим као невјерна жена, казна и опроштај. (Јез 23).

16. Опет ми дође ријеч Господња говорећи:

2. Сине човјечји, покажи Јерусалиму гадове његове,

3. И реци: Овако вели Господ Господ Јерусалиму: Постањем и родом ти си из земље Хананске; отац ти бјеше Аморејац, а мати Хетејка.

4. А о рођењу твојем, кад си се родила, није ти пупак одрезан и није си окупана водом да би била чиста, нити си сољу натрвена ни пеленама повита.

5. Око те не пожали да ти учини што од тога и да ти се смилује; него ти би бачена у поље, јер бијаше мрска душа твоја онога дана кад си се родила.

6. И идући мимо тебе и видјевши те гдје се ваљаш у својој крви, рекох ти: Да си жива у својој крви! И опет ти рекох: Да си жива у својој крви!

7. И учиних да растеш на тисуће као трава у пољу; и ти нарасте и поста велика и дође до највеће љепоте; дојке ти напустише, и длake те пробише; али ти бијаше гола, нага.

8. И идући мимо тебе погледах те, и гле, године ти бијаху године за љубљење; *и раширих скут свој на те, и покрих голотињу твоју, и заклех ти се и учиних вјеру с тобом, говори Господ Господ, и † ти поста моја.

*Рута 3, 9; † 2 Мој 19, 5.

9. И окупах те водом, и спрах с тебе крв твоју, и помазах те улем.

10. И обукох ти везену хаљину, и обух ти цревље од јазавца, и опасах те танким платном и застријех те свилом.

11. И накитих те накитом, и метнух ти наруквице на руке и гривну око врата.

12. И гривну око чела метнух ти, и обоце у уши, славан вијенац на главу.

13. И ти бијаше окићена златом и сребром, и одијело ти бијаше од танкога платна и од свиле и везено, јеђаше бијело брашно и мед и уље, и бијаше врло лијепа, и приспје до царства.

14. И *разиде се глас о теби по народима због љепоте твоје, јер бјеше савршена красотом мојом, коју метнух на те, говори Господ Господ.

*Плј 2, 15.

15. Али се ти ослони на љепоту своју, и прокурва се с гласа својега, те си просипала курварство своје свакоме који пролажаше, и бивала си његова.

16. И узевши од хаљина својих, начинила си шарене висине и курвала си се на њима, како нигда није било нити ће бити.

17. И узевши красни накит свој од мога злата и од мога сребра што ти

дадох, начинила си себи мушке ликове и курвала си се с њима.

18. И узевши везене хаљине своје заодјела си их, и уље моје и кад мој ставила си пред њих.

19. И хљеб мој, који ти дадох, бијело брашно и уље и мед, чим те храних, поставила си пред њих за мирис угодни. Тако је било, говори Господ Господ.

20. *И узимала си синове своје и кћери своје које си родила, и њих си им приносила да се спале. Мало ли бјеше курварства твојега,

*2 цар 16, 3; Јер 7, 31.

21. Те си и синове моје клала и давала си их да им се проведу кроз огањ?

22. И уза све гадове своје и курварства своја нијеси се опомињала дана младости своје кад си била гола и нага и ваљала се у крви својој.

23. И послије све злоће своје, (Тешко, тешко теби! говори Господ Господ,)

24. Саградила си себи кућу курварску, и начинила си себи висине на свакој улици,

25. На свакој распутици начинила си себи висину, и нагрдила си своју љепоту, и разметала си ноге своје свакоме који пролажаше, и умножила си курварство своје.

26. Курвала си се са синовима Мисирским, сусједима својим велика тијела, и умножила си курварство своје да би ме разгњевила.

27. Зато, гле, дигох руку своју на те и умалих оброк твој, и дадох те на вољу ненавидницима твојима, кћерима Филистејским, које бјеше стид од срамотнога пута твојега.

28. Курвала си се са синовима Асирским, јер се не могаше наситити; курвала си се с њима, и опет се нијеси наситила.

29. И умножила си курварство своје у земљи Хананској све до Халдејске, и ни тако се нијеси наситила.

30. Како је изнемогло срце твоје, говори Господ Господ, кад чиниш све што чини најгора курва,

31. *Кад си градила курварску кућу на свакој распутици и чинила висуину на свакој улици! А ни као курва нијеси, јер нијеси марила за плату;

*Јез 16, 24.

32. Него као жена прељубочиница, која умјесто мужа свога прима друге.

33. Свијем курвама даје се плата, а ти си давала плату свијем милосницима својим и даривала си их да долазе к теби са свијех страна да се курвају с тобом.

34. И тако је у тебе наопако према женама у твом курварству: јер нико не иде за тобом да се курва, и ти дајеш плату, а не даје се теби плата; то је наопако.

35. Зато, курво, чуј ријеч Господњу.

36. Овако вели Господ Господ: Што се отров твој просу, и што се у курвању твом откривала голотиња твоја твојим милосницима и свијем гаднијем идолима твојим, и за крв синова твојих, које си им дала,

37. Зато, ево, *ја ћу скупити све милоснике твоје с којима си се миловала, и све које си љубила, и све на које си мрзила, скупићу их све око тебе, и открићу им голотињу твоју да виде сву голотињу твоју.

*Јер 13, 22, 26.

38. И судићу ти како се суди онима које чине прељубу и онима које крв прољевају, и даћу те на смрт гњеву и ревности.

39. И предаћу те у њихове руке, те ће разорити твоју кућу курварску и раскопати висине твоје, и свући ће хаљине с тебе, и узеће ти красни накит и оставиће те голу, нагу.

40. И доведиће на те људство, те ће те засути камењем, и избошће те мачевима својим.

41. И попалиће куће твоје огњем, и извршиће на теби суд пред многим

женама, и учинићу те ћеш се оканити курвања и нећеш више давати плате.

42. И *намирићу гњев свој над тобом, и ревност ће се моја уклонити од тебе, и умирићу се, и нећу се више гњевити.

*Јез 5, 13.

43. Зато што се нијеси опомињала дана младости своје, него си ме дражила свијем тијем, зато, ево, ја ћу обратити пут твој на твоју главу, говори Господ Господ, те нећеш чинити грдила нити каквих гадова својих.

44. Гле, ко год говори приче, говориће о теби причу, и рећи ће: Каква мати, таква јој кћи.

45. Ти си кћи матере своје која се одметнула мужа својега и дјеце своје, и сестра си сестара својих које се одметнуше мужева својих и дјеце своје, *мати вам је Хетејка, а отац Аморејац.

*Јез 16, 3.

46. А старија ти је сестра Самарија с кћерима својим, која ти сједи с лијеве стране, а млађа ти је сестра која ти сједи с десне стране Содом са кћерима својим.

47. А ти ни њиховијем путем нијеси ходила, нити си чинила по њиховијем гадовима, као да ти то бјеше мало, него си била гора од њих на свијем путовима својим.

48. Тако ја жив био, говори Господ Господ, сестра твоја Содом и кћери њезине нијесу чиниле како си чинила ти и твоје кћери.

49. Ево, ово бјеше безакоње сестре твоје Содоме: у поносу, у изобиљу хљеба и безбрижном миру бјеше она и кћери њезине, а не помагаху сиромашу и убогоме;

50. Него се поношаху и *чињаху гадове преда мношвом, зато их затрх кад видјех.

*1 Мој 18, 20.

51. Самарија није згријешила ни пола колико ти, јер си починила гадова својих више него оне, те си

оправдала сестре своје свијем гадовима својим које си учинила.

52. И ти, дакле, која си судила се-страма својим, носи срамоту своју за гријехе своје којима си постала грђа од њих; оне су праведније од тебе; и ти се, дакле, стиди и носи срамоту кад си оправдала сестре своје.

53. Ако доведеш натраг њихово робље, робље Содомско и кћери њезинијех, и робље Самаријско и кћери њезинијех, доведићу и твоје робље из ропства међу њима,

54. Да носиш срамоту своју и да се стидиш за све што си чинила, и да им будеш утјеха.

55. Ако се сестре твоје, Содом и кћери њезине поврате као што су биле, и ако се Самарија и кћери њезине поврате као што су биле, повратићеш се и ти и кћери твоје као што сте биле.

56. Јер уста твоја не помињаше Содом сестре твоје у вријеме охолости твоје,

57. Прије него се откри злоћа твоја као у вријеме срамоте од кћери Сирских и од свијех што су око њих, кћери Филистејских, које те срамотаху са свијех страна.

58. Носи неваљалство своје и гадове своје, говори Господ.

59. Јер овако вели Господ Господ: Учинићу ти како си ти учинила презревши заклетву и преступивши завјет.

60. Али ћу се ја опоменути завјета својега који сам учинио с тобом у вријеме младости твоје, и утврдићу ти вјечан завјет.

61. *Тада ћеш се опоменути путова својих и постидјећеш се кад примиш сестре своје старије од себе и млађе, које ћу ти дати за кћери, али не по твом завјету. *Јез 20, 43.

62. И ја ћу утврдити свој завјет с тобом, и познаћеш да сам ја Господ.

63. Да се опоменеш и постидиш и да не отвориш више уста од срамоте,

кад ти опростим све што си учинила, говори Господ Господ.

Зајонейка о садашњости и будућности дома Давидова.

17. **О**пет ми дође ријеч Господња говорећи:

2. Сине човјечји, загометни загометку и кажи причу о дому Израиљеву,

3. И реци: Овако вели Господ Господ: Орао велик, великих крила, дугих пера, пун перја, шарен, дође на Ливан и узео врх од кедрa,

4. Одломи врх од младијех грана његовијех, и однесе га у земљу трговачку, у град трговачки метну га.

5. И узео сјеме из оне земље, и метну га на њиву, однесе га гдје има много воде, и остави га добро.

6. И изниче и поста бусат чокот, низак, којему се лозе пружаху к њему а жиле бијаху под њим; поста чокот, и пусти гране и изби одводе.

7. А бијаше други орао велик, великих крила и пернат, и гле, тај чокот пусти к њему жиле своје и гране своје пружи к њему да би га заљевао из бразда свога сада.

8. Посађен бијаше у доброј земљи код много воде, да пусти гране и рађа род и буде красна лоза.

9. Кажи: Овако вели Господ Господ: Хоће ли напредовати? Неће ли му почупати жиле и род му обломити да се посуши? Све ће му се гране што је пустио посушити, и без велике силе и без многога народа ишчупаће га из коријена.

10. Ето, посађен је, хоће ли напредовати? И неће ли се сасвијем посушити чим га се дохвати устока? Посушиће се у бразди гдје је посађен.

11. Потом дође ми ријеч Господња говорећи:

12. Кажи томе дому одметничком: Не знате ли шта је ово? Реци: Ево, *дође цар Вавилонски у Јерусалим, и узме му цара и кнезове, и одведе их са собом у Вавилон. *2 цар 24, 11-16.

13. *И узме једнога од царскога сјемена, и учини с њим вјеру, и закле га, и узме силне у земљи. *2 цар 24, 17.

14. Да би царство било снижено да се не би подигло, него да би држећи вјеру с њим стајало.

15. Али се одметну од њега послав посланике своје у Мисир да му да коња и много народа. Хоће ли бити срећан? Хоће ли утећи ко тако чини? Ко преступа вјеру хоће ли утећи?

16. Тако ја жив био, говори Господ Господ, у мјесту онога цара који га је зацарио, којему је заклетву презрео и којему је вјеру преступио, код њега ће у Вавилону умријети.

17. Нити ће му Фараон с великом војском и многим народом помоћи у рату, кад ископа опкопе и погради куле да погуби многе душе.

18. Јер презре заклетву преступајући вјеру; и гле, давши руку чини све то; неће утећи.

19. Зато овако вели Господ Господ: Тако ја жив био, обратићу му на главу заклетву своју коју презре и вјеру своју коју преступи.

20. Јер ћу *разапети над њим мрежу своју и ухватиће се у замку моју; и одвешћу га у Вавилон, и ондје ћу се судити с њим за безакоње које ми учини. *Јез 12, 13.

21. И сва бјежан његова са свом војском његовом пашће од мача, а који остану распршаће се у све вјетрове, и познаћете да сам ја Господ говорио.

22. Овако вели Господ Господ: Али ћу ја узети *с врха од тога високога кедра, и посадићу; с врха од младијех грана његовијех одломићу

† гранчицу, и посадићу на гори високој и уздигнутој. *Ис 11, 1; † Ис 53, 2.

23. *На високој гори Израиљевој посадићу је, и пустиће гране, и родиће, и постаће красан кедр, и под њим ће наставати свакојаке птице, у хладу грана његовијех наставаће.

*Јез 20, 40.

24. И сва ће дрвета пољска познати да ја Господ снизих високо дрво и узвисих ниско дрво, посуших зелено дрво и учиних да озелени сухо дрво. Ја Господ рекох, и учинићу.

*Свако треба да умре само за своје
социјевне тријехове. Господу је угодно
обраћење безбожника.*

18. О пет ми дође ријеч Господња говорећи:

2. Шта хоћете ви који говорите причу о земљи Израиљевој говорећи: *Оци једоше кисело грожђе, а синовима трну зуби? *Јер 31, 29.

3. Тако ја био жив, говори Господ Господ, нећете више говорити те приче у Израиљу.

4. Гле, све су душе моје, како душа очина тако и душа синовља моја је; која душа згријеша она ће погинути.

5. Јер ако је ко праведан и чини суд и правду,

6. На горама не једе и очију својих не подиже ка гаднијем боговима дома Израиљева, и не *скврни жене ближњег својега и не иди к жени одвојеној због нечистоте, *3 Мој 18, 20.

7. И *никоме не чини насиља, залог дужнику својему враћа, ништа не отима, хљеб свој даје гладноме и голога одијева, *5 Мој 24, 12, 13.

8. *Не даје на добит и не узима придавка, од неправде устеже руку своју, и право суди између једнога човјека и другога, *2 Мој 22, 25.

9. По уредбама мојим ходи, и држи законе моје творећи истину; тај је

праведан, доиста ће живјети, говори Господ Господ.

10. Ако роди сина лупежа који би крв прољевао или би чинио тако што,

11. А не би чинио свега онога, него би јео на горама, и жену ближњега својега скврнио,

12. Сиромашу и убогоне насиље чинио, отимао што, залога не би враћао, и ка гаднијем боговима подизао би очи своје чинећи гад,

13. Давао би на добит, и узимао придавак; хоће ли тај живјети? Неће живјети; учинио је све те гадове, доиста ће погинути, крв ће његова на њему бити.

14. Али, гле, ако роди сина који би видио све гријехе оца својега што чини, и узео би на ум, те не би чинио онако,

15. Не би јео на горама, нити би очију својих подизао ка гаднијем боговима дома Израиљева, жене ближњега својега не би скврнио,

16. И никоме не би чинио насиља, залога не би узимао и не би ништа отимао, давао би хљеб свој гладноме и голога би одијевао,

17. Од сиромаша би устезао руку своју, не би узимао добити ни придавка, законе би моје извршивао и по уредбама мојим ходио; тај неће погинути за безакоње оца својега, доиста ће живјети.

18. А отац његов, што је чинио насиље, отимао од брата својега и чинио што није добро у народу свом, гле, он ће погинути за своје безакоње.

19. Али говорите: Зашто да не носи син безакоња очина? Јер син чини суд и правду, све уредбе моје држи и извршује; доиста ће живјети.

20. Која душа згријеши она ће умријети, син неће носити безакоња очина нити ће отац носити безакоња синовљега; на праведнику ће бити правда његова, а на безбожнику ће бити безбожност његова.

21. *Ако ли би се безбожник обратио од свијех гријеха својих које учини, и држао би све уредбе моје и творио суд и правду, доиста ће живјети, неће погинути. *Јез 33, 12.

22. Безакоња његова што их је год учинио неће му се више спомињати, у правди својој коју чини живјеће.

23. Еда ли је мени мило да погине безбожник, говори Господ, а не да се одврати од путова својих и буде жив?

24. Али *кад би се праведник одвратио од правде своје и чинио неправду, и радио по свијем гадовима које чини безбожник, хоће ли он живјети? Праведна дјела његова, што је год чинио, неће се споменути; за безакоње своје које учини и за гријех свој којим згријеши погинуће.

*Јез 3, 20.

25. Још говорите: *Није прāv пут Господњи. Чујте, доме Израиљев, мој ли пут није прāv? Нијесу ли ваши путеви неправи? *Јез 33, 17, 20.

26. Кад се праведник одврати од правде своје и чини зло и умре зато, умријеће за зло своје које учини.

27. А кад се безбожник одврати од безбожности своје коју је чинио, и чини суд и правду, он ће сачувати у животу душу своју.

28. Јер узевши на ум, врати се од свијех безакоња својих која учини; доиста ће живјети, и неће погинути.

29. Али дом Израиљев вели: Пут Господњи није прāv. Моји ли путеви нијесу прāви? Доме Израиљев, нијесу ли ваши путеви неправи?

30. Зато, доме Израиљев, судићу вам свакоме по путовима његовијем, говори Господ; обратите се и прођите се свијех гријеха својих, и неће вам безакоње бити на спотицање.

31. Одбаците од себе сва безакоња која чинисте, и начините себи *ново срце и нов дух; и зашто да мрете, доме Израиљев? *Јез 36, 26.

32. *Јер ми није мила смрт оно-
га који мре, говори Господ Господ;
обратите се, дакле, и будите живи.

*Јез 18, 23.

*Тужбалица над пројашћу Јудиних
царева.*

19. А ти наричи за кнезо-
вима Израљевијем;

2. И реци: Шта бјеше мати тво-
ја? Лавица; међу лавовима лежа-
ше, млађ своју међу лавовима храњаше.

3. И отхрани једно младе своје,
и *поста лавић, и научив се ловити
ждераше људе. *2 цар 23, 31, 32.

4. И чуше народи за њ; ухвати се у
јаму њихову, и одведоше га у верига-
ма у земљу Мисирску.

5. А она кад видје гдје се нада али
јој над пропаде, узе једно младе сво-
је, и учини од њега лавића.

6. И он идући међу лавовима по-
ста лавић, и научи се ловити и жде-
раше људе.

7. И позна дворе њихове, и пусто-
шаше градове њихове тако да опустје
земља и што је у њој од рике његове.

8. И усташе на њ народи из окол-
нијех земаља, и разапеше му мрежу
своју, и ухвати се у јаму њихову.

9. И метнуше га у крлетку у верига-
ма, и одведоше га цару Вавилонском,
и метнуше га у град да му се више не
чује глас по горама Израљевијем.

10. Док бијаше миран, мати тво-
ја бијаше *као винова лоза, посађена
крај воде, родна и граната бијаше од
многе воде. *Јез 17, 6.

11. И бијаху на њој јаки прUTOви
за палицу владалачку, и растом сво-
јим узвиси се изнад густијех грана,
и би наочита висином својом, мно-
штвом грана својих.

12. Али би ишчупана у гњеву и на
земљу бачена, и устока осуши род ње-

зин; поломише се и посушише се јаки
прутови њезини; огањ их прождрије.

13. А сада је посађена у пустињи,
у земљи сухој и безводној.

14. И изађе огањ из прута грана
њезинијех и прождрије род њезин да
нема на њој прута јака за палицу вла-
далачку. То је нарицање, и биће на-
рицање.

*Израљева непослушност у
прошлости и садашњости.
Суд и милост.*

20. А седме године, пето-
га мјесеца, дана де-
сетога, дођоше *неки од старјешина
Израљевијех да упитају Господа, и
сједоше преда мнош. *Јез 14, 1.

2. И дође ми ријеч Господња гово-
рећи:

3. Сине човјечји, кажи старјеши-
нама Израљевијем и реци им: Ова-
ко вели Господ Господ: Дођосте ли да
ме питате? Тако ја жив био, *нећете
ме питати, говори Господ Господ.

*Јез 14, 3.

4. Хоћеш ли да им *судиш, хоћеш
ли да им судиш, сине човјечји? † По-
кажи им гадове отаца њиховијех.

*Јез 22, 2; 23, 36; † Јез 16, 2.

5. И реци им: Овако вели Господ
Господ: Којега дана *изабрах Израј-
ља и подигох руку своју сјемуу дома
Јаковљева, и показах им се у земљи
Мисирској, и подигох им руку своју
говорећи: Ја сам Господ Бог ваш;

*2 Мој 6, 7.

6. Онога дана подигох им руку
своју да ћу их одвести из земље Ми-
сирске у земљу коју сам пронашао за
њих, гдје тече млијеко и мед, која је
дика свијем земљама.

7. И рекох им: Одбаците сваки га-
дове испред својих очију, и немојте се
скврнити о *гадне богове Мисирске.
Ја сам Господ Бог ваш. *И Нав 24, 14.

8. Али се одвргоше од мене, и не хтјеше ме послушати; ниједан их не одбаци гадова испред очију својих, и гаднијех богова Мисирских не оставише; зато рекох да ћу излити јарост своју на њих да извршим гнев свој на њима усред земље Мисирске.

9. *Али имена својега ради, да се не оскврни пред онијем народима међу којима бијаху, пред којима им се показах, учиних да их изведем из земље Мисирске.

*2 Мој 32, 12; Јез 36, 21, 22.

10. И изведох их из земље Мисирске, и доведох их у пустињу.

11. И дадох им уредбе своје, и објавих им законе своје, *које ко врши жив ће бити кроз њих. *3 Мој 18, 5.

12. И *суботе своје дадох им да су знак између мене и њих да би знали да сам ја Господ који их посвећујем.

*2 Мој 20, 8; 31, 13.

13. Али се одврже од мене дом Израиљев у пустињи; не ходише по мојим уредбама, и законе моје одбацише, које ко врши живи кроз њих, и суботе моје грдно оскврнише; зато рекох да ћу излити гнев свој на њих у пустињи да их истријебим.

14. *Али учиних имена својега ради да се не оскврни пред народима пред којима их изведох. *Јез 20, 9.

15. И ја им још подигох руку своју у пустињи да их нећу одвести у земљу коју им дадох, гдје тече млијеко и мед, која је дика свијем земљама;

16. Јер одбацише моје законе и по уредбама мојим не ходише, и суботе моје оскврнише, јер срце њихово иђаше за гаднијем боговима њиховијем.

17. Али их пожали око моје, те их не истријебих, и не затрх их у пустињи.

18. Него рекох синовима њиховијем у пустињи: Не идите по уредбама отаца својих и не држите њиховијех закона, и не скврните се гаднијем боговима њиховијем.

19. Ја сам Господ Бог ваш, по мојим уредбама ходите, и моје законе држите и извршујте;

20. *И суботе моје светкујте да су знак између мене и вас, да знате да сам ја Господ Бог ваш. *Јез 20, 12.

21. Али се одвргоше од мене и синови, не ходише по мојим уредбама, и закона мојих не држаше да их извршују, које ко врши живи кроз њих; суботе моје оскврнише; зато рекох да ћу излити јарост своју на њих и навршити гнев свој на њима у пустињи.

22. Али повратих руку своју и *учиних имена својега ради да се не оскврни пред народима пред којима их изведох. *Јез 20, 9.

23. И ја им још подигох руку своју у пустињи да ћу их расијати по народима и разасути по земљама.

24. Јер закона мојих не извршиваше и уредбе моје одбацише и суботе моје оскврнише, и очи им гледаху за гаднијем боговима отаца њиховијех.

25. Зато им и ја дадох уредбе не добре и законе кроз које неће живјети.

26. И оскврних их даровима њиховијем *што пропуштаху кроз огањ све што отвори материцу, да их потрем, да познаду да сам ја Господ.

*2 дн 33, 6.

27. Зато говори дому Израиљеву, сине човјечји, и кажи им: Овако вели Господ Господ: Још ме и овијем ружише оци ваши чинећи ми безакоње:

28. Кад их одведох у земљу, за коју подигох руку своју да ћу им је дати, гдје год видјеше висок хум и дрво гранато, ондје приносише своје жртве и стављаше своје даре, којима дражаху, и меташе мирисе своје угодне, и ондје леваше наљеве своје.

29. И рекох им: Шта је висина на коју идете? И опет се зове висина до данас.

30. Зато реци дому Израиљеву: Овако вели Господ Господ: Не скврните ли

се на путу отаца својих? И за гадови-
ма њиховијем не курвате ли се?

31. И приносећи *даре своје, про-
водећи синове своје кроз огањ, не
скврнили ли се о све гадне богове сво-
је до данас, и мене ли ћете питати, до-
ме Израиљев? Тако ја жив био, говори
Господ Господ, нећете ме питати.

*Јез 20, 26.

32. А шта мислите, неће бити ни-
како, што говорите: Бићемо као на-
роди, као племена по земљама, слу-
жећи дрвету и камену.

33. Тако ја био жив, говори Господ
Господ, руком крјепком и мишицом
подигнутом и изливенијем гњевом
цароваћу над вама.

34. И извешћу вас из народâ, и
сабраћу вас из земаља по којима сте
расијани, руком крјепком и миши-
цом подигнутом и изливенијем гње-
вом.

35. И одвешћу вас у пустињу тијех
народâ, и ондје ћу се судити с вама
лицем к лицу.

36. *Како сам се судио с оцима ва-
шим у пустињи земље Мисирске, та-
ко ћу се судити с вама, говори Господ
Господ. *4 Мој 14, 23.

37. И пропустићу вас испод штапа
и довести вас у свезе завјетне.

38. И одлучићу између вас одмет-
нике и који одустају мене; извешћу
их из земље гдје су дошљаци, али не-
ће ући у земљу Израиљеву, и позна-
ћете да сам ја Господ.

39. Ви, дакле, доме Израиљев,
овако вели Господ Господ: Идите,
служите сваки гаднијем боговима
својим и унапредак кад нећете да ме
слушате; али имена мојега светог
не скврнили више даровима својим и
гаднијем боговима својим.

40. Јер *на мојој гори светој, на
високој гори Израиљевој, говори Го-
спод Господ, ондје ће ми служити сав

дом Израиљев, колико их год буде у
земљи, ондје ће ми бити мили и он-
дје ћу искати приносе ваше и првине
од дарова ваших са свијем светијем
стварима вашим. *Јез 17, 23.

41. Мили ћете ми бити с угод-
нијем мирисом кад вас изведем из
народâ и саберем вас из земаља у ко-
је сте расијани; и бићу посвећен у ва-
ма пред народима.

42. И познаћете да сам ја Господ
кад вас доведем у земљу Израиљеву,
у земљу за коју подигох руку своју да
ћу је дати оцима вашим.

43. И ондје ћете се опоменути пу-
това својих и свијех дјела својих, ко-
јима се оскврнили, и сами ћете себи
бити мрски за сва зла своја која чи-
нисте.

44. И познаћете да сам ја Господ
кад вам учиним ради имена својега;
не по вашим злијем путовима ни-
ти по opakим дјелима вашим, доме
Израиљев, говори Господ Господ.

*Мач вавилонски проиш
Јудејаца и Амонаца.*

21. **О**пет ми дође ријеч Го-
сподња говорећи:

2. Сине човјечји, окрени лице сво-
је на југ и покапљи према југу, и про-
рокуј на шуму у јужном пољу.

3. И реци шуми јужној: Чуј ријеч
Господњу, овако вели Господ Господ:
Ево, ја ћу распалити у теби огањ који
ће прождријети у теби свако дрво зе-
лено и свако дрво сухо; пламен раз-
горјели неће се угасити, и изгорјеће
од њега све од југа до сјевера.

4. И свако ће тијело видјети да
сам ја запалио; неће се угасити.

5. А ја рекох: Јаох Господе Госпо-
де, они говоре за ме: Не говори ли тај
саме приче?

6. И дође ми ријеч Господња гово-
рећи:

7. Сине човјечји, окрени лице своје према Јерусалиму, и покапљи према светијем мјестима, и пророкуј против земље Израиљеве.

8. И реци земљи Израиљевој: Овако вели Господ: Ево ме на те; извући ћу мач свој из корица, и истријебићу из тебе праведнога и безбожнога.

9. Да истријебим из тебе праведнога и безбожнога, зато ће изаћи мач мој из корица својих на свако тијело од југа до сјевера.

10. И познаће свако тијело да сам ја Господ извукао мач свој из корица његовијех, неће се више вратити.

11. А ти, сине човјечји, уздиши као да су ти бедра поломљена, и горко уздиши пред њима.

12. А када ти реку: Зашто уздишеш? Ти реци: За глас што иде, од којег ће се растопити свако срце и клонути све руке и свакога ће духа нестати, и свака ће кољена постати као вода; ево, иде, и навршиће се, говори Господ Господ.

13. Потом дође ми ријеч Господња говорећи:

14. Сине човјечји, пророкуј и реци: Овако вели Господ Господ: Реци: Мач, мач је наоштрен, и углађен је.

15. Наоштрен је да коље, углађен је да сијева; хоћемо ли се радовати кад прут сина мојег не хаје ни за какво дрво?

16. Дао га је да се углади да се узме у руку; мач је наоштрен и углађен, да се да у руку убици;

17. Вичи и ридај, сине човјечји; јер он иде на народ мој, на све кнезове Израиљеве; под мач ће бити окренути с народом мојим, зато удри се по бедру.

18. Кад бјеше карање, шта би? Еда ли ни од прута који не хаје неће бити ништа? говори Господ Господ.

19. Ти, дакле, сине човјечји, пророкуј и плескај рукама, јер ће мач

доћи и другом и трећем, мач који убија, мач који велике убија, који продире у клијети.

20. Да се растопе срца и умножи погибао, метнуо сам на сва врата њихова страх од мача; јаох! Приправљен је да сијева, наоштрен да коље.

21. Стегни се, удри надесно, налијево, куда се год обрнеш.

22. Јер ћу и ја плескати рукама, и намирићу гњев свој. Ја Господ рекох.

23. Још ми дође ријеч Господња говорећи:

24. А ти, сине човјечји, начини два пута, куда ће доћи мач цара Вавилонскога; из једне земље нека излазе оба; и избори страну гдје се почиње пут градски, избори.

25. Начини пут којим ће доћи мач на Раву синова Амоновијех, и у Јудеју на тврди Јерусалим.

26. Јер ће цар Вавилонски стати на распутици, гдје почињу два пута, те ће врачати, гладиће стријеле, питаће ликове, гледаће у јетру.

27. Надесно ће му врачање показати Јерусалим да намјести убојне справе, да отвори уста на клање, да подигне глас подвикујући, да намјести убојне справе према вратима, да начини опкопе, да погради куле.

28. И учиниће се врачање залудно заклетима, а то ће напоменути безакоње да се ухвате.

29. Зато овако вели Господ Господ: Што напомињете своје безакоње, те се открива невјера ваша и гријеси се ваши виде у свијем дјелима вашим, зато што дођосте на памет, бићете похватани руком.

30. А ти, нечисти безбожнице, кнеже Израиљев, коме дође дан кад би на крају безакоње,

31. Овако вели Господ Господ: Скини ту капу и сврзи тај вијенац, неће га бити; *нискога ћу узвисити, а високога ћу понизити. *Јез 17, 24.

32. Уништићу, уништићу, уништићу га, и неће га бити, *докле не дође онај коме припада, и њему ћу га дати. *1 Мој 49, 10.

33. А ти, сине човјечји, пророкуј и реци: Овако вели Господ Господ *за синове Амонове и за њихову срамоту; реци, дакле: Мач, мач је извучен, углађен да коље, да затире, да сијева, *Јез 25, 2, 3, 6.

34. Докле ти виђају таштину, докле ти гатају лаж, да те метну на вратове побијенијем безбожницима, којима дође дан кад би крај безакоњу.

35. Остави мач у корице; на мјесту гдје си се родио, у земљи гдје си постао, судићу ти;

36. И излићу на те гњев свој, огњем гњева својега дунућу на те и предаћу те у руке жестоких људима, вјештим у затирању.

37. Огњу ћеш бити храна, крв ће ти бити посред земље, нећеш се спомињати, јер ја Господ рекох.

Гријехови и казна Јерусалима.

22. Опет ми дође ријеч Господња говорећи:

2. А ти, сине човјечји, хоћеш ли судити, хоћеш ли судити *граду крвничком? И хоћеш ли му показати све гадове његове? *Јез 24, 6.

3. Реци: Овако вели Господ Господ: Иде вријеме граду који прољева крв у себи и гради гадне богове себи да се скврни.

4. Скривио си крвљу коју си пролио, и оскврнио си се о гадне богове своје које си начинио; и учинио си те се приближише дани твоји, и дошао си до година својих, зато ћу учинити од тебе руг међу народима и подсмјех по свијем земљама;

5. Које су близу тебе и које су далеко подсмјеваће ти се, гадни име-ном, велики сметњом!

6. Гле, кнезови Израилјеви у теби дадоше се да прољевају крв сваки свом силом својом.

7. Оца и матер презиру у теби, *чине криво иностранцу усред тебе, сироти и удовици чине насиље у теби; *2 Мој 22, 21.

8. Свете ствари моје презиреш, и суботе моје скврниш.

9. У теби су опадачи да прољевају крв, и на горама једу у теби, грдила чине усред тебе.

10. *Голотињу очину откривају у теби, лијежу у теби са женом за нечистоте њезине. *3 Мој 18, 7.

11. И један чини гад са женом ближњега својега; а други скврни снаху своју грдилом; а други силује сестру своју, кћер оца својега, у теби.

12. Мито примају у теби да прољевају крв; ујам и придатак узимаш, и тражиш добитак од ближњих својих пријеваром, а мене си заборавио, говори Господ Господ. *2 Мој 22, 25.

13. Зато, ево, плескам рукама својим због твојега неправеднога до-битка, који добијаш, и због крви што је у теби.

14. Хоће ли се одржати срце твоје, или руке твоје хоће ли бити јаке у оне дане кад станем радити с тобом? Ја Господ рекох, и учинићу.

15. Јер ћу те расијати по народима и разасути по земљама, и истријебићу нечистоту твоју из тебе.

16. И бићеш скврнаван собом пред народима, и познаћеш да сам ја Господ.

17. Потом дође ми ријеч Господња говорећи:

18. Сине човјечји, *дом Израилев поста ми дрожина; сви су мјед и коситер и гвожђе и олово у пећи; дрожина од сребра посташе.

*Ис 1, 22; Јер 6, 28.

19. Зато овако вели Господ Господ: Што сви ви постасте дрожина, зато, ево, ја ћу вас скупити у Јерусалим.

20. Како се скупља сребро и мјед и гвожђе и олово и коситер усред пећи, те се распали огањ око њега да се истопи, тако ћу вас скупити гњевом својим и јарошћу, и сложивши растопићу вас.

21. Да, скупићу вас, и распалићу око вас огањ гњева својега, и истопите се усред њега.

22. Како се топи сребро у пећи, тако ћете се ви истопити у њему, и познаћете да сам ја Господ излио гњев свој на вас.

23. Опет ми дође ријеч Господња говорећи:

24. Сине човјечји, кажи јој: Ти си земља која се нијеси очистила; неће пасти на те дажд у дан гњева.

25. Пророци њезини сложише се у њој, као лав су који риче и граби плијен, *ждеру душе, отимају благо и драгоцјене ствари, умножавају удовице усред ње. *Мт 23, 14.

26. Свештеници њезини преступају закон мој и скврне моје свете ствари, *не разликују свето од оскврњенога, и нечисто од чистог не распознају, крију очи своје од субота мојих, и бивам оскврњен међу њима. *Јез 44, 23.

27. Кнезови су њезини усред ње као вуци који грабе плијен, прољевајући крв, губећи душе срамотнога добитка ради.

28. И пророци њезини мажу је неваљалијем кречем, *виђају таштину и гатају им лаж говорећи: Тако рече Господ Господ; а Господ не рече.

*Јез 13, 6.

29. Народ земаљски вара и отима, и сирوماху и убогome чини насиље, и дошљаку чини криво. *Јез 22, 7.

30. И тражих међу њима који би *оправио ограду и стао на пролому преда ме за ту земљу да је не затрем; али не нађох никога. *Јез 13, 5.

31. Зато ћу излити на њих гњев свој, огњем јарости своје истријеби-

ћу их, пут њихов обратићу им на главу, говори Господ Господ.

Две сестре Самарија и Јерусалим живе бесидно. Казна за неврјесиво према Богу.

23. Опет ми дође ријеч Господња говорећи:

2. Сине човјечји, бијаху двије жене, кћери једне матере.

3. Оне се курваху у Мисиру, у младости својој курваху се, ондје им пипаше груди, и ондје им згњечише дојке дјевојачке.

4. А имена им бијаху: старијој Ола, а сестри јој Олива; оне посташе моје, и родише синове и кћери. Имена им бијаху Ола Самарији, а Олива Јерусалиму.

5. И Ола кад бијаше моја курваше се и упаљиваше се за својим милошницима, Асирцима сусједима,

6. Који ношаху порфиру, и бијаху кнезови и властељи, све лијепи младичи, витезови који јахашу на коњма.

7. И удари у курвање с њима, који сви бијаху најлепши између синова Асирских, и за којима се год упаљиваше, скврњаше се о све гадне богове њихове.

8. А ни с Мисирцима не окани се курвања својега, јер спаваху с њом од младости њезине и они јој гњечише дјевојачке дојке и с њом се курваше.

9. Зато је дадох у руке милосницима њезинијем, у руке Асирцима, за којима се упаљиваше.

10. Они открише голотину њезину, узеше јој синове и кћери, а њу мачем убише; и она изађе на глас међу женама кад судове извршише на њој.

11. А сестра њезина Олива видећи то *упаљиваше се још горе него она, и курварство њезино бијаше горе од курварства сестре јој. *Јез 16, 51.

12. Упаљиваше се за Асирцима, кнезовима и властелима, сусједима, красно одјевенијем, витезима који јахаху на коњма и сви бијаху лијепи младићи.

13. И видјех гдје се оскврни, и гдје обје иду једнијем путем.

14. И ова се још више курваше; јер кад би видјела људе написане на зиду, ликове Халдејске написане црвенилом,

15. Опасане појасима по бедрима, са шаренијем капама на глави, који сви бијаху на очи као војводе налик на синове Вавилонске из земље Халдејске, своје постојбине,

16. Упаљиваше се за њима чим их виђаше очима својима, и слаше посланике к њима у Халдејску.

17. И Вавилоњани долажаху к њој на постељу љубавну, и скврњаху је курварством својим, и пошто би се оскврнила с њима, одвраћаше се душа њезина од њих.

18. И кад откри курварства своја и откри голотињу своју, одврати се душа моја од ње као што се одврати душа моја од сестре њезине.

19. Јер умножи курварства своја опомињући се дана младости своје кад се курваше у земљи Мисирској,

20. И упаљиваше се за својим милосницима, у којих је тијело као у магарца и течене као у коња.

21. И тако си се вратила на неваљалство младости своје кад ти пипаху груди у Мисиру ради дјевојачких дојака твојих.

22. Зато, Оливо, овако вели Господ Господ: Ево, ја ћу подигнути милоснике твоје на те, оне од којих се одвратила душа твоја, и доведићу их на те одсвуда,

23. Вавилоњане и све Халдејце, Фекођане и Сојане и Којане, све Асирце с њима, лијепе младиће, кнезове и властеле све, витезове и људе чувене који сви јашу на коњма.

24. И доћи ће на те с колима и с колицима и с точковима и с мноштвом народа, и опколиће те са штитовима и штитићима и шљемовима; и њима ћу дати суд да ти суде својим судом.

25. И ставићу ревност своју теби насупрот, те ће радити с тобом гњевно, нос и уши одсјећи ће ти, и што те остане пашће од мача, и узеће синове твоје и кћери твоје, и што те остане прождријеће огањ.

26. И свући ће с тебе хаљине и узеће красни накит твој.

27. Тако ћу учинити крај грдили твојему и твојему курвању у земљи Мисирској, те нећеш подигнути очију својих к њима и нећеш се више сјећати Мисираца.

28. Јер овако вели Господ Господ: Ево, ја ћу те дати у руке онима на које мрзиш, у руке онима од којих се одвратила душа твоја.

29. И они ће радити с тобом непријатељски, и узеће сву муку твоју, и оставиће те голу нагу, те ће се открити голотиња курварства твога, и грдило твоје и курварство твоје.

30. То ћу ти учинити што си се курвала за народима, што си се оскврнила о њихове гадне богове.

31. Путем сестре своје ишла си, зато ћу дати чашу њезину теби у руку.

32. Овако вели Господ Господ: Чашу сестре своје испићеш дубоку и широку, бићеш подсмјех и руг, јер чаша много бере.

33. Напунићеш се пијанства и жалости чашом пустошења и затирања, чашом сестре своје Самарије.

34. И *испићеш је и исциједити, и разбићеш је, и дојке ћеш своје покидати, јер ја рекох, говори Господ Господ. *Ис 51, 17.

35. Зато овако вели Господ Господ: Што си ме заборавила и бацила ме за леђа своја, зато и ти носи грдило своје и курварства своја.

36. Потом рече ми Господ: Сине човјечји, хоћеш ли судити Оли и Оливи? Покажи им гадове њихове,

37. Да су чиниле прељубу и да је крв на рукама њиховијем и да су чиниле прељубу с гаднијем боговима својим и водиле кроз огањ синове своје које су ми родиле, да их једу.

38. Још и ово ми чинише: скврнише светињу моју у исти дан, и суботе моје прзнише.

39. Јер заклавши синове своје гаднијем боговима својим, долазише у светињу моју истог дана да је оскврне; и гле, тако чинише усред дома мојега.

40. И још слаше по људе да би дошли издалека, и они, чим посланик би послан к њима, гле, одмах долазише, и њих ради си се купала, мазала очи своје и китила си се накитом.

41. И сједала си на красан одар, пред којим бјеше сто постављен, и на њ си метала кад мој и уље моје.

42. И бијаше ондје вика веселог мноштва, и осим људи из гомиле, довођаху Савеје из пустиње, који им метаху наруквице на руке и красне вијенце на главе.

43. И рекох за остарјелу у курварству: Још ће се курвати.

44. И долажаху к њој као што иду к жени курви; тако долажаху к Оли и Оливи, женама неваљалијем.

45. Зато ће им праведни људи судити као што се суди женама прељубчицама и као што се суди онима које прољевају крв; јер су прељубчице и крв је на рукама њиховијем.

46. Зато овако говори Господ Господ: Довешћу на њих људство, и даћу их да се злоставе и оплијене.

47. И људство ће их засути камењем, и исјећи ће их мачевима својим; синове ће њихове и кћери њихове побити, и куће ће њихове спалити огњем.

48. И тако ћу укинути неваљалство у земљи, и научиће се све жене да не раде по вашем неваљалству.

49. И врћи ће ваше неваљалство на вас, и носићете гријехе гаднијех богова својих, и познаћете да сам ја Господ Господ.

Слика разорења Јерусалима: лонац на вајри и смрт Језекиљеве жене.

24. **П**отом године девете, десетог дана, дође ми ријеч Господња говорећи:

2. Сине човјечји, запиши име овога дана, овога истог дана; *у тај дан дође цар Вавилонски на Јерусалим.

*2 цар 25, 1; Јер 52, 4.

3. И кажи причу томе дому одметничком, и реци им: Овако вели Господ Господ: Пристави лонац, постави, и налиј у њ воде.

4. Сложи у њ дијелове, све добре дијелове, стегно и плеће, и напуни га најбољих костију.

5. Узми најбоље из стада, и наложи кости испод њега, и узвари добро да се и кости раскухају у њему.

6. Јер овако вели Господ Господ: Тешко *граду крвничком, лонцу, на ком стоји загорјел, с којег неће да сиђе загорјел; поведи дио по дио; ждријеб да се не баци за њ. *Јез 24, 9.

7. Јер је крв његова усред њега; на го камен метну је, не проли је на земљу да се покрије прахом.

8. Распаливши гњев да учиним освету, метнућу крв његову на го камен да се не покрије.

9. Зато овако вели Господ Господ: *Тешко граду крвничком! И ја ћу наложити велик огањ. *Нм 3, 1.

10. Нанеси дрва и распали огањ, нека се строши месо, зачини коријењем, и кости нека изгоре.

11. Метни га празна на живо угље-
вље да се угрије и изгори мјед његова
и да се стопи у њему нечистота ње-
гова и да нестане загорјели његове.

12. Лажима досадио ми је; зато
неће изаћи из њега многа загорјел
његова; у огањ ће загорјел његова.

13. У нечистоти је твојој грдило
твоје; јер сам те чистио, али се ти не
очисти; нећеш се више чистити од
нечистоте своје, *докле не намирим
гњев свој над тобом. *Јез 5, 13.

14. Ја Господ говорих; доћи ће,
и извршићу; нећу одустати нити ћу
жалити нити ћу се раскајати, по пу-
товима твојим и по дјелима твојим
судиће ти, говори Господ Господ.

15. Опет ми дође ријеч Господња
говорећи:

16. Сине човјечји, ево ја ћу ти узе-
ти жељу очију твојих злом, али не ту-
жи ни плачи, нити суза рони.

17. Немој уздисати, не жали како
бива за мртвијем, метни капу на гла-
ву, и обућу своју обуј на ноге, и уста
својих немој покрити и хљеба ничи-
јега не једи.

18. И говорих ујутру народу, а
увече ми умрије жена; и сјутрадан
учиних како ми бјеше заповјеђено.

19. И рече ми народ: Хоћеш ли
нам казати шта нам је то што радиш?

20. И одговорих им: Дође ми ри-
јеч Господња говорећи:

21. Реци дому Израиљеву: Овако
вели Господ Господ: Ево, ја ћу осквр-
нити светињу своју, величанство си-
ле ваше, жељу очију ваших и што је
мило души вашој; и синови ће ваши
и кћери ваше које остависте пасти од
мача.

22. И чинићете како ја чиним:
Уста нећете покрити и хљеба ничије-
га нећете јести;

23. И капе ће вам бити на глава-
ма и обућа на ногу; нећете тужити ни

плакати, него ћете са безакоња сво-
јих чиљети и уздисаћете један с дру-
гим.

24. И Језекиљ ће вам бити знак:
Чинићете све што он чини; кад то
дође, познаћете да сам ја Господ Го-
спод.

25. А ти, сине човјечји, у онај дан
кад им уземем силу њихову, радост
славе њихове, жељу очију њиховијех
и за чим тежи душа њихова, синове
њихове и кћери њихове,

26. У тај дан *ко утече, неће ли доћи
к теби да ти донесе глас? *Јез 33, 21.

27. У тај ће се дан отворити уста
твоја према оном ко утече, и говори-
ћеш и нећеш више бити нијем; и би-
ћеш им знак, и они ће познати да сам
ја Господ.

*О пројаси Амонаца, Моаваца,
Едомаца и Филистјејаца.*

25. **О**пет ми дође ријеч Го-
сподња говорећи:

2. Сине човјечји, окрени лице сво-
је *према синовима Амоновијем и
пророкуј на њих.

*Јер 49, 1 и даље; Јез 21, 33.

3. И реци синовима Амоновијем:
Чујте ријеч Господа Господа; овако
вели Господ Господ: Што си говорио:
Аха! за светињу моју, што се осквр-
ни, и за земљу Израиљеву, што опустје,
и за дом Јудин, што отиде у ропство;

4. Зато, ево, ја ћу те дати у наслѣд-
ство источнијем народима, и погра-
диће у теби дворове себи, и начиниће
себи колибе у теби; они ће јести пло-
дове твоје и пити млијеко твоје.

5. И од Раве ћу начинити обор ка-
милама и од земље синова Амонови-
јех тор овчји, и познаћете да сам ја
Господ.

6. Јер овако вели Господ Господ:
Што си плескао рукама и лупао но-

гом и веселио се из срца што си опустошио сву земљу Израиљеву,

7. Зато, ево, ја ћу дигнути руку своју на те, и даћу те народима да те плијене, и истријебићу те између народа и затрћу те између земаља, и искоријенићу те, и познаћеш да сам ја Господ.

8. Овако вели Господ Господ: Што говори *Моав и Сир: Ето, дом је Јудин као сви народи;

*Ис 15; Јер 48, 1 и даље.

9. Зато, ево, ја ћу отворити страну Моавову од градова, од градова на међи, красну земљу Вет-Јесимотску, Валмеонску и Киријатајимску,

10. Народима источнијем иза земље синова Амоновијех, и даћу им је у наследство да нема спомена синовима Амоновијем међу народима.

11. И на Моавцима ћу извршити своје судове, и познаће да сам ја Господ.

12. Овако вели Господ Господ: *Што се Едом освети дому Јудину и тешко скриви осветивши им се,

*Пс 137, 7; Јер 49, 7, 8 и даље; Авд 10 и даље.

13. Зато овако вели Господ Господ: Дигнућу руку своју на Едомску и истријебићу из ње и људе и стоку, и обратићу је у пустош, од Темана до Дедана пашће од мача.

14. И осветићу се Едомцима руком народа својега Израиља, и учиниће с Едомцима по гњеву мојему и по јарости мојој, и познаће моју освету, говори Господ Господ.

15. Овако вели Господ Господ: Што Филистеји *радише из освете, и осветише се радујући се из срца и потирући из старе мржње, *Јер 47, 1 и даље.

16. Зато овако вели Господ Господ: Ево, *ја ћу дигнути руку своју на Филистеје, и истријебићу Херетеје, и потрћу остатак од приморја. *Соф 2, 4.

17. И учинићу на њима велику освету карањем гњевнијем, и по-

знаће да сам ја Господ кад извршим освету своју на њима.

О разорењу моћнога града Тира.

26. А једанаесте године први дан мјесеца дође ми ријеч Господња говорећи:

2. Сине човјечји, што Тир говори за Јерусалим: *Ха, ха! разбише се врата народима, обратише се к мени, напунићу се кад опустје; *Јез 25, 3.

3. Зато овако вели Господ Господ: Ево мене на те, Тире, и довешћу многе народе на те као да бих довео море с валима његовијем.

4. И они ће обалити зидове Тирске и куле у њему раскопати, и омећу прах његов и претворићу га у го камен.

5. И постаће мјесто да се разастире мреже усред мора, јер ја говорих, вели Господ Господ, и биће грабеж народима.

6. И кћери његове по пољу изгинуће од мача, и познаће да сам ја Господ.

7. Јер овако вели Господ Господ: Ево, ја ћу довести на Тир Навуходоносора цара, Вавилонскога, са сјевера, *цара над царевима, с коњма и с колима и с коњицима и с војскама и многим народом. *Дан 2, 37.

8. Кћери твоје по пољу побиће мачем, и начиниће према теби куле, и ископаће опкопе према теби, и подигнуће према теби штитове.

9. И намјестиће убојне справе према зидовима твојим, и развалиће куле твоје оружјем својим.

10. Од мноштва коња његовијех покриће те прах, од праске коњика и точкова и кола затрешће се зидови твоји кад стане улазити на твоја врата као што се улази у град испроваљиван.

11. Копитама коња својих изгазиће све улице твоје, побиће народ твој мечем, и ступови силе твоје падаће на земљу.

12. И поплијениће благо твоје и разграбити трг твој, и развалиће зидове твоје и лијепе куће твоје разорити, и камење твоје и дрва твоја и прах твој бациће у воду.

13. *И прекинућу јеку пјесама твојих, и глас китара твојих неће се више чути. *Ис 14, 11.

14. И учинићу од тебе го камен, бићеш мјесто гдје се разастире мреже, нећеш се више сазидати; јер ја Господ говорих, вели Господ Господ.

15. Овако вели Господ Господ Тиру: Неће ли се задрмати острва од праске падања твојега, кад зајачу рањеници, кад покољ буде у теби?

16. Сви ће кнезови морски сићи с пријестола својих и скинуће са себе плаште и свући са себе везене хаљине, и обући ће се у страх; сједјеће на земљи, и дрхтаће сваки час и чудити се теби.

17. И нарицаће за тобом и говориће ти: Како пропаде, славни граде! У ком живљаху поморци, који бијаше јак на мору, ти и становници твоји који страх задаваху свјема који живљаху у теби.

18. Сад ће се уздрхтати острва кад паднеш, и смешће се острва по мору од пропасти твоје.

19. Јер овако вели Господ Господ: Кад те учиним пустијем градом, као што су градови у којима се не живи, кад пустим на те бездану, и велика те вода покрије,

20. И кад те свалим с онима који слазе у јаму к старом народу, и намјестим те на најдоњим крајевима земље, у пустињи старој с онима који слазе у јаму, да се не живи у теби, тада ћу опет поставити славу у земљи живијех.

21. Учинићу да будеш страхота кад те нестане, и тражиће те и нећеш се наћи довијека, говори Господ Господ.

Тужбалица за Тиром.

27. **О**пет ми дође ријеч Господња говорећи:

2. И ти, сине човјечји, наричи за Тиром,

3. И реци Тиру, који стоји на уласку морском, *који тргује с народима на многим острвима: Овако вели Господ Господ: Тире, ти говораше: Ја сам сасвијем лијеп. *Ис 23, 3.

4. Меће су ти у срцу морском; који те зидаше, начинише те сасвијем лијеп.

5. Од јела *Сенирских градише ти даске, кедре с Ливана узимаше да ти граде ступове. *5 Мој 3, 9.

6. Од храстова Васанских градише ти весла, сједишта ти градише од слонове кости и од шимшира с острва Китејских.

7. Танко платно Мисирско измелано разапинао си да су ти једра; порфиром и скерлетом с острва Елијских покривао си се.

8. Становници Сидонски и Арвадски бијаху ти веслари; мудраци твоји, Тире, што бијаху у теби, бијаху ти крмари.

9. Старјешине и мударци Гевалски оправљаху у теби што би ти се покварило; све лађе морске и лађари бијаху у теби тргујући с тобом.

10. Персијанци и Лудеји и ПUTEЈИ бијаху у војсци твојој твоји војници; штитове и шлемове вјешаху у теби; они те украшаваху.

11. Синови Арвадски с твојом војском бијаху на зидовима твојим унаоколо, и Гамадеји бијаху у кулама твојим, штитове своје вјешаху на зи-

довима твојим унаоколо, они ти довршиваху лепоту.

12. Тарсис трговаше с тобом многим свакојаким благом; са сребром, с гвожђем, с коситером и с оловом долажаху на сајме твоје.

13. Јаван, Тувал и Месех бијаху твоји трговци; с душама људским и судима мједенијем долажаху на сајме твоје.

14. А који су од дома Тогармина, с коњма и коњицима и мазгама долажаху на сајме твоје.

15. Синови Деданови бијаху трговци твоји, многих острва трговина бијаше у твојим рукама; кости слонове и дрво евеново доношаху ти у промјену.

16. Сирија трговаше с тобом мноштвом дјела твојих, долажаше на сајме твоје са смарагдом и порфиром и узводом и танким платном, и коралом и ахатом.

17. Јуда и земља Израилева бијаху твоји трговци, долажаху на сајме твоје са пшеницом Минитском и Финичком и медом и уљем и балсамом.

18. Дамасак трговаше с тобом мноштвом дјела твојих, мноштвом свакога блага, вином Хелвонским и бијелом вуном.

19. И Дан и Јаван и Мосел долажаху на сајме твоје; урађено гвожђе и касију и цимет мијењаху с тобом.

20. Дедан трговаше с тобом скупцјенијем простиркама за кола.

21. Арапи и сви кнезови *Кидарски трговаху с тобом; с јагањцима и овновима и јарцима долажаху на сајме твоје. *1 Мој 25, 13.

22. Трговци Савски и Рамски трговаху с тобом; долажаху на сајме твоје са свакојаким мирисима и свакојаким драгим камењем и златом.

23. Харан и Кана и Еден, трговци Савски, Асур и Хилмад трговаху с тобом.

24. Ти трговаху с тобом свакојаким стварима, порфиром и узводом и ковчезима богатијех накита, који се свезиваху ужима и бијаху од кедра.

25. Лађе Тарсиске бијаху прве у твојој трговини, и ти бијаше веома пун и веома славан у срцу морском.

26. Веслари твоји одвезоше те на пучину; вјетар источни разби те усред мора.

27. Благо твоје и сајми твоји, трговина твоја, лађари твоји и крмари твоји и који оправљаху кварне лађе твоје, и трговци твоји и сви војници твоји и сав народ што бјеше у теби пашће у срце мору кад ти пропаднеш.

28. Од вике твојих крмара усклебаће се вали морски.

29. И изаћи ће из лађа својих сви веслари, лађари, сви крмари морски, и стаће на земљу.

30. И повикаће за тобом иза гласа и заридати горко, и посуће прахом главе своје и по пепелу ће се ваљати.

31. И за тобом ће се начинити ћелави, и припасаће костријет, и плакаће за тобом горко из срца, и горко ће ридати.

32. И за тобом ће запијевати у жалости својој и нарицаће за тобом; ко је био као Тир, оборени усред мора?

33. Кад излажаху тргови твоји из мора, ситио си многе народе, мноштвом својега богатства и трговине своје обогаћавао си цареве земаљске.

34. Кад те разби море на дубокој води, трговина твоја и сав народ твој у теби паде.

35. Сви острвљани препадоше се од тебе, и цареви њихови уздрхташе се и преблиједише у лицу.

36. Трговци по народима зазвждаше над тобом: Постао си страхога, и неће те бити довијека.

О пројасиши тирскога цара. Пад Сидона. Израиљева безбедност и мир.

28. Опет ми дође ријеч Господња говорећи:

2. Сине човјечји, реци кнезу Тирскому: Овако вели Господ Господ: Што се понесе срце твоје, те велиш: Ја сам Бог, сједим на пријестолу Божјем усред мора; а човјек си а не Бог и изједначујеш срце своје са срцем Божјим;

3. Ето, мудрији си од Данила, никаква тајна није сакривена од тебе;

4. Стекао си благо мудрошћу својом и разумом својим, и насуо си злата и сребра у ризнице своје;

5. Величином мудрости своје у трговини својој умножио си благо своје, те се понесе срце твоје благом твојим;

6. Зато овако вели Господ Господ: Што изједначујеш срце своје са срцем Божјим,

7. Зато, ево, ја ћу довести на тебе иностранце најљуће између народа, и они ће истргнути мачеве своје на љепоту мудрости твоје, и убиће свјетлост твоју.

8. Свалиће те у јаму, и умријећеш усред мора смрћу побијенијех.

9. Хоћеш ли пред крвником својим *казати: Ја сам Бог, кад си човјек а не Бог у руци онога који ће те убити? *Јез 28, 2.

10. Умријећеш смрћу необрезанијех од руке туђинске; јер ја рекох, говори Господ Господ.

11. Опет ми дође ријеч Господња говорећи:

12. Сине човјечји, *наричи за царем Тирским и реци му: Овако вели Господ Господ: Ти си печат савршенства, пун си мудрости, и сасвијем си лијеп. *Јез 27, 2.

13. Био си у Едему врту Божјем; покривало те је свако драго камење:

сарад, топаз, дијаманат, хрисолит, оних, јаспид, сафир, карбункул, смарагад и злато; онај дан кад си се родио начињени ти бише бубњи твоји и свирале.

14. Ти си био херувим, помазан да заклањаш; и ја те поставих; ти бјеше на светој гори Божијој, хођаше посред камења огњенога.

15. Савршен бјеше на путовима својим од дана кад се роди докле се не нађе безакоње на теби.

16. Од мноштва трговине своје напунио си се изнутра насиља, и гријешо си; зато ћу те бацити као нечистоту с горе Божје, и затрћу те између камења огњенога, херувиме заклањаћу!

17. Срце се твоје понесе љепотом твојом, ти поквари мудрост своју свјетлошћу својом; баћићу те на земљу, пред цареве ћу те положити да те гледају.

18. Од мноштва безакоња својега, од неправде у трговини својој оскврњио си светињу своју; зато ћу извести огањ испред тебе, који ће те прождријети, и обратићу те у пепео на земљи пред свјема који те гледају.

19. Сви који те познају међу народима препашће се од тебе; *бићеш страха, и неће те бити довијека.

*Јез 27, 36.

20. Опет ми дође ријеч Господња говорећи:

21. Сине човјечји, окрени лице своје *према Сидону, и пророкуј против њега, *Ис 23, 12.

22. И реци: Овако вели Господ Господ: *Ево ме на тебе, Сидоне, и прославићу се усред тебе, и познаће се да сам ја Господ кад извршим судове на њему и посветим се у њему.

*2 Мој 14, 17.

23. И послаћу помор у њ, и крв на улице његове, и побијени ће падати усред њега од мача који ће навалити

на њих са свијех страна, и познаће да сам ја Господ.

24. И неће више бити дому Израиљеву трн који боде ни жалац који задаје бол више од свијех сусједа њиховијех који их плијене; и познаће да сам ја Господ Господ.

25. Овако вели Господ Господ: Кад скупим дом Израиљев из народа међу које су расијани, и посветим се у њима пред народима и населе се у својој земљи коју дадох слуги својему Јакову,

26. Тада ће живјети у њој без страха, и градиће куће, и седиће винограде, и живјеће без страха кад извршим судове на свјема који их плијенише са свијех страна, и познаће да сам ја Господ Бог њихов.

О пројаси Мисира.

29. Године десете, десетого мјесеца, дванаестого дана, дође ми ријеч Господња говорећи:

2. Сине човјечји, окрени лице своје према Фараону, цару Мисирском, и пророкуј против њега и *против свега Мисира. *Ис 19, 1; Јер 46, 2.

3. Говори и реци: Овако вели Господ Господ: Ево ме на те, Фараоне, царе Мисирски, *змају велики што лежиш усред ријека својих, који рече: Моја је ријека; ја сам је начинио себи. *Јез 32, 2.

4. Зато ћу ти *метнути у чељусти удицу, и учинићу да се рибе у ријекама твојим нахватају на крљушти твоје; и извући ћу те из ријека твојих и све рибе из ријека твојих нахватање на крљушти твоје. *Јез 38, 4.

5. И оставићу у пустињи тебе и све рибе из твојих ријека, и пашћеш на земљу и нећеш се покупити ни сабрати, звијерима земаљским и птицама небеским даћу те да те једу.

6. И сви ће становници Мисирски познати да сам ја Господ; јер су *штап од трске дому Израиљеву. *2 цар 18, 21.

7. Кад те ухватише у руку, ти се сломи и расијече им све раме; а кад се наслонише на те, ти се преби и прободу им сва бедра.

8. Зато овако вели Господ Господ: Ево, ја ћу пустити на те мач, и истријебићу из тебе људе и стоку.

9. И земља ће се Мисирска опустошити и бити пуста, и познаће се да сам ја Господ, јер рече: Моја је ријека, и ја сам је начинио.

10. Зато, ево ме на тебе и на ријеке твоје, и обратићу земљу Мисирску у пустош и саму пустињу, од куле Синске до међе Етиопске.

11. Неће прелазити преко ње ногом својом човјек, нити ће живинче ногом својом прелазити преко ње, и неће се живјети у њој четрдесет година.

12. И учинићу од земље Мисирске пустош међу земљама опустошеним, и градови ће њезини међу пустијем градовима бити пустош четрдесет година, и расијаћу Мисирце међу народе и разасућу их по земљама.

13. Јер овако вели Господ Господ: Послије четрдесет година скупићу Мисирце из народа у које буду расијани.

14. И повратићу робље Мисирско, и довешћу их опет у земљу Патрос, на постојбину њихову, и ондје ће бити мало царство.

15. Мало ће бити мимо остала царства, нити ће се више уздигнути над народе, јер ћу их смањити да не владају народима.

16. И неће више бити дому Израиљеву узданица да напомиње безаконје кад би гледали за њима; и познаће да сам ја Господ Господ.

17. А двадесет седме године, првога мјесеца, првога дана, дође ми ријеч Господња говорећи:

18. Сине човјечји, Навуходоносор, цар Вавилонски, зададе војсци својој тешку службу против Тира; свака глава оћелави и свако се раме одрије, а плате не би ни њему ни војсци његовој од Тира за службу којом служише против њега.

19. Зато овако вели Господ Господ: Ево, ја дајем Навуходоносору, цару Вавилонском, земљу Мисирску, и он ће одвести народ и однијети плијен и пограбити грабеж, и то ће бити плата његовој војсци.

20. За труд којим се трудио око тога дадох му земљу Мисирску, јер се за ме трудише, говори Господ Господ.

21. У онај ћу дан учинити да нарасе рог дому Израилеву, и теби ћу отворити уста међу њима, и знаће да сам ја Господ.

Навуходоносор руши моћ Мисира.

30. Опет ми дође ријеч Господња говорећи:

2. Сине човјечји, пророкуј и реци: Овако вели Господ Господ: Ридајте: Јаох дана!

3. Јер је близу дан, близу је дан Господњи, облачан дан, вријеме на-родима.

4. И мач ће доћи на Мисир, и страх ће бити у Етиопској кад стану падати побијени у Мисиру, кад се зароби мноштво његово и раскопају се темељи његови.

5. Етиопљани и ПUTEји и Лудеји и сва мјешавина и Хувеји и синови земаља међу којима је вјера, пашће с њима од мача.

6. Овако вели Господ: Пашће који подупиру Мисир, и понос силе његове обориће се, од куле Синске пашће у њему, говори Господ Господ.

7. И биће пусти међу пустијем земаљама, и градови ће његови бити међу пустијем градовима.

8. И познаће да сам ја Господ кад запалим огањ у Мисиру и сви се помоћници његови сатру.

9. У онај ће дан *изаћи посланици од мене на лађама да уплаше Етиопску безбрижну, и биће међу њима страх велик као дана Мисирскога; јер, ево, иде. *Ис 18, 2.

10. Овако вели Господ Господ: Погубићу мноштво Мисирско руком Навуходоносора, цара Вавилонскога.

11. Он и народ његов с њим, најљући између народа биће доведени да затру земљу, и извући ће мачеве своје на Мисир и напуниће земљу побијенијех.

12. И исушићу ријеке, и предаћу земљу у руке злијем људима; и опустећу земљу и што је у њој руком туђинском. Ја Господ говорих.

13. Овако вели Господ Господ: И гадне ћу богове потрти, и истријебићу ликове у Нофу и неће више бити кнеза из земље Мисирске, и пустићу страх у земљу Мисирску.

14. И опустошићу Патрос, и упалићу Соан, и извршићу суд на Нову.

15. И излићу гњев свој на Син, град Мисирски, и истријебићу људство у Нову.

16. Кад запалим огањ у Мисиру, љуто ће се узмучити Син, и Нов ће се распасти, и Ноф ће бити у тјескоби сваки дан.

17. Младићи Авински и Пи-Весетски пашће од мача, а дјевојке ће отићи у ропство.

18. И у Тафнису ће помркнути дан кад полозим ондје пријеворнице Мисирске и нестане у њему поноса силе његове; облак ће га покрити; а кћери ће његове отићи у ропство.

19. И извршићу судове на Мисиру, и они ће познати да сам ја Господ.

20. Опет једанаесте године, првога мјесеца, седмога дана, дође ми ријеч Господња говорећи:

21. Сине човјечји, сломих мишицу Фараону, цару Мисирском, и ето, неће се завити да се лијечи, неће се метнути завој нити ће се завити да би се окријепила и могла држати мач.

22. Зато овако вели Господ Господ: Ево ме на Фараона, цара Мисирскога, и сломићу му мишице, и здраву и сломљену, и избићу му мач из руке.

23. И расијаћу Мисирце по народима, и разасућу их по земљама.

24. И укријепићу мишицу цару Вавилонском, и даћу му у руку свој мач, и поломићу мишице Фараону, и јечаће пред њим као што јечи човјек рањен на смрт.

25. Да, укријепићу мишице цару Вавилонском, а Фараону ће мишице клонуте, и познаће се да сам ја Господ кад дам мач свој у руку цару Вавилонском да њим замахне на земљу Мисирску.

26. И расијаћу Мисирце међу народе и разасућу их по земљама, и познаће да сам ја Господ.

Фараон као посјечен кедар.

31. А једанаесте године, трећега мјесеца, првога дана, дође ми ријеч Господња говорити:

2. Сине човјечји, кажи Фараону, цару Мисирском, и народу његову: На што си налик у величини својој?

3. *Ето, Асирац бјеше кедар на Ливану, лијепијех грана и дебела хлада и висока раста, којему врхови бијаху међу густим гранама. *Дан 4, 10.

4. Вода га одгоји, бездана га узвиси; она ријекама својим тецијаше око његова стабла и пушташе потоке своје к свијем дрветима пољским.

5. Зато раст његов надвиси сва дрвета пољска, и умножише се гране његове, и од мноштва воде раширише се одводе његове кад их пушташе.

6. На гранама његовијем вијаху гнијезда све птице небеске, и под гранама његовијем све звијери пољске лезијаху се, и у хладу његову сјеђаху сви велики народи.

7. И бијаше лијеп величином својом и дужином грана својих, јер му коријен бијаше код велике воде.

8. Кедри у врту Божијем не могаху га заклонити, јеле не могаху се изједначити с његовијем гранама, и јавори не бијаху као огранци његови; ниједно дрво у врту Божијем не бјеше на љепоту тако као он.

9. Учиних га лијепа мноштвом грана да му завиђаху сва дрвета Едемска што бијаху у врту Божјем.

10. Зато овако вели Господ Господ: Што је висок нарастао, и дигао врх свој међу густе гране, и срце се његово понијело висином његовом,

11. Зато га дадох у руку најсилнијему међу народима да чини с њим што хоће, одвргох га за безбожност његову.

12. И туђинци, најљући између народа, посјекоше га и оставише га; гране му попадаше по горама и по свијем долинама, и огранци му се изломише по свијем потоцима на земљи; и сви народи земаљски отидоше из хлада његова и оставише га.

13. На изваљеном пању његову станују све птице небеске, и на гранама су његовијем све звијери пољске,

14. Да се не поноси висином својом ниједно дрво крај воде и не диже врха својега међу густе гране, и од свијех што се натапају да се ниједно не узда у се ради своје величине; јер су сви предани на смрт, бачени у најдоњи крај земље међу синове људске с онима који слазе у јаму.

15. Овако вели Господ Господ: У који дан сиде у гроб, учиних жалост, покрих бездану њега ради, и уставих

ријеке њезине, и велика вода стаде, и расцвијелих за њим Ливан, и сва дрвета пољска повенуше за њим.

16. Праском падања његова устресох народе, кад га свалих у гроб с онима који слазе у јаму; и утјешисе се на најдоњој страни земље сва дрвета Едемска, што је најбоље и најљепше на Ливану, сва што се натапаху.

17. И они сидоше с њим у гроб к онима што су побијени мачем, и мишица његова, и који сјеђаху у хладу његову међу народима.

18. На које си међу дрветима Едемским налик славом и величином? Али ћеш бити оборен с дрветима Едемским у најдоњи крај земље, међу необрезанима ћеш лежати, с онима који су побијени мачем. То је Фараон и сав народ његов, говори Господ Господ.

Тужбалица за фараоном и Мисиром.

32. Опет дванаесте године, дванаестог мјесеца, првога дана, дође ми ријеч Господња говорећи:

2. Сине човјечји, *наричи за Фараоном, царем Мисирским, и реци му: Ти си као лавић међу народима и † као змај у мору, и пролазиш ријеке своје и мутиш воду ногама својим и газиш по ријекама њезинијем.

*Јез 27, 2; † Јез 29, 3.

3. Овако вели Господ Господ: *Разпећу ти мрежу своју са збором многих народа, и извући ће те у мојој мрежи.

*Јез 17, 20.

4. И оставићу те на земљи, и бацићу те у поље, и пустићу све птице небеске да сједају на те, и наситићу тобом звијери са све земље.

5. И разметнућу месо твоје по грама и напунићу долине гомилама од тебе.

6. И земљу гдје пливаш напојићу крвљу твојом до врх гора, и потоци ће бити пуни тебе.

7. И кад те угасим, *застријећу небо, и звијезде на њему помрачити, сунце ћу заклонити облаком, и мјесец неће свијетлити свјетлошћу својом.

*Ис 13, 10.

8. Сва ћу свијетла видјела на небу помрачити за тобом, и пустићу таму на твоју земљу, говори Господ Господ.

9. И устрашићу срце многих народа кад објавим пропаст твоју међу народима, по земљама којих не знаш.

10. И удивићу тобом многе народе, и цареви ће се њихови згрозити од тебе, кад махнем мачем својим пред њима, и дрхтаће сваки час сваки за душу своју у дан кад паднеш.

11. Јер овако вели Господ Господ: Мач цара Вавилонскога доћи ће на те.

12. Мачевима јуначким поваљаћу мноштво твоје, мачевима најљућих између народа; они ће разорити понос Мисиру, и све ће се мноштво његово потрти.

13. И потрћу сву стоку његову покрај великих вода, те их неће више мутити нога човјечија нити ће их папак од какве животиње мутити.

14. Тада ћу стишати воду њихову, и учинићу да потоци њихови теку као уље, говори Господ Господ.

15. Кад опустим земљу Мисирску и она буде без свега што је у њој, и побијем све који живе у њој, тада ће познати да сам ја Господ.

16. Ово је нарицање што ће се нарицати; тако ће нарицати кћери народне, за Мисиром и за свијем мноштвом његовијем нарицаће, говори Господ Господ.

17. Потом дванаесте године, петнаести дан истога мјесеца, дође ми ријеч Господња говорећи:

18. Сине човјечји, наричи за мноштвом Мисирским, и *свали њих и кћери јаких народа у најдоњи крај земље с онима који слазе у јаму.

*Јез 31, 14.

19. Од кога си љепши? Сићи и лежи с необрезанима.

20. Пашће посред побијенијех мачем, мач је дат, вуците га и све мноштво његово.

21. Говориће му *најхрабрији јунаци исред гроба с помоћницима његовијем, који сидоше и леже необрезани, побијени мачем. *Ис 14, 9.

22. Ондје је Асирац и сав збор његов, гробови су му око њега, сви су побијени, пали од мача.

23. *Гробови су му у дну јаме, а збор му је око његова гроба; сви су побијени, пали од мача, који задаваху страх земљи живијех. *Ис 14, 15.

24. Ондје је Елам и све мноштво његово око његова гроба; сви су побијени, пали од мача, који сидоше необрезани на најдоњи крај земље, који задаваху страх земљи живијех; и носе срамоту своју с онима који слазе у јаму.

25. Међу побијенима намјестише постељу њему и свему мноштву његову, гробови су му око њега, сви су необрезани побијени мачем, који задаваху страх земљи живијех; и носе срамоту своју с онима који слазе у јаму, метнути су међу побијене.

26. Ондје је *Месех, Тувал и све мноштво његово, гробови су му око њега, сви су необрезани побијени мачем, који задаваху страх земљи живијех. *Јез 38, 2.

27. Али не леже међу јунацима који падоше између необрезанијех, који сидоше у гроб с оружјем својим, и метнуше мачеве под главе своје, и безакоње њихово лежи на костима њиховијем, ако и бијаху јунаци страшни на земљи живијех.

28. И ти ћеш се сатрти међу необрезанима, и лежаћеш код побијенијех мачем.

29. Ондје је *Едом, цареви његови и сви кнезови његови, који су са силом својом метнути међу побијене мачем; леже међу необрезанима и с онима који сидоше у јаму.

*Јез 25, 12 и даље.

30. *Ондје су сви кнезови сјеверни и сви † Сидонци, који сидоше к побијенима са страхом својим, стидећи се силе своје; и леже необрезани с онима који су побијени мачем, и носе срамоту своју с онима који сидоше у јаму. *Јез 38, 6; † Јез 28, 21.

31. Њих ће видјети Фараон, и утјешитиће се за свијем мноштвом својим, Фараон и сва војска његова, побијени мачем, говори Господ Господ.

32. Јер зададох свој страх земљи живијех, и Фараон ће и све мноштво његово лежати међу необрезанима с онима који су побијени мачем, говори Господ Господ.

*О дужностима духовних стражара.
Божија доброта и правичност. Глас о
разорењу Јерусалима. О лажној
безбједности преосталих.*

33. О пет ми дође ријеч Господња говорећи:

2. Сине човјечји, говори синовима народа својега, и кажи им: Кад пустим на коју земљу мач, ако народ оне земље узме кога између себе и поставе га себи за стражара,

3. И он видјевши мач гдје иде на земљу, затруби у трубу и опомене народ,

4. Ако се ко чувши трубу не узме на ум, и мач дошавши погуби га, крв ће његова бити на његовој глави.

5. Јер чу глас трубни и не узме се на ум, крв ће његова бити на њему; да се узме на ум, сачувао би душу своју.

6. Ако ли стражар, видјевши мач гдје иде, не затруби у трубу и народ не буде опоменут, а мач дошав погуби кога између њих, тај ће погинути за своје безакоње, али ћу крв његову искати из руке стражарева.

7. *И тебе, сине човјечји, тебе поставих стражарем дому Израилеву; слушај, дакле, ријеч из мојих уста и опомињи их од мене. *Јез 3, 17 и даље.

8. Кад речем безбожнику: Безбожнице, погинућеш; а ти не проговориш и не опоменеш безбожника да се прође пута својега, тај ће безбожник погинути за своје безакоње; али ћу крв његову искати из твоје руке.

9. Ако ли ти опоменеш безбожника да се врати са свога пута, а он се не врати са свога пута, он ће погинути за своје безакоње, а ти ћеш сачувати душу своју.

10. Зато ти, сине човјечји, реци дому Израилеву; ви говорите овако и кажете: Пријеступи наши и гријеси наши на нама су, и с њих пропадамо; како бисмо живјели?

11. Реци им: Тако био ја жив, говори Господ Господ, *није ми мило да умре безбожник, него да се врати безбожник са свога пута и буде жив; вратите се, вратите се са злијех путова својих, јер зашто да мрете, доме Израилев? *Јез 18, 23, 32.

12. Зато ти, сине човјечји, реци синовима народа својега: *Праведнога неће избавити правда његова кад згријеш, и безбожник неће пропасти са безбожности своје кад се врати од безбожности своје, као што праведник не може с ње живјети кад згријеш. *Јез 3, 20; 18, 24.

13. Кад речем праведнику да ће доиста живјети, а он се поузда у правду своју па учини неправду, од све правде његове ништа се неће споменути, него ће погинути с неправде своје коју учини.

14. А кад речем безбожнику: Доиста ћеш погинути, а он се обрати од гријеха својега и стане чинити суд и правду,

15. И *врати безбожник залог, † и врати што је отео, и стане ходити по уредбама животнијем не чинећи безакоња, доиста ће бити жив, неће умријети. *Јез 18, 7; † Лк 19, 8.

16. Од свијех гријеха што је згријешо ништа му се неће споменути; чинио је суд и правду, доиста ће жив бити.

17. *А синови народа твојега говоре: Није прав пут Господњи; а њихов пут није прав. *Јез 18, 25, 29.

18. Кад се праведник одврати од правде своје и учини неправду, погинуће с тога.

19. А кад се безбожник одврати од своје безбожности и учини суд и правду, он ће жив бити с тога.

20. А ви говорите: Није прав пут Господњи. Судићу вам, доме Израилев, свакоме по путовима његовијем.

21. А дванаесте године робовања нашега, десетого мјесеца, петого дана *дође к мени један који утече из Јерусалима, и рече: Узе се град.

*Јез 24, 26.

22. А рука Господња дође нада ме увече прије него дође онај што утече, и отвори ми уста докле онај дође к мени ујутру; отворише ми се уста, те више не мучах.

23. И дође ми ријеч Господња говорећи:

24. Сине човјечји, који живе у онијем пустилинама у земљи Израилевој говоре и кажу: *Аврам бијаше један, и наслиједи ову земљу; а нас је много; нама је дата ова земља у наследство. *Ис 51, 2.

25. Зато им реци: Овако вели Господ Господ: Једете с крвљу, и очи своје подижете ка гаднијем боговима својим и крв прољевате, и хоћете да наслиједите земљу?

26. Опирете се на мач свој, чините гадове, и скврниите сваки жену ближњега својега, и хоћете да наслиједите земљу?

27. Овако им реци: Овако вели Господ Господ: Тако ја жив био, који су у пустилинама пашће он мача; и који је у пољу звијерима ћу га дати да га изједу; а који су по градовима и по пећинама од помора ће помријети.

28. Тако ћу сасвијем опустити ту земљу, и нестаће поноса силе њезине, и опустјеће горе Израилеве да неће нико пролазити.

29. И они ће познати да сам ја Господ кад земљу сасвијем опустим за све гадове њихове што чинише.

30. А о теби, сине човјечји, синови народа твојега казују о теби уза зидове и на вратима кућнијем, и говоре један другому, сваки брату својему, и веле: Ходите и чујте каква ријеч дође од Господа.

31. И долазе к теби као кад се народ скупља, и народ мој сједа пред тобом и слуша ријечи твоје, али их не извршује; у устима су им љупке, а срце њихово иде за својим лакомством.

32. И гле, ти си им као љупка пјесма, као човјек лијепа гласа и који добро свира; слушају ријечи твоје, али их не извршују.

33. Али кад то дође, а ево иде, онда ће *познати да је био пророк међу њима.

Јез 2, 5.

О пројаси лоших пастира. Обећање пророка Пастира из дома Давидова.

34. **О**пет ми дође ријеч Господња говорећи:

2. Сине човјечји, пророкуј против пастира Израилевијех, пророкуј и реци тијем пастирима: Овако вели Господ Господ: *Тешко пастирима

Израилевијем који пасу сами себе! Не треба ли стадо да пасу пастири?

*Јер 23, 1.

3. Претилину једете и вуном се одијевате, кољете товном, стада не пасете.

4. *Слабијех не кријепите и болесне не лијечите, рањене не завијате, одагнане не доводите натраг, изгубљене не тражите, него † силом и жестином господарите над њима.

*Зах 11, 16; † 1 Пет 5, 3.

5. И *распршаше се немајући пастира, и распршавши се, посташе храна свијем звијерима пољским.

*Мт 9, 36.

6. Овце моје лутају по свијем горама и по свијем високим хумовима; и по свој земљи распршане су овце моје, и нема никога да пита за њих, никога да их тражи.

7. Зато, пастири, чујте ријеч Господњу;

8. Тако ја био жив, говори Господ Господ, што стадо моје поста грабеж, и овце моје посташе храна свијем звијерима пољским немајући пастира, и пастири моји не траже стада мојега, *него пастири пасу сами себе, а стада мојега не пасу;

*Јез 34, 2.

9. Зато, пастири, чујте ријеч Господњу;

10. Овако вели Господ Господ: Ево ме на те пастире, и искаћу стадо своје из његовијех руку, и нећу им дати више да пасу стадо, и неће више пастири пастити сами себе, него ћу отети овце своје из уста њиховијех и неће им бити храна.

11. Јер овако вели Господ Господ: Ево ме, ја ћу тражити овце своје и гледати их.

12. Као што пастир тражи стадо своје кад је код оваца својих распршанијех, тако ћу тражити овце своје и отећу их из свијех мјеста куда се распршаше кад бијаше облачно и мрачно.

13. И извешћу их из народâ, и купићу их из земаља, и доведићу их у земљу њихову, и паићу их на горама Израљевијем покрај потока и по свијем мјестима насељенијем у земљи.

14. *На доброј паши паићу их, и тор ће им бити на високим горама Израљевијем; ондје ће лежати у добром тору и по обилатој ће паши пасти на горама Израљевијем.

*Пс 23, 2.

15. Ја ћу пасти стадо своје, и ја ћу их одмарати, говори Господ Господ.

16. Тражићу изгубљену, и доведићу натраг одагану, и рањену ћу завити и болесну окријепити; а товну ћу и јаку потрти, паићу их право.

17. А вама, стадо моје, овако говори Господ Господ: *Ево, ја ћу судити између овце и овце, између овнова и јараца.

*Мт 25, 32.

18. Мало ли вам је што пасете на доброј паши, него остатак паше своје газите ногама својим? И што пијете бистру воду, него остатак мутите ногама својим?

19. А моје овце пасу што ви ногама својим изгазите, и пију што ви замутите ногама својим.

20. Зато овако им вели Господ Господ: Ево ме, ја ћу судити између овце дебеле и овце мршаве.

21. Што боцима и раменима отискујете и розима својим бодете све болесне тако да их разагнасте напоље,

22. Зато ћу избавити стадо своје да не буде више грабеж, и судићу између овце и овце.

23. И подигнућу им једнога *пастира који ће их пасти, † слугу својега Давида; он ће их пасти и биће им пастир.

*Јн 10, 11; † Јез 37, 24; Ос 3, 5.

24. А ја Господ бићу им Бог, и слуга мој Давид кнез међу њима. Ја Господ рекох.

25. И *учинићу с њима завјет мирни, истријебићу зле звијери из земље, и они ће живјети у пустињи без страха и спаваће у шумама.

*Јез 37, 26.

26. И благословићу њих и што је око горе моје, и пуштаћу дажд на вријеме; дажди ће благословни бити.

27. И дрвета ће пољска рађати свој род, и земља ће рађати свој род; и они ће бити у својој земљи без страха, и познаће да сам ја Господ кад поломим палице јарма њихова, и избавим их из руку онијех који их заробише.

28. И неће више бити плијен народима, и звијери земаљске неће их јести, него ће живјети без страха и нико их неће плашити.

29. И подигнућу им биљку за славу, и неће више умирати од глади у земљи, нити ће подносити срамоте од народâ.

30. И познаће да сам ја Господ Бог њихов с њима, и они, дом Израљев, да су мој народ, говори Господ Господ.

31. А *ви сте стадо моје, овце паше моје, ви људи, а ја сам Бог ваш, говори Господ Господ.

*Пс 100, 3.

О иройасии Егома.

35. **О**пет ми дође ријеч Господња говорећи:

2. Сине човјечји, окрени лице своје према гори Сиру и *пророкуј против ње.

*Јез 25, 12.

3. И реци: Овако вели Господ Господ: Ево ме на тебе, горо Сире! И дигнућу руку своју на те, и опуститићу те сасвијем.

4. Градове ћу твоје опустити, и ти ћеш бити пустош, и познаћеш да сам ја Господ.

5. Што је у тебе вјечно непријатељство, и расипаш синове Израљеве мачем у невољи њиховој, кад је крај безаконоу њихову,

6. Зато, тако ја био жив, говори Господ Господ, крви ћу те предати и крв ће те гонити, јер не мрзиш на крв, крв ће те гонити.

7. И обратићу гору Сир сасвијем у пустош да нико неће долазити ни одлазити.

8. И напунићу горе њезине побије-нијех њезинијех; на хумовима твојим и у долинама твојим и по свијем потоцима твојим падаће побијени од мача.

9. Вјечну пустињу начинићу од тебе и градови се твоји неће оправити, и познаћете да сам ја Господ.

10. Што говориш: Ова два народа и ове двије земље моје ће бити, и наслиједићемо их, ако и јест Господ био ондје,

11. Зато, тако ја жив био, говори Господ Господ, учинићу по гњеву твојем и по зависти твојој, с којом си поступала из мржње према њима, и бићу познат међу њима кад ти судим.

12. И познаћеш да сам ја Господ чуо све твоје хуле које си говорила на горе Израиљеве рекавши: Опустјеше, нама су дане да их једемо.

13. И величаште се супрот мени устима својим, и множисте на ме ријечи своје; чуо сам.

14. Овако вели Господ Господ: Кад се сва земља стане веселити, тебе ћу опустити.

15. Како си се ти веселила на-шљедству дома Израиљева што опустје, тако ћу и теби учинити: Опустјећеш, горо Сире, и сва земља Едомска; и познаће се да сам ја Господ.

*Повраћај изјананика у Израиљ.
Обећање новога срца и блајословене
земље.*

36. Ти, сине човјечји, про-рокуј *горама Изра-иљевијем, и реци: Горе Израиљеве, чујте ријеч Господњу! *Јез 6, 2.

2. Овако вели Господ Господ: Што *непријатељ говори за вас: Ха, ха! вјечне висине посташе наше на-шљедство; *Јез 25, 3.

3. Зато пророкуј и реци: Овако вели Господ Господ: Што вас пусто-ше и прождиру са свијех страна да постанете нашљедство осталијем народима, и постасте прича и руг народима,

4. Зато, горе Израиљеве, чујте ријеч Господа Господа; овако вели Господ горама Израиљевијем и ху-мовима, потоцима и долинама, и пустијем развалинама и градовима остављенијем, које посташе грабеж и подсмјех осталијем народима уна-около.

5. Зато овако вели Господ Господ: У огњу ревности своје говорих про-тив осталијех народа и против све Едомске што освојише моју земљу радујући се из свега срца и ругајући се из душе да би је оплијенили.

6. Зато пророкуј за земљу Изра-иљеву, и реци горама и хумовима, потоцима и долинама: Овако вели Господ Господ: Ево, ја говорих у рев-ности својој и у јарости својој; што подносите срамоту од народа,

7. Зато овако вели Господ Господ: Ја подигох руку своју да ће народи што су око вас носити срамоту своју.

8. А ви, горе Израиљеве, пушта-ћете гране своје, и род свој носићете народу мојему Израиљу, јер ће уско-ро доћи.

9. Јер, ево ме код вас, и гледаћу вас, и бићете рађене и засијеване.

10. И умножићу у вама људе, дом Израиљев савколики, и градови ће се населити и пустолине саградити.

11. Умножићу у вама људе и сто-ку, и намножиће се и наплодити, и населићу вас како бијасте прије; и учинићу вам добра више него прије; и познаћете да сам ја Господ.

12. И доведићу к вама људе, народ свој Израиља, и наслиједиће вас, и бићете им наслједство, и нећете их више затирати.

13. Овако вели Господ Господ: Што вам говоре да сте земља која прожди-ре људе и затире своје народе,

14. Зато нећеш више прождирати људи и народа својих нећеш више затирати, говори Господ Господ.

15. И нећу дати да се више у те-би чује срамота од народа, и руга од народа нећеш више подносити, и не-ћеш више затирати својих народа, говори Господ Господ.

16. Опет ми дође ријеч Господња говорећи:

17. Сине човјечји, дом Израиљев живећи у својој земљи, *оскврњи је својим путем и својим дјелима; пут њихов бијаше преда мношћу као нечи-стота жене одвојене. *3 Мој 18, 25.

18. Зато излих гњев свој на њих ради крви коју пролише на земљу и ради гаднијех богова њиховијех, ко-јима је оскврнише.

19. И расијах их по народима, и разасуше се по земљама; по путова-ма њиховијем и по дјелима њихови-јем судих им.

20. И кад дођоше међу народе, гдје год дођоше, *оскврнише свето име моје, а за њих се говораше да су Господњи народ и да су из земље ње-гове изашли. *Ис 52, 5.

21. Али ми се сажали *ради све-тога имена мојега, које оскврњи дом Израиљев у народима у које дође.

*Јез 20, 9.

22. Зато реци дому Израиљеву: Овако вели Господ Господ: Нећу вас ради учинити, доме Израиљев, не-го ради светог имена својега, које оскврните у народима у које дођо-сте;

23. И посветићу име своје вели-ко оскврњено у народима, које ви

оскврните међу њима; и народи ће познати да сам ја Господ, говори Го-спод Господ, кад се посветим у вама пред њима.

24. Јер ћу вас узети из народа, и покупићу вас из свијех земаља и до-ведићу вас у вашу земљу.

25. *И покропићу вас водом чи-стом, и бићете чисти; ја ћу вас очистити од свијех нечистота ваших и од сви-јех гаднијех богова ваших. *Јев 10, 22.

26. И *даћу вам ново срце, и нов ћу дух метнути у вас, и извадићу ка-мено срце из тијела вашег, и даћу вам срце месно. *Јез 11, 19.

27. И дух свој метнућу у вас, и учинићу да ходите по мојим уредба-ма и законе моје да држите и извр-шујете.

28. И наставаћете у земљи коју сам дао оцима вашим, и *бићете ми народ и ја ћу вам бити Бог. *Јез 11, 20.

29. И опростићу вас свијех нечи-стота ваших, и дозвољу жито и умно-жићу га, и нећу пустити на вас глади.

30. И умножићу род на дрветима и род на њиви, те нећете више под-носити срамоте међу народима са глади.

31. И *опоменућете се злијех пу-това својих и дјела својих која не бјеху добра, и сами ћете себи бити мрски за безакоња своја и за гадове своје. *Јез 16, 61, 63.

32. *Нећу вас ради учинити, гово-ри Господ Господ; знајте; посрамите се и постидите се путова својих, доме Израиљев. *Јез 36, 22.

33. Овако вели Господ Господ: Кад вас очистим од свијех безакоња ва-ших, населићу градове, и пустолине ће се опет саградити.

34. И пуста ће се земља радити, што је била пуста пред сваким који пролажаше.

35. И рећи ће се: Земља ова што бјеше пуста као врт Едемски, и гра-

дови што бјеху пусти, разваљени и раскопани, утврдише се и населише се.

36. И народи који остану око вас познаће да ја Господ саграђујем разваљено и засађујем опустјело. *Ја Господ рекох, и учинићу. *Јез 17, 24.

37. Овако вели Господ Господ: Још ће ме тражити дом Израиљев да им учиним, да их умножим људима као стадо.

38. Као свето стадо, као стадо у Јерусалиму о празницима њиховијем, тако ће пусти градови бити пуни стада људи, и познаће да сам ја Господ.

*Оживљавање костију у пољу.
Израиљев васкрс и уједињење.*

37. Рука Господња дође на- да ме, и Господ ме изведе у духу, и постави ме усред поља, које бијаше пуно кости.

2. И проведе ме покрај њих унаоколо, и гле, бијаше их врло много у пољу, и гле, бијаху врло сухе.

3. И рече ми: Сине човјечји, хоће ли оживјети ове кости? А ја рекох: Господе Господе, ти знаш.

4. Тада ми рече: Пророкуј за те кости, и кажи им: Сухе кости, чујте ријеч Господњу.

5. Овако говори Господ Господ овијем костима: Гле, *ја ћу метнути у вас дух, и оживјећете. *Пс 104, 30.

6. И метнућу на вас жиле, и обложућу вас месом, и навући ћу на вас кожу, и метнућу у вас дух, и оживјећете, и познаћете да сам ја Господ.

7. Тада стадох пророковати, како ми се заповједи; а кад пророковах наста глас, и гле потрес, и кости се прибираху свака ка својој кости.

8. И погледах, и гле, по њима изи- доше жиле и месо, и озго се кожа на- вуче; али духа не бјеше у њима.

9. Тада ми рече: Пророкуј духу, пророкуј, сине човјечји, и реци духу: Овако вели Господ Господ: Од четири вјетра дођи, душе, и дуну на ове побијене да оживе.

10. И пророковах, како ми се заповједи, и уђе у њих дух, и оживјеше, и стадоше на ноге, бјеше војска врло велика.

11. Тада ми рече: Сине човјечји, ове су кости сав дом Израиљев; гле, говоре: Посахнуше кости наше и прође надање наше, пропадасмо.

12. Зато пророкуј, и кажи им: Овако вели Господ Господ: Ево, ја ћу отворити гробове ваше, и извешћу вас из гробова ваших, народе мој, и довешћу вас у земљу Израиљеву.

13. И познаћете да сам ја Господ кад отворим гробове ваше, и изведем вас из гробова ваших, народе мој.

14. И метнућу дух свој у вас да оживите, и населићу вас у вашој земљи, и познаћете да ја говорим и чиним, говори Господ.

15. Опет ми дође ријеч Господња говорећи:

16. Ти, сине човјечји, узми једно дрво и напиши на њему: Јуди и синовима Израиљевијем, друговима његовијем. Па онда узми друго дрво и на њему напиши: Јосифу дрво Јефремово и свега дома Израиљева, другова његовијех.

17. И састави их једно с другим да буду као једно у твојој руци.

18. И кад ти реку синови твога народа говорећи: Хоћеш ли нам казати шта ти је то?

19. Реци им: Овако вели Господ Господ: Ево, ја ћу узети дрво Јосифово, што је у Јефремовој руци, и племена Израиљевијех, другова његовијех, и саставићу га с дрветом Јудинијем, и начинићу од њих једно дрво, и биће једно у мојој руци.

20. И дрвета на којима напишеш, нека ти буду у руци пред њима.

21. И реци им: Овако вели Господ Господ: Ево, *ја ћу узети синове Израиљеве из народа у које отидоше, и сабраћу их одсвуда, и доведићу их у земљу њихову. *Јез 36, 24.

22. И *начинићу од њих један народ у земљи, на горама Израиљевијем, један ће цар бити свјема њима, нити ће више бити два народа, нити ће више бити раздијељени у два царства. *Ис 11, 13; Јер 3, 18.

23. И неће се више скрвнити гаднијем боговима својим ни гнусобама својим, нити каквијем пријеступима својим, и *избавићу их из свијех станова њиховијех у којима гријешеше, и очистићу их, и они ће ми бити народ и ја ћу им бити Бог. *Јез 36, 28.

24. И *слуга мој Давид биће им цар, и сви ће имати једнога пастира, и † ходиће по мојим законима, и уредбе ће моје држати и извршивати. *Јез 34, 23; † Јез 36, 27.

25. И сједјеће у земљи коју дадох слуги својему Јакову, у којој сједјеше оци ваши; у њој ће сједјети они и синови њихови и синови синова њиховијех довијека, и Давид, слуга мој, биће им кнез довијека.

26. И учинићу с њима завјет мирни, биће вјечан завјет с њима, и утврдићу их и умножићу их, и намјестићу светињу своју усред њих навијек.

27. И шатор ће мој бити код њих, и ја ћу им бити Бог и они ће ми бити народ.

28. И народ ће познати да сам ја Господ који посвећујем Израиља, кад светиња моја буде усред њих довијека.

*О ујагу Гоја у земљу Израиљеву
и о његовој пројаси.*

38. **О**пет ми дође ријеч Господња говорећи:

2. *Сине човјечји, окрени лице своје према † Гогу у земљи Магогу, кнезу и глави у **Месеху и Тувалу; и пророкуј на њ;

*Јез 39, 1; † Отк 20, 8; **Јез 32, 26.

3. И реци: Овако вели Господ Господ: Ево ме на тебе, Гоже, кнеже и главо Месеху и Тувалу;

4. И *вратићу те натраг, и метнућу ти жвале у чељуст, и извешћу тебе и сву војску твоју, коње и коњике, све добро одјевене, збор велики са штитовима и штитићима, све који мачем машу, *Јез 29, 4.

5. С њима Персијанце, Етиопљане и Путеје, све са штитовима и под шлемовима,

6. Гомера и све чете његове, дом Тогармин са сјевернога краја и све чете његове, многе народе с тобом.

7. Приправи све и спреми се ти и све људство твоје што се сабрало код тебе, и буди им стражар.

8. Послије много времена бићеш похођен, и пошљедњих година доћи ћеш у земљу избављену од мача и сабрану из многих народа, у горе Израиљеве, које бјеху једнако пусте, а они ће изведени из народâ сви живјети без страха.

9. И подигнућеш се, и доћи ћеш као бура, бићеш као облак да покријеш земљу ти и све чете твоје и многи народи с тобом.

10. Овако вели Господ Господ: И тада ће ти доћи у срце ствари, и смишљаћеш зле мисли.

11. И рећи ћеш: Идем на земљу гдје су села, и ударићу на мирни народ који живи без страха, који сви живе у мјестима без зидова и немају ни пријеворница ни врата,

12. Да наплијениш плијена и награбиш грабежа, да посегнеш руком својом на пустиње насељене и на народ сабрани из народâ, који се бави стоком и имањем, и живи усред земље.

13. Сава и Дедан и трговци Тарси-ски и сви лавићи његови казаће ти: Јеси ли дошао да плијениш плијен? Јеси ли скупио људство своје да грабиш грабеж? Да однесеш сребро и злато, да узмеш стоку и трг, да наплијениш много плијена?

14. Зато пророкуј, сине човјечји, и реци Гогу: Овако вели Господ Господ: У оно вријеме кад ће мој народ Израил живјети без страха, нећеш ли знати?

15. И доћи ћеш из свога мјеста, са сјевернога краја, ти и многи народи с тобом, сви јашући на коњма, мноштво велико и војска велика.

16. И подигнућеш се на мој народ Израиља као облак да покријеш земљу; у пошљедње вријеме доведешћу те на земљу своју да ме познаду народи кад се посветим у теби пред њима, Гоже!

17. Овако вели Господ Господ: Нирјеси ли ти онај о ком говорих у старо вријеме преко слуга својих, пророка Израиљевијех, који пророковаше у оно вријеме годинама да ћу те довести на њих.

18. А кад дође Гог на земљу Израиљеву, говори Господ Господ, онда ће се подигнути јарост моја у гњеву мом.

19. И у ревности својој, у огњу гњева својега говорићу: Доиста, тада ће бити дрхат велики у земљи Израиљевој.

20. И рибе морске и птице небеске и звијери пољске и све што гамиже по земљи, и сви људи по земљи задрхтаће од мене, и горе ће се развалити и врлети попадати, и сви ће зидови попадати на земљу.

21. И дозвољу на њ мач по свијем горама својим, говори Господ Господ: Мач ће се свакога обратити на брата његова.

22. И судићу му помором и крвљу; и пустићу на њ и на чете његове

и на многе народе, који буду с њим, силан дажд, камење од града, огањ и сумпор.

23. И прославићу се и посветићу се и бићу познат пред многим народима, и познаће да сам ја Господ.

Наставак прорицања о пројасији Гоја. Повратак Израиљев.

39. Ти, дакле, *сине човјечји, пророкуј против Гога, и реци: Овако вели Господ Господ: Ево ме на те, Гоже, кнеже и главо Месеху и Тувалу. *Јез 38, 2.

2. И вратићу те натраг и водићу те, и извешћу те из сјевернијех крајева и доведешћу те на горе Израиљеве.

3. И избићу ти лук твој из лијеве руке, и просућу ти из десне руке стријеле.

4. *На горама ћеш Израиљевијем пасти ти и све чете твоје и народи који буду с тобом; птицама, свакојаким птицама крилатијем и звијерима пољским даћу те да те изједу. *Јез 39, 17.

5. На пољу ћеш пасти, јер ја рекох, говори Господ Господ.

6. И пустићу огањ на Магога и на оне који живе на острвима без страха; и познаће да сам ја Господ.

7. И свето име своје обзнанићу усред народа својега Израиља, и нећу више дати да се скврни свето име моје, него ће познати народи да сам ја Господ, светац у Израиљу.

8. Ево, доћи ће, и збиће се, говори Господ Господ; то је дан за који говорих.

9. Тада ће изаћи становници градова Израиљевијех, и наложиће на огањ и спалиће оружје и штитове и штитиће, лукове и стријеле, сулице и копља, и ложиће их на огањ седам година.

10. И неће носити дрва из поља, нити ће сјећи у шуми, него ће оружје ложити на огањ, и оплијениће оне који их плијенише, и поотимаће од оних који од њих отимаше, говори Господ Господ.

11. И у то ћу вријеме дати Гогу мјесто за гроб ондје у Израиљу, долину којом се иде на исток к мору, и она ће стиснути уста путницима; ондје ће бити погребен Гог и све мноштво његово и прозваће се долина мноштва Гогова.

12. И уповаће их дом Израиљев седам мјесеца да би очистили земљу.

13. И уповаће их сав народ, и биће им на славу у онај дан кад се прославим, говори Господ Господ.

14. И одвојиће људе који ће једнако ићи по земљи и с онима који пролазе уповати оне који би остали по земљи да је очисте; послје седам мјесеца тражиће.

15. И проходиће земљу и ићи по њој, и ко види кости људске, начиниће код њих знак, докле их не уповају гробари у долини мноштва Гогова.

16. А и граду ће бити име Амона; и тако ће очистити земљу.

17. Ти, дакле, сине човјечји, овако говори Господ Господ, *реци птицама, свакојаким птицама и свијем звијерима пољским: Скупите се и ходите, саберите се са свијех страна на жртву моју, коју кољем за вас, на велику жртву на горама Израиљевијем, и јешћете меса и пићете крви;

*Отк 19, 17.

18. Јешћете меса јуначкога и пићете крви кнезова земаљских, онова, јагањаца и јараца и телаца, све угојене стоке Васанске.

19. И јешћете претилине да ћете се наситити, и пићете крви да ћете се опити од жртава мојих што ћу вам наклати.

20. И наситићете се за мојим столом коња и коњика, јунака и свакојаких војника, говори Господ Господ.

21. И пустићу славу своју међу народе, и сви ће народи видјети суд мој који ћу учинити и моју руку коју ћу дигнути на њих.

22. И познаће дом Израиљев да сам ја Господ Бог њихов, од онога дана и послје.

23. И народи ће познати да се за своје безаконе зароби дом Израиљев, што мени згријешите, те сакрих лице своје од њих, и дадох их у руке непријатељима њиховијем, и сви падоше од мача.

24. По нечистоти њиховој и по пријеступу њихову учиних им и сакрих лице своје од њих.

25. Тога ради овако говори Господ Господ: Повратићу робље Јаковљево и смиловаћу се свему дому Израиљеву и ревноваћу за свето име своје,

26. Пошто поднесу срамоту своју и све пријеступе своје, којима ми преступише док сјеђаху у својој земљи без страха и никога не бјеше да их плаши,

27. Кад их доведем натраг из народа и саберем их из земаља непријатеља њиховијех, и посветим се у њима пред многим народима.

28. И познаће да сам ја Господ Бог њихов кад одведавши их у ропство међу народе опет их саберем у земљу њихову не оставивши их ниједнога ондје.

29. И нећу више крити лица својега од њих кад излијем дух свој на дом Израиљев, говори Господ Господ.

Виђење новога храма. Његове предње просторије, врата и шријемови.

40. Двадесет пете године робовања нашега, у почетку године, десети дан мјесеца, четрнаесте године откако се узе град, исти дан дође нада ме рука Господња и одведе ме онамо.

2. Утварама Божјим одведе ме у земљу Израиљеву, и постави ме на гору врло високу, на којој бијаше с југа као саграђен град.

3. И одведе ме онамо, и гле, човјек, који на очи бјеше као од мједи, *с ужем ланенијем у руци † и с трском мјерачком, и стајаше на вратима.

*Јез 47, 3; † Отк 21, 15.

4. И проговори ми тај човјек: Сине човјечји, гледај очима својим и слушај ушима својим, и узми на ум све што ћу ти показати, јер си доведен овамо да ти покажем; кажи дому Израиљеву све што видиш.

5. И гле, бјеше зид споља око дома, а у руци оном човјеку трска мјерачка од шест лаката, а лакат бјеше с подланице дужи од обичнога; и измјери грађевину у ширину, и бјеше једна трска, и у висину, и бјеше једна трска.

6. Па дође на врата која бијаху према истоку, и изиде уз басамаке, и измјери један праг вратима, и бјеше у ширину једна трска, и други праг, и бјеше у ширину једна трска;

7. И клијети, и свака бјеше једну трску дуга и једну трску широка; а између клијети бјеше пет лаката; и праг на вратима код тријема на унутрашњим вратима, и бјеше с једне трске.

8. И измјери тријем на вратима унутрашњим, и бјеше једна трска.

9. И измјери тријем на вратима, и бјеше осам лаката; и довратнике им, и бјеху два лакта; а тријем на вратима бјеше изнутра;

10. И клијети код врата према истоку бјеху три амо и три тамо, једне мјере све три, и једне мјере бјеху довратници тамо и амо.

11. И измјери ширину вратима, и бјеше десет лаката, и тринаест лаката бјеше у дужину вратима.

12. И пред клијетима бјеше мјеста један лакат, и за један лакат бјеше

мјеста с друге стране, и у свакој клијети бјеше шест лаката отуда и шест лаката одовуда.

13. Послије измјери врата од крова једне клијети до крова друге, и бјеше у ширину двадесет и пет лаката, врата према вратима.

14. И начини довратнике од шездесет лаката, и пред довратницима тријем на вратима унаоколо.

15. И од лица врата на која се улази до лица тријема на унутрашњим вратима бијаше педесет лаката.

16. И бијаху прозори на клијетима и на довратницима њиховијем сужени унутра око врата, тако и на тријемовима прозори бијаху изнутра свуда унаоколо, и по довратницима палме.

17. Потом ме уведе у спољашњи тријем, и гле, бијаху клијети и под начињени свуда унаоколо у тријему, тридесет клијети на поду.

18. А тај под покрај врата према дужини врата бијаше нижи под.

19. Потом измјери ширину од лица доњих врата до лица унутрашњег тријема споља, и бјеше сто лаката к истоку и сјеверу.

20. И врата која бјеху к сјеверу на тријему спољашњем измјери у дужину и у ширину;

21. И бијаху три клијети тамо и три амо, и довратници им и тријемови бијаху исте мјере као у првијех врата; педесет лаката бијаше у дужину а у ширину двадесет и пет лаката;

22. И прозори им и тријемови и палме бијаху на мјеру као на вратима која гледају на исток, и иђаше се к њима уз седам басамака, и тријемови бијаху пред њима.

23. И врата од унутрашњег тријема бијаху према вратима сјевернијем и источнијем, и измјери од врата до врата, и бјеше сто лаката.

24. Послије ме одведе к југу, и гле, бјеху врата према југу; и измјери им

довратнике и тријемове, и бјеше иста мјера.

25. И бијаху прозори на њима и на тријемовима њиховијем унаоколо као они прозори; педесет лаката бијаше у дужину и двадесет и пет лаката у ширину.

26. И иђаше се к њима уза седам басамака, и тријемови бијаху пред њима, и палме једна отуда а једна одовуда по довратницима.

27. И врата од унутрашњег тријема бијаху према југу; и измјери од врата до врата к југу, и бјеше сто лаката.

28. Тада ме уведе у унутрашњи тријем јужнијем вратима; и измјери јужна врата, и бјеше иста мјера.

29. И клијети њихове и довратници и тријемови бијаху исте мјере, и прозори на њима и на тријемовима унаоколо; педесет лаката бијаше у дужину и двадесет и пет лаката у ширину.

30. И тријемови бијаху унаоколо, двадесет и пет лаката у дужину и пет лаката у ширину.

31. И тријемови им бијаху према спољашњем тријему, и палме по довратницима, и уз осам басамака иђаше се к њима.

32. Потом ме одведе у унутрашњи тријем к истоку, и измјери врата, и бјеше иста мјера;

33. И клијети им и довратници и тријемови бјеху исте мјере; и бјеху прозори на њима и на тријемовима њиховијем унаоколо; у дужину бјеше педесет лаката, а у ширину двадесет и пет лаката;

34. И тријемови им бјеху према спољашњем тријему, и палме по довратницима и тамо и амо, и уз осам басамака иђаше се к њима.

35. Потом одведе ме на сјеверна врата и измјери их, и бјеху исте мјере.

36. Тако и клијети им и довратници и тријемови и прозори унаоколо;

у дужину педесет лаката, а у ширину двадесет и пет лаката.

37. И довратници им бијаху према спољашњем тријему, и палме по довратницима и тамо и амо, и уз осам басамака иђаше се к њима.

38. И клијети с вратима бијаху код довратника тијех врата, ондје се праху жртве паљенице.

39. А у тријему од врата бијаху два стола с једне стране и два стола с друге стране да се на њима кољу жртве паљенице и жртве за гријех и за кривицу;

40. И на страни споља како се улази на сјеверна врата бијаху два стола, и на другој страни у тријему од истијех врата бијаху два стола;

41. Четири стола бјеху с једне стране и четири с друге стране уз врата, осам столова, на којима се кољаше.

42. А четири стола за жртву паљеницу бјеху од тесаног камена, у дужину подруг лакта, и подруг лакта у ширину, а у висину један лакат, и на њима се остављаше оруђе којим се кољаху жртве паљенице и друге жртве.

43. И унутра бијаху куке с подланице свуда унаоколо, а на столове се меташе месо од жртава.

44. И споља пред вратима унутрашњим бјеху клијети за пјеваче у унутрашњем тријему; једне бјеху уз врата сјеверна и гледаху према југу, а друге бјеху уз источна врата и гледаху према сјеверу.

45. Тада ми рече: Ове клијети што гледају на југ јесу за свештенике који служе око дома;

46. А оне клијети што гледају на сјевер јесу за свештенике који служе код олтара; то су синови *Садокови, који између синова Левијевих приступају ка Господу да му служе.

*Јез 43, 19; 44, 15.

47. Потом измјери тријем, и бјеше у дужину сто лаката и у ширину сто лаката, четвртаст; и олтар бијаше пред домом.

48. Послије ме одведе у тријем од дома, и измјери доворотнике тријему, и бјеше пет лаката отуд и пет лаката одовуд; а врата бјеху широка три лакта отуд и три лакта одовуд;

49. *Дужина тријему бјеше двадесет лаката, а ширина једанаест лаката, и уз басамаке се иђаше к њему, и † ступови бијаху уз доворотнике, један отуд и један одовуд.

*1 цар 6, 3; † 1 цар 7, 21.

Опис унутрашњости храма.

41. **П**ослије ме одведе у цркву, и измјери доворотнике, и бјеше шест лаката у ширину отуда и шест лаката у ширину одовуда, према ширини шатору.

2. А вратима ширина бјеше десет лаката, а стране вратима бјеху од пет лаката отуда и од пет лаката одовуда; потом измјери јој дужину, и бјеше четрдесет лаката, и ширину, и бјеше двадесет лаката.

3. Па уђе унутра и измјери доворотнике, и бјеху од два лакта; а врата бјеху од шест лаката, а ширина вратима седам лаката.

4. И измјери дужину ондје, и бјеше двадесет лаката, а ширина двадесет лаката унутра у цркви; и рече ми: Ово је светиња над светињама.

5. И измјери зид дому, и бјеше шест лаката, и ширина клијети унаоколо у дому бјеше четири лакта.

6. А клијети бијаху по три једна над другом, и бјеше их тридесет, и допираху до зида који бијаше у дому унаоколо за клијети да их држи, а не држаше их зид од дома.

7. Јер се рашириваше грађевина озго унаоколо за клијети које бија-

ху око дома озго свуда унаоколо, и зато грађевина бијаше озго шира, и најниже клијети бијаху озго шире за средње.

8. И видјех уз дом висину унаоколо; а под у клијети бијаше с цијеле трске, шест лаката.

9. Ширина зиду уз клијети споља бјеше пет лаката, а бјеше празно мјесто клијетима које бјеху уз дом.

10. И међу клијетима бјеше двадесет лаката ширине око дома.

11. А врата од клијет бјеху к празном мјесту, једна према сјеверу а једна према југу, а ширина овом празном мјесту пет лаката свуда унаоколо.

12. А грађевина која бјеше пред одијељеном страном к западу имаше седамдесет лаката у ширину, а зид те грађевине бјеше пет лаката широк унаоколо, и деведесет лаката дуг.

13. Потом измјери дом, и бијаше у дужину сто лаката; одијељена страна и грађевина и зидови јој, све заједно у дужину сто лаката.

14. И ширина пред домом и одијељеном страном к истоку имаше сто лаката.

15. И измјери дужину грађевине пред одијељеном страном што бијаше иза ње, и клијети њезине отуда и одовуда, и бјеше сто лаката; и унутрашњи дом и ходнике од тријема;

16. Прагове и прозоре сужене, и клијети унаоколо у три реда, према прагу, што бјеше обложено дрветом свуда унаоколо, од земље до прозора, и прозори бјеху обложени;

17. До врх врата и до дома унутрашњега, и споља, и сав зид унаоколо изнутра и споља на мјеру.

18. И бјеху начињени херувими и палме, једна палма међу два херувима, и у свакога херувима бјеху два лица:

19. Лице човјечије према палми отуда, и лице лавово према палми

одовуда; тако бјеше начињено по свему дому унаоколо;

20. Од земље до врх врата бјеху херувими и палме начињене, тако и по зиду у цркви.

21. У цркви довратници бјеху на четири угла; и светињи лице бјеше онако.

22. *Олтар бјеше дрвен, три лакта висок, и два лакта дуг, с угловима, и дужина и стране бјеху од дрвета. И рече ми: То је сто који стоји пред Господом. *2 Мој 30, 1.

23. Двоја врата бјеху у цркви и светињи;

24. А у врата бјеху два крила, која се обртаху, два крила у једнијех врата и два у других.

25. И на вратима црквенијем бјеху начињени херувими и палме, као по зидовима; и греде дрвене бијаху пред тријемом споља.

26. И бијаху уски прозори и палме отуда и одовуда по странама тријему и по клијетима у дому и по гредама.

Споредне зйраде и мјере храма.

42. И изведе ме у спољашњи тријем према сјеверу, и доведе ме ка клијетима које бијаху према одијељеној страни и према грађевини на сјеверу.

2. С лица бјеше у дужину сто лаката код сјевернијех врата, а у ширину педесет лаката.

3. Према унутрашњем тријему од двадесет лаката и према поду спољашњег тријема бијаху клијети према клијетима у три реда.

4. И пред клијетима бијаше ходник у ширину од десет лаката, унутра, пут к њима од једнога лакта, и врата бјеху према сјеверу.

5. А најгорње клијети бјеху тјешње, јер клијети доње и средње у згради излажаху већма него оне.

6. Јер бијаху на три пода, али немаху ступова као у тријему, и зато се суживаше изнад доњег и средњег од земље.

7. А ограда која бијаше споља према клијетима к тријему спољашњем пред клијетима имаше у дужину педесет лаката.

8. Јер дужина клијетима, које бијаху у тријему спољашњем, бијаше педесет лаката. И гле, пред црквом бјеше сто лаката.

9. А под тијем клијетима бијаше улаз с истока, којим се улажаше у њих из спољашњег тријема.

10. У ширини ограде тога тријема к истоку пред одијељеном страном и пред грађевином бијаху клијети.

11. А пред њима бијаше пут као код сјевернијех клијети; једнаке дужине и једнаке ширине бијаху, и излази им и врата бијаху једнака.

12. И каква бијаху врата у клијети које бијаху према југу, таква бијаху врата гдје се почињаше пут пред оградом право к истоку, кад се иде к њима.

13. И рече ми: Сјеверне клијети и јужне клијети пред одијељеном страном јесу свете клијети, гдје свештеници који приступају ка Господу једу пресвете ствари, ондје ће остављати пресвете ствари и дар и принос за гријех и принос за кривицу, јер је свето мјесто.

14. Кад свештеници уђу, неће излазити из светиње у спољашњи тријем, него ће ондје остављати хаљине своје у којима служе, јер су свете, и облачиће друге хаљине, па онда излазити к народу.

15. И измјеривши дом унутрашњи, одведе ме на врата источна и измјери свуда унаоколо.

16. Измјери источну страну трском мјерачком, и бјеше пет стотина трсака, трском мјерачком унаоколо.

17. Измјери сјеверну страну, и бјеше пет стотина трсака, трском мјерачком унаоколо.

18. Измјери јужну страну, и бјеше пет стотина трсака, трском мјерачком.

19. И окренувши се на западну страну, измјери, и бјеше пет стотина трсака, трском мјерачком.

20. Измјери са четири стране, и бјеше зид унаоколо пет стотина трска дуг и пет стотина широк да раздваја свето мјесто од свјетскога.

*Слава Господња у новоме храму.
Олтар и његово освећење.*

43. **П**отом ме одведе к вратима која гледају на исток.

2. И гле, слава Бога Израилева дохођаше од истока, и глас јој бијаше као глас велике воде, и земља се сјаше од славе његове.

3. И утвара коју видјех бијаше *као утвара коју видјех кад дођох да затрем град: бјеше утвара као она коју видјех на ријеци Хевару; и падох на лице своје. *Јез 1, 4; 8, 4.

4. *А слава Господња уђе у дом на врата која гледају на исток. *Јез 10, 19.

5. И подиже ме дух и одведе ме у унутрашњи тријем; и гле, *дом бијаше пун славе Господње. *1 цар 8, 10, 11.

6. И чух гдје ми проговори из дома, и човјек стајаше код мене.

7. И рече ми: Сине човјечји, ово је мјесто пријестола мојега и мјесто стопа ногу мојих *гдје ћу наставати усред синова Израилевијех довијека; и дом Израилев неће више скврнити светогга имена мојега ни они ни цареви њихови курварством својим и мртвијем тјелесима царева својих ни висинама својим. *Пс 132, 14.

8. Меташе праг свој до мога прага, и довратнике своје до мојих до-

вратника и преграду између мене и себе, те скврнише свето име моје гадовима својим које чињаху; зато их сатрх у гњеву свом.

9. Сада нека уклоне далеко од мене курварство своје и мртва тјелеса царева својих и наставаћу усред њих довијека.

10. Ти, сине човјечји, покажи дому Израилеву овај дом, нека се постиде безакоња својега, и нека измјере све.

11. И кад се постиде свега што су чинили, покажи им облик од дома и ред и изласке и уласке, и све облике и сву уредбу, и све облике и све заклоне, и опиши им га да пазе на сав облик његов и на све уредбе, и тако чине.

12. А ово је закон за дом: наврх горе колико заузима унаоколо да буде светиња над светињама. Ето, то је закон за дом.

13. А ово је мјера за олтар на лакте, а у лакту је један обичан лакат и подланица: подножје му лакат високо и лакат широко, а оплата на њему по крају унаоколо с педи; таква је горња страна олтару.

14. А од подножја на земљи до нижега појаса два лакта, и у ширину један лакат; а од мањегга појаса до већегга појаса четири лакта, и у ширину лакат.

15. А сâм олтар да буде четири лакта висок, од олтара горе да буде четири рога.

16. А олтар да буде дванаест лаката дуг и дванаест лаката широк, и четвртаст на четири стране.

17. И појас да је четрнаест лаката дуг и четрнаест лаката широк на четири стране, а оплата око њега од по лакта, и подножје му од лакта унаоколо, и басамаци му да буду окренути на исток.

18. И рече ми: Сине човјечји, овако вели Господ Господ, ово су наредбе

за олтар кад се начини да се на њему приносе жртве паљенице и да се кропи крвљу.

19. И свештеницима Левитима који су од сјемена Садокова, који приступају к мени, говори Господ Господ, да ми служе, даћеш *јунца за жртву за гријех. *2 Мој 29, 10.

20. И узми крви његове, и помажи му четири рога и четири угла од појаса и оплату унаоколо, тако ћеш га очистити и учинити очишћење за њ.

21. Потом узми јунца за гријех, и нека се спали на мјесту одређеном у дому изван светиње.

22. А други дан принеси јарца здрава за гријех, и нека очисте њим олтар како су очистили јунцем.

23. А кад очистиш, принеси јунца здрава и овна од стада здрава.

24. И кад их принесеш пред Господом, нека свештеници баце на њих соли и принесу их на жртву паљеницу Господу.

25. Седам дана приноси јарца за гријех сваки дан; и јунца и овна из стада здрава нека приносе.

26. Седам дана нека чине очишћење за олтар, и очисте га и посвете.

27. А кад се наврше ти дани, осмога дана и послје нека приносе свештеници на олтару жртве ваше паљенице и жртве ваше захвалне, и примићу вас, говори Господ Господ.

О свештеницима новога храма.

44. И одведе ме опет к вратима спољашњим од светиње, која гледају на исток, а она бјеху затворена.

2. И рече ми Господ: Ова врата нека буду затворена и да се не отворају, и нико да не улази на њих, јер је Господ Бог Израиљев ушао на њих; зато нека буду затворена.

3. За кнеза су; сâм кнез нека сједа на њима да једе хљеб пред Господом; кроз тријем од ових врата нека улази и истијем путем нека излази.

4. И одведе ме к сјевернијем вратима пред дом; и видјех, *и гле, дом Господњи бјеше пун славе Господње, и падох на лице своје. *Јез 43, 5.

5. И рече ми Господ: Сине човјечји, пази срцем својим и види очима својим и слушај ушима својим, што ћу ти казати за све уредбе дома Господњег и за све законе његове; пази срцем својим на све улазе у дом и на све излазе из светиње.

6. И реци одметничком дому Израиљеву: Овако вели Господ Господ: Доста је гадова ваших, доме Израиљев,

7. Што уводисте туђинце необрезана срца и необрезана тијела да буду у мојој светињи да скврне дом мој, и приносите мој хљеб, претилину и крв, и тамо преступаше мој завјет осим свијех гадова ваших;

8. И не извршивасте што треба за моју светињу, него постависте људе по својој вољи да извршују што треба у мојој светињи.

9. Овако вели Господ Господ: Ниједан туђин необрезана срца и необрезана тијела да не долази у моју светињу, ниједан од свијех туђинаца који су међу синовима Израиљевијем.

10. А Левити који одступише од мене кад зађе Израиљ, који зађоше од мене за гаднијем боговима својим, носиће безакоње своје.

11. И биће слуге у мојој светињи у служби на вратима од дома служећи дому; они ће клати жртве паљенице и друге жртве народу, и стајаће пред њима служећи им.

12. Што им служише пред гаднијем боговима њиховијем и бише дому Израиљеву спотицање на безакоње, зато подигох руку своју на њих, говори Господ Господ, да ће носити безакоње своје,

13. И неће приступати к мени да ми врше свештеничку службу, нити којој светињи мојој, ни светињи над светињама неће приступати, него ће носити срамоту своју и гадове своје, које чинише.

14. Него ћу их поставити за чуваре дому на сваку службу његову и на све што бива у њему.

15. *А свештеници Левити, синови Садокови, који извршиваху што треба у мојој светињи, кад синови Израиљеви зађоше од мене, они ће приступати к мени да ми служе, и стајаће преда мношвом приносећи ми претилину и крв, говори Господ Господ.

*Јез 40, 46.

16. Они нека улазе у моју светињу и они нека приступају к столу мојему да ми служе и нека извршују што сам заповједио да се извршује.

17. И кад улазе на врата унутрашњег тријема, нека обуку ланене хаљине, и ништа да не буде на њима вунено кад служе на вратима унутрашњег тријема и у њему.

18. На главама нека им буду капе ланене и гаће ланене по бедрима, и да се не пашу ничим ода шта би се знојили.

19. А кад излазе у тријем спољашњи, у спољашњи тријем к народу, *нека свуку са себе хаљине у којима служе, и оставе их у клијетима светијем, па нека обуку друге хаљине да не освећују народа хаљинама својим.

*Јез 42, 41.

20. *И главе своје да не брију, а ни косе да не остављају, него нека стригу главе своје.

*3 Мој 21, 5.

21. И вина да не пије ниједан свештеник кад хоће да уђе у унутрашњи тријем.

22. И *удовицом ни пуштеницом да се не жене, него дјевојком од сјемена дома Израиљева или удовицом свештеничком нека се жене.

*3 Мој 21, 7, 13, 14.

23. И *народ мој нека уче што је свето што ли није свето, и нека их уче распознавати нечисто од чистога.

*3 Мој 10, 10.

24. А у распри нека стану да суде, по мојим законима нека суде, и законе моје и уредбе моје нека држе о свијем празницима мојим, и суботе моје нека светкују.

25. И *к мртвацу да не иду да се не оскврне; само за оцем и за матером и за сином и за кћерју, за братом и за сестром неудатом могу се оскврнити.

*3 Мој 21, 1 и даље.

26. А кад се очисти, нека му се броји седам дана.

27. И у који би дан ушао у светињу, у тријем унутрашњи, да служи у светињи, нека принесе жртву за гријех свој, говори Господ Господ.

28. А наслѣдство што ће имати, *ја сам њихово наслѣдство; и ви им не дајте достојања у Израиљу, ја сам њихово достојање.

*4 Мој 18, 20.

29. Дар и жртву за гријех и жртву за кривицу они ће јести; и све завјетовано у Израиљу њихово ће бити.

30. И првине од свакога првога рода и сви приноси подизани од свега између свијех приноса ваших биће свештеницима; и првине од тијеста својега даваћете свештенику да би почивао благослов на домовима вашим.

31. Свештеници да не једу *мрцинога ни што звјерка раскине, било птица или што од стоке.

*3 Мој 22, 8.

*Нарочитија земља за светињу,
свештенике, Левитије и кнезове.*

Мјерила за принос кнежев.

Пропис о жртвама.

45. А кад станете дијелити земљу у наслѣдство, принесите принос Господу, свет дио

од земље, у дужину двадесет и пет тисућа лаката, и у ширину десет тисућа, то нека буде свето по свијем међама својим унаоколо.

2. Од тога нека буде за светињу пет стотина лаката у дужину и пет стотина у ширину, четвртасто одсвуда, и педесет лаката унаоколо за подграђа.

3. По тој мјери измјери у дужину двадесет и пет тисућа и у ширину десет тисућа, и ту нека буде светиња и светиња над светињама.

4. То нека буде свет дио од земље свештеницима који служе у светињи, који приступају да служе Господу, и нека им буде мјесто за куће и свето мјесто за светињу.

5. А двадесет и пет тисућа лаката у дужину и десет тисућа у ширину нека буде Левитима који служе у дому у државу с двадесет клијети.

6. И граду подајте достојање пет тисућа лаката у ширину и двадесет и пет тисућа у дужину према светом дијелу; то нека је за сав дом Израиљев.

7. А *кнезу нека буде с обје стране светог дијела и достојања градскога пред светијем дијелом и пред градским достојањем, са западне стране на запад и с источне стране на исток, а дужина да буде према сваком од тијех дијелова од западне међе до источне међе. *Јез 48, 21.

8. Та земља да му је достојање у Израиљу, да више не отимају кнезови моји од народа мојега, него осталу земљу да даду дому Израиљеву по племенима њиховијем.

9. Овако вели Господ Господ: Доста је, кнезови Израиљеви; прођите се насиља и отимања, и творите суд и правду, и скините тешке послове своје с мојега народа, говори Господ Господ.

10. *Мјерила да су вам прѡва, и ефа прѡва, и ват прѡв. *3 Мој 19, 36.

11. Ефа и ват да су једне мјере, да ват бере десетину хомора, и ефа десетину хомора; мјера да им је према хомору.

12. И сикал да је двадесет гера, а мина да вам је двадесет сикала, двадесет и пет сикала, и петнаест сикала.

13. Ово је принос што ћете приносити: шестина ефе од хомора пшенице, тако и од јечма дајите шестину ефе од хомора.

14. А за уље је уредба ова: ват је мјера за уље; десетина вата од једнога кора, који је хомор од десет вата, јер је десет вата хомор.

15. А од ситне стоке једно од двије стотине с добријех пасишта синова Израиљевијех за дар и за жртву паљеницу и за жртву захвалну, да се чини очишћење за њих, говори Господ Господ.

16. Сав народ земаљски да даје овај принос кнезу Израиљеву.

17. А кнез је дужан давати жртве паљенице с даром и наљевом на празнике и на младине и у суботе, о свијем светковинама дома Израиљева; он нека приноси жртву за гријех с даром и жртву паљеницу и захвалну да чини очишћење за дом Израиљев.

18. Овако вели Господ Господ: Првога дана првога мјесеца узми јунца здрава, и очисти светињу њим.

19. И нека свештеник узме крви од те жртве за гријех, и помаже њом довратнике на дому и четири угла од појаса на олтару и довратнике од врата на унутрашњем тријему.

20. Тако учини и седмога дана истог мјесеца за свакога који згријеша из незнања и за простог; тако ћете очистити дом.

21. *Првога мјесеца четрнаестог дана да вам је пасха, празник седам дана, хљебови пријесни да се једу.

*3 Мој 23, 5.

22. И тај дан нека принесе кнез за се и за сав народ земаљски јунца на жртву за гријех.

23. А за седам дана празника нека приноси на жртву паљеницу Господу по седам јунаца и седам овнова здравијех на дан, за онијех седам дана, и на *жртву за гријех јарца на дан.

*4 Мој 28, 22.

24. И *за дар по ефу на јунца и ефу на овна нека приноси, и ин уља на сваку ефу.

*Јез 46, 5.

25. Седмога мјесеца петнаестог дана на празник нека приноси исто тако за седам дана и жртву за гријех и жртву паљеницу и дар и уље.

Жртва кнежева. Дар од његовог наслѣдства. Кухиње за жртве.

46. Овако вели Господ Господ: Врата унутрашњег тријема, која гледају на исток, нека су затворена у шест дана тежатијех, а у суботу нека се отворају, и на дан младине нека се отворају.

2. И кнез нека дође кроз тријем од врата спољашњих, и нека стане код довратника, а свештеници нека принесу његову жртву паљеницу и жртву захвалну, и он поклонив се на прагу нека отиде, а врата да се не затварају до вечера.

3. И народ земаљски нека се поклања Господу на истијем вратима у суботе и на младине.

4. А жртва паљеница, што ће приносити кнез Господу суботом, биће шест јагањаца здравијех и ован здрав;

5. А дар ефа на овна, а на јагањеце дар колико му рука може, и ин уља на ефу;

6. А о младини да буде јунац здрав, и шест јагањаца и ован, све здраво;

7. И дар да принесе ефу на јунца и ефу на овна, а на јагањеце колико му може рука, и уља ин на ефу.

8. А кнез кад иде, нека иде кроз тријем од врата, и истијем путем нека одлази.

9. А кад народ земаљски доходи пред Господа о празницима, ко уђе на сјеверна врата да се поклони, нека излази на јужна врата; а ко уђе на јужна врата, нека излази на сјеверна врата; нека се не враћа на врата на која уђе, него нека излази на она која су насупрот.

10. А кнез с њима нека улази кад они улазе, и нека излази кад они излазе.

11. И о празницима и о светковинама дар нека је ефа на јунца, и ефа на овна, а на јагањеце колико му рука даде, а уља ин на ефу.

12. А кад кнез приноси драговољну жртву, паљеницу или захвалну, од своје воље Господу, тада нека му се отворе врата која гледају на исток, и нека принесе жртву своју паљеницу и захвалну, како чини суботом; потом нека изиде, и врата нека се затворе кад изиде.

13. *И приноси сваки дан Господу на жртву паљеницу јагње од године здраво; свако јутро приноси га.

*4 Мој 28, 3.

14. И додај на њ дар свако јутро шестину ефе и уља трећину ина да се покропи бијело брашно; то је ваздашњи дар Господу уредбом вјечном.

15. И тако нека приносе јагње и дар и уље свако јутро, жртву паљеницу свагдашњу.

16. Овако вели Господ Господ: Ако кнез да дар коме сину свом од својега наслѣдства, нека буде синовима његовијем, њихово је достојање.

17. Ако ли да дар од својега наслѣдства коме слуги својему, нека му буде до *године опросне, а онда нека се врати кнезу, јер је његово наслѣдство, синовима његовијем нека буде.

*3 Мој 25, 10.

18. И *кнез да не узима народу ништа од наслѣдства тјерајући их с њихова наслѣдства; од својега достојања нека даје синовима својим наслѣдство да се не разгони мој народ, нико са својега наслѣдства.

*Јез 45, 8.

19. Потом ме одведе кроз улаз који је покрај врата у свете клијети свештеничке које гледају на сјевер, и гле, ондје бијаше неко мјесто у дну према западу.

20. И рече ми: Ово је мјесто гдје ће свештеници варити принос за кривицу и за гријех, гдје ће пећи дар да не износе у спољашњи тријем и народ посвећују.

21. Тада ме изведе у спољашњи тријем, и проведе ме у четири угла од тријема, и гле, у сваком углу од тријема бијаше тријем.

22. У четири угла од тријема бијажу тријемови с димњацима, у дужину од четрдесет лаката, а у ширину од тридесет лаката, сва четири на угловима бијажу једне мјере.

23. У њима четирма бјеше зид унаоколо, а под тијем зидом бијажу огњишта свуда унаоколо.

24. И рече ми: Ово су кухиње гдје ће жртве народне кухати који служе дому.

Чудесна вода која тече из храма.

Границе земље.

47. **П**отом одведе ме опет к вратима од дома, и гле, *вода излажаше испод прага од дома к истоку, јер лице дому бијаше према истоку; и вода тецијаше доле с десне стране дома, с јужне стране ол-тара.

*Јл 3, 18; Зах 14, 8; Отк 22, 1.

2. Потом ме изведе вратима сјевернијем, и проведе ме около спољашњим путем к спољашњим вратима,

путем који гледа на исток, и гле, вода тецијаше с десне стране.

3. И кад *човјек изиде на исток с мјером у руци, измјери тисућу лаката, и преведе ме преко воде, и вода бијаше до глежања.

*Јез 40, 3.

4. Потом опет измјери тисућу лаката, и преведе ме преко воде, а вода бјеше до кољена; опет измјери тисућу лаката, и преведе ме, а вода бјеше до појаса.

5. И опет измјери тисућу лаката, и поста ријека које не могах пријећи, јер вода устаде да требаше пливати, поста ријека која се не може прегазити.

6. Тада ми рече: Видје ли, сине човјечји? И одведе ме и поврати ме на обалу ријеци.

7. А кад се вратих, гле, по обали ријеке врло много дрва отуд и одовуд.

8. И рече ми: Ова вода тече у Галилеју прву, и спушта се у поље, и утјече у море, и кад дође у море, његова ће вода постати здрава.

9. И све животиње што се мичу куда год дођу ове ријеке, биће живе и биће велико мноштво риба, јер кад дође ова вода онамо, друга ће постати здрава, и све ће бити живо гдје ова ријека дође.

10. И рибари ће стајати крај њега од Енгада до Ен-Еглаима и разапипати мреже; и биће риба свакојаких врло много као у великом мору.

11. А барѣ његове и глибови неће бити здрави, него ће остати слани.

12. А поред ријеке по бријегу отуд и одовуд рашће дрвета свакојака родна, којима лишће неће опадати нити ће рода на њима нестајати; свакога ће мјесеца рађати нов род, јер јој вода тече из светиње; зато ће род њихов бити за јело и лишће њихово за *лијек.

*Отк 22, 2.

13. Овако вели Господ Господ: Ово су међе у којима ћете наслиједити земљу по дванаест племена Израиљевијех: *Јосифу два дијела.

*1 Мој 48, 5; ИНав 17, 17.

14. Наслиједићете је, како један тако други, за коју подигох руку своју да ћу је *дати оцима вашим; и припашиће вам та земља у наслједство.

*1 Мој 12, 7.

15. Ово је, дакле, међа земљи: на сјеверној страни од Великога мора на Етлон како се иде у Седад,

16. Емат, Вирота, Сиврајим, који је између међе Дамаштанске и међе Ематске, Асаратихон, који је на међи Авранској.

17. *Тако ће бити међе од мора Асаренан, међа Дамаштанска и сјеверна страна на сјевер, и међа Ематска; то је сјеверна страна. *4 Мој 34, 2-12.

18. А источну страну измјерите од Аврана и од Дамаска и од Галада и од земље Израиљеве на Јордану, од те међе до мора Источнога. И то је источна страна.

19. А јужна страна према југу од Тамара до *воде Мериве у Кадису, дуж потока до Великога мора. И то је јужна страна према југу.

*4 Мој 20, 13.

20. А западна ће страна бити Велико море, од те међе до према уласку у Емат; то је западна страна.

21. И раздијелите ту земљу међу се по племенима Израиљевијем.

22. А раздијелите је у наслједство међу се и *међу иностранце који се баве међу вама, који би изродили синове међу вама, и они нека су вам као домородац међу синовима Израиљевијем, с вама нека добију наслједство међу племенима Израиљевијем.

*3 Мој 19, 33, 34.

23. И у ком се племену иностранца бави, у оном му подајте наслједство, говори Господ Господ.

Погјела земље. Обим светиога града и називи градских врата.

48. А ово су имена племенима. *Од краја према сјеверу, уз пут Етлонски како се иде у Емат и Асаренан, на међу Дамаштанску на сјевер покрај Емата, од источне стране до западне, Даново, једно.

*Јез 47, 15.

2. А уз међу Данову од источне стране до западне, Асирово, једно.

3. А уз међу Асирову, од источне стране до западне, Нефталимово, једно.

4. А уз међу Нефталимову, од источне стране до западне, Манасијино, једно.

5. А уз међу Манасијину, од источне стране до западне, Јефремово, једно.

6. А уз међу Јефремову, од источне стране до западне, Рувимово, једно.

7. А уз међу Рувимову, од источне стране до западне, Јудино, једно.

8. А уз међу Јудину, од источне стране до западне, нека буде *принос што ћете принијети, двадесет и пет тисућа лаката у ширину, а у дужину као који други дио, од источне стране до западне, и светиња да буде усред њега.

*Јез 45, 1-6.

9. Принос који ћете принијети Господу, нека буде од двадесет и пет тисућа лаката у дужину и од десет тисућа у ширину.

10. И тај ће свети принос бити свештеницима, са сјевера двадесет и пет тисућа лаката у дужину, а са запада десет тисућа у ширину, и с истока десет тисућа у ширину, а с југа двадесет и пет тисућа у дужину; и светиња Господња да буде усред њега.

11. *То ће бити свештеницима посвећенијем између синова Садоковијех који држаше што сам наредио да се држи и не зађоше као други Левити, кад зађоше синови Израиљеви.

*Јез 40, 46; 44, 15.

12. Њихов ће бити свети принос од земље, светиња над светињама, уз међе Левитске.

13. А Левити да имају уз међе свештеничке двадесет и пет тисућа лаката у дужину, и десет тисућа у ширину; сва дужина да буде двадесет и пет тисућа, а ширина десет тисућа.

14. А од тога ништа да не продају ни промјењују, ни да преносе првина земаљских, јер је светиња Господу.

15. А пет тисућа лаката што остаје у ширину према двадесет и пет тисућа биће мјесто посвећено, за град, за насеље, и за подграђа, и град да буде усред њега.

16. А ово да му је мјера: са сјеверне стране четири тисуће и пет стотина лаката, и с јужне стране четири тисуће и пет стотина, и с источне стране четири тисуће и пет стотина, и са западне стране четири тисуће и пет стотина.

17. И подграђе ће бити двјеста и педесет лаката са сјевера, и двјеста и педесет с југа, и двјеста и педесет с истока, и двјеста и педесет са запада.

18. А што остане у дужину према светом приносу, десет тисућа лаката на исток и десет тисућа на запад према светом приносу, од тога доходак нека буде храна слугама градским.

19. А слуге које ће служити граду биће из свијех племена Израиљевијех.

20. Сав овај принос, двадесет и пет тисућа лаката уз двадесет и пет тисућа, четвртаст, припијеће у принос свети за достојање граду.

21. *А што остане с обје стране светом приносу и достојању градском, према двадесет и пет тисућа лаката приноса до међе источне, и са запада према двадесет и пет тисућа лаката дуж западне међе према дијеловима, то да је кнежево; тако ће свети принос и светиња дома бити у сриједи. *Јез 45, 7.

22. А од достојања Левитскога и од достојања градскога, усред онога

што је кнежево, између међе Јудине и међе Венијаминове, да је кнежево.

23. А остала племена биће: од источне стране до западне стране, Венијаминово, једно;

24. А уз међу Венијаминову, од источне стране до западне, Симеоново, једно;

25. А уз међу Симеонову, од источне стране до западне, Исахарово, једно;

26. А уз међу Исахарову, од источне стране до западне, Завулоново, једно;

27. А уз међу Завулонову, од источне стране до западне, Гадово, једно;

28. А уз међу Гадову с јужне стране, на југ, међа је од Тамара до воде Мериве у Кадису, дуж потока до Великога мора.

29. То је земља коју ћете ждријебом раздијелити племенама Израиљевијем у наслједство, и то су им дијелови, говори Господ Господ.

30. А ово су крајеви граду: са сјеверне стране четири тисуће и пет стотина лаката да буде мјера;

31. *А врата градска да се назову именима племена Израиљевијех, троја врата са сјевера; једна врата Рувимова, једна врата Јудина, једна врата Левијева; *Отк 21, 12, 13.

32. И с источне стране четири тисуће и пет стотина лаката, и троја врата: једна врата Јосифова, једна врата Венијаминова, једна врата Данова;

33. И с јужне стране четири тисуће и пет стотина лаката да буде мјера, и троја врата: једна врата Симеонова, једна врата Исахарова, једна врата Завулонова;

34. Са западне стране четири тисуће и пет стотина лаката, и троја врата: једна врата Гадова, једна врата Асирова, једна врата Нефталимова.

35. Унаоколо ће бити осамнаест тисућа лаката, а име ће граду од тога дана бити: *Господ је ту. *Ис 60, 14; Отк 21, 3.

КЊИГА ПРОРОКА ДАНИЛА

Навуходоносор осваја Јерусалим и одводи у ропство Јоакима, цара Јудина. Данило и њири младића мудрији од свих њихара и звјездара.

1. Године треће царовања Јоакима, цара Јудина, *нападе Навуходоносор, цар вавилонски, на Јерусалим и опколи га.

*2 цар 24, 10; 2 дн 36, 5.

2. И даде Господ у руке његове *Јоакима, цара Јудина, и дио сасуда дома Божјега; и сасуде однесе у ђземљу Сенар у дом бога својега; и сасуде унесе у дом ризнице бога својега.

*2 дн 36, 6-7; †1 Мој 11, 2.

3. И рече цар Асфанезу, старјешини својих евнуха, да му доведу *између синова заробљеника Израилевих и од сјемена царског и кнежевског

*2 цар 20, 18; Ис 39, 7.

4. Младиће на којима нема порока, лијепа изгледа, научене свакој мудро-сти, и који посједују знање и поимају разумност, и у којима има крјепости да стоје у дому царевом, и да се уче књигама и језику Халдејаца. Ис 39, 7.

5. И заповиједи им цар дневну храну сваког дана са трпезе цареве и од вина које он пије, и да их хране три године, па после тога да стоје пред царем.

6. И бијаху међу њима од синова Јудиних Данило и Ананија и Мисаило и Азарија.

7. И даде им старјешина евнуха имена: Данилу Валтазар, и Ананији Седрах и Мисаилу Мисах и Азарију Авденаго. Дан 5, 12.

8. И положи Данило у срце своје да се не оскврнави трпезом царевом и вином које он пије, и замоли старјешину евнуха да се не оскврнави.

3 Мој 11, 4; Тов 1, 12; Јдт 12, 2.

9. И даде Бог Данилу, те нађе милост и љубав код старјешине евнуха.

10. И рече старјешина евнуха Данилу: Ја се бојим господина мога цара који је одредио храну вашу и пиће ваше, да не види лица ваша слабија него у осталих младића ваших вр-сника, па наведете осуду цареву на главу моју.

11. И рече Данило Амелсаду, кога постави цар за старјешину евнуха над Данилом, Ананијом, Мисаилом, Азаријом:

12. Испробај слуге своје десет дана, и нека нам дају од сјемена (биљних) да једемо, и воде да пијемо:

13. И нека се покажу пред тобом лица наша и лица младића који се хране од трпезе цареве, па како видиш, чини са слугама својим.

14. И послуша их, и испроба их десет дана.

15. И кад се наврши десет дана, изгледаху лица њихова љепша и они тијелом снажнији од оних што су јели од царске трпезе.

16. А Амелсад бјеше онај који је узимао храну њихову и пио вино њихово, док је њима давао сјемена (варива).

17. А младићима овим, њима четворици, даде им Бог разборитост и разумијевање у свакој науци и премудрости; Данило пак се разабираше у сваком виђењу и сну.

18. И на крају дана, у које рече цар да буду уведени, уведе их старјешина евнуха пред Навуходоносора.

19. И бесједова са њима цар, и не нађоше се међу свима њима слични Данилу, Ананији, Мисаилу и Азарији. И стадоше пред цара.

20. И у свакој ријечи мудрости и знања, које је од њих тражио цар,

нађе их да су десетоструко бољи од свих гатара и звездара који су били у цијелом његовом царству.

Јез 28, 3; Дан 5, 11.

21. И оста Данило до *прве године царовања Кира, цара персијскога.

*1 Језд 1, 1.

Навуходоносоров сан, мудраци га не моју одгонећинути. Данило открива и шумачи сан: виђење Лика великој.

Цар га поставља за поглавара војводама и мудрацима (ср. гл. 7).

2. А у години другој царовања Навуходоносорова, усни Навуходоносор сан, и би ван себе дух његов, те сан његов отиде од њега.

2. И рече цар да позову *гатаре и звездаре и погађаче и Халдејце да кажу цару сан његов; и дођоше и стадоше пред цара.

*Ис 47, 12, 13.

3. И рече им цар: Усних сан, и би ван себе дух мој, да бих разумио сан.

4. И рекоше Халдејци цару сиријски: *Царе, да си жив довијека! Ти кажи сан слугама твојим, па ћемо ти објавити шта значи.

*Дан 3, 9; 5, 10; 6, 6.

5. Одговори цар и рече Халдејцима: Заборавио сам казано; ако ми не обзнаните сан и шта он значи, бићете погубљени, и домови ваши разграбљени;

6. А ако ми сан и шта он значи обзнаните, поклоне и дарове и част велику примићете од мене. Објавите ми, дакле, сан и шта он значи.

7. Одговорише опет и рекоше: Нека цар каже сан слугама својим, па ћемо објавити шта он значи.

8. Одговори цар и рече: Доиста видим ја да хоћете да добијете на времену, пошто видите да сам заборавио казано;

9. Ако, дакле, сан ми не објавите, видим да лажну ријеч и покварену

смишљате да ми кажете, док вријеме не прође. Сан ми кажите, па ћу знати да ћете ми објавити шта он значи.

10. Одговорише Халдејци пред царем и рекоше: Нема човјека на земљи који ће ријеч цареву моћи познати, пошто ниједан цар велики и кнез за ријеч такву не пита гатара, звездара и Халдејце;

11. Јер ријеч, за коју цар пита, веома је тешка, и нема другога који би је објавио пред царем, осим богова, чије обитавалиште није са било каквим тјелесним створом.

12. Тада цар у јарости и великом гњеву рече да се погубе сви мудраци вавилонски.

13. И изађе наредба, и убијаху мудраце, и затражише Данила и пријатеље његове да погубе.

14. Тада Данило одговори *мудро и разумно Ариоху, заповједнику царском, који изађе да убија мудраце вавилонске:

*Дан 1, 20.

15. Кнеже царев, о чему изађе та сурова одлука од стране цара? Тада саопшти ријеч Ариох Данилу.

16. А Данило уђе и замоли цара да му даде времена, па ће објавити цару шта сан значи.

17. Потом отиде Данило у дом свој, и Ананији и Мисаилу и Азарији, пријатељима својим, обзнани речено.

18. И самилоост искаху од Бога небеснога о овој тајни, да не би били погубљени Данило и пријатељи његови са осталим мудрацима вавилонским.

19. Тада Данилу у виђењу ноћном би откривена тајна; и благослови Бога небеснога Данило:

20. Нека је име Божје благословено од вијека до вијека, јер је Његова премудрост и разум и сила; Пс. 112, 2

21. И *он мијења времена и лета, поставља царе и смјењује, дајући мудрост мудрима и разум разумнима;

*1 Сам 2, 7-8; ПрС 8, 14.

22. *Он открива дубине и скривено, знајући оно што је у мраку, и свјетлост са њиме пребива;

*1 Кор 4, 5; Јев 4, 13; 1 Тим 6, 16.

23. Теби, Боже отаца мојих, исповиједам се и појем, јер мудрост и силу си ми дао, и сад си ми обзнанио што молих од Тебе, и виђење царско обзнани ми.

24. И отиде Данило к Ариоху, кога постави цар да погуби мудраце вавилонске, и рече му: Мудраце вавилонске немој погубити, него ме изведи пред цара, и значење (сна) цару ћу објавити.

25. Тада Ариох брзо изведе Данила пред цара и рече му: Нашао сам човјека међу синовима заробљеним из Јудеје који ће тумачење (сна) цару објавити.

26. И одговори цар и рече Данилу, коме је име Валтазар: Можеш ли ми објавити сан који видјех, и тумачење његово?

27. И одговори Данило пред царем и рече: Тајну за коју цар пита, не могу казати цару мудраци, звјездари, гатари, погађачи,

28. Него има *Бог на небу који открива тајне и који је обзнанио цару Навуходоносору шта ће се десити у последњим временима. Сан твој и виђења главе твоје на постељи твојој ово су:

*1 Мој 41, 16.

29. Теби, царе, дођоше мисли на постељи твојој што ће бити послије, и Онај који открива тајне, обзнанио ти је шта ће се десити.

30. А мени се ова тајна није открила мудрошћу која би у мени била мимо све живе, него зато да се обзнани цару значење (сна), и да дознаш мисли срца свога.

31. Ти, царе, видје, а то лик (=кип) један: велик бјеше лик онај, и обличје његово високо, које је стајало пред тобом, а изглед његов страшан;

32. Лик коме глава бјеше од чијег злата, руке и груди и мишице његове сребрне, трбух и бедра бронзани,

33. Голијени гвоздене, ноге — један дио гвозден а други дио глинени.

34. Ти гледаше докле се одвали камен од горе без руку, и удари лик у ноге гвоздене и глинене и потпуно их сатрије.

35. Тада се заједно сатрше глина, гвожђе, бронза, сребро, злато, и постадоше као прах од гумна лјетњег; и одува их моћни вјетар, те се не знађаше мјеста њиховог. А камен који удари лик постаде гора велика и испуни сву земљу.

Мт 21, 24; Лк 8, 18;

Пс 1, 4; Лк 8, 17-18; Еф 4, 10.

36. Ово је сан; и тумачење његово рећи ћемо пред царем:

37. Ти си, царе, *цар над царевима, коме Бог небески царство моћно и силно и славно даде; *Јез 26, 7; Јер 28, 14.

38. На сваком мјесту, гдје живе синови човјечији, звијери пољске и птице небеске дао је у руку твоју и поставио те Господарем свих, ти си глава златна.

Јер 27, 6; 28, 14; Ис 3, 19.

39. И после тебе настаће друго царство, мање од твога, и царство треће, бронзано, које ће владати по свој земљи.

40. И царство четврто биће јако као гвожђе; на начин на који гвожђе сатире и укроћује све, тако и оно све сатире и укроћује.

41. А што си видио ноге и прсте дијелом од глинених а дијелом од гвожђа, биће царство раздијељено, и од коријена гвозденог биће у њему, као што си видио гвожђе помијешано са глином;

42. И прсти на ногама дијелом гвоздени а дијелом глинени, дио царства биће моћан а дио од њега сатрвен.

43. А што си видио гвожђе помијешано са глином, то ће бити помијешани са

сјеменом човјечијим, али неће прионути један за другога, као што се гвожђе не мијеша с глином.

44. И у дане оних царева подићи ће Бог небески *Царство које се довијека неће распасти, и Царство Његово народу другом неће потпасти; оно ће сатрти и разбијати сва та царства, а само ће опстати довијека. *Дан 7, 14, 27.

45. Као што си видио како се од горе одвали камен без руку и сатрије глину, гвожђе, бронзу, сребро, злато, Бог велики обзнани цару шта ће се догодити после овога, и истинит је сан, и вјерно тумачење његово.

46. Тада цар Навуходоносор паде ничице и поклони се Данилу, и рече дарове и миомирни кад да му принесу, Дап 14, 13.

47. И одговоривши цар, рече Данилу: Ваистину *Бог ваш је Бог над боговима и Господар над царевима, и Онај који открива тајне кад си могао открити ову тајну. *5 Мој 10, 17; ИНав 2, 11.

48. И узвиси цар Данила и *дарове велике и многе даде њему и постави га над свом земљом вавилонском и за кнеза војводама и над свима мудрацима вавилонским. *Дан 2, 6.

49. А Данило измоли од цара, и постави над пословима земље вавилонске Седраха, Мисаха и Авденага. Данило, пак, бјеше у двору цареву.

Цар пошљавља златни лик за поклоњење. Сви се поклањају сем тројица младића. Седрах, Мисах и Авденаго у пећи вавилонској. Азаријина молитва. Пјесма тројице младића.

3. Године осамнаесте Навуходоносор цар начини златни лик; висина његова бјеше шездесет лаката, ширина његова лаката шест, и постави га на пољу Деиру у земљи вавилонској. Рим 1, 23.

2. И посла да саберу великаше и војеначелнике и мјесне начелнике и настојнике и судије и властелине и све кнезове земаљске да дођу на освештање лика који постави Навуходоносор цар.

3. И сабраше се мјесни начелници, великаши, војеначелници, настојници, велике судије, властелини и сви кнезови земаљски на освештање лика који постави Навуходоносор цар; и стадоше пред ликом што га постави Навуходоносор.

4. А гласник повика иза гласа: Вама се говори, народи, племена, језици!

5. Кад чујете глас трубе, свирале и китаре, гусала и псалтира и сазвучја и сваковрсних музичких справа, нападајте и поклоните се златноме лику, који постави Навуходоносор цар;

6. А ко не падне и не поклони се, оног часа биће бачен у пећ огњену.

7. И догоди се кад чуше народи глас трубе и свирале и китаре, гусала и псалтира и сазвучја и сваковрсних музичких органа, попадале сви народи, племена и језици, и поклонише се златноме лику који постави Навуходоносор цар.

8. Тада приступише људи Халдејци и оптужише Јудејце

9. Рекавши цару Навуходоносору: *Царе, да си жив довијека!

*Дан 2, 4; 5, 10.

10. Ти си, царе, наредио да сваки човјек који када чује глас трубе, свирале и китаре, гусала и псалтира и сазвучја и сваковрсних музичких справа,

11. Ако паднувши не поклони се златном лику, да ће бити бачен у пећ огњену.

12. А *имају људи Јудејци које си поставио над пословима земље вавилонске Седрах, Мисах и Авденаго; ти људи не послушаше, царе, наредбу твоју, не служе боговима твојим,

нити се поклањају златном лику који си поставио. *Дан 2, 49.

13. Тада Навуходоносор у јарости и гњеву рече да доведу Седраха, Мисаха и Авденага; и бише доведени пред цара.

14. И одговори Навуходоносор и рече им: Је ли истина, Седраше, Мисаше и Авденаго, да ви не служите боговима мојим и златном лику који поставих, да се не поклањате?

15. Јесте ли, дакле, сада спремни, да кад чујете глас трубе и свирале и китаре, гусала и псалтира и сазвучја и сваковрсних музичких справа, паднете и поклоните се лику који начиних? Ако ли се не огклоните, овај час бићете бачени у огњену пећ ужарену; и *који је то бог који ће вас избавити из мојих руку?

*2 Мој 5, 2; 2 цар 18, 35; Мт 27, 43.

16. И одговорише Седрах и Мисах и Авденаго говорећи цару Навуходонозору: Ми немамо потребу да ти на ову ријеч одговоримо;

17. Јер има *Бог, коме ми служимо, који је моћан да нас избави из пећи огњене, и из руку твојих, царе, он ће нас избавити. *Пс 65, 12; Пс 85, 13.

18. А и кад не би, знај, царе, да боговима твојим нећемо служити, нити ћемо се златном лику, који си поставио, поклањати.

19. Тада се Навуходоносор испуни јарости, и изглед лица његовог се измијени на Седраха, Мисаха и Авденага, па рече да се ужари пећ седмоструко, докле се потпуно не усија.

20. И људима најјачим рече да окују Седраха, Мисаха и Авденага, па да их баце у пећ огњену.

21. Тада мужеви они бише оковани са рухом њиховим и покривалима и обућом и одијелом њиховим, и бише бачени посред пећи огњене.

22. Како ријеч царева би моћна, и пећ се превише усија, пламен огњени уби оне људе који бацише у њу Седраха, Мисаха и Авденага.¹

23. Они пак тројица, Седрах, Мисах и Авденаго, падоше посред пећи огњене, оковани.

24. И хођаху посред пламена пјевајући Богу и благосиљајући Господа.

25. И ставши с њима Азарија се овако молио, и отворивши уста своја посред огња, рече:

Молитва Азаријина²

26. „Благословен си, Господе Боже отаца наших, похвално је и прослављено име Твоје, вавијек,

27. Јер си праведан над свиме што си нам учинио, и сва дјела Твоја су истинита, и прђви путеви Твоји, и сви судови Твоји истина,

28. И судбе истинске учинио си за све, што си навео на нас и на град Твој свети отаца наших Јерусалим, јер истином и судом учинио си све ово због гријеха наших,

29. Јер сагријешисмо у свему и чинисмо безакоње одступивши од Тебе, и огријешисмо се у свему и заповијести Твоје не послушасмо,

30. Нити одржасмо, нити сатворисмо као што си нам заповиједио, да би нам добро било.

31. И све што си навео на нас, и све што си нам учинио, истинским судом си учинио

¹ Овај додатак „пламен оћњени...“ налази се само у Александријском кодексу, као и у преводима, нпр. латинској Вулгати, словенском, Даничићевом и др. *Прим. прев.*

² *Молитва Азаријина* (Дан 3, 26-45), као ни *Пјесма тројице младића у пећи вавилонској* (Дан 3, 52-90) нису садржане у јеврејском канону Књиге пророка Данила, и спадају у девтероканонски дио ове пророчке књиге. Зато их нема у Даничићевом преводу Старога Завета. *Прим. прев.*

32. И предао си нас у руке непријатеља безаконих, мрских одступника, и цару неправедном и лукавијем од свих на земљи.

33. И сада не смијемо уста отворити, стид и срам постадосмо слугама Твојим и онима који Те поштују.

34. Не предај нас до конца имена Твога ради, и не разори зајета Твога,

35. И не удаљи милост Твоју од нас Аврама ради од Тебе вољенога, и ради Исака слуге Твога, и Израиља светог Твога,

36. Којима си говорио, казавши им да ћеш умножити сјеме њихово, као звијезда небеских и као пијеска покрај мора.

37. Јер, Господару, постадосмо мањи од свих народа, и понижени смо да нас по свој земљи због гријеха наших,

38. И нема у времену овом кнеза и пророка и вође, ни свеспаљенице ни жртве ни приноса ни када, ни мјеста за принос жртве да бисмо нашли милост;

39. Но душом скрушеном и духом смиреним да будемо примљени као у свеспаљеницама оновским и јунешим и као у бројним јагањцима угојеним;

40. Тако нек буде жртва наша пред Тобом данас и да је извршимо слиједећи Те, јер нема стида за оне који се уздају у Тебе.

41. И сада Те слиједимо свим срцем и бојимо Те се и тражимо лице Твоје, не посрами нас,

42. Него учини са нама по снисхођењу Твоме и по мноштву милости Твоје

43. И избави нас по чудесима Твојим и дај славу Имену Твоме, Господе.

44. И нека се постиде сви који чине слугама Твојим зло, и нека се посраме од сваке силе и власти, и моћ њихова да се смрви;

45. Нека познају да си Ти једини Господ Бог и славан по свој васељени.

46. И не престајаху они који их убацише, слуге цареве, да зажижу пећ катраном и смолом и кучином и лозовином.

47. И разливао се пламен изнад пећи до четрдесет и девет лаката

48. И ширио се и пржио које нађе око пећи Халдејце.

49. А анђео Господњи сиђе заједно са онима око Азарије у пећ и истисну пламен огњени из пећи

50. И учини средину пећи слично шумећем росном повјетарцу, те их се уопште огањ није дотицао нити их жалостио нити им досађивао.

51. Тада њих тројица као једним устима појаху и слављаху и благосиљаху Бога у пећи говорећи:

52. „Благословен си, Господе Боже отаца наших, и хваљен и преузношен у вјекове, и благословено је Име славе Твоје свето и прехвално и преузношено у вјекове.

53. Благословен си у храму свете славе Твоје и преопјеван и преславан у вјекове.

54. Благословен си Ти који надгледаш бездане и сједиш на херувимима, и хваљен и преузношен у вјекове,

55. Благословен си на престолу Царства Твога и преопјеван и преузношен у вјекове.

56. Благословен си на тврђи небеској, и опјеван и прослављен у вјекове.

57. Благословите, сва дјела Господња, Господа; појте и преуносите Га у вјекове.

58. Благословите, небеса, Господа; појте и преуносите Га у вјекове.

59. Благословите, анђели, Господа; појте и преуносите Га у вјекове.

60. Благословите, све воде изнад небеса, Господа; појте и преуносите Га у вјекове.

61. Благословите, све силе, Господа; појте и преуносите Га у вјекове.

62. Благословите, Сунце и Мјесец, Господа; појте и преузносите Га у вјекове.

63. Благословите, звијезде небеске, Господа; појте и преузносите Га у вјекове.

64. Благословите, сва кишо и росо, Господа; појте и преузносите Га у вјекове.

65. Благословите, сви вјетрови, Господа; појте и преузносите Га у вјекове.

66. Благословите, огањ и жего, Господа; појте и преузносите Га у вјекове.

67. Благословите, студени и врућино, Господа; појте и преузносите Га у вјекове.

68. Благословите, росе и иње, Господа; појте и преузносите Га у вјекове.

69. Благословите, ноћи и дани, Господа; појте и преузносите Га у вјекове.

70. Благословите, свјетлости и тамо, Господа; појте и преузносите Га у вјекове.

71. Благословите, ледови и мразеви, Господа; појте и преузносите Га у вјекове.

72. Благословите, слане и сњегови, Господа; појте и преузносите Га у вјекове.

73. Благословите, муње и облаци, Господа; појте и преузносите Га у вјекове.

74. Да благослови земља Господа; да Га поје и преузноси у вјекове.

75. Благословите, горе и брда, Господа; појте и преузносите Га у вјекове.

76. Благословите, све што расте на земљи Господа; појте и преузносите Га у вјекове.

77. Благословите, мора и ријеке, Господа; појте и преузносите Га у вјекове.

78. Благословите, извори, Господа; појте и преузносите Га у вјекове.

79. Благословите, китови и све што се креће у водама, Господа; појте и преузносите Га у вјекове.

80. Благословите, све птице небеске, Господа; појте и преузносите Га у вјекове.

81. Благословите, четвороношци и звијери, Господа; појте и преузносите Га у вјекове.

82. Благословите, синови човјечији, Господа; појте и преузносите Га у вјекове.

83. Благословите, Израиљу, Господа; појте и преузносите Га у вјекове.

84. Благословите, свештеници, Господа; појте и преузносите Га у вјекове.

85. Благословите, слуге Господње, Господа; појте и преузносите Га у вјекове.

86. Благословите, духови и душе праведника, Господа; појте и преузносите Га у вјекове.

87. Благословите, преподобни и смирени срцем, Господа; појте и преузносите Га у вјекове.

88. Благословите, Ананија, Азарија и Мисаиле, Господа; појте и преузносите Га у вјекове, јер нас извади из ада и из руке смрти спасе нас, и избави нас усред пећи ужарена пламена и усред огња избави нас.

89. Исповиједајте се Господу, јер је благ, јер је довијека милост Његова.

90. Благословите, сви који поштујете, Господа Бога над боговима; појте и исповиједајте, јер је довијека милост Његова."

91. И Навуходоносор их чу како поју, и задиви се, па устаде брзо и рече великашима својим: Зар три човјека не бацисмо посред огња окована? И рекоше цару: Истина је, царе.

92. И рече цар: Гле, ја видим четири човјека одвезана како ходе посред огња, и на њима нема никакве озљеде, а изглед четвртога сличан је Сину Божјем.

93. Тада приђе Навуходоносор вратима пећи огњене и рече: Седраше,

Мисаше и Авденаго, слуге Бога Вишњега, изидите и ходите. И изиде Седрах, Мисах и Авденаго усред огња.

94. И сабраше се кнезови и војеначалници и мјесни управитељи и велможе царева и гледаху људе да *не надвлада огањ над тијелом њиховом, чак ни длака с главе њихове не сагорје, и хаљине њихове се не измијенише, и мириса огња не бјеше у њима. *Јев 11, 34.

95. И одговори Навуходоносор и рече: Благословен Бог Седраха, Мисаха и Авденага, који посла анђела свога и избави слуге Његове, јер се *поуздаше у Њега и ријеч цареву не послушаше и предадоше тијела своја у огањ, да не би служили нити се поклонили неком другом богу, осим једино Богу своме.

*Пс 33, 8; Пс 90, 11; Дан 6, 23.

96. *Зато издајем наредбу: Сваки народ, племе, језик који изговори хулу против Бога Седрахова, Мисахова и Авденагова, да буде уништен, и домови њихови разграбљени, јер нема другог Бога који може тако избавити. *1 Језд 6, 11; Јер 10, 10; Дан 6, 27.

97. Тада цар упуту Седраха, Мисаха и Авденага у земљу вавилонску и постави их да управљају свима Јудејцима који су живјели у његовом царству.

Навуходоносорова посланица свима народима. Царев сан о дрвешу великом. Тумачење Данилово о слави, понижењу и поновном прослављању цара. Цар прославља истинитог Бога.

4. Навуходоносор, цар свима народима, племенима и језицима који живе по свој земљи, мир да вам се умножи;

2. Знаке и чудеса, која учини са мношвом Бог Вишњи, би ми угодно да вам објавим,

3. Као велика и силна; *царство његово је царство вјечно, и власт Његова из покољења у покољење.

*Дан 2, 44; 4, 31; 7, 14, 27.

4. Ја Навуходоносор бијех спокојан у дому своме и срећан на престолу своме.

5. Видјех сан који ме уплаши, и узнемирих се на постељи мојој, и виђена главе моје сметоше ме.

6. И издадох наредбу да приведу преда ме све мудраце вавилонске како би ми тумачење сна обзнанили.

7. *Тада дођоше гатари, звјездари, погађачи, Халдејци, и ја казах сан пред њима, и тумачење његово не обзнанише ми, *Дан 2, 2.

8. Док не дође Данило, коме је име Валтазар по имену бога мога, *који Дух Божји свети има у себи, и сан пред њим казах: *Дан 4, 18; 5, 11, 14.

9. Валтазаре, поглаваре гатара, кога ја познах да је Дух Божји свети у теби, и да ти је свака тајна доступна, почуј виђење сна који видјех, и тумачење његово реци ми.

10. На постељи мојој видјех, и гле, *дрво у средини земље, и висина му велика. *Јез 31, 3-14.

11. Узвиси се дрво и ојача, и висина његова досеже до неба и крошња његова до крајева све земље;

12. Лишће његово бјеше бујно и плод његов изобилан, а на њему хране за све; и испод њега одмараху се *звјери дивље, и међу гранама његовим станаху птице небеске, и са њега се хранише свако тијело. *Јез 17, 23.

13. Гледао сам у ноћном виђењу на постељи својој, и гле, Стражећи (Анђео)³ и Свети с неба сиђе,

³ Овдје се говори о Анђелу (стражару, чувару, бодрствујућем) „иуном очију, свјетлости, унаоколо“ – Јез 1, 28; о анђелима – очима

14. И повика моћно и овако рече: Посијеците дрво и сасијеците му гране, и отресите лишће његово и растури­те му плод; нека се удаље звијери испод њега и птице са грана његових;

15. Само жиле коријена његовог у земљи оставите и у окову гвозденом и бронзаном, и у зеленилу пољском и у роси небеској настаниће се, и биће са звијерима удио његов у трави земаљској.

16. Срце његово човјечије ће се промијенити, и срце звјериње биће му дато, и седам времена на њему ће се измијенити.

17. Објава је Стражећег (Анђела) ово слово, и ријеч светих (ово) питање, да знају живи да је *Господ Вишњи над царством човјечијим, и да га даје коме хоће, и одбачене од људи подиже на њега. *Дан 2, 21.

18. Ово је сан који видјех ја Навуходоносор цар, а ти, Валтазаре, протумачи виђење, јер сви мудраци мога царства нису у стању ово да ми открију, а ти, Данило, можеш, *јер Дух Божји свети је у теби. *Дан 4, 8.

19. Тада Данило, назван Валтазар, би ван себе око једног часа, и помисли његове га смутише. И одговори цар и рече: Валтазаре, сан и значење његово нека те не збуњују. И одговори Валтазар и рече: Господару, сан да буде твојим мрзитељима и значење његово твојим непријатељима.

20. *Дрво које си видео, узрасло велико и моћно, чија је висина досегла до неба, а крошња његова по свој земљи, *Јез 31, 3-14; Дан 4, 10.

21. Лишће његово бујно, а плод изобилан и храна свима у њему, што

испод њега бораве звијери дивље и у гранама његовим станују птице небеске.

22. То си ти, царе, који си се узвеличао и постао моћан, и величанство твоје се узвисило и досегло до неба и власт твоја до крајева земаљских.

23. А то што видје цар Стражећег (Анђела) и Светог како силази с неба, који рече: Посијеците дрво и сатрите га, само жиле коријена његовог оставите у земљи, и у окову гвозденом и бронзаном и у зеленилу пољском, и у роси небеској ће се настанити, и са звијерима дивљим биће удио његов, докле се седам времена не измијене на њему;

24. Ово је значење његово, царе, и објава је Вишњега, која ће постићи господара мога, цара:

25. Тебе ће прогнати између људи, и са звијерима дивљим ћеш живјети, и травом као вола храниће те, и росе небеске ће те росити, и седам времена ће се измијенити на теби, докле не познаш да Вишњи господари царством човјечијим, и да ће га дати коме сам жели. Дан 5, 21.

26. А што рече: Оставите жиле коријена дрвета, царство твоје остаће теби кад познаш власт небеску.

Пс 114, 3.

27. Стога, царе, нек ти је савјет мој угодан, и гријехове своје *милостињама искупи и неправде твоје милошћу убогим не би ли био дуготрпјељив Бог преступима твојим. *Прс 19, 17.

28. Све ово постиже Навуходоносор цара.

29. Послије дванаест мјесеци, док је ходио по двору царства свога у Вавилону,

30. Цар *одговори и рече: Није ли ово Вавилон велики, који ја саградох за престоницу царства у држави мојој, у част славе своје? *Прс 16, 18.

31. Још док је била ријеч у устима царевим, глас са неба чу се: Теби се

Господњим — Зах 4, 10. Ријеч „богри, сиражар, чувар“ својствена пророку Данилу, која се често среће у апокрифима, посебно у Књизи Еноха, Јубилејима и Завету Патријараха, означава арханђела, често палог арханђела. У доцнијем предању, „Сиражари“, „богрстивујући“ означавају анђеле чуваре. Прим. прев.

говори, Навуходоносоре царе, царство твоје се одузе од тебе,

32. И између људи ће те изагнати, и са звијерима дивљим ћеш се настанити, и травом као вола храниће те, и седам времена измијениће се на тебе, докле не познаш да *Вишњи господари царством човјечијим, и коме буде хтио даће га. *Дан 5, 21.

33. У тај час испуни се ријеч на Навуходоносору, и би изгнан између људи, и траву као во јеђаше, и росом небеском тијело његово се ороси, докле му длаке нарастоше као лавље, и нокти као у птица.

34. И после завршетка дана, ја Навуходоносор очи своје к небу подигох, и разум мој врати ми се, и Вишњегла благослових и Живога вавијек похвалих и прославиx, јер је власт Његова власт вјечна и царство Његово од покољења у покољење,

35. И сви који живе на земљи, ништа су (према њему), и по вољи својој твори са силом небесном и са обитавалиштем земаљским, и нема га ко би се супротставио руци Његовој и ко би му рекао: Шта си учинио?

36. У то вријеме разум мој вратио ми се, и на част царства мога дођох, и изглед мој врати ми се, и кнезови и великаши моји тражили су ме, и на царство моје утврдиx се, и још веће величанство ми се придодаде.

37. Сада, дакле, ја Навуходоносор хвалим, и преузнасим и славим Цара небеснога, јер су сва дјела Његова истинита и путеви Његови праведни, а *све који ходи с гордошћу може да понизи. *Лк 1, 51; 18, 14.

Гозба цара Валтазара. Гости пију из сасуда храма јерусалимског. Царево виђење руке која пише. Једино Данило открива највише: Мани, шекел, фарес, и шумачи ја на пројаси и смрти цареву због јордошти.

5. Цар *Валтазар учини велику гозбу за хиљаду

велможа својих, и пред свом хиљадом (изнесе) вино. И пијући *Дан 7, 1.

2. Валтазар рече при пробању вина да донесу *сасуде златне и сребрне, које однесе Навуходоносор, отац његов, из храма јерусалимског, и да пију из њих цар и велможе његове и наложнице његове, и остали који су били са њим. *Дан 1, 2; 2 цар 24, 13.

3. И бише донесени сасуди златни и сребрни што однијеше из храма Божјегла који је у Јерусалиму, и пише из њих цар и велможе његове и наложнице његове и остали који су били са њим.

4. Пили су вино и хвалили богове златне и сребрне и бронзане и гвоздене и дрвене и камене.

5. У том часу појавише се прсти руке човјечије и писаху према свијећњаку по окреченом зиду двора царева; и цар гледаше зглобове руке која је писала. Јез 8, 3.

6. Тада се царев лик промијени и мисли његове смутише га, и састави бедара његових се пресекоше, и кољена његова удараху једно о друго.

7. И *повика цар снажно, да уведу гатаре, Халдејце, погађаче, и рече мудрацима вавилонским: Ко прочита ово писмо и открије ми значење, биће обучен у порфиру, (добеће) златну огрлицу на свој врат, и биће трећи у царству моме по власти.

*Дан 2, 2.

8. И улажаху сви мудраци царски и не могаху писмо прочитати, нити значење цару открити.

9. И цар Валтазар се веома потресе, и лик његов се промијени на њему, и велможе његове се потресосхе.

10. И уђе царица у дворану гозбену и рече: Царе, да си жив довијека! Нек се не смућују помисли твоје и лик твој нек се не мијења. Дан 2, 4.

11. Има човјек у царству твоме, у коме је Дух Божји, и у дане оца твога

трезвеност и разумност се нађе у њему, и цар Навуходоносор, отац твој, *постави га за старјешину гатарѧ, звјездара, Халдејаца, погађача, *Дан 2, 48.

12. Јер *дух изобилан бјеше у њему, и разум и мудрост, који је тумачио снове и објављивао скривено и развезивао завезано — Данило, коме цар даде име Валтазар; сада, дакле, он нека се позове и значење ће ти открити. *Дан 1, 17.

13. Тада уведоше Данила пред цара. И рече цар Данилу: Јеси ли ти Данило, од синова заробљених из Јудеје, које доведе цар отац мој?

14. Чуо сам о теби да је Дух Божи у теби, и трезвеност и разумност и мудрост изобилна да се нађе у теби.

15. Ево, сада, изађоше преда ме мудраци и звјездари и погађачи да ми писмо ово прочитају и да ми значење његово обзнане, и не могоше ми открити.

16. А ја чух за тебе да можеш судбе тумачити; стога, ако можеш писмо прочитати и значење његово ми обзнанити, у порфиру ћеш бити обучен и златна огрлица биће ти о врату, и бићеш трећи у царству моме по власти.

17. Тада одговори Данило и рече пред царем: Дарови твоји нека буду теби, и поклон дома твога другоме подај; а ја ћу писмо прочитати цару и значење његово обзнанићу ти.

18. Царе, *Бог Вишњи царство и величанство и част и славу даде Навуходоносору, оцу твојем; *Дан 4, 21.

19. И од величанства које даде њему, сви народи, племена и језици дрхтали су и бојали се од лица његовог; кога је хтио, убијао је, и кога је хтио, ударио је, и кога је хтио, узвишавао је, а кога је хтио, он је понижавао.

20. А кад се узнесе срце његово, и дух се његов посили у охолости, би свргнут са престола царства свога, и би лишен части своје,

21. И *изгнан између људи, и срце његово на звјериње спаде, и са магарцима живљење његово, и травом га као вола храњаху, и роса небеска је тијело његово росила, докле не позна да Бог Вишњи господари царством човјечијим, и коме Он хоће, даје га. *Дан 4, 32.

22. А ти син његов Валтазар ниси понизио срце своје, премда си знао све ово,

23. Него си се узвисио изнад Господа Бога небескога, и сасуде храма његовог изнијеше преда те, и ти и велможе твоје и наложнице твоје и остали који су са тобом, писте вино из њих; и богове златне и сребрне и бронзане и гвоздене и дрвене и камене, који не виде и не чују и не разумију, похвали, а Бога у чијој руци је дах твој, и сви путеви твоји, Њега нијеси прославио.

24. Ради тога од лица Његова би послан зглавак руке, који и писмо ово написа.

25. А ово писмо је написано: Мани текел фарес.

26. Ово је значење ријечи: Мани, измјери Бог царство твоје и наврши га;

27. Текел, би стављено на вагу и нађе се истрошено;

28. Фарес, раздијели се царство твоје и би предато Миђанима и Персијанцима.

29. Тада Валтазар цар обуче Данила у порфиру, и *огрлицом златном обложи врат његов, и прогласи га за начелника трећине царства. *Ис 22, 21.

30. Те ноћи би убијен Валтазар цар халдејски.

*Цар Дарије преузима царство.
Зависти настојника против Данила.
Бацање Данила у јаму лавовску и
његово избављење. Посланица царева
о поштовању Бога истинитијој.*

6. И *Дарије Миђанин преу-
зе царство кад му је било
шездесет двије године. *Дан 9, 1; Ис 13, 17.

2. И би угодно Дарију, те постави
над царством сто педесет управите-
ља да они буду по цијелом царству
његовом,

3. А изнад њих три настојника, од
којих један бјеше Данило, да њима
управитељи полагају рачуне да би цар
био миран.

4. А Данило бјеше над њима, јер
*дух изобилан бјеше у њему те га цар
постави над цијелим царством сво-
јим. *Дан 5, 12.

5. Зато су и настојници и управите-
љи тражили да нађу неку кривицу
против Данила. И не нађоше никакве
кривице ни престопа, ни погрешке
против њега, јер бјеше вјеран.

6. И рекоше настојници: Не мо-
жемо наћи против Данила кривице,
сем у законима Бога његовог.

7. Тада настојници и управитељи
стадоше пред цара и рекоше му: Да-
рије, царе, да си жив довијека:

8. Савјетоваху сви што су над цар-
ством твојим војеначелници и упра-
витељи, главари и мјесни начелници,
да се постави царска наредба и по-
тврди одлука, да ко год упути молбу
било коме богу или човјеку у току
тридесет дана, осим само теби, царе,
да се баци у јаму лавовску.

9. Стога, дакле, царе, донеси од-
луку и напиши да се не може изми-
јенити закон миђански и персијски.

10. Тада цар Дарије нареди да се
напише закон.

11. А Данило, кад сазнаде да би
издат закон, уђе у дом свој, при

*прозорима отвореним у горњој ода-
ји његовој према Јерусалиму, и три
пута на дан клечаше на кољенима
својим молећи се и исповиједајући
пред Богом својим, као што је и ра-
није чинио. *1 цар 8, 48; Пс 54, 18.

12. Тада они људи посматраху и
нађоше Данила да вапије и моли се
Богу своме,

13. Па приступивши, рекоше ца-
ру: Царе, зар не постави наредбу да
било који човјек који упути молбу
било коме богу или човјеку у току
тридесет дана, осим само теби, царе,
буде бачен у јаму лавовску? И рече
цар: Истинита је ријеч, и закон ми-
ђански и персијски је непромјенљив.

14. Тада одговорише и рекоше
пред царем: Данило, од синова зароб-
љеника из Јудеје, не покори се за-
кону твоме о наредби коју постави, и
три пута на дан упућује Богу своме
молбе своје.

15. Онда цар, кад чу ову ријеч, ве-
ома се ожалости због тога, и настојао
је да Данила избави, и до вечери се
трудио да га избави.

16. Тада они људи рекоше цару:
Знај, царе, да је закон код Миђана и
Персијанаца да се ниједна наредба и
одлука, коју цар одлучи, не може ми-
јењати.

17. Тада цар рече и доведоше Да-
нила и бацише га у јаму лавовску; и
рече цар Данилу: Бог твој коме ти
служиш истрајно, Он нека те избави.

18. И донесоше камен и ставише
га на отвор јаме, и *запечатити га цар
својим прстеном и прстеном својих
великаша, да се ништа не би про-
мијенило у Даниловој ствари.

*Мт 27, 66.

19. И оде цар своме двору и леже
без вечере, и не унесоше му храну, и
сан одступи од њега. И затвори Бог
уста лавова и не дотакоше се Данила.

20. Потом цар устаде ујутро у сви-тање и журно дође на јаму лавовску.

21. И кад се он приближи јами, за-вика моћним гласом: Данило, слуго Бога Живога! *Бог твој, коме ти слу-жиш истрајно, да ли бјеше у стању да те избави из уста лавовских?

*Дан 3, 17; Јер 10, 10; Мт 27, 43.

22. И рече Данило цару: Царе, да си жив довијека!

23. Бог мој посла анђела свога и *затвори уста лавовима, те ми не на-шкодише, јер се нађох праведан пред Њим; а и пред тобом, царе, не учи-них престапа.

*Пс 22, 22; Јев 11, 33.

24. Тада се цар веома обрадова због њега, и рече да Данила *изваде из јаме. И би Данило извађен из јаме, и не нађе се никакве повреде на ње-му, јер вјерова Богу својему.

*Пс 36, 40; 90, 14; Јев 11, 33.

25. Потом рече цар, те доведоше људе који су оклеветали Данила, и бише бачени у јаму лавовску, они и синови њихови и жене њихове; и не стигоше ни до дна јаме кад их лавови зграбише и све кости њихове здро-бише.

26. Тада Дарије цар написа свима народима, племенима и језицима, који живљаху по земљи: Мир да вам се умножи;

27. У моје име донесе се закон да се по свој држави царства мога свак страши и боји од лица Бога Данило-ва, јер он је Бог живи и који остаје довијека, и царство Његово се неће распасти, и власт ће Његова бити до краја;

28. Он заступа и избавља, и тво-ри знамења и чудеса на небу и на зе-мљи, Он је избавио Данила од чељу-сти лавовских.

29. И Данило управљаше у цар-ству Даријеву и у царству *Кира пер-сијског.

*Дан 1, 21.

Данилово виђење четири звијери за владе цара Валтазара. Старац дана на пријестолу суди свима.

Појава Сина човјечијег; даје му се власти вјечна. Данилово тумачење виђења. Царство светих (сп. гл. 2).

7. Прве године *Валтазара ца-ра халдејског Данило ви-дје сан, имаше виђење главе његове на постељи његовој, па сан написа: *Дан 5, 1.

2. Ја, Данило, видјех у виђењу ноћном, и гле, четири вјетра небеска ударише на море Велико.

3. И *четири звијери велике из-лажаху из мора, различите једна од друге. Прва, као лавица, а крила ње-на као у орла;

*Отк 13, 12.

4. Гледах док јој *крила не клону-ше, и подиже се са земље, и стаде на ноге човјечје, и даде јој се срце човје-чије.

*Прс 30, 30; Јер 48, 40; Јез 17, 3.

5. И гле, звијер друга, слична ме-двједици, и на једну страну стаде, и три ребра у устима њеним, међу зу-бима њеним, и овако јој говораху: Устани, једи многа тијела.

6. Иза ње видјех и, гле, трећа зви-јер, као рис, и на њој четири крила птичја изнад ње, и четири главе на звијери, и даде јој се власт.

7. Иза ње видјех и, гле, *звијер че-тврта, страшна и ужасна и превише моћна, и зуби њезини гвоздени вели-ки; она јеђаше и сатираше, и остатак ногама својим гажаше, и она потпу-но бјеше другачија од свијех звијери прије ње, и имађаше десет рогова.

*Дан 7, 11; Ис 28, 3; Отк 13, 1.

8. Разгледао сам те *рогове и, гле, рог други мали израсте између њих, а три рога од оних испред њега, иш-чупаше се пред њим и, гле, очи као очи човјечје бјеху на том рогу, и уста која говораху велике ствари.

*Дан 8, 9; Отк 13, 5.

9. Посматрао сам док се не по-ставише пријестоли, и Старац дана

не сједе, и на њему одијело бијело као снџег, и власи главе Његове као чиста вуна, а пријесто Његов пламен огњени, точкови Његови огањ пламтећи.

10. Ријека огњена је протицала испред Њега, *тисуће тисућа су му служиле, и неизбројно мноштво стајало пред Њим; суд засједе и *књиге се отворише.

*Отк 5, 11; 19, 20; 20, 10; †Отк 20, 12.

11. Видјех тада од гласа моћних ријечи које је онај рог говорио, да би *убијена звијер и погибе, и тијело њено предато на сажежење огњем.

*Отк 19, 20; 20, 10.

12. И осталијем звијерима одузе се власт, и *дужина живота даде до времена и рока.

*Дан 2, 21.

13. Видјех у ноћном виђењу и, гле, са облацима небеским као да долазаше *Син Човјечји и да стиже до Старца дана и пред Њега би приведен.

*Отк 1, 13.

14. И даде Му се власт и част и царство, и сви народи и племена и језици да Му служе; *власт Његова је власт вјечна, која неће проћи, и царство Његово неће се разрушити.

*Дан 7, 27; Мих 4, 7; Лк 1, 33.

15. Ужасну се дух мој унутра у мени, Данилу, и виђења главе моје ме узнемирише.

16. И приступих к једноме од (ондје) стојећих и затражих тачно значење свега овога од њега; и каза ми тачно значење и тумачење ријечи објави ми.

17. Ове четири велике звијери, четири царства настаће на земљи, и нестаће.

18. И примиће царство *Свети Вишњега, и држаће га у вијек вјекова.

*Дан 7, 27; Отк 7, 12; 11, 15.

19. Тада затражих тачно (објашњење) *о четвртој звијери, јер бјеше другачија од сваке звијери, изузетно страшна: зуби њени гвоздени и нокти њени мједени, јела је и сатирала, а остатак ногама својим газила;

*Дан 7, 7.

20. И о десет рогова њених, десет који су на глави њеној, и о другом ко-

ји израсте и одбаци три од оних првих; рог онај што имаше очи и уста која говоре велике (ствари), и изглед његов бјеше већи од осталих.

21. Видјех, а то рог онај *вођаше рат са светима и надвлада их, *Отк 13, 7.

22. Све док не дође *Старац дана и суд даде Светима Вишњега, и дође вријеме и царство заузеше Свети.

*Дан 7, 9; Мт 25, 34; Дап 3, 20.

23. И рече: Звијер четврта, царство је четврто на земљи, које ће превазићи сва царства и појести сву земљу и погазити је и сатрти.

24. И *десет рогова њених, десет царева ће устати, и послјије њих устаће други који ће превазићи злима све прије њега, и три цара ће понизити.

*Отк 12, 3; 17, 12.

25. И ријечи против Вишњега ће говорити и Свете Вишњега угњетавати; и научиће да *промијени времена и законе, и даће се у руку његову до времена и временâ и полувремена.

*Дан 12, 7; 1 Кор 15, 24; Отк 12, 14.

26. Потом ће суд засједати и одузеће му власт да уништава и погуљава до краја.

27. Царство, пак, и власт и величанство царева који су под цијелим небом даде се Светима Вишњега, а *Царство Његово је Царство вјечно, и све власти Њему ће служити и слушати Га.

*Лк 1, 33; Отк 11, 15.

28. Овдје је крај ријечи. А мене, Данила, помисли моје задуго узнемираваху, и изглед мој промијени се на мени и ријеч у срцу своме сачувах.

*Данилово виђење на Увалу овна и
јарца који га лази. Израстање једног,
па четири, па опет једног моћног
рога. Пустош Светиње. Очишћење
Светиње после двије тисуће и
шестста дана. Гаврило шумачи виђења.*

8. Треће године царовања
*Валтазара цара виђење се

откри, мени Данилу, после онога што ми се јавило у почетку. *Дан 7, 1.

2. И бијаш у Сусанима граду, који је у земљи Еламској и видјех у виђењу, док бијаш на (ријеци) Увалу,

3. И подигох очи своје и видјех и, гле, ован који је стајао испред Увала, и на њему рогови, и то рогови високи, и један виши од другог, и онај још виши нарасте послје.

4. Видјех овна како бode на запад и на сјевер и на југ; и све звијери не могаху му се одупријети, и не бјеше га који би избавио из руке његове, и учини како му је воља, и узнесе се.

5. И док ја размишљах, гле, јарац долажаше са запада поврх све земље, и не додириваше земљу, и јарцу се виђаше рог између очију његових.

6. И дође до овна што имаше рокове, којега видјех како стоји пред Увалом и појури према њему, снагом силе своје.

7. И видјех га како стиже до овна, и разгневи се на њега и удари на овна, и смрви оба рога његова, и ован бјеше немоћан да стане пред њега; и обори га на земљу и погази га, и не би никога да овна избави из руку његових.

8. И јарац узнесе се веома, и када ојача, сломи се рог његов велики, и израсташе (друга) четири рога испод њега, на четири вјетра небеска.

9. И из једнога од њих *изађе рог један снажан и узнесе се веома према југу и према истоку и према сили.⁴ *Дан 7, 8; 8, 22; 11, 4.

⁴ Овако стоји код Теодотиона и у Вулгати. У Септуагинти овдје умјесто „према сили“ стоји „према сјеверу“; у преводу руском и бугарском стоји „према њректрасној земљи“, код Даничића „према красној земљи“; у Јерусалимској Библији „du Pays de Splendeur“, с објашњењем да се ово односи на Палестинску земљу. Прим. прев.

10. Узнесе се до силе (војске) небеске, и *обори на земљу (дио) од силе (војске) небеске и од звијезда,⁵ и погази их; *Ис 14, 12.

11. И док Архистратиг не избави из ропства, поради њега жртва се прекиде и постаде угодна њему, тако да Светиња опустје.

12. И *придаде се на жртву гријех, и би бачена на земљу правда; то он учини и успје му.

*1 Мак 1, 47. 54; Дан 11, 31; Јев 10, 11.

13. Тада чух једног Светог (ангела) како говори, и рече један Свети другоме који је говорио: Докле ће (ово) виђење остати, и жртва (бити) укинута, и гријех опустошења допуштен, а светиња и сила (небеска) сатрвена?

14. И рече му: До вечери и јутра дана двије тисуће и триста, и биће очишћена Светиња.

15. И би, када видјех ја Данило виђење и записах да разумијем и, гле, стаде преда ме као лик човјечји.

16. И чух глас човјечји наспред Увала, и позва и рече: *Гаврило, објасни овоме виђење. *Дан 9, 21.

17. И дође и стаде гдје ја бејаш, и кад дође, ужаснух се и падох ничице. И рече ми: Разуми, сине човјечји, јер се тиче краја времена ово виђење.

18. И док је он са мношвом говорио, падох ничице на земљу, и дотаче ме се, и дотакавши ме, стави ме на ноге,

19. И рече ми: Ево, ја ти обзнањујем шта ће бити на крају гњева; јер се тиче краја времена ово виђење.

20. Јарац кога видје, који има рокове, цар је Миђана и Персијанаца.

21. А јарац козји – цар Јелина; и рог велики, који бјеше између његових очију, то је цар први.

22. А кад се он сломи, израсташе под њим четири рога: четири царства

⁵ „звјезде“ сагласно Дан 12, 3 (и Мт 13, 43) означавају „народ Божи“.

настаће од народа тога, али не са његовом силом.

23. А пред крај царовања њиховог, кад се наврши мјера гријехова њихових, настаће цар бестидан ликом, вјешт у пословима.

24. Јака ће бити сила његова, иако не од његове моћи, и чудно ће пустошити, управљати и творити, и опустошиће моћнике и народ свети.

Дан 8, 10; 1 Мак 1, 19, 23.

25. И јарам верига својих ће утврдити; пријевара у руци његовој и у срцу његовом ће се повећати, и пријеваром ће опустошити многе, и на уништење многих устаће, и попут јаја руком смрвиће их.

26. И речено виђење вечери и јутра – истинито је; и ти не запечаћуј виђење, јер је за много времена.

27. Тада ја Данило заспах и занемогох данима, па устах и извршавах послове царева; и дивих се виђењу, и не бјеше нико да га разумије.

*Покајна молитва Данилова због
тријеха народних. Гаврило му
открива знање тајни. Седамдесет
седмина. Обнова Јерусалима, до
времена Помазаника. Његова смрт
и мрзост ојустошења*

9. Прве године *Дарија, сина Асвинова, од рода Мићанског, који се зацари над царством Халдејским, *Дан 6, 1.

2. Године прве царовања његовог, ја Данило разумјех по књигама број година, о којима би ријеч Господња *Јеремији пророку, на завршетак опустошења Јерусалима – седамдесет година. *1 Језд 1, 1; 2 дн 36, 22; Јер 25, 12; 29, 10.

3. И окренух лице своје ка Господу Богу тражећи молитвом и мољенима у постовима, костријети и пепелом.

4. И молио сам се Господу Богу мојему и исповиједао, па рекох: О Го-

споде Боже, велики и чудесни, који држиш завјет свој и милост онима који Те љубе и који држе заповијести Твоје,

5. Сагријешисмо, неправдовасмо, безаконувасмо, одступисмо и удалисмо се од заповијести Твојих и од судова Твојих Пс 105, 6; Варух 1, 17; 2, 12.

6. И не послушасмо слуге Твоје пророке, који су говорили у име Твоје царевима нашим и кнезовима нашим и оцима нашим и свему народу земаљском. Јер 24, 17.

7. Твоја је, Господе, правда, а нама срамота на лицу, као дан овај, мужу Јудејцу и становницима Јерусалима и свему Израиљу, ближњима и даљњима по свој земљи, што си их расијао онамо, због одметништва њиховог којим се одметнуше од Тебе.

8. Господе, нама је срам на лицу, и *царевима нашим и кнезовима нашим и оцима нашим, који Ти сагријешисе. *Нем 9, 34; Јер 2, 26; 3, 25.

9. У Господу Богу нашем је милост и очишћење, зато што одступисмо

10. *И не послушасмо гласа Господа Бога нашега да ходимо у законима Његовим, које даде пред лицем нашим рукама слугу својих пророка.

*2 дн 36, 15; Соф 3, 5.

11. И сав Израил преступи Закон Твој и одступи да не слуша гласа Твојега, и зато дође на нас проклетство и клетва записана у *Закону Мојсија, слуге Божијега, јер му сагријешисмо.

*5 Мој 28, 15-68; Плј 2, 17; Вар 1, 20; Мал 2, 2.

12. И Он потврди ријечи своје које је говорио за нас и за судије наше, које нам судише, попустивши на нас зла велика, да тако не би под свијем небом како би у Јерусалиму.

13. Како је писано у Закону Мојсијеву, сва та зла дођоше на нас; и не помолисмо се лицу Господа Бога нашега да бисмо се одвратили од неправди наших и да бисмо разумјели сву истину Твоју.

14. И осврну се будно Господ⁶ и наведе све ово на нас, јер је праведан Господ Бог наш у свим дјелима својим која учини, и не послушасмо гласа Његовог.

15. И сада, Господе Боже наш, Ти који изведе народ свој из земље Египатске, руком крјепком, и стече себи име, до дана овога, сагријешисмо, безакононасмо.

16. Господе, свим помиловањем Твојим, нека се одврати јарост Твоја и гњев Твој од града Твога Јерусалима, Свете горе Твоје, јер сагријешисмо, и безакоњима нашим и отаца наших Јерусалим и народ Твој поста поруга свима који га окружују.

17. И сада, услиши, Господе Боже наш, молитву слуге Твојега и мољења његова, и објави лице своје на Светињу своју запустјелу, Тебе ради, Господе!

18. Пригни, Боже мој, ухо своје, и почуј; отвори очи своје и види опустошење наше и града Твојега, на који је призвано име Твоје; јер на праведним дјелима не полагамо мољење наше пред Тобом, него на милостима Твојим многим. Варух 2, 17.

19. Господе, услиши; Господе, смилуј се; Господе, почуј и учини; не часи, себе ради, Боже мој, јер је име Твоје призвано на град Твој и на народ Твој.

20. И док сам ја говорио и молио се и исповиједао гријехе своје и гријехе народа свога Израиља, и полагао мољење моје на Господа Бога мојега за Свету гору Бога мојега,

21. Док, сам, дакле, говорио молитвом, гле *онај човјек Гаврило, кога видјех у виђењу на почетку, долетје и дотаче ме се о вечерњој жртви. *Дан 8, 16.

22. И уразуми ме и проговори са мношвом и рече: Данило, сада изидох да ти подарим разум.

⁶ У малом броју рукописа Ватиканског кодекса стоји овако: *Господ Бој наш на злобу, тако и у словенском преводу, уз додаток на злобу нашу. Прим. прев.*

23. У почетку молитве твоје изиде ријеч, и ја дођох да ти јавим, да си ти човјек драг; *размисли о ријечима и расуди о виђењу.

*1 Језд 6, 14; Дан 10, 12.

24. Седамдесет седмина скратише се на народу твоме и на граду Светом твоме, *да се оконча гријех и запечате сагријешења и избришу безакоња и загладе неправде и приведе правда вјечна; и запечати виђење и пророк и помаже Свети светих.

*Јер 23, 5; Јез 37, 25.

25. И сазнаћеш и разумјећеш: од изласка ријечи да се поново сагради Јерусалим до Христа (Помазаника) Вожда седам је недјеља и недјеља седмдесет двије; и повратиће се (из ропства) и биће изграђен трг и зид (града), и то у тешка времена.

26. А послје недјеља шездесет и двије погубљен ће бити Помазаник (Помазање), и суда (=гријеха) нема на њему. Град, пак, и Светиња разориће се с *Владарем који долази и истријебиће се поплавом и до краја кратког рата подвргнути уништењу.

*Ис 53, 8; Мт 24, 2; Дан 11, 10.

27. И утврдиће Завјет многим недјеља једна; а у половину недјеље, укинуће ми се жртва и принос, и (доћи) на светилиште *мрзост опустошења, и до свршетка времена даће се свршетак опустошења. *Дан 12, 11;

11, 31; Мт 24, 15; Мк 13, 14; Лк 21, 20.

Ново Данилово виђење, на Тиру за вријеме цара Кира, човјека са лицем сјаја муње. Рука која га подиже.

Јављање кнеза персијског и кнеза Михаила. Ошкривење Сина Човечијеј, укрепљује га.

10. Године треће Кира, цара персијскога, објави се ријеч Данилу, *коме бјеше дато

име Валтазар, и то ријеч истинита, и сила велика и разум би му дат у виђењу. *Дан 1, 7.

2. У дане оне ја Данило био сам у туговању три недјеље дана:

3. Хљеба омиљеног не једох, месо и вино не уђе у уста моја, и уљем се не помазах док се не напунише три недјеље дана.

4. Дана двадесет четвртог мјесеца првог, ја бијах на обали ријеке велике, зване Едекел (Тигар) 1 Мој 2, 4.

5. И подигох очи своје, и видјех, гле, човјек један обучен у *ризу ланену, и бедра његова опасана чистим златом из Офаза. *Дан 12, 6; Отк 1, 13-15.

6. А тијело његово као (топаз) тарсијски, и лице његово као сјај муње, и очи његове као свјетлике огњене, и мишице његове и голијени као сјај мједи бљештеће, и глас ријечи његових као глас мноштва (народа).

7. И видјех ја Данило сам појаву, а људи који бјеху са мношћем не видјеше појаве, но ужас велики нападе на њих, и побјегоше у страху;

8. И ја остах сам и видјех појаву ову велику, и не остаде у мени снаге, слава моја се промијени у ругобу, и постах немоћан.

9. И *чух глас ријечи његових и кад га чух, бих потресен, лицем својим на земљи. *Дан 8, 18.

10. И, гле, *рука која ме се дотаче и која ме подиже на кољена. *Отк 1, 17.

11. И рече ми: Данило, мили човјече, разуми ријечи које ти говорим и стани на мјесто своје, јер сада бих послан теби. И док ми је он говорио ријеч ову, устадох престрашен.

12. И рече ми: Не бој се, Данило, јер од првог дана, откад си предао срце своје да разумијеш и да потрпиш пред Богом својим, бише *услишене ријечи твоје, и ја дођох твојих ријечи ради. *Дан 9, 23; 4 Мој 29, 7; 30, 14.

13. А кнез царства Персијског стајао је наспрам мене двадесет и један дан; и гле, *Михаило, један од првих

кнезова, дође да ми помогне и осталих га ондје са кнезом царства Персијскога. *Дан 12, 1; Јуд 1, 9; Отк 12, 7.

14. И дођох да ти саопштим шта ће се догодити народу твоме последњих дана, јер се виђење (тиче) дана (који долазе).

15. И док је он говорио са мношћем, у току ријечи ових, падох лицем својим на земљу потресен.

16. И гле, као прилика Сина Човјечијег дотаче се усана мојих; и отворих уста своја и говорих, и рекох ономе што је стајао испред мене: Господе, у појави Твојој, преврну се утроба моја у мени, и не имах силе;

17. Па како ће моћи слуга Твој, Господе, говорити са Господом овим мојим? Јер ја изнемогах, и од сада нема у мени крјепости, и дах застаде у мени.

18. И додаде и дотаче ме се онај са изгледом човјечијим и укријепи ме

19. И рече ми: Не бој се, мили човјече, мир ти; буди храбар и крјепак! И док је он разговарао са мношћем, укријепих се и рекох: Нека говори Господ мој, јер си ме укријепио.

20. И рече: Да ли знаш, зашто дођох к теби? А сада ћу се вратити да ратујем с кнезом персијским; и док ја будем излазио, кнез јелински ће улазити.

21. Него да ти објавим записано у Писму истинитом, и нема ниједног ко би издржао са мношћем у свему овом, осим *Михаила, кнеза вашег.

*Дан 10, 13.

*Истина о четири царства
персијска. Рајнови између јужној и
сјеверној цара, који побјеђује. Издана
из његовој Коријена. Смјена царства.
Остављање Заветна Светој. Страда-
ње Савинске (Свете) земље. Сјеверни
цар осваја Етиопију.*

11. И ја у години првој Ки-
ровој стекох моћ и силу.

2. И сада ћу ти истину објавити: Гле, још три цара настаће у Персији, и четврти ће се обогатити богатством великим више од свих. И по задобијању богатства својег, устаће на сва царства јелинска.

3. И настаће цар моћан и владаће влашћу великом и чиниће по вољи својој. Дан 5, 19.

4. И када нестане, царство његово ће се смрвити и раздијелиће се на четири вјетра небеска, и то ни на насљедство своје нити на владавину своју, којом је владао, пошто ће се раздати царство његово и другима изван овога.

5. И ојачаће цар јужни, и један од кнезова његових надјачаће га и завладаће влашћу великом над владином његовом.

6. И послјије нешто година његових спријатељиће се, и кћер цара јужног отићи ће к цару сјеверном да учини савез са њим. Но она неће задржати снагу мишице своје, и неће опстати сјеме његово, и биће предана, како она, тако и пратиоци њени, и кћер, и онај који јој је помагао у тим временима.

7. И изнићи ће из коријена цвијета њезина на мјесто његово, и стећи ће силу и ући ће у утврђења цара сјеверног, и дјествоваће у њима и надвладаће их.

8. И богове њихове са одливцима њиховим, сваки сасуд њихов драгоцјен од сребра и злата, заплијењен однијеће у Египат; и он ће надјачати цара сјеверног.

9. Потом ће ући у царство цара јужног, и вратиће се у земљу своју.

10. И синови његови скупиће велику војску, и стићи ће долазећи и плавећи; и проћи ће и запосједнути и сударити се свом силином својом.

11. Тада ће се разгњевити цар јужни и изићи ће и заратити с царем

сјеверним. И подигнуће велику војску и предаће се мноштво (народа) у руке његове.

12. И заузеће мноштво (народа), и погордиће се срце његово, и побиће тисуће, но (ипак) неће надвладати.

13. И повратиће се цар сјеверни и довешће војску велику, већу од прве; и послјије неколико година доћи ће с моћном силом и великим богатством.

14. У то вријеме многи ће устати на цара јужног: И синови погину народа твога уздигнуће се, да се испуни виђење, и изнемоћаће.

15. И ући ће цар сјеверни, направити опкопе и заузети градове утврђене, и мишице цара јужног неће опстати, и устаће избраници његови, но неће имати снаге да се одупру.

16. И чиниће овај што му дође, по вољи својој, и неће бити никога да му противстане; и стаће на *земљу Савинску (красну, Свету), те ће и она завршити у руци његовој. *Дан 11, 41.

17. Потом ће окренути лице своје да уђе силом свега царства својега, и право ће с њим све учинити: даће му кћер између жена да је оскврни, но она неће остати, и неће бити његова.

18. И окренуће лице своје на острва, и освојиће многа, и понизиће кнезове њихове срамотом, али ће се срамота његова вратити њему.

19. Потом ће окренути лице своје моћи земље своје, и изнемоћаће и пашће и нестане га.

20. И устаће из коријена његова изданак царства, намјесто њега уздигнут на престо, славу царства продајући, те ће у дане оне бити смрвљен, и то не од лица ни у рату (него отровом).

21. Поставиће се на његово мјесто други; *он ће бити понижен и неће му дати славу царску, али ће доћи

с богатством и завладаће царством преварама. *Дан 8, 23.

22. И мишице онога који плави биће преплављене од стране његове и сатрвене, као и старјешина Завјета.

23. И од мијешања с њим направитиће обману и уздићи ће се и надјачаће га с мало војске,

24. И доћи ће у изобиљу и у богате крајеве и учиниће што не учинише оци његови ни оци отаца његових: плијен и грабеж и имовину ће им расточити и на Египат смишљаће намисли своје, до времена.

25. И подићи ће се сила његова и срце његово на јужног цара великом снагом, и цар ће јужни изаћи у бој са силом великом и веома јаком, али неће одољети, јер ће смишљати превару против њега.

26. И јешће оно што је њему потребно и сатрће га и преплавити и попадаће многи рањеници.

Пс 41, 9; Јн 13, 18.

27. И обојици царева срца ће ићи на лукавство, за једним столом ће лагати, али се неће остварити; јер ће имати још времена.

28. И вратиће се у земљу своју с великим имањем, и срце његово (биће) против Завјета светог и учиниће му (зло), и вратиће се у земљу своју.

29. У своје вријеме ће се повратити и доћи на југ и неће бити последње као прво.

30. И ући ће с њим исходећи *Китејци (=Јелини), и понизиће се; и повратиће се и разгњевити на Завјет свети. И учиниће и повратити и намислити против оних што оставише Завјет свети. *4 Мој 24, 24.

31. И војска од њега ће се подићи, и оскврнавиће светињу царску и прекинути свакодневну жртву и оставити *мрзост опустошења. *1 Мак 1, 15;

Дан 9, 27; 12, 11; Мк 13, 14; Лк 21, 20.

32. И који чине безакоње, наспруће на Завјет преступима, а народ знајући Бога свог противстаће им и извршиће (га).

33. И разумни у народу много шта ће разумјети; страдаће од мача и од огња, од ропства и грабљења много дана.

34. И у страдању њиховом добиће помоћ малу, и навалиће на њих многи преступима.

35. И неки од разумних пострадаће, да би прошли кроз огањ и били изабрани и открили се до краја времена, јер ово је још привремено.

36. Тако ће чинити по вољи својој и *узвисити се цар и узвеличати над сваким богом, и говориће надмено и управљати, док се не наврши гњев; јер све ово за свршетак бива.

*Дан 7, 8, 25; 2 Сол 2, 4; 1 Јн 2, 18; Отк 13, 5, 6.

37. И о свим боговима отаца својих неће марити, ни о похоти према женама, ни о било ком божанству неће мислити, јер ће се над свима величати.

38. Бога Маозина (бога рата) славитиће на мјесту његовом, бога кога нијесу знали оци његови, славитиће га златом и сребром и драгим каменом и завјештањима.

39. И оградаће склоништа своја богом туђим и умножити славу и покорити њима многе, и земљу ће раздијелити на дарове.

40. А на крају времена, сукобиће се с царем јужним, и кренуће против њега цар сјеверни с колима и коњаницима и многим бродовима, и ући ће у земљу, погазиће је и проћи.

41. И ући ће у *земљу Савинску (красну), и многи ће пострадали; а ови ће се спасити из руке његове: Едом и Моав и главни дио синова Амонових. *Дан 11, 16.

42. И испружиће руку своју на земљу, и земљи Египатској то неће бити на спасење.

43. И загосподариће скривницама злата и сребра и свим добрима Египта и Ливије и Етиопије у утврђењима њиховим.

44. Но гласови и вијести узнемириће га са истока и са сјевера, те ће изаћи с великом јарошћу да уништи и затре многе.

45. И разапеће шаторе попут дво-ра својега између морâ, на Савинској гори светој; стићи ће до дијела њеног и неће бити никога да га избави.

*Михаило кнез се заузима за народ
Божји. Жалості какве није било.
Васкрсење мртвих. Печаћење књиџа
до свршетка времена. Најава
последњих времена; три и по године
тисућа дејестіа деведесеті дана.
Триљење до дана тисућу тристіа
тридесеті петіої.*

12. А у то ће се вријеме подигнути *Михаило, велики кнез, који ће се заузети за синове народа Твога; и биће вријеме жалости, жалости какве није било од настанка народа на земљи до тог времена. И у то ће се вријеме спасити Твој народ, сваки који се нађе записан у књизи. *Дан 10, 13, 21; Отк 12, 7;

Мт 24, 21; 2 Мој 32, 32; Флп 4, 3.

2. И многи од оних који спавају у земаљском праху устаће, *једни у живот вјечни, а једни у срамоту и стид вјечни. *Мт 25, 46; Јн 5, 29.

3. И разумни ће *засијати као свјетлост небеска и многи од праведника ꙗко звјезде, у вјекове вијекова.

*ПрС 4, 18; Мт 13, 43; †1 Кор 15, 41, 42.

4. А ти, Данило, затвори ове ријечи и *запечатити књигу до времена свр-

шетка, док се многи не науче и док се не умножи знање. *Дан 12, 9; Отк 10, 4.

5. И видјех, ја Данило, и гле, два друга стадоше, један с једне стране обале ријеке, а други с друге стране ријеке.

6. И рече један човјеку обученом у *ланену ризу, који бјеше изнад воде рјечне: Кад ће бити крај чудесима о којима си говорио? *Дан 10, 5.

7. И чух човјека обученог у ланену ризу, који бјеше изнад воде рјечне, и он подиже десницу своју и левицу своју к небу и закле се Живим вавијек да (ће бити крај): *У вријеме временâ и пола времена (= у току једне и двије и пола године, тј. за три и по године, по тумачима); а када се оконча расијање, руке освећеног народа, разумјеће све ово.

*Дан 7, 25; 11, 31; Отк 10, 5-6; 12, 14.

8. И ја чух и не разумјех и рекох: Господе, шта су ова последња времена?

9. Дођи, Данило, јер су затворене и запечаћене ријечи, *до краја времена: *Дан 8, 17, 26; Дан 1, 7; 1 Пет 1, 12.

10. Биће *изабрани и убијелени и огњем испробани многи, и чиниће безакоње безаконици; и неће разумјети безаконици, а умни ће разумјети. *Дан 11, 35; 1 Пет 1, 7; Дан 11, 33.

11. Од времена пак укидања свагдашње жртве и настанка *мрзости опустошења биће дана тисућу двјеста деведесет. *Дан 9, 27; 11, 31; Мк 13, 14; Лк 11, 20.

12. Блажен је *који претрпи и који достигне до дана тисућу триста тридесет петог. *Мк 13, 13; 2 Сол 2, 8.

13. А ти иди и почивај; јер још има дана до испуњења свршетка, и *устаћеш по жребу твоме на свршетку данâ. *Лк 19, 17; 1 Сол 4, 16; Отк 20, 6.

ПОВИЈЕСТ О СУСАНИ⁷

*Сусана, лијепа жена Јоакимова
облађана за тријех у вртју од
двојице старца судија. Осуђена на
смрт. Дијете Данило (пошони
пророк) открио лаж и сасио је.
Старци осуђени на смрт и убијени.*

13. Бјеше човјек који је живио у Вавилону, по имену Јоаким.

2. И узе жену, по имену Сусану, кћер Халкијеву, веома лијепу, и бојаше се Господа;

3. Родитељи њени бјеху праведни и научише кћер своју по Закону Мојсијеву.

4. А бјеше Јоаким веома богат, и бјеше му врт поред дома његовог; и к њему су долазили Јудејци, зато што је он био славнији од свих.

5. И бише изабрани двојица старца из народа за судије те године, о којима Господ рече: Изиће безакоње из Вавилона од старца судија, који су мислили да управљају народом.

6. Они су често боравили у дому Јоакимовом, и долажаху к њима сви који су се судили.

7. И бивало је кад би народ одлазио у подне, улазила би Сусана и шетала по дивном врту свога мужа.

8. И гледали су је ова два старца свакодневно како улази и шета, и обuze их похота према њој.

9. И скренуше својим умом, и одвратише своје очи да не гледају на небо, нити да се сјећају праведних судова.

10. И бијаху оба опчињени њоме и не казиваху један другом бол своју,

⁷ Овдје се завршава Књига пророка Данила у јеврејском тексту. Глава 13. и 14. представља девтероканонски додатак Даниловој књизи: *Повијест о Сусани, Повијест о Вилу и Драгону и суду над Данилом* сачуване су на јелинском језику. Прим. прев.

11. Јер их бјеше стид да искажу своју жељу, а хтјели су да буду са њом.

12. Вребали су ревнсно свакодневно да је виде.

13. И рече један другом: Пођимо дома, јер је вријеме ручка; и изишавши раздвојише се један од другог.

14. И повративши се, дођоше на исто мјесто, па видјевши један другог, признаше да је узрок тога њихова похота. Тада заједно утврдише вријеме кад ће моћи да је нађу саму.

15. И догоди се, док су они вребали погодан дан, Сусана уђе, као претходних, тако и трећег дана са двије дјевојке само, и жажеље да се окупа у врту, јер бјеше жега.

16. Ондје не бјеше никога осим двојице старца сакривени и вребајући је.

17. Она, пак, рече дјевојкама: Донесите ми уље и мило и врата врта затворите, да бих се окупала.

18. И учинише као што им рече, и затворише врата врта, па изађоше на споредна врата да донесу што им је заповијеђено, и не видјеше старце што су били скривени.

19. И догоди се, кад дјевојке изађоше, устадоше двојица старца и потрчаше к њој,

20. И рекоше: Гле, врата врта су затворена, и нико нас не види, а ми смо те жељни; зато пристани и буди са нама.

21. Ако ли не, свједочићемо против тебе да је с тобом био младић и зато си послала дјевојке од себе.

22. И застења Сусана и рече: Тијесно ми је са сваке стране: ако ли ово учиним, смрт ми је готова; ако ли не учиним, нећу моћи побјећи из ваших руку.

23. Радије ћу изабрати не учинивши да паднем у ваше руке, неголи да сагријешим пред Господом.

24. И завика гласом великим Сусана; повикаше и двојица старца против ње.

25. И потрчавши, један од њих отвори врата врта.

26. А кад чуше вику у врту, они у дому ускочише на споредна врата да виде шта јој се догодило.

27. А кад рекоше старци своје ријечи, посрамише се слуге јакo, јер никад није речена таква ријеч о Сусани.

28. И би ујутро кад се сабра народ код мужа њеног Јоакима, дођоше два старца испуњени безаконoм намишљу против Сусане да је убију. 1 цар 21, 13.

29. И рекоше пред народом: Пошаљите по Сусану, кћер Халкијеву, која је жена Јоакимова; и они послаше.

30. И она дође и родитељи њени и дјеца њена и сва родбина њена.

31. А Сусана бјеше веома умилна и лијепа ликом.

32. Безаконици наредише да је открију, јер је била покривена, да би се насладили њеном љепотом.

33. При том плакаху сви њени и сви који су је знали.

34. Уставши двојица стараца међу народом, положише руке на њену главу;

35. А она је плачући гледала према небу, јер бјеше срце њено с надом на Господа.

36. Тада рекоше старци: Док смо нас двојица ходили сами по врту, уђе ова са двије слушкиње и затвори врата врта, па отпусти слушкиње.

37. И дође к њој младић који је био скривен, и леже са њом.

38. А ми налазећи се у углу врта, видјевши безаконе, потрчасмо према њима.

39. И видјевши их спојене, онога нисмо могли задржати зато што је био јачи од нас, па отворивши врата умаче.

40. А ову ухвативши, питали смо је ко је био (онај) младић.

41. Но она нам није хтјела казати. Ово свједочимо. И повјерова им сабрање као старјешинама народним и судијама, и осудише је на смрт.

42. Повика Сусана гласом великим и рече: О, Боже вјечни, Зналче онога што је сакривено, који знаш све и сва прије њиховог настанка,

43. Ти знаш да су лажно против мене свједочили; и, ево, умирем не учинивши ништа од онога што слуша- више против мене.

44. И услиша Господ глас њен.

45. И док је вођаху да је уморе, ули Бог Духа Светог у дијете младо, по имену Данило,

46. И он завика гласом великим: Ја сам чист од крви ове!

47. И окрену се сав народ према њему и рекоше: Шта значи ријеч ова коју ти изговори?

48. А он, ставши међу њих, рече: Зар сте толико луди, синови Израиљеви! Без испитивања и без јасног доказа осудисте кћер Израиљеву?

49. Вратите се на судилиште; јер лажно ови посвједочише против ње.

50. И поврати се брзо сав народ. И рекоше му старци: Дођи, сједи међу нас и објави нам, јер, за бога, теби је Бог дао старјешинство.

51. И рече им Данило: Раздвојте их једног од другог далеко, а ја ћу их испитати.

52. А кад се раздвојише један од другог, позва једног од њих и рече му: Остарели у данима злим, сад пристигоше гријеси твоји које си раније чинио

53. Изричући судове неправедне; невини си осуђивао, а ослобођао кривце, иако је Господ казао: Невиног и праведног не убиј. 2 Мој 23, 7.

54. А сад ову коју си видио, под којим дрветом си их видио да опште

једно са другим? А он рече: Под трном (мастиком).

55. А Данило рече: Право си слагао на своју главу; јер, ево, анђео Божји, примивши заповјест од Бога, пресећи ће те по средини.⁸

56. И отпустивши њега, позва да му доведу другог; и рече му: Сјеме Хананово а не Јудино, љепота те превари и похота разврати срце твоје.

57. Тако сте чинили кћерима Израилевим и оне, бојећи се, живјеле су с вама, али кћер Јудина не хтједе подносити ваше безакоње.

58. А сада ми реци, под којим дрветом си их ухватио да опште једно са другим? А он рече: Под зеленим дубом.

59. И рече му Данило: Право си и ти слагао, на своју главу; јер чека анђео Божји, имајући мач, да те пресијече по средини, како би вас уништио.

60. Тада повика све сабрање гласом великим и благослови Бога који спасава оне који се надају у њега.

61. И устадоше на двојицу старјешина, јер их изобличи Данило устима њиховим као лажне свједоке; и учинише им као што су они слукавили ближњем свом,

62. Да се поступи по Закону Мојсијевом, и убише их. Тако би спасена невина крв онога дана.

63. Халкија пак и жена његова заблагодарише Богу за кћер њихову Сусану са Јоакимом, мужем њеним, и са свим сродницима, зато што се не нађе у њој срамотна ствар.

64. А Данило постаде велики пред народом од оног дана па надаље.

⁸ Јелинска ријеч σχίζων преведена је у старословенском ријечју „трн“. Од ње је глагол σχίσαι који преводимо са „пресећи ће те“. Највјероватније да је она изведена из именице σχίζων, што упућује на везу између двије ријечи у јеврејском изворнику (сорисара). Прим. прев.

ВИЛ И ДРАГОН

*Цар Кир се клања идолу Валу.
Данило одбија и открива превару
свештеника. Цар их убија са женама
и дјецом. Данило уништава Вилу и
храм његов, убија Дракона. Баченом
у јаму лављу пророк Авакум доноси
јело. Цар у јаму баца његове
клеветнике, прославивши
истинитиот Бога.*

14. И цар Астијаг се пријим, и преузе Кир Персијски царство његово.

2. А Данило живљаше са царем и бјеше славнији од свих пријатеља својих.

3. И бјеше идол код Вавилоњана, по имену Вил; и трошиле су се на њега сваког дана дванаест великих мјера (артаве) пшеничног брашна⁹ и оваца четрдесет и вина шест мјера.¹⁰

4. И цар га је поштовао и ходио сваки дан да му се поклони. Данило пак се клањао Богу своме.

5. И рече му цар: Зашто се не клањаш Вилу? А он рече: Јер не поштујем идоле рукотворне, него живог Бога који је створио небо и земљу и који господари сваким тијелом.

6. И рече му цар: Зар не мислиш да је Вил живи Бог?

7. И рече Данило насмијавши се: Не варај се, царе, јер он је изнутра глина а споља бакар, тако да никада ништа нити је јео нити пио.

8. И разгњевивши се, цар позва свештенике своје и рече им: Ако ми не кажете ко једе ову храну, умријешете; ако ли докажете да је Вил једе, умријешће Данило, јер је похулио на Вилу.

⁹ артаве = велика персијска мјера, 12 артава око 660 литара. Прим. прев.

¹⁰ једна мјера = 39 литара вина. Прим. прев.

9. И рече Данило цару: Нека буде по твојој ријечи. И бјеше Виллових свештеника седамдесет, осим жена и дјеце.

10. И дође цар с Данилом у храм Виллов.

11. И рекоше свештеници Виллови: Ево, ми ћемо изаћи ван, а ти, царе, постави јела и вино захвативши положи, па затвори врата и запечати својим прстеном. И кад дођеш ујутро ако не нађеш све поједено од Вила, да будемо убијени ми или Данило који је лагао против нас.

12. Они обмањиваху, јер су били направили испод трпезе тајни улаз кроз који су стално улазили и јели (храну).

13. А би кад они изиђоше, цар постави јела Вилу.

14. А Данило нареди слугама својим и донесоше пепео и посуше сав храм пред самим царем. И кад изиђоше, затворише врата и бише запечатена прстеном царевим, па отидоше.

15. Свештеници пак дођоше ноћу по свом обичају и жене и дјеца њихова, те све поједоше и попише.

16. Цар порани ујутро и Данило с њим.

17. И рече цар: Јесу ли печати цијели, Данило? Он рече: Цијели су, царе.

18. И би кад отвори врата, погледавши цар на трпезу, завика великим гласом: Велики си, Виле, и нема код тебе никакве обмане.

19. Тада се Данило насмија и задржа цара да не уђе сам унутра и рече: Погледај патос и разуми чији су ови трагови.

20. И рече цар: Видим трагове људи и жена и дјеце.

21. И разгњевивши се, тада цар похвата свештенике и жене и дјецу њихову, и показаше му тајна врата кроз која су улазили и јели оно што је било на трпези.

22. И поби их цар и предаде Вилу Данилу, и он га уништи и храм његов.

23. И бјеше ондје велики Дракон (змија) кога Вавилоњани поштоваху.

24. И рече цар Данилу: Не можеш рећи да он није бог живи; зато му се поклони.

25. И рече Данило: Господу Богу мом ћу се поклонити, јер он је Бог живи;

26. Ти, пак, царе, дај ми дозволу и убићу Дракона без ножа и штапа. И рече цар: Дајем ти.

27. И узе Данило смолу, маст и длаке и свари заједно и направи смјешу и стави Дракону у уста, и појевши Дракон се распаде. И рече: Видите ли ваше светиње!

28. И би кад чуше Вавилоњани, заропташе веома и обратише се цару и рекоше: Јудејац поста цар. Вилу уништи, Дракона уби и свештенике покла.

29. И рекоше дошавши к цару: Предај нам Данила! Ако ли не, убићемо тебе и дом твој.

30. И видје цар да врше на њега велики притисак, и приморан, предаде им Данила.

31. Они га пак бацише у јаму лављу, и би ондје шест дана.

32. А бјеху у јами шест лавова, и даваху им дневно по два људска тијела и по двије овце.

33. А бјеше пророк Авакум у Јудеји, и он скува јело, па надружи хљебове у сасуд, и отиде преко поља да однесе жетеоцима.

34. И рече анђеол Господњи Авакуму: Понеси ручак, који имаш, у Вавилон Данилу у јаму лављу.

35. И рече Авакум: Вавилон ни сам видео и јаму не познајем.

36. И узе га анђеол Господњи за тјеме и, држећи га за косу његове главе,

постави га у Вавилону изнад јаме брзином духа свога.

37. И повика Авакум говорећи: Данило, Данило, узми ручак који ти посла Бог.

38. И рече Данило: Зар си ме се сјетио, Боже, и ниси оставио оне који те воле.

39. И уставши Данило, једе; анђео пак Господњи поврати Авакума одмах у његово мјесто.

40. А цар дође седмог дана да оплакује Данила; и дође на јаму и погледа, и, гле, Данило сјеђаше.

41. И повикавши гласом великим, рече: Велики си, Господе Боже Данилов, и нема другог осим Тебе.

42. И извади га, а кривце његовог погубљења баци у јаму; и бише поједени одмах пред њим.

Крај Књиге пророка Данила, садржи четрнаест глава.

КЊИГА ПРОРОКА ОСИЈЕ

Осијин брак и дјеца: Израљево идољоклонство и казна.

Сједињење Јуде и Израља под једним поглаваром.

1. Ријеч Господња која дође Осији, сину Веиријеву, за времена *Озије, Јоатама, Ахаза и Језекије, царева Јудинијех, и за времена Јеровоама, сина Јоасова, цара Израљева. *2 цар 13, 23; Ис 1, 1.

2. Кад Господ поче говорити Осији, рече Господ Осији: *Иди, ожени се курвом и роди копилад, јер се земља прокурва одступивши од Господа.

*Ос 3, 1; 5 Мој 23, 18.

3. И отиде, и узео Гомеру, кћер Дивлаимску, која затрудње и роди му сина.

4. Тада му рече Господ: Надјени му име Језраел; јер још мало, па ћу походити крв Језраелску на дому Јујеву и укинућу царство дома Израљева.

5. И у то ћу вријеме сломити лук Израљев у долини Језраелској.

6. И она опет затрудње и роди кћер; и Господ му рече: Надјени јој име Лорухама; јер се више нећу смиловати на дом Израљев, него ћу их укинути сасвијем.

7. А на дом Јудин смиловаћу се и избавићу их Господом Богом њиховијем, а нећу их избавити луком ни маћем ни ратом ни коњма ни коњицима.

8. Потом одбивши од сисе Лорухаму, опет затрудње и роди сина.

9. И рече Господ: Надјени му име Лоамија; јер ви нијесте мој народ, нити ћу ја бити ваш.

10. Али ће ипак број синова Израљевијех бити као пијесак морски, који се не може измјерити ни избројити; *и умјесто да им се рече: Нијесте мој народ, рећи ће им се: Синови Бога живог. *Рим 9, 26.

11. И сабраће се синови Јудини и синови Израљеви уједно, и поставиће себи једнога поглавара и отићи ће из земље, јер ће бити велик дан Језраелски.

Савез Божији с његовим народом раскинућ и обновљен.

2. Реците браћи својој: Народе мој; и сестрама својим: Помилована.

2. Прите се с матером својом, прите се, јер ми није жена, нити сам

јој ја муж; нека одбаци курварства своја од лица својега, и прељубе своје од дојака својих,

3. Да је не бих свукао голу и учи-нио је каква је била онај дан кад се ро-дила, и да је не бих поставио да буде као пустиња и обратио је да буде као земља засушена, и уморио је жеђу.

4. И нећу се смиловати на дјецу њезину, јер су копилад.

5. Јер се мати њихова курва, сра-моти се родитељка њихова; јер гово-ри: Ићи ћу за милосницима својим *који ми дају хљеб мој и воду моју, вуну моју и лан мој, уље моје и пиће моје. *Јер 44, 17.

6. Зато, ево, ја ћу јој заградити пут трњем и зазидаћу зидом да не нађе стаза својих.

7. И трчаће за својим милосници-ма, али их неће стигнути; и тражи-ће их, али их неће наћи; па ће рећи: Идем да се вратим к првому мужу својему, јер ми бјеше боље онда не-го сада.

8. Јер она не зна да сам јој ја давао жито и вино и уље, и умножавао јој сре-бро и злато, од којегача начинише Вала.

9. Зато ћу узети натраг жито сво-је, кад буде вријеме, и вино своје, кад буде вријеме, и узећу вуну своју и лан свој којим би покривала голоти-њу своју.

10. И открићу ругобу њезину пред милосницима њезинијем, и нико је неће избавити из моје руке.

11. И укинућу сваку радост њези-ну, светковине њезине, младине ње-зине и суботе њезине и све празнике њезине.

12. И потрћу чокоте њезине и смокве, за које говори: Плата су ми, што ми дадоше милосници моји; и обратићу их у шуму да их једе зви-јерје пољско.

13. И походићу на њој дане Ва-лимске, у које им је кадила и кити-

ла се обоцима и гривнама, и ишла за својим милосницима, и мене забора-вила, говори Господ.

14. Али, ево, ја ћу је примамити и *одвешћу је у пустињу, и говорићу с њом лијепо. *Јез 20, 35.

15. И даћу јој винограде њезине од тога мјеста, и *долину Ахор за вра-та надању, и ондје ће пјевати као за младости своје и † као кад је ишла из Мисира. *ИНав 7, 26; † 2 Мој 15, 1.

16. И тада ћеш ме, говори Господ, звати: Мужу мој; а нећеш ме више звати: Вале мој.

17. Јер ћу уклонити из уста њези-нијех имена Вала; и неће им се више помињати имена.

18. И тада ћу им учинити *завјет са звијерјем пољским и са птицама небеским и с бубинама земаљским; и поломићу лук и мач и рат да их не-стане у земљи, и учинићу да леже без страха. *Јез 34, 25.

19. И заручићу те себи довијека, заручићу те себи правдом и судом и милошћу и милосрђем.

20. И заручићу те себи вјером, и *познаћеш Господа. *Јер 31, 34.

21. И тада ћу се одазвати, говори Господ, одазваћу се небесима, а она ће се одазвати земљи.

22. А земља ће се одазвати житу и вину и уљу, а то ће се одазвати Језраелу.

23. И посијаћу је себи на земљи, и *смиловаћу се на Лорухаму, и † рећи ћу Лоамији: Ти си мој народ, и он ће рећи: Боже мој! *Ос 1, 6; † Ос 1, 10;

Рим 9, 26; 1 Пет 2, 10.

*Божије шриљење најпослије ће
обратишћи његов народ.*

3. **П**отом рече ми Господ: *Иди опет, љуби жену коју љуби љубавник а она чини пре-љубу, као што Господ љуби синове

Израиљеве, а они гледају за туђим боговима и љубе жбанове винске.

*Ос 1, 2.

2. И купих је за петнаест сикала сребра и гомор и по јечма.

3. И рекох јој: Сједи код мене дуго времена, и не курвај се, и не буди другога; тако ћу и ја бити твој.

4. Јер ће дуго времена синови Израиљеви сједјети без цара и без кнеза и без жртве и без ступа и *без оплећка и ликова.

*2 дн 15, 3.

5. Послије ће се обратити и тражиће Господа Бога својега и *Давида, цара својега, и у страху ће приступити ка Господу и блалости његовој у пошљедња времена.

*Јер 30, 9; Јез 34, 23, 24.

*Говор за казну Израиља због гријехова.
Ојомена Јуди да не гријешу.*

4. Чујте ријеч Господњу, синови Израиљеви, јер Господ има парбу са становницима земљским; јер нема истине ни милости ни знања за Бога у земљи;

2. Заклињу се криво и лажу и убијају и краду и чине прељубу, застрашише, и једна крв стиже другу.

3. Зато ће тужити земља, и што год живи на њој пренемоћи ће, и звијери пољске и птице небеске; и рибе ће морске помријети.

4. Али нико да се не препири ни да кога кори, јер је народ твој као они *који се препиру са свештеником.

*5 Мој 17, 12.

5. Зато ћеш пасти дању, и с тобом ће пророк пасти ноћу, и погубићу матер твоју.

6. Изгибе мој народ, јер је без знања; кад си ти одбацио знање, и ја ћу тебе одбацити да ми не вршиш службе свештеничке; кад си заборавио Бога својега, и ја ћу заборавити синове твоје.

7. Што се више множише, то ми више гријешите; *славу њихову претворићу у срамоту.

*Флп 3, 19.

8. Од гријехâ народа мојега хране се, и лакоме се на безакоње њихово.

9. Зато ће бити свештенику као народу; походићу га за путове његове и платићу му за дјела његова.

10. И они ће јести, а неће се наситити; курваће се, а неће се множити; јер престаше служити Господу.

11. Курварство и вино и маџ одузима срце.

12. Народ мој пита *дрво своје, и палица му његова одговара; јер † дух курварски заводи их да се курвају одступивши од Бога својега.

*Јер 2, 27; † Ос 5, 4.

13. *Наврх гора приносе жртве, и на хумовима каде под храстовима, тополама и бријестовима, јер им је сјен добар; зато се курвају кћери ваше и снахе ваше чине прељубу.

*Јез 6, 13.

14. Нећу карати кћери ваших кад се курвају, ни снаха ваших кад чине прељубу; јер се они одвајају с курвама и приносе жртве с неваљалијем женама; и народ неразумни пропаиће.

15. Ако се ти курваш, Израиљу, нека не гријешу Јуда; *и не идите у Галгал нити идите у † Ветавен, и не куните се: Тако да је жив Господ.

*Ам 5, 5; † Ос 10, 5.

16. Јер је Израиљ упоран као упорна јуница; сада ће их пасти Господ као јагње на пространу мјесту.

17. Јефрем се удружио с лажним боговима; остави га.

18. Пиће се њихово преврну, једнако се курвају; мило им је: Дајте. Браничи су његови срамота.

19. Вјетар ће их стегнути крилима својим, и они ће се посрамити од жртава својих.

*Пријетња царстџима Јудином
и Израиљевом.*

5. Чујте, свештеници, и пази, доме Израиљев, и слушај, доме царев, јер је вама суд, јер сте замка у Миспи и мрежа разапета на Тавору.

2. Из потаје клаше оне који залазе; али ћу их ја покарати све.

3. Ја познајем Јефрема и Израиљ није сакривен од мене; *јер се сада курваш, Јефреме, Израиљ се оскврњи. *Ос 1, 2; 6, 10.

4. Не управљају дјела својих да се врате к Богу својему; јер је дух курварски у њима и не знају Господа.

5. И поноситост Израиљева свједочи му у очи; зато ће Израиљ и Јефрем пасти за безакоње своје, пашће и Јуда с њима.

6. *Ићи ће с овцама својим и с говедима својим да траже Господа, али га неће наћи; уклонио се је од њих.

*Ис 1, 11-15.

7. Изневјерише Господа, јер изродише туђе синове; зато ће их прождријети мјесец дана с достојањем њиховијем.

8. *Трубите у рог у Гаваји, у трубу у Рами; вичите у †Ветавену: За тобом, Венијамине! *2 цар 15, 37; Ис 7, 1-9; †Ос 4, 15.

9. Јефрем ће опустјети у дан кара; објавих међу племенима Израиљевијем што ће зацијело бити.

10. Кнезови су Јудини као они који премјештају међу; излићу на њих као воду јарост своју.

11. Јефрему се чини насиље, сатрвен је судом, јер од своје воље отиде за заповијешћу.

12. Зато ћу ја бити Јефрему као молац и као прв дому Јудину.

13. И Јефрем видје болест своју и Јуда своју рану, и отиде Јефрем к *Асирцу, и Јуда посла † к цару који би га бранио; али вас он не може ис-

цијелити нити ће вас опростити ране ваше. *Ос 7, 11; † Ос 10, 6.

14. *Јер ћу ја бити као лав Јефрему, као лавић дому Јудину; † ја, ја ћу зграбити, и отићи ћу, однијећу и нико неће избавити. *Ос 13, 7; † Пс 50, 22.

15. Отићи ћу и вратићу се на своје мјесто докле не признаду своју кривицу и потраже лице моје; *кад буду у невољи, тражиће ме. *Ис 26, 16.

Божија казна води покајању.

6. Ходите да се вратимо ка Господу; јер он раздрије, и *исцијелиће нас, рани, и завиће нас. *Ос 5, 14.

2. Повратиће нам живот до два дана, трећи дан подигнуће нас, и живјећемо пред њим.

3. Тада ћемо познати Господа и све ћемо га више познавати; јер му је излазак уређен као зора и доћи ће нам као дажд, као позни дажд који натапа земљу.

4. Што да ти учиним, Јефреме? Што да ти учиним, Јуда? Јер је доброта ваша као облак јутарњи и као роса која у зору падне, па је нестане.

5. Зато их сјекох преко пророка и убијих *ријечима уста својих, и свјетлост судова твојих изиде. *Јер 23, 29.

6. Јер је мени *милост мила а не жртва, и познавање Бога већма него жртва паљеница.

*1 Сам 15, 22; ПрС 21, 3; Мт 9, 13; 12, 7.

7. Али они преступише завет као Адам; ту ме изневјерише.

8. Галад је град онијех који чине безакоње, по њему су крвави трагови.

9. А дружина је свештеничка као чета која дочекује људе, убијају на путу у Сихем, чине грдило.

10. У дому Израиљеву видим страхоту; ондје је *курвање Јефремово, Израиљ се оскврњи. *Ос 5, 3.

11. И теби је, Јуда, приправљена жетва кад вратим робље народа својега.

*Јадиковање над поквареним
Израиљем и објављивање заслужених
казни.*

7. Кад лијечим Израиља, тада се показује безакоње Јефремово и злоћа Самаријска; јер чине лаж, и лупеж улази, и напољу удара чета.

2. И не говоре у срцу свом да ја памтим свако безакоње њихово; сада стоје око њих дјела њихова, преда мношћу.

3. Неваљалством својим веселе цара и лажима својим кнезове.

4. Сви чине прељубу; као пећ су коју ужари хљебар, који престане стражити кад замијеси тијесто па докле ускисне.

5. На дан цара нашега разбољеше се кнезови од мијеха вина, и он пружи руку своју подсмјевачима.

6. Јер на засједе своје управљају срце своје, које је као пећ; хљебар њихов спава цијелу ноћ, ујутру гори као пламен огњени.

7. Сви су као пећ угријани и прождиру своје судије; сви цареви њихови падају, ниједан између њих не виче к мени.

8. Јефрем се помијешао с народима; Јефрем је погача непреврнута.

9. Иностранци једу му силу, а он не зна; сиједи косе нападају га, а он не зна.

10. И поноситост Израиљева свједочи му у очи, али се не враћају ка Господу Богу својему, нити га траже уза све то.

11. И Јефрем је као голуб, луд, безуман; зову Мисир, иду у Асирску.

*Ос 5, 13; 12, 1.

12. Кад отиду, разапећу на њих мрежу своју, као птице небеске свући ћу их, караћу их како је казивано у збору њихову.

13. Тешко њима, јер зађоше од мене; погивао ће им бити, јер ме изневјерише; ја их искупих, а они говорише на ме лаж.

14. Нити ме призиваше из срца својега, него ридаше на одрима својим; жита и вина ради скупљајући се, одступају од мене.

15. Кад их карах, укријепих им мишице; али они мислише зло на ме.

16. Враћају се, али не к Вишњему, *посташе као лук лажљив; кнезови ће њихови попадати од мача с обијести језика својега; то ће им бити подсмјех у земљи Мисирској. *Пс 78, 57.

*Непријатељска навала и
идолопоклонички народ.*

8. Трубу на уста, и реци: *Као орао иде на дом Господњи; јер преступише завет мој и отпадише се од закона мојега. *5 Мој 28, 49.

2. Израиљ ће викати к мени: Боже мој; познајемо те.

3. Израиљ је оставио добро; непријатељ ће га гонити.

4. Постављају царе, али не од мене; подижу кнезове, за које ја не знам; од сребра својега и од злата својега граде себи ликове да се истријебе.

5. Оставило те је теле твоје, Самаријо; јарост се моја распалила на њих; докле се неће моћи очистити?

6. Јер је и оно од Израиља; начинио га је умјетник, и није Бог; теле ће Самаријско отићи у комаде.

7. Јер сију вјетар, па ће жети олују; стаблике неће имати, клица неће дати брашна; да би и дала, прождријеће га туђинци.

8. Прождријеће се Израил, биће међу народима као суд на ком нема милине.

9. Јер *отидоше к Асирцу, дивље-му магарцу, који је сáм за се; Јефрем наима љубавнике. *Ос 5, 13.

10. А што наимаше међу народима, ја ћу их сабрати; а већ и окусише мало ради бремена цара над кнезовима.

11. Што умножи Јефрем олтаре да гријеш, биће му олтари на гријех.

12. Написах му велике ствари у закону свом; али му се чине као нешто туђе.

13. За жртве које ми приносе, приносе месо, и једу га; *Господ их не прима; сада ће се опоменути безакоња њихова и походиће гријехе њихове; † они ће се вратити у Мисир.

*Ос 9, 4; † 5 Мој 28, 68.

14. Израил заборави Творца својега и сагради дворе, и Јуда умножи тврде градове; *али ћу пустити огањ у градове овому, и спалиће дворе оному.

*Јер 17, 27; Ам 2, 5.

Радост иролази, осветља је ши.

9. Не радуј се, Израилу, ве-селећи се као народи, што се курваш одступивши од Бога својега, милујеш плату курварску по свијем гумнима житнијем.

2. Гумно и каца неће их хранити, и ма́ст ће их преварити.

3. Они неће наставати у земљи Господњој; *него ће се вратити Јефрем у Мисир, и они ће јести нечистоту у Асирској.

*Ос 8, 13.

4. Неће приносити Господу вина, нити ће му бити угодне жртве њихове, него ће им бити као хљеб онијех који туже; ко га год једе оскврњиће се, јер им је хљеб за жртве њихове, неће ући у дом Господњи.

5. Шта ћете чинити на дан светковине и на дан празника Господњега?

6. Јер, гле, отићи ће пустошења ради; Мисир ће их прибрати, Мемфис ће их погрести; закладе њихове од сребра наслиједиће коприва, трње ће им бити у шаторима.

7. Дођоше дани похођењу, дођоше дани плаћању; познаће Израил; про-роци су луди, безумни су у којима је дух, за мноштво безакоња твојега и велику мржњу.

8. Стражар је Јефремов с Богом мојим, пророк је замка птичарска по свијем путовима његовијем, мржња је у дому Бога његова.

9. Дубоко су се покварили *као у вријеме Гавајско; опоменуће се безакоња њихова, и походиће гријехе њихове.

*Суд 19, 22-23; 20, 13.

10. Нађох Израиља као грожђе у пустињи; видјех оце ваше као прве смокве на дрвету у почетку његову; они отидоше к *Велфегору, и одвојише се за срамотом, и посташе гадни како им бјеше мило.

*4 Мој 25, 3.

11. Јефремова ће слава одлетјети као птица од рођења и од утробе и од зачетка.

12. Ако ли и отхрани синове своје, ја ћу их учинити да буду без дјецe, да не остане ниједан; и тешко њима кад одступим од њих.

13. Јефрем, кад га гледах, бјеше *као Тир, посађен на љупку мјесту; али ће Јефрем извести крвнику синове своје.

*Јез 27, 2.

14. Подај им, Господе; шта ћеш им дати? Подај им утробу пометљиву и дојке усахле.

15. Сва је злоћа њихова у Галгалу; зато ондје мрзим на њих; за злоћу дјела њиховијех изагнаћу их из дома својега; нећу их више љубити. Сви су кнезови њихови одметници.

16. Ударен би Јефрем; коријен им посахну, неће родити рода; ако и роде, убићу мили пород утробе њихове.

17. Одбациће их Бог мој, јер га не слушају, и скитаће се по народима.

Без правде нема спасења.

10. Израил је празна лоза винова, оставља род за се; што више рода има, то више умножава олтаре; што му је боља земља, то више кити ликове.

2. Срце им је раздијелено, зато су криви; он ће оборити олтаре њихове, поломиће ликове њихове.

3. Јер сада говоре: Немамо цара; не бојимо се Господа. И шта би нам учинио цар?

4. Говоре ријечи кунући се лажно кад уговарају вјеру, и суд као отров расте у браздама на њиви мојој.

5. За *јунице Ветавенске уплашиће се становници Самаријски; јер ће за њима жалити народ њихов, и свештеници њихови, који им се радувају, јер ће слава њихова отићи од њих. *Ос 4, 15.

6. И он ће сам бити одведен у Асирску на дар *цару браничу; Јефрема ће попасти стид, и Израил ће се осрамотити намјером својом. *Ос 5, 13.

7. Цара ће Самаријскога нестати као пјене поврх воде.

8. И обориће се висине Авенске, гријех Израилев; *трње ће и чкаљ расти по олтарима њиховијем, и † говориће горама: Покријте нас! И хумовима: Падните на нас!

*Ос 9, 6; † Лк 23, 30; Отк 6, 16.

9. Од времена Гавајскога гријешао си, Израилу; ондје осташе, не стиже их у Гаваји рат на безаконике.

10. По својој љу их вољи покарати, и народи ће се скупити на њих да их заробе за двојако безакоње њихово.

11. Јефрем је јуница научена, која радо врше; али љу јој доћи на лије-

пи врат; упрегнућу Јефрема, Јуда ће орати, Јаков ће повлачити.

12. Сијте правду, жећете милост; *орите крчевину, јер је вријеме да тражите Господа, да би дошао и подаждио вам правдом. *Јер 4, 3.

13. *Орасте безбожност, жесте безакоње, једосте плод од лажи; јер си се поуздао у свој пут, у мноштво својих јунака.

*Јн 4, 8; Пр 22, 8; Ос 8, 7; Гал 8, 7, 8.

14. Зато ће се подигнути врева међу твојим народом, и сви ће се градови твоји раскопати као што Салман раскопа Вет-Арвел кад бијаше рат, мајка би размрскана са синовима.

15. Тако ће вам учинити Ветиљ за велику злоћу вашу; зором ће погинути цар Израилев.

Усредно Божије сажаљевање.

11. Кад Израил бјеше дијете, љубљах га, и *из Мисира дозвах † сина својега.

*Мт 2, 15; † 2 Мој 4, 22.

2. Колико их зваше, толико они одлазише од њих; приносише жртве Валима, кадише ликовима.

3. Ја учих Јефрема ходити држећи га за руке, али не познаше да сам их ја лијечио.

4. Вукох их узицама човјечјим, ужима љубавнијем; и бијах им као они који им скидају јарам с чељусти и давах им храну.

5. Неће се вратити у земљу Мисирску, него ће му Асирац бити цар, јер се не хтјеше обратити.

6. И мач ће стајати у градовима његовијем, и потрће пријеворнице његове и прождријети за намјере њихове.

7. Народ је мој прионуо за отпад од мене; зову га к Вишњему, али се ниједан не подиже.

8. *Како да те дам, Јефреме? Да те предам, Израилу? Како да учиним од тебе као од † Адаме? Да те обратим да будеш као Севојим? **Устрептало је срце моје у мени, усколебала се утроба моја од жалости.

*Јер 9, 7; Ос 6, 4; † 5 Мој 29, 23; **Јер 31, 20.

9. Нећу извршити љутога гњева својега, нећу опет затрти Јефрема; јер сам ја Бог а не човјек, Светац усред тебе; нећу доћи на град.

10. Ићи ће они за Господом; *он ће рикати као лав; кад рикне, са страхом ће дотрчати синови с мора;

*Ис 31, 4.

11. Са страхом ће дотрчати из Мисира као птица, и као голуб из земље Асирске; и населићу их у кућама њиховијем, говори Господ.

Прадјед Јаков, улег својем народу.

12. Опколио ме је Јефрем лажју и дом Израилев пријеваром; али Јуда још влада с Богом и вјеран је са светима.

2. Јефрем се храни вјетром, и иде за устоком; сваки дан множи лаж и погибао; и *хватају вјеру с Асирцем и носе уље у Мисир.

*Ос 5, 13; 7, 11.

3. И с Јудом има Господ парбу и походиће Јакова према путовима његовијем, платиће му по дјелима његовијем.

4. *У утроби ухвати за пету брата својега, и у сили својој бори се с Богом;

*1 Мој 25, 26.

5. Бори се с анђелом, и надјача; плака, и моли му се; нађе га у *Ветилу, и ондје говори с нама.

*1 Мој 35, 15.

6. Али је Господ Бог над војскама, Господ му је спомен.

7. Ти, дакле, обрати се к Богу својему, чувај милост и правду, и уздај се вазда у Бога својега.

8. Трговац је Јефрем, у руци су му мјерила лажна, мило му је да чини криво.

9. И говори Јефрем: *Баш се обогатих, стекох благо, ни у ком труду мом неће ми наћи неправде која би била гријех.

*Отк 3, 17.

10. А *ја сам Господ Бог твој од земље Мисирске, још ћу ти дати да сједиш у шаторима као о празницима.

*Ос 13, 4.

11. И говорићу преко пророка, и умножићу утваре, и даваћу причу преко пророка.

12. Доиста је *Галад безакоње, посташе сама таштина; у †Галгалу приносе јунце на жртву, и олтари су им као гомиле камења по браздама на њиви мојој.

*Ос 6, 8; †Ос 9, 15.

13. И Јаков *побјеже у земљу Сирску, и Израил †служи за жену, и за жену чува овце.

*1 Мој 28, 5; † 1 Мој 29, 20.

14. И пророком *изведе Господ Израилја из Мисира, и пророком чува га.

*2 Мој 3, 10.

15. Јефрем га љуто разгњеви; зато ће оставити на њему крв његову, и вратиће му срамоту његову Господ његов.

*Божији суд над Јефремом.
Разорење Самарије.*

13. Кад Јефрем говораше, бјеше страх; бјеше се узвисио у Израилу, али се огријешо о Вала, те умрије.

2. И сада једнако гријеше и граде себи лијући од сребра својега по разуму својему ликове, који су сви дјело умјетничко, а они говоре за њих: Људи који приносе жртве, нека цјелују теоце.

3. Зато ће бити *као облак јутарњи и као роса која у зору падне, па

је нестане, као пљева коју односи вјетар с гумна, и као дим из димњака.

*Ос 6, 4.

4. А ја сам Господ Бог твој од земље Мисирске, и Бога осим мене нијеси познао, и осим мене нема ко би спасао.

5. Ја те познах у пустињи, у земљи засушеној.

6. *Имајући добру пашу, бијаху сити; али чим се наситише, понесе се срце њихово, зато ме заборавише.

*5 Мој 32, 15.

7. *Зато ћу им бити као лав, као рис вребаћу их на путу.

*Ос 5, 14.

8. Сресћу их као медвједица којој узму медвједиће, и растргаћу им све срце њихово и изјешћу их ондје као лав; звијерје пољско раскинуће их.

9. *Пропао си, Израилу; али ти је помоћ у мени.

*Јер 2, 17.

10. Гдје ти је цар? Гдје је? Нека те сачува у свијем градовима твојим; гдје ли су судије твоје за које си *говорио: Дај ми цара и кнезове?

*1 Сам 8, 5-9.

11. Дадох ти цара у гњеву свом, и узех га у јарости својој.

12. Свезано је безакоње Јефремово, остављен је grijех његов.

13. Болови као у породиље спапашће га, син је неразуман, јер не би толико времена остао у утроби.

14. Од гроба ћу их избавити, од смрти ћу их сачувати. *Гдје је, смрти, помор твој? Гдје је, гробе, погибао твоја? Кајање ће бити сакривено од очију мојих.

*1 Кор 15, 55.

15. Родан ће бити међу браћом својом; *али ће доћи источни вјетар, вјетар Господњи, који иде од пустиње, и усахнуће му извор, и студенац ће му засушити; он ће однијети благо од свијех драгих заклада.

*Ос 4, 19.

16. Самарија ће опустјети, јер се одметну од Бога својега; они ће па-

сти од мача, дјеца ће се њихова размрскати и *трудне жене њихове распорити.

*2 цар 15, 16.

*Израиљево обраћење и обећање
будућега спасења.*

14. Обрати се, Израилу, *ка Господу Богу својему, јер си пао због својега безакоња.

*Ос 12, 7.

2. Узмите са собом ријечи и обратите се ка Господу; реците му: Опрости све безакоње, и прими добро; и даћемо *жртве усана својих.

*Јев 13, 15.

3. Асирац нас не може избавити, нећемо јахати на коњма, нити ћемо више говорити дјелу руку својих: Боже наш; јер у тебе налази милост сирота.

4. Искијелићу отпад њихов, љубићу их драге воље; јер ће се гњев мој одвратити од њега.

5. Бићу као роса Израилу, процвјетаће као љиљан и пустиће жиле своје као дрвета Ливанска.

6. Рашириће се гране његове, и љепота ће му бити као у маслине и мирис као Ливански.

7. Они ће се вратити и сједјети под сјеном његовијем, рађаће као жито и цвјетаће као винова лоза; спомен ће му бити као вино Ливанско.

8. Јефреме, шта ће ми више идоли? Ја ћу га услишити и гледати; ја ћу му бити као јела зелена; од мене је твој плод.

9. Ко је мудар, нека разумије ово; и разуман нека позна ово; јер су прavi путеви Господњи, и праведници ће ходити по њима, а преступници ће пасти на њима.

КЊИГА ПРОРОКА ЈОИЛА

*Најасиј од скакаваца и знаци Дана
Господњега, јадиковање и молба.*

1. Ријеч Господња која дође
Јоилу, сину Фатуилову.

2. Чујте, старци; слушајте, сви становници земаљски; је ли овако што било за вашег времена или за времена ваших отаца?

3. Приповиједајте то синовима својим, и синови ваши својим синовима, и њихови синови потоњему кољену.

4. Што оста иза гусјенице *изједе скакавац, и што оста иза скакавца изједе хрушт, и што оста иза хрушта изједе црв. *Јл 2, 25.

5. Отријезните се, пијанице, и плачите; и ридајте сви који пијете вино за новијем вином, јер се оте из уста ваших.

6. Јер дође на земљу моју *силан народ и небројен; зуби су му као у лава и кутњаци као у лавице.

*Јл 2, 2.

7. Потре винову лозу моју, и смокве моје покида, сасвијем их огули и побаца, те им се гране бијеле.

8. Ридај као младаца опасана костријећу за мужем младости своје.

9. *Неста дара и налева из дома Господњега; туже свештеници, слуге Господње. *Јл 2, 14.

10. Опустје поље, тужи земља; јер је потрвено жито, усахло вино, нестало уља.

11. Стидите се, ратари, ридајте, виноградаре, пшенице ради и јечма ради, јер пропаде жетва на њиви;

12. Лоза посахну и смоква увену; шипак и палма и јабука и сва дрвета пољска посахнуше, јер нестало радости између синова људских.

13. *Опашите се и плачите, свештеници; ридајте који служите ол-

тару, дођите, нођујте у костријети, слуге Бога мојега; јер се уноси у дом Бога вашег дар и налев. *Јл 1, 8.

14. *Наредите пост, огласите празник, скупите старјешине, све становнике земаљске, у дом Господа Бога својега, и вапијте ка Господу: *Јл 2, 15.

15. Јаох дана! *Јер је близу дан Господњи, и доћи ће као погивао од Свемогућега. *Ис 13, 6; Јл 2, 1.

16. Није ли нестало хране испред очију наших, *радости и весеља из дома Бога нашега? *5 Мој 16, 11.

17. Сјеме иструхну под грудима својим, пуста су житнице, разваљене спреме, јер посахну жито.

18. Како уздише стока! Како су се смела говеда! Јер немају паше; и овце гину.

19. К теби, Господе, вичем, јер *огањ сажеже паше у пустињи, и пламен попали сва дрвета у пољу. *Јл 2, 3.

20. И звијерје пољско погледâ за тобом, јер *усахнуше потоци водени и огањ сажеже паше у пустињи.

*Пс 104, 10.

Наставак описивања најасија од скакаваца. Позивање на покајање.

Обећање новога блајослова.

Изливање Духа Светога.

2. Трубите у трубу на Сиону и вичите на светој гори мојој, нека дрхћу сви становници земаљски, јер *иде Дан Господњи, јер је близу. *Јл 1, 15.

2. Дан када је мрак и тама, дан када је облак и магла; како се зора разастире поврх гора, тако иде *народ велик и силан, † каквога није било откад је вијека нити ће га последије кад бити од кољена до кољена.

*Јл 1, 6; † 2 Мој 10, 13-15.

3. *Пред њим прожиди огањ, а за њим пали пламен; земља је пред њим као врт Едемски, а за њим пустиња пуста, ништа неће утећи од њега.

*Јл 1, 19.

4. На очима су као коњи и трчаће као коњици.

5. Скакаће поврх гора топоћући као кола, праскајући као пламен огњени који сажиге стрњик, као силан народ спреман за бој.

6. Пред њим ће се препадати народи, свако ће лице поцрњети.

7. Они ће трчати као јунаци, као војници скакаће на зид, и свако ће ићи својим путем, нити ће одступати са своје стазе.

8. И један другог неће тискати, свако ће ићи својим путем, и на мачеве навирући неће се ранити.

9. По граду ће ходити, по зидовима ће трчати, у куће ће се пети, улазиће кроз прозоре као лупеж.

10. Пред њима ће се земља трести, небеса ће се поколебати, *сунце ће и мјесец помркнути и звијезде ће устегнути свјетлост своју. *Ис 13, 10.

11. А Господ ће пустити глас свој пред *војском својом, јер ће док његов бити врло велик, † јер ће бити силан онај који ће извршити вољу његову; јер ће Дан Господњи бити велик и врло страшан, и ко ће га поднијети? *Јл 2, 25; † Отк 18, 8.

12. Зато још говори Господ: Обратите се к мени свијем срцем својим и постећи и плачући и тужећи.

13. И раздерите срца своја, а не хаљине своје, и обратите се ка Господу Богу својему, јер је *милостив и жалостив, спор на гњев и обилан милосрђем и каје се ода зла. *2 Мој 34, 6.

14. *Ко зна, неће ли се повратити и раскајати се, и оставити иза тога благослов, † дар и наљев за Господа Бога вашег. *Јона 3, 9; † Јл 1, 9.

15. Трубите у трубу на Сиону, наредите пост, прогласите светковину.

16. Саберите народ, освештајте сабор, скупите старце, саберите дјецу и која сисају; женик нека изиде из своје клијети и невјеста из ложнице своје.

17. Између тријема и олтара нека плачу свештеници, слуге Господње, и нека реку: Прости, Господе, народу својему, и не дај нашљедства својега под срамоту, да њим обладају народи; *зашто да реку у народима: Гдје им је Бог? *Пс 79, 10.

18. И Господ ће ревновати за земљу своју и пожалиће народ свој.

19. И Господ ће одговорити и рећи ће своме народу: Ево, ја ћу вам послати жита и вина и уља, и бићете га сити, и нећу вас више дати под срамоту међу народима.

20. Јер ћу удаљити од вас сјеверца, и одагнати га у земљу суху и пуству, предњу чету његову у Источно море, а задњу у море Западно, и подигнуће се смрад његов, и трулеж ће се његов подигнути пошто учини велике ствари.

21. Не бој се, земљо, радуј се и весели се, јер ће Господ учинити велике ствари.

22. Не бојте се, звијери пољске, јер ће се зелењети пасишта у пустињи и дрвета ће носити род свој, смоква ће и лоза винова давати силу своју.

23. И ви, синови Сионски, радујте се и веселите се у Господу Богу својему, јер ће вам дати дажд на вријеме, и спустиће вам *дажд рани и позни на вријеме. *Јер 5, 24.

24. И гумна ће се напунити жита, а каце ће се прељевати вином и уљем.

25. И накнадићу вам године *које изједе скакавац, хрушт и црв и гусјеница, велика војска моја коју страх на вас. *Јл 1, 4.

26. И јешћете изобиља, и бићете сити и *хвалићете име Господа Бога

својега, који учини с вама чудеса, и народ мој неће се посрамити довијека. *5 Мој 8, 10.

27. И познаћете да сам ја усред Израиља, и *да сам ја Господ Бог ваш, и да нема другога, и народ мој неће се посрамити довијека.

28. *И послје ћу излити Дух свој на свако тијело, и прорицаће синови ваши и кћери ваше, старци ће ваши сањати сне, младићи ће ваши виђати утваре. *Ис 44, 3; Јез 39, 29; Дап 2, 16-21.

29. И на слуге ћу и на слушкиње у оне дане излити Дух свој;

30. И учинићу чудеса на небу и на земљи, крв и огањ и пушење дима.

31. *Сунце ће се претворити у таму и Мјесец у крв прије него дође велики и страшни Дан Господњи.

*Мт 24, 29; Отк 6, 12.

32. И *сваки који призове име Господње спашће се; јер ће на гори Сиону и у Јерусалиму бити спасење, као што је рекао Господ, и у остатку који позове Господ. *Рим 10, 13.

*Казна Божија над нейријашељем.
Спасење и благованье народа Божијега.*

3. Јер, гле, у оне дане и у оно вријеме, кад вратим робље Јудино и Јерусалимско,

2. Сабраћу све народе, и свешћу их *у долину Јосафатову, и ондје ћу се судити с њима за свој народ и за наслједство своје Израиља, којега расијаше међу народе и раздијелише земљу моју; *Јл 3, 12, 14.

3. И *за мој народ бацаше ждријеп, и даваше дијете за курву, и продаваше дјевојку за вино, те пише.

*Нм 3, 10.

4. И шта хоћете ви са мнош, Тире и Сидоне, и сви крајеви Палестински? Хоћете ли да ми платите? И хоћете ли да ми вратите? Одмах ћу вам

без оклијевања платити плату вашу на вашу главу.

5. Јер узесте сребро моје и злато моје, и најљепше закладе моје унесосте у своје цркве.

6. И синове Јудине и синове Јерусалимске продадосте синовима Грчким да бисте их отјерали далеко од међе њихове.

7. Ево, ја ћу их дигнути с мјеста куда их продадосте, и платићу вам плату вашу на вашу главу.

8. И предаћу ваше синове и ваше кћери у руке синовима Јудинијем, и они ће их предати Савејцима, у народ даљни, јер Господ рече.

9. Објавите ово по народима, огласите рат, подигните јунаке нека дођу и иду сви војници.

10. *Раскујте раонике своје на мачеве, и српове своје на копља; ко је слаб, нека рече: Јунак сам. *Ис 2, 4.

11. Скупите се и ходите, сви народи унаоколо, и саберите се! Тамо сведи, Господе, јунаке своје.

12. Нека се подигну и дођу народи у Долину Јосафатову; јер ћу ондје сјести да судим свијем народима унаоколо.

13. *Замахните српом, јер је жетва узрела; ходите, сиђите, јер је † тијесак пун, каце се прељевају; јер је злоћа њихова велика.

*Отк 14, 15, 18; † Ис 63, 3.

14. Гомиле, гомиле у Долини судској; јер је Дан Господњи близу у Долини судској.

15. *Сунце ће и Мјесец помркнути, и звијезде ће устегнути своју свјетлост. *Јл 2, 10.

16. И Господ ће рикнути са Сиона, и из Јерусалима ће пустити глас свој, и затрешће се небо и земља; али ће Господ бити уточиште своме народу и крјепост синовима Израиљевијем.

17. И познаћете да сам ја Господ Бог ваш, који наставам у Сиону, у

светој гори својој; и Јерусалим ће бити свет, и туђинци неће више ићи по њему.

18. И тада ће горе *капати слатким вином, и хумови ће се топити од млијека, и свијем потоцима Јудинијем тећи ће вода, и † изаћи ће извор из дома Господњег и натопиће долину Ситим.

*Ам 9, 13; † Јез 47, 1; Зах 14, 8.

19. Мисир ће опустјети, и *Едомска ће бити пуста пустиња за насиље учињено синовима Јудинијем, јер пролише крв праву у земљи њиховој.

*Авд 10.

20. А Јуда ће стајати довијека и Јерусалим од кољена до кољена.

21. И очистићу крв њихову коју не очистих; *и Господ ће наставати у Сиону.

*Јез 48, 35.

КЊИГА ПРОРОКА АМОСА

О казни сусједа Израиљевих.

1. Ријечи Амоса који *бијаше између пастира из Текује, што видје за Израиља за времена †Озије, цара Јудина, и за времена Јероваама, сина Јоасова, цара Израиљева, двије године прије труса.

*Ам 7, 14; † 2 цар 15, 1; Зах 14, 5.

2. Рече дакле: Господ ће *рикнути са Сиона, и из Јерусалима ће пустити глас свој, и тужиће станови пастирски и посушиће се врх Кармилу.

*Јер 25, 30; Јл 3, 16.

3. Овако вели Господ: За три зла и за четири што учини *Дамаск, нећу му опростити, јер врхоше Галад гвозденом браном.

*Ис 17, 1-3.

4. Него ћу пустити огањ у дом Азаилов, те ће прождријети дворе Венададове.

5. И поломићу пријеворнице Дамаску, и истријебићу становнике из поља Авена, и онога који држи палицу из дома Еденова, и *отићи ће у ропство народ Сирски у † Кир, вели Господ.

*2 цар 16, 9; † Ам 9, 7.

6. Овако вели Господ: За три зла и за четири што учини *Газа, нећу јој опростити, јер их заробише сасвијем и предадоше Едомцима.

*2 дн 28, 18.

7. Него ћу пустити огањ у зидове Гази, те ће јој прождријети дворе.

8. И истријебићу становнике из Азота и онога који држи палицу из Аскалона, и окренућу руку своју на Акарон, и изгинуће остатак Филистејски, вели Господ Господ.

9. Овако вели Господ: За три зла и за четири што учини *Тир, нећу му опростити, јер сасвијем дадоше у ропство Едомцима и не сјећаше се братске вјере.

*Ис 23, 1; Јл 3, 4.

10. Него ћу пустити огањ у зидове Тиру, те ће прождријети дворе његове.

11. Овако вели Господ: За три зла и за четири што учини *Едом, нећу му опростити, јер гони † брата својега мачем потрвши у себи све жаљење, и гњев његов раздире једнако, и срдњу своју држи увијек.

*Јер 49, 8; † 5 Мој 23, 7.

12. Него ћу пустити огањ у Теман, и прождријеће дворе у Восори.

13. Овако вели Господ: За три зла и за четири што учинише *синови Амонови, нећу им опростити, јер параше трудне жене у Галаду да рашире међу своју.

*Јер 49, 1-6.

14. Него ћу запалити огањ у зидовима Рави, те ће јој прождријети дво-

рове с вицом у дан боја и с буром у дан вихора.

15. И цар ће њихов отићи у ропство, он и кнезови његови с њим, вели Господ.

О казни Моава, Јуде и Израиља.

2. Овако вели Господ: За три зла и за четири што учини *Моав, нећу му опростити, јер сажеже кости цара Едомскога у креч. *Ис 15; Јер 48.

2. Него ћу пустити огањ на Моава, те ће прождријети дворове у Кариготу, и Моав ће погинути с вревом, с вицом и с гласом трубнијем.

3. *И истријебићу судију из њега и све кнезове његове побићу с њим, вели Господ. *4 Мој 24, 17.

4. Овако вели Господ: За три зла и за четири што учини Јуда, нећу му опростити, јер презреше закон Господњи и уредаба његовијех не држаше, и преварише се лажима својим за којима ходише оци њихови.

5. Него ћу пустити огањ у Јуду, те ће прождријети дворе Јерусалимске.

6. Овако вели Господ: За три зла и за четири што учини Израиљ, нећу му опростити, *јер продаваше праведника за новце и убогога за једне опанке. *Ам 8, 6.

7. Чезну за прахом земаљским на глави сиромасима, и превраћају пут смјерница; и син и отац одлазе к једној дјевојци да скврне свето име моје.

8. И *на хаљинама у залогу узетијем леже код свакога олтара, и вино оглобљенијех пију у кући богова својих. *2 Мој 22, 26.

9. *А ја истријебих испред њих Амореје, који бијаху високи као кебри и јаки као храстови, и потрх род њихов озго и жиле њихове оздо.

*4 Мој 21, 21-28.

10. И ја вас изведох из земље Мисирске, и водих вас по пустињи четрдесет година да бисте наслиједили земљу Аморејску.

11. И подизах између синова ваших пророке и између младића ваших *назираје. Није ли тако? Синови Израиљеви, говори Господ. *4 Мој 6, 2-13.

12. А ви појисте назиреје вином, и пророцима забрањивасте *говорећи: Не пророкујте. *Јер 11, 21; Ам 7, 13.

13. Ево, ја ћу вас притиснути на мјесту вашем као што се притискују кола пуна снопља.

14. И неће бити бијега брзому, и јаки неће утврдити крјепости своје, и храбри неће спасти душе своје.

15. И стријелац неће се одржати, и лаки на ногу неће се избавити, ни ти ће коњик спасти душе своје.

16. Него ће најхрабрији међу јунацима го побјећи у онај дан, говори Господ.

По пророковој ријечи, казна долази Израиљу од Господа.

3. Чујте ријеч коју говори Господ за вас, синови Израиљеви, за све племе које сам извео из земље Мисирске, говорећи:

2. *Само вас познах између свијех племена земаљских, зато ћу вас походити за сва безакоња ваша. *5 Мој 4, 34.

3. Хоће ли двојица ићи заједно ако се не састану?

4. Хоће ли рикнути лав у шуми ако нема лова? Хоће ли лавић пустити глас свој из пећине своје ако не ухвати што?

5. Хоће ли птица пасти у мрежу на земљу ако нема замке? Хоће ли се дигнути мрежа са земље ако се ништа не ухвати?

6. Хоће ли труба трубити по граду, а народ да не дотрчи уплашен? *Хоће

ли бити несрећа у граду а Господ да је не учини? *Ис 45, 7; Псл 3, 37.

7. Јер Господ Господ не чини ништа не откривши тајне своје слугама својим пророцима.

8. Кад лав рикне, ко се неће бојати? Кад Господ рече, ко неће пророковати?

9. Огласите по дворовима Азотским и по дворовима у земљи Мисирској, и реците: Скупите се на горе Самаријске и видите велике нереде у њој и насиље у њој.

10. Не знају чинити пр'аво, говори Господ, сабирају благо насиљем и грабежом у дворима својим.

11. Зато овако вели Господ Господ: Непријатељ је око земље и обориће ти силу твоју, и оплијениће се дворови твоји.

12. Овако вели Господ: Као кад пастир истргне из уста лаву двије голијени или крај од уха, тако ће се истргнути синови Израиљеви који сједе у Самарији на углу од одра и крај постеље.

13. Чујте и засвједочите у дому Јаковљевоу, говори Господ Господ Бог над војскама.

14. Кад походом Израиља за грехе његове, тада ћу походити и олтаре Ветилске, и одбиће се рогови олтару и пашће на земљу.

15. И ударићу кућу зимну и љетну кућу, и пропаћће куће *од слонове кости, и нестаће великих кућа, говори Господ. *1 цар 22, 39.

Пријетња поглаварима у Израиљу.

4. Чујте ову ријеч, краве Васанске, које сте у гори Самаријској, које криво чините убогима и сатирете сиромаше, које говорите господарима својим: Донесите да пијемо.

2. Закле се Господ Господ светошћу својом да ће вам, ево, доћи дани, те ће вас извлачити кукама и остатак ваш удицама рибарским.

3. И кроз проломе ћете ижљести, свака на према се, и побацаћете што буде у дворовима, говори Господ.

4. Идите у Ветил и чините безакоње, у Галгалу множите безакоње своје, и приносите свако јутро жртве своје, *треће године десетке своје; *5 Мој 14, 28.

5. И палите жртву захвалну од *хљеба киселог, и огласите жртве драговољне и разгласите, јер вам је тако мило, синови Израиљеви, говори Господ Господ. *3 Мој 2, 11.

6. И зато вам ја дадох да су вам чисти зуби по свијем градовима вашим и да нема хљеба нигдје по свијем мјестима вашим; али се не обратисте к мени, говори Господ.

7. А ја вам устегох дажд, кад још три мјесеца бијаху до жетве, и пустих дажд на један град, а на други град не пустих дажда, један се крај накваси, а други крај, на који не даждје, посуши се.

8. Тако два и три града иђаху у један град да пију воде, и не могаху се напиту; ипак се не обратисте к мени, говори Господ.

9. Бих вас сушом и медљиком; *гусјенице изједоше обиље у вртовима вашим и у виноградима вашим и на смоквама вашим и на маслинама вашим; ипак се не обратисте к мени, говори Господ. *Јл 1, 4.

10. Послах у вас *помор као у Мисир, побих мачем младиће ваше и одведох коње ваше, и учиних те се подизаше смрад из окола вашег и у ноздрве ваше; ипак се не обратисте к мени, говори Господ. *2 Мој 9, 3.

11. Затирах вас *као што Господ затре Содом и Гомору, † и бијасте као

главња истргнута из огња; ипак се не обратисте к мени, говори Господ.

*1 Мој 19, 24, 25; † Зах 3, 2.

12. Зато ћу ти тако учинити, Израилу; и што ћу ти тако учинити, приправи се, Израилу, да сретеш Бога својега.

13. Јер, ето, онога који је саздао горе и који је створио вјетар и јавља човјеку што мисли, чини од зоре таму, *и ходи по висинама земаљским; име му је Господ Бог над војскама.

*Мих 1, 3.

*Нарицање и позивање на покајање.
Ништа не помаже само спољашње
служење Богу.*

5. Чујте ову ријеч, нарицање које подижем за вама, доме Израиљев.

2. Паде, неће више устати дјевојка Израиљева; бачена је на земљу своју, нема никога да је подигне.

3. Јер овако вели Господ Господ: У граду из којег је излазила тисућа, остаће стотина, а из којег је излазила стотина, у њему ће остати десет дому Израиљеву.

4. Јер овако вели Господ дому Израиљеву: *Тражите ме и бићете живи.

*Јер 29, 13.

5. А не тражите *Ветиља, и не идите у Галгал, и не пролазите у Вирсавеју, јер ће Галгал отићи у ропство, а Ветиљ ће се обратити у ништа.

*Ам 4, 4.

6. Тражите Господа и бићете живи, да не обузме дома Јосифова као огањ и спали и не буде никога да гаси Ветиљ.

7. *Који обраћате суд у пелен, и правду на земљу обарате,

*Ам 6, 12; Ис 5, 20.

8. Онога тражите који је створио *звјезде кола и штапе, и који претвара сјен смртни у јутро, а дан у

тамну ноћ, †који дозива воде морске и прољева их по земљи; име му је Господ.

*Јов 38, 31; †Ам 9, 6.

9. Који подиже погивао на јакога, те погивао дође на град.

10. *Мрзе на онога који кара на вратима, и гаде се на онога који говори право.

*Ис 29, 21.

11. Зато што газите сиромаша и узимате од њега жито у данак, *саградисте куће од тесана камена, али нећете сједјети у њима; насадисте лијепе винограде, али нећете пити вина из њих.

*Соф 1, 13.

12. Јер знам безакоња ваша којих је много, и гријехе ваше који су велики, који мучите праведника, примате поклоне и изврћете правду убогим на вратима.

13. Зато ће праведни мучати у ово вријеме, јер је зло вријеме.

14. Тражите добро, а не зло, да бисте били живи; и тако ће Господ Бог над војскама бити с вама, како рекосте.

15. *Мрзите на зло и љубите добро, и поставите на вратима суд не би ли се Господ Бог над војскама смиловао на остатак Јосифов.

*Пс 34, 14; Рим 12, 9.

16. Зато овако вели Господ Бог над војскама, Господ: Биће тужњава по свијем улицама, и по свијем путовима говориће: Јаох! Јаох! И зваће ратаре на жалост и на тужњаву оне који умију нарицати.

17. И по свијем ће виноградима бити тужњава, јер ћу проћи посред тебе, говори Господ.

18. *Тешко онима који желе Дан Господњи! Што ће вам Дан Господњи? Тада је мрак, а не видјело.

*Јл 2, 11.

19. Као да би ко бјежао од лава па би га срео медвјед; или као да би ко дошао у кућу и наслонио се руком на зид, па би га змија ујела.

20. Није ли Дан Господњи мрак, а не видјело? И тама, без свјетлости?

21. *Мрзим на ваше празнике, одбацио сам их, и нећу да миришем светковина ваших. *Ис 1, 11-16.

22. *Ако ми принесете жртве паљенице и приносе своје, нећу их примити, и нећу погледати на захвалне жртве од угојене стоке ваше. *Мих 6, 6, 7.

23. Уклони од мене буку пјесама својих, и свирања псалтира твојих нећу да чујем.

24. Него суд нека тече као вода и правда као силан поток.

25. *Јесте ли мени приносили жртве и даре у пустињи четрдесет година, доме Израиљев? *Дан 7, 42, 43.

26. *Него сте носили шатор Молоха својега, и Хијуна, ликове своје, звијезду бога својега, које сами себи начинисте. *1 цар 11, 33.

27. Зато ћу вас преселити иза Дамаска, говори Господ, којему је име Бог над војскама.

Пријетња распушћеним и обијесним поплаварима у Јуди и Израиљу.

6. Тешко безбрижнима у Сиону и онима који су без страха у гори Самаријској, који су на гласу између поглавица народима, ка којима долази дом Израиљев.

2. Прођите у Халну и видите, и оданде идите у велики Емат, послите сиђите у Гат Филистејски. Је ли које царство боље од овијех? Јесу ли им међе пространије од ваших међа?

3. Тешко вама који мислите да је далеко зли дан, а примичете столицу на којој је насиље;

4. Који лијекете на одрима од слонове кости и пружате се на постелима својим, и једете јагањце из стада и теоце угојене;

5. *Који пјевате уза псалтире, и измишљате справе музичке као Давид; *Ис 5, 12.

6. Који пијете вино великим чашама, и мажете се скупочијем мирисима, а не марите за полом Јосифов.

7. Зато ће сада отићи у ропство међу првима који ће отићи у ропство, и престаће радост онијех који се госте.

8. Закле се Господ Господ собом, говори Господ Бог над војскама: Ја се гадим на понос Јаковљев и мрзим на дворове његове; зато ћу предати град и све што је у њему.

9. И ако десет људи остане у једној кући, умријеће.

10. И кад узме кога стриц му или који ће га спалити да изнесе кости његове из куће, рећи ће ономе који буде у куту у кући: Има ли још ко код тебе? А он ће рећи: Нема никога. А он ће рећи: *Мучи; јер не помињаше имена Господњег. *Ам 8, 3.

11. Јер, ево, Господ заповиједа и удариће дом велики да се развали и мали дом да попуца.

12. Трче ли коњи по стијени и оре ли се воловима? *Јер ви претвористе суд у жуч, и плод од правде у пелен.

*Ам 5, 7.

13. Ви се радујете ономе што није ништа, и говорите: Нијесмо ли својом снагом добили рогево?

14. Јер, гле, ја ћу подигнути на вас, доме Израиљев, говори Господ Бог над војскама, народ који ће вас притијеснити од уласка у Емат до потока у пустињи.

Предвиђање казни над Израиљем и Јеровоамовим домом. Амос прориче пројаси Амацији који га ошћужује.

7. Ово ми показа Господ Господ: Гле, создаваше скакавце кад почињаше ницати отава и, гле, бијаше отава по царевој косидби.

2. А кад поједоше траву земаљску, тада рекох: Господе, Господе, смилуј се. Како ће се подигнути Јаков? Јер је мали.

3. Господ се раскаја зато: Неће бити, рече Господ.

4. Тада ми показа Господ Господ, и гле, Господ Господ повика да ће судити огњем; и огањ прождрије велику бездану и прождрије дио земље.

5. А ја рекох: Господе, Господе, престани. Како ће се подигнути Јаков? Јер је мали.

6. Господ се раскаја зато: Ни то неће бити, рече Господ Господ.

7. Тада ми показа, и гле, Господ стајаше на зиду сазидану по мјерилима, и у руци му бјеху мјерила.

8. И рече ми Господ: Што видиш, Амосе? И рекох: Мјерила. А Господ ми рече: *Ево, ја ћу метнути мјерила посред народа својега Израиља, † нећу га више пролазити.

*Ис 34, 11; † Ам 8, 2.

9. Јер ће се разорити висине Исакове, и светиње ће Израиљеве опустјети, и устаћу на дом Јероваамов с мачем.

10. Тада Амасија, свештеник Ветиљски, посла к Јеровааму, цару Израиљеву, и поручи му: Амос диже буну на те усред дома Израиљева, земља не може поднијети свијех ријечи његовијех.

11. Јер овако говори Амос: Јероваам ће погинути од мача, а Израиљ ће се одвести из земље своје у ропство.

12. Потом рече Амасија Амосу: Видиоче, иди, бјежи у земљу Јудину, и ондје једи хљеб и ондје пророкуј;

13. А у Ветиљу више не пророкуј, јер је светиња царева и дом је царски.

14. А Амос одговори и рече Амасији: Не бјех пророк ни пророчки син, *него бјех говедар и брах дудове;

*Ам 1, 1.

15. А Господ ме узео од стада и рече ми Господ: Иди, пророкуј народу мојему Израиљу.

16. Сада, дакле, чуј ријеч Господњу. Ти кажеш: Не пророкуј у Израиљу, и не кропи по дому Исакову.

17. Зато овако вели Господ: Жена ће ти се курвати у граду, и синови ће твоји и кћери твоје пасти од мача, и земља ће се твоја раздијелити ужем, и ти ћеш умријети у нечистој земљи, а Израиљ ће се одвести из своје земље у ропство.

*У зеленашком Израиљу збој казне
гођи ће узалудна жеђ ријечи Божије.*

8. Ово ми показа Господ: Гле, котарица љетнога воћа.

2. И рече: Што видиш, Амосе? А ја рекох: Котарицу љетнога воћа. А Господ ми рече: Дође крај народу мојему Израиљу, *нећу га више пролазити.

*Ам 7, 8.

3. И пјесме ће црквене бити ридане у онај дан, говори Господ; биће мноштво мртвијех тјелеса, *која ће се свуда побацати мучећи.

*Ам 6, 10.

4. Чујте ово који прождирете убоге и сатирете сиромаше у земљи,

5. Говорећи: Кад ће проћи младина да продајемо жито? И *субота да отворимо пшеницу? Умањујући ефу и повећавајући сикал и варајући лажнијем мјерилима;

*Нем 13, 15.

6. *Да купујемо сиромаше за новце и убогога за једне опанке, и да продајемо очинке од пшенице.

*Ам 2, 6.

7. Закле се Господ славом Јаковљевом: Нећу нигда заборавити ни једнога дјела њихова.

8. Неће ли се земља потрести од тога, и протужити сваки који живи на њој? И неће ли се сва разлити као ријека? И неће ли се однијети и потопити *као од ријеке Мисирске?

*Ам 9, 5.

9. И у онај дан, говори Господ Господ, *учинићу да сунце зађе у подне, и помрачићу земљу за бијела дана. *Јер 15, 9.

10. И претворићу празнике ваше у жалост и све пјесме ваше у плач, и метнућу костријет око свијех бедара, и учинићу да свака глава оћелави и *да буде жалост као за јединцем, и крај ће јој бити као горак дан. *Јер 6, 26.

11. Гле, иду дани, говори Господ Господ, кад ћу пустити глад на земљу, не глад хљеба ни жеђ воде, него слушања ријечи Господњих.

12. И потуцаће се од мора до мора, и од сјевера до истока трчаће тражећи ријеч Господњу, и неће је наћи.

13. У то ће вријеме обамирати лијепе дјевојке и младићи од жеђи,

14. Који се куну кривицом Самаријском и говоре: Тако да је жив Бог твој, Дане, и тако да је жив пут у Вирсавеју. И пашће, и неће више устати.

*Страшан суд Израиљу.
Обећање срећне будућности.*

9. Видјех Господа, а он стајаше на олтару, и рече: Удари у горњи праг од врата да се затресу доворотници, и расцијепи их све од врха њихова; а што остане иза њих побићу мачем; неће утећи између њих ниједан, нити ће се који спасти.

2. *Да се закопају у најдоњи крај земље, оданде ће их узети рука моја; и да изађу на небо, оданде ћу их скинути; *Јов 26, 6; Пс 139, 8.

3. И да се сакрију на врх Кармила, наћи ћу их и узеху их оданде; и да се сакрију испред мојих очију на дно морско, ондје ћу заповједити змији да их уједе;

4. Да отиду у ропство пред непријатељима својим, и ондје ћу заповједити мачу да их побије, *и обратићу очи своје њима на зло, а не на добро. *Јер 44, 11.

5. Јер Господ Господ над војскама кад се дотакне земље, она се растапа *и туже сви који живе на њој, и разлива се сва као ријека и потапа се као од ријеке Мисирске. *Ам 8, 8.

6. Он је саградио себи клијети на небу и свод свој основао на земљи; *зове воде морске и излива их по земљи; име му је Господ. *Ам 5, 8.

7. Нијесте ли ми, синови Израиљеви као синови Етиопски? Говори Господ; не изведох ли Израиља из земље Мисирске, а *Филистеје из Кафтора и Сирце из Кира? *Јер 47, 4.

8. Гле, очи су Господње управљене на ово грјешно царство да га затрем са земље; али нећу сасвијем затрти дома Јаковљева, говори Господ.

9. Јер, ево, ја ћу заповједити и разметаћу међу свијем народима дом Израиљев као што се размеће жито у решету да ни зрно не падне на земљу.

10. Од мача ће погинути сви грјешници између мојега народа, *који говоре: Неће доћи, нити ће нас заде-сити зло. *Ам 6, 3.

11. *У то ћу вријеме подигнути опали шатор Давидов, и затворићу му пукотине, и оправиху му што је разваљено, и опет ћу га саградити као што је био прије, *Дав 15, 16, 17.

12. Да би наслиједили остатак Едомски и све народе на које се призива име моје, говори Господ, који чини ово.

13. Ево, иду дани, говори Господ, *кад ће орач стизати жетеоца, и који гази грожђе сијача, † и горе ће капати слатким вином, а сви ће се хумови растапати. *3 Мој 26, 5; † Јл 3, 18.

14. И *повратићу робље народа својега Израиља, †и опет ће саградити пусте градове и населиће се, и насадиће винограде и пити вино из њих, и начиниће вртове и јести род из њих. *5 Мој 30, 3; †Ис 65, 21.

15. И посадићу их у земљи њиховој, и неће се више ишчупати из земље своје коју им дадох, говори Господ Бог твој.

КЊИГА ПРОРОКА АВДИЈЕ

*Прорицање казне злурадим
Едомцима и избављења Израиљу.*

1. Утвара Авдијева. Овако вели Господ Господ за Едомску: Чусмо глас од Господа, и гласник би послан к народима: Устајте, да устанемо на њу у бој.

2. Гле, учинићу те малијем међу народима, бићеш врло презрен.

3. Понос срца твојега превари те, тебе који живиш *у расјелинама каменијем, у високом стану свом, и говориш у срцу свом: Ко ће ме оборити на земљу? *4 Мој 24, 21.

4. Да подигнеш високо као орао и међу звијезде да метнеш гнијездо своје, оданде ћу те оборити, говори Господ.

5. Како си оплијењен? Да су дошли к теби крадљивци или лупежи ноћу, не би ли покрали колико им је доста? Да су дошли к теби берачи виноградски, не би ли оставили пабирака?

6. Како се претражи Исав, како се нађоше потаје његове!

7. До границе те одведоше сви који бијаху с тобом у вјери, преварише те и надвладаше те који бијаху у миру с тобом; који једу хљеб твој подметнуше ти замку да се не опази.

8. У онај дан, говори Господ, нећу ли погубити мудре у земљи Едомској и разумне у гори Исавовој?

9. И твоји ће се јунаци уплашити, *Темане, да се истријебе покољем сви из горе Исавове. *Ам 1, 12.

10. За насиље учињено брату твојему Јакову покриће те стид и истријебићеш се за свагда.

11. *Онај дан кад ти стајаше насупрот, онај дан кад иностранци одвођаху у ропство војску његову, и туђинци улажаху на врата његова и бацаху ждријеп за Јерусалим, бјеше и ти као који од њих. *Пс 137, 7.

12. Али ти не требаше гледати дана брата својега, дана кад се одвођаше у туђу земљу, нити се радовати синовима Јудинијем у дан кад пропадаху, нити разваљивати уста у дан невоље њихове.

13. Не требаше ти ући на врата народа мојега у дан погибли њихове, не требаше да и ти гледаш зло њихово у дан погибли њихове, ни да се машаш добра њихова у дан погибли њихове.

14. Нити требаше да станеш на распутицу да убијаш бјежан њихову, нити да издајеш онијех који осташе у дан невоље.

15. Јер је *Дан Господњи близу свијем народима; како си чинио, тако ће ти бити, плата ће ти се вратити на главу твоју. *Јл 1, 15; 2, 1.

16. Јер као што сте ви пили на светој гори мојој, тако ће пити сви народи вазда, пиће и ждријеће, и биће као да их није било.

17. А на гори ће Сиону бити спасење, *и биће света, и дом ће Јаковљев наслиједити наслједство своје. *Јл 3, 17.

18. И дом ће Јаковљев бити *огањ и дом Јосифов пламен, а дом Исавов стрњика; и разгорјеће се на њих, и спалиће их; и неће бити остатка дому Исавову, јер Господ рече.

*Зах 12, 6.
19. И наслиједиће југ, гору Исавову, и равницу, Филистеје; и наслиједиће поље Јефремово и поље Самаријско и Венијаминово и Галад;

20. И заробљена војска синова Израиљевијех наслиједиће што је било Хананејско до Сарепте; а робље Јерусалимско, што је у Сефараду, наслиједиће јужне градове.

21. И Избавитељи ће изаћи на гору Сион да суде гори Исавовој, и Царство ће бити Господње.

КЊИГА ПРОРОКА ЈОНЕ

*Господ позива Јону. Јона кажњен
због непослушности.*

1. Дође ријеч Господња *Јони, сину Аматијеву, говорећи: *2 цар 14, 25.

2. Устани, иди у Ниневију град велики, и проповиједај против њега, јер изађе злоћа њихова преда ме.

3. А Јона уста да бјежи у Тарсис од Господа, и сишав у Јопу, нађе лађу која иђаше у Тарсис, и платив возарину, уђе у њу да отиде с њима у Тарсис од Господа.

4. Али Господ подиже велик вјетар на мору, и поста велика бура на мору да мишљаху да ће се разбити лађа.

5. И лађари уплашивши се призиваху сваки својега бога, и бацаху што бјеше у лађи у море да би била лакша; а Јона бјеше сишао на дно лађи, и легав спаваше тврдо.

6. А управитељ од лађе приступи к њему и рече му: Шта ти спаваш! Устани, призивај Бога својега не би ли нас се опоменуо Бог да не погинемо.

7. Потом рекоше један другоме: Ходите да *бацимо ждријеб да видимо са кога дође на нас ово зло. И бацише ждријеб, и паде ждријеб на Јону. *Прс 16, 33.

8. Тада му рекоше: Кажи нам зашто дође ово зло на нас; које си радње? И одакле идеш? Из које си земље? И од кога си народа?

9. А он им рече: Јеврејин сам, и бојим се Господа Бога небескога, који је створио море и суху земљу.

10. Тада се врло уплашише људи, и рекоше му: Што си учинио? Јер познаше људи да бјежи од Господа, јер им он каза.

11. И рекоше му: Што ћемо чинити с тобом да би нам море утолило? Јер бура на мору биваше све већа.

12. А он им рече: Узмите ме и баците ме у море, и море ће вам утолити, јер видим да је с мене дошла на вас ова велика бура.

13. А људи стадоше веслати да би дошли ка крају; али не могаху, јер им бура на мору биваше све већа.

14. Тада призваше Господа и рекоше: Молимо ти се, Господе, да не погинемо због душе овога човјека, и немој метнути на нас крви праве, јер ти, Господе, чиниш како хоћеш.

15. Потом узеше Јону и бацише га у море, и преста бура на мору.

16. Тада се побојаше они људи Господа врло, и принесосхе жртву Господу и учинише завјете.

Јонина молитва и избављење.

2. А Господ заповједи, те велика риба прогута Јону; и *Јона би у трбуху рибљем три дана и три ноћи. *Мт 12, 40; 16, 4.

2. И замоли се Јона Господу Богу својему из трбуха рибљега,

3. И рече: *Завапих у невољи својој ка Господу, и услиши ме; из утробе гробне повиках, и ти чу глас мој.

*Пс 120, 1.

4. Јер си ме бацио у дубине, у срце мору, и вода ме оптече; *све поплаве твоје и вали твоји прелазише преко мене.

*Пс 42, 7.

5. *И рекох: Одбачен сам испред очију твојих; али ћу још гледати свету цркву твоју.

*Пс 31, 22.

6. *Оптекоше ме воде до душе, бездана ме опколи, сита омота ми се око главе.

*Пс 69, 1.

7. Сидох до крајева горских, пријеворнице земаљске нада мношћу довијека; али ти извади живот мој из јаме, Господе Боже мој.

8. Кад нестајаше душе моје у мени, поменух Господа, и молитва моја дође к теби, у свету цркву твоју.

9. Који држе *лажне таштине, остављају своју милост. *Пс 31, 6.

10. *А ја ћу ти гласом захвалнијем принијети жртву, испунити што сам зајетовао; спасење је у Господа.

*Пс 50, 14; 116, 17, 18.

11. И Господ заповједи риби, те избљува Јону на земљу.

*Пројовијед у Ниневију
о иројасији града.*

3. И дође ријеч Господња Јони други пут говорећи:

2. *Устани и иди у Ниневију, град велики, и проповиједај му оно што ти ја кажем. *Јона 1, 2.

3. И устав Јона отиде у Ниневију, по ријечи Господњој; а Ниневија бјеше град врло велик, три дана хода.

4. И Јона поче ићи по граду један дан хода, и проповиједа и рече: Још четрдесет дана, па ће Ниневија пропасти.

5. *И Ниневљани повјероваше Богу, и огласише пост, и обукоше се у костријет од највећег до најмањег.

*Мт 12, 41.

6. Јер кад дође та ријеч до цара Ниневијскога, он уста са својега пријестола, и скиде са себе своје одијело, и обуче се у костријет и сједи у пепео.

7. И прогласи се и каза се по Ниневији по заповијести царевој и кнезова неговијех говорећи: Људи и стока, говеда и овце да не окусе ништа, ни да пасу ни да пију воде.

8. Него и људи и стока да се покрију костријећу, и да призивају Бога јако, и да се врати сваки са свога злог пута и од неправде која му је у руку.

9. *Ко зна, еда се поврати и раскаје Бог и поврати се од љутога гњева својега, те не изгинемо. *Јл 2, 14.

10. *И Бог видје дјела њихова гдје се вратише са злог пута својега; и раскаја се Бог ода зла које рече да им учини, и не учини. *Јер 18, 8.

*Срдити што Бог није уиројасији
Ниневију, Јона се уразумљује.*

4. А Јони би врло недраго, и расрди се.

2. И помоли се Господу и рече: Господе! Не рекох ли то кад још бијех у својој земљи? Зато шћах прије побјећи у Тарсис; јер знах да си ти *Бог милостив и жалостив, спор на гњев и обилан милосрдјем, и кајеш се ода зла. *2 Мој 34, 6.

3. Сада, Господе, *узми душу моју од мене, јер ми је боље умријети него живјети. *1 цар 19, 4.

4. А Господ рече: Је ли добро што се срдити?

5. И Јона изиде из града, и сједи с истока граду, и начини ондје колибу, и сјеђаше под њом у хладу да види што ће бити од града.

6. А Господ Бог заповједи, те узрсте тиква над Јоном да му буде сјен над главом да му поможе у муци његовој; и Јона се обрадова тикви веома.

7. Потом заповједи Бог, те дође црв у зору сјутрадан и подгризе тикву, те усахну.

8. И кад ограну сунце, посла Бог сух источни вјетар; и сунце стаде жећи Јону по глави тако да обамираше и пожеље да умре говорећи: Боље ми је умријети него живјети.

9. А Бог рече Јони: Је ли добро што се срдити тикве ради? А он рече: Добро је што се срдим до смрти.

10. А Господ му рече: Теби је жао тикве око које се нијеси трудио

и које нијеси одгајио, него једну ноћ узрасе а другу ноћ пропаде.

11. А мени да не буде жао Ниневије, великога града, у ком има више

од сто и двадесет тисућа људи који још не знају шта је десно шта ли лијево, и много стоке?

КЊИГА ПРОРОКА МИХЕЈА

*Ойустишоње Јуде и Израиља због
идолопоклонства.*

1. Ријеч Господња која дође *Михеју Моресећанину за времена †Јотама, Ахаза и Језекије, царева Јудинијех, што видје за Самарију и за Јерусалим. *Јер 26, 18; †Ис 1, 1.

2. Чујте, сви народи, слушај, земљо и што је на њој, и Господ Бог да вам је свједок, Господ из свете цркве своје.

3. Јер, гле, Господ излази из мјеста својега, и сићи ће, *и ходиће по висинама земаљским. *Ам 4, 13.

4. И горе ће се растопити пред њим, и долине ће се расјести, као восак од огња и као вода што тече низ стрмен.

5. Све је то за злочинство Јаковљево и за гријехе дома Израиљева. Које је злочинство Јаковљево? *Није ли Самарија? Које су висине Јудине? Није ли Јерусалим? *Јер 23, 13.

6. Зато ћу учинити од Самарије гомилу у пољу да се саде виногради, и побацаћу камење њезино у долину и открићу јој темеље.

7. И сви резани ликови њезини разбиће се, и сви ће се дарови њезини потрти, јер од плате курварске накупци, и опет ће бити плата курварска.

8. Зато ћу плакати и ридати; ходићу свучен и го; плакаћу као змајеви и тужићу као сове.

9. Јер јој се ране не могу исцјежити, дођоше до Јуде, допријеше до врата мојега народа, до Јерусалима.

10. *Не јављајте у Гату, не плачите; у Вит-Афри ваљај се по праху.

*2 Сам 1, 20.

11. Изиди, становнице Сафирска, с голом срамотом; становница Саманска неће изаћи; жалост Ветезилска неће вам дати станка.

12. Јер становница Маротска тужи за својим добром. Јер сиће зло од Господа до врата Јерусалимских.

13. Упрегни брзе коње у кола, становнице Лакиска, која си почетак гријеху кћери Сионској, јер се у теби нађоше злочинства Израиљева.

14. Зато пошљи даре Моресету Гатском; домови Ахсивски превариће царева Израиљеве.

15. Још ћу ти довести нашљедника, становнице Мариска; доћи ће до Одолама, славе Израиљеве.

16. Начини се ћелава и остризи се за милом дјецом својом; рашири ћелу своју као орао, јер се воде од тебе у ропство.

*Бол због безбожника који у лажи
налази радост. Обећање времена
милости.*

2. Тешко онима који *смишљају безакоње и о злу се труде на постељама својим, и кад сване извршују, јер им је сила у руци. *Пс 36, 5.

2. *Желе њиве, и отимају их; желе куће, и узимају; чине силу човјеку и кући његовој, човјеку и нашљедству његову. *5 Мој 5, 21; Прс 24, 15.

3. Зато овако вели Господ: Ево, ја мислим зло томе роду из којег нећете извући вратова својих, нити ћете ходити поносито, *јер ће бити зло вријеме. *Ам 5, 13.

4. У оно вријеме говориће се прича о вама, и нарицаће се жалосно говорећи: Пропадосмо; промијени дио народа мојега; како ми узе! Узевши њиве наше раздијели.

5. Зато нећеш имати никога ко би ти повукао уже за ждријеп у збору Господњем.

6. *Немојте пророковати, нека они пророкују; ако им не пророкују, неће одступити срамота. *Ам 7, 16.

7. О ти који се зовеш дом Јаковљев, је ли се умалио дух Господњи? Јесу ли то дјела његова? Еда ли моје ријечи нијесу добре ономе који ходи право?

8. А народ се мој прије подиже као непријатељ; преко хаљине скидате плашт с онијех који пролазе не бојећи се, који се враћају из боја.

9. Жене народа мојега изгоните из милијех кућа њиховијех, од дјецe њихове отимате славу моју навиком.

10. Устаните и идите, јер ово није почивалиште; што се оскврни, погубиће вас погубљу великом.

11. Ако ко ходи за вјетром и казује лажи говорећи: Пророковаћу ти за вино и за силовито пиће, тај ће бити пророк овоме народу.

12. Доиста ћу те сабрати свега, Јакове, доиста ћу скупити остатак Израиљев; поставићу их заједно као овце Восорске, као стадо усред тора њихова, *биће врева од људства.

*Јез 36, 37.

13. Пред њима ће ићи који разбија; они ће разбити и проћи кроз врата, и изаћи ће; и цар ће њихов ићи пред њима, *и Господ ће бити пред њима.

*Ис 52, 12.

Кажњавање поглавица свјетловних и духовних. Прорицање о разорењу Јерусалима.

3. Зато рекох: Чујте, поглавице Јаковљеве и кнезови дома Израиљева, не треба ли вам знати шта је право?

2. Који мрзите на добро а љубите зло, садирете кожу с њих и месо с кости њиховијех;

3. *И једете месо народа мојега и садирете кожу с њих и кости им пребијате, и сасијецате као у лонац и као месо у kotaо. *Пс 14, 4.

4. Тада ће викати ка Господу, али их неће услышити, него ће сакрити лице своје од њих у оно вријеме, како они зло радише.

5. Овако вели Господ за пророке који заводе мој народ, који гризу зубима својим и вичу: Мир; и ако им ко не да ништа у уста, дижу рат на њ.

6. Зато ће вам утвара бити ноћ и прорицање ваше тама; и сунце ће заћи тијем пророцима и дан ће им се смрачити.

7. Тада ће се постидјети видиоци, и врачари ће се посрамити, и сви ће застријети усне своје, јер *неће бити одговора Божијега. *Ам 8, 12.

8. Али ја сам пун силе од духа Господњег, и суда и храбрости *да кажем Јакову злочинство његово и Израиљу гријех његов. *Ис 58, 1.

9. Чујте ово, поглавице дома Јаковљева и кнезови дома Израиљева, који се гадите на правду, и све што је право изврћете;

10. *Који градите Сион крвљу и Јерусалим безакоњем. *Авак 2, 12.

11. Поглавари његови суде по миту, и свештеници његови уче за плату, и пророци његови гатају за новце, а на Господа се ослањају говорећи: Није ли Господ усред нас? Неће доћи зло на нас.

12. *Зато ће се с вас Сион преорати као њива, и Јерусалим ће постати гомила, и гора од дома висока шума.
*Јер 9, 10; 26, 18.

*О узвишењу Горе Господње.
О Царству Месијину, повраћају
и избављењу Израиља.*

4. Али ће *у пошљедња времена бити утврђена гора дома Господњег на врху гора и узвишена изнад хумова, и народи ће се стјецати к њој.
*Ис 2, 2-4.

2. И ићи ће многи народи говорећи: Ходите да идемо на гору Господњу и у дом Бога Јаковљева, и учиће нас својим путовима, и ходићемо његовијем стазама; јер ће из Сиона изаћи закон и ријеч Господња из Јерусалима.

3. И судиће међу многим народима, и покараће јаке народе надалеко, и они ће расковати мачеве своје на раонике, и копља своја на српове; неће дизати мача народ на народ, нити ће се више учити рату.

4. *Него ће сједјети сваки под својом виновом лозом и под смоквом, и неће бити никога да их плаши; јер уста Господа над војскама рекоше.

*1 цар 5, 5; Зах 3, 10.

5. Јер ће сви народи ходити сваки у име бога својега; а ми ћемо ходити у име Господа Бога својега увијек и довијека.

6. У то вријеме, говори Господ, сабраћу храмове, и скупићу одагнане и којима зло учиних.

7. И учинићу од хромих остатак и од одагнаних силан народ; и Господ ће царовати над њима на гори Сиону одсад и довијека.

8. И ти, куло стаду, стијено кћери Сионској, теби ће доћи, доћи ће прва власт, царство кћери Јерусалимске.

9. Зашто вичеш тако јако? *Нема ли цара у теби? Еда ли изгубио си савјетници, те те обузеше болови као породиљу?
*Јер 8, 19.

10. Мучи се и вичи, кћери Сионска, као породиља, јер ћеш изаћи из града и становаћеш у пољу, и отићи ћеш у Вавилон; ондје ћеш се ослободити, ондје ће те искупити Господ из руку непријатеља твојих.

11. А сада се сабраше на те многи народи говорећи: Да се оскврни и да се очи наше нагледају Сиона.

12. Али не знају мисли Господњих, нити разумију намјере његове, јер их је скупио као снопље на гумно.

13. Устани и врси, кћери Сионска, јер ћу ти начинити рог гвозден и копита ћу ти начинити мједена, те ћеш сатрти многе народе, и посветићу Господу благо њихово и имање њихово Господу све земље.

*О мјесту рођења Месије
и Царству милости.*

Слава Израилјева и обраћење.

5. Сабери се сада у чете, четнице, опсједи нас, нека бију прутом по образу судију Израилјева.

2. *А ти, Витлејеме-Ефрато, ако и јеси најмањи међу тисућама Јудинијем, из тебе ће ми изаћи који ће бити Господар у Израиљу, † којему су изласци од почетка, од вјечнијех времена.
*1 Мој 35, 19; Мт 2, 5, 6; † Јн 1, 1.

3. Зато ће их оставити докле не роди она која ће родити; тада ће се *остатак браће његове вратити са синовима Израилевијем.
*Ис 11, 12.

4. И стајаће и пашће их силом Господњом, величанством имена Господа Бога својега; и они ће наставати, јер ће Он тада бити велик до краја земаљских.

5. *И он ће бити мир; кад дође Асирац у нашу земљу и кад ступи у дворе наше, тада ћемо подигнути на њ седам пастира и осам кнезова из народа. *Ис 9, 5; Еф 2, 14.

6. И они ће опасти земљу Асирску мачем и земљу Невродову на вратима његовијем; и он ће нас избавити од Асирца кад дође у нашу земљу и кад ступи на међу нашу.

7. И остатак ће Јаковљев бити усред многих народа *као роса од Господа и као ситан дажд по трави, која не чека човјека, нити се узда у синове човјечије. *Пс 110, 3.

8. И остатак ће Јаковљев бити међу народима, усред многих народа, као лав међу звијерима шумским, као лавић међу стадима оваца, који кад иде тлачи и растрже и нема никога да избави.

9. Рука ће ти се узвисити над противницима твојим, и сви ће се непријатељи твоји истријебити.

10. *И у оно љу вријеме, говори Господ, истријебити коње усред тебе и потрћу кола твоја *Зах 9, 10.

11. И затрћу градове у твојој земљи, и развалићу сва тврда мјеста твоја;

12. И истријебићу врачање из руку твојих, и нећеш имати гатара;

13. *И истријебићу ликове твоје резане и ступове твоје усред тебе, и нећеш се више клањати дјелу руку својих; *Зах 13, 2.

14. И искоријенићу гајеве твоје усред тебе, и раскопаћу градове твоје,

15. И извршићу освету с гњевом и љутином на народима који не слуша-ше.

Народна незахвалност. Жртва која се доида Господу. Жетива зле сјетиве.

6. Слушајте шта говори Господ: Устани, суди се с горама, и нека чују хумови глас твој.

2. Слушајте, горе и тврди темељи земаљски, парбу Господњу, јер Господ има парбу с народом својим, и с Израиљем се суди.

3. Народе мој, *шта сам ти учи-нио? И чим сам ти досадио? Одговори ми. *Јер 2, 5.

4. *Јер те изведох из земље Мисирске и искупих из куће ропске и послах пред тобом Мојсија, Арона и Марију. *2 Мој 15, 20.

5. Народе мој, опомени се *што науми Валак, цар Моавски, и што му одговори Валам, син Веоров, од Ситима до Галгала шта би, да познаш правду Господњу. *4 Мој 22-24.

6. Су чим ћу доћи пред Господа да се поклоним Богу Вишњему? Хоћу ли доћи преда њ са жртвама паљеницама? С теоцима од године?

7. Хоће ли Господу бити миле ти-суће овнова? Десетине тисућа пото-ка уља? Хоћу ли дати првенца својега за пријеступ свој? Плод утробе своје за гријех душе своје?

8. *Показао ти је, човјече, што је добро; и шта Господ иште од тебе осим да чиниш што је право и да љубиш милост и да ходиш смјерно с Богом својим? *5 Мој 10, 12; 1 Сам 15, 22.

9. Глас Господњи виче граду, и ко је мудар види име твоје; слушајте прут и онога који га је одредио.

10. Није ли још у кући безбожни-ковој благо неправо? И *ефа крња, гадна? *3 Мој 19, 35.

11. Хоће ли ми бити чист у кога су *мјерила лажна и у тобоцу пријевар-но камење? *Прс 20, 10.

12. Јер су богатуни његови пуни неправде, и становници говоре лаж, и у устима им је језик пријеваран.

13. Зато ћу те и ја бити да оболиш, пустошићу те за гријехе твоје.

14. Ти ћеш јести, али се нећеш наситити, и падање твоје биће усред тебе; и склањаћеш, али нећеш изба-вити, и што избавиш предаћу мачу.

15. *Ти ћеш сијати, али нећеш жети; ти ћеш циједити маслине, али се нећеш намазати уљем, и маст, али нећеш пити вина. *5 Мој 28, 38-40.

16. Јер се држе уредбе *Амријеве и сва дјела дома † Ахавова, и ходите по савјетима њиховијем, да те предам у погибао, и становнике његове у подсмјех, и носићете срамоту народа мојега. *1 цар 16, 23-28; † 1 цар 16, 29-33.

Мало је побожних. Обећање богаће божанске милости послје казне.

7. Тешко мени! Јер сам као кад се обере љетина, као кад се пабирчи послје браћа виноградскога; нема грозда за јело, раног воћа жели душа моја.

2. *Неста побожнога са земље и нема правога међу људима, сви вребају крв, сваки лови брата својега мрежом. *Пс 12, 1; Ис 57, 1.

3. Да чине зло објема рукама што више могу, иште кнез; и судија суди за плату, и ко је велик говори опачињу душе своје, и сплећу је.

4. Најбољи је између њих као трн, најправији је гори од трњака; дан стражара твојих, похођење твоје, дође, сада ће се смести.

5. Не вјерујте пријатељу, не ослањајте се на вођа; од оне која ти на крилу лежи, чувај врата уста својих.

6. *Јер син грди оца, кћи устаје на матер своју, снаха на свекрву своју, непријатељи су човјеку домашњи његови. *Мт 10, 35, 36.

7. Али ја ћу Господа погледати, чекаћу Бога спасења својега; услышиће ме Бог мој.

8. Немој ми се радовати, непријатељице моја; ако падох, устаћу; ако сједим у мраку, *Господ ће ми бити видјело. *Пс 27, 1.

9. Подносићу гњев Господњи, јер му згријеших, док не расправи парбу

моју и да ми правицу; извешће ме на видјело, видјећу правду његову.

10. Непријатељица ће моја видјети, и срам ће је покрити, која ми говори: *Гдје је Господ Бог твој? Очи ће је моје видјети; сада ће се она погазити као блато на улицама. *Пс 79, 10.

11. У које се вријеме сазидају зидови твоји, у то ће вријеме отићи заповијест надалеко;

12. У то ће вријеме долазити к теби од Асирске до тврдијех градова, и од тврдијех градова до ријеке, и од мора до мора, и од горе до горе.

13. А земља ће бити пуста са становника својих за плод дјела њиховијех.

14. Паси народ свој с палицом својом, стадо наслједства својега, које живи осамљено у шуми, усред Кармила; *нека пасу по Васану и по Галаду, као у старо вријеме. *Јер 50, 19.

15. Као у вријеме кад си изашао из земље Мисирске, показаћу му чудеса.

16. Народи ће видјети и постидјеће се од све силе своје; *метнуће руку на уста, уши ће им заглухнути.

*Јов 21, 5.

17. *Лизаће прах као змија; као бубине земаљске дрхћући ижљешће из рупа својих; притрчаће уплашени ка Господу Богу нашему и тебе ће се бојати. *Пс 72, 9; Ис 49, 23.

18. Ко је Бог као ти? Који прашта безакоње и пролази пријеступе остатку од наслједства својега, *не држи довијека гњева својега, јер му је мала милост. *Пс 103, 3, 8-13.

19. Опет ће се смилovati на нас; погазиће наша безакоња; бацићеш у дубине морске све гријехе њихове.

20. *Показаћеш истину Јакову, милост Авраму, како си се заклео оцима нашим у старо вријеме.

*1 Мој 22, 16-18; Лк 1, 73.

КЊИГА ПРОРОКА НАУМА

Божије величанство против Асирије.

1. Бреме Ниневији. Књига од утваре Наума Елкошанина.

2. *Бог је ревнитељ и Господ је осветник; осветник је Господ и гњев се; Господ се свети противницима својим, и држи гњев према непријатељима својим. *2 Мој 20, 5; 5 Мој 4, 24.

3. *Господ је спор на гњев и велике је моћи; али никако не правда кривца; пут је Господњи у вихору и бури, и облаци су прах од ногу његовијех.

*2 Мој 34, 6.

4. Запрећује мору и исушује га, и све ријеке исушује, вене Васан и Кармил, и цвијет Васански вене.

5. Горе се тресу од њега, *и хумови се растапају, а земља гори пред њим и васиљена и све што живи у њој.

*Пс 97, 5.

6. Пред гњевом његовијем ко ће се одржати? И ко ће се опријети јарости гњева његова? Јарост се његова излијева као огањ, и стијене се распадају пред њим.

7. Дobar је Господ, град је у невољи, и *познаје оне који се уздају у њ.

*Пс 1, 6.

8. Али ће силном поплавом учинити крај мјесту њезину, и тама ће гонити непријатеље његове.

9. Шта смишљате Господу? Он ће учинити крај; неће се два пута подигнути погубао.

10. Јер као трње сплетени и као од вина пијани прождријеће се као суха слама.

11. Из тебе је изашао који смишља зло Господу, савјетник неваљао.

12. Овако вели Господ: Ако и јесу у сили и много их има, опет ће се исјећи и проћи. Мучио сам те, нећу те више мучити.

13. Него ћу сада сломити јарам његов с тебе, и покидаћу твоје окове.

14. Али за тебе заповједи Господ да се не сије више име твоје; из дома богова твојих истријебићу ликове резане и ливене; начинићу ти од њега гроб кад будеш презрен.

15. *Ето, на горама ноге онога који носи добре гласе, који оглашује мир. Празнуј, Јуда, своје празнике, испуњавај завјете своје, јер зликовац неће више пролазити по теби; сасвијем се затро.

*Ис 52, 7.

*Прорицање о разорењу
града Ниневије.*

2. Изаће затирач на те, чуваш град, пази на пут, утврди бедра, укријепи се добро.

2. Јер Господ поврати славу Јаковљеву као славу Израилјеву, јер их пустошници опустошише и лозе им потрше.

3. Штит је јунака његовијех црвен, војници су у скерлету; кола ће му бити као запаљени лучеви на дан кад се уврста, и јеле ће се љуљати страшно.

4. Кола ће праскати по улицама и ударати једна о друга по путовима, биће као лучеви, и трчаће као муње.

5. Помињаће јунаке своје, а они ће падати идући, похитјеће к зидовима његовијем, и заклон ће бити готов.

6. Врата ће се ријекама отворити, и двор ће се развалити.

7. И која стоји, заробиће се и одвешће се; дјевојке њезине пратиће је уздишући као голубице, бијући се у прси.

8. Ниневија бијаше као језеро водено откако је; али бјеже. Станите, станите. Али се нико не обзире.

9. Грабите сребро, грабите злато; благу нема краја, мноштво је свакојаким драгим заклада.

10. Испразни се, и огоље, и опустије; и *срце се растопи, кољена уда-
рају једно о друго, и бол је у свијем
бедрима, и лица су свјема поцрњела.

*Ис 13, 7, 8.

11. Гдје је ложа лавовима и пасиште
лавићима, куда иђаше лав и лавица и
лавић, и никога не бјеше да плаши?

12. Лав ловљаше својим лавићима
доста, и дављаше лавицама својим,
и пуњаше пећине своје лова и ложе
своје грабежа.

13. Ево ме на те, говори Господ над
војскама, и попалићу кола твоја у дим,
и мач ће прождријети лавиће твоје, и
истријебићу са земље грабеж твој, и
неће се чути глас посланика твојих.

*Гријеси града Ниневије су
узрок казни.*

3. Тешко *граду крвничком,
вас је пун лажи и оти-
мања, грабеж не избива из њега.

*Јез 24, 6, 9.

2. Пуцају бичеви, и точкови пра-
ште, и коњи топоћу, и кола скачу,

3. Коњаници поскакују, и мачеви
се сјају, и копља сијевају, и мноштво
је побијенијех и сила мртвијех тјеле-
са, нема броја мртвацима, и пада се
преко мртваца,

4. За мноштво курварства *љупке
курве, вјеште бајачице, која продаје
народе својим курвањем и племена
врачањем својим. *Ис 23, 6; Отк 17.

5. Ево ме на те, говори Господ над
војскама, и *узгргућу ти скуте твоје
на лице, и показаћу народима голо-
тињу твоју и царствима срамоту тво-
ју. *Ис 47, 3.

6. И бацићу на тебе гадове и на-
ружићу те, и начинићу од тебе углед.

7. И ко те год види, бјежаће од те-
бе, и говориће: Опустје Ниневија; ко
ће је жалити? Гдје ћу тражити оне
који би те тјешили?

8. Јеси ли боља од *Но-Амона, који
лежаше међу ријекама, опточен во-
дом, којему предња кула бјеше море
и зидови му бјеху море? *Јер 46, 25.

9. Јачина му бјеше Хуска земља и
Мисир и народи без броја; Футеји и
Ливеји бјеху ти помоћници.

10. И он би пресељен, отиде у роп-
ство, и деца његова бише размрскана
по угловима свијех улица; и за глава-
ре његове бацаше ждријеп, и сви вла-
стељи његови бише оковани у пута.

11. *И ти ћеш се опити и крићеш
се, и ти ћеш тражити заклон од не-
пријатеља. *Јер 25, 15.

12. Сви ће градови твоји бити као
смокве с ранијем родом; кад се тресну,
падају у уста ономе ко хоће да једе.

13. Ето, народ су ти жене усред
тебе; непријатељима ће твојим бити
широм отворена врата од земље тво-
је, огањ ће прождријети пријеворни-
це твоје.

14. Нахватај себи воде за опсаду,
утврди ограде своје; ући у кад и угази
блато, оправи пећ за опеке.

15. Ондје ће те прождријети огањ,
мач ће те исјећи, изјешће те *као
хрушт; нека вас је много као хруште-
ва, нека вас је много као скакаваца.

*Јл 1, 4.

16. Имаш трговаца више него што
је звијезда на небу; хруштеви падо-
ше, па одлетјеше.

17. Главари су твоји као скакавци
и војводе твоје као велики скакавци
који падају по плотовима кад је сту-
дено, а кад сунце гране, одлијећу, и
мјесто им се не познаје гдје бјеху.

18. Задријемаше твоји пастири,
царе Асирски, полијегаше јунаци
твоји, народ се твој распрша по гора-
ма, и нема никога да их збере.

19. Нема лијека полому твом, љута
је рана твоја; ко год чује глас о теби,
пљескаће рукама над тобом, јер кога
није стизала злоћа твоја једнако?

КЊИГА ПРОРОКА АВАКУМА

*Јудини тријеси и казна преко
Халдејаца. Пророкова молиња
и јадиковање.*

1. Бреме које видје пророк
Авакум.

2. Докле ћу, Господе, вапити а ти
нећеш да чујеш? Докле ћу ти викати:
Насиље! А ти нећеш да избавиш?

3. Зашто пушташ да видим беза-
коње, и да гледам муку и грабеж и
насиље пред собом, и како подижу
свађу и распру?

4. Зато се оставља закон, и суд не
излази нигда, јер безбожник оптјече
праведника, зато суд излази изопачен.

5. *Погледајте по народима и ви-
дите, и чудите се и дивите се, јер ћу
учинити дјело у ваше дане којег не-
ћете вјеровати кад се стане припови-
једати. *Дан 13, 41.

6. Јер, ево, ја ћу подигнути Хал-
дејце, народ љут и нагао, који ће ићи
по земљи широм да освоји насеља
која нијесу његова.

7. Жесток је и страшан, суд његов
и власт његова од њега излази.

8. Коњи ће му бити бржи од ри-
сова и љући од *вукова увече; велико
ће мноштво бити коњика његовијех,
и идући издалека коњици његови до-
летјеће као орао кад хити на лов.

*Соф 3, 3.

9. Сви ће доћи на грабеж, с лица
ће бити као источни вјетар, покупи-
ће робље као пијесак.

10. И царевима ће се ругати и
кнезови ће им бити подсмјех, сми-
јаће се сваком граду, насуће земље,
и узео га.

11. Тада ће му се промијенити
дух, проћи ће и скривиће; та ће му
сила његова бити од бога његова.

12. Нијеси ли ти од вијека, Господе
Боже мој, свече мој? Нећемо умрије-

ти; ти си га, Господе, одредио за суд; и
утврдио си га, стијено, за кавање.

13. Чисте су очи твоје да не мо-
жеш гледати зла, и безакоња не мо-
жеш гледати; зашто гледаш безако-
нике? Мучиш, кад безбожник про-
ждире правијег од себе?

14. И хоћеш ли оставити људе као
рибе морске, као бубине, које немају
господара?

15. Извлачи их све удицом, хвата
их у мрежу своју, и згрће их пређом
својом, зато се весели и радује.

16. Зато приноси жртву својој
мрежи, и кади својој пређи; јер је ти-
јем дио његов претио и храна му иза-
брана.

17. Хоће ли зато извлачити мрежу
своју и једнако убијати народе неми-
лице?

*Ушјеха за вјеру. Грјехови Халдејаца.
Прорицање о пројаси охолех.*

2. На стражи својој *стадох,
и стајох на кули, и мо-
трах да видим шта ће ми рећи и шта
бих одговорио ономе који ме кора-
ше. *Ис 21, 8.

2. И одговори ми Господ и рече:
*Пиши утвару, и да буде разговијетно
на плочама да се лако чита.

*Ис 30, 8; Отк 1, 11, 19.

3. Јер ће још бити утвара до од-
ређенога времена, и говориће шта
ће бити до пошљетка и неће слагати;
*ако оклијева, чекај је, јер ће зацје-
ло доћи, и неће одоцнити.

*Јез 12, 23; 2 Пет 3, 9.

4. Гле, ко се поноси, његова душа
није права у њему; *а праведник ће
од вјере своје жив бити.

*Рим 1, 17; Гал 3, 11; Јев 10, 38.

5. А како вино вара, такав је човјек охол, нити остаје у стану; јер раширује дух свој као гроб, и као смрт је која се не може наситити и збира к себи све народе и скупља к себи сва племена.

6. Неће ли га сви они узети у причу и у загонетке, и рећи: Тешко оном који умножава што није његово! Докле ће? И који трпа на се густо благо.

7. Неће ли наједанпут устати они који ће те гристи? И неће ли се пробудити они који ће те растрзати и којима ћеш бити грабеж?

8. Што си ти оплијенио многе народе, тебе ће оплијенити сав остатак од народа, *за крв људску и за насиље учињено земљи, граду и свјема који живе у њему. *Авак 2, 17.

9. Тешко ономе који се лакоми на гадан добитак кући својој, да постави гнијездо своје на високом мјесту и сачува се ода зла.

10. Смислио си срамоту кући својој да затреш многе народе, и огријесио си се о своју душу.

11. Јер ће *камен из зида викати, и чвор из дрвета свједочиће. *Лк 19, 40.

12. Тешко ономе који *гради град крвљу и оснива град неправдом! *Јер 22, 13.

13. Гле, није ли од Господа над војскама *да људи раде за огањ и народи се труде ни за што? *Јер 51, 58.

14. *Јер ће се земља напунити познања славе Господње као што је море пуно воде. *Ис 11, 9.

15. Тешко ономе који поји ближњег својега, додаје мијех свој да би га опојио и гледао му голотињу.

16. Наситићеш се срамоте умјесто славе, *пиј и ти, и откриј голотињу своју; доћи ће к теби чаша у десници Господњој, и бљувотина ће срамна бити на слави твојој. *Јер 25, 27.

17. Јер насиље учињено Ливану покриће те и пустош међу звијерјем која га је плашила, за крв људску и

насиље учињено земљи, граду и свјема који живе у њему.

18. *Шта помаже резан лик што га изреза умјетник његов? Шта ливен лик и учитељ лажи, те се умјетник узда у дјело своје градећи † нијеме идоле? *Ис 44, 10-20; † Пс 115, 4-8.

19. Тешко ономе који говори дрвету: Прени се! И нијему камену: Пробуди се! Хоће ли он учити? Ето, обложен је златом и сребром, а нема духа у њему.

20. *А Господ је у светој цркви својој; † мучи пред њим, сва земљо!

*Пс 11, 4; † Пс 76, 8; Зах 2, 17; Отк 8, 1.

*Пророкова молишва ђуна радосној
џоуздања.*

3. Молитва пророка Авакума; за пјевање.

2. Господе, чух ријеч твоју, и уплаших се; Господе, дјело своје усред година сачувај у животу, усред година објави га, у гњеву сјети се милости.

3. Бог дође од Темана *и светац с горе Фарана; слава његова покри небеса и земља се напуни хвале његове. *5 Мој 33, 2; Суд 5, 4.

4. Свјетлост му бијаше као сунце, зраци излажаху му из руку, и ондје бјеше сакривена сила његова.

5. Пред њим иђаше помор, и живо угљевље иђаше испод ногу његовијех.

6. Стаде и *измјери земљу, погледа и разметну народе, распадоше се вјечне горе, слеглоше се хумови вјечни; путеви су му вјечни. *Пс 104, 32.

7. Видјех шаторе Етиопске у муци, устрепташе завјесе земљи Мадјанској.

8. Еда ли се на ријеке разгњеви Господ? Еда ли се на ријеке распали гњев твој? На море јарост твоја кад си појездио на коњма својим и на колима својим за спасење?

9. Помоли се лүк твој као што си се заклео племенима; раздро си земљу за ријеке.

10. *Видјеше те горе и уздрхташе, поводањ навали; бездана пусти глас свој, увис подиже руке своје. *Пс 77, 18.

11. *Сунце и мјесец стадоше у стану свом, идоше према свјетлости твоје стријеле, према сијевању сјајнога копља твојега. *ИНав 10, 12, 13.

12. Срдито си ишао по земљи, гњевно си газио народе.

13. Изашао си на спасење народу својему, на спасење с помазаником својим; размрскао си главу кући безбожничкој до врата откривши темељ.

14. Његовијем копљима пробио си главу селима његовијем кад наваливаху као вихор да ме разаспу, радоваху се као да ће прождријети сиromaха у потаји.

15. Ишао си по мору на коњма својим, по гомили многе воде.

16. Чух, и утроба се моја усколеба, усне ми уздрхташе на глас, у кости ми уђе трухлеж, и устресох се на мјесту свом; како ћу почивати у дан невоље, кад дође на народ који ће га опустошити.

17. Јер смоква неће цвасти, нити ће бити рода на лози виновој; род ће маслинов преварити, и њиве неће дати хране, оваца ће нестати из тора и говеда неће бити у обору.

18. *Али ћу се ја радовати у Господу, веселићу се у Богу спасења својега. *Ис 61, 10.

19. Господ је Господ сила моја, *и даће ми ноге као у кошуте, и водиће ме по висинама мојим. Начелнику пјевачком уз жице. *Пс 18, 33.

КЊИГА ПРОРОКА СОФОНИЈЕ

Дан њева.

1. Ријеч Господња која дође Софонији, сину Хусија сина Годолије сина Амарије сина Језекијина, за времена *Јосије, сина Амонова, цара Јудина. *Јер 1, 2.

2. Све ћу узети са земље, говори Господ;

3. Узећу људе и стоку, узећу птице небеске и рибе морске *и саблазни с безбожницима, и истријебићу људе са земље, говори Господ. *Мт 13, 41.

4. Јер ћу махнути руком својом на Јуду и на све становнике Јерусалимске, *и истријебићу из мјеста овога остатак Валов и име свештеника идолских с другим свештеницима,

*2 цар 23, 5; Ос 10, 5.

5. И оне који се клањају на *крововима војсци небеској и који се кла-

њају и куну се Господом и који се куну Мелхомом. *Јер 19, 13; 49, 1.

6. И оне који се одвраћају од Господа и који не траже Господа нити питају за њ.

7. *Мучи пред Господом Господом, јер је близу дан Господњи, јер је Господ приготовио жртву и позвао своје званице. *Авак 2, 20.

8. И у дан жртве Господње походићу кнезове и царске синове и све који носе туђинско одијело.

9. И походићу у тај дан све који скачу преко прага, који пуне кућу господара својих грабежом и пријеваром.

10. И у тај ће дан, вели Господ, бити вика од риблих врата, и јаук с друге стране, и полом велик с хумова.

11. Ридајте који живите у Мактесу, јер изгибе сав народ трговачки, истријебише се сви који носе сребро.

12. И у то ћу вријеме разгледати Јерусалим са жишцима, и походићу људе који леже на својој дрождини, који говоре у срцу свом: Господ не чини ни добро ни зло.

13. И благо ће се њихово разграбити и куће њихове опустошити; *граде куће, али неће сједјети у њима; и саде винограде, али неће пити вина из њих. *5 Мој 28, 30, 39; Ам 5, 11.

14. Близу је *велики дан Господњи, близу је и иде врло брзо; глас ће бити дана Господњег, горко ће тада викати јунак. *Јл 1, 15.

15. *Тај је дан дан када ће бити гњев, дан када ће бити туга и мука, дан када ће бити пустошење и затирање, дан када ће бити мрак и тама, дан када ће бити облак и магла,

*Јер 30, 7.

16. Дан када ће бити трубљење и поклич на тврде градове и на високе углове.

17. И притијеснићу људе, те ће ићи као слијепи, јер згријешите Господу; и крв ће се њихова просути као прах и тјелеса њихова као гној.

18. *Ни сребро њихово ни злато њихово неће их моћи избавити у дан гњева Господњег; и сву ће земљу прождријети огањ ревности његове; јер ће брзо учинити крај свјема становницима земаљским. *Јез 7, 19.

Ојомена народу да се покаје.

Казна над народом.

2. Саберите се, саберите се, народе немили,

2. Док није изашао суд, и дан прошао као пјева, док није дошао на вас љути гњев Господњи, док није дошао на вас дан гњева Господњег.

3. Тражите Господа сви који сте кротки у земљи, који чините што је наредио; *тражите правду, тражите

кротост, еда бисте се сакрили на дан гњева Господњег. *Ам 5, 15.

4. Јер ће се Газа оставити и Аскалон ће опустјети; Азот ће се одагнати у подне и Акарон ће се искоријенити.

5. Тешко онима који живе по обалама морским, народу Херетејском! Ријеч је Господња на вас, Ханане, земљо Филистејска, ја ћу те затрти да не буде становника у теби.

6. И обале ће морске бити станови и јама пастирске и торови за стада.

7. И тај ће крај бити остатку дома Јудина; ондје ће пасти; у домовима ће Аскалонским лијегати увече; јер ће их походити Господ Бог њихов и *повратити робље њихово. *Соф 3, 20.

8. *Чуо сам руг Моавов и укорје синова Амоновијех којима ружише мој народ, † и раширише се преко међа њиховијех. *Јер 48; † Јер 49, 1-6.

9. Зато, тако ја био жив, говори Господ над војскама, Бог Израилев, Моав ће бити као *Содом и синови Амонови као Гомора, мјесто копривама, и сланица и вјечна пустош. Остатак народа мојега оплијениће их, и који остану од народа мојега наслиједиће их. *1 Мој 19, 24-25.

10. То ће им бити за поноситост њихову; јер ружише народ Господа над војскама и подизаше се на њ.

11. Страшан ће им бити Господ, јер ће истријебити све богове земаљске, и њему ће се клањати сваки из својега мјеста, сва острва народна.

12. И ви, *Етиопљани, бићете побијени мачем мојим. *Јез 30, 9.

13. И дигнуће руку своју на сјевер, *и затрће Асирску, и Ниневију ће опустити да буде суха као пустиња. *Нм 1, 1.

14. И у њој ће лежати стада, *свакојако звијерје између народа, и †гем и ђук ноћиваће на довратницима њезинијем; гласом ће пјевати на прозорима; пустош ће бити на праговима; јер ће се поскидати кедровина.

*Ис 13, 21; †Ис 34, 11.

15. *Такав ће бити весели град, који сједи без брига, који говори у срцу свом: Ја сам, и осим мене нема другог. Како опустје! Поста лежа звијерју! Ко год прође мимо њ звиждаће и махати руком. *Ис 47, 8.

Пријетња Јерусалиму. Ушјешно обећање Месијанског времена.

3. Тешко граду одметничком и оскврњеном, насилничком!

2. Не слуша гласа, не прима наука, не узда се у Господа, не приступа к Богу својему.

3. *Кнезови су му у њему лавови који ричу; судије су му вуци вечерњи који не глођу кости до јутра.

*Јез 22, 27.

4. *Пророци су му хвалише, варалице; свештеници његови скврне светињу, изврћу закон. *Мих 3, 11.

5. Господ је праведан усред њега, не чини неправде, свако јутро износи суд свој на видјело, не изостаје, али безбожник не зна за стид.

6. Истријебих народе, куле им се разорише, улице им опустих, те нико не пролази; градови им се ископаше да нема никога, нема становника.

7. Рекох: Побојаћеш ме се, примићеш наук; неће му се затрти стан ничим са чим бих га походио; али они уранише те покварише сва дјела своја.

8. Зато чекајте ме, говори Господ, до дана кад ћу се подигнути на плијен; јер је суд мој *да саберем народе и купим царства, да излијем на њих гњев свој, ђсву жестину јарости своје, јер ће огањ ревности моје прождријети сву земљу. *Јл 3, 2; †Пс 79, 6.

9. Јер ћу тада промијенити народима усне, те ће бити чисте да би сви призивали име Господње и служили му сложнијем раменима.

10. Испреко ријека Хуских *који се мени моле, расијани моји, донијеће ми даре. *Пс 68, 31; Дап 8, 27.

11. Тада се нећеш више стидјети ниједнога од својих дјела којима си ми згријешо; јер ћу онда узети из тебе оне који се хвале славом твојом, и нећеш се више величати на светој гори мојој.

12. И оставићу у теби народ невољан и сиромашан, и они ће се уздати у име Господње.

13. Остатак Израиљев неће чинити безакоња нити ће говорити лажи, нити ће се наћи у устима њиховијем језик пријеваран; него ће пасти и лежати и неће бити никога да их плаши.

14. *Пјевај, кћери Сионска; кликуј, Израиљу; радуј се и весели се из свега срца, кћери Јерусалимска!

*Зах 9, 9.

15. Уклони Господ судове твоје, одврати непријатеље твоје; цар Израиљев Господ усред тебе је, нећеш се више бојати зла.

16. У онај дан рећи ће се граду Јерусалиму: Не бој се; Сиону: Немој да ти клону руке.

17. Господ Бог твој који је усред тебе, Силни, спашће те; *радоваће ти се веома, умириће се у љубави својој, веселиће се тебе ради пјевајући.

*Ис 62, 5.

18. Који туже за празницима, сабраћу их, који су из тебе, ради тешке срамоте која је на теби.

19. Гле, уништићу у оно вријеме све који те муче, *и избавићу хроне и сабрати одагнане, и добавићу им хвалу и славу по свој земљи гдје су били под срамотом. *Мих 4, 7.

20. У оно вријеме довешћу вас, у оно вријеме сабраћу вас; јер ћу вам додати славу и хвалу по свијем народима на земљи *кад повратим робље ваше пред вашим очима, говори Господ. *Соф 2, 7; Јер 29, 14.

КЊИГА ПРОРОКА АГЕЈА

Пријекор због незидана храма.

1. Друге године *цара Дарија, шестог мјесеца првога дана дође ријеч Господња преко Агеја пророка Зоровавелу, сину Салатилу, управитељу Јудејском, и Исусу, сину Јоседекову, поглавару свештеничком, говорећи:

*Језд 4, 24; 5, 1, 2.

2. Овако вели Господ над војскама говорећи: Тај народ говори: Још није дошло вријеме, вријеме да се сазида дом Господњи.

3. Зато дође ријеч Господња преко Агеја пророка говорећи:

4. *Је ли вама вријеме да сједите у кућама својим обложенијем даскама, а овај је дом пуст? *2 Сам 7, 2.

5. Зато сада овако вели Господ над војскама: Узмите на ум путове своје.

6. *Сијете много, а увозите мало; једете, а не бивате сити; пијете, а не напијате се; одијевате се, а ниједан не може да се згрије; и који заслужује новце, меће их у продрт тоболац.

*5 Мој 28, 38; Аг 2, 16.

7. Овако вели Господ над војскама: Узмите на ум путове своје.

8. Идите на гору, и донесите дрва, те зидајте дом; и биће ми мило, и прославићу се, вели Господ.

9. Изгледате много, а ето мало; и што унесете у кућу, ја раздухам. За што? вели Господ над војскама. Зато што је дом мој пуст, а ви сваки трчите за свој дом.

10. Зато се затвори небо над вама да нема росе, и земља се затвори да нема рода њезина.

11. *И дозвах сушу на земљу, и на горе, и на жито и на вино и на уље и на све што земља рађа, и на људе и на стоку † и на сваки рад ручни.

*1 цар 17, 1; † Аг 2, 17.

12. И послуша Зоровавел син Салатил и Исус, син Јоседеков, поглавар свештенички, и сав остатак народни глас Господа Бога својега и ријечи пророка Агеја, како га посла Господ Бог њихов, и побоја се народ Господа.

13. И говори Агеј, *посланик Господњи, народу као што га посла Господ, и рече: Ја сам с вама, говори Господ. *Зах 2, 7.

14. И Господ подиже дух Зоровавелу, сину Салатилу, управитељу Јудејском, и дух Исусу сину Јоседекову, поглавару свештеничком, и дух свему остатку народном, те дођоше и радише у дому Господа над војскама, Бога својега,

15. Двадесет четвртога дана шестог мјесеца, друге године цара Дарија.

Прорицање о будућој слави храма и о Месијанском времену.

2. Седмога мјесеца двадесет првога дана дође ријеч Господња преко Агеја пророка говорећи:

2. Кажи сада Зоровавелу, сину Салатилу, управитељу Јудејском, и Исусу, сину Јоседекову, поглавару свештеничком, и остатку народном говорећи:

3. *Ко је међу вама остао који је видео овај дом у првој слави његовој? А какав ви сада видите? Није ли према оном као ништа у вашим очима? *Језд 3, 12.

4. Него сада буди храбар, Зоровавелу, говори Господ, и буди храбар Исусе, сине Јоседеков, поглавару

свештенички, и буди храбар сав народе земаљски, говори Господ, и радите; јер сам ја с вама, говори Господ над војскама.

5. *По ријечи којом сам учинио завјет с вама кад изидосте из Мисира, [†]дух ће мој стајати међу вама, не бојте се. ^{*2 Мој 19, 5; †Зах 4, 6.}

6. Јер овако вели Господ над војскама: *Још једном, домало, и ја ћу потрести небеса и земљу и море и суху земљу; ^{*Јев 12, 26.}

7. И потрешћу све народе, и доћи ће изабрани из свијех народа, и напунићу овај дом славе, вели Господ над војскама.

8. Моје је сребро и моје је злато, говори Господ над војскама.

9. Слава ће овога дома пошљедњега бити већа него онога првога, вели Господ над војскама; и поставићу мир на овом мјесту, говори Господ над војскама.

10. Двадесет четвртога дана деветога мјесеца друге године Даријеве дође ријеч Господња преко Агеја пророка говорећи:

11. Овако вели Господ над војскама: Упитај свештенике за закон, и реци:

12. Гле, ако би ко носио свето место у скуту од хаљине своје, или би се скутом својим дотакао хљеба или варива или вина или уља или каквога год јела, би ли се осветио? А свештеници одговорише и рекоше: Не.

13. Потом рече Агеј: Ако би се ко нечист од мртваца дотакао чега тога, хоће ли бити нечисто? А свештеници одговорише и рекоше: Биће нечисто.

14. Тада Агеј одговори и рече: Такв је тај народ и такви су ти људи

преда мнош, говори Господ, и тако је све дјело руку њиховијех, и што год приносе тамо, нечисто је.

15. А сада узмите на ум, од овога дана назад, прије него се положи камен на камен у цркви Господњој,

16. Прије тога *кад ко дође ка гомили од двадесет мјера, бјеше десет; кад дође ка каци да добије педесет вједара из каце, бјеше двадесет;

^{*Аг 1, 6.}

17. Бих вас сушом и медљиком и грађом, свако дјело руку ваших; али се ви не обратисте к мени, говори Господ.

^{*Аг 1, 11.}

18. Узмите на ум, од тога дана назад, од дана двадесет четвртога мјесеца деветога, од дана кад се основа црква Господња, узмите на ум.

19. Има ли јоште сјемена у житници? Ни винова лоза ни смоква ни шипак ни маслина још не роди; од овога ћу дана благословити.

20. Потом дође ријеч Господња други пут Агеју двадесет четвртога дана мјесеца говорећи:

21. Кажи Зоровавељу, управитељу Јудејском, и реци: *Ја ћу потрести небо и земљу;

^{*Аг 2, 6.}

22. И превалићу пријесто царствима, и сатрћу силу царствима народнијем, превалићу кола и оне који сједе на њима, и нападаће коњи и коњици, сваки од мача брата својега.

23. У то вријеме, говори Господ над војскама, *узећу тебе, Зоровавељу, сине Салатиллов, слуго мој, говори Господ, и поставићу те као печат; јер сам те изабрао, говори Господ над војскама.

^{*Зах 4, 6, 7.}

КЊИГА ПРОРОКА ЗАХАРИЈЕ

*Опомињање на покаяње.
Појава анђела Господњег. Виђење
четири рога и четири ковача.*

1. Осмога мјесеца друге године Даријеве, дође ријеч Господња пророку *Захарији, сину Варахије сина Идова, говорећи:

**Језд 5, 1.*

2. Господ се врло разгневи на оце ваше.

3. Зато им реци: Овако вели Господ над војскама: *Вратите се к мени, говори Господ над војскама, и ја ћу се вратити к вама, вели Господ над војскама.

**Мал 3, 7; Јак 4, 8.*

4. Не будите као оци ваши којима викаху пређашњи пророци говорећи: Овако вели Господ над војскама: *Вратите се са злијех путова својих и од злијех дјела својих; али не послушаше нити пазеше на ме, говори Господ.

**Јер 3, 12; Јез 33, 11.*

5. Оци ваши гдје су? И ти пророци живе ли довијека?

6. Али ријечи моје и уредбе моје које заповиједах слугама својим пророцима не стигоше ли оце ваше? Те се они обратише и рекоше: Како Господ над војскама бјеше намислио учинити нам према путовима нашим и по дјелима нашим, тако нам учини.

7. Двадесет четвртога дана једанаестог мјесеца, а то је мјесец Сават, друге године Даријеве, дође ријеч Господња пророку Захарији, сину Варахије сина Идова, говорећи:

8. Видјех ноћу, а то човјек јахаше на коњу риђу, и стајаше међу миртама које бијаху у долу, а за њим бијаху *коњи риђи, шарени и бијели.

**Зах 6, 2-7.*

9. И рекох: Што је ово, господару мој? А анђео који говораше са мном рече ми: Ја ћу ти показати што је ово.

10. Тада човјек који стајаше међу миртама проговори и рече: Ово су које посла Господ да облазе земљу.

11. И они проговорише анђелу Господњему који стајаше међу миртама, и рекоше: Ми обидосмо земљу, и гле, сва земља почива и мирна је.

12. Тада анђео Господњи одговори и рече: *Господе над војскама, кад ћеш се већ смиловати Јерусалиму и градовима Јудинијем на које се гњевиш већ † седамдесет година?

**Пс 102, 13; † Дан 9, 2.*

13. А Господ одговори анђелу који говораше са мном, добријем ријечима, милијем ријечима.

14. И рече ми анђео који говораше са мном: Вичи и реци: Овако вели Господ над војскама: Ревнујем за Јерусалим и за Сион веома.

15. И гњевим се силно на народе безбрижне, *јер се мало разгневих, а они помогоше на зло.

**Ис 47, 6.*

16. Зато овако вели Господ: *Обратих се к Јерусалиму милошћу, дом ће се мој опет сазидати у њему, говори Господ над војскама, и уже ће се затегнути преко Јерусалима.

**Зах 8, 3.*

17. Још вичи и реци: Овако вели Господ над војскама: Опет ће градови моји обилovati добром, и Господ ће опет *утјешити Сион и опет ће изабрати Јерусалим.

**Јер 40, 1-2; 14, 1.*

18. Тада подигох очи своје и видјех, и гле, четири рога.

19. И рекох анђелу који говораше са мном: Што је то? А он ми рече: То су рогови који разметнуше Јуду, Израиља и Јерусалим.

20. Потом показа ми Господ четири ковача.

21. И рекох: Шта су ти дошли да раде? А он одговори и рече: Оно су рогови који разметнуше Јуду да нико

не подиже главу; а ови дођоше да их уплаше, да одбију роге народима, који подигоше рог на земљу Јудину да је разметну.

*Човјек с ужешом мјерачким. Радосно
доба повратка из Вавилона.
Позивање многобожаца.*

2. **О**пет подигох очи своје и видјех, и гле, човјек, *и у руци му уже мјерачко. *Јез 40, 3.

2. И рекох: Куда идеш? А он ми рече: Да измјерим Јерусалим да видим колика му је ширина и колика му је дужина.

3. И гле, анђео који говораше са мном изиде, и други анђео изиде му у сусрет.

4. И рече му: Трчи, говори оном младићу и реци: Јерусалимљани ће се населити по селима ради мноштва људи и стоке што ће бити у њему.

5. *И ја ћу му, говори Господ, бити зид огњен унаоколо и бићу за славу усред њега. *Зах 9, 8.

6. Еј, еј, бјежите из земље сјеверне, говори Господ, јер вас разасух у четири вјетра небеска, говори Господ.

7. Еј, Сионе, који сједиш код кћери Вавилонске, избави се.

8. Јер овако вели Господ над војскама: За славом посла ме к народима који вас оплијенише; *јер ко тиче у вас, тиче у зјеницу ока његова.

*5 Мој 32, 10.

9. Јер, ево, ја ћу махнути руком својом на њих, и биће плијен слугама својим, и познаћете да ме је послао Господ над војскама.

10. Пјевај и весели се, кћери Сионска, јер ево ја идем и наставаћу усред тебе, говори Господ.

11. *И многи ће се народи прилијепити ка Господу у тај дан, и биће

ми народ, и јџа ћу наставати усред тебе, и познаћеш да ме је послао к теби Господ над војскама. *Зах 8, 22; Ис 11, 10.

12. И Господ ће наслиједити Јуду, свој дио, у земљи светој, *и опет ће изабрати Јерусалим. *Зах 1, 17.

13. *Нека мучи свако тијело пред Господом, јер уста из светог стана својега. *Авак 2, 20.

*Исус, поглавар свештенички, пред
анђелом Господњим. Пророчанство о
Човјеку клици (Месији).*

3. **П**ослије ми показа Исуса, поглавара свештеничкога, који стајаше пред анђелом Господњим, и Сотону, *који му стајаше с десне стране да га пре. *Јов 1, 9; Отк 12, 10.

2. А Господ рече Сотони: *Господ да те укори, Сотоно, Господ да те укори, који изабра Јерусалим. Није ли он главња истргнута из огња?

*Јуд 9.

3. А Исус бијаше обучен у хаљине прљаве, и стајаше пред анђелом.

4. А он проговори и рече онима који стајаху пред њим: Скините с њега те прљаве хаљине. И рече му: Види, *узех с тебе безакоње твоје, и ѿбукох ти нове хаљине. *Ис 6, 7; Јис 61, 3.

5. И рекох: Нека му метну чисту *капу на главу. И метнуше му чисту капу на главу, и обукоше му хаљине; а анђео Господњи стајаше. *2 Мој 28, 39.

6. И анђео Господњи засвједочи Исусу говорећи:

7. Овако вели Господ над војскама: Ако узидеш мојим путовима, и ако уздржиш што сам наредио да се држи, тада ћеш ти судити дому мојему и чуваћеш тријемове моје, и даћу ти да ходиш међу овима што стоје.

8. Чуј, Исусе поглавару свештенички, ти и другови твоји што сједе

пред тобом, јер су ти људи чудо; ево, ја ћу довести слугу својега, *Клицу.

*Јер 23, 5; 33, 15; Зах 6, 12.

9. Јер гле, *камен који метнух пред Исуса, на том је једном камену †седам очију; гле, ја ћу га отесати, говори Господ над војскама, и узећу безакоње те земље у један дан.

*2 Мој 39, 6, 7; †Зах 4, 10; Отк 5, 6.

10. У тај дан, говори Господ над војскама, зваћете сваки ближњега својега *под винову лозу и под смокву.

*1 цар 5, 5; Мих 4, 4.

Златан свијећњак и двије маслине.

4. Потом врати се анђео који ми говораше, и пробуди ме као човјека који се буди ода сна.

2. И рече ми: Шта видиш? А ја рекох: Видим, ето *свијећњак сав од злата, и горе на њему чаша, † и седам жижака његовијех на њему, и седам лијевака за седам жижака што су горе на њему.*2 Мој 25, 31; † 2 Мој 25, 31-40.

3. И двије маслине уза њ, једна с десне стране чаши, а једна с лијеве.

4. И проговорих анђелу који говораше са мнош, и рекох: Што је то, господару мој?

5. А анђео који говораше са мнош одговори и рече ми: Зар не знаш што је то? И рекох: Не, господару мој.

6. А он одговори и рече ми говорећи: То је ријеч Господња Зоровавељу: Не силом ни крјепошћу, него духом мојим, вели Господ над војскама.

7. Што си ти, горо велика, пред Зоровавељем? Равница; и он ће изнијети највиши камен, с усклицима: *Милост, милост њему. *Пс 122, 6.

8. И дође ми ријеч Господња говорећи:

9. *Руке Зоровавељеве основаше овај дом, руке ће његове и † доврши-

ти, и познаћеш да ме је Господ над војскама послао к вама.

*Језд 3, 8; † Језд 6, 14-16.

10. Јер ко је презрео дан *малијех ствари? Јер ће се радовати кад виде камен мјерачки у руци Зоровавељу онијех седам очију Господњих које прелазе сву земљу.

*Аг 2, 3.

11. Тада одговарајући рекох му: Што су оне двије маслине с десне стране свијећњаку и с лијеве?

12. И опет проговорих и рекох му: Што су оне двије гранчице маслинове, што су међу два лијевка златна, који точе злато?

13. И рече ми говорећи: Зар не знаш што је то? А ја рекох: Не, господару мој.

14. Тада рече: *То су двије маслине које стоје код Господа све земље.

*Зах 6, 5; Отк 11, 4.

Књига што лежи; жена у ефи.

5. Потом опет подигох очи своје и видјех, а то књига лежаше.

2. И он ми рече: Шта видиш? А ја рекох: Видим књигу гдје лети, дужина јој двадесет лаката, а ширина десет лаката.

3. Тада ми рече: То је проклетство које изађе на сву земљу, јер сваки који краде истријебиће се по њој с једне стране, и који се год куне криво истријебиће се по њој с друге стране.

4. Ја ћу је пустити, говори Господ над војскама, те ће доћи на кућу лупежу и на кућу ономе који се куне мојим именом криво, и стајаће му усред куће и сатрће је, и дрвље јој и камење.

5. Потом изиде анђео који говораше са мнош, и рече ми: Подигни очи своје и види шта је ово што излази.

6. А ја рекох: Шта је? А он рече: То је ефа што излази. И рече: То им је око по свој земљи.

7. И гле, подизаше се таланат олова, и једна жена сјеђаше усред ефе.

8. И он рече: То је безбожност. И врже је усред ефе, и врже онај комад олова озго на ждријело јој.

9. И подигох очи своје и видјех, а то двије жене излажаху, и вјетар им бијаше под крилима, а крила им бијаху као у роде, и дигоше ефу међу земљу и небо.

10. И рекох анђелу који говораше са мнош: Куда оне носе ефу?

11. А он ми рече: Да јој начине кућу *у земљи Сенару; и ондје ће се намјестити и поставити на своје подножје. *1 Мој 11, 2.

Четвора кола. Поновно прорицање о Човјеку клици, који ће бити цар и свештеник.

6. Потом опет подигох очи своје, и видјех, а то четвора кола излажаху између двије горе, а те горе бијаху од мједи.

2. У првијем колима бјеху *коњи риђи, а у другим колима † коњи врани, *Зах 1, 8; Отк 6, 4; † Отк 6, 5.

3. А у трећим колима *коњи бијели, а у четвртијем колима коњи шарени, јаки. *Отк 6, 2.

4. И проговорив, рекох анђелу који говораше са мнош: Шта је то, господару мој?

5. А анђеод одговори и рече ми: То су четири вјетра небеска, који излазе испред Господа све земље, *гдје стајаше. *Зах 4, 14.

6. Коњи врани што су у једнијем, они иду у сјеверну земљу; а бијели иду за њима; а шарени иду у земљу јужну.

7. И јаки изашавши шћаху да иду и *пролазе земљу; и рече: Идите пролазите земљу. И стадоше пролазити земљу. *Зах 1, 10.

8. Тада ме зовну и рече ми: Види, који отидоше у земљу сјеверну, умирише дух мој у земљи сјеверној.

9. Потом ми дође ријеч Господња говорећи:

10. Узми од робља, од Хелдаја и од Товије и од Једаје, који дођоше из Вавилонске, па дођи истога дана и уђи у дом Јосије, сина Софонијина.

11. *Узми сребра и злата, и начини вијенце, и метни на главу Исусу, сину Јоседекову, поглавару свештеничком, *Зах 3, 8.

12. И реци му говорећи: Овако вели Господ над војскама: *Ево човјека којему је име Клица, која ће клијати с мјеста свога и саградиће цркву Господњу. *Зах 3, 8.

13. Јер ће он саградити цркву Господњу, и носиће славу, и сједјеће и владати на свом пријестолу, *и биће свештеник на пријестолу свом, и свјет мирни биће међу објема. *Пс 110, 4.

14. И вијенци нека буду Елему и Товији и Једаји и Хену, сину Софонијину, за спомен у цркви Господњој.

15. И *који су далеко, дођи ће и градиће цркву Господњу, и познаћете да ме је Господ над војскама послао к вама. И то ће бити ако узаслушате глас Господа Бога својега. *Ис 60, 10.

Боју се не свиђа спољашњи пош, већ добра дјела.

7. Потом четврте године цара Дарија дође ријеч Господња Захарији четвртога дана деветога мјесеца, Хаслева,

2. Кад послаше у дом Божји Сасара и Регемелеха и људе своје да моле Господа,

3. И да говоре свештеницима, који бијаху у дому Господа над војскама, и пророцима, и реку: Хоћемо ли

плакати *петогa мјесеца одвајајући се, како чинисмо већ толико година? *Јер 52, 12; Зах 8, 19.

4. И дође ми ријеч Господња говорећи:

5. Кажи свему народу земаљском и свештеницима, и реци: Кад *постисте и тужисте † петогa и седмогa мјесеца за седамдесет година, еда ли мени постисте? *Ис 58, 5; † Зах 8, 19.

6. А кад једете и пијете, не једете ли и не пијете ли сами?

7. Нијесу ли то ријечи које је Господ прогласио преко пређашњих пророка, кад Јерусалим бијаше насељен и миран и градови његови око њега, и кад бијаше насељен јужни крај и равница?

8. Дође ријеч Господња Захарији говорећи:

9. Овако говори Господ над војскама: *Судите право и будите милостиви и жалостиви један другом.

*Мих 6, 8.

10. *И не чините криво удовици ни сироти, иностранцу ни сиромашу, и не мислите зло један другом у срцу свом.

*2 Мој 22, 21, 22.

11. Али не хтјеше слушати, и узмакоше раменом натраг, и затискоше уши своје да не чују.

12. И срцем својим отврднуше као дијаманат да не чују закона и ријечи које сла Господ над војскама духом својим преко пророка пређашњих; зато дође велик гњев од Господа над војскама.

13. Зато, као што он вика а они не слушаше, тако и они викаше а ја их не слушах, говори Господ над војскама.

14. Него их разметнух вихором по свијем народима, којих не познаваше, и земља опустје иза њих да нико у њу не дохођаше нити се из ње враћаше, и обратише милу земљу у пустош.

Обећање будућега спасања Божијему народу, који ће многе многобошце подстаћи да шраже прарота Бога.

8. **О**пет дође ријеч Господа над војскама говорећи:

2. Овако вели Господ над војскама: *Ревнујем за Сион великом ревношћу, и великим гњевом ревнојем за њ.

*Зах 1, 14.

3. Овако вели Господ: *Вратих се у Сион и населих се усред Јерусалима, и Јерусалим ће се звати Град истинити, и гора Господа над војскама Света гора.

*Зах 1, 16; Пс 2, 6.

4. Овако вели Господ над војскама: *Опет ће сједјети старци и старице по улицама Јерусалимским, свако са штаком у руци од велике старости.

*Ис 65, 20.

5. И улице ће градске бити пуне дјетића и дјевојака, које ће се играти по улицама.

6. Овако вели Господ над војскама: Ако је чудно у очима остатку тога народа у ово вријеме, *еда ли ће бити чудно и у мојим очима? говори Господ над војскама.

*Лк 1, 37.

7. Овако вели Господ над војскама: Ево, ја ћу избавити свој народ из земље источне и из земље западне.

8. И довешћу их, и они ће наставити усред Јерусалима, и *биће ми народ и ја ћу им бити Бог, истином и правдом.

*Јер 24, 7.

9. Овако вели Господ над војскама: *Нека вам се укријепе руке који слушате у ово вријеме ове ријечи из уста пророчких од дана кад се основа дом Господа над војскама да се сазида црква.

*Ис 35, 3.

10. Јер прије тијех дана не бјеше плате ни за човјека ни за живинче, нити бјеше мира од непријатеља ни ономе који одлажаше ни ономе који долажаше, и пустих све људе једнога на другога.

11. А сада нећу бити као прије остатку тога народа, говори Господ над војскама.

12. Него ће усјев бити миран, винова ће лоза носити плод свој, и земља ће рађати род свој, и небо ће давати росу своју; и све ћу то дати у наслєдство остатку тога народа.

13. И као што бијасте уклон међу народима, доме Јудин и доме Израиљев, тако ћу вас избавити, *те ћете бити благослов; не бојте се, нека вам се окријепа руке. *1 Мој 12, 2.

14. Јер овако вели Господ над војскама: Као што вам намислих зло учинити кад ме разгневише оци ваши, вели Господ над војскама, и не раскајах се,

15. Тако опет у ове дане намислих да добро чиним Јерусалиму и дому Јудину; не бојте се.

16. Ово је што треба да чините: *Говорите истину један другом, судите право и мирно на вратима својим; *Еф 4, 25.

17. *И не мислите један другOME зло у срцу свом, и не љубите криве заклетве, јер на све то мрзим, говори Господ. *Зах 7, 10.

18. Потом дође ми ријеч Господа над војскама говорећи:

19. Овако вели Господ над војскама: *Пост четвртога мјесеца, и † пост петогa и **пост седмога и †† пост десетогa обратиће се дому Јудину у радост и весеље и у празнике веселе; али љубите истину и мир. *Јер 52, 6; † Јер 52, 12; Зах 7, 3, 5; **Јер 41, 1; †† Јер 52, 4.

20. Овако вели Господ над војскама: Још ће долазити народи и становници многих градова;

21. Долазиће становници једногa у други говорећи: Хајдемо да се молимо Господу и да тражимо Господа над војскама; идем и ја.

22. Тако ће доћи многи народи и силни народи да траже Господа над

војскама у Јерусалиму и да се моле Господу.

23. Овако вели Господ над војскама: У то ће вријеме десет људи од свијех језика народнијех ухватити једногa Јудејца за skut говорећи: Идемо с вама, јер чујемо да је Бог с вама.

Скрушености мнојобожца. Обећање мирнога и моћнога Цара, Месије.

9. Бреме ријечи Господње земљи Адраху и *Дамаску, гдје ће починути, јер је Господње око на људима и на свијем племену-ма Израиљевијем. *Ис 17.

2. И Емат ће захватити, и *Тир и Сидон, ако и јесу веома мудри, *Ис 23; Јер 47, 4; Јез 26-28.

3. И Тир сагради себи град, и сабра сребра као праха, и злата као کالا по путу.

4. Гле, Господ ће га отјерати, и врћи ће у море силу његову, и он ће огњем изгорјети.

5. *Аскалон ће видјети и уплашиће се, и Газа ће се врло узмучити, и Акарон што га осрамоти надање његово, и погинуће цар у Гази; и Аскалон се неће населити. *Јер 47, 1, 5.

6. И у Азоту ће сједјети *туђин, и понос ћу Филистејски затрти. *5 Мој 23, 3.

7. И уклонићу крв њихову од уста њиховијех, и гадове њихове из зуба њиховијех, и ко остане биће и он Бога нашега, и биће као поглавар у Јуди, а Акарон као *Јевусејац. *Инав 15, 63; 2 Сам 24, 18.

8. И поставићу окó код дома својега супрот војсци, супрот онима који одлазе и долазе, и настојник неће више пролазити кроз њих, јер сада погледах својим очима.

9. *Радуј се много, кћери Сионска, подвикуј, кћери Јерусалимска; ево, Цар твој иде к теби, праведан је

и спасава, кротак и јаше на магарцу, и на магарету, младегу магаричину.

*Соф 3, 14; Мт 21, 5.

10. *Јер ћу истријебити из Јефрема кола и из Јерусалима коње; и истријебиће се лук убојити; и он ће казивати мир народима, и власт ће му бити од мора до мора и од ријеке до крајева земаљских.

*Мих 5, 10.

11. А ти, *за крв зајета твојега пустих сужње твоје из јаме, гдје нема воде.

*2 Мој 24, 8.

12. Вратите се ка граду, сужњи, који се надате, још ти и данас јављам *да ћу ти платити двојином.

*Ис 61, 7.

13. Јер запех себи Јуду као лук и напуних Јефрема, и подигох синове твоје, Сионе, на синове твоје, Јаване, и учиних те да си као мач јуначки.

14. И Господ ће се показати над њима, и стријела ће његова изаћи као муња, и Господ ће Господ затрубити у трубу и поћи ће с вихорима јужнијем.

15. Господ над војскама заклањаће их, и они ће јести погазивши камење из праћке, и пиће подвикујући као од вина, и биће пуни као чаша, као углови од олтара.

16. И Господ Бог њихов избавиће их у тај дан као стадо својега народа, јер ће се камење у вијенцу подигнути у земљи његовој.

17. Јер колико ће бити добро његово и колика љепота његова! Од жита ће расти момци, а од слаткога вина дјевојке.

Народ се спасава насилника, сабира се и ојетш заводија блајослов.

10. И штите од Господа дажда у вријеме познога дажда, Господ ће пустити муње, и даће вам изобила дажда и свакоме траве у пољу.

2. Јер ликови говоре ништавило и врачии виде лаж и говоре залудне сне, тјеше таштином; зато отидоше као стадо и ојадише се, јер не бјеше пастира.

3. Гњев се мој распали на пастире, и покарах јарце; јер Господ над војскама обиде стадо своје, дом Јудин, и учини да су му као коњ окићен за бој.

4. Од њега је утао, од њега коље, од њега лук убојити, од њега излази и сваки настојник.

5. И они ће бити као јунаци, газиће у боју као блато по улицама, и биће се, јер је Господ с њима, и који јашу на коњма осрамиће се.

6. И укријепићу дом Јудин, и дом ћу Јосифов спасти, и доведићу их натраг, јер ми их је жао, и биће као да их нијесам одбацио, јер сам ја Господ Бог њихов и услишићу их.

7. И они од Јефрема биће као јунак, и срце ће им бити весело као од вина, и синови њихови видјеће и веселиће се, и срце ће им се радовати о Господу.

8. Зазвиждаћу им и сабраћу их, јер ћу их избавити, и они ће се умножити као што су се били умножили.

9. И *расијаћу их међу народе да се у даљнијем мјестима опомињу мене, и живећи са синовима својима да се врате.

*Ис 66, 19; Јер 51, 50.

10. И доведићу их натраг из земље Мисирске, и сабраћу их из Асирске, и доведићу их у земљу Галадску и на Ливан; и неће им бити доста мјеста.

11. *И од тјескобе ће пријећи преко мора, и разбиће вале у мору, и све ће дубине ријеци пресахнути, и обориће се понос Асирски и палица ће се Мисирска узети.

*Ис 11, 15.

12. И укријепићу их Господом, и они ће ходити у име његово, говори Господ.

Јадиковање збој невјерних иасттира народних. Шштајови, блајоси и свеа.

Тридесет сребрника за једнога Доброга иасттира.

11. Отвори, Ливане, врата своја, и огањ нека прождре кедре твоје.

2. Ридај, јело, јер паде кедар, јер красници пропадаше; ридајте, храстови Васански, јер се посијече шума ограђена.

3. Стоји јаук пастира, јер се затре слава њихова; стоји рика лавова, јер се опустоши понос Јордански.

4. Овако вели Господ Бог мој: Паси овце кланице,

5. Које убијају они који их држе, нити их ко криви, и који их продају говоре: Благословен да је Господ, обогатих се; и који их пасу, ниједан их не жали.

6. Зато нећу више жалити становника земаљских, говори Господ, него ћу, ево, предати једнога другогме у руке и у руке цару њихову, и они ће потрти земљу, а ја је нећу избавити из руку њиховијех.

7. И пасох овце кланице, невољне од стада, и узев два штапа назвах један благост, а други назвах свеца, и пасох стадо.

8. И погубих три пастира за мјесеца дана, јер се душа моја љућаше на њих, и душа њихова мржаше на ме.

9. И рекох: Нећу вас више пасти; *која погине нека погине, и која пропадне нека пропадне, и које остану нека једу месо једна другој. *Јер 15, 2.

10. И узех свој штап, благост, и сломих га да укинем завет свој који учиних са свијем народима.

11. И укиде се онога дана, и *невољни од стада, који гледаху на ме, познаше доиста да бјеше ријеч Господња. *Зах 11, 7.

12. И рекох им: Ако вам је драго, дајте ми моју плату; ако ли није, немојте; *и измјерише ми плату, тридесет сребрника. *Мт 26, 15.

13. И рече ми Господ: Баци лончару ту часну цијену којом ме прецијенише. И узев *тридесет сребрника баких их у дом Господњи лончару.

*Мт 27, 9, 10.

14. Потом сломих други штап свој, свезу, да укинем *братство између Јуде и Израиља. *Јез 37, 22.

15. И Господ ми рече: Узми још оправу безумна пастира.

16. Јер ево, ја ћу подигнути пастира у земљи, који неће обилазити оне која гине, неће тражити нејаке, нити ће лијечити рањене, нити ће носити сустале, него ће јести месо од претилијех, и папке ће им кидати.

17. Тешко пастиру никаквом који оставља стадо! Мач му је над мишицом и над деснијем оком; мишица ће му усахнути и десно ће му око потамњети.

*Моћна Божија заштити Јерусалима.
Обећање духа милости. Туловање
народно за Оним која су њрболи.*

12. Бреме ријечи Господње за Израиља. Говори Господ који је разапео небеса и основао земљу, и створио човјеку дух који је у њему:

2. Ево, ја ћу учинити Јерусалим *чашом за опијање свијем народима унаоколо, који ће опсјести Јерусалим ратујући на Јуду. *Ис 51, 17; Јер 25, 15-29.

3. И у тај ћу дан учинити Јерусалим тешким каменом свијем народима; који га год хтједбуду дигнути, сатрће се, ако би се и сви народи земаљски сабрали на њ.

4. У тај ћу дан, говори Господ, учинити да сви коњи буду плашљиви и сви коњаници безумни; и отворићу очи своје на дом Јудин, и ослијепићу све коње народима.

5. Те ће говорити главари Јудини у срцу свом: Јаки су ми становници Јерусалимски Господом над војскама, Богом својим.

6. У онај ћу дан учинити да главари Јудини буду *као огњиште у дрвима и као луч запаљен у сноповима, те ће прождријети и надесно и налијево све народе унаоколо, а Јерусалим ће још остати на свом мјесту, у Јерусалиму. *Авд 18.

7. И Господ ће сачувати шаторе Јудине најприје, да се не диже над Јудом слава дома Давидова и слава становника Јерусалимских.

8. У онај ће дан Господ заклањати становнике Јерусалимске, и *најслабији међу њима биће у тај дан као Давид, и дом ће Давидов бити као Бог, као анђео Господњи пред њима. *Ис 33, 24.

9. И у тај дан тражићу да истријем све народе који дођу на Јерусалим;

10. И *излићу на дом Давидов и на становнике Јерусалимске дух милости и молитава, и ђпогледаће на мене Којега прободоше; и плакаће за Њим као за јединцем, и тужиће за Њим као за првенцем. *Јл 2, 28; †Јн 19, 37; Отк 1, 7.

11. У оно ће вријеме бити тужњава велика у Јерусалиму као тужњава у Ададримону у *пољу Мегидонском. *2 дн 35, 22-25.

12. И тужиће земља, свака породица напосе; породица дома Давидова напосе, и жене њихове напосе; породица дома Натанова напосе, и жене њихове напосе;

13. Породица дома Левијева напосе, и жене њихове напосе; породица Семејева напосе, и жене њихове напосе;

14. Све остале породице, свака напосе, и жене њихове напосе.

*Благодати Новога завјешта. Смрти
Великога Иасишара. Распурање
и прикућљање његовога сјада.*

13. У тај ће дан бити *отворен извор дому Давидову и становницима Јерусалимским за гријех и за нечистоту. *Ис 12, 3.

2. И у тај ћу дан, говори Господ над војскама, *истријебити из земље

имена идолима да се више не спомињу, и пророке и нечисти дух уклонићу из земље. *Мих 5, 12.

3. И ако ко још успорокује, рећи ће му отац његов и мати његова, који га родише: Нећеш бити жив, јер си говорио лаж у име Господње. И отац ће га његов и мати његова, који га родише, *пробости што пророкова.

*5 Мој 13, 6.
4. И у тај ће се дан стидјети пророци сваки своје утваре, кад би пророковао, и неће се огртати *плаштем од костријети да би лагали. *2 цар 1, 8.

5. Него ће сваки рећи: Нијесам пророк, ратар сам, јер ме човјек најми од младости моје.

6. И ако му ко рече: Какве су ти то ране на руку? Он ће одговорити: Допадох их у кући пријатеља својих.

7. Мачу, устани на пастира мојега и на човјека друга мојега, говори Господ над војскама, *удари Пастира, и овце ће се разбјећи, али ћу окренути руку своју к малима. *Мт 26, 31.

8. И у свој земљи, говори Господ, два ће се дијела истријебити у њој и погинути, а трећи ће остати у њој;

9. И ту ћу трећину метнути у огањ, и претопићу их како се претапа сребро, и окушаћу их како се куша злато; они ће призвати име моје, и ја ћу им се одазвати и *рећи ћу: То је мој народ; а они ће рећи: Господ је Бог наш. *Ос 2, 23.

*Јерусалим у невољи. Божанско
спасење. Кажњавање непријатеља.
Слава и простираниство царства
Божијега. Све ће бити светиња Господова.*

14. Ево, иде дан Господњи, и плијен ће се твој раздијелити усред тебе.

2. Јер ћу скупити све народе на Јерусалим у бој, и град ће се узети, и куће оплијенити и жене осрамотити, и половина ће града отићи у ропство, а остали народ неће се истријебити из града.

3. Јер ће Господ изаћи, и војеваће на народе као што војује на дан кад је бој.

4. И ноге ће његове стати у тај дан на гори Маслинској која је према Јерусалиму с истока, и гора ће се Маслинска распасти по сриједи на исток и на запад да ће бити продол врло велика, и половина ће горе уступити на сјевер а половина на југ.

5. И бјежаћете у продол горску, јер ће продол горска допирати до Асала, и бјежаћете као што бјежасте од *труса у вријеме Озије, цара Јудина; и доћи ће Господ Бог мој, и сви ће свети бити с тобом. *Ам 1, 1.

6. И у тај дан неће бити видјело свијетло и мрачно;

7. Него ће бити један дан, *који је познат Господу, неће бити дан и ноћ, јер ће и увече бити свјетлост. *Мк 13, 32.

8. И у тај ће дан *протећи из Јерусалима вода жива, пола к источном мору, а пола к западном мору, и биће и љети и зими. *Јез 47, 1-8.

9. И Господ ће бити *Цар над свом земљом, у онај дан биће Господ један и име његово једно. *Пс 97, 1; Отк 11, 15.

10. И сва ће се земља претворити у равницу од Гаваје до *Римона с југа Јерусалиму, који ће се подигнути и населити на свом мјесту од врата Венијаминијех до мјеста гдје су прва врата, до врата на углу, ђи од куле Ананејлове до тијеска царева. *ИНав 15, 32; Јер 31, 38.

11. И они ће наставати у њему, и неће више бити проклетства, и Јерусалим ће стајати без страха.

12. А ово ће бити зло којим ће Господ ударити све народе који би војевали на Јерусалим: тијело ће сва-

ком посахнути док још стоји на ногу, и очи ће сваком посахнути у рупама својим, и језик ће сваком посахнути у устима.

13. И у то ће вријеме бити велика сметња међу њима од Господа, и хватаће један другог за руку, и рука ће се једнога подигнути на руку другог.

14. А и Јуда ће војевати на Јерусалим, и благо свијех народа унаоколо сабраће се, злато и сребро и одијело врло много.

15. И зло као то зло снаћи ће коње, мазге, камиле и магарце и сву стоку која буде у том околу.

16. И ко год остане од свијех народа који дођу на Јерусалим, свак ће долазити од године до године да се поклони Цару Господу над војскама и да празнује празник сјеница.

17. И ако који од племена земаљских не би дошли у Јерусалим да се поклоне Цару Господу над војскама, на њих неће бити дажда;

18. И ако се племе Мисирско не би подигло и дошло, на које не дажди, биће исто зло којим ће Господ ударити народе који не би долазили да празнују празник сјеница.

19. Такви ће бити гријех Мисирцима и гријех свијем народима који не би долазили да празнују празник сјеница.

20. У тај ће дан бити на звонцима коњским: *Светиња Господу; и лонци ће у дому Господњем бити као здјеле пред олтаром; *2 Мој 28, 36.

21. И сви ће лонци у Јерусалиму и у Јуди бити светиња Господу над војскама, и сви који хоће да принесу жртву долазећи узимаће их и кухати у њима; и у тај дан неће више бити *Хананејца у дому Господа над војскама. *Отк 21, 27.

КЊИГА ПРОРОКА МАЛАХИЈЕ

*Израиљева незахвалност.
Кажњавање свештеника и народа
због незаконитих жртве.*

1. Бреме ријечи Господње Израиљу преко Малахије.

2. Љубим вас, вели Господ; а ви говорите: У чем нас љубиш? Не бјеше ли Исав брат Јакову? говори Господ; али *Јакова љубих. *Рим 9, 13.

3. А на Исава мрзих; зато горе његове опустих и наслѣдство његово дадох *змајевима из пустиње. *Ис 34, 13.

4. Што Едом говори: Осиромашимо, али ћемо се повратити и саградити пуста мјеста, овако вели Господ над војскама: Нека они граде, али ћу ја разградити, и они ће се звати: Крајина безаконичка и народ на који се гњеви Господ довијека.

5. И очи ће ваше видјети и ви ћете рећи: Велик је Господ на међама Израиљевијем.

6. Син *поштује оца и слуга господара својега; ако сам ја отац, гдје је част моја? И ако сам господар, гдје је страх мој? вели Господ над војскама вама, свештеници, који презирете име моје и говорите: У чем презиремо име твоје? *2 Мој 20, 12.

7. Доносите на мој олтар хљеб оскврњен и говорите: Чим те оскврнисмо? Тијем што говорите: Сто је Господњи за презирање.

8. И *кад доносите слијепо на жртву, није ли зло? И кад доносите хромо или болесно, није ли зло? Однеси га старјешини својему, хоћеш ли му угодити и хоће ли погледати на те? вели Господ над војскама. *3 Мој 22, 22.

9. Зато, молит се Богу да се смиљује на нас; кад је то из ваших руку, хоће ли на кога од вас гледати? говори Господ над војскама.

10. Ко је међу вама који би затворио врата или запалио огањ на мом олтару ни за што? Нијесте ми мили, вели Господ над војскама, и нећу примити дара из ваше руке.

11. Јер од истока сунчаног до запада велико ће бити име моје међу народима, и на сваком ће се мјесту приносити кад имену мојему и чист дар; јер ће *име моје бити велико међу народима, вели Господ над војскама. *Ис 60, 1-7.

12. А ви га скврниите говорећи: Сто је Господњи нечист, и што се поставља на њ, јело је за презирање.

13. И говорите: Гле, колика мука! А могло би се одухнути, говори Господ над војскама; и доносите отето, и хромо и болесно доносите на дар; еда ли ћу примити из руке ваше? говори Господ.

14. Проклет да је варалица који има у свом стаду мушко и завјетује, па приноси Господу кварно; јер сам велик цар, вели Господ над војскама, и име је моје страшно међу народима.

*Пројавијед против свештеника
и народа и казна због тријехова,
нарочито због бракова са
многобожачким женама.*

2. И тако сада вама је ова заповијест, свештеници.

2. *Ако не послушате и не ставите у срце да дате славу имену мојему, вели Господ над војскама, тада ћу пустити на вас проклетство и проклећу благослове ваше; и проклех их, јер не стављате у срце. *5 Мој 28, 15.

3. Ево, ја ћу вам покварити усјев, и бацићу вам балегу у лице, балегу пражника ваших, да вас однесе са собом.

4. И познаћете да сам вам ја послао ову заповијест да би био мој завјет с Левијем, вели Господ над војскама.

5. Завјет мој за живот и мир бјеше с њим, и дадох му то за страх, јер ме се бојаше и имена се мојега страшаше.

6. Закон истинити бјеше у устима његовијем, и безакоње се не нађе на уснама његовијем; у миру и право иде са мнош и многе одврати од безакоња.

7. Јер *усне свештеникове треба да чувају знање и закон да се тражи из његовијех уста, јер је *анђео Господа над војскама. *5 Мој 33, 10; † Аг 1, 13.

8. Али ви зађосте с пута и учинисте те се многи спотакоше о закон, покваристе завјет Левијев, вели Господ над војскама.

9. Зато и ја вас учиних презреним и поништеним у свега народа, као што се ви не држите мојих путова и у закону гледате ко је ко.

10. Није ли нам свјема један отац? *Није ли нас један Бог створио? Зашто невјеру чинимо један другоме скврнећи завјет отаца својих? *Јов 31, 15.

11. Јуда чини невјеру, и гад се чини у Израилу и у Јерусалиму; јер скврни Јуда светињу Господњу, коју би му ваљало љубити, *женећи се кћерју туђега бога. *Језд 9, 1.

12. Господ ће истријебити из шатора Јаковљевијех човјека који чини тако, који стражи и који одговара, и који приноси принос Господу над војскама.

13. Још и ово чините: Покривате сузама олтар Господњи, плачем и уздасима; зато *не гледа више на принос, нити му је драго примити што из ваших руку. *Мал 1, 10.

14. А ви говорите: Зашто? Зато што је Господ свједок између тебе и

жене младости твоје, којој ти чиниш невјеру, а она ти је другарица и жена, с којом си у вјери.

15. Јер није ли учинио једно, ако и имаше још више духа? А зашто једно? Да тражи сјеме Божије; зато чувајте дух свој, и жени младости своје не чините невјере.

16. Јер *Господ Бог Израилев вели да мрзи на пуштање, јер такви покрива насиље плаштем својим, говори Господ над војскама; зато чувајте дух свој да не чините невјере.

*5 Мој 24, 1.

17. *Досађујете Господу ријечима својим и говорите: У чем му досађујемо? У том што говорите: Ко год чини зло, по вољи је Господу, и такви су му мили; или: Гдје је Бог који суди?

*Мал 3, 13-15.

О Месијиним Прейсци.

3. Ево, *ја ћу послати анђела својега, који ће приправити пут преда мнош, и изненада ће доћи у цркву своју Господ, којег ви тражите, и анђео завјетни, којег ви желите, ево доћи ће, вели Господ над војскама. *Мт 11, 10; Мк 1, 2; Лк 1, 17.

2. Али ко ће поднијети дан доласка његова? И ко ће се одржати кад се покаже? Јер је *он као огањ ливчев и као мило бјељарско. *Ис 1, 25.

3. И *сјешће као онај који лије и чисти сребро, и очистиће синове Левијеве, и претопиће их као злато и сребро, и они ће приносити Господу приносе у правди. *Ис 1, 25; Зах 13, 9.

4. И угодан ће бити Господу принос Јудин и Јерусалимски као у старо вријеме и као пређашњих година.

5. И доћи ћу к вама на суд, и бићу брз свједок против врачака и против прељубочинаца, и против онијех који

се куну криво и против онијех који закидају најам најамнику, и удовици и сироти и дошљаку криво чине и не боје се мене, вели Господ над војскама.

6. Јер ја Господ не мијењам се; зато ви, синови Јаковљеви, не изгибосте.

7. Од времена отаца својих одступисте од уредаба мојих и не држасте их. *Вратите се к мени, и ја ћу се вратити к вама, вели Господ над војскама. Али велите: У чем бисмо се вратили? *Зах 1, 3.

8. Еда ли ће човјек закидати Бога? А ви мене закидате; и говорите: У чем те закидамо? У десетку и у приносу.

9. Проклети сте, јер ме закидате, ви, сав народ.

10. Донесите све десетке у спреме да буде хране у мојој кући, и окушајте ме у том, вели Господ над војскама, хоћу ли вам отворити уставе небеске и излити благослов на вас да вам буде доста.

11. И запријетићу вас ради прождрљивцу, те вам неће кварити рода земаљскога, и винова лоза у пољу неће вам бити неродна, вели Господ над војскама.

12. И зваће вас блаженим сви народи, јер ћете бити земља мила, вели Господ над војскама.

13. Жестоке бјеху ваше ријечи на ме, вели Господ; а ви велите: Шта говорисмо на тебе?

14. *Рекосте: Залуду је служити Богу, и каква ће бити корист да држимо што је наредио да се држи, и да ходимо жалосни пред Господом над војскама? *Пс 73, 13; Зах 7, 3, 5.

15. Зато, *хвалимо поносите да су срећни; напредују који чине безако-

ње, и који искушавају Бога, избављају се. *Пс 73, 12; Мал 2, 17.

16. Тада који се боје Господа говорише један другоме, и погледа Господ, и чу, и написа се књига за спомен пред њим за оне који се боје Господа и мисле о имену његову.

17. *То ће ми бити благо, вели Господ над војскама, у онај дан кад ја учиним, и бићу им милостив као што је отац милостив своме сину који му служи. *2 Мој 19, 5.

18. Тада ћете се обратити и видјете разлику између праведника и безбожника, између онога који служи Богу и онога који му не служи.

Господ о будућности.

4. Јер, гле, иде дан који гори као пећ, и сви ће поносити и сви који раде безбожно бити стрњика, и упалиће их дан који иде, вели Господ над војскама, и неће им оставити ни коријена ни гране.

2. А вама који се бојите имена мојега, грануће *Сунце правде, и здравље ће бити на зрацима његовијем, и излазићете и скакаћете као теоци од јасала. *Лк 1, 78.

3. И изгазићете безбожнике, јер ће они бити пепео под вашим ногама у *дан кад ја учиним, вели Господ над војскама. *Зах 3, 17.

4. Памтите закон Мојсија, слуге мојега, којему заповједих на Хориву за свега Израиља уредбе и законе.

5. Ево, ја ћу вам послати *Илију пророка прије него дође велики и страшни дан Господњи; *Мт 11, 14; 17, 11-33.

6. И *он ће обратити срце отаца к синовима, и срце синова к оцима њиховијем, да не дођем и затрем земљу. *Лк 1, 17.

СВЕТО ПИСМО НОВОГА ЗАВЈЕТА

ПРЕВОД

КОМИСИЈЕ
СВЕТОГ АРХИЈЕРЕЈСКОГ СИНОДА
СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ

СВЕТО ЈЕВАНЂЕЉЕ ОД МАТЕЈА

*Родослов Исуса Христа
и његово рођење.*

1. Родослов *Исуса Христа, сина Давидова, † Авраамова сина. *Лк 3, 23; † 1 Мој 22, 18.

2. *Авраам роди Исака. А † Исак роди Јакова. А **Јаков роди Јуду и браћу његову. *1 Мој 21, 3;

† 1 Мој 25, 26; **1 Мој 29, 35.

3. А Јуда роди *Фареса и Зару с Тамаром. А Фарес роди Есрома. А Есром роди Арама. *Рута 4, 18-22;

† 1 Мој 38, 29, 30.

4. А Арам роди Аминадава. А Аминадав роди Наасона. А Наасон роди Салмона.

5. А Салмон роди Вооза с Рахавом. А Вооз роди Овида с Рутот. А Овид роди Јесеја.

6. А Јесеј роди Давида цара. А *Давид цар роди Соломона са Уријиницом. *2 Сам 12, 24.

7. А *Соломон роди Ровоама. А Ровоам роди Авију. А Авија роди Асу. *1 дн 3, 10-16.

8. А Аса роди Јосафата. А Јосафат роди Јорама. А Јорам роди Озију.

9. А Озија роди Јоатама. А Јоатам роди Ахаза. А Ахаз роди Језекију.

10. А Језекија роди Манасију. А Манасија роди Амона. А Амон роди Јосију.

11. А Јосија роди Јехонију и браћу његову, у *сеоби вавилонској.

*2 цар 25, 7, 11, 21.

12. А по сеоби вавилонској, *Јехонија роди Салатила. А Салатил роди † Зоровавеља. *1 дн 3, 17; † Језд 3, 2.

13. А Зоровавељ роди Авиуда. А Авиуд роди Елиакима. А Елиаким роди Азора.

14. А Азор роди Садока. А Садок роди Ахима. А Ахим роди Елиуда.

15. А Елиуд роди Елеазара. А Елеазар роди Матана. А Матан роди Јакова.

16. А Јаков роди *Јосифа, мужа Марије, од које се роди Исус звани Христос. *Лк 1, 27.

17. Свега, дакле, кољена од Авраама до Давида, кољена четрнаест, а од Давида до сеобе вавилонске кољена четрнаест, и од сеобе вавилонске до Христа, кољена четрнаест.

18. А рођење Исуса Христа овако би: Кад је мати његова Марија била обручена Јосифу, а прије него што се бјеху састали, нађе се да је затруднила *од Духа Светог. *Лк 1, 35.

19. А Јосиф муж њезин, будући праведан и не хотећи је јавно изобличити, намисли је тајно отпустити.

20. Но кад он тако помисли, гле, јави му се у сну анђео Господњи говорећи: Јосифе, сине Давидов, не бој се узети Марију жену своју; јер оно што се у њој зачело од Духа је Светог.

21. *Па ће родити сина, и надјени му име Исус; † јер ће он спасти народ свој од гријеха њихових.

*Лк 1, 31; † Дап 4, 12; Пс 130, 8.

22. А све се ово догодило да се испуни што је Господ казао преко пророка који говори:

23. *Ето, дјевојка ће зачети, и родиће сина, и надјенуће му име Емануил, што ће рећи: С нама Бог.

*Ис 7, 14.

24. Уставши Јосиф од сна, учини како му заповједи анђео Господњи и узе жену своју.

25. И не знадијаше за њу док не роди *сина својега првенца, и надјену му име Исус. *Лк 2, 7.

*Долазак мудраца са Истока.
Бјекство Исусово у Египат.
Ирод убија витлејемску дјецу.
Исусов повратак из Египта
у Назарет.*

2. А *када се Исус роди у Витлејему јудејскоме у да-не Ирода цара, где, дођоше мудраци од Истока у Јерусалим и рекоше:

*Лк 2, 1-7.

2. Гдје је цар јудејски који се роди? Јер видјесмо *његову звијезду на Истоку и дођосмо да му се поклонимо.

*4 Мој 24, 17.

3. Када то чу цар Ирод, уплаши се, и сав Јерусалим са њим.

4. И сабравши све првосвештенике и књижевнике народне, питаше их гдје ће се Христос родити.

5. А они рекоше: У Витлејему јудејскоме; јер је тако пророк написао:

6. *И ти Витлејеме, земљо Јудина, ни по чем ниси најмањи међу кнежевима Јудиним; јер ће из тебе изићи Вођа који ће напасати народ мој Израиља.

*Мих 5, 2; Јн 7, 42.

7. Онда Ирод, тајно дозвавши мудраце, сазнаде од њих када се појавила звијезда.

8. И пославши их у Витлејем, рече: Идите и распитајте се добро за дијете, па када га нађете, јавите ми, да и ја дођем да му се поклоним.

9. А они, саслушавши цара, пођоше, и где, звијезда, коју су видјели на Истоку, иђаше пред њима док не дође и стаде одозго гдје бјеше дијете.

10. А кад видјеше звијезду, обрадоваше се веома великом радости.

11. И ушавши у кућу, видјеше дијете са Маријом матером његовом, и падоше и поклонисе му се, па отворивши ризнице своје, принесоше му *даре: злато, тамјан и смирну.

*Пс 72, 10; Ис 60, 6.

12. И примивши у сну заповјест да се не враћају Ироду, другим путем отидоше у земљу своју.

13. А кад они отидоше, а то анђео Господњи јави се Јосифу у сну и рече: Устани, узми дијете и матер његову, *па бјежи у Египат, и буди ондје док ти не кажем: јер ће Ирод тражити дијете да га погуби.

*Ис 19, 1.

14. И он уставши, узе дијете и матер његову ноћу и отиде у Египат.

15. И би тамо до смрти Иродове – да се испуни што је Господ рекао преко пророка који говори: *Из Египта дозвах сина својега.

*Ос 11, 1.

16. Тада Ирод, видјев да су га мудраци преварили, разгњеви се веома и посла те погуби сву дјецу по Витлејему и по свој околини његовој од двије године и ниже, по времену које је тачно дознао од мудраца.

17. Тада се испуни што је рекао пророк *Јеремија говорећи:

*Јер 31, 15.

18. Глас у Рами чу се, плач и ридање и нарицање много, *Рахиља оплакује дјецу своју, и неће да се утјешу, јер их нема.

*1 Мој 35, 19.

19. А по смрти Иродовој, где, анђео Господњи јави се у сну Јосифу у Египту.

20. И рече: Устани, узми дијете и матер његову и иди у земљу Израиљеву; јер су помрли они који су тражили душу дјетета.

21. А он уставши, узе дијете и матер његову, и дође у земљу Израиљеву.

22. Али чувши да Архелај царује у Јудеји умјесто Ирода, оца својега, побоја се онамо ићи, него, примивши у сну заповијест, отиде у крајеве галилејске.

23. И дошавши настани се у граду званом *Назарет, да се испуни што су рекли пророци да ће се Назарећанин назвати.

*Јн 1, 45; Лк 2, 39.

*Проповијед Јована Крститеља.
Крштење Христово.*

3. У оне пак дане дође *Јован Крститељ и проповиједаше † у пустињи Јудејској.

*Мк 1, 4, 15; Лк 3, 2, 3.

2. И говораше: Покајте се, *јер се приближило Царство небеско.

*Мт 4, 17.

3. Јер то је онај за кога је рекао пророк Исаија говорећи: *Глас вапијућег у пустињи: припремите пут Господњи, поравните стазе његове.

*Ис 40, 3; Јн 1, 23.

4. А сам Јован *имаше хаљину од камиље длаке и појас кожни око бедара својих, а храна му бијаше биље и дивљи мед.

*2 цар 1, 8.

5. Тада излажаше к њему Јерусалим и сва Јудеја, и сва околина јорданска.

6. И он их крштаваше у Јордану, и исповиједаху гријехе своје.

7. А кад видје многе фарисеје и садукее где долазе да их крсти, рече им: *Породи аспидини, ко вам каза да бјежите од гњева који иде?

*Мт 23, 33.

8. Родите, дакле, род достојан покајања.

9. И не мислите и не говорите у себи: *Имамо оца Авраама; јер вам кажем да може Бог и од камења овога подигнути дјецу Аврааму.

*Јн 8, 33, 39; Рим 2, 28, 29; 4, 11.

10. А већ и сјекира код коријена дрвећу стоји; *свако, дакле, дрво које не рађа добра рода, сијече се и у огањ баца.

*Лк 13, 7-9.

11. *Ја вас крштавам водом за покајање; а онај што долази за мном јачи је од мене: ја нисам достојан њему обуће понијети; он ће вас крстити Духом Светим и огњем.

*Јн 1, 26, 33; Дав 1, 5.

12. Њему је лопата у руци па ће отријebити гумно своје, и скупиће

пшеницу своју у житницу, а *пљеву ће сажећи огњем неугасивим.

*Мт 13, 30.

13. *Тада дође Исус из Галилеје на Јордан Јовану да га овај крсти.

*Мк 1, 9; Лк 3, 21; Јн 1, 32.

14. А Јован му брањаше говорећи: Ти треба мене да крстиш, а ти ли долазиш мени?

15. А Исус одговори и рече му: Остави сада, јер тако нам треба испунити сваку правду. Тада га остави.

16. И кртивши се Исус изиђе одмах из воде; и гле, отворише му се небеса, и видје Духа Божијега гдје силази као голуб и долази на њега.

17. И гле, глас са небеса који говори: *Ово је Син мој љубљени који је по мојој вољи.

*Ис 42, 1; Мт 17, 5.

*Кушање Христа у пустињи.
Почетак Христове проповиједи
у Галилеји. Позив првих апостола.
Прва чуда.*

4. Тада *Исуса одведе Дух у пустињу да га ђаво куша.

*Мк 1, 12-13; Лк 4, 1-13.

2. И постивши *дана четрдесет и ноћи четрдесет, најзад огладње.

*2 Мој 34, 28; 1 цар 19, 8.

3. И приступи к њему кушач и рече: Ако си Син Божији, реци да камење ово постану хљебови.

4. А он одговори и рече: Писано је: *Не живи човјек о самом хљебу, но о свакој ријечи која излази из уста Божијих.

*5 Мој 8, 3.

5. Тада га ђаво одведе *у Свети град и постави га на крило храма,

*Мт 27, 53.

6. Па му рече: Ако си Син Божији, скочи доле, јер је писано: Анђелима својим *заповиједиће за тебе, и узеће те на руке, да како не заплнеш за камен ногом својом.

*Пс 91, 11, 12.

7. А Исус му рече: И ово је написано: *Немој кушати Господа Бога својега. *5 Мој 6, 16.

8. Опет га узе ђаво и одведе на гору врло високу, и показа му сва царства овога свијета и славу њихову,

9. И рече му: Све ово даћу теби ако паднеш и поклониш ми се.

10. Тада му Исус рече: Иди од мене, Сатано, јер је написано: *Господу Богу своме клањај се и њему јединоме служи! *5 Мој 6, 13.

11. Тада га ђаво остави, и гле, *анђели приступише и служашу му.

*Јев 1, 14; Јн 1, 51.

12. *А када чу Исус да је Јован предан, отиде у Галилеју.

*Мк 1, 14; Лк 4, 14.

13. И оставивши Назарет, дође и настани се у Капернауму приморскоме, у крајевима Завулоновим и Нефталимовим,

14. Да се испуни што је рекао пророк Исаија говорећи:

15. *Земља Завулонова и земља Нефталимова, на путу к мору с оне стране Јордана, Галилеја незнабожачка; *Ис 8, 23; 9, 1.

16. Народ који сједи у тами видје свјетлост велику, и онима који сједе у области и сјени смрти, свјетлост за-
сија.

17. Од тада поче Исус проповиједати и говорити: *Покајте се, јер се приближило Царство небеско. *Мт 3, 2.

18. *А идући покрај мора Галилејског видје два брата, Симона, званог Петар, и Андреја, брата његова, гдје бацају мрежу у море, јер бијаху рибари.

*Мк 1, 16-20; Лк 5, 1-11; Јн 1, 35-51.

19. И рече им: Хајдете за мном и учинићу вас ловцима људи.

20. А они одмах оставише мреже и пођоше за њим.

21. И отишавши одатле, видје друга два брата, Јакова Зеведејева и

Јована брата његова, у лађи са Зеведејем, оцем њиховим, гдје крпе мреже своје, и позва их.

22. А они одмах оставише лађу и оца својега и пођоше за њим.

23. И прохођаше Исус по свој Галилеји *учећи по синагогама њиховим, и проповиједашући јеванђеље о Царству, и исцјељујући сваку болест и сваку немоћ у народу.

*Мк 1, 39; Лк 4, 15, 44.

24. И отиде глас о њему по свој Сирији; и приведоше му све болеснике, разним болестима и мукама обузете, и бјесомучне, и мјесечаре, и одузете, и исцијели их.

25. *И за њим иђаше народа много из Галилеје, и из Декапоља, и из Јерусалима, и Јудеје и испреко Јордана.

*Мк 3, 7.

Бесједа на јори: Блаженства.

О достојанству апостола.

О Закону старозавјетном и зајовијесћима Христовим.

5. А кад он видје народ многи, попе се на гору, и сједе, и приступише му ученици његови.

2. И отворивши уста своја, учаше их говорећи:

3. *Блажени сиромашни духом, јер је њихово Царство небеско;

*Ис 57, 15; Лк 6, 20-49.

4. *Блажени који плачу, јер ће се утјешити;

*Ис 61, 2.

5. *Блажени кротки, јер ће наслиједити земљу;

*Пс 37, 11.

6. Блажени гладни и жедни правде, јер ће се наситити;

7. Блажени милостиви, *јер ће бити помиловани;

*Јак 2, 13.

8. Блажени чисти срцем, *јер ће Бога видјети;

*1 Јн 3, 2, 3.

9. Блажени миротворци, јер ће се синови Божији назвати;

10. *Блажени прогнани правде ради, јер је њихово Царство небеско.

*1 Пет 3, 14.

11. *Блажени сте када вас срамоте и прогоне и лажући говоре против вас свакојаке рђаве ријечи, због мене.

*1 Пет 4, 14.

12. Радујте се и веселите се, јер је велика плата ваша на небесима, јер су тако *прогнали и пророке прије вас.

*Јев 11, 33-38; Јак 5, 10.

13. Ви сте со земљи; *ако со обљутави, чиме ће се осолити? Она већ неће бити ни за шта, осим да се проспе напоље и да је људи погазе.

*Мк 9, 50; Лк 14, 34, 35.

14. Ви сте *свјетлост свијету; не може се град сакрити кад на гори стоји.

*Јн 8, 12.

15. Нити се *ужиже свјетиљка и меће под суд него на свијећњак, те свијетли свима који су у кући.

*Мк 4, 21; Лк 8, 16.

16. Тако да се свијетли свјетлост ваша пред људима, *да виде ваша добра дјела и прославе Оца вашег који је на небесима.

*Јн 15, 8; 1 Пет 2, 12.

17. *Не мислите да сам дошао да укинем Закон или Пророке; нисам дошао да укинем него да испуним.

*Рим 3, 31; 10, 4.

18. Јер заиста вам кажем: *Док не прође небо и земља, неће нестати ни најмањег словца или једне црте из Закона док се све не збује.

*Лк 16, 17.

19. *Ако, дакле, ко укине једну од ових најмањих заповијести и научи тако људе, назваће се најмањи у Царству небескоме; а ко изврши и научи, тај ће се велики назвати у Царству небескоме.

*Јак 2, 10.

20. Јер вам кажем да, ако не буде правда ваша већа него правда књижевника и фарисеја, нећете ући у Царство небеско.

21. Чули сте како је казано старима: *Не убиј; јер ко убије, биће крив суду.

*2 Мој 20, 13; 21, 12.

22. А ја вам кажем да ће *сваки који се гњевити на брата свога ни за што, бити крив суду; а ако ли ко рече брату своме: „Рака!“ биће крив Синедриону; а ко рече: „Будало!“ биће крив паклу огњеноме.

*1 Јн 3, 15.

23. Ако, дакле, принесеш дар свој жртвенику, и ондје се сјетиш да брат твој има нешто против тебе,

24. Остави ондје дар свој пред жртвеником, и иди те се најприје помири са братом својим, па онда дођи и принеси дар свој.

25. *Мири се са супарником својим брзо, док си на путу с њим, да те супарник не преда судији, а судија да те не преда слуги и у тамницу да те не вргну.

*Лк 12, 58, 59.

26. Заиста ти кажем: Нећеш изићи оданде док не даш до посљедњег новчића.

27. Чули сте како је казано старима: *Не чини прељубу.

*2 Мој 20, 14.

28. А ја вам кажем да сваки који *погледа на жену са жељом за њом, већ је учинио прељубу са њом у срцу своме.

*2 Сам 11, 2; Јов 31, 1; 2 Пет 2, 14.

29. *А ако те око твоје десно саблажњава, † ископај га и баци од себе; јер ти је боље да погине један од удова твојих неголи све тијело твоје да буде бачено у пакао.

*Мт 18, 8, 9; Мк 9, 43-47; † Кол 3, 5.

30. Ако ли те десна рука твоја саблажњава, одсијечи је и баци од себе; јер ти је боље да погине један од удова твојих неголи да све тијело твоје буде бачено у пакао.

31. Тако је казано: *Ко отпусти жену своју, нека јој да књигу отпущу.

*5 Мој 24, 1; Мт 19, 3-9.

32. А ја вам кажем да *сваки који отпусти жену своју, осим због прељубе, наводи је да чини прељубу; и који се ожени отпуштеницом, прељубу чини.

*Лк 16, 18; 1 Кор 7, 10, 11.

33. Још сте чули како је казано старима: *Не кунѝ се криво, а испуни што си се Господу заклео.

*2 Мој 20, 7; 3 Мој 19, 12; 4 Мој 30, 2.

34. А ја вам кажем: *Не кунѝте се никако: ни небом, јер је † пријесто Божији; *Мт 23, 16, 18, 22; † Ис 66, 1.

35. Ни земљом, јер је подножје ногама његовим; ни Јерусалимом, јер је *град великога Цара. *Пс 48, 2.

36. Ни главом својом не кунѝ се, јер не можеш ни длаку једну бијелом или црном учинити.

37. Дакле, *нека буде ријеч ваша: да, да; не, не; а што је више од тога од злога је. *Јак 5, 12.

38. Чули сте да је казано: *Око за око, и зуб за зуб.

*2 Мој 21, 24; 3 Мој 24, 20.

39. А ја вам кажем да се не противите злу, него ако те ко удари по десном образу твом, окрени му и други;

40. И који хоће да се суди с тобом и кошуљу твоју да узме, подај му и хаљину;

41. И ако те ко потјера једну миљу, иди с њим двије.

42. Који иште у тебе, подај му; и који хоће од тебе да позајми, не одреци му.

43. Чули сте да је казано: *Љуби ближњег својега, и мрзи непријатеља својега. *3 Мој 19, 18.

44. А ја вам кажем: *Љубите непријатеље своје, благосиљајте оне који вас куну, чините добро онима који вас мрзе и молитe се † за оне који вас вријеђају и гоне.

*Рим 12, 14, 20; † Лк 23, 34; Дап 7, 60.

45. Да будете *синови Оца својега који је на небесима; јер Он својим сунцем обасјава и зле и добре; и даје дажд праведнима и неправеднима. *Еф 5, 1.

46. Јер ако љубите оне који вас љубе, какву плату имате? Не чине ли тако и цариници?

47. И ако поздрављате само браћу своју, шта одвише чините? Не чине ли тако и незнабошци?

48. Будите ви, дакле, савршени *као што је савршен Отац ваш небески. *3 Мој 19, 2; Еф 5, 1.

Наставак Бесједе на Њори:

О милостињи. О молитви. Оче наш.

О прашињању, пошћу, истинском бољаштву, служењу Богу и уздању у Оца небеског.

6. Пазите да милостињу своју не чините пред људима да вас они виде; иначе плате немате од Оца својега који је на небесима.

2. Када, дакле, дајеш милостињу, не труби пред собом, као што чине лицемјери по синагогама и по улицама да их људи хвале. Заиста вам кажем: Примили су плату своју.

3. А ти кад чиниш милостињу, да не зна љевица твоја шта чини десница твоја,

4. Да би милостиња твоја била у тајности; и Отац твој који види тајно, узвратиће теби јавно.

5. И када се молиш Богу, не буди као лицемјери, који радо по синагогама и на раскршћу улица стоје и моле се да их виде људи. Заиста вам кажем: Примили су плату своју.

6. А ти када се молиш, *уђи у клијет своју и, затворивши врата своја, помоли се Оцу своме који је у тајности; и Отац твој који види тајно, узвратиће теби јавно. *2 цар 4, 33.

7. А када се молитe, не празнословите као незнабошци, јер они мисле да ће за многе ријечи своје бити услышени.

8. Не будите, дакле, слични њима; јер зна Отац ваш шта вам треба прије но што заиштете од њега.

9. Овако, дакле, молите се ви: *Оче наш који си на небесима, † да се свети име твоје; *Лк 11, 2-4; † Ис 36, 23.

10. Да дође царство твоје; *да буде воља твоја и на земљи као на небу;

*Лк 22, 42.

11. Хљеб наш насушни дај нам данас;

12. И опрости нам дугове наше као што и ми опраштамо дужницима својим;

13. И *не уведи нас у искушење, но избави нас од злога.

*Јн 17, 15; 1 Кор 10, 13.

Јер је твоје царство и сила и слава у вијекове. Амин.

14. Јер ако опростите људима сагрјешења њихова, опростиће и вама Отац ваш небески.

15. Ако ли не опростите људима сагрјешења њихова, ни Отац ваш неће опростити вама сагрјешења ваша.

16. А *кад постите, не будите суморни као лицемјери; јер они натму-ре лица своја да се покажу људима како посте. Заиста вам кажем: примили су плату своју. *Ис 58, 5.

17. А ти када постиш, намажи главу своју, и лице своје умиј,

18. Да те не виде људи гдје постиш, него Отац твој који је у тајности; и Отац твој који види тајно, узвратиће теби јавно.

19. Не сабирајте себи блага на земљи, гдје молац и рђа квари, и гдје лопови поткопавају и краду;

20. *Него сабирајте себи блага на небу, гдје ни молац ни рђа не квари, и гдје лопови не поткопавају и не краду. *Мт 19, 21; Лк 12, 33, 34.

21. Јер гдје је благо ваше, ондје ће бити и срце ваше.

22. *Свјетилка тијелу је око. Ако, дакле, око твоје буде здраво, све ће тијело твоје свијетло бити. *Лк 11, 34-36.

23. Ако ли око твоје кварно буде, све ће тијело твоје тамно бити. Ако

је, дакле, свјетлост која је у теби тама, колика је тек тама!

24. *Нико не може два господара служити; јер или ће једнога мрзити, а другога љубити; или ће се једнога држати, а другога презирати. Не можете служити Богу и мамону.

*Лк 16, 13; Јак 4, 4.

25. Зато вам кажем: *Не брините се душом својом, шта ћете јести, или шта ћете пити; ни тијелом својим, у шта ћете се одјенути. Није ли душа претежнија од хране, и тијело од одијела?

*Лк 12, 22, 23; Флп 4, 6; 1 Пет 5, 7.

26. Погледајте на птице небеске како не сију, нити жању, ни сабирају у житнице; па Отац ваш небески храни их. Нисте ли ви много претежнији од њих?

27. А ко од вас бринући се може придодати расту своме лакат један?

28. И за одијело што се бринете? Погледајте на кринове у пољу како расту; не труде се нити преду.

29. Али ја вам кажем да се ни *Соломон у свој слави својој не одјену као један од њих. *1 цар 10.

30. Па када траву у пољу, која данас јесте а сутра се у пећ баца, Бог тако одијева; а камоли вас, маловјерни?

31. Не брините се, дакле, говорећи: Шта ћемо јести, или шта ћемо пити, или чиме ћемо се одјенути?

32. Јер све ово незнабошци ишту; а зна и Отац ваш небески да вама треба све ово.

33. Него *иштите најприје Царство Божије и правду његову, и ово ће вам се све додати.

*1 цар 3, 13; Пс 37, 25.

34. Не брините се, дакле, за сутра; јер сутра бринуће се за се. Доста је сваком дану зла свога.

*Крај Бесједе на јори: О неосуђивању
ближњих, чувању светиње и
постојаности у молитви. О уским
вратима и тијесном путу, о лажним
пророцима и о правом и лажном
извршењу заповијести Христових.*

7. Не судите, да вам се не
суди; *Рим 2, 1; 1 Кор 4, 5.

2. Јер каквим судом судите, она-
квим ће вам се судити; и *каквом
мјером мјерите, онаквом ће вам се
мјерити. *Мк 4, 27.

3. А зашто видиш трун у оку бра-
та свога, а брвно у оку своме не осје-
ћаш?

4. Или, како ћеш рећи брату сво-
ме: Стани да ти извадим трун из ока
твога; а ето брвно у оку твојем?

5. Лицемјере, извади најпри-
је брвно из ока свога, па ћеш онда
видјети извадити трун из ока брата
свога.

6. Не дајте светиње псима; нити
бацајте бисера својих пред свиње, да
их не погазе ногама својим, и окре-
нувши се не растргну вас.

7. *Иштите, и даће вам се; тражи-
те, и наћи ћете; куцајте, и отвориће
вам се. *Мк 11, 24; Лк 11, 9, 10; Јн 14, 13.

8. Јер сваки који иште, прима;
и који тражи, налази; и који куца,
отвориће му се.

9. Или који је међу вама човјек од
кога ако син његов заиште хљеба, ка-
мен да му да?

10. Или ако рибе заиште, да му да
змију?

11. Када, дакле, ви, зли будући,
умијете даре добре давати дјечи сво-
јој, колико ће више *Отац ваш небе-
ски дати добра онима који му ишту?

*Јак 1, 17.

12. Све, дакле, што хоћете да чине
вама људи, тако чините и ви њима:
јер *то је Закон и Пророци.

*Мт 22, 40; Рим 13, 8, 9, 10.

13. *Уђите на уска врата; јер су
широка врата и широк пут што воде
у пропаст, и много их има који њиме
иду. *Лк 13, 24; Мт 24, 4, 5, 24.

14. Јер су уска врата и тијесан пут
што воде у живот, и мало их је који
га налазе.

15. Чувајте се *лажних пророка,
који вам долазе у одијелу овчијем, а
изнутра су ђ вуци грабљиви.

*Мт 24, 4, 5, 24; 2. Кор 11, 13-15; † Дап 20, 29.

16. По плодовима њиховим по-
знаћете их. Еда ли се бере са трња
грожђе, или са чичка смокве?

17. Тако, свако дрво добро плодо-
ве добре рађа, а зло дрво плодове зле
рађа.

18. Не може дрво добро плодове
зле рађати, ни дрво зло плодове до-
бре рађати.

19. *Свако дрво које не рађа добра
плода сијече се и у огањ баца.

*Мт 3, 10; Јн 15, 2, 6.

20. И тако, дакле, по плодовима
њиховим познаћете их.

21. Неће сваки који ми говори: *Го-
споде, Господе, ући у Царство небеско;
но који твори вољу Оца мојега који је
на небесима. *Рим 2, 13; Јак 1, 22.

22. Многи ће ми рећи у онај дан:
Господе, Господе, *нисмо ли у име
твоје пророковали, и твојим именом
демона изгонили, и твојим именом
чудеса многа творили? *1 Кор 13, 2.

23. И тада ћу им јавно казати: Ни-
кад вас нисам знао; идите од мене ви
који чините безакоње.

24. Сваки, дакле, који слуша ове
ријечи моје и извршује их, упореди-
ћу га са човјеком мудрим који сазида
кућу своју на камену;

25. И удари дажд, и дођоше воде,
и дунуше вјетрови, и навалише на
кућу ону, и не паде; јер бјеше утеме-
љена на камену.

26. А сваки који слуша ове ријечи
моје и не извршује их, биће сличан

човјеку лудом који сазида кућу своју на пијеску;

27. И удари дажд, и дођоше воде, и дунуше вјетрови и ударише на кућу ону, и паде, а пад њезин бијаше страшан.

28. И када заврши Исус ријечи ове, *дивљаше се народ науци његовој. *Мк 1, 22; Лк 4, 32.

29. Јер их учаше као онај који власт има, а не као књижевници и фарисеји.

*О исцјељењу љубавога, слуге
капетановог, таштине Петрове
и других болесника. О условима
изећа за Хришћом. Смишљавање буре
на мору и исцјељење ѿагаринских
бјесомучника.*

8. А кад сиђе са горе, за њим пође много народа.

2. *И гле, дође губавац и клањаше му се говорећи: Господе, ако хоћеш, можеш ме очистити.

*Мк 1, 40; Лк 5, 12.

3. И пруживши руку Исус, дохвати га се говорећи: Хоћу, очисти се. И одмах се очисти од губе своје.

4. И рече му Исус: *Гледај, никоме не казуј, него иди и покажи се свештенику, и принеси дар † који је заповједио Мојсеј ради свједочанства њима. *Мт 9, 30; † 3 Мој 14, 2-32.

5. *А кад уђе у Капернаум, приступи му капетан молећи га и говорећи: *Лк 7, 1; Јн 4, 46.

6. Господе, слуга мој лежи дома одузет, и страшно се мучи.

7. А Исус му рече: Ја ћу доћи и исцјелићу га.

8. И капетан одговори и рече: Господе, нисам достојан да под кров мој уђеш, него само реци ријеч, и оздравиће слуга мој.

9. Јер и ја сам човјек под влашћу, и имам под собом војнике, па речем

једноме: иди, и иде: и другоме: дођи, и дође; и слуги своме: учини то, и учини.

10. А кад чу Исус, задиви се и рече онима што иду за њим: Заиста вам кажем: ни у Израиљу толике вјере не нађох.

11. А кажем вам да ће *многи од истока и запада доћи и сјешће за трпезу с Авраамом, и Исаком, и Јаковом у Царству небескоме; *Лк 13, 29.

12. А синови царства *биће изгнани у таму најкрајњу; ондје ће бити плач и шкргут зуба.

*Мт 22, 13; 24, 51; 25, 30.

13. А капетану рече Исус: Иди, и *како си вјеровао нека ти буде. И оздрави слуга његов у тај час.

*Мт 9, 29; 15, 28.

14. *И дошавши Исус у дом Петров, видје ташту његову гдје лежи и грозница је тресе. *Мк 1, 29; Лк 4, 38.

15. И дотаче се руке њене, и пусти је ватра, и устаде и служаше му.

16. А када би вече, доведоше к њему бјесомучних много, и изагна духове ријечју, и све болеснике исцјели,

17. Да се испуни што је казао Исаија пророк говорећи: *Он немоћи наше узе и болести понесе. *Ис 53, 4.

18. А када видје Исус много народа око себе, заповједи да пређу на ону страну.

19. *И приступивши један књижевник рече му: Учитељу, ићи ћу за тобом куд год пођеш. *Лк 9, 57.

20. Рече му Исус: Лисице имају јаме и птице небеске гнијезда, а Син Човјечији нема гдје главу заклонити.

21. А други од ученика његових рече му: Господе, *допусти ми најприје да одем и закопам оца својега.

*1 цар 19, 20.

22. А Исус му рече: Хајде за мном, а остави нека мртви закопавају своје мртве.

23. И кад уђе у лађу, за њим уђоше ученици његови.

24. *И гле, бура велика настаде на мору, тако да се лађа покри валовима; а он спаваше. *Мк 4, 37; Лк 8, 23.

25. И пришавши ученици његови, пробудише га говорећи: Господе, спаси нас, изгибосмо!

26. И рече им: Зашто сте страшливи, маловјерни? Тада уставши запријети вјетровима и мору, и настаде тишина велика.

27. А људи се зачудише говорећи: Ко је овај да га слушају и вјетрови и море?

28. *А кад он дође на ону страну у земљу гергесинску, сретоше га два бјесомучника, излазећи из гробова, тако опака да не могаше нико проћи путем оним. *Мк 5, 1; Лк 8, 26.

29. И гле, повикаше говорећи: Шта хоћеш од нас, Исусе, *Сине Божији? Зар си дошао амо прије времена да нас мучиш? *Лк 4, 41.

30. А далеко од њих пасијаше велико крдо свиња.

31. И демони га мољаху говорећи: Ако нас изгониш, дозволи нам да идемо у крдо свиња.

32. И рече им: Идите. И они изишавши отидоше у крдо свиња. И гле, навали све крдо свиња са бријега у море, и утопише се у води.

33. А свињари побјегоше; и дошавши у град казаше све, и за бјесомучнике.

34. И гле, сав град изиђе у сусрет Исусу; и видјевши га молише да оде из њиховог краја.

Исијељење одузетог. Позивање апостола Матеја. О грјешницима, покајању и пошћу. Васкрсење Јаирове кћери, лијечење болесне жене, двојице слијепих и грубих. О жетви и посленицима.

9. И ушавши у лађу, пређе *и дође у свој град. *Мт 4, 13.

2. *И гле, донесоше му одузетог који лежаше на одру. И видјевши Исус вјеру њихову, рече одузетоме: Не бој се, чедо, опраштају ти се гријеси твоји. *Мк 2, 3; Лк 5, 18.

3. И гле, неки од књижевника рекоше у себи: Овај хули на Бога.

4. А Исус, *видјевши помисли њихове, рече: Зашто ви зло мислите у срцима својим? *Мт 12, 25; Јн 2, 25.

5. Јер шта је лакше, рећи: Опраштају ти се гријеси; или рећи: Устани и ходи?

6. Али да знате да власт има Син Човјечији на земљи опраштати гријехе; тада рече одузетоме: Устани, узми одар свој и иди дому своме.

7. И уставши, отиде дому своме.

8. А народ видјевши, задиви се и прослави Бога, који је дао такву власт људима.

9. *И одлазећи Исус оданде, видје човјека гдје сједи на царини, по имену †Матеј, и рече му: Хајде за мном. И уставши отиде за њим.

*Мк 2, 14; Лк 5, 27; † Мт 10, 3.

10. И кад јеђаше у кући, гле, многи цариници и грјешници дођоше и јеђаху са Исусом и са ученицима његовим.

11. И видјевши то, фарисеји рекоше ученицима његовим: Зашто са *цариницима и грјешницима учитељ ваш једе и пије? *Лк 15, 2.

12. А Исус чувши рече им: Не требају здрави љекара него болесни.

13. Него идите и научите се шта значи: *Милост хоћу, а не жртвоприношење. Јер нисам дошао да зовем праведнике но грјешнике на покајање. *Ос 6, 6.

14. Тада му приступише ученици Јованови говорећи: *Зашто ми и фарисеји постимо много, а ученици твоји не посте? *Лк 5, 33; 18, 12; Мк 2, 18.

15. А Исус им рече: Еда ли могу *сватови бити жалосни док је са њи-

ма женик? Него ће доћи дани када ће женик бити отет од њих, и онда ће постити. *Јн 3, 29.

16. Јер *нико не меће нову закрпу на стару хаљину; јер ће закрпа одадријети од хаљине, и гора ће рупа бити. *Мк 2, 21, 22; Лк 5, 37, 38.

17. Нити се сипа вино ново у мјехове старе; иначе се продру мјехови, а вино се пролије, и мјехови пропадну. Него се сипа вино ново у мјехове нове, и обоје се сачува.

18. *Док он тако говораше њима, гле, кнез један дође и клањаше му се говорећи: Кћи моја сад умрије; него дођи и стави на њу руку своју, и оживјеће. *Мк 5, 22; Лк 8, 41.

19. И уставши Исус пође за њим, и ученици његови.

20. И гле, жена која је дванаест година боловала од течења крви приступи састраг и дохвати се скута хаљине његове.

21. Јер говораше у себи: Ако се само *дотакнем хаљине његове, оздравићу. *Мт 14, 36.

22. А Исус, обазревши се и видјевши је, рече: Не бој се, кћери, вјера твоја спасла те је. И оздрави жена од онога часа.

23. И дошавши Исус у дом кнежев и видјевши свираче и народ ускомешан, рече им:

24. *Одступите, јер дјевојка није умрла, него спава. И подсмјеваху му се. *Дап 20, 10.

25. А кад истјера народ, уђе и ухвати је за руку, и устаде дјевојка.

26. И пронесе се глас о овоме по свој земљи оној.

27. А кад је Исус одлазио оданде, за њим иђаху два слијепа вичући и говорећи: Помилуј нас, сине Давидов!

28. А када дође у кућу, приступише му слијепи, и рече им Исус: Вјерујете ли да могу то учинити? А они му рекоше: Да, Господе.

29. Тада се дохвати очију њихових говорећи: *По вјери вашој нека вам буде. *Мт 8, 13.

30. И отворише им се очи. И запријети им Исус говорећи: *Гледајте да нико не дозна! *Мт 8, 4.

31. А они изишавши разгласише га по свој земљи оној.

32. Када пак они излажаху, гле, доведоше му човјека нијема и бјесомучна.

33. И пошто изагна демона, говори нијема. И дивљаше се народ говорећи: Никада се то није видјело у Израиљу.

34. А фарисеји говораху: *Помоћу кнеза демонског изгони демоне.

*Мт 12, 24.

35. И прохођаше Исус по свим градовима и селима *учећи по синагогама њиховим и проповиједајући јеванђеље о Царству, и исцјељујући сваку болест и сваку немоћ у народу. *Мт 4, 23.

36. *А гледајући мноштво народа, сажали се на њих, јер бијаху сметени и напуштени † као овце без пастира.

*Мк 6, 34; † Јез 34, 5.

37. Тада рече ученицима својим: *Жетве је много, а посленика мало.

*Лк 10, 2.

38. Молите се стога господару жетве да изведе посленике на жетву своју.

*Имена Дванаесторице апостола.
Давање власти и упућивања
апостолима и предсказивање
страдања збој јеванђеља.*

10. И *дозвавши својих дванаест ученика, даде им власт над духовима нечистим да их изгоне, и да исцјељују од сваке болести и сваке немоћи. *Мк 6, 7; Лк 9, 1.

2. А имена дванаест апостола су ова: први Симон, *који се зове Петар,

и Андреј брат његов; Јаков Зеведејев и Јован брат његов;

*Мк 3, 16-19; Лк 6, 14-16; Јн 1, 42; Дап 1, 13.

3. Филип и Вартоломеј; Тома и Матеј цариник; Јаков Алфејев и Левеј прозвани Тадеј;

4. *Симон Кананит и Јуда Искаротски, који га и издаде. *Лк 6, 15.

5. Ову Дванаесторицу посла Исус и заповједи им говорећи: На пут незнабожаца не идите, и у град самарјански не улазите.

6. *Него идите најприје изгубљеним овцама дома Израилјева!

*Мт 15, 24; Дап 13, 46.

7. И ходећи проповиједајте и казујте *да се приближило Царство небеско.

*Мт 4, 17; Лк 10, 9.

8. Болесне исцјељујте, губаве чистите, мртве дижите, *демона изгоните; на дар сте добили, на дар и дајите.

*Мк 16, 17.

9. Не носите злата ни сребра ни бакра у појасима својим,

10. Ни торбе на пут, ни двије хаљине, ни обуће ни штапа; *јер је посленик достојан хране своје.

*1 Кор 9, 14; 1 Тим 5, 18.

11. А кад у који град или село уђете, испитајте ко је у њему достојан и ондје останите док не изиђете.

12. А улазећи у кућу, поздравите је говорећи: Мир дому овоме!

13. И ако буде кућа достојна, нека дође мир ваш на њу; а ако ли не буде достојна, нека се мир ваш вама врати.

14. *Ако вас ко не прими нити послуша ријечи ваше, излазећи из куће, или из града онога, † отресите прах са ногу својих.

*Лк 10, 10, 11; † Дап 13, 51; 18, 6.

15. Заиста вам кажем: *Лакше ће бити земљи содомској и гоморској у дан Суда неголи граду ономе.

*1 Мој 19, 1-29; Мт 11, 24.

16. *Ето, ја вас шаљем као овце међу вукове. † Будите, дакле, мудри као змије и безазлени као голубови!

*Лк 10, 3; † Рим 16, 19; Еф 5, 15.

17. А чувајте се од људи; *јер ће вас предати судовима, и по синагогама својим тући ће вас.

*Мт 24, 9; Мк 13, 9; Лк 21, 12.

18. И *пред старјешине и цареve изводиће вас мене ради за свједочанство њима и незнабошцима.

*Дап 25, 23; 27, 24.

19. *А кад вас предаду, не брините се како ћете или шта ћете говорити; јер ће вам се у онај час дати шта ћете казати.

*Лк 12, 11.

20. Јер нећете ви говорити, него ће Дух Оца вашег говорити из вас.

21. А *предаће брат брата на смрт и отац сина; и устаће дјеца на родитеље и побиће их.

*Мт 10, 35.

22. И сви ће вас мрзити због имена мога; *али који претрпи до краја тај ће се спасти.

*Мт 24, 13.

23. А кад вас потјерају у једном граду, бјежите у други. Јер заиста вам кажем: Нећете обићи градова Израилевих *док не дође Син Човјечији.

*Мт 16, 28.

24. *Нема ученика изнад учитеља својега ни слуге изнад господара својега.

*Лк 6, 40; Јн 13, 16; 15, 20.

25. Доста је ученику да буде као учитељ његов и слуги као господар његов. *Ако су домаћина назвали Велзевулом, колико ће прије домаће његове?

*Мт 12, 24.

26. Не бојте их се, дакле; *јер нема ништа сакривено што се неће открити, ни тајно што се неће дознати.

*Мк 4, 22; Лк 8, 17; 12, 2.

27. Што вам говорим у тами, казујте на видiku; и што вам се шапће на уши, проповиједајте са кровова.

28. И не бојте се оних који убијају тијело, а душу не могу убити; него се више бојте онога који може и душу и тијело погубити у паклу.

29. Не продају ли се два врапца за један новчић? Па ни један од њих не падне на земљу без Оца вашег.

30. А вама је и коса на глави сва избројана.

31. Не бојте се, дакле; ви сте бољи од много врабаца.

32. Сваки који призна мене пред људима, признаћу и ја њега пред Оцем својим који је на небесима.

33. *А ко се одрекне мене пред људима, одрећи ћу се и ја њега пред Оцем својим који је на небесима.

*Лк 9, 26.

34. *Не мислите да сам дошао да донесем мир на земљу; нисам дошао да донесем мир него мач. *Лк 12, 51.

35. Јер сам дошао да раставим човјека од оца његовог и кћер од матере њезине и снаху од свекрве њезине.

36. И *непријатељи човјеку постаће домаћи његови. *Мих 7, 6.

37. *Који љуби оца или матер већма него мене, није мене достојан; и који љуби сина или кћер већма него мене, није мене достојан. *Лк 14, 26.

38. *И који не узме крст свој и не пође за мном, није мене достојан.

*Мт 16, 24.

39. *Који чува живот свој, изгубиће га, а који изгуби живот свој мене ради, наћи ће га.

*Мт 16, 25; Лк 17, 33; Јн 12, 25.

40. *Који вас прима, мене прима; а који прима мене, прима Онога који ме је послао.

*Мт 18, 5; Лк 10, 16; Јн 13, 20.

41. Који прима пророка у име пророчко, плату пророчку примиће; и који прима праведника у име праведничко, плату праведничку примиће.

42. *И ако неко напоји једнога од ових малих само чашом студене воде у име ученичко, заиста вам кажем, неће му плата пропасти.

*Мт 25, 40; Мк 9, 41.

Изасланство Јована Крститеља и свједочанство Исусово о њему.

Пријетња непокајаним галилејским градовима. Прослављање Боја Оца. Позив уморнима и натшоваренима.

11. И када заврши Исус заповијести Дванаесторици ученика својих, отиде оданде да учи и проповиједа по градовима њиховим.

2. А *Јован, чувши † у тамници дјела Христова, посла двојицу од ученика својих. *Лк 7, 18; † Мт 14, 3.

3. И рече му: *Јеси ли ти Онај што ће доћи, или другога да чекамо?

*Мт 3, 11; Мал 3, 1.

4. А Исус одговарајући рече им: Идите и јавите Јовану ово што чујете и видите:

5. *Слијепи прогледају и хроми ходе, губави се чисте и глухи чују, мртви устају и сиромашнима се проповиједа јеванђеље. *Ис 35, 6.

6. И благо ономе *који се не саблазни о мене. *Мт 13, 57; 26, 31.

7. А кад они отидоше, поче Исус говорити народу о Јовану: Шта сте изишли да видите у пустињи? Трску коју повија вјетар?

8. Него шта сте изишли да видите? Човјека у меке хаљине обучена? Ето, који меке хаљине носе по царским су дворовима.

9. Него шта сте изишли да видите? Пророка? Да, кажем вам, *и више од пророка. *Лк 1, 76; 20, 6.

10. Јер он је тај о којем је писано: *Ето, ја шаљем анђела свога пред лицем твојим, који ће приправити пут твој пред тобом. *Мал 3, 1.

11. Заиста вам кажем: Међу рођенима од жена није се појавио већи од Јована Крститеља; а најмањи у Царству небескоме већи је од њега.

12. *А од времена Јована Крститеља до сада Царство небеско с напором

се осваја, и подвижници га задобијају. *Лк 16, 16.

13. Јер су сви Пророци и Закон прорицали до Јована.

14. И ако хоћете вјеровати, он је *Илија што ће доћи.

*Мт 17, 12; Мал 3, 23.

15. Ко има уши да чује, нека чује!

16. Али са киме ћу упоредити род овај? Сличан је дјецџ која сједе по трговима и довикују друговима својим говорећи:

17. Свирасмо вам, и не играсте; нарицасмо вам, и не ридасте.

18. Јер дође Јован, који нити једе нити пије, а они кажу: Ђаво је у њему.

19. Дође Син Човјечији, који и једе и пије, а они кажу: Гле човјека из јелице и винопије, друга цариницима и грјешницима. И би оправдана премудрост од дјеце њезине.

20. *Тада поче Исус корити градове у којима су се догодила многа чудеса његова, што се не покајаше:

*Лк 10, 13.

21. Тешко теби, Хоразине! Тешко теби, Витсаидо! Јер да су у Тиру и Сидону била чудеса која су се у вама догодила, давно би се *у врећи и пелу покајали.

*Јона 3, 6.

22. Али вам кажем: *Тиру и Сидону лакше ће бити у дан Суда него вама.

*Мт 10, 15; 11, 24.

23. И ти, Капернауме, који си се до неба подигао, до пакла ћеш сићи; јер да су у Содому била чудеса што су се у теби догодила, остао би до дана данашњега.

24. Али вам кажем *да ће земљи содомској лакше бити у дан Суда него теби.

*Мт 10, 15.

25. *У то вријеме одговори Исус, и рече: Хвалим те, Оче, Господе неба и земље, † што си ово сакрио од мудрих и разумних, а открио си безазленима.

*Лк 10, 21; † 1 Кор 1, 27.

26. Да, Оче, јер је тако била блага воља твоја.

27. *Све је мени предао Отац мој, и нико не зна Сина до Оца; нити Оца ко зна до Син, и ако Син хоће коме открити.

*Мт 28, 18; Јн 3, 35.

28. Ходите к мени сви који сте уморни и натоварени, и ја ћу вас одморити.

29. Узмите јарам мој на себе и научите се од мене; јер сам ја кротак и смирен срцем, и наћи ћете покој душама својим.

30. *Јер јарам је мој благ, и бреме је моје лако.

*1 Јн 5, 3.

О шрпању класја у суботу. Лијецење сухорукој. Испиуњење пророчанства о Слуји Господњем. Испијење бјесомучноја. О хули на Духа Светија и о знаку пророка Јоне. Мајки и браћа Исусова.

12. У то вријеме *иђаше Исус у суботу кроз усјеје; а ученици његови огладњеше и почеше тргати класје и јести.

*5 Мој 23, 25; Мк 2, 23; Лк 6, 1.

2. А фарисеји видјевши то рекоше му: Гле, ученици твоји чине *што не ваља чинити у суботу.

*2 Мој 20, 10.

3. А он им рече: Нисте ли читали *шта учини Давид кад огладње, он и који бијаху с њим?

*1 Сам 21, 6.

4. Како уђе у дом Божији и хљебове предложена поједе, које није ваљало јести њему ни онима што су били с њим, *него само свештеницима.

*3 Мој 24, 9.

5. Или нисте читали у *Закону како суботом свештеници у храму суботу обесвећују, па нису криви?

*4 Мој 28, 9.

6. А ја вам кажем да је овдје већи од храма.

7. Кад бисте пак знали шта је то: *Милост хоћу а не жртвоприношење, не бисте осуђивали невине.

*Ос 6, 6; Мт 9, 13.

8. Јер је Син Човјечији господар и суботе.

9. *И отишавши оданде, дође у синагогу њихову. *Мк 3, 1; Лк 6, 6.

10. И гле, ту бијаше човјек са руком сухом; и запиташе га говорећи: *Ваља ли суботом лијечити? — да би га оптужили. *Лк 14, 3.

11. А он им рече: Који је међу вама човјек који има овцу једну, па ако она у суботу упадне у јаму, да је неће узети и извадити?

12. А колико ли је човјек претежнији од овце? Дакле, ваља суботом добро чинити.

13. Тада рече човјеку: Пружи руку своју. И пружи. И постаде здрава као и друга.

14. А фарисеји изишавши одржаше вијећање против њега како да га погубе. Но Исус, дознавши то, уклони се оданде.

15. И за њим иђаше народ многи, и исцијели их све,

16. И запријети им да га не разглашују;

17. Да се испуни што је речено преко Исаије пророка, који говори:

18. Гле, *слуга мој, којег изабрах, Љубљени мој, † који је по вољи душе моје: метнућу Дух свој на њега, и суд незнабошцима јавиће.

*Ис 42, 1-4; † Мт 3, 17.

19. Неће се свађати ни викати, нити ће ко чути по трговима гласа његова.

20. Трску стучену неће преломити и жижак тињајући неће угасити докле не доведе правду до побједе.

21. И у име његово уздаће се народи.

22. Тада му доведоше бјесомучног који бјеше слијеп и нијем; и исцијели га тако да слијепи и нијеми прогледа и проговори.

23. И дивљаше се сав народ говорећи: Није ли ово *Син Давидов?

*Мт 21, 9; Јн 7, 42.

24. *А фарисеји чувши то рекоше: Овај другачије не изгони демоне до помоћу Веелзевула, кнеза демонског. *Мт 9, 34; Мк 3, 22; Лк 11, 15.

25. А Исус, знајући мисли њихове, рече им: Свако царство које се раздијели само у себи, опустјеће; и сваки град или дом који се раздијели сам у себи, неће се одржати.

26. И ако сатана сатану изгони, сам се у себи раздијелио; како ће, дакле, опстати царство његово?

27. А ако ја помоћу Веелзевула изгоним демоне, синови ваши чијом помоћу изгоне? Зато ће вам они бити судије.

28. А ако ли ја Духом Божијим изгоним демоне, онда је дошло к вама Царство Божије.

29. *Или како може ко ући у кућу јакога и покућанство његово отети, ако најприје не свеже јакога? — и онда ће кућу његову оплијенити.

*Ис 49, 24.

30. Који није са мнош, против мене је; и који не сабира са мнош, расипа.

31. Зато вам кажем: *Сваки гријех и хула опростиће се људима, а хула на Духа Светога неће се опростити људима. *Јев 6, 4; 10, 26; 1 Јн 5, 16.

32. И ако рече ко ријеч против Сина Човјечијег, *опростиће му се; а који рече против Духа Светога, неће му се опростити ни у овоме вијеку ни у будућем. *1 Тим 1, 13.

33. Или усадите добро дрво, и *род његов биће добар, или усадите рђаво дрво, и род његов биће рђав; јер се по роду дрво познаје. *Мт 7, 17.

34. *Породи аспидини, како можете добро говорити када сте зли? Јер од сувишка срца уста говоре.

*Мт 3, 7.

35. Добар човјек из добре ризнице износи добро; а зао човјек из зле ризнице износи зло.

36. А ја вам кажем, да ће за сваку празну ријеч коју рекну људи дати одговор у дан Суда.

37. Јер ћеш због својих ријечи бити оправдан и због својих ријечи бити осуђен.

38. *Тада одговорише неки од књижевника и фарисеја говорећи: Учителу, хоћемо од тебе знак да видимо. *Мт 16, 1.

39. А он одговарајући рече им: Род зли и прелуботворни тражи знак; и неће му се дати знак осим знака Јоне пророка.

40. *Јер као што је Јона био у утроби китовој три дана и три ноћи, тако ће и Син Човјечији † бити у срцу земље три дана и три ноћи.

*Јона 2, 1; † Еф 4, 9; 1 Пет 3, 19.

41. Ниневљани ће устати на Суд са родом овим, и осудиће га; *јер се покајаше Јониним проповиједањем; а гле, овдје је већи од Јоне. *Јн 3, 5.

42. *Царица јужна устаће на Суд са родом овим, и осудиће га; јер она дође с краја земље да слуша премудрост Соломонову; а гле, овдје је већи од Соломона. *1 цар 10, 1.

43. А кад нечисти дух изиђе из човјека, иде кроз безводна мјеста тражећи покоја, и не налази.

44. Онда каже: Да се вратим у дом свој откуда сам изишао; и дошавши нађе празан, пометен и украшен.

45. Тада отиде и узме са собом седам других духова горих од себе, и ушавши борави ондје; *и буде потоње горе човјеку ономе од првога. Тако ће бити и овоме роду зломе. *2 Пет 2, 20.

46. Док он још говораше народу, гле, *мати и браћа његова стајаху напољу † тражећи да говоре с њиме.

*Мт 13, 55; † Мк 3, 31; Лк 8, 19.

47. И неко му рече: Ево, мати твоја и браћа твоја стоје напољу тражећи да говоре с тобом.

48. А он одговори и рече ономе што му каза: Ко је мати моја, и ко су браћа моја?

49. И пруживши руку своју на ученике своје, рече: Ево мати моја и браћа моја.

50. Јер ко изврши вољу Оца мојега који је на небесима, *тај је брат мој и сестра и мати. *Рим 8, 29.

Приче о Царству небеском: о сијачу и сјемени; о џишеници и кукољу; о зрну јорушичном; о квасцу; о сакривеном благу; о шртовцу бисера; о мрежи. Исус презрен у јосијобини својој.

13. А онога дана, изишавши Исус из куће, *сјеђаше крај мора. *Мк 4, 1.

2. *И сабра се око њега народ многи тако да је морао ући у лађу и сјести; а народ сав стајаше на обали. *Лк 8, 4.

3. И он им казива много у причама говорећи: Гле, изиђе сијач да сије.

4. И кад сијаше, једна зрна падосе покрај пута, и дођоше птице и позобаше их.

5. А друга падосе на каменита мјеста, гдје не бијаше много земље, и одмах изникосе, јер не бијаше земља дубока.

6. И кад обасја сунце, увенуше; и будући да немаху жила, посахнуше.

7. А друга падосе у трње, и нарасте трње и подави их.

8. А друга падосе на земљу добру, и доношаху род, једно по сто, а једно по шездесет, а једно по тридесет.

9. Ко има уши да чује, нека чује!

10. И приступивши ученици рекоше му: Зашто им говориш у причама?

11. А он одговарајући рече им: Зато што је *вама дано да знате тајне Царства небескога, а њима није дано. *1 Кор 2, 10.

12. *Јер ко има, даће му се, и претећи ће му; а ко нема, узеоће му се и оно што има.

*Мт 25, 29; Мк 4, 25; Лк 8, 18.

13. Зато им *говорим у причама, јер † гледајући не виде, и слушајући не чују, нити разумију.

*Јн 16, 25; † 5 Мој 29, 3.

14. И испуњава се на њима пророчство Исаијино, које говори: *Ушима ћете чути, и нећете разумјети; и очима ћете гледати, и нећете видјети!

*Ис 6, 9.

15. Јер је отврднуло срце овога народа, и ушима тешко чују, и очима својим замурише да како очима не виде, и ушима не чују, и срцем не разумију, и не обрете се да их исцјелим.

16. А *благо вашим очима што виде и ушима вашим што чују.

*Лк 10, 23, 24.

17. Јер заиста вам кажем да су многи пророци и праведници жељели видјети што ви видите, а не видјеше; и чути што ви чујете, и не чуше.

18. Ви пак чујте причу о сијачу!

19. Свакоме који слуша ријеч о Царству и не разумије, долази нечистиви и краде посијано у срцу његовом; то је оно поред пута посијано.

20. А на камениту мјесту посијано, то је који слуша ријеч и одмах је с радошћу прима.

21. Али нема коријена у себи, него је непостојан, па кад буде до невоље или га потјерају због ријечи, одмах се саблазни.

22. А посијано у трњу, то је *који слуша ријеч, но брига овога свијета и превара богатства загуше ријеч и без рода остане.

*Мт 6, 19-34; 1 Тим 6, 9.

23. А посијано на доброј земљи, то је који слуша ријеч и разумије, који, дакле, и род рађа, и доноси један по сто, а један по шездесет, а један по тридесет.

24. Другу причу каза им говорећи: Царство небеско је као човјек што посија добро сјеме на њиви својој.

25. А кад људи поспаше, дође његов непријатељ и посија кукољ по пшеници, па отиде.

26. А када ниче усјев и род донесе, онда се показа кукољ.

27. Тада дођоше слуге домаћинове и рекоше му: Господару, ниси ли ти добро сјеме сијао на њиви својој? Откуда, дакле, кукољ?

28. А он им рече: Непријатељ човјек то учини. А слуге му рекоше: Хоћеш ли, дакле, да идемо да га почупамо?

29. А он рече: Не; да не би чупајући кукољ почупали заједно с њиме и пшеницу.

30. Оставите нека расте обоје заједно до жетве; и у вријеме жетве рећи ћу жетеоцима: Саберите најприје кукољ и свежите га у сноплје да се сажеже, а *пшеницу одвезите у житницу моју.

*Мт 3, 12.

31. Другу причу каза им говорећи: *Царство небеско је као зрно горушично које узме човјек и посије на њиви својој.

*Мк 4, 30; Лк 13, 18.

32. Оно је, истина, најмање од свију сјемена, али кад узрaste, веће је од свега поврћа, и *буде дрво да птице небеске долазе и настанују се на гранама његовим.

*Јез 17, 23.

33. *Другу причу каза им: Царство небеско је као квасац који узме жена и метне у три копање брашна док све не ускисне.

*Лк 13, 20.

34. *Све ово у причама говори Исус људима, и без прича ништа им не говораше.

*Мк 4, 33, 34.

35. Да се испуни што је речено преко пророка који говори: *Отворићу у причама уста своја, исказаћу сакривено од постања свијета.

*Пс 78, 2.

36. Тада отпусти Исус народ, и дође у кућу. И приступише му ученици

његови говорећи: Протумачи нам причу о кукољу на њиви.

37. А он одговарајући рече им: Који сије добро сјеме, то је Син Човјечији;

38. А њива је свијет; а добро сјеме синови су Царства, а кукољ синови су зла.

39. А непријатељ који га је послао јесте ђаво; а жетва је свршетак вијека, а жетеоци су анђели.

40. Као што се, дакле, кукољ сабира и огњем сажиге, тако ће бити на посљетку овога вијека.

41. Послаће Син Човјечији анђеле своје, и сабраће из царства његова све саблазни и оне који чине безаконје.

42. И бациће их у пећ огњену; *ондје ће бити плач и шкргут зубâ.

*Мт 8, 12.

43. *Тада ће се праведници засјати као сунце у Царству Оца свога. Ко има уши да чује, нека чује!

*Дан 12, 3.

44. Још је Царство небеско као благо сакривено у пољу, које нашавши, човјек сакри и од радости своје отиде и *све што има продаде и купи поље оно.

*Мт 19, 29; Лк 14, 33; Флп 3, 7.

45. Још је Царство небеско као човјек трговац који тражи добра бисера.

46. Па кад нађе *једно многоцјено зрно бисера, отиде и продаде све што имаше и купи га.

*Прс 8, 10.

47. Још је Царство небеско као мрежа која се баци у море и *сабере рибе од сваке врсте.

*Мт 22, 10.

48. Кад се напуни, извуку је на обалу и, посједавши, изаберу добре у судове, а лоше избаце напоље.

49. Тако ће бити на свршетку вијека: изићи ће анђели и *одлучиће зле од праведних,

*Мт 25, 32.

50. И бациће их у пећ огњену; ондје ће бити плач и шкргут зубâ.

51. Рече им Исус: Разумијете ли све ово? Рекоше му: Да, Господе!

52. А он им рече: Зато је сваки књижевник који се научио Царству небескоме као домаћин који износи из ризнице своје ново и старо.

53. И када сврши Исус приче ове, отиде оданде.

54. *И дошавши у постојбину своју, учаше их у синагоги њиховој тако да му се дивљаху и говораху: Откуд овоме премудрост ова и моћи?

*Мк 6, 1; Лк 4, 16.

55. Није ли ово дрводјељин син? Не зове ли се мати његова Марија, и браћа његова Јаков и Јосија и Симон и Јуда?

56. И сестре његове нису ли све код нас? *Откуд њему све ово?

*Јн 6, 42; 7, 15, 52.

57. И саблажњаваху се о њега. А Исус им рече: *Нема пророка без чести осим у постојбини својој и у дому своме.

*Јн 4, 44.

58. И не учини ондје чудеса многа због невјерја њихова.

Појубљење Јована Крститеља.

Исус умножава хљебове, иде по мору, исцјељује болеснике у Генисарету.

14. У то вријеме дође глас до *Ирода четворовласника о Исусу.

*Мк 6, 14; Лк 9, 7.

2. И рече слугама својим: То је Јован Крститељ, он устаде из мртвих, и зато чини чудеса.

3. Јер Ирод ухвати Јована, свеза га и *баци у тамницу због Иродијаде, жене Филипа брата свога;

*Мт 11, 2.

4. Јер му Јован говораше: *Не можеш ти њу имати.

*3 Мој 18, 16.

5. И хтједе да га убије, али се побоја народа; *јер га држаху за пророка.

*Мт 21, 26.

6. А кад бијаше дан рођења Иродова, игра кћи Иродијадина пред њима и угоди Ироду.

7. Зато са заклетвом обећа јој дати што год заиште.

8. А она, наговорена од матере своје, рече: Дај ми овдје на тањир у главу Јована Крститеља.

9. И сневесели се цар; али због заклетве и оних који се гошћаху с њим, заповједи дати јој.

10. И посла те посјекоше Јована у тамници.

11. И донесоше главу његову на тањир, и дадоше дјевојци и однесе је матери својој.

12. И дошавши ученици његови, узеше тијело његово и сахранише га; и дођоше те јавише Исусу.

13. *И чувши Исус, отиде оданде лађом у пусто мјесто насамо. А када то чу народ, пође за њим пјешнице из градова. *Мк 6, 32; Лк 9, 10; Јн 6, 1.

14. И изишавши Исус видје многи народ, и *сажали се на њих, и исцијели болеснике њихове. *Мт 9, 36.

15. *А пред вече приступише му ученици његови говорећи: Овдје је пусто мјесто, а већ је доцкан; отпусти народ нека иде у села да купи себи хране. *Мк 6, 35; Лк 9, 12; Јн 6, 5.

16. А Исус им рече: Нема потребе да иду; подајте им ви нека једу.

17. А они му рекоше: Немамо овдје до само пет хљебова и двије рибе.

18. А он рече: Донесите их мени овамо.

19. И заповједи народу да посједају по трави, па узе оних пет хљебова и двије рибе, и погледавши на небо благослови, и преломивши даде ученицима, а ученици народу.

20. И једоше сви и наситише се, и накупише комада што претече дванаест котарица пуних.

21. А оних што су јели бјеше људи око пет хиљада, осим жена и дјеце.

22. И одмах принуди Исус ученике своје да уђу у лађу и иду прије њега на ону страну док он отпусти народ.

23. И *отпустивши народ, попе се на гору да се насамо помоли. † А наста вече и бијаше ондје сам.

*Мк 6, 45; Лк 6, 12; † Јн 6, 16.

24. А лађа бјеше већ насред мора, угрожена од валова, јер бијаше противан вјетар.

25. А у четврту стражу ноћи отиде к њима Исус ходећи по мору.

26. И видјевши га ученици гдје иде по мору, узнемирише се говорећи: *То је утвара; и од страха повикаше. *Лк 24, 37.

27. А Исус им одмах рече говорећи: Не бојте се, ја сам, не плашите се!

28. А Петар одговарајући рече му: Господе, ако си ти, реци ми да дођем теби по води.

29. А он рече: Ходи! И изишавши из лађе, Петар иђаше по води да дође Исусу.

30. Но видећи јак вјетар уплаши се, и почевши тонути, повика говорећи: Господе, спаси ме!

31. И одмах Исус пруживши руку ухвати га, и рече му: Маловјерни, зашто посумња?

32. И кад уђоше у лађу, преста вјетар.

33. А они у лађи приступише и поклонише му се говорећи: *Ваистину си ти Син Божији.

*Мт 16, 16; Јн 1, 49.

34. И прешавши дођоше у земљу генисаретску.

35. И познавши га људи из онога мјеста, послаше по свој оној околини, и донесоше му све болеснике.

36. И молаху га да се само дотакну скута од хаљине његове; и *који се дотакоше оздравише.

*Мт 9, 20; Лк 6, 19.

Христос избличава фарисеје за њихова људска предања. Шта погани човјека. Вјера жене Хананејке. Лијечење многих болесника. Друго умножење хљебова.

15. Тада *приступише Исусу књижевници и фарисеји од Јерусалима говорећи:

*Мк 7, 1.

2. Зашто ученици твоји преступају предање старих? Јер *не умивају руке своје када хљеб једу. *Лк 11, 38.

3. А он одговарајући рече им: Зашто и ви преступате заповијест Божију за предање своје?

4. Јер Бог заповједи говорећи: *Поштуј оца и матер; и † који ружи оца или матер смрћу да умре.

*2 Мој 20, 12; † 2 Мој 21, 17.

5. А ви кажете: Ако који рече оцу или матери: прилог је оно чиме бих ти ја могао помоћи;

6. Може и да не поштује оца свога и матер. И укидoste заповијест Божију за предање своје.

7. Лицемјери, добро је за вас проковао Исаија говорећи:

8. Приближава ми се *народ овај устима својим и уснама ме поштује, а срце им је далеко од мене. *Ис 29, 13.

9. Но узалуд ме поштују учећи наукама и заповијестима људским.

10. И дозавши народ, рече им: Слушајте и разумијте.

11. *Не погани човјека што улази у уста; него што излази из уста оно погани човјека.

*Дал 10, 15; 1 Тим 4, 4; Тит 1, 15.

12. Тада приступише ученици његови и рекоше му: Знаш ли да фарисеји, чувши ту ријеч, саблазнише се?

13. А он одговарајући рече: Свако дрво које није усадио Отац мој небески, искоријениће се.

14. Оставите их, *слијепи су вођи слијепима; а слијепи слијепога ако води, оба ће у јаму пасти. *Лк 6, 39.

15. А Петар одговарајући рече му: Растумачи нам причу ову.

16. А Исус рече: Еда ли сте и ви још неразумни?

17. Зар још не знате да све што улази у уста иде у трбух, и избацује се напоље?

18. А што излази из уста, излази из срца, и оно погани човјека.

19. *Јер из срца излазе зле помисли, убиства, прељубе, блуд, крађе, лажна свједочења, хуле. *1 Мој 8, 21.

20. И ово је што погани човјека, а неумивеним рукама јести не погани човјека.

21. *И изишавши оданде Исус отиде у крајеве тирске и сидонске.

*Мк 7, 24.

22. И гле, жена Хананејка изиђе из оних крајева и повика му говорећи: Помилуј ме, Господе, сине Давидов, кћер моју много мучи ђаво!

23. А он јој не одговори ни ријечи. И приступивши ученици његови мољаху га говорећи: Отпусти је, јер виче за нама.

24. А он одговарајући рече: *Ја сам послан само изгубљеним овцама дома Израиљева. *Мт 10, 6; Рим 15, 8.

25. А она приступивши поклони му се говорећи: Господе, помози ми!

26. А он одговарајући рече: Није добро узети хљеб од дјеце и бацити псима.

27. А она рече: Да, Господе! Али и пси једу од мрва што падају са трпезе господара њихових.

28. Тада одговори Исус и рече јој: О жено, велика је вјера твоја; нека ти буде како хоћеш! И оздрави кћи њена од онога часа.

29. *И отишавши Исус оданде, дође мору Галилејском, и попевши се на гору, сједе ондје. *Мк 7, 31.

30. И приступи му народ многи који имаше са собом хроме, слијепе, нијеме, богаље и многе друге, и по-

ложише их пред ноге Исусове, и исцијели их.

31. Тако да се народ дивљаше, видећи глуве гдје чују, нијеме гдје говоре, богаље исцијелене, хроме гдје иду, слијепе гдје гледају; и хвалише Бога Израилјева.

32. *А Исус дозвавши ученике своје, рече: Жао ми је народа, јер већ три дана стоје код мене и немају шта јести; а нисам рад отпустити их гладне да не малакшу на путу. *Мк 8, 1.

33. И рекоше му ученици његови: Откуда нам у пустињи толико хљеба да се насити толики народ?

34. И рече им Исус: Колико хљебова имате? А они рекоше: Седам, и мало рибица.

35. И заповједи народу да посједају по земљи.

36. И узевши оних седам хљебова и рибе, и благодаривши, преломи и даде ученицима својим, а ученици народу.

37. И једоше сви и наситише се; и накупише комада што претече седам котарица пуних.

38. А оних што су јели бијаше четири хиљаде људи, осим жена и дјеце.

39. И отпустивши народ, уђе у лађу и дође у крајеве магалске.

Тражење знака с неба. О квасцу фарисејском и садукеејском. Петрово ишљовиједање Христа као Сина Божије. Исусов најовјештај о страдању, смрти и васкрсењу. О идеју за Христом и ношењу крста.

16. И приступивши фарисеји и садукееји, кушајући га искаху да им покаже знак са неба. *Мт 12, 38. Мк 8, 11; Лк 12, 54-46.

2. А он одговарајући рече им: Увече говорите: биће ведро, јер је небо црвено.

3. И ујутру: данас ће бити непогода, јер је небо црвено и мутно. Лице мјери, лице небеско умијете распознавати, а знаке времена не можете?

4. *Род зли и прељуботворни тражи знак, и неће му се дати знак осим знака Јоне пророка. И оставивши их отиде. *Мт 12, 39.

5. И ученици његови полазећи на ону страну, заборавише узети хљеба.

6. А Исус им рече: *Пазите и чувајте се квасца фарисејског и садукеејског. *Лк 12, 1.

7. А они помишљаху у себи говорећи: То је што нисмо хљеба узели.

8. А Исус разумјевши рече им: Шта помишљате у себи, маловјерни, што нисте хљеба узели?

9. *Зар још не разумијете, нити памтите пет хљебова на пет хиљада, и колико котарица накупиште? *Мт 14, 18.

10. *Ни оних седам хљебова на четири хиљаде, и колико котарица накупиште? *Мт 15, 34.

11. Како не разумијете да вам не рекох за хљебове, него да се чувате квасца фарисејског и садукеејског?

12. Тада разумијеше да не рече да се чувају квасца хлебнога, него науке фарисејске и садукеејске.

13. А када дође Исус у крајеве Кесарије Филипове, запита ученике своје говорећи: *Шта о мени говоре људи ко је Син Човјечији?

*Мк 8, 27; Лк 9, 18.

14. А они рекоше: Једни говоре да си *Јован Крститељ, други да си † Илија, други опет Јеремија, или **који од пророка.

*Мт 14, 2; † Мт 17, 10; **Лк 7, 16.

15. Рече им Исус: А ви шта велите ко сам ја?

16. А Симон Петар одговори и рече: *Ти си Христос, Син Бога живог. *Јн 6, 69.

17. А Исус одговарајући рече му: Блажен си, Симоне, сине Јонин! Јер

тијело и крв не открише ти то, него
*Отац мој који је на небесима.

*Гал 1, 16.

18. А и ја теби кажем да си *ти Петар, и † на томе камену сазидаћу Цркву своју, и врата пакла неће је надвладати.

*Јн 1, 42; † Еф 2, 20.

19. *И даћу ти кључеве Царства небескога: и што свезеш на земљи биће свезано на небесима; и што раздријеш на земљи биће раздријешено на небесима.

*Мт 18, 18.

20. *Тада запријети ученицима својим да ником не казују да је он Исус Христос.

*Мт 17, 9.

21. Од тада поче Исус *казивати ученицима својим да њему ваља ићи у Јерусалим, и много пострадали од старјешина и првосвештеника и књижевника, и убијен бити, и трећи дан да ће устати.

*Мк 8, 31; Лк 9, 22.

22. И узевши га Петар поче га одвраћати говорећи: Боже сачувај, Господе, то неће бити теби.

23. А он окренувши се рече Петру: Иди од мене, сатано! Саблазан си ми, јер не мислиш што је Божије него што је људско.

24. *Тада Исус рече ученицима својим: Ако хоће ко за мношћу, нека се одрекне себе, и узме крст свој и за мношћу иде.

*Мт 10, 38.

25. Јер ко хоће живот свој да сачува, изгубиће га; а *ако ко изгуби живот свој мене ради, наћи ће га.

*Отк 12, 11.

26. Јер *каква је корист човјеку ако сав свијет задобије а души својој науди? Или какав ће откуп дати човјек за душу своју?

*Мк 8, 36; Лк 9, 25.

27. Јер ће доћи Син Човјечији у слави Оца својега са анђелима својим, и тада ће узвратити свакоме по дјелима његовим.

28. Заиста вам кажем: Има неких међу вама што стоје овдје који неће окусити смрти док не виде Сина Човјечијега гдје долази у Царству своме.

*Преображење Христово. Исијељење
бјесомучнога дјечака. Моћ вјере.
Друго предсказивање страдања,
смрти и васкрсења. Порез храму.*

17. И *послије шест дана узе Исус Петра и Јакова и Јована, брата његова, и изведе их на гору високу саме.

*Мк 9, 2; Лк 9, 28.

2. И *преобрази се пред њима, и засија се лице његово као сунце, а хаљине његове постадоше бијеле као свјетлост.

*2 Пет 1, 16-18.

3. И гле, јавише им се Мојсеј и Илија који с њим говораху.

4. А Петар одговарајући рече Исусу: Господе, добро нам је овдје бити; ако хоћеш да начинимо овдје три сјенице: теби једну, и Мојсеју једну, и једну Илији.

5. Док он још говораше, гле, облак сјајан заклони их и, гле, глас из облака који говори: *Ово је Син мој љубљени, који је по мојој вољи; њега слушајте.

*Мт 3, 17.

6. И чувши ученици падоше ничице и уплашише се веома.

7. И приступивши Исус дохвати их се и рече: Устаните и не бојте се.

8. А они, подигнувши очи своје, никога не видјеше до Исуса сама.

9. И када силажаху са горе, *заповједи им Исус говорећи: Ником не казујте што сте видјели док Син Човјечији из мртвих не васкрсне.

*Мт 16, 20.

10. И запиташе га ученици његови говорећи: *Зашто, дакле, књижевници кажу да Илија најприје треба да дође?

*Мт 11, 14.

11. А Исус одговарајући рече им: Илија ће заиста доћи најприје и уредити све.

12. Али кажем вам да је Илија већ дошао, и не познаше га, него *учинише с њиме што хтједоше; тако ће и Син Човјечији пострадали од њих.

*Мт 14, 10.

13. Тада разумјеше ученици да им рече за Јована Крститеља.

14. *И када дођоше народу, приступи му човјек и паде на кољена пред њим говорећи:

*Мк 9, 14-29; Лк 9, 37-42.

15. Господе, помилуј сина мојега, јер је мјесечар и мучи се љуто; јер много пута пада у ватру, и много пута у воду.

16. И доведох га ученицима твојим и не могоше га исцијелити.

17. А Исус одговарајући рече: О роде невјерни и покварени! Докле ћу бити с вама? Докле ћу вас трпљети? Доведите ми га амо.

18. И запријети му Исус; и демон изиђе из њега; и оздрави момче од онога часа.

19. Тада приступише ученици Исусу и насамо му рекоше: Зашто га ми не могосмо изгнати?

20. А Исус им рече: За невјерованье ваше. Јер заиста вам кажем: *Ако имате вјере колико зрно горушично, рећи ћете гори овој: пређи одавде тамо, и прећи ће, и ништа вам неће бити немогуће.

*Мт 21, 21; Лк 17, 6.

21. *А овај се род не изгони осим молитвом и постом.

*Мк 9, 29.

22. *А кад су ходили по Галилеји, рече им Исус: Син Човјечији биће предан у руке људске; *Мт 16, 21; 20, 18, 19; Мк 8, 31; 9, 30; Лк 9, 22, 44.

23. И убиће га, и трећи дан устаће. И веома се ожалостише.

24. А када дођоше у Капернаум, приступише Петру они што купе дидрахме, и рекоше: Зар учитељ ваш не даје *дидрахме?

*2 Мој 30, 13; 2 цар 12, 5, 6.

25. Петар рече: Даје. И кад уђе у кућу, претече га Исус говорећи: Шта мислиш, Симоне? Цареви земаљски од кога узимају порез или царину, од својих синова или од туђих?

26. Рече му Петар: Од туђих. Рече му Исус: Значи, синови су ослобођени.

27. Али да их не саблазнимо, иди на море и баци удицу, и коју рибу прву ухватиш, узми је; и кад јој отвориш уста, наћи ћеш статир; узми га те им подај за мене и за себе.

Највећи у Царству небеском.

О саблазни. Прича о изгубљеној овци.

Црквени начин исправљања ближњег.

Моћ апостолске власти;

о заједничкој молитви и прашињању.

Прича о немилосрдном слућу.

18. У *онај час приступише ученици Исусу говорећи: Ко је, дакле, највећи у Царству небеском?

Мк 9, 33; Лк 9, 46.

2. И дозво Исус дијете, и постави га међу њих,

3. И рече: Заиста вам кажем, *ако се не обратите и не будете као дјеца, нећете ући у Царство небеско.

*Мт 19, 14.

4. Који се, дакле, понизи као дијете ово, онај је највећи у Царству небеском.

5. И *који прими једно такво дијете у име моје, мене прима.

*Мт 10, 40, 42.

6. *А који саблазни једнога од ових малих који вјерују у мене, боље би му било да се објеси камен воденички о врат његов, и да потоне у дубину морску.

*Лк 17, 1, 2.

7. Тешко свијету од саблазни; јер потребно је да дођу саблазни, али тешко човјеку оном кроз кога долази саблазан.

8. *Ако ли те рука твоја или нога твоја саблажњава, одсијеци је и баци од себе; боље ти је ући у живот хрому или кљасту него да имаш двије руке или двије ноге, а да те баце у огањ вјечни.

*Мт 5, 29-30.

9. И ако те око твоје саблажњава, извади га и баци од себе; боље ти је с једним оком у живот ући него да

имаш два ока, а да те баце у пакао огњени.

10. Гледајте да не презрете једнога од малих ових; јер вам кажем да *анђели њихови на небесима стално гледају лице Оца мога небескога.

*Јев 1, 14.

11. *Јер Син Човјечији дође да спасе изгубљено.

*Лк 19, 10.

12. *Шта вам се чини? Ако неки човјек има сто оваца па залута једна од њих, не остави ли деведесет и девет у планини, и иде те тражити ону залуталу?

*Лк 15, 4.

13. И ако се догоди да је нађе, заиста вам кажем да се њој радује више него оним деведесет и девет што нису залутале.

14. Тако није воља Оца вашег небескога да пропадне један од ових малих.

15. *Ако ли ти згрјеши брат твој, иди и покарај га насамо; ако те послуша, добио си брата својега.

*3 Мој 19, 17; Лк 17, 3; Гал 6, 1.

16. Ако ли те не послуша, узми са собом још једнога или двојицу да на устима два или три свједока остане *свака ријеч.

*5 Мој 19, 15.

17. Ако ли њих не послуша, кажи Цркви; а ако ли не послуша ни Цркву, нека ти буде као незнабожац и цариник.

18. Заиста вам кажем: *Што год свезете на земљи биће свезано на небу, и што год раздријешите на земљи биће раздријешено на небу.

*Мт 16, 19; Јн 20, 23.

19. Опет вам заиста кажем: Ако се два од вас сложе на земљи у било којој ствари за коју се узмоле, *даће им Отац мој који је на небесима.

*Мк 11, 24.

20. Јер гдје су два или три сабрана у име моје, *ондје сам и ја међу њима.

*Мт 28, 20.

21. Тада му приступи Петар и рече: Господе, колико пута, ако ми

згрјеши брат мој, да му опростим? До седам ли пута?

22. Рече му Исус: Не велим ти до *седам пута, него до седамдесет пута седам.

*1 Мој 4, 24; Лк 17, 4; Еф 4, 32.

23. Зато је Царство небеско слично човјеку цару, који хтједе да се прорачуна са слугама својим.

24. И кад се поче рачунати, доведоше му једнога дужника од десет хиљада таланата.

25. И будући да он немаше чиме вратити, заповједи господар његов да продаду њега и жену његову и *дјецу и све што имаше, и да се наплати.

*Нем 5, 5.

26. Но слуга тај паде и клањаше му се говорећи: Господару, причекај ме, и све ћу ти вратити.

27. А господар се сажали на онога слугу, и пусти га и дуг му опрости.

28. А кад изиђе слуга тај, нађе једнога од својих другара који му бијаше дужан сто динара, и ухвати га и стаде давити говорећи: Дај ми што си дужан!

29. Паде другар његов пред ноге његове и мољаше га говорећи: Причекај ме, и све ћу ти вратити.

30. А он не хтједе, него га одведе и баци у тамницу док не врати дуг.

31. Видјевши пак другари његови тај догађај, ожалостише се веома, и отишавши, објаснише господару својему све што се догодило.

32. Тада га позва господар његов, и рече му: Зли слуго, сав дуг онај опростио сам ти, јер си ме молио.

33. Није ли требало да се и ти смилујеш на свога другара, као и ја на те што се смиловах?

34. И разгневи се господар његов, и предаде га мучитељима *док не врати све што му је дуговао.

*Мт 5, 25.

35. Тако ће и Отац мој небески учинити вама ако не опростите сваки брату својему од срца својих сагрјешења њихова.*

*Мт 6, 14; Јак 2, 13.

*О браку, разводу и безбрачном
животу. Исус блајосиља дјецу.
О бојашом младићу. О напрати
ајосиолима за људаност Христу.*

19. И *када сврши Исус
ријечи ове, отиде из
Галилеје, и дође у крајеве јудејске
преко Јордана. *Мк 10, 1.

2. И за њим иђаше народ многи и
исцијели их ондје.

3. И приступише му фарисеји да
га кушају, и рекоше му: Је ли допу-
штено човјеку отпустити жену своју
за сваку кривицу?

4. А он одговарајући рече им: Ни-
сте ли читали *да је њих Творац од
почетка створио мушко и женско?

*1 Мој 1, 27.

5. И рекао: *Због тога ће оставити
човјек оца својега и матер, и прили-
јепиће се жени својој, и биће двоје
једно тијело,

*1 Мој 2, 24.

6. Тако да нису више двоје, него јед-
но тијело; а што је Бог саставио *човјек
да не раставља.

*1 Кор 7, 10, 11.

7. Рекоше му: *Што онда Мојсеј за-
повједи да се даде књига отпусна и да
се она отпусти?

*5 Мој 24, 1; Мт 5, 31.

8. Рече им: Вама је Мојсеј допу-
стио по окорјелости срца вашега да
отпуштате жене своје; а из почетка
није било тако.

9. А ја вам кажем: *Ко отпусти же-
ну своју, осим за прељубу, и ожени се
другом, чини прељубу; и ко се ожени
отпуштеницом, чини прељубу

*Мт 5, 32; Лк 16, 18.

10. Рекоше му ученици његови:
Ако је тако човјеку са женом, није
добро женити се.

11. А он им рече: *Не могу сви
примити ту ријеч до они којима је
дано.

*1 Кор 7, 7, 17.

12. Јер има ушкопљеника који су
се тако родили из утробе матери-
не; а има ушкопљеника које су људи

ушкопили; а има ушкопљеника који
су сами себе ушкопили Царства ради
небескога. Ко може примити, нека
прими!

13. *Тада му приведоше дјецу да
стави руке на њих, и да се помоли; а
ученици им брањаху.

*Мк 10, 13; Лк 18, 15.

14. А Исус рече: Пустите дјецу, и
не браните им да долазе к мени, *јер
је таквих Царство небеско. *Мт 18, 3.

15. И положивши на њих руке,
отиде оданде.

16. *И гле, неко приступи и ре-
че му: Учитељу благи, које добро да
учиним да имам живот вјечни?

*Мк 10, 17; Лк 18, 18.

17. А он му рече: Што ме зовеш
благим? Нико није благ осим једнога
Бога. А ако хоћеш ући у живот, држи
заповијести.

18. Рече му: Које? А Исус рече:
*Не убиј; не учини прељубу; не укра-
ди; не свједочи лажно;

*2 Мој 20, 12-16.

19. Поштуј оца и матер; и *љуби
ближњега својега као себе самога.

*3 Мој 19, 18.

20. Рече му младић: Све ово са-
чувах од младости своје; шта ми још
недостаје?

21. Рече му Исус: Ако хоћеш са-
вршен да будеш, *иди продај све што
имаш и подај сиромасима, и имаћеш
благо на небу, па хајде за мном.

*Мт 6, 20; Лк 12, 33.

22. А када чу младић ријеч, отиде
жалостан; јер имађаше многа имања.

23. А Исус рече ученицима сво-
јим: Заиста вам кажем да је тешко
богатоме ући у Царство небеско.

24. И опет вам кажем: Лакше је
камили проћи кроз иглене уши не-
голи богатоме ући у Царство Божије.

25. А када то чуше ученици, чуђа-
ху се веома говорећи: Ко се, дакле,
може спасти?

26. А Исус погледавши на њих рече им: Људима је ово немогуће, а *Богу је све могуће. *Јов 42, 2.

27. Тада одговори Петар и рече му: Ето, *ми смо оставили све и за тобом пошли; шта ће, дакле, нама бити? *Мт 4, 20, 22.

28. А Исус им рече: Заиста вам кажем да ћете ви који пођосте за мном, у новом животу, када сједне Син Човјечији на пријесто славе своје, *сјести и сами на дванаест пријестола и судити над дванаест племена Израилевих. *Лк 22, 30; Отк 3, 21.

29. И сваки који је оставио кућу, или браћу, или сестре, или оца, или матер, или жену, или дјецу, или земљу, имена мога ради, примиће сто пута онолико, и наслиједиће живот вјечни.

30. *Али ће многи први бити посљедњи и посљедњи први.

*Мт 20, 16; Лк 13, 30.

Прича о посленицима у винограду.

*Пућ у Јерусалим и шреће
предсказивање страдања. Молба
мајке синова Зеведејевих и о
јрвеншћу. Исијељење двојице
јерихонских слијепих.*

20. Јер је Царство небеско слично човјеку домаћину који ујутру рано изиђе да најми посленике у виноград свој.

2. И погодивши се с посленицима по динар на дан, посла их у виноград свој.

3. И изишавши око трећег часа,¹ видје друге гдје стоје на тргу беспослени.

4. И њима рече: Идите и ви у виноград мој, и што буде право даћу вам.

¹ По јеврејском бројању, то је девет часова ујутро; и даље: шести час је подне, једанаести час је пети час после подне.

5. И они отидоше. И опет изишавши око шестог и деветог часа, учини тако.

6. А око једанаестог часа изишавши, нађе друге гдје стоје беспослени и рече им: Што стојите овдје цијели дан беспослени?

7. Рекоше му: Јер нас нико не најми. Рече им: Идите и ви у мој виноград, и што буде право примићете.

8. А кад би увече, рече господар винограда приставу својему: Дозови посленике и подај им плату почевши од посљедњих до првих.

9. И дошавши који су око једанаестог часа најмљени, примише по динар.

10. А када дођоше први, помислише да ће више примити, и примише и они по динар.

11. И примивши роптаху на домаћина.

12. Говорећи: Ево, ови посљедњи један час радише, па их изједначи с нама који поднијесмо тегобу дана и жегу.

13. А он одговарајући рече једноме од њих: Пријатељу, не чиним ти неправду. Ниси ли погодио са мном по динар?

14. Узми своје па иди; а ја хоћу и овоме посљедњему да дам као и теби.

15. Или *зар ја нисам властан у своме чинити шта хоћу? Зар је око твоје зло што сам ја добар?

*Рим 9, 16, 21.

16. *Тако ће бити посљедњи први и први посљедњи; † јер је много званих а мало изабраних.

*Мт 19, 30; † Мт 22, 14.

17. *И полазећи Исус горе у Јерусалим, узе насамо на путу Дванаесторицу ученика, и рече им:

*Мк 10, 32; Лк 18, 31.

18. *Ево идемо горе у Јерусалим, и † Син Човјечији биће предан пр-

восвештеницима и књижевницима; и осудиће га на смрт; *Мт 16, 21; Јн 2, 13;

† Мт 16, 21; 17, 22, 23.

19. И предаће га незнабошцима да му се ругају и да га шибају и ра-
запну; и трећи дан васкрснуће.

20. *Тада му приступи мати сино-
ва Зеведејевих са синовима својим
клањајући му се и молећи га за не-
што. *Мк 10, 35; Мт 10, 2.

21. А он јој рече: Шта хоћеш? Ре-
че му: Реци *да сједну ова моја два
сина, један са десне стране теби, а је-
дан са лијеве стране теби, у Царству
твојему. *Мт 19, 28.

22. А Исус одговарајући рече: Не
знате шта иштете. Можете ли пити
*чашу коју ћу ја пити и крстити се †
крштењем којим се ја крштавам? Ре-
коше му: Можемо.

*Мт 26, 39, 42; Јн 18, 11; † Лк 12, 50.

23. И рече им: Чашу, дакле, моју
испићете и крштењем којим се ја кр-
штавам крстићете се; али сјести ме-
ни с десне и с лијеве стране није мо-
је да дам, него којима је припремио
Отац мој.

24. *И чувши то десеторица, раср-
дише се на та два брата. *Лк 22, 24-27.

25. А Исус дозавши их рече: Зна-
те да кнезови народа господаре њима
и великаши владају над њима.

26. Да не буде тако међу вама; не-
го *који хоће да буде велики међу ва-
ма, нека вам буде служитељ.

*Мт 23, 11; 1 Кор 9, 19.

27. И *који хоће међу вама да буде
први, нека вам буде слуга; *Мк 9, 35.

28. Као што ни Син Човјечији није
дошао да му служе, *него да служи и
† даде живот свој у откуп за многе.

*Лк 22, 27; Флп 2, 7; † 1 Тим 2, 6.

29. *И кад они излажаху из Јери-
хона, за њим пође народ многи.

*Мк 10, 46; Лк 18, 35.

30. И гле, два слијепца сјеђаху крај
пута, и чувши да Исус пролази, пови-

каше говорећи: *Помилуј нас, Госпо-
де, сине Давидов!

*Мк 10, 46-52; Лк 18, 35-43.

31. А народ им пријећаше да ућу-
те; а они још већма повикаше гово-
рећи: Помилуј нас, Господе, сине Да-
видов!

32. И ставши Исус дозво их, и ре-
че: Шта хоћете да вам учиним?

33. Рекоше му: Господе, да се
отворе очи наше.

34. И смилова се Исус, и дотаче се
очију њихових, и одмах прогледаше
очи њихове, и отидоше за њим.

*Христов улазак у Јерусалим. Изјон
шрјоваца из храма. Нейлодна смоква.*

О властии Христовој.

*Прича о двојици синова и о злим
виноћрадарима. О ујаоном камену.*

21. И *када се приближи-
ше Јерусалиму и до-
ђоше у Витфагу према Маслинској
гори, онда Исус посла два ученика,

*Мк 11, 1; Лк 19, 29; Јн 12, 12.

2. Говорећи им: Идите у село што
је према вама, и одмах ћете наћи ма-
гарицу привезану и магаре с њом;
одријешите је и доведите ми.

3. И ако вам ко рече што, кажи-
те да они требају Господу; и одмах ће
их послати.

4. А ово је све било да се испуни
што је казано преко пророка који го-
вори:

5. *Кажите кћери Сионовој: Ево
Цар твој иде теби кротак, и јаше на
магарици, и магарету, младунчету
товарне животиње,

*Зах 9, 9; Ис 62, 11; Јн 12, 15.

6. А ученици отидоше и учинише
како им заповједи Исус.

7. Доведоше магарицу и магаре,
и *метнуше на њих хаљине своје, и
усједе на њих. *2 цар 9, 13.

8. А народ веома многи *прости-
раше хаљине своје по путу, а други
резаху грање од дрвећа и простираху
по путу. *2 цар 9, 13.

9. А народ, који иђаше пред њим
и за њим, викаше говорећи: *Осана
Сину Давидову! Благословен који до-
лази у име Господње! Осана на виси-
ни! *Пс 118, 25-26.

10. И кад он уђе у Јерусалим, уз-
буну се сав град говорећи: Ко је то?

11. А народ говораше: Ово је Исус,
пророк из Назарета Галилејскога.

12. *И уђе Исус у храм Божији, и
изгна све који продаваху и куповаху
по храму, и испремета столове оних
што мијењаху новце, и клупе оних
што продаваху голубове.

*Мк 11, 11; Лк 19, 45; Јн 2, 15.

13. И рече им: Написано је: Дом
мој *дом молитве нека се зове; † а
ви начинисте од њега пећину разбој-
ничку. *Ис 56, 7; † Јер 7, 11.

14. И приступише му хроми и
слијепи у храму, и исцијели их.

15. А кад видјеше првосвештени-
ци и књижевници чудеса која учини,
и дјецу гдје вичу у храму и говоре:
Осана Сину Давидову, расрдише се.

16. И рекоше му: Чујеш ли шта
ови говоре? А Исус им рече: Да! Зар
нисте никада читали: *Из уста дјецe и
одојчади начинио си себи хвалу?

*Пс 8, 2.

17. И оставивши их, изиђе напоље
из града, у Витанију, и заноћи ондје.

18. А ујутру враћајући се у град
огладње;

19. И *угледавши смокву једну
крај пута, дође њој и не нађе на њој
ништа осим лишћа, и рече јој: Да ни-
кад више не буде од тебе рода до ви-
јека! И одмах усахну смоква.

*Мк 11, 13, 14; 20-24.

20. И видјевши то ученици диви-
ше се говорећи: Како одмах усахну
смоква!

21. А Исус одговарајући рече им:
Заиста вам кажем: *Ако имате вјеру
и не посумњате, учинићете не само
оно што се зби са смоквом, него и го-
ри овој ако речете: дигни се и баци се
у море, догодиће се. *Мт 17, 20.

22. И све што узистете у молитви
вјерујући, добићете.

23. *И кад уђе у храм и стаде учи-
ти, приступише му првосвештеници
и старјешине народне говорећи: Ка-
квом влашћу то чиниш? И ко ти даде
ту власт? *Мк 11, 27; Лк 20, 1; Дап 4, 7.

24. А Исус одговарајући рече им:
И ја ћу вас упитати једну ријеч, коју
ако ми кажете, и ја ћу вама рећи ка-
квом влашћу ово чиним.

25. Крштење Јованово откуда би-
јаше? С неба, или од људи? А они
размишљаху у себи говорећи: Ако
кажемо: с неба, рећи ће нам: Зашто
му, дакле, не вјеровасте?

26. Ако ли речемо: од људи, боји-
мо се народа; *јер сви Јована држе за
пророка. *Мт 14, 5.

27. И одговарајући Исусу рекоше:
Не знамо. Рече и он њима: Ни ја вама
нећу казати каквом влашћу ово чи-
ним.

28. А шта вам се чини? Човјек не-
ки имахе два сина, и дошавши пр-
вome, рече: Синко, иди данас ради у
винограду моме.

29. А он одговарајући рече: Нећу!
И послѣ се раскаја и отиде.

30. И приступивши другоме, ре-
че тако исто. А он одговарајући рече:
Хоћу, господару! И не отиде.

31. Који је од ове двојице извршио
вољу очеву? Рекоше му: Први. Рече
им Исус: *Заиста вам кажем да ће ца-
риници и блуднице прије вас ући у
Царство Божије. *Лк 7, 29; 18, 9-14.

32. Јер вам дође Јован путем пра-
ведним, и не вјеровасте му; а *цари-
ници и блуднице повјероваше му; а
ви видјевши то, не раскајасте се за-
тим да му вјерујете. *Лк 7, 29.

33. Другу причу чујте: Бијаше човјек домаћин *који посади виноград и огради га плотом, и ископа у њему пивницу, и сагради кулу, и даде га виноградарима, и † отиде.

*Ис 5, 1, 2; Мк 12, 1; Лк 20, 9; † Мт 25, 14.

34. А када се приближи вријеме бербе, посла слуге своје виноградарима да приме плодове његове.

35. И виноградарима, похватавши слуге његове, једнога избише, а једнога убише, а једнога камењем засуше.

36. Опет посла друге слуге, више него прије, и учинише им тако исто.

37. А најзад посла им сина својега говорећи: Постидјеће се сина мојега.

38. А виноградарима видјевши сина, рекоше међу собом: Ово је наследник; ходите да га убијемо, и да при својимо наследство његово.

39. И ухватише га, па изведоше напоље из винограда, и убише.

40. Када, дакле, дође господар винограда, шта ће учинити виноградарима оним?

41. Рекоше му: Злочинце ће злом смрћу погубити, а виноград ће дати другим виноградарима, који ће му давати плодове у своје вријеме.

42. Рече им Исус: Зар нисте никада читали у Писму: *Камен који одбацише зидари, тај постаде глава од угла; то би од Господа и дивно је у очима нашим.

*Пс 118, 22-23; Дап 4, 11; 1 Пет 2, 6, 7.

43. Зато вам кажем да ће се од вас узети Царство Божије, и даће се народу који доноси плодове његове.

44. И ко падне на овај камен, разбиће се; а на кога он падне, *сатрће га.

*Дан 2, 44.

45. И чувши првосвештеници и фарисеји приче његове, разумјеше да о њима говори.

46. И настојећи да га ухвате, побојаше се народа, јер га држаху за пророка.

Прича о свадби царева сина.

Боју Божије, цару царево. О васкрсењу мртвих, и највећој зајовијести.
Христос – Давидов син и Господ.

22. И одговарајући Исус *опет им рече у причама говорећи: *Лк 14, 16.

2. Царство небеско је као човјек цар који начини свадбу сину своме.

3. И посла слуге своје да зову званице на свадбу; и не хтједоше доћи.

4. Опет посла друге слуге говорећи: Кажите званицама: Ево сам објед свој уготовио, јунци моји и хранџици поклани су, и све је готово: дођите на свадбу.

5. А они не маривши отидоше, овај у поље своје, а онај у трговину своју;

6. А остали ухватише слуге његове, изружише их, и побише.

7. И када то чу цар онај, разгневи се и пославши војску своју, погуби крвнике оне, и град њихов запали.

8. Тада рече слугама својим: Свадба је готова, а званице не бјеху достојне.

9. Идите, дакле, на раскршћа и кога год нађете, позовите на свадбу.

10. И изишавши слуге оне на путеве, *сабраше све које нађоше, и зле и добре; и напуни се свадбена двора на гостију.

*Мт 13, 47.

11. А ушавши цар да види госте, угледа ондје човјека *необучена у свадбено рухо.

*Отк 19, 8.

12. И рече му: Пријатељу, како си ушао амо без свадбеног руха? А он оћута.

13. Тада рече цар слугама: Свежите му руке и ноге, па га узмите и бациите *у таму најкрајњу; ондје ће бити плач и шкргут зуба.

*Мт 8, 12.

14. Јер су многи звани, али је мало изабраних.

15. *Тада отидоше фарисеји и на вијећању се договорише како би га ухватили у ријечи.

*Мк 12, 13; Лк 20, 20.

16. И послаше к њему ученике своје са иродовцима, говорећи: *Учитељу, знамо да си истинит и путу Божијему заиста учиш и не обазиреш се ни на кога, јер не гледаш ко је ко од људи. *Јн 3, 2.

17. Кажи нам, дакле, шта ти мислиш: треба ли дати порез ћесару или не?

18. Разумијевши Исус лукавство њихово, рече: Што ме кушате, лице-мјери?

19. Покажите ми новац порезни. А они му донесоше динар.

20. И рече им: Чији је овај лик и натпис?

21. Рекоше му: Ћесарев. Тада им рече: *Подајте, дакле, ћесарево ћесару, и Божије Богу. *Рим 13, 7.

22. И чувши задивише се, и оставивши га отидоше.

23. *У тај исти дан приступише му садукеји, † који говоре да нема васкрсења, и упиташе га

*Мк 12, 18; Лк 20, 27; † Дап 23, 8.

24. Говорећи: Учитељу, *Мојсеј рече: Ако умре ко без дјецe, да узме брат његов жену његову и подигне сјеме брату своме. *5 Мој 25, 5, 6.

25. У нас бјеше седам браће; и први оженивши се умрије, и не имавши поро-да, остави жену своју брату своме.

26. А тако и други, и трећи, све до седмога.

27. А послије свију умрије и жена.

28. О васкрсењу, дакле, којегa ће од седморице бити жена? Јер је за свима била.

29. А Исус одговарајући рече им: Варате се, не знајући Писма ни силе Божије.

30. Јер о васкрсењу нити се жене нити се удају, него су као анђели Божији на небу.

31. А за васкрсење мртвих нисте ли читали шта вам је рекао Бог гово-рећи:

32. *Ја сам Бог Авраамов, и Бог Исаков, и Бог Јаковљев? Бог није Бог мртвих, него живих. *2 Мој 3, 6.

33. И народ чувши дивљаше се на-уци његовој.

34. *А фарисеји чувши да ућутка са-дукеје, сабраше се заједно. *Мк 12, 28.

35. И упита један од њих, *законик, кушајући га и говорећи: *Лк 10, 25.

36. Учитељу, која је заповијест највећа у Закону?

37. А Исус му рече: *Љуби Госпо-да Бога својегa свим срцем својим, и свом душом својом, и свим умом својим. *5 Мој 6, 5.

38. Ово је прва и највећа заповијест.

39. А друга је као и ова: *Љуби ближњегa свога као самога себе.

*3 Мој 19, 18; Јак 2, 8.

40. *О овим двјема заповијестима виси сав Закон и Пророци. *Мт 7, 12.

41. *А када се сабраше фарисеји, упита их Исус *Мк 12, 35; Лк 20, 41.

42. Говорећи: Шта мислите за Христа? Чији је син? Рекоше му: *Да-видов. *Ис 11, 1; Јн 7, 42.

43. Рече им: Како, дакле, Давид не-га у Духу назива Господом говорећи:

44. *Рече Господ Господу мојему: Сједи мени с десне стране, док поло-жим непријатеље твоје за подножје ногама твојим? *Пс 110, 1; Мт 26, 64.

45. Када, дакле, Давид назива не-га Господом, како му је син?

46. И нико му не могаше одгово-рити ни ријеч; нити смједe ко од тога дана да га запита више.

Исусова осуда лицемјерја књижевника и фарисеја. Жалост над Јерусалимом.

23. Тада Исус рече народу и ученицима својим

2. Говорећи: *На Мојсејеву столи-цу сједоше књижевници и фарисеји.

*Мал 2, 7; Мк 12, 38; Лк 20, 45, 11, 39.

3. Све, дакле, што вам кажу да држите, држите и творите; али по дјелима њиховим не поступајте, јер говоре а не творе,

4. Него *везују бремена тешка и незгодна за ношење и товаре на плећа људска, а прстом својим неће да их помакну. *Лк 11, 46; Дап 15, 10, 28.

5. А *сва дјела своја чине да их виде људи; јер † проширују амајлије своје и праве велике скуте на хаљинама својим. *Мт 6, 1; † 4 Мој 15, 38-39.

6. И *воле зачеља на гозбама и прва мјеста по синагогама. *Лк 14, 7.

7. И да им се клања по трговима, и да их људи зову: учитељу!

8. А ви се не зовите учитељи; јер је у вас један Учитељ, Христос, а ви сте сви браћа.

9. И оцем својим не зовите никога на земљи; јер је у вас један Отац, који је на небесима.

10. Нити се зовите наставници; јер је у вас један Наставник, Христос.

11. А *највећи између вас да вам буде слуга. *Мт 20, 26, 27.

12. *Јер који се уздиже понизиће се, а који се понизи узвисиће се.

*Јов 22, 29; ПрС 29, 23; Лк 18, 14; 1 Пет 5, 5.

13. Тешко вама књижевници и фарисеји, лицемјери, што затварате Царство небеско пред људима; јер ви не улазите нити пуштате да уђу они који би хтјели.

14. Тешко вама књижевници и фарисеји, лицемјери, што једете куће удовичке, и лажно се молите дуго; зато ћете већма бити осуђени.

15. Тешко вама књижевници и фарисеји, лицемјери, што проходите море и копно да бисте добили једнога сљедбеника, и кад га придобијете, чините га сином пакла двоструко већим од себе.

16. Тешко вама, *вођи слијепи, који говорите: Ако се ко куне храмом, то није ништа; а ко се куне златом храмовним, крив је. *Мт 15, 14.

17. Безумници и слијепци! Јер шта је веће: злато или храм који злато освећује?

18. И ако се ко куне жртвеником, ништа је то, а који се куне даром на њему, крив је.

19. Безумници и слијепци! Јер шта је веће: дар *или жртвеник који дар освећује? *2 Мој 29, 37.

20. Који се, дакле, куне жртвеником, куне се њим и свим што је на њему.

21. И који се куне храмом, куне се њим и Оним који обитава у њему.

22. А који се куне небом, куне се *пријестолом Божијим и Оним који сједи на њему. *Мт 5, 34.

23. Тешко вама књижевници и фарисеји, лицемјери, што *дајете десетак од метвице и од копра и од кима, а † остависте што је претежније у Закону: правду и милост и вјеру; а ово је требало чинити и оно не остављати. *3 Мој 27, 30; † Мих 6, 8.

24. Вођи слијепи, који оцијеђујете комарца, а камилу прождирете.

25. Тешко вама књижевници и фарисеји, лицемјери, *што чистите споља чашу и здјелу, а изнутра су пуне грабежи и неправде. *Мк 7, 4, 8.

26. Фарисеју слијепи, очисти најприје изнутра чашу и здјелу да буду и споља чисте.

27. Тешко вама књижевници и фарисеји, лицемјери, *што сте као окречени гробови, који споља изгледају слијепи, а унутра су пуни костију мртвачких и сваке нечистоте. *Дап 23, 3.

28. Тако и ви: споља се показујете људима праведни, а изнутра сте пуни лицемјерја и безакоња.

29. Тешко вама књижевници и фарисеји, лицемјери, што зидате гробове пророцима и красите споменике праведника,

30. И говорите: Да смо ми били у вријеме отаца својих, не бисмо с њима пристали у крв пророка.

31. Тиме сами свједочите за себе да сте *синови оних који су побили пророке. *Јер 26, 20; Мт 5, 12; Дан 7, 52.

32. Испуните и ви мјеру отаца ваших.

33. Змије, породи аспидини, како ћете побјећи од осуде за пакао?

34. Зато, ево, ја ћу вам послати пророке и мудраце и књижевнике; и ви ћете једне побити и распети, а друге шибати по синагогама својим и гонити од града до града;

35. Да дође на вас сва крв праведна што је проливена на земљи од крви Авеља *праведнога до крви † Захарије, сина Варахијина, којег убили између храма и жртвеника.

*1. Мој 4, 8; † 2 дн 24, 20, 21.

36. Заиста вам кажем да ће све ово доћи на род овај.

37. *Јерусалиме, Јерусалиме, који убијаш пророке и засипаш камењем послане теби, колико пута хтједох да саберем чеда твоја, као што кокош скупља пилиће своје под крила, и не хтједосте! *Лк 13, 34.

38. Ето ће вам се *оставити кућа ваша пуста. *Јер 22, 5; Пс 69, 26.

39. Јер вам кажем: Нећете ме од сада видјети док не речете: *Благословен који долази у име Господње.

*Пс 118, 26; Мт 21, 9.

*О разорењу Јерусалима, њоновном до-
ласку Христа, свршетку вијека
и о потреби будности.*

24. И *изишавши Исус иђаше од храма, и приступише му ученици његови да му покажу грађевине храма.

*Мк 13, 1; Лк 21, 5.

2. А Исус им рече: Не видите ли све ово? Заиста вам кажем: *Неће остати овдје ни камен на камену који се неће разметнути. *Лк 19, 44.

3. А када сјеђаше на гори Маслинској, приступише му ученици насамо говорећи: Кажи нам кад ће то бити и какав је знак твога доласка и свршетка вијека?

4. И одговарајући Исус рече им: Чувајте се да вас ко не превари.

5. Јер ће *многи доћи у име моје говорећи: † Ја сам Христос. И многе ће преварити. *Мт 24, 24; † 1 Јн 2, 18.

6. Чућете ратове и гласове о ратовима. Гледајте да се не уплашите; јер треба све то да се збуди. Али још није крај.

7. Јер ће устати народ на народ и царство на царство, и биће глади и помора и земљотреса по свијету.

8. А то је све почетак страдања.

9. *Тада ће вас предати на муке, и побиће вас, и сви ће вас народи омрзнути због имена мога.

*Мт 10, 17; Јн 16, 2.

10. И тада ће се многи саблазнити, и издаће један другог и омрзнуће један другог.

11. И *изићи ће многи лажни проци и превариће многе.

*Мт 7, 15; 2 Пет 2, 1; 1 Јн 4, 1.

12. И зато што ће се умножити безаконе, охладњеће љубав многих.

13. *Али ко претрпи до краја, тај ће се спасти. *Мт 10, 22; 24, 13; Отк 3, 10.

14. И проповиједаће се ово јеванђеље о Царству по свему свијету за свједочанство свим народима. И тада ће доћи крај.

15. Када, дакле, угледате гнусобу опустошења, о којој говори пророк *Данило, гдје стоји на мјесту светоме – ко чита да разумије, –

*Дан 9, 27; 11, 31; 12, 11.

16. Тада који буду у Јудеји нека бјеже у горе;

17. *И који буде на крову да не силази да узме што му је у кући; *Лк 17, 31.

18. И који буде у пољу да се не враћа натраг да узме хаљине своје.

19. А тешко трудницама и дојиљама у те дане.

20. Него се молите Богу да не буде бјежање ваше у зиму ни у суботу.

21. *Јер ће тада бити невоља велика каква није била од постанка свијета до сада, нити ће бити. *Дан 12, 1.

22. И ако се не би скратили дани они, нико не би остао; али изабраних ради скратиће се дани они.

23. Тада ако вам ко рече: Ево, овдје је Христос или ондје, не вјерујте.

24. Јер ће се појавити лажни христоси и *лажни пророци, и показаше † знаке велике и чудеса да би преварили, ако буде могуће, и изабране.

*5 Мој 13, 2-4; † 2 Тим 2, 8, 9; Отк 13, 13.

25. Ето вам казах унапријед.

26. *Ако вам, дакле, кажу: Ево га у пустињи, не излазите. Ево га у собама, не вјерујте. *Лк 17, 23, 24.

27. Јер као што муња излази од истока и сине до запада, тако ће бити и долазак Сина Човјечијега.

28. *Јер гдје је труп, ондје ће се и орлови окупити. *Јов 39, 33; Лк 17, 37.

29. И *одмах ће се по невољи тих дана сунце помрачити, и мјесец своју свјетлост изгубити, и звијезде с неба пасти, и † силе небеске покренути се. *Ис 13, 10; Отк 6, 12, 13; † 2 Пет 3, 10.

30. *И тада ће се показати знак Сина Човјечијега на небу; и тада ће проплакати сва племена на земљи; † и угледаће Сина Човјечијега гдје долази на облацима небеским са силом и славом великом. *Дан 7, 13, 14; † Отк 1, 7.

31. *И послаће анђеле своје с великим гласом трубним; и сабраће изабране своје од четири вјетра, од краја до краја небеса.

*1 Кор 15, 52; 1 Сол 4, 16; Отк 8, 2.

32. *А од смокве научите поуку: Када се гране њене већ подмладе и олистају, знате да је близу лето.

*Мк 13, 28; Лк 21, 29; 12, 39, 40.

33. Тако и ви кад видите све ово, знајте да је близу пред вратима.

34. Заиста вам кажем: Овај нараштај неће проћи док се све ово не збуде.

35. *Небо и земља ће проћи, али ријечи моје неће проћи. *Мт 5, 18.

36. *А о дану томе и о часу нико не зна, ни анђели небески, до Отац мој сам. *Дан 1, 7; 1 Сол 5, 2.

37. *Јер како је било у дане Ноја, тако ће бити и долазак Сина Човјечијега. *Лк 17, 26, 27; 1 Мој 6, 9-7, 23.

38. Јер као што у дане пред Потопом јеђаху и пијаху, жењаху се и удаваху до онога дана кад Ноје уђе у ковчег,

39. И не схватише док не дође Потоп и однесе све; тако ће бити и долазак Сина Човјечијега.

40. *Тад ће бити два на њиви: један ће се узети, а други оставити.

*Лк 17, 34-36.

41. Двије ће мљети на жрњевима; једна ће се узети, а друга оставити.

42. *Стражите, дакле, јер не знате у који ће час доћи Господ ваш.

*Мт 25, 13.

43. Али ово знајте: *Кад би знао домаћин у које ће вријеме доћи крадљивац, стражио би и не би дао да му провали кућу. *Лк 12, 39; 1 Сол 5, 2.

44. Зато и ви будите спремни; јер у који час не мислите доћи ће Син Човјечији.

45. Ко је, дакле, тај вјерни и мудри слуга кога постави господар његов над својим домаћима да им даје храну на вријеме?

46. Благо томе слуги кога господар његов, дошавши, нађе да чини тако.

47. Заиста вам кажем: *Поставиће га над свим имањем својим.

*Мт 25, 21, 23.

48. Ако ли тај рђави слуга рече у срцу своме: *Неће мој господар још задуго доћи;

*2 Пет 3, 4.

49. И почне тући другове своје, а јести и пити с пијаницама;

50. Доћи ће господар тога слуге у дан када се не нада, и у час када не мисли,

51. И расјећи ће га напола, и даће му удио са лицемјерима; *ондје ће бити плач и шкргут зуба. *Мт 8, 12.

*Прича о мудрим и лудим дјевојкама.
Прича о талантима. О Сирашном суду.*

25. Тада ће бити Царство небеско као десет дјевојака које узеше свјетилке своје и изиђоше у сретање *женику.

*Отк 19, 7.

2. А пет њих бијаху мудре и пет луде.

3. Јер луде, узевши свјетилке своје, не узеше са собом уља.

4. А мудре узеше уље у посудама са свјетилкама својим.

5. А будући да женик одоцни, задрјемаше све, и поспаше.

6. А у поноћи стаде вика: Ево, женик долази, излазите му у сретање!

7. Тада устадоше све дјевојке оне и украсише свјетилке своје.

8. А луде рекоше мудрима: Дајте нам од уља вашег, јер се наше свјетилке гасе.

9. А мудре одговорише говорећи: Да не би недостало и нама и вама, боље идите продавцима и купите себи.

10. А кад оне отидоше да купе, дође женик, и спремне уђоше с њим на свадбу, и затворише се врата.

11. А послје дођоше и оне друге дјевојке говорећи: Господару, Господару! Отвори нам.

12. А он одговарајући рече им: Зависта вам кажем, *не познајем вас.

*Мт 7, 23.

13. *Стражите, дакле, јер не знате дана ни часа у који ће Син Човјечији доћи.

*Мт 24, 42, 44.

14. *Јер као што човјек полазећи на пут дозвољава слуге своје и предаде им благо своје; *Мт 21, 33; Лк 19, 12.

15. И једноме даде пет таланата, а другоме два, а трећему један, *свакоме према његовој моћи; и одмах отиде. *Рим 12, 6.

16. А онај што прими пет таланата отиде те ради с њима, и доби још пет таланата.

17. Тако и онај што прими два, доби и он још два.

18. А који прими један, отиде те га закопа у земљу и сакри сребро господара свога.

19. А послје другог времена дође господар ових слуга, и стаде сводити рачун са њима.

20. И приступивши онај што је примио пет таланата, донесе још пет таланата говорећи: Господару, предао си ми пет таланата; ево још пет таланата које сам добио с њима.

21. А господар његов рече му: Добро, слуго добри и вјерни, у маломе си био вјеран, *над многим ћу те поставити; уђи у радост господара својега. *Мт 24, 45-47.

22. А приступивши и онај што је примио два таланта, рече: Господару, предао си ми два таланта; ево још два таланта која сам добио с њима.

23. А господар његов рече му: Добро, слуго добри и вјерни, у маломе си био вјеран, над многим ћу те поставити; уђи у радост господара својега.

24. А приступивши и онај што је примио један талант, рече: Господару, знао сам да си ти тврд човјек: жањеш гдје ниси сијао, и скупљаш гдје ниси вијао;

25. Па се побојаш и отидох те сакрих талант твој у земљу; и ево ти твоје.

26. А господар његов одговарајући рече му: Зли и лијени слуго, знао

си да жањем гдје нисам сијао, и ску-
пљаам гдје нисам вијао.

27. Требало је зато моје сребро да
даш мјењачима; и дошавши, ја бих
узео своје са добитком.

28. Узмите, дакле, од њега талант, и
подајте ономе што има десет таланата.

29. *Јер свакоме који има даће се,
и претећи ће му; а од онога који не-
ма, и што има узеоће се од њега.

*Мт 13, 12; Прс 11, 24, 25.

30. А неваљалога слугу баците *у
таму најкрајњу; ондје ће бити плач и
шкргут зуба. *Мт 8, 12.

31. *А када дође Син Човјечији у
слави својој и сви свети анђели са
њим, тада ће сјести на пријесто славе
своје. *Мт 16, 27.

32. И *сабраће се пред њим сви
народи, и разлучиће их једне од дру-
гих као пастир што разлучује овце од
јаради. *Рим 14, 10; Мт 13, 49.

33. И поставиће овце са десне
стране себи, а јарад са лијеве.

34. Тада ће рећи Цар онима што
му стоје са десне стране: Ходите,
благословени Оца мојега; примите
Царство које вам је припремљено од
постања свијета.

35. *Јер огладњех, и дадохте ми да
једем; ожедњех, и напојисте ме; стра-
нац бијаш, и примисте ме; *Ис 58, 7.

36. Наг бијаш, и одјенусте ме; бо-
лестан бијаш, и посјетисте ме; у там-
ници бијаш, и дођосте ми.

37. Тада ће му одговорити пра-
ведници говорећи: Господе, када те
видјесмо гладна, и нахранисмо? Или
жедна, и напојисмо?

38. Кад ли те видјесмо странца, и
примисмо? Или нага, и одјенусмо?

39. Кад ли те видјесмо болесна
или у тамници, и дођосмо ти?

40. И одговарајући Цар рећи ће
им: Заиста вам кажем: *кад учинисте
једноме од ове моје најмање браће,
мени учинисте.

*Прс 19, 17; Мт 10, 42; Јев 2, 11.

41. Тада ће рећи и онима што му
стоје с лијеве стране: *Идите од ме-
не, проклетци, у огањ вјечни који је
припремљен ђаволу и анђелима ње-
говим. *Мт 7, 23.

42. Јер огладњех, и не дадохте ми
да једем; ожедњех, и не напојисте ме;

43. Странац бијаш, и не примисте
ме; наг бијаш, и не одјенусте ме; бо-
лестан и у тамници бијаш, и не посје-
тисте ме.

44. Тад ће му одговорити и они
говорећи: Господе, када те видјесмо
гладна или жедна, или странца или
нага, или болесна или у тамници, и
не послужисмо ти?

45. Тада ће им одговорити гово-
рећи: Заиста вам кажем: кад не учи-
нисте једноме од ових најмањих, ни
мени не учинисте.

46. И *ови ће отићи у муку вјечну,
а праведници у живот вјечни.

*Јн 5, 29; Јак 2, 13.

Посљедње предсказивање страдања.

Завјера Јудејаца против Христа.

Помазање у Витјанији.

Јудино издајство. Пасхална вечера и

Причешће. Молитва у Гетсиманији.

Јудин пољубац. Хватање Христа и
вођење пред Кајафу и Синедрион.

Петрово одрицање и кајање.

26. И када сврши Исус све
ријечи ове, рече уче-
ницима својима:

2. *Знаете да ће кроз два дана бити
Пасха, и Син Човјечији биће предан
да се разапне.

*Мк 14, 1; Лк 22, 1; Мт 20, 18.

3. Тада се скупише првосвеште-
ници и књижевници и старјешине
народа у двор првосвештеника по
имену *Кајафа; *Лк 3, 1, 2.

4. И савјетоваше се како би Исуса
на пријевару ухватили и убили.

5. И говораху: Али не о празнику, да се не би народ побунио.

6. *А кад Исус бјеше у Витанији у кући Симона губавога,

*Мк 14, 3; Јн 12, 3.

7. Приступи му жена са алава-
стровом посудом мириса скупоцје-
нога, и изли на главу његову када сје-
ђаше за трпезом.

8. А кад ово видјеше ученици ње-
гови, негодоваше говорећи: Чему ова
штета?

9. Јер се могаше овај мирис про-
дати скупо и дати сиромасима.

10. А разумјевши Исус рече им:
Што ометате жену? Она учини добро
дјело на мени.

11. *Јер сиромаше имате свагда са
собом, а мене немате свагда.

*5 Мој 15, 11.

12. А она изливши мирис овај на
тијело моје, учини то за мој погреб.

13. Заиста вам кажем: Гдје се год
успроповиједа ово јеванђеље по све-
му свијету, казаће се за спомен њен и
ово што она учини.

14. *Тада један од Дванаестори-
це, по имену Јуда Искаротски, оти-
де првосвештеницима,

*Мк 14, 10; Лк 22, 3.

15. И рече: *Шта ћете ми дати и ја
ћу вам га издати? А они му положи-
ше † тридесет сребрника.

*Јн 11, 57; † Зах 11, 12.

16. И од тада тражаше згодно ври-
јеме да га изда.

17. *А у први дан бесквасних хље-
бова, приступише ученици Исусу го-
ворећи му: Гдје хоћеш да ти уготови-
мо да једеш Пасху?

*2 Мој 12, 6, 18; Мк 14, 12; Лк 22, 7.

18. А он рече: Идите у град томе
и томе, и кажите му: Учитељ каже:
Вријеме је моје близу, код тебе ћу да
учиним Пасху са ученицима својим.

19. И ученици учинише како им
заповједи Исус, и уготовише Пасху.

20. *А кад би увече, сједе за трпезу
са Дванаестицом ученика.

*Мк 14, 17-21; Лк 22, 14; Јн 13, 21.

21. И док јеђаху рече им: Заиста
вам кажем: један од вас издаће ме.

22. И ожалостивши се веома, поче
му сваки од њих говорити: Да нисам
ја, Господе?

23. А он одговарајући рече: Који
умочи са мном руку у здјелу тај ће
ме издати.

24. Син Човјечији, дакле, иде као
што је писано за њега; али *тешко
ономе човјеку који изда Сина Човје-
чијега; боље би му било да се није ро-
дио тај човјек.

*Лк 17, 1, 2.

25. А Јуда, издајник његов, одго-
варајући рече: Да нисам ја, Учитељу?
Рече му: Ти каза!

26. *И кад јеђаху, узе Исус хљеб и
благовословивши преломи га, и даваше
ученицима, и рече: Узмите, једите;
ово је тијело моје.

*1 Кор 11, 23-25.

27. И узе чашу и заблагодаривши
даде им говорећи: Пијте из ње сви;

28. *Јер ово је крв моја † Новог
завјета која се пролијева за многе ра-
ди отпуштења grijехова.

*2 Мој 24, 8; † Јер 31, 31; Јев 9, 15, 16.

29. Кажем вам пак да од сада не-
ћу пити овога рода виноградскога до
оног дана када ћу пити с вама новог
у Царству Оца мојега.

30. И отпојавши *хвалу, изиђоше
на гору Маслинску.

*Пс 113-118.

31. Тада им рече Исус: *Сви ћете
се ви саблазнити о мене ову ноћ; јер
у Писму стоји: † Ударићу пастира, и
овце стада разбјећи ће се.

*Мк 14, 27; Јн 16, 32; † Зах 13, 7.

32. А по васкрсењу своје *отићи
ћу пред вама у Галилеју.

*Мт 28, 7.

33. А Петар одговориши рече му:
Ако се и сви саблазне о тебе, ја се не-
ћу никад саблазнити.

34. Рече му Исус: *Заиста ти ка-
жем: Ноћас, прије него пијетао за-
пјева, три пута ћеш ме се одрећи.

*Лк 22, 34; Јн 13, 38.

35. Рече му Петар: Нећу те се одрећи макар морао и умријети с тобом! Тако рекоше и сви ученици.

36. *Тада Исус дође са њима у мјесто које се зове Гетсиманија, и рече ученицима: Сједите ту док ја одем тамо да се помолим Богу.

*Мк 14, 32-35.

37. И узевши Петра и оба сина Зедејева поче се жалостити и туговати.

38. Тада им рече Исус: *Жалосна је душа моја до смрти; останите овдје и бдите са мном.

*Јн 12, 27.

39. И отишавши мало, паде на лице своје *молећи се и говорећи: Оче мој, ако је могуће, нека ме мимоиђе чаша ова; али опет не како ја хоћу, него како ти!

*Лк 22, 42; Јн 18, 11; Јев 5, 7.

40. И дошавши ученицима, нађе их гдје спавају, и рече Петру: Зар не могосте један час пробдјети са мном?

41. *Бдите и молите се да не паднете у напаст; јер је дух срчан, али је тијело слабо.

*Еф 6, 18; Јев 2, 18.

42. Опет и други пут отиде и помоли се говорећи: Оче мој, ако не може да ме мимоиђе ова чаша да је не пијем, нека буде воља твоја.

43. И дошавши нађе их опет гдје спавају; јер им бијаху очи отежале.

44. И оставивши их, отиде опет те се трећи пут помоли говорећи оне исте ријечи.

45. Тада дође ученицима својим и рече им: Још спавате и почивате! Ево се приближио час, и Син Човјечији предаје се у руке грјешника.

46. Устаните, хајдемо! Ево, приближио се издајник мој.

47. И *док он још тако говораше, гле, Јуда, један од Дванаесторице, дође, и са њим људи многи с ножевима и с кољем од првосвештеника и старјешина народних.

*Мк 14, 43; Лк 22, 47; Јн 18, 3.

48. А издајник његов даде им знак говорећи: Кога ја циљивам, онај је; држите њега.

49. И одмах приступивши Исусу рече: Здраво, Учитељу! И циљива га.

50. А Исус му рече: Пријатељу, на то ли си дошао? Тада приступивши ставише руке на Исуса и ухватише га.

51. И гле, један од оних што бијаху са Исусом, машивши се руком, извади нож свој те удари слугу првосвештеникова, и одреза му ухо.

52. Тада му рече Исус: Врати нож свој на мјесто његово; *јер сви који се маше за нож, од ножа ће погинути.

*1 Мој 9, 6.

53. Или мислиш да не могу умолити сад Оца свога да ми пошаље више од дванаест легиона анђела?

54. Како би се, дакле, испунила Писма да овако треба да буде?

55. У тај час рече Исус људима: Као на разбојника изишли сте с ножевима и с кољем да ме ухватите, а сваки дан сам код вас сједио учећи у храму, и не ухватисте ме.

56. А ово је све било да се испуне Писма пророчка. Тада га сви ученици оставише и побјегоше.

57. *А они што ухватише Исуса одведоше га првосвештенику Кајафи, гдје се књижевници и старјешине сабраше.

*Мк 14, 53; Лк 22, 54; Јн 18, 12, 13.

58. А Петар иђаше за њим издалека до дворишта првосвештеникова и ушавши унутра сједе са слугама да види свршетак.

59. А првосвештеници и старјешине и сав Синедрион тражаху лажна свједочанства против Исуса да би га убили,

60. И не нађоше; и премда многи лажни свједоци долазише, не нађоше. Најпослије дођоше два лажна свједока.

61. И рекоше: Он је казао: *Ја могу развалити храм Божији и за три дана саградити га. *Јн 2, 19; Дап 6, 14.

62. И уставши првосвештеник рече му: Зар ништа не одговараш што ови против тебе свједоче?

63. *А Исус ћутао. И првосвештеник одговарајући рече му: Заклињем те живим Богом да нам кажеш јеси ли ти Христос, Син Божији?

*Мт 27, 12; Јн 10, 24.

64. Рече му Исус: Ти каза. Али ја вам кажем: *од сада ћете видјети Сина Човјечијега гдје † сједи с десне стране Силе и долази на облацима небеским.

*Мт 16, 27; 24, 30; † Пс 110, 1; Дан 7, 13.

65. *Тада првосвештеник раздрије хаљине своје говорећи: Хули на Бога! Шта нам више требају свједоци? Ево сада чусте хулу његову.

*3 Мој 24, 16; Јн 10, 33; 19, 7.

66. Шта мислите? А они одговарајући рекоше: *Заслужио је смрт.

*3 Мој 24, 16; Јн 19, 7.

67. *Тада му поплуваше лице и удараху га, а други га бијаху по образима.

*Ис 50, 6.

68. Говорећи: Проречи нам, Христе, ко те удари?

69. А Петар сјеђаше напољу у дворишту, и приступи му једна слушкиња говорећи: И ти си био са Исусом Галилејцем.

70. А он се одрече пред свима говорећи: Не знам шта говориш.

71. И кад изиђе к вратима, угледа га друга, и рече онима што бијаху ондје: И овај бјеше са Исусом Назарећанином.

72. И опет се одрече са заклетвом: Не знам тога човјека.

73. А мало потом приступише они што стајаху и рекоше Петру: Ваистину и ти си од њих; јер те и говор твој издаје.

74. Тада се поче преклињати и клети да не зна тога човјека. И одмах зајева пијетао.

75. И опомену се Петар ријечи Исусове што му је рекао: *Док пијетао не зајева, три пута ћеш ме се одрећи. И изишавши напоље, плакаше горко.

*Мт 26, 34.

Исус њед Пилатом. Јудино самоубиство. Пуштање Вараве и осуђа Христа. Мучење и распеће. Хула Јудејаца. Смрт и погреб Христа. Стража на гробу.

27. А кад би јутро, *учи- нише вијеће сви првосвештеници и старјешине народа против Исуса да га погубе.

*Мк 15, 1; Лк 22, 66; Јн 18, 28.

2. И свезавши га одведеше, и предаше га Понтију Пилату, намјеснику.

3. *Тада видјевши Јуда, издајник његов, да га осудише, раскаја се, и врати тридесет сребрника првосвештеницима и старјешинама.

*Мт 26, 14, 15.

4. Говорећи: Сагријеших што издадох крв невину. А они рекоше: Шта ми маримо за то? Ти ћеш видјети.

5. И бацивши сребрнике у храму, изиђе, *и отиде те се објеси.

*2 Сам 17, 23; Дап 1, 18, 19.

6. А првосвештеници, узевши сребрнике, рекоше: Не ваља их метнути у храмовну ризницу, јер су цијена за крв.

7. Него се договорише те купише за њих лончареву њиву за гробље странцима.

8. Зато се та њива и прозва *Крвна њива до данас.

*Дап 1, 19.

9. Тада се испуни што је казано преко пророка Јеремије који говори: *И узеше тридесет сребрника, цијену цијењенога, кога су цијенили синови Израилеви;

*Зах 11, 12-13.

10. И дадоше их за *њиву лончареву, као што ми каза Господ.

*Јер 32, 9.

11. А Исус стаде пред намјесником, *и запита га намјесник говоре-

ћи: Јеси ли ти цар јудејски? А Исус му рече: Ти кажеш.

*Мк 15, 2; Лк 23, 3; Јн 18, 33.

12. И кад га тужаху првосвештеници и старјешине, *ништа не одговори.

*Мт 26, 63; Ис 53, 7.

13. Тада му рече Пилат: Зар не чујеш колико против тебе свједоче?

14. И не одговори му ни на једну ријеч, тако да се намјесник дивљаше веома.

15. *А о Празнику бијаше обичај у намјесника да народу пусти по једнога сужња кога они хоће.

*Мк 15, 6; Лк 23, 17; Јн 18, 39.

16. А тада имаху познатог сужња по имену Вараву.

17. И када се сабраше, рече им Пилат: Кога хоћете да вам пустим? Вараву или Исуса названог Христа?

18. Јер знађаше да су га из зависти предали.

19. А када сјеђаше у суду, поручи му жена његова говорећи: Не мијешај се ти ништа у суд тога праведника, јер данас у сну много пострадах због њега.

20. А првосвештеници и старјешине наговорише народ да иште Вараву, а Исуса да погубе.

21. А намјесник одговарајући рече им: Кога хоћете од ове двојице да вам пустим? А они рекоше: Вараву.

22. Рече им Пилат: Шта да чиним са Исусом названим Христом? Рекоше му сви: Да се разапне!

23. Намјесник пак рече: А какво је зло учинио? А они иза гласа повикаше говорећи: Да се разапне!

24. А кад видје Пилат да ништа не помаже, него још већа буна бива, *узе воду те уми руке пред народом говорећи: Ја сам невин у крви овога праведника; ви ћете видјети.

*5 Мој 21, 6.

25. И одговарајући сав народ рече: *Крв његова на нас и на дјецу нашу!

*Дан 5, 28.

26. Тада им пусти Вараву, а Исуса, шибавши, предаде да се разапне.

27. Тада војници намјесникови узеше Исуса у судницу и скупише на њега сву чету војника.

28. И свукавши га, обукоше му пурпурни огртач.

29. И оплетавши вијенац од трња, метнуше му на главу, и дадоше му трску у десницу; и клекнувши на кољена пред њим, ругаху му се говорећи: Здраво, царе јудејски!

30. И *пљунувши на њега, узеше трску и бише га по глави.

*Ис 50, 6.

31. И кад му се наругаше, свукоше с њега огртач, и обукоше га у хаљине његове, и поведоше да га разапну.

32. И излазећи *нађоше човјека из Кирина по имену Симона и натјераше га да му понесе крст.

*Мк 15, 21; Лк 23, 26.

33. *И дошавши на мјесто које се зове Голгота, то јест: Мјесто лобање,

*Јн 19, 17.

34. *Дадоше му да пије оцат помијешан са жучи, и окусивши не хтје да пије.

*Пс 69, 21.

35. А кад га разапеше, *раздијелише хаљине његове бацивши коцку.

*Јн 19, 24; Пс 22, 18.

36. И сјеђаху ондје те га чуваху.

37. И ставише му изнад главе кривицу његову написану: Ово је Исус цар јудејски.

38. *Тада распеше с њим два разбојника, једнога с десне и једнога с лијеве стране.

*Ис 53, 12.

39. А *који пролажаху хуљаху на њега машући главама својима.

*Пс 22, 7.

40. И говорећи: *Ти који храм разваљујеш и за три дана саграђујеш, спаси сам себе; ако си Син Божији, сиђи са крста!

*Мт 26, 61; Јн 2, 19.

41. А тако и првосвештеници са књижевницима, старјешинама и фариесејима подсмјеђајући се говораху:

42. Друге спасе, а себе не може да спасе. Ако је цар Израилев, нека си-ђе сад с крста, па ћемо вјеровати у њега.

43. *Уздао се у Бога, нека га изба-ви сад, ако му је по вољи; јер говора-ше: Ја сам Син Божији. *Пс 22, 8.

44. Тако исто и разбојници распе-ти с њим ругаху му се.

45. А од шестогачаса би тама по свој земљи до часа деветога.

46. А око деветога часа, повика Исус из свега гласа говорећи: Или, Или, ли-ма савахтани? То јест: *Боже мој, Боже мој, зашто си ме оставио? *Пс 22, 1.

47. А неки од оних што стајаху ондје чувши то говораху: Овај зове Илију.

48. И одмах отрча један од њих те узе сунђер, и *напуни оцта, па натаче на трску, те га појаше. *Пс 69, 21.

49. А остали говораху: Остави да видимо хоће ли доћи Илија да га из-бави.

50. А Исус опет повика из свега гласа, и испусти дух.

51. И гле, *завјеса храма раздрије се на двоје, од горњегакраја до доњег-га; и земља се потресе, и камење се распаде; *2 Мој 26, 31.

52. И гробови се отворише, и устадоше многа тијела светих који су помрли;

53. И изишавши из гробова по вас-крсењу његову, уђоше у свети град и показаше се многима.

54. А капетан и који с њим чуваху Исуса, видјевши да се земља тресе и шта би, уплашише се врло говорећи: Заиста овај бијаше Син Божији.

55. И ондје бијаху и гледаху издале-ка многе жене *које су ишле за Исусом из Галилеје и служиле му, *Лк 8, 2, 3.

56. Међу којима бијаше Марија Магдалина и Марија, мати Јаковље-ва и Јосијина, и мати синова Зеведе-јевих.

57. *А кад би увече, дође човјек богат из Ариматеје, по имену Јосиф, који је такође био ученик Исусов.

*5 Мој 21, 22, 23; Мк 15, 42; Лк 23, 50; Јн 19, 38.

58. Овај приступивши Пилату, за-моли за тијело Исусово. Тада Пилат заповједи да му даду тијело.

59. И узевши Јосиф тијело, зави га у платно чисто.

60. И *стави га у свој нови гроб што је био исјекао у камену; и нава-ливши велики камен на врата од гро-ба, отиде. *Ис 53, 9.

61. А ондје бјеше Марија Магда-лина и друга Марија, које сјеђаху према гробу.

62. Сутрадан пак *по петку сабра-ше се првосвештеници и фарисеји код Пилата *Мк 15, 42.

63. Говорећи: Господару, сјетисмо се да онај варалица *каза још за живота: Послије три дана устаћу. *Мт 20, 19.

64. Зато заповједи да се утврди гроб до трећегакраја дана да не дођу како ученици његови ноћу, да га не украду и не кажу народу: Устаде из мртвих; и биће посљедња превара гора од прве.

65. Рече им Пилат: Имате стражу, идите те утврдите како знате.

66. А они отишавши утврдише гроб са стражом и *запечатише ка-мен. *Дан 6, 17.

*Васкрсење Христово и јављање
мироносицама и ученицима.
Синедрион пошкључује стражу.
Васкрсли Господ шаље апостоле да
проповиједају и крштавају по
свијету.*

28. А *пошто мину субота, дана недјеље, дођоше Марија Магдалина и друга Марија да осмотре гроб. *Мк 16, 1; Лк 24, 1; Јн 20, 1;

† Дан 20, 7; 1 Кор 16, 2; Отк 1, 10.

2. И гле, земља се затресе веома; јер анђео Господњи сиђе с неба, и

приступивши одвали камен од врата гробних и сјеђаше на њему.

3. А лице његово бијаше као муња, и *одијело његово бијело као снијег.

*Мт 17, 2; Дап 1, 10.

4. И у страху од њега уздрхташе стражари, и постадоше као мртви.

5. А анђео одговарајући рече женама: Не бојте се ви; јер знам да Исус распетог тражите.

6. Није овдје; јер устаде *као што је казао. Ходите да видите мјесто гдје је лежао Господ.

*Мт 12, 40; 16, 21; 17, 23; 20, 19.

7. И идите брзо и реците ученицима његовим да устаде из мртвих; и гле, *он ће пред вама отићи у Галилеју; тамо ћете га видјети. Ето казах вам.

*Мт 26, 32.

8. И изишавши брзо из гроба, са страхом и радошћу великом похиташе да јаве ученицима његовим.

9. А кад иђаху да јаве ученицима његовим, и гле, срете их Исус говорећи: Радуйте се! А оне приступивши ухватише се за ноге његове и поклонише му се.

10. Тада им рече Исус: Не бојте се, идите те јавите *браћи мојој нека иду у Галилеју, и тамо ће ме видјети.

*Јев 2, 11.

11. А док оне иђаху, гле, неки од стражара дођоше у град и јавише првосвештеницима све што се догодило.

12. А они саставши се са старјешинама учинише вијеће, и дадоше војницима довољно новаца, говорећи:

13. Кажите: ученици његови дођоше ноћу и украдоше га док смо ми спавали.

14. И ако то чује намјесник, ми ћемо га увјерити и вас ослободити бриге.

15. А они узевши новце учинише као што бијаху научени. И разгласи се ова ријеч међу Јудејцима до данас.

16. А Једанаест ученика отидоше у Галилеју, на гору куда им је заповиједио Исус.

17. И кад га видјеше, поклонише му се; а неки посумњаше.

18. И приступивши Исус рече им говорећи: *Даде ми се свака власт на небу и на земљи.

*Мт 11, 27; Еф 1, 21.

19. *Идите, дакле, и научите све народе крстећи их у име Оца и Сина и Светога Духа.

*Мт 24, 14; Мк 16, 15, 16; 2 Кор 5, 20.

20. Учећи их да држе све што сам вам заповједио; и, ево, *ја сам са вама у све дане до свршетка вијека. Амин.

*Мт 18, 20.

СВЕТО ЈЕВАНЂЕЉЕ ОД МАРКА

Проповијед Јована Крститеља.

Исусово Крштење. Кушање у пустињи. Проповијед јеванђеља о Царству Божијем и позив првих ученика. Лијечење болесника и исцјељење љубавића.

1. Почетак јеванђеља Исуса Христа, Сина Божијег.

2. Као што је писано код пророка: *Ево ја шаљем анђела својег пред ли-

цем твојим, који ће припремити пут твој пред тобом.

*Мал 3, 1; Мт 11, 10.

3. *Глас вапијућег у пустињи: Припремите пут Господњи, поравните стазе његове.

*Ис 40, 3; Мт 3, 3; Лк 3, 4; Јн 1, 15, 23.

4. Појави се Јован крстећи у пустињи, и проповиједајући крштење покајања за опроштење гријехова.

5. И излажаше к њему сва Јудејска земља и Јерусалимљани; и

крштаваше их све у ријечи Јордану, и исповиједаху griјехе своје.

6. А Јован бијаше обучен у камиљу длаку, и имаше појас кожни око себе; и јеђаше биље и дивљи мед.

7. И проповиједаше говорећи: Долази за мном јачи од мене пред ким ја нисам достојан сагнути се и одријешити ремена на обући његовој.

8. Ја вас крстих водом, а он ће вас крстити Духом Светим.

9. *И догоди се у оне дане да дође Исус из Назарета Галилејскога, и крсти га Јован у Јордану.

*Мт 3, 13; Лк 3, 21; 4, 1; Јн 1, 32.

10. *И одмах излазећи из воде видје небеса гдје се отварају и Дух као голуб силази на њега.

*Јн 1, 32.

11. И глас дође с неба: *Ти си Син мој љубљени који је по мојој вољи.

*Мк 9, 7.

12. *И одмах га Дух изведе у пустињу.

*Мт 4, 1; Лк 4, 1.

13. И би ондје у пустињи дана четрдесет, кушан од сатане, и би са звјерињем, и анђели му служашу.

14. *А пошто предадоше Јована, дође Исус у Галилеју проповиједајући јеванђеље о Царству Божијему.

*Мт 4, 12; Лк 4, 14.

15. И говорећи: *Испунило се вријеме и приближило се Царство Божије; покајте се и вјерујте у јеванђеље.

*Гал 4, 4.

16. *А ходећи покрај мора Галилејског, видје Симона и Андреја, брата његова, гдје бацају мреже у море; јер бијаху рибари.

*Мт 4, 18; Лк 5, 1; Јн 1, 35.

17. И рече им Исус: Хајдете за мном, и учинићу вас да постанете ловци људи.

18. И одмах, оставивши мреже своје, пођоше за њим.

19. И отишавши мало оданде, угледа Јакова Зеведејева, и Јована брата његова, и они у лађи крпљаху мреже.

20. И одмах их позва; и они оставивши оца својега Зеведеја у лађи с најамницима, пођоше за њим.

21. *И дођоше у Капернаум; и одмах у суботу ушавши у синагогу учаше.

*Лк 4, 31.

22. *И дивљаху се науци његовој; јер их учаше као онај који власт има, а не као књижевници.

*Мт 7, 28, 29.

23. И бијаше у синагоги њиховој човјек с духом нечистим и повика

24. Говорећи: Прођи се, *шта хоћеш од нас, Исусе Назарећанине? Дошао си да нас погубиш? Знам те ко си, Светац Божији.

*Мк 5, 7.

25. И запријети му Исус говорећи: Умукни и изиђи из њега!

26. И стресе га дух нечисти, и повика иза гласа и изиђе из њега.

27. И сви се запрепастише тако да питаху један другога говорећи: Шта је ово? И каква је ово наука нова, да с влашћу заповиједа и духовима нечистим, и слушају га?

28. И отиде глас о њему одмах по свој околини Галилејској.

29. *И одмах изишавши из синагоге, дођоше у дом Симонов и Андрејев с Јаковом и Јованом.

*Мт 8, 14; Лк 4, 38.

30. А ташта Симонова лежаше у грозници; и одмах му казаше за њу.

31. И приступивши подиже је узевши је за руку, и пусти је грозница одмах, и служаше им.

32. А кад би увече, пошто сунце зађе, доношаху к њему све болеснике и бјесомучнике;

33. И сав град бијаше се сабрао пред вратима.

34. И исцијели многе болеснике од различних болести, и демоне многе истјера, и *не допушташе демони-ма да говоре да знају да је он Христос.

*Лк 4, 41; Дап 16, 17, 18.

35. *А ујутро прије зоре уставши изиђе, и отиде на пусто мјесто и ондје се мољаше Богу.

*Лк 4, 42.

36. И за њим похиташе Симон и који бијаху с њим.

37. И наставши га рекоше му: Сви те траже.

38. И рече им: Хајдемо у оближња села и градове да и ондје проповиједам, јер сам за то дошао.

39. И проповиједаше у синагогама њиховим по свој Галилеји, и демоне изгоњаше.

40. *И дође к њему губавац молећи га, и на кољенима клечећи пред њим, и говорећи: Ако хоћеш, можеш ме очистити. *Мт 8, 2; Лк 5, 12.

41. А Исус смиловавши се пружи руку, па дохвативши га се рече му: Хоћу, очисти се.

42. И кад му то рече, губа одмах отиде с њега, и очисти се.

43. И запријетивши му, одмах га удаљи.

44. И рече му: Гледај да *никоме ништа не кажеш, него иди те се покажи свештенику, и принеси за очишћење своје † што је заповједио Мојсеј за свједочанство њима.

*Мк 7, 36; † 3 Мој 14, 3, 4, 10.

45. А он изишавши поче много проповиједати и разглашавати шта је било, тако да Исус није могао јавно у град ући, него бијаше напољу, у пустим мјестима, и долажаху к њему са свију страна.

*Излијечење одузетог у Капернауму.
Позив Маттеја за апостола. О постоју.
Тртање класја у суботу.*

2. И *уђе опет у Капернаум послије неколико дана; и чу се да је у кући.

*Мт 9, 1-8; Лк 5, 18-26.

2. И одмах се скупише многи тако да не могаху ни пред вратима да се смјесте; и казиваше им ријеч.

3. И дођоше к њему са одузетим, кога ношаху четворица.

4. И не могући приближити се к њему од народа, открише кров од куће гдје он бијаше, и прокопавши спустише одар на коме одузети лежаху.

5. А Исус видјевши вјеру њихову, рече одузетоме: Синко, опраштају ти се гријеси твоји!

6. А ондје сјеђаху неки од књижевника и помишљаху у срцима својим:

7. Што овај тако хули на Бога? *Ко може опраштати гријехе осим једнога Бога? *Ис 43, 25; Пс 130, 4.

8. И одмах разумјевши Исус духом својим да они тако помишљају у себи, рече им: Што тако помишљате у срцима својим?

9. Шта је лакше? Рећи одузетоме: Опраштају ти се гријеси; или рећи: Устани и узми одар свој, и ходи?

10. Но да знате да власт има Син Човјечији на земљи опраштати гријехе, рече одузетоме:

11. Теби говорим: Устани и узми одар свој, и иди дому своме.

12. И уста одмах, и узевши одар изиђе пред свима тако да се сви дивљаху и слављаху Бога говорећи: Никада тако што не видјесмо.

13. *И изиђе опет к мору; и сав народ иђаше к њему, и учаше их.

*Мт 9, 9; Лк 5, 27.

14. *И пролазећи видје Левија Алфејева гдје седи на царини, и рече му: Хајде за мном. И уставши отиде за њим.

*Лк 5, 27.

15. И кад сјеђаше Исус за трпезом у кући његовој, многи цариници и грјешници сјеђаху с њим и са ученицима његовим, јер их бијаше много који иђаху за њим.

16. А књижевници и фарисеји, видјевши га гдје једе са цариницима и грјешницима, говораху ученицима његовим: Зашто са цариницима и грјешницима једе и пије?

17. И чувши Исус рече им: Не требају здрави лекара него болесни. Ја

нисам дошао да позовем праведнике на покајање, него грјешнике.

18. *И бијаху ученици Јованови и фарисејски који пошћаху, и дођоше и рекоше му: Зашто ученици Јованови и фарисејски посте, а твоји ученици не посте? *Мт 9, 14; Лк 5, 33.

19. И рече им Исус: Могу ли сватови постити док је женик са њима? Докле год имају са собом женика не могу постити.

20. Него ће доћи дани кад ће се отети од њих женик, и тада ће постити у оне дане.

21. И *нико не пришива нове закрпе на стару хаљину; иначе ће одадријети нова закрпа од старог, и гора ће рупа бити.

*Мт 9, 16, 17; Лк 5, 37, 38.

22. И нико не сипа ново вино у мјехове старе; иначе ново вино раздере мјехове, и вино се пролије и мјехови пропадну; него вино ново треба сипати у мјехове нове.

23. *И догоди се кад он иђаше у суботу кроз усјеве да ученици његови почеше правити пут тргајући класје

*Мт 12, 1; Лк 6, 1.

24. А фарисеји му говораху: Погледај, шта чине у суботу што није дозвољено!

25. А он им рече: Нисте ли никад читали шта учини Давид кад би у невољи и огладње он и они што бијаху с њим?

26. Како *уђе у дом Божији за вријеме Авијатара првосвештеника и поједе хљебове предложена † које нико није смио јести осим свештеника, и даде их онима што бијаху с њим?

*1 Сам 21, 7; † 3 Мој 24, 9.

27. И говораше им: *Субота постаде човјека ради, а не човјек суботе ради.

*2 Мој 20, 10.

28. Зато је Син Човјечији господар и од суботе.

Исус лијечи у суботу човјека са сухом руком и изјони нечистије духове.

Избор Дванаесторице. О хули на Духа Светијога. Мајини и браћа Исусова.

3. И *уђе опет у синагогу, и ондје бјеше човјек који имаше суху руку.

*Мт 12, 9-14; Лк 6, 6-11.

2. И мотраху на њега неће ли га у суботу исцијелити да га окриве.

3. И рече човјеку са сухом руком: Стани на средину.

4. И рече њима: Ваља ли у суботу добро чинити или зло чинити? Душу спасти, или погубити? А они ћутаху.

5. И погледавши на њих са гњевом, жалећи што су им срца окамењена, рече човјеку: Пружи руку своју! И пружи; и постаде му рука здрава као и друга.

6. И изишавши фарисеји одмах учинише вијеће против њега са *иродовцима како би га погубили.

*Мт 22, 16.

7. А Исус отиде са ученицима својим према мору; и многи народ из Галилеје пође за њим *и из Јудеје,

*Лк 6, 17; Мт 12, 15.

8. И из Јерусалима, и из Идумеје, и с оне стране Јордана и од Тира и Сидона мноштво велико, чувши шта он чини, дође к њему.

9. И рече ученицима својим да лађица за њега буде спремна због народа, да га не притјешњавају.

10. Јер многе исцијели, тако да наваљиваху на њега који имаху ране да га се дотакну.

11. *И нечисти духови кад год би га видјели, припадаху к њему и викаху говорећи: Ти си Син Божији. *Лк 4, 41.

12. И *многo им пријеђаше да га не разглашавају. *Мт 12, 16; Мк 1, 34, 44.

13. *И изиђе на гору и дозва оне које сам хтједе, и дођоше му.

*Мт 10, 1-4; Лк 6, 12-16.

14. И постави Дванаесторицу, да буду с њим, и да их шаље да проповиједају,

15. И да имају власт исцјељивати болести и изгонити демоне;

16. И надјену Симону име Петар;

17. И Јакова Зеведејева и Јована брата Јаковлева, и *надјену им име Воанергес, што значи синови грома;

*Лк 9, 54.

18. И Андреја и Филипа и Вартоломеја и Матеја и Тому и Јакова Алфејева и Тадеја и Симона Кананита

19. И Јуду Искаротскога, који га и издаде.

20. И дођоше у кућу, и сабра се опет народ, тако да не могаху ни хљеба јести.

21. И кад то чуше његови, изиђоше да га ухвате; јер говораху да је изван себе.

22. А књижевници који бијаху сишли из Јерусалима говораху: *У њему је Веелзевул; а он помоћу кнеза демонског изгони демоне.

*Мт 12, 24; Лк 11, 15.

23. *А он дозавивши их, говораше им у причама: Како може сатана сатану изгонити? *Мт 12, 25.

24. И ако се царство само по себи раздијели, то царство не може опстати;

25. И ако се дом сам по себи раздијели, тај дом не може опстати;

26. И ако сатана устане сам на себе и раздијели се, не може опстати, него ће пропасти.

27. Нико не може отети покућство јакога, ушавши у кућу његову, ако најприје јакога не свеже, и онда ће кућу његову оплијенити.

28. *Заиста вам кажем: Сви грјеси опростиће се синовима човјечијим, и хуљења на Бога, ма колико хулили; *Лк 12, 10.

29. А који похули на Духа Светог нема опроштења ва вијек, него је крив вјечноме суду.

30. Јер говораху: У њему је дух нечисти.

31. *И дођоше мати његова и браћа његова, и стојећи напољу послаше к њему да га зову. *Мт 12, 46; Лк 8, 19.

32. И сјеђаше народ око њега. И рекоше му: Ено мати твоја и браћа твоја напољу траже те.

33. И одговори им говорећи: Ко је мати моја или браћа моја?

34. И погледавши околу на оне који сједе око њега, рече: Ево мати моја и браћа моја!

35. Јер ко изврши вољу Божију онај је брат мој и сестра моја и мати моја.

Приче о Царству Божијем: о сијачу и сјмену, о свијећи, о сјетви и усјеву, о зрну торушичном. Стишавање буре.

4. И *опет поче учити код мора. И сабра се око њега народ многи, тако да он уђе у лађу на мору и сјеђаше, а народ сав бијаше на земљи крај мора.

*Мт 13, 1; Лк 8, 4.

2. И учаше их у причама много, и говораше им у поуци својој:

3. Слушајте: Ево, изиђе сијач да сије.

4. И кад сијаше догоди се да једно сјеме паде покрај пута, и дођоше птице и позобаше га.

5. А друго паде на каменито мјесто гдје не бијаше много земље и одмах изниче, јер не имађаше дубоке земље;

6. А кад обасја сунце, увену и, будући да немаше коријена, усахну.

7. А друго паде у трње; и нарасте трње и угуши га, и не донесе рода.

8. И друго паде на земљу добру; и даваше род који напредоваше и растијаше и доношаше по тридесет и по шездесет и по сто.

9. И говораше им: Ко има уши да чује, нека чује!

10. А кад оста сам, запиташе га за ову причу они око њега са Дванаесторицом.

11. И рече им: *Вама је дано да знате тајне Царства Божијега, а † онима напољу све у причама бива,

*Мт 13, 10; Лк 8, 9; † 1 Кор 5, 12.

12. *Да очима гледају и да не виде, и да ушима слушају и да не разумију; да се како не обрате и да им се опросте гријеси.

*Ис 6, 9.

13. И рече им: Зар не разумијете причу ову? А како ћете све приче разумјети?

14. Сијач ријеч сије.

15. А покрај пута, гдје се сије ријеч, јесу они који кад је чују, одмах дође сатана и узме ријеч посијану у срцима њиховим.

16. Тако и они посијани на каменим мјестима јесу они који кад чују ријеч, одмах је приме с радосћу,

17. Али немају коријена у себи, него су непостојани, па кад дођу до невоље, или гоњења због ријечи, одмах се саблазне.

18. А они посијани у трњу, јесу они који слушају ријеч,

19. Али бриге овога вијека и обмана богатства и пожуде за осталим стварима уђу и загуше ријеч, и без рода остане.

20. А они на доброј земљи посијани, јесу они који слушају ријеч и примају, и доносе род по тридесет и по шездесет и по сто.

21. *И говораше им: Еда ли се свјетиљка доноси да се метне под суд или под одар? А не да се на свијећњак постави?

*Мт 5, 15; Лк 8, 16.

22. *Јер нема ништа тајно што неће бити јавно; нити би што сакривено, а да не изиђе на видјело.

*Мт 10, 26; Лк 12, 2.

23. Ко има уши да чује нека чује!

24. И говораше им: Памтите што чујете: *каквом мјером мјерите, онаквом ће вам се мјерити и дометнуће се вама који слушате.

*Мт 7, 2.

25. *Јер ко има, даће му се; а који нема, узеоће му се и оно што има.

*Мт 13, 12, 13.

26. И говораше им: Тако је Царство Божије као човјек кад баци сјеме у земљу;

27. И спава и устаје ноћу и дању; и сјеме ниче и расте, да он и не зна.

28. Јер земља сама од себе донесе најприје траву, потом клас, па онда испуни пшеницу у класу.

29. А кад сазри род, одмах пошаље срп; јер наста жетва.

30. И говораше: Са чиме ћемо упоредити Царство Божије? Или у *каквој ћемо га причи исказати?

*Мт 13, 31; Лк 13, 18.

31. Оно је као зрно горушично које кад се посије у земљу, мање је од свију сјемена на земљи;

32. А кад се посије, узрасте и буде веће од свега поврћа, и пусти гране велике да могу у његову хладу и птице небеске боравити.

33. И таквим многим причама казиваше им ријеч колико могаху слушати.

34. А без приче не говораше им ни ријечи. А ученицима насамо тумачаше све.

35. *И рече им у онај дан увече: Пређимо на ону страну.

*Мт 8, 18; Лк 8, 22.

36. И они, оставивши народ, узеше га као што бјеше у лађи; а и друге лађе бијаху с њим.

37. И настаде велика бура од вјетра; и валови тако заплускиваху лађу да она већ поче да тоне.

38. А он бијаше на крми спавајући на узглављу; и пробудише га и рекоше му: Учитељу, зар ти не мариш што пропадамо?

39. И уставши, запријети вјетру, и рече мору: Ћути, престани! И утоли вјетар, и постаде тишина велика.

40. И рече им: Зашто сте тако страшливи? Како немате вјере?

41. И страхом се великим испунише, и говораху један другоме: Ама ко је овај да га и вјетар и море слушају?

Исијељење бјесомучноћа у Гадари.

Лијечење жене од течења крви.

Васкрсење Јаирове кћери.

5. И *дођоше преко мора у земљу Гадаринску.

*Мт 8, 28-34; Лк 8, 26-39.

2. И кад изиђе из лађе, одмах га сретe из гробова човјек с духом нечистим,

3. Који борављаше у гробовима и нико га не могаше свезати ни веригама;

4. Јер је много пута био свезиван у окове и вериге, па је скидао вериге и окове изломио; и нико га не могаше укротити.

5. И стално ноћ и дан он бјеше у гробовима и по горама, вичући и бијући себе камењем.

6. А кад видје Исуса издалека, потрча и поклони му се.

7. И повикавши из свег гласа рече: Шта хоћеш од мене, Исусе Сине Бога Вишњег? Заклињем те Богом, не мучи ме!

8. Јер му говораше: Изиђи, душе нечисти, из човјека!

9. И питаше га: Како ти је име? И одговори му и рече: Легион ми је име; јер нас је много.

10. И молише га много да их не шаље из оног краја.

11. А ондје по бријегу пасијаше велико крдо свиња.

12. И молише га сви демони говорећи: Пошаљи нас у свиње да у њих уђемо.

13. И допусти им Исус одмах. И изишавши духови нечисти уђоше у свиње: и навали крдо с бријега у море; а бијаше их око двије хиљаде; и утопише се у мору.

14. А свињари побјегоше, и јавише у граду и по селима. И изиђоше људи да виде шта се догодило.

15. И дођоше Исусу, и видјеше бјесомучнога у коме је био легион гдје сједи, обучен и присебан; и уплашише се.

16. И испрличаше им они што су видјели шта се догодило бјесомучноме, и о свињама.

17. И почеше га молити да иде из њихових крајева.

18. И кад уђе у лађу, мољаше га онај што је био бјесомучан да буде с њим.

19. А Исус му не даде, већ му рече: Иди кући својој к својима и кажи им шта ти је Господ учинио, и како те помиловао.

20. И он отиде и поче проповиједати у *Декапољу шта му учини Исус; и сви се дивљаху. *Мк 7, 31.

21. И кад пређе Исус у лађи опет на ону страну, скупи се народ многи око њега; и бјеше крај мора.

22. *И гле, дође један од старјешина синагоге по имену Јаир; и видјевши га паде пред ноге његове.

*Мт 9, 18-26; Лк 8, 41-56.

23. И мољаше га много, говорећи: Ћерчица је моја на самрти; да дођеш и метнеш на њу руке, да се спасе и да живи.

24. И пође с њим. И за њим иђаше народа много, и притјешњаваху га.

25. И жена нека која је дванаест година боловала од течења крви,

26. И много препатила од многих љекара, и потрошила све што је имала, и ништа јој није помогло, него јој је још горе било,

27. Кад је чула за Исуса, дође с народом и дотаче се остраг хаљине његове.

28. Јер говораше у себи: Ако се само дотакнем хаљина његових, оздравићу.

29. И одмах пресахну извор крви њезине, и осјети у тијелу да оздрави од болести.

30. И одмах Исус осјети у себи *силу што изиђе из њега, и обазревши се на народ, рече: Ко се то дотаче мојих хаљина? *Лк 6, 19.

31. И рекоше му ученици његови: Видиш гдје те народ притиска, и питаш: ко се дотаче мене?

32. И он се обазираше да види ону која то учини.

33. А жена, уплашивши се и дрхтећи, знајући шта јој се догодило, дође и клече пред њим, и каза му сву истину.

34. А он јој рече: Кћери, вјера твоја спасла те је; иди с миром, и буди здрава од болести своје!

35. Док он још говораше, дођоше од старјешине синагоге говорећи: Кћи твоја умрије; што још трудиш Учитеља?

36. А Исус, чим је чуо ријеч што казаше, рече старјешини синагоге: Не бој се, само вјеруј!

37. И не даде да ико пође за њим осим Петра и Јакова и Јована брата Јаковљева.

38. И дође у кућу старјешине синагоге, и видје вреву и оне који плачу и лелечу много.

39. И ушавши рече им: Шта сте се узнемирили и плачете? *Дјевојчица није умрла него спава. *Јн 11, 11.

40. И подсмјеваху му се. А он истјеравши све, узео оца и матер дјевојчице и оне који бијаху с њим, и уђе гдје лежаше дјевојчица.

41. И узевши дјевојчицу за руку, рече јој: Талита куми, што значи: Дјевојчице, *теби говорим, устани! *Лк 7, 14; Мат 9, 40.

42. И одмах устаде дјевојчица, и хођаше; а бјеше од дванаест година. И зачудише се чудом великим.

43. И запријети им врло да нико не дозна за то; и рече да јој дају да једе.

*Исус презрен у постојбини својој.
Слање Дванаесторице на пројовијед.
Ирод о Исусу. Поћубљење Јована
Крститеља. Прво умножавање хљеба.
Христос иде по води и исцјељује
болеснике.*

6. И *отиде оданде, и дође у постојбину своју; и за њим идоше ученици његови.

*Мт 13, 54; Лк 4, 16.

2. И кад дође субота, поче учити у синагоги. И многи који слушаху, дивљаху се говорећи: *Откуд овоме то? И каква му је премудрост дана? И чудеса таква рукама његовим чине се? *Јн 7, 15.

3. Није ли ово дрводјела, син Маријин, а брат Јаковљев и Јосијин и Јудин и Симонов? И нису ли сестре његове овдје међу нама? И саблажњаваху се о њега.

4. А Исус им рече: Нигдје није пророк без части до у постојбини својој и међу родбином и у дому своме.

5. И не могаше ондје ни једнога чу-да учинити, осим што мало болесника исцијели метнувши на њих руке.

6. И чуђаше се невјерју њихово-ме. И прохोђаше по околним селима и учаше.

7. *И дозва Дванаесторицу, и поче их слати два и два, и даваше им власт над духовима нечистим.

*Мт 10, 1; Лк 9, 1; 10, 1.

8. И заповједи им да ништа не узимају на пут осим штапа: ни торбе, ни хљеба, ни новаца у појасу;

9. Него обувени у сандале, и не облачити двије хаљине.

10. И рече им: Гдје уђете у дом, он-дје останите док не изиђете оданде.

11. И ако вас који не приме и не послушају вас, излазећи оданде отресите прах са ногу својих за свједочанство њима. Заиста вам кажем: Лакше ће бити Содому и Гомори у дан Суда него граду онеме.

12. И отишавши проповиједаху да се покају.

13. И демоне многе изгоњаху; *и помазиваху уљем многе болеснике, и исцјеливаху. *Јак 5, 14.

14. *И зачу цар Ирод, јер име Исусово бијаше се разгласило, и рече: Јован Крститељ из мртвих устаде, и зато чини чудеса. *Мт 14, 1-12; Лк 9, 7.

15. Неки говораху: То је Илија. А други говораху: То је пророк или неки од пророка.

16. А кад чу Ирод, рече: То је Јован кога сам ја посјекао, он устаде из мртвих.

17. Јер овај Ирод посла те ухватише Јована, и свезавши баци га у тамницу Иродијаде ради, жене Филипа, брата својега, јер се ожени њоме.

18. Јер Јован говораху Ироду: *Не можеш ти имати жену брата својега.

*2 Мој 20, 14; 3 Мој 18, 16.

19. А Иродијада бјеше кивна на њега, и хтједе да га убије, али не могаше.

20. Јер се Ирод бојаше Јована, знајући га да је човјек праведан и свет, и чуваше га; и много шта чињаше како му он рече, и радо га слушаше.

21. И дође дан погодан, кад Ирод на дан свога рођења даваше вечеру великашима својим и војводама и старјешинама галилејским.

22. И кад уђе кћи ове Иродијаде и игравши и угодивши Ироду и гостима његовим, рече цар дјевојци: Ишти од мене што год хоћеш, и даћу ти.

23. И закле јој се: *Што год заиштеш од мене даћу ти, макар било и пола царства мога. *Јест 5, 3, 6.

24. А она изишавши рече матери својој: Шта ћу искати? А она рече: Главу Јована Крститеља.

25. И одмах, брзо ушавши к цару, заиска говорећи: Хоћу да ми одмах даш на тањиру главу Јована Крститеља.

26. И ожалости се цар веома, али заклетве ради и гостију својих не хтједе јој одрећи.

27. И одмах посла цар целата, и заповједи да донесе главу његову.

28. И он отишавши посијече га у тамници, и донесе главу његову на тањиру, и даде је дјевојци, а дјевојка је даде матери својој.

29. И чувши ученици његови, дођоше и узеше тијело његово, и положише га у гроб.

30. *И сабраше се апостоли код Исуса, и јавише му све, и што учинише и шта људе научише.

*Лк 9, 10; 10, 17.

31. И рече им: Пођите ви сами на усамљено мјесто, и отпочините мало. Јер их бијаше много који долазе и одлазе, и не имаху времена ни да једу.

32. *И отидоше лађом у пусто мјесто сами. *Мт 14, 13.

33. И видјеше их људи да одлазе, и познаше их многи, и пјешнице из свију градова хитаху онамо, и престигоше их и скупише се око њега.

34. *И изишавши Исус видје народ многи, и сажали му се на њих, јер бијаху као овце без пастира; и † поче их учити много.

*Мт 9, 36; † Лк 9, 11.

35. *И кад би већ касно, приступише к њему ученици његови говорећи: Пусто је мјесто, а већ је доцкан;

*Мт 14, 15-21; Мк 8, 1-9.

36. Отпусти их нека иду у околна села и насеља да купе себи хљеба; јер немају шта јести.

37. А он одговарајући рече им: Подајте им ви да једу. И рекоше му: Да идемо да купимо хљеба за двјеста динара и да им дамо да једу?

38. А он им рече: Колико хљебова имате? Идите видите. И дознавши рекоше: *Пет хљебова и двије рибе.

*Јн 6, 9.

39. И заповједи им да их посаде све по групама по зеленој трави.

40. И посадише се ред за редом по сто и по педесет.

41. И узевши оних пет хљебова и двије рибе, *погледа на небо, и благослови, па преломи хљебове, и даде ученицима да ставе пред њих; и оне двије рибе раздијели свима. *Мк 7, 34.

42. И једоше сви, и наситише се.

43. И накупише комада дванаест пуних котарица, и од риба.

44. А бијаше оних што су јели хљебове око пет хиљада људи.

45. *И одмах принуди ученике своје да уђу у лађу и да иду напријед на ону страну према Витсаиди док он отпусти народ. *Мт 14, 22; Јн 6, 17.

46. И раставши се са њима, отиде на гору да се помоли.

47. И кад наста вече, бијаше лађа насред мора, а он сâм на копну.

48. И видје их како се муче веслајући, јер им бијаше противан вјетар. И око четврте страже ноћне дође к њима идући по мору; и хтједе да их мимоиђе.

49. А они, видјевши га гдје иде по мору, мишљаху да је привиђење и повикаше;

50. Јер га сви видјеше и препадосе се. И одмах стаде говорити с њима, и рече им: Не бојте се, ја сам, не плашите се!

51. И уђе к њима у лађу, и *вјетар се утиша; и бијаху прекомјерно изван себе и дивљаху се. *Мк 4, 39.

52. Јер не схватише догађај са хљебовима; пошто им бијаше *срце окамењено. *Мк 8, 17.

53. И прешавши на земљу, *дођоше у Генисарет и пристадоше. *Мт 14, 34.

54. И кад они изиђоше из лађе, одмах га познадоше

55. И оптрчаше сав онај крај и почеше на постељама доносити болеснике гдје год би чули да је он.

56. И гдје год је улазио у села или у градове или у насеља, на раскршћима полагаху болеснике и мољаху га *да се барем скута од хаљине његове дотакну; и који год га се дотицаху, спасаваху се. *Мк 5, 27, 28; Дап 5, 15; 19, 11.

Сјор са фарисејима о предањима старих. Исијељење кћери Хананејкине. Исијељење лувих и нијемих.

7. И *скупише се око њега фарисеји и неки од књижевника који бијаху дошли из Јерусалима. *Мт 15, 1.

2. И видјевши неке од ученика његових да нечистим, то јест неумивеним, рукама једу хљеб, укорише их.

3. Јер фарисеји и сви Јудејци не једу док не умију руке до лаката, држећи се предања од старих.

4. И кад дођу са тржишта не једу док се не оперу; и још много има што су примили те држе; *перу чаше и судове и котлове и сједишта. *Мт 23, 25.

5. А потом питаху га фарисеји и књижевници: Зашто ученици твоји не живе према предању од старих, него једу хљеб неумивеним рукама?

6. А он одговарајући рече им: Добро је пророковао Исаија за вас лицемјере, као што је писано: *Овај народ уснама ме поштује, а срце им је далеко од мене. *Ис 29, 13.

7. Но залуд ме поштују, учећи учењима прописаним од људи.

8. Јер остависте заповијест Божију, а држите се предања људскога, прања судова и чаша; и много друго слично чините.

9. И рече им: Лијепо, укидате заповијест Божију да своје предање сачувате!

10. Јер Мојсеј рече: *Поштуј оца својега и матер своју; и: † Који ружи оца или матер, смрћу да умре.

*2 Мој 20, 12; † 2 Мој 21, 17.

11. А ви кажете: Ако рече човјек оцу или матери: оно чим бих ти могао помоћи корван је, то јест: прилог,

12. И не дате му више да ишта учини за оца или матер,

13. Укидајући ријеч Божију својим предањем које даље преносите; и слично томе много шта чините.

14. И дозавши сав народ, рече им: Послушајте ме сви, и разумијте.

15. *Ништа нема што би човјека могло опоганити од онога што споља улази у њега, него што излази из њега оно је што погани човјека. *Дап 10, 14, 15.

16. Ко има уши да чује, нека чује!

17. И када дође од народа у кућу, питаху га ученици његови за причу.

18. И рече им: Зар сте и ви тако неразумни? Зар не разумијете да што год у човјека споља улази не може га опоганити?

19. Јер му не улази у срце него у трбух, и излази напоље, чистећи сва јела.

20. Још рече: Што излази из човјека оно погани човјека.

21. Јер изнутра, из срца људскога, излазе эле помисли, прељубе, блуд, убиства,

22. Крађе, лакомства, пакости, лукавство, разврат, зло око, хула на Бога, гордост, безумље.

23. Сва ова зла изнутра излазе, и погане човјека.

24. *И уставши оданде, отиде у крајеве тирске и сидонске, и ушавши у кућу, хтједе да то нико не дозна; но није се могао сакрити. *Мт 15, 21-28.

25. Јер чувши за њега жена у чијој кћери бијаше дух нечисти, дође и паде к ногама његовим.

26. А та жена бијаше незнабошница родом Сирофеничанка, и мољаше га да истјера демона из кћери њезине.

27. А Исус јој рече: Пусти да се најприје дјеца нахране; јер није прavo узети хљеб од дјеце и бацити псима.

28. А она одговори и рече му: Да, Господе, али и пси испод трпезе једу од мрва дјетињих.

29. И рече јој: За ову ријеч, иди, изишао је демон из кћери твоје.

30. И дошавши кући, нађе кћер да лежи на постељи, а демон бјеше изишао.

31. И *опет изиђе Исус из крајева тирских и сидонских и дође на море Галилејско кроз † крајеве декапољске. *Мт 15, 29; † Мк 5, 20.

32. И доведоше к њему глуха и мутава, и мољаху га да метне на њега руку.

33. И узевши га из народа насамом, метну прсте своје у уши његове, и *плунувши дотаче се језика његова; *Мк 8, 23.

34. И *погледавши на небо, уздахну и рече му: Ефата, то јест, отвори се! *Мк 6, 41; Јн 11, 41.

35. И одмах му се отвори слух, и раздријеша се свеза језика његова, и говораше правилно.

36. И забрани им да никоме не казују; али што им он више забрањиваше, то они већма разглашаваху.

37. И веома много се дивљаху говорећи: Све добро чини; и глухе чини да чују и нијеме да говоре.

Друго умножавање хљеба. Тражење знака с неба. О квасцу фарисејском и Иродовом. Исцјељење слијепца у Витсаиди. Петрово исповиједање Христа. Прво предсказивање страдања, смрти и васкрсења. О самоодрицању и ношењу крста.

8. У те дане опет, *кад бијаше много народа и не имаху шта јести, призва Исус ученике своје и рече им: *Мт 15, 32-39.

2. *Жао ми је народа, јер већ три дана стоје код мене и немају шта да једу. *Мк 6, 34.

3. А ако их отпустим гладне кућама њиховим, малаксаће на путу; јер су неки од њих дошли издалека.

4. И одговорише му ученици његови: Откуд их може неко нахранити хљебом овдје у пустињи?

5. И запита их: Колико имате хљебова? А они рекоше: седам.

6. И заповједи народу да посједају по земљи; и узевши оних седам хљебова и заблагодаривши, преломи, па даде ученицима својим да поставе, и поставише народу.

7. И имаху мало рибица; и благословивши их, рече да и њих поставе.

8. И једоше, и наситише се, и накупише комада што претече седам котарица.

9. А оних што су јели бијаше око четири хиљаде; и отпусти их.

10. И одмах уђе у лађу са ученицима својим, и дође у предјеле далманутске.

11. *И изиђоше фарисеји, и почеше се расправљати с њим, и кушајући га, † искаху од њега знак са неба.

*Мт 16, 1; † Јн 6, 30.

12. И уздахнувши духом својим рече: Зашто род овај знак иште? Заиста вам кажем: Неће се дати знак роду овоме.

13. И оставивши их, уђе опет у лађу и отиде на ону страну.

14. И заборавише ученици његови узети хљебове, и немаху са собом у лађи до један хљеб.

15. *И опомињаше их говорећи: Гледајте, чувајте се квасца фарисејскога и квасца Иродова. *Лк 12, 1.

16. И размишљаху, један другома говорећи: То је што хљеба немамо.

17. И разумјевши Исус рече им: Зашто мислите да је то што хљеба немате? *Зар још не схватате нити ра-

зумијете? Зар је још окамењено срце ваше? *Мк 6, 52.

18. Имајући очи зар не видите, и уши имајући зар не чујете? И не памтите ли,

19. *Кад оних пет хљебова разломих на пет хиљада, колико пуних котарица комада накупиште? Рекоше му: дванаест. *Мк 6, 43.

20. А кад оних седам на четири хиљаде, колико пуних котарица комада накупиште? А они рекоше: седам.

21. И рече им: Како не разумијете?

22. И дође у Витсаиду; и доведоше к њему слијепи, и мољаху га да га се *дотакне. *Мк 6, 56.

23. И узевши за руку слијепога, изведе га изван села, *и плунувши му на очи, положи руке на њега, и запита га види ли што. *Мк 7, 33.

24. И он погледавши рече: Видим људе да иду као дрвеће.

25. И потом опет метну му руке на очи, и учини да прогледа: и исцјели се, и видје све јасно.

26. И посла га дому његовом, говорећи: Нити улази у село, нити казуј коме у селу.

27. *И изиђе Исус и ученици његови у села Кесарије Филипове; и путем питаше ученике своје говорећи им: Шта говоре људи, ко сам ја?

*Мт 16, 13-19; Лк 9, 18; Јн 6, 68-69.

28. А они одговорише: Јован Крститељ; а други: Илија; а други: Неки од пророка.

29. А он им рече: А ви шта велите ко сам ја? А Петар одговарајући рече му: Ти си Христос.

30. И забрани им да ником не говоре о њему.

31. И поче их учити да Син Човјечији треба *много да пострада, и да ће га одбацити старјешине и првосвештеници и књижевници, и да

ће га убити, и да ће послѣје три дана васкрснути. *Мт 16, 21; Лк 9, 22.

32. И рече им то отворено. И узе га Петар насамо и поче га корити.

33. А он, окренувши се и погледавши на ученике своје, запријети Петру говорећи: Иди од мене, сатано; јер ти не мислиш оно што је Божије, него што је људско.

34. И дозавши народ са ученицима својим рече им: Ко хоће за мнома да иде нека се одрекне себе и узме крст свој, и за мнома иде.

35. Јер *ко хоће живот свој да сачува, изгубиће га, а ко изгуби живот свој мене ради и јеванђеља, онај ће га сачувати. *Мт 10, 39; Лк 9, 23.

36. Јер *каква је корист човјеку ако задобије сав свијет а души својој науди? *Мт 16, 26; Лк 9, 25.

37. Или какав ће откуп дати човјек за душу своју?

38. *Јер ко се постиди мене и мојих ријечи у роду овоме прелуботворном и грјешном, и Син ће се Човјечији постидјети њега кад дође у слави Оца својега са светим анђелима. *Мт 10, 33; Лк 9, 26.

*Преображење Господње. Исијељење
дјечака с нечистим духом. Друго
предсказивање страдања, смрти и
васкрсења. О првенству међу
апостолима. О чудесима у име
Исусово и о саблазни.*

9. И рече им: Заиста вам кажем: има неки међу овима што стоје овдје који неће окусити смрти док не виде Царство Божије да је дошло у сили.

2. *И послѣје шест дана узе Исус Петра и Јакова и Јована и изведе на гору високу, посебно само њих; и преобрази се пред њима.

*Мт 17, 1-8; Лк 9, 28-36.

3. И хаљине његове постадоше сјајне, врло бијеле као снијег, какве не може бјелила убјелити на земљи.

4. И указа им се Илија с Мојсејем и бијаху у разговору са Исусом.

5. И Петар одговарајући рече Исусу: Учитељу, добро нам је овдје бити; да начинимо три сјенице: теби једну и Мојсеју једну и Илији једну.

6. Јер не знадијаше шта да каже; јер бијаху уплашени.

7. И појави се облак те их заклони; и дође глас из облака говорећи: *Ово је Син мој љубљени, њега послушајте. *Мк 1, 11; 2 Пет 1, 17.

8. И одједном обазревши се никога више не видјеше осим самога Исуса поред себе.

9. А када силажаху са горе, *забрани им да никоме не казују шта су видјели, све док Син Човјечији не васкрсне из мртвих. *Мк 8, 30.

10. И ову ријеч задржаше у себи, питајући један другог: Шта то значи васкрснути из мртвих?

11. И упиташе га: Зашто говоре књижевници да најприје Илија треба да дође?

12. А он одговарајући рече им: Када Илија *прво дође, све ће уредити; и како је написано за Сина Човјечијега да треба † много да пострада и да унижен буде?

*Мал 3, 1; † Ис 53, 1-5.

13. Али вам кажем да је и *Илија дошао, и учинише с њим шта хтједоше, као што је писано за њега.

*Мт 11, 14.

14. *И дошавши ученицима својим, видје народ многи око њих и књижевнике гдје расправљају с њима. *Мт 17, 14-20; Лк 9, 37-42.

15. И одмах видјевши га, сав народ задиви се и притрчавши, поздрављаху га.

16. И упита књижевнике: Шта то расправљате с њима?

17. И одговарајући један из народа рече: Учитељу, доведох теби сина својега у коме је дух нијеми.

18. И кад год га ухвати ломи га, и пјену баца, и шкргуће зубима; и суши се. И рекох ученицима твојим да га истјерају; и не могоше.

19. А он одговарајући рече: О роде невјерни, докле ћу с вама бити? Докле ћу вас трпјети? Доведите га к мени.

20. И доведоше га њему; и кад га видје дух, одмах га стаде ломити; и паднувши на земљу ваљаше се бацајући пјену.

21. И упита оца његова: Колико има времена како му се то догодило? А он рече: Из дјетињства.

22. И много пута баца га у ватру и у воду да га погуби; него ако што можеш, помози нам, смилуј се на нас.

23. А Исус му рече: *Ако можеш вјеровати, све је могуће ономе који вјерује. *Мк 11, 23.

24. И одмах повикавши отац дјетета са сузама говораше: Вјерујем, Господе, помози мојему невјерју!

25. А Исус видјевши да се стјече народ, запријети духу нечистоме говорећи му: Душе нијеми и глухи, ја ти заповиједам, изиђи из њега и више не улази у њега!

26. И *повикавши и изломивши га врло, изиђе; и би као мртав тако да многи говораху: умрије. *Мк 1, 26.

27. А Исус, узевши га за руку, подиже га; и устаде.

28. И кад уђе у кућу, питаху га ученици његови насамо: Зашто га ми не могосмо истјерати?

29. И рече им: *Овај се род ничим не може истјерати до молитвом и постом. *Мт 17, 21.

30. И изишавши оданде иђаху кроз Галилеју; и не хтједе да ко позна,

31. Јер учаше ученике своје и говораше им да ће *Син Човјечији бити

предан у руке људи, и убиће га, и када га убију, трећег дана васкрснуће.

*Мт 17, 22; Лк 9, 44.

32. И они не разумијеваху ријечи, а бојаху се да га запитају.

33. *И дође у Капернаум, и кад бјеше у кући, запита их: Шта се препирасте путем међу собом?

*Мт 18, 1; Лк 9, 46.

34. А они ћутаху; јер се путем препираху међу собом ко је највећи.

35. И пошто сједе, дозво Дванаесторицу и рече им: *Који хоће да буде први нека буде посљедњи од свију и свима слуга.

*Мк 10, 43; Мт 23, 11; Лк 22, 26.

36. И *узевши дијете, метну га међу њих и загрливши га рече им:

*Мк 10, 16.

37. Ко једно од овакве дјеце прими у име моје, мене прима; а *ко мене прими, не прима мене него Онога који је мене послао. *Мт 10, 40.

38. *Одговори му Јован говорећи: Учитељу, видјесмо једнога који не иде за нама; а твојим именом изгони демоне; и забранисмо му, јер не иде за нама. *4 Мој 11, 27, 28; Лк 9, 49.

39. А Исус рече: Не браните му; јер *нема никога који би именом мојим чудо чинио и могао одмах зло говорити о мени. *1 Кор 12, 3.

40. Јер *ко није против вас, с вама је. *Мт 12, 30.

41. *Јер ко вас напоји чашом воде у име моје, зато што сте Христови, заиста вам кажем: неће изгубити плату своју. *Мт 10, 42.

42. А који саблазни једнога од ових малих који вјерују у мене, боље би му било да му се објеси камен воденични о врат и да се баци у море.

43. *И ако те рука твоја саблажњава, одсијечи је: боље ти је без руке у живот ући неголи с обје руке отићи у пакао, у огањ неугасиви, *Мт 5, 29.

44. *Гдје црв њихов не умире, и огањ се не гаси. *Ис 66, 24.

45. И ако те нога твоја саблажњава, одсијечи је: боље ти је ући у живот хрому неголи с двије ноге да те баце у пакао, у огањ неугасиви,

46. Гдје црв њихов не умире, и огањ се не гаси.

47. И ако те око твоје саблажњава, ископај га: боље ти је с једним оком ући у Царство Божије неголи са два ока да будеш бачен у пакао огњени,

48. Гдје црв њихов не умире, и огањ се не гаси.

49. Јер ће се сваки огњем посолити, *и свака ће се жртва сољу посолити. *3 Мој 2, 13.

50. *Добра је со; али ако со постане неслана, чиме ће се осолити? † Имајте соли у себи, и мир имајте међу собом.

*Мт 5, 13; Лк 14, 34; † Кол 4, 6.

*О светини брака и о разводу.
Блајосиљање дјецe. Бојати младић.*

*О наиради збој слѣдовања за
Христом. Треће предсказивање
страдања, смрти и васкрсења.*

*Молба синова Зеведејевих.
Исијељење слиједој Вартимеја.*

10. И *уоставши оданде до-
преко Јордана, и стече се опет на-
род к њему; и као што обичај имаше,
опет их учаше. *Мт 19, 1-9.

2. И приступивши фарисеји, ку-
шајући упиташе га: Може ли муж от-
пустити жену?

3. А он одговори и рече им: Шта
вам заповједи Мојсеј?

4. А они рекоше: *Мојсеј допусти
да јој се даде отпусна књига и да се
отпусти. *5 Мој 24, 1; Мт 5, 31.

5. И одговарајући Исус рече им:
Због окорелости срца вашег написа
вам он заповијест ову.

6. А у почетку стварања Бог их је
створио као *мужа и жену. *1 Мој 1, 27.

7. *Због тога ће оставити човјек
оца својега и матер и прилијепиће се
жени својој, *1 Мој 2, 24.

8. И биће двоје једно тијело. Тако
нису више двоје него једно тијело.

9. А што је Бог саставио човјек да
не раставља.

10. И у кући опет запиташе га о
томе ученици његови.

11. И рече им: *Који отпусти жену
и ожени се другом, чини прељубу са
њом. *Лк 16, 18; 1 Кор 7, 10, 11.

12. И ако жена одвојивши се од
мужа својега пође за другога, чини
прељубу.

13. *И доношаху му дјецу да их
се дотакне, а ученици забрањиваху
онима што их доношаху.

*Мт 19, 13; Лк 18, 15.

14. А видјевши Исус узнегодова и
рече им: Пустите дјецу нека долазе
мени, и не браните им; јер је таквих
Царство Божије.

15. Заиста вам кажем: *Који не
прими Царства Божијега као дијете,
неће ући у њега. *Мт 18, 3.

16. И *загрљивши их, стави руке
на њих те их благослови. *Мк 9, 36.

17. *И кад изиђе на пут, притрча
неко, и клекнувши на кољена пред
њим, питаше га: Учитељу благи, шта
ми треба чинити да наслиједим жи-
вот вјечни? *Мт 19, 16-22; Лк 18, 18-23.

18. А Исус му рече: Што ме зовеш
благим? Нико није благ осим једнога
Бога.

19. Заповијести знаш: *Не чини
прељубе; не убиј; не укради; не свје-
дочи лажно; не чини неправде нико-
ме; поштуј оца својега и матер.

*2 Мој 20, 12-17.

20. А он одговарајући рече му:
Учитељу, све сам ово сачувао од мла-
дости своје.

21. А Исус погледавши на њ, оми-
ље му, и рече му: Још ти једно недо-
стаје: иди продај све што имаш и подај

сиромасима; и имаћеш благо на небу; и дођи, узми крст свој и *хајде за мном. *Мк 8, 34; Мт 10, 38.

22. А он се снужди због ове ријечи, и отиде жалостан; јер бијаше врло богат.

23. И погледавши око себе, Исус рече ученицима својим: Како је тешко богатима ући у Царство Божије!

24. А ученици се запањише на ријечи његове. А Исус опет одговарајући рече им: Дјецо, како је тешко онима *који се уздају у богатство ући у Царство Божије! *Пс 62, 10; 1 Тим 6, 17.

25. *Лакше је камили кроз иглене уши проћи неголи богатоме у Царство Божије ући. *Лк 18, 25; Мт 19, 24.

26. А они се веома чуђаху говорећи у себи: Па ко се онда може спасти?

27. А Исус погледавши на њих рече: Људима је то немогуће, али Богу није; јер све је могуће Богу.

28. А Петар му поче говорити: *Ето, ми смо оставили све и за тобом поћосмо. *Лк 18, 28.

29. А Исус одговарајући рече: Заиста вам кажем: нема никога који је оставио кућу, или браћу, или сестре, или оца, или матер, или жену, или дјецу, или њиве, мене ради и јеванђеља ради,

30. А да неће примити сад у ово вријеме сто пута онолико кућа, и браће, и сестара, и оца, и матер, и дјецу, и њиве, уз прогоњење, а у вијеку који долази живот вјечни.

31. Али ће многи први бити посљедњи и посљедњи први.

32. *А кад узлажаху путем у Јерусалим, Исус иђаше испред њих, а они се чуђаху, и за њим иђаху са страхом. И узевши опет Дванаесторицу, поче им казивати шта ће му се догодити:

*Мт 20, 17; Лк 18, 31; Мк 9, 31.

33. Ево идемо горе у Јерусалим, и Син Човјечији биће предан првосве-

штеницима и књижевницима, и осудиће га на смрт, и предаће га незнабошцима;

34. И наругаће му се, и шибаће га, и плуваће га, и убиће га, и трећи дан васкрснуће.

35. *И дођоше пред њега Јаков и Јован, синови Зеведејеви, говорећи: Учитељу, хоћемо да нам учиниш што ћемо те молити. *Мт 20, 20.

36. А он им рече: Шта хоћете да вам учиним?

37. А они му рекоше: Дај нам да сједнемо један с десне стране теби, а други са лијеве, у слави твојој.

38. А Исус им рече: Не знате шта иштете; можете ли *пити чашу коју ја пијем, и † крстити се крштењем којим се ја крстим? *Мк 14, 36; † Лк 12, 50.

39. А они му рекоше: Можемо. А Исус им рече: Чашу, дакле, коју ја пијем испијете; и крштењем којим се ја крстим крстићете се;

40. Али да сједнете с десне стране мени и с лијеве није моје да дам, него ће се дати којима је припремљено.

41. И чувши то десеторица почеше се срдити на Јакова и Јована.

42. А Исус дозвавши их рече им: *Знате да они који се сматрају владарима народâ господаре њима, и великаши њихови владају над њима.

*Лк 22, 25.

43. *Али међу вама да не буде тако; него који хоће да буде међу вама велики, нека вам служи; *Мк 9, 35.

44. И који хоће међу вама да буде први, нека буде свима слуга.

45. Јер *Син Човјечији није дошао да му служе него да служи, и да даде живот свој у откуп за многе.

*Мт 20, 28.

46. *И дођоше у Јерихон. И кад излажаше из Јерихона, он и ученици његови и народ многи, син Тимејев, Вартимеј слијепи сјеђаше крај пута, просећи. *Мт 20, 29; Лк 18, 35.

47. И чувши да је то Исус Назарећанин, стаде викати и говорити: Сине Давидов Исусе, помилуј ме!

48. И пријеђаху му многи да уђути, а он још већма викаше: Сине Давидов, помилуј ме!

49. И зауставивши се Исус рече: Позовите га! И зовнуше слијепогa говорећи му: Не бој се, устани, зове те.

50. А он, збацивши са себе хаљину своју, устаде и дође Исусу.

51. И одговарајући рече му Исус: Шта хоћеш да ти учиним? А слијепи му рече: Учитељу, да прогледам.

52. А Исус му рече: Иди, вјера твоја спасе те. И одмах прогледа, и отиде путем за Исусом.

*Свечани улазак Христа у Јерусалим.
О нейлодној смокви. Исцјеривање
шртоваца из храма. Моћ вјере,
молитве и прашићања. Христова
власт.*

11. И *када се приближише Јерусалиму, Витфаги и Витанији, код горе Маслинске, посла двојицу од ученика својих

*Мт 21, 1; Лк 19, 29; Јн 12, 14.

2. И рече им: Идите у село што је према вама, и одмах како уђете у њега наћи ћете магаре привезано, на које нико од људи није усједао; одријешите га и доведите.

3. И ако вам ко рече: Шта то чините? кажите: Господу је потребно; и одмах ће га послати амо.

4. А они отидоше, нађоше магаре привезано код врата напољу на раскршћу, и одријешише га.

5. А неки од оних што стајаху ондје рекоше им: Шта то чините и дрријешите магаре?

6. А они им рекоше као што им заповједи Исус; и оставише их.

7. И доведоше магаре Исусу, и метнуше на њега хаљине своје; и усједе на њега.

8. А многи простријеше хаљине своје по путу; а други резаху грање од дрвећа, и простираху по путу.

9. А који иђаху пред њим и за њим, викаху говорећи: *Осана! Благословен који долази у име Господње!

*Пс 118, 25, 26.

10. Благословено царство оца нашега Давида које долази у име Господње. Осана на висини!

11. *И уђе Исус у Јерусалим, и у храм; и промотривши све, кад би увече, изиђе у Витанију са Дванаесторицом.

*Мт 21, 12.

12. И сутрадан кад изиђоше из Витаније, огладње.

13. И видјевши издалека смокву с лишћем, дође не би ли што нашао на њој; и дошавши њој ништа не нађе осим лишћа; јер још не бијашевријеме смокава.

14. И проговоривши Исус рече јој: Од сада нико не јео са тебе рода довијека! И слушаху ученици његови.

15. *И дођоше опет у Јерусалим: и ушавши Исус у храм, стаде изгонити оне који продаваху и куповаху у храму; и испремета столове оних што мијењаху новце, и сједишта оних што продаваху голубове.

*Лк 19, 45; Јн 2, 14.

16. И не дозвољаваше да ко пронесе какав суд кроз храм.

17. И учаше говорећи им: Није ли писано: *Дом мој назваће се дом молитве свима народима? † А ви начинисте од њега пећину разбојничку.

*Ис 56, 7; † Јер 7, 11.

18. И чуше књижевници и првосвештеници, и тражаху како би га погубили; јер га се бојаху; јер се сав народ веома дивљаше науци његовој.

19. И кад би увече, изиђе изван града.

20. А ујутру пролазећи видјеше смокву гдје се осушила из коријена.

21. И опоменувши се Петар рече му: Учитељу, гле, смоква што си је проклео осушила се.

22. И одговарајући Исус рече му: Имајте вјеру у Бога.

23. *Јер заиста вам кажем: Ако ко рече гори овој: дигни се и баци се у море, а не посумња у срцу својему, него узвјерује да ће бити као што говори, биће му што год рече.

*Мт 17, 20.

24. Зато вам кажем: *Све што иштете у својој молитви, вјерујте да ћете примити; и биће вам.

*Мт 7, 7; Јн 14, 13; 1 Јн 5, 14, 15.

25. И кад стојите на молитви, праштајте ако шта имате против кога; да и Отац ваш који је на небесима опрости вама сагрјешења ваша.

26. Ако ли пак ви не опраштате, ни Отац ваш који је на небесима неће опростити вама сагрјешења ваша.

27. И дођоше опет у Јерусалим; *и кад хођаше по храму, дођоше њему првосвештеници и књижевници и старјешине,

*Мт 21, 23; Лк 20, 1.

28. И рекоше му: Каквом власти то чиниш, или ко ти даде ту власт да ово чиниш?

29. А Исус одговарајући рече им: И ја ћу вас да упитам једну ријеч, и одговорите ми, па ћу вам казати каквом власти ово чиним.

30. Крштење Јованово да ли би с неба или од људи? Одговорите ми.

31. И помишљаху у себи говорити: Ако речемо: с неба; рећи ће: зашто му, дакле, не вјеровасте?

32. А да речемо: од људи? – бојаху се народа; *јер сви мишљаху за Јована да заиста пророк бјеше.

*Лк 7, 29, 30.

33. И одговарајући рекоше Исусу: Не знамо. А Исус одговарајући рече им: Ни ја вама нећу казати каквом власти ово чиним.

Прича о злим виноградарима и одбаченом камену. Цару цареву и Боју Божије. О васкрсењу мртвих. Двије највеће зајовијестии. Божанство Христово. Уговичина лейша.

12. И *поче им говорити у причама: Посади човјек виноград, и огради плотом, и ископа пивницу, и сагради кулу, и даде га виноградарима, па отиде.

*Мт 21, 33; Лк 20, 9.

2. И када дође вријеме, посла виноградарима слугу да прими од виноградарара рода виноградскога.

3. А они га ухватише, избише и послаше празних руку.

4. И опет им посла другога слугу; и онога нападоше камењем, и разбише му главу, и послаше га осрамоћена.

5. И опет посла другога, и њега убише; и многе друге, једне избише а друге побише.

6. А он имаше још јединога сина свога, вољенога, па им најзад посла и њега, говорећи: Постидјеће се сина мојега.

7. А виноградарии они рекоше међу собом: Ово је насљедник, ходите да га убијемо, и наше ће бити насљедство.

8. И ухватише га, и убише, и *избацише га напоље из винограда.

*Јев 13, 12.

9. Шта ће, дакле, учинити господар винограда? Доћи ће и погубиће виноградаре, и даће виноград другима.

10. Зар нисте читали у Писму ово: *Камен који одбацише зидари, он постаде глава од угла; *Пс 118, 22, 23.

11. То би од Господа и дивно је у очима нашим.

12. И тражаху да га ухвате, али се побојаше народа; јер разумјеше да

за њих говори причу; и оставивши га отидоше.

13. *И послаше њему неке од фарисеја и иродоваца да би га ухватили у ријечи. *Мт 22, 15; Лк 20, 20.

14. А они дошавши рекоше му: Учитељу, знамо да си истинит, и не обазиреш се ни на кога; јер не гледаш ко је ко, него заиста путу Божијему учиш. Реци нам, дакле, треба ли ћесару давати порез или не? Да дамо или да не дамо?

15. А он знајући њихово лице-мјерје, рече им: Што ме кушате? Донесите ми динар, да видим.

16. А они донесоше. И рече им: Чији је ово лик и натпис? А они му рекоше: Ћесарев.

17. И одговарајући Исус рече им: *Подајте ћесарево ћесару, а Божије Богу. И задивише му се.

*Мт 22, 21; Лк 20, 25.

18. *И дођоше му садукееји, који кажу да нема васкрсења, и запиташе га говорећи:

*Мт 22, 23; Лк 20, 27.

19. Учитељу, *Мојсеј нам написа: Ако коме брат умре и остави жену а дјецe не остави, да брат његов узме жену његову и да подигне сјеме брату својему.

*5 Мој 25, 5, 6.

20. Седморо браће бјеше: и први узе жену, и умрије без порода.

21. И други је узе, и умрије, и ни он не остави порода; тако и трећи.

22. И узеше је седморица и не оставише порода. А послѣје свију умрије и жена.

23. О васкрсењу, дакле, када васкрсну, којега ће од њих бити жена? Јер су је свих седам имали за жену.

24. И одговарајући Исус рече им: Не варате ли се зато што не знате Писма ни силе Божије?

25. Јер кад из мртвих васкрсну, нити се жене ни удају, него су као анђели на небесима.

26. А за мртве да васкрсавају нисте ли читали у књигама Мојсејевим

како му рече Бог код купине говорећи: *Ја сам Бог Авраамов, и Бог Исаков, и Бог Јаковљев?

*2 Мој 3, 6.

27. Бог није Бог мртвих, него живих. Ви се, дакле, веома варате.

28. *И приступи један од књижевника који их слушаше како расправљају, па видјевши како им добро одговори, запита га: Која је заповијест прва од свију?

*Мт 22, 35-40; Лк 10, 25-28.

29. А Исус му одговори: Прва је заповијест од свију: *Чуј Израилу, Господ Бог наш је Господ једини;

*5 Мој 6, 4, 5; Лк 10, 27.

30. И љуби Господа Бога својега свим срцем својим, и свом душом својом, и свим умом својим, и свом снагом својом. Ово је прва заповијест.

31. И друга је као и ова: *Љуби ближњега својега као самога себе. Друге заповијести веће од ових нема.

*3 Мој 19, 18; Мт 22, 37-39.

32. И рече му књижевник: Добро, учитељу, право си казао да је Бог један, и нема другога осим њега;

33. И љубити њега свим срцем својим и свим разумом и свом душом и свом снагом, и љубити ближњега као самога себе, *веће је од свију паљеница и жртава.

*1 Сам 15, 22; Ос 6, 6; Мт 9, 13.

34. А Исус видјевши како паметно одговори, рече му: Ниси далеко од Царства Божијега. И нико се више не усуди да га запита.

35. *И одговоривши Исус рече учећи у храму: Како говоре књижевници да је Христос син Давидов?

*Мт 22, 41; Лк 20, 41.

36. Јер сâм Давид каза *Духом Светим: † Рече Господ Господу мојему: сједи мени с десне стране, док положим непријатеље твоје за подножје ногама твојим.

*2 Сам 23, 2; † Пс 110, 1.

37. Сâм Давид, дакле, назива га Господом, па откуда му је син? И многи народ слушаше га радо.

38. И говораше им у науци својој:
*Чувајте се књижевника који воле да
иду у дугачким хаљинама, и да их по-
здрављају на улицама,

*Мт 23, 1; Лк 20, 46.

39. И желе прва мјеста по синаго-
гама, и зачеља на гозбама.

40. Ови што једу куће удовичке, и
лажно се моле дуго, биће још већма
осуђени.

41. *И сједе Исус према храмовној
благајни и † гледаше како народ ме-
ће новце у њу. И многи богати метаху
много.

*Лк 21, 1; † 2 цар 12, 9.

42. И дошавши једна сиромашна
удовица метну двије лепте, које чине
један кодрант.

43. И дозвавши ученике своје, ре-
че им: Заиста вам кажем: *ова сиро-
машна удовица метну више од свију
који мећу у храмовнулагајну.

*2 Кор 8, 12.

44. Јер сви метнуше од сувишка
својега; а она од сиротиње своје мет-
ну све што имаше, сву имовину своју.

*О разорењу храма. О ѿроћонима
Христѡа ради. О разорењу Јерусалима,
о Друћом Христѡвом доласку и
пошреби будности.*

13. И *кад је излазио из
храма, рече му један
од ученика његових: Учителу, где ка-
кво камење, и какве грађевине!

*Мт 24, 1; Лк 21, 5.

2. И одговарајући Исус рече му:
Видиш ли ове велике грађевине? Ни
камен на камену неће овдје остати
који се неће разметнути.

3. И кад сјеђаше на гори Маслин-
ској према храму, питаху га насамо
*Петар и Јаков и Јован и Андреј:

*Мт 17, 1.

4. Кажи нам: кад ће то бити? И ка-
кав је знак када ће се то све свршити?

5. А Исус одговарајући поче им
говорити: Пазите да вас ко не прева-
ри.

6. Јер ће многи доћи у моје име
говорећи: Ја сам, и многе ће прева-
рити.

7. А кад чујете ратове и гласове о
ратовима, не плашите се; јер треба то
да буде; али то још није крај.

8. Јер устаће народ на народ и
царство на царство; и биће земљо-
треси по свијету; и биће глади и ме-
тежи. То је почетак страдања.

9. *А ви се чувајте; јер ће вас пре-
давати судовима и по синагогама би-
ће вас, и пред војводе и цареve изво-
диће вас мене ради за свједочанство
њима.

*Мт 10, 17.

10. И свима народима треба нај-
прије да се проповиједа јеванђеље.

11. *А кад вас поведу да вас пре-
даду, не брините се унапријед шта
ћете говорити, нити се припремајте,
него што вам се даде у онај час оно
говорите; јер нећете ви говорити не-
го Дух Свети.

*Лк 21, 14.

12. И предаће брат брата на смрт
и отац дијете, и устаће дјеца на роди-
теље и побиће их.

13. И сви ће вас омрзнути због
имена мојега. Али *који претрпи до
краја тај ће се спасти.

*Мт 10, 22; 24, 13.

14. А кад видите да гнусоба опу-
стошења, *за коју говори пророк Да-
нило, стоји гдје не треба — који чита
да разумије — тада који буду у Јудеји
нека бјеже у горе,

*Дан 9, 27; 11, 31.

15. И који буде на крову да не си-
лази у кућу, нити да улази да узме
што из куће своје;

16. И који буде у пољу да се не
враћа натраг да узме хаљину своју.

17. Али тешко трудницама и доји-
љама у те дане!

18. Него се молите Богу да не буде
бјежање ваше у зиму.

19. *Јер ће у те дане бити невоља каква није била од почетка творевине што је Бог створио до сада, нити ће бити. *Дан 12, 1.

20. И да Господ не скрати те дане, нико се не би спасао; али изабраних ради, које избра, скратио је те дане.

21. И тада ако вам ко рече: Ево, овдје је Христос; или: Ено, ондје, не вјерујте.

22. Јер ће се појавити лажни христоси и лажни пророци, и показаше знаке и чудеса да би, ако је могуће, преварили и изабране.

23. Али ви се чувајте; ево, све сам вам казао унапријед.

24. Али у те дане, послије те невоље, Сунце ће се помрачити и Мјесец своју свјетлост изгубити.

25. И звијезде ће спадати с неба и силе небеске покренути се.

26. И тада ће *угледати Сина Човјечијега гдје долази на облацима са силом и славом великом. *Дан 7, 13.

27. И тада ће *послати анђеле своје и сабраће изабране своје од четири вјетра, од краја земље до краја неба.

*Мт 13, 41.

28. А од смокве научите поуку: када се већ њене гране подмладе и олистају, знате да је близу љето.

29. Тако и ви када видите ово да се збива, знајте да је близу код врата.

30. Заиста вам кажем да овај напаштај неће проћи док се ово све не збуди.

31. Небо и земља ће проћи, али ријечи моје неће проћи.

32. А о дану томе или о часу нико не зна, ни анђели на небу, ни Син, до једино Отац.

33. Пазите, бдите и молите се; јер не знате кад ће вријеме настати.

34. *Као што човјек одлазећи остави кућу своју, и даде слугама својим власт, и свакоме свој посао; и вратару заповједи да стражи. *Мт 25, 14.

35. Стражите, дакле, јер не знате када ће доћи господар куће: увече или у поноћи или у пој пијетлова или ујутру,

36. Да не дође изненада и нађе вас да спавате.

37. А што вама говорим, свима говорим: Стражите!

Помазивање Христа у Витанији.

Тајна Вечера. Христово предсказивање издајника и саблазни ученика. Молитва у Гетсиманији.

Јуда издаје Христа. Бјекство ученика. Суђење прегрвосвештеником Кајафом. Петрово одрицање и кајање.

14. Бијаху још *два дана до празника Пасхе и бесквасних хљебова; и тражаху првосвештеници и књижевници како би га на превару ухватили и убили.

*Мт 26, 2; Лк 22, 1.

2. Али говораху: Не о празнику, да се не би народ побунио.

3. *И кад он бијаше у Витанији у кући Симона губавога и сјеђаше за трпезом, дође жена са судом од алавастра, пуним правога скупопценог нардовог мириса, и разбивши суд, изли му на главу. *Мт 26, 6; Јн 12, 1.

4. А бијаху неки који негодоваху међу собом говорећи: Зашто се тај мирис просипа тако?

5. Јер се могаше тај мирис продати за више од триста динара и дати сиромасима. И викаху на њу.

6. А Исус рече: Оставите је; што јој сметате? Она чини добро дјело на мени.

7. *Јер сиромаше имате свагда са собом, и кад год хоћете, можете им добро чинити; а мене немате свагда.

*5 Мој 15, 11.

8. Она је учинила што је могла; помазала је унапријед тијело моје за погреб.

9. Заиста вам кажем: Гдје се год буде проповиједало јеванђеље ово по свему свијету, казаће се за спомен њезин и ово што она учини.

10. А Јуда Искаротски, један од Дванаесторице, отиде првосвештеницима да им га изда.

11. И они чувши обрадоваше се, и обећаше му дати новце; и он тражаше zgodno вријеме да га изда.

12. *И у први дан бесквасних хљебова, када жртвоваху пасхално јагње, рекоше му ученици његови: Гдје ћеш да идемо да ти уготовимо Пасху да једеш? *Мт 26, 17; Лк 22, 7.

13. И посла двојицу од ученика својих и рече им: Идите у град, и срећће вас човјек који носи крчаг воде, идите за њим,

14. И гдје уђе, кажите домаћину куће: Учитељ вели: гдје је моја одаја гдје ћу јести Пасху са ученицима својим?

15. И он ће вам показати готову велику горњу одају, застрту и припремљену: ондје нам зготовите.

16. И изиђоше ученици његови, и дођоше у град, и нађоше као што им каза, и уготовише Пасху.

17. *И кад би вече, дође са Дванаесторицом. *Мт 26, 20.

18. И *кад сјеђаху за трпезом и јеђаху, рече Исус: Заиста вам кажем: један од вас, који једе са мношвом издаће ме. *Јн 13, 21-26.

19. А они се стадоше жалостити и говорити му један за другим: Да нисам ја? И други: Да нисам ја?

20. А он одговарајући рече им: Један од Дванаесторице који умочи са мношвом у здјелу.

21. Син Човјечији, дакле, иде као што је писано за њега; али тешко ономе човјеку који изда Сина Човјечијега; боље би му било да се није ни родио онај човјек.

22. *И кад јеђаху узе Исус хљеб и благословивши преломи га, и даде

им, и рече: Узмите, једите; ово је тијело моје.

*Мт 26, 26; Лк 22, 19; 1 Кор 11, 23-25.

23. И узе чашу и заблагодаривши даде им; и пише из ње сви;

24. И рече им: Ово је крв моја *Новога завјета која се пролијева за многе. *Јев 9, 15, 16.

25. Заиста вам кажем: Више нећу пити од рода виноградскога до онога дана кад ћу га пити новога у Царству Божијему.

26. *И отпојавши *хвалу, изиђоше на гору Маслинску.

*Мт 26, 30; Пс 113-118.

27. И рече им Исус: Сви ћете се ви саблазнити о мене ове ноћи; јер је писано: *Ударићу пастира и овце ће се разбјећи. *Зах 13, 7; Мт 26, 31.

28. Али *по васкрсењу мојему ићи ћу пред вама у Галилеју. *Мк 16, 7.

29. *А Петар му рече: Ако се и сви саблазне, ја нећу. *Мт 26, 33; Лк 22, 34.

30. И рече му Исус: Заиста ти кажем: данас, ове ноћи, прије него што пијетао два пута запјева, ти ћеш ме се три пута одрећи.

31. А Петар још одлучније говораше: Ако бих морао и умријети с тобом, нећу те се одрећи. Исто тако и сви говораху.

32. *И дођоше на мјесто које се зове Гетсиманија, и рече ученицима својим: Сједите овдје док ја одем да се помолим Богу. *Лк 22, 39; Јн 18, 1.

33. И узе са собом Петра и Јакова и Јована, и стаде се врло жалостити и туговати.

34. И рече им: *Жалосна је душа моја до смрти; останите овдје и бдите. *Јн 12, 27.

35. И отишавши мало паде на земљу, и мољаше се да би га мимоишао час, ако је могуће.

36. И говораше: Ава, Оче, све је могуће теби; пронеси *чашу ову мимо мене; али опет не како ја хоћу него како ти. *Мк 10, 38.

37. И дође и нађе их гдје спавају, и рече Петру: Симоне, зар спаваш? Зар не могасте један час пробдјети?

38. Бдите и молите се да не паднете у искушење; јер дух је срчан, али је тијело слабо.

39. И опет отиде и помоли се Богу говорећи оне исте ријечи.

40. И вративши се нађе их опет гдје спавају; јер им бијаху очи отежале; и не знадијаху шта би му одговорили.

41. И дође и трећи пут, и рече им: Спавате, дакле, и почивате. Доста је. Дође час, ево се предаје Син Човјечији у руке грјешника.

42. Устаните, хајдемо! Ево се издајник мој приближио.

43. *И одмах, док он још говорише, дође Јуда, један од Дванаесторице, и с њим људи многи с ножевима и с кољем, послани од првосвештеника и књижевника и старјешина.

*Мт 26, 47; Лк 22, 47; Јн 18, 3.

44. А издајник његов даде им знак говорећи: Кога цјеливам, онај је; ухватите га и одведите стражарно.

45. И дошавши, одмах му приступи и рече: Здраво, Учитељу! И цјелива га.

46. А они ставише руке своје на њега и ухватише га.

47. А један од оних што стајаху ондје извади нож те удари слугу првосвештеничког и одсјече му ухо.

48. И одговарајући Исус рече им: Као на разбојника изишли сте с ножевима и с кољем да ме ухватите.

49. Сваки дан сам био код вас у храму и учио, и не ухватисте ме. Али да се испуни Писмо.

50. И оставивши га, побјегоше сви.

51. А за њим иђаше неки младић огрнут платном по голом тијелу; и ухватише онога младића.

52. А он оставивши платно, го побјеже од њих.

53. И доведоше Исуса првосвештенику, и сабраше се код њега сви првосвештеници и књижевници и старјешине.

54. А Петар иђаше за њим издалека до у двориште првосвештеника, и сјеђаше са слугама, и гријаше се код огња.

55. *А првосвештеници и сав Синедрион тражаху против Исуса свједочанства да га убију; и не нађоше.

*Мт 26, 59.

56. Јер многи свједочаху лажно против њега и свједочанства не бијашу једнака.

57. И неки уставши свједочаху против њега лажно, говорећи:

58. Ми га чусмо гдје говори: *Ја ћу развалити овај храм рукотворени, и за три дана саградити други, нерукотворени.

*Јн 2, 19.

59. И ни ово свједочанство њихово не бијаше једнако.

60. И ставши првосвештеник на средину, запита Исуса говорећи: Зар ништа не одговараш што ови против тебе свједоче?

61. А *он ћутаху и ништа не одговараше. Опет га првосвештеник запита и рече: Јеси ли ти Христос, Син Благословенога?

*Ис 53, 7.

62. А Исус рече: Ја сам тај; *и видјећете Сина Човјечијега гдје сједи са десне стране Силе и долази на облацима небеским.

*Лк 22, 69; Пс 110, 1.

63. А првосвештеник раздрије хаљине своје, и рече: Шта нам више требају свједоци?

64. Чусте хулу на Бога. Шта вам се чини? А они га сви осудише да је заслужио смрт.

65. И почеше неки плувати на њега и покривати му лице, и ударати га, и говорити му: Погоди нам ко те удари! И слуге га бијаху по образима.

66. *И кад бијаше Петар доље у дворишту, дође једна од слушкиња првосвештеникових,

*Мт 26, 69; Лк 22, 55; Јн 18, 16.

67. И видјевши Петра гдје се грије, погледа га и рече: И ти си био са Исусом Назарећанином.

68. А он се одрече говорећи: Не знам, нити разумијем шта ти говориш. И изиђе напоље у предње двориште, и пијетао запјева.

69. И видје га слушкиња опет, па поче говорити онима што стајаху ондје: Овај је од њих.

70. А он се опет одрицаше. И мало потом они што стајаху ондје рекоше Петру: Ваистину си од њих; јер си Галилејац, и говор ти је сличан.

71. А он се поче клети и заклињати: Не знам тога човјека о којем говорите.

72. И по други пут запјева пијетао. И сјети се Петар ријечи што му рече Исус: Прије но што пијетао два пута запјева, три пута ћеш ме се одрећи. И стаде плакати.

Христос пред Пилатом. Пуштање Вараве. Мучење и распињање Христа. Смрт и погреб.

15. И *одмах ујутру учинише вијеће првосвештеници са старјешинама и књижевницима, и сав Синедрион, и свежавши Исуса одведоше га и предадоше Пилату. *Мт 27, 1; Лк 22, 66; Јн 18, 28.

2. *И упита га Пилат: Јеси ли ти цар јудејски? А он одговарајући рече му: Ти кажеш. *Мт 27, 11.

3. И тужаху га првосвештеници много. Али он не одговараше ништа.

4. А Пилат га поново упита говорећи: Зар ништа не одговараш? Види колико те оптужују!

5. *Али Исус више ништа не одговори тако да се Пилат дивљаше.

*Ис 53, 7; Јн 19, 9.

6. А о Празнику ослобађаше им по једнога сужња кога би искали.

7. А бијаше неки, по имену Вараву, у оковима са својим устаницима, који су у буни учинили убиство.

8. И повикавши народ стаде исказивати оно што им свагда чињаше.

9. А Пилат им одговори, говорећи: Хоћете ли да вам пустим цара јудејскога?

10. Јер знадијаше да су га из зависти предали првосвештеници.

11. Али првосвештеници подстакоше народ да је боље да им пусти Вараву.

12. А Пилат опет одговарајући рече им: А шта хоћете да учиним са оним што га зовете царем јудејским?

13. А они опет повикаше: Распни га!

14. А Пилат им рече: А какво је зло учинио? А они још јаче викаху: Распни га!

15. И Пилат, желећи угодити народу, пусти им Вараву, а Исуса, шибавши, предаде да га разапну.

16. А војници га одведоше унутра у двориште у такозвани преторијум, и сазваше сву чету војника.

17. И обукоше му пурпурни огртач, и оплетавши трнов вијенац ставише на њега.

18. И стадоше га поздрављати: Здраво, царе јудејски!

19. И бијаху га по глави трском, и плуваху на њега, и падајући на кољена клањаху му се.

20. И кад му се наругаше, свукосе с њега пурпурни огртач, и обукоше га у његове хаљине и изведоше да га разапну.

21. *И нађераше једнога пролазника, Симона из Кирина, оца Александрова и † Руфова, који иђаше из поља, да понесе крст његов.

*Мт 27, 32; Лк 23, 26; † Рим 16, 13.

22. *И доведоше га на мјесто Голготу, што значи: Мјесто лобање.

*Јн 19, 17.

23. И даваше му да пије вино са смирном, а он не узе.

24. И кад га разапеше, раздијелише хаљине његове *бацајући коцку за њих ко ће шта узети. *Пс 22, 19.

25. А бијаше час трећи, и разапеше га.

26. И бјеше натпис његове кривице написан: Цар јудејски.

27. И с њим распеше два разбојника, једнога с десне, а једнога с лијеве стране њему.

28. И испуни се Писмо које говори: *И уврстише га међу безаконике.

*Ис 53, 12.

29. И пролазници хуљаху на њега машући главама својим и говорећи: Уа! *Ти што храм разваљујеш и за три дана саграђујеш, *Мк 14, 58.

30. Спаси самога себе и сиђи с крста!

31. Тако и првосвештеници с књижевницима ругаху се, говорећи један другоме: Друге спасе, а себе не може да спасе.

32. Христос цар Израилев, нека сиђе сада с крста да видимо, па ћемо му вјеровати. И они што бијаху с њим разапети вријеђаху га.

33. А када настаде шести час, би тама по свој земљи до часа деветога.

34. И у девети час повика Исус из свега гласа говорећи: *Елои, Елои, лима савахтани? што значи: Боже мој, Боже мој, зашто си ме оставио?

*Пс 22, 1.

35. И неки од оних што стајаху ондје чувши то говораху: Ено зове Илију.

36. А један отрча те напуни сунђер оцта, па натакнувши на трску појаше га, говорећи: Оставите да видимо хоће ли доћи Илија да га скине.

37. И Исус повика из свег гласа и издахну.

38. И *завјеса храмовна раздрије се на двоје одозго до доље.

*2 Мој 26, 31; Мт 27, 51.

39. А кад видје капетан који стајаше према њему да тако узвикнувши издахну, рече: Заиста, човјек овај Син Божији бјеше.

40. А бијаху ту и жене гледајући издалека, међу којима бјеше и Марија Магдалина и Марија мати Јакова Малога и Јосије, и Саломија.

41. Које и кад он бјеше у Галилеји иђаху за њим и службаху му; и многе друге и које бијаху дошле с њим у Јерусалим.

42. *И кад већ би увече, јер бијаше петак, то јест уочи суботе,

*Мт 27, 57; Лк 23, 50; Јн 19, 38.

43. Дође Јосиф, из Ариматеје, угледан савјетник, који и сâм чекаше Царство Божије, и усуди се те уђе Пилату и заиска тијело Исусово.

44. А Пилат се зачуди да је већ умро; и дозавши капетана, запита га: Је ли давно умро?

45. И дознавши од капетана, даде тијело Јосифу.

46. И он купивши платно и скинувши га, обави платном, и положи га у гроб који бјеше исјечен у камену, и навали камен на врата гроба.

47. А Марија Магдалина и Марија Јосијина гледаху гдје га полагаху.

Мироносице на гробу. Васкрсење Христово. Јављање апостолима. Слање ученика да проповиједају и кршћавају. Вазнесење.

16. И *пошто прође субота, Марија Магдалина и Марија Јаковљева и Саломија купише мирисе да дођу да га помажу. *Мт 28, 1-10; Лк 24, 1-12; Јн 20, 1-10.

2. И врло рано у први дан седмице дођоше на гроб око изласка сунца.

3. И говораху међу собом: Ко ће нам одвалити камен од врата гроба?

4. И погледавши видјеше да камен бјеше одваљен; а бјеше врло велики.

5. И ушавши у гроб, видјеше младића обучена у бијелу хаљину гдје сједи с десне стране; и уплашише се.

6. А он им рече: Не плашите се. Исуса тражите Назарећанина, распетог. Устаде, није овдје; ево мјеста гдје га положише.

7. Него идите и кажите ученицима његовим и Петру, да ће пред вама отићи у Галилеју; тамо ћете га видјети, *као што вам рече. *Мк 14, 28.

8. И изишавши побјегоше од гроба, јер их ухвати страх и трепет, и ником ништа не казаше, јер се бојаху.

9. А Исус, васкрснувши рано у први дан недјеље, *јави се најприје Марији Магдалини, †из које бјеше истјерао седам демона. *Јн 20, 14; † Лк 8, 2.

10. И она отиде те јави онима што су били с њим, који плакаху и ридаху.

11. А они чувши да је жив и да га је она видјела, не вјероваше.

12. А послвије тога јави се на путу *двојици од њих у другојме обличју, кад су ишли у село. *Лк 24, 13.

13. И они отишавши јавише осталима; али ни њима не вјероваше.

14. *Најпослије јави се њима Једанаесторици када бијаху за трпезом, и прекори их за њихово невјеровање и окорјелост срца, што не вјероваше онима који га видјеше васкрслога.

Лк 24, 36; Јн 20, 19; 1 Кор 15, 5.

15. *И рече им: Идите по свему свијету и проповиједајте јеванђеље сваком створењу. *Мт 28, 19.

16. *Који повјерује и крсти се биће спасен, а који не вјерује биће осуђен. *Дап 2, 38; 16, 31, 33.

17. А знаци онима који вјерују биће ови: *именом мојим изгониће демоне; † говориће новим језицима;

*Дап 16, 18; † Дап 2, 4; 10, 46; 19, 6.

18. *Узимаће змије у руке; ако и смртно што попију, неће им наудити; † на болеснике полагаће руке, и оздрављаће. *Лк 10, 19; Дап 28, 5; † Јак 5, 14, 15.

19. А Господ пошто им ово изговори, *узнесе се на небо и † сједе Богу са десне стране.

*Лк 24, 51; Дап 1, 2; † Пс 110, 1; Дап 7, 55.

20. А они отидоше и проповиједаше свуда, и *Господ им помагаше, и ријеч потврђиваше знацима који су се потом показивали. Амин. *Дап 14, 3; Јев 2, 4.

СВЕТО ЈЕВАНЂЕЉЕ ОД ЛУКЕ

*Увод. Најава рођења Јована
Претшце. Благовјест њ Пресветиој
Дјеви Марији. Посјета Марије
Јелисаветини. Пјесма Маријина. Рођење и обрезање Јованово.
Пјесма Захаријина.*

1. Будући да су многи покушали изложити казивање о догађајима који су се догодили међу нама,

2. Као што нам предадоше они који су од почетка били очевици и слушатељи Ријечи (Логоса),

3. Намислих и *ја, испитавши тачно све од почетка, по реду писати теби, † племенити Теофиле,

*Кол 4, 14; † Дап 1, 1.

4. Да познаш темељ оних ријечи којима си научен.

5. У вријеме Ирода, цара јудејскога, бијаше неки свештеник *од реда Авијина, по имену Захарија, и жена његова од кћери Аронових, по имену Јелисавета. *1 дн 24, 10, 19.

6. А бијаху обоје праведни пред Богом, и живљаху по свима заповијестима и уредбама Господњим беспрекорно.

7. И немаху дјеце, јер Јелисавета бјеше нероткиња, и бијаху обоје већ поодмаклих година.

8. И догоди се, кад он служаше по своме реду пред Богом,

9. Да, по обичају свештенства, паде му у део да уђе у храм Господњи и *кади. *2 Мој 30, 7.

10. И све мноштво народа мољаше се напољу за вријеме кађења.

11. А њему се јави анђео Господњи ставши са десне стране кадионог жртвеника.

12. И збуну се Захарија видјевши га и спопаде га страх.

13. А анђео му рече: Не бој се, Захарија, јер је услышена молитва твоја; и жена твоја Јелисавета родиће ти сина, и надјенућеш му име Јован.

14. И биће ти радост и весеље, и многи ће се обрадовати рођењу његову.

15. Јер ће бити велик пред Господом, и *неће пити вина и сикера; и испуниће се Духа Светога још у утроби матере своје; *Суд 13, 4, 5.

16. И многе ће синове Израилеве обратити Господу Богу њиховоме;

17. И он ће напријед ићи пред њим у духу и сили *Илијиној да обрати срца отаца ка дјечи, и непокорне ка мудрости праведника, и да приправи Господу народ спреман.

*Мал 3, 1, 23, 24; Мт 17, 11-13.

18. И рече Захарија анђелу: По чему ћу ја то познати? Јер ја сам стар и жена је моја у годинама.

19. И одговарајући анђео рече му: Ја сам *Гаврило који стојим пред Богом, и послан сам да ти говорим и да ти ово благовјестим.

*Дан 8, 16; Јев 1, 14.

20. И ево, бићеш нијем и нећеш моћи говорити до онога дана док се то не збуди, зато што ниси вјеровао мојим ријечима које ће се испунити у своје вријеме.

21. И народ чекаше Захарију, и чућаху се што се забави у храму.

22. А изишавши не могаше да им говори; и разумјеше да је имао виђење у храму; и он им даваше знакове, и оста нијем.

23. И када се навршише дани службе његове, отиде дому својему.

24. А послѣ оних дана затрудње Јелисавета жена његова, и кријаше се пет мјесеци говорећи:

25. Тако ми је учинио Господ у да не ове у које погледа на ме *да ме забави од срамоте међу људима.

*1 Мој 30, 23.

26. А у шести мјесец послан би од Бога анђео Гаврило у град галилејски по имену Назарет,

27. Дјевојци *зарученој за мужа, по имену Јосиф, из дома Давидова; и дјевојци бјеше име Марија.

*Мт 1, 16, 18.

28. И ушавши к њој анђео рече: Радуй се, благодатна! Господ је с тобом, благословена си ти међу женама!

29. А она видјевши га, уплаши се од ријечи његове и мишљаше: какав би ово био поздрав?

30. И рече јој анђео: Не бој се, Марија, јер си нашла благодат у Бога!

31. *И ево зачећеш и родићеш сина, и надјенућеш му име Исус.

*Ис 7, 14; Мт 1, 21.

32. Он ће бити велики, и назваће се Син Вишњег, и *даће му Господ Бог пријесто Давида, оца његова;

*2 Сам 7, 12; Ис 9, 6.

33. И цароваће над домом Јаковљевим вавијек, и царству његову неће бити краја.

34. А Марија рече анђелу: Како ће то бити кад ја не знам за мужа?

35. И одговарајући анђео рече јој: *Дух Свети доћи ће на тебе, и сила Вишњег осјениће те; зато и оно што ће се родити биће свето, и назваће се Син Божији.

*Мт 1, 20.

36. И ето, Јелисавета рођака твоја, и она заче сина у старости својој, и ово је шести мјесец њој коју зову нероткињом.

37. *Јер у Бога је све могуће што каже. *1 Мој 18, 14.

38. А Марија рече: Ево слушкиње Господње — нека ми буде по ријечи твојој! И анђео отиде од ње.

39. А Марија уставши оних дана отиде хитно у горски крај, у град Јудин.

40. И уђе у дом Захаријин, и поздрави Јелисавету.

41. А кад Јелисавета чу поздрав Маријин, заигра дијете у утроби њезиној, и Јелисавета се испуни Духа Светога,

42. И повика узвишеним гласом и рече: *Благословена си ти међу женама, и благословен је плод утробе твоје! *Лк 1, 28.

43. И откуд мени ово да дође мати Господа мојега мени?

44. Јер гле, када глас поздравља твојега дође у уши моје, заигра дијете од радости у утроби мојој.

45. И благо оној која вјерова, да ће се извршити што јој је казао Господ.

46. И рече Марија: *Велича душа моја Господа; *1 Сам 2, 1.

47. И обрадова се дух мој Богу, Спасу мојему,

48. Што погледа на смјерност слушкиње своје; јер гле, од сада ће ме звати блаженом сви нараштаји;

49. Што ми учини величину Силни, и свето име његово.

50. И *милост је његова од кољена до кољена онима који га се боје. *Пс 103, 17.

51. Показа силу мишицом својом; разасу горде у мислима срца њихова.

52. *Збаци силне са пријестола, и подиже понижене. *Пс 147, 6.

53. *Гладне напуни блага, и богате отпусти празне. *Пс 34, 10; 107, 9.

54. Прихвати Израиља, слугу својега, да се опомене милости;

55. Као што говори оцима нашим, Аврааму и сјемени његову до вијека.

56. И остаде Марија са њом око три мјесеца, и врати се дому своме.

57. А Јелисавети дође вријеме да роди, и роди сина.

58. И чуше њени сусједи и родбина да је Господ показао велику милост своју на њој, и радоваху се с њом.

59. И *у осми дан дођоше да обрежу дијете, и даваху му име оца његова — Захарија. *1 Мој 17, 12.

60. И одговарајући мати његова рече: *Не, него да се зове Јован.

*Лк 1, 13.

61. И рекоше јој: Никога нема у родбини твојој да се зове тим именом.

62. И знацима питаху оца његова како би он хтио да га назову.

63. И заискавши дашчицу, написа говорећи: Јован му је име. И зачудише се сви.

64. И одмах му се отворише уста његова и језик његов, и говораше благосиљајући Бога.

65. И уђе страх у све сусједи њихове; и по свој горској Јудеји разгласи се сав овај догађај

66. И сви који чуше, ставише у срце своје говорећи: Шта ли ће бити ово дијете? И рука Господња бјеше с њим.

67. А Захарија, отац његов, испуни се Духа Светога и пророкова говорећи:

68. Благословен Господ Бог Израиљев што *походи и избави народ свој. *Лк 7, 16.

69. *И подиже нам рог спасења у дому Давида, слуге својега,

*Пс 132, 17.

70. Као што каза устима светих пророка својих од вијека,

71. Да ће нас спасти од непријатеља наших и из руку свију који нас мрзе;

72. *Учинити милост оцима нашим, и опоменути се светог завјета својега, *3 Мој 26, 42.

73. *Заклетве којом се закле Авраму оцу нашем, да ће нам дати:

*1 Мој 22, 16, 17.

74. Избављење из руку непријатеља наших, да му без страха служимо,

75. У светости и у правди пред њим у све дане живота нашег.

76. И ти, дијете, зваћеш се пророк Вишњега; јер ћеш *ићи напријед пред лицем Господњим да му приправиш пут; *Мал 3, 1.

77. Да дадеш познање спасења народу његову за опроштење гријеха њихових,

78. Ради срдачне милости Бога нашега, којом нас је *походио Исток с висине; *Ис 60, 1, 2.

79. *Да обасја оне који сједе у тами и сјени смрти; да управи ноге наше на пут мира. *Ис 9, 2.

80. А дијете растијаше и јачаше духом и *бијаше у пустињи до дана док се не показа Израиљу. *Мт 3, 1.

Христово рођење. Анђео ња јавља пастирима. Поклоњење пастира Бојомладенцу. Обрезање Исусово. Срећење. Пророштво Симеоново.

Пророчица Ана. Исус у Јерусалимском храму.

Његово дјетињство у Назарету.

2. А у дане оне изиђе заповијест од ћесара Августа да се попише сва васељена.

2. Ово је био први попис за вријеме Киринијеве управе Сиријом.

3. И иђаху сви да се попишу, свако у свој град.

4. А тада пође и Јосиф из Галилеје из града Назарета у Јудеју у град

Давидов који се зове Витлејем, јер он бијаше из дома и племена Давидова,

5. Да се запише с Маријом, *зарученом за њега женом, која бјеше трудна. *Лк 1, 27.

6. И кад ондје бијаху, испунише се дани да она роди.

7. *И роди сина својега Првенца, и пови га, и положи га у јасле; јер им не бијаше мјеста у гостионици. *Мт 1, 25.

8. И бијаху пастири у ономе крају боравећи у пољу и чувајући стражу ноћу код стада својега.

9. И гле, анђео Господњи стаде међу њих, и слава Господња обасја их; и испунише се страхом великим.

10. И рече им анђео: Не бојте се; јер вам, ево, јављам радост велику која ће бити свему народу.

11. Јер вам се данас роди Спас, који је Христос Господ, у граду Давидову.

12. И ово вам је знак: наћи ћете дијете повијено гдје лежи у јаслама.

13. *И уједанпут са анђелом се појави мноштво војске небеске, који хваљаху Бога говорећи:

*Пс 103, 20, 21; Дан 7, 10.

14. *Слава на висини Богу, и на земљи † мир, међу људима добра воља. *Лк 19, 38; † Еф 2, 14, 17.

15. А кад анђели отидоше од њих на небо, људи пастири рекоше један другоме: Хајдемо, дакле, до Витлејема, да видимо то што се догодило, што нам објави Господ.

16. И похитавши, дођоше и нађоше Марију и Јосифа и дијете гдје лежи у јаслама.

17. А кад видјеше, објавише све што им је казано за то дијете.

18. И сви који чуше, дивише се томе што им казаше пастири.

19. *А Марија чуваше све ријечи ове и слагаше их у срцу својему.

*Лк 2, 51.

20. И вратише се пастири славећи и хвалећи Бога за све што чуше и видјеше као што им би казано.

21. *И када се наврши осам дана да обрежу дијете, надјенуше му име Исус, дато од анђела прије него што он би зачет у утроби.

*1 Мој 17, 12; Лк 1, 31, 59.

22. А када се *навршише дани за очишћење њихово по закону Мојсејеву, донијеше га у Јерусалим да га ставе пред Господа, — *3 Мој 12, 2-6.

23. Као што је написано у Закону Господњем, *да се свако дијете мушко које најприје отвори материцу посвети Господу, *2 Мој 13, 2, 15.

24. И да принесу жртву као што је *речено у Закону Господњем: двије грлице или два голубића.

*3 Мој 12, 6-8.

25. И гле, бијаше у Јерусалиму човјек по имену Симеон, и тај човјек бјеше праведан и побожан, *који чекаше утјеху Израилеву, и Дух Свети бијаше на њему. *Ис 40, 1.

26. И њему бјеше Дух Свети открио да неће видјети смрти док не види Христа Господњег.

27. И Духом вођен дође у храм; и кад унесоше родитељи дијете Исуса да изврше на њему оно што је уобицајено по Закону,

28. Он га узе у наручје своје и благослови Бога и рече:

29. *Сад отпушташ у миру слугу својега, Господе, по ријечи својој;

*1 Мој 46, 30.

30. Јер видјеше очи моје Спасење твоје,

31. Које си уготовио пред лицем свију народа.

32. *Свјетлост, да просвјетљује незнабошце, и славу народа твојега Израиља. *Ис 42, 6; 49, 6.

33. А Јосиф и мати његова чуђаху се томе што се говораше о њему.

34. И благослови их Симеон, и рече Марији, матери његовој: Гле, овај

лежи *да многе обори и подигне у Израиљу, и да буде знак против кога ће се говорити.

*Ис 8, 14; Мт 21, 44; 1 Кор 1, 23.

35. А и *теби самој пробошће мач душу, да се открију помисли многих срца. *Јн 19, 25.

36. И бјеше Ана пророчица, кћи Фануилова, од племена Асирова, већ поодмаклих година, која је седам година живјела са мужем од дјевојаштва својега.

37. И она, удовица од око осамдесет и четири године, не одлажаше од храма, и служаше Богу *дан и ноћ постом и молитвом. *1 Тим 5, 5.

38. И она у тај час дође, и слављаше Господа, и говораше о њему свима који чекаху избављење у Јерусалиму.

39. И кад извршише све по закону Господњему, вратише се у Галилеју у град свој Назарет.

40. *А дијете растијаше и јачаше духом, пунећи се премудрости, и благодат Божија бијаше на њему.

*Лк 1, 80; 2, 52.

41. И родитељи његови *иђаху сваке године у Јерусалим о празнику Пасхе. *5 Мој 16, 1-8.

42. И кад му би дванаест година, узиђоше они у Јерусалим по обичају празника.

43. И када *проведоше дане, и враћаху се, оста дијете Исус у Јерусалиму; и не знаде Јосиф и мати његова; *2 Мој 12, 18.

44. Него, помисливши да је са друштвом, отидоше дан хода, и тражаху га међу сродницима и познаницима.

45. И не наставши га, вратише се у Јерусалим да га траже.

46. И послје три дана нађоше га у храму гдје сједи међу учитељима, и слуша их, и пита их.

47. И сви који га слушаху дивљаху се веома његовој разборитости и одговорима.

48. И видјевши га запрепастише се, и мати његова рече му: Чедо, што нам тако учини? Ево, отац твој и ја тражисмо те с болом.

49. И рече им: Зашто сте ме тражили? Зар нисте знали да мени треба бити у ономе што је *Оца мојега?

*Јн 2, 16.

50. И они не разумјеше ријеч коју им рече.

51. И сиће с њима и дође у Назарет; и бјеше им послушан. И мати његова *чуваше све ријечи ове у срцу својему.

*Лк 2, 19.

52. И Исус *напредоваше у премудрости и у расту и у милости код Бога и код људи.

*1 Сам 2, 26.

Проповијед Јована Крститеља и свједоанство о Христу. Крштење Христово. Родослов Исусов.

3. А у петнаестој години владавине ћесара Тиверија, кад управљаше Понтије Пилат Јудејом, и Ирод, четворовласник, Галилејом, а Филип, брат његов, четворовласник, Итурејом и земљом Трахонитидом, и Лисаније, четворовласник, Авилином,

2. За вријеме првосвештеника Ане и Кајафе, *дође ријеч од Бога Јовану, сину Захаријину, у пустињи,

*Јез 1, 3; Ос 1, 1.

3. *И он пође по свој околини Јордана проповиједајући крштење покајања за опроштење гријехова.

*Мт 3, 1; Мк 1, 4.

4. Као што је написано у књизи ријечи пророка Исаје који говори: *Глас вапијућег у пустињи: приправите пут Господњи; поравните стазе његове;

*Ис 40, 3-5.

5. Свака долина нека се испуни и свака гора и сваки бријег нека се слегну; и што је криво нека буде право и неравнине на путевима нека буду глатке;

6. И свако ће тијело видјети спасење Божије.

7. Јован пак говораше народу који излажаше да их крсти: Породи аспидини, ко вам каза да бјежите од гњева који иде?

8. Родите, дакле, плодове достојне покајања, и не почињите говорити у себи: Имамо оца Авраама; јер вам кажем да Бог може и од камења овог подигнути дјецу Аврааму.

9. А већ и сјекира стоји дрвећу код коријена; и свако дрво које добра рода не рађа сијече се и у огањ баца.

10. И питаху га људи говорећи: Шта ћемо, дакле, чинити?

11. А он одговарајући рече им: Који има двије хаљине нека даде ономе који нема; и који има хране нека чини исто тако.

12. Дођоше пак и цариници да их крсти, и рекоше му: Учитељу, шта ћемо чинити?

13. А он им рече: Не чините ништа више него што вам је наређено.

14. А питаху га и војници говорећи: А шта ћемо ми чинити? И рече им: Никога да не злостављате нити кога да опадате, и будите задовољни својом платом.

15. А како је народ ишчекивао (Христа), сви помишљаху у срцима својим за Јована: *није ли он Христос?

*Јн 1, 19-28.

16. Одговараше Јован свима говорећи: Ја вас крштавам водом; али иде за мном јачи од мене, коме ја нисам достојан одријешити ремена на обући његовој: Он ће вас крстити Духом Светим и огњем.

17. У његовој руци је лопата, и очистиће гумно своје, и скупиће пшеницу у житницу своју, а пљеву ће сажећи огњем неугасивим.

18. И много још друго тјешећи их, проповиједаше народу јеванђеље.

19. *А Ирод четворовласник, кога кораше Јован због Иродијаде жене

брата његова, и због свих зала која учини Ирод,
*Мт 14, 3; Мк 6, 17.

20. Додаде на све још и ово: затвори Јована у тамницу.

21. А догоди се када се бјеше крстио сав народ, и *када се Исус крстио, док се он мољаше Богу, отвори се небо,
*Мт 3, 13; Мк 1, 9; Јн 1, 32.

22. И сиђе на њега Дух Свети у телесном облику као голуб, и чу се глас са неба говорећи: *Ти си Син мој љубљени, ти си по мојој вољи.
*Мт 3, 17; Мк 1, 11.

23. И сам Исус имаше око тридесет година кад поче; и бјеше, као што се мишљаше, *син Јосифа, сина Илијева,
*Мт 1, 1; Лк 4, 22.

24. Сина Мататова, сина Левијева, сина Мелхијева, сина Јенејева, сина Јосифова,

25. Сина Мататијева, сина Амосова, сина Наумова, сина Еслимова, сина Нагејева,

26. Сина Маатова, сина Мататијева, сина Семејева, сина Јосифова, сина Јодина,

27. Сина Јоананова, сина Рисајева, сина Зоровавељова, сина Салатиловова, сина Ниријева,

28. Сина Мелхијева, сина Адидејева, сина Косамова, сина Елмодамова, сина Ирова,

29. Сина Јосифина, сина Елиезерова, сина Јоримова, сина Мататова, сина Левијева,

30. Сина Симеонова, сина Јудина, сина Јосифова, сина Јонамова, сина Елиакимова,

31. Сина Мелејева, сина Маианова, сина Мататина, сина Натанова, *сина Давидова,
*2 Сам 5, 14.

32. *Сина Јесејева, сина Овидова, сина Воозова, сина Салмонова, сина Наасонова,
*Рута 4, 17-22.

33. Сина Аминадавова, сина Арамова, сина Јоранова, сина Есромова, сина Фаресова, сина Јудина,

34. Сина Јаковљева, сина Исакова, сина Авраамова, *сина Тарина, сина Нахорова,
*1 Мој 11, 24, 26.

35. Сина Серухова, сина Рагавова, сина Фалекова, сина Еверова, сина Салина,

36. Сина Каинанова, сина Арфаксадова, *сина Симова, сина Нојева, сина Ламехова,
*1 Мој 5, 6 и даље.

37. Сина Матусалова, сина Енохова, сина Јаредова, сина Малалеилова, сина Каинанова,

38. Сина Енесова, сина Ситова, сина Адамова, *сина Божијега.
*1 Мој 5, 1, 2.

Кушање Исуса у пустињи. Повратак у Галилеју и пројовијед у Назарету. Долазак у Кајернаум и исцјељење бјесомучника, Пејрове шашице и многих болесника. Пројовијед по синагоама галилејским.

4. Исус пак *пун Духа Светога врати се са Јордана, и би одведен Духом у пустињу.
*Мт 4, 1; Мк 1, 12.

2. И четрдесет дана куша га ђаво, и не једе ништа у те дане; и кад се они навршише, онда огладње.

3. И рече му ђаво: Ако си Син Божији, реци овоме камену да постане хлеб.

4. И одговори му Исус говорећи: *Писано је: Не живи човјек само о хлебу, него о свакој ријечи Божијој.
*5 Мој 8, 3; Мт 4, 4.

5. И изведе га ђаво на гору високу и показа му царства овога свијета за трен ока.

6. И рече му ђаво: Теби ћу дати сву власт ову и славу њихову, јер је мени предана, и коме хоћу дајем је.

7. Ти, дакле, ако се поклониш преда мном, биће сва твоја.

8. И одговарајући Исус рече му: Иди од мене, Сатано, јер је *писано:

Господу Богу својему клањај се, и ње-
му јединоме служи.

*5 Мој 6, 13; Мт 4, 10.

9. И одведе га у Јерусалим и поста-
ви га на крило храма, и рече му: Ако
си Син Божији, скочи одавде доле.

10. Јер је *писано да ће анђелима
својим заповједити за тебе да те са-
чувају, *Пс 91, 11, 12.

11. И узеће те на руке да се не
спотакнеш о камен ногом својом.

12. И одговарајући Исус рече му:
*Казано је: Не кушај Господа Бога
својега. *5 Мој 6, 16; Мт 4, 7.

13. И када заврши ђаво све куша-
ње, отиде од њега *за неко вријеме.

*Јев 4, 15.

14. И врати се Исус у сили Духа у
Галилеју; и отиде глас о њему по свој
околини.

15. И он учаше по синагогама њи-
ховим, и сви га хваљаху.

16. И дође у *Назарет гдје бјеше
одгајен, и уђе по обичају своме у дан
суботни у синагогу, и устаде да чита.

*Мт 13, 54; Мк 6, 1.

17. И дадоше му књигу пророка
Исаије, и отворивши књигу нађе мје-
сто гдје бјеше написано:

18. *Дух Господњи је на мени; за-
то ме помаза да благовијестим си-
ромасима; посла ме да исцијелим
скрушене у срцу; да проповиједим
заробљенима да ће бити пуштени, и
слијепима да ће прогледати; да осло-
бодим потлачене; *Ис 61, 1, 2.

19. И да проповиједам пријатну
годину Господњу.

20. И затворивши књигу, врати је
служитељу па сједи; и очи свију у си-
нагоги бијаху упрте у њега.

21. А поче им говорити: Данас се
испуни ово Писмо у ушима вашим.

22. И сви му свједочаху, и дивљаху
се ријечима благодати које излажаху
из уста његових, и говораху: *Није ли
ово син Јосифов? *Лк 3, 23; Јн 6, 42.

23. И рече им: Свакако ћете ми
рећи ову пословицу: Љекару, излије-
чи се сам; што чусмо да је било у *Ка-
пернауму учини и овдје у постојбини
својој. *Мт 4, 13.

24. Рече пак: Заиста вам кажем да
ниједан *пророк није признат у по-
стојбини својој. *Јн 4, 44.

25. А ваистину вам кажем: *Мно-
ге удовице бијаху у Израиљу у врије-
ме Илије када се небо затвори за три
године и шест мјесеци, и би велика
глад по свој земљи;

*1 цар 17, 9, 19-24; Јак 5, 17.

26. И ниједној од њих не би по-
слан Илија до у Сарепту Сидонску
жени удовици.

27. *И многи бијаху губави у
Израиљу у вријеме пророка Јелисеја;
и ниједан се од њих не очисти до Не-
еман Сиријанин. *2 цар 5, 1-14.

28. И сви се у синагоги испунише
гњева кад чуше ово.

29. И уставши истјераше га напо-
ље из града, и одведоше га на врх го-
ре гдје бијаше њихов град сазидан, да
би га бацили одозго.

30. Али он прође између њих, и
отиде.

31. И *сиђе у Капернаум, град га-
лилејски, и учаше их суботом.

*Мт 4, 13; Мк 1, 21; Јн 2, 12.

32. И чуђаху се науци његовој вр-
ло; *јер ријеч његова бјеше силна.

*Мт 7, 28, 29; Јн 7, 46.

33. И у синагоги бјеше човјек са
духом нечистог демона, и повика из
свег гласа

34. Говорећи: Прођи се, шта хо-
ћеш од нас, Исусе Назарећанине?
Дошао си да нас погубиш? Знам те
ко си: Светац Божији.

35. И запријети му Исус говорећи:
Умукни, и изиђи из њега! И оборив-
ши га демон на средину, изиђе из ње-
га нимало му не наудивши.

36. И запрепашћење захвати све и разговараху међу собом говорећи: Каква је то ријеч да влашћу и силом запо- виједа нечистим духовима, и излазе?

37. И отиде глас о њему по свима околним мјестима.

38. *Подигавши се пак из синагоге дође у кућу Симонову; а ташту Си- монову бјеше ухватила велика гро- зница, и молише га за њу.

*Мт 8, 14; Мк 1, 29.

39. И ставши више ње, запријети грозници, и пусти је. И одмах устаде и служаше им.

40. А када захођаше сунце, сви ко- ји имађаху болеснике од различних болести довођаху их њему; а он на свакога од њих полагааше руке, и ис- цјељиваше их.

41. *А и демони излажаху из мно- гих вичући и говорећи: Ти си Хри- стос Син Божији. И пријетећи им не допушташе да говоре да знају да је он Христос.

*Мт 8, 29; Мк 3, 11.

42. А кад наста дан, изиђе и отиде у пусто мјесто; и народ га тражаше, и дође к њему, и задржаваху га да не иде од њих.

43. А он им рече: И другим градо- вима треба ми благовјестити о Цар- ству Божијем; јер сам на то послан.

44. И проповиједаше по синагога- ма галилејским.

Чудесан риболов и позив шројнице ајосћола. Исијељење љубавога и одузетого. Позивање Левија – Матјеја за ајосћола. О иосћу.

5. А догоди се када се народ слеже к њему да слуша ријеч Божију и он стајаше *крај Гени- саретског језера,

*Мт 4, 18; Мк 1, 16.

2. И видје двије лађе гдје стоје украј језера, а рибари бијаху изишли из њих и испираху мреже.

3. И уђе у једну лађу, која бијаше Симонова, и замоли га да одмакне мало од обале; и сједе и учаше народ из лађе.

4. А кад преста говорити, рече Си- мону: *Хајде на дубину и баците мре- же своје за лов.

*Јн 21, 6.

5. И одговарајући Симон рече му: Учитељу, сву ноћ смо се трудили, и ништа не ухватисмо; али на твоју ри- јеч бацићу мрежу.

6. И учинивши то, уловише вели- ко мноштво риба те им се мрежа по- че цијепати.

7. И дадоше знак друштву које бјеше на другој лађи да дођу да им помогну; и дођоше, и напунише обје лађе тако да се оне потапаху.

8. А кад видје Симон Петар, при- паде кољенима Исусовим говорећи: Изиђи од мене, Господе, јер сам чо- вјек грјешан.

9. Јер запрепашћење обузе њега и све који бијаху с њим због лова рибе што ухватише,

10. А тако исто и Јакова и Јована, синове Зеведејеве, који бијаху друго- ви Симонови. И рече Исус Симону: Не бој се, од сада ћеш људе ловити.

11. И извукавши обје лађе на зе- мљу *оставише све, и отидоше за њим.

*Мт 19, 27.

12. *И када бијаше Исус у једноме граду, и гле, човјек сав у губи, па ви- дјевши Исуса паде ничице и замоли га говорећи: Господе, ако хоћеш мо- жеш ме очистити.

*Мт 8, 2; Мк 1, 40.

13. И пруживши руку дохвати га се, и рече: Хоћу, очисти се! И одмах губа отиде с њега.

14. И он му заповједи да ником не казује: Него иди и покажи се свеше- нику, и принеси дар за очишћење сво- је, *како је наредио Мојсеј за свједо- чанство њима.

*3 Мој 14, 4, 10, 21, 22.

15. Али се глас о њему још већма ширио, и мноштво народа стјецаше

се да га слушају и да их он исцјељује од њихових болести.

16. А он се удаљаваше у пустињу и мољаше се Богу.

17. И догоди се једнога дана кад он учаше, сјеђаху ондје фарисеји и законници који бијаху дошли из свију села галилејских и јудејских и из Јерусалима; и би сила Господња да их исцјељује;

18. *И гле, људи донесоше на одру човјека који бјеше одузет, и тражаху како да га унесу и положије пред њега.

*Мт 9, 2; Мк 2, 3.

19. И не нашавши куда би га унијели од народа, попеше се на кућу и кроз кров спустише га са одром на средину пред Исуса.

20. И видјевши вјеру њихову, рече му: Човјече, опраштају ти се гријеси твоји.

21. И почеше помишљати у себи књижевници и фарисеји говорећи: Ко је овај што говори хуле? *Ко може опраштати гријехе осим једини Бог?

*Лк 7, 49; Пс 130, 4; Ис 43, 25.

22. А разумјевши Исус помисли њихове, одговарајући рече им: Шта помишљате у срцима својим?

23. Шта је лакше, рећи: Опраштају ти се гријеси твоји, или рећи: Устани и ходи?

24. Али да знате да власт има Син Човјечији на земљи опраштати гријехе, — рече одузетоме: Теби говорим, устани и узми одар свој и иди дому своме.

25. И одмах устаде пред њима, и узе на чему лежаху, и отиде дому своме славећи Бога.

26. И сви се задивише, и слављаху Бога, и испунивши се страха говораху: Чуда се нагледасмо данас!

27. И* потом изиђе, и видје цариника по имену Левије гдје сједи на царини, и рече му: Хајде за мном.

*Мт 9, 9; Мк 2, 13.

28. И оставивши све, устаде и пође за њим.

29. И приреди му Левије код куће своје велику гозбу; и *бјеше мноштво цариника и других који сјеђаху са њим за трпезом.

*Лк 15, 1.

30. И гунђаху књижевници њихови и фарисеји говорећи ученицима његовим: Зашто са цариницима и грјешницима једете и пијете?

31. И одговарајући Исус рече им: Не требају здрави љекара него болесни.

32. Нисам дошао да позовем праведнике него грјешнике на покајање.

33. А они му рекоше: *Зашто ученици Јованови посте често и молитве чине, а тако и фарисејски; док твоји једу и пију?

*Мт 9, 14; Мк 2, 18.

34. А он им рече: Зар можете натјерати сватове да посте док је женик с њима?

35. Него ће доћи дани кад ће се отети женик од њих, и онда ће постићи у оне дане.

36. Каза им пак и причу: *Нико не меће закрпу од нове хаљине на стару хаљину, иначе ће и нову раздријети, и старој не одговара закрпа од нове.

* Мт 9, 16, 17; Мк 2, 21, 22.

37. И нико не сипа вино ново у мјехове старе, иначе вино ново раздере мјехове, и оно се пролије, и мјехови пропадну.

38. Него вино ново у мјехове нове треба сипати, и обоје ће се сачувати.

39. И нико ко је пио старо неће одмах новог; јер вели: старо је боље.

Трпање класја у субоџу. Исијељење човјека са сухом руком. Исусов суд о субоџи. Избор Дванаесторице апостола. Бесједна на Јори.

6. Догоди се пак у другу суботу по Пасхи да је он

ишао кроз *усјеве, а ученици његови тргали су класје, трли га рукама и јели.
*Мт 12, 1-8; Мк 2, 23-28.

2. А неки од фарисеја рекоше им: Зашто чините што се не смије чинити у суботу?

3. И одговоривши Исус рече им: Зар ни то нисте читали *шта учини Давид кад огладње, он и који бијаху с њим?
*1 Сам 21, 6.

4. Како уђе у дом Божији, и узе хљебове предложена, и једе, и даде онима што бијаху с њим, које *никоме није било допуштено јести сем једино свештеницима.
*3 Мој 24, 9.

5. И говораше им: *Син Човјечији је господар и од суботе.
*Мк 2, 28.

6. *А догоди се и у другу суботу да он уђе у синагогу и учаше, и бјеше ондје човјек коме десна рука бјеше суха.
*Мт 12, 9; Мк 3, 1-6.

7. Мотраху пак на њега книжевници и фарисеји неће ли у суботу исцијелити, да би нашли оптужбу против њега.

8. А он знађаше помисли њихове, и рече човјеку који имаше суху руку: Устани и стани на средину! А он подигавши се стаде.

9. А Исус им рече: Запитаћу вас: шта треба у суботу: добро чинити или зло чинити? Душу спасти или погубити? А они ћутаху.

10. И погледавши на све њих, рече му: Пружи руку своју. А он учини тако; и рука му поста здрава као и друга.

11. А они се напунише безумља, и говораху међу собом шта би учинили Исусу.

12. А догоди се у дане оне да изиђе на гору да се моли; и проведе сву ноћ у молитви Богу.

13. И кад би дан, дозво ученике своје, *и изабра од њих Дванаесторицу, које и апостолима назва:

*Мт 10, 1-4; Мк 3, 13; Лк 9, 1; Дал 1, 13-19.

14. Симона, кога прозва Петром, и Андреја, брата његова, Јакова и Јована, Филипа и Вартоломеја,

15. Матеја и Тому, Јакова Алфејева и Симона званогa Зилот,

16. Јуду Јаковљева, и Јуду Искаротскога, који и постаде издајник.

17. И сишавши с њима, стаде на мјесту равном и много ученика његових; *и мноштво народа из све Јудеје и Јерусалима, и из приморја тирског и сидонског.
*Мт 4, 25; Мк 3, 7.

18. Који дођоше да га слушају и да се исцјељују од својих болести, и које су мучили духови нечисти; и исцјељиваху се.

19. И сав народ тражаше да га се дотакне; јер из њега излажаше сила и исцјељиваше их све.

20. И он подигнувши очи своје на ученике своје говораше:

*Блажени сиромашни, јер је ваше Царство Божије.
*Мт 5, 3-12.

21. Блажени који сте гладни сада, јер ћете се наситити. *Блажени који плачете сада, јер ћете се насмијати.

*Ис 61, 3.

22. Блажени сте кад вас људи омрзну и кад вас одбаце и осрамоте, и разгласе име ваше као зло због Сина Човјечијега.

23. Радујте се у онај дан и играјте, јер гле, велика је плата ваша на небу. Јер су тако чинили пророцима оцеви њихови.

24. *Али тешко вама богатима, јер сте већ примили утјеху своју.

*Мт 19, 23; Јак 5, 1.

25. Тешко вама који сте сити сада, јер ћете огладњети. Тешко вама који се смијете сада, јер ћете заридати и заплакати.

26. Тешко вама када стану сви људи добро говорити о вама, јер су тако чинили лажним пророцима оцеви њихови.

27. *Али говорим вама који слушате: Љубите непријатеље своје, добро творите онима који вас мрзе;
*Мт 5, 44.

28. Благосиљајте оне који вас куну, и молите се за оне који вас вријеђају.

29. *Ономе који те удари по образу, окрени и други; и који хоће да ти узме хаљину, подај и кошуљу. *Мт 5, 39.

30. А свакоме који иште у тебе, подај; и који твоје узме, не ишти.

31. *И како хоћете да вама чине људи, чините тако и ви њима. *Мт 7, 12.

32. И ако љубите оне који вас љубе, каква вам је хвала? Јер и грјешници љубе оне који њих љубе.

33. И ако чините добро онима који вама чине добра, каква вам је хвала? Јер и грјешници чине тако.

34. И ако дајете у зајам онима од којих се надате да ћете добити, каква вам је хвала? Јер и грјешници грјешницима дају у зајам да добију опет онолико.

35. Него љубите непријатеље своје, и чините добро, и дајте у зајам не надајући се ничему; и плата ће вам бити велика, и бићете синови Свевишњега, јер је он благ и према незахвалнима и злима.

36. Будите, дакле, милостиви као и Отац ваш што је милостив.

37. *И не судите, и неће вам се судити; и не осуђујте, и нећете бити осуђени; опраштајте, и опростиће вам се. *Мт 7, 1.

38. Дајте, и даће вам се; мјеру добру и набијену и стресену и препуну даће вам у *наручје ваше. Јер каквом мјером мјерите, онаквом ће вам се мјерити. *Мк 4, 24.

39. И каза им причу: *Може ли слијепац слијепца водити? Неће ли оба пасти у јаму? *Мт 7, 2; 15, 14.

40. *Нема ученика над учитељем својим, него и када се усаврши биће сваки као и учитељ његов.

*Мт 10, 24; Јн 15, 20.

41. А зашто видиш трун који је у оку брата твојега, а брвно које је у твојему оку не осјећаш?

42. Или, како можеш рећи брату својему: Брате, стани да извадим

трун који је у оку твојему, када сам не видиш брвно у оку својему? Лице-мјере, извади најприје брвно из ока својега, па ћеш онда видјети да извадиш трун из ока брата својега.

43. Јер нема дрвета добра да рађа зао род, нити дрвета зла да рађа добар род.

44. Јер се *свако дрво по роду своје познаје; јер се смокве не беру са трња, нити се грожђе бере с купине.

*Мт 7, 16-18.

45. Дobar човјек из добре ризнице срца својега износи добро, а зао човјек из зле ризнице срца својега износи зло, јер уста његова говоре од сувишка срца.

46. А што ме зовете: Господе, Господе, а не извршујете што говорим?

47. *Сваки који долази мени и слуша ријечи моје и извршује их, казаћу вам коме је сличан: *Мт 7, 24-27.

48. Сличан је човјеку који, градећи кућу ископа и удуби и положи темељ на камену; а када дођоше воде, навали ријека на ту кућу и не могаше је покренути, јер јој је темељ на камену.

49. А који је чуо и није извршио сличан је човјеку који сагради кућу на земљи без темеља, на коју навали ријека и одмах паде, и распаде се кућа она страшно.

Исијељење кайетановој слује.

Васкрсење младића у Наину.

Изасланство Јованово и Исусово свједочанство о Јовану. Исус у дому Симона фарисеја. Грјешница ја помазује мирисом.

7. А када заврши све ријечи своје пред народом, *уђе у Капернаум. *Мт 8, 5-13; Јн 4, 46-53.

2. У капетана пак једнога бијаше слуга болестан на умору који му бјеше мио.

3. А кад чу за Исуса, посла му старјешине јудејске молећи га да дође и спасе му слугу.

4. А они дошавши Исусу, мољаху га усрдно говорећи: Достојан је да му то учиниш,

5. Јер љуби народ наш, и сагради нам синагогу.

6. А Исус иђаше с њима. И кад већ бијаше недалеко од куће, посла капетан њему пријатеље говорећи му: Господе, не труди се, јер нисам достојан да под кров мој уђеш;

7. Зато и не сматрах себе достојним да ти дођем; него само реци ријеч, и оздравиће слуга мој.

8. Јер и ја сам човјек под влашћу, и имам под собом војнике, па речем једноме: Иди, и иде; и другоме: Дођи, и дође; и служи својему: Учини то, и учини.

9. А кад то чу Исус, задиви му се, и окренувши се народу који иђаше за њим, рече: Кажем вам: ни у Израиљу толику вјеру не нађох.

10. И када се послани вратише, нађоше болеснога слугу здрава.

11. И догоди се потом да он иђаше у град који се зове Наин, и с њим иђаху многи ученици његови и мноштво народа.

12. А када се приближи вратима града, и гле, изношаху мртваца, јединца сина матере његове, и она бјеше удовица; и многи народ из града иђаше са њом.

13. И видјевши је Господ сажали се на њу, и рече јој: Не плачи!

14. И приступивши дохвати се носила, а носиоци стадоше; и рече: Момче, *теби говорим, устани! *Мк 5, 41.

15. И сједе мртвац и стаде говорити; и *даде га матери његовој.

*1 цар 17, 23; 2 цар 4, 36.

16. А страх обузе све, и слављаху Бога говорећи: Велики пророк подиже се међу нама, и *Бог походи народ свој.

*Лк 1, 68; Мт 16, 14.

17. И отиде глас овај о њему по свој Јудеји и по свој околини.

18. *И јавише Јовану ученици његови за све ово. *Мт 11, 2.

19. И позва Јован двојицу од ученика својих и посла их Исусу, говорећи: Јеси ли ти Онај што ће доћи, или другога да чекамо?

20. Дошавши пак ти људи к њему рекоше: Јован Крститељ посла нас теби говорећи: Јеси ли ти Онај што ће доћи, или другога да чекамо?

21. А у тај час он исцијели многе од болести, и од рана и од злих духова, и многим слијепим дарова вид.

22. И одговарајући Исус рече им: Идите и кажите Јовану што видјесте и чусте: слијепи прогледају, хроми ходе, губави се чисте, глухи чују, мртви устају, сиромашнима се проповиједа јеванђеље;

23. И блажен је онај који се не саблазни о мене.

24. *А кад отидоше ученици Јованови, поче народу говорити за Јована: Шта сте изишли у пустињу да видите? Трску коју љуља вјетар?

*Мт 11, 7-19.

25. Него шта сте изишли да видите? Човјека у меке хаљине обучена? Ето, који господске хаљине носе и у сластима живе, по царским су дворovima.

26. Но шта сте изишли да видите? Пророка? Да, ја вам кажем и више од пророка.

27. Ово је онај за кога је писано: *Ево, ја шаљем анђела својега пред лицем твојим који ће приправити пут твој пред тобом. *Мал 3, 1.

28. Јер вам кажем: Ниједан између рођених од жена није већи пророк од Јована Крститеља; а најмањи у Царству Божијем већи је од њега.

29. И сав народ који слушаху и цариници оправдаше Бога, *крстивши се крштењем Јовановим; *Лк 3, 12.

30. А *фарисеји и законици одбацише вољу Божију о њима, не крстивши се од њега. *Дан 13, 46.

31. (А Господ рече): С киме ћу, дакле, упоредити људе овога рода, и коме су слични?

32. Слични су дјеци што сједе на тргу и довикују једни другима говорећи: Свирамо вам, и не играсте; нарицасмо вам, и не плакасте.

33. Јер је дошао Јован Крститељ који хљеба не једе нити вина пије, а ви говорите: Демон је у њему.

34. Дошао је Син Човјечији који и једе и пије, а ви кажете: Гле човјека изјелице и пијанице, *друга цариницима и грјешницима. *Лк 15, 2.

35. И би оправдана премудрост од све дјеце њезине.

36. Мољаше га пак један од фарисеја да би обједовао у њега; и ушавши у кућу фарисејеву, сједе за трпезу.

37. И гле, жена у граду која бјеше грјешница, дознавши да је Исус за трпезом у кући фарисејевој, *донесе мирис у суду од алавастра. *Мк 14, 3.

38. И ставши позади код ногу његових плакаше, и стаде квасити ноге његове сузама, и косом главе своје отираше, и цјеливаше ноге његове, и мазаше мирисом.

39. А кад видје фарисеј који га је позвао, рече у себи: Да је он пророк, знао би ко и каква га се жена дотиче; јер је грјешница.

40. И одговарајући Исус рече му: Симоне, имам ти нешто казати. А он рече: Учитељу, кажи.

41. А Исус рече: Двојица бијаху дужни једноме повјериоцу, један бјеше дужан пет стотина динара, а други педесет.

42. А кад они не имадоше да му врате, поклони обојици. Кажи, који ће га од њих двојице већма љубити?

43. А Симон одговарајући рече: Мислим онај коме више поклони. А он му рече: Право си судио.

44. И окренувши се жени, рече Симону: Видиш ли ову жену? Уђох ти у кућу, *ни воде ми на ноге ниси дао, а она ми сузама обли ноге, и косом главе своје обриса. *1 Мој 18, 4.

45. *Цјелива ми ниси дао; а она, откако уђе, не преста цјеливати ми ноге. *Рим 16, 16.

46. Уљем ниси помазао главу моју, а она мирисом помаза ми ноге.

47. Зато ти кажем: Опраштају јој се гријеси многи, јер је велику љубав имала; а коме се мало опрашта, малу љубав има.

48. А њој рече: Опраштају ти се гријеси.

49. И стадоше у себи говорити они што сјеђаху с њим за трпезом: *Ко је овај што и гријехе опрашта? *Лк 5, 21.

50. А жени рече: *Вјера твоја спасла те је; иди у миру.

*Лк 8, 48; 17, 19; 18, 42.

Прича о сијачу и сјемени. Мајки и браћа Исусова. Стишљавање буре на мору. Чудо с табаринским бјесомучником. Исијељење крвоточиве жене. Васкрсење Јаирове кћери.

8. И би послије тога, и он прохођаше по градовима и по селима проповиједајући и благовијестећи Царство Божије, и Дванаесторица с њим,

2. И неке жене које бијаху излечене од злих духова и болести: Марија, звана Магдалина, *из које је изишло седам демона,

*Мк 16, 9; Јн 20, 1, 11-18.

3. И Јована, жена Хузе, пристава Иродова, и Сусана, и друге многе које му служаху својим имањем.

4. *А кад се сабра народа много, и из свију градова долажаху њему, каза у причи: *Мт 13, 2-9; Мк 4, 1-9.

5. Изиђе сијач да сије сјеме своје; и кад сијаше, једно паде крај пута, и погази се, и птице небеске позобаше га.

6. А друго паде на камен, и изникавши осуши се, јер немаше влаге.

7. А друго паде усред трња, и узрасте трње и угуши га.

8. А друго паде на земљу добру, и изникавши донесе стоструки род. Говорећи ово повика: Ко има уши да чује нека чује!

9. А ученици његови питаху га говорећи: Шта значи ова прича?

10. А он рече: Вама је дано да знате тајне Царства Божијега; а осталима бива у причама, *да гледајући не виде, и чујући не разумију. *Ис 6, 9, 10.

11. А ова прича значи: Сјеме је ријеч Божија.

12. А које је крај пута то су они који слушају, али потом долази ђаво и узима ријеч из срца њиховога, да не вјерују и да се не спасу.

13. А које је на камену то су они који када чују с радошћу примају ријеч; и ови коријена немају те за неко вријеме вјерују, а у вријеме искушења отпадноу.

14. А које у трње паде, то су они који чуше и, живећи у бригаама и богатству и сластима овога живота, буду угушени, и не донесу рода.

15. А које је на доброј земљи, то су они који чувши ријеч, *у доброме и чистом срцу држе је, и род доноси у трпљењу. Ово говорећи повика: Ко има уши да чује нека чује! *Дап 16, 14.

16. *А нико не поклапа судом свјетилку кад је запали, нити је меће под кревет, него је поставља на свијећњак да они који улазе виде свјетлост.

*Мт 5, 15; Мк 4, 21.

17. *Јер нема ништа тајно што неће бити јавно, ни сакривено што се неће дознати и на видјело изићи.

*Мт 10, 26; 1 Кор 4, 5.

18. Пазите, дакле, како слушате; *јер ко има даће му се, а ко нема, узеће се од њега и оно што мисли да има. *Мт 25, 29; Лк 19, 26.

19. *Дођоше пак њему мати и браћа његова, и не могаху од народа да се састану с њим. *Мт 12, 46-50; Мк 3, 31-35.

20. И јавише му говорећи: Мати твоја и браћа твоја стоје напољу, и хоће да те виде.

21. А он одговарајући рече им: Мати моја и браћа моја они су који слушају ријеч Божију и извршују је.

22. *И догоди се једнога дана и уђе он и ученици његови у лађу, и рече им: Пређимо на ону страну језера. И пођоше. *Мт 8, 23-27; Мк 4, 35-41.

23. И док пловљаху, он заспа. И подиже се олуја на језеру, и вода надираше, и бијаху у опасности.

24. И приступивши пробудише га говорећи: Учитељу, учитељу, изгибо-смо! А он устаде, и запријети вјетру и валовима воденим, и престадоше и наста тишина.

25. А њима рече: Гдје је вјера ваша? А они се уплашише, и чуђаху се говорећи један другоме: Ко је овај да и вјетровима и води заповиједа, и слушају га?

26. *И допловише у земљу Гадаринску која је према Галилеји.

*Мт 8, 28-34; Мк 5, 1-20.

27. А кад он изиђе на земљу, спрете га неки човјек из града у коме бијаху демони дуго времена, и у хаљине не облачаше се, и не живљаше у кући, него у гробовима.

28. А кад видје Исуса, узвикнувши паде пред њим и из свега гласа рече: Шта хоћеш од мене, Исусе, Сине Бога Вишњег? Молим те, не мучи ме!

29. Јер он заповједи духу нечисто-ме да изиђе из човјека; јер га мучаше много година, и везиваху га веригама и ланцима чувајући га, и кидаше везе, и тјераше га демон по пустињама.

30. А Исус га запита говорећи: Како ти је име? А он рече: Легион; јер многи демони бијаху ушли у њега.

31. И мољаху га да им не заповједи да иду у бездан.

32. А ондје пасијаше по гори велико крдо свиња, и мољаху га да им допусти да у њих уђу. И допусти им.

33. А пошто изиђоше демони из човјека, уђоше у свиње; и јурну крдо са стрмени у језеро, и утопи се.

34. А кад видјеше свињари шта се догодило, побјегоше и јавише у граду и по селима.

35. И изиђоше да виде шта се десило, и дођоше Исусу, и нађоше човјека из кога бијаху изишли демони гдје сједи одјевен и присебан код ногу Исусових; и уплашише се.

36. А они што бијаху видјели, обавијестише их како се спасе бјесомучни.

37. И мољаше га сав народ из околине гадаринске да оде од њих; јер бијаху обузети страхом великим. А он уђе у лађу и врати се.

38. А човјек из кога изиђоше демони мољаше га да би с њим био; али га Исус отпусти говорећи:

39. Врати се дому своме, и казуј шта ти учини Бог. И отиде проповиједајући по свему граду шта му учини Исус.

40. А кад се врати Исус, сретe га народ, јер га сви очекиваху.

41. *И гле, дође човјек по имену Јаир, и он бјеше старјешина синагоге, и павши пред ноге Исусове, мољаше га да уђе у дом његов.

* Мт 9, 18-26; Мк 5, 22-43.

42. Јер у њега бјеше јединица кћи око дванаест година, а умираше. А кад иђаше Исус, народ се тискао око њега.

43. И бјеше нека жена болесна од течења крви дванаест година, која је

све своје имање потрошила на лекаре и ниједан је није могао излјечити;

44. И приступивши састраг дотаче се скута хаљине његове, и одмах стаде течење крви њене.

45. И рече Исус: Ко је то што ме се дотаче? А када сви одрицаху, рече Петар и који бијаху с њим: Наставнице, народ те опколио и гура те, а ти говориш: Ко је то што ме се дотаче?

46. А Исус рече: Неко ме се дотаче, јер ја осјетих силу која изиђе из мене.

47. А кад видје жена да се није сакрила, приступи дрхтећи, и паде пред њим, и каза му пред свим народом зашто га се дотаче и како одмах оздрави.

48. А он јој рече: Не бој се, кћери, *вјера твоја спасла те је; иди у миру.

*Лк 7, 50; 8, 48; 18, 42.

49. Док он још говораше дође неко од старјешине синагоге и рече му: Умрла је кћи твоја, не труди Учителја.

50. А када чу Исус, одговори му говорећи: Не бој се, *само вјеруј, и биће спасена.

*Лк 7, 50; 8, 48; 18, 42.

51. И дошавши у кућу, не допусти никоме да уђе *осим Петру и Јовану и Јакову, и дјевојчином оцу и матери.

*Мт 17, 1.

52. И сви плакаху и јаукаху за њом. А он рече: *Не плачите, није умрла него спава.

*Лк 7, 13.

53. И подсмјјеваху му се знајући да је умрла.

54. А он изгнавши све, узе је за руку и зовну, говорећи: Дјевојко, устани.

55. И поврати се дух њен, и устаде одмах; и он заповједи да јој даду да једе.

56. И задивише се веома родитељи њени. А он им *заповједи да никоме не казују шта се догодило.

*Лк 5, 17; Мк 7, 36.

*Слање Дванаесторице на
проповијед. Чудо умножења хљебова.
Петрово исцјеливање Христиа. Прво
предсказивање страдања. О ношењу
крстиа. Преображење Христово.
Исцјељење бјесомучног дјечака. Друго
предсказивање страдања. Сјор о
шме ко је највећи. Чудеса именом
Исусовим. О следовању за Христом.*

9. Сазвавши пак *Дванаесто-
рицу ученика својих, да-
де им силу и власт над свим демони-
ма, и да лијече од болести.

*Мт 10, 1, 5-14; Мк 3, 13; 6, 7-13.

2. И посла их да проповиједају
Царство Божије, и да исцјељују бо-
лесне.

3. И рече им: Ништа не узимајте
на пут, ни штапа, ни торбе, ни хље-
ба ни новца, нити по двије хаљине да
имате.

4. И у коју кућу уђете, ондје остајте
и оданде полазите.

5. И који год вас не приме, излазе-
ћи из града онога, отресите и прах са
ногу својих, за свједочанство против
њих.

6. А они излазећи пролажаху по
селима проповиједајући јеванђеље и
лијечећи свуда.

7. *А Ирод четворовласник чу шта
он чини, и бијаше у недоумици. Јер
неки говораху да је Јован устао из
мртвих; *Мт 14, 1; Мк 6, 14-16.

8. А једни да се Илија појавио;
други опет, да је васкрсао неки од
стarih пророка.

9. И рече Ирод: Јована ја посје-
кох; али ко је тај о коме слушама тако
нешто? *И настојаше да га види.

*Лк 23, 8.

10. *И вративши се апостоли ис-
причаше му шта су учинили. † И
узевши их отиде насамо у мјесто пу-
сто код града званог Витсаида.

*Мк 6, 30; † Мт 14, 13.

11. А кад народ сазнаде, пође за
њим, и он их прими и говораше им о
Царству Божијем и исцјели оне ко-
ји требаху излјечења.

12. *А дан стаде нагињати. Тада
приступише Дванаесторица и реко-
ше му: Отпусти народ, нека иду на
конак у околна села и засеоке, и нек
нађу хране, јер смо овдје у пустом
мјесту. *Јн 6, 1-13.

13. А он им рече: Подајте им ви да
једу. А они рекоше: У нас нема више
од пет хљебова и двије рибе; сем да
ми одемо и купимо хране за сав овај
народ.

14. Јер бијаше људи око пет хиља-
да. Али он рече ученицима својим:
Посадите их на скупине по педесет.

15. И учинише тако, и посадише
их све.

16. А он узе оних пет хљебова и
обје рибе, и погледавши на небо, бла-
гослови их и преломи, и даваше уче-
ницима да поставе народу.

17. И једоше и наситише се сви,
и накупише комада што им претече
дванаест котарица.

18. *И када се једанпут мољаше
Богу насамо, с њим бијаху ученици,
и запита их говорећи: Шта говори
народ ко сам ја?

*Мт 16, 13-19; Мк 8, 27; Јн 6, 67-69.

19. А они одговарајући рекоше:
Једни веле да си Јован Крститељ, а
други да си Илија; други опет да је
неки од древних пророка васкрсао.

20. А он им рече: А ви шта кажете
ко сам ја? А Петар одговарајући ре-
че: Христос Божији.

21. А он им запријети и заповједи
да то никоме не казују,

22. Рекавши да Сину Човјечије-
му треба *много пострадади, и да ће
га старјешине и првосвештеници и
књижевници одбацити, и да ће бити
убијен, и трећега дана да ће устати.

*Мт 16, 21; Мк 8, 31.

23. А свима говораше: *Ако ко хоће да иде за мноом, нека се одрекне себе и узме крст свој и за мноом иде.

*Мт 16, 24-28; Мк 8, 34-9, 1.

24. Јер ко хоће живот свој да сачува, изгубиће га; а ко изгуби живот свој мене ради, тај ће га сачувати.

25. *Јер каква је корист човјеку ако сав свијет задобије а себе упропасти или себи науди? *Мт 16, 26; Мк 8, 36.

26. *Јер ко се постиди мене и мојих ријечи, њега ће се Син Човјечији постидјети када дође у слави својој и Очевој и светих анђела.

*Мт 10, 33; 2 Тим 1, 8.

27. А кажем вам заиста: Има неких међу овима што стоје овдје који неће окусити смрти док не виде Царства Божијега.

28. *А око осам дана послјије ових ријечи, узео он Петра и Јована и Јакова и попе се на гору да се помоли Богу.

*Мт 17, 1-8; Мк 9, 2-8.

29. И док се мољаше постаде изглед лица његовог другачији, и одијело његово бијело и блистајуће.

30. И гле, два човјека говораху с њим, а то бијаху Мојсеј и Илија,

31. Који се показаше у слави, и говораху о исходу његовом који је имао да се испуни у Јерусалиму.

32. А Петар и они с њим бјеху савладани сном; али пробудивши се видјеше славу његову и два човјека што стајаху с њим.

33. И кад се одвајаху они од њега, рече Петар Исусу: Учитељу, добро нам је овдје бити; да саградимо три сјенице: једну теби, и једну Мојсеју, и једну Илији, — не знајући шта говори.

34. А док он то говораше, настаде облак и заклони их; и уплашише се када зађоше у облак.

35. И чу се из облака глас који говораше: Ово је Син мој љубљени, *њега слушајте.

*Лк 3, 22; Пс 2, 7; Дав 3, 22.

36. И када се чу глас, нађе се Исус сâм. И они заћуташе и ником не објавише у оне дане ништа од онога што су видјели.

37. *А идући дан када сиђоше са горе, сретете га мноштво народа.

*Мт 17, 14-21; Мк 9, 14-29.

38. И гле, човјек из народа повика говорећи: Учитељу, молим те, погледај на сина мојега, јер ми је јединац;

39. И ево, хвата га дух и виче изненадно; и ломи га уз пјену, и једва се удаљи од њега пошто га изломи.

40. И молих ученике твоје да га истјерају, па не моглоше.

41. А Исус одговарајући рече: О роде невјерни и покварени! Докле ћу бити с вама и трпјети вас? Доведи амо сина својега.

42. А још док он прилажаше, стаде га демон кидати и ломити. А Исус запријети духу нечистоме, и исцјели дјечака, и *предаде га оцу његовом.

*Лк 7, 15.

43. И сви се веома дивљаху величанству Божијем. А када се сви чуђаху свему што учини, Исус рече ученицима својим:

44. Ставите ви у уши своје ове ријечи: Син Човјечији биће предан у руке људи.

45. *А они не разумијеваху ову ријеч; јер бјеше сакривена од њих да је не схвате; и бојаху се да га запитају за ову ријеч.

*Лк 18, 34; 24, 45.

46. *А уђе помисао у њих ко би међу њима био већи.

*Мт 18, 1-5; Мк 9, 34-37.

47. А Исус, знајући помисао срца њихова, узео дијете и постави га крај себе,

48. И рече им: *Који прими ово дијете у име моје, мене прима; а који мене прими, прима Онога који је мене послао; јер који је најмањи међу свима вама, тај је велики. *Мт 10, 40.

49. А Јован одговарајући рече: *Наставниче, видјесмо једнога гдје

именом твојим изгони демоне, и забранисмо му, јер не иде с нама за тобом. *Мк 9, 38.

50. И рече му Исус: Не забрањујте, јер није против вас; а *ко није против вас, с вама је. *Лк 11, 23.

51. И када се навршаваху дани његовог узлажења (на небо), он чврсто одлучи да иде *у Јерусалим. *Мк 10, 32.

52. И посла гласнике пред собом; и они отидоше и дођоше у село самарјанско да припреме за њега.

53. И *не примише га, зато што он иђаше у Јерусалим. *Јн 4, 9.

54. А кад видјеше ученици његови Јаков и Јован, рекоше: Господе, хоћеш ли да речемо да огањ сиђе с неба и да их истријеби, као и *Илија што учини? *2 цар 1, 10, 12.

55. А он окренувши се запријети им и рече: Не знате каквога сте ви духа.

56. Јер *Син Човјечији не дође да погуби душе људске него да спасе. И отидоше у друго село. *Јн 3, 17; 12, 47.

57. *А кад они иђаху путем, рече му неко: Господе, ићи ћу за тобом куд год поћеш. *Мт 8, 19.

58. А Исус му рече: Лисице имају јаме и птице небеске гнијезда, а Син Човјечији нема гдје главу склонити.

59. А другоме рече: Хајде за мном! А он рече: Господе, допусти ми да прво одем да сахраним оца својега.

60. А Исус му рече: Остави нека мртви сахрањују своје мртваце; а ти хајде те објављуј Царство Божије.

61. А и други рече: Господе, *ићи ћу за тобом, али прво ми допусти да одем да се опростим са домаћима својим. *1 цар 19, 20.

62. А Исус му рече: Ниједан ко је метнуо руку своју на плуг па се обазире назад, није приправан за Царство Божије.

Слање Седамдесеторице на иројовијед. Опомене непокајаним траговима. Исус прославља Боја Оца. Двије највеће зајовјести. О милосливом Самарјанину. Марша и Марија.

10. А потом изабра Господ и *друге, Седамдесеторицу, и † посла их два по два пред лицем својим у сваки град и мјесто куда намјераваше сâм ићи.

*Лк 6, 13-16; 9, 1; † Мк 6, 7.

2. И рече им: *Жетве је много, а посленика мало; зато се молити господару жетве да изведе посленике на жетву своју. *Мт 9, 37, 38; Јн 4, 35.

3. Идите; ево, ја вас шаљем као јагањце међу вукове.

4. *Не носите кесу ни торбу ни обућу, и † никога не поздрављајте на путу. *Мт 10, 9; Лк 9, 3; † 2 цар 4, 29.

5. У коју год кућу уђете најприје кажите: Мир дому овоме!

6. И ако буде ондје син мира, остаће на њему мир ваш; ако ли не буде, вратиће се вама.

7. А у тој кући будите, и једите и пијте што у њих има, јер је посленик достојан плате своје; не прелазите из куће у кућу.

8. И у који год град уђете и приме вас, једите што вам се изнесе,

9. И исцјељујте болеснике који су у њему, и говорите им: Приближило вам се Царство Божије.

10. И у који год град уђете и не приме вас, изишавши на тргове његове, реците:

11. И прах што нам је прионуо од града вашег за ноге наше отресамо вам. Али ово знајте да вам се приближило Царство Божије!

12. Кажем вам да ће *Содому бити лакше у Дан онај неголи граду томе. *1 Мој 19, 1-29.

13. *Тешко теби, Хоразине! Тешко теби, Витсаидо! Јер да су у Тиру и

Сидону била чудеса што су била у ва-
ма, давно би се, сједећи у костријети
и пепелу, покајали. *Мт 11, 21-23.

14. Али Тиру и Сидону биће лак-
ше на Суду него вама.

15. И ти, Капернауме, који си се до
неба подигао, до ада ћеш се сурвати.

16. *Ко вас слуша, мене слуша, и
ко се вас одриче, мене се одриче; а ко
се мене одриче, одриче се Онога који
је мене послао. *Мт 10, 40; Јн 5, 23.

17. Вратише се пак Седамдесето-
рица са радощју говорећи: Господе,
и демони нам се покорављују у име
твоје.

18. А он им рече: *Видјех сатану
гдје паде са неба као муња.

*Јн 12, 31; Отк 12, 8, 9.

19. Ево *вам дајем власт да стаје-
те на змије и скорпије и на сву силу
вражију, и ништа вам неће naudити.

*Мк 16, 18.

20. Али се томе не радујте што
вам се духови покорављују, него се ра-
дујте што су *имена ваша написана
на небесима.

*2 Мој 32, 32; Јез 4, 3; Флп 4, 3; Отк 3, 5.

21. *У тај час обрадова се духом
Исус и рече: Хвалим те, Оче, Господе
неба и земље, што си ово сакрио од
мудрих и разборитих, а открио то бе-
засленима. Да, Оче, јер је тако била
воља твоја.

*Мт 11, 25; 1 Кор 2, 7.

22. И окренувши се ученицима
рече: Све је мени предао Отац мој, и
нико не зна ко је Син, осим Оца, ни
ко је Отац, осим Сина, и ако Син хо-
ће коме открити.

23. И окренувши се ученицима
насамо рече: *Благо очима које виде
што ви видите.

*Мт 13, 16, 17.

24. Јер вам кажем *да су многи
пророци и цареви жељели видјети
што ви видите, и не видјеше; и чути
што ви чујете, и не чуше. *1 Пет 1, 10.

25. И гле, законик неки устаде и
кушајући га рече: *Учитељу, шта ми

треба чинити да наслиједим живот
вјечни?

*Мт 22, 35-40; Мк 12, 28-34; Лк 18, 18-20.

26. А он му рече: Шта је написано
у Закону? Како читаш?

27. А он одговарајући рече: *Љу-
би Господа Бога својега свим срцем
својим, и свом душом својом, и свом
снагом својом, и свим умом својим;
и † ближњега свога као самога себе.

*5 Мој 6, 5; † 3 Мој 19, 18.

28. А он му рече: Право си одгово-
рио; *то чини и живјећеш.

*3 Мој 18, 5; Мт 19, 17.

29. А он, желећи себе да оправда,
рече Исусу: А ко је ближњи мој?

30. А Исус одговарајући рече: Чо-
вјек неки силажаше из Јерусалима у
Јерихон, и западе међу разбојнике, и
ови га свукоше и ране му зададоше, па
одоше, а њега полумртва оставише.

31. Случајно пак силажаше оним
путем неки свештеник и видјевши га,
прође.

32. А тако и левит, кад је био на
оном мјесту, приступивши, погледа
га и прође.

33. А Самарјанин неки путујући
дође до њега, па кад га видје сажали
му се;

34. И приступивши, зави му ране
и зали уљем и вином; и посадивши га
на своје кљусе, доведе га у гостиони-
цу, и поста ра се око њега.

35. И сутрадан полазећи извади
два динара те даде гостионичару, и
рече му: Побрини се за њега, а што
више потрошиш ја ћу ти платити кад
се вратим.

36. Шта мислиш, дакле, који је од
оне тројице био ближњи ономе што
бјеше запао међу разбојнике?

37. А он рече: Онај који му милост
учини. А Исус му рече: Иди, па и ти
чини тако.

38. А кад путоваху и он уђе у једно
село, а жена нека, по имену *Марта,
прими га у кућу своју. *Јн 11, 1; 12, 2, 3.

39. И у ње бјеше сестра по имену Марија, која сједе код ногу Исусових и слушаше бесједу његову.

40. А Марта се заузела да га што боље послужи, и приступивши му рече: Господе, зар ти не мариш што ме сестра моја остави саму да служим? Реци јој, дакле, да ми помогне.

41. А Исус одговарајући рече јој: Марта, Марта, бринеш се и узнемираваш за много,

42. А само је једно потребно. Али је Марија добри дио изабрала који јој се неће одузети.

О молитви: Оче наш. Исијељење нијемота. О Веелзевулу. Жена блајосиља мајку Исусову. О знаку пророка Јоне. Здравје око. Изобличавање фарисеја и књижевника.

11. И када се он мољаше Богу на једном мјесту па престаде, рече му неки од ученика његових: Господе, научи нас молити се, као што и Јован научи ученике своје.

2. А он им рече: Када се молителите говорите: *Оче наш који си на небесима, да се свети име твоје; да дође царство твоје; да буде воља твоја и на земљи као на небу. *Мт 6, 9-13.

3. Хљеб наш насушни дај нам сваки дан;

4. И опрости нам гријехе наше, јер и ми опраштамо свакоме дужнику својему; и не уведи нас у искушење; него нас избави од злога.

5. И рече им: Који од вас има пријатеља и отиде му у поноћ и рече му: Пријатељу, *дај ми три хљеба у зајам, *Мт 7, 9.

6. Јер ми дође пријатељ с пута и немам чиме да га послужим.

7. А он изнутра одговарајући да рече: Немој ме узнемиравати; већ су

врата затворена, и дјеца су моја са мном у постељи; не могу устати да ти дам.

8. Кажем вам: Ако и не устане да му даде зато што му је пријатељ, али за његову безочност устаће и даће колико му треба.

9. *И ја вама кажем: Иштите и даће вам се; тражите и наћи ћете; куцајте и отвориће вам се.

*Лк 13, 25; Мт 7, 7.

10. Јер сваки који иште, добија; и који тражи, налази; и који куца, отвара му се.

11. *Који је међу вама отац од кога ако син заиште хљеба, да му даде камен? Или ако заиште рибу, да му мјесто рибе даде змију? *Мт 7, 9.

12. Или ако заиште јаје, да му даде скорпију?

13. Када дакле ви, зли будући, умијете добре даре давати дјечи својој, колико ће више Отац ваш небески дати Духа Светога онима који ишту од њега?

14. *И изгоњаше демона, и тај бјеше нијем; и кад изиђе демон, проговори нијем; и дивљаше се народ.

*Мт 12, 22; Мк 3, 22.

15. А неки од њих рекоше: Помоћу Веелзевула, кнеза демонскога, изгони демоне.

16. А други *кушајући га искаху од њега знак са неба. *Мк 8, 11.

17. А он знајући помисли њихове *рече им: Свако царство које се раздијели само у себи, опустјеће, и дом који се раздијели сâм у себи, пропаће. *Мк 3, 24.

18. Ако се и сатана раздијели сâм у себи, како ће опстати царство његово? Јер говорите да помоћу Веелзевула изгоним демоне.

19. Ако ли ја помоћу Веелзевула изгоним демоне, синови ваши чијом помоћу изгоне? Зато ће вам они бити судије.

20. А ако ли ја *прстом Божијим изгоним демоне, дакле, стигло вам је Царство Божије. *2 Мој 8, 15, 19.

21. Кад се јаки наоружа и чува свој двор, имање је његово на миру.

22. А *када дође јачи од њега и надвлада га, узме све оружје његово у које се уздао, и раздијели што је заплијенио од њега. *Кол 2, 15.

23. Који није са мнош, против мене је; и који не сабира са мнош, расипа.

24. *Кад нечисти дух изиђе из човјека, пролази кроз безводна мјеста тражећи покоја, и не налазећи говори: Вратићу се у дом свој откуда сам изишао. *Мт 12, 43-45.

25. И дошавши нађе пометен и украшен.

26. Тада отиде и узме седам других духова горих од себе, и ушавши обитавају ондје; и потоње стање *би-ва човјеку ономе горе од првога. *Јн 5, 14.

27. А док он то говораше, подиже глас једна жена из народа и рече му: *Блажена утроба која те је носила, и дојке које си сисао! *Лк 1, 28, 48.

28. А он рече: Ваистину, *блажени су они који слушају ријеч Божију и држе је. *Лк 8, 15, 21.

29. *А народу који се скупљаше стаде говорити: Нараштај је овај зао нараштај; иште знак, и неће му се дати знак осим знака Јоне пророка. *Мт 12, 38.

30. Јер као што Јона би знак Ниневљанима, тако ће и Син Човјечији бити знак нараштају овоме.

31. *Царица јужна устаће на суду с људима нараштаја овога, и осудиће их; јер она дође с краја земље да слуша мудрост Соломонову, а гле, овдје је већи од Соломона. *1 цар 10, 1.

32. Људи Ниневљани ће устати на суду с нараштајем овим, и осудиће га, јер се *покајаше на проповијед Јонину, а гле, овдје је већи од Јоне. *Јн 3, 5.

33. *Нико пак не меће запаљену свјетиљку на скривено мјесто, ни-ти под суд, него на свјећњак да виде свјетлост они који улазе. *Мт 5, 15; Лк 8, 16.

34. *Свјетиљка тијелу је око. Ако, дакле, око твоје буде здраво, и све ти-јело твоје биће свијетло; ако ли око твоје буде кварно, и тијело ће твоје бити тамно. *Мт 6, 22-23.

35. Пази, дакле, да свјетлост која је у теби не буде тама.

36. Јер ако је све тијело твоје сви-јетло да нема ниједнога дијела там-на, биће свијетло цијело као кад те свјетиљка обасјава свјетлошћу.

37. А кад он то говораше, мољаше га неки фарисеј да обједује код њега. А *он ушавши сједе за трпезу. *Лк 7, 36; 14, 1.

38. А фарисеј се зачуди кад видје да се најприје не *опра прије објед. *Мт 15, 2.

39. *А Господ му рече. Сад ви фарисеји споља чистите чашу и здјелу, а изнутра сте пуни грабежа и злобе. *Мт 23, 25.

40. Безумници, није ли онај начи-нио и изнутра који је начинио споља?

41. Али подајте милостињу од онога што је унутра, и гле, све ће вам бити чисто.

42. Али тешко вама фарисејима што дајете десетак од метвице и ру-те и од свакога поврћа, а обилазите правду и љубав Божију; ово је треба-ло чинити, и оно не изостављати.

43. Тешко вама фарисејима што *волите зачеља по синагогама и по-здраве на трговима. *Лк 14, 7.

44. Тешко вама, књижевници и фарисеји, лицемјери, што сте као не-примјетни гробови, те људи по њима одозго газе а не знају.

45. А неки од законика одговара-јући рече му: Учителу, говорећи то и нас вријеђаш.

46. А он рече: Тешко и вама законцима што товарите на људе бремена тешка за ношење, а ви ни једним прстом својим нећете да се прихватите бремена.

47. Тешко вама што зидате гробнице пророцима, *а ваши су их оцеви побили. *Дап 7, 52.

48. Ви, дакле, свједочите и одобравате дјела отаца својих; јер их они побише, а ви им гробнице зидате.

49. Зато и премудрост Божија рече: Послаћу им пророке и апостоле, и од њих ће једне побити, а друге протјерати;

50. Да се иште од рода овога крв свију пророка проливена од постања свијета.

51. Од крви Авељеве све до крви Захарије, који погибе између жртвеника и храма. Да, кажем вам, искаће се од рода овога.

52. Тешко вама законцима што узесте кључ од знања; сами не уђосте, а оне који би ушли спречисте.

53. А док им он ово говораше, почеше књижевници и фарисеји жестоко да га нападају и да наваљују разним питањима,

54. Вребајући га и тражећи не би ли што уловили из уста његових да би га окривили.

*О квасцу фарисејском — лицемјерју.
Не бојати се тјелесне неће духовне
смрти. О признавању Сина Човјечијег
и о Духу Светом. Прича о безумном
бојашању. О јелу и одијелу и
бојаштви. О доласку Господа.
О мудром уравнијељу. Знаци времена.*

12. Када се, међутим, сабра на хиљаде и хиљаде народа да стадоше газити једни друге, поче говорити најприје ученицима својим: *Чувајте се квасца фарисејскога, а то је лицемјерје.

*Мт 16, 6; Мк 8, 15.

2. *А ништа није сакривено што се неће открити, ни тајно што се неће дознати. *Мт 10, 26; Лк 8, 17.

3. Зато, оно што у мраку рекосте, чуће се на видјелу; и што на ухо шептасте у одајама, проповиједаће се на крововима.

4. А кажем вама, пријатељима својим: Не бојте се оних који убијају тијело и потом не могу ништа више учинити.

5. Него ћу вам указати кога да се бојите: Бојте се онога који, пошто убије, има власт бацити у пакао; да, кажем вам, њега се бојте.

6. Не продаје ли се пет врабаца за двије паре? И ниједан од њих није заборављен пред Богом.

7. А у вас је и *свака длака на глави избројана. Не бојте се дакле; ви сте бољи од много врабаца. *Лк 21, 18.

8. Него вам кажем: Који год призна мене пред људима, признаће и Син Човјечији њега пред анђелима Божијим;

9. А *који се одрече мене пред људима, тога ћу се одрећи пред анђелима Божијим. *Лк 9, 26; 1 Сам 2, 30.

10. И *сваки који рече ријеч против Сина Човјечијег, опростиће му се, а који похули на Светога Духа неће му се опростити. *Мт 12, 32; Мк 3, 28, 29.

11. *А кад вас доведу у синагоге и пред началства и власти, не брините се како ћете или шта одговорити или шта ћете казати; *Мт 10, 19; Лк 21, 14.

12. Јер ће вас Свети Дух научити у онај час шта треба рећи.

13. Рече му пак неко из народа: Учитељу, реци брату мојему да подијели са мном наслијеђе.

14. А он му рече: Човјече, ко мене постави судијом или дјелитељем над вама?

15. А њима рече: *Гледајте и чувајте се сваке грамзивости, јер нико не живи од имовине своје, што је сувише богат. *Проп 5, 9; 1 Тим 6, 7 и даље.

16. Каза им пак причу говорећи:
У једнога богатог човјека роди
њива.

17. И размишљаше у себи говоре-
ћи: Шта да чиним, јер немам у шта
сабрати љетину своју?

18. И рече: Ово ћу учинити: сру-
шићу житнице своје и саградићу ве-
ће; и ондје ћу сабрати сва жита моја
и добра моја;

19. И казаћу души својој: Душо,
имаш многа добра сабрана за многе
године; почивај, једи, пиј, весели се.

20. А Бог му рече: Безумниче, ове
ноћи тражиће душу твоју од тебе; а
оно што си припремио чије ће бити?

21. Тако бива ономе који себи те-
че благо, *а не богати се Богом.

*Мт 6, 20.

22. А ученицима својим рече: За-
то вам кажем: *не брините се душом
својом шта ћете јести, ни тијелом у
шта ћете се одјенути;

*Мт 6, 25.

23. Душа је претежнија од јела и
тијело од одијела.

24. Погледајте гавране како не си-
ју, нити жању, нити имају ризницу ни
житницу, и *Бог их храни. А колико сте
ви претежнији од птица!

*Пс 147, 9.

25. А ко од вас бринући се може
додати расту своме лакат један?

26. Ако, дакле, не можете ни нај-
мање, зашто се бринете за остало?

27. Погледајте кринове како ра-
сту: не труде се, нити предуду; али вам
кажем: ни Соломон у свој слави сво-
јој не обуче се као један од њих.

28. Ако ли траву у пољу, која да-
нас јесте, а сутра се у пећ баца, Бог
тако одијева, колико ће више вас,
маловјерни!

29. Ни ви не иштите шта ћете је-
сти и шта ћете пити, и не узнемира-
вајте се.

30. Јер све ово траже незнабошци
овога свијета; а Отац ваш зна да вама
треба ово.

31. Него иштите Царство Божије,
и све ово ће вам се додати.

32. Не бој се, мало стадо, јер би
воља Оца вашег да вам *даде Цар-
ство.

*Лк 22, 29.

33. Продајте што имате и дајте
милостињу; *начините себи кесе које
неће оветшати, ризницу на небесима
која се неће испразнити, гдје се ло-
пов не приближава, нити мољац ква-
ри.

*Лк 18, 22; Мт 6, 20.

34. Јер гдје је благо ваше, ондје ће
бити и срце ваше.

35. *Нека буду бедра ваша опаса-
на и † свјетиљке запаљене.

*1 Пет 1, 13; † Мт 25, 1-13.

36. А ви слични људима који че-
кају господара својега, када ће се
вратити са свадбе да му, чим дође и
куцне, одмах отворе.

37. *Благо слугама оним које го-
сподар дошавши нађе будне. Заиста
вам кажем да ће се опасати, и поса-
диће их, и приступиће те ће им слу-
жити.

*Мт 24, 46.

38. И ако дође у другу стражу, и
у трећу стражу дође, и нађе их тако,
благо слугама оним.

39. *Али ово знајте: кад би знао
домаћин у који ће час доћи лопов,
бдио би, и не би пустио да му потко-
пају кућу.

*1 Сол 5, 2.

40. И ви, дакле, будите спремни;
јер у који час не мислите, доћи ће
Син Човјечији.

41. А Петар му рече: Господе, го-
вориш ли ову причу нама или свима?

42. А Господ рече: Ко је, дакле, тај
вјерни и мудри управитељ којег ће
поставити господар над чељадџи сво-
јом да им даје оброк на вријеме?

43. Благо слуги ономе којег го-
сподар његов, дошавши, нађе да чи-
ни тако.

44. Заиста вам кажем, над свим
имањем својим поставиће га.

45. Ако ли рече слуга тај у срцу
својему: Неће мој господар још задуго

доћи; и стане бити слуге и слушкиње, и јести и пити, и опијати се;

46. Доћи ће господар тога слуге у дан кад не очекује, и у час кад не зна, и расјећи ће га, и дио његов метнуће с невјернима.

47. А *онај слуга који је знао вољу господара својега и није приправио нити учинио по вољи његовој, биће много бијен; *Јак 4, 17.

48. А који није знао, па је учинио што заслужије батине, биће мало бијен. А од свакога коме је много дано, много ће се и тражити; а коме је повјерено много, од њега ће се више искати.

49. Дођох да бацам огањ на земљу; и како бих желио да се већ запалио!

50. *Али се мени ваља крстити крштењем, и како ми је тешко док се то не изврши! *Мт 20, 22.

51. *Мислите ли да сам дошао да мир дам на земљи? Не, кажем вам, него раздјељење. *Мт 10, 34.

52. Јер од сада ће петоро у једној кући бити раздијељени: троје против двоје, и двоје против троје.

53. Одијелиће се отац од сина и син од оца; мати од кћери и кћи од матере; биће свекрва против снахе своје и снаха против свекрве своје.

54. А и народу говораше: *Кад видите облак гдје се диже од запада, одмах кажете: Долази пљусак; и бива тако. *Мт 16, 2, 3.

55. И кад видите гдје југо дува, кажете: Биће жега; и бива.

56. Лицемјери, лице неба и земље умијете распознавати, а вријеме ово како не распознајете?

57. А зашто и сами од себе не судите оно што је праведно?

58. Јер *кад идеш са супарником својим поглавару, потруди се да се још на путу избавиш од њега, да те не одвуче судији, и судија да те не преда тамничару, а тамничар да те не баци у тамницу. *Мт 5, 25, 26.

59. Кажем ти: Нећеш изићи оданде док не даш и последњу пару.

О поџибији Галилејаца. Прича о нейлодној смокви. Исијељење згрчене жене у суботу. Прича о зрну торушичном и о квасцу. О шијесним враћима. Јадиковање над Јерусалимом.

13. У то, пак, вријеме дођоше неки и казаше му за Галилејце чију крв Пилат помијеша са жртвама њиховим.

2. И одговарајући Исус рече им: Мислите ли да су ти Галилејци били грјешнији од свију Галилејаца кад су тако пострадали?

3. Нису, кажем вам, него ако се не покајете, сви ћете тако изгинути.

4. Или оних осамнаест што на њих паде кула у Силоаму и поби их, мислите ли да су они кривљи били од свију људи што живе у Јерусалиму?

5. Нису, кажем вам, него ако се не покајете, сви ћете тако изгинути.

6. Каза пак ову причу: *Неко имађаше смокву посађену у своме винограду, и дође да тражи рода на њој, и не нађе. *Мт 21, 19.

7. Онда рече виноградару: Ево три године како долазим и тражим рода на овој смокви, и не налазим. Посиједи је! Зашто и земљу да слаби?

8. А он одговарајући рече му: Господару, остави је и ове године док окопам око ње и метнем ђубриво.

9. Па ће можда родити; ако ли не, посјећи ћеш је доцније.

10. А учаше у једној синагоги суботом.

11. И гле, бјеше ондје жена која имађаше духа немоћи осамнаест година, и бјеше згрчена, и не могаше се никако усправити.

12. А кад је видје Исус, призва је и рече јој: Жено, ослобођена си од немоћи своје.

13. И стави на њу руке, и одмах се усправи и слављаше Бога.

14. А старјешина синагоге, негодујући што је Исус исцијели у суботу, одговоривши рече народу: *Шест је дана у које треба радити; у ове, дакле, долазите те се лијечите, а не у дан суботни. *2 Мој 20, 9, 10.

15. А Господ му одговори и рече: Лицемјере, *сваки од вас не одрјешује ли у суботу својега вола или магарца од јасала и води да напоји? *Лк 14, 5.

16. А *ову, кћер Авраамову, коју свеза сатана ево осамнаест година, не требаше ли одријешити од ове свезе у дан суботни? *Лк 19, 9.

17. И док он ово говораше стиђаху се сви који му се противљаху; а сав народ радоваше се за сва славна дјела што их он чињаше.

18. *А он говораше: Чему је слично Царство Божије, и са чиме ћу га упоредити? *Мт 13, 31; Мк 4, 30.

19. Слично је зрну горушичном, које узевши човјек баци у врт свој, и узрасте и поста дрво велико, и птице небеске настанише се на гранама његовим.

20. Опет рече: Са чиме ћу упоредити Царство Божије?

21. Слично је квасцу који узе жена и покри га у три копање брашна, док не ускисе све.

22. И пролажаше по градовима и селима учећи и идући у Јерусалим.

23. Рече му пак неко: Господе, је ли мало оних који се спасавају? А он им рече:

24. *Борите се да уђете на уска врата; јер вам кажем: многи ће тражити да уђу и неће моћи. *Мт 7, 13, 14.

25. Кад устане домаћин и затвори врата, и почнете напољу стајати и куцати у врата говорећи: Господе, Господе, отвори нам! И одговарајући рећи ће вам: *Не познајем вас откуда сте. *Мт 25, 11, 12.

26. Тада ћете почети да говорите: Једосмо пред тобом и писмо, и по трговима нашим учио си.

27. А он ће рећи: Кажем вам, не познајем вас откуда сте. Одступите од мене сви који чините неправду!

28. *Ондје ће бити плач и шкргут зуба, кад видите Авраама и Исака и Јакова и све пророке у Царству Божијем, а себе напољу истјеране. *Мт 8, 12.

29. И доћи ће од истока и запада и од сјевера и југа и *сјешће за трпезу у Царству Божијем. *Лк 14, 15.

30. *И гле, има посљедњих који ће бити први, и има првих који ће бити посљедњи. *Мт 19, 30.

31. У тај дан приступише неки фарисеји говорећи му: Изиди и иди одавде, јер Ирод хоће да те убије.

32. И рече им: Идите и кажите тој лисици: Ево изгоним демоне и вршим исцјељења данас и сутра, а трећи дан завршићу.

33. Али данас и сутра и прекосутра треба ми ићи; јер пророк не може погинути изван Јерусалима.

34. *Јерусалиме, Јерусалиме, који убијаш пророке и каменујеш послане теби, колико пута хтједох да саберем чеда твоја као кокош пилиће своје под крила, и не хтједосте! *Мт 23, 37-39.

35. *Ето, оставља вам се дом ваш пуст. А кажем вам: нећете ме видјети док не дође да речете: Благословен који долази у име Господње! *Пс 118, 26.

Исус у кући фарисејевој. Исцјељење човјека од водене болести у суботу. О њочасним мјестима и њозивању сиромаша на јозбу. Прича о великој вечери. О идењу за Христом.

14. И догоди се да уђе у суботу у дом једног од старјешина фарисејских да једе хљеб; и они мотраху на њега.

2. И гле, бјеше пред њим неки човјек који имаше водену болест.

3. И одговарајући Исус рече законцима и фарисејима говорећи: Је ли допуштено у суботу лијечити? А они оћуташе.

4. И он га се дохвати, исцијели га и отпусти.

5. И одговарајући рече им: *Који од вас не би својега магарца или вола, да упадне у бунар, одмах извадио у дан суботни? *Лк 13, 15; Мт 12, 11.

6. И не моглоше му одговорити на то.

7. А званицама каза причу, кад опази *како избираху зачеља, и рече им: *Мт 23, 6.

8. Кад те ко позове на свадбу, не сједај у зачеље, да не буде међу званицама неко угледнији од тебе;

9. И да не дође онај који је позвао и тебе и њега, и рекне ти: Подај мјесто овоме. И онда ћеш са стидом поћи да заузмеш посљедње мјесто.

10. Него кад будеш позван, дошавши сједи на посљедње мјесто, да ти онај који те је позвао рече када дође: Пријатељу, помакни се навише. Тада ће ти бити част пред онима који сједе с тобом за трпезом.

11. *Јер сваки који себе узвисије понизиће се, а који себе понизије узвисиће се. *Мт 23, 12; Лк 18, 14.

12. А и ономе што га је позвао рече: Када дајеш ручак или вечеру, не зови пријатеље своје, ни браћу своју, ни рођаке своје, ни богате сусједе, да не би онда и они тебе позвали и вратили ти.

13. Него кад чиниш гозбу, зови сиromaхе, богаље, хrome, слијепе;

14. И блажен ћеш бити што ти они немају чиме вратити; него ће ти се вратити *о васкрсењу праведних.

*1 Кор 15, 23; Дап 24, 15.

15. А када то чу неки од оних што сјеђаху с њима за трпезом, рече му:

Блажен је онај који буде јео објед у Царству Божијем!

16. *А он му рече: Неки човјек зготови велику вечеру и позва многе.

*Мт 22, 2-10.

17. И у вријеме вечере, посла слугу својега да каже званицама: Дођите, јер је већ све готово.

18. И почеше се сви редом изговарати. Први му рече: Купих њиву и морам изићи да је видим; молим те, изговори ме.

19. И други рече: Купих пет јармова волова, и идем да их огледам; молим те, изговори ме.

20. И трећи рече: Ожених се, и зато не могу доћи.

21. И дошавши слуга тај, јави ово господару своме. Тада се разгњеви домаћин и рече слуги своме: Изиђи брзо на тргове и улице градске, и доведи амо сиромаше, и богаље и хrome, и слијепе.

22. И рече слуга: Господару, учињено је како си заповједио, и још има мјеста.

23. И рече господар слуги: Изиђи на путеве и међу оградe, и приволи их да уђу да ми се нагуни дом.

24. Јер вам кажем да ниједан од оних званих људи неће окусити моје вечере. Јер је много званих, али је мало изабраних.

25. Иђаше пак с њиме мноштво народа, и обазревши се рече им:

26. *Ако неко дође мени и не мрзи оца својега, и матер, и жену, и дјецу, и браћу, и сестре, па и живот свој, не може бити мој ученик.

*5 Мој 33, 9; Лк 18, 29; Мт 10, 37.

27. И ко не носи крста својега и за мношвом не иде, не може бити мој ученик.

28. Јер ко од вас, кад хоће да зида кулу, не сједне најприје да прорачуна издатке, да ли може довршити?

29. Да не би, кад постави темељ па не могне довршити, сви који гледају стали му се ругати,

30. Говорећи: Овај човјек поче зидати, па не може да доврши.

31. Или који цар, кад пође у рат да се сукоби са другим царем, не сједне најприје и не посавјетује се да ли је моћан срести са десет хиљада онога што иде на њега са двадесет хиљада?

32. Ако ли није, он пошаље изасланство док је онај још далеко и моли за мир.

33. Тако, дакле, сваки од вас који се не одрече свега што има, не може бити мој ученик.

34. *Со је добра, али ако и со обљутави, чиме ће се осолити?

*Мт 5, 13; Мк 9, 50.

35. Није погодна ни за земљу ни за гнојиво, него је проспу напоље. Ко има уши да чује, нека чује!

Прича о изгубљеној овци и изгубљеној драхми. Прича о блудноме сину.

15. А приближаваху му се сви цариници и грјешници да га чују.

2. А фарисеји и књижевници гунђаху говорећи: *Овај прима грјешнике и једе с њима. *Лк 5, 30; 7, 34; 19, 7.

3. А он им каза причу ову говорећи:

4. *Који човјек од вас, имајући сто оваца и изгубивши једну од њих, не остави деведесет и девет у пустињи и не иде за изгубљеном док је не нађе?

*Мт 18, 12-14.

5. И кад је нађе, метне је на рамена своја радујући се,

6. И дошавши дома, сазове пријатеље и сусједе говорећи им: Радујте се са мном, јер нађох овцу своју изгубљену.

7. Кажем вам да ће тако бити већа радост на небу због једнога грјешника који се каје, неголи за деведесет и девет праведника који немају потребе за покајањем.

8. Или која жена, имајући десет драхми, ако изгуби једну драхму, не запали свјетиљку и не помете кућу и не тражи пажљиво док не нађе?

9. И нашавши сазове пријатељице и сусјетке, говорећи: Радујте се са мном јер нађох драхму коју изгубих.

10. Тако, кажем вам, бива радост пред анђелима Божијим због једнога грјешника који се каје.

11. И рече: Човјек неки имађаше два сина,

12. И рече млађи од њих оцу: Оче, дај ми дио имања што припада мени. И он им подијели имање.

13. И послје неколико дана купи млађи син све своје, и отиде у земљу далеко, и онамо *просу имање своје живећи развратно. *Прс 29, 3.

14. А кад потроши све, настаде велика глад у земљи оној, и он поче оскудијевати.

15. И отишавши приби се код једнога житеља оне земље, и он га посла у поље своје да чува свиње.

16. И жељаше напунити трбух свој рошчићима које свиње јеђаху, и нико му не даваше.

17. А кад дође себи, рече: Колико најамника у оца мога имају хљеба исувише, а ја умирем од глади!

18. Уставши отићи ћу оцу својему, па ћу му рећи: Оче, сагријеших небу и теби.

19. И више нисам достојан назвати се сином твојим: прими ме као једнога од најамника својих.

20. И уставши отиде оцу својему. А кад је још подалеко био, угледа га отац његов и сажали му се, и потрчавши загрли га и пољуби.

21. А син му рече: Оче, сагријеших небу и теби, и више нисам достојан назвати се сином твојим.

22. А отац рече слугама својим: Изнесите најлепшу хаљину и обуците га, и подајте му прстен на руку и обућу на ноге.

23. И доведите теле угојено те за-
кољите, да једемо и да се веселимо.

24. *Јер овај син мој бјеше мртав,
и оживје; и изгубљен бјеше, и нађе
се. И стадоше се веселити.

*Еф 2, 1; 5, 14.

25. А син његов старији бијаше у
пољу и долазећи, када се приближи
кући, чу пјевање и играње.

26. И дозавши једнога од слугу
питаше: Шта је то?

27. А он му рече: Брат је твој до-
шао; и отац твој закла теле угојено
што га је здрава дочекао.

28. А он се расрди и не хтједе да уђе.
Тада изиђе отац његов и мољаше га.

29. А он одговарајући рече оцу:
Ето служим те толико година и никад
не преступих заповијест твоју, па ме-
ни никад ниси дао ни јарета да бих се
провеселио са пријатељима својим.

30. А када дође тај твој син, који
је расуо имање твоје са блудницама,
заклао си му теле угојено.

31. А он му рече: Чедо, ти си сваг-
да са мнош, и све моје јесте твоје.

32. Требало је развеселити се и
обрадовати, јер овај брат твој мртав
бјеше, и оживје; и изгубљен бјеше, и
нађе се.

*Прича о неправедном управитељу.
Изобличавање фарисеја. О светињи
брака. О бојашању и убојом Лазару.*

16. А ученицима својим го-
вораше: Човјек неки
бијаше богат и имаше управитеља, а
овај би оклеветан код њега да му ра-
сипа имање.

2. И дозавши га рече му: Шта то
чујем за тебе? Положи рачун како си
управљао домом, јер више не можеш
њиме управљати.

3. А управитељ дома рече у себи:
Шта да радим, јер господар мој оду-

зима од мене управу? Копати не мо-
гу, просити стидим се.

4. Знам шта ћу радити да би ме
примили у домове своје кад ми се
одузме управљање.

5. И дозавши редом дужнике го-
сподара својега, рече првome: Коли-
ко ти дугујеш господару мојему?

6. А он рече: Сто мјера уља. И ре-
че му: Узми признаницу своју и сједи
те брзо напиши педесет.

7. Потом рече другome: А ти, ко-
лико дугујеш? А он рече: Сто врећа
пшенице. И рече му: Узми признани-
цу своју и напиши осамдесет.

8. И похвали господар неправед-
ног управитеља што вјешто учини;
јер су синови овога вијека вјештији
од *синова свјетлости у своме нара-
штају.

*Еф 5, 8, 9; 1 Сол 5, 5.

9. И ја вама кажем: *Начините се-
би пријатеље богатством неправед-
ним да би вас кад осиромашите при-
мили у вјечна обитавалишта.

*Мт 6, 19; 19, 21.

10. *Који је вјеран у најмањем, и у
многом је вјеран; и ко је неправедан
у најмањем, и у многом је неправед-
дан.

*Лк 19, 17.

11. Ако, дакле, у неправедном бо-
гатству вјерни не бисте, ко ће вам по-
вјерити истинско?

12. И ако у туђем не бисте вјерни,
ко ће вам дати ваше?

13. *Ниједан слуга не може два го-
сподара служити; јер, или ће једнога
мрзити а другогa вољети, или ће се
једнога држати а другогa презирати.
Не можете служити Богу и мамону.

*Мт 6, 24.

14. А ово све слушаху и фарисеји,
*који бијаху среброљупци, и ругаху
му се.

*Мт 23, 14.

15. И рече им: Ви сте они који се
правите праведни пред људима, али
*Бог зна срца ваша; јер што је у људи
високо, гадост је пред Богом.

*Пс 7, 9; Лк 18, 9-14.

16. *Закон и Пророци су до Јована; од тада се Царство Божије благовести, и сваки се труди да уђе у њега. *Мт 11, 12, 13.

17. А лакше је небу и земљи проћи неголи једној цртици из Закона пропасти.

18. *Сваки који отпушта жену своју и узима другу, прељубу чини; и сваки који се жени распуштеницом, прељубу чини. *Мт 5, 32; 19, 9.

19. Човјек пак неки бјеше богат и облачаше се у скерлет и у свилу, и сјајно се весељаше сваки дан.

20. А бијаше неки сиромаш, по имену Лазар, који лежаше пред вратима његовим гнојав,

21. И жељаше да се насити мрвама које падаху са трпезе богатог; а још и пси долажаху и лизаху гној његов.

22. А кад умрије сиромаш, однесоше га анђели у наручје Авраамово; а умрије и богаташ, и покопаше га.

23. И у паклу, налазећи се у мукама, подиже очи своје и угледа издалека Авраама и Лазара у наручју његову.

24. И он повика и рече: Оче Аврааме, смилуј се на ме и пошаљи Лазара нека умочи у воду врх од прста својега да ми расхлади језик; јер се мучим у овоме пламену.

25. А Авраам рече: Синко, сјети се да си ти примио добра своја у животу своме, а тако и Лазар зла; сада пак он се тјеши, а ти се мучиш.

26. И поврх свега тога, постављена је међу нама и вама провалија велика, да они који би хтјели одовуд к вама пријећи, не могу; нити они оту-да к нама прелазе.

27. Тада рече: Молим те пак, оче, да га пошаљеш дому оца мојега;

28. Јер имам петорицу браће: нека им посвједочи да не би и они дошли на ово мјесто мучења.

29. Рече му Авраам: Имају Мојсеја и пророке, нека њих слушају.

30. А он рече: Не, оче Аврааме, него ако им дође неко из мртвих, покајаће се.

31. А он му рече: Ако не слушају Мојсеја и пророке, ако неко и из мртвих васкрсне, неће се увјерити.

О саблазнима, прашићу и вјери.

О залудним слугама. Исијељење десеторице љубавих. О доласку Царства Божијега и Другом доласку Сина Човјечијега. Позив на бдијење.

17. А и *ученицима својим говораше: Није могуће да не дођу саблазни; али тешко ономе преко кога долазе.

*Мт 18, 6, 7; Мк 9, 42.

2. Боље би му било да му се воденични камен објеси о врат и да га баце у море, него да саблазни једнога од ових малих.

3. Пазите на себе! *А ако ти сагријеш брат твој, покарај га; па ако се покаје, опрости му. *Мт 18, 15.

4. И ако ти седам пута на дан сагријеш, и седам пута обрати се теби и рече: кајем се, опрости му.

5. И рекоше апостоли Господу: Даметни нам вјере!

6. *А Господ рече: Кад бисте имали вјере колико зрно горушично, рекли бисте овоме дуду: Ишчупај се и усади се у море! — и послушао би вас. *Мт 17, 20; 21, 21.

7. А који ће од вас, ако има слугу који оре или који чува стадо, када дође из поља, рећи му: Ходи и одмах сједи за трпезу?

8. Зар му неће рећи: Уготови нешто да вечерам и опаши се те ми служи док једем и пијем, па последије ти једи и пиј?

9. Еда ли ће он захвалити слуги томе кад учини што му је заповјеђено? Не сматрам.

10. Тако и ви кад извршите све што вам је заповјеђено, говорите: Ми смо непотребне слуге, јер смо учинили што смо дужни учинити.

11. И *кад он иђаше у Јерусалим, пролажаше између Самарије и Галилеје. *Лк 9, 51; 13, 22.

12. И кад улажаше у једно село, среташе га десет губавих људи, *који стадоше издалека, *3 Мој 13, 46.

13. И подигоше глас говорећи: Исусе, Учитељу, помилуј нас!

14. И видјевши их, рече им: *Идите и покажите се свештеницима. И догоди се, док одлажаху, да се очистише. *3 Мој 14, 2; Лк 5, 14.

15. А један од њих, видјевши да је излијечен, врати се славећи Бога из свега гласа.

16. И паде ничице пред ноге његове и заблагодари му. И тај бјеше Самарјанин.

17. А Исус одговарајући рече: Зар се не очистише десеторица? А гдје су деветорица?

18. Како се не нађе ниједан други да се врати и даде славу Богу, него само овај иноплеменик?

19. *И рече му: Устани и иди; вјера твоја спасла те је. *Лк 7, 50.

20. А упитан од фарисеја, када ће доћи Царство Божије, он им одговори и рече: *Царство Божије не долази на видљив начин. *Јн 18, 36.

21. Нити ће се рећи: Ево га овдје, или: ево га ондје; јер гле, Царство Божије унутра је у вама.

22. А ученицима рече: Доћи ће дани када ћете зажељети да видите један од дана Сина Човјечијега, и нећете видјети.

23. *И рећи ће вам: ево га овдје, или: ево га ондје; али не одлазите нити тамо јурите! *Лк 21, 8;

24. *Јер као што муња сине с неба, и обасја све што је под небом, тако ће бити и Син Човјечији у Дан свој.

*Мт 24, 27.

25. *Али му најприје треба много пострадали, и одбачену бити од рода овога. *Лк 9, 22.

26. *И како бјеше у дане Нојеве, онако ће бити и у дане Сина Човјечијега: *1 Мој 19, 15, 24, 25; Мт 24, 37.

27. Јеђаху, пијаху, жењаху се, удаваху се до онога дана кад Ноје уђе у ковчег, и дође потоп и погуби све.

28. Слично као што бјеше у дане Лотове: јеђаху, пијаху, куповаху, продаваху, сађаху, зидаху.

29. А у *дан кад изиђе Лот из Содома, удари огањ и сумпор са неба и погуби све. *1 Мој 19, 16.

30. Тако ће бити и у онај Дан када се појави Син Човјечији.

31. У онај Дан *ко буде на крову, а покућство његово у кући, нека не силази да га узме; а тако и онај у пољу, нека се не враћа натраг. *Мт 24, 17.

32. *Сјећајте се жене Лотове.

*1 Мој 19, 26.

33. *Ако неко настоји да сачува живот свој, изгубиће га; а који га изгуби, оживјеће га. *Лк 9, 24.

34. *Кажем вам: У ону ноћ два ће бити на једној постељи, један ће се узети а други оставити. *Мт 24, 40, 41.

35. Двије ће мљети заједно, једна ће се узети а друга оставити;

36. Два ће бити на њиви, један ће се узети а други ће се оставити.

37. И одговарајући рекоше му: Гдје, Господе? А он им рече: Гдје је труп, ондје ће се и орлови сабрати.

О молитви: молба удовичина безбожном судији. Фарисеј и цариник. Исус призива себи дјецу. О бојатном младићу. Треће предсказивање страдања и васкрсења. Исијељење слиједоца у Јерихону.

18. Како им пак и причу како треба *свагда да се моле, и да не клону,

*Кол 4, 2; 1 Сол 5, 17.

2. Говорећи: У некоме граду бијаше некакав судија који се Бога не бојаше и људи не стиђаше.

3. А у ономе граду бијаше једна удовица, и она долажаше к њему говорећи: Одбрани ме од супарника мојега.

4. И не хтједе задуго. А најпослије рече у себи: Ако се и не бојим Бога и људи не стидим,

5. *Но будући да ми досађује ова удовица, одбранићу је, да ми једнако не долази и не додијава. *Лк 11, 8.

6. И рече Господ: Чујте шта говори неправедни судија!

7. А зар Бог неће одбранили изабранике своје који му вапију дан и ноћ, и зар ће оклијевати?

8. Кажем вам да ће их убрзо одбранили. Али Син Човјечији када дође, хоће ли наћи вјеру на земљи?

9. А и некима који бијаху *увјерени за себе да су праведни, а остале ниподаштаваху, каза причу ову: *Рим 10, 3.

10. Два човјека уђоше у храм да се моле Богу, један фарисеј а други цариник.

11. Фарисеј стаде и мољаше се у себи овако: *Боже, хвала ти што ни сам као остали људи: грабљивци, неправедници, прељубници или као овај цариник. *Ис 58, 2.

12. Постим двапут у седмици; *дајем десетак од свега што стекнем.

*Мт 23, 23.

13. А цариник издалека стајаше, и не хтједе ни очију уздигнути небу, него се бијаше у прса своја говорећи: Боже, милостив буди мени грјешноме!

14. Кажем вам, овај отиде оправдан дому своме, а не онај. *Јер сваки који себе узвисује понизиће се, а који себе понизује узвисиће се

*Мт 23, 12; Лк 14, 11.

15. *А доношаху му и дјечицу да их се дотакне; а кад видјеше ученици, забранише им. *Мт 19, 13; Мк 10, 13.

16. А Исус дозвавши их рече: Пустите дјецу нека долазе к мени, и не спречавајте их; јер таквих је Царство Божије.

17. Заиста вам кажем: Који не прими Царство Божије као дијете неће ући у њега.

18. *И запита га неки кнез говорећи: Учитељу благи, шта да учиним па да наслиједим живот вјечни?

*Мт 19, 16-26; Мк 10, 17-27.

19. А Исус му рече: Што ме зовеш благим? Нико није благ осим једнога Бога.

20. Заповијести знаш: *Не чини прељубу; не убиј; не укради; не свједочи лажно; поштуј оца својега и матер своју. *2 Мој 20, 12, 16.

21. А он рече: Све сам ово сачувао од младости своје.

22. А када то чу Исус, рече му: Још ти једно недостаје: *продај све што имаш и раздај сиромасима; и имаћеш благо на небу; па хајде за мном. *Мт 6, 20.

23. А кад он то чу, постаде жалостан; јер бјеше веома богат.

24. А кад га Исус видје да постаде жалостан, рече: Како је тешко онима који имају богатство ући у Царство Божије!

25. Јер лакше је камили проћи кроз иглене уши неголи богатоме ући у Царство Божије.

26. А они који чуше рекоше: Па ко се може спасти?

27. А он рече: Што је људима немогуће Богу је могуће.

28. Петар пак рече: *Ето, ми смо оставили све и пођосмо за тобом.

*Мт 19, 27; Мк 10, 28.

29. А он им рече: Заиста вам кажем: нема никога који је оставио кућу, или родитеље, или браћу, или сестре, или жену, или дјецу ради Царства Божијега,

30. Који неће примити многоструко у ово вријеме и у долазећем вијеку живот вјечни.

31. *Узе пак Дванаесторицу и рече им: Ево идемо горе у Јерусалим, и све ће се свршити што су пророци писали за Сина Човјечијега.

*Мт 20, 17; Мк 10, 32.

32. Јер ће бити предан незнабошцима и ругаће му се, и мучиће га и поплђуваће га.

33. И пошто га ишибају, убиће га, и трећег дана васкрснуће.

34. *А они ништа од тога не схватише и ова ријеч бјеше сакривена од њих, и не разумјеше шта им се говори.

*Лк 9, 45; Мк 9, 32.

35. *А када се приближаваше Јерихону, слијепи неки сјеђаше крај пута просећи.

*Мт 20, 29-34; Мк 10, 46-52.

36. Па када чу како народ пролази, распитиваше: Шта је то?

37. И казаше му да Исус Назарећанин пролази.

38. И повика говорећи: Исусе, сине Давидов, помилуј ме!

39. А они што иђаху напријед кораку га да ућути, а он још јаче викаше: Сине Давидов, помилуј ме!

40. А Исус стаде и заповједи да му га доведу; а кад му се приближи, запита га

41. Говорећи: Шта хоћеш да ти учиним? А он рече: Господе, да прогледам.

42. А Исус му рече: Прогледај! *Вјера твоја спасла те је.

*Лк 17, 19.

43. И одмах прогледа, и пође за њим славећи Бога. И сав народ који видје, даде хвалу Богу.

О Закхеју. Прича о десет кеса блага. Свечани улазак Христа у Јерусалим. Изјон шриваца из храма. Намјере старјешина проћи Исуса.

19. И ушавши у Јерихон, пролажаше кроз њега.

2. И гле, човјек звани именом Закхеј, и он бјеше старјешина цариника, и бјеше богат.

3. И тражаше да види Исуса ко је он; и не могаше од народа, јер бјеше малога раста.

4. И он потрчавши напријед, попе се на дивљу смокву да га види; јер је поред ње требало да прође.

5. А кад Исус дође на оно мјесто, погледавши горе, видје га и рече му: Закхеју, сиђи брзо, јер ми данас ваља бити у дому твоме.

6. И сиђе брзо; и прими га радујући се.

7. И сви који видјеше негодоваху, говорећи како уђе да гостује код грјешнога човјека.

8. А Закхеј стаде и рече Господу: Господе, ево пола имања свога даћу сиромасима, и ако кога нечим оштетих, вратићу четвороструко.

9. А Исус му рече: Данас дође спасење дому овоме; јер и ово је *син Авраамов.

*Лк 13, 16.

10. Јер Син Човјечији дође да потражи и спасе изгубљено.

11. А кад они то слушаху, настави казивати причу; јер он бјеше близу Јерусалима, и они мишљаху да ће се одмах појавити Царство Божије.

12. *Рече дакле: Човјек неки племенита рода отиде у даљну земљу да прими себи царство, па да се врати.

*Мт 25, 14-30; Мк 13, 34.

13. Дозвавши пак десет својих слугу, даде им десет кеса сребра и каза им: Тргујте док се не вратим.

14. *А његови грађани мрзели су га, и послаше за њим изасланство говорећи: Нећемо да он царује над нама.

*Јн 1, 11.

15. И догоди се, када се он вратио примивши царство, рече да му дозову оне слуге којима даде сребро, да види шта је који зарадио.

16. И дође први говорећи: Господару, кеса твоја донесе десет кеса.

17. И рече му: Добро, добри слуго; за то што си у најмањем био *вјеран, ево ти власт над десет градова.

*Лк 16, 10.

18. И дође други говорећи: Господару, кеса твоја донесе пет кеса.

19. А он рече и њему: И ти буди над пет градова.

20. И трећи дође говорећи: Господару, ево твоја кеса коју сам држао завезану у убрусу;

21. Јер сам се бојао тебе зато што си човјек строг: узимаш што ниси оставио, и жањеш што ниси сијао, и сабираш гдје ниси вијао.

22. А он му рече: По твојим ћу ти ријечима судити, зли слуго! Знао си да сам ја човјек строг, који узимам што нисам оставио, и жањем што нисам сијао, и сабирам гдје нисам вијао.

23. Па зашто ниси дао сребро моје у мјењачницу, и дошавши ја бих га примио са добитком?

24. И рече присутнима: Узмите од њега кесу и подајте ономе што има десет кеса.

25. И рекоше му: Господару, он има десет кеса.

26. Кажем вам пак: *Свакоме који има даће се; а од онога који нема, узеше се и оно што има.

*Мт 13, 12; 25, 29; Лк 8, 18.

27. А оне непријатеље моје који нису хтјели да ја царујем над њима, доведите амо, и исијеците их преда мном.

28. И рекавши ово Исус пође напријед идући навише у Јерусалим.

29. *А када се приближи Витфаги и Витанији, код горе назване Маслинска, посла двојицу ученика својих,

*Мт 21, 1-11; Мк 11, 1-10; Јн 12, 12-16.

30. Рекавши: Идите у село што је према вама, и када уђете у њега, наћи ћете магаре привезано на које никада нико од људи није усједао; одријешите га и доведите.

31. И ако вас ко упита: Зашто дријешите? овако му кажите: Оно треба Господу.

32. А кад отидоше послани, нађоше као што им каза.

33. А кад они дријешаху магаре, рекоше им господари његови: Што дријешите магаре?

34. А они рекоше: Оно треба Господу.

35. И доведоше га Исусу, *и набацише хаљине своје на магаре, и посадише Исуса.

*Јн 12, 14.

36. И кад он иђаше, простираху хаљине своје по путу.

37. А када се он већ приближи подножју Горе Маслинске, поче све мноштво ученика у радости хвалити Бога громким гласом за сва чудеса која видјеше,

38. Говорећи: *Благословен цар који долази у име Господње! † Мир на небу и слава на висинама!

*Пс 118, 26; Мт 21, 9; 23, 39; † Лк 2, 14.

39. И неки од фарисеја из народа рекоше му: Учителу, забрани ученицима својим.

40. И одговарајући рече им: Кажем вам, ако они уђуте, камење ће повикати.

41. И када се приближи, видјевши град *заплака над њим,

*Јн 11, 35.

42. Говорећи: Кад би и ти знао, бар у овај дан твој, оно што је за мир твој! Али је сада сакривено од очију твојих.

43. Јер ће доћи на тебе дани, и окружиће те непријатељи твоји опкопима, и опколиће те, и стегнуће те са свију страна;

44. И срушиће тебе и дјецу твоју у теби, и *неће оставити у теби ни камена на камену, зато што ниси познао вријеме у којему си похођен.

*Лк 21, 6.

45. *И ушавши у храм, стаде изгонити оне што продаваху у њему и куповаху.

*Мт 21, 12-16; Мк 11, 15-18; Јн 2, 14-16.

46. Говорећи им: Написано је: *Дом мој, дом је молитве, а † ви начинисте од њега пећину разбојничку.

*Ис 56, 7; † Јер 7, 11.

47. И учаше сваки дан у храму. А првосвештеници и књижевници и народни прваци гледаху да га погубе.

48. И не налажаху шта би му учинили; јер сав народ бјеше прионуо уз њега слушајући га.

О Христјовој властѝ. Прича о злим виноградарима. О камену који одбацише зидари и о илаћану йореза. О васкрсењу мртвих. Христос Син Божији. Осуда књижевника.

20. И *догоди се једнога од оних дана док је он учио народ у храму и проповиједао јеванђеље, дођоше свештеници и књижевници са старјешинама.

*Мт 21, 23; Мк 11, 27.

2. И рекоше му говорећи: Кажи нам, каквом влашћу то чиниш? Или ко је тај што ти је дао ту власт?

3. А он одговарајући рече им: И ја ћу вас упитати једну ријеч, и кажите ми:

4. Крштење Јованово – да ли бјеше с неба или од људи?

5. А они помислише у себи говорећи: Ако кажемо: с неба, рећи ће: зашто му, дакле, не вјеровасте?

6. Ако ли речемо: од људи, сав ће нас народ каменовати; јер је увјерен да је Јован пророк.

7. И одговорише да не знају откуди.

8. А Исус им рече: Ни ја вама нећу казати каквом власти ово чиним.

9. А народу поче казивати причу ову: *Човјек неки посади виноград, и предаде га виноградарима па отиде на дуже вријеме.

*Мт 21, 33-46; Мк 12, 1-12.

10. И у своје вријеме посла виноградарима слугу да му даду од рода виноградскога; али виноградарѝ га избише, и послаше празних руку.

11. И опет посла другога слугу; а они и њега избивши и осрамотивши послаше празних руку.

12. И посла опет трећега; а они и њега ранише и истјераше.

13. Онда рече господар винограда: Шта да чиним? Послаћу сина својега љубљенога; ваљда ће се застидјети кад виде њега.

14. А виноградарѝ видјевши га размишљаху у себи говорећи један другоме: Ово је насљедник; ходите да га убијемо да нама остане насљедство.

15. И истјераше га напоље из винограда и убише. Шта ће, дакле, учинити њима господар винограда?

16. Доћи ће и погубити ове виноградарѝ, и даће виноград другима. А они када то чуше рекоше: Не дао Бог!

17. А он погледавши на њих рече: Шта значи, дакле, оно што је написано: *Камен који одбацише зидари, онај постаде глава од угла?

*Пс 118, 22.

18. Сваки који падне на тај камен разбиће се; а на кога он падне сатрће га.

19. И тражаху првосвештеници и књижевници да у онај час дигну руке на њега, но побојаше се народа; јер разумјеше да за њих ову причу каза.

20. *И мотраху на њега; и послаше уходе, који се претвараху да су праведни, не би ли га ухватили у ријечи, те да би га предали начелству и власти намјесниковој.

*Мт 22, 15; Лк 11, 54; 23, 2.

21. И упиташе га говорећи: *Учитељу, знамо да право говориш и учиш, и не гледаш ко је ко, него заиста учиш путу Божијем:

*Мт 22, 16; Мк 12, 14.

22. Да ли нам је допуштено давати данак ћесару или не?

23. А он, разумјевши препреденост њихову, рече им: Што ме кушате?

24. Покажите ми динар; чији је на њему лик и натпис? А они одговарајући рекоше: Ћесарева.

25. А он им рече: Подајте, дакле, ћесарево ћесару, а Божије Богу.

26. И не моглоше га ухватити у рјечи пред народом; и задививши се одговору његовом, умукосе.

27. *И приступише неки од садукееја, који веле да нема васкрсења, и запиташе га, *Мт 22, 23; Мк 12, 18.

28. Говорећи: Учитељу, *Мојсеј нам написа: Ако коме умре брат који има жену, и овај умре без дјете, да брат његов узме жену и да подигне потомство брату својему. *5 Мој 25, 5, 6.

29. Бијаше, дакле, седморо браће, и први узе жену, и умрије без дјете;

30. И узе други жену, и он умрије без дјете;

31. И трећи је узео исто тако; а тако и сва седморица, не оставише дјете и помријеше.

32. А последије свију умрије и жена.

33. О васкрсењу, дакле, којег ће од њих бити жена? Јер је седморица имадоше за жену.

34. И одговарајући Исус рече им: Синови овога вијека жене се и удају;

35. А који се удостојише добити онај вијек и васкрсење из мртвих, нити се жене нити се удају;

36. Јер више не могу умријети, јер су *као анђели, и синови су Божији када су синови васкрсења. *1 Јн 3, 2.

37. А да мртви устају, *и Мојсеј показа код купине када назива Господа Богом Авраамовим и Богом Исаковим и Богом Јаковљевим. *2 Мој 3, 6.

38. А Бог није Бог мртвих него живих; јер су *њему сви живи. *Рим 14, 8.

39. А неки од књижевника одговарајући рекоше: Учитељу, добро си казао.

40. И не смједоше више ништа да га питају. А он им рече:

41. *Како говоре да је Христос син Давидов? *Мт 22, 42; Мк 12, 35.

42. Када сâм Давид говори у књизи Псалама: *Рече Господ Господу мојему: сједи мени са десне стране, *Пс 110, 1.

43. Док положим непријатеље твоје за подножје ногама твојим.

44. Давид, дакле, њега назива Господом; па како му је син?

45. *А када сав народ слушаоше, рече ученицима својим:

*Мт 23, 1; Мк 12, 38.

46. Чувајте се књижевника, који радо иду у дугачким хаљинама, и *воле поздраве на трговима, и прва мјеста по синагогама и зачеља на гозбама; *Лк 11, 43.

47. Који једу куће удовичке, и лажно се моле дуго; они ће још већма бити осуђени.

Удoвичина лeйтѝа. О рaзoрeњу јерусалимскoгa хрaмa, ѝoњeњу ученикa и рaзрушeњу Јерусалимa. О другoм гoласку и близини Цaрствa Бoжијeг.

21. А погледавши горе, *видје богате гдје међу прилоге своје у ризницу храма.

*Мк 12, 41.

2. А видје и једну сироту удовицу како меће ондје двије лепте;

3. И рече: Заиста вам кажем: *ова сиромашна удовица метну више од свију; *2 Кор 8, 12.

4. Јер сви ови ставише на дар Богу од сувишка свога, а она од сиротиње своје метну сву имовину своју што имаше.

5. *И кад неки говораху за храм да је украшен лијепим камењем и за вјетним поклонима, рече:

*Мт 24, 1; Мк 13, 1.

6. Доћи ће дани у које од свега што видите *неће остати ни камен на камену који се неће разметнути.

*Лк 19, 44.

7. И запиташе га говорећи: Учителију, када ће то бити? И који је знак када ће се то догодити?

8. А он рече: Пазите да вас не преваре, јер многи ће доћи у име моје говорећи: Ја сам, и: вријеме се приближило. Немојте, дакле, ићи за њима.

9. А када чујете за ратове и немире, немојте се уплашити; јер све то најприје треба да буде, али није одмах крај.

10. Тада им рече: Устаће народ на народ и царство на царство;

11. И земљотреси велики биће по мјестима, и биће глади и помори, и страхоте и знаци велики биће с неба.

12. А прије свега овога дигнуће на вас руке своје и гониће вас и предавати у синагоге и тамнице; водиће вас пред цареве и намјеснике због имена мојега.

13. А то ће вам се догодити за свједочанство.

14. *Ставите, дакле, у срца своја, да не смишљате унапријед како ћете одговарати; *Лк 12, 11; Мт 10, 19.

15. Јер ја ћу вам дати рјечитост и мудрост *којој се неће моћи супротставити или одговорити сви ваши противници. *Дап 6, 10.

16. А предаваће вас и родитељи, и браћа, и рођаци, и пријатељи, и побиће неке од вас.

17. И *сви ће вас омрзнути због имена мојега. *Мт 10, 22.

18. Ни длака с главе ваше неће пропасти.

19. Трпљењем својим спасавајте душе своје.

20. А када видите да је војска опколила Јерусалим, онда знајте да се приближило опустошење његово.

21. Тада, који буду у Јудеји нека бјеже у горе, и који буду у самоме граду нека излазе напоље, и који су у пољу нека не улазе у град;

22. Јер су ово *дани освете, да се испуни све што је написано.

*5 Мој 32, 35.

23. А тешко трудницама и дојиљама у те дане. Јер ће бити невоља велика на земљи, и гњев на народу овоме.

24. И пашће од оштрице мача, и биће одведени у ропство по свим народима; и *Јерусалим ће газити незнабошци † док се не испуне времена незнабожаца.

*Ис 63, 18; Отк 11, 2; † Рим 11, 25.

25. *И биће знаци на сунцу и мјесецу и звијездама; и на земљи мука и невоља народима у ужасу од хуке морске и валова.

*Мт 24, 29; Мк 13, 24.

26. Умираће људи од страха и од очекивања онога што наилази на свијет; јер ће се силе небеске покренути.

27. И тада ће угледати Сина Човјечијега гдје долази на облаку са силом и славом великом.

28. А када се почне ово збивати, усправите се и подигните главе своје, јер се приближава избављење ваше.

29. *И каза им причу: Гледајте на смокву и на сва дрвета;

*Мт 24, 32; Мк 13, 28.

30. Кад видите да већ потјерају пулолке, сами знате да је већ близу лето.

31. Тако и ви кад видите да се ово збива, знајте да је близу Царство Божије.

32. Заиста вам кажем да овај нараштај неће проћи док се ово све не збуди.

33. Небо и земља ће проћи, а ријечи моје неће проћи.

34. Али пазите на себе да срца ваша не отежају преједањем и пијанством и бригама овога живота, и да Дан онај не наиђе на вас изненада.

35. Јер ће доћи *као замка на све који живе на лицу васцијеле земље.

*1 Сол 5, 2.

36. *Бдите, дакле, у свако вријеме молећи се да се удостојите да избјегнете све што се има догодити, и да станете пред Сина Човјечијег.

*Мк 13, 33.

37. А бијаше он дању у храму и учаше, а ноћу излажаше и борављаше на гори званој Маслинска.

38. И сав народ хиташе јутром њему у храм да га слуша.

Јуда спрема издају. Тајна Вечера. Ко је највећи међу ученицима. О Петровом одрицању. Сјасишћељава ујутштва ученицима и молишва на Маслинској јори. Јудина издаја и хваћање Исуса. Петрово одрицање. Руцање Исусу и суд пред Синедрионом.

22. Приближаваше се пак *празник бесквасних хљебова звани Пасха.

*Мт 26, 2; Мк 14, 1.

2. И тражаху првосвештеници и књижевници како би га убили; али се бојаху народа.

3. *А сатана уђе у Јуду, званог Искаротски, који бјеше из броја Дванаесторице.

*Мт 26, 14; Мк 14, 10; Јн 13, 2, 27.

4. И он отишавши договори се са првосвештеницима и књижевницима и војводама како ће им га издати.

5. А они се обрадоваше, и уговорише да му даду новаца.

6. И он обећа, и тражаше zgodну прилику да им га преда без присуства народа.

7. *А дође дан бесквасних хљебова у који требаше клати пасхално јагње.

*Мт 26, 17-30; Мк 14, 12-26.

8. И посла Петра и Јована рекавши: Идите и уготовите нам Пасху да једемо.

9. А они му рекоше: Гдје хоћеш да уготовимо?

10. А он им рече: Ето, кад уђете у град, сретће вас човјек који носи крчаг воде; идите за њим у кућу у коју он уђе.

11. И реците домаћину куће: Учитељ ти вели: гдје је одаја гдје ћу јести Пасху са ученицима својим?

12. И он ће вам показати велику застрту горњу собу; ондје уготовите.

13. И они отидоше и нађоше као што им је казао; и уготовише Пасху.

14. *И када дође час, сједи за трпезу, и дванаест апостола с њим.

*Мт 26, 20; Мк 14, 17.

15. И рече им: Веома зажељех да ову Пасху једем с вама прије него пострадам;

16. Јер вам кажем да је нећу више јести док се не испуни у Царству Божијем.

17. И узевши чашу благодари, и рече: Узмите и раздијелите је међу собом;

18. Јер вам кажем да нећу пити од рода виноградскога док не дође Царство Божије.

19. И узевши хљеб благодари, преломи га и даде им говорећи: Ово је тијело моје које се даје за вас; *ово чините за мој спомен.

*1 Кор 11, 24.

20. А тако и чашу по вечери, говорећи: Ова је чаша Нови завјет у крви мојој, која се за вас пролијева.

21. *Али ево руке издајника мојега са мношвом на трпези.

*Јн 13, 21.

22. И Син Човјечији, дакле, иде како је одређено; али тешко човјеку ономе који га издаје!

23. И они се стадоше питати међу собом који би, дакле, од њих био тај који ће то учинити.

24. А настаде и препирка међу њима који се од њих сматра да је већи.

25. *А он им рече: Цареви народа господаре над њима и властодршци њихови називају се добротвори.

*Мт 20, 25; Мк 10, 42.

26. Али ви немојте тако; него ко је међу вама већи, нека буде као млађи, и старјешина као слуга.

27. Јер ко је већи, који сједи за трпезом или који служи? Није ли онај који сједи за трпезом? А ја сам међу вама као слуга.

28. А ви сте они који сте се одржали са мношвом у искушењима мојим.

29. И ја вама завјештавам Царство као што Отац мој мени завјешта,

30. Да једете и пијете за мојом трпезом у Царству моме, *и да сједите на пријестолоима и судите над дванаест племена Израђљевих. *Мт 19, 28.

31. И рече Господ: Симоне, Симоне, ево вас заиска сатана да вас вије као пшеницу.

32. А *ја се молих за тебе да вјера твоја не престане; и ти, када се обратиш, утврди браћу своју. *Јн 17, 11, 15.

33. А он му рече: Господе, с тобом сам спреман и у тамницу и у смрт ићи.

34. *А он рече: Кажем ти, Петре, неће данас заплјевати пијетао док се трипут не одречеш да ме познајеш.

*Мт 26, 34; Мк 14, 30; Јн 13, 38.

35. *И рече им: Кад вас послах без кесе и торбе и обуће, да ли вам што недостаде? А они рекоше: Ништа.

*Лк 9, 3; 10, 4.

36. А он им рече: Али сад који има кесу нека је узме, тако и торбу; а који нема, нека прода хаљину своју и купи нож.

37. Јер вам кажем, да још и то што је написано: *И уврстише га међу безаконике, треба на мени да се изврши. Јер што је о мени писано, завршава се. *Ис 53, 12.

38. А они рекоше: Господе, ево овдје два ножа. А он им рече: Доста је.

39. *И изишавши, отиде по обичају на гору Маслинску; а за њим отидоше и ученици његови.

*Мт 26, 36-45; Мк 14, 32-42; Јн 18, 1.

40. А кад би на мјесту рече им: Молите се да не паднете у искушење.

41. И сам одступи од њих колико се може каменом добацити, и клекнувши на кољена мољаше се

42. Говорећи: Оче, кад би хтио да пронесеш ову чашу мимо мене! Али не моја воља, *но твоја нека буде!

*Мт 6, 10.

43. А јави му се анђео с неба кријепећи га.

44. И будући у самртној борби, мољаше се усрдније; а зној његов бијаше као капље крви које капљу на земљу.

45. И уставши од молитве, дође ученицима, и нађе их да спавају од жалости,

46. И рече им: Што спавате? Устаните и молите се да не паднете у искушење!

47. Док он још говораше, гле *народ, и један од Дванаесторице, звани Јуда, иђаше пред њима, и приближи се Исусу да га пољуби. Јер им бијаше дао овакав знак: кога пољубим, тај је!

*Мт 26, 27; Мк 14, 43; Јн 18, 3.

48. А Исус му рече: Јудо, зар цјеливом издајеш Сина Човјечијег?

49. А кад они што бијаху с њим видјеше шта ће бити, рекоше му: Господе, да бијемо ножем?

50. И удари један од њих слугу првосвештениковог, и одсијече му десно ухо.

51. А Исус одговоривши рече: Оставите се тога. И дохвативши се уха његовог, исцијели га.

52. А првосвештеницима и војводама храмовним и старјешинама који бијаху дошли на њега рече Исус: Зар сте као на разбојника изишли с ножевима и кољем да ме ухватите?

53. Сваки дан био сам с вама у храму и *не дигосте руке на мене; али ово је ваш час и власт таме.

*Јн 7, 30; 8, 20.

54. *А кад га ухватише, одведоше га и уведоше у двор првосвештеника. А Петар иђаше за њим издалека.

*Мт 26, 57.

55. *И кад наложише ватру насред дворишта и сједоше заједно, и Петар сјеђаше међу њима.

*Мт 26, 69-75; Мк 14, 66-72; Јн 18, 17, 18.

56. Видјевши га пак једна слушкиња гдје сједи код ватре, и погледавши на њега рече: И овај бјеше са њим.

57. А он га се одрече говорећи: Жено, не познајем га.

58. И мало затим видје га и други и рече: И ти си од њих. А Петар рече: Човјече, нисам.

59. И пошто прође око једнога часа, други неко потврђиваше говорећи: Заиста и овај бјеше с њим; јер је Галилејац.

60. А Петар рече: Човјече, не знам шта говориш. И одмах док он још говораше запјева пијетао.

61. И обазревши се Господ погледа на Петра, и сјети се Петар ријечи Господње како му рече: Прије него што пијетао запјева одрећи ћеш ме се трипут.

62. И изишавши напоље, плакаше горко.

63. А људи који држаху Исуса рукама му се, и бијаху га.

64. И покривши га удараху га по лицу и питаху га говорећи: Прореци ко те удари?

65. И друге многе хуле говораху на њега.

66. И када се раздани, сабраше се старјешине народне, првосвештеници и књижевници, и одведоше га у свој Синедрион

67. Говорећи: *Ако си ти Христос, кажи нам. А он им рече: Ако вам и кажем, нећете вјеровати,

*Мт 26, 63; Мк 14, 61.

68. А ако вас и запитам, нећете ми одговорити, нити ћете ме пустити.

69. Од сада ће Син Човјечији *сједјети са десне стране силе Божије.

*Пс 110, 1.

70. Сви пак рекоше: Ти ли си, дакле, Син Божији? А он им рече: Ви кажете да сам ја.

71. А они рекоше: Што нам још треба свједочења? Јер сами чусмо из уста његових.

Исус на суду пред Пилатом и Иродом. Захтјев Јудејаца да се Варава пусти а Исус разayne. Осуда Христа. Пути на Голгошту. Распеће. Распети разбојници. Крсна смрт. Капетан прославља Бога. Појреб.

23. И *устаде све мноштво и одведе га Пилату.

*Мт 27, 2; Мк 15, 1; Јн 18, 28.

2. И почеше га тужити говорећи: Овога нађосмо да отпађује народ наш, и забрањује давати ћесару данак, и говори да је он Христос цар.

3. *А Пилат га запита говорећи: Јеси ли ти цар јудејски? А он одговарајући рече му: Ти кажеш.

*Мт 27, 11; 1 Тим 6, 13.

4. А Пилат рече првосвештеницима и народу: Не налазим никакве кривице на овом човјеку.

5. А они упорно наваљиваху говорећи: Он буни народ учећи по свој Јудеји почевши од Галилеје па све доведе.

6. А Пилат чувши за Галилеју, запита: Зар је овај човјек Галилејац?

7. И дознавши да је из подручја *Иродова, посла га Ироду, који и сам бијаше у Јерусалиму оних дана.

*Лк 3, 1.

8. А Ирод видјевши Исуса, веома се обрадова; *јер је одавно желио да га види, пошто је много слушао о њему, и надаше се да ће видјети од њега неки знак.

*Лк 9, 9.

9. И постављаше му многа питања; али му он ништа не одговори.

10. Стајаху пак првосвештеници и књижевници и жестоко га оптуживаху.

11. А Ирод га понизи са својим војницима и наруга му се, обуче му бијелу хаљину и посла га натраг Пилату.

12. И у тај се дан помирише Пилат и Ирод међу собом; јер прије бијаху у завади.

13. *А Пилат, сазвавши првосвештенике и старјешине и народ,

*Мк 15, 14.

14. Рече им: Доведосте ми овога човјека као да он отпађује народ, и ето, ја га пред вама испитах, и не нађох на овоме човјеку ниједне кривице од оних за које га ви оптужујете;

15. А ни Ирод, јер вам га натраг посла. И ето, није учинио ништа што би заслуживало смрт.

16. Да га, дакле, казним и пустим.

17. А мораше да им о Празнику ослободи једнога.

18. А они сви заједно повикаше говорећи: Узми овога, а пусти нам Вараву!

19. Овај бијаше бачен у тамницу за некакву побуну учињену у граду и за убиство.

20. А Пилат опет повика хотећи да пусти Исуса.

21. А они викаху говорећи: Распни га, распни!

22. А он им по трећи пут рече: Какво је, дакле, зло он учинио? Ја ништа на њему не нађох што би заслуживало смрт; дакле, да га казним па да га пустим.

23. А они једнако наваљиваху с великом виком, и искаху да се он разапне; и надвлада вика њихова и првосвештеничка.

24. И Пилат пресуди да буде по тражењу њихову.

25. И пусти им Вараву, баченог у тамницу за побуну и убиство, којега искаху, а Исуса предаде њима на вољу.

26. *И када га поведоше, задржаше некога Симона Киринајца, који се враћаше из поља, и ставише на њега крст да носи за Исусом.

*Мт 27, 32; Мк 15, 21.

27. А за њим иђаше велико мноштво народа и жена, које плакаху и нарицаху за њим.

28. А Исус обазревши се на њих рече: Кћери јерусалимске, не плачите за мношвом, него плачите за собом и за дјецом својом.

29. *Јер ево, долазе дани у које ће се рећи: Благо нероткињама, и утробама које не родише, и дојкама које не дојише.

*Лк 21, 23.

30. *Тада ће почети говорити горама: Падните на нас; и бреговима: Покријте нас!

*Отк 6, 16; 9, 6.

31. *Јер кад овако чине са сировим дрветом, шта ли ће бити са сухим?

*1 Пет 4, 17.

32. *Вођаху пак и друга два злочинца са њим да погубе.

*Мт 27, 38.

33. И *када дођоше на мјесто звано Лобања, ондје разапеше њега и злочинце, једнога с десне стране а другог с лијеве.

*Мк 15, 22; Јн 19, 17.

34. А Исус говораше: Оче, *опрости им, јер не знају шта чине! И дијељећи хаљине његове, бацаху коцку.

*Ис 53, 12; Мт 5, 44; Дап 7, 60; 3, 17.

35. И *народ стајаше гледајући. А и старјешине ругаху му се с њима говорећи: Друге спасе, нека спасе и себе, ако је он Христос, изабраник Божији.

*Зах 12, 10.

36. А и војници му се ругаху, приступаху и даваху му оцат.

37. И говораху: Ако си ти цар јудејски, спаси самог себе!

38. А бијаше над њим и натпис написан словима јелинским и латинским и јеврејским: Ово је цар јудејски.

39. А један од објешених злочинаца хуљаше на њега говорећи: Ако си ти Христос, спаси себе и нас!

40. А други одговоривши укораваше га говорећи: Зар се ти не бојиш Бога када си и сâм осуђен тако?

41. А ми смо праведно осуђени, јер примамо по својим дјелима као што смо заслужили; а он никаква зла не учини.

42. И рече Исусу: Сјети ме се, Господе, када дођеш у Царству своме.

43. И рече му Исус: Заиста ти кажем: данас ћеш бити са мношвом у рају.

44. А бијаше око шестогачаса, и тама би по свој земљи до часа деветогачаса.

45. И помрча сунце, и *завјеса храмовна раздрије се напола.

*2 Мој 26, 31; 2 дн 3, 14.

46. И повикавши Исус из свега гласа рече: *Оче, у руке твоје предајем дух свој. И рекавши ово издахну.

*Пс 31, 5; Дан 7, 59.

47. А кад видје капетан шта се догоди, прослави Бога говорећи: Заиста овај човјек бјеше праведник.

48. И сав народ који се бијаше скупio да гледа овај приказ, кад видје шта би, врати се бијући се у прса.

49. А стајаху издалека сви познаници његови и *жене које га пратише из Галилеје, посматрајући ово.

*Лк 8, 2, 3.

50. *И гле, човјек по имену Јосиф, који бјеше савјетник и човјек добар и праведан, из Ариматеје, града јудејског,

*Мт 27, 57; Мк 15, 42; Јн 19, 38.

51. Који не бијаше пристао на њихову одлуку и на њихово дјело, *а и сâм чекаше Царство Божије,

*Лк 2, 25, 38.

52. Приступивши Пилату, заиска тијело Исусово.

53. И скиде га и обви платном, и положи га у гроб усечен у камену, у који не бијаше никад нико положен.

54. И дан бијаше петак, и субота освиташе.

55. А иђаху у пратњи и жене, које бијаху дошле са Исусом из Галилеје, и видјеше гроб и како би положено тијело његово,

56. Па се вратише и припремише мирисе и миро. Суботу пак проведоше у миру *по Закону.

*2 Мој 20, 10.

Мироносице на гробу и казивање анђела о Христовом васкрсењу.

Петар на гробу Исусову. Јављање Христа двојици ученика на пути за Емаус. Јављање апостолима. Обећање Светиога Духа ученицима и блајослов. Вознесење.

24. А *у први дан недеље дођоше врло рано на гроб, и донесоше мирисе што припремише, а с њима и неке друге жене;

*Мт 28, 1-10; Мк 16, 1-8; Јн 20, 1-10.

2. Али нађоше камен одваљен од гроба.

3. И ушавши не нађоше тијело Господа Исуса.

4. И док се оне чуђаху томе, гле, два човјека стадоше пред њих у блиставим хаљинама;

5. А када се оне уплашише и оборише лица земљи, рекоше им: Што тражите живог међу мртвима?

6. Није овдје, него устаде; сјетите се како вам каза док бјеше још у Галилеји,

7. Говорећи како Син Човјечији треба да буде предан у руке људи грјешника и да буде разапет и трећи дан да васкрсне.

8. И сјетише се ријечи његових.

9. Па вративши се од гроба, јавише све ово Једанаестици и свима осталима.

10. А то бијаху Магдалина Марија и *Јована и Марија Јаковљева и остале с њима које казаше ово апостолима.

*Лк 8, 3.

11. И овима се учинише њихове ријечи као бунцање, и не вјероваше им.

12. А Петар устаде па отрча на гроб, и нагнувши се видје само покрове гдје леже, и отиде чудећи се у себи томе што се догодило.

13. *И гле, двојица од њих иђаху у онај дан у село које бијаше удаљено од Јерусалима шездесет стадија и зваше се Емаус. *Мк 16, 12.

14. И они говораху међу собом о свим овим догађајима.

15. И док они разговараху и расправљаху, приближи се и сâм *Исус и иђаше с њима. *Мт 18, 20.

16. Али очи њихове бјеху задржане да га не познају.

17. А он им рече: Какав је то разговор који водите међу собом идући, и што сте невесели?

18. А један, по имену Клеопа, одговарајући рече му: Зар си ти једини странац у Јерусалиму, и зар ниси сазнао шта се у њему збило ових дана?

19. И рече им: Шта? А они му рекоше: О Исусу Назарећанину, *који бјеше човјек пророк, силан на дјелу и у ријечи пред Богом и свим народом; *Мт 21, 11.

20. Како га предадоше првосвештеници и кнезови наши да буде осуђен на смрт, и разапеше га?

21. А ми се надасмо *да је он тај који ће избавити Израиља. Али поврх свега тога, ово је данас трећи дан откако се ово догоди. *Дал 1, 6.

22. А запрепастише нас и неке жене између нас које су биле рано на гробу,

23. Па не нашавши тијело његово, дођоше говорећи да су видјеле и појаву анђела који говораху да је он жив.

24. И *неки од наших отидоше на гроб, и нађоше тако као што и жене казаше, али њега не видјеше. *Лк 24, 12.

25. А он им рече: О безумни и спорога срца за вјеровање у све што говорише пророци!

26. Није ли требало да Христос то претрпи и да уђе у славу своју?

27. И почевши од *Мојсеја и од свију Пророка, разјасни им што је у свим Писмима о њему писано.

*5 Мој 18, 15; Пс 22; Ис 52, 13.

28. И приближише се селу у које иђаху, и он се чињаше да хоће даље да иде.

29. А они га устављаху говорећи: Остани с нама, јер је дан нагнуо и близу је вече. И уђе да остане с њима.

30. И док он сјеђаше с њима за трпезом, *узевши хљеб благослови и преломивши га даваше им. *Лк 22, 19.

31. А њима се отворише очи и познаше га. И он поста невидљив за њих.

32. И рекоше они један другоме: Не гораше ли срце наше у нама док нам говораше путем и док нам објашњаваше Писма?

33. И уставши онога часа, вратише се у Јерусалим, и нађоше окупљену Једанаесторицу и оне који бијаху с њима.

34. Који говораху: Заиста устаде Господ, и *јави се Симону. *1 Кор 15, 5.

35. И они испричаше шта би на путу, и како га познаше при ломљењу хљеба.

36. *И док они ово говораху, и сâм Исус стаде међу њих, и рече им: Мир вам! *Мк 16, 14; Јн 20, 19; 1 Кор 15, 5.

37. А они се уплашише и, будући устрашени, *помислише да виде духа. *Мт 14, 26.

38. И рече им: Што сте збуњени? И зашто такве помисли улазе у срца ваша?

39. Видите руке моје и ноге моје, да сам ја главом; опипајте ме и видите; јер дух нема тијела и костију као што видите да ја имам.

40. И ово рекавши, показа им руке и ноге.

41. А док још не вјеровашу од радости и док се чуђаху, рече им: Имате ли овдје шта за јело?

42. А они му дадоше комад рибе печене, и меда у саћу.

43. И узевши једе пред њима.

44. А њима рече: Ово су ријечи *које сам вам говорио још док сам био с вама, да се мора † све испунити што је о мени написано у Закону Мојсејеву и у Пророцима и у Псалмима. *Лк 18, 31-33; † Лк 18, 31.

45. Тада им отвори ум да разумију Писма.

46. И рече им: Тако је писано, и тако је требало да Христос пострада и васкрсне из мртвих *трећег дана, *Ос 6, 2.

47. И да се у његово име *проповиједа покајање и опроштење гријехова по свим народима, почевши од Јерусалима. *Дап 2, 38; 17, 30.

48. А ви сте свједоци овог.

49. *И ево, ја ћу послати обећање Оца својега на вас; а ви сједите у граду Јерусалиму док се не обучете у силу с висине. *Јн 15, 26; 16, 7; Дап 1, 4.

50. И изведе их напоље до Витаније, и подигавши руке своје благовести их.

51. *И док их он благосиљаше, одступи од њих и узношаше се на небо. *Мк 16, 19; Јн 20, 17; Дап 1, 9.

52. А они му се поклонилише и вратише се у Јерусалим са радошћу великом.

53. И бјеху непрестано у храму хвалећи и благосиљајући Бога. Амин!

СВЕТО ЈЕВАНЂЕЉЕ ОД ЈОВАНА

О Богу Логосу као творцу свијета и даваоцу живота. Оваплоћење Логоса. Свједочанство Јована Крститеља о Христу. Први ученици Исусови.

1. У почетку бјеше *Логос (Ријеч), и Логос бјеше † у Бога, и Логос бјеше Бог.

*Јн 1, 1; Отк 19, 3; † Јн 17, 5.

2. Он бјеше у почетку у Бога.

3. *Све кроз њега постаде, и без њега ништа не постаде што је постало. *Кол 1, 16; Јев 1, 2.

4. *У њему бјеше живот, и живот бјеше свјетлост људима. *Јн 5, 26.

5. И свјетлост свијетли у тами, и тама је не обузе.

6. *Би човјек послан од Бога, по имену Јован. *Мт 3, 1; Мк 1, 4.

7. Овај дође за свједочанство, да свједочи о свјетлости, да сви вјерују кроз њега.

8. Он не бјеше свјетлост, него да свједочи о свјетлости.

9. Бјеше свјетлост истинита која обасјава свакога човјека који долази на свијет.

10. У свијету бјеше, и *свијет кроз њега постаде, и свијет га не позна.

*Јн 1, 3.

11. Својима дође, и своји га не примише.

12. А *онима који га примише даде власт да буду чедо Божија, онима који вјерују у име његово; *Гал 3, 26.

13. *Који се не родише од крви, ни од жеље тјелесне, ни од жеље мужевљево, него од Бога. *Јн 3, 5.

14. И *Логос постаде тијело и настани се међу нама, и † видјесмо славу његову, славу као Јединороднога од Оца, пун благодати и истине.

*1 Тим 3, 16; † Ис 60, 1; 2 Пет 1, 17.

15. Јован свједочи о њему и виче говорећи: Ово је онај за кога рекох: *који за мном долази испред мене је, јер прије мене бјеше. *Јн 1, 27, 30.

16. И *од пуноће његове ми сви примисмо, и благодат на благодат.

*Јн 3, 34; Кол 1, 19.

17. Јер се *Закон даде преко Мојсеја, а благодат и истина постаде кроз Исуса Христа. *Рим 10, 4.

18. *Бога нико није видио никад: Јединородни Син који је у наручју Оца, он га објави.

*Мт 11, 27; Јн 6, 46; 1 Јн 4, 12.

19. И ово је свједочанство Јованово кад послаше Јудејци из Јерусалима свештенике и левите да га запитају: Ко си ти?

20. И признаде и не порече; и признаде: Ја нисам Христос.

21. И упиташе га: Шта дакле? Јеси ли ти *Илија? И рече: Нисам. Јеси ли ти † пророк? И одговори: Не.

*Мал 4, 5; Мт 17, 10-13; † 5 Мој 18, 15.

22. А они му рекоше: Ко си? Да одговор дамо онима који нас послаше: Шта кажеш о себи самом?

23. *Рече: Ја сам глас вапијућег у пустињи: Поравните пут Господњи, као што † каза Исаја пророк.

*Мт 3, 3; Мк 1, 3; Лк 3, 4; † Ис 40, 3.

24. А изасланици бијаху од фарисеја.

25. И запиташе га и рекоше му: Зашто, дакле, крштаваш кад ти ниси Христос, ни Илија, ни пророк?

26. Одговори им Јован говорећи: *Ја крштавам водом, а † међу вама стоји кога ви не знате.

*Мт 3, 11; † Лк 17, 21.

27. То је Онај што долази за мном, који преда мном би, коме ја нисам достојан одријешити ремена на обући његовој.

28. Ово се догоди у Витанији с оне стране Јордана гдје Јован крштаваше.

29. А сутрадан видје Јован Исуса гдје долази к њему, и рече: Гле, *Јагње Божије које узима на се гријехе свијета! *Ис 53, 7; Јн 1, 36.

30. *Ово је онај за кога ја рекох: За мном долази човјек који преда мном би, јер прије мене бјеше. *Јн 1, 15, 27.

31. И ја га не знадох, али да се јави Израиљу, зато дођох ја да крштавам водом.

32. *И посвједочи Јован говорећи: Видио сам Духа гдје силази као голуб са неба и остаде на њему.

*Мт 3, 16; Мк 1, 10; Лк 3, 22.

33. И ја га не знадох, али Онај који ме посла да крштавам водом он ми рече: На кога видиш да силази Дух и остаје на њему то је онај који крштава Духом Светим.

34. И ја сам видио и засвједочио да је он Син Божији.

35. Сутрадан опет стајаше Јован и двојица од ученика његових.

36. И угледавши Исуса гдје иде, рече: Гле, Јагње Божије!

37. И чуше га оба ученика кад говораше, и отидоше за Исусом.

38. А Исус обазревши се и видјевши их, гдје иду за њим, рече им: Шта тражите? А они му рекоше: Рави, што преведено значи: учитељу, гдје станујеш?

39. Рече им: Дођите и видите! И отидоше, и видјеше гдје станује; и осташе код њега онај дан. А бијаше око десетог часа.

40. А један од двојице који чуше од Јована и одоше за њим бијаше *Андреј, брат Симона Петра.

*Мт 4, 18-20.

41. Он нађе најприје брата својега Симона, и рече му: Нашли смо Месију, што преведено значи: Христос.

42. И доведе га Исусу. И Исус погледавши на њега рече: Ти си Симон, син Јонин; *ти ћеш се звати Кифа, што значи Петар. *Мт 16, 18.

43. Сутрадан хтједе Исус изићи у Галилеју, и нађе Филипа, и рече му: Хајде за мном!

44. А Филип бјеше из Витсаиде, из града Андрејева и Петрова.

45. Филип нађе Натанаила и рече му: Нашли смо онога за кога писа *Мојсеј у Закону и Пророци: Исуса, сина Јосифова, из Назарета.

*5 Мој 18, 18; Јер 23, 5; Јез 34, 23.

46. И рече му Натанаило: *Из Назарета може ли бити што добро? Рече му Филип: Дођи и види! *Јн 7, 41.

47. А Исус видје Натанаила гдје долази к њему и рече за њега: Ево правог Израилца у коме нема лукавства.

48. Рече му Натанаило: Откуда ме познајеш? Одговори Исус и рече му: Прије него те позва Филип, видјех те кад бијаше под смоквом.

49. Одговори Натанаило и рече му: Рави, *ти си Син Божији, ти си цар Израилев. *Пс 2, 7; Јер 23, 5;

Мт 14, 33; 16, 16; Јн 6, 69.

50. Одговори Исус и рече му: Зато што ти казах да те видјех под смоквом, вјерујеш? Видјећеш више од овога.

51. И рече му: Заиста, заиста вам кажем: од сада ћете видјети небо отворено и анђеле Божије како узлазе и силазе на Сина Човјечијега.

Свадба у Кани Галилејској.

Изјон шрјоваца из храма.

Предсказивање смрти и васкрсења.

2. И у трећи дан би свадба у Кани Галилејској, и ондје бјеше мати Исусова.

2. А позван бјеше и Исус и ученици његови на свадбу.

3. И кад нестало вина, рече мати Исусова њему: Немају вина.

4. Исус јој рече: Шта хоћеш од мене, жено? *Још није дошао час мој.

*Јн 19, 26.

5. Рече мати његова слугама: Што год вам рече учините.

6. А ондје бјеше шест камених судова за воду, постављених *по обичају јудејског очишћења, који хватаху по двије или по три мјере. *Мк 7, 3.

7. Рече им Исус: Напуните судове водом. И напунише их до врха.

8. И рече им Исус: Захватите сад и носите пехарнику. И однесоше.

9. А кад окуси пехарник вино које је постало од воде, и не знађаше откуда је, а слуге знадијаху које су захватиле воду, позва пехарник женика.

10. И рече му: Сваки човјек најприје добро вино износи, а када се опију, онда лошије; а ти си чувао добро вино до сада.

11. Овим, у Кани Галилејској, учини Исус почетак знамења, *и показа славу своју; и вјероваше у њега ученици његови. *Јн 1, 14.

12. Потом *сиђе у Капернаум, он и његова мати и браћа његова и ученици његови, и ондје остадоше не много дана. *Јн 7, 3; † Мт 13, 55.

13. И близу бјеше Пасха јудејска, и отиде Исус у Јерусалим.

14. *И нађе у храму оне што продају говеда и овце и голубове, и мјењаче новца гдје сједе.

*Мт 21, 12-17; Мк 11, 15-19; Лк 19, 45-48.

15. И начинивши бич од узица, изагна све из храма, и овце и говеда; а мјењачима просу новац и столове испретура.

16. И рече онима што продају голубове: Носите то одавде! Не правите од дома Оца мога, дом трговине.

17. А ученици се његови сјетише да је написано: *Ревност за дом твој изједа ме. *Пс 69, 9.

18. Јудејци пак одговорише и рекоше му: Какав нам знак показујеш да то чиниш?

19. Исус одговори и рече им: *Развалите овај храм и за три дана ћу га подићи. *Мт 26, 61; 27, 40.

20. А Јудејци рекоше: Четрдесет и шест година зидан је овај храм, а ти ћеш за три дана да га подигнеш?

21. А он говораше *о храму тијела својега. *1 Кор 6, 19.

22. Када пак устаде из мртвих, сјетише се ученици његови да ово говораше, и вјероваше *Писму и ријечи коју рече Исус. *Ос 6, 2.

23. А када бјеше у Јерусалиму о празнику Пасхе, многи вјероваше у име његово видећи знаке његове које чињаше.

24. А сâм Исус не повјераваше себе њима, јер их је он знао све.

25. И не требаше да му ко свједочи за човјека; јер *сâм знадијаше шта бјеше у човјеку. *Мк 2, 8.

Исусов разговор с Никодимом. Ново свједочанство Јованово о Христу.

Наука Хришћова је са неба.

3. А бијаше човјек међу фарисејима, по имену Никодим, кнез јудејски.

2. *Он дође Исусу ноћу и рече му: Рави, знамо да си учитељ од Бога дошао; јер нико не може ова знамења творити која ти твориш ако није Бог с њим. *Јн 7, 50; 19, 39.

3. Одговори Исус и рече му: Заиста, заиста ти кажем: *ако се ко не роди одозго, не може видјети Царства Божијега. *1 Пет 1, 23.

4. Рече му Никодим: Како се може човјек родити кад је стар? Еда ли може по други пут ући у утробу матере своје и родити се?

5. Одговори Исус: Заиста, заиста ти кажем: ако се ко не роди *водом и Духом, не може ући у Царство Божије. *Јез 36, 25; Мт 3, 11; Тит 3, 5.

6. Што је *рођено од тијела, тијело је; а што је рођено од Духа, дух је.

*Јн 1, 13.

7. Не чуди се што ти рекох: ваља вам се родити одозго.

8. Дух дише гдје хоће, и глас његов чујеш, а не знаш откуда долази и куда иде: тако је сваки који је рођен од Духа.

9. Одговори Никодим и рече му: Како може то бити?

10. Исус одговори и рече му: Ти си учитељ Израиљев, а то ли не знаш?

11. *Заиста, заиста ти кажем да оно што знамо говоримо и што смо видјели свједочимо, и свједочанство наше не примате. *Јн 1, 18; 7, 16; 8, 28.

12. Кад вам казах оно што је земаљско па не вјерујете, како ћете вјеровати ако вам кажем оно што је небеско?

13. И *нико се није попео на небо осим Онај који сиђе с неба, Син Човјечији који је на небу. *Еф 4, 9.

14. И као што *Мојсеј подиже змију у пустињи, тако треба да се подигне Син Човјечији. *4 Мој 21, 8.

15. Да сваки који вјерује у њега не погине, него да има живот вјечни,

16. *Јер Бог тако завоље свијет да је Сина својега Јединороднога дао, да сваки који вјерује у њега не погине, него да има живот вјечни.

*Рим 5, 8; 8, 32; 1 Јн 4, 9.

17. *Јер не посла Бог Сина својега на свијет да суди свијету, него да се свијет спасе кроз њега. *Јн 12, 47.

18. *Који у њега вјерује не суди му се, а који не вјерује већ је осуђен, јер није вјеровао у име Јединороднога Сина Божијега. *Јн 5, 24.

19. А ово је суд *што је свјетлост дошла на свијет, а људи више завољеше таму неголи свјетлост; јер њихова дјела бијаху зла. *Јн 1, 9-11.

20. Јер *сваки који чини зло мрзи свјетлост и не иде ка свјетлости, да се не разоткрију дјела његова, јер су зла. *Еф 5, 13.

21. А ко истину твори, иде ка свјетлости, да се виде дјела његова, јер су у Богу учињена.

22. Потом дође Исус и ученици његови у јудејску земљу, и ту борављаше с њима *и крштаваше. *Јн 4, 2.

23. А и Јован крштаваше у Енону близу Салима, јер ондје бјеше много воде; и долажаху те се крштаваху.

24. Јер *још не бијаше Јован бачен у тамницу. *Мт 14, 3.

25. Тада настаде распра међу ученицима Јовановим и неким Јудејцем око очишћења.

26. И дођоше Јовану и рекоше му: Рави, онај што бјеше с тобом преко Јордана, *за кога си ти свједочио, ено крштава, и сви иду њему. *Јн 1, 27, 34.

27. Јован одговори и рече: Не може човјек ништа примати ако му не буде дано с неба.

28. Ви ми сами свједочите да рекох: *Нисам ја Христос него сам послан пред њим. *Јн 1, 20, 23, 27.

29. *Ко има невјесту женик је, а пријатељ жеников стоји и слуша га, и радошћу се радује гласу женикову. Ова, дакле, радост моја испуњена је.

*Мт 9, 15; 22, 2.

30. Он треба да расте, а ја да се умањујем.

31. *Који одозго долази над свима је. Који је са земље од земље је, и од земље говори; а који долази с неба над свима је; *Јн 8, 23.

32. *И што је видио и чуо, то свједочи; и свједочанство његово нико не прима. *Јн 3, 11.

33. Који прими свједочанство његово, потврди да је Бог истинит.

34. Јер кога Бог посла, онај ријечи Божије говори: јер *Бог Духа не даје на мјеру. *Јн 1, 16.

35. *Јер Отац љуби Сина, и све је дао њему у руку. *Мт 11, 27; Јн 5, 20.

36. *Ко вјерује у Сина, има живот вјечни; а ако је непослушан Сину, неће видјети живота, него гњев Божији остаје на њему. *Авак 2, 4.

Оглазак Исусов из Југеје. Разговор са Самарјанком на извору Јаковљевом. Вјера Самарјана у Христа. Исијеђење сина царава човјека.

4. **К**ада, дакле, сазнаде Го-спод да су фарисеји чу-ли да Исус више ученика задобија и *крштава него Јован — *Јн 3, 22, 26.

2. Иако сâм Исус не крштаваше него ученици његови, —

3. Остави Јудеју и отиде опет у Галилеју.

4. А ваљало му је проћи кроз Са-марију.

5. Тако дође у град самаријски звани Сихар, близу села *које даде Јаков Јосифу, сину својему.

*1 Мој 48, 22; ИНав 24, 32.

6. А ондје бијаше извор Јаковљев. Исус пак уморан од пута сјеђаше та-ко на извору; бјеше око шестогa часа.

7. Дође жена из Самарије да за-хвати воде. Рече јој Исус: Дај ми да пијем.

8. Јер ученици његови бијаху оти-шли у град да купе хране.

9. Рече му жена Самарјанка: Како ти, који си Јудејац, тражиш од мене жене Самарјанке да пијеш? *Јер се Јудејци не друже са Самарјанима.

*Лк 9, 52.

10. Одговори Исус и рече јој: Кад би ти знала дар Божији, и ко је тај ко-ји ти говори: дај ми да пијем, ти би тражила од њега и дао би ти *воду живу. *Јн 7, 38, 39.

11. Рече му жена: Господе, ни ве-дра немаш, а студенац је дубок; ода-кле ти онда вода жива?

12. Еда ли си ти већи од оца на-шега Јакова, који нам даде овај сту-денац, и он из њега пијаше и синови његови и стока његова?

13. Одговори Исус и рече јој: Сваки који пије од ове воде опет ће ожедњети;

14. А *који пије од воде коју ћу му ја дати неће ожедњети довијека, него вода коју ћу му дати постаће у њему извор воде која тече у живот вјечни.

*Јн 6, 35; 7, 38, 39; Пс 36, 9.

15. Рече му жена: Господе, дај ми ту воду да не жедним и не долазим овамо да захватам.

16. Рече јој Исус: Иди, зови мужа својега, и дођи овамо.

17. Одговори жена и рече: Немам мужа. Рече јој Исус: Добро каза: немам мужа;

18. Јер си пет мужева имала, и сада кога имаш није ти муж; то си право казала.

19. Рече му жена: Господе, видим да си ти пророк.

20. Оци наши клањаху се Богу на гори овој, а ви кажете да је у *Јерусалиму мјесто гдје се треба клањати.

*5 Мој 12, 5; Пс 122.

21. Рече јој Исус: Жено, вјеруј ми да долази час када се нећете клањати Оцу ни на гори овој ни у Јерусалиму.

22. *Ви се клањате ономе што не знате; а ми се клањамо ономе што знамо; † јер је спасење од Јудејаца.

*2 цар 17, 29; † Ис 2, 3.

23. Али долази час, и већ је ту, када ће се истински богомољци клањати Оцу у духу и истини, јер Отац тражи да такви буду они који му се клањају.

24. *Бог је дух; и који му се клањају, у духу и истини треба да се клањају.

*2 Кор 3, 17; Рим 12, 1.

25. Рече му жена: Знам да долази *Месија звани Христос; кад он дође, објавиће нам све.

*Јн 1, 41.

26. Рече јој Исус: Ја сам – који говорим с тобом.

27. И утом дођоше ученици његови, и зачудише се што са женом разговара, али ниједан не рече: шта тражиш, или што говориш са њом?

28. А жена остави свој крчаг и отиде у град и рече људима:

29. Ходите да видите човјека који ми каза све што сам учинила. Да није он Христос?

30. Изиђоше, дакле, из града и пођоше њему.

31. А у међувремену мољаху га ученици његови говорећи: Рави, једи!

32. А он им рече: Ја имам јело да једем за које ви не знате.

33. Тада ученици говораху међу собом: Да му неко не донесе да једе?

34. Исус им рече: Јело је моје да *вршим вољу Онога који ме је послао, и † извршим његово дјело.

*Јн 6, 38; † Јн 17, 4.

35. Не кажете ли ви да су још четири мјесеца па ће настати жетва? Ето, велим вам: подигните очи своје и видите њиве *како се већ жуте за жетву.

*Мт 9, 37; Лк 10, 2.

36. И који жање прима плату, и сабира род за живот вјечни, да се радује заједно и који сије и који жање.

37. Јер у томе је истинита ријеч, да је други који сије, а други који жање.

38. Ја вас послах да жањете гдје се ви нисте трудили; други су се трудили, а ви сте у труд њихов ушли.

39. А из града онога многи од Самарјана повјероваше у њега за ријеч жене која је свједочила: Каза ми све што учиних.

40. Када, дакле, дођоше к њему Самарјани, мољаху га да остане код њих; и остаде ондје два дана.

41. И много их више вјерова за ријеч његову,

42. Те жени говораху: Сад не вјерујемо више због твога казивања, јер *сами смо чули и знамо да је ово заиста Спаситељ свијета, Христос.

*Дап 8, 5-8.

43. А послвије два дана изиђе оданде, и отиде у Галилеју.

44. Јер *сам Исус посвједочи да пророк у својој постојбини нема чисти.

*Мт 13, 57; Мк 6, 4; Лк 4, 24.

45. А када дође у Галилеју, примише га Галилејци, *који бијаху видјели све што учини у Јерусалиму о Празнику, јер и они дођоше на Празник.

*Јн 2, 23.

46. Исус пак дође опет у Кану Галилејску, *гдје претвори воду у вино. И бјеше неки † царев човјек чији син боловаше у Капернауму.

*Јн 2, 1, 9; † Мт 8, 5-13; Лк 7, 1-10.

47. Овај чувши да је Исус дошао из Јудеје у Галилеју, отиде к њему и мољаше га да сиђе и да му исцијели сина; јер бијаше на самрти.

48. Рече му, дакле, Исус: *Ако не видите знаке и чудеса, нећете да повјерујете.

*1 Кор 1, 22.

49. Вели му царев човјек: Господе, дођи док није умрло дијете моје.

50. Рече му Исус: Иди, син твој је жив. И вјерова човјек ријечи коју му рече Исус и пође.

51. А већ док он силажаше, гле, сретоше га слуге његове и јавише му говорећи: Дијете је твоје живо.

52. Тада их упита за час у који му би лакше; и казаше му: Јуче у седми час пусти га грозница.

53. Тада разумје отац да то бјеше у онај час у који му рече Исус: Син твој је жив. И вјерова он и сва кућа његова.

54. Ово је опет *друго знамење које учини Исус дошавши из Јудеје у Галилеју.

*Јн 2, 13.

Исцјељење болесноћа у бањи Виттезди. Христос говори да је једнак Богу Оцу, и о суду и васкрсењу. Свједочанство Јована Крститеља, Бога Оца и Светога Писма.

5. Потом бјеше празник јудејски, и изиђе Исус у Јерусалим.

2. А у Јерусалиму код *Овчијих врата постоји бања, која се јеврејски зове Витезда, и има пет тријемова. *Нем 3, 1.

3. У њима лежаше велико мноштво болесника, слијепих, хромих, сухих, који чекаху да се вода заталаса.

4. Јер анђео Господњи повремено силажаше и узбуркаваше воду; и који би први ушао пошто се узбурка вода, оздравио би, ма од какве болести боловао.

5. А ондје бијаше неки човјек који тридесет и осам година бјеше болестан.

6. Кад видје Исус овога гдје лежи, и разумје да је већ много година болестан, рече му: Хоћеш ли здрав да будеш?

7. Одговори му болесник: Господе, човјека немам, да ме спусти у бању када се узбурка вода; а док ја дођем, други сиђе прије мене.

8. Рече му Исус: *Устани, узми одар свој и ходи!

*Мт 9, 6.

9. И одмах оздрави човјек, и узео одар свој и хођаше. А *тај дан бјеше субота.

*Јн 9, 14; Јер 17, 21.

10. Тада говораху Јудејци исцијеленом: Субота је, није ти допуштено да носиш одар.

11. Он им одговори: Који ме учини здравим он ми рече: Узми одар свој и ходи.

12. А они га запиташе: Ко је тај човјек који ти рече: Узми одар свој и ходи?

13. А излијечени не знађаше ко је; јер се Исус бјеше удаљио због многог народа на ономе мјесту.

14. Потом га нађе Исус у храму и рече му: Ето, постао си здрав, *више не гријеши, да ти се што горе не догоди.

*Јн 8, 11.

15. Човјек отиде и јави Јудејцима да је Исус тај који га учини здравим.

16. И зато гоњаху Јудејци Исуса, и гледаху да га убију, јер чињаше то у суботу.

17. А Исус им одговори: *Отац мој до сада дјела, и ја дјелам. *Јн 9, 4.

18. И зато још више тражаху Јудејци да га убију, не само што нарушаваше суботу, него што и Бога називаше својим Оцем *градећи се једнак Богу. *Јн 10, 30, 33.

19. А Исус одговори и рече им: Заиста, заиста вам кажем: Син не може ништа чинити сâм од себе него што види да Отац чини; јер што Он чини, то исто чини и Син;

20. Јер *Отац љуби Сина, и све му показује што сâм чини; и показаће му већа дјела од ових да се ви чудите. *Јн 3, 35.

21. Јер као што Отац подиже мртве и оживљава, тако и Син које хоће оживљава.

22. Јер *Отац не суди никоме, него је † сав суд дао Сину,

*Дан 7, 13, 14; † Дап 10, 42; 17, 31.

23. Да *сви поштују Сина као што поштују Оца. † Ко не поштује Сина не поштује ни Оца који га је послао.

*Флп 2, 10, 11; † 1 Јн 2, 23.

24. Заиста, заиста вам кажем: *Ко моју ријеч слуша и вјерује Ономе који ме је послао, има живот вјечни, и не долази на суд, *него је прешао из смрти у живот. *Јн 3, 16, 18.

25. Заиста, заиста вам кажем, да долази час, и већ је настао, *када ће мртви чути глас Сина Божијега, и чувши га оживјеће. *Еф 2, 5.

26. Јер као што Отац има живот у себи, тако даде и Сину да има живот у себи;

27. И *даде му власт и да суди, јер је Син Човјечији. *Дан 7, 13, 14; Јн 5, 22.

28. Не чудите се томе, јер долази час у који ће сви који су у гробовима чути глас Сина Божијега,

29. *И изићи ће они који су чинили добро у васкрсење живота, а они који су чинили зло у васкрсење суда.

*Дан 12, 2; Мт 25, 46; 2 Кор 5, 10.

30. *Ја не могу ништа чинити сâм од себе. Како чујем онако судим, и

суд је мој праведан; јер не тражим вољу своју но вољу Оца који ме је послао. *Јн 5, 19.

31. Ако ја свједочим сâм за себе, свједочанство моје није истинито.

32. Други је који свједочи за мене; и знам да је истинито свједочанство којим свједочи за мене.

33. Ви сте послали к Јовану, *и он је посвједочио за истину.

*Јн 1, 19; 27, 32.

34. А ја не примам свједочанство од човјека, него ово говорим да се ви спасете.

35. Он бјеше свјетиљка која гораеше и свијетљаше; а ви хтједосте мало времена да се радујете свјетлости његовој.

36. Али *ја имам свједочанство веће од Јованова; јер дјела која ми даде Отац да их свршим, ова дјела која ја чиним свједоче за мене да ме је Отац послао. *Јн 3, 2; 10, 25, 38; 1 Јн 5, 9.

37. И Отац који ме посла *он је и посвједочио за мене. Нити сте глас његов икада чули, ни лице његово видјели. *Мт 3, 17.

38. И ријеч његову немате да обитава у вама; зато што ви не вјерујете Ономе кога Он посла.

39. Истражујете Писма, јер ви мислите да у њима имате живот вјечни; а управо она свједоче о мени;

40. И нећете да дођете к мени да имате живот.

41. Славу од људи не примам,

42. Него вас познајем да љубави Божије немате у себи.

43. Ја сам дошао у име Оца својега и не примате ме; ако други дође у име своје, њега ћете примити.

44. *Како ви можете вјеровати када примате славу један од другога, а славу која је од јединога Бога не тражите? *Јн 12, 43; 1 Сол 2, 6.

45. Не мислите да ћу вас ја тужити Оцу; *има који вас оптужује, Мојсеј, у кога се ви уздате. *5 Мој 31, 24-27.

46. Јер да вјеровасте Мојсеју, вјеровали бисте и мени; *јер он писа о мени.

*1 Мој 3, 15; 49, 10; 5 Мој 18, 15.

47. А кад његовим Писмима не вјерујете, како ћете вјеровати мојим ријечима?

*Христос храни пет хиљада људи,
и иде по мору. Исус Христос – Хлеб
животи. Неки од ученика напуштају
Христа. Апостол Петар га признаје
за Сина Божије.*

6. Послеје тога *отиде Исус преко Галилејског, Тиверијадског мора.

*Мт 14, 15; Мк 6, 35; Лк 9, 10, 12.

2. И за њим иђаше мноштво народа, јер гледаху знамења његова која чиниаше на болесницима.

3. А Исус изиђе на гору, и ондје сјеђаше са ученицима својим.

4. *А бијаше близу Пасха, празник јудејски.

*Јн 2, 13; 11, 55.

5. Подигнувши Исус очи, и видјевши да мноштво народа долази к њему, рече Филипу: Одакле да купимо хлеба да ови једу?

6. А ово говораше кушајући га, јер сâм знађаше шта ће чинити.

7. Одговори му Филип: Ни за двјеста динара хлеба није им доста, да свако од њих само мало добије.

8. Рече му један од ученика његових, Андреј, брат Симона Петра:

9. Овдје има једно момче које има пет хлебова јечмених и двије рибе. Али шта је то на толико мноштво?

10. А Исус рече: Реците људима да посједају. А бјеше траве много на ономе мјесту. Посједаше, дакле, људи на број око пет хиљада.

11. А Исус узе хлебове, и благодаривши, раздаде ученицима, а ученици онима који бијаху посједали; тако и од риба колико хтједоше.

12. А када се наситише, рече ученицима својим: Скупите преостале комаде, да ништа не пропадне.

13. И сакупише, и напунише дванаест котарица комада од пет хлебова јечмених што преостаде иза оних који су јели.

14. А људи видјевши знамење које учини Исус, говораху: Ово је заиста *Пророк који треба да дође на свијет.

*5 Мој 18, 15.

15. А кад разумије Исус да хоће да дођу да га ухвате и учине царем, он отиде опет на гору сâм.

16. *Када пак наста вече, сиђоше ученици његови на море,

*Мт 14, 23; Мк 6, 47.

17. И ушавши у лађу, пођоше преко мора у Капернаум. И већ бјеше пао мрак, а Исус не бјеше дошао к њима.

18. А море се подизаше од великога вјетра.

19. Пошто су, дакле, веслали око двадесет и пет или тридесет стадија, угледаше Исуса како иде по мору и приближава се лађи, па се препадосше.

20. А он им рече: Ја сâм; не бојте се!

21. И хтједоше га узети у лађу; и одмах се лађа обрете на земљи у коју иђаху.

22. Сутрадан народ који је стајао с оне стране мора, видје да ондје не бјеше друге лађице осим оне једне у коју уђоше ученици његови, и да не уђе Исус са ученицима својим у лађицу него сами ученици његови отидоше;

23. А друге лађице из Тиверијаде дођоше близу онога мјеста гдје једоше хлеб када Господ заблагодари,

24. Када, дакле, видје народ да Исуса не бјеше ондје, ни ученика његових, уђоше и они у лађе, и дођоше у Капернаум тражећи Исуса.

25. И наставши га с оне стране мора, рекоше му: Рави, када си дошао овамо?

26. Исус им одговори и рече: Заиста, заиста вам кажем: не тражите ме што сте знамења видјели, него што сте хљеба јели и наситили се.

27. Трудите се не за јело које пролази, него *за јело које остаје за живот вјечни, које ће вам дати Син Човјечији, јер овога потврди Бог Отац.

*Јн 4, 14.

28. А они му рекоше: Шта да чинимо да бисмо творили дјела Божија?

29. Одговори Исус и рече им: *Ово је дјело Божије да вјерујете у Онога кога Он посла.

*1 Јн 3, 23.

30. А они му рекоше: Какав, дакле, знак ти показујеш да видимо и да ти вјерујемо? Шта ти чиниш?

31. Оцеви наши једоше ману у пустињи, као што је написано: *Хљеб са неба даде им да једу.

*Пс 78, 24.

32. Тада им рече Исус: Заиста, заиста вам кажем: није вам Мојсеј дао хљеб са неба него Отац мој даје вам истинити хљеб са неба;

33. Јер хљеб је Божији онај који силази с неба и даје живот свијету.

34. Тада му рекоше: Господе, дај нам свагда тај хљеб!

35. А Исус им рече: *Ја сам хљеб живота: † који мени долази неће огладњети, и који у мене вјерује неће никад ожедњети.

*Јн 6, 48; † Јн 4, 14; 7, 37.

36. *Него вам рекох: и видјели сте ме, и не вјерујете.

*Јн 6, 26.

37. Све што ми даје Отац мени ће доћи; и онога који долази мени нећу истјерати напоље.

38. Јер сам сишао с неба не да творим вољу своју, *него вољу Оца, који ме посла.

*Јн 4, 34.

39. А ово је воља Оца који ме посла, *да све што ми је дао ништа од то-

га не изгубим, него да то васкрснем у посљедњи дан.

*Јн 10, 28; 17, 12.

40. А ово је воља Оца који ме посла, да сваки који види Сина и вјерује у њега има живот вјечни; и ја ћу га васкрснути у посљедњи дан.

41. Тада гунђаху Јудејци на њега што рече: Ја сам хљеб који сиће с неба,

42. И говораху: *Није ли ово Исус, син Јосифов, коме ми знамо оца и матер? Како, дакле, он говори: С неба сам сишао?

*Лк 4, 22.

43. А Исус им одговори и рече: Не гунђајте међу собом.

44. *Нико не може доћи мени ако га не привуче Отац који ме посла; и ја ћу га васкрснути у посљедњи дан.

*Јн 6, 65.

45. *У Пророцима је написано: И биће сви научени од Бога. Сваки који чује од Оца и научи, долази к мени.

*Ис 54, 13; Јер 31, 34.

46. *Не да је ко видео Оца, осим Онога који је од Бога: он је видео Оца.

*Јн 1, 18.

47. Заиста, заиста вам кажем: *Који вјерује у мене има живот вјечни.

*Јн 3, 16.

48. *Ја сам хљеб живота.

*Јн 6, 35.

49. *Оци ваши једоше ману у пустињи, и помријеше.

*Јн 6, 31.

50. Ово је хљеб који силази с неба: да који од њега једе не умре.

51. Ја сам хљеб живи који сиће с неба; ако ко једе од овога хљеба живјеће вавијек; и *хљеб који ћу ја дати тијело је моје, које ћу ја дати за живот свијета.

*Мк 14, 22; Јев 10, 5, 10.

52. Јудејци се пак препираху међу собом говорећи: Како може овај дати нама тијело своје да једемо?

53. А Исус им рече: Заиста, заиста вам кажем: ако не једете тијело Сина Човјечијега и не пијете крви његове, немате живота у себи.

54. Који једе *моје тијело и пије моју крв има живот вјечни; и ја ћу га васкрснути у посљедњи дан.

*Мт 26, 26-28.

55. Јер тијело моје истинско је јело, а крв је моја истинско пиће.

56. Који једе моје тијело и пије моју крв *у мени пребива и ја у њему. *1 Јн 3, 24.

57. Као што мене посла живи Отац, и као што ја живим због Оца, и онај који једе мене и он ће живјети због мене.

58. Ово је хљеб који сиће с неба: не као што оци ваши једоше мању, и помријеше; који једе хљеб овај живјеће вавијек.

59. Ово рече у синагоги кад учаше у Капернауму.

60. Тада многи од ученика његових, чувши то, рекоше: Ово је тврда бесједа. Ко је може слушати?

61. А Исус, знајући у себи да ученици његови ропћу због тога, рече им: Зар вас ово саблажњава?

62. А шта ако видите Сина Човјечијега да одлази горе гдје је прије био?

63. *Дух је оно што оживљава, тијело не користи ништа. Ријечи које вам ја говорим дух су и живот су.

*2 Кор 3, 6.

64. Али има међу вама неких који не вјерују. Јер знађаше *Исус од почетка који су то што не вјерују, и ко ће га издати.

*Јн 13, 11.

65. И говораше: Зато сам вам *рекао да нико не може доћи к мени ако му не буде дано од Оца мојега.

*Јн 6, 44.

66. Од тада многи од ученика његових отидоше натраг, и више не иђаху с њим.

67. А Исус рече Дванаесторици: Да нећете и ви да одете?

68. Тада му одговори Симон Петар: Господе, коме ћемо отићи? Ти имаш ријечи живота вјечнога.

69. *И ми смо повјеровали и познали да си ти Христос Син Бога живога.

*Мт 16, 16; Јн 1, 49; 11, 27.

70. Исус им одговори: Не изабрах ли ја вас дванаесторицу? И један од вас је ђаво.

71. А говораше за Јуду Симонова Искарота, јер он намјеравао да га изда, иако бјеше један од Дванаесторице.

Намјера Јудејаца да убију Исуса и расије у народу о њему. Христосова бесједа у Храму о Празнику Сјеница.

Мишљење народа и фарисеја о Христу.

7. И послѣје тога хођаше Исус по Галилеји; јер по Јудеји не хтједо да ходи, пошто тражаху Јудејци да га убију.

2. *Бијаше пак близу јудејски празник Сјеница. *3 Мој 23, 34-36.

3. *Тада му рекоше браћа његова: Отиди одавде и иди у Јудеју, да и ученици твоји виде дјела твоја која чиниш;

*Мт 12, 46; Мк 3, 31; Јн 2, 12; Дав 1, 14.

4. Јер нико не чини нешто у тајности, а сâм тражи да је познат. Када тако што чиниш, покажи се свијету.

5. Јер ни браћа његова не вјеровашу у њега.

6. Тада им рече Исус: *Вријеме моје још није дошло, а вријеме је ваше свагда спремно. *Јн 2, 4.

7. *Не може свијет мрзити вас; а мене мрзи јер ја свједочим о њему да су дјела његова зла. *Јн 15, 19.

8. Ви отидите на овај Празник: ја још нећу ићи на овај Празник, јер се моје вријеме још није испунило.

9. Рекавши им ово, остаде у Галилеји.

10. А кад отидоше браћа његова, тада и сâм оде на Празник, не јавно, него као у тајности.

11. А Јудејци га тражаху о Празнику и говораху: Гдје је онај?

12. И бијаху о њему многе препирке у народу: једни говораху да је добар, а други говораху: не, него вара народ.

13. Али нико не говораше јавно о њему *због страха од Јудејаца.

*Јн 9, 22; 12, 42; 19, 38.

14. А већ у половини Празника дође Исус у храм и учаше.

15. *И чуђаху се Јудејци говорећи: Како овај зна књиге а није се учио?

*Мт 13, 54, 56.

16. Тада им одговори Исус и рече: Моја наука није моја, него Онога који ме је послао.

17. Ако хоће ко вољу његову да твори, познаће да ли је ова наука од Бога, или ја сам од себе говорим.

18. Који говори сам од себе, своју славу тражи; а ко тражи славу Онога *који га је послао, тај је истинит и нема у њему неправде.

Јн 5, 41, 44.

19. Није ли Мојсеј дао вама Закон? И *нико од вас не извршава Закон. † Зашто тражите да ме убијете?

*Рим 2, 17-24; † Јн 5, 16, 18.

20. Одговори народ и рече: *Демон је у теби; ко тражи да те убије?

*Јн 8, 48, 52; 10, 20.

21. Одговори Исус и рече им: Једно дјело учиних, и сви се дивите томе.

22. Мојсеј вам је дао *обрезање, не што је оно од Мојсеја, него од отаца, и у суботу обрезујете човјека.

*1 Мој 17, 10-12; 3 Мој 12, 3.

23. Ако у суботу човјек прима обрезање, па се тиме не нарушава Закон Мојсејев, зашто се на мене гњевите што цијелога човјека излијечих у суботу?

24. Не судите по изгледу, него праведан суд судите.

25. Тада говораху неки од Јерусалимљана: Није ли то онај кога траже да убију?

26. И гле, говори слободно и ништа му не веле. Да стварно не дознаше наши главари да је он заиста Христос?

27. Али овога знамо откуда је; а Христос када дође, нико неће знати откуда је.

28. Тада Исус повика у храму учећи и говорећи: И познајете ме и знате откуда сам; и сам од себе нисам дошао, него је истинит Онај који ме посла, којег ви не знате.

29. *Ја га знам, јер од њега јесам, и Он ме посла.

*Мт 11, 27.

30. Тада тражаху да га ухвате, и *нико не метну на њега руку, јер још не бјеше дошао час његов.

*Јн 8, 20.

31. А *од народа многи повјероваше у њега, и говораху: Када дође Христос, зар ће више знамења чинити него овај што учини?

*Јн 8, 30.

32. Чуше фарисеји да народ о њему тако говори, и послаше фарисеји и првосвештеници слуге да га ухвате.

33. Тада Исус рече: *Још мало времена сам са вама, па идем Ономе који ме је послао.

*Јн 13, 33.

34. *Тражићете ме и нећете ме наћи; и гдје сам ја, ви не можете доћи.

*Јн 8, 21.

35. А Јудејци рекоше међу собом: Куда овај намјерава да иде, а да га ми нећемо наћи? Не мисли ли ући у расијање јелинско и учити Јелине?

36. Шта значи ова ријеч коју рече: Тражићете ме и нећете наћи; и гдје сам ја, ви не можете доћи?

37. *А у посљедњи велики дан Празника стајаше Исус и повика говорећи: † Ко је жедан нека дође мени и пије!

*3 Мој 23, 36; † Јн 4, 10; Ис 55, 1; Отк 22, 17.

38. Који у мене вјерује, као што Писмо рече, *из утробе његове потећи ће ријеке воде живе.

*Ис 44, 3; 58, 11.

39. А ово рече о Духу кога требаше да приме они који вјерују у име његово, јер *Дух Свети још не бјеше дат, зато што Исус још не бјеше прослављен.

*Јн 16, 7.

40. А многи од народа, чувши ту ријеч, говораху: Ово је заиста *Пророк.

*5 Мој 18, 15; Јн 6, 14.

41. Други говораху: Ово је Христос. А једни говораху: Зар ће Христос доћи *из Галилеје? *Јн 1, 46.

42. *Зар не рече Писмо да ће Христос доћи од сјемена Давидова и из села Витлејема гдје бјеше Давид?

*Мих 5, 2; Мт 2, 5, 6.

43. Тако *настаде раздор у народу због њега. *Јн 9, 16.

44. А *неки од њих хтједоше да га ухвате; али нико не метну руку на њега. *Јн 7, 30.

45. Дођоше пак слуге првосвештеницима и фарисејима, и они им рекоше: Зашто га не доведосте?

46. Слуге одговорише: Никада човјек није тако говорио као овај човјек.

47. Тада им одговорише фарисеји: Зар сте се и ви преварили?

48. Вјерова ли ко у њега од главарâ или од фарисеја?

49. Него народ овај који не зна Закон, проклет је!

50. Рече им *Никодим, који му је долазио ноћу и бјеше један од њих:

*Јн 3, 1, 2.

51. Еда ли Закон наш суди човјеку докле га најприје не саслуша и дозна шта чини?

52. Одговорише му и рекоше: Да ниси и ти из Галилеје? Испитај и види да пророк *из Галилеје не долази.

*Јн 7, 41.

53. И отидоше сваки дому своме.

Суд о жени ухваћеној у прелјуби.

Христос – свјетлости свијетла.

Свједочанство Очево и наука од Оца.

Истина ће вас ослободити!

Јудејци робови тријеха, недостойна дјеча Авраамова; њихов је отац ђаво.

Јудејци руже Исуса.

8. А Исус отиде на Маслинску гору.

2. И ујутру опет дође у храм, и сав народ долажаше к њему; и сједе и учаше их.

3. А књижевници и фарисеји доведоше жену ухваћену у прелјуби, и поставише је на средину.

4. И рекоше му: Учитељу, ова жена је ухваћена у прелјуби на дјелу;

5. *А Мојсеј нам у Закону заповједи да такве каменујемо. Ти, дакле, шта велиш? *3 Мој 20, 10.

6. Ово пак рекоше искушавајући га да би га имали за што окривити. А Исус сагнувши се доље, писаше прстом по земљи.

7. А кад га упорно питаху, исправи се и рече им: *Који је међу вама без гријеха нека први баци камен на њу. *Рим 2, 1.

8. Па се опет саже доље и писаше по земљи.

9. А они чувши то, и *покарани од своје савјести, излажаху један по један, почевши од старјешина до посљедњих; и остаде Исус сâм и жена стојећи на средини. *Рим 2, 22.

10. А када се Исус исправи, и не видјевши никога до саму жену, рече јој: Жено, гдје су они што те тужаху? Зар те нико не осуди?

11. А она рече: Нико, Господе. А Исус јој рече: Ни ја те не осуђујем; иди, и *од сада више не гријеши.

*Јн 5, 14.

12. Исус им опет рече, говорећи: *Ја сам свјетлост свијету; ко иде за мнош неће ходити у тами, него ће имати свјетлост живота.

*Јн 1, 5, 9; Ис 49, 6; Мт 5, 14-16.

13. Тада му рекоше фарисеји: Ти сâм за себе свједочиш; свједочанство твоје није истинито.

14. Исус одговори и рече им: *Ако ја и свједочим за самога себе, истинито је свједочанство моје, јер † знам откуда дођох и куда идем; а ви не знате откуда долазим и куда идем.

*Јн 5, 31; † Јн 7, 28.

15. Ви судите по тијелу, ја не судим никоме.

16. Али ако ја и судим, суд је мој истинит, јер *нисам сâм него ја и Отац који ме посла. *Јн 8, 29.

17. А и *у Закону вашем стоји написано да је свједочанство двојице људи истинито. *5 Мој 19, 15.

18. Ја сам онај који свједочи за себе, и свједочи за мене Отац који ме посла.

19. Тада му говораху: Гдје је Отац твој? Исус одговори: Не знате ни мене ни Оца мојега; *кад бисте знали мене, знали бисте и Оца мојега.

*Јн 14, 7.

20. Ове ријечи каза Исус код ризнице кад учаше у храму; и *нико га не ухвати, јер још не бјеше дошао час његов. *Јн 7, 30.

21. А Исус им поново рече: Ја идем, и *тражићете ме; и помријећете у гријеху своме; куд ја идем ви не можете доћи. *Јн 7, 34; 13, 33.

22. Тада рекоше Јудејци: Да се неће сâм убити, јер говори: куд ја идем ви не можете доћи?

23. И рече им: *Ви сте одоздо, ја сам одозго; ви сте од овога свијета, ја нисам од овога свијета. *Јн 3, 31.

24. Зато вам и рекох да ћете помријети у гријесима својим; јер ако не повјерујете да Ја јесам, помријећете у гријесима својим.

25. Тада му говораху: Ко си ти? И рече им Исус: Почетак, што вам и кажем.

26. Много имам о вама говорити и судити; али Онај који ме посла истинит је, и ја говорим у свијету оно што чух од њега.

27. И не разумјеше да им говори за Оца.

28. А Исус им рече: Кад *подигнете Сина Човјечијега, онда ћете дознати да Ја јесам, и да ништа сâм од себе не чиним; него како ме научи Отац мој, онако говорим. *Јн 3, 14; 12, 32.

29. И Онај који ме посла са мном је. *Не остави Отац мене сама; јер ја свагда чиним што је њему угодно.

*Јн 8, 16.

30. Кад он ово говораше, *многи повјероваше у њега. *Јн 7, 31.

31. Тада Исус говораше оним Јудејцима који су му повјеровали: *Ако ви останете у науци мојој, заиста сте моји ученици; *Јн 15, 7.

32. И познаћете истину, и истина ће вас ослободити.

33. Одговорише му: *Ми смо сјеме Авраамово, и никад никоме нисмо робовали. Како ти говориш: постаћете слободни? *Мт 3, 9.

34. Исус им одговори: Заиста, заиста вам кажем *да свако који чини гријех роб је гријеху. *Рим 6, 16, 20.

35. А роб не остаје у кући вавијек, син остаје вавијек.

36. Ако вас, дакле, Син ослободи, заиста ћете бити слободни.

37. Знам да сте сјеме Авраамово; али тражите да ме убијете, јер моја ријеч нема мјеста у вама.

38. Ја говорим што сам видио од Оца својега, и ви, дакле, чините што сте видјели од оца вашега.

39. Одговорише и рекоше му: Отац наш је Авраам. Исус им рече: Да сте дјеца Авраамова, чинили бисте дјела Авраамова.

40. А сада тражите да убијете мене, човјека који сам вам казао истину, коју чух од Бога. То Авраам није чинио.

41. Ви чините дјела оца својега. Тада му рекоше: Ми нисмо рођени од блуда; једнога оца имамо – Бога.

42. А Исус им рече: Кад би Бог био отац ваш, љубили бисте мене; јер ја од Бога изиђох и дођох; јер нисам дошао сâм од себе, него ме Он посла.

43. Зашто не разумијете говор мој? *Јер не можете да слушате ријеч моју. *1 Кор 2, 14.

44. *Вама је отац ђаво, и жеље оца својега хоћете да чините; он бјеше † човјекоубица од почетка, и не стоји у истини, јер нема истине у њему; кад говори лаж, своје говори, јер је он лажа и отац лажи.

*1 Јн 3, 8-10; † 1 Мој 3, 4, 19.

45. А мени не вјерујете, јер ја истину говорим.

46. *Који ме од вас кори за гријех? Ако ли истину говорим, зашто ми ви не вјерујете?

*2 Кор 5, 21; 1 Пет 2, 22; 1 Јн 3, 5; Јев 4, 15.

47. Онај који је од Бога ријечи Божије слуша; зато ви не слушате, јер нисте од Бога.

48. А Јудејци одговорише и рекоше му: Не кажемо ли ми добро да си ти Самарјанин, и *да је демон у теби?

*Јн 7, 20.

49. Исус одговори: У мени демона нема, него поштујем Оца својега; а ви ме срамотите.

50. А *ја не тражим славе своје; постоји Онај који тражи и суди.

*Јн 5, 41.

51. Заиста, заиста вам кажем: Ко одржи ријеч моју *неће видјети смрти вавијек.

*Јн 6, 40, 47.

52. Тада му рекоше Јудејци: Сада знамо да је демон у теби. Авраам умрије и пророци, а ти говориш: ко одржи ријеч моју неће окусити смрти вавијек.

53. Еда ли си ти већи од оца нашега Авраама, који умрије? И пророци помријеше. Ко се ти сâм правиш?

54. А Исус одговори: Ако ја прослављам самога себе, слава је моја ништа. Отац је мој онај који ме прославља, за кога ви говорите да је Бог ваш,

55. И *не познајете га, а ја га знам. И ако речем да га не знам, бићу лажа као и ви. Него га знам, и ријеч његову држим.

*Јн 7, 28, 29.

56. Авраам, отац ваш, био је рад да види дан мој; и видје и обрадова се.

57. А Јудејци му рекоше: Још немаш ни педесет година, а Авраама си видио?

58. А Исус им рече: Заиста, заиста вам кажем: *прије него Авраам настаде, Ја јесам.

*Јн 1, 1, 2.

59. Тада *узеше камење да баце на њега; а Исус се сакри, и изиђе из храма па прође између њих и тако отиде.

*Јн 10, 31.

*Христос исијељује у субоју
слијепог од рођења.*

Фарисеји и синагошани исијељенога.

9. И пролазећи видје човјека слијепа од рођења.

2. И запиташе га ученици његови говорећи: Рави, ко сагријеш, овај или родитељи његови, те се роди слијеп?

3. Исус одговори: Не сагријеш ни он ни родитељи његови, *него да се јаве дјела Божија на њему.

*Јн 11, 4.

4. *Мени ваља чинити дјела Онога који ме посла, док је дан. † Долази ноћ кад нико не може радити.

*Јн 5, 17; † Јер 13, 16.

5. Док сам у свијету, *свјетлост сам свијету.

*Јн 8, 12; 12, 35.

6. Рекавши ово, *плуну на земљу и начини блато од плувачке, и помаза блатом очи слијепоме.

*Мк 8, 23.

7. И рече му: Иди умиј се у бањи Силоамској, што преведено значи: послан. Он оде, дакле, и уми се, и дође гледајући.

8. А сусједи и они који га бијаху видјели прије да бјеше слијеп говораху: Није ли ово онај што је сједио и просио?

9. Једни говораху да је он, а други да је налик на њега. Он говораше: Ја сам.

10. Тада му говораху: Како ти се отворише очи?

11. Он одговори и рече: Човјек који се зове Исус начини блато, и помаза очи моје, и рече ми: иди у бању Силоамску и умиј се. И кад отидох и умих се, прогледах.

12. Тада му рекоше: Гдје је он? Рече: Не знам.

13. Онда њега, некадашњег слијепца, одведоше фарисејима.

14. А бјеше субота кад Исус начини блато и отвори му очи.

15. А фарисеји га тада опет питаху како прогледа. А он им рече: Блато ми метну на очи, и умих се и видим.

16. Тада говораху неки од фарисеја: Није овај човјек од Бога, јер не светкује суботу. Други говораху: Како може човјек грјешан таква знамења чинити? И *наста раздор међу њима. *Јн 7, 43.

17. Опет рекоше слијепом: Шта ти велиш за онога што отвори очи твоје? А он рече: Пророк је.

18. Тада Јудејци не вјероваше за њега да је био слијеп и прогледао, док не дозваше родитеље тога што је прогледао.

19. И запиташе их говорећи: Је ли ово син ваш за кога ви кажете да се роди слијеп? Како, дакле, сада види?

20. А родитељи његови одговорише им и рекоше: Знамо да је ово син наш, и да се роди слијеп;

21. А како сада види не знамо, или ко му отвори очи ми не знамо; сâм је већ одрастао, питајте њега, нека сâм каже за себе.

22. Ово рекоше родитељи његови јер се *бојаху Јудејаца; јер се Јудејци већ бијаху договорили да буде одлучен од синагоге ко год њега призна за Христа. *Јн 7, 13; 12, 42.

23. Зато рекоше родитељи његови: Одрастао је, њега питајте.

24. Тада по други пут дозваше човјека који је био слијеп, и рекоше му:

*Подај славу Богу, ми знамо да је онај човјек грјешан. *И Нав 7, 19.

25. А он одговори и рече: Је ли грјешан, не знам; једно знам — да ја бијах слијеп, и сада видим.

26. Тада му опет рекоше: Шта ти учини? Како отвори очи твоје?

27. Одговори им: Већ вам казах и не слушасте. Шта опет хоћете да чујете? Да нећете и ви да постанете ученици његови?

28. Они га изгрдише и рекоше: Ти си ученик његов, а ми смо ученици Мојсејеви.

29. Ми знамо да је Мојсеју говорио Бог; а овога не знамо откуда је.

30. Одговори човјек и рече им: У томе и јесте чудо што ви не знате откуда је, а он отвори очи моје.

31. А знамо да *Бог не слуша грјешнике; него ако ко Бога поштује и вољу његову твори, тога слуша.

*Пс 66, 18; Прс 15, 29; Ис 1, 15.

32. Откако је вијека није се чуло да ико отвори очи рођеноме слијепом.

33. *Кад он не би био од Бога, не би могао ништа чинити. *Јн 9, 16.

34. Одговорише и рекоше му: *Ти си се родио сав у грјесима, па ти нас да учиш? И истјераше га напоље.

*Јн 9, 2.

35. Чу Исус да га истјераше напоље, па нашавши га рече му: Вјерујеш ли ти у Сина Божијега?

36. Он одговори и рече: А ко је он, Господе, да у њега вјерујем?

37. А Исус му рече: И видео си га и онај *који говори с тобом, тај је.

*Јн 4, 26.

38. А он рече: Вјерујем, Господе! И поклони му се.

39. И рече Исус: За суд ја дођох у овај свијет, *да виде који не виде, и који виде да постану слијепи.

*Мт 13, 11-15.

40. И чуше ово неки од фарисеја који бијаху са њим, и рекоше му: Еда ли смо и ми слијепи?

41. Рече им Исус: Кад бисте били слијепи, не бисте имали гријеха; а сада кажете: видимо, тако ваш гријех остаје.

*О Добром Пастиру и његову стаду.
Христос у тријему Соломонова
храма о Празнику обновљења
огиовара Јудејцима о Оцу и себи.
Оглазак преко Јоргана.*

10. Заиста, заиста вам кажем: Ко не улази на врата у тор овчији него прелази на другом мјесту, он је крадљивац и разбојник.

2. А који улази на врата пастир је овцама.

3. Њему вратар отвара, и овце глас његов слушају, и своје овце зове по имену, и изводи их;

4. И када своје овце истјера, иде пред њима, и овце иду за њим, јер познају глас његов.

5. А за туђином неће поћи, него ће побјећи од њега, јер не познају глас туђинаца.

6. Ову причу каза им Исус, али они не разумјеше шта бијаше то што им говораше.

7. Тада им рече Исус опет: Заиста, заиста вам кажем: ја сам врата овцама.

8. Сви који год дођоше прије мене крадљивци су и разбојници; али их овце не послушаше.

9. Ја сам врата; ако ко уђе кроза ме спашће се, и ући ће и изићи ће, и пашу ће наћи.

10. Крадљивац не долази за друго него да украде и закоље и упропасти. Ја дођох да живот имају и да га имају у изобиљу.

11. Ја сам *пастир добри. Пастир добри † живот свој полаже за овце.

*Пс 23; Ис 40, 11; Јез 34, 11-23;

† Јн 15, 13; Јев 13, 20.

12. А најамник, који није пастир, коме овце нису своје, види вука гдје долази, и оставља овце, и бјежи; и вук разграби овце и распуди их.

13. А најамник бјежи, јер је најамник и не мари за овце.

14. Ја сам пастир добри и *познајем своје, и моје мене познају.

*2 Тим 2, 19.

15. *Као што Отац познаје мене и ја Оца; и живот свој полажем за овце.

*Мт 11, 27.

16. И друге овце имам које нису из овога тора, и те ми ваља привести, и чуће глас мој, и биће једно стадо и један пастир.

17. Зато ме Отац љуби, јер ја живот свој полажем да га опет узмем.

18. Нико га не узима од мене, него га ја сам од себе полажем. *Власт имам положити га и власт имам опет узети га. Ову заповијест примих од Оца свога.

*Јн 5, 26.

19. *Тада опет настаде раздор међу Јудејцима због ових ријечи.

*Јн 7, 43; 9, 16.

20. А многи од њих говораху: *У њему је демон, и махнита. Што га слушате?

*Јн 7, 20; Мк 3, 21.

21. Други говораху: Ово нису ријечи бјесомучника. Зар може демон слијепима очи отворати?

22. А бијаше тада Празник* обновљења храма у Јерусалиму, и бијаше зима.

*1 Мак 4, 38-59.

23. И ходаше Исус у храм *по тријему Соломонову.

*Дан 3, 11.

24. И Јудејци га опколише и говораху му: Докле ћеш мучити душе наше? Ако си ти Христос, кажи нам отворено.

25. Исус им одговори: Рекох вам па не вјерујете. *Дјела која творим ја у име Оца својега, она свједоче о мени,

*Јн 5, 36.

26. Али *ви не вјерујете; јер нисте од оваца мојих, као што вам рекох.

*Јн 8, 47.

27. *Овце моје слушају глас мој, и ја њих познајем, и за мноштво иду.

*Јн 10, 4; Пс 95, 7.

28. И ја им дајем живот вјечни, и никад неће изгинути, и нико их неће отети из руке моје.

29. Отац мој који ми их је дао већи је од свију; и нико их не може отети из руке Оца мојега.

30. Ја и Отац једно смо.

31. А *Јудејци опет подигоше камене да га каменују.

*Јн 8, 59.

32. Исус им одговори: Многа добра дјела показах вам од Оца својега, за које од тих дјела ме каменујете?

33. Одговорише му Јудејци говорећи: Не каменујемо те за добро дјело, него за хулу, што се ти, човјек будући, *правиш Бог.

*Јн 5, 18.

34. Одговори им Исус: Није ли написано у Закону вашем: *Ја рекох: богови сте?

*Пс 82, 6.

35. Кад оне назва боговима, којима ријеч Божија би дата, а Писмо се не може *укинути,

*Мт 5, 17.

36. Како ви говорите ономе кога Отац посвети и посла на свијет: хулиш, *зато што рекох: ја сам Син Божији?

*Јн 5, 7-20.

37. Ако не творим дјела Оца својега, не вјерујте ми.

38. Ако ли творим, иако мени не вјерујете, дјелима вјерујте, да познате и вјерујете да је Отац у мени и ја у њему.

39. Тада опет *тражаху да га ухвате; али им се † измаче из руку.

*Јн 8, 59; † Лк 4, 30.

40. И отиде опет преко Јордана на мјесто *гдје Јован најприје крштавахе; и остаде ондје.

*Јн 1, 28.

41. И многи дођоше к њему и говораху: Јован не учини ниједно знамење, али све што каза Јован за овога истина бјеше.

42. И многи вјероваше у њега ондје.

Повратак у Јудеју. Лазарево васкрсење. Дојовор поплава свештеничких да убију Исуса.

Предсказивање Кајафино о искупиој смрти Исусовој.

11. Б^ијаше пак неки болестник, Лазар из Витаније, из села *Марије и Марте, сестре њезине.

*Лк 10, 38, 39.

2. *А Марија, чији брат Лазар боловаше, бјеше она која помаза Господа мирисом и обриса ноге његове својом косом.

*Јн 12, 3.

3. Онда сестре послаше к њему говорећи: Господе, ево болује онај кога ти љубиш.

4. А када чу Исус, рече: Ова болест није на смрт, *него на славу Божију, да се Син Божији прослави кроз њу.

*Јн 9, 3.

5. А Исус љубљаше Марту и сестру њезину и Лазара.

6. Па када чу да је болестан, тада остаде два дана на мјесту гдје бјеше.

7. Послије тога рече ученицима: Хајдемо опет у Јудеју.

8. Рекоше му ученици: Рави, *сад Јудејци тражаху да те каменују, па зар опет идеш онамо?

*Јн 10, 31.

9. Исус одговори: Није ли дванаест часова у дану? *Ко дану иде не спотиче се, јер види свјетлост овога свијета;

*Јн 9, 4, 5.

10. А *ко иде ноћу спотиче се, јер нема свјетлости у њему.

*Јн 12, 35.

11. Ово каза, и потом им рече: Лазар, пријатељ наш, *заспао је, но идем да га пробудим.

*Мт 9, 24.

12. Онда рекоше ученици његови: Господе, ако је заспао, устаће.

13. А Исус им бјеше рекао за смрт његову, они пак мишљаху да говори о починку сна.

14. Тада им Исус рече отворено: Лазар умрије.

15. И мило ми је због вас што нисам био ондје, да вјерујете; него хајдемо њему.

16. Онда *Тома, звани Близанац, рече осталим ученицима: Хајдемо и ми да помремо с њим. *Јн 20, 24-28.

17. Када пак дође Исус, нађе га, а он већ четири дана у гробу.

18. А Витанија бјеше близу Јерусалима око петнаест стадија.

19. И многи од Јудејаца бијаху дошли Марти и Марији да их тјеше за братом њиховим.

20. Када пак Марта чу да Исус долази, изиђе пред њега, а Марија сједјаше дома.

21. Онда рече Марта Исусу: Господе, да си ти био овдје, не би умро брат мој.

22. Али и сада знам, да што год заиштеш у Бога, даће ти Бог.

23. Рече јој Исус: Васкрснуће брат твој.

24. Марта му рече: *Знам да ће васкрснути о васкрсењу у посљедњи дан. *Лк 14, 14; Јн 5, 29.

25. Исус јој рече: Ја сам васкрсење и живот; који вјерује у мене ако и умре, живеће.

26. И сваки који живи и вјерује у мене *неће умријети вавијек. Вјерујеш ли ово? *Јн 8, 51.

27. Рече му: Да, Господе! *Ја вјерујем да си ти Христос Син Божији који долази у свијет.

*Јн 6, 69; Мт 16, 16.

28. И ово рекавши, отиде те зовну тајно Марију, сестру своју, рекавши: Учитељ је дошао и зове те.

29. Она, како чу, устаде брзо и отиде к њему.

30. Јер Исус још не бјеше дошао у село, него бијаше на ономе мјесту гдје га сретe Марта.

31. А Јудејци, који бијаху са њом у кући и тјешаху је, кад видјеше Марију да брзо устаде и изиђе, пођоше за њом говорећи да иде на гроб да плаче ондје.

32. А Марија, чим дође гдје бјеше Исус и видје га, паде пред ноге њего-

ве говорећи му: Господе, да си ти био овдје, не би умро мој брат.

33. Онда Исус, кад је видје гдје плаче, и гдје плачу Јудејци који дођоше с њом, потресе се у духу и сам се узбуди,

34. И рече: Гдје сте га метнули? Рекоше му: Господе, дођи да видиш.

35. Исусу ударише сузе.

36. Онда Јудејци говораху: Гле како га љубљаше!

37. А неки од њих рекоше: *Не могаше ли овај који отвори очи слијепоме учинити да и овај не умре?

*Јн 9, 7.

38. А Исус се опет потресе у себи, и дође на гроб. А то бијаше пећина, и камен лежаше на њој.

39. Исус рече: Склоните камен! Рече му Марта, сестра умрлога: Господе, већ заудара; јер је четири дана у гробу.

40. Рече јој Исус: Не рекох ли ти да ако вјерујеш, *видјећеш славу Божију? *Јн 11, 4, 23.

41. Тада склонише камен гдје лежаше мртавац. А Исус подиже очи горе, и рече: Оче, благодарим ти што си ме услишио!

42. А ја знадох да ме свагда слушаш; него рекох народа ради који овдје стоји, да вјерују да си ме ти послао.

43. И ово рекавши, викну громким гласом: Лазаре, изиђи напоље!

44. И изиђе умрли увијен по рукама и ногама погребним повојима, и лице му убрусом повезано. Исус им рече: Раздријешите га и пустите нека иде.

45. Онда многи од Јудејаца који бијаху дошли Марији, видјевши шта учини Исус, повјероваше у њега.

46. Неки пак од њих отидоше фарисејима и казаше им шта учини Исус.

47. Онда *првосвештеници и фарисеји сабраше Синедрион, и говораху: Шта да радимо? Овај човјек чини многа знамења. *Мт 26, 3, 4.

48. Ако га оставимо тако, сви ће повјеровати у њега, па ће доћи Римљани и узети нам и земљу и народ.

49. А један од њих, по имену Кајафа, који оне године бјеше првосвештеник, рече им: Ви не знате ништа;

50. Нити помишљате да је за нас боље да један човјек умре за народ, а не да сав народ пропадне.

51. А ово не рече сâм од себе, него будући првосвештеник оне године, прорече да ће Исус умријети за народ;

52. И не само за народ, *него и да расијану дјецу Божију сабере у једно. *Јн 10, 16.

53. Од тога, дакле, дана договорише се да га убију.

54. А Исус не хођаше више јавно међу Јудејцима, него отиде оданде у крај близу пустиње, у град звани *Јефрем, и ондје борављаше са ученицима својим. *2 Сам 13, 23; 1 Мак 11, 34.

55. А бјеше близу Пасха јудејска, и многи из цијеле земље отидоше у Јерусалим прије Пасхе да се очисте.

56. Тада тражаху Исуса, и стојећи у храму говораху међу собом: Шта вам се чини, да неће доћи на Празник?

57. А првосвештеници и фарисеји бијаху издали заповијест, ако ко дозна гдје је, нека јави да га ухвате.

*Помазивање Исусово у Витанији.
Свечани улазак Христџов у Јерусалим.
О џшеничном зрну. Глас са неба. О
смрти Христџовој и џоразу сатџане.
Вјера у Христа као Свејџлостџ
свијџту и невјера Јудејаца.*

12. А Исус на шест дана прије Пасхе дође у Витанију *гдје бјеше Лазар који умрије, кога он подиже из мртвих.

*Јн 11, 1, 43.

2. *Онџе му пак зготовише вечеру, и Марта служаше, а Лазар бјеше један од оних што сјеђаху са њим за трпезом. *Мт 26, 6; Мк 14, 3.

3. А Марија узевши литру правогардова скупџџенога мириса, помаза ноге Исусове, и обриса косом својом ноге његове; а куђа се напуни мириса од мира.

4. Онда рече један од ученика његових, Јуда Симонов Искарџотски, који га намјераваше издати:

5. Зашто се ово миро не продаде за триста динара и не даде сиромасима?

6. А ово не рече што му бјеше стало до сиромаша, него што бјеше лопов, и *имаше кесу, и узимаше што се меташе у њу. *Јн 13, 29.

7. А Исус рече: Остави је! Она је то сачувала за дан мојега погребџа;

8. Јер *сиромаше свагда имате са собом, а мене немате свагда.

*5 Мој 15, 11.

9. Дознаде пак многи народ из Јудеје да је онџе и дођоше не само ради Исуса, него и да виде Лазара кога он подиже из мртвих.

10. А првосвештеници се договорише да и Лазара убију;

11. Јер многи од Јудејаца долажаху због њега и вјероваху у Исуса.

12. *Сутрадан многи народ који бјеше дошао на Празник, чувши да Исус долази у Јерусалим,

*Мт 21, 1-11; Мк 11, 1-10; Лк 19, 29-40.

13. Узеше гране од палми и изиђоше му у сртење и клицаху: *Осана! Благословен који долази у име Господње, цар Израџиљев! *Пс 118, 25, 26.

14. А Исус наставши магаре, усједџе на њега, као што је писано:

15. *Не бој се, кђери Сионова, ево цар твој долази сједећи на магарету.

*Зах 9, 9; Ис 62, 11; Мт 21, 5.

16. Али ово не разумџеше испрва ученици његови, него када се просла-

ви Исус, онда се сјетише да ово бјеше за њега писано, и да му ово учинише.

17. А свједочаше народ који бјеше с њим када Лазара позва из гроба и подиже га из мртвих.

18. Због тога му и изиђе народ у сретање, јер чу да је он учинио ово знамење.

19. А фарисеји рекоше међу собом: *Видите како ништа не помаже. Ето, свијет оде за њим. *Јн 11, 48.

20. А бијаху и неки Јелини међу онима који дођоше да се поклоне о Празнику.

21. Они, дакле, приступише Филипу, *који бјеше из Витсаиде Галилејске, и мољаху га говорећи: Господине, хоћемо да видимо Исуса.

*Јн 1, 44.

22. Дође Филип и каза Андреју, а опет Андреј и Филип казаше Исусу.

23. А Исус им одговори говорећи: Дошао је час да се прослави Син Човјечији.

24. Заиста, заиста вам кажем: ако зрно пшенице паднувши на земљу не умре, онда једно остане; *ако ли умре, род многи доноси.

*Рим 14, 9; 1 Кор 15, 36.

25. *Који воли живот свој изгубиће га, а ко мрзи живот свој на овоме свијету сачуваће га за живот вјечни.

*Мт 10, 39; 16, 25; Лк 17, 33.

26. Ко мени служи, за мноме нека иде, и *гдје сам ја, ондје ће и слуга мој бити; и ко мени служи, томе ће дати почаст Отац мој. *Јн 14, 3; 17, 24.

27. *Сад је душа моја узбуђена, и шта да речем? Оче, спаси ме од часа овога; али зато дођох за час овај.

*Мт 26, 38.

28. Оче, прослави име своје! Тада глас дође с неба: И прославих, и опет ћу прославити!

29. А народ који стајаше, када то чу, говораше да је гром загрмио; а други говораху: Анђео му је говорио.

30. Исус одговори и рече: *Овај глас није био мене ради но вас ради.

*Јн 11, 42.

31. Сад је суд овоме свијету; сад ће *кнез овога свијета бити избачен напоље.

*Лк 10, 18; Јн 14, 30; 16, 11.

32. И *када ја будем подигнут са земље, све ћу привући себи. *Јн 8, 28.

33. А ово говораше указујући каковом ће смрћу умријети.

34. Народ му одговори: *Ми чусмо из Закона да Христос остаје вавијек; и како ти говориш да се Сину Човјечијему ваља подигнути? Ко је тај Син Човјечији?

*Пс 110, 4; Дан 7, 14.

35. А Исус им рече: Још је мало времена *свјетлост са вама; идите док свјетлост имате да вас тама не обузме; а ко иде по таме не зна куда иде.

*Јн 8, 12; 11, 10.

36. Док свјетлост имате вјерујте у свјетлост, да budete *синови свјетлости. Рекавши ово, Исус отиде и сакри се од њих.

*Еф 5, 8.

37. Јер иако је учинио толика знамења пред њима, не вјеровашу у њега;

38. Да се испуни ријеч Исаије пророка који рече: *Господе, ко вјерова проповједи нашој? И рука Господња коме се откри?

*Ис 53, 1; Рим 10, 16.

39. Зато не могаху вјеровати, јер опет рече Исаија:

40. Заслијепио је очи њихове и окаменио срца њихова, да не виде очима ни срцем разумију, и не обратe се да их исцјелим.

41. Ово рече Исаија *када видје славу његову и говораше о њему. *Ис 6, 1.

42. Али и од старјешина многи вјероваше у њега; но због фарисеја не признаваху, да не буду *искључени из синагоге;

*Јн 9, 22.

43. Јер *завољеше више славу људску него славу Божију. *Јн 5, 44.

44. А Исус повика и рече: Ко вјерује у мене, не вјерује у мене, него у Онога који ме је послао.

45. И *ко види мене, види Онога који ме је послао. *Јн 14, 9.

46. *Ја у свијет дођох као свјетлост, да свако ко вјерује у мене не остане у тами. *Јн 8, 12; 12, 35.

47. И ко чује моје ријечи и не вјерује, ја му не судим; јер *не дођох да судим свијету, него да спасем свијет. *Јн 3, 17; Лк 9, 56.

48. Ко одбацује мене, и не прима ријечи моје, има себи судију: ријеч коју ја говорих, она ће му судити у посљедњи Дан.

49. Јер ја не говорих сам од себе, него Отац мој који ме посла, он ми даде заповијест шта да кажем и шта да говорим.

50. И знам да је заповијест његова живот вјечни. Што год, дакле, ја говорим, онако говорим како ми је рекао Отац.

Тајна вечера. Прање ногу ученицима и указивање на издајника. Нова заповијест о љубави. Предсказивање Петровој одрицања.

13. А пред празник Пасхе, знајући Исус да је *дошао његов час да пређе из овога свијета Оцу, љубивши своје који су у свијету, љубио их је до краја. *Јн 7, 30; 17, 1.

2. И кад би вечера, *пошто ђаво већ бјеше метнуо у срце Јуди Симону Искаротском да га изда,

*Лк 22, 3.

3. Знајући Исус *да му је Отац све дао у руке, и † да од Бога изиђе, и Богу иде, *Јн 3, 35; † Јн 16, 28.

4. Устаде од вечера и скиде горње хаљине, па узео убрус и опаса се њиме.

5. Потом усу воду у умиваоницу, и поче прати ноге ученицима и отира-ти убрусом којим бјеше опасан.

6. Онда дође Симону Петру, а овај му рече: Господе, зар ти моје ноге да опереш?

7. Одговори Исус и рече му: Што ја чиним, ти сад не знаш, али ћеш послије разумјети.

8. Рече му Петар: Никада ти нећеш опрати моје ноге. Исус му одговори: Ако те не оперем, немаш удјела са мном.

9. Рече му Симон Петар: Господе, не само ноге моје, него и руке и главу.

10. Рече му Исус: Окупани нема потребе шта да пере осим ногу, јер је сав чист; и *ви сте чисти, али не сви.

*Јн 15, 3.

11. Јер *знађаше издајника својега, зато рече: Нисте сви чисти. *Јн 6, 64.

12. А кад им опра ноге, узео хаљине своје па опет сједе за трпезу и рече им: Знате ли шта сам вам учинио?

13. *Ви ме зовете Учитељем и Господом; и прђаво велите, јер јесам.

*Мт 23, 8, 10.

14. *Кад вам, дакле, опрах ноге, ја Господ и Учитељ, и ви сте дужни једни другима прати ноге. *Лк 22, 27.

15. *Јер сам вам дао примјер да, као што ја учиних вама, и ви чините.

*Флп 2, 5; 1 Пет 2, 21.

16. *Заиста, заиста вам кажем: Није слуга већи од господара својега, нити је посланик већи од онога који га је послао. *Мт 10, 24.

17. Кад ово знате, блажени сте ако то творите.

18. Не говорим о свима вама; ја знам које изабрах; него да се испуни Писмо: *Који са мном хљеб једе, подиже пету своју на мене. *Пс 41, 9.

19. Од сада вам говорим прије него се збуди, да, када се збуди, вјерујете да Ја јесам.

20. *Заиста, заиста вам кажем: Који прима онога кога пошаљем, мене прима; а ко прима мене, прима Онога који ме је послао. *Мт 10, 40.

21. *Рекавши ово, Исус се † узбуди духом, и посвједочи и рече: Заиста, заиста вам кажем: један од вас издаће ме. *Мт 26, 21-25; Мк 14, 18-21; Лк 22, 21-23; † Јн 12, 27.

22. Онда се ученици згледаху међу собом, и бијаху у недоумици о коме говори.

23. А *један од ученика његових, кога Исус љубљаше, бјеше наслоњен на наручје Исусово.

*Јн 19, 26; 20, 2; 21, 20.

24. Њему, дакле, Симон Петар даде знак да упита ко би то био о коме говори.

25. А овај, наслонивши се на прса Исусова, рече му: Господе, ко је то?

26. Исус одговори: Онај је коме ја умочивши залогај дам. И умочивши залогај, даде Јуди Симоновом Искариотском.

27. И по залогају тада уђе у њега сатана. Онда му рече Исус: Што чиниш, чини брже.

28. А ово не разумједе нико од оних што бијаху за трпезом зашто му рече.

29. А неки мишљаху, будући да *у Јуде бјеше кеса, да му Исус рече: Купи што нам треба за празник; или да даде штогод сиромасима. *Јн 12, 6.

30. А он узевши залогај одмах изиђе; а бјеше ноћ.

31. Кад он изиђе, Исус рече: *Сада се прослави Син Човјечији, и Бог се прослави у њему. *Јн 12, 23, 28.

32. Ако се Бог прослави у њему, и Бог ће њега прославити у себи, и *одмах ће га прославити. *Јн 12, 23.

33. Дјечице, још сам мало с вама; тражићете ме, *и као што рекох Јудејцима да куда ја идем ви не можете доћи, то и вама сада говорим.

*Јн 8, 21.

34. *Заповијест нову дајем вам: да љубите једни друге, као што ја вас љубих, да и ви љубите једни друге.

*Јн 15, 12, 17.

35. По томе ће сви познати да сте моји ученици ако будете имали љубав међу собом.

36. Рече му Симон Петар: Господе, куда идеш? Исус му одговори:

Куда ја идем не можеш сада ићи за мном, *али ћеш послје поћи за мном. *Јн 21, 18.

37. Петар му рече: Господе, зашто сад не могу ићи за тобом? *Живот свој положићу за тебе.

*Мт 26, 33; Мк 14, 29; Лк 22, 33.

38. Одговори му Исус: Живот ли ћеш свој положити за мене? Заиста, заиста ти кажем: неће пијетао запјевати док ме се трипут не одрекнеш.

Ойрошћајна бесједа са ученицима.

Христос – Пут, Истина и Живот.

Он у Оцу и Отац у њему.

Обећање Светога Духа Ушћешитеља.

Бодрене ученика.

14. Нека се не збуњује срце ваше, вјерујте у Бога, и у мене вјерујте.

2. У кући Оца мојега станови су многи. А да није тако, зар бих вам рекао: Идем да вам припремим мјесто.

3. И ако отидем и припремим вам мјесто, опет ћу доћи, и узећу вас к себи *да гдје сам ја, будете и ви.

*Јн 12, 26; 17, 24.

4. И куда ја идем знате, и пут знате.

5. Рече му Тома: Господе, не знамо куда идеш; и како можемо знати пут?

6. Исус му рече: Ја сам пут и истина и *живот; † нико не долази Оцу осим кроз мене. *Јн 11, 25; † Јн 10, 9;

Мт 11, 27; Рим 5, 1, 2; Јев 10, 20.

7. Кад бисте мене знали, и Оца мојега бисте знали; и од сада познате га, и видјели сте га.

8. Рече му Филип: Господе, покажи нам Оца, и биће нам доста.

9. Исус му рече: Толико сам времена с вама и ниси ме познао, Филипе? *Ко је видио мене, видио је Оца; па како ти говориш: Покажи нам Оца?

*Јн 12, 45; Јев 1, 3.

10. Зар не вјерујеш да сам ја у Оцу и Отац у мени? Ријечи које вам ја говорим не говорим од самога себе, него Отац који пребива у мени он твори дјела.

11. Вјерујте ми да сам ја у Оцу и Отац у мени; *ако ли не, због самих дјела вјерујте ми. *Јн 10, 25, 38.

12. Заиста, заиста вам кажем: Ко вјерује у мене, дјела која ја творим и он ће творити, и већа од ових ће творити; јер ја идем Оцу своме.

13. *И што год заиштете (од Оца) у име моје, то ћу учинити, да се прослави Отац у Сину. *Мк 11, 24; Јн 15, 7.

14. И ако шта заиштете у име моје, ја ћу учинити.

15. *Ако ме љубите, заповијести моје држите, *Јн 15, 10; 1 Јн 5, 3.

16. И ја ћу умолити Оца, и *даће вам другог Утјешитеља да пребива с вама вавијек, *Јн 15, 26; 16, 7.

17. *Духа Истине, кога свијет не може примити, јер га не види, нити га познаје; а ви га познајете, јер са вама пребива, и у вама ће бити.

*Јн 16, 13.

18. Нећу вас оставити сиротне; доћи ћу к вама.

19. Још мало и свијет ме више неће видјети, а *ви ћете ме видјети, јер ја живим, и ви ћете живјети.

*Јн 16, 16; 20, 20.

20. У онај дан знаћете ви *да сам ја у Оцу своме, и ви у мени, и ја у вама. *Јн 17, 21, 23.

21. Ко има заповијести моје и држи их, то је онај који ме љуби; а који мене љуби, тога ће љубити Отац мој; и ја ћу га љубити и јавићу му се сам.

22. Рече му Јуда, не Искариотски: Господе, шта је то да ћеш се јавити нама, а не свијету?

23. Одговори му Исус и рече: Ако ме неко љуби, ријеч моју држаће, и Отац мој љубиће њега; и њему ћемо доћи и у њему ћемо се настанити.

24. Ко мене не љуби, ријечи моје не држи; а *ријеч коју чујете није моја него Оца који ме је послао.

*Јн 5, 19; 7, 16, 17.

25. Ово сам вам говорио док сам боравио с вама.

26. *А Утјешитељ Дух Свети, кога ће Отац послати у име моје, Он ће вас научити свему и подсјетиће вас на све што вам рекох. *Јн 14, 16.

27. *Мир вам остављам, мир свој дајем вам; не дајем вам га као што свијет даје. Нека се не збуњује срце ваше и нека се не боји.

*Јн 16, 33; Флп 4, 7.

28. Чусте да вам ја казах: *Идем, и доћи ћу вама. Кад бисте ме љубили, обрадовали бисте се што рекох: идем Оцу; јер Отац мој већи је од мене.

*Јн 14, 3, 18.

29. А сада сам вам рекао, прије него се збуди, да вјерујете када се збуди.

30. Нећу више много говорити с вама, *јер долази кнез овога свијета, и у мени нема ништа.

*Јн 12, 31; Еф 2, 2.

31. Него да зна свијет да љубим Оца, и *као што ми заповједи Отац, онако творим. Устаните, хајдемо одавде!

*Јн 10, 18.

Наставак Ојрошћајне бесједе.

Христос прави чокот. Заповијести о љубави. Свијет ње мрзи и Христа и ученике. Свједочанство Светиога Духа и ученика о Христу.

15. Ја сам истински чокот и Отац мој је виноградар.

2. Сваку лозу на мени која не рађа рода одсијеча је; а сваку која род рађа чисти је да више рода роди.

3. Ви сте већ чисти због ријечи коју сам вам говорио.

4. Останите у мени, и ја ћу у вама. Као што лоза не може рода родити сама од себе ако не остане на чоко-ту, тако ни ви ако у мени не останете.

5. Ја сам чокот, а ви лозе. Ко оста-је у мени и ја у њему, тај доноси мно-ги плод, јер *без мене не можете чи-нити ништа. *2 Кор 3, 5, 6.

6. Ко у мени не остане, избациће се напоље као лоза, и осушиће се, и ску-пиће је, и у огањ бацити, и спалити.

7. Ако останете у мени и ријечи моје у вама остану, *што год хоћете иштите и биће вам. *Мк 11, 24.

8. Овим се прослави Отац мој да род многи доносите, и бићете моји ученици.

9. Као што Отац љуби мене, и ја љубим вас; останите у љубави мојој.

10. *Ако заповијести моје одржи-те, остаћете у љубави мојој, као што сам ја одржао заповијести Оца моје-га и остајем у љубави његовој.

*Јн 14, 15.

11. Ово сам вам казао да радост моја у вама остане и *радост ваша да се испуни.

*Јн 17, 13.

12. Ово је заповијест моја: *да љу-бите једни друге као што ја вас љу-бим.

*Јн 13, 34.

13. *Од ове љубави нико нема ве-ће, да ко живот свој положи за прија-теље своје.

*Јн 10, 11; 1 Јн 3, 16.

14. Ви сте пријатељи моји ако тво-рите што вам ја заповиједам.

15. Више вас не називам слугама, јер слуга не зна шта ради господар његов; него сам вас назвао пријате-љима, јер све што чух од Оца својега, објавих вам.

16. Не избарасте ви мене, него ја вас избрах и поставих вас да ви иде-те и род доносите; и род ваш да оста-не, да што год заиштете од Оца у име моје да вам да.

17. Ово вам заповиједам: да љуби-те једни друге.

18. Ако вас мрзи свијет, знајте да је мене омрзнуо прије вас.

19. *Кад бисте били од свијета, свијет би своје љубио, а † како нисте од свијета него вас ја избрах од сви-јета, зато вас мрзи свијет.

*1 Јн 4, 5; † Јн 17, 14.

20. Опомињите се ријечи коју вам ја рекох: *није слуга већи од госпо-дара својега. Ако мене гоните, и вас ће гонити; ако моју ријеч одржаше, и вашу ће одржати.

*Јн 13, 16.

21. Али *све ће вам ово чини-ти због имена мојега, јер не познају Онога који ме посла.

*Јн 16, 3.

22. Да нисам дошао и говорио им, не би гријеха имали; а сад изговора немају за гријех свој.

23. Који мрзи мене и Оца мојега мрзи.

24. Да не творих међу њима дје-ла која нико други није творио, не би гријеха имали: а сада су и видјели, и омрзнули и мене и Оца мојега.

25. Али да се испуни ријеч напи-сана у Закону њихову: *Омрзнуше ме ни за што.

*Пс 69, 4.

26. *А када дође Утјешитељ, кога ћу вам ја послати од Оца, Дух Исти-не, који од Оца исходи, Он ће свједо-чити за мене.

*Лк 24, 49; Јн 14, 16, 26.

27. А *и ви ћете свједочити, јер сте од почетка са мном.

*Дан 1, 8, 21, 22; 5, 32.

*Наставак Ойрошџајне бесједе:
о тоњењу ученика. Обећање Светиога
Духа. Жалости и радости ученика.*

*Молишва у име Исусово.
Предсказивање бјекства ученика.*

16. Ово сам вам казао да се не саблазните.

2. Изгониће вас из синагога; Али долази час када ће сваки ко вас *уби-је мислити да Богу службу приноси.

*Мт 24, 9.

3. И *то ће чинити, јер не познаше
Оца ни мене. *Јн 15, 21.

4. Али ово сам вам казао да се, ка-
да дође час, сјећате овога да вам ја
казах; а испочетка не казах вам ово,
јер бијаш с вама.

5. А сада *идем Ономе који ме по-
сла, и нико ме од вас не пита: куда
идеш? *Јн 7, 33.

6. Али зато што сам вам ово казао,
жалост је испунила срце ваше.

7. Но ја вам истину говорим: боље
је за вас да ја одем, јер ако ја не одем,
*Утјешитељ неће доћи к вама; ако ли
одем, послаћу га к вама. *Јн 14, 16, 26.

8. И кад Он дође, покараће свијет
за гријех, и за правду, и за суд.

9. За гријех, дакле, што не вјерују
у мене;

10. За правду, пак, што идем Оцу
својему, и више ме нећете видјети;

11. А за суд, што је кнез овога сви-
јета осуђен.

12. Још вам имам много говори-
ти, али сада не можете носити.

13. А када дође Он, Дух Истине,
*увешће вас у сву истину; јер неће го-
ворити од себе, него ће говорити оно
што чује, и јавиће вам оно што дола-
зи. *Јн 14, 26; 1 Јн 2, 27.

14. Он ће мене прославити, јер од
мојега ће узети, и јавиће вам.

15. *Све што има Отац моје је, за-
то рекох да ће од мојега узети, и јави-
ти вам. *Јн 17, 10.

16. *Још мало, и нећете ме видје-
ти, и опет мало и угледаћете ме, јер
ја идем Оцу. *Јн 14, 19.

17. Тада неки од ученика његових
рекоше међу собом: Шта је то што
нам каже: Још мало, и нећете ме ви-
дјети, и опет мало и угледаћете ме; и:
Ја идем Оцу?

18. Говораху, дакле: Шта је то што
каже: мало? Не знамо шта говори.

19. А Исус разумије да хтједоше
да га питају, па им рече: Зато ли се

запиткујете међу собом, што рекох:
Још мало, и нећете ме видјети, и
опет мало, и угледаћете ме.

20. Заиста, заиста вам кажем да
ћете ви заплакати и заридати, а сви-
јет ће се радовати; и ви ћете жалосни
бити, али ће се ваша жалост окрену-
ти на радост.

21. *Жена кад рађа трпи муку, јер
дође час њезин; а када роди дијете,
више се не опомиње жалости, због
радости што се роди човјек на сви-
јет. *Ис 26, 17.

22. И ви, дакле, имате сада жа-
лост; али ћу вас опет видјети, и ра-
доваће се срце ваше, и радост вашу
нико неће узети од вас.

23. И у онај дан нећете ме питати
ништа. *Заиста, заиста вам кажем да
што год заиштете од Оца у име моје,
даће вам. *Јн 14, 13.

24. До сада не искасте ништа у
име моје; иштите и добићете, *да ра-
дост ваша буде испуњена. *Јн 15, 11.

25. Ово сам вам говорио у прича-
ма; али долази час кад вам више не-
ћу говорити у причама, него ћу вам
отворено јавити о Оцу.

26. У онај дан ћете у име моје за-
искати, и не кажем вам да ћу ја умо-
лити Оца за вас;

27. *Јер сâм Отац љуби вас, зато
што сте ви љубили мене, и вјеровали
да ја од Бога изиђох. *Јн 14, 21.

28. Изиђох од Оца, и дошао сам
на свијет; опет остављам свијет, и
идем Оцу.

29. Рекоше му ученици његови:
Ето сад отворено говориш, и причу
никакву не говориш.

30. Сада знамо да све знаш, и не
треба да те ко пита. По томе вјерује-
мо да ти од Бога изиђе.

31. Исус им одговори: Сада ли вје-
рујете?

32. *Ево, долази час, и већ је до-
шао, да се разбјегнете сваки на сво-

ју страну, а мене сама оставите; али † нисам сâм, јер је Отац са мном.

*Зах 13, 7; Мт 26, 31; Мк 14, 27; † Јн 8, 29.

33. Ово сам вам казао, да *у мени мир имате. У свијету ћете имати жалост; али не бојте се, † ја сам побије-дио свијет.

*Ис 9, 6; Јн 14, 27; Рим 5, 1; † 1 Јн 5, 4.

*Христова Првосвештеничка
молитва.*

17. Ово изговори Исус, па подиже очи своје небу и рече: Оче, дошао је час, прослави Сина својега, да и Син твој прослави тебе;

2. *Као што си му дао власт над сваким тијелом, да свему што си му дао, дарује им живот вјечни. *Мт 11, 27.

3. А ово је вјечни живот да познају тебе једнога *истинитога Бога и кога си послао Исуса Христа. *1 Јн 5, 20.

4. Ја те прославих на земљи; дјело сврших које си ми дао да извршим.

5. И сада прослави ти мене, Оче, у тебе самога, славом *коју имадох у тебе прије него свијет постаде.

*Јн 1, 1; Флп 2, 6.

6. Објавих име твоје људима које си ми дао од свијета; твоји бијаху па си их мени дао, и твоју су ријеч одржали.

7. Сад разумјеше да је све што си ми дао од тебе.

8. Јер ријечи које си ми дао, дао сам њима; и они примише, и *познаше заиста да од тебе изиђох, и вјероваше да ме ти посла. *Јн 16, 30.

9. Ја се за њих молим, не молим се за свијет, него за оне које си ми дао, јер су твоји.

10. И све моје твоје је, и *твоје моје; и прославио сам се у њима. *Јн 16, 15.

11. И више нисам у свијету, а они су у свијету, и ја долазим теби. Оче

свети, сачувај их у име твоје, оне које си ми дао, да буду једно као ми.

12. Док бијаш с њима у свијету, *ја их чувах у име твоје; оне које си ми дао сачувах; и нико од њих не погине осим сина погибљи, † да се испуни Писмо. *Јн 6, 39; † Пс 41, 9; 109, 8.

13. А сада долазим теби, и ово говорим на свијету, да имају радост моју испуњену у себи.

14. Ја сам им дао ријеч твоју; *и свијет их омрзну, јер нису од свијета, као ни ја што нисам од свијета.

*Јн 15, 19.

15. Не молим да их узмеш са свијета, него *да их сачуваш од злога.

*Мт 6, 13; 2 Сол 3, 3.

16. Од свијета нису, као ни ја што нисам од свијета.

17. Посвети их истином твојом: *ријеч твоја јесте истина. *Пс 119, 160.

18. *Као што ти мене посла у свијет, и ја њих послах у свијет. *Јн 20, 21.

19. *Ја посвећујем себе за њих, да и они буду посвећени истином.

*Јев 10, 10.

20. Не молим пак само за њих, него и за оне који због ријечи њихове повјерују у мене:

21. *Да сви једно буду, као ти, Оче, што си у мени и ја у теби, да и они у нама једно буду да свијет вјерује да си ме ти послао. *Гал 3, 28.

22. И славу коју си ми дао ја сам дао њима, да буду једно као што смо ми једно.

23. Ја у њима и ти у мени, да буду усавршени у једно, и да позна свијет да си ме ти послао и да љубиш њих као што мене љубиш.

24. *Оче, хоћу да и они које си ми дао буду са мном гдје сам ја, да гледају славу моју коју си ми дао, †јер си ме љубио прије постања свијета.

*Јн 12, 26; † Пс 8, 22–31; Прс 8, 22–31.

25. Оче праведни, свијет тебе не позна, а ја те познах, и ови познаше да си ме ти послао.

26. И ја им објавих име твоје и објавићу: да љубав којом ме љубиш у њима буде, и ја у њима.

Исус у Гетсиманији. Јудина издаја и хватање Исуса. Одвођење првосвештенику Ани. Петрово одрицање. Исус пред првосвештеницима Аном и Кајафом и пред Пилаћом.

18. Рекавши ово, Исус *изиђе са ученицима својим преко † потока Кедрона, гдје бјеше врт, у који уђе он и ученици његови.

*Мт 26, 36; Мк 14, 32;

Лк 22, 39; † 2 Сам 15, 23.

2. А и Јуда, издајник његов, знађаше то мјесто; *јер се Исус често окупљаше ондје са ученицима својим.

*Лк 21, 37.

3. *Онда Јуда узе чету, и слуге од првосвештеника и фарисеја, и дође онамо са буктињама и свјетилкама и оружјем. *Мт 26, 47; Мк 14, 43; Лк 22, 47.

4. А Исус знајући све шта има да му се догоди, изиђе и рече им: Кога тражите?

5. Одговорише му: Исуса Назарећанина. Исус им рече: Ја сам. А с њима стајаше и Јуда, издајник његов.

6. А када им рече: Ја сам, одступише назад и попадале на земљу.

7. Онда их опет запита: Кога тражите? А они рекоше: Исуса Назарећанина.

8. Одговори Исус: Рекох вам да сам ја. Ако, дакле, мене тражите, пустите ове нека иду.

9. Да се испуни ријеч коју рече: *Не изгубих ни једнога од оних које си ми дао. *Јн 17, 12.

10. А Симон Петар имаше нож, па га потеже и удари слугу првосвештениковог, и одсијече му десно ухо. А слуги бјеше име Малхо.

11. Тада рече Исус Петру: Стави нож у корице! *Чашу коју ми је дао Отац зар да је не пијем? *Мт 26, 39.

12. Онда чета и заповједник и слуге јудејске ухватише Исуса и свезаше га,

13. И одведоше га најприје Ани, јер бјеше таст Кајафи, који бјеше првосвештеник оне године.

14. А *Кајафа бјеше онај што даде савјет Јудејцима да је боље да један човек умре за народ. *Јн 11, 50.

15. *За Исусом пак иђаше Симон Петар и други ученик; а тај ученик бјеше познат првосвештенику, па уђе са Исусом у двориште првосвештеника. *Мт 26, 58; Мк 14, 54; Лк 22, 54.

16. А Петар стајаше напољу код врата. Онда изиђе тај други ученик, који бјеше познат првосвештенику, и рече вратарки те уведе Петра.

17. Тада слушкиња вратарка рече Петру: Да ниси и ти од ученика овога човјека? Он рече: Нисам.

18. А слуге и момци бјеху наложили ватру и стајаху те се гријаху, јер бјеше хладно; а и Петар бјеше с њима, и стајаше и гријаше се.

19. Првосвештеник пак упита Исуса за ученике његове и за науку његову.

20. Исус му одговори: *Ја говорих јавно свијету; ја свагда учих у синагоги и у храму, гдје се увијек скупљају Јудејци, и ништа у тајности не говорих. *Јн 7, 14, 26.

21. Што питаш мене? Питај оне који су слушали шта им говорих; ето, они знају шта ја говорих.

22. А када он ово рече, један од слугу који стајаху ондје удари Исусу шамар и рече: Зар тако одговараш првосвештенику?

23. Исус му одговори: Ако зло рекох, докажи да је зло; ако ли добро, зашто ме бијеш?

24. Ана га посла свезаног Кајафи првосвештенику.

25. А Симон Петар стајаше и гријаше се. Онда му рекоше: Да ниси и

ти од ученика његових? А он се одрече и каза: Нисам.

26. Рече један од слугу првосвештеникових, који бијаше рођак ономе што му Петар одсијече ухо: Не видјех ли ја тебе у врту са њим?

27. Онда се Петар опет одрече; и одмах пијетао зацјева.

28. *Исуса пак поведоше од Кајафе у судницу. А бјеше јутро, и они не уђоше у судницу да се не би оскврнили, него да би могли јести Пасху.

*Мт 27, 2; Мк 15, 1; Лк 23, 1.

29. Онда Пилат изиђе к њима напоље и рече: Какву оптужбу износите против овога човјека?

30. Одговорише му и рекоше: Кад он не би био злочинац не бисмо га предали теби.

31. А Пилат им рече: Узмите га ви и по закону вашему судите му. А Јудејци му рекоше: Ми не смијемо никога погубити.

32. *Да се испуни ријеч Исусова коју рече, указујући каквом ће смрћу умријети. *Мт 20, 19; Јн 12, 32, 33.

33. Онда уђе Пилат опет у судницу, па дозва Исуса и рече му: Ти ли си цар јудејски?

34. Одговори му Исус: Говориш ли ти то сâм од себе, или ти други казаше о мени?

35. Пилат одговори: Зар сам ја Јудејац? Народ твој и првосвештеници предаше те мени. Шта си учинио?

36. *Исус одговори: Царство моје није од овога свијета; кад би било од овога свијета царство моје, слуге моје би се бориле да не будем предан Јудејцима; али царство моје није одавде. *1 Тим 6, 13.

37. Тада му рече Пилат: Дакле, ти си цар? Исус одговори: Ти кажеш да сам ја цар. Ја сам за то рођен и за то сам дошао на свијет да свједочим истину. И сваки који је од истине слуша глас мој.

38. Рече му Пилат: Шта је истина? И ово рекавши, изиђе опет Јудејцима, и рече им: Ја ниједне кривице не налазим на њему.

39. А у вас је обичај да вам једнога пустим на Пасху. Хоћете ли, дакле, да вам пустим цара јудејскога?

40. Тада сви опет повикаше говорећи: Не овога, него Вараву! А Варава бјеше разбојник.

*Шибане Исуса. Трнов вијенац.
Пилатова осуда Исуса. Распеће.
Подјела хаљина Исусових. Стирање
Христово о Мајци. Последње ријечи
и смрт. Јосиф и Никодим. Појреб.*

19. Тада, дакле, Пилат узе Исуса и ишиба га.

2. А војници оплетоше вијенац од трња и метнуше му на главу, и обукоше му пурпурну хаљину,

3. И говораху: Здраво, царе јудејски! И удараху га по образима.

4. Пилат пак опет изиђе напоље и рече им: Ево вам га изводим напоље, да знате да на њему не налазим ниједне кривице.

5. А Исус изиђе напоље носећи трнови вијенац и пурпурни огртач. И рече им Пилат: Ево човјека!

6. Када га, дакле, видјеше првосвештеници и слуге, повикаше говорећи: Распни га, распни! Пилат им рече: Узмите га ви и распните, јер ја не налазим на њему кривицу.

7. Одговорише му Јудејци: *Ми имамо закон и по закону нашем мора да умре, јер † начини себе Сином Божијим. *3 Мој 24, 16; † Јн 10, 33.

8. Када, дакле, Пилат чу ову ријеч, побоја се већма.

9. И опет уђе у судницу, и рече Исусу: Одакле си ти? А Исус му не даде одговора.

10. Пилат му тад рече: Зар мени не одговараш? Не знаш ли да имам

власт да те распнем и власт имам да те пустим?

11. Исус одговори: Не би имао власти никакве нада мноме када ти не би било дано одозго; зато онај који ме предаде теби има већи гријех.

12. Од тада гледаше Пилат да га пусти. Али Јудејци викаху говорећи: Ако овога пустиш, ниси пријатељ ћесару. *Сваки који себе царем гради противи се ћесару. *Дан 17, 7.

13. Пилат, дакле, чувши ову ријеч, изведе Исуса напоље, и сједе на судијску столицу, на мјесту званом Литостротон, а јеврејски Гавата.

14. А бјеше петак уочи Пасхе, око шестогачаса; и он рече Јудејцима: Ево цар ваш!

15. А они повикаше: Узми, узми, распни га! Пилат им рече: *Зар цара вашег да разапнем? Одговорише првосвештеници: Немамо цара осим ћесара. *Јн 18, 37.

16. Тада, дакле, предаде га њима да се разапне. А они узеше Исуса и одведоше.

17. *И носећи крст свој изиђе на мјесто звано Лобања, а јеврејски Голгота. *Мт 27, 31; Мк 15, 21; Лк 23, 26.

18. Ондје га разапеше, и са њим другу двојицу, с једне и са друге стране, а Исуса у средини.

19. Пилат пак написа и натпис, па постави на крст; а бјеше написано: Исус Назарећанин цар јудејски.

20. И овај натпис читаше многи Јудејци, јер близу града бјеше мјесто гдје разапеше Исуса; и бјеше написано јеврејски, јелински и римски.

21. А првосвештеници јудејски говораху Пилату: Не пиши: цар јудејски, него да он рече: ја сам цар јудејски.

22. Пилат одговори: Што писах, писах.

23. Војници, пак, када разапеше Исуса, узеше хаљине његове и начи-

нише четири дијела, свакоме војнику по дио и доламу; а долама не бјеше шивена него изаткана изједна.

24. Онда рекоше међу собом: Да је не деремо, него да бацимо коцку за њу коме ће допасти. Да се испуни Писмо које говори: *Раздијелише хаљине моје међу собом, и за доламу моју бацише коцку. Војници, дакле, тако учинише. *Пс 22, 18; Мт 27, 35.

25. А стајаху код Исусова крста мати његова, и сестра матере његове Марија Клеопова, и Марија Магдалина.

26. А Исус видјевши матер и *ученика кога љубљаше гдје стоји поред ње, рече матери својој: Жено, ето ти сина! *Јн 13, 23.

27. Потом рече ученику: Ево ти мајке! И од оногачаса узео је ученик к себи.

28. Послије тога, знајући Исус *да се већ све свршило, да се сасвим испуни Писмо рече: Жедан сам!

*Пс 22, 15.

29. Стајаше пак суд пун оцта; а они *напунише сунђер оцта, и натакнувши на трску, принесоше устима његовим. *Пс 69, 21.

30. А кад Исус окуси оцат, рече: Сврши се! И преклонивши главу предаде дух.

31. А будући да бјеше петак, па *да не би тијела остала на крсту у суботу, јер бијаше велики дан она субота, Јудејци замолише Пилата да им се пребију голијени, па да их скину.

*5 Мој 21, 23.

32. Онда дођоше војници, и првоме пребише голијени и другоме распетоме с њим;

33. А дошавши до Исуса, кад видјеше да је већ умро, не пребише му голијени,

34. Него један од војника прободу му ребра копљем; и одмах изиђе крв и вода.

35. И онај који је видио, посвједочио је, и истинито је свједочанство његово, и он зна да истину говори, да и ви вјерујете.

36. Јер се ово догоди *да се испуни Писмо: Кост његова неће се преломити. *2 Мој 12, 46.

37. И опет друго Писмо говори: *Погледаће на онога кога прободоше. *Зах 12, 10; Отк 1, 7.

38. *А потом Јосиф из Ариматеје, који бјеше ученик Исусов, али кришом због страха од Јудејаца, замоли Пилата да узме тијело Исусово. И допусти Пилат. Онда дође и узе тијело Исусово.

*Мт 27, 57; Мк 15, 42; Лк 23, 50.

39. А дође и *Никодим, који је први пут долазио ноћу Исусу, и донесе помијешане смирне и алоја око столитара. *Јн 3, 2.

40. Тада узеше тијело Исусово, и обавише га платном с мирисима, као што је обичај у Јудејаца да сахрањују.

41. А на ономе мјесту, гдје бјеше распет био је врт, и у врту гроб нов, у који још нико не бијаше положен.

42. Ондје, дакле, због петка јудејскога, пошто бјеше близу гроб, положише Исуса.

*Васкрсење Христово — изразан гроб.
Марија Магдалина и Петар и Јован
на гробу. Јављање Христа послје
васкрсења: Марији Магдалини,
Једанаесторици апостола
без Томе и са Томом.*

20. А у *први дан седмице дође Марија Магдалина на гроб рано, док још бјеше мрак, и видје да је камен дигнут са гроба. *Мт 28, 1; Мк 16, 1; Лк 24, 1.

2. Онда отрча и дође Симону Петру и *другом ученику кога љубљаше Исус, и рече им: Узеше Господа из гроба, и не знамо гдје га положише.

*Јн 13, 23.

3. Тада изиђе Петар и други ученик, и пођоше ка гробу.

4. Трчаху пак оба заједно, и други ученик трчаше брже од Петра и стиже први на гроб.

5. И надвиривши се, видје покрове гдје леже; али не уђе.

6. Тада стиже Симон Петар за њим и уђе у гроб и видје покрове гдје леже.

7. И *убрус који бјеше на глави његовој, да не лежи са покривима, него посебно савијен на једном мјесту. *Јн 11, 44.

8. Тада, дакле, уђе и други ученик, који први дође на гроб, и видје и вјерова;

9. Јер још не знађаху *Писмо да Он треба да васкрсне из мртвих.

*Лк 24, 25-27; Дап 2, 24-32; 9, 25-31; 1 Кор 15, 4.

10. Онда се ученици опет вратише дома.

11. А Марија стајаше напољу код гроба и плакаше. И када плакаше надвири се над гроб.

12. И видје два анђела у бијелим хаљинама гдје сједе, један чело главе, а други чело ногу, гдје бјеше лежало тијело Исусово.

13. И они јој рекоше: Жено, што плачеш? Рече им: Зато што узеше Господа мојега, и не знам гдје га положише.

14. И ово рекавши, обазре се на траг и угледа Исуса гдје стоји, и не знађаше да је Исус.

15. Рече јој Исус: Жено, што плачеш? Кога тражиш? Она, мислећи да је градинар, рече му: Господине, ако си га ти однио, кажи ми гдје си га положио, и ја ћу га узети.

16. Исус јој рече: Марија! Она, окренувши се, рече му: Равуни, што ће рећи: Учителу!

17. Рече јој Исус: Не дотичи ме се, јер још нисам узишао Оцу својему; него иди *браћи мојој и кажи

им: Узлазим Оцу мојему и Оцу ва-
шему, и Богу мојему и Богу вашему.

*Јев 2, 11.

18. А Марија Магдалина отиде и
јави ученицима да је видјела Господа
и да јој ово рече.

19. *А кад би увече онога првога
дана седмице, и док су врата била
затворена, гдје се бијаху ученици
његови сакупили због страха од Ју-
дејаца, дође Исус, и стаде на среди-
ну и рече им: Мир вам!

*Мк 16, 14; Лк 24, 36.

20. И ово рекавши, *показа им
руке и ребра своја. Тада се ученици
обрадоваше видјевши Господа.

*1 Јн 1, 1.

21. А Исус им рече опет: Мир вам!
*Као што је Отац послао мене, и ја
шаљем вас.

*Јн 17, 18.

22. И ово рекавши, дуну и рече
им: Примите Духа Светога!

23. *Којима опростите гријехе,
опраштају им се; и којима задржите,
задржани су.

*Мт 16, 19; 18, 18.

24. А Тома, *звани Близанац, један
од Дванаесторице, не бјеше са њима
када дође Исус.

*Јн 11, 16; 14, 5; 21, 2.

25. А други му ученици говораху:
Видјели смо Господа. А он им рече:
Ако не видим на рукама његовим ра-
не од клинова, и не метнем прст свој
у ране од клинова, и не метнем руку
своју у *ребра његова, нећу вјерова-
ти.

*Јн 19, 34.

26. И послјије осам дана опет би-
јаху унутра ученици његови и Тома
с њима. Дође Исус кад бијаху врата
затворена, и стаде на средину и рече:
Мир вам!

27. Затим рече Томи: Пружи прст
свој амо и види руке моје; и пружи
руку своју и метни у ребра моја, и не
буди невјеран него вјеран.

28. И одговори Тома и рече му:
Господ мој и Бог мој!

29. Рече му Исус: Зато што си ме
видио, повјеровао си; *блажени који
не видјеше а вјероваше.

*1 Пет 1, 8; Јев 11, 1.

30. А и многа друга знамења учи-
ни Исус пред ученицима својим, која
нису записана у *књизи овој.

*Јн 21, 24, 25.

31. А ова су записана да вјерујете
да Исус јесте Христос, Син Божији, и
*да вјерујући имате живот у име ње-
гово.

*1 Јн 5, 13.

*Јављање васкрслога Христа
ученицима на Генисаретском
језеру. Повратак Петра у
апостолство. Предсказивање о
апостолима Петру и Јовану.*

21. После тога опет се
јави Исус ученици-
ма својим на мору Тиверијадском. А
јави се овако:

2. Бијаху заједно Симон Петар и
Тома, звани Близанац, и *Натанаило
из Кане Галилејске, и синови Зеведе-
јеви, и друга двојица од ученика ње-
гових.

*Јн 1, 45.

3. Рече им Симон Петар: Идем
да ловим рибу. Рекоше му: Идемо
и ми с тобом. Изиђоше и уђоше од-
мах у лађу, и оне ноћи не ухватише
ништа.

4. А кад већ настаде јутро, стајаше
Исус на обали, али ученици *не по-
знаше да је то Исус.

*Јн 20, 14.

5. А *Исус им рече: Дјецо, немате
ли што за јело? Одговорише му: Не-
мамо.

*Лк 24, 41.

6. А он им рече: *Баците мрежу са
десне стране лађе, и наћи ћете. Онда
бацише, и већ је не могаху извући од
мноштва рибе.

*Лк 5, 4-7.

7. Онда онај *ученик, кога љубља-
ше Исус, рече Петру: То је Господ! А

Симон Петар, када чу да је Господ, опаса се огртачем, јер бјеше наг, и баци се у море. *Јн 13, 23.

8. А други ученици стигоше лађицом, јер не бијаху далеко од земље него око двјеста лаката, вукући мрежу са рибом.

9. Чим пак изиђоше на земљу, видјеше огањ наложен и на њему положену рибу, и хлеб.

10. Исус им рече: Донесите од рибе што сада ухватисте.

11. А Симон Петар уђе и извуче мрежу на земљу пуну великих риба, сто педесет и три; и од толикога мноштва не продрије се мрежа.

12. Рече им Исус: Ходите, обједујте. А ниједан од ученика не смједо да га упита: Ко си ти? знајући да је Господ.

13. Тада дође Исус, и узео хлеб и даде им, тако и рибу.

14. Ово се већ трећи пут јави Исус ученицима својим пошто устаде из мртвих.

15. А кад обједоваше, рече Исус Симону Петру: *Симоне Јонин, љубиш ли ме више него ови? Рече му: Да, Господе, ти знаш да те волим. Рече му: Напасај јагањце моје. *Јн 1, 42.

16. Рече му опет по други пут: Симоне Јонин, љубиш ли ме? Рече му: Да, Господе, ти знаш да те волим. *Рече му: Чувај овце моје.

*1 Пет 5, 2, 4.

17. Рече му трећи пут: Симоне Јонин, волиш ли ме? Петар се ожалости што му рече *трећи пут: волиш ли ме? И рече му: Господе, † ти све

знаш, ти знаш да те волим. Рече му Исус: Напасај овце моје.

*Јн 13, 38; † Јн 16, 30.

18. Заиста, заиста ти кажем: Када си био млађи, опасивао си се сâм и ходио си куда си хтио; а *кад остариш, раширићеш руке своје и други ће те опасати и одвести куда не желиш. *Јн 13, 36.

19. А ово рече указујући *каком ће смрћу прославити Бога. И казавши ово, рече му: Хајде за мнош!

*2 Пет 1, 14.

20. А Петар осврнувши се, видје гдје за њима иде ученик *кога Исус љубљаше, који се и на вечери наслони на прса његова и рече: Господе, ко је тај који ће те издати?

*Јн 13, 23, 25.

21. Видјевши Петар овога, рече Исусу: Господе, а шта ће овај?

22. Исус му рече: Ако хоћу да он остане док не дођем, шта је теби до тога? Ти хајде за мнош.

23. Онда изиђе ова ријеч међу браћом да онај ученик неће умријети; али Исус му не рече да неће умријети, него: Ако хоћу да он остане док не дођем, шта је теби до тога?

24. Ово је онај ученик *који свједочи о овоме, и написа ово, и знамо да је истинито свједочанство његово.

*Јн 15, 27.

25. *А има и много друго што учини Исус, које кад би се редом написало, ни у сами свијет, мислим, не би стале написане књиге. Амин.

*Јн 20, 30.

ДЈЕЛА СВЕТИХ АПОСТОЛА

ПИСАО СВЕТИ АПОСТОЛ И ЈЕВАНЂЕЛИСТ ЛУКА

*Увод. Вазнесење Христово на небо.
Молишва апостола и избор Матије
за апостола.*

1. Прву ти књигу написах, о
*Теофиле, о свему што
поче Исус и творити и учити

*Лк 1, 3.

2. До дана када се *вазнесе, † по-
што Духом Светим даде заповјести
апостолима које изабра,

*Лк 24, 51; † Мт 28, 19, 20.

3. Којима и по страдању своје
показа себе жива многим истинитим
доказима, јављајући им се четрдесет
дана и говорећи о Царству Божијему.

4. С њима боравећи заповједи им
да се не удаљују из Јерусалима, него
да чекају обећање Оца, *које чусте,
рече, од мене; *Лк 24, 49; Јн 15, 26.

5. *Јер је Јован крстио водом, а ви
ћете се крстити Духом Светим не ду-
го послје ових дана. *Мт 3, 11.

6. Онда они који бијаху сабрани
питаху га говорећи: Господе, хоћеш
ли у ово вријеме *установити цар-
ство Израилјево? *Лк 19, 11; 24, 21.

7. А он им рече: Није ваше знати
времена и рокове које Отац задржа у
својој власти,

8. Него ћете примити силу ка-
да сиђе Свети Дух на вас; и *бићете
ми свједоци у Јерусалиму и † по свој
Јудеји и Самарији и све до краја зе-
мље. *Лк 24, 48; † Дап 8, 1.

9. *И ово рекавши, док они гледа-
ху, подиже се, и узе га облак испред
очију њихових. *Лк 24, 51.

10. И док нетремице гледаху за
њим како иде на небо, гле, два човје-
ка *у хаљинама бијелим стадоше по-
ред њих, *Лк 24, 4.

11. И они рекоше: Људи Галилеј-
ци, што стојите и гледате на небо?

Овај Исус који се од вас вазнесе на
небо, *тако ће исто доћи као што га
видјесте да одлази на небо.

*Лк 21, 27.

12. Тада се вратише у Јерусалим
са горе зване Маслинска, која је бли-
зу Јерусалима један суботни дан хо-
да.

13. И кад уђоше, попеше се у гор-
њу одају гдје су боравили, и то: Пе-
тар и Јаков, и Јован и Андреј, Филип
и Тома, Вартоломеј и Матеј, Јаков
Алфејев и *Симон Зилот, и Јуда Јако-
вљев. *Лк 6, 13-16.

14. *Ови сви бијаху истрајно и јед-
нодушно на молитви и мољењу, са
женама и са Маријом матером Исусо-
вом и са браћом његовом.

*Дап 2, 1.

15. И у те дане устаде Петар из-
међу ученика, — а бијаше народа на
окупу око сто двадесет душа, — и ре-
че:

16. Људи браћо, требало је да се
изврши оно Писмо *што прорече Дух
Свети устима Давидовим за Јуду, ко-
ји бјеше предводник оних што ухва-
тише Исуса; *Пс 41, 9.

17. Јер се бројаше с нама и бијаше
примио удјел службе ове.

18. *Он, дакле, стече њиву од пла-
те неправедне, и стрмоглавивши се
пуче по сриједи, и просу се сва утро-
ба његова. *Мт 27, 5; 7, 8.

19. И то постаде знано свима који
живе у Јерусалиму, тако да се та њи-
ва прозва њиховим језиком Акелда-
ма, што значи: њива крви.

20. Јер је написано у књизи Пса-
лама: *Да буде двор његов пуст, и да
не буде никога ко би живио у њему;
и: † Епископство његово да прими
други. *Пс 69, 25; † Пс 109, 8.

21. Треба, дакле, од ових људи који су били заједно с нама за све вријеме откако међу нас дође и изиђе од нас Господ Исус,

22. Почевши од крштења Јованова до дана када се узнесе од нас, да један од ових буде с нама свједок његовог васкрсења.

23. И поставише двојицу: Јосифа званог Варсава, који би назван Јуст, и Матију.

24. И помоливши се рекоше: Ти, Господе, познаваоче срца свију, покажи једнога од ове двојице кога си изабрао,

25. Да прими удјел ове службе и апостолства, из којег испадне Јуда, да иде на мјесто своје.

26. И бацише коцке за њих, и паде коцка на Матију, и би прибројан Једанаесторици апостола.

Педесетница: силазак Светиога Духа на апостоле. Петрова пројавијед о Исусу Месији. Обраћење три хиљаде вјерника и прва заједница – Црква у Јерусалиму.

2. И кад се наврши *педесет дана, † бијаху сви апостоли једнодушно на окупу.

*3 Мој 23, 15-21; † Дап 1, 14.

2. И уједанпут настаде шум са неба као хујање силнога вјетра, и напуни сав дом гдје они сјеђаху;

3. И показаше им се раздијељени језици као огњени, и сиђе по један на свакога од њих.

4. И испунише се сви Духа Светога и стадоше *говорити другим језицима, као што им Дух даваше да казују. *Дап 10, 46.

5. А у Јерусалиму борављаху Јудејци, људи побожни из свакога народа који је под небом.

6. Па кад настаде ова хука, скупи се народ, и смете се; јер сваки од њих

слушаше гдје они говоре његовим језиком.

7. И дивљаху се и чуђаху се сви говорећи један другоме: Гле, зар нису сви ови што говоре Галилејци?

8. Па како ми чујемо сваки свој језик у коме смо се родили:

9. Парђани и Миђани и Еламита, и који живе у Месопотамији и Јудеји и Кападокији, у Понту и Азији,

10. У Фригији и Памфилији, у Египту и крајевима Либије близу Кирине, и дошљаци Римљани, и Јудејци и прозелити,

11. Крићани и Арапи, чујемо гдје они говоре на нашим језицима о величанственим дјелима Божијим?

12. И сви се дивљаху и бијаху у недоумици говорећи један другом: Шта би ово могло бити?

13. А други се подсмјеваху и говораху: Напили су се слаткога вина.

14. А Петар стаде са једанаесторицом и подиже глас свој и рече им: Људи Јудејци, и сви ви који боравите у Јерусалиму: ово нека вам је на знање, и саслушајте ријечи моје.

15. Јер ови нису пијани као што ви мислите, јер је тек трећи час дана.

16. Него је то оно што је рекао пророк Јоил:

17. И *биће у посљедње дане, говори Господ, излићу од Духа мојега на свако тијело, и прорицаће синови ваши и кћери ваше, и младићи ваши видјеће виђења и старци ваши сањаће снове. *Јл 2, 28-32.

18. Па и на слуге своје и на слушкиње своје у те дане излићу од Духа мојега, и прорицаће.

19. И даћу чудеса горе на небу и знаке доље на земљи: крв и огањ и пушење дима.

20. Сунце ће се претворити у таму и Мјесец у крв прије него дође велики и славни Дан Господњи.

21. И биће *да ће се спасти сваки који призове име Господње. *Рим 10, 13.

22. Људи Израилци, чујте ријечи ове: Исуса Назарећанина, човјека од Бога потврђена међу вама силама и чудесима и знацима које учини Бог преко њега међу вама, као што и сами знате,

23. Овога, по *одређеном савјету и промислу Божијем преданог узесте и рукама безаконика приковасте и убисте. *Дап 4, 28.

24. *Њега Бог васкрсе, раздрили-шивши муке смрти, јер не бјеше могуће да га она држи. *Дап 3, 15.

25. Јер Давид говори за њега: *Господа непрестано гледах пред собом, јер ми је с десне стране, да се не поколеbam. *Пс 16, 8-11.

26. Зато се развесели срце моје и обрадова се језик мој, па још и тијело моје почиваће у нади.

27. Јер *нећеш оставити душу моју у аду, нити ћеш дати да Светац твој види труљење. *Пс 16, 10; Дап 13, 35.

28. Показао си ми путеве живота, испунићеш ме весеља лицем твојим.

29. Људи браћо, нека је допуштено са слободом рећи вам *за праоца Давида да и умрије, и упопан би, и гроб је његов међу нама до овога дана. *1 цар 2, 10; Дап 13, 36.

30. Будући, дакле, да је био пророк, и *знајући да му се Бог заклетвом заклео да ће од плода бедара његових по тијелу подигнути Христа да сједи на пријестолу његову,

*2 Сам 7, 12, 13.

31. Предвидјевши говори за васкрсење Христово да не би остављена душа његова у аду, нити тијело његово видје труљења.

32. Овога Исуса васкрсе Бог, чему смо сви ми свједоци.

33. Десницом, дакле, Божијом вазнесе се, и примивши од Оца обећање Светога Духа, *изли ово што ви сада видите и чујете. *Јн 14, 26.

34. Јер Давид не изиђе на небеса, него сâм говори: *Рече Господ Господу мојему: сједи мени с десне стране, *Пс 110, 1.

35. Док положим непријатеље твоје за подножје ногама твојим.

36. Чврсто, дакле, нека зна сав дом Израилев *да је и Господом и Христом учинио Бог њега, овога Исуса, кога ви распесте. *Дап 5, 31.

37. А када чуше, *ражали им се у срцу и рекоше Петру и осталим апостолима: Шта да учинимо, људи браћо? *Дап 16, 30.

38. А Петар им рече: *Покајте се, и да се крсти сваки од вас у име Исуса Христа за опроштење гријехова; и примићете дар Светога Духа.

*Лк 24, 47; Дап 3, 19.

39. Јер обећање је за вас и за дјецу вашу и за све даљне које ће дозвати Господ Бог наш.

40. И другим многим ријечима свједочаше, и мољаше их говорећи: Спасите се од овога *поковаренога рода. *Мт 17, 17; Флп 2, 15.

41. Тада они који радо примише ријеч његову крстише се; и додаде се у тај дан око три хиљаде душа.

42. И бијаху постојани у науци апостолској, и у заједници, у *ломљењу хљеба и у молитвама. *Дап 20, 7.

43. А уђе страх у сваку душу, јер апостоли чинише многа чудеса и знаке у Јерусалиму.

44. (Страх велики бијаше на свима њима.) А сви који вјероваше бијаху на окупу и *имаху све заједничко.

*Дап 4, 32.

45. И тековину и имање продаваху и раздаваху свима како је коме било потребно.

46. И сваки дан бијаху истрајно и једнодушно у храму, и ломећи хљеб по домовима, примаху храну с радошћу и у простоти срца,

47. Хвалећи Бога, и бијаху омиље-
ни код цијелог народа. А *Господ сваки
дан додаваше Цркви оне који се спаса-
ваху. *Дап 4, 4; 5, 14; 6, 7; 11, 21, 24; 14, 1.

*Чудо исцјељења хромога.
Бесједа айосилола Петира народу о
Исусу Христу и позив на покајање.*

3. А Петар и Јован иђаху за-
једно горе у храм у де-
вети час молитве.

2. И *бијаше неки човјек хром од
утробе матере своје, којег ношаху и
полагаху сваки дан пред врата храма
која се зову Красна да проси мило-
стињу од оних који улазе у храм.

*Дап 14, 8.

3. Овај видјевши Петра и Јована
да хоће да уђу у храм, затражи ми-
лостину.

4. А Петар погледавши на њега с
Јованом рече: Погледај на нас!

5. А он их пажљиво гледаше оче-
кујући да од њих нешто добије.

6. А Петар рече: Сребра и злата
немам, него што имам то ти дајем:
У име Исуса Христа Назарећанина
устану и ходи.

7. И узе га за десницу и подиже. И
одмах се утврдише његова стопала и
глежњи;

8. И скочивши стаде, и хођаше, и
уђе с њима у храм ходећи и скачући
и хвалећи Бога.

9. И видје га сав народ гдје иде и
хвали Бога.

10. А познадоше га да то бјеше
онај што милостиње ради сјеђаше
код Красних врата храма и испуни-
ше се чуђења, и бјеху ван себе од тога
што му се догоди.

11. А док се исцјељени хроми др-
жаше Петра и Јована, сав народ зади-
вљен навали њима у тријем *који се
зваше Соломонов. *Дап 5, 12; Јн 10, 23.

12. А видећи то, Петар се обрати
народу: Људи Израиљци, што се чу-
дите овоме или шта гледате у нас,
као да смо својом силом или побо-
жношћу учинили да овај ходи?

13. *Бог Авраамов и Исаков и Ја-
ковљев, Бог отаца наших, прослави
Сина својега Исуса, кога ви преда-
досте, и одрекосте га се пред лицем
Пилатовим када он пресуди да га пу-
сти. *Дап 5, 30.

14. А ви се одрекосте Свеца и Пра-
ведника и *испросисте човјека убицу
да вам поклони. *Мт 27, 20, 21.

15. А Начелника живота убисте,
којега Бог васкрсе из мртвих, чему
смо ми свједоци.

16. И ради вјере у име његово,
овога кога видите и познајете утвр-
ди име његово, и вјера која је од њега
подари му ово исцјељење пред свима
вама.

17. И сад, браћо, знам да *из не-
знања оно учинисте, као и старјеши-
не ваше. *Лк 23, 34.

18. А Бог оно што је предсказао
устима свију својих пророка, да ће
Христос пострадали, тако је и *испу-
нио. *Лк 24, 24.

19. *Покајте се, дакле, и обратите
се да се очистите од гријехова сво-
јих, *Дап 2, 38.

20. Да дођу од лица Господњег
времена утјехе, и да пошље унапри-
јед назначенога вам Христа Исуса,

21. Којега треба да прими небо до
времена васпостављања свега о чему
је Бог говорио устима свију светих
пророка својих од вајкада.

22. Јер Мојсеј оцима рече: *Го-
спод Бог ваш подигнуће вам Проро-
ка из ваше браће, као мене; њега по-
слушајте у свему што год вам каже.

*5 Мој 18, 15, 19; Дап 7, 37.

23. И биће да ће се свака душа, ко-
ја не послуша тога Пророка, истрије-
бити из народа.

24. А и сви пророци од Самуила и даље који год говорише, такође најавише ове дане.

25. Ви сте синови пророка и завјета који учини Бог с оцима вашим говорећи Аврааму: *У сјемену твојему благословиће се сва племена на земљи.
*1 Мој 22, 18.

26. *Вама прво Бог подигавши Сина својега Исуса, посла га да вас благослови и одврати свакога од злих дјела ваших.
*Дап 13, 46.

Петар и Јован у затвору и пред Синедрионом. Молишва Цркве за апостоле. Животи првих хришћана: једно срце и једна душа.

4. **А** док они говораху народу, наиђоше на њих свештеници и старјешина храма и садувахи,

2. *Срдећи се што они уче народ и јављају у Исусу васкрсење из мртвих.
*Дап 23, 8.

3. И дигоше на њих руке, и метнуше их у затвор до ујутру, јер већ бјеше вече.

4. А многи од оних који чуше рјеч повјероваше, и достиже број људи око пет хиљада.

5. И би сутрадан да се скупише кнезови њихови и старјешине и књижевници у Јерусалим,

6. И *Ана првосвештеник и Кајафа и Јован и Александар и колико их год бјеше од рода првосвештеничкога;
*Лк 3, 1, 2.

7. И поставивши их у средину питаху: *Каквом силом или у чије име учинисте ви ово?
*Мт 21, 23.

8. Тада Петар, испунивши се Духа Светога, рече им: Кнезови народни и старјешине Израилеве,

9. Ако нас данас испитујете због добротинства болесном човјеку, како он оздрави,

10. Нека је на знање свима вама, и свему народу Израилеву, *да у име Исуса Христа Назарећанина, којег ви распесте, којег Бог подиже из мртвих, њиме стоји овај пред вама здрав.
*Дап 3, 6, 13-16.

11. *Он је камен који ви зидари одбацисте, а који постаде глава од угла: и † нема ни у једноме другоме спасења.

*Пс 118, 22; Мт 21, 42; † Мт 1, 21.

12. Јер нема другога Имена под небом данога људима којим бисмо се могли спасти.

13. А видећи смјелост Петрову и Јованову, и знајући да су људи неук и прости, дивљаху се, а препознаше их и да су били са Исусом,

14. Но гледајући исцјељеног човјека гдје стоји с њима, не могаху ништа рећи против.

15. Онда им заповједише да изиђу напоље из Синедриона, па се савјетоваху међу собом,

16. Говорећи: *Шта ћемо чинити овим људима? Јер знаменито чудо што се догоди кроз њих очигледно је свима који живе у Јерусалиму, и не можемо порећи.
*Јн 11, 47.

17. Али да се не би даље ширило по народу, да им строго запријетимо да никоме од људи више не говоре о Имену овоме.

18. И дозавши их, заповједише им да ништа не говоре нити уче о Имену Исусову.

19. А Петар и Јован одговарајући им рекоше: *Судите, је ли право пред Богом да слушамо вас више него Бога?
*Дап 5, 29.

20. Јер ми не можемо да не говоримо оно што видјесмо и чусмо.

21. А они запријетивши им, отпустише их не налазећи ништа како би их мучили, и то због народа; јер сви хваљаху Бога за оно што се догодило.

22. Јер више од четрдесет година бјеше ономе човјеку на коме се догоди ово чудо оздрављења.

23. А кад их отпустише, ови дођоше својима и јавише шта им рекоше првосвештеници и старјешине.

24. А кад они чуше, једнодушно подигоше глас Богу и рекоше: Господе, ти који си створио небо и земљу и море и све што је у њима;

25. Ти си устима Давида, слуге својега, рекао: *Зашто се буне незнабошци, и народи помишљају залудне ствари? *Пс 2, 1-2.

26. Устадоше цареви земаљски и кнезови сабраше се заједно на Господа и на Помазаника његовог.

27. Јер се заиста сабраше у овоме граду на Светога Сина твојега Исуса, којег са помазао, *Ирод и Понтијски Пилат са незнабошцима и с племенима Израилевим, *Лк 23, 12.

28. *Да учине оно што рука твоја и савјет твој унапријед одреди да буде. *Дап 2, 23.

29. И сад, Господе, погледај на њихове пријетње, и дај слугама твојим *да са сваком смјелошћу говоре ријеч твоју, *Еф 6, 19.

30. Пружајући и ти руку своју на исцјељивање, да бивају знаци и чудеса именом Светога Сина твојега Исуса.

31. И пошто се они помолише Богу, затресе се мјесто гдје бијаху сабрани, и испунише се сви Духа Светога, и говораху ријеч Божију са смјелошћу.

32. А у народа који повјерова бјеше једно срце и једна душа; *и ниједан не говораше за имање своје да је његово, него им све бјеше заједничко. *Дап 2, 44.

33. И апостоли с великом силом даваху свједочанство о васкрсењу Господа Исуса Христа, и *благодат велика бјеше на свима њима. *Дап 2, 47.

34. Јер нико међу њима не бјеше у оскудици, *пошто сви који имађаху њиве или куће, продаваху и доношаху новце од проданог, *Дап 2, 45.

35. И полагаху пред ноге апостолима; и даваше се свакоме према потреби коју је имао.

36. А Јосија, прозвани од апостола *Варнава, што значи: син утјехе, левит, родом са Кипра,

*Дап 11, 22-26; 12, 25; 15, 2; Гал 2, 1; Кол 4, 10.

37. Имао је њиву, и продавши је донесе новце и положи пред ноге апостолима.

Ананија и Саифира. Успјех ајосћолске пројовиједи. Ајосћоли у зајвору и њихово чудесно ослобођење. Ајосћоли пред Синедрионом. Гамалилов савјет.

5. А неки човјек, по имену Ананија, са женом својом Сапфиром продаде имање,

2. И сакри од новаца са знањем и жене своје, *и донијевши један дио положи пред ноге апостолима.

*Дап 4, 34-37.

3. А Петар рече: Ананија, зашто испуни сатана срце твоје да слажеш Духу Светоме и сакријеш од новаца што узе за њиву?

4. Кад је била у тебе, не бјеше ли твоја? И кад је продаде, не бјеше ли у твојој власти? Зашто си такву ствар метнуо у срце своје? Ниси слагао људима него Богу.

5. А кад чу Ананија ријечи ове, паде и издахну; и велики страх обузе све који чуше ово.

6. И уставши младићи узеше га и изнесоше те сахранише.

7. А кад прође око три часа, уђе и жена његова не знајући шта се догодило.

8. А Петар је упита: Кажи ми јесте ли за толико продали њиву? А она рече: Да, за толико.

9. А Петар јој рече: Зашто се договористе да искушате Духа Господњег?

Гле, ноге оних који твога мужа сахра-
нише пред вратима су, и тебе ће из-
нијети.

10. И одмах паде крај ногу њего-
вих и издахну. А младићи ушавши
нађоше је мртву, па је изнесоше и са-
хранише код мужа њезина.

11. И велики страх обузе сву Цр-
кву и све који чуше ово.

12. А рукама апостолским биваху
многи знаци и чудеса у народу; *и би-
јаху сви једнодушно у тријему Соло-
моновом. *Дап 3, 11.

13. Од осталих пак нико не смје-
де да им се придружи, али их народ
хвалаше;

14. И све се више умножаваху они
који вјеровашу у Господа, мноштво
људи и жена,

15. Тако да су на улице износили
болеснике и полагали на постељама
и носилима, да би кад прође Петар
бар *сјенка његова осјенила кога од
њих. *Дап 19, 12.

16. А стицаше се и мноштво наро-
да из околних градова у Јерусалим
доносећи болесне и од нечистих ду-
хова мучене, и сви се исцјељиваху.

17. *Али се подиже првосвеште-
ник и сви који бијаху с њим, секта са-
дукејска, и испунише се зависти,

*Дап 4, 1, 6.

18. И дигоше руке своје на апо-
столе, и бацише их у општи затвор.

19. А *анђео Господњи отвори но-
ћу врата тамнице, изведе их и рече:

*Дап 12, 7.

20. Идите и станите у храму па го-
ворите народу све ријечи овога живота.

21. А они, чувши то, уђоше ују-
тру у храм, и учашу. Пошто пак дође
првосвештеник и који бијаху с њим,
сазваше Синедрион и све старјеши-
не синова Израљевих, и послаше у
тамницу да ове доведу.

22. А кад слуге отидоше и не на-
ђоше их у тамници, онда се вратише
и јавише,

23. Говорећи: Тамницу нађосмо
чврсто закључану и чуваре гдје сто-
је пред вратима, али кад отворисмо,
унутра ни једнога не нађосмо.

24. А кад чуше ове ријечи свеште-
ник и војвода храма и првосвеште-
ници, бијаху у недоумици шта се то
догодило с њима.

25. А неко дође и јави им говоре-
ћи: Ено они људи што их бацисте у
тамницу, стоје у храму и уче народ.

26. Тада отиде војвода с момцима
и доведе их не на силу; јер се бојаху
народа да их не побије камењем.

27. А кад их доведоше, поставише
их пред Синедрион, и запита их пр-
восвештеник говорећи:

28. *Нисмо ли вам строго забрани-
ли да не учите о Имену овом? А ви сте,
ето, напунили Јерусалим вашим уче-
њем, и хоћете да баците на нас † крв
овога Човјека. *Дап 4, 18; † Мт 27, 25.

29. А Петар и апостоли одговара-
јући рекоше: *Богу се треба покора-
вати више него људима. *Дап 4, 19.

30. *Бог отаца наших васкрсе Ису-
са, којег ви убилисте објесивши на др-
во. *Дап 3, 15.

31. *Њега Бог десницом својом уз-
виси за Началника и Спаситеља, да
даде Израиљу покајање и опроштење
гријехова. *Дап 2, 33.

32. И *ми смо његови свједоци
ових ријечи, и † Дух Свети којег Бог
даде онима који се њему покоравашу.

*Лк 24, 28; † Јн 15, 26, 27.

33. *А кад они то чуше, разјарише
се веома и договараху се да их поби-
ју. *Дап 7, 54.

34. Али устаде у Синедриону је-
дан фарисеј, по имену *Гамалило,
законик, поштован од свега народа,
и заповједи да апостоле мало удаље
напоље, *Дап 22, 3.

35. Па им рече: Људи Израиљ-
ци, добро пазите шта ћете чинити са
овим људима.

36. Јер прије ових дана устаде Тев-
да говорећи да је он нешто велико; уз
њега пристаде људи бројем око чети-
ри стотине; он би убијен, и сви који
га слушаху разиђоше се и пропадоше.

37. Послије овога устаде Јуда Га-
лилејац у дане пописа и одвуче доста
народа за собом; он такође погибе и
сви који га слушаху растурише се.

38. И сада вам кажем: Прођите се
ових људи и оставите их; *јер ако бу-
де од људи ова намисао или ово дје-
ло, пропашће; *Мт 15, 13.

39. Но ако је од Бога, не можете га
уништити, да се како и *богоборци не
нађете. *Дап 9, 5.

40. Онда га послушаше, и дозав-
ши апостоле, избише их и забранише
им да говоре о Имену Исусовом, и
отпустише их.

41. А ови онда отидоше из Сине-
дриона *радујући се што се удостоји-
ше да поднесу срамоту за Име њего-
во. *Мт 5, 12; 1 Пет 4, 13.

42. И сваки дан у храму и по до-
мовима не престајаху да уче и про-
повиједају јеванђеље о Исусу Христу.

*Избор седморице ђакона. Расш
хришћанске заједнице у Јерусалиму.
Архиђакон Сшефан на суду њред
Синедрионом.*

6. И у ове дане, када се мно-
жаху ученици, подиго-
ше јелинисти вику на Јевреје што се
њихове удовице заборављаху кад се
дијелаше помоћ *сваки дан. *Дап 4, 35.

2. Онда Дванаесторица, сазвавши
мноштво ученика, рекоше: Не доли-
кује нама да оставивши ријеч Божију
служимо око трпеза.

3. *Потражите, дакле, браћо, из-
међу вас седам освједочених људи,
пуних Духа Светога и мудрости, које
ћемо поставити на ову службу.

*1 Тим 3, 8-10.

4. А ми ћемо у молитви и у слу-
жби ријечи прилежно остати.

5. И ријеч ова би угодна свему на-
роду. И изабраше Стефана, човјека
испуњенога вјером и Духом Светим,
и *Филипа, и Прохора, и Никанора, и
Тимона, и Пармена, и Николу прозе-
лита из Антиохије. *Дап 8, 5.

6. Ове поставише пред апостоле и
они *помоливши се Богу, положише
руке на њих. *Дап 1, 24; 13, 3; 14, 23.

7. И *ријеч Божија растијаше и
веома се множаше број ученика у
Јерусалиму, и велико мноштво све-
штеника покоравашу се вјери.

*Дап 2, 47; 19, 20.

8. А Стефан пун вјере и силе чи-
њаше знаке и чудеса велика у на-
роду.

9. Тада усташе неки из синагоге
која се зове Либертинска, Киринска
и Александријска и од оних из Кили-
кије и Азије, и препираху се са Сте-
фаном,

10. И *не могаху противстати му-
дрости и духу којим говораше.

*Лк 21, 15.

11. *Тада подметнуше људе који
рекоше: Чули смо га да говори хулне
ријечи на Мојсеја и на Бога.

*Мт 26, 60-66.

12. И побунише народ и старје-
шине и књижевнике, и нападоше и
ухватише га, и доведоше пред Сине-
дрион,

13. Па изведоше лажне свједоке
који говораху: Овај човјек не преста-
је да хули на ово свето мјесто и на
Закон.

14. Јер смо га чули гдје говори:
Овај Исус Назарећанин *разориће
ово мјесто и измијениће обичаје које
нам предаде Мојсеј. *Јн 2, 19.

15. И погледавши на њега сви који
сјеђаху у Синедриону, видјеше лице
његово као лице анђела.

*Говор архиђакона Стефана њред
Синедрионом. Његова осуда и
првомученичка смрт за Христа.*

7. **А** првосвештеник рече: Је ли то тако?

2. А он рече: Људи браћо и оци, чујте! Бог славе јави се оцу нашему Аврааму кад бјеше у Месопотамији, прије него се досели у Харан.

3. И рече му: *Изиђи из земље своје и од рода својега и из дома оца својега, и дођи у земљу коју ћу ти показати. *1 Мој 12, 1.

4. Тада *изиђе из земље Халдејске, и досели се у Харан; и оданде, по смрти оца његова, пресели га у ову земљу у којој ви сада живите.

*1 Мој 11, 31; 12, 5.

5. И не даде му наслєдства у њој ни стопе, *и обећа да ће је дати у посјед њему и сјмену његову послије њега, док он још немаше дјетета.

*1 Мој 13, 15.

6. А Бог рече овако: *Сјеме твоје биће дошљаци у земљи туђој и поробиће га и злостављаће га четири стотине година.

*1 Мој 15, 13, 14; 2 Мој 12, 40.

7. И народу томе коме ће робовати ја ћу судити, рече Бог; и потом ће изиђи, и служиће ми на овоме мјесту.

8. И даде му завјет обрезања, и тако роди Исака, и обреза га у осми дан; и Исак Јакова, и Јаков дванаест праотаца.

9. *А праоци позавидјеше Јосифу и продадоше га у Египат; † и Бог бијаше с њим,

*1 Мој 37, 4; † 1 Мој 39, 2, 21.

10. И избави га од свију невоља његових, и *даде му милост и премудрост пред Фараоном, царем египатским, и постави га поглаварем над Египтом и свим домом његовим.

*1 Мој 41, 37.

11. А дође глад на сву земљу Египатску и Ханаанску и невоља велика, и не налажаху хране оци наши.

12. *А Јаков чувши да има пшенице у Египту посла први пут оце наше. *1 Мој 42, 1.

13. *И кад дођоше други пут, каза се Јосиф браћи својој, и род Јосифов постаде познат Фараону. *1 Мој 45, 16.

14. *А Јосиф посла и дозвола оца својега Јакова и сву родбину своју, седамдесет и пет душа. *1 Мој 45, 9.

15. *И сиђе Јаков у Египат, и сконча, он и оци наши; *1 Мој 49, 33.

16. И пренесоше их у Сихем, и положише у *гроб који купи Авраам за новце од синова Емора Сихемљанина. *1 Мој 23, 16.

17. И како се приближаваше вријеме обећања за које се Бог закле Аврааму, *народ се увећа и умножи у Египту. *2 Мој 1, 7.

18. Док не наста други цар над Египтом, који не знаше Јосифа.

19. Овај поступи лукаво са родом нашим, злостављаше оце наше *да бацају дјецу своју да не остају у животу. *2 Мој 1, 22.

20. *У то вријеме се роди Мојсеј и бјеше мио † Богу, и би три мјесеца гајен у дому оца својега.

*2 Мој 2, 2; † Јев 11, 23.

21. А *када је био избачен, узео га кћи Фараонова и одгаји га себи за сина. *2 Мој 2, 10.

22. И научи се Мојсеј свој мудрости египатској, и бјеше силан у ријечима и у дјелима.

23. *А кад му се навршаваше четрдесета година, дође му на срце да обиђе браћу своју, синове Израилеве. *2 Мој 2, 11.

24. И видјевши некога гдје му се чини неправда, узео га у одбрану и освети угњетаваног, убивши Египћанина.

25. А мишљаше он да браћа његова разумију да им Бог његовом руком даје спасење; али они не разумјеше.

26. А сутрадан појави се међу њима док су се тукли и стаде их мирити говорећи: Људи, ви сте браћа, зашто чините неправду један другоме?

27. А онај што чињаше неправду ближњему одгурну га рекавши: *Ко тебе постави за старјешину и судију над нама? *2 Мој 2, 14.

28. Или хоћеш и мене да убијеш као што си јуче убио Египћанина?

29. *А Мојсеј побјеже због ове ријечи, и поста дошљак у земљи Мадјамској, гдје роди два сина.

*2 Мој 2, 15; 18, 3, 4.

30. И кад се наврши четрдесет година, јави му се у пустињи горе Синајске Анђео Господњи у пламену огњеном у купини.

31. А када Мојсеј видје, дивљаше се виђењу. Када пак он приступи да размотри, би глас Господњи њему:

32. *Ја сам Бог отаца твојих, Бог Авраамов и Бог Исаков и Бог Јаковљев. А Мојсеј се уплаши и не смијаше да погледа. *2 Мој 3, 5-10.

33. А Господ му рече: Изуј обућу са ногу својих, јер је мјесто на коме стојиш света земља.

34. Гледајући видјех муку народа мојега који је у Египту, и чух њихово уздисање, и сиђох да их избавим; и сад ходи да те пошаљем у Египат.

35. Овога Мојсеја, којег се одрекоше говорећи: Ко тебе постави за старјешину и судију? – тога Бог посла за старјешину и избавитеља руком Анђела који му се јави у купини.

36. Овај их изведе учинивши чудеса и знаке *у земљи Египатској † и у Црвеном мору и у пустињи четрдесет година. *2 Мој 7, 10; † 2 Мој 14, 21.

37. Ово је Мојсеј који рече синовима Израилевим: *Господ Бог ваш подигнуће вам Пророка из браће ваше, као мене: њега послушајте.

*5 Мој 18, 15.

38. *Ово је онај што бјеше у збору у пустињи са Анђелом, који му је го-

ворио на гори Синајској, и са оцима нашим; који прими ријечи живе, да их нама даде; *2 Мој 19, 3.

39. Којега не хтједоше послушати оци наши, него га одбацише, и окренуше се срцем својим према Египту.

40. *Рекавши Арону: Начини нам богове који ће ићи пред нама, јер са овим Мојсејем, који нас је извео из земље Египатске, не знамо шта му се догоди. *2 Мој 32, 1.

41. И у дане оне начинише теле и принесоше жртву идолу, и радоваху се дјелима руку својих.

42. А Бог се окрену од њих и предаде их да служе војсци небеској, као што је писано у књизи Пророка: *Еда што заклано и жртве принесосте ми за четрдесет година у пустињи, доме Израилев? *Ам 5, 25, 26.

43. И прихватисте шатор Молохов, и звјезду бога вашег Ремфана, кипове које начинисте да им се клањате; и преселићу вас даље од Вавилона.

44. Оци наши имаху шатор свједочанства у пустињи, као што заповједи Онај што говори Мојсеју *да га начини по обрасцу који бјеше видио;

*2 Мој 25, 9, 40.

45. *Њега и наслиједивши оци наши унесоше са Исусом Навином при заузимању земље незнабожаца, које прогна Бог испред лица отаца наших; све до дана Давидових,

*И Нав 3, 14; 18, 1.

46. *Који нађе благодат пред Богом и † мољаше да нађе стан Богу Јаковљеву. *2 Сам 7, 1-16; † Пс 132, 4.

47. *А Соломон му сазида дом.

*1 цар 6, 1.

48. Али Свевишњи не живи у рукотвореним храмовима, као што говори пророк:

49. *Небо ми је пријесто, а земља подножје ногама мојима; какав ћете ми дом сазидати, говори Господ; или које је мјесто за почивање моје?

*Ис 66, 1, 2.

50. Није ли рука моја створила све ово?

51. *Тврдоврати и † необрезани срцем и ушима, ви се свагда противите Духу Светоме; како оци ваши, тако и ви.

*2 Мој 32, 9; † 3 Мој 26, 41; Рим 2, 28, 29.

52. *Којега од пророка не протјераше оци ваши? И побише оне који предсказаше долазак Праведника, којег сада ви издајници и убице постадоше,

*2 дн 36, 19; Мт 23, 31.

53. *Ви који примисте Закон наредбама анђелским, и не одржасте.

*2 Мој 20, 1; Гал 3, 19; Јев 2, 2.

54. *Кад ово чуше, разјарише се врло у срцима својима, и шкргутаху зубима на њега.

*Дап 5, 33.

55. А он, пун Духа Светога, погледа на небо и видје славу Божију и Исуса гдје стоји с десне стране Богу,

56. И рече: Ево, видим небеса отворена и *Сина Човјечијега гдје стоји с десне стране Богу.

*Лк 22, 69.

57. А они повикавши иза гласа, затиснуше уши своје, и навалише једнодушно на њега,

58. Па *избацивши га изван града, стадоше га каменовати. А свједоци метнуше хаљине своје код ногу младића по имену † Савле,

*3 Мој 24, 16; † Дап 22, 20.

59. И каменовашу Стефана који се мољаше Богу и говораше: Господе Исусе, *прими дух мој!

*Пс 31, 5; Лк 23, 46.

60. Онда клече на кољена и повика иза гласа: *Господе, не урачунај им пријех овај! И ово рекавши, усну.

*Лк 23, 34.

Гоњење Цркве у Јерусалиму.
Савле њони хришћане. Филиј, Петшар
и Јован њројовиједају у Самарији.
Симон њашар. Обраћење и кришћење
Еџиоџанина.

8. А Савле *ообраваше његово убиство. А у тај

дан постаде велико гоњење на Јерусалимску цркву, и † сви се расијаше по крајевима јудејским и самаријским, осим апостола.

*Дап 7, 58; † Дап 11, 19.

2. А људи побожни сахранише Стефана и учинише над њим велики плач.

3. А Савле је *пустошио Цркву, улазећи у куће и силом одвлачећи људе и жене предаваше их у тамницу.

*Дап 9, 1; 22, 4.

4. Међутим, они што се расијаше пролажаху и проповиједаху ријеч.

5. *А Филип сишавши у град самаријски, проповиједаше им Христа.

*Дап 6, 5.

6. А народ је пазео једнодушно на оно што им говораше Филип, слушајући и гледајући знаке које чињаше;

7. Јер *духови нечисти с великом вицом излажаху из многих који их имаху, и многи одузети и хроми оздравише.

*Мк 16, 17.

8. И би велика радост у граду ономе.

9. А бјеше отприје у граду неки човјек, по имену Симон, који чараше и довођаше у чудо народ самаријски говорећи да је он нешто велико.

10. Њега сви пажљиво слушаху, и мало и велико, говорећи: Ово је велика сила Божија.

11. А зато га слушаху пажљиво што их је много времена чинима задивљавао.

12. Но када повјероваше Филипу који проповиједаше јеванђеље о Царству Божијему и о Имену Исуса Христа, крштаваху се и људи и жене.

13. Тада и сам Симон повјерова и крстивши се остаде код Филипа; и гледајући знаке и чуда велика гдје се збивају, дивљаше се врло.

14. А кад чуше апостоли у Јерусалиму да је Самарија примила ријеч Божију, послаше им Петра и Јована.

15. Ови сишавши помолише се Богу за њих да приме Духа Светога;

16. Јер још ни на једнога од њих не бјеше сишао, него бијаху само крштени у име Господа Исуса.

17. Тада полагаху руке на њих, и они примаху Духа Светога.

18. А кад видје Симон да се полагањем апостолских руку даје Дух Свети, донесе им новаца,

19. Говорећи: Дајте и мени ту власт да кад положим руке на некога прими Духа Светога.

20. А Петар му рече: Новци твоји с тобом да буду на погибао што си помислио да се дар Божији може добити за новце.

21. Нема теби дијела ни удјела у овој ријечи, јер срце твоје није право пред Богом.

22. Зато се покај од те злоће твоје, и моли се Богу еда би ти се опростила помисао срца твојега;

23. Јер те видим да си у горкој жуци и у оковима неправде.

24. А Симон одговарајући рече: Помолите се ви за мене Господу да не наиђе на мене ништа од онога што сте рекли.

25. А они, засвједочивши и говоривши ријеч Господњу, вратише се у Јерусалим, и многим селима самаријским проповиједаху јеванђеље.

26. А анђео Господњи рече Филипу говорећи: Устани и иди према југу на пут који силази од Јерусалима у Газу; он је пуст.

27. И уставши пође. И гле, човјек Етиопљанин, ушкопљеник, властелин Кандакије царице етиопске, што бјеше над свима њезиним ризницама, који бјеше дошао у Јерусалим као поклоник,

28. Па се враћаше, и сједећи на колима својим читаше пророка Исаију.

29. А Дух рече Филипу: Приступи и прилијепи се тим колима.

30. А Филип притрчавши, чу га гдје чита пророка Исаију, и рече: Да ли разумијеш то што читаш?

31. А он рече: Како бих могао ако ме ко не упуту? И умоли Филипа да се попне и сједне са њим.

32. А мјесто из Писма које читаше бјеше ово: *Као овца на заклање одведе се, и као јагње нијемо пред оним који га стриже, тако не отвара уста својих. *Ис 53, 7, 8.

33. У његовом понижењу укиде се суд његов. А род његов ко ће исказати? Јер се узима са земље живот његов.

34. Онда ушкопљеник одговори и рече Филипу: Молим те, за кога ово говори пророк? За себе или за некога другога?

35. А Филип отворивши уста своја, и почевши од Писма овога, проповједи му јеванђеље о Исусу.

36. Како пак иђаху путем, дођоше на неку воду, и рече ушкопљеник: Ево воде, шта ме спречава да се крстим?

37. А Филип му рече: Ако вјерујеш од свега срца, може. А он одговарајући рече: Вјерујем да је Исус Христос Син Божији.

38. И заповједи да стану кола, и сиђоше оба у воду, и Филип и ушкопљеник, и крсти га.

39. А кад изиђоше из воде *Дух (Свети паде на ушкопљеника, а анђео) Господњи узе Филипа, и више га не видје ушкопљеник, него отиде путем својим радујући се.

*1 цар 18, 12.

40. А Филип се обреће у Азоту; и пролазећи проповиједаше јеванђеље свима градовима, док не дође у *Кесарију.

*Дап 21, 8, 9.

*Савлово обраћење и боравак у
Дамаску и у Јерусалиму. Петар
исијељује Енеју у Лиги и васкрсава
Тавишу у Јоји.*

9. А *Савле, још дишући пријетњом и убиством на ученике Господње, приступи првосвештенику, *Дап 8, 3; 22, 3-16; 26, 9-18.

2. И затражи од њега посланице у Дамаск за синагоге, да ако кога нађе који је од овога Пута, и људе и жене, свезане доведе у Јерусалим.

3. А *кад путоваше и дође близу Дамаска, изненада обасја га свјетлост са неба, *1 Кор 15, 8.

4. И паднувши на земљу, чу глас гдје му говори: Савле, Савле, зашто ме гониш?

5. А он рече: Ко си ти, Господе? А Господ рече: Ја сам Исус којег ти гониш, (*тешко ти је против бодила праћати се. *Дап 5, 39.

6. А он дрхтећи од страха рече: Господе, шта ћу да чиним? А Господ му рече) него устани и уђи у град, па ће ти се казати шта треба да чиниш.

7. А људи који путоваху с њим стајаху ниједи, чујући глас, а никога не видећи.

8. А Савле устаде са земље и отвореним очима својим никога не виђаше. Они га узеше за руку и уведоше у Дамаск.

9. И бјеше три дана слијеп, и не једе, нити пи.

10. А у Дамаску бјеше један ученик, по имену Ананија, и рече му Господ у виђењу: Ананија! А он рече: Ево ме, Господе!

11. А Господ њему: Устани и иди у улицу која се зове Права, и тражи у дому Јудином по имену Савла *Таршанина; јер гле, он се моли Богу, *Дап 21, 39.

12. И видје у виђењу човјека, по имену Ананију, гдје уђе и метну руку на њега да прогледа.

13. А Ананија одговори: Господе, чуо сам од многих за тога човјека колико зла почини светима твојима у Јерусалиму.

14. И овдје има власт од првосвештеника да веже све *који призивају Име твоје. *1 Кор 1, 2.

15. А Господ му рече: Иди, јер ми је он сасуд избрани, да изнесе Име моје пред *незнабошце и царе и синове Израилеве; *Рим 1, 5.

16. А *ја ћу му показати колико му ваља пострадали за Име моје.

*2 Кор 11, 23.

17. И отиде Ананија, и уђе у кућу, и метнувши руке на њега рече: Савле брате, Господ Исус, који ти се јави на путу којим си ишао, послао ме је да прогледаш и да се испуниш Духа Светога.

18. И одмах отпаде од очију његових као крљушт, и прогледа, и уставши крсти се;

19. И узевши храну, окријепи се. И би Савле неколико дана са ученицима који бијаху у Дамаску.

20. И одмах по синагогама проповиједаше Исуса да је он Син Божији.

21. А сви који слушаху чуђаху се и говораху: Није ли ово онај *што у Јерусалиму сатираше оне који призивају Име ово, и не дође ли овдје за то да их везане води првосвештеницима? *Дап 8, 1; 26, 10.

22. А Савле све више јачаше, *па збуњиваше Јудејце који живе у Дамаску, доказујући да је ово Христос.

*Дап 18, 28.

23. А кад се наврши подоста дана, договорише се Јудејци да га убију.

24. Али Савле дознаде за њихову завјеру; а они чуваху врата дан и ноћ да би га убили;

25. Но ученици га узеше ноћу и *спустише преко зида у котарици.

*2 Кор 11, 32, 33.

26. *Када пак дође Савле у Јерусалим, покушаваше да се придружи

ученицима; и сви га се бојаху, не вјерујући да је ученик. *Гал 1, 17-18.

27. А Варнава га узе и доведе апостолима, и исприча им како је на путу видео Господа и како му је говорио, *и како је у Дамаску смјело проповиједао у име Исусово. *Дап 9, 20.

28. И заједно с њима је улазио у Јерусалим и излазио и слободно проповиједао у име Господа Исуса,

29. И говораше и препираше се с јелинитима, а они вребаху да га убију.

30. А када браћа ово сазнаше, сведоше га у Кесарију и испратише га *у Тарс. *Гал 1, 21.

31. Међутим, Цркве по свој Јудеји и Галилеји и Самарији уживаху мир напредујући и ходећи у страху Господњем, и умножаваху се утјехом Светога Духа.

32. И догоди се да Петар обилазећи све, сиђе и светима који живљаху у Лиди.

33. И нађе тамо једнога човјека по имену Енеја, који већ осам година лежаше на одру, јер бјеше узет.

34. И рече му Петар: Енеја, исцјељује те Исус Христос; устани и простри сâм себи! И одмах устаде.

35. И видјеше га сви који живљаху у Лиди и Сарону, и обратише се Господу.

36. А у Јопи бјеше једна ученица, по имену Тавита, што преведено значи Срна, и она бјеше пуна добрих дјела и милостиња које чињаше.

37. И догоди се у те дане да се она разбоље и умрије; онда је окупаше и положише у горњу собу.

38. И будући да је Лида близу Јопе, ученици чувши да је Петар у њој, послаше два човјека молећи га да без оклијевања дође до њих.

39. А Петар уставши отиде с њима; и кад дође, уведоше га у горњу собу и скупише се око њега све удо-

вице плачући и показујући кошуље и хаљине што је радила Срна док је била с њима.

40. А Петар изгнавши све напоље, клече на кољена и помоли се Богу, и окренувши се тијелу *рече: Тавито, устани! А она отвори очи своје, и видјевши Петра придигну се и сједе. *Мк 5, 41.

41. Он пак давши јој руку подиже је; и дозаввши свете и удовице показа је живу.

42. И ово се разгласи по свој Јопи, и многи вјероваше у Господа.

43. А он остаде много дана у Јопи код некога *Симона кожара. *Дап 10, 6.

Обраћење и крштење Корнилија и његовој дома у Кесарији.

10. А у Кесарији неки човек, по имену Корнилије, капетан чете која се зваше Италијанска,

2. Побожан и богобојазан са цијелим домом својим, који је чинио многе милостиње народу и молио се стално Богу;

3. Видје на јави у виђењу, око деветог часа дана, анђела Божијега гдје дође к њему и рече му: Корнилије!

4. А он, погледавши на њега и уплашивши се, рече: Шта је, Господе? А он му рече: *Молитве твоје и милостиње твоје узиђоше на спомен пред Богом. *Тов 3, 24, 25.

5. И сад пошаљи људе у Јопу и дозови Симона прозваног Петра;

6. Он гостује у некога *Симона кожара, чија је кућа код мора. (Он ће ти казати ријечи којима ћеш се спасти ти и сав дом твој.) *Дап 9, 43.

7. А кад отиде анђео који је говорио Корнилију, он дозво двојицу од укућана својих и једног побожног војника од оних који бијаху стално уз њега,

8. И казавши им све, *посла их у Јопу.
*Дап 11, 5-17.

9. А сутрадан док они путоваху и приближаваху се граду, изиђе Петар на равни кров дома да се помоли Богу око шестогачаса.

10. И огладње, и хтједе да једе; а кад му они готовљаху, наиђе на њега занос,

11. И видје небо отворено и сасуд некакав гдје силази на њега, као велико платно завезано на четири краја и спушта се на земљу;

12. У коме бијаху све четвороножне животиње на земљи и звјериње и гмизавци и птице небеске.

13. И дође му глас: Устани, Петре, закољи и једи.

14. А Петар рече: Нипошто, Господе, *јер никад не једох било шта погано или нечисто.

*3 Мој 11, 4; Јез 4, 14.

15. И опет глас њему по други пут: *Што је Бог очистио, ти не погани!

*Мт 15, 11.

16. И ово би трипут, и сасуд се опет узнесе на небо.

17. А док се Петар у себи питаше шта би било виђење које видје, и гле, људи послани од Корнилија, распитавши се за дом Симонов, стадоше пред врата,

18. И зовнувши питаху да ли гостује овдје Симон звани Петар.

19. И док Петар размишљаше о виђењу, рече му Дух: Ево, три човјека траже тебе;

20. Него устани и сиђи и иди с њима не премишљајући ништа, јер сам их ја послао.

21. А Петар сишавши људима посланим њему од Корнилија рече: Ево, ја сам тај кога тражите. Ради чега сте дошли?

22. А они рекоше: Корнилије капетан, човјек праведан и богобојазан, на добру гласу код свега народа

јудејскога, примио је заповијест од анђела светогача да те позове у свој дом и да чује ријечи од тебе.

23. Онда их позва унутра и угости. А сутрадан уставши пође с њима, и неки од браће која бјеху из Јопе пођоше с њим.

24. И сутрадан уђоше у Кесарију. А Корнилије их чекаше сазвавши родбину своју и блиске пријатеље.

25. А кад Петар улажаше, спрете га Корнилије, и паднувши пред ноге његове поклони се.

26. А Петар га подиже говорећи: *Устани, и ја сам само човјек.

*Дап 14, 15; Отк 19, 10.

27. И с њим разговарајући уђе, и нађе многе који се бијаху сабрали,

28. И рече им: Ви знате како је забрањено човјеку Јудејцу дружити се или долазити иноплеменику; али мени Бог показа да ни једнога човјека не треба звати поганим или нечистим.

29. Зато и дођох без поговора чим сам позван. Питам вас, дакле, ради чега сте ме позвали?

30. А Корнилије рече: Прије четири дана ја постих до овогачаса, и у девети час бијех на молитви у кући својој; и гле, човјек стаде преда ме у хаљини сјајној,

31. И рече: Корнилије, услишена је молитва твоја и милостиње твоје бише споменуте пред Богом.

32. Пошаљи, дакле, у Јопу и дозови Симона који је прозван Петар; он гостује у кући Симона кожара поред мора; када он дође, рећи ће ти.

33. Онда одмах послах теби, и ти си добро учинио што си дошао. Сада, дакле, сви ми стојимо пред Богом да чујемо све што ти је од Бога заповјеђено.

34. А Петар отворивши уста рече: *Заиста видим да Бог не гледа ко је ко,

*5 Мој 10, 17; 1 Сам 16, 7; Рим 2, 11.

35. Него је у сваком народу мио њему онај који га се боји и твори правду.

36. Ријеч коју посла синовима Израиљевим, благовјестећи мир кроз Исуса Христа: *Он је Господ свију.

*Мт 28, 18; Еф 2, 17.

37. Ви знате ријеч која се збила по свој Јудеји, *почевши од Галилеје, послје крштења које проповиједаше Јован:

*Мт 4, 12-17.

38. Исуса из Назарета, како га *помаза Бог Духом Светим и силом, који пролажаше чинећи добро и исцјељујући све мучене од ђавола, јер Бог бијаше с њим.

*Мт 3, 16.

39. И ми смо свједоци свега што учини у земљи Јудејској и у Јерусалиму. Њега и убише објесивши на дрво.

40. Овога Бог васкрсе трећи дан, и учини да се он јави,

41. Не свему народу, него нама, свједоцима унапријед *изабраним од Бога, који с њим једосмо и писмо по његову васкрсењу из мртвих.

*Јн 5, 22.

42. И заповједи нам да проповиједамо народу и свједочимо *да је он одређени од Бога Судија † живих и мртвих.

*Дап 17, 31; † Рим 14, 10.

43. *За њега свједоче сви пророци да ће Именом његовим примити опроштење гријехâ свако ко вјерује у њега.

*Ис 53, 5, 6; Јер 31, 34; Дан 9, 24.

44. Док Петар још говораше ове ријечи, сиђе Дух Свети на све који слушаху ријеч.

45. И задивише се вјерни из обрезања који дођоше с Петром, да се и на незнабошце излио дар Духа Светога.

46. Јер их слушаху гдје *говоре језике и величају Бога. Тада одговори Петар:

*Дап 2, 4.

47. Зар може ко забранити воду да се не крсте ови који примише Духа Светога као и ми?

48. И заповједи им да се крсте у име Исуса Христа. Тада га молише да остане код њих неколико дана.

Петар љавда своје дружење са незнабошцима. Ширење Јеванђеља у Антиохији. Назив: Хришћани. Стирање за браћу у Јудеји.

11. А чуше апостоли и браћа који бијаху у Јудеји да и незнабошци примише ријеч Божију.

2. И кад узиђе Петар у Јерусалим, препираху се с њим *они из обрезања,

*Дап 10, 45; Гал 2, 12.

3. Говорећи: Ушао си необрезаним људима и јео си с њима.

4. А Петар им отпоче излагати по реду говорећи:

5. *Ја бијам у граду Јопи на молитви, и видјех у заносу виђење: некав сасуд силажаше као велико платно са четири краја и спушташе се с неба, и дође до мене.

*Дап 10, 9-48.

6. Загледавши у њега, пажљиво размотрих и видјех четвороножне животиње земаљске и звјериње и гмизавце и птице небеске.

7. И чух глас који ми говори: Устани, Петре, закољи и једи.

8. А ја рекох: Нипошто, Господе, јер ништа погано или нечисто никада не уђе у моја уста.

9. И одговори ми глас са неба по други пут: Што је Бог очистио, ти не погани!

10. А ово би трипут; и узе се опет све на небо.

11. И гле, у тај час три човјека стадоше пред кућом у којој бијам, послани из Кесарије к мени.

12. А Дух ми рече да идем с њима не премишљајући ништа. А дођоше са мношвом и ових шесторо браће, и уђосмо у кућу човјекову.

13. И он нам каза како видје анђела у кући својој који је стао и рекао му: Пошаљи људе у Јопу и дозови Симона званог Петра,

14. Он ће ти казати ријечи којима ћеш се спасти ти и сав дом твој.

15. А кад ја почех говорити, *сиђе Дух Свети на њих, као и на нас у почетку. *Дап 2, 1-4.

16. Тада се сјетих ријечи Господње како говораше: *Јован је крстио водом, а ви ћете се крстити Духом Светим. *Дап 1, 5.

17. Ако им, дакле, Бог даде једнак дар као и нама који повјеровасмо у Господа Исуса Христа, ко бијаш ја да бих могао спријечити Бога?

18. А кад чуше ово, заћуташе и слављаху Бога говорећи: Заиста и незнабошцима даде Бог покајање за живот.

19. *Они, међутим, који се расијаше од невоље, која наста због Стефана, прођоше све до Феникије и Кипра и Антиохије не проповиједајући ријеч никоме до само Јудејцима. *Дап 8, 1-4.

20. А неки од њих бијашу Кипрани и Кирикени, који ушавши у Антиохију говораху јелинитима проповиједајући јеванђеље о Господу Исусу.

21. И *рука Господња бијаше с њима; и велики број их повјерова и обрати се Господу. *Дап 2, 47.

22. А дође ријеч о њима до ушију Цркве у Јерусалиму; и послаше Варнаву да прође све до Антиохије.

23. Кад овај дође и видје благодат Божију, обрадова се и *мољаше све да искреним срцем остану у Господу; *Дап 13, 43.

24. Јер бјеше човјек благ и *пун Духа Светога и вјере. † И обрати се многи народ Господу. *Дап 6, 5; † Дап 5, 14.

25. Варнава пак изиђе у *Тарс да потражи Савла, и када га нађе, доведе га у Антиохију. *Дап 9, 30.

26. И они се цијелу годину састајаше са Црквом, и учише многи народ; и најприје у *Антиохији ученици бише названи Хришћани. *Гал 1, 21.

27. А у те дане сиђоше из Јерусалима *пророци у Антиохију. *Дап 13, 1; 15, 32.

28. И уставши један од њих, по имену *Агав, предказа духом велику глад која је имала бити по цијелом свијету; која и би за Клаудија ћесара. *Дап 21, 10.

29. А ученици одлучише да сваки од њих, колико који могаше, пошаље на помоћ браћи која живљаху у Јудеји.

30. *Ово и учинише пославши старјешинама преко руке Варнавине и Савлове. *Дап 12, 25.

Ирод Јони хришћане. Посећење ајосџола Јакова. Петар у тамници и чудесно ослобођење. Иродова смрт.

12. А у оно вријеме подиже цар Ирод руке да мучи неке од Цркве.

2. И погуби *Јакова брата Јовановог мачем. *Мт 20, 20-23.

3. И видјевши да је то по вољи Јудејцима, настојаше да ухвати и Петра; а бијашу дани бесквасних хљебова.

4. Њега и ухвати и баци у тамницу, и предаде га четирима стражама од по четири војника да га чувају, намјеравајући да га послје Пасхе изведе пред народ.

5. Петра, дакле, чуваху у тамници, а Црква се усрдно мољаше за њега Богу.

6. А када хтједе Ирод да га изведе, те ноћи спаваше Петар између двојице војника, окован у двоје вериге, и стражари пред вратима чуваху тамницу.

7. И гле, *анђео Господњи се појави, и свјетлост обасја просторију, и куцнувши Петра у ребра, пробуди га говорећи: Устани брзо! И спадоше му вериге с руку. *Дап 5, 19.

8. И анђео му рече: Опаши се, и обуј обућу своју. И учини тако. И рече му: Обуци хаљину своју, па хајде за мнош.

9. И изишавши иђаше за њим, и не знадијаше да је стварност то што анђео чињаше, него мишљаше да гледа виђење.

10. А кад прођоше прву стражу и другу, дођоше вратима гвозденим која воде у град; она им се сама отворише, и изишавши прођоше једну улицу, и анђео одмах одступи од њега.

11. И када дође Петар себи, рече: Сада заиста знам да Господ посла анђела својега те ме избави из руку Иродових и од свега што је очекивао народ јудејски.

12. И разабравши се дође до куће Марије, матере *Јована званог Марко, гдје бијаху многи сабрани и мољаху се Богу. *Дап 13, 5, 13; 15, 37.

13. А кад закуца Петар у врата од дворишта, приступи дјевојка по имену Рода, да чује.

14. И познавши глас Петров, од радости не отвори врата, него утрча и јави да Петар стоји пред вратима.

15. А они јој рекоше: Јеси ли луда! Али она увјераваше да је тако. А они говораху: То је анђео његов.

16. Петар пак једнако куцаше. А кад отворише, видјеше га и задивили се.

17. Махнувши им руком да ћуте, он им исприча како га Господ изведе из тамнице, и рече: Јавите ово Јакову и браћи. И изишавши отиде на друго мјесто.

18. А када наста дан, бјеше не ма ла узбуна међу војницима, шта то би са Петром.

19. И кад га Ирод заиска и не нађе, онда испита стражаре и заповједи да се одведу; а он, сишавши из Јудеје у Кесарију, ондје борављаше.

20. А бјеше Ирод гњеван на Тирце и Сидонце, но ови једнодушно дођоше њему, и придобивши Власта, постелника царева, искаху мира, *јер се њихова земља хранила од царске.

*Јез 27, 17.

21. И у одређени дан обуче се Ирод у царску хаљину, и сјевши на пријесто одржа им говор;

22. А народ клицаше: Глас Божији, а не човјечији!

23. Али одједном удари га анђео Господњи, *јер не даде славе Богу; и † будући изједен од црва издахну.

*Дап 5, 20; † 2 Мак 9, 9.

24. А *ријеч Божија растијаше и множаше се. *Ис 55, 11; Дап 6, 7.

25. А Варнава и Савле *предавши помоћ вратише се из Јерусалима у Антиохију, † узевши са собом и Јована прозваног Марко.

*Дап 11, 29, 30; † Дап 12, 12; 13, 5; 15, 37.

Прво Павлово мисионарско путовање међу незнабошце. Павле и Варнава на Киру и у Антиохији Писидијској. Пројовијег о Христју.

13. А у Цркви која бјеше у Антиохији бијаху неки пророци и учитељи, и то: Варнава и Симеон звани Нигер, и Лукије Киринејац, и Манаин одгајен са Иродом четверовласником, и Савле.

*Дап 11, 27; 1 Кор 12, 28.

2. А док они служажу Господу и пошћаху, рече Дух Свети: *Одвојте ми Варнаву и Савла на дјело на које сам их позвао. *Дап 9, 15.

3. Тада они, *постивши и помолвивши се Богу и положивши руке на њих, отпустише их. *Дап 6, 6.

4. А ови, послани од Духа Светога, сиђоше у Селевкију, и оданде отпловише на Кипар.

5. И стигавши у Саламину, објављиваху ријеч Божију у синагогама јудејским; а имаху и *Јована за прислужника. *Дап 12, 12. 25.

6. А кад прођоше острво све до Пафа, нађоше некаквог врачара и лажног пророка, Јудејца, по имену Варисус,

7. Који бјеше с намјесником Сергијем Павлом, човјеком разборитим. Овај дозвавши Варнаву и Савла, заиска да чује ријеч Божију.

8. А *Елима врачар, јер то значи име његово, противљаше им се гледајући да одврати намјесника од вјере. *Тим 3, 8.

9. А Савле, звани и Павле, испуњен Духом Светим, погледавши оштро на њега,

10. Рече: О, препуни сваког лукавства и сваке подмуклости, сине ђавољи, непријатељу сваке правде! Зар нећеш престати да квариш праве путеве Господње?

11. И сад ево руке Господње на те, и бићеш слијеп да не видиш сунца за неко вријеме. И одмах паде на њега мрак и тама, и пипајући наоколо тражаше водича.

12. Тада намјесник, кад видје шта би, повјерова, задивљен науком Господњом.

13. А када Павле и они са њим отпловише из Пафа, дођоше у Пергу Памфилијску; *Јован пак одвојивши се од њих, врати се у Јерусалим. *Дап 15, 38.

14. А они отишавши из Перге, дођоше у Антиохију Писидијску, и ушавши у синагогу у дан суботни, сједоше.

15. Послије пак читања Закона и Пророка старјешине синагоге послаше к њима говорећи: Људи браћо,

ако имате ријеч утјехе за народ, говорите.

16. А Павле уставши махну руком и рече: Људи Израиљци и који се Бога бојите, чујте:

17. Бог народа овога Израиљскога изабра оце наше, и уздиже народ кад бијаху дошљаци у земљи египатској, и моћном руком изведе их из ње.

18. И *за четрдесет година храњаше их у пустињи.

*2 Мој 16, 35, 40, 41; 14, 8; 4 Мој 14, 34.

19. И *затрввши седам народа у земљи ханаанској, † раздијели им коцком земљу њихову.

*5 Мој 7, 1; † ИНав 14, 2.

20. И послије тога за четири стотине педесет година *даде им судије † до Самуила пророка.

*Суд 2, 16; † 1 Сам. 3, 20.

21. *И отада искаше цара, и даде им Бог Саула, сина Кисова, човјека од кољена Венијамина, за четрдесет година. *1 Сам. 8, 5.

22. И уклонивши њега *подиже им Давида за цара, коме и рече посвједочивши: Нађох Давида, сина Јесејева, човјека по срцу мојему, који ће испунити сваку вољу моју.

*1 Сам. 16, 13.

23. *Од његовог сјемена, по † обећању, подиже Бог Израиљу Спаситеља Исуса, *Ис 11, 1; † 2 Сам 7, 12.

24. *Пошто пред његов долазак Јован проповиједаше крштење покајања свему народу Израиљеву.

*Лк 3, 3.

25. И када Јован завршаваше подвиг свој, говораше: *За кога ме ви сматрате, ја нисам тај, него ево иде за мношћом Онај коме ја нисам достојан одријешити ремена на обући његовој. *Мк 1, 7; Лк 3, 16; Јн 1, 20, 27.

26. Људи браћо, синови рода Авраамова, и који се међу вама боје Бога, *вама се посла ријеч овога спасења. *Дап 13, 46.

27. Јер они што живе у Јерусалиму, и старјешине њихове, не познаше Овога, него осудивши га, испунише пророчке ријечи које се читају сваке суботе.

28. *И не нашавши ни једне кривице смртне, молише Пилата да га погуби. *Мт 27, 22.

29. А кад свршише све што је писано за њега, *скинуше га са дрвета и положише у гроб. *Мт 27, 59.

30. А Бог њега подиже из мртвих.

31. Он се *јављаше у току више дана онима који узиђоше са њим из Галилеје у Јерусалим, који су сад свјedoци његови пред народом. *Дап 1, 3.

32. И ми вам благовјестимо да је обећање, дато оцима, Бог испунио нама, дједи њиховој, васкрснувши Исуса,

33. Као што је и написано у другом псалму: *Син мој јеси ти, ја те данас родих. *Пс 2, 7.

34. А да васкрсе из мртвијех Њега који се више неће вратити у трулежност овако је рекао: *Даћу вам Светиње Давидове вјерне. *Ис 55, 3.

35. Зато и на другоме мјесту говори: *Нећеш дати да Светац твој види труљење. *Пс 16, 10; Дап 2, 27.

36. Јер Давид, послуживши роду својему, по вољи Божијој умрије, и положише га код отаца његових, и видје труљење.

37. А Онај којега Бог подиже не видје трулежности.

38. Нека вам је, дакле, на знање, људи браћо, да се кроз Њега вама објављује опроштење гријехова.

39. И од свега, од чега се не можете оправдати у Закону Мојсејеву, у Њему се *оправдава сваки који вјерује. *Рим 10, 4.

40. Гледајте, дакле, да не дође на вас оно што је речено у *Пророцима:

*Авак 1, 5.

41. Видите, ви презирачи, и чудите се, и нестаниите; јер ја дјелам дјело у дане ваше, дјело које нећете вјеровати ако вам ко буде казивао.

42. А кад они излажаху из синагоге јудејске, мољаху незнабошци да им се ове ријечи и у другу суботу говоре.

43. Када се пак скуп разиђе, многи од Јудејаца и побожних обраћеника пођоше за Павлом и Варнавом који им говораху и *савјетоваху их да остану у † благодати Божијој.

*Дап 11, 23; † Тит 2, 11; Јев 12, 15; 1 Пет 5, 12.

44. И у идућу суботу сабра се готово сав град да чује ријеч Божију.

45. А кад видјеше Јудејци толики народ, напунише се зависти, и успротивише се ријечима Павловим противречећи и хулећи.

46. А Павле и Варнава смјело рекоше: *Вама је најприје требало да се говори ријеч Божија; али пошто је одбацујете, и не сматрате себе достојнима вјечнога живота, ево обраћамо се незнабошцима.

*Мт 10, 6; Дап 3, 26.

47. Јер нам тако заповједи Господ: *Поставих те за свјетлост незнабошцима, да будеш на спасење до краја земље. *Ис 49, 6.

48. А кад чуше незнабошци, радуваху се и слављаху ријеч Господњу, и повјероваше који бјеху назначени за живот вјечни.

49. И ријеч Господња се распрострашаше по свој околини.

50. А Јудејци подбунеше побожне и угледне жене и градске прваке, те подигоше гоњење на Павла и Варнаву, и истјераше их из своје области.

51. *Они пак отресоше на њих прах са ногу својих и дођоше у Иконију. *Мт 10, 14; Дап 18, 6.

52. А ученици се испуњаваху радости и Духа Светога.

Павле и Варнава у Иконији, Листри и Дерви. Исијељене хромої. Повраћан у Антиохију.

14. А догоди се и у Иконији да они тако исто уђу у синагогу јудејску, и говоре тако да повјерова велико мноштво Јудејаца и Јелина.

2. А Јудејци који осташе непокорни подбунеше и раздражише душе незнабожаца на браћу.

3. Али они остадоше доста времена, говорећи смјело о Господу, *који посвједочаваше ријеч благодати своје дајући да бивају знаци и чуда рукама њиховим. *Дап 19, 11; Јев 2, 4.

4. А мноштво градско се подијели, и једни бијаху са Јудејцима, а други са апостолима.

5. Када пак навалише и незнабошци и Јудејци са поглаварима својим *да их изруже и каменују, *2 Тим 3, 11.

6. Схвативши то, они побјегоше у градове ликаонске Листру и Дерву и у околину њихову,

7. И тамо проповиједаху јеванђеље.

8. *А неки човјек у Листри сјеђаше немоћан у ногама, будући хром од утробе матере своје, и никада не бјеше ходио. *Дап 3, 2.

9. Овај слушаше Павла гдје говори, који погледавши на њега и *видјевши да има вјеру да ће оздравити, *Мт 9, 28.

10. Рече снажним гласом: Теби говорим у име Господа Исуса Христа, *усправи се на ноге своје! И он скочи, и хођаше. *Ис 35, 6.

11. А кад видје народ шта Павле учини, подиже глас свој говорећи ликаонски: *Богови постадоше слични људима и сиђоше к нама. *Дап 28, 6.

12. И називаху Варнаву Зевсом, а Павла Хермесом, јер он вођаше ријеч.

13. А жрец Зевса што бјеше пред градом њиховим, доведе јунце, и донесе вијенце пред врата, и с народом хтједе да принесе жртву.

14. А кад чуше апостоли, Варнава и Павле, раздераше хаљине своје, и ускочише међу народ вичући и говорећи:

15. Људи, *шта то чините? И ми смо као и ви смртни људи, који вам благовијестимо да се од ових ништавних ствари обратите Богу живоме, који створи небо и земљу и море и све што је у њима; *Дап 10, 26.

16. *Који у прошлим нараштајима бјеше пустио све народе да иду својим путевима; *Дап 17, 30.

17. Мада ипак не остави себе не- посвједочена, чинећи добро, *дајући нам с неба дажд и године родне, пуњећи срца наша јелом и весељем. *Пс 147, 8.

18. И ово говорећи једва умирише народ да им не приноси жртве (него да иде сваки својој кући. А док они ондје борављаху и поучаваху),

19. Дођоше из Антиохије и Иконије Јудејци, (и препирући се јавно са њима, наговорише народ да одустане од њих тврдећи да ништа истинито не говоре, него све лажу), и подбунивши масу, *каменоваше Павла и извукоше га изван града мислећи да је умро. *2 Кор 11, 25; 2 Тим 3, 11.

20. А кад се око њега скупише ученици, устаде и уђе у град, и сутрадан изиђе с Варнавом у Дерву.

21. И проповиједајући јеванђеље граду ономе и придобивши много ученика, вратише се у Листру и Иконију и Антиохију,

22. Утврђујући душе ученика и *савјетујући их да остану у вјери, и да нам кроз многе невоље ваља ући у Царство Божије.

*Дап 11, 23; Рим 5, 3-5; 1 Сол 3, 3.

23. И рукоположише им презвитере за сваку Цркву, па помоливши

се Богу с постом, предадоше их Господу у кога вјероваше.

24. И прошавши Писидију, дођоше у Памфилију,

25. И говоривши ријеч Господњу у Перги, сиђоше у Аталију,

26. И оданде отпловише у Антиохију, *одакле бијаху предани благодати Божијој на дјело које извршише. *Дап 13, 1.

27. А кад дођоше и сабраше Цркву, казаше све шта учини Бог с њима, и како отвори незнабошцима врата вјере.

28. И осташе ондје не мало времена са ученицима.

Апостолски сабор у Јерусалиму.

Одлуке сабора. Друго Павлово мисионарско путовање.

15. И неки сишавши из Јудеје учашу браћу: *Ако се не обрежете, по обичају Мојсејеву, не можете се спасти. *Гал 5, 2.

2. А кад настаде распра, и не мало препирање Павла и Варнаве с њима, одредише да *Павле и Варнава и други неки иду горе у Јерусалим апостолима и презвитерима за ово питање. *Гал 2, 1.

3. А они онда отпращени од Цркве, пролажаху кроз Феникију и Самарију казујући о обраћању незнабожаца, и причињаваху велику радост свој браћи.

4. А када дођоше у Јерусалим, бјеху примљени од Цркве и од апостола и од презвитера и *објавише све што учини Бог са њима, и како отвори незнабошцима врата вјере. *Дап 14, 27.

5. Онда устадоше неки од јереси фарисејске који су повјеровали, говорећи да их ваља обрезати и заповједити да држе Закон Мојсејев.

6. А апостоли и презвитери сабраше се да извиде ово мишљење.

7. А послјије многог разматрања устаде Петар и рече им: Људи браћо, ви знате да Бог од првих дана изабра међу нама да из мојих уста чују незнабошци ријеч јеванђеља и да вјерују.

8. И Бог, који познаје срца, посвједочи им давши им Духа Светога као и нама,

9. И не постави никакве разлике између нас и њих, вјером очистивши срца њихова.

10. Сада, дакле, зашто кушате Бога, и хоћете *да наметнете ученицима јарам на врат, који ни оци наши ни ми не могосмо носити? *Гал 5, 1.

11. Него *вјерујемо да ћемо се спасти благодаћу Господа Исуса Христа као и они. *Гал 2, 16; Еф 2, 8.

12. Онда умуче све мноштво, и слушаху Варнаву и Павла који казиваху колике знаке и чудеса учини Бог међу незнабошцима преко њих.

13. А кад они заћуташе, одговори *Јаков говорећи: Људи браћо, чујте ме! *Дап 21, 18; Гал 2, 9.

14. Симон објасни како се Бог прије побрину да од незнабожаца узме народ за Име своје.

15. И са овим се саглашавају ријечи Пророка, као што је написано:

16. *Потом ћу се вратити, и сазидаћу дом Давидов, који је пао, и његове развалине поправићу, и подигнућу га, *Ам 9, 11, 12.

17. Да потраже остали људи Господа и сви незнабошци на које је призвано име моје, говори Господ који твори све ово;

18. Богу су позната од постања свијета сва дјела његова.

19. Зато ја сматрам да се не праве тешкоће онима од незнабожаца који се обраћају Богу;

20. Него да им се напише да се чувају *од нечистота идолских и од блуда и од удављенога **и од крви; (и

оно што њима није мило другима да не чине).

*1 Мој 35, 2; 2 Мој 20, 3, 23;
Јез 20, 30; 1 Кор 8, 1; Отк 2, 14, 20; 9, 20, 21;
† 1 Кор 6, 9, 18; Гал 5, 19; Еф 5, 3; Кол 3, 5;
**1 Мој 9, 4; 3 Мој 3, 17.

21. Јер Мојсеј има од давних времена у свим градовима оне који га проповиједају, *пошто се у синагогама чита сваке суботе.

*Дап 13, 15.

22. Тада нађоше за добро апостоли и презвитери са свом Црквом да изаберу између себе људе и да пошаљу у Антиохију с Павлом и Варнавом, Јуду званогa Варсава и Силу, људе истакнуте међу браћом,

23. И написаше рукама својима ово: Апостоли и презвитери и браћа поздрављају браћу из незнабожаца која су у Антиохији и Сирији и Киликији.

24. Пошто чусмо да *неки изишавши од нас узнемирише вас ријечима, и смутише душе ваше говорећи да се обрезајете и да држите Закон, што им ми не заповједисмо;

*Дап 15, 1.

25. Зато ми сабрани једнодушно, нађосмо за добро да вам пошаљемо изабране људе са нашим драгим Варнавом и Павлом,

26. Људима који су предали душе своје за Име Господа нашегa Исуса Христа.

27. Посласмо, дакле, Јуду и Силу, да вам и они то исто усмено кажу.

28. Јер угодно би Светоме Духу и нама да никакво бремене више не мећемо на вас осим овога што је неопходно:

29. Да се чувате од жртава идољских и од крви и од удављеногa и од блуда, (и што нећете да се чини вама не чините другима); од овога ако се чувате, добро ћете чинити. Будите здрави.

30. Они, дакле, које отпремише, дођоше у Антиохију, и сабравши народ предадоше посланицу.

31. А кад прочиташе, обрадоваше се утјеси.

32. А Јуда и Сила, који бијаху и сами *пророци, дугом бесједом утјешаху браћу и утврдише.

*Дап 11, 27; 13, 3.

33. И пошто провелише ондје неко вријеме, отпустише их браћа с миром апостолима.

34. Но Сила нађе за добро да остане ондје, а Јуда се сaм врати у Јерусалим.

35. А Павле и Варнава борављаху у Антиохији учећи и проповиједајући са многима другима ријеч Господњу.

36. Послије пак неколико дана рече Павле Варнави: Хајде да се вратимо и да обиђемо браћу нашу по свим градовима у којима објављивасмо ријеч Господњу, да видимо како су.

37. А Варнава хтједе узети са собом *Јована званогa Марко.

*Дап 12, 12, 25.

38. А Павле захтијеваше да онога *који их је напустио у Памфилији и који није ишао са њима на дјело на које су послани, не узимају са собом.

*Дап 13, 13.

39. Тако наста распра, те се они раздвојише, и Варнава узевши Марка отплови на Кипар.

40. А Павле избравши Силу отиде, предан од браће благодати Божијој;

41. И пролажаше кроз Сирију и Киликију утврђујући Цркве.

*Павлу се придружје Тимошеј и они
преносе Јеванђеље у Европу. Обраћење
Лигије у Филиппима. Павле и Сила
у шамници. Крштење шамничара,
и ослобођење ајосћолa.*

16. Затим стиже у Дерву и Листру, и гле, ондје бјеше неки ученик, по имену *Тимо-

теј, † син жене неке Јудејке вјернице и оца Јелина;

*Дап 17, 14; 19, 22; † 2 Тим 1, 5.

2. За њега добро свједочаху браћа која бијаху у Листри и у Иконији.

3. Овога хтједе Павле узети на пут са собом; и узе га и обреза због Јудејаца који бијаху у оним мјестима, јер сви знадијаху оца његова да бјеше Јелин.

4. И кад пролажаху по градовима, учише их *да држе правила која утврдише апостоли и презвитери у Јерусалиму. *Дап 15, 23-29.

5. Тако се Цркве утврђиваху у вјери и број њихов се повећаваше сваки дан.

6. А кад прођоше Фригију и Галатијску земљу, забрани им Дух Свети говорити ријеч у Азији.

7. Дошавши до Мизије, покушаваху да иду у Витинију, али им Дух не допусти.

8. И кад прођоше Мизију, сиђоше у Троаду.

9. И Павлу се показа виђење ноћу: бјеше неки човјек Македонац, који стајаше и мољаше га говорећи: Пређи у Македонију и помози нам!

10. А кад видје виђење, одмах гледасмо да изиђемо у Македонију, јер разумјесмо да нас је Господ позвао да им проповиједамо јеванђеље.

11. Кад се пак одвезосмо из Троаде, стигосмо право на Самотрак, и сутрадан у Неапољ,

12. А оданде у Филипе, које су први град онога дијела Македоније, насеобина римска. У томе граду остадосмо неколико дана,

13. И у дан суботни изиђосмо ван града на ријеку, гдје се сматрало да је богомоља; и сједнувши говорисмо женама које се бијаху сабрале.

14. И нека богобојазна жена, по имену Лидија, продавачица порфире из града Тијатире, слушаху; њој Го-

спод отвори срце да пази на оно што говори Павле.

15. А кад се крсти она и дом њезин, замоли нас говорећи: Ако сматрате да вјерујем у Господа, уђите у мој дом и останите. И принуди нас.

16. Догоди се пак кад иђасмо на молитву да нас сrete једна робинја која имаше дух погађачки и гатајући доношаше *велики добитак својим господарима. *Дап 19, 24.

17. Ова пође за Павлом и за нама, и викаше говорећи: Ови су људи слуге Бога Вишњег, који нам јављају пут спасења.

18. И овако чињаше много дана. А када се Павлу досади, окрену се и рече духу: Заповиједам ти именом Господа Исуса Христа, изиђи из ње! *И изиђе у тај час. *Мк 16, 17.

19. А када видјеше њезини господари да изиђе нада њиховог добитка, узеше Павла и Силу и одвукоше их на трг пред поглаваре.

20. И кад их доведоше војводама, рекоше: Ови људи *узбуњују наш град, а Јевреји су *1 цар 18, 17; Дап 17, 6.

21. И проповиједају обичаје које нама не приличи примати ни творити, јер смо Римљани.

22. И слеже се народ на њих, и војводе им раздријеше хаљине, *и заповједише да их шибају.

*2 Кор 11, 25; 1 Сол 2, 2.

23. И пошто им ударише много батина, бацише их у тамницу, и заповједише тамничару да их добро чува.

24. Примивши такву заповијест, он их баци у најдоњу тамницу и ноге им метну у кладе.

25. А око поноћи Павле и Сила мољаху се и слављаху Бога; а сужњи их слушаху.

26. Одједном пак настаде велики земљотрес, тако да се потресосе темељи тамнице; и одмах се отворише сва врата и свима спадоше окови.

27. А кад се пробуди тамничар и видје отворена врата тамничка, извади нож и хтједе да се убије, мислећи да су сужњи побјегли.

28. А Павле повика јаким гласом говорећи: Не чини себи зла никаква, јер смо сви овдје!

29. А он заискавши свјетиљку улетје и дрхтећи паде пред Павла и Силу;

30. И изевши их напоље, рече: *Господо, шта ми треба чинити да се спасем? *Дап 2, 37.

31. А они рекоше: Вјеруј у Господа Исуса Христа и спашћеш се ти и сав дом твој.

32. И говораху му ријеч Господњу, и свима у дому његову.

33. И узевши их у онај час ноћи, опра им ране; и одмах се крсти он и сви његови.

34. И уведе их у свој дом и постави трпезу, и радоваше се са свим домом својим што је повјеровао у Бога.

35. А кад настаде дан, војводе послаше служитеље говорећи: Пустите оне људе.

36. А тамничар јави ове ријечи Павлу: Послаше војводе да будете пуштени. Сад, дакле, изиђите и идите с миром.

37. А Павле им рече: Избише нас јавно без суда, *људе Римљане, бацише у тамницу; и сад хоће тајно да нас пусте? Не тако, него сами нека дођу и изведу нас. *Дап 22, 25.

38. А служитељи казаше војводама ове ријечи; и уплашише се кад чуше да су Римљани,

39. И дошавши извинише им се, и кад их изведоше, мољаху да отиђу из града.

40. А кад изиђоше из тамнице, дођоше Лидији, и видјевши браћу утјешише их, и отидоше.

*Павлов долазак и проповијед у Солуну, Верији и Аџини.
Говор на Ареопагу.*

17. Прошавши пак Амфилох и Аполонију, дођоше у Солун, гдје бјеше синагога јудејска.

2. И Павле, по своме обичају, уђе к њима, и три суботе расправљаше с њима о Писму,

3. Разоткривајући и доказујући им *да је требало да Христос пострада и васкрсне из мртвих, и да овај Исус, којега ја вама проповиједам, јесте Христос. *Лк 24, 26, 46.

4. И неки од њих се увјерише, и придружише се Павлу и Сили, и од побожних Јелина мноштво велико, и од угледних жена не мало.

5. А Јудејци који не повјероваше из суревњивости, узеше неке зле људе са улице, и сабравши гомилу узбунисше град, и нападоше на кућу Јасонову, и тражаху да их изведу пред народ.

6. А кад њих не нађоше, одвукоше Јасона и неке од браће пред старјешине градске вичући: *Ови што узмутише цијели свијет, дођоше и овдје; *Дап 16, 20.

7. Њих је Јасон примио; и ови сви раде против ћесаревих заповијести *говорећи да има други цар, Исус.

*Лк 23, 2.

8. И смутише народ и старјешине градске који ово чуше.

9. Али кад их Јасон и остали задовољише одговором, пустише их.

10. А браћа одмах ноћу послаше Павла и Силу у Верију; они стигавши, уђоше у синагогу јудејску.

11. Ови пак бијаху племенитији од оних у Солуну; ови примише ријеч свесрдно, сваки дан *истражујући Писмо, да ли је тако. *Јн 5, 39.

12. Тако вјероваше многи од њих, и од угледних јелинских жена и од људи не мало.

13. А кад дознаше солунски Јудејци да Павле и у Верији проповиједа ријеч Божију, дођоше и тамо бунећи и смућујући народ.

14. А браћа онда одмах послаше Павла да иде у приморје; а Сила и Тимотеј осташе ондје.

15. А пратиоци доведоше Павла до Атине, и примивши заповијест за Силу и Тимотеја да дођу к њему што брже, вратише се.

16. А док их Павле чекаше у Атини, ражести се дух његов у њему гледајући град пун идола;

17. И расправљаше са Јудејцима и са побожнима у синагоги, и на тргу сваки дан са онима с којима се сусреташе.

18. А неки од философа епикурејаца и стоичара препираху се с њим; и једни говораху: Шта хоће овај празнослов да каже? А други: Изгледа да је проповједник туђих богова. Јер им проповиједаше *јеванђеље о Исусу и васкрсењу, *1 Кор 4, 12.

19. Па га узеше и одведоше на Ареопаг говорећи: Можемо ли знати каква је та нова наука коју ти казујеш?

20. Јер нешто ново мећеш у наше уши; хоћемо, дакле, да знамо шта би то могло бити.

21. А сви Атињани и досељени странци ни за шта се друго нису занимали, него да штогод ново говоре или слушају.

22. А Павле ставши наред Ареопага рече: Људи Атињани, по свему вас видим да сте врло побожни.

23. Јер пролазећи и посматрајући ваше светиње, нађох и жртвеник на коме бјеше написано: Непознатоме Богу. Онога, дакле, којега не знајући поштујете тога вам ја проповиједам.

24. Бог који је створио свијет и све што је у њему, који је Господ неба и земље, *не станује у рукотвореним храмовима, *Дап 7, 48; 1 цар 8, 27.

25. Нити прима угађања од руку човјечијих, *као да нешто треба Ње-

му, који сâм даје свима живот и дихање и све. *Пс 50, 8.

26. И створио је од једне крви сваки народ човјечанства да станује по свему лицу земаљском, и поставио је напријед одређена времена и *међе њихова борављења; *5 Мој 32, 8.

27. Да траже Господа, не би ли га додирнули и нашли, мада *Он није далеко ни од једнога од нас. *Ис 55, 6.

28. Јер у Њему живимо, и крећемо се, и јесмо; као што су и неки од ваших пјесника рекли: Јер Његов и род јесмо.

29. Кад смо, дакле, род Божији, *не треба да мислимо да је Божанство подобно злату или сребру или камену, резаном по вјештини и замисли човјечијој. *Ис 40, 18.

30. Али *не гледајући Бог на времена незнања, † сад заповиједа свима људима свуда да се покају;

*Дап 14, 16; † Лк 24, 47.

31. Јер је установио дан у који ће *судити васељени по правди преко Човјека којега одреди и даде свима вјеру васкрснувши га из мртвих.

*Дап 10, 42; Мт 21, 31-33; Рим 2, 16.

32. А кад чуше за васкрсење мртвих, једни се ругаху а други рекоше: Да те чујемо опет о томе.

33. И тако Павле отиде из њихове средине.

34. А неки људи приставши уз њега повјероваше, међу којима бјеше Дионисије Ареопагит, и жена по имену Дамара, и други с њима.

Павлов рад у Коринџу. Повратак у Јерусалим и Антиохију. Почетак ширења мисионарског цушовања. Аполос у Ефесу и Ахаји.

18. А потом се удаљи Павле из Атине и дође у Коринт.

2. И нађе једнога Јудејца, по имену *Акилу родом из Понта, који бјеше скоро дошао из Италије и жену његову Прискилу, јер бјеше заповједио Клаудије да се сви Јудејци удаље из Рима, и дође к њима. *Рим 16, 3.

3. И пошто бјеше истога заната, остао је код њих и *радио, јер им занат бјеше прављење шатора.

*Дап 20, 34; 1 Кор 4, 12.

4. А расправљаше у синагоги сваке суботе, и увјераваше Јудејце и Јелине.

5. И *када сиђоше из Македоније Сила и Тимотеј, устрептала духа Павле свједочаше Јудејцима да је Исус — Христос. *Дап 17, 14; 2 Кор 1, 19.

6. Но пошто се они противљаху и хуљаху, *отресе хаљине своје и рече им: † Крв ваша на главе ваше; ја сам чист, и од сада идем незнабошцима.

*Дап 13, 51; † Дап 20, 26.

7. И отишавши оданде, дође у кућу некога по имену Јуст, који поштоваше Бога, чија кућа бјеше до саме синагоге.

8. А *Крисп, старјешина синагоге, повјерова у Господа са свим домом својим; и многи од Коринћана који слушаху повјероваше и крстише се.

*1 Кор 1, 14.

9. А Господ рече Павлу ноћу у видјењу: Не бој се, него говори, и да не ућутиш;

10. Јер сам ја с тобом, и нико се неће усудити да ти учини зло, јер ја имам многи народ у овоме граду.

11. И он је боравио ондје годину и шест мјесеци учећи их ријечи Божијој.

12. А кад бјеше Галион намјесник у Ахаји, нападоше Јудејци једнодушно на Павла и доведоше га на суд,

13. Говорећи: Овај наговара људе да поштују Бога противно Закону.

14. А кад Павле хтједе да отвори уста, рече Галион Јудејцима: *Да је

каква неправда била или зло дјело, по дужности послушао бих вас, о Јудејци; *Дап 25, 19.

15. Али кад су у питању ријеч и имена и закон ваш, гледајте сами; јер ја судија томе нећу да будем.

16. И истјера их из суднице.

17. Онда сви Јелини ухватише Со-стена, старјешину синагоге, и бише га пред судницом; а Галион није за то ништа марио.

18. А Павле остаде још подоста дана, па се опрости са браћом и отплови у Сирију и с њима Прискила и Акила; а *остриже главу у Кенхреји, јер бијаше дао завјет.

*4 Мој 6, 18; Дап 21, 24-26.

19. И приспје у Ефес; и њих остави ондје, а он уђе у синагогу, и разговараше са Јудејцима.

20. А кад га они молише да остане код њих дуже времена, не пристаде,

21. Него се опрости с њима говорећи: Ваља ми на сваки начин да празник који долази проведем у Јерусалиму; него *ако Бог хтједне, вратићу се опет вама. И одвезе се из Ефеса, а Акила и Прискила остадоше у Ефесу. *1 Кор 4, 19; Јак 4, 15.

22. И сишавши у Кесарију, изиђе и поздрави Цркву, па се спусти у Антиохију.

23. И оставши неко вријеме, изиђе и прође редом Галатијску земљу и Фригију утврђујући све ученике.

24. А дође у Ефес неки Јудејац по имену *Аполос, родом из Александрије, човјек рјечит и јак у Светоме Писму. *1 Кор 3, 5, 6.

25. Овај бјеше упућен на Пут Господњи и, говорећи духом, говораше и учаше право о Господу, а *знадијаше само крштење Јованово. *Дап 19, 3.

26. И овај поче смјело проповиједати у синагоги. А кад га чуше Акила и Прискила, прихватише га и још му тачније изложише Пут Господњи.

27. А кад он хтједе да пређе у Ахају, охрабрише га браћа и писаше ученицима да га приме. И он дошавши онамо, поможе много онима који су благодаћу повјеровали.

28. Јер је силно оповргавао Јудејце пред народом *доказујући из Светога Писма да је Исус — Христос.

*Дап 9, 22; 17, 3.

Павле у Ефесу.

Буна Димитрија златшара.

19. Догоди се, пак, кад бјеше Аполос у Коринту, да Павле пролажаше горње земље, и дође у Ефес, и нашавши неке ученике,

2. Рече им: Јесте ли примили Духа Светога када сте повјеровали? А они му рекоше: Нисмо ни чули да има Дух Свети.

3. А он им рече: У шта се, дакле, крстите? А они рекоше: У крштење Јованово.

4. А Павле рече: *Јован је крстио крштењем покајања, говорећи народу да вјерују у Онога који долази за њим, то јест у Христа Исуса.

*Мт 3, 11.

5. А кад то чуше, крстише се у име Господа Исуса.

6. И кад Павле *положи руке на њих, сиђе Дух Свети на њих, и † говорише језике и прорицаху.

*Дап 8, 17; † Дап 10, 46.

7. А бијаше људи свега око дванаест.

8. И уђе у синагогу и говораше смјело три мјесеца, расправљајући и увјеравајући о Царству Божијем.

9. И *када неки остаху упорни и не вјероваху, хулећи на Пут Господњи пред народом, одступи од њих и одвоји ученике, па вођаше разговоре сваки дан у школи некога Тирана.

*2 Тим 1, 15.

10. И ово је трајало двије године, тако да сви који живе у Азији чуше ријеч Господа Исуса, и Јудејци и Јелини.

11. И *Бог чињаше необична чуда са рукама Павловим,

*Дап 14, 3; 1 Кор 12, 12.

12. *Тако да су убрусе знојаве од тијела његова или појасеве носили на болеснике и они се исцјељиваху од болести, и зли духови излажаху из њих.

*Дап 5, 15.

13. А покушаше и неки од Јудејаца *заклињача, који се скитаху, да над онима у којима бијашу зли духови спомињу име Господа Исуса говорећи: Заклињемо вас Исусом кога Павле проповиједа.

*Лк 9, 49.

14. А бијашу неки седам синова Скеве Јудејца, првосвештеника, који ово чињаху.

15. А зли дух одговарајући рече: Исуса познајем, и Павла знам; али ви ко сте?

16. И скочивши на њих човјек у коме бјеше зли дух, надјача их и савлада, тако да голи и изранављени утекоше из оне куће.

17. И ово дознадоше сви који живљаху у Ефесу, и Јудејци и Јелини; и *страх спаде све њих, и величаше се име Господа Исуса.

*Дап 5, 5, 11.

18. И многи од оних који су повјеровали, долажаху те се исповиједаху и казиваху дјела своја.

19. А многи од оних који се занимаху чаролијама, сабраше књиге своје и спаљиваху их пред свима; и прорачунаше и нађоше да им је вриједност педесет хиљада сребрника.

20. *Тако силно растијаше и јачаше ријеч Господња.

*Дап 6, 7; 12, 24.

21. И када се ово сврши, науми Павле у духу да прође Македонију и Ахају, па да иде у Јерусалим рекавши: Пошто тамо будем, *ваља ми и Рим видјети.

*Дап 23, 11.

22. И посла у Македонију двојицу од оних који му помагаху, Тимотеја и *Ераста; а он оста неко вријеме у Азији. *Рим 16, 23; 2 Тим 4, 20.

23. А *у вријеме оно настаде не мала буна због Пута Господњега.

*2 Кор 1, 8.

24. Јер некакав златар по имену Димитрије, правећи мале сребрне Артемидине храмове, даваше мајсторима не мали посао;

25. Скупивши ове и њима сличне занатлије, рече: Људи, ви знате да од овога посла зависи наше благостање:

26. И видите и чујете да не само у Ефесу него готово по свој Азији овај Павле убиједи и одврати многи народ говорећи да то што се рукама човјечијим прави нису богови.

27. И не само што ће ова опасност снаћи наш занат да буде презрен, него се и светилиште велике богиње Артемиде неће рачунати ни у шта, и пропашће величанство оне коју сва Азија и сав свијет поштује.

28. А кад они ово чуше, испунише се гњева, и викаху говорећи: Велика је Артемида Ефеска!

29. И сав град напуни се метежа; и навалише једнодушно на позориште и ухватише Македонце Гаја и *Аристарха, сапутнике Павлове. *Дан 20, 4.

30. А кад Павле хтједе да иде међу народ, не дадоше му ученици.

31. А неки и од азијских поглавара, који му бијаху пријатељи, послаше к њему молећи га да се не појављује у позоришту.

32. Једни пак викаху једно а други друго; јер збор бијаше смућен, и већина их не знадијаху зашто су се скупили.

33. А из народа извукоше Александар кад га Јудејци истакоше. Александар пак махнувши руком хтједе да се брани пред народом.

34. А кад препознаше да је Јудејац, повикаше сви у глас, и викаху

пуна два часа: Велика је Артемида Ефеска!

35. А градски писар, утишавши народ, рече: Људи Ефесци, ко је тај човјек који не зна да је град Ефес служитељ велике богиње Артемиде и њезиног кипа, који је с неба пао?

36. Па кад је то неоспорно, треба да будете мирни и да ништа нагло не чините.

37. Јер доведосте ове људе, који нити храм покрадоше нити на богињу вашу похулише.

38. А Димитрије и мајстори с њим, ако имају тужбу на некога, постоје судови и постоје намјесници, нека туже један другога.

39. Ако ли нешто друго иштете, то ће се ријешити на законитом збору.

40. Иначе смо у опасности да будемо оптужени за данашњу буну; а нема ни једнога разлога којим бисмо могли оправдати овај метеж. И ово рекавши распусти збор.

Павле иуишује у Македонију, Грчку и Малу Азију. У Троади враћа у живот Евџиха. Пути из Троаде у Милии и ойрошџај са сѣларџешинама Цркве из Ефеса.

20. А кад се утиша метеж, дозвола Павле ученике, и утјешивши их опрости се с њима, и изиђе да иде у Македонију.

2. И пошто прође оне крајеве и посавјетова их многим поукама, дође у Јеладу.

3. И остаде тамо три мјесеца; а како Јудејци створише завјеру против њега када је хтио отпутовати у Сирију, он намисли да се врати преко Македоније.

4. И пође с њим до Азије Сосипатар Пиров из Верије, и Солуњани *Аристарх и Секунд, и Гај из Дерве и

Тимотеј, и Тихик и Трофим из Азије. *Дап 16, 1; 19, 29; 21, 29; Еф 6, 21.

5. Ови отишавши напријед, чекају нас у Троади.

6. А ми отпловисмо послје дана бесквасних хљебова из Филипа, и дођосмо њима у *Троаду за пет дана, и ондје остасмо седам дана. *Дап 16, 8.

7. А *у први дан недјеље, кад се сабраше ученици † да ломе хљеб, бесјеђаше им Павле, јер намјераваше сутрадан да отиде, и продужи бесједу до поноћи.

*Мт 28, 1; 1 Кор 16, 2; † Дап 2, 42, 46.

8. И бијаху многе свијеће у горњој соби гдје се бијасмо сабрали.

9. А сјеђаше на прозору један младић, по имену Евтих, обузет дубоким сном; пошто Павле дуго говораше, он, савладан од сна, паде доље са трећег спрата, и дигоше га мртва.

10. А Павле сишавши *паде на њ, и загрливши га рече: Не узнемиравajte се јер је душа његова у њему.

*1 цар 17, 21.

11. Онда изиђе горе па, преломивши хљеб и причестивши се, дуго говораше све до зоре, и тако отиде.

12. А младића доведоше живог и утјешиле се не мало.

13. А ми дођосмо раније у лађу и отпловисмо у Ас, да бисмо оданде узели Павла; јер тако бјеше заповједио, хотећи сам да иде пјешице.

14. А кад се састаде с нама у Асу, узесмо га, и дођосмо у Митилину.

15. И оданде отпловисмо и стигосмо сутрадан наспрам Хиоса; а идућег дана приближисмо се Самосу и застадосмо у Трогилији, па слиједег дана дођосмо у Милит.

16. Јер Павле одлучи да прође мимо *Ефес да се не би задржао у Азији; јер хиташе, ако би му било могуће, да о Педесетници буде у Јерусалиму.

*Дап 18, 21.

17. Из Милита пак посла у Ефес и дозва старјешине црквене.

18. И кад дођоше к њему, рече им: Ви знате *од првога дана када дођох у Азију, да бијаш са вама све вријеме,

*Дап 18, 19; 19, 10.

19. Служећи Господу са сваким смирењем и многим сузама и напастима *које ме снађоше од завјера Јудејаца.

*Дап 20, 3.

20. Да нисам изоставио ништа што је корисно да вам не објавим и да вас поучим јавно и по домовима;

21. Свједочећи и Јудејцима и Јелинима покајање пред Богом и вјеру у Господа нашега Исуса Христа.

22. И сад ево, *ја свезан Духом идем у Јерусалим не знајући шта ће ми се у њему догодити,

*Дап 19, 21.

23. Осим да *Дух Свети у свакоме граду свједочи говорећи да ме окови и невоље чекају.

*Дап 9, 16; 21, 4, 11.

24. Али се *ни за што не бринем, нити марим за свој живот, само да завршим † пут свој с радосћу и служење које примих од Господа Исуса: да посвједочим јеванђеље благодати Божије.

*Дап 21, 13; † 2 Тим 4, 7.

25. И ево, сад ја знам да више нећете видјети мојега лица ви сви међу којима пролазих проповиједајући Царство Божије.

26. Зато вам свједочим у данашњи дан да сам *чист од крви свију.

*Дап 18, 6.

27. Јер не пропустих да вам објавим сву вољу Божију.

28. *Пазите, дакле, на себе и на све стадо у коме вас Дух Свети постави за епископе да напасате Цркву Господа и Бога коју стече крвљу својом.

*1 Тим 4, 16; 1 Пет 5, 2.

29. Јер ја знам то да ће по одласку моме *ући међу вас грабљиви вуци који не штеде стада;

*Мт 7, 15.

30. И између вас самих устаће људи који ће говорити наопако да одвлаче ученике за собом.

31. Зато пазите и опомињите се да три године дан и ноћ не престајаш учавати са сузама свакога од вас.

32. А од сада, браћо, предајем вас Богу и ријечи благодати његове, која може назидати и дати вам наследство међу свима освећенима.

33. *Сребра, или злата, или руха, ни од кога не жажељех.

*1 Сам. 12, 3; 1 Кор 9, 12.

34. Сами знате *да потребама мојим и оних који су са мном били послужили ове руке моје.

*Дап 18, 3; 1 Кор 4, 12; 1 Сол 2, 9.

35. Све вам показах да се тако ваља трудити и помагати немоћнима, и опомињати се ријечи Господа Исуса коју он рече: Блаженије је давати него примати.

36. И ово рекавши, *клече на колена своја са свима њима и помоли се Богу.

*Дап 21, 5.

37. И настаде велики плач свију и грлећи Павла цјеливаху га,

38. Особито растужени због ријечи коју је казао да они неће више видјети лица његова; и отпратише га у лађу.

*Павлов љућ у Јерусалим.
У Јерусалиму ухваћен и одведен
у римски војни логор.*

21. А када ми одвојивши се од њих отпловисмо, идући право дођосмо на Кос, и други дан на Родос, а оданде у Патару.

2. И нашавши лађу која полази у Финикију, уђосмо и одвезосмо се.

3. Када се пак указа Кипар, остависмо га на лијево, пловисмо у Сирију, и пристадосмо у Тиру; јер ондје требаше да се истовари лађа.

4. И нашавши ученике, остависмо ондје седам дана; *они Павлу говораху Духом да не иде горе у Јерусалим.

*Дап 20, 23; 21, 12.

5. А кад нам се навршише дани, изишавши пођосмо праћени од свију са женама и дјецом до иза града, па *клекнувши на обали помолисмо се Богу.

*Дап 20, 36.

6. И опростивши се једни са другима, уђосмо у лађу; а они се вратисе својим кућама.

7. А ми препловивши од Тира, приспјесмо у Птолемаиду, и поздравивши браћу оставосмо код њих један дан.

8. А сутрадан изиђосмо, Павле и ми који бијасмо са њим, и дођосмо у Кесарију; и ушавши у кућу Филипа јеванђелиста, *који бјеше један од седам ђакона, оставосмо код њега.

*Дап 6, 5; 8, 40.

9. И овај имаше четири кћери дјевојке *које прорицаху.

*Дап 2, 17.

10. Док смо ондје боравили много дана, сиђе озго из Јудеје неки пророк по имену *Агав;

*Дап 11, 28.

11. И дошавши к нама узе појас Павлов и веза своје руке и ноге и рече: Тако говори Дух Свети: *čovјека којег је овај појас, овако ће свезати у Јерусалиму Јудејци, и предаће га у руке незнабожаца.

*Дап 20, 23.

12. А када чусмо ово, молисмо га и ми и мјештани да не иде горе у Јерусалим.

13. А Павле одговори: *Шта чините те плачете и цијепате ми срце? Јер ја сам готов не само да будем свезан него и да умрем у Јерусалиму за име Господа Исуса.

*Дап 20, 24.

14. А кад га не могосмо одвратити, умирисмо се рекавши: *Воља Господња нека буде.

*Лк 22, 42.

15. И послѣ ових дана спремисмо се и изиђосмо у Јерусалим.

16. А дођоше с нама и неки ученици из Кесарије водећи нас неком Мнасону са Кипра, старом ученику, да будемо његови гости.

17. И када дођосмо у Јерусалим, примише нас браћа љубазно.

18. А сутрадан отиде Павле са нама *Јакову; и дођоше сви презвитери.
*Дап 15, 13; Гал 1, 19.

19. И поздравивши их исприча све по реду шта учини Бог међу незнабошцима његовим служењем.

20. А они чувши слављаху Бога и рекоше му: Видиш ли, брате, колико је хиљада Јудејаца који повјероваше, и сви су *ревнитељи Закона.

*Дап 15, 1.

21. А чули су о теби да учиш одступању од Мојсеја све Јудејце који су међу незнабошцима, говорећи им да не обрезају дјецу своју, нити да се држе обичаја отачких.

22. Шта ћемо, дакле, сада? Свакако ће се народ сабрати, јер ће чути да си дошао.

23. Ово, дакле, учини што ти кажемо: Имамо четири човјека који су на себе узели завет;

24. Узми њих и очисти се с њима, и потроши на њих да *обрију главе своје, и сви ће дознати да оно што су чули за тебе није ништа, него да и сâм држиш Закон и живиш по њему.

*Дап 18, 18.

25. А за незнабошце који су повјеровали *ми написасмо одлучивши да они ништа од тога не држе, осим да се чувају од идолских жртава, и од крви, и од удављенога, и од блуда.

*Дап 15, 20, 29.

26. Тада Павле узео оне људе, и сутрадан очистивши се с њима, уђе у храм, *најављујући кад ће се испунити дани очишћења да би се примијела жртва за свакога од њих.

*4 Мој 6, 13-21; 1 Кор 9, 20.

27. А кад је требало да се наврши седам дана, видјевши га у храму они Јудејци што бијаху из Азије, побунише сав народ и ставише руке на њега,

28. Вичући: Људи Израиљци, помагајте! Ово је човјек који све учи свуда против народа и Закона и мје-

ста овога; па још и *Јелине уведе у храм и опогани свето мјесто ово.

*Јез 44, 7.

29. Јер бијаху видјели с њим у граду *Трофима из Ефеса, и мишљаху да га је Павле увео у храм.

*Дап 20, 4.

30. И сав се град подиже, и слеже се народ, и ухвативши Павла, извукоше га напоље из храма; и одмах се затворише врата.

31. И док тражаху да га убију, дође глас горе до заповједника одреда да се узбуну сав Јерусалим.

32. А он одмах узевши војнике и капетане, појури на њих. Они пак видјевши заповједника и војнике, престаше тући Павла.

33. А заповједник се приближи и узео га, па *заповједи да га метну у двоје вериге, и питаше га ко је и шта је учинио.

*Дап 20, 23; 21, 11.

34. А у народу једни су викали једно, а други друго. Када пак не могаше од буке ништа поуздано да дозна, заповједи да га одведу у логор.

35. А кад би на степеницама, моradoше га војници носити због притиска свјетине.

36. Јер за њим иђаше мноштво народа вичући: *Погуби га!

*Дап 22, 22; Лк 23, 18.

37. При уласку у логор Павле рече заповједнику: Је ли ми дозвољено рећи ти нешто? А он рече: Зар знаш јелински?

38. Ниси ли ти онај Египћанин који се прије ових дана побуни и изведе у пустињу четири хиљаде одметника?

39. А Павле рече: *Ја сам човјек Јудејац из Тарса, грађанин познатог града у Киликији; молим те допусти ми да говорим народу.

*Дап 9, 11.

40. А кад му он допусти, стаде Павле на степеницама и махну руком народу; и кад наста велика тишина, говори јеврејским језиком и рече:

Павлова ријеч Јудејцима о своме обраћењу Христу, и разговор са војним заповједником.

22. Људи, *браћо и оци, чујте сада моју одбрану пред вама. *Дап 7, 2.

2. А кад чуше да им се јеврејским језиком обрати, настаде још већа тишина. И *рече: *Дап 9, 1-29.

3. Ја сам човјек *Јудејац, рођен у Тарсу киликијском, васпитан у овој граду код ногу †Гамалилових, научен тачно Закону отачком, и бијах ревнитељ Божији као што сте ви сви данас. *Дап 9, 1-29; 26, 9-20; † Дап 5, 34.

4. *Ја овај Пут прогоних до смрти везујући и предајући у тамнице и људе и жене, *Дап 8, 3.

5. Као што ће ми посвједочити и првосвештеник и све старјешине; од којих и посланице примих на браћу у Дамаску, и иђах да и оне што бијаху онамо свезане доведем у Јерусалим да буду кажњени.

6. А кад иђах и приближих се Дамаску, догоди ми се да изненадно око подне заблиста око мене велика свјетлост са неба.

7. И падох на земљу, и чух глас који ми говори: Савле, Савле, зашто ме гониш?

8. А ја одговорих: Ко си ти, Господе? А он ми рече: Ја сам Исус Назарећанин, којега ти гониш.

9. А они који бијаху са мношвом видјеше свјетлост и бише устрашени, али не чуше гласа који ми говораше.

10. А ја рекох: Шта да чиним, Господе? А Господ ми рече: Устани и иди у Дамаск, и тамо ће ти се казати о свему што ти је одређено да чиниш.

11. И пошто ја обневидјех од славе свјетлости оне, поведоше ме за руку они који бијаху са мношвом, и тако уђох у Дамаск.

12. А неки Ананија, човјек побожан по Закону, посвједочен од свију Јудејаца који живе у Дамаску,

13. Дође к мени, стаде и рече ми: Савле брате, прогледај! И ја у тај час погледах у њега.

14. А он ми рече: Бог отаца наших изабра те да познаш вољу његову, и да видиш Праведника, и да чујеш глас из уста његових:

15. Да му будеш свједок пред свима људима за ово што си видио и чуо.

16. И сада шта оклијеваш? Устани и крсти се, и спери гријехе своје призвавши Име Господње.

17. А догоди ми се када се вратих у Јерусалим и док се мољах у храму да дођох у занос,

18. И видјех Њега који ми говори: Похитај и изиђи брзо из Јерусалима, јер неће примити свједочанства твојега за мене.

19. А ја рекох: Господе, *сами знају да сам ја бацао у тамнице и тукао по синагогама оне који вјерују у тебе. *Дап 22, 4.

20. *И кад се пролијеваше крв Стефана свједока твојега, и сам бијах присутан и пристајах на смрт његову, и чувах хаљине оних који га убијаху.

*Дап 7, 58; 8, 1.

21. И рече ми: Иди, *јер ћу те ја послати далеко међу незнабошце.

*Дап 9, 15; 13, 2.

22. А они га слушаху до ове ријечи, па подиглоше глас свој говорећи: *Узми са земље таквога, јер он не треба да живи! *Дап 21, 36.

23. И кад они викаху и збациваху хаљине и бацаху прах у ваздух,

24. Нареди заповједник да га одведу у табор, и рече да га бијењем испитају да би дознао за какву кривицу тако викаху на њега.

25. И кад га притегоше каишима, рече Павле капетану који ондје стајаше: Човјека Римљанина, и неосуђена, *зар вам је дозвољено да бијете?

*Дап 16, 37.

26. А када то чу капетан, приступи заповједнику и јави говорећи: Пази шта ћеш чинити, јер овај човјек је римски грађанин.

27. А заповједник приступивши рече му: Кажи ми јеси ли ти Римљанин? А он рече: Да.

28. А заповједник одговори: Ја сам за велику цијену ово грађанство добио.

А Павле рече: А ја сам се и родио у њему.

29. Онда одмах одступише од њега они што хтједоше да га испитују, а и заповједник се уплаши када дознаде да је Римљанин и што га бјеше свезао.

30. Сутрадан пак желећи да поуздано дозна зашто га оптужују Јудејци, пусти га из окова и заповједи да дођу првосвештеници и сав Синедрион њихов, па сведе Павла и постави га пред њима.

*Павле на суду пред Синедрионом.
Завјера Јудејаца против Павла.
Војници га одводе у Кесарију.*

23. А Павле упери поглед на Синедрион и рече: Људи браћо, *ја сам са свом добром савјести живио пред Богом до самога овога дана. *Дал 24, 16.

2. А првосвештеник Ананија заповједи онима што стајаху до њега да га бију по устима.

3. Тада му рече Павле: Тебе ће Бог бити, *зиде окречени! И ти сједиш да ми судиш по закону, а насупрот закону заповједаш да ме бију! *Мт 23, 27.

4. А они што стајаху унаоколо рекоше: Зар првосвештеника Божијега вријеђаш?

5. А Павле рече: Не знадох, браћо, да је првосвештеник; јер је писано: Не говори зло *старјешини народа твојега. *2 Мој 22, 28; Проп 10, 20; 2 Пет 2, 10; Јуд 8.

6. А Павле схвативши да је један дио садукееја а други фарисеја, повика у Синедриону: Људи браћо, *ја сам фарисеј, син фарисејев, за наду и за васкрсење мртвих мени се суди.

*Дал 26, 5; Гал 1, 14; Флп 3, 5.

7. А кад он ово рече, настаде распра међу фарисејима и садукеејима, и раздијели се народ.

8. *Јер садукееји говоре да нема васкрсења, ни анђела, ни духа, а фарисеји признају обоје. *Мт 22, 23.

9. И настаде велика вика, и уставши књижевници од стране фарисеја препираху се говорећи: *Никакво зло не налазимо на овоме човјеку; ако ли му пак говори дух или анђео, † не ратујмо против Бога.

*Дал 25, 25; † Дал 5, 39.

10. А када настаде велика свађа, побојавши се заповједник да Павла не растргну, заповједи да сиђу војници и да га отргну од њих и одведу у логор.

11. А *идуће ноћи стаде Господ пред њега и рече: Буди храбар, Павле, јер као што си свједочио за мене у Јерусалиму, тако ти ваља и у Риму свједочити. *Дал 18, 9; 27, 23, 24.

12. Када пак свану дан, учинише неки од Јудејаца завјеру и заклеше се говорећи да неће ни јести ни пити докле не убију Павла.

13. А бјеше их више од четрдесет који ту завјеру учинише.

14. Ови приступише првосвештенику и старјешинама и рекоше: Заклетвом се заклесмо да нећемо ништа окусити док не убијемо Павла.

15. Сада, дакле, ви са Синедрионом кажите заповједнику да га сутра сведе вама, као да бисте хтјели дознати боље о њему; а ми смо спремни да га убијемо прије него се он приближи.

16. А син сестре Павлове, чувши за ову засједу, дође и уђе у логор и јави Павлу.

17. Павле пак, дозавши једнога од капетана, рече: Ово момче одведи заповједнику, јер има нешто да му јави.

18. А он га узе и доведе заповједнику, и рече: Сужањ Павле дозвола ме и замоли да теби доведем ово момче које има нешто да ти каже.

19. А заповједник узевши га за руку, и отишавши насамо, питаше га: Шта је то што имаш да ми јавиш?

20. И рече: Јудејци се договорише да те замоле да сутра сведеш Павла њима у Синедрион, као да би хтјели нешто тачније испитати о њему.

21. Али их ти немој послушати, јер га вребају њих више од четрдесет људи који су се заклели да неће ни јести ни пити докле га не убију; и сад су готови, и чекају твоје обећање.

22. Заповједник онда отпусти момче заповједивши му: Ником не казуј да си ми ово јавио.

23. И дозавши двојицу од капетана, рече: Припремите двјеста војника да иду у Кесарију, и седамдесет коњаника и двјеста стријелаца, по трећем часу ноћи.

24. И нека доведу коње да посаде Павла и спроведу га жива до Феликса управника.

25. И написа писмо са оваквом садржином:

26. Клаудије Лисија, моћноме управнику Феликсу поздравље.

27. Човјека овога ухватише Јудејци и хтједоше да га убију; ја пак *дођох са војницима и отех га, † дознавши да је Римљанин.

*Дап 21, 33; † Дап 22, 25.

28. И *желећи дознати узрок за који га оптужују, доведох га у њихов Синедрион,

*Дап 22, 30.

29. И нађох да га оптужују *за питања закона њиховог, а да нема никакве кривице која заслужије смрт или окове.

*Дап 18, 15.

30. Када ми је пак пријављена за вјера Јудејаца против овога човјека, одмах га послах теби, *заповједивши и његовим тужиоцима да пред тобом кажу шта имају на њега. Буди здраво!

*Дап 24, 8.

31. Тада војници, као што им се заповједи, узеше Павла и одведоше га ноћу у Антипатриду.

32. А сутрадан, оставивши коњанике да иду с њим, вратише се у логор.

33. И они дошавши у Кесарију и предавши писмо управнику, изведоше и Павла пред њега.

34. А управник прочитавши писмо, запита из које је он области; и дознавши да је из *Киликије, рече:

*Дап 22, 3.

35. Саслушаћу те када стигну и твоји тужиоци. И заповједи да га чувају у Иродовој судници.

*Павле на суду њед Феликсом.
Јеврејска оишужба и Павлова
одбрана. Сужањство у Кесарији.*

24. А послѣ пет дана син-
Ананија са старјешинама и са ретором неким Тертулом, који оптужише Павла управнику.

2. А кад га дозваше, поче њега Тертул тужити говорећи:

3. Да под тобом живимо у великом миру, и да се правице овогe народу чине твојим старањем, признајемо са сваком захвалношћу свагда и свуда, племенити Феликсе!

4. Али да ти много не досађујем, молим те да нас укратко саслушаш по твојему снисхођењу.

5. *Јер нађосмо овога човјека да је куга, и да † подиже буну против свих Јудејаца по цијелом свијету, и да је коловођа назарејске јереси,

*Лк 23, 2; † Дап 17, 6.

6. *Који покуша и храм да оскрна-
ви; њега и ухватисмо и хтједосмо да
му судимо по закону нашему.

*Дап 21, 28.

7. Али дође Лисија заповједник
и са великом силом оте га из наших
руку и посла теби,

8. *Заповједивши да његови тужи-
оци дођу к теби; од њега можеш сâм,
испитавши га, дознати о свему овоме
за што га ми тужимо. *Дап 23, 30.

9. А и Јудејци се сагласише гово-
рећи да је то тако.

10. А Павле одговори када му
управник даде знак да говори: Знају-
ћи да си већ много година праведни
судија овоме народу, са већим распо-
ложењем себе браним.

11. Ти можеш дознати да нема ви-
ше од дванаест дана *како ја изиђох у
Јерусалим да се помолим Богу.

*Дап 21, 17.

12. И нити ме затекоше у храму,
нити у синагогама, нити у граду да се
с киме препирем или да стварам уз-
буну у народу,

13. Нити они могу доказати оно за
шта ме сада оптужују.

14. А ово ти признајем, да тим Пу-
тем, који они називају јерес, ја слу-
жим Богу отачком, вјерујући свему
ономе што је написано у Закону и у
Пророцима.

15. Имајући надање на Бога да ће
бити васкрсење *мртвима, и правед-
ницима и грјешницима, које и сами
ови чекају. *Дан 12, 2; Јн 5, 28, 29.

16. *Због тога пак и сâм се трудим
да имам чисту савјест свагда пред
Богом и људима. *Дап 23, 1.

17. И послје много година *до-
шао сам да донесем милостињу на-
роду своме и да принесем жртве.

*Рим 15, 25; Гал 2, 10.

18. *У томе нађоше ме очишћена
у храму, не са свјетином, нити са бу-
ком, *Дап 21, 27.

19. *Неки Јудејци из Азије који су
требали доћи преда те да се туже ако
имају што на мене. *Дап 23, 30; 25, 16.

20. Или ови сами нека кажу, ако
су нашли на мени какву кривицу, ка-
да сам стајао пред Синедрионом,

21. Осим ове једне ријечи коју уз-
викнух стојећи међу њима: *За вас-
крсење мртвих ви ми данас судите.

*Дап 23, 6.

22. А када Феликс чу ово, одгоди
им, знајући врло добро за овај Пут, и
рече: Када дође Лисија заповједник,
извидјећу вашу ствар.

23. И заповједи капетану да се Па-
вле чува, и да му се учини олакшање,
и да се *ни једноме од његових бли-
ских не забрањује служити му и до-
лазити к њему. *Дап 27, 3.

24. А послје неколико дана дође
Феликс са Друсилом, женом својом,
која бјеше Јудејка, и дозвавши Па-
вла, слушахаше од њега о вјери у Хри-
ста Исуса.

25. А кад он говораше о правди и
уздржању и о будућем суду, уплаши
се Феликс и одговори: Иди за сада, а
кад узимаднем времена, позваћу те.

26. Уједно се, пак, надао да ће му
Павле дати новаца да би га пустио;
зато га је и дозивао често и разгова-
рао с њим.

27. А кад се навршише двије годи-
не, дође Феликсу за насљедника Пор-
кије Фест. А Феликс, хотећи Јудејци-
ма учинити на вољу, остави Павла у
сужањству.

Јевреји оишужују Павла Фесту.

Павле шражи суд ћесарев.

Извођење пред Атрију.

25. А Фест онда, ступив-
ши на дужност у
покрајини, изиђе послје три дана из
Кесарије у Јерусалим.

2. *Тада се појавише пред њим првосвештеник и прваци јудејски против Павла и мољаху га, *Дап 24, 1.

3. Тражећи услугу против њега, да га пошаље у Јерусалим, *стварајући засједу да га убију на путу. *Дап 23, 15.

4. А Фест одговори да се Павле држи у Кесарији, и да ће он сâм ускоро онамо отићи.

5. Који, дакле, могу од вас, рече, нека пођу са мношвом, па ако има каква кривица на томе човјеку, нека га туже.

6. А пошто проведе код њих не више од десет дана, сиђе у Кесарију, и сутрадан сједи на судијску столицу и заповједи да доведу Павла.

7. Када га пак доведоше, стадоше унаоколо Јудејци који бијаху дошли из Јерусалима, и многе и тешке кривице изношаху на Павла, којих не могаху доказати.

8. А он се брањаше: Ни Закону јудејскоме, ни храму, ни ћесару шта сагријеших.

9. Али Фест, хотећи Јудејцима учинити по вољи, одговори Павлу и рече: Хоћеш ли да идеш горе у Јерусалим и ондје да ти судим за ово?

10. А Павле рече: Ја стојим на суду ћесареву, гдје и треба да ми се суди. Јудејцима ништа нисам скривио, као што ти најбоље знаш.

11. Ако ли сам скривио, или учинио нешто што заслужује смрт, не марим умријети; ако ли ништа нема од онога за што ме ови оптужују, нико ме не може њима предати. *Ћесару призивам! *Дап 23, 11; 28, 19.

12. Тада Фест, поговоривши са савјетницима, одговори: На ћесара си се позвао, ћесару ћеш поћи.

13. А пошто прође неколико дана, Агрипа цар и Верникија сиђоше у Кесарију да поздраве Феста.

14. И будући да ондје боравише много дана, изложи Фест цару Па-

влову ствар говорећи: Једнога *човјека оставио је Феликс као сужња,

*Дап 24, 27.

15. Поводом којег, кад ја бијех у Јерусалиму, појавише се првосвештеници и старјешине јудејске захтјевајући да се он осуди.

16. Ја им одговорих да није обичај у Римљана да се преда неки човјек на смрт прије него се оптужени суочи са онима који га туже и не добије прилику за одбрану од оптужбе.

17. А када се они овдје састадоше, никаква одлагања не учиних, но сутрадан сједох на судијску столицу и заповједих да доведу човјека.

18. Око њега стадоше тужиоци и ниједне кривице које ја претпостављах не изнесоше.

19. *Него имаху против њега некаква питања о својем вјероисповједану, и о некоме Исусу који је умро, за којег Павле тврђаше да је жив.

*Дап 18, 15.

20. А ја у недоумици по овоме спору рекох да ли би хтио ићи у Јерусалим и тамо да му се суди за ово.

21. Када пак Павле затражи да га чувамо до пресуде Августове, заповједих да га чувају докле га пошаљем ћесару.

22. А Агрипа рече Фесту: *И сâм бих желио чути тога човјека. А он рече: Сутра ћеш га чути. *Лк 23, 8.

23. Сутрадан пак, кад Агрипа и Верникија дођоше са великим сјајем и уђоше у судницу са заповједницима и најугледнијим људима града, и када Фест заповједи, доведоше Павла.

24. И рече Фест: Агрипа царе и сви људи који сте с нама, погледајте овога човјека због којег је *све мноштво Јудејаца и у Јерусалиму и овдје наваљивало на мене вичући да он не треба више †да живи.

*Дап 25, 2, 7; † Дап 22, 22.

25. А ја дознавши да он није ништа учинио што заслужује смрт, а и он сâм уложи призив свијетломе ћесару, одлучих да га пошаљем.

26. За њега немам шта поуздано писати господару. Зато га и приведох пред вас, а особито преда те, Агрипа царе, да бих, по учињеном испитивању, имао шта писати.

27. Јер ми се чини неразумно сујна послати, а кривице његове не навести.

*Павлова одбрана пред Фесћом
и царем Агрипом.
Послан је римском цару.*

26. А Агрипа рече Павлу: Допушта ти се да говориш сâм о себи. Онда Павле подигавши руку, поче своју одбрану:

2. Сматрам себе срећним, царе Агрипа, што ћу се данас пред тобом бранити од свега за што ме оптужују Јудејци.

3. Особито што ти познајеш све јудејске обичаје и спорове. Зато те молим да ме стрпљиво саслушаш.

4. Моје, дакле, живљење од младости, које је од почетка било међу народом мојим у Јерусалиму, знају сви Јудејци,

5. Који ме знају од раније, ако хоће посвједочити, да по *најстрожој струји наше вјере живљах као фарисеј. *Дап 23, 6; Флп 3, 5.

6. И сада стојим пред судом због *наде у обећање које Бог даде оцима нашим, *Дап 28, 20.

7. До којег наших дванаест племена, усрдно служећи дан и ноћ, надају се да ће достићи. За ову наду, царе Агрипа, оптужен сам од Јудејаца.

8. Зашто ви сматрате да је невјероватно да Бог мртве васкрсава?

9. И ја сам, заиста, и сâм мислио да ми ваља много радити против имена Исуса Назарећанина,

10. Што и чиних у Јерусалиму; и многе од светих ја затварах у тамнице, примивши власт од првосвештеника; и кад их убијаху, ја се *саглашавах. *Дап 9, 1-29; 22, 3-21.

11. И по свим синагогама, често их мучећи приморавах да хуле, и са превеликом јарошћу против њих, гонио сам их чак и у туђим градовима.

12. И тако идући у Дамаск са овлашћењем и наређењем од првосвештеника,

13. У подне, царе, видјех на путу с неба свјетлост већу од сијања сунчаног, која обасја мене и оне што иђаху са мном.

14. А кад ми сви падосмо на земљу, чух глас гдје говори мени и казује јеврејским језиком: Савле, Савле, зашто ме гониш? Тешко ти је против бодила праћати се!

15. А ја рекох: Ко си ти, Господе? А он рече: Ја сам Исус којег ти гониш.

16. Него устани и стани на ноге своје; јер ти се за то јавих да те поставим за служитеља и свједока овоме што си видио и што ћу ти показати,

17. Избављајући те од народа јудејског и од незнабожаца у које те ја шаљем,

18. Да им отвориш очи да се од таме обратe свјетлости и од власти сатанине Богу, да вјером у мене приме опроштење гријеха и *удио са освећенима. *Дап 20, 32.

19. Зато, царе Агрипа, ја не бијах непокоран небеском виђењу;

20. Него најприје онима у Дамаску и у Јерусалиму, затим по свој земљи јудејској и незнабошцима проповиједах да се покају и да се обратe Богу чинећи дјела достојна покајања.

21. *Зато ме Јудејци ухватише у храму и хтједоше да ме растргну.

*Дап 21, 30, 31.

22. Али добивши помоћ од Бога стојим до самога овога дана и свједочим малом и великом, *не казујући ништа осим оно што су Пророци и Мојсеј казали да ће бити:

*Лк 24, 44-47.

23. *Да ће Христос пострадали, и † да ће бити први из васкрсења мртвих, и да ће јавити свјетлост народу јудејскоме и незнабошцима.

*Лк 24, 46; † 1 Кор 15, 20.

24. А када он себе овако правдаше, рече Фест снажним гласом: Лудујеш Павле! Многе те књиге изводе из памети.

25. А он рече: Не лудујем, моћни Фесте, него казујем ријечи истине и разума.

26. Јер за ово зна цар, којему и говорим слободно; јер не вјерујем да му је што од овога непознато, јер се ово није догодило у неком углу.

27. Вјерујеш ли, царе Агрипа, Пророцима? Знам да вјерујеш.

28. А Агрипа рече Павлу: Још мало па ћеш ме наговорити да постанем хришћанин.

29. А Павле рече: Молио бих Бога и за мало и за много да би не само ти него и сви који ме слушају данас били такви као и ја што сам, осим ових окова.

30. И кад он ово рече, устаде цар и управник и Верникија и који сјеђаху с њима.

31. И удаливши се разговараху међу собом, говорећи: Овај човјек није учинио ништа што заслужује смрт или окове.

32. А Агрипа рече Фесту: Овај човјек могао је бити пуштен *да се није позвао на ћесара. (И тако ријеша управник да га пошаље ћесару.)

*Дап 25, 11.

*Павла као сужња сироводе у Рим.
Бродолом и избављење на Малти.*

27. И како би *одлучено да отпловимо у Италију, предадоше и Павла и неке друге сужње капетану ћесареве чете, по имену Јулије.

*Дап 25, 12.

2. А кад уђосмо у лађу адрамитску с намјером да пловимо у азијска мјеста, отиснусмо се; с нама бјеше *Аристарх, Македонац из Солуна.

*Дап 19, 29; 20, 4.

3. Други дан пристадо смо у Сидон. А Јулије *човјекољубиво поступајући према Павлу, допусти му да одлази пријатељима да би се старали о њему.

*Дап 24, 23; 28, 16.

4. И оданде кренувши пловисмо испод Кипра, пошто вјетрови бијаху супротни.

5. И препловивши пучину килијску, и памфилијску, дођосмо у Миру Ликијску.

6. И ондје наставши капетан лађу александријску која плови у Италију, укрца нас у њу.

7. Пловивши пак много дана споро, и једва дошавши према Книду, јер нам вјетар не дадијаше, допловисмо под Крит код Салмоне.

8. И с муком пловећи поред обале приспјесмо у неко мјесто које се зове Добра пристаништа, близу којег бјеше град Ласеја.

9. Па како прође доста времена и већ пловљење не бјеше без опасности, јер и *пост већ бјеше прошао, савјетоваше Павле

*3 Мој 16, 29.

10. Говорећи им: Људи, видим да ће пловљење бити с муком и великом штетом, не само за товар и лађу, него и за животе наше.

11. Али капетан више вјерова кормилару и власнику лађе, неголи Павловим ријечима.

12. А пошто пристаниште не бјеше згодно за зимовник, савјетоваху

многи да се одвезу оданде не би ли како могли доћи до Финикса, да зимују у том пристаништу критском које гледа према југозападу и сјеверозападу.

13. И кад дуну југ, мишљаху да им се жеља испуни, па подигнувши котву, пловљаху покрај Крита.

14. Али не задуго по том дуну насупрот њему буран вјетар који се зове сјевероисточњак.

15. И кад захвати лађу и она се не могаше вјетру противити, препустисмо се валовима да нас носе.

16. А кад прођосмо мимо једног острва које се зове Клауда, једва могосмо дочепати се чамца,

17. Који извукавши, употрејебише помоћна средства и подвезаше лађу, па бојећи се да не ударе на спруд, спустише једра и тако даље пловљаху.

18. А кад нам веома досађиваше бура, сутрадан избациваху товари.

19. И трећег дана својим рукама избацисмо алат лађарски.

20. А кад се ни сунце ни звјезде за много дана не појавише, и бура не мала навали, бијаше најзад изгубљена свака нада да ћемо се спасти.

21. Пошто се дуго није јело, то Павле стаде међу њих и рече: Требаше, дакле, о људи, послушати мене, и не отискивати се од Крита, па избегнути ову муку и штету.

22. И ево, сада вам савјетујем да будете расположени, јер ни једна душа од вас неће пропасти, осим лађе.

23. Јер ове ноћи стаде преда ме анђео Бога чији јесам и коме служим,

24. Говорећи: Не бој се, Павле! *Ти мораш изићи пред ћесара; и ево, Бог ти је даровао све који плове са тобом. *Дан 23, 11.

25. Зато, људи, будите расположени, јер вјерујем Богу да ће тако бити као што ми би речено.

26. Ми ћемо, дакле, бити *избачени на неко острво. *Дан 28, 1.

27. А кад би четрнаеста ноћ и ми пловљасмо по Адрији, око поноћи помислише лађари да се приближавају некој земљи.

28. И измјеривши дубину нађоше двадесет хвати. И мало прошавши, опет измјерише и нађоше петнаест хвати.

29. Онда бојећи се да како не ударе на подводне стијене, бацише са крме четири котве, па се мољаху да сване дан.

30. А кад лађари гледаху да побјегну са лађе, и спустише чамац у море изговарајући се као да хоће са прамца да спусте котве,

31. Рече Павле капетану и војницима: Ако ови не остану на лађи, ви се не можете спасти.

32. Тада војници одрезаше конопе на чамцу и пустише га те паде.

33. А још прије свитања дана, мољаше Павле све да једу говорећи: Данас је четрнаести дан како чекате, и без јела проводите, ништа не окусивши.

34. Зато вас молим да узмете хране, јер је то за ваше спасење. *А ни једноме од вас неће пасти длака с главе. *Мт 10, 30.

35. И рекавши ово, узео хљеб, и *заблагодари Богу пред свима и преломивши, стаде јести.

*Јн 6, 11; 1 Тим 4, 4.

36. Онда се сви орасположише, па и сами узеше храну.

37. А у лађи бијаше нас душа свега двјеста седамдесет и шест.

38. Пошто се пак наситише јела, олакшаше лађу избацивши пшеницу у море.

39. А кад настаде дан, не препознаше земљу, али угледаше неки залив са пјесковитом обалом, на коју ријешеше, ако буде могуће, да извуку лађу.

40. И одвезавши котве пустише у море, и одријешивши уједно и ужад на крмама, па раширивши мало једро према вјетру управивше обади.

41. А када наиђоше на морски спруд, насукаше лађу; и прамац се зари и остаде непомичан, а крма се разбијаше од силе таласа.

42. Војници се тада договорише да побију сужње, да који не исплива и не утекне.

43. Али капетан желећи сачувати Павла, спречи њихову намјеру и заповједи онима који могу пливати да први искоче и изиђу на земљу,

44. А остали, једни на даскама, а други на нечем од лађе. И тако сви *изиђоше живи на земљу. *Дап 27, 22.

Боравак на острву Малти. Чудо са змијом. Долазак Павлов у Рим и проповијед.

28. И кад се избавише с лађе који бијаху с Павлом, тада сазнадоше да се острво зове Малта.

2. А мјештани нам указиваху не мало човјекољубље, јер наложивши ватру све нас примише због кише која падаше и због *зиме. *2 Кор 11, 27.

3. И када Павле скупи гомилу грања и наложи на ватру, изађе змија од врућине и уједе га за руку.

4. А када видјеше мјештани змију гдје виси о руци његовој, говораху један другоме: Свакако је овај човјек убица, јер га избављеног од мора Правда не остави да живи.

5. А он отресе змију у ватру, и *не претрпје никакво зло. *Мк 16, 18.

6. А они очекиваху да ће он отећи или одједном пасти мртав. Но кад задуго чекаше, и видјеше да му ништа зло не би, промијенише се и *говораху да је он бог. *Дап 14, 11.

7. Око мјеста пак онога бијаху имања поглавара од острва, по име-

ну Публија, који нас прими и љубазно угости три дана.

8. А догоди се да отац Публијев имаше грозницу и срдобољу и лежаоше. Њему Павле уђе, па помоливши се Богу и положивши руке на њега, исцјели га.

9. Када се пак то догоди, и други на острву који бијаху болесни долажаху, и исцјељиваху се.

10. И они нам указиваху велике почести, а кад поћосмо, спремише што нам је било потребно.

11. А послје три мјесеца одвезосмо се на лађи александриској, која је била презимила на острву, и имаше ознаку Диоскура.

12. И доплотивши у Сиракусу, остасмо ондје три дана.

13. А оданде обилазно приспјесмо у Ригију; и после једнога дана, када дуну југо доћосмо други дан у Потіоле.

14. Ондје нађемо браћу и они нас замоле те останемо код њих седам дана, и тако доћосмо у Рим.

15. И тамошња браћа, начувши за нас, изиђоше нам у сусрет до Апијева трга и Три крчме. И кад их видје Павле, заблагодари Богу и охрабри се.

16. А кад доћосмо у Рим, капетан предаде сужње војводи. Али Павлу се *допусти да живи засебно с војником који га чуваше. *Дап 27, 3.

17. Послије пак три дана сазва Павле прваке јудејске. И кад се они скупише, говораше им: Људи браћо, *ја ништа не учиних против народа или обичаја отачких, а предан сам из Јерусалима као сужањ у руке Римљанима. *Дап 23, 1.

18. Они пак испитавши ме, хтједоше да ме пусте, јер се не нађе на мени ни једна смртна кривица.

19. Али кад се Јудејци успротивише, *био сам принуђен да се позовем на ћесара, не као да бих имао свој народ за нешто оптужити. *Дап 25, 11.

20. Из тога разлога затражих да вас видим и поразговарам; јер због

*наде Израилеве окован сам у ове ланце. *Дап 26, 6, 7.

21. А они му рекоше: Ми нити примисмо писма за тебе из Јудеје, нити дође ко од браће да јави или каже нешто зло о теби.

22. Уосталом, желимо да чујемо од тебе шта мислиш; јер нам је познато за ову *јерес да се свуда говори против ње. *Дап 24, 14.

23. И одредивши му дан, дођоше многи код њега у стан; њима је излагао свједочећи о Царству Божијем од јутра до мрака и увјеравајући их о Исусу из Закона Мојсејева и из Пророка.

24. И једни вјероваху ономе што он говораше, а други не вјероваху.

25. А будући несагласни међу собом, почеше да се разилазе, док Павле рече једну ријеч: Добро је казао Дух Свети преко пророка Исаије оцима нашим,

26. Говорећи: *Иди народу овоме и реци: Ушима ћете чути и нећете разумјети, и очима ћете гледати и нећете видјети.

*Ис 6, 9, 10; Мт 13, 14, 15; Јн 12, 40.

27. Јер је отврдноло срце овога народа, и ушима тешко чују, и очима својим зајмурише да како очима не виде, и ушима не чују, и срцем не разумију, и не обрате се да их исцијелим.

28. Нека вам је, дакле, на знање да се *незнабошцима посла ово спасење Божије; они ће и чути. *Дап 13, 46.

29. И кад он ово рече, отидоше Јудејци препирући се много међу собом.

30. А Павле остаде пуне двије године у своме изнајмљеном стану, и примаше све који му долажаху,

31. Проповиједајући Царство Божије, и учећи о Господу Исусу Христу *са сваком смјелошћу и неометано. *Еф 6, 20.

ПОСЛАНИЦА СВЕТОГ АПОСТОЛА ПАВЛА РИМЉАНИМА

Увод. Јеванђеље о Христу је сила Божија на спасење свакоме који вјерује. О истини, слави и правди Божијој и о његову на безбожност.

1. Павле, слуга Исуса Христа, позвани апостол, *изабран за јеванђеље Божије,

*Дап 9, 15; 13, 2; Гал 1, 15.

2. *Које Бог напријед обећа † преко пророка својих у Светим Писмама, *Тит 1, 2; † Рим 14, 25.

3. О Сину својему, који је *по тијелу рођен од сјмена Давидова,

*Рим 9, 5; Мт 22, 42.

4. Исусу Христу Господу нашем, који је *објављен у сили по Духу Светоме за Сина Божијега васкрсењем из мртвих, *Дап 13, 33.

5. Кроз којега *примисмо благодат и апостолство, да ради Имена његовог приведемо у † послушност вјере све незнабошце, *Гал 2, 7, 9; † Дап 26, 16-18.

6. Међу којима сте и ви позваници Исуса Христа,

7. Свима који су у Риму љубљенима од Бога, позванима светима, *благодат вам и мир од Бога Оца нашега и Господа Исуса Христа. *1 Кор 1, 3; 2 Кор 1, 2.

8. Прво, дакле, захваљујем Богу својему кроз Исуса Христа за све вас што се *о вјери вашој говори по свему свијету. *Рим 16, 19.

9. *Јер ми је свједок Бог, којему служим духом својим у јеванђељу Сина његова, да вас се † сјећам без престанка, *Флп 1, 8; † Еф 1, 16.

10. *Молећи се свагда Богу у молитвама својим да би ми некада вољом Божијом успјело да дођем к вама;
*Рим 15, 23, 32.

11. Јер жарко желим да вас видим, да вам предам неки духовни дар за ваше утврђење.

12. То јест, да се ту са вама утјешим заједничком вјером, и вашом и мојом.

13. Али вам нећу затајити, браћо, да сам много пута намјеравао да вам дођем, да и међу вама имам неки плод као и међу осталим незнабошцима, па бих досад спријечен.

14. Дужан сам и Јелинима и Варварима, и мудрима и неразумнима.

15. Отуда моја жеља да и вама који сте у Риму проповиједам јеванђеље.

16. Јер се не стидим јеванђеља Христовог, јер је оно *сила Божија на спасење свакоме који вјерује, а † најприје Јудејцу па Јелину.

*1 Кор 1, 18; † Дап 13, 46.

17. Јер се *у њему открива правда Божија из вјере у вјеру, као што је написано: А † праведник ће од вјере живјети.

*Рим 3, 21; † Авак 2, 4; Гал 3, 11; Јов 10, 38.

18. Јер се открива гњев Божији с неба на сваку безбожност и неправду људи који држе истину у неправди.

19. Јер *што се може дознати за Бога познато је њима, јер им је Бог објавио.

*Дап 14, 17; 17, 24-28.

20. Јер *што је на Њему невидљиво, од постања свијета умом се на створењима јасно види, његова вјечна сила и божанство, да немају изговора.

*Пс 19, 1; Јев 11, 3.

21. Јер кад познаше Бога, не прославише га као Бога, нити му захвалише, него *залудјеше у својим умовањима, и потамње неразумно срце њихово;

*Еф 4, 18.

22. Говорећи да су *мудри, полуђеше,

*Јер 10, 14; 1 Кор 1, 20.

23. *И замијенише славу бесмртнога Бога подобјем смртнога човјека и птица и четвороножних животиња и гмизаваца.

*5 Мој 4, 16-19.

24. Зато их предаде Бог у жељама њихових срца у нечистоту, да се бешчасте тјелеса њихова међу њима самима;

25. Који замијенише истину Божију лажју, и више поштоваше и послужише твари него Творцу, који је благословен у вијекове. Амин.

26. Зато их предаде Бог у срамне страсти. Јер и жене њихове претворише природно употребљавање у противприродно,

27. А исто тако и *мушкарци оставивши природно употребљавање жена, распалише се жељом својом један на другога, мушкарци са мушкарцима чинећи срам, примајући на себи одговарајућу плату за своју заблуду.

*3 Мој 18, 22; 20, 13; 1 Кор 6, 9.

28. И како не марише да познају Бога, предаде их Бог у покварен ум да чине што је неприлично,

29. Њих који су испуњени сваке неправде, блуда, злоће, лакомства, неваљалства, пуни зависти, убиства, свађе, лукавства, злоћудности;

30. Дошаптачи, опадачи, богомрсци, насилници, гордељивци, хвалисавци, измишљачи зала, непокорни родитељима,

31. Неразумни, невјере, неосјетљиви, непомирљиви, немилостиви.

32. Они, познавши правду Божију, да који то чине заслужују смрт, не само да чине то, него и одобравају онама који то чине.

О суду Божијем; о Јудејцима и Јелинима; о природном закону и обрезању.

2. 3. Зато немаш изговора, о човјече, који год судиш, *јер

у чему судиш другоме, себе осуђујеш; јер ти који судиш чиниш то исто.

*Мт 7, 2; Јн 8, 7; Јак 4, 12.

2. А знамо да је суд Божији истинит над онима који то чине.

3. А помишљаш ли то, о човјече, који судиш онима који то чине, а чиниш исто, да ћеш ти избјећи суд Божији?

4. Или презиреш богатство његове доброте и кротости и дуготрпљења, *не знајући да те доброта Божија на покајање води? *2 Пет 3, 9, 15.

5. Него својом упорношћу и непокајаним срцем сабираш себи гњев за дан гњева и откривања праведнога суда Бога,

6. *Који ће дати свакоме по дјелима његовим: *Мт 16, 27; 2 Кор 5, 10.

7. Живот вјечни онима који истрајношћу у добрим дјелима траже славу и част и бесмртност;

8. А јарост и гњев онима који се упорно *противе истини, а покуравају неправди. *2 Сол 1, 8.

9. Невоља и туга на сваку душу човјека који чини зло, а најприје Јудејца па Јелина;

10. А слава и част и мир свакоме који чини добро, а најприје Јудејцу и Јелину;

11. Јер *Бог не гледа ко је ко.

*2 дн 19, 7; Дап 10, 34; Кол 3, 25; 1 Пет 1, 17.

12. Јер који без Закона сагријешеше, без Закона ће и изгинути; а који под законом сагријешеше, по Закону ће се осудити.

13. Јер нису праведни *пред Богом они који слушају Закон, него ће се оправдати они који испуњавају Закон.

*5 Мој 6, 25; Мт 7, 21; Јак 1, 22; 1 Јн 3, 7.

14. Јер кад незнабошци немајући закона чине од природе што је по Закону, они немајући Закон сами су себи закон;

15. Они доказују да је у срцима њиховим написано оно што је по за-

кону, пошто свједочи савјест њихова, и пошто се мисли њихове међу собом оптужују или оправдавају,

16. На дан *када Бог узасуди тајне људске по јеванђељу мојему кроз Исуса Христа. *Лк 8, 17.

17. Гле, ти се зовеш Јудејац и ослањаш се на закон, и хвалиш се Богом,

18. И знаш вољу (његову), и умијеш да разликујеш шта је добро, научен од закона;

19. И *сматраш да си вођ слијепима, свјетлост онима који су у мраку, *Мт 15, 14.

20. Васпитач неразумнима, учитељ дјечи, који има оличење знања и истине у закону.

21. *Зар ти, дакле, који учиш друге, себе не учиш?

*Пс 50, 16-21; Мт 23, 3.

22. Ти који проповиједаш да се не краде, крадеш? Који говориш да се не чини прелуба, чиниш прелубу? Ти који се гадиш на идоле, крадеш светињу?

23. Зар ти који се хвалиш Законом, преступањем закона вријеђаш Бога?

24. Јер се име Божије због вас хули међу незнабошцима, *као што је написано. *Ис 52, 5; Јез 36, 20.

25. Јер обрезање користи ако Закон испуњаваш; ако ли си преступник Закона, обрезање је твоје необрезање постало.

26. Ако, дакле, необрезани чува заповијести Закона, *зар се неће његово необрезање рачунати за обрезање? *Гал 5, 6.

27. И онај који је по природи необрезан, а испуњава закон, осудиће тебе који си поред Писма и обрезања преступник Закона.

28. Јер није *оно Јудејац што је споља, нити је оно обрезање што је споља, на тијелу, *Јн 8, 39.

29. Него је оно Јудејац који је то изнутра, и *обрезање је обрезање срца

духом а не словом; таквоме је похва-
ла не од људи него од Бога.

*Кол 2, 11; 5 Мој 30, 6; Јер 4, 4.

*О Божијој праведности. Сви су људи
грјешници; оправдаће се не дјелима
Закона него вјером у Христа.*

3. Како је, дакле, преимућ-
ство Јудејаца, или ка-
ква је корист обрезања?

2. Много у сваком погледу. Прво,
што су им повјерене ријечи Божије.

*5 Мој 4, 7, 8; Пс 147, 19, 20; Рим 9, 4.

3. Јер шта ако неки не вјероваше?
Зар ће њихово невјеровање вјеру Бо-
жију укинути?

*Рим 9, 6; 11, 29; 2 Тим 2, 13.

4. Никако! Него, нека је Бог исти-
нит, а човјек је сваки лажа, као што
је написано: † Да се оправдаш у рије-
чима својим и да побиједиш када ти
суде.

*Пс 62, 9; 116, 11; † Пс 51, 4.

5. Ако ли наша неправда објављу-
је Божију праведност, шта ћемо ре-
ћи? Зар је Бог неправедан када пока-
зује гњев? Као човјек говорим.

6. Никако! Јер како би онда Бог
могао судити свијету?

7. Јер ако се истина Божија кроз
моју лаж показује обилно на славу Ње-
гову, зашто још и ја као грјешник да
будем осуђен?

8. И зар ћемо, као што нас грде и
као што кажу неки да ми говоримо,
чинити зло да дође добро? Њихова
је осуда праведна.

*Рим 6, 1.

9. Шта, дакле? Имамо ли пред-
ност? Никако! Јер претходно дока-
засмо да су и Јудејци и Јелини сви
под гријехом.

*Рим 1, 18-2, 24.

10. Као што је написано: Нема
ниједног праведног,

*Пс 14, 1-3; 53, 1.

11. Нема онога који разумије, не-
ма онога који тражи Бога.

12. Сви застранише и заједно не-
ваљали посташе: нема га који чини
добро, нема баш ниједнога.

13. Њихово је грло гроб отворен,
језицима својим вараху, † отров је
аспидин под уснама њиховим.

*Пс 5, 9; † Пс 140, 3.

14. Уста су им пуна клетве и гор-
чине.

*Пс 10, 7.

15. Ноге су им брзе да пролијева-
ју крв.

*Ис 59, 7, 8.

16. Пустош и биједа је на путеви-
ма њиховим;

17. И пута мирног не познаше.

18. Нема страха Божијега пред
очима њиховим.

*Пс 36, 1.

19. А знамо да оно што Закон го-
вори, говори онима који су у закону,
да се свака уста затворе, и сав свијет
да буде крив Богу;

20. Јер дјелима Закона ни једно
тијело неће се оправдати пред њим;
јер † кроз Закон долази познање гри-
јеха.

*Пс 143, 2; Гал 2, 16; † Рим 7, 7.

21. А сада се без закона јавила
правда Божија, посвједочена од За-
кона и Пророка;

22. И то правда Божија кроз вјеру
у Исуса Христа за све и на све који
вјерују, јер нема разлике.

23. Јер сви сагријешили су и лише-
ни су славе Божије,

*1 Мој 8, 21; Рим 3, 9.

24. А оправдавају се даром, бла-
годању његовом, кроз искупљење ко-
је је у Христу Исусу,

*Еф 2, 8.

25. Којега одреди Бог да буде кр-
вљу својом жртва помирења кроз вје-
ру, да покаже правду своју опроште-
њем пређашњих гријеха,

*3 Мој 16, 15.

26. У дуготрпљењу Божијем, да се
покаже правда његова у садашње ври-
јеме, да је Он праведан и да оправдава
онога који је од вјере Исусове.

27. Гдје је, дакле, хвалисање? Ис-
кључено је. Каквим законом? Да ли
законом дјела? Не, него законом вје-
ре.

*1 Кор 1, 29, 31.

28. Мислимо, дакле, *да ће се човјек оправдати вјером без дјела Закона. *Гал 2, 16.

29. Или је Бог само Јудејаца, а не и незнабожаца? Да, и незнабожаца.

30. Јер *један је Бог, који ће оправдати обрезање из вјере и необрезање вјером. *Рим 10, 12.

31. Укидамо ли, дакле, закон вјером? Никако! Него Закон утврђује мо.

*Оправдање Авраама вјером.
Христос је оправдање наше.*

4. Шта ћемо, дакле, рећи за Авраама, оца нашега, да је постигао по тијелу?

2. Јер ако се Авраам дјелима оправда, има хвалу, али не пред Богом.

3. Јер шта каже Писмо? И *вјерова Авраам Богу и то му се урачуна у праведност. *1 Мој 15, 6; Гал 3, 6.

4. А *ономе који ради, не рачуна се плата по милости него по дугу; *Рим 11, 6.

5. Ономе пак који не ради, а вјерује у Онога који оправдава грјешника, рачуна се вјера његова у праведност.

6. Као што и Давид говори да је блажен онај човјек коме Бог урачунава праведност без дјела:

7. *Блажени су они којима се опростише безакоња и којима се покрише гријеси. *Пс 32, 1.

8. Блажен је човјек коме Господ не урачуна гријех.

9. Ово блаженство, дакле, да ли се односи на обрезање или и на необрезање? Јер говоримо да се Аврааму урачуна вјера у праведност.

10. Како му се, дакле, урачуна? Кад је био у обрезању или необрезању? Не у обрезању, него у необрезању.

11. И *прими знак обрезања, печат праведности вјере коју имаше у необрезању, да би он био отац свију који вјерују у необрезању, да се и њима урачуна у праведност; *1 Мој 17, 10.

12. И да би био отац обрезања не само онима који су од обрезања, него и онима који ходе по стопама вјере оца нашега Авраама коју имаше у необрезању.

13. Јер обећање Аврааму или сјему његову да он буде насљедник свијета не би законом него праведношћу вјере.

14. Јер ако су насљедници они који су од закона, узалудна је вјера и пропаде обећање.

15. Јер *Закон ствара гњев; а гдје нема Закона, нема ни пријеступа. *Рим 3, 20; 5, 13; 7, 8, 10.

16. Зато је од вјере, да буде по благодати, да обећање буде сигурно свему потомству, не само ономе које је од Закона, него које је од вјере Авраама, који је отац свима нама.

17. Као што је написано: Јер сам те *поставио за оца многим народима пред Богом коме повјерова, који † оживљује мртве и зове непостојеће као постојеће.

*1 Мој 17, 5; † 2 Кор 1, 9; Јев 11, 9.

18. Кад није било никакве наде, он с надом повјерова да ће бити отац многим народима, као што је речено: *Такво ће бити твоје потомство.

*1 Мој 15, 5.

19. И не ослабивши вјером *не помисли на своје већ умртвљено тијело, а бјеше му негдје око сто година, ни на умртвљеност Сарине материце. *1 Мој 17, 17.

20. И у обећање Божије не посумња с невјеровањем, него ојача у вјери и даде славу Богу,

21. И бјеше потпуно увјерен да *оно што Бог обећа кадар је и учини. *Јев 11, 11.

22. Зато му се и *урачуна у праведност. *1 Мој 15, 6.

23. А *не би писано само за њега да му је урачено, *Рим 15, 4.

24. Него и за нас којима ће се урачунати, који вјерујемо у Онога који васкрсе Исуса Христа Господа нашега из мртвих,

25. *Који би предан за гријехе наше и † устаде за оправдање наше.

*Ис 53, 5; Рим 8, 32; † 1 Кор 15, 17.

Христос умрије за наше оправдање и помирење са Богом. Гријех и смрт дошли су кроз Адама, праведности и животи кроз Христа.

5. Оправдавши се, дакле, *вјером, имамо мир у Богу кроз Господа нашег Исуса Христа,

*Рим 3, 28.

2. *Кроз којег и приступисмо вјером у ову благодат у којој стојимо, и хвалимо се надањем славе Божије.

*Еф 3, 12.

3. И не само то, *него се и хвалимо у невољама, знајући да невоља гради трпљење,

*Јак 1, 2.

4. А трпљење искуство, а искуство наду;

5. А *нада не постићује, јер се љубав Божија излила у срца наша Духом Светим који је дат нама.

*Пс 22, 5; 25, 3, 20; Јев 6, 18, 19.

6. Јер Христос, још док бјесмо немоћни, умрије у одређено вријеме за безбожнике.

7. Јер једва ће ко умријети за праведника; а за доброга можда би се ко и усудио да умре.

8. Али *Бог показује своју љубав према нама, јер још док бијасмо грјешници, Христос умрије за нас.

*Јн 3, 16; 1 Јов 4, 10.

9. Много ћемо, дакле, прије бити кроз њега спасени *од гњева сада када смо оправдани крвљу његовом.

*Рим 1, 18; 2, 5, 8.

10. Јер када смо се као непријатељи помирили са Богом кроз смрт Сина његова, много ћемо се прије, већ помирили, спасти животом његовим.

11. А не само то, него се и хвалимо Богом кроз Господа нашег Исуса Христа, кроз којег сада примисмо помирење.

12. Зато као што *кроз једнога човјека уђе у свијет гријех, и † кроз гријех смрт, и тако смрт уђе у све људе, пошто сви сагријешисе.

*1 Мој 3, 19; † 1 Мој 2, 17; Рим 6, 23.

13. Јер гријех бјеше на свијету до закона, али се *гријех не рачуна када нема закона.

*Рим 4, 15.

14. Али смрт царова од Адама до Мојсеја и над онима који не сагријешисе сличним пријеступом као Адам, *који је слика Онога који ће доћи.

*1 Кор 15, 21, 22, 45.

15. Али благодатни дар није тако као пријеступ, јер ако пријеступом једнога помријеше многи, много се више благодат Божија и дар у благодати једнога човјека Исуса Христа изобилно изли на многе.

16. И не би са даром онако као што би са пријеступом кроз једнога; јер суд због једнога би осуда, а благодатни дар би оправдање од многих пријеступа.

17. Јер ако се пријеступом једнога зацари смрт кроз једнога, тим прије ће они који примају изобиље благодати и дар праведности у животу царовати кроз једнога Исуса Христа.

18. Тако, дакле, као што једним пријеступом дође осуда на све људе, тако и једним оправдањем дође на све људе оправдање живота.

19. Јер као што кроз непослушност једнога човјека посташе многи грјешни, тако ће и кроз послушност једнога постати многи праведни.

20. А *Закон уз то дође да се умножи пријеступ; а гдје се умножи гријех, ондје се још већма умножи благодат,

*Рим 4, 15; 7, 8; Гал 3, 19.

21. Да би, као што царова гријех у смрти, тако и благодат царовала праведношћу за живот вјечни кроз Исуса Христа, Господа нашега.

*Кршћење као покрећење у смрти
Христову и васкрсавање са Њим
у нови животи.*

6. Шта ћемо, дакле, рећи? *Хоћемо ли остати у гријеху да се благодат умножи? Никако! *Рим 3, 8.

2. Ми који умријесмо гријеху, како ћемо још живјети у њему?

3. Или зар не знате да сви који се *крстимо у Христа Исуса, у смрт његову се крстисмо? *Гал 3, 27.

4. *Тако се с њим погребосмо кроз крштење у смрт, да би, као што Христос устаде из мртвих славом Очевом, тако и ми ходили у новом животу. *Кол 2, 12; 1 Пет 3, 21.

5. *Јер ако постадосмо сједињени са обликом смрти његове, онда ћемо и са васкрсењем, *Флп 3, 10, 11.

6. Знајући ово, да се *стари наш човјек разапне са Њиме, да би се уништило тијело грјеховно, да више не робујемо гријеху. *Гал 5, 24.

7. Јер ко умрије ослободи се од гријеха.

8. Ако ли умријесмо са Христом, вјерујемо да ћемо и живјети са њиме,

9. Знајући да Христос оставши из мртвих, више не умире; смрт више не влада њиме.

10. Јер што је умро, *гријеху је умро једном за свагда; а што живи, Богу живи. *Јев 9, 27, 28.

11. Тако и ви сматрајте себе да сте мртви гријеху, а живи Богу у Христу Исусу, Господу нашем.

12. Да не царује, дакле, гријех у вашем смртном тијелу, да га слушате у похотама његовим;

13. Нити дајите удове своје гријеху за оружје неправде; него *предајте себе Богу, као оживљени из мртвих, и удове своје Богу за оружје правде.

*Рим 12, 1.

14. Јер гријех неће вама овладати, пошто нисте под Законом него под благодаћу.

15. Шта дакле? Хоћемо ли гријешити кад нисмо под Законом него под благодаћу? Никако!

16. Не знате ли да *коме дајете себe за слуге у послушност, слуге сте онога кога слушате: или гријеха за смрт, или послушности за праведност. *Јн 8, 34.

17. Али Богу хвала што бијасте слуге гријеху па послушасте од срца правило науке којој се предадoste;

18. *Ослободивши се пак гријеха, постадoste слуге праведности.

*Јн 8, 32.

19. Као човјек говорим због немощи вашег тијела. Јер као што давасте уде своје да робују нечистоти и безакоњу за безакоње, тако сада дајте уде своје да служе правди за освећење.

20. Јер када бијасте робови гријеха, слободни бијасте од праведности.

21. Какав, дакле, плод имадoste тада од онога чега се сада стидите? Јер је крај онога смрт.

22. А сад, ослободивши се од гријеха и поставши слуге Божије, имате плод свој на освећење, а крај – живот вјечни.

23. Јер је *плата за гријех смрт, а дар Божији је живот вјечни у Христу Исусу, Господу нашем.

*Рим 5, 12; Јак 1, 15.

*Ослобођење од Закона и служење
Христу. Борба између закона
и гријеха у старом човјеку.*

7. Или не знате, браћо, јер говорим онима који знају

закон, да закон влада над човјеком само докле он живи?

2. Јер је *удата жена везана законом за живог мужа; ако ли муж умре, разријеш се од закона мужевљева.

*1 Кор 7, 39.

3. Зато, дакле, док јој је муж жив биће прељубница ако пође за другога мужа; ако ли јој умре муж, слободна је од закона да не буде прељубница ако пође за другога мужа.

4. Тако, браћо моја, и ви *умријесте Закону тијелом Христовим, да припаднете другоме, Ономе који устаде из мртвих, да † плод донесемо Богу.

*Кол 2, 14; † Гал 5, 22.

5. Јер кад бијасмо у тијелу, страсти грјеховне кроз Закон дјејствоваху у нашим удима *да се смрти плод доноси.

*Рим 6, 21.

6. А сад се ослободисмо од Закона умријевши ономе што нас држаше, да служимо (Богу) у новоме духу, а не по староме слову.

7. Шта ћемо, дакле, рећи? Да је Закон гријех? Никако! Него ја гријења не познах осим кроз Закон; јер ни за жељу не бих знао да Закон не каза: *Не пожели!

*2 Мој 20, 17.

8. А гријех узевши повод кроз заповијест изазва у мени сваку жељу; јер је *гријех без закона мртав.

*Рим 5, 13; 1 Кор 15, 56.

9. А ја живљах некад без закона; а када дође заповијест, гријех оживље,

10. А ја умријех, и нађе се да ми заповијест *дата за живот би на смрт.

*3 Мој 18, 5.

11. Јер гријех узевши повод кроз заповијест превари ме и уби ме њоме.

12. *Тако, дакле, Закон је свети, и заповијест је света и праведна и добра.

*1 Тим 1, 8.

13. Зар ми, дакле, добро донесе смрт? Никако! Него гријех, *да се покаже као гријех, причини ми смрт кроз добро, да буде гријех до крајности грјешан кроз заповијест.

*Рим 5, 20.

14. Јер знамо да је закон духован, а ја сам тјелесан, продан у ропство гријеху.

15. Јер не знам шта чиним, јер не чиним оно што хоћу, него што мрзим то чиним.

16. Ако ли чиним оно што нећу, признајем да је закон добар.

17. Тада то не чиним више ја, него гријех који живи у мени.

18. Јер знам да добро не живи *у мени, то јест, у тијелу мојему; јер хтјети имам у себи, али учинити добро не налазим.

*1 Мој 6, 5; 8, 21.

19. Јер добро, што хоћу, не чиним, него зло, што нећу, оно чиним.

20. А кад чиним оно што нећу, већ не чиним то ја, него гријех који живи у мени.

21. Налазим, дакле, закон: када хоћу добро да чиним, зло ми је присутно.

22. Јер се радујем Закону Божијему по унутарњем човјеку;

23. Али видим други закон у удима својим који се бори против закона ума мојега, и поробљава ме законом гријеха који је у удима мојим.

24. Ја јадни човјек! Ко ће ме избавити од тијела смрти ове?

25. *Благодарим Богу кроз Исуса Христа Господа нашега. Тако, дакле, ја сам умом служим закону Божијему, а тијелом закону гријеха.

*1 Кор 15, 57.

Вјерујући, ослобођени у Христџу од закона гријеха, живе Духом Светиим као синови Божији. Састрадавање све швари. Љубав Божија у Христџу.

8. Нема оних који у Христџу Исусу *не живе по тијелу него по Духу.

*Рим 8, 4.

2. Јер закон Духа живота у Христу Исусу ослободи ме од закона гријеха и смрти.

3. Јер *што Закону бјеше немогуће, пошто бјеше ослабљен тијелом, Бог пославши Сина свога † у обличју тијела грјеховнога и због гријеха, осуди гријех у тијелу,

*Дап 13, 18; 15, 10; † Јев 2, 17.

4. Да се правда Закона испуни у нама који не живимо по тијелу него *по Духу.

*Гал 5, 16, 25.

5. Јер који су по тијелу тјелесно мисле, а који су по Духу *духовно.

*Гал 5, 25.

6. Јер је *тјелесно мудровање смрт, а духовно мудровање живот и мир.

*Рим 6, 21.

7. Јер је *тјелесно мудровање непријатељство Богу, пошто се не покорава закону Божијем, нити пак може.

*Јак 4, 4.

8. А који су по тијелу не могу угонити Богу.

9. А ви нисте по тијелу него по Духу, пошто *Дух Божији живи у вама. Ако пак неко нема Духа Христова, он није његов.

*1 Кор 3, 16.

10. А ако је *Христос у вама, онда је тијело мртво за гријех, а Дух је живот за праведност.

*Гал 2, 20.

11. Ако ли живи у вама Дух Онога који је васкрсао Исуса из мртвих, Онај који је подигао Христа из мртвих оживјеће и ваша смртна тјелеса Духом својим који живи у вама.

12. *Тако, дакле, браћо, нисмо дужни тијелу да по тијелу живимо;

*Рим 6, 7, 20.

13. Јер *ако живите по тијелу, помријећете; ако ли Духом † дјела тјелесна умртвљујете, живјећете.

*Гал 6, 8; † Еф 4, 22–24.

14. Јер које води Дух Божији, они су синови Божији.

15. Јер не примисте духа ропства, *да се опет бојите; него примисте

† Духа усиновљења, којим вичемо: Ава, Оче!

*2 Тим 1, 7; † Гал 4, 5, 6.

16. *Овај Дух свједочи нашемудуху да смо дјеца Божија.

*2 Кор 1, 22.

17. А кад смо дјеца, и наслідници смо: *наслідници, дакле, Божији а сунаслідници Христови; пошто с њим страдамо, да се с њим и прославимо.

*Гал 4, 7.

18. Јер мислим да *страдања садашњег времена нису ништа према слави која ће нам се открити.

*2 Кор 4, 17.

19. Јер жарким ишчекивањем творевина очекује да се *јаве синови Божији.

*Рим 3, 4; Кол 3, 4; 1 Јн 3, 2.

20. *Јер се твар покори таштини, не од своје воље, него због онога који је покори, са надом

*1 Мој 3, 19; Проп 1, 4.

21. Да ће се и сама твар ослободити од робовања пропадљивости на слободу славе дјеце Божије.

22. Јер знамо да сва твар заједно уздише и тугује до сада.

23. А не само она, него и ми који прве дарове Духа имамо, и ми сами у себи *уздишемо чекајући усиновљење, избављење тијела нашега.

*2 Кор 5, 2.

24. Јер се надом спасосмо. А *нада која се види није нада. Јер кад ко види нешто, како и да се нада?

*2 Кор 5, 7.

25. Ако ли се надамо ономе што не видимо, чекамо са стрпљењем.

26. А такође нам и Дух помаже у нашим немоћима; јер не знамо шта ћемо се молити као што треба, него сâм Дух се моли за нас уздисајима неизрецивим.

27. А Онај што испитује срца, зна шта је жеља Духа, јер по вољи Божијој посредује за свете.

28. А знамо да онима који љубе Бога све помаже на добро, њима који су *позвани по намјери;

*Еф 6, 11.

29. Јер *које унапријед позна, унапријед и одреди, да буду саобразни лику Сина његова, да он буде Прворођени међу многим браћом. *Јер 1, 5.

30. А *које унапријед одреди, оне и призва; а које призва, оне и оправда; а † које оправда, оне и прослави.

*2 Тим 2, 13, 14; † Рим 3, 26.

31. Шта ћемо, дакле, рећи на ово? *Ако је Бог с нама, ко ће против нас?

*Пс 118, 6.

32. Он који *свога Сина не поштедје, него га предаде за све нас, како да нам с њиме и све не дарује?

*Јн 3, 16.

33. Ко ће оптужити изабране Божије? Бог је онај који оправдава.

34. Ко ће осудити? Христос је онај који умрије, па још и васкрсе, који је и с десне стране Богу, који *и посредује за нас.

*1 Јов 2, 1; Јев 7, 25.

35. Ко ће нас раставити од љубави Христове? Жалост или тјескоба, или гоњење, или глад, или голотиња, или опасност, или мач?

36. Као што је написано: *Ради тебе нас убијају ваздан, сматрају нас овцама за клање.

*Пс 44, 22; 2 Кор 4, 11.

37. Али у свему овоме побјеђујемо кроз Онога који нас је заволио.

38. Јер сам увјерен да нас ни смрт, ни живот, ни анђели, *ни поглаварства, ни силе, ни садашњост, ни будућност,

*Еф 6, 12.

39. Ни висина, ни дубина, нити икаква друга твар неће моћи одвојити од љубави Божије, која је у Христу Исусу Господу нашем.

*Ко су људи Израиљци; људи
незнабожаца у народ Божији
по милости Божијој.*

9. Истину говорим у Христу, не лажем, то ми свједочи савјест моја Духом Светим,

2. Да ми је врло жао и срце ме може боли без престанка;

3. *Јер бих желео да ја сам будем одлучен од Христа за браћу своју, сроднике моје по тијелу,

*2 Мој 32, 32.

4. *Који су Израиљци, † чије је усыновљење и слава и завјети и закон и богослужење и обећања,

*5 Мој 7, 6; † 2 Мој 4, 22; 5 Мој 14, 1.

5. Чији су и оци, и *од којих је Христос по тијелу, † који је над свима Бог благословени у вијекове. Амин.

*Рим 1, 3; Мт 1, 1; Лк 3, 23-34; † Јн 1, 1.

6. *Али не као да је пропала ријеч Божија. Јер † нису сви Израиљци који су од Израиља;

*4 Мој 23, 19; † Рим 2, 28.

7. Нити су сви дјеца који су од сјемемена Авраамовог, него: *У Исаку ће ти се назвати сјеме.

*1 Мој 21, 12.

8. То јест, нису оно дјеца Божија што су по тијелу дјеца, него се дјеца обећања рачунају у сјеме.

9. Јер је ово ријеч обећања: *У ово вријеме доћи ћу и у Саре ће бити син.

*1 Мој 18, 10.

10. А не само она, него и *Ревека која заче од једнога, од Исака оца нашега.

*1 Мој 25, 21.

11. Јер док још дјеца не бијаху рођена, ни учинила добра ни зла, да остане онако како је Бог по избору одредио,

12. Не због дјела, него због Онога који призива, рече јој се: *Већи ће служити мањему.

*1 Мој 25, 23.

13. Као што је написано: *Јакова завољех, а Исава омрзох.

*Мал 1, 2, 3.

14. Шта ћемо, дакле, рећи? Зар има неправде код Бога? Никако!

15. Јер Мојсеју вели: *Помиловаћу кога помиљујем, и сажалићу се на кога се сажалим.

*2 Мој 33, 19.

16. Тако, дакле, није ни до онога који хоће, ни до онога који трчи, него до Бога који милује.

17. Јер Писмо говори Фараону: Управо *за то те подигох да на теби

покажем силу своју, и да се разгласи име моје по свој земљи. *2 Мој 9, 16.

18. Тако, дакле, кога хоће поми-
лује, а кога хоће отврдоглави.

19. Рећи ћеш ми: Зашто онда уко-
рава? Јер ко се супротставио вољи
његовој?

20. А ко си ти, о човјече, да се пре-
пиреш са Богом? *Зар рукотворина
говори мајстору своме: зашто си ме
тако начинио? *Ис 45, 9.

21. Или зар лончар нема власти
над глином, да од исте смесе начини
један суд за част, а други за срам?

22. А шта ако Бог, хотећи да по-
каже гњев свој и да објави моћ своју,
поднесе са великим стрпљењем сасу-
де гњева, *који су спремљени за про-
паст. *Прс 16, 4.

23. Да би објавио *богатство сла-
ве своје на сасудима милости, које †
приправи за славу,

*Рим 2, 4; Еф 1, 7; † Рим 8, 28-30.

24. Нас које и призва, не само од
Јудејаца него и од незнабожаца.

25. Као што и говори код Осије:
*Назваћу народом својим народ који
није мој, и немилу милом; *Ос 2, 23.

26. И биће да на мјесту гдје им је
било речено: *Ви нисте мој народ, та-
мо ће се назвати синови Бога живо-
га. *Ос 1, 10.

27. А Исаија виче за Израиљ: *Ако
буде број синова Израиљевих као пи-
јесак морски, остатак ће се спасти.

*Ис 10, 22, 23.

28. Јер ће извршити брзо ријеч
своју по правди, извршиће Господ
брзо ријеч своју на земљи.

29. И као што прорече Исаија: *Да
нам Господ Саваот није оставио сје-
ме, постали бисмо као Содом и слич-
ни Гомори. *Ис 1, 9.

30. Шта ћемо, дакле, рећи? *Да
незнабошци који не тражише пра-
ведност постигоше праведност, али
праведност од вјере; *Рим 10, 20.

31. А Израиљ *тражећи закон пра-
ведности не постиже закона правед-
ности. *Рим 10, 2.

32. Зашто? Зато што не тражаше
од вјере, него од дјела закона. Јер се
спотакоше о *Камен спотицања,

*1 Пет 2, 8.

33. Као што је написано: *Ево,
стављам у Сиону Камен спотицања и
Стијену саблазни; и сваки који у њега
вјерује неће се постидјети.

*Ис 8, 14; 28, 16; Мт 21, 42.

*Оправдава правда Божија вјером у
Христа, а не старозавјетна правда
Израиља.*

10. Браћо, жеља је срца мо-
га и молитва Богу за
Израиљ да се спасе.

2. Јер им свједочим да имају рев-
ност за Бога, али не по разуму.

3. Јер не познајући правде Божи-
је и настојећи да своју правду утврде,
не покорише се правди Божијој.

4. *Јер је Христос завршетак Закона
† за оправдање сваком који вјерује.

*Мт 5, 17; Јев 8, 13; † Јн 3, 18; Гал 3, 24, 25.

5. Јер Мојсеј пише за праведност
која је од закона: Човјек *који то чи-
ни живјеће у томе. *3 Мој 18, 5.

6. А праведност која је од вјере ова-
ко говори: *Да не речеш у срцу своме:
Ко ће се попети на небо? то јест, да
сведе Христа; *5 Мој 30, 12, 13.

7. Или: Ко ће сићи у бездан? то
јест, да изведе Христа из мртвих.

8. Али шта говори (Писмо)? *Бли-
зу ти је ријеч, у устима твојима и у
срцу твоме, то јест ријеч вјере коју
проповиједамо. *5 Мој 30, 14.

9. Јер ако исповиједаш устима
својим да је Исус Господ, и *вјерујеш
у срцу својему да га Бог подиже из
мртвих, бићеш спасен.

*Мт 10, 32; 2 Кор 4, 5.

10. Јер се срцем вјерује за праведност, а устима се исповиједа за спасење.

11. Јер Писмо говори: Сваки *који вјерује у Њега неће се постидјети.

*Ис 28, 16.

12. Јер *нема разлике између Јудејца и Јелина; јер је исти Господ свију, богат за све који га призивају.

*Дап 15, 9.

13. Јер *сваки који призове Име Господње биће спасен.

*Јл 2, 32.

14. Како ће, дакле, призвати Онога у кога не повјероваше? Како ли ће повјеровати у Онога за кога не чуше? А како ће чути без проповједника?

15. А како ће проповиједати ако не буду послани? Као што је написано: *Како су красне ноге оних који благовијесте мир, који благовијесте добро!

*Ис 52, 7.

16. Али сви не послушаше јеванђеље; јер Исаија говори: *Господе, ко вјерова проповиједи нашој?

*Ис 53, 1.

17. И тако вјера бива од проповиједи, а проповијед од ријечи Божије.

18. Али велим: Зар не чуше? Свакако: *По свој земљи отиде глас њихов, и до крајева васељене ријечи њихове.

*Пс 19, 4; Рим 15, 19.

19. Него велим: Зар не разумје Израил? Први Мојсеј говори: *Ја ћу вас на суревњивост покренути кроз оне који нису народ, неразумним народом расрдићу вас.

*5 Мој 32, 21.

20. А Исаија говори смјело: *Нађоше ме који ме не траже, јавих се онима који не питају за мене.

*Ис 65, 1.

21. А Израилу говори: *Ваздан пружах руке своје према народу непослушном и бунтовном.

*Ис 65, 2.

Бој није одбацио свој народ.

Премудри су џушеви Божији.

11. И кажем, дакле: *Зар Бог одбаци народ свој?

Никако! † Јер сам и ја Израиљац, од сјемења Авраамова, од племена Венијамина.

*Јер 31, 37; † Флп 3, 5.

2. Не одбаци Бог народ свој који унапријед позна. Или не знате шта говори Писмо за Илију како се тужи Богу на Израиља говорећи:

3. *Господе, пророке твоје побише и жртвенике твоје раскопаше, и ја остадох једини и траже живот мој.

*1 цар 19, 10.

4. А шта му вели Божији одговор? *Оставих себи седам хиљада људи, који не приклонише кољена пред Ваалом.

*1 цар 19, 18.

5. *Тако, дакле, и у садашње вријеме постоји један остатак по избору благодати.

*Рим 9, 27.

6. Ако ли је по благодати, онда није од дјела, јер благодат већ не би била благодат; ако ли је од дјела, више није благодат, јер дјело већ не би било дјело.

7. Шта, дакле? *Оно што Израил тражи не постиже, а изабрани постигоше; остали пак окорјеше,

*Рим 9, 31.

8. Као што је написано: *Даде им Бог дух неосјетљивости, † очи да не виде и уши да не чују до дана данашњега.

*Ис 29, 10; † 5 Мој 29, 4.

9. И Давид говори: *Нека им буде трпеза њихова замка и клопка и саблазан и одмазда;

*Пс 69, 22.

10. *Нека потамне очи њихове да не виде, и леђа њихова заувјек савиј!

*Пс 69, 23.

11. Говорим, дакле: Посрнуше ли да отпадну? Никако! *Него је њихов пад спасење незнабошцима, да би се и они подстакли на ревност.

*Дап 13, 46; Рим 10, 19.

12. А ако је пад њихов богатство свијету и пораз њихов богатство незнабошцима, колико ли је више пуноћа њихова?

13. Јер говорим вама незнабошцима; пошто сам ја апостол незнабожаца, хвалим служење своје,

14. Не бих ли како подстакао на ревност свој род и *спасао неке од њих. *1 Кор 9, 20, 21; 1 Тим 4, 16.

15. Јер ако је одбацивање њихово помирење свијету, шта би било примање — ако не оживљење из мртвих?

16. Ако је *квасац свет, то је и тијесто; и ако је коријен свет, то су и гране. *4 Мој 15, 20.

17. Ако ли се неке гране одломише, *и ти, који си дивља маслина, прицијепио си се на њих и постао заједничар коријена и сокова маслинових, *Еф 2, 12, 13.

18. Не преуноси се над гранама; ако се пак узносиш, не носиш ти коријен него коријен тебе.

19. Рећи ћеш, дакле: Одломише се гране, да се ја прицијепим.

20. Добро! Невјеровањем се одломише, а ти вјером стојиш. Не поноси се, него се бој.

21. Јер кад Бог природне гране не поштедје, неће можда ни тебе поштедјети.

22. Види, дакле, доброту и строгост Божију: на онима што отпадоше строгост, а на теби доброту, *ако останеш у доброту; иначе ћеш † и ти бити одсјечен. *Јев 3, 14; † Јн 15, 2.

23. А и они, *ако не остану у невјеровању, биће прицијепљени, јер је Бог моћан да их опет прицијепи.

*2 Кор 3, 16.

24. Јер кад си ти одсјечен од маслине, по природи дивље, и прицијепио се, не по природи, на питому маслину, колико ће се прије, ови који су по природи, прицијепити на своју маслину?

25. Јер нећу, браћо, да ви не знате ову тајну, да не мудрујете сами по себи: дио Израиља отврдну, *док не уђе пун број незнабожаца.

*Лк 21, 24; Јн 10, 16.

26. И тако ће се спасти сав Израил, као што је написано: *Доћи ће од

Сиона Избавитељ и одвратиће безбожност од Јакова. *Пс 14, 7; Ис 59, 20.

27. *И ово им је завјет од мене, када скинем гријехе њихове.

*Јер 31, 31 и даље.

28. По јеванђељу, дакле, непријатељи су вас ради; а по избору, мили су отаца ради.

29. Јер Бог се неће раскајати за своје дарове и призивање.

30. Јер као што и ви некад не покоравасте се Богу, а сад сте помиловани због њихове непокорности,

31. Тако се и они сада не покорише ради вашег помиловања да би и они били помиловани;

32. Јер *Бог затвори све у непокорност, да † све помилује.

*Гал 3, 22; † 1 Тим 2, 4.

33. О дубино богатства и премудрости и разума Божијег! *Како су неиспитиви судови његови и неистраживи путеви његови! *Ис 55, 8, 9.

34. *Јер ко познаде ум Господњи? Или ко му би савјетник?

*Јов 19, 8; Ис 40, 13; Јер 23, 18; 1 Кор 2, 16.

35. Или *ко њему претходно даде, да му буде враћено? *Јов 41, 2.

36. Јер је од њега и кроз њега и ради њега све. Њему слава у вијекове. Амин.

*Животи хришћана у Цркви
као Тијелу Христовом.*

12. Молим вас, дакле, браћо, ради милости Божије *да дате тјелеса своја у жртву живу, свету, угодну Богу, као своје духовно богослужење. *Рим 6, 13.

2. И не саображавајте се овоме вијеку, *него се преображавајте обновљењем ума свога, † да искуством познате шта је добра и угодна и савршена воља Божија.

*Еф 4, 23; † Еф 5, 10, 17.

3. Јер *кроз благодат која ми је да-
та, говорим свакоме који је међу ва-
ма: да не мисли о себи више него што
ваља мислити, него да мисли смире-
ноумно, † сваки по мјери вјере како
му је Бог удијелио.

*Рим 1, 5; † 1 Кор 12, 11; Еф 4, 7.

4. Јер *као што у једном тијелу
имамо многе уде, а сви уди немају
исти посао, *1 Кор 12, 12.

5. *Тако смо многи једно тијело у
Христу, а појединачно уди смо једни
другима. *1 Кор 12, 27; Еф 4, 4, 25.

6. *Имамо пак различите дарове
по благодати која нам је дата: ако је
пророштво, нека је по мјери вјере;

*1 Кор 4, 7; 12, 4; 1 Пет 4, 10.

7. Ако је служба, нека је у служе-
њу; учитељство, нека је у учењу;

8. Ако је тјешитељ, нека тјеши;
*који даје, нека даје искрено; који
управља, нека је ревностан; који чи-
ни милостињу, нека чини радосно.

*Мт 6, 3; 2 Кор 9, 7.

9. *Љубав да не буде лицемјерна. †
Мрзећи зло држите се добра.

*1 Тим 1, 5; † Ам 5, 15.

10. *У братољубљу будите једни
према другима њжни; † чашћу чи-
ните једни друге већим од себе.

*2 Пет 1, 7; † Флп 2, 3.

11. У ревности не будите лијени;
будите духом ватрени; Господу слу-
жите.

12. *Будите у нади радосни, у не-
вољи трпеливи, у молитви постоја-
ни. *Лк 18, 1-8; Кол 4, 2; 1 Сол 5, 16.

13. Помажите светима у потреба-
ма; *будите гостољубиви.

*Јев 13, 2; 3 Јн 5-8.

14. *Благосиљајте оне који вас го-
не, благосиљајте а не куните.

*Мт 5, 44; Дап 7, 59; 1 Кор 4, 12.

15. Радујте се са радоснима, и
плачите са онима који плачу.

16. *Будите једне мисли међу со-
бом. Немојте гордо мислити него се

дружите са смиренима. Не сматрај-
те сами себе мудрим.

*Рим 15, 5; Флп 2, 2.

17. Никоме не узвраћајте зло за
зло; *настојте добро чинити пред
свима људима. *2 Кор 8, 21.

18. Ако је могуће, колико до вас
стоји, *имајте мир са свима људима.

*Мк 9, 50; Јев 12, 14.

19. *Не чините освету за себе,
љубљени, него подајте мјесто гњеву
(Божијем), јер је написано: † Моја је
освета, ја ћу вратити, говори Господ.

*3 Мој 19, 18; † 5 Мој 32, 35; Мт 5, 38-44.

20. *Ако је, дакле, гладан непри-
јатељ твој, нахрани га; ако је жедан,
напој га; јер то чинећи згрнућеш жи-
во угљевље на главу његову.

*ПрС 25, 21, 22.

21. Не дај да те зло победи, него
победи зло добрим.

*О покоравању властима. Љубав је
иуноћа Закона. Облачење у Христа.*

13. Свака душа *да се по-
корава властима које
владају, † јер нема власти да није од
Бога, а власти што постоје од Бога су
установљене.

*Тит 3, 1; † ПрС 8, 15; Јн 19, 11.

2. Зато ко се противи власти, про-
тив се уредби Божијој, а који се
противе, примиће осуду на себе.

3. Јер старјешине нису страх за
добра дјела него за зла. Хоћеш ли пак
да се не бојиш власти? *Чини добро,
и имаћеш похвалу од ње, *1 Пет 2, 14.

4. Јер је слуга Божији теби за до-
бро. Ако ли зло чиниш, бој се, јер не
носи мача узалуд, јер је Божији слу-
га, осветник, да излије гњев на онога
који зло чини.

5. Зато је потребно покоравати се
не само због гњева, него и због савје-
сти.

6. Јер због тога и порезе плаћате, јер су службеници Божији који се тиме стално баве.

7. *Подајте, дакле, свакоме што сте дужни: коме порезу – порезу, коме царину – царину, коме страх – страх, коме част – част. *Мт 22, 21.

8. Не будите никоме ништа дужни осим да љубите један другога; јер *који љуби другога испунио је Закон.

*Гал 5, 14; 1 Тим 1, 5.

9. Јер оно: *Не чини прељубу, не убиј, не укради, не свједочи лажно, не пожели, и било која друга заповијест, испуњава се у овој ријечи: † Љуби ближњег својег као себе самога.

*2 Мој 20, 13-17; † 3 Мој 19, 18; Мт 22, 39.

10. Љубав не чини зла ближњему; *љубав је, дакле, пуноћа Закона.

*Мт 22, 40.

11. И ово тим прије што знате вријеме, да је већ час *да устанемо од сна, јер нам је сада спасење ближе него кад повјеровасмо.

*Еф 5, 14; 1 Сол 6, 5-6.

12. Ноћ поодмаче, а дан се приближи. *Одбацимо, дакле, дјела таме и обуцимо се у оружје свјетлости.

*Еф 5, 11.

13. Да ходимо поштено као по дању: *не у пировању и пијанству, не у разврату и бестидности, не у свађи и зависти.

*Лк 21, 34.

14. *Него се обуците у Господа Исуса Христа; и † старање за тијело не претварајте у похоте.

*Гал 3, 27; † 1 Кор 9, 27; Кол 2, 23.

*Треба сносити слабе и не
саблажњавати браћу. Царство
Божије је у Духу Светиом.
Славослов Богу.*

14. А *слабога у вјери при-
мајте, без распра-
вљања о мишљењима.

*Рим 15, 1; 1 Кор 8, 9; 9, 22.

2. Јер један вјерује да смије све је-
сти, а који је слаб једе зеље.

3. Који једе нека не презире оно-
га који не једе; и *који не једе нека
не осуђује онога који једе, јер га Бог
прими.

*Кол 2, 16.

4. *Ко си ти што осуђујеш туђег
слугу? Својему господару он стоји
или пада. Али ће стајати, јер је Бог
моћан да га усправи.

*Јак 4, 12.

5. Тако *један разликује дан од да-
на, а други држи све дане да су јед-
наки. Сваки нека је освједочен у уму
своме.

*Гал 4, 10.

6. Који разликује дане, Господу
разликује, а који не разликује дане,
Господу не разликује. Који једе Госпо-
ду једе, јер благодари Богу; и који не
једе, Господу не једе и благодари Богу.

7. Јер нико од нас не живи самоме
себи, и нико не умире самоме себи;

8. Јер ако живимо, Господу живи-
мо; ако ли умиremo, Господу умире-
мо. Дакле, и кад живимо и кад уми-
remo, Господњи смо.

9. Јер зато Христос и умрије и
васкрсе и оживи да овлада и мртви-
ма и живима.

10. А ти, зашто осуђујеш брата
свога? Или ти, зашто ниподаштаваш
брата свога? *Јер ћемо сви предстати
суду Христовом.

*Мт 25, 31, 32; Дап 17, 31; 2 Кор 5, 10.

11. Јер је писано: *Жив сам ја, го-
вори Господ, поклоните ми се свако
кољено, и сваки језик исповиједиће
Бога.

*Ис 45, 23; Флп 2, 10.

12. *Дакле, сваки ће од нас дати
Богу одговор за себе.

*Гал 6, 5.

13. Зато да не осуђујемо више је-
дан другога, него се више о томе ста-
рајте да не постављате брату споти-
цање или саблазан.

14. Знам и увјерен сам у Господу
Исусу *да ништа није нечисто по се-
би, осим кад ко мисли да је што не-
чисто, ономе је нечисто.

*Мт 15, 11; Дап 10, 15; Тит 1, 15.

15. Ако ли се брат твој због јела жалости, већ не поступаш по љубави; *не губи јелом својим онога за кога Христос умрије. *1 Кор 8, 11-13.

16. Нека се, дакле, не хули на ваше добро.

17. Јер Царство Божије није јело ни пиће, него праведност и мир и радост у Духу Светоме.

18. Јер који овим служи Христу, угодан је Богу и људима вриједан.

19. *Старајмо се, дакле, за оно што доприноси миру, † и узајамном напретку. *Рим 12, 18; † Рим 15, 2.

20. Не руши дјело Божије због јела, *јер је све чисто; него је зло за човјека који једе са спотицањем. *Рим 14, 14.

21. Добро је *не јести меса и не пити вина и не чинити оно на шта се брат твој спотиче или саблажњава или слаби. *1 Кор 8, 13.

22. Ти имаш вјеру? Имај је сâм за себе пред Богом. Блажен је онај ко не осуђује себе за оно што нађе за добро.

23. А који сумња, осуђен је ако једе, јер не чини по вјери: а *све што није од вјере, гријех је. *Тит 1, 15.

24. А Ономе који вас може утврдити по јеванђељу мојему и проповиједи Исуса Христа, по *откривењу тајне о којој се ћутало од вјечних времена, *1 Кор 2, 7; Еф 1, 9; 3, 4-9.

25. А сад објављене и кроз списе пророчке, по заповијести вјечнога Бога, обзнањене свима незнабошцима за *послушност вјери, *Рим 1, 5.

26. Јединоме премудроме Богу, кроз Исуса Христа, њему слава у вјекове. Амин.

*Не утађајте себи нећо ближњима и живијте у слози. Јеванђеље Божије
преко апостола Павла.*

15. Дужни смо пак ми јаки *слабости слабих носити, и не себи утађати. *Рим 14, 1.

2. *Сваки од нас нека утађа ближњему на добро ради напретка.

*1 Кор 9, 19; 10, 24, 33.

3. Јер и Христос не угоди себи, него као што је писано: *Ружења оних који руже тебе падоше на мене.

*Пс 69, 9.

4. Јер *што се раније написа, за нашу се поуку написа, да кроз трпљење и утјехом Писма имамо наду.

*Рим 4, 23, 24; 1 Кор 10, 11.

5. *А Бог трпљења и утјехе нека вам да исто да мислите међу собом по Христу Исусу, *Флп 2, 2; 3, 16.

6. Да би једнодушно, једним устима славили Бога и Оца Господа нашега Исуса Христа.

7. Зато примајте један другог, као што је и Христос примио вас на славу Божију.

8. Али кажем, да је *Исус Христос био слуга обрезања истине ради Божије, да утврди обећања оцима.

*Мт 15, 24; Дап 3, 25.

9. А незнабошци да прославе Бога због милости, као што је написано: *Зато ћу те признати међу незнабошцима, Господе, и пјеваћу имену твојему.

*Пс 18, 49.

10. И опет говори: *Веселите се, незнабошци, с народом његовим.

*5 Мој 32, 43.

11. И опет: *Хвалите Господа, сви незнабошци, и славите га сви народи.

*Пс 117, 1.

12. И опет Исаија говори: *Биће коријен Јесејев, и који устаде да влада над незнабошцима, у њега ће се уздати незнабошци.

*Ис 11, 10; Отк 5, 5.

13. А Бог наде да вас испуни сваком радошћу и миром у вјери, да обилујете у нади силом Духа Светога.

14. А ја сам, браћо моја, и сâм увјерен у вас, да сте и сами пуни добротe, испуњени сваког знања, да можете и једни друге поучавати.

15. А писах вам, браћо, мало смјелије, као напомињући вам *по благодати која ми је дата од Бога,

*Рим 1, 5; 12, 3.

16. *Да будем служителъ Исуса Христа међу незнабошцима свештенослужећи јеванђељу Божијему, да † принос незнабожаца буде благоугодан, освећен Духом Светим.

*Рим 11, 13; † Флп 2, 17.

17. Имам, дакле, хвалу у Христу Исусу у ономе што је по Богу;

18. Јер се нећу усудити да говорим нешто што Христос није учинио кроза ме ријечју и дјелом *за послушност незнабожаца.

*Рим 1, 5.

19. У сили знакова и чудеса, у сили Духа Божијега; тако да сам од Јерусалима и наоколо све до Илирика испунио јеванђељем Христовим.

20. И тако се старах да ширим јеванђеље, не тамо гдје име Христово бјеше познато, *да не зидам на туђем темељу;

*2 Кор 10, 16.

21. Него као што је писано: *Којима се не јави за њега, видјеће; и који нијесу чули, разумјеће.

*Ис 52, 15.

22. *Зато и много пута бијах спријечен да дођем к вама;

*Рим 1, 13.

23. А сад више немајући мјеста у овим крајевима, а *имајући жељу од много година да дођем к вама,

*Рим 1, 11.

24. Кад пођем у Шпанију, доћи ћу вам; јер се надам да ћу вас у пролазу видјети, и ви ћете ме отпратити онамо кад се најприје бар донекле наситим вас.

25. А сад *идем у Јерусалим служећи светима.

*Дап 18, 21; 19, 21; 20, 22; 24, 17.

26. Јер *Македонија и Ахаја добровољно одлучише да скупе неки заједнички прилог за сиромаше међу светима у Јерусалиму.

*1 Кор 16, 1; 2 Кор 8, 1; 9, 2, 12.

27. Добровољно одлучише, али и дужни су им; јер кад незнабошци по-

стадоше учесници у њиховим духовним добрима, *дужни су и они њима у тјелесним потребама послужити.

*1 Кор 9, 11; Гал 6, 6.

28. Кад ово, дакле, свршим, и овај им плод предам, поћи ћу у Шпанију преко вас.

29. *А знам да кад дођем к вама, доћи ћу у пуноћи благослова јеванђеља Христова.

*Рим 1, 11.

30. Али вас молим, браћо, ради Господа нашег Исуса Христа, и ради љубави Духа, *да ми будете саборци молитвама Богу за мене;

*2 Кор 1, 11.

31. Да се избавим од непокорних у Јудеји, и да служење моје за Јерусалим буде по вољи светима;

32. Да с радошћу дођем к вама, по вољи Божијој, и да се успокојим с вама.

33. А Бог мира нека је са свима вама. Амин.

*Прејорука Фиве и поздрав
у Рим из Коринџа.*

16. Препоручујем вам пак Фиву сестру нашу, која је служитељица цркве у Кенхреји,

2. Да је примите у Господу као што приличи светима, и да јој будете у помоћи у свакој ствари коју од вас затреба; јер је и она многима помогла, и мени саоме.

3. Поздравите *Прискилу и Акилу, сараднике моје у Христу Исусу,

*Дап 18, 2, 18, 26.

4. Који за мој живот своје вратове положише, којима не захваљујем само ја, него и све Цркве из незнабожаца; поздравите и *домаћу цркву њихову.

*1 Кор 16, 19.

5. Поздравите милог ми Епенета, који је *првенац Ахаје у Христу.

*1 Кор 16, 15.

6. Поздравите Марију, која се много трудила за нас.

7. Поздравите Андроника и Јунију, сроднике моје, и сапатнике моје у сужањству, који су знаменити међу апостолима, који и прије мене повјероваше у Христа.

8. Поздравите Амплија, љубљеног ми у Господу.

9. Поздравите Урбана, сарадника нашега у Христу, и мога милога Стахија.

10. Поздравите Апелија, прекаљеног у Христу. Поздравите Аристовулове.

11. Поздравите Иродиона, сродника мојега. Поздравите Наркисове, који су у Господу.

12. Поздравите Трифену и Трифосу, које се труде у Господу. Поздравите драгу Персиду, која се много трудила у Господу.

13. Поздравите *Руфа изабраног у Господу, и матер његову и моју.

*Мк 15, 21.

14. Поздравите Асинкрита, Флеронта, Ерму, Патрова, Ермија, и браћу која су с њима.

15. Поздравите Филолога и Јулију, Ниреја и сестру његову, и Олимпа, и све свете који су с њима.

16. *Поздравите један другог цјеливом светим. Поздрављају вас Цркве Христове.

*1 Кор 16, 20.

17. Молим вас пак, браћо, да пазите на оне који чине раздоре и саблазни против науке коју ви научисте, и *клоните их се;

*2 Сол 3, 6; Тит 3, 10.

18. Јер такви не служе Господу нашем у Исусу Христу него *својему трбуху, и † благом и ласкавим ријечима варају срца незлобивих.

*Флп 3, 19; † Кол 2, 4.

19. А ваша се послушност разгласи свуда. Зато се радујем због вас; али хоћу да сте ви мудри за добро, а безазлени за зло.

20. А *Бог мира брзо ће сатријети сатану под ноге ваше. Благодат Господа нашега Исуса Христа с вама.

*Рим 15, 33.

21. Поздрављају вас *Тимотеј, сарадник мој, и Лукије и Јасон и † Сосипатар, сродници моји.

*Дап 16, 1; Флп 2, 19-22; † Дап 20, 4.

22. Поздрављам вас у Господу и ја Тertiје, који написах ову посланицу.

23. Поздравља вас *Гај, домаћин мој и цијеле Цркве. Поздравља вас † Ераст, благајник градски, и брат Кварт.

*1 Кор 1, 14; † Дап 19, 22.

24. Благодат Господа нашега Исуса Христа са свима вама. Амин.

ПРВА ПОСЛАНИЦА СВЕТОГ АПОСТОЛА ПАВЛА КОРИНЋАНИМА

*Поздрав. Благодарности Богу за благодати и заједницу у Христу.
О диобама у Коринћу. Ријеч о крсту:
лудост или сила? Христос Божија
сила и премудрост.*

1. Павле, вољом Божијом позвани апостол Исуса Христа, и брат Состен,

2. Цркви Божијој која је у Коринту, освећенима у Христу Исусу, позванима светима, са свима који на сваком мјесту призивају *име Господа нашега Исуса Христа, њиховога и нашега:

*Дап 9, 14; 18, 1-17.

3. *Благодат вам и мир од Бога Оца нашега и Господа Исуса Христа.

*Рим 1, 7.

4. Благодарим непрестано Богу мојему за вас на благодати Божијој која вам је дата у Христу Исусу,

5. Што се у свему обогатисте у њему, у свакој ријечи и сваком знању,

6. Као што се свједочанство Христово утврди у вама;

7. Тако да не оскудијевате ни у једном благодатном дару, *ви који чекате откривење Господа нашега Исуса Христа, *Тит 2, 13; 2 Пет 3, 13, 14.

8. *Који ће вас и утврдити до краја † да будете беспрекорни на дан Господа нашега Исуса Христа.

*1 Сол 3, 13; † 1 Сол 5, 23.

9. *Вјеран је Бог који вас позва у заједницу Сина својега Исуса Христа, Господа нашега. *1 Сол 5, 24.

10. Молим вас пак, браћо, именом Господа нашега Исуса Христа *да сви исто говорите, и да не буду међу вама раздори, него да будете утврђени у истом разуму и истој мисли.

*Флп 2, 2; 3, 16; Рим 15, 5.

11. Јер сам чуо за вас, браћо моја, од Хлојиних, да су међу вама свађе.

12. А ово кажем зато што сваки од вас говори: *Ја сам Павлов, а ја † Аполосов, а ја **Кифин, а ја Христов.

*1 Кор 3, 4; † Дап 18, 24-27; **Јн 1, 42.

13. Зар се Христос раздијели? Да се Павле не разапе за вас? Или се у име Павлово крстисте?

14. Благодарим Богу што не крстих ни једнога од вас осим *Криспа и † Гаја, *Дап 18, 8; † Рим 16, 23.

15. Да не би ко рекао да у име своје крстих.

16. А крстих и дом *Стефанинов; даље не знам да ли неког другог крстих. *1 Кор 16, 15, 17.

17. Јер ме Христос не посла да крштавам, него да проповиједам јеванђеље, *не мудрим ријечима, да се не обеснажи крст Христов.

*1 Кор 2, 4.

18. Јер је ријеч о крсту *лудост онима који гину, а † сила Божија нама који се спасавамо.

*2 Кор 4, 3; † Рим 1, 16.

19. Јер је написано: *Погубићу мудрост мудрих, и разум разумних одбацићу. *Ис 29, 14.

20. Гдје је мудрац? Гдје књижевник? Гдје препирач овога вијека? Зар *не претвори Бог мудрост овога свијета у лудост? *Јов 12, 17; Рим 1, 22.

21. Пошто, дакле, у премудрости Божијој свијет мудрошћу не позна Бога, изволи се Богу да лудошћу проповиједи спасе оне који вјерују.

22. Јер и *Јудејци ишту знаке, и † Јелини траже мудрост.

*Мт 12, 38; Јн 4, 48; † Дап 17, 18-21.

23. А ми проповиједамо Христа распетог, *Јудејцима саблазан, а Јелинима † лудост;

*Рим 9, 32; † 1 Кор 2, 14.

24. Онима пак позванима, и Јудејцима и Јелинима, Христа, *Божију силу и † Божију премудрост.

*1 Кор 1, 18; † Кол 2, 3.

25. Јер је лудост Божија мудрија од људи, и слабост је Божија јача од људи.

26. Јер гледајте, браћо, на вас позване: *нема ту ни много мудрих по тијелу, ни много моћних, ни много племенита рода; *Јн 7, 48.

27. Него што је лудо пред свијетом оно изабра Бог да посрами мудре; и што је слабо пред свијетом оно изабра Бог да посрами јаке;

28. И што је неплеменито пред свијетом и понижено изабра Бог, и оно што је ништавно, да уништи оно што јесте,

29. *Да се не похвали ни једно тијело пред Богом. *Рим 3, 27; Еф 2, 9.

30. Из Њега сте и ви у Христу Исусу, који нам постаде премудрост од Бога и *праведност и † освећење и изба-вљење. *Јер 23, 5, 6; 2 Кор 5, 21; † Јн 17, 19.

31. Да буде као што је написано:
*Ко се хвали, нека се Господом хва-
ли. *Јер 9, 24; 2 Кор 10, 7.

*Апостол проповиједа Христа
расијешога. Тјелесни човјек и човјек у
Духу Светиом.*

2. И ја дошавши к вама,
браћо, *не дођох с ви-
соком ријечи или мудрошћу да вам
јавим свједочанство Божије.

*1 Кор 1, 17.

2. Јер расудих да не знам међу ва-
ма ишта *сем Исуса Христа, и то рас-
петог. *Гал 6, 14.

3. И ја бијах међу вама *у слабо-
сти и у страху и у великом трепету,

*2 Кор 10, 1.

4. И ријеч моја и проповијед моја
не би у убједљивим ријечима људске
мудрости, него у показивању Духа и
силе.

5. Да вјера ваша не буде у мудро-
сти људској него у сили Божијој.

6. А мудрост говоримо међу са-
вршенима, али не мудрост овога ви-
јека, ни кнезова овога вијека који су
пролазни;

7. Него говоримо премудрост Бо-
жију *у тајни сакривену, коју предо-
дреди Бог прије вијекова за славу на-
шу, *Рим 14, 24.

8. Коју ни један од кнезова овога
вијека није познао; *јер да су је по-
знали, не би Господа славе разапели.
*Лк 23, 34.

9. Него као што је написано: *Што
око не видје, и ухо не чу, и у срце чо-
вјеку не дође, оно припреми Бог они-
ма који га љубе. *Ис 64, 4.

10. А нама Бог откри Духом сво-
јим; јер Дух све испитује, и дубине
Божије.

11. Јер ко од људи зна шта је у чо-
вјеку осим духа човјекова који је у

њему? Тако и шта је у Богу нико не
зна осим Духа Божијега.

12. А ми не примисмо духа овога
свијета, него Духа који је од Бога, да
знамо што нам је даровано од Бога;

13. *Што и говоримо, не ријечима
наученим од људске мудрости, него
наученим од Духа Светог; духовно
духовним доказујући. *1 Кор 2, 4.

14. А тјелесни човјек не прима
што је од Духа Божијега, *јер му је
лудост, и не може да разумије, јер се
то испитује духовно. *1 Кор 1, 23.

15. Духован пак све испитује, а
њег самог нико не испитује.

16. *Јер ко познаде ум Господ-
њи да би га поучио? А ми имамо ум
Христов. *Ис 40, 13; Рим 11, 34.

*Укоравање због погјела.
Темељ Цркве је Христос.*

3. И ја, браћо, не могах вам
говорити као *духов-
нима него као тјелеснима, као малој
дјеци у Христу. *1 Кор 2, 15.

2. *Млијеком вас напојих а не је-
лом, јер још не могосте. Али ни сад
још не можете, *Јев 5, 12, 13; 1 Пет 2, 2.

3. Пошто сте још тјелесни. Јер
*све док су међу вама завист и несло-
га и раздори, зар нисте тјелесни и зар
се не владате по човјеку?

*1 Кор 1, 11; 11, 18.

4. Јер кад неко говори: *Ја сам Па-
влов, а други: Ја сам Аполосов, зар
нисте тјелесни? *1 Кор 1, 12.

5. Ко је, дакле, Павле, а ко Апо-
лос, до служитељи кроз које повјеро-
васте, и то како Господ свакоме даде?

6. *Ја посадих, Аполос зали, али
Бог учини да узрасте.

*Дан 18, 4, 11, 18, 24-28; 2 Кор 10, 14.

7. Тако нити је што онај који сади,
ни онај који залијева, него Бог који
чини да расте.

8. А онај који сади и онај који залијева једно су, *и сваки ће примити своју плату према своме труду. *1 Кор 4, 5.

9. Јер ми смо Божији сарадници, а ви сте *Божија † њива, Божија грађевина. *Мт 13, 3-9; † Еф 2, 20.

10. По благодати Божијој која ми је дата, ја сам као мудар неимар поставио темељ, а други зида на њему; али сваки нека гледа како зида.

11. Јер темеља другог нико не може поставити осим постојећег, који је Исус Христос.

12. Ако ли ко зида на овоме темељу злато, сребро, драго камење, дрва, сијено, сламу,

13. *Свачије ће дјело изићи на видјело; јер ће Дан показати, јер ће се огњем открити, и свачије ће се дјело огњем испитати какво је. *1 Кор 4, 5.

14. Ако остане чије дјело што је назидао, примиће плату;

15. Ако чије дјело изгори, биће оштећен, а сâм ће се спасти, но тако као кроз огањ.

16. *Не знате ли да сте храм Божији и да Дух Божији обитава у вама? *1 Кор 6, 19; 2 Кор 6, 16.

17. Ако неко разара храм Божији, разориће њега Бог; јер је храм Божији свети, а то сте ви.

18. Нико нека се не вара: ако неко међу вама мисли да је мудар у овоме вијеку, нека буде луд да би био мудар.

19. Јер је мудрост овога свијета лудост пред Богом; јер је написано: Он *хвата мудре у њиховом лукавству. *Јов 5, 13.

20. И опет: *Господ зна помисли мудрих да су ништавне. *Пс 94, 11.

21. Зато нека се нико не поноси људима, јер све је ваше:

22. Био Павле, или Аполос, или Кифа, или свијет, или живот, или смрт, или садашње, или будуће, све је ваше,

23. А *ви сте Христови, а Христос Божији. *1 Кор 11, 3.

Апостолско служење и њихово понижење.

4. Тако да нас људи сматрају као слуге Христове и *управитеља тајни Божијих. *Тит 1, 7.

2. А од управитеља се, дакле, тражи да се сваки нађе *вјеран. *Лк 12, 42.

3. А ја најмање марим што ме судите ви или човјечији дан; а ни сâм себе не судим.

4. Јер не осјећам ништа на својој савјести, *али зато нисам оправдан; а онај који ме суди јесте Господ.

*Пс 143, 2.

5. Зато не судите ништа прије времена, докле не дође Господ, који ће и освијетлити што је сакривено у тами и објавити намјере срца; и тада ће бити *свакоме похвала од Бога.

*1 Кор 3, 8.

6. А ово, браћо моја, примијених на себе и Аполо ради вас, *да се од нас научите не мудровати више од онога што је написано, да се не би ради некога надимали један на другог.

*Рим 12, 3.

7. Јер ко те истиче? *Шта ли имаш што ниси примио? А ако си примио, што се хвалиш као да ниси примио?

*Јн 3, 27; Јак 1, 17; 1 Пет 4, 10.

8. Већ сте се наситили; *већ се обогатисте; без нас се зацаристе. О, да се заиста зацаристе, да се и ми с вама зацаримо!

*Отк 3, 17.

9. Јер мислим да Бог нас апостоле показа посљедње, *као на смрт осуђене; јер † постасмо призор и анђелима и људима. *Рим 8, 36; † Јев 10, 33.

10. *Ми луди Христа ради, а ви мудри у Христу; ми слаби, а ви јаки; ви славни, а ми презрени. *1 Кор 3, 18.

11. *До овога часа подносимо и глад и жеђ и голотињу и † ударце, и потуцамо се,

*2 Кор 11, 23-27;

† Дап 18, 3; 20, 34; 1 Сол 2, 9; 2 Сол 3, 8.

12. И трудимо се радећи својим рукама. *Кад нас грде, благосиљамо; кад нас гоне, трпимо; *Рим 12, 14.

13. Кад хуле на нас, молимо; по-
стасмо као сметлиште свијета, свима
смеће до данас.

14. Не пишем ово да вас посра-
мим, него вас поучавам као своју
милу дјецу.

15. Јер ако имате и хиљаде учите-
ља у Христу, али немате много отаца.
*Јер вас у Христу Исусу ја родих је-
ванђељем. *1 Кор 9, 2; Гал 4, 19.

16. Молим вас, дакле, *угледајте
се на мене. *1 Кор 11, 1.

17. Зато вам послах *Тимотеја, ко-
ји ми је чедо љубљено и вјерно у Го-
споду; он ће вас подсјетити на путеве
моје који су у Христу Исусу, као што
свуда у свакој цркви учим.

*Дап 16, 1-3; 19, 22.

18. Неки се надуше као да ја нећу
доћи к вама.

19. Али ћу вам доћи ускоро, *ако
Господ хоће, и нећу гледати на ријеч
оних надмених, него на силу;

*Дап 18, 21.

20. Јер *Царство Божије није у ри-
јечи него у сили. *1 Кор 2, 4.

21. Шта хоћете? Да дођем к вама
са прутом или са љубављу и духом
кротости?

*О коринѠском блуднику и
односу према злима.*

5. Свуда се чује да је блуд
међу вама, и то такав
блуд какав се ни међу незнабошци-
ма не помиње: да неко *има жену оца
свога. *3 Мој 18, 8.

2. И ви сте надувени, умјесто да
плачете, да би се избацио између вас
онај који је учинио то дјело.

3. *Јер ја, одсутан тијелом но ду-
хом присутан, већ сам осудио, као да
сам тамо, онога који је то тако учи-
нио, *Кол 2, 5.

4. У име Господа нашег Иису-
са Христа кад се саберете ви и мој

дух, *са силом Господа нашега Исуса
Христа, *Мт 16, 19; 18, 18.

5. *Да се такав преда сатани на
мучење тијела, да би се дух спасао у
дан Господа Исуса. *1 Тим 1, 20.

6. Није добро хвалисање ваше. Не
знате ли да *мало квасца све тијесто
укисели? *Гал 5, 9.

7. Одбаците, дакле, стари квасац,
да буде ново тијесто, као што сте бес-
квасни. Јер и Пасха наша Христос,
*жртова се за нас.

*Ис 53, 7; 1 Пет 1, 19.

8. Зато *да празнујемо не у квасцу
старом, ни у квасцу злоће и неваљал-
ства, него у бесквасним хљебовима
искрености и истине. *2 Мој 12, 15.

9. Писах вам у посланици *да се
не мијешате са блудницима;

*2 Сол 3, 14.

10. Али не уопште са блудницима
овога свијета, или с користољупци-
ма, или са отимачима, или са идоло-
поклоницима; иначе бисте морали
изићи из овога свијета.

11. А сад вам написах да се не ми-
јешате *с неким који се брат зове ако
је блудник, или користољубац, или
идолопоклоник, или опадач, или пи-
јаница, или отимач; с таквим заједно
и да не једете. *2 Сол 3, 6; 2 Јов 10.

12. Јер што да судим и онима *ко-
ји су напољу? Зар не судите ви онима
који су унутра? *Мк 4, 11.

13. А онима који су напољу суди-
ће Бог. И *избаците злога између вас
самих. *5 Мој 13, 5.

*Укор збој суђења. О неправедницима.
О односу према тијелу.*

6. Усуђује ли се неко од вас,
имајући жалбу на дру-
гога, да се суди код неправедних а не
код светих?

2. Не знате ли да ће *свети судити
свијету? А ако ћете ви судити свије-

ту, зар сте недостојни пресуђивања о ситницама? *Дан 7, 22; Отк 3, 21.

3. Не знате ли да ћемо анђелима судити, а камоли у стварима овога свијета?

4. А ви кад имате суђења за ствари овога свијета, узимате за судије оне који у Цркви не значе ништа.

5. На срамоту вама говорим. Зар нема међу вама ни једнога мудра који ће моћи пресудити међу браћом својом?

6. Него се брат са братом суди, и то код невјерних!

7. И то вам је већ сасвим на срамоту што имате парнице међу собом. *Зашто радије не претрпите неправду? Зашто радије не поднесете штету? *Мт 5, 39; 1 Сол 5, 15; 1 Пет 3, 9.

8. Него ви чините неправду и наносите штету, и то браћи!

9. *Или не знате да неправедници неће наслиједити Царства Божијега? Не варајте се: ни блудници, ни идолопоклоници, ни прељубници, ни рукоблудници, ни мужеложници,

*1 Тим 1, 9-11; Гал 5, 19-21.

10. Ни лакомци, ни лопови, ни пијанице, ни опадачи, ни отимачи, неће наслиједити Царство Божије.

11. *И такви бијасте неки; али се опрасте и посветисте и оправдасте именом Господа Исуса Христа и Духом Бога нашега. *Тит 3, 3-7.

12. *Све ми је дозвољено, али све не користи; све ми је дозвољено, али не дам да ишта овлада мноме.

*1 Кор 10, 23.

13. Јела су за стомак и стомак за јела, али ће Бог и једно и друго укинути. А тијело није за блуд него *за Господа, и Господ за тијело.

*1 Сол 4, 3.

14. А *Бог и Господа васкрсе, и нас ће васкрснути силом својом.

*2 Кор 4, 14.

15. *Не знате ли да су тјелеса ваша удови Христови? Хоћу ли, дакле,

узети удове Христове и од њих начинити удове блуднице? Никако!

*1 Кор 12, 27.

16. Или не знате, да ко се са блудницом свеже, једно је тијело с њом? Јер је речено: *Биће двоје једно тијело.

*1 Мој 2, 24.

17. *А ко се сједини са Господом, један је дух с Њиме.

*Јн 17, 21; Еф 5, 30.

18. Бјежите од блуда. Сваки гријех који човјек учини ван тијела је, а који блудници своје тијело гријешу.

19. Или *не знате да је тијело ваше храм Светога Духа који је у вама, којег имате од Бога и нисте своји?

*1 Кор 3, 16.

20. *Јер сте купљени скупом. Прославите, дакле, Бога тијелом својим и духом својим, јер су Божији.

*1 Кор 7, 23; 1 Пет 1, 18, 19.

О браку и безбрачности.

7. А за оно што ми писасте: добро је човјеку да се не дохвата жене.

2. Али због блуда сваки нека има своју жену, и свака нека има својега мужа.

3. Муж нека указује жени дужну љубав, тако и жена мужу.

4. Жена није господар од својега тијела, него муж; тако и муж није господар од својега тијела, него жена.

5. Не забрањујте се једно другоме, сем по договору привремено, да би се предали посту и молитви, па опет да се састанете, да вас сатана не искушава вашим неуздржањем.

6. Али ово говорим као мишљење, а не као заповијест.

7. Јер хоћу да сви људи буду као и ја, *али сваки има сопствени дар од Бога; овај овако, онај онако.

*Мт 19, 12.

8. А нежењеним и удовицама велим: добро им је ако остану као и ја што сам.

9. *Ако не могу да се уздржавају, нека се жене и удају; јер је боље женити се и удавати неголи упаљивати се. *1 Тим 5, 14.

10. *А ожењеним и удатим запомињам, не ја него Господ, да се жена од мужа не раздваја; *Мт 5, 32.

11. Ако ли се пак и раздвоји, нека остане неудата, или нека се помири с мужем; и муж да не оставља жену.

12. А осталима говорим ја, а не Господ: Ако неки брат има жену невјерујућу и она се приволи да живи с њим, нека је не оставља.

13. И ако нека жена има мужа невјерујућег и он се приволи да живи с њом, нека га не оставља.

14. Јер се невјерујући муж посвети женом, и жена невјерујућа посвети се мужем; иначе дјеца ваша била би нечиста, а сада су света.

15. Ако ли се невјерујући раздваја, нека се раздвоји; брат или сестра у таквом случају нису ропски везани; јер на *мир нас је позвао Бог. *Рим 14, 19.

16. Јер шта знаш, жено, *можда ћеш спасти мужа? Или шта знаш, мужу, можда ћеш спасти жену?

*1 Пет 3, 1.

17. Само како Бог свакоме додијели, сваки како га је Господ призвао, онако нека живи. И тако запомињам по свима Црквама.

18. Је ли ко призован као обрезао? Нека се не гради необрезао. Је ли ко призован као необрезао? Нека се не обрезује.

19. *Обрезање није ништа, и необрезање није ништа, него држање заповијести Божијих. *Гал 3, 6; 6, 15.

20. Сваки нека остане у ономе звању у коме је призован.

21. Јеси ли призован као роб? Немој да бринеш, него ако и можеш постати слободан, радије се стрпи.

22. Јер који је као роб призован у Господу, *слободњак је Господњи; тако и који је призован као слободњак, † роб је Христов. *Флм 16; † Еф 6, 6.

23. *Купљени сте скупо; не будите робови људима. *1 Кор 6, 20.

24. *Сваки, браћо, у чему је призован, у ономе нека остане пред Богом. *1 Кор 7, 20.

25. А за дјевојке *немам заповијести Господње, него дајем савјет, као онај који је стекао милост од Господа † да је вјеродостојан.

*1 Кор 7, 40; † 1 Тим 1, 12.

26. Мислим, дакле, да је то добро због садашње невоље, да је добро чо-вјеку овако бити.

27. Јеси ли се привезао за жену? Не тражи да се раздријешиш. Јеси ли се одријешио од жене? Не тражи жену.

28. Ако ли се и ожениш, ниси сагријешио; и дјевојка ако се уда, није сагријешила. Али ће такви имати невољу тјелесну, а ја бих да вас поштедим.

29. А *ово кажем, браћо, да је остало мало времена; од сада и они који имају жене да буду као да их немају, *Рим 13, 11.

30. И који плачу као да не плачу, и који се радују као да се не радују, и који купују као да ништа немају,

31. И који овај свијет употребљавају као да га не употребљавају; јер *пролази обличје овога свијета.

*1 Јн 2, 17.

32. А ја хоћу да сте ви безбрижни. Ко је нежењен брине се за Господње, како ће угодити Господу;

33. А ко је ожењен брине се за овосвјетско, како ће угодити жени.

34. Разликује се и жена од дјевојке. Која је неудата брине се за Господње, како ће угодити Господу, да буде света и тијелом и духом; а која је удата брине се за овосвјетско, како ће угодити мужу.

35. А ово говорим за вашу сопствену корист, не да вам наметнем замку, него за благообразно и истрајно служење Господу, у сабраности.

36. Ако ли пак неко мисли да је ружно за његову дјевојку да буде не-удата, и ако тако треба да буде, не-ка чини шта хоће, не гријеши, нека је уда.

37. А који је постојан у срцу, и није му нужда, а има власт над својом вољом, и ово је одлучио у срцу своме, да задржи своју дјевојку, добро чини.

38. Тако и онај који удаје своју дјевојку добро чини; али који не уда-је боље чини.

39. *Жена је привезана законом за вријеме док јој живи муж; ако ли јој муж умре, слободна је за кога хоће да се уда, само у Господу. *Рим 7, 2.

40. Али је блаженија ако остане тако, *по мојему мишљењу; а ми-слим да и ја имам Духа Божијега.

*1 Кор 7, 25.

О несаблажњавању слабе браће јелом.

8. А *о жртвама идолским познато нам је да сви имамо знање. Знање надима, а љубав изграђује. *Дап 15, 29.

2. *Ако ли неко мисли да нешто зна, још ништа није сазнао као што треба знати. *Гал 6, 3.

3. А ако неко љуби Бога, *тога је Бог познао. *Гал 4, 9.

4. Што се пак тиче једења идолских жртава, знамо да *идол није ништа на свијету, и да † нема ниједнога другога Бога осим једнога.

*1 Кор 10, 19; † 5 Мој 6, 4.

5. Јер ако и има такозваних богова, било на небу било на земљи, као што је много богова и много господа,

6. Али ми имамо само једнога Бога Оца, од којег је све и за којег смо

ми, и једнога Господа Исуса Христа, кроз којег је *све и ми кроз њега.

*Јн 1, 3; Кол 1, 16.

7. Али сви немају то сазнање; јер неки, са савјешћу навиклом на идоле, до сада једу као идолску жртву, и њихова савјест, будући слаба, прља се.

8. А *јело нас не поставља пред Бога; јер нити добијамо ако једемо, нити губимо ако не једемо.

*Рим 14, 17.

9. *А чувајте се да како ова ваша слобода не постане спотицање слабима.

*Гал 5, 13.

10. Јер ако тебе, који имаш знање, види неко гдје сједиш за трпезом у идолском храму, неће ли се савјест његова, зато што је слаб, охрабрити да једе идолске жртве?

11. И *због твога знања пропада слаби брат, за којег Христос умрије.

*Рим 14, 15.

12. А тако, гријешећи се о браћу и рањавајући њихову слабу савјест, о Христа се гријешите.

13. Зато, *ако јело саблажњава брата мојега, нећу јести меса до вијека, да не саблазим брата својега.

*Рим 14, 21.

Апостола у употреби хришћанске слободе у служби Јеванђеља: свима је био све за спасење.

9. Нисам ли апостол? Нисам ли слободан? *Зар нисам видио Исуса Христа, Господа нашега? Нисте ли ви дјело моје у Господу? *1 Кор 15, 8; Дап 9, 3-5, 15.

2. Ако другима нисам апостол, али вама јесам, *јер сте ви печат мојега апостолства у Господу.

*2 Кор 3, 2.

3. То је моја одбрана пред онима који ме осуђују.

4. Зар немамо право јести и пити?

5. Зар немамо право сестру жену са собом водити, као и остали апостоли, и браћа Господња, и *Кифа?

*Мт 8, 14; Јн 1, 42.

6. Или само ја и *Варнава немамо право ово чинити? *Дап 4, 36.

7. Ко икад војује о своје трошку? Ко сади виноград и не једе од рода његова? Или ко чува стадо и од млијека стада не једе?

8. Зар ово говорим по људском? Или не говори ово и Закон?

9. Јер је у Мојсејеву Закону написано: *Не завезуј уста волу који врше. Брине ли се то Бог за волове?

*5 Мој 25, 4; 1 Тим 5, 18.

10. Или говори управо ради нас? Јер се ради нас написа: да који оре, треба у нади да оре, и који врше у нади да ће примити по својему надахнућу.

11. *Ако ми вама посијасмо оно што је духовно, зар је много ако ми од вас пожњемо оно што је тјелесно? *Рим 15, 27.

12. Ако се други користе вашим правом, како ли не бисмо ми? *Али се ми не користисмо овим правом, него све подносимо да не учинимо какве сметње јеванђељу Христову.

*Дап 20, 33-35; 2 Кор 11, 9.

13. *Не знате ли да они који врше свету службу од светиње се хране, и који жртвенику служе са жртвеником дијеле? *4 Мој 18, 8; 5 Мој 18, 1-3.

14. Тако и *Господ заповједи да они који јеванђеље проповиједају од јеванђеља живе. *Лк 10, 7; Гал 6, 6.

15. А *ја од тога ништа не користих. И не написах ово да мени тако буде; јер би ми боље било умријети него да ко моју похвалу уништи. *Дап 18, 3.

16. Јер ако проповиједам јеванђеље, нема ми похвале, јер ми и обавеза налаже; и *тешко мени ако не проповиједам јеванђеље. *Јер 20, 9.

17. Јер ако ово чиним од своје воље, плату имам; ако пак без своје воље, *служба ми је повјерена. *1 Кор 4, 1.

18. Каква ми је, дакле, плата? Да благовјестећи бесплатно изложим јеванђеље Христово, да се не користим својим правом у јеванђељу.

19. Јер будући слободан од свију, свима себе учиних робом, да их што више придобијем.

20. И постадох *Јудејцима као Јудејац, да Јудејце придобијем; онима који су под Законом као под Законом, да придобијем оне који су под Законом; *Дап 16, 3, 20-26.

21. Онима који су без Закона постадох као без закона, премда нисам Богу без Закона, него сам у Закону Христову, да придобијем оне који су без Закона.

22. *Слабима постадох као слаб, да слабе придобијем; свима сам био све, † да како год неке спасем.

*2 Кор 11, 29; † Рим 11, 14.

23. А ово чиним за јеванђеље да будем његов заједничар.

24. Не знате ли да они што трче на тркалишту, трче сви, а *један добија награду? Тако трчите да је добијете.

*2 Тим 4, 7; Флп 3, 14.

25. А сваки *који се бори од свега се уздржава, они пак да добију распаљив вијенац, а ми † нераспаљив.

*2 Тим 2, 5; † 1 Пет 5, 4.

26. Ја, дакле, тако трчим, не као на непоуздано; тако се борим, не као онај који бије вјетар;

27. Него *изнуравам тијело своје и савлађујем га, да проповиједајући другима не будем сам одбачен.

*Рим 13, 14.

*О јелу и пићу старој Израиља и о хришћанској заједници у ирицешћу
Тијела и Крви Христове.*

10. А нећу да не знате, браћо, да оци наши сви *под облаком бијаху, и сви † кроз море прођоше, *2 Мој 13, 21; † 2 Мој 14, 22.

2. И сви се у Мојсеја крстите у облаку и мору;

3. И сви исто јело *духовно једоше; *2 Мој 16, 35; 5 Мој 8, 3.

4. И сви исто пиће *духовно пише; јер пијаху од духовне стијене која их је слиједила, а стијена бјеше Христос. *2 Мој 17, 6.

5. Али већина од њих не бјеше по Божијој вољи, јер *бише побијени у пустињи. *4 Мој 14, 22-32.

6. А ово бише примјери нама, да не желимо зла *као што они жељеше. *4 Мој 11, 4, 33.

7. Нити бивајте идолопоклоници, као неки од њих, као што је написано: *Сједе народ да једе и пије, и устаде да игра. *2 Мој 32, 6.

8. Нити да блудничимо, као што неки од њих блудничеше, и *паде их у један дан двадесет и три хиљаде. *4 Мој 25, 1, 9.

9. Нити да кушамо Христа, као што *неки од њих кушаше, и од змија изгибоше. *4 Мој 21, 4-6; 5 Мој 6, 16.

10. Нити ропћите *као што неки од њих ропташе, и изгибоше од истребитеља. *4 Мој 14, 2; 25, 36.

11. А све ово њима се догађаше за примјер, а написа се за поуку нама, на које дође свршетак вијекова.

12. Зато који мисли да стоји, нека пази да не падне.

13. Друго вас искушење није снашло осим човјечијега; вјеран је Бог који вас неће пустити да се искушате већма него што можете, него ће учинити са искушењем и крај, да можете поднијети.

14. Зато, љубљени моји, *бјежите од идолопоклонства. *1 Јн 5, 21.

15. Као мудрима говорим; судите ви шта кажем.

16. *Чаша благослова коју благосиљамо, није ли заједница крви Христове? † Хљеб који ломимо, није ли заједница тијела Христова?

Мт 26, 26; † Дап 2, 42.

17. *Јер један је хљеб, једно смо тијело многи, пошто се сви од једнога хљеба причешћујемо.

*Рим 12, 5; 1 Кор 12, 27.

18. Гледајте Израиља по тијелу: *који једу жртве нису ли заједничари жртвеника? *3 Мој 7, 15.

19. Шта, дакле, кажем? *Да је идол нешто? Или да је идолска жртва нешто? *1 Кор 8, 4.

20. Не, него да оно *што незнабошци жртвују, демонима жртвују, а не Богу; а ја нећу да сте ви заједничари са демонима. *3 Мој 17, 7.

21. *Не можете пити чашу Господњу и чашу демонску; не можете учествовати у трпези Господњој и у трпези демонској. *2 Кор 6, 15, 16.

22. Зар да разљутимо Господа? Јесмо ли јачи од њега?

23. *Све ми је слободно, али све не користи; све ми је слободно, али све не изграђује. *1 Кор 6, 12.

24. *Нико нека не тражи што је његово, него сваки оно што је другог. *Рим 15, 2; 1 Кор 10, 33; Флп 2, 4.

25. Све што се продаје на тржишту једите, ништа не испитујући савјести ради;

26. *Јер је Господња земља и све што је на њој. *Пс 24, 1.

27. Ако ли вас неко од невјерника зове, и хоћете ићи, једите све што вам се принесе, ништа не испитујући савјести ради.

28. Ако ли вам неко рече: Ово је идолска жртва, не једите ради онога који вас извијести и ради савјести; јер је Господња земља и све што је на њој.

29. Али не говорим за савјест твоју, него другог. Јер зашто да моју слободу суди савјест другог?

30. Ако ја с благодарношћу једем, зашто да ме руже за оно *за што ја благодарим? *1 Тим 4, 4.

31. *Ако, дакле, једете, ако ли пијете, ако ли што друго чините, све на славу Божију чините. *Кол 3, 17.

12. *Не будите на спотицање ни Јудејцима, ни Јелинима, ни Цркви Божијој. *Рим 14, 13.

33. *Као што и ја у свему свима угаћам, не тражећи корист своју него многих, да се спасу. *1 Кор 9, 22.

О предању, молитви, и односу мужа и жене. О светој Евхаристији и учешћу у њој.

11. Угледајте се на мене, као и ја на Христа.

*1 Кор 4, 16; Флп 3, 17.

2. Хвалим вас пак, браћо, што све моје памтите, и држите предања као што вам предадох.

3. Али хоћу да знате *да је свакоме мужу глава Христос, а муж је глава жени, а † Бог је глава Христу.

*Еф 5, 23; † 1 Кор 3, 23.

4. Сваки муж који се с покривеном главом моли Богу или *пророкује, срамоти главу своју.

*1 Кор 12, 10; 14, 1.

5. И свака жена која се гологлава моли Богу или пророкује, срамоти главу своју; јер је једно исто као и ошишана.

6. Јер ако се жена не покрива, нека се и шиша; ако ли је стидно жени шишати се или бријати се, нека се покрива.

7. Али муж не треба да покрива главу, јер је *слика и слава Божија; а жена је слава мужевљева. *1 Мој 1, 27.

8. Јер *није муж од жене, него жена од мужа, *1 Мој 2, 21-23.

9. Пошто *муж не би саздан ради жене, него жена ради мужа.

*1 Мој 2, 18.

10. Зато жена треба да има власт на глави ради анђела.

11. Ипак, у Господу нити је муж без жене ни жена без мужа.

12. Јер као што је жена од мужа, тако је и муж кроз жену, а све је од Бога.

13. Сами у себи судите: је ли лијепо да се жена гологлава Богу моли?

14. Зар вас и сама природа не учи да је мужу срамота ако има дугачку косу,

15. А жени је слава ако има дугачку косу? Јер јој је коса дата умјесто покривала.

16. Ако ли неко мисли да се свађа, ми таквога обичаја немамо, нити Цркве Божије.

17. А ово заповиједајући не хвалим вас, јер се не сакупљате на боље него на горе.

18. Јер прије свега, кад се сакупљате у Цркву, *чујем да постоје подјеле међу вама, и нешто од тога вјерујем. *1 Кор 1, 10-12; 3, 3.

19. Јер треба и подвајања да буду међу вама, *да се покажу који су постојани међу вама. *1 Јн 2, 19.

20. Кад се, дакле, сакупљате на једно мјесто, не једе се вечера Господња;

21. Јер свако своју вечеру прије других једе, те један гладује, а други се опија.

22. Зар немате кућа да једете и пијете? Или презирете Цркву Божију и *срамотите оне који немају? Шта да вам кажем? Хоћу ли вас зато похвалити? Не похваљујем. *Јак 2, 6.

23. Јер ја примих од Господа што вам и предадох, *да Господ Исус оне ноћи кад бјеше предан, узме хљеб,

*Мт 26, 26-28; Мк 14, 22-24; Лк 22, 19-20.

24. И захваливши преломи и рече: Узмите, једите, ово је тијело моје, које се за вас ломи; ово чините у мој спомен.

25. Исто тако и чашу, по вечери, говорећи: Ова је чаша Нови Завет у мојој крви; ово чините, кад год пијете, у мој спомен.

26. Јер кад год једете овај хљеб и чашу ову пијете, смрт Господњу објављујете, докле не дође.

27. Тако који једе овај хљеб или пије чашу Господњу недостојно, биће крив тијелу и крви Господњој.

28. Али *човјек нека испитује себе, и тако од хљеба нека једе и од чаше нека пије. *2 Кор 13, 5.

29. Јер који недостојно једе и пије, суд себи једе и пије, *не разликујући тијела Господњега. *1 Кор 10, 16, 17.

30. Зато су међу вама многи слаби и болесни, и доста их умире.

31. Јер да смо сами себе испитивали, не бисмо били осуђени.

32. А кад нам суди Господ, *кара нас, да не будемо осуђени са свијетом. *Јев 12, 5.

33. Стога, браћо моја, кад се састајете да једете, ишчекујте један другог.

34. Ако ли је неко гладан, нека једе код куће, да се на осуду не састајете. А остало уредићу кад дођем.

*О духовним даровима и јединству
Тијела Христовог — Цркве.*

12. А о духовним даровима, браћо, нећу да не знате.

2. Знате да кад бијасте незнабошци, идосте безгласним идолима, како вас одвођаху.

3. Зато вам дајем на знање, *да нико ко Духом Божијим говори не каже: Анатема на Исуса! И нико не може рећи: Исус је Господ, осим Духом Светим. *Мк 9, 39; 1 Јн 4, 2, 3.

4. Различни су дарови, *али је Дух исти. *Еф 4, 4-6, 11.

5. *И различне су службе, али је Господ исти. *Еф 4, 11.

6. И различна су дјјства, али је исти Бог који дјјствује све у свима.

7. *Но свакоме се даје пројава Духа на корист. *1 Кор 14, 26.

8. Јер једноме се даје кроз Духа ријеч мудрости; а другоме ријеч знања по истом Духу;

9. А другоме вјера истим Духом; а другоме дарови исцјељивања истим Духом;

10. А другоме *чињење чудеса, а другоме пророштво, а другоме разликовање духова, а другоме † различни језици, а другоме тумачење језика.

*Мк 16, 17; 1 Кор 12, 28, 29; Дап 2, 4.

11. А све ово чини један и исти Дух, *дијелећи свакоме понаособ како хоће. *1 Кор 7, 7; Еф 4, 7.

12. Јер као што је *тијело једно и има удове многе, а сви удови једнога тијела, иако су многи, једно су тијело, тако и Христос. *1 Кор 12, 27.

13. Јер се и једним Духом сви ми крстисмо у једно тијело, *били Јудејци, или Јелини, или робови, или слободни; и сви смо једним Духом напојени. *Гал 3, 28.

14. Јер и тијело није један уд него многи.

15. Ако рече нога: Пошто нисам рука, нисам од тијела; зар ипак није од тијела?

16. И ако рече ухо: Пошто нисам око, нисам од тијела; зар ипак није од тијела? Ако би све тијело било око, гдје је онда слух?

17. Ако би све било слух, гдје је мирисање?

18. А сада, Бог постави удове у тијелу, сваки поједини од њих како хтједе.

19. А ако би сви били један уд, гдје је тијело?

20. Сада пак, многи су удови, а једно тијело.

21. А око не може рећи руци: Не требаш ми; или опет глава ногама: Не требате ми.

22. Него, штавише, који се удови тијела чине да су слабији, неопходни су;

23. И који нам се чине мање часни на тијелу, њима придајемо већу част;

24. И неугледни наши удови имају већи углед, док оним угледним то не треба. Али Бог тако сложи тијело давши слабом уду већу част,

25. Да не буде раздора у тијелу, него да се удови подједнако брину један за другог.

26. И ако страда један уд, с њим страдају сви удови; а ако ли се један уд прославља, с њим се радују сви удови.

27. А *ви сте тијело Христово, и удови понаособ. *Рим 12, 5; Еф 5, 30.

28. И ове постави Бог у Цркви: прво апостоле, друго пророке, треће учитеље, затим чудотворце, онда дарове исцјељивања, помагања, управљања, различитих језика.

29. Јесу ли сви апостоли? Јесу ли сви пророци? Јесу ли сви учитељи? Јесу ли сви чудотворци?

30. Имају ли сви дарове исцјељивања? Говоре ли сви језике? Да ли сви тумаче?

31. *А ревнујте за веће дарове. И показашу вам још узвишенији пут.

*1 Кор 14, 1, 12.

Химна љубави:

13. А ко језике човјечије и анђеоске говорим, а љубави немам, онда сам као звоно које јечи, или кимвал који звечи.

2. И ако имам дар *пророштва и знам све тајне и све знање, и ако имам сву вјеру † да и горе премјештам, а љубави немам, ништа сам.

*Мт 7, 22; † Мт 17, 20.

3. И *ако раздам све имање своје, и ако предам тијело своје да се сажеже, а љубави немам, ништа ми не користи.

*Мт 6, 2.

4. Љубав дуго трпи, благотворна је, љубав не завиди, љубав се не горди, не надима се,

5. Не чини што не пристоји, *не тражи своје, не раздражује се, не мисли о злу,

*Флп 2, 4.

6. Не радује се неправди, а радује се истини,

7. *Све сноси, све вјерује, свему се нада, све трпи.

*Рим 15, 1.

8. Љубав никад не престаје, док ће пророштва нестати, језици ће замукнути, знање ће престати.

9. *Јер дјелимично знамо, и дјелимично пророкујемо;

*1 Кор 8, 2.

10. А када дође савршено, онда ће престати што је дјелимично.

11. Кад бијаш дијете, као дијете говорах, као дијете мишљах, као дијете размишљах; а када сам постао човек, одбацио сам што је дјетињско.

12. Јер *сад видимо као у огледалу, у загонетки, а онда ћемо лицем у лице; сад знам дјелимично, а онда ћу познати као што бих познат.

*4 Мој 12, 8; 2 Кор 5, 7.

13. А сад остаје вјера, нада, љубав, ово троје; али од њих највећа је љубав.

*О дару језика и пророштва
и о изграђивању Цркве.*

14. Држите се љубави, и *старајте се за духовне дарове, а особито да пророкујете.

*1 Кор 12, 31.

2. Јер који говори језик, не говори људима него Богу; јер нико не разумије, пошто он духом говори тајне.

3. А који пророкује говори људима за назидање и бодрење и утјешење.

4. Јер који говори језик себе изграђује, а који пророкује Цркву изграђује.

5. А хтио бих да сви говорите језике, а особито да пророкујете; јер је већи онај који пророкује него онај који говори језике, сем ако и тумачи, да се Црква изграђује.

6. А сад, браћо, ако дођем к вама говорећи језике, шта ћу вам користити ако вам не будем говорио или у откривењу, или у познању, или у пророштву, или у поуци?

7. И бездушне ствари које дају глас, било свирала или гусле, ако не дају разговјетне гласове, како ће се разумјети шта се свира или гуди?

8. Јер, ако труба да нејасан глас, ко ће се припремити за бој?

9. Тако и ви, ако речете језиком не-разумљиву ријеч, како ће се знати шта говорите? Јер ћете говорити у вјетар.

10. Ма колико да је на свијету врста гласова, али ниједан од њих није без значења.

11. Ако, дакле, не знам значење гласа, бићу туђин ономе који говори, и онај који говори биће мени туђин.

12. Тако и ви, будући да сте ревнитељи духовних дарова, трудите се да изобилујете у онима који су за изграђивање Цркве.

13. Зато, који говори језик, нека се моли Богу да и тумачи.

14. Јер ако се тим језиком молим Богу, мој дух се моли, а ум је мој без плода.

15. Шта треба, дакле? Молићу се Богу духом, а молићу се и умом; *хвалићу Бога духом, а хвалићу и умом. *Еф 5, 19.

16. Јер ако благосиљаш духом, како ће онај који заузима мјесто обичног вјерника рећи Амин на твоје благодарење, кад не зна шта говориш?

17. Јер ти добро благодариш, али се други не изграђује.

18. Благодарим Богу мојему што говорим језике више од свију вас.

19. Али у Цркви волим рећи пет ријечи умом својим, да и друге поучим, неголи хиљаде ријечи језиком.

20. Браћо, *не будите дјеца умом, него злоћом дјетињите, а умом будите савршени. *Еф 4, 14.

21. У Закону је написано: *Туђим језицима и туђим уснама говорићу народу овоме, и ни тако ме неће послушати, говори Господ. *Ис 28, 11, 12.

22. Тако су језици не знак вјерујућим, него невјерујућим, а пророштво не невјерујућим, него вјерујућим.

23. Ако се, дакле, скупи сва Црква на једно мјесто, па сви узговоре језике, а уђу неупућени или невјерујући, неће ли рећи да лудујете?

24. А ако сви пророкују, и уђе какав невјерујући или неупућени, бива покаран од свију и суђен од свију,

25. И тако тајне срца његова бивају откривене; и тада ће пасти ничице и поклониће се Богу, објављујући да је заиста Бог са вама.

26. Шта, дакле, браћо? Када се сабирате, сваки од вас има псалам, *има поуку, има језик, има откривење, има тумачење; † све нека буде за изграђивање. *1 Кор 12, 8-10; † Еф 4, 12.

27. Ако неко говори језик, онда нека их по двојица, или највише тројица, и то редом, а један нека тумачи.

28. Ако ли не буде тумача, нека ћути у Цркви, а нека говори самоме себи и Богу.

29. А пророци два или три нека говоре, а други нека расуђују.

30. Ако ли се открије другоме који сједи, први нека ућути.

31. Јер можете пророковати сви, један по један, да сви уче, и сви да се тјеше.

32. И духови пророчки поковавају се пророцима.

33. Јер Бог није Бог нереди, него мира.

34. Као по свима Црквама светих, *жене ваше у црквама да ћуте; јер њима није допуштено да говоре, него † да се поковавају, као што и **Закон говори. *Тит 2, 5; 1 Тим 2, 12;

† 1 Кор 11, 3; Еф 5, 22; **1 Мој 3, 16.

35. Ако ли хоће шта да науче, нека код куће питају своје мужеве; јер је неприлично жени да говори у Цркви.

36. Еда ли од вас ријеч Божија изиђе? Или само до вас дође?

37. *Ако ко сматра да је пророк или духован, нека разумије шта вам пишем, јер су ово Господње заповијести. *1 Јн 4, 6.

38. Ако ли ко неће да зна, нека не зна.

39. Тако, браћо моја, ревнујте да пророкујете, и језике говорити не забрањујте.

40. А све нека бива благообразно и уредно.

*О Васкрсењу Христовом
и васкрсењу мртвих.*

15. **А**ли вам напомињем, браћо, јеванђеље које вам проповиједах, које и примисте, у коме и стојите,

2. Кроз које се и спасавате, ако држите онако како вам проповиједах, осим ако узалуд не повјеровасте.

3. Јер вам најприје предадох што и примих, да Христос умрије за грјехе наше *по Писму, *Ис 53, 5-12.

4. И да би погребен, и да је устао трећи дан, по *Писму,

*Пс 16, 10; Ос 6, 2; Лк 24, 27, 44-46.

5. *И да се јавио Кифи, затим † Дванаесторици;

*Лк 24, 34; † Мк 16, 14; Јн 20, 19, 26.

6. Потом се он јавио одједном више од пет стотина браће, од којих су већина и сада живи, а неки се упокојише.

7. Потом се јавио Јакову, затим *свима апостолима; *Лк 24, 50.

8. А послје свију, као каквом недоношчету, *јавио се и мени.

*1 Кор 9, 1; Дап 9, 3-6.

9. Јер сам ја *најмањи од апостола, који нисам достојан назвати се апостол, † зато што гоних Цркву Божију. *Еф 3, 8; † Дап 8, 3.

10. Но благодаћу Божијом јесам што јесам, и благодат његова која је у мени не оста празна, *него се потрудих више од свију њих, али не ја, него благодат Божија која је са мнош.

*2 Кор 11, 5, 23.

11. Било, дакле, ја, било они, тако проповиједамо, и тако повјеровасте.

12. А ако се Христос проповиједа да је устао из мртвих, како неки међу вама говоре да нема васкрсења мртвих?

13. А ако нема васкрсења мртвих, то ни Христос није устао.

14. А ако Христос није устао, онда је празна проповијед наша, па празна и вјера ваша.

15. А показујемо се и лажни свјedoци Божији што свједочисмо против Бога да васкрсе Христа, којег не васкрсе, ако, дакле, мртви не устају.

16. Јер ако мртви не устају, то ни Христос није устао.

17. А ако Христос није устао, узалуд вјера ваша; још сте у гријесима својим.

18. Онда и они који уснуше у Христу, пропадоше.

19. И ако се само у овоме животу надамо у Христа, јаднији смо од свију људи.

20. Но заиста је Христос устао из мртвих, те постаде *првенац оних који су умрли. *Кол 1, 18.

21. Јер пошто је кроз човјека *смрт, кроз човјека је и васкрсење мртвих. *1 Мој 3, 17-19; Рим 5, 18.

22. Јер као што у Адаму сви умиру, тако ће и у Христу сви оживјети.

23. Но *сваки у своме реду: првенац Христос, потом, о његову доласку, они који су Христови;

*1 Кор 15, 20; 1 Сол 4, 16-17.

24. Онда крај, кад преда Царство Богу и Оцу, кад укине свако поглаварство и сваку власт и силу.

25. Јер он треба да царује *док не положи све непријатеље под ноге своје. *Пс 110, 1; Мт 22, 44.

26. Посљедњи непријатељ укинуће се — смрт.

27. Јер *све покори под ноге његове. А када каже да му је све покорено, очигледно, осим Онога који му покори све. *Пс 8, 6.

28. А кад му све покори, онда ће се и сâм Син покорити Ономе који му све покори, да буде Бог све у свему.

29. Иначе, шта ће чинити они који се крштавају за мртве ако мртви уопште не васкрсавају? Зашто се и крштавају за мртве?

30. Зашто се и ми излажемо опасности сваки час?

31. *Сваки дан умирем, тако ми, браћо, ваше похвале, коју имам у Христу Исусу Господу нашем.

*2 Кор 4, 10, 11.

32. Јер ако се по човјеку бори са звјеровима у Ефесу, каква ми је корист? Ако мртви не устају — *да једемо и пијемо, јер сутра ћемо умријети!

*Ис 22, 13.

33. Не варајте се: Зли разговори кваре добре обичаје.

34. *Отријезните се као што треба, и не гријешите; јер неки не познају Бога; † на срамоту вама кажем.

*Рим 13, 11; Еф 5, 14; 1 Сол 5, 8; † 1 Кор 6, 5.

35. Али рећи ће неко: Како ће устати мртви? И у каквом ће тијелу доћи?

36. Безумниче, оно што *ти сијеш неће оживјети ако не умре. *Јн 12, 24.

37. И што сијеш, не сијеш тијело које ће настати, него голо зрно, било пшенично или неко друго.

38. А Бог му даје тијело како хоће, и свакоме сјемуу своје тијело.

39. Није свако тијело исто тијело, него је друго тијело човјечије, а друго тијело животињско, а друго рибље, а друго птичије.

40. И постоје тјелеса небеска и тјелеса земаљска; али је друга слава небеских, а друга земаљских.

41. Друга је слава Сунца, а друга слава мјесеца, и друга слава звијезда, јер се звијезда од звијезде разликује у слави.

42. Тако и васкрсење мртвих: сије се у распаљивости, устаје у нераспаљивости;

43. *Сије се у бешчашћу, устаје у слави; сије се у немоћи, устаје у сили; *Флп 3, 21.

44. Сије се тијело душевно, устаје тијело духовно. Постоји тијело душевно и постоји тијело духовно.

45. Тако је и написано: Први човјек Адам *постаде душа жива, а посљедњи Адам дух који оживљује.

*1 Мој 2, 7.

46. Али није прво духовно, него душевно, потом духовно.

47. Први човјек је од земље, земљан; други човјек је Господ са неба.

48. Какав је земљани, такви су и земљани; и какав је небески, такви су и небески.

49. И *као што носисмо слику земљанога, тако ћемо носити и слику небескога.

*1 Мој 5, 3.

50. А ово кажем, браћо, да тијело и крв не могу наслиједити Царства Божијега, нити распаљивост наслеђује нераспаљивост.

51. Ево вам казујем тајну: *Сви нећемо помријети, а сви ћемо се промијенити,

*1 Сол 4, 15-17.

52. Уједанпут, у трену ока, при посљедњој труби; јер ће *затрубити, и мртви ће васкрснути нераспаљиви, и ми ћемо се промијенити.

*Мт 24, 31; 1 Сол 4, 16.

53. Јер треба ово распаљиво да се обуче у нераспаљивост, и *ово смртно да се обуче у бесмртност.

*2 Кор 5, 4.

54. А кад се ово распаљиво обуче у нераспаљивост, и ово смртно обуче у бесмртност, онда ће се испунити она ријеч што је написана: *Побједа прождрије смрт.

*Ис 25, 8.

55. *Гдје ти је, смрти, жалац? Гдје ти је, пакле, побједа? *Ос 13, 14.

56. А жалац је смрти гријех, а *сила је гријеха закон. *Рим 7, 13.

57. А Богу хвала који нам даде побједу кроз Господа нашега Исуса Христа.

58. Зато, браћо моја мила, будите чврсти, непоколебиви, напредујте непрестано у дјелу Господњем, знајући да труд ваш није узалуд у Господу.

О милостињи за сиромашне у Јерусалиму. Поуке и поздрав.

16. А што се тиче *милостиње за свете, као што уредих по Црквама галатијским, тако чините и ви.

*Дап 11, 29; 24, 17; 2 Кор 8, 9; Гал 2, 10.

2. *Сваког првог дана недјеље, нека сваки од вас оставља код себе сакупљајући колико може, да не бивају прикупљања онда када дођем. *Дап 20, 7.

3. А када дођем, оне које изаберете послаћу са писмима у Јерусалим да однесу вашу милостињу.

4. А ако буде вриједно да и ја идем, поћи ће са мном.

5. А вама ћу доћи кад *прођем Македонију, јер ћу проћи кроз Македонију. *Дап 19, 21.

6. А код вас, можда ћу се задржати или и презимити, да ме ви *отпратите куда пођем. *Рим 15, 24.

7. Јер нећу да вас видим сада узгредно, него се надам да неко вријеме останем код вас, *ако допусти Господ. *Дап 18, 21.

8. А у *Ефесу ћу остати до Педесетнице; *Дап 19, 1, 10.

9. Јер ми се *отворише велика врата за рад, и противника је много.

*2 Кор 2, 12; Кол 4, 3; Отк 3, 8.

10. А *ако дође Тимотеј, гледајте да буде код вас без страха; јер † он ради дјело Господње као и ја.

*1 Кор 4, 17; † Флп 2, 20.

11. *Зато нико да га не презре. Испратите га с миром да дође к мени, јер га чекам са браћом. *1 Тим 4, 12.

12. А што се тиче брата *Аполоса, много га молих да дође к вама са браћом; и свакако не бјеше воља да сада дође, али ће доћи кад буде прилика. *1 Кор 1, 12.

13. Бдите, стојте у вјери, мушки се држите, *снажите се. *Еф 6, 10.

14. Све да вам бива у љубави.

15. Молим вас пак, браћо, знате за *дом Стефанинов да је † првенац из Ахаје, и да себе посветише служењу светима; *1 Кор 1, 16; † Рим 16, 5.

16. Да се и ви покоравате таквима, и свакоме који помаже и труди се.

17. А радујем се доласку Стефанина и Фортуната и Ахајика, јер ми они попунише ваше одсуство;

18. Јер умирише дух мој и ваш. *Уважавајте, дакле, такве.

*1 Сол 5, 12; Флп 2, 29.

19. Поздрављају вас Цркве азијске. Поздрављају вас много у Господу *Акила и Прискила † са домаћом својом црквом.

*Дап 18, 2; † Рим 16, 3-4; 1 Кор 16, 9; Флп 2.

20. Поздрављају вас сва браћа. *Поздравите се међусобно цјеливом светим. *Рим 16, 16.

21. *Поздрав је мојом руком, Павловом. *Гал 6, 11; Кол 4, 18; 2 Сол 3, 17.

22. Ако неко не љуби Господа Исуса Христа, *нека је анатема. Маран ата.¹ *Гал 1, 8, 9; Отк 22, 20.

23. Благодат Господа нашега Исуса Христа с вама.

24. Љубав моја са свима вама у Христу Исусу. Амин.

¹ Арамејски израз: „Господ долази“ или „Господе, дођи“.

ДРУГА ПОСЛАНИЦА СВЕТОГ АПОСТОЛА ПАВЛА КОРИНЋАНИМА

*Поздрав. Захвалности Богу за
утјеху у невољама. Христос је
Божије Амин и наше утврђење.*

1. Павле, *апостол Исуса Христа по вољи Божијој, и брат Тимотеј, Цркви Божијој која је у Коринту, са свима светима који су у читавој Ахаји: *1 Кор 1, 1.

2. *Благодат вам и мир од Бога, Оца нашега, и Господа Исуса Христа. *Рим 1, 7.

3. Благословен Бог и Отац Господа нашега Исуса Христа, Отац милосрђа и Бог *сваке утјехе, *Рим 15, 5.

4. Који нас тјешу у свакој невољи нашој да бисмо ми могли тјешити оне који су у свакој невољи утјехом којом нас саме тјешу Бог;

5. Да као што су *страдања Христова обилна у нама, тако је кроз Христа обилна и утјеха наша.

*Рим 8, 17; 2 Кор 4, 10.

6. Ако ли се мучимо, *за вашу је утјеху и спасење, које се постиже подношењем оних истих страдања која и ми трпимо; ако ли се утјешавамо, за вашу је утјеху и спасење;

*2 Кор 4, 15.

7. И надање је наше поуздано за вас, знајући да као што сте заједничари страдања, тако сте и утјехе.

8. Јер нећемо, браћо, да не знате о *невољи нашој која нам се догоди у Азији, да сувише бијасмо оптерећени, преко моћи, тако да смо били у недоумици и за живот;

*Дап 19, 23-24; 1 Кор 15, 32.

9. Чак сами у себи осуду на смрт доживјесмо, да се не бисмо уздали у себе него у Бога који подиже мртве,

10. Који нас је од толике смрти избавио, и избавља, у кога се надамо да ће нас и опет избавити,

11. Уз помоћ и ваше молитве за нас, да од многих лица буде узнета за нас изобилна благодарност Богу, због нашег благодатног дара.

12. Јер је ово наша хвала, свједочанство савјести наше, да у простоти и *искрености Божијој, не по мудрости тјелесној, него по благодати Божијој живјесмо у свијету, а особито према вама. *2 Кор 2, 17.

13. Јер вам друго не пишемо него што читате и што разумијете, а надам се да ћете и до краја разумјети,

14. Као што нас унеколико и размјесте, *да смо ми ваша хвала, † као и ви наша, у дан Господа Исуса.

*2 Кор 2, 15; † Флп 2, 16.

15. И у овом поуздању хтједох доћи прво вама, да другу благодат имате;

16. И послје вас да одем у Македонију, *и опет из Македоније да дођем вама, и ви да ме отпратите у Јудеју. *1 Кор 16, 5, 6.

17. Желећи, дакле, ово зар лако-мислено поступих? Или ово што се одлучујем, по тијелу се одлучујем, да буде код мене и да да, и не не?

18. Али је Бог вјеран, да ријеч наша вама не постаде да и не.

19. Јер Син Божији Исус Христос, којег ми вама проповиједасмо, ја и *Силуан и Тимотеј, не постаде да и не, него у Њему постаде да. *Дап 18, 5.

20. Јер колико је обећања Божијих, у Њему су да, и у Њему су Амин, Богу на славу кроз нас.

21. А Бог је онај који нас утврђује с вама у Христу, и *који нас помаза,

*1 Јн 2, 20, 27.

22. Који нас и *запечатити, и † даде залог Духа у срца наша.

*Еф 1, 13; 2 Кор 5, 5; Еф 1, 14.

23. А ја призивам Бога за свједока на своју душу, да штедећи вас не дођох више у Коринт. *2 Кор 11, 31.

24. Не *као да господаримо над вјером вашом, него смо помагачи ваше радости; јер у вјери стојите чврсто. *2 Кор 4, 5; 1 Пет 5, 3.

Прејорука да се прими прјешник који се каје. Миомир и чистиоша апостолове пројовједи.

2. А ово одлучих у себи *да вам опет не дођем у жалости. *2 Кор 12, 20.

2. Јер, ако вас ја жалостим, ко је тај који мене весели, ако не онај кога ја жалостим?

3. И ово вам управо написах, да када дођем не будем ожалостен од оних од којих би требало да се радујем, уздајући се у све вас, да је радост моја радост свију вас.

4. Јер од многе жалости и с болом срца написах вам са многим сузама, не да се ожалостите него да познате преобилну љубав коју имам према вама.

5. *Ако ли је ко ожалостио, није ожалостио мене, него дјелимично – да не претјерам – све вас. *1 Кор 5, 1.

6. Таквове је довољно ово карање од многих;

7. Тако да је, напротив, боље да опраштате и тјешите, како тај не би био савладан од превелике жалости.

8. Зато вас молим, потврдите љубав према њему.

9. Јер вам зато и писах, да бих познао опробаност вашу, јесте ли у свему *послушни. *2 Кор 7, 15.

10. А коме што опростите, опраштам и ја; јер и ја ако сам што коме опростио, опростио сам вас ради пред лицем Исуса Христа,

11. Да нас обманом не савлада сатана, јер нам његове намјере нису непознате.

12. А кад дођох у Троаду ради јеванђеља Христовог, и пошто ми се *отворише врата у Господу,

*Дап 14, 27; 1 Кор 16, 9.

13. Не имадох мира у духу својему не наставши *Тита, брата својега, него † опростивши се с њима, изиђох у Македонију. *2 Кор 7, 6; † Дап 20, 1.

14. А хвала Богу који нам свагда даје побједу у Христу Исусу, и кроз нас јавља мирис познања својега на свакоме мјесту;

15. Јер смо ми Христов миомир Богу *међу онима који се спасавају и међу онима који пропадају: *1 Кор 1, 18.

16. *Једнима мирис смрти за смрт, а другима мирис живота за живот. А † за ово ко је способан?

*Лк 2, 34; † 2 Кор 3, 5, 6.

17. Јер ми нисмо као многи они који тргују ријечју Божијом, него из *искрености, као од Бога, пред Богом, у Христу говоримо. *2 Кор 1, 12.

Служба Новој Заветија је служба духа и живота. Господ Дух Свети је слобода и слава наша.

3. Починемо ли опет *себе препоручивати? Или су нам потребне као неким препоручене посланице за вас или препоруке од вас? *2 Кор 5, 12.

2. *Ви сте наша посланица написана у срцима нашим коју знају и читају сви људи, *1 Кор 9, 2.

3. Показујући се да сте посланица Христова, кроз наше служење написана, не мастилом, него Духом Бога живог, не *на каменим таблицама, него на тјелесним таблицама срца.

*2 Мој 24, 12.

4. А такво поуздање имамо у Бога кроз Христа,

5. *Не да смо способни сами од себе што помислити, него је наша способност од Бога, *2 Кор 2, 16.

6. Који нас и учини способним да будемо служитељи *Новога Завјета, не † слова него Духа; јер слово убија, **а Дух оживљује.

*Јер 31, 31; † Рим 7, 6; **Јн 6, 63.

7. Ако ли служба смрти изреза-на на камену словима бјеше у сла-ви, тако да и синови Израиљеви не могуће гледати у лице Мојсејево од славе лица његова која пролази,

8. Како ли неће служба *Духа бити много више у слави? *Гал 3, 2, 5.

9. Јер кад је служба осуде слава, *много већма изобилује у слави слу-жба праведности. *Рим 1, 17; 3, 21.

10. Јер се и не прослави оно што је прослављено том приликом због ове превелике славе.

11. Јер кад је славно оно што пре-стаје, много ће више бити у слави ово што остаје.

12. Имајући, дакле, такву наду, са великом смјелошћу се понаша-мо,

13. А не као што Мојсеј *меташе покривало на лице своје да не би мо-гли синови Израиљеви гледати свр-шетак онога што престаје.

*2 Мој 34, 33, 35.

14. Но *заслијепише помисли њи-хове; јер до данашњег дана то исто покривало у читању Старога Завјета остаје неоткривено, јер се оно у Хри-сту укида; *Рим 11, 25; Дап 28, 27.

15. Него до данас, кад се чита Мојсеј, стоји покривало на срцу њи-ховом;

16. А *када би се обратили ка Го-споду, † укинуло би се покривало.

*Рим 11, 23, 26; † 2 Мој 34, 34.

17. А Дух (Свети) је Господ; а гдје је Дух Господњи, ондје је слобода.

18. Сви ми пак који откривеним лицем одражавамо славу Господњу, преображавамо се у тај исти лик, из славе у славу, као од Духа Господа.

*Апостол не пројавиједа себе,
него Христа; у невољама се
пројављује сила и слава Божија.*

4. Зато имајући *ово* служе-ње, † као што бисмо по-миловани, не малаксавамо,

*2 Кор 3, 6; † 1 Кор 7, 25.

2. Него се одрекосмо тајних сра-мотних дјела, не ходећи у лукавству, *нити изврћући ријеч Божију, него јављањем истине препоручујемо се-бе свакој савјести људској пред Бо-гом. *2 Кор 2, 17; 1 Сол 2, 5.

3. Ако ли је и покривено јеванђе-ље наше, покривено је *онима који пропадају; *1 Кор 1, 18.

4. У њима бог овога свијета осли-јепи разум невјерника, да им не за-свијетли свјетлост јеванђеља славе Христа, *који је икона Бога невидљи-вога. *Јев 1, 3.

5. Јер не проповиједамо себе, не-го Христа Исуса, Господа, а *себе као слуге ваше Исуса ради. *2 Кор 1, 24.

6. Јер Бог *који рече да из таме за-сија свјетлост, Он засија у срцима на-шим ради просвјетљења знања славе Божије у лицу Исуса Христа.

*1 Мој 1, 3.

7. А ово благо имамо у *земљаним судовима, да преизобиље силе буде од Бога, а не од нас. *2 Кор 5, 1.

8. *Свачим смо угњетавани, али не потиштени; збуњивани, али не очајни; *2 Кор 7, 5.

9. Прогоњени, али нисмо оста-вљени; оборени, али не погубљени;

10. *Свагда носећи на тијелу уми-рање Господа Исуса, да се и живот Исусов на тијелу нашем покаже.

*1 Кор 15, 31; Гал 6, 17.

11. Јер ми живи *стално се преда-јемо на смрт за Исуса, да се и живот Исусов јави у смртноме тијелу на-шем. *Рим 8, 36.

12. Тако да смрт дјејствује у нама, а живот у вама.

13. Имајући пак исти дух вјере као што је написано: *Вјероваш, зато говориш; и ми вјерујемо, зато и говоримо, *Пс 116, 10.

14. Знајући да ће *Онај који васкрсе Господа Исуса, и нас васкрснути кроз Исуса, и преда се поставити с вама. *1 Кор 6, 14.

15. Јер је све вас ради, да благодат умножена кроз многе преизобилује благодарешем на славу Божију.

16. Због тога ми не малаксавамо, него ако се наш спољашњи човјек и распада, *ипак се унутрашњи обнавља из дана у дан. *Еф 3, 16.

17. Јер *наша пролазна мала невоља припрема нам преизобилно и неизмјерно вјечно богатство славе,

*Рим 8, 18.

18. *Нама, који не гледамо на ово што се види, него на оно што се не види; јер је ово што се види привремено, а оно што се не види, вјечно.

*Јев 11, 1.

*Чезња за вјечном кућом на небесима.
Нова твар у Христу и помирење са
Бојом.*

5. Јер знамо, ако се наша *земаљска кућа, тјелесни шатор, разруши, имамо здање од Бога, кућу нерукотворену, вјечну на небесима. *Јов 4, 19; 2 Пет 1, 13, 14.

2. Јер за тим и *уздишемо желећи да се обучемо у свој небески стан,

*Рим 8, 23.

3. Тако да се и обучени, не наги нађемо.

4. Јер будући у овоме шатору, уздишемо оптерећени зато што нећемо да се свучемо, него да се још *обучемо, да би живот прогутао оно што је смртно. *1 Кор 15, 51-53.

5. А онај који нас је баш за ово и саздао, јесте Бог, *који нам је и дао залог Духа. *Рим 8, 23; 2 Кор 1, 22; Еф 1, 14.

6. Стога се свагда уздамо и знамо да док боравимо у тијелу, удаљени смо од Господа;

7. Јер *вјером ходимо, а не гледањем; *1 Кор 13, 12; 1 Пет 1, 8.

8. И постајемо смјели и *више волимо отићи из тијела и настанити се код Господа. *Флп 1, 23.

9. Зато се и радо трудимо, било да боравимо овдје, било да одлазимо, да будемо Њему угодни.

10. *Јер нам се свима ваља јавити на суду Христовом, † да прими сваки оно што у тијелу учини, било добро или зло. *Рим 14, 10; † Рим 2, 6.

11. Знајући, дакле, страх Господњи, увјеравамо људе, а Богу смо познати, а надам се да смо познати и вашим савјестима.

12. Јер *не препоручујемо опет себе вама него вам дајемо повод да се са нама поносите, да бисте имали што одговорити онима који се хвале оним што је на лицу, а не што је на срцу. *2 Кор 3, 1.

13. Јер, ако смо ван себе, Богу смо; ако смо присебни, вама смо.

14. Јер нас љубав Христова обузима па овако мислимо: да ако један за све умрије, то сви умријеше.

15. И Он за све умрије, *да они који живе, не живе више себи, него Ономе који за њих умрије, и васкрсе. *Рим 14, 7, 8.

16. Зато ми од сада никога не знамо по тијелу; а ако и познасмо Христа по тијелу, но сада га више не познајемо.

17. Стога, *ако је ко у Христу, нова је твар: † старо прође, гле, све ново постаде. *Рим 8, 9; Гал 6, 15; † Отк 21, 5.

18. А све је од Бога, који помири нас *са собом кроз Исуса Христа, и који нам даде службу помирења.

*Рим 5, 10.

19. Јер *Бог бјеше у Христу који помири свијет са собом, не урачу-

навши им гријехе њихове, и метнувши у нас ријеч помирења.

*Рим 3, 24, 25; Кол 1, 19, 20.

20. Умјесто Христа, дакле, молимо, као да Бог позива кроз нас: молимо у име Христово — помирите се са Богом!

21. Јер *Њега, који није знао гријеха, учини гријехом нас ради, да ми постанемо правда Божија у Њему.

*Јн 8, 46; Гал 3, 13.

*Подвизи Павлове айостолске службе.
Нема заједнице између правде и
безаконја.*

6. А сарађујући с Њим, молимо *вас да не примите узалуд благодат Божију;

*2 Кор 5, 20.

2. Јер говори: *У вријеме погодно послушах те, и у дан спасења помогох ти. Ево, † сад је најпогодније вријеме; ево, сад је дан спасења!

*Ис 49, 8; † Лк 4, 19, 21.

3. Никако ни у чему не дајући спотицање, да се служба не куди,

4. Него се у свему показујмо као слуге Божије: у трпљењу многим, у невољама, у биједама, у тјескобама;

5. *У ранама, у тамницама, у бунама, у трудовима, у бдјењима, у постовима,

*2 Кор 11, 23-27.

6. У чистоти, у знању, у дуготрпљењу, у благодати, у Духу Светоме, у љубави нелицемјерној,

7. У ријечи истине, *у сили Божијој, са оружјем праведности десним и лијевим,

*1 Кор 2, 4.

8. У слави и срамоти, у грдњи и похвали, као варалице и истинити,

9. Као незнани и познати, *као они који умиру, а ево живимо, † као кажњавани, али не убијани,

*2 Кор 4, 10, 11; † Пс 118, 18.

10. Као жалошћени, а увијек радосни; као сиромашни, а многе бо-

гатећи; као они који ништа немају, а све посједују.

11. Уста наша отворише се према вама, Коринћани, срце наше постаде широко.

12. Вама није тијесно у нама, него вам је тијесно у срцима вашим;

13. А за исто уздарје од вас, *као дјеци говорим, будите широка срца и ви.

*1 Кор 4, 14.

14. Не упрежите се у исти јарам с невјерницима; јер *шта има праведност са безаконјем; или какву заједницу има свјетлост с тамом? *Еф 5, 11.

15. А какву сагласност Христос са Велијаром? Или какав дио има вјерни с невјерником?

16. И какво је слагање храма Божијег са идолима? *Јер ви сте храм Бога живог, као што рече Бог: † Уселићу се у њих, и живјећу у њима, и бићу им Бог, и они ће бити мој народ.

*1 Кор 3, 16; † 3 Мој 26, 12; Јез 20, 41.

17. *Зато изиђите из њихове средине и одвојте се, говори Господ, и не дотичите се нечистог, и ја ћу вас примити,

*Ис 52, 11; Отк 18, 4.

18. *И бићу вам отац, и ви ћете бити моји синови и кћери, говори Господ Сведржитељ.

*Јер 31, 9; 2 Сам 7, 14.

*Павлова и хришћанска радост
од жалости ио Богу.
Айостол Тити дошао.*

7. И мајући, дакле, оваква обећања, о љубљени, очистимо себе од сваке нечистоте тијела и духа, творећи светињу у страху Божијему.

2. Примите нас; никога не увреди-смо, никога не оштетисмо, *никога не оглобисмо.

*2 Кор 12, 17; Дап 20, 33.

3. Не говорим ради осуде, јер сам *раније рекао да сте у срцима нашим, да би заједно умрли и заједно живјели.

*2 Кор 6, 11, 12.

4. Много се уздам у вас, много се поносим вама, препун сам утјехе, изобилујем радосћу поред свију невоља наших.

5. Јер и када дођосмо у Македонију, никаква покоја није имало тијело наше, него у свему бијасмо у невољи: споља борбе, изнутра страховања.

6. Али *Бог који тјеша понижене, утјеша нас † доласком Титовим;

*2 Кор 1, 4; † 2 Кор 2, 13.

7. А не само доласком његовим, него и утјехом којом се он утјеша због вас, казујући нам вашу чежњу, ваше јадиковање, ваше ревновање за мене, тако да се још више обрадовах.

8. Јер ако вас и ожалостих посланицом, не кајем се, *ако се и кајах; јер видим да она посланица, ако и за мало, ожалости вас. *2 Кор 2, 4.

9. Сада се радујем, не што се ожалостисте, него што се ожалостисте на покајање; јер се ожалостисте по Богу, да ни у чему не будете оштећени од нас.

10. Јер *жалост која је по Богу доноси покајање за спасење, за које се не каје; а † жалост овога свијета доноси смрт.

*Мт 26, 27; Лк 15, 17-24; † Мт 27, 3-5.

11. Јер гле, баш то што се ви по Богу ожалостисте, какву брижљивост створи у вама, па правдање, па незадовољство, па страх, па жељу, па ревност, па кажњавање! У свему показасте себе чистим у овој ствари.

12. Ако вам, дакле, и писах, то не због онога који је скривио, нити због онога коме је криво учињено, него да се покаже старање ваше међу вама које имате за нас пред Богом.

13. Зато се утјешисмо. А уз нашу утјеху још се више обрадовасмо радости Титовој, јер ви сви умиристе дух његов.

14. Јер ако сам му се нешто за вас похвалио, нисам се постидио; него

како је све истина што говорисмо вама, тако и похвала наша пред Титом би истинита.

15. И срце је његово још пуније љубави према вама кад се сјети *послушности свију вас како га са страхом и трепетом примисте. *2 Кор 2, 9.

16. Радујем се што се у свему смијем ослонити на вас.

*О милостињи за сиромашне
хришћане у Јерусалиму.
Апостол Тит долази у Коринт.*

8. Извјештавамо вас пак, браћо, о благодати Божијој која је дата у Црквама Македоније,

2. Да је у многоне кушању кроз невоље обиље радости њихове, и пуко сиромаштво њихово изобилувало у богатству простодушности њихове;

3. Свједочим да по могућству и преко могућства добровољно даваху,

4. Са многим усрђем молећи нас да прихватимо милост и *заједницу у служењу светима,

*Дан 11, 29; 2 Кор 9, 1.

5. И не само колико се надасмо, него они себе најприје предадоше Господу и нама по вољи Божијој,

6. Тако да ми умолисмо Тита да, као што је прије почео, онако и доврши код вас и ову милостињу.

7. Него *као што у свему изобилујете: у вјери, и у ријечи, и у знању, и у сваком старању и у љубави вашој према нама, да изобилујете и у овој милостињи. *1 Кор 1, 5.

8. Не говорим ово као заповијест, него да кроз ревност других провјерим искреност љубави ваше.

9. Јер знате благодат Господа нашега Исуса Христа, *да богат будући, вас ради осиромаша, да се ви његовим сиромаштвом обогатите.

*Мт 8, 20; Флп 2, 7.

10. И савјет дајем у овоме, јер ово користи вама, који почесте не само да чините, него и да желите то још од лањске године.

11. А сада довршите то и на дјелу, да као што бјеше добра воља да желите, тако да учините од онога што имате.

12. Јер ^{*}ако има ко добру вољу, мио је по ономе што има, а не по ономе што нема. ^{*}Мк 12, 43.

13. Јер не да другима буде олакшање, а вама невоља, него подједнако,

14. У садашње вријеме ваш сувишак да буде за њихов недостатак, да и њихов сувишак буде за ваш недостатак; да буде једнакост.

15. Као што је написано: ^{*}Ко је много скупио, није му претекло; и ко је мало скупио, није му недостаало.

^{*}2 Мој 16, 18.

16. А хвала Богу који је дао такво старање за вас у срце Титово,

17. Да прими молбу, па будући врло ревностан, да оде к вама драговољно.

18. А посласмо с њим и брата кога хвале по свима Црквама због проповиједања јеванђеља.

19. И не само то, него је и одређен од Цркава да иде с нама на ово добродјелство коме ми служимо у славу самога Господа и по нашој жељи;

20. Чувајући се тога да нас ко не покуди за наше руковање оволиким обиљем прилога,

21. Јер се старамо за добро не само пред Господом него и пред људима.

22. А посласмо с њима и брата својега, којега много пута познасмо у многим стварима да је ревностан, а сад још много ревноснији, због великог уздања у вас.

23. Што се тиче ^{*}Тита, он је мој друг и сарадник међу вама, а браћа наша, они су посланици Цркава, слава Христова. ^{*}2 Кор 7, 13; 12, 18.

24. Покажите им, дакле, пред лицем Цркава, сведочанство ваше љубави и наше похвале за вас.

Наставак: о служби добродјелства свешћима.

9. Јер за ^{*}такво служење свешћима излишно ми је да вам пишем; ^{*}2 Кор 8, 4.

2. Јер знам ^{*}вашу добру вољу, због које се поносим вама пред Македонцима, пошто се Ахаја припреми још од лани, а ваша ревност подстаче многе. ^{*}2 Кор 8, 19.

3. А браћу послах да наша хвала због вас у овој ствари не буде узалудна, него да budete припремљени, као што говорих,

4. Да се, ако дођу са мношвом Македонци и нађу вас неприпремљене, не постидимо ми, да не кажемо ви, због ове хвале.

5. Тако нађох, да је потребно умолити браћу да прије оду к вама и да припреме раније обећани ваш благослов, да он буде готов као благослов, а не као шкртост.

6. А ^{*}ово велим: Ко шкрто сије, шкрто ће и жњети, а ко са благословима сије, са благословима ће и жњети. ^{*}Прс 11, 24; 19, 17.

7. Сваки како одлучи у срцу, не са жалошћу или принудно; јер ^{*}Бог љуби онога који драговољно даје.

^{*}Рим 12, 8.

8. А Бог је кадар да вас обогати сваком благодаћу, да у свему свагда имајући довољно свега, избилујете у сваком добром дјелу.

9. Као што је написано: ^{*}Просу, даде сиромасима; правда Његова остаје до вијека. ^{*}Пс 112, 9.

10. А Онај који ^{*}даје сјеме сијачу и хљеб за јело, даће и умножиће сјеме ваше, и даће да узросту плодови праведности ваше; ^{*}Ос 10, 12.

11. Богатећи се у свему за сваку простодушност *која кроз нас приноси захвалност Богу; *2 Кор 1, 11; 4, 15.

12. Јер вршење ове службе *не попуњава само недостатке светих, него и побуђује многе на обилно захваљивање Богу. *2 Кор 8, 14.

13. Кроз искуство ове службе они хвале Бога због ваше покорности исповиједању јеванђеља Христовог и због простодушности у заједничарењу с њима и са свима,

14. И у молитвама својим за вас они чезну за вама због преизобилне благодати Божије на вама.

15. А хвала Богу на његовом неисказаном дару.

*Павлова одбрана пред
непријатељима и похвала у Јеванђељу.*

10. А сâм ја, Павле, молим вас ради кротости и благости Христове, ја који сам понижан када сам код вас, а одважан према вама када сам одсутан;

2. Молим, пак, кад будем код вас, *да ми не буде потребе да будем онако слободан као што мислим да смијем против неких који мисле за нас да по тијелу живимо. *1 Кор 4, 21.

3. Јер живећи у тијелу, не војујемо по тијелу;

4. *Јер оружје нашега војевања није тјелесно него силно Богом за рушење утврђења, обарајући помисли *Еф 6, 13-17.

5. И сваку охолост која устаје против познања Божијега, и покорављујући сваку помисао на послушност Христу,

6. Те смо готови казнити сваку непослушност када се испуни ваша послушност.

7. Ви гледате по спољашности. Ако је ко увјерен у себе да је Христов, нека опет помисли у себи да, као што је он Христов, тако смо и ми Христови.

8. Јер ако бих се нешто више похвалио *влашћу нашом коју нам даде Господ за назидавање, а не за квање ваше, нећу се постиђети, *2 Кор 13, 10.

9. *Да се не покажем као да вас плашим посланицама. *2 Кор 12, 6.

10. Јер су му посланице, вели, тешке и јаке, а *кад је тијелом присутан слаб је, и ријеч му је ништавна.

*2 Кор 10, 1.

11. Нека такав помисли ово: какви смо ријечју у посланицама када смо одсутни, такви смо и дјелом кад смо присутни.

12. *Јер не смијемо себе убрајати или сравњивати са некима који сами себе хвале; али они кад сами себе собом мјере, и сами себе са собом пореде, неразумни су. *2 Кор 3, 1; 5, 12.

13. А ми се нећемо хвалити преко мјере, него по мјери правила чију нам мјеру Бог додијели, да достигнемо и до вас.

14. Јер се ми не простиремо преко мјере, као да не досежемо до вас, него и до вас достигосмо с јеванђељем Христовим;

15. Не хвалимо се преко мјере *у туђим трудовима, али имамо наду да ћемо се, кад узрасте вјера ваша, с вама величати по правилу нашем изобилно. *Рим 15, 20.

16. Да и у даљим крајевима од вас проповиједамо јеванђеље, и да се не похвалимо оним што је по туђему правилу урађено.

17. *А који се хвали, Господом нека се хвали! *Јер 9, 24; 1 Кор 1, 31.

18. Јер није ваљан онај који се сâм хвали, него *којега Господ хвали.

*1 Кор 4, 5.

Павлова проповијед Јеванђеља и
страдања у айосхолстџу.

11. **О** да бисте мало потр-
пјели безумље моје!
Но и трпите ме.

2. Јер ревнујем за вас Божијом рев-
ношћу, јер вас обручних мужу једино-
ме, да дјевојку чисту приведем Христу.

3. Али се бојим да као што Еву
превари *змија лукавством својим,
да се тако и мисли ваше не одврате
од простодушности која је у Христу.

*1 Мој 3, 4, 13.

4. Јер ако неко дође и проповије-
да другога Исуса, којег ми не про-
повиједасмо, или други дух примате
који не примисте, или *друго јеван-
ђеље које не добисте – ви то добро
подносите!

*Гал 1, 8.

5. А ја мислим *да ни у чему ни-
сам мањи од превеликих апостола.

*1 Кор 15, 10; 2 Кор 12, 11; Гал 2, 6.

6. Јер *ако сам и невјешт у ријечи,
али † нисам у знању, него се у свему
показасмо вама и свима.

*1 Кор 2, 1, 13; † Еф 3, 4.

7. Или гријех учиних што *пони-
зих себе да се ви узвисите, што вам
бесплатно проповиједах Божије је-
ванђеље? *Мт 10, 8; 1 Кор 9, 6, 12–18.

8. Од других Цркава отех, узевши
плату за служење вама, па дошавши
к вама и будући у оскудици, не доса-
дих никоме;

9. Јер моју оскудицу попунише
*браћа што дођоше из Македоније; и
у свему чувах себе и чуваћу да не бу-
дем вама на терету. *Флп 4, 10, 15.

10. Као што је истина Христова у
мени, *тако се хвала ова неће узети од
мене у предјелима Ахаје. *1 Кор 9, 15.

11. Зашто? Зато ли што вас не љу-
бим? Бог зна! А што чиним и чинићу,

12. Да уклоним повод онима који
траже повода, да би се у ономе чим
се хвале, нашли као и ми.

13. Јер су такви лажни апостоли,
лукави посленици, који се претвара-
ју да су апостоли Христови.

14. И никакво чудо; јер се сâм са-
тана претвара у анђела свјетлости.

15. Није, дакле, ништа велико ако
се и слуге његове претварају да су
слуге праведности, којима ће сврше-
так бити по дјелима њиховим.

16. *Опет велим: нека ме нико не
сматра безумним; уосталом, и као
безумног примите ме, да се и ја не-
што мало похвалим. *2 Кор 12, 6.

17. А што говорим, не говорим по
Господу, него као у безумљу, хвалећи
се на овакав начин.

18. Будући да се многи хвале по
тијелу, и ја ћу да се хвалим.

19. Јер радо подносите *безумне,
пошто сте мудри; *1 Кор 4, 10.

20. Јер подносите ако вас неко по-
робљује, ако вас неко ждере, ако вам
одузима, ако се надима, ако вас по
образу бије.

21. На срамоту говорим, као да
ми постадосмо немоћни. Но на шта
се ко осмјељује, по безумљу говорим,
и ја се осмјељујем.

22. Јесу ли Јевреји? И ја сам. Јесу
ли Израилци? И ја сам. Јесу ли сјеме
Авраамово? И ја сам.

23. Јесу ли слуге Христове? Као
безуман говорим, ја сам још више:
*више сам се трудио, одвише боја
поднио, више пута био у тамници,
често у смртној опасности;

*1 Кор 15, 10; 2 Кор 6, 4, 5.

24. Од Јудејаца сам примио пет
пута по *четрдесет мање један уда-
рац, *5 Мој 25, 3.

25. Три пута сам био *шибан, †
једном каменован, три бродолома
претрпио, ноћ и дан провео на мор-
ској пучини; *Дап 16, 22; † Дап 14, 19.

26. Често сам путовао, био у опа-
сности на ријекама, у опасности од
разбојника, у опасности од свога рода,

у опасности од незнабожаца, у опасности у граду, у опасности у пустињи, у опасности на мору, у опасности међу лажном браћом;

27. У труду и напору, често *у спавању, у гладовању и жеђи, често у постовима, у зими и голотињи;

*2 Кор 6, 5.

28. Поред свега осталогa, свакодневни притисак људи на мене, *брига за све Цркве. *Дал 20, 18-21, 31.

29. *Ко ослаби, а да и ја не ослабим? Ко се саблажњава, а ја да не горим. *1 Кор 9, 22.

30. Ако се треба хвалити, *немоћима својим ћу се хвалити.

*2 Кор 12, 5.

31. *Бог и Отац Господа нашега Исуса Христа, који је благословен ва вијек, зна да не лажем.

*2 Кор 1, 23.

32. *У Дамаску намјесник цара Арете чуваше град Дамаск желећи да ме ухвати, *Дал 9, 24, 25.

33. И спустише ме кроз прозор у котарици преко зида те избјегох из његових руку.

*Ајосћолова виђења и открићења
Господња. Његова сипрадања и љубав
према Коринћанима.*

12. Не користи ми да се хвалим, јер ћу доћи на виђења и открићења Господња.

2. Знам човјека у Христу који прије четрнаест година – да ли у тијелу, не знам, да ли изван тијела, не знам, Бог зна – би однесен до трећега неба.

3. И знам да тај човјек – да ли у тијелу, да ли изван тијела, не знам, Бог зна, –

4. Би однесен у рај и чу неисказане ријечи које човјеку није допуштено говорити.

5. Таквим ћу се хвалити, *а самим собом нећу се хвалити, осим ако немоћима својим. *2 Кор 11, 30.

6. Јер *кад бих се и хтио хвалити, не бих био безуман, јер бих истину казао; али се уздржавам, да не би ко помислио за мене више од онога што види у мени, или чује од мене.

*2 Кор 10, 8; 11, 16.

7. И да се не бих погордио због мноштва открићења, даде ми се жалац у тијело, *анђео сатанин, да ми пако-сти, да се не поносим. *Јов 2, 7.

8. За њега трипут Господа молих, да одступи од мене;

9. И рече ми: Доста ти је благодат моја; јер се сила моја у немоћи показује савршена. Зато ћу се најрадије хвалити својим немоћима, да се усе-ли у мене сила Христова.

10. Зато сам добре воље у немоћима, у поругама, у невољама, у гоњенима, у тјескобама за Христа; јер када сам слаб, онда сам силан.

11. Постадох безуман хвалећи се! Ви ме натјерасте. Јер је требало да ме ви хвалите, пошто *ни у чему нисам мањи од превеликих апостола иако сам ништа. *2 Кор 11, 5.

12. *Јер знаци апостола учињени су међу вама у сваком трпљењу, у знацима и чудесима и силама.

*Рим 15, 19; Јев 2, 4.

13. Јер шта је то у чему сте мањи од осталих Цркава, *осим што вам ја сам не досадах? Опростите ми ову неправду. *2 Кор 11, 8.

14. *Ево готов сам по трећи пут да вам дођем, и нећу вам досадити; јер не тражим ваше него вас. Јер нису дјеца дужна тећи имање родитељима него родитељи дјеци. *2 Кор 13, 1.

15. А *ја ћу врло радо трошити и истрошићу се потпуно за душе ваше, иако вас ја одвише љубим, а ви ме мање љубите. *Флп 2, 17.

16. Али нека буде, ја вам не бих на терету, него будући лукав, добих вас пријеваром.

17. Еда ли вас што закидох преко некога од оних које сам слао к вама?

18. *Умолих Тита, и с њим послах † брата. Еда ли вас Тит што закиде? Зар не ходисмо истим духом? Зар не истим стопама?

*2 Кор 8, 6, 16; † 2 Кор 8, 18.

19. Мислите ли опет да се бранимо пред вама? Пред Богом у Христу говоримо; а све је, љубљени, за ваше изграђивање.

20. Јер се бојим да вас, кад дођем, нећу наћи какве хоћу, и *ја ћу се наћи вама каквог ме нећете; да како не буду свађе, зависти, срдње, пркоси, опадања, шаптања, надимања, нереди;

*2 Кор 10, 2.

21. *Да ме опет кад дођем не понизи Бог мој код вас, те не заплачем за многима † који су прије гријешили и нису се покајали за нечистоту и блуд и разврат што починише.

*2 Кор 2, 1; † 2 Кор 13, 2.

*Ојомена на самојровјеравање
пред Христом. Завршни поздрав
и блајослов.*

13. Ово трећи пут долазим к вама; *на устима два или три свједока утврђује се свака ријеч.

*5 Мој 19, 15; Мт 18, 16.

2. Напријед казах и унапријед говорим, када сам био код вас други пут, и сад кад нисам код вас, пишем онима који су прије сагријешили и

свима осталима, да ако дођем опет, нећу штедјети,

3. Јер тражите да испушате Христа који у мени говори, који за вас није слаб, него је силан међу вама.

4. *Јер ако и распет би по слабости, али живи по сили Божијој; јер смо и ми слаби у Њему, али ћемо живјети с Њим силом Божијом за вас.

*Флп 2, 7, 8.

5. *Сами себе испитујте, јесте ли у вјери, сами себе испробајте. Или не познајете себе да је Исус Христос у вама? Сем ако у нечему нисте ваљани.

*1 Кор 11, 28.

6. А надам се да ћете познати да ми нисмо неваљани.

7. А молимо се Богу да ви не чините никаква зла, не да се ми ваљани покажемо, него да ви добро чините, а ми као неваљани да будемо.

8. Јер ништа не можемо против истине, него за истину.

9. Јер се радујемо када смо ми слаби, а ви јаки; за то се и молимо Богу, за ваше савршенство.

10. Због тога, одсутан вам пишем ово, да када будем присутан не поступим строго, *по власти коју ми је дао Господ за изграђивање, а не за рушење.

*2 Кор 10, 8.

11. Најзад, браћо, *радујте се, усавршавајте се, утјешавајте се, исто мислите, мир имајте, и Бог љубави и † мира биће с вама.

*Флп 4, 4; † Рим 15, 33.

12. Поздравите један другога светим цјеливом. Поздрављају вас сви свети.

13. Благодат Господа Исуса Христа и љубав Бога Оца и заједница Светога Духа са свима вама. Амин.

ПОСЛАНИЦА СВЕТОГ АПОСТОЛА ПАВЛА ГАЛАТИМА

*Поздрав. Јеванђеље Христово не може
бити друго од бојооткривенога.*

1. Павле, апостол *не од људи ни преко човјека, него кроз Исуса Христа и Бога Оца који га васкрсе из мртвих, *Гал 1, 11, 12.

2. И сва браћа која су са мном, Црквама Галатије:

3. Благодат вам и мир од Бога Оца и Господа нашега Исуса Христа,

4. *Који даде себе за гријехе наше † да избави нас од садашњег вијека злого, по вољи Бога и Оца нашега,

*Гал 2, 20; 1 Тим 2, 6; Тит 2, 14; † 1 Јн 5, 19.

5. Кома слава у вијекове вијекова. Амин.

6. Чудим се да се од Онога који вас позва благодаћу Христовом, тако брзо одвраћате на друго јеванђеље,

7. Које није друго, само што *вас неки збуњују и хоће да изврћу јеванђеље Христово. *Дап 15, 1, 24.

8. *Али ако вам и ми или анђео с неба проповиједа јеванђеље друкчије него што вам проповиједамо, анатема да буде! *1 Кор 16, 22.

9. Као што смо већ рекли, и сада опет велим: *ако вам неко проповиједа јеванђеље друкчије него што примисте, анатема да буде! *1 Тим 6, 3.

10. *Зар ја сад настојим да људе придобијем или Бога? Или тражим људима да угађам? Јер кад бих још људима угађао, не бих био слуга Христов. *1 Сол 2, 4-6.

11. А дајем вам на знање, браћо, да јеванђеље које сам ја благовјестио, није од човјека;

12. Нити га ја *примих од човјека, нити научих, него откривењем Исуса Христа. *Дап 9, 1-15.

13. *Јер сте чули моје живљење некад у Јудејству, да одвише гоних Цркву Божију и пустоших је, *Дап 26, 11.

14. И напредовах у Јудејству више од многих врника својих у роду своме, будући *одвише ревнитељ за своја отачка предања. *Дап 26, 9.

15. А када благоволи Бог, *који ме изабра од утробе матере моје и призва благодаћу својом, *Јер 1, 5; Рим 1, 1.

16. Да објави Сина својега у мени, да га благовјестим међу *незнабошцима, тога часа не питах тијела и крви, *Гал 2, 7.

17. Нити изиђох у Јерусалим оних који су били апостоли прије мене, него отидох у Арабију, и опет се вратио у Дамаск.

18. А потом, након три године, *изиђох у Јерусалим да видим Петра, и остадох код њега петнаест дана *Дап 9, 26.

19. А другога од апостола не видјех, осим *Јакова, брата Господњег. *Мт 13, 55.

20. А што вам пишем, ево Бог ми је свједок да не лажем.

21. *Потом дођох у предјеле Сирије и Киликије. *Дап 9, 30.

22. А бијах лично непознат Христовим Црквама Јудеје,

23. Него само бијаху чули да онај који нас је некада гонио, сада проповиједа вјеру коју је некада рушио,

24. И слављаху Бога због мене.

*Павлово сучељавање са Петром у
Антиохији. О оправдању вјером
а не дјелима Закона.*

2. А потом, након четрнаест година, *опет изиђох у Јерусалим са Варнавом, узевши са собом и Тита; *Дап 15, 1-29; 4, 36.

2. А изиђох по откривењу, и изложио им јеванђеље које проповиједам

незнабошцима, посебно пак изложих угледнима, да како не трчим или не трчах узалуд;

3. Али ни Тит, који бјеше са мном, и бјеше Јелин, не би приморан да се обреже;

4. И то због придошле *лажне браће што се увукоше да уходе слободу нашу, коју имамо у Христу Исусу, да нас заробе; *Дап 15, 1, 24.

5. Овима се ни за час не дадосмо у покорност, да *истина јеванђеља остане код вас. *Гал 3, 1.

6. А за оне *које су сматрали да су нешто, ма ко они негда били, не марим ништа, јер Бог не гледа ко је ко; јер они који су сматрани угледним мени ништа не додадоше, *Гал 6, 3.

7. Него, напротив, када увидјеше да је мени повјерено јеванђеље за необрезане, као Петру за обрезане, —

8. Јер онај који поможе Петру у апостолству међу обрезанима, поможе и мени међу незнабошцима, —

9. И познавши благодат која је мени дана, Јаков и *Кифа и Јован, који су сматрани да су стубови, дадоше мени и Варнави деснице заједништва, да ми идемо незнабошцима, а они обрезанима; *Јн 1, 42.

10. Само да се опомињемо сиромашних, што се и старих да тако чиним.

11. А када дође Петар у Антиохију, супротставих му се у лице, јер бјеше за осуду.

12. Јер прије него што дођоше неки од Јакова, *јеђаше с незнабошцима; а када дођоше, снебиваше се и одвајаше, бојећи се оних који су из обрезања. *Дап 11, 3.

13. И дволичаху с њим и остали Јудејци, тако да и Варнава приста на њихово дволичење.

14. Али кад видјех да не иду право истини јеванђеља, рекох Петру пред свима: Када ти који си Јудејац

живиш незнабожачки а не јудејски, зашто нагониш незнабошце да живе јудејски?

15. Ми који смо по природи Јудејци, а не грјешници из незнабожаца,

16. Па знајући да се човјек не оправдава дјелима Закона него *вјером Исуса Христа, и ми повјеровасмо у Христа Исуса, да се оправдамо вјером Христовом а не дјелима Закона, јер се ђдјелима Закона ниједно тијело неће оправдати

*Рим 3, 20, 28; † Рим 3, 20.

17. Ако ли се ми, који тражимо да се оправдамо у Христу, нађосмо и сами грјешници, је ли онда Христос слуга гријеху? Боже сачувај!

18. Јер ако опет зидам оно што развалих, показујем се да сам преступник.

19. Јер ја Законом Закону *умријех, да Богу живим. Са Христом се разапех; *Рим 7, 6.

20. А живим — не више ја, него живи у мени Христос; а што сад живим у тијелу, живим вјером Сина Божијега, *који ме заволи и предаде себе за мене. *Гал 1, 4.

21. Не одбацујем благодат Божију; јер ако праведност кроз Закон би-ва, онда Христос узалуд умрије.

Оправдање вјером Авраама и вјерника. Закон је припремао и водио ка Христу. Крштење у Христу.

3. **О** неразумни Галати, ко вас је опчинио да се не покоравате истини, ви којима је пред очима Исус Христос насликан разапет међу вама?

2. Ово само хоћу од вас да дознам, да ли Духа примисте кроз дјела Закона или кроз проповијед вјере?

3. Зар сте тако неразумни? Почевши Духом, сад тијелом завршавате?

4. Зар толико пострадате узалуд? Кад би било само узалуд!

5. Онај, дакле, који вам даје Духа и чини чудеса међу вама, чини ли то због дјела Закона или због слушања вјере?

6. Као што *Авраам повјерова Богу и урачуна му се у праведност.

*1 Мој 15, 6.

7. Схватите, дакле, да су они синови Авраамови који су од вјере.

8. А Писмо, предвидјевши да Бог оправдава незнабошце вјером, унапријед објави Аврааму: *У теби ће се благословити сви незнабошци. *1 Мој 12, 3.

9. Тако се они који су од вјере благосиљају са вјерним Авраамом.

10. Јер који су год од дјела закона под проклетством су, јер је написано: *Проклет сваки који не остане у свему што је написано у Књизи закона да то чини.

*5 Мој 27, 26.

11. А да се Законом нико не оправдава пред Богом, јасно је; јер: *Праведник ће од вјере живјети.

*Авак 2, 4; Рим 1, 17; Јев 10, 38.

12. А Закон није од вјере, него *човјек који твори заповијести живјеће кроз њих.

*3 Мој 18, 5.

13. *Христос нас је искупио од проклетства Закона поставши за нас проклетство, јер је написано: † Проклет сваки који виси на дрвету;

*Рим 8, 3; 2 Кор 5, 21; † 5 Мој 21, 23.

14. Да на многобошцима буде благослов Авраамов у Христу Исусу, да примимо обећање Духа кроз вјеру.

15. Браћо, као човјек говорим: нико потврђено завјештање човјеково не одбацује нити му што додаје.

16. Аврааму пак и сјмену његову речена бише обећања; не каже: и сјеменима, као за многе, него као за једно: И сјмену твојему, које је Христос.

17. Ово пак велим: Закон, који је постао *послије четири стотине и тридесет година, не поништава завјет који је од Бога раније потврђен за Христа, да се не укине обећање. *2 Мој 12, 40.

18. Јер ако је наслједство од Закона, онда већ није од обећања, а Аврааму га обећањем дарова Бог.

19. Шта ће, дакле, Закон? *Због гријеха додаде се, док не дође сјеме коме је дато обећање, и † установљен је преко анђела, руком посредника.

*Рим 5, 20; † Дап 7, 38, 53; Јев 2, 2.

20. Посредника пак нема гдје је један; а Бог је један.

21. Зар је, дакле, Закон противан обећањима Божијим? Никако! Јер да је дат закон који може оживљавати, заиста би од Закона била праведност;

22. Али Писмо затвори *све под гријех да би се обећање дало кроз вјеру Исуса Христа онима који вјерују.

*Рим 3, 9-20; 11, 32.

23. А прије доласка вјере бисмо под Законом чувани и затворени за вјеру која се имала открити.

24. Тако нам Закон постаде васпитајач за Христа, да бисмо се вјером оправдали;

25. А када дође вјера, *више нисмо под васпитачем.

*Рим 10, 4.

26. Јер сте сви *синови Божији вјером у Христа Исуса. *Јн 1, 12; Рим 8, 17.

27. Јер *који се год у Христа крстисте, † у Христа се обукосте.

*Рим 6, 3; † Рим 13, 14.

28. *Нема више Јудејца ни Јелина, нема више роба ни слободнога, нема више мушког ни женског, јер сте ви сви један (човјек) у Христу Исусу.

*Рим 10, 12; 1 Кор 12, 13.

29. А *кад сте ви Христови, онда сте сјеме Авраамово и наслједници по обећању.

*Рим 9, 7.

*Долазак Сина Божијеј ради нашег
искуљења и усиновљења.
Сара и Аіара и Црква.*

4. **А**ли кажем: за вријеме док је наслједник дијете ништа се не разликује од роба, ако и јесте господар свега.

2. Него је под старатељима и управитељима до рока који је отац одредио.

3. Тако и ми, када бијасмо дјеца, *бијасмо поробљени стихијама свијета;
*Гал 5, 1; Кол 2, 20.

4. А *кад дође пуноћа времена, посла Бог Сина својега, који се роди од жене, који би под Законом,

*Мк 1, 15; Еф 1, 10.

5. *Да искупи оне који су под законом, да примимо усиновљење.

*Гал 3, 13.

6. А пошто сте синови, посла Бог *Духа Сина својега у срца ваша, који виче: Ава, Оче!
*Рим 8, 15.

7. Тако ниси више роб, него син; *ако ли си син, и насљедник си Божији кроз Христа. *Рим 8, 16, 17; Гал 3, 29.

8. Али тада не знајући Бога, робовасте боговима који то по природи нису.

9. А сада познавши Бога, или боље, будући познати од Бога, како се опет враћате на слабе и биједне стихије, којима опет изнова хоћете да робујете?

10. *Гледате на дане и мјесеце, и времена и године!

*Рим 14, 5; Кол 2, 16.

11. Бојим се за вас, да се нисам узалуд трудио око вас.

12. Будите као ја, јер сам и ја као ви, браћо, молим вас; *ништа ми не учинисте нажао.
*2 Кор 2, 5.

13. А знате да вам *због слабости тијела проповиједрах јеванђеље први пут,
*2 Кор 2, 3.

14. И искушење моје на тијелу мојему не презресте нити поплувасте, него ме примисте као анђела Божијега, као Христа Исуса.

15. Какво ли тек бијаше онда ваше блаженство? Јер вам свједочим да бисте, када би било могуће, извадили очи своје и дали мени.

16. Зато ли вам постадох непријатељ што вам истину говорим?

17. Они не ревнују добро за вас, него хоће да вас одвоје, да њима ревнујете.

18. А добро је ревновати свагда у добру, и не само када сам ја код вас.

19. *Дјечице моја, коју опет с муком рађам, докле се Христос не уобличи у вама!
*1 Кор 4, 15.

20. Хтио бих пак да сам сада код вас, и да измијеним глас свој, јер сам у недоумици због вас.

21. Кажите ми, ви који хоћете под Законом да будете, зар не слушате Закон?

22. Јер је написано да Авраам два сина имаде, *једнога од робинје † а једнога од слободне.

*1 Мој 16, 15; † 1 Мој 21, 2.

23. Али онај од робинје, по тијелу се роди: а *овај од слободне, по обећању.
*Рим 9, 7-9.

24. А то је речено са другим значењем: јер су оне два завјета, један од горе Синаја, који рађа за робовање, а то је Агара.

25. Јер Агара је гора Синај у Арабији, и одговара садашњем Јерусалиму, а он робује са дјецом својом;

26. А *горњи Јерусалим слободан је, и мати је свима нама.

*Јев 12, 22; Отк 21, 2.

27. Јер је написано: *Развесели се, нероткињо, која не рађаш, кликни и узвикни, ти која немаш муке порођаја; јер остављена има много више дјеце него она која има мужа.

*Ис 54, 1.

28. А ми смо, браћо, по Исаку дјеца обећања.

29. Но као што тада *онај по тијелу рођени гоњаше рођеног по духу, тако и сада.
*1 Мој 21, 9.

30. Али шта Писмо говори? *Истјерај робинју и сина њезина; јер син робинјин неће насљедити са сином слободне.
*1 Мој 21, 10, 12.

31. Тако, браћо, нисмо дјеца робинје него слободне.

*Благовјест о слободи у Христу.
Хођење у Духу и љубави.*

5. Стојте, дакле, у слободи којом нас Христос ослободи, и не дајте се опет *у јарам ропства ухватити. *Дап 15, 10.

2. Ево ја, Павле, кажем вам да ако се обрезујете, Христос вам ништа неће користити.

3. А свједочим опет свакоме чо-вјеку који се обрезује да је дужан сав Закон творити.

4. Одвојисте се од Христа, ви који себе Законом оправдавате, и од благодати отпадосте;

5. Јер ми Духом, од вјере, чекамо наду праведности.

6. *Јер у Христу Исусу нити што вриједи обрезање ни необрезање, него вјера која кроз љубав дјела.

*1 Кор 7, 19; Гал 6, 15.

7. Трчасте добро! Ко вас спријечи да се не покоравате истини?

8. Та упорност није од Онога *који вас зове. *Гал 1, 6.

9. *Мало квасца укисели све тијесто. *1 Кор 5, 6.

10. Ја се уздам у вас у Господу да ништа друго нећете мислити; а онај *који вас узбуђује сносиће осуду, ма ко био. *Гал 1, 7.

11. А ја, браћо, ако још обрезање проповиједам, зашто ме онда гоне? Дакле, укида се *саблазан крста.

*Гал 6, 12; 1 Кор 1, 23.

12. О, да би се и одсјекли они који вас буне!

13. Јер сте ви, браћо, на слободу позвани; само *не слободу за угађање тијелу, него да из љубави служите једни другима. *1 Пет 2, 16.

14. Јер се сав Закон испуњава у једној ријечи, у овој: *Љуби ближњег својега као себе самога. *3 Мој 19, 18.

15. Али ако један другога уједате и прождирете, гледајте да се међусобно не истријебите.

16. Велим пак: по Духу ходите, и похоту тјелесну нећете чинити.

17. Јер *тијело жели против Духа, а Дух против тијела; а ово се противи једно другоме, † да чините оно што не бисте хтјели.

*Рим 7, 15, 23; † Рим 7, 15.

18. Ако сте пак Духом вођени, ни-сте под законом.

19. А позната су дјела тијела, ко-ја су: прељуба, блуд, нечистота, бе-срамност,

20. Идолопоклонство, чарање, не-пријатељства, свађе, пакости, гњев, пркоси, раздори, јереси,

21. Зависти, убиства, пијанства, раскалашности, и слично овима за која вам унапријед казујем, као што сам и раније говорио, *да они који тако нешто чине неће наслиједити Царства Божијега. *Еф 5, 5; Отк 22, 15.

22. А *плод Духа јесте: љубав, радост, мир, дуготрпљење, благост, до-брота, вјера, *Еф 5, 9.

23. Кротост, уздржање. За такве нема закона.

24. А који су Христови, *распеше тијело са страстима и жељама.

*Рим 6, 6.

25. Ако *Духом живимо, по Духу и да ходимо. *Рим 8, 4.

26. Не будимо сујетни, изазивају-ћи једни друге, завидећи једни дру-гима.

*О крошћом браћољубљу и
добročинству. Хвалимо се крћом
Христовим, а не обрезањем.*

6. Браћо, *ако и упадне чо-вјек у какво сагрешење, ви духовни исправљајте таквога ду-хом кротости, чувајући себе да и ти не будеш искушан. *Јак 5, 19.

2. Носите бремена један другога, и тако испуните Закон Христов.

3. Јер ако ко мисли да је нешто, а није ништа, вара самога себе.

4. *А сваки нека испита своје дјело, и тада ће сâм у себи имати похвалу, а не у другоме; *2 Кор 13, 5.

5. Јер ће сваки своје бремене носити.

6. *А који се учи ријечи, нека дијели сва добра са оним који га учи.

*1 Кор 9, 14.

7. Не варајте се, Бог се не да обмањивати; јер *што човјек посије, оно ће и пожњети.

*Јер 21, 14.

8. *Јер који сије у тијело своје, од тијела ће пожњети трулеж, а ко сије у дух, од Духа ће пожњети живот вјечни.

*Рим 8, 13.

9. *А добро чинити да нам не досади, јер ћемо у своје вријеме пожњети ако не малакшемо.

*2 Сол 3, 13.

10. Зато, дакле, док имамо времена чинимо добро свима, а особито својима по вјери.

11. Видите како вам великим словима написах својом руком!

12. Који хоће да се допадну по тијелу, они вас приморавају да се обрезујете, *само да не буду гоњени за крст Христов.

*Гал 5, 11.

13. Јер ни сами *обрезани не држе Закон, него хоће да се ви обрезујете да би се вашим тијелом хвалили.

*1 Кор 7, 19.

14. А ја, Боже сачувај, *да се чим другим хвалим осим крстом Господа нашега Исуса Христа, којим се мени разапне свијет и ја свијету.

*1 Кор 1, 31; 2, 2.

15. Јер *у Христу Исусу нити обрезање што помаже нити необрезање, него † нова твар.

*Гал 5, 6; 1 Кор 7, 19; † 2 Кор 5, 17.

16. И који год буду живјели по овоме правилу, мир на њих и милост, и на Израил Божији.

17. Убудуће да ми нико не ствара тешкоће, јер *ја ране Господа Исуса на тијелу својему носим.

*2 Кор 4, 10.

18. Благодат Господа нашега Исуса Христа са духом вашим, браћо. Амин.

ПОСЛАНИЦА СВЕТОГ АПОСТОЛА ПАВЛА ЕФЕСЦИМА

Химна захвалности Богу Оцу за благодати у Христу и Духу. Молитва Айосћолова. Христос Глава Тијела Цркве.

1. Павле, апостол Исуса Христа по вољи Божијој, *светима који су у Ефесу, и вјернима у Христу Исусу:

*Рим 1, 7.

2. Благодат вам и мир од Бога Оца нашега и Господа Исуса Христа.

3. Благословен Бог и Отац Господа нашега Исуса Христа, који нас је благословио у Христу сваким благословом духовним на небесима,

4. Као што нас и *изабра у Њему прије постања свијета † да будемо свети и непорочни пред Њим, у љубави,

*Рим 8, 28-30; † Еф 5, 27.

5. Предодредивши нас себи на *установљење кроз Исуса Христа, по благонаклоности воље своје,

*Јн 1, 12.

6. На похвалу славе благодати своје, којом нас облагодати у *Љубљеноме,

*Мт 3, 17.

7. *У коме имамо избављење крвљу његовом, опроштење гријехова † по богатству благодати његове,

*Кол 1, 14; † Еф 2, 7; 3, 8. 16.

8. Коју је преумножио у нама у свакој мудрости и разборитости,

9. *Обзнанивши нам тајну воље своје, по благовољењу својему које унапријед одреди у Њему,

*Рим 16, 25; Еф 3-6, 9; Кол 1, 26, 27.

10. *За остварење пуноће времена, да се све састави у Христу, оно што је на небу и што је на земљи, у Њему,

*Гал 4, 4.

11. У коме и постасмо наследици унапријед одређени према намјери Онога који све чини по савјету воље своје,

12. Да будемо на похвалу славе његове, ми који смо се унапријед надали у Христа,

13. У којему и ви, чувши ријеч истине, јеванђеље спасења вашег, и повјеровавши у Њега, бисте *запечаћени обећаним Духом Светим,

*Еф 4, 30.

14. Који је *залог наслєдства нашега, за искупљење тековине, на похвалу славе његове.

*2 Кор 1, 22; 5, 5.

15. Зато и ја, *чувши за вашу вјеру у Господа Исуса и љубав према свима светима,

*Кол 1, 4.

16. Не престајем благодарити за вас спомињући вас у својим молитвама:

17. Да вам Бог Господа нашега Исуса Христа, Отац славе, даде Духа мудрости и откривења да га познате,

18. И просвијетљене очи срца вашег да бисте знали у чему је нада позива његова, и какво је богатство славе наслеђа његова у светима,

19. И каква је неизмјерна величина силе његове на нама који вјерујемо по дјеству силне моћи његове,

20. Коју учини у Христу васкрсавши га из мртвих, и *посади себи с десне стране на небесима,

*Пс 110, 1.

21. *Изнад свакога началства, и власти, и силе, и господства, и изнад свакога имена што се може назвати, не само у овоме вијеку, него и у будућем;

*Кол 2, 10.

22. *И све покори под ноге његове, и † Њега постави изнад свега за главу Цркви,

*Пс 8, 6; † Еф 4, 15.

23. *Која је тијело његово, пуноћа Онога † који све испуњава у свему.

*Рим 12, 5; † Еф 4, 10.

Ранија ошћућеност у тријесима и садашње спасење благодаћу у Христу.

Помирење са Бојом у Тијелу Христовом, у Дому Божијем.

2. И вас *који бијасте мртви због пријеступа и грехова својих,

*Кол 2, 13.

2. У којима некада ходисте по духу овога свијета, по *кнезу који влада у ваздуху, по духу који сада дејствује у † синовима противљења,

*Еф 6, 12; † Кол 3, 6.

3. *Међу којима и ми сви живјесмо некада по жељама тијела свога, чинећи вољу тијела и помисли, и бијасмо по природи дјеча гњева као и остали;

*Тит 3, 3.

4. А Бог, који је богат у милости, због велике љубави своје којом нас завоље,

5. И нас, који бијасмо мртви због грјехова, оживи са Христом — благодаћу сте спасени, —

6. И с Њим заједно васкрсе и заједно посади на небесима у Христу Исусу,

7. Да покаже у вијековима који долазе превелико богатство благодати своје добротом према нама у Христу Исусу.

8. Јер сте *благодaћу спасени кроз вјеру; и то није од вас, дар је Божији;

*Рим 3, 23-24.

9. *Не од дјела, да се не би ко хвалисао.

*Рим 3, 28.

10. *Јер смо његова творевина, саздани у Христу Исусу за дјела добра, која Бог унапријед припреми да у њима ходимо.

*Тит 2, 14.

11. *Зато памтите да ви, који сте некада по тијелу незнабошци били, називани необрезање од оних који су се звали тјелесно обрезање руком вршено, *Еф 5, 8.

12. Да бијасте у оно вријеме без Христа, отуђени од заједнице Израиљеве и страни *у завјетима обећања, наде немајући, и без Бога на свијету.

*Рим 9, 4.

13. А сад у Христу Исусу, ви који сте некад били далеко, постадосте близу крвљу Христовом.

14. Јер Он је мир наш, који и једне и друге састави уједно и разруши преграду која је растављала, то јест непријатељство,

15. *Укинувши тијелом својим Закон са његовим заповијестима и прописима, да оба сазда у самој себи у једнога новог човјека, стварајући мир; *Кол 2, 14.

16. И да помири са Богом и једне и друге у једном тијелу крстом, *убивши непријатељство на њему.

*Рим 6, 6; 8, 3.

17. *И Он дошавши благовјести мир вама који сте далеко и онима који су близу. *Ис 57, 19; Зах 9, 10.

18. *Јер кроз Њега имамо и једни и други приступ ка Оцу у једном Духу. *Еф 3, 12.

19. Тако, дакле, нисте више странци ни дошљаци, него сте *суграђани светих и домаћи Божији,

*Еф 3, 6; Јев 12, 22, 23.

20. Назидани на темељу апостола и пророка, гдје је *угаони камен сам Исус Христос, *Ис 28, 16; 1 Пет 2, 4-6.

21. На коме сва грађевина, складно спојена, расте у храм свети у Господу;

22. *У кога се и ви заједно уграђујете у обитавалиште Божије у Духу.

*1 Пет 2, 5.

Откривење тајне Христовој домостроја кроз Павла. Молитва Свештој Троици за савршенство свих свјетих.

3. Ради тога сам ја, Павле, † сужањ Христа Исуса за вас незнабошце. † Флп 1, 7, 13.

2. Ако сте пак чули за устројство благодати Божије која је мени дана за вас,

3. Да се мени по откривењу обзнани тајна, *као што раније писах укратко, *Еф 1, 9, 10.

4. Одакле читајући можете схватити моје познавање тајне Христа,

5. Која у другим нараштајима није била обзнањена синовима човјечијим, како се сада Духом откри његовим светим апостолима и пророцима:

6. *Да су незнабошци сунаследници и сутјелесници и судионици обећања његова у Христу Исусу кроз јеванђеље, *Еф 2, 14; Дал 15, 7-9.

7. Којему постадох слуга по дару благодати Божије, која ми је дана по дјејству силе његове.

8. *Мени, најмањему од свих свјетих, даде се ова благодат † да благовијестим међу незнабошцима **неистраживо богатство Христово,

*1 Кор 15, 9; † Гал 1, 16; **Еф 1, 7.

9. И да расвијетлим свима у чему је устројство тајне од вјечности сакривене у Богу, који је саздао све кроз Исуса Христа,

10. Да се кроз Цркву сада обзнани начелствима и властима на небесима многострука *мудрост Божија,

*1 Пет 1, 12.

11. По вјечној намјери коју изврши у Христу Исусу Господу нашему,

12. *У коме имамо слободу и приступ с поуздањем кроз вјеру у Њега.

*Јев 4, 16.

13. Зато вас молим да не малакшете због невоља мојих за вас, које су слава ваша.

14. Ради тога преклањам коље-на своја пред Оцем Господа нашега Исуса Христа,

15. Од кога сваки род на небесима и на земљи има своје име,

16. Да вам *по богатству славе своје даде силу, † да ојачате Духом његовим у унутарњем човјеку,

*Еф 1, 7; † Еф 6, 10.

17. *Да се Христос вјером усели у срца ваша, † Јн 14, 23.

18. Да бисте, *укорјењени и утемељени у љубави, могли разумјети са свима светима шта је ширина и дужина, и дубина и висина, † Кол 2, 7.

19. И познати љубав Христову која превазилази разум, да бисте се испунили сваком пуноћом Божијом.

20. А Ономе који може још и неупоредиво више учинити од онога што ми иштемо или мислимо, по сили која дјејствује у нама,

21. Њему нека је слава у Цркви у Христу Исусу кроз све нараштаје у вијекове вијекова. Амин.

*Јединство Духа и вјере у Цркви.
Служење у изграђивању Тијела Цркве.
Животи новој човјека.*

4. Молим вас, дакле, ја су-жањ у Господу, *да се владате достојно звања на које сте позвани, † Кол 1, 10; 1 Сол 2, 12.

2. *Са сваком смиреностију и кротостију, са дуготрпљењем, подносећи један другог у љубави, † Кол 3, 12.

3. Старајући се да чувате јединство Духа свезом мира:

4. *Једно тијело, један Дух, као што сте и позвани у једну наду звања својега; † Рим 12, 5.

5. *Један Господ, једна вјера, једно крштење, † 1 Кор 8, 6; 2 Кор 11, 4.

6. *Један Бог и Отац свију, који је над свима, † кроза све, и у свима нама. † 1 Кор 12, 6; † Рим 11, 36.

7. *А свакоме се од нас даде благодат по мјери дара Христова.

*Рим 12, 3, 6; 1 Кор 12, 11.

8. Зато вели: *Узишавши на висину † заплијени плијен и даде дарове људима. † Пс 68, 18; † Кол 2, 15.

9. *А оно „узиђе“ шта је, осим да прво и сиђе у најдоња мјеста земље?

*Јн 3, 13.

10. Онај који сиђе, то је исти који и узиђе више свију небеса да испуни све.

11. *И Он даде једне као апостоле, а друге као пророке, једне као † јеванђелисте, а друге као пастире и учитеље, † 1 Кор 12, 28; † Дап 21, 8.

12. За усавршавање светих у дјелу служења, за сазидање тијела Христова;

13. Док не достигнемо сви у јединство вјере и познања Сина Божијега, у човјека савршена, у мјеру раста пуноће Христове;

14. Да не будемо више мала дјеца, *коју љуља и заноси сваки вјетар учења, обманом људском, и лукавством ради довођења у заблуду; † Јев 13, 9; Јак 1, 6.

15. Него да будемо истински у љубави *да у свему узрастемо у Онога који је † глава – Христос. † Еф 1, 22; † Кол 1, 18.

16. Од кога све тијело, састављано и повезивано помоћу свих зглавака, тако да један другог потпомаже по мјери сваког појединог члана, чини да тијело расте на изграђивање самога себе у љубави.

17. Ово, дакле, говорим и свједочим у Господу да више не живите као што живе и остали незнабошци *у празноумљу своме, † Рим 1, 21-24.

18. Помрачених мисли, *отуђени од живота Божијега због незнања које је у њима, због окамењености срца њиховога. † Еф 2, 12.

19. Они отупјевши предадоше себе разуданости па чине сваку нечистоту с похлепом.

20. А ви тако не упознасте Христа,
21. Ако ли га чуште и у Њему научени бисте, као што и јесте истина у Исусу,

22. *Да ви одбаците ранији начин живота старог човјека, који пропада у жељама варљивим, *Кол 3, 9.

23. *А да се обнављате духом ума својега, *Рим 12, 2.

24. И обуците се у новог човјека, сазданог по Богу у праведности и светости истине.

25. Зато *одбацивши лаж, говорите истину сваки са својим ближњим; јер смо удови један другоме. *Зах 8, 16.

26. *Гњевите се, али не гријешите; сунце да не зађе у гњеви вашем;

*Пс 4, 4; Јак 1, 19.

27. Нити дајите мјеста ђаволу.

28. Крадљивац нека више не краде, *него боље нека се труди да ради својим рукама оно што је добро, да би имао давати ономе коме је потребно. *1 Сол 4, 11.

29. *Никаква рђава ријеч да не излази из уста ваших, † него само добра за изграђивање онога што је потребно, да донесе благодат онима који слушају. *Еф 5, 4; † Кол 4, 6.

30. *И не жалостите Светога Духа Божијега, † којим сте запечаћени за дан избављења. *Ис 63, 10; † Еф 1, 13.

31. *Свака горчина и гњев и љутина и вика и хула са сваком злобом нека су далеко од вас. *Кол 3, 8.

32. *А будите међу собом благи, милостиви, праштајући један другоме, као што је и Бог у Христу опростио вама.

*Кол 3, 12; Мт 6, 14; 18, 21-35.

*Животи у хришћанским врлинама.
Тајна брака — слика Христа и Цркве.*

5. *Угледајте се, дакле, на Бога као дјеца вољена.

*Мт 5, 48; Лк 6, 36.

2. И живите у љубави *као што је и Христос нас љубио и предао себе за нас као принос и жртву Богу на пријатни мирис. Гал 2, 20.

3. А *блуд и свака нечистота и лакомство да се и не спомиње међу вама, као што и доликује светима;

*Кол 3, 5.

4. *Ни срамотне ни луде ријечи или шале, што год је непристојно, него радије захваљивање. *Еф 4, 29.

5. Јер знајте ово, да ниједан блудник, или нечист, или лакомац, који је идолопоклоник, нема насљеђа у Царству Христа и Бога.

6. Нико да вас не заваљава празним ријечима; јер због тога долази гњев Божији на синове противљења.

7. Не будите, дакле, саучесници њихови.

8. *Јер некада бијасте тама, а сада сте свјетлост у Господу: владајте се као † дјеца свјетлости;

*Еф 2, 11; 1 Пет 2, 9; † Јн 12, 36.

9. Јер плод Духа је у свакој доброту и праведности и истини.

10. *Истражујте што је угодно Господу.

*Рим 12, 2; Флп 1, 10.

11. И немојте узимати учешћа у бесплодним дјелима таме, него их још разоткривајте.

12. *Јер је срамно и говорити о ономе што они тајно чине. *Рим 1, 24.

13. *А све што се разоткрива, свјетлошћу се објелодањује; јер све што је објелодањено излази на свјетлост.

*Јн 3, 20.

14. Зато вели: *Устани ти који спаваш † и васкрсни из мртвих, и обасјаће те Христос.

*Ис 60, 1; Рим 13, 11; † Јн 5, 25.

15. Дакле, пазите добро како живите, не као немудри, него као мудри,

16. Користећи вријеме, јер су данни зли.

17. Због тога не будите неразумни, него схватите шта је воља Господња.

18. И не опијајте се вином, у чему је разврат, него се испуњавајте Духом,

19. *Говорећи међу собом у псалмима и химнама и пјесмама духовним, пјевајући и појући Господу у срцу своме; *Пс 33, 2-3; Кол 3, 16.

20. Захваљујући свагда за све Богу и Оцу у име Господа нашега Исуса Христа,

21. *Покоравајући се један другоме у страху Божијем. *1 Пет 5, 5.

22. *Жене, покоравајте се својим мужевима као Господу.

*1 Мој 3, 16; Кол 3, 18; 1 Пет 3, 1.

23. *Јер муж је глава жени као што је и Христос глава Цркви, и Он је спаситељ тијела. *1 Кор 11, 3.

24. Но као што се Црква покорава Христу, тако и жене у свему својим мужевима.

25. *Мужеви, волите своје жене као што и Христос заволе Цркву и себе предаде за њу, *Кол 3, 19.

26. Да је освети, очистивши је *крштењем у води ријечју, *Тит 3, 5.

27. *Да је стави преда се, славну Цркву, која нема мрље ни боре, или што томе слично, него да буде света и непорочна. *2 Кор 11, 2; Кол 1, 22.

28. Тако су дужни и мужеви да воле своје жене као своја тијела; јер који воли своју жену, самога себе воли.

29. Јер нико никад не омрзну на своје тијело, него га храни и његује, као и Господ Цркву.

30. *Јер смо удови тијела његова, од меса његова, и од костију његових. *1 Мој 2, 23; 1 Кор 6, 15.

31. *Тога ради оставиће човјек оца својега и матер и прилијепиће се жени својој, и биће двоје једно тијело.

*1 Мој 2, 24.

32. Тајна је ово велика, а ја говорим о Христу и о Цркви.

33. Тако и ви, сваки да воли онако своју жену као и себе самога; а жена да се боји својега мужа.

*Животи хришћана у дому.
Облачење у свеоружје Божије.
Молитвени поздрав.*

6. Дјецо, *слушајте своје родитеље у Господу, јер је ово праведно. *Кол 3, 20.

2. *Поштуј оца својега и матер; ово је прва заповијест с обећањем:

*2 Мој 20, 12; 5 Мој 5, 16.

3. Да ти добро буде, и да дуго поживиш на земљи.

4. *И ви оцеви, не раздражујте дјецу своју, † него их подижите у васпитању и науци Господњој.

*Кол 3, 21; † 5 Мој 6, 7, 20-25.

5. *Робови, будите послушни својим господарима по тијелу, као Христу, са страхом и трепетом, у простоти срца својега, *Кол 3, 22; Тит 2, 9; 1 Пет 2, 18.

6. Не радећи само привидно као да угађате људима, него као слуге Христове, творећи вољу Божију од срца,

7. Служећи драговољно као Господу, а не као људима,

8. *Знајући да ће сваки ако што добро учини, то примити од Господа, био роб или слободњак. *2 Кор 5, 10.

9. *И ви, господари, чините то исто њима, без пријетње, знајући да је и њихов и ваш Господар на небесима, † а Он не гледа ко је ко.

*Кол 4, 1; † 2 дн 19, 7.

10. А даље, браћо моја, *јачајте у Господу, и у сили моћи његове.

*Еф 3, 16; 1 Кор 16, 13; 2 Тим 2, 1; 1 Јн 2, 14.

11. Обуците се у свеоружје Божије, да бисте се могли одржати против лукавства ђаволскога.

12. Јер не ратујемо против крви и тијела, него против поглаварстава, и власти, и *господара таме овога свијета, против духова злобе у поднебесју. *Еф 2, 2.

13. *Зато узмите свеоружје Божије, да бисте се могли одупријети † у зли дан, и одољевши свему, одржати се.

*2 Кор 10, 4; † Еф 5, 16.

14. Стојте, дакле, *опасавши бедра своја истином † и обукавши се у оклоп правде, *1 Пет 1, 13; † 1 Сол 5, 8.

15. И обувши ноге у приправност за јеванђеље мира;

16. А изнад свега узмите *штит вјере, о који ћете моћи погасити све огњене стријеле нечастивога;

*1 Пет 5, 9; 1 Јн 5, 4.

17. И кацигу спасења узмите, и *мач Духа, који је ријеч Божија. *Јев 4, 12.

18. И сваком молитвом и прозбом молит се у Духу у свако доба, и уз то, *бдите са сваком истрајношћу и мољењем за све свете, *Мт 26, 41.

19. *И за мене, да ми се даде ријеч кад отворим уста своја, да смјело обзаним тајну јеванђеља,

*Дап 4, 29; Кол 4, 3; 2 Сол 3, 1.

20. *За које служим у оковима, да о њему говорим смјело, као што сам дужан говорити. *2 Кор 5, 20.

21. А да бисте и ви знали како сам ја и шта радим, све ће вам казати *Тихик, љубљени брат и вјерни служитељ у Господу,

*Дап 20, 4; Кол 4, 7; 2 Тим 4, 12; Тит 3, 12.

22. *Којега управо за то и послах к вама, да знате како смо и да утјеши срца ваша. *Кол 4, 8.

23. Мир браћи и љубав са вјером од Бога Оца и Господа Исуса Христа!

24. Благодат са свима који постојано љубе Господа нашега Исуса Христа. Амин.

ПОСЛАНИЦА СВЕТОГ АПОСТОЛА ПАВЛА ФИЛИПЉАНИМА

Павле у оковима захваљује Боју и моли се за вјерне. Радости живљења и умирања за Христа.

Живјећи достојно Јеванђеља.

1. Павле и *Тимотеј, слуге Исуса Христа, свима светима у Исусу Христу који су у Филиппима, са епископима и ђаконима:

*Дап 16, 1.

2. Благодат вам и мир од Бога Оца нашега и Господа Исуса Христа.

3. Захваљујем Богу мојему кад год се сјетим вас,

4. Свагда у свакој молитви мојој са радошћу молећи се за све вас,

5. Што ви постадосте заједничари у јеванђељу, од првога дана па до сада;

6. Убијеђен у то да ће Онај који је отпочео добро дјело у вама довршити га све до дана Исуса Христа.

7. Као што је и пр'аво да ја ово за све вас мислим; јер вас имам у срцу, и у оковима мојима, и у одбрани, и потврђивању јеванђеља, све вас који сте заједничари моји у благодати.

8. Јер *Бог ми је свједок колико чезнем за свима вама у љубави Исуса Христа; *Рим 1, 9.

9. И за то се молим Богу да љубав ваша све више и више изобиљује у познању и сваком расуђивању,

10. Да *процијените шта је најбоље, †да будете чисти и беспрекорни на дан Христов,

*Рим 12, 2; Еф 5, 10; † 1 Сол 5, 23.

11. Пуни плодова правде кроз Исуса Христа, на славу и хвалу Божију.

12. Хоћу пак да знате, браћо, да је *оно што се збило са мношвом само допринијело напретку јеванђеља,

*2 Тим 2, 9.

13. Тако да сав *царски суд и сви остали знају да сам у оковима за Христа. *Флп 4, 22.

14. И многа браћа у Господу, ободрена оковима мојима, још више су се осмјелили да без страха говоре ричеч Божију.

15. Једни, додуше, из зависти и свађе проповиједају Христа, а други од добре воље;

16. Тако да једни из пркоса објављују Христа с нечистом намјером, мислећи да ће нанијети жалост мојим оковима;

17. А други из љубави, знајући *да сам овдје за одбрану јеванђеља.

*Флп 1, 7.

18. Шта онда? Било како му драго, притворно или истински, Христос се проповиједа; и томе се *радујем, а и радоваћу се; *Флп 2, 17. 18.

19. Јер знам да ће се ово окренути на моје спасење по *вашој молитви и помоћу Духа Исуса Христа,

*2 Кор 1, 11.

20. Као што поуздано чекам и надам се да се ни у чему нећу постидјети, него да ће се Христос као свагда и сада свом смјелошћу величати у тијелу мојему, било животом, било смрћу.

21. Јер је *мени живот Христос и смрт добитак. *Гал 2, 20.

22. Али ако је живљење у тијелу плодносно за моје дјело, онда не знам шта да изаберам.

23. *А обузима ме обоје: имам жељу умријети и са Христом бити, што је много боље; *2 Кор 5, 8.

24. Али остати у тијелу потребније је вас ради.

25. И ово поуздано знам, да ћу остати и боравити са свима вама за ваш напредак и радост вјере,

26. Да би се похвала ваша у Христу Исусу умножила преко мене када вам опет дођем.

27. *Само живите достојно јеванђеља Христова, да вас када дођем видим, или ако вам не дођем, да чујем за вас да стојите у једноме духу, једнодушно борећи се за вјеру јеванђеља, *Кол 1, 10; 1 Сол 2, 12.

28. И ни у чему да се не плашите противника; то је њима знак погибљи, а вама спасења, и то од Бога.

29. Јер је вама даровано за Христа, не само да вјерујете у Њега, него и да страдате за Њега,

30. *Имајући ону исту борбу какву код мене видјесте и сад чујете о мени. *Дап 16, 19 и даље; 1 Сол 2, 2.

*О једнодушности и смирењу.
Христово понижење и прослављење.
Прейорука за Тимошеја и
Епафродита.*

2. А ко, дакле, имате неку утјеху у Христу, ако ли топлину љубави, ако ли заједницу Духа, ако ли саосјећање и самилост,

2. Употпуните моју радост, да исто мислите, да исту љубав имате, једнодушни, једномислени:

3. *Ништа не чините из пркоса, нити за празну славу, него † смирењем сматрајте један другога већим од себе. *Гал 5, 26; † Рим 12, 10.

4. *Не старајте се свако за своје, него свако и за оно што је других.

*1 Кор 10, 24, 33; 13, 5.

5. *Зато нека је у вама иста мисао која је и у Христу Исусу, *1 Јн 2, 6.

6. Који *будући у обличју Божијем, није сматрао за отимање то што је једнак са Богом, *Јн 1, 1, 2; 17, 5.

7. *Него је себе понизио узевши обличје слуге, † постао истовјетан људима, и изгледом се нађе као човек; *Ис 53, 3; Мт 20, 28; † Јев 2, 14, 17.

8. Унизио је себе и био *послушан до смрти, и то до смрти на крсту,

*Јев 5, 8; 12, 2.

9. Зато и Њега Бог високо *узви-
же, и † дарова му Име које је изнад
свакога имена.

*Дал 2, 33; † Еф 1, 21; Јев 1, 4.

10. *Да се у Име Исусово покло-
ни свако кољено што је на небесима
и на земљи и под земљом;

*Ис 45, 23; Отк 5, 13.

11. И да сваки језик призна да је
Исус Христос Господ на славу Бога
Оца.

12. Тако, љубљени моји, као што
сте свагда били послушни, не само
у мојем присуству, него много више
сада у одсуству мојем, градите спасе-
ње своје са страхом и трепетом;

13. *Јер Бог је онај који чини у ва-
ма и да хоћете и да творите по њего-
вом благовољењу.

*2 Кор 3, 5.

14. Све чините *без гунђања и дво-
умљења,

*1 Пет 4, 9.

15. Да будете беспрекорни и че-
стити, дјеца Божија непорочна усред
рода неваљалога и покваренога, у ко-
јему *сијате као свјетила у васиони,

*Мт 5, 14; Еф 5, 8.

16. Држећи ријеч живота на моју
похвалу за дан Христов, *да ми не бу-
де узалуд трчање, нити труд узалуд.

*Гал 2, 2.

17. Али *ако се и приносим на жр-
тву и службу вјере ваше, радујем се, и
са свима вама се радујем.

*2 Тим 4, 6.

18. Исто тако се и ви радујте, и бу-
дите радосни са мном.

19. А надам се у Господа Исуса, да
ћу вам ускоро послати Тимотеја, да
се и ја орасположим дознавши како
сте ви.

20. Јер немам никога тако сродне
душе који би се толико искрено бри-
нуо за вас.

21. Јер сви *траже своје, а не оно
што је Христа Исуса.

*2 Тим 4, 10, 16.

22. А његову освједочену вјерност
знате, јер је као дијете оцу са мном
служио јеванђелју.

23. Надам се, дакле, да ћу њега
послати одмах чим видим шта ће са
мном бити.

24. А *уздам се у Господа да ћу и
сам убрзо доћи.

*Флп 1, 25.

25. Сматрао сам пак за неопход-
но да пошаљем к вама *Епафродита,
брата и сатрудника и саборца мојега,
а кога сте ви послали да ми се нађе за
моје потребе.

*Флп 4, 18.

26. Јер је силно чезнуо за свима
вама, и било му је жао што сте чули
да се разболео.

27. И заиста бјеше болестан гото-
во на смрт, али га Бог помилова, и не
само њега, него и мене, да ми не дође
жалост на жалост.

28. Зато га хитно послах да се об-
радујете када га опет видите, а ја да
будем мање жалостан.

29. Примите га, дакле, у Господу
са пуном радошћу, и такве поштујте,

30. Јер се за дјело Христово изло-
жи до смрти, не марећи за свој жи-
вот, да надокнади оно у чему не сти-
госте ви да ме услужите.

*Не уздајти се у тијело, већ у
познање Христа васкрслога.*

Стремљење ка небеском живљењу.

3. А даље, браћо моја, *радуј-
те се у Господу. Јер мени
није досадно писати вам једно исто, а
вама је укрепљење.

*Флп 2, 18; 4, 4.

2. Чувајте се паса, чувајте се злих
псленика, чувајте се *„подрезаних“!

*Гал 5, 12.

3. Јер *обрезани, то смо ми који
Духом Божијим служимо и хвалимо
се Христом Исусом, а не уздамо се у
тијело,

*Рим 2, 29.

4. *Премда бих се и ја могао узда-
ти у тијело. Ако неко други мисли да
се може уздати у тијело, ја још ви-
ше:

*2 Кор 11, 18.

5. Обрезан сам у осми дан, *од рода сам Израиљева, племена Венијамина, Јеврејин од Јевреја, по закону † фарисеј, *2 Кор 11, 22; † Дап 26, 5.

6. По ревности *гонитељ Цркве Божије, по правди закона беспријекоран. *Дап 8, 3.

7. Али све *што ми бјеше добитак, сматрах за штету Христа ради.

*Мт 13, 44-46.

8. Но штавише, ја и сматрам све за штету према превасходноме познању Христа Исуса, Господа мојега, ради којега сам све оставио, и сматрам све за трице, да бих Христа добио

9. И да се нађем у Њему не са својом праведношћу која је од Закона, него оном *која је по вјери у Христа, праведношћу од Бога на основу вјере; *Рим 3, 21, 22.

10. Да познам Њега и силу васкрсења његова и *удио у његовим страдањима, саображавајући се смрти његовој, *Рим 6, 3, 5.

11. Да бих како достигао у васкрсење мртвих.

12. Не као да то већ *постигох или се већ усаврших, него стремим не бих ли то достигао, као што мене достиже Христос Исус. *1 Тим 6, 12.

13. Браћо, ја за себе не мислим још да сам то достигао; једно пак чиним: што је за мном заборављам, а стремим за оним што је преда мном,

14. И *трчим према циљу ради награде небескога призвања Божијега у Христу Исусу. *1 Кор 9, 24.

15. Ми, дакле, који смо савршени, овако да мислимо; ако ли што другачије мислите, и ово ће вам Бог открити.

16. Уосталом, оно што смо достигли, *тога правила да се држимо и исто да мислимо. *Гал 6, 16.

17. Угледајте се на мене, браћо, и гледајте на оне који тако живе као што нас имате за примјер.

18. Јер многи, за које вам много пута говорих, а сад и плачући говорим, владају се као непријатељи крста Христова;

19. Њихов је крај погибао, *њихов бог је грбух, и слава у срамоти њиховој, они мисле оно што је земаљско.

*Ос 4, 7; Рим 16, 18.

20. *Међутим, наше живљење је на небесима, откуда очекујемо и Спаситеља Господа Исуса Христа,

*Еф 2, 6; Кол 3, 1; Јев 12, 22.

21. *Који ће преобразити наше понижено тијело, тако да буде саобразно тијелу славе његове, по сили којом Он може све учинити и себи покорити.

*1 Кор 15, 43 и даље; 2 Кор 5, 1; 1 Јн 3, 2.

Молба за радости и мир у Господу и за сваку врлину. Захвалности за добротинство. Поздрави.

4. Зато, браћо моја љубљена и најжељенија, *радости моја и вијенче мој, тако стојте у Господу, љубљени!

*2 Кор 1, 14; 1 Сол 2, 19, 20.

2. Еводију молим, и Синтихију молим, да исто мисле у Господу.

3. Да, молим и тебе, сатрудниче вјерни, помажи њима које се потрудише са мном у проповиједању јеванђеља заједно и са Климентом и осталим помоћницима мојим, чија су имена *у књизи живота.

*Лк 10, 20.

4. *Радујте се свагда у Господу, и опет велим: радујте се!

*Флп 3, 1; 2 Кор 13, 11; 1 Сол 5, 16.

5. Благост ваша нека буде позната свима људима. Господ је близу.

6. *Не брините се ни за што, него у свему молитвом и мољењем са захвалношћу казујте Богу жеље ваше.

*Мт 6, 25-34; 1 Пет 5, 7.

7. И *мир Божији, који превазилази сваки ум, сачуваће срца ваша и мисли ваше у Христу Исусу.

*Јн 14, 27; Кол 3, 15.

8. А даље, браћо, што год је истинито, што год је поштено, што год је праведно, што год је чисто, што год је достојно љубави, што год је на добру гласу, било која врлина, било што похвале достојно, то мислите;

9. Што и научисте, и примисте и чувате и видјесте на мени, оно чините, и Бог мира биће с вама.

10. А обрадовах се врло у Господу што се најзад опет сјетисте да се старате за мене, као што се и старасте, али немадосте прилике.

11. Говорим то не због оскудице, *јер ја сам се научио да будем задовољан оним што имам. *1 Тим 6, 6.

12. *Знам и понизити се, знам и изобилувати; у свему и свачему навикох; и сит бити и гладовати, и изобилувати и оскудијевати. *2 Кор 6, 10.

13. *Све могу у Христу који ми моћ даје. *2 Кор 12, 9.

14. Ипак, добро учинисте што узесте учешћа у мојој невољи.

15. А знате и ви, Филиплјани, да у почетку проповиједања јеванђеља, кад изиђох из Македоније, *ни једна ми Црква није учествовала у давању и примању осим ви једини;

*2 Кор 11, 9.

16. Јер ми и у Солун посласте и први и други пут за моју потребу.

17. Не као да тражим дара, него тражим плода који се множи на корист вашу.

18. А ја сам примио све и имам изобилно. Подмирен сам примивши од *Епафродита што сте ми послали, слатки миомир, жртву пријатну, угодну Богу. *Флп 2, 25.

19. А Бог мој испуниће сваку потребу вашу по богатству својем у слави, у Христу Исусу.

20. А Богу и Оцу нашему слава у вијекове вијекова. Амин.

21. Поздравите свакога светог у Христу Исусу. Поздрављају вас браћа што су са мном.

22. Поздрављају вас сви свети, а особито они из *царева дома. *Флп 1, 13.

23. Благодат Господа нашега Исуса Христа са свима вама. Амин.

ПОСЛАНИЦА СВЕТОГ АПОСТОЛА ПАВЛА КОЛОШАНИМА

Захвалност Богу за вјеру, љубав и наду. Слава Христа као Творца и Главе Тијела Цркве.

1. Павле, по вољи Божијој апостол Исуса Христа, и брат Тимотеј,

2. Светој и вјерној браћи у Христу Исусу која су у Колоси: Благодат вам и мир од Бога Оца нашега и Господа Исуса Христа.

3. Захваљујемо свагда Богу и Оцу Господа нашега Исуса Христа кад се молимо за вас,

4. *Пошто смо чули за вјеру вашу у Христа Исуса и за љубав коју имате према свима светима, *Еф 1, 15.

5. Због *наде која вам је припремљена на небесима, о којој раније чувате у истинитој ријечи јеванђеља.

*1 Пет 1, 3, 4.

6. Које је у вама као и у свему свијету, и плодносно је и расте као и у

вама, од онога дана како чувате и познасте благодат Божију у истини.

7. Као што и научисте од *Епафраса, љубљенога нашега сарадника, који је за вас вјерни служитељ Христов,
*Кол 4, 12; Флм 23.

8. Који нам и јави о вашој љубави у Духу.

9. *Тога ради и ми, од онога дана како чусмо, не престајемо молити се Богу за вас и искати да се испуните познањем воље његове у свакој мудрости и разуму духовноме,
*Еф 1, 16.

10. Да се владате *достојно Господа угађајући му у свему, и да будете плодни у сваком добром дјелу, и да растете у познању Бога,
*Еф 4, 1; Флп 1, 27.

11. Јачајући сваком снагом, по сили славе његове, за сваку постојаност и дуготрпељивост с радощју,

12. Захваљујући Богу и Оцу који нас оспособи за удио у *наследству светих у свјетлости;
*Еф 1, 11; 1 Пет 1, 4.

13. Који нас избави од власти таме и пренесе у Царство Сина љубави своје,

14. *У коме имамо искупљење, опроштење гријехова;
*Еф 1, 7.

15. Који је *икона Бога невидљивог, Прворођени прије сваке твари,
*Јев 1, 3; Отк 3, 14.

16. *Јер Њиме би саздано све, што је на небесима и што је на земљи, што је видљиво и што је невидљиво, били пријестоли или господства, или началства или власти; све је Њиме и за Њега саздано.
*Јн 1, 3; Јев 1, 2.

17. И Он је прије свега, и све у њему постоји.

18. И *Он је глава тијела, Цркве, који је почетак, † Прворођени из мртвих, да у свему Он буде први.

*Еф 1, 22; † Дап 26, 23; 1 Кор 15, 20; Отк 1, 5.

19. Јер (Отац) благоизволи *да се у Њему настани сва пуноћа.

*Јн 1, 16; Еф 1, 23; Кол 2, 9.

20. И да *кроз Њега измири све са собом, учинивши мир његовом кр-

вљу на крсту, (помиривши) кроз Њега и оно што је на земљи и оно што је на небесима.
*Еф 1, 10.

21. И вас *који сте некада били отуђени и свјесно непријатељи у злим дјелима,
*Еф 2, 12; 4, 18.

22. Сада вас измири смрћу његовог људског тијела да вас изведе пре- да се *свете, непорочне и невине,

*Еф 5, 27.

23. Ако само останете у вјери утемељени и постојани, и не одвајајући се од наде јеванђеља, које чувате, које је проповиједано свој твари под небом, којему ја, Павле, постадох служитељ.

24. Сада се радујем у својим страдањима *за вас, и у своме тијелу допуњавам што недостаје Христовим патњама, за тијело његово, које је Црква,
*Еф 3, 13; 2 Тим 2, 10.

25. Којој ја постадох служитељ по устројству Божијем које ми је дано за вас, да у потпуности објавим ријеч Божију,

26. *Тајну сакривену од вијекова и покољења, која се сада јави светима његовим;
*Рим 16, 25; Еф 3, 3-6.

27. Њима Бог хтједе показати колико је богатство славе тајне ове међу незнабошцима, која је Христос у вама, *нада славе;
*1 Тим 1, 1.

28. Којега ми проповиједамо разумљујући свакога човјека и учећи свакога човјека свакој мудрости, *да бисмо показали свакога човјека савршена у Христу Исусу.
*Кол 1, 22.

29. За ово се и трудим, борећи се по његовој моћи која у мени силно дејствује.

Укоријењености у тајни Христа;

умирање и оживљење са Њиме.

Избјегавање лажних учења.

2. Хоћу, дакле, да знате колику борбу имам за вас

и за оне у Лаодикији и у Јерапољу, и за све који не видјеше лица мојега у тијелу,

2. Да се утјеше срца њихова, да се сједине у љубави и у свакоме богатству пунога разумијевања за познање тајне Бога и Оца и Христа,

3. *У коме су сакривена сва блага премудрости и знања. *1 Кор 1, 24, 30.

4. А ово говорим, *да вас неко не превари заводљивим ријечима.

*Рим 16, 18.

5. Јер *ако сам тијелом и одсутан, али сам духом са вама, радујући се и видећи ђваш ред и чврстину ваше вјере у Христа.

*1 Кор 5, 3; † 1 Кор 14, 40.

6. Како, дакле, примисте Христа Исуса Господа, тако у Њему и живите,

7. *Укоријењени и назидани у Њему, и утврђени у вјери као што сте научени, изобилујући у њој са захвалношћу. *Еф 2, 22; 3, 17.

8. Пазите да вас ко не обмане философијом и празном пријеваром, *по предању људском, по науци свијета, а не по Христу. *Кол 2, 20.

9. Јер *у Њему обитава сва пуноћа Божанства тјелесно, *Јн 1, 14, 16.

10. И ви сте испуњени у Њему, који је глава свакога началства и власти;

11. У Њему ви и обрезани бисте обрезањем нерукотвореним, одбацивањем тијела грјеховности обрезањем Христовим,

12. *Пошто се с Њим погребосте крштењем, у Њему сте и † саваскрсли кроз вјеру у моћ Бога који га васкрсе из мртвих. *Рим 6, 4, † Кол 3, 1.

13. *И вас који сте били мртви у гријесима и у необрезању тијела вашег, оживи вас са Њим, опростивши нам све гријехе; *Еф 2, 1, 5.

14. *Избриса обвезницу која нас својим прописима оптуживаше и бје-

ше против нас, и уклони је приковавши је на крст; *Еф 2, 1, 5.

15. Разоружавши началства и власти, жигоса их јавно, побједивши на њему.

16. *Да вас, дакле, нико не осуђује за јело или пиће, или за какав празник, или за младине, или за суботе,

*Рим 14, 1-12.

17. *Што је сјенка онога што ће доћи, а тијело је Христово.

*Јев 8, 5; 10, 1.

18. Нико да вас не обмањује тобожњом понизношћу и служењем анђелима, упуштајући се у оно што није видјео, и узалуд надимајући се тјелесним умом својим,

19. А не држећи се *главе из које је све тијело помоћу зглавака и све за састављено да расте растом Божијим. *Еф 4, 15.

20. Ако, дакле, умријесте са Христом за стихије свијета, *зашто се држите прописа као да живите у свијету? *Гал 4, 9, 10.

21. Не додирни, не окуси, не опипај! —

22. *По заповијестима и наукама људским; а то све пропада употребом. *Ис 29, 13; Мт 15, 9.

23. Ово је само на изглед мудрост у самовољном служењу и понизности и мучењу тијела, а није од неког значаја за задовољење тијела.

Мислићи и живјећи са Васкрслим Христом. Свлачење старој човјека и облачење у новој.

Животи хришћана у дому.

3. Ако сте, дакле, *васкрсли са Христом, тражите оно што је горе гдје Христос сједи с десне стране Бога. *Кол 2, 12.

2. Мислите о ономе што је горе, а не што је на земљи.

3. *Јер умријесте и ваш је живот сакривен са Христом у Богу. *Рим 6, 2.

4. А када се јави Христос, живот наш, онда ћете се и ви с Њиме јавити *у слави. *1 Кор 15, 43.

5. *Умртвите, дакле, удове своје који су на земљи: блуд, нечистоту, страст, злу похоту и лакомство, што је идолопоклонство, *Рим 8, 13.

6. *Због којих долази гњев Божији на синове противљења, *Еф 5, 6.

7. У којима и ви негда ходисте, када живљасте у њима.

8. А сад одбаците и ви то све: гњев, љутину, пакост, хуљење, *срамотне ријечи из уста својих. *Еф 4, 29.

9. Не лажите један другог, јер *свукосте старог човјека са дјелима његовим, *Еф 4, 22-25.

10. И обукосте се у новог, који се обнавља за познање, *према лику Онога који га је саздао, *Еф 4, 24; 1 Мој 1, 26, 27.

11. Гдје нема *Јелина ни Јудејца, обрезања ни необрезања, варварина ни Скита, роба ни слободњака, него је све и у свему Христос. *Гал 3, 28.

12. Обуците се, дакле, као изабраници Божији, свети и љубљени, у милосрђе, доброту, смиреност, кротост, дуготрпељивост,

13. *Подносећи један другог, и опраштајући један другог ако ко има тужбу на кога; као што Христос опрости вама, тако и ви. *Еф 4, 2.

14. А поврх свега тога, *обуците се у љубав, која је свеза савршенства. *Рим 13, 8, 10.

15. И *мир Божији нека влада у срцима вашим, на који сте и позвани у једноме тијелу, и будите захвални. *Флп 4, 7; † 1 Кор 12, 13, 27; Еф 4, 3, 4.

16. Ријеч Христова нека обитава у вама богато, у свакој мудрости *учите и уразумљујте себе: псалмима и славопојима и пјесмама духовним, у благодати пјевајући Господу у срцима својим. *Еф 5, 19.

17. И *све што год чините ријечју или дјелом, све чините у име Господа Исуса Христа, захваљујући Богу Оцу кроз Њега. *1 Кор 10, 31.

18. Жене, покоравате се својим мужевима као што доликује у Господу.

19. *Мужеви, љубите жене ваше и не срдите се на њих. *1 Пет 3, 7.

20. Дјецо, слушајте родитеље своје у свему, јер је ово угодно Господу.

21. Оцеви, не раздражујте дјеце ваше, да не клону духом.

22. Робови, будите послушни у свему вашим господарима по тијелу, не радећи само притворно као да људима угађате, него у простоти срца, бојећи се Бога.

23. И све што год чините, од срца чините, као Господу, а не као људима,

24. Знајући да ћете од Господа примити као награду наслєдство, јер Господу Христу служите.

25. А који чини неправду, примиће што је скривио, и *не гледа се ко је ко. *Рим 2, 11.

О молитви и понашању.

Слање Тихика и Онисима. Поздрави.

4. Господари, правду и једнакост указујте робовима, знајући да и ви имате Господа на небесима.

2. У молитви будите истрајни; бдите у њој са захваљивањем,

3. *Молећи се уједно и за нас, да нам Бог отвори врата ријечи, да казујемо тајну Христову, због које сам и свезан, *Рим 15, 30; Еф 6, 19; 2 Сол 3, 1; † 1 Кор 16, 9.

4. Да је објавим као што треба да говорим.

5. *Мудро се владајте према онима који су изван, користећи вријеме. *Еф 5, 15, 16; 1 Сол 4, 12.

6. Ријеч ваша да бива свагда у бла-
гости, *сољу зачињена, да знате како
треба свакоме одговорити. *Мк 9, 50.

7. За мене казаће вам све Тихик,
љубљени брат и вјерни служитељ и
сарадник у Господу,

8. *Којега послах к вама за то исто,
да сазна како сте ви, и да утјеши срца
ваша, *Еф 6, 22.

9. С *Онисимом, вјерним и љубље-
ним братом, који је од вас. Они ће вам
казати све како је овдје. *Флм 10.

10. Поздравља вас *Аристарх, ко-
ји је сужањ са мнош, и *Марко, нећак
Варнавин – за којега примисте запо-
вјести, ако дође к вама, примите га
–, *Дап 19, 29.

11. И Исус, прозвани Јуст, који су
из обрезања; они су једини моји са-
радници за Царство Божије који ми
бише утјеха.

12. Поздравља вас *Епафрас, који
је од вас, слуга Исуса Христа; он се

једнако труди за вас у молитвама да
будете савршени и испуњени сваком
вољом Божијом. *Кол 1, 7; Флм 23.

13. Јер ја свједочим за њега да има
велику ревност за вас и за оне који су
у *Лаодикији и за оне у Јерапољу.

*Отк 1, 11; 3, 14.

14. Поздравља вас Лука, лекар љу-
бљени, и *Димас. *2 Тим 4, 10; Флм 23.

15. Поздравите браћу у Лаодики-
ји, и Нимфана и *домаћу цркву ње-
гову. *Рим 16, 5; 1 Кор 16, 19; Флм 2.

16. И када се ова посланица про-
чита код вас, настојте да се прочита
и у Лаодикијској Цркви, а ону из Ла-
одикије да и ви прочитате.

17. И кажите *Архипу: гледај слу-
жбу коју си примио у Господу, да је
испуњавааш. *Флм 2.

18. *Поздрав мојом руком, Павло-
вом. Опомињите се мојих окова. Бла-
годат са вама! Амин.

*1 Кор 16, 21; 2 Сол 3, 17.

ПРВА ПОСЛАНИЦА СВЕТОГ АПОСТОЛА ПАВЛА СОЛУЊАНИМА

*Поздрав. Захвалности Богу за
цримјерну вјеру Солуњана у Јеванђеље.*

1. П Павле и *Силван и Тимо-
теј Цркви Солунској ко-
ја је у Богу Оцу и Господу Исусу Хри-
сту: Благодат вам и мир од Бога Оца
нашега и Господа Исуса Христа.

*Дап 15, 40; 16, 1-3, 19; 17, 1-9; 2 Сол 1, 1.

2. Захваљујемо Богу свагда за све вас
помињући вас у молитвама својим,

3. Сјећајући се непрестано вашег
дјела вјере, и труда љубави, и посто-
јане наде у Господа нашега Исуса
Христа пред Богом и Оцем нашим,

4. Знајући, браћо љубљена од Бо-
га, да сте изабрани.

5. Јер јеванђеље наше није пропо-
виједано вама само ријечју, него и у
сили и у Духу Светоме, и са пуним
убјеђењем, као што знате какви смо
били међу вама ради вас.

6. И *ви се угледасте на нас и на
Господа, примивши ријеч у голомој
невољи са радошћу Духа Светога,

*1 Кор 4, 16; 2 Сол 3, 7.

7. Тако да постадосте образац
свима вјерујућима у Македонији и у
Ахаји.

8. Јер је од вас одјекнула ријеч Го-
сподња не само у Македонији и у Аха-
ји, него се и *у сваком мјесту разгласи
вјера ваша у Бога, тако да нам није по-
ребно што говорити. *Рим 1, 8.

9. Јер они сами причају о нама како нас ви дочекасте, *и како се од идола обратисте Богу, да служите Богу живом и истинитом,

*Дап 14, 15; 1 Кор 12, 2.

10. И *да очекујете Сина његова с небеса, којег подиже из мртвих, Исуса, који нас избавља од гњева који долази.

*Тит 2, 13.

*Апостолово бољоуодно владање
у Јеванђељу. Подстицај на владање
достойно Боја.*

2. Јер и *сами, браћо, знате да долазак наш к вама није био узалуд;

*1 Сол 1, 5, 9.

2. Него, пошто најприје страдамо и понижавани бисмо у *Филиппима, као што знате, ми се † осмјелисмо у Богу нашем да вам казујемо јеванђеље Божије уз велику борбу.

*Дап 16, 20-24; † Дап 17, 1-5.

3. Јер наша проповијед није од заблуде, нити од нечистоте, ни у лукавству,

4. Већ као што *нас је Бог провјерио да смо способни да нам се повјери јеванђеље, тако говоримо, а † не као они који угађају људима, него Богу који испитује срца наша.

*1 Тим 1, 12; † Гал 1, 10.

5. Јер, као што знате, *никада не наступасмо ради ласкања, нити због похлепе – Бог је свједок;

*Дап 20, 33.

6. Не тражећи славе од људи, ни од вас ни од других.

7. Могли смо вам бити на терету као Христови апостоли; међутим, бијасмо благи међу вама као дојиља када негује своју дјецу.

8. Тако смо чезнули за вама, да смо готови били дати вам не само јеванђеље Божије него и душе наше, зато што нам бијасте омиљели.

9. Јер ви, браћо, памтите труд наш и напор; јер дан и ноћ *радећи

да не бисмо били на терету икоме од вас, проповиједасмо вам јеванђеље Божије.

*Дап 18, 3; 20, 33, 34;

1 Кор 4, 12; 2 Сол 3, 8.

10. Ви и Бог сте свједоци како се свето и праведно и непорочно владамо пред вама који вјерујете.

11. Као што знате како сваког појединог од вас, као отац дјецу своју,

12. Преклињасмо вас и храбрисмо и свиједочисмо, *да се влада те достојно Бога, који вас призива у своје Царство и славу.

*Еф 4, 1; Флп 1, 27.

13. Тога ради и ми *непрестано захваљујемо Богу, што примивши ријеч Божију коју од нас чусте, прихватисте је не као ријеч човјечију, него – што заиста и јесте – као ријеч Божију, која и дјејствује у вама вјерујућима.

*Гал 1, 11, 12; 1 Сол 1, 5.

14. Јер ви, браћо, постадосте слични Црквама Божијим које су у Јудеји у Христу Исусу, зато што и *ви пропатисте од својих сународника исто што и они од Јудејаца,

*Дап 17, 5, 6.

15. *Који убише и Господа Исуса и своје пророке, и нас прогонише, и Богу не угађају, и противни су свима људима,

*Дап 2, 23; 7, 52.

16. Спречавајући нас да говоримо незнабошцима да би се спасли; и кроз то за свагда *да наврше мјеру гријехова својих, али их на крају сустиже гњев.

*Мт 23, 32.

17. А ми, браћо, одвојивши се од вас за неко вријеме, лицем а не срцем, још више с великом жељом настојасмо да видимо лице ваше.

18. Зато хтједосмо доћи к вама – бар ја Павле неколико пута – и *спријечи нас сатана.

*Рим 1, 13.

19. Јер *ко је наша нада или радост или вијенац хвале? Зар нисте то и ви пред Господом нашим Исусом Христом о његову доласку?

*Флп 2, 16; 4, 1.

20. Јер сте ви наша слава и радост.

*Радост због добрих вијести о
Тимошеју о вјери и љубави Солуњана.
Апостолова молишва за њих.*

3. Зато, не могавши више издржати, *нађосмо за добро да останемо сами у Атини,

*Дап 17, 14-16.

2. Па посласмо *Тимотеја, брата нашега и служитеља Божијега и сарадника нашега у јеванђељу Христовом, да вас утврди и да вас ободри у вјери вашој,

*Дап 16, 1-3.

3. *Да се нико не поколеба у овим невољама; јер сами знате да нам то предстоји.

*Еф 3, 13.

4. Јер кад смо још код вас били, ми смо вам казали унапријед да ћемо имати невоља и, као што знате, то се и догодило.

5. Ради тога и ја, не могавши више издржати, послах да сазнам о вјери вашој, да вас како није искушао кушач, па да *наш труд буде узалуд.

*Флп 2, 16.

6. *А сада, када нам је Тимотеј дошао од вас, и донио нам добре вијести о вашој вјери и љубави, и да нас се свагда радо сјећате желећи да видите нас, као и ми вас.

*Дап 18, 5.

7. Зато се вама утјешисмо, браћо, вјером вашом при свој нашој невољи и биједи.

8. Јер сад смо живи кад ви чврсто стојите у Господу.

9. Јер какву захвалност можемо одати Богу за вас, за сву радост којом се радујемо због вас пред Богом нашим?

10. Ноћ и дан најусрдније се молимо Богу да видимо лице ваше и да допунимо оно што недостаје вјери вашој.

11. А сâм Бог и Отац наш и Господ наш Исус Христос да управи пут наш к вама.

12. А вас Господ нека обогати и преиспуни љубављу једних према

другима и према свима, каква је и наша према вама,

13. *Да би се утврдила срца ваша непорочна у светости пред Богом и Оцем нашим о доласку Господа нашега Исуса Христа са свима светима његовим. Амин. *1 Кор 1, 8; Флп 1, 10.

*Живјејте у светости и браћољубљу.
Хришћанска нада за умрле.
Васкрсење мртвих.*

4. А надаље, браћо, молимо вас и савјетујемо у Господу Исусу, да као што примисте од нас како вам се ваља владати и Богу угађати, да још више напредујете.

2. Јер знате какве вам поуке дадо смо кроз Господа Исуса.

3. Јер је ово воља Божија: светост ваша, да се чувате од блуда,

4. *И сваки од вас да зна држати своје тијело у светости и у части,

*1 Кор 6, 15.

5. А не у страсној жељи, као и незнабошци који не познају Бога;

6. И да нико не преступа и не штети брата својега у свему томе, јер је Господ осветник за све то, као што вам и прије рекосмо и свједочисмо.

7. Јер нас не призва Бог на нечистоту, него у светост.

8. *Који, дакле, одбацује, не одбацује човјека него Бога, који је и дао Светога Духа својега вама. *Лк 10, 16.

9. А о братољубљу не треба да вам се пише, јер сте сами од Бога научени *да се љубите међу собом,

*Јн 13, 34; 3 Мој 19, 18.

10. Јер ви то и чините према свој браћи по цијелој Македонији. Али вас молимо, браћо, да још обилније чините,

11. И да се усрдно старате да живите мирно, и да гледате своја посла, и *да радите својим сопственим рукама, како вам заповиједисмо;

*1 Сол 2, 9; Еф 4, 28; 2 Сол 3, 8.

12. *Да се владате поштено према онима што су изван, и да вам ништа не треба. *Кол 4, 5.

13. Нећемо пак, браћо, да вам буде непознато шта је са онима који су уснули, да не бисте туговали као они *који немају наде. *Еф 2, 12.

14. Јер ако вјерујемо да Исус умрије и васкрсе, тако ће и Бог оне који су уснули у Исусу довести с Њим.

15. Јер вам ово казујемо ријечју Господњом да ми који будемо живи о доласку Господњем, нећемо претећи оне који су уснули.

16. Јер ће сâм Господ са заповјешћу, гласом арханђела и са *трубом Божијом, сићи с неба, † и прво ће мртви васкрснути у Христу;

*1 Кор 15, 52; † 1 Кор 15, 23; Јн 17, 24.

17. А потом ми живи који останемо бићемо заједно с њима узнесени на облацима у сретање Господу у ваздуху, *и тако ћемо свагда с Господом бити. *Јн 12, 26; 17, 24.

18. Тако утјешавајте једни друге овим ријечима.

*Дан Господњи доћи ће изненада.
Треба бдити, молићи се и међусобно
изграђиваћи у врлинама.*

5. А о временима и роковима, браћо, није потребно да вам се пише;

2. Јер ви сами добро знате *да ће Дан Господњи доћи као лопов у ноћи.

*Мт 24, 43, 44; 2 Пет 3, 10; Отк 3, 3; 16, 15.

3. Јер када говоре: Мир је и сигурност, тада ће наићи на њих изненада погибија, као бол на трудну жену, и неће избјећи.

4. *Али ви, браћо, нисте у тами, да вас тај Дан затече као лопов.

*Рим 13, 12.

5. Јер сте ви сви *синови свјетлости и синови дана; нисмо ноћи нити таме. *Рим 13, 12; Еф 5, 8.

6. Зато немојмо спавати, као и остали, него бдијмо и будимо тријезни.

7. Јер који спавају, ноћу спавају и који се опијају, ноћу се опијају.

8. А ми који смо синови дана будимо тријезни и *обучени у оклоп вјере и љубави и с какигом наде спасења. *Еф 6, 14, 17.

9. Јер нас Бог не одреди за гњев, него да добијемо спасење кроз Господа нашега Исуса Христа,

10. *Који умрије за нас да бисмо ми, било да бдимо или да спавамо, заједно с њим живјели. *Рим 14, 8, 9.

11. Зато се *тјешите узајамно, и изграђујте један другога, као што и чините. *Јев 3, 13.

12. Молимо вас пак, браћо, *одајите признање онима који се труде међу вама, и вашим претпостављеним у Господу, и онима који вас поучавају, *1 Кор 16, 18.

13. И да их поштујете веома много са љубављу због дјела њиховога. Живите у миру међу собом.

14. Молимо вас пак, браћо, савјетујте неуредне, тјешите малодушне, подржавајте слабе, будите великодушни према свима.

15. *Гледајте да нико не враћа коме зло за зло; него свагда идите за добром, и међу собом и према свима.

*Прс 20, 22; Рим 12, 17, 21; 1 Пет 3, 9.

16. *Радујте се свагда, *Флп 4, 4.

17. *Молите се без престанка,

*Лк 18, 1-8; Рим 12, 12; Еф 6, 18; Кол 4, 2.

18. На свему захваљујте; јер је ово воља Божија за вас у Христу Исусу.

19. Духа не гасите,

20. *Пророштва не презириите,

*1 Кор 14, 39.

21. Све испитујте, добра се држите,

22. Од зла у сваком виду уклањајте се.

23. А сâм Бог мира да вас посвети потпуно, и васцијели дух ваш и душа и тијело да се сачува без порока за долазак Господа нашега Исуса Христа.

24. *Вјеран је Онај који вас призива, који ће то и учинити.

*1 Кор 1, 9; 2 Сол 3, 3.

25. Браћо, молите се за нас.

26. Поздравите сву браћу цјеливом светим.

27. Заклињем вас Господом да се прочита ова посланица свој светој браћи.

28. Благодат Господа нашега Исуса Христа с вама! Амин.

ДРУГА ПОСЛАНИЦА СВЕТОГ АПОСТОЛА ПАВЛА СОЛУЊАНИМА

Благодарност Богу и хвала по Црквама за вјеру и страдање. Ушјеха због ионовног доласка Господа Исуса.

1. Павле и *Силван и Тимо-теј Цркви Солунској у Богу Оцу нашем у и Господу Исусу Христу:

*1 Сол 1, 1.

2. Благодат вам и мир од Бога Оца нашега и Господа Исуса Христа.

3. *Дужни смо свагда благодарити Богу за вас, браћо, као што приличи, зато што веома расте вјера ваша и умножава се љубав свакога од вас, једног према другом

*1 Сол 1, 2, 3; 2 Сол 2, 13.

4. Тако да се ми сами *хвалимо вама по Црквама Божијим, вашим трпљењем и вјером у свима вашим гоњењима и невољама које подноси-те.

*2 Кор 7, 4.

5. *То је знак праведнога суда Божијега, да се удостојите Царства Божијега, за које и страдате, *Флп 1, 28.

6. Пошто је праведно у Бога да узврати муку онима који вас муче,

7. А *вама страдалницима спокојство са нама када се јави с неба Господ Исус с анђелима силе своје,

*1 Сол 4, 16.

8. У огњу пламеноме, који ће осу-дити оне који не познају Бога и *не

поковавају се јеванђељу Господа нашега Исуса Христа.

*Рим 2, 8.

9. Такви ће бити осуђени на вјечну погибао од лица Господњег *и од славе силе његове,

*Ис 2, 19.

10. Када дође у онај Дан да се прослави у светима својима и покаже се диван у свима вјерујућима, јер повјеровасте свједочанству нашем.

11. Зато се и молимо свагда за вас, да вас Бог наш учини достојним звања и испуни сваку благу намјеру добротe и дјело вјере у сили,

12. Да се прослави име Господа нашега Исуса Христа у вама и ви у њему, по благодати Бога нашега и Господа Исуса Христа.

О ионовном доласку Господа Христа и претходном отпаданштву од вјере и о Антихристу.

Држајте се јеванђелских предања.

2. Али вас молимо, браћо, у погледу *доласка Господа нашега Исуса Христа и нашега сабрања у Њему.

*1 Сол 4, 13-17.

2. Не дајте се лако поколебати умом, нити уплашити, ни духом, ни ријечју, ни *посланицом – тобоже нашом – као да је већ настао Дан Христов.

*2 Пет 3, 15, 16.

3. Да вас нико не превари ни на који начин; јер неће доћи *док нај-прије не дође отпадништво и не поја-ви се човјек безакоња, син погибљи,

*1 Јн 2, 18.

4. Који се противи и *преузноси изнад свега што се зове Бог или све-тиња, тако да ће сâм сјести у храм Божији као Бог, тврдећи за себе да је Бог.

*Дан 11, 36; Мт 24, 15.

5. Зар не памтите да сам вам ово казивао још док сам био код вас?

6. И сад знате шта га задржава да се не јави до у своје вријеме.

7. Јер тајна безакоња већ дјејству-је, само док се уклони онај који сад задржава.

8. И тада ће се јавити безаконик, којега ће Господ Исус убити *духом уста својих и уништити појавом сво-га присуства;

*Ис 11, 4; Отк 19, 15, 20.

9. Онога је долазак по дјејству са-танину са сваком силом *и знацима и чудесима лажним,

*Мт 24, 24; Отк 13, 13; 19, 20.

10. И са сваком пријеваром не-правде међу онима *који пропадају, зато што не примише љубав истине да би се спасли.

*2 Кор 2, 15; 4, 3.

11. И зато ће им Бог послати силу обмане, да вјерују лажи;

12. Да буду осуђени сви који не вјероваше истини, него завољеше не-правду.

13. *А ми смо дужни свагда захва-љивати Богу за вас, браћо, љубљена од Господа, што вас је Бог физабрао од почетка за спасење у светињи Ду-ха и вјери истине,

*2 Сол 1, 3; † Еф 1, 4.

14. На које вас призва кроз јеван-ђеље наше, да задобијете славу Го-спода нашега Исуса Христа.

15. Тако дакле, браћо, стојте чвр-сто и држите *предања, којима сте научени, било нашом ријечју, било посланицом.

*2 Сол 3, 6.

16. А сâм Господ наш Исус Хри-стос, и Бог и Отац наш, који нас је за-

волио и дао утјеху вјечну и наду до-бру у благодати,

17. Нека утјеши срца ваша и утвр-ди вас у свакој ријечи и дјелу добро-ме.

*Молићи се за айосџоле и за
утврђење у Христџу. Клонићи се
неуредних и нерадникџа.*

3. Најзад, браћо, *молите се за нас, да се ријеч Го-сподња брзо шири и прославља као и код вас;

*Кол 4, 3.

2. И да се избегимо од наopakих и злих људи, јер неће сви вјеру.

3. *Но вјеран је Господ; Он ће вас утврдити и сачувати од лукавога.

*1 Сол 5, 24; Јн 17, 15.

4. А уздамо се у Господу за вас, да чините и да ћете чинити оно што вам заповиједамо.

5. А Господ нека управи срца ваша на љубав Божију и на трпљење Хри-стово.

6. Заповиједамо вам пак, браћо, у име Господа нашега Исуса Христа, *да се клоните од свакога брата који живи неуредно, а не по предању које прими-ше од нас.

*2 Сол 2, 15; Рим 16, 17.

7. Јер сами знате *како треба да се угледате на нас, јер нисмо живјели неуредно међу вама,

*1 Сол 1, 6.

8. Нити смо забадава јели хљеб у некога, *но с трудом и муком, радећи дан и ноћ, да не бисмо били на терету некоме од вас;

*1 Кор 4, 12; 1 Сол 2, 9.

9. Не као да немамо власти, него да *себе дамо вама за примјер, да би-сте се угледали на нас.

*Флп 3, 17.

10. Јер када смо били код вас, ово смо вам заповиједали: *Ако неко неће да ради, нека и не једе.

*1 Мој 3, 19.

11. Јер чујемо да неки међу вама живе неуредно, не раде ништа, а у све се мијешају.

12. Зато таквима заповиједамо и молимо их у Господу нашем Исусу Христу да *мирно радећи свој хљеб једу. *1 Сол 4, 11.

13. А вама, браћо, *да не досади добро чинити. *Гал 6, 9.

14. Ако ли ко не послуша ријечи наше у овој посланици, тога обилежите, *и не дружите се с њим, да би се посрамио;

*1 Кор 5, 9, 11; 2 Сол 3, 6.

15. Али га не сматрајте као непријатеља, него *уразумљујте га као брата. *1 Сол 5, 14.

16. А сâм Господ мира нека вам да мир свагда и у свакој прилици. Господ са свима вама!

17. *Поздрав мојом руком, Павловом, што је знак у свакој посланици, овако пишем: *1 Кор 16, 21; Кол 4, 18.

18. Благодат Господа нашега Исуса Христа са свима вама. Амин.

ПРВА ПОСЛАНИЦА СВЕТОГ АПОСТОЛА ПАВЛА ТИМОТЕЈУ

Поздрав. Ойомена некимa да не одстиујају од заповијести Јеванђеља. Павлова захвалност Христу за спасење.

1. Павле, апостол Исуса Христа по заповијести Бога, Спаса нашега и Господа Исуса Христа, наде наше,

2. Тимотеју, *правоме сину по вјери, благодат, милост, мир од Бога Оца нашега и Христа Исуса Господа нашега. *Дап 15, 1, 2; Тит 1, 4.

3. Као што те молих *идући у Македонију, да останеш у Ефесу и заповједиш некимa да не уче друкчије,

*Дап 20, 1.

4. *Нити да се баве бајкама и родословима бескрајним, који више наводе на препирке неголи на служење Богу у вјери. *1 Тим 4, 7.

5. А *циљ заповијести јесте љубав од чиста срца и савјести добре и вјере нелицемјерне, *Мт 22, 37-40; Рим 13, 10.

6. Од чега неки одступише и скренуше у празнословље,

7. Желећи да буду учитељи Закона, а не разумију ни шта говоре ни шта тврде.

8. А знамо *да је Закон добар ако га ко правилно употребљава *Рим 7, 12.

9. *Знајући то да Закон није прописан за праведника, него за безаконике и непокорне, безбожнике и грјешнике, непобожне и погане, оцеубице и матероубице, крвнике,

*1 Кор 6, 9-11.

10. Блуднике, мужеложнике, људокрадице, лажљивце, кривоклетнике, и ако је што друго противно *здрави науци, *1 Тим 6, 3.

11. Према јеванђељу славе *блаженога Бога, које је мени повјерено.

*1 Тим 6, 15.

12. И *захваљујем Христу Исусу Господу нашему који ми даде моћ, што ме за вјерна прими, поставивши на служење

*1 Кор 15, 9, 10; Гал 1, 13-16.

13. *Мене, који сам раније био хулник и гонитељ и пркосник, али бих помилован, јер то из незнања учиних, у невјеровану; *Дап 8, 3.

14. Али се још више умножи благодат Господа нашега са вјером и љубављу у Христу Исусу.

15. Истинита је ријеч и свакога примања достојна да Христос Исус

дође у свијет да спасе грјешнике од којих сам први ја.

16. Али због тога бих помилован да би Исус Христос показао на мени првоне све дуготрпљење, за примјер онима који ће вјеровати у њега за живот вјечни.

17. А Цару вијекова, непролазноме, невидљивоме, *јединоме премудром Богу, част и слава у вијекове вијекова. Амин. *Рим 16, 27.

18. Ову ти заповијест предајем, сине Тимотеје, сходно пређашњим пророчанствима о теби *да по њима ратујеш добар рат, *1 Тим 6, 12.

19. *Имајући вјеру и добру савјест, коју неки одбацивши претрпјеше бродолом вјере; *1 Тим 3, 9.

20. Међу којима су *Именеј и Александар, које † предадох сатани, да се науче да не хуле.

*2 Тим 2, 17; † 1 Кор 5, 5.

*Молишва Боју за све људе.
Павле – апостол Божиј века.
Понашање мужева и жена.*

2. Молим, дакле, прије свега да се чине мољења, молитве, прозбе, благодарјења за све људе,

2. За царе и за све који су у власти, да тих и миран живот поживимо у свакој побожности и честитости.

3. Јер је ово добро и угодно *пред Спаситељем нашим Богом,

*1 Тим 1, 10.

4. *Који хоће да се сви људи спасу и да дођу у познање истине.

*Јез 18, 23; Рим 11, 32; 2 Пет 3, 9.

5. *Јер један је Бог, један и посредник између Бога и људи, човјек Христос Исус, *Рим 3, 29; Гал 3, 20; Јев 9, 15.

6. *Који себе даде у откуп за све, свједочанство у назначена времена,

*Гал 1, 4; 2, 20; Тит 2, 14.

7. За које сам ја *постављен проповједник и апостол – истину говорим у Христу, не лажем –, учитељ незнабожаца у вјери и истини. *2 Тим 1, 11.

8. Хоћу, дакле, да се мужеви моле на сваком мјесту, подижући свете руке без гњева и двоумљења.

9. Исто тако, и *жене у пристojном одијелу, стидом и честитошћу да украшавају себе, не плетеницама, ни златом, ни бисером, ни хаљинама скупоцјеним, *1 Пет 3, 3-5.

10. Него добрим дјелима, као што приличи женама које се привољеше богопоштовању.

11. Жена нека се учи у миру са сваком покорношћу;

12. *Али жени не допуштам да буде учитељ, нити да влада мужем, него да буде мирна. *1 Кор 14, 34.

13. *Јер је Адам саздан први, затим Ева; *1 Мој 1, 27; 2, 22.

14. *И Адам се не превари, а жена преварена, постаде преступница;

*1 Мој 3, 6; 2 Кор 11, 3.

15. Али ће се спасти рађањем дјете, ако остану у вјери и љубави и у светињи са честитошћу.

*Врлине епископа и ђакона у дому
и у Цркви као Дому Божијем.
Главна тајна љубожности:
Бој се јави у шијелу.*

3. Истинита је ријеч: ако ко *епископство жели, добро дјело жели. *Дап 20, 28; Тит 1, 5-9.

2. *Али епископ треба да је без мане, једне жене муж, трезвен, мудар, поштен, гостољубив, кадар да поучава; *Тит 1, 6.

3. Не пијаница, не убојица, не лихвар, него кротак, мирољубив, не среброљубив;

4. Који својим домом добро управља, има послушну дјецу са сваком скромношћу;

5. А ако неко не умије својим домом управљати, како ће се моћи старати за Цркву Божију?

6. Не новокрштен, да се не би погордио и упао у осуду ђавољу.

7. А треба да има и добро свједочанство од оних који су напољу, да не би упао у срамоту и замку ђавољу.

8. Тако и *ђакони треба да буду честити, не дволични, не који много вина пију, не лакоми, *Дап 6, 3; Флп 1, 1.

9. *Који имају тајну вјере у чистој савјести. *1 Тим 1, 19.

10. А и ови да се прво провјере, па онда да служе, пошто су без мане.

11. Тако и *жене треба да су скромне, да не клеветају, трезвене, вјерне у свему. *Тит 2, 3.

12. Ђакони да буду мужеви једне жене, који добро управљају дјецом и својим домовима.

13. Јер који су добро служили, стичу себи добар степен и велику смјелост у вјери у Христа Исусу.

14. Ово ти пишем надајући се да ћу ускоро доћи к теби;

15. Ако ли се задржим, да знаш како се треба владати *у дому Божијему, који је Црква Бога живог, стуб и тврђава истине. *Еф 2, 19-22; 2 Тим 2, 20.

16. И заиста велика је тајна побожности: Бог се *јави у тијелу, † оправда се у Духу, показа се анђелима, проповједи се незнабошцима, вјерова се у свијету, вазнесе се у слави.

*Јн 1, 14; † Рим 1, 4;

Дап 28, 28; Мк 16, 19; Еф 1, 20.

Чувајти се лажних и лицемјерних учитеља. Вјежбајти се у побожностии. Савјетии Тимотејеу.

4. А Дух *изричито говори да ће у посљедња времена одступити неки од вјере слушајући духове преваре и науке демонске,

*2 Тим 3, 1; 2 Пет 3, 3; 1 Јн 2, 18; Јуд 18.

2. У лицемјерју лажливаца, чија је савјест спаљена,

3. Који забрањују женити се, и траже уздржавање од *јела која је Бог створио да их † са захвалношћу узимају вјерни и они који су познали истину. *1 Мој 9, 3; † 1 Кор 10, 30.

4. Јер је свако створење Божије добро и ништа није за одбацивање кад се прима са захвалношћу,

5. Јер се освећује ријечју Божијом и молитвом.

6. Ово савјетујући браћи, бићеш *добар служитељ Исуса Христа, одгајен ријечима вјере и добром науком којој си сљедовао. *2 Тим 2, 15.

7. *А поганих и бапских прича кло-ни се † и вјежбај се у побожности.

*1 Тим 1, 4; 6, 20; Тит 3, 9; † Јев 5, 14.

8. Јер тјелесно вјежбање за мало је корисно, *а побожност је корисна у свему, пошто она има обећање живота садашњег и будућег. *1 Тим 6, 6.

9. *Ово је истинита ријеч и достојна свакога примања; *1 Тим 1, 15.

10. Јер за то се и трудимо и бивамо срамоћени, јер се надамо у Бога живог, који је спаситељ свију људи, особито вјерних.

11. Ово заповиједај и учи.

12. *Нико да не презире твоју младост, али буди образац вјернима у ријечи, у живљењу, у љубави, у духу, у вјери, у чистоти.

*2 Тим 2, 22; Тит 2, 15.

13. Докле не дођем пази на читање, утјешавање и учење.

14. Не занемаруј *благодатни дар у теби који ти је дат кроз пророчанство † полагањем руку старјешина на тебе. *2 Тим 1, 6; † Дап 6, 6; 8, 17.

15. Ово проучавај, у овоме стој, да се напредак твој покаже у свему.

16. Пази на себе и на науку, истрај у томе; јер чинећи ово, спасићеш и себе и *оне који те слушају.

*Рим 11, 14.

Савјетни за старије, за удовице и свештенике. Поуке Тимотеју.

5. Старца *не карај, него га савјетуј као оца; млади-
ће као браћу; *3 Мој 19, 32.

2. Старице као матере; младе као сестре, у свакој чистоти.

3. Удовице поштуј, *које су праве удовице. *1 Тим 5, 5.

4. Ако ли која удовица има дјecu или унучад, нека се уче најприје свој дом поштовати, и дуг враћати родитељима; јер ово је добро и угодно пред Богом.

5. А права удовица и усамљеница нада се у Бога и *проводи у молитвама и мољењима ноћ и дан. *Лк 2, 37.

6. А она која се одала насладама, жива је умрла.

7. И ово заповиједај, да буду без мане.

8. Ако ли ко о својима, а особито о домаћима не промишља, одрекао се вјере и гори је од невјерника.

9. Да се не уписује међу удовице млађа од шездесет година, која је била жена једнога мужа,

10. Освједочена у добрим дјелима, ако је дјecu одгајила, ако је *гостољубива била, ако је светима ноге прала, ако је невољнима помагала, ако је ишла за сваким добрим дјелом. *Јев 13, 2.

11. А млађе удовице не примај, јер када их страст одвоји од Христа, хоће да се удају;

12. Оне подлежу осуди што прво обећање одбацише.

13. А уз то се уче и нераду, ски-
тајући по кућама; и не само нераду, него су и језичаве и радознале, па говоре што не треба.

14. *Хоћу, дакле, да се млађе удовице удају, дјecu да рађају, кућу да куће, и никаква повода не дају противнику за нападање. *1 Кор 7, 9.

15. Јер неке већ скренуше за сатаном.

16. Ако који вјерни или вјерна има удовице, нека се стара о њима, да се не оптерећује Црква, да би се она могла старати о правим удовицама.

17. Презвитери који су добре старјешине достојни су двоструке части, особито они који се труде у проповиједању и учењу.

18. Јер Писмо говори: *Волу који врше не завезуј уста, и: † Радник је достојан своје плате.

*5 Мој 25, 4; 1 Кор 9, 9; † Лк 10, 7.

19. Против презвитера не примај тужбе, осим *на основу два или три свједока. *5 Мој 19, 15; Мт 18, 16.

20. *Оне који гријеше покарај пред свима, да и остали имају страх.

*Гал 2, 14; Мт 18, 15-17.

21. Преклињем те пред Богом и Господом Исусом Христом и изабраним анђелима да ово држиш без двоумљења, и да не чиниш ништа по пристрасности.

22. *Не полажи руке ни на кога брзо, нити учествуј у туђим гријесима. Чувај себе чиста. *1 Тим 4, 14.

23. Више не пиј само воду, него пиј по мало вина, због свога желуца и честих болести својих.

24. Гријеси неких људи су јавни и претходе суду, а код неких се објело-
дањују касније.

25. Тако су и добра дјела видна; а ако и нису, не могу се сакрити.

О робовима и лажним учитељима.

Прошљив бојаћења и среброљубља.

Подвизи у вјери и врлинама.

Слављење Боја.

6. Они који су робови под
јармом нека своје го-
сподаре сматрају достојнима сваке

части, да се не би хулило на име Божије и на учење.

2. А који имају вјернике за господаре, нека не буду према њима немарни зато што су браћа, него нека им још боље служе, јер су ти који примају њихово добротворство вјерни и мили.

3. Ово учи и савјетуј. Ако неко другачије учи и *не држи се здравих ријечи Господа нашега Исуса Христа и учења о побожности, *2 Тим 1, 13.

4. Погордио се ништа не знајући, него болује од запиткивања и препирања, од чега настаје завист, свађа, хуљења, лукава подозрења,

5. Празна надмудривања људи изопаченога ума и лишених истине, који мисле да је побожност извор добитка. Клони се таквих.

6. *А побожност јесте велики добитак кад смо задовољни оним што имамо. *Флп 4, 11, 12; Јев 13, 5.

7. Јер *ништа не донијесмо на свијет; јасно је да ништа не можемо ни однијети. *Јов 1, 21; Проп 5, 15.

8. А кад имамо храну и одјећу, будимо овим задовољни.

9. А *који хоће да се богате, упадају у искушење и замку, и у многе луђе и погубне жеље, које гурају људе у пропаст и погибао.

*Прс 28, 22; Мт 13, 22.

10. Јер је коријен свију зала среброљубље, којему неки предавши се застранише од вјере и навукоше на себе муке многе.

11. А ти, о човјече Божији, *бјежи од тога, а иди за правдом, побожношћу, вјером, љубављу, трпљењем и кротошћу. *2 Тим 2, 22.

12. *Бори се добрим подвигом вјере, хватај се за живот вјечни у који си и позван, и исповједио си добро исповиједање пред многим свједоцима. *1 Тим 1, 18; 1 Кор 9, 25, 26.

13. Заповиједам ти пред Богом који свему живот даје и пред Христом Исусом *који посвједочи пред Понтијем Пилатом добро исповиједање: *Јн 18, 37.

14. Да одржиш заповијест чисту и беспрекорну до јављања Господа нашега Исуса Христа,

15. Које ће у своје вријеме показати *блажени и једини Владар, † Цар царева и Господар господара,

*5 Мој 10, 17; 1 Тим 1, 11; † Отк 17, 14.

16. Он који једини има бесмртност и живи у свјетлости неприступној, Кога нико од људи не видје нити може видјети; Њему част и сила вјечна. Амин.

17. Богатима овога свијета заповиједај да се не преузносе, *нити да се уздају у богатство несигурно, него у Бога живог, који нам даје све изобилно на употребу;

*Пс 62, 10; Лк 12, 15-21.

18. Нека добро чине, нека се богате у добрим дјелима, нека буду дарожљиви, друштвени,

19. *Спремајући себи добар темељ за будућност, да добију живот вјечни.

*Мт 6, 20; Лк 16, 9.

20. О Тимотеје, *сачувај повјерен ти залог, † клонећи се поганих и празних разговора и спорова лажно названог знања, *2 Тим 1, 12-14; † 1 Тим 4, 17.

21. Којему се неки приволеше и *отпадоше од вјере. Благодат с тобом. Амин. *1 Тим. 1, 6; 2 Тим 2, 18.

ДРУГА ПОСЛАНИЦА СВЕТОГ АПОСТОЛА ПАВЛА ТИМОТЕЈУ

*Захвалности Боју за вјеру Тимошејеву
и подстицај дара у њему: да се не
постиди страдања за Христа и да
сачува залој Духа.*

1. Павле, апостол Христа Исуса по вољи Божијој, према обећању живота у Христу Исусу,

2. Тимотеју, љубленоме чеду: Благодат, милост, мир од Бога Оца и Христа Исуса Господа нашега.

3. Захваљујем Богу, *којему слу-
жим од предака † у чистој савјести,
што те се непрестано сјећам у моли-
твама својим дан и ноћ;

*Флп 3, 5; † Дап 23, 1; 24, 16.

4. Сјећајући се суза твојих, желим да те видим да се радостју испуним.

5. На уму ми је нелицемјерна вјера твоја, која се прво усели у бабу твоју Лоиду и *матер твоју Евникију, а увје-
рен сам да је и у теби. *Дап 16, 1-3.

6. Из тога разлога ти напомињем *да разгоријеваш благодатни дар Бо-
жији који је у теби кроз полагање ру-
ку мојих. *1 Тим 4, 14.

7. *Јер нама Бог није дао духа пла-
шљивости, него силе и љубави и цје-
ломудрености. *Рим 8, 15.

8. *Не постиди се, дакле, страда-
ња Господа нашега, ни мене сужња
његова, него буди ми састрадалник у
јеванђељу по сили Бога,

*Рим 1, 16; 1 Пет 4, 16.

9. Који нас спасе и призва призва-
њем светим, *не по дјелима нашим,
него по својој вољи и благодати да-
тој нам у Христу Исусу прије вјечних
времена, *Тит 3, 5.

10. А *сада показаној јављањем
Спаситеља нашега Исуса Христа, †
који разруши смрт и обасја живот и
нераспадљивост јеванђељем,

*Рим 16, 26; † 1 Кор 15, 55; Јев 2, 14.

11. За које сам ја постављен про-
повједник и апостол и учитељ незна-
божаца.

12. Из тога разлога ово и страдам,
али се не стидим; јер знам Ко ме сам
повјеровао, и увјерен сам да је Он ка-
дар сачувати залог мој за онај дан.

13. Као образац *здраве науке
имај оно што си чуо од мене † у вјери
и љубави у Христу Исусу.

*1 Тим 6, 3; † 1 Тим 1, 14; Тит 2, 1.

14. *Добро завјештање сачувај Ду-
хом Светим, који обитава у нама.

*1 Тим 6, 20.

15. То знаш *да се одвратише од
мене сви они у Азији, међу којима су
Фигел и Ермоген. *2 Тим 4, 16.

16. Господ нека даде милост *Они-
сифорову дому, јер ме је много пута
окријепио и окова мојих није се по-
стидјео, *2 Тим 4, 19.

17. Него дошавши у Рим, још рев-
носније ме потражи и нађе.

18. Нека му даде Господ да нађе
милост код Господа у онај дан. А ко-
лико ми је у Ефесу послужио, ти нај-
боље знаш.

*Бићи добар борац Христа
Васкрслоја, шрудбеник у Јеванђељу
и клонити се лажних учења,
прејирања и жеља.*

2. Ти, дакле, чедо моје, ја-
чај у благодати која је у
Христу Исусу;

2. И што си чуо од мене пред мно-
гим свједоцима, то предај вјерним
људима, који ће бити кадри и друге
научити.

3. *Ти се, дакле, злопати као добар
војник Исуса Христа. *2 Тим 1, 8; 4, 5.

4. Ниједан војник не уплиће се у послове обичног живота да би угодиле војводи.

5. Ако се ко и бори, не добија *вијенац ако се не бори по правилу.

*2 Тим 4, 8; 1 Кор 9, 24-27.

6. Земљорадник који се труди, треба први да окуси, од плодова.

7. Разуми шта говорим; а Господ нека ти даде разборитост у свему.

8. Памти Исуса Христа *васкрсло-га из мртвих, од сјемена Давидова, по јеванђељу мојему, *1 Кор 15, 4, 20.

9. За које се злопатим до самих окова као злочинац, *али се ријеч Божија не да сvezати. *Флп 1, 13, 14.

10. Због тога *подносим све ради изабраних, да и они добију спасење које је у Христу Исусу са славом вјечном. *Кол 1, 24.

11. Истинита је ријеч: ако с Њим умријесмо, *с Њим ћемо и живјети;

*2 Кор 4, 10.

12. Ако трпимо, с Њим ћемо и царовати; *ако ли се одрекнемо, и Он ће се нас одрећи; *Мт 10, 33.

13. *Ако ли изневјеримо, Он остаје вјеран, † јер се не може самог себе одрећи. *Рим 3, 3; † 4 Мој 23, 19.

14. Ово напомињи, *преклињући их пред Господом, да се не препиру, што није ни од какве користи, него на пропаст онима који слушају.

*1 Тим 6, 4; Тит 3, 9.

15. Постарај се да се покажеш ваљан пред Богом, трудбеник који се нема чега стидјети и који право управља ријечју истине.

16. *А поганих празних разговора клони се; јер ће такви још више напредовати у безбожности.

*1 Тим 4, 7; Тит 1, 14.

17. И ријеч њихова као жива рана разједаће око себе, међу којима су *Именеј и Филит, *1 Тим 1, 20.

18. Који застранише од истине говорећи да је васкрсење већ било, и руше вјеру неких.

19. Али тврдо стоји темељ Божији, имајући овај печат: *Позна Господ оне који су његови, и: Нека одступи од неправде сваки који призива име Господње. *Јн 10, 14.

20. А у великоме дому нема само златних и сребрних судова, него и дрвених и глинених, и једни су за част, а други за обичну употребу.

21. Ако, дакле, ко очисти себе од ових, биће суд за част, освећен и користан домаћину, припремљен за свако добро дјело.

22. *Бјежи од младалачких жеља, а држи се правде, вјере, љубави, мира са свима који призивају Господа од чистог срца. *1 Тим 4, 12; 6, 11.

23. А *лудих и неуких запиткивања клони се, знајући да рађају свађе; *1 Тим 4, 7.

24. Слуга пак Господњи не треба да се свађа, него да буде тих према свима, поучан, незлобив,

25. Који са кротошћу кара оне који се противе, еда би им како Бог дао покајање за познање истине,

26. И да се избаве из замке ђавола, који их је живе уловио да врше вољу његову.

О злим људима у посљедња времена.

Страдање љубожних за Христа.

Држајте се бојонадахнутој

Светога Писма.

3. Али ово знај да ће *у посљедње дане настати тешка времена. *1 Тим 4, 1.

2. Јер ће људи бити самољубиви, среброљубиви, хвалисави, горделиви, хулници, непослушни родитељима, неблагодарни, непобожни,

3. Безосећајни, непомирљиви, клеветници, неуздржљиви, сурови, недоброљубиви,

4. Издајници, напросити, надувени, *више сластољубиви него богољубиви, *Флп 3, 19.

5. *Који имају изглед побожности, а силе њезине су се одрекли. И клони се ових. *Тит 1, 16.

6. Јер су од *ових они који се увлаче у куће и заводе жене које су натоварене гријесима и вођене различитим пожудама, *Тит 1, 11.

7. Које се свагда уче, и никад не могу да дођу до познања истине.

8. *Као што се Јаније и Јамврије противише Мојсеју, тако се и ови противе истини, људи изопаченога ума, непоуздани у вјери. *2 Мој 7, 11.

9. Али неће више напредовати; јер ће њихово безумље постати очигледно свима, као што се десило и са онима.

10. А ти си следовао мојој науци, живљењу, настројењу, вјери, дуготрпљењу, љубави, истрајности,

11. Гоњењима, страдањима која ми се догодише *у Антиохији, † у Иконији, **у Листри. Каква гоњења претрпијех и, ††од свих избави ме Господ!

*Дап 13, 50; † Дап 14, 5;

**Дап 14, 19; †† Пс 34, 19.

12. А и *сви који хоће да живе побожно у Христу Исусу биће гоњени.

*Мт 16, 24; Дап 14, 22.

13. А зли људи и опсјенари напредоваће од зла на горе, варајући и варајући се.

14. *Но ти стој у томе што си научио и што си се увјерио, знајући од кога си се научио, *1 Тим 2, 2.

15. И што из дјетињства знаш *Свештене списе који те могу умудрити за спасење кроз вјеру у Христа Исуса. *Јн 5, 39.

16. Све је Писмо богонадахнуто, и корисно за учење, за *карање, за исправљање, за васпитање у праведности, *2 Пет 1, 19-21.

17. *Да буде савршен Божији човек, припремљен за свако добро дјело. *1 Тим 6, 11.

*Подстицај на проповиједање и
дјело јеванђелиста. Крај Павловог
подеића и добијање вијеница.
Поруке и издрави.*

4. Ја те, дакле, заклињем пред Богом и Господом нашим Исусом Христом, који ће *судити живима и мртвима јављањем својим и Царством својим: *1 Пет 4, 5.

2. Проповиједај ријеч, настој у вријеме и невријеме, покарај, запријети, утјеш, са сваком стрпљивошћу и поуком.

3. Јер ће доћи вријеме када здраве науке неће подносити, него ће по својим жељама окупити себи учитеље да их чешу по ушима;

4. И одвратиће уши од истине, а *окренути се бајкама. *1 Тим 4, 7.

5. А ти буди трезвен у свему, *злопати се, врши дјело јеванђелиста, служење своје испуни. *2 Тим 2, 3.

6. Јер *ја се већ приносим на жртву, и вријеме мојега одласка настаде. *Дап 20, 24; Флп 2, 17.

7. *Добар рат ратовах, трку заврших, вјеру одржах.

*1 Кор 9, 24; Флп 3, 14; 1 Тим 6, 12.

8. Сад ме чека *вијенац правде, који ће ми у онај Дан дати Господ, праведни Судија; али не само мени, него и свима који с љубављу очекују Долазак његов.

*Јак 1, 12; 1 Пет 5, 4; Отк 2, 10.

9. Постарај се да ми дођеш брзо.

10. Јер ме *Димас остави, завољевши садашњи вијек, и отиде у Солун; Крискент у Галатију, Тит у Далмацију; Лука је сам код мене. *Кол 4, 7, 10, 14.

11. *Марка узми и доведи са собом, јер ми је погодан за службу.

*Дап 15, 37; Кол 4, 10.

12. А *Тихика послах у Ефес.

*Дап 20, 4; Еф 6, 21; Кол 4, 7.

13. Када дођеш, донеси ми огртач што сам оставио у Троади код Карпа, и књиге, особито оне од пергамента.

14. *Александар ковач многа ми зла учини. † Нека му Господ плати по дјелима његовим. *Дап 19, 33;

1 Тим 1, 20; † 2 Сам. 3, 39; Пс 28, 4.

15. Њега се и ти чувај; јер се веома противио нашим ријечима.

16. При мојој првој одбрани нико не оста са мнош, *него ме сви оставише. Нека им се не урачуна!

*2 Тим 1, 15.

17. *Али Господ би са мнош и оснажи ме, да се кроз мене рашири проповијед и да чују сви незнабошци; и бих избављен из уста лавових.

*Дап 23, 11; 27, 23.

18. И избавиће ме Господ од свакога зла дјела и спасти за Царство своје небеско; Њему слава у вијекове вијекова. Амин.

19. Поздрави *Прискилу и Акилу, и † Онисифоров дом.

*Дап 18, 2; Рим 16, 3; † 2 Тим 1, 16.

20. *Ераст оста у Коринту, а † Трофима оставих у Милиту болесна.

*Дап 19, 22; † Дап 20, 4; 21, 29.

21. Постарај се да дођеш прије зиме. Поздравља те Евул, и Пуд, и Лин, и Клаудија и браћа сва.

22. Господ Исус Христос нека је са духом твојим. Благодат с вама. Амин.

ПОСЛАНИЦА СВЕТОГ АПОСТОЛА ПАВЛА ТИТУ

*Порука Титу о поштовању
свештеника и о врлинама епископа.
Поруци неких Крићана.*

1. Павле, слуга Божији и апостол Исуса Христа по вјери изабраних Божијих и познању истине побожности,

2. За наду вјечнога живота који прије вјечних времена обећа Бог *који не обмањује, *2 Тим 2, 13.

3. А објави *у одређена времена ријеч своју проповиједанем, † које је мени повјерио ** по заповијести Спаситеља нашега Бога,

*Еф 1, 9. 10; † 1 Тим 1, 11; **1 Тим 1, 1.

4. Титу, *правоме сину по заједничкој вјери: Благодат, милост, мир, од Бога Оца и Господа Исуса Христа, Спаситеља нашега. *1 Тим 1, 2.

5. Зато те оставих на Криту да уредиш што је недовршено, и да поставиш по свима градовима старјешине, као што ти ја заповједих:

6. *Ако је ко без мане, једне жене муж, и има дјecu вјерујућу, којој не

приговарају да су разуздана или непокорна; *1 Тим 3, 2-7.

7. Јер епископ *као Божији домоуправитељ треба да је без мане, не самовољан, не гњевљив, не пијаница, не убојица, не лихвар; 1 Кор 4, 1.

8. Него гостољубив, доброљубив, mudar, праведан, побожан, уздржљив;

9. Који се чврсто држи истините ријечи сагласне са учењем, да би био способан и поучавати у здравој науци и покарати оне који се противе.

10. Јер има много непокорних, празнорјечивих и обмањивача, особито који су из обрезања,

11. Којима треба уста затворити, *који читаве домове изопачују учећи што не треба, ради нечасног добитка. *2 Тим 3, 6.

12. Рече неко од њих, њихов сопствени пророк: Крићани, свагда лажљивци, зли звјерови, прождрљивци лијени.

13. Свједочанство је ово истинито. *Због тога карај их без поштеде, да буду здрави у вјери, *2 Тим 4, 2.

14. *Да не слушају јудејске бајке, ни заповијести људи који презиру истину. *1 Тим 4, 7; 2 Тим 4, 4.

15. *Чистима је све чисто, а нечистима и невјернима ништа није чисто, него је нечист и њихов ум и савјест. *Мт 15, 11; Рим 14, 20.

16. Говоре да знају Бога, а *дјелима га се одричу; јер су гнусни и непокорни и неспособни за ма које добро дјело. *2 Тим 3, 5.

Савјетни старима и младима и робовима. Благодати Божија у Христу, који нас је искупио од тријеха на добра дјела.

2. А ти говори што приличи *здравом учењу.

*1 Тим 6, 3; 2 Тим 1, 13.

2. Старци да буду трезвени, скромни, мудри, здрави у вјери, у љубави, у трпљењу.

3. *Старице такође да се држе како доликује светима; да не клеветају, да много не робују вину, да уче добру, *1 Тим 3, 11.

4. Да уразумљују младе жене: да воле мужеве, да воле дјецу,

5. Да буду разборите, чедне, кућанице, добре, *покорне својим мужевима, да се не би хулило на ријеч Божију. *Еф 5, 22.

6. Тако и младиће савјетуј да буду честити.

7. *У свему покажи себе за углед у добрим дјелима: у учењу исправност, честитост, чистоту,

*1 Тим 4, 12; 1 Пет 5, 3.

8. Ријеч здраву, беспријекорну, да се посрами противник немајући ништа лоше рећи за нас.

9. *Робови да буду послушни својим господарима, да им буду угодни у свему, да не противрече, *1 Пет 2, 18.

10. Да не краду, него да показују потпуну вјерност у свему, да би нау-

ку Спаситеља нашег Бога красили у свему.

11. Јер се јави благодат Божија спасоносна свима људима,

12. Која нас учи *да се одречемо безбожности и земаљских пожуда, и да поживимо разборито, праведно и побожно у садашњем вијеку, *Еф 1, 4.

13. *Очекујући блажену наду и јављање славе великога Бога и Спаса нашега Исуса Христа,

*1 Кор 1, 7; Флп 3, 20; 1 Сол 1, 10.

14. *Који даде себе за нас да би нас искупио од свакога безакоња, и да очисти за себе народ изабрани † који ревнује у добрим дјелима.

*Гал 1, 4; 1 Тим 2, 6; † Еф 2, 10.

15. Ово говори и савјетуј и карај са пуном влашћу; *нико да те не презире. *1 Тим 4, 12.

Ранији пороци и садашње врлине прейпорођених у Христу. Клонити се јерейшика. Поруке и поздрави.

3. Н апомени им да буду покорни и послушни *поглаварствима и властима, спремни за свако добро дјело;

*Рим 13, 1; 1 Пет 2, 13.

2. Никога да не руже, да се не свађају, да буду *благи, да показују сваку кротост према свима људима.

*Флп 4, 5.

3. Јер, *и ми бијасмо некада неразумни, непокорни, заблудели, робујући разним пожулама и настрадама, проводећи живот у злоби и зависти, гнусни, мрзећи један другога.

*1 Кор 6, 11; Еф 2, 2; 5, 8; 1 Пет 4, 3.

4. А *када се јави доброта и човекољубље Бога, Спаситеља нашега,

*Тит 2, 11.

5. Не за дјела праведна која ми учинисмо, него по својој милости спасе нас *бањом новог рођења и обновљења Духом Светим, *Јн 3, 5; Еф 5, 26.

6. Којега изли на нас обилно кроз Исуса Христа Спаситеља нашега,

7. Да бисмо, оправдани његовом благодаћу, постали насљедници живота вјечнога као што се надамо.

8. Истинита је ова ријеч, и хоћу да то потврђујеш, како би се они који повјероваше Богу *старали да предњаче у добрим дјелима. Ово је људима добро и корисно. *Тит 3, 14.

9. *А лудих запиткивања и родослова и спорова и препирања о закону клони се; јер је то некорисно и сујетно. *1 Тим 4, 7; 2 Тим 2, 14, 23.

10. Човјека јеретика *по првоме и другоме савјетовању клони се, *Мт 18, 15-17.

11. Знајући да се такав изопачио, и гријеши; самога себе је осудио.

12. Када пошљем к теби Артема или *Тихика, постарај се да дођеш к мени у Никопол, јер сам одлучио да ондје зимујем. *2 Тим 4, 12; Еф 6, 21.

13. Законика Зину и *Апола марљиво опреми, да не оскудијевају ни у чему. *Дап 18, 24; 1 Кор 3, 5, 6.

14. Али и наши нека се уче предњачити у добрим дјелима гдје год је потребно, да не буду без плода.

15. Поздрављају те сви који су са мнош. Поздрави све који нас љубе у вјери. Благодат са свима вама. Амин.

ПОСЛАНИЦА СВЕТОГ АПОСТОЛА ПАВЛА ФИЛИМОНУ

Заузимање сужња Павла за одбјелог роба Онисима, а сад обраћенога и вјернога хришћанина.

1. Павле, *сужањ Христа Исуса, и брат Тимотеј, Филимону љубљеноме и сараднику нашем, *Еф 3, 1.

2. И милој Апфији, и *Архипу, саборцу нашем, и домаћој твојој цркви: *Рим 16, 4; 1 Кор 16, 19; Кол 4, 17.

3. Благодат вам и мир од Бога Оца нашега и Господа Исуса Христа.

4. Захваљујем Богу мојему свагда спомињући те у молитвама својима,

5. Јер чујем за љубав твоју и вјеру коју имаш према Господу Исусу и према свима светима,

6. Да заједништво вјере твоје буде дјелотворно у познању свакога добра које имамо у Христу Исусу.

7. Љубав пак твоја чини нам велику радост и утјеху, јер си, брате, срца светих умирио.

8. Стога, иако имам пуну слободу у Христу да ти заповиједам шта треба да чиниш,

9. Због љубави радије те молим, ја лично, Павле старац, а сада и сужањ Исуса Христа,

10. Молим те за чедо моје *Онисима, † којега родих у оковима својим; *Кол 4, 9; † 1 Кор 4, 15; Гал 4, 19.

11. Некада теби непотребнога, а сада и теби и мени потребнога. Послах ти га натраг;

12. А ти њега, то јест срце моје, прими.

13. Ја га хтједох задржати код себе, да ми *умјесто тебе послужи у оковима за јеванђеље. *Флп 2, 30.

14. Али без твојега знања не хтједох ништа чинити, *да твоје доброчинство не би било принудно него добровољно. *2 Кор 9, 7.

15. Јер можда се зато и растаде с тобом за кратко да га добијеш за вјечност,

16. Не више као роба, него више од роба, *брата љубљенога, особито мени, а колико више теби, и по тијелу и у Господу. *1 Тим 6, 2.

17. Ако сам ти, дакле, заједничар у вјери, прими њега као мене.

18. Ако ти је у чему скривио, или дужан остао, то мени урачунај.

19. Ја, Павле, написах својом руком, ја ћу платити; да ти не кажем да и самог себе мени дугујеш.

20. Да, брате, обрадуј ме у Господу; *умири срце моје у Господу.

*Флм 7.

21. Уздајући се у твоју послушност, написах ти, знајући да ћеш учинити више него што кажем.

22. А уједно припреми ми гостопримство, *јер се надам да ћу вашим молитвама бити вам дарован.

*Флп 1, 25; 2, 24.

23. Поздравља те *Епафрас који је са мношвом сужањ у Христу Исусу,

*Кол 1, 7; 4, 12.

24. *Марко, Аристарх, † Димас, Лука, сарадници моји.

*Кол 4, 10; Дап 19, 29; † Кол 4, 14; 2 Тим 4, 10.

25. Благодат Господа нашега Исуса Христа са духом вашим. Амин.

ПОСЛАНИЦА СВЕТОГ АПОСТОЛА ПАВЛА ЈЕВРЕЈИМА

*Христос је Син Божији и
виши од анђела.*

1. Бог који је из давнине мно-
го пута и разним начи-
нима говорио оцима преко Пророка,

2. *У ове последње дане говорио је нама преко Сина, којег постави наследником свега, † кроз којег је и вијекове створио;

*Пс 2, 8; † Јн 1, 3; Кол 1, 16.

3. *Он који је сјај славе и обличје бића Његовога и који држи све моћном ријечју својом, пошто сам изврши очишћење гријехова наших, сједи са десне стране Величанства на висинама,

*2 Кор 4, 4; Кол 1, 15.

4. И толико се показа *већи од анђела колико је † славније Име наслиједио него они. *1 Пет 3, 22; † Флп 2, 9.

5. Јер коме од анђела икада рече: *Син мој јеси Ти, ја те данас родих? И опет: † Ја ћу њему бити Отац, а он мени Син.

*Пс 2, 7; † 2 Сам 7, 14.

6. И опет, када уводи *Првороднога у васељену, говори: † И нека му се поклоне сви анђели Божији.

*Рим 8, 29; † Пс 97, 7.

7. А за анђеле говори: *Који чини анђеле своје духовима и слуге своје пламеном огњеним.

*Пс 104, 4.

8. За Сина пак: *Пријесто је твој, Боже, вабијек вијека; жезал правичности је жезал Царства твојега.

*Пс 45, 6, 7.

9. Заволио си правду и омрзао безаконје; због тога те помаза, Боже, Бог твој уљем радости више него другове твоје.

10. И опет: *Ти, Господе, у почетку основа земљу, и небеса су дјело руку твојих;

*Пс 102, 25-27.

11. Они ће проћи, а ти остајеш, и све ће остарјети као одијело,

12. И савићеш их као хаљину, и измјениће се, а ти си увијек исти, и године твоје неће минути.

13. А коме од анђела икад рече: *Сједи мени са десне стране док по-

ложим непријатеље твоје за подножје ногама твојим? *Пс 110, 1.

14. *Нису ли сви они духови за служење, који се шаљу да служе онима који ће наслиједити спасење?

*Пс 34, 7; 91, 11; Дан 7, 10.

Слушајти Христа који је истинским очовјечењем и страдањем побједио смрт и ђавола и спасао све.

2. 3 бог тога морамо веома пазити на оно што чу- смо да не скренемо.

2. Јер ако је *ријеч казана преко анђела потврђена, и сваки преступ и непослушност доби заслужену казну,

*Дан 7, 53; Гал 3, 19.

3. *Како ћемо је ми избјећи ако не маримо за тако велико спасење, које отпоче проповиједати Господ, а потврдише га међу нама они који су чули,

*Јев 10, 29; 12, 25.

4. *Што и Бог посвједочи знацима и чудесима, разним моћним дјелима † и раздавањем Духа Светога по својој вољи.

*Мк 16, 20; † 1 Кор 12, 4-11.

5. Јер Бог не покори анђелима онај свијет који долази, о којем говоримо.

6. Неко пак негдје посвједочи говорећи: *Шта је човјек да га се сје- ћаш, или син човјечији да га похо- диш?

*Пс 8, 4-6.

7. Учинио си га привремено мањим од анђела, славом и чашћу овјенчао си га, и поставио си га над дјелима руку твојих;

8. Све си покорио под ноге њего- ве. И пошто му покори све, ништа му не остави непокорено. Али сада још не видимо да му је све покорено.

9. А *привремено мањим од ан- ђела видимо Исуса, због страдања све до смрти, овјенчаног славом и чашћу, да би по благодати Божијој окусио смрт за све.

*Флп 2, 7-9.

10. Јер је прикладно Богу, *за Које- га је све и кроз Којега је све, Који при- веде многе синове у славу, да Челни- ка спасења њихова учини савршеним кроз страдање.

*Рим 11, 36; Јев 12, 2.

11. Јер и Онај који освећује и они који се освећују сви су од једнога; за- то се не стиди да их назива браћом, говорећи:

12. *Објавићу Име твоје браћи својој, усред сабора пјесмом ћу те величати.

*Пс 22, 22.

13. И опет: Ја ћу се уздати у Њега. И опет: *Ево ја и дјеца коју ми даде Бог.

*Ис 8, 18.

14. А пошто та дјеца имају зајед- ницу у крви и месу, и Он узео најпри- снијег удјела у томе, *да смрћу сатре онога који има моћ смрти, то јест ђа- вола,

*2 Тим 1, 10; 1 Јн 3, 8.

15. И да избави оне који из стра- ха од смрти цијелога живота бијаху кривци за своје робовање.

16. Јер, заиста се не присаједини анђелима, него се присаједини сје- мену Авраамову.

17. Стога је требало да у свему бу- де *подобан браћи, да би био мило- стив и вјеран Првосвештеник у слу- жби Богу, како би очистио гријехе народа.

*Флп 2, 7.

18. *Јер пошто је и сâм страдао буду- ћи искушаван, зато може помоћи они- ма који бивају искушавани.

*Јев 4, 15.

Христос Првосвештеник је већи од Мојсеја, а вјерни су заједничари Његови.

3. 3 ато, браћо света, зајед- ничари звања небескога, познајте *Посланика и Првосвеште- ника вјере наше коју исповједамо, Исуса Христа,

*Јев 4, 14.

2. Који је вјеран Ономе који га је поставио, као и *Мојсеј у свему дому његову,

*4 Мој 12, 7.

3. Јер се овај удостоји веће славе него Мојсеј, као што већу част од дома има онај који га је саградио.

4. Јер је сваки дом сазидао од некога, а онај који је све саздао јесте Бог.

5. Мојсеј пак бјеше вјеран у свему дому његову као слуга, за свједочанство онога што је имало да се каже,

6. Док је Христос као Син над домом његовим; а његов дом смо ми ако смјело поуздање и наду којом се хвалимо до краја непоколебиво одржимо. *Еф 2, 19; 1 Пет 2, 5.

7. Зато, како вели Дух Свети: *Данас, ако глас његов чујете,

*Пс 95, 7-11; Јев 4, 7.

8. Немојте да буду тврдокорна срца ваша као приликом огорчења у дан *кушања у пустињи,

*2 Мој 17, 7; 4 Мој 20, 2-5.

9. Гдје ме искушаваше оцеви ваши, испитиваше ме, а гледали су дјела моја четрдесет година.

10. Зато се разгњевих на покољење оно, и рекох: свагда лутају срцем, а сами не познаше путева мојих;

11. Зато се заклех у гњеву својему да неће ући у починак мој.

12. Пазите, браћо, да не буде у некоме од вас зло срце невјеровања одступањем од Бога живог;

13. Него бодрите један другог сваки дан, докле год то „данас“ траје, да који од вас не постане тврдокоран обманом гријеха.

14. Јер смо постали заједничари Христови само ако првобитну вјеру до краја чврсто одржимо.

15. Док се још говори: *Данас, ако глас његов чујете, немојте да буду тврдокорна срца ваша, као приликом огорчења. *Пс 97, 7, 8; Јев 3, 7.

16. А који су то што чуше и огорчише? Зар не сви који изиђоше из Египта вођени Мојсејем?

17. А на које се Он гњевио четрдесет година? Није ли на оне који сагријешеше, чије *кости остадоше у пустињи? *4 Мој 14, 29; 1 Кор 10, 10.

18. Којима ли се заклео да неће ући у починак његов, ако не онима који бијаху непокорни?

19. И видимо да не могуше ући због невјеровања.

*Народу Божијем остављен је
починак. Жива ријеч Божија.
Христос Велики Првосвештеник.*

4. **Б**ојимо се, дакле, да неко од вас, док још важи обећање за улазак у починак његов, не помисли да је одоцнио.

2. Јер и нама је јављена радосна вијест као и онима; али њима не би од користи ријеч коју чуше, пошто они који је чуше не прихватише је са вјером.

3. А ми који повјеровасмо улазимо у починак, као што је рекао: *Зато се заклех у гњеву својему да они неће ући у починак мој, мада дјела Божија бијаху завршена од постанка свијета. *Пс 95, 11; Јев 3, 11.

4. Јер рече негдје за седми дан овако: *И почину Бог у дан седми од свих дјела својих. *1 Мој 2, 2.

5. А овдје опет: Неће ући у починак мој.

6. Па пошто неки имају да уђу у њега, а они којима је најприје јављена радосна вијест не уђоше због непокорности,

7. То опет одреди један дан, „Данас“, говорећи преко Давида, послите толикога времена, као што рече: *Данас, ако глас његов чујете, немојте да буду тврдокорна срца ваша. *Пс 95, 7, 8; Јев 3, 7.

8. Јер да је њих Исус Навин увео у починак, не би се послите тога говорило о неком другом дану.

9. Према томе, народу Божијем тек предстоји починак.

10. Јер ко је ушао у одмор његов и сâм је починуо од дјела својих, као и Бог од својих.

11. Постарајмо се, дакле, да *уђемо у тај починак, да не би ко пао по истом примјеру непокорности.

*Јев 3, 16-19.

12. Јер је *ријеч Божија жива и дјелотворна, оштрија од свакога дво-сјеклога мача, и продире све до раздиобе душе и духа, зглобова и сржи, и суди намјере и помисли срца.

*Пс 147, 15; Јер 23, 29.

13. И нема твари сакривене пред њим, него је све обнажено и откривено пред очима Онога коме ћемо одговарати.

14. Имајући, дакле, *Првосвештеника великога, † који је прошао небеса, Исуса Сина Божијега, треба да се држимо чврсто вјере коју исповиједамо.

*Јев 3, 1; † Јев 7, 26; 9, 12.

15. *Јер немамо првосвештеника који не би могао састрадати немоћима нашим, него Првосвештеника који је у свему кушан као и ми, али без гријеха.

*Јев 2, 18; Јн 8, 46.

16. Стога приступајмо смјело пријестолу благодати, да примимо милост и нађемо благодат за благовремену помоћ.

*Христос Првосвештеник
по чину Мелхиседекову.
Млијечна и јака храна.*

5. Јер сваки првосвештеник који се узима између људи, поставља се за људе на служење Богу, да приноси и дарове и жртве за гријехе,

2. *Који може да саосјећа са онима који су у незнању и заблуди; јер је и сâм подложен слабостима,

*Јев 4, 15.

3. И *због тога је дужан, како за народ, тако и за самога себе да приноси жртве за гријехе.

*3 Мој 9, 7; 16, 6.

4. И нико сâм себи не присваја ту част, него призван од Бога, *као и Арон.

*2 Мој 28, 1.

5. Тако и Христос не даде сâм себи славу да буде првосвештеник, него Онај који му рече: *Син мој јеси ти, ја те данас родих.

*Пс 2, 7.

6. Као што и на другом мјесту вели: *Ти си Свештеник вавијек по чину Мелхиседекову.

*Пс 110, 4; Јев 6, 20; 7, 17-21.

7. Он у дане земаљскога живота својега *са силним вапајем и сузама принесе молитве и прозбе Ономе који је могао да га спасе од смрти, и би услишен због побожности своје.

*Мт 26, 39-46.

8. Иако бијаше Син, преко страдања научи се *послушности,

*Флп 2, 8.

9. И показавши се савршен, постаде свима који су му послушни узрок спасења вјечнога,

10. Наречен од Бога Првосвештеник *по чину Мелхиседекову.

*Јев 7.

11. О томе бисмо имали говорити много, али тешко је објаснити, јер сте постали немарни за слушање.

12. Јер ви који би по годинама требало да сте учитељи, опет треба да се учите почетним основама ријечи Божијих; и такви постадосте да вам треба *млијеко, а не јака храна.

*1 Кор 3, 1-3; 1 Пет 2, 2.

13. Јер који год се храни млијеком, неискусан је у знању праведности, јер је дијете.

14. А јака храна је за савршене, чија су чула навиком извјежбана за разликовање и добра и зла.

*Чувајте се отијадништва од вјере и са
надом се држајте обећања Божијеј.*

6. Зато, оставивши почетничку науку о Христу, похитајмо ка савршенству; и немојмо

изнова постављати темељ покајања од мртвих дјела, и вјере у Бога,

2. И науке о крштавањима, и о полагању руку, и о васкрсењу мртвих, и о суду вјечноме.

3. И ово ћемо учинити, ако Бог допусти.

4. *Јер није могуће оне који су једном просвијетљени, и окусили дар небески, и постали заједничари Духа Светога, *Мт 12, 31; Јев 10, 26; 1 Јн 5, 16.

5. И окусили добру ријеч Божију, и силе будућега вијека,

6. Па кад су отпали, поново враћати на покајање, пошто они са своје стране опет распињу и руже Сина Божијега.

7. Јер земља која упија дажд што често на њу пада, и која рађа биље корисно онима ради којих се и обрађује, прима благослов од Бога;

8. А која рађа трње и коров, не ваља и није далеко од проклетства, а њезин је крај: у ватру!

9. Али што се вас тиче, љубљени, иако овако говоримо, убијеђени смо да ствари стоје боље и да воде спасењу.

10. Јер Бог није неправедан па да заборави дјело ваше и труд љубави коју показасте за Име Његово, послуживши и служећи светима.

11. А желимо *да сваки од вас покаже ту исту ревност ради остварења наде све до краја. *Јев 3, 14; Флп 1, 6.

12. Да не будете лијени, него да подражавате оне који вјером и истрајношћу наслеђују обећања.

13. Јер кад Бог даде обећање Аврааму, немајући ни у кога већега да се закуне, *закле се самим собом, *1 Мој 22, 16.

14. Говорећи: *Заиста ћу те богато благословити и обилно те умножити. *1 Мој 22, 17.

15. И тако Авраам стрпљиво чекајући дочека обећање.

16. Јер се људи заклињу већим од себе, и *сваком њиховом препирању завршетак је заклетва као јемство. *2 Мој 22, 10.

17. Зато и Бог, желећи да насљедницима обећања што поузданије покаже неизмјенивост своје одлуке, послужи се заклетвом,

18. Да бисмо у двјема непоколебивим стварима, у којима је немогуће да Бог превари, имали моћну утјеху ми који смо прибјегли да се држимо наде која је пред нама;

19. Њу имамо као котву душе, чврсту и поуздану, која улази унутар *иза завјесе, *3 Мој 16, 2, 12.

20. Гдје као претеча за нас уђе Исус, *поставши Првосвештеник вавијек по чину Мелхиседекову. *Јев 5, 6.

Христос Свештеник као Мелхиседек, већи од свештеника Левијевих, вјечни је Првосвештеник Новога Заветца.

7. Јер *тај Мелхиседек, цар Салимски, свештеник Бога Вишњега, који сrete Авраама кад се враћаше послјије пораза царевâ, и благослови га; *1 Мој 14, 18-20.

2. Коме Авраам даде и десетак од свега, он је по значењу свога имена прво цар правде, а потом је и цар Салимски, то јест, цар мира,

3. Без оца, без матере, без родослова, нити му дани имају почетка нити му живот има свршетка, а као сличан Сину Божијему остаје свештеник без престанка.

4. Но погледајте колико је велик овај коме је и сâм патријарх Авраам дао десетак од пробраног плијена.

5. И док синови Левијеви примајући свештенство *имају заповијест да узимају по закону десетак од народа, то јест од браће своје, иако су произишли из бедара Авраамових, *4 Мој 18, 21.

6. Дотле овај који није од њиховог рода, узе десетак од Авраама, и њега, који је имао обећање, благословио је.

7. А ван свакога је спора да већи благосиља мањег.

8. И тако овдје десетак узимају људи смртни, а тамо онај за којег се свједочи да живи.

9. И могло би се рећи, да Левије, који узима десетак, даде десетак кроз Авраама,

10. Пошто он још бијаше у бедри-ма оца када га сrete Мелхиседек.

11. Ако је, дакле, савршенство било постигнуто кроз левитско свештенство, јер је народ њиме доведен под Закон, зашто је било још потребно говорити да ће се појавити други Свештеник по чину Мелхиседекову, а не по чину Аронову?

12. Али када се мијења свештенство, мора се промијенити и Закон.

13. Јер Онај за кога се ово вели из другог је племена, од којег нико није приступао жртвенику.

14. Јер је очигледно да је *Господ наш произишао из племена Јудиног, за које Мојсеј ништа не рече о свештенству.

*1 Мој 49, 10; Ис 11, 1; Мт 1, 1-3.

15. И још је очигледније, када по подобију Мелхиседекову настаје други Свештеник,

16. Који није постао по закону тјелесне заповијести, него по сили живота неуништивога.

17. Јер Писмо свједочи: *Ти си Свештеник вавијек по чину Мелхиседекову.

*Пс 110, 4; Јев 5, 6.

18. Укида се, дакле, пређашња заповијест због њене немоћи и некорисности, —

19. Јер *Закон ништа није довео до савршенства, — а уводи се боља на-да кроз коју се приближујемо Богу.

*Јев 9, 9.

20. Уколико не бјеше без заклетве, —

21. Јер они без заклетве поста-ше свештеници, а Овај са заклетвом Онога који му говори: *Закле се Го-спод и неће се раскајати: Ти си Све-штеник вавијек по чину Мелхиседе-кову, —

*Пс 110, 4.

22. *Утолико Исус поста јемац бо-љега Завјета.

*Јев 8, 6; 12, 24.

23. И оних свештеника било је много, јер их је смрт спречавала да остају,

24. А Овај, пошто остаје вавијек, има непролазно свештенство.

25. Зато и може потпуно и за уви-јек спасти оне који кроз њега дола-зе Богу, пошто свагда живи *па може посредовати за њих.

*Рим 8, 34; 1 Јн 2, 1.

26. Јер такав нам Првосвештеник требаше: *свет, незлобив, чист, одво-јен од грјешника и виши од небеса;

*Јев 4, 15.

27. Који нема потребе, као они првосвештеници, да сваки дан при-носи жртве, *најприје за своје грије-хе, а потом и за народне, јер Он ово учини једном заувјек принијевши самога себе.

*3 Мој 9, 7; 16, 6; 15.

28. Јер Закон поставља за прво-свештенике *људе који имају слабо-сти, а ријеч заклетве, послје Закона, поставља Сина вавијек савршенога.

*Јев 5, 1, 2.

*Новозавјетни Првосвештеник
је с десне стране Богу.
Нови Завјет укида Стари.*

8. А од овога што говорисмо главно је: Ми имамо таквога *Првосвештеника, који сједе с десне стране пријестола Величан-ства на небесима,

*Јев 4, 14.

2. Свештенослужитељ Светиње и истинске Скиније, коју постави Го-спод, а не човјек.

3. *Јер се сваки првосвештеник поставља да приноси и даре и жртве; зато је †потребно да и Овај има нешто да принесе.

*Јев 5, 1; † Еф 5, 2; Јев 9, 14.

4. Јер ако би био на земљи, не би ни био свештеник, будући да постоје свештеници који приносе даре по Закону,

5. Који служе праслици и *сјени небеских стварности, као што бјеше речено Мојсеју када је требало да начини скинију: † Гледај, рече, да начиниш све по обрасцу који ти је показан на гори. *Кол 2, 17; † 2 Мој 25, 40.

6. *А сада Овај доби толико узвишеније служење колико је посредник бољег Завјета, који је на бољим обећањима заснован. *2 Кор 3, 6; Јев 7, 22.

7. Јер да је први завјет био без мање, не би се тражило мјесто за други.

8. Јер корећи њих говори: *Ево, иду дани, говори Господ, и учинићу са домом Израилевим и са домом Јудиним † Завјет нови,

*Јер 31, 31-34; † Јев 10, 16, 17.

9. Не онакав завјет који учиних са оцима њиховим у дан кад их узех за руку да их изведем из земље Египатске; јер они не осташе у завјету моме, и ја не марих за њих, говори Господ.

10. Јер ово је Завјет који ћу завјетовати дому Израилеву послије оних дана, говори Господ: Ставићу законе моје у мисли њихове и написаћу их на срцима њиховим, и бићу им Бог, и они ће бити мој народ.

11. И нико неће учити ближњег свога, и нико брата свога, говорећи: Познај Господа; јер ће ме сви познати, од малог до великог.

12. Јер ћу бити милостив неправдама њиховим, и нећу више спомињати гријехе њихове и безакоња њихова.

13. А кад вели Завјет нови, први је учинио застарјелим; а оно што застаријева и стари, близу је ишчезнућа.

Старозавјетна скинија и жртве несавршени су; Христова жртва савршено сјасава и уводи у небо.

9. И **И**мала је, додуше, и прва скинија правила за богослужење, а и Светињу земаљску.

2. Јер бјеше уређен први дио скиније, у њему *свијетњак и † трпеза и постављени хљебови, и то се зове Светиња. *2 Мој 25, 31; † 2 Мој 25, 23, 30.

3. *А иза друге завјесе дио скиније, назван Светиња над светињама,

*2 Мој 26, 33.

4. Која имаше златну кадионицу, и *ковчег обложен свуда златом, у коме бјеше златни сасуд са † мањом, и **процвјетали штап Аронов, и плоче Завјета,

*2 Мој 25, 10-24;

† 2 Мој 16, 33; **4 Мој 17, 10.

5. *А над њим херувими славе, који осјењаваху очистилиште; о чему сада не треба говорити подробно.

*2 Мој 25, 18.

6. А пошто ово бијаше тако уређено, улажаху свештеници свагда у први дио скиније да врше службу Божију;

7. А у други *једном у години сам првосвештеник, не без † крви, коју приноси за себе и за народне гријехе из незнања. *2 Мој 30, 10; † 3 Мој 16, 2.

8. *Овим Дух Свети показује да још није отворен пут у Светињу, докле год прва скинија стоји;

*Јев 10, 19.

9. Која је праслика за садашње вријеме, када се приносе и дарови и жртве *које не могу да усаврше савјест онога који служи,

*Јев 7, 19; 10, 1.

10. А прописане су само *за јела и пића и разна † прања и обреде тјелесне до времена обнове.

*3 Мој 11; † 4 Мој 19.

11. Али кад је дошао Христос, Првосвештеник *будућих добара, кроз већу и савршенију скинију, нерукотворену, то јест не од ове творевине, *Јев 10, 1.

12. Не са крвљу јарчијом ни јунчијом, него са својом крвљу уђе једном за свагда у Светињу извршивши вјечно искупљење.

13. Јер ако *крв јараца и јунаца и † пепео од јунице, којом кад се кропе нечисти освећује их да буду тјелесно чисти, *3 Мој 16, 14; † 4 Мој 19, 2, 9, 17.

14. Колико ли ће више *крв Христа, који Духом вјечним принесе себе непорочна Богу, очистити савјест вашу од мртвих дјела, да бисте служили Богу живоме и истинитоме.

*1 Пет 1, 19; 1 Јн 1, 7; Отк 1, 6.

15. *И зато је Он посредник Новогав Завета, да последије његове смрти за искупљење од престапа у првоме завету, призвани приме обећано вјечно наследство.

*1 Тим 2, 5; Јев 12, 24.

16. Јер гдје је завјештање, мора да буде и смрт завјештача,

17. Јер је завјештање пуноважно тек последије смрти, пошто никада не важи док је завјештач у животу.

18. *Јер ни први завет није устављен без крви. *2 Мој 24, 6 и даље.

19. Тако, када је Мојсеј објавио све заповијести Закона свему народу, онда узе крви од јунаца и јараца, с водом и вуном црвеном и исопом, те покропи и књигу и сав народ,

20. Говорећи: *Ово је крв завета који вама одреди Бог. *2 Мој 24, 8.

21. *А тако и скинију и све сасуде богослужбене покропи крвљу.

*3 Мој 8, 15.

22. И по Закону готово све се чисти крвљу и *без пролијевања крви не бива опроштење. *3 Мој 17, 11.

23. Требало је, дакле, да се *слике небеских ствари овако очисте, а саме небеске ствари бољим жртвама од ових.

*Јев 8, 5.

24. Јер Христос не уђе у рукотворену Светињу, која је предобразац истинске, него у само Небо, да се сада појави *пред лицем Божијим ради нас;

*Јев 7, 25; 1 Јн 2, 1.

25. Нити улази много пута да приноси самога себе, као што првосвештеник улази у Светињу сваке године са туђом крвљу;

26. Иначе би Он морао много пута страдати почев од постања свијета; а сада *на свршетку вијекова, јави се једном за свагда да својом жртвом уништи гријех. *1 Кор 10, 11; Гал 4, 4.

27. *И као што људима предстоји једанпут умријети, а потом суд (Божији),

*1 Мој 3, 19.

28. Тако и Христос *једанпут принесе себе на жртву да понесе гријехе многих. А други пут ће се појавити не због гријеха, него за спасење оних који га чекају.

*Јев 10, 10, 12, 14.

*Старозавјетне жртве и сила
Христове жртве. Слава Новога
Завета. Потребна вјерности Христу.*

10. Јер Закон имајући само *сјенку будућих добара, а не сами лик ствари, не може никада једним те истим жртвама, које се приносе стално сваке године, усавршити оне који приступају. *Јев 8, 5.

2. Иначе, зар оне не би престале да се приносе, пошто они који служе не би се више осјећали грјешним, будући једном за свагда очишћени?

3. Међутим, *те жртве сваке године подсјећају на гријехе. *3 Мој 16, 34.

4. Јер није могуће да крв јунаца и јараца спере гријехе.

5. Зато улазећи у свијет, говори: *Жртву и принос ниси хтио, али си ми тијело припремио. *Пс 40, 6-8.

6. Свеспаљенице и жртве за гријехе нису ти биле угодне;

7. Тада рекох: Ево дођох, као што је у почетку Књиге писано за мене, да учиним вољу твоју, Боже.

8. Говорећи претходно, да жртву и принос и свеспаљенице и жртве

за гријехе ниси хтио нити су ти биле угодне, оне које се по закону приносе;

9. Потом рече: Ево идем да учиним вољу твоју, Боже. Укида прво, да постави друго.

10. Том вољом смо освећени *приношењем тијела Исуса Христа једном за свагда. *Јев 9, 21.

11. И сваки свештеник стоји *свакодневно служећи и много пута приносећи исте жртве које никада не могу уништити гријехе; *2 Мој 29, 38.

12. А Он, принијевши једну жртву за гријехе, занавијек сједи с десне стране Бога,

13. Чекајући даље *док се не положи непријатељи његови за подножје ногу његових. *Пс 110, 1.

14. Јер је Он једним приносом учинио савршенима заувјек оне који се освећују.

15. А свједочи нам и Дух Свети; јер пошто је напријед рекао:

16. *Ово је Завјет који ћу им завјештати послје оних дана, говори Господ, дајући законе моје у срца њихова, и у мисли њихове написаћу их, — каже: *Јер 31, 33, 34; Јев 8, 10.

17. И гријехе њихове и безакоња њихова нећу више спомињати.

18. А гдје је опроштење гријехова, ту нема више приноса за њих.

19. Имајући, дакле, браћо, слободу за *улазак у Светињу крвљу Исусовом, *Мт 27, 51; Рим 5, 2.

20. Путем новим и живим, који нам је Он отворио завјесом, то јест тијелом својим,

21. И Свештеника великога над домом Божијим,

22. *Приступајмо истинитим срцем, у пуној вјери, са срцима очишћеним од зле савјести и тијелом опраним водом чистом, *Јев 4, 16.

23. *Држимо се чврсто у исповиједању наде без колебања, јер је поуздан Онај који је обећао; *Јев 4, 14.

24. И старајмо се један о другоме у подстицању на љубав и добра дјела.

25. Немојмо изостајати са скупова наших, као што неки имају обичај, него се узајамно бодримо, и утолико више колико видите да се приближује Дан онај.

26. *Јер ако ми гријешимо хотимице и послје примљеног познања истине, ту више нема жртве за гријехе, *4 Мој 15, 30; Јев 6, 4-8.

27. Него само страшно очекивање суда и јарост огња који ће прогутати противнике.

28. Кад неко преступи Закон Мојсејев, по исказу *два или три свједока, има да умре без милости; *5 Мој 17, 6.

29. *Замислите колико ће сада тежу казну заслужити онај који гази Сина Божијега, и крв Завјета којом је освећен за несвету држи, и Духа благодати врљежа? *Јев 2, 3; 12, 25.

30. Јер знамо Онога који рече: *Моја је освета, ја ћу узвратити, говори Господ. И опет: † Господ ће судити народу својему.

*5 Мој 32, 35; † 5 Мој 32, 36.

31. Страшно је пасти у руке Бога живога.

32. А сјећајте се првих дана, *у које, тек просвијетљени, поднијесте многе подвиге страдања, *Јев 6, 4.

33. *Изложени, с једне стране, поругама и невољама, а са друге, поставши састрадалници онима који то исто доживљавају. *1 Кор 4, 9.

34. Јер сте и оковима мојим саосећали, и с радощу подносили отимање имовине ваше, *знајући да ви имате боље и непролазно имање на небесима. *Мт 6, 20; 19, 21, 29.

35. Не губите, дакле, поуздање своје, које доноси велику награду.

36. *Јер вам је трпљење потребно да, пошто извршите вољу Божију, примите оно што је обећано.

*Лк 21, 19; Јак 5, 7.

37. Јер још мало, врло мало, *па ће доћи Онај који треба да дође и неће одоцнити. *Авак 2, 3.

38. *А праведник ће од вјере живјети; ако ли одступи, неће бити по вољи души мојој. *Авак 2, 4; Рим 1, 17.

39. Ми, међутим, нисмо од оних који одступају на пропаст, него од оних који вјерују на спасење душе.

*Вјера и њезина моћ у
сшарозавјетним праведницима.*

11. **А** вјера је основ свега чему се надамо, по-
тврда ствари невидљивих.

2. Јер у њој стари примише добро свједочанство.

3. Вјером сазнајемо *да су вјекови саздани ријечју Божијом, тако да је видљиво постало из невидљивог.

*1 Мој 1, 1-2, 4; 2 Мак 7, 28.

4. Вјером *принесе Авељ Богу бољу жртву него Каин; њоме би посвједочен да је праведник када сам Бог прихвати даре његове; † кроз њу он и послѣ смрти још говори.

*1 Мој 4, 4; † Мт 23, 35.

5. Вјером *Енох бјеше узнесен да не види смрти; и више се не нађе, јер га Бог узнесе, пошто прије његова узнесења бјеше му потврђено да је угоднио Богу.

*1 Мој 5, 24.

6. А без вјере није могуће угодити Богу; јер онај који прилази Богу, треба да вјерује да Бог постоји и да Он награђује оне који га траже.

7. Вјером *Ноје би од Бога обавијештен о ономе што се још не види, и из побожног страха сагради ковчег за спасење дома свога; њоме он осуди сав свијет, и постаде наслѣдник праведности по вјери.

*1 Мој 6, 8, 9, 13-22.

8. Вјером Авраам *послуша када би позван да пође у земљу коју је имао да прими у наслѣдство, и пође не знајући куда иде.

*1 Мој 12-21.

9. Вјером се насели он у земљи обећаној као у туђој, и у шаторима становаше са Исаком и Јаковом, сунаслѣдницима истог обећања.

10. Јер очекиваше Град који има темеље, којему је неимар и творац Бог.

11. Вјером и сама *Сара прими моћ да зачне, и упркос дубокој старости она роди; јер вјероваше Ономе који то обећа.

*2 Мој 21, 2.

12. Зато се и родише потомци од једнога, *и то престарјелога човјека, мноштвом † као звијезде небеске и као пијесак небројени на обали мора.

*Рим 4, 19; † 1 Мој 22, 17.

13. У вјери помријеше сви ови не дочекавши остварење обећања, али их видјеше издалека, и поздравише, и *признаше да су странци и пролазници на земљи.

*1 Мој 23, 4; 47, 9; 1 дн 29, 15.

14. Јер они који тако говоре показују да траже Отаџбину.

15. И да су мислили на ону из које су изишли, имали би времена да се врате;

16. Али сад желе бољу, то јест небеску. *Зато се Бог не стиди њих да се назива Бог њихов; † јер им је припремио Град.

*2 Мој 3, 6; † Флп 3, 20.

17. Вјером *принесе Авраам Исака када је кушан, и јединца приношаше онај који је примио обећања,

*1 Мој 22; Јак 2, 21.

18. Кома бјеше казано: *У Исаку ће ти се назвати сјеме,

*1 Мој 21, 12.

19. Јер је разумио *да је Бог кадар и из мртвих васкрсавати; зато га и доби као праслику.

*Рим 4, 17.

20. Вјером у оно што ће доћи *благослови Исак Јакова и Исава.

*1 Мој 27, 1-40; 48; 50, 24-26.

21. Вјером Јаков умирући *благослови свакога сина Јосифова, † и поклонѣ се преко врха палице своје.

*1 Мој 48, 16; † 1 Мој 47, 31.

22. Вјером *Јосиф на самрти на-
помињао о изласку синова Израй-
љевих, и заповједи за кости своје.

*1 Мој 50, 24.

23. Вјером су *Мојсеја, пошто се
роди, крили три мјесеца родитељи
његови, јер видјеше да је дијете кра-
сно, и не побојаше се заповијести ца-
реве.

*2 Мој 2, 2.

24. Вјером *Мојсеј, када је одра-
стао, одрече да се назива син кћери
Фараонове;

*2 Мој 2, 11.

25. И више вољаше да страда са
народом Божијим него да има при-
времену насладу гријеха,

26. Сматрајући *поругу Христову
за веће богатство од свега блага еги-
патскога, јер гледаше † на награду.

*Јев 13, 13; † Јев 10, 35.

27. Вјером он *остави Египат, не
побојавши се јарости царева, јер се
чврсто држаше Невидљивог, као да
га види.

*2 Мој 2, 15.

28. Вјером обави пасху и кропље-
ње крвљу, да се онај који убијаше пр-
венце не дотакне њих.

29. Вјером *пријеђоше Црвено мо-
ре као по суху; а када то покушаше
Египћани, потопише се.

*2 Мој 14, 22.

30. Вјером *падоше зидови јери-
хонски, када се око њих обилазило
седам дана.

*ИНав 6, 1-25.

31. Вјером *Рава блудница не по-
гибе с невјерницима, јер прими уxo-
де с миром.

*Јак 2, 25.

32. И шта још да кажем? Јер ми
не би достало времена кад бих стао
казивати о *Гедеону, † Вараку, Сам-
сону, **Јефтају, Давиду, Самуилу и о
другим пророцима,

*Суд 6, 11; † Суд 4, 6; **Суд 12, 7.

33. Који вјером побједише цар-
ства, чинише правду, добише обећа-
ња, *затворише уста лавовима,

*Суд 14, 6; Дан 6, 22.

34. *Угасише силу огњену, утеко-
ше од оштрица мача, од немоћних

постадоше јаки, бијаху силни у рату,
поразише војске туђинске; *Дан 3, 25.

35. Неке *жене примише своје
мртве васкрсењем; други пак бијаху
мукама уморени не приставши на
избављење, да би добили боље васкр-
сење;

*1 цар 17, 17-24; 2 цар 4, 35.

36. А *други искусише поруге и
шибања, па још окове и тамнице;

*Јер 20, 2; 37, 11-16.

37. *Камењем побијени, престру-
гани, измучени, од мача помријеше;
потуцаше се у кожусима и козјим ко-
жама у оскудици, у невољама, у пат-
њама;

*2 дн 24, 21.

38. Они којих свијет не бијаше до-
стојан, потуцаху се по пустињама и
горама и по пештерама и по јамама
земаљским.

39. И сви ови, освједочени у вјери,
не добише обећање;

40. Зато што је Бог нешто боље
предвидео за нас, да не би они без
нас достигли савршенство.

*Тријети и испрајати гледајући на
Начелника и Савршитеља вјере
Исуса. Педагогија Божија. Јерусалим
небески и Црква прворођених на небу.*

12. 3 ато и ми, имајући око
себе толики облак
свједока, одбацимо свако бreme и
гријех који нас лако заводи, и са стр-
пљењем *хитајмо у подвиг који нам
предстоји,

*1 Кор 9, 24.

2. Гледајући на Исуса, Начелни-
ка и Савршитеља вјере, који умје-
сто предстојеће му радости претрпи
крст, не марећи за срамоту, и сједе с
десне стране Пријестола Божијега.

3. Помислите, дакле, на Њега, ко-
ји је од грјешника поднио такво *про-
тивљење против себе да не малакше-
те и не клону душе ваше.

*Мт 26, 67; Лк 2, 34.

4. Још се не супротстависте до крви борећи се против гријеха,

5. И заборавили сте савјет који вам говори као синовима: *Сине мој, не занемаруј карање Господње, нити клони када те он покара. *ПрС 3, 11, 12.

6. *Јер кога љуби Господ онога и кара; и бије свакога сина којега при-
ма. *Отк 3, 19.

7. Ако подносите карање, Бог по-
ступа са вама као са синовима. Јер
који је то син којега отац не кара?

8. Ако ли сте без карања, *које су
сви искусили, онда сте копилад а не
синови. *Пс 73, 15.

9. Даље, кад су нас наши тјелесни
оци карали, ми смо их слушали. Зар
се нећемо много више покоравати
*Оцу духова и живјети? *4 Мој 16, 22.

10. Јер они нас караху за мало да-
на према своме нахођењу, а Он на
корист нашу, да будемо заједничари
светости његове.

11. Јер свако карање, док траје, не
чини се да је радост, него жалост, али
послије даје мирни плод праведности
онима који су кроз њега извјежбани.

12. Зато исправите *клонуле руке
и ослабљена кољена, *Ис 35, 3.

13. *И поравните стазе за ноге
своје, да се оно што је хромо не по-
горша, него напротив, да се излије-
чи. *ПрС 4, 26, 27.

14. *Старајте се да имате мир са
свима и светост, без које нико неће
видјети Господа;

*Рим 12, 18; 2 Тим 2, 22.

15. Пазећи да ко не остане без
благодати Божије; *да не би некакав
коријен горчине узрастао и направио
немир, и њиме се заразили многи;

*5 Мој 29, 18.

16. Да ко не буде блудник или пога-
нац, као Исав, *који за једно јело прода-
де своје првородство. *1 Мој 25, 33, 34.

17. Јер знате да је он и касније,
*кад је хтио да наслиједи благослов,

одбачен био, јер не нађе покајање,
иако га је са сузама тражио.

*1 Мој 27, 34, 36, 38.

18. Јер нисте приступили *гори
опипљивој, и огњу разбукталом, и
мраку и тами и олуји,

*2 Мој 19, 12; 5 Мој 4, 11.

19. И звуку трубе, и гласу ријечи,
за који они што га чуше мољаху *да
им се више не говори; *2 Мој 20, 19.

20. Јер не могаху поднијети запо-
вијест: *Ако се и звијер дотакне те го-
ре, биће каменована. *2 Мој 19, 13.

21. А приказ је тако страшан био
да Мојсеј рече: *Престрашен сам и
дрхтим, *5 Мој 9, 19.

22. Него сте приступили *Гори Си-
онској и Граду Бога живог, Јерусали-
му небескоме, миријадама анђела,

*Гал 4, 26; Еф 2, 6; Флп 3, 20; Отк 5, 11.

23. Свечаном сабору и Цркви пр-
вородних, записаних *на небесима, и
Богу Судији свију, и духовима савр-
шених праведника, *Лк 10, 20.

24. И Исусу, *Посреднику Новог
Завјета, и крви очишћења, која боље
говори † неголи Авељева.

*Јев 9, 15; † 1 Мој 4, 10; Јев 11, 4.

25. Гледајте да не одбаците Оно-
га који говори. *Јер, кад не избјегоше
казну они што одбацише онога који
пророковаше на земљи, а камоли ми
ако се одвратимо од Онога са небеса,

*Јев 2, 2; 10, 28, 29.

26. Чији глас онда потресе земљу,
а сад обећа говорећи: *Још једном ја
ћу потрести не само земљу него и не-
бо. *Аг 2, 6.

27. А ово „још једном“ показује про-
мјену онога што се колеба, као створе-
ног, да би остало оно што се не колеба.

28. Зато, примајући Царство не-
поколебиво, да имамо благодат и
њоме да служимо угодно Богу са по-
штовањем и страхом.

29. *Јер Бог наш је огањ који спа-
љује. *5 Мој 4, 24.

Имајте хришћанске врлине. Сјећајте се својих учитеља у Христу и чувајте се шуђе науке. Завршите поуке и поздрави.

13. *Братољубље нека остане. *Јн 13, 34; *Пет 1, 7.

2. *Гостољубље не заборављајте, † јер из гостољубља неки и не знајући примише анђеле. *Мт 25, 35; Рим 12, 13; 1 Пет 4, 9; † 1 Мој 18, 2; 19, 1.

3. *Сјећајте се сузања као да сте с њима оковани, и оних који се злопате, јер сте и сами у тијелу. *Мт 25, 36.

4. Брак нека буде у свему чистан и постеља брачна чиста; а блудницима и прељубницима судиће Бог.

5. Не будите среброљубиви, будите задовољни оним што имате, јер је Он рекао: *Нећу те оставити нити ћу од тебе одступити. *5 Мој 31, 6; ИНав 1, 5.

6. Тако да можемо смјело говорити: *Господ је мој помоћник, и нећу се бојати; шта ми може учинити човјек? *Пс 118, 6.

7. *Сјећајте се својих старјешина, који вам проповиједаше ријеч Божију; гледајући на свршетак њихова живота, угледајте се на вјеру њихову. *Јев 13, 17.

8. Исус Христос је исти јуче и данас и у вијекове.

9. Не дајте се завести различитим и туђим учењима, јер је добро утврђивати срце благодаћу а не јелима, од којих не имаше користи они који су у њима уживали.

10. Ми имамо жртвеник од којег немају права да једу они који служе скинији.

11. *Јер тјелеса оних животиња чију крв за гријехе уноси првосвештеник у светињу, спаљују се ван станишта. *3 Мој 16, 27.

12. Зато и Исус, да би осветио народ крвљу својом, пострада *изван града. *Мт 21, 39; Јн 19, 17.

13. Дакле, изиђимо к Њему изван станишта, *поругу његову носећи.

*Јев 11, 26; 12, 2.

14. — *Јер овдје немамо постојана града, него тражимо онај који ће доћи. — *Јев 11, 10; 12, 22.

15. Кроз Њега, дакле, непрестано да приносимо Богу *жртву хвале, то јест, † плод усана које исповједају Име његово. *Пс 50, 14, 23; † Ос 14, 2.

16. А добротинство и заједништво не заборављајте; *јер се таквим жртвама угађа Богу. *Флп 4, 18.

17. Слушајте старјешине своје и повинујте им се, *јер они бдију над душама вашим, пошто ће † одговарати за њих, да би то с радошћу чинили а не са уздисањем, јер вам ово не би било од користи.

*1 Сол 5, 12; † Јез 3, 17-19.

18. Молите се Богу за нас. Јер смо увјерени да имамо *добру савјест желећи да се у свему добро владамо.

*2 Кор 1, 11, 12.

19. *А молим да чините ово још више да бих вам се што прије вратио. *Фил 22.

20. А Бог мира, који подиже из мртвих великога *Пастира оваца, крвљу Завјета вјечнога, Господа нашега Исуса Христа, *Јн 10, 11; 1 Пет 2, 25.

21. Нека вас усаврши у свакоме дјелу добре, да вршите вољу његову, творећи у вама оно што му је угодно, кроз Исуса Христа, којему слава у вијекове вијекова. Амин.

22. Молим вас, пак, браћо, примите ову ријеч утјехе, јер вам укратко и написах.

23. Знајте да је брат наш Тимотеј ослобођен, са којим ћу вас, ако ускоро дође, видјети.

24. Поздравите све старјешине своје и све свете. Поздрављају вас браћа из Италије.

25. Благодат са свима вама. Амин.

САБОРНА ПОСЛАНИЦА СВЕТОГ АПОСТОЛА ЈАКОВА

*Поздрав. О искушењима и тријеху.
Примање и извршавање
ријечи Божије.*

1. Јаков, слуга Бога и Господа Исуса Христа, поздравља дванаест племена *расијаних по свијету. *1 Пет 1, 1.

2. Сваку радост имајте, браћо моја, када паднете у различна искушења,

3. *Знајући да кушање ваше вјере гради трпљење; *Рим 5, 3.

4. А трпљење нека усавршује дјело, да budete савршени и потпуни без икаквог недостатка.

5. Ако ли коме од вас недостаје мудрости, нека иште од Бога *који свима даје једноставно и без карања, и даће му се. *Јак 3, 15; Прс 2, 3-6.

6. *Али нека иште с вјером, не сумњајући ништа; јер који сумња, он је као морски вал што га вјетар подиже и витла. *Мк 11, 24; 1 Тим 2, 8.

7. Јер такав човјек нека не мисли да ће примити што од Господа.

8. Двоједушан човјек, непостојан је у свима путевима својим.

9. А понизни брат нека се хвали висином својом;

10. *А богаташ својом понизношћу, † јер ће проћи као цвијет травни. *1 Тим 6, 17; † 1 Пет 1, 24.

11. Јер огрија сунце са жегом, и *осуши траву, и цвијет њезин отпаде, и красота лица њезина пропаде; тако ће и богаташ на путевима својима увенути. *Ис 40, 6, 7.

12. Блажен је човјек који претрпи искушење, јер кад буде опробан, примиће *вијенац живота који Господ обећа онима који га љубе.

*2 Тим 4, 8.

13. Ниједан кад је кушан да не говори: Бог ме куша; јер Бог је непријемчив за кушање злом, и Он не искушава никога,

14. Него свакога искушава *сопствена жеља, која га мами и vara.

*Рим 2, 7.

15. Тада жеља затрудњевши рађа гријех, а гријех учињен *рађа смрт.

*Рим 7, 10.

16. Не варајте се, драга браћо моја.

17. Сваки дар добри и сваки поклон савршени *одозго је, силази од † Оца свјетлости, у којег нема измјенљивости ни сјенке промјене.

*Мт 7, 11; † 1 Јн 1, 5.

18. *Јер нас је драговољно родио ријечју истине, да будемо као првина од његових створења.

*Јн 1, 13; 1 Пет 1, 23.

19. Зато, драга браћо моја, нека буде сваки човјек брз чути, а спор говорити *и спор гњевити се;

*Проп 5, 1, 2; 7, 9.

20. Јер *гњев човјеков не твори правду Божију. *Прс 29, 22; Еф 4, 26.

21. Зато *одбаците сваку нечистоту и остатак злобе, и с кротошћу примите усађену ријеч која може спасити душе ваше.

*Кол 3, 8.

22. *Будите пак творци ријечи, а не само слушаоци, варајући сами себе.

*Мт 7, 21; Рим 2, 13.

23. Јер ако ко слуша ријеч а не твори, он је сличан човјеку који гледа лице тијела својега у огледалу;

24. Јер се огледа, па отиде, и одмах заборави какав бјеше.

25. Али ко проникне у савршени закон *слободе и остане у њему, и не постане забораван слушаалац него творац дјела, тај ће бити блажен у дјелању својему. *Јак 2, 12; Рим 8, 2.

26. Ако ко од вас мисли да је по-
божан, *а не зауздава језика својега,
него вара срце своје, његова је побо-
жност узалуд. *Пс 34, 13; 1 Пет 3, 10.

27. Пoboжност чиста и непорочна
пред Богом и Оцем јесте ова: посје-
ћивати сироте и удовице у невољи
њиховој, и чувати себе неопогањена
од свијета.

*Хришћанин не гледа ко је ко и
испуњава сав Закон Божији.
Вјера без добрих дјела мртва је.*

2. Браћо моја, не гледајући
ко је ко, имајте вјеру у
нашега Господа славе Исуса Христа.

2. Јер ако дође на сабрање ваше
човјек са златним прстеном и у сви-
јетлој хаљини, а дође и сиромаш у би-
једној хаљини,

3. И погледате на онога у свијетлој
хаљини, и речете му: Ти сједи овдје
лијепо, а сиромашу: Ти стани ондје,
или сједи овдје ниже подножја мојега;

4. Зар тиме не учинисте разлику у
себи и постадосте судије са злим по-
мислима?

5. Чујте, драга браћо моја, *не иза-
бра ли Бог сиромаше овога свијета †
да буду богати вјером, и наследици
Царства које обећа онима који Њега
љубе? *1 Кор 1, 26; 11, 22; † Лк 12, 21.

6. А ви понизисте сиромаша. Нису
ли богаташи ти који вас угњетавају и
зар вас они не вуку на судове?

7. Не хуле ли они на добро *Име
којим сте названи? *1 Пет 4, 14.

8. Но, ако ви закон царски извр-
шујете по Писму: *Љуби ближњега
својега као самог себе, добро чини-
те; *3 Мој 19, 18; Мт 22, 39.

9. Ако ли гледате ко је ко, гријех
чините, и закон вас кара као пре-
ступнике.

10. *Јер који сав закон одржи, а
сагријешу у једноме, крив је за све.

*Мт 5, 19.

11. *Јер Онај који је рекао: Не чи-
ни прелјубе! рекао је и: Не убиј! Ако,
дакле, не учиниш прелјубу а убијеш,
постао си преступник закона.

*2 Мој 20, 13, 14.

12. Тако говорите и тако творите
као они који ће *законом слободе би-
ти суђени;

*Јак 1, 25.

13. *Јер ће ономе бити суд без ми-
лости који не чини милости; а ми-
лост слави побједу над судом.

*Мт 5, 7; 18, 35; 25, 45, 46.

14. Каква је корист, браћо моја,
*ако ко рече да има вјеру а дјела не-
ма? Зар га може вјера спасти?

*Рим 3, 21-31.

15. Ако ли брат или сестра голи
буду, и оскудијевају у свакодневној
храни,

16. И рече им који од вас: Идите
с миром, гријте се, и наситите се, а
не дате им што је потребно за тијело,
каква је корист?

17. Тако и вјера, ако нема дјела,
мртва је сама по себи.

18. Но, неко ће рећи: Ти имаш вјеру,
а ја имам дјела. Покажи ми вјеру твоју
без дјела твојих, а ја ћу теби *показати
вјеру моју из дјела мојих. *Гал 5, 6.

19. Ти вјерујеш да је један Бог; до-
бро чиниш; и ђаволи вјерују, и дрхте.

20. Али хоћеш ли да знаш, о човје-
че сујетни, да је вјера без дјела мртва?

21. Авраам, отац наш, не оправда
ли се дјелима *кад принесе Исака си-
на својега на жртвеник?

*1 Мој 22, 1-19; Јев 11, 17.

22. Видиш ли како је вјера садјеј-
ствовала дјелима његовим, и кроз
дјела усавршила се вјера?

23. И испуни се Писмо које гово-
ри: *Авраам повјерова Богу, и прими
му се у правду, и † пријатељ Божији
назва се. *1 Мој 15, 6; † Ис 41, 8.

24. Видите ли, дакле, да се дјелима оправдава човјек, а не само вјером?

25. А слично и *Рава блудница не оправда ли се дјелима када прими уходе и изведе их другим путем?

*ИНав 2, 1 и даље; Јев 11, 31.

26. Јер као што је тијело без духа мртво, тако је и вјера без дјела мртва.

*Обуздавање језика.
Права и лажна мудрост.*

3. Браћо моја, не будите многи учитељи, знајући да ћемо већма бити осуђени,

2. Јер сви много гријешимо. Ако неко у ријечи не гријеш, тај је савршен човјек, моћан је зауздати и све тијело.

3. Гле, коњима стављамо узде у уста да нам се покоравају, и све тијело њихово окрећемо.

4. Ето и лађе, иако су велике и силни их вјетрови гоне, окрећу се малим кормилом онамо куда хоће онај који управља.

5. Тако је и језик мали уд, а хваљу се да је велики. Гле, малена ватра, како велике ствари запали!

6. И језик је ватра, свијет неправде. Тако се и језик налази међу нашим удима, *прљајући све тијело, и палећи ток живота нашега, и запалежујући се од пакла.

*Мт 12, 27; 15, 11, 18.

7. Јер сваки род звјериња и птица, и гмизаваца и риба, припитомљава се и припитомио се роду човјечијему,

8. А језик нико од људи не може укротити; то немирно зло, *пуно отрова смртоноснога.

*Пс 140, 3.

9. Њим благосиљамо Бога и Оца, и њиме проклињемо људе *створене по подобију Божију.

*1 Мој 1, 26.

10. Из истих уста излази благослов и клетва. Не ваља, браћо моја, да ово тако бива.

11. Зар може из истог извора тећи слатко и горко?

12. Може ли, браћо моја, смоква маслине рађати или винова лоза смокве? Тако ниједан извор не даје слану и слатку воду.

13. Ко је међу вама мудар и разуман? Нека покаже од доброг понашања *дјела своја у мудрој кротости.

*Јак 2, 18.

14. Ако ли имате горку завист и свадљивост у срцима својим, не хвалите се и не лажите против истине.

15. Ово није она мудрост *што силази одозго него земаљска, чулна, демонска.

*Јак 1, 5, 17.

16. Јер гдје је завист и свађа, ондје је неслога и свака зла ствар.

17. А мудрост која је одозго, прво је чиста, потом мирна, кротка, послушна, пуна милости и добрих плодова, непристрасна, и нелицемјерна.

18. А *плод правде у миру сије се онима који мир граде.

*Флп 1, 11; Мт 5, 9.

*Поријекло борби и свађа збој жеља.
Понизност пред Богом. Неосуђивање
браће. Гријех самопоуздања.*

4. Откуда ратови и борбе међу вама? Не отуда ли, од сладострашћа ваших, *која се боре у вашим удима?

*1 Пет 2, 11.

2. Желите и немате; убијате и завидите, и не можете да добијете; борите се и војујете, и немате, јер не иштете.

3. Иштете, и не примате, јер погрешно иштете, да на уживања ваша трошите.

4. Прељубници и прељубнице, *не знате ли да је пријатељство према

свијету непријатељство према Богу? Јер који хоће свијету пријатељ да буде, непријатељ Божији постаје.

*1 Јн 2, 15; Рим 8, 7.

5. Или мислите да Писмо узалуд говори: Са суревњиовошћу чезне за духом којег усели у нас?

6. А даје већу благодат; стога каже: *Бог се противи гордима, а смиренима даје благодат. *Јов 22, 29;

Прс 3, 34; Мт 23, 12; 1 Пет 5, 5.

7. Покорите се, дакле, Богу, а успротивите се ђаволу, и побјећи ће од вас.

8. Приближите се Богу, и Он ће се приближити вама. *Очистите руке, грјешници, поправите срца ваша, дводушни. *Ис 1, 16.

9. Трпите и тугујте и плачите; смијех ваш нека се претвори у плач, и радост у жалост.

10. *Понизите се пред Господом, и уздигнуће вас. *1 Пет 5, 6.

11. Не оговарајте један другога, браћо; јер ко оговара брата или осуђује брата својега, оговара закон и осуђује закон, а ако закон осуђујеш, ниси вршилац закона него судија.

12. Један је Законодавац и Судија, који може спасти и погубити. *А ко си ти што другога осуђујеш?

*Мт 7, 1; Рим 14, 4.

13. *Слушајте сад ви који говорите: Данас или сутра поћи ћемо у овај или онај град, и боравићемо ондје једну годину, и трговаћемо и зарадићемо;

*Прс 27, 1.

14. Ви који не знате шта ће бити сутра. Јер шта је живот ваш? Он је пара која се за мало покаже, а потом је нестане.

15. Умјесто да говорите: *Ако Господ хоће, и живи будемо, учинићемо ово или оно. *Дав 18, 21.

16. А сад се хвалите својом надменошћу. Свака таква хвала је зла.

17. *Онај, дакле, који зна добро чинити а не чини, гријех му је. *Лк 12, 47.

*Варљивост бојатљива.
Трпељивост према браћи.
Лакомислене заклетве. Моћ молишве.
Љубав према грјешнику.*

5. Ходите сад, *богаташи, плачите и ридајте због невоља својих које долазе. *Лк 6, 24.

2. Богатство ваше иструну, а *одијело ваше поједоше мољци; *Мт 6, 20.

3. Злато ваше и сребро зарђа, и рђа њихова биће свједочанство против вас, и изјешће тијела ваша, као огањ. Нагомиласте благо у последње дане.

4. *Гле, вапије плата радника који су пожњели њиве ваше, коју сте им закинули; и вапаји жетелца дођоше до ушију Господа Саваота.

*5 Мој 24, 14, 15.

5. *Наслађивасте се на земљи, и живјесте раскалашно; ухранисте срца ваша, као на дан заклања.

*Лк 16, 19, 25.

6. Осудисте, убисте праведника, и он вам се не успротиви.

7. *Трпите, дакле, браћо моја, до доласка Господњег. Гле, ратар ишчекује драгоцјени плод земље, стрпљиво га чекајући док не прими дажд рани и позни.

*Лк 21, 19; Јев 10, 36.

8. Будите, дакле, и ви стрпљиви, утврдите срца ваша, јер се долазак Господњи приближи.

9. Не јадикујте један на другога, браћо, да не будете осуђени; гле, Судија стоји пред вратима.

10. *За углед страдања и дуготрпљења, браћо моја, узмите пророке који говорише у име Господње.

*Мт 5, 12.

11. Ето, ми називамо блаженим оне који претрпјеше. *Трпљење Јова чусте и † крај његов од Господа видјесте, јер је Господ многомилостив и сажалив.

*Јов 1, 21, 22; † Јов 42, 10-16.

12. А прије свега, браћо моја, *не куните се ни небом ни земљом, нити другом каквом заклетвом; нека ваше да буде да, а не, не; да не паднете под осуду. *Мт 5, 34-37.

13. Злопати ли се ко међу вама? Нека се моли Богу. Је ли ко весео? *Нека пјева Богу. *Кол 3, 16.

14. Болује ли ко међу вама? Нека дозове презвитере црквене, и нека се моле над њим, *помазавши га уљем у име Господње. *Мк 6, 13.

15. И молитва вјере ће спасти болесника, и подигнуће га Господ; и ако је гријехе учинио, опростиће му се.

16. Исповиједајте пак једни другима сагрјешења, и молите се Богу

једни за друге, да оздравите. Много је моћна усрдна *молитва праведника. *Дап 12, 5.

17. Илија бјеше човјек исто као и ми, и *молитвом помоли се Богу да не буде дажда, † и не удари дажд на земљи за три године и шест мјесеци. *1 цар 17, 1; † Лк 4, 25.

18. *И опет се помоли, и небо даде кишу, и земља изнесе род свој. *1 цар 18, 41-45.

19. Браћо, ако ко од вас залута са пута истине, па га неко врати,

20. Нека зна да ће онај који обрати грјешника са пута заблуде његове, спасти душу од смрти *и покрити мноштво гријехова. *ПрС 10, 12; 1 Пет 4, 8.

ПРВА САБОРНА ПОСЛАНИЦА СВЕТОГ АПОСТОЛА ПЕТРА

Поздрав. Захвалности Богу за велику наду и свети и блажени животи који Он дарова вјерујућима.

1. Петар, апостол Исуса Христа, изабранима који *странствују у † расијању по Понту, Галатији, Кападокији, Азији и Витинији;

*Јев 13, 14; † Јак 1, 1.

2. *По предзнању Бога Оца, освешћењем Духа за послушање и кропљење крвљу Исуса Христа: Благодат и мир да вам се умножи. *Рим 8, 29.

3. Благословен Бог и Отац Господа нашега Исуса Христа, који нас по великој милости својој препороди за живу наду васкрсењем Исуса Христа из мртвих,

4. За наследство непропадљиво и неокаљано и неувенљиво, које је сачувано на небесима за вас,

5. *Силом Божијом чувано кроз вјеру на спасење, спремно да се открије у последње вријеме; *Јн 17, 11.

6. У њему се радујте, иако сте сада *мало, ако треба, ожалостићени различитим искушењима,

*2 Кор 4, 17; 1 Пет 5, 10.

7. Да се вриједност ваше вјере, драгоценија од злата пропадљивог, *но огњем испитиваног, нађе на хвалу и част и славу када се јави Исус Христос; *ПрС 17, 3; Ис 48, 10.

8. Којега не видјевши љубите, *и Њега сад не гледајући но вјерујући, радујете се радощћу неисказаном и прослављеном, *Јн 20, 29; 2 Кор 5, 7.

9. Примајући крај вјере своје: спасење душа.

10. *О којем спасењу испитиваше и истраживаше пророци, који проричаше о вама подареној благодати;

*Лк 10, 24.

11. Испитујући у које или какво вријеме *јављаше Дух Христов који бјеше у њима, унапријед свједочећи за Христову страдања и за славе последице тога. *Пс 22; Ис 53.

12. Њима се откри да не себи, него вама служачу у оном што вам се сад јави преко оних који вам проповједише јеванђеље Духом Светим посланим с неба, у што анђели желе завити.

13. Зато *опасавши бедра разума својега, будите трезвени, сасвим се надајте благодати која ће вам се донијети откривењем Исуса Христа. *Лк 12, 35.

14. Као чеда послушности *не поводите се за пређашњим жељама из времена вашег незнања, *Рим 12, 2.

15. Него по Светоме који вас је позвао, будите и сами свети у свему живљењу.

16. Јер је написано: *Будите свети, јер сам ја свет. *3 Мој 19, 2.

17. И ако зовете Оцем онога који, не гледајући ко је ко, суди свакоме по дјелу, *проводите у страху вријеме вашег странствовања, *Флп 2, 12.

18. *Знајући да се пропадљивим сребром или златом не искупиште из својега сујетнога живљења, од отаца вам преданог, *1 Кор 6, 20; 7, 23.

19. Него часном крвљу Христа, *као Јагњета непорочног и безазленог, *Ис 53, 7; Јн 1, 29.

20. *Предвиђеног још прије постања свијета, а јављеног у последња времена ради вас, *Рим 16, 25, 26.

21. Који кроз њега вјерујете у Бога који га подиже из мртвих, и даде му славу, тако да ваша вјера и надање буду у Бога.

22. Душе своје очистивши Духом у послушању истине за братољубље нелицемјерно, од чиста срца љубите једни друге искрено,

23. *Препорођени не од сјемена трулежног него нетрулежног, † ријечју живог Бога која остаје увијек.

*Јн 1, 13; † Јак 1, 18.

24. *Јер је свако тијело као трава, и свака слава човјечија као цвијет травни: осуши се трава, и цвијет њезин отпаде; *Ис 40, 6; Јак 1, 10.

25. Али ријеч Господња остаје увијек. А то је та ријеч која је вама благовијештена.

*Христос ујачи Камен и Камен
својина. Христани изабрани
народ: да се клоне шјелесних жеља,
покорављају властима, подражавају
Христину у подношењу страдања.*

2. **О**дбацивши, дакле, *сваку злобу и свако лукавство и лицемјерје, и завист и сва оговарања, *Еф 4, 22; Јак 1, 21.

2. Жарко желите *разумнога и правог млијека, † као новорођена дјеца, да о њему узрастете за спасење, *Јев 5, 12, 13; † Мт 18, 3.

3. Ако већ *окусисте да је благ Господ. *Пс 34, 8.

4. Приступајући Њему, *Камену живом, од људи одбаченом, али од Бога изабраном, драгоценом,

*Пс 118, 22; Мт 21, 42.

5. *И ви сами као живо камење зидајте се у дом духовни, свештенство свето, да бисте приносили † жртве духовне, благопријатне Богу, кроз Исуса Христа. *Еф 2, 21, 22; † Рим 12, 1.

6. Јер стоји у Писму: *Ево, полажем у Сиону Камен крајегуаони, избрани, драгоцени; и ко у њега вјерује неће се постидјети. *Ис 28, 16.

7. Вама је, дакле, који вјерујете част; а онима који се противе, *камен који одбацише зидари он постаде глава од угла, и би Камен спотицања и Стијена саблазни;

*Пс 118, 22; Мт 21, 42.

8. Који се и *спотичу о њега противећи се ријечи, на што су и одређени. *Рим 9, 32.

9. А ви сте род изабрани, *царско свештенство, народ свети, † народ задобијен, да објавите врлине Онога који вас дозвољава из таме на чудесну свјетлост своју; *2 Мој 19, 6; Отк 1, 6; † 5 Мој 4, 20; 7, 6.

10. *Који некад не бијасте народ, а сада сте народ Божији; који не бијасте помиловани, а сада сте помиловани. *Ос 2, 23; Рим 9, 25.

11. Љубљени, молим вас *као путнике и странце, да се чувате од тјелесних жеља † које војују на душу.

*Пс 39, 12; † Јак 4, 1.

12. Владајте се добро међу незнабошцима, да би за оно за што вас опадају као злочинце, видјевши ваша добра дјела, *славили Бога у дан похођења. *Мт 5, 16.

13. *Будите, дакле, покорни сваком реду људском, Господа ради: ако цару, као господару; *Рим 13, 1-7; Тит 3, 1.

14. *Ако ли намјесницима, као његовим посланицима за осуду злочинцима, а за похвалу онима који добро чине. *Рим 13, 3, 4.

15. Јер је тако воља Божија да добро чинећи ућуткујете незнање безумних људи;

16. *Као слободни, а не као они који користе слободу за прикривање злобе, него као слуге Божије. *Гал 5, 13.

17. *Свакога поштујте, братство љубите, † Бога се бојте, цара поштујте. *Рим 12, 10; † ПрС 24, 21; Мт 22, 21.

18. *Слуге, будите покорни са сваким страхом господарима, не само добрима и благима него и грубима.

*Еф 6, 5; Тит 2, 9.

19. Јер то је благодат, ако неко подноси жалости по савјести ради Бога, страдајући неправедно.

20. *Јер каква је похвала ако гријешите па, кажњавани, подносите? Него ако добро чините па подносите страдања, то је угодно пред Богом.

*1 Пет 4, 14.

21. *Јер сте на то и позвани, јер и Христос пострада за вас, остављајући вам примјер да идете његовим стопама; *Мт 16, 24.

22. *Он гријеха не учини, нити се нађе пријевара у устима његовим;

*Ис 53, 9; Јн 8, 46; 2 Кор 5, 21.

23. Он вријеђан, не узвраћаше увредом; страдајући, не пријећаше, него је препустио Ономе који праведно суди.

24. Он гријехе наше сâм изнесе на тијелу својем *на дрво, да † за гријехе умремо, и за правду живимо, јер се његовом раном исцијелисте.

*Гал 3, 13; † Рим 6, 8, 11.

25. *Јер бијасте као изгубљене овце, али сада се вратисте Пастиру и Епископу душа ваших.

*Ис 53, 6; Јез 34, 6.

Брачне дужности. Живјети у љубави и кротости. Стрпљење због добра. Христово стрпљење, пројавијено духовима у Аду, васкрсење и вазнесење.

3. И сто тако и ви, *жене, будите покорне својим мужевима, да ако неки не вјерују ријечи, онда † понашањем жена и без ријечи буду придобијени,

*Еф 5, 22; † 1 Кор 7, 16.

2. Када виде чедно понашање ваше са страхом.

3. *Ваше украшавање да не буде споља: у плетењу косе и у кићењу златом или у облачењу хаљина;

*Ис 3, 18-23; 1 Тим 2, 9.

4. Него у скривеноме човјеку срца, у непропадљивости кроткога и тихога духа, што је пред Богом драгоцјено.

5. Јер тако некад украшаваху себе и свете жене које се уздаху у Бога и покураваху се својим мужевима.

6. Као што Сара бјеше послушна Аврааму *називајући га господарем; њезине кћери постадоше чинећи добро и не бојећи се никаква страха.

*1 Мој 18, 12.

7. *Тако и ви, мужеви, живите са својим женама по разуму, указујући им част као слабијем женском сасуду, као и сунаследницама благодати живота, да не буду ометане молитве ваше.

*Еф 5, 25.

8. А најпослије будите сви једнодушни, сажаливи, братољубиви, милосрдни, срдачни;

9. *Не враћајте зло за зло, ни увреду за увреду; него напротив, благосиљајте, знајући да сте на то позвани да наслиједите благослов.

*1 Сол 5, 15.

10. *Јер који хоће да љуби живот и да види дане добре, † нека уздржи језик свој од зла, и усне његове да не говоре пријеваре;

*Пс 34, 12-16; † Јак 1, 26.

11. Нека се уклања од зла и нека чини добро; нека тражи мир и нека му стреми.

12. Јер очи Господње обраћене су на праведнике, и уши његове на молитву њихову; а лице Господње против оних који чине зло.

13. И ко може вама наудити ако будете ревнитељи добра?

14. *Него, ако и страдате правде ради, блажени сте. † А страха се њихова не бојте, нити се плашите;

*1 Пет 2, 19; † Ис 8, 13.

15. Но, Господа Бога освећујте у срцима својим, свагда спремни са кроташћу и страхом на одговор свакоме који тражи од вас разлог ваше наде,

16. Имајући добру савјест, да се у ономе за што вас клеветају као злочинце постиде они који куде ваше добро владање у Христу.

17. Јер је боље, ако хоће воља Божија, да страдате добро чинећи, неголи зло чинећи.

18. *Зато и Христос једанпут за гријехе наше пострада, праведник за неправеднике, да нас приведе Богу, усмрћен тијелом, а оживјевши духом;

*1 Пет 2, 21-24.

19. Којим и сиће и *проповиједа духовима у тамници.

*1 Пет 4, 6.

20. Ови некада бијаху непослушни кад их очекиваше Божије дуго-трпљење у дане Нојеве, када се грађаше ковчег, *у коме се мало, то јест, осам душа спасоше водом,

*1 Мој 7, 7; 2 Пет 2, 5.

21. *Која и нас сада спасава крштењем као испуњењем праобраза, не као прање тјелесне нечистоће, него обећање Богу † добре савјести васкрсењем Исуса Христа,

*Еф 5, 26; † Јев 10, 22.

22. Који, отишавши на небо, *са десне је стране Бога, и потчињени су му анђели и власти и силе.

*Еф 1, 20, 21.

*Престашти са гријехом. Пошребда
будности, молитве и љубави.
Страдање са Христом и за Христа.*

4. Када, дакле, Христос пострада за нас тијелом, и ви се том мисли наоружајте, јер ко пострада тијелом, престао је да гријешити,

2. Да остало вријеме живота у тијелу не живи више по жељама човјекијим, него по вољи Божијој.

3. Јер сте доста протеклог времена живота провели *чинећи вољу незнабожаца док сте се одавали разврату, похотама, опијању, ждерању, пијанкама и богомрском идолопоклонству.

*Еф 2, 2, 3; Тит 3, 3.

4. Зато се чуде што ви не трчите с њима у исту поплаву разврата, и хуле на вас.

5. *Они ће дати одговор Ономе који је готов да суди живима и мртвима.

*2 Тим 4, 1.

6. *Зато је и мртвима проповиједано јеванђеље, да приме суд по човјеку тијелом, а да живе по Богу духом. *1 Пет 3, 19.

7. А свему се крај приближио. Будите, дакле, цјеломудрени и трезвени у молитвама.

8. А прије свега имајте истрајну љубав међу собом; *јер љубав покрива мноштво гријехова.

*Прс 10, 12; Јак 5, 20.

9. *Будите гостољубиви међу собом без гунђања; *Јев 13, 2.

10. Сваки као што је примио благодатни дар, њиме служите једни другима, као добри управитељи разноврсне благодати Божије.

11. Ако неко говори, нека говори као ријечи Божије; *ако неко служи, нека служи као по моћи коју Бог даје; да се у свему слави Бог кроз Исуса Христа, коме је слава и сила у вијекове вијекова. Амин. *Рим 12, 6.

12. Љубљени, *не чудите се огњу који вам бива ради кушања вашег, као да вам се нешто необично догађа, *1 Пет 1, 7.

13. *Него се радујте што учествујете у страдањима Христовим, да бисте се и у откривењу славе његове радовали и веселили. *Дап 5, 41; Јак 1, 2.

14. *Ако вас руже за Име Христова, блажени сте, јер Дух Божији, Дух славе и силе почива на вама; они, дакле, хуле на њега, а ви га прослављате. *Мт 5, 11; 1 Пет 2, 20.

15. Само да нико од вас не пострада као убица или крадљивац или злочинац, или као онај који се мијеша у туђе послове.

16. Но, ако ли као хришћанин, нека се не стиди, већ нека слави Бога због тог удјела.

17. *Јер је вријеме да почне суд од дома Божијег; ако ли прво почне од нас, какав ли ће тек бити крај онима што се противе јеванђељу Божијем?

*Јер 25, 29; Ис 9, 6.

18. И ако се праведник једва спасава, безбожник и грјешник гдје ће се јавити?

19. Зато и они који страдају по вољи Божијој, нека њему као вјерноме Саздатељу повјере душе своје у добротинству.

Дужности црквених старјешина и дужности вјерних. Нага у Бога и пројивљење ђаволу. Поздрави и блајослов.

5. Презвитере који су међу вама молим, ја који сам сапрезвитер и свједок Христових страдања, и *заједничар у слави која ће се открити: *Рим 8, 17.

2. *Чувајте стадо Божије које вам је повјерено, и надгледајте га, не принудно, него добровољно, и по Богу, не због нечасног добитка, него од срца; *Јн 21, 15; Дап 20, 28.

3. Нити као да господарите наслједством Божијим; *него будите углед стаду; *Тит 2, 7.

4. И кад се јави *Архипастир, примићете † вијенац славе који не вене.

*Јев 13, 20; † 1 Кор 9, 25; 2 Тим 4, 8.

5. Тако и ви млађи покоравајте се старјешинама, а сви, покоравајући се једни другима, пригрлите смирену мље, *јер се Бог гордима противи, а смиренима даје благодат. *Јак 4, 6.

6. *Понизите се, дакле, под моћну руку Божију, да вас узвиси кад дође вријеме. *Јак 4, 10.

7. Све своје *бриге положите на Њега, јер се Он стара за вас. *Пс 55, 22.

8. *Будите трезвени и бдите, јер супарник ваш, † ђаво, као лав ричући ходи и тражи кога да прождере.

*1 Сол 5, 6; † Лк 22, 31; 2 Кор 2, 11.

9. Њему се противите утврђени вјером, *знајући да се таква иста страдања догађају вашем братству по свијету. *Дап 14, 22.

10. А Бог сваке благодати, који вас позва у вјечну своју славу у Христу Исусу, нека вас Он, *пошто мало пострадали, усаврши, утврди, укријепи, утемељи; *1 Пет 1, 6.

11. Њему слава и сила у вијекове вијекова. Амин.

12. По *Силуану, вјерном брату, као што мислим, написах вам ово

мало, да посавјетујем и посвједочим да је то истинита благодат Божија, у којој ви стојите. *Дап 15, 22.

13. Поздравља вас Црква у Вавилону, изабрана као и ви, и *Марко син мој. *Дап 12, 12, 25; 2 Тим 4, 11.

14. *Поздравите једни друге цјеливом љубави. Мир вам свима који сте у Христу Исусу. Амин. *1 Кор 16, 20.

ДРУГА САБОРНА ПОСЛАНИЦА СВЕТОГ АПОСТОЛА ПЕТРА

Поздрав. Дарови божанске силе и хришћанске врлине. Христово преображење на Јори и њоузданост иророрчке ријечи.

1. Симон Петар, слуга и апостол Исуса Христа, онима што су примили са нама једнако драгоцјену вјеру у правди Бога нашега и Спаса Исуса Христа:

2. Благодат и мир да вам се умножи познањем Бога и Исуса Господа нашега.

3. Пошто нам је његова божанска сила даровала све што је потребно за живот и побожност, познањем Онога *који нас позва славом и врлином,

*1 Пет 2, 9.

4. Кроз које су нама дарована драгоцјена и превелика обећања да кроз њих постанете причасници божанске природе, избјегнувши похотну трулеж у свијету.

5. И управо на ово уложите сву ревност, па пројавите у *вјери вашој врлину, а у врлини знање, *Гал 5, 6, 22.

6. А у знању уздржање, а у уздржању трпљење, а у трпљењу побожност,

7. А у побожности братољубље, а *у братољубљу љубав. *Гал 6, 10.

8. Јер кад ово све имате и умножава се у вама, то вас неће учинити нерадним и неплодним за познање Господа нашега Исуса Христа.

9. Јер ко овога нема *слијеп је, кратковид је, заборавивши своје очишћење од старих гријеха. *1 Јн 2, 9, 11.

10. Зато, браћо, постарајте се још већма да своје призвање и избор утврдите, јер чинећи ово нећете погријешити никад;

11. Јер ће вам се тако изобилно дати улазак у вјечно Царство Господа и Спаса нашег Исуса Христа.

12. Зато нећу престајати да вам о томе стално напомињем, иако знате и утврђени сте у овој истини;

13. Јер мислим да је пр'аво, *док сам у овом тијелу да вас опомињањем будим, *2 Кор 5, 1.

14. Знајући да ћу ускоро оставити тијело своје, *као што ми и објави Господ наш Исус Христос. *Јн 21, 18, 19.

15. А трудићу се да се посл'ије мојега одласка ви свагда сјећате овога.

16. Јер вам не објависмо силу и долазак Господа нашега Исуса Христа сл'едујући измишљеним бајкама, него смо сами били очевици величанства његова.

17. Јер он прими од Бога Оца част и славу када му дође овај глас од величанствене славе: *Ово је Син мој љубљени, који је по мојој вољи.

*Мт 17, 5; Мк 9, 7; Лк 9, 35.

18. И овај глас чусмо ми како сиђе с неба док бијасмо с Њим на гори светој.

19. И имамо најпоузданију пророчку ријеч, и добро чините што пазите на њу као на *свјетилник који свијетли у тамном мјесту, докле Дан не осване и Даница се не роди у срцима вашим. *Пс 119, 105.

20. И ово прво знајте да ниједно пророштво Писма не бива по личном тумачењу.

21. Јер никад пророштво не настане човјечијом вољом, него *покретани Духом Светим говорише свети Божији људи. *2 Тим 3, 16, 17.

*Чување од лажних пророка и
пјорочних учитеља.*

2. **А** било је и лажних пророка у народу, *као што ће и међу вама бити лажних учитеља, који ће унијети јереси погинути, и одрицаће се Господара који их искупи и довешће себи наглу погинути.

*Мт 24, 11; 1 Тим 4, 1.

2. И многи ће поћи за њиховим нечистотама, због којих ће се похулити на Пут истине.

3. И у лакомству искоришћаваће вас варљивим ријечима; њихов суд одавно не доцни, и погинуће њихова не дријема.

4. Јер кад Бог не поштедје анђеле који сагријешите, него их баци у окове мрака пакленог, и предаде да се чувају за суд;

5. И не поштедје стари свијет, него *сачува проповједника правде Ноја, и седморо с њим, и † наведе Потоп на свијет безбожнички;

*1 Мој 8, 18; 1 Пет 3, 20; † 2 Пет. 3, 6.

6. *И градове Содом и Гомору осуди на пропаст и у пепео претвори, поставивши их за примјер будућим безбожницима; *1 Мој 19, 24.

7. И избави праведнога Лота на мученог развратним владањем безаконика;

8. Јер док живљаше овај праведник међу њима, гледајући и слушајући безакона дјела из дана у дан, *мучаше праведну душу своју; *Јез 9, 4.

9. *Зна Господ побожне да избавља од искушења, а неправеднике да чува за казну у дан судњи; *1 Кор 10, 13.

10. А особито оне који иду за тијелом у нечистој похоти, и презиру господство Божије; дрски, самовољни, и не дрхте хулећи на славе,

11. Док анђели, који су већи снагом и силом, не износе против њих пред Господом хулнога суда.

12. А они, као бесловесне животиње, по природи саздане за лов и трошење, хулећи на оно што не познају, у покварености својој пропашће,

13. И примиће плату неправде. Они сматрају за сласт посведневно уживање; бестидници и неваљалци, који се наслађују својим пријеварама, једући са вама:

14. Очи су им пуне прељубе и не-престаног гријеха, прелашћују неутврђене душе, имају срце извјежбано у лакомству. Дјеца проклетства!

15. Оставивши прави пут, залута-ше, и пођоше путем *Валаама Восо-рова који заволи плату неправде,

*4 Мој 22, 7-35.

16. Али би покаран за своје безаконје: немушто марвинче проговори гласом човјечијим и спријечи безумље пророково.

17. Они су извори безводни; облаци олујом гоњени, за њих се чува мрак таме заувјек.

18. Јер говорећи надуване и су-јетне ријечи прелашћују на тјелесне

жеље и разврат оне који су стварно побјегли од оних што живе у заблуди,

19. Обећавајући им слободу а сами су *робови покварености; јер од кога је ко побијеђен томе и робује.

*Јн 8, 34; Гал 5, 13; 1 Пет 2, 16.

20. *Јер ако они који побјегну од нечистота свијета познањем Господа и Спаса Исуса Христа, опет се у њих заплету и буду надвладани, бива им потоње горе од првога. *Мт 12, 45.

21. *Јер боље би им било да не познаше Пут правде, неголи кад га познаше што се вратише од предате им свете заповијести. *Лк 12, 47, 48.

22. Њима се догодило оно што вели истинита пословица: *Пас се враћа на своју блувотину, и: Свиња се окупала, па се у блату ваља. *Прс 26, 11.

*Последњи дани и Христов Друји
долазак. Чекање новој неба и нове
земље. Достојно припремање.
Павлово писање. Свршетак.*

3. Ево, љубљени, пишем вам већ другу посланицу; у њима *подсјећањем будим ваш чисти разум, *2 Пет. 1, 13.

2. Да се сјетите ријечи које су раније казали свети пророци, и заповијести апостола ваших од Господа и Спаса,

3. *Знајући прво ово да ће у посљедње дане доћи ругачи који ће живјети по својим сопственим жељама, *1 Тим 4, 1; Јуд 18.

4. И говорити: Шта *је с обећањем Доласка његова? Јер откако се оци упокојише све стоји тако од почетка стварања. *Ис 5, 19; Јез 12, 22.

5. Јер они *хотимице губе из вида † да небеса бише одавно, и да је земља из воде и од воде саздана ријечју Божијом,

*Мт 24, 38; † 1 Мој 1, 6, 9; Пс 24, 2.

6. *Од којих тадашњи свијет, водом потопљен, пропаде.

*1 Мој 7, 11; 2 Пет 2, 5.

7. А садашња небеса и земља остављени су његовом ријечју за огањ и чувају се за Дан суда и погину безбожних људи.

8. Али ово једно немојте превидјати, љубљени, да је један дан пред Господом као хиљада година, *и хиљада година као један дан. *Пс 90, 4.

9. *Не доцни Господ с обећањем, као што неки мисле да доцни; него нас дуго трпи, јер неће да ико пропадне † но да се сви покају.

*Авак 2, 3; † 1 Тим 2, 4.

10. *А доћи ће Дан Господњи као крадљивац ноћу, † у који ће небеса с хуком проћи, а стихије ће се ужарене распасти, и земља и дјела што су на њој изгорјеће.

*1 Сол 5, 2; † Мт 24, 35; Отк 20, 11.

11. Па, кад ће се све ово распасти, какви треба да будете ви у светом владању и побожности,

12. Очекујући и желећи да скорије буде долазак Божијега Дана, од кога ће се небеса огњем запаљена распасти и стихије ужарене растопити.

13. *Нова пак небеса и нову земљу по обећању Његовом очекујемо, гдје правда обитава.

*Ис 65, 17; 66, 22; Отк 21, 1, 27.

14. Зато, љубљени, очекујући ово, старајте се *да се нађете пред Њим чисти и непорочни у миру. *1 Кор 1, 8.

15. *И дуготрпљење Господа нашега држите за спасење, као што вам и љубљени наш брат Павле по даној му мудрости писа, *Рим 2, 4.

16. Као што говори о овоме и у свима својим Посланицама, у којима су нека мјеста тешко разумљива, која неук и неутврђени изврћу, као и остала Писма, на своју сопствену пропаст.

17. А ви, дакле, љубљени, знајући унапријед, чувајте се да обманом безаконика не будете одведени с њима, и не отпаднете од својега ослонца,

18. Но узрастајте у благодати и у познању Господа нашега и Спаса Исуса Христа. Њему слава и сада и у Дан вјечни. Амин.

ПРВА САБОРНА ПОСЛАНИЦА СВЕТОГ АПОСТОЛА ЈОВАНА БОГОСЛОВА

*Хоћење у свјетлости.
Признавање своје грјешности.*

1. Што *бјеше од почетка, † што смо чули, † што смо видјели очима својима, што сагледасмо и руке наше опипаше, о Логосу (Ријечи) **живота:

*Јн 1, 1; † Јн 1, 14; **Јн 1, 4.

2. *И Живот се јави, и видјели смо, и свједочимо, и објављујемо вам Живот вјечни, који бјеше у Оца и јави се нама;

*Јн 1, 4.

3. Што смо видјели и чули објављујемо вама да и ви с нама имате заједницу, а наша заједница је са Оцем и са Сином његовим Исусом Христом.

4. И ово вам пишемо *да радост наша буде потпуна.

*Јн 15, 11; 16, 24.

5. И ово је обећање које смо чули од њега и јављамо вама, да је Бог свјетлост, и таме у њему нема никакве.

6. Ако речемо да имамо заједницу с њим и у тами ходимо, лажемо и не творимо истину.

7. Ако ли у свјетлости ходимо, као што је Он сâм у свјетлости, имамо заједницу једни са другима, и *крв Исуса Христа, Сина његова, очишћава нас од свакога гријеха.

*Јев 9, 14; Отк 1, 5.

8. Ако речемо да гријеха немамо, себе варамо, и истине нема у нама.

9. Ако исповиједамо гријехе своје, вјеран је и праведан да нам опрости гријехе, и очисти нас од сваке неправде.

10. Ако речемо да нисмо сагријешили, правимо га лажом и ријеч његова није у нама.

*Држање Христових заповијести.
Стара и нова заповијест љубави.
Чувајте се од свијетла и Антихриста.
О помазању од Духа Светога.*

2. Дјечице моја, ово вам пишем да не сагријешите; и ако неко сагријеш, *имамо Заступника код Оца, Исуса Христа Праведника.

*Рим 8, 34; Јев 7, 25.

2. А он је *жртва помирења за гријехе наше, и не само за наше него † и свега свијета.

*1 Јн 4, 10; Кол 1, 20; † Јн 11, 51-52.

3. И по томе знамо да смо га познали ако заповијести његове држимо.

4. Онај који говори: Познао сам га, а заповијести његове не држи, лажа је, и у њему истине нема;

5. *А који држи ријеч његову, заиста је у њему љубав Божија достигла савршенство; по томе знамо да у њему јесмо.

*Јн 14, 21, 23.

6. Онај који говори да у њему пребива, дужан је да као што Он поживје и сâм тако живи.

7. Браћо, не пишем вам заповијест нову, него заповијест стару *коју имате од почетка. Заповијест стара јесте ријеч коју чувате од почетка.

*Јн 13, 34; 2 Јн 5.

8. Опет вам пишем заповијест *нову, оно што је истинито у њему и у вама: † да тама пролази и свјетлост истинита већ сија.

*Јн 13, 34; † Рим 13, 12.

9. Онај који говори да је у свјетлости, а мрзи брата својега, у тами је све до сада.

10. Онај који љуби брата својега, у свјетлости пребива, и саблазни у њему нема;

11. А који мрзи брата својега, у тами је, и у тами ходи, и не зна куда иде, јер му тама заслијепи очи.

12. Пишем вам, дјечице, да су вам опроштени гријеси ради Имена његова.

13. Пишем вам, оци, јер сте познали Онога који је од почетка. Пишем вам, младићи, јер сте побиједили нечастивога. Писах вам, дјецо, јер сте познали Оца.

14. Писах вам, оци, јер сте познали Онога који је од почетка. Писах вам, младићи, *јер сте јаки и ријеч Божија у вама пребива и побиједили сте нечастивога.

*Еф 6, 10.

15. Не љубите свијета ни што је у свијету. *Ако неко љуби свијет, љубави Очеве нема у њему;

*Јак 4, 4.

16. Јер све што је у свијету: похота тјелесна, и похота очију, и надменост живљења, није од Оца, него је од свијета.

17. И свијет пролази и похота његова; а онај који твори вољу Божију остаје ваијек.

18. Дјецо, последњи је час, и као што чусте да Антихрист долази, *и сада су се појавили многи антихристи; отуда знамо да је последњи час.

*Мт 24, 5, 24; 1 Сол 2, 3, 4.

19. *Од нас изиђоше, али не бијаху од нас; † јер да бијаху од нас, остали би с нама; али да се покажу да нису сви од нас.

*Дан 20, 30; † 1 Кор 11, 19.

20. *А ви имате Помазање од Светога и знате све.

*1 Јн 2, 27.

21. Не писах вам зато што не знате истину, него што је знате, и да никаква лаж није од истине.

22. Ко је лажљивац ако не онај ко пориче да Исус јесте Христос. Тај је антихрист који одриче Оца и Сина.

23. Сваки *који одриче Сина, ни Оца нема; † а који признаје Сина, има и Оца.

*Јн 5, 23; † 1 Јн 4, 15.

24. Ви, дакле, што чусте од почетка, то у вама нека остане; ако у вама остане то што од почетка чусте, и ви ћете остати у Сину и у Оцу.

25. А ово је обећање које нам Он обећа: живот вјечни.

26. Ово вам написах о онима који вас варају.

27. *А ви, Помазање које примисте од Њега, у вама остаје, и нема потребе да вас ико учи; него како вас то исто Помазање учи о свему, и истинито је и није лаж, и као што вас научи, останите у њему.

*Јн 16, 13; 1 Јн 2, 20.

28. И сада, дјечице, останите у њему да када се јави имамо свјетлост, *и да се не постидимо пред њим о Доласку његовом.

*1 Јн 4, 17.

29. Ако знате да је Он праведан, *знајте да је сваки који твори правду од њега рођен.

*1 Јн 3, 7, 10.

Дјеца Божија не тријеше и имају љубав према Богу и браћи. Заповијести да вјерујемо и љубимо.

3. Видите колику нам је љубав дао Отац, *да се дјеца Божија назовемо и будемо; зато нас свијет не познаје, јер њега не позна.

*Јн 1, 12.

2. Љубљени, сада смо дјеца Божија, *и још се не откри шта ћемо бити; а знамо да када се открије, † бићемо слични Њему, јер ћемо га видјети као што јесте.

*Рим 8, 18; † Флп 3, 21; Кол 3, 4.

3. И сваки који ову наду има у њега, очишћава себе, као Он што је чист.

4. Сваки који чини гријех и безакоње чини; а гријех јесте безакоње.

5. *И знате да се Он јави да гријехе наше узме; † и гријеха у њему нема.

*Ис 53, 5; Јн 1, 29; † 1 Пет 2, 22; Ис 53, 9.

6. Сваки који у њему пребива не гријеша; сваки који гријеша није га видео нити га је познао.

7. Дјечице, нико да вас не вара: *који твори правду праведан је, као што је Он праведан; *1 Јн 2, 29.

8. Онај који *твори гријех од ђавола је, јер ђаво гријеша од почетка. Ради тога се јави Син Божији да разори дјела ђавола. *Јн 8, 44.

9. *Сваки који је рођен од Бога не чини гријех, јер сјеме Његово остаје у њему, и не може гријешити, јер је од Бога рођен. *1 Јн 5, 18.

10. По овоме се познају дјеца Божија и дјеца ђавола: Сваки који не твори правду није од Бога, ни онај који не воли брата својега.

11. Јер ово је порука, коју чусте од почетка, *да љубимо једни друге.

*Јн 13, 34.

12. Не као што *Каин бјеше од нечастивога и закла брата својега. А због чега га закла? Јер дјела његова бијаху зла, а брата му праведна.

*1 Мој 4, 8.

13. Не чудите се, браћо моја, *ако вас свијет мрзи. *Мт 5, 11; Јн 15, 18, 19.

14. Ми знамо да смо прешли из смрти у живот, јер љубимо браћу; јер ко не љуби брата остаје у смрти.

15. *Сваки који мрзи брата својега јесте човјекоубица; а знате да ниједан човјекоубица нема вјечни живот који остаје у њему. *Мт 5, 22.

16. *По томе смо познали љубав што Он за нас живот свој положи; и ми смо дужни полагати живот за браћу. *Јн 15, 13.

17. А који има богатства овога свијета, и види брата својега у невољи, и *затвори срце своје од њега, † како онда љубав Божија борави у њему? *5 Мој 15, 7; † 1 Јн 4, 20.

18. Дјечице моја, не љубимо ријечју ни језиком, него дјелом и истином.

19. И по томе знамо да смо од истине, и успокојићемо пред њим срца своја:

20. Јер ако нас осуђује срце, Бог је већи од срца нашег и зна све.

21. Љубљени, ако нас срце наше не осуђује, смјелост имамо пред Богом;

22. *И што год иштемо, примамо од њега, јер заповијести његове држимо и чинимо што је угодно њему.

*Мк 11, 24.

23. *А ово је заповијест његова: да вјерујемо у име Сина његова Исуса Христа, и да љубимо једни друге као што нам је дао заповијест. *Јн 6, 29.

24. И онај који држи заповијести његове у њему пребива, и Он у њему. *И по томе знамо да Он пребива у нама, по Духу којега нам је дао.

*Рим 8, 9; 1 Јн 4, 13.

Разликовање духа истине и духа лажи. Љубав према Богу и ближњима. Бој је љубав.

4. Љубљени, не вјерујте свакоме духу, *него испитујте духове јесу ли од Бога; јер многи су † лажни пророци изишли у свијет.

*1 Сол 5, 21; † Мт 7, 15.

2. По овоме распознавајте Духа Божијег: сваки дух који признаје да је Исус Христос у тијелу дошао, од Бога је;

3. А сваки дух који не признаје да је Исус Христос у тијелу дошао, није од Бога; и то је дух Антихриста, за којега сте чули да долази, и сада је већ у свијету.

4. Ви сте од Бога, дјечице, и побидили сте их, јер је већи Онај који је у вама неголи који је у свијету.

5. *Они су од свијета, зато говоре од свијета, и свијет их слуша. *Јн 15, 19.

6. Ми смо од Бога; *који познаје Бога слуша нас, који није од Бога не слуша нас. По овоме познајемо духа истине и духа обмане. *Јн 8, 47.

7. Љубљени, љубимо једни друге; јер је љубав од Бога, и сваки који љуби од Бога је рођен, и познаје Бога.

8. Који не љуби не познаде Бога; јер Бог је љубав.

9. *У томе се показа љубав Божија према нама што је Бог Сина својега Јединороднога послао у свијет да живимо Њиме. *Јн 3, 16.

10. У томе је љубав, не што ми завољесмо Бога, него што Он завоље нас, и посла Сина својега, *као жртву помирења за гријехе наше. *1 Јн 2, 2.

11. Љубљени, *кад овако Бог завољи нас, и ми смо дужни љубити једни друге. *Мт 18, 33.

12. *Бога нико никада није видио: ако љубимо једни друге, Бог у нама пребива, и љубав је његова савршена у нама. *Јн 1, 18.

13. *По овоме знамо да у Њему пребивамо, и Он у нама, што нам је дао од Духа својега. *1 Јн 3, 24.

14. И ми смо видјели и свједочимо *да је Отац послао Сина – Спаситеља свијета. *Јн 3, 17.

15. Који *призна да је Исус Син Божији, Бог у њему пребива и он у Богу. *1 Јн 5, 5.

16. И ми смо познали и повјеровали љубав коју Бог има према нама. Бог је љубав, и који пребива у љубави, у Богу пребива и Бог у њему.

17. Тиме се љубав показала савршеном у нама, *да бисмо имали смјелости на Дан суда; јер као што је Он, и ми смо у овоме свијету. *1 Јн 2, 28.

18. У љубави нема страха, него савршена љубав изгони страх напоље;

јер је у страху мучење, а ко се боји, није се усавршио у љубави.

19. Ми љубимо њега, јер Он први заволи нас.

20. Ако ко рече: Љубим Бога, а мрзи брата својега, лажа је; јер *који не љуби брата својега којег види, како може љубити Бога, којег није видио? *1 Јн 3, 17.

21. И ову заповијест имамо од њега: Који љуби Бога, да љуби и брата својега.

*Вјера која побјеђује свијет.
О свједочанству на небу и на земљи.
Врсте тријеха. Свијет у злу лежи.
Познање Истиниџи Бога.*

5. Сваки који вјерује да Исус јесте Христос, од Бога је рођен; и сваки који љуби родитеља, љуби и рођеног од њега.

2. По томе знамо да љубимо дјецу Божију кад Бога љубимо и заповијести његове држимо.

3. *Јер ово је љубав Божија – да заповијести његове држимо; а † заповијести његове нису тешке.

*Јн 14, 15, 23; † Мт 11, 30.

4. *Јер све што је рођено од Бога побјеђује свијет; и ово је побједа која побједи свијет – вјера наша. *Јн 16, 33.

5. Ко је тај који *побјеђује свијет до онај који вјерује да Исус јесте Син Божији? *1 Јн 4, 4.

6. Он је тај што дође водом и крвљу, Исус Христос; не само *водом, него водом и крвљу; и Дух је онај који свједочи, јер Дух је истина. *Јн 19, 34.

7. Јер је троје што свједочи на небу: Отац, Логос (Ријеч), и Свети Дух; и ова тројица су једно.

8. И троје је што свједочи на земљи: дух, и вода, и крв; и ово троје су уједно.

9. Ако примамо свједочанство човјечије, свједочанство је Божије

веће; јер ово је свједочанство Божије које је посвједочио о Сину својему.

10. *Који вјерује у Сина Божијега има свједочанство у себи; који не вјерује Богу начинио га је лажом, јер није вјеровао свједочанству којим је Бог посвједочио о Сину својему. *Рим 8, 16.

11. И ово је свједочанство да нам је Бог дао живот вјечни; и овај живот је у Сину његовом.

12. Онај који има Сина има живот; ко нема Сина Божијега нема живота.

13. Ово написах вама који вјерујете у име Сина Божијега, да знате да имате живот вјечни и да вјерујете у име Сина Божијега.

14. И ово је смјелост коју имамо према њему: *да нас послуша ако што молимо по вољи његовој. *1 Јн 3, 22.

15. И кад знамо да нас слуша што год молимо, знамо да имамо тражено што смо искали од њега.

16. Ако неко види брата својега гдје гријеши гријехом не на смрт, нека се моли, и даће му живот; онима који гријеше не на смрт. *Има гријех на смрт, за њега не кажем да се моли. *Мт 12, 31; Мк 3, 28-30.

17. Свака неправда је гријех; а има гријех не на смрт.

18. Знамо да *сваки рођени од Бога не гријеши, него који је рођен од Бога чува себе, и нечистиви га се не дотиче. *1 Јн 3, 9.

19. Знамо да смо од Бога, и да *свијет сав у злу лежи. *Гал 1, 4.

20. А знамо да је Син Божији дошао и дао нам разум да познајемо Истинитога; *и јесмо у Истинитоме, у Сину његовом Исусу Христу. † Он је истинити Бог **и живот вјечни.

*Јн 17, 3; † Рим 9, 5; **1 Јн 5, 11.

21. Дјечице, *сачувајте себе од идола! Амин. *1 Кор 10, 14.

ДРУГА САБОРНА ПОСЛАНИЦА СВЕТОГ АПОСТОЛА ЈОВАНА БОГОСЛОВА

*Поздрав. Дјеца Цркве ходе у љубави.
Чуваши се лажних учитеља.*

1. Старјешина изабраној госпођи и дјеци њезиној, *коју ја волим у истини, и не само ја, него и сви који су познали истину,

*3 Јн 1.

2. Ради истине која остаје у нама и с нама ће бити вавијек:

3. Да буде с вама благодат, милост, мир од Бога Оца и од Господа Исуса Христа, Сина Очева, у истини и љубави.

4. Обрадовах се веома што сам нашао неке од дјеце твоје да ходе у истини, као што примисмо заповијест од Оца.

5. А сад, молим те, госпођо, *не као да ти нову заповијест пишем, него коју имадосмо од почетка, да љубимо једни друге. *1 Јн 2, 7.

6. А ово је љубав: да ходимо по заповијестима његовим. Ово је заповијест: како чувате од почетка, да по њој ходите.

7. Јер многе варалице изиђоше у свијет, који не признају Исуса Христа да је дошао у тијелу; *такав је варалица и антихрист. *1 Јн 2, 18; 4, 1-3.

8. Чувајте се *да не изгубимо оно што урадисмо, него да примимо потпуну плату. *Гал 4, 11.

9. *Сваки који преступа и не остаје у учењу Христовом, тај Бога нема;

а који остаје у учењу Христовом, он има и Оца и Сина. *1 Јн 2, 23.

10. Ако неко долази к вама и ово учење не доноси, *не примајте га у кућу и не поздрављајте се. *2 Сол 3, 6.

11. Јер ко се поздравља с њим, учествује у његовим злим дјелима.

12. *Имао бих много да вам пишем, али не хтједох на хартији и мастилом, него се надам да ћу вам доћи и усмено вам говорити, да радост наша буде потпуна. *3 Јн 13.

13. Поздрављају те дјеца сестре твоје изабране. Амин.

ТРЕЋА САБОРНА ПОСЛАНИЦА СВЕТОГ АПОСТОЛА ЈОВАНА БОГОСЛОВА

*Поздрав Гају. Радост због
хришћанског живота и
јосићимства.
Диотреф и Димитрије.*

1. Старјешина Гају љубљеноме, *којега ја заиста љубим. *2 Јн 1.

2. Љубљени, молим се да у свему добро напредујеш, и здрав да будеш, као што ти добро напредује душа.

3. Јер се обрадовах веома када дођоше браћа свједочећи о истини твојој, *како ти у истини живиш. *2 Јн 4.

4. Од тога немам веће радости него да чујем како моја дјеца живе у истини.

5. Љубљени, вјерно чиниш што год радиш за браћу и за намјернике,

6. Који посвједочише твоју љубав пред Црквом; и добро ћеш учинити ако их испратиш достојно Бога.

7. Јер Имена његова ради изиђоше, *не примајући ништа од незнабожаца. *1 Кор 9, 12, 15.

8. Ми смо, дакле, дужни примати такве, да будемо сарадници Истине.

9. Писах Цркви; али Диотреф, који жели да буде први међу њима, не прима нас.

10. Зато, ако дођем, споменућу његова дјела која твори, ружећи нас злим ријечима; и није му то доста, него сам браће не прима, и забрањује онима који би хтјели да их примају, и изгони их из Цркве.

11. Љубљени, не угледај се на зло, него на добро. Који добро чини од Бога је, а који зло чини није видео Бога.

12. О Димитрију су посвједочили сви, и сама истина; а и ми свједочи-мо; и знате да је свједочанство наше истинито.

13. *Много имадох да пишем, али нећу мастилом и пером да ти пишем; *2 Јн 12.

14. Него се надам да ћу те ускоро видјети и усмено ћемо говорити.

15. Мир ти! Поздрављају те пријатељи. Поздрави пријатеље по имену. Амин.

САБОРНА ПОСЛАНИЦА СВЕТОГ АПОСТОЛА ЈУДЕ (ЈАКОВЉЕВОГ)

*Поздрав. Борба за вјеру светих
и спасење. Лажни учитељ.
Ојомене вјернима.*

1. Јуда, слуга Исуса Христа, а брат *Јаковљев, призива-
нима, освешенима Богом Оцем и сачу-
ванима Исусом Христом: *Мт 13, 55.

2. Милост и мир и љубав да вам се
умножи.

3. Љубљени, старајући се на сваки
начин да вам пишем о општем спа-
сењу, имадох потребу да вам пишем
молећи *да се борите за вјеру један-
пут предану светима. *1 Тим 1, 18.

4. Јер се увукоше неки људи одав-
но унапријед записани за ову осуду,
безбожници који благодат Бога на-
шега изврћу на разврат, и одричу се
јединога Владике и Господа нашега
Исуса Христа.

5. А хоћу да вас подсјетим, што ви
свакако знате, да Господ спасивши
народ из земље египатске, *погуби
затим оне који не вјероваше;

*4 Мој 14, 35; 1 Кор 10, 5.

6. И анђеле *који не одржаше сво-
је достојанство, него † напустише
своје боравиште, оставио је за суд ве-
ликога Дана у оковима вјечним под
мраком,

*Јн 8, 44; † 1 Мој 6, 2-4.

7. Као што Содом и Гомора, и гра-
дови око њих који се бјеху на њима
сличан начин *одали блуду и повели
за другим тијелом, стоје као примјер,
подвргнути осуди огња вјечнога.

*1 Мој 19, 4-11.

8. Слично, дакле, и ове сањалице
скврнавe тијело и презиру Господ-
ство (Божије), а на славе хуле.

9. *А Михаило Арханђел, када
препирући се са ђаволом говораше о
Мојсејевом тијелу, не усуди се изрећи

хулнога суда, него рече: † Господ нека
ти запријети! *Дан 12, 1; † Зах 3, 2.

10. А ови хуле на оно што не зна-
ју; а што по природи као бесловесне
животиње знају, у томе се развраћају.

11. Тешко њима, јер путем *Ка-
иновим пођоше и у пријевару † Ва-
лаамове плате упадоше, и **побуном
Корејевом изгибоше.

*1 Мој 4, 8; † 4 Мој 22, 7; 31, 16; **4 Мој 16.

12. Они су ругло на вашим вече-
рама љубави, *једући с вама без зазо-
ра, себе напасајући; облаци безводни
које вјетрови витлају; дрвета јесења,
бесплодна, двапут умрла, и из кори-
јена ишчупана;

*1 Кор 11, 21.

13. *Бијесни таласи морски који
се пјенушају својим срамотама; зви-
језде луталице за које се мрак таме
чува занавијек.

*Ис 57, 20.

14. Али и за ове пророкова *Енох,
седми од Адама, говорећи: Гле, иде
Господ са хиљадама хиљада светих
својих,

*1 Мој 5, 21.

15. Да учини суд над свима, и да
покара све безбожнике за сва њихо-
ва безбожна дјела којима безбожност
чинише, и за све дрске ријечи које
безбожни грјешници говорише про-
тив Њега.

16. Ово су гунђала, роптачи, који
ходе по жељама својим, и уста њихо-
ва говоре надуване ријечи, и ради ко-
ристи ласкају људима.

17. А ви, љубљени, сјетите се ри-
јечи које су већ казали апостоли Го-
спода нашег Исуса Христа,

18. *Јер вам говораху да ће се у
последње вријеме појавити ругачи
који ће ходити по својим безбожним
жељама.

*1 Тим 4, 1; 2 Пет 3, 3.

19. Ово су они који стварају раздоре,
*чулни су и Духа немају. *1 Кор 2, 14.

20. А ви, љубљени, *изграђујте се-
бе својом најсветијом вјером, моле-
ћи се у Духу Светоме,

*Кол 2, 7; 1 Сол 5, 11.

21. Одржите себе у љубави Божи-
јој, очекујући милост Господа нашег
Исуса Христа за живот вјечни.

22. И са расуђивањем једнима бу-
дите милостиви,

23. А друге у страху спасавајте
отимајући их из огња, а треће карајте

са страхом мрзећи и *хаљину опога-
њену од тијела.

*Отк 3, 4.

24. А Ономе који вас може сачу-
вати беспријекорне и поставити пред
славом својом непорочне у радости,

25. *Јединоме премудроме Богу,
Спаситељу нашему, кроз Исуса Хри-
ста, Господа нашега, слава и вели-
чанство, моћ и власт прије свих вије-
кова и сада, и у све вијекове! Амин.

*1 Тим 1, 17.

ОТКРИВЕЊЕ СВЕТОГА ЈОВАНА БОГОСЛОВА

Јован зашочен на Паймосу.

*Виђење Христа — Сина Човјечијега.
Тајна седам звијезда и седам Цркава.*

1. **О**ткривење Исуса Христа,
које њему даде Бог, да
покаже слугама својим шта се има
збити ускоро; и објави га пославши
га преко анђела својега слуги своје-
му Јовану,

2. Који посвједочи ријеч Божију и
свједочанство Исуса Христа, све што
видје.

3. *Блажен је онај који чита и они
који слушају ријечи пророчанства, и
чувају оно што је написано у њему, †
јер вријеме је близу.

*1 Јн 1, 1, 2; Отк 22, 7; † Отк 22, 10.

4. Од Јована на седам Цркава ко-
је су у Азији: Благодат вам и мир од
Бога, *Који јесте и Који бјеше и Који
долази; и од † седам духова, који су
пред пријестолом његовим;

*2 Мој 3, 14; Отк 1, 8; † Отк 3, 1, 5, 6.

5. И од Исуса Христа, *који је
Свједок вјерни, † Првенац из мртвих,
и **Господар над царевима земаљ-
ским. Ономе који нас љуби †† и опра-
нас од гријеха наших крвљу својом,

*Отк 3, 14; † Кол 1, 18; **Отк 19, 16; †† Јев 9, 14.

6. *И учини нас царством, све-
штеницима Богу и Оцу својему, ње-
му слава и моћ у вијекове вијекова.
Амин. *1 Пет 2, 5, 9; 2 Мој 15, 6; Отк 5, 10.

7. Ево, Он долази са облацима, и
угледаће га свако око, *и они који га
прободоше; и заплакаће због њега
сва племена земаљска. Да! Амин.

*Зах 12, 10; Јн 19, 37.

8. *Ја сам Алфа и Омега, говори
Господ Бог, † Који јесте и Који бјеше
и Који долази, Сведржитељ.

*Отк 21, 6; Ис 41, 4; † Отк 1, 4.

9. Ја, Јован, брат ваш и заједничар
у невољи и царству и трпљењу у Исусу
Христу, бијах на острву званом
Патмос због ријечи Божије и свједо-
чења за Исуса Христа.

10. Бијах у Духу у дан Господњи,
чух глас иза себе силан као труба, ко-
ји говораше:

11. Што видиш напиши у књигу, и
пошаљи на седам Цркава: у Ефес, и у
Смирну, и у Пергам, и у Тијатиру, и у
Сард, и у Филадельфију, и у Лаодикију.

12. И обазрех се онамо да видим
глас који говораше са мнош, и оба-
зрјевши се *видјех седам свијећњака
златних,

*Отк 1, 20.

13. *И усред седам свијећњака † Некога налик на Сина човјечијега, **обучена у дугачку хаљину, и опасана по прсима појасом златним.

*Отк 2, 1; † Дан 7, 13; **Дан 10, 5.

14. А глава његова и *коса бијаше бијела као бијела вуна, као снијег, и † очи његове као пламен огњени;

*Дан 7, 9; † Отк 2, 18; 19, 12.

15. И ноге његове као сјајни бакар кад се зажари у пећи; и глас његов као хука великих вода.

16. *И имаше у својој десној руци седам звијезда, † и из уста његових излажаше мач оштар с обје стране, и лице његово бјеше као сунце што сија у сили својој.

*Отк 2, 1; † Отк 2, 12, 16; 19, 15.

17. И кад га видјех, падох к ногама његовим као мртав, *и Он положи десну руку своју на ме говорећи: Не бој се, ја сам Први и Посљедњи *Дан 8, 18.

18. И Живи; и бијех мртав и ево жив сам у вијекове вијекова, и имам кључеве од смрти и од пакла.

19. Напиши, дакле, што си видио, и што јесте и што ће бити послјије овога:

20. Тајну седам звијезда које си видио на десници мојој, и седам свијећњака златних. Седам звијезда јесу *анђели седам Цркава, а седам свијећњака јесу седам Цркава. *Мал 2, 7.

Христова порука Црквама: у Ефесу, Смирни, Пергаму и Тијатири.

2. А нђелу Цркве у *Ефесу напиши: Тако говори Онај † који држи седам звијезда у десници својој, и **који ходи посред седам свијећњака златних:

*Дан 18, 19; † Отк 1, 16, 20; **Отк 1, 13.

2. *Знам дјела твоја, и труд твој, и трпљење твоје, и да не можеш да подносиш зло, † и провјерио си оне који

говоре за себе да су апостоли а нису, и нашао си да су лажни.

*Отк 2, 9, 13, 19; † 1 Јн 4, 1.

3. И трпљење имаш, и намучио си се за Име моје, и ниси сустао.

4. Али ми је криво на тебе, што си ону *прву љубав твоју оставио.

*1 Тим 5, 12.

5. Сјети се, дакле, откуда си пао, и покај се, и она прва дјела чини; ако ли не, доћи ћу ти ускоро, и уклонићу свијећњак твој с мјеста његова ако се не покајеш.

6. Али ово имаш што мрзиш дјела николаита, *која и ја мрзим.

*Пс 139, 21.

7. *Ко има ухо нека чује што Дух говори Црквама. Ономе ко победи даћу му да једе † од дрвета живота које је у рају Бога мога.

*Отк 2, 11, 17; 3, 6, 13, 22;

† 1 Мој 2, 9; Отк 22, 2.

8. И анђелу Цркве у Смирни напиши: Тако говори *Први и Посљедњи, који бјеше мртав и оживи:

*Отк 1, 11, 17, 18.

9. Знам дјела твоја, и невољу и сиромаштво — али си *богат — и хулу оних који говоре да су Јудејци а нису, † него синагога сатанина.

*Јак 2, 5; † Отк 3, 9.

10. Не бој се нимало од онога што има да претрпиш. Гле, јаво ће неке од вас бацити у тамницу да би вас искушао, и имаћете невољу десет дана. Буди вјеран до саме смрти и даћу ти *вијенац живота.

*Отк 3, 11; 2 Тим 4, 8.

11. Ко има ухо нека чује шта Дух говори Црквама. Ономе који победи неће наудити *друга смрт.

*Отк 20, 14.

12. И анђелу Цркве у Пергаму напиши: Тако говори *Онај који има мач оштар с обје стране:

*Отк 1, 16; Јев 4, 12.

13. Знам дјела твоја, и гдје обитаваш, ондје гдје је пријесто сатанин; и

држиш Име моје, и ниси се одрекао вјере моје ни у оне дане у које је Ан-типа, вјерни свједок мој, убијен код вас, гдје сатана борави.

14. Али мало ми је криво на тебе, што имаш ту оних који се држе учења Валаама, који научи *Валака да баци саблазан међу синове Израилеве да једу жртве идолске и да блудниче. *4 Мој 31, 16; 2 Пет 2, 15; Јуд 11.

15. Исто тако имаш и ти оних који се држе учења *николаита. *Отк 2, 6.

16. Покај се, дакле; ако ли не, доћи ћу ти ускоро, *и војеваћу с њима мачем уста својих. *Отк 1, 16.

17. Ко има ухо нека чује шта Дух говори Црквама. Ономе који побије-ди даћу да једе од *мјане сакривене, и даћу му камен бијели, и на камену † ново Име написано, које нико не зна осим онога који га прима.

*Пс 78, 24; † Отк 3, 12; Ис 62, 2.

18. И анђелу Цркве у *Тијатери напиши: Тако говори Син Божији, † чије су очи као пламен огњени, а ноге као сјајни бакар:

*Отк 1, 14, 15; † Дап 16, 14.

19. Знам дјела твоја, и љубав, и вје-ру, и служење, и трпљење твоје, и садашња дјела твоја су бројнија од ранијих.

20. Али мало ми је криво на тебе што допушташ жени *Језавели, која вели за себе да је пророчица, да учи и заводи слуге моје да блудниче и да једу жртве идолске. *1 цар 16, 31.

21. И дадох јој вријеме да се пока-је, али она неће да се покаје од блуда свога.

22. Ево, бацам је у постељу боле-сничку, а оне који чине прелубу с њом у невољу велику, ако се не пока-ју од дјела њених,

23. И дјецу њезину погубићу смр-ћу; и познаће све Цркве *да сам ја који испитује бубреге и срца, и даћу свакоме од вас по дјелима вашим.

*Пс 7, 9; Јер 17, 10.

24. А говорим вама осталим Ти-јатирцима, који не држе учење ово, који не познају дубине сатанине, као што говоре: нећу метнути на вас дру-го бреме,

25. *Али оно које имате држите док не дођем. *Отк 3, 11.

26. И ономе који побиједи и одр-жи дјела моја до краја, даћу власт над незнабошцима;

27. *И владаће над њима гвозде-ном палицом, и они ће се разбити као судови лончарски; *Отк 12, 5.

28. Као и ја што примих од Оца мога; и даћу му звијезду јутарњу.

29. Ко има ухо нека чује шта Дух говори Црквама.

Порука Христова Црквама: у Сарду, Филаделфији и Лаодикији.

3. И анђелу Цркве у *Сарду напиши: Тако говори Онај †што има седам духова Божијих и седам звијезда: Знам твоја дјела, имаш име да си жив, а мртав си.

*Отк 1, 11; † Отк 1, 16; 5, 6.

2. Прени се и бди, па утврди оста-ло што је готово да помре, јер не на-ђох твоја дјела да су савршена пред Богом мојим.

3. Памти, дакле, како си примио и чуо, држи то и покај се. Ако ли не будеш бдио, доћи ћу ти као лопов, и нећеш знати у који час ћу доћи на те.

4. Али имаш „и“ у Сарду неколико њих који *не укаљаше хаљине своје, и ходиће са мношвом у бијелима, јер су достојни. *Јуд 23.

5. Тако ће онај који побиједи би-ти обучен у хаљине бијеле, и нећу избрисати име његово *из Књиге жи-вота, † и признаћу име његово пред Оцем мојим и пред анђелима њего-вим. *Флп 4, 3; † Мт 10, 32; Лк 10, 22.

6. Ко има ухо нека чује шта Дух говори Црквама.

7. И анђелу Цркве у *Филаделфији напиши: Тако говори Свети, Истинити, † који има кључ Давидов, који отвара и нико неће затворити, и који затвара и нико неће отворити.

*Отк 1, 11; † Ис 22, 22.

8. Знам дјела твоја; ево, *отворио сам врата пред тобом која нико не може затворити; јер мало снаге имаш, а одржао си моју ријеч, и ниси се одрекао Имена мога. *1 Кор 16, 9.

9. Ево, дајем ти *из синагоге сатанине оне који говоре за себе да су Јудејци а нису, него лажу; ево, учинићу † да они дођу и да се поклоне пред ногама твојим, и да знају да те ја љубим. *Отк 2, 9; † Ис 49, 23; 60, 14.

10. Зато што си одржао моју заповијест о трпљењу, и ја ћу тебе сачувати од часа искушења који ће доћи на васцијели свијет да искуша оне који живе на земљи.

11. *Долазим ускоро; држи што имаш, да нико не узме вијенца твога.

*Отк 1, 3; 2, 10.

12. Онога који победи учинићу *стубом у храму Бога мога, и више неће изићи напоље; † и написаћу на њему Име Бога мога, и име града Бога мога, **новога Јерусалима, који силази с неба од Бога мога, и ново Име моје.

*Гал 2, 9; † Отк 14, 1; 22, 4; **Отк 21, 2.

13. Ко има ухо нека чује шта Дух говори Црквама.

14. И анђелу Цркве у *Лаодикији напиши: Тако говори † Амин, **Свједок вјерни и истинити, † † Зачетник творевине Божије: *Кол 2, 1; 4, 13;

† 2 Кор 1, 20; **Отк 1, 5, 11; † † Кол 1, 15.

15. Знам дјела твоја, да ниси ни студен ни врућ. О, да си студен или врућ!

16. Тако, пошто си млак, и ниси ни студен ни врућ, избљуваћу те из уста својих.

17. Јер говориш: *Богат сам, и обогатио сам се, и ништа ми не тре-

ба; а не знаш да си несрећан, и јадан, и сиромашан, и слијеп, и наг.

*1 Кор 3, 18; 4, 8.

18. Савјетујем ти *да купиш од мене злата огњем жеженога, да се обогатиш; † и бијеле хаљине, да се обучеш, те да се не покаже срамота голотиње твоје; и масти да помажеш очи своје, да видиш.

*Ис 55, 1; † Отк 16, 15.

19. *Ја оне које љубим карам и поправљам; зато ревнуј, и покај се.

*ПрС 3, 12; 1 Кор 11, 32; Јев 12, 6.

20. Ево, стојим на вратима и куцам; *ако ко чује глас мој и отвори врата, † ући ћу к њему и вечераћу с њим, и он са мном.

*Лк 12, 37; † Јн 14, 23.

21. Ономе који победи даћу да *сједи са мном на пријестолу моме, као и ја што победиох и сједох са Оцем мојим на пријестолу његовом.

*Мт 19, 28.

22. Ко има ухо нека чује шта Дух говори Црквама.

*Виђење славе пријестолоа Божијег
и поклоњење Свеврхшљелу на
пријестолу.*

4. **П**отом видјех, и гле, врата отворена на небу, и чух онај исти *глас гдје збори са мном као труба и говори: Попни се амо, и показашу ти шта има да буде послје овога.

*Отк 1, 10.

2. И одмах *бијаш у Духу; и гле, † пријесто стајаше на небу, и на пријестолу сјеђаше Неко,

*Отк 1, 10;

† Пс 47, 8; Ис 6, 1; Јез 1, 26-28, 10, 1.

3. По изгледу сличан камену јаспису и сарду; и около пријестолоа бијаше дуга на изглед као смарагд.

4. И около пријестолоа бијаху двадесет и четири пријестолоа, и на пријестолоима видјех двадесет и четири

старјешине гдје сједе, *обучени у бијеле хаљине, и са вијенцима златним на главама својим. *Отк 3, 4.

5. И од пријестола излажу *мунѣ и гласови и громови; и † седам свијећњака огњених гораху пред пријестолом, а то су **седам духова Божијих.

6. И пред пријестолом као море стаклено, слично кристалу; и наспред пријестолу и око пријестолу четири жива бића, пуна очију сприједа и позади.

7. *И прво биће бјеше слично лаву, и друго биће слично телету, и треће биће имаше лице као човјек, и четврто биће бјеше слично орлу у лету.

8. И свако од четири жива бића имађаше по шест крила, наоколо и изнутра пуна очију, и дан и ноћ не мирују говорећи: *Свет, Свет, Свет Господ Бог Сведржитељ, † Који бјеше и Који јесте и Који долази.

9. И када жива бића дадоше славу и част и хвалу Ономе који сједи на пријестолу, Који живи у вијекове вијекова,

10. *Падосхе двадесет и четири старјешине пред Оним што сједи на пријестолу, и поклонише се Ономе што живи у вијекове вијекова, и положише вијенце своје пред пријестолом говорећи: *Отк 5, 14.

11. Достојан си, Господе и Боже наш, да примиш славу и част и силу, јер си Ти створио све, и вољом твојом све настаде и сазда се.

Јаће Божије узима књићу
са седам печатја.

5. И видјех у десници Онога који *сјеђаше на при-

јестолу † књигу исписану изнутра и споља, запечаћену са седам печата.

*Отк 4, 2; † Јез 2, 9, 10.

2. И видјех анђела сила гдје објављује громким гласом: Ко је достојан да отвори књигу и разломи печате њене.

3. И нико не могаше ни на небу,
ни на земљи, ни под земљом да отво-
ри књигу нити да загледа у њу.

4. И ја плаках много што се не нађе нико достојан да отвори књигу, нити да загледа у њу.

5. И један од старјешина рече ми: Не плачи, ево, победио је *Лав који је из племена Јудина, † Издањак Давидов, и отвориће књигу и разломити седам печата њених.

*1 Мој 49, 9, 10; † Ис 11, 1; Отк 22, 16.

6. И видјех посред пријестола и четири жива бића, између старјешина, *Јагње гдје стајаше као заклано, и имађаше седам рогова и † седам очију, а то су **седам духова Божијих који се шаљу по свој земљи. *Ис 53, 7; Пс 53, 7;

Јн 1, 29, 36; † Зах 4, 10; ** Отк 4, 5.

7. И дође и узе књигу из деснице
Онога који сјеђаше на пријестолу.

8. И кад узе књигу, четири жива бића и двадесет и четири старјешине падоше пред Јагњетом; сваки је имао *гусле, и златне чаше пуне тамјана, † а то су молитве светих.

*Отк 14, 2; 15, 2; † Отк 8, 3, 4.

9. И *пјеваху пјесму нову говорећи: Достојан си да узмеш књигу, и да отвориш печате њене; јер си био заклан и крвљу својом искупио си Богу нас из свакога рода и језика и народа и племена.
*Пс 33, 3.

*Πс 33, 3.

10. *И учинио си их Богу нашему
царевима и свештеницима и цароваће
на земљи. *Отк 1, 6; 20, 6; 2 Мој 19, 6.

*Отк 1, 6; 20, 6; 2 Мој 19, 6.

11. И видјех и чух глас многих ангела око пријестола и живих бића и старјешина, *и бјеше број њихов милијадe милијада и хиљаде хиљада.

*Дан 7, 10; Евр 12, 22.

12. *Говорећи гласом громким: Достојно је Јагње које је заклано, да прими силу и богатство и премудрост и част и славу и благослов.

*1 дн 29, 11; Флп 2, 9, 10.

13. И чух гдје свако створење што је на небу и на земљи и под земљом и што је на мору, и све што је у њима, говори: Ономе што сједи на пријестолу, и Јагњету, благослов и част и слава и моћ у вијекове вијекова!

14. *И четири жива бића рекоше: Амин. И старјешине падоше и поклонилише се.

*Отк 19, 4.

*Јагње отшвара првих шест
печата књиће.*

6. И видјех да Јагње отвори један од седам печата, и чух једно од четири жива бића гдје говори као глас грома: Дођи и види!

2. И видјех, и гле, *коњ бијели, и онај што сјеђаше на њему имађаше стријелу; и даде му се вијенац, и наступи побјеђујући, и да побиједи.

*Зах 6, 1-8.

3. И кад отвори други печат, чух *друго живо биће гдје говори: Дођи!

*Отк 4, 7.

4. И изиђе коњ риђ, и ономе што сјеђаше на њему даде се да узме мир са земље те да се људи међусобно кољу, и даде му се мач велики.

5. И кад отвори трећи печат, чух *треће живо биће гдје говори: Дођи и види! И видјех, и гле, коњ вран, и онај што сјеђаше на њему имађаше мјерила у руци својој.

*Отк 4, 7.

6. И чух као глас између четири жива бића гдје говори: Мјера пшенице за динар, и три мјере јечма за динар, а уље и вино немој ускратити.

7. И кад отвори четврти печат, чух глас *четвртог живог бића гдје говори: Дођи и види!

*Отк 4, 7.

8. И видјех, и гле, коњ сивац, и јачах на њему коме је име Смрт, и пакао иђаше за њим; и даде му се власт

над четвртином земље, *да убија мачем и глађу и помором и звјерињем земаљским.

*Јез 14, 21.

9. И кад отвори пети печат, видјех под *жртвеником душе закланих за ријеч Божију и за свједочанство Јагњетово које имаху.

*Отк 14, 18.

10. И повикаше гласом силним говорећи: Докле ћеш, Господару Свети и Истинити, одлагати да судиш и осветиш крв нашу на онима што живе на земљи?

11. И свакоме од њих даде се *халина бијела, и речено им би да почину још мало времена, докле се напуни и број сатрудника њихових и браће њихове, који има да буду побијени као и они.

*Отк 3, 4, 5; 7, 9, 14.

12. И видјех, кад отвори шести печат, наста земљотрес велики, и сунце поста црно као врећа од костријети, и мјесец сав поста као крв;

13. И звијезде небеске падоше на земљу, као што смоква одбацује заматке своје кад је заљуља велики вјетар;

14. И *небо се измаче као свитак кад се савије, и свака гора и острво покренуше се с мјеста својих.

*Ис 34, 4.

15. *И цареви земаљски и великаши и војводе и богаташи и силни и сваки роб и слободњак сакрише се у пећине и стијене горске;

*Ис 2, 19.

16. И *говораху горама и стијенама: Падните на нас и сакријте нас од лица Онога што сједи на пријестолу и од гњева Јагњетова,

*Лк 23, 30.

17. Јер дође *велики Дан гњева његова, и † ко може опстати?

*Ам 5, 18; Рим 2, 5; † Мал 3, 2.

*Број зајечаћених из дванаест кољена.
Мноштво спасених крвљу Јагњетовом
из свих народа.*

7. И потом видјех четири анђела гдје стоје на четири

угла земље, и држе *четири вјетра земаљска, да не дува вјетар на земљу, ни на море, нити на икакво дрво.

*Дан 7, 2.

2. И видјех другога анђела гдје се диже од истока сунца, који имаше печат Бога живог, и повика силним гласом четворици анђела којима бјеше дано да пустоше земљу и море, говорећи:

3. *Не кварите земље, ни мора, ни дрвећа, док не † ставимо печат слугама Бога нашега на чела њихова.

*Отк 9, 4; † Јез 9, 4, 6.

4. И чух број обиљежених печатом: *сто и четрдесет и четири хиљаде оних са печатом из свију племена синова Израиљевих: *Отк 14, 1, 3.

5. Из племена Јудина дванаест хиљада са печатом; из племена Рувимова дванаест хиљада; из племена Гадова дванаест хиљада;

6. Из племена Асирова дванаест хиљада; из племена Нефталимова дванаест хиљада; из племена Манасијина дванаест хиљада;

7. Из племена Симеонова дванаест хиљада; из племена Левијева дванаест хиљада; из племена Исахарова дванаест хиљада;

8. Из племена Завулонова дванаест хиљада; из племена Јосифова дванаест хиљада; из племена Венијаминава дванаест хиљада оних са печатом.

9. Потом видјех, и гле, мноштво народа којег не може нико избројати, од свакога племена и рода и народа и језика, стајаше пред пријестолом и пред Јагњетом, обучено у хаљине бијеле, и палме у рукама њиховим;

10. И клицаху снажним гласом, говорећи: Спасење је у Богу нашему који сједи на пријестолу, и у Јагњету.

11. И сви анђели стајаху око пријестола и старјешина и четири жива бића, и падоше ничице пред пријестолом, и поклонише се Богу,

12. *Говорећи: Амин! Благослов и слава и премудрост и благодарност и част и сила и моћ Богу нашему у вијекове вијекова. Амин! *Отк 5, 13.

13. И одговори један од старјешина, говорећи ми: Ови *обучени у бијеле хаљине, ко су, и од куда дођоше? *Отк 7, 9.

14. И рекох му: Господару мој, ти знаш. И рече ми: Ово су они који дођоше из невоље велике, и опраше хаљине своје и убијелише их у крви Јагњетовој.

15. Зато су пред пријестолом Божијим, и служе му дан и ноћ у храму његовом; и Онај који сједи на пријестолу *обитаваће на њима. *Отк 21, 3.

16. *Неће више огладњети, нити ће више ожедњети; и неће их пећи сунце, нити каква жега. *Ис 49, 10.

17. Јер Јагње, које је насред пријестола, *напасаће их и водиће их на изворе водâ живота; † и убрисаће Бог сваку сузу са очију њихових.

*Пс 23, 2; † Ис 25, 8; Отк 21, 4.

Отшварање седмог печата.

Кадионица са молитвама светих.

Прве четири трубе.

8. И кад отвори седми печат, наста тишина на небу око пола часа.

2. И видјех седам анђела који стајаху пред Богом, и даде им се седам труба.

3. И други анђеол дође, и стаде пред жртвеником држећи кадионицу златну, и бијаше му дано много тамјана да принесе са *молитвама свих светих на златни жртвеник пред пријестолом. *Отк 5, 8.

4. *И узнесе се дим од тамјана са молитвама светих из руке анђелове пред Бога. *Пс 141, 2.

5. И узе анђеол кадионицу и напуни је огњем са жртвеника и баци на

земљу. И насташе громови и јака и сијевање муња и земљотрес.

6. И седам анђела који имаху седам труба, припремише се да затрубе.

7. И први затруби, и наста *град и огањ, помијешани са крвљу и то би бачено на земљу, и трећина земље изгорје, и трећина дрвећа изгорје, и сва трава зелена изгорје. *2 Мој 9, 23-26.

8. И други анђеол затруби, и као велика гора огњем запаљена би бачена у море; и трећина мора поста крв,

9. И изгибе трећина живих створења у мору и трећина лађа пропаде.

10. И трећи анеђеол затруби, *и паде с неба звијезда велика, која гора-ше као буктиња, и паде на трећину ријека и на изворе вода. *Ис 14, 12.

11. А име звијезди бјеше Пелен. И трећина вода поста пелен, и многи људи помријеше од вода, јер постадоше горке.

12. И четврти анђеол затруби, и ударена би трећина сунца и трећина мјесеца и трећина звијезда, тако да се помрачи трећина њихова, и да трећина дана не свијетли, такође и ноћи.

13. И видјех *и чух једнога орла гдје лети посред неба и говори снажним гласом: † Авај, авај, авај онима који живе на земљи од осталих гласова трубних оне тројице анђела који ће тек затрубити.

*Отк 14, 6; † Отк 9, 12; 11, 14.

*Петна штруба и прво зло.
Шестна штруба и друго зло.*

9. И пети анђеол затруби, *и видјех звијезду гдје паде с неба на земљу и даде јој се кључ од дубине бездана, *Отк 8, 10.

2. И отвори дубину бездана, *и изиђе дим из дубине као дим зажарене пећи и помрачи се сунце и ваздух од дима из бездана. *Јл 2, 2, 10.

3. А из дима изиђоше скакавци на земљу и даде им се власт као што имају власт скорпије на земљи.

4. И речено им би, *да не шкоде трави земаљској, нити икаквој зелени, нити икаквом дрвету, него само људима који немају печата Божијега на челима својим. *Отк 7, 3.

5. И даде им се не да их убијају, него да их муче пет мјесеци; и мучење њихово бијаше као мучење од скорпије кад уједе човјека.

6. И у те дане *тражиће људи смрт, и неће је наћи; и пожељеће да умру, и смрт ће од њих бјежати. *Лк 23, 30.

7. *А изглед скакаваца бијаше сличан коњима спремним за бој, и на главама њиховим бијаху као неки вијенци слични злату, и лица њихова као лица људска; *Јл 2, 4.

8. И имаху косе као косе женске, и зуби њихови бијаху као зуби у лавова;

9. И имаху оклопе као оклопе гвоздене, и шум крила њихових бијаше као бука многих коњских кола када јуре у бој.

10. И имаху репове сличне скорпијама, и жаоке, и у реповима својим моћ да шкоде људима пет мјесеци.

11. Они имаху цара над собом, анђела *бездана, коме је име на јеврејском Авадон, а на грчком Аполион.

*Отк 9, 1.

12. *Једно зло прође; ево, иду још два зла за овим. *Отк 8, 13.

13. И шести анђеол затруби, и чух један глас од четири рога *златнога жртвеника који је пред Богом,

*Отк 8, 3; 2 Мој 30, 1-3.

14. Гдје говори шестоме анђелу који имаше трубу: Одријеси четири анђела који су свезани *на великој ријеци Еуфрату. *Отк 16, 12.

15. И бише одријешена четири анђела припремљена за час, и дан, и мјесец, и годину, да побију трећину људи.

16. И број војске на коњима бијаше двије стотине милиона; и чух њихов број.

17. И тако видјех у виђењу коње и оне што сјеђаху на њима, који имаху оклопе огњене, плавичасте и сумпорасте; и главе коња бијаху као главе лавова, и из уста њихових излажаше огањ и дим и сумпор.

18. Од ова три зла погибе трећина људи, од огња и од дима и од сумпора што излажаше из уста њихових.

19. Јер је моћ коња у устима њиховим и у реповима њиховим, а репови су њихови слични змијама, имају главе и са њима шкоде.

20. А остали људи који не погибоше од ових зала, *не покајаше се од дјела руку својих, да се не клањају † демонима, ни идолима златним и сребрним и бронзаним и каменим и дрвеним, који нити могу видјети, ни чути, ни ходити;

*Отк 16, 9; † 1 Кор 10, 20.

21. И не покајаше се за убиства своја, ни за гатања своја, ни за блуд свој, ни за крађе своје.

*Анђеол са књигом. Седам громова.
Јован поједе књигу да пророкује.*

10. И видјех другога анђела силна гдје силази с неба, који бјеше одјевен у облак, и дуга бјеше на глави његовој, и лице његово бјеше као сунце, и ноге његове као стубови огњени;

2. И он држаше у руци својој књижицу отворену, и стаде својом десном ногом на море, а лијевом на земљу;

3. И *повика гласом громким као што риче лав. И кад он повика, проговорише седам громова гласовима својим. *Пс 29, 3-9.

4. А када проговорише седам громова, хтједох да пишем, но чух глас

са неба који говори: *Запечатити оно што говорише седам громова, и то не пиши. *Дан 8, 26; 12, 4, 9.

5. И анђеол којега видјех гдје стоји на мору и на земљи, подиже своју десну руку према небу,

6. И закле се Оним који живи у вијекове вијекова, Који сазда небо и што је на њему, и земљу и што је на њој, и море и што је у њему, *да времена више бити неће; *Дан 12, 7.

7. Него *у дане гласа седмога анђела, када буде затрубио, онда ће се † свршити тајна Божија, као што јави слугама својим пророцима.

*Отк 11, 15; † Дап 3, 21.

8. *И глас који чух са неба, опет проговори са мноштем и рече: Иди, узми књижицу отворену у руци анђела који стоји на мору и на земљи. *Отк 10, 4.

9. И отидох анђелу и рекох му да ми да књижицу. И рече ми: *Узми и поједи је; и загорчаће ти утробу, али у устима твојим биће слатка као мед. *Јез 3, 1-3.

10. И узех књижицу из руке анђелове, и поједох је; и бјеше у устима мојим слатка као мед, а кад је поједох, постаде горка утроба моја.

11. И рекоше ми: Треба опет да пророкујеш пред *народима и племенима и језицима и царевима многима. *Јер 1, 9, 10.

*Мјерење храма Божијега.
Два свједока Божија убијена
и оживјела. Седма шруба.*

11. И *даде ми трску сличну палици, говорећи: Устани и измјери храм Божији и жртвеник, и оне који се клањају у њему;

*Јез 40, 3; Зах 2, 5, 6; † Јез 42, 20.

2. А спољашње двориште храма изостави и њега немој мјерити, *јер

је дато незнабошцима, и они ће газити свети град † четрдесет и два мјесеца. *Лк 21, 24; † Отк 13, 5.

3. И даћу двојици свједока мојих и прорицаће *хиљаду и двјеста и шездесет дана, обучени у вреће. *Отк 12, 6.

4. Ови су *двје маслине и два свијећњака што стоје пред Господаром земље. *Зах 4, 3, 11, 11-14.

5. И ако им ко учини неправду, *огањ излази из уста њихових и прождире непријатеље њихове; и ко им буде хтио учинити неправду, он мора тако погинути. *2 цар 1, 10.

6. Ови имају власт да затворе небо, да не падне дажд на земљу у дане њихова пророковања; и имају власт над водама да их претварају у крв, и да ударе земљу сваком муком кад год буду хтјели.

7. И када сврше свједочење своје, *звизер што излази из бездана учиниће рат с њима, и † побиједиће их, и убиће их. *Отк 13, 1; † Отк 13, 7.

8. И тјелеса њихова оставиће на тргу великога града, који се духовно зове Содом и Египат, гдје и Господ њихов би распет.

9. И људи из народа и родова и језика и племена гледаће тјелеса њихова три и по дана, и неће допустити да се тијела њихова положије у гроб.

10. И становници земље радоваће се због њих и веселиће се и дарове ће слати једни другима, јер ова два пророка мучише становнике земље.

11. А послије три и по дана уће у њих дух живота од Бога, и стадоше на ноге своје, и страх велики обузе оне који их гледаху.

12. И чуше силан глас са неба који им говори: Узиђите овамо! И узиђоше на небо на облаку, и видјеше их непријатељи њихови.

13. И у онај час би земљотрес велики, и паде десети дио града, и погине од земљотреса седам хиљада

имена људских, а остали се уплашише и дадоше славу Богу небескоме.

14. *Зло друго прође; ево, зло треће долази брзо. *Отк 9, 12.

15. И седми анђео затруби, и настадоше громки гласови на небу који говораху: Постаде царство свијета Царство Господа нашега и Христа његовог, *и цароваће у вијекове вијекова. *Дан 2, 44; 7, 27.

16. *И двадесет и четири старјешине, који сједе на пријестолима својим пред Богом, падоше на лица своја и поклонилише се Богу, *Отк 4, 4, 10.

17. Говорећи: Благодаримо ти, Господе Боже Сведржитељу, *Који јеси, и Који бјеше, и Који долазиш, што си примио силу своју велику, и зацарио се; *Отк 4, 8.

18. И *незнабошци се разгњевише, и дође гњев твој и вријеме да се мртвима суди, и да се даде плата slugама твојима, пророцима и светима и онима који се боје Имена твојега, малима и великима, и да се погубе они који кваре земљу. *Пс 2, 1.

19. И *отвори се храм Божији на небу, и показа се ковчег зајета Господњег у храму његовом; и бише муње, и јека, и громови, и земљотреси, и град велики. *Отк 15, 5.

*Жена обучена у сунце и црвена
аждаја. Рођење мушкој Дјетету.
Рат Михаила и анђела са аждајом.
Аждаја бачена на земљу.*

12. И знак велики показа се на небу: Жена обучена у сунце, и мјесец под ногама њезиним, и на глави њезиној вијенац од дванаест звијезда.

2. И она бјеше трудна, и викаше од болова мучећи се да роди.

3. И показа се други знак на небу, и гле, велика црвена аждаја која имаше

седам глава и десет рогова; и на главама њезиним седам круна;

4. И реп њезин вуче трећину звијезда небеских, *и баци их на земљу. И аждаја стаде пред женом која треба да роди, да када роди прождере дијете њено. *Дан 8, 10.

5. И роди мушко Дијете, *које ће напасати све народе палицом гвозденом; и Дијете њезино би узето к Богу и пријестолу његову.

*Пс 2, 9; Отк 19, 15.

6. А жена утече у пустињу гдје имаше мјесто припремљено од Бога, да је ондје хране *хиљаду и двјеста и шездесет дана. *Отк 11, 3.

7. И наста рат на небу; *Михаил и анђели његови завојштише на аждају, и ратова аждаја и анђели њезини; *Дан 10, 13, 21; 12, 1.

8. И не одољеше, нити им се више нађе мјеста на небу.

9. *И збачена би аждаја велика, † стара змија, која се зове ђаво и сатана, која заводи сву васељену, и збачена би на земљу, и с њом збачени бише анђели њезини;

*Лк 10, 18; Јн 12, 31; † 1 Мој 3, 1.

10. И чух глас велики на небу који говори: *Сада настаде спасење и сила и Царство Бога нашега и власт Христа његовог, јер је збачен опадач браће наше, †који их опадаше пред Богом нашим дан и ноћ.

*Отк 11, 15; † Зах 3, 1.

11. *И они га побиједише крвљу Јагњетовом и ријечју свједочења својега, и не марише за живот свој до смрти.

*Отк 7, 14; Рим 8, 37.

12. Зато се веселите, небеса, и ви који живите на њима! Тешко житељима земље и мора, јер сиће к вама ђаво у јарости великој, знајући да мало времена има.

13. И кад видје аждаја да би збачена на земљу, поче прогонити жену која роди мушко Чедо.

14. И жени бише дата два крила орла великога да одлети у пустињу на мјесто своје, гдје ће се хранити *вријеме и времена и пола времена, далеко од змије. *Дан 7, 25; 12, 7.

15. А змија *испусти за женом из уста својих воду као ријеку, да би је ријека однијела. *Ис 59, 19.

16. И земља поможе жени, и отвори земља уста своја и прогута ријеку коју испусти аждаја из уста својих.

17. И разгњеви се аждаја на жену и отиде да ратује са осталима из сјемена њезиног, *који држе заповијести Божије и имају † свједочанство Исуса Христа. *Отк 14, 12; † 1 Јн 5, 10.

*Звијер из мора. Поклоњење звијери.
Друџа звијер — из земље. Жиџ и број
звијери.*

13. И стадох на пијеску морскоме, и *видјех звијер гдје излази из мора, † која имаше десет рогова и седам глава, и на роговима њезиним десет круна, и на главама њезиним имена хулна.

*Дан 7, 3-7; † Отк 17, 3, 9, 12.

2. И звијер коју видјех бијаше слична рису, и ноге јој као у медвједа, и уста њезина као уста лава. И даде јој аждаја силу своју и пријесто свој и власт велику.

3. И видјех једну од глава њезиних као на смрт заклану, и њезина смртна рана излијечи се. *И сва земља ди- већи се пође за звијери, и поклонише се аждаји која даде власт звијери;

*Отк 17, 8.

4. И поклонише се звијери говорећи: Ко је као звијер? Ко може са њом ратовати?

5. И дана јој бише *уста која говоре охولة ријечи и хуљења, и даде јој се власт да злотвори четрдесет и два мјесеца. *Отк 11, 2; 12, 6.

6. И отвори уста своја за хуљење на Бога, да хули Име његово, и дом његов, и оне који станују на небу.

7. И дано јој би *да ратује са светима и да их побиједи; и дана јој би власт над сваким родом и народом и језиком и племеном.

*Дан 7, 21; Отк 11, 7.

8. И поклонише се њој сви они који живе на земљи, *чије име није записано у Књизи живота Јагњета закланог † од постања свијета.

*Отк 3, 5; † Отк 17, 8.

9. Ако ко има ухо нека чује.

10. Ко у ропство одводи, у ропство ће отићи; *ко мачем убија, треба и он мачем да буде убијен. † Овдје је трпљење и вјера светих.

*Мт 26, 52; † Отк 14, 12.

11. И видјех другу звијер гдје излази из земље, и имаше два рога као у јагњета, и говораше као аждаја.

12. И сву власт прве звијери чињаше пред њом; и учини да се земља и који живе на њој поклоне првој звијери, чија се смртна рана исцијели.

13. *И чињаше знамења велика, па учини да и огањ силази с неба на земљу пред људима. *Мт 24, 24; 2 Сол 2, 9.

14. И обмањује оне који живе на земљи чудесима, која јој бише дана да чини пред звијери, говорећи онима који живе на земљи да начине лик звијери, која имаде рану од мача и оста жива.

15. И би јој дано да лику звијери даде дух, да лик звијери и проговори и учини да буду побијени они који се не поклоне лику звијери.

16. И учини све, мале и велике, богате и сиромашне, слободњаке и робове, *да им даду жиг на десној руци њиховој или на челу њиховом,

*Отк 19, 20.

17. Да нико не може ни купити ни продати, осим ко има жиг, име звијери или број имена њезина.

18. *Овдје је мудрост. Ко има ум нека израчуна број звијери; јер је број човјеков, и број њезин је шест стотина шездесет и шест.

*Отк 15, 2; 17, 9.

*Јагње и сто четрдесет четири хиљаде дјевственика на јори Сиону.
Три анђела са вијестима. Жива
Сина Човјечијег. Каца њева
Божијег.*

14. И видјех, и гле Јагње које стајаше на гори Сиону и са Њиме *сто четрдесет и четири хиљаде, који имаху Име његово и † Име Оца његовог написано на челима својим. *Отк 7, 4; † Отк 3, 12.

2. И чух глас са неба *као глас вода многих, и као глас грома јаког; и глас који чух бјеше као гуслање гуслара у гусле своје. *Отк 1, 15.

3. *И пјеваху пјесму нову пред пријестолом и пред четири жива бића и пред старјешинама; и нико не могаше научити ову пјесму осим оних сто четрдесет и четири хиљаде који су откупљени са земље.

*Отк 5, 9; 15, 8.

4. Ово су они који се не оскврнисе са женама, *јер су дјевственици; ово су они који иду за Јагњетом куда год пође; † ови су откупљени између људи као првина Богу и Јагњету;

*1 Кор 7, 1-8; 2 Кор 11, 2; † Отк 5, 6.

5. И у њиховим устима не нађе се лаж, јер су без мане.

6. И видјех другога *анђела који лети посред неба, који имаше вјечно Јеванђеље да благовјести онима који живе на земљи и свакоме племену и роду и језику и народу. *Отк 8, 13.

7. И говораше снажним гласом: Бојте се Бога, и подајте му славу, јер дође час суда његова; и поклоните се Ономе који створи небо и земљу и море и изворе водене.

8. И други анђео следоваше говорећи: *Паде, паде Вавилон велики, који је жестоки вином блуда својега напојио све народе.

*Ис 21, 9; Јер 21, 9; 51, 8; Отк 18, 2.

9. И трећи анђео следоваше за њима говорећи гласом громким: *Ко год се поклони звијери и лику њезином, и прими жиг на чело своје или на руку своју, *Отк 13, 14-16.

10. И *он ће пити од вина гњева Божијег, које је непомијешано наточено † у чашу гњева његовог, **и биће мучен у огњу и сумпору пред анђелима светима и пред Јагњетом. *Јер 25, 15;

† Пс 75, 8; Отк 15, 7; 16, 19; **Отк 19, 20.

11. *И дим мучења његовог узди-заће се у вијекове вијекова; и неће имати одмора дан и ноћ они који се клањају звијери и лику њезином, и ко год прима жиг имена њезина.

*Отк 19, 3.

12. *Овдје је трпљење светих, † који држе заповијести Божије и вјеру Исусову. *Отк 13, 10; † Отк 12, 17.

13. И чух глас са неба који ми говори: Напиши: Блажени мртви који од сада умиру у Господу! Да, говори Дух, *нека почину од трудова својих, а † дјела њихова ће слиједити за њима.

*Ис 57, 2; Јев 4, 10; † 1 Тим 5, 24, 25.

14. И видјех, и где облак бијели, и на облаку сјеђаше *Неко сличан Синну човјечијему, који је имао на глави својој вијенац златан, а у руци својој срп оштар. *Дан 7, 13; Мк 13, 26.

15. И други анђео изиђе из храма вичући снажним гласом Ономе што сједи на облаку: *Замахни српом својим и жањи, јер дође вријеме да се жање, јер се жетва на † земљи осуши. *Јл 4, 13; Мт 13, 39; † Јер 51, 33.

16. И Онај што сјеђаше на облаку баци срп свој на земљу, и пожњевена би земља.

17. И други анђео изиђе из храма што је на небу, и он је имао срп оштар.

18. И други анђео изиђе из ол-тара, који је имао власт над огњем, и повика јаким гласом ономе који имаше срп оштри: Замахни српом својим оштрим, и одрежи грождје винограда земаљског; јер сазреше гроздови његови.

19. И баци анђео срп свој на земљу, и обра виноград земаљски, и метну *у велику кацу гњева Божијега. *Отк 19, 15.

20. И изгази се каца *изван града, и изиђе крв из каце све до узда коњима у ширину од хиљаду и шест стотина стадија. *Ис 63, 3.

Последњих седам зала.

Пјесма Јајњешу на стакленом мору.

Седам чаша гњева.

15. И видјех *други знак на небу, велики и чудесни: седам анђела који имаху седам последњих зала, јер се у њима сврши гњев Божији. *Отк 12, 1, 3.

2. И видјех као *стаклено море смијешано са огњем, и оне који побјеђују звијер † и лик њезин и број имена њезина, гдје стоје на мору стакленоме **имајући гусле Божије.

*Отк 4, 6; † Отк 13, 15; **Отк 5, 8.

3. И пјеваху *пјесму Мојсеја, слуге Божијега, и пјесму Јагњета, говорећи: Велика су и чудесна дјела твоја, Господе Боже Сведржитељу; † праведни су и истинити путеви твоји, Царе народа!

*2 Мој 15, 1, 11; † 5 Мој 32, 4; Пс 145, 17.

4. Ко се неће побојати, Господе, и прославити Име твоје? Јер ти си једини Свет; јер ће *сви народи доћи и поклонити се пред тобом; јер се су-дови твоји показаше.

*Пс 86, 9; Јер 16, 19-21.

5. И посліје овога видјех, отвори се *храм скиније свједочанства на небу, *Отк 11, 19.

6. И изиђоше седам анђела из храма, који имаху седам зала, који бјеху *обучени у чисто и свијетло платно и опасани преко прсију појасима златним;
*Отк 1, 13.

7. И једно *од четири жива бића даде седморици анђела седам чаша златних напуњених † гњевом Бога који живи у вијекове вијекова.

*Отк 4, 6-8; † Отк 14, 10.

8. *И напуни се храм дима од славе Божије и од силе његове; и нико не могаше ући у храм док се не заврше седам зала седморице анђела.

*2 Мој 40, 34; Ис 6, 4; 1 цар 8, 10, 11; Јез 44, 4.

Седам анђела изливају седам чаша њева. Велики бој код Армагедона.

16. И чух громки глас из храма гдје говори седморици анђела: Идите и излијте седам чаша *гњева Божијега на земљу.

*Отк 15, 7.

2. И отиде први анђеол, и изли чашу своју на земљу; и настадоше *ране зле и љуте на људима који имају жиг звијерин и који се клањају лику њезином.

*2 Мој 9, 9-11.

3. И други анђеол изли чашу своју на море, *и оно постаде крв као од убијенога, и све живо угину у мору.

*2 Мој 7, 17.

4. И трећи анђеол изли чашу своју на ријеке и на изворе водене; *и постаде крв.

*2 Мој 7, 17-21.

5. И чух анђела вода који говори: Праведан си Ти, Који јеси и Који бјеше, и Свети, што си ово судио;

6. Јер пролише крв светих и пророка, и крв си им дао да пију, јер су заслужили.

7. И чух жртвеник гдје говори: Заиста, Господе Боже Сведржитељу, *истинити су и праведни судови твоји.

*Отк 19, 2.

8. И четврти изли чашу своју на сунце, и дано му би да жеже људе огњем.

9. И сагореваху људи од велике жеге, и хулише на Име Бога који има власт над мукама овим, и не покајаше се да му даду славу.

10. И пети изли чашу своју на пријесто звијери; и царство њезино поста мрачно, и гризли су језике своје од бола,

11. *И хулише Бога небескога од болова и рана својих, и не покајаше се за дјела своја.

*Отк 16, 9.

12. И шести изли чашу своју на велику ријеку Еуфрат; и *пресакну вода њезина, да се приправи пут царева са истока сунчевога.

*Јер 11, 15, 16.

13. И видјех гдје из уста *аждаје и из уста звијери и из уста лажнога пророка излазе три нечиста духа као жабе;

*Отк 12, 9.

14. Јер ово су духови демонски *који чине чудеса, и одлазе царевима цијеле васељене да их скупе † на бој за Дан онај велики Бога Сведржитеља.

*Отк 13, 13; † Отк 19, 19.

15. *Ево, долазим као лопов; благо ономе који бди и који чува хаљине своје, † да не ходи наг и не виде срамоту његову.

*1 Сол 5, 2; † Отк 3, 18.

16. И сабра их на мјесто, које се јеврејски зове Армагедон.

17. И седми изли чашу своју на ваздух, и изиђе глас велики из храма небеског од пријестола, говорећи: Сврши се!

18. *И насташе муње и громови и гласови, и би велики земљотрес; такав земљотрес и тако велики какав не би откада су људи на земљи.

*Отк 4, 5; 8, 5; 11, 19.

19. И град велики раздијели се на три дијела, и градови незнабожачки падоше; и Вавилон велики би спомнут пред Богом *да му се да чаша вина жестине гњева његовог.

*Отк 14, 8-10.

20. *И свако острво ишчезе, и горе се не нађоше. *Отк 6, 14.

21. И град велики као талант паде с неба на људе, *и хулише људи на Бога † због зла од града, јер је велико зло његово. *Отк 16, 9; † 2 Мој 9, 23.

Вавилон као жена блудница која сједи на црвеној звијери. Тајна жене и звијери. Побједа Јагњетца.

17. И дође један од седам анђела који имаху седам чаша, и говори са мношвом и рече ми: Ходи да ти покажем осуду блуднице која сједи на водама многим,

2. *С којом блудничеш царевима земаљским, и † становници земље опише се вином блуда њезина.

*Отк 18, 3; † Отк 14, 8.

3. И одведе ме у Духу у пустињу. И видјех жену гдје сједи на црвеној звијери која бјеше пуна *имена хулних и имаше седам глава и десет рогова.

*Отк 13, 1.

4. И жена бјеше обучена у порфиру и скерлет и накићена златом и драгим камењем и бисером, *и имаше чашу златну у руци својој, пуну гнусоба и нечистота блуда свога.

*Јер 51, 7.

5. И на челу њезину написано име, *тајна: Вавилон † велики, мати блудница и гнусоба земаљских.

*2 Сол 2, 7; † Отк 14, 8.

6. И видјех жену гдје се опија од *крви светих и од крви свједока Исусових. И видјевши је, зачудих се чудом великим. *Отк 18, 24.

7. И рече ми анђео: Зашто се чудиш? Ја ћу ти казати тајну жене и звјери што је носи и има седам глава и десет рогова.

8. Звијер коју си видио бјеше и нема је, и *изићи ће из бездана и отићи у пропаст; и † зачудиће се они становници земље чија имена нису

записана у Књигу живота од постања свијета, гледајући звијер, која бјеше и нема је, и појавиће се.

*Отк 13, 1; † Отк 13, 3.

9. *Овдје је ум који има мудрост. † Седам глава, то су седам гора на којима жена сједи; *Отк 13, 18; † Отк 13, 1.

10. И јесу седам царева: пет њих паде, и један јесте, а други још не дође, и кад дође мало треба да остане.

11. И звијер која бјеше и није, она је и осми, и од седморице је, *и у пропаст иде. *Отк 17, 8.

12. И *десет рогова које видје, то су десет царева који царство још не примише, него ће као цареви примити власт на један час са звијерју.

*Дан 7, 20; Отк 13, 1.

13. Ови једно мишљење имају, и своју силу и власт дају звијери.

14. Ови ће с Јагњетом заратити и Јагње ће их побједити, јер је *Господар над господарима и Цар над царевима; и они који су с Њим, позвани и изабрани и вјерни. *Отк 19, 16.

15. И рече ми: *Воде што видје, гдје сједи блудница, то су народи и гомиле, племена и језици. *Ис 8, 7; Отк 17, 1.

16. И десет рогова што видје, и звијер, они ће омрзнати блудницу, и опустошиће је и оголити, и месо ће њезино јести, и *сажећи ће је огњем.

*Отк 18, 8.

17. Јер је Бог дао у срца њихова да учине вољу његову, и да учине вољу једну, и да даду царство своје звијери, *док се не сврше ријечи Божије.

*Отк 10, 7.

18. И жена коју видје, јесте *град велики, који има царство над царевима земаљским. *Отк 18, 10.

Пад Вавилона. Плач царева и шртоваца. Радост светих на небу.

18. И послѣ овога видјех другога анђела гдје

силази с неба, који имаше власт велику; *и земља се засија од славе његове. *Јез 43, 2.

2. И повика снажним гласом, говорећи: *Паде, паде Вавилон велики, † и постаде станиште демонима и тамница свакоме духу нечистоме, и тамница свију птица нечистих и мрских; јер се жестоким вином блуда њезина напојише сви народи; *Јер 51, 8; Отк 14, 8; † Ис 13, 21; 34, 14; Јер 50, 39.

3. И цареви земаљски блудничаше с њом и трговци земаљски обогатише се од силне страсти њезине.

4. И чух глас друти с неба који говори: *Изиђите из ње, народе мој, да не саучествујете у гријесима њезиним, и да вас не снађу зла њезина.

*Ис 48, 20; 52, 11;

Јер 50, 8; 51, 6, 45; 2 Кор 6, 17.

5. *Јер гријеси њезини достигнуше до неба, и Бог се опомену неправде њезине. *1 Мој 18, 20, 21; Јер 51, 9.

6. *Узвратите јој као што је она вама узвратила, и удвојте јој двоструко по дјелима њезиним; у чашу коју је она наточила, наточите јој два пута онолико. *Пс 137, 8; Јер 50, 15, 29.

7. Колико је она себе славила и наслађивала се, толико јој дајте муке и жалости; јер у срцу својему говори: Сједим као царица, и удовица нисам, и жалости нећу видјети.

8. Зато ће у један дан доћи зла њезина: смрт и жалост и глад, и биће сажежена огњем; јер је силан Господ Бог који јој суди.

9. И заплакаће и зајаукати за њом *цареви земаљски који блудничаше и пироваше с њом када виде дим од пожара њезина, *Отк 17, 2.

10. Стојећи издалека због страха од мучења њезина, и говорећи: *Авај, авај, граде велики Вавилоне, граде моћни, како † у једном часу дође суд твој! *Ис 29, 1; † Јер 51, 8.

11. И *трговци земаљски заплакаће и зајаукати за њом, што њихове товаре нико више не купује; *Јез 27, 36.

12. *Товаре злата и сребра и драгога камена и бисера и платна и порфире и свиле и скерлета, и сваког мирисног дрвета и свакојаког посуђа од слоноваче и свакојаких посуда од најскупљег дрвета, мједи и гвожђа и мермера,

13. И цимета и балсама и тамјана и мириса и ливана, и вина и уља, и бијела брашна и пшенице, и говеда и оваца, и коња и кола, и тијела и душа људских.

14. И воће које жели душа твоја удаљи се од тебе, и све масно и сјајно отиде од тебе, и никад га више наћи нећеш.

15. Трговци ових ствари, који се обогатише од ње, стаће издалека због страха од мучења њезина плачући и јаучући,

16. И говорећи: Авај, авај, граде велики, *обучени у свилу и порфиру и скерлет и накићени златом и драгим камењем и бисером, јер у једном часу пропаде толико богатство!

*Отк 17, 4.

17. *И сви кормилари лађа, и сви који некуда плове, и лађари, и они који раде на мору, стадоше издалека, *Ис 23, 14; Јез 27, 29.

18. И викаху гледајући дим од пожара њезина, говорећи: Који град би као овај велики град?

19. *И посуше прахом главе своје, и повикаше плачући и ридајући, говорећи: Авај, авај, граде велики, у коме се обогатише богатством његовим сви који имају лађе на мору, јер у једном часу опустје! *Јез 27, 30.

20. *Весели се над њим, небо, и светитељи, и апостоли и пророци, јер изрече Бог суд ваш над њим.

*Ис 44, 23; *Јер 51, 48.

21. И један анђео узео камен велики као воденични, и баци у море, говорећи: *Тако ће са хуком бити бачен Вавилон град велики, и неће се више наћи; *Јер 51, 63, 64.

22. *И глас гудача и пјевача и свирача и трубача неће се више чути у теби; и никакав мајстор ни од каква заната неће се више наћи у теби, и хука камена воденичнога неће се чути у теби; *Ис 24, 8; Јез 26, 13.

23. И свјетлост свјетиљке неће се више показати у теби, *и глас женика и невјесте неће се више чути у теби; јер † трговци твоји бијаху великаши земаљски, и од твојих мађија преварени бише сви народи,

*Јер 7, 34; 16, 9; 25, 10; † Ис 23, 8.

24. *И у њему се нађе крв пророка и светих и свих посјечених на земљи. *Отк 17, 6.

*Слављење Боја на небу збој осуде
Вавилона. Свадба Јагњетова.
Виђење Христа Цара. Звијер и
лажни пророк порађени.*

19. И *послије овога чух као глас силни народа многога на небу гдје говори: Алилуја! Спасење и слава и част и сила Богу нашему; *Отк 11, 15.

2. *Јер су истинити и праведни судови његови, што осуди блудницу велику, која поквари земљу блудом својим, † и освети крв слугу својих од руке њезине.

*Отк 16, 7; † 5 Мој 32, 43; Отк 6, 10.

3. И поново рекоше: Алилуја! И дим њезин дизао се у вијекове вијекова.

4. *И падоше двадесет и четири старјешине, и четири жива бића, и поклонише се Богу који сједи на пријестолу, говорећи: † Амин! Алилуја!

*Отк 5, 14; † Пс 106, 48..

5. И од пријестола изиђе глас који говори: Хвалите Бога нашега, све слуге његове, и који га се бојите, мали и велики.

6. И чух као глас народа многога, и као глас вода многих, и као глас громава силних, гдје говоре: Алилуја! *Јер се зацари Господ Бог Сведрижитељ. *Отк 11, 15, 17.

7. Радужмо се и веселимо се и дајмо славу Њему, *јер дође свадба Јагњетова и жена се његова припремила. *Отк 21, 2, 9.

8. *И дано јој би да се обуче у свилу чисту и свјетлу, јер свила означава праведна дјела светих.

*Пс 45, 13, 14; Ис 61, 10.

9. И рече ми: Напиши: *Блажени су они који су позвани на свадбену вечеру Јагњетову. И рече ми: Ово су истините ријечи Божије. *Лк 14, 15.

10. *И падох пред ноге његове да му се поклоним. И рече ми: Пази, † немој! Ја сам слуга као и ти и као браћа твоја **која имају свједочанство Исусово; Богу се поклони – јер је свједочанство Исусово дух пророштва.

*Отк 22, 8; † Дав 10, 26; **Отк 12, 17.

11. И видјех небо отворено, и гле, *коњ бијели, и Онај који сједи на њему зове се † Вјерни и Истинити, **и по правди суди и ратује;

*Отк 6, 2; † Отк 3, 14; **Ис 11, 4.

12. *А очи су му као пламен огњени, и на глави његовој круне многе, и има † Име написано, које нико не зна до Он сам; *Отк 1, 14; 2, 18; † Отк 3, 12.

13. *И обучен је у хаљину црвену од крви, и Име се његово зове: † Логос (Ријеч) Божији.

*Ис 63, 1-3; † Јн 1, 1.

14. И војске небеске иђаху за Њим на коњима бијелим, обучене у свилу бијелу и чисту.

15. И из уста његових излази мач оштар с обје стране, да њиме порази незнабошце; *и Он ће их напасати

палицом гвозденом, † и Он гази кацу вина љутога гњева Бога Сведржитеља.

*Пс 2, 9; † Ис 63, 3; Отк 1, 5; 14, 19, 20.

16. *И има на хаљини и на бедру своје Име написано: Цар царева и Господар господара.

*1 Тим 6, 15; Отк 1, 5; 17, 14.

17. И видјех једнога анђела гдје стоји на сунцу и повика гласом силним, говорећи свима птицама које лете посред неба: *Дођите и скупите се на велику вечеру Божију.

*Јез 39, 17-20.

18. Да једете мяса од царева, и мяса од војвода, и мяса од јунака, и мяса од коња и оних који сједе на њима, и мяса од свих слободних и робова, и од малих и великих.

19. *И видјех звијер и цареве земаљске и војске њихове сакупљене да зарате са Оним што сједи на коњу и с војском његовом.

*Отк 16, 14-16; 17, 13, 14.

20. И би ухваћена звијер, и с њом лажни пророк који је чинио чудеса пред њом, којима превари оне што примише жиг звијери, и који се клањају лику њезином; обоје *живи бише бачени у језеро огњено које гори сумпором.

*Отк 20, 10; 2 Сол 2, 8.

21. А остали бише побијени мачем који изиђе из уста Онога што сједи на коњу; и све се птице наситише од мяса њихова.

*Сатана свезан и бачен у бездан.
Прво васкрсење. Посљедња борба.
Страшни суд.*

20. И видјех анђела гдје силази с неба, *који имаше кључ од бездана и ланац велики у руци својој.

*Отк 9, 1.

2. И ухвати *аждају, стару змију, која је ђаво и сатана, и свеза је на хиљаду година,

*Отк 12, 9.

3. И баци је у бездан, и закључа и запечати над њом, да више не вара народе, док се не наврши хиљаду година; послје тога треба да буде одријешена на кратко вријеме.

4. *И видјех пријестолу, и сједоше на њих, † и даде им се суд; и душе посјечених за свједочанство Исусово и за ријеч Божију, који се не поклонили звијери и лику њезином, и не примише жига на челима својим и на руци својој; и оживјеше и цароваше са Христом хиљаду година.

*Дан 7, 9, 22, 27;
Мт 19, 28; Лк 22, 30; † 1 Кор 6, 2.

5. А остали мртваци не оживјеше док се не сврши хиљада година. Ово је прво васкрсење.

6. Блажен је и свети онај који има удјела у првом васкрсењу; над њима друга смрт нема власти, него ће бити *свештеници Богу и Христу, и цароваће с Њим хиљаду година.

*Отк 5, 10.

7. И кад се наврши хиљада година, биће пуштен сатана из тамнице своје,

8. И изићи ће да вара народе што су на четири краја земље, *Тога и Магога, да их скупи за битку, чији је број као пијесак морски.

*Јез 38, 2.

9. И изиђоше на ширину земље, и опколише стан светих, и град вољени; и сиђе огањ са неба од Бога, и поједе их.

10. И ђаво који их вараше, би *бачен у језеро огњено и сумпорно, гдје је и звијер и лажни пророк; † и биће мучени дан и ноћ у вијекове вијекова.

*Отк 19, 20; † Отк 14, 10, 11.

11. И видјех велики, бијели пријестолу, и Онога што сједи на њему, *од чијега лица побјеже земља и небо, и мјеста им се не нађе.

*2 Пет 3, 7, 10, 11.

12. И видјех мртве, велике и мале, гдје стоје пред пријестолом, *и књиге се отворише, и † друга се књига отвори, која је Књига живота; и бише суђени мртви по дјелима својим као што је записано у књигама.

*Дан 7, 10; † Флп 4, 3; Отк 3, 5.

13. И море даде мртве који су у њему, и смрт и пакао дадоше мртваци који бијаху у њима, и бише суђени сваки по дјелима својим.

14. *И смрт и пакао бише бачени у језеро огњено. Ова смрт је друга смрт. *1 Кор 15, 26, 55.

15. И ко се не нађе записан у Књизи живота, *бачен би у језеро огњено. *Отк 19, 20.

*Ново небо и нова земља.
Нови Јерусалим — Невјеста
Јаћњетова — Свети Град.*

21. И *видјех небо ново и земљу нову; † јер прво небо и прва земља прођоше, и мора нема више.

*Ис 65, 17; 2 Пет 3, 13; † Отк 20, 11.

2. И видјех *Свети град, Јерусалим нови, гдје силази са неба од Бога, припремљен као невјеста украшена мужу својему.

*Гал 4, 26; Јев 11, 10; 12, 22.

3. И чух глас громки са неба који говори: Ево Скиније Божије међу људима, и *Он ће становати с њима, и † они ће бити народ његов, и сâм Бог биће с њима; *2 Мој 29, 45; † Јер 7, 29.

4. *И Бог ће отрти сваку сузу из очију њихових, и смрти неће бити више, † ни жалости ни јаука, ни бола неће бити више; јер прво прође.

*Ис 25, 8; Отк 7, 17; † Ис 35, 10; 65, 19.

5. И рече *Онај што сједи на пријестолу: † Ево, све чиним новим. И рече ми: Напиши, јер су ове ријечи вјерне и истините.

*Отк 4, 2; 5, 1; † 2 Кор 5, 17.

6. И рече ми: Сврши се! *Ја сам Алфа и Омега, Почетак и Свршетак. † Ја ћу жедноме на дар дати са извора воде живота.

*Отк 1, 8; 22, 13; Јев 13, 8; † Отк 22, 17.

7. Који победи наслиједиће све ово, *и бићу му Бог, и он ће ми бити син. *Зах 8, 8.

8. *А страшљивима и невјернима и нечистима и убицама и блудницима и врачарима и идолопоклоницима и свима лажама, њима је удио у † језеру које гори огњем и сумпором, што је друга смрт.

*Отк 22, 15; † Отк 20, 14.

9. И дође један *од седам анђела, који имаху седам чаша напуњених са седам посљедњих зала, и рече ми говорећи: Ходи да ти покажем † Невјесту, Жену Јагњетову.

*Отк 15, 1, 6, 7; † Отк 19, 7.

10. И одведе ме у Духу на гору велику и високу, и показа ми Град, свети Јерусалим, који силази са неба од Бога,

11. *И који има славу Божију, и свјетлост његова бијаше слична драгом камену, као камену јаспису који зрачи као кристал; *Отк 21, 23.

12. И имаше зид велики и висок, *и имаше дванаест врата, и на вратима дванаест анђела; и имена натписана, а то су имена дванаест племена синова Израљевих. *Јез 48, 31-34.

13. Од истока троја врата, и од сјевера троја врата, и од југа троја врата, и од запада троја врата.

14. И зид Града имаше дванаест темеља, и на њима дванаест имена Дванаест апостола Јагњетових.

15. А онај што говораше са мношвом имаше *метар, трску златну, да измјери Град и врата његова, и зид његов. *Јез 40, 3.

16. И Град лежи четвороугаоно, и дужина је његова колика и ширина. И измјери Град трском, на дванаест хиљада стадија: дужина и ширина и висина једнака је.

17. И измјери зид његов на сто четрдесет и четири лакта, по мјери човјечијој, која је и анђелова.

18. И бјеше грађа зида његова јаспис, а Град злато чисто, слично стаклу чистом.

19. *И темељи зида Града бијаху украшени сваким драгим камењем: први темељ јаспис, други сапфир, трећи халкидон, четврти смарагд,

*Ис 54, 11.

20. Пети сардоникс, шести сард, седми хрисолит, осми вирил, девети топаз, десети хрисопрас, једанаести јакинт, дванаести аметист.

21. И дванаест врата дванаест бисера, свака врата бијаху од једнога бисера. И *трг Града бијаше злато чисто као провидно стакло. *Отк 22, 2.

22. А храма не видјех у њему, јер храм је његов Господ Бог Сведржитељ, и Јагње.

23. *И Град не потребује сунца ни мјесеца да му свијетле, јер га слава Божија освијетли, и свјетлост је његова Јагње.

*Ис 34, 23; 60, 3, 5, 11, 19, 20; Отк 22, 5.

24. *И народи ће ходити у свјетлости његовој, и цареви земаљски донијеће славу и част своју у њега;

*Ис 60, 3, 5.

25. И врата његова неће се затварати дању, *јер ноћи ондје неће бити.

*Зах 14, 7; Отк 22, 5.

26. И донијеће славу и част народа у њега.

27. И неће ући у њега ништа нечисто, ни који чини гадост и лаж, него само записани у Јагњетој Књизи живота.

*Ријека воде живота и Дрво живота.
Ојомена на скори Долазак Христов.
Дођи, Господе!*

22. И показа ми *ријеку као кристал, која извире од пријестола Божијег и Јагњетовог.

*Јез 47, 1; Зах 14, 8; 1 Мој 2, 9, 10.

2. *Насред трга његова и са обје стране ријеке Дрво живота, које рађа дванаест родова дајући свакога мјесеца свој род, и лишће од Дрвета бијаше за лијечење народа.

*Јез 47, 12; Отк 21, 21.

3. *И више неће бити никаквога проклетства; и пријесто Божији и Јагњетов биће у њему, и слуге његове служиће Му. *ИНав 7, 11-13; Зах 14, 11.

4. И гледаће лице Његово, *и Име Његово биће на челима њиховим.

*Отк 3, 12.

5. *И ноћи више неће бити, и неће требати свјетилке, ни свјетлости сунчане, јер ће их обасјавати Господ Бог, † и цароваће у вијекове вијекова.

*Отк 21, 25; † Дан 7, 27.

6. И рече ми: Ове су ријечи вјерне и истините, и Господ Бог светих пророка *посла анђела својега да покаже слугама својим шта ће бити ускоро.

*Отк 1, 1.

7. *И ево, долазим ускоро. † Блажен је који држи ријечи пророштва књиге ове.

*Отк 3, 11; 22, 12, 20; † Отк 1, 3.

8. И ја, Јован, чух и видјех ово. И када чух и видјех, клањајући се *падох пред ноге анђела који ми ово показа.

*Отк 19, 10.

9. И рече ми: Пази, немој! И ја сам слуга као и ти и као браћа твоја пророци и они који држе ријечи књиге ове. Богу се поклоним.

10. *И рече ми: Не запечати ријечи пророштва књиге ове, † јер је вријеме близу.

*Дан 8, 26; 12, 4; Отк 10, 4; † Отк 1, 3.

11. Ко чини неправду нека још чини неправду, и нечисти нека се још прља; а ко је праведан нека још чини правду, и ко је свети нека се још освећује.

12. *Ево, долазим ускоро, и † плата моја са мнош, **да свакоме дам по дјелима његовим.

*Отк 22, 7; † Ис 40, 10; **Рим 2, 6.

13. *Ја сам Алфа и Омега, Први и Посљедњи, Почетак и Свршетак.

*Отк 1, 11; 21, 6; Јев 13, 8.

14. Блажени су који творе заповијести његове, да имају право на Дрво живота, и да уђу на капије у Град.

15. Напољу су пси и врачари и блудници и крвници и идолопоклоници и сваки који воли и чини лаж.

16. *Ја, Исус, послах анђела својега да вам посвједочи ово у Црквама. Ја сам † Изданак и Род Давидов, сјајна Звијезда Даница.

*Отк 1, 1; † Ис 11, 10.

17. И Дух и Невјеста говоре: Дођи! И који чује нека каже: Дођи! *И

ко је жедан нека дође, и ко хоће нека узме воду живота на дар.

*Ис 55, 1; Јн 7, 37; Отк 21, 6.

18. Ја свједочим свакоме који слуша ријечи пророштва књиге ове: *Ако ко дометне овоме, Бог ће на њега наметнути муке написане у књизи овој;

*5 Мој 4, 2.

19. И ако ко одузме од ријечи књиге пророштва овога, Бог ће одузети његов дио од Дрвета живота, и од Града светог, што је написано у књизи овој.

20. Говори Онај који свједочи ово: Да, доћи ћу скоро. Амин, да *дођи, Господе Исусе!

*1 Кор 16, 22.

21. Благодат Господа нашега Исуса Христа са свима светима. Амин.

СВЕТО ПИСМО
СТАРОГА И НОВОГА ЗАВЈЕТА
Б И Б Л И Ј А

Издавач
СВЕТИ АРХИЈЕРЕЈСКИ СИНОД
СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ
Београд, Краља Петра 5

Уредник
Епископ бачки
ИРИНЕЈ (Буловић)

ПРЕВЕЛИ:

СТАРИ ЗАВЈЕТ
Проштоканонске књије:
ЂУРА ДАНИЧИЋ

Девџероканонске књије:

Митрополит црногорско-приморски
АМФИЛОХИЈЕ (Радовић)
(Друга књига Јездрина, Књига о Товиту, Књига о Јудити, Премудрости Соломонове,
Премудрости Исуса сина Сирахова, Посланица Јеремијина, Књига пророка Варуха,
Додаци Јестири и Данилу)

Умировљени епископ захумско-херцеговачки
АТАНАСИЈЕ (Јевтић)
(Прва, Друга и Трећа књига Макавејска)

НОВИ ЗАВЈЕТ
Комисија Светог Архидјерејског Синода
Српске Православне Цркве

Коректура:
протођакон Радомир Ракић
Градимиr Станић
Споменка Газикаловић
Зоран Вучић

Техничка припрема и прелом:
Драган Башић, Мирјана Ратковић, Мирјана Милошевић

Штампано 2020. године
у 10.000 примерака

Штампа:
Штампарија Српске Православне Цркве
Београд, Краља Петра 5

ISBN 978-86-7295-042-7